ΓΕΝΙΚΗ ΕΦΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΩΝ

ΔΕΛΤΙΟΝ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ

ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΦΟΡΟΥ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΩΝ

ΤΟΜΟΣ Δ'

ΕΤΟΣ 1888

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Σ. Κ. ΒΛΑΣΤΟΥ
63 ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ 63 — 14 ΟΔΟΣ ΝΙΚΗΣ 14

1889

ΔΕΛΤΙΟΝ
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ

ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΦΟΡΕΙΑΣ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ

ΕΤΟΣ **1888**

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Σ. Κ. ΒΛΑΣΤΟΥ
14 ΟΔΟΣ ΝΙΚΗΣ 14 — 63 ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ 63

1888

Περὶ δημοσιεύσεως τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Δελτίου

καὶ περὶ τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ.

ΓΕΝΙΚΗ ΕΦΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ

Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1885 ἐδημοσιεύομεν ἐν τῇ «Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως» κατὰ μῆνα ἢ κατὰ μείζονα χρονικὰ διαστήματα, δελτία ἀρχαιολογικά, ἐν οἷς ἀνεγράφοντο τὰ ἐν Ἑλλάδι ἀνακαλυπτόμενα καὶ κατ' ἐξοχὴν τὰ εἰς τὰ Μουσεῖα τοῦ κράτους εἰσαγόμενα ἀρχαῖα. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ δελτία ταῦτα, ἐν τῇ «Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως» καὶ εἰς φύλλα ἐκδιδόμενα δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ εἶνε εἰς πάντας προσιτὰ καὶ εὔχρηστα, ἀπεφασίσαμεν τὴν ἀπὸ τοῦδε κατὰ μῆνα ἔκδοσιν αὐτῶν εἰς ἰδιαίτερον τεῦχος. Τὸ περιεχόμενον αὐτῶν θέλει εἶσθαι κυρίως: α') ἀρχαῖα εἰσαγόμενα εἰς τὸ Κεντρικὸν Μουσεῖον, β') ἀνασκαφαί, γ') ἀρχαιότητες τῶν ἐπαρχιῶν, δ') ἐργασίαι ἐν τοῖς Μουσείοις, ἀρχαιολογικαὶ εἰδήσεις κτλ.

Οὕτω δημοσιευόμενον τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Δελτίον θέλει εἶσθαι ἐπίσημον ὄργανον τῆς ἀρχαιολογικῆς ὑπηρεσίας καὶ βιβλίον χρήσιμον, ὡς ἐλπίζομεν, τῷ ἐπιθυμοῦντι νὰ γνωρίζῃ τὰς ἐν Ἑλλάδι γινομένας ἀρχαιολογικὰς ἐργασίας καὶ ἀνακαλύψεις. Ἵνα δὲ ἔχῃ ὁ ἀναγνώστης συνέχειαν τῶν ἀπὸ τοῦ 1885 γενομένων ἐργασιῶν, θέλουσιν ἀναδημοσιευθῆ εἰς ἰδιαίτερα τεύχη, συμπεπληρωμένα, καὶ τὰ τῶν παρελθόντων τριῶν ἐτῶν δελτία.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Ἰανουρίου 1888.

Ὁ Γενικὸς Ἔφορος τῶν Ἀρχαιοτήτων

Π. ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1888

ΜΗΝ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

Α΄.

Ἀρχαῖα εἰσαχθέντα εἰς τὸ Κεντρικὸν Μουσεῖον.

1) Ἔκτυπον ἀνάγλυφον, ἐπιτύμβιον, εἰκονίζον ἀριστερὰ ἱστάμενον ὄρθιον πωγωνοφόρον ὁπλίτην, ὅστις εἶνε ἐνδεδυμένος βραχὺν χιτῶνα καὶ ἐπ' αὐτοῦ θώρακα, φέρει χλαμύδα εἰς τὰ ὄπισθεν τοῦ σώματος καταπίπτουσαν, ἧς τὰ δύο ἄκρα, συνεπτυγμένα, εἶνε ἐρριμένα ἐπὶ ἑκατέρου τῶν βραχιόνων, ἔχει τὴν ἀσπίδα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἐστηριγμένην, στηρίζει τὴν δεξιὰν ἐπὶ τῆς ὀσφύος καὶ ἔχει τὴν ἀριστερὰν καθειμένην οὕτως, ὥστε ἐφάπτεται τῆς περικεφαλαίας, ἣν κρατεῖ ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ γυμνὸς πρὸς αὐτὸν ἐστραμμένος καὶ ἀποβλέπων παῖς, ὁ δοῦλος αὐτοῦ. Κοινὴ ἑλληνικῶν χρόνων τέχνη. Παράστασις παρεμφερὴς ἐν μέρει τῇ ἐν τῷ γνωστῷ ἀναγλύφῳ τοῦ Ἀριστοναύτου (ἴδ. Κατάλογον Κ. Μουσείου ὑπὸ Π. Καββαδία ἀριθ. 151). Ὕψ. 1, 66 πλ. 091. Εὑρέθη ἐν Ἐλευσῖνι. (Εὑρετήριον Γενικῆς Ἐφορείας ἀριθ. 381).

2) Ἄγαλμα Βάκχου πιθανῶς, μεγέθους σχεδὸν φυσικοῦ, ἤτοι γυμνοῦ νεανίου φέροντος μόνον συνεπτυγμένην χλαμύδα, ἀπὸ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου εἰς τὰ κάτω καταπίπτουσαν, στηρίζοντος τὴν ἀριστερὰν ἐπὶ τῆς ὀσφύος καὶ ἔχοντος τὴν κεφαλὴν πρὸς ἀριστερὰν καὶ πρὸς τὰ ἄνω, οἱονεὶ ἐν ρεμβασμῷ, ἐστραμμένην. Τὴν κόμην εἶχε περιδεδεμένην χαλκῷ, ὡς φαίνεται, στεφάνῳ, ὑφ' ὃν κατέρχονται κύκλῳ μικροὶ κυμαίνοντες πλόκαμοι· τὸ δεξιὸν δὲ σκέλος εἶνε λίαν προτεταμένον. Ἡ διάπλασις τοῦ σώματος ἐν τῷ κορμῷ εἶνε ἐπιτυχής, παραδόξως ὅμως τὸ μέτωπον εἶνε ὑπὲρ ἄγαν ὑψηλὸν καὶ τὸ κρανίον λίαν πρὸς τὰ ἄνω ἐξωγκωμένον· ἔτι δὲ ἀτέλειαί τινες παρατηροῦνται ἐν τῷ σχηματισμῷ τῶν καθέκαστα τοῦ προσώ-

που. Ἐκ τούτων φαίνεται ὅτι τὸ ἔργον δὲν δύναται νὰ εἶνε ἀρχαιότερον τῶν ἀλεξανδρινῶν χρόνων. Ἐλλείπουσιν ὁ δεξιὸς βραχίων, τὸ δεξιὸν σκέλος καὶ τὸ ἀριστερὸν ἀπὸ τοῦ μέσου περίπου τοῦ μηροῦ. Σωζόμενον ὕψος 1 μέτρον. Εὑρέθη ἐν ταῖς ὑπὸ τῆς ἀμερικανικῆς Σχολῆς ἐνεργηθείσαις, κατὰ Δεκέμβριον λήξαντος ἔτους, ἐν Σικυῶνι ἀνασκαφαῖς, ἐν τῇ ὀρχήστρᾳ τοῦ θεάτρου. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορείας ἀριθ. 382.)

3) Κεφαλὴ γυναικεία μεγέθους ὀλίγον τι μικροτέρου τοῦ φυσικοῦ, καλῆς ἑλληνικῆς τέχνης. Τὸ ὄπισθεν καὶ ἄνω μέρος τῆς ταινίᾳ περιδεδεμένης κόμης εἶνε ὅλως ἀκατέργαστον· ὑπὲρ τὸ μέτωπον δὲ ὑπάρχει ὀπὴ πρὸς ἔνθεσιν κοσμήματός τινος, ὡς φαίνεται. Εὑρέθη ἐν Σικυῶνι καὶ ἐδωρήθη ὑπὸ τοῦ εὑρόντος Ἀναστασίου Μπαλᾶ. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορείας ἀριθ. 383.)

4) Ἓξ λεοντοκεφαλαὶ ἐκ τῆς ἐν τῷ Ἱερῷ τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἐν Ἐπιδαυρίᾳ Θόλου τοῦ Πολυκλείτου, ὅμοιαι ταῖς ἐν τῷ Κεντρικῷ Μουσείῳ ὑπ' ἀριθ. 99-100. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορείας 334.)

5) Ἀρχαϊκὴ γυναικεία κεφαλὴ μικροῦ μεγέθους, προσαρμόζουσα τῷ ἐν τῷ Κεντρικῷ Μουσείῳ κορμῷ ὑπ' ἀριθ. 24. Εὑρέθη ἐν Ἐλευσῖνι, ἐν ἔτει 1887. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορείας ἀριθ. 385.)

Αἱ ἑξῆς ἕνδεκα ἐπιτύμβιοι ἐπιγραφαὶ (ἀριθ. 6-16). (Εὑρετ. Γεν. Ἐφ. 386-397) εὑρέθησαν ἐν ἀνασκαφαῖς γενομέναις ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῆς Γεν. Ἐφορείας ἐν τῷ κατὰ τὸν ἔξω Κεραμεικὸν χώρῳ.

6) Ἐπιτύμβιος κιονίσκος, ἐν ᾧ:

Μελιτινη

7) Ἕτερος ἐν ᾧ:

Διοδωρος
Αθηναιου
Εφεσιος

8) Τεμάχιον λίθου ἐν ᾧ:

ορος
θηκης

9) Ἀνάγλυφον ἐπιτύμβιον εἰκονίζον ὀρθίαν κατ' ἐνώπιον ἱσταμένην γυναῖκα, ἔχον ἐπιγραφήν:

Ζωσιμη
Δαμα
Μιλησια

10) Ἐπιτύμβιος κιονίσκος ἐν ᾧ:

Σωκρατης

11) Ὅμοιος ἐν ᾧ:

[Ευ]ημερις
[Χ]ρησιμου
λαοδικισσα

12) Ὅμοιος ἐν ᾧ

Πυρριας
Πυρρου
Ηρακλεωτης

13) Ἕτερος ἐν ᾧ

Διονη
Τηλιου
Νικητου
γυνη

14) Ἕτερος ἐν ᾧ

Εισιδρα
Επιγενου
Μιλησια

15) Ἕτερος ἐν ᾧ

Σουνιον
Διονυσου
Ατηνεως
γυνη

16) Ἕτερος ἐν ᾧ

[Δ]ιονυσ[ος]
[Α]πολλοδ[ωρου]

Ἐν ταῖς αὐταῖς ἀνασκαφαῖς εὑρέθησαν καὶ τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀριθ. 17-34 ἀγγεῖα.

17) Λευκὴ λήκυθος εὑρεθεῖσα ἐν τοῖς τάφοις τοῦ ἔξω Κεραμεικοῦ, ὕψ. 0.30. Ἐν αὐτῇ εἰκονίζεται μορφὴ γυναικεία κοσμοῦσα (;) νεκρικὴν στήλην, ἧς ἀριστερὰ ἀνδρικὴ μορφὴ φέρουσα ἐν τῇ δεξιᾷ μικρὸν ἀγγεῖον (Εὑρ. Γεν. Ἐφορείας 398).

18) Λήκυθος λευκὴ εὑρεθεῖσα, ὅπου ἡ ἀνωτέρω· ἔχει ὕψ. 0.30. Ἀνδρικὴ μορφὴ πρὸ νεκρικῆς στήλης κεκοσμημένης διὰ ταινιῶν καὶ στεφάνων καὶ ἀριστερὰ ταύτης γυνὴ ὑψοῦσα τὴν ἀριστερὰν χεῖρα πρὸς τὴν κόμην αὐτῆς (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 399).

19) Λήκυθος λευκὴ εὑρεθεῖσα, ὅπου ἡ ἀνωτέρω· ὕψ. 0.30.

Παράστασιν ἔχει: ἄνδρα ἱστάμενον ὄπισθεν νεκρικῆς στήλης καὶ πρὸ αὐτῆς ἕτερον ἄνδρα (τὸν Χάρωνα) ἐντὸς πλοιαρίου, οὗτινος εἰκονίζεται τὸ ἔμπροσθεν μόνον μέρος. Ἡ ὅλη παράστασις εἶνε μικρὸν ἀπειλημμένη, ἐξ οὗ προκύπτει δυσχέρεια περὶ τὴν κατανόησιν τῶν λεπτομερειῶν (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 400).

20) Λευκὴ λήκυθος (ὕψ. 0.25). Παράστασιν ἔχει τὴν ἑξῆς: Γυνὴ φέρει δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν ὀγκῶδές τι δι' ὑφάσματος περιβεβλημένον· ἐν τῷ μέσῳ ὑπάρχει ἡ νεκρικὴ εἰς ἀνθέμιον ἀπολήγουσα νεκρικὴ στήλη καὶ ἀριστερὰ ἀνὴρ ἱστάμενος προτείνων τὴν χεῖρα (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 401).

21) Λήκυθος λευκὴ (ὕψ. 0.25) παράστασιν ἔχουσα: ἄνδρα ἱστάμενον κρατοῦντα μικρὸν ἀγγεῖον (ἀλάβαστρον), ἐν τῷ μέσῳ στήλην ἀπολήγουσαν εἰς καμπύλην, καὶ ἀριστερὰ γυναῖκα, κεκαρμένην ἔχουσαν τὴν κόμην (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 402).

22) Λευκὴ λήκυθος (ὕψ. 0.25). Εἰκονίζεται γυνὴ κρατοῦσα κάνιστρον μετὰ ταινιῶν, ἐν μέσῳ στήλη νεκρικὴ σχήματος πυραμιδοειδοῦς μετὰ κοσμημάτων (ἐξειλημμένη τὰ ἄνω) καὶ ἀριστερὰ ταύτης νεανίας (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 403).

23) Λευκὴ λήθυκος (ὕψ. 0.25). Παράστασις παρεμφερὴς τῇ τοῦ προηγουμένου ἀριθμοῦ (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 404).

24) Μικρὰ λευκὴ λήκυθος (ὕψ. 0.15). Διακρίνεται μόνον ἡ στήλη, ἡ λοιπὴ παράστασις ἐξειλημμένη (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 405).

25) Ὁμοία τῇ προηγουμένῃ· δεξιὰ τῆς στήλης διακρίνεται μορφὴ ἀνδρικὴ (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 406).

26) Ἡμίλευκος λήκυθος· ὕψ. 0,23. Ἡ ἐπ' αὐτῆς παράστασις εἶνε σχεδὸν πάντῃ ἐξηλημμένη, ὡς καὶ ἐπ' αὐτῆς ἐπιγραφή, ἧς σώζονται μόνον δύο δυσδιάκριτα ψηφία (Εὑρετ. Γεν. Ἐφ. 407).

27) Μικρὰ λήκυθος ἐρυθρόμορφος· εἰκονίζεται ἅρπυια αὐλίζουσα διπλοῦν αὐλόν, ἐπὶ βράχου ἱσταμένη (Εὑρετ. Γ. Ἐφ. 408).

28) Ἀρύβαλος: Εἰκονίζεται γυνὴ τὸν δεξιὸν αὐτῆς πόδα ἐπὶ θρανίου στηρίζουσα καὶ κρατοῦσα κάτοπτρον ἐν τῇ δεξιᾷ (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 409).

29) Ὅμοιον τῷ ἀνωτέρω, μικρότερον, ἐν ᾧ γυνὴ ἐνδεδυμένη φέρουσα πτέρυγας — ἅρπυια (;) — τέχνης ἀμελοῦς (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 410).

30) Δύο μικρὰ ἀγγεῖα σχήματος οἰνοχόης· ἔχουσι παραστάσεις παιζόντων παίδων. (Εὑρετήρ. Γενικῆς Ἐφορείας 411 καὶ 412).

31) Μικρὸς (ὕψ. 0,12) τετράχειρος ἀμφορεύς· φέρει παράστασιν ἐκ τῶν συνήθων τῆς «toilette» — Ἐν τῷ μέσῳ γυνὴ φέρουσα ῥιπίδιον καὶ σκευοθήκην μετὰ ταινιῶν, ἐπὶ τοῦ βραχίονος αὐτῆς μικρὸς παῖς (ἔρως; ἄνευ ὅμως πτερύγων), καὶ δεξιὰ ταύτης ἑτέρα φέρουσα ἀλάβαστρον καὶ κάνιστρον μετὰ ταινιῶν· ἡ παράστασις λήγει ἑκατέρωθεν εἰς ἱσταμένας γυναικείας μορφάς, δύο τὸν ἀριθμόν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 413).

32) Πυξὶς μέλαινα ἄνευ μορφῶν (Εὑρετ. Γεν. Ἐφ. 414).

33) Πυξὶς πλατεῖα ἔχουσα κάλυμμα ἑτέρας πυξίδος μὴ ἀκριβῶς ἁρμόζον αὐτῇ (εὑρέθη οὕτως ἐν τῷ τάφῳ). Εἰκονίζεται δὲ ἐπ' αὐτοῦ παράστασις δυσερμήνευτος. Ἡ εἰκὼν ἅπασα χωρίζεται εἰς δύο μέρη διὰ κλάδων (;). Καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ ἑνὸς μέρους εἰκονίζεται γυνὴ τὰ κράσπεδα τοῦ πέπλου αὐτῆς κρατοῦσα δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν· ἐν ᾧ κατ' ἀντίθετον διεύθυνσιν ἵπταται ἔρως. Ἐπὶ δὲ τοῦ ἑτέρου τῶν χωριζομένων μερῶν εἰκονίζεται γυνὴ μετὰ πτερύγων πρὸς ἀριστερὰ φεύγουσα, καὶ ἑκατέρωθεν ἀνὰ μία γυνή, ἐξ ὧν ἡ μὲν κάθηται ἐπὶ βράχου ἤρεμος, ἡ δὲ ἑτέρα παρίσταται μετὰ ταχύτητος ἀριστερὰ βαίνουσα. Ἡ εἰκὼν εἶνε ἐργασίας ἀμελοῦς. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορείας 415).

34) Λήκυθος λευκὴ (ὕψ. 0,40). Εἰκονίζεται ἐν αὐτῇ ἀνὴρ ἱστάμενος ἐνώπιον καθημένης γυναικὸς προσφέρων αὐτῇ πτηνόν. Ὄπισθεν στήλη νεκρικὴ μετὰ στεφάνων καὶ ταινιῶν, καὶ ἀριστερὰ ταύτης μορφὴ ἱσταμένη, ἐξειλημμένη τὸ πλεῖστον. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 416).

35) Χρυσοῦν ἐνώτιον ἀπολῆγον εἰς κεφαλὴν λέοντος, χρυσῆ πόρπη ἔχουσα σχῆμα Π, χρυσοῦς δακτύλιος καὶ ἕτερος ἀργυροῦς, 11 ἀθηναϊκὰ τετράδραχμα, τετράδραχμον Ἀλεξάνδρου, τετράδραχμον Δημητρίου τοῦ Πολιορκητοῦ, τρία χρυσᾶ νομίσματα Ἀλεξάνδρου καὶ τρία ἄχρηστα χαλκᾶ νομίσματα. Εὑρέθησαν ἐν Αἰγίνῃ παρὰ τὴν παραλίαν ἐντὸς χωμάτων ἐξαχθέντων ἐκ τοῦ πυθμένος τῆς θαλάσσης (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 417).

36) Τὰ ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς τοῦ παρὰ τὰς Θήβας ἱεροῦ τῶν

Καβείρων γενόμενα χαλκᾶ καὶ πήλινα εὑρήματα. (Εὑρετ. Γενικῆς Ἐφορείας 418).

Β΄.

Ἀνασκαφαί.

1) *Ἀνασκαφαὶ ἐν τῇ Ἀκροπόλει.*

Λήγοντος τοῦ ἔτους 1887 αἱ δαπάναις τῆς Ἀρχ. Ἑταιρίας ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαὶ εἶχον προχωρήσει ἀπὸ τοῦ Ἐρεχθείου πρὸς τὸ καλούμενον Belvedere, ἐκεῖθεν εἶχον ἐκταθῆ καθ' ἅπαν τὸ ἀνατολικὸν τεῖχος καὶ φθάσει μέχρι τοῦ χώρου τοῦ μεταξὺ τοῦ Παρθενῶνος καὶ τοῦ Μουσείου.

Οὕτω κατὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον ἀνασκαφαὶ ἐγένοντο ἐν τῷ χώρῳ τῷ μεταξὺ τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς τοῦ Παρθενῶνος καὶ τῆς βορειοανατολικῆς γωνίας τοῦ Μουσείου· ἐπεκταθεῖσαι δὲ καὶ ἐν τῷ χώρῳ τῷ ἀπέναντι ἀκριβῶς τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς τοῦ Μουσείου διευθύνονται νῦν πρὸς τὸν χῶρον τὸν πρὸ τῆς μεσημβρινῆς πλευρᾶς τοῦ Παρθενῶνος.

Ἐν τῷ χώρῳ τούτῳ εἶχον γείνει καὶ ἄλλοτε μικραὶ ἀνασκαφαί, ἐν ἔτει 1882, δὲν εἶχον ὅμως προχωρήσει μέχρι τοῦ βράχου, κειμένου εἰς βάθος ἑνὸς μέχρι δέκα περίπου μέτρων κατὰ τὴν πρὸς τὸ νότιον τεῖχος τῆς Ἀκροπόλεως διεύθυνσιν. Ἡ ἐπίχωσις ἐνταῦθα παρέχει τι τὸ ἰδιάζον, ὅπερ δὲν παρετηρήθη ἐν ταῖς κατὰ τὸ βόρειον τεῖχος ἀνασκαφαῖς. Ἐκεῖ δηλ. ἡ ἐπίχωσις, ἡ συγκειμένη ἀναμὶξ ἐκ στρώματος χωμάτων μετὰ ἀρχαίων λίθων, ἀγαλμάτων, ἐπιγραφῶν, θραυσμάτων ἀγγείων κτλ. ἔβαινε μέχρι τῆς ἐπιφανείας αὐτῆς τοῦ βράχου, ὡς ἐν τῇ Ἀρχ. Ἐφημερίδι (1886 σ. 73 κ. ἑξ.) περιέγραψα, ὅπερ δεικνύει ὅτι πρὸ τῆς μετὰ τὰ Περσικὰ γενομένης ἐπιχώσεως ταύτης ὁ βράχος ἦτο γυμνός. Ἐνταῦθα ὅμως ἄλλως ἔχει τὸ πρᾶγμα. Ὑπὸ τὸ νῦν ἔδαφος ὑπάρχει στρῶμα ἐκ χώματος, ὡς τὸ πολύ, ἐνιαχοῦ δὲ καὶ λατύπης, ἐν ᾧ γίνονται καὶ εὑρήματά τινα, μαρμάρινα κυρίως. Ὑπὸ τὸ στρῶμα τοῦτο ὑπάρχει στρῶμα ἐκ πωρίνων καθ' ὁλοκληρίαν λίθων συγκείμενον, ἐν ᾧ γίνονται πλεῖστα εὑρήματα, ἀρχιτεκτονικὰ καὶ ἰδίως πλαστικά. Τοιοῦτον πώρινον στρῶμα πρῶτον ἐνταῦθα ἀναφαίνεται. Εἶνε δὲ τοῦτο παχύτερον πρὸς βορρᾶν καὶ λε-

πτότερον πρὸς νότον, ἐξ οὗ φαίνεται ὅτι οἱ ἀποτελοῦντες αὐτὸ λίθοι ἐρρίπτοντο ἐκ βορρᾶ, ὅ ἐστιν ἐκ τοῦ πρὸ τῆς βορειοανατολικῆς γωνίας τοῦ Παρθενῶνος βράχου, καὶ ἐλάμβανον οὕτω φορὰν πρὸς τὸ νότιον τεῖχος τῆς Ἀκροπόλεως. Ὑπὸ δὲ τὸ στρῶμα τοῦτο ὑπάρχει στρῶμα ἐκ χώματος μέχρι τοῦ βράχου βαῖνον, ἐν ᾧ οὐδὲν σχεδὸν εὕρημα γίνεται.

Ἐκ τούτων φαίνεται ὅτι τὸ τελευταῖον τοῦτο στρῶμα ἦτο τὸ ἔδαφος τῆς Ἀκροπόλεως, ὅπερ ἐκ παλαιτάτων χρόνων ἐκάλυπτε τὸν βράχον. Ἐπὶ τούτου ἐρρίφθησαν σωρηδὸν θραύσματα ἀγνώστων ἡμῖν ἀρχαιοτάτων πωρίνων οἰκοδομημάτων, ἅτινα δι' ἀναγλύφων καὶ παντοίων ἀγαλμάτων θὰ ἦσαν κεκοσμημένα, καὶ οὕτως ἀπετελέσθη τὸ πώρινον στρῶμα. Ἐπὶ τοῦ πωρίνου τούτου στρώματος ἐγένετο καὶ ἄλλη ἐπίχωσις, ἐν ᾗ εὑρίσκονται κυρίως μαρμάρινα καὶ ἄλλα τοιαῦτα πράγματα, οἷα τὰ μέχρι τοῦ βράχου εὑρισκόμενα ἐν τῇ κατὰ τὸ βόρειον τεῖχος τῆς Ἀκροπόλεως σκαφῇ.

Τῶν εὑρημάτων ἀξιολογώτατα εἶνε τὰ γενόμενα ἐν τῷ ἐκ πωρίνων λίθων στρώματι, ἤτοι:

α') ἄνω μέρος κορμοῦ ὅλως ἐκτύπου ἀναγλύφου ἐκ πώρου λίθου, μεγέθους φυσικοῦ. Ἡ μορφὴ εἶνε γυναικεία, ὡς φαίνεται, ἔχει τὴν ἀριστερὰν κεκαμμένην πρὸ τοῦ στήθους, καὶ εἶνε ἐνδεδυμένη ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον. Περίεργα εἶνε ἐν αὐτῇ τὰ ἐν ταῖς παρυφαῖς τοῦ ἱματισμοῦ κοσμήματα, γραμμαὶ ζητωειδῶς τεθλασμέναι (zickzack), εἶδος ἀνθεμίων καὶ χιαστὰ κοσμήματα. Τὰ κοσμήματα ταῦτα εἶνε πλαστικῶς δεδηλωμένα καὶ κεχρωματισμένα, καὶ ἔχουσι τὴν βάσιν κεχρωματισμένην ἐναλλὰξ κυανῷ, ζωηρῶς ἔτι σωζομένῳ, χρώματι καὶ ἐρυθρῷ.

β') μικρὰ γυναικεία κεφαλὴ ἐκ πώρου λίθου φέρουσα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σπειροειδές τι πρᾶγμα, ἀρχαϊκωτάτας ἔχουσα τὰς μορφάς.

γ') γυναικεῖον ἀγαλμάτιον ἐκ πωρίνου λίθου (ἐλλείπει ἡ κεφαλὴ) ἐνδεδυμένον ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον καὶ ἔτερον, σωζόμενον ἀπὸ τῆς ὀσφύος μέχρι τοῦ κάτω μέρους τῆς κεφαλῆς.

δ') τεμάχια σώματος μεγάλου ὄφεος, Τρίτωνος πιθανῶς, ἐκ πώρου λίθου καὶ ταῦτα.

ε') διάφορα τεμάχια πωρίνου οἰκοδομήματος ἀρχαϊκωτάτας ἔχοντος τὰς ἀρχιτεκτονικὰς μορφάς.

Ἐν τῷ στρώματι δὲ τῷ ὑπὸ τὸ πώρινον στρῶμα ἐλάχιστα, ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη, ἐγένοντο εὑρήματα. Τούτων μνημονευτέα μόνον κεφαλὴ γρυπός.

Ἐν τῷ στρώματι δὲ τῷ ὑπὲρ τὸ πώρινον στρῶμα καὶ ἐν τῷ χώρῳ τῷ παρὰ τὸ μεσημβρινὸν τῆς Ἀκροπόλεως τεῖχος, ἔνθα δὲν ἐκτείνεται, ὡς φαίνεται, τὸ πώρινον στρῶμα, ἐγένοντο παντοῖα εὑρήματα. Καὶ τῶν μὲν μαρμαρίνων μνημονευτέα α′) γυναικεῖον ἀγαλμάτιον (ἐλλείπει ἡ κεφαλὴ) τοῦ συνήθους τύπου τῶν πολλῶν ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς ταύταις εὑρεθέντων ἀγαλμάτων β′) κεφαλὴ γυναικείου ἀγάλματος τοῦ αὐτοῦ τύπου γ′) ἔκτυπον ἀνάγλυφον, ἐν ᾧ τὸ ἀνώτερον μέρος τοῦ σώματος παραδόξου ἀνθρωπίνης μορφῆς ἐχούσης μέγεθος $^1/_3$ περίπου τοῦ φυσικοῦ. Εἶνε ἐνδεδυμένη στενῶς συγκεκολλημένον τῷ σώματι χιτῶνα καὶ ἱμάτιον, ὡς φαίνεται, φέρει ἐπὶ τῆς κεφαλῆς οἱονεὶ φρύγιον πῖλον, ἔχει τὴν δεξιὰν πρὸ τοῦ στήθους καὶ κρατεῖ δι' αὐτῆς φόρμιγγα. Πολλαχοῦ τῆς μορφῆς διατηροῦνται ἴχνη κυανοῦ χρώματος· τὰ χαρακτηριστικὰ δὲ τοῦ προσώπου καὶ ἡ ἐργασία εἶνε ἀρχαϊκωτάτη, καὶ δ′) λεοντοκεφαλὴ μετὰ κεχρωματισμένων ἀνθεμίων, ἥτις δυνατὸν νὰ προέρχηται ἐκ τῆς ὑδρορρόης τοῦ ὑπὸ τῶν Περσῶν καέντος ἀρχαίου ναοῦ. Τῶν πηλίνων δὲ εὑρημάτων μνημονευτέον δύο γυναικείας κεφαλὰς ἡμίσεος περίπου φυσικοῦ μεγέθους καὶ Γοργόνειον, ὃ ἀπετέλει ὀρθοκέραμον οἰκοδομήματος.

Ἐπιγραφὴ εὑρέθη μία μόνον ἐπὶ τεμαχίου μαρμάρου, ἡ ἑξῆς:

Τεισικλεες δεκατεν
[ανεθεκ]εν αθεναια[ι]

Καὶ τεμάχια ἀγγείων εὑρέθησαν ἱκανά. Τούτων μνημονευτέα α′) τεμάχιον πίνακος ἐν ᾧ ἀρχαϊκὴ ἐπιγραφή:

. . . . . Μικιω . . .
. . . . . ραψας

καὶ ἐρυθρόμορφος γυνὴ ἔχουσα τὴν κεφαλὴν διὰ τοῦ πέπλου κεκαλυμμένην καὶ τὴν χεῖρα πρὸ τοῦ στόματος· ὁ πίναξ εἶχεν ἄνω περιθώριον μετὰ γραφῶν καὶ φέρει ὀπὰς πρὸς καθήλωσιν, ἐν αἷς σώζονται ἔτι οἱ χαλκοῖ ἧλοι· β′) τεμάχιον μεγάλου πίνακος μελανομόρφου, ἐν ᾧ Ἀθηνᾶ φέρουσα ἀσπίδα καὶ δόρυ· γ′) τεμάχιον ἐρυθρομόρφου κύλικος ἐν ᾧ Ποσειδῶν (σώζεται μόνον μέρος αὐτοῦ) κρατῶν τρίαιναν, ἀξιολόγου τέχνης· δ′) τεμάχιον μελανομόρφου πίνα-

κος, ἐν ᾧ Ἡρακλῆς παλαίων πρὸς λέοντα, ὄπισθεν γυνή, ἡ Ἀθηνᾶ ἴσως, καὶ δύο ἕτεραι μορφαί· ε') τεμάχιον ἀγγείου, ἐν ᾧ ποῦς πτερωτὸς καὶ ἐπιγραφή: *Ικαρος*.

Σὺν ταῖς ἀνασκαφαῖς ἐγένοντο πρὸς τούτοις ἐργασίαι πρὸς ἐπίχωσιν τοῦ μέχρι τοῦ βράχου ἀνασκαφέντος μέρους καὶ οἰκοδομεῖται τεῖχος πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Μουσείου, ἵνα συγκρατῇ τὰ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ῥιπτόμενα χώματα.

Π. ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ

2) *Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἀθήναις παρὰ τὸν ἔξω Κεραμεικόν.*

Ὑπὸ τῆς Γενικῆς Ἐφορείας τῶν Ἀρχαιοτήτων, δαπάναις τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ἐνεργοῦνται ἀνασκαφαὶ ἀρχαίων τάφων κατὰ τὴν διασταύρωσιν τῶν ὁδῶν Κεραμεικοῦ καὶ Μεταξουργείου, περὶ ὧν διαλαμβάνει ἡ ἑξῆς ἔκθεσις τοῦ ἐφόρου ἀρχαιοτήτων Β. Στάη.

» Ἀνασκαφαὶ ἐγένοντο τὸ πρῶτον ἐν τῷ οἰκοπέδῳ Ι. Παναγιωτοπούλου, ἐν αἷς ἀνεκαλύφθησαν περὶ τοὺς ὀγδοήκοντα τάφους. Ἐν τούτοις εὑρέθησαν πάμπολλα συντρίμματα ἀγγείων καὶ λευκαὶ λήκυθοι, ἐφθαρμένον χαλκοῦν κάτοπτρον, ὑέλινα ῥωμαϊκὰ φιαλίδια καὶ ἐπιγραφαί τινες ἐπιτύμβιοι. Τούτων τὰ ἀξιολογώτερα καὶ ἰδίᾳ αἱ λευκαὶ λήκυθοι καὶ αἱ ἐπιγραφαὶ παρελήφθησαν καὶ κατετέθησαν ἐν ταῖς Συλλογαῖς τοῦ Κεντρικοῦ Μουσείου. Αἱ ἀνασκαφαὶ τάφων ἐξηκολούθησαν μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἐν τῷ κτήματι Παναγιωτοπούλου, ἐπὶ τῶν ὁδῶν Κεραμεικοῦ καὶ Μεταξουργείου δι' ἐξόδων τοῦ Δημοσίου. Ἀνεσκάφησαν μέχρι τοῦδε περὶ τοὺς ἑξήκοντα τάφους ἐν ἀμφοτέραις ταῖς ὁδοῖς. Ἀνευρέθησαν δὲ ἐν αὐτοῖς πολλὰ λόγου ἄξια ἀγγεῖα, ἤτοι λευκαὶ λήκυθοι, πυξίδες, μικρὰ ληκύθια καὶ ἄλλα διαφόρου σχήματος μικρὰ ἀγγεῖα, ἐπίσης ἐπιγραφαὶ ἐπιτύμβιοι ἐπὶ κυλίνδρων καὶ ἀγαλμάτια πήλινα. Τὰ κυριώτερα τῶν εὑρημάτων εἶνε ἀναγεγραμμένα ἀνωτέρω ἐν σελ. 8 ἀριθ. 6-34.

»Οἱ τάφοι οὗτοι εἶνε ποικίλης κατασκευῆς· δύο τούτων εἶχον θήκας μαρμαρίνας (λάρνακας) ἄνευ ὅμως κοσμημάτων, οὐδὲ ἄλλης τινὸς τῶν λαρνάκων διακοσμήσεως, δύο εἶχον θήκας πωρίνους ὀρθο-

γωνίους, τὸ πλεῖστον δὲ τούτων εἶχον ἁπλοῦν σάγμα ὡς κάλυμμα. Εὑρέθησαν δὲ καὶ περὶ τοὺς δέκα ἄνευ θήκης, ἁπλοῖ λάκκοι ἐν τῇ γῇ. Τὸ πλεῖστον τῶν τάφων τούτων ἔκειντο εἰς τρία μέτρα βάθους ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας, ὀλίγιστοι τούτων (καὶ κυρίως αἱ λάρνακες) ἔκειντο καὶ εἰς τεσσάρων μέτρων βάθος· αἱ διαστάσεις τῶν τάφων ἦσαν ποικίλαι· ὁ μέγιστος τούτων, ὁ εἰς 4 μ. βάθος κείμενος, εἶχε μῆκος 2 μέτρων πλάτος 0,90 καὶ βάθος 0,86.

»Οἱ νεκροὶ ἔκειντο ὡς τὰ πολλὰ πρὸς δυσμὰς τὸ πρόσωπον ἔχοντες, τινὲς δὲ πρὸς ἄρκτον· πολλῶν δὲ τούτων ἀνευρέθησαν τὰ ὀστᾶ κεκαυμένα μετὰ τῶν ἐν τῷ τάφῳ ἀγγείων. Ἀνευρέθησαν δὲ πολλαχοῦ καὶ τάφοι ὑπερκείμενοι ἀλλήλων, ἀλλὰ διαφόρου χρονικῆς περιόδου, ὡς φαίνεται ἐκ τῶν ἐν αὐτοῖς εὑρημάτων.

»Φαίνεται δὲ ὅτι ὁ χῶρος ἐκεῖνος, ὁ τοῦ ἔξω Κεραμεικοῦ καλούμενος, ἐχρησίμευσεν ἐπὶ ἱκανὰς ἑκατονταετηρίδας εἰς κοιμητήριον τῶν πτωχοτέρων ἴσως, καθόσον οἱ πλεῖστοι τῶν τάφων ἢ ὅλως γυμνοὶ ἦσαν ἢ ἐλάχιστα κατά τε τὸ ποιὸν καὶ ποσὸν περιελάμβανον.

»Ἀξία πάντως μνείας τυγχάνει ἡ κατὰ τὴν νῦν ὁδὸν Κεραμεικοῦ καὶ ἔμπροσθεν τοῦ σταθμοῦ τῶν πυροσβεστῶν ἀνακαλυφθεῖσα ἀρχαία ὁδός, ἡ κειμένη ποῦ μὲν εἰς ἓν καί που εἰς δύο μέτρων βάθους τοῦ σημερινοῦ ἐδάφους. Ἐκτείνεται κατιοῦσα ἀπὸ ἄρκτου πρὸς μεσημβρίαν ἢ πρὸς τὸ ἀνατολικομεσημβρινόν. Ἡ ὁδὸς αὕτη, ἡ πλάτος ἔχουσα τριῶν περίπου μέτρων, ἦτο βεβαίως ἐν χρήσει κατὰ τοὺς ρωμαϊκοὺς χρόνους, καθόσον παραπλεύρως αὐτῆς ἀνευρέθησαν τάφοι καὶ ἐπιτύμβιοι ἐπιγραφαὶ ρωμαϊκῶν χρόνων· ἐὰν δὲ ἦτο ἐν χρήσει καὶ ἐν ἀρχαιοτέροις χρόνοις, καὶ ἐὰν ὄντως αὕτη εἶνε (ὡς ἐλέχθη) ἡ εἰς Ἀκαδημίαν ἢ Κωλωνὸν ἄγουσα, τοῦτο δεῖται ἔτι ἐξακριβώσεως.»

3) *Ἀνασκαφαὶ ἐν τῷ παρὰ τὰς Θήβας Καβειρίῳ.*

Γνωσθέντος μοι ὑπὸ ἑταίρων τοῦ ἐνταῦθα Γερμανικοῦ Ἰνστιτούτου ὅτι ἐν Θήβαις ἐπωλοῦντο μικρὰ χαλκᾶ ζωάρια, ἰδίως βόες, φέροντα ἐπιγραφάς, ἐξ ὧν ἐφαίνετο ὅτι προήρχοντο ἐκ τοῦ παρὰ τὰς Θήβας Καβειρείου, καὶ ὅτι εὑρέθη πιθανῶς ἡ θέσις τοῦ Καβειρίου τούτου, μετέβην εἰς Θήβας τῇ 1 Δεκεμβρίου λήξαντος ἔτους μετὰ τῶν κ. κ. Wolters καὶ Winter πρὸς ἐξακρίβωσιν τοῦ πράγματος.

Καὶ ἡ μὲν θέσις τοῦ Καβειρίου δὲν εἶχεν εὑρεθῆ, τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος ὅμως εὑρήματα ἐδυνήθην νὰ κατάσχω, τῇ βοηθείᾳ τῆς ἀνακριτικῆς ἀρχῆς, παρά τινι ἀρχαιοκαπήλῳ Καλαμπάκᾳ. Γενομένης τῆς κατασχέσεως ταύτης εὔκολος ἦτο ἡ τοῦ Καβειρίου ἀνακάλυψις ἕνεκα τῶν ἐνεργειῶν, εἰς ἃς ἔμελλε νὰ προβῇ ἡ ἀνάκρισις πρὸς ἀνακάλυψιν τῶν εὑρόντων τὰ κατασχεθέντα ἀρχαῖα καὶ τοῦ χώρου, ἐν ᾧ ἐγένοντο αἱ ἀνασκαφαί. Καὶ ὄντως· τῇ ἐπιούσῃ τῆς ἐκ Θηβῶν ἀναχωρήσεώς μου ἠγγέλθη μοι τηλεγραφικῶς παρά τε τοῦ Ἐπ. Κορομάντσου καὶ παρὰ τοῦ ἐπιμελητοῦ τῆς ἐν Θήβαις ἀρχαιολογικῆς Συλλογῆς Εὐστρ. Καλόπαιδος ἡ τοῦ Καβειρίου ἀνακάλυψις. Ὁ αὐτὸς Καλόπαις ἐπέστειλέ μοι τῇ ὑστεραίᾳ (4 Δεκεμβρίου) τὰ ἑξῆς:

»Μετὰ τὴν ἐντεῦθεν ἀναχώρησιν ὑμῶν προχθὲς ἐφρόντισα νὰ λάβω ἀκριβεστέρας πληροφορίας περὶ τῆς θέσεως, ἐν ᾗ εἶχον ἀνευρεθῆ τὰ κατασχεθέντα βοΐδια· πρὸς τοῦτο δέ, ἂν καὶ πολλοὺς ἐζήτησα, οὐδὲν ὁριστικὸν ἠδυνήθην μέχρις ἑσπέρας νὰ μάθω. Χθὲς δὲ τὴν πρωΐαν μετὰ πολλὰς ἐρωτήσεις μου πρὸς διαφόρους ἐκ τῶν ἐκεῖσε ἀνασκαψάντων ἐργατῶν μοὶ ἐγεννήθησαν ὑπόνοιαι ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ μέρει ὑπάρχει καὶ λίθος ἐνεπίγραφος. Φοβούμενος δὲ μὴ ἐξαχθεὶς ὑπὸ τῶν ἐκεῖσε γεωργούντων χωρικῶν θραυσθῇ παρέλαβον ἀμέσως χάρον καὶ δύο ἐργάτας, ὧν ὁ ἕτερος ἦτον ὁ τυχαίως ἀνευρὼν τὰ βοΐδια καὶ πωλήσας αὐτὰ τῷ Καλαμπάκᾳ Κῶτσος Ζῖκος, καὶ τὸν Καλαμπάκαν αὐτόν, καὶ μετέβημεν εἰς τὴν θέσιν, εἰς ἥν, ἀνέπαφον ἔτι οὖσαν, εἶχον μεταβῆ κατὰ τὸν παρελθόντα Φεβρουάριον, καὶ ἀκριβῶς εἰς τὸ μέρος ἔνθα, ὡς προχθὲς εἶπον ὑμῖν, ἵστατο ἄλλοτε πύλη, ἧς τὸ μονόλιθον καμπύλον ὑπέρθυρον πρὸ πενταετίας περίπου, ὡς ἔμαθον, ἔχει ἀφαιρεθῆ κερματισθέν· εὗρον δὲ τὸν χῶρον εἰς ἱκανὴν ἔκτασιν, ἐξ ἧς καὶ πολλοὶ λίθοι ἔχουσιν ἀφαιρεθῆ, ἀνεσκαμμένον προσφάτως, κατὰ τὸ τελευταῖον ἴσως τρίμηνον. Ἐκ διαφόρων δὲ ἐπιτοπίων ἐρωτήσεών μου πρὸς τὸν Ζῖκον ἔμαθον ὅτι τὰ κατασχεθέντα βοΐδια ἀνευρέθησαν ἀκριβῶς δύο βήματα ἔσωθεν τῶν βάσεων τῆς πύλης· ἀνασκάψας δὲ περὶ τὰ δέκα βήματα πρὸς ἀνατολὰς αὐτῆς ἀνεῦρον τὸν ἐνεπίγραφον λίθον, ὅστις εἶχεν ἀποσπασθῆ τελευταῖον, ἀπὸ τοῦ μέρους ἔνθα ἔκειτο, ὑπὸ τῶν ἀνασκαψάντων καὶ ἀνατραπῆ, καὶ περὶ οὗ ἐτηλεγράφησα ὑμῖν χθὲς ἅμα ἐπανελθών. Εἶνε δὲ μάρμαρον ὕψους 37 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου,

πλάτους 71 καὶ βάθους 57· καὶ ἐπὶ μὲν τῆς ἄνω πλευρᾶς αὐτοῦ φέρει κοιλότητα τετράγωνον 33 ἑκατοστῶν καὶ βάθους 4, ἐφ' ἧς πιθανῶς ἵστατο στήλη ἢ ἄλλο τι, ἐπὶ δὲ τῆς κάτω πλευρᾶς ἑτέραν ἐπιμήκη κοιλότητα ὁμοίου βάθους, μήκους 57 ἑκατοστῶν καὶ πλάτους 15, εἰς τὴν ἐξωτερικὴν πλευρὰν τῆς ὁποίας ὑπάρχουσιν ἔτι ἴχνη μολύβδου, συνδέοντος αὐτὴν πρὸς ἄλλον ὑποκάτω λίθον. Ἀντίγραφον τῆς ἐπιγραφῆς αὐτοῦ, ὃν μετήνεγκον εἰς τὸ Μουσεῖον, πέμπω ὑμῖν ἔγκλειστον· τὰ γράμματα εἰσὶ καθαρὰ καὶ σῶα, μεγέθους σχεδὸν δύο ἑκατοστῶν.

»Ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Φεβρουαρίου, ὁπότε ἐπισταμένως ἐπεσκέφθην τὸ μέρος αὐτό, δὲν ἀμφέβαλλον ὅτι ἐκεῖ που ἔκειτο τὸ Καβείριον· ἤδη δὲ καὶ ἐκ τῆς ἀνευρέσεως τῶν βοϊδίων καὶ τοῦ ἐνεπιγράφου λίθου, καὶ ἐκ τοῦ ἀνεσκαμμένου ἐδάφους, ὅπερ δεικνύει καὶ θαλάμους, εἰμὶ πλέον ἢ πεπεισμένος ὅτι ὁ μὲν χῶρος αὐτὸς εἶνε ἀκριβῶς τὸ ἱερὸν τῶν Καβείρων, ὁ δὲ πρὸς ἀνατολὰς ὑπερκείμενος λόφος μετὰ τῆς πρὸς νότον μικρᾶς κοιλάδος, ἴσως καὶ τοῦ ὑπερκειμένου πρὸς νότον αὐτῆς ἑτέρου λόφου, εἶνε ἡ θέσις τῆς ἀρχαίας τῶν Καβείρων πόλεως. Ἐν τῷ ἀνεσκαμμένῳ χώματι φαίνονται ὀστᾶ διάφορα, ἰδίως δὲ πληθὺς ἀστραγάλων, ὧν πλεῖστοι τετρυμμένοι κατὰ πλάτος ἢ κατὰ μῆκος ἐν τῷ κέντρῳ, καὶ τεμάχια ἀγγείων.»

Ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ἐνεπίγραφος λίθος, κατ' ἀντίγραφον σταλέν μοι ὑπό τε τοῦ Κορομάντσου καὶ τοῦ Καλόπαιδος, ἔχει ὡς ἑξῆς:

Καβιριαρχη

Πυρριδας Αθανιηος
Αριστογιτων Νικοδαμω
Θιοτιμος Πολυστροτω
Καλλιστονικος Μελισσω
Παραγωγειες
Ευθυξιλαος Διοδωρω
Ισμενιας Φιλομειλιδαο
Αυτονοος Ευθυμιχω
Πυρρος Μναστιχιδαο

Νικαρχος Θιωνος
Αρισειας Νικιππιος
Διωνυσιχος Ξενοκριτω
Θιοκριτος Κουλωνος
Φιλων Αμινιχιος
Δαμασιας Πτωιωνος
Βουκων Fασιηος
Νυμεινιος Ασωποδωρω

Γενομένης οὕτω γνωστῆς τῆς θέσεως τοῦ Καβειρίου, ἐχορηγήθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου ἄδεια ἀνασκαφῆς αὐτοῦ εἰς τὸ ἐνταῦθα Γερ-

μανικὸν Ἰνστιτοῦτον ἀνατεθείσης τῆς ἐπιτηρήσεως τῶν ἐργασιῶν εἰς τὸν Ἐπ. Κορομάντσον.

Αἱ ἀνασκαφαὶ ἤρξαντο τῇ 8 Δεκεμβρίου καὶ διεκόπησαν, ἕνεκα κακοκαιρίας, τῇ 4 Ἰανουαρίου. Τὰ ἀποτελέσματα δ' αὐτῶν ἐκτίθενται συντόμως ἐν Mittheilungen des arch. Inst. τομ. XII σ. 269.

Τὰ κυριώτερα τῶν εὑρημάτων, ἤτοι τὰ χάλκινα καὶ μολύβδινα ζωάρια καὶ τὰ τεμάχια ἀγγείων, ἐκομίσθησαν ἐνταῦθα (ἴδ. σ. 9 ἀριθ. 36), ἔνθα ἐκτεθήσονται μετ' ὀλίγον ἐν τῷ Κεντρικῷ Μουσείῳ. Οἱ ὀλίγοι δὲ εὑρεθέντες ἐνεπίγραφοι λίθοι κατετέθησαν ἐν τῇ ἐν Θήβαις ἀρχαιολογικῇ Συλλογῇ.

Αἱ ἀνασκαφαὶ ἐπαναληφθήσονται πιθανῶς τὸν προσεχῆ Μάρτιον ἢ Ἀπρίλιον.

Π. ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ

4) *Ἀνασκαφαὶ ἐν Πειραιεῖ.*

Ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Σχολῆς, ἀδείᾳ τοῦ Ὑπουργείου, ἐνηργήθησαν ἀνασκαφαὶ ἐν Πειραιεῖ, κατὰ τὴν Ἡετιώνειαν, πρὸς τοπογραφικὴν ἐξακρίβωσιν τοῦ χώρου ἐκείνου. Τὰ γενόμενα εὑρήματα εἶνε μικροῦ λόγου ἄξια. Τούτων μνημονευτέον δύο λαβὰς ἀμφορέως μετ' ἐπιγραφῆς

Βουλαρχου Κνιδιων

καὶ ἑτέραν μετ' ἐπιγραφῆς

[Κν]ιδιων Ερμων [Ερμω;]νος.

(Ἐξ ἀναφορᾶς τοῦ ἐπιστατήσαντος τῶν ἀνασκαφῶν ἐπιμελητοῦ τῆς ἀρχαιολ. Συλλογῆς Πειραιῶς Ἰακ. Δραγάτση).

5) *Ἀνασκαφαὶ ἐν «Διονύσῳ» Ἀττικῆς.*

Ἐν τῷ κτήματι Ἡλιοπούλου, μεταξὺ Σταμάτας καὶ Πεντελικοῦ, ἐν τῇ νῦν καλουμένῃ θέσει «Διόνυσος», ἔνθα ὁ Milchhoefer ὁρμηθεὶς ἐξ ἐπιγραφῆς καὶ ἐκ σωζομένου ἐν μέρει ἀρχαίου ἡμικυκλικοῦ τὸ σχῆμα ἱεροῦ ἢ χορηγικοῦ μνημείου ὑπέλαβεν ὅτι ἦτο ὁ δῆμος Ἰκαρίας, ἐνεργοῦνται ἀνασκαφαὶ ἀδείᾳ τοῦ ἰδιοκτήτου καὶ τοῦ Ὑπουργείου ὑπὸ τῆς ἐνταῦθα Ἀμερικανικῆς Σχολῆς. Αἱ ἀνασκαφαὶ αὗται ἤρξαντο τῇ 18 Ἰανουαρίου ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ ἐφόρου τῶν κατὰ τὰς νήσους ἀρχαιοτήτων Π. Καστρωμένου· ἔφερον

δὲ εἰς φῶς πολλὰς ἐπιγραφάς, ὧν ψήφισμα, καθ'.ὃ ὁ *δῆμος ὁ Ἰκαριέων* στεφανοῖ *Νίκωνα τὸν δήμαρχον ὅτι καλῶς καὶ δικαίως τῷ Διονύσῳ τὴν ἑορτὴν ἐποίησεν καὶ τὸν ἀγῶνα*. Τῶν γλυπτῶν δὲ εὑρημάτων ἄξιον μνείας εἶνε ἐπιτυμβία στήλη ὅλως παρεμφερὴς τῇ περιφήμῳ στήλῃ τοῦ Ἀριστίωνος, ἀντίγραφον, ὡς φαίνεται, ταύτης· ὁ εἰκονιζόμενος ὁπλίτης διατηρεῖται καλῶς, ἐλλείπει ὅμως αὐτῷ ἡ κεφαλή.

Γ'.

Ἀρχαιότητες καὶ Μουσεῖα τῶν ἐπαρχιῶν.

1) *Ἀρχαῖα εἰσαχθέντα εἰς τὴν Συλλογὴν Πειραιῶς.*

»Κατὰ Ἰανουάριον μῆνα εἰσήχθησαν εἰς τὸ Μουσεῖον Πειραιῶς ἐκ δωρεῶν προερχόμενα τάδε:

1. Δύο βάσεις Ἑρμῶν τῆς τετραγώνου ἐργασίας ἐνεπίγραφοι, ὧν ἡ ἑτέρα φέρει τήνδε τὴν ἐπιγραφήν:

Οἳ] ἐφηβεύσαντες ἐπὶ Ἀγαθοκλέους ἄρχοντος
Ἑρμῆ
Ὀλυμπιόδωρος Σατυρίωνος Ἐρχιεὺς
Τιμησιάναξ Τιμησιάνακτος Ἐπιεικίδης
Ἀφροδίσιος Εὐδόξου Μαραθώνιος
Φιλόστρατος Φιλοστράτου Κολωνῆθεν
Ἀσκληπιάδης Πασίωνος Ἁλαιεὺς
Εὖφρις Πάτρωνος Προβαλίσιος
Ἀρισταγόρας Ἀρισταγόρου Πειραιεὺς
Νέων Νέωνος Εὐωνυμεὺς
Παιδοτριβοῦντος Νέωνος Ἀφιδναίου.

Ἡ δ' ἄλλη φέρει τὴν ἑξῆς ἐπιγραφήν:

Ἐ]φηβεύσας ἐπὶ Ἡρακλείδου ἄρχοντος
Ἑρμῆ
Ξένων Θεοδοσίου Ἐλαιούσιος
Παιδοτριβοῦντος Νέωνος Ἀφιδναίου.

Τὰς δύο ταύτας ἐπιγραφὰς προσήνεγκεν ὁ συμβολαιογράφος Πειραιῶς κ. Σωκράτης Κορδαντωνόπουλος τῇ ἐμῇ παρακλήσει.

2. Τέσσαρες κιονίσκοι ἐπιτύμβιοι ἐνεπίγραφοι, ἐκδοθέντες ἤδη

ἐν ταῖς Ἀττικαῖς ἐπιγραφαῖς ὑπὸ τοῦ κυρίου Σ. Α. Κουμανούδη ὑπ' ἀριθ. 155,727, 1078 καὶ 2,636.

Στήλη ἐπιτύμβιος ἐνεπίγραφος μετ' ἀετώματος, εἰς πέντε τεμάχια τεθραυσμένη, φέρουσα ἐπιγραφήν:

Κλειτόπολις
Ἀρχίππου
Ἰκαριέως
θυγάτηρ
Θεοπόμπου
γυνή

Τὸ ἄνω μέρος σηκομόρφου μνημείου διασῶζον ἀναγλύφους δύο γυναικείας κεφαλάς, ὑπὲρ τὰς ὁποίας ἡ ἐπιγραφή:

Μελίβοια Νικαρέτη.

Τεμάχιον τοῦ λαιμοῦ πλουσίως κεκοσμημένης λουτροφόρου.

Μέρος μεγάλου νεκρικοῦ ἀναγλύφου σῶζον μόνον γυναικείαν κεφαλὴν πρὸς τὰ ἀριστερὰ καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ ὤμου μέχρι τοῦ στέρνου μετὰ τοῦ δεξιοῦ βραχίονος σώματος ἀνδρικοῦ.

Μέρος στήλης ἐπιτυμβίου μετ' ἀναγλύφου τῶν συνήθων ἐν πλαισίῳ ἐγγεγλυμμένῳ.

Ταῦτα κατὰ παράκλησιν ἐμὴν ἔπεμψεν εἰς τὸ Μουσεῖον ὁ ἐργοστασιάρχης κύριος Γ. Βασιλειάδης.

1. Στήλη λίθου λευκοῦ δωρηθεῖσα κατ' ἐμὴν αἴτησιν ὑπὸ τοῦ κ. Γεωργοπούλου, ἐμπόρου φέρουσα δ' ἐπιγραφήν:

Νικοστράτη.

Ταῦτα ἐκ δωρεῶν προερχόμενα εἰσήχθησαν εἰς τὸ Μουσεῖον».

(Ἐξ ἀναφορᾶς τοῦ ἐπιμελητοῦ τῆς Συλλογῆς Πειραιῶς Ἰακ. Δραγάτση).

2) *Εὕρημα ἐν Βαρβασαίνῃ (δήμου Λετρίνων) Ἠλείας.*

»Μεταξὺ τῆς μονῆς Κρεμαστῆς καὶ τῶν χωρίων Κολύρι καὶ Βαρβασαίνης τοῦ δήμου Λετρίνων ἀνεκαλύφθη τυχαίως ὑπὸ χωρικοῦ ἀνοίγοντος ἀγρὸν τῶν ἐξ Ἀνατολῶν πρὸς Δυσμὰς διηκόντων ὑψωμάτων (περὶ τὰ 300 μέτρα ὑπὲρ τὴν θάλασσαν), ἀρχαῖον σύμπλεγμα ἐγχωρίου ἀμμώδους λίθου, γνωστοῦ καὶ ἐν Ὀλυμπίᾳ. Ὁ ἀστυνόμος Πύργου Χαρ. Παπαδόπουλος, μεταβὰς πρῶτος ἐφρόντισε περὶ τῆς προχείρου ἀσφαλίσεως αὐτοῦ, ἀνεκοίνωσε δὲ τὸ πρᾶγμα

πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τῷ Καθηγητῇ τοῦ Γυμνασίου Παπανδρέου, ὅστις ἰδὼν τὸ ἀρχαῖον ἔγραψε περὶ αὐτοῦ πρὸς τὴν Δημαρχίαν Λετρίνων, ἥτις καὶ ἀνήνεγκε τὰ δέοντα τῇ Νομαρχίᾳ. Διερχομένῳ δέ μοι διὰ Πύργου ἀνεκοινώθη τὸ περὶ τοῦ εὑρήματος καὶ δὴ μεταβὰς εἰς τὸν τόπον τὴν ἐπιοῦσαν εἶδον αὐτό. Παρίστησι δὲ ἐν μεγέθει οὐκ ἐλάσσονι τοῦ φυσικοῦ λέαιναν πατάσσουσαν μὲν διὰ τοῦ ἑτέρου τῶν προσθίων ποδῶν κεφαλὴν εὐμεγέθη κριοῦ, στρέφουσαν δὲ τὴν ἑαυτῆς κεφαλὴν οἱονεὶ ἐν θριάμβῳ πρὸς ἀριστεράν. Ἡ μὲν λέαινα σώζεται πλὴν τινων ἀκρωτηριάσεων καλῶς, τοῦ δὲ κριοῦ περιλείπεται ἡ κεφαλή. Τὸ ὅλον ἔχει ζωηρὰν τὴν στάσιν καὶ τεκμηριοῖ πολὺ καλὴν τέχνην. Ἐξετάσας τὰ παρ' αὐτῷ εὗρον λίθους πολλοὺς εἰργασμένους, τῆς αὐτῆς ὕλης, ἐν οἷς ἕνα μὲν φέροντα καλοὺς τραπεζιοσχήμους τόρμους ἕνα δὲ μετὰ κόσμου ἐκ κυματίου καὶ ἄβακος, ὧν ἴσως ὁ μὲν ἀπετέλει μέρος τοῦ κάτω δόμου τοῦ βάθρου, ὁ δὲ τοῦ ἄνω.

Ὁ τόπος, ἐν ᾧ εὑρέθη, καλούμενος νῦν « 'ς τὰ Μάρμαρα » ἀνήκει εἰς τὴν ἀρχαίαν Πισάτιδα (πρὸς Δ. τοῦ Ἐνιπέως)· ἴχνη δὲ πολλαχοῦ περισωζόμενα πλίνθων καὶ κεράμων (λέγεται ὅτι ἄλλοτε εὑρέθη καὶ ἐνεπίγραφος λίθος αὐτόθι) δηλοῦσιν ὅτι ἡ χώρα ἦν τὸ πάλαι κατῳκημένη, ὄνομα ὅμως νὰ δοθῇ ἐκ τῶν παρὰ τοῖς παλαιοῖς ὀλίγων ἀναφερομένων θὰ ἦτο τολμηρὸν ἄνευ ἀκριβεστέρων καὶ δὴ ἀνασκαφικῶν ἐξετάσεων. Προσθετέον ὅτι πρὸς τὰ ΒΔ., πλησιαίτατα, κεῖται λόφος, ὁ ὑψηλότατος πάντων τῶν πέριξ καὶ ἄποπτος, Ἅγ. Ἠλίας καλούμενος, ἐφ' οὗ ὡσαύτως ἀπαντῶσι σημεῖα κατῳκημένης πόλεως, μάλιστα δὲ καὶ θεμέλια ἀρχαίου οἰκοδομήματος ἐπιμήκους (8 μέτρ. πρὸς 5 μέτρ. περίπου) ἐξ Α. πρὸς Δ. (ἱεροῦ;).

(Ἐξ ἀναφορᾶς τοῦ ἐφόρου τῶν ἐν Ὀλυμπίᾳ καὶ Μεσσηνίᾳ ἀρχαιοτήτων Β. Λεονάρδου).

Δ΄.

Ἐργασίαι ἐν τοῖς Μουσείοις Ἀθηνῶν.

1) *Μουσεῖον Ἀκροπόλεως.*

Αἱ ὑπὸ τὴν ἄμεσον διεύθυνσιν τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου γινόμεναι

ἐργασίαι πρὸς τοποθέτησιν καὶ κατάταξιν τῶν ἐν τοῖς Μουσείοις ἀγαλμάτων ἐξηκολούθησαν κατὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Ἀκροπόλεως. Τὰ ἐν τῇ μεγάλῃ ἀρχαϊκῇ αἰθούσῃ πρόχειρα κτιστὰ βάθρα ἀντικατεστάθησαν νῦν διὰ λιθίνων, ὥστε τὰ ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ διετάχθησαν πλέον ὁριστικῶς. Γίνονται δὲ καὶ ξύλιναι ἀρχαιοθῆκαι περὶ τοὺς τοίχους καὶ ἄλλα βάθρα ἐν ταῖς λοιπαῖς τοῦ Μουσείου αἰθούσαις πρὸς ὁριστικὴν πλέον τοποθέτησιν τῶν τε ἀρχαιοτέρων καὶ τῶν νεωτέρων εὑρημάτων.

2) *Οἰκοδομὴ δευτέρου Μουσείου ἐν τῇ Ἀκροπόλει.*

Ἐπειδὴ τὸ Μουσεῖον τῆς Ἀκροπόλεως δὲν ἐπαρκεῖ πλέον διὰ τὰ πολλὰ ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς καθ' ἑκάστην γινόμενα εὑρήματα, ἀπεφασίσθη ἡ οἰκοδομὴ καὶ ἑτέρου Μουσείου πλησίον τοῦ πρώτου, πρὸς ἀνατολὰς αὐτοῦ, ἔνθα ὑπῆρχε χῶρος κατάλληλος πρὸς τοῦτο. Ἤρξατο δὲ ἡ οἰκοδομὴ αὕτη, ὥστε ἐλπίζεται ὅτι θέλει περατωθῆ ἐντὸς δύο περίπου μηνῶν. Ἐν τῷ δευτέρῳ τούτῳ Μουσείῳ θέλουσι τοποθετηθῆ τὰ ἧττονος λόγου ἄξια ἀρχαῖα, γλυπτά, ἀγγεῖα, ἀρχιτεκτονικὰ κτλ. Οὕτω θέλει χρησιμεύει κυρίως πρὸς σπουδήν, ὥστε δὲν θὰ εἶνε προσιτὸν εἰς τὸ δημόσιον ἀλλ' εἰς μόνους τοὺς ἀρχαιολόγους, ἀρχιτέκτονας καὶ πάντας ἐν γένει τοὺς ἐνδιαφερομένους ἰδιαζόντως διὰ τὴν ἀρχαίαν τέχνην.

3) *Οἰκοδομικαὶ ἐργασίαι ἐν τῷ Κεντρικῷ Μουσείῳ.*

Ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἡ ὡς τάχιον ἀποπεράτωσις τῶν οἰκοδομημάτων τοῦ Κεντρικοῦ Μουσείου, προσληφθέντος ὡς ἀρχιτέκτονος τοῦ κ. Ἐρνέστου Ziller. Οὕτω πρὸ μηνῶν ἤρξατο ἤδη ἡ οἰκοδομὴ τῆς Δ'. πλευρᾶς, ἥτις καὶ περατοῦται ἐντὸς μηνῶν τινων· προσεχῶς δὲ ἄρχεται καὶ ἡ οἰκοδομὴ τῆς κεντρικῆς πλευρᾶς. Ἐπειδὴ δὲ τὸ φῶς τῶν αἰθουσῶν τῶν τριῶν ᾠκοδομημένων πλευρῶν δὲν εἶνε ἐπαρκές, ἀπεφασίσθη ἡ μεγέθυνσις τῶν παραθύρων, ἥτις καὶ ἐξετελέσθη ἤδη ἐν τρισὶν αἰθούσαις, ταῖς ἀριστερὰ τῷ εἰσερχομένῳ εἰς τὸ Μουσεῖον.

4) *Ἵδρυσις Ἀρχαιοφυλακείου ἐν τῷ Κεντρ. Μουσείῳ.*

Συσσωρευθεισῶν πολλῶν μικρῶν ἀρχαίων ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς Γε-

νικῆς Ἐφορείας, ἀπεφασίσθη ἡ ἀπὸ τοῦδε ἐν τῷ Κεντρικῷ Μουσείῳ ἵδρυσις *Ἀρχαιοφυλακείου* (Antiquarium), ἤτοι Συλλογῶν τῶν ἀγγείων, ειδωλίων, μικροτεχνημάτων κτλ. Πρὸς τοῦτο προσελήφθη ειδικὸς τεχνίτης, παρηγγέλθησαν καὶ κατεσκευάσθησαν ἤδη ἀρχαιοθῆκαι, καὶ μετετέθη διὰ Β. Διατάγματος ἐξ Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας εἰς Ἀθήνας ὁ ἔφορος ἀρχαιοτήτων Β. Στάης προσκολληθεὶς κατὰ πρότασιν τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου ἐν τῷ Κεντρικῷ Μουσείῳ ὡς ἐπιμελητὴς τῶν ῥηθεισῶν Συλλογῶν καὶ συνεργάτης τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου ἐν τῇ ἱδρύσει καὶ διατάξει αὐτῶν. Εἰς τὸν αὐτὸν Ἔφορον ἀνετέθη καὶ ἡ ἐν τῷ Εὑρετηρίῳ τῆς Γενικῆς Ἐφορείας καταγραφὴ τῶν εἰς τὰς Συλλογὰς ταύτας εἰσερχομένων ἀρχαίων.

5) *Κατάλογος Κεντρ. Μουσείου.*

Πρὸς εὐκολίαν τῶν πολλῶν ἐπισκεπτῶν τοῦ Κεντρικοῦ Μουσείου, οἵτινες δὲν δύνανται ἢ δὲν ἔχουσι τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον νὰ ποιῶνται χρῆσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου δημοσιευθέντος τὸ παρελθὸν ἔτος Καταλόγου τοῦ Μουσείου, συνετάχθη καὶ ἐδημοσιεύθη ἤδη σύντομος ἐκ 49 σελίδων Κατάλογος, ἑλληνιστὶ καὶ γαλλιστί, ὑπὸ τὸν τίτλον Les marbres du musée central d'après le catalogue officiel. 1re partie. Περιέχει τοὺς ἀριθμοὺς 1 — 195 καὶ τιμᾶται λεπτῶν 50. Συνετάχθη δὲ ἤδη καὶ προσεχῶς δημοσιεύεται καὶ τοιοῦτος Κατάλογος τοῦ Μουσείου τῆς Ἀκροπόλεως.

Ε΄.

Διάφοροι εἰδήσεις.

1) Εἰσηγήσει τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἡ ἀπὸ 12 Ἰανουαρίου ὑπ' ἀριθ. Πρωτ. 486 **ἐγκύκλιος** περὶ τῶν καθηκόντων καὶ τῆς ὑπηρεσίας τῶν ἐφόρων ἀρχαιοτήτων. Ἐν ταύτῃ ἀναγράφονται κυρίως αἱ ἑξῆς πρὸς τοὺς Ἐφόρους ὁδηγίαι:

α΄) Ὅταν ἀποστέλλετε ἢ κατατίθετε ἀρχαῖα εἰς τὸ Κεντρικὸν Μουσεῖον, δέον νὰ ὑποβάλλετε συγχρόνως ἀκριβῆ κατάλογον τῶν ἀρχαίων τούτων καὶ νὰ λαμβάνετε ἐκ τοῦ γραφείου τῆς Ἐφορείας

ἔγγραφον βεβαιοῦν τὴν κατάθεσιν ταύτην, ὃ θέλετε διαφυλάττει ἐν τοῖς ἀρχείοις ἡμῶν. Ἂν δὲ τὰ ἀρχαῖα ταῦτα προέρχονται ἐξ ἀνασκαφῶν γενομένων δαπάναις τῆς Ἀρχ. Ἑταιρίας, πρέπει νὰ ὑποβάλλετε συγχρόνως ἀντίγραφον τοῦ καταλόγου καὶ εἰς τὸν πρόεδρον τῆς Ἑταιρίας ταύτης.

β΄) Ὅταν κατατίθετε ἀρχαῖα εἰς ἕτερόν τι Μουσεῖον ἢ Συλλογὴν ἢ οἱονδήποτε δημόσιον ἢ δημοτικὸν κατάστημα, δέον νὰ συντάσσετε κατάλογον ἐν διπλῷ· καὶ τὸ μὲν ἕτερον τῶν ἀντιγράφων θέλετε παραδίδει εἰς τὸν παραλαμβάνοντα, τὸ δὲ ἄλλο σὺν τῷ πρωτοκόλλῳ τῆς παραδόσεως, θέλετε ὑποβάλλει εἰς τὴν Γενικὴν Ἐφορείαν, συμφώνως τοῖς ἐν τῷ ἄρθρῳ 8 ἐδ. ε΄. τοῦ ἀνωτέρω διατάγματος διατασσομένοις. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον θέλει γίνεσθαι ἡ παράδοσις καὶ τὰς αὐτὰς ὑποχρεώσεις ἔχετε, προκειμένου περὶ ἀρχαίων, ἃ κατατίθετε ἐν τοῖς Μουσείοις τῆς Ἀρχαιολογικῆς ἢ ἄλλης τινὸς Ἑταιρίας.

γ΄) Οἱ ὑποβαλλόμενοι κατάλογοι δέον νὰ εἶνε ὑπογεγραμμένοι καὶ μονογραφημένοι παρά τε τοῦ παραδίδοντος καὶ τοῦ παραλαμβάνοντος.

2) Διὰ Β. Διατάγματος ἀπὸ 29 Δεκεμβρίου 1887 ὁ ἐν τῇ περιφερείᾳ Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας τοποθετημένος ἔφορος ἀρχαιοτήτων **Β. Στάης** μετετέθη εἰς Ἀθήνας προσκολληθεὶς κατὰ πρότασιν τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου εἰς τὸ Κεντρικὸν Μουσεῖον ὡς ἐπιμελητὴς τῶν Συλλογῶν τῶν ἀγγείων, εἰδωλίων καὶ λοιπῶν μικροτεχνημάτων.

3) Τὸ ἐν τῇ ὀρχήστρᾳ τοῦ θεάτρου τοῦ Βάκχου ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν κατεσκευασμένον γνωστὸν ξύλινον **Φυλακεῖον** ἀντικατεστάθη δι᾽ ἑτέρου ἐκ πλίνθων, κτισθέντος οὐχὶ πλέον ἐν τῇ ὀρχήστρᾳ, ἀλλὰ πέραν αὐτῆς, ἐπὶ τοῦ κατεστραμμένου νοτιοδυτικοῦ μέρους τοῦ κοίλου. Τοιαῦτα ὁμοιόμορφα Φυλακεῖα, οἷον τὸ νῦν κατασκευασθέν, θέλουσι κτισθῆ καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ἀρχαιολογικοῖς τόποις τῶν Ἀθηνῶν.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΤΕΥΧΟΥΣ
ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1888

ΜΗΝ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

Α΄.

Ἀρχαῖα εἰσαχθέντα εἰς τὸ Κεντρικὸν Μουσεῖον.

1-14) Δεκατέσσαρες ἐπιτύμβιοι κιονίσκοι εὑρεθέντες ἐν ταῖς ὑπὸ τῆς Γεν. Ἐφορείας ἐνεργηθείσαις ἀνασκαφαῖς κατὰ τὸν ἔξω Κεραμεικὸν (ἔνθα νῦν τὸ Μεταξουργεῖον)· φέρουσι τὰς ἑξῆς ἐπιγραφάς:

1) Χαιρεδοτος
Χαιρημονος
Φρεαρριος

2) Στρατιος
Τιμανορος
Γαργηττιος

3) Δικαιω
Νικοστρατου
Κορινθια

4) Αγαθοκλης
Ηλιοδωρου
Απαμευς

5) Νικοβουλη
Σαμιαδου
θυγατηρ

6) Ασκλαπις
Ονασου
θυγατηρ

7) Δημαριον
Αρτεμωνος
Αλεξανδριτις

8) Στρατης
Νικοβουλου
Αιτωλος·

9) Σωσιβιος
Απολλωνιου
Ηρακλεωτης

10) Αρχω
Αιτωλα
Στρατιου
Αιτωλου
Γυνη

11) Δρομων
χρηστος

12) Μενανδρος
Ευβιου
Βυζαντιος

13) Ζωπυρρα
Μιλησια
Φίλωνος
γυνη

14) Διονυσιο[ς]
Σωκρατο[υς]
Σικυωνιο[ς]

(Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορείας 419-432).

Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. **15-43** ἀγγεῖα καὶ λοιπὰ ἀρχαῖα εὑρεθέντα ἅπαντα ἐν ταῖς αὐταῖς κατὰ τὸν ἔξω Κεραμεικὸν ἐνεργηθείσαις ἀνασκαφαῖς:

15) Λευκὴ λήκυθος (ὕψ. 0,43) ἐκ πολλῶν τεμαχίων συγκεκολλημένη ἔχουσα γραφὰς πάντη ἐξηλειμμένας· ὑπέστη φθορὰν ἐκ τοῦ πυρός.

16) Λευκὴ λήκυθος (ὕψ. 0,35) ἐκ πολλῶν τεμαχίων συγκεκολλημένη ἔχουσα γραφὰς ἐξηλειμμένας· ὑπέστη καὶ αὕτη φθορὰν ἐκ τοῦ πυρός.

17) Λευκὴ λήκυθος (ὕψ. 0,25) ἔχουσα γραφὰς ἐξηλειμμένας· διακρίνεται μόνον ἀνδρικὴ μορφὴ φέρουσα ἱμάτιον ἐρυθρόν.

18) Ἡμίλευκος λήκυθος ἐκ πολλῶν τεμαχίων. Γραφὴν ἔχει δύο ἑκατέρωθεν μαχητὰς παλαίοντας πρὸς ἄοπλον πωγωνοφόρον ἄνδρα, ἱμάτιον ἐπὶ τῶν ὤμων ἔχοντα. Ἡ παράστασις ἐξηλειμμένη κατὰ τὸ πλεῖστον.

19) Μικρὰ μελανόμορφος λήκυθος ἐκ τῶν συνήθων καὶ κοινῶν. Ἐπ' αὐτῆς τέσσαρες ἱστάμεναι μορφαί· τέχνη ἀμελεστάτη.

20) Μικρὰ λήκυθος ἐρυθρόμορφος, ἐν ᾗ γυνὴ καθημένη καὶ ἔρως πρὸς αὐτὴν ἱπτάμενος· τέχνη ἀμελής.

21) Λευκὴ λήκυθος (ὕψ. 0,33) ἐκ πολλῶν τεμαχίων συγκεκολλημένη καὶ συμπεπληρωμένη, ἐν ᾗ διακρίνεται μόνον μέρος μορφῆς φερούσης ἐρυθρὸν ἱμάτιον.

22) Ἡμίλευκος λήκυθος (ὕψ. 0,26) ἐκ τεμαχίων συγκεκολλημένη. Διακρίνεται γυνὴ κρατοῦσα φιάλην ἐν τῇ δεξιᾷ· ἡ ἀριστερὰ χεὶρ ἐφθαρμένη. Πέριξ ἐπιγραφὴ ἀκατάληπτος.

23) Λευκὴ λήκυθος (ὕψ. 0,29) ἐν ᾗ σώζονται τὰ πρόσωπα δύο μορφῶν ἑκατέρωθεν στήλης νεκρικῆς.

24) Λευκὴ λήκυθος (ὕψ. 0,24) ἐν ᾗ γυνὴ πρὸ νεκρικῆς στήλης· ἐργασία ὅλως ἀμελής.

25) Τέσσαρες μικραὶ λήκυθοι ἄνευ γραφῶν, ὧν μία μέλαινα.

26) Πέντε μικρότερα ληκύθια σχεδὸν πάντα ἄνευ γραφῶν· ἐπὶ τοῦ ἑνὸς μόνον παῖς κακῆς τέχνης.

27) Ἡμίλευκον ληκύθιον (ὕψ. 16). Ἐπ' αὐτοῦ γυνὴ κρατοῦσα ἀντικείμενόν τι, ὡσεὶ στεφάνην(;), ὑπεράνω βωμοῦ· ἐργασία ἀμελής.

28) Ἑπτὰ μικροὶ ἀρύβαλοι μέλανες, ἅπαντες σχεδὸν ὅμοιοι.

29) Δύο μικρὰ ἀγγεῖα, οἰνοχόαι, ὧν ἡ μὲν μέλαινα ἡ δὲ ἄνευ χρώματος.

30) Ὅμοιον περίπου μικρὸν ἀγγεῖον ἄνευ γραφῶν, κακῆς τέχνης.

31) Δύο μικραὶ πυξίδες μέλαιναι, ἄνευ γραφῶν, μετὰ καλυμμάτων.

32) Ὁμοία, μείζων, ἄνευ χρώματος.

33) Τέσσαρα μικρὰ φιαλίδια μέλανα.

34) Μικρὸν ὑέλινον ἀγγεῖον μετὰ κιτρίνων κοσμημάτων.

35) Σκεῦος ἀγνώστου χρήσεως ἐπίμηκες διάτρητον, ἔχον μορφὰς ἐρυθρομόρφους. Εἰκονίζονται τρεῖς γυναῖκες, ὧν ἡ μία ἐν τῷ μέσῳ καθημένη, τέχνης ἀμελοῦς· κοσμήματα ἔχει μαίανδρον.

36) Ἀγαλμάτιον πήλινον. Κόρη φέρουσα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τετράπουν θρανίον, οὗ κρατεῖ διὰ τῶν χειρῶν τοὺς δύω προσθίους πόδας (ὕψ. 0,14).

37) Ἀγαλμάτιον πήλινον γυναικός(;) ἱσταμένης καὶ φερούσης ὄπισθεν ἱμάτιον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς (ὕψ. 0,14.).

38) Τύπος πήλινος πρὸς χύσιν χαλκῶν κατόπτρων. Ἐπὶ τῆς μιᾶς ὄψεως εἰκονίζεται πτερυγοφόρος ἀνήρ, ἔχων καὶ ἐπὶ τῶν ποδῶν μικρὰς πτέρυγας, φεύγων πρὸς ἀριστερὰ καὶ κρατῶν ἐν ταῖς χερσὶ στεφάνους. Ὄπισθεν ἀνθέμιον.

39) Ἡμίλευκος λήκυθος (ὕψ. 0.16). Μορφὴ γυναικεία ἐξηλειμμένη κρατοῦσα κισσοῦ κλάδον.

40) Τρεῖς μικραὶ λήκυθοι (ὕψ. 0,21). Ἐπὶ τῆς μιᾶς εἰκονίζεται Ἑρμῆς φεύγων μετὰ κηρυκείου, ἐπὶ τῆς ἑτέρας πτερυγοφόρος γυνή, καὶ ἐπὶ τῆς τρίτης φεύγουσα γυνή. Τέχνη κακόζηλος.

41) Τρεῖς μικρότεραι λήκυθοι (ὕψ. 0,18). Ἐπὶ τῆς μιᾶς εἰκονίζεται κόρη κρατοῦσα κάτοπτρον, ἐπὶ τῆς ἑτέρας Ἑρμῆς καὶ πρὸ αὐτοῦ πτερυγοφόρος γυνὴ (Νίκη) φέρουσα πρᾶγμά τι (ἀκροστόλιον;). Ἡ τρίτη οὐδεμίαν ἔχει μορφήν.

42) Πέντε ληκύθια διαφόρου μεγέθους ἄνευ γραφῶν.

43) Πέντε ἕτερα μικρὰ ἀγγεῖα διαφόρου σχήματος (ἀρύβαλοι κυρίως) ἄνευ γραφῶν. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορείας 435-440 καὶ 444-466).

44) Μέγας ἀμφορεὺς (ὕψ. 0,70), ἀγνώστου προελεύσεως, τοῦ γεωμετρικοῦ καλουμένου ρυθμοῦ, ἔχων γραπτὰς ζώνας ἐξ ἀρχιτεκτονικῶν κοσμημάτων κατὰ τὴν κοιλίαν καὶ τὸν λαιμόν. Ἔκειτο πρὸ χρόνων, ὡς φαίνεται, ἐν τοῖς ὑπογείοις τοῦ Κ. Μουσείου, εἰς πολλὰ τεμάχια τεθραυσμένος, ἃ νῦν συνεκολλήθησαν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφ. 441).

45) Μικρὰ γυναικεία κεφαλὴ (προσωπὶς) πηλίνη, καὶ δύο μικρὰ ὑέλινα ἀγγεῖα, ἀσήμαντα πράγματα ἐκ πολλῶν ἀχρήστων ἀρχαίων εὑρεθέντων ἐν τῇ θέσει «Λιανοκόκκαλο» τῆς περιφερείας Βοινεσίου (παρὰ τῇ Καρδίτσῃ) καὶ κατασχεθέντων ὑπὸ τοῦ Εἰρηνοδίκου Νειρουπόλεως (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 442).

Κίβδηλοι ἀρχαιότητες.

α') Χαλκῆ πλὰξ (μηκ. 0, 25) ἔχουσα ἀνάγλυπτον τὴν ἑξῆς παράστασιν: Ἀριστερὰ ἄρχεται ἡ εἰκὼν διὰ δύο ἱσταμένων μορφῶν, ὧν ἡ πρώτη γυνὴ τὸ στῆθος ἡμίγυμνον ἔχουσα· παρ' αὐτῇ ἵσταται νεανίας ἐπακουμβῶν ἐπὶ ποιμενικῆς ῥάβδου στηριζομένης ἐπὶ βράχου, ἐφ' οὗ κάθηται ἀνὴρ παίζων λύραν· παρ' αὐτῷ ἕτερος, ἐπίσης ἐπὶ

βράχου καθήμενος, κρατεῖ ἐν τῇ ἀριστερᾷ λύραν. Ἐν μέσῳ τῆς παραστάσεως ὑπάρχει δένδρον, δι' οὗ χωρίζεται ἡ σκηνὴ εἰς δύο μέρη. Ἕπεται ἀνὴρ ἐρειδόμενος διὰ τῆς ἀριστερᾶς μασχάλης ἐπὶ ράβδου, παρ' αὐτῷ χαμαὶ καθημένη γυνὴ καὶ πλησίον ταύτης ἀνδρικὴ(;) μορφὴ διδασκομένη τὸν αὐλὸν παρὰ νεανίου (Πανός;), ὑπεράνω αὐτῆς ἱσταμένου. Τέλος ἕπεται γυνὴ ἐπὶ βράχου τοὺς ἀγκῶνας στηρίζουσα. Ἡ εἰκὼν περατοῦται δι' ἀνδρικῆς μορφῆς στηριζούσης τὸν ἀριστερὸν πόδα ἐπὶ τοῦ βράχου, ἐφ' οὗ ἡ προηγουμένη γυνή, τὴν σκηνὴν οἱονεὶ θεωμένη.

β') Ἔλασμα παχύτερον. Εἰκονίζεται ἐπ' αὐτοῦ ἀνάγλυπτον τὸ ἥμισυ ἀκριβῶς μέρος (τὸ ἀριστερὸν) τῆς ἀνωτέρω παραστάσεως.

γ') Κάλυμμα χαλκοῦ κατόπτρου, ἐν ᾧ ἀνάγλυπτος γυνὴ καθημένη καὶ ἀνατείνουσα τὰς χεῖρας, πρὸ αὐτῆς βωμός, ἐξ οὗ ἀναπέμπονται φλόγες, καὶ ὄπισθεν κορμὸς δένδρου.

δ') Κάτοπτρον μετὰ καλύμματος, ἐφ' οὗ ἀνάγλυπτος σάτυρος φέρων νευρίδα καὶ κρατῶν τὸν Διόνυσον, ἐν μέθῃ διατελοῦντα καὶ κρατοῦντα οἰνοχόην (ἀμφορέα;) ἐν τῇ χειρί.

ε') Ἀγαλμάτιον χαλκοῦν Ἀφροδίτης ἀποδυομένης· ἐστηρίζετο ἐπὶ δελφῖνος καὶ εἶνε κακότεχνον καὶ ἐφθαρμένον.

ϛ') Κεφαλὴ χαλκῆ (χυτὴ) ἐν καταγραφῇ, κεκολλημένη οὖσα ἐπὶ πλακός, ὡσεὶ ἐν ἀναγλύφῳ. Ἡ γυνὴ (Ἥρα;), φέρει στεφάνην ἐπὶ τῆς κεφαλῆς· μέγεθος μεῖζον τοῦ ἡμίσεος τοῦ φυσικοῦ.

ζ') 36 Νομίσματα διαφόρων πόλεων· ἅπαντα κίβδηλα.

Τὰ πράγματα ταῦτα κατεσχέθησαν ἐν Λαυρίῳ ὑπὸ τῆς ἐκεῖ Ὑπομοιραρχίας παρά τινι Ἀντωνίῳ Μαραγκῷ, πωλοῦντι αὐτὰ ὡς ἀρχαῖα. Εἶνε δὲ ἅπαντα προφανῶς κίβδηλα. Ἐν τῇ καταθέσει του ὁ Μαραγκὸς ὡμολόγησεν, ὅτι εἶχε λάβει αὐτὰ πρὸς πώλησιν παρὰ Θεοδώρου Μουστάκη κατοίκου Ἀθηνῶν.

Β'.

Ἀνασκαφαὶ καὶ διάφορα εὑρήματα.

Κατὰ τὸν μῆνα Φεβρουάριον ἐγένοντο ἀνασκαφαὶ ἐν τῇ Ἀκροπόλει, κατὰ τὸν ἔξω Κεραμεικόν, ἐν «Διονύσῳ» Ἀττικῆς, ἐν Ἀμοργῷ καὶ ἐν Τανάγρᾳ.

1) *Ἀνασκαφαὶ ἐν τῇ Ἀκροπόλει* (*ἴδ. σ. 10 ἀρ. 1.*)

Κατὰ τὸν μῆνα Φεβρουάριον ἐξηκολούθησαν αἱ ἀνασκαφαὶ ἐν τῷ αὐτῷ συνεχῶς χώρῳ, τῷ μεταξὺ τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς τοῦ Παρθενῶνος, τῆς δυτικῆς πλευρᾶς τοῦ Μουσείου καὶ τοῦ νοτίου τείχους τῆς Ἀκροπόλεως. Ἡ πρόοδος δ' αὕτη τῶν ἐργασιῶν ἔδειξεν ὅτι τὸ ἐκ πωρίνων λίθων συγκείμενον στρῶμα, περὶ οὗ ἐν σελ. 10, δὲν ἐκτείνεται μέχρι τοῦ νοτίου τῆς Ἀκροπόλεως τείχους, ἀλλὰ μόνον εἰς ἀπόστασιν 10 περίπου μέτρων ἀπὸ τῆς νοτιοανατολικῆς γωνίας τοῦ κρηπιδώματος. Ἐκεῖ δέ, ἔνθα τὸ στρῶμα τοῦτο ἀπολήγει, ἤτοι πρὸς νότον, ἀπεκαλύφθη ἀρχαῖον τεῖχος ἐκ κοινῶν, ἀξέστων τὸ πλεῖστον, τιτανολίθων κατεσκευασμένον, ὅπερ, ὡς φαίνεται, ἐχρησίμευεν ὡς ὑποστήριγμα τοῦ πωρίνου τούτου στρώματος καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῦ χωμάτων· δὲν βαίνει δὲ τὸ τεῖχος τοῦτο παραλλήλως τῷ κρηπιδώματι τοῦ Παρθενῶνος, ὅ ἐστι τῇ μεσημβρινῇ αὐτοῦ πλευρᾷ, ἀλλ' ἐφ' ὅσον προχωρεῖ πρὸς δυσμὰς πλησιάζει μᾶλλον τῷ κρηπιδώματι· ἀπὸ τῆς νοτιοανατολικῆς γωνίας, λαμβανομένης τῆς ἀποστάσεως κατ' εὐθεῖαν γραμμήν, ἀπέχει 12 περίπου μέτρα.

Παρὰ τὸ τεῖχος τοῦτο, εἰς ἐλαχίστην πρὸς νότον ἀπόστασιν, ἀπεκαλύφθη ἕτερον τεῖχος ἐκ πωρίνων λίθων κατὰ τὸ ἰσοδομικὸν σύστημα κατεσκευασμένον, οὗ μέρος εἶχεν ἀποκαλυφθῇ ἄλλοτε κατὰ τὴν ἀνόρυξιν τῶν θεμελίων τοῦ Μουσείου. Δὲν εἶνε δὲ τὸ τεῖχος τοῦτο ᾠκοδομημένον ἐπὶ τοῦ βράχου, ἀλλ' ἐπὶ χώματος ἀποτελοῦντος στρῶμα, ἐν ᾧ ἐλάχιστα γίνονται εὑρήματα, συνήθως τεμάχια ἀγγείων τοῦ μυκηναίου τρόπου. Πέραν δὲ τοῦ τείχους τούτου, ἐν τῷ χώρῳ τῷ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ μεσημβρινοῦ τῆς Ἀκροπόλεως τείχους, ἀποκαλύπτονται θεμέλια οἰκημάτων κυκλωπείων τὴν κατασκευήν, τοιούτων δηλ. οἷα τὰ ἐν Μυκήναις καὶ Τίρυνθι ἀνακαλυφθέντα· εἶνε δὲ ταῦτα κατεσκευασμένα ἐκ κοινῶν τιτανολίθων καὶ ἐξ ὀπτῶν πλίνθων. Ἔν τινι τῶν τειχῶν τούτων εὑρέθησαν οἱονεὶ ἐντετειχισμένα(!) χαλκᾶ τινα ἐργαλεῖα, ἰδίως πελέκεις, δίσκοι καὶ ἄλλα τινὰ δυσδιάγνωστα. Ἦσαν δὲ ταῦτα ἐκ παλαιτάτων χρόνων ἐκεῖ τεθαμμένα, (ἄγνωστον ὅμως πρὸς τίνα σκοπὸν ἐτέθησαν), διότι τὸ τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος τείχη ἐπικαλύπτον στρῶμα ἐκ χώματος βέβαιον εἶνε ὅτι δὲν μετεκινήθη ἐν ὑστερωτέροις χρόνοις, ὡς δεικνύουσι τὰ ἐν αὐτῷ γινόμενα εὑρήματα, ἃ εἶνε τεμάχια ἀγγείων τοῦ μυκη-

ναίου τρόπου καὶ οὐδὲν ἕτερον. Ὑπὲρ τὸ στρῶμα τοῦτο ἐπικρατεῖ σύγχυσις ἐν τῇ ἐπιχώσει, ἀποτελουμένη ὁτὲ μὲν ἐναλλὰξ ὁτὲ δὲ ἀναμὶξ ἐκ στρωμάτων λατύπης πώρου λίθου, μαρμάρου καὶ τιτανολίθου· ἀνώτατον μάλιστα στρῶμα ἐκ λατύπης πώρου λίθου ἔχει καὶ διεύθυνσιν οὐχὶ ἐξ ἄρκτου πρὸς μεσημβρίαν ἀλλὰ τἀνάπαλιν.

Ἐπισταμένη ἐξέτασις τῶν φαινομένων τούτων ἄγει με εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι μόνη ἡ ἐπίχωσις, ἡ μέχρι τοῦ ἀνωτέρω μνημονευθέντος ἐκ τιτανολίθων τείχους βαίνουσα, ἐν ᾗ καὶ τὸ ἐκ πωρίνων λίθων στρῶμα, ἐγένετο συγχρόνως τῇ οἰκοδομῇ τοῦ κρηπιδώματος τοῦ Παρθενῶνος· ἡ λοιπὴ ἀπὸ τοῦ τείχους τούτου μέχρι τοῦ μεσημβρινοῦ τῆς Ἀκροπόλεως τείχους ἐγένετο ἐν ὑστερωτέροις χρόνοις, ἐξαιρουμένου τοῦ τελευταίου ἀρχαιοτάτου στρώματος τοῦ ἐπικαλύπτοντος τὸν βράχον καὶ τὰ κυκλώπεια τὴν κατασκευὴν οἰκήματα.

Τῶν γενομένων δὲ εὑρημάτων σπουδαιότατον εἶνε πωγωνοφόρος ὑπερμεγέθης *κεφαλὴ* ἐκ πώρου λίθου, εὑρεθεῖσα ἐν τῷ ἐκ πωρίνων λίθων στρώματι πρὸς νότον τῆς μεσημβρινοανατολικῆς γωνίας τοῦ κρηπιδώματος τοῦ Παρθενῶνος, εἰς ἀπόστασιν ἀπ' αὐτῆς 4 μέτρων. Πλὴν τῆς ῥινός, ἐθραυσμένης ἐν μέρει οὔσης, σώζεται ἡ κεφαλὴ αὕτη ἐν καλλίστῃ σχετικῶς καταστάσει καὶ ζωηρότατον ἔτι διατηρεῖ χρωματισμόν. Ἡ ἐπιδερμὶς εἶνε ἐρυθρῷ χρώματι κεχρωματισμένη, ὁ πώγων καὶ ἡ κόμη κυανῷ, αἱ ὀφρῦς καὶ αἱ κόραι τῶν ὀφθαλμῶν μέλανι καὶ ἡ ἶρις πρασίνῳ· περίεργον δὲ εἶνε ὅτι ἥ τε κόρη καὶ ἡ ἶρις εἶνε καὶ πλαστικῶς δεδηλωμέναι. Σὺν αὐτῇ εὑρέθησαν καὶ πολλὰ τεμάχια σώματος ὄφεως καὶ κάτω σιαγών, ἃ δύνανται νὰ προέρχωνται ἐκ σώματος Τρίτωνος ἢ Ὕδρας. Οὕτως ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος κεφαλὴ δύναται νὰ εἶνε κεφαλὴ Τρίτωνος ἢ Ἡρακλέους· ἡ πρώτη ὑπόθεσις εἶνε πιθανωτέρα, διότι ἡ μορφὴ καὶ ἰδίως οἱ ὀφθαλμοὶ ἔχουσί τι τὸ τερατῶδες.

Πλησίον τῆς κεφαλῆς ταύτης εὑρέθη καὶ τὸ ἀνώτερον μέρος τοῦ σώματος *Ἡρακλέους* ἐνδεδυμένου λεοντῆν, ἀπὸ τῆς κεφαλῆς εἰς τὰ κάτω κατερχομένην, μεγέθους ἡμίσεος περίπου τοῦ φυσικοῦ. Τὸ δεξιὸν μέρος τοῦ σώματος εἶνε ἀποκεκομμένον, ἐξ οὗ φαίνεται ὅτι τὸ εὕρημα τοῦτο προέρχεται ἐξ ἐκτύπου ἀναγλύφου. Εἶνε δὲ καὶ τοῦτο πεποιημένον ἐκ πώρου λίθου.

Ἐν δὲ τῇ πρὸς τὸ νότιον τεῖχος τῆς Ἀκροπόλεως ἐπιχώσει, τῇ

πέραν τοῦ πωρίνου στρώματος, εὑρέθησαν ἄξια λόγου τεμάχια ἀγγείων, ὧν μνημονευτέα α') τεμάχια κύλικος λευκὴν ἐχούσης τὴν ἐπιφάνειαν καὶ τὰς μορφὰς ἰοβαφεῖς. Σώζεται κεφαλὴ νεανίου μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς *Ορφευ(ς)*· πρὸ αὐτοῦ λύρα καὶ τὸ ἄνω μέρος τοῦ σώματος γυναικείας μορφῆς. Ἐν ἑτέρῳ τεμαχίῳ . . . *οεσεν*. Ὁ τρόπος τῆς ἐργασίας εἶνε παρεμφερὴς τῷ τοῦ Εὐφρονίου· β') τεμάχιον κύλικος ἐρυθρομόρφου, ἐν ᾧ Ἡρακλῆς φονεύων τὴν λερναίαν Ὕδραν, ἐπιμελεστάτης καὶ τοῦτο τέχνης· γ') τεμάχιον φιάλης περὶ τὰ χείλη τῆς ὁποίας ἡ ἐπιγραφή ... *εν*|) *απαρχε*|) *εργον Αθεναια* (ὅ ἐστιν: ὁ δεῖνα ἐποίησεν ἀπαρχὴν ἔργων Ἀθηναίᾳ). Ἐν τῷ *απαρχε* ἐλλείπει τὸ Ν καὶ ἐν τῷ *Αθηναια* τὸ προσγεγραμμένον Ι. Τὸ δὲ σημεῖον |) χρησιμεύει πρὸς ἀποχωρισμὸν τῶν λέξεων, ὡς φαίνεται. δ') μικρὸν ἐρυθρόμορφον τεμάχιον, ἐν ᾧ μέρος ἱματίου καὶ ἀσπίς, ἐφ' ἧς γεγραμμένος ὄφις καὶ ἐπιγραφή. . . . *Α*]*θην*[*αι*]*αι Υγιει*[*αι Κ*]*αλλις εποιεσ*[*εν*] *καὶ ανεθ*[*εκεν*]. ε') τεμάχιον πίνακος, ἐν ᾧ ἡ ἐπιγραφή . . . . *δες α*[*νεθεκε Διος κ*]*ρατερο*[*φρονος κούρῃ*].

Τέλος δὲ μνημονευτέον τεμάχιον μεγάλου ἀγγείου (πίθου;) ἐκ πηλοῦ, ἐν ᾧ εἶνε ἀποτετυπωμένη ἀνάγλυφος ζώνη (ὕψ. 0,065) συνισταμένη ἐκ συνεχῶς ἐπαναλαμβανομένου ἅρματος, ἐφ' οὗ ἵσταται ὄρθιος ὁ ἡνίοχος, ἐν ᾧ ὁπλίτης ἀνέρχεται ἐκ τῶν ὄπισθεν ἔχων ἤδη τὸν δεξιὸν πόδα ἀπ' αὐτοῦ. Ἐν τῷ χώρῳ τῷ μεταξὺ τῶν ἵππων καὶ τοῦ ἡνιόχου εἰκονίζεται σκορπίος. Τὸ τεμάχιον τοῦτο εὑρέθη ἐν σωρῷ λίθων πρὸ πολλῶν ἐτῶν κειμένῳ παρὰ τὴν βορειοανατολικὴν γωνίαν τοῦ Παρθενῶνος, ὥστε ἄγνωστον εἶνε ποῦ ποτε εἶχεν εὑρεθῇ. Δυνατὸν οἱ λίθοι ἐκεῖνοι, καὶ κατ' ἀκολουθίαν τὸ προκείμενον εὕρημα, νὰ προέρχωνται ἐκ τῶν ἐν ἔτει 1882 γενομένων πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Παρθενῶνος ἀνασκαφῶν. Σωζόμενον μῆκος 0,21.

Π. ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ.

2) *Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἀθήναις κατὰ τὸν ἔξω Κεραμεικόν.* *(Ἴδ. σελ. 13 ἀριθ. 2).*

Αἱ ὑπὸ τῆς Γενικῆς Ἐφορείας ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαὶ τάφων κατὰ τὸν ἔξω Κεραμεικὸν ἐπερατώθησαν. Περὶ τούτων διαλαμβάνει ἡ ἑξῆς ἔκθεσις τοῦ ἐν τῷ Κεντρικῷ Μουσείῳ ἐφόρου Β. Στάη:

«Οἱ τελευταῖοι τῶν τάφων ἀπεκαλύφθησαν κατὰ τὴν ὁδὸν Κε-

ραμεικοῦ πλησίον τοῦ στρατῶνος, ἐκεῖ ἔνθα ἀνεφάνη καὶ ἡ ἀρχαία ὁδὸς (εἰς βάθος 1,40 ὑπὸ τὴν σημερινὴν ὁδὸν) παραπλεύρως τῆς ὁποίας ἀνεσκάφησαν πολλοὶ τάφοι ρωμαϊκῶν χρόνων, μετὰ τῶν ἐπιτυμβίων αὐτῶν ἐπὶ κιονίσκων ἐπιγραφῶν (ἴδ. σελ. 25 ἀριθ. 1-14) Ἐντὸς αὐτῶν οὐδὲν ἄλλο ἀνευρέθη κτέρισμα ἄξιον λόγου, ἢ πήλινός τις τύπος ἐπὶ τῆς μιᾶς τοῦ ὁποίου πλευρᾶς εἰκονίζεται πτερυγοφόρος ἀνήρ, ἔχων καὶ κατὰ τοὺς πόδας πτερύγια καὶ κρατῶν στεφάνους εἰς ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας· ἐπὶ τῆς ἑτέρας δὲ τῶν ὄψεων τοῦ τύπου τούτου ὑπάρχει ἁπλοῦν κόσμημα. Ὁ τύπος οὗτος ἐχρησίμευε, φαίνεται, εἰς ἔγχυσιν χαλκῶν κατόπτρων (ἴδ. σελ. 27 ἀριθ. 38).

«Σημειωτέον δὲ ὅτι ἔν τισι τῶν τάφων τούτων τῶν τελευταῖον ἀνασκαφέντων, ὡς καὶ ἔν τισι τῶν κατὰ τὴν ὁδὸν Μεταξουργείου, ἀνευρέθησαν ἀγγεῖα ἐν τοῖς τελευταίοις μὲν τεθραυσμένα ἐν δὲ τοῖς πρώτοις καὶ σῶα, διαφόρου τέχνης, ἀνευρέθησαν λ. χ. λευκαὶ λήκυθοι μετὰ ληκυθίων κοινοτάτων καὶ εὐτελεστάτων χρόνων ρωμαϊκῶν. Οὐδὲν δὲ ἄλλο ἄξιον λόγου παρετηρήθη ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς τῶν τάφων τούτων.»

3) *Ἀνασκαφαὶ ἐν «Διονύσῳ» Ἀττικῆς (σελ. 11 ἀριθ. 5).*

Αἱ ἐν «Διονύσῳ» Ἀττικῆς ὑπὸ τῆς ἀμερικανικῆς Σχολῆς ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαὶ ἤνεγκον εἰς φῶς ἐπιγραφάς τινας.

4) *Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἀμοργῷ.*

Αἱ ἐν Ἀμοργῷ ἀνασκαφαὶ ἤνεγκον εἰς φῶς α΄) ψήφισμα δι' οὗ ὁ δῆμος ὁ Σαμίων ὁ κατοικῶν ἐν Μινῴα στεφανοῖ Ἡγησαρέτη Αινησικράτου β΄) ἀνάγλυφον παριστῶν νεανίαν ἔφιππον ἐπὶ ἵππου καλπάζοντος· δεξιὰ τοῦ νεανίου ὑπάρχει βωμὸς καὶ πλησίον δύο γυναῖκες ἱκέτιδες, φέρουσαι ἄρνα πρὸς θυσίαν· παρὰ τὸν βωμὸν ὄφις· γ΄) ἕτερον ἀνάγλυφον, ἐν ᾧ νεανίας ὄρθιος κρατῶν διὰ τῆς δεξιᾶς ἐκ τοῦ χαλινοῦ ἵππον· ὑπὸ τοὺς πόδας τοῦ νεανίου ὄφις· καὶ δ΄) πόδα ἀγάλματος μαρμαρίνου, ἐν ᾧ ἐπιγραφὴ *Θεοφιλος εποιε*[ι]· τὰ γράμματα εἶνε μεταγενεστέρων ρωμαϊκῶν χρόνων.

[Ἐξ ἀναφορᾶς τοῦ ἐφόρου τῶν κατὰ τὰς Κυκλάδας νήσους ἀρχαιοτήτων Π. Καστρωμένου].

Ι) *Ἀνασκαφαὶ ἐν Τανάγρᾳ.*

Δαπάναις τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἤρξαντο ὑπὸ τῆς Γεν. Ἐφορείας ἀνασκαφαὶ τάφων ἐν Τανάγρᾳ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ἐπ. Κορομάντσου, ὅστις ἐπιστέλλει τῇ Ἐφορείᾳ τὰ ἑξῆς:

»Τῇ 24 π. μηνὸς ἐγένετο ἔναρξις τῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2344 διαταγῆς τοῦ Ὑπουργείου διαταχθεισῶν ἀνασκαφῶν τάφων ἐν Τανάγρᾳ. Κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην καὶ τὰς δύο ἑπομένας, ἤτοι 25 καὶ 26, αἱ ἐργασίαι ἀπέβησαν ἀτυχεῖς. Ἔχοντες ἐργάτας ἓξ (ἀριθμόν, ὃν ἀμετάβλητον ἐργαζόμενοι διατηροῦμεν), ἐσκάψαμεν εἰς πολλὰ μέρη ἐθνικῶν γαιῶν πέριξ τῶν ἐρειπίων τῆς πόλεως εἰς ἀπόστασιν περὶ τὰ 500 μέτρα, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθημεν νὰ εὕρωμεν τάφους ἐκτὸς ὀλίγων πρόπαλαι σεσυλημένων. Κατόπιν ὅμως τῆς ἀποτυχίας ταύτης, προτείναντος τοῦ φύλακος Ἀλεξ. Βασιλείου νὰ σκάψωμεν ἐν τῷ κατὰ τὴν θέσιν Κόκκαλι κειμένῳ ἀνατολικῶς τῶν ἐρειπίων εἰς ἀπόστασιν $^1/_2$ ὥρας ἰδιοκτήτῳ ἀγρῷ του καὶ δηλώσαντος ὅτι δὲν θὰ ἔχῃ ἀπαίτησιν ἢ ἀξίωσίν τινα διὰ τὰ εὑρεθησόμενα πράγματα, μετεφέραμεν τῇ 29 π. μηνὸς τὴν σκαφὴν εἰς τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος ἀγρόν, ὅπου ἄνευ δυσκολίας καὶ ματαίων ἐξόδων εὕρομεν γραμμὴν τάφων, ἀνοίξαντες κατὰ τὰς πέντε ἐργασίμους ἡμέρας ὑπὲρ τοὺς τεσσαράκοντα, ἔχοντας βάθος 1,80 ἕως 3 μέτρων. Οἱ τάφοι σχηματίζουσι γραμμὴν ἔχουσαν κατὰ πλάτος 4 ἢ 5 ἐνίοτε καὶ 6 τάφους, οἱ πλεῖστοι τῶν ὁποίων ἔχουσι τὰς στενοτέρας πλευράς των πρὸς Ἀνατολὰς καὶ Δυσμάς, ὀλίγοι δὲ πρὸς Ἄρκτον καὶ Μεσημβρίαν. Ὡς πρὸς δὲ τὴν κατασκευήν των οἱ πλεῖστοι περιβάλλονται ὑπὸ κεραμίδων ἐπιπέδων ἢ καμπύλων, τεθειμένων οὕτως ὥστε αἱ αὐταὶ κεραμίδες ἐχρησίμευον ὡς τοιχώματα καὶ ἐπικάλυμμα, ἢ ἵσταντο αὗται ὄρθιαι πέριξ τοῦ νεκροῦ καὶ ἐπ' αὐτῶν ἄλλαι τεθειμέναι ἐκάλυπτον τὸν τάφον. Καὶ κεράμιναι λάρνακες δι' ἐπιπέδων κεραμίδων ἐπικεκαλυμμέναι εὑρέθησαν δύο μὲν μεγάλαι τρεῖς δὲ μικραί, πρὸς δὲ καὶ ἕτεροι δύο ἰδιότροποι τάφοι ἐγγὺς ἀλλήλων καὶ παραλλήλως ἐκτεινόμενοι, ἀνδρὸς καὶ γυναικός, ὡς τὰ ἐπ' αὐτῶν στηλίδια δηλοῦσι, τοῦ μὲν ἔχοντος «ΜΙΔΑΣ» τοῦ δ' ἑτέρου «ΠΙΣΤΑ», (γράμματα καλῆς ἐποχῆς). Εἶναι δὲ οὗτοι τὸ ἥμισυ κατὰ μῆκος κοίλων κυλίνδρων χωριζομένων κατὰ τὸ μέσον. Καὶ διὰ μεγάλων πωρίνων πλακῶν εἶναι πάνυ ὀλίγοι κατεσκευασμένοι, ἐπί-

σης καὶ ὀλίγοι οἱ ἀσκεπεῖς, οἱ κεκαυμένοι ὅμως εὑρίσκονται συχνὰ καὶ δὲν ἐξετάζονται, ἀφ' οὗ ἐβεβαιώθημεν περὶ τῆς ἐντελοῦς ἀχρηστίας τῶν ἐν αὐτοῖς.

»Κτερίσματα ἔχομεν πολλά, ὀλίγα ὅμως σπουδαῖα. Ταῦτα δὲ εἶναι 4 λήκυθοι μετὰ γραφῶν, διατηρήσεως κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον καλῆς, ἀγγεῖον μέγα εἰς πολλὰ συντρίμματα, τοῦ ὁποίου τὸ σχῆμα καὶ γραφὰς δὲν δύναμαι νῦν ὡς ἔχει νὰ περιγράψω, τρία προσωπεῖα καὶ σκῦφος μετὰ προστύπων κοσμημάτων. Τὰ δὲ μὴ ἔχοντα σπουδαιότητα εἶναι 13 λήκυθοι, 3 κάνθαροι, ὄντος ἑνὸς πλήρους ὀστρέων, ἐν οἷς καὶ χηλαὶ καρκίνων, ἀγγεῖον μέλαν μετὰ πλατείας βάσεως ἔχον τὰ χείλη πρὸς τὰ ἔσω ἐστραμμένα πλῆρες τέφρας, 60 κανθάρια, 30 ἀρύβαλοι, 10 ἀρχαϊκὰ ἀγαλμάτια ὄρθια καὶ καθήμενα, 2 περιστεραί, 2 ἀλεκτρυόνες, 2 ἱππάρια, κριός, λέων, βοῦς καὶ πίθηκος».

Β) *Εὕρεσις τάφου ἐν Πειραιεῖ.*

»Πρὸ τῆς πρὸς βορρᾶν τοῦ Πειραιῶς ἀρχαίας πύλης προεξέχουσι πύργοι δύο, τὰ μὲν κάτω κυλινδρικοί, δεικνύντες τὴν πρώτην καταστροφὴν τῶν τειχῶν, ἄνωθεν δὲ τετράγωνοι εἰς ἱκανὸν ὕψος σωζόμενοι, εἰς μαρτύριον τῆς μετὰ ταῦτα ἐπανορθώσεως αὐτῶν. Ἐπὶ τοῦ πρὸς τὴν εἴσοδον ἀφινομένου τόξου τοῦ ἀριστερὰ τῷ εἰσιόντι παλαιοῦ κυλινδρικοῦ πύργου, ἀνευρέθη ἐν τῇ σκαφῇ τῇ ὑπὸ τοῦ δήμου ἐνεργουμένῃ πρὸς ἄρσιν τῶν ἐκεῖ χωμάτων, τάφος σχηματισθεὶς ἐκ τῆς ἀφαιρέσεως δύο ὀγκολίθων ἐκ τῶν πληρούντων τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ πύργου, τριῶν περίπου μέτρων τὸ μῆκος καὶ ἑνὸς τὸ πλάτος.

»Ὁ τάφος οὗτος ἦτο ἄνευ καλύμματος· ἀνευρέθησαν δ' ἐν αὐτῷ τὰ ὀστᾶ δέκα τεσσάρων ἀνθρώπων. Τὰ ὀστᾶ ταῦτα, καὶ ἰδίως αἱ κεφαλαί, διέκειντο οὕτως, ὡσεὶ ἐπάλληλοι εἶχον ταφῆ οἱ ἐκεῖ κείμενοι. Δώδεκα τῶν νεκρῶν τούτων ἦσαν τεθαμμένοι κατὰ διεύθυνσιν ἀπὸ Ν πρὸς Β, δύο δ' ἀντιθέτως τούτοις.

»Τῶν κεφαλῶν τούτων αἱ πλείους φέρουσι τραύματα προφανῆ, μία μὲν κατὰ τὸ δεξιὸν βρεγματικὸν ὀστοῦν διὰ δόρατος ἴσως μετὰ ξιφισμοῦ κατὰ τὸ ἀριστερὸν κροταφικόν, ἡ δευτέρα κατὰ τὸ δεξιὸν καὶ ἄνω τοῦ μετωπικοῦ, ἡ τρίτη κατὰ τὸ δεξιὸν βρεγματικόν, τρεῖς

ἄλλαι εἶνε ἐφθαρμέναι τὰ ἄνω, μία εἶνε ἐντελῶς ἄτρωτος, ἄλλη εἶνε τετραυματισμένη κατὰ τὸ δεξιὸν βρεγματικὸν καὶ φέρει καὶ δύο πληγὰς κατὰ τὸ ἀριστερὸν τοῦ μετωπικοῦ, ἄλλη φέρει δύο κατὰ τὸ δεξιὸν βρεγματικὸν καὶ ἄλλη τέλος εἶνε ἐφθαρμένη ἄνω. Δύο ἄλλαι ἐσώθησαν ἐν τεμαχίοις καὶ δύο ἀπετρίβησαν κατὰ τὴν ἐξαγωγήν.

» Πλὴν τῶν κεφαλῶν συνέλεξα καὶ τὰ ὀστᾶ τῶν λοιπῶν τοῦ σώματος μερῶν καὶ κατέθηκα μετὰ τῶν κεφαλῶν εἰς τὸ Μουσεῖον.

» Παρὰ τὰς κεφαλὰς τὰς δώδεκα, τὰς ἀπὸ Ν πρὸς Β, ἀνευρέθη οἰνοχόη πηλίνη ἄνευ χρωματισμῶν, πρόστυχος, τρία ἀγγεῖα πήλινα ἄχροα ἐκ τῶν στενομάκρων τῶν ἐν τοῖς τάφοις ἀπαντώντων, ἀλλὰ μεγάλα, πυξὶς πηλίνη ἄνευ καλύμματος καὶ δύο ἀγγεῖα ὑέλινα συντριβέντα κατὰ τὴν ἐξαγωγήν, πρὸς δὲ τούτοις εἰς τεμάχια ἐξαχθὲν εἰδώλιον κακότεχνον γυναικὸς καθημένης μετὰ πλουσίας τῆς κομμώσεως, ἐχούσης τι τῇ δεξιᾷ δυσδιάκριτον, τῇ δ' ἀριστερᾷ ῥάβδον στίγμασι πεποικιλμένην.»

[Ἐξ ἀναφορᾶς τοῦ ἐπιμελητοῦ τῆς Συλλογῆς Πειραιῶς Ἰακ. Δραγάτση].

γ) *Εὕρεσις ἐπιγραφῆς ἐν Αἰγίνῃ.*

Ἐν Αἰγίνῃ εὑρέθη τετράγωνος μαρμαρίνη στήλη φέρουσα ἀρχαϊκὴν ἐπιγραφήν:

Ϝορος
τεμενος
Αθεναιας

Περὶ ταύτης ἐπιστέλλει ἡμῖν ὁ δήμαρχος Αἰγίνης τὰ ἑξῆς «Ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη φέρεται ἐν τετραπλεύρῳ στήλῃ ἐκ φαιοῦ μαρμάρου, μήκους 1,09 πλ. 0, 23 καὶ πχ. 0, 17, εὑρεθείσῃ ἐντὸς ἀνασκαπτομένου ἀγροῦ πρὸς φύτευσιν ἀμπέλου ἐν χωρίῳ τῆς νήσου Αἰγίνης, ὃ καλεῖται «Ἀσώματον». Εὑρέθη δὲ ἐν τῇ γῇ ἐμπεπηγμένη καὶ ἐσφηνωμένη δι' ἀκατεργάστων λίθων, οὐχὶ πολὺ μεγάλων. Εἶνε δὲ προφανῶς σύνορον τεμένους τῆς πολιούχου τῆς νήσου θεᾶς Ἀθηνᾶς, ἧς ναὸς περικαλλὴς ἐν τῇ νήσῳ ὑπῆρχε καὶ τοῦ ὁποίου ἔτι καὶ νῦν ἐρείπια ὑπάρχουσι γνωστὰ τοῖς πᾶσι. Ὁ ἀγρὸς δέ, ἐν ᾧ ἡ στήλη εὑρέθη, κεῖται παραπλεύρως τῆς εἰς τὸν ναὸν τοῦτον ἀγούσης ὁδοῦ.»

8) *Εὕρεσις νομισμάτων ἐν Ἀκαρνανίᾳ.*

Ἐν Κατοχῇ, πρωτευούσῃ τοῦ δήμου Οἰνιάδος, ἐνεργουμένης σκαφῆς πρὸς ἀνόρυξιν θεμελίων, εὑρέθησαν πολλὰ ἀργυρᾶ τῶν νεωτέρων χρόνων νομίσματα, ἱσπανικὰ τάλληρα τοῦ ΙΣΤ' αἰῶνος, ὡς φαίνεται. Ἔχουσι πολυγωνικὸν ἀκανόνιστον (!) τὸ σχῆμα, καὶ ἐπὶ μὲν τῆς μιᾶς ἐπιφανείας ἀψιδοειδὲς ἔμβλημα καὶ ἐπιγραφὴν PHILLIPP[VS] ἐπὶ δὲ τῆς ἑτέρας σταυροειδὲς ἔμβλημα καὶ ἐπιγραφὴν HISPANIA, ὡς φαίνεται. Τούτων κατεσχέθησαν 62, ἃ καὶ παρελήφθησαν ὑπὸ τοῦ ἀντεισαγγελέως τῶν ἐν Μεσολογγίῳ Πρωτοδικῶν. Ἓν τῶν νομισμάτων τούτων ἐστάλη ἤδη εἰς τὴν Γενικὴν Ἐφορείαν.

9) *Εὕρεσις νομισμάτων ἐν Τυρνάβῳ.*

Παρὰ το Τύρναβον ἐν θέσει ἀρχαίου φρουρίου παρὰ τῷ χωρίῳ Καρατσόλι, ἐνεργουμένης σκαφῆς ὑπὸ χωρικῶν πρὸς εὕρεσιν ἱερᾶς εἰκόνος, κατ' ἀκολουθίαν ὀπτασίας(!) γυναικός τινος, εὑρέθησαν 810 βυζαντινά, ὡς τηλεγραφοῦσιν ἡμῖν ἐκεῖθεν, νομίσματα, ἅτινα κατασχέθησαν παρ' ἀστυνόμου Τυρνάβου.

Γ'.

Ἐργασίαι καὶ Μουσεῖα ἐν Ἀθήναις.

1) *Μουσεῖον Ἀκροπόλεως.*

Ἐξηκολούθησαν κατὰ τὸν μῆνα Φεβρουάριον αἱ ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Ἀκροπόλεως γινόμεναι ἐργασίαι πρὸς τοποθέτησιν καὶ κατὰ τάξιν τῶν ἐν αὐτῷ ἀγαλμάτων καὶ λοιπῶν ἀρχαίων (ἴδ. σελ. 20 ἀριθ. 1). Ἰδίως ἐγένοντο ἐργασίαι ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Παρθενῶνος, ἥτις ὡς μέχρι τοῦδε εἶχε, ἦτο προωρισμένη μᾶλλον διὰ τὰ γύψινα ἀντίτυπα, ἢ διὰ τὰ σωζόμενα πρωτότυπα. Τώρα πρόκειται νὰ γείνῃ τοὐναντίον· ἐν τῇ περιφανεῖ θέσει ἐν ᾗ ἵσταντο τὰ γύψινα ἀγάλματα πρόκειται νὰ τεθῶσι πλαγίως τὰ κάλλιστα τῶν ἐν τῷ Μουσείῳ πρωτοτύπων ἀναγλύφων τῆς ζωοφόρου· τὰ γύψινα δὲ ἀγάλματα θέλουσι τεθῇ ὄπισθεν, παρὰ τῷ ἀρκτικῷ τοίχῳ τῆς αἰθούσης.

2) *Οἰκοδομικαὶ ἐργασίαι ἐν τοῖς Μουσείοις.*

Ἐξηκολούθησεν ἡ οἰκοδομὴ τοῦ δευτέρου Μουσείου ἐν τῇ Ἀκροπόλει (σελ. 21 ἀριθ. 2) καὶ ἡ τῆς τετάρτης πλευρᾶς τοῦ Κεντρ. Μουσείου (σελ. 21 ἀριθ. 3). Ἤρξαντο δὲ ἐργασίαι ἵνα στρωθῇ διὰ μωσαϊκοῦ τὸ ἔδαφος τῶν ἐν σελ. 21 ἀριθ. 3 μνημονευομένων τριῶν αἰθουσῶν τοῦ αὐτοῦ Μουσείου, αἵτινες θέλουσι χρησιμεύσει κατὰ τὸ παρὸν ὡς Ἀρχαιοφυλακεῖον (ἴδ. σελ. 21 ἀριθ. 4).

Δ΄.

Ἐργασίαι καὶ Μουσεῖα ἐν ταῖς ἐπαρχίαις.

1) *Ἀρχαῖα εἰσαχθέντα εἰς τὴν Συλλογὴν Πειραιῶς.*

»Κατὰ τὸν μῆνα Φεβρουάριον εἰσήχθησαν εἰς τὸ ἐν Πειραιεῖ Μουσεῖον τάδε:

α΄) Στήλη ἐπιτυμβία, λίθου λευκοῦ, ὕψους 0,60 πλάτους 0,24 φέρουσα ἀνάγλυφον ἀετωμάτιον μετ' ἀκρωτηρίων, ἐντὸς δ' ἐλαφρῶς ἐγγεγλυμμένου πλαισίου ἀνάγλυφον παράστασιν νεανίου κατὰ μέτωπον ἱσταμένου, ποδῆρες ἱμάτιον περιβεβλημένου. Παρὰ τὸν ἀριστερὸν πόδα τοῦ νεανίου κύων ἀποβλέπει πρὸς αὐτόν. Ὑπὲρ τὴν παράστασιν ἡ ἐπιγραφή:

Ἀμφικλῆς
Πολυνίκου
Σαλαμίνιος

Ἡ στήλη ἀνευρέθη κατὰ τὸ Β. τοῦ Πειραιῶς ὑπὸ ἐργατῶν χώματα ἀποκομιζόντων· κατέσχον δὲ αὐτὴν διὰ τοῦ ἐπιστάτου τοῦ δήμου Α. Καπανδάρου. Παρ' ἰδιώταις δ' ἀνευρεθέντα διατηροῦνται τάδε:

α΄) Παρὰ τῷ κ. Ἀρ. Βέλλᾳ μικρὸν ἀνάγλυφον Κυβέλης διπλοῦν.

β΄) Ἐπὶ τῆς εἰσόδου τῶν ἐργαστηρίων Κ. Μαγκοπούλου, κατὰ τὴν ὁδὸν Φίλωνος, ἐντετοιχισμένον ἀνάγλυφον νεκρικὸν μετ' ἀετωματίου, ὅπερ εἰκονίζει νεανίαν ὄρθιον, ἀντωπὸν ἱστάμενον, ἀναβεβλημένον ἱμάτιον, ὅπερ ἀφίνει γυμνὸν τὸν δεξιὸν ὦμον καὶ ὁλόκληρον τὴν χεῖρα τὴν δεξιάν, ὡς καὶ τὸ στῆθος μέχρις ὀσφύος· τῇ δεξιᾷ παρὰ τὸ σῶμα καθειμένῃ ἔχει τι· ἐν τῷ ἀετώματι ἡ ἐπιγραφή:

Χαῖρε

καὶ ἐπὶ τῆς ὑπὸ τοῦτο ταινίας:

Βλάστος ἐτῶν ΙΗ'.

γ') Ἐν τῇ εἰσόδῳ τοῦ ἐργοστασίου Κ. Οἰκονόμου κατὰ τὴν θέσιν *Καμίνια*, κίων ἐπιτύμβιος κυλινδρικὸς τῶν συνήθων μετ' ἐπιγραφῆς.

Ἐπίχαρης
Δημητρίου
Μιλησία

Ἀνευρέθη ἐν τῷ πρὸς Β. τῆς πόλεως οἰκοπέδῳ αὐτοῦ, ἔνθα καὶ τάφοι τινές, ἔν τιν. τῶν ὁποίων καὶ μικρὰ κάλπη μολυβδίνη καὶ στλεγγὶς χαλκῆ διατηρουμένη παρὰ τῷ ἰδιοκτήτῃ.

δ') Ἐντὸς αὐλῆς οἰκίας Κ. Ἀργυρίου ὄπισθεν οἰκοπέδου Κ. Οἰκονόμου πρὸς Β. τῆς πόλεως διατηροῦνται:

1) Τὸ ἄνω μέρος μνημείου σηκομόρφου μετ' ἀετώματος φέρον τὴν ἐπιγραφήν.

Βακχυλίδης Συβαλήτ[ι]ος.

2) Ἀνάγλυφον ἐπιτύμβιον καλὸν νεανίου, ἀκέφαλον, ὕψους ἑνὸς περίπου μέτρου. παρὰ τὸν νεανίαν ἵσταται κύων.

[Ἐξ ἀναφορᾶς τοῦ ἐπιμελητοῦ τῆς ἐν Πειραιεῖ Συλλογῆς Ἰακ. Δραγάτση].

Ε'.

Διάφοροι εἰδήσεις.

1) Ὑπὸ τοῦ ἀστυνόμου Θηβαίων καὶ τῆς ὑπομοιραρχίας Θηβῶν **κατεσχέθησαν** καθ' ὑπόδειξιν τοῦ Ἐπ. Κορομάντσου παρὰ τῷ ἐκ Θεσπιῶν χωρικῷ Ταξιάρχῃ Μάμαλῃ τρεῖς κριοὶ ἀρχαϊκοί, ὧν ὁ μὲν εἷς μολύβδινος οἱ δὲ δύο ἕτεροι χάλκινοι, καὶ εἷς βοῦς χάλκινος. Τὰ ἀρχαῖα ταῦτα, ἅτινα προέρχονται βεβαίως ἐκ τῶν ὑπὸ τῶν χωρικῶν ἐν τῷ Καβιρείῳ εὑρεθέντων (ἴδ. σελ. 14 ἀριθ. 3), ἀπεστάλησαν εἰς τὴν ἐνταῦθα Εἰσαγγελίαν.

2) Ὑπὸ τῆς Ὑπομοιραρχίας Θηβῶν **κατεσχέθησαν** παρὰ τῷ πρώην διευθυντῇ τῆς πρὸς ἀποξήρανσιν τῆς Κωπαΐδος ἑταιρίας

κ. Μπρόσαρ δώδεκα ἀρχαῖα, ὧν δύο πήλινα ἀγγεῖα, δύο δοχεῖα (;), ἑπτὰ ἀγαλμάτια διαφόρου μεγέθους καὶ εἷς χαλκοῦς ταῦρος. Τὴν κατάσχεσιν ἐνήργησεν ὁ ὑπενωματάρχης Ν. Τζίκος.

3) Ἡ ὑπομοιραρχία Καρδίτσης **κατέσχε** διὰ τοῦ Σταθμάρχου Φαναρίου παρὰ χωρικοῖς ἐνεργήσασι παρανόμους ἀνασκαφὰς διάφορα ἀρχαῖα, ἤτοι πηλίνην προτομὴν γυναικείαν, δύο ὑέλινα ἀγγεῖα, εἴκοσι χαλκᾶ νομίσματα κτλ. Τὰ ἀρχαῖα ταῦτα ἐστάλησαν ὑπὸ τῆς κατασχούσης Ἀρχῆς εἰς τὸν ἐν Καρδίτσῃ Εἰσαγγελέα.

4) Διὰ Β. Διατάγματος ἀπὸ 22 Φεβρουαρίου ὁ ἔφορος ἀρχαιοτήτων *Γ. Λαμπάκης* ἐτοποθετήθη ἐν τῇ ἀρχαιολογικῇ περιφερείᾳ τοῦ νομοῦ Λακωνίας ὡρίσθη δ' αὐτῷ διὰ τῆς ἀπὸ 26 Φεβρουαρίου ὑπουργικῆς διαταγῆς ἕδρα ἡ Σπάρτη.

5) Τοῦ ἐφόρου τῶν ἐν Ὀλυμπίᾳ ἀρχαιοτήτων αἰτησαμένου νὰ σταλῇ ἐπειγόντως εἰς Ὀλυμπίαν εἷς τῶν ἀρχαιοτέρων ἐφόρων ἵνα βοηθήσῃ αὐτῷ νὰ προβῇ εἰς ἐξέλεγξιν τῶν ἐν τῷ Μουσείῳ χαλκῶν, διετάχθη διὰ τοῦ ἀπὸ 29 Φεβρουαρίου ὑπουργικοῦ ἐγγράφου νὰ μεταβῇ ἐκεῖσε ὁ ἔφορος τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ ἀρχαιοτήτων *Δ. Φίλιος*. Ἀλλ' ἕνεκα οἰκογενειακῶν ἀναγκῶν δὲν ἐδυνήθη οὗτος νὰ ἐκτελέσῃ τὴν διαταγὴν ταύτην· μὴ δυνάμενος δὲ οὐδ' ἐν τῷ μέλλοντι νὰ ἀπέρχηται ἐξ Ἀθηνῶν κατὰ τὰς ἑκάστοτε ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας ὑπέβαλεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν ἑξῆς ἀπὸ 2 Μαρτίου παραίτησιν:

» Εὐσεβάστως ὑποβάλλω ὑμῖν διὰ τῆς παρούσης μου τὴν παράκλησιν περὶ ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τῶν ἀνατεθειμένων μοι καθηκόντων ὡς ἐφόρῳ τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ ἀρχαιοτήτων.

» Ἡ πάθησις τῶν ὀφθαλμῶν τῆς γυναικός μου δεῖται δυστυχῶς, Κύριε Ὑπουργέ, συντόνου θεραπείας, τοῦτο δὲ καθιστᾷ ἀδύνατον τὴν ἀπομάκρυνσίν μου ἐξ Ἀθηνῶν κατὰ τὰς ἑκάστοτε ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας ».

Ἡ παραίτησις αὕτη ἐγένετο δεκτὴ διὰ τοῦ ἀπὸ 4 Μαρτίου Β. Διατάγματος. Εἰς Ὀλυμπίαν ἀποστέλλεται ἐπειγόντως ἕτερος ἔφορος.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1888

ΜΗΝ ΜΑΡΤΙΟΣ

Α'.

Ἀρχαῖα εἰσαχθέντα εἰς τὸ Κεντρικὸν Μουσεῖον.

1-13. Ἐν ταῖς ἀποθήκαις τοῦ Μουσείου ἔκειτο πρὸ ἐτῶν, ὡς φαίνεται, ἐσφραγισμένον κιβώτιον, φέρον ἐπιγραφὴν *Χαλκὶς* Κ. Α. Τὸ κιβώτιον τοῦτο περιεῖχε τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 1-13 ἐκ Τανάγρας πιθανῶς προερχόμενα ἀρχαῖα, ἅτινα καθαρισθέντα καὶ συγκολληθέντα κατετέθησαν ἐν τῷ Ἀρχαιοφυλακείῳ τοῦ Μουσείου.

1) Ἀγγεῖον σχήματος οἰνοχόης (ὕψ. 0,22) ἔχον ἐρυθρομόρφους γραφάς, ἔφιππον ἄνδρα ἐστεμμένον κισσῷ καὶ πρὸ αὐτοῦ σάτυρον. Ὑπὸ τὸν ἵππον κύων. Τέχνη ἀμελής. — 2) Ἀγγεῖον σχήματος μεγάλου ἀρυβάλλου (ὕψ. 0,18) ἔχον μέλαιναν γραφὴν κατὰ τὴν κοιλίαν: Σειρῆνα ἱπταμένην. — 3) Τέσσαρες κάνθαροι ἔχοντες διαφόρους γραφάς: λέοντας καὶ σφίγγας. Ἐπὶ τοῦ ἑνὸς τούτων Ἡρακλῆς παλαίων πρὸς λέοντα. Ἅπαντες μελανόμορφοι. — 4) Κύλιξ συγκεκολλημένη (πλήρης) ἔχουσα ζῳφόρον, ἐν ᾗ ἱππεὺς καὶ πεζός, ἀμελοῦς ἐργασίας. — 5) Ὁμοία μικροτέρα ἔχουσα ζῳφόρον, ἐν ᾗ μορφὴ καθημένη καὶ παρ' αὐτὴν ἑτέρα παλαίουσα πρὸς λέοντα· ἑκατέρωθεν ἀλέκτορες· ὄπισθεν δὲ ἡ αὐτὴ περίπου παράστασις. — 6) Κύλιξ μέλαινα ἄνευ γραφῶν. — 7) Ἀγγεῖον δίωτον, μετὰ κοσμημάτων καὶ πτηνῶν ἑκατέρωθεν, ἐρυθρόχρουν. — 8) Δύο πήλινα εἰδώλια ὅμοια ἀμφότερα καὶ ἰσοϋψῆ (0,38). Παριστῶσι γυναῖκα φέρουσαν ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον καὶ κρατοῦσαν ἐν τῇ δεξιᾷ πυξίδα, ἐξ ἧς ἐξάγει ταινίαν, ἣν κρατεῖ διὰ τῆς δεξιᾶς χειρός. Ἡ κόμη εἶνε κατὰ σχῆμα πεποιημένη καὶ φέρει διάδημα ἐκ φύλ-

4

λων καὶ ὑπεράνω πέπλον καταπίπτοντα ἐπὶ τῶν ὤμων πρὸς τὰ κάτω. — 9) Ὅμοιον περίπου μεῖζον (ὕψ. 0,40)· ἀντὶ πυξίδος κρατεῖ δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν ταινίαν ἔμπροσθεν τοῦ σώματος. — 10) Ὅμοιον περίπου (ὕψ. 0,37). Ἐν τῇ ἀριστερᾷ κρατεῖ ὅρμον· διὰ τῆς δεξιᾶς ἀνέχει τὸν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς κατερχόμενον πέπλον. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρει ὡσεὶ κάλαθον διὰ ταινιῶν ἐπὶ τῆς κόμης ἡρμοσμένον. — 11) Τρία εἰδώλια γυναικεῖα (ὕψ. 0,27) φέροντα χιτῶνα μετὰ διπλοϊδίου καὶ ἱμάτιον, ὃ ἀνέχουσι μικρὸν διὰ τῶν χειρῶν· ἡ κόμη εἶνε κεχρωματισμένη (διακρίνεται πολλαχοῦ τὸ ἐρυθρὸν καὶ κυανοῦν). Τέχνη κοινή. — 12) Δύο εἰδώλια γυναικεῖα (ὕψ. 0,25) φέροντα ποδήρη χιτῶνα καὶ ἔχοντα τὴν δεξιὰν πρὸ τοῦ στήθους· τέχνη κοινή. — 13) Τρεῖς γυναικεῖαι προτομαὶ ἐξ ὀπτῆς γῆς. Ὁ χιτὼν φέρει γραμμὰς καθέτους ἐρυθράς. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορ. 468-480).

14-17. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 14-17 ἀρχαῖα, εὑρεθέντα ἐν ταῖς ὑπὸ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας, ἐν τῷ ἐνταῦθα Ὀλυμπιείῳ, ἐνεργουμέναις ἀνασκαφαῖς.

14) Μέρος πλίνθου ἀγάλματος μετὰ τοῦ στηρίγματος αὐτοῦ (ὕψ. 1,25). Ἐπὶ τῆς πλίνθου ὑπάρχει σφαῖρα καὶ ὑπὲρ αὐτὴν ἐν ὅλως ἐκτύπῳ ἀναγλύφῳ εἰκονισμένον κέρας Ἀμαλθείας, κατὰ μῆκος τοῦ στηρίγματος μέχρι τῆς πλίνθου καθῆκον. — 15) Εἰκονιστικὴ κεφαλὴ ἀνδρὸς (ἐλλείπει μέγα μέρος τοῦ κρανίου) καὶ κεφαλὴ νεανίου, ὅλως ἰδανικὰ ἔχουσα τὰ γνωρίσματα. Κοινὴ τέχνη ῥωμαϊκῶν χρόνων. — 16-17). Δύο ἐπιτύμβιοι ἐπιγραφαί:

16)	17)
Αγαθαρχος	Βακχιος
Διαγορου	Βακχιου
Λουσιευς	Φλυευς

(Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορ. 482-485).

18. Ὀκτακόσια ὀκτὼ μικρὰ χαλκᾶ βυζαντινὰ νομίσματα, πολυγωνικὸν ἀνώμαλον ἔχοντα τὸ σχῆμα καὶ λεπτότατον τὸ πάχος. Εὑρέθησαν ἐν Τυρνάβῳ παρὰ τὸ χωρίον Καρατσόλι (ἴδε σ. 38 ἀρ. 5). (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 486).

19. Ἀργυροῦς δακτύλιος εὑρεθεὶς κατὰ τὴν Ἁγίαν Τριάδα ἐν οἰκοπέδῳ Π. Καζαντζῆ, ἐντὸς ἀρχαίου τάφου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 481).

20. Χαλκοῦν ἀγαλμάτιον (ὕψ. 0,215) ὅλως σῶον καὶ κάλλιστα διατετηρημένον, τέχνης ἀρχαΐζούσης καὶ ἐργασίας λίαν ἐπιμεμελημένης. Εἰκονίζει γυναικείαν μορφὴν ἔχουσαν καθόλου τὸν γνωστὸν τύπον τῶν πολλῶν ἐν τῇ Ἀκροπόλει εὑρεθέντων ἀρχαϊκῶν ἀγαλμάτων. Στηρίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους δι' ὁλοκλήρων τῶν πελμάτων τῶν ποδῶν· ἀντιθέτως ὅμως πρὸς τὰ ἀρχαϊκὰ ἀγάλματα ἔχει τὸν δεξιόν, οὐχὶ τὸν ἀριστερόν, πόδα προβεβλημένον. Φέρει ποδήρη χιτῶνα καὶ χειριδωτὸν μέχρι κάτω τῶν γονάτων κατερχόμενον ἱμάτιον. Αἱ χεῖρες εἶνε προτεταμέναι ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος καὶ ἡ δεξιὰ κρατεῖ, ὡς φαίνεται, σεῖστρον (ἀποκεκομμένον τὸ ἄνω μέρος), ἐξ οὗ δῆλον ὅτι τὸ ἀγαλμάτιον εἰκονίζει πιθανῶς *ἱέρειαν τῆς Ἴσιδος*. Τὸ ὅλον, ἰδίως ἡ διάθεσις τοῦ ἱματισμοῦ καὶ ἡ τῆς κόμης, διακρίνεται ἐπὶ κομψότητι. Σημειωτέον δὲ ὅτι αἱ χεῖρες, ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος, εἶνε πρόσθετοι. Εὑρέθη ἐν Κερκύρᾳ, ἐν τῷ χωρίῳ Κασσιόπῃ, καὶ κατεσχέθη ἐν Πειραιεῖ, παρὰ τῷ Δ. Ῥάππᾳ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 488).

21. Τὰ ἐν σελ. 39 ἀρ. 2 μνημονευόμενα δώδεκα ἀρχαῖα ἀγγεῖα καὶ εἰδώλια, ἃ κατεσχέθησαν παρὰ τῷ πρώην διευθυντῇ τῆς πρὸς ἀποξήρανσιν τῆς Κωπαΐδος ἑταιρίας κ. Μπροσσάρ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 489).

Β'.

Ἀνασκαφαὶ καὶ εὑρήματα.

1) ***Ἀνασκαφαὶ ἐν τῇ Ἀκροπόλει*** (ἴδε σ. 30 ἀρ. 1 κτλ.).

Ἡ ἐν τῷ αὐτῷ χώρῳ μεταξὺ τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς τοῦ Παρθενῶνος, τῆς δυτικῆς πλευρᾶς τοῦ Μουσείου καὶ τοῦ νοτίου τείχους τῆς Ἀκροπόλεως πρόοδος τῶν ἀνασκαφῶν ἤνεγκον εἰς φῶς ἄξια λόγου εὑρήματα.

Ἐν τῇ ἐπιχώσει τῇ μεταξὺ τῆς νοτιανατολικῆς γωνίας τοῦ Παρθενῶνος καὶ τοῦ πρὸς συγκράτησιν τῶν χωμάτων κατεσκευασμένου πρὸς νότον ἐκ κοινῶν τιτανολίθων τείχους (σ. 30, ἀρ. 1) εὑρέθησαν πλῆθος τεμαχίων ἀγγείων, μελανομόρφων καὶ τινων

ἐρυθρομόρφων, καὶ πολλὰ πήλινα γυναικεῖα εἰδώλια καὶ ἔτι χαλκῆ κεφαλὴ γρυπός. Τοιαῦτα εὑρήματα ἐγίνοντο μέχρι τῆς ἐπιφανείας αὐτῆς τοῦ βράχου, ἐφ' ἧς ἀκριβῶς (δέον ἰδίως νὰ μνημονευθῇ) εὑρέθησαν τεμάχιον ἐρυθρομόρφου ἀγγείου καὶ μαρμαρίνη κεραμὶς οἰκοδομήματος. Ἀξιολογώτατον δὲ εὕρημα εἶνε *χαλκοῦν ἀγαλμάτιον* (ὕψ. 0,27) εἰκονίζον γυμνὸν νεανίαν ἐν τῇ γνωστῇ μορφῇ τῶν καλουμένων ἀγαλμάτων « Ἀπόλλωνος », ἔργον ἱκανῶς ἀνεπτυγμένης ἀρχαϊκῆς τέχνης καὶ λίαν ἐπιμεμελημένης ἐργασίας. Τοῦτο εὑρέθη ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ ἐκ πωρίνων λίθων στρώματος (σ. 10).

Πλειότερα εὑρήματα ἐγένοντο νοτιώτερον, ὅ ἐστιν ἐν τῇ πρὸς τὸ νότιον τεῖχος τῆς Ἀκροπόλεως ἐπιχώσει. Τούτων μνημονευτέα α') μαρμαρίνη γυναικεία *κεφαλὴ* τοῦ γνωστοῦ τῶν πολλῶν ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς εὑρεθέντων ἀγαλμάτων τύπου, μεγέθους ἑνὸς τρίτου περίπου τοῦ φυσικοῦ· β') τεμάχιον μαρμαρίνης πλακὸς (ὕψ. 0,68 πλ. 0,62), ἐν ᾧ ἐπιγραφή, ἐρυθροῖς γράμμασι γεγραμμένη :

Λυσιας καλος

Θὰ ἦτο πίναξ, ὡς φαίνεται, ἐφ' οὗ ἡ μορφή, ἢ μᾶλλον αἱ μορφαί, θὰ ἦσαν γεγραμμέναι· γ') χαλκοῦν ἀγαλμάτιον Διὸς (ὕψ. 0,10) ἐξακοντίζοντος τὸν κεραυνόν, τοιοῦτον δηλ. οἷα τὰ πολλὰ ἐν Ὀλυμπίᾳ μάλιστα εὑρεθέντα ἀγαλμάτια· δ') τεμάχιον μεγάλου πηλίνου (πάχος 0,037) ἐπιπέδου σκεύους, ἢ μᾶλλον πίνακος, ἔχοντος ἐντετυπωμένας, καθ' ὃν τρόπον τὸ ἐν σελ. 32, ἀναγλύφους ἐπαλλήλους ζώνας, ὧν σώζονται δύο. Ἡ παράστασις συνίσταται ἐξ ἀνὰ δύο ἁρμάτων (ἃ θὰ ἐπανελαμβάνοντο πολλάκις), ἐφ' ἑκάστου τῶν ὁποίων ἐπιβέβηκεν ὁ ἡνίοχος· μετὰ τὸ δεύτερον ἅρμα ἕπεται ὁπλίτης ἠρέμα βαδίζων. Ὕψος ἑκάστης ζώνης 0,06. Ἡ τέχνη εἶνε τοιαύτη, οἵα ἡ τοῦ ἐν σελ. 32· ε') χεῖλος μέλανι χρώματι κεχρισμένου ἀγγείου, ἐν ᾧ ἐπιγραφὴ

Σοστρατος

μεγάλοις ἐρυθροῖς γράμμασι γεγραμμένη· ς') χεῖλος ἑτέρου, μείζονος, ἀγγείου (κρατῆρος ;) ἐν ᾧ ἐπιγραφὴ

Ορειβελος εποιεσεν Ϝιερος τες Αθε[ναιας]

Ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιχώσει, ἐντὸς στρώματος ἐκ λατύπης πώρου λίθου, εὑρέθη πρὸς τούτοις μικρὸς σφηνοειδὴς τετράπλευρος πρὸς τὸ

ἕτερον μέρος στενούμενος λίθος (ὕψ. 0,055 πλ. 0,02 πάχ. 0,018), ἐν ᾧ ἡ ἑξῆς περίεργος ἐπιγραφή·

Λυσιθ
εος Μικι
ωνα φιλι
ν φεσι μα
λισστα
τον εν
τει πο
λει ἀν
δρειος
γαρ εστ
ι

ἤτοι: *Λυσίθεος Μικίωνα φιλ(ε)ῖν φασι μάλισστα τῶ(ο;)ν ἐν τῇ πόλει· ἀνδρεῖος γάρ ἐστι*. Κατὰ τὸ σχῆμα τῶν γραμμάτων καὶ κατὰ τὴν ὀρθογραφίαν δυνατὸν ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη νὰ προέρχηται ἐκ ἐκ τῶν μέσων χρόνων τῆς Ε'. ἑκατονταετηρίδος· οὐδὲν ὅμως ἐμποδίζει τινὰ ἀπὸ τοῦ νὰ ἀναβιβάσῃ αὐτὴν καὶ εἰς τοὺς πρὸ τῶν περσικῶν πολέμων χρόνους.

Τέλος δὲ ῥητέον ὅτι ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιχώσει, εἰς ἀπόστασιν ἑνὸς περίπου μέτρου πρὸς βορρᾶν τοῦ νοτίου τῆς Ἀκροπόλεως τείχους, εὑρέθη πωγωνοφόρος ἐκ πωρίνου λίθου *κεφαλὴ* ὑπερφυσικοῦ μεγέθους, τοιαύτη τὴν ἐργασίαν, τὸ μέγεθος καὶ τὸν χρωματισμόν, οἵα καὶ ἡ τὸν παρελθόντα μῆνα εὑρεθεῖσα (σ. 31). Ἐκ τούτων δῆλον εἶνε ὅτι ἀμφότεραι προέρχονται ἐκ συμπλέγματος παριστῶντος τὸν Ἡρακλῆ φονεύοντα τὸν Τρίτωνα. Ἐπειδὴ δὲ ἡ νῦν εὑρεθεῖσα ἔχει τὸν λαιμὸν πρὸς τὰ ἐμπρὸς τεταμένον, φαίνεται ὅτι αὕτη μᾶλλον εἶνε ἡ τοῦ Τρίτωνος, ἐν ᾧ ἡ ἐν σελ. 31 εἶνε ἡ τοῦ Ἡρακλέους. Σημειωτέον δὲ ὅτι ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος νῦν εὑρεθεῖσα κεφαλὴ εἶνε τὸ μόνον ἐκ πώρου λίθου εὕρημα, ὅπερ ἐγένετο ἐκτὸς τοῦ ἐκ πωρίνων λίθων στρώματος (σ. 10), ἁπάντων τῶν λοιπῶν πωρίνων γλυπτῶν εὑρεθέντων ἐν αὐτῷ τῷ ἐκ πώρων λίθων στρώματι.

Π. ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ

2) *Ἀνασκαφαὶ ἐν Τανάγρᾳ* (ἴδε σ. 34 ἀρ. 5).

Ἐξακολουθοῦσιν αἱ ἐν Τανάγρᾳ ὑπὸ τῆς Γενικῆς Ἐφορείας ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαὶ τάφων. Ἤχθησαν δὲ εἰς φῶς μέχρι τοῦδε

πολλὰ πήλινα εἰδώλια, ὧν τινα καλλίστης τέχνης, καὶ ἀγγεῖα. Εὑρέθησαν δὲ καὶ ἐννέα ἐν ὅλῳ ἐπιτύμβιοι ἐπιγραφαί, ὀνόματα ἁπλῶς ἀναγράφουσαι, ἤτοι

1) Μιδας 2) Πιστα 3) Βιθους 4) Προστατηρις 5) Σωτηριχα χρηστα 6) Παις χρηστος 7) Διοσκουριδας 8) Διονυσιος 9) Διονυσια.

3) *Ἀνασκαφαὶ ἐν « Διονύσῳ » Ἀττικῆς* (σ. 33 ἀρ. 3 κτλ.).

Ἐπερατώθησαν κατὰ τὰς ἀρχὰς Μαρτίου αἱ ἐν « Διονύσῳ » ὑπὸ τῆς Ἀμερικανικῆς Σχολῆς ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαί. Εὑρέθησαν δὲ ἐν αὐταῖς ἐν ὅλῳ 17 ἐπιγραφαί, τὸ πλεῖστον τεμάχια, καὶ 20 γλυπτά, ἀνάγλυφα τὸ πλεῖστον καὶ τεμάχια, ἐν οἷς τὸ ἐν σελ. 17 ἀρ. 5 ἐπιτύμβιον ἀνάγλυφον, τὸ παρεμφερὲς τῷ τοῦ Ἀριστίωνος, καὶ ὑπερμεγέθης μαρμαρίνη πωγωνοφόρος κεφαλὴ Διονύσου (;) ἀρχαϊζούσης, ὡς φαίνεται, τέχνης.

Τὰ εὑρήματα ταῦτα καταγραφέντα ἅπαντα ἐν διπλῷ καταλόγῳ παρεδόθησαν διὰ πρωτοκόλλου τῷ ἰδιοκτήτῃ τοῦ κτήματος, ἐν ᾧ εὑρέθησαν, Α. Ἠλιοπούλῳ.

4) *Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἀμοργῷ* (ἴδ. σ. 33 ἀρ. 4).

Αἱ ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Σχολῆς διὰ τοῦ ἐκ τῶν ἑταίρων αὐτῆς κ. Deschamps ἐνεργούμεναι ἐν Ἀμοργῷ ἀνασκαφαί, αἵτινες ἤρξαντο τῇ 5 Φεβρουαρίου, διεκόπησαν τῇ 28 Μαρτίου.

Ἀνασκαφαὶ ἐγένοντο τὸ πρῶτον ἐν τῷ ἰδιοκτήτῳ ἀγρῷ τοῦ ἱερέως Δ. Πρασίνου κειμένῳ ἐν τῇ ἀκροπόλει τῆς ἀρχαίας πόλεως Μινώας. Ἐν ταύταις εὑρέθησαν μόνον δύο βάθρα ἔχοντα ἀναθηματικὰς ἐπιγραφὰς τῷ Ἑρμεῖ.

Δευτέρα ἀνασκαφὴ ἐγένετο ἐν τῷ παρακειμένῳ ἀγρῷ τῆς Μαρίας Πρασίνου. Ἐν τούτῳ εὑρέθησαν τὰ ἐν σ. 33 ἀρ. 4 μνημονευόμενα δύο ἀνάγλυφα καὶ ἔτι α΄) εἰκονιστικὴ καλῶς διατηρημένη κεφαλὴ ἀνδρός, φυσικοῦ μεγέθους, τέχνης ῥωμαϊκῶν χρόνων· β΄) εἰκονιστικὴ κεφαλὴ νέου ἀνδρὸς ἐστεμμένη στεφάνῳ κισσοῦ, καλῶς καὶ αὕτη διατηρουμένη. Ἴσως εἰκονίζει *Ἀριστογένη*, μυθογράφον τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῶν Μουσῶν, οὗ βάθρον ἀγάλματος ἐκεῖ πλησίον εὑρέθη· γ΄) γυναικεία εἰκονιστικὴ κεφαλή, κάλλιστα διατηρημένη, ἐστεμμένη καὶ αὕτη στεφάνῳ κισσοῦ· δ΄) ἑτέρα γυναικεία κεφαλὴ

κοινῆς ῥωμαϊκῆς τέχνης· ε΄) ποῦς ἀγάλματος μετὰ μέρους τοῦ στηρίγματος αὐτοῦ. Ἐν τῷ στηρίγματι τούτου εἶνε ἀναγεγραμμένη ἡ ἐν σ. 33 ἀρ. 4 ἐπιγραφὴ « *Θεόφιλος ἐποίει.* » Εὑρέθησαν δὲ καὶ 10 ἐπιγραφαί, ψηφίσματα καὶ ἀναθηματικαὶ ἐπιγραφαὶ ἐπὶ βάθρων, ὧν μία γνωρίζει ἡμῖν τεχνίτην *Πρωτογένην* Κάρπου Πάριον.

Τρίτη ἀνασκαφὴ ἐγένετο εἰς « Κατάπολα » (λιμένα), ἐν δημοσίᾳ ὁδῷ, ἔνθα ὑπάρχουσι λείψανα ἀρχαίων οἰκοδομημάτων καὶ ἐνεπίγραφα βάθρα. Εὑρέθησαν τεμάχιον ἀναγλύφου, ἐν ᾧ δύο κύνες διώκουσι τέσσαρας συάγρους, καὶ ἐπιγραφαί τινες ῥωμαϊκῶν καὶ βυζαντινῶν χρόνων.

Τετάρτη ἀνασκαφὴ ἐγένετο ἐν Αἰγιάλῃ εἰς θέσιν « Βίγλα » ἐν ἀγρῷ Γεωργίου Θεολογίτου, δι' ἧς ἀπεκαλύφθη μαρμάρινον ἡμικυκλικὸν τὸ σχῆμα οἰκοδόμημα, ἐννέα ἔχον βαθμίδας.

Τέλος δὲ ἐγένοντο δοκιμαστικαί τινες ἀνασκαφαὶ ἐν Ἀρκεσίνῃ, ἐν αἷς εὑρέθησαν περὶ τὰ δέκα τεμάχια ἐπιγραφῶν καὶ 60 χρυσᾶ νομίσματα βυζαντινῶν χρόνων.

Τὰ εὑρήματα ταῦτα ἐκομίσθησαν ἅπαντα εἰς τὸ ἐν Σύρῳ Μουσεῖον. Μόνον τὰ χρυσᾶ νομίσματα καὶ ἡ ἀνωτέρω ὑπὸ στοιχεῖον γ΄. γυναικεία κεφαλὴ κομίζονται ἐνταῦθα, ἵνα κατατεθῶσιν ἐν τῷ Ἐθν. Κεντρικῷ Μουσείῳ.

[Ἐξ ἀναφορᾶς τοῦ ἐφόρου τῶν ἐν ταῖς νήσοις ἀρχαιοτήτων Π. Καστρωμένου].

Ϛ) *Ἀνασκαφαὶ ἐν Μυκήναις.*

Ἐπανελήφθησαν τῇ 8 Μαρτίου αἱ ὑπὸ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας διὰ τοῦ ἐφόρου τῶν ἐν Ἀκαρνανίᾳ καὶ Ἄρτῃ ἀρχαιοτήτων Χ. Τσούντα ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαὶ καὶ διεκόπησαν αὖθις τῇ 17 τοῦ αὐτοῦ μηνός, τοῦ ἐνεργοῦντος αὐτὰς ἐφόρου μεταβάντος εἰς Ὀλυμπίαν πρὸς ἐκτέλεσιν ἄλλης ὑπηρεσίας (ἴδ. σ. 40 ἀρ. 5). Ἐν τῷ χρονικῷ τούτῳ διαστήματι ἐκαθαρίσθη ἐντελῶς θολωτὸς τάφος, ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους ἀνακαλυφθείς· εὕρημα οὐδὲν ἐγένετο, διότι ὁ τάφος ἦτο πρὸ χρόνων σεσυλημένος.

Θ) *Ἀνασκαφαὶ ἐν τῷ ἐνταῦθα Ὀλυμπιείῳ καὶ ἐν Ἐλευσῖνι.*

Ἐπανελήφθησαν αἱ ὑπὸ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας ἀπὸ τοῦ

παρελθόντος ἔτους ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαὶ ἐν τῷ ἐνταῦθα Ὀλυμπιείῳ. Τὰ κυριώτερα τῶν γλυπτῶν εὑρημάτων ἴδε σ. 42 ἀρ. 14-15 Ὡσαύτως ἐπανελήφθησαν ὑπ' αὐτῆς καὶ αἱ διὰ τοῦ κ. Φιλίου ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαὶ ἐν Ἐλευσῖνι.

Γ'.

Ἐργασίαι καὶ Μουσεῖα ἐν Ἀθήναις.

1) *Μουσεῖον Ἀκροπόλεως.*

Αἱ ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Παρθενῶνος γινόμεναι ἐργασίαι πρὸς τοποθέτησιν τῶν τῆς ζωοφόρου ἀναγλύφων (σελ. 37 ἀρ. 1) προήχθησαν ἱκανῶς· ἐγένοντο δὲ ἐργασίαι τοιαῦται καὶ ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν ἐκ τοῦ θωρακείου τοῦ ναοῦ τῆς ἀπτέρου Νίκης ἀναγλύφων.

2) *Ἐπιγραφαὶ Ἀκροπόλεως.*

Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1886, ἀφ' ὅτου ἤρξαντο αἱ ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ ἐφόρου ἐργασίαι ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Ἀκροπόλεως πρὸς κατάταξιν τῶν ἐν αὐτῷ ἀγαλμάτων, αἱ ἐν αὐτῷ ἐπιγραφαὶ μετεκομίσθησαν εἰς τὸ Ἐθν. Κεντρικὸν Μουσεῖον, ἵνα δι' αὐτῶν καὶ διὰ τῶν λοιπῶν, ἔν τε τῷ Μουσείῳ τούτῳ καὶ πολλαχοῦ τῆς πόλεως κειμένων, ἱδρυθῇ Ἐπιγραφικὸν Μουσεῖον, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 23 Νοεμβρίου 1885 Β. Διατάγματος περὶ διοργανισμοῦ τῶν Μουσείων, καὶ καταστῇ δυνατὴ οὕτως ἡ κατάταξις καὶ καταλόγισις τῶν ἐπιγραφῶν. Ἀλλά, πλὴν τῶν ἐντὸς τοῦ Μουσείου, ὑπῆρχον καὶ ἄλλαι ἐν ὑπαίθρῳ, πολλαχοῦ τῆς Ἀκροπόλεως διεσπαρμέναι, ὧν ἤρξατο νῦν ἡ εἰς τὸ Κεντρικὸν ὡσαύτως Μουσεῖον μεταφορά. Οὕτως εἰς τὸ Κεντρικὸν συνάγονται ἅπασαι ἀνεξαιρέτως αἱ ἐπιγραφαί· ἐν τῇ Ἀκροπόλει θέλουσι μείνει μόνον αἱ τοπογραφικὴν καὶ ἀρχιτεκτονικὴν ἔχουσαι σημασίαν, αἱ ἐπὶ βάθρων καὶ αἱ ὁπωσδήποτε σχετιζόμεναι πρὸς τὰ ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς εὑρεθέντα ἀγάλματα.

(Ἕπεται συνέχεια ἐν σελ. 49).

Δ΄.

Ἐργασίαι καὶ Μουσεῖα ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις.

1) *Ἀρχαῖα εἰσαχθέντα εἰς τὴν Συλλογὴν Πειραιῶς.*

Κατὰ μῆνα Μάρτιον εἰσήχθησαν εἰς τὴν Συλλογὴν ταύτην: α΄) τεμάχιον στήλης λίθου λευκοῦ (ὕψ. 0,18 πλ. 0,20), εὑρεθὲν ἐν τῷ κατὰ τὰς Ἁλὰς πηλῷ. Ἐπ' αὐτοῦ σώζονται τὰ ἑξῆς:

λελο
φιλιας
κιας τε χρη
μετεφηδωι
πατριδα
επον αφεγγη
μητρι ποθεινο[ς]

β΄) δύο λαβαὶ ἀμφορέων φέρουσαι ἐπιγραφὰς ἡ μὲν *Ἱκεσίου* ἡ δὲ *Μένωνος*

[Ἐξ ἀναφορᾶς τοῦ ἐπιμελητοῦ τῆς ἐν Πειραιεῖ Συλλογῆς Ι. Δραγάτση]

2) *Ἀρχαῖα εἰσαχθέντα εἰς τὸ Μουσεῖον Σύρου.*

Ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους ἀπεφασίσθη νὰ συγκεντρωθῶσιν εἰς Σῦρον αἱ κατὰ τὰς νήσους διεσπαρμέναι ἀρχαιότητες, αἱ τοπικὴν ἔχουσαι σημασίαν, ἵνα ἱδρυθῇ οὕτω κεντρικὸν Μουσεῖον τοῦ νομοῦ Κυκλάδων. Συμφώνως τούτοις ἐκομίσθησαν ἐκεῖσε τὰ ἐν Ἀμοργῷ εὑρεθέντα ἀρχαῖα (ἴδ. σ. 46 ἀρ. 4), ἃ καταγραφέντα ἐν διπλῷ Καταλόγῳ παρεδόθησαν ὑπὸ τοῦ ἐφόρου τῶν ἐν τοῖς νήσοις ἀρχαιοτήτων τῷ ἐπιμελουμένῳ τοῦ Μουσείου Σχολάρχῃ Α. Βλαστῷ. Συγχρόνως ἐκομίσθησαν ἐκεῖσε καὶ παρεδόθησαν καὶ ἐπιγραφαί τινες ἐξ Ἀμοργοῦ, αἵτινες ἠγοράσθησαν παρὰ τοῦ ἱερέως Δ. Πρασίνου χρήμασι τῆς Γενικῆς Ἐφορείας.

Ε΄.

Διάφοροι εἰδήσεις.

1 — Ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν προεκηρύχθη **διαγωνισμὸς** πρὸς ἀποστολὴν εἰς Γερμανίαν δύο νέων ἵνα σπου-

δάσωσιν εἰδικῶς, δαπάναις τοῦ Κράτους, ὁ μὲν ἀρχαιολογίαν, ὁ δὲ ἀρχιτεκτονικὴν καὶ ἀρχαιολογίαν.

Ὁ μὲν διὰ τὴν ἀρχαιολογίαν διαγωνισμὸς γενήσεται τῇ 18 Ἰουνίου ε. ε. ἐνώπιον ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἐκ τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου τῶν ἀρχαιοτήτων καὶ ἐκ τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου Κ. Παπαρρηγοπούλου, Εὐθ. Καστόρχη, Γ. Μιστριώτου καὶ Σπ. Βάση. Αἱ ἐξετάσεις θέλουσι περιστραφῇ περὶ τὰ ἑλληνικά, λατινικά, ἱστορίαν τῆς ἀρχαίας τέχνης, ἀρχαιότητας καὶ ἀρχαίαν ἱστορίαν. Ὁ δὲ διὰ τὴν ἀρχιτεκτονικὴν θέλει γείνει τῇ 6 Ἰουνίου κ. ἔ. ἐνώπιον ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἐκ τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου τῶν ἀρχαιοτήτων, τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου Γ. Μιστριώτου καὶ Ι Χατζηδάκη, τοῦ διευθυντοῦ τοῦ ἐνταῦθα Γερμανικοῦ Ἰνστιτούτου Γ. Δαΐρφελδ καὶ τοῦ ἀρχιτέκτονος Ἐρ. Τσίλλερ. Θέλουσι δὲ γείνει ἐξετάσεις εἰς τὴν περιγραφικὴν γεωμετρίαν, οἰκοδομικήν, ἱστορίαν τῆς ἀρχαίας τέχνης (ἰδίως τὰ περὶ ἀναπτύξεως τῶν διαφόρων ρυθμῶν), ἀρχιτεκτονικὰς καὶ προοπτικὰς σχεδιάσεις καὶ ἑλληνικά.

2 — Ὁ ἐν τῷ Κεντρικῷ Μουσείῳ ἔφορος ἀρχαιοτήτων **Β. Στάης** ἀπεστάλη μετὰ τοῦ πρώην ἐφόρου τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου Σ. Κόμνου εἰς Παρισίους πρὸς ἐξέτασιν ἀρχαίων νομισμάτων κατασχεθέντων ἐκεῖ ὑπὸ τῆς ἀνακριτικῆς ἀρχῆς, καὶ ἐξακρίβωσιν μήπως τὰ νομίσματα ταῦτα προέρχονται ἐκ τοῦ ἡμετέρου Νομισματικοῦ Μουσείου, οὗ, ὡς γνωστόν, μέγα μέρος τῶν νομισμάτων ἐκλάπη κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος.

3 — Κατὰ πρότασιν τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου, ἐγκριθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, προσελήφθη εἰς τὴν ἀρχαιολογικὴν ὑπηρεσίαν ὁ διδάκτωρ ***Α. Γ. Λόλλιγκ***, ἀνατεθείσης αὐτῷ κατὰ τὸ παρὸν τῆς συναρμολογήσεως καὶ συντάξεως τῶν καταλόγων τῶν ἐν τῷ Κεντρικῷ Μουσείῳ συνηγμένων ἐπιγραφῶν.

4 — Ὑπὸ τοῦ εἰρηνοδίκου Ἀμοργοῦ αἰτήσει τοῦ ἐφόρου τῶν ἐν ταῖς νήσοις ἀρχαιοτήτων **κατεσχέθη** μαρμαρίνη γυναικεία κεφαλὴ ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Ἰωάννου Γ. Βλαβιανοῦ, ὡς εὑρεθεῖσα ἐν ἀνασκαφαῖς ἄνευ ἀδείας τῆς κυβερνήσεως γενομέναις. Ἡ κεφαλὴ αὕτη πρόκειται νὰ ἀποσταλῇ εἰς τὴν ἐν Σύρῳ εἰσαγγελικὴν Ἀρχήν.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1888

ΜΗΝ ΑΠΡΙΛΙΟΣ

Α΄.

Ἀρχαῖα εἰσαχθέντα εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μουσεῖον.

1) Μέγα ἐπιτύμβιον ἀνάγλυφον (ὕψ. 1,80 πλ. 1,20) ὅλως ἔκτυπον, προερχόμενον ἐκ ναϊδιοσχήμου μνημείου. Εἶνε κάλλιστον ἔργον τῆς Δ΄. ἑκατονταετηρίδος καὶ ἐν καλλίστῃ διατηρεῖται καταστάσει. Ἡ παράστασις εἶνε ἡ συνήθης οἰκογενειακή. Ἀριστερὰ κάθηται ἐπὶ σκίμποδος πρὸς δεξιὰν ἐστραμμένη *γυνή*, ἐνδεδυμένη ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον, καλύπτον καὶ τὴν κεφαλήν, καὶ δεξιουμένη πρὸ αὐτῆς ἱσταμένην ὀρθίαν ἑτέραν *γυναῖκα*, τὸν αὐτὸν φέρουσαν ἱματισμόν, ἧς ἅπτεται μικρὸν τῆς δεξιᾶς καὶ διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρός, ἐν στοργῇ καὶ φίλτρῳ αὐτῇ προσβλέπουσα· ἔχει δὲ τὰ γνωρίσματα τοῦ προσώπου νεανικά, ἐν ᾧ ἡ ἑτέρα ἔχει τι τὸ μητροπρεπὲς ἐν τῇ περιβολῇ καὶ ἰδίως ἐν τοῖς καθ' ἕκαστα τοῦ λύπην καὶ συγκίνησιν ἐκφράζοντος προσώπου· στηρίζεται δ' αὕτη ἐπὶ τοῦ ἐδάφους διὰ τοῦ δεξιοῦ ποδὸς καὶ ἔχει τὴν ἀριστερὰν ἠρέμα καθημένην τῷ σώματι καὶ τοῦ ἱματίου ἁπτομένην, ὃ καὶ ἀνέχει μικρὸν δι' αὐτῆς. Μεταξὺ τῶν δύο τούτων γυναικῶν, εἰς τὸ βάθος, ἵσταται ὄρθιος κατ' ἐνώπιον, ἐν ταπεινῷ σχετικῶς ἀναγλύφῳ πεποιημένος, πωγωνοφόρος *ἀνήρ*, ἐνδεδυμένος ἱμάτιον καταλεῖπον γυμνὸν τὸ ἄνω μέρος τοῦ στήθους στηριζόμενος διὰ τῆς δεξιᾶς ἐπὶ βακτηρίας καὶ ἔχων τὴν ἀριστερὰν πρὸ τοῦ στήθους. Ὄπισθεν δὲ τῆς ἐπὶ θρόνου καθημένης ἵσταται ὀρθία μικρὸν πρὸς δεξιὰν ἐστραμμένη *νεᾶνις*, φέρουσα τὸν συνήθη ταῖς παιδίσκαις ἱματισμόν, μακρὸν στενὸν χιτῶνα, χειριδωτὸν ἐπίβλημα καὶ ἀνάδεσμον ἐξ ὑφάσ-

ματος ἐπὶ τῆς κόμης, καὶ ἔχουσα τὴν γνωστὴν πένθους καὶ λύπης δηλωτικὴν διάθεσιν τῶν χειρῶν, ἔχουσα δηλ. τὴν ἀριστερὰν ἐσταυρωμένην πρὸ τοῦ στήθους καὶ ἐπ' αὐτῆς στηρίζουσα τὸν ἀγκῶνα τῆς πρὸς τὰ ἄνω ἀνερχομένης καὶ τοῦ προσώπου μικρὸν ἁπτομένης δεξιᾶς. Τὸ ἀνάγλυφον τοῦτο εὑρέθη πρὸ πολλῶν, ὡς φαίνεται, ἐτῶν καὶ διετέλει ἐν κατοχῇ τοῦ Ἐπ. Σκαρβούρη ἔχοντος αὐτὸ κεκλεισμένον ἐντὸς ξυλίνης θήκης· κατεσχέθη δὲ ὑπὸ τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς αἰτήσει τοῦ Γενικοῦ ἐφόρου, ᾧ παραδοθὲν ἁρμοδίως κατετέθη ἐν τῷ Ἐθν. Μουσείῳ (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 494).

2) Μαρμαρίνη ὑπερφυσικοῦ μεγέθους κεφαλὴ *ἐπαναπαυομένου νεανίου* ἀθλητικὰ ἐν μέρει ἔχοντος τὰ γνωρίσματα τοῦ προσώπου, ἐν ᾧ ἐξ ἄλλου τὸ κάτω μέρος τοῦ προσώπου καὶ ἡ διάθεσις τῆς κόμης ὑποδηλοῦσι μᾶλλον γυναικείαν μορφήν· ἐπὶ τοῦ κρανίου σώζεται ἡ ἄκρα δεξιὰ χείρ. Ἴσως εἶνε κεφαλὴ *Ἀπόλλωνος* ἐπαναπαυομένου ἐκ τῶν καμάτων τῆς παλαίστρας· εἶνε δὲ σπουδαιότατον ἔργον τῆς Δ'. ἑκατονταετηρίδος καὶ ἱκανὰ ἔχει γνωρίσματα Πραξιτελείου τέχνης. Τὸ μάρμαρον ὑπελείφθη ἡμιτελές, μόνου τοῦ προσώπου ἐντελῶς ἐξειργασμένου ὄντος. Εὑρέθη ἐν Λαυρίῳ, ἐν τῷ πυθμένι τῆς θαλάσσης παρὰ τὴν παραλίαν, ἐντὸς ἰλύος ἐκ σκωριῶν προερχομένων ἐκ τῶν ἐκεῖ μεταλλείων· ἐκ τούτου δὲ ἔχει νῦν μέλαιναν τὴν ὄψιν, τοῦ λίθου ἀπολέσαντος τὸ φυσικὸν αὐτοῦ χρῶμα καὶ λαβόντος ὄψιν οἱονεὶ χαλκοῦ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 493).

3) Δύο μαρμάριναι κεφαλαὶ φυσικοῦ μεγέθους εὑρεθεῖσαι ἐν Ἀμοργῷ, ἐν τῇ περιοχῇ τῆς Ἀρκεσίνης, ὑπὸ ἱερέως Δ. Πρασίνου, παρ' οὗ ἠγοράσθησαν ὑπὸ τῆς Γενικῆς Ἐφορείας ἀντὶ δραχμῶν 200. Ἡ μὲν διατηρεῖται ἐν καλλίστῃ καταστάσει καὶ εἰκονίζει *Ἀσκληπιόν*· εἶνε δὲ ὅλως παρεμφερὴς τῇ ἐν τῷ Βρεττανικῷ Μουσείῳ γνωστῇ κολοσσιαίᾳ κεφαλῇ *Ἀσκληπιοῦ*, τῇ ἐν Μήλῳ εὑρεθείσῃ, καὶ ἦτο ἔνθετος τῷ κορμῷ τοῦ ἀγάλματος· ἡ δὲ (ἐλλείπει μέρος τῆς δεξιᾶς παρειᾶς) εἶνε κεφαλὴ *Ὑγιείας*. Ἀμφότεραι εἶνε καλῆς τέχνης ἔργα τῶν ἀλεξανδρινῶν πιθανῶς χρόνων ποιηθέντα κατ' ἀπομίμησιν πρωτοτύπου ἔργου τῆς Δ'. ἑκατονταετηρίδος· συμβάλλονται δὲ σπουδαίως καὶ εἰς λύσιν τοῦ ἐν τοῖς τελευταίοις χρόνοις ἀναφυέντος ζητήματος, ἂν ἡ ἀνωτέρω μνη-

μονευθεῖσα ἐν τῷ Βρεττανικῷ Μουσείῳ κεφαλὴ εἶνε κεφαλὴ Ἀσκληπιοῦ, ὡς ὁ Brunn νομίζει, ἢ Διός, ὡς ὁ Overbeck ἰσχυρίζεται. Ἡ ἐν τῷ προσώπῳ ἔκφρασις τῆς πωγωνοφόρου κεφαλῆς καὶ ἡ σὺν αὐτῇ εὕρεσις τῆς κεφαλῆς τῆς Ὑγιείας μαρτυροῦσιν ὑπὲρ τοῦ ἰσχυρισμοῦ τοῦ Brunn, δικαίως ἀναγνωρίζοντος ἐν τῇ ἐν Λονδίνῳ κεφαλῇ τὸν ἰδανικὸν τύπον τοῦ Ἀσκληπιοῦ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 492).

4) Τὰ ἐν σελ. 47 τοῦ Δελτίου τούτου μνημονευόμενα 60 χρυσᾶ νομίσματα Βυζαντινῶν χρόνων, τὰ ἐν ταῖς ἐν Ἀμοργῷ ἀνασκαφαῖς τῆς Γαλλικῆς Σχολῆς, ἐν τῇ περιοχῇ τῆς Ἀρκεσίνης, εὑρεθέντα (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 490).

5) Ἡ ἐν σελ. 46 ἀρ. 4 ἐδ. γ΄. μνημονευομένη μαρμαρίνη γυναικεία εἰκονιστικὴ *κεφαλὴ* ἡ εὑρεθεῖσα ἐν ταῖς ἐν Ἀμοργῷ, ἐν τῇ περιοχῇ τῆς ἀρχαίας πόλεως Μινώας, ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Σχολῆς ἐνεργηθείσαις ἀνασκαφαῖς· ἔχει αὕτη μέγεθος φυσικόν, διατηρεῖται ἐν καλλίστῃ καταστάσει, καὶ εἶνε ἐστεμμένη στεφάνῳ κισσοῦ. Τέχνη ἀξιόλογος. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 491).

6) Ἀναθηματικὸν ἀνάγλυφον (ὕψ. 0,27 πλ. 0,34) ἔχον ἑκατέρωθεν τετραγωνικὴν παραστάδα καὶ κατὰ τὰ ἄνω γείσωμα μετ᾽ ὀρθοκεράμων. Ἀριστερὰ ἵσταται ὄρθιος πρὸς δεξιὰν ἐστραμμένος *νεανίας*, χιτῶνα καὶ χλαμύδα ἐνδεδυμένος, ἄγων *ἵππον*, οὗ ἐκράτει διὰ τῆς ἀριστερᾶς, ὡς φαίνεται, τὰ γραπτὰ τὸ πάλαι ἡνία· διὰ τῆς δεξιᾶς κρατεῖ φιάλην, ἐφ᾽ ἧς σπένδει ἐξ οἰνοχόης χιτῶνα καὶ ἱμάτιον ἐνδεδυμένη *γυνή*. Ταύτῃ ἕπονται δύο μορφαί, *ἀνὴρ καὶ γυνή*, πρὸ τῶν ὁποίων δύο μικρὰ (ἀποκεκρουσμένα καὶ πολλαχῶς ἐφθαρμένα) *παιδία*. Τέλος ἕπεται *κοράσιον* φέρον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς περιφερὲς σκεῦος. Κατεσχέθη ὑπὸ τῆς Ἀστυνομίας παρὰ Πέτρῳ Ῥούσῳ, ἀρχαιοπώλῃ ἐνταῦθα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 495).

7) Εἰκονιστικὴ μαρμαρίνη κεφαλὴ ἀνδρὸς πωγωνοφόρου, μεγέθους φυσικοῦ, τέχνης ἀξίας λόγου. Εὑρέθη ἐν Δελφοῖς. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 497).

Β'.

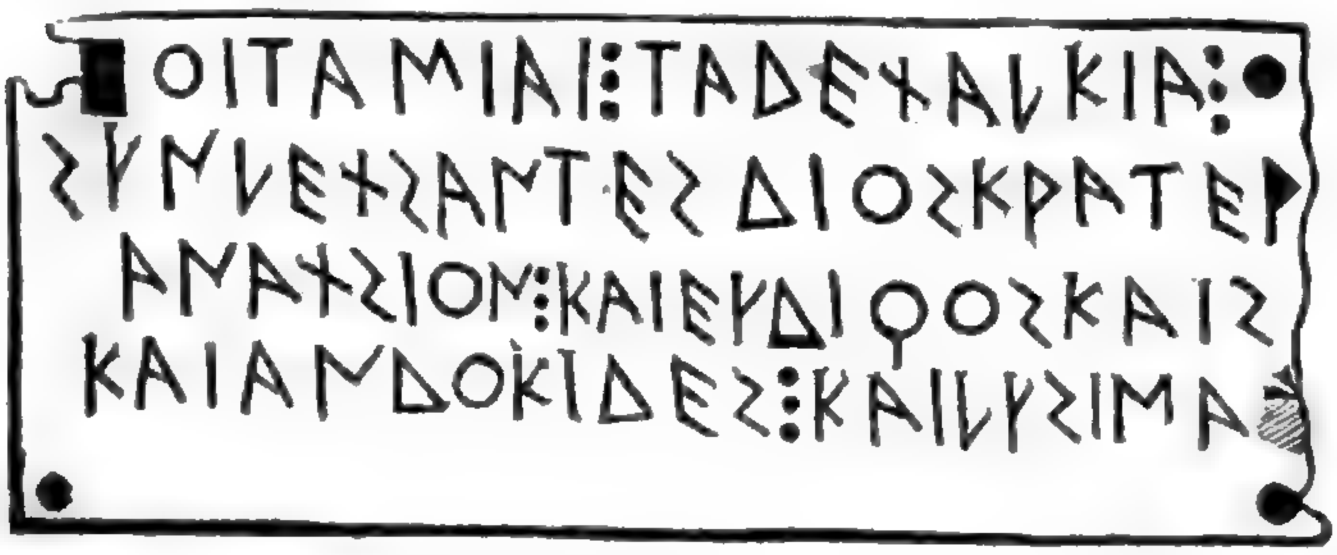
Ἀνασκαφαὶ καὶ εὑρήματα.

1) *Ἀνασκαφαὶ ἐν τῇ Ἀκροπόλει* (ἴδ. σ. 43 ἀρ. 1 κτλ.).

Ἡ ἀνασκαφὴ τοῦ μεταξὺ τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς τοῦ Παρθενῶνος, τῆς δυτικῆς πλευρᾶς τοῦ Μουσείου καὶ τοῦ νοτίου τείχους τῆς Ἀκροπόλεως χώρου ἐπερατώθη· περατωθεισῶν δὲ καὶ τῶν διὰ τὴν ἐπίχωσιν γενομένων οἰκοδομητικῶν ἐργασιῶν ἐν τῷ χώρῳ τούτῳ, ἤτοι τῆς κατασκευῆς ὑψηλοῦ τείχους πρὸ τῆς ἀνατολικῆς καὶ τῆς ἀρκτικῆς πλευρᾶς τοῦ Μουσείου πρὸς συγκράτησιν τῶν χωμάτων, ἤρξατο ἡ ἐπίχωσις τοῦ ἀνασκαφέντος τούτου χώρου, ἥτις καὶ περατοῦται ἐντὸς βραχέος χρόνου. Τῶν γενομένων εὑρημάτων μνημονευτέα δύο: μεγάλη χαλκῆ *κεφαλὴ γρυπός*, ἡ μεγίστη τῶν ἐν τῇ Ἀκροπόλει εὑρεθεισῶν, καὶ μικρὸν χαλκοῦν ἀγαλμάτιον παριστῶν γυμνὸν *ἄνδρα* ἐπιβεβηκότα δελφῖνος, τὸν Τάραντα ἢ Παλαίμονα ἴσως. Καὶ τὰ δύο ταῦτα εὑρήματα ἐγένοντο ἐν τῇ πρὸς τὸ νότιον τεῖχος τῆς Ἀκροπόλεως ἐπιχώσει.

Κατὰ τὸν μῆνα Ἀπρίλιον ἀνεσκάφη καὶ μικρὸς χῶρος πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Μουσείου, ἐκεῖνος δηλ. ὁ χῶρος ὁ μεταξὺ τοῦ Μουσείου τούτου, τοῦ νῦν κτιζομένου νέου Μουσείου καὶ τοῦ νοτίου τῆς Ἀκροπόλεως τείχους. Διὰ τῆς ἀνασκαφῆς ταύτης ἀπεκαλύφθησαν θεμέλια ἀρχαίων οἰκοδομημάτων μεταγενεστέρων, ὡς φαίνεται, χρόνων, μέρος μεγάλου κυκλωπείου τὴν κατασκευὴν τείχους, ὅπερ εἶνε, ὡς φαίνεται, μέρος τοῦ τείχους τοῦ ἐν τοῖς πελασγικοῖς χρόνοις περιβάλλοντος τὴν Ἀκρόπολιν, συνέχεια βεβαίως τοῦ πέρυσιν ἀποκαλυφθέντος (τοῦ καὶ νῦν ὁρατοῦ) πρὸς ἀνατολὰς τοῦ νέου Μουσείου τείχους. Ἡ ἐπίχωσις ἐνταῦθα δὲν εἶχεν οὕτω κανονικῶς ὡς καὶ ἡ παρὰ τὸ βόρειον τῆς Ἀκροπόλεως τεῖχος, ὥστε δὲν δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν περὶ αὐτῆς, ὅ,τι καὶ περὶ τῆς κατὰ τὸ βόρειον τεῖχος ἐπιχώσεως, ὅτι δηλ. αὕτη ἐγένετο εὐθὺς μετὰ τοὺς περσικοὺς πολέμους ἢ ὅτι τοὐλάχιστον ἔμεινεν ἀνέπαφος ἐν ὑστερωτέροις χρόνοις. Ἐν τῇ ἀνασκαφῇ ταύτῃ εὑρέθησαν πολλὰ

τεμάχια μελανομόρφων καὶ ἐρυθρομόρφων ἀγγείων, τεμάχια πηλίνων εἰδωλίων, οἷα τὰ πολλὰ ἐν τῇ Ἀκροπόλει εὑρισκόμενα, χαλκᾶ ἐκ τῶν συνήθων, ἐν οἷς δύο κεφαλαὶ *γρυπῶν*, καὶ τεμάχια καὶ μικρὰ ἀγγεῖα τοῦ μυκηναίου τρόπου, ἃ δὲν εὑρίσκοντο κεχωρισμένα εἰς τὸ κατώτατον βάθος, ὡς συνήθως, ἀλλ' ἀναμὶξ τοῖς λοιποῖς ἀρχαίοις. Σπουδαιότατον δὲ εὕρημα εἶνε χαλκοῦν ἔλασμα (ὕψ. 0.12 μῆκ. 0,26) ἔχον τὴν ἑξῆς ἐν πανομοιοτύπῳ δημοσιευομένην ἐπιγραφήν:



ἤτοι Hοι ταμίαι τάδε χαλκία . . . .
συλλέξαντες Διὸς κρατερ[όφρονι κούρῃ ἀνέθηκαν;]
Ἀναξίων καὶ Εὔδικος καὶ Σ. . . . .
καὶ Ἀνδοκίδης καὶ Λυσίμα[χος . . . .

Ἡ πλὰξ ἦτο προσκεκολλημένη δι' ἥλων εἰς σκεῦός τι, ὡς φαίνεται, ὅπερ ἐχρησίμευεν ὡς ὑπόθεμα τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος χαλκωμάτων· εἶνε δὲ ἀποκεκομμένη κατὰ τὸ δεξιὸν μέρος, ἔνθα σώζονται καὶ ὀπαὶ πρὸς προσάρτησιν ἥλων, ἐξ οὗ φαίνεται ὅτι θὰ ἦτο μία εἰσέτι τουλάχιστον σειρὰ ἥλων, ἄρα θὰ ἐλλείπει τὸ δεξιὸν ἥμισυ τουλάχιστον τῆς πλακός, ὃ βεβαιοῦται καὶ ἐκ τῆς πιθανῆς, σχεδὸν βεβαίας, συμπληρώσεως τῶν ἐν τῷ δευτέρῳ στίχῳ. Κατὰ ταῦτα, ὑπολογιζομένου τοῦ ἐλλείποντος χώρου, οἱ ἀναγραφόμενοι ταμίαι θὰ ἦσαν ὀκτὼ τουλάχιστον.

Αἱ ἀνασκαφαὶ προχωροῦσι νῦν ἐν τῷ χώρῳ τῷ μεταξὺ τῆς μεσημβρινῆς πλευρᾶς τοῦ Παρθενῶνος καὶ τοῦ τείχους τῆς Ἀκροπόλεως.

Π. ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ

2) *Ἀνασκαφαὶ ἐν Τανάγρᾳ* (ἰδ. σ. 45 ἀρ. 2 κτλ.).

Ἐξακολουθοῦσιν αἱ ἐν Τανάγρᾳ ὑπὸ τῆς Γενικῆς Ἐφορείας ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαὶ τάφων, διακοπεῖσαι μόνον ἐπ' ὀλίγας ἡμέρας ἕνεκα τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα. Ἐνεργοῦνται δὲ νῦν ἐν δημοσίοις ἀγροῖς παρὰ τὰ ἐρείπια τῆς ἀρχαίας πόλεως. Περὶ τούτων ἐπιστέλλει τῇ Ἐφορείᾳ ὁ Κορομάντσος ἀπὸ 10 καὶ 17 Ἀπριλίου τάδε·

» Τὰ ἐρείπια τῆς ἀρχαίας πόλεως κεῖνται, ὡς γνωστόν, εἰς τὴν ἀνατολικὴν ὑπώρειαν τοῦ Κηρυκείου ὄρους ἐπὶ τριγώνου τοποθεσίας περιοριζομένης ἀπὸ μεσημβρίαν ὑπὸ τοῦ Ἀσωποῦ ποταμοῦ, πρὸς ἀνατολὰς ὑπὸ τοῦ Θερμώδοντος, τοῦ νῦν «Λάρι» ἀπὸ ἄρκτον καὶ δύσιν ὑπὸ τοῦ ὄρους.

» Ἐκ τῶν ἐρειπίων τούτων ἄρχονται, ὡς ἀκτῖνες ἀπὸ κέντρου, ἓξ μεγάλαι σειραὶ ἢ γραμμαὶ ἀρχαίων κεχηνότων τάφων, αἵτινες, καθόσον ἀπομακρύνονται τῶν ἐρειπίων, ἄρχονται βαθμηδὸν διακλαδιζόμεναι εἰς πολλὰς μικροτέρας σειράς.

» Αἱ ἓξ κυριώτεραι αὗται σειραὶ ἢ γραμμαὶ ἠκολούθουν, ὡς φαίνεται, τὰς δημοσίας ἀρχαίας ὁδούς· μία δὲ τῶν γραμμῶν τούτων εἶναι ἐκείνη, ἥτις ἀκολουθοῦσα τὴν πρὸς τὰς Θήβας ἄγουσαν ὁδὸν ἔχει τὴν διεύθυνσιν πρὸς ἄρκτον. Εἰς τὴν γραμμὴν ταύτην, ἀπέχουσαν τῶν ἐρειπίων περὶ τὰ 20 λεπτὰ τῆς ὥρας, ἐνεργοῦνται ἀπὸ τῆς 4ης μεσοῦντος μηνὸς ἀνασκαφαὶ τάφων ἐπὶ τῆς σημερινῆς πρὸς τὸ χωρίον Μπράτζι ἀγούσης ὁδοῦ, ἐν δεδηλωμένοις ἐθνικοῖς ἀγροῖς.

» Τῇ 4ῃ τοῦ μηνὸς μετὰ ἓξ ἐργατῶν, οὓς διετηρήσαμεν εἰς τὴν ἐργασίαν καθ' ὅλην τὴν ἑβδομάδα, ἐζητήσαμεν τάφους εἰς πολλὰ διαλείμματα (ἄσκαπτα διαστήματα γραμμῶν τάφων) τῶν πρὸς ἄρκτον τῶν ἐρειπίων δύο κυριωτέρων γραμμῶν τάφων καὶ δὲν εὕρομεν. Τὴν ἐπιοῦσαν ὅμως, 5ην τοῦ μηνός, ἐξακολουθοῦντες τὴν σκαφὴν ἐτύχομεν περὶ τὴν μεσημβρίαν τάφου ἐν λάρνακι κεράμου εἰς βάθος 2 $^1/_2$ μέτρων. Ἐκ τούτου ἐλάβομεν δύο ἀρχαϊκὰ ἀγαλμάτια τοῦ αὐτοῦ τύπου παριστῶντα ἱσταμένας γυναῖκας τὴν δεξιὰν χεῖρα ἐπὶ τοῦ στήθους ἐχούσας καὶ τὴν ἀριστε-

ρὰν κάτω, καὶ ἕτερον γυναῖκα καθημένην παριστῶν, πρὸς δὲ τούτοις καὶ ληκύθιον ἄνευ κόσμου τινός.

» Συγχρόνως δὲ καὶ παραπλεύρως τούτου ἠνεώχθη καὶ ἄλλος ἀσκεπὴς βάθους 3 μέτρων, πλούσιος εἰς κτερίσματα συντετριμμένα. Ταῦτα δὲ εἶναι: πολλὰ συντρίμματα ἀνήκοντα εἰς 5 τετραώτους ἀρχαϊκὰς κύληκας μὴ συμπληρουμένας, σπουδαίας ὅμως διά τε τὸ σχῆμα καὶ τὸν κόσμον αὐτῶν, τέσσαρες διάγραφοι κύληκες ἀποτελούμεναι ἐκ πολλῶν συντριμμάτων, κεκαλυμμέναι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὑπὸ σκληρᾶς ἀπολελιθωμένης ἐπιφανείας· αἱ ἐπ' αὐτῶν γραφαὶ φαίνονται νὰ ἦναι Σφίγγες μεγάλαι καὶ μορφαὶ ἀνθρώπινοι· σὺν ταύταις δὲ καὶ ἄλλαι μικρότεραι 8 κοσμούμεναι διὰ ζωνῶν ἀνθέων κτλ. Ἄλλα δὲ κτερίσματα τοῦ τάφου τούτου εἶνε τέσσαρες πηξίδες, ὧν μία ἐκ 13 τεμαχίων ἀποτελουμένη (ἄνευ πώματος) κοσμεῖται ὑπὸ μακραυχένων πτηνῶν, ἄλλη ἐκ 16 τεμαχ. ἀποτελουμένη κοσμεῖται διὰ ἐρυθρῶν ζωνῶν καὶ ἄλλου ἀρχαϊκοῦ κόσμου, αἱ δὲ ὑπολειπόμεναι δύο, ἐντελέστεραι οὖσαι, ἔχουσι ἀνὰ δύο μικρὰ ὦτα καὶ τὸ στόμιον στενώτερον τοῦ κύτους. Πρὸς ταύταις δὲ πῶμα ἀγγείου ἔχον εἰς ἕνα κύκλον ἑπτὰ μακραύχενα πτηνὰ καὶ εἰς τὸ κέντρον, ἐπὶ τῆς λαβῆς, ἀλέκτορα, τέσσαρες κάνθαροι δύο μεγάλοι καὶ δύο μικροί· καὶ τέλος 4 ἄμορφα ἀγαλμάτια διατηροῦντα ἐνιαχοῦ ἐρυθρὸν χρωματισμόν.

» Τῇ δὲ 6ῃ τοῦ μηνὸς ἠνεώχθη παρὰ τῷ προτέρῳ ἄλλος τάφος ἐν λάρνακι πώρου, ἐξ οὗ ἐλήφθησαν: μέγας κάνθαρος ἐκ πολλῶν συντριμμάτων ἀποτελούμενος, ἔχων δι' ὀξέος ὀργάνου κεχαραγμένην ἀρχαϊκὴν ἐπιγραφήν, ὀκτὼ λήκυθοι (τινὲς εἰς τεμάχια) ἄνισοι μὲ γραφὰς μὴ καλῶς διατηρουμένας ἐν ὀλίγοις καὶ δύο ἄλλαι ἔχουσαι ἀνθέμια, δύο κύληκες μέλαιναι καὶ ἄλλη ἔχουσα ἄνθη καὶ κύνας, ἀγαλμάτιον ἀρχαϊκὸν καθήμενον καὶ διὰ ἐρυθροῦ χρώματος κοσμούμενον, καὶ τέλος Σάτυρος μικρὸς καθήμενος.

» Ἐν τῷ αὐτῷ χώρῳ ἐξεσκάφη καὶ ἕτερος μικρὸς τάφος ἐν συντετριμμένῃ λάρνακι κεράμου εἰς βάθος 0,90 διευθυνόμενος ἀντιθέτως τῶν προτέρων, ἤτοι ἀπ' ἀνατολῶν πρὸς δυσμάς. Ἅπαντα δὲ τὰ κτερίσματα τοῦ τάφου τούτου πλὴν ὀλίγων εἶνε ἀγαλμάτια. Τούτων τὸ μὲν ἐκ 3 τεμαχ. συνιστάμενον καὶ ἔχον τὴν ἀριστερὰν

χεῖρα κάτω τοῦ ἀγκῶνος κολοβὴν καὶ τὴν δεξιὰν ὀλίγον πρὸ τῶν δακτύλων, παριστᾷ γυναῖκα ἐν καιρῷ νυκτὸς ἐργαζομένην. Ἵσταται δὲ αὕτη ἐγγὺς εὐρέος, ἀβαθοῦς καὶ μέχρι τῆς κάτω κοιλίας αὐτῆς ὑψουμένου σκεύους, ἐν τῷ πυθμένι τοῦ ὁποίου κεῖνται εἰς μίαν γραμμὴν τέσσαρα τετράγωνα λεπτὰ σώματα καὶ ἐπ' αὐτῶν πέμπτον ἐλλειψοειδές. Ὀλίγον ἐπὶ τοῦ σκεύους κύπτουσα βλέπει πρὸς τὸν ἐπὶ τοῦ χείλους τοῦ σκεύους τεθειμένον μικρὸν λύχνον, πρὸς ὃν ἐκτείνει τὴν δεξιὰν χεῖρα πειρωμένη οὕτω, ὡς φαίνεται, νὰ δώσῃ περισσότερον φῶς. Ἡ ἀριστερὰ χεὶρ κολοβή, ὡς εἶπον, δὲν δεικνύει τὴν ἀσχολίαν της. Τὸ δὲ ἐξ ὀκτὼ τεμαχίων συνιστάμενον παριστᾷ γυναῖκα ἐπὶ κυλινδρικοῦ θρόνου καθημένην, ἥτις διὰ μὲν τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς φερομένης ἐκ τῶν ἔξω κρατεῖ τὸ ἀριστερὸν γόνυ, διὰ δὲ τῆς δεξιᾶς, ἐκτεινομένης ἄνω τοῦ παρὰ τῷ δεξιῷ ποδὶ ἱσταμένου μονοώτου ἀγγείου, κρατεῖ ἐκ τῆς ἑτέρας μικρὸν ἐπίμηκες κυλινδρικόν τι σῶμα οὕτως ὥστε τὸ ἕτερον αὐτοῦ ἄκρον στρέφεται ὀλίγον πρὸς τὴν ἐργαζομένην, ἀτενίζουσαν τοῦτο. Καὶ πρὸ τοῦ ἀριστεροῦ ποδὸς ἵσταται μικρὸν καὶ ἀβαθὲς ἀγγεῖον ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἵσταται ἄλλο πολὺ μικρόν. Τὸ δὲ ἐξ ὀκτὼ τεμαχ. συνιστάμενον παριστᾷ γυναῖκα ἱσταμένην, ἥτις διὰ μὲν τῆς δεξιᾶς χειρὸς κρατεῖ παρ' ἑαυτῇ κάτω τοῦ στήθους σκεῦος πλῆρες μικρῶν στρογγύλων κόκκων, μεταξὺ δὲ τῶν τριῶν δακτύλων τῆς ἀριστερᾶς ἔχει δύο ἢ τρεῖς κόκκους, οὓς φαίνεται ὡς νὰ ῥίπτῃ ἐπὶ τοῦ πρὸ τῶν ποδῶν της, ἐπὶ τοῦ χείλους ἀβαθοῦς ἀγγείου, ἱσταμένου καὶ ἔσω τούτου κύπτοντος μικροῦ πτηνοῦ, πρὸς ὃ βλέπει. Τὸ δὲ τέταρτον ἔχει τὴν δεξιὰν χεῖρα κατὰ τὸν καρπὸν κολοβὴν καὶ παριστᾷ γυναῖκα ἐπὶ κυλινδρικοῦ θρόνου καθημένην καὶ τὴν μὲν δεξιὰν πρὸ τοῦ προσώπου ἔχουσαν, τὴν δὲ ἀριστερὰν ὑπτίαν, ἄνω τῶν γονάτων, παρὰ τὸ στῆθος.

» Ἄλλα προσέτι ἀγαλμάτια ἀρχαϊκὰ εἶνε ἓν ἄνευ κεφαλῆς, ἄχειρον, καθήμενον ἐπὶ θρόνου καὶ ἔχον εἰς τὸ στῆθος προσωπεῖον (σωζόμενον ὕψος 0,15), δύο ἕτερα ὅμοια (ὕψ. 0,23), τὰ ὁποῖα παριστῶσι γυναῖκας ἱσταμένας μὲ τὴν δεξιὰν χεῖρα εἰς τὸ στῆθος καὶ τὴν ἀριστερὰν κάτω, τρία ἄλλα μικρότερα τοῦ αὐτοῦ τύπου καὶ τέσσαρα ἐπίσης μικρὰ καθημένας γυναῖκας παριστῶντα. Ἄλλα δὲ κτερίσματα τοῦ τάφου τούτου εἶνε δύο μικρὰ προσωπεῖα κολοβὰ

τὰ κάτω, κάνθαρος εἰς πολλὰ τεμάχια (μὴ συμπληρούμενος) ἔχων ἀνὰ μίαν κεφαλὴν πωγωνοφόρου εἰς ἀμφοτέρας τὰς λαβάς, καὶ τρία ληκύθια, δύο μὲν φέροντα γραφὰς ἓν δὲ ἀνθέμιον.

Τῇ δὲ ἑβδόμῃ τοῦ μηνὸς ἠνεῴχθησαν ἓξ τάφοι· ἐν τοῖς τέσσαρσι τούτων εἶχον ταφεῖ μεταγενέστεροι νεκροί, ὡς τὰ ἐν αὐτοῖς εὑρεθέντα ὀλίγα λείψανα καλλιτεχνικῶν ἀγαλματίων καὶ ἀγγείων μετὰ τῶν ὀλίγων κακοτέχνων τῆς δευτέρας ταφῆς εὑρεθέντων μαρτυροῦσι τοῦτο· οἱ δὲ λοιποὶ δύο ἔδωσαν, ὁ μὲν ἰδιότροπον ἀγγεῖον ἐκ πολλῶν συντριμμάτων, (κύληξ καὶ κάνθαρος ὁμοῦ), μικρὸν κάνθαρον μετὰ ἐρυθρῶν ζωνῶν, πέντε κύληκας εἰς συντρίμματα (ὑπὸ τὸ οὖς τῆς ἑτέρας εἶνε κεχαραγμένη ἀρχαϊκὴ ἐπιγραφὴ) καὶ δύο ληκύθια μὲ γραφάς. Ὁ δὲ ἕτερος τάφος ἔδωσε μίαν κύληκα ἔχουσαν γραφὰς κενταυρομαχίας (μὴ διατηρουμένας καλῶς), δύο ἄλλας μικροτέρας ἐχούσας ἄνθη, δύο ληκύθια μὲ γραφὰς (μὴ καλῶς διατηρουμένας) καὶ τέλος μικρὰν ὑδρίαν τρίκρουνον στόμιον ἔχουσαν.

» Τῇ 8ῃ ἐξεσκάφησαν 9 τάφοι, ἐξ ὧν οὐδὲν κτέρισμα ἐλάβομεν. Τούτων ἄλλοι μὲν ἦσαν διηρπασμένοι ἐκ τῆς ἐν αὐτοῖς δευτέρας ταφῆς, ἄλλοι δὲ κεκαυμένοι.

» Τῇ δὲ 9ῃ ἠνεῴχθησαν μέχρι μεσημβρίας, ὅτε βροχὴ διέκοψε τὰς ἐργασίας, τρεῖς τάφοι· ἐξ ἑνὸς ἔχοντος 3,20 μέτρα βάθος ἐλήφθησαν μόνον ἀρύβαλοί τινες καὶ κακόμορφα ἀγαλμάτια.

» Οἱ ἐκσκαφέντες τάφοι δὲν ὑπερβαίνουσι τοὺς εἴκοσι τρεῖς· τούτων τέσσαρες εἶνε ἀσκεπεῖς, τέσσαρες εἶνε λάρνακες, δύο πώρινοι κτιστοί, ὀκτὼ κεραμιδοσκεπεῖς καὶ 5 κεκαυμένοι. Οἱ ἀσκεπεῖς καὶ ὁ ἐν πωρίνῳ λάρνακι ἔχουσι τὸ μεγαλήτερον βάθος 2,90 — 3,20 καὶ διευθύνονται παραλλήλως τῇ γραμμῇ ἀπ᾽ ἄρκτου πρὸς μεσημβρίαν. Τὸ δὲ βάθος τῶν λοιπῶν, ἱσταμένων καθέτως εἰς τὴν γραμμήν, καὶ τῶν βαθυτέρων τάφων εἶνε 1,20 ἕως 2 μέτρα. Τὰ δὲ ἐν τοῖς τάφοις κτερίσματα εὑρίσκονται κυρίως ἐπὶ τοῦ πώματος, οὐχ ἧττον καὶ εἰς τὰ πέριξ, ἐν δὲ ταῖς θήκαις σπανίως καὶ ταῦτα εἶνε τὰ ἐντελέστερα.

» Τῇ 11ῃ τοῦ μηνός, ἐργασθέντων ἓξ ἐργατῶν ἐν τῇ μνησθείσῃ θέσει, ἐξεσκάφησαν ἐννέα πρόπαλαι σεσυλημένοι τάφοι ἄνευ κέρδους τινός. Τοῦτο ἠκολούθησε καὶ τὴν 12ην. Τὴν 13ην ὅμως ἡ

σκαφὴ τῶν αὐτῶν ἐργατῶν συνήντησεν ἐν τῇ πορείᾳ της δύο συνεχεῖς τάφους, καθόλα ὁμοίους, εἰς βάθος 2,80. Οἱ τάφοι οὗτοι, ἐκ μεγάλων πωρίνων πλακῶν κτισμένοι, ἔχουσι τὸ τῆς θήκης μῆκος 2,20, πλάτος καὶ βάθος 0,60, καὶ φέρονται ἀπ' ἀνατολῶν πρὸς δυσμάς, καθέτως ἐπὶ τῆς γραμμῆς ἱστάμενοι.

» Ἐκ τοῦ πρώτου τούτων ἐλήφθησαν δύο ἀγαλμάτια ἀτελοῦς ὀπτήσεως, ὕψους ἀνὰ 0,25. Καὶ τὸ μὲν ἐκ 10 τεμαχίων συγκείμενον, κολοβὸν τὴν ῥῖνα καὶ τοὺς τῆς δεξιᾶς χειρὸς δακτύλους, παριστᾷ νέον ἐστεφανωμένον ἐπὶ στήλης τῷ τῆς ἀριστερᾶς ἀγκῶνι ἀκουμβῶντα καὶ ἐν ἀναπαύσει τὸν ἀριστερὸν πόδα ἔχοντα. Βλέπει ἀριστερὰ τῷ ὁρῶντι καὶ κρατεῖ τὴν δεξιὰν χεῖρα ἄνω, ἀνοικτῇ παλάμῃ. Τὸ ἱμάτιόν του κρατούμενον διὰ τῆς ἀριστερᾶς καὶ ἀφίνον γυμνὰ τὰ ἀπὸ τῆς κάτω κοιλίας ἄνω κατέρχεται λοξῶς μέχρι τῆς τοῦ ἀριστεροῦ ποδὸς κνήμης καὶ ἄνω τῶν ἀστραγάλων τοῦ δεξιοῦ. Τὸ δὲ ἕτερον ἀγαλμάτιον ἐκ 30 τεμαχίων συνιστάμενον, ἐπὶ βάσεως, ἔχει τὴν αὐτὴν μὲ τὸ πρῶτον στάσιν, ἀλλὰ τὸ ἱμάτιόν του ἀναπεπορπημένον ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ὤμου ἀφίνει γυμνὴν μόνην τὴν δεξιὰν χεῖρα κάτω ἐκτεινομένην. Ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ τάφῳ εὑρέθησαν δύο ἐπίσης ἀγαλμάτια εἰς πολλὰ συντρίμματα ἀμόρφου σχεδὸν πηλοῦ.

» Χωρούσης τῆς σκαφῆς τῶν 6 ἐργατῶν πρὸς τὰ ἐρείπια ἐν τῇ αὐτῇ θέσει τῇ 14ῃ τοῦ μηνὸς μετὰ τὴν ἐκσκαφὴν 3 σεσυλημένων τάφων εὑρέθη ἕτερος κεραμιδοσκεπὴς τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν ἔχων (μήκ. 1,30, πλάτ. 0,45 καὶ βάθος 2,30). Ἐν τούτῳ καὶ ὑπὸ τὰς συντετριμμένας τῆς θήκης κεραμίδας εὑρέθη ἀγαλμάτιον σῶον μὲ περιφερῆ βάσιν (ὕψ. 0,13), παριστῶν γυναῖκα ἱσταμένην, ἐν ἐξωμίδι πολυπτύχῳ καὶ ποδήρῃ.

» Τῇ 15ῃ ἠνεῴχθη ἐν τῇ αὐτῇ θέσει εἷς μόνον τάφος ἀρχαϊκὸς εἰς βάθος 3 μέτρων, ἔχων τὴν διεύθυνσιν ἀπ' ἄρκτου πρὸς μεσημβρίαν παραλλήλως τῆς γραμμῆς καὶ καθέτως πρὸς τοὺς ἄλλους, τὸ μῆκος τοῦ ὁποίου εἶνε 2,60, τὸ πλάτος 0,70, ἀσκεπής. Ἐκ τούτου ἐλήφθησαν ὀκτὼ ἀρύβαλοι μικροί. Τούτων ὁ μὲν φέρει δύο ἀντιμετώπους Σφίγγας ἐν μέσῳ ἐχούσας πτηνόν, πιθανῶς χῆνα, ὁ δὲ πέντε ἀσπιδοφόρους, ὁ δὲ χῆνα δεξιᾷ τῷ ὁρῶντι βλέπων, ὁ δὲ κύκνον ἴσως, μὲ ἀνοικτὰς πτέρυγας, ὁ δὲ ζῷόν τι ἐοικὸς

ἀλώπεκι, ὁ δὲ ψυχήν· δύο δὲ κοσμοῦνται διὰ ζωνῶν καὶ στιγμάτων. Ἄλλα κτερίσματα ἐλήφθησαν ἐκ τοῦ αὐτοῦ τάφου· 1) Μελανοβαφὴς ἱππεὺς (ὕψ. 0,12, μῆτε 0,09), κρατῶν ἄνω τὴν δεξιὰν ὡς νὰ ἀκοντίζῃ· εἰς τὴν ἄκραν τῆς χειρὸς φαίνεται μικρὰ διαμπερὴς ὀπή, ἐν ᾗ θὰ ἦτο πάλαι ποτὲ χαλκοῦν ἀκόντιον. 2) Ζῶον ἀλώπεκι ὁμοιάζον (ὕψ. 0,09, μήκ. 0,11). 3) Δύο ὁμοιώματα πτηνοκεφάλων ἄνευ χειρῶν ἀνθρωπίνων μορφῶν ἐπὶ τραπεζοειδοῦς βάσεως, κοσμούμενα δι' ὑπερύθρων καὶ κυανομελάνων χρωμάτων (ὕψ. 0,20, πλ. 0,11). 4) Ὅμοιον ἱστάμενον (ὕψ. 0,23, πλάτ. 0,09), ἄνευ βάσεως.

» Τῇ 16ῃ πλησίον καὶ παραλλήλως τοῦ εἰρημένου εὑρέθη πρῶτον εἷς μέγας τάφος, καὶ δεύτερον μεσημβρινώτερα τούτου, ἄλλος τοῦ αὐτοῦ εἴδους, ἀσκεπεῖς, βαθεῖς 3 μέτρων, μακροὶ 2,20 καὶ πλατεῖς 0,70. Ἐν τῷ πρώτῳ τῶν δύο τούτων τάφων εὑρέθησαν πλέον τῶν 150 ἀρυβάλων, συντετριμμένων καὶ μή, μὲ διεφθαρμένας τὰς γραφάς. Ἐλήφθησαν δὲ ἐκ τούτων μόνον ὀκτώ· εἷς (ὕψ. 0,15, διάμ. 0,40) ἔχων δύο ἀντιμετώπους λέοντας κακῆς διατηρήσεως, δύο ἕτεροι (ὕψ. 0,11, διάμ. 0,40) φέροντες ἀνὰ μίαν ἔλαφον κακῆς ἐπίσης διατηρήσεως, ἕτερος (ὕψ. 0,11 διάμ. 0,32) ἔχων σφίγγα μὲ ἀνοικτὰς πτέρυγας, ἕτερος (ὕψ. 0,09 διάμ. 0,30) ἔχων ψυχήν, δύο ὅμοιοι ἔχοντες ἀνὰ τρεῖς ἀσπιδοφόρους καὶ ἕτερος δίωτος μὲ στενὴν βάσιν ἔχων πέντε ἀσπιδοφόρους.

Ἄλλα σπουδαιότερα κτερίσματα ἐλήφθησαν ἐκ τοῦ τάφου τούτου: α') Κύληξ τετράωτος ἐκ δύο τεμαχίων, τοῦ κύτους καὶ τῆς βάσεως, (ὕψ. 0,20, διαμ. 0,25), ἔχουσα ὡς κοσμήματα ἐρυθρὰς καὶ μελαίνας ζώνας καὶ ἄλλα τριγωνικὰ σχήματα· β') Δύο ἀβαθεῖς ὅμοιαι κύληκες διαμέτρου 0,27, ἔχουσαι κόσμον ἀνὰ δύο σφίγγας ἑκατέρωθεν ἑκάστη καὶ ὑπὸ τὰ ὦτα ἀνὰ ἓν πτηνόν. Ἡ μὲν τούτων σύγκειται ἐκ τριῶν τεμαχίων, ἡ δὲ ἐκ πέντε· γ') Πηξὶς τρίπους μετὰ πώματος ἐκ πέντε τεμαχίων ἀποτελουμένη· κοσμεῖται ὑπὸ ὑπερύθρων καὶ κιρρῶν ζωνῶν καὶ στιγμάτων· δ') Ἀγγεῖον δίωτον ὕψος 0.13, περιφερ. 0,40, μὲ πλατὺ κῦτος, βάσιν καὶ στόμιον στενώτερα. Κιρρὰ δὲ καὶ ὑπέρυθρα χρώματα εἰς ζώνας καὶ τριγωνικὰ σχήματα κοσμοῦσι τοῦτο· ε') Ἀγγεῖον μελανοβαφὲς ἄνευ ὤτων, μὲ πλατεῖαν βάσιν καὶ χείλη ἔσω ἐστραμ-

μένα ὕψ. 0,09, περιφερείας 0,46· ἔχει κεκοσμημένα τὸ πῶμα καὶ τὰ πέριξ τοῦ στομίου δι' ἐρυθρῶν μαιάνδρων καὶ ὠαρίων· ς') Λήκυθος ἐρυθρομέλαινα, ὕψ. 0,20, περιφ. 0,30· ζ') Ληκύθιον κωνικὸν ὕψ. 0,12, περιφ. 0,20 ἔχον ψυχήν· η') Ληκύθιον ἐπίσης κωνικὸν ἐκ 15 συντριμμάτων μὲ ἐρυθρὰ καὶ μέλανα κοσμήματα καὶ θ') Τέσσαρες χαλκοῖ δακτύλιοι ἐκ πολλῶν ἀλλεπαλλήλων κρίκων συνιστάμενοι.

» Ἐν τῷ τάφῳ τούτῳ εὑρέθησαν καὶ ὀλίγα θρίμματα ὀστῶν, κνήμης πιθανῶς.

» Ἐν δὲ τῷ Β'. τάφῳ εὑρέθησαν τρεῖς κάνθαροι μέλανες, ὁ εἷς ἐκ δύο τεμαχίων συγκείμενος, τῆς βάσεως καὶ τοῦ κύτους, ἔχει ὕψ. 0,20, διάμετρ. 0,15, ὁ ἕτερος ὕψ. 0.15, διάμετρ. 0,13 καὶ ὁ τρίτος ὕψ. 0,15, διάμετρ. 0,12.

» Ἄλλα κτερίσματα εἶνε δύο ληκύθια, ὧν τὸ μὲν (ὕψ. 0,25, περιφ. 0,28), κοσμεῖται ὑπὸ δύο ἀντιμετώπων λεόντων καλῶς διατηρουμένων, τὸ δὲ (ὕψ 0,14, περιφ. 0,22) φέρει ὑπὸ παχεῖαν ἀπολίθωσιν τρεῖς ἱσταμένας μορφάς.»

3) *Ἀνασκαφαὶ ἐν Μαντινείᾳ.*

Ἐπανελήφθησαν τῇ 19 Ἀπριλίου αἱ ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Σχολῆς διὰ τοῦ ἐκ τῶν ἑταίρων αὐτῆς κ. Φουζὲρ ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαὶ ἐν τῇ περιοχῇ τῆς ἀρχαίας Μαντινείας ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ ἐφόρου τῶν κατὰ τὸν νομὸν Κυκλάδων ἀρχαιοτήτων Π. Καστρωμένου· μετὰ ἐργασίαν ὅμως τριῶν ἡμερῶν διεκόπησαν ἕνεκα τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα. Εὑρέθησαν 85 χαλκᾶ ῥωμαϊκὰ νομίσματα, κατιωμένα.

4) *Ἀνασκαφαὶ ἐν τῷ παρὰ τὰς Θήβας Καβιρείῳ.*

Αἱ ὑπὸ τοῦ Γερμανικοῦ Ἰνστιτούτου, ἀδείᾳ τοῦ Ὑπουργείου ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαὶ ἐν τῷ παρὰ τὰς Θήβας ἱερῷ τῶν Καβίρων, αἱ τῇ 4 Ἰανουαρίου διακοπεῖσαι (σ. 14 ἀρ. 3), ἐπανελήφθησαν τῇ 30 Μαρτίου καὶ ἐξηκολούθησαν μέχρι τῆς 9 Ἀπριλίου, ὅτε ὁριστικῶς ἔληξαν. Διὰ τῶν μικρῶν τούτων ἐργασιῶν

συνεπληρώθη ἡ προτέρα ἀνασκαφή, ἀποκαλυφθέντος ὁλοκλήρου τοῦ ναοῦ τῶν Καβίρων. Εὑρήματα δὲ ἐγένοντο ὀλίγα τινα πήλινα καὶ χάλκινα ζωάρια, οἷα καὶ τὰ ἐν τῇ πρώτῃ σκαφῇ εὑρεθέντα, τεμάχια ἀγγείων καὶ λοιπά. Εὑρέθη δὲ πρὸς τούτοις μαρμάρινον ἀκέφαλον ἄγαλμα (ὕψ. 1,40) ῥωμαϊκῆς τέχνης, καὶ βάθρον ἀγάλματος, εἰς αὐτὸ τοῦτο τὸ ἄγαλμα, ὡς φαίνεται, ἀνῆκον, ἐφ' οὗ ἡ ἐπιγραφή :

Ο δημος Μεμνονα Διοζοτου
αρετης ενεκεν και ευνοιας
της εις εαυτον ιεραρχουντα
το δεκατον

Τὸ ἄγαλμα καὶ τὸ βάθρον ἐκομίσθησαν εἰς τὴν ἐν Θήβαις Συλλογὴν τὰ λοιπὰ δὲ μικρὰ εὑρήματα εἰς τὴν Γενικὴν Ἐφορείαν.

(Ἐξ ἀναφορᾶς τοῦ ἐπιστάτου Ν. Δαλμάρα).

Ε) *Ἀνασκαφαὶ ἐν τῷ ἐνταῦθα Ὀλυμπιείῳ.*

Ἐξακολουθοῦσιν αἱ ὑπὸ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας γινόμεναι ἀνασκαφαὶ ἐν τῷ ἐνταῦθα Ὀλυμπιείῳ.

Ϛ) *Εὕρεσις ἐπιγραφῶν ἐν τῇ Ἀκροπόλει.*

Πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ὑπὸ τῆς Γενικῆς Ἐφορείας διὰ τοῦ ἀρχιτέκτονος Γ. Καβερὼ γινομένων σχεδιασμάτων τοῦ ἐδάφους τῆς Ἀκροπόλεως ἐγένετο κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον μικρά τις ἀπὸ τῶν χωμάτων ἀνακάθαρσις τοῦ βορειοανατολικῶς τῶν Προπυλαίων βράχου, τοῦ ἀριστερὰ δηλ. τῷ εἰσερχομένῳ εἰς τὴν Ἀκρόπολιν. Διὰ τῆς ἀνακαθάρσεως ταύτης ἀνεφάνησαν αἱ ἑξῆς, κατὰ τὴν πρὸς τὴν Γενικὴν Ἐφορείαν ἔκθεσιν τοῦ Λόλλιγκ ἐπιγραφαί :

1. » Τεμάχιον πλακὸς ἐκ πεντ. μαρμ., μῆκ. 0,16, πλ. 0,15 μ. Τὸ δεξιὸν ἄκρον τοῦ λίθου σώζεται.

Εχιναιο
εδοξεν τηι βουληι
και τωι δημωι . . . . . .] επρυτανευεν Διευ-
χης Δημαρχου Φρεαρρι]ος εγραμματευ(εν) Μ
. . . . επεσ]τατει Αρχεδημος [Α]ρ.
. . . . ειπεν π]ερι ων οι πρεσβεις . .
. . . . . . λεγουσιν εψ]ηφισθαι τηι β[ουληι
τους μεν προεδρους οι αν λαχω]σι προεδρε[υειν εν
τωι δημωι εις την πρωτην ε]κκλησι [αν προσαγ-
αγειν αυτους προς τον δημον] και χρηματισαι
περι ων απαγγελλουσι κτλ.]

2. » Τεμάχιον πλακὸς ἐκ πεντ. μαρμ., μῆκ. 0,29, πάχ. 0,09μ. Ὁ λίθος φέρει δύο ἐπιγραφὰς στοιχηδὸν γεγραμμένας, τὴν μὲν μίαν ἐπὶ τῆς ἔμπροσθεν, τὴν δὲ ἑτέραν ἐπὶ τῆς ὄπισθεν πλευρᾶς· ἐκτὸς τοῦ ἄνω ἄκρου σώζεται τὸ ἓν τῶν δύο καθέτων ἄκρων, ὅ διὰ μὲν τὴν ἔμπροσθεν ἐπιγραφὴν πρὸς δεξιά, διὰ δὲ τὴν ὄπισθεν πρὸς ἀριστερὰ κεῖται·

Ἡ ἔμπροσθεν ἐπιγραφή:

ν
οτι
π(;)ιλ
θε . . . ους
ην . . . η . .
ου κ[α]ι ευκ.
οις [γρ]αμμα
ος ε . . α . . . .
ν προγραψωσι [ν
ιερας της Αθη[ν
αυτων τοις πρ[ο
αντων των προς.
α· πρυτανευον
κ . . σ . . ν την . ο
ντων περι . .
τ . . . . ωσου [σ] ι
αιων τον δε γραμματεα ·
ονος και ως . . . . ηι εκα . .
κατ]α ψηφισματα αναλισκο[με
κατα πρυτανειαν αναγ[ρα
ς παρα ταμιων τη[ς] θ[εου
ης πρυτανειας επι Ο . ε . . . .
σταθμον τουτου : ΡΔΔΔΠ . . .
ο δ]ημος ο εν Σαμωι ανεθηκ . . . .
αιων ανεθηκεν τ . . . .
επι Απολλοδωρ[ου αρχοντος
σταθμον] τουτου : . Δ . τ . . . .
σταθμον του[του . . . .

Ἡ ὄπισθεν ἐπιγραφή:

αργυ
ενδ]ει : Ι
ας παλιν ενε . ε
σταθ]μον : ΡΗΠ⊢⊢ΙΙΙ :
ενδ]ει : Δ⊢⊢ : τριτος ρυ[μος
τ]εταρτος ρυμος φιαλα[ι

ινωτωι : Π : σταθμον : Ι
ος στεφανος χρυσους α
φια]λη αργυρα σταθμον ταυτ[ης
ΔΔΔ⊢⊢ΙΙ : ταυταις ενδ[ει
Σωσινομος ανεθηκεν τ
υ]παργυρος επιχρυσος στ[αθμον
π]ρωτος ρυμος κεφαλη στ[εφανη
ΙΙΙΙ : τουτοις ενδει :
ενδε]ι : ΙΙΙ. C : τριτος ρυμ[ος
τεταρ]τος ρυμος χειρ δεξια
ενδ]ει : ΙΙ : (κενόν)
α ε πι τῆς Ερεχθηιδος
ΠΙ : ετεραι ασπιδες
ωι ασπι[δ]ες επιχαλκ[αι
ται χαλκαι εντελ[εις
ε]πιθη[μ]α μι[α] ουκ εχε[ι
ΡΙΙΙΙ : ετεροι πε[ντε
. ν . . ς χαλκοι επι [χρυσοι
ασ[πιδες . . καν
εφ ων Π . . κλεινου
ν χαλκα [δ]υο σιδηρο(;)
ουχ υγιες υποστατο[ν
αργυ;]ρα λεβητι[α] : ΙΙΙ : με[γα . .
υδριδιον χαλκον μ(;)ικ
ΔΔΔΠΙΙΙΙ : [κα]νουν χ[αλκουν
ος κυαθος χαλ[κ]ο[υς] με[γα . .
υπο]χ[α]λκον κατεα[γος . . . .
ι χαλκαι μικραι . α . . . .
ριδια [κ]αι χαλκια . .
ομοια καδος χαλκ[ους
χαλ]κου[ς ω]τα ουκ [εχει

3. » Τεμάχιον πλακὸς ἐκ πεντ. μαρμ., μῆκ. 0,30, πάχ. 0,21μ. Λίθος ὀπισθόγραφος, τὰ γράμματα στοιχηδὸν γεγραμμένα.

Ἐν τῇ μιᾷ πλευρᾷ:

Ι ε υπε Ι Ι
ατ.τ.υς : Ρ Δ
. εν επιχαλ[κ. . .
ισημους : ΔΠC
λινους : ΗΔΔΔΔΙΙ
υ παιδιον (;)
χαλκους .
ΡΔ : ασανην
ας πελτο
η(;) μακεδον
ι εσκυτ
ς χαλκι
ατα(;) κλ
ε : μ

Ἐν δὲ τῇ ἑτέρᾳ :

ουκ	
πο]τηρια	ΓΙΙΙ : στ
ι : επη	φιαλαι α[ργυραι
χολα :	εγραπτα[ι
: επηρ	ρος και σ . . . . . . στ.
ξυλινο	αθμον : . . . . φιαλ.
ς ποδα	αι αργυ[ραι
επιγ	. . αι δ
αν]εθηκ	ας

Κατεδαφιζομένου δὲ τοῦ ἐκτὸς τῶν Προπυλαίων κατὰ τὴν βορειοδυτικὴν γωνίαν τῆς Ἀκροπόλεως προμαχῶνος (ἴδε κατωτέρω σ. 68 ἀρ. 3) εὑρέθησαν ἐντετειχισμέναι αἱ ἑξῆς κατὰ τὴν τοῦ Λόλλιγκ ἔκθεσιν ἐπιγραφαί :

1. » Τεμάχιον πλακὸς ἐκ πεντ. μαρμ., ἧς τινος τὸ ἄνω ἄκρον ἐξέχει· μῆκ. 0,26, πλ. 0,22, πάχ. 0,055μ.

Θεοι
Φιλτων ειπεν· [. . . . . . των Ποσειδω-
νι και τωι Ερεχθει. . .
λαχοντα τυ . . .
. ου δημοτο . .
της Ερεχθηι . . .
πατρια και κα . .
ε ταυρον και τ . .
γιγνεται εκτ . . .
δε και τον υπε . . .
εν τηι επι(θ)ετω . .
. . . επιμελητ . . .
. . . . . κατα

2. » Μαρμ. πεντ., ὕψ. 0,60, πλ. 0,52, παχ. 0,60μ. Ἡ ἄνω ἐπιφάνεια τοῦ λίθου ὡς καὶ τὸ ἄνω ἄκρον τῆς ἐνεπιγράφου πλευρᾶς διεφθάρησαν, δι' οὗ κατέστη ἀδύνατον νὰ ἐξακριβωθῇ τὸ μῆκος τῶν δύο σειρῶν τῆς ἐπιγραφῆς.

αδ	Φιλομη[λ
Μυρ[ρινουσιος	ος Φιλιπ-
	πιδο Παια-
	νιευς

3. » Τεμάχιον βάσεως ἐκ πεντ. μαρμ., πλ. 0,48, ὕψ. 0,26μ.

Ἄνω καὶ δεξιὰ σώζονται τὰ ἄκρα τοῦ λίθου. Ἐν τῷ τέλει τοῦ δευτέρου στίχου ἐξηλείφθησαν γράμματά τινα :

Η βουλ]η και ο δημο[ς
ο Αθηνα]ιων
αρετης ενεκεν

4. » Τὸ ἄνω μέρος πλακὸς ἐκ πεντ. μαρμ., ἥτις φαίνεται ὅτι ἀρχῆθεν ἦν κεκοσμημένη ἀετώματι· πλ. 0,40, ὕψ. 0,35, πάχ. 0,11μ.

Ξ]ενοκρατης
Αισχινου
Αναφλυστιο[ς

5. » Τεμάχιον πλακὸς ἐξ Ὑμηττ. μαρμ., πλ. 0,50, ὕψ. 0,20μ.

Ε(υπρα)ξις
Θεο(δωρ)ου
Μιλ(ησι)α

6. » Ὑπομέλ. τιτανόλιθ., μῆκ. 0,80, πλ. 0,68, ὕψ. 0,41μ. Μεγάλα γράμματα.

Αμ . . . . .
Απελλας
Ευτυχιδης

7) *Εὑρήματα ἐν Πειραιεῖ.*

Κατ' ἀναφορὰν τοῦ ἐπιμελουμένου τῆς ἐν Πειραιεῖ Συλλογῆς Ἰακώβου Δραγάτση εἰσήχθησαν κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον εἰς τὴν Συλλογὴν ταύτην.

1) Μέρος στήλης λίθου φαιοῦ (ὕψ. 0,28 πλ. 0,30) φέρον ἐπιγραφήν :

Ηορο;
Διονυσιο

2) Λαβαὶ ἀμφορέων φέρουσαι ἐπιγραφάς :

α') Θασιων
β') Βοτρυο
γ') Κνιδιον επι
Μενεκρατευ
Αρι]στιωνος

Γ'.

Ἐργασίαι καὶ Μουσεῖα

1) *Μουσεῖον Ἀκροπόλεως.*

Ἐξακολουθοῦσιν αἱ ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Ἀκροπόλεως ἐργασίαι πρὸς τοποθέτησιν τῶν ἀγαλμάτων, αἱ οἰκοδομητικαὶ ἐργασίαι πρὸς κατασκευὴν τοῦ δευτέρου ἐν τῇ Ἀκροπόλει Μουσείου (σ. 21 ἀρ. 2), αἵτινες περατοῦνται ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν.

2) *Οἰκοδομικαὶ ἐργασίαι ἐν τῷ Ἐθνικῷ Μουσείῳ.*

Περατουμένης ἐντὸς βραχέος χρόνου τῆς οἰκοδομῆς τοῦ Ἐθν. ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου (σ. 21 ἀρ. 3) ἤρξατο νῦν ἡ οἰκοδομὴ καὶ τῆς *κεντρικῆς πλευρᾶς* κατὰ σχέδιον τοῦ ἀρχιτέκτονος Ἐρν. Τσίλλερ.

3) *Κατεδάφισις τῶν παρὰ τὰ Προπύλαια νεωτέρων τειχῶν.*

Ἡ ἀνασκαφὴ τοῦ ἐντὸς τῆς Ἀκροπόλεως χώρου καὶ ἡ ἀναγκαία ἐπίχωσις καὶ ἰσοπέδωσις τοῦ ἐδάφους θὰ ἦτο ἐργασία ἡμιτελής, ἂν ἡ Ἀκρόπολις ἔμενε βεβαρυμένη, οὕτως εἰπεῖν, ὑπὸ τῶν πρὸ τῶν Προπυλαίων τουρκικῶν καὶ λοιπῶν νεωτέρων τειχῶν, ἅτινα παραμορφόνουσι καθ' ὁλοκληρίαν τὸν περίβολον τῆς Ἀκροπόλεως καὶ παραβλάπτουσι τὴν μεγαλοπρεπῆ εἰς αὐτὴν ἄνοδον.

Οὕτως ἀπεφασίσθη ἡ κατεδάφισις τῶν τειχῶν τούτων, ἥτις καὶ ἤρξατο ἀπὸ τοῦ τὴν βορειοδυτικὴν γωνίαν τοῦ βράχου τῆς Ἀκροπόλεως καλύπτοντος προμαχῶνος, τοῦ ἐν ἔτει 1822 πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ ὕδατος τῆς Κλεψύδρας κτισθέντος. Ἐν τῇ κατεδαφίσει ταύτῃ εὑρέθησαν μέχρι τοῦδε ἐντετειχισμέναι αἱ ἐν σ. 66 καὶ 67 ἀρ. 1-6 ἐπιγραφαί.

Αἱ ἐργασίαι αὗται γίνονται δαπάναις τοῦ Ὑπουργείου.

Δ'.

Διάφοροι εἰδήσεις.

1 — Ἐξεδόθη Β. Διάταγμα περὶ ὀνομασίας τῆς Γενικῆς Ἐφορείας τῶν ἀρχαιοτήτων ἔχον οὕτως:

« Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὸν ἀπὸ 10/22 Μαΐου 1834 Νόμον περὶ ἐπιστημονικῶν καὶ τεχνολογικῶν Συλλογῶν, τὸν περὶ διοργανισμοῦ τῶν Ὑπουργείων Νόμον ΑΓ' καὶ τὸ ἀπὸ 16 Ἀπριλίου 1884 Ἡμέτερον Διάταγμα περὶ κανονισμοῦ τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ὑπουργοῦ ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν τάδε:

» Τὴν Γενικὴν Ἐφορείαν τῶν ἀρχαιοτήτων τὴν ἀποτελοῦσαν τὸ ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ ἀνωτέρω Ἡμῶν Διατάγματος ἀρχαιολογικὸν τμῆμα ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὀνομάζομεν συμφώνως ταῖς διατάξεσι τοῦ ἄρθρου 48 τοῦ ἀνωτέρω ἀπὸ 10/22 Μαΐου 1834 Νόμου « **Γενικὴν Ἐφορείαν τῶν Ἀρχαιοτήτων καὶ Μουσείων** τοῦ κράτους», καὶ διατάσσομεν ἵνα ὁ τίτλος οὗτος ἀναγράφηται τοῦ λοιποῦ ἐν πᾶσι τοῖς δημοσίοις ἐγγράφοις.

Εἰς τὸν αὐτὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν ἀνατιθέμεθα τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ διατάγματος Ἡμῶν τούτου.

Ἐν Κερκύρᾳ τῇ 19 Ἀπριλίου 1888

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Π. ΜΑΝΕΤΑΣ.

2 — Ἐξεδόθη πρὸς τούτοις ἕτερον Β. Διάταγμα περὶ ὀνομασίας τοῦ ἐν Ἀθήναις Κεντρικοῦ Μουσείου διὰ τὰς ἀρχαιότητας ἔχον οὕτως:

« Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὸν ἀπὸ 10/22 Μαΐου 1834 Νόμον περὶ

δημοσίων ἐπιστημονικῶν καὶ τεχνολογικῶν Συλλογῶν προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν τάδε :

Τὸ ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 ἐδ. 6'. τοῦ ἀνωτέρω Νόμου ὁριζόμενον « Κεντρικὸν δημόσιον Μουσεῖον διὰ τὰς ἀρχαιότητας » ὀνομάζομεν συντομίας καὶ διακρίσεως ἕνεκα « **Ἐθνικὸν ἀρχαιολογικὸν Μουσεῖον** » Διατάσσομεν δὲ ἵνα ὁ τίτλος οὗτος ἀναγράφηται ἐν τοῖς δημοσίοις ἐγγράφοις, ἀναγραφῇ δέ, ἐν καταλλήλῳ χώρῳ, καὶ ἐν αὐτῷ τῷ παρὰ τὴν ὁδὸν Πατησίων ἀνεγερθέντι καὶ ὡς Κεντρικὸν Μουσεῖον χρησιμεύοντι δημοσίῳ οἰκοδομήματι.

Εἰς τὸν αὐτὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν ἀνατιθέμεθα τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ Διατάγματος Ἡμῶν τούτου.

Ἐν Κερκύρᾳ τῇ 19 Ἀπριλίου 1888

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Π. ΜΑΝΕΤΑΣ

3— Ἡ εἰς Παρισίους ἀποστολὴ τοῦ ἐν τῷ Ἐθν. Μουσείῳ ἐφόρου ἀρχαιοτήτων Β. Στάη, ἐπανελθόντος ἤδη εἰς Ἀθήνας, καὶ τοῦ πρώην ἐφόρου τῆς Ἐθν. Βιβλιοθήκης Σ. Κόμνου (ἴδ. σ. 50 ἀρ. 2) ἔσχεν ὡς ἀποτέλεσμα ὅτι τῇ βοηθείᾳ ἐκτύπων τῶν ἐκ τοῦ Νομισματικοῦ ἡμῶν Μουσείου κλαπέντων νομισμάτων ἐβεβαιώθη ὅτι τινὰ ἐκ πολλῶν νομισμάτων πωληθέντων ἐν Παρισίοις ὑπὸ Π. Ραυτοπούλου εἶνε αὐτὰ τὰ ἐκ τοῦ ἡμετέρου Μουσείου κλαπέντα, ἐν οἷς καὶ ὁ γνωστὸς ἀθηναϊκὸς στατήρ, ὃν ὁ Ραυτόπουλος εἶχε πωλήσει ἐν Παρισίοις ἁπλῶς ἀντὶ χρυσοῦ. Περὶ τοῦ στατῆρος ὅμως τούτου ὑπάρχουσιν ὑπόνοιαι ὅτι εἶνε κίβδηλος, τοῦ Feuardent μετὰ βεβαιότητος μάλιστα οὕτως ἀποφηναμένου. Σημειωτέον δὲ ὅτι ὁ Ραυτόπουλος καὶ ἄλλα πολλὰ κίβδηλα νομίσματα ἐπώλησεν ἐν Παρισίοις. Ἅπαντα τὰ νομίσματα ταῦτα, τὰ εἰς χεῖράς ποτε τοῦ Ραυτοπούλου ὄντα, τὰ μὲν κατασχεθέντα τὰ δὲ ἀγορασθέντα χρήμασι τοῦ ὁμογενοῦς Ὀδυσσέως Νεγρεπόντε, ἀποστέλλονται προσεχῶς ἐνταῦθα ἵνα κατατεθῶσι, τὰ ἄξια λόγου, ἐν τῷ Νομισματικῷ ἡμῶν Μουσείῳ.

4 — Κατὰ σύστασιν τοῦ Γενικοῦ γραμματέως τοῦ ἀρχαιολογικοῦ Ἰνστιτούτου κ. Conze καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Βερολίνῳ νομισματικοῦ Μουσείου κ. Sallet προσεκάλεσεν ἡ κυβέρνησις ἐκ Βερολίνου διὰ τοῦ Γενικοῦ ἐφόρου τὸν νομισματογνώμονα διδάκτορα τῆς φιλοσοφίας B. Pick πρὸς σύνταξιν καταλόγου, κατάταξιν καὶ ἐξέλεγξιν τῶν ἐν τῷ Μουσείῳ ἡμῶν νομισμάτων. Ἀφικνεῖται δὲ οὗτος ἐνταῦθα λίαν προσεχῶς.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΤΕΥΧΟΥΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΤΕΥΧΟΥΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΜΑΡΤΙΟΥ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΤΕΥΧΟΥΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΑΠΡΙΛΙΟΥ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1888

ΤΕΥΧΟΣ ΜΗΝΟΣ ΜΑΪΟΥ

Α΄.

Ἀρχαῖα εἰσαχθέντα εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μουσεῖον.

1. Ἄγαλμα γυμνοῦ νεανίου (ὕψ. 1,50) σωζόμενον μετὰ τῆς πλίνθου καὶ τοῦ στηρίγματος αὐτοῦ καὶ καλῶς διατηρούμενον, ἐλλιπὲς μόνον ἀμφοτέρους τοὺς βραχίονας. Ἵσταται ὄρθιον στηριζόμενον ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ποδός, οὗ ὁ μηρὸς εἶνε συμφυὴς τῷ στηρίγματι. Ἡ κόμη εἶνε περιδεδεμένη λεπτῇ ταινίᾳ καὶ αἱ κόραι τῶν ὀφθαλμῶν πλαστικῶς δεδηλωμέναι. Ὁ μὲν ἀριστερὸς βραχίων φαίνεται ὅτι ἦτο πρὸς τὰ ὀπίσω κεκλιμένος, ὁ δὲ δεξιὸς πρὸς τὰ ἔμπρός. Ἡ τέχνη εἶνε ἀρχαΐζουσα· τὸ ἄγαλμα δὲ ὁμοιάζει τὸ σχῆμα καὶ τὴν διάθεσιν τῆς μορφῆς πρὸς τὸν ἐν τῷ Διονυσιακῷ θεάτρῳ εὑρεθέντα Ἀπόλλωνα, τὸν γνωστὸν ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Ἀπόλλων ἐπὶ τοῦ ὀμφαλοῦ, καὶ ἰδίως πρὸς τὸν ἐν τῇ Villa Albani Ὀρέστην τοῦ Στεφάνου. Εὑρέθη σὺν τοῖς ἑπομένοις ὑπ' ἀρ. 2-3 παρὰ τὸ ἐνταῦθα Ὀλυμπιεῖον, κατὰ τὴν ἰσοπέδωσιν τῆς πρὸς βορρᾶν τοῦ περιβόλου τοῦ ναοῦ δημοσίας ὁδοῦ, καὶ παρεδόθη ὑπὸ τοῦ εὑρόντος ἐργολάβου, τῇ μεσιτείᾳ τοῦ Γ. Μπουρνιᾶ, εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἐπιθεωρητὴν Γ. Ἀναγνωστόπουλον, οὗ ἐπιμελείᾳ ἐκομίσθη εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μουσεῖον (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 563).

2. Προτομὴ πωγωνοφόρου ἀνδρὸς ὑπερφυσικοῦ μεγέθους, κάλλιστα διατηρουμένη, καλῆς ρωμαϊκῆς τέχνης. Ἄγνωστον τίς ὁ εἰκονιζόμενος. Περὶ τοῦ τόπου καὶ τρόπου τῆς εὑρέσεως ἴδε ἀρ. 1. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 564).

3. Ἄγαλμα Ἡρακλέους ἀκέφαλον (ὕψ. 0,92), κοινῆς ρωμαϊκῆς τέχνης. Στηρίζεται ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ποδὸς καὶ ἔχει τὸν δεξιὸν ἰσχυρῶς προτεταμένον. Τὴν δεξιὰν χεῖρα στηρίζει ἐπὶ τοῦ ἰσχίου καὶ ἐκράτει δι' αὐτῆς τὸ ρόπαλον, οὗ σώζεται μέρος· τὸν ἀριστερὸν δὲ βραχίονα ἔχει ἐπὶ τοῦ στηρίγματος καὶ κρατεῖ δι' αὐτοῦ συνεπτυγμένην περὶ τὸ στήριγμα καταπίπτουσαν λεοντῆν. Περὶ τοῦ τόπου καὶ τρόπου τῆς εὑρέσεως ἴδε ἀρ. 1. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορείας 565).

4. Εἰκονιστικὴ πωγωνοφόρος κεφαλὴ μεγέθους ὑπερφυσικοῦ, ἐφθαρμένη τὴν ρῖνα καὶ τὸν πώγωνα. Εὑρέθη ἐν τῇ κατὰ τὴν βρύσιν Καλαμιώτου οἰκίᾳ Ν. Ἀργυροῦ, ὑφ' οὗ καὶ ἐδωρήθη. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορείας 566).

5. Γυναικεία πεπλοφόρος κεφαλὴ φυσικοῦ μεγέθους, τέχνης ρωμαϊκῶν χρόνων. Τὰ γνωρίσματα τοῦ προσώπου εἶνε μᾶλλον ὑποκειμενικά. Εὑρέθη ἐν Ἀμοργῷ [ἴδε σελ. 50 ἀρ. 4] (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορείας 567).

6-9. Τέσσαρες ἐπιτύμβιοι ἐπιγραφαί, εὑρεθεῖσαι ἐν τῇ ἀνασκαφῇ τῶν θεμελίων τῆς κατὰ τὴν ὁδὸν Σταδίου, ἀπέναντι τῆς Βουλῆς, οἰκίας τοῦ Στεφάνου Σκουλούδη, ὑφ' οὗ καὶ ἐδωρήθησαν, αἱ ἑξῆς:

6) Στρατοκλης Στρατωνος Κυδαθηναιευς	7) Δημητρια
8) Διοκλης Ελικωντος Αχαρνευς	9) Διονυσ[ιος] Νικοτελ[ους] Κριωευς

(Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 568-571).

10. Ἀγαλμάτιον χαλκοῦν (ὕψ. 0,12) εἰκονίζον Ἑρμῆν φέροντα πτέρυγας κατὰ τοὺς πόδας, πέτασον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ ἱμάτιον καταπίπτον ἀπὸ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου. Ἡ δεξιὰ χείρ, ἥτις θὰ ἐκράτει τὸ κηρύκειον, ἐλλείπει· ἐν τῇ ἀριστερᾷ ἐκράτει ἴσως βαλάντιον. Τέχνη καλῶν ἑλληνικῶν χρόνων. Εὑρέθη ἐν Σάμῳ· ἐδωρήθη δὲ ὑπὸ ἀνωνύμου τῷ Προέδρῳ τῆς Κυβερνήσεως Χ. Τρικούπη, ὅστις ἐδωρήσατο αὐτὸ τῷ Μουσείῳ. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορείας 515).

11. Μολυβδίνη πυξὶς σχήματος ὀρθογωνίου μετὰ τεσσάρων

ποδῶν (μ. 0,05 πλ. 0,04 ὕψ. 0,02). Ἐπὶ τοῦ καλύμματος αὐτῆς εἰκονίζεται ἐν ταπεινῷ ἀναγλύφῳ ἅρμα τέθριππον, ἐφ' οὗ ἡνιοχοῦσα γυνή. Ὁμοίαν παράστασιν ἔχει ἀνάγλυφον βάθρον ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Ἀκροπόλεως. Τέχνη λίαν ἐπιμελής. Εὑρέθη ἐν Λαυρίῳ κατὰ τὴν ἐκβάθυνσιν τοῦ λιμένος (ἴδε καὶ σ. 52 ἀρ. 2) ὑπὸ τοῦ μηχανικοῦ Α. Χαροκόπου, ἐγχαράξαντος καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν τῇ κάτω πλευρᾷ καὶ προσθέσαντος καὶ τὴν συνδέουσαν τὸ κάλυμμα βελόνην. Ὁ αὐτὸς παρέδωκε τὸ εὕρημα τῇ Γεν. Ἐφορείᾳ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 540).

12. Χαλκοῦν ἔλασμα ἔχον σχῆμα ψελλίου, ἀργυροῦν λεπτὸν ἐνώτιον καὶ λεπτὸς ἀργυροῦς δακτύλιος. Εὑρέθησαν ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ ἀπεστάλησαν εἰς τὴν Γεν. Ἐφορείαν ὑπὸ τῆς Ἑταιρίας τῶν σιδηροδρόμων Θεσσαλίας διὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 541).

13-66. Ἐκ τῶν ἐν ταῖς ὑπὸ τῆς Γενικῆς Ἐφορείας ἐνεργουμέναις ἀνασκαφαῖς ἐν Τανάγρᾳ γενομένων εὑρημάτων (ἴδ. σ. 56 ἀρ. 2 κτλ.) τὰ ἑξῆς:

13. Δύο εἰδώλια πήλινα (ὕψ. 0,25). Εἰκονίζουσι νεανίας γυμνοὺς τὰ ἔμπροσθεν. Ὄπισθεν καὶ ἰδίᾳ κατὰ τοὺς ὤμους φαίνεται τὸ ἱμάτιον, ὅπερ ἀνέχουσιν οὗτοι διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς παρὰ τὸ ἰσχίον. Διὰ τῆς κεκαμμένης ἀριστερᾶς κρατοῦσιν ἀλέκτορας πρὸ τοῦ στήθους. Τέχνη κοινή.

14. Ὅμοιον περίπου μικρότερον καὶ ἀτεχνότερον,

15. Εἰδώλιον πήλινον ἀνδρὸς γυμνοῦ ἔμπροσθεν (τὸ ἱμάτιον ἀπὸ τοὺς ὤμους πίπτον καλύπτει τὴν δεξιὰν χεῖρα) κρατοῦντος διὰ τῆς ἀριστερᾶς λύραν. (Ὕψ. 0,26), Ἀπόλλων; Τέχνη κοινή.

16. Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς φερούσης χιτῶνα ποδήρη μετὰ διπλοϊδίου καὶ διὰ τῆς δεξιᾶς ἀνεχούτης μικρὸν τὸν χιτῶνα (ὕψ. 0,25)· ἀπὸ τῆς κεφαλῆς καταπίπτει ὄπισθεν πέπλος. Τέχνη κοινή.

17. Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς (ὕψ. 0,34) φερούσης χιτῶνα καὶ διπλοΐδιον· ἡ κεφαλή, κατεστραμμένη σχεδόν, φαίνεται ὡσεὶ ἀνδρική.

18. Πήλινον εἰδώλιον ἀνδρὸς ἱσταμένου κρατοῦντος ἀλέκτορα (ὕψ. 0,29) ἐν τῇ ἀριστερᾷ χειρί· ὄπισθεν καὶ ἐπὶ τῶν ὤμων ἱμάτιον.

19. Εἰδώλιον γυναικεῖον (ὕψ. 0,20) ἱστάμενον ὄρθιον, φέρον πόλον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς· τὰς χεῖρας ἔχει καθειμένας παρὰ τὰ ἰσχία. Τέχνη ἀμελής.

20. Εἰδώλιον ἀνδρὸς (0,19) φέροντος χιτῶνα καὶ ἐπ' αὐτοῦ νεβρίδα· ἐν τῇ ἀριστερᾷ κρατεῖ κάνθαρον καὶ ἐν τῇ δεξιᾷ θύρσον. Τὸ πρόσωπον, ἐφθαρμένον ὄν, διωρθώθη νῦν ἐξ ὁλοκλήρου σχεδὸν ὑπὸ τοῦ καθαρίσαντος αὐτὸ τεχνίτου.

21. Δύο μικρὰ εἰδώλια γυναικεῖα (0,11)· τὸ μὲν ἕτερον ἔχε τὴν κεφαλὴν διὰ καλύπτρας κεκαλυμμένην, τὸ δὲ ἄλλο φέρει στεφάνην ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ ἐνώτια.

22. Πηλίνη προτομὴ γυναικός, γυμνῆς τὸ στῆθος· ἡ κόμη ἐπιμελῶς εἰς σχοινοτενεῖς σειρὰς διατεταγμένη (ὕψ. 0,12).

23. Ἀλέκτωρ πήλινος μετὰ χρωμάτων.

24. Κάνθαρος μέλας, μικρός.

25. Δύο μικροὶ ἀρύβαλλοι.

26. Μικρὰ λήκυθος, ἐρυθρόμορφος. Πτερυγοφόρος γυνὴ πρὸ βωμοῦ.

27. Μικρὸς ἀμφορεὺς μετὰ κοσμημάτων.

28. Τρία μικρὰ ὑέλινα ἀγγεῖα.

29. Δύο μικρὰ καθήμενα γυναικεῖα εἰδώλια.

30. Μικρὸν εἰδώλιον (0,12) ἀνδρὸς ἱσταμένου, ἔχοντος γυμνὰ τὰ ἔμπροσθεν τοῦ σώματος.

31. Εἰδώλιον (ὕψ. 0,11) Πανὸς ἀναπαυομένου ἐπὶ βράχου, ἐφ' οὗ δορά. Κρατεῖ ἐν τῇ ἀριστερᾷ κέρας.

32. Τρία μικρὰ εἰδώλια γυναικεῖα, ἀμελοῦς ἐργασίας.

33. Τέσσαρα εἰδώλια γυναικεῖα ὕψος ἑκάστου 0,11 περίπου. Τὰ τέσσαρα ταῦτα ἀποτελοῦσιν οἱονεὶ σύστημα παριστάνον σκηνὰς τοῦ καθ' ἡμέραν βίου. Καὶ δή: τὸ πρῶτον εἰκονίζει καθημένην γυναῖκα πρὸ τῆς ὁποίας μικρὸν ἀγγεῖον, παρ' ᾧ λύχνος· πλησίον δέ, ἐπὶ τῆς βάσεως, κεῖται δυσδιάκριτόν τι, ὡσεὶ δέσμη. Τὸ ἕτερον παριστᾷ γυναῖκα πρὸ κυκλικῆς λεκάνης, ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς ὁποίας λύχνος καὶ ἐν αὐτῷ πρᾶγμά τι δυσδιάκριτον (τεμάχιον ζύμης ἢ τοιοῦτό τι)· ἡ γυνὴ κύπτει πρὸ αὐτοῦ, τὴν δεξιὰν χεῖρα ἐπὶ τοῦ λύχνου φέρουσα. Τὸ τρίτον παριστᾷ γυναῖκα ἱσταμένην, κρατοῦσαν ἐντὸς κανίστρου σῖτον, δι' οὗ σιτίζει τὸ πρὸ τῶν ποδῶν

της (ἐντὸς λεκάνης) τρῶγον πτηνόν. Τὸ τέταρτον εἰκονίζει γυναῖκα καθημένην, τὴν ἀριστερὰν ἀνατείνουσαν καὶ τὴν δεξιὰν προτεταμένην ἔχουσαν, ὡσεὶ ἵνα δεχθῇ τι. Ἅπαντα εἶνε τέχνης κοινῆς.

34. Ἀγγεῖον σχήματος μεγάλου ἀρυβάλλου (ὕψ. 0,26). Ἐπὶ τῆς κοιλίας φέρει γραφὴν μελανόμορφον, τήνδε: δύο δυσδιακρίτους ὡς πρὸς τὸ γένος μορφὰς περικεκαλυμμένας ὑπὸ πέπλου οὕτως, ὥστε δὲν βλέπει τις τὸ ὑπὸ τοῦτον διαπραττόμενον. Ἑκατέρωθεν ἀνὰ εἷς σάτυρος κρατῶν λευκὸν ἀλέκτορα. Ἡ ἐργασία εἶνε ὅλως κοινή.

35. Δύο παρεμφερεῖς φιάλαι (ὕψ. 0,16) ἐκ τῶν κοινῶν Βοιωτικῶν. Ἐπὶ τῆς μιᾶς τρεῖς γυναῖκες κρατούμεναι διὰ τῶν χειρῶν καὶ ὡσεὶ χορεύουσαι, ἔναντι τετάρτης αὐλιζούσης· ἑκατέρωθεν Σειρῆνες. Ὄπισθεν ἡ αὐτὴ παράστασις. Ἐπὶ τοῦ δευτέρου: γυνὴ κρατοῦσα ταινίαν καὶ στεφάνην. Τέχνη κοινή.

36. Ἑπτὰ κοινὰ ἀγγεῖα (σκύφοι) ἄνευ γραφῶν, μόνον διὰ κοσμημάτων πεποικιλμένα.

37. Κάνθαρος μέλας, μικρός· ἑκατέρωθεν ἐν πλαισίῳ μικραὶ μορφαὶ ἀνδρικαὶ (Σάτυροι;) χειρονομοῦσαι πρὸ τρίποδος. Ἐπὶ τοῦ ἑτέρου τούτων οἱ Σάτυροι ἔχουσι τὸν πόδα ἐπὶ τοῦ τρίποδος χειρονομοῦντες οὕτως, ὡσεὶ προτιθέμενοι νὰ παλαίσωσιν. Ἄτεχνος ἐργασία.

38. Εἰδώλιον πήλινον (ὕψ. 0,26) ἀνδρὸς ἔχοντος τὸ μὲν ἄνω τοῦ σώματος γυμνόν, τὸ δὲ κάτω ἥμισυ περιβεβλημένον δι' ἱματίου, ὅπερ καλύπτει καὶ τὸν ἀριστερὸν βραχίονα πίπτον ἐπὶ τοῦ κίονος. Τὴν δεξιὰν χεῖρα ἔχει πρὸς τὰ πρόσω τεταμένην. Ἐργασία κοινή.

39. Εἰδώλιον πήλινον ἀνδρὸς (ὕψ. 0,25) ἱσταμένου καὶ ἐρειδομένου ἐπὶ τετραγώνου κίονος διὰ τοῦ ἀριστεροῦ βραχίονος. Φέρει χλαμύδα καὶ ἱμάτιον, κεκομβωμένον ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ὤμου, καλύπτον τὸ σῶμα ὄπισθεν καὶ τὸν ἀριστερὸν βραχίονα. Περὶ τὴν κόμην εἶδος στεφάνης. Κακότεχνον.

40. Εἰδώλιον πήλινον ἀνδρὸς (ὕψ. 0,26) γυμνοῦ ἔμπροσθεν, κρατοῦντος διὰ τῆς ἀριστερᾶς ἀλέκτορα. Ἡ κόμη εἶνε διατεταγμένη περὶ τὸ μέτωπον, ὡς ἡ τῶν γυναικῶν. Τέχνη κοινή.

41. Δύο εἰδώλια πήλινα (0,24) γυναικῶν. χιτῶνα ποδήρη

φερουσῶν μετὰ διπλοϊδίου. Αἱ χεῖρες, καθειμέναι παρὰ τὰ ἰσχία, ἀνέχουσι μικρὸν τὸν χιτῶνα. Τέχνη κοινή.

42. Εἰδώλιον γυναικεῖον (0,24) ἱστάμενον, ρυθμοῦ ἀρχαϊκοῦ. Τὴν μὲν δεξιὰν ἔχει πρὸ τοῦ στήθους, τὴν δὲ ἀριστερὰν καθειμένην. Χρῶμα ἐρυθρὸν ἐνιαχοῦ ὁρατὸν ἔτι. Τέχνη κοινή.

43. Εἰδώλιον γυναικὸς καθημένης (0,24) (Ἀθηνᾶς) μετὰ γοργωνίου κατὰ τὸ στῆθος. Κάθηται ἐπὶ θρόνου μετὰ ὑποποδίου. Τὸ πρόσωπον ἐφθαρμένον. Τέχνη κοινή.

44. Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς καθημένης (0,16), τὰς χεῖρας ἐχούσης ἐπὶ τῶν γονάτων. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἔχει κάλυμμα ἐν εἴδει πέπλου ὑπὸ τὸ ὁποῖον ἐξέχει τι ὄπισθεν, ὡσεὶ κτένιον. Ἴχνη χρωματισμοῦ ἐρυθρά.

45. Εἰδώλιον γυναικὸς καθημένης (0,12) ἐχούσης τὰς χεῖρας ἐπὶ τῶν γονάτων. Φέρει χιτῶνα, ἐφ' οὗ σώζεται ἐρυθρός, στικτὸς διὰ λευκῶν στιγμάτων, χρωματισμός, καὶ ἱμάτιον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς καταπίπτον, πεποικιλμένον διὰ μελαινῶν γραμμῶν καὶ σχημάτων. Τέχνη κοινή.

46. Εἰδώλιον ἀνδρὸς (0,18) τὰ ἔμπροσθεν γυμνοῦ. Κοινὸς τύπος.

57. Προτομὴ πηλίνη (0,18) προσωπιδοειδής, γυναικεία. Κοινὸς τύπος.

48. Τὸ πρόσωπον μικρᾶς προσωπιδοειδοῦς προτομῆς (0,05).

49. Εἰδώλιον ξοανοειδὲς καθημένης γυναικὸς ἐπὶ θρόνου τετραπόδου συμφυοῦς τῷ σώματι. Ἡ μὲν κεφαλὴ φέρει χαρακτηριστικὰ πτηνοῦ, αἱ δὲ χεῖρες δηλοῦνται δι' ἐξοχῶν εἰς ὀξὺ ἀποληγουσῶν. Ὁ τύπος εἶνε κοινὸς καὶ συχνός. Γραμμαὶ μέλαιναι καὶ στίγματα εἶνε ὁ στολισμὸς τῶν παραδόξων τούτων εἰδωλίων.

50. Εἰδώλιον ἀνδρὸς ἱσταμένου (0,35) γυμνοῦ ἔμπροσθεν καὶ κρατοῦντος ἐν τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ ἀλέκτορα. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς εἶδος στεφάνης. Τέχνη κοινή.

51. Εἰδώλιον γυμνοῦ ἀνδρὸς (0,27) κρατοῦντος ἐν τῇ ἀριστερᾷ λύραν (Ἀπόλλων;). Διὰ τῆς δεξιᾶς κρατεῖ τὸ ἱμάτιον. Τέχνη τε καὶ τύπος κοινός.

52. Εἰδώλιον γυναικὸς (0,29) χιτῶνα ποδήρη φερούσης μετὰ διπλοϊδίου. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἔχει ὑψηλὴν στεφάνην καὶ ἐν τῇ

ἀριστερᾷ κρατεῖ δυσδιάκριτόν τι (πυξίδα;). Ἡ δεξιὰ χεὶρ πρὸ τοῦ στήθους.

53. Ὅμοιον περίπου, μικρότερον (0,24).

54. Δύο εἰδώλια γυναικεῖα (0,20), ποδήρη χιτῶνα φέροντα καὶ ἱμάτιον. Ἔχουσι τὴν δεξιὰν χεῖρα πρὸ τοῦ στήθους κεκαμμένην. Χρωματισμὸς ἐρυθρὸς ἐπὶ τῆς στεφάνης καὶ πρὸ τοῦ στήθους.

55. Εἰδώλιον γυναικὸς (0,14) φερούσης ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον λοξῶς περὶ τὸ στῆθος· τὴν μὲν δεξιὰν ἔχει ἐπὶ τοῦ ἰσχίου, διὰ δὲ τῆς ἀριστερᾶς, τῆς περιβεβλημένης ἐν τῷ ἱματίῳ, κρατεῖ αὐτὸ τοῦτο· τέχνη λεπτή· ἡ κεφαλὴ δὲν διατηρεῖται καλῶς.

56. Εἰδώλιον μικροῦ παιδὸς (0,11) καθημένου ἐπὶ θρόνου. Κακότεχνον.

57. Ὅμοιον περίπου καθήμενον ἐπὶ πτηνοῦ.

58. Κριὸς πήλινος· ἔχει ἐνιαχοῦ χρωματισμόν (0,10). Κοινὴ ἐργασία.

59. Προτομὴ πηλίνη γυναικὸς (0,22) ἀρχαϊκοῦ τύπου.

60. Σκύφος μελανόμορφον (ὕψ. 0,17). Ἑκατέρωθεν εἰκονίζονται ἀνὰ δύο γυναῖκες καὶ δύο ἄνδρες ὑψοῦντες τὴν δεξιάν· τὰ κενὰ πληροῦνται διὰ κλάδων κισσοῦ. Ὑπὸ τὰς λαβὰς ἀνὰ εἷς κύων. Κακότεχνον.

61. Ὅμοιον τὸ σχῆμα, φέρον περὶ τὰ χείλη ζώνην ἐκ μελανομόρφων γραφῶν κοινῶν καὶ ἐξηλειμμένων. Ἐν τῷ μέσῳ ἵπποι (τρεῖς;) ἑκατέρωθεν δύο Σειληνοὶ καὶ κατὰ τὰ ἄκρα ἀνὰ μία Σφίγξ· ὄπισθεν ἡ αὐτὴ παράστασις.

62. Ὅμοιον τὸ σχῆμα μελανόμορφον. Ἑκατέρωθεν βακχικαὶ σκηναὶ παρεμφερεῖς. Ἐν μέσῳ ὁ Βάκχος, κισσοστεφής, κρατεῖ ἐν τῇ μιᾷ ὄψει τῆς γραφῆς ἀγγεῖον καὶ ἐν τῇ ἑτέρᾳ κέρας, ἐδῶ μὲν βαίνων, ἐκεῖ δὲ καθήμενος ἐπὶ δίφρου ὀκλαδίου. Ἔμπροσθεν καὶ ὄπισθεν τοῦ Βάκχου ἀνὰ δύο Μαινάδες καὶ ἐν μέσῳ Σάτυρος. Ἅπασαι αἱ μορφαὶ τοῦ θιάσου χειρονομοῦσιν ἢ χορεύουσιν. Ἡ εἰκὼν περιβάλλεται κισσῷ. Ὑπὸ τὰς λαβὰς ἀνὰ μία Σειρήν.

63. Ὅμοιον τὸ σχῆμα μικρόν, κοινόν, ἄνευ γραφῶν.

64. Κάνθαρος μέλας, μικρός, ἔχων γεωμετρικὰ κοσμήματα ὡς ἐν πλαισίῳ ἑκατέρωθεν.

65. Ἀγγεῖον σχήματος μεγάλου ἀρυβάλλου (ὕψ. 0,25) μελανόμορφον. Ἔχει τὴν ἑξῆς γραφήν: Πολεμιστὴς ἀναβαίνει ἅρμα, οὗ κρατεῖ τὰς ἡνίας· παρὰ τοὺς ἵππους ἱσταμένη γυνή, πρὸς τὸν πολεμιστὴν ἀτενίζουσα, ὅστις φέρει ξίφος, πέτασον καὶ θώρακα ἢ ἀσπίδα ἐρριμμένον κατὰ περίεργον τρόπον ἐπὶ τῆς ράχεως καὶ πρὸ τοῦ ἅρματος ἕτερος ὁπλίτης μετὰ κράνους καὶ ἀσπίδος καὶ δόρατος χειρονομῶν οὕτως, ὥστε φαίνεται θέλων νὰ ἐμποδίσῃ τὴν πρόοδον τοῦ ἅρματος.

(Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 517-522, 524-539, 542-557).

66-80. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 66-80 ἀρχαῖα, ἅτινα περιεκλείοντο ἐν κιβωτίῳ κειμένῳ ἐν τοῖς ὑπογείοις τοῦ Μουσείου, φέροντι ἐπιγραφήν: *1874 ἐκ Θηβῶν* ἀρ. 486 ἀρ. Πρωτ. 8202:

66. Πήλινον εἰδώλιον ἀνδρὸς ἱσταμένου καὶ κρατοῦντος ἀλέκτορα (ὕψ. 0,29) ἐν τῇ ἀριστερᾷ χειρί· ὄπισθεν καὶ ἐπὶ τῶν ὤμων ἱμάτιον.

67. Εἰδώλιον γυναικεῖον (ὕψ. 0,20) ἱστάμενον καὶ φέρον πόλον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς· τὰς χεῖρας ἔχει καθειμένας παρὰ τὰ ἰσχία. Τέχνη ἀμελής.

68. Εἰδώλιον ἀνδρὸς (0,19) φέροντος χιτῶνα καὶ ἐπ' αὐτοῦ νεβρίδα· ἐν τῇ ἀριστερᾷ κρατεῖ κάνθαρον καὶ ἐν τῇ δεξιᾷ θύρσον. Τὸ πρόσωπον ἐφθαρμένον.

69. Δύο μικρὰ εἰδώλια γυναικεῖα (0,11). Τὸ μὲν ἕτερον ἔχει τὸ πρόσωπον διὰ καλύπτρας κεκαλυμμένον, τὸ δὲ ἄλλο φέρει στεφάνην ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ ἐνώτια.

70. Πηλίνη προτομὴ γυναικὸς γυμνῆς τὸ στῆθος· ἡ κόμη κατὰ τρόπον ρωμαϊκὸν διατεταγμένη (ὕψ. 0,12).

71. Ἀλέκτωρ πήλινος μετὰ χρωμάτων.

72. Κάνθαρος μέλας μικρός.

73. Δύο μικροὶ ἀρύβαλλοι.

74. Μικρὰ λήκυθος, ἐρυθρόμορφος. Πτερυγοφόρος γυνὴ πρὸ βωμοῦ.

75. Μικρὸς ἀμφορεὺς μετὰ κοσμημάτων στολιδοειδῶν.

76. Τρία ὑέλινα μικρὰ ἀγγεῖα.

77. Δύο μικρὰ καθήμενα γυναικεῖα εἰδώλια.

78. Μικρὸν εἰδώλιον (0,12) Σειληνοῦ ἔχοντος γυμνὰ τὰ ἔμπροσθεν τοῦ σώματος.

79. Εἰδώλιον (ὕψ. 0,11) Πανὸς ἀναπαυομένου ἐπὶ βράχου, ἐφ' οὗ δορά. Κρατεῖ ἐν τῇ ἀριστερᾷ κέρας.

80. Τρία μικρὰ εἰδώλια γυναικεῖα ἀμελοῦς ἐργασίας. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορ. 500-514).

81. Εἰδώλιον γυναικὸς φορούσης ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον (ὕψ. 0,30) περικαλύπτον τὸ ἄνω τοῦ σώματος ἅπαν, ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἔχει στεφάνην. Λίαν κομψὸν καὶ ἔντεχνον. Κατεσχέθη ἐν τῇ οἰκίᾳ Ἰωάν. Ἐρνέρη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 558).

82. Ἀγγεῖον, σχήματος ἀμφορέως, μετὰ μικροῦ ποδός, ἐκ πολλῶν τεμαχίων συγκεκολλημένον, ἐρυθρόμορφον. Ἡ εἰκὼν παριστᾷ γυναῖκα καθημένην, ἧς ἔμπροσθεν καὶ ὄπισθεν ἀνὰ μία ὑπηρέτρια μετὰ πυξίδος καὶ ταινίας. Τῆς ὅλης παραστάσεως ἡγεῖται Νίκη. Τέχνη λεπτή. Κατεσχέθη ἐν τῇ οἰκίᾳ τῆς χήρας Λουκοπούλου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 559).

83. Τρεῖς πήλιναι προτομαὶ γυναικεῖαι, συγκεκολλημέναι καὶ αἱ τρεῖς ἐκ πολλῶν τεμαχίων καὶ ἐλλιπεῖς. (Εὑρετ. Γενικῆς Ἐφορείας 560-562).

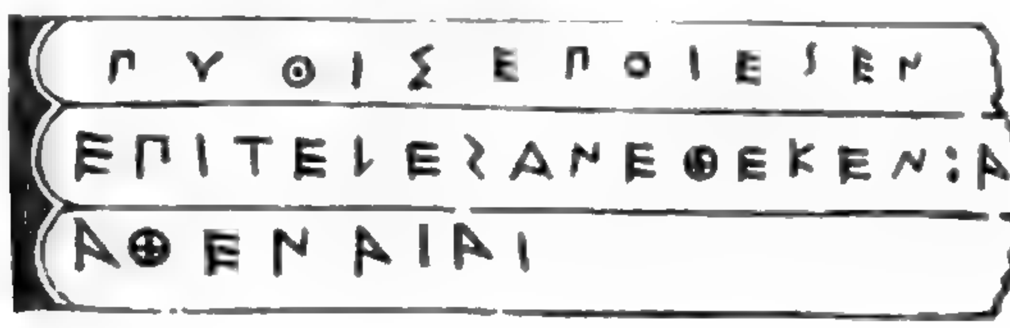
Β΄.

Ἀνασκαφαὶ καὶ εὑρήματα.

1) *Ἀνασκαφαὶ ἐν τῇ Ἀκροπόλει* (ἴδε σ. 54 ἀρ. 1 κτλ.).

Ἡ ἀνασκαφὴ βαίνει κατὰ μῆκος τοῦ Παρθενῶνος, ἐν τῷ χώρῳ τῷ μεταξὺ τῆς μεσημβρινῆς αὐτοῦ πλευρᾶς καὶ τοῦ μεσημβρινοῦ τείχους τῆς Ἀκροπόλεως. Ἡ ἐπίχωσις ἔχει ὡς καὶ ἐν τῷ χώρῳ τῷ μεταξὺ τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς τοῦ Παρθενῶνος, τῆς δυτικῆς πλευρᾶς τοῦ Μουσείου καὶ τοῦ μεσημβρινοῦ τείχους τῆς Ἀκροπόλεως. Τὸ *πώρινον στρῶμα* ἐκτείνεται καὶ ἐνταῦθα κατὰ μῆκος καὶ ἐγγύτατα τῷ κρηπιδώματι τοῦ Παρθενῶνος· ὡσαύτως ἐκτείνεται καὶ τὸ ἐκ κοινῶν λίθων *τεῖχος*, τὸ χρησιμεῦον ὡς ὑποστήριγμα τοῦ πωρίνου στρώματος καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῦ χωμάτων (ἴδ. σ. 30

ἀρ. 1). Μεταξὺ δὲ τοῦ τείχους τούτου καὶ τοῦ νοτίου τείχους τῆς Ἀκροπόλεως ἀπεκαλύφθη νῦν καὶ ἕτερον *τειχίον*, ὅπερ ἐχρησίμευεν ὡσαύτως πρὸς ὑποβάστασιν τῶν διὰ τὴν ἐπίχωσιν χωμάτων. Πλησίον τοῦ δευτέρου τούτου κοινοῦ τὴν κατασκευὴν τειχίου εὑρέθησαν *τεμάχια ἀγάλματος* ὧν τινα προσαρμόζουσι τῇ ἐν Mittheilungen (XI σ. 185) ὑπὸ Studniczka δημοσιευθείσῃ κεφαλῇ Ἀθηνᾶς· ἐντετειχισμένον δὲ ἐν αὐτῷ εὑρέθη τεμάχιον ῥαβδωτοῦ κίονος, ὅπερ ἐχρησίμευεν ὡς βάσις ἀγάλματος, ἐν ᾧ σώζεται ἡ ἑξῆς ἐν πανομοιοτύπῳ δημοσιευομένη *ἐπιγραφή*:



ἤτοι:

«Πύθις ἐποίεσεν. Ἐπιτέλης ἀνέθεκεν α[παρχὲν τᾷ] Ἀθεναίᾳ.» Ἐν τῷ δευτέρῳ στίχῳ τῶν γραμμάτων διατηρεῖται ἐρυθρὸς χρωματισμός.

Ἐν τῷ πωρίνῳ στρώματι ἐγένοντο εὑρήματα τῶν συνήθων. Τούτων μνημονευτέα α') τεμάχιον κάτω σώματος *Ἡρακλέους* μετὰ συμφυοῦς τεμαχίου *Τρίτωνος*· β') Κορμὸς *Ἀμαζόνος*, ὡς φαίνεται, ᾧ προσαρμόζει καὶ συγχρόνως εὑρεθεῖσα *κεφαλή*, μεγέθους ¹/₄ περίπου τοῦ φυσικοῦ, ἔχων στάσιν οἱονεὶ τοξότου. Φέρει βραχὺν χιτῶνα, μέχρι τοῦ ἄνω μέρους τῶν μηρῶν καταπίπτοντα καὶ στενῶς, ὥσπερ θώραξ, τῷ σώματι συγκεκολλημένον· ἐπὶ δὲ τοῦ χιτῶνος τούτου φέρει δορὰν ζώου ἀπὸ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου εἰς τὰ μέσα τῶν σκελῶν καταπίπτουσαν καὶ τὴν ὀσφὺν περιζωννύουσαν· ὁ μὲν χιτὼν εἶνε κεχρωματισμένος κυανῷ χρώματι, ἡ δὲ δορὰ ἐρυθρῷ· γ') *κεφαλὴ πωγωνοφόρος*, ἰσομεγέθης τῇ τῆς Ἀμαζόνος, ἐκ πώρου λίθου καὶ αὕτη. Ἐν τῷ αὐτῷ πωρίνῳ στρώματι ἐγένοντο καὶ χαλκᾶ εὑρήματα, οἷον *ἀγαλμάτιον* ἔχον στάσιν ἡνιοχοῦντος (ὕψ. 0,17) καλλίστης ἀρχαϊκῆς τέχνης, μικρὸς *Κένταυρος*, τοῦ ἀρχαιοτέρου τύπου, κρατῶν ἐν τῇ ἀριστερᾷ λαγωβόλον, καὶ πήλινα *εἰδώλια* τῶν συνήθων, ζωηρότατον διατηροῦντα τὸν χρωματισμόν.

Ἐν τῷ χώματι δὲ τῷ ὑπὸ τὸ πώρινον τοῦτο στρῶμα μέχρι

τῆς ἐπιφανείας τοῦ βράχου ἐλάχιστα καὶ μικροῦ λόγου ἄξια εὑρήματα ἐγένοντο. Ταῦτα εἶνε, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, μικρὰ τεμάχια *εἰδωλίων* καὶ *ἀγγείων*, ἐν οἷς καί τινα ἐρυθρόμορφα. Ἐν τοῖς τεμαχίοις τούτοις τῶν ἀγγείων ὑπάρχουσι καί τινα κοινότατον ἔχοντα τὸ περίγραμμα, τοιαῦτα δηλ. ἃ ἐκπλήσσεταί τις ἀληθῶς εὑρισκόμενος εἰς τὴν ἀνάγκην, ἕνεκα τοῦ τόπου καὶ τρόπου τῆς εὑρέσεως, νὰ παραδεχθῇ ὅτι προέρχονται ἐξ ἐποχῆς ἀρχαιοτέρας τῆς οἰκοδομῆς τοῦ κρηπιδώματος τοῦ Παρθενῶνος!

Πέραν δὲ τοῦ πωρίνου στρώματος, ἐν τῷ χώρῳ τῷ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ μεσημβρινοῦ τείχους τῆς Ἀκροπόλεως, εὑρέθη χαλκοῦν ἀγαλμάτιον *Ἀθηνᾶς* ἀκέφαλον καὶ ἄπουν (ὕψ. 0,16), ἕτερον *Ἀθηνᾶς Προμάχου* (ὕψ. 0,12) καὶ χαλκοῦν ἀγαλμάτιον *χοίρου* (μ. 0,14) κοῖλον τὰ ἔσω. Ἔτι εὑρέθη τεμάχιον βάσεως ἀγγείου, ἐν ᾧ ἐπιγραφή: *Νικοσθενες εποιεσεν*. Ἀξιόλογον δ' εὕρημα εἶνε ἕτερον τεμάχιον *μελανομόρφου ἀγγείου*. Ἐν τούτῳ εἰκονίζεται κρήνη ἐκρέουσα ἐξ ὑδρορρόης (λεοντοκεφαλῆς) ὕδωρ, παρ' ᾗ ἐπιγραφή: *Καλιροε*. Ὑπὸ τὴν κρήνην εἰκονίζεται κόρη ὑδρευομένη, ὑπεράνω τῆς ὁποίας ἐπιγραφή: *Επανθις*. Ὄπισθεν προσέρχεται ἑτέρα κόρη φέρουσα ὑδρίαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ὄπισθεν ταύτης ἐπιγραφή: *Γλυκε* . . . Ἕπεται ἑτέρα κόρη κατ' ἀντίθετον διεύθυνσιν βλέπουσα, παρ' ᾗ ἐπιγραφή: *Πο* . . . . . Σημειωτέον δὲ ὅτι ἡ παράστασις αὕτη εἶνε παρεμφερὴς τῇ ἐν τῷ γνωστῷ ἀγγείῳ ἐν Λούβρῳ τῷ ἐν Gerhard, Auserles. griech. Vas. IV πίν. 307.

Προχωρήσασα δὲ ἡ σκαφὴ καὶ ἐνταῦθα μέχρι τοῦ βράχου ἀπεκάλυψε λείψανα οἰκημάτων πελασγικῆς ἐποχῆς, οἷα καὶ τὰ ἐν σελ. 30, καὶ τέσσαρας μικροὺς *τάφους*, ὧν τὰ τοιχώματα καὶ τὸ κάλυμμα ἦσαν ἐκτισμένα ἄνευ συνδετικῆς τινος ὕλης ἐκ τοῦ αὐτοῦ κοινοῦ λίθου, ἐξ οὗ εἶνε κατεσκευασμένα καὶ τὰ κυκλώπεια τὴν κατασκευὴν τείχη τῆς Ἀκροπόλεως. Ἐν τοῖς τάφοις τούτοις εὑρέθησαν ὀστᾶ μικροῦ παιδίου, ἢ μᾶλλον βρέφους, καὶ τεμάχια ἀρχαιοτάτων ἀγγείων· εὑρέθη ἔτι ἓν ἀγγεῖον σῶον, μονόωτον, τοῦ μυκηναίου τρόπου.

Π. ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ

2) *Ἀνασκαφαὶ ἐν Τανάγρᾳ* (ἴδ. σ. 45 ἀρ. 2 κτλ.).

Ἐν ταῖς ἐν Τανάγρᾳ ὑπὸ τῆς Γεν. Ἐφορείας ἐνεργουμέναις ἀνασκαφαῖς ἀπεκαλύφθησαν πολλοὶ τάφοι, ὀλίγα ὅμως ἐγένοντο εὑρήματα ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ τοῦ παρελθόντος μηνός.

Περὶ τῶν ἐργασιῶν τούτων ἐπιστέλλει τῇ Ἐφορείᾳ ὁ Κορομάντσος τὰ ἑξῆς:

» Οἱ ἀνασκαφέντες ἓξ τάφοι κεῖνται πλησίον ἀλλήλων ἐν γραμμῇ· ἡ διεύθυνσις αὐτῶν ἀκολουθεῖ τὴν ἀπὸ ἄρκτου πρὸς μεσημβρίαν κλίσιν τοῦ ἐδάφους, λίαν κατακλινοῦς ὄντος, ἐκτὸς τοῦ κεκαυμένου, φερομένου ἀπὸ δυσμῶν πρὸς ἀνατολάς. Αἱ κεφαλαὶ τῶν πέντε νεκρῶν εἶνε τεθειμέναι εἰς τὸ κάτω, τὸ μεσημβρινὸν μέρος· ἡ δὲ ἐν ἅπασι τοῖς τάφοις διατήρησις ἀποδοτέα κατὰ πᾶσαν πιθανότητα εἰς τὴν τοῦ ἐρυθροχρόου χώματος ἰδιότητα. »

Ταῦτα ἐπιστέλλει τῇ Ἐφορείᾳ δι' ἀναφορᾶς ὑπὸ ἡμερομηνίαν 12 Μαΐου. Ἐν τῷ μεταξὺ αἱ ἀνασκαφαὶ διεκόπησαν δι' ἔλλειψιν ἐργατῶν, ἐπανελήφθησαν δὲ τῇ 23 Μαΐου.

Δι' ἑτέρων δ' ἀναφορῶν ἀπὸ 26 καὶ 28 Μαΐου ἐπιστέλλει τὰ ἑξῆς:

» Χθὲς (25 Μαΐου) ἐξεσκάφησαν ἓξ τάφοι, πλησίον ἀλλήλων κείμενοι. Ἐν τῷ ά. οὐδὲν εὑρέθη κτέρισμα, ἐλήφθησαν ὅμως δύο νεκρικαὶ στῆλαι ἐπικαλύπτουσαι τὸν τάφον, ἀμφότεραι λίθου μέλανος, ἡ μὲν (ὕψ. 0,66 πλ. 0,28 πχ. 0,13) ἔχει: ***Δαμαρε[τα]***, ἡ δὲ (ὕψ. 0,50 πλ. 0,26) ***Ευμαρεττα***. Ἐν τῷ β'. εὑρέθησαν, ἔσω τῆς θήκης, δύο ὅμοια ἀγαλμάτια (ὕψ. 0,32) τὸ μὲν σῶον ἀλλὰ διεφθαρμένην ἔχον τὴν ἀπὸ τοῦ θώρακος μέχρι τῶν ποδῶν ἐπιφάνειαν, τὸ δὲ ἐξ ὀκτὼ τεμαχίων ἀποτελούμενον. Εἰκονίζουσι δὲ νεανίας γυμνούς, ἱσταμένους ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ποδὸς καὶ τὸν ἀριστερὸν ἔχοντας ἐν ἀναπαύσει, φέροντας ἐπὶ τῶν ὤμων εἰς τὰ πλάγια κατερχομένην χλαμύδα, ἧς τὴν ἑτέραν ἄκραν ἀνέχουσι διὰ τῆς δεξιᾶς χειρός, καὶ κρατοῦντας διὰ τῆς ἀριστερᾶς παρὰ τὸ στῆθος πιθανῶς ἀλεκτρυόνα. Ἐν τῷ γ'. οὐδὲν ἄλλο ἐλήφθη ἐκτὸς νεκρικῆς στήλης, τετειχισμένης οὔσης, λίθου μέλανος (ὕψ. 0,55, πλ. 0,26, πχ. 0,08), ἐχούσης ὑπὸ τὸ ἀετωμάτιον «ΚΑΛΙΟΥΚΙΟΝ. . Ἐν τῷ δ'. εὑρέθη ἀγαλμάτιον (ὕψ. 0,20) ἐπὶ στρογγύλης βά-

σεως ἱστάμενόν, κολοβὸν κατὰ τὴν βάσιν. Παριστᾷ πενθοῦσαν, ὡς φαίνεται, γυναῖκα ἔχουσαν ὕπερθεν τοῦ μετώπου εἰς τριγωνικὸν κόρυμβον διατεταγμένην τὴν κόμην, καὶ τὸν πέπλον καλύπτοντα, πλὴν τοῦ προσώπου, ἅπασαν τὴν κεφαλήν. Ἐν τῷ έ. εὑρέθη ἐπὶ τοῦ καλύμματος κάνθαρος ὑπερύθρου χρώματος ἐκ τριῶν τεμαχίων ἀποτελούμενος, ἕτεροι τρεῖς μικροί, καὶ δύο ἀβαθεῖς κύλικες μὲ ζώνας διὰ χρωμάτων. Ἐντὸς δὲ τῆς θήκης εὑρέθη ἀγαλμάτιον (ὕψ. 0,12), ὃ παριστᾷ γυναῖκα ἱσταμένην, ἔχουσαν περιφερῆ κεφαλόδεσμον, τὰς χεῖρας ἐν γωνίᾳ ὀρθῇ πρὸς τὸ στῆθος, ἀνεχούσας οὕτω τὸ περιβάλλον τὸ σῶμα ἱμάτιον ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε μένει γυμνὸν τὸ ἀπὸ τῆς κάτω κοιλίας πρόσθιον μέρος τοῦ σώματος. Ἐν τῷ ς' οὐδὲν εὑρέθη, ἀλλ' ὁ τάφος οὗτος εἶνε ἄξιος μνείας διὰ τὴν ἰδιόρρυθμον κατασκευήν του καὶ τὴν ἐν αὐτῷ τοῦ νεκροῦ ταφήν. Σχηματίζεται ἐκ δύο μόνον κυρτῶν τὰ ἄνω κεραμίδων (ὕψ. 1 μέτρου καὶ πλ. 0,60) ἱσταμένων ἀντιθέτως ἐν ἀποστάσει 0,60. Ὀλίγον δὲ συγκλίνουσαι αὗται ἑνοῦνται ἄνω καὶ σχηματίζουσι στοάν· τὰς δὲ ἄλλας δύο πλευρὰς σχηματίζει λελαξευμένος βράχος. Αἱ κεραμίδες μετὰ τοῦ βράχου περικλείουσι χῶρον τετράγωνον, οὗ ἡ μὲν πλευρὰ 0,60, τὸ δὲ ὕψος 0,75. Ἐκ δὲ τῶν ἐν αὐτῷ περισωθέντων σαθρῶν ὀστέων κρανίου, ὠλένης, μηρῶν καὶ κνήμης ἐξάγεται ὅτι ὁ νεκρὸς ἐτάφη καθήμενος.

» Σήμερον δὲ (28 Μαΐου) ἀπεκαλύφθησαν ἑπτὰ τάφοι, ἓξ μεγάλοι καὶ εἷς μικρὸς βρέφους, ἐξ οὗ ἐλήφθησαν χαλκῆ ραφὶς (μήκ. 0,09), μικρὸν ληκύθιον ἔχον κλάδον κισσοῦ, μικρὸν προσωπεῖον, ἓξ κάνθαροι μικροὶ καὶ δίωτον μέλαν ἀγγεῖον κοσμούμενον ὑπὸ ἐγκεχαραγμένων εὐθειῶν γραμμῶν. Πάντες οἱ μεγάλοι τάφοι εἶχον βάθος 2,70, μῆκος 2,10, πλ. 0,65, ἦσαν κεραμιδοσκεπεῖς καὶ κενοὶ κτερισμάτων. Ἄξιον δὲ παρατηρήσεως εἶνε ὅτι εἰς ὅλους τούτους τοὺς τάφους εὑρέθη ἀνὰ μία χαλκῆ ραφὶς μήκους 0,09. Ἡ δὲ ἐν τοῖς τάφοις διατήρησις σαθρῶν ὀστέων παρετηρήθη καὶ εἰς τοὺς σημερινοὺς ἓξ μεγάλους τάφους καὶ μάλιστα ἔκ τινος τούτων ἐλήφθη κρανίον σῶον, ἡ κάτω σιαγὼν μὲ πλήρεις τοὺς ὀδόντας καὶ μηρικὸν ὀστοῦν μήκ. 0,43. Ἐλήφθησαν δὲ προσέτι δύο κομμάτια κεραμίδων ἀνήκοντα εἰς δύο τάφους, ἔχοντα τὸ μὲν ΦΙΛΟ τὸ δὲ ΤΟΡΗΤΟΣ. »

3) *Ἀνασκαφαὶ ἐν Μαντινείᾳ* (ἴδ. σ. 62 ἀρ. 3).

Αἱ ἕνεκα τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα διακοπεῖσαι ἀνασκαφαὶ τῆς Γαλλικῆς Σχολῆς ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Μαντινείᾳ (σ. 62 ἀρ. 3) ἐπανελήφθησαν τῇ 2 Μαΐου. Ἀπεκαλύφθη δὲ ἐν αὐταῖς, κατ' ἀναφορὰν τοῦ ἐφόρου Π. Καστωμένου, μέγα ἡμικυκλικὸν οἰκοδόμημα ἔχον διάμετρον 38 μέτρων, οὗ οἱ τοῖχοι σώζονται εἰς ὕψος ἑνὸς περίπου μέτρου. Τοῦτο τὸ οἰκοδόμημα καλεῖται ἔν τινι κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος εὑρεθείσῃ ἐπιγραφῇ « *Κύκλος ὁ πρὸς τὸ γυμνάσιον.* » Ἔμπροσθεν καὶ κατὰ μῆκος τοῦ οἰκοδομήματος τούτου ἀπεκαλύφθησαν μεγάλαι διπλαῖ στοαί, αἵτινες, ὡς φαίνεται, εἶνε μέρος τοῦ Γυμνασίου. Εὑρέθησαν δὲ 83 *εἰσιτήρια* δῆθεν θεάτρου (ὡς ἐπεκλήθησαν καὶ ἄλλα τινὰ εὑρεθέντα κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος), ἤτοι ψῆφοι ἐξ ὀπτῆς γῆς, ἐφ' ἑκάστης τῶν ὁποίων εἶνε ἀναγεγραμμένον κύριον ὄνομα οἷον *Ἀριστόνικος Δαμοτέλεος* κτλ. *ἐπιγραφαί* τινες ἀναθηματικαί, προξενικὸν *ψήφισμα* τῶν Ἀντιγονέων πρὸς τιμὴν Ἀφροδισίου Κυδίμου τοῦ Ἀργείου, ἐν ᾧ ἀναγράφονται πρὸς τῇ βουλῇ καὶ *Σύνεδροι,* καὶ μαρμαρίνη γυναικεία *κεφαλὴ* φυσικοῦ μεγέθους, τέχνης ρωμαϊκῶν χρόνων.

4) *Ἀνασκαφαὶ ἐν τῷ ἐνταῦθα Ὀλυμπιείῳ.*

Ἐξακολουθοῦσιν αἱ ὑπὸ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας γινόμεναι ἀνασκαφαὶ ἐν τῷ ἐνταῦθα Ὀλυμπιείῳ. Ἐκεῖ δὲ πλησίον, ἐν τῇ ἰσοπεδουμένῃ δημοσίᾳ ὁδῷ μεταξὺ τοῦ περιβόλου τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ μεγάρου τῶν Ὀλυμπίων, ἐν ᾗ εὑρέθησαν τὰ ἐν σ. 73 ἀρ. 1-3 ἀγάλματα, ἐγένοντο καὶ ὑπὸ τῆς Γεν. Ἐφορείας σκαφικαὶ ἐργασίαι, ὧν ἀποτέλεσμα ἦτο ἡ εὕρεσις τοῦ θώρακος τῆς ἐν σελ. 73 ἀρ. 2 προτομῆς.

5) *Εὕρεσις ἐπιγραφῶν ἐν τῇ Ἀκροπόλει.*

Κατεδαφιζομένων τῶν ἐκτὸς τῆς Ἀκροπόλεως ἀπέναντι τῶν Προπυλαίων μεσαιωνικῶν καὶ νεωτέρων τειχισμάτων (ἴδ. κατω-

τέρω σ. 92 ἀρ. 2) εὑρέθησαν ἐντετειχισμέναι αἱ ἑξῆς κατὰ τὴν τοῦ Λόλλιγκ ἔκθεσιν ἐπιγραφαί:

» Ἐν τῷ κατὰ τὴν βορειοδυτικὴν γωνίαν τῆς Ἀκροπόλεως προμαχεῶνι (ἴδ. σ. 68 ἀρ. 3) εὑρέθησαν:

1. Δύο τεμάχια ἐκ πεντ. μαρμ., πιθανῶς τῆς αὐτῆς ἐπιγραφῆς. Τοῦ μείζονος τεμαχίου (I) τὰ τέσσαρα ἄκρα καὶ ἡ ὄπισθεν ἐπιφάνεια ἀπεκρούσθησαν· ἔχει δὲ τὸ σωζόμενον ὕψ. 0,62, μῆκος 0,65, πάχ. 0,12 μ., τοῦ μικροτέρου τεμαχίου (II) μόνον τοῦ ἀριστεροῦ ἄκρου σώζεται ὀλίγον, ἔχει δὲ νῦν ὕψ. 0,35, μῆκ. 0,27, πάχ. 0,08 μ. Ἐπὶ τῆς μείζονος πλακὸς εὑρίσκονται τεμάχια τριῶν σειρῶν, ὧν τὴν μὲν ἀριστερὰν σημειῶ διὰ τοῦ στοιχείου Α', τὴν δὲ μέσην διὰ Β', τὴν δὲ δεξιὰν διὰ Γ'. Τὸ κείμενον ἀμφοτέρων πραγματεύεται περὶ τῆς οἰκοδομήσεως τοῦ Ἐρεχθείου, ἐν δὲ τῇ μείζονι ἐπιγραφῇ (I Β') ἀναγράφονται τὸ πρῶτον κεχωρισμένως καὶ λεπτομερῶς οἱ δύο αἰετοί, διακρίνεται δὲ ὁ πρὸς δυσμὰς διὰ τῶν λέξεων α ὁ πρὸς τοῦ Πανδροσείου αἰετός,» ὅπερ πασιφανῶς ἀνταποκρίνεται τῷ χωρίῳ τοῦ Παυσανίου I, 17, 3: Τῷ ναῷ δὲ τῆς Ἀθηνᾶς Πανδρόσου ναὸς συνεχής ἐστι.

» Κατὰ τὴν ἐν τῷ κειμένῳ τῆς ἐπιγραφῆς I Β' στ. 4 κ. 5 προταθεῖσαν συμπλήρωσιν ἀνεγράφη ἐν ἔτει 407 π. Χ.

I Α'

τ]οι [π]ρος [τε-
ο   πο]δα πλατο-
ς   κατα]σταθεντ-
Φανοκλ]ει ⋮ εγ Κοι ⋮ οι-
κ   ο]ς τριπον
| Αμεινι
αδει εν Κοιλει οικ . . . . . γο;]νιαια τον
μεκος   π]λατος τε-
τραποδ. . . . . . Φανοκλε]ι ⋮ εγ Κοι οι-
κ   μεκος   κ]αι εμιπ-
οδιον πλατος . . . . και εμι]ποδιο
ν

I Β'

αν
α]υτον
...... πρυτανευ[οσες . . . .
λεμματ]α παρα ταμ[ιον τες θεο Καλλιο Α-
γρυλεθεν;] και χσυναρχ[οντον
ν α c. κεφαλαι[ο]ν λεμ[ματον
νας αναλομ[α]τα εργ[α]σ[ιας
επι τομ προ[ς] εο [αι]ε[τ]ον κ[ορυφαιο
και αντιθεμα[το]ς μεκ[ο]ς πεν[τεπο-
δο]ν πλατος τρ[ιπο;]δ[ον] και Ηε[μιποδι-
ον] παχος ποδιαιο[ν το] ελλ[οι]π[ο] εργο Α[χσι-
ο]πειθει εμ Μελ[ι]τει ⁝ οι[κο] ⁝ ενος και α[ν
τ]ιθεματος ⁝ Δ Δ [⁝ τ]ο[ν] πρ[ος] τοι κορυ[φα-
ι]οι και αντιθεματον με[κ]ος επταπο[δ-
ο]ν πλατος τριπ[ο]δον πα[χο]ς ποδιαιον τ-
ο ελλοιπο εργο Α[χσι]οπειθει ⁝ εμ Μελιτει ο-
ικ ⁝ ενος και αντιθεματος ⁝ ΔΠ ⁝ Φανοκλε-
ι εγ Κοιλει ⁝ οικ ⁝ Ηενος ⁝ Δ Π ⊢ [⊢] ⁝ Κεφισοδοροι
εΣκαμβονι ⁝ οικ ⁝ αντιθεματος τουτοι
Δ ⁝ κερκιδιαιοιν κ[αι] αντιθεματον μεκο-
ς πεντεποδον π[λα]τος τριεμιποδιον
παχος ποδιαιο[ν Λυ]σιαι Αλκιππο Κεφισ
Ηενος και αντι[θεμ]ατος ⁝ Δ ⁝ Ευδικοι Αγ[ρ
υλε οικ ⁝ Ηενος κ[αι α]ντιθεματος Π ⊢ ⊢ ⊢
λιθον αριθμος ⁝ [. ⁝ αν]τιθεματα ⁝ Π ⁝ εργασ-
ιας το προς εο α[ιετο] αργυριο κεφ[α]λαιον
ΡΔΔΠ⊢⊢⊢⊢ ⁝ επι το[μ πρ]ος το Πανδροσειο
αιετον κορυφα[ιο μ]εκος και πλατος
τετραποδα πα[χος τ]ριεμιποδιον ⁝ εκπ-
οεσαντι Αμει[νιαδε]ι εγΚοιλει ⁝ οικο ⁝ Ηε-
νος ⁝ ΔΔΔΔ το υ[πο τ]οι κορυφαι[οι] και α-
ντιθεματος μ[εκος] επταποδον πλατ-
ος τ]ριποδον π[αχος] ποδιαιον εκποιεσ-
αντι [Ερ]μαγ(οραι) Αθ[μ] ⁝ . ⊢] ⁝ υπεταιο ⁝ ενος κα-
ι αντιθεμα]το[ς ⁝] Δ [Π ⁝] κερκιδιαιο και αν-
τιθεματος] με[κ]ο[ς] πεντεποδος πλα-
τος τριεμιπο]δ[ιο] π[α]χος ποδιαιο εκπο-
ιεσαντι Λυσα]νια[ι ⁝ ε]ν Κυδαθε ⁝ οικ ⁝ Ηεν-
ος και αντιθε]ματ[ο]ς ⁝ Π ⊢ ⊢ ⊢ ⁝ λιθον αρι-
θμος ⁝ . ⁝ αντιθε]μα[τα ⁝ .] ⁝ εργασιας το
προς το Πανδροσειο αι]ετο αργ[υρ]ιο κ-
εφαλαιον . . . . κατα . . . .
. . . . προς το βομο τ]ες Δι[ονες. . . .
οναιπ

I Γ'

δ
τ
κ
ν
δ
τ
σ
Η ⁝
ν
.
α
π]λ
σαν[τι . οχ . . . . . . τας . . . .
εμο . . . . α]ποχσυσ[αντι
ο]π[αιο]ν [κ]αι τα καλ[υμματα εχσεργασμένοι
κα]τ[ο κα]ι ανο παντα τα υ[π. . . . .
[το;]ς σφεκισκος διΗα[πρισαντι . . . . . κ-
υμ]ατιο ε[πι]κολλεσαντι κ[αι εχσομαλισα-
ντι Ηεκατερομ πεντ[ε δραχμον ⁝ Δ ⁝ ; . . . .
ες Μανις εχσεποιεσ[ε . . . . αργυρ-
ιο κεφαλαιον ⁝ ΗΔΔ⊦ . . . .
υπεταιον εργαζε[το . . . .
ιαι Δρομονο[ς . . . .
. . α]ποχσ[υσαντι . . . .

II

πλ[ατος
ι μεκος
πα[χ]ος ποδ[ι
παλ]αστο το λιθο . .
⊦⊦⊦⊦. . Φαλακ[ροι
Παιανιει . . . .]ς αργυρ[ι]ο και επ[ο.
νιον(;) κεφαλαιον . . .] ΗΗΗΔΔΔΓ⊦IIII ⁝ λι[θον
αριθμος . . . . αντιθ[εμ]ατα[Γ;] ⁝
εργασιας . . . . Αι]γιναι[ο λιθο · II]
. . . . πρις]ταις καθε[μερ]αν ε[ργα
ζομενοις αν]δρο[ι]ν δυοιν [⁝ Ηε]κατε[ροι
δραχμες Ηε]μερον ⁝ ΔII ⁝ Ραιδιοι ⁝ εγΚ[ολλ ⁝
οι ⁝ και συνεργοι;] ⁝ ΔΔ⊦⊦⊦⊦ ⁝ χσυλα δια[πρι-
σαντι κορ;]μος οκτοποδας ⁝ Δ I I I I ⁝ το[μας
𐅄 Δ Δ Γ] I I I ⁝ δυοιν οβολοιν τε[ν] το[μεν]
Ηεκαστε]ν ⁝ Ραιδιοι εγ Κολλυτ ⁝ οι Δ Δ Γ ⊦
. . . .] I διαπρισαντι χσυλον μεκος
εννε]α και εικοσιποδον τομας ⁝ Γ ⁝ τ[εν
τομεν] Ηεκαστεν ⁝ ⊦ ⁝ Ραιδιοι ⁝ εν Κολλ ⁝ οι πε-
ντε] οχετος πρισαντι χσυλον ⁝ Ραιδιο
ι ⁝]εγ Κολλυ ⁝ οι ⁝ ⊦II [⁝] τεκτοσιν καθεμεραν
οχετον εκποε[σ]αντι και Ηυποθεντι Ηε-
μερον ⁝ ΓIIII ⁝ Κροισοι Φιλοκλεος ⁝ Γ⊦⊦⊦⊦[κ-
ανονας αναχσεσαντι και εργα[ζ]ομ-
ενοι κατεμεραν Ηεμερον ⁝ Δ ⁝ Γ[ερυι . . .
καθεμεραν κανονα διαρρ[υθμισαντι
δυοιν Ηεμεραιν ⁝ Μικιονι [εμ Με ⁝ οι . . . . . .
αργυριο κε]φαλαιον 𐅄 Δ . . . .
σσε]π;

» Ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ἄκρου τοῦ μείζονος τεμαχίου (Ι) ἐξετυπώθησαν ἐν τῷ πρὸς συναρμογὴν τῶν λίθων μεταχειρισθέντι ἀσβέστῳ στοιχεῖά τινα τρίτου τεμαχίου, ἅπερ, ὡς φαίνεται, ἀνήκουσι τῷ αὐτῷ λίθῳ, διακρίνεται δὲ τὸ ἑξῆς:

ιθι
Κλυ;]τοστρ[ατοι
εσαν[τι
και α[ντι;
ς ⁝ ΙΙΙ ⁝ Αν
οπα[ιον

2. » Τεμάχιον βάσεως ἐκ πεντ. μαρμ., μήκ. 0,30, ὕψ. 0,09μ. Ἐν τῇ ἄνω ἐπιφανείᾳ σώζεται μέρος τοῦ περιφεροῦς κοιλώματος, ἐν ᾧ ἵστατο τὸ ἀνάθημα. Προσαρμόζεται ἀκριβῶς πρὸς τὴν ἐπιγραφὴν C. I. A. I 382, μεθ' ἧς ἀποτελεῖ τὸ ἑξῆς ἐπίγραμμα:

–⏑⏑ –⏑⏑ ος Αθεναιαι τοδ απαρχεν
εστεσεν δεκα]τεν παιδι Διος μεγαλο

» Ἐν τοῖς τειχίσμασι δὲ τοῖς περιβάλλουσι τοὺς ἑκατέρωθεν τῆς πύλης τοῦ Beulé ἀρχαίους πύργους, εὑρέθησαν ἐντετειχισμέναι ἐν τῷ πρὸς νότον:

3. » Τεμάχιον βάσεως ἐκ πεντ. μαρμ., μήκ. 0,50, πλ. 0,30, ὕψ. 0,18 μ.

Η βουλη κα[ι ο δημος
Ποπλιον Σ[. . . . . .
Ποπλιου [υιον αρετης ενεκα

4. » Τεμάχιον πλακὸς ἐκ πεντ. μαρμ., μήκ. 0,29, πλ. 0,24, πάχ. 0,09. Σώζεται τὸ δεξιὸν ἄκρον.

ηι και στ[ρα
ν του πατρο[;
ι πρεσβευτην [π
. . . . . εξ Αθηναι;]ων απαντων οστις
απαγγελει προς Ι]ατροκλεα την ευνο-
ιαν ην ο δημος εχ]ει προς αυτον και οσ-
α . . . .]ι των χρηματων υπολ-
. . . . .ε]πιμεληθηναι Ιατρο-
κλει τωι πρεσβε;]υτηι οπως αν σωθηι δ-
ουναι δε τωι πεμφ]θεντι πρεσβευτηι ε-
φοδια τον ταμι]αν του δημου ΔΔ δραχμ-
ας . . . εις δε τη]ν στηλην ΔΔ ετερας τω-
ι γραμματει τω]ι κατα πρυτανειαν εκ
των κατα ψηφισ]ματ(α) αναλισκομενων τ-
ωι δημωι καλεσ]αι δε τον ηκοντα παρα
του βασιλεως; επ]ι ξενια εις το πρυτα-
νειον εις αυριο]ν επιμεληθηναι δε Α
. . . . τον στρατ]ηγον της κομιδης
οπως αν πορευθησωνται ω]ς ασφαλεσ[τ
ατα . . . . ει . . .

» Ἐν τῇ δυτικῇ πλευρᾷ τοῦ πρὸς Β τῆς πύλης ἱσταμένου πύργου ἀνευρέθη ἀντιστρόφως ἐντετειχισμένη

5. » Βάσις ἐκ πεντ. μαρμ., μήκ. 0,98, ὕψ. 0,40 πάχ. 0,75μ. Ἡ ἐπιγραφή, ἥτις ἀνήκει εἰς τὸν 5ον αἰῶνα π. Χ., γέγραπται στοιχηδόν, οἱ δὲ ἐν αὐτῇ ἀναγεγραμμένοι ἦσαν, ὡς φαίνεται, μέλη τοῦ αὐτοῦ γένους. Μνείας ἄξιόν ἐστιν ὅτι διὰ ταύτης τῆς ἀναγραφῆς ἐπιβεβαιοῦται ἡ τοποθέτησις τοῦ δήμου Ἰκαρίας πλησίον τοῦ Μαραθῶνος.

Αι (ἢ αυ)
και οι παιδες και παιδες παιδ[ων
Καλλιμαχος ⁝ Αυτοφιλου ⁝ Φλυευς
Αυτοκλης ⁝ Αυτοφιλου ⁝ Φλυευς
Αυτοφιλος ⁝ Αὐτοφιλου Φλυευς
Κομων ⁝ Ευκλεους ⁝ Αφιδναιος
Πυθοκλης ⁝ Πυθοκλέους ⁝ Μαραθωνιος
Ολυμπιχος ⁝ Λυσιμαχο ⁝ Ικαριευς
ανεθησαν τηι Αθηναι

» Καταδαφιζομένου δὲ τοῦ μεσαιωνικοῦ τοίχου τοῦ μεταξὺ τῆς θολωτῆς τουρκικῆς εἰσόδου καὶ τοῦ Ὠδείου ἀνευρέθη

6. » Τεμάχιον κιονίσκου ἐξ ὑμηττ. μαρμ., φέρον τὴν ἐπιτύμβιον ἐπιγραφὴν

Ζωπ[υρ]ος
Μητροδωρου

7. Ὅμοιον.

. . . νικη
Αγ]αθ(α)ρχους
Σημα]χιδου

» Ἐν τῇ Ἀκροπόλει δέ, τοποθετουμένων καταλλήλως τῶν ἐν αὐτῇ τῇδε κακεῖσε κειμένων λίθων διεκρίθησαν αἱ ἑξῆς ἀνέκδοτοι ἐπιγραφαί:

8. Τρία τεμάχια περιρραντηρίου ἐκ πεντ. μαρμ.

Πολυκρ;]ιτε μάνεθεκεν απα[ρχε]ν τάθ[εναι]αι

9. Κιονίσκος ἐκ λευκ. μαρμ., μήκ. 1,20 μ. οὗ ἡ ἐπιφάνεια λίαν ἀποτέτριπται· ἀνευρέθη παρὰ τῷ Ἐρεχθείῳ πλησίον τοῦ βορείου τείχους τῆς Ἀκροπόλεως· τῆς ἐπιγραφῆς σώζονται μόνον

τὰ τέλη τῶν τριῶν στίχων, συμπληροῦται δὲ ἀσφαλέστατα παραβαλλομένης τῆς ἐν τῷ C. I. A. IV^2 ὑπ' ἀρ. 373[103] ἐπιγραφῆς ὡς ἕπεται·

Φιλ]ο[ν] Ηον-
πορίο]νος
εποιε]σεν

δηλ. «Φίλων Ηὸ Ἐνπορίωνος ἐποίησεν.»

Γ'.

Ἐργασίαι καὶ Μουσεῖα.

1) *Μουσεῖα Ἀκροπόλεως.*

Ἐξακολουθοῦσιν αἱ ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Ἀκροπόλεως ἐργασίαι πρὸς τοποθέτησιν καὶ κατάταξιν τῶν ἀγαλμάτων καὶ λοιπῶν εὑρημάτων. Ἡ οἰκοδομὴ τοῦ δευτέρου Μουσείου (σ. 21 ἀρ. 2) ἐπερατώθη.

2) *Κατεδάφισις τῶν παρὰ τὰ Προπύλαια μεσαιωνικῶν καὶ νεωτέρων τειχῶν.*

Ἐξακολουθεῖ ἡ καταδάφισις τοῦ κατὰ τὴν βορειοδυτικὴν γωνίαν τοῦ βράχου τῆς Ἀκροπόλεως προμαχῶνος (σ. 68 ἀρ. 3). Ἤρξατο δὲ ἡ κατεδάφισις τοῦ τείχους τοῦ ἑνοῦντος τὸ Ὠδεῖον τοῦ Ἡρώδου μετὰ τῆς τουρκικῆς κατὰ τὴν νοτιοδυτικὴν γωνίαν τοῦ βράχου τῆς Ἀκροπόλεως καμάρας, καὶ τῶν τειχισμάτων τῶν περιβαλλόντων τοὺς ἑκατέρωθεν τῆς θύρας τοῦ Beulé ἀρχαίους πύργους.

Ἡ κατεδάφισις αὕτη γίνεται συμφώνως πρὸς τὰς εὐχὰς ἁπάντων ἀνεξαιρέτως τῶν φίλων τῆς ἀρχαιότητος, συμφώνως πρὸς τὰς

ἀνέκαθεν, ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τοῦ Ross καὶ τῶν λοιπῶν γενικῶν ἐφόρων καὶ ὑπὸ τῆς ἀρχαιολογικῆς ἑταιρίας γενομένας κατὰ διαφόρους ἐποχὰς ἐργασίας, συμφώνως πρὸς τὴν ἐν ἔτει 1884 ἐξενεχθεῖσαν γνώμην τῶν ἐπίτηδες προσκληθέντων καὶ ἀπὸ κοινοῦ συσκεψαμένων διευθυντῶν τῶν ἐνταῦθα ἀρχαιολογικῶν σχολῶν, ἤτοι τοῦ τῆς Γερμανικῆς, τοῦ τῆς Γαλλικῆς καὶ τοῦ τῆς Ἀμερικανικῆς, τοῦ γραμματέως τῆς ἀρχαιολογικῆς ἑταιρίας καὶ τοῦ τότε γενικοῦ ἐφόρου, συμφώνως τέλος πρὸς τὴν γνώμην τοῦ κ. Δαΐρφελδ καὶ καθ' ὃν οὗτος ὑπέδειξε τρόπον ἐν κοινῷ κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα γενομένῳ συμβουλίῳ αὐτοῦ, τοῦ γενικοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ ἀρχιτέκτονος Καβερῶ. Κατὰ τὴν γνώμην δὲ τοῦ Δαΐρφελδ ἀπεφασίσθη καὶ ἡ ἐπισκευὴ καὶ μερικὴ συμπλήρωσις τῶν ἑκατέρωθεν τῆς πύλης τοῦ Beulé ἀρχαίων πύργων.

Ἡ ἐπιστασία τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἐργασιῶν τούτων ἀνετέθη ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου, κατὰ πρότασιν τοῦ γενικοῦ ἐφόρου, εἰς τὸν ἀρχιτέκτονα Καβερῶ.

Ἐν τῇ καταδαφίσει ταύτῃ εὑρέθησαν ἐντετειχισμέναι αἱ ἐν σελ. 87 ἀρ. 1-6 ἐπιγραφαί, ὧν ἡ ὑπ' ἀριθ. 1 τακτέα ἐν ταῖς σπουδαιοτάταις τῶν ἐν τῇ Ἀκροπόλει εὑρεθεισῶν ἐπιγραφῶν, ὡς διδάσκουσα ἡμᾶς πολλὰ καὶ σπουδαῖα περὶ τῆς διαθέσεως τῶν διαφόρων τμημάτων τοῦ Ἐρεχθείου καὶ ἱκανῶς συμβάλλουσα πρὸς λύσιν τῶν τελευταίων, μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ ὑπὸ τῶν Περσῶν καέντος ἀρχαίου ναοῦ, ἀναφυέντων τοπογραφικῶν ζητημάτων περὶ τῶν ἐν τῇ Ἀκροπόλει μνημείων.

3) *Ἐργασίαι ἐν τῷ Ἐπιγραφικῷ Μουσείῳ.*

Ἐν ταῖς ὑπὸ τοῦ Λόλλιγκ γινομέναις ἐργασίαις ἐν τῇ Ἐπιγραφικῇ Συλλογῇ τοῦ Ἐθν. Μουσείου πρὸς σύνταξιν τοῦ καταλόγου τῶν ἐπιγραφῶν συνηρμολογήθησαν, κατὰ τὴν πρὸς τὴν Γενικὴν Ἐφορείαν ἔκθεσιν αὐτοῦ, αἱ ἑξῆς ἐπιγραφαί :

1. » Ἡ ἐν τῷ C. I. A. IV 2 ὑπ' ἀρ. 373 [208] ἐπιγραφὴ ἀνήκει εἰς τὸν αὐτὸν λίθον μετὰ τεσσάρων ἄλλων τεμαχίων, ἃ σημειοῦνται ἐν τῷ παρεπομένῳ πανομοιοτύπῳ διὰ τῶν στοιχείων α - δ. Ἀνευρέθησαν δὲ καὶ τὰ τέσσαρα νέα τεμάχια πλησίον τοῦ

βορείου τείχους τῆς Ἀκροπόλεως, τὰ μὲν α καὶ β ἐν ἔτει 1886, τὰ δὲ γ καὶ δ ἐν ἔτει 1887.



Σο[Hσι;]θεα τοδ' αγα[λμάνεθ]εκε Μελανθυρο[ς Hυιος
ευχσαμενος δε[κατ]εν παιδι Διος μHεγαλο

2. » Τὸ Η ἐν τῇ λέξει « μΗεγάλο » ἀπαντᾶται καὶ ἐν τῇ ἑξῆς ἐπιγραφῇ, ἣν συνέθεσα ἐκ τῶν C. I. A. IV 2, 373 [28] καὶ 373 [36].

Ὁ δεῖνα α]νε[θεκ]ε
. . . . α]πα[ρχ]ε[ν
. . . . κο[ρ]ει
Διος μΗε)γαλο

Σώζεται γὰρ ἐν τῷ τελευταίῳ στίχῳ πρὸ τοῦ Ε κάθετος γραμμή, ἥτις ἀναμφιβόλως ἀνῆκεν εἰς Η.

3. Ἡ ἐν τῷ C. I. A. IV 2 σελ. 79 ὑπ' ἀρ. 362 ἐπιγραφή, ἧς πανομοιότυπον ἐδημοσιεύθη παρὰ τοῦ Studniczka ἐν τῷ Iahrb. d. arch. Inst. II (1887) σ. 144, ἀνήκει εἰς τὸν αὐτὸν λίθον μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς C. I. A. I 354, ὡς ἀποδεικνύουσι καὶ ὁ σχηματισμὸς καὶ τὸ μέγεθος τῶν στοιχείων ἀμφοτέρων ἐπιγραφῶν, καὶ τῆς ἄνω καὶ τῆς ἔμπροσθεν ἐπιφανείας, ἐπίσης δὲ τὰ διαστήματα τῶν στίχων ἐκ τοῦ ἄνω ἄκρου τῆς ἔμπροσθεν ἐπιφανείας τοῦ λίθου. Ἡ συναρμολόγησις πείθει ἡμᾶς ὅτι ὁ Εὐφρόνιος ἀνέθηκε τὸ ἐν λόγῳ ἀνάθημα, ὁ δὲ ποιήσας ἦν ἄλλος τις, οὗ μνεία ἐγίνετο ἐν τῷ τρίτῳ στίχῳ τῆς ἔμπροσθεν ἐπιγραφῆς, τοῦ δὲ ὀνόματος αὐτοῦ σώζονται μόνον ἀσήμαντα ἴχνη (Ἄρχερμος ἢ Ἐλεύθερος ;).



α
αν[Η]υγιεια

ορχαμε : τ
ε : καλος
Ηεν]εκεν
ν

Ευφρονιος [μ'ανεθεκε]ν [Ηο
κεραμευς [απαρχεν π]αιδι Διος μεγαλο

4. Τεμάχια τῆς αὐτῆς ἐπιγραφῆς εἰσιν αἱ ἐν τῷ C. I. A. IV 2 ὑπ' ἀρ. 373 ^{3} καὶ 373 ^{96} δημοσιευθεῖσαι, προσετέθη δὲ καὶ νέον τεμάχιον ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ πρώτου στίχου.

Αριστιον ⁝ καὶ Πασιας ⁝ ανεθε-
τε- ἢ σα]ν ⁝ τει Αθεναιαι ⁝ απαρχεν

5. Ἡ ἐν τῷ C. I. A. IV 2, 273^{w} 23 δημοσιευθεῖσα ἐπιγραφὴ συμπληροῦται διὰ νέου τεμαχίου, ὅπερ ὡς τὰ ἤδη γνωστὰ εὑρέθη μεσημβρινοανατολικῶς τοῦ Παρθενῶνος.

Θελο [. . . . .] μ'ανεθεκεν

Μετὰ τὸ ο σώζεται μικρὸν τεμάχιον ὁριζοντείου γραμμῆς, ἴσως ἑνὸς Δ (Θελόδικος ;).

6-7. Ἐκ τῶν ἐν τῷ C. I. A. IV 2, 373^{w} 10 δημοσιευθέντων τεμαχίων ἀνήκει τὸ ὑπ. c εἰς τὴν ἐπιγραφὴν C. I. A. IV 1 καὶ 2, 373^{v}, ἥτις νῦν μετὰ τὴν προσκόλλησιν καὶ ἄλλου τεμαχίου ἔχει ὡς ἕπεται:

Κεφισογ[ει]τον ⁝ ανεθεκεν ⁝ Ηο Νιριου ⁝ [απαρχε]ν ⁝ τει Α[θεναιαι

ἡ δὲ ὑπ' ἀρ. 373^{w} 10:

Η]εγ[εσιας;]: και : Ηα[γν;]ον : ανε[θετεν ἢ ανεθεσαν κτέ.

8. Εἰς τὴν αὐτὴν ἐπιγραφὴν ἀνήκουσιν τὰ ἑξῆς τεμάχια:

1. C. I. A. IV 2, 373^{w} 1.
2. C. I. A. IV 2, 373^{w} 9^{α}.
3. Sitz. d. Berl. Akad. 1888 σ. 240 ἀρ. 4.
4. C. I. A. IV 2, 373^{w} 12.
5. C. I. A. IV 2, 373^{w} 9^{β}.

ἀναγινώσκεται δὲ τὸ ὅλον

Πολυχσενος Ηο Μνεσονος το [κνα]φεος ανεθ[εκεν]
απ [αρχεν τει Αθεναιαι].»

Δ'.

Διάφοροι εἰδήσεις.

1 — Ὁ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἐκ Βερολίνου προσκληθεὶς νομισματογνώμων B. Pick πρὸς σύνταξιν καταλόγου, κατάταξιν καὶ ἐξέλεγξιν τῶν ἐν τῷ Μουσείῳ ἡμῶν νομισμάτων (σ. 71 ἀρ. 4), ἀφίκετο ἐνταῦθα καὶ ἤρξατο τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1888

ΤΕΥΧΟΣ ΜΗΝΟΣ ΙΟΥΝΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Ἀρχαῖα εἰσαχθέντα εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μουσεῖον.

1. Εἰκονιστικὴ ἀνδρικὴ κεφαλὴ ἐκ μαρμάρου, μεγέθους φυσικοῦ, ἐστεμμένη στεφάνῳ κισσοῦ ἔνθετος, τὸ πάλαι ἐν τῷ κορμῷ. Εὑρέθη ἐν Ἀμοργῷ, ἐν ταῖς ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Σχολῆς ἐνεργηθείσαις ἀνασκαφαῖς (ἴδ. σ. 46 ἀρ. 4 ἐδ. β΄. καὶ πρβ. σ. 53 ἀρ. 5)· κατατεθεῖσα δὲ προσωρινῶς ἐν τῇ ἐν Σύρῳ Συλλογῇ ἐστάλη νῦν εἰς τὸ Ἐθν. Μουσεῖον, διαταγῇ τοῦ Ὑπουργείου, ὡς σχέσιν ἔχουσα, ὡς φαίνεται, πρὸς τὴν ἐν σ. 53 ἀρ. 5 γυναικείαν κεφαλὴν (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 608).

2. Προτομὴ Ἀντινόου, μεγέθους ὑπερφυσικοῦ. Εὑρέθη ἐν Πάτραις καὶ ἔκειτο ἐν τῷ ἐκεῖ Γυμνασίῳ. Εἶνε δὲ ὅλως παρεμφερὴς (οὐχὶ ὅμως τοσοῦτον καλῶς διατηρημένη) τῇ ἑτέρᾳ ἐν τῷ αὐτῷ Γυμνασίῳ κειμένῃ καὶ εἰς τὸ Ἐθν. Μουσεῖον ὑπὸ τοῦ ἐφόρου Β. Στάη τὸ παρελθὸν ἔτος (ἴδ. Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας ἀρ. 379α) κομισθείσῃ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 609).

3. Μικρὰ μαρμαρίνη κεφαλὴ (Ἀπόλλωνος;) προερχομένη, ὡς φαίνεται, ἐξ ὅλως ἐκτύπου ἀναγλύφου, ἐστεμμένη στεφάνῳ δάφνης. Ἡ ῥὶς ἀποκεκρουσμένη καὶ τὸ δεξιὸν τοῦ πώγωνος. Μέγεθος ἥμισυ περίπου τοῦ φυσικοῦ, τέχνη κοινή. Εὑρέθη ἐν τῇ κατὰ τὴν ὁδὸν Μουσῶν, πλησίον τῆς πλατείας τοῦ Συντάγματος οἰκίᾳ τοῦ Ἐρ. Σχλείμανν, ὑφ᾽ οὗ καὶ ἐδωρήθη. (Εὑρετ. Γενικῆς Ἐφορείας 572).

4. Μαρμαρίνη εἰκονιστικὴ γυναικεία κεφαλὴ φυσικοῦ μεγέθους, ἔνθετος εἰς κοῖλον λαιμόν, κοινῆς ρωμαϊκῆς τέχνης, ἐφθαρμένη τὸ πρόσωπον καὶ ἐλλιπὴς τὸν πώγωνα. Εὑρέθη παρὰ τὸ ἐνταῦθα Ὀλυμπιεῖον, ἔνθα καὶ τὰ ἐν σελ. 73 ἀρ. 1 - 3. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 575).

5. Χαλκῆ λαβὴ κατόπτρου· ἀνὴρ γυμνὸς κρατῶν διὰ τῶν χειρῶν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἀνθέμιον, ἐφ' οὗ ἐστηρίζετο τὸ κάτοπτρον. Τέχνη κοινή, τύπος τῶν καλουμένων ἀγαλμάτων « Ἀπόλλωνος. » Ἐλλείπουσιν οἱ πόδες μετὰ μέρους τῶν κνημῶν (ὕψ. 0,15). Εὑρέθη ἐν τῷ δήμῳ Φερρῶν Θεσσαλίας καὶ κατεσχέθη παρά τινι Καραγιάννῃ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 574).

6 - 9. Τέσσαρες ἐπιτύμβιοι ἐπιγραφαὶ εὑρεθεῖσαι παρὰ τὴν κατὰ τὴν ὁδὸν Μουσῶν οἰκίαν Ἑρ. Σχλείμανν, (ἴδε ἀνωτέρω ἀρ. 3), αἱ ἑξῆς:

6) Ιππαινος
Πεισανοριδας
Αριστων
Παληες

7) Χαριας
Παλευς

8) Σταγόνιον
χαιρε

9) . . . .
. ρω . . . . . .
Α]μαξαντεως
θ]υγατηρ
Δι]οκλεους
Φ]ρε[αρ]ριου
[γυνη]

[Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 576 - 579].

10 - 29. Ἐκ τῶν ἐν Τανάγρᾳ ὑπὸ τῆς Γενικῆς Ἐφορείας ἐνεργουμένων ἀνασκαφῶν (ἴδ. καὶ σ. 75 ἀρ. 13 - 66) τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 10 - 29 εὑρήματα:

10. Ἀγγεῖον σχήματος κανθάρου (ὕψ. 0,17) γραφὴν ἔχον περὶ τὴν κοιλίαν, Σειρῆνας καὶ κύκνους, ἐναλλάξ, μελανόμορφον (τὰ πρόσωπα τῶν Σειρήνων λευκά). Κοινὴ τέχνη.

11. Μικρὸν ἀγγεῖον σχήματος κανθάρου. Εἰκόνα ἔχει: γυναῖκα ἐν μέσῳ δύο Σατύρων, ἑκατέρωθεν Σφίγγας. Κακότεχνον.

11α. Δύο ὅμοια ἄνευ γραφῶν κοινῆς τέχνης.

12. Σκύφος μέλαν· ὑπὸ τὴν λαβὴν ἔχει ἐγκεχαραγμένην ἀρχαϊκὴν ἐπιγραφήν:

Λευκετους ειμι

13. Ἀγγεῖον ὁμοίου σχήματος ἔχον μελανομόρφους γραφὰς ὀργιαστικὰς καὶ χορευτικάς, κακότεχνον καὶ κακῶς διατετηρημένον.

14. Δύο ἀγγεῖα ἄνευ παραστάσεων δι' ἁπλῶν κοσμημάτων πεποικιλμένα.

15. Δύο ἀγγεῖα σχήματος κύλικος (ἄνευ ποδός). Φέρουσιν εἰκόνας Σειρήνων καὶ φανταστικῶν πτηνῶν.

16. Δέκα ἀγγεῖα (σχήματος κύλικος) ἄνευ γραφῶν· κοινά.

17. Κάλυμμα ἀγγείου μετὰ λευκῶν ἀνθοειδῶν κοσμημάτων.

18. Μέγας βόμβυλος (0,24) ἔχων πολυειδῆ γεωμετρικὰ κοσμήματα χρώματος ἰώδους καὶ ὑποπρασίνου.

19. Τρεῖς πυξίδες, ὧν αἱ δύο μετὰ καλύμματος, κοιναί.

20. Σκύφος ἔχον ζώνην μελανόμορφον εἰκονίζουσαν Κενταυρομαχίαν: Δύο Κένταυροι κατὰ ὁπλίτου εἰς ὃν ἔρχεται ἐπικουρικὸς ἀνὴρ τρέχων, γυμνός.

21. Κάνθαρος μέγας (ὕψ. 0,17 πλ. 0,20). Φέρει ἐπὶ τῆς κοιλίας ἐγκεχαραγμένην ἀρχαϊκὴν ἐπιγραφήν:

Μαφυταια ειμι

ὁμοίως δὲ καὶ ὄπισθεν περὶ τὰ χείλη τὴν αὐτὴν

Μαφυταια ειμι

22. Δύο ἀγγεῖα σχήματος κανθάρου τὸ ἓν μέλαν τὸ ἕτερον διὰ στιγμάτων πεποικιλμένον.

23. Ἀγγεῖον σχήματος φιάλης διώτου, μελανόμορφον· ἔχει ὑπὸ τὰ χείλη ζώνην, ἐφ' ἧς ὁμοία περίπου ἑκατέρωθεν παράστασις. Ἐν μέσῳ ἱππεὺς καὶ ἑκατέρωθεν δύο βαίνοντες ἄνδρες χειρονομοῦντες· κατὰ τὰ ἄκρα δύο γέροντες ἱστάμενοι. Τέχνη κοινὴ (ὕψ. 0,12).

24. Εἶδος πυξίδος κυκλοτεροῦς μετὰ ποδός, μελαίνης. Κάλυμμα λείπει. Περὶ τὰ χείλη ἐρυθρὰ κοσμήματα.

25. Τέσσαρα ἀγγεῖα σχήματος περίπου κύλικος, μετὰ κοσμημάτων γεωμετρικῶν ἔχοντα ἐπὶ τῶν χειλέων ἀνὰ τέσσαρας δακτυλιοειδεῖς λαβάς.

26. Ἀγγεῖον (ὑψ. 0,24 διάμ. 0,27) ἐκ πολλῶν τεμαχίων συγκεκολλημένον, σχήματος κρατῆρος ἄνευ ποδός, φέρον περὶ τὴν κοιλίαν γραφὰς ζώων ἐξηλειμμένας.

27. Ἀγγεῖον σχήματος ἀρυβάλλου. Ἐν μέσῳ ὁ Διόνυσος κισσοστεφής, καθήμενος ἐπὶ ὀκλαδίου καὶ κρατῶν κάνθαρον ἐν τῇ δεξιᾷ· ἔναντι κάθηται ἡ Ἀθηνᾶ μετ' αἰγίδος καὶ δόρατος. Ὄπισθεν τοῦ Διονύσου γυναικεία μορφὴ καθημένη ἐπὶ θρόνου καὶ προτείνουσα τὴν ἀριστεράν· ἡ γραφὴ κοσμεῖται κισσῷ.

28. Εἰδώλιον γυναικεῖον (ὑψ. 0,31), φοροῦν ποδήρη χιτῶνα καὶ διπλοΐδιον, ἔχον τὰς χεῖρας καθειμένας. Τύπος κοινός.

29. Εἰδώλιον ξοανόμορφον, ἄνευ χειρῶν (δι' ἁπλῶν ἐξοχῶν ὑποδηλουμένων) ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρον πόλον.

[Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 573 καὶ 580 - 599].

30 - 37. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 30 - 37 πήλινα εἰδώλια εὑρέθησαν ἐντὸς κιβωτίου πρὸ χρόνων ἐν τοῖς ὑπογείοις τοῦ Ἐθνικοῦ Μουσείου κειμένου· ἦσαν δὲ ἅπαντα ἐν τεμαχίοις τεθραυσμένα καὶ ἐλλιπῆ. Ὁ τόπος τῆς προελεύσεως αὐτῶν ἄγνωστος:

30. Εἰδώλιον γυναικὸς ἱσταμένης (0,25) ἐπὶ συμφυοῦς κυκλοτεροῦς βάσεως. Φέρει ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον καλύπτον τὸ ἀπὸ τῆς ὀσφύος κάτω τοῦ σώματος καὶ ἔχει τὴν μὲν δεξιὰν ἐπὶ τοῦ ἰσχίου, τὴν δ' ἀριστερὰν ἐπὶ κίονος. Τέχνη λεπτή. Συνεπληρώθη τὴν κεφαλήν, τὸν ἀριστερὸν βραχίονα καὶ τὸν ὑπ' αὐτὸν κίονα.

31. Εἰδώλιον Νίκης (0,22) φέρον ποδήρη πολύπτυχον χιτῶνα ἀφίνοντα τὸ ἀριστερὸν στῆθος γυμνόν. Ἔφερε πτέρυγας· αἱ χεῖρες ἐλλείπουσιν ἀπὸ τῶν ὤμων. Κεφαλὴ νέα. Ἐργασία λεπτή.

32. Εἰδώλιον γυναικὸς ἱσταμένης (0,20)· φέρει ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον καλύπτον τὸ ἄνω τοῦ σώματος μετὰ τῶν χειρῶν. Ἡ κεφαλὴ εἶνε πρόσθετος (παλαιά).

33. Εἰδώλιον γυναικὸς ἱσταμένης (0,19) φέρον χιτῶνα ποδήρη μετὰ διπλοϊδίου. Κρατεῖ ἐν τῇ ἀριστερᾷ πτηνὸν (νῆσσαν). Κεφαλὴ πρόσθετος (νέα).

34. Εἰδώλιον γυναικὸς (0,18) φερούσης ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον καλύπτον τὸ ἄνω τοῦ σώματος καὶ τὸν ἀριστερὸν βραχίονα μετὰ τῆς χειρός. Κεφαλὴ πρόσθετος (παλαιά). Ἐργασία λεπτή.

35. Δύο εἰδώλια (0,13) εἰκονίζοντα ὀρχουμένας γυναῖκας·

τὸ ἓν ἐντὸς ἱματίου ἅπαν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς κεκαλυμμένον· τὴν κεφαλὴν κλίνει πρὸς τὰ ἀριστερὰ καὶ διὰ μὲν τῆς ἀριστερᾶς ἀνέχει τὸ ἱμάτιον, διὰ τῆς δεξιᾶς δὲ κρατεῖ τοῦτο πρὸ τοῦ στήθους. Τὸ ἕτερον εἰκονίζει ὀρχηστρίδα ἐπὶ βάθρου τετραγώνου, προτεταμένον ἔχουσαν τὸν δεξιὸν πόδα. Τοῦ προσώπου, καλύπτρᾳ κεκαλυμμένου, διακρίνονται μόνον οἱ ὀφθαλμοί.

36. Ὅμοιον περίπου τῷ δευτέρῳ τῶν ἀνωτέρω, μικρότερον.

37. Δύο μικρὰ εἰδώλια γυναικεῖα, ἱστάμενα, μετὰ ποδήρους χιτῶνος καὶ ἱματίου καλύπτοντος τὴν ράχιν καὶ τὸν ἀριστερὸν βραχίονα. Τύπος κοινός.

[Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 600-607].

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

Ἀνασκαφαὶ καὶ εὑρήματα.

1) *Ἀνασκαφαὶ ἐν τῇ Ἀκροπόλει* (ἴδ. σ. 81 ἀρ. 1 κτλ.).

Ἡ κατὰ μῆκος τοῦ Παρθενῶνος, ἐν τῷ χώρῳ τῷ μεταξὺ τῆς μεσημβρινῆς αὐτοῦ πλευρᾶς καὶ τοῦ τείχους τῆς Ἀκροπόλεως, σκαφὴ προὐχώρησε μέχρι τοῦ μέσου περίπου τοῦ ναοῦ.

Τὸ ἐκ πωρίνων λίθων στρῶμα ἐξακολουθεῖ κατὰ μῆκος τοῦ κρηπιδώματος τοῦ ναοῦ· ἀλλ᾽ ἐν αὐτῷ φαίνονται νῦν ἀναμεμιγμένα καὶ τεμάχια τιτανολίθου. Ἐγένοντο δὲ ἐν τῷ στρώματι τούτῳ τὰ συνήθη εὑρήματα ἤτοι τεμάχια μεγάλων πωρίνων συμπλεγμάτων, τοὺς ἄθλους τοῦ Ἡρακλέους, ἰδίᾳ τοὺς πρὸς τὸν Τρίτωνα, παριστανόντων. Τούτων μνημονευτέον τὸ ἔμπροσθεν μέρος πωγωνοφόρου *κεφαλῆς*, τοιαύτης τὸ μέγεθος, τὴν ἐργασίαν καὶ τὸν χρωματισμόν, οἷαι καὶ αἱ δύο ἕτεραι κατὰ τοὺς μῆνας Φεβρουάριον (ἴδ. σ. 31) καὶ Μάρτιον (ἴδ. σ. 45) εὑρεθεῖσαι. Ἐντὸς δὲ τοῦ στρώματος τούτου κατὰ τὸ ἄνω μέρος αὐτοῦ, ἐγένετο καὶ μαρμάρινον εὕρημα, κορμὸς δηλ. *γυναικείου ἀγάλματος* τοῦ γνωστοῦ τύπου τῶν πολλῶν ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς τῆς Ἀκροπόλεως εὑρεθέντων ἀγαλμάτων, μεγέθους 1/4 περίπου τοῦ

φυσικοῦ, ἀξιόλογος κυρίως διὰ τὸν ἐν αὐτῷ διατηρούμενον πλούσιον χρωματισμόν· τῷ κορμῷ τούτῳ προσηρμόσθη ἀκριβῶς κεφαλή, ἥτις εἶχεν εὑρεθῆ πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Παρθενῶνος, ἐν ἔτει 1886.

Ὑπὸ τὸ πώρινον δὲ στρῶμα, καὶ ἔτι πέραν αὐτοῦ, πρὸς τὸ τεῖχος τῆς Ἀκροπόλεως, εὑρέθησαν δύο κακῶς διατηρούμενα χαλκᾶ ἀγαλμάτια *Ἀθηνᾶς Προμάχου*, πήλινα εἰδώλια τῶν συνήθων, καὶ πολλὰ τεμάχια ἀγγείων, ὧν μνημονευτέα τὰ ἑξῆς: α') τεμάχιον λαιμοῦ ἀγγείου (ἀμφορέως;) ἔχον μελανόμορφον γραφήν, τήνδε: Ἀθηνᾶν ἱσταμένην ἐν αἰγίδι καὶ ἀσπίδι καὶ πρὸ αὐτῆς βωμόν, ἐξ οὗ ἀναπέμπονται φλόγες· τούτου τὸ ἄνω μέρος, ἐν ᾧ ἡ ἐσχάρα, ἔχει σχῆμα λευκῷ χρώματι γεγραμμένου ἰωνικοῦ κιονοκράνου, ἀνεστραμμένου, ἐφ' οὗ μελανοῖς γράμμασιν ἐπιγραφή:

Αθεναιας

Πρὸ τοῦ βωμοῦ ἵσταται γυνὴ σπένδουσα δι' οἰνοχόης, καὶ ὄπισθεν ταύτης ἀνδρικὴ μορφή, ἧς ὄπισθεν ἑτέρα γυναικεία. Παρὰ τὴν σπένδουσαν μορφήν, ἐπὶ τοῦ κενοῦ μέρους τοῦ ἐδάφους τοῦ ἀγγείου, σώζεται ἐπιγραφή:

Χα . . . .

β') τεμάχιον πίνακος, ἐφ' οὗ διατηρεῖται μέρος τῆς ἄντυγος ἀσπίδος καὶ ἐπιγραφή:

Τιμαρχος μ . . . .

γ') τεμάχιον κύλικος, ἐν ᾧ ἐπιγραφή:

[Νικοσ]θενες μ εποιε[σε]

δ') τεμάχιον μελανομόρφου ἀγγείου. Σώζεται μέρος τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ στήθους μορφῆς γυναικείας (;) φερούσης ἀσπίδα (ἧς σώζεται μέρος τῆς ἄντυγος)· πρὸ αὐτῆς ὑπῆρχεν ἑτέρα μορφή, ἧς σώζεται ὡσαύτως μέρος τῆς ἄντυγος τῆς ἀσπίδος. Ἄνω τῶν μορφῶν τούτων σώζονται δόρατα διασταυρούμενα καὶ βουστροφηδὸν γεγραμμένη ἐπιγραφή:

Αφροδιτ[ε]
ςομι[ρδΟ]

Εἶνε προφανῶς τεμάχιον Γιγαντομαχίας, ἐν ᾗ λαμβάνει μέρος καὶ ἡ Ἀφροδίτη, καὶ δὴ ἐν δράσει, καθ' ἃ φαίνεται· ε') τεμάχιον

πίνακος (ὕψ. 0,10) ἐν ᾧ σώζεται Ἀθηνᾶ ἐπὶ δίφρου καθημένη φέρουσα κράνος καὶ αἰγίδα φολιδωτὴν καὶ κρατοῦσα διὰ μὲν τῆς δεξιᾶς δόρυ, ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ ἄνθος. Ὄπισθεν ταύτης σώζεται τὸ τόξον ἑτέρας καθημένης μορφῆς· ἄλλη δὲ καθημένη μορφὴ εἰκονίζετο καὶ ἔμπροσθεν αὐτῆς, ἧς σώζεται μέρος τοῦ δίφρου. Ἔδαφος τοῦ πίνακος κιρρόν, μορφαὶ καστανῷ χρώματι γεγραμμέναι.

Ἐν τῷ χώρῳ δὲ τούτῳ, ἐν ᾧ ἡ σκαφή, ἀποκαλύπτεται μέγα κατὰ μῆκος τοῦ κρηπιδώματος τοῦ ναοῦ κτίριον, πωρίνοις λίθοις ἐκτισμένον, ὅπερ ἴσως κατεσκευάσθη προχείρως, καθ' ὃν χρόνον ᾠκοδομεῖτο ὑπὸ τοῦ Περικλέους ὁ Παρθενών, καὶ ἐχρησίμευεν ὡς ἐργαστήριον. Ἐπὶ τοῦ τείχους τοῦ οἰκοδομήματος τούτου, εἰς βάθος 0,20 περίπου ὑπὸ τὸ σημερινὸν ἔδαφος, εὑρέθη οἱονεὶ ἐντετειχισμένον εἰς δύο τεμάχια τεθραυσμένον σπουδαῖον ἀνάγλυφον (ὕψ. 0,53 πλ. 0,33) εἰκονίζον ἱσταμένην ὀρθίαν πρὸς δεξιὰ ἐστραμμένην **Ἀθηνᾶν**, ἐνδεδυμένην ποδήρη ἀχειρίδωτον χιτῶνα ἀποτελοῦντα διπλοΐδιον, ἐζωσμένον ζώνῃ περὶ τὴν ὀσφύν, φέρουσαν περικεφαλαίαν καὶ στηριζομένην διὰ τῆς δεξιᾶς ἐπὶ τοῦ δόρατος, ἐν ᾧ τὴν ἀριστερὰν ἔχει ἐστηριγμένην ἐπὶ τοῦ ἰσχίου· τὴν κεφαλὴν ἔχει κεκλιμένην πρὸς τὰ κάτω καὶ παρίσταται οὕτως, ὡς ἐκ τῆς στάσεως καὶ τῆς τοῦ προσώπου ἐκφράσεως φαίνεται, ἐν μελαγχολίᾳ καὶ λύπῃ! Πρὸ αὐτῆς ὑπάρχει τετραγωνικὴ ἐπιμήκης στήλη, ἧς ἡ ἐπιφάνεια, ἰδίως τὸ ἄνω μέρος, οἱονεὶ τὸ ἐπίκρανον αὐτῆς, ἦτο γραπτοῖς κοσμήμασι κεκοσμημένον, ὡς δηλοῦται ἐκ τῶν σωζομένων λειψάνων χρωματισμοῦ. Ἡ τέχνη εἶνε ἐν μέρει ἀρχαϊκή, ἰδίως ἐν τῇ πτυχώσει τοῦ χιτῶνος, τοσοῦτον ὅμως προηγμένη, ὥστε ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δύναται τὸ ἀνάγλυφον τοῦτο νὰ προέρχηται ἐκ τῶν προπερσικῶν χρόνων· πιθανώτατα προέρχεται ἐκ τῶν ἀμέσως πρὸ τοῦ Φειδίου χρόνων. Ἀλλ' ὅσον εὔκολος εἶνε ὁ καθορισμὸς τῶν χρόνων τοῦ ἀναγλύφου, τοσοῦτον δύσκολος εἶνε ἡ ἑρμηνεία τῆς παραστάσεως, περὶ ἧς οὐδὲν βέβαιον δύναταί τις νὰ εἴπῃ.

Δευτέρα σκαφὴ ἐγένετο ἐν τῷ στενῷ ἐκείνῳ χώρῳ, τῷ μεταξὺ τοῦ Μουσείου καὶ τοῦ μεσημβρινοῦ τείχους τῆς Ἀκροπόλεως, ὅστις δὲν εἶχεν ἀνασκαφῇ, ὡς φαίνεται, καθ' ὃν χρόνον (ἐν ἔτει 1866) ἐκτίσθη τὸ Μουσεῖον. Ἐν τῇ σκαφῇ ταύτῃ ἐγίνοντο δύο σπουδαῖα

εὑρήματα: α΄) κορμὸς *Νίκης* φυσικοῦ μεγέθους, τοῦ γνωστοῦ τύπου τῆς τοῦ Ἀρχέρμου Νίκης. Τοιαῦται Νίκαι εὑρέθησαν καὶ ἄλλαι, ὡς γνωστόν, ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς τῆς Ἀκροπόλεως (ἴδ. Mittheilungen Ath. Inst. XI σ. 372 πίν. 11)· β΄) μαρμαρίνη κεφαλή, ἥτις προσηρμόσθη τῷ κορμῷ τοῦ καλουμένου ἐφήβου, τοῦ ὑπὸ τοῦ Furtwaengler ἐν Mittheilungen (V σ. 20 πίν. 1) δημοσιευθέντος. Διὰ τοῦ εὑρήματος τούτου ἄρα ἐβεβαιώθη ὅτι ἡ ἐν Βερολίνῳ γενομένη τὸ πρῶτον ἐν ἐκμάγματι συναρμολογὴ τῆς ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Ἀκροπόλεως πρὸ χρόνων κειμένης γνωστῆς κεφαλῆς τῷ ἀνωτέρῳ κορμῷ ἦτο ἐσφαλμένη. Ἡ νέα αὕτη, ἡ ἀληθὴς κεφαλή, καθίστησι τὸ ἄγαλμα περισπούδαστον· ἔχει δὲ τὰ γνωρίσματα ἱκανῶς ἀρχαϊκά, τοσοῦτον, ὅσον δὲν ἐπερίμενέ τις ἀληθῶς ἀποβλέπων εἰς τὸν κορμόν. Οἱ ὀφθαλμοὶ ἦσαν ἔνθετοι ἐξ ἄλλης ὕλης· ἡ διάταξις δὲ τῆς κόμης εἶνε περίεργος, διότι περὶ τὴν συγκρατοῦσαν αὐτὴν ταινίαν ἀνέρχονται μικροὶ πλόκαμοι ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω περιβάλλοντες οὕτω τὴν ταινίαν ταύτην. Προκειμένου δὲ περὶ τῆς ἑρμηνείας τοῦ ἀγάλματος, ἰδίως περὶ καθορισμοῦ τῶν χρόνων αὐτοῦ, ἀναγκαῖον κρίνω νὰ ἐπαναλάβω ὅ,τι καὶ ἐν σελ. 54 περὶ τῆς ἐπιχώσεως τοῦ χώρου τοῦ μεταξὺ τῶν δύο Μουσείων καὶ τοῦ νοτίου τείχους τῆς Ἀκροπόλεως εἶπον. Ἡ ἐπίχωσις δηλ· καὶ ἐνταῦθα, ἔνθα εὑρέθη ἡ κεφαλή, δὲν εἶνε τοιαύτη ὥστε νὰ δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι ἐγένετο εὐθὺς μετὰ τὰ περσικά. Σημειωτέον δὲ ὅτι καὶ ὁ κορμὸς τοῦ ἀγάλματος εὑρέθη κατὰ τὸν αὐτόν που χῶρον, ὡς φαίνεται ἐξ ὧν ὁ Περβάνογλους γράφει ἐν Bullettino (1867 σ. 75 κ. ἑ.).

Τρίτη σκαφὴ γίνεται ἐντὸς τοῦ Μουσείου, ὑπὸ τὸ ἔδαφος αὐτοῦ. Τὸ ἔδαφος τοῦτο ἐπιστεύετο ὅτι εἶχεν ἀνασκαφῆ καὶ ἐξερευνηθῆ μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ βράχου, διότι καὶ ὁ Περβάνογλους γράφει ἐν Bullettino (1867 σ. 73) τὰ ἑξῆς: « Sul cadere dell' anno 1865 furono di nuovo intrapresi gli scavi (διὰ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ Μουσείου) in un' estensione di circa 1000 metri quadrati, ed essendo il luogo un agglomeramento di antichi rottami, e scheggie di sasso e marmo, fu mestieri scavare fino al vivo sasso ad una profondità di circa tredici metri. Tali scavi dispendiosi furono di grande vantaggio per la scienza, giacchè oltre i

molti ed interessanti resti d' arte antica qui rinvenuti, si ebbe di nuovo occasione di constatare ed esaminare questo interassante riempimento del luogo già nella parte meridionale del Partenone constatato ed esaminato dal Ross, ed ultimamente dall' architetto Ziller che scavò l' angolo sud-est del Partenone ». Λόγοι τινὲς ὅμως παρεῖχόν μοι ὑπόνοιαν ὅτι ἴσως ἀνεσκάφη τὸ ἔδαφος μέχρι τοῦ βράχου ἐκεῖ μόνον, ἔνθα ἐκτίσθησαν τὰ θεμέλια, οὐχὶ ὅμως καὶ ἐν τῷ ὑπὸ τῶν θεμελίων περιβαλλομένῳ χώρῳ. Ἐκ τούτου προέβην εἰς τὴν ἀνασκαφήν, ἧς τὰ μέχρι τοῦδε οὐχὶ σπουδαῖα ἄλλως ἀποτελέσματα ἐβεβαίωσαν τὴν ὑπόνοιαν ταύτην. Περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς σκαφῆς ταύτης γενήσεται λόγος μετὰ τὸ πέρας τῆς ὅλης ἐργασίας.

Π. ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ

2) ***Ἀνασκαφαὶ ἐν Τανάγρᾳ*** (ἴδ. σ. 84 ἀρ. 2 κ. ἑ.).

Περὶ τῶν ἐν Τανάγρᾳ ὑπὸ τῆς Γεν. Ἐφορείας ἐνεργουμένων ἀνασκαφῶν ἐπιστέλλει ἡμῖν ὁ Ε. Κορομάντσος τάδε :

» (31 Μαΐου) Ἡ σκαφὴ ἐβεβαίωσε χθὲς ἕνα μόνον τάφον ὅστις εἶνε ὁ βαθύτερος τῶν μέχρι τοῦδε ἐκσκαφέντων, ἔχων βάθος μέτρων 3,60 μῆκ. 1,70 πλ. 0,52, κεραμιδοσκεπής. Ἡ κεφαλὴ τοῦ νεκροῦ, ὡς ἐκ τῶν περισωθέντων ὀλίγων σαθρῶν ὀστέων ἐβεβαιώθη, ἦτο πρὸς ἄρκτον. Ἐπὶ τῶν κεραμίδων εὑρέθη συντετριμμένον καὶ κολοβὸν καλλιτεχνικὸν ἀγαλμάτιον γυναικός. Ἐντὸς δὲ τῆς θήκης παρὰ τῇ τοῦ νεκροῦ ἀριστερᾷ χειρί, εὑρέθη μικρὸς ἁπλοῦς κάνθαρος περιέχων ὄρνιθος ᾠὸν σῶον.

» (1 Ἰουνίου). Σήμερον ἐξητάσθησαν δύο τάφοι, ὧν ὁ πρῶτος (βάθ. 3,55 μῆκ. 2,05 πλ. 0,70,) κεραμιδοσκεπής. Ἐκ τῶν ἐν αὐτῷ περισωθέντων ὀλίγων ὀστέων βεβαιοῦται ὅτι ἡ κεφαλὴ τοῦ νεκροῦ ἦτο πρὸς μεσημβρίαν. Ἔξω τῶν κεραμίδων, παρὰ τῇ κεφαλῇ, ἀριστερά, εὑρέθη καλλιτεχνικὸν ἀγαλμάτιον ἔχον ὕψος 0,15. Τοῦτο παριστᾷ γυναῖκα ἐπὶ τετραπλεύρου θρόνου καθημένην, ἡ κεφαλὴ τῆς ὁποίας ὑποβαστάζεται διὰ τῆς δεξιᾶς χειρός· ταύτης δὲ ὁ ἀγκὼν στηρίζεται ἐπὶ τοῦ γόνατος τοῦ κατὰ τὸ αὐτὸ μέρος ὀλίγον προεκβεβλημένου ποδός, τοῦ ἑτέρου

όντος λίαν κεκαμμένου καὶ έντελῶς καλυπτομένου ὑπὸ τοῦ εἰς πυκνὰς καὶ παραλλήλους πτυχὰς μέχρι τῆς βάσεως κατερχομένου χιτῶνος. Πλούσιον καὶ πολύπτυχον ἱμάτιον περιβάλλει ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, πλὴν τοῦ προσώπου, μέχρι τῶν κνημῶν τὸ σῶμα.

» (3 Ἰουνίου). Σήμερον ἐξητάσθη εἰς κεκαυμένος τάφος, ἐξ οὗ ἐλήφθησαν τρία κολοβὰ ληκύθια καὶ στηλίδιον νεκρικόν, λίθου μέλανος, ἔχον ἄνω στεφάνην καὶ ὑπὸ ταύτην « ΝΙΚΩΝ ».

» (4 Ἰουνίου). Ἐξετασθέντων δύο κεραμιδοσκεπῶν παραλλήλων καὶ πλησίον ἀλλήλων κειμένων τάφων εὑρέθη ἐν μὲν τῷ α΄. τάφῳ ἀγαλμάτιον ἱσταμένης γυναικός, ἐν δὲ τῷ β΄. δύο λύχνοι ἔξω καὶ ἔσω τῆς θήκης· τῶν νεκρῶν δὲ αἱ κεφαλαὶ ἡ μὲν ἦτο ἀρκτικῶς ἡ δὲ δυτικῶς τοποθετημένη. Ἐξητάσθη δὲ καὶ ἄλλος τάφος, πώρινος, ἐν ᾧ εὑρέθησαν ὀδόντες τοῦ νεκροῦ καὶ ὡραία ἐστεμμένη μικροῦ παιδὸς κεφαλὴ πρόπαλαι ἀποχωρισθεῖσα τοῦ σώματός της, καὶ ἕτερος κεραμιδοσκεπής, ἐν ᾧ εὑρέθησαν ὀστᾶ καὶ ἀγαλμάτιον κολοβὸν κατὰ τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν, ἔργον καλόν, παριστῶν ἱσταμένην γυναῖκα ἐν πλουσίᾳ ἀμφιέσει.

» (17 Ἰουνίου) Τῇ π. τρίτῃ, 14 τοῦ μηνός, συνεχίσθη εἰς τὸ μέρος ἔνθα ἐπὶ ὀκταήμερον ἡ ἀνασκαφὴ διεκόπη, ἤτοι κατὰ τὴν θέσιν Μπαλῆ, ἀπέχουσαν περὶ τὸ $^1/_2$ ὥρας πρὸς τὸ ἀρκτικοδυτικὸν τῶν ἐρειπίων.

» Τὴν ἑπομένην, 15 τοῦ μηνός, ἐξητάσθησαν πέντε τάφοι, ἐν τῷ α΄. κεραμιδοσκεπεῖ, οὐδὲν εὑρέθη ἐκτὸς λύχνου, ἡ τοποθέτησις ὅμως τούτου κατέστρεψε δεύτερον, τὸν ὑπ' αὐτόν, ἐξ οὗ ἐλήφθη κάλυμμα πυξίδος καὶ μελανοβαφὲς ληκύθιον περικεκοσμημένον ὑπὸ λευκοχρόου στεφάνης ἀνθέων.

» Παραπλεύρως τούτων ἐξητάσθη τρίτος πώρινος, κενὸς κτερισμάτων, καὶ ὑπὸ τοῦτον τέταρτος, ἐν ᾧ εὑρέθησαν συντρίμματα ἀνήκοντα εἰς σπουδαῖα ἀγαλμάτια.

» Τέταρτος πώρινος τάφος δυτικώτερα τῶν προειρημένων ἐξετασθεὶς ἔφερεν εἰς φῶς δύο ἑκατέρωθεν τῆς κεφαλῆς τοποθετημένα ἀγαλμάτια κακίστης ὀπτήσεως, ἐξ οὗ εἶχον μεταβληθῆ σχεδὸν εἰς πηλόν.

» Τὴν δὲ 16ην τοῦ μηνὸς ἐξητάσθησαν τρεῖς τάφοι. Ἐν τῷ πρώτῳ, πωρίνῳ, εὑρέθη παρὰ τῇ τοῦ νεκροῦ κεφαλῇ ἀγαλμάτιον

(ὕψ. 0,17) παριστῶν νεανίαν ἐπὶ μελανοβαφοῦς θρόνου καθήμενον καὶ βλέποντα μετ' ὀλίγον ὑψωμένην κεφαλὴν ἀριστερά. Ὁ ἀριστερὸς πούς ἐπὶ ὑποποδίου βαίνων ἵσταται ὑψηλότερα τοῦ δεξιοῦ ἀναπαυόμενος. Πῖλος ἐπίπεδος καὶ περιφερὴς καλύπτει τὴν κεφαλήν, τὸ δὲ σῶμα περιβάλλει ποικιλόχρουν ἱμάτιον ἀναπεπορπημένον ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ὤμου, τὸ ὁποῖον ἀφίνον γυμνὴν τὴν δεξιὰν χεῖρα κατέρχεται μέχρι τοῦ δεξιοῦ γόνατος καλύπτον καὶ τὸν ἀριστερὸν πόδα μέχρι τῆς κνήμης. Ἐν τῷ δευτέρῳ τάφῳ, κεραμιδοσκεπεῖ, οὐδὲν εὑρέθη ἄλλο ἐκτὸς λύχνου, ἐπίσης καὶ ἐν τῷ τρίτῳ.

» (23 Ἰουνίου). Ἕνεκα τῆς σπάνεως, ἀταξίας καὶ γυμνότητος τῶν τάφων ἡ σκαφὴ ἐστράφη χθὲς εἰς τὸ ἀντίθετον τῆς γραμμῆς ἄκρον, τὸ πρὸς τὰ ἐρείπια, ἐκεῖ ὅθεν τῇ 30 π. μ. ἤρχισεν. Ἀπεκαλύφθησαν δὲ σήμερον τέσσαρες τάφοι. Ἐν τῷ πρώτῳ, κεραμιδοσκεπεῖ, οὐδέν, ἐκτὸς λύχνου, εὑρέθη. Ἐν τῷ δευτέρῳ, καὶ τούτῳ κεραμιδοσκεπεῖ, εὑρέθη ἔξω τῆς θήκης ἐντὸς δοχείου εὐτελοῦς ἀγγεῖον. Τοῦτο εἶνε λίαν πεπιεσμένον, περιφερές, (ὕψος τοῦ κύτους 0,04 περιφερείας 0,31) καὶ ἔχει ἐπὶ τῆς περιφερείας σωληνοειδὲς στόμιον μὲ πλατέα χείλη. Ἡ τοξοειδὴς λαβή του ἑνόνει τὸ ἀνώτατον τοῦ στομίου μέρος μὲ τὴν περιφέρειαν κατὰ τὸ ἀντίθετον τούτου σημεῖον, ἡ δὲ ἄνω ἐπιφάνεια κοσμεῖται ὑπὸ δύο ὀκλαζόντων ζωηρῶν γρυπῶν, ἄνω τὰς πτέρυγας κρατούντων. Ἐντὸς δὲ τοῦ τάφου εὑρέθησαν ἀγαλμάτιον ἱσταμένης γυναικὸς (ὕψ. 0,32) καὶ ἕτερα τρία τοῦ αὐτοῦ τύπου (ὕψ. 0,22) ἱσταμένας γυναῖκας καὶ ταῦτα παριστῶντα, μὲ τὰς χεῖρας κάτω τεταμένας. Ταῦτα καὶ τὸ πρῶτον φέρουσιν ὁμοιόμορφον περιβολήν, διπλοΐδα καὶ ποδήρη χιτῶνα. Εὑρέθησαν προσέτι δύο ἄλλα ἀγαλμάτια γυναικῶν (ὕψ. 0,28) μὲ ὄρθιον πῖλον καὶ τὴν κόμην βοστρυχοειδῶς ἐπὶ τῶν ὤμων κατερχομένην τὰς δὲ χεῖρας τὴν μὲν δεξιὰν ὑπὸ τὸν κατὰ τὸ αὐτὸ μέρος μαστόν, τὴν δὲ ἀριστερὰν πρὸς τὰ κάτω τοῦ θώρακος ὑπὸ τὸν ποδήρη χιτῶνα, μέρος τοῦ ὁποίου ὡς πλατεῖα πολύπτυχος ταινία φέρεται πλαγίως ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιά. Πάντα ταῦτα τὰ ἀγαλμάτια εἶνε πλάσματα τοῦ αὐτοῦ τεχνίτου μὴ ἀπηλλαγμένα τῆς περὶ τὴν τέχνην μικρᾶς βαναυσότητος. Εὑρέθησαν δὲ καὶ δύο κύλικες ἔχουσαι ἔξωθεν κλάδους καὶ ἄνθη, καὶ μικρὸς ῥαβδωτὸς κάνθαρος.

» Εἰς βάθος ἑνὸς μέτρου κάτω τοῦ τάφου τούτου εὑρέθη πλαγίως τεθειμένος πίθος μετὰ καλύμματος, τεθραυσμένος (ὕψ. 0,75 τοῦ στομίου διάμετρος 0,40), ἐντὸς τοῦ ὁποίου εὑρέθησαν 4 ἀρύβαλλοι εἰς συντρίμματα καὶ ὀλίγα θρίμματα ὀστέων. Γενικῶς οἱ τοῦ εἴδους τούτου τάφοι στεροῦνται κτερισμάτων. Ἐν τῷ τετάρτῳ δὲ τάφῳ οὐδὲν εὑρέθη.

» (18 Ἰουνίου). Ἡ χθεσινὴ σκαφὴ γενομένη ἐπὶ τάφων ἐν τάφοις δὲν παρέσχεν εὑρήματα πλὴν μικρᾶς στήλης ἐχούσης « ΠΑΡΑΜΟΝΟΣ ». Σήμερον δὲ ἐξητάσθησαν ἓξ τάφοι, ὧν εἷς παρέσχεν ἄξια ὁπωσδήποτε λόγου εὑρήματα, ἤτοι τρία ἀγαλμάτια τοῦ αὐτοῦ τεχνίτου, τὰ ὁποῖα στεροῦνται μὲν τῆς περὶ τὴν τέχνην λεπτότητος καὶ χάριτος, ἣν τὰ Ταναγραϊκὰ καλλιτεχνήματα ἔχουσι, δὲν εἶναι ὅμως ὡς ἐκεῖνα τὰ ἄμορφα ἀρχαϊκὰ πλαγγόνια ἄμοιρα τέχνης.

» Τούτων τὸ μὲν (ὕψ. 0,25) παριστᾷ γυναῖκα ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ποδὸς ἱσταμένην, τὸν δεξιὸν ἐν ἀναπαύσει ἔχουσαν. Τῇ δεξιᾷ χειρὶ φιλαρέσκως περιμαζεύει ὑπὸ τὴν σιαγόνα τὸ τὴν κεφαλὴν καλύπτον ἱμάτιον καὶ τὸ σῶμα μέχρι τὰ κάτω τῶν γονάτων περιβάλλον καὶ ἀφίνον νὰ φαίνηται τὸν ὑπ' αὐτὸ πολύπτυχον ποδήρη χιτῶνα, ἐνῷ ἡ ἀριστερὰ ὑπὸ τὸ ἱμάτιον διακρινομένη σχηματίζει πρὸς τὸ στῆθος καμπτομένη γωνίαν ὀρθήν. Ἡ κόμη ὑπὲρ τὸ μέτωπον σχηματίζει τριγωνικὸν κόρυμβον.

» Τὸ δεύτερον ἀγαλμάτιον (ὕψ. 0,22) παριστᾷ ὡσαύτως γυναῖκα, ἱσταμένην ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ποδός· τῇ μὲν δεξιᾷ χειρὶ κάτω τεταμένῃ πειρᾶται νὰ περιμαζεύσῃ τὸ μέχρις ἀστραγάλων κατερχόμενον ἱμάτιον κάτωθεν τοῦ ὁποίου φαίνεται ὀλίγον ὁ ποδήρης χιτών, τῇ δὲ ἀριστερᾷ κρατεῖ πρὸς τὰ νῶτα τὰ ἄκρα τοῦ ἱματίου.

» Τὸ τρίτον ἀγαλμάτιον (ὕψ. 0,20) παριστᾷ γυναῖκα ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ποδὸς ἱσταμένην καὶ ἔχουσαν τὸ γόνυ τοῦ ἀριστεροῦ ὀλίγον ἐξέχον. Καὶ ἡ κόμη ταύτης ἔχει τὸν τῆς πρώτης σχηματισμόν. Τὸ ἱμάτιον καλύπτει τὴν κεφαλὴν καὶ περιβάλλει μέχρι τῶν γονάτων τὸ σῶμα· τὴν δεξιὰν χεῖρα ἔχει ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ μαστοῦ, ἐν ᾧ ἡ ἀριστερὰ μένει ἀφανὴς ὑπὸ τὸ ἱμάτιον. Εὑρέθη δὲ καὶ νεκρικὴ στήλη, ἐφ' ἧς ἐπιγραφή: ΔΑΦΝΗΟΣ καὶ τεμάχιον λίθου ἐν ᾧ ΔΑΜΟΚΛΕΙΣ.

» (21 Ἰουνίου). Χθὲς ἀπεκαλύφθησαν τρεῖς τάφοι, ἐξ ὧν ἐλήφθησαν τέσσαρες κύλικες καὶ ἀρχαϊκὸν ὄρθιον ἀγαλμάτιον μικροῦ λόγου ἄξια, πρὸς δὲ καὶ τεμάχιον ἐπιτυμβίου στήλης, μὲ τὰ γράμματα « ΚΟΡΙΛΛΑ ». Ἕτεροι τρεῖς ἀπεκαλύφθησαν σήμερον, οἵτινες ἔδειξαν νέον εἶδος ταφῆς γενομένης ἐντὸς πίθου (ὕψ. 65-70, διαμ. 0,70)· ὁ εἷς μάλιστα τούτων συνέκειτο ἐκ δύο πίθων ἡνωμένων κατὰ τὰ στόμια, ἐχόντων ἐντὸς ὀλίγα θρίμματα ὀστέων, ἐν ᾧ οἱ ἄλλοι δύο εἶχον πρὸς τούτοις καὶ πάνυ ὀλίγα συντετριμμένα καὶ ἄχρηστα κτερίσματα συνιστάμενα εἰς ὀλίγους συντετριμμένους ἀρυβάλλους, ἵππους καὶ πτηνά.

» (26 Ἰουνίου). Δύο τάφοι ἐξητάσθησαν χθὲς παντελῶς γυμνοὶ κτερισμάτων, δύο δὲ καὶ σήμερον, κεκαυμένος ὁ ἕτερος. Ἐν τῷ πρώτῳ τούτων εὑρέθη πληθὺς παντοίων κτερισμάτων ὑπὸ τοῦ πυρὸς μεταβληθέντων εἰς μικρὰ συντρίμματα. Ἐκ τούτων ἐλήφθησαν ἐννέα τεμάχια ληκύθου διὰ τὰς γραφὰς καὶ παράστασιν σπουδαίας, μὴ συμπληρωθείσης ὅμως ὁλοσχερῶς· φέρει δὲ αὕτη Σάτυρον ἐπὶ δίφρου ὑπὸ συνωρίδος ἵππων συρομένου, ὅστις διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς κρατεῖ τὰς ἡνίας, καὶ σκεῦός τι τῷ τῆς Ἀμαλθείας κέρατι ἐοικός. Πρὸ τοῦ Σατύρου ἵσταται γυναικεία μορφὴ ἄνευ κεφαλῆς, ἥτις δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν προσφέρει τούτῳ δυσξύμβλητά τινα ἀντικείμενα οὐχὶ καλῶς διακρινόμενα. Ὄπισθεν τῆς μορφῆς ταύτης φαίνονται πόδες καὶ ὀλίγον ὄπισθεν τούτων οὐρά, ἀνήκοντα πιθανῶς εἰς ἕτερον Σάτυρον. Σὺν τῷ εὑρήματι τούτῳ ἐλήφθη Σειρὴν μὲ ὡραίαν κεφαλήν, ἐρυθρὸν τὸ στῆθος ἔχουσα, ἅπαν δὲ τὸ λοιπὸν σῶμα λευκόν, πρὸς δὲ δύο ἀρχαϊκὰ ἀγαλμάτια γυναικῶν, τῆς μὲν καθημένης ἐπὶ ὑψηλοῦ θρόνου τῆς δὲ ἱσταμένης, καὶ ἱππάριον.

» (29 Ἰουνίου). Κατὰ τὰς τρεῖς τελευταίας ἡμέρας τοῦ λήγοντος μηνὸς Ἰουνίου ἐξητάσθησαν δώδεκα ἐν ὅλῳ τάφοι, ἐξ ὧν οἱ πέντε εὑρέθησαν κατεστραμμένοι ὑπὸ μεταγενεστέρων ἐν αὐτοῖς ταφῶν. Τὰ ἐν αὐτοῖς κτερίσματα ἦσαν πάνυ ὀλίγα καὶ ἄνευ σπουδαιότητος· εἰσὶ δὲ μικρὸν ἀγγεῖον εἰς σχῆμα ἐγκοίλου κανονικοῦ κύκλου πεπιεσμένου κατὰ τὰ πλάγια, περιφερείας 0,23, ἐφ' ἧς, εἴς τι σημεῖον, ἵσταται μικρὸν στόμιον μὲ πλατέα χείλη, μικρὸς κύλιξ μὲ ἀνθέμια πέριξ καὶ ἀλέκτωρ καὶ στυλίδιον ἔχον ὑπὸ ἀετωμάτιον « ΠΑΙΣ ».

3) ***Ἀνασκαφαὶ ἐν Μαντινείᾳ*** (ἴδ. σ. 86 ἀρ. 3 κ.λ.).

Ἡ ἐξακολούθησις τῶν ἐν Μαντινείᾳ ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Σχολῆς ἐνεργουμένων ἀνασκαφῶν δὲν ἤγαγεν εἰς φῶς σπουδαῖα εὑρήματα. Ἀπεκαλύφθη τὸ κρηπίδωμα ναοῦ τινος, οὗ μῆκος 19,50 καὶ πλάτος 7,00, καὶ εὑρέθησαν ἐπιγραφαί τινες, ὧν μία ἀρχαϊκή, καὶ ἀνάξια λόγου γλυπτά.

4) ***Ἀνασκαφαὶ ἐν Μυκήναις.***

Ἐπανελήφθησαν κατὰ τὰς ἀρχὰς Ἰουνίου αἱ ὑπὸ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας διὰ τοῦ ἐφόρου Χ. Τσούντα ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαὶ ἐν Μυκήναις, αἵτινες εἶχον διακοπῆ κατὰ μῆνα Μάρτιον (ἴδ. σ. 47 ἀρ. 5). Διὰ τῶν μέχρι τέλους τοῦ μηνὸς ἐργασιῶν οὐδὲν σπουδαῖον εὕρημα ἐγένετο. Ἀνεσκάφησαν καὶ ἐκαθαρίσθησαν πέντε μικροὶ τάφοι, ἐν οἷς εὑρέθησαν μόνον εἰδώλιά τινα πήλινα τοῦ συνήθους τύπου. (Κατ' ἀναφορὰν τοῦ ἐφόρου Χ. Τσούντα).

5) ***Εὕρεσις ἐπιγραφῶν ἐν τῇ Ἀκροπόλει*** (ἴδ. σ. 86 ἀρ. 5).

Ἐν τοῖς τειχίσμασι, τοῖς περιβάλλουσι τοὺς ἑκατέρωθεν τῆς πύλης τοῦ Beulé ἀρχαίους πύργους εὑρέθησαν ἐντετειχισμέναι, κατ' ἔκθεσιν τοῦ κ. Λόλλιγκ, αἱ ἑξῆς ἐπιγραφαί: Ἐν τῷ πρὸς νότον:

1. » Τεμάχιον πλακὸς ἐκ Πεντ. μαρμ. μήκ. 0,41, πλ. 0,31, πάχ. 0,07 - 0,085μ (ὥς γε νῦν ἔχει). Ἀποτελεῖ δὲ μέρος τῆς περὶ συμμαχίας συνθήκης, ἣν οἱ Ἀθηναῖοι ἐν τῷ ἔτει 423 π. Χ. ἐποίησαν μετὰ τοῦ τῶν Μακεδόνων βασιλέως Περδίκκου, καὶ ἧς ἄλλα τεμάχια ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῷ C. I. A. I. 42 καὶ 43.

καιαl [Ηελεσθο Ηοδε-
μος αυτικα μαλα πεντ]ε ανδρας [Ηοιτινες εχσορκι-
σοσιν Περδικκαν απ]οστελαντον [δε
εχσ]εναι περι αυ[το
εσθο τοι φσεφι[σματι
δε δοκει Περδικ[κα.
αποστ]ελαι μεν Περδικ[καν πρεσβευτας
Η]οςτινας αν βολε[ται

τος Ηορκος κ]αι τας χσυνθεκα[ς
ιο, προσοδον δε ενα[ι αυτοις προς τεν βολεν
και τον δεμον δε]κα εμερον επαναγκε[ς προτοις μετα τα]Ηι-
ερα τος δε στρα]τεγος χρεματισαντα[ς περι αυτον
Ηεκα]στος ει δε τις Αθεναιον [ειπει
δ]ιπλασιο, εναι δε περι τον [. . . . . ευορκο-
ν προςθεναι] και αφελεν Ηοτι αν αμφοτ[εροις δοχσει αμεινον
εναι ομνυεν] δε τον Ηορκον Περδικκαν [αυτον και τος χσυμμαχο
ς τος Περδικ]κο και τον αλλον Μακεδονον [Ηοσοι . .
αυτοι, ομνυντον δε·δρασο κα[τα το δυνατον
το]ς αυτος φιλος νομιο και εχθρ[ος
Αθε]ναιος δικαιος και αδολος κα[ι αβλαβος . . . . και β-
οιθεσο κ]ατα το δυνατον τοι δεμοι τοι [Αθεναιον τος δε ε . . .
. . και ιπ]πεας εχσαγεν εασο εαμμε Αθε[ναιοι
Αθεναιον εαμμε Αθεναι[οι
κατα το δυ]νατον Ηοσοι[ς
αςυλει κα]ι ασπ[ονδει

2. » Τὸ ἄνω τεμάχιον τῆς ἑπομένης ἐπιγραφῆς, ἧς τὸ κάτω ἥμισυ ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ C. I. A. I 482· ἡ ἐκ Πεντ. μαρμ. πλὰξ ἔχει μετὰ τὴν συγκόλλησιν τῶν δύο τεμαχίων μῆκ. 0,44, πλ. 0,33, πάχ. 0,16μ.

Ηερμει[αι ⁝ τοδ'
α]γαλμα[⁝ καλον ⁝
Χαρινος[⁝ μ'ανε-
θεκεν ⁝ Οι[νοβι-
ο ⁝ κερυχς ⁝ μ[νεμ-
ο] συνες ⁝ Η[ενεκεν

3. » Τεμάχιον πλακὸς ἐκ Πεντ. μαρμ., μήκ. 0,54, ὕψ. 0,09, πάχ. 0,10μ. Ἡ ἐπ' αὐτῆς σωζομένη ἐπιγραφὴ πόλεων ὑποτελῶν ἀνήκει εἰς οὐδεμίαν τῶν μέχρι τοῦδε γνωστῶν ἀναγραφῶν τῶν φόρων· τὸ πρῶτον δὲ ἀπαντᾶται ἡ συντέλεια τῆς τῶν Κνιδίων χερσονήσου μετὰ τῆς εἰς πόλεις διαιρέσεως, ἐν ᾧ μέχρι τοῦ ἔτους 425 π. Χ. συλλήβδην γράφεται «Χερρονήσιοι»· ὡσαύτως τὸ πρῶτον ἤδη μανθάνομεν ὅτι ἡ μόνον ὑπὸ τοῦ Στεφ. Βυζ. ἀναφερομένη Καρικὴ πόλις Ἄμος ἀπετέλει μέλος τῆς ἄνω εἰρημένης χερρονήσου, ἀποδείκνυται δὲ σαφῶς ὅτι ὁ Boeckh ὀρθῶς ἐξήγησε τὴν λέξιν «Χερρονήσιοι» μεθερμηνεύων «συντέλεια τῆς χερρονήσου ἐξαιρουμένης τῆς πόλεως Κνίδου». Ἐκ τῆς εἰς πόλεις διαιρέσεως τῆς Χερρονήσου, συμπεραίνομεν, ὅτι ἡ ἐν λόγῳ ἀνα-

γραφὴ ἔγεινε μεταξὺ 425 καὶ τοῦ τέλους τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, ἀκριβέστερον δὲ δεῖ τεθῆναι μεταξὺ 425 καὶ 413, διότι τὰ τεμάχια τῶν μετὰ 413 ἐπιγραφῶν τοῦ φόρου ἀμελέστερόν πως γέγραπται, πολλαί τε πόλεις ἐκλείπουσι.

	Ιασ]ες ἢ Κρυ]ες	𐅅 Η	Κλαζομ[ενιοι
	Ασ]τυπαλαιες	Χ Η Η	Ερυθραιοι
	Νισυριοι	Δ Γ ⊦ ΙΙΙΙ	Βουθειες
		Η 𐅄	Πολιχνιται
ΙΙΙΙ	Αναφαιοι ⁝	Αιδε τον πολεον	Χερρονε[σο
ΙΙ	Μυνδιοι	συντελεσοσαι απεδοσαν	
		ΔΔΔΓ⊦⊦ΙΙΙ	Αμιοι
		ΔΓ⊦⊦⊦⊦ΙC	Λει [. . . ο]ι
		Δ[.	Ακανθιοι ;]
			[Χιοι ;]

4. » Τεμάχιον πλακὸς ἐξ Ὑμηττ. μαρμ., μήκ. 0,27, πλ. 0,26, πάχ. 0,07μ.

[τους δε π]
[ρυτανεις δουναι περι αυτου την ψηφον εις τ]
ην πρωτην ε]κκλ[ησιαν τους δε 𐅅 δικαστας
εισαγαγει]ν αυ[τω]ι την δοκιμ[ασιαν εις το δι-
καστηριον] κατα τον νομον, στη[σαι δ αυτου κα-
ι εικονα χα]λκην εν τωι θεατρω[ι. . . . .
. . . . . . με]ρισαι το αναλωμα ει[ς την εικονα
τον ταμια]ν και τους τριττυαρ[χους, αποκληρ-
ωσαι δ ανδ]ρας τρεις ηδη εξ Αθην[αιων απαντω-
ν οιτινες] επιμελησονται της [ποιησεως της
εικονος] και της [ανα]θεσεως ινα [ως καλλιστα
γιγνηται] αναγρα[ψα]ι δε τοδε το [ψηφισμα εις
στηλας] λιθινας δ[υο] και στησαι [την μεν εν τω-
ι Διον]υσιωι την δ εν Ακροπολει, ε[ις δε την αν-
αγραφ]η[ν] των στηλων δουναι τον ε[πι τηι διοι-
κησει :] ΔΔΔ: εις εκατεραν εκ των [εις τα κατα
ψηφισ]ματα αναλισκομενων τωι δημωι. . . . . .
επ ;]οησαν vac.

5. » Βάσις ἐκ Πεντ. μαρμ., ὕψ. 1,07, πλ. 0,35, πάχ. 0,40μ. Ἐν τῇ ἄνω ἐπιφανείᾳ σώζονται τὰ ἴχνη τῶν ποδῶν τοῦ ἀνατεθέντος ἀγάλματος.

Κατα το επερω[τη
μα της σεμνοτα-
της βουλης των Φ
αιτησαμενη Φιρμα-
νια Ευγαμια Σερα-
πιας ανεστησεν
Φιρμανιον Αιγιαλ[ον
τον εαυτης εκγο-
νον
ζακορευοντος Αυλ.
Διονυσοδωρου το[υ
Ερμειου Μελιτεως

6. » Τεμάχιον κεφαλῆς βάσεως ἐκ Πεντ. μαρμ., οὗ τὸ μεῖζον μέρος ἀπωλέσθη, μήκ. 0,17, πλ. 0,45, ὕψ. 0,21μ.

Πωλ]λα Ουαλα-
ρια την εαυτης θυγατερα Ζ]ωσιμην
. . . . ερρηφορησασαν ; Αθ]ηνα Πολια-
δι εκ των ιδιων ευχην α]νεθηκεν
επι ιερειας Λαδαμηας (;) τη]ς Μηδειου

7. » Κιονίσκος ἐξ Ὑμηττ. μαρμ., ρωμαϊκῆς ἐποχῆς·

Ηρακλειδης
χρηστος

» Ἐκ δὲ τοῦ πρὸς Β. τῆς πύλης πύργου ἐξήχθησαν αἱ ἑξῆς ἐπιγραφαί :

8. » Τεμάχιον λίθου ὀπισθογράφου ἐκ Πεντ. μαρμ. οὗ τὸ πρὸς ἀριστερὰ ἄκρον σώζεται (μήκ. 0,35, πάχ. 0,16 μ.). Ἀνήκει δὲ ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς ὁμοιότητος τῆς γραφῆς, ἐκ τοῦ κειμένου καὶ ἐκ τῆς ἐπεξεργασίας τῶν καθέτων πλευρῶν τοῦ λίθου εἰς τὴν αὐτὴν ἐπιγραφὴν μετὰ τῶν ἐν τῷ C. I. A. II. ὑπ' ἀρ. 250, 733, 734 (ἐν τῷ τέλει τοῦ δευτέρου στίχου τούτου τοῦ τεμαχίου διέκρινα 𐅅 𐅃 Ι) καὶ 735 δημοσιευθέντων τεμαχίων. Ἡ ἐν τῇ μιᾷ πλευρᾷ τοῦ λίθου ἐπιγραφὴ πραγματεύεται περὶ παραδόσεως ἱερῶν πραγμάτων τῆς Ἀθηνᾶς (αὐτῆς ἐν τῷ νῦν εὑρεθέντι τεμαχίῳ σώζονται μόνον ἀσήμαντα ἴχνη, ἃ ἐνταῦθα δὲν ἀναφέρω), ἐν δὲ τῇ ἀντιθέτῳ πλευρᾷ ἀνεγράφησαν τὰ ὅπλα, ἃ κατὰ τὸ ψήφισμα τοῦ Δημοχάρους τοῦ ἀδελφιδοῦ τοῦ Δημοσθένους συνελέχθησαν ἐν τῇ Ἀκροπόλει. Τὸ ἐνταῦθα δημοσιευόμενον τεμάχιον ἐμπεριέχει τὰ ἐπὶ Ἀναξικράτους ἄρχοντος, δηλ. ἐν ἔτει 307]6 π. Χ. εἰσκομισθέντα. Σημειωτέον δὲ ὅτι τοῦτο τὸ ἔτος ἦν δίσεκτον, ὡς νῦν τὸ πρῶτον ἐξάγεται ἐκ τοῦ ε΄. στίχου τῆς ἐπιγραφῆς· γνωστὸν δὲ ὅτι πολὺς ἔγεινε λόγος παρὰ τοῖς χρονογράφοις περὶ τοῦ ἔτους, καθ' ὃ ἦρχεν Ἀναξικράτης τις· φαίνεται δὲ πιθανὸν ὅτι ὁ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ C. I. A. II 320^6 ἄρχων Ἀναξικράτης ταὐτιστέος ἐστὶ μετὰ τοῦ ἐν τῷ νέῳ τεμαχίῳ μνημονευθέντος.

. υθ
δημο
ισηγο
Επ' Αναξικρ[ατους αρχοντος μηνος
Γ]αμηλιωνος υστ[ερου κατα το ψηφισ-
μα του δημο[υ
παρα των λ[. . . (ἢ α . . . .) . . . . Καλλ (;
ικρατους . . . .
του παρα Φι . . . .
παρ' Αντιφ[ανους. . . . .
ντος Πανφ[ανους . . . παρα . . . . .
αρους Αφ]ιδναιου . . . παρα . . . Τρι-
νεμειεως . . . .
παρα Φρυν[ισκου . . . . παρα Κα-
λ]λιστρατι. . . . . Λαμ-
πτ]ρεως Ευ . . . .
α]σπιδας . . . . ασ-
πι]δας επι[χαλκους . . . .
. .]ιας Αστει
ε]υς : Η Δ Δ Δ Ι Ι :
.]μενας : Δ
α]σπιδας ε[πιχαλκους
ονιομε
ατης Λ
πε]λτας
εντε]λεις
: ΙΙΙ : πε[λτας
ας Δ Ι

9 » Πλὰξ ἐκ Πεντ. μαρμ., μήκ. 0,28, πλ. 0,25, πάχ. 0,08μ

Κτησω[ν
Θραιξ

Καθαριζομένου δὲ τοῦ δαπέδου τοῦ Παρθενῶνος ἀπὸ τῶν ἐπ' αὐτοῦ ἀχρήστων λίθων ἀνεφάνησαν αἱ ἑξῆς ἐπιγραφαί :

1. » Νέον τεμάχιον (μήκ. 0,45, πλ. 0,48, πάχ. 0,18μ.) τῆς ἐν τῷ C. I. A. I ὑπ' ἀρ. 37 ἐπιγραφῆς, ἐν ᾗ ἀναγράφονται αἱ νέαι τάξεις τῶν φόρων, αἱ ἐν τῷ ἔτει 425 π. Χ. γενόμεναι. Ἡ μὲν πρὸς δεξιὰ σειρὰ ἐμπεριέχει πόλεις τινὰς τοῦ Θρακίου φόρου, ὧν τινες νῦν τὸ πρῶτον ἀπαντῶσιν ὡς μέλη τοῦ τῶν Ἀθηναίων κράτους, ἡ δὲ πρὸς ἀριστερὰ προσαρμόζεται τῷ τέλει τοῦ ὑπ' ἀρ. Ζ'' τεμαχίου τῆς ἐν λόγῳ ἐπιγραφῆς, ἐν ᾧ ἀναφέρονται αἱ καλούμεναι « Ἀκταῖαι πόλεις ».

	XX	. . . . . .
	XXX	. . . . . .
	H	Κλ[εοναι
Αντανδ]ρο[ς	X	Οθο[ριοι
Ροιτε]ιον	𐅄	Ιστασο[ς
νεσος Πορδοσελενε	𐅄	Αιολιται
Αμαχσ]ιτος	𐅄	Ζερεια
Λαρι]σα	𐅄	Φαρβελιοι
Αχιλλ]ειον	𐅄	Σερμε
. . . . . .	X	Ερακλειον
. . . . . .	Δ	Σιγγιοι
. . . . . . .νον	Δ	Μεκυβερναιοι
	Δ	Γαλαιοι
	T	Τραϊλος
	X	Βορμισκος
	TT	Ζονε παρα
		Σερρειον
	T	Δρυς παρα
. . . . α		Σερρειον
	XXX	Σαλ[ε
	X	Πο[τειδαιαται

2. » Τεμάχιον πλίνθου ἐκ Πεντ. μαρμ., πλ. 0,25, ὕψ. 0,25, μήκ. 0,51.

[Η δεινα φυλη ενικα]
[Ο δεινα (τὸ δημοτικόν)]ν εχορη[γει
Ο δεινα ηυλει. . . . . .]ν εδιδα[σκεν
Ο δεινα ηρχ]ε

3. » Πλὰξ ἐκ Πεντ. μαρμ., σχεδὸν ἀκατέργαστος, μήκ. 0,36, πλ. 0,30, πάχ. 0,09μ. Ἡ ἐπιγραφὴ πλήρης.

Ορος χωριο
πεπραμενο επι λ-
υσει θιασωταις Ις-
δημοτο H

G) *Εὑρήματα ἐν Ἀθήναις.*

Κατασκευαζομένης ὑπονόμου ἐν τῇ κατὰ τὴν ὁδὸν Μουσῶν, πλησίον τῆς πλατείας τοῦ Συντάγματος, οἰκίᾳ τοῦ διδάκτορος Ἐρ. Σχλείμανν εὑρέθησαν τὰ ἐν σ. 97 ἀρ. 3 καὶ 6-9 ἀρχαῖα καὶ ἔτι τρεῖς ἐνεπίγραφοι ἐπιτύμβιοι κιονίσκοι, οἵτινες δηλω-

θέντες ὑπὸ τοῦ εὑρόντος, συμφώνως τῷ νόμῳ, διατελοῦσιν ἐν κατοχῇ αὐτοῦ. Αἱ ἐν αὐτοῖς ἐπιγραφαὶ ἔχουσιν οὕτως:

1. Διονυσοδωρος Απολλωνιου Κασσανδρευς
2. Αμυντας Αμυντου Αντιοχευς
3. Μοσχιων Μοσχιωνος Ευωνυμευς

6) *Εὑρήματα ἐν δήμῳ Κορυθίου Ἀρκαδίας.*

Ἐν τῷ δήμῳ Κορυθίου Ἀρκαδίας, κατὰ τὴν ἀπὸ Τριπόλεως εἰς Μύλους (Λέρνην) ἄγουσαν δημοσίαν ὁδόν, ἐν ταῖς ὑπωρείαις τοῦ Ἀρτεμισίου εὑρέθησαν ἐν λαθραίᾳ ἀνασκαφῇ γενομένῃ ὑπό τινος χωρικοῦ Κωνστ. Γιανοπούλου μαρμάρινά τινα βάθρα ἀγαλμάτων, ἀναθηματικὴ στήλη φέρουσα ἐπιγραφὴν ἐπὶ μὲν τῆς μιᾶς πλευρᾶς ΑΡΤΕΜΙΣ ἐπὶ δὲ τῆς ἑτέρας ΚΛΕΙΝΙΑΣ ΑΝΕΘΗΚΕ, κορμὸς μικροῦ μαρμαρίνου ἀγάλματος (ὕψ. 0,20), τεμάχιον κορμοῦ ἀρχαϊκοῦ ἀγάλματος παριστῶντος γυναῖκα καθημένην ἐπὶ θρόνου καὶ χαλκοῦν ἀγαλμάτιον *Ἀρτέμιδος*, καλλίστης τέχνης. Τὰ εὑρήματα ταῦτα ἐγένοντο ἐντὸς παραλληλογράμμου ἀρχαίου οἰκοδομήματος, ὃ δύναται νὰ ἐξακριβωθῇ μόνον δι' ἀνασκαφῆς· ἐκομίσθησαν δὲ ἅπαντα εἰς Τρίπολιν καὶ κατετέθησαν ἐν τῇ ἐκεῖ Συλλογῇ παραδοθέντα ὑπὸ τοῦ ἐφόρου Π. Καστρωμένου διὰ διπλοῦ πρωτοκόλλου τῷ ἐπιμελουμένῳ τῆς Συλλογῆς ταύτης γυμνασιάρχῃ Π. Γαλανοπούλῳ. [Κατ' ἀναφορὰν Π. Καστρωμένου καὶ Π. Γαλανοπούλου].

7) *Εὕρεσις ἀναγλύφου ἐν Θεσσαλίᾳ,*

Ἐν τῷ χωρίῳ Ἀβαρίτζα τοῦ δήμου Μελιταίας τῆς Θεσσαλίας εὑρέθη ὑπό τινος χωρικοῦ Θεοδώρου Γουρνάρη ἀρχαία στήλη, λήγουσα ἄνω εἰς ἀνθέμιον. Ἐν αὐτῇ εἰκονίζεται ἐν ἀναγλύφῳ ὄφις δάκνων πτηνόν. Τὸ ἀνάγλυφον τοῦτο κατασχεθὲν ὑπὸ τοῦ ὑπομοιράρχου Φαρσάλων καὶ τοῦ ἀστυνόμου Δομοκοῦ κατετέθη ἐν τῷ ἐκεῖ Δημαρχείῳ. [Κατ' ἀναφορὰν τοῦ ὑπομοιράρχου Φαρσάλων].

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Ἐργασίαι καὶ Μουσεῖα.

1) *Μουσεῖα Ἀκροπόλεως.*

Ἀνασκαπτομένου τοῦ ἐδάφους τοῦ Μουσείου (ἴδ. ἀνωτέρω σ. 104) βραδέως βαίνουσιν αἱ πρὸς τοποθέτησιν καὶ κατάταξιν τῶν ἀγαλμάτων καὶ λοιπῶν εὑρημάτων ἐργασίαι. Ἤρξαντο δὲ πρὸς τούτοις ἐν τῷ Μουσείῳ τούτῳ ἐργασίαι πρὸς ἐπίστρωσιν τοῦ ἐδάφους διὰ **μωσαϊκοῦ** καὶ πρὸς **μεγέθυνσιν τῶν παραθύρων,** διότι τὸ εἰς τὸ Μουσεῖον εἰσερχόμενον φῶς ἦτο ἀνεπαρκές.

2) *Ἐργασίαι ἐν τῇ Ἀκροπόλει.*

Ἐξακολουθεῖ ἡ κατεδάφισις τῶν παρὰ τὰ Προπύλαια μεσαιωνικῶν καὶ νεωτέρων τειχῶν (ἴδ. σ. 92 ἀρ. 2) ἥτις ἤνεγκεν εἰς φῶς κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον καὶ τὰ ἐν σ. 110 κτέ. ἀρ. 1-9 εὑρήματα. Γίνονται δὲ ἐργασίαι καὶ ἐν τῷ **Παρθενῶνι** πρὸς ἀνακάθαρσιν τοῦ δαπέδου ἀπὸ τῶν ἐπ' αὐτοῦ ἀχρήστων λίθων. Ἐντὸς τῶν λίθων τούτων εὑρέθησαν αἱ ἐν σελ. 114 κτέ. ἀρ. 1-3 ἐπιγραφαί.

3) *Ἐργασίαι ἐν τῷ ἐπιγραφικῷ Μουσείῳ.*

Περὶ τῶν ἐν τῷ ἐπιγραφικῷ Μουσείῳ γινομένων ἐργασιῶν πρὸς συναρμολόγησιν τῶν ἐπιγραφῶν καὶ σύνταξιν τοῦ καταλόγου ἀναφέρει ἔκθεσις τοῦ Λόλλιγκ τὰ ἑξῆς:

1. » Μεταξὺ τῶν εἰς τὸ Μουσεῖον εἰσκομισθέντων μικρῶν τεμαχίων εὑρέθη τὸ ἑξῆς:

α]λα[μ
λεν
αι ⋮ [τ
ο

Ἄνωθεν τοῦ πρώτου στίχου σώζεται τὸ ἄνω ἄκρον τῆς ἔμπροσθεν ἐπιφανείας τοῦ ἐκ λευκοῦ μαρμάρου λίθου, ὁ δὲ χαρακτὴρ τῆς γραφῆς ἀποδεικνύει σαφέστατα, ὅτι τὸ νέον τεμάχιον ἀνήκει εἰς τὴν περίπυστον ἐπιγραφήν, δι' ἧς ἐκανονίσθησαν τὰ πρὸς τὴν « ἐς Σαλαμῖνα » κληρουχίαν.

» Ἕνεκα τοῦ μεγάλου ἐνδιαφέροντος, ὃ κινεῖ τοῦτο τὸ ἀρχαιότατον πάντων τῶν Ἀττικῶν ψηφισμάτων — ὁ γὰρ κανονισμὸς τῆς εἰς Σαλαμῖνα κληρουχίας ἦν ὁ ὑπογραμμὸς διὰ πάσας τὰς μεθεπομένας — ὑπ' ὄψιν δ' ἔχων τὰ περὶ τοῦ ψηφίσματος δημοσιευθέντα παρὰ τοῦ Koehler ἐν Mitth. d. arch. Inst. IX (1884) σ. 117 κτέ., τοῦ Kirchhoff ἐν τῷ C. I. A. IV 2 σελ. 56 ὑπ' ἀρ. 1α, τοῦ

Foucart ἐν Bull. de corr. Hell. XII (1888) σ. 1 κτέ. καὶ τοῦ Gomperz ἐν Mitth. d. arch. Inst. XIII (1888) σ. 137 κτέ. καὶ βοηθούμενος ὑπὸ τοῦ νῦν τὸ πρῶτον ἐκδοθέντος τεμαχίου ἐπεχείρησα τὴν ἑξῆς συμπλήρωσιν :

Εδοχσεν τοι δεμοι τ[ος Σα]λαμ[ινα κλεροι λαχοντας
οικεν εα(ν) Σαλαμινι[ος Ηο]λεν [χσυν δε τοις Αθεναιοι-
σι τελεν και στρατ]ευ(ε)σθ]αι ⁝ τ[ον δ' αποικον κλερον μ-
ε μι[σθ]ον εαμε οικ[ει ε αυτ]ο[ς ε Ηοι εγσ αυτο οντες, εα-
ν δε μισθοι, αποτι[νεν και τον μισθομενον και τομ μ-
ισθοντα Ηεκατερ[ον Ηολοκλερα τα συμπεφονεμενα
ες δ[ε]μοσιο[ν, εσπραττεν δε τον αει α-
ρχο[ν]τα, εαν [δ' αμελει, αυτον οφελεν, τ-
α δε [ρ]οπια π[ιπρασκεν με ελαττον ε τ-
ρια[κ]οντα δρ[αχμον κατ ετος, εσπραττε-
ν δε [τ]ον αρχο[ντα και δοναι τεν ευθυ-
εν ⁝ [επ]ι τες β[ολες.

2. » Νέον τεμάχιον τῶν περὶ τῆς οἰκοδομήσεως τοῦ Ἐρεχθείου ἐπιγραφῶν (1), ἀναγραφὲν ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ τετάρτου π. Χ. αἰῶνος· ἀνεκαλύφθη δὲ κατεδαφιζομένης τῆς παρὰ τὸ βόρειον τεῖχος « θόλου ». Τῶν στοιχείων τοῦ πρώτου στίχου ὑπάρχουσιν ἐν τῷ νέῳ τεμαχίῳ μόνον τὰ κάτω μέρη, τὰ δὲ ἄνω εὑρίσκοντο ἐπὶ ἄλλου λίθου. Μῆκ. 0,195, ὕψ. 0,085μ. ἐκ Πεντ. μαρμάρου.

ες . . ες ⊢ III χαρτης [εις εγγραφην αντιγραφ-
ων ⊢ ⊢ ⊢ III λημματο[ς και συμπαντος αναλω-
ματος κεφαλαιον 𐅅 Η Η Η . . . .
Επι της Πανδιονιδος τετα[ρτης πρυτανευουσ-
ης λημμα παρα ταμιων της [θεου. . . . . Π-
ροβαλισιο και συναρχον[των τριτηι και δεκα(;)
τηι της πρυτανείας : Χ [εις θυσιαν τοις Αν-
ακειοις τηι Αθηναιαι . . . .
Λ Ξ Λ Λ . . ς

3. » Εἰς τὴν αὐτὴν ἐπιγραφὴν ἀνήκουσιν τὰ ἐν τῷ C. I. A. ὑπ' ἀρ. I 350ª καὶ IV 2,373 95 δημοσιευθέντα τεμάχια :

Αρχερμος εποιεσεν ⁝ Χι[ος
Ιφιδικε μάνεθεκεν Αθεναιαι πολιοχο[ι

4. » Ἡ ἐν τῷ C. I. A. ὑπ' ἀρ. IV 2,373 174 δημοσιευθεῖσα ἐπιγραφὴ συμπληροῦται διὰ νέου τεμαχίου τοῦ κιονίσκου (τὸ νῦν μῆκ. 0,71, διάμ. ἄνω 0,12, κάτω 0,14μ.).



Ο δεινα επ]οιε κἀνεθεκε : τει θεοι

(1) Ἐν τῇ ἄνω ἐν σελ. 88 δημοσιευθείσῃ ἐπιγραφῇ ἀνάγνωθι ἀντὶ τοῦ ἐν στ. 7 νας τὸ ν α ι. τοῦ προηγουμένου στίχου, ἐν δὲ σελ. 96 ἐν στ. 6 ἀντὶ 273 ἀνάγνωθι 373, ἐν δὲ τῇ ὑπ' ἀρ. 4 ἐπιγραφῇ τῆς σελ. 90 γραπτέον ἐν τῷ ιθ' στίχῳ: αυτωι οπως πορευσεται ως κτέ.

4) *Ἀρχαῖα εἰσαχθέντα εἰς τὸ Μουσεῖον Σύρου.*

Ἐν τῷ Μουσείῳ Σύρου εἰσήχθη μαρμαρίνη κεφαλὴ **Κυβέλης** ἔχουσα ὕψος ἀπὸ τῆς κορυφῆς μέχρι τοῦ λαιμοῦ 0,11. Ταύτην προσήνεγκεν ὁ ἐν τῷ ἐκεῖ Γυμνασίῳ καθηγητὴς τῆς Γαλλικῆς γλώσσης Ἐρνέστος Νοννότ. Εὑρέθη δέ, καθ' ἃ οὗτος ἐδήλωσεν, ἐν τῇ Μείζονι Λεπτίδι (Leptis-Magna), τῇ σήμερον Λεβεδάχ, πόλει κειμένῃ εἰς ἀπόστασιν 140 χιλιομέτρων μεσημβρινοανατολικῶς τῆς Τριπόλεως τῆς Βαρβαρίας. [Κατ' ἀναφορὰν τοῦ ἐπιμελουμένου τοῦ ἐν Σύρῳ Μουσείου Σχολάρχου Α. Βλαστοῦ].

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Διάφοροι εἰδήσεις.

1.— Γνωσθέντος τῇ Γενικῇ Ἐφορείᾳ ὅτι ἐν Μαγούλᾳ τοῦ δήμου Ἐλευσῖνος ὑπῆρχεν ἀνάγλυφόν τι, ἀντίτυπον τοῦ γνωστοῦ ἐξ Ἐλευσῖνος ἀναγλύφου τῆς Δήμητρος καὶ Περσεφόνης, ὅπερ ὁ κάτοχος χωρικὸς διεπραγματεύετο νὰ πωλήσῃ ἀντὶ 10000 δραχμῶν, διετάχθησαν καὶ ἐνηργήθησαν τὰ δέοντα πρὸς κατάσχεσιν αὐτοῦ, εὑρεθέντος κατὰ τὴν τοῦ κατόχου ὁμολογίαν ἔν τινι παρὰ τὴν Ἐλευσῖνα ἀγρῷ. Μετὰ τὴν κατάσχεσιν ὅμως καὶ τὴν εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μουσεῖον μεταφορὰν αὐτοῦ ἐξηκριβώθη ὅτι τοῦτο ἦτο νέον, κατασκεύασμα γλύπτου τινὸς Λ. Φυτάλη. Ὁ τρόπος, καθ' ὃν τὸ ἀνάγλυφον κατεσκευάσθη καὶ εἰς ἀλλοδαπὸν ἀρχαιολόγον ἐπεδείχθη, δεικνύει ὅτι τοῦτο ἐποιήθη ἵνα πωληθῇ ὡς ἀρχαῖον, ἐπὶ σκοπῷ δηλ. ἀπάτης. Πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς πράξεως ταύτης καὶ ποινικὴν καταδίωξιν τῶν ἐν αὐτῇ ἐνεχομένων ἐνεργοῦνται νῦν ἀνακρίσεις.

2.— Παρὰ τῷ ἐνταῦθα Β. Νοστράκῃ **κατεσχέθησαν**, τῇ παραγγελίᾳ τοῦ εἰσαγγελέως, καὶ ἐν τῷ γραφείῳ τῆς Γενικῆς Ἐφορείας κατετέθησαν τὰ ἑξῆς ἀρχαῖα, ὧν τινα (εἰδώλια) ὑπόπτου γνησιότητος.

α') Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς (0,26) φερούσης ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον· ἐν τῇ ἀριστερᾷ κρατεῖ ῥιπίδιον, (πιθανῶς ἐκ συμπληρώσεως). Ἡ κεφαλὴ τοῦ εἰδωλίου εἶνε ἐπικεκολλημένη.

β') Εἰδώλιον πήλινον κόρης (0,20) φερούσης ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον καλύπτον τὸ σῶμα ἀπὸ τῆς κεφαλῆς. Φέρει δὲ ὑπεράνω τούτου καὶ σκιάδιον (ἐπιπρόσθετον κατὰ τὴν συμπλήρωσιν).

γ′) Εἰδώλιον (ὕψ. 0,20) γυναικὸς χορευούσης. Φέρει ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον συγκρατούμενον διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς ὑπὸ τὸ στῆθος· ἐν τῇ δεξιᾷ κρατεῖ κατὰ τὸν ὦμον κύμβαλον.

δ′) Εἰδώλιον ἀνδρὸς (κιθαρῳδοῦ) ἐπὶ συμφυοῦς τετραγώνου βάσεως (ὕψ. 0,26). Φέρει στολὴν κιθαρῳδοῦ, κρατεῖ δὲ ἐν τῇ ἀριστερᾷ λύραν, ἣν κρούει διὰ τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς.

ε′) Μαρμαρίνη κεφαλὴ (ὕψ. μετὰ τοῦ λαιμοῦ 0,24), τοῦ τύπου Ἀσκληπιοῦ ἢ Διός, ἀποκεκρουσμένη τὴν ῥῖνα. Τέχνη λίαν ἐπιμελὴς τῶν Ἑλληνικῶν χρόνων.

ϛ′) Ἀγαλμάτιον ἐκ λευκοῦ λίθου (ὕψ. 0,45) εἰκονίζον παιδίσκην, ἱμάτιον ἐνδεδυμένην, ὅπερ κρατεῖ πρὸ τοῦ στήθους διὰ τῆς δεξιᾶς καὶ κατὰ τοὺς μηροὺς διὰ τῆς ἀριστερᾶς, ἔργον τέχνης ξένης, οὕτως εἰπεῖν βαρβάρου. Κατὰ τὸν ἰδιοκτήτην προέρχεται ἐκ Κρήτης.

ζ′) Δύο ἰσοϋψεῖς (0,32) κωδωνοειδεῖς κρατῆρες μετ' ἐρυθρομόρφων γραφῶν, οἵτινες ὅμως τοσοῦτον ἐπιδιωρθωμένοι τυγχάνουσιν, ὥστε ἐλάχιστον μέρος τῶν ἀρχικῶν αὐτῶν παραστάσεων (βακχικῶν καὶ ἐρωτικῶν) διατηρεῖται.

η′) Ἀγγεῖον σχήματος κωδωνοειδοῦς κρατῆρος ἐρυθρομόρφου (ὕψ. 0,40). Παράστασιν ἔχει: τρεῖς ἀνδρικὰς μορφὰς φερούσας Φρύγιον πῖλον καὶ στολὴν βαρβαρικὴν ἐν πάλῃ κατὰ δύο γρυπῶν. Τέχνη ἀμελής.

θ′) Κρατὴρ κωδωνοειδὴς (ὕψ. 0, 41) φέρει τὴν ἑξῆς ἐρυθρόμορφον γραφήν: Ἐν μέσῳ καὶ ὑπὸ κίονα καθημένη γυνὴ ἐν ἀνέσει (Ἀφροδίτη;), πρὸ αὐτῆς ἵπταται ἔρως· ἀριστερὰ ὁ Διόνυσος, ἱστάμενος, κισσοστεφὴς καὶ θύρσον ἐν τῇ χειρὶ κρατῶν. Ὄπισθεν τῆς καθημένης γυναικὸς Σάτυρος μετὰ θύρσου καὶ κέρατος. Τὴν ὄπισθεν τοῦ ἀγγείου ὄψιν πληροῦσι τρεῖς ἱστάμεναι μορφαί, ὧν μία γυναικεία. Αὗται διατελοῦσιν ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐν τῷ ἀγγείῳ εἰκονιζομένην πρᾶξιν, ἥτις γίνεται ὑπὸ οἰκοδόμημα δηλούμενον διὰ τριῶν κιόνων φαινομένων μεταξὺ τῶν μορφῶν καὶ ὡσεὶ ὄπισθεν τούτων. Τέχνη τῶν μετὰ τὴν ἀκμὴν χρόνων. Συνεκολλήθη ἐκ διαφόρων τεμαχίων. [Ἰδ. Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορείας ἀρ. 610-618].

3. — Τῇ 26 Ἰουνίου ἀπεβίωσεν ὁ πρώην Γενικὸς ἔφορος τῶν ἀρχαιοτήτων **Π. Εὐστρατιάδης**, ὅστις διορισθεὶς ἔφορος ἀρχαιοτήτων τῇ 19 Αὐγούστου 1863 καὶ Γενικὸς ἔφορος τῇ 2 Φεβρουαρίου 1864 διετέλεσεν ἐν τῇ θέσει ταύτῃ μέχρι τῆς 24 Φεβρουαρίου 1884. Ἐπιτάφιον λόγον ἀπήγγειλεν αὐτῷ ὁ Γενικὸς ἔφορος Π. Καββαδίας.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1888

ΤΕΥΧΟΣ ΜΗΝΟΣ ΙΟΥΛΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Ἀρχαῖα εἰσαχθέντα εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μουσεῖον.

1. Χαλκοῦν ἀγαλμάτιον *Ἀρτέμιδος* (ὕψ. 0,15) ἄνευ ποδῶν (ἐλλειπόντων ἀπὸ τῶν σφυρῶν). Ἡ θεὰ φέρει φαρέτραν ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ ὤμου ἐξηρτημένην καὶ εἶνε ἐνδεδυμένη τὸν συνήθη βραχὺν μετὰ διπλοϊδίου χιτῶνα, τὸν μέχρι τῶν γονάτων καθικνούμενον. Εἰκονίζεται δὲ διὰ τῶν προτεταμένων χειρῶν τοξεύουσα (ἐλλείπει τὸ τόξον). Ὁ χιτὼν εἶνε ἀναπεπταμένος ὄπισθεν δεικνύων τὴν ταχύτητα μεθ' ἧς βαίνει ἡ θεὰ προτεταμένον ἔχουσα τὸν δεξιὸν πόδα. Τὸ ἀγαλμάτιον τοῦτο εἶνε καλῆς ἑλληνικῆς τέχνης ἔργον· ἐποιήθη δέ, ὡς φαίνεται, κατ' ἀπομίμησιν μεγάλου ἐπισήμου ἀγάλματος. Τὸ πρόσωπον εἶνε ἀτεχνότερον πεποιημένον, ἢ τὸ λοιπὸν σῶμα. Εὑρέθη ἐν τῷ δήμῳ Κορυθίου Ἀρκαδίας εἰς τὰς ὑπωρείας τοῦ Ἀρτεμισίου παρὰ τὴν ἀπὸ Τριπόλεως εἰς Μύλους (Λέρνην) ἄγουσαν δημοσίαν ὁδόν. Ἴδ. σ. 116 ἀρ. 6. [Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 622].

2. Κεφαλὴ νεανίου (εἰκονιστική,) ἐξ ὀπτῆς γῆς, μεγέθους ἡμίσεος περίπου τοῦ φυσικοῦ, ἔργον περίεργον καλῆς τέχνης. Διατήρησις σχετικῶς καλή. Εὑρέθη ἐν Θεσσαλίᾳ ἐν θέσει «Παλαιογαρδίκι» παρὰ τὸ χωρίον Κριτσίνι τοῦ δήμου Παραληθαίων τῆς ἐπαρχίας Τρικκάλων καὶ κατασχεθεῖσα ἐστάλη παρὰ τοῦ νομάρχου Τρικκάλων κ. Α. Πετρίτση. [Εὑρετ. Γεν. ἐφορείας 626].

3. Δεξιὰ γωνία ἀναγλύφου (πιθανῶς ἐκ πλευρᾶς σαρκοφά-

γου), ἐφ' ἧς σώζεται τὸ ἄνω ἥμισυ ὁπλίτου, φέροντος κράνος καὶ ἀσπίδα, καὶ ὑψοῦντος τὴν ξίφος κρατοῦσαν δεξιάν, ὅπως κατενέγκῃ κτύπημα κατὰ ἐχθροῦ, ἐφίππου ἴσως, οὗτινος σώζεται ἡ ἀριστερὰ χείρ, δι' ἧς ἀναχαιτίζει οὗτος τὴν ὁρμὴν τῆς κρατούσης τὸ ξίφος χειρὸς τοῦ ὁπλίτου. Κάτω, πρὸ τῆς ὀσφύος τοῦ ὁπλίτου, σώζεται πρόσθιος ποῦς καλπάζοντος ἵππου. Ἡ παράστασις ἦτο ἴσως Ἀμαζονομαχία. Τέχνη κοινή, διατήρησις οὐχὶ καλή. Ὕψ. 0,42 πλ. 0,32. Εὑρέθη ἐν Νεμέᾳ ἔνθα κατεσχέθη ὑπὸ τοῦ ἀνακριτοῦ κ. Κυριακοπούλου. [Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 623].

4. Ὀκτακόσια τεσσαράκοντα νομίσματα χαλκᾶ, κατιωμένα καὶ ἄχρηστα τὰ πλεῖστα. Ἐπίσης δέκα καὶ τέσσαρα ἀργυρᾶ, ὀγδοήκοντα ἓξ πήλινοι ψῆφοι περιφεροῦς σχήματος καὶ ἐπιμήκους (εἰσιτήρια θεάτρου;) ἐφ' ἑκάστης τῶν ὁποίων ἀναγεγραμμένον κύριον ὄνομα (ἴδ. σ. 86 ἀρ. 3) καὶ δύο λεπτὰ φύλλα χρυσοῦ. Εὑρέθησαν ἐν ταῖς ἐν Μαντινείᾳ ἀνασκαφαῖς τῆς Γαλλικῆς Σχολῆς. [Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 619-621].

5. Ἐπιτύμβιος κιονίσκος, ἐφ' οὗ ἐπιγραφή:

Θραξ
Γετου
Μαρωνιτης

Εὑρέθη ἐν τῇ κατὰ τὴν ὁδὸν Σόλωνος οἰκίᾳ Α. Δεκαρώνια, ὑφ' οὗ καὶ ἐδωρήθη. [Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 624].

6. Πλὰξ ἐξ Ὑμηττ. μαρμ. (μήκ. 0,27 πλ. 0,30), ἐφ' ἧς:

Εστιαιος
Πατρωνο[ς]
Υβαδης

Εὑρέθη ἐν τῷ ἐνταῦθα Ὀλυμπιείῳ, ἔμπροσθεν τοῦ Ζαππείου μεγάρου [Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 625].

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Ἀνασκαφαὶ καὶ εὑρήματα.

Τοῦ σπουδαιοτάτου κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα Ἰούνιον εὑρεθέντος ἀναγλύφου τῆς Ἀθηνᾶς, τοῦ ἐν σελ. 103 περιγραφομένου,

παρέχομεν ἐνταῦθα (εἰκ. 1) πρόχειρον ὑπὸ τοῦ ἀρχιτέκτονος Κα-

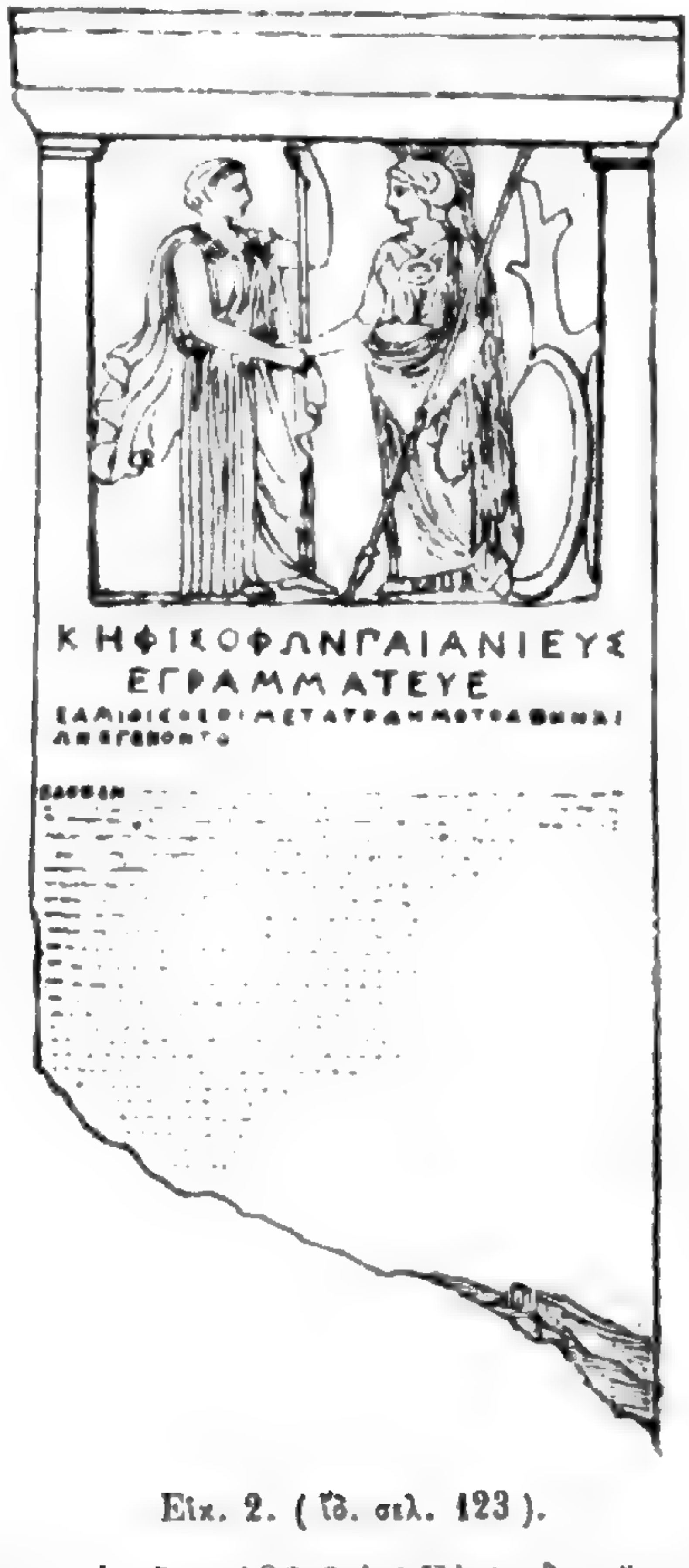


Εἰκ. 1. (ἴδ. σελ. 103).

βερώ ἐκπονηθὲν σχεδιογράφημα, ἐπιθυμοῦντες ἵνα ὁ ἀναγνώστης σχηματίσῃ ἔννοιάν τινα, ὅσον οἷόν τε σαφῆ, τοῦ ἐξαιρέτου τούτου ἔργου.

Ἡ κατὰ μῆκος δὲ τοῦ Παρθενῶνος σκαφὴ ἤνεγκεν εἰς φῶς κατὰ τὸν μῆνα Ἰούλιον οὐχὶ πολλὰ σχετικῶς ἀρχαῖα. Σπουδαιότατον εὕρημα τοῦ μηνὸς τούτου εἶνε στήλη ἐκ Πεντελησίου μαρμάρου, ἧς τὸ ἄνω μέρος κοσμεῖ ἀνάγλυφον παριστάνον τὴν **Ἀθηνᾶν** δεξιουμένην γυναικείαν μορφήν, τὴν **Σάμον** ἢ ἴσως τὴν προστάτριαν τῆς νήσου ταύτης θεὰν **Ἥραν.** Ὑπὸ τὸ ἀνάγλυφον εἶνε

κεχαραγμένη ἐπιγραφή, ψήφισμα τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων, δι' οὗ ἐν ἔτει 405]4 π. Χ. ἐπὶ Ἀλεξίου ἄρχοντος ἐχορηγήθη ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων πολιτεία τοῖς ἐν Σάμῳ «ὅσοι μετὰ τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων ἐγένοντο.» Ἀνεγράφη δὲ τὸ ψήφισμα, καθ' ἃ ὁ Λόλ-



Εἰκ. 2. (Ἰδ. σελ. 123).

λιγκ παρετήρησεν, ἐν ἔτει 403]2 ἐπὶ Εὐκλείδου ἄρχοντος, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν ἐν C. I. A. II ἀρ. 1[6] τεμαχίων ἐπιγραφῆς, ἅτινα προσαρμόζουσι τῷ νῦν εὑρεθέντι λίθῳ, ἀποτελοῦσι δηλ. μετ' αὐτοῦ τὴν αὐτὴν ἐπιγραφήν.

Τὸ σπουδαῖον τοῦτο ἐπιγραφικὸν μνημεῖον δημοσιευθήσεται προσεχῶς ἐν πανομοιοτύπῳ. Τώρα δημοσιεύομεν ἐνταῦθα πρόχειρον ὑπὸ τοῦ Καβερῶ ἐκπονηθὲν σχεδιογράφημα τοῦ ἀναγλύφου ἵνα σχηματίσῃ ὁ ἀναγνώστης ἔννοιάν τινα τῆς ἀναγλύφου παραστάσεως. Εὑρέθη δὲ τοῦτο σχεδὸν ἐν τῇ ἐπιφανείᾳ τοῦ νῦν ἀνασκαπτομένου ἐδάφους, εἰς ὀλίγων μόνον ἑκατοστομέτρων βάθος, πλησίον τοῦ μέρους, ἐν ᾧ εὑρέθη τὸν παρελθόντα μῆνα τὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἀνάγλυφον (ἴδ. σ. 103), οὗ ἴδ. σχεδιογράφημα ἐν σελ. 123.

Ἕτερον ἄξιον λόγου εὕρημα εἶνε μαρμάρινος σπόνδυλος ἐκ τοῦ παλαιοῦ Παρθενῶνος, ὅστις διαφέρει τῶν λοιπῶν μέχρι τοῦδε ἐν τῇ ἐπιχωματώσει εὑρεθέντων κατὰ τοῦτο ὅτι δὲν εἶνε ὅλως ἀκατέργαστος, ἀλλ' ἔχει λελειασμένας ἀμφοτέρας τὰς ἐπιπέδους ἐπιφανείας· φαίνεται δὲ ὅτι ἔκειτο ἤδη ἐπὶ τοῦ στυλοβάτου, ἔκειτο δηλ. κατὰ χώραν πρὶν ἢ ἀποσπασθῇ καὶ ριφθῇ ἐν τοῖς χώμασιν ἵνα χρησιμεύσῃ σὺν τοῖς λοιποῖς παντοίοις λίθοις ἁπλῶς ὡς ὑλικὸν διὰ τὴν γενομένην μεταξὺ τοῦ Παρθενῶνος καὶ τοῦ μεσημβρινοῦ τείχους τῆς Ἀκροπόλεως ἐπιχωμάτωσιν. Σημειωτέον δὲ ὅτι εἶνε ἐκτελεσμέναι μέχρι τινὸς καὶ αἱ ραβδώσεις αὐτοῦ, 20 τὸν ἀριθμόν, καὶ ὅτι ὅμοιοι σπόνδυλοι, ὡς φαίνεται, εἶνε ἐντετειχισμένοι ἐν τῷ ἀρκτικῷ τῆς Ἀκροπόλεως τείχει. Ἡ διάμετρος αὐτοῦ εἶνε 1,79.

Ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ δὲ μικρὰ συνήθη εὑρήματα παρατηρητέον ὅτι τούτων ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡ σπουδαιότης ἐλαττοῦται ἐφ' ὅσον ἡ σκαφὴ προβαίνει πρὸς δυσμάς. Τοῦτο ἔδειξαν αἱ τοῦ μηνὸς τούτου ἐργασίαι. Ἐν τῷ ἐκ πώρων λίθων στρώματι εὑρέθησαν τεμάχιά τινα πώρινα, ἅτινα προσαρμοσθέντα ἑτέροις κατὰ τοὺς παρελθόντας μῆνας εὑρεθεῖσιν ἀπετέλεσαν ὑπερμεγέθη κεφαλὴν **ταύρου**, ζωηρότατον διατηροῦσαν καθ' ἅπασαν τὴν ἐπιφάνειαν χρωματισμὸν καὶ κατὰ πᾶσαν ἔποψιν ἀξιοθέατον καὶ περισπούδαστον.

Π. ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ

2) *Ἀνασκαφαὶ ἐν Τανάγρᾳ* (ἴδ. σ. 105 ἀρ. 2 κ. ἑ.).

Ἡ ἐξακολούθησις τῶν ἐν Τανάγρᾳ ἀνασκαφῶν τῆς Γεν. Ἐφορείας ἤνεγκεν εἰς φῶς, κατ' ἀναφορὰν τοῦ Κορομάντσου δύο σπουδαιότατα εὑρήματα ἤτοι α') ἐρυθρόμορφον **λήκυθον** καλλί-

στης τέχνης, ἐφ' ἧς εἰκονίζονται τέσσαρες κύριαι μορφαὶ ἅπασαι δεδηλωμέναι δι' ἐπιγραφῶν ἀρχαϊκοῖς γράμμασιν, ἤτοι **Ἄρτεμις** φέρουσα φαρέτραν ἀπὸ τῶν ὤμων ἐξηρτημένην καὶ κρατοῦσα διὰ τῆς δεξιᾶς πολυτελεστάτην ὀκτάχορδον κιθάραν, ἣν προτείνει, ὡς φαίνεται, τῷ πρὸ αὐτῆς ἱσταμένῳ **Ἀπόλλωνι**, ὅστις κρατεῖ ἐν τῇ ἀριστερᾷ τόξον καὶ φέρει στέφανον περὶ τὴν κεφαλήν· ὄπισθεν τοῦ Ἀπόλλωνος, πρὸ τῆς Ἀρτέμιδος, ἵσταται τῇ θεᾷ προσβλέπουσα ἔλαφος· ἔμπροσθεν δ' αὐτοῦ εἰκονίζεται **Ἑρμῆς** πωγωνοφόρος κρατῶν ἐν τῇ ἀριστερᾷ τὸ κηρύκειον, καὶ **Λητώ**, κρατοῦσα ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ ταινίαν (;)· Ἄνω δὲ κατὰ τὸ πεπλατυσμένον τῆς ληκύθου μέρος, τὸ ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ μέχρι τοῦ γύρου αὐτῆς, εἰκονίζεται μικρὸς βωμὸς ἑκατέρωθεν τοῦ ὁποίου δύο ἱπτάμεναι **Νίκαι**, κρατοῦσαι ἑκάστη τρίποδα. Ἄνω τούτων, ἐν τῷ σωζομένῳ κάτω μέρει τοῦ ἐλλείποντος λαιμοῦ τῆς ληκύθου, σώζεται ἑτέρα ἱπταμένη ὡσαύτως **Νίκη**. Τὴν σπουδαιότητα τοῦ ἀγγείου τούτου ἐπαυξάνει ἐπιγραφὴ δηλοῦσα τὸ ὄνομα τοῦ τεχνίτου: **« Μυς εγραφσεν »**, ὅστις εἶνε ἴσως αὐτὸς ἐκεῖνος ὁ Μῦς, ὅστις ἐχάραξεν ἐπὶ τῆς ἀσπίδος τῆς χαλκῆς ἐν τῇ Ἀκροπόλει Ἀθηνᾶς τοῦ Φειδίου μάχην τῶν Λαπιθῶν καὶ Κενταύρων κατὰ σχεδιογράφημα τοῦ Παρρασίου· 6') ἐρυθρόμορφος **φιάλη**, ἐν ᾗ ὀκλάζων ὁπλίτης ἐξαιρέτου τέχνης καὶ ἐπιγραφή: **« Φιντιας εποιεσεν »** γνωρίζουσα ἡμῖν Φιντίαν τὸν καὶ ἄλλοθεν γνωστὸν ἀγγειογράφον.

Περὶ τῶν λοιπῶν εὑρημάτων τοῦ μηνὸς ἐπιστέλλει ὁ αὐτὸς Κορομάντσος τάδε:

» (6 Ἰουλίου). Ἐξητάσθησαν ἑπτὰ τάφοι, ἐν ἑνὶ τῶν ὁποίων εὑρέθησαν εἰς τεμάχια συντετριμμένα τέσσαρα ἀγαλμάτια, τὰ ἑξῆς:

» 1) Ἀγαλμάτιον (ὕψ. 0,33) παριστῶν γυναῖκα ὀρθὴν ἔχουσαν εἰς τὸ μέρος τῆς ἀριστερᾶς χειρός, μὴ φαινομένης, δυσδιάκριτόν τι ἀντικείμενον, ἐξ οὗ ἐξαρτᾶται ταινία διευθυνομένη πλαγίως πρὸς τὰ δεξιά, ἣν κρατεῖ ἡ δεξιὰ χείρ.

» 2) Ἕτερον ἀγαλμάτιον (ὕψ. 0,22) παριστῶν γυναῖκα ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ποδὸς ἱσταμένην, ἥτις διὰ μὲν τῆς δεξιᾶς χειρὸς πειρᾶται νὰ περιμαζεύσῃ τὸν ἀναπεπταμένον καὶ εἰς ἀραιὰς πτυχὰς μέχρι τῶν γονάτων κατερχόμενον πέπλον, ἐξαρτώμενον ἀπὸ τὸν ἐπὶ

τῆς κεφαλῆς ἱστάμενον κωνικὸν κόρυμβον, τῇ δὲ ἀριστερᾷ κρατεῖ κατὰ τὸ ἰσχίον τὸ ἱμάτιον ἀφίνον ἅπαν τὸ ἄνω σῶμα γυμνόν.

» 3. Ἀγαλμάτιον (ὕψ. 0,22) παριστῶν ἱσταμένην ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ποδὸς γυναῖκα ἔχουσαν τὸν δεξιὸν ἐπὶ ὑποποδίου ἀναπαυόμενον. Αἱ ὑπὸ τὸ ἱμάτιον χεῖρες εἶνε ἡ μὲν δεξιὰ ἐπὶ τοῦ κατὰ τὸ αὐτὸ μέρος μαστοῦ, ἡ δὲ ἀριστερὰ κάτω.

» 4 Ἀγαλμάτιον (ὕψ. 0,20) παριστῶν γυναῖκα ἱσταμένην ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ποδὸς καὶ ἔχουσαν τὴν μὲν δεξιὰν χεῖρα ἐπὶ τοῦ κατὰ τὸ αὐτὸ μέρος μαστοῦ, τὴν δὲ ἀριστερὰν ἀφανῆ ὑπὸ τὸ ἱμάτιον. Ὁ πέπλος περιβάλλων τὴν σιαγόνα καλύπτει καὶ τὰς γνάθους καὶ ἅπασαν τὴν κεφαλὴν πλὴν τοῦ προσώπου.

» Ἔτι δὲ εὑρέθησαν ἀτάκτως ἐρριμέναι τρεῖς ἐπιτύμβιοι στῆλαι, ἐφ' ὧν αἱ ἑξῆς ἐπιγραφαί:

α') Τιμοκρατεις
β') Ερμαιος
γ') Παρθενα

» (7 Ἰουλίου). Ἐν τάφῳ κεκαυμένῳ εὑρέθησαν μεταξὺ πλείστων συντριμμάτων ἀγαλματίων καὶ ἀγγείων ἓξ ἀγαλμάτια, ἅπαντα εἰς τεμάχια· εἶνε δὲ τὰ ἑξῆς:

» 1) Ἀγαλμάτιον ἱσταμένης γυναικὸς (ὕψ. 0,36), ἥτις διὰ μὲν τῆς δεξιᾶς χειρὸς κρατεῖ τὴν ῥᾶγα τοῦ δεξιοῦ μαστοῦ, ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ, κάτω ἀφειμένῃ, ἔχει μῆλον ἢ καρπὸν ῥοιᾶς. Ἡ κεφαλὴ διατηρεῖ ἀξιόλογον καὶ ζωηρὸν χρωματισμόν, διακρινομένης κυανῆς στεφάνης.

» 2) Ἕτερον ἀγαλμάτιον (ὕψ. 0,33) παριστῶν καὶ τοῦτο γυναῖκα ἱσταμένην ἔχουσαν τὴν κόμην ἐρυθρὰν καὶ ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας κάτω τεταμένας.

» 3) Ἕτερον ὅμοιον (ὕψ. 0,24) γυναικὸς ὀρθῆς.

» 4) Ἕτερον (ὕψ. 0,22) παριστῶν γυμνὸν νέον ἐρυθροβαφῆ, ἔχοντα πιλίδιον χαμηλὸν καὶ τὰς χεῖρας κάτω, πιθανῶς Διόνυσον.

» 5) Μικρὸν ἱσταμένης γυναικὸς ἀγαλμάτιον παριστῶν διὰ χρωμάτων τὰ ἐνδύματα καὶ

» 6) Ἕτερον μικρὸν ἀγαλμάτιον καθημένης γυναικὸς μετὰ χρωμάτων.

» Ἐν ἄλλῳ δὲ τάφῳ κεραμίνῳ εὑρέθησαν δύο κύλικες μὲ ἄνθη, καὶ ἑτέρα ὁμοία μικρὰ καὶ ἄλλα τινά.

» (9 Ἰουλίου). Κυριώτερα εὑρήματα εἶνε δέκα κολοβὰ ἀγαλμάτια ἅπαντα ἐρυθροβαθῆ, προσωπεῖον μικρόν, περιστερὰ καὶ ἄλλα τινὰ ζῶα. Ἐκ τῶν ἀγαλματίων δύο (ὕψ. 0,21) εἶνε τοῦ αὐτοῦ τύπου παριστῶντα νεανίας ἐν χιτῶνι βραχεῖ, μὲ πιλίδιον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ἔχοντας τὴν μὲν δεξιὰν χεῖρα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, τὴν δὲ ἀριστερὰν ἐξ ἧς, φαίνεται, ἐξαρτᾶται κωνικόν τι σχῆμα, πιθανῶς βαλάντιον Ἑρμοῦ, ἀφανῆ. — Ἄλλο (ὕψ. 0,25), μὲ πιλίδιον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ ἐν βραχεῖ χιτῶνι, ἔχει τὴν μὲν ἀριστερὰν χεῖρα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, τὴν δὲ δεξιὰν ἀφανῆ. — Ἄλλο (ὕψ. 0,25) ἔχει ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. — Ἄλλο (ὕψ. 0,17) εἶνε γυμνὸν καὶ ἔχει τὰς χεῖρας καθειμένας. — Ἕτερον (ὕψ. 0,07) παριστᾷ πρεσβύτην ἀνακείμενον καὶ ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ἀγκῶνος ἀκουμβῶντα· φέρει καὶ οὗτος πιλίδιον καὶ εἶνε γυμνὸς τὰ ἀπὸ τῆς κοιλίας ἄνω κρατῶν διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς τὸ γόνυ τοῦ πρὸς τὸ αὐτὸ μέρος ποδός. — Ἄλλο (ὕψ. 0,08) παριστᾷ Σάτυρον καθήμενον καὶ ἄλλα δύο γυναῖκας καθημένας (ὕψ. 0,09).

» (12 Ἰουλίου). Ἡ ἐξέτασις δύο παρακειμένων πωρίνων τάφων καὶ τριῶν προσέτι ἑτέρων ὑπὸ τούτους εἰς βάθος μέτρου ἐκσκαφέντων κατηνάλωσε τὴν χθὲς καὶ σήμερον ἐργασίαν. Οἱ δύο πώρινοι, καθέτως ἐπὶ τῆς γραμμῆς ἱστάμενοι, εἶχον ἑκάτερος θήκην μήκους 2,20 πλάτ. 0,70 βάθους 1,05, βάθος ἢ ὕψος πολὺ δυσανάλογον, διότι τῶν τῆς καλῆς ἐποχῆς πωρίνων τάφων βάθος τῆς θήκης δὲν ὑπερέβη ποτὲ τὰ 0,60 ἢ 0,65. Ἡ δὲ τοιαύτη δυσαναλογία προῆλθεν ἐκ τῆς ἐν τοῖς τάφοις τούτοις γενομένης δευτέρας ταφῆς νεκρῶν, ἡ ὁποία ἐπὶ τῶν τοιχωμάτων προσέθηκε δευτέραν σειρὰν πώρων. Ἀπόδειξις δὲ τῆς ἐποχῆς, εἰς ἣν ἀνήκουσιν οἱ ἐν λόγῳ τάφοι, ἔστωσαν τὰ ἐπὶ τῶν τοιχωμάτων περισωθέντα ἐνιαχοῦ μικρὰ λείψανα τῆς ἐσωτερικῆς διακοσμήσεώς των, πρὸς δὲ καὶ ὀλίγα μικρὰ τεμάχια ἀνήκοντα εἰς ἀγαλμάτια ἄξια θαυμασμοῦ. Ὅτι δὲ πάλιν κατὰ τοὺς ρωμαϊκοὺς χρόνους ἐγένετο ἡ ἐν αὐτοῖς δευτέρα ταφὴ νεκρῶν καὶ προσθήκη εἰς τὰς θήκας, τοῦτο τρανῶς μαρτυροῦσι τὰ ἐν αὐτοῖς ὀλίγα εὑρεθέντα εὐτελῆ καὶ παντελῶς ἄχρηστα εὑρήματα, οἷα εἶνε εὐτελὴς δίωτος κάλπη, δύο λύχνοι μὲ πρόστυπα κοσμήματα, πολλὰ σωληνοειδῆ μικρὰ ἀγγεῖα, τὰ ὀνομαζόμενα δακρυρρόα, καὶ ὀλίγα θρύμματα φύλλων χρυσῶν

κοσμοῦντα πιθανῶς νεκρικὴν στεφάνην, ὡς καὶ νεκρικὴ στήλη ὡς ἐπίπωμα χρησιμεύουσα ἐφ' ἧς ἐπιγραφή :

Επιχαρμιδας

ἥτις μετηνέχθη εἰς τὴν ἐνταῦθα συλλογήν.

» (23 Ἰουλίου). Ἐν λάρνακι ἐξ ὀπτῆς γῆς μήκ. 1.50, πλ. 0,45, βάθ. 2,70, εὑρέθησαν πολλὰ κτερίσματα ἐπὶ τοῦ πώματος καὶ πρὸς τῇ κεφαλῇ, τινὰ δὲ καὶ ἐντός· ἐλήφθησαν ὅμως ὡς χρήσιμα ὀλίγα, ἤτοι τέσσαρα ληκύθια μὲ γραφάς, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον καλῶς διατηρουμένας, παραστάσεων σατυρικῶν καὶ ὁπλιτῶν μαχομένων, μικρὸς ἀμφορεὺς ἔχων σχῆμα κεφαλῆς, ἤτοι κεφαλὴ εὐειδὴς νεάνιδος μὲ τὴν κόμην διατεταγμένην εἰς πολλοὺς καὶ βραχεῖς βοστρύχους καὶ πιλίδιον κωνικὸν ὀπίσω κλίνον, ἐπὶ δὲ τῆς κορυφῆς ὑπάρχει μικρὸν στόμιον ἔχον ἀμφοτέρωθεν δύο λαβάς, δύο κύνες ἐπὶ βάσεων ἱστάμενοι τοὺς πόδας εἰς τεμάχια ἔχοντες, ὁ ἕτερος τῶν ὁποίων φέρει ἐν τῷ στόματι περιφερές τι σῶμα, ἀλώπηξ ἄνευ βάσεως ἐστραμμένην τὴν κεφαλὴν ὀπίσω ἔχουσα, ἀγαλμάτιον παριστῶν γυναῖκα μὲ σῶμα δυσανάλογον καθημένην ἐπὶ τῶν ποδῶν καὶ τὰς χεῖρας ἐπὶ τῆς ἐξωγκωμένης γαστρὸς ἔχουσαν, καὶ δύο ὀστέϊνα ἐργαλεῖα, πλεκτικῆς ἴσως, ἔχοντα τὴν μὲν μίαν τῶν ἄκρων ὀξεῖαν, τὴν ἑτέραν δὲ πεπλατυσμένην.

» Ἐξ ἑτέρου τάφου κεραμιδοσκεποῦς ἐλήφθη κρανίον καὶ ἡ σιαγών, πλήρεις τοὺς ὀδόντας ἔχουσα.

» Τῆς Παρασκευῆς αἱ ἐργασίαι, ἤτοι τῆς χθές, ἐκένωσαν ἓξ τάφους, ἀλλὰ τὰ ἐν αὐτοῖς εὑρήματα ἦσαν πάνυ ὀλίγα καὶ ἀνάξια λόγου. Εἷς τῶν τάφων τούτων, ἀρχαϊκός, εἶνε ἄξιος μνείας διὰ τὸ βάθος του, μέτρων 3,85, τὸ ὁποῖον δὲν ἔφθασεν οὐδεὶς τῶν ἀπὸ τῆς 24 π. Φεβρουαρίου μέχρι σήμερον κενωθέντων τετρακοσίων περίπου τάφων. Δὲν ἦτο ἀσκεπής, ὡς εἶνε πάντες οἱ βαθεῖς, ἀλλ' ἐν λάρνακι ὀπτῆς γῆς μήκους 1,70, πλ. 0,48, βάθ. 0,25. Πλησίον τοῦ τάφου τούτου ἐκενώθη καὶ ἕτερος παιδός, τῆς αὐτῆς μὲ τὸν ἄνω ἐποχῆς· οὗτος ἦτο πίθος βάθ. 0,55 ἐπιπωματισμένος καὶ ὁριζοντίως τεθειμένος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου διετηροῦντο καλῶς τὰ ὀστᾶ τοῦ κρανίου, μόνον διεφθαρμένου εἴς τι μέρος· τὰ κτερίσματά του ἦσαν τρεῖς μόνοι ἀρύβαλοι, ἄχρηστοι.

» (25 Ἰουλίου). Ἡ σκαφὴ ἡνώθη σήμερον μετὰ τῆς κυρίας

γραμμῆς, ἀνεωχθέντων πέντε τάφων, τριῶν ἀρχαϊκῶν ἀσκεπῶν καὶ ἐν πίθῳ, καὶ δύο κεραμιδοσκεπῶν.

» Ἐκ μόνου τοῦ πίθου ἔχοντος μῆκος μέν, σὺν τῷ κωνικῷ καὶ κολούρῳ πώματι αὐτοῦ, 1,65, διάμετρον δὲ κατὰ τὸ εὐρύτερον μέρος τοῦ κύτους, 0,70, ἐλήφθη σῶον τὸ κρανίον μετὰ τῆς σιαγόνος, καὶ πέντε μικροὶ ἀρύβαλλοι, ὧν εἷς διὰ τὴν ἐπ' αὐτοῦ εἰκόνα περίεργος. Ἵστανται δηλ. ἀντωποὶ δύο κεχαλινωμένοι ἵπποι τὰς κεφαλὰς ἐστραμμένας ἔχοντες ὁ μὲν δεξιὰ ὁ δὲ ἀριστερὰ τῷ ὁρῶντι. Ἐκ τῶν αὐχένων τῶν ἵππων κρέμαται ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν σμικροτάτη ἀνθρώπου μορφὴ ἀριστερὰ τῷ ὁρῶντι βλέπουσα. Οἱ ἵπποι φαίνονται ὡς νὰ ἁμιλλῶνται τίς νὰ λάβῃ εἰς τὸ μέρος του τὴν κρεμαμένην μορφήν.

» (29 Ἰουλίου). Παρὰ τῇ μεγάλῃ γραμμῇ, ἣν ἡ σκαφὴ ἀπὸ τῆς παρελθούσης Δευτέρας ἐπλησίασεν, ἠνεῴχθησαν χθὲς καὶ σήμερον ἐννέα τάφοι διαφόρου βάθους καὶ διευθύνσεως, ἐξ οὗ φαίνεται ὅτι κατὰ τοῦτο τὸ μέρος τοῦ κλάδου, ὃν ἡ σκαφὴ ἐπὶ μῆνα διώκει, οἱ τάφοι πολὺ ἐκτείνονται κατὰ πλάτος· ὥστε δὲν μοὶ φαίνεται ἀπίθανος ἡ ὕπαρξις νεκροταφείου κατὰ τοῦτο τὸ μέρος.

» Ἐξητάσθησαν λοιπὸν χθὲς ἓξ τάφοι, δύο ἀσκεπεῖς, ἀρχαϊκοί, (ὁ ἕτερος τῶν ὁποίων ὑπερέβη πάντας τοὺς μέχρι τοῦδε κενωθέντας ὁμοίους του ὡς ἔχων τεσσάρων μέτρων βάθος), καὶ τέσσαρες κεραμιδοσκεπεῖς ἀτάκτου διευθύνσεως καὶ πάντη κενοὶ κτερισμάτων. Σήμερον δὲ τρεῖς μόνον, εἷς πώρινος ρωμαϊκῆς ἐποχῆς χαρακτηριζόμενος ἔκ τε τοῦ τῆς πυέλου βάθους, ὄντος 0,95, καὶ τῶν ἐν αὐτῷ κακοτέχνων κτερισμάτων· ἐξ ὧν ἐλήφθησαν χαλκῆ στλεγγὶς καὶ μέγας ἀμφορεὺς (ὕψ. 0,95, περιφερείας 0,88), καὶ δύο κεραμιδοσκεπεῖς ἐξ ἑνὸς τῶν ὁποίων ἐλήφθη ἀγαλμάτιον (ὕψ. 0,13) παριστῶν ἱστάμενον ἀντωπῶς παῖδα γυμνὸν μὲ στεφάνην ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ ἔχοντα ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ βραχίονος κρεμαμένην μέχρι τοῦ ἐδάφους χλαμύδα.

» Ὡς ἐπίπωμα δὲ τοῦ πωρίνου ἦσαν τεθειμέναι δύο πλάκες, ἡ μὲν πώρου ἡ δὲ μέλανος λίθου, ἀμφότεραι δὲ μνημεῖα ἀρχαιοτέρων τάφων, καὶ ἐπὶ μὲν τῆς πωρίνης κεχάρακται

Διοκλεις

ἐπὶ δὲ τῆς ἐκ μέλανος λίθου σώζεται ἀρχαϊκὴ ἐπιγραφή :

Ευδορος

3) *Ἀνασκαφαὶ ἐν Μαντινείᾳ* (ἴδ. σ. 110 ἀρ. 3 κ.λ.).

Αἱ ἐν Μαντινείᾳ ἀνασκαφαὶ διεκόπησαν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ μηνός. Τὰ γενόμενα δὲ εὑρήματα ἐκομίσθησαν εἰς Τρίπολιν καὶ παραδοθέντα τῷ γυμνασιάρχῃ Π. Γαλανοπούλῳ κατετέθησαν ἐν τῇ ἐκεῖ Συλλογῇ. Μόνον τὰ ἐν σελ. 122 ἀρ. 4 ἐκομίσθησαν ἐνταῦθα καὶ κατετέθησαν ἐν τῷ Ἐθν. Μουσείῳ.

4) *Ἀνασκαφαὶ ἐν Μυκήναις* (ἴδ. σ. 110 ἀρ. 4).

Ἐν ταῖς ἐν Μυκήναις ἀνασκαφαῖς ἐκαθαρίσθησαν τρεῖς τάφοι, ἐν οἷς ἐγένοντο ἄξια λόγου εὑρήματα, ἤτοι α΄) ὀκτὼ λίθοι ἐγγεγλυμμένοι, ὧν οἱ μὲν ἑπτὰ τοῦ συνήθους σχήματος μετ᾽ ἐγκεχαραγμένων ζώων, ὁ δὲ ὄγδοος κυλινδρικός, ἐφ᾽ οὗ ἀνθρωπίνη μορφή· β΄) πολλὰ ἀντικείμενα ἐλεφάντινα, ἐφθαρμένα τὰ πλεῖστα, ἐν οἷς δύο ἀνδρικαὶ κεφαλαὶ ἐν κατατομῇ ὁρῶσαι πρὸς δεξιάν, ἐπίπεδοι τὸ ὄπισθεν μέρος, ἔνθα σώζονται καὶ ὀπαὶ πρὸς προσήλωσιν εἴς ἄλλο τι πρᾶγμα, καὶ πλὰξ ἐφ᾽ ἧς ἀνάγλυφος γρύψ· γ΄) τέσσαρες μικραὶ πλάκες ἐξ ὑελώδους μάζης, ἐφ᾽ ὧν ἔκτυπος μορφὴ γυναικεία· δ΄) ἥμισυ ἀγγεῖον ἐκ λίθου μέλανος ἐφ᾽ οὗ ἀνάγλυπτος πολύπους, πολὺ ὡραῖα ἐξειργασμένος. Εὑρέθησαν ἔτι ε΄) τρεῖς λίθοι ἔχοντες ἐγγεγλυμμένα ζῶα· ϛ΄) δύο στερεοὶ χρυσοῖ δακτύλιοι, ὧν ὁ ἕτερος μικρὸς ὡσεὶ παιδός· ἐπ᾽ αὐτοῦ ὑπάρχει ἐγκεχαραγμένον ζῶον· ἐπὶ δὲ τοῦ μείζονος δύο ζῶα καὶ μεταξὺ αὐτῶν δένδρον· καὶ ζ΄) φιάλη μονόωτος ἀργυρᾶ (ὕψ. 0,06 διαμ. 0,18) βεβλαμμένη τὸ χεῖλος· ἔξωθεν ὑπῆρχε περὶ τὴν κοιλίαν κόσμημα ἀποτελούμενον ἐκ μικρῶν χρυσῶν ἐλασμάτων ἐγκεκολλημένων· περὶ δὲ τὸ χεῖλος ὑπῆρχε σειρὰ προσώπων ἀνδρικῶν, ὡς φαίνεται, ἐξ ἐλάσματος χρυσοῦ, ὡσαύτως ἐγκεκολλημένων· δύο τοιαῦτα πρόσωπα διακρίνονται σωζόμενα κατὰ χώραν, τέσσαρα δ᾽ ἄλλα εὑρέθησαν ἐν τοῖς χώμασι τοῦ τάφου. [Κατ᾽ ἀναφορὰν τοῦ ἐφόρου Χ. Τσούντα].

ιδ) *Ἀνασκαφαὶ ἐν Πειραιεῖ* (Ἀσκληπιεῖον).

Γινομένης ἐχωματώσεως παρὰ τὸ ἐν Πειραιεῖ θερινὸν θέατρον Τσόχα, πλησίον τῶν νεωσοίκων, ἀπεκαλύφθη ἄγαλμα **Ἀσκληπιοῦ,** ὑπερφυσικοῦ μεγέθους, τὸ ἄνω ἥμισυ ἀπὸ τῆς ὀσφύος, ὕψους ἑνὸς μέτρου. «Ἡ κεφαλὴ στρέφει πρὸς τὰ ἀριστερά· οἱ ὀφθαλμοὶ εἶνε κεκοιλωμένοι, οὕτως, ὥστε δηλοῦται ὅτι τὸν βολβὸν ἐξ ἑτέρας ὕλης κατεσκευασμένον εἶχον, ἡ κόμη ἀνεξέργαστος ὄπισθεν. Ἡ ῥὶς εἶνε ὀλίγον ἀποτετριμμένη τὸ ἄκρον, ὡς καὶ τὸ ὄπισθεν τῆς κεφαλῆς· ὁ κορμὸς κατὰ τὸ πλεῖστον γυμνός, τοῦ ἱματίου φερομένου ἀπὸ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου πρὸς τὰ ὄπισθεν. Ἡ δεξιὰ εἶνε ἀπεσπασμένη ἐντελῶς· αἱ γραμμαὶ ὅμως αἱ περὶ τὸν ὦμον δεικνύουσιν ὅτι αὕτη ἦτό πως ἀνατεταμένη. Ἡ ἀριστερὰ ὁμοίως ἐλλείπει, ὁμοίως καὶ μέρος τοῦ κορμοῦ, ὅπερ εἶνε καθέτως ἀποτετμημένον, φαίνεται δὲ καὶ ἐκ τῆς ἐργασίας τῆς ἐκεῖ καὶ ἐκ σωζομένης γομφώσεως ὅτι ἦτο πρόσθετον. Τὸ ὅλον σωζόμενον τοῦ ἀγάλματος κάτωθεν ἔχει τὴν ἐπιφάνειαν λείαν, ἵνα συνδέηται πρὸς τὸ ἕτερον μέρος τὸ κατώτερον, ὃ δυστυχῶς δὲν ἀνευρέθη, πλὴν μερῶν τινων αὐτοῦ.» Ἐπίσης εὑρέθησαν ἡ δεξιὰ χείρ, ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀγάλματος τούτου καὶ τεμάχιον τοῦ ἱματίου ἐκ τῶν πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ τὸν δεξιὸν μηρὸν τοῦ αὐτοῦ ἀγάλματος.

Ἐκ τοῦ εὑρήματος τούτου ὁρμωμένη ἡ Γενικὴ Ἐφορεία ἐνήργησεν ἀνασκαφάς, δαπάναις τοῦ Ὑπουργείου, ἐν τῷ χώρῳ ἐκείνῳ διὰ τοῦ ἐπιμελουμένου τῆς ἐν Πειραιεῖ Συλλογῆς Ἰακ. Δραγάτση.

Αἱ ἀνασκαφαὶ αὗται, ἐπὶ μίαν ἑβδομάδα διαρκέσασαι ἀπεκάλυψαν τοίχους διαφόρων ἀρχαίων οἰκοδομημάτων καὶ δύο ἀρχαίας δεξαμενάς. Ἤνεγκον δὲ εἰς φῶς τὰ ἑξῆς εὑρήματα, καθ' ἃ ἐπιστέλλει τῇ Ἐφορείᾳ ὁ αὐτὸς κ. Δραγάτσης:

» 1. Κορμὸς νεανίου ἀκέφαλος, μαρμάρου λευκοῦ ὕψους 0,60. Ἡ δεξιὰ ἀποκεκομμένη ἀπὸ μέσου τοῦ βραχίονος, ἡ ἀριστερὰ ἐλλείπει ὅλη, ὁ δεξιὸς ποὺς εἶνε ἀπεσπασμένος ὅλος ὁ δ' ἀριστερὸς ἀπὸ τοῦ γόνατος· ὁ νεανίας ὅλως γυμνός. Κατὰ τὸ ἀριστερὸν τῆς κοιλίας προεξοχή τις δεικνύει τὴν ἐκεῖθεν δίοδον τῆς ἀριστερᾶς.

2. Σῶμα ἀκέφαλον στηριζόμενον ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ποδὸς περιβεβλημένον ἱμάτιον ποδηνεκές, ὅπερ ἀφίνει τὸν δεξιὸν ὦμον γυμνόν. Ἡ ἀριστερὰ χεὶρ εἶνε περιτετυλιγμένη ἐν τῷ ἱματίῳ καὶ ἐπακουμβᾷ ὑπ' αὐτὸ ὄπισθεν ἐπὶ τῆς ὀσφύος, ἡ δεξιὰ τεθραυσμένη ἀπὸ μέσου τοῦ βραχίονος, ἀλλ' οὕτω διατεθειμένον τὸ ἱμάτιον ὑπὸ τὴν μασχάλην, ὥστε ἐστηρίζετο ἐπὶ ράβδου ἐκεῖ φθανούσης. Οἱ ἄκροι πόδες ἀποκεκομμένοι. Τὸ ὅλον ὕψος 0,35. Ἡ διάθεσις τοῦ ἀγάλματος δεικνύει Ἀσκληπιόν.

3. Τὸ ἄνω μέρος σώματος γυναικὸς μέχρι τῆς ὀσφύος· ἡ κεφαλὴ εἶνε ἀπεσπασμένη, κεκοιλωμένον δὲ τὸ κατὰ τὸ μέρος τοῦτο τοῦ λαιμοῦ. Ἡ δεξιὰ ἐλλείπει, πρόσθετος οὖσα, ὡς δεικνύει ἡ κατὰ τοῦτο γόμφωσις, ἡ δ' ἀριστερὰ ἀποκεκομμένη ἀπὸ μέσου τοῦ βραχίονος, φέρει χιτῶνα ἐζωσμένον ὑπὸ τοὺς μαστούς, εἶνε δ' ὕψους 0,23· ἴσως εἶνε ἀγαλμάτιον Ὑγιείας.

4. Μέγα τεμάχιον τῶν νώτων τοῦ ἀγάλματος τοῦ Ἀσκληπιοῦ μετὰ τῶν κατ' αὐτὰ ἐνδυμάτων, ὕψους 0,46, πλάτ. 0,55.

5. Δύο τεμάχια συναρμολογούμενα ἐκ τῶν ὄπισθεν τοῦ ἄκρου ποδὸς τοῦ αὐτοῦ ἀγάλματος, ἐξ ὧν δείκνυται ὅτι ὁ θεὸς ἔφερε πέδιλα μετὰ ἱμάντων ἐν εἴδει πλέγματος ἀναβαινόντων ὑπὲρ τὸν ἀστράγαλον. Ὕψος τούτων 0,17.

6. Τὸ πρόσθιον μέρος δακτύλου τῆς ἑτέρας τῶν χειρῶν τοῦ θεοῦ μετὰ μέρους τοῦ κατὰ τοῦτο δράκοντος.

7. Τεμάχιον τοῦ δράκοντος μετ' ἄκρου δακτύλου τῆς ἑτέρας τῶν χειρῶν τοῦ θεοῦ.

8. Ὅμοιον μετὰ μέρους τοῦ ἐνδύματος.

9. Τεμάχια τρία τοῦ ἐνδύματος τοῦ αὐτοῦ ἀγάλματος.

10. Τεμάχια δύο τοῦ δεξιοῦ ὤμου τοῦ θεοῦ.

11. Μέρος ἀναγλύφου τῶν σηκομόρφων φέρον πρὸς τὰ ἀριστερὰ τῷ ὁρῶντι γυναῖκα ἐπὶ βράχου καθημένην, ἐφ' οὗ ἀναπαύεται ἡ δεξιὰ αὐτῆς· ἡ γυνὴ φέρει χιτῶνα ποδήρη μετὰ ζώνης· εἶνε δ' ἴσως παράστασις Ὑγιείας. Ὕψος τοῦ τεμαχίου 0,38, πλάτος 0,22.

12. Μέρος ἀναγλύφου ἀναθηματικοῦ ἐφθαρμένου, ἐφ' οὗ κίων ἐν μέσῳ, πρὸ αὐτοῦ δὲ δύο μορφαὶ πρὸς τὰ δεξιὰ χωροῦσαι, ἡ πρώτη εὐσαρκοτέρα μετὰ προτεταμένων τῶν χειρῶν, ἡ δευτέρα

νεαρὰ μετὰ καθειμένης παρὰ τὸν μηρὸν τῆς δεξιᾶς ὡσεὶ κρατούσης τι. Ἀμφότεραι αἱ μορφαὶ εἶνε ὁμοίως ἱματίῳ ἠμφιεσμέναι καταλείποντι τὸν δεξιὸν ὦμον γυμνόν. Ὕψος 0,40, πλάτος 0,32.

13. Τεμάχιον ὁμοίου ἐκ τῶν πρὸς τὰ δεξιὰ φέρον παράστασιν γυναικὸς διασωζούσης τὰ μέχρι τοῦ στήθους· ὄπισθεν ταύτης ἐπὶ τῆς παραστάδος τοῦ ἀναγλύφου ὀλίγον κεκοιλωμένης εἰκονίζεται νέος καὶ μεταξὺ αὐτῶν κεφαλὴ παιδός. Ὕψους 0,19 πλ. 0,11.

14. Τεμάχιον μετὰ σπειρῶν ὄφεως ὕψους 0,25 καὶ πλ. 0,15.

15. Ὅμοιον ὕψους 0,20 καὶ πλάτους 0,11.

16. Ὅμοιον ὕψους 0,21 καὶ πλάτους 0,21.

17. Ὅμοιον ὕψους 0,16 καὶ πλάτους 0,14.

18. Τεμάχιον μετὰ κεφαλῆς ὄφεως ὕψους 0,13 πλ. 0,16.

19. Ὅμοιον ὕψους 0,14, πλάτους 0,11.

20. Ἀνάγλυφον ἀναθηματικὸν ἐπὶ τετραγώνου μαρμαρίνης πλακός. Ἐπὶ ταύτης εἰκονίζονται τὰ ἀπὸ τοῦ ὑπογαστρίου μετὰ τῶν ἀνδρικῶν μορίων καὶ μέρους τῶν μηρῶν. Τὸ ἀνάγλυφον τοῦτο, ὕψους 0,16, πλάτους 0,13, φέρει ἐπιγραφήν:

Αθηνοδωρος Ασκληπιω επηκοω ευχην ανεθηκεν.

21. Τρία τεμάχια ὄφεως τοῦ μεγάλου βωμοῦ.

22. Μέρος ἀναγλύφου, ἐφ' οὗ ἴχνος κεφαλῆς. Ἐπὶ τοῦ γείσου αὐτοῦ φέρει τὴν ἐπιγραφήν:

. . . . . . **τ]ην κεφαλην του Ασ[κληπιου** . . .

23. Τεμάχιον λίθου λευκοῦ ὕψους 0,10, πλάτους 0,08 ἐφ' οὗ τὰ γράμματα τάδε:

. . . . **επ[ι ιερεω[ς** . . . .
. . . **Ασκλη]πι[ου** . . . . . .

24. Ἐπὶ τεμαχίου λίθου λευκοῦ ὕψ. 0,05, πλ. 0,15, τάδε:

. . . . **Ε]υξαμε[νος** . . . . .

25. Ἐπὶ τεμαχίου πωρίνου ὕψ. 0,14, πλ. 0,25 τὰ γράμματα Σ Ρ ἱκανῶς μεγάλα.

26. Ὅμοιον πώρινον τεμάχιον μετὰ προεξοχῆς, μικρότερον δὲ καὶ ἄνευ γραμμάτων.

27. Τεμάχιον βωμοῦ μαρμαρίνου τετραγωνικοῦ, ὕψους 0,24 καὶ πλάτους 0,24.

28. Τέσσαρα τεμάχια καλῶς εἰργασμένα μετὰ γείσων.

29. Πλὰξ μαρμαρίνη ὕψ. 0,19, πλ. 0,77 ἐπὶ τῆς κατωτέρας γραμμῆς τῆς ὁποίας ὑπῆρχεν ἐπιγραφὴ ἐν ἑνὶ στίχῳ, ἥτις ὅμως ἐπιμελῶς ἀπεξέσθη ἐν παλαιοῖς χρόνοις διέσωσε δὲ μόνον τάδε: ΣΥ . . . . Κ . . . . Σ.

30. Δύο ὅμοιαι πλάκες, ὧν ἡ ἑτέρα φαιά, ἄνευ ἐπιγραφῶν.

31. Λύχνος μικρὸς πήλινος.

Κατὰ τὴν ἐξακολούθησιν τῶν ἀνασκαφῶν τούτων ἀνευρέθησαν ἔτι τὰ ἑξῆς:

1. Χείρ, ἀπὸ τοῦ πήχεως, μικροῦ ἀγάλματος, δεξιά, συνεσφιγμένους τοὺς δακτύλους ἔχουσα, ὡσεὶ κρατοῦσά τι, οὗ ἡ θέσις ἔτι δείκνυται ἐπὶ τῆς ὑπαρχούσης δι' ὅλης τῆς ἄκρας χειρὸς ὀπῆς. Ἴσως ἀνήκει εἰς τὸν κορμὸν τῆς Ὑγιείας, τὸν ἐκεῖ ἀνευρεθέντα. Ὕψ. 0,14.

2. Ἀκροκεράμου ἐκ πηλοῦ ὀπτοῦ μέρος, ἐφ' οὗ ἀντὶ ἄλλων κοσμημάτων φέρονται ὄφεις. Ὕψους 0,15.

3. Πλακὸς μαρμαρίνης τῶν ἀναθηματικῶν μετὰ ὄφεων μέρος, φέρον οὐρὰν μόνον ὄφεως, ἄνω δὲ τῆς ἐπιγραφῆς λείψανα:

. . . . . . Διὶ Φ[ιλί[ω
ἀνέθηκ]εν

Ὁμοίων πλακῶν μέρη ἀνευρέθησαν ἄλλοτε κατὰ τοὺς νεωσοίκους, ἔτι δὲ καὶ δύο πλήρη ἀνάγλυφα, ὧν τὸ μὲν μετ' ἐπιγραφῆς ***Διὶ Φιλίῳ*** τὸ δὲ ***Διὶ Μειλιχίῳ***. Ὕψος τοῦ τεμαχίου 0,25 πλ. 0,07.

4. Ἄγαλμα Ἀσκληπιοῦ ὀρθίου (0,35 ὕψους) ἄνευ κεφαλῆς. Ἡ δεξιὰ ἐλλείπει ἀπὸ μέσου τοῦ βραχίονος, ἡ ἀριστερὰ περιτυλίσσεται ἐν τῷ ἱματίῳ, ὅπερ ἀφίνει γυμνὸν τὸ στῆθος ὅλον μέχρι τῆς ὀσφύος, κατερχόμενον πρὸς τὰ ὀπίσω ἐκ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου. Ἀνευρέθη ἐν τῷ οἰκοπέδῳ Τσόχα.

» Ταῦτα εἶνε τὰ ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς εὑρεθέντα. Τούτων τὰ πλεῖστα εὑρέθησαν περὶ τὴν θέσιν, ἐν ᾗ εὑρέθη καὶ τὸ μέγα ἄγαλμα τος Ἀσκληπιοῦ, τινὰ κατὰ τὴν ἄνω δηλωθεῖσαν γωνίαν τῶν δύο τοίχων καὶ τὰ ὑπὸ τοὺς ἀριθμοὺς 11, 23 καὶ 31, ἐντὸς τῆς δεξαμενῆς, ἣν εὕρομεν πρὸ τῶν τοίχων ἐκείνων, ἄλλα δὲ καὶ ἐντεῦθεν τῆς θέσεως ταύτης, εἴτε ἐν τοῖς νῦν ἀνασκαπτομένοις χώμασιν, εἴτε ἐν τοῖς ἀνεσκαμμένοις ἤδη πρὸ πολλοῦ, ἀφ' οὗ χρόνου δη-

λαδὴ ἱδρύετο τὸ παρακείμενον θέατρον τοῦ κ. Τσόχα, ἐν τῇ θεμελιώσει τοῦ ὁποίου ἀνευρέθη ἡ στήλη ἡ ἐνεπίγραφος εἰς Ἀσκληπιὸν καὶ Ὑγίειαν τοῦ *ἱερέως Φορμίωνος Ἡδίλου Ἐλευσινίου*, δημοσιευθεῖσα ὑπ' ἐμοῦ ἐν τῇ ἀρχαιολογικῇ Ἐφημερίδι (1884 τοῦ Δ'. σ. 219), ἑτέρα μικρὰ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφή, μέρη τινὰ κεκοσμημένα ἀρχαίου καθίσματος καὶ ἀνάγλυφον Ἀσκληπιοῦ, ἅτινα ὁ κ. Τσόχας προσήνεγκεν εἰς τὸ Μουσεῖον Πειραιῶς, ἔνθα ἀνάκεινται ἤδη, πλὴν τοῦ τελευταίου ἀναγλύφου, καταστραφέντος ἐν τῇ πυρκαϊᾷ τοῦ θεάτρου αὐτοῦ, ὡς ὁ κτήτωρ λέγει.» [Ἀναφορὰ τοῦ ἐπιμελουμένου τῆς ἐν Πειραιεῖ Συλλογῆς Ἰακ. Δραγάτση].

ΙΣ) *Εὕρεσις ἐπιγραφῶν ἐν τῇ Ἀκροπόλει* (ἴδ. σ. 110 ἀρ. 5).

Ἐν ταῖς γενομέναις ἐργασίαις πρὸ τῶν Προπυλαίων καὶ ἐντὸς τῆς Ἀκροπόλεως πρὸς κατεδάφισιν τῶν μεταγενεστέρων τειχισμάτων καὶ ἐκκαθάρισιν τοῦ μὴ ἀνασκαφέντος εἰσέτι ἐδάφους τῆς Ἀκροπόλεως ἀπὸ τῶν ἐπ' αὐτοῦ σεσωρευμένων λίθων, εὑρέθησαν κατὰ τὴν τοῦ Λόλλιγκ ἔκθεσιν, αἱ ἑξῆς ἐπιγραφαί:

α') Ἐπιγραφαὶ ἐκ τοῦ προμαχῶνος.

Ἐξακολουθούσης τῆς κατεδαφίσεως τοῦ περὶ τὴν Κλεψύδραν προμαχῶνος εὑρέθη ἡ ἑξῆς ἐπιγραφή:

1. » Πλὰξ ἐκ πεντ. μαρμ., μήκ. 0,62, πλ. 0,39, πάχους 0,10. Ἔχει κατάλογον δυσανάγνωστον ἀρχόντων, τῆς ἐποχῆς τοῦ Αὐγούστου, ὡς φαίνεται, παρόμοιον τῇ ἐπιγραφῇ C. I. A. III 1005. Αἱ κάτωθεν προτεινόμεναι συμπληρώσεις ὀνομάτων ἐν μέρει ἀβέβαιαί εἰσιν, ἀναφέρεται δὲ Πολύχαρμός τις Εὐκλέους Μαραθώνιος ὡς ἀρχιερεὺς Τιβερίου Καίσαρος Σεβαστοῦ ἐν C. I. A. III 647, Καλλικρατίδης Συνδρόμου Τρικορύσιος καὶ Χαρίδημος Ἡροδίκου Ἐπικηφίσιος ὡς σύγχρονοι ἐν C. I. A. III 650, Κλεομένης Μαντίου Μαραθώνιος ἐν C. I. A. III 910.

» Δυσκολίαν παρέχει ὁ ς' στίχος, διότι ἂν παραδεχθῶμεν ὅτι ἐν αὐτῷ σώζεται μέρος τοῦ ὀνόματος τοῦ στρατηγοῦ ὡς ἐν C. I. A. III 1006 οὐκ ἐννοεῖται εὐκόλως διὰ τίνα λόγον οὐ μνημονεύεται αὕτη ἡ ἀρχὴ ἐν προηγουμένῳ στίχῳ. Ἐν τούτοις δῆλόν ἐστι ὅτι ὡς πρὸς τοῦτο τὸ χωρίον ἡ νῦν εὑρεθεῖσα ἐπιγραφὴ διαφέρει τῆς ἐν τῷ C. I. A. III 1005.

[αρχων]
και ιερευς] Δρουσου υ[πάτου
Πολυχαρμος Ευκ]λεους Μαραθωνιος
βασιλ]ευς
Συνδρομος ; Κα]λλικρατιδου Τρικορυσιος
. . . . Δη]μοφιλου . . . . [στρατηγος ;]
πολε[μαρχος
. . . . . ω]ν Με . . . .
θεσ[μοθέται
. . . . . ενης
Διο]νυσιος Αγο . . . . Κυθ]ηριος
Χαριδημος [Η]ο[οδικου Επικηφι]σιος
Κ[λε]ομ[ενης Μαν]τιου [Μαραθω]νιος
Σ . . . .

[Λείπουσι τὰ ὀνόματα δύο θεσμοθετῶν, τοῦ κήρυκος τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου βουλῆς, τοῦ κήρυκος ἄρχοντι, τοῦ αὐλητοῦ καὶ τοῦ λειτουργοῦ].

» Ἀνευρέθησαν δὲ καὶ αἱ ἑξῆς ἐπιγραφαί, περὶ ὧν ἐπιστεύετο ὅτι ἀπωλέσθησαν :

2. » Τὸ ἄνω μέρος λίθου ἐπιτυμβίου ἐκ πεντ. μαρμ., μήκ. 0,43, ὕψ. 0,22, πάχ. 0,14. Φέρει τὴν ἐν τῷ C. I. A. III ὑπ' ἀρ. 1796 δημοσιευθεῖσαν ἐπιγραφήν, ἣν ὁ Chandler εἶδεν ἐντετειχισμένην ἄνωθεν τῆς θύρας οἰκίας τινὸς τῆς πόλεως. Ἡ ἐπιγραφὴ οὐ χρήζει νέας ἐκδόσεως, σημειωτέον δὲ ὅτι ἕνεκα τοῦ χαρακτῆρος τῆς γραφῆς ἀνήκει ἀναμφιβόλως εἰς τὴν ρωμαϊκὴν ἐποχήν.

3. » Βάσις ἐκ φαιοῦ μαρμ., μήκ. 1,11, πλ. 0,65, πάχ. 0,35, φέρουσα ἐν μιᾷ τῶν μικροτέρων πλευρῶν τὴν ἐν τῷ C. I. A. III ὑπ' ἀρ. 643 ἐπιγραφήν, ἣν ὁ πρῶτος ἐκδότης εἶδεν ἐν τῇ πρὸς τὴν Ἀκρόπολιν ἀναβάσει. Ὅπως ἐν τῇ ἐν τῷ C. I. A. III ὑπ' ἀρ. 642 ἐπιγραφῇ, ἐξηλείφθησαν ἐπίτηδες στοιχεῖά τινα, δηλαδὴ τὸ τέλος τοῦ γ΄ καὶ ὁ δ΄ στίχος· τὸ σύνολον λοιπὸν ἦν :

Η] εξ Αρειου παγου βο[υλη και η βου-
λη των εξακοσιων και ο [δημος
Ιουλιον Νικανορα [νεον Ομηρον
v a c. [και νεον Θεμιστοκλεα.

4. » Βάσις ἐκ πεντ. μαρμ., μήκ. 0,93, πλ. 0,67, ὕψ. 0,34. Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτή, ἣν ὁ Spon εἶδεν ὑπὸ τῇ Ἀκροπόλει ἐδημοσιεύθη ἐσφαλμένως ἐν τῷ C. I. G. 412 (= C. I. A. 1161), ἔχει δὲ οὕτως :

Ο δημος ο [Σα]λαμινιων
στρατηγησαντα
Ευφανην Επιγενου
Ευωνυμεα
Διης εποιεσεν

» Ὁ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ ἀναφερόμενος Εὐφάνης Ἐπιγένου Εὐωνυμεὺς ἀπέθανεν ἐν τῇ νήσῳ Σαλαμῖνι, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς ἐν τῷ C. I. A. III ὑπ' ἀρ. 1689 νεκρικῆς στήλης αὐτοῦ, ὅθεν εἰκάζομεν ὅτι κατήγετο ἔκ τινος τῶν τὴν νῆσον λαχόντων κληρούχων. Ὁ τελευταῖος στίχος μᾶλλον ἐγκεχαραγμένος ἢ ἐγκεκολαμμένος μόλις διακρίνεται. Περὶ τοῦ τεχνίτου, ἀδελφοῦ ὡς φαίνεται τοῦ Καϊκοσθένους πρβ. Löwy Inschr. gr. B. 221. Ἔζησε δὲ οὗτος, κατὰ τὸν Köhler, μεταξὺ τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ μέσου τῆς ϐ' ἑκατονταετηρίδος π. Χ.

ϐ') Ἐπιγραφαὶ ἐκ τοῦ τεμένους τῆς Ἀθηνᾶς Ἐργάνης.

» Καθαριζομένου δὲ τοῦ πρὸς δυσμὸς τοῦ Παρθενῶνος ἐδάφους τῆς Ἀκροπόλεως ἀπὸ τῶν ἐπ' αὐτοῦ ἀχρήστων λίθων ἀνεφάνησαν αἱ ἑξῆς ἐπιγραφαί:

1. » Κεφαλὴ βάσεως ἐκ πεντ. μαρμ., ὕψ. 0,40, πλ. 0,35, πάχ. 0,27μ. Ἐν τῇ ἄνω ἐπιφανείᾳ ὑπάρχει περιφερὲς ἔγκοιλον, ἐν ᾧ ἵστατο πιθανῶς ἀγαλμάτιον τῆς Ἀθηνᾶς (μῆκ. τοῦ κοιλώματος 0,30, πλ. 0,18μ.). Ἐξήχθη ὁ λίθος ἐξ οἰκίας τινὸς νεωτέρας κατασκευῆς ἐκεῖ πλησίον κειμένης, φαίνεται δὲ ὅτι οὐ μετεκομίσθη μακρόθεν, διότι ὑποτίθεται ὅτι ἐν τῷ περὶ οὗ ὁ λόγος χώρῳ ὑπῆρχε τὸ τέμενος τῆς Ἀθηνᾶς Ἐργάνης, εὑρέθησαν δὲ πλησίον καὶ ἄλλαι παρόμοιαι ἐπιγραφαί. Οὐδὲν κωλύει νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ ἀνεγράφη κατὰ τὸν 5ον π. Χ. αἰῶνα.

[Ἡ δεῖνα τοῦ δεῖνος]
Α]χαρνεος θυγατ[ηρ
Αθηναιαι Εργανει
ανεθηκεν

2. » Τεμάχιον πλακὸς ἐκ πεντ. μαρμ., μῆκ. 0,19, πλ. 0,15, πάχ. 0,10. Σώζεται τὸ ἀριστερὸν ἄκρον τοῦ λίθου. Ἄνωθεν τῆς ἐπιγραφῆς ἦσαν στέφανοι ἐκ κλάδων ἐλαίας ἀναγεγλυμμένοι, ὧν σώζεται ὁ πρὸς ἀριστεοά.

Επι Φωκιωνος αρχον[τος επι της . . . . . της πρυ-
τ]ανειας η Ευανδρος [τοῦ δεῖνος . . δημοτικόν . . εγραμματευε

Τὸ ἔτος τῆς ἀρχῆς τοῦ Φωκίωνος ἄγνωστόν ἐστι.

3. » Τεμάχιον ἐπιτυμβίου πλακὸς ἐξ Ὑμηττ. μαρμ., μῆκ. 0,31.

Αρ]ιστομα[χος ἢ . . . χη

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Ἐργασίαι καὶ Μουσεῖα.

1) *Μουσεῖα Ἀκροπόλεως.*

Ἐν τῷ νεοδμήτῳ, τῷ μικρῷ, Μουσείῳ τῆς Ἀκροπόλεως συνήχθησαν τὰ μικρὰ καὶ ἧττονος λόγου ἄξια ἀρχαῖα. Ἐν δὲ τῷ μεγάλῳ Μουσείῳ, ἐξακολουθεῖ ἡ **ἀνασκαφὴ** τοῦ ἐδάφους αὐτοῦ (ἴδ. σ. 104) καὶ αἱ πρὸς **κατάταξιν** τῶν ἀγαλμάτων ἐργασίαι καὶ κατασκευὴν τοῦ **μωσαϊκοῦ** (ἴδ. σ. 117 ἀρ. 1).

2) *Ἐργασίαι ἐν τῇ Ἀκροπόλει.*

Ἐξακολουθεῖ ἡ κατεδάφισις τῶν παρὰ τὰ Προπύλαια μεσαιωνικῶν καὶ νεωτέρων τειχῶν (ἴδ. σ. 92 ἀρ. 2), ἥτις ἤνεγκεν εἰς φῶς κατὰ τὸν μῆνα Ἰούλιον τὰ ἐν σ. 136 ἀρ. 5 εὑρήματα καὶ αἱ ἐν τῷ **Παρθενῶνι** ἐργασίαι πρὸς ἀνακάθαρσιν τοῦ δαπέδου ἀπὸ τῶν ἐπ' αὐτοῦ ἀχρήστων λίθων. Γίνονται δὲ τοιαῦται ἐργασίαι καὶ ἐν τῷ μὴ ἀνασκαφέντι εἰσέτι χώρῳ τοῦ τεμένους τῆς **Ἀθηνᾶς Ἐργάνης.** Ἐν ταῖς τελευταίαις ταύταις ἐργασίαις ἀνεφάνησαν αἱ ἐν σ. 138 ἀρ. 1-3 ἐπιγραφαί.

3) *Ἐργασίαι ἐν τῷ ἐπιγραφικῷ Μουσείῳ.*

Ἐν τῷ ἐπιγραφικῷ Μουσείῳ συνηρμολογήθησαν ὑπὸ τοῦ Λόλλιγκ, κατὰ τὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν, αἱ ἑξῆς ἐπιγραφαί (1):

(1) Ἐν τῇ ἐν σελ. 110 ὑπ' ἀρ. 1 ἐπιγραφῇ ἀνάγνωθι ἐν τῷ 6' στίχῳ ἀντὶ εχσορκισοσιν εχσορκωσοσιν, ἐν σελ. 118 ἐν τῇ ὑπ' ἀρ. 2 ἐπιγραφῇ ἐν τῷ ζ' στίχῳ ἀντὶ Ανακειοις Χαλκειοις. ἐν τῇ αὐτῇ σελ. παρελείφθη ἐν τῷ ξυλογραφήματι ἡ μέση στιγμὴ μεταξὺ τῶν λέξεων κ ανεθηκε καὶ τει.

1. » Ἡ ἐν τῷ C. I. A. IV 2 ὑπ' ἀρ. 373^{19} ἐπιγραφὴ ἀποτελεῖ μετὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 373^{121} τὴν ἑξῆς πλήρη ἐπιγραφήν :

Τἀθηναιαι
δεκατην
χ]οριο(Ω)
Αθμονοθεν
Χαιρεδεμο Φιλεα

ὥστε ἐπιβεβαιοῦται ὅτι ἐν τῷ ἐπὶ μιᾶς τῶν στενοτέρων πλευρῶν τοῦ λίθου ὑπάρχοντι κοιλώματι ἵστατο ἀνάθημά τι. Ἡ ἐν λόγῳ ἐπιγραφὴ ἀξιοπερίεργός ἐστι τὸ μὲν διὰ τὸ ἰδιόρρυθμον τῆς συντάξεως αὐτῆς τὸ δὲ διότι καὶ αὐτὴ ἀποδεικνύει, ὅτι ἡ ἰωνικὴ γραφὴ ἐν χρήσει ἦν παρὰ τοῖς ἰδιώταις πολὺ πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς αὐτῆς εἰς τὰ δημόσια ἐπίσημα ἔγγραφα.

2. » Τὰ ἐν τῷ C. I. A. IV 2 ὑπ' ἀρ. 373^{81} καὶ 373^{64} δημοσιευθέντα τεμάχια ἀνήκουσιν εἰς τὴν αὐτὴν ἐπιγραφήν, συμπληροῦνται δὲ διὰ νέου τεμαχίου ὡς ἑξῆς:

Δε]κατεν ⋮ Αθεναιαι ⋮ πολιοχοι
Η]εροκλειδες μ᾽ἀνεθεκεν Γλαυκιο [υιος

Ἡ ἐπιγραφὴ πλήρης ἐστίν.

3. » Ἡ ἐν τῷ C. I. A. IV 2 ὑπ' ἀρ. 373^{141} ἐπιγραφὴ συμπληροῦται διὰ νέου τεμαχίου ὡς ἕπεται·

Δ]ιοπ[ειθ]ες
ε]ποι[εσ]εν

4. » Ἡ ἐν τῷ C. I. A. IV ὑπ' ἀρ. 373^{11} ἐπιγραφὴ ἀποτελεῖ μετὰ δύο νέων τεμαχίων τὸ ἑξῆς :

. . . . υμος εποι[εσε]ν
ὁ δεῖνα ανε]θεκ[εν

4) *Μουσεῖον Πειραιῶς.*

Εἰς τὸ Μουσεῖον Πειραιῶς εἰσήχθησαν τὰ ἐν σελ. 132 ἀρ. 5 περιγραφόμενα ἀρχαῖα, τὰ ἐν ταῖς ἐν Πειραιεῖ ἀνασκαφαῖς εὑρεθέντα.

5) *Μουσεῖον Τριπόλεως* (Νομοῦ Ἀρκαδίας).

Ἐν τῇ ἱδρυομένῃ ἀρχαιολογικῇ Συλλογῇ τοῦ νομοῦ Ἀρκαδίας ἐν Τριπόλει εἰσήχθησαν τὰ ἐν σελ. 131 ἀριθ. 3 ἀρχαῖα, τὰ ἐν ταῖς ἐν Μαντινείᾳ ἀνασκαφαῖς εὑρεθέντα. Ἐκ τῆς αὐτῆς Συλλογῆς παρελήφθη καὶ σταλὲν ἐνταῦθα κατετέθη ἐν τῷ ἐθνικῷ Μουσείῳ τὸ ἐν σελ. 122 ὑπ' ἀριθ. 1 χαλκοῦν ἀγαλμάτιον Ἀρτέμιδος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄.

Διάφοροι εἰδήσεις.

1.— Παρὰ τῷ ἐνταῦθα Β. Νοστράκῃ **κατεσχέθησαν** καὶ ἐν τῷ γραφείῳ τῆς Γενικῆς Ἐφορείας κατετέθησαν τὰ ἑξῆς ἀρχαῖα: α΄) εἰδώλιον πήλινον (Ἡρακλέους) ἱσταμένου, κρατοῦντος ἐν τῇ δεξιᾷ τὸ ῥόπαλον καὶ ἐν τῇ ἀριστερᾷ κρεμαμένην ἀπὸ τοῦ βραχίονος τὴν λεοντῆν. Ἡ κεφαλὴ δὲν ἔχει τὸν γνωστὸν τοῦ Ἡρακλέους τύπον, ἂν καὶ φαίνεται γνησία, ἐν ᾧ τὸ σῶμα, εἰ μὴ ἅπαν, τὸ πλεῖστον τοὐλάχιστον εἶνε ὑπόπτου γνησιότητος· ὕψ. 0,30, β΄) εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς ἱσταμένης φερούσης ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον ὅπερ κρατεῖ διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς μετὰ χάριτος προτεταμένον. Τὸ εἰδώλιον εἶνε λεπτοτάτης ἐργασίας καὶ ὅμως φαίνεται ὑπόπτου γνησιότητος, τοὐλάχιστον μετὰ βεβαιότητος ἰσχύει τοῦτο ὡς πρὸς τὸν χρωματισμόν· ὕψ. 0,20, γ΄) κωδωνοειδὴς κρατὴρ ἐρυθρόμορφος. Ἐπὶ τῆς μιᾶς ὄψεως: ἀνὴρ χλαμυδοφόρος κρατῶν ἐν τῇ δεξιᾷ ξίφος γυμνὸν καὶ ἐν τῇ ἀριστερᾷ τὸν κολεὸν αὐτοῦ, ὁρμῶν κατὰ γυναικὸς φευγούσης, ἐν ᾧ τὸ πρόσωπον ἐστραμμένον ἔχει πρὸς ἑτέραν γυναῖκα ὄπισθεν αὐτοῦ ἐρχομένην καὶ κρατοῦσαν τοῦτον ἀπὸ τοῦ βραχίονος, ἵνα ἀναχαιτίσῃ αὐτὸν ἀπὸ τῆς κατὰ τῆς φευγούσης γυναικὸς προσβολῆς αὐτοῦ. Ὄπισθεν τῆς σκηνῆς ταύτης Παλλάδιον ἐπὶ κίονος. Ἀριστερὰ νεανίας χλαμυδοφόρος κρατῶν δόρυ ἐν τῇ ἀριστερᾷ. Δεξιά, ἔμπροσθεν τῆς διωκομένης γυναικός, τῆς κρατούσης ἐν τῇ ἀριστερᾷ σκεῦος μετὰ ταινιῶν, Σάτυρος, ἀποσκοπῶν καὶ κρατῶν λαγωβόλον ἐν τῇ ἀριστερᾷ. Ἐπὶ τῆς ὄπισθεν ὄψεως: Σάτυρος ἑκατέρωθεν φευγούσης γυναικός. Ὄπισθεν τοῦ ἑτέρου τῶν Σατύρων γυνὴ (ἐλλιπὴς τὸ ἄνω ἥμισυ) ὑψοῦσα τοὺς βραχίονας ὡσεὶ ἐκπεπληγμένη διὰ τὴν πρὸ αὐτῆς συμβαίνουσαν σκηνήν. Ἡ γραφὴ ἀμελὴς ὅλως, τῆς παρακμῆς. Τὸ ἀγγεῖον συνεκολλήθη ἐκ πολλῶν τεμαχίων καὶ συνεπληρώθη ἐνιαχοῦ· ὕψ. 0,50, δ΄) Ἀμφορεὺς μελανόμορφος μικρὸς ἐκ τεμαχίων συγκεκολλημένος καὶ ἐπιδιορθωμένος. Παριστᾷ ἐπὶ ἅρματος τεθρίππου γυναῖκα καὶ ἄνδρα παρ' αὐτῇ ἡνιοχοῦντα. Ὄπισθεν τοῦ ἅρματος ἀνὴρ ἱστάμενος, κισσοστεφής, παίζων λύραν, ἔναντι τού-

του μορφὴ ἀνδρικὴ ἐπίσης κισσοστεφής. Πρὸ τοῦ αρματος γυνή. Ἐπὶ τῆς ὄπισθεν ὄψεως: ἀνὴρ κρατῶν κέρας, κισσοστεφής, καὶ ἑκατέρωθεν τούτου γυνὴ χορεύουσα, καὶ παρὰ τῇ ἑτέρᾳ τούτων Σάτυρος χειρονομῶν, ε') Ἀμφορεὺς ἐπιμήκης μελονόμορφος ἐκ τεμαχίων συγκεκολλημένος—εἰκονίζει πρόθεσιν νεκροῦ. Ὕψ. 0,45.

2. — Διὰ Β. Διατάγματος ἀπὸ 9 Ἰουλίου ἀπελύθη τῆς ὑπηρεσίας ὁ ἔφορος ἀρχαιοτήτων Γ. Λαμπάκης ὡς μὴ ἀποδεξάμενος τὴν εἰς τὴν ἀρχαιολογικὴν περιφέρειαν Λακωνίας μετάθεσιν αὐτοῦ. Διὰ τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος μετετέθη εἰς τὴν περιφέρειαν Λακωνίας ὁ ἔφορος τῶν κατὰ τὰς Κυκλάδας ἀρχαιοτήτων Π. Καστρωμένος. Δι' ἑτέρου δὲ Διατάγματος τῆς αὐτῆς ἡμερομηνίας μετετέθη ὁ ἔφορος τῶν κατα τὴν Ἀκαρνανίαν καὶ Ἄρταν ἀρχαιοτήτων Χ. Τσούντας εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ νομοῦ Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΤΕΥΧΟΥΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΜΑΙΟΥ

ΜΗΝΟΣ ΙΟΥΝΙΟΥ

ΜΗΝΟΣ ΙΟΥΛΙΟΥ

ΣΧΕΔΙΟΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1888

ΤΕΥΧΟΣ ΜΗΝΟΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Ἀρχαῖα εἰσαχθέντα εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μουσεῖον.

1. Μεγάλη ἐπιτύμβιος στήλη, ἥτις ἀπέληγεν ἄνω εἰς τὸ σύνηθες ἀνθέμιον, παραμορφωθὲν ἐν μεταγενεστέροις χρόνοις. Ἐν αὐτῇ εἰκονίζεται, ἐν προστύπῳ μᾶλλον ἀναγλύφῳ, πρὸς δεξιὰν ἐστραμμένος νεανίας, στηριζόμενος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους δι' ὁλοκλήρων τῶν πελμάτων τῶν ποδῶν, ἔχων τὸν ἀριστερὸν πόδα προβεβλημένον καὶ κρατῶν ἐν τῇ κατὰ τὸν ἀγκῶνα κεκαμμένῃ ἀριστερᾷ στλεγγίδα καὶ ἐλαιοφόρον ληκύθιον. Εἶνε δὲ γυμνός, φέρων μόνον συνεπτυγμένην ἀπὸ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου εἰς τὰ ὄπισθεν καταπίπτουσαν χλαμύδα, ἧς τὸ ἕτερον ἄκρον ἀνέχει τῇ δεξιᾷ χειρί. Ὄπισθεν τοῦ δεξιοῦ ποδός, εἰς τὸ βάθος, εἰκονίζεται ἐν ταπεινῷ ἀναγλύφῳ πρὸς δεξιὰν ἐστραμμένος καὶ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ἄνω ἔχων κύων. Ἡ διάθεσις καὶ τὸ περίγραμμα τῆς μορφῆς καὶ ἔτι τὸ εὐγενὲς καὶ αὐστηρὸν αὐτῆς ὑποδηλοῦσιν ὅτι τὸ ἀνάγλυφον προέρχεται ἐκ τοῦ δευτέρου ἡμίσεος τῆς Ε΄. ἑκατονταετηρίδος· ἐν μεταγενεστέροις ὅμως, ρωμαϊκοῖς, χρόνοις ἐγένετο δευτέρα χρῆσις αὐτοῦ καὶ οὕτως ἀπεξέσθη τὸ ἀνθέμιον, εἰς ὃ ἔληγεν ἡ στήλη, καὶ ἐχαράχθησαν ἀντ' αὐτοῦ, ἐν τῷ μέσῳ, δύο ὁμόκεντροι κύκλοι καὶ ὑπ' αὐτοὺς ἐπιγραφή:

Αγαθοκλη χαιρε

Εὑρέθη ἐν Θεσπιαῖς, ἐν ἔτει 1884, καὶ ἔκειτο ἐν τῇ ἐκεῖ Συλλογῇ. Ὕψος τοῦ ἀναγλύφου 2,26 κάτω πλάτος 0,78 ἄνω 0,67. Ὕψος τῆς μορφῆς 1,61 (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 641).

2. Ἐπιτύμβιον ἀνάγλυφον ἀπολῆγον εἰς ἀέτωμα (ὕψ. 1,50 πλ. 0,94) Εἰκονίζει ἐπὶ θρόνου καθημένην γυναῖκα πρὸς ἀριστερὰν ἐστραμμένην, ἥτις ἐκράτει διὰ τῆς δεξιᾶς πτηνόν, ὡς φαίνεται, ὃ προέτεινε τῷ πρὸ αὐτῆς ἱσταμένῳ μικρῷ παιδί. Ἐν μεταγενεστέροις ὅμως χρόνοις ἐγένετο δευτέρα χρῆσις τοῦ ἀναγλύφου, ὡς καὶ τοῦ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἀριθμῷ· οὕτως ἀπεξέσθη καθ' ὁλοκληρίαν τὸ πτηνὸν καὶ τὸ παιδίον καὶ ἐχαράχθη ἐπὶ τοῦ κάτω περιθωρίου τοῦ ἀετώματος ἡ ἐπιγραφή :

Επι Διοδωρα Αφροδισιου Ποπλιου δε γυναικι

Εὑρέθη ἐν Θεσπιαῖς καὶ ἔκειτο ἐν τῇ ἐκεῖ Συλλογῇ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 644).

3-5. Τρία ἐπιτύμβια ἀνάγλυφα ἐκ τῆς ἐν Θεσπιαῖς Συλλογῆς, ἃ περιγράφονται ἐν Mittheilungen d. d. arch. Inst. τόμ. III σ. 319 ἀρ. 10, σ. 320 ἀρ. 12 καὶ σ. 323 ἀρ. 16. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 640-642).

6-7. Δύο ἀναθηματικὰ ἀνάγλυφα ἐκ τῆς ἐν Τανάγρᾳ Συλλογῆς, ἃ περιγράφονται ἐν Mittheilungen κτλ. τόμος III σ. 331 ἀρ. 33 καὶ σ. 380 ἀρ. 143. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 638-639).

8. Δεκαπέντε ἀγγεῖα τῶν καλουμένων Μυκηναίων, δίωτα καὶ μονόωτα, μετὰ ταινιῶν περὶ τὴν κοιλίαν καὶ τεμάχια μειζόνων ἀγγείων τοῦ αὐτοῦ εἴδους, καὶ αἰχμὴ χαλκοῦ δόρατος. Εὑρέθησαν ἐν ἀνασκαφαῖς προϊστορικῶν τάφων ἐν Παλαιᾷ Ἐπιδαύρῳ γενομέναις ὑπὸ τοῦ ἐφόρου Β. Στάη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφ. 635-636).

9. Χαλκοῦν κάτοπτρον μετὰ καλύμματος, ἐφ' οὗ δι' ἥλων προσκεκολλημένη προτομὴ γυναικός, οὕτως, ὥστε φαίνεται ὡσεὶ ἀνάγλυπτος. Τὸ πρόσωπον ἐφθαρμένον κατὰ τὰ χείλη καὶ τὴν κόμην. Εὑρέθη ἐν δήμῳ Λαπαθῶν τῆς ἐπαρχίας Καλαβρύτων καὶ ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ Εἰσαγγελέως Πατρῶν κατασχόντος αὐτὸ εἰς χεῖρας τῆς Ἀγλαΐας Ἰωάννου Βλάση. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 637).

10. Χρυσοῦς δακτύλιος καὶ λεπτὰ φύλλα χρυσοῦ. Εὑρέθησαν ἐν τάφῳ ἀνακαλυφθέντι ἔμπροσθεν τοῦ μεγάρου τῶν Ὀλυμπίων. Συγχρόνως εὑρέθησαν χαλκῆ κατιωμένη φιάλη καὶ πόμα κατόπτρου, ἐντελῶς ἄχρηστα πράγματα, ἃ καὶ ἀπερρίφθησαν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 632).

11-12. Ἐπιτύμβιος κιονίσκος, ἐν ᾧ:

α') Αλβουκ[ιου]
Γαιου
Πλουταρχη
Δεκμου
Αλβουκιου
Δαμαδος
γυνο(sic)

β') Ευκολιον
Ευκλειτου
Ἐλευσινιου
θυγατηο(sic)
Διονυσιου
Παιανιεως
γυνη

Εὑρέθησαν ἀπέναντι τοῦ μεγάρου τῶν Ὀλυμπίων, ἔνθα καὶ τὰ ὑπ' ἀρ. 10. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 633-634).

13-57. Ἐκ τῶν ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς τῆς Γεν. Ἐφορείας ἐν Τανάγρᾳ γενομένων εὑρημάτων τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 13 - 57:

13. Εἰδώλια πήλινα δύο (ὕψ. 0,32) εἰκονίζοντα ἄνδρας γυμνοὺς τὰ ἔμπροσθεν, τῆς χλαμύδος καταπιπτούσης ὄπισθεν, ἀπὸ τῶν ὤμων, κρατοῦντας ἐν τῇ ἀριστερᾷ ἀλέκτορα.

14. Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς (ὕψ. 033) μετὰ συμφυοῦς βάσεως (ὕψ. 0,06)· φέρει ποδήρη χιτῶνα μετὰ διπλοϊδίου καὶ πῖλον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. Ἐν τῇ ἀριστερᾷ κρατεῖ πυξίδα ἀνοικτήν, ἐξ ἧς ἐξάγει ταινίαν, ἣν φέρει διὰ τῆς δεξιᾶς κάτω παρὰ τὸ ἰσχίον. Τέχνη κοινή.

15. Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς (ὕψ. 0,34) μετὰ βάσεως· φέρει ποδήρη χιτῶνα μετὰ διπλοϊδίου καὶ ἔχει τὰς χεῖρας ἄνω, ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, διεσταυρωμένας. Τέχνη κοινή.

16. Εἰδώλιον γυναικὸς (ὕψ. 0,31) ἐπὶ βάσεως κεκοσμημένης δι' ἐρυθρῶν ταινιῶν. Φέρει ποδήρη χιτῶνα μετὰ διπλοϊδίου καὶ ἔχει τὰς χεῖρας καθειμένας. Ἡ κόμη εἶνε κατὰ τρόπον ἀρχαϊκὸν διατεταγμένη καὶ ἔχει πόλον καὶ στεφάνην, ἐφ' ἧς διακρίνεται κόσμος κιτρίνου χρώματος. Τύπος κοινός.

17. Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς (ὕψ. 0,27) φερούσης ποδήρη χιτῶνα καὶ ἐπ' αὐτοῦ πέπλον συνεστραμμένον περὶ τὸ σῶμα. Ἡ

κόμη, κατὰ τρόπον ἀρχαϊκὸν ἐπὶ τῶν ὤμων ἑκατέρωθεν πίπτουσα, φέρει πόλον καὶ στεφάνην. Ἡ δεξιὰ χεὶρ πρὸ τοῦ στήθους, ἐφαπτομένη τοῦ μαστοῦ· ἡ ἀριστερὰ κεκαμμένη ἐπίσης πρὸ τοῦ στήθους. Χρῶμα ἐρυθρὸν καὶ κιρρὸν ἐνιαχοῦ. Οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ τὰ χείλη χρώματι δεδηλωμένα. Τέχνη ἱκανῶς ἐπιμελής.

18. Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς (ὕψ. 0,25) φερούσης ποδήρη χιτῶνα καὶ ἐπ' αὐτοῦ πέπλον διαφανῆ, καλύπτοντα τὸ σῶμα ἅπαν μέχρι τῶν κνημῶν καὶ ἔτι τὴν κεφαλὴν ἐκτὸς τοῦ προσώπου. Διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς κρατεῖ συνεσφιγμένον τὸν πέπλον κατὰ τὸν λαιμόν. Χρῶμα ἐρυθρὸν ἐνιαχοῦ ἰδίᾳ κατὰ τὰ χείλη. Τέχνη ἱκανῶς λεπτή.

19. Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς (ὕψ. 0,21) φερούσης ποδήρη χιτῶνα καὶ πέπλον ἄνωθεν διαφανῆ καλύπτοντα τὸ σῶμα μέχρι τῶν γονάτων, πλὴν τῆς κεφαλῆς. Αἱ χεῖρες ἀμφότεραι ὑπὸ τὸν πέπλον κρατοῦσιν αὐτὸν ἡ μὲν δεξιὰ παρὰ τὸ στῆθος, ἡ δὲ ἀριστερὰ καθειμένη. Χρῶμα ἐρυθρὸν καὶ κυανοῦν ἐνιαχοῦ. Τὸν δεξιὸν πόδα ἔχει ἐπὶ θρόνου κειμένου ἐπὶ συμφυοῦς βάσεως. Τὸ ὅλον ἀρκετὰ κομψόν.

20. Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς (0,25) φερούσης ποδήρη χιτῶνα καὶ εἶδος διπλοϊδίου μακροῦ μέχρι τῶν γονάτων. Ἀπὸ τῆς κόμης, τῆς διατεταγμένης κατὰ ῥυθμὸν ἀρχαϊκὸν καὶ φερούσης στεφάνην, καταπίπτει πέπλος ὄπισθεν, ἀνερχόμενος διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου. Ἡ δεξιὰ ἀνέχει τὸ ἱμάτιον μικρὸν κατὰ τὸ ἰσχίον· χρῶμα ἐρυθρὸν ἐνιαχοῦ. Τέχνη κοινή.

21. Ὅμοιον τῷ ἀνωτέρῳ.

22. Δύο εἰδώλια γυναικεῖα πήλινα (0,22) φέροντα ποδήρη χιτῶνα μετὰ διπλοϊδίου καὶ στεφάνην ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. Αἱ χεῖρες ἀμφότεραι καθειμέναι. Τύπος κοινός, χρῶμα ἐρυθρὸν καὶ μέλαν ἐπὶ τῶν χειλέων καὶ τῶν ὀφθαλμῶν.

23. Ὅμοια περίπου δύο (ὕψ. 23)· ἐπὶ τῆς κόμης δὲν φέρουσι στεφάνην ἀλλ' ἁπλοῦν κάλυμμα (;)

24. Δύο εἰδώλια πήλινα γυναικεῖα (ὕψ. 0,19) φέροντα ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον. Τὴν δεξιὰν χεῖρα ἔχουσι πρὸ τοῦ στήθους καὶ διὰ τῆς ἀριστερᾶς ἀνέχουσι τὸ ἱμάτιον. Τὸ ἓν ἔχει γυμνὴν τὴν κόμην, τὸ ἕτερον ἔχει περὶ αὐτὴν ὡσεὶ στεφάνην. Τέχνη κοινή.

25. Δύο εἰδώλια πήλινα (ὕψ. 0,22) φέροντα εἶδος χιτῶνος καθικνουμένου μέχρι τῶν κνημῶν· τὴν δεξιὰν χεῖρα ἔχουσιν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. Ἡ ἀριστερὰ ὑπὸ τὸ ἔνδυμα, ἀφανὴς σχεδόν, κρατεῖ ἀγγεῖον (ληκύθιον;) ὑπὸ τὸν χιτῶνα καταφανές. Τέχνη κοινή.

26. Δύο πήλινα γυναικεῖα εἰδώλια (ὕψ. 0,25) τοῦ αὐτοῦ περίπου τύπου, οὗ καὶ τὰ προηγούμενα, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἔχουσιν ἀμφοτέρας (τοῦ ἑτέρου λείπει ἡ δεξιὰ) τὰς χεῖρας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. Χρῶμα λευκὸν καὶ ἐρυθρόν. Περὶ τοὺς βραχίονας φέρουσι ψέλλια ἐρυθρῷ χρώματι.

27. Εἰδώλιον γυναικὸς ἱσταμένης (ὕψ. 0,28), φερούσης χιτῶνα καὶ ὑπεράνω πέπλον διασταυρούμενον. Τὴν δεξιὰν χεῖρα ἔχει κεκαμμένην πρὸ τοῦ στήθους, ἁπτομένην τοῦ μαστοῦ. Ἡ κόμη ἑκατέρωθεν ἐπὶ τῶν ὤμων πίπτουσα ἔχει εἶδος πόλου. Τέχνη κοινή.

28. Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς (ὕψ. 0,38) φερούσης ποδήρη χιτῶνα καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἕτερον ἀφικνούμενον μέχρι κάτω τῶν γονάτων εἰς πτυχὰς κατὰ σχῆμα πεποιημένας. Τὴν δεξιὰν ἔχει ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ ἅπτεται δι' αὐτῆς τοῦ μαστοῦ· ἐν τῇ καθειμένῃ δὲ ἀριστερᾷ κρατεῖ μῆλον. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρει κωνοειδῆ πόλον καὶ στεφάνην κυανῷ χρώματι, ὡς φαίνεται, κεκοσμημένην. Τὰ χείλη εἶνε ἐρυθρῷ χρώματι βεβαμμένα. Τὸ πρόσωπον λευκόν. Ὑψηλὴ βάσις (ὕψ. 0,07) δι' ἐρυθρῶν ταινιῶν κεκοσμημένη. Τέχνη οὐχὶ ἐπιμελής· ἰδίᾳ αἱ χεῖρες εἰσὶν ὅλως ἀμελῶς πεποιημέναι.

29. Εἰδώλιον πήλινον νεανίου γυμνοῦ ἔμπροσθεν, κοινοῦ τύπου (ὕψ. 0,24).

30. Ὅμοιον μικρότερον (0,19) ἐφθαρμένον.

31. Ὅμοιον ἔτι μικρότερον (ὕψ. 0,11).

32. Δύο εἰδώλια γυναικεῖα (ὕψ. 1,21) φέροντα ποδήρη χιτῶνα καὶ πέπλον καλύπτοντα καὶ τὴν κεφαλήν, πλὴν τοῦ προσώπου. Ἡ δεξιὰ χεὶρ (ὑπὸ τὸν πέπλον) φέρεται πρὸ τοῦ στήθους, ἡ ἀριστερὰ ἐρείδεται ἐπὶ τοῦ ἰσχίου. Τύπος συνήθης.

33. Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς (ὕψ. 0,16) ἄνευ βάσεως. Φέρει ποδήρη χιτῶνα καὶ πέπλον διασταυρούμενον ἐπὶ τοῦ σώματος καὶ στηρίζεται ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ποδὸς μετὰ χάριτος τὸν δεξιὸν πρὸς τὰ ὄπισθεν ἀνυψοῦσα· διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς κρατεῖ ῥιπίδιον πρὸ

τοῦ στήθους· ἡ ἀριστερά, ὑπὸ τὸν πέπλον, ἀνέχει αὐτόν. Ἡ κόμη διατεταγμένη ταινιοειδῶς σχηματίζει κρωβύλον ὄπισθεν. Τὸ εἰδώλιον εἶνε κομψότατον, τέχνης ἱκανῶς λεπτῆς.

34. Εἰδώλιον γυναικὸς (ὕψ. 0,16) φερούσης ποδήρη χιτῶνα ἐζωσμένον καὶ ἱμάτιον ἐρριμένον ἀπὸ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου καὶ κρατούμενον διὰ τῆς ἐπωνύμου χειρός, παρὰ τὸ ἰσχίον. Ἡ δεξιὰ κρατεῖ ῥιπίδιον πρὸ τοῦ γόνατος. Στηρίζεται ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ποδὸς τὸν δεξιὸν μικρὸν προτεταμένον ἔχουσα. Ἡ κόμη σχηματίζει κρωβύλον καὶ τὰ ὦτα φέρουσιν ἐνώτια. Τέχνη ἱκανῶς λεπτή.

35. Εἰδώλιον γυναικὸς ἱσταμένης (ὕψ. 0,15) φερούσης ποδήρη χιτῶνα καὶ πέπλον καλύπτοντα καὶ τὴν κεφαλήν, πλὴν τοῦ προσώπου. Τὴν δεξιὰν χεῖρα, ὑποβασταζομένην διὰ τῆς ἀριστερᾶς, φέρει πρὸς τὴν κεφαλήν, ἥτις φαίνεται ἀναπαυομένη ἐπὶ ταύτης οὕτως, ὅπως ποιεῖ τις ὑπὸ λύπης κατεχόμενος. Τὸ εἰδώλιον εἶνε λεπτουργημένον καὶ κομψόν.

36. Εἰδώλιον γυναικὸς καθημένης ἐπὶ θρόνου (ὕψ. 0,14), ἐφ' οὗ προσκεφάλαιον. Φέρει ποδήρη χιτῶνα καὶ πέπλον καλύπτοντα τὸ σῶμα σὺν τῇ κεφαλῇ, πλὴν τοῦ προσώπου. Τὸν δεξιὸν ἀγκῶνα στηρίζει ἐπὶ τοῦ μηροῦ καὶ φέρει τὴν χεῖρα (ὑπὸ τὸν πέπλον) πρὸς τὴν κεφαλήν, ὡσεὶ ἵνα ὑποβαστάσῃ ταύτην. Τὴν ἀριστερὰν χεῖρα ἔχει ἀμελῶς (ὑπὸ τὸν πέπλον) ἐρριμένην ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ μηροῦ. Εἶνε ἐπιμελέστατα τεχνουργημένον οὕτως, ὥστε δυνατὸν νὰ θεωρηθῇ ὡς τῶν ὡραιοτάτων προϊόντων τῆς ἐν Τανάγρᾳ κοροπλαστικῆς.

37. Εἰδώλιον πήλινον ἀνδρὸς (;) (ὕψ. 0,15) φέροντος ἱμάτιον συνεστραμμένον καὶ καλύπτον ἅπαν τὸ σῶμα (πλὴν τῆς κεφαλῆς) μέχρι τῶν κάτω ποδῶν. Διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς κρατεῖ τὸ ἱμάτιον πρὸ τοῦ στήθους καὶ διὰ τῆς ἀριστερᾶς ἀνέχει αὐτὸ μικρὸν κατὰ τοὺς μηρούς. Ἡ κεφαλὴ εἶνε κεκλιμένη πρὸς τὰ ἐμπρὸς καὶ ἔχει βραχεῖαν τὴν κόμην.

38. Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς (0,13) φερούσης ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον, ὅπερ ἀνέχει διὰ τῶν χειρῶν. Τύπος κοινός.

39. Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς (0,13) φερούσης χιτῶνα ποδήρη καὶ ἱμάτιον, ὅπερ κρατεῖ διὰ τῆς δεξιᾶς κατὰ τὴν ὀσφύν. Ἡ κόμη ἔχει στεφάνην καὶ σχηματίζει ὡσεὶ κρωβύλον, λίαν ἐξέχοντα.

40. Εἰδώλιον ἀνδρὸς καθημένου (ὕψ. 0,17) ἐπὶ βράχου, ἔχον-

τος τὸν ἀριστερὸν πόδα ἐπὶ ὑψηλοτέρου ἐπιπέδου καὶ ἐπὶ τούτου τὴν ἀριστερὰν χεῖρα ἐρριμένην. Τὴν δεξιὰν στηρίζει ἐπὶ τοῦ βράχου, ἐφ' οὗ κάθηται. Φέρει ἱμάτιον κεκομβωμένον ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ὤμου καὶ ὑποδήματα δι' ἐρυθρῶν σταυροειδῶν ταινιῶν δεδεμένα ἐπὶ τῶν σφυρῶν. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρει πέτασον, οὐχὶ σύμφυῆ, ἀλλ' ἁπλῶς ἐπικείμενον. Τὸ ἱμάτιον εἶναι χρώματος ἰοειδοῦς. Ἡ μορφή, μικρὸν μειδιῶσα, ἔχει ὄψιν ἀνθρώπου ἠλιθίως ρεμβάζοντος. Εἶνε τῶν εἰδυλλιακῶν ἐκείνων ἀγαλματίων (genre), ἅτινα ἔχουσι πολλὴν χάριν. Ἡ ἐργασία οὐχὶ λίαν ἐπιμελής.

41. Εἰδώλιον πήλινον μικροῦ παιδὸς (ὕψ. 0,14), βαίνοντος, προτεταμένον ἔχοντος τὸν δεξιὸν πόδα· ὄπισθεν ἔχει ἐρριμμένον ἱμάτιον κρατούμενον διὰ τῆς δεξιᾶς καὶ συστρεφόμενον περὶ τὸν ἀριστερὸν βραχίονα. Ἡ ἀριστερὰ κρατεῖ τι δυσδιάκριτον. Ἐπὶ τῆς κόμης ὡσεὶ στεφάνη. Κοινὴ τέχνη.

42. Εἰδώλιον πήλινον ἀνδρὸς (0,24) ἱσταμένου παρὰ κίονα, ἐφ' οὗ στηρίζει τὸν ἀριστερὸν ἀγκῶνα. Φέρει ἱμάτιον καλύπτον τὰ ἀπὸ τῆς ὀσφύος κάτω τοῦ σώματος καὶ τὴν ἀριστερὰν χεῖρα· ἡ δεξιὰ προτεταμένη, ὡσεὶ ποιοῦσα νεῦμα σιγῆς. Ἐλλείπει ἡ κεφαλή.

43. Εἰδώλιον γυναικὸς ξοανοειδὲς (ὕψ. 0,17)· ἡ δεξιὰ κρατεῖ δυσδιάκριτόν τι πρὸ τοῦ στήθους, ἡ ἀριστερὰ καθειμένη. Χρῶμα λευκὸν καὶ ἐρυθρόν. Κοινὸς ἀρχαϊκὸς τύπος.

44. Εἰδώλιον γυναικὸς (0,15) ξοανοειδές, τοῦ κοινοῦ τύπου, κακότεχνον.

45. Τρία εἰδώλια γυναικῶν καθήμενα (ὕψ. 0,10) τὰς χεῖρας ἔχοντα ἐπὶ τῶν γονάτων, τοῦ κοινοῦ ἀρχαϊκοῦ τύπου.

46. Δύο εἰδώλια μικρὰ (ὕψ. 0,11 καὶ 0,08) Σειληνῶν ὀκλαζόντων, κακότεχνα.

47. Εἰδώλιον ἀνδρὸς πωγωνοφόρου (ὕψ. 0,08) ἐξηπλωμένου ἐπὶ κλίνης (;). Τὸ πρόσωπον καὶ τὸ στῆθος ἐρυθρῷ χρώματι κεχρωματισμένον καὶ τὸ ἀπὸ τῆς ὀσφύος κάτω τοῦ σώματος λευκῷ. Τέχνη κοινή.

48. Εἰδώλιον γυναικὸς καθημένης (0,17), τὰς χεῖρας ἐχούσης ἐπὶ τῶν γονάτων, τοῦ κοινοῦ ἀρχαϊκοῦ τύπου, κεκαυμένον τὸ πλεῖστον.

49. Μικρὰ πηλίνη (0,09) Σειρὴν ἀρχαϊκοῦ ρυθμοῦ.

50. Δύο μικραὶ προτομαὶ γυναικεῖαι (ὕψ. 0,08).

51. Κεφαλὴ γυναικεία πηλίνη ἔχουσα στεφάνην καὶ τὴν κόμην εἰς κρωβύλον ἀπολήγουσαν (ὕψ. προσώπυ 0,08). Τὸ πρόσωπον λευκῷ χρώματι ἡ κόμη ἐρυθρῷ κεχρωματισμένη. Τέχνη ἐπιμελής.

52. Κεφαλὴ γυναικὸς πηλίνη, ἀρχαϊκή. Τὸ πρόσωπον κεχρωματισμένον δι' ἐρυθροῦ καὶ μέλανος χρώματος κατὰ φύσιν.

53. Ἀγγεῖον πήλινον ἔχον σχῆμα κεφαλῆς ἀνθρωπίνης φερούσης πῖλον ἐπιμήκη ὄπισθεν (εἶδος Φρυγίου πίλου), ἐφ' οὗ ἡ ὀπὴ τοῦ ἀγγείου. Ἡ κόμη εἶνε κατὰ σχῆμα πεποιημένη εἰς κόμβους περὶ τὸ μέτωπον χρώματος μέλανος. Τοῦ προσώπου τὰ μέλη, οἷον ὀφθαλμοὶ καὶ χείλη, δι' ἐρυθροῦ καὶ μέλανος χρώματος δεδηλωμένα. Ἡ μορφὴ ἔχει ὅλως ἀρχαϊκὴν ὄψιν.

54. Τρία πήλινα ζῷα, κύνες (;) (ὕψ. 0,12 καὶ 0,10), ὧν τὸ μεῖζον κρατεῖ ἐν τῷ στόματι πρᾶγμά τι.

55. Λήκυθος (ὕψ. 0,26) φέρουσα ἐπὶ τῆς κοιλίας ἐρυθρόμορφον γραφήν, ἤτοι γυναῖκα ἱσταμένην φοροῦσαν ποδήρη χιτῶνα στικτὸν καὶ ἱμάτιον ἐπ' αὐτοῦ, καὶ κρατοῦσαν διὰ τῆς προτεταμένης δεξιᾶς κύλικα. Παρὰ τοὺς πόδας κάνιστρον. Τέχνη οὐχὶ λίαν ἐπιμελής.

56. Λήκυθος (ὕψ. 0,23, ὁ λαιμὸς ἐλλείπει). Φέρει περὶ τὴν κοιλίαν ἐρυθρόμορφον γραφὴν τὴν ἑξῆς: ἐν μέσῳ τὴν Ἄρτεμιν ἱσταμένην, φέρουσαν ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ὑψηλὸν μόδιον μετ' ἀστέρων καὶ ἄλλων ποικιλμάτων. Ἐπὶ τῆς ράχεως τὴν φαρέτραν ἔχουσα κρατεῖ δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν λύραν διὰ ταινιῶν κεκοσμημένην, ἣν προσφέρει εἰς ἀνδρικὴν μορφὴν (τὸν Ἀπόλλωνα) ἱσταμένην πρὸ αὐτῆς καὶ αὐτῇ προσβλέπουσαν. Ὁ Ἀπόλλων εἶνε δαφνοστεφὴς καὶ κρατεῖ τὸ τόξον ἐν τῇ ἀριστερᾷ, ἐν ᾧ τὴν δεξιὰν ἐρείδει ἐπὶ τῆς ὀσφύος· φέρει δὲ στολὴν κιθαρῳδοῦ. Ἐν τῷ μέσῳ τῶν δύο μορφῶν ἔλαφος πρὸς τὴν Ἀρτέμιδα βλέπουσα. Ὄπισθεν δὲ τοῦ Ἀπόλλωνος Ἑρμῆς τὸν πέτασον ἐρριμένον ὄπισθεν ἔχων καὶ κρατῶν τὸ κηρύκειον· ποιεῖ δὲ διὰ τῆς δεξιᾶς σημεῖόν τι (ἀπαγορεύσεως;) πρὸς τὸν Ἀπόλλωνα βλέπων. Ὄπισθεν τούτου (μεταξὺ τούτου καὶ τῆς Ἀρτέμιδος) γυνή, ἡ Λητώ, φέρουσα διάδημα, χιτῶνα ποδήρη καὶ ἱμάτιον, καὶ κρατοῦσα στέφανον (μόλις ὁρατὸν) ἐν ταῖς χερσί. Ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ἀγγείου εἶνε γεγραμμέναι ἐπιγραφαὶ δηλοῦσαι τὰ ὀνόματα τῶν εἰκονιζομένων ἤτοι *Αρτεμις, Απόλλων, Ερμῆς, Λητώ*· ἑτέρα δὲ ἐπιγραφὴ μεταξὺ

δύο μορφῶν δηλοῖ τὸ τοῦ τεχνίτου ὄνομα, ἤτοι: «*Μυς εγραφσεν.*» Ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ ὑπάρχει βωμὸς καὶ ἑκατέρωθεν πτερυγοφόροι ἱπτάμεναι γυναικεῖαι μορφαὶ φέρουσαι τρίποδας. Ἡ γραφὴ εἶνε τῶν ὡραιοτάτων καὶ τεχνικωτάτων καὶ δύναται νὰ ταχθῇ εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς ἀγγειοπλαστικῆς.

57. Κύλιξ ἐρυθρόμορφος (ὕψ. 0,08 διαμ. 0,19). Ἐν τῷ μέσῳ φέρει ἐν πλαισίῳ κυκλικῷ γραφὴν τὴν ἑξῆς: μαχητὴς κράνος φέρων καὶ λεπτὸν ἱμάτιον τετυλιγμένον περὶ τὴν κοιλίαν, ἐπίσης κατὰ τὰς κνήμας, φαίνεται ὀκλάζων (;). Τὴν δεξιὰν χεῖρα φέρει ἐπὶ τοῦ κράνους· παρ' αὐτῷ δὲ φαίνεται τὸ δόρυ καὶ ἡ ἀσπίς, ἥτις ὑποτίθεται τοὐλάχιστον κρατουμένη (διότι δὲν φαίνεται τοῦτο) διὰ τῆς ἀριστερᾶς. Ἐπὶ τῆς ἀσπίδος γεγραμμένος πολύπους (;) Περὶ τὴν εἰκόνα ἡ ἐρυθρῷ χρώματι ἐπιγραφή: *Φιντιας εποιεσεν.* Ὁμοιάζει τὴν Σωσίου κύλικα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 646—690).

58. Νομισματόσημον χρυσοῦν (διάμ. 0,05) κοπὲν εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἐν Μεθώνῃ πυρπολήσεως τοῦ Αἰγυπτιακοῦ στόλου ὑπὸ τοῦ ναυάρχου Α. Μιαούλη. Ἐπὶ τῆς μιᾶς ὄψεως φέρει προτομὴν τοῦ Μιαούλη καὶ πέριξ τὴν ἐπιγραφήν: ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΙΑΟΥΛΗΣ ΝΑΥΑΡΧΟΣ· ἐπὶ τῆς ἑτέρας δὲ εἰκονίζεται ὁ Μιαούλης ὡς πυρπολητής, κρατῶν ἐν τῇ δεξιᾷ πυρσόν. Ὑπὲρ αὐτὸν ἡ ἐπιγραφή: ΙΔΟΥ ΕΠΙ ΣΕ ΦΑΡΑΩ καὶ ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ: ΜΟΘΩΝΗ 1 ΜΑΙΟΥ 1825. Προσηνέχθη ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς κυβερνήσεως Χ. Τρικούπη, ἵνα κατατεθῇ ἐν τῷ Ἐθν. Νομισματικῷ Μουσείῳ ὡς δῶρον ἐκ μέρους τοῦ κ. Θεοδώρου Μαυρογορδάτου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 645).

59. Μαρμαρίνη κεφαλὴ Ἀπόλλωνος (;) τοῦ γνωστοῦ ἀρχαϊκοῦ τύπου, μεγέθους φυσικοῦ. Εὑρέθη ἐν Παλαιᾷ Ἐπιδαύρῳ ὑπὸ Στάη (ἴδ. σ. 158). (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 690α)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Ἀνασκαφαὶ καὶ εὑρήματα.

1) *Ἀνασκαφαὶ ἐν τῇ Ἀκροπόλει* (ἴδ. σ. 122 ἀρ. 1 κ. ἑ.).

Ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἐν τῷ χώρῳ τῷ μεταξὺ τοῦ Παρθενῶ-

νος καὶ τοῦ νοτίου τείχους τῆς Ἀκροπόλεως σκαφῆς ἤνεγκεν εἰς φῶς οὐχὶ πολλοῦ λόγου ἄξια ἀρχαῖα. Τῶν γλυπτῶν εὑρημάτων ἀξιολογώτερον εἶνε πωρίνη πωγωνοφόρος (ἄνευ πλαστικῶς δεδηλωμένου μύστακος) κεφαλὴ φυσικοῦ σχεδὸν μεγέθους, ὁμοιάζουσα τὸν τρόπον τῆς ἐργασίας καὶ τὴν διάθεσιν τῆς κόμης πρὸς τὴν ἐν τῷ Ἐθνικῷ Μουσείῳ ὑπ' ἀρ. 21 (ἴδ. Κατάλογον) Νίκην τοῦ Ἀρχέρμου. Τῶν χαλκῶν δὲ μνημονευτέον ἀγαλμάτιον γυμνοῦ νεανίου (ὕψ. 0,20) ὀρχουμένου, κεφαλὴ Μεδούσης (περιφέρεια 0,10) ἀξιολόγου ἀρχαϊκῆς, ἱκανῶς προηγμένης, τέχνης ἔργον, καὶ λαβὴ σκεύους παριστῶσα δύο λέοντας σπαράσσοντας μεταξὺ αὐτῶν κείμενον ζῶον. Πλείονα σχετικῶς εἶνε τὰ εὑρεθέντα τεμάχια ἀγγείων. Τούτων μνημονευτέα α΄) τεμάχιον λευκοῦ τὸ ἔδαφος ἀγγείου, ἐν ᾧ σώζεται τὸ ἄνω ἥμισυ γυναικείας μορφῆς κρατούσης σκῆπτρον· παρὰ τῇ μορφῇ πτηνόν Σώζεται δ' ἐν αὐτῷ ἡ ἐπιγραφὴ

[κ]αλος.

β΄) τεμάχιον ἐρυθρομόρφου ἀγγείου, ἐφ' οὗ σώζεται τὸ ἄνω μέρος τοῦ σώματος Ἀπόλλωνος (;) δάφνῃ ἐστεμμένου, τέχνης λεπτῆς ἔργον· γ΄) τεμάχιον πίνακος μελανομόρφου, ἐν ᾧ σώζεται τὸ ἄνω ἥμισυ τριῶν μορφῶν. Ἐν μέσῳ πωγωνοφόρος ἀνὴρ κρατῶν ἐπὶ τοῦ ὤμου εἶδος σκαφιδίου χειρονομεῖ πρὸς ἀπέναντι αὐτοῦ ἱστάμενον καὶ ὅμοιον σκεῦος κρατοῦντα νεανίαν· ἀριστερὰ νεανίας κρατῶν ἐπὶ τοῦ ὤμου τὸ αὐτὸ σκεῦος. Ἡ εἰκὼν παριστᾷ τρυγητόν, ὡς φαίνεται· τὰ κενὰ δὲ εἶνε πεπληρωμένα δι' ἀμπέλου μετὰ σταφυλῶν. Ὑπὸ τὸ λευκὸν περιθώριον σώζεται ἐπιγραφὴ

....ελιδες·

παρ' ἑκάστῃ δὲ τῶν εἰκονιζομένων μορφῶν ὑπάρχει ἐπιγραφὴ οὐχὶ τοσοῦτον σαφής, οἷον παρὰ τῇ πρώτῃ :

εδοκαν επιεν(;),

παρὰ τῇ ἐν τῷ μέσῳ

μετα καγο

καὶ παρὰ τῇ πρὸς τὰ δεξιὰ

μαλοτ...

Ἄνω ἔχει ὁ πίναξ δύο ὀπάς. δ΄) χεῖλος ἀγγείου μέλαν ἔχοντος τὸ ἔδαφος, ἐν ᾧ ἡ ἐπιγραφή :

Σμικρος ανεθεκεν τει Αθενααι

Π. ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ

2) *Ἀνασκαφαὶ ἐν Τανάγρᾳ* (ἴδ. σ. 125 ἀρ. 2 κ. ἑ.).

Ἡ ἐξακολούθησις τῶν ἐν Τανάγρᾳ ἀνασκαφῶν τάφων ἤνεγκεν εἰς φῶς πολλὰ τῶν συνήθων ἀρχαίων, ὅ ἐστιν ἀγγείων καὶ πηλίνων ἀγαλματίων, ὧν τινα οὐχὶ ἐστερημένα σπουδαιότητός τινος. Εὑρέθησαν δὲ καὶ τέσσαρες ἐνεπίγραφοι λίθοι. Καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου

γέγραπται :	επι Ναυσιδι
ἐπὶ τοῦ δευτέρου :	Αριστων
ἐπὶ τοῦ τρίτου :	Θιοξενα
καὶ ἐπὶ τοῦ τετάρτου	Καφισιας
ἐπὶ τοῦ πέμπτου	Πευαγγελις
ἐπὶ τοῦ ἕκτου	Αριστολιτα
καὶ ἐπὶ τοῦ ἑβδόμου	Αρισστοτελες

[Κατ' ἀναφορὰς Ε. Κορομάντσου].

3) *Ἀνασκαφαὶ ἐν Μυκήναις* (ἴδ. σ. 131 ἀρ. 4).

Ἡ ἐξακολούθησις τῶν ἐν Μυκήναις ἀνασκαφῶν τάφων ἤνεγκεν εἰς φῶς κοσμήματά τινα τῶν συνήθων καὶ ἕνα γεγλυμμένον λίθον, ἐν ᾧ δύο ὡραῖα ἐξειργασμένοι λέοντες μεταξὺ δένδρων· ἔτι εὑρέθησαν καί τινα ἐλεφάντινα πράγματα, χαλκῆ πόρπη κτλ.

[Κατ' ἀναφορὰν τοῦ ἐφόρου Χ. Τσούντα].

4) *Ἀνασκαφαὶ ἐν Παλαιᾷ Ἐπιδαύρῳ.*

Ὑπὸ τῆς Γενικῆς Ἐφορείας, δαπάναις τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ἐνηργήθησαν διὰ τοῦ ἐν τῷ Ἐθνικῷ Μουσείῳ ἐφόρου Β. Στάη ἀνασκαφαὶ προϊστορικῶν τάφων. Περὶ τούτων ἐκτίθησιν ὁ Στάης τὰ ἑξῆς:

« Ὅτε πρὸ ἐνιαυτοῦ, ἐκτελῶν ἀνασκαφὰς ἐν τῷ ἐν Ἐπιδαυρίᾳ ἱερῷ τοῦ Ἀσκληπιοῦ, κατῆλθον εἰς τὴν παλαιὰν Ἐπίδαυρον χάριν

ἐπισκέψεως τῶν ἐκεῖ ἀρχαιοτήτων, παρετήρησα διερχόμενος τὴν ὁδὸν τὴν εἰς τὸ ἱερὸν ἄγουσαν, οὐ πάνυ πόρρω τῆς τὰ νῦν «Παλαιᾶς Ἐπιδαύρου» καλουμένης καὶ ἔναντι τοῦ νησιδίου ἐπὶ τοῦ ὁποίου τὸ ἀρχαῖον φρούριον, ἐπὶ τῆς κλιτύος τοῦ ὄρους τοῦ πρὸς ἀριστερὰν τῆς ὁδοῦ, λαξεύματα ἐνιαχοῦ ἐπὶ τοῦ βράχου τοῦ γυμνωθέντος ἐν μέρει ἐκ τοῦ λεπτοῦ γῆς στρώματος τοῦ καλύπτοντος τὴν κλιτὺν ἅπασαν. Ὑπέθεσα ὅτι θὰ ἐκρύπτοντο κατὰ τὴν κλιτὺν ἐκείνην προϊστορικοὶ τάφοι, δι' ὃ καὶ ὑποβαλὼν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἔκθεσιν περὶ τούτου ἐζήτησα τὴν ἄδειαν νὰ ποιήσω ἀνασκαφάς, ἥτις καὶ ἐχορηγήθη μοι κατὰ τὰ μέσα Αὐγούστου τοῦ τρέχοντος ἔτους.

» Ἡ εἰκασία μου αὕτη ἅμα τῇ ἐνάρξει τῶν ἀνασκαφῶν ἀπεδείχθη ἀληθής, καθόσον εὐθὺς ἀνεῦρον τὴν πρώτην ἐν τῷ βράχῳ λελαξευμένην στενὴν εἴσοδον (δρόμον) ἑνὸς τῶν τάφων τούτων. Σημειωτέον δὲ ὅτι ἡ ποιότης τοῦ ἐδάφους ἦν καταλληλοτάτη πρὸς τοιαύτην τάφων λάξευσιν. Οἱ προϊστορικοὶ οὗτοι τάφοι τῆς παλαιᾶς Ἐπιδαύρου ἦσαν ἐντελῶς ἄγνωστοι· ὅμοιοι δὲ ὄντες τοῖς ἐν Μυκήναις ἐπ' ἐσχάτων ἀνακαλυφθεῖσι καὶ τοῖς πρό τινων ἐτῶν ἐν Ναυπλίῳ τὸ ἐνδόσιμον δίδουσιν εἰς τὴν ὑπόθεσιν ὅτι πολλαχοῦ τῆς Ἀργολικῆς ὑπάρχουσι τοιοῦτοι τάφοι ἄγνωστοι ἔτι, τοῦ εἴδους τούτου τῶν τάφων συνήθους, ὡς φαίνεται, ὄντος κατὰ τὴν προϊστορικὴν ἐκείνην χρονικὴν περίοδον.

» Ἐν Ἐπιδαύρῳ ἀνέσκαψα ἐν ὅλῳ ἑπτὰ τάφους, ὧν τέσσαρες κεῖνται ἐπὶ τῆς αὐτῆς περίπου γραμμῆς, διαφόρου μεγέθους, οἱ δύο δὲ ὑψηλότερον καὶ οὐχὶ παραλλήλως. Ἐπειδὴ δὲ οἱ τάφοι οὗτοι εἶνε καθ' ὅλου ὅμοιοι πρὸς ἀλλήλους ὡς πρὸς τὴν κατασκευήν, διαφέρουσι δὲ μόνον ὡς πρὸς τὸ μέγεθος, διὰ τοῦτο θὰ περιγράψω ἀκριβέστερον ἐνταῦθα ἕνα μόνον τούτων, τὸν δυνάμενον δηλ. νὰ ληφθῇ ὡς μέσος ὅρος τοῦ μεγέθους αὐτῶν. Ὁ τάφος οὗτος ἔκειτο ὅλως ὑπὸ τὴν γῆν· ἀνεκάλυψα δ' αὐτὸν σκάψας χάνδακα ἐπιμήκη εἰς βάθος $^1/_2$ μέτρου. Εὗρον δὲ τὸ πρῶτον τὴν εἴσοδον, ἥτις εἶνε λελαξευμένη ἐπὶ τοῦ βράχου πλάτος μέγιστον ἔχουσα 1 καὶ 20 μέτρου καὶ βάθος διάφορον ἀναλόγως τῆς ἀνωφερείας τῆς κλιτύος ἀπὸ ἡμίσεος μέχρι που τριῶν μέτρων. Τὸ μῆκος τῆς εἰσόδου εἶνε ἓξ μέτρων. Ἡ εἴσοδος αὕτη, ἡ πυραμιδοειδὲς σχῆμα

ἔχουσα, ἦτο πεφραγμένη διὰ λίθων ἱκανῶς ὀγκωδῶν, ἐπαλλήλως κειμένων (οἱονεὶ ἐκτισμένων) εἰς δύο μέτρων μῆκος πρὸ τῆς θύρας τοῦ τάφου (τινῶν δὲ ἦτο ὁλόκληρος πεφραγμένη). Καὶ τοῦτο ἦν ἱκανὸν μαρτύριον τοῦ ὅτι ὁ τάφος δὲν εἶχε συληθῆ. Ἀφαιρέσαντες δὲ τοὺς τὴν εἴσοδον φράσσοντας λίθους εὕρομεν τὴν θύραν τοῦ τάφου, καὶ ταύτην ἑρμητικῶς κεκλεισμένην διὰ λίθων. Ἡ θύρα αὕτη, ἢ μᾶλλον ἡ ὀπή, ἔχει ἐπίσης σχῆμα πυραμιδοειδές, ὕψος ἑνὸς καὶ ἡμίσεος μέτρου καὶ πλάτος, κατὰ τὸ εὐρύτερον τῆς τομῆς μέρος, ἡμίσεος μέτρου, ἐν ᾧ πρὸς τὰ ἄνω μόλις ἔχει τὸ τέταρτον τοῦ μέτρου. Ὁ τάφος ἐντὸς οὐδαμῶς διαφέρει κυκλοτεροῦς ἄντρου, διαμέτρου τεσσάρων μέτρων· ἔχει δὲ ὕψος κατὰ τὸ ὑψηλότερον σημεῖον δύο περίπου μέτρων. Ἐντὸς δὲν ὑπῆρχε πολὺ χῶμα· μόνον θραύσματα ἐκ τοῦ βράχου καταπεσόντα εἶχον καλύψει ἐνιαχοῦ τὰ ὀστᾶ τῶν νεκρῶν. Εὕρομεν δ' ἐν αὐτῷ τοὺς σκελετοὺς τεσσάρων νεκρῶν, ὧν τὰ ὀστᾶ, τὰ τῶν ἄκρων ἰδίως, διετηροῦντο εἰσέτι καλῶς· ἔκειντο δὲ οὗτοι ἀκτινοειδῶς ὁ εἷς πλησίον τοῦ ἄλλου, ἔχοντες ἅπαντες τὰς κεφαλὰς κατὰ τὴν ἔναντι τῆς θύρας περιφερικὴν πλευρὰν τοῦ τάφου, οὕτως ὥστε θὰ ἦσαν ἐστραμμένοι εἰ μὴ ἅπαντες ἐντελῶς πρὸς ἀνατολάς, τοὐλάχιστον οὐχὶ πρὸς δυσμάς. Παρὰ τὴν κεφαλὴν καὶ κατὰ τὸ δεξιὸν μέρος ἑκάστου τῶν νεκρῶν εὕρομεν ἀνὰ ἓν μικρὸν ἀγγεῖον τῶν καλουμένων Μυκηναίων[1]. Πλησίον δὲ τοῦ ἑνὸς τῶν νεκρῶν (δὲν ἠδυνήθην δυστυχῶς νὰ ὁρίσω ἀκριβῶς τὴν θέσιν) ἀνεύρομεν καὶ χαλκῆν αἰχμὴν δόρατος κάλλιστα διατετηρημένην. Οὐδὲν ἄλλο περιεῖχεν ὁ τάφος οὗτος, ὃν ἐκκαθάραντες ἀφήσαμεν, ὡς εἰκός, ἠνεῳγμένον. Παραλλήλως τοῦ τάφου τούτου καὶ σχεδὸν ἐπὶ τῆς αὐτῆς, ὡς εἴπομεν, γραμμῆς, εὕρομεν τέσσαρας ἑτέρους τάφους μικροτέρους μὲν καὶ ὀλιγώτερον ἐπιμεμελημένης λαξεύσεως κατὰ τὰ ἄλλα ὅμως ὁμοίους τῷ πρώτῳ. Ἡ εἴσοδος καὶ τὸ θύρωμα καὶ τούτων (ἐξαιρέσει ἑνός, ὅστις ἦτο φαίνεται ἠνεῳγμένος καθόσον οὐδὲν ἐντὸς εὕρομεν, ἀλλ' οὐδὲ ὀστᾶ! ἐν ᾧ ἐξ ἄλλου ἦτο πλήρης χώματος), ἦσαν πεφραγμένα διὰ λίθων.

(1) Τοιαῦτα ἀγγεῖα ἐντελῶς ὅμοια ἀνευρέθησαν καὶ ἐν Ἀκροπόλει καὶ δὴ ἐντὸς τάφων κειμένων ἐπὶ τοῦ βράχου (εἰς βάθος 14 μέτρων κατὰ τὸ μεσημβρινὸν τεῖχος) ἀλλὰ τάφων κοινῶν δι' ὀγκολίθων κτιστῶν (ἴδ. ἐκθέσεις Καββαδία ἐν Ἀρχαιολογικῷ Δελτίῳ 1888 σ. 83 καὶ 170).

Ἐντὸς τῶν λοιπῶν τάφων εὕρομεν ὀστᾶ καὶ ἀνὰ ἓν ἀγγεῖον, ὡς ἐν τῷ πρώτῳ τάφῳ, παρεμφεροῦς σχήματος. Ἐντὸς δὲ τοῦ μεγαλητέρου τῶν τάφων τούτων, οὗ τινος τὸ μὲν βάθος τῆς εἰσόδου (πρὸ του στομίου) εἶνε πέντε καὶ πλέον μέτρων, ἡ δὲ εἴσοδος καὶ ἡ θύρα ἐντελῶς δι᾽ ὀγκολίθων πεφραγμένη, εὕρομεν πλῆθος θραυσμάτων ἀγγείων μεγάλων ἐσπαρμένων ἐντός· οὐδὲ ἓν ὅμως πλῆρες. Ἐν τούτοις ἡ σύντριψις τῶν ἀγγείων ἐγένετο φαίνεται ἐντὸς τοῦ τάφου, καθόσον τινὰ τῶν τεμαχίων συγκολληθέντα ἀπήρτισαν ὅλον ἀγγεῖον. Τὰ ὀστᾶ τινῶν τῶν νεκρῶν (διότι πλείονες τοῦ ἑνός, ὡς φαίνεται, ἔκειντο ἐν αὐτῷ) εὕρομεν ἐν ἀταξίᾳ ἐσπαρμένα σχεδὸν καὶ τὰ πλεῖστα μετὰ τῶν τεμαχίων τῶν ἀγγείων εὐθὺς παρὰ τὴν θύραν. Τοῦ τάφου τούτου φαίνεται ἐγένετο συχνὴ χρῆσις· ἐθραύοντο δὲ τὰ ἀγγεῖα καὶ συνεσωρεύοντο τὰ ὀστᾶ τῶν πρωϊαίτερον ἐνταφιασμένων νεκρῶν κατὰ τὴν νέαν ἑκάστοτε ταφὴν μεταγενεστέρου νεκροῦ. Ἔν τινι μικροτέρῳ τάφῳ εὕρομεν τὰ ὀστᾶ ἑνὸς καὶ μόνου νεκροῦ· ἔκειντο δὲ ταῦτα οὕτως, ὥστε τὸ κρανίον εὑρίσκετο σχεδὸν μεταξὺ τῶν κνημῶν. Βεβαίως ὁ νεκρὸς ἐνεταφιάσθη καθήμενος· ἦτο δὲ πιθανῶς νεκρὸς γυναικός, διότι οὐδὲν ἄλλο εὕρομεν ἐν τῷ τάφῳ τούτῳ, ἢ περόνην χαλκῆν καὶ δύο τῶν διατρήτων ἐκείνων ἀντικειμένων, ἅπερ κοινῶς καλοῦσι «σφονδύλους.»

» Ἡ κλιτύς, ἐν ᾗ οἱ τάφοι οὗτοι καὶ ἐν ᾗ πιθανῶς καὶ ἄλλοι ἔτι κρύπτονται, ἐχρησίμευεν ὡς νεκροταφεῖον καὶ κατὰ τοὺς μεταγενεστέρους χρόνους, καθόσον πολλαχοῦ εὕρομεν, εἴτε ὑπὸ χωρικῶν ἠνεῳγμένους ἢ ἀνεπάφους ἔτι ἀλλ᾽ οὐδὲν κτέρισμα περιέχοντας, πολλοὺς τῶν κοινῶν τάφων τῶν ἐν χρήσει κατὰ τοὺς ρωμαϊκοὺς ἰδίως χρόνους.

» Συγχρόνως ἐποίησα *ἀποπειρατηρίους* ἀνασκαφὰς ἐπὶ τῆς ἐπέναντι χερσονήσου. Ἀνεκαλύφθησαν δὲ κατὰ τοὺς πρόποδας τοῦ γηλόφου, ἐφ᾽ οὗ τὸ ἀρχαῖον φρούριον, δυτικῶς, πολλαχοῦ ἴχνη κτιρίων, τῶν πλείστων Ῥωμαϊκῶν χρόνων, τινῶν ὅμως καὶ ἀρχαιοτέρων. Ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς ταύταις εὗρον κεφαλὴν Ἀπόλλωνος ἀρχαϊκήν, τοῦ γνωστοῦ τύπου, ὁμοίαν τῇ τοῦ ἐξ Ὀρχομενοῦ (ἴδ. σ. 153 ἀρ. 59).

[Ἔκθεσις Β. Στάη].

Ϛ) *Ἀνασκαφαὶ καὶ εὑρήματα ἐν Δεκελείᾳ.*

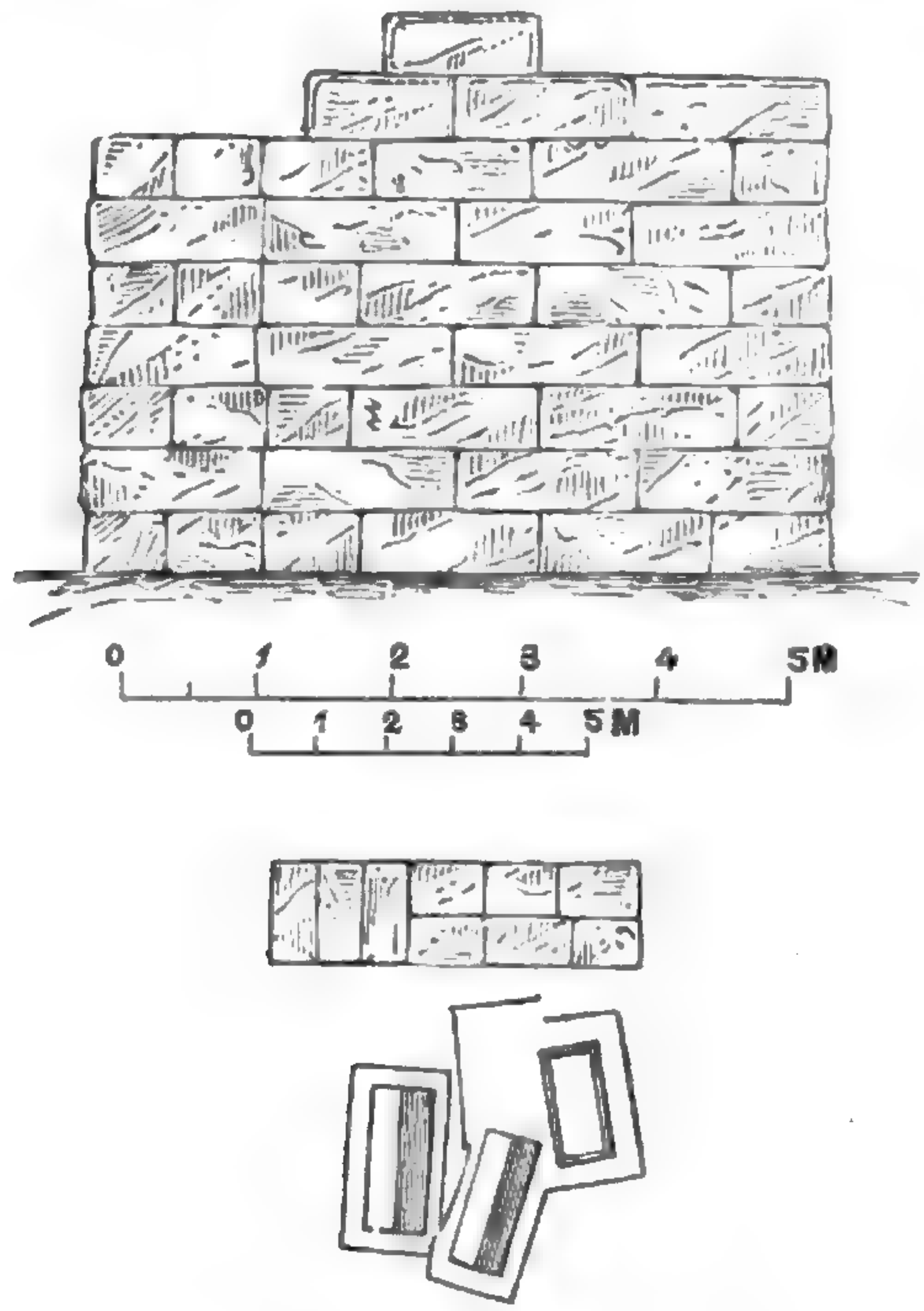
Ἐν τῷ $^{3}/_{4}$ τῆς ὥρας ἀπὸ τῆς βασιλικῆς ἐν Δεκελείᾳ ἐπαύλεως ἀπέχοντι χώρῳ, ὅστις καλεῖται Μεγάλη Βρύσις, ἐνηργήθησαν ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τῶν βασιλικῶν κτημάτων κ. Μύντερ, ἀδείᾳ τοῦ Ὑπουργείου, σκαφικαὶ ἐργασίαι, περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν ὁποίων καὶ περὶ σπουδαίας ἐπιγραφῆς ἐν Δεκελείᾳ εὑρεθείσης ἀναφέρει ἡμῖν δι' ἐκθέσεώς του ὁ Λόλλιγκ, ὅστις πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀπεστάλη ὑπὸ τῆς Γεν. Ἐφορείας εἰς Δεκέλειαν, τὰ ἑξῆς :

« Ὁ χῶρος, ἐν ᾧ ἐγένοντο αἱ ἀνασκαφαί, κεῖται παρὰ τῇ ἀρχαιοτέρᾳ ἐκ Δεκελείας εἰς Ἀχαρνὰς ἀγούσῃ ὁδῷ. Ἐν αὐτῷ ὑπάρχουσιν ἀσήμαντα μὲν ἀλλ' ἀρκούντως εὐκρινῆ ἴχνη ἀρχαίου τινὸς δήμου. Συμμερίζομαι τὴν εἰκασίαν τοῦ Leake (Dem. v. Att. σ. 38) ὅστις τοποθετεῖ ἐκεῖ τὸν « Οἶον Δεκελειακὸν » καλούμενον δῆμον. Πλησίον τῆς νῦν ἀνακαινιζομένης ἐκκλησίας ἐφελκύει τὴν προσοχὴν τῶν ἐκεῖθεν διαβαινόντων μέγα τι χῶμα γῆς, ὅπερ ἀνασκαφὲν ἐδείχθη ὅτι περιέκλειε τοῖχόν τινα ἐξ ἐγχωρίου λίθου κτισθέντα, παρὰ δὲ αὐτῷ πρὸς Δ. κείμενον λάκκον, ὅστις ἐξ ἀρχῆς περιεῖχεν, ὡς φαίνεται, τέσσαρας σαρκοφάγους. Πείθει δὲ ἡ ἐν τῷ παρεπομένῳ σχεδιογραφήματι (εἰκ. 3) σκιαγραφηθεῖσα διασκευὴ τοῦ λάκκου ὅτι ἕνεκα τῆς τοποθετήσεως τῆς μεσαίας σαρκοφάγου ἐξηφανίσθη ἄλλη τις, ἥτις πρότερον ἐν τῷ νῦν κενῷ χώρῳ, τῷ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ λάκκου πλησίον τοῦ τοίχου, ἵστατο. Τῶν νῦν ἔτι ἐν τῷ λάκκῳ ἱσταμένων σαρκοφάγων ἡ μὲν πρὸς δεξιὰ κειμένη συνίσταται ἐξ εὐθραύστου ἐγχωρίου λίθου, αἱ δὲ ἄλλαι δύο ἐκ κοινοῦ καὶ σχεδὸν ἀξέστου πεντελικοῦ μαρμάρου· ἄγνωστον δέ, ἂν ὑπάρχωσιν ἐν τῷ αὐτῷ λοφίσκῳ καὶ ἄλλοι τάφοι.

» Τὰ ἐντὸς τῶν σαρκοφάγων, αἵτινες φαίνεται ὅτι ἦσαν ἀνέπαφοι, παρὰ τοῦ κ. Μύντερ πλησίον τῶν σκελετῶν ἀνευρεθέντα κτερίσματα ὀλίγα εἰσὶ καὶ ἀσήμαντα. Εἰσὶ δὲ ἀγγεῖά τινα πήλινα τὰ μὲν ἀκαλλώπιστα τὰ δὲ μετὰ ἁπλῶν κοσμημάτων, ἀλάβαστρά τινα διαφόρου μεγέθους, σκευάριον πήλινον πυραμιδοειδὲς διάτρητον (ὁποῖα μετεχειρίζοντο οἱ ὑφάνται) καὶ χαλκοῦν κάτοπτρον.

» Καθαρισθέντος δὲ τοῦ ἐν τοῖς ἐρειπίοις τῆς Δεκελείας εὑρεθέντος λίθου, οὗ ἡ ἔμπροσθεν ἐπιφάνεια φέρει τὴν ἐν τῷ C. I. A. II.

ὑπ' ἀρ. 841^{6} ἐπιγραφὴν ἀνεφάνη ἐπὶ τῆς ὄπισθεν πλευρᾶς τοῦ αὐτοῦ λίθου ἡ συνέχεια αὐτῆς. Τὸ νέον κείμενον ἐδημοσίευσε, κατ' ἀντίγραφον καὶ χάρτινον ἔκτυπον τοῦ κ. Μύντερ, ἐν τῇ ἐνταῦθα



Εἰκ. 3. Ἀνασκαφαὶ ἐν Δεκελείᾳ.

ἐκδιδομένῃ Ἐφημερίδι ὑπὸ ἡμερομ. 1ης Σεπτεμβρίου τοῦ τρ. ἔτ. ὁ κ. Ι. Πανταζίδης, προτιθέμενος νὰ ἐκδώσῃ αὐτὸ προσηκόντως ἐν τῇ Ἀρχαιολογικῇ Ἐφημερίδι. Κατὰ τὴν ἐντολὴν τῆς Γενικῆς Ἐφορείας ἀναγράφω ἐνταῦθα τὸ κείμενον τοῦτο τῆς πολλοῦ λόγου ἀξίας ἐπιγραφῆς, δι' ἧς νῦν τὸ πρῶτον ἀποκτῶμεν ἐκτενεῖς καὶ ἐπισήμους πληροφορίας περὶ πολλῶν τὰ γένη καὶ τὰς φατρίας ἀφορώντων ζητημάτων, περὶ ὧν παρὰ τοῖς συγγραφεῦσι μόνον βραχεῖς καὶ ἀτελεῖς τινες νύξεις ἀπαντῶσι.

» Τὸ κυριώτερον μέρος τοῦ νέου κειμένου, δηλ. οἱ στίχοι 1—15, ἐγράφη ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ χαράκτου, ὅστις ἐνέγραψε καὶ τὴν ἐπὶ

τῆς ἔμπροσθεν πλευρᾶς ἐπιγραφήν, ἧς ἀποτελεῖ τὴν σχεδὸν ἄμεσον συνέχειαν. Ἡ κατὰ τὰ λοιπὰ ἀκριβῶς διατηρουμένη στοιχηδὸν γραφὴ χαλᾶται πρῶτον μὲν ἐν τῷ στ. ιε', οὗ καὶ ἐν τῷ τέλει παρελείφθησαν τὰ στοιχεῖα *να*, ἀδυνάτου ὄντος νὰ τεθῶσιν αὐτὰ ἐν τῷ ἑπομένῳ στίχῳ, διότι οἱ στίχοι ια'— ιε' ἐγράφησαν ἀντὶ ἄλλων οἵτινες ἐξηλείφθησαν ἐπίτηδες, δεύτερον δὲ ἐν τοῖς στίχοις μη' καὶ μθ'. Ἐν γένει δὲ παρατηρητέον ὅτι καὶ ἡ σύνταξις τῶν ἀναγεγραμμένων περιέχει ἀμελείας τινάς, οἷαι συνήθως ἀπαντῶσι μᾶλλον ἐν τοῖς δημοτικοῖς ψηφίσμασιν ἢ ἐν τοῖς ἐπισήμοις τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων ἐγγράφοις.

» Τὸ ἐνταῦθα δημοσιευόμενον κείμενον διαφέρει τοῦ ἐν τῇ Ἐφημερίδι ἐκδοθέντος, πλὴν ἀσημάντων τινῶν, μόνον ἐν τῷ τέλει, ὅπερ ἐκδίδομεν πληρέστερον. Ὡς πρὸς τὴν ἐξήγησιν τῆς ἐπιγραφῆς παρατηροῦμεν ὅτι περὶ τῶν κυριωτέρων αὐτῆς μερῶν διαλαμβάνουσιν ἐκ τῶν νεωτέρων ὁ Szanto ἐν τῷ Rh. Mus. XI. σ. 510 κ. ἑ. καὶ ὁ Busolt ἐν τῷ Handb. d. kl. Alt. IV. σ. 144 κ. ἑ.

Περὶ τοῦ τόπου « ὅπου οἱ Δεκελειεῖς προςφοιτῶσιν ἐν ἄστει (στ. 5 καὶ 64) » πρβ. Λυσίαν XXXIII 3.

Εαν δε τι τουτων διακωλυηι, οποι αν ο ι-
ερευς προγραφηι, ενθαυθα αγεν τα μει- . . . . . sic
α και τα κορεια· προγραφεν δε προπεμπ-
τα της Δορπιας εν πινακιωι λελευκωμ-
ενωι μὴλαττον η σπιθαμιαιωι οπο αν Δ-
εκελειης προςφοιτωσιν εν αστει· το δ-
ε ψηφισμα τοδε και τα ιερεωσυνα αναγ-
ραψαι τον ιερεα εν στηληι λιθινηι πρ-
οσθεν το βωμο Δεκελειασιν τελεσι το-
ις εαυτων. Νικοδημος ειπε· τα μεν αλλα κατ-
α τα προτερα ψηφισματα α κεται περι τ-
ες ειςαγωγης των παιδων και της διαδ- . . . . . sic
ικασιας, τος δε μαρτυρας τρες ος ειρη-
ται επι τηι ανακρισει παρεχεσθαι εκ τ-
ων εαυτο θιασωτων μαρτυροντας τα υπερωτωμε[να
και επομνυντας τον Δια τον Φρατριον,
μαρτυρεν δε τος μαρτυρας και επομνυ-
ναι εχομενος το βωμο· εαν δε μη ωσι εν τ-
ω θιασωι τοτωι τοσοτοι τον αριθμον ε- . . . . . sic
κ των αλλων φρατερων παρεχεσθω· οταν
δε ηι η διαδικασια ο φρατριαρχος μη π-

ε]οτερον διδοτω τη[ν] ψηφον περι των παι-
δων τοις απασι φρατερσι πριν αν οι αυ-
το το εισαγομενο θιασωται κρυβδην α-
π]ο το βωμο φεροντες την ψηφον διαψηφ-
ισωνται, και τας ψηφος τας τοτων εναν-
τιον των απαντων φρατερων των παρον-
των εν τηι αγοραι ο φρατριαρχος διαρ-
ιθμησατω και αναγορευετω οπατερ' αν
ψηφισωνται· εαν δε ψηφισαμενων των θ-
ιασωτων εναι αυτοις φρατερα οι αλλο-
ι φρατερες αποψηφισωνται οφειλοντ-
ων εκατον δραχμας ιερας τωι Διι τωι Φ-
ρατριωι οι θιασωται πλην οσοι αν των
θιασωτων κατηγοροι η εναντιομενοι
φαινωνται εν τηι διαδικασιαι· εαν δε
αποψηφισωνται οι θιασωται ο δε εισα-
γων εφηι εις τος α[π]αντας τοις δε απασ-
ι δοξει εναι φρατηρ ενγραφεσθω εις τ-
α κοινα γραμματεια· εαν δε αποψηφισω-
ντ[α]ι οι απαντες οφειλετω εκατον δρα-
χμας ιερας τωι Διι τωι Φρατριωι· εαν δε
αποψηφισαμενων των θιασωτων μη εφη-
ι εις τος απαντας, κυρια εστω η αποψηφ-
ισις η των θιασωτων· οι δε θιασωται με-
τα των αλλων φρατερων μη φεροντων την
ψηφον περι των παιδων των εκ το θιασο
το αυτων· το δε ψηφισμα τοδε προςαναγ-
ραψατω ο ιερευς (ε)ις την στηλην την λι-
θινην. Ορκος μαρτυρων επι τηι εισαγω-
γει των παιδων· μαρτυρω ον εισαγει εα- . . . . . sic
υτωι υον εναι τοτον γνησιον εγ γαμετ-
ης, αληθη ταυτα νη τον Δια τον Φρατριο-
ν, ευορκο(ν)τι μεν μοι πολλα και αγαθα εν-
αι, ει δ' επιορκοιην τἀναντια.

Προςγέγραπται τοῖς προηγουμένοις ὕστερον ὑπ' ἄλλου χαράκτου καὶ ἀμελέστερον μὴ διατηρουμένης τῆς στοιχηδὸν γραφῆς τὸ ἑξῆς·

Μενεξενος ειπεν· δεδοχθαι τοις φρατερσι περι
της εισαγωγης τωμ παιδων, τα μεν αλλα κα-
τα τα προτερα ψηφισματα, οπως δ' αν ειδωσι οι
φρατερες τους μελλοντας εισαγεσθαι, απο-
γραφεσθαι τωι πρωτωι ετει η ωι αν το κουρειο-
ν αγει το ονομα πατροθεν και του δημου και τη-
ς μητρος πατροθεν και του δημου προς τον

φρατριαρχον, τον δε φρατρια[ρχον απογραψ-
αμενων αναγραψαντα εκ[τιθεναι οπου αν Δεκ-
ελεες προςφοιτωσι, εκτιθ[εναι δε και τον ιερεα . . . sic
αναγραψαντα εν σανιδι[ωι λευκωι εν τωι ιερ-
ωι της Λητους, το δε ψ[ηφισμα τοδε προςαναγραψαι
εις τη]ν στηλην [την λιθινην.

6) *Εὕρημα ἐν Ὀρχομενῷ Ἀρκαδίας.*

Ἐν Ὀρχομενῷ τῆς Ἀρκαδίας εὑρέθη πλὰξ (μῆκ. 0,70 πλάτος 0,35 πάχ. 0,10) ἐφ' ἧς ἐπιγραφὴ πραγματευομένη περὶ ἀπελευθερώσεως *Σωκλέους Ὀρχομενίου*. Ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη ἐκομίσθη εἰς Τρίπολιν καὶ κατετέθη ἐν τῇ ἐκεῖ Συλλογῇ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Ἐργασίαι καὶ Μουσεῖα.

1) *Μουσεῖα Ἀκροπόλεως.*

Ἐξακολουθοῦσιν αἱ ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Ἀκροπόλεως ἐργασίαι πρὸς κατάταξιν τῶν ἀγαλμάτων καὶ κατασκευὴν τοῦ μωσαϊκοῦ.

2) *Ἐργασίαι ἐν τῇ Ἀκροπόλει.*

Ἐξακολουθεῖ ἡ καταδάφισις τῶν παρὰ τὰ Προπύλαια μεσαιωνικῶν καὶ νεωτέρων τειχῶν καὶ ἡ ἐν τῷ Παρθενῶνι ἐργασία πρὸς ἀνακάθαρσιν τοῦ δαπέδου ἀπὸ τῶν ἐπ' αὐτοῦ ἀχρήστων λίθων.

3) *Μουσεῖον Πειραιῶς.*

Ἐν τῇ Συλλογῇ Πειραιῶς εἰσήχθησαν κατ' ἀναφορὰν τοῦ ἐπιμελουμένου αὐτῆς καθηγητοῦ Ι. Δραγάτση, τὰ ἑξῆς ἀρχαῖα:

» α'.) Τεμάχιον μαρμάρου λευκοῦ ὕψους 0,12, πλάτους 0,11, προερχόμενον ἐκ τῶν ἐπὶ τῆς Ἠετιωνείας ἀνασκαφῶν τῶν Γάλλων καὶ τηρηθὲν παρ' αὐτοῦ πρὸς μελέτην, ἤδη δὲ ἐπιστραφέν.

Ἐπὶ τοῦ τεμαχίου τούτου σώζονται τὰ γράμματα :

. . . .
ΠΛΛ. . . . .
μισθωτ. . . . .
ἐπὶ Φιλοκλ[έους . . . .
πλινθοι ανι. . . . .
αι χιλιαι δ. . . . .
μισθωτλα . . . .
. . . .

β'.) Στήλη ἐπιτυμβία, ὕψους 1,10, πλάτους 0,45, φέρουσα ἀνάγλυφον ἀκράνθεμον ἄνω, ἐπὶ δὲ τοῦ σώματος τὴν ἐπιγραφήν :

Αριστοκλεια
Τιμοκρατους
Ελευσινιου

Μετὰ ταύτην δύο ῥόδακας διπλοῦς ἀκοσμήτους καὶ τὴν ἐπιγραφήν :

Αυτοκλειδης
Αυτοκρατους
Ελευσίνιος

Ἀνευρέθη παρὰ τὴν θέσιν Πηγάδαν πρὸς Β' τοῦ Πειραιῶς κειμένη ὡς ἐπικάλυμμα τοῦ ὀχετοῦ τοῦ ἀρχαίου ὑδραγωγείου τῆς πόλεως.

γ'.) Στήλη ὁμοία ὕψους 0,84, πλάτους 0,43, ἔχουσα τεθραυσμένον ἄνω τὸ ἀκράνθεμον, φέρουσα δὲ γράμματα τάδε :

Διο]κλης Διοκλεους
Κυπριος

Εὐθὺς ὑπὸ ταῦτα ἐντὸς ἀβαθοῦς ἐγγεγλυμμένου πλαισίου τετραγωνικοῦ ὑπάρχει ἐλαφρῶς ἀναγεγλυμμένη παράστασις ἀνδρὸς γενειῶντος ἐπὶ κλίνης ἀνακεκλιμένου, τῇ μὲν δεξιᾷ ὑψοῦντος ἀγγεῖον τοῦ εἴδους τῶν ῥυτῶν, τῇ δ' ἀριστερᾷ φιάλην εἰς τὰ χείλη προσάγοντος. Πρὸ τῆς κλίνης προσέρχεται ἐξ ἀριστερῶν τῷ ὁρῶντι παιδίσκη κρατοῦσα μικρὰν οἰνοχόην, πρὸ ταύτης δὲ ἵσταται τράπεζα πλήρης ἐδεσμάτων. Ἐργασία καὶ τέχνη οὐχὶ καλή. Ἀνευρέθη καὶ αὕτη ἔνθα καὶ ἡ προηγουμένη.

δ'.) Πλὰξ λίθου λευκοῦ ὕψους 0,62, πλάτους 0,30, τὰ κάτω ἀνεξέργαστος φέρουσα ἐπιγραφήν :

Βιοτη Λυσωνος
Αμαξαντεως
τροφος

Ἀνευρέθη ἔνθα καὶ ἡ προηγουμένη.

ε'.) Τὸ ἄνω μέρος στήλης λίθου φαιοῦ μετ' ἀετωματίων καὶ ἀκρωτηρίων, ὧν τὰ δύο τεθραυσμένα, ὕψους 0,39 πλάτους 0,35· ἐπὶ τούτου τὰ γράμματα:

Δημητρια
Χαιρδωνος
θυγατηρ

Ἀνευρέθη ἔνθα καὶ ἡ προηγουμένη.

ς'.) Τὸ ἄνω μέρος στήλης λίθου λευκοῦ μετ' ἀναγλύφου ἀκρανθέμου ὕψους 0,47, πλάτους 0,35, φέρον τὴν ἐπιγραφήν:

Χαρακτιδης
Ευκρατος
Ευκρατης
Χαρακτιδι.

Ἀνευρέθη ἔνθα καὶ ἡ προηγουμένη.

ζ'.) Τὸ ἄνω μέρος στήλης λίθου λευκοῦ ὕψους 0,34, πλάτους 0,35, φέρον δύο ῥόδακας διπλοῦς κεκοσμημένους καὶ ἄνωθεν αὐτῶν τὴν ἐπιγραφήν:

Ευαρχος
Νικοδημου Σολιος
απο Κυπρου

Ἀνευρέθη ἔνθα καὶ ἡ προηγουμένη.

η'.) Στήλη ἐκ λίθου λευκοῦ ὕψους 0,84, πλάτους 0,34, ἀπολήγουσα ἄνω εἰς γωνίαν. Φέρει ἐλαφρῶς κεχαραγμένον ἀέτωμα, εὐθὺς δ' ὑπὸ τοῦτο τὴν ἐπιγραφήν:

Νικαγορα

Μετὰ τὴν ἐπιγραφὴν ἐντὸς τετραγωνικοῦ πλαισίου ἀνάγλυφος καλὴ παράστασις νεάνιδος ὀρθίας ἐν κατατομῇ πρὸς τὰ ἀριστερὰ τῷ ὁρῶντι, τὴν ἀριστερὰν παρὰ τὸν μηρὸν κατατεινομένην ἔχουσα τῇ δὲ δεξιᾷ, ἠνωρθωμένῃ πρὸ ἑαυτῆς, κρατοῦσα πτηνόν, πρὸς ὃ μετὰ χάριτος ἀποβλέπει κλίνουσά πως τὴν κεφαλήν. Τὸ ἀνάγλυφον εἶναι μετ' ἐπιμελείας καὶ τέχνης οὐ τῆς τυχούσης ἐξειργασμένον. Ἡ στήλη ἀνευρέθη ἔνθα καὶ ἡ προηγουμένη.

θ'.) Τὸ κάτω μέρος στήλης λίθου λευκοῦ ὕψους 0,75 πλάτους 0,57. Ἐπὶ τούτου σώζεται ἀνάγλυφον τὸ σῶμα λουτροφόρου μετὰ τῆς βάσεως, ὑποφαίνονται δὲ τὰ ἄκρα τῶν λαβῶν αὐτῆς. Παρὰ τὴν βάσιν τῆς λουτροφόρου ἔνθεν καὶ ἔνθεν Σφίγξ κάθηται

ἀνάγλυφος ἀποβλέπουσα πρὸς τὰ ἔξω. Ἐπὶ τοῦ σώματος τῆς λουτροφόρου δύο ἄνδρες γενειῶντες δίδουσι τὴν δεξιὰν πρὸς ἀλλήλους, φέροντες ἱμάτιον μόνον, ὅπερ ἀφίνει τὸ δεξιὸν μέρος τοῦ κορμοῦ αὐτῶν γυμνόν. Ὄπισθεν τοῦ πρὸς τὰ δεξιὰ ἀνδρὸς ἵσταται νεανίας ταπεινότερος τὸ ἀνάστημα, φέρων περικεφαλαίαν, καὶ ἐνδεδυμένος χιτῶνα ἐζωσμένον περὶ τὴν ὀσφὺν καὶ μέχρι που τῶν γονάτων καθικνούμενον· τῇ μὲν δεξιᾷ ἔχει ληκύθιον τῇ δ' εὐωνύμῳ ἀσπίδα. Μεταξὺ τῶν κεφαλῶν τῆς παραστάσεως τὰ γράμματα:

Τελεσ	ιφρων	Αθηνοδωρος
Μυρριν	οσιος	Μυρρινοσιος

Ἀνευρέθη καὶ τὸ τεμάχιον τοῦτο ἔνθα καὶ τὰ ἀνωτέρω.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1888

ΤΕΥΧΟΣ ΜΗΝΟΣ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Ἀρχαῖα εἰσαχθέντα εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μουσεῖον.

1. Μαρμαρίνη κεφαλὴ Σατύρου φυσικοῦ μεγέθους ἀποκεκομμένη ὄπισθεν· ὑπὲρ τὸ μέτωπον ἐπὶ τῆς κόμης σώζεται κλάδος πίτυος ἀπὸ τοῦ μέρους τοῦ ἀριστεροῦ ὠτὸς ἀποφυόμενος καὶ πρὸς τὰ δεξιὰ κυρτούμενος. Τὸ πρόσωπον ἔχει σατυρικὸν τὸν τύπον, τὰ ὦτα ἐπιμήκη καὶ εἰς ὀξὺ λήγοντα, τὰς ὀφρῦς τὴν κόμην καὶ τὸ γένειον τραχέα καὶ αὐχμηρά. Πιθανῶς ἡ κεφαλὴ αὕτη εἶνε Μαρσύου ἀνηρτημένου ἀπὸ πίτυος ἵνα ἐκδαρῇ κατὰ τὴν πρὸς τὸν Ἀπόλλωνα μυθολογουμένην αὐτοῦ ἔριδα. Εὑρέθη ἐν Τράλλεσι τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ ἐδωρήθη εἰς τὸ Μουσεῖον ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ Ἀθ. Ἀποστολίδου διὰ τοῦ Προέδρου τῆς κυβερνήσεως Χ. Τρικούπη. Ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐδωρήθησαν τῷ Μουσείῳ καὶ 77 ἀρχαῖα νομίσματα πόλεων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὧν τὰ μὲν 5 ἀργυρᾶ τὰ δὲ λοιπὰ χαλκᾶ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 692).

2. Δύο ἐνώτια χρυσᾶ ἀπολήγοντα εἰς κεφαλὰς λεόντων (τὸ ἕτερον ἀποκεκομμένον εἰς τὸ μέσον) καί τινα φύλλα χρυσοῦ. Κατεσχέθησαν παρά τινι ἐμπόρῳ ἐν Λαμίᾳ καὶ ἐστάλησαν ὑπὸ τοῦ ἐκεῖ ἀντεισαγγελέως. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 691).

3-6. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 3-6 ἀγγεῖα εὑρεθέντα ἐν Ἐρετρίᾳ, ἐν ἀνασκαφαῖς γενομέναις ἐν κτήμασιν τοῦ Σ. Βελήγιαννη ἐν ἔτει 1887.

3. Λευκὴ νεκρικὴ λήκυθος (ὕψ. 0,45), ἐν ᾗ τρεῖς μορφαὶ ἱστάμεναι, ὧν ἡ ἐν τῷ μέσῳ γυναικεία Εἰκονίζεται μία τῶν συνήθων ἐκείνων σκηνῶν τῶν ἐπὶ νεκρικῶν λευκῶν ληκύθων, ἀλλ' οὕτω

δυστυχῶς κατεστραμμένη ὑπὸ τοῦ χρόνου, ὥστε μόλις εἰκάζεται ἡ παράστασις. Τὰ χρώματα, τὸ ἐρυθρὸν ἰδίως καὶ τὸ πράσινον, διατηροῦνται ἐνιαχοῦ ζωηρῶς. Ταινίαι σώζονται ὄπισθεν τῆς παραστάσεως ὡς καὶ μεταξὺ τῶν μορφῶν.

4. Λευκὴ νεκρικὴ λήκυθος (ὕψ. 0,34) ἐκ τεμαχίων συγκεκολλημένη· ἐν τῷ μέσῳ στήλη μετ' ἀετώματος διὰ ταινιῶν κεκοσμημένη καὶ ἑκατέρωθεν ἀριστερὰ μὲν ἀνδρικὴ μορφὴ στηριζομένη ἐπὶ μακρᾶς ῥάβδου (;) δεξιὰ δὲ κόρη ἐν καταγραφῇ εἰκονιζομένη, τὰ γόνατα κάμπτουσα πρὸς τὰς βαθμίδας τῆς νεκρικῆς στήλης.

5. Ἡμίλευκος λήκυθος (ὕψ. 0,30) ἐκ τεμαχίων συγκεκολλημένη ἀλλὰ πλήρης. Εἰκονίζονται δύο μορφαὶ (ὧν ἡ πρὸς τὰ ἀριστερὰ παιδός (;), οὗ τὸ πρόσωπον καὶ αἱ χεῖρες λευκαὶ) κρατοῦσαι κάνιστρον (;). Ἀπέναντι γυνή, ἐν καταγραφῇ εἰκονισμένη, ἐν μακρῷ μέλανι ἱματίῳ κρατοῦσα σκεῦός τι (πυξίδα) ὑψηλὰ διὰ τῆς δεξιᾶς χειρός· μεταξὺ δὲ τούτων ἡ ἐπιγραφή :

Διφιλος
καλος ο
Μελανο[πο]

ὄπισθεν τῆς γυναικὸς ταινία ἐρυθρὰ κρεμαμένη, ὄπισθεν δὲ τοῦ νεανίου μικρὰ οἰνοχόη ὡσεὶ ἀνηρτημένη.

6. Λήκυθος ἐρυθρόμορφος ἀρχαϊκῆς μᾶλλον τέχνης. Εἰκονίζεται ἀνὴρ ἱστάμενος φορῶν χιτῶνα βραχὺν καὶ ἐπ' αὐτοῦ θώρακα, καὶ ἱμάτιον ἀπὸ τοῦ ἑνὸς βραχίονος εἰς τὸν ἕτερον ὄπισθεν διερχόμενον καὶ καταπίπτον συμμετρικῶς· φέρει ξίφος ἐν τῷ κολεῷ καὶ κρατεῖ σκῆπτρον διὰ τῆς ἀριστερᾶς, ἐν ᾧ διὰ τῆς δεξιᾶς κρατεῖ τὸ κράνος. Ἐπὶ τῆς κόμης διάδημα· περὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ ἀσπίς. (ὕψ. 0,30). (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 694 - 697).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Ἀνασκαφαὶ καὶ εὑρήματα.

1) ***Ἀνασκαφαὶ ἐν τῇ Ἀκροπόλει*** (ἴδ. σ. 153 ἀρ. 1 κ. ἑ.).

Ἡ ἀνασκαφὴ τοῦ χώρου τοῦ μεταξὺ τοῦ Παρθενῶνος καὶ τοῦ

νοτίου τῆς Ἀκροπόλεως τείχους ἐπερατώθη. Τώρα προχωρεῖ ἡ σκαφή, κατὰ τὴν αὐτὴν πάντοτε διεύθυνσιν, πρὸς δυσμάς, εἰς τὸ μέρος ἔνθα τὸ ἱερὸν τῆς Βραυρωνείας Ἀρτέμιδος.

Εὑρήματα ἐλάχιστα ἐγένοντο καὶ οὐχὶ ἄξια λόγου. Τούτων μνημονευτέα μόνον πωρίνη φυσικοῦ μεγέθους κεφαλὴ (ἧς τὸ πρόσωπον ἀπεσπασμένον) ἀνδρὸς πωγωνοφόρου.

Τὸ πώρινον στρῶμα (ἴδ. σ. 10 ἀριθ. 1) δὲν ἐξετείνετο καθ' ὅλον τὸ μῆκος τοῦ κρηπιδώματος ἀλλὰ μέχρι τοῦ μέσου περίπου αὐτοῦ· τουναντίον ὅμως τὸ ἐκ κοινῶν ἀξέστων τὸ πλεῖστον τιτανολίθων κατεσκευασμένον τεῖχος, ὅπερ ἐχρησίμευεν ὡς ὑποστήριγμα τῶν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ κρηπιδώματος τοῦ ναοῦ χωμάτων, ἐκτείνεται καθ' ὅλον τὸ μῆκος τοῦ κρηπιδώματος μέχρι τῆς νοτιοδυτικῆς αὐτοῦ γωνίας, ἔνθα συναντᾷ σωζόμενον νῦν μέρος τοῦ κυκλωπείου τὴν κατασκευὴν τείχους, ὃ περιέβαλλε τὸ πάλαι τὴν μεσημβρινὴν πλευρὰν τῆς Ἀκροπόλεως. Εἰς τὸ μέρος δὲ τοῦτο, ἔνθα ἡ συνάντησις τῶν δύο τειχῶν, ὑπάρχει κλίμαξ διασχίζουσα τὸ διὰ τὴν ἐπίχωσιν τεῖχος, δι' ἧς ἀπὸ τοῦ χώρου τοῦ μεταξὺ τοῦ τείχους τούτου καὶ τοῦ μεσημβρινοῦ τείχους τῆς Ἀκροπόλεως θὰ ἀνήρχετό τις εἰς τὸν χῶρον τὸν μεταξὺ τοῦ αὐτοῦ τείχους καὶ τοῦ κρηπιδώματος τοῦ Παρθενῶνος. Διὰ τῆς κλίμακος ἄρα ταύτης ἐφάνη ὅτι ὀρθῶς ἔχει, ἣν ἐν σελ. 31 ἐξήνεγκον εἰκασίαν ὅτι μόνη ἡ ἐπίχωσις ἡ μεταξὺ τοῦ κρηπιδώματος τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ ἐκ τιτανολίθων τείχους ἐγένετο συγχρόνως τῇ οἰκοδομῇ τοῦ κρηπιδώματος τοῦ Παρθενῶνος, ἡ λοιπὴ δ' ἐπίχωσις ἀπὸ τοῦ ἐκ τιτανολίθων τείχους μέχρι τοῦ μεσημβρινοῦ τῆς Ἀκροπόλεως τείχους ἐγένετο ὑστερώτερον.

Καὶ ἄλλα δὲ τείχη ἀπεκαλύφθησαν ἐν τῇ γενομένῃ σκαφῇ, περὶ ὧν γενήσεται λόγος ἐν καιρῷ εὐθέτῳ, ὅτε δημοσιευθήσονται τὰ ἀναγκαῖα σχεδιάσματα, διότι ἄνευ τούτων πᾶς λόγος θὰ εἶνε ἀκατάληπτος.

Ἐπερατώθησαν δὲ καὶ αἱ ἐντὸς τοῦ Μουσείου γινόμεναι ἀνασκαφαὶ (ἴδ. σ. 104). Ἐν αὐταῖς ἐγένοντο μικρὰ εὑρήματα τῶν συνήθων, οἷον τεμάχια ἀγγείων, πήλινα εἰδώλια, χαλκᾶ κτλ. πήλινα ἀρχιτεκτονικὰ ἰδίως κεραμίδες ἀνθεμωτοί, μαρμαρίνη πλίνθος μετὰ σωζομένου ἄκρου ποδὸς ἀγάλματος, μεγάλη μαρμαρίνη

πτέρυξ Νίκης κ. ἄ. Σπουδαῖον ὅμως ἀποτέλεσμα τῶν ἀνασκαφῶν τούτων εἶνε ἡ κατὰ τὰς ἀρχτικὰς αἰθούσας τοῦ Μουσείου ἀποκάλυψις μέρους τοῦ κυκλωπείου τείχους τῆς Ἀκροπόλεως. Ἐν τῇ τελευταίᾳ δὲ πρὸς ἀνατολὰς ἀρκτικῇ αἰθούσῃ ἀπεκαλύφθησαν καὶ τρεῖς ἐπὶ τοῦ βράχου κείμενοι τάφοι τοιοῦτοι τὴν κατασκευήν, οἷοι καὶ οἱ ἐν τῷ χώρῳ τῷ πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Μουσείου εὑρεθέντες, οἱ ἐν σελ. 83 μνημονευόμενοι. Ἐν ἑνὶ τούτων ἐσῴζετο ὁ σκελετὸς ἀνδρὸς ἐν καλῇ σχετικῶς καταστάσει· πλησίον δὲ τῆς κεφαλῆς τοῦ νεκροῦ εὑρέθη καὶ ἀγγεῖον τῶν καλουμένων Μυκηναίων, τοιοῦτον οἷον καὶ τὸ ἐν σελ. 83.

Π. ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ

2) *Ἀνασκαφαὶ ἐν Τανάγρᾳ* (ἴδ. σ. 155 ἀρ. 2 κ. ἑ.).

Ἐν ταῖς ἐν Τανάγρᾳ ἀνασκαφαῖς εὑρέθησαν ἀγαλμάτια καὶ ἀγγεῖα τῶν συνήθων. Ἀνεκαλύφθησαν δὲ καὶ ἐννέα νεκρικαὶ στῆλαι, ἐν αἷς ἀναγράφονται τὰ ἑξῆς ὀνόματα :

α') **Ευνοστα**
β') **Ζωπυρος**
γ') **Θιβαδας**
δ') **Σωφρονα**
ε') **Ανισχ. .**
ϛ') **Πολεμων**
ζ') **Σελευκος**
η') **Ευαματις**
θ') **[Σ]ημαρετα**

[Κατ' ἀναφορὰς τοῦ Κορομάντσου]

3) *Ἀνασκαφαὶ ἐν Μυκήναις* (ἴδ. σ. 155 ἀρ. 3 κ. ἑ.).

Ἐν Μυκήναις ἐκαθαρίσθησαν δέκα τάφοι, ὧν οἱ πέντε ἦσαν πολὺ μικροὶ καὶ κατ' ἀκολουθίαν πολὺ πτωχοί. Ἐν τοῖς λοιποῖς » εὑρέθησαν : α') τρία πήλινα ἀγγεῖα σχεδὸν ἄρτια ἔχοντα ἀξίαν τινὰ διὰ τὰ κοσμήματά των· β') δύο πήλινα εἰδώλια, ἄμορφα μὲν ὡς πάντα τὰ τῆς μυκηναίας λεγομένης ἐποχῆς, ἀλλὰ περίεργα τὸ μὲν ἓν διὰ τὸν σχηματισμὸν τῆς κεφαλῆς του καὶ διὰ τὸν περὶ

» τὸν λαιμὸν περιδέραιον, ὃ δηλοῦται διὰ χρώματος, τὸ δ' ἕτερον διότι φαίνεται ὅτι βαστάζει ἐν τῇ ἀγκάλῃ παιδίον· ἀμφότερα εἶναι γυναικεῖα· γ') ἓν χαλκοῦν μαχαίριον καὶ τέσσαρες αἰχμαὶ βελῶν ὡσαύτως χαλκαῖ· δ') εἷς χρυσοῦς δακτύλιος ἐκ σύρματος λεπτοῦ συνεστραμμένου μὴ ἔχων σφενδόνην· ε') ἓξ λίθοι ἐγγεγλυμμένοι, ὧν οἱ δύο ἐξ ὑελώδους μάζης· ἐπὶ τοῦ ἑνὸς ἐκ τῶν ἄλλων παρίστανται ἀντιμέτωπα δύο τερατοειδῆ ζῷα ἔχοντα σῶμα λέοντος πτερωτόν, κεφαλὴν δὲ δυσδιάκριτον· διὰ τῶν ὀπισθίων ποδῶν των πατοῦσιν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, τοὺς δὲ προσθίους θέτουσιν ἐπὶ βάθρου τινός, ὥστε καὶ ταῦτα ὑπενθυμίζουσι τὸ ὑπεράνω τῆς πύλης τῶν Μυκηνῶν ἀνάγλυφον τῶν λεόντων· ϛ') μικρά τινα κοσμήματα χρυσᾶ καὶ πλείονα ἐξ ὑελώδους μάζης· ζ') ἑπτὰ λίθοι μετὰ γλυφῶν, ὧν οἱ τρεῖς ἱκανῶς περίεργοι· διότι ἐπὶ μὲν τοῦ ἑνὸς φαίνεται παριστάμενον ζῷον ὕπτιον ἐπὶ τραπέζης (;), παρ' ἣν ὑπάρχει μορφὴ ἴσως γυναικεία· ἐπὶ τοῦ δευτέρου παρίσταται ἀνὴρ συλλαμβάνων ζῷόν τι κερασφόρον ἀπὸ τῶν κεράτων καὶ ἐπὶ τοῦ τρίτου ἐπαναλαμβάνεται τὸ αὐτὸ θέμα μετά τινων παραλλαγῶν· γνωστὸν δὲ ὅτι ἡ αὐτὴ παράστασις εὑρέθη καὶ ἐπὶ τοιχογραφίας τοῦ ἐν Τίρυνθι ἀνακτόρου· η') κύλινδρος μικρὸς ἐκ λίθου μέλανος (αἱματίτου ;) διάτρητος, ἐφ' οὗ φαίνονται τέσσαρες μορφαί, ὧν αἱ τρεῖς ὡσεὶ ἱπποκέφαλοι· θ') τρεῖς αἰχμαὶ δοράτων καὶ ὑπὲρ τὰς δέκα βελῶν· ι') ἐννέα χαλκᾶ ἀγγεῖα εὑρεθέντα ὁμοῦ ἐν τῷ αὐτῷ τάφῳ, ὧν τὰ ἓξ σχήματος κρατῆρος ἢ γάστρας· ἡ διάμετρος τῶν χειλέων τοῦ μεγίστου ἐξ αὐτῶν εἶναι 0,48 μ. κοσμεῖται δ' ἡ ἄνω ἐπιφάνεια τοῦ χείλους διὰ τριπλῆς σειρᾶς μικρῶν ἐκτύπων σταγόνων ἢ στιγμῶν· ὁ πυθμὴν ὅλος καὶ μέρος τῆς γάστρας εἶναι βεβλαμμένα. Τὰ λοιπὰ πέντε ἀγγεῖα τοῦ αὐτοῦ σχήματος εἶναι πάντα τὸ ἓν μικρότερον τοῦ ἄλλου, δὲν ἔχουσι δὲ κοσμήματα, διατηροῦνται ὅμως τὰ τέσσαρα ἐξ αὐτῶν πολὺ καλά. Ἐκ τῶν τριῶν ἄλλων τὸ ἕν, ὅπερ εἶναι πολὺ βεβλαμμένον, ἔχει σχῆμα φιάλης ἀβαθοῦς μετὰ τριῶν ποδῶν, εἶναι δηλαδὴ τρίπους, τὸ δεύτερον εἶναι ἡμισφαιρικὸν ἄνευ βάσεως, μόνωτον, ὕψους 0,085, διαμέτρου 0,165, περιθέει δὲ τὸ χεῖλος αὐτοῦ ἔξωθεν ζώνη μετ' ἐγκεχαραγμένων λεπτῶν ἑλικοειδῶν κοσμημάτων· αὐτὸ εἶναι καθ' ὅλα σῶον. Τὸ τελευταῖον, ὅπερ μόνον κατὰ τὴν γάστραν ἔχει βλάβην

τινά, εἶνε πρόχους μόνωτος, έννοεῖται, ἔχει δ' ἐπὶ τῶν ὤμων ἐξέχουσαν ζώνην, ἐφ' ἧς ὑπάρχουσιν ἔκτυποι δεκαεπτὰ μικραὶ κεφαλαὶ βοῶν, ἐπὶ δὲ τῆς λαβῆς ἄλλαι τέσσαρες ἐγκεχαραγμέναι· ὕψος τοῦ ἀγγείου 0,27.»

[Κατ' ἀναφορὰς Χ. Τσούντα].

4) *Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἀκραιφνίῳ.*

Ἐν Ἀκραιφνίῳ, ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Πτώου Ἀπόλλωνος, ἐνεργήθησαν ἀνασκαφαί, ἀδείᾳ τοῦ Ὑπουργείου, ἐν ὀνόματι τῆς Γαλλικῆς Σχολῆς, ὑπὸ τοῦ ἀπὸ τοῦ 1885 ἐν τῷ αὐτῷ ἱερῷ ἀνασκάπτοντος καθηγητοῦ κ. Holleaux, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ ἐφόρου Π. Καστρωμένου.

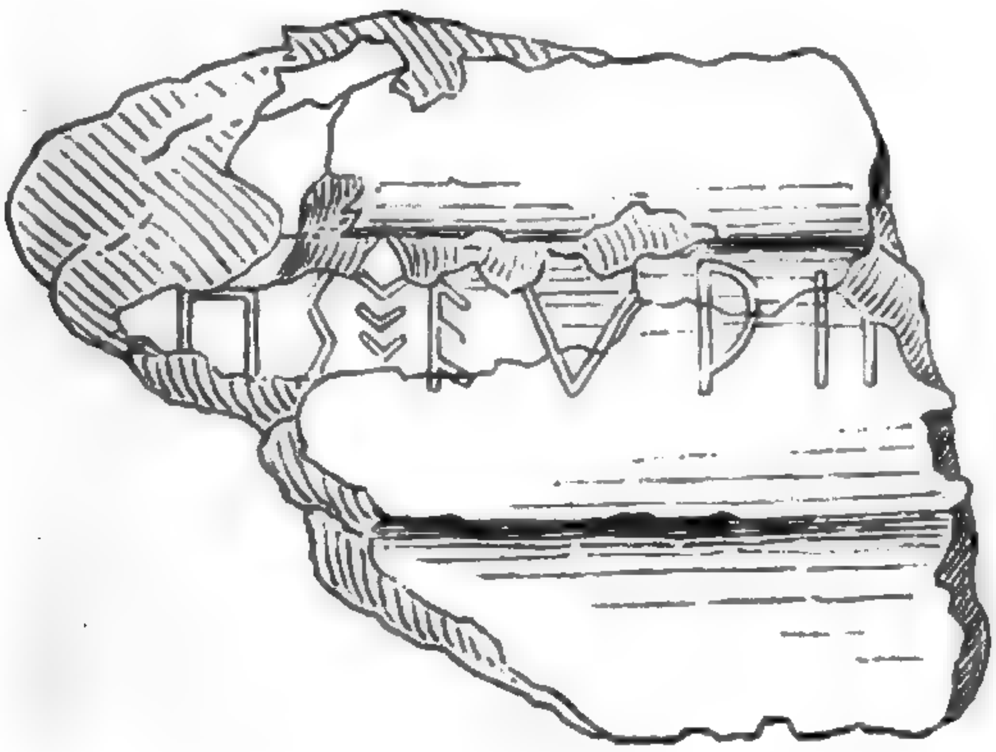
Αἱ ἀνασκαφαὶ αὗται ἤρξαντο κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ μηνὸς καὶ διήρκεσαν μέχρι τέλους αὐτοῦ. Ἐν αὐταῖς ἀπεκαλύφθη περιφερὲς οἰκοδόμημα διαμέτρου 6 μέτρων, σωζόμενον εἰς ὕψος 0,70 ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἐδάφους, ὅπερ εἶνε πιθανῶς ἡ ὑπὸ Πλουτάρχου μνημονευομένη **Θόλος τοῦ Ἀπόλλωνος**. Εὑρέθησαν δὲ α') χαλκοῦν ἀγαλμάτιον (ὕψ. 0,11) παριστῶν γυμνὸν νεανίαν ἔχοντα τὴν κόμην ταινίᾳ περιδεδεμένην· β') κεφαλὴ μικρὰ νεανίου ἐκ μαρμάρου, ἀρχαϊκῆς τέχνης καὶ γ') ἀρχαϊκὴ κεφαλὴ Ἀπόλλωνος (;) τοῦ συνήθους τύπου, ἔχουσα ὕψος 0,21.

5) *Εὕρεσις ἐπιγραφῶν ἐν τῇ Ἀκροπόλει.*

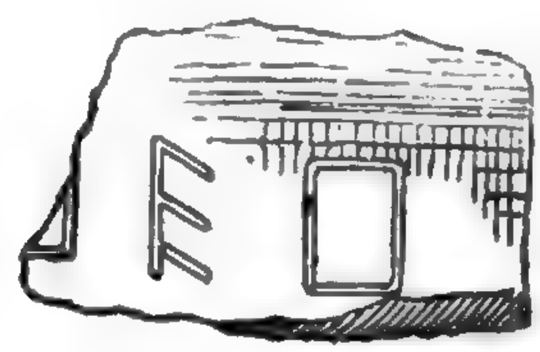
Ἐν τῷ νοτιοδυτικῶς τοῦ Παρθενῶνος καθαριζομένῳ ὑπὸ τῶν ἐν αὐτῷ παντοίων λίθων χώρῳ, ἀνευρέθησαν, κατ' ἔκθεσιν τοῦ Λόλλιγκ, αἱ ἑξῆς ἐπιγραφαί:

1. »Τρία τεμάχια κιόνων ἐκ πωρίνου λίθου, ὧν δημοσιεύομεν

πανομοιότυπα (τὸ μεῖζον εἰς μέγεθος 1 : 7, 5, τὰ μικρότερα εἰς μέγ. 1 : 5).







. . . . πς ⋮ Ευρι[π . . . .
. . δικ[α . .
θ] εο[ι

2. Δύο τεμάχια ἐκ λευκοῦ μαρμάρου, ὧν ἕπονται τὰ πανομοιότυπα· ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι βουστροφηδὸν γεγραμμένη, τὸ δὲ δίγαμμα ἀποδεικνύει ὅτι ἐγράφη παρὰ ξένου τινός.





Δ]εκ[ατε ⋮] ΝαϜυ[γενες αν]εθ[εκεν] τἀθ[εναιαι
Πρβ. I. G. A. 408.

3. Τεμάχιον πλακὸς ἐκ λευκοῦ μαρμάρου, μήκ. 0,28, ὕψ. 0,24, πάχ. 0,10μ. Καὶ αὕτη ἡ ἐπιγραφὴ εἶνε βουστροφηδὸν γεγραμμένη, ὡς φαίνεται ἐκ τοῦ ἑπομένου ξυλογραφήματος·



Οἱ δεῖνες ανεθε]σαν Γ[λαυ]κοπιδ[ι . . . .

4. Δύο νέα τεμάχια τῆς ἐν τῷ C. I. A. II ὑπ' ἀριθμ. 49 ἐπιγραφῆς, ἥτις πραγματεύεται περὶ τῆς ἐν ἔτει 375/4 γενομένης προςλήψεως τῶν Κερκυραίων, Ἀκαρνάνων καὶ Κεφαλλήνων εἰς τὴν καλουμένην δευτέραν ἀττικὴν συμμαχίαν. Τὰ νέα τεμάχια ἀποτελοῦσι τὴν συνέχειαν τοῦ ὑπὸ τοῦ Köhler δημοσιευθέντος κειμένου, τῆς δὲ σαφηνείας ἕνεκα παρατίθημι ἐνταῦθα ἐν ἀρχῇ τοῦ διὰ τῶν νέων τεμαχίων συμπληρωθέντος τέλους τῆς ἐπιγραφῆς καὶ τοὺς προηγουμένους στίχους (παρὰ τῷ Köhler στ. 12 κ. ἑ.).

[δοκει] τηι βουλη-
ι ανα[γ]ραφαι των πολεων τ[ων ηκουσων τα ο]νοματα[ε]ς την στηλην την κοινην
τω[ν συμμαχων τον] γραμμα[τ]εα της βουλης, και αποδονα[ι τος ορκος τα]ις πο-
λε[σι] ταις ηκουσαις την βουλην [και τος στρατηγος και το]ς ιππεας και τος συμ-
μαχ[ος οιτινες ωμοσαν τον ορ]κον, πραχθεντων δε τουτ[ων το λοιπο κυριον ειναι ο]-
τι αν δοξει τωι κοινωι, [ελεσθαι δε τον δημον τος απ]ολη ψαμενος τος ορκος [παρα
των πολεων τος και ανα]γραφη[σομε]νος εις την στη[λην την κοινην ου οι συμ]μα-
χοι ε[γγε]γραμμενοι εισιν, π[εμψαι δε και συνεδρο]ς των πο[λ]εων εκαστην ες το
συ[νεδριον των συμμαχων] κατα τα [δ]ογματα τω[ν] συμμαχω[ν τα περι των Κορ-
κυραι]ων, περι δε των Ακαρνανων σκ[εψασθαι κοινηι μετα Α]ισχυλο κ[αι] Ε[υ]-
αρχο και Ευρυ . . . . ος και Ε [ἢ Γ . . . . κα]ι Ρυ-
σιλ[. . . . . ντ . . . .

Ὡς πρὸς τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ιγ' στίχου πρβ. τὴν ἐν τῷ C. I. A. II. ὑπ' ἀρ. 49^{6} ἐπιγραφήν.

5. Μικρὸν τεμάχιον πλακὸς ἐκ Πεντελησίου μαρμάρου, εἰς δύο κεχωρισμένον, μήκ. 0,15 μ., φέρον ἐπιγραφὴν πραγματευομένην περὶ ἀπελευθερώσεως δούλων· οἱ ἀπελευθερωθέντες ἀνέθηκαν τῇ Ἀθηνᾷ φιάλην σταθμὸν ἔχουσαν ἑκατὸν δραχμῶν.

απ]οφ[υγων ἡ — γουσα
τὸν δεῖνα — δημοτικὸν — φιαλη σταθμον :] Η
ἡ δεῖνα εν . . . . . οικου]σα αποφυγο[υσα
τὸν δεῖνα Παι]ονιδην
φιαλη στα]θμον : Η
ὁ δεῖνα Αχ]αρνησιν [οικων
αποφυ]γων Παν[. . . . κτλ.

6. Τεμάχιον περιφεροῦς βάσεως ἐξ Ὑμηττίου λίθου, ὕψ. 0,16, διαμ. $0{,}20^{μ}$.

[Σωτηρι
και κτιστη]
αυτοκρατορι
Αδριανω
Ολυμπιω

7. Πλὰξ ἐκ Πεντελησίου μαρμάρου, ἔχουσα τὸ σχῆμα μετόπης· ἐπὶ τοῦ ἑνός, τοῦ προέχοντος ἄκρου τῆς πλακὸς ἐχάραξέ τις παίζων ἢ ἀσκήσεως χάριν τὸ ἑξῆς·

Μ] Χ 𐅄 Η 𐅃 Δ Γ ⊦ Ο Ϲ

Ὁμοίως ἐχαράχθησαν ἐπὶ κεράμου τινος πρὸς Ν. τοῦ ἐν Ἀκροπόλει Μουσείου εὑρεθέντος

Μ Χ 𐅄 Η 𐅃 Δ Γ
Τ

Παρομοίαν ἐπιγραφὴν φέρει καὶ ὁ κέραμος στρωτὴρ ὁ ἐν Ἐλευσῖνι εὑρεθείς, περὶ οὗ λόγος γίγνεται ἐν τοῖς Πρακτικοῖς τοῦ ἔτους 1884 σελ. 72.

» 8. Κιονίσκος ἐξ Ὑμηττίου λίθου, φέρων μόνον τὸ ὄνομα

Αγων

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄.

Ἐργασίαι καὶ Μουσεῖα.

1) *Μουσεῖον Ἀκροπόλεως.*

Αἱ ἐντὸς τοῦ Μουσείου τῆς Ἀκροπόλεως ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαὶ (ἴδ. σ. 104) ἐπερατώθησαν (ἴδ. σ. 169)· ἐπερατώθησαν δὲ καὶ αἱ πρὸς ἐπίστρωσιν τοῦ ἐδάφους διὰ μωσαϊκοῦ γινόμεναι ἐργασίαι καὶ αἱ πρὸς μεγέθυνσιν τῶν παραθύρων τοῦ Μουσείου. Ἤρξαντο δὲ ἐργασίαι πρὸς ἐπίχρισιν τῶν τοίχων, βάθρων καὶ ξυλίνων ἀρχαιοθηκῶν, δι' ἐλαιοχρωματισμοῦ καὶ ἐξακολουθοῦσιν αἱ πρὸς κατάταξιν τῶν ἀγαλμάτων.

2) *Ἐργασίαι ἐν τῇ Ἀκροπόλει.*

Οἱ ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Πιττάκη παρὰ τὸ μεσημβρινὸν τεῖχος τῆς Ἀκροπόλεως, τὸ μεταξὺ τοῦ Παρθενῶνος καὶ τῶν Προπυλαίων, ἐντετειχισμένοι **ἀρχαῖοι λίθοι** (ἀρχιτεκτονικὰ μέλη, βυζαντινὰ κοσμήματα κτλ.) ἐξήχθησαν ἐκεῖθεν καὶ διακριθέντες κατ' εἶδος καὶ σπουδαιότητα ἐξετέθησαν οἱ μὲν ἐν τῷ μεταξὺ τῶν δύο Μουσείων χώρῳ, οἱ δὲ παρὰ τὸ Belvedere, οἱ δὲ ἐντὸς τοῦ μικροῦ Μουσείου. Ἐξακολουθοῦσι δὲ αἱ ἐργασίαι πρὸς κατεδάφισιν τῶν κατὰ τὴν ἄνοδον εἰς τὴν Ἀκρόπολιν μεσαιωνικῶν καὶ νεωτέρων τειχῶν καὶ ἡ ἐν τῷ **Παρθενῶνι** πρὸς ἀνακάθαρσιν τοῦ δαπέδου ἀπὸ τῶν ἐπ' αὐτοῦ ἀχρήστων λίθων, τοποθετουμένων ἐν τῷ πρὸς ἀνατολὰς τοῦ ναοῦ ἀνεσκαμμένῳ ἤδη καὶ ἐπιχωσμένῳ χώρῳ. Συγχρόνως δὲ γίνεται διάκρισις τῶν λίθων καὶ ἀπομακρύνονται ἀπό τε τοῦ δαπέδου τοῦ ναοῦ καὶ ἀπὸ τοῦ περὶ αὐτὸν χώρου πάντες οἱ μὴ εἰς αὐτὸν ἀνήκοντες, ἐν ᾧ τουναντίον πάντες οἱ εἰς αὐτὸν ἀνήκοντες συνάγονται πανταχόθεν τῆς Ἀκροπόλεως καὶ τοποθετοῦνται ἐν τῷ περὶ τὸ κρηπίδωμα χώρῳ.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1888

ΤΕΥΧΟΣ ΜΗΝΟΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Ἀρχαῖα εἰσαχθέντα εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μουσεῖον.

1. Ἔρεισμα ἀγάλματος ἔχον μορφὴν Παλλαδίου (;) ἀντὶ τοῦ συνήθους στελέχους δένδρου. Τὸ ξοανόμορφον τοῦτο σῶμα (ἐλλείπει ἡ κεφαλὴ) φέρει αἰγίδα καὶ Γοργώνειον καὶ ὑπὸ τὴν αἰγίδα θώρακα ἐν εἴδει διπλοϊδίου καταπίπτοντα· ὄφις δὲ ἱκανῶς μέγας περισπειροῦται αὐτό. Κατὰ τὴν ζώνην, ὑπὸ τῆς σπείρας τοῦ ὄφεος εἰς δύο μέρη διαχωριζομένη ἐπιγραφή:

Πραξιτελης
Αθηναιος εποιει

Κατὰ τὸ σχῆμα τῶν γραμμάτων ἡ ἐπιγραφὴ προέρχεται ἐκ τῶν πρώτων αὐτοκρατορικῶν χρόνων, ἐξ οὗ δῆλον ὅτι αὕτη γνωρίζει ἡμῖν Πραξιτέλην Ἀθηναῖον, τεχνίτην ἀκμάζοντα κατὰ τοὺς ῥωμαϊκοὺς χρόνους, αὐτὸν δηλ. τὸν Πραξιτέλην τὸν καὶ ἐξ ἄλλων ἐπιγραφῶν (Löwy: Inschriften Gr. Bildh. 318, 319 κ. ἑ.) γνωστόν. Εὑρέθη ἐν Λαμίᾳ καὶ ἐδωρήθη ὑπὸ τοῦ εὑρόντος Ἀναστασίου Μπεσίου (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορείας 717).

2-15. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 2-15 γλυπτὰ εὑρεθέντα ἐν ταῖς ἐν Ἐλευσῖνι ἀνασκαφαῖς· ἤτοι 2) Κορμὸς νεανίου φυσικοῦ σχεδὸν μεγέθους μετὰ προσαρμοζούσης κεφαλῆς ἔργον καλλίστης ἑλληνικῆς τέχνης. — 3) Δύο ἀγαλμάτια παριστῶντα καθημένην θεάν, ὧν ἡ μία φέρει ἐπὶ τῶν γονάτων παῖδα. — 4) Τεμάχιον στεφάνης ἐκ τῆς στέγης οἰκοδομήματος μετ' ἐξεχούσης κεφαλῆς κριοῦ (ἴδ. Πρακ. Ἀρχ. Ἑταιρ. 1883 σ. 63). — 5) Κεφαλὴ γραός. — 6) Γυναικεία κεφαλὴ

φέρουσα στεφάνην καὶ ἔχουσα μακρὰν τὴν κόμην. — 7) Ἀνδρικὴ κεφαλὴ μετὰ στεφάνου· αἱ κόραι δεδηλωμέναι. — 8) Γυναικεία κεφαλὴ ἰδανικὰ ἔχουσα τὰ γνωρίσματα· τὸ ἄνω μέρος ἀποκεκομμένον. — 9) Γυναικεία κεφαλὴ (ἱερείας;) μετὰ πλατείας περὶ τὴν κόμην ταινίας. — 10) Τεμάχιον ἀναγλύφου, ἐν ᾧ σώζεται κεφαλὴ νεανίσκου φέρουσα κυνῆν. — 11) Σύμπλεγμα παριστῶν ἄνδρα καθήμενον καὶ γυναῖκα γονατίζουσαν, ἀπομίμησις ἐν μικρῷ τοῦ ἐν τῷ δυτικῷ ἀετώματι τοῦ Παρθενῶνος. — 12) Τὰ ἐν Ἀρχ. Ἐφημερίδι 1886 Πίν. 3 ἀρ. 1 καὶ 2 δημοσιευμένα ἀνάγλυφα. — 13) Ἀρχαΐζουσα πωγωνοφόρος κεφαλὴ τοῦ γνωστοῦ τύπου τοῦ Διονύσου (ἴδ. Ἀρχ. Ἐφημ. 1886 σ. 262 ἀρ. 6). — 14) Ἀνάγλυφον, ἐν ᾧ Ἡρακλῆς ἀναπαυόμενος. — 15) Ἡ γνωστὴ ἐν τῷ ἐκκλησιδίῳ τοῦ ἁγ. Ζαχαρίου πρὸ χρόνων κειμένη πωγωνοφόρος ὑπερμεγέθης κεφαλή, ἴσως Ποσειδῶνος. — 16) Κεφαλὴ γυναικεία μετὰ τοῦ λαιμοῦ φέρουσα περὶ τὴν κόμην ταινίαν, τέχνης ἀρχαϊκῆς, ὕψ. 1,65. — 17) Κεφαλὴ ἀνδρικὴ μετὰ τοῦ λαιμοῦ ἔχουσα περὶ τὴν κόμην στρογγυλὴν ταινίαν, τέχνης ἀρχαϊκῆς ὕψ. 0,19. — 18) Κεφαλὴ γυναικεία μετὰ τοῦ λαιμοῦ ἔχουσα περὶ τὴν κόμην διπλῆν ταινίαν, ὕψ. 0,10. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορείας 698 — 714).

16. Πηλίνη προτομὴ ἀνδρὸς πωγωνοφόρου ἔχοντος κατὰ σχῆμα πεποιημένην τὴν κόμην κύκλῳ περὶ τὸ μέτωπον. Ὁ τύπος τοῦ προσώπου λίαν ἀρχαϊκός. Εὑρέθη ἐν Βοιωτίᾳ (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 716).

17. Ἄγαλμα Βάκχου γυμνόν, οὗ ὁ δεξιὸς γόμφος λίαν προεκβεβλημένος κατὰ τὸν Πραξιτέλειον τρόπον. Ἐλλείπουσι τὰ κάτω καὶ ἄνω ἄκρα· τὸ πρόσωπον ἐφθαρμένον. Μέγεθος ὑπερφυσικόν, τέχνη κοινὴ ῥωμαϊκή. Εὑρέθη παρὰ τὸ ἐνταῦθα Ὀλυμπιεῖον, ἀπέναντι τοῦ Ζαππείου μεγάρου. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορ. 717).

18. Προτομὴ ἀνδρὸς πωγωνοφόρου, καλῶς διατηρουμένη. Μέγεθος φυσικόν. Εὑρέθη ἔνθα τὸ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἀριθμῷ ἄγαλμα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 718).

19 - 26. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 19 - 26 ἀρχαῖα εὑρεθέντα ἐν ταῖς ἐν Ἀκραιφνίῳ τῆς Βοιωτίας, ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Πτῴου Ἀπόλλωνος ἀνασκαφαῖς (ἴδ. σ. 172 ἀρ. 4), ἤτοι: 19) ἀγαλμάτιον χαλκοῦν ἐλλιπὲς τὰς χεῖρας (ὕψ. 0,11) παριστῶν ἄνδρα γυμνὸν

ἔχοντα τὸν δεξιὸν βραχίονα κεκαμμένον κατὰ τὸν ἀγκῶνα· διάθεσις ἡ τοῦ δορυφόρου· τέχνη ἑλληνικῶν χρόνων.—20) Χαλκῆ λαβὴ ἀγγείου ἐνεπίγραφος, μήκους 0,09. —21) Τριάκοντα δύο χαλκᾶ νομίσματα (Βοιωτικὰ τὰ πλεῖστα), κατιωμένα, καὶ δακτύλιος χαλκοῦς. —22) Κεφαλὴ μαρμαρίνη ἀρχαϊκὴ (ὕψ. προσώπου 0,16), ἀποκεκρουσμένη τὸ πρόσωπον, μετὰ μέρους τοῦ λαιμοῦ.— 23) Τὸ ἄνω ἥμισυ μικρᾶς κεφαλῆς ἀρχαϊκοῦ τύπου.— 24) Δεξιὰ χεὶρ ἀγάλματος ἀρχαϊκοῦ ὑπερφυσικοῦ μεγέθους, φέρουσα ὀπὴν ἐν ᾗ τόξον ἴσως ἢ βέλος ἐντεθειμένον ὑπῆρχε (ἡ ἀριστερὰ χεὶρ τοῦ αὐτοῦ ἴσως ἀγάλματος κεῖται ἤδη ἐν τῷ Ἐθν. Μουσείῳ ἀνευρεθεῖσα πρὸ δύο ἐτῶν ἐν ταῖς αὐταῖς ἀνασκαφαῖς). — 25) Πηλίνη λαβὴ ἀγγείου τριγωνικοῦ σχήματος (μετὰ τριῶν ὀπῶν τριγωνικῶν), ἐφ' ἧς ἀνάγλυπτος μορφὴ ζώου (γρυπός;).— 26) Μικρὸς χαλκοῦς τρίπους ὕψ. 0,06. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 719 - 726).

27. Διακόσια καὶ ἓξ (206) ἀρχαῖα νομίσματα, ὧν τὰ μὲν 22 ἀργυρᾶ, τὰ δὲ λοιπὰ χαλκᾶ, οὐχὶ καλῶς τὰ πλεῖστα διατετηρημένα. Μεταξὺ τούτων εἰσί τινα βυζαντινῶν καὶ ὑστερωτέρων χρόνων. Ἐδωρήθησαν ὑπὸ τοῦ ἐν Φιλιππουπόλει διευθυντοῦ τῶν Ζαριφείων Διδασκαλείων Γ. Σωτηριάδου. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 727).

28. Ἑξήκοντα καὶ δύο (62) ἀρχαῖα νομίσματα, ὧν τὰ 24 ἀργυρᾶ ῥωμαϊκῶν χρόνων καὶ τὰ λοιπὰ χαλκᾶ. Ἐδωρήθησαν ὑπὸ τοῦ σεβ. Μητροπολίτου Φιλιππουπόλεως Ἰωάννου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 728).

29 - 32. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀριθ. 29 - 32 νομισματόσημα, τῆς Μεγάλης Βρεττανίας δωρηθέντα ὑπὸ τοῦ λόρδου Γέρσεϋ (Gersey) διὰ τοῦ προέδρου τῆς Κυβερνήσεως κ. Χαρ. Τρικούπη, ἵνα κατατεθῶσιν εἰς τὴν Συλλογὴν τοῦ Ἐθν. Νομισματικοῦ Μουσείου, ἤτοι: 29) ἕνδεκα νομισματόσημα κοπέντα κατὰ τὸ 1887 πρὸς ἀνάμνησιν τῆς πεντηκονταετηρίδος (jubileum) τῆς ἀνάσσης Βικτωρίας. Τούτων τὰ μὲν τέσσαρα εἰσὶ χρυσᾶ διαφόρου μεγέθους, ὧν τὸ μὲν ἔλασσον ἔχει τὸ μέγεθος περίπου εἰκοσοφράγκου τὸ δὲ μεῖζον ταλλήρου. Τὰ χρυσᾶ ἐπὶ τῆς μιᾶς ὄψεως φέρουσι τὴν προτομὴν τῆς Βικτωρίας μετὰ τοῦ στέμματος ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ πέριξ: VICTORIA D. G. BRITT: REG. F: D: Ἐπὶ τῆς ἑτέρας ὄψεως τὸν ἅγιον Γεώργιον φονεύοντα τὸν δράκοντα καὶ κάτωθεν 1887. — 30) νο-

μισματόσημον χρυσοῦν ζυγίζον δράμια 27 $^{5}/_{8}$ κοπὲν τὸ ἔτει 1887: ἐπὶ τῆς μιᾶς ὄψεως φέρει τὴν προτομὴν τῆς Βικτωρίας μετὰ τοῦ στέμματος ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ τὴν ἐπιγραφήν: VICTORIA REGINA ET IMPERATRIA: ἐπὶ τῆς ἑτέρας τῶν ὄψεων ὑπάρχει ἡ ἑξῆς παράστασις: ἐν τῷ κέντρῳ μορφὴ γυναικεία ἐκπροσωποῦσα τὸ Βρεττανικὸν κράτος καθημένη ἐπὶ θρόνου· ὄπισθεν τούτου ἐν τῷ βάθει εἰκονίζεται ἡ θάλασσα. Ἡ μορφὴ αὕτη φέρει ἐν τῇ δεξιᾷ τὸ ξίφος τῆς Δικαιοσύνης καὶ κρατεῖ ἐν τῇ ἀριστερᾷ σφαῖραν, ἐφ' ἧς πτερωτὴ Νίκη. Ἑκατέρωθεν τοῦ θρόνου ὁρατὸς λέων. Παρὰ τοὺς πόδας τῆς καθημένης μορφῆς κεῖται ὁ Ἑρμῆς, ὁ θεὸς τοῦ ἐμπορίου, κρατῶν ἐν τῇ ἀριστερᾷ κύλικα πλήρη χρυσοῦ καὶ ἀντικρὺ τούτου ἐπὶ τῶν βαθμίδων τοῦ θρόνου, κάθηται πτερωτὸς παῖς (genius) ὡς προσωποποίησις τοῦ Ἠλεκτρισμοῦ καὶ τοῦ Ἀτμοῦ. Ἑκατέρωθεν δὲ τῆς καθημένης μορφῆς, τῆς ἀντιπροσωπευούσης τὸ κράτος, ἵστανται πέντε γυναικεῖαι μορφαί, αἱ προτωποποιήσεις τῶν στοιχείων τοῦ μεγαλείου τῆς Ἀγγλίας· τουτέστιν ἐκ δεξιῶν μὲν (τῆς καθημένης μορφῆς) ἡ Ἐπιστήμη, τὰ Γράμματα καὶ ἡ Τέχνη, ἐξ ἀριστερῶν δὲ ἡ Βιομηχανία καὶ ἡ Γεωργική. Κάτωθεν τῆς ὅλης σκηνῆς, ὑπὸ τὸν θρόνον, φέρονται πέντε σήματα συνδεδεμένα διὰ ταινιῶν καὶ κλάδων, ἐν οἷς τὰ ὀνόματα τῶν πέντε ἠπείρων τῆς γῆς, ἐφ' ὧν ἐκτείνεται τὸ βρεττανικὸν κράτος, ἤτοι Εὐρώπη, Ἀσία, Ἀφρική, Ἀμερικὴ καὶ Αὐστραλία. Ὑπεράνω δὲ τῆς σκηνῆς ἵπτανται δύο μικραὶ πτερυγοφόροι μορφαὶ παριστῶσαι τὰ ἔτη 1837 καὶ 1887 κρατοῦσαι ἑκατέρα στέφανον ἐντὸς τοῦ ὁποίου τὰ γράμματα V. R. I. ὑπεράνω καὶ τούτων ἡ ἐπιγραφὴ IN COMMEMORATION. — 31) Νομισματόσημον τοῦ αὐτοῦ τύπου, οὗ καὶ τὸ προηγούμενον, μεῖζον, ἐξ ἀργύρου, βάρους 67 δραμ. καὶ $^{3}/_{4}$. — 32) Νομισματόσημον τοῦ αὐτοῦ τύπου, ἐκ χαλκοῦ, βάρους 62 $^{1}/_{2}$ δραμίων. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 729 - 732).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Ἀνασκαφαὶ καὶ εὑρήματα.

1) *Ἀνασκαφαὶ ἐν τῇ Ἀκροπόλει* (ἴδ. σ. 168 ἀρ. 1 κ. ἑ.).

Αἱ ἀνασκαφαὶ βαίνουσι παρὰ τὸ νότιον τεῖχος πέραν τῆς νοτιο-

δυτικῆς γωνίας τοῦ Παρθενῶνος. Καὶ ἐν τῷ μέρει τούτῳ ἡ ἐπίχωσις ἔχει, ὡς εἶχε καὶ κατὰ τὰ λοιπὰ μέρη τῆς Ἀκροπόλεως, ἀποτελεῖται δηλ. ἐκ χωμάτων καὶ λίθων ῥιφθέντων ἐκεῖ μετὰ τὰ Περσικά, ὅτε ᾠκοδομήθη τὸ τῆς Ἀκροπόλεως τεῖχος· διὰ τοῦτο καὶ ἐν τῇ σκαφῇ ταύτῃ γίνονται τὰ συνήθη εὑρήματα, ὧν μνημονευτέα ἐνταῦθα, α΄) δύο ἀγάλματα γυναικεῖα μεγέθους ὀλίγον τι μικροτέρου τοῦ φυσικοῦ ἐκ μαρμάρου, τοῦ γνωστοῦ τύπου, φέροντα καὶ ταῦτα τὸν συνήθη χρωματισμόν, β΄) κορμὸς ἀγάλματος Ἀθηνᾶς μεγέθους μικροτέρου τοῦ φυσικοῦ, τέχνης ἀρχαϊκῆς, μετὰ αἰγίδος, ἐφ' ἧς Γοργώνειον, γ΄) ἀνδρικὴ πωγωνοφόρος κεφαλὴ ἀρχαϊκῆς τέχνης, διατηροῦσα ἱκανὰ λείψανα χρωματισμοῦ.

Ἡ ἐπίχωσις αὕτη, ἡ μετὰ τὰ Περσικὰ γενομένη, ἄρχεται κυρίως μετὰ βάθος ἑνὸς καὶ δύο μέτρων ὑπὸ τὸ σημερινὸν ἔδαφος καὶ βαίνει μέχρι τοῦ βράχου. Μέχρι βάθους ἑνὸς καὶ δύο μέτρων ὑπὸ τὸ σημερινὸν ἔδαφος, ἐνιαχοῦ δὲ καὶ βαθύτερον, ἀνεκινήθη τὸ ἔδαφος ἐν τοῖς μεταγενεστέροις χρόνοις διὰ κατασκευῆς δεξαμενῶν, βυζαντινῆς ἐκκλησίας καὶ διαφόρων τειχισμάτων· οὕτως ἐνταῦθα γίνονται καὶ εὑρήματα προερχόμενα ἐξ ἐποχῆς ὑστερωτέρας τῶν Περσικῶν. Τούτων μνημονευτέον κυρίως ἀκέφαλον ἄγαλμα καθημένης γυναικὸς προερχόμενον ἐκ τῆς ζωοφόρου τοῦ Ἐρεχθείου ἐνδεδυμένον ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον, καλῶς διατετηρημένον.

Π. ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ

2) *Ἀνασκαφαὶ ἐν Τανάγρᾳ* (Ἴδ. σ. 170 ἀρ. 2 κ. ἑ.).

Ἐν ταῖς ἐν Τανάγρᾳ ἀνασκαφαῖς εὑρέθησαν ἄξια λόγου ἀγαλμάτιά τινα καὶ ἑπτὰ ἐπιτύμβιοι στῆλαι, ἐν αἷς αἱ ἑξῆς ἐπιγραφαί:

α΄) επι
Διοφαντωι

β΄) Ζουδιππα

γ΄) Πανκλος

δ΄) Κοθωπα

ε΄) Μελιτα

ς΄) Ιαρων
Καπωνος

ζ΄) Ερμαια

3) *Ἀνασκαφαὶ ἐν Μυκήναις* (ἴδ. σ. 170 ἀρ. 3 κ. ἑ.).

Ἐν Μυκήναις ἐκαθαρίσθησαν δύο τάφοι, ὧν ὁ εἷς οὐδὲν περιεῖχεν. Ἐν τῷ ἑτέρῳ εὑρέθησαν μόνον ἐλεφάντινα ἀντικείμενα, ὧν σπουδαιότερα τὰ ἑξῆς: α 1) κύλινδρος χρήσεως ἀγνώστου ἔχων ὕψ. 0,10 μ. καὶ διάμ. 0,08 περίπου· ἕνεκα τῆς κακίστης διατηρήσεώς του ἐξήχθη μετὰ πολλῶν χωμάτων, ὅπως καθαρισθῇ ἐν Ἀθήναις, διὰ τοῦτο ἄγνωστον εἶναι ἐὰν ἔχῃ εἰκόνας καὶ ὁποίας· 2) ἄλλος ὅμοιος καὶ τῶν αὐτῶν διαστάσεων, ὡσαύτως κακῶς σωζόμενος καὶ κεκαλυμμένος τὸ πλεῖστον ὑπὸ χωμάτων· ἐπ' αὐτοῦ διακρίνονται τρεῖς ζῶναι ναυτίλων ἀναγλύπτων· 3) τὸ ἄνω σῶμα γυναικὸς ἀναγλύπτου κρατούσης τῇ ἀριστερᾷ ἄνθος ἢ μᾶλλον κλάδον· καὶ αὐτὸ ἔχει ἀνάγκην καθαρισμοῦ· ὕψ. 0,05 περίπου· 4) ἐξ ὁμοίου ἀναγλύφου τὸ κάτω σῶμα γυναικὸς καθημένης· 5) πλὰξ μικρὰ ἀρτία, ἐφ' ἧς ἀνάγλυπτος σφίγξ.

Πλὴν τούτων εὑρέθησαν καὶ τὰ πλεῖστα τῶν τεμαχίων ἀγγείου λιθίνου ἔχοντος ῥαβδώσεις λοξάς, πρὸς δὲ τούτοις ὀλίγα δυστυχῶς μόνον τεμάχια παχέως πηλίνου ἀγγείου ἔχοντος γάνωμα βαθὺ κυανοῦν καὶ περίεργον διὰ τὸν τρόπον τῆς διακοσμήσεώς του· κοσμήματα δὲν σώζονται νῦν πολλά, τὰ σωζόμενα ὅμως εἶναι ἐντετμημένα ἐν τῷ πηλῷ, αἱ δὲ ἐντομαὶ πλήρεις λευκῆς τινος ὕλης. Τὸν τρόπον τοῦτον εἰς οὐδὲν ἄλλο ἀγγεῖον ἐκ Μυκηνῶν παρετήρησα μέχρι τοῦδε.» [Κατ' ἀναφορὰν τοῦ ἐφόρου Χ. Τσούντα.]

4) *Ἀνασκαφαὶ παρὰ τὰς Θεσπιάς.*

Ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Σχολῆς διὰ τοῦ ἑταίρου αὐτῆς κ. Jamot, ἤρξαντο τῇ 4 Ὀκτωβρίου ἀνασκαφαὶ ἐν τῷ παρὰ τὰς Θεσπιὰς ἱερῷ τῶν Μουσῶν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ ἐφόρου Π. Καστρωμένου.

Ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς ταύταις εὑρέθησαν ἤδη πολλαὶ ἀναθηματικαὶ τὸ πλεῖστον ἐπιγραφαὶ καὶ ἀπεκαλύφθησαν καὶ λείψανα τοῦ κρηπιδώματος τοῦ ναοῦ τῶν Μουσῶν, οὗ ἡ ἀνατολικὴ πλευρὰ δεικνύει μῆκος 12 μέτρων· τὸ δάπεδον τοῦ ναοῦ εἶνε ἐστρωμέ-

νον διὰ πλακῶν λευκοῦ λίθου. Εὑρέθησαν δὲ ἀρχιτεκτονικά τινα τεμάχια ἰωνικοῦ ῥυθμοῦ, ἐξ οὗ φαίνεται ὅτι ὁ ναὸς ἐν τῷ ῥυθμῷ τούτῳ ἦτο ᾠκοδομημένος.

Ϛ) *Ἐπιγραφαὶ ἐκ τῶν περὶ τὴν Ἀκρόπολιν.*

Ἐν τῷ κατεδαφιζομένῳ Προμαχῶνι τοῦ Ὀδυσσέως εὑρέθησαν ἐντετειχισμέναι, κατ' ἔκθεσιν τοῦ Λόλλιγκ, αἱ ἑξῆς ἐπιγραφαί:

1. α Τεμάχιον πλακὸς ἐκ Πεντελησίου μαρμάρου, κεκοσμημένον διὰ δύο στεφάνων ἐκ κλάδων ἐλαίας· τρίτου τινὸς στεφάνου ὑπάρχουσι πρὸς τῷ δεξιῷ ἄκρῳ τῆς πλακὸς ἀσήμαντα λείψανα. Μικρὸν μέρος τοῦ ἄνω ἄκρου τοῦ λίθου σώζεται. Μῆκ. 0,51, ὕψ. 0,26, πάχ. 0,055 μ. Ἐντὸς τῶν δύο στεφάνων αἱ ἑπόμεναι ἐπιγραφαί·

Θεσμοθετης	Θεσμοθετης
Αντιγονος	Ερεννιος
Απολλωνιου	Σωσανδρος
Μαραθωνιος	Ατηνιευς

Ἡ ἐν τῷ C. I. A. III. ὑπ' ἀρ. 1108 ἐπιγραφὴ γνωρίζει ἡμῖν τὸν ἐν τῇ ἄνω ἐπιγραφῇ ἀναφερόμενον Ἀντίγονον Ἀ. Μαρ. ὡς ἀγωνοθέτην Ἀδριανείων, ἀνεγράφη δὲ αὕτη κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ Dittenberger μεταξὺ 117 καὶ 129 μ. Χ.

Παρομοία ἐπιγραφὴ τῆς αὐτῆς ἐποχῆς καὶ γραφῆς, ἐφ' ἧς στηριζόμενος ὁ Köhler (Mitth. d. arch. Jnst. III. σ. 144 κ. ἑ.) ζητεῖ νὰ ὁρίζῃ τὴν θέσιν τοῦ Θεσμοθεσίου, προέρχεται ἀναμφιβόλως ἐκ τοῦ ἐν σπηλαίῳ ἱεροῦ τοῦ Ἀπόλλωνος Ὑπακραίου, τοῦ ποτε ἐπὶ τῆς ἄνωθεν τῆς Κλεψύδρας ἄκρας τῆς Ἀκροπόλεως κειμένου, ἀναγράφονται δὲ καὶ ἐν αὐτῇ ὁ ἄρχων, ὁ γραμματεὺς τοῦ συνεδρίου τῶν θεσμοθετῶν καὶ θεσμοθέτης τις ἐντὸς στεφάνων. Οὐδόλως δὲ ἀπίθανον ὅτι ἡ νῦν εὑρεθεῖσα πλὰξ μετὰ μιᾶς ἢ δύο ἄλλων τινῶν, αἵτινες ἔφερον τὰ ὀνόματα τῶν ἄλλων θεσμοθετῶν, ἀνῆκεν εἰς τὴν αὐτὴν βάσιν (ἢ βωμόν;). Ἐπίσης καὶ ὑπὸ τοπογραφικὴν ἔποψιν ἐνδιαφέρον εἶναι τὸ ἐν τῷ αὐτῷ προμαχῶνι εὑρεθὲν

2. Ἀντίγραφον ἐκ Πεντελησίου μαρμάρου τοῦ τρίτου περίπου αἰῶνος π. Χ., παριστάνον τὸν Πᾶνα, οὗ τὸ σπήλαιον εὑρίσκεται παραπλεύρως τοῦ ἱεροῦ τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν τῇ αὐτῇ ἄκρᾳ τῆς Ἀκροπόλεως. Ὁ τραγόπους θεὸς κρατεῖ ἐν τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ καλαύ-

ροπα, τὸν δὲ δεξιὸν βραχίονα οὗ τὸ κάτω μέρος μετὰ τῆς χειρὸς λείπει, εἶχε προτεταμένον· ἐκ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου κρέμαται δορά τις· ἀπεκρούσθησαν ἐκτὸς τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἡ κεφαλὴ καὶ οἱ πόδες. Μῆκ. 0,41, πλ. 0,33, πάχ. τῆς πλακὸς ἄνευ τοῦ ἀναγλύφου 0,09, ὕψ. τοῦ ἀναγλύφου 0,04 μ. Ἐπὶ τοῦ ἐμβαδοῦ τῆς πλακὸς παρὰ τῷ δεξιῷ μηρῷ τοῦ Πανὸς ἡ ἐπιγραφή:

. . . . . ειδης
Λευκον]οευς
τῳ Παν]ι
[ανεθηκε]

Ταύτην τὴν συμπλήρωσιν προτείνω ὑποθέτων ὅτι τὰ ἡμῖν σωζόμενα ἀνήκουσιν εἰς τὴν ἀρχῆθεν προστεθεῖσαν ἀναθηματικὴν ἐπιγραφήν· ὁμολογητέον δὲ ὅτι ὁ χῶρος ἐν ᾧ ὑπάρχουσι δὲν εἶναι οὔτε κατάλληλος οὔτε ὁ συνήθης.

3. Τεμάχιον πλακὸς ἐκ Πεντελησίου μαρμάρου πανταχόθεν ἀποκεκρουσμένης. Μῆκ. 0,17, πλάτ. 0,17, πάχ. 0,055 μ. Τὰ γράμματα ἐνεχαράχθησαν ἀνεπιμελῶς καὶ οὐχὶ στοιχηδόν, φαίνεται δὲ ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ δὲν εἶναι προγενεστέρα τοῦ γ' αἰῶνος π. Χ.

. . . . Αθηναιων· αγαθει |τυχει δεδοχθαι τει βουλει
τους λαχοντας πρ]οεδρους εις την επιουσ[αν εκκλησιαν χρηματισαι
περι τουτων γ]νωμην δε ξυνβαλλεσθαι |της βουλης εις τον δημον οτι
δοκει τει βουλε]ι επαινεσαι Διονυσιον Σιμι |. . . . . . - και στεφανωσαι
αυτον χρυσωι σ]τεφανωι ευνοιας ενεκεν [της προς τον δημον τον Αθηναιων
ειναι δε αυτον προ]ξενον και ευεργετην [και αυτον και εγγονους του
δημου του Αθηναιων], υπαρχειν δε αυτω[ι και εγκτησιν. . . . .
οικιας δε μεχρι δρα]χμων X ειναι δε [αυτωι αποδεικνυμενωι την προς
Αθηναιους ευνοιαν ευρεσθ]αι κ[αι] αλλο αγα[θον οτου αν δοκηι αξιος ειναι· ανα-
γραψαι δε τοδε το ψηφισμ]α τον γραμμ[ατέα τον κατα πρυτανειαν κτλ.

Ὡς πρὸς τὴν συμπλήρωσιν τῶν στίχων ζ' καὶ η' πρβ. Sitz. d. Berl. Akad. 1887 σ. 1068 ἀρ. 6.

Πλησίον τοῦ προμαχῶνος εὑρέθησαν μεταξὺ ἀχρήστων λίθων αἱ ἑπόμεναι δύο ἐπιγραφαί·

4. Τεμάχιον πλακὸς ἐκ Πεντελησίου μαρμάρου. μήκ. 0,20, πλ. 0,21, πάχ. 0,07 μ. Ἀνεγράφη ἡ ἐπιγραφὴ κατὰ τὸ δεύτερον ἥμισυ ἢ μᾶλλον πρὸς τὸ τέλος τοῦ δ' αἰῶνος π. Χ. (στοιχηδόν).

[και στησαι ε-]
ν ακροπ]ολει· [εις δε την αναγραφην τ-
ης στη]λης δο[υναι τον ταμιαν του δη-
μου ΔΔ] δραχμα[ς εκ των εις τα κατα ψη-
φισμα]τα αναλισ[κομενων τωι δημωι·
επαιν]εσαι δε Αρχ[. . . . . και καλεσ-
αι επι] ξενια εις το πρ[υτανειον εις
αυριο]ν.

5. Μικρὸν τεμάχιον ἐκ Πεντελησίου μαρμάρου, μήκ. 0,11 μ. Ἐντὸς στεφάνου ἐκ κλάδων ἐλαίας, ἐκ τῆς ἐποχῆς περίπου τοῦ Αὐγούστου,

Οι πρυτα]νεις
το]ν ταμιαν
Κηφι-ῆ-Διονυ]σοδωρον
. . . .

Κατεδαφιζομένου δὲ τοῦ τοίχου τοῦ μεταξὺ τοῦ κρηπιδώματος τοῦ ναοῦ τῆς Ἀπτέρου Νίκης καὶ τοῦ πρὸς Μ. τῆς πύλης τοῦ Beulè πύργου εὑρέθησαν ὡσαύτως αἱ ἑξῆς ἐπιγραφαί·

1. Τεμάχιον στήλης ἐξ Ὑμηττ. μαρμ. πρὸς τὸ ἄνω καὶ κάτω τεθραυσμένης. Μῆκ. 0,28, πλάτ. 0,44, πάχ. 0,153 μ. Ἡ γραφὴ στοιχηδόν· ἐξάγεται δὲ ἐκ τοῦ κειμένου τῆς ἐπιγραφῆς, ὅτι ἀνεγράφη μετὰ τὴν ἐλευθέρωσιν τῶν Ἀθηνῶν διὰ τοῦ ἔκτοτε βασιλέως προσαγορευθέντος Δημητρίου, υἱοῦ τοῦ ἐπίσης ἔκτοτε βασιλέως ἐπονομασθέντος Ἀντιγόνου, τουτέστι μετὰ τὸ ἔτος 307 π. Χ. Πιθανὸν δὲ εἶναι ὅτι ἡ ἀπονομὴ τῆς τιμῆς εἰς τὸν σύμβουλον τοῦ Ἀντιγόνου ἔγεινε ὀλίγον μόνον μετὰ τὴν θριαμβευτικὴν εἴσοδον τοῦ Δημητρίου εἰς Ἀθήνας, παντάπασι δὲ πρὸ τῆς ἐν ἔτει 301 π. Χ. ἐν Ἰψῷ γενομένης μάχης. Ὁ ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων τιμώμενος Μήδειος πρέπει ἴσως νὰ ταυτισθῇ μετὰ τοῦ ἐκ Λαρίσης καταγομένου κοινῶς «Μηδίου» γραφομένου ἑταίρου τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου, φίλου δὲ καὶ τοῦ Ἀντιγόνου καὶ Δημητρίου, ὅστις ἐν τῇ ἐν ἔτει 306 παρὰ τῇ Κυπριακῇ Σαλαμῖνι γενομένῃ ναυμαχίᾳ προΐστατο τῶν Φοινικικῶν καὶ Ἀττικῶν τριηρῶν. Ὁ

πατὴρ αὐτοῦ καλεῖται παρὰ τῷ Ἀρριανῷ (Ἰνδ. 18,7) Ὀξύθεμις, ὅθεν δὲν φαίνεται ἀπίθανον ὅτι πάππος ἦν τοῦ ἐπίσης ἐν τῇ φιλίᾳ τοῦ Δημητρίου διατελέσαντος Ὀξυθέμιδος, περὶ οὗ ἐψηφίσθησαν ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων αἱ ἐν τῷ C. J. A. II. 243 ἀναφερόμεναι τιμαὶ (ὁ ζ' στίχος ταύτης τῆς ἐπιγραφῆς συμπληροῦται ἀκριβῶς διὰ τῆς λέξεως [Λαρισαιο]ν). Παρόμοιαι ἐπιγραφαὶ C. J. A. II. 238, 243, 247, 263, 264, (265), 267, 268, 300, 306.

της πρυτ]ανειας·
εκκλησια κυρ]ια· των προεδρων επεψη-
φιζεν . . . . τ;]ιος Φιλοτιμου Σφηττιο-
ς κα]ι συμπροεδροι· εδοξεν τηι βουλε-
ι κ]αι τωι δημωι· s p. v. Φιλοστρατος
Φ]ιλοστρατου Κηφισιευς ειπεν· επει-
δη Μηδειος προτερον τε παρα τωι βασ-
ιλει Αντιγονωι διατριβων λεγων κα-
ι πραττων τα αριστα διετελει τοις τ-
ε βασιλευσιν και τωι δημωι τωι Αθην-
αιων και συναποσταλεις οτε ο βασιλ-
εος Αντιγονος απεστελλεν τον υον α-
υτου Δημητριον ελευθερωσο[ντ]α [την
τε πολιν και τους αλλους [Ε]λ[ληνας χρ-
ησιμος ην και ευνους [τηι του δημου σ-
ωτηριαι και διετελ[ει λεγων και πρα-
τ]των εν παντι και[ρωι τα συμφεροντα
τωι] δημωι [και π;] αρ. . . . .
. . . . ντ. . . . .

2. Τεμάχιον πλακὸς ἐκ Πεντ. μαρμ., πανταχόθεν ἀποκεκρουσμένης. Ὕψ. 0,17, μῆκ. 0,21, πάχ. 0,098 μ.

	Πριαπος
ΠΗΗΗ]ΙΙ	παρα Παριον
. . . . .]	Σεριοτειχι(ται)
ΔΠΗΙΙΙΙ]	Διδυμοτειχι(ται)
🝦]	Βεσβικος
ΔΠΗΙΙΙΙ]	Δ]αμνιοτειχι(ται)
. . . . .]	. . . βια
ΔΠΗΙΙΙΙ]	Λαμπονει;]ες

Τεμάχιον καταλόγου πόλεως τῆς περιφερείας τοῦ Ἑλλησποντίου φόρου, ἀναγραφέντος μεταξὺ 425 πρ. Χρ. καὶ τοῦ τέλους τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, πιθανῶς ἐκ τῶν νεωτέρων. Ἡ ἀποκοπὴ

τῆς καταλήξεως τῶν εἰς τειχιται καταληγόντων ὀνομάτων τὸ πρῶτον ἤδη ἀπαντᾷ, ἐπίσης δὲ καὶ ἡ πόλις τῶν Σεριοτειχιτῶν.

Τὸ «Πρίαπος παρὰ Πάριον» πρέπει ἴσως νὰ ἀναγνωσθῇ καὶ ἐν τῷ C. I. A. I. 37 z' στ. 39 κ. 40. Ἡ τοποθεσία τῆς πόλεως τῶν Σεριοτειχιτῶν εἶναι ἄγνωστος, πρβ. δὲ Στέφ. Βυζ. ὑ. τ. λ. «Τυρόδιζα πόλις Θρᾴκης μετὰ *Σέρριον*», καὶ γὰρ ἡ Τυρόδιζα ἀνήκει εἰς τὸν κύκλον τῶν εἰς τὸν Ἑλλ. φόρον ἀναγομένων πόλεων. Βέσβικος καλεῖται ἐν τοῖς ἤδη γνωστοῖς καταλόγοις ὅπου σώζεται ὁλόκληρον τὸ ὄνομα Βύσβικος. Ἡ πόλις, ἧς τὸ ὄνομα καταλήγει εἰς ...βια, ἀνεφέρετο ἴσως καὶ ἐν C. I. A. I. 37 z στ. 9. Ἐν τῷ τελευταίῳ στίχῳ συμπληρῶ «Λαμπονειῆς», τὸ δὲ κενὸν συμπληροῦται ἐπίσης ἀκριβῶς διὰ «Νεανδρειῆς.»

3. Τὸ ἑπόμενον ψήφισμα παρέχει οὐ μικρὸν ἐνδιαφέρον οὐ μόνον τοῖς περὶ τὰς πολιτικὰς καὶ θρησκευτικὰς ἀρχαιότητας τῶν Ἀθηναίων ἀλλὰ καὶ τοῖς περὶ τὴν τοπογραφίαν τῶν Ἀθηνῶν ἀσχολουμένοις. Τὸ πρῶτον ἤδη μανθάνομεν λεπτομερείας τινὰς περὶ τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἀφροδίτης τῆς Πανδήμου, τῆς καὶ «ἐπὶ Ἱππολύτῳ» καλουμένης, οὗ τὴν διακόσμησιν ἐπιφορτίζονται οἱ δέκα ἀστυνόμοι· ὁ δὲ τόπος τῆς ἀνευρέσεως τῆς ταῦτα διαλαμβανούσης ἐπιγραφῆς ὡς καὶ ἄλλης τινὸς ἀρχαιοτάτης, ἣν θὰ δημοσιεύσομεν ἐν προσεχεῖ τινι φυλλαδίῳ καὶ ἥτις ἐπίσης ἀνάγεται εἰς τὴν θρησκείαν τῆς Ἀφροδίτης, ἐπιβεβαιοῖ ὅτι ὀρθῶς ἐζητήθη ἡ θέσις τοῦ ἱεροῦ τούτου παρ' αὐτῇ τῇ εἰσόδῳ τῆς Ἀκροπόλεως. Ἴδε τὴν ἐμὴν τοπογραφίαν τῶν Ἀθηνῶν ἐν τῷ Hdb. d. Kl. Alt. III σ. 330. Ἡ δὲ ἐξακολούθησις τῶν ἀνασκαφῶν θὰ ὁρίσει ἴσως ἀκριβέστερον τὴν θέσιν τοῦ ἱεροῦ.

Εἶναι δὲ γεγραμμένον τὸ ψήφισμα ἐπὶ πλακὸς ἐξ Ὑμηττ. μαρμ., κεκοσμημένης δι' ἡμιθραύστου ἀετωματίου. Μῆκ. 0,50, πλάτ. 0,25,—0,27, πάχ. 0,14μ.

Επι ιερειας Ηγησιπυλης.
Επ' Ευθιου αρχοντος επι της
Αιαντιδος δωδεκατης πρυ-
τανειας, ηι Ναυσιμενης
Ναυσικυδου Χολαργευς
εγραμματευεν Σκιροφοριω-
νος ενηι και νεαι Καλλιας Λ[υ-

σιμαχου Ερμειος ειπεν· οπ[ως
αν οι αστυνομοι οι αει λανχ[α-
νοντες επιμελειαν ποιωντα[ι
του ιερου της Αφροδιτης της
Πανδημου κατα τα πατρια, τυ-
χηι αγαθει δεδοχθαι τηι βου-
ληι τους προεδρους οι αν λαχω-
σιν προεδρευειν εις την επιο[υ-
σαν εκκλησιαν προςαγαγειν τον
ο]ικειον της ιερειας και χρηματισαι
περι τουτων, γνωμην δε ξυνβαλλε-
σ]θαι της βουλης εις τον δημον ο-
τ]ι δοκει τηι βουληι τους αστυνο-
μους τους αει λαχοντας οταν ηι
η πομπη τηι Αφροδιτηι τει Πανδη-
μωι παρασκευαζειν εις καθαρσι[α
τ]ου ιερου περιστεραν και περιαλε[ι-
ψα]ι τους βωμους και πιττωσαι τας
οροςας] και λουσαι τα εδη, παρασκευ-
ασαι δε κα]ι πορφυραν ολκην : ΗΗΔΙ. .
. . . . τα επι τ[. . . .

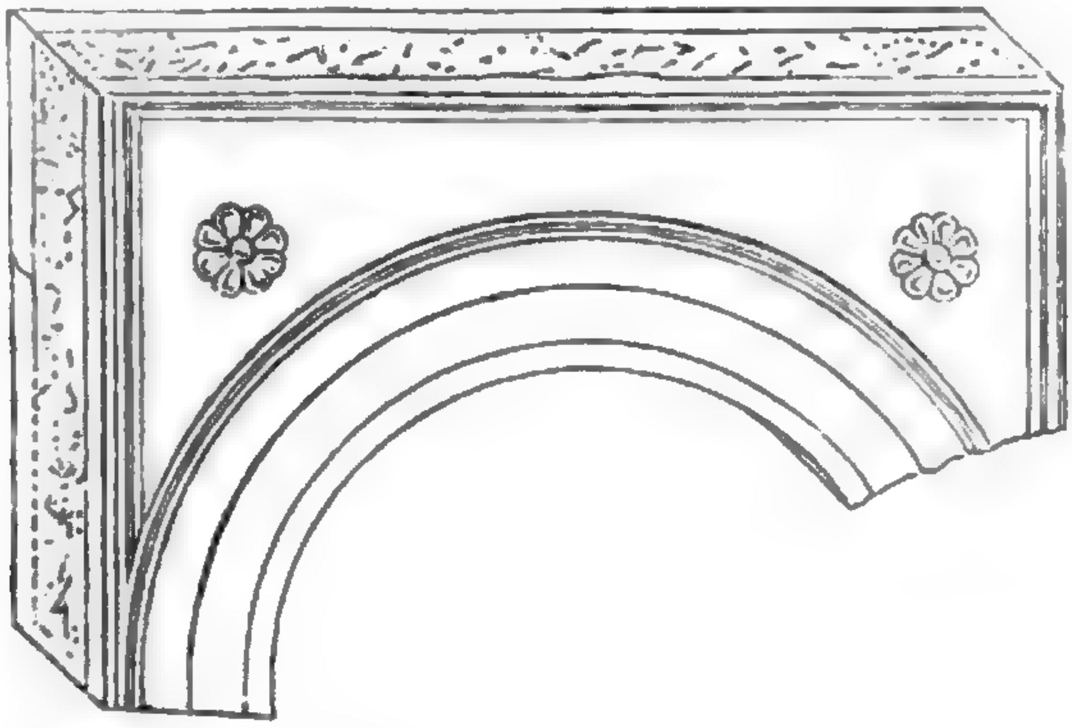
Ὁ πρῶτος στίχος προσετέθη ἴσως μετὰ τὴν κατάθεσιν τῆς στήλης ἐν τῷ ἱερῷ. Ὁ ἄρχων Εὔθιος ἦρχε τὸ ἔτος 284/3 πρ. Χρ., πρβ. C. I. A. II. 314 καὶ 314[6]. Περὶ τῶν καθηκόντων τῶν ἀστυνόμων οἵτινες ἐφρόντισαν περὶ τῆς διορθώσεως καὶ ἐκκαθάρσεως τῶν ὁδῶν ὡς καὶ περὶ τῆς δημοσίας ἠθικότητος ἴδε καὶ τὴν παρομοίαν ἐν Πειραιεῖ εὑρεθεῖσαν ἐπιγραφήν, ἥτις ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ Ἀθηναίῳ VI σ. 158».

β) *Εὕρεσις ἐπιγραφῶν ἐν Ἀθήναις.*

Καταβαφιζομένης οἰκίας τινὸς Χαιρέτη παρὰ τῇ κοινῶς καλουμένῃ Πύλῃ τῆς Ἀγορᾶς, ἤτοι παρὰ τῷ τετρακιονίῳ τῆς Ἀθηνᾶς Ἀρχηγέτιδος, εὑρέθησαν, κατ' ἔκθεσιν τοῦ Λόλλιγκ, αἱ ἑξῆς ἐπιγραφαί :

α 1. Ἀψὶς ἐξ Ὑμηττίου μαρμάρου, τὸ ὕψος 1,05, τὸ πλάτος 1,74, τὸ πάχος 0,48 μέτρων. Ἡ διασκευὴ αὐτῆς φαίνεται ἐν τῷ παρεπομένῳ σχεδιογραφήματι, ὅπερ παριστάνει τὴν ἔμπροσθεν πρόσοψιν τῆς ἀψῖδος· ὁμοίαν δὲ ὄψιν ἔχει καὶ ἡ ἀντίθετος ἐπιφά-

νεια αὐτῆς· ἡ ἐπεξεργασία τῆς δεξιᾶς καὶ ἀριστερᾶς ὡς καὶ τῆς ἄνω πλευρᾶς ἀποδεικνύει, ὅτι πρὸς αὐταῖς ἄλλοι λίθοι προςκεκολλημένοι ἦσαν, φαίνεται λοιπὸν ὅτι ἡ εὑρεθεῖσα ἀψὶς ἀπετέλεσε μέ-



ρος προστῴου τινός [1]), ἐξάγεται δὲ ἐκ τῆς ἐπὶ τῆς ἔμπροσθεν ἐπιφανείας ἄνωθεν τῶν ῥοδάκων ἐγκεχαραγμένης ἐπιγραφῆς, ὅτι ἀνῆκεν εἰς τὸ Ἀγορανόμιον, ὅπερ ὁ γνωστὸς ῥήτωρ Ἡρώδης ὁ Ἀττικὸς ὁ καὶ τὸ ὑπὸ τῇ Ἀκροπόλει Ὠδεῖον κτίσας καὶ τὸ παρὰ τῷ Ἰλισσῷ στάδιον μετασκευάσας ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοκράτορος Μ. Αὐρ. Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς ἀνέστησε. Ἡ ἀνακάλυψις τῆς ἀψῖδος ἐπιρρωννύει οὐκ ὀλίγον τὴν ἤδη παρὰ τοῖς τοπογράφοις τῶν Ἀθηνῶν ἐπικρατοῦσαν γνώμην, ὅτι ὁ περὶ τὴν πύλην μάλιστα πρὸς ἀνατολὰς χῶρος ἐχρησίμευσεν ἐπὶ τῆς ῥωμαϊκῆς ἐποχῆς ὡς ἀγορά.

Ἡ ἐπιγραφὴ ἔχει οὕτως, κατὰ τὸ μέσον συμπεπληρωμένη·

Αυτοκρατορι Τ.[Αιλιω Αδρ]ια[νω Α]ν[των]ε[ινω Ευσεβει
το αγορανομιον Ηρω[δης] Ατ[τικοῦ ανεστ]ησεν αγορα[ν]ομουντων
Αντιπατρου του Μουσ[αιου Αλωπεκη]θε[ν κα]ι Λευκιου του> Μαραθωνιου

Συνεπλήρωσα τὸ ὄνομα τοῦ ἑνὸς τῶν ἀγορανόμων ἐκ τῆς ἐν τῷ C. I. A. III ὑπ' ἀρ. 1101 ἐπιγραφῆς, ἐν ᾗ ἀπαντᾷ μεταξὺ τῶν ἐφήβων κατὰ τὸ πρῶτον τέταρτον τοῦ δευτέρου αἰῶνος μ. Χ.

(1) Σχεδὸν σύγχρονοι εἶναι αἱ παρόμοιαι ἀψῖδες τοῦ οἰκοδομήματος τοῦ πρὸς τῷ ὡρολογίῳ τοῦ Ἀνδρονίκου τοῦ Κυρρήστου (πρβ. Dessau ἐν τοῖς Mitth d. arch. Inst. VII σ. 398 κ. ἑ.).

ἔφηβός τις Ἀντίπατρος Μου. Ἀλωπεκῆθεν, πιθανῶς ὁ αὐτὸς ἢ συγγενής τις αὐτοῦ. Λεύκιος δέ τις τοῦ Λευκίου Μαραθώνιος ἀναφέρεται ὡς ἔφηβος ἐν ταῖς ἐν τῷ C. I. A. III ὑπ' ἀρ. 1110 καὶ 1121 ἐπιγραφαῖς, ὧν ἡ δευτέρα ἀνεγράφη κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ Dittenberger ἐν τῷ ἔτει 156 μ. Χ. ἢ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἑπομένου ἔτους· ἂν λοιπὸν παραδεχώμεθα ὅτι οὗτος (ὁ ἐν τῇ ὑπ' ἀρ. 1121 ἀναφερόμενος) πρέπει νὰ ταυτισθῇ μετὰ τοῦ δευτέρου ἀγορανόμου τῆς ἐν λόγῳ ἐπιγραφῆς, ὁρίζεται τὸ χρονικὸν διάστημα καθ' ὃ κατεσκευάσθη τὸ ἀγορανόμιον ὑπὸ τοῦ Ἡρώδου, μεταξὺ δηλαδὴ τοῦ ἔτους 156 καὶ τοῦ θανάτου τοῦ Αὐτοκράτορος, τουτέστι 161 μ. Χ.

2. Τεμάχιον βάσεως ἐξ Ὑμηττ. μαρμ., ἧς μόνον τὸ κάτω ἄκρον σώζεται. Μῆκ. 0,64, ὕψ. 0,21, πάχ. 0,34 μ.

Λυκουργος Λυκ]οφρονος Βο[υταδης

Σχῆμα τῶν γραμμάτων τὸ τῆς Μακεδονικῆς ἐποχῆς. Γνωστὸν εἶναι, ὅτι χαλκοῦν ἄγαλμα τοῦ κλεινοῦ ῥήτορος καὶ πολιτευτοῦ μνημονεύεται παρὰ τοῦ Παυσανίου I 8, 2, σταθὲν παρὰ τοῖς ἐπωνύμοις, ὅθεν ἴσως μετεκομίσθη ἡ νῦν εὑρεθεῖσα ἐπιγραφή· ἄλλη βάσις ἀγάλματος τοῦ αὐτοῦ ἀνδρός, ἀλλὰ ῥωμαϊκῆς ἐποχῆς, εὑρέθη ἐν τοῖς ἐρειπίοις τῆς στοᾶς τοῦ Ἀττάλου (C. I. A. III 944).

3. Βωμίσκος ἐκ Πεντ. μαρμ., ὕψ. 0,31, πλ. 0,17, πάχ. 0,10^{μ}., φέρει τὴν ἑξῆς λατινικὴν ἐπιγραφήν·

I. O.] M. et. Ve-
neri . et
Mercurio
Heliupoli-
t]an[is] Q. Te-
dius . Ma[x]i-
mus [.] v(otum)l(ibens) a(nimo) [s(olvit)]

Πρβ. C. I. L. III 1, σ. 970 ἀρ. 138.— Φίλος τις τοῦ Αὐγούστου ὀνόματι Q. Tedius ἀναφέρεται ἴσως παρὰ τῷ Τακίτῳ Ann. I. 10.

4. Μικρὰ πλὰξ ἐκ Πεντ. μαρμ., μῆκ. 0,95, πλ. 0,21, πάχ. 0,10^{μ}., ἥτις ἀπεσπάσθη ἀπὸ μεγάλης τινὸς βάσεως. Τὸ δεξιὸν ἄκρον καὶ μικρὸν μέρος τῆς ἐπιφανείας τῆς βάσεως σώζονται.

Ἐπειδὴ τὸ πλεῖστον τῆς ἐπιγραφῆς ἀπωλέσθη εἶναι ἀδύνατον νὰ συμπληρωθῇ ἀσφαλῶς· ἦν δὲ πιθανῶς περίπου ὡς ἕπεται·

Τον μεγιστον αυτοκρατ]ορα
Καισαρα Θεου Τραιανου υι]ον
Τραιανον Αδριανον Σεβασ]τον
[Ολυμπιον]
τον εαυτης ευεργετην η π]ολις
η (ὄνομα τῆς πόλεως) . . .]δια
πρεσβευτων. . . . .]ννα
. . . . , . . . θ]εο
. . . . ι;] λου.

Οἱ τρεῖς τελευταῖοι στίχοι περιεῖχον τὰ ὀνόματα τῶν πρεσβευτῶν.

5. Τεμάχιον ἐκ Πεντ. μαρμ., πανταχόθεν ἀποκεκρουσμένον. Μῆκ. 0,29, πλ. 0,15$^{\mu}$.

. . . . . . ου . . .
. . . Σε]βαστ[. . .
. . .]γ' υπατ[. .
. . .]υλη και τ[. . .
. . . Αττικην. . . .
. . . δη]μος. . . .

6. Τεμάχιον Ὑμηττ. μαρμ. παντ. ἀποκεκρουσμένον, ὕψ. καὶ πλ. 0,18, πάχ. 0,14$^{\mu}$.

επιμεληθεντος της ανα]θεσεως
. . . . λου Μαραθ]ωνιου
. . . . εως.

Εὑρέθησαν δὲ καὶ αἱ ἑξῆς ἐπιτύμβιοι ἐπιγραφαί·

7. Τεμάχιον ἐπιστεγάσματος νεκρικοῦ μνημείου ἐκ Πεντ. μαρ., μήκ. 0,33, ὕψ. 0,30, πάχ. 0,20$^{\mu}$.

. . . . . . ος Διονυσιο[υ . . . .

8. Ὅμοιον, μήκ. 0,34, ὕψ. 0,12, πάχ. 0,11$^{\mu}$.

. . . . . . ελετης sic
εκ. . . . . εων

9. Τεμάχιον πλακὸς ἐκ Πεντ. μαρμ., ἧς τὸ δεξιὸν ἄκρον σώζεται, ὕψ. 0,35, πλάτ. 0,18, πάχ. 0,15$^{\mu}$.

[Ἡ δεῖνα]
. . . . . ου
. . . . . ηθ]εν
. . . . . γυν]η

10. Τὸ ἄνω μέρος στήλης, κεκοσμημένης διὰ ἀετώματος, ἐν ᾧ ρόδαξ, ὕψ. 0,35, πλ. 0,45, πάχ. 0,15μ.

Ε]πικτησις Ληναιο[υ
ε]ξ Αζηνιεων

11. Τὸ δεξιὸν ἥμισυ τοῦ ἄνω μέρους πλακὸς ἐκ Πεντ. μαρμ., μήκ. 0,32, πλ. 0,18, πάχ. 0,11μ. Κάτωθεν ἀετώματος

. . . π;]λεα
Κ]λεοδωρου
εκ Βη]σαιεων

12. Τεμάχιον ἐξ Ὑμηττ. μαρμ., πανταχόθεν ἀποκεκρουσμένον.

. οντ. . . .
Αμφι. . . . .
Κε[φαληθεν

13. Τεμάχιον στήλης ἐκ Πεντ. μαρμ., πλουσίως κεκοσμημένης. Μῆκ. 0,46, πλ. 0,35μ.

Επι]κτητος) Σφ[ηττιος

14. Κιονίσκος ἐξ Ὑμηττ. μαρμ.

Σ]οφοκλης
Μη]τροδωρου

15. Ὅμοιος.

Ηδεια
Κ]υμαια

16. Ὅμοιος.

Αφροδισιος
Χρηστος

17. Τεμάχιον ὁμοίου.

. . . . . ονη

18. Τεμάχιον μονοστίχου νεκρικῆς ἐπιγραφῆς φαίνεται ὅτι εἶναι καὶ τὸ ἐπὶ τεμαχίου ἐκ Πεντ. μαρμ., μήκ. 0,35, ὕψ. 0,17, πλ. 0,42μ· σωζόμενον

Δημ. . . . .

γ) *Ἀνακάλυψις ἐπιγραφῆς ἐν Ἀκραιφνίῳ* (Καρδίτσῃ).

Ἐν τῷ ἐν Καρδίτσῃ τῆς Βοιωτίας ναῷ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ὑπάρχει ἐντετειχισμένη μεγάλη πλάξ, ἐφ' ἧς εἶνε ἀναγεγραμμένος

ὁ λόγος τοῦ αὐτοκράτορος Νέρωνος, ὅν οὗτος ἀπήγγειλεν ἐν Κορίνθῳ, ὅτε ἐχορήγησεν ἐλευθερίαν τοῖς Ἕλλησι. Τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην ἀνεκάλυψεν ὁ τὰς ἀνασκαφὰς ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Πτώου Ἀπόλλωνος ἐνεργήσας (ἴδ. σ. 172 ἀρ. 4) κ. Holleaux, ὅστις καὶ ἐδημοσίευσεν αὐτὴν ἐν τῷ πρό τινων ἡμερῶν ἐκδοθέντι τεύχει τοῦ **Bulletin de corr. hellenique.**

Ἡ ἐπιγραφὴ διαιρεῖται εἰς τρία μέρη, τὰ ἑξῆς:

α') Διάταγμα τοῦ αὐτοκράτορος Νέρωνος καλοῦντος τοὺς τὴν Ἑλλάδα κατοικοῦντας νὰ συνέλθωσιν εἰς Κόρινθον τῇ πρὸ ***τεσσάρων Καλανδῶν Δεκεμβρίων***· β') λόγος τοῦ αὐτοκράτορος Νέρωνος, ὅν οὗτος ἀπήγγειλεν ἐν Κορίνθῳ, ***συνελθόντων τῶν ὄχλων*** ἐν ἐκκλησίᾳ, καὶ γ') ψήφισμα τῆς Βουλῆς καὶ τοῦ δήμου Ἀκραιφνίων πρὸς τιμὴν τοῦ Νέρωνος, ἐφ' ᾗ παρέσχεν οὗτος τοῖς Ἕλλησιν ἐλευθερίᾳ.

Τὰ δύο πρῶτα μέρη τῆς ἐπιγραφῆς ἔχουσιν οὕτω:

Αυτοκρατωρ Καισαρ λεγει : Της εις με ευνοι-
ας τε και ευσεβειας α[μ]ειψασθαι θελων την ευγε-
νεστατην Ελλαδα κελευω πλειστους καθ ο[σ]ο[ν]
ενδεχεται εκ ταυτης της επαρχειας παριναι
ις Κορινθον τη προ τεσσαρων Καλανδων Δε
κεμβριων

Συνελθοντων των οχλων εν εκκλησια προσεφω
νησεν τα υπογεγραμμενα

Απροσδοκητον υμειν ανδρες Ελληνες δωρεαν
ει και μηδεν παρα της εμης μεγαλοφροσυνης
ανελπιστον χαριζομαι τοσαυτην οσην ουκ εχωρη
σατε αιτεισθαι Παντες οι την Αχαιαν και την εως
νυν Πελοποννησον κατοικουντες Ελληνες
λαβετ' ελευθεριαν ανισφοριαν ην ουδ εν τοις ευτυ
χεστατοις υμων παντες χρονοις εσχετε
η γαρ αλλοτριοις η αλληλοις εδουλευσατε
Ειθε μεν ουν ακμαζουσης της Ελλαδος παρειχο
μην ταυτην την δωρεαν ινα μου πλειονες απο
λα[υ]ωσι της χαριτος διο και μεμφομαι τον αιωνα
προδαπανησαντα μου το μεγεθος της χαριτος
Και νυν δε ου δι ελαιον υμας αλλα δι ευνοιαν ευερ
γετω αμειβομαι δε τους θεους υμων ων και δια
γης και δια θαλαττης αει μου προνοουμενων πε
πειραμαι οτι μοι τηλικαυτα ευεργετειν παρέσχον
Πολεις μεν γαρ και αλλοι ηλευθερωσαν ηγεμονες
[εγω δε πρωτος ολην;] επαρχειαν

Τὸ τρίτον τῆς ἐπιγραφῆς μέρος ἀποτελεῖται ἐκ στίχων 32. Εἶνε δέ, ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη, ψήφισμα τῆς Βουλῆς καὶ τοῦ δήμου τῶν Ἀκραιφνίων, δι᾽ οὗ ἀπεφασίσθη νὰ καθιερωθῇ τῷ Νέρωνι βωμὸς καὶ στηθῇ αὐτῷ ἄγαλμα ἐν τῷ ναῷ τοῦ Πτώου Ἀπόλλωνος. Καλεῖται δὲ ὁ Νέρων ἐν τῷ ψηφίσματι τούτῳ *πατὴρ πατρίδος*, *νέος Ἥλιος ἐπιλάμψας τοῖς Ἕλλησιν*, *φιλέλλην*, *Ζεὺς ἐλευθέριος* κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄.

Ἐργασίαι καὶ Μουσεῖα.

1) *Μουσεῖον Ἀκροπόλεως.*

Ἐξακολουθοῦσιν αἱ ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Ἀκροπόλεως γινόμεναι ἐργασίαι πρὸς διακόσμησιν αὐτοῦ καὶ κατάταξιν τῶν ἐν αὐτῷ ἀγαλμάτων, ἤρξαντο δὲ ἐργασίαι πρὸς συναρμολόγησιν καὶ συγκόλλησιν τῶν ἤδη εὑρεθέντων πωρίνων γλυπτῶν τεμαχίων.

2) *Ἐργασίαι ἐν τῇ Ἀκροπόλει.*

Ἐξακολουθοῦσιν αἱ ἐργασίαι πρὸς κατεδάφισιν τῶν κατὰ τὴν ἄνοδον εἰς τὴν Ἀκρόπολιν μεσαιωνικῶν καὶ νεωτέρων τειχῶν, ἐν οἷς εὑρέθησαν ἐντετειχισμένα τὰ ἐν σελ. 183 ἀρ. 5 εὑρήματα.

3) *Μουσεῖον Πειραιῶς.*

Κατὰ τὸν Μῆνα Ὀκτώβριον εἰσήχθησαν εἰς τὸ Μουσεῖον Πειραιῶς, κατ᾽ ἀναφορὰν τοῦ ἐπιμελουμένου αὐτοῦ καθηγητοῦ Ἰακ. Δραγάτση, τὰ ἑξῆς ἀρχαῖα: α΄) ἄγαλμα παιδὸς ἀκέφαλον, ὕψους 0,62. Ὁ παῖς ἵσταται στηριζόμενος ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ποδός, ὑπεγείρων τὸν ἀριστερὸν πρὸς τὰ ἐμπρὸς μόλις στηριζόμενον κατὰ τὴν πτέρναν. Ἡ δεξιὰ εἶνε ἀποκεκομμένη ἀπὸ μέσου τοῦ βραχίονος, τῇ δ᾽ ἀριστερᾷ ἔχει σφαιροειδές τι σῶμα. Ἀπὸ τοῦ πήχεως τῆς ἀριστερᾶς κρέμαται μέχρι τοῦ ἐδάφους τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ· β΄) κεφαλὴ νεανίου ὕψους 0,26 τἆλλα πλήρης, μόνον δὲ τῆς ῥινὸς τὸ

πλεῖστον ἀποκεκομμένον ἔχουσα. Ἀμφότερα ταῦτα ἀνευρέθησαν ἀπὸ τῆς 15ης Ἰουλίου ἐ. ἔ. ἐν τῷ χώρῳ, ἐν ᾧ καὶ τὸ ἄγαλμα τοῦ Ἀσκληπιοῦ ὄπισθεν τοῦ ἐαρινοῦ θεάτρου τοῦ κ. Α. Τσόχα, πρὶν ἢ δηλ. ἐνεργηθῶσιν ἐκεῖ ἀνασκαφαὶ (ἴδ. σ. 132 ἀρ. 5) καὶ ἀπεκρύβησαν ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου τοῦ δήμου Β. Σάββα ἢ Κατσαροῦ πρὸς ἀπεμπόλησιν εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Κατορθώσαντες ὅμως ν' ἀνακαλύψωμεν ταῦτα, κατέσχομεν αὐτὰ ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ εἰρημένου ἐργολάβου διὰ τοῦ ἀστυνόμου κ. Γ. Δήμερη καὶ μετηνέγκομεν εἰς τὸ Μουσεῖον· γ') τεμάχιον λίθου ἐγχωρίου ὕψους 1,20, πλάτους 0,36, πάχους 0,23, σχήματος ὀρθογωνίου πρίσματος, φέρον γράμματα τάδε:

. . .)ΜΕΙ	Πορ]θμει
. VHORM	ο]ν Hορμ
O HOBOϟ	ο Hορος

Ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη εἶχεν ἀνευρεθῆ καὶ ἐκδοθῆ τὸ 1869, κατέκειτο δ' ἔκτοτε ἀγνοουμένη ἐν τοῖς χώμασιν ἐν τῷ Τιτανείῳ κήπῳ μετενεχθεῖσα ἀπὸ τοῦ παρὰ τὸ Τελωνεῖον χώρου, ἔνθα εἶχεν ἀνευρεθῆ. Καθαριζομένου δὲ τοῦ κήπου τοῦ Τιτανείου κατ' αὐτάς, μετηνέχθη καὶ κεῖται νῦν μετὰ τῶν ἄλλων ὁμοίων ὁροσήμων ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ Γυμνασίου· δ') ἐπιγραφὴ ἐπὶ λίθου λευκοῦ ἀνευρεθεῖσα ἐπὶ τοῦ λόφου τῆς Μουνυχίας καὶ δωρηθεῖσα ὑπὸ τοῦ μεσίτου κ. Πάνου. Ἡ ἐπιγραφὴ ἠκρωτηριασμένη πανταχόθεν καὶ ἀποτετριμμένη πολλαχοῦ δείκνυσιν ἔτι τάδε:

. . . .
. . . .
. . . . ο . . . . ι . . . . . α . . . .
. . . . ατ . . . τ . ι . . . . ι . . . . . ι
. . . . τε παραι . . . ι . . . . α . . . . .
. . . . Α]θεναιοι αδοκιμον . . . . . .
. . . . τ]ενστελεν[κ]αι τατον
ματακαι[τ]ας . . . ιοπ
Ηοποςαν εντεληοσ
οινεορο. . . . . . ιοτρ
σθονανθονσα. . . . . α
τατα . τα . .) . . ρ. . . .
τα; τενεαποιο . . . . ν
ιτεες Γ'ιιοι⊢. . . . οροι

εο;οηοι . . . οτ . . . . ολενο
οριεδεταποιο . . . . . οι . . .
μ. . ρι . . ισκε . . . . ορευς
ευε. . . . α . . αι . ηντριερ . . .
ιον . . . τα . . . χο . . . αν . . .
. . . να . . . ιαυ . . . . . τ . . . .
. . . επιτα[ς] τριερεσηπ . . α
. . ελονθοι εκτονεριο. . . . .
. . Ιχαιτοινεορο . . κατατ
. . . νε . . α . . τε . . . . . ετ . . ραδ
. . . θε . . αι . . . . . . τ . . εχ.
. . . Ηετ . . σανε . . . τρες . . . .
. . . ντ . . ν . . . αιεπι . . ειχ.
. . . οη . . τ . . . καιεπιτατο . . .
. . . τον . . . . . αραοςαπ . ον .
. . . λοιΗο . . εκτονγοι . . . . .
. . . αιε . . ι . . ο . . . ο . . . .
. . . . εαι . . οι . . . .
. . . .

Τὰ πλεῖστα τῶν γραμμάτων τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης ἐφθάρησαν διὰ νεωτέρων ἀποξεσμάτων γενομένων δι' ὀξέος ὀργάνου». [Ἀναφορὰ Ἰακ. Δραγάτση].

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1888

ΤΕΥΧΟΣ ΜΗΝΟΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Ἀρχαῖα εἰσαχθέντα εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μουσεῖον.

1 - 14. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀριθ. 1 - 14 ἀρχαῖα κατασχεθέντα ὑπὸ τῆς μοιραρχίας Ἀττικῆς εἰς χεῖρας τοῦ Μιχ. Ἀλμπανοπούλου· ἤτοι 1) εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς (ὕψ. 0,19) ἱσταμένης φερούσης ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς μέχρι τῶν γονάτων. Τύπος κοινός, ἀλλ' ἐργασία λεπτή. 2) Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς (ὕψ. 0,20) ἱσταμένης φερούσης ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, ὅπερ συγκρατεῖ διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς ὑπὸ τὴν σιαγόνα. Τύπος κοινός, ἐργασία οὐχὶ λίαν ἐπιμελής, γνησιότης οὐχὶ βεβαία. 3) Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς (ὕψ. 0,23) ἐπὶ βάσεως τετραγώνου, ἐφ' ἧς κίων τετράγωνος χρησιμεύων ὡς ἔρεισμα τῆς μορφῆς στηριζούσης ἐπ' αὐτοῦ τὸν ἀριστερὸν βραχίονα· φέρει ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ μέχρι τῶν γονάτων ἀφικνούμενον. Ἡ κεφαλὴ εἶνε ἐπικεκολλημένη. 4) Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς (ὕψ. 0,20) γυμνῆς ἔμπροσθεν (Ἀφροδίτης) ἐπὶ κυκλοτεροῦς βάσεως ἱσταμένης. Φέρει ἱμάτιον ὄπισθεν τὰ νῶτα καλύπτον, ἀνεχόμενον διὰ τῶν χειρῶν, ὧν ἡ δεξιὰ ὑψοῦται πρὸς τὰ ἄνω, ἡ ἀριστερὰ δὲ πρὸς τὰ κάτω οὕτως, ὥστε καθίσταται ἐπιδεικτικῶς θεατὸν τὸ γυμνὸν τῆς μορφῆς σῶμα. Ἡ κεφαλὴ κεκρύφαλον φέρουσα εἶνε ἐπικεκολλημένη τῷ σώματι. Τέχνη κοινή, γνησιότης οὐχὶ βεβαία. 5) Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς καθημένης ἐπὶ βράχου (ὕψ. 0,15) κεκαλυμμένης διὰ καλύπτρας ἀπὸ τῆς κεφαλῆς καθ' ἅπαν τὸ σῶμα

μέχρι τῶν ποδῶν. Ὁ ποδήρης χιτών, ὃν φέρει ὑπὸ τὸ ἱμάτιον, διατηρεῖ ἔτι τὸ κυανοῦν αὐτοῦ χρῶμα παρὰ τοὺς πόδας. Λεπτὴ ἐργασία, τύπος κοινός. 6) Κομψότατον σύμπλεγμα δύο κορῶν ἐκ πηλοῦ (ὕψ. ἑκάστης 0,10) παιζουσῶν τὸν καλούμενον «Ἐφεδρισμόν»· ἐπὶ τῶν νώτων τουτέστιν τῆς βαινούσης φαίρεται ἡ ἑτέρα τῶν κορῶν τούτων, ἡ κερδίσασα κατὰ τὴν παιδιάν. Τὸ σύμπλεγμα εἶνε λεπτοτάτης ἐργασίας, ἰδίᾳ ἡ φερομένη κόρη, ἧς καὶ ἡ διατήρησις τυγχάνει καλλιτέρα. Φέρουσι ποδήρη χιτῶνα ἐζωσμένον· διατηρεῖται δ' ἔτι ζωηρὸν τὸ κυανοῦν χρῶμα ἐπὶ τοῦ χιτῶνος τῆς μιᾶς τούτων (τῆς φερομένης). Τὸ ὅλον εἶνε συγκεκολλημένον ἐκ τριῶν τεμαχίων. 7) Εἰδώλιον πήλινον χορευτρίας (ὕψ. 0,16) φερούσης ἐζωσμένον βραχὺν χιτῶνα καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἀκτινοειδῆ πῖλον, ἐξ οὗ ταινία κατερχομένη μέχρι τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου. Ἡ ἀριστερὰ χεὶρ ὑψοῦται, ἡ δεξιὰ δὲ στηρίζεται ἐπὶ τοῦ ἰσχίου· (οἱ βραχίονες συγκεκολλημένοι, ὡς καὶ ὁ ἀριστερὸς ποῦς — ἐλλείπει ὁ ἄκρος δεξιός). 8) Εἰδώλιον πήλινον (ὕψ. 0,09) εἰκονίζον βρέφος τετυλιγμένον ἐντὸς ἱματίου· ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρει στέφανον (συγκεκολλημένον ἐκ τριῶν τεμαχίων). 9) Ἡμίλευκος λήκυθος (ὕψ. 0,25). Εἰκονίζονται δύο γυναικεῖαι μορφαὶ ἱστάμεναι ἀντιμέτωποι. Ἐν μέσῳ τούτων πτηνὸν νεκρόν (;) πίπτον ἐπὶ τῆς χειρὸς τῆς πρὸς τἀριστερὰ γυναικός. Ἡ πρὸς τὰ δεξιὰ γυνὴ κρατεῖ ἐν τῇ δεξιᾷ σφαῖραν (;) καὶ φέρει ἱμάτιον λευκὸν μετ' ἐρυθρῶν ταινιῶν κεκοσμημένον. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἡ γυνὴ αὕτη φέρει κεκρύφαλον. 10) Ἡμίλευκος μικρὰ λήκυθος. Εἰκονίζεται γυνὴ χωροῦσα πρὸς βωμόν. Ἐφθαρμένη παράστασις. 11) Ἀγγεῖον σχήματος ἀμυγδάλου. 12) Ἀγγεῖον σχήματος ἀμφορέως φέρον ἑκατέρωθεν ἀνάγλυπτον εἰκόνα ἀνδρὸς κρατοῦντος δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν ἀνὰ ἓν κερασφόρον ζῶον (ἐφθαρμένον) — ἡ μορφὴ τοῦ ἀνδρὸς λήγει εἰς στέλεχος δένδρου ἀντὶ ποδῶν. (Παράστασις ἀλληγορική). 13) Λαβὴ κατόπτρου. Μικρὸν τουτέστιν ἀγαλμάτιον χαλκοῦν, (ὕψ. 0,15) γυναικὸς φερούσης χιτῶνα ποδήρη μετὰ διπλοϊδίου. Ἐκ τῆς κεφαλῆς τῆς μορφῆς ἐκφύεται, ὡς συνήθως, ἡ κυκλοτερὴς τοῦ κατόπτρου βάσις, κοσμήματα ἔχουσα ἔγγλυπτα καὶ προσαρτήματα ἐν εἴδει πτερυγίων. Τὸ ἀγαλμάτιον προτείνει τὴν δεξιὰν χεῖρα καὶ διὰ τῆς ἀριστερᾶς ἀνέχει τὸν χιτῶνα. Ἡ ἐργασία εἶνε λίαν ἐπιμελής, ἀρ-

χαΐζουσα ἔν τισι. 14) Κάλυμμα χαλκοῦν κατόπτρου (διαμέτρου 0,14 μ.) μετὰ τῶν παραρτημάτων καὶ κοσμημάτων τοῦ κατόπτρου 14 μικρῶν τεμαχίων ἐν ὅλῳ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 733-746).

15 - 23. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀριθ. 15-23 εὑρήματα τῶν ἐν Τανάγρᾳ ἀνασκαφῶν (ἴδ. σελ. 204 ἀριθ. 2) ἤτοι: 15) Εἰδώλιον νεανίου, πήλινον, ἐπὶ βάσεως τετραγώνου (ὕψ. 0,40) γυμνὸν ἔμπροσθεν, τοῦ ἱματίου καταπίπτοντος ὄπισθεν ἀπὸ τῶν ὤμων καὶ καλύπτοντος τοὺς βραχίονας. Ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ κεκαμμένου βραχίονος φέρει ἀλέκτορα. Τὸ πρόσωπον εἶνε ᾠοειδές, διατεταγμένη δὲ εἶνε ἡ κόμη ἑκατέρωθεν τοῦ προσώπου εἰς οὔλους πλοκάμους, πολὺ ἔχουσα τὸ γυναικοπρεπές. Ἴχνη ἐρυθροῦ χρώματος καὶ κυανοῦ. Τέχνη ἐπιμελής. 16) Εἰδώλιον πήλινον νεανίου ἐπὶ βάσεως τετραγώνου (ὕψ. 0,27) γυμνοῦ ἔμπροσθεν· φέρει ὄπισθεν ἱμάτιον ἀπὸ τῶν ὤμων πίπτον, κρατεῖ δὲ ἐν μὲν τῇ δεξιᾷ λύραν ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ φιάλην. Ἡ κόμη εἶνε βραχεῖα. Ἴχνη ἐρυθροῦ χρώματος. 17) Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς ἐπὶ ἐλλειψοειδοῦς βάσεως (ὕψ. 0,30). Φέρει ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον περιβάλλον τὰ μέσα τοῦ σώματος μετὰ τῶν βραχιόνων μέχρι τῶν μηρῶν. Τὸ στῆθος ἡμικεκαλυμμένον. Κρατεῖ ἐν τῇ ἀριστερᾷ κάνιστρον (;) μετὰ καρπῶν. Ἡ κόμη πίπτει ἑκατέρωθεν ἐπὶ τῶν ὤμων εἰς πλοκάμους· ἐπὶ τῆς κορυφῆς δὲ τῆς κεφαλῆς εἶνε διακεκοσμημένη οὕτως, ὥστε φαίνεται ὡσεὶ κεκρύφαλος δίχα τετμημένος. Χρῶμα λευκὸν καὶ ἰόχρουν ἐπὶ τῶν ἐνδυμάτων καὶ τῶν καρπῶν. 18) Εἰδώλιον γυναικεῖον πήλινον ἐπὶ τετραγώνου βάσεως (ὕψ. 0,27) ἀρχαϊκοῦ ῥυθμοῦ φέρον ποδήρη κυκλοτερῶς περιθέοντα χιτῶνα καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἱμάτιον ἀφῖνον γυμνὸν τὸ δεξιὸν στῆθος μετὰ τοῦ βραχίονος, κεκαμμένου οὕτως, ὥστε ἅπτεται ἡ χεὶρ τοῦ μαστοῦ. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρει πόλον. Τύπος κοινός. 19) Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς καθημένης ἐπὶ θρόνου (ὕψ. 0,27) ἀρχαϊκοῦ ῥυθμοῦ· φέρει ποδήρη χιτῶνα μετὰ διπλοϊδίου. Τὰς χεῖρας ἔχει ἐπὶ τῶν γονάτων. Τὸ πρόσωπον εἶνε λίαν ἀρχαϊκόν. Ἴχνη ἐρυθροῦ καὶ κιτρίνου χρώματος. Οἱ πόδες ἐρυθροῦ χρώματος. Τύπος κοινός. 20) Εἰδώλιον ἱππέως ἀρχαϊκοῦ ῥυθμοῦ ἐκ τῶν ξοανοειδῶν ἐκείνων τῶν ὅλως πρωτογενῶν. Οἱ πόδες τοῦ ἵππου εἰσὶν ὅλως κατὰ σχῆμα πεποιημένοι ὁμοίως καὶ ἡ οὐρὰ ἀποτελουμένη ἐκ καμπύλης, γεγραμμένης διὰ μελαινῶν γραμμῶν, (ἐν

εἴδει ῥάβδου). Ἡ κεφαλὴ τοῦ ἵππου καὶ ὁ τράχηλος εἰσὶ φυσικώτερον πεπλασμένα, οἱ ὀφθαλμοὶ δὲ καὶ ἡ χαίτη διὰ μέλανος χρωματισμοῦ δεδηλωμένα. Ὁ ἱππεὺς καίπερ γυμνὸς ὅλος παριστάμενος, φέρει οὐχ ἧττον διὰ χρωμάτων δεδηλωμένην στολήν, ἤτοι θώρακα καὶ περισκελίδας. Τὸ πρόσωπον καὶ τούτου διὰ μέλανος χρωματισμοῦ χαρακτηρίζεται. 21) Ἀγγεῖον πήλινον σχήματος κριοῦ λευκοστίκτου, ἀρχαϊκὸν (ὕψ. 0,15 μηκ. 0,20). 22) Δύο εἰδώλια ξοανοειδῆ καθήμενα ἐπὶ θρόνου τραπεζοειδοῦς, ἀφ' οὗ ἐκφύονται οὕτως εἰπεῖν αἱ συμφυεῖς μορφαὶ αὗται ἀπὸ τῆς ζώνης καὶ ἄνω. Τὰ πρόσωπα ἔχουσι ὄψιν πτηνοῦ, αἱ δὲ χεῖρες εἰσὶ δι' ἁπλῶν προεξοχῶν δεδηλωμέναι. Γεγραμμένα ἀμφότερα, ὡς καὶ ὁ θρόνος εἰσὶ διὰ μελαινῶν καὶ ζητοειδῶν γραμμῶν καὶ ἀνθεμίων· ὕψος ἔχουσι σὺν τῷ θρόνῳ 0,16. 23) Δύο μικροὶ πτερυγοφόροι πήλινοι Ἔρωτες (ὕψ. 0,17) φέροντες μόνον ἱμάτιον ὄπισθεν καταπίπτον ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ὤμου — ἔμπροσθεν γυμνοί. Φέρουσι στεφάνην ἐκ φύλλων (;) ἀκτινοειδῶς περὶ τὸ μέτωπον διατεταγμένην. Ἀμφότεροι ἔχουσι τὴν αὐτὴν διάθεσιν, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ὁ μὲν φέρει διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς λύραν ἐπακουμβοῦσαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ὁ δὲ ναϊδιόσχημον πυξίδα (;) ἐστεγασμένην ὡς οἰκίσκος, ἐπακουμβοῦσαν ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου· ἀμφότεροι εἰκονίζονται ἱπτάμενοι, ἐκρέμαντο δὲ διὰ νήματος, ὡς φαίνεται ἐκ τῆς ὄπισθεν (ἐπὶ τῆς ῥάχεως) πρὸς τοῦτο ὑπαρχούσης ὀπῆς. Ἴχνη χρωματισμοῦ ἐπὶ τοῦ προσώπου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 648-755).

24. Κράνος χαλκοῦν κορινθιακὸν ἄνευ παραγναθίδων, ἔχον ὀπὴν ὄπισθεν καὶ ἀλλαχοῦ ἐφθαρμένον. Εὑρέθη ἐν Λαμίᾳ καὶ ἐστάλη ὑπὸ τοῦ ἐκεῖ νομάρχου κ. Κονδάκη διὰ τοῦ καθηγητοῦ Β. Σχινᾶ (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 747).

25. Χαλκοῦν ἔλασμα ἐφ' οὗ ἀρχαιοτάτη ἐπιγραφή:

το ελιΘον(ιου;)
Ι

Ἐδωρήθη ὑπὸ τοῦ Κωνστ. Ἀγγελίνου ἐκ Βοιωτίας. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 758).

26. Δύο γυναικεῖα ἀγάλματα, ἱματιοφόρα, κοινῆς ῥωμαϊκῆς τέχνης, τὸ μὲν φυσικοῦ μεγέθους, τὸ δὲ μικρότερον, ἱκανῶς ἐφθαρμένα, ἰδίως τὸ μικρότερον. Εὑρέθησαν ἐν Θήρᾳ, ἠγοράσθησαν δὲ

παρὰ τῆς ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας (Εὑρετήριον Γενικῆς Ἐφορείας 759).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Ἀνασκαφαὶ καὶ εὑρήματα.

1) *Ἀνασκαφαὶ ἐν τῇ Ἀκροπόλει* (ἴδ. σ. 180 ἀρ. 1 κ. ἑ.).

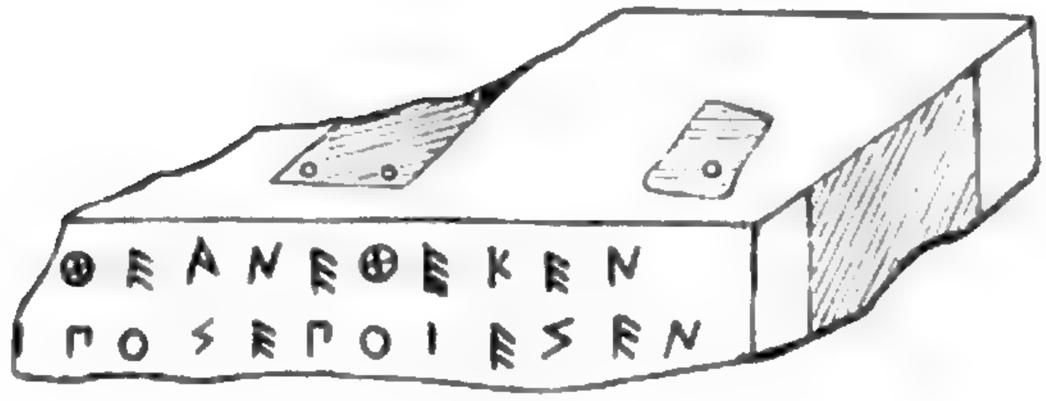
Ἡ ἐξακολούθησις τῶν παρὰ τὸ νότιον τεῖχος πέραν τῆς νοτιοδυτικῆς γωνίας τοῦ Παρθενῶνος ἀνασκαφῶν ἀπεκάλυψε τὰ θεμέλια μεγάλου τετραπλεύρου οἰκοδομήματος ἔχοντος μῆκος 41 μ. καὶ πλάτος 15. Τούτου ἡ μὲν μεσημβρινὴ πλευρὰ εἶνε αὐτὸ τὸ νότιον τεῖχος τῆς Ἀκροπόλεως, αἱ δὲ λοιπαὶ εἶνε κατεσκευασμέναι ἐκ πωρίνων καὶ αὗται λίθων, ὡς καὶ τὸ τεῖχος τῆς Ἀκροπόλεως· δὲν βαίνουσιν ὅμως οἱ λίθοι οὗτοι μέχρι τοῦ βράχου ἀλλ' ἐπικάθηνται ἐπὶ τοῦ ἐν σελ. 181 περιγραφέντος ἐκ χωμάτων καὶ λίθων στρώματος, τοῦ μετὰ τὰ Περσικά.

Ἐν τῷ χώρῳ τούτῳ, ἐν ᾧ ἐγένοντο τὰ ἐν σελ. 181 περιγραφόμενα εὑρήματα, ἐγένοντο ἔτι καὶ ἄλλα. Καὶ τῶν μὲν μαρμαρίνων ἄξια λόγου εἶνε ἀνδρικὴ πωγωνοφόρος κεφαλὴ μεγέθους μικροτέρου τοῦ φυσικοῦ, διατηροῦσα ἔτι ἱκανὰ λείψανα χρωματισμοῦ, καὶ κεφαλὴ γυναικεία (τὸ ἔμπροσθεν μέρος) τοῦ γνωστοῦ συνήθους τύπου, μεγέθους φυσικοῦ καὶ τέχνης ἱκανῶς προηγμένης, διαφέρουσα τῶν πολλῶν μέχρι τοῦδε εὑρεθεισῶν κατὰ τοῦτο ὅτι φέρει πόλον ἐπὶ τῆς κόμης· εὑρέθη δὲ καὶ μικρομεγέθης μαρμαρίνη Νίκη (ἄνευ κεφαλῆς) τοῦ γνωστοῦ τύπου τῆς τοῦ Ἀρχέρμου.

Χαλκᾶ δὲ εὑρήματα καὶ πήλινα ἐγένοντο καθ' ὅλον τὸ πάχος τῆς *μετὰ τὰ Περσικὰ* ταύτης ἐπιχώσεως συνήθη μικρὰ ἀγαλμάτια καὶ τεμάχια ἀγγείων, (ἐν οἷς, ἐννοεῖται, καί τινα ἐρυθρόμορφα). Καὶ ἐπιγραφαὶ δὲ εὑρέθησαν ἱκαναί, ὧν δημοσιεύομεν ἐνταῦθα δύο ἐν πανομοιοτύπῳ.



α'



β'

Καὶ ἡ μὲν ὑπὸ στοιχεῖον α' εἶνε γεγραμμένη ἐπὶ τεμαχίου μαρμάρου ἐρυθρῷ χρώματι, ἡ δὲ ὑπὸ στοιχεῖον β' εἶνε κεχαραγμένη ἐπὶ τεμαχίου μαρμαρίνου βάθρου. Ὡς πρὸς δὲ τὴν τελευταίαν ταύτην παρατηρητέον ὅτι τὸ ὄνομα τοῦ τεχνίτου ἔληγεν εἰς ιπος, τοῦ ι ὄντος καταφανοῦς ἐν τῷ λίθῳ. Ἄλλας δὲ εὑρεθείσας ἐπιγραφάς, ἐν αἷς καὶ ἐνεπίγραφον στήλην χρησιμεύουσαν ὡς βάθρον ἀγάλματος ποιηθέντος ὑπὸ τοῦ γνωστοῦ τεχνίτου *Ἐνδοίου* ἴδε ἐν σελ. 206 κ. ἑ.

Καὶ ταῦτα μὲν τὰ εὑρήματα ἐγένοντο ἐν τῇ μετὰ τὰ Περσικὰ γενομένῃ ἐπιχώσει, τῇ μέχρι τοῦ βράχου, ἀκριβῶς, ὡς καὶ παρὰ τὸ βόρειον τεῖχος (ἴδ. Ἀρχ. Ἐφημερὶς 1886 σ. 74 κ.ἑ.) βαινούσῃ. Ἐν τῷ στρώματι δὲ τῷ ὑπὲρ τὴν ἐπίχωσιν ταύτην (ἴδ. σ. 180), ἐν τοῖς χώμασι δηλ. τοῖς ἀνακινηθεῖσιν ἐν μεταγενεστέροις χρόνοις, εὑρέθη ἐντετειχισμένον ἐν μεταγενεστέρῳ τοίχῳ γωνιακὸν τεμάχιον πλακὸς ἐκ τῆς ζωοφόρου τοῦ Παρθενῶνος, ἐν ᾧ σώζεται κάλλιστα διατηρουμένη γυναικεία κεφαλή.

Ἀπὸ τοῦ παρελθόντος δὲ μηνός, μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς παρὰ τὸ κρηπίδωμα τοῦ Παρθενῶνος σκαφῆς, ἀφ' οὗ πλέον λήξαντος καὶ τοῦ παρὰ τὸ κρηπίδωμα τοῦτο στρώματος ἐπιχώσεως ἐκ πωρίνων λίθων ἐδείχθη ὅτι δὲν ὑπῆρχεν ἐλπὶς νὰ εὑρεθῶσι καὶ

ἄλλα τεμάχια πωρίνων γλυπτῶν ἔργων, ἤρξατο ἡ συναρμολογὴ καὶ συγκόλλησις τῶν τεμαχίων τούτων, ἅτινα πρὸς τοῦτο, ἵνα ἀνετώτερον γείνῃ ἡ ἐργασία αὕτη, εἶχον τοποθετηθῆ ἅπαντα ἐν τῷ μικρῷ νεοδμήτῳ Μουσείῳ. Γενομένης τῆς ἐργασίας ταύτης ἀπετελέσθησαν τρία μεγάλα συμπλέγματα, ἤτοι: α′) Ἡρακλῆς παλαίων πρὸς τὸν Τρίτωνα (ἐλλείπουσιν αἱ κεφαλαί)· β′) Ταῦρος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους πεπτωκώς, φονευθεὶς ὑπὸ δύο κατ' αὐτοῦ ἐπιπεσόντων θηρίων (λεόντων, ὡς φαίνεται, ὧν οἱ πόδες εἶνε πόδες γρυπὸς) καὶ γ′) σύμπλεγμα τριῶν τεράτων, ὧν τὸ μὲν ἀνώτερον μέρος τοῦ σώματος εἶνε σῶμα ἀνθρώπου πωγωνοφόρου πτερωτοῦ (τοῦ ἑνὸς σώματος σώζονται αἱ πτέρυγες· ἐκ τεμαχίων δέ τινων φαίνεται ὅτι καὶ τὰ λοιπὰ ἴσως ἦσαν πτερωτά), τὸ δὲ κατώτερον σῶμα ὄφεος. Εἶνε δὲ οὗτοι γίγαντες ἢ εἶνε μᾶλλον τέρας τρισώματον, περὶ τούτου ἀλλαχοῦ. Ἐνταῦθα σημειωτέον ὅτι εἰς τὰς δύο τῶν μορφῶν τούτων προσαρμόζουσιν αἱ κεφαλαὶ (ὧν ἡ μία εἶνε ἡ ἐν σελ. 45 μνημονευομένη, ἡ ἑτέρα συναπετελέσθη ἐκ συγκολλήσεως τεμαχίων) σ. 101. Τῇ τρίτῃ μορφῇ δὲν προσαρμόζει ἡ κεφαλὴ (ἥτις εἶνε ἡ ἐν σελ. 31 μνημονευομένη) προσετέθη ὅμως τῷ κορμῷ, γύψῳ ἀναπληρωθέντος τοῦ μεσάζοντος μέρους, ὡς ὁμοιάζουσα ἐν γένει ταῖς ἄλλαις· ἐπαναλαμβάνω ὅμως ὅτι βεβαιότης δὲν δύναται νὰ ὑπάρχῃ, διότι πιθανὸν ἡ κεφαλὴ αὕτη καὶ εἰς τὸ τοῦ Ἡρακλέους καὶ τοῦ Τρίτωνος σύμπλεγμα νὰ ἀνήκει.

Τοιαῦτα τὰ τρία συμπλέγματα, ἅτινα ἔκπληξιν ἀληθῶς προξενοῦσιν ἡμῖν διὰ τὸ παράδοξον τῶν μορφῶν αὐτῶν. Ὁ τρόπος τῆς ἐργασίας καὶ τὸ ὑποκείμενον τῆς παραστάσεως ἀνάγουσιν ἡμᾶς εἰς ἔργα τῆς Μικρᾶς Ἀσίας· ἰδίως ὅμως ἐκπληκτικὴ εἶνε ἡ ὁμοιότης τῶν ἔργων τούτων πρὸς τὰ ἀνάγλυφα τῆς ζωοφόρου τοῦ ἐν Ἄσσῳ τῆς Τρῳάδος ναοῦ· καὶ ἐκεῖ αἱ θηριομαχίαι, ὁ τὸν Τρίτωνα δὲ φονεύων Ἡρακλῆς ἔχει ἀκριβῶς τὴν αὐτὴν διάθεσιν μορφῶν, ἐν ᾧ καὶ αὐτοὶ οἱ ἐν τῇ ζωοφόρῳ ἐκείνῃ συμποσιάζοντες ἄνδρες ἔχουσιν οὐ μικρὰν ὁμοιότητα πρὸς τὸ τερατῶδες τρίμορφον σύμπλεγμα. Ἂν δὲ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι κατὰ μῆκος τοῦ Παρθενῶνος σὺν τοῖς πωρίνοις τούτοις γλυπτοῖς εὑρέθησαν πρὸς τούτοις παράδοξοι πρωτοφανεῖς ἀρχιτεκτονικαὶ μορφαὶ καὶ δὴ κίονες ἔχοντες ἑλικοειδεῖς τὰς ῥαβδώσεις, ὅτι τὰ προκείμενα γλυπτὰ τὰ δύο τοὐλάχιστον

συμπλέγματα, ἐκόσμουν τὰ ἀετώματα ναοῦ, ἀγόμεθα εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἐν τοῖς πρὸ τῶν Περσικῶν τοὐλάχιστον χρόνοις, εἰ μὴ πρὸ τῶν Πεισιστρατιδῶν, ὑπῆρχεν ἐν τῇ Ἀκροπόλει μέγας πώρινος ἀσιατίζων τὰς μορφὰς ναὸς ἐξ οὗ προέρχονται τὰ ἡμέτερα γλυπτὰ εὑρήματα. Ἐν τούτοις ἄρα τοῖς πωρίνοις συμπλέγμασι κατέχομεν σπουδαιότατα καί, σχετικῶς πρὸς τὰ πολλὰ ἐν τῇ Ἀκροπόλει γενόμενα μαρμάρινα εὑρήματα, ἀρχαιότατα ἔργα ἀσιατιζούσης τέχνης. Ἂν δὲ ἀποβλέψωμεν νῦν καὶ εἰς τὰ ἐπιγραφικὰ εὑρήματα, εἰς τὰς ἐπιγραφὰς δηλ. ἐκείνας, αἵτινες ἐγνώρισαν ἡμῖν ὅτι ἐν τῇ Ἀκροπόλει εἰργάζοντο Ἄρχερμος ὁ Χῖος καὶ ἴσως Θεόδωρος ὁ Σάμιος, ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ Ἔνδοιος, ὁ γνωστὸς ἐν τῇ ἀρχαιότητι τεχνίτης, ἦτο οὐχὶ Ἀττικὸς ἀλλ' Ἴων τὴν καταγωγὴν (ἴδ. σελ. 209), ἐναργῶς πλέον βλέπομεν ὅτι ἡ Πλαστικὴ τέχνη ἐκ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας εἰσήχθη διὰ τῶν νήσων εἰς τὴν Ἀττικήν.

2) *Ἀνασκαφαὶ ἐν Τανάγρᾳ* (ἴδ. σελ. 181 ἀριθ. 2).

Αἱ ἐν Τανάγρᾳ ὑπὸ τῆς Γενικῆς Ἐφορείας δαπάναις τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἀπὸ μηνὸς Φεβρουαρίου (ἴδ. σελ. 34 ἀριθ. 5) ἀδιαλείπτως γινόμεναι ἀνασκαφαὶ τάφων ἐν Τανάγρᾳ διεκόπησαν ἕνεκα τοῦ χειμῶνος. Τὰ εὑρήματα, ὅσα ὑπελείποντο ἐκομίσθησαν ἐνταῦθα καὶ κατατίθενται ἐν τῷ Ἐθνικῷ Μουσείῳ (ἴδ. σελ. 199). Αἱ εὑρεθεῖσαι ἐπιτύμβιοι ἐπιγραφαὶ ἐκομίσθησαν καὶ κατετέθησαν ἐν τῇ ἐν Σχηματάρι ἀρχαιολογικῇ Συλλογῇ.

3) *Ἀνασκαφαὶ ἐν Μυκήναις* (ἴδ. σελ. 182 ἀρ. 3 κ. ἑ.).

Αἱ ἀνασκαφαὶ τάφων διεκόπησαν· τὰ γενόμενα δὲ εὑρήματα ἐκομίσθησαν εἰς Ἀθήνας καὶ κατετέθησαν ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας. Νῦν γίνονται ἀνασκαφαὶ ἐντὸς τῆς ἄνω πόλεως πρὸς ἐντελῆ ἀποκάλυψιν τοῦ πέρυσιν ἀνακαλυφθέντος προϊστορικοῦ ἀνακτόρου.

4) *Ἀνασκαφαὶ παρὰ τὰς Θεσπιὰς* (ἴδ. σ. 182 ἀριθ. 4).

Ἐν ταῖς παρὰ τὰς Θεσπιὰς ἀνασκαφαῖς τῆς Γαλλικῆς Σχολῆς ἀνεκαλύφθη ἡ σκηνὴ τοῦ θεάτρου, ἥτις φαίνεται ὅτι εἶχε τὸ σχῆμα τῆς σκηνῆς τοῦ θεάτρου τῆς Ἐπιδαύρου. Ὁ τοῖχος τοῦ

ὑποσκηνίου, ἢ τοῦ ὑπ' ἄλλων προσκηνίου καλουμένου, ἐκοσμεῖτο δι' ἡμικιόνων δωρικοῦ ῥυθμοῦ, ὧν 14 σώζονται κατὰ χώραν. Διάμετρον ἔχουσιν οἱ ἡμικίονες 0,30, ὕψος δὲ (ἄνευ τοῦ κιονοκράνου) 2,06. Ἀπόστασις τῶν ἡμικιόνων 0,88. Μῆκος τῆς σκηνῆς 18,10.

5) *Ἀνασκαφαὶ ἐν Μαντινείᾳ.*

Ἐπανελήφθησαν αἱ ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς σχολῆς διὰ τοῦ ἑταίρου αὐτῆς κ. Fougeres ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαὶ ἐν Μαντινείᾳ αἵτινες εἶχον διακοπῆ κατὰ μῆνα Ἰούλιον (ἴδ. σελ. 131 ἀριθ. 3).

6) *Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἀργολίδι.*

Ἐπὶ τοῦ ὄρους Λυκώνης, πρὸς τὴν Λέρνην, ἐνηργήθησαν σκαφικαὶ ἐργασίαι, ἀδείᾳ καὶ δαπάνῃ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ὑπὸ Ι. Κοφινιώτου πρώην γυμνασιάρχου ἐν Ναυπλίῳ. Ἀπεκαλύφθησαν δὲ λείψανα περιβόλου, ἅτινα καθιστῶσι πιθανὴν τὴν γνώμην τοῦ ἐνεργήσαντος τὴν σκαφήν, ὅτι εἶνε τὸ ἱερὸν τῆς Ὀρθίας Ἀρτέμιδος. Ἐντὸς τοῦ περιβόλου τούτου εὑρέθησαν πολλαὶ πήλιναι ἀνθεμωτοὶ κεραμίδες, τεμάχια ἐκ στεφάνης οἰκοδομήματος, λεοντοκεφαλαὶ ἄλλαι μὲν ἐξ ὀπτῆς γῆς ἄλλαι δὲ ἐκ μαρμάρου· εὑρέθησαν δὲ καὶ τεμάχια πτυχῶν μεγάλου ἀγάλματος, τεμάχιον βραχίονος καὶ τεμάχιον μηροῦ. Κατὰ τὴν ἀνατολικὴν δὲ πλευρὰν τοῦ περιβόλου εὑρέθη ἀκέφαλον γυναικεῖον ἀγαλμάτιον (ὕψ. 0,20) καλῆς τέχνης. Τὰ εὑρήματα ταῦτα κατετέθησαν ἐν τῷ Μουσείῳ Ἄργους (κατ' ἀναφορὰν Ι. Κοφινιώτου).

7) *Ἀνασκαφαὶ ἐν «Διονύσῳ» Ἀττικῆς.*

Ὑπὸ τῆς ἐνταῦθα Ἀμερικανικῆς σχολῆς ἐγένοντο σκαφικαί τινες ἐργασίαι ἐν «Διονύσῳ» Ἀττικῆς πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἀπὸ Ἰανουαρίου μέχρι Μαρτίου (ἴδ. σελ. 46 ἀριθ. 3) ἐνεργηθεισῶν ὑπ' αὐτῆς ἀνασκαφῶν. Ἄξια λόγου εὑρήματα δὲν ἐγένοντο.

8) *Ἐπιγραφαὶ ἐκ τῆς Ἀκροπόλεως.*

Ἐν τῷ χώρῳ τῷ ἐν σελ. 201 ἀριθ. 1 μνημονευομένῳ (τεμένει τῆς Ἀθηνᾶς Ἐργάνης;) εὑρέθησαν κατ' ἔκθεσιν τοῦ Λόλλιγκ, αἱ ἑξῆς ἐπιγραφαί:

1. Στήλη ἐπιμήκης ἐκ Πεντ. μαρμ. ἧς τὸ ἄνω μέρος πλατύτερον εἶνε τοῦ ὑπολοίπου. Μῆκ. 1,02, πλάτος τοῦ ἄνω μέρους 0,28, τοῦ κάτω 0,23, πάχ. περίπου 0,18μ. Ἐν τῇ ἄνω ἐπιφανείᾳ ὑπάρχει τετράγωνον κοίλωμα. Ἕνεκα τοῦ σχήματος καὶ τῆς ἐπεξεργασίας τοῦ λίθου δύναται νὰ ὑποθέσῃ τις ὅτι ἐστηρίζετο πρὸς τοῖχον τινὰ ὅπως αἱ πρὸς δεξιὰ τῷ εἰσελθόντι εἰς τὴν Ἀκρόπολιν πρὸς τῷ Βραυρωνίῳ τεθειμέναι βάσεις. Παρόμοιον σχῆμα ἔχει καὶ ὁ ἐν τῷ Δελτίῳ σελ. 138 ὑπ' ἀριθ. 1 δημοσιευθεὶς λίθος. Ἐκ τῶν τεσσάρων πλευρῶν μόνον ἡ ἔμπροσθεν ἐπιμελῶς λελαξευμένη εἶνε.

Αθηναι Μενεια ανεθηκεν
οψιν ιδουσα αρετην της θεου.

2. Πλὰξ ἐκ Πεντ. μαρμ., πρὸς τὸ κάτω μέρος ὀλίγον βεβλαμμένη. Μῆκ. 0,62, πλάτ. 0,28, πάχ. 0,10μ. Ἡ γραφὴ στοιχηδόν.

Θ ε ο ι
Εδοξεν τηι βοληι και τωι δημ-
ωι, Αντιοχις επρυτανευε, Ευκ-
λειδης εγραμματευε, Ιεροκλ-
ης επεστατε, Ευκτημων ηρχε,
Διειτρεφης ειπε· επειδη ανη-
ρ εστι αγαθος Οινιαδης ο Παλ-
αισκιαθιος περι την πολιν τ-
ην Αθηναιων και προθυμος πο-
ιεν οτι δυναται αγαθον και ε-
υ ποιει τον αφικομενον Αθη-
ναιων εΣκιαθον, επαινεσαι τ-
ε αυτωι και αναγραψαι αυτον
προξενον και ευεργετην Αθη-
ναιων και τος εκγονος αυτο· κ-
αι οπως αν μη αδικηται, επιμε-
λ]εσθαι την τε βολην την αει β-
ουλευσσαν και τους στρατηγ-
ος και τον αρχοντα τον εν Σκι-
αθωι ος αν ηι εκαστοτε, το δε ψ-
ηφισμα τοδε αναγραψαι τογ γ-
ραμματεα της βολης εν στηλη-
ι λιθινηι και καταθεναι εμ π-
ολει· καλεσαι δε αυτον και επ-
ι ξενια ες το πρυτανειον ες α-
υριον. Αντιχαρης ειπε· τα με-
ν] αλλα καθαπερ τηι βοληι, ες δ-

ε τη]ν γνωμην μεταγραψαι αντ-
ι το Σ]κιαθιο οπως αν ηι γεγρα-
μμενον «Οινιαδην το[ν] Παλαισ-
κιαθιον».

Ὁ τὸ ψήφισμα εἰπὼν Διειτρέφης εἶνε ἴσως ἐκεῖνος, δι' οὗ κατὰ τὸν Θουκυδίδην VII 29 (πρβ. Παυσ. I 23,3) οἱ Ἀθηναῖοι ἐν ἔτει 413 «τοὺς Θρᾷκας τοὺς τῷ Δημοσθένει ὑστερήσαντας» εἰς τὴν πατρίδα αὐτῶν ἀνέπεμψαν. Ῥητῶς ἱστορεῖται ὅτι διὰ τοῦ Εὐβοϊκοῦ κόλπου εἰς τὰ ἴδια ἐπέστρεψαν, ἐννοεῖται δὲ ὅτι παρέπλευσαν τὴν Σκίαθον. Πρὸς τούτοις ἐξάγεται ἐκ Θουκ. VIII 64, ὅτι ἐν ἔτει 411 ὁ Διειτρέφης «ᾑρημένος ἦν ἐς τὰ ἐπὶ Θρᾴκης ἄρχειν». Ἐδόθη δὲ τῷ Οἰνιάδῃ ἡ τιμὴ τῆς προξενίας, ὅταν μετὰ ἔτη τινὰ εἰς Ἀθήνας ἦλθεν. Σπουδαιότερον εἶνε ὅτι ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς πρῶτον μὲν μανθάνομεν, ὅτι ἐν Σκιάθῳ ὑπῆρχεν ἄρχων τις, ἐνιαύσιος ὡς φαίνεται, ἐγκατασταθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων πιθανῶς δι' ὃν σκοπὸν καὶ ὁ ἐν Ἄνδρῳ ἄρχων ὃν ἀναφέρει ἡ ἐν τῷ C. J. A. II ὑπ' ἀριθ. 62 ἐπιγραφή, δεύτερον δὲ ὅτι διεκρίνοντο οἱ Σκιάθιοι τῶν Παλαισκιαθίων. Γνωστὸν εἶνε ὅτι ἡ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων συγγραφέων συνήθως ὡς ἡ μόνη τῆς νήσου ἀναφερομένη συνώνυμος πόλις ἔκειτο ὅπου νῦν ἡ κοινῶς καλουμένη «χώρα», τὴν δὲ παλαιὰν Σκίαθον πρέπει ἴσως νὰ ζητήσωμεν ἐπὶ τοῦ ἀποκρήμνου βράχου τῆς ἀντιθέτου βορρείου ἀκτῆς τῆς νήσου, ὅστις νῦν «Κάστρο» ὀνομάζεται. Καὶ ὁ Σκύλαξ γράφει περ. 38: Σκίαθος αὕτη δίπολις.

Ἀξιοσημείωτον εἶνε ὅτι ἐν τῇ διὰ τοῦ Ἀντιχάρους γενομένῃ διορθώσει τοῦ πρωτοτύπου τοῦ ψηφίσματος τοῦτο μὲν ὀνομάζεται «γνώμη», ἴσως διότι ὁ Διειτρέφης ὅστις προέτεινε τὴν ψήφισιν, στρατηγὸς ἦν (πρβ. Sitz. d. Berl. Akad. 1888 σελ. 244 ἀριθ. 20), ἔπειτα δὲ ὅτι ἐν τῇ στήλῃ δὲν ἀνεγράφη τὸ πρωτότυπον ἀναλλοίωτον ἀλλὰ διωρθωμένον. Τὸ δὲ πρὶν γενόμενον λάθος ἐπιτρέπει νὰ εἰκάζωμεν, ὅτι ἤδη πρὸ τοῦ Εὐκτήμονος ἔγεινε μετοικισμός τις τοῦ πλείστου μέρους τῶν Σκιαθίων εἰς τὴν πρὸς Μ τετραμμένην ἀκτήν. Ἄγνωστοι δὲ οἱ λόγοι δι' οὓς τὰ ἐν ἔτει 408 ἐψηφισμένα ἐγράφησαν ἢ μετεγράφησαν ἐν τῇ νῦν εὑρεθείσῃ στήλῃ κατὰ τοὺς ἀμέσως ἢ ὀλίγον μετ' Εὐκλείδην χρόνους, ὡς

μαρτυρεῖ ἡ ἰωνικὴ αὐτῆς γραφή. Κατ' οὐδὲν γὰρ διαφέρει οὐσιαστικῶς αὕτη ἡ γνώμη τῶν κοινῶν ψηφισμάτων.

3. Δύο προσαρμόζοντα τεμάχια κίονος ῥαβδωτοῦ ἐκ Πεντε-



Ενδοιος εποι[εσεν]

Οφσ[ιος] ανεθεκεν: Ηο Α. . . . . . .

Φιλερ[μος] εποιεσεν.

λησίου μαρμάρου, διαμ. περίπου 0,18μ. Ἀνήκουσι εἰς τὸν αὐτὸν κίονα μετὰ τοῦ ἐν τῷ C. I. A. IV 2 ὑπ' ἀριθ. 373[7] δημοσιευθέντος τεμαχίου, ἐλλείπουσι δὲ μικρόν τι μέρος τὸ μεταξὺ τοῦ

[ἀκολουθεῖ συνέχεια ἐν σελ. 209].

ἤδη δημοσιευθέντος καὶ τῶν δύο νέων τεμαχίων, ὡς καὶ τὸ κάτω μέρος μετὰ τοῦ τέλους τῆς ἐπιγραφῆς. Ἐν τοῖς γράμμασι διατηροῦνται ἴχνη ἐρυθροῦ χρώματος. Τοῦ συνόλου παραθέτομεν ἐνταῦθα πανομοιότυπον (ἴδε σ. 208).

Δευτέραν ἤδη φορὰν ἀπαντᾷ ἐν ἐπιγραφῇ τινι τὸ ὄνομα τοῦ κλεινοῦ Ἐνδοίου. Ἐνῷ δὲ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ C. I. A. I 477 (Löwy 8) τὸ ὄνομα τοῦ τεχνίτου τούτου εἶνε γεγραμμένον ὑπό τινας στίχους ἐπιτυμβίου ἐπιγράμματος, ἐν ἰωνικῇ διαλέκτῳ γεγραμμένου, διὰ ἀττικῶν χαρακτήρων ἐνθυμίζει ἡμῖν τὸ ἐν τῇ νῦν ἐκδιδομένῃ ἐπιγραφῇ μεταχειρισθὲν σχῆμα τοῦ διὰ τεσσάρων γραμμῶν πλασθέντος σῖγμα τὴν γνωστὴν τοῦ Θεοδώρου ἐπιγραφὴν (C. I. A. IV 2 ὑπ' ἀριθ. 373[90]), ὃν ἐπὶ τούτου τοῦ σχήματος τοῦ Σ στηριζόμενος ὁ Καββαδίας, συναινοῦντος καὶ τοῦ Κίρχωφ, θεωρεῖ ὡς τὸν γνωστὸν ἐκ Σάμου τεχνίτην. Τὸ αὐτὸ φαίνεται ὅτι πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ εἰς τὴν νῦν εὑρεθεῖσαν ἐπιγραφήν. Καὶ περὶ μὲν τοῦ Ἐνδοίου ἐπιβεβαιοῦται οὕτως ἡ εἰκασία τοῦ Loeschcke (ἐν Mitth. d. arch. Inst. IV. σελ. 305), ὅτι ὁ τεχνίτης, οὗτινος ἔργα ὑπῆρχον καὶ ἐν Ἐρυθραῖς (Παυσ. VII 5, 9) καὶ ἐν Μιλήτῳ (Πλίν. XVI 214), ἐξ Ἰωνίας κατήγετο, ἡ δὲ πρὸς τοῦτο ἐκ τοῦ σχήματος τῆς γραφῆς ἀρυσθεῖσα ἐπιβεβαίωσις ἰσχύει φυσικῷ τῷ λόγῳ καὶ διὰ τὸν Φίλερμον. Οὗτος μέχρι τοῦδε ἄγνωστος ἦν, συνεπλήρωσα δὲ τὸ ὄνομα κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν παρὰ τοῖς Ἴωσι ἐν χρήσει ὄντων εἰς *ερμος* καταληγόντων ὀνομάτων ὡς Ἄρχερμος, Μίμνερμος, Πύθερμος.

Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τοὺς χαρακτῆρας τῆς γραφῆς οἱ δύο τεχνῖται σύγχρονοι ἦσαν — τῆς ἐποχῆς περίπου τοῦ Πεισιστράτου — εἰκάζω ὅτι ἐν τῇ βάσει, ἣν ὁ ἐν λόγῳ κίων ἐβάσταζε, δύο ἀγαλμάτια τεθειμένα ἦσαν, τεκμήρια τῆς συνεργασίας τῶν δύο τεχνιτῶν, διδασκάλου ἴσως καὶ μαθητοῦ. Τῶν δὲ τριῶν στίχων τῆς ἐπιγραφῆς θὰ προηγεῖτο ἄλλος, ὅστις περιεῖχε τὸ ὄνομα τοῦ τὸ ἔργον τοῦ Ἐνδοίου ἀναθέσαντος».

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Ἐργασίαι καὶ Μουσεῖα.

1) *Μουσεῖον Ἀκροπόλεως.*

Ἐπερατώθησαν αἱ γινόμεναι ἐργασίαι πρὸς συναρμολόγησιν καὶ συγκόλλησιν τῶν ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς εὑρεθέντων πωρίνων γλυπτῶν τεμαχίων, περὶ ὧν ἴδε σελ. 203.

2) *Ἐθνικὸν Μουσεῖον.*

Εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μουσεῖον ἐκομίσθησαν ἵνα κατατεθῶσιν ἐν ἰδιαιτέρᾳ αὐτοῦ αἰθούσῃ τὰ ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς τοῦ ἐνταῦθα Ἀσκληπιείου εὑρεθέντα ἀνάγλυφα καὶ λοιπὰ ἀρχαῖα, ἅτινα ἔκειντο μέχρι τοῦδε ἐν τῷ γνωστῷ ἐκείνῳ κατὰ τὴν εἰς τὴν Ἀκρόπολιν ἄνοδον οἰκίσκῳ. Εἰς τὸ αὐτὸ Μουσεῖον κομίζονται καὶ τὰ τῇδε κἀκεῖσε ἐν τῇ Ἀκροπόλει διεσπαρμένα μάρμαρα Βυζαντινῆς γλυπτικῆς, ἵνα διὰ τούτων ἀποτελεσθῇ Βυζαντινὴ συλλογὴ ἔν τινι χώρῳ τοῦ Μουσείου.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1888

ΤΕΥΧΟΣ ΜΗΝΟΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Ἀρχαῖα εἰσαχθέντα εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μουσεῖον.

1-96. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 1-96 εὑρήματα τῶν ἐν Τανάγρᾳ ὑπὸ τῆς Γενικῆς Ἐφορείας ἐνεργηθεισῶν ἀνασκαφῶν, ἤτοι: 1) Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς ἱσταμένης φερούσης ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον περιβάλλον τὸ σῶμα καὶ τὰς χεῖρας, ὃ συγκρατεῖ ἡ δεξιὰ ὑπὸ τὸν δεξιὸν μαστόν. Τέχνη λεπτὴ ὕψ. 0,23. 2) Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς ἱσταμένης φερούσης ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον περὶ τὸ σῶμα· ἡ ἀριστερὰ (ὑπὸ τὸ ἱμάτιον) εἶναι κεκαμμένη κατὰ τὸν ἀγκῶνα χρησιμεύουσα ὡς ἔρεισμα τῆς δεξιᾶς ἐπακουμβούσης ἐπ' αὐτῆς. Τὸ εἰδώλιον εἶναι τῶν χαριεστάτων τοῦ εἴδους τούτου. Ἡ κεφαλὴ εἶναι λεπτοτάτης ἐργασίας καὶ ἡ κόμη κατὰ τρόπον ῥωμαϊκὸν λίαν ἐντέχνως διατεταγμένη. Ὕψ. 0,18. 3) Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς ἱσταμένης καὶ ἐρειδομένης ἐπὶ στήλης τετραγώνου διὰ τοῦ δεξιοῦ βραχίονος, οὗτινος ἡ ἄκρα χεὶρ κρατεῖ ῥιπίδιον. Φέρει ποδήρη χιτῶνα ἐζωσμένον καὶ ἱμάτιον ἀπὸ τοῦ ἑνὸς βραχίονος εἰς τὸν ἕτερον ὄπισθεν ἐξικνούμενον. Ἡ κεφαλὴ φέρει στέφανον ἐκ φύλλων καὶ καρπῶν. Τέχνη λεπτὴ (ὕψ. 0,16). 4) Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς καθημένης ἐπὶ βράχου· φέρει ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον περιβάλλον ἐπιχαρίτως τὸ σῶμα. Ἡ κεφαλή, ἧς ἡ κόμη διατεταγμένη εἶναι κομψοπρεπέστατα, κλίνει μετὰ χάριτος πρὸς τὰ κάτω. Τὸ ἔργον εἶνε τῶν ὡραιοτάτων καὶ χαριεστάτων προϊόντων τῆς κοροπλαστικῆς· ὕψος ἔχει 0,14. Ἴχνη χρώματος ἰόχρου καὶ ἐρυθροῦ. Ἐλλείπει ἡ δεξιὰ χείρ. 5) Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς

ἱσταμένης φερούσης ποδήρη χιτῶνα ἐζωσμένον ὑπὲρ τὴν ὀσφὺν καὶ ἱμάτιον καλύπτον τοὺς ὤμους καὶ τοὺς βραχίονας. Ἡ δεξιὰ χεὶρ ἐρείδεται ἐπὶ τοῦ ἰσχίου, ἡ καθειμένη ἀριστερὰ κρατεῖ ῥιπίδιον. Ἐπὶ τῆς κόμης ὑπάρχει ὡσεὶ στέφανος ἐκ φύλλων. Τέχνη λεπτή· ὕψ. 0,25. 6) Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς ἱσταμένης φερούσης ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον περιβεβλημένον οὕτω περὶ τὸ σῶμα, ὥστε καταλείπεται γυμνὸν τὸ στῆθος. Ἐν τῇ δεξιᾷ κρατεῖ ῥιπίδιον· ἡ ἀριστερὰ κρύπτεται ὄπισθεν ὑπὸ τὸ ἱμάτιον. Ἐπὶ τῆς κόμης στεφάνη μετὰ καρπῶν καὶ φύλλων. Ἱκανῶς λεπτουργημένον καὶ κομψόν. ὕψ. 0,21. 7) Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς ἱσταμένης καὶ ἐρειδομένης ἐπὶ κίονος διὰ τῆς δεξιᾶς χειρός· φέρει ποδήρη χιτῶνα καὶ πέπλον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. Ὕψος ἔχει 0,25. 8) Εἰδώλιον πήλινον ἀνδρὸς ἱσταμένου ἐπὶ τετραγώνου βάσεως (ὕψ. 0.19) ἔχον τὸν δεξιὸν βραχίονα ἐρειδόμενον ἐπὶ κίονος τετραγώνου. Φέρει ἱμάτιον περιβάλλον τοῦ σώματος τὰ κάτω καὶ στέφανον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. Ἐν τῇ δεξιᾷ κρατεῖ ληκύθιον. 9) Μικρὸν εἰδώλιον σατύρου καθημένου ἐπὶ θρόνου ἁπλοῦ τετραγώνου, τὴν ἀριστερὰν ἔχοντος ἐπὶ τοῦ γόνατος καὶ τὴν δεξιὰν φέροντος πρὸς τὸ οὖς· τὸ πρόσωπον ἔχει κωμικωτάτας τὰς μορφὰς (ὕψ. 0,10). 10) Εἰδώλιον πήλινον (ὕψ. 0,30) τῶν ξοανοειδῶν. Τὸ σῶμα εἶνε ἁπλοῦν τετράγωνον, φέρον ἐξοχὰς ἁπλᾶς ἀντὶ χειρῶν καὶ τοὺς μαστοὺς ἔχον εἰκονισμένους διὰ χρώματος ἐν εἴδει ῥοδάκων. Τὸ ὅλον δὲ σῶμα κεκοσμημένον εἶναι διὰ μαιάνδρων καὶ ζητοειδῶν γραμμῶν καὶ ἀνθεμίων διὰ μέλανος χρώματος. Μόνη ἡ κεφαλὴ ἔχει τὴν κατὰ φύσιν ὄψιν, τοῦ προσώπου δὲ τὰ χαρακτηριστικὰ εἰσὶ δεδηλωμένα δια μέλανος χρώματος. Ἡ κόμη ἑκατέρωθεν δηλοῦται καὶ πλαστικῶς διὰ δύο οἱονεὶ πλοκάμων ἐπὶ τοῦ στήθους πιπτόντων, ἐφ' ὧν ἑκατέρωθεν ἀνὰ τρεῖς ζητοειδεῖς μέλαιναι γραμμαί. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρει ὑψηλὸν πόλον κεκοσμημένον καὶ τοῦτον διὰ γραμμῶν μελαινῶν. Ἐπὶ τοῦ στήθους φέρει γεγραμμένον ἐγκόλπιον. Τὸ εἰδώλιον τοῦτο εἶναι τῶν καλλίστων τοῦ εἴδους τούτου τῶν ἀρχαϊκωτάτων πηλίνων ξοάνων, διατηρεῖται δὲ καὶ ἐν καλλίστῃ καταστάσει. 11) Ὅμοιον περίπου, ἔλασσον· (ὕψ. 0,25). Διαφέρει τοῦ προηγουμένου ὡς πρὸς τὰ ἐπὶ τοῦ σώματος γραπτὰ κοσμήματα καὶ τὴν κόμωσιν, ἥτις περὶ τὸ μέτωπον εἶνε δεδηλωμένη καὶ πλαστικῶς διὰ γλωσσοειδῶν ἐξεχόν-

των πλοκάμων. Ἐπίσης ὁ πόλος διαφέρει τοῦ τοῦ προηγουμένου, ἅτε ἔχων πλαστικῶς δεδηλωμένην ὡσεὶ στεφάνην καὶ ἀστέρα (ἐπίσης πλαστικῶς δεδηλωμένον) πρὸ τοῦ μετώπου μετὰ κωνοειδοῦς ἐξοχῆς. 12) Μορφὴ ξοανοειδὴς πηλίνη ἐπὶ θρόνου καθημένη. Τὸ μὲν στῆθος δηλοῦται δι' ἁπλοῦ τετραγώνου γραπτοῦ, αἱ δὲ χεῖρες δι' ἁπλῶν ἐξοχῶν. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρει μικρὸν πόλον· τὸ πρόσωπον δὲ ἔχει ὄψιν πτηνοῦ. Τὸ σῶμα εἶναι γεγραμμένον διὰ μελαινῶν καὶ ἰσχρόων γραμμῶν. Κοινὸς τύπος· (ὕψ. 0,17). 13) Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς (ὕψ. 0,30) φερούσης ποδήρη χιτῶνα μετὰ διπλοϊδίου. Διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς κρατεῖ πυξίδα, ἐξ ἧς ἐξάγει ταινίαν φερομένην πρὸ τοῦ στήθους, ἣν ἀνέχει διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς μέχρι τοῦ δεξιοῦ μαστοῦ. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρει πόλον. τὴν δὲ κόμην ἔχει πλουσίαν κυκλοτερῶς περὶ τὸ πρόσωπον χρώματι ἐρυθρῷ κεκοσμημένην. Ἴχνη λευκοῦ, ἐρυθροῦ, κυανοῦ καὶ κιτρίνου χρώματος. Διατήρησις καλλίστη. Τύπος κοινός. 14) Ὅμοιον περίπου τῷ ἀνωτέρῳ, ἔλασσον (ὕψ. 0,25)· διαφέρει μόνον κατὰ τοῦτο, ὅτι τὴν ταινίαν κρατεῖ ἁπλῶς (δὲν ἐξάγει τι ἐκ τῆς πυξίδος) διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς παρὰ τὸν ὦμον, καὶ φέρει ταύτην διὰ τῆς δεξιᾶς παρὰ τὸ ἰσχίον. 15) Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς ἱσταμένης καὶ φερούσης ποδήρη χιτῶνα μετὰ διπλοϊδίου (ὕψ. 0,22). Τὰς χεῖρας ἔχει καθειμένας. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρει πόλον μικρόν. Κοινὸς τύπος, ἀμελὴς ἐργασία. 16) Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς ἱσταμένης καὶ φερούσης ποδήρη χιτῶνα· τὴν δεξιὰν χεῖρα ἔχει ἐπὶ τοῦ μαστοῦ. Τὸ πρόσωπον ἐφθαρμένον. 17) Εἰδώλιον ἀνδρὸς γυμνοῦ ἔμπροσθεν, τοῦ ἱματίου καλύπτοντος τὰ ὄπισθεν καὶ τοὺς βραχίονας. Ἐν τῇ δεξιᾷ κρατεῖ φιάλην καὶ ἐν τῇ ἀριστερῇ λύραν. Τύπος κοινὸς (ὕψ. 0,26). 18) Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς (ὕψ. 0,27) περιβεβλημένον ποδήρη χιτῶνα καὶ πέπλον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς μέχρι τῶν γονάτων. Ἐν τῇ ἀριστερᾷ κρατεῖ στεφάνην· κακότεχνον καὶ ἐφθαρμένον. 19) Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς ἐπὶ κυκλοτεροῦς βάσεως. Φέρει πέπλον καταλείποντα γυμνὸν τὸ στῆθος, ὃ ἀνέχει διὰ τῆς δεξιᾶς χειρός, ἐν ᾧ διὰ τῆς ἀριστερᾶς κρατεῖ παρὰ τὸ ἰσχίον δυσδιάκριτόν τι, ὡσεὶ κάνιστρον (ὕψ. 0,22). 20) Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς φερούσης ποδήρη χιτῶνα καὶ πέπλον καλύπτοντα τὸ σῶμα ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ μέχρι τῶν κνημῶν. Ἡ

κόρη στηρίζεται ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ποδὸς ἐλαφρῶς τὸν δεξιὸν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἔχουσα, κτωμένη οὕτω χάριν ἐν τῇ στάσει ἐπαγωγόν. Τὴν μὲν ἀριστερὰν χεῖρα στηρίζει ἐπὶ τῆς ὀσφύος, τὴν δεξιὰν δὲ ἔχει ἀνέχουσαν μικρὸν τὸν πέπλον πρὸ τοῦ λαιμοῦ (ὕψ. 0,24). Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρει σκιάδιον. Ἐργασία λεπτοτάτη. 21) Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς φέρον ποδήρη χιτῶνα ἐζωσμένον ὑπὸ τοὺς μαστοὺς καὶ πέπλον περὶ τὸ σῶμα καλύπτοντα καὶ τὰς χεῖρας, (ὕψ. 0,25). Ἡ ἀριστερὰ χεὶρ κεκαμμένη κατὰ τὸν ἀγκῶνα φαίνεται ἀνέχουσα μικρὸν τὸ ἱμάτιον· (ἐπιδιωρθωμένον κατὰ τὸν δεξιὸν ὦμον). Ἐργασία λεπτοτάτη. 22) Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς ἱσταμένης ἐπὶ βάσεως τετραγώνου ὑψηλῆς (ὕψ. μετὰ τῆς βάσεως 0,40)· φέρει ποδήρη χιτῶνα μετὰ διπλοϊδίου καὶ ἔχει τὰς χεῖρας καθειμένας καὶ τὴν κόμην ἀρχαϊκῶς διατεταγμένην καὶ ἐρυθρόβαπτον, ἐφ' ἧς ὑψηλὴν στεφάνην. Τύπος κοινός, διατήρησις ἀρίστη. 23) Εἰδώλιον ὅμοιον τῷ ὑπ' ἀριθ. 13 καθ' ὅλα. 24) Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς φερούσης χιτῶνα καὶ ἱμάτιον περιβάλλον λοξῶς τὸ σῶμα· ἡ ἀριστερὰ χεὶρ ἅπτεται τοῦ μαστοῦ. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρει πόλον. Τύπος κοινός, ἐργασία κοινή. (ὕψ. 0,28). 25) Ὅμοιον περίπου τῷ προηγουμένῳ, τοῦ πέπλου πίπτοντος ἑκατέρωθεν ἀπὸ τῶν ὤμων· (ὕψ. 0,25). 26) Ὅμοιον τῷ προηγουμένῳ ἔλασσον (ὕψ. 0,20). Ἴχνη χρώματος λευκοῦ, ἐρυθροῦ, κιτρίνου. 27) Ὅμοιον τῷ ὑπ' ἀριθ. 24 (ὕψ. 0,20). 28) Εἰδώλιον γυναικὸς φερούσης ποδήρη χιτῶνα καὶ πέπλον περιβάλλοντα τὸ σῶμα πλὴν τοῦ στήθους· ἡ δεξιὰ ἀνέχει τὸν πέπλον· ἡ ἀριστερὰ ἐρείδεται ἐπὶ τοῦ ἰσχίου· ἐπιδιωρθωμένον πολλαχοῦ (ὕψ. 0,21). 29) Εἰδώλιον γυναικὸς καθημένης ἐπὶ θρόνου. Τὰς χεῖρας ἔχει ἐπὶ τῶν γονάτων. Μορφὴ ἀρχαϊκή. Τύπος κοινὸς (ὕψ. 0,26). 30) Τρία εἰδώλια πήλινα γυναικῶν φέροντα ποδήρη χιτῶνα καὶ πέπλον λοξῶς περὶ τὸ σῶμα, τοῦ δεξιοῦ στήθους γυμνοῦ μένοντος. Ἡ δεξιὰ χεὶρ ἅπτεται τοῦ μαστοῦ. Τύπος κοινός· (ὕψος ἑκάστου 0,19). 31) Εἰδώλιον ὁμοίου περίπου τύπου, μεῖζον, (ὕψ. 0,23). 32) Εἰδώλιον πήλινον νεανίου γυμνοῦ ἔμπροσθεν κρατοῦντος ἐν τῇ ἀριστερᾷ λύραν, κοινοῦ τύπου καὶ κακότεχνον, (ὕψ. 0,18). 33) Ὅμοιον περίπου τῷ προηγουμένῳ, ἀρχαϊκώτερον (ὕψ. 0,16). 34) Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς μετὰ ποδήρους χιτῶνος καὶ διπλοϊδίου. Ὅμοιον τῷ ὑπ' ἀριθ. 14. 35) Εἰ-

δώλιον γυναικὸς ἁπτομένης τοῦ μαστοῦ διὰ τῆς δεξιᾶς καὶ ἐχούσης τὴν ἀριστερὰν καθειμένην. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς πόλος, κόμη ἐρυθρά, τύπος κοινός· (ὕψ. 0,24). 36) Δύο εἰδώλια πήλινα γυναικεῖα ἔχοντα ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας (τοῦ ἑτέρου ἐλλείπει ἡ δεξιά) ὑπὲρ τὴν κεφαλήν, κακότεχνα· (ὕψ. 0,20). 37) Τρία εἰδώλια πήλινα μικρὰ γυναικῶν φερουσῶν τὴν δεξιὰν ἐπὶ τοῦ μαστοῦ, (ὕψ. 0,12· 0,12. 0,14). 38) Εἰδώλιον ξοανοειδὲς πήλινον γυναικὸς (ἀκέφαλον) γυμνόν, ἐν στάσει καθημένης μορφῆς. Ἐλλείπουσιν αἱ χεῖρες, αἵτινες ἦσαν ἔνθετοι, ὡς φαίνεται ἐκ τῆς διαμπεροῦς ὀπῆς τῆς ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸν ἕτερον ὦμον ἐξικνουμένης. Σώζεται καὶ θρόνος πήλινος ἁπλοῦς, πιθανῶς τῆς μορφῆς ταύτης. 39) Εἰδώλιον πήλινον εἰκονίζον βρέφος καθήμενον ἐπὶ θρόνου ἔχοντος βαθμίδας. Τὸ ἱμάτιον ἔχει ἐστραμμένον ἐπὶ τοῦ ὤμου, ἐφ' οὗ κάθηται. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρει στεφάνην, (ὕψ. 0,11). 40) Σάτυρος μικρὸς πήλινος ὀκλαστὶ δίαυλον παίζων (ὕψ. 0,09). 41) Εἰδώλιον νεανίου γυμνοῦ ἔμπροσθεν, κοινὸν καὶ κεκαυμένον (ὕψ. 0,12). 42) Τέσσαρες ξοανοειδεῖς ἵπποι, ὧν ὁ εἷς μείζων τῶν λοιπῶν, συγκεκολλημένοι, κακότεχνοι καὶ κοινοὶ (ὕψ. 0,10). 43) Κεφαλαὶ καὶ προσωπίδες ἐν ὅλῳ 18 διαφόρου μεγέθους. 44) Εἰδώλιον πήλινον εἰκονίζον γραῖαν κεκυρτωμένην κρατοῦσαν ἐν ταῖς χερσὶ βρέφος. Ἡ γραῦς φέρει χιτῶνα ἐζωσμένον καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς κεκρύφαλον. Ἡ ἔκφρασις τοῦ ἐρρυτιδωμένου προσώπου αὐτῆς καὶ ἐν γένει ἡ ὅλη τοῦ σώματος αὐτῆς διάθεσις εἶναι ἀριστοτεχνικὴ ἐκ τῶν καλλίστων τοῦ εἴδους τῶν ῥωπογραφικῶν παραστάσεων (genre) (ὕψ. 0,14). 45) Εἰδώλιον πήλινον κόρης ἱσταμένης ἐπὶ κυκλοτεροῦς βάσεως, φερούσης ποδήρη χιτῶνα καὶ πέπλον λοξῶς περὶ τὸ σῶμα, τοῦ δεξιοῦ βραχίονος ἀκαλύπτου μένοντος. Τὴν κόμην ἔχει ἐπὶ τῶν ὤμων ἐρριμμένην· Εἶναι τῶν λεπτοτάτων καὶ χαριεστάτων μικροτεχνημάτων τοῦ εἴδους τούτου (ὕψ. 0,12). 46) Εἰδώλιον πήλινον κόρης φερούσης ποδήρη χιτῶνα καὶ πέπλον περιβάλλοντα τὸ ἄνω τοῦ σώματος μέχρι τοῦ λαιμοῦ. Τὴν δεξιὰν κεκαμμένην κατὰ τὸν ἀγκῶνα (ὑπὸ τὸν πέπλον) φέρει πρὸ τοῦ λαιμοῦ ἀνέχουσαν ἐπιχαρίτως τὸν πέπλον. Τὸ εἰδώλιον τοῦτο καταταχτέον ἐπίσης εἰς τὰ λεπτότερα τοῦ εἴδους τούτου (ὕψ. 0,14). 47) Εἰδώλιον πήλινον εἰκονίζον παῖδα μικρὸν ἐπὶ ἡμικυκλικῆς βάσεως· φέρει χιτῶνα καὶ ἱμάτιον καταπί-

πτον ὄπισθεν ἐπὶ τῆς βάσεως· ἐν τῇ δεξιᾷ τῇ κεκαμμένῃ κατὰ τὸν ἀγκῶνα κρατεῖ πρὸ τῆς κοιλίας ἀντικείμενόν τι, ὡσεὶ φιαλίδιον. Τὸν δεξιὸν πόδα ἔχει προτεταμένον· ἐπὶ τῆς κεφαλῆς δὲ φέρει στεφάνην, ἐφ' ἧς, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ τοῦ σώματος, ἴχνη χρώματος ἐρυθροῦ (ὕψ. 0,12). 48) Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς ἱσταμένης ἐπὶ ἡμικυκλικῆς βάσεως ἐνδεδυμένης ποδήρη χιτῶνα καὶ πέπλον τὸ ἄνω τοῦ σώματος καλύπτοντα μετὰ τῶν χειρῶν· τὸν πέπλον ἀνέχει μικρὸν διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρός. Ἐργασία λίαν λεπτή· τύπος οὐχὶ σπάνιος (ὕψ. 0,27). 49) Εἰδώλιον ὅμοιον περίπου τῷ ἀνωτέρω μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ὁ πέπλος καλύπτει καὶ τὴν κεφαλήν· τῶν χειρῶν δὲ ἡ δεξιὰ μὲν ἀνέχει τὸν πέπλον, ἡ ἀριστερὰ δὲ ἐρείδεται ὄπισθεν ἐπὶ τῆς ὀσφύος (ὕψ. 0,26). 50) Εἰδώλιον γυναικὸς ὅμοιον τῷ ὑπ' ἀριθ. 14. 51) Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς ἱσταμένης ἐπὶ κυκλοτεροῦς βάσεως, ἐνδεδυμένης ποδήρη χιτῶνα καὶ πέπλον περὶ τὸ σῶμα καταλείποντα γυμνὸν τὸ στῆθος. Τὴν ἀριστερὰν ἐρείδει ἐπὶ τοῦ ἰσχίου (ὕψ. 0,23). 52) Ὅμοιον περίπου τῷ ἀνωτέρω μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι στηρίζεται ἐπὶ τετραγώνου βάσεως, ἐφ' ἧς ὑποπόδιον τετραγώνου σχήματος, ἐφ' οὗ στηρίζει τὸν δεξιὸν πόδα· τοιουτοτρόπως δὲ ἡ στάσις τοῦ εἰδωλίου διαφέρει τῆς τοῦ προηγουμένου, ἅτε τοῦ σώματος κλίνοντος πρὸς τὰ ἐμπρὸς (ὕψ. 0,22). 53) Τρία εἰδώλια πήλινα ἀνδρῶν, γυμνῶν ἔμπροσθεν, ἱσταμένων ἐπὶ τετραγώνων βάσεων. Ἐν τῇ ἀριστερᾷ κατὰ τὸν ἀγκῶνα κρατοῦσιν ἀλέκτορα. Τύπος κοινός· ὕψος τοῦ μὲν πρώτου, τοῦ καὶ καλλίστου τὴν διατήρησιν, 0,35, τῶν δὲ δύο ἄλλων 0,25. 54) Ὅμοιον τοῖς ἀνωτέρω διαφέρον μόνον ὡς πρὸς τὴν κόμωσιν καὶ τὴν ἔλλειψιν στεφάνης (ὕψ. 0,24). 55) Ὅμοιον τῷ ἀνωτέρω ἄνευ ἀλέκτορος· ἐφθαρμένον ὑπὸ πυρὸς (ὕψ. 0,19). 56) Εἰδώλιον πήλινον κόρης φερούσης ποδήρη χιτῶνα μετὰ διπλοϊδίου. Ἐν τῇ κεκαμμένῃ ἀριστερᾷ κρατεῖ πτηνὸν ἡμιεφθαρμένον (ὕψ. 0,12). 57) Δύο μικρὰ εἰδώλια πήλινα γυναικῶν καθημένων ἐπὶ θρόνου, ξοανοειδῆ, κοινὰ καὶ ὑπὸ πυρὸς ἐφθαρμένα (ὕψ. 0,10). 58) Μικρὸν εἰδώλιον πήλινον Σατύρου προγάστορος καθημένου ἢ ὀκλάζοντος (ὕψ. 0,10). 59) Προσωπὶς πηλίνη γυναικεία πέπλον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἔχουσα, ἀρχαϊκοῦ τύπου (ὕψ. 0,19). 60) Προσωπὶς γυναικεία μετὰ τοῦ στήθους, ἀρχαϊκὴ (ὕψ. 0,24). 61) Εἰδώλιον πήλινον ξοανοειδὲς εἰκονίζον καθημένην

γυναῖκα. Τὸ σῶμα ἀποτελεῖται ἐξ ἁπλοῦ τετραγώνου γεγραμμένου ποικίλοις κοσμήμασι. Μόνον τὸ πρόσωπον εἶναι κατὰ φύσιν πεποιημένον. Ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ ἔχει πλαστικῶς δεδηλωμένον περιδέραιον στηριζόμενον διὰ πλαστικῶς δεδηλωμένων καρπῶν ἐν εἴδει ῥοδάκων· ἴχνη χρώματος λευκοῦ, ἰοχρόου καὶ μέλανος (ὕψ. 0,20). 62) Ἱππεὺς ὅμοιος περίπου τῷ ἐν σελ. 199 ὑπ' ἀριθ. 20, μικρότερος (0,14), σὺν τῇ διαφορᾷ ὅτι κρατεῖ ἐν τῇ ἀριστερᾷ ἀσπίδα καὶ ἔχει ἐν τῇ ὑψουμένῃ δεξιᾷ ὀπήν, δηλοῦσαν ὅτι δι' αὐτῆς διήρχετο δόρυ, ὃ νῦν ἐλλείπει. 63) Ὅμοιον τῷ ἀνωτέρω ἄνευ ἀσπίδος καὶ δόρατος (ὕψ. 0,12). 64) Ὅμοιον τῷ ἀνωτέρω. 65) Ὅμοιον τοῖς ἀνωτέρω ἄνευ ἀσπίδος, κεκαυμένον. Ἡ ἀνυψουμένη δεξιὰ ἐκράτει δόρυ, ὡς ἐκ τῆς ὀπῆς φαίνεται. 66) Ὅμοιον τοῖς ἀνωτέρω, ἐφθαρμένον. 67) Τρεῖς ἵπποι ξοανοειδεῖς πήλινοι διαφόρου ὕψους (ὁ μέγιστος 0,15) μετὰ χρωμάτων, ὡς οἱ τῶν ἀνωτέρω ἱππέων. 68) Ζῷον πήλινον ξοανοειδὲς καθήμενον ἐπὶ τῶν ὀπισθίων, μεθ' ὧν συγκεκολλημένοι εἶναι οἱ ἐμπρόσθιοι πόδες. 70) Ὅμοιον τῷ ἀνωτέρῳ μικρότερον καὶ ἐφθαρμένον. 71) Εἰδώλιον ξοανοειδὲς ὅμοιον τῷ ὑπ' ἀριθ. 12 (ὕψ. 0,20). 72) Εἰδώλιον πήλινον ξοανοειδές, ὡς τὸ ὑπ' ἀριθ. 10, διαφόρου διατηρήσεως καὶ μεγέθους (ἀπὸ 0.22-0,12) μὲ πρόσωπον πτηνοῦ. 73) Εἰδώλια πήλινα ξοανοειδῆ, ὡς τὰ ἀνωτέρω, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι τὸ πρόσωπον εἶναι ἀνθρώπου καὶ οὐχὶ πτηνοῦ. 74) Μικρὸς ξοανοειδὴς ἱππεὺς ἐπὶ ζῴου παραδόξου (ἵππου;) ἐργασίας ὅλως πρωτογενοῦς· ἴχνη χρώματος ἐρυθροῦ καὶ λευκοῦ (ὕψ. 0,09). 75) Εἰδώλια πήλινα γυναικεῖα φέροντα ποδήρη χιτῶνα, ὃν ἀνέχουσι διὰ τῆς δεξιᾶς. Τὴν ἀριστερὰν φέρουσι πρὸ τοῦ στήθους. Τύπος κοινός, ἐργασία ἀμελής. 76) Εἰδώλια νεανιῶν γυμνῶν ἔμπροσθεν. Τύπος κοινός. 77) Εἰδώλια γυναικῶν καθημένων ἐπὶ θρόνου, κοινά. 78) Ὅμοιον ἀρχαϊκώτερον· ἴχνη ἐρυθροῦ χρωματισμοῦ (ὕψος 0,12). 79) Δύο εἰδώλια πήλινα ὀκλαζόντων παίδων, ὧν τὸ μὲν ἕτερον γυμνόν, τὸ δὲ ἄλλο φέρει ἱμάτιον καὶ πῖλον κωνοειδῆ· ἐργασία κοινή, ἴχνη χρώματος ἐρυθροῦ καὶ κιτρίνου (ὕψ. 0,08). 80) Πήλιναι νῆσσαι μετ' ἀναπεπταμένων τῶν πτερύγων· ἴχνη χρωμάτων ἐρυθροῦ, λευκοῦ, κιτρίνου (ὕψ. 0,07). 81) Τρεῖς ἀλέκτορες ἐργασίας ἀμελοῦς, ἄνευ χρωμάτων (ὕψ. 0.10). 82) Δύο μικρὰ πήλινα πτηνά. 83) Πηλίνη σειρὴν μικρὰ (ὕψ. 0,69), τέχνης κοινῆς·

84) Δύο ζῶα πήλινα καθήμενα, λέων καὶ ταῦρος (;), κοινά. 85) Ταῦρος πήλινος μικρὸς στικτός, καθήμενος, χρησιμεύων ὡς ἀγγεῖον, ὡς φαίνεται ἐκ τῆς ἐπὶ τοῦ αὐχένος αὐτοῦ ὀπῆς· ἀρχαϊκὸς τύπος. 86) Μικρὸς πήλινος τράγος, κοινῆς ἐργασίας. 87) Δέκα πήλινα κυκλοτερῆ μικρὰ σώματα ἐν εἴδει πινακίων ἔχοντα ἀνὰ μίαν προεξοχὴν ἐν εἴδει λαιμοῦ ἀπολήγοντος εἰς πρόσωπα πτηνῶν καὶ ζώων ἢ ἀνθρώπου ἢ καὶ μέλους ἀνθρωπίνου. Κοσμοῦνται διὰ διαφόρων γραπτῶν (μελανῶν κυρίως) κοσμημάτων (ὕψ. 0,06). 88) Πτηνὸν πήλινον φέρον ὑπὸ τὰς πτέρυγας συμφυεῖς δύο νεοσσούς, ὧν ὁ ἕτερος τεθραυσμένος. Τέχνη κοινή. 89) Δύο μικρὰ πήλινα πτηνά, κοινῆς ἐργασίας. 90) Τρεῖς γυναικεῖαι πήλιναι μικραὶ προσωπίδες. 91) Ἀνδρικὴ μικρὰ πηλίνη προσωπίς, τραγική. 92) Δύο εἰδώλια πήλινα ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς γυμνά, ἔχοντα τὰς χεῖρας διὰ συρμάτων τῷ σώματι καθηλωμένας, ἵνα ὦσιν οὕτως κινηταί. Τὸ πρόσωπον τοῦ ἀνδρὸς εἶναι ἐφθαρμένον, τὸ τῆς γυναικὸς ὅμως σώζεται μαρτυροῦν ἐργασίαν λίαν λεπτήν, ὡς καὶ τὰ σώματα ἀμφοτέρων δηλοῦσι. Ἐν τῇ δεξιᾷ ἡ γυνὴ κρατεῖ κάτοπτρον (;). Ἐκάθηντο ἐπὶ θρόνων πηλίνων, οἵτινες δὲν εὑρέθησαν (ὕψ. 0,22). 93) Σφίγξ πηλίνη καθημένη ἐπὶ τῶν ὀπισθίων, λίαν λεπτῆς ἐργασίας, ὁμοιάζουσα ταῖς ἐξ ἐλεφαντόδοντος τοιαύταις (ὕψ. 0,09). 94) Εἰδώλιον ἀρχαϊκὸν γυναικὸς (ὕψ. 0,23) ἱσταμένης καὶ φερούσης ποδήρη χιτῶνα. Τὴν δεξιὰν φέρει πρὸ τοῦ στήθους· τύπος κοινός. 95) Τρία μικρὰ εἰδώλια τύπου ὁμοίου τῷ ἀνωτέρω (ὕψ. 0,12). 96) Δύο εἰδώλια πήλινα νεανιῶν, γυμνῶν ἔμπροσθεν, τοῦ κοινοῦ τύπου (ὕψ. 0,11 καὶ 0,13). (Εὑρ. Γεν. Ἐφ. 760-833 καὶ 848-882).

97) Μαρμαρίνη ἀγένειος κεφαλὴ ῥωμαίου αὐτοκράτορος πιθανῶς ὑπερφυσικοῦ σχεδὸν μεγέθους, εὑρεθεῖσα ἐν ταῖς παρὰ τὸ Ὀλυμπιεῖον ἐργασίαις. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 835).

98) Δέκα γλυπτά, ἐπιτύμβια ἀνάγλυφα τὸ πλεῖστον, ἐκ τῆς Συλλογῆς Πειραιῶς, περιγραφόμενα ἐν Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 836-847.

99) Νομίσματα διαφόρων πόλεων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας 460 δωρηθέντα ὑπὸ ἀνωνύμου ὁμογενοῦς διὰ τοῦ προέδρου τῆς κυβερνήσεως κ. Χ. Τρικούπη καὶ συλλογὴ 100 πηλίνων εἰδωλίων κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὑπὸ ἑτέρου ὁμογενοῦς δωρηθεῖσα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 834, 883).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

Ἀνασκαφαὶ καὶ εὑρήματα.

1) *Ἀνασκαφαὶ ἐν τῇ Ἀκροπόλει* (ἴδ. σ. 201 ἀρ. 1 κ. ἑ.).

Αἱ κατὰ μῆκος τοῦ νοτίου τῆς Ἀκροπόλεως τείχους σκαφαὶ προέβησαν μέχρι μικρᾶς ἀπὸ τῶν Προπυλαίων ἀποστάσεως, ὥστε ἡ ὅλη ἀνασκαφὴ τῆς Ἀκροπόλεως προσεγγίζει νῦν εἰς τὸ τέρμα αὐτῆς. Ἡ ἐπίχωσις πέραν τοῦ ἐν σελ. 201 μνημονευομένου οἰκοδομήματος, ἐν τῷ χώρῳ δηλ. ἐν ᾧ τὸ τέμενος τῆς Βραυρωνίας Ἀρτέμιδος, δὲν ἦτο μεγάλη οὐδὲ τοιαύτη, οἵα ἡ ἀμέσως μετὰ τὰ *Περσικὰ* γενομένη, διότι ἐν μεταγενεστέροις χρόνοις ἀνεκινήθησαν ἐκεῖ, ὡς φαίνεται, τὰ χώματα. Τῶν γενομένων δὲ εὑρημάτων περίεργον εἶνε χαλκοῦς οἱονεὶ στέφανος ἔχων ἐξωτερικὴν μὲν διάμετρον 0,77 ἐσωτερικὴν δὲ 0,66 ἐν τῷ ἐσωτερικῷ χώρῳ τοῦ ὁποίου ὑπάρχει ἐκ λεπτοῦ ἐλάσματος ἀνάγλυπτον οὕτως εἰπεῖν ἄγαλμα *Γοργοῦς* ἱσταμένης ὀρθίας, προσηρτημένον τῇ στεφάνῃ δι' ἥλων προσηρμοσμένων τοῖς ποσί, καὶ ἔχον οὕτω διεύθυνσιν οἱονεὶ διαμέτρου τοῦ κύκλου. Τὸ περίεργον τοῦτο εὕρημα ὁμοιάζει ἐν μέρει τὴν μορφὴν καὶ κατασκευὴν τῇ ἐν Ἀρχ. Ἐφημερίδι (1887 πίν. Δ΄.) δημοσιευμένῃ μορφῇ Ἀθηνᾶς· ἀκαθάριστον δ' ὂν εἰσέτι δὲν δύναταί τις νὰ διακρίνῃ αὐτό, ἴσως ὅμως εἶνε ἀσπίς, ἄντυξ δηλ. καὶ Γοργώνειον, ἐν ᾧ τὸ λοιπὸν σῶμα θὰ ἦτο ἐκ δέρματος.

Μαρμάρινα δὲ εὑρήματα ἐγένοντο κορμὸς καθημένου χλαμυδοφόρου νεανίου, *Ἑρμοῦ* ἴσως, μεγέθους ἡμίσεος περίπου τοῦ φυσικοῦ, καὶ τέχνης τῆς Δ΄, ὡς φαίνεται, ἑκατονταετηρίδος, καὶ ἀρχαϊκὴ κεφαλὴ *Μεδούσης* μεγέθους ὑπερφυσικοῦ, ἀποκεκρουσμένη τὸ ὄπισθεν μέρος, ἐξ οὗ φαίνεται ὅτι δυνατὸν νὰ προέρχηται ἐξ ἐκτύπου αναγλύφου (ἐκ μετόπης;)

Αἱ σκαφικαὶ ἐργασίαι ἐγίνοντο μέχρι τῆς 17 Δεκεμβρίου δαπάναις τῆς Ἀρχ. Ἑταιρίας· ἔκτοτε ὅμως, διακοψάσης τῆς Ἑταιρίας τὰς ἐργασίας αὐτῆς ἕνεκα τῆς λήξεως τοῦ ἔτους, ἐνεργοῦνται δαπάναις τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Π. ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ

2) *Ἀνασκαφαὶ ἐν Μυκήναις* (ἴδ. σ. 204 ἀρ. 1 κ. ἑ.).

Αἱ ἐν Μυκήναις ἀνασκαφαὶ διεκόπησαν τῇ 17 Δεκεμβρίου. Τὰ γενόμενα κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο εὑρήματα ἐκομίσθησαν εἰς Ἀθήνας καὶ κατετέθησαν ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Ἀρχ. Ἑταιρίας.

3) *Ἀνασκαφαὶ ἐν Θεσπιαῖς* (ἴδ. σ. 204 ἀρ. 4 κ. ἑ.).

Αἱ ἐν Θεσπιαῖς ἐνεργούμεναι ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς σχολῆς ἀνασκαφαὶ διεκόπησαν ἕνεκα τοῦ χειμῶνος. Τὰ γενόμενα μικρὰ ἐπιγραφικὰ εὑρήματα ἐκομίσθησαν εἰς τὴν ἐν Ἐρημοκάστρῳ συλλογήν, τὰ δὲ μεγάλα ἔμειναν ἐν τῷ χώρῳ τῶν ἀνασκαφῶν.

4) *Ἀνασκαφαὶ ἐν Μαντινείᾳ* (ἴδ. σ. 205 ἀρ. 5) *καὶ Τεγέᾳ*.

Αἱ ἐν Μαντινείᾳ ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς σχολῆς ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαὶ ἔληξαν. Κυριώτερον αὐτῶν εὕρημα εἶνε μαρμάρινον ἀγαλμάτιον, ὅπερ κατὰ τὰ ἐπιστελλόμενα ἡμῖν περὶ τῆς μορφῆς καὶ ἰδίως περὶ τοῦ ἱματισμοῦ αὐτοῦ φαίνεται ὅτι εἶνε ἄγαλμα Τελεσφόρου.

Ληξασῶν τῶν ἐν Μαντινείᾳ ἀνασκαφῶν ἐγένοντο ὑπὸ τῆς αὐτῆς σχολῆς σκαφικαί τινες ἐργασίαι ἐν Τεγέᾳ, ἰδίως ἐν τῷ παρὰ τὸ Πιαλὶ ἐκκλησιδίῳ «Ἅγιος Ἰωάννης», αἵτινες ἤγαγον εἰς φῶς δύο ἀκέφαλα πεπλοφόρα ἀγάλματα μεγέθους ὀλίγον τι μικροτέρου τοῦ φυσικοῦ καὶ ἄλλα τινὰ ἀρχαῖα.

Τὰ ἐν ταῖς ἐργασίαις ἐν Μαντινείᾳ καὶ Τεγέᾳ γενόμενα εὑρήματα κατετέθησαν τὰ μὲν ἐν τῇ συλλογῇ Τριπόλεως τὰ δὲ ἐν τῇ Συλλογῇ Τεγέας (Πιαλί), πλὴν τοῦ ἀγάλματος τοῦ Τελεσφόρου, ὅπερ θέλει κομισθῇ ἐνταῦθα.

5) *Ἐπιγραφαὶ ἐκ τῆς Ἀκροπόλεως*.

Ἐν τῷ νοτιοδυτικῷ τοῦ Παρθενῶνος χώρῳ εὑρέθησαν κατ᾽ ἔκθεσιν τοῦ Λόλλιγκ αἱ ἑξῆς ἐπιγραφαί:

»1. Δύο μεγάλα καὶ τρία μικρὰ τεμάχια ἀκριβῶς προσαρμόζοντα, τὸ σύνολον μήκ. 0,40 πλάτ. 0,49 πάχ. 0,16[μ]. Τὸ ἀριστερὸν καὶ τὸ δεξιὸν ἄκρον σώζονται· κάτωθεν ἦν ἄλλος λίθος δι᾽ ἥλων, ὡς φαίνεται, προσκεκολλημένος.

πρ. . . . . [στρ-
επτον πε[ριχρυσον υπαργυρον, σταθμον : 𐅄Π⊢⊢⊢IIII:· στε
φανος χρυσος[ασταθμος ον Λυσανδρος Αριστοκριτο
Λακεδαιμονιος [Αθηναιαι ανεθηκεν, Αρτεμιδος Βρα-
υρωνιας χρυσιδες [...ἀριθμὸς τῶν χρυσίδων .. σταθμὸν τούτων :...
⊢⊢⊢I : Γελων Τλησωνιδο Πελλα[νευς στεφανον χρυσον
ανεθηκε θαλλο, σταθμον τουτο : ∠Π[⊢⊢III : Ιεροκλης Φαση-
λιτης ανεθηκε χρυσον στεφανον σταθ[μον τουτο : 𐅄Π⊢
⊢⊢⊢ : δακτυλιος απειρων χρυσος, Πλατθις Α[ιγινητης
ανεθηκεν σταθμον τουτο : I(: χρυσιδες τρες και [κονδ-
υλωτον εν, στεφανος θαλλο, Λαμπτρευς ανεθηκεν, στα-
θμον τουτων : 𐅄ΗΔΔΔΔΠ⊢⊢⊢⊢ : στεφανος χρυσος ον η Νικ-
η εχει επι της κεφαλης η επι της χερος το αγ[αλ]μματο sic
ς το χρυσο, ασταθμος, Φωκαΐκω δυο χρυσω στατηρε, εκτ-
αι Φωκαΐδες χρυσαι : ΔII : σιγλοι Μηδικοι αργυροι : ΔI
υπ[οστα]τον χρυ[σον α]σταθμον κρατ[ηρ υ]πα[ργυρ]ος επ[ι-
[τηκτος ασταθμος κ. τ. ἑ.]

Τεμάχιον παραδόσεως τῶν ἐν τῷ Ἑκατομπέδῳ ἱερῶν χρημάτων.

Ὁ ὑπὸ τοῦ γνωστοῦ Λυσάνδρου ἀνατεθεὶς στέφανος ἀπαντᾷ ἐν ταῖς μέχρι τοῦδε γνωσταῖς ἐπιγραφαῖς τούτου τοῦ εἴδους τὸ πρῶτον ἐν C. I, A. II, 652, δηλ. ἐν ἔτει 398/7 π. Χ., ἀναφέρεται δὲ ἐν αὐτῇ καὶ ὁ σταθμὸς αὐτοῦ. Ἂν λοιπὸν ὀρθῶς συνεπλήρωσα τοὺς στ. γ′ καὶ δ′ ἕπεται ὅτι ἡ νῦν ἐκδιδομένη ἐπιγραφὴ ἥτις οὐκέτι ἀναφέρει τὸ βάρος ἀνεγράφη πρὸ τοῦ εἰρημένου ἔτους. Φαίνεται δὲ ὅτι ὁ Λύσανδρος ἀνέθηκε τὸν στέφανον ἀμέσως ἢ ὀλίγον μετὰ τὴν ἅλωσιν τῶν Ἀθηνῶν.

Ἐν τῇ μνημονευθείσῃ ἐπιγραφῇ καὶ οἱ στέφανοι τοῦ Γέλωνος καὶ τοῦ Ἱεροκλέους τὸ πρῶτον ἀπαντῶσι, τὸ δὲ δημοτικὸν τοῦ Γέλωνος γράφεται ἐν αὐτῇ καὶ ἐν μεταγενεστέραις ἐπιγραφαῖς *Πελληνεύς*, ἐν ᾧ ἐν τῇ νῦν εὑρεθείσῃ γεγραμμένον εἶνε *Πελλανεύς*· τοῦτο δὲ δὲν δύναται νὰ ἐκληφθῇ ὡς λάθος τοῦ χαράκτου, ἀλλὰ ἐλήφθη πιθανῶς ἐξ αὐτῆς τῆς ἐπιγραφῆς τοῦ στεφάνου, μετεπλάσθη δὲ ἐν ταῖς μεθεπομέναις παραδόσεσιν ἴσως ἐκ γραπτῶν σημειώσεων τῶν ταμιῶν ἐπὶ τὸ ἀττικώτερον.

Ἂν τὰ ἐν στίχοις ι′ καὶ ια′ ἀναφερόμενα « χρυσίδες τρεῖς καὶ κονδυλωτὸν ἕν » τὰ αὐτὰ εἶνε, ἃ ἀπαντῶσι καὶ ἐν C. I. A. II 660 στ. μ′, 661 d. στ. η′, ἐμνημονεύθησαν δὲ καὶ ἐν 652 στ. ν′, ἕπεται ὅτι ὁ στέφανος τοῦ Λαμπτρέως ἤδη ἐν ἔτει 398/7 εἶχε

χωρισθῇ ἀπὸ τῶν λοιπῶν ἀναθημάτων αὐτοῦ. Ἐπειδὴ δὲ μόνον ἐν τῇ νῦν ἐκδιδομένῃ ἐπιγραφῇ (ἥτις, ὡς ἐδείξαμεν, πρὸ τοῦ ἔτους 398/7 ἀνεγράφη) μνημονεύεται, ἐλλείπει δὲ ἐν ταῖς νεωτέραις παραδόσεσι, ὅπου ἔπρεπε νὰ μνημονευθῇ, δύναται νὰ ὑποθέσῃ τις ὅτι ἕνεκα βλάβης τινὸς παρεδόθη τῷ χρυσοχόῳ πρὸς συγχώνευσιν. Συνηγορεῖ ὑπὲρ τούτου, ὅτι ἡ λέξις « Λαμπτρεὺς » πιθανῶς λείψανον εἶναι πληρεστέρας ἐπιγραφῆς, σημειούσης τὸ ὄνομα τοῦ ἀναθέντος μετὰ τοῦ δημοτικοῦ « Λαμπτρεύς ».

Παραλείπων ἄλλα τινὰ δι' ὧν διορθόνονται χωρία τινὰ τῶν ἤδη γνωστῶν παραδόσεων, ἀναφέρω ἐνταῦθα μόνον ὅτι ἐν ταῖς ἐπιγραφαῖς C. I. A. II 652 καὶ 657 πρέπει ἀντὶ τοῦ « Πλαθο » νὰ γραφῇ « Πλάτθις ».

2. Πλὰξ ἐκ Πεντ. μαρμ. ἄνω καὶ πρὸς δεξιὰ τεθραυσμένη. Μῆκ. 0,66, πλάτ. 0,39, πάχ. 0,14μ.

I

στ-
εφανωσ]αι θαλλου στε[φανωι τους ηκ-
ο[ντας (και επαινεσαι οτι)] εισιν ανδρες α[γαθοι περι το
ν δημον τον Αθηναιων, ε[ιναι δε Τηνι-
οις προσοδον προς την [βουλὴν και τ-
ον δημον μετα τα ιερα, ε[αν του δεωντ-
αι και επιμελεισθαι α[υτων την βου-
λην την αει βουλευουσα[ν και τους σ-
τρατηγους, οπως αν μηδ' υ[φ' ενος αδικ-
ωνται, αναγραψαι δε τοδ[ε το ψηφισμ-
α τον γραμματεα της βουλ[ης εν στηλ-
ηι λιθινηι και στησαι ε[ν Ακροπολε-
ι, εις δε την αναγραφην τ[ης στηλης δ-
ουναι τον ταμιαν του δη[μου ΔΔ δραχ-
μας.

II

Ε]πι Ουριου αρχοντος επι της Δημητρι[αδος εβδομης πρυτανει-
α]ς ηι Ευξενος Καλλιου Αιξωνευς εγ[ραμματευεν Γαμηλιωνος ενει
κ]αι νεαι, ενατει και εικοστει της πρ[υτανειας· εκκλησια· των προεδ-
ρ]ων επεψηφιζεν Θεοτιμος Θεοκλεο[υς.. δημοτικὸν... και συμπροεδροι·
ε]δοξεν τει βουλει και τωι δημωι [... ὄνομα τοῦ εἰπόντος......... ει-
π]ε[ν]· περι ων, ωςπερ ο πρεσβευτης τ[ων Τηνιων λεγει, προβεβουλευτ-
α]ι τει βουλει, τους προεδρους [οιτινες προεδρευουσιν εις την π-
ρ]ωτην εκκλησιαν προσαγαγε[ιν τον πρεσβευτην των Τηνιων προς

τ]ον δημον και χρηματισαι περ[ι τουτων, γνωμην δε συμβαλλεσθαι
τ]ης βουλης εις τον δημον, οτι δ[οκει τει βουλει, επαινεσαι τε τον
δ]ημον τον Τηνιων και στεφανω[σαι αυτον χρυσωι στεφανωι κατα τ-
ο]ν νομον αρετης ενεκα και ευν[οιας ην εχων διατελει προς τον δη-
μ]ον τον Αθηναιων, ειναι δ' αυτο[ις κυριαν και την γενομενην δωρε-
ι]αν υπο του δημου κατα το ψηφι[σμα ο... ὄνομα τοῦ εἰπόντος...
ειπεν στρατευομενοις και τε[λουσι τας εισφορας μετ' Αθηναιων·
επαινεσαι δε και τον πρεσβευ[την των Τηνιων ... ὄνομα τοῦ πρεσβευτοῦ...
και στεφανωσαι αυτον θαλλου [στεφανωι προθυμιας ενεκα της πε-
ρ]ι τον δημον τον Αθηναιων, καλε[σαι δε αυτον και επι ξενια εις το
πρυτανειον εις αυριον, αναγρα[ψαι δε τα εψηφισμενα τον γραμμα-
τεα του δημου εις την στηλλην εν ηι [και τα προτερον εψηφισμενα υπο sic
τ]ου δημου αναγεγραπται καθοτι [αυτοι λεγουσιν, εις δε την αναγ-
ρ]αφην μερισαι τους επι τηι διοι[κησει το γενομενον αναλωμα.

Ἐκ τῶν δύο ψηφισμάτων τὸ μὲν ἀρχαιότερον καὶ ἀραιότερα γεγραμμένον ἀνεγράφη κατὰ τὸ δεύτερον ἥμισυ τοῦ τετάρτου, τὸ δὲ προστεθειμένον κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ τρίτου αἰῶνος πρ. Χρ. Τοῦτο δὲ ἀποδεικνύει ἡ μνεία τῶν ἐν τῷ τέλει τοῦ δευτέρου ψηφίσματος ἀναφερομένων «ἐπὶ τῇ διοικήσει», ὧν ἡ ἀρχὴ καθίστατο ὡς συνάγεται ἐκ τῶν ἐπιγραφῶν περίπου μεταξὺ τῶν ἐτῶν 286 καὶ 270 πρ. Χρ. (C. I. A. II 309, 311, 316, 320, 325-328). Συνᾴδει ὅτι ὁ ἐν II στ. 2 μνημονευθεὶς Καλλίας Αἰξωνεὺς πιθανῶς πρέπει νὰ ταυτισθῇ μετὰ τοῦ ἐν τῷ C. I. A. II 581 καὶ Mitth. d. arch. Inst. IV σελ. 196 ἀναφερομένου Καλλίου, ὅστις ἐν τῷ ἔτει 320]19 διετέλεσεν ἱερεὺς τῶν Ἡρακλειδῶν.

Τὸ δὲ ἔτος τῆς ἀρχῆς τοῦ μέχρι τοῦδε ἀγνώστου ἄρχοντος Οὐρίου δύναται νὰ ὁρισθῇ ἔτι ἀκριβέστερον. Φαίνεται γὰρ ὅτι τὰ ὀνόματα τῶν κατὰ τὰ ἔτη 286-281 καὶ 279-277 ἀρχόντων ἀρκούντως γνωστὰ καὶ ἀναμφίβολα εἶνε, ἀποκλείονται δὲ πρὸς τούτοις ἐκ τῶν ἐν λόγῳ ἐτῶν τὰ δίσεκτα, τουτέστι κατὰ τὸν Unger ἐν τῷ Handb. d. kl. Alt. I. σελ. 592 τὰ ἔτη 279, 276, 273, 270, ἀπομένουσι λοιπὸν τὰ ἔτη 280, 275, 274, 272, 271.

Ἀμφοτέρων τῶν ψηφισμάτων ἡ γραφὴ εἶνε ἡ στοιχηδὸν καλουμένη ἐκτὸς τοῦ τρίτου στίχου τοῦ ὑπὸ II ψηφίσματος, ἐν ᾧ ὅπως ὁμοίως καὶ ἄλλοτε ἀπαντᾷ παρετέθη ἐκτὸς τῆς τάξεως τὸ πρῶτον ἰῶτα τῆς λέξεως «εἰκοστεῖ», νομίζω δὲ ὅτι καὶ ἐν τῷ τέλει τοῦ πρώτου στίχου τοῦ αὐτοῦ ψηφίσματος ὑπῆρχε κενὸς χῶρος, ἐπαρ-

κῆς νὰ δεχθῇ δύο στοιχεῖα, ὅπερ ἴσως ἕνεκα βλάβης τινὸς τοῦ λίθου ἐγένετο ὁμοίως ὡς ἐν τῇ ἐπιγραφῇ C. I. A. II 299 στ. 4 καὶ 5. Προσέτι ὑποθέτω ὅτι ἀμελείᾳ τοῦ χαράκτου παρελείφθησαν ἐν τῷ ὑπὸ I ψηφίσματι ἐν τῷ στ. 3 αἱ ἐν τῇ τυπικῇ φρασεολογίᾳ συνήθεις λέξεις « καὶ ἐπαινέσαι ὅτι ».

3. Τεμάχιον πλακὸς ἐκ πεντ. μαρμ. εἰς δύο κεχωρισμένον, ἐλλείπουσι τὸ ἄνω καὶ τὸ κάτω μέρος. Μῆκ. 0,32, πλ. 0,41, πάχ. 0,097μ.

[προξενον και ευ-]
ερ]γετην Αθ[ηναιων ειναι και αυ-
τον και εκγονους και δ[εδοσθαι
αυτοις ισοτε[λε]ιαν οικο[υσιν Α-
θηνησιν, [κ]αι τ[ας] εισφορας εισφ-
ερειν και τα τελη τελειν καθαπ-
ερ Αθηναιοι και τας στρατειας
στρατ[ευ]εσθαι μετα Αθηναιων, ε-
ι]ναι δε αυτοις και γης και οικι-
ας εγκτησιν· επιμελεισθαι δε α-
υτων την [β]ουλην την αει βουλε-
υουσαν και τους στρατηγους οπ-
ως αν μηδ' υφ' ενος αδικωνται· ανα-
γραψαι δε τοδε το ψηφισμα εν στ-
ηληι λιθινηι τογ γραμματεα τη-
ς βουλης και στησαι εν [Ακροπολ-
ει εν[τος] δε[κα ημερων. . . . .
τη

Ὡς πρὸς τοὺς στ. ε' κ. ἑ. πρβ. C. I. A. II 176, 222, τὸ περὶ Σαλαμῖνος ψήφισμα (Δελτ. σελ. 117 ἀριθ. 1) καὶ τὴν προηγουμένην ἐπιγραφήν. Συνάγεται δὲ ἐκ τοῦ σχήματος τῶν γραμμάτων καὶ τῆς διασκευῆς τῆς ἐπιγραφῆς ὅτι ἐνεχαράχθη αὕτη ἐν τῷ λίθῳ κατὰ τὸ δεύτερον ἥμισυ τοῦ τετάρτου αἰῶνος πρ. Χρ.

4. Βάσις ἐκ Πεντελησίου μαρμάρου καλλίστης διατηρήσεως. Ἀπετέλεσε μέρος βάθρου τινός, ὃ συνίστατο ἐκ δύο τουλάχιστον λίθων, ὡς ἀποδεικνύουσι τὸ μὲν ἡ ἐπιγραφή, ἧς τὰ ἀρχικὰ γράμματα πρέπει νὰ ὑπῆρχον ἐπ' ἄλλου προσηρμοσμένου λίθου, τὸ δὲ καὶ ἡ « ἀναθύρωσις » τῆς ἀριστερᾶς πλευρᾶς τοῦ νῦν εὑρεθέντος. Μῆκος 0,77, πλ. 0,55, πάχ. 0,29μ. Ἐπὶ τῆς ἄνω

ἐπιφανείας ὑπάρχει κοίλωμα τετράγωνον, οὗ μῆκ. 0,54, πλ. 0,37, βάθ. 0,02 μ.

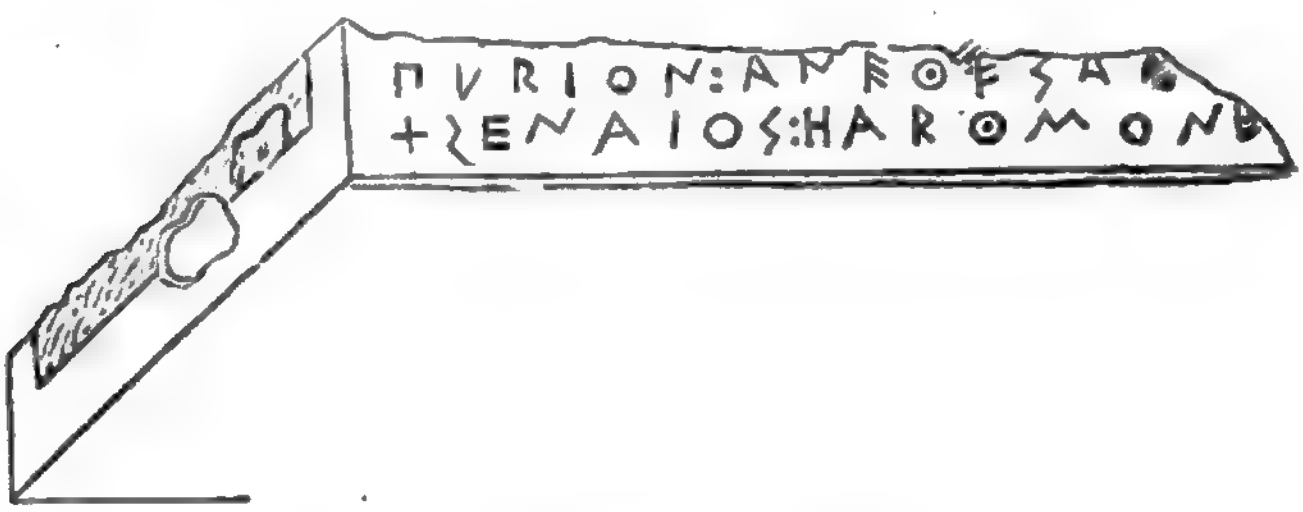


Ε]υανγελος με ανε-
θ]εκεν τει Αθεναιαι.

Ὁ τὸ ἀνάθημα ἀναθέσας Εὐάγγελος δύναται νὰ ταυτισθῇ μετὰ τοῦ πατρὸς τοῦ Χαιρεδήμου, τοῦ ἐκ Κοίλης, ὅστις ἀνέθεσε τὸν ὑπὸ τοῦ Ἀριστοφάνους (Ὄρν. στ. 1128 μετὰ τοῦ σχολίου), τοῦ Παυσανίου (Ι 23, 8) καὶ τοῦ Ἡσυχίου (Ι 532) μνημονευθέντα «δούριον» ἵππον. Ἡ γὰρ ἐπιγραφὴ τοῦ ἐν ἔτει 1840 ἐν τῷ Βραυρωνίῳ ἀνευρεθέντος βάθρου τοῦ πελωρίου τούτου μηχανήματος εἶνε γεγραμμένη διὰ χαρακτήρων οἵτινες χρονολογικῶς διαστήματι μιᾶς περίπου γενεᾶς διαφέρουσι τῶν τῆς νῦν εὑρεθείσης βάσεως, οὐδεμία δὲ ἀμφιβολία ὅτι καὶ ὁ ταύτην τὴν βάσιν ἀναθέσας ἀνῆκεν εἰς πλουσίαν τινὰ οἰκογένειαν.

Ἀφορμὴν λαβὼν ἐκ τῆς ἀνευρέσεως τῆς ἄνω ἐπιγραφῆς ἐξήτασα τὴν νῦν πρὸς τὴν γῆν ἐστραμμένην ἄνω ἐπιφάνειαν τῶν δύο πλακῶν, ἐφ' ὧν ἵστατο ὁ δούριος ἵππος, παρετήρησα δὲ ὅτι ἐπὶ αὐτῆς, λείας οὔσης, δὲν διακρίνονται σημεῖα τῆς προσαρμογῆς τοῦ ἀναθήματος.

5. Τεμάχιον βάσεως, ἧς τὴν διασκευὴν δεικνύει τὸ παρατεθειμένον παρομοιότυπον. Ἐν τοῖς γράμμασιν λείψανα ἐρυθροῦ χρώματος. Ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας σώζονται τεμάχια μολύβδου, δι' οὗ προσηρμόσθη ἄλλη πλὰξ ἢ τὸ ἀνάθημα βαστάζουσα. Ἡ ἐπιγραφὴ ἀνεγινώσκετο καθέτως καταβαίνουσα. Μῆκος 0,42, πλάτος 0,40, πάχ. 0,11 μ.



[Ο δεινα η οι δεινες και]
Πυριον: ανεθεσα[ν τει Αθεναιαι
Χσεναιος: Ηάρθμον[ειδο(;)εποιεσεν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Ἐργασίαι καὶ Μουσεῖα.

1) *Μουσεῖον Ἀκροπόλεως.*

Ἐξακολουθοῦσιν αἱ ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Ἀκροπόλεως ἐργασίαι πρὸς κατάταξιν τῶν ἀγαλμάτων καὶ λοιπῶν εὑρημάτων.

2) *Ἐργασίαι ἐν τῇ Ἀκροπόλει.*

Ἐξακολουθοῦσιν αἱ ἐργασίαι πρὸς κατεδάφισιν τῶν κατὰ τὴν ἄνοδον εἰς τὴν Ἀκρόπολιν μεσαιωνικῶν καὶ νεωτέρων τειχῶν καὶ αἱ ἐντὸς τῆς Ἀκροπόλεως γινόμεναι ἐργασίαι πρὸς διάκρισιν καὶ προσήκουσαν τοποθέτησιν τῶν τῆδε κἀκεῖσε διεσπαρμένων λίθων.

3) *Ἐργασίαι ἐν τῷ Ἐθνικῷ Μουσείῳ.*

Ἐν τῷ Ἐθνικῷ Μουσείῳ δραστηρίως βαίνουσιν αἱ ἐργασίαι πρὸς οἰκοδομὴν τῆς ἀνατολικῆς καὶ τῆς κεντρικῆς πλευρᾶς καὶ ἔτι τῆς κυρίας προσόψεως.

4) *Ἐργασίαι ἐν Δαφνίῳ.*

Ἐν τῷ ἐν Δαφνίῳ βυζαντινῷ ναῷ, ἐν ᾧ τὸ περίφημον μωσαϊκὸν τοῦ Παντοκράτορος, ἐγένοντο ἀναγκαῖαι ἐπισκευαὶ ἐν τῇ στέγῃ καὶ ἀλλαχοῦ τοῦ ναοῦ πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ οἰκοδομήματος. Εἰς ταύτας δὲ τὰς ἐπισκευὰς ὀφείλεται ἡ συντήρησις τοῦ οἰκοδομήματος, μικρὰν μόνον βλάβην παθόντος ἐξ ἰσχυροῦ ἐσχάτως γενομένου σεισμοῦ. Κατὰ τὴν ἀπὸ 20 Ἰανουαρίου 1889 ἔκθεσιν τοῦ ἀρχιτέκτονος Ἐρν. Τσίλλερ καὶ τῶν νομομηχανικῶν Α. Μπαΐρα καὶ Ν. Γαζῆ, ἂν αἱ ἐπισκευαὶ αὗται « δὲν εἶχον ἐκτελεσθῆ πρὸ τοῦ ἐπισυμβάντος σεισμοῦ αἱ ὑπὸ τούτου βλάβαι θὰ ἀπέβαινον σπουδαιόταται, διότι καὶ τὸ κωδωνοστάσιον θὰ κατέπιπτε καὶ ἡ βορειοανατολικὴ πλευρὰ τοῦ ναοῦ θὰ κατέρρεεν, ἂν μὴ εἶχε κατασκευασθῆ πρὸ τοῦ σεισμοῦ ἐπ' αὐτῆς τεῖχος ὑποστηρίξεως· ἐπίσης αἱ κέραμοι τῆς στέγης εἰσὶ καταλλήλως τεθειμέναι, ὥστε ἀποκλείεται ἤδη καὶ ἡ εἴσοδος ὑδάτων ἐντὸς τοῦ ναοῦ, ἥτις ἐδύνατο νὰ προξενήσῃ βλάβην

ἐπὶ τῶν θόλων.» Πρὸς στερέωσιν δὲ τοῦ Μωσαϊκοῦ ἐκλήθη ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως κατάλληλος τεχνίτης ἐξ Ἰταλίας, ὅστις καὶ ἀφικνεῖται ἐνταῦθα ἐντὸς βραχέος χρόνου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄.

Διάφοροι εἰδήσεις.

1) *Παράδοσις ἀρχαίων.*

Τῷ ἐνταῦθα Γερμανικῷ Ἰνστιτούτῳ παρεδόθησαν ὑπὸ τοῦ Ἐφόρου Β. Λεονάρδου πρὸς ἀποστολὴν εἰς Γερμανίαν τὰ ἐν Ὀλυμπίᾳ κατὰ μέρος κεχωρισμένα κείμενα ἀρχιτεκτονικὰ μέλη, ἅτινα εἶχον παραχωρηθῆ τῇ Γερμανικῇ κυβερνήσει, συμφώνως τῇ περὶ Ὀλυμπιακῶν ἀνασκαφῶν συμβάσει, ὡς διπλᾶ καὶ πολλαπλᾶ.

2) *Περὶ συντηρήσεως τῶν χαλκῶν καὶ τῶν ἐγχρωμάτων ἀγαλμάτων.*

Κατὰ πρότασιν τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου ἀποτελέσθη ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν παρ' ἡμῖν χημικῶν ἵνα ὁρίσῃ τί ποιητέον πρὸς ἐκκαθάρισιν τῶν ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Ἀκροπόλεως χαλκῶν καὶ συντήρησιν αὐτῶν ἀπὸ ὀξειδώσεως καὶ πρὸς στερεοποίησιν τῶν ἐν τοῖς λιθίνοις ἀγάλμασι σωζομένων χρωμάτων. Τούτων οἱ κ. κ. Γ. Κρῖνος, καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου, καὶ Ο. Ῥουσόπουλος, ὑφηγητής, ἐνεργήσαντες πειράματα ἐπὶ διαφόρων τεμαχίων ὑπέβαλον τὴν ἑξῆς ἔκθεσιν:

«Μετὰ τὴν λῆψιν τοῦ ἐγγράφου ὑμῶν τῆς 5 Δεκεμβρίου π. ἔ. μετέβημεν οἱ ὑποφαινόμενοι ἐπανειλημμένως εἰς τὴν Ἀκρόπολιν καὶ ἐξητάσαμεν τὰ ἐπ' αὐτῆς ἔγχρωμα ἐκ μαρμάρου καὶ πωρίνου λίθου ἀγάλματα καὶ τὰ χαλκᾶ ἀντικείμενα· πρὸς τούτοις παρελάβομεν διάφορα ἐκ μαρμάρου καὶ πωρίνου λίθου τεμάχια, φέροντα πάντα τὰ παρατηρηθέντα ἐπὶ τῶν ἀρχαίων ἀγαλμάτων χρώματα, καὶ διάφορα τεμάχια μεταλλίνων ἀντικειμένων ἐκ τῶν μᾶλλον κατιωμένων, καὶ ἐξετελέσαμεν δι' αὐτῶν διαφόρους δοκιμάς. Οὕτω δέ, μετὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην, λαμβάνομεν τὴν τιμὴν ν' ἀποφανθῶμεν περὶ τῶν διὰ τοῦ αὐτοῦ ἐγγράφου τεθέντων ἡμῖν ζητημάτων ὡς ἑξῆς·

Α'. Ἐπὶ τοῦ πρώτου ζητήματος:

«Τίνι τρόπῳ δυνάμεθα νὰ συντηρήσωμεν τὰ χάλκινα ἀγάλματα ἀπὸ τῆς ὀξειδώσεως;»

Πᾶν χαλκοῦν ἀρχαῖον ἀντικείμενον ὅπως συντηρηθῇ πρέπει νὰ καθαρισθῇ πρότερον κατὰ τὰς ἐν τῇ ἑπομένῃ παραγράφῳ ὁδηγίας, εἶτα δὲ νὰ προφυλαχθῇ ἀπὸ τῆς ἐπιδράσεως τοῦ ἀέρος, ὅπερ δύναται νὰ γείνῃ ἐπιχριωμένης τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ διὰ τῆς ἑτέρας τῶν ἐν τῇ ἑπομένῃ παραγράφῳ ῥητινωδῶν διαλύσεων.

Β'. Ἐπὶ τοῦ δευτέρου ζητήματος:

«Τίνι τρόπῳ δυνάμεθα νὰ καθαρίσωμεν αὐτὰ ἀποφεύγοντες πᾶσαν ἐν τῷ μέλλοντι ὀξείδωσιν;»

Τὰ χαλκᾶ καὶ ὀρειχάλκινα ἀρχαῖα ἀντικείμενα ἄλλα μὲν εἶναι οὐχὶ παραπολύ, ἄλλα δὲ παραπολὺ κατιωμένα.

Τὰ μὲν πρῶτα καλύπτονται συνήθως ἐξ ἰοῦ πρασίνου ἢ κυανοῦ οὐχὶ δὲ καὶ ἰοῦ κεραμόχρου ἢ ἐκ μικρᾶς τοιούτου ἰοῦ ποσότητος· τὰ δὲ παραπολὺ κατιωμένα ἀντικείμενα καλύπτονται μὲν ὡσαύτως ὑπὸ ἰοῦ πρασίνου ἢ κυανοῦ ἀλλὰ καὶ μεγάλης ποσότητος ἰοῦ κεραμόχρου.

Ὁ πράσινος καὶ κυανοῦς ἰὸς ἀποτελεῖται ἰδίως ἐκ βασικοῦ ἀνθρακικοῦ χαλκοῦ, τὰ κεκαλυμμένα δὲ διὰ τοιούτου ἰοῦ σκεύη καθαρίζονται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εὐκόλως.

Ὁ κεραμόχρους ἰὸς ἀποτελεῖται ἐξ ὀξειδυλίου τοῦ χαλκοῦ, ὅπερ, ὅταν ὑπάρχῃ ἄφθονον ἐπὶ τοῦ σκεύους, σχηματίζει θηλοειδεῖς ἐξοχὰς ἢ στρῶμα ἱκανῶς παχὺ καὶ θηλοειδὲς τὴν ἐπιφάνειαν, ὅπερ παραμορφώνει τὸ ἀντικείμενον καὶ καθιστᾷ αὐτὸ ἀγνώριστον. Ὁ ἰὸς οὗτος ἔχει μεγαλειτέραν ἢ ὁ πρῶτος συνεκτικότητα καὶ εἶναι τόσον στενῶς συνηνωμένος μετὰ τοῦ χαλκίνου ἀντικειμένου, ὥστε δὲν δύναται ν' ἀποσπασθῇ διὰ μηχανικοῦ μέσου ἐξ αὐτοῦ ἄνευ βλάβης τοῦ σκεύους.

Διὰ τοῦ ὀξειδίου τούτου εὑρέθησαν πρὸς τούτοις στερεώτατα συνηνωμένα τεμάχια χαλκᾶ, ἅτινα ἐτάφησαν ἀναμφιβόλως κεχωρισμένα ἀλλήλων. Οὕτως εὑρέθη λαβὴ χαλκίνη ἐφ' ἧς μετὰ τὴν ἐκκαθάρισιν ἐφάνη ἡ ἐπιγραφὴ ΗΙΕΡΟΝ ΤΕΣ ΑΘΕΝΑΙΑΣ συγκεκολλημένη μετὰ τεμαχίου χαλκίνου ἀντικειμένου, ὅπερ ἀρχικῶς δὲν ἦτο συγκεκολλημένον μετὰ τῆς λαβῆς· τοῦτο δὲ ἐξάγεται

ἐκ τούτου, ὅτι τὸ τεμάχιον ἦτον ἐπικεκολλημένον ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας, ἐφ' ἧς ὑπάρχει κεχαραγμένη ἡ ἐπιγραφή, ἐκάλυπτε δὲ ἐν μέρει τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην.

Λεπτὸν χάλκινον ἀρχαῖον ἀντικείμενον κεκαλυμμένον διὰ παχέος στρώματος ὀξειδυλίου τοῦ χαλκοῦ εἶναι συνήθως, καὶ ὅταν ἀκόμη ὑπάρχῃ ἐν αὐτῷ πυρὴν μεταλλικός, λίαν εὔθραυστον· τοῦτο δὲ διότι φαίνεται ὅτι καὶ ὁ πυρὴν αὐτὸς δὲν εἶναι ἐντελῶς μεταλλικός, ἀλλ' ἔχει ἐν μέρει μετατραπῆ εἰς ὀξειδύλιον

Πρὸς καθαρισμον τῶν οὐχὶ παραπολὺ κατιωμένων χαλκίνων ἀντικειμένων παραπέμπομεν εἰς τὸν ὁδηγὸν ὅστις ἐξεδόθη κατ' ἐντολὴν τοῦ ἐπὶ τῆς παιδείας ὑπουργοῦ τῆς Πρωσσίας: «Merkbuch Alterthuemer aufzugraben und aufzubewahren. Berlin, Kochstrasse 68 - 70.» Συντόμως δὲ σημειοῦμεν ἐνταῦθα ὅτι τὸ ἀντικείμενον ἐντίθεται ἐπί τινα χρόνον εἰς χλιαρὸν ὕδωρ ἢ εἰς διάλυσιν θερμὴν σάπωνος (σκευαζομένην ἐξ 1 μ. σάπωνος καὶ 20 μερῶν ὕδατος εἰ δυνατὸν ὀμβρίου) ἢ εἰς διάλυσιν θερμὴν ποτάσσης (ἀνθρακικοῦ καλίου) εἶτα δὲ ἐξάγεται, τρίβεται διὰ ψήκτρας πρὸς ἀπόσπασιν τοῦ χώματος, τῆς ἄμμου, τῶν λιθαρίων κλπ. καὶ ἀποπλύνεται δι' ὕδατος. Ἡ ἐργασία αὕτη ἐπαναλαμβάνεται πολλάκις μέχρις οὗ καθαρισθῇ τὸ ἀντικείμενον, ὅπερ, ξηρανθέν, ἐπιχρίεται διὰ χρωστῆρος διὰ τῆς ἐν σελίδι 60 τοῦ αὐτοῦ βιβλίου ὑπ' ἀριθ. II ῥητινώδους διαλύσεως. Ἡ διάλυσις αὕτη σκευάζεται διαλυομένων 15 μερῶν ῥητίνης δαμάρης εἰς 130 μέρη καθαροῦ βενζόλου (οὐχὶ βενζίνης, ὡς ἐσφαλμένως σημειοῦται ἐν τῷ βιβλίῳ, διότι ἡ δαμάρη εἶναι ἀδιάλυτος ἐν τῇ βενζίνῃ) καὶ προστιθεμένου εἰς τὴν διάλυσιν ταύτην μίγματος ἐκ 20 μερῶν λευκοῦ μηκωνελαίου καὶ 180 μερῶν τερεβενθίνης.

Πρὸς καθαρισμὸν τῶν παραπολὺ κατιωμένων καὶ παραμορφωμένων διὰ τοῦ κεραμόχρου ὀξειδυλίου τοῦ χαλκοῦ ἀντικειμένων, παρετηρήσαμεν καὶ ἐβεβαιώθημεν ὅτι ὁ ἄνω τρόπος εἶναι ἐντελῶς ἀνεπαρκής, ὄχι μόνον διότι τὸ κατὰ τὸν ἄνω τρόπον καθαρισθὲν καὶ ἐπιχρισθὲν ἀντικείμενον δὲν προφυλάσσεται, καίπερ ἀποκλεισθείσης κατὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς χρήσεως τοῦ ὀξέος τῆς περαιτέρω ἐν τῷ μέλλοντι ὀξειδώσεως, ἀλλὰ καὶ διότι καὶ αὐτὸ τὸ ἀρχικὸν σχῆμα τοῦ σκεύους καὶ τὰ ἐπ' αὐτοῦ κοσμήματα καὶ γράμματα μένουσι

συνήθως ἐντελῶς κεκρυμμένα ὑπὸ τὸ παχὺ καὶ ἀνώμαλον τὴν ἐπιφάνειαν στρῶμα τοῦ ὀξειδυλίου τοῦ χαλκοῦ, ὅπερ δὲν ἀποσπᾶται κατὰ τὸν ἄνω τρόπον.

Πρὸς καθαρισμὸν τῶν τοιούτων ἀντικειμένων εἶναι ἀπαραίτητος ἡ χρῆσις λίαν κεκραμένου ὑδροχλωρικοῦ ὀξέος· ὁ τρόπος δὲ τοῦ καθαρισμοῦ, ὃν προτείνομεν, εἶναι ὁ ἑξῆς·

Τὸ χαλκοῦν ἀντικείμενον τίθεται εἰς λίαν κεκραμένον ὑδροχλωρικὸν ὀξύ, σκευαζόμενον ἐξ ἑνὸς μέρους ἀγοραίου ὑδροχλωρικοῦ ὀξέος καὶ 10 μ. ὕδατος. Μετά τινα χρόνον ἐξάγεται τὸ ἀντικείμενον ἐκ τοῦ ὀξέος, πλύνεται δι' ὕδατος καὶ τρίβεται διὰ ψήκτρας (ὀνύχων ἢ ὀδόντων) εἶτα τίθεται αὖθις εἰς τὸ ὀξὺ καὶ ἔπειτα τρίβεται πάλιν διὰ ψήκτρας, ἡ δὲ ἐργασία αὕτη ἐπαναλαμβάνεται πολλάκις (ἐὰν ἦναι ἀνάγκη ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας) μέχρις οὗ διαλυθῇ ἢ ἅπαν τὸ ὀξειδύλιον τοῦτο τοῦ χαλκοῦ ἢ ὅσον θεωρηθῇ ἐκ τούτου ἀρκετόν. Μετὰ τὴν τελευταίαν ἀπόπλυσιν τοῦ ἀντικειμένου δι' ὕδατος τίθεται τοῦτο εἰς διάλυσιν ποτάσσης (=ἀνθρακικοῦ καλίου) συνισταμένης ἐξ 1 περίπου μέρους ποτάσσης καὶ 100 μ. ὕδατος, καὶ ἀφίεται ἐν αὐτῇ· εἶτα μετὰ παρέλευσιν πολλῶν ὡρῶν (6 - 12) ἐξάγεται τὸ ἀντικείμενον ἐκ τῆς διαλύσεως, τρίβεται δι' ἑτέρας ψήκτρας (ὄχι τῆς πρώτης) καὶ ἀποπλύνεται δι' ὕδατος· εἶτα τίθεται αὖθις εἰς τὴν διάλυσιν τῆς ποτάσσης καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Ἡ ἐργασία αὕτη ἐπαναλαμβάνεται πολλάκις ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ὅπως ἀπαλλαγῇ ὅσον ἔνεστι ἐντελῶς τὸ σκεῦος ἐκ τῶν παραχθεισῶν χλωριούχων τοῦ χαλκοῦ ἑνώσεων. Τούτου γενομένου τίθεται τὸ ἀντικείμενον εἰς διάλυσιν σάπωνος (σκευαζομένην ἐξ 1 μ. σάπωνος καὶ 20 περίπου μερῶν ὕδατος ἀπεσταγμένου ἢ ὀμβρίου) ἐκπλύνεται αὖθις δι' ὕδατος καὶ τρίβεται διὰ τρίτης ψήκτρας, τέλος σπογγίζεται διὰ στεγνοῦ ὑφάσματος, ἀφίεται ἐπί τινα χρόνον ἐν τῷ ἀέρι, ἢ ἐν τῷ ἡλίῳ πρὸς τελειοτέραν ξήρανσιν καὶ ἐπιχρίεται τέλος διὰ ῥητινώδους διαλύσεως, σκευαζομένης ἐκ σανδαράχης μερῶν 50, οἰνοπνεύματος (92 βαθμῶν κατὰ τὸ οἰνοπνευματόμετρον τοῦ Gay - Lussac) μερῶν 400, τερεβενθίνης μερῶν 80 καὶ ἐλαίου τερεβενθίνης μερῶν 10.

Ἐνταῦθα πρέπει νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν τῶν σκευῶν ἐκ τοῦ κεκραμένου ὑδροχλωρικοῦ ὀξέος μετὰ πολλὰς

ὥρας, ταῦτα εὑρίσκονται περιβεβλημένα ὑπὸ λευκῆς οὐσίας. Ἡ λευκὴ αὕτη οὐσία ἀποτελεῖται ἐκ τοῦ τῇ ἐπιδράσει τοῦ ὑδροχλωρικοῦ ὀξέος ἐπὶ τοῦ ὀξειδυλίου τοῦ χαλκοῦ παραχθέντος μονοχλωριούχου χαλκοῦ, ὅστις μετατρέπεται, ἀφιεμένου τοῦ σκεύους εἰς τὸν ἀέρα, εἰς πράσινον διχλωριοῦχον χαλκόν. Αἱ χλωριοῦχοι αὗται τοῦ χαλκοῦ ἑνώσεις πρέπει ν' ἀπομακρυνθῶσιν ἀπὸ τοῦ χαλκίνου ἀντικειμένου, κατὰ τὸν ἄνω ἐκτεθέντα τρόπον, ὅσον ἔνεστι τελείως, διότι ἀλλοιοῦσι τὸ σκεῦος καὶ ὅταν ἀκόμη τοῦτο ἐπιμελῶς ἐπιχρισθῇ διὰ τῆς ἄνω ῥητινώδους διαλύσεως.

Διὰ τῆς ἐνθέσεως τῶν σκευῶν εἰς τὴν διάλυσιν τοῦ σάπωνος τὰ ἀντικείμενα περιβάλλονται ὑπὸ καστανίνου ἐπιχρίσματος (συνισταμένου ἐκ σάπωνος διὰ χαλκοῦ) ὅπερ δὲν ἀποτρίβεται διὰ τῆς ψήκτρας. Τὸ ἐπίχρισμα τοῦτο ἀλλοιοῖ μὲν τὴν ὄψιν τῶν σκευῶν, εἶναι ὅμως ἀναγκαῖον πρὸς συντήρησιν αὐτῶν. Παρατηρητέον ἔτι ὁ καθαρισμὸς τῶν χαλκίνων ἀντικειμένων πρέπει νὰ γίνηται ὑπὸ ἐμπείρου τεχνίτου καὶ ὑπὸ τὰς ὁδηγίας χημικοῦ.

Διὰ τοῦ ἄνω ἐκτεθέντος δι' ὑδροχλωρικοῦ ὀξέος τρόπου καθαρίσαντες τὰ μετάλλινα ἀντικείμενα, ἅτινα ἐλάβομεν ἐκ τῆς Ἀκροπόλεως, καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων ἕνεκα τῆς κατιώσεως οὐδὲν διεκρίνετο, εὕρομεν πολλὰ ἔχοντα ποικίλματα, ἢ παραστάσεις, ἢ ἀρχαϊκὰς ἐπιγραφὰς ὡς ἕπεται·

1) Μία λαβὴ μὲ κεφαλὴν κύκνου φέρει τὴν ἑξῆς ἐπιγραφήν:

ΗΙΕΡΟΝ ΤΕΣ Α
ΘΕΝΑΙΑΣ

2) Ἔλασμα λεπτόν, τεμάχιον μεγαλειτέρου ἀντικειμένου, φέρει τὰ ἑξῆς:

ΗΙΕΡΟΝ ΑΘΕ

3) Τεμάχιον καλλιτεχνικωτάτου δοχείου μετὰ ποικιλμάτων φέρει τὴν ἐπιγραφήν:

ΕΚΑΤΕΙ

4) Τεμάχιον ἀβαθοῦς ἀγγείου, φιάλης, φέρει τρεῖς σφύγγας αἰγυπτιακάς, πτηνὸν ἐπὶ τρίποδος καὶ κοσμήματα ἰδιόρρυθμα κτλ.

Γ'. Ἐπὶ τοῦ τρίτου ζητήματος·

« Τίνι τρόπῳ δυνάμεθα νὰ καθαρίσωμεν τὰ ἐγχρώματα μάρ-

μαρα καὶ πώρινα ἀγάλματα καὶ νὰ συντηρήσωμεν ἐν αὐτοῖς τὰ σωζόμενα χρώματα ; »

Ἡ ἀπάντησις ἡμῶν ἐπὶ τοῦ πρώτου μέρους τῆς ἐρωτήσεως ταύτης ἔχει ὡς ἑξῆς :

Ὁ καθαρισμὸς τῶν ἐγχρώμων μαρμάρων πρέπει νὰ γίνεται προσεκτικῶς διὰ μαλακῆς ψήκτρας ἢ χρωστῆρος, τῇ βοηθείᾳ ὅταν ἦναι ἀνάγκη καὶ αἰχμηροῦ ξυλαρίου πρὸς ἀπομάκρυνσιν τοῦ ἐπικαθημένου χώματος κλπ.

Ὅπως ἀπαντήσωμεν εἰς τὸ δεύτερον μέρος τῆς ἐρωτήσεως, ἤτοι περὶ συντηρήσεως τῶν χρωμάτων, ἐθεωρήσαμεν καλὸν ν' ἀναλύσωμεν πρῶτον τὰ ἐπὶ τῶν ἀρχαίων ἀγαλμάτων ἀπαντῶντα χρώματα.

Καίτοι δὲ ἡ ποσότης τῶν χρωμάτων, ἣν ἀπεξέσαμεν ἐκ τῶν τεμαχίων, ἅτινα ἐλάβομεν, ἦτον ἐλαχίστη, ἠδυνήθημεν ὅμως νὰ διακρίνωμεν τὰ κύρια συστατικὰ τῶν τεσσάρων χρωματιστικῶν οὐσιῶν, αἵτινες ἀπαντῶσιν ἐπὶ τῶν ἀρχαίων ἀγαλμάτων.

Οὕτως εὕρομεν ὅτι τὸ συνηθέστερον ἀπαντῶν ἐρυθρὸν χρῶμα συνίσταται ἐξ ὀξειδίου τοῦ σιδήρου· ἕτερον δὲ ἐρυθρὸν ὡραιότερον καὶ ἀνοικτότερον σπανιώτατα δὲ ἀπαντῶν, ὅτι εἶναι κιννάβαρι, ἤτοι ἐρυθρὸς θειοῦχος ὑδράγυρος· ὅτι τὸ κυανοῦν χρῶμα συνίσταται ἐκ βασικοῦ ἀνθρακικοῦ χαλκοῦ· τὸ δὲ πράσινον τέλος χρῶμα ὅτι περιέχει ὑδροξείδιον χαλκοῦ μετὰ ἰχνῶν ὀξειδίου τοῦ σιδήρου.

Παρατηρητέον ὅτι ἐκ τῶν χρωμάτων τούτων τὸ κινάβαρι ἀμαυροῦται διὰ τοῦ χρόνου τῇ ἐπιδράσει τοῦ φωτός.

Πρὸς συντήρησιν τῶν χρωμάτων τούτων ἢ μᾶλλον ὅπως μονιμώτερον ἐπικολληθῶσι τὰ χρώματα ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων ἐφ' ὧν ὑπάρχουσι, φρονοῦμεν ὅτι πρέπει νὰ γείνῃ χρῆσις τῆς καλουμένης ὑδροϋάλου, ἤτοι διαλύσιως πυριτιακοῦ καλίου ἢ νατρίου, φερομένης ταύτης ἐπὶ τῶν ἀγαλμάτων διὰ ψεκαστῆρος.

Ὅπως δοκιμάσωμεν τὴν ἐπίδρασιν τῆς ὑδροϋάλου ἐπὶ τῶν ἐγχρώμων ἀγαλμάτων, διεποτίσαμεν δι' αὐτῆς τινὰ τῶν δοθέντων ἡμῖν ἐγχρώμων τεμαχίων· ὅπως δὲ καταστήσωμεν καταφανεστέραν τὴν διαφορὰν τῶν ποτιζομένων δι' ὑδροϋάλου καὶ μὴ ποτιζομένων ἀντικειμένων περιεκαλύψαμεν τινὰ τούτων ἐν μέρει διὰ χαρτοπεργαμενῆς καὶ διεβρέξαμεν μόνον τὸ ἀποκεκαλυμμένον μέρος,

ἢ διηρέσαμεν τινὰ τούτων εἰς δύο μέρη, καὶ ἐποτίσαμεν τὸ ἕτερον μόνον αὐτῶν δι' ὑδροϋάλου.

Ὡς δύναται δέ τις νὰ παρατηρήσῃ εὐκόλως ἐν τοῖς τεμαχίοις διὰ τῆς ὑδροϋάλου προσκολλῶνται τὰ χρώματα μονιμώτερον ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων, ἐὰν δὲ τὰ ἀντικείμενα ἦναι ἐκ πωρίνου λίθου, ἀποκτῶσι συνάμα καὶ τὰ ἀντικείμενα αὐτὰ μείζονα συνεκτικότητα καὶ καθίστανται οὕτω σκληρότερα καὶ ἧττον εὔθραυστα.

Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι διὰ τῆς ὑδροϋάλου καθίστανται τὰ χρώματα, καὶ ἰδίως τὸ ἐρυθρόν, μικρόν τι βαθύτερα, ἀλλ' ἡ ἀλλοίωσις αὕτη δὲν εἶναι τοιαύτη ὥστε ν' ἀποτρέψῃ ἀπὸ τῆς χρήσεως τῆς ὑδροϋάλου, ἥτις προκειμένου περὶ πωρίνων ἀγαλμάτων θέλει χρησιμεύσει ὄχι μόνον πρὸς μονιμοτέραν προσκόλλησιν τῶν χρωμάτων ἐπὶ τοῦ ἀγάλματος ἀλλὰ καὶ πρὸς συντήρησιν αὐτῶν τῶν ἀγαλμάτων ἐφ' ὧν τὰ χρώματα.

Προκειμένου λοιπὸν περὶ πωρίνων ἀγαλμάτων προτείνομεν νὰ διαποτισθῇ τὸ ὅλον ἄγαλμα δι' ὑδροϋάλου, καὶ ἐὰν εἶναι ἀνάγκη ἐπανειλημμένως· προκειμένου δὲ περὶ μαρμαρίνων νὰ ποτισθῶσι μόνον τὰ μέρη ἐφ' ὧν τὰ χρώματα.

Ἡ ὑδροϋαλος, ἣν ἡμεῖς μετεχειρίσθημεν εἶναι ἡ διάλυσις τοῦ πυριτικοῦ νατρίου τῆς γερμανικῆς φαρμακοποιΐας, ἧς ἓν μέρος ἠραιώσαμεν μὲ δύο μέρη ὕδατος.»

ΔΙΟΡΘΩΤΕΑ

Ἐν τῇ ἐν σελ. 161 κ. ἑ. ἐπιγραφῇ στ. 10 γρ. εαυτο, στ. 22 ρ]οτερον, στ. 29 οποτιραν, στ. 48 εαυτων, στ. 61 πατροθεγ, ἐν σελ. 183 ἐν στ. 31 ἀντὶ ἀντίγραφον γρ. ἀνάγλυφον, ἐν σελ. 188 ἐν στ. 26 ἀντὶ ΗΗΔΙ γρ. ⊢⊢[.., ἐν σελ. 192 ἐν τῇ ὑπ' ἀρ. 16 ἐπιγραφῇ γρ. χρηστος, ἐν σελ. 207 γρ. τὸ τέλος τῆς ἐπιγραφῆς ὡς ἕπεται· τη]γ γνωμην μεταγραψαι αντ[ι το Σ]κιαθιο οπως αν ηι γεγρα[μμενον] «Οινιαδην τον Παλαισ[κιαθιον].»

ΠΙΝΑΚΕΣ ΤΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1888

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΙΝΑΞ ΕΠΙΓΡΑΦΙΚΟΣ

Α.

B.

Γ.

Δ.

Ε.

F

Z.

Η.

Θ.

Ι.

Κ.

Λ.

Μ.

Ν.

Ξ.

Ο.

Π.

Ρ.

Σ.

Τ.

Υ.

Φ.

Χ.

ΠΙΝΑΞ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ

ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Ἀνασκαφαί.

Διάφορα εὑρήματα.

Ἐργασίαι Γεν. Ἐφορείας.

Ἐργασίαι ἐν τοῖς Μουσείοις.

Προσκτήματα Ἐθν. Μουσείου.

Προσκτήματα ἐπαρχιακῶν Μουσείων.

Κατάσχεσις ἀρχαίων.

Ἀγορὰ ἀρχαίων.

Δωρηταὶ ἀρχαίων.

Προσωπικά.

Ξυλογραφήματα.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ

1. *Κατάλογος τοῦ Κεντρικοῦ Ἀρχαιολ. Μουσείου.* φρ. 2
2. *Ἀρχ. Δελτίον τοῦ ἔτους 1888. . . . .* » 7 $^1/_2$

Συνδρομηταὶ διὰ τὸ Δελτίον τοῦ 1889 κ. ἑ. ἐγγράφονται παρὰ τῷ βιβλιοπωλείῳ Wilberg εἴτε ἀμέσως παρ' αὐτῷ, εἴτε ἐμμέσως δι' οἱουδήποτε τῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ βιβλιοπωλείων. Σὺν τῇ λήψει τοῦ α'. τεύχους προκαταβάλλουσι τὴν δι' ὅλον τὸ ἔτος συνδρομήν, ὁριζομένην εἰς φρ 7 $^1/_2$, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐξόδων τῆς διὰ τοῦ ταχυδρομείου ἀποστολῆς.

Τὸ Δελτίον ἀνταλλάσσεται πρὸς πᾶν ἀρχαιολογικὸν ἢ φιλολογικὸν περιοδικόν.

Αἰτήσεις σχετικαὶ πρὸς τὸ Δελτίον ἀπευθύνονται πρὸς τὸν Γενικὸν ἔφορον τῶν ἀρχαιοτήτων καὶ Μουσείων.

Τιμᾶται φρ. 7 $^1/_2$

ΓΕΝΙΚΗ ΕΦΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΩΝ

ΔΕΛΤΙΟΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ

ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΦΟΡΟΥ Π. ΚΑΒΒΑΔΙΑ

ΤΟΜΟΣ Ε'

ΕΤΟΣ 1889

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Σ. Κ. ΒΛΑΣΤΟΥ
63 ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ 63 — 14 ΟΔΟΣ ΝΙΚΗΣ 14

1889

ΓΕΝΙΚΗ ΕΦΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΩΝ

ΔΕΛΤΙΟΝ
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ

ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΦΟΡΟΥ Π. ΚΑΒΒΑΔΙΑ

ΤΟΜΟΣ Ε'
ΕΤΟΣ 1889

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Σ. Κ. ΒΛΑΣΤΟΥ
68 ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ 68 — 14 ΟΔΟΣ ΝΙΚΗΣ 14

1889

Τῷ ἀναγνώστῃ!

Ἐπιθυμοῦντες νὰ καταστήσωμεν τὸ Δελτίον ὅσον ἔνεστι τελειότερον διαιροῦμεν ἀπὸ τοῦδε τὴν ὕλην εἰς τὰ ἑξῆς κεφάλαια: α') Ἀνασκαφαὶ καὶ εὑρήματα. β') Εἰσαγωγὴ ἀρχαίων εἰς τὰ Μουσεῖα καὶ γ') Ἐργασίαι καὶ εἰδήσεις. Θέλει δὲ προστίθεσθαι καὶ δ'. κεφάλαιον ὑπὸ τὸν τίτλον «παλαιότερα εὑρήματα» ὃ θέλει περιλαμβάνει διατριβὰς περὶ ἀρχαίων εὑρεθέντων ἐν προγενεστέροις χρόνοις, καταλόγους τῶν Μουσείων, κ.τ.λ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Ἰανουαρίου 1889.

Ὁ Γενικὸς Ἔφορος τῶν ἀρχαιοτήτων καὶ Μουσείων

Π. ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1889

ΤΕΥΧΟΣ ΜΗΝΟΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΚΑΙ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

1. Ἀνασκαφαὶ ἐν τῇ Ἀκροπόλει

Ἐξακολουθοῦσιν αἱ ἐν τῇ Ἀκροπόλει ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαὶ δαπάναις τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν· προέβησαν δὲ αὗται μέχρι τοῦ παρὰ τὴν μεσημβρινὴν πτέρυγα τῶν Προπυλαίων πελασγικοῦ τείχους τοῦ περιβόλου, ὥστε ἀνεσκάφη ἤδη καθ' ὁλοκληρίαν ὁ χῶρος, ἐν ᾧ τὸ τέμενος τῆς Βραυρωνίας Ἀρτέμιδος. Θεμέλια ναοῦ οἱουδήποτε ἐνταῦθα δὲν ἀπεκαλύφθησαν· ἀλλ' ἂν ὑπῆρχόν ποτε τοιαῦτα θὰ κατεστράφησαν ἐν μεσαιωνικοῖς χρόνοις, διότι ἡ ἐπίχωσις ἦτο ἐλαχίστη, μικροτέρα ἑνὸς μέτρου. Τὰ γενόμενα δὲ ὀλίγα εὑρήματα εἶνε κυρίως ἐπιγραφικὰ καὶ ἓν γλυπτόν, ἀξιολογώτατον. Τοῦτο εἶνε ἀρχαϊκῆς τέχνης (ὕψ. 0,35 πλ. 0,40—0,425) εἰς ταπεινὸν ἀέτωμα ἄνω ἀπολῆγον ἀνάγλυφον, ἐν ᾧ ἡ ἑξῆς παράστασις: Χλαμυδοφόρος ἀνὴρ διπλοῦν παίζων αὐλὸν ἵσταται ὄρθιος ἀριστερὰ τῷ ὁρῶντι ἐστραμμένος· τούτῳ ἕπονται τρεῖς γυναικεῖαι ὀρχούμεναι μορφαί, ποδήρη ὅλως τῷ σώματι συγκεκολλημένον χιτῶνα ἐνδεδυμέναι, κρατοῦσαι ἀλλήλας ἀπὸ τῶν χειρῶν· ἡ μὲν πρώτη, ἡ ἀμέσως ὄπισθεν τοῦ αὐλητοῦ, ἔχει τὴν δεξιὰν ὑπὸ τοὺς μαστοὺς καὶ κρατεῖ ἐν αὐτῇ μῆλον, ἡ δὲ τελευταία ἄγει εἰς τὸν χορὸν παῖδα κρατοῦσα αὐτὸν ἀπὸ τῆς δεξιᾶς χειρός. Σπουδαιότα-

τον δ' εἶνε τὸ ἀνάγλυφον τοῦτο καὶ διὰ τὸν τρόπον τῆς ἐργασίας καὶ διὰ τὸν ἐν αὐτῷ σωζόμενον χρωματισμόν. Εὑρέθη δὲ ἐν τῷ χώρῳ τῆς Βραυρωνίας Ἀρτέμιδος παρὰ τὸ τεῖχος τῆς Ἀκροπόλεως. Τῶν ἐπιγραφικῶν δ' εὑρημάτων σπουδαιότατον εἶνε ἐπιγραφὴ ἐν ᾗ ἀναγράφονται δαπάναι γενόμεναι πρὸς ἀγορὰν χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ χρυσελεφαντίνου ἀγάλματος τῆς Ἀθηνᾶς τοῦ Φειδίου. Τῇ βοηθείᾳ τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης γνωρίζομεν καὶ τὴν διὰ τὸ ἄγαλμα τοῦτο γενομένην δαπάνην καὶ τὴν ἐπὶ Περικλέους ἀναλογίαν τῆς τιμῆς τοῦ χρυσοῦ πρὸς τὴν τοῦ ἀργύρου. Εὑρέθησαν δὲ καὶ ἐπιγραφαί, ἐν αἷς ἀναγράφονται ὀνόματα τεχνιτῶν, οἷον *Εὔφρων* ὁ Πάριος καὶ *Πύθις*. Περὶ τῶν ἐπιγραφικῶν εὑρημάτων ἴδ. σ. 6 ἀρ. 2.

Σὺν ταῖς ἀνασκαφαῖς ἐξακολουθοῦσιν ἐν τῇ Ἀκροπόλει αἱ ἐργασίαι πρὸς διάκρισιν καὶ προσήκουσαν τοποθέτησιν τῶν λίθων καὶ αἱ πρὸς καταδάφισιν τῶν μεταγενεστέρων νεωτέρων τειχῶν τῶν καλυπτόντων ἐν μέρει τὸ ἀρχαῖον τεῖχος τοῦ περιβόλου τῆς μεσημβρινῆς πλευρᾶς.

Π. ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ.

2. Ἐπιγραφαὶ ἐκ τῆς Ἀκροπόλεως

Ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς τῆς Ἀκροπόλεως εὑρέθησαν ἐν τῷ ἀνωτέρῳ (σ. 5 ἀρ. 1) μνημονευομένῳ χώρῳ, παρὰ τὸ μεσημβρινὸν κυρίως τεῖχος τοῦ περιβόλου, ἔνθα ἡ ἐπίχωσις ἦτο ὁπωσοῦν μεγαλητέρα, ἢ κατὰ τὸν λοιπὸν πρὸς βορρᾶν χῶρον, αἱ ἑξῆς, κατὰ ἔκθεσιν τοῦ Λόλλιγκ, ἐπιγραφαί:

«1. Πλὰξ ἐκ Πεντελησίου μαρμάρου, μήκ. 0,44, πλάτ. 0,29, πάχ. 0,105μ. Σώζονται τὸ ἄνω, τὸ ἀριστερὸν καὶ τὸ δεξιὸν ἄκρον τοῦ λίθου. Γραφὴ στοιχηδόν.

Κιχέσιππος [:] ἐγ[ρ-
αμμάτευε: ἀγάλ[μ-
ατος: ἐπιστάτε[σ-
ι: Μυρρινόσιος [: λ-
H ἆμμα: παρὰ ταμι[ὸ-
ν: Hοῖς Δεμό[σ]τρ[α-
τος: ἐγραμμάτευ-
ε: Χσυπετάον[:]ταμ[μ-

ἰαι : Κτεσίον : Στ[ρ-
οσίας : Ἀντιφάτ[ε-
ς : Μένανδρος [:] Θ[υμ-
οχάρες [:] Σμόκο[ρδ-
ος : Φειδελείδ[ες.
𐅃 Φ Φ Φ : χρυσίον : ἐονέ[θ-
𐅃 Τ Τ [Χ]: ε[:]σταθμόν : 𐅃 Τ Χ 𐅅
Χ Χ Χ 𐅅 : τιμὲ τούτο [: Δ| Γ⊢ ⊢ [⊢
Η 𐅄 ⊢ ⊢ : IIIII
Τ Τ 𐅃 [Η] ἐλέφας ἐονέθε
Η Δ Δ Δ
Δ ⊢ ⊢ ⊢

Προτιθέμενοι νὰ δημοσιεύσωμεν προσεχῶς πιστὸν πανομοιότυπον τῆς ἐπιγραφῆς περιοριζόμεθα ἐνταῦθα εἰς τὰς ἑξῆς παρατηρήσεις·

Ἡ ἐν λόγῳ ἐπιγραφὴ ἀνάγεται, ὡς αἱ ἐν τῷ C. I. A. I ὑπ' ἀρ. 298 καὶ 299, εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ ἐκ χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος ἀγάλματος τῆς Παρθένου, τοῦ πασιγνώστου ἔργου τοῦ Φειδίου, ἀνεγράφη δὲ ὄχι πρὸ τοῦ ἔτους Ol. 84,1 (444 πρ. Χρ.) διότι τὸ σίγμα ἔχει ἄνευ ἐξαιρέσεως τὸ μετὰ τὸ ἔτος τοῦτο κρατοῦν σχῆμα (τετρασκελές), ἀφ' ἑτέρου δὲ πρὸ τοῦ ἔτους Ol. 85,3 (438 πρ. Χρ.), διότι κατὰ τοῦτο τὸ ἔτος ἀπετελέσθη ἡ τοῦ ἀγάλματος ἐπεξεργασία, ὡς συνάγεται ἐκ τοῦ σχολίου, ὃ παρακατιόντες ἀναφέρομεν.

Ὁ ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς ἐπιγραφῆς μνημονευθεὶς γραμματεὺς τῶν ἐπιστατῶν τοῦ ἀγάλματος Κιχήσιππος Μυρρινούσιος ἀπαντᾷ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ C. I. A. I, 298, ἥτις παραδόξως πως ἐπαναλαμβάνει αὐτολεξεὶ τοὺς τέσσαρας πρώτους καὶ μέρος τοῦ πέμπτου στίχου τῆς νῦν εὑρεθείσης (1). Ἄγνωστοι δὲ ἦσαν μέχρι νῦν οἵ τε ταμίαι καὶ ὁ γραμματεὺς αὐτῶν, πρωτοφανῆ δὲ εἶνε καὶ τὰ ὀνόματα δύο ἐκ τῶν ταμιῶν, τοῦ Σμοκόρδου (πρβ. τὸ ῥῆμα σμοκορδοῦν) καὶ

(1) Τὸ παράδοξον τῆς ἐπιγραφῆς χρήζει ἰδιαιτέρας μελέτης, διότι ἡ παραπεποιημένη εἶνε ἡ ἀπερρίφθη ὑπὸ τῆς ἐπιμελουμένης ἀρχῆς, ὅταν ὁ χαράκτης μόλις ἤρχιζε τὴν ἐργασίαν του. Ἐνδείξεις δὲ τοῦ μὴ ἐπισήμου χαρακτῆρος εἶνε 1) ὅτι δὲν ἐγράφη στοιχηδὸν ὡς αἱ ἄλλαι δύο τοῦ αὐτοῦ εἴδους ἐπιγραφαί, 2) ἡ ἐν τῷ α' στ. γραφὴ «Ἀθηνᾶ» ἀντὶ «Ἀθηναίᾳ» καὶ τὸ πρωτοφανὲς τοῦ συνόλου τοῦ στίχου, 3) ἡ ἀνεξιότης τῆς ἐγχαράξεως. Οὐδεμία δὲ ἀμφιβολία ὅτι τὰ πρὸς τὴν νῦν εὑρεθεῖσαν συμφωνοῦντα ἀντεγράφησαν ἐξ ἐπισήμου πρωτοτύπου.

τοῦ Φειδελείδου (ἴσως πρέπει νὰ ἐντεθῇ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν C. I. A. I, 176 στ. 8). Κατὰ τὴν ἐν τῷ C. I. A. I, ὑπ' ἀρ. 299 ἐπιγραφὴν παρεδόθησαν ἐν ᾧ ἔτει ἀνεγράφη αὕτη ἡ ἐπιγραφή, τοῖς ἐπιστάταις τοῦ ἀγάλματος ὡς ἔγγιστα 34 ½ τάλαντα, ὧν τὸ πλεῖστον μέρος ἀνηλώθη, ἐν δὲ τῷ ἔτει, εἰς ὃ ἀνάγεται ἡ νῦν ἐκδιδομένη ἐπιγραφή, παρέδωκαν οἱ ταμίαι τοῖς ἐπιστάταις 100 τάλαντα, ἐξ ὧν ἀνηλώθησαν δι' ἀγορὰν χρυσίου μὲν 87 τάλ. 4652 δρ., ἐλέφαντος δὲ 2 τάλ. 743 δρ., τὸ σύνολον λοιπὸν 89 τάλ. 5395 δρ. ἀντιστοιχοῦντα κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ Hultsch (Metrologie σ. 709 πιν. XVI) περίπου πρὸς 529592 φρ. χρ. τῆς σημερινῆς ἀξίας τοῦ ἀργύρου (4 μάρκ. = 5 φρ.) (1).

Σπουδαιότερον εἶνε ὅτι ἐκ τοῦ ἐν λόγῳ λίθου τὸ πρῶτον ἤδη ἀκριβῶς μανθάνομεν τὴν ἀναλογίαν, ἐν ᾗ διετέλει ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Περικλέους καὶ τοῦ Φειδίου ἡ τιμὴ τοῦ χρυσοῦ πρὸς τὴν τοῦ ἀργύρου. Κατὰ προσέγγισιν ἠδυνάμεθα ἤδη ἐκ τῆς ἐν τῷ C. I. A. I, ὑπ' ἀρ. 301 ἐπιγραφῆς νὰ ὁρίσωμεν ταύτην τὴν ἀναλογίαν εἰς 1 : 14 (2), ἕνεκα δὲ τῆς καλλιτέρας διατηρήσεως τῆς νῦν εὑρεθείσης δυνάμεθα νὰ ἀποφανθῶμεν ἀκριβέστερον περὶ τούτου τοῦ ζητήματος, ὃ ἐπιχειροῦμεν ἤδη νὰ ἀποδείξωμεν.

Ἐκ τῶν στίχων 14—18 τῆς ἐν λόγῳ ἐπιγραφῆς πληροφορούμεθα, ὅτι τὸ ἐπὶ Κιχησίππου γραμματεύοντος ἀγορασθὲν χρυσίον βάρος εἶχε 6 τάλ. 1518,83 δρ. Ἀποδεικνύεται γὰρ διὰ τῆς ἀντιβολῆς ἄλλων ἐπιγραφῶν, σαφέστατα δὲ διὰ τῆς ἤδη μνημονευθείσης τῆς ἐν τῷ C. I. A. I, ὑπ' ἀρ. 301, ὅτι τὸ πρὸς ἀριστερὰ τῶν στ. 14—17 παραπλεύρως ἀναγεγραμμένον ποσὸν (87 τάλ. 4652 δρ.) εἶνε ἡ τιμὴ τοῦ ὑπὸ τῶν ἐπιστατῶν ἀγορασθέντος χρυσίου· ἕπεται λοιπὸν ὅτι πάντες οἱ ἐν τῷ τέλει τῶν στίχων 15 καὶ 16 καὶ οἱ ἐν τῷ στ. 17 μετὰ τὰ σημεῖα τῆς διαστίξεως ἀναγεγραμμένοι ἀριθ-

(1) Τὰ περιγενόμενα παρεδόθησαν πιθανῶς τοῖς ἐπιστάταις τοῦ ἐπομένου ἔτους, ὅπως ἔγεινε καὶ ἐν τῇ διαχειρίσει τῶν διὰ τὴν οἰκοδομὴν αὐτοῦ τοῦ Παρθενῶνος προκαταβαλλομένων χρημάτων.

(2) Ἐξετάσας ἐπὶ τούτῳ τὸν λίθον ἐπείσθην ὅτι ἐν τῷ 22 στ. τῆς ὑπ' ἀρ. 301 ἐπιγραφῆς δύναται νὰ ἦν γεγραμμένον ΦΔΔΔΔΓ⊦⊦IIII, ὅπερ θὰ ἀνεκρίνετο τοῖς 14,037, τῷ πορίσματι δηλαδὴ οὐ ἐπιτυγχάνομεν παρακατιόντες ὡς πρὸς τὴν τιμὴν τοῦ χρυσοῦ ἐν ἀντιβολῇ πρὸς τὴν τοῦ ἀργύρου.

μοὶ πρέπει νὰ ἐκληφθῶσιν ὡς σημαίνοντες τὸ βάρος (τὸν σταθμὸν) τοῦ χρυσίου· ἀποκλείεται δὲ καὶ διὰ ἄλλους λόγους νὰ ὑποθέσῃ τις ὅτι οἱ μετὰ τὰς λέξεις «τιμὴ τούτου» ἐν τοῖς στ. 17 καὶ 18 ἑπόμενοι ἀριθμοὶ θὰ ἀναφέρωνται εἰς ταύτας.

Συνάγεται οὖν ἐκ τῶν ῥηθέντων ὅτι τὸ χρυσίον, τὸ 6 τάλ. 1518,83 δρ. βάρος ἔχον, ἐπληρώθη ὑπὸ τῶν ἐπιστατῶν διὰ 87 ταλ. 4652 δρ. τοῦ κοινοῦ νομίσματος, δηλαδὴ ἀργυροῦ· βλέπομεν λοιπὸν ὅτι ποσόν τι χρυσίου βάρος ἔχον μιᾶς δραχμῆς ἠγοράζετο ἐπὶ Περικλέους ἀντὶ 14,037 ἀργυρῶν δραχμῶν.

Στηριζόμενοι ἐπὶ τούτου τοῦ πορίσματος δυνάμεθα ἤδη νὰ ἐξακριβώσωμεν τὴν τιμὴν τοῦ χρυσίου, ὃ μετεχειρίσθη ὁ Φειδίας πρὸς «τὴν περὶ τὸν κόσμον κατασκευήν,» δηλαδὴ τῶν ἐκ χρυσοῦ ποιηθέντων μερῶν τοῦ χρυσελεφαντίνου ἀγάλματος.

Τὴν ἀκριβεστέραν πληροφορίαν περὶ τοῦ βάρους τοῦ χρυσοῦ τούτου παρέχει ἡμῖν ὁ Φιλόχορος, ὅστις κατὰ τὸ διὰ τὸν στ. 605 τῆς Εἰρήνης τοῦ Ἀριστοφάνους σχόλιον ἔγραψε ὅτι «ἐπὶ Θεοδώρου ἄρχοντος (438/7 π. Χ.) καὶ τὸ ἄγαλμα τὸ χρυσοῦν τῆς Ἀθηνᾶς ἐστάθη εἰς τὸν νεὼν τὸν μέγαν, ἔχον χρυσίου σταθμὸν ταλάντων μδ', Περικλέους ἐπιστατοῦντος, Φειδίου δὲ ποιήσαντος», ἠρύσθη δὲ ἀναμφιβόλως τὰ περὶ τοῦ χρυσίου ἐξ ἐπισήμου πηγῆς, πιθανῶς ἐκ τοῦ γενικοῦ ἀπολογισμοῦ τῶν ἐπιστατῶν.

Θεωροῦντες τοῦτο τὸ ποσὸν (1152,62 χιλιόγρ.) ὡς τὸ ἀκριβὲς βάρος τοῦ χρυσοῦ τοῦ ἀγάλματος, ὑποτιθέντες δὲ ὅτι ἡ τιμὴ τοῦ χρυσοῦ διετέλει ἡ αὐτὴ διαμένουσα διαρκούσης τῆς κατασκευῆς, εὑρίσκομεν ὅτι διὰ τὰ χρυσᾶ μέρη τῆς Παρθένου ἀνηλώθησαν 617,628 τάλαντα ἀργυρᾶ, ταῦτα δὲ ἀντιστοιχοῦσι κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ Hultsch περίπου πρὸς 3,840,401 φρ. τῆς σημερινῆς ἀξίας τοῦ ἀργύρου.

Ἐκτὸς τῆς ἐν τῷ C. I. A. I ὑπ' ἀρ. 299 δημοσιευθείσης καὶ τῆς νῦν εὑρεθείσης ὑπῆρχον ἐν τῇ Ἀκροπόλει παρόμοιαι στῆλαι, ἐν αἷς τὰ ἀναλώματα τῶν λοιπῶν ἐτῶν, καθ' ἃ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ Φειδίου ἡ κατασκευὴ τῆς Παρθένου ἐγένετο, καθ' ὅμοιον τρόπον ἀναγεγραμμένα ἦσαν. Μετὰ δὲ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου φαίνεται ὅτι ἐστάθη ἐν τῷ ἰδιαιτέρως καλουμένῳ Παρθενῶνι ἡ ἐν ταῖς ἐπιγραφαῖς C. I. A. II 667, 670, 719 καὶ 727 μνημονευομένη

χαλκῆ στήλη, ἥτις περιεῖχε λεπτομερῆ ἀναγραφὴν τῶν μερῶν, ἐξ ὧν συνίστατο τὸ ἄγαλμα τῆς πολιούχου θεᾶς. Ἐκ ταύτης ἴσως ἐλήφθη ἡ κατ' ἀριθμὸν καὶ σταθμὸν περιγραφὴ τοῦ ἀγάλματος, ἧς λείψανά τινα διεσώθησαν κατὰ τὴν εἰκασίαν τοῦ Κίρχοφ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ C. I. A. I, 176.



»2. Στήλη ἐκ πωρίνου λίθου, συνηρμολογημένη ἐκ δύο τεμαχίων. Ἐλλείπει τὸ ἓν ἄκρον μετὰ τῆς ἀρχῆς καὶ μέρος τῆς ἔμπροσθεν πλευρᾶς μετὰ τοῦ τέλους τῆς ἐπιγραφῆς·

Συνάγεται ἐκ τῆς διασκευῆς τῆς ἐπιφανείας τῆς μιᾶς τῶν δύο εὐρυχωροτέρων πλευρῶν ὅτι αὕτη προςηρείδετο πρὸς τοῖχόν τινα, ἴσως οἰκοδομήματός τινος, ὃ ἐχρησίμευεν ὡς ταμιεῖον. Ἡ ἐπιγραφὴ ἐνεχαράχθη ὑπὸ τὸ ἄκρον μιᾶς τῶν μακροτέρων καὶ χαμηλοτέρων πλευρῶν· ὑπὸ τῷ πρώτῳ μέρει αὐτῆς διατηρεῖται λεπτή τις γραμμή, ἐγκεχαραγμένη πρὸς ὁδηγίαν τοῦ τεχνίτου. Μῆκ. 2,30, πλ. 0,70, πάχ. 0,32μ· ὕψ. τῶν μειζόνων γραμμάτων 0,065 —0,07, τῶν κυκλοτερῶν 0,04—0,048μ:

Τὸ δεῖνα ἀνέθ]εκεν ⁝ Ἀθεναίαι ⁝ Χαιρίον [⁝ τ]αμιεύον ⁝ Κλέδ[ικος. . . . . . .

Ἡ ἐπιγραφὴ εἶνε τῶν ἀρχαιοτέρων πασῶν τῶν ἐν τῇ Ἀκροπόλει εὑρεθεισῶν ἀναθηματικῶν ἐπιγραφῶν, καθὼς δὲ φαίνεται ἐκ τοῦ παρατεθειμένου πανομοιοτύπου, ἀποδεικνύει ἡ γραφὴ αὐτῆς ὅτι σύγχρονος εἶνε τῇ ἐπὶ τῆς βάσεως τοῦ γνωστοῦ Μοσχοφόρου (Sitz. d. Berl. Ak. 1888 σ. 319, Mitth. d. arch. Inst. XIII σ. 114).

Ἐπὶ τῆς ἄνω στενῆς πλευρᾶς τοῦ λίθου, πρὸς ἣν κατέληγεν ἡ καθέτως καταβαίνουσα ἐπιγραφή, δὲν ὑπάρχει κανὲν σημεῖον προσαρμογῆς ἄλλου λίθου ἢ ἀναθήματός τινος. Ὅθεν ἀμφιβάλλω ἂν ἐν τῷ τέλει δέον νὰ συμπληρωθῇ τὸ κοινὸν *ἐπόεσεν* ἢ *ἐπόει* ἢ ἄλλο τι, φέρ' εἰπεῖν *ἔρχεν*.

»3. Πλὰξ ἐκ Πεντ. μαρμ., πρὸς τὸ ἄνω μέρος τεθραυσμένη. Μῆκ. 1, πλ. ἄνω 0,47, κάτω 0,53, πάχ. 0,15μ.

. . . . μοκρίτου
. . . . ράτους
[δημοτικὸν]
. . . . νος Φυρομάχου
. . . . . σ]τρατος Χαιρίωνος
[Ευβί]οτος Δημητρίου
. . .]γένης Σάβωνος
Ἀ]ντισθένης Ἀντιφάτους
Δαιδαλίδαι·
Φιλόξενος Φιλονόμου

. . . . ου
. . . . ους
. . . . νίππου
. . . . ά]δ[ο]υ
. . . . Μνησιθέου
. . . . Ἡ]γησιφάνους
. . . . . α]χος Γλαυκέτου
Στεφ]ανόδωρος Λυσιστράτου
Κα]λλίας Καλλιάδους
Ἀντιφῶν Ἐπιτρόπου
Χρέμης Σμικύθου
Αἰξωνῆς·
Εὐκλῆς Εὐκλείδου
Μελάνθιος Ἀριστείδου
Θεότιμος Θεοπόμπου
Ἀμφίστρατος Φιλημονίδου
Δημοκλείδης Δημέου
Θεόδοτος Αἴσχρωνος
Ἐπικράτης Εὐκράτους
Ξυπεταίονες·
Νικίας Εὐκταίου
Ξενοφῶν Μνησιάδου
Πιθῆς·
Τεισαμενὸς Κίρου
Αὐτοκλῆς Χαρίππου

I. Καλλικράτης Αἰξωνεὺς εἶπεν· ἐπειδὴ οἱ ἔφηβοι οἱ τῆς Κεκρ[οπίδος οἱ ἐπ[ὶ Κτη]σ[ι]κλέους ἄρχοντος εὐτακτοῦσιν καὶ π[ο]ιοῦσ[ιν πάντα ὅ[σα αὐτ]οῖς οἱ νόμοι προστάττουσιν καὶ τ[ῶι σωφρο]νι[στεῖ πειθ[αρχο]ῦσιν τῶι χειροτονηθέντι ὑπὸ τοῦ δ[ήμου, ἐπ]αιν[έσαι αὐτ[οὺς κα]ὶ (σ) στεφανῶσαι χρυσῶι στεφάνωι ἀπ[ὸ 𐅅 δραχ]μῶν κοσμι[ότητ]ος ἕνεκα καὶ εὐταξίας, ἐπαινέσαι δὲ καὶ τὸν σω[φρονιστὴν Ἄ[δ]ειστον Ἀντιμάχου Ἀθμονέα καὶ στεφανῶσαι χρυ[σῶι στεφάνωι ἀπὸ 𐅅 δραχμῶν, ὅτι καλῶς καὶ φιλοτίμως ἐπεμελή[θη τῶν ἐφήβων τῆς Κεκροπίδος φυλῆς, ἀναγράψαι δὲ τόδε τὸ ψή[φισμα ἐν στήληι λιθίνηι καὶ στῆσαι ἐν τῶι τοῦ Κέκροπος ἱε[ρῶι.

II. Ἡγέμαχος Χαιρ[ή]μονος Περιθοίδης εἶπεν· ἐπειδὴ οἱ ἔφηβο[ι τῆς Κεκροπίδος ταχθέντες Ἐλευσῖνι καλῶς καὶ φιλοτίμω[ς ἐπιμελοῦνται ὧν αὐτοῖς ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος προστάττει κα[ὶ εὐτάκτους αὐτοὺς παρέχουσιν, ἐπαινέσαι αὐτοὺς κοσμιότη[τος ἕνεκα καὶ εὐταξίας καὶ στεφανῶσαι θαλλοῦ στεφάνωι ἕ[καστον αὐτῶν, ἐπαινέσαι δὲ καὶ τὸν σωφρονιστὴν αὐτῶν Ἄδειστ[ον Ἀντιμάχου Ἀθμονέα καὶ στεφανῶσαι θαλλοῦ στεφάνωι ἐπε[ιδὰν τὰς εὐθύνας δῶι, ἐπιγράψαι δὲ τόδε τὸ ψήφισμα ἐπὶ τὸ ἀ[νάθημα ὃ ἀνατιθέασιν οἱ ἔφηβοι οἱ τῆς Κεκροπίδος.

III. Πρωτίας εἶπεν· ἐψηφίσθαι τοῖς δημόταις· ἐπειδὴ κα[λῶς καὶ φι-

λοτίμως ἐπιμελοῦνται τῆς φυλακῆς Ἐλευσῖνος ο[ἱ] τῆς Κεκροπί-
δ]ο[ς ἔφηβ]οι καὶ ὁ σωφρονιστὴς αὐτῶν Ἄδειστος [Ἀν]τι[μ]ά[χου Ἀθμο-
νεύς, ἐπαι]νέσα[ι] αὐτοὺς καὶ στεφανῶσαι ἕκαστον αὐτῶ[ν θαλλοῦ
στεφάνωι], ἀναγ[ρ]άψαι δὲ τόδε τὸ ψήφισμα εἰς τὸ ἀνάθημα [ὃ ἀνα-
τι]θέα[σι]ν οἱ ἔφηβοι τῆς Κεκροπίδος οἱ ἐπὶ Κτησικλέ[ους
ἄ]ρχοντος.

IV. Εὐφρόνιος εἶπεν· ἐψηφίσθαι τοῖς δημόταις, ἐπειδὴ οἱ ἔφ[ηβοι
οἱ ἐπὶ Κτησικλέος ἄρχοντος ἐνγραφέντες εὐτακτοῦσιν [καὶ
ποιοῦσιν πάντα ὅσα οἱ νόμοι αὐτοῖς προστάττουσιν καὶ ὁ [σω-
φρονιστὴς ὁ ὑπὸ τοῦ δήμου χειροτονηθεὶς ἀποφαίνει αὐτο[ὺς
πειθα[ρ]χοῦντας καὶ τἄλλα πάντα ποιοῦντας φιλοτίμως, ἐπ[αι-
νέσαι αὐτοὺς καὶ στεφανῶσαι χρυσῶι στεφάνωι ἀπὸ 𐅅 δρα[χμ-
ῶν κοσμιότητος εἵνεκα καὶ εὐταξίας, ἐπαινέσαι δὲ καὶ τὸ[ν
σωφρονιστὴν αὐτῶν Ἄδειστον Ἀντιμάχου Ἀθμονέα καὶ στεφ-
ανῶσ[αι χρυσῶι (στεφάνωι) ἀπὸ] 𐅅 δραχμῶν ὅτι καλῶς καὶ φιλοτίμως ἐπε-
μελήθη τῶν τε δημοτῶν (καὶ τῶν) ἄλλων ἁπάντων τῶν τῆς Κεκροπίδος
φυλῆς, ἐπιγράψαι δὲ τόδε τὸ ψήφισμα ἐπὶ τὸ ἀνάθημα ὃ ἀνατι-
θέασιν οἱ ἔφηβοι τῆς Κεκροπίδος καὶ ὁ σωφρονιστής.

Ἡ φυλή　　Ἡ βουλή　　Ἐλευσίνιοι　　Ἀθμονῆς

Ἡ γραφὴ στοιχηδὸν ἐκτὸς ἐν τῇ ἀρχῇ τῶν ὀκτὼ τελευταίων στίχων, οἱ δὲ στίχοι ἀνισομήκεις. Ἐν τῷ νγ' στ. **Κτησικλέος**, ἐν τῷ νς' στ. **πειθαοχοντας**, ἐν τῷ ξ' στ. ἐξηλείφθησαν τὰ μεταξὺ **ανως** καὶ 𐅅 γράμματα, ἐν οἷς φαίνεται ὅτι ὁ χαράκτης εἶχε παραλείψει τὴν λέξιν ‚στεφάνωι'. Ἐπίσης διωρθώθη τὸ κείμενον ἐν τῷ τέλει τῆς ἐπιγραφῆς, οὗ νῦν ἀναγιγνώσκομεν ‚Ἀθμονῆς'.

Ἐκ τῆς ἐπεξεργασίας τοῦ κάτω ἄκρου τοῦ λίθου συνάγεται, ὅτι ἐνετέθη εἰς ἄλλον λίθον, ἴσως εἰς βαθμίδα τινὰ τοῦ ἱεροῦ τοῦ Κέκροπος, τοῦ ποτε παρὰ τῇ νοτιοδυτικῇ γωνίᾳ τοῦ Ἐρεχθείου κειμένου· ὁ δὲ λίθος αὐτὸς ὀνομάζεται ἐν τοῖς στίχοις 43, 49 κ. 62 ἀνάθημα, ἀνέθεσαν δὲ αὐτὸ οἱ ἔφηβοι τῆς Κεκροπίδος φυλῆς καὶ ὁ σωφρονιστὴς αὐτῶν.

Ἐνεχαράχθη ἐπ' αὐτοῦ ὁ κατὰ δήμους διαιρεθεὶς κατάλογος τῶν ἐφήβων μετὰ τῶν τεσσάρων τιμητικῶν ψηφισμάτων ἐπὶ Κτησικλέους ἄρχοντος, τουτέστιν ἐν ἔτει 334/3 πρ. Χρ., κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους, πρὶν νὰ δώσῃ ὁ σωφρονιστὴς τὰς εὐθύνας. Εἶνε δὲ ἡ ἐπιγραφὴ ἡ ἀρχαιοτέρα πασῶν τῶν εἰς τὰ ἐφηβικὰ ἀναγομένων, ἡ γὰρ μέχρι τοῦδε ἀρχαιοτέρα, περὶ ἧς πραγματεύεται ὁ Köhler ἐν ταῖς Mitth. IV σ. 324 κ. ἑ., ἀνεγράφη ἑ. ἔτ. 305/4 πρ.

Χρ., τριάκοντα δηλαδὴ περίπου ἔτη μετὰ τὴν νῦν ἐκδιδομένην, δύο δὲ ἔτη ἔτι νεώτερον ταύτης εἶνε τὸ ἐν τοῖς Sitz. d. Berl. Ak. 1888 σ. 247 ὑπ' ἀρ. 28 = Bull. de corr. h. XII σ. 148 κ. ἑ. ἐκδοθὲν τιμητικὸν ψήφισμα τοῦ σωφρονιστοῦ Φιλωνίδου.

Τῶν δὲ νέων πορισμάτων, ἃ παρέχει ἡμῖν ἡ ἄνω ἐπιγραφή, μνημονεύω μόνον τὰ σπουδαιότερα. Καὶ πρῶτον μὲν βλέπομεν ὅτι ἤδη ἐν τῇ ἐποχῇ τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου ἡ ἐφηβεία μονοετὴς ἦν, προΐστατο δὲ τῶν ἐφήβων ὡς φαίνεται ὁ σωφρονιστής, οὗ ἡ ἀρχὴ κατόπιν κατηργήθη, δεύτερον δὲ ὅτι ἐν τῷ ἔτει 334|3 οἱ ἔφηβοι τῆς Κεκροπίδος φυλῆς ἐπεμελοῦντο «τῆς φυλακῆς Ἐλευσῖνος,» ταχθέντες ἐκεῖ ὑπὸ τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου, ἐξ οὗ συνάγεται ὅτι ἡ εἰς τοὺς ἐφήβους ἐγγραφὴ εἰσέτι ὑποχρεωτικὴ ἦν. Συμφωνεῖ πρὸς τοῦτο τὸ πλῆθος τῶν ἐφήβων· οἱ γὰρ τριάκοντα ἔφηβοι ὧν τὰ ὀνόματα ἢ ὁλόκληρα ἢ ἐν μέρει σώζονται, ἀνήκουσιν μόνον εἰς ἓξ δήμους μιᾶς φυλῆς, ἐνῷ κατὰ τὸν τρίτον αἰῶνα ὁ ἀριθμὸς ὅ λ ω ν τῶν ἐφήβων εἰς ἴσον περίπου ποσὸν περιωρίσθη.

Τῶν τεσσάρων ψηφισμάτων ἐπεψηφίσθη τὸ μὲν πρῶτον ὑπὸ τῆς Κεκροπίδος φυλῆς, τὸ δεύτερον ὑπὸ τῆς βουλῆς (καὶ τοῦ δήμου), τὸ τρίτον ὑπὸ τοῦ δήμου τῶν Ἐλευσινίων, τὸ τέταρτον ὑπὸ τῶν Ἀθμονέων, τῶν συνδημοτῶν δηλαδὴ τοῦ σωφρονιστοῦ.

»4. Δύο προσαρμόζοντα τεμάχια πλακὸς ἐκ Πεντ. μαρμ., μήκ. 0,26, πλ. 0,32, πάχ. 0,08μ. Ἄνωθεν τῆς ἐπιγραφῆς σώζεται μικρὸν μέρος ἀναγλύφου, διακρίνεται δὲ ἱππεύς τις:

[Θ] ε ο [ί]
Ἐπὶ Νικοκλέους ἄρχοντ[ος, ἐπὶ τῆς Ἀ]ντιοχί-
δος ἑνδεκάτης πρυτανε[ί]ας, ἧι Νίκ[ων Θεοδώ-
ρου Πλωθεεὺς ἐγραμμάτε[υ]εν, Θαρ[γηλιῶνος
ὀγδόει ἐπὶ δέκα, ἐνάτει κ[α]ὶ δεκά[τει τῆς πρ-
υτανείας· ἐκκλησία κυρία· [τ]ῶν πρ[οέδρων ἐπ-
εψήφιζεν Σοφοκλῆς Πεδιέ[ω]ς Ἐρ[χιεὺς καὶ σ-
υνπρόεδροι· ἔδοξεν τῶι δή[μωι, Στρατοκλῆς
Εὐθυδήμου Διομεεὺς εἶπεν· ἐπειδὴ . . . . . ἐ-
ν πάντι καιρῶι ἐνδείκνυτ[αι τὴν εὔνοιαν ἥ-
ν ἔχων διατελεῖ περὶ τὸν δ[ῆμον, διαμένων χ-
ρήσιμος καθότι ἂν αὐτῶι π[αραγγέλλοιτο, κ-
αὶ πρότερόν τε πολέμου γε[νομένου ἐν τῆι χ-
ώραι παρεῖχεν αὐτὸν τοῖς [. . . . . . . χρήσ-
ιμον καθότι αὐτῶι παραγγ[ελ . . . . εἰ

ς] βοήθειαν τῆς χώρας, καὶ τ[. . . . .
. . . . . ., εἶναι αὐτὸν ἐν τῶι [. . . . .
. . . . τῶν ἱππέων δ[. . . . .

Ὁ ἄρχων Νικοκλῆς ἦρχε κατὰ τὸ ἔτος 302|1 πρ. Χρ. Τὸ ψήφισμα εἶπεν ὁ γνωστὸς Στρατοκλῆς, ὅστις εἶπε καὶ τὰ ψηφίσματα C. I. A. II 238^{b}, 240, 247, 263 — 267, 302. Ὁ ἐν τῷ ιγ′ στίχῳ μνημονευόμενος πόλεμος ὁ ἐν τῇ χώρᾳ δηλ. ἐν αὐτῇ τῇ Ἀττικῇ γενόμενος εἶναι ἀναμφιβόλως ὁ κατὰ τοῦ Κασάνδρου (κατὰ τὰ ἔτη 306 — 304, ἴδε Droysen Hell. II 2, σ. 178 κ.ἑ.). Τὸ ὄνομα τοῦ τιμηθέντος (στ. θ′) συνίστατο ἐκ πέντε ἢ ἓξ στοιχείων.

»5. Τεμάχιον πλακὸς ἐξ Ὑμηττ. μαρμ., μήκ. καὶ πλ. 0,25, πάχ. 0,13^{μ}. Τὸ ἀριστερὸν ἄκρον σώζεται. Ἀναγραφὴ περίπου περὶ τὸ τελευταῖον τέταρτον τοῦ τετάρτου αἰῶνος π. Χρ. Ἡ κατὰ στοίχους γραφὴ φαίνεται ὅτι παρημελήθη ἐν τῷ ϛ′ στ., ὃ καὶ ἐν ἄλλαις ἐπιγραφαῖς οὐ σπανίως συμβαίνει.

. . οτι . . . ς ε . . . . [περὶ τὸν δῆμο-
ν τὸν Ἀθηναίων· [εἶναι δ᾽ αὐτὸν πρόξενον καὶ εὐε-
ρ]γέτην τοῦ δήμο[υ τοῦ Ἀθηναίων καὶ αὐτὸν καὶ ἐ-
κγ]όνους. καὶ εἶν[αι αὐτῶι γῆς καὶ οἰκίας ἔγκτη-
σι]ν κατὰ τὸν νόμ[ον· ἀναγράψαι δὲ τόδε τὸ ψήφισ-
μα] ἐν στήλῃι λιθί[νηι τὸν γραμματέα τὸν κατὰ π-
ρυ]τανείαν καὶ στ[ῆσαι ἐν Ἀκροπόλει, εἰς δὲ τὴν ἀν-
αγ]ραφὴν μερίσαι [τὸν ταμίαν τοῦ δήμου — — — δρα-
[χμὰς ἐκ τῶν κτλ.]

»6. Τὸ ἄνω μέρος στήλης ἐκ Πεντ. μαρμ., κεκοσμημένης διὰ ἀετώματος, ἐν ᾧ ἀσπὶς καὶ φύλλα ἀκάνθου. Μῆκ. 0,50, ὕψ. 0,26, πάχ. 0,19^{μ}. Σώζεται μέρος τι τοῦ δεξιοῦ ἄκρου. Τοῦ δευτέρου ἢ πρώτου αἰῶνος πρ. Χρ.

Ἐπὶ τοῦ δεῖνος ἄρχοντος ἐπὶ] τῆς Κεκροπίδος ἑβδόμης πρυτανείας
ἧς ὁ δεῖνα (δημοτικὸν)] ἐγραμμάτευεν, Γα[μηλιῶνος . . . .
. . . . τῆς πρυτανείας, ἐκ]κλησία κυρία ἐ[ν τῶι θεάτρωι,
[τῶν προέδρων ἐπεψήφιζεν ὁ δεῖνα καὶ συμπρόεδροι, ἔδοξεν τῶι]
[δήμωι κτλ.]

»7. Τεμάχιον πλακὸς ἐκ Πεντ. μαρμ., οὗ τὸ δεξιὸν ἄκρον σώ-

ζεται. Εὑρέθη ἐντετειχισμένον ἐν τῷ ἄνω, τῷ ἀσβεστοκτίστῳ μέρει τοῦ νοτίου τείχους. Μῆκ. 0,25, πλ. 0,20, πάχ. 0,14μ.

Ἡ ἐπὶ τῆς πλακὸς ἐγκεχαραγμένη ἐπιγραφὴ συμπληροῖ τὴν ἤδη ἐν ἔτει 1836 πλησίον τοῦ Ἐρεχθείου εὑρεθεῖσαν λίαν ἐνδιαφέρουσαν ἐπιγραφήν, ἥτις ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ C. I. A. II, ὑπ' ἀρ. 477. Τὸ σύνολον ἔχει νῦν οὕτως:

Ἐπὶ Προκλ]έους ἄρχοντος ἐπὶ [τῆς . . . . . ίδος . . . . . ς πρυτανείας,
ηι . . . . .] θένης Κλεινίου Κοθωκί[δης ἐγραμμάτευεν, Μεταγειτνι]ῶνος ἐνδεκ-
άτηι, ἐν]δεκάτηι τῆς πρυτανείας· [ἐκκλησία κυρία ἐν θ]εάτρωι, τῶ[ν
προέδρ]ων ἐπεψήφιζεν Δημόστρ[ατος Δι]ονυσοδώρου Εὐων-
υμε]ὺς καὶ συνπρόεδροι· ἔδο[ξεν] τῆι βουλῆι καὶ τῶι δ[ή-
μωι· Π]εισιάναξ Τιμοθέου Ἁλαιε[ὺς εἶ]πεν· ἐπειδὴ πρόσοδο[ν
ποιησά]μενοι πρὸς τὴν βουλὴν οἱ πατ[έρες] τῶν παρθένων ερ. ν.
τῶν ἠργ]ασμένων τῆι Ἀθηνᾶι τὰ [ἔ]ρια τὰ [εἰς τὸ]ν πέπλον ἐμφανίζου-
σιν παρη]κολουθηκέν[α]ι αὐτὰς τοῖς ὑπ[ὸ τοῦ] δήμου ἐψηφισμέ-
νοις πε]ρὶ τούτων πᾶσι καὶ πεποιηκένα[ι τὰ ἀναγ]καῖα καὶ πεπομπευ-
κέναι κα]τὰ τὰ προστεταγμένα ὡς ὅτι κ[άλλισ]τα καὶ εὐσχημονέ-
στατα, κ]ατεσκευακέναι δὲ αὐτὰς [ἐκ τῶν ἰ]δίων καὶ φιάλη[ν ἀ-
ργυρᾶ]ν ἀπὸ δραχμῶν ἑκατὸν ἣν καὶ [αἰτεῖ]σθαι ἀναθεῖν[αι τῆι
Ἀθηνᾶι ὑπό]μνημα τῆς ἑαυτ[ῶν] πρ[ὸς τὴν θεὸν] εὐσεβε[ίας καὶ φιλο-
τιμίας τῆς εἰς τὴν [βου]λὴν καὶ τὸν δῆμον κτλ.

Ἐν τῷ τέλει τοῦ ϛ' στίχου ἐξηλείφθησαν γράμματά τινα.

Ἡ ἐπιγραφὴ ἀνεγράφη ἐν τῇ στήλῃ κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Köhler ἐν ταῖς Mitth. VIII σ. 62 προταθεῖσαν συμπλήρωσιν τοῦ ὀνόματος τοῦ ἄρχοντος ἐν ἔτει 97|7 π. Χρ., ἐν ᾧ ἑωρτάζοντο τὰ μεγάλα Παναθήναια. Διὰ τῆς λέξεως «παρθένοι» ὑποδηλοῦνται αἱ καλούμεναι ἐργαστῖναι, περὶ ὧν διαλαμβάνει ἐκτενέστερον ὁ Köhler ἐ. ἀ. σ. 65 κ. ἑ., ἐξηγῶν τὴν ἐν τῷ κυριωτέρῳ μέρει ταῖς αὐταῖς λέξεσιν συνταχθεῖσαν σχεδὸν σύγχρονον ἐπιγραφὴν τοῦ Petworth-House.

Ἐκ τοῦ νέου τεμαχίου συνάγεται ὅτι καὶ ἐν τῷ στ. ιδ' τῆς νῦν ἐν Ἀγγλίᾳ εὑρισκομένης ἐπιγραφῆς γεγραμμένον ἦν «πεπομπευκέναι,» ἐπιβεβαιοῦται δὲ ὅτι ὁ Köhler ηὐστόχησε τοῦ ὀρθοῦ, ἀναπληρῶν ἐν τῷ ιβ' στ. «τὰ ἔρια τὰ εἰς τὸν πέπλον.»

»8. Δύο λεπτὰ τεμάχια ἀκριβῶς προσαρμόζοντα, ἀποσπάσματα βάσεώς τινος ἐκ Πεντ. μαρμ. Ἡ ἐπιγραφὴ ἐνεγράφη ἐπὶ λειανθέντος τινὸς μέρους τῆς ἔμπροσθεν ἐπιφανείας τοῦ λίθου. Τὰ στοιχεῖα Α, Μ καὶ Ν ἀρχαϊκά. Μῆκ. τῶν δύο συγκεκολλημένων τεμαχίων 0,60, πλάτ. τοῦ μείζονος 0,23, τοῦ μικροτέρου 0,17μ.

Σμ]ικύθη μάνέ[θηκεν
'Αθ]ηναίηι τὸ [δ' ἄγαλμα,
— ∪ ∪] νη ∪ ∪ — ∪
ὑπὲρ [π]αίδων
κ]αὶ ἑαυτ[ῆς.



Ε]ὔφρω[ν Πάριος ἐπο-
ί]ησεν

Τῶν δύο τελευταίων στίχων παραθέτομεν πανομοιότυπον.

Ἐν τῷ τρίτῳ στίχῳ διακρίνεται μετὰ τὸ *νη* μικρὸν λείψανον τρίτου στοιχείου, ἴσως ἑνὸς Μ (ἢ Α ἢ Δ). Ὁ τεχνίτης ἀπαντᾷ καὶ ἐν τῇ παρὰ τῇ Ἠετιωνείᾳ εὑρεθείσῃ βάσει τοῦ Πύθωνος τοῦ Ἀβδηρίτου, ἧς ἡ ἐπιγραφὴ (Löwy Inschr. gr. B. ἀρ. 48) καταλήγει ὡς ἕπεται «Εὔφρων ἐξεποίησ' οὐκ ἀδαὴς Πάριος.» Καὶ αὕτη ἡ ἐπιγραφή, σύγχρονος τῇ νῦν δημοσιευμένῃ, εἶνε γεγραμμένη ἐν ἰωνικῇ διαλέκτῳ. Τρίτην δὲ βάσιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ αὐτοῦ τεχνίτου θὰ δημοσιεύσωμεν ἐν προσεχεῖ τινι φυλλαδίῳ.

»9. Κίων ἐκ Πεντ. μαρμ. ἄνευ ῥαβδώσεων, μήκ. 1,84, διαμ. ἄνω 0,27, κάτω 0,31^{μ}. Ἐν τῇ ἄνω ἐπιφανείᾳ μικρὸν κυκλοτερὲς κοίλωμα, ἡ ἐπιγραφὴ ἐγκεχαραγμένη περὶ τὸ ἄνω ἄκρον.

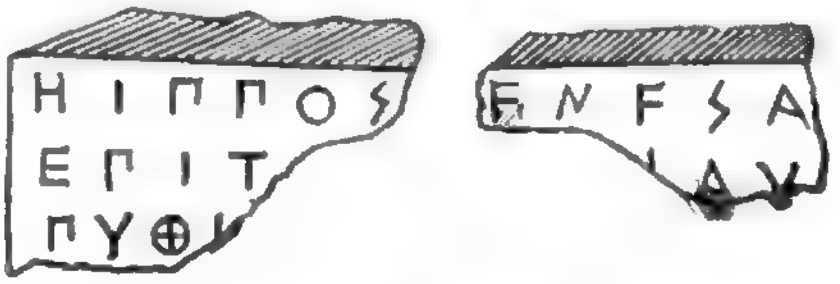
Ἐμπεδία δεκάτεν ἀνέθεκεν [τε͂]ι Ἀθ[εν]αίαι.

»10. Τὸ κάτω μέρος κίονος ἐκ λευκοῦ μαρμ., φέρον τὴν ἐπιγραφὴν *παρχεν*, συμπληροῦται δὲ διὰ ταύτης ἡ ἐν τῷ Δελτίῳ τοῦ ἔτους 1888 σ. 82 δημοσιευθεῖσα ἐπιγραφὴ ὡς ἑξῆς·

Πύθις ἐποίεσεν
Ἐπιτέλες ἀνέθεκεν : ἀπαρχὲν
Ἀθεναίαι.

Μῆκος τοῦ κίονος 1,64, διαμ. 0,25—0,30^{μ}.

»11. Τὸν αὐτὸν τεχνίτην καὶ τὸν υἱὸν τοῦ τὸ προηγούμενον μνημεῖον ἀναθέσαντος ἀναφέρει ἡ ἑξῆς ἐν πανομοιοτύπῳ ἑπομένη ἐπιγραφή, ἣν συνέθεσα ἐκ δύο τεμαχίων Πεντελησίου μαρμάρου. Τὸ μὲν μεῖζον τεμάχιον ἔχει μῆκ. 0,24, πλ. 0,39, τὸ δὲ μικρότερον μῆκ. 0,21, πλ. 0,17^{μ}.



Hἱπποσ[θ]ένες ἀ[νέθεκεν Hό
Ἐπιτ[έλος Γλ]αυ[κόπιδι
Πύθι]ς ἐποίεσεν.

»12. Μεγάλη βάσις ἐκ Πεντελησίου μαρμάρου, συνισταμένη ἐκ δύο πλακῶν, ὧν ἡ (νῦν εἰς δύο τεμάχια κεχωρισμένη) ἔμπροσθεν τεθειμένη φέρει τὴν ἐπιγραφήν. Μῆκ. τοῦ συνόλου 2,06, πλ. 1,28, ὕψ. 0,29μ. Ἐν τῇ ἄνω ἐπιφανείᾳ κοίλωμά τι ἀβαθές, μήκ. 1,50, πλ. 0,73, βάθ. 0,013μ. Φαίνεται δὲ ὅτι τοῦτο τὸ κοίλωμα ἐχρησίμευεν ἵνα ἐντεθῇ ἐπὶ τῶν δύο κατωτέρων πλακῶν, αἵτινες συνεδέθησαν διὰ σιδηρῶν ἐχμάτων, ἑτέρα πλὰξ μονοκόμματος, ἐφ' ἧς ἵστατο τὸ ἀνάθημα, πιθανῶς ἄγαλμά τι φυσικοῦ μεγέθους. Ὕψ. τῶν γραμμάτων 0,055μ.



Διοκ]λείδες : ἀν[έθεκεν
H]ό Διοκλέος : τἀθεναίαι.

»13. Ἐπισυνάπτω τῇ προηγουμένῃ τεμάχιον ὁμοίας καὶ συγχρόνου ἐπιγραφῆς ἐπίσης βάσεώς τινος ἐκ Πεντελησίου μαρμάρου. Ὕψ. τῶν γραμμάτων 0,04μ. Μῆκ. τοῦ τεμαχίου 0,26μ. Σώζονται μέρη τοῦ ἄνω καὶ τοῦ ἀριστεροῦ ἄκρου τοῦ λίθου.

Διοκλ[ε̃ς ἢ Διοκλ[είδες
ἀν[έθεκεν τἀθεναίαι.

»14. Μικρὰ βάσις ἐκ Πεντελησίου μαρμάρου, ἧς τὸ παρεπόμενον πανομοιότυπον παριστᾷ τὸ ἄνω μέρος. Ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας κατεσκευάσθη ἀβαθὲς ἐπίμηκες κοίλωμα, προωρισμένον νὰ ὑποδεχθῇ χαλκοῦν βαθρίδιον ἀγαλματίου τῆς Ἀθηνᾶς. Ἡ ἐπιγραφὴ ἐνεχαράχθη ὡς φαίνεται ἐπὶ δύο μόνον συνεχῶν πλευρῶν τῆς βά-

2

σεως, μὴ συνεπιλαμβανομένης καὶ τῆς συνεχοῦς τρίτης. Ἡ βάσις ἔχει μῆκ. 0,123, πλ. 0,105, ὕψ. 0,185, τὸ δὲ μνημονευθὲν κοίλωμα μῆκ. 0,10, πλ. 0,045^{μ}·



Ἴον; ἀν]έθε[κ]εν
Η ὁ Σοφρον(ί)σκο

Ἡ χρῆσις τοῦ Σ ἐξηγεῖται ἴσως διὰ τῆς ὑποθέσεως ὅτι ὁ χαράκτης ἐφήρμοσε ὄχι τοὺς ἐν τοῖς δημοσίοις ἐγγράφοις ἐπικρατοῦντας κανόνας ἀλλὰ τὴν παρὰ τοῖς ἰδιώταις ἐν κοινῇ χρήσει οὖσαν γραφήν.

»15. Βάσις ἐξ Ὑμηττ. μαρμ., μήκ. 0,64, πλ. 0,47, ὕψ. 0,37^{μ}· Ἐν τῇ ἄνω ἐπιφανείᾳ τετράγωνον κοίλωμα μήκ. 0,29, πλ. 0,23, βάθους 0,07^{μ}· Τὸ ἄνω μέρος τῆς ἔμπροσθεν πλευρᾶς, ἐφ' ἧς ἡ ἐπιγραφή, εἶνε συντετριμμένον.

Πανδ]ιο[νίδος πρυτάνεις ἀνέθεσαν οἱ ἐπὶ . . . . .
ἄ]ρχο]ντος [στεφανωθέντες ὑπὸ τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου
ἀ[ρετῆς ἕνεκα καὶ δικαιοσύνης.

Παιανιῆς·]	[Μυρρινούσιοι;]	[δημοτικόν]
Α . . . . οῦ	. . . . ος Ε. . . . . ν[. .	. . . . ιο(;)υ
. . . . π;]ου	Πολυκλῆς Θρασυμάχ[ου	Ἰοφῶν Λ[ύ]σιδος
. . . . . . δης . . . ιλίδου	Χαρῖνος Χαρίου	Ἀντιφῶν Πυθέου
. .]σίας Διοφάνους	Λυσίμαχος Λυσιμένους	Τεισαμενὸς Πυθιονίκου
Θουκλῆς [Θ]εογένους	Αἰσχυλίδης Ἀριστάρχου	Σώφιλος Στεφάνου
Χαιρέστρατος Χα[ιρ]εστράτο	Ἀγγελειῆς·	Δ]όκ[ιμ]ος Ἰσοδήμου
Ἔκφαντος Ἁγνοθέου	Εὐφράνωρ Εὐφραίου	Ἀ]ριστοκλῆς Ἱεροκλέους
Ἑρμογένης Ἐπιζήλου	Προκλείδης Μενεκράτους	Ἀρ[. . .]ος Ἀρεσίου
Φιλοχάρης Φιλοκύδο[υς	Πε . . . . ν	Ἀνδροκύδης Φιλάγρου
Χάρης Χαριταίου	Υ	Διοκλῆς Δίωνος
Αὐτοκράτης Αἰσχίνου	Μ . . . σ . . . . . ς Καλλιτ[έλ]ους;	
	Διόδοτος Διογένους	Π]εοβαλίσιοι·
Ὠαιῆς·	Πρασιῆς·	Στέφανος Δημύλου
Ἀντιφάνης Ἀριστοφάνους	Εὔδημος	Καλλικλῆς Φρύνωνος
Εὐπόλεμος Μακαρέως	Εὐσθένης Ἔλπωνος	Ἔνδημος Εὐδημίδου
Εὔθοινος Φιλαρχίδου	Ἀβρώνιχος Ἀριστοκλέους	Τολμαῖος Εὐθυνείδου

Κλεάριστος Φιλαρχίδου
Κονθυλίδαι·
Δημόφιλος Δημονίκου
Στειριῆς·
Ἡφαιστόδωρος Ἀριζήλου
Θεόδοτος Παυσανίου
Μελησίας Ἀριστοτέλους
Θεογένης Ἁλίου

Γραμματεὺς τῆς βουλῆς [κ]αὶ τοῦ δήμου Δῶρος Σμικύθου Μελιτεύς.

Ἐπὶ τῆς πρὸς ἀριστερὰ τῆς ἔμπροσθεν κειμένης πλευρᾶς τοῦ λίθου ἐνεχάραξέ τις ἀδεξίως «ὁ δῆμος».

Οἱ τρεῖς πρῶτοι στίχοι, ὧν ὀλίγα τινὰ στοιχεῖα σώζονται, ἦσαν μείζοσι γράμμασι γεγραμμένοι ἢ τὰ ὀνόματα. Ἡ γραφὴ τῆς καταλήξεως τῆς γενικῆς εἰς ο ἀντὶ εἰς ου ἀπαντᾷ μόνον ἐν τῷ «Χαιρέστρατος Χαιρεστράτο,» γνωστὸν δὲ ὅτι τοῦτο ἀπαντᾷ ἐν ταῖς ἐπιγραφαῖς ἐνίοτε καὶ κατὰ τὸ πρῶτον τρίτον τοῦ τρίτου αἰῶνος πρ. Χρ., ἡ δὲ νῦν δημοσιευμένη ἐπιγραφὴ ἐνεχαράχθη πιθανῶς κατὰ τὸ τέλος τοῦ τετάρτου.

Τὰ ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ πρώτου καὶ τοῦ δευτέρου τρίτου τοῦ καταλόγου τῶν ὀνομάτων δημοτικὰ «Παιανιῆς» καὶ «Μυρρινούσιοι» παρέλαβον ἐκ τῶν ἐπιγραφῶν C. I. A. II 865 καὶ 873, ἐν δὲ τῇ ἀρχῇ τῆς τρίτης σειρᾶς πρέπει νὰ συμπληρωθῇ, ὡς ἀποδεικνύει τὸ πλῆθος τῶν πρυτάνεων, τὸ δημοτικὸν μεγάλου τινὸς ἐκ τῶν λοιπῶν δήμων τῆς Πανδιονίδος, φερ' εἰπεῖν Κυδαθηναιῆς.

»16. Βάσις ἐκ Πεντ. μαρμ., συντεθεῖσα ἐκ μεγάλου τινὸς καὶ πολλῶν μικρῶν τεμαχίων. Εὑρέθη ἐντετειχισμένη ἐν ἀντηρίδι τινὶ νεωτέρου οἰκοδομήματος, κειμένου νοτιοδυτικῶς τοῦ Παρθενῶνος. Ὕψος 0,73, πλ. 0,58, πάχ. 0,46μ.

Ἡ]λίου ἱέρεια[ν] Α . . . . .
. ου και Ο(;) . . . ρατ . . . . .
Ε]ὐφρ[οσ]ύνου ε Ι . . . . . .
. Ιων Ἀπολλώνιος [Ἀφρο-
δει]σίου Ἀχαρνεὺ[ς τὴν
ἑαυ]τοῦ μητέρα κατὰ ὑ[πο-
μνημ]ατισμὸν τῆς ἐξ Ἀρεί[ου
Π]άγου βουλῆς, ἀρετῆς ἕνε[κα
καὶ [ε]ὐσεβείας.

Συνάγεται ἐκ τῆς ἐν τῷ C. I. A. III ἀρ. 1111 ἐπιγραφῆς ὅτι Ἀπολλώνιος Ἀφροδισίου Ἀχαρνεὺς κοσμητὴς ἦν ἐν ἔτει τινὶ μεταξὺ 129 καὶ 138 μ. Χρ. — Σπανίως μνημονεύεται ἡ θρησκεία

τοῦ Ἡλίου ἐν ταῖς ἀττικαῖς ἐπιγραφαῖς. Τούτων ἡ ἐν τῷ C. I. A. III ὑπ' ἀρ. 202 ἐπιγραφὴ ἐνεχαράχθη ἐπὶ βωμίσκου τινός· διὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 313 μανθάνομεν, ὅτι ἡ ἱέρεια τοῦ Ἡλίου ἑδώλιον κατεῖχεν ἐν τῷ Διονυσιακῷ θεάτρῳ· τρίτης δέ τινος ἐπιγραφῆς, τῆς ὑπ' ἀρ. 126, ἡ συμπλήρωσις πολὺ ἀπέχει τοῦ νὰ εἶναι ἀναμφίβολος· πασῶν δ' ἀρχαιοτέρα εἶναι ἡ νῦν δημοσιευμένη.

Ἐν τοῖς στ. γ' καὶ δ' συμπληροῦται τὸ κενὸν διὰ τῶν λέξεων «ἐκ τῶν ἰδίων,» ἴσως δὲ πρέπει νὰ τεθῇ ἐκεῖ δημοτικόν τι.

»17. Βάσις ἐκ φαιοῦ μαρμάρου, ὕψ. 0,75, μήκ. 0,54, πάχ. 050μ.

Ἡ πόλις ἡ Ἀσκαλω-
νειτῶν καὶ Λούκιοι
Αἰμίλιοι Κᾶρος καὶ
οἱ τούτου υἱοὶ Ἀπο[λ-
λωνίδης καὶ Οὐειβι-
ανὸς Ζηνόδωρος
τὴν πόλιν τὴν
Ἀθηναίων
ἐπὶ ἱερείας τῆς
Ἀθηνᾶς Ἀθηνίου

Ἡ ἐν τῷ τελευταίῳ στίχῳ ἀναφερομένη ἱέρεια Ἀθήναιον ἀπαντᾷ καὶ ἐν τῇ ὁμοίᾳ βάσει τῇ ὑπὸ τῆς πόλεως τῶν Γυθεατῶν ἀνεγερθείσῃ, ἥτις νῦν παρὰ τοῖς Προπυλαίοις ἵσταται. Συνάγεται δ' ἐξ αὐτῆς ὅτι Ἀθήναιον σύγχρονος ἦν τῷ Ἀττικῷ τῷ πατρὶ τοῦ Ἡρώδου, ἔζησε δηλαδὴ κατὰ τὸ πρῶτον ἥμισυ τοῦ δευτέρου μ. Χρ. αἰῶνος. Πρβ. Dittenberger Herm. XIII σ. 76, 85, C. I. A. III 61 καὶ Add. σ. 499.

»18. Τεμάχιον βάσεως ἐξ Ὑμηττ. μαρμ., μήκ. 0,27μ, εὑρεθὲν ἐντετειχισμένον ἐν ἀντηρίδι τινὶ πρὸς τῷ νοτίῳ τείχει, τοῦ δευτέρου περίπου αἰῶνος μ. Χρ.

. . . . α Ποσειδω[ν . . . .
. άνιον Παιανιέα . . . .
ου Ἀτερνίου Ἅβρω[νος . . . . .
Ἐρεχθίως . . . .
. . . .

Ἄλλο μέλος τοῦ γένους τῶν Ἀτερνίων C. I. A. III 878. Γνωστὸν δ' εἶναι ὅτι τὸ ὄνομα Ἅβρων κοινὸν ἦν ἐν τῷ γένει τῶν

Ἐτεοβουταδῶν, ὅπερ τὴν ἱερωσύνην τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τοῦ Ἐρεχθέως εἶχεν.

»19. Τεμάχιον βάσεως κεκυρτωμένης ἐξ Ὑμηττ. μαρμ., ἥτις συνίστατο ἐκ δύο τοὐλάχιστον λίθων, ὧν σώζεται ὁ πρὸς ἀριστερὰ τεθειμένος, μῆκ. 0,30, πλ. 0,21, ὕψ. 0,20μ, τοῦ δευτέρου περίπου αἰῶνος μ. Χρ.

Ἡ βουλὴ ἡ ἐξ Ἀρε[ίου Πάγου
καὶ ὁ δῆμος
Κεθηγίλλαν Κε[θηγίλλου
θυγατέρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΜΟΥΣΕΙΟΙΣ

1. Ἐθνικὸν Μουσεῖον

Κατὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον εἰσήχθησαν εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μουσεῖον, κατ' ἔκθεσιν τοῦ ἐν αὐτῷ ἐφόρου Β. Στάη, τὰ ἑξῆς ἀρχαῖα:

1. Ἀγαλμάτιον ἐκ λευκοῦ μαρμάρου ὕψους 0,37. Παριστᾷ παῖδα, τὸν *Τελεσφόρον*, κεκαλυμμένον δι' ἐνδύματος ἀπὸ τῆς κεφαλῆς μέχρι τῶν ποδῶν, τοῦ προσώπου μόνον γυμνοῦ μένοντος. Τὸ ἔνδυμα τοῦτο εἶναι τὸ σύνηθες τοῦ Τελεσφόρου, ἀπολῆγον εἰς ὀξύ, ἐν εἴδει κουκούλας, ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. Αἱ χεῖρες ὑπὸ τὸ ἔνδυμα προέχουσι μικρὸν ὡσεὶ ἀνέχουσαι τοῦτο. Τὸ ἀγαλμάτιον ἵσταται ἐπὶ συμφυοῦς βάσεως τετραγώνου. Ἡ ἐργασία του εἶναι ἀρκετὰ ἐπιμελής, ἑλληνικῶν χρόνων. Εὑρέθη ἐν ταῖς ἐν Μαντινείᾳ (Δελτίον 1888 σ. 220 ἀρ. 4) ἀνασκαφαῖς. [Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 884].

2. Ἓν ἀργυροῦν καὶ 72 χαλκᾶ νομίσματα κατιωμένα διαφόρων πόλεων, εὑρεθέντα ἐν ταῖς αὐταῖς ἀνασκαφαῖς ἐν Μαντινείᾳ. [Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 885].

3. Δύο νομίσματα ἀργυρᾶ καὶ ὀκτὼ χαλκᾶ πόλεων Θεσσαλικῶν καὶ ἄλλων. Ἀπεστάλησαν ἐκ Τρικάλων ὑπὸ τοῦ Γυμνασιάρχου Τρ. Κούση. [Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 886].

4—6. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 4—6 ἀρχαῖα ἀγορασθέντα παρὰ Β. Νοστράκη ἀντὶ δρ. 120, εὑρεθέντα κατὰ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ ἐν Ἐλατείᾳ, ἤτοι: 4) Προτομὶς πηλίνη μετὰ μέρους τοῦ στήθους· παριστᾷ ἄνδρα πωγωνοφόρον φέροντα κυλινδρικὴν στεφάνην ἐπὶ τῆς κόμης. Διὰ τῆς κατὰ τὸν ἀγκῶνα κεκαμμένης δεξιᾶς κρατεῖ ἀγγεῖον πρὸ τοῦ στήθους· ἐν δὲ τῇ ὀξύτερον κεκαμμένῃ ἀριστερᾷ φέρει ἄνθος (ᾠόν;) ἐπιδεικτικῶς διὰ τῶν δύο δακτύλων. Ἱμάτιον δὲ περὶ τὴν ὀσφὺν στρεφόμενον καὶ καταλεῖπον τὸ στῆθος γυμνὸν διπλοῦται κατὰ τὸν ἀριστερὸν βραχίονα. Ἐπὶ τοῦ προσώπου ἴχνη ἐρυθροῦ χρώματος. Ὕψος ἔχει ἡ προσωπὶς αὕτη ἢ ὀρθότερον ἡ προτομὴ 0,43 καὶ πλάτος (τοῦ κάτω μέρους) 0,33. Τέχνη ἐπιμελής.— 5) Ὁμοία περίπου προτομὶς ἐλάσσων, καλλιτέρας ὅμως τέχνης (ὕψ. 0,25), σὺν τῇ διαφορᾷ, ὅτι τὸ ἄνθος κρατεῖ ἡ δεξιὰ χείρ, ἀντὶ τῆς ἀριστερᾶς, ἥτις τεθραυσμένη οὖσα ἄγνωστον τί ἐκράτει, πιθανῶς ὅμως καὶ αὕτη ἀγγεῖον. — 6) Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς καθημένης ἐπὶ θρόνου ὑψηλοῦ μετὰ ὑποποδίου. Ἡ μορφὴ εἶναι τῶν ξοανοειδῶν, φέρει δὲ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς πόλον. Αἱ χεῖρες ἐξέχουσι τοῦ σώματος ἄμορφοι, ὡσεὶ δύο ξύλα, φέρει δὲ ἑκάστη ἀνὰ ἕνα καρπὸν (μῆλον). Τὸ σχῆμα τοῦ θρόνου εἶναι οὐχὶ κοινόν, ὁμοιάζον τοῖς ἐν τοῖς θεάτροις ἑδωλίοις (ὕψ. 0,17). [Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 887 —889].

7. Ἄγαλμα γυναικὸς ῥωμαϊκῆς τέχνης ἐκ λευκοῦ λίθου, σῳζόμενον μέχρι γονάτων. Ἐνδεδυμένον εἶναι ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, ἀπολῆγον εἰς κροσσοὺς καὶ πίπτον ἑκατέρωθεν ἐπὶ τῶν ὤμων· τὰ ἄκρα αὐτοῦ εἰσὶ δεδεμένα ἔμπροσθεν τοῦ στήθους, ἀποτελοῦντα οὕτω εἶδος ζώνης. Ἡ κόμη κατὰ τὸ μέσον κεχωρισμένη καταπίπτει ἑκατέρωθεν τῶν κροτάφων εἰς μικροὺς πλοκάμους. Τὸ πρόσωπον εἶνε ἐφθαρμένον, ἰδίως κατὰ τὴν ῥῖνα, ἐκφράζει δὲ ῥεμβασμόν· οἱ ὀφθαλμοὶ ἀτενίζουσι πρὸς τὰ ἄνω. Ἐλλείπουσιν αἱ χεῖρες ἀπὸ τῶν ἀγκώνων. Ἠγοράσθη παρὰ Δ. Μπέλλου ἀντὶ δρ. 120 καὶ εὑρέθη κατὰ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ ἐν Λακωνίᾳ. Ὕψ. 1,07. [Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 890].

8. Ἀγαλμάτιον χαλκοῦν (ὕψ. 0,09) παριστῶν ἔφηβον γυμνὸν στηριζόμενον ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ποδός, τὸν ἀριστερὸν μικρὸν προτεταμένον ἔχοντα. Ἐπὶ τῆς κατὰ τὸν ἀγκῶνα κεκαμμένης δεξιᾶς κρα-

τεῖ ἀλέκτορα. Τὴν κόμην ἔχει κατ' ἀρχαϊκὸν μᾶλλον τρόπον περὶ τὸ μέτωπον διατεταγμένην καὶ δεδεμένην. Διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς ἐκράτει ἀντικείμενόν τι τεθραυσμένον νῦν. Τέχνη ἀμελής. Ὑπὸ τοὺς πόδας σώζονται τὰ ἔμβολα, δι' ὧν ἐστηρίζετο ἐπὶ τῆς ἀπολεσθείσης βάσεως. Κατεσχέθη παρὰ τῷ Ἰ. Π. Λάμπρῳ καὶ εὑρέθη ἐν Μεγαλουπόλει κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ πωλήσαντος αὐτό. [Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 891].

2. Συλλογὴ Θηβῶν

Ἐξ Ἀκραιφνίου ἐκομίσθη εἰς Θήβας καὶ κατετέθη ἐν τῇ ἐκεῖ Συλλογῇ ἡ ἐνεπίγραφος πλάξ, ἐφ' ἧς ὁ λόγος τοῦ Νέρωνος. (Ἴδ. Δελτίον 1888 σ. 192 κ. ἑ. ἀρ. 7).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

1. **Ἐργασίαι ἐν τῇ Ἀκροπόλει**: Ἐν τῇ Ἀκροπόλει γίνονται ἐργασίαι πρὸς διάκρισιν καὶ προσήκουσαν τοποθέτησιν τῶν τῇδε κἀκεῖσε κειμένων λίθων. Ἀποχωρίζονται δηλ. οἱ εἰς τὰ διάφορα οἰκοδομήματα (Παρθενῶνα, Προπύλαια κτλ.) ἀνήκοντες λίθοι καὶ τοποθετοῦνται καταλλήλως παρὰ τὸ οἰκοδόμημα, εἰς ὃ ἀνήκουσι, ἀπομακρυνομένων τῶν εἰς αὐτὸ μὴ ἀνηκόντων. Ἔτι δὲ ἐξακολουθεῖ ὁ ἐπίχωσις τοῦ διὰ τῶν ἀνασκαφῶν ἀποκαλυπτομένου βράχου, καὶ ἡ κατεδάφισις τῶν μεταγενεστέρων νεωτέρων τειχῶν, τῶν καλυπτόντων μέρος τοῦ ἀρχαίου τείχους τοῦ περιβόλου τῆς Ἀκροπόλεως καὶ τῶν κατὰ τὴν ἄνοδον εἰς τὴν Ἀκρόπολιν.

2. **Κατάταξις Μουσείου Ἀκροπόλεως**: Ἐξακολουθοῦσιν οἱ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου γινόμεναι ἐργασίαι ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Ἀκροπόλεως πρὸς τοποθέτησιν καὶ κατάταξιν τῶν ἀγαλμάτων καὶ λοιπῶν ἀρχαίων.

3. **Στερέωσις τῶν ἐν τοῖς ἀγάλμασι χρωμάτων:** Ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑφηγητοῦ τῆς Χημείας Ὀθ. Ῥουσοπούλου, προσληφθέντος ἐν τοῖς Μουσείοις κατὰ πρότασιν τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου, ἤρξαντο ἐργασίαι πρὸς στερεοποίησιν τῶν ἐν τοῖς λιθίνοις ἀγάλμασι τοῦ Μουσείου τῆς Ἀκροπόλεως σωζομένων χρωμάτων. Πρὸς τοῦτο γίνεται χρῆσις τῆς ἐν τῷ Δελτίῳ τοῦ λήξαντος ἔτους, ἐν σελ. 232, μνημονευομένης ὑδροϋάλου. Ἐγένοντο δὲ καί τινες ἐργασίαι πρὸς ἐκκαθάρισιν τῶν χαλκῶν.

4. **Ἐργασίαι ἐν τῷ Ἐθν. Μουσείῳ:** Ἡ οἰκοδομὴ τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς τοῦ Μουσείου σχεδὸν ἐπερατώθη, καὶ ἔτι ἡ τῆς κεντρικῆς πλευρᾶς· δραστηρίως δὲ βαίνουσιν αἱ ἐργασίαι πρὸς οἰκοδομὴν τῆς κυρίας προσόψεως.

5. **Ἵδρυσις Συλλογῆς μικροτεχνημάτων:** Ἐξακολουθοῦσιν αἱ πρὸς ἵδρυσιν Ἀρχαιοφυλακείου (Antiquarium) ἤτοι Συλλογῆς ἀγγείων, εἰδωλίων καὶ λοιπῶν μικροτεχνημάτων, ἐν τῷ Ἐθν. Μουσείῳ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου καὶ τοῦ ἐν τῷ Μουσείῳ τούτῳ Ἐφόρου Β. Στάη γινόμεναι ἐργασίαι.

6. **Κατάσχεσις ἀρχαίων:** Ὑπὸ τῆς Ἀστυνομίας κατεσχέθη παρὰ τῷ Ι. Λάμπρῳ χαλκοῦν ἀγαλμάτιον νεανίου προερχόμενον ἐκ Μεγαλοπόλεως (ἴδ. σ. 22 ἀρ. 8).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

1. Η ΝΕΑ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΣΑΜΙΩΝ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

Δημοσιεύομεν ἐνταῦθα τὰ περὶ τῶν Σαμίων ψηφίσματα, ὧν ἡ εὕρεσις ἀνηγγέλθη ἐγκαίρως ἐν τῷ **Δελτίῳ** τούτῳ (1888 σ. 123 κ. ἑ.), φωτοτυπικὴ δὲ εἰκὼν τοῦ ἀναγλύφου καὶ τοῦ ἄνω μέρους τῆς ἐπιγραφῆς θὰ ἐκδοθῇ προσεχῶς. Τὰ δύο τελευταῖα τῶν τριῶν ψηφισμάτων, ἐξ ὧν συνέθεσα τὴν ἐν λόγῳ ἐπιγραφήν, εἶνε ἤδη γνωστά· εὑρέθησαν ταῦτα κατὰ τὸ ἔτος 1876 ἐπὶ τῆς νοτίας κλιτύος

τῆς Ἀκροπόλεως μεταξὺ τῶν δύο θεάτρων, ἐξεδόθησαν δὲ ὑπὸ Στ. Κουμανούδη ἐν τῷ Ἀθηναίῳ V σ. 92 κ. ἑ., τοῦ Köhler ἐν τῷ C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 1[b] καὶ τοῦ Dittenberger ἐν τῇ «Συλλογῇ» ὑπ' ἀρ. 48. Τὸ δὲ πρῶτον, τὸ καὶ πολὺ σπουδαιότερον ψήφισμα, ὃ νῦν τὸ πρῶτον μετὰ τῶν δύο ἄλλων συγκολληθὲν ἐκδίδομεν, εὑρέθη ὡς ἐρρήθη ἐν τῷ Δελτίῳ (ἴδ. ἀνωτέρω) κατὰ τὸν Ἰούνιον τοῦ παρελθόντος ἔτους πρὸς νότον τοῦ Παρθενῶνος εἰς ὀλίγων μόνον ἑκατοστομέτρων βάθος. Οὐδόλως δὲ ἀμφίβολον ὅτι τὰ μεταξὺ τῶν θεάτρων εὑρεθέντα δύο τεμάχια τῆς πλακὸς μετεκομίσθησαν ἢ ἐρρίφθησαν ἐκ τῆς Ἀκροπόλεως εἰς τὸν ἐν ᾧ εὑρέθησαν τόπον, διότι τὰ τρία τεμάχια προσαρμόζουσιν ἀκριβέστατα, ἐκ δὲ τοῦ λθ' στίχου τῆς ἐπιγραφῆς αὐτῆς συνάγεται ὅτι ἡ στήλη κατετέθη ‚ἐς πόλιν'.

Τὰ εἰσέτι ἐλλείποντα τεμάχια μάτην ἐζήτησα μεταξὺ τῶν ἐκ τῆς Ἀκροπόλεως καὶ τῆς κλιτύος αὐτῆς ἐπιγραφῶν, δι' ὃ δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ ἀναβάλωμεν ἐπὶ πλέον τὴν δημοσίευσιν τοῦ συνόλου, ὥσπερ νῦν ἔχει.

Ἡ νῦν μετὰ τὴν συγκόλλησιν ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Ἀκροπόλεως κατατεθεῖσα ἐκ Πεντελησίου μαρμάρου στήλη ἔχει ὕψος 1,60, πάχος 0,135, τὸ πλαίσιον τοῦ ἀναγλύφου ὕψ. 0,39, πλ. 0,43, τὸ ἐνεπίγραφον μέρος πλάτος ἄνω μὲν 0,52, κάτω δὲ εἶχε περίπου 0,55[μ].

Ἡ ἐπιγραφὴ ἔχει οὕτως·

Κηφισοφῶν Παιανιεὺς
ἐγραμμάτευε.
Σαμίοις ὅσοι μετὰ τὸ δήμο τõ Ἀθηναί-
ων ἐγένοντο.

I.

Ἔδοξεν τῇ βολῇ καὶ τῷ δήμῳ, Κεκροπὶς ἐπρυτάνευε, Πολύμνις Εὐωνυμεὺς ἐγραμμάτευε, Ἀλεξίας ἦρχε, Νικοφῶν Ἀθμονεὺς ἐπεστάτει, γνώμη Κλεσόφο καὶ συνπρυτάνεων· ἐπαινέσαι τοῖς πρέσβεσι τοῖς Σαμίοις τοῖς τε προτέροις ἥκοσι καὶ τοῖς νῦν καὶ τῇ βολῇ καὶ τοῖς στρατηγοῖς καὶ τοῖς ἄλλοις Σαμίοις ὅτι εἰσὶν ἄνδρες ἀγαθοὶ καὶ πρόθυμοι ποιε͂ν ὅτι δύνανται ἀγαθόν, καὶ τὰ πεπραγμένα αὐτοῖς ὅτι δοκõσι ὀρθῶς ποιῆσαι Ἀθηναίοις καὶ Σαμίοις, καὶ ἀντὶ ὧν εὖ πεποιήκασιν Ἀθηναίος καὶ νῦν περὶ πολλõ ποιõνται καὶ εἰσηγõνται ἀγαθά, δεδόχθαι τῇ βολῇ καὶ τῷ δήμῳ Σαμίος Ἀθηναίος ε͂ναι πολιτευομένος ὅπως ἂν αὐτοὶ βόλωνται καὶ ὅπως ταῦτα ἔσται ὡς ἐπιτηδειό-

τατα ἀμφοτέροις, καθάπερ αὐτοὶ λέγοσιν· ἐπειδὰν ἐρήνη γένηται, τότε περὶ τῶν ἄλλων κοινῇ βολεύεσθαι, τοῖς δὲ νόμοις χρῆσθαι τοῖς σφετέροις αὐτῶν αὐτονόμος ὄντας, καὶ τἄλλα ποιε͂ν κατὰ τὸς ὅρκος καὶ τὰς συνθήκας καθάπερ ξύνκειται Ἀθηναίοις καὶ Σαμίοις· καὶ περὶ τῶν ἐνκλημάτων, ἃ ἂγ γίγνηται, πρὸς ἀλλήλος διδόναι καὶ δέχεσθαι τὰς δίκας κατὰ τὰς συμβολὰς τὰς ὄσας, ἐὰν δέ τι ἀναγκαῖογ γίγνηται διὰ τὸν πόλεμον καὶ πρότερον περὶ τῆς πολιτ]είας, ὥσπερ αὐτοὶ λέγοσιν οἱ πρέσβες, πρὸς τὰ παρόντα βολευομένος ποιε͂ν τ]ὶ ἂν δοκῇ βέλτιστον ε͂ναι· περὶ δὲ τῆς ἐρήνης, ἐὰγ γίγνηται, ε͂ναι κατὰ ταὐτὰ κ]αθάπερ Ἀθηναίοις καὶ τοῖς νῦν οἰκο͂σιν Σάμον, ἐὰν δὲ πολεμε͂ν δέηι, παρασκευ]άζεσθαι αὐτὸς ὡς ἂν δύνωνται ἄριστα, πράττοντας μετὰ τῶν στρατηγῶν· ἐὰ]ν δὲ πρεσβείαν ποι πέμπωσιν Ἀθηναῖοι, συμπέμπεν καὶ τὸς ἐξ͂άμο παρόντας ἐάν]τινα βόλωνται καὶ συνβολεύεν ὅτι ἂν ἔχωσιν ἀγαθόν· ταῖ, δὲ τριήρεσι ταῖς] ὄσαις ἐς Σάμῳ χρῆσθαι αὐτοῖς δο͂ναι ἐπισκευασαμένοις καθότι ἂν αὐτοῖς δο]κῇ, τὰ δὲ ὀνόματα τῶν τριηράρχων, ὧν ἦσαν αὗται αἱ νῆες, ἀπογράψαι ἐς τἀκριβ]ὲς τῷ γραμματεῖ τῆς βολῆς καὶ τοῖς στρατηγοῖς, καὶ τούτων εἴ πό τι ὑπάρχει ἀν]αγεγραμμένον ἐν τῷ δημοσίῳ ὡς παρεληφότων τὰς τριήρες ἀδοκίμος, ζητησά]ντων οἱ νεωροὶ ἀπανταχόθεν, τὰ δὲ σκεύη τῷ δημοσίῳ ἐςενεγκόντες οἱ στρατηγο]ὶ ἐπαναγκασάντων ἀποδο͂ναι τὸς ἔχοντας τούτων τι ἀβλαβῆ. Γνώμη Κλεσόφο καὶ σ]υνπρυτάνεων· τὰ μὲν ἄλλα καθάπερ τῇ βολῇ, ἐπικυρῶσαι δὲ τὴν δωρεὰν τοῖς ἥ]κοσιν καθάπερ αὐτοὶ αἰτο͂νται καὶ νε͂μαι αὐτὸς αὐτίκα μάλα ἐς τὸς δέμος καὶ τ]ὰς φυλὰς δεκαχᾶ καὶ τὴν πορείαν παρασκευάσαι τοῖς πρέσβεσι τὸς στρατηγὸς ὡ]ς τάχιστα· καὶ Εὐμάχῳ καὶ τοῖς ἄλλοις Σαμίοις τοῖς μετὰ Εὐμάχο ἐξ͂άμο ἥκοσ]ι ἐπαινέσαι ὡς ὄσιν ἀνδράσιν καλοῖς κἀγαθοῖς, καλέσαι δὲ τὸς περὶ Εὔμ]αχον ἐ[πὶ δ]εῖπνον ἐς τὸ πρυτανε͂ον ἐς αὔριον, ἀναγράψαι δὲ τὰ ἐψηφισμένα τ]ὸγ γραμμ[ατέα τῆς βολ]ῆς μετὰ τῶν στρατηγῶν ἐστήληι λιθίνῃ καὶ κατα]θε͂ναι ἐς πόλι[ν, μερισάτω δὲ] ὁ ταμίας τὸ ἀργύριον· ἀναγραφῆναι δὲ καὶ ἐΣά]μῳ κατὰ ταὐτὰ τέ[λε]σι [τοῖς ἐκέ]νων.

II.

Ἔδοξεν τῇ βολῇ καὶ τῷ δήμῳ, Παν]διονὶς ἐπρυτάνευε, Ἀγύρριος Κ[ολλυτ]εὺς ἐγραμμάτευε, Εὐκλείδης ἦρχε, Κα]λλίας Ὤαθεν ἐπεστάτει, Κηφισοφῶν [εἶπεν· ἐπαινέσαι τὸς Σαμίος ὅτι ἐσὶν] ἄνδρες ἀγαθοὶ περὶ Ἀθηναίος καὶ ἅπ[αντα κύρια ε͂ναι ἃ πρότερον ὁ δῆμος] ἐψηφίσατο ὁ Ἀθηναίων τῷ δήμῳ τῷ Σα[μίων, πέμψαι δὲ τὸς Σαμίος ὥσπερ αὐ]τοὶ κελεύοσιν ἐς Λακεδαίμονα ὅντινα [ἂν αὐτοὶ βόλωνται· ἐπειδὴ δὲ προ]:δέονται Ἀθηναίων συνπράττεν, προσελέσ[θαι πρέσβες, οὗτοι δὲ συνπρα]ττόντων τοῖς Σαμίοις ὅτι ἂν δύνωνται ἀγαθό[ν εὑρέσθαι πορευόμενοι μετ᾽] ἐκένων· ἐπαινο͂σι δὲ Ἀθηναῖοι Ἐφεσίος καὶ Νοτ[ιᾶς, ὅτι προθύμως ἐδέξαντο] Σαμίων τὸς ἔξω ὄντας, προσαγαγε͂ν δὲ τὴν πρεσβεία[ν τῶν Σαμίων ἐς τὸν δῆμ]ον χρηματίσασθαι ἐάν το δέωνται· καλέσαι δὲ καὶ ἐπὶ δεῖπνον τὴν πρεσβ]είαν τῶν Σαμίων ἐς τὸ πρυτανε͂ον ἐς αὔριον: Κηφισοφῶν εἶπε· τὰ μὲν ἄλλα κ]αθάπερ τῇ βολῇ, ἐψηφίσθαι δὲ Ἀθηναίων τῷ δήμῳ, κύρια ε͂ναι τὰ ἐψηφισμ]ένα πρότερον περὶ Σαμίων καθάπερ ἡ βολὴ προβολεύσασα ἐς τὸν δῆμον ἐσ]ήνεγκεν, καλέσαι δὲ τὴν πρεσβείαν τῶν Σαμίων ἐπὶ δεῖπνον ἐς τὸ πρυτανε͂]ον ἐς αὔριον.

III.

Ἔδοξε τῆ βολῆ|ι καὶ τῷ δήμῳ, Ἐρεχθηὶς ἐπρυτάνευεν, Κηφισοφῶν Πα[ια]νιεὺς ἐγραμμάτευε, Εὐκλ]είδης ἦρχε, Πύθων ἐκ Κηδῶν ἐπεστάτει, Εὐ[— — εἶπε· ἐπαινέσαι Ποσῆν τὸν]Σάμιον ὅτι ἀνὴρ ἀγαθός ἐστιν περὶ Ἀθηναίος καὶ ἀνθ᾽ ὧν εὐεργετεῖ τὸν δῆμον δ[ο͂ναι αὐ[τῷ τὸν δῆμο]ν δωρειὰν πεντακοσίας δραχμὰς ἐς κατασκευὴν στεφάνο, οἱ δὲ ταμί]αι δόντων τὸ ἀργύριον, προσαγαγε͂ν δὲ αὐτὸν ἐς τὸν δῆμον καὶ εὑρέσθαι πα]ρὰ το͂ δήμο ὅτι ἂν δύνηται ἀγαθόν, τὸ δὲ βιβλίον καὶ τὴν δωρειὰν ἀποδο͂ναι αὐτ]ῷ τὸγ γραμματέα τῆς βολῆς αὐτίκα μάλα· καλέσαι δὲ ἐπὶ ξένια Σαμίος τὸ]ς ἥκοντας ἐς τὸ πρυτανε͂ον ἐς αὔριον.

. . . . εἶπε· τὰ μὲν ἄλλα καθά]περ τῆ βολῆ, ἐπαινέσαι δὲ Ποσῆν τὸν Σάμιον καὶ τὸς ὑε͂ς ἐπειδὴ ἄνδρες ἀγ]αθοί εσιν περὶ τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων καὶ κύρια ε͂ναι τὰ ἐψηφισμένα πρότε]ρον ὑπὸ το͂ δήμο το͂ Ἀθηναίων καὶ ἀναγράψαι τὸγ γραμματέα τῆς βολῆς ἐν στήλη]ι λιθίνῃ, οἱ δὲ ταμίαι παρασχόντων τὸ ἀργύριον. . . . . εἶπε· δο͂ναι Πο]σῆι δωρεὰν τὸν δῆμον χιλίας δραχμὰς ἀνδραγαθίας ἕνεκα ἐς Ἀθηναίος, ἀπὸ δ]ὲ τῶν χιλίων δραχμῶν στέφανον ποῆσαι καὶ ἐπιγράψαι τούτῳ, στεφανοῦν αὐ]τὸν τὸν δῆμον ἀνδραγαθίας ἕνεκα καὶ ἀρετῆς τῆς ἐς Ἀθηναίος, ἐπαινέσαι δὲ] καὶ Σαμίος, ὅτι εσιν ἄνδρες ἀγαθοὶ περὶ Ἀθηναίος, ἐὰν δέ το δέωνται παρὰ] το͂ δήμο, προσάγεν αὐτὸς τὸς πρυτάν[ες ἐς τὴν πρώτην ἐκκλησίαν μετὰ τὰ ἱερ]ά· προσαγαγε͂ν δὲ καὶ τὸς ὑε͂ς τὸ[ς Ποσέο τὸς πρυτάνες ἐς τὴν βολὴν ἐς τὴν πρώτ]ην ἕδραν, καλέσαι δὲ κ[αὶ Ποσῆν ἐπὶ ξένια ἐς τὸ πρυτανε͂ον ἐς αὔριον, καλέσαι δὲ] καὶ Σαμίων τὸς ἐπ[ιδημο͂ντας.

vac.

Ἕνεκα τῆς μεγάλης ἱστορικῆς σπουδαιότητος τῆς ἐπιγραφῆς ἐπεχείρησα νὰ τὴν συμπληρώσω ὡς οἷόν τε πληρέστατα, ὑπ' ὄψιν ἔχων ὡς πρὸς τὰ ἤδη γνωστὰ μέρη τὰς συμπληρώσεις τῶν προηγουμένων ἐκδοτῶν. Περιττὸν δὲ νὰ προσθέσω ὅτι τινὲς τῶν συμπληρώσεων ἀβέβαιαι εἶνε καὶ προσετέθησαν μόνον ἵνα φανῇ ἐν ᾗ περίπου συνεχείᾳ διετέλουν κατ' ἐμὲ κριτὴν τὰ διάφορα μέρη τῆς ἐπιγραφῆς. Διὰ τούτου δὲ ἀποφεύγομεν συγχρόνως εὐρυτέρας συζητήσεις περὶ τῶν καθέκαστα.

Γενικώτερα δὲ περὶ τοῦ συνόλου τῆς ἐπιγραφῆς καὶ τῆς πολιτικῆς καταστάσεως, καθ' ὃν χρόνον ἐπεψηφίσθη, παρατηροῦμεν τὰ ἑξῆς:

Ἡ ἐπιγραφὴ συνίσταται ἐκ τριῶν ψηφισμάτων πραγματευομένων περὶ τῶν Σαμίων, «ὅσοι μετὰ τοῦ δήμου τοῦ Ἀθηναίων ἐγένοντο,» οἷς δηλαδὴ ἐδόθη ἡ τῶν Ἀθηναίων πολιτεία. Ἐνεχαράχθησαν καὶ τὰ τρία ἐπὶ Εὐκλείδου ἄρχοντος, τουτέστιν ἐν ἔτει 403|2 ὀλίγον μετὰ τὴν ἅλωσιν τῶν Ἀθηνῶν καὶ τὴν ἀπέλασιν τῶν τριάκοντα τυράννων, ὅτε τὰ τῆς πόλεως ἐκ νέου ἐρρυθμίζοντο. Ἦν

δὲ ἡ ἐπιγραφὴ ἀναμφιβόλως μία τῶν πρώτων μεταξὺ τῶν ἐκτενεστέρων καὶ σπουδαιοτέρων ἐπιγραφικῶν μνημείων, ἃ μετὰ τὴν ἐπίσημον εἰσαγωγὴν τῆς ἰωνικῆς γραφῆς ἐν τῇ πόλει ἀνηγέρθησαν. Ἐψηφίσθησαν κατὰ τοῦτο τὸ ἔτος μόνον τὰ δύο τελευταῖα ψηφίσματα, ἀνεγράφη δὲ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ λίθου ὡς εἰσαγωγικὸν γενικώτερόν τι ψήφισμα, ὃ ἐπεψηφίσθη ἐν ἔτει 405/4 ἐπὶ Ἀλεξίου ἄρχοντος, διότι τὰ νέα ψηφίσματα ἐγένοντο σχετικῶς καὶ σύμφωνα πρὸς τὰ πρότερον περὶ τῶν Σαμίων ἐψηφισμένα. Εἶχε μὲν ἀποφασισθῇ νὰ ἀναγραφῇ τὸ ἐπὶ Ἀλεξίου ἄρχοντος γενόμενον ψήφισμα ἐπὶ στήλης λιθίνης, αὕτη δὲ νὰ κατατεθῇ ἐν τῇ Ἀκροπόλει, ἀλλὰ ἢ δὲν ἐξετελέσθη ἡ κατάθεσις ἕνεκα τῶν πολιτικῶν μεταβολῶν ἢ κατεστράφη ἡ κατατεθεῖσα, ἴσως ἐπὶ τῶν τριάκοντα τῶν τὰ τῶν Λακεδαιμονίων φρονούντων. Μετὰ δὲ τὴν νίκην τοῦ Θρασυβούλου καὶ τὴν ἐπανόρθωσιν τῆς δημοκρατίας δὲν ἐκωλύοντο πλέον οἱ Ἀθηναῖοι νὰ φανερώσωσι δημοσίως τὰ πρὸς τοὺς Σαμίους αἰσθήματα, ἐφόσον δὲν ἐβλάπτοντο τὰ συμφέροντα τῶν Λακεδαιμονίων.

Ἐν τῷ τέλει τοῦ τρίτου ψηφίσματος φαίνεται ὅτι ὀλίγον μόνον ἢ οὐδὲν ἐλλείπει, ὡς παρετήρησε ἤδη ὀρθῶς ὁ κ. Κουμανούδης, διότι ὑπὸ τῷ σωζομένῳ μέρει τοῦ οε′ στίχου ὑπάρχει κενὸς χῶρος. Μετὰ βεβαιότητος δὲ δυνάμεθα νῦν νὰ διισχυρισθῶμεν, ὅτι δὲν εἵπετο ψήφισμα ἐπὶ ἄλλης πρυτανείας μετὰ τὴν τῆς Ἐρεχθηίδος ἐπικυρωθέν, διότι ἄνωθεν τοῦ συνόλου τῆς ἐπιγραφῆς βλέπομεν τὸ ὄνομα τοῦ Κηφισοφῶντος, ὅστις διετέλεσεν ἐπ' Εὐκλείδου γραμματεὺς τῆς Ἐρεχθηίδος καὶ ἐπεμελήθη τῆς ἐπὶ τοῦ λίθου ἐγχαράξεως τῶν ψηφισμάτων. Τῶν ὀνομάτων τῶν ἀρχόντων, ἐφ' ὧν ἐγένοντο τὰ ψηφίσματα, διεσώθη ἐν τῷ ϛ′ στ. τὸ τοῦ Ἀλεξίου, συνάγεται δὲ ἀσφαλῶς ἐκ τοῦ διαστήματος τῶν κενῶν ὅτι ὁ Köhler ὀρθῶς συνεπλήρωσε ἐν τοῖς στ. μϐ′ καὶ νζ′ τὸ ὄνομα τοῦ Εὐκλείδου. Ἀλλὰ καὶ ἂν δὲν διεσώζοντο ἢ ἀσφαλῶς συνεπληρώνοντο τὰ τῶν ἀρχόντων ὀνόματα, εὐκόλως θὰ συνεπεραίνετο ὅτι τὸ πρῶτον ψήφισμα ἐρρήθη πρὸ τοῦ τέλους τοῦ πολέμου, διότι ἀφίνεται ἐν αὐτῷ ἐκκρεμὲς ἂν θὰ ἀκολουθήσῃ ὁ πόλεμος ἢ θὰ γείνῃ εἰρήνη, ἐκ δὲ τοῦ τρόπου καθ' ὃν οἱ Ἀθηναῖοι ἐκδηλοῦσι τὰ πρὸς τοὺς Σαμίους αἰσθήματα, οἵτινες μόνοι τῶν Ἑλλήνων πιστοὶ ἔμειναν καὶ ἀκράδαντοι ἐν τῇ πρὸς αὐτοὺς φιλίᾳ, ὑποδηλοῦται ἐναργῶς εἰς ποίαν στενοχωρίαν

περιῆλθον αὐτοὶ οἱ Ἀθηναῖοι. Ἐν δὲ τοῖς δύο ἑπομένοις ψηφίσμασι δὲν πρόκειται πλέον περὶ σπουδαίων πολιτικῶν ἀποφάσεων καὶ ἡ μόνη ὁπωσοῦν σημαντικὴ πολιτικὴ πρᾶξις, ἧς μνεία γίγνεται, περιορίζεται εἰς τὴν ὑποστήριξιν τῆς ὑπὸ τῶν Σαμίων εἰς Λακεδαίμονα ἀποσταλησομένης πρεσβείας, ἐξ οὗ ἀρκούντως ὑπεμφαίνεται ἡ διὰ τοῦ πολέμου ἐπελθοῦσα μεταβολή.

Διὰ τοῦ συνόλου τῆς ἐπιγραφῆς ἐκτυλίσσεται οὕτω πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μας πιστὴ εἰκὼν τῆς πρὸ τοῦ τέλους τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου καὶ τῆς μετὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῆς ὑπὸ νέους ὅρους καθιδρυθείσης δημοκρατίας πολιτικῆς καταστάσεως τῶν Ἀθηνῶν. Μείζονος δὲ ἐνδιαφέροντος εἶνε, ὅπερ νῦν τὸ πρῶτον μανθάνομεν, ὅτι δηλαδὴ ὁλοκλήρῳ τῇ τὰ τῶν Ἀθηναίων φρονούσῃ δημοκρατικῇ μερίδι τῶν Σαμίων παρεχωρήθη τὸ δικαίωμα τῆς εἰς τὰ ληξιαρχικὰ γραμματεῖα τῶν Ἀθηναίων ἐγγραφῆς. Διὰ τῆς παραχωρήσεως ταύτης ἐτέθησαν οἱ εἰς Ἀθήνας μετοικοῦντες Σάμιοι ἐν ἴσῃ μοίρᾳ μετὰ τῶν φυγάδων Πλαταιέων, οἱ δὲ ἐν Σάμῳ παραμείναντες ἐσχημάτιζον μετὰ τῶν Ἀθηναίων εἶδός τι συμπολιτείας. Παρὰ δὲ τοῖς ἀρχαίοις συγγραφεῦσι δὲν μνημονεύεται αὕτη ἡ ἀπόφασις, διότι οὐδὲν πρακτικὸν ἀποτέλεσμα εἶχεν, ἐπελθούσης τῆς ἤδη ἐπικειμένης ἁλώσεως τῆς Σάμου καὶ τῆς ἐπανόδου τῆς ὀλιγαρχικῆς μερίδος. Ἵνα δὲ ἀποδείξωμεν ὅτι αὕτη ἡ γνώμη μας ὀρθῶς ἔχει, συγχρόνως δὲ ἵνα καταφανέστερον γίγνηται ἐν τίσι περιστάσεσι τὰ τρία ψηφίσματα ἐρρήθησαν, παρίσταται ἡ ἀνάγκη νὰ σκιαγραφήσωσιν διὰ βραχέων τὰ ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν Σαμίων πρὸ τῆς ἁλώσεως τῶν Ἀθηνῶν καὶ μετ' αὐτὴν κυριώτερα συμβεβηκότα.

Ὅτε ἐν τῷ ἔτει 412 π. Χ. οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι πάλιν πολέμου ἥπτοντο, ἤρξαντο ἀγωνιζόμενοι πρὸς ἀλλήλους ἐν ταῖς πόλεσι τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Ἐνῷ τὸ Βυζάντιον, Χίος, Μίλητος καὶ Ῥόδος εἰς χεῖρας τῶν Λακεδαιμονίων περιῆλθον, ἀντενήργησαν κατ' αὐτῶν οἱ Ἀθηναῖοι ἐκ τῆς Σάμου. Ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ ὑπερίσχυσεν ὁ δῆμος τῶν γεωμόρων καλουμένων, τῆς ὀλιγαρχικῆς δηλαδὴ μερίδος, ἥτις πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους ἀπέκλινε. Ἐνίκησε δὲ ὁ τῶν Σαμίων δῆμος βοηθούμενος παρὰ τῶν Ἀθηναίων, ὧν τρεῖς τριήρεις ἔτυχον ἐν τῷ λιμένι τῆς πόλεως παροῦσαι καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἀπέδωκαν τοῖς Σαμίοις «ὡς βεβαίοις ἤδη»

τὴν αὐτονομίαν (¹), ἧς ἐστέρησαν αὐτοὺς ἐν τῷ ἔτει 440 π. Χ. μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Περικλέους ἅλωσιν τῆς πόλεως. Διὰ κοινῶν συμφερόντων στενῶς συνδεδεμένοι συνετήρησαν ἀμφότεροι τὴν ἀμοιβαίαν πίστιν ἀπαρεγκλίτως μέχρι τοῦ τέλους τοῦ πολέμου, μετὰ δὲ τὴν ἅλωσιν τῶν Ἀθηνῶν ἀντέσχον οἱ Σάμιοι εἰσέτι τῷ κοινῷ ἐχθρῷ χρόνον τινά, τὸ τέλος δὲ «πολιορκούμενοι ὑπὸ Λυσάνδρου πάντῃ» ὡς ἱστορεῖ ὁ Ξενοφῶν ἐν τοῖς Ἑλλ. II 3, 6 «ὡμολόγησαν ἓν ἱμάτιον ἔχων ἕκαστος ἀπιέναι τῶν ἐλευθέρων, τὰ δ' ἄλλα παραδοῦναι· καὶ οὕτως ἐξῆλθον,» Λύσανδρος δὲ παρέδωκε τὴν πόλιν τοῖς φυγάσι, οὓς ὁ Ξενοφῶν «τοὺς ἀρχαίους πολίτας» ὀνομάζει, τὴν δὲ ἀρχὴν δέκα ὀλιγαρχικοῖς Σαμίοις καὶ ἁρμοστῇ τινι Λακεδαιμονίῳ.

Σχετικὰ πρὸς ταῦτα συνάγονται ἐκ τῆς νῦν δημοσιευμένης ἐπιγραφῆς δύο τινὰ ἱστορικὰ γεγονότα, ἃ ἔτι ἀκριβεστέρας ἐρεύνης χρῄζουσι, πρῶτον μὲν ὅτι οἱ Σάμιοι ἐν τῷ ἔτει 405|4 π. Χρ. πρεσβείαν τινὰ ἀπέστειλαν, ἥτις ὡς καὶ προηγουμένη τις ἐζήτησε ὑποστήριξιν παρὰ τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων, δεύτερον δέ, ὅτι τοῖς ἐν Σάμῳ παραμείνασι τριήρεις τινὲς παρεχωρήθησαν, αἳ ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ἐν Σάμῳ εἶχον ὑπολειφθῆ.

Λοιπὸν ζητοῦντες τὴν αἰτίαν, δι' ἣν οἱ Σάμιοι κατὰ τὴν εἰρημένην ἐποχὴν ἐπανειλημμένως εἰς Ἀθήνας ἐπρεσβεύσαντο, ἀνευρίσκομεν τοιαύτην ἐν τοῖς κινδύνοις, ὑφ' ὧν ἡ νῆσος τότε ἠπειλεῖτο. Διότι μετὰ τὴν ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς ναυμαχίαν «ἡ ἄλλη Ἑλλὰς ἀφειστήκει Ἀθηναίων πλὴν Σαμίων· οὗτοι δὲ σφαγὰς τῶν γνωρίμων ποιήσαντες κατεῖχον τὴν πόλιν» (Ξεν. ἐ. ἀ. II 2, 6). Ὀλίγον δὲ ὕστερον ἤρχισεν ἡ παρὰ τοῦ Λυσάνδρου πολιορκία τῆς πόλεως. Ταύτην οὖν μετὰ τὴν καταδούλωσιν τῆς λοιπῆς Ἰωνίας βεβαίως ἤδη προσδοκῶντες, φοβούμενοι δὲ ἴσως συγχρόνως τὴν ἐκδίκησιν τῆς ἡττηθείσης μερίδος, ἔστειλαν οἱ Σάμιοι, ὥς γέ μοι δοκεῖ, τὰς ἄνω πρεσβείας, ἵνα ἐκλιπαρήσωσι τὴν βοήθειαν τῶν Ἀθηναίων. Οὗτοι δὲ παρεχώρησαν αὐτοῖς ὅσα ἐκτὸς τῶν Πλαταιέων οὐδεμιᾷ πόλει ποτὲ ἐχαρίσαντο, τοὺς Σαμίους Ἀθηναίους εἶναι ψηφισάμενοι,

(1) Εἰς ταῦτα ἀνάγεται ἡ ἐν τῷ C. I. A. I ὑπ' ἀρ. 56 ἐπιγραφή, τῆς δὲ νῦν δημοσιευομένης τὰ ἐν τοῖς στίχοις ις' κ. ἑ. εἰρημένα.

καὶ ἐπειδὴ τὸν αὐτὸν κίνδυνον φοβούμενοι δὲν ἐδύναντο νὰ παράσχωσιν αὐτοῖς ἄλλην ἔμπρακτον καὶ ἀνύσιμον βοήθειαν, ἐπέτρεψαν τοῖς ἐν Σάμῳ τὴν χρῆσιν τῶν ἐκεῖ παραμεινασῶν τριήρων.

Αἱ τριήρεις αὗται μνημονεύονται μόνον παρὰ τοῦ Διοδώρου (XIII 104) ἱστοροῦντος τὸ ἑξῆς· « ἐπεὶ κατέπλευσε (ὁ ἐπὶ τὴν ἡγεμονίαν τοῦ ναυτικοῦ τῶν Ἀθηναίων ταχθεὶς Φιλοκλῆς) πρὸς Κόνωνα εἰς Σάμον, τὰς ναῦς ἁπάσας ἐπλήρωσε τρεῖς πρὸς ταῖς ἑκατὸν ἑβδομήκοντα· τούτων εἴκοσι μὲν ἔδοξεν αὐτοῦ καταλιπεῖν. ταῖς δ' ἄλλαις ἁπάσαις ἀνήχθησαν εἰς Ἑλλήσποντον.» Ἐνταῦθα ἐγένετο ὀλίγον ὕστερον ἡ ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς ναυμαχία, δι' ἧς διελύθη ἡ θαλασσοκρατία τῶν Ἀθηναίων. Οὐδὲν δ' ἀναφέρεται πλέον περὶ τῶν ἐν Σάμῳ καταλειφθεισῶν τριήρων, φαίνεται λοιπὸν βέβαιον ὅτι ἐκεῖ ἔμειναν καὶ ὅτι περὶ αὐτῶν ὁ λόγος ἐν τῷ πρώτῳ ψηφίσματι, τῷ ὀλίγον μετὰ τὴν ναυμαχίαν ἐκείνην ῥηθέντι. Ὁ γὰρ Λύσανδρος κυριεύσας ἄνευ δυσκολίας τὴν Σηστόν, τὸ Βυζάντιον, τὴν Καλχηδόνα καὶ Μυτιλήνην δὲν ἐβράδυνε νὰ πλεύσῃ ἐπὶ Σάμον. Φρονῶ λοιπὸν ὅτι αἱ τῶν Σαμίων εἰς Ἀθήνας πρεσβεῖαι καὶ τὸ πρῶτον τῶν ψηφισμάτων ἐγένοντο ἐν τῷ βραχεῖ χρόνῳ τῷ μεταξὺ τῆς ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς ναυμαχίας καὶ τῆς πολιορκίας τῆς Σάμου.

Ἐκ τῶν ἐν τῇ ἐπιγραφῇ μνημονευομένων ἀνδρῶν ἀναφέρεται ὁ μὲν Κηφισοφῶν ὁ Παιανιεὺς παρὰ τοῦ Ἰσαίου V 5, 9, 12, ὁ δὲ Ἀγύρριος ὁ Κολλυτεὺς παρὰ τοῦ Δημοσθένους XXIV 134 καὶ ἐν τῇ ὑπὸ Στ. Κουμανούδη ἐν τῇ Ἐφ. Ἀρχ. 1886 σ. 215 ἐκδοθείσῃ ἐπιγραφῇ κατὰ τὴν εὔστοχον συμπλήρωσιν τοῦ A. Wilhelm ἐν τῷ Herm. XXIV σ. 109 κ. ἑ.

Περαίνων τὸν λόγον παρατηρῶ ὅτι ἡ ἀντιβολὴ τῆς ἐν τοῖς στ. λγ' καὶ λδ' φράσεως « νεῖμαι αὐτοὺς εἰς τοὺς δήμους καὶ τὰς φυλὰς δεκαχᾶ » μὲ πείθει ὅτι ἐν τῷ πολυθρυλήτῳ χωρίῳ τοῦ Ἡροδότου V 69 « δέκα δὲ καὶ τοὺς δήμους κατένειμεν (Κλεισθένης) ἐς τὰς φυλὰς » πρέπει ἀντὶ τοῦ «δέκα» νὰ γράφηται «δεκαχῇ δέ». Τὴν ὀρθὴν ὁδὸν ὑπέδειξεν ἤδη ὁ Diels: Ueber die Berl. Fr. d. Ἀθηναίων πολιτεία d. Arist. σ. 26 σημ. 1.

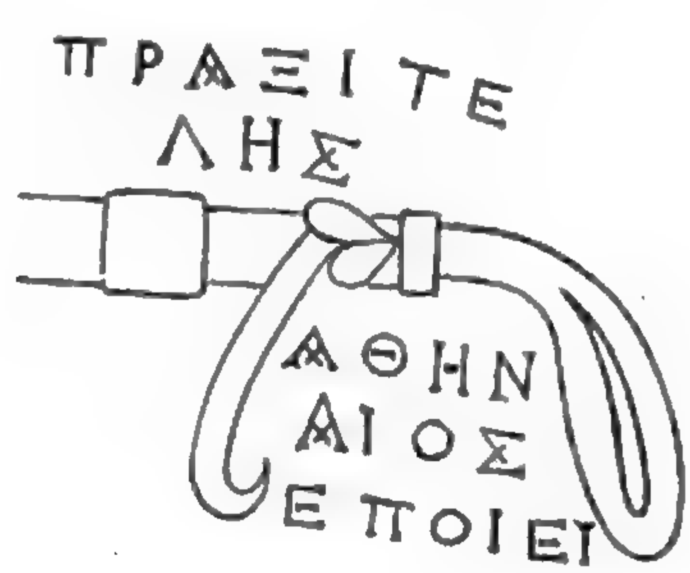
Α. Γ. ΛΟΛΛΙΓΚ.

2. ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ ΝΕΩΤΕΡΟΣ

Ἐν τῷ Δελτίῳ τούτῳ (1888 σ. 177 ἀρ. 1) ἐδημοσιεύσαμεν περιγραφὴν στηρίγματος ἀγάλματος (Ἀθηνᾶς;), ἐν ᾧ ἡ ἐπιγραφὴ

Πραξιτέλης
Ἀθηναῖος ἐποίει

Τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης δημοσιεύομεν ἐνταῦθα πανομοιότυπον, ἐξ οὗ ἐναργῶς βλέπει τις ὅτι ὁ Πραξιτέλης οὗτος εἶνε αὐτὸς ἐκεῖνος ὁ μνημονευόμενος καὶ ἐν τῇ παρὰ τὴν Κλεψύδραν εὑρεθείσῃ ἐπιγραφῇ (Löwy: Inschriften Griech. Bildh. ἀρ. 318)



εἶνε δηλ. ὁ αὐτὸς τεχνίτης, ὅστις θὰ ἤκμαζε κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς πρώτης ἑκατονταετηρίδος μ. Χ.

Π. Κ.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1889

ΤΕΥΧΟΣ ΜΗΝΟΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΚΑΙ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

1. Ἀνασκαφαὶ ἐν τῇ Ἀκροπόλει (ἴδ. σ. 5 ἀρ. 1).

Κατὰ μῆνα Φεβρουάριον ἐγένετο σκαφὴ ἢ κυρίως εἰπεῖν ἐκκαθάρισις τοῦ χώρου τοῦ μεταξὺ τοῦ Παρθενῶνος καὶ τοῦ ἀρχαίου ὑπὸ τῶν Περσῶν καταστραφέντος ναοῦ. Ἐγένετο δὲ ἀνασκαφὴ καὶ **ἐντὸς** τοῦ **Παρθενῶνος**, εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα ἐν οἷς ἦσαν κατεστραμμέναι αἱ τὸ δάπεδον τοῦ ναοῦ ἀποτελοῦσαι πλάκες, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ ἐξερευνηθῇ ὁ τρόπος τῆς κατασκευῆς τοῦ κρηπιδώματος τοῦ ναοῦ. Ἔπρεπε δηλ. νὰ μάθωμεν ἂν τὸ κρηπίδωμα τοῦ Παρθενῶνος εἶνε κατεσκευασμένον καθ' ὃν τρόπον τὸ τῶν ἐν Πελοποννήσῳ ναῶν (λ. χ. τῶν ἐν Ὀλυμπίᾳ καὶ Ἐπιδαύρῳ, τοῦ ἐν Τεγέᾳ κ. ἀ.) ἢ μήπως εἶνε ὁλόλιθον (massiv), ὡς ὁ Bötticher φρονεῖ. Ἀλλὰ δῆλον εἶνε ὅτι τοῦτο ἐδυνάμεθα νὰ ἐξερευνήσωμεν ἂν τὸ κρηπίδωμα ἦτο που κατεστραμμένον μέχρις αὐτοῦ τοῦ βράχου· ἀτυχῶς ὅμως ἢ εὐτυχῶς ἐκ τῆς γενομένης σκαφῆς ἐδείχθη ὅτι ἡ καταστροφὴ δὲν προέβη πολὺ ὑπὸ τὸ δάπεδον τοῦ ναοῦ. Εἴς τι μέρος ἐντὸς τοῦ ὀπισθοδόμου, ἐφ' οὗ οὔτε τεῖχος οὔτε κίονες ἵσταντό ποτε, προέβη ἡ σκαφὴ εἰς βάθος 1,45 μέχρις οὗ στρῶμα ἐκ πωρίνων λίθων ἐκώλυσεν ἡμᾶς νὰ προβῶμεν βαθύτερον· ἐδείχθη δὲ διὰ τῆς εἰς τὸ μέρος τοῦτο σκαφῆς ὅτι ὑπὸ τὸ δάπεδον, ὅ ἐστιν ὑπὸ τὰς μαρ-

μαρίνους πλάκας, ὑπάρχουσι πέντε τουλάχιστον ἐπάλληλα στρώματα ἐκ πώρου λίθου. Ἂν δὲ ἐκ τούτου ὁρμώμενοι δὲν δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν μετὰ βεβαιότητος ὅτι τὸ κρηπίδωμα εἶνε ὁλόλιθον, ὅτι δηλ. τοιαῦτα στρώματα ἐκ πώρου λίθου βαίνουσι μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ βράχου· τουλάχιστον τοῦτο βλέπομεν ἐναργῶς ὅτι τὸ κρηπίδωμα τοῦ Παρθενῶνος εἶνε πολὺ στερεώτερον κατεσκευασμένον ἢ τῶν ἀνωτέρω μνημονευθέντων ναῶν, διότι ἐν τοῖς ναοῖς τούτοις (ἰδίως ἐν τοῖς ἐν Ἐπιδαυρίᾳ ὧν τὸ ἐν μέρει κατεστραμμένον κρηπίδωμα ἀκριβῶς ἐδυνήθην νὰ ἐξετάσω) οὐχὶ πέντε ἀλλ' ἓν ἢ δύο τὸ πολὺ στρώματα ἐκ πώρου λίθου ὑπῆρχον ὑπὸ τὰς πλάκας τοῦ δαπέδου.

Ἡ ἐνιαχοῦ δὲ καταστροφὴ τοῦ δαπέδου καὶ μέρους τοῦ κρηπιδώματος τοῦ Παρθενῶνος ἐγένετο κυρίως ὑπὸ τῶν χριστιανῶν κατασκευασάντων ἐντὸς τοῦ εἰς χριστιανικὴν ἐκκλησίαν μεταβληθέντος ναοῦ τάφους. Ἐν τῇ σκαφῇ ταύτῃ εὑρέθησαν καὶ δύο τεμάχια κώδωνος, ὅστις ἐχρησίμευεν ὡς σήμαντρον τοῦ ναοῦ, ἐφ' ὧν σώζεται ἡ ἑξῆς λατινικὴ ἐπιγραφή :

... A]NDREAS
... ONIVS
... SIS TREN
... S FEZIT

Κατὰ μῆκος δὲ τῆς ἀρκτικῆς πλευρᾶς, εἰς τὸ μέρος ἔνθα θὰ ἐδύναντο νὰ ἵστανταί που οἱ ἐσωτερικοὶ κίονες τοῦ παλαιοτέρου ναοῦ διεκρίθη διὰ τῆς γενομένης σκαφῆς ἀμέσως ὑπὸ τὰς μαρμαρίνους πλάκας τοῦ δαπέδου τεῖχος τι, ὅπερ κατὰ τὰ φαινόμενα θὰ ἀπετέλει μέρος τοῦ κρηπιδώματος τοῦ ἐν παλαιοτέροις τῶν τοῦ Περικλέους χρόνων ἀρξαμένου, ὡς γνωστόν, νὰ οἰκοδομῆται ναοῦ.

Ἐπιγραφικὰ ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς τῆς Ἀκροπόλεως γενόμενα εὑρήματα ἴδε κατωτέρω ἐν σελ. 34 ἀρ. 1 κ. ἑ.

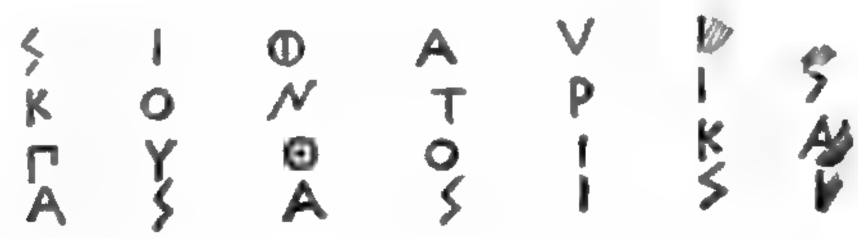
Π. Κϐδ.

2. Ἐπιγραφαὶ ἐκ τῆς Ἀκροπόλεως

Ἐπιγραφικὰ εὑρήματα ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς τῆς Ἀκροπόλεως ἐγένοντο, κατ' ἔκθεσιν τοῦ Λόλλιγκ, τὰ ἑξῆς :

«1. Βάσις ἐκ Πεντ. μαρμ., πρὸς δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ ἀποκεκρου-

σμένη. Ἡ ἄνω ἐπιφάνεια λεία. Μῆκ. 0,54, πλάτ. 0,27, ὕψ. 0,22μ. Ἴδε πανομοιότυπον.



Τὸ τελευταῖον γράμμα τοῦ πρώτου στίχου δὲν δύναται νὰ εἶνε ἡ λάμβδα, τὸ δὲ τελευταῖον τοῦ τετάρτου εἶνε ἢ ἰῶτα ἢ κάππα ἢ λάμβδα. Πρόδηλον μὲν ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ εἶνε ἀγωνιστική, ἀβεβαία δὲ ἡ συμπλήρωσις. Ἀναγνωστέον

σι Φάυλ[ος
κον τρὶς
Πυθοῖ κα
ασας ισ

Εἰκάζω ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ ἀφορᾷ εἰς τὸν παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ὡς πρότυπον ὠκύποδος φημιζόμενον Φάϋλον τὸν ἐκ Κρότωνος, ὅτι δὲ ἐτιμήθη οὗτος ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων δι' εἰκόνος, διότι μόνος αὐτὸς τῶν ἑσπερίων Ἑλλήνων μετέσχε τῆς ἐν Σαλαμῖνι μάχης. Ὅτι δὲ πράγματι περὶ τοῦ Φαΰλου τούτου πρόκειται δὲν θὰ φανῇ νομίζω ἀμφίβολον τῷ τὰ ἑξῆς χωρία τῶν ἀρχαίων συγγραφέων παραβάλλοντι: Ἡρόδ. VIII. 47: τῶν δὲ ἐκτὸς τούτων οἰκημένων Κροτωνιῆται μοῦνοι ἦσαν οἳ ἐβώθησαν τῇ Ἑλλάδι κινδυνευούσῃ νηΐ μιῇ, τῆς ἦρχε ἀνὴρ *τρὶς πυθιονίκης* Φάϋλλος, Παυσ. Χ. 9, 2: Φαΰλῳ δὲ Κροτωνιάτῃ — Ὀλυμπίασι μὲν οὐκ ἔστιν αὐτῷ νίκη, τὰς δὲ ***Πυθοῖ πεντάθλου δύο ἀνείλετο καὶ σταδίου τὴν τρίτην***· ἐναυμάχησε δὲ ἐναντία τοῦ Μήδου ναῦν τε παρασκευασάμενος οἰκείαν —— τούτου ἐστὶν ἀνδριὰς ἐν Δελφοῖς. Πρβ. Πλουτ. Ἀλέξ. 34. Εἰς εἰκόνα τοῦ αὐτοῦ ἐγράφη καὶ τὸ χαρίεν ἐκεῖνο δίστιχον, ὃ ἀναφέρεται ἐν τῷ παρὰ τῷ στ' 215 τῶν Ἀχαρν. τοῦ Ἀριστοφάνους σχολίῳ καὶ παρ' ἄλλων·

Πεντ' ἐπὶ πεντήκοντα πόδας πήδησε Φάυλλος,
Δίσκευσεν δ' ἑκατὸν πέντ' ὑπολειπομένων.

» 2. Τεμάχιον βάσεως ἐκ Πεντ. μαρμ., ἐξαχθὲν ἐκ τοῦ ἀνωτάτου στρώματος τῆς μεταγενεστέρας ἐπενδύσεως τοῦ νοτίου τείχους,

ἀντικρὺ τοῦ Βραυρωνίου. Μῆκ. 0,28, ὕψ. 0,18, πάχ. 0,13μ. Σώζονται τὸ ἄνω καὶ τὸ δεξιὸν ἄκρον. Ἐπὶ τῆς ἄλλως λείας οὔσης ἄνω ἐπιφανείας διατηρεῖται πρὸς τῷ δεξιῷ ἄκρῳ μικρόν τι τετράγωνον κοίλωμα, ὅπερ ἐχρησίμευε πιθανῶς εἰς στερέωσιν τοῦ ἐπιτεθέντος ἔργου.

Ἐπὶ τῆς ἔμπροσθεν πλευρᾶς τοῦ λίθου σώζονται τὰ ἑξῆς, ὧν παραθέτομεν πανομοιότυπον :



Ταῦτα πρέπει ἴσως νὰ συμπληρωθῶσιν ὡς ἕπεται :

Π ε ρ] ι κ λ έ ο ς
Κ ρ ε σ] ί λ α ς ἐ π ο ί ε

Διότι γνωστὸν εἶνε ὅτι ὁ Κρησίλας εἰκόνα τοῦ Περικλέους ἐποίησεν· συνηγορεῖ δὲ ὑπὲρ τῆς προτεινομένης συμπληρώσεως καὶ ἡ διάταξις τῶν στοιχείων, τοῦ δευτέρου στίχου ὑπερέχοντος τοῦ πρώτου ἑκατέρωθι ἀκριβῶς κατὰ δύο στοιχεῖα (¹). Καὶ ὅτι μὲν ὀρθῶς συνεπληρώσαμεν τὸ ὄνομα τοῦ τεχνίτου θεωροῦμεν σχεδὸν ὡς βέβαιον. Ἂν δὲ πράγματι ἡ ἐπὶ τῆς βάσεως τεθεῖσα εἰκὼν παρίστανε τὸν κλεινὸν Περικλέα, ἀναφύεται τὸ ζήτημα, ἐν τίνι σχέσει διατελεῖ τὸ ἀνευρεθὲν μνημεῖον πρὸς τὴν εἰκόνα τοῦ ἀνδρός, ἣν ὁ Παυσανίας μεταξὺ τῶν ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως ἀναθημάτων περιγράφει· Γράφει δὲ οὗτος I 25, 1 : «Ἔστι δὲ ἐν τῇ τῶν Ἀθηναίων Ἀκροπόλει καὶ Περικλῆς ὁ Ξανθίππου καὶ αὐτὸς Ξάνθιππος. . . . ἀλλ' ὁ μὲν Περικλέους ἀνδριὰς ἑτέρωθι ἀνάκειται,» καὶ I 28, 2 (περαίνων τὴν περιγραφὴν τῆς Ἀκροπόλεως ὁμιλεῖ πιθανῶς περὶ τῶν μεταξὺ τῆς Προμάχου καὶ τοῦ ἀρκτῴου μέρους τῶν Προπυλαίων) : «δύο δὲ ἄλλα ἐστὶν ἀναθήματα Περικλῆς ὁ Ξανθίππου καὶ . . . . Ἀθηνᾶς ἄγαλμα . . . . Λημνίας»

(1) Ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν τῆς ἐπιγραφῆς πρβ. παραδείγματος χάριν τὴν γνωστήν : «Ἀριστίωνος. Ἔργον Ἀριστοκλέους» (C. I. A. I. 464).

Καὶ ὅτι μὲν περὶ ταύτης τῆς εἰκόνος καὶ ὁ Πλίνιος XXXIV 74 ὁμιλεῖ, ἐξαίρων τὴν θαυμασίαν τελειότητα αὐτῆς καὶ ἐπιμαρτυρῶν ὅτι ὁ αὐτὴν ποιήσας Κρησίλας ἦν ὁ Κυδωνιάτης, πανθομολογεῖται ἤδη, δὲν ἐξηκριβώθη ὅμως εἰσέτι ἀσφαλῶς, ἂν μία τῶν γνωστῶν ἐν σχήματι Ἑρμοῦ εἰκόνων τοῦ Περικλέους πρέπῃ νὰ θεωρηθῇ ὡς ἔργον ἢ ἀντίγραφον τοῦ ἔργου τοῦ τεχνίτου τούτου.

Δυστυχῶς διεσώθη ἡμῖν μικρὸν μόνον τεμάχιον τῆς βάσεως ὥστε δὲν διακρίνεται σαφῶς τί ἵστατο ἐπὶ αὐτῆς. Μόνον ἐκ τῶν διαστάσεων τοῦ σωζομένου μέρους ἐξάγεται, ὅτι ἂν ἡ ἄνω ἐπιγραφή, ὅπως τὴν συνεπλήρωσα, ἀκριβῶς τὸ μέσον κατεῖχε τῆς ἔμπροσθεν ἐπιφανείας τοῦ λίθου, τὸ μῆκος τῆς βάσεως δὲν ὑπερέβη τὰ 0,40μ. Τῇ μικρότητι τῆς βάσεως προσήκει ἡ τῶν γραμμάτων, ὧν τὸ ὕψος κατὰ μέσον ὅρον 0,015μ· εἶνε δὲ ταῦτα ἐγκεχαραγμένα ὄχι πολὺ ἐπιμελῶς. Πάντα ταῦτα ἐπιβεβαιοῦσιν ὅτι τὸ ἔργον τοῦ Κρησίλα, ὃ ἡ ἐν λόγῳ βάσις ἐβάσταζεν, ἰδιωτικὸν ἀνάθημα ἴσως αὐτοῦ τοῦ τεχνίτου ἦν. Εἶνε δὲ καὶ ἄλλως γνωστὸν ὅτι ἐξαιρουμένων τοῦ Ἁρμοδίου καὶ τοῦ Ἀριστογείτονος, δὲν ὑπῆρχον ἐν Ἀθήναις πρὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Κόνωνος εἰκόνες ἰδιωτῶν, ὑπὸ τοῦ δήμου ἐν δημοσίῳ τινὶ τόπῳ ἀνεγερθεῖσαι. Καὶ ῥητῶς ἀποκαλεῖ ὁ Παυσανίας τὴν εἰκόνα τοῦ Περικλέους ἀνάθημα.

Τεκμαιρόμενοι τῷ χαρακτῆρι τῆς γραφῆς εἰκάζομεν ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ ἀνάγεται εἰς τὴν μεταξὺ 440 καὶ 430 π. Χ. ἐποχήν.

Τὰς ἤδη γνωστὰς τρεῖς βάσεις τὰς φερούσας τὴν ὑπογραφὴν τοῦ αὐτοῦ τεχνίτου βλέπε παρὰ τῷ Löwy ὑπ' ἀρ. 45 - 47.

» 3. Βάσις ἐκ Πεντ. μαρμ., ἧς μόνον τὸ ἀριστερὸν ἄκρον τῆς ἔμπροσθεν ἐπιφανείας ἀκέραιον. Σώζεται δὲ καὶ τὸ ἥμισυ ἐλλει-



ψοειδοῦς τινος κοιλώματος (πλ. 0,065μ), ὃ ἐχρησίμευε εἰς στερέωσιν τοῦ ἐπὶ τῆς βάσεως ἱσταμένου ἀναθήματος, ὡς τὸ παρατε-

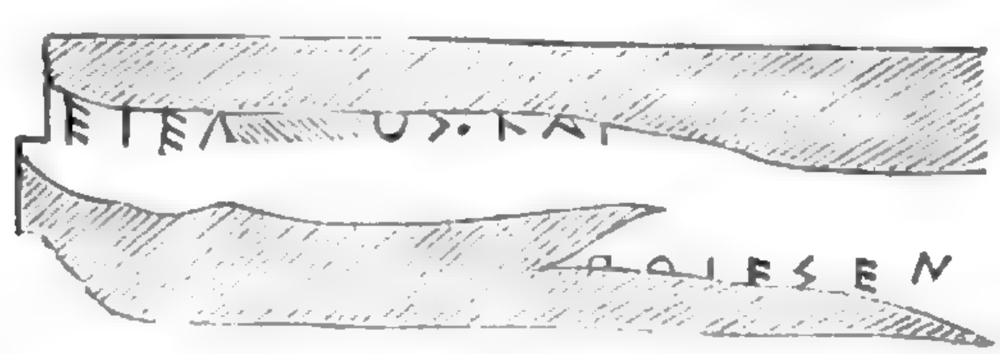
θειμένον ἀπεικόνισμα τοῦ λίθου δεικνύει. Μῆκ. 0,70, πλ. 0,27, ὕψ. 0,15μ.

Διακρίνεται τὸ ἑξῆς :

[Ο δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα ἀνεθέ-]
τ]εν [⁝ τεῖ ⁝ Ἀθεναίαι ⁝ ἀπαρχὲν
Λαμπτρε̄(ι ;) vac.
Ἐγίας ⁝ ἐποίεσεν

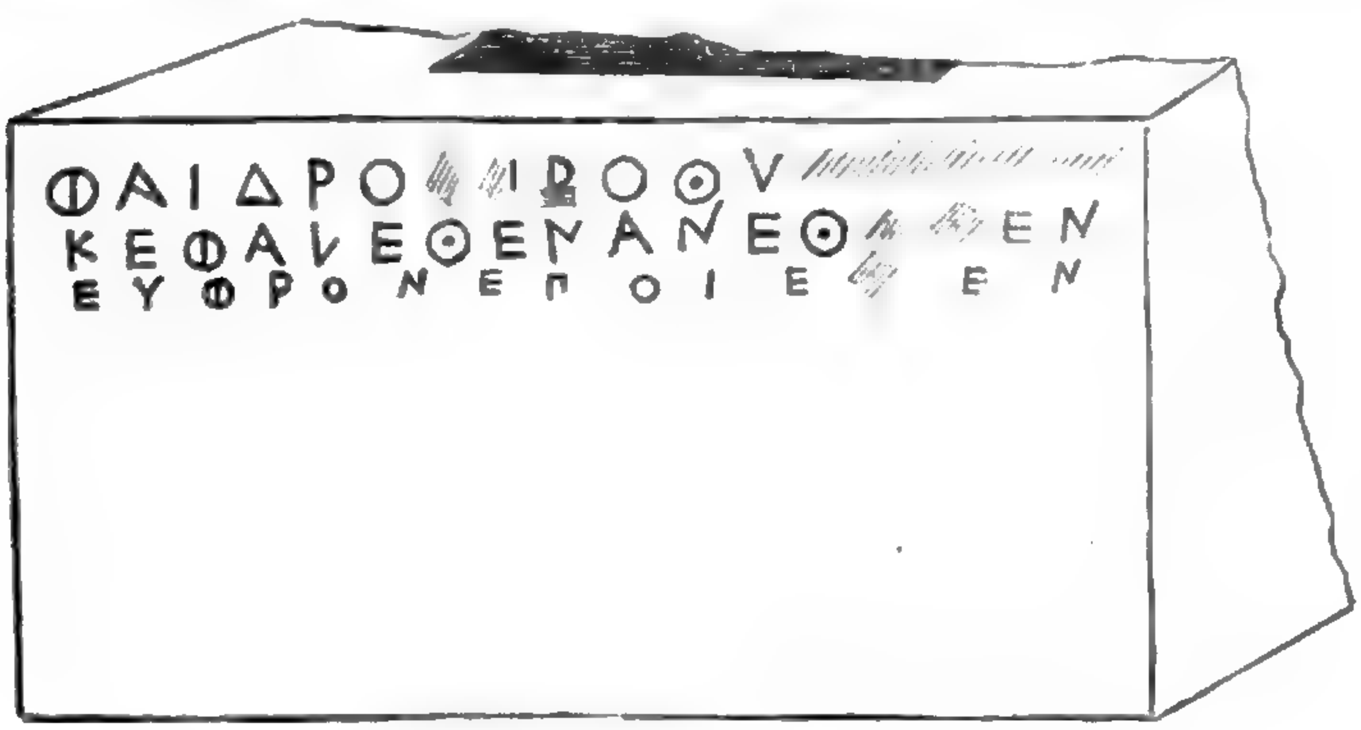
Ὁ ἐν τῷ τελευταίῳ στίχῳ μνημονευόμενος τεχνίτης εἶνε ἀναμφιβόλως ὁ γνωστὸς Ἡγίας ἢ Ἡγησίας, παράδοξον δὲ φαίνεται ὅτι, ἂν ἀληθῶς Ἀττικὸς ἦν, ἐν τῷ ὀνόματί του παρελείφθη ἤδη τὸ σημεῖον τῆς δασείας προσῳδίας, γνωστοῦ ὄντος ὅτι οἱ Ἀττικοὶ ἐθεωροῦντο ὡς δασυντικοί. Ὡς τὸ αρχαιότατον παράδειγμα τοιαύτης παραλείψεως τοῦ δὴ ἐξ ἀρχῆς ψιλοῦ πνεύματος ἀναφέρει ὁ Meisterhans Gr. d. att. J. σ. 65 τὸ ἐν τῷ C. I. A. I, ὑπ' ἀρ. 433, ἐν στ. γ' «Ἀλιεῦσι» (ἐκ τοῦ ἔτους 460 π. Χ.). Ὅτι δὲ ἡ νῦν δημοσιευομένη ἐπιγραφὴ ἔτι ἀρχαιοτέρα εἶνε, ἀποδεικνύεται τὸ μὲν δι' αὐτοῦ τοῦ λίθου, ὅστις ἐναργῶς πυρὶ κατεφλέχθη, πιθανῶς ἐπὶ τῶν Περσικῶν, τὸ δὲ καὶ διὰ τῶν ὑπὸ τῶν ἀρχαίων συγγραφέων περὶ τῆς ἡλικίας τοῦ Ἡγίου ἀναφερομένων, διότι ἐκ τούτων ἐξάγεται ὅτι μιᾷ περίπου γενεᾷ πρότερον τοῦ Φειδίου ἤκμασε. Σύγχρονος λοιπὸν τῇ ἄνω εἶνε ἡ τὰ ὀνόματα τοῦ Κριτίου καὶ τοῦ Νησιώτου φέρουσα ἐπιγραφὴ τοῦ C. I. A. I, ἀρ. 375, ἐξ ἧς τὴν νῦν δημοσιευομένην συνεπλήρωσα.

» 4. Βάσις ἐπιμήκης τετράγωνος ἐκ λευκοῦ μαρμάρου, ἧς τὰ τέσσαρα ἄκρα διὰ βλάβης τοῦ λίθου ἀπωλέσθησαν. Ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας, τῆς ἐν τῷ παρεπομένῳ πανομοιοτύπῳ ἀριστερᾶς, σώζεται ἐξέχον τι μέρος, δι' οὗ ἐκρατεῖτο τὸ ἐπιτεθειμένον ἀνάθημα. Μῆκ. 0,98, πλ. 0,53, πάχ. 0,38μ.



Ἐ[τ]έ[αρχ]ος [:] καὶ [— — — ἀνεθέτεν
Ὁ δεῖνα ἐ]ποίεσεν

»5. Βάσις ἐκ Πεντ. μαρμ., ἧς τὸ ὄπισθεν ἥμισυ ἀπεθραύσθη. Ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας διεσώθη μέρος ἐπιμήκους κοιλώματος (μήκ. 0,41μ). Μῆκ. 0,90, ὕψ. 0,45, πλ. 0,40μ. Ἐπὶ τῆς ἔμπροσθεν πλευρᾶς τοῦ λίθου :



Φαῖδρο[ς Π]ροθυ . . . . .
Κεφαλῆθεν ἀνέθ[εκ]εν
Εὔφρον ἐποίε[σ]εν

Περὶ τοῦ Εὔφρονος ἴδε τὰ ἄνω σ. 15 ὑπ' ἀρ. 8 εἰρημένα.

»6. Δύο τεμάχια κίονος ῥαβδωτοῦ ἐκ Πεντ. μαρμάρου.



— — ο]ν καὶ Ἀρισ[τοκ]ράτ[ες ἀνέθεκαν ἢ ἀνεθέτεν.

3. Ἐπιγραφαὶ Δημητριάδος.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς Φεβρουαρίου ἤρξατο ἡ κατὰ διαταγὴν τῆς Κυβερνήσεως γιγνομένη κατεδάφισις τοῦ τουρκικοῦ ἐν Βόλῳ φρουρίου. Ἐν τοῖς τοίχοις τούτου εὑρέθησαν ἐντετειχισμέναι αἱ ἑπόμεναι ἐπιγραφαί, αἳ πλὴν τῆς ὑπ' ἀρ. 2 μετηνέχθησαν εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἐν Βόλῳ δημαρχείου· ἡ ὑπ' ἀρ. 2 εἶνε προσωρινῶς κατατεθειμένη πρὸ τῆς θύρας τῆς ὑγειονομικῆς ἀποθήκης Βόλου. Ἀντίγραφα τῶν ἐπιγραφῶν ἀπέστειλε πρὸς τὴν γενικὴν Ἐφορείαν ὁ γυμνασιάρχης Βόλου κ. Θεμιστοκλῆς Ἰ. Ὀλύμπιος, ὁ μετὰ ζήλου

τὰ διὰ τὴν ἐπιστήμην πορίσματα τῆς κατεδαφίσεως ἐπιβλέπων. Ὁ αὐτὸς ἐδημοσίευσε ἤδη τὴν σπουδαιοτέραν τῶν ἐπιγραφῶν τούτων, τὴν ὑπ' ἀρ. 1, ἐν τῇ *Ἐφημερίδι* ὑπ' ἡμερομ. 25 Φεβρ. ἐ. τρ.

Εἶνε δὲ αἱ ἐπιγραφαὶ κατ' ἔκθεσιν τοῦ Λ ό λ λ ι γ κ αἱ ἑξῆς·

« Ὑπ' ὄψιν ἔχων τὰ ὑπὸ τοῦ κ. Ὀλυμπίου σταλέντα ἀντίγραφα, ἃ (ἐκτὸς τῆς ὑπ' ἀριθ. 2) παρέβαλον μετὰ τῶν ἐμοὶ ὑπὸ τοῦ κ. Βόλτερς φιλοφρόνως ἀνακοινωθέντων, συνεπλήρωσα τὰς ἐν λόγῳ ἐπιγραφὰς ὡς ἐκ τῶν ἀκολούθων καταφαίνεται·

1. Ἡ ἑπομένη ἐπιγραφὴ ὕψ. 1,78, πλ. 0,78, πάχ. 0,22μ, εὑρέθη « ἐντετειχισμένη κατὰ τὴν Ν. Δ. πλευρὰν τοῦ νῦν κατεδαφιζομένου φρουρίου Βόλου. Εἰς μὲν τὸ ἄνω μέρος σχηματίζει μικράν τινα κορωνίδα, κάτωθεν δὲ τῶν τεσσάρων πρώτων στίχων ἔχει στέφανον ἐξ ἐλαίας (δάφνης;), στερεῖται δὲ βάσεως. Φαίνεται ὅτι ὁ λίθος οὗτος μετηνέχθη ἐκ τῆς ἀρχαίας Δημητριάδος (νῦν Γουρίτσα) ὡς καὶ τὸ λοιπὸν ὑλικὸν ἐξ οὗ ᾠκοδομήθη ὑπὸ τῶν Τούρκων τὸ νῦν κατεδαφιζόμενον φρούριον. »»

Ἔχει δὲ οὕτως·

Μάγνητες Ἑρμογένην Ἀδύμ[ου
Δημητριῆ τὸν γραμματέα [τῶν
συνέδρων ἀρετῆς ἕνεκ[εν καὶ
εὐνοίας τῆς εἰς αὐτούς.

(στέφανος)

Μένανδρος Νικίου Δημητριεὺς ὁ στρατηγό[ς κ]αὶ Νικομήδ[ης
Σίμου ὁ ἱππάρχης, Θεόδοτος Διογένου ὁ ναύαρχος, Διογέ[νης
Νικολάου ὁ ταμίας, Ἀδαῖος Ἀδύ[μου ὁ ἱερ]εὺς τοῦ Διὸς τοῦ [Ἀ-
κραίου, Γηρόστρατος Ἱστιαίου, Θηβα[γέ]νης Ἀπολλωνίου [..
τιος Διονυσογένου, Θεόπρο[πος] Λέοντος Δημητριεῖς ε[ἶπαν·
ἐπεὶ Ἑρμογένης Ἀδύμου [Δη]μητριεὺς αἱρεθεὶς γραμμ[α-
τεὺς τῶν συν[έ]δρων πεποίηται τὴν ἀναστροφὴν ἐν[τῆι ἀρ-
χῆι ὃν τρόπον ἐπέβαλλεν ἀνδρὶ καλῶι καὶ ἀγαθῶι ἀξ[ίω]ς ἑαυ-
τοῦ τε καὶ τῶν Μαγνήτων τῶν ἐγχειρισάντων [αὐτῶι τὴν ἀρ-
χὴν τοῖς τε χρείαν ἔχουσιν καὶ ἐντυγχάν[ουσιν εὔχρηστον αὐτὸν
παρεχόμενος πᾶσιν διατετέλεκεν, ὅπως [οὖν φιλοδοξῶσι οἱ
μετὰ ταῦτα προαιρούμενοι παραγίνεσθαι ἐπ[ὶ τὴν αὐτὴν
ἀρχ]ήν, θεωροῦντες τὴν τῶν συνέδρων καὶ [τῶν ἄλλων
Μαγνή]των ἐ π ί γ ν ω σ ι ν ὑπὲρ τῶν καλῶν καὶ ἀγ[αθῶν]ἀ[νδρῶν οἳ
πολλ]ὴν ποιοῦνται μεγαλομέρειαν καὶ ἐκτέν[ειαν, τιμωμένους δὲ τοὺς
κα]λῶς ἀναστρεφομένους ἐν ταῖς ἀρχαῖς [καὶ πράττοντας ἀεὶ τὰ
βέλ]τιστα καὶ συμφέροντα τοῖς κοινοῖς πράγμασι [, δεδόχθαι

τοῖς] συνέδροις ἐπαινέσαι τε ἐπὶ τούτοις Ἑρ[μ]ογ[ένην Ἀδόμου] Δημητριῆ τὸν γραμματέα τῶν συνέδρων καὶ [στεφανῶσαι αὐτὸν τῶι ἐκ τοῦ νόμου στεφάνωι, εἶναι δὲ αὐ[τῶι καὶ προεδρίαν ἐν ταῖς κατὰ Μαγνησίαν πόλεσιν· τὸ δὲ [ψήφισμα τοῦτο ἀναγραφῆναι εἰς στήλην λιθίνην καὶ ἀν[ατεθῆναι ἐν Δημητριάδι ἐν ὧι ἂν αὐτὸς αἱρῆται τόπωι, κο[λαφθῆναι δὲ εἰς αὐτὴν καὶ τὸν στέφανον καὶ ἐπιγράψαι «Μ[άγνητες Ἑρμογένην Ἀδύμου Δημητριῆ τὸν γραμματέα [τῶν συνέδρων ἀρετῆς ἕνεκεν καὶ εὐνοίας [τῆς εἰς αὐτούς, τὸ δὲ ἐσόμενον ἀν[ή]λωμα ἐς ταῦτα δοῦναι τὸν [ταμίαν, δι]απεμφθῆναι δὲ τοῦ ψηφίσματος τὸ ἀντίγραφον [καὶ περ]ὶ τὰς ἄλλας πόλεις ἵνα παρακολουθῶ[σι τὰ δεδογμένα· ἔ]δοξεν· ἔδοξεν καὶ τῆι ἐκκλησίαι.

Ἀνάγεται ἡ ἐπιγραφὴ εἰς τὸ κοινὸν τῶν Μαγνήτων, οὗ τὴν ἱστορίαν καὶ διάθεσιν συνώψισα ἐν ταῖς Mitth. VII. σ. 341 κ. ἑ., βασιζόμενος ἐπὶ τῶν μέχρι τότε γνωστῶν ἐπιγραφῶν τοῦ αὐτοῦ εἴδους μετὰ τῆς νῦν ἀνακαλυφθείσης καὶ τῶν πενιχρῶν εἰδήσεων, αἷς ἐντυγχάνομεν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις συγγραφεῦσι. Συνάγεται δὲ ἐκ τῆς ἀντιβολῆς τῶν ἐν ταῖς Mitth. δημοσιευθεισῶν ἐπιγραφῶν ἐν αἷς ἀπαντῶσι τινὰ (1) τῶν ἐν τῇ νῦν εὑρεθείσῃ ἀναφερομένων προσώπων, ὅτι ταύταις ἢ σύγχρονος εἶνε ἢ ὀλίγον τι χρονολογικῶς ἀπέχει. Ἐπειδὴ ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ κοινοῦ τῶν Μαγνήτων δύο ἐποχαὶ διακρίνονται, ὧν ἡ πρώτη διήρκει ἀπὸ τοῦ ἔτους 196π. Χ., ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως δηλαδὴ τῆς Ἑλλάδος διὰ τοῦ Φλαμινίνου, μέχρι τοῦ ἔτους 146 καὶ τῆς ἁλώσεως τῆς Κορίνθου, ἡ δὲ δευτέρα ἀπὸ τῶν ὀλίγον μετὰ τὸν Μόμμιον χρόνων μέχρι τοῦ Αὐγούστου, ζητητέον εἶνε, εἰς ὁποτέραν ἀνάγονται ἡ νῦν εὑρεθεῖσα καὶ αἱ ἄλλαι τοῦ αὐτοῦ εἴδους ἐπιγραφαί. Ὀρθῶς παρετήρησεν ἤδη ὁ κ. Fougères ἐν τῷ Bull. de corr. h. XIII. σ. 279, ὅτι πιθανώτερον εἰς τὴν βραχυχρόνιον προτέραν ἐποχὴν ἀνάγονται, διότι ὁ ναύαρχος Θεόδοτος Διογένου μνημονεύεται ὡς ἱερομνήμων ἐν τῷ ἐν τῷ C. I. A. II, ἀρ. 551, στ. 52 κ. ἑ. ψηφίσματι, ὅπερ κατὰ τὸν Köhler ἐψηφίσθη περὶ τὸ ἔτος 137 π. Χ.

---

(1) Γηρόστρατος Ἱστιαίου Mitth. VII 339 (C. I. A. II. ἀρ. 551, στ. 63;) Θηβαγένης Ἀπολλωνίου σ. 75, ἴσως καὶ Μένανδρος Νικίου, ἂν πρέπει νὰ ταυτισθῇ μετὰ τοῦ ἐ. ἀ. σ. 71 ἀναφερομένου Μ. Νικίου Κοροπαίου ; ἂν τοῦτο ὀρθῶς ἔχει, συνάγεται ὅτι ἡ νῦν εὑρεθεῖσα ἐπιγραφὴ ὀλίγον μεταγενεστέρα εἶνε τῆς ἐκ Κορόπης·

Οἱ ἐν ταύταις ταῖς ἐπιγραφαῖς ἀναφερόμενοι σύνεδροι ἦσαν ἀναμφιβόλως εἶδος τι βουλῆς τοῦ κοινοῦ, συνισταμένης ἐκ τῶν ὑπὸ τῶν πόλεων τῆς Μαγνησίας εἰς Δημητριάδα ἀποσταλέντων τακτικῶν ἀντιπροσώπων, ὧν τὰ δόγματα ἔχρῃζον τῆς παρὰ τῆς γενικῆς ἐκκλησίας τῶν Μαγνήτων ἐπιψηφίσεως ἵνα λάβωσι τὸ νομικὸν κῦρος ψηφισμάτων.

Ἐν τῇ νῦν εὑρεθείσῃ ἐπιγραφῇ μνημονεύονται τὸ πρῶτον ὁ ἱππάρχης καὶ ὁ ναύαρχος τοῦ κοινοῦ.

Αἱ πέντε λοιπαὶ ἐπιγραφαί, μεταγενεστέρας ἐποχῆς, εἶνε ἐπιτύμβιοι.

2. «« Ἐπὶ μαρμάρου, ὕψ. 1μ, πλ. 0,60, πάχ. 0,08μ. »

Ἡρωίσσει (;)
Παρμενίσκα Μενάνδρου Μελιβόισσα

3. «« Ἐπὶ μαρμάρου, ὕψ. 0,30, πλ. 0,38, πάχ. 0,10μ. »» Ἄνωθεν τῆς ἐπιγραφῆς ἀναγέγλυπται ἐν τῷ λίθῳ πλοῖον, ἐν ᾧ ὁ ναύκληρος μετὰ τοῦ φορτώματός του.

Περιγένης Περι-
γένους ναύκλη-
ρος Κυζικηνὸς
ἐνθάδε κεῖτ[αι

4. «« Ἐπὶ ἐπιτυμβίου στήλης εἰς δύο κατὰ τὸ μέσον περίπου τετμημένης, ἐχούσης καὶ ἔκτυπον ἀνάγλυφον γυναῖκα παριστῶν ἧς τὸ πρόσωπον εἶνε κατεστραμμένον. »» Ἡ ἐπιγραφὴ πρὸς ἀριστερὰ τοῦ ἄνω μέρους τοῦ σώματος τῆς γυναικός, κάτωθεν δὲ τῆς ἐπιγραφῆς βωμός.

Ἀφροδισία
Εὐγεναία
τὴν αἱαυτῆς sic
θυγατέρα
μνείας χά-
ριν, ἥρω χ[ρη-
στ(ὲ) χαῖρε.

5. «« Ἐπὶ μαρμάρου, ὕψ. 0,75, πλ. 0,27, πάχ. 0,07μ. »»

Αὐρ. Ἐπ-
ίγονος
Ἐπιγόν[ου
ὁ πρεσβ[ύ-
τερος

6. «« Ἐπὶ μαρμάρου, ὕψ. 0,35. πλ. 0,40, πάχ. 0,12μ. »»

[Ὁ δεῖνα]
Ἀριστοκλέ-
ους
Ἀρσάκης [ἥ-
ρως.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΜΟΥΣΕΙΟΙΣ

1. Ἐθνικὸν Μουσεῖον

Κατὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον εἰσήχθησαν εἰς τὸ ἐθνικὸν Μουσεῖον κατ' ἔκθεσιν τοῦ ἐν αὐτῷ ἐφόρου Β. Σ τ ά η τὰ ἑξῆς:

1. Στήλη ἀνάγλυφος ἐπιτυμβία ἐκ πώρου λίθου ὕψ. 0,07 καὶ πλ. 0,35. Ἐντὸς πλαισίου καὶ ὑπὸ ἀέτωμα, (ἐν μέσῳ τοῦ ὁποίου Σειρὴν θρηνοῦσα μεταξὺ δύο θρηνουσῶν γυναικῶν, ἐχουσῶν τὰς λύρας (;) ἀπερριμμένας), παρίσταται ἐν ἐκτύπῳ ἀναγλύφῳ παιδίον ἐν καταγραφῇ τὸ πρόσωπον εἰκονισμένον ἔχον, ἐνδεδυμένον ἱμάτιον ἀφικνούμενον μέχρι τῶν ποδῶν, κρατοῦν δὲ ἐν ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ ἀνὰ ἓν πτηνόν, ὧν τὸ μὲν φέρει διὰ τῆς ἀριστερᾶς παρὰ τὸ στῆθος, τὸ δὲ προτείνει διὰ τῆς δεξιᾶς εἰς κύνα ἀναρριχόμενον ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ γόνατος τοῦ παιδός, ἵνα προσπελάσῃ τῷ πτηνῷ. Τὸ ἀνάγλυφον δὲν εἶναι ἔργον ἐπιμελοῦς ἐργασίας εἶναι ὅμως ἄξιον λόγου διὰ τὴν παράστασιν αὐτοῦ, ἰδίᾳ τὴν ἐπὶ τοῦ ἀετώματος, ἥτις σπανία τυγχάνει. Ἠγοράσθη παρὰ Δ. Μπέλλου ἀντὶ δρ. 80, εὑρέθη δὲ ἐν Ἀνθηδόνι. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 893).

2. Ἄνω τεμάχιον ἐπιτυμβίου ἀναγλύφου ἐκ λευκοῦ λίθου, ἐφ' οὗ σώζεται ἡ κεφαλὴ μετὰ μέρους τοῦ στήθους ἀνδρὸς πωγωνοφόρου ἐν καταγραφῇ εἰκονισμένου, καὶ ἡ κεφαλὴ γυναικὸς κατὰ μέτωπον. Ἡ κεφαλὴ τοῦ ἀνδρὸς (ὡς καὶ τὸ ἀπολεσθὲν σῶμα) εἶναι ὅλως σχεδὸν ἔκτυπος, πάχος ἔχουσα μετὰ τῆς πλακὸς 0,40 μέτρου. Εἶναι τῶν καλλίστων ἐπιτυμβίων ἀναγλύφων τῆς 4ης π. χ. ἑκατονταετηρίδος, κοινῆς ὅμως καὶ συνήθους παραστάσεως· πλ. 0,68 ὕψος σωζομένου 0,38. Κατεσχέθη ὑπὸ τῆς Μοιραρχίας ἐν Μαρκοπούλῳ τῆς Μεσογαίας παρὰ Ἀναγνώστῃ Μαγκανᾷ (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 894).

3. Τὰ ἑξῆς ἀρχαῖα κατασχεθέντα ἐν Κορίνθῳ παρά τινι Ῥου-

σοπούλῳ Φανκρτζῆ ἐπικαλουμένῳ, ἤτοι πέντε ἀγγεῖα πήλινα τὰ ἑξῆς: 1) Οἰνοχόη (ὕψ. 0,25) μετ' ἐφθαρμένων γραφῶν (κορινθιακόν), 2) Μικρὸς κωδωνοειδὴς κρατὴρ (ὕψ. (0,20) μετ' ἐφθαρμένων ἐρυθρῶν γραφῶν, ἐξηλειμμένου ὄντος καὶ τοῦ μέλανος χρώματος τοῦ ἐπὶ τοῦ ὅλου ἀγγείου (ἐκ Δομβραίνης)· 3) Κάλπη (ὕψ. 0,20) μετὰ κοσμημάτων γεωμετρικοῦ ῥυθμοῦ, ἔχουσα καὶ πῶμα, καλῆς διατηρήσεως (κορινθιακόν)· 4) Κύλιξ μέλαινα μετ' ἐρυθρῶν ταινιῶν καλῆς διατηρήσεως (Κορινθιακόν)· 5) Μικρὸν ἀγγεῖον (ὕψ. 0,13) σχήματος κώδωνος (εἶδος ληκυθίου) μετὰ κοσμημάτων ἀνθεμιοειδῶν χρώματος μέλανος καὶ ἐρυθροῦ (ξανθοῦ). Τὸ σχῆμα τοῦ ἀγγείου τούτου εἶναι σπάνιον (ἐκ Δομβραίνης), καὶ δύο ἀγαλμάτια, ἐκ Κορίνθου προερχόμενα, ἤτοι α') εἰδώλιον πήλινον παριστῶν κόρην χορεύουσαν (ὕψ. 0,17) οὐχὶ λεπτῆς ἐργασίας, οὐδὲ καλῆς διατηρήσεως καί· β') εἰδώλιον νεανίου γυμνοῦ κρατοῦντος ἐν τῇ ἀριστερᾷ λύραν, κοινὸν καὶ κακῆς ἐργασίας· ὕψ. 0,10 (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 895 - 897).

4. Τέσσαρα μεγάλα καὶ ἐννέα μικρὰ πήλινα ἀγγεῖα διαφόρου σχήματος ἐκ τῶν ἀνευρισκομένων ἐν προϊστορικοῖς τάφοις καὶ ὅμοια τοῖς ἐν Τροίᾳ ἐν Μυκήναις ἐν Ἐπιδαύρῳ κ. ἀ. εὑρεθεῖσι. Εἰσὶ κεκοσμημένα ἅπαντα διὰ ταινιῶν καὶ γραμμῶν ποικίλων, ὡς εἰσι πάντα τὰ τοιούτου εἴδους προϊστορικὰ ἀγγεῖα. Σὺν τούτοις ἀπεστάλησαν καὶ δύο ληκύθια τεθραυσμένα (ῥωμαϊκῶν χρόνων) ἅπερ ὡς ἄχρηστα ἀπερρίφθησαν. Κατεσχέθησαν ἐν Μαρκοπούλῳ παρὰ Γεωργίῳ Δημητρίου (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 898).

5. Πλὰξ ἐκ λευκοῦ λίθου πλ. 0,30 ὕψ. 0,26. Ἐντὸς πλαισίου σχῆμα ἔχοντος ναοῦ ἐν παραστάσι μετὰ θριγκοῦ φέρεται ἡ ἑξῆς ἀνάγλυπτος παράστασις· ἀριστερὰ ἱππεὺς ἐπὶ ἵππου καλπάζοντος ὑπεράνω βωμοῦ τετραγώνου· ὁ ἱππεὺς φέρει κράνος καὶ χλαμύδα μεθ' ἱματίου. Δεξιὰ καὶ ἔναντι τοῦ ἱππέως δύο ἱστάμενοι παραπλεύρως ἱκέται (ἀνὴρ καὶ γυνὴ) καὶ πρὸ τῶν ποδῶν αὐτῶν τρεῖς ἕτεραι μικραί, ὡσεὶ παιδία, μορφαί. Ἡ πλὰξ ἔχει καὶ ἔμβολον κάτωθεν πρὸς ἀνίδρυσιν, φέρει δὲ πολλαχοῦ ἴχνη χρωματισμοῦ. Ἡ γλυφὴ εἶναι οὐχὶ πολὺ ἔντεχνος. Τὸ ἀναθηματικὸν τοῦτο ἀνάγλυφον εὑρέθη ἐν Λαυρίῳ καὶ ἠγοράσθη παρὰ τοῦ Ἰω. Λοιδωρίκη ἀντὶ δρ. 50 (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 899).

6. Νομίσματα ἀργυρᾶ 130, ἤτοι: 48 Ῥόδου, 60 Ἱστιαίας, 21 Μακεδονικὰ καὶ 1 Φιλίππου τοῦ 5ου. Ἀπεστάλησαν ὑπὸ τοῦ Νομάρχου Λαρίσσης. Εὑρέθησαν κατὰ τὴν θέσιν «Γραμμένο» τοῦ δήμου Κασταναίας ὑπὸ Γεωρ. Α. Φιλιππάκη (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 900).

7. Ἀγαλμάτιον χαλκοῦν (ὕψ. 0,10) λίαν ἀρχαϊκοῦ ῥυθμοῦ, εἰκονίζον γυναῖκα (;) ἐνδεδυμένην ἱμάτιον ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ μέχρι τῶν ποδῶν στενῶς περὶ τὸ σῶμα τετυλιγμένον. Τὴν κόμην ἔχει βραχεῖαν καὶ ἐπ' αὐτῆς εἶδος κεκρυφάλου. Οἱ πόδες εἶναι συγκεκολλημένοι, φέρουσι δὲ κάτω καὶ τὸ ἔμβολον δι' οὗ ἐστηρίζετο ἐπὶ τῆς βάσεως τὸ ἀγαλμάτιον. Εἶναι ἔργον λίαν κακότεχνον. Ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ εἰρηνοδίκου Μεγαλουπόλεως· ἀνευρέθη δὲ ὑπό τινος χωρικοῦ ἐν τῷ χωρίῳ Ἀστάλᾳ τοῦ δήμου Λυκοσούρας. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 901).

8 - 20. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀριθ. 8 - 20 εὑρήματα τῶν ἐν Τανάγρᾳ ὑπὸ τῆς Γενικῆς Ἐφορείας ἐνεργηθεισῶν ἀνασκαφῶν (ἴδ. Ἀρχαιολ. Δελτίον 1888 σ. 204 ἀρ. 2 καὶ προηγούμενα). 8) Εἰδώλιον πήλινον, κοινόν, εἰκονίζον παῖδα καθήμενον ἐπὶ βράχου. Φέρει ἁπλοῦν ἱμάτιον συνεστραμμένον περὶ τὸν ἀριστερὸν βραχίονα. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φορεῖ εἶδος πετάσου. Συμπεπληρωμένον τὸν δεξιὸν πόδα· ὕψ. 0,16. 9) Προσωπὶς γυναικεία μετὰ μέρους τοῦ στήθους ἀρχαϊκή. Φέρει ἐπὶ τῆς κεφαλῆς πέπλον καταπίπτοντα ἑκατέρωθεν ἐπὶ τῶν ὤμων. Ἴχνη λευκοῦ καὶ ἐρυθροῦ χρώματος· ὕψ. 29. 10) Λοπὰς (πινάκιον) πηλίνη διαμέτρου 0,23 λίαν ἀρχαϊκή, ῥυθμοῦ κορινθιακοῦ, ἔχουσα γραφὰς ἐντός, κατὰ ζώνας, παριστώσας λέοντας καὶ Σφίγγας (ἐξηλειμμένας ἐνιαχοῦ), ἐπίσης κοσμήματα γεωμετρικά. Φέρει κατὰ τὰ χείλη δύο μικρὰς ὀπὰς χρησιμευούσας εἰς ἀνάρτησιν αὐτῆς. 11) Ἀγγεῖον πήλινον σχήματος οἰνοχόης, ῥυθμοῦ κορινθιακοῦ, φέρον περὶ τὴν κοιλίαν καὶ τὸν λαιμὸν γραφὰς ὁμοίας ταῖς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἀριθμῷ, διῃρημένας εἰς τρεῖς ζώνας. Ἐν τῷ αὐτῷ τάφῳ εὑρέθη καὶ πῶμα τούτου, ὅπερ δὲν φαίνεται ἀρχικῶς ἀνῆκον αὐτῷ, ἐχρησίμευσεν οὐχ ἧττον ὡς κάλυμμα αὐτοῦ, ὕψ. 0,22. 12) Σκεῦος ἡμικυλινδροειδές, οὗ τινος ἄδηλος ἡ χρῆσις. Ἔχει περίπου τὸ σχῆμα κεραμίδος, ὡς πάντα τὰ τοιούτου εἴδους. Κοσμεῖται δι' ἁπλῶν ἢ ζητοειδῶν γραμμῶν καὶ στιγ-

μῶν μελαινῶν, ὕψ. 0,20 διαμ. 0,15. 13) Ἀγγεῖον πήλινον (ὕψ. 0,21 διάμ. τοῦ στόματος 0,32) σχήματος κρατῆρος ἀνοικτοῦ (μᾶλλον λεκάνης) μεθ' ὑψηλοῦ ποδὸς καὶ τεσσάρων δακτυλιοειδῶν λαβῶν περὶ τὰ χείλη. Φέρει κοσμήματα κατὰ ζώνας καὶ πτηνὰ δι' ἐρυθροῦ καὶ μέλανος χρώματος (ἐσβεσμένα πολλαχοῦ). Ὁ πηλὸς εἶναι λίαν χονδρός, καὶ ὅλη ἡ ἐργασία χονδροειδής, ἀλλὰ λίαν ἀρχαϊκή. 14) Δύο ὁμοίου σχήματος μικρὰ ἀγγεῖα φέροντα γεωμετρικὰ κοσμήματα μέλανος χρωματισμοῦ. 15) Δύο ἀγγεῖα μικρὰ σχήματος κανθάρου φέροντα κοσμήματα γεωμετρικοῦ ῥυθμοῦ, κοινά. 16) Δύο μικρὰ ἀγγεῖα σχήματος κύλικος, ὧν τὸ ἕτερον φέρει κοσμήματα λευκὰ καὶ μέλανα ἐπὶ ἐρυθρᾶς βάσεως, τὸ ἄλλο δὲ (ἔλασσον τοῦτο) κοσμήματα λευκὰ ἐπὶ μελαίνης βάσεως. 17) Τρία μικρὰ ἀγγεῖα δίωτα κωνοειδῆ· τούτων τὸ μὲν ἔχει γραφὰς λεόντων (ἡμιεσβεσμένας) ἐκ μέλανος χρώματος καὶ ἰοχρόου, τὰ δὲ δύο ἕτερα φέρουσιν ἁπλῶς γραμμὰς καὶ σταυροειδῆ κοσμήματα· κοινὰ καὶ ἀρχαϊκά. 18) Ἀγγεῖον μικρὸν σχήματος κώδωνος μετὰ λαιμοῦ μόνωτον· φέρει περὶ τὴν κοιλίαν γραφὰς λεόντων καὶ πτηνῶν μελανος καὶ ὑπερύθρου χρώματος. 19) Τρεῖς μικροὶ βόμβυλοι φέροντες φανταστικὰς μελαίνας γραφὰς (ἐσβεσμένας πολλαχοῦ). 20) Δύο πήλιναι ἀσπίδες, ὧν ἡ μὲν (διαμέτρου 0,12) διὰ λευκοῦ χρώματος βεβαμμένη φέρει περιφερικῶς ζητοειδῆ μέλανα κοσμήματα (ἐντὸς ἔχει λαβὴν καὶ ὄχανον) ἡ δὲ (διαμέτρου 0,11) ἔχει τὸ χρῶμα τοῦ πηλοῦ καὶ μέλανα κοσμήματα ἀμελῶς γεγραμμένα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 902 - 914).

2. Συλλογὴ Πειραιῶς

Ἐν τῇ Συλλογῇ Πειραιῶς εἰσήχθησαν, κατ' ἀναφορὰν τοῦ ἐπιμελουμένου αὐτῆς Ἰακ. Δραγάτση τὰ ἑξῆς ἀρχαῖα :

» 1. Τρία ἀνάγλυφα Κυβέλης τοῦ γνωστοῦ σχήματος, ἅτινα ἀνεῦρον μὲν λατόμοι κατὰ τὴν προέκτασιν τῆς ὁδοῦ Ζαΐμη, κατέσχε δὲ ἡ Ἀστυνομία Πειραιῶς ἀποκρυβέντα. Τὰ τρία ταῦτα ἀνάγλυφα μόνον κατὰ τὸ ὕψος διαφέρουσιν ἀλλήλων· τὸ μεῖζον τούτων εἶναι ὕψους 0,30 περίπου, φέρει δὲ ἐπὶ τῶν παραστάδων τοῦ σηκομόρ-

φου ἀνοίγματος ἔνθεν μὲν ἀνάγλυφον παράστασιν παιδός, ἔνθεν δὲ ὁμοίαν κόρης.

» 2. Προτομὴ μικρὰ γυναικός, ὕψους 0,15 περίπου ὅλως κακότεχνος. Ἐπὶ τῶν πρὸς τὴν βάσιν μερῶν ἀνάγλυφος παράστασις ἵππου, καὶ αὕτη κακότεχνος. Ἀνευρέθη ἐν σκαφῇ κατὰ τὴν ὁδὸν Ἀφροδίτης καὶ προσηνέχθη ὑπὸ τῶν ἀνευρόντων ἐργατῶν.

» 3. Τετραγωνικὸς μικρὸς κίων ὕψους 0,35, φέρων πρὸ αὐτοῦ ἀνάγλυφον ἔκτυπον ἀνδρὸς γενειῶντος, ἔχοντος τὴν δεξιὰν ἐντὸς τοῦ ἱματίου πρὸ τοῦ στήθους, τὴν δ' ἀριστερὰν πρὸς τὰ ὀπίσω· τὸ ὅλον ἐφθαρμένον τὴν ἐπιφάνειαν. Ἀποκείμενον πρὸ ἐτῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ Κλάπα προσηνέχθη ὑπὸ τοῦ κατόχου.

» 4. Τεμάχιον λίθου φαιοῦ, ὕψους 0,13, πλάτους 0,18, φέρον τὰ γράμματα :

. . . .
. . σωφρο . . . .
. . ςτους κ . . . .
. νομον και ι . . . .
. . ρας ουδεμία . . . .
. . μου τεχνει ουδ . . . .
. . δεο ενιαυτος εξ . . . .
. . ς προγραφειν εις
. τ]ῳ ενιαυτῳ αρχοντας . . . . . .
. . ε]πιμεληθηναι των ε . . . . .
. . στεφανῳ και δοτω εις α . . . .
. . . . οντος επιμεληθηνα[ι. . . .
. στε]φανωσατω αυτον ο δημ[ος . . .
. . . . . ατα των σω[φρο]νιστω[ν. . .
. . . . νο . . . . . . ηγος ο ε . . .
. . . . της οσαν . . . . .
. . . . ωσινο . .
. . . . σια. .
. . . .

Τὸ τεμάχιον ἀνευρέθη ἐν τῷ λιμένι τῆς Μουνυχίας πρὸς Β. τῆς ἐπαύλεως Κουμουνδούρου καὶ προσηνέχθη ὑπὸ τοῦ κ. Μ. Βασιλάκου.»

3. Συλλογὴ Σύρου.

Ἐν τῷ Μουσείῳ Σύρου εἰσήχθησαν κατ' ἀναφορὰν τοῦ ἐπιμελουμένου αὐτοῦ Α. Βλαστοῦ : α') Ἄγκυρα μολυβδίνη βάρους ὀκά-

δων 196 ἀνελκυσθεῖσα ἐκ τῆς παρὰ τὴν Δῆλον θαλάσσης, β΄) πέντε μεγάλοι ἀμφορεῖς πήλινοι διαφόρου μεγέθους καὶ σχήματος· Ταῦτα ἐδωρήθησαν παρὰ τῶν ἀδελφῶν Μιχαὴλ καὶ Νικολάου Τσιβουράκη. Εἰσήχθη δὲ πρὸς τούτοις, ἐκ κατασχέσεως, ἐπιτύμβιος στήλη ἐφ' ἧς ἐπιγραφή:

Τιμαγένης
Διονύσιος
Ἀστύοχος

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄.

ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

1. Ἐργασίαι ἐν τῇ Ἀκροπόλει: Ἐξακολουθοῦσιν αἱ ἐν τῇ Ἀκροπόλει γινόμεναι ἐργασίαι πρὸς τοποθέτησιν τῶν τῆδε κἀκεῖσε κειμένων λίθων καὶ αἱ πρὸς καταδάφισιν τῶν μεταγενεστέρων νεωτέρων τειχῶν (ἴδ. σ. 23 ἀρ. 1).

2. Διάφοροι ἐργασίαι: Ἐξακολουθοῦσιν αἱ ἐν σελ. 23 καὶ 24 ὑπ' ἀρ. 2, 3, 4 καὶ 5 ἐργασίαι.

3. Κατάσχεσις ἀρχαίων. Ἐν Κορίνθῳ κατεσχέθησαν παρά τινι Ρουσοπούλῳ Φαναρτζῇ καλουμένῳ, αἰτήσει τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου, διάφορα ἀγγεῖα καὶ δύο πήλινα εἰδώλια, ἃ ἴδε ἐν σελ. 43 ἀρ. 3. Ἐν δὲ Μαρκοπούλῳ κατεσχέθησαν ὑπὸ τοῦ ἐκεῖ σταθμάρχου ἐπιτύμβιον ἀνάγλυφον καὶ διάφορα ἀγγεῖα (ἴδ. σ. 43 ἀρ. 1 καὶ σ. 44 ἀρ. 4).

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1889

ΤΕΥΧΟΣ ΜΗΝΟΣ ΜΑΡΤΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΚΑΙ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

1. Ἀνασκαφαὶ ἐν τῇ Ἀκροπόλει (ἴδ. σ. 33 ἀρ. 1 κ. ἑ.).

Ἡ ἀνακάθαρσις τοῦ χώρου τοῦ μεταξὺ τοῦ Παρθενῶνος καὶ τοῦ ἀρχαίου ναοῦ ἐπερατώθη· νῦν δὲ ἐκκαθαρίζεται ὁ βράχος ὁ πέραν τῆς βορειοανατολικῆς γωνίας τοῦ Παρθενῶνος. Μετὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην θέλει ἀνασκαφῇ τὸ ἔδαφος τοῦ πύργου τοῦ ναοῦ τῆς Ἀπτέρου Νίκης καὶ τὸ τῆς Πινακοθήκης καὶ οὕτω περατοῦται ὁλοσχερῶς ἡ ἀνασκαφὴ τῆς Ἀκροπόλεως.

Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἀνασκαφῶν θέλει δημοσιευθῇ γενικὴ ἔκθεσις περὶ τῆς πορείας καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῶν μετὰ διαφόρων τοπογραφικῶν καὶ ἀρχιτεκτονικῶν σχεδίων· τώρα δὲ τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν περιέργειαν τῶν ἀρχαιολογούντων ἱκανοποιοῦντες δημοσιεύομεν ἐνταῦθα μικρὸν τοπογραφικὸν ὑπὸ τοῦ Καβερὼ ἐκπονηθὲν σχέδιον τῆς Ἀκροπόλεως, ἐν ᾧ βλέπει τις ἐν σμικρῷ τὰ μέχρι τέλους τοῦ 1888 διὰ τῶν ἀνασκαφῶν ἀποκαλυφθέντα οἰκοδομήματα καὶ ἄλλα μνημεῖα. Ἐν τῷ τοπογραφικῷ τούτῳ σχεδίῳ περιελήφθη καὶ ὁ πρὸς δυσμὰς τῶν Προπυλαίων μέχρι τῆς πύλης τοῦ Beulé χῶρος μετὰ τῶν ἑκατέρωθεν πύργων, ἵνα ἴδῃ ὁ ἀναγνώ-

στης ποία ἡ νῦν μορφὴ καὶ διάθεσις τοῦ χώρου τούτου μετὰ τὴν κατεδάφισιν τῶν περὶ αὐτὸν μεταγενεστέρων τειχῶν.

Ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τῶν διαφόρων οἰκοδομημάτων παρεισέφρησαν ἐν τῷ λιθογραφικῷ πίνακι λάθη τινά. Οὕτω διορθωτέον τὸ ὑπ' ἀρ. 12 : « θεμέλια λιθοστρώτου ὁδοῦ » εἰς « ἐδάφους ».

Π. Κϐδ.

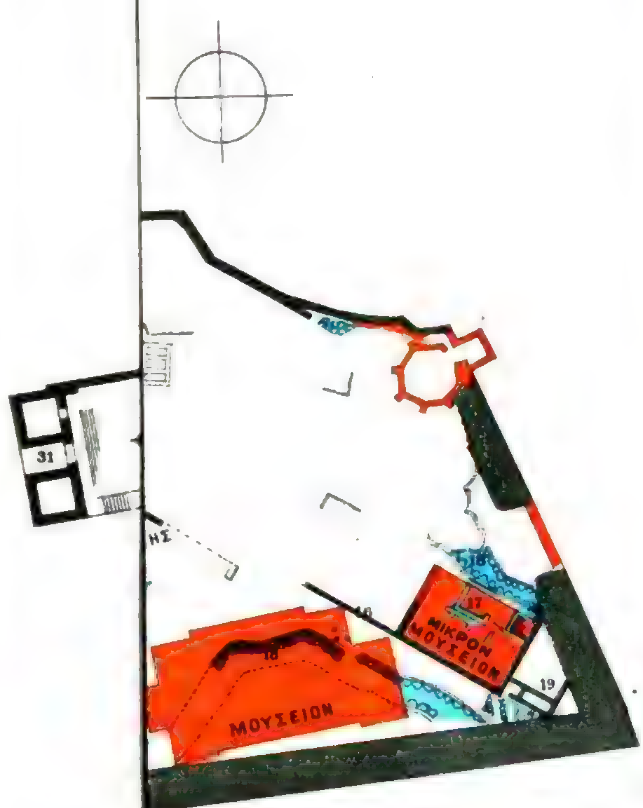
2. Ἀνασκαφαὶ παρὰ τὸ Διονυσιακὸν θέατρον.

Ὑπὸ τοῦ ἐνταῦθα Γερμανικοῦ Ἰνστιτούτου, ἀδείᾳ τῆς Γενικῆς Ἐφορείας, ἐγένοντο σκαφικαί τινες ἐργασίαι μεταξὺ τοῦ Διονυσιακοῦ θεάτρου καὶ τοῦ μεσημβρινοῦ τείχους τῆς Ἀκροπόλεως πρὸς ἐξερεύνησιν τῶν κατὰ τὸν χῶρον ἐκεῖνον. Ἐν τῇ σκαφῇ ταύτῃ εὑρέθη τὸ ἐν τοῖς ἑπομένοις, ἐν σελ. 64 ἀριθ. 2, περιγραφόμενον ἀξιόλογον ἀγγεῖον.

3. Ἀνασκαφαὶ ἐν Βοιωτίᾳ.

Ἀδείᾳ τοῦ Ὑπουργείου ἐγένοντο ὑπὸ τῆς ἐνταῦθα Ἀμερικανικῆς Ἀρχαιολογικῆς Σχολῆς σκαφικαὶ ἐργασίαι ἐν Ἀνθηδῶνι, Θίσϐῃ καὶ Πλαταιαῖς.

Ἐν Ἀνθηδῶνι ἀπεκαλύφθησαν τὰ θεμέλια ἀγνώστου οἰκοδομήματος, ὅπερ ὁ Leake ἐσφαλμένως ἐξέλαϐεν ὡς ναόν. Ἐν αὐτῷ σώζονται καὶ δύο ψηφιδωτὰ ἐδάφη ἐκ διαφόρων κοσμημάτων ἀποτελούμενα. Ἀνεκαλύφθησαν δὲ καὶ τὰ θεμέλια μικροῦ ναοῦ, πιθανῶς τοῦ Διονύσου, κατὰ τὸν ἕτερον τῶν διευθυντῶν τῆς Σχολῆς κ. Tarbell, καὶ εὑρέθησαν χαλκᾶ τινα ἐργαλεῖα, ἀσήμαντά τινα τεμάχια πηλίνων εἰδωλίων καὶ ἐπιγραφαί τινες τὸ πλεῖστον ἐπιτύμϐιοι. Ἐν Θίσϐῃ καὶ ἐν Πλαταιαῖς εὑρέθησαν περὶ τὰς 30 ἐπιγραφάς, ὧν σπουδαιοτάτη εἶνε μέγα τεμάχιον τοῦ διατάγματος τοῦ Διοκλητιανοῦ de pretiis rerum venalium. Ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη εὑρέθη ἐν Πλαταιαῖς· εἶνε δὲ λατινιστὶ γεγραμμένη, ἐν ᾧ τὰ μέχρι τοῦδε εὑρεθέντα ἐν Ἑλλάδι τεμάχια τοιαύτης ἐπιγραφῆς εἶνε, ὡς γνωστόν, ἑλληνιστὶ γεγραμμένα. Τὸ εὕρημα τοῦτο συμπληρόνει ἔν τισι τὰ δύο γνωστὰ ἐπιγραφικὰ τεμάχια τοῦ εἰσαγωγικοῦ τούτου μέρους τοῦ Διατάγματος, τὸ exemplum Stratonicense καὶ τὸ exemplum Aegyptiacum.



1. Ὑδραγωγεῖον
2. Δεξαμενή
3. Ἀρχαία δεξαμε
4. Οἰκοδόμημα ἀγν
5. Κλίμαξ καὶ ἔξοδ

ικοῦ λίθου
νώστου χρήσεως
ικοῦ λίθου
οδοχὴν κλίμακος
Χαλκοθήκη;)

26. Οἰκοδόμημα ἀγνώστου χρήσεως
27. Βάθρον (Ἀθηνᾶς Προμάχου)
28. Ὑπόθεμα βάθρου ἢ οἰκοδομήματος
29. Λείψανα ἀρχαιοτέρων Προπυλαίων
30. Πολυγωνικὸν τεῖχος
31. Ῥωμαϊκὴ εἴσοδος (Beulé)

Λιθ. Κ. Γρούνδμαν ἐν Ἀθήναις.

4. Ἀνασκαφαὶ ἐν Δήλῳ.

Ἀδείᾳ τοῦ Ὑπουργείου ἐπανελήφθησαν αἱ ἐν Δήλῳ ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Σχολῆς ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαὶ διὰ τοῦ ἐκ τῶν ἑταίρων αὐτῆς κ. Doublet.

5. Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἐρετρίᾳ.

Ἀδείᾳ τοῦ Ὑπουργείου ἤρξαντο ἀνασκαφαὶ τάφων ἐν Ἐρετρίᾳ ὑπὸ Β. Νοστράκη, ἐπιτηροῦντος τοῦ Ἐπ. Κορομάντσου. Ἐν ταῖς σκαφαῖς ταύταις εὑρέθησαν ἤδη πολλαὶ ἀξιολογώταται λευκαὶ καί τινες μελανόμορφοι λήκυθοι.

6. Ἐπιγραφαὶ ἐκ τῆς Ἀκροπόλεως.

Ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς τῆς Ἀκροπόλεως εὑρέθησαν, κατ' ἔκθεσιν τοῦ Λόλλιγκ, αἱ ἑξῆς ἐπιγραφαί :

« 1. Μικρὸν τεμάχιον βάσεως ἐκ Πεντ. μαρμ. Μῆκ. 0,12, πλ. 0,14μ. Σώζονται τὸ ἄνω καὶ τὸ δεξιὸν ἄκρον.



Ἀθενα]ίαι
ἀν]έθεκε
χε]ρσὶν
παῖς

Φαίνεται ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ δίστιχον ἀπετέλει ἀναθηματικόν.

« 2. Βάσις ἐκ Πεντ. μαρμ. πρὸς ἀριστερὰ ἀποκεκρουσμένη. Μῆκ. 0,50, πλ. 0,30, ὕψ. 0,18μ. Τὸ σίγμα τρισκελές.

[Ὁ δεῖνα ἀνέθεκεν Σαλα]μίνιος

« 3. Βάσις ἐκ Πεντ. μαρμ. πρὸς δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ κεκολοβωμένη. Ἐν τῇ ἄνω ἐπιφανείᾳ αὖλαξ τις, ἴσως μέρος κοιλώματός τινος, ἐν ᾧ ἵστατο στήλη ἢ πλάξ. Μῆκ. 0,50, πλ. 6,42, ὕψ. 0,20μ. Ἡ ἐπιγραφὴ ἐγγὺς τοῦ ἄνω ἄκρου τῆς ἔμπροσθεν πλευρᾶς τοῦ λίθου.



[Ὁ δεῖνα ἀ]νέθεκεν : Ηο τέκτον

« 4. Τεμάχιον τοῦ ἄνω μέρους στήλης ἐκ Πεντ. μαρ., μήκ. 0,30, πλ. 0,21, πάχ. 0,16^μ. Ἄνωθεν τῆς ἐπιγραφῆς ὑπῆρχεν ἀνάγλυφον παριστῶν σειρὰν ἀσκῶν καὶ ἀμφορέων. Πρὸς ἀριστερὰ τοῦ γ' καὶ δ' στίχου ἀπεκρούσθη μικρὸν τεμάχιον τοῦ ἄκρου τοῦ λίθου μετὰ τριῶν περίπου γραμμάτων. Ὁ ἐπὶ τοῦ κάτωθεν τοῦ ἀναγλύφου ἐν ἐπιστυλίῳ ἐγκεχαραγμένος πρῶτος στίχος εἶνε μικροτέροις, ὁ δεύτερος μείζοσι γράμμασι τοῦ κυρίου κειμένου τῆς ἐπιγραφῆς γεγραμμένος. Χρόνος τῆς ἐπιγραφῆς ὀλίγον πρὸ Εὐκλείδου.

Πολ]έμ[αρχος - - - ἐγραμμάτευε
Φόρ[ος
. . . τε͂ι βολ[ε͂]ι καὶ τ[οι δέμοι - - -ις ἐπρυτά-
νευ]ε, Πολέμαρχος [ἐγραμμάτευε
. . . . λεοντα
. . . . . . ενα

« 5. Τεμάχιον πλακὸς ἐκ Πεντ. μαρμ., πανταχόθεν ἀποκεκρουσμένον. Μῆκ. κ. πλ. 0,11^μ. Γραφὴ στοιχηδόν.

. . . . ἐπαινέσαι [δὲ καὶ. . . .
. . . . τὸν ἀδελφ[ὸν αὐτοῦ. . .
. . . . του καὶ στε[φανῶσαι . .
. . . . τον χρυσῶι σ[τεφάνωι ἀπ-
ὸ : 𐅄 : δραχμ]ῶν· εἶναι δ' [Ἀθηναῖον κα-
ὶ αὐτὸν καὶ] τοὺς ἐγγό[νους αὐτοῦ κ-
αὶ γράψασθ[αι φυλῆς [καὶ δήμου καὶ
φρατρίας ἧ]ς ἂμ [β]ο[ύληται κτλ.

Τὰ γράμματα Φ καὶ Ω ἔχουσι τὸ ἐν ταῖς ἐπιγραφαῖς τοῦ πρώτου ἡμίσεος τοῦ τρίτου αἰῶνος π. Χ. οὐ σπανίως ἀπαντῶν σχῆμα, οὗ παραδείγματα παρέχουσι C. I. A. II 307 σ. 6, 318 καὶ 413.

« 6. Τεμάχιον πλακὸς ἐκ Πεντ. μαρμ., πανταχόθεν ἀποκεκρουσμένον. Μῆκ. 0,36, πλ. 0,24, πάχ. 0,11^μ. Τοῦ δευτέρου περίπου αἰῶνος π. Χ.

[εἶναι δὲ αὐτῶι καὶ ἄλλο]
ἀγαθὸν εὑρέσθαι παρὰ τοῦ δή]μου· [ἀναγράψαι δὲ τόδε
τὸ ψήφισμα τὸν γραμματέα τὸν] κατὰ π[ρυτανείαν ἐν στή-
λῃ λιθίνῃ καὶ στῆσαι ἐν Ἀ]κροπόλει, εἰς [δὲ τὴν ἀνα-
γραφὴν καὶ τὴν ἀνάθεσιν τῆς] στήλης μερί[σαι τὸ γενό-
μενον ἀνάλωμα τὸν ταμί]αν τῶν στρατιωτικ[ῶν.

Κάτωθεν τοῦ ψηφίσματος ἐν στεφάνῳ ἐκ κλάδων ἐλαίας

Ἡ β]ουλὴ
ὁ δ]ῆμος
- - - - αρχον
- - - τριέα.

« 7. Τεμάχιον πλακὸς ἐκ Πεντ. μαρμ. Μῆκ. 0,42, πλ. 0,20, πάχ. 0,14μ. Σώζεται τὸ ἀριστερὸν ἄκρον τοῦ λίθου. Ἡ ἐπιγραφὴ ἐντὸς στεφάνου ἐκ κλάδων ἐλαίας· παραπλεύρως πρὸς δεξιὰ καὶ ὀλίγον ἀνωτέρω διακρίνονται λείψανα ἄλλου τινὸς στεφάνου. Τοῦ δευτέρου περίπου αἰῶνος π. Χ.

Ἡ βουλὴ
ὁ δῆμος
Νεοκλῆν
Ἀθηνάδου
Μεσσήνιον.

« 8. Κεφαλὴ ἀναθηματικῆς στήλης, εὑρεθεῖσα ἀπέναντι τοῦ Βραυρωνίου ἐν τῷ νοτίῳ τείχει. Ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας ἐπίμηκες κοίλωμα, ἐν ᾧ ἵστατο πλὰξ ὡς φαίνεται.

Γράμματα τοῦ τετάρτου αἰῶνος π. Χ. Γραφὴ στοιχηδόν.

Ἀρχεστ[ρ]ά[τη
ἀνέθηκ[ε] ὑ[πὲ-
ρ τῆς θυγα[τρ-
ὸς εὐξαμένη.

« 9. Κιονίσκος ἐξ Ὑμηττ. μαρμ., οὗ τὸ ἄνω μέρος ἀπεθραύσθη. Διάμ. 0,20μ.

[Πυλωροὶ]
- - - - -
- - - λιο.
Ἀζηνιεύς,
Ἀπολλόδω-
ρ]ος Θεοφράσ-
του Παιανιεύς.
Σαλπικτὴς
Δημήτριος
Πολυξένου
Ἀπολλωνιεύς.

Ἀνήκει εἰς τὰς τῶν πυλωρῶν ἀναγραφάς, εἶνε δὲ καὶ τῆς αὐτῆς ἐποχῆς μετὰ τῶν ἤδη γνωστῶν, ἀνεγράφη δηλαδὴ περὶ τὸ μέσον τοῦ πρώτου μ. Χρ. αἰῶνος. Τὸ ὄνομα τοῦ πρώτου πυλωροῦ δὲν δύ-

ναται νὰ συμπληρωθῇ ἐκ τῆς ἐν τοῖς Sitz. d. Berl. Ak. 1887 σ. 1065 ὑπ' ἀριθ. 16 ἐπιγραφῆς, διότι ἐξ ἄλλης τινὸς ἀναγραφῆς πυλωρῶν, ἣν θὰ δημοσιεύσομεν προσεχῶς, συνάγεται, ὅτι ὁ Πρωτογένης συνώνυμος ἦν τῷ πατρί του.

« 10. Τεμάχιον ἐκ Πεντ. μαρμ., πανταχόθεν ἀποκεκρουσμένον· Μῆκ. 0,40, ὕψ. 0,18^{μ}.

. . . . ι . . .
καὶ Σέξτω[ι
τῆς ἐξ 'Αρείου Πάγ]ου βουλῆς καὶ τοῦ [δήμου
αἰώνιον ἡγεμόν[ι
vac.

« 11. Τεμάχιον βάσεως ἀγάλματος ἐκ Πεντ. μαρμ., ὕψους 0,33, πλ. 0,20^{μ}. Ἐν τῷ τρίτῳ μικροτέροις γράμμασι γεγραμμένῳ στίχῳ ε, c καὶ ω. Ἐν τῷ πρώτῳ στίχῳ διεσώθησαν ἐκτὸς τῶν ἐν τοῖς ἑπομένοις σεσημειωμένων καὶ λείψανα τῶν Ε καὶ Σ.

Σε[βα]στ
μητέρα; κ]άστρω[ν
Ἐπὶ ἱερείας τῆς δεῖνος τῆς - - - κ]λέους Πιραιέως θυγα[τρός.

Γνωστοῦ ὄντος ὅτι πρώτη ἡ Φαυστῖνα ἡ σύζυγος τοῦ Μάρκου Αὐρηλίου ἔλαβε τὴν ἐπωνυμίαν «μήτηρ στρατοπέδων (ἢ κάστρων)» δὲν δύναται νὰ συμπληρωθῇ ὁ τρίτος στίχος ἐκ τῆς ἐν τῷ C. I. A. III, ὑπ' ἀριθ. 578, ἐπιγραφῆς, ἐν ᾗ ἀπαντᾷ ἱέρειά τις Ἱπποσθενὶς θυγάτηρ τοῦ Νικοκλέους Πειραιέως, δὲν εἶνε ὅμως ἀπίθανον ὅτι ἡ ἐν τῇ νῦν δημοσιευομένῃ ἐπιγραφῇ ὑπογεγραμμένη ἱέρεια ἐκ τῆς αὐτῆς οἰκογενείας κατήγετο.

« 12. Τεμάχιον βάσεως ἐκ Πεντ. μαρμ. Μῆκος 0,43, πλ. 0,18, πάχ. 0,17^{μ}. Ἀπεκρούσθησαν τὸ ἀριστερὸν καὶ τὸ κάτω μέρος.

Αὐτοκράτορα Κα[ίσαρα
θεοῦ Τραιανοῦ Π]αρθικοῦ
- - - - - - - -] υἱὸν
θεοῦ Νέρουα υἱω]νὸν Τρα-
ιανὸν Ἁδριανὸν Σε]βαστὸν
[ἡ ἐξ Ἀρείου Πάγου βουλὴ κτλ]

Δὲν συνεπλήρωσα τὸν τρίτον στίχον, ἐν ᾧ ἴσως τιμητικόν τι ἐπίθετον τοῦ Τραιανοῦ γεγραμμένον ἦν· ἀποκλείεται ἡ συμπλήρωσις « Γερμανικοῦ Δακικοῦ » διότι ταῦτα θὰ προηγοῦντο τοῦ « Παρθικοῦ »· προσετέθη ἴσως « ἀρίστου Σεβαστοῦ », δηλαδὴ τὸ τῶν λατινικῶν ἐπιγραφῶν Opt. Aug.

« 13. Τεμάχιον βάσεως ἐκ Πεντ. μαρμ. κεκοσμημένης διὰ κυματίου, οὗ ἄνωθεν ἡ ἐπιγραφή. Μῆκ. 0,23, πλ. 0,20, ὕψ. 0,17$^{\mu}$.

- - - Μελιτε - - - - - - - -
- - - Ἀζηνιέως - - - - - -
- - - κίου Ῥαμνου[σίου - -
- - - ου Γελλίου Ἐρα - - -

Τὰ γράμματα τοῦ τελευταίου στίχου εἶνε μικρότερα τῶν προηγουμένων, ἴσως διότι ἀνεφέρετο ἐν αὐτῷ τὸ ὄνομα ἱερέως τινὸς ἢ τοῦ τῆς ἀνεγέρσεως τῆς βάσεως ἐπιμελουμένου.

« 14. Τεμάχιον Ἑρμοῦ τετραγώνου ἐκ Πεντ. μαρμ., ἄνευ κεφαλῆς. Μῆκ. 0,45, πλ. 0,32, τὸ νῦν πάχ. 0,15$^{\mu}$. Ἐπὶ τῆς ἔμπροσθεν ἐπιφανείας ἡ ἑξῆς ἐπιγραφή :

Ἀγαθῇ Τύχ[ῃ·
Κ]ατὰ τὰ δόξαντα ἡ
σεμνοτάτη βου-
λὴ τῶν Φ τὸν ἱε-
ρέα τοῦ Σωτῆρος
Ἀσκληπιοῦ τὸν κλη-
ρ]ωτὸν Πο. Αἴλιον Διο-
ν]υσόδωρον Ἀχαρ-
νέα ἀρε[τῆς ἕνεκα
καὶ εὐσεβείας τῆς πρὸς] τὸν θε-
όν.

Τῆς ἐποχῆς περίπου τῶν Ἀντωνείνων. Εὑρέθη ἐντετειχισμένη ἐν τῷ νοτίῳ τείχει, μετακομισθεῖσα ἀναμφιβόλως ἐκ τοῦ Ἀσκληπιείου.

« 15. Τεμάχιον κυκλοτεροῦς βάσεως γυναικείου ἀγάλματος, οὗ σώζονται ὁ δεξιὸς ποῦς καὶ πτυχαί τινες. Ἡ βάσις καὶ τὸ ἄγαλμα ἐκ τοῦ αὐτοῦ λίθου (Πεντ. μαρμ.)· ὕψ. 0,39, πλ. 0,33$^{\mu}$. Ἐν τῇ ἀρχῇ τῶν δύο πρώτων στίχων ἐλλείπουσι μέχρι πέντε, ἐν τῇ τοῦ τρίτου στίχου μέχρι τεσσάρων στίχων. Ἐνεχαράχθη ἡ ἐπιγραφὴ οὐχὶ πρὸ τῆς ἐποχῆς τῶν Ἀντωνείνων.

. . . . . εὐσεβίης - - - -
. . . . . τε κούρη νας.
. . . . . ν ἐν σηκῷ π - - -
ὑμετέρη.

« 16. Τεμάχιον ὁροσήμου ἐξ Ὑμηττ. μαρμ., ἄνω καὶ κάτω τεθραυσμένου. Μῆκ. καὶ πλ. 0,14, πάχ. 0,13$^{\mu}$. Γραφὴ ἀτημελής.

[Ὅρος χω]
ρίο[υ] π[ε-
πραμέν-
ου ἐπὶ λ-
ύσει Λοξ-
- - - - - -

« 17. Κιονίσκος ἐκ Πεντ. μαρμ. Μῆκ. 0,58μ.

Κεφαλίω[ν
Δωροθέο[υ
Ὀλύ[ν]θι[ος

Τοῦ τετάρτου αἰῶνος πρ. Χρ.

« 18. Κιονίσκος ἐξ Ὑμηττ. μαρμ.

Ἀ]ριστιδὼ
Λ]εύκονος sic
Λ]αμπτρέως,
Ξ]ένωνος
Πρα]σιέως
γυν]ή.

« 19. Ὅμοιος.

Νικησιφῶ[ν
Ἀρχιδί[κ]ου
Ραμνούσιος.

« 20—22. Ὅμοιοι ρωμαϊκῆς ἐποχῆς :

Κέρδων Μῆδος	Εὔπορος χρηστός	[Ὁ δεῖνα] Δωρ[ρ]ίωνος Ἡ[ρα]κληώτης

γ. Ἐπιγραφαὶ ἐκ τῶν περὶ τὴν Ἀκρόπολιν.

Κατεδαφιζομένων τῶν παρὰ τῇ εἰσόδῳ τῆς Ἀκροπόλεως νεωτέρων τειχῶν εὑρέθησαν κατ' ἔκθεσιν τοῦ Λόλλιγκ αἱ ἑξῆς ἐπιγραφαί :

« 1. Τεμάχιον πλακὸς ἐκ Πεντ. μαρμ., ἧς μόνον τὸ ἀριστερὸν ἄκρον σώζεται. Μῆκ. καὶ πλ. 0,23, πάχ. 0,07μ. Γραφὴ ἀτημελής.

ων
χ]ρημα
. . .]άζων 𐅆 λο(;)
λεις;] παρα
. . . . τέλης Κλεωναί[ου (δημοτικόν)
εἶπεν·] τύχει ἀγαθεῖ· δε[δόχθαι τεῖ βουλεῖ,
τοὺς] λαχόντας προέδρο[υς εἰς τὴν ἐπιοῦσαν ἐ-
κ]κλησίαν χρηματίσαι π[ερὶ τούτων, γνώ-
μην δὲ συμβάλλεσθαι τῆς [βουλῆς εἰς τὸν δῆ-
μον ὅτι δοκεῖ τεῖ βουλεῖ ἐ[παινέσαι . . . . . .
Μιθραξίδου Ἀριαραθέα καὶ σ[τεφανῶσαι θαλ-
λοῦ στεφάνωι εὐνοίας ἕν[εκεν καὶ φιλοτιμίας
τῆς εἰς τὸν δῆμον τὸν Ἀθην[αίων· δεδόσθαι
δὲ αὐτῶι καὶ πολιτείαν [δοκιμασθέντι ἐν
τῶι δικαστηρίωι κατὰ τὸν [νόμον, τοὺς δὲ
θεσμοθέτας ὅταν πληρ[ῶσιν δικαστήριον
εἰς ἕνα καὶ 𐅅 δικαστάς, εἰςα[γαγεῖν αὐτῶι τὴν
δοκιμασίαν καὶ μὴ παρόντ[ι, γράψασθαι δὲ καὶ
φυλῆς καὶ δήμου καὶ φρατ[ρίας ἧς ἂν βούληται·
εἶναι δὲ αὐτῶι καὶ εἰς τὸ[ν λοιπὸν χρόνον ἀ-
ποδεικνυμένωι τὴν εἰς τ[ὸν δῆμον εὔνοιαν
τιμηθῆναι καταξίως ὧ[ν φιλοτιμεῖται, ἵνα τού-
των συντελουμένων [φαίνηται ἡ βουλὴ τιμῶσα τοὺς
εἰς τὸν δῆμον [. . . . . . . ἵνα δὲ καὶ ὑπόμνημα ᾖ
τῆς ἐπιγνώσεως. . . . .
ων . . . . . ντ . . . .

Φαίνεται ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ ἐνεχαράχθη ἐπὶ τοῦ λίθου καθ' ὃν χρόνον περίπου ἐψηφίσθησαν αἱ ἐν τῷ C. I. A. II, ὑπ' ἀριθ. 481 κ. ἑ., ἐπιγραφαί, κατὰ τὸ δεύτερον δηλαδὴ ἥμισυ τοῦ πρώτου αἰῶνος πρ. Χρ., ὅτε τὰ τοῦ δήμου διηύθυνε ἡ βουλή. Ὅτι κατὰ ταύτην τὴν ἐποχὴν οἱ Ἀθηναῖοι ἐν σχέσει διετέλουν μετὰ τῆς Καππαδοκίας, ἐξάγεται ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 481 ἐπιγραφῆς, ἐν ᾗ οἱ ἐκ Καππαδοκίας βασιλόπαιδες ἀναγεγραμμένοι ἦσαν ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν ἐφήβων.

Τὰ ἐν τῷ ιη' στ. ἀποδεικνύουσιν, ὅτι καὶ ἐν τῇ τοῦ C. I. A., ὑπ' ἀριθ. 455, ἐπιγραφῇ πρέπει ἐν τῷ ιϛ' στ. νὰ διορθωθῇ:

καὶ μ]ὴ [παρ]όντι.

« 2. Τεμάχιον στήλης ἐξ Ὑμηττ. μαρμ., ἧς τὸ δεξιὸν ἄκρον σώζεται. Συμπληροῦται διὰ τοῦ νέου τούτου τεμαχίου ἡ ἐν τῷ C. I. A. II, ὑπ' ἀριθ. 949, ἐπιγραφὴ ὡς ἕπεται:

Ἱεροφάν]της Νουφράδου Περιθοίδης ἀνέ-
γραψεν] τοὺς ἐπιοφθέντας ὑφ' ἑαυτοῦ τὴ[ν
κλίνην στρῶσαι τῶι [Π]λούτωνι καὶ τὴν
τράπεζαν κοσμῆσα[ι] κατὰ τὴν μαντείαν
τοῦ θε[οῦ]·
Ἱεροφάντην Νουφρ[άδ]ου Περιθοίδην
Χαρικλῆν Θεοδώρο[υ Φ]αληρέα
Εὔμνηστον Ἀνδροκ[λέου]ς ἐξ Οἴου
Φιλιστίδην Φιλίνο[υ Τρικορ]ύσιον
Τελεσίδημον Χαρι[. . . . . Ἀφ]ιδναῖον
Θεόδουλον Θεοφάν . . . .
Λυσίθεον Θεοδω[ρ . . . .
Θεόφιλον Θεο[φ]ί[λου . . . .
Διονυσόδωρον Ἡ[ρακ. . . . .
Ἀγνωνίδην Θεο . . . .
Ἀρ]ιστογέ[νην . . . .
Ἀστ]ύοχον Θεοφ. . . . .
- - - ν Φ]υ . . . .

Ἡ διὰ τοῦ νέου τεμαχίου συμπλήρωσις τῆς ἐπιγραφῆς ἀποδεικνύει ὅτι ὁ Toepffer Att. Geneal. σ. 52 κ. 56 ἠστόχησε τοῦ ὀρθοῦ, ἀντιλέγων τῇ ὑπὸ τοῦ Koehler προταθείσῃ συμπληρώσει.

α 3. Δύο τεμάχια πλακὸς ἐκ Πεντ. μαρμ., ἀκριβῶς προσαρμόζοντα. Πλάτ. 0,39, πάχ. 0,11, μῆκ. τοῦ μικροτέρου (ἀριστεροῦ) τεμαχίου 0,20, τοῦ ἑτέρου 0,28 μ. Σχῆμα τοῦ Ω τὸ πρὸς τὸ κάτω ἀνοικτόν, ἄνευ τῶν δύο εὐθειῶν γραμμῶν, ὅπερ ἀπαντᾷ ὄχι σπανίως ἐν ταῖς τοῦ τρίτου καὶ δευτέρου αἰῶνος ἐπιγραφαῖς, παραδείγματος χάριν ἐν τῇ τοῦ C. I. A. II, ὑπ' ἀριθ. 307, 318, 320, 421, 423, 429, 436-439, 441, 442, 447-449. Γραφὴ στοιχηδόν.

τοῦδήμο-
υτὴ]νθυσίανκαὶτ[ὴνπομπὴντὴντῶνΠα]ναθηναίω-
ν,τότεστάδιονκατ[εσκεύασενέπαξ ί]ωςκαὶἀνατ-
ίθησιντῆι Ἀθηνᾶιτῆι[Νίκηιγραφ]άςἔχούσαςὑπ-
ομνήματατῶν[(μετ' Αἰτωλῶνπ)]επραγμένωνπρόςτο-
ὺςβαρβάρουςὑπὲρτῆςτῶν Ἑλλήνωνσωτηρίας·
ὅπωςἂνοὖνἡβουλὴκαὶὁδῆμοςφαίνηταιδιαφυλ-
άττων[(τοῖςεὐσεβοῦσιν)]τὰςχάριτας,ἀγαθῆιτύ-
χηι,δεδόχθαιτῆιβουλῆι·ἐπαινέσαιμὲν Ἡρακλ-
ειτον Ἀσκληπιάδου Ἀθμονέακαὶστεφανῶσαιχρ-
υσῶιστεφάνωιεὐσεβείαςἕνεκατῆςπρὸςτοὺςθ-
εοὺςκαὶεὐνοίαςκαὶφιλοτιμίαςἧςἔχωνδιατε-
λεῖπερ]ὶτε[(τὸἔθνοςτὸτῶν Αἰτωλῶνκαὶ)]τὴμβουλ-
ὴνκαὶτὸν[δῆμοντὸν Ἀθηναίων,καὶἀναγορεῦσα-
ιτοῦτοντὸνστέ[φανονἐντῶιγυμνικῶιἀγῶνιτό-
νἀγωνοθέτην(;)κατὰτὸ]ννόμον,ἐπιμεληθῆναιδὲ
τῆςποιήσεωςτὸνἀντιγραφέατὸ[ντῆςδιοικήσε-
ως·ἵναδὲαὐτῶικαὶὑπόμνημαὑπάρ[χηιτῆςφιλο-
τιμίας,τὸνγραμματέατὸνκατὰπρυταν]είανάνα-
γράψαιμὲντὰἐψηφισμέναεἰςστήληνλιθίν]ην,στ-
ῆσαιδὲαὐτοῦτὸνδῆμονκαὶεἰκόναχαλκῆνοὗ]ἂν-
δοκῆιἐνκαλλίστωιεἶναι].

Ἐκ τῶν πρώτων τῶν ἡμῖν διασωθέντων στίχων τοῦ ἄνω ψηφίσματος ἐξάγεται, ὅτι αἱ ἐν τούτῳ ἀναφερόμεναι τιμαὶ ἐψηφίσθησαν τῷ Ἡρακλείτῳ Α. Ἀθμονεῖ πιθανῶς διὰ τὴν φιλοτιμίαν καὶ τὴν ἐπιμέλειαν, μεθ' ἧς ἐξετέλει τὴν ἀγωνοθεσίαν τῶν Παναθηναίων. Βασιζόμενοι λοιπὸν ἐπὶ τῶν ἐπιγραφῶν τοῦ αὐτοῦ εἴδους, ὡς τῶν ἐν τῷ C. I. A. II, ὑπ' ἀριθ. 307, 331, 445, 446, δυνάμεθα ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς νῦν δημοσιευομένης νὰ συμπληρώσωμεν, ἀποβλέποντες μᾶλλον πρὸς τὴν ἔννοιαν ἢ τὸ λεκτικόν: [ἐπετέλεσε δὲ ἀγωνοθέτης χειροτονηθεὶς ὑπὸ] τοῦ δήμου κτλ.

Διακρίνεται δὲ ἡ ἐπιγραφὴ τῶν τοῦ εἴδους τούτου ψηφισμάτων διὰ τῶν ἐν τοῖς στ. 3-5 εἰρημένων καὶ τῆς ἐν τοῖς στ. 5, 8, 13 ἐξαλείψεως φράσεών τινων.

Ὡς πρὸς τὸ πρῶτον παρατηρῶ ὅτι οἱ ἐν τῷ στ. 5 μνημονευθέντες βάρβαροι ἀναμφιβόλως οἱ Γαλάται εἶνε οἱ κατὰ τὸ ἔτος 279]8 πρ. Χρ. «ἐπί τε τοὺς Ἕλληνας καὶ τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερὸν τὸ κοινὸν τῶν Ἑλλήνων ἐπιστρατεύσαντες», ὡς φθέγγεται ἡ ἐν τῷ C. I. A. II, ὑπ' ἀριθ. 323, ἐπιγραφή, παρομοίως δὲ τὸ ἐν Δελφοῖς ἀνακαλυφθὲν ψήφισμα τῶν Χίων, ὃ πρῶτος ἐδημοσίευσε M. Dubois, Les lig. étol. et ach. σελ. 218. Διὰ τῆς μνημονευθείσης Ἀττικῆς ἐπιγραφῆς μανθάνομεν, ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι μετεῖχον τοῦ κατὰ τῶν Γαλατῶν πολέμου συμπράττοντες μετὰ τῶν πρωταγωνιστούντων Αἰτωλῶν καὶ ἀπεδέχθησαν τὸν ὑπὸ τῶν Αἰτωλῶν τεθέντα ἀγῶνα τῶν Σωτηρίων. Ὁ ἀγὼν οὗτος ὀνομάζεται «ὑπόμνημα τῆς μάχης τῆς γενομένης πρὸς τοὺς βαρβάρους, ἐφ' οὓς καὶ ὁ δῆμος (ὁ Ἀθηναίων) ἐξέπεμπεν τούς τε ἐπιλέκτους καὶ τοὺς ἱππεῖς συναγωνισαμένους ὑπὲρ τῆς κοινῆς σωτηρίας». Αὕτη ἡ φράσις ἀπαντᾷ σχεδὸν αὐτολεξεὶ καὶ ἐν τοῖς στίχοις 5-6 τῆς ἄνω ἐπιγραφῆς, φανερὸν δὲ εἶνε ὅτι ἐν αὐτῇ δὲν γίγνεται λόγος περὶ τούτου ἢ ἄλλων ἐπιθέτων ἀγώνων, ἀλλὰ περὶ ἀναθημάτων τινῶν, ἃ ὁ Ἡράκλειτος τῇ Ἀθηνᾷ ἀφιέρωσεν. Δυστυχῶς δὲν διακρίνεται ἕνεκα τῆς βλάβης τοῦ λίθου, ποῖα ἦσαν τὰ ἀναθήματα καὶ δυνάμεθα μόνον νὰ εἰκάσωμεν ὅτι εἰκόνες γραπταὶ (ὃ καὶ πιθανώτερον) ἢ ἀνάγλυφα (στῆλαι) ἦσαν. Ἀπωλέσθη ὁμοίως καὶ τό ποτε ἐπὶ τοῦ λίθου ἀναγεγραμμένον ἐπίθετον τῆς Ἀθηνᾶς, συνηγορεῖ δὲ τὸ στενὸν τοῦ διαστήματος τῆς ἐν τῷ δ' στ. βλάβης τοῦ λίθου ὑπὲρ τῆς προτει-

νομένης συμπληρώσεως ατῇ Ἀθηνᾷ τῇ Νίκῃ», ἧς ὁ ναὸς κοσμεῖται διὰ τοιούτων ὑπομνημάτων τῶν κατὰ τῶν βαρβάρων ἀγώνων[1]). Ἐὰν δὲ πράγματι οὕτως ἔχῃ, δυνάμεθα νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἐπιγραφὴ κατετέθη ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἀθηνᾶς Νίκης, πλησίον δηλαδὴ τοῦ τόπου τῆς εὑρέσεως αὐτῆς, διότι ἐξήχθη ἐκ τῶν ἀμέσως πρὸς δυσμὰς τοῦ ναοῦ κειμένων ἐρειπίων, ἐν οἷς εὑρέθησαν καὶ αἱ εἰς τὰ ἐπίσης πλησίον που κείμενα ἱερὰ τῆς Ἀφροδίτης Πανδήμου καὶ τῆς Δήμητρος Χλόης ἀναφερόμεναι ἐπιγραφαί.

Ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὴν ἐπίτηδες γενομένην ἐξάλειψιν φράσεών τινων δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι αὕτη δὲν ἐγένετο ἵνα ἀφανισθῶσι λάθη τινὰ ἀκούσια τοῦ χαράκτου, ἀλλὰ διότι τὰ πρὶν ἀναγεγραμμένα δυσηρέστουν τοῖς Ἀθηναίοις ἐν μεταγενεστέροις χρόνοις. Διὰ τοῦτον τὸν λόγον ἐξηλείφθη ἐν ἐπιγραφαῖς τισι ἡ μνεία τοῦ Δημητρίου ὡς καὶ τῶν ἀπ' αὐτοῦ καὶ τοῦ πατρός του τὸ ὄνομα ἐχουσῶν φυλῶν, τοῦ Νέρωνος κτλ. Λοιπὸν ζητοῦντες τὴν αἰτίαν δι' ἣν ἐν τῇ ἄνω ἐπιγραφῇ ἐξηλείφθησαν χωρία τινά, πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν, τίνες πολιτικαὶ μεταβολαὶ ἐδύναντο νὰ προκαλέσωσι τοιαύτην ἀλλοίωσιν τοῦ κειμένου τῆς ἐπιγραφῆς. Ἀναλογιζόμενος δὲ ὅτι ἐν τοῖς ὑπὸ τοῦ Ἡρακλείτου ἀνατεθεῖσιν ὑπομνήμασι παρίσταντο πιθανῶς οἱ Ἀθηναῖοι νικῶντες μετὰ τῶν Αἰτωλῶν τοὺς Γαλάτας, εἰκάζω ὅτι ἐν τῷ ε' στίχῳ μνεία ἐγένετο τῆς συνεργασίας ταύτης, δι' ἧς διεσώθη τὸ κοινὸν ἐν Δελφοῖς ἱερὸν τῶν Ἑλλήνων. Συμφώνως πρὸς ταῦτα ἐπεχείρησα νὰ συμπληρώσω καὶ τὰ ἐν τοῖς στ. 8 καὶ 13 κενά. Αὗται δὲ αἱ συμπληρώσεις καὶ μάλιστα ἡ ἐν τῇ συνήθως τυπικῇ καὶ ἀορίστῳ φρασεολογίᾳ τοῦ στίχου 8, πολὺ ἀπέχουσι τοῦ νὰ εἶνε ἀναμφίβολοι. Ἐπίσης δὲν δυνάμεθα νὰ ὁρίσωμεν ἀσφαλῶς τὴν ἐποχήν, καθ' ἣν οἱ Ἀθηναῖοι δυσαρεστοῦντες τοῖς Αἰτωλοῖς διέγραψαν τὰς εἰς αὐτοὺς ἀναφερομένας φράσεις.

Ἐκτὸς τῶν ἐπίτηδες διαγεγραμμένων μερῶν συνεπλήρωσα καὶ τὰ διὰ βλάβης τοῦ λίθου κεκολοβωμένα χωρία τῆς ἐπιγραφῆς. Δυσκολίαν τινὰ παρέχει ἡ συμπλήρωσις τοῦ ιϛ' στίχου. Ἐπειδὴ ἐν τῷ

---

1) Περὶ ἄλλων μνημείων, ἃ ἀνάγονται εἰς τὴν ἐν Δελφοῖς καταστροφὴν τῶν Γαλατῶν Droysen Hell. II 2, σελ. 356· περὶ τοῦ ἐν τῷ Belvedere Ἀπόλλωνος τελευταῖον ἔγραψε Gercke Jahrb. d. arch. Inst. II σελ. 260 κ. ἑ.

τέλει τοῦ στίχου τούτου διεσώθη τὸ «της», ἀποκλείεται νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι ὁ λόγος περὶ τοῦ ἢ τῶν ἐπὶ τῇ διοικήσει, ὧν μνεία γίνεται οὐ σπανίως ἐν ὁμοίοις χωρίοις ἐπιγραφῶν[1]). διὸ εἰκάζω ὅτι τὸ πρῶτον ἤδη ἀπαντᾷ ἐν ταύτῃ τῇ ἐπιγραφῇ ἡ μόνη ἀρχή, ἧς τὸ ὄνομα καὶ ἔργον συνάδουσι πρὸς τὰ διασωθέντα γράμματα καὶ τὴν ἔννοιαν τοῦ χωρίου, ὅτι δηλαδὴ τῆς ποιήσεως τοῦ στεφάνου ἐπεμελήθη ὁ *ἀντιγραφεὺς τῆς διοικήσεως*, ὅστις ὡς ὑποδεεστέρα ἀρχὴ συνέπραττε μετὰ τοῦ ἐπὶ τῇ διοικήσει[2]).

Ὑπολείπεται νὰ ὁρίσωμεν κατὰ προσέγγισιν τὴν ἐποχήν, καθ' ἣν ἀνεγράφη ἡ ἐπιγραφή. Ἐπειδὴ αὕτη δὲν φαίνεται νεωτέρα τοῦ τρίτου πρ. Χρ. αἰῶνος, ὑποθέτω ὅτι ὁ δι' αὐτῆς τιμώμενος Ἡράκλειτος Α. Ἀθμονεὺς ταυτιστέος ἐστὶ μετὰ τοῦ ἄρχοντος Ἡρακλείτου Ἀθμονέως, ὃν ἀναφέρει ὁ ἐν τῷ C. I. A. II, ὑπ' ἀριθ. 859, κατάλογος ἀρχόντων. Οὗτος δὲ ἀνάγεται, ὡς παρετήρησεν ὁ σοφὸς ἐκδότης, εἰς τὸ δεύτερον ἥμισυ τοῦ τρίτου πρ. Χρ. αἰῶνος.

8. Εὑρήματα ἐν Πειραιεῖ.

Ἐν Πειραιεῖ ἐγένοντο, κατ' ἀναφορὰν τοῦ Δραγάτση, τὰ ἑξῆς εὑρήματα:

1) Στήλη ἐπιτυμβία μετ' ἀετωματίου ὕψους 0,54, πλάτ. 0,20 φέρουσα ἐπιγραφήν:

Εὐθενίκα
Θειδῆα

Αὕτη ἀνευρέθη ὄπισθεν τοῦ κήπου Μελετοπούλου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου νῦν κεῖται.

2) Ἐγγὺς τοῦ ἀρχαίου τῆς Ζέας θεάτρου ἀνευρέθη μάρμαρον ὕψους 0,29, πλ. 0,08, πάχ. 0,15 ὡσεὶ εἰλημμένον ἐκ παραστάτου παλαιᾶς οἰκοδομῆς, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὑπάρχει ἡ ἑξῆς ἐπιγραφή:

---

1) Ὡς παράδειγμα ἀναφέρω τὸ γνωστὸν περὶ Φαίδρου τοῦ Σφηττίου ψήφισμα (C. I. A. II 331), οὗ οἱ στίχοι 78 κ. ἑ. ἔχουσιν ὡς ἑξῆς: τῆς δὲ ποήσεως τοῦ στεφάνου καὶ τῆς ἀναγορεύσεως ἐπιμεληθῆναι τὸν ἐπὶ τῇ διοικήσει.

2) Πρβ. περὶ τοῦ ἀντιγραφέως τῆς διοικήσεως Hille De scr. Att. publ. § 11, Busolt Hdb. d. kl. Alt. IV σελ. 161.—Ἐν ψηφίσματί τινι τῶν Μυρρινουσίων (C. I. A. II 575) ἀπαντᾷ ἡ φράσις: Εἰς δὲ τὴν ἀναγραφὴν τῆς στήλης μερίσαι τὸ ἀνάλωμα Φείδιππον καὶ τὸν ἀντιγραφέα Μεῖξιαν.

. . . .
. . . ΗΗΗΔΔΔΔ
. . . ρον χαλκοι
. . . απωλητων N̄
ΔΔ]ΔΔ⊢⊢⊢
κ]ρεμαστα σκε-
υη] εν τῳ οικημα-
τι] παρεδομεν κα-
θ]απερ αυτοι παρ-
ε]λαβομεν υποζω-
μ]ατα ⁝ III αγκοιν[α-
ν]I χαλινον I
πο]δας ⁝ II υπεραν ⁝ I
παρα]ρυματα ⁝ II καλο[ς
III χαλινος I
ιμαντες II αγκ]υ-
ραν ⁝ I υπερα ⁝ II
ποδας II ⁝ ιστον [α-
κατειον παραρυμ
α λευκον αγκυρα-
ν] σιδηραν αδοκιμ-
α σχοινια ⁝ II κορυφ-
αια υποζωματων
τονοι αιχμαλωτ-
οι δ' απ[ο] τουτων οι [.
ρες παρερωγοτε
ς υποζωματων κ[ο
μματα Γ νεια ο[υ
δεδοκιμασμέν[α
ΔΔIIIII ⁝ κιβωτος
ΔΔII την τριηρη
την Νικην ην Ιφ[ι-
[κρατης]. . . . .
. . . .

Ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη ἠγοράσθη ὑπὸ τοῦ κ. Ἀλ. Μελετοπούλου καὶ κεῖται νῦν ἐν τῇ συλλογῇ αὐτοῦ.

9. Εὕρημα ἐν Πάτραις.

Ἐν τῇ ἄνω πόλει Πατρῶν γενομένης σκαφῆς πρὸς ἐξαγωγὴν χωμάτων πρὸς κατασκευὴν τοῦ λιμένος ἀπεκαλύφθη ἔν τινι οἰκοπέδῳ τοῦ Δ. Πατρινοῦ μέγα πλινθόκτιστον ῥωμαϊκὸν οἰκοδόμημα, ὅπερ ἐπεσκέφθη τὸ πρῶτον ὁ ἐν τῷ Ἐθνικῷ Μουσείῳ ἔφορος Β.

Στάη, ἵνα διευθετήσῃ τὰ τῆς σκαφῆς αὐτοῦ· τότε δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐξακριβωθῇ τὸ οἰκοδόμημα, διότι ἡ ἀνασκαφὴ δὲν εἶχε προχωρήσει ποσῶς, ἐφαίνοντο μόνον τείχη τινὰ καὶ κοινὸν μωσαϊκὸν ἔδαφος, ἐξ οὗ ὁρμώμενος ὑπέθεσεν εἰκότως ὅτι ἴσως ἦσαν λείψανα ῥωμαϊκῶν θερμῶν. Βραδύτερον ἐπισκεφθεὶς τὸ αὐτὸ οἰκοδόμημα ὁ γενικὸς ἔφορος, ὅτε αἱ ἀνασκαφαὶ εἶχον ἱκανῶς προχωρήσει, διέκρινεν ὅτι εἶχε περιφερικὸν τὸ σχῆμα, ἐξ οὗ ὁρμώμενος διέγνω ὅτι ἦτο τὸ ὑπὸ τοῦ Παυσανίου (VII, 20, 6) μνημονευόμενον Ὠδεῖον τῆς πόλεως. Τοῦτο δὲ καὶ ἐβεβαιώθη νῦν ἀναμφισβητήτως, διὰ τῆς περαιτέρω σκαφῆς, διότι καθ' ἃ ἐπιστέλλει τῇ Ἐφορείᾳ ὁ ἐποπτεύων τὰς ἐργασίας ταύτας γυμνασιάρχης Πατρῶν Θ. Παπαλουκᾶς ἀπεκαλύφθησαν νῦν καὶ τὰ διὰ τοὺς θεατὰς προωρισμένα ἑδώλια. « Ταῦτα ἀποτελοῦσι συνεχῆ ἡμικύκλια καὶ ὁμόκεντρα, ὑπερ» κείμενα ἀλλήλων· ἀκτῖνες δὲ ἐκ τοῦ κέντρου εἰς τὸ ὕψος φερόμε» ναι ἀποτελοῦσι τὰ διαμερίσματα καὶ τὰς πρὸς τὰ ἑδώλια διὰ » κλιμάκων εἰσόδους. Μιᾶς τῶν κλιμάκων τούτων, ἀποτελουμένης » ὅλης ἐκ μαρμάρου, ἐμετρήσαμεν δεκαὲξ βαθμίδας· ἑκάστη δὲ βαθ» μὶς τὸ μῆκος εἶνε δύο σπιθαμῶν καί τι πλέον· τὰ ἑδώλια δὲν » εἶνε ὁλομαρμάρινα, ἀλλ' ἡ ἐπιφάνεια αὐτῶν ἔστρωται διὰ μαρμα» ρίνης πλακός, πάχους ἑνὸς δακτύλου καὶ πλέον. Τὰ ἑδώλια ἔχουσι » τὸ κεκανονισμένον ὕψος καὶ πλάτος, ὥστε τὸ ἔμπροσθεν ἥμισυ » αὐτῶν νὰ χρησιμεύῃ διὰ κάθισμα, τὸ δὲ ὄπισθεν, ὀλίγον βαθύ» τερον ὄν, διὰ τοὺς πόδας τῶν ἐν τῇ ὑψηλοτέρᾳ σειρᾷ καθημένων. » Εἰς τὰς ἀνωτάτας σειρὰς ἑδωλίων ἀκόμη δὲν ἔφθασεν ἡ ἐκχω» μάτωσις . . . ».

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΜΟΥΣΕΙΟΙΣ

1. Ἐθνικὸν Μουσεῖον

Κατὰ τὸν μῆνα Μάρτιον εἰσήχθησαν εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μουσεῖον κατ' ἔκθεσιν τοῦ Σ τ ά η, τὰ ἑξῆς:

1. Στήλη τεθλασμένη τὰ κάτω (ὕψ. 1,63 καὶ πλ. 37) ἐκ λευ-

κοῦ λίθου μετ' ἀνθεμίου ἐπιμήκης. Ὑπὸ τὸ ἀνθέμιον δὲ ἐν πλαισίῳ ἀριστερᾷ τῷ ὁρῶντι εἰκονίζεται ἐν καταγραφῇ γυνὴ καθημένη ἐπὶ καθέδρας ἀνακλίτου τὴν χεῖρα δίδουσα πρὸς ἑτέραν δεξιᾷ ἱσταμένην γυναῖκα, ἐπίσης ἐν καταγραφῇ εἰκονισμένην, καὶ ἐνδεδυμένην ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον. Ἐν τῷ μέσῳ καὶ ὄπισθεν τῶν γυναικῶν ἀνὴρ πωγωνοφόρος ἱστάμενος φέρει ἱμάτιον καταλεῖπον γυμνὸν τὸ δεξιὸν στῆθος. Τὰ πρόσωπα, ἰδίως τοῦ ἀνδρός, εἰσὶν ὀλίγον ἐφθαρμένα. Τὸ ἀνάγλυφον εἶνε λίαν πρόστυπον, ἡ ἐργασία δ' αὐτοῦ λίαν ἐπιμελὴς τῆς Γ' ἢ Δ' π. Χ. ἑκατονταετηρίδος. Ὑπεράνω τοῦ ἀναγλύφου ἐν δεξιᾷ ἡ ἐπιγραφή:

ΧΟΙΡΙΝΗ
ΤΙΤΘΗ

Εὑρέθη ἐν Πατησίοις παρὰ τῷ Ἁγίῳ Λουκᾷ. (Εὑρετήριον Γενικῆς Ἐφορείας 915).

2. Ἀγγεῖον μελανόμορφον σχήματος οἰνοχόης (ὕψ. 0,19), ἔχον τὴν ἑξῆς βακχικὴν σκηνὴν περὶ τὴν κοιλίαν. Ἀριστερὰ εἰκονίζεται ἀνὴρ γυμνός, μικρὰν φέρων γενειάδα καθήμενος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ πίνων ἐξ ἀγγείου· παρ' αὐτῷ ἵσταται γυμνὸς ἀνὴρ χειρονομῶν. Ἐν τῷ μέσῳ ἵσταται ἀγένειος νεανίας φέρων μόνον μικρὸν ἱμάτιον περὶ τὴν ὀσφὺν καὶ κρατῶν ἐν τῇ δεξιᾷ μὲν κάνθαρον, ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ μικρὸν ἀρυτῆρα (κουτάλαν), δι' οὗ φαίνεται ἀντλῶν οἶνον ἐκ μεγάλου κρατῆρος γεγραμμένου ἀκριβῶς ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὅλης παραστάσεως καὶ φέροντος ἐπὶ τῆς κοιλίας γραφὴν εἰκονίζουσαν ἵππον. Δεξιὰ παρὰ τὸν κρατῆρα εἰκονίζεται γυμνὸς ἱστάμενος προγάστωρ ἀνήρ, πωγωνοφόρος, παίζων δίαυλον καὶ ἐστραμμένος πρὸς τὴν ἐν δεξιᾷ σκηνήν, ἐν ᾗ εἰκονίζεται γέρων οἰνοβαρὴς φερόμενος ὀκλαστὶ ἐπὶ τῶν ὤμων ἑτέρου βαίνοντος πωγωνοφόρου ἀνδρός, ἀποπατῶν παρὰ τὸ πρόσωπον τρίτου γυμνοῦ ἀνδρὸς κειμένου κατὰ γῆς καὶ ἐρειδομένου τὸν ἀγκῶνα ἐπὶ ποικιλτοῦ προσκεφαλαίου. Ἡ παράστασις ἔχει ἀριστερὰ μὲν κατὰ μῆκος τὴν ἐπιγραφήν:

ΧΣΕΝΟΚVΕΕΣ: ΚVΕΣΟΦΟΣ:

ἐν τῷ μέσῳ δὲ

ΕΠ·ΙΕΣΕ:

καὶ δεξιὰ

ΕΛΡΑΦΣΕΝ

Περὶ τὰ χείλη ἑκατέρωθεν δύο ὄφεις μελανόστικτοι. Ἡ ἐργασία τοῦ ἀγγείου εἶνε λίαν ἐπιμελής. Ὁ ἕτερος τῶν ἀνωτέρω τεχνιτῶν, ὁ Ξενοκλῆς, εἶνε γνωστὸς ἤδη ὡς γραφεὺς ἀγγείων. Συνεκολλήθη ἐκ πολλῶν τεμαχίων. Εὑρέθη μεταξὺ τοῦ Διονυσιακοῦ θεάτρου καὶ τῆς Ἀκροπόλεως ἐν ταῖς ἐν σελ. 50 ἀριθ. 2 σκαφαῖς τοῦ γερμανικοῦ Ἰνστιτούτου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 916).

3—9. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀριθ. 3 — 9 ἀρχαῖα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 918 - 923) εὑρεθέντα εἰς τὰς ἐν ἔτει 1888 ὑπὸ τῆς Γεν. Ἐφορείας, δαπάναις τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ἐν Τανάγρᾳ ἐνεργηθείσαις ἀνασκαφαῖς (ἴδ. σελ. 45 ἀριθ. 8-20): ἤτοι

3. Ἑκατὸν τέσσαρα μικρὰ ἀγγεῖα, βόμβυλοι, μετὰ διαφόρων κοσμημάτων, κοινά. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας ἀριθ. 917).

4. Εἴκοσι καὶ δύο τοιαῦτα μείζονα, ὅμοια τὴν κατασκευήν, κοινά. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 918).

5. Ἐννέα ἀγγεῖα (βόμβυλοι ἐπιμήκεις) μετὰ διαφόρων κοσμημάτων, κοινά. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 919).

6. Ἓν δίωτον ἀγγεῖον ἄνευ γραφῶν μέλαν μετὰ περιζώματος ἐρυθροῦ κατὰ τὸν λαιμόν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 920).

7. Μέλαν ἀγγεῖον σχήματος οἰνοχόης μετὰ λευκῶν ἐξεχόντων κοσμημάτων, ἐν εἴδει κλάδων, περὶ τὸν λαιμὸν καὶ τὴν κοιλίαν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 921).

8. Ἀγγεῖον δίωτον σχήματος κάλπης, φέρον γραφὴν περὶ τὴν κοιλίαν εἰκονίζουσαν Σειρῆνα μετὰ ἀναπεπταμένων πτερύγων. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 922).

9. Ἀγγεῖον πήλινον (σωζόμενον κατὰ τὸ ἥμισυ) σχήματος ποτηρίου κυρτοῦ τὴν βάσιν, φέρον καρποὺς καὶ κλάδους ἀναγεγλυμμένους· ἔχει τὸ χρῶμα τοῦ πηλοῦ. (Εὑρετήριον Γενικῆς Ἐφορείας 923).

10. Αἰχμὴ μικρὰ (0,06) βέλους χαλκῆ, εὑρεθεῖσα ἐντὸς τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ Παντοκράτορος τοῦ ψηφοθετήματος τοῦ ἐν Δαφνίῳ βυζαντινοῦ ναοῦ. Ἀφῃρέθη κατὰ τὴν ἐξέτασιν τοῦ ψηφοθετήματος ὑπὸ τοῦ πρὸς διόρθωσιν τούτου κληθέντος Ἰταλοῦ τεχνίτου· ἴδ. σ. 68 ἀρ. 6. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορείας 933).

11 — 19. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀριθ. 11 - 19 ἀρχαῖα. (Εὑρετ. Γεν.

Ἐφορείας 924 - 932) κατασχεθέντα ἐν Κερκύρᾳ καὶ ἀποσταλέντα ὑπὸ τοῦ Τελωνείου Κερκύρας· (ἴδ. σ. 67 ἀρ. 5), ἤτοι:

11. Κεφαλὴ μεθ' ὁλοκλήρου τοῦ λαιμοῦ γυναικεία, ἀσκεπής, ὕψ, 0,18 γαλλ. μέτρ. ἐκ πηλοῦ, ἀποτελοῦσα μέρος ἀγάλματος εἰς τὸ ἥμισυ περίπου τοῦ φυσικοῦ μεγέθους. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 924).

12. Μικρὰ λήκυθος ἐκ τοῦ εἴδους τῶν Ταναγραίων ἐκ πηλοῦ καλῆς διατηρήσεως κατὰ τὰ ἄλλα πλὴν τῆς βάσεως, ὕψ. 0,17 γαλλ. μέτρ. Ἡ προσθία ὄψις αὐτῆς ἀποτελεῖται ἐκ συμπλέγματος δύο ἀγαλματίων ἐξεχόντων, ὧν τὸ μὲν μεγαλείτερον, δεξιὰ τῷ ὁρῶντι, παριστᾷ γυναῖκα, τὸ δὲ μικρότερον ἀριστερὰ Ἔρωτα· ἀμφότερα φέρουσιν ἴχνη χρωματισμοῦ καὶ ἐπιχρυσώσεως. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 925).

13. Ἀγαλμάτιον ἐκ τοῦ εἴδους τῶν Ταναγραίων πήλινον ὕψ. 0,17 γαλλ. μέτρου παριστάνον γυναῖκα γονυπετῶς ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ποδὸς στηριζομένην ἐπὶ βάσεως μήκ. 0,10 γαλλ. μέτρ. καὶ πλάτ. 0,8, ἀκεραίαν καὶ καλῶς διατηρουμένην, ἐν στάσει ἐργαζομένης καὶ φέρουσαν τὸν χιτῶνα ἀπὸ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου διήκοντα ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς καὶ περικαλύπτοντα τὰ κάτω τῆς ὀσφύος μέρη ἀφίνοντα δὲ γυμνὰ κεφαλήν, στῆθος, δεξιὰν χεῖρα καὶ τὴν ὠλένην. Τέχνη ἀρίστη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 926).

14. Ἀγαλμάτιον πήλινον ἐκ τοῦ εἴδους τῶν Ταναγραίων, ὕψ. 0,18 γαλλ. μέτρ. παριστῶν κόρην ἱσταμένην ὀρθίαν περιβεβλημένην ἀπὸ τῶν ὤμων πολύπτυχον ποδήρη χιτῶνα ὑποβασταζόμενον ὑπὸ ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 927).

15. Ἀγαλμάτιον πήλινον ἐκ τοῦ εἴδους τῶν Ταναγραίων ὕψ. 0,12 γαλλ. μέτρ. ἐπὶ τετραπλεύρου βάσεως παριστῶν γυναῖκα, εἰς στάσιν βαδιζούσης, μὲ προτεταμένον τὸν δεξιὸν πόδα, καὶ τὴν μὲν ἀριστερὰν χεῖρα ἐπὶ τῆς ὀσφύος, τὴν δεξιὰν δὲ ἐπὶ τοῦ στήθους ὑπὸ τὸ ἔνδυμα ἔχουσαν, διατηρουμένην δὲ ἀκεραίαν ἐν πλήρει ἀμφιεσμῷ, τὴν κεφαλὴν ἔχουσαν κεκαλυμμένην. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 928).

16. Τεμάχιον ἄνω μέρους ἀγαλματίου πηλίνου ἐκ τοῦ εἴδους τῶν Ταναγραίων παριστάνον κόρην, ὕψ. 0,12 γαλλ. μέτρου. Τὸ τεμάχιον τοῦτο ἀποτελεῖται ἐξ ἀκεραίας τῆς κεφαλῆς, ἀκαλύπτου, καὶ τοῦ κορμοῦ περιβεβλημένου ὑπὸ χιτῶνος συγκρατουμένου ὑπὸ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς φερομένου ἐπὶ τοῦ στήθους. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 929).

17. Δύο μικρὰ πήλινα ἀγαλμάτια παριστῶντα Ἔρωτας, ὧν τὸ μὲν ὕψ. 0,065 γαλλ. μέτρ. παριστᾷ γυμνὸν τοιοῦτον καὶ εἶνε σῶον, τὸ δὲ ὅμοιον ἀποτελεῖται πλῆρες ἐκ διαφόρων τεμαχίων συγκεκολλημένων καὶ παριστᾷ ἐπίσης Ἔρωτα μὲ περιβολὴν κεχρωματισμένην. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορείας 930).

18. Κεφαλὴ πηλίνη μικρὰ ὕψους 0,045 γαλλ. μέτρ. παριστῶσα μορφὴν Σατύρου ἢ ἄλλο τι παραπλήσιον. (Εὑρετ. Γενικῆς Ἐφορείας 931).

19. Τρεῖς μικραὶ γυναικεῖαι κεφαλαὶ μετὰ λαιμοῦ καλῶς διατηρούμεναι ἐκ πηλοῦ, ὧν ἡ μὲν ὕψους 0,04 γαλλ. μέτρ. φέρει καλύπτραν, ἡ δὲ ὕψους 0,035 γαλλ. μέτρ. εἶνε ἀσκεπὴς κεκλιμένης ἐλαφρῶς πρὸς τ' ἀριστερὰ καὶ ἐπιμελῶς ἐκτενισμένη καὶ τέλος ἡ τρίτη ὕψους 0,04 γαλλ. μέτρ. εἶνε κεφαλὴ πιθανῶς θεᾶς, κεκλιμένης ὀλίγον πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ φέρουσα περικεφαλαίαν, ἧς ὁ κόρυθος φαίνεται ἀπεσπασμένος. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 932).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

1. **Ἐργασίαι ἐν τῇ Ἀκροπόλει:** Ἐξακολουθοῦσιν αἱ ἐν τῇ Ἀκροπόλει ἐργασίαι πρὸς τοποθέτησιν τῶν τῇδε κἀκεῖσε κειμένων λίθων. Αἱ ἐργασίαι πρὸς κατεδάφισιν μεταγενεστέρων ἐν αὐτῇ νεωτέρων τειχῶν ἐπερατώθησαν· ὑπολείπεται μόνον ἡ κατεδάφισις τοῦ ἐν τῷ Παρθενῶνι Μιναρέ.

2. **Διάφοροι ἐργασίαι:** Ἐξακολουθοῦσιν αἱ ἐν σελ. 23 καὶ 24 ὑπ' ἀριθ. 2, 3, 4 καὶ 5 ἐργασίαι.

3. **Μνημεῖον τοῦ Λυσικράτους:** Ἐκαθαρίσθη καὶ ἰσοπεδώθη ἡ πλατεῖα, ἐν ᾗ τὸ μνημεῖον τοῦ Λυσικράτους· τὸ οἰκοδόμημα δὲ τοῦτο περιεφράχθη δαπάναις τῆς Γενικῆς Ἐφορείας διὰ σιδηροῦ κιγκλιδώματος.

4. **Ἐργασίαι ἐν Ὀλυμπίᾳ:** Ἐγένοντο σκαφικαὶ ἐργασίαι ἐν Ὀλυμπίᾳ, δι' ὧν ἐκαθαρίσθη ὁ ἀνεσκαμμένος χῶρος καὶ τὰ ἐν αὐτῷ μνημεῖα ἀπὸ τῶν φυέντων δένδρων καὶ χόρτων.

5. **Κατάσχεσις ἀρχαίων:** Ἐν Κερκύρᾳ κατεσχέθη ὑπὸ

τῶν τελονοφυλάκων, τῶν ἐπιφορτισμένων τὴν ἐπιτήρησιν τῆς ἀποσκευῆς τῶν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν μεταβαινόντων, κιβώτιον περιέχον τὰ ἐν σελ. 65 ἀρ. 11-19 ἀρχαῖα, ἀνῆκον εἴς τινα εἰς τὸ ἐξωτερικὸν μεταβαίνοντα κ. Wotodkowitz. Κατὰ τὸ ἄρθρ. 702 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου αἱ ἀρχαιότητες αὗται (ἃς ὁ κάτοχος προσεπάθει νὰ ἐξαγάγῃ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἄνευ ἀδείας τῆς κυβερνήσεως) δημεύονται καὶ κατατίθενται εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μουσεῖον.

6. **Ἐργασίαι ἐν Δαφνίῳ**: Πρὸς στερέωσιν τῶν ἐν τῷ βυζαντινῷ ναῷ τοῦ Δαφνίου μωσαϊκῶν προσεκλήθη ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως ἐξ Ἰταλίας εἰδικὸς τεχνίτης (ἴδ. Δελτίον 1888 σ. 226 ἀρ. 4). Ἡ Ἰταλικὴ κυβέρνησις προθύμως ἀπέστειλεν ἡμῖν τὸν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ αὐτῆς καθηγητὴν κ. Carlo Novelli, ὅστις ἐλθὼν ἐνταῦθα ἐξετέλεσεν ἐργασίας τινὰς πρὸς προσωρινὴν στερέωσιν τοῦ μωσαϊκοῦ τῆς θόλου, μέχρις οὗ ἀποφασισθῇ τί ποιητέον πρὸς στερέωσιν αὐτῆς τῆς θόλου ἱκανῶς κατεστραμμένης καὶ ἐν μέρει ἑτοιμορρόπου οὔσης, διότι πρὸ τῆς στερεώσεως ταύτης δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ γείνῃ ἡ ὁριστικὴ στερέωσις τῶν μωσαϊκῶν. Αἱ ἐργασίαι αὗται θέλουσιν ἀρχίσει τὸν προσεχῆ Ὀκτώβριον, ὅτε καὶ ἡ ὥρα τοῦ ἔτους εἶνε κατὰ τὸν κ. Novelli κατάλληλος, τῆς ἐργασίας ἐν καιρῷ θέρους οὔσης ἀδυνάτου.

Περὶ τῶν μωσαϊκῶν τούτων ὑπέβαλεν ὁ Novelli τὴν ἑξῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἔκθεσιν:

Signor Ministro

In seguito alla missione affidatami dal Signor Ministro dell' Istruzione pubblica di Roma, ed alle verbali istruzioni avute da Vostra Eccellenza, mi sono recato al tempio di Dafni colla commissione diretta da Signor Cawadia, per esaminare lo stato in cui si trovano i mosaici di quel tempio, e dare la mia opinione sullo stato e merito di quei preziosi avanzi Bizantini.

Dietro minuto esame rilevai quanto segue

Nella sommità della volta trionfa una gigantesca testa di Cristo, sul fondo d'oro, richiusa in un circolo che le fa cornice d'ornamento, il quale misura un diametro di metri 4: 60. Questa

figura è la più conservata di tutti i mosaici della chiesa, non manca che la parte inferiore della mano dritta, in atto di benedire, e un piccolo lembo della spalla a quello stesso lato; mostra alcuni sfregi nel volto e nel fondo causati dalle palle turche durante la guerra d' indipendenza. L' altra mano che tiene il libro degli evangeli è ben conservata, non cosi del circolo che le gira intorno, del quale ne manca circa la metà; questo misura un' altezza di cent: 36.

Dal circolo sopra indicato alle teste dei sottostanti Profeti vi è uno spazio di metri 3 tutto di fondo d' oro del quale ne manca circa due terzi.

Nel tamburo della volta, ossia nel piè dritto della cupola vi sono rappresentati, sempre sullo stesso fondo d' oro, sedici Profeti che misurano un' altezza di metri 2.30, framezzati da sedici fenestre, sette delle quali essendo chiuse, ben fatto sarebbe riaprirle onde dar più luce al tempio e cosi ridurre almeno questa parte nel suo stato primitivo. La volta della cupola essendo molto sconessa richiede urgenti e pronti riparazioni prima che un piccolo urto di terremoto faccia cadere tutto al suolo.

Le sopra nominate sedici figure oggi si ritrovano in uno stato deplorevole, e dai frammenti che rimangono di questi preziosi avanzi bizantini si scorge la finezza del lavoro, la maestà e naturalezza delle figure veramente pregevolissime. Dalla parte di levante, ossia sopra la tribuna si vede il Profeta Salomone; di questa figura manca parte del cranio a sinistra, come pure della mano dritta, e la parte inferiore a sinistra del corpo. Il secondo, seguendo sempre a dritta di chi guarda, è mancante della metà della figura a dritta, dal fianco al piede. Il terzo è mancante della mano dritta e della parte inferiore a sinistra della figura. Al quarto manca parte del cranio fino all' occhio sinistro, e parte del fianco dritto. Il quinto è mancante della testa e del collo fino alla taccatura delle spalle, e della estremità inferiore della figura. Al sesto manca parte del braccio dritto, e dal fianco al piede. Il settimo è Malachia, di questa figura non vi è rimasto che il solo busto. All' ottavo manca tutta la metà della figura, della parte

dritta per tutta la sua lunghezza, ossia dal collo al piede. A molte di queste figure mancano i nomi, che ogni una porta scritto sopra l' aureola, ma questo ritengo sarà facile dedurlo dalle legende bibbliche, che queste tengono in mano. Il nono è mancante del braccio sinistro e della parte inferiore della figura, fino al piede. All' undecimo non vi è rimasto che il solo busto, e parte del cranio e del viso. Al dodicesimo non e rimasta che la testa, il petto, e parte del fianco sinistro. Il tredicesimo Geremia, questa figura è mancante dalle ginocchia ai piedi. Al quatordicesimo manca parte del cranio, e dalle ginocchia al piede dritto. Al Davide manca di una parte del cranio, e parte delle gambe. Finalmente il sedicesimo è mancante del cranio a dritta, parte della spalla e del braccio dritto, del petto e braccio sinistro, nonchè delle parti inferiori dal ginocchio al piede sinistro.

Da una finestra all' altra vi è uno spazio di metri 1. 15 dove vi sono framezzate le su descritte figure sul fondo d' oro fino al loro piano, e questa misura un' altezza di cent. 40. La cupola ha una circonferenza di metri 24. 30, con un diametro di metri 7. 90.

Sotto la cornice d' impostazione del tamburo nascono nei quattro angoli del corpo della chiesa, quattro nicchie ad angolo a ferma di lunetta con un raggio di metri 1. 48 nelle quali vi sono rappresentate sul fondo d' oro l' Annunziata, la Natività, il Battesimo, e la Risurrezione. Questi quattro quadri sono veramente pregevolissimi per le loro originali composizioni le quali non si riscontrano cosi facilmente in altri luoghi. Il quadro della Annunziata è mancante della metà inferiore della figura della Madonna, e cosi dalle ginocchia ai piedi dell' Angelo, e gran parte del fondo. Nel quadro della natività manca tutta la parte inferiore a dritta del quadro. Nel Battesimo vi manca la metà della figura inferiore del S. Giovanni e delle due figure che le stano vicino, nonchè tutta la parte inferiore a dritta del quadro, dove vi si scorge un angelo con un altra fiigura. In fine nel quadro della Risurrezione manca la parte inferiore delle due figure a sinistta del quadro, e parte di tutta la figura del Cristo

dal cranio ai piedi, causata da una appertura del muro dove fa angolo.

Nelle due piccole navate che sono una a dritta, e l'altra a sinistra del corpo della chiesa vi sono nelle parti laterali quattro quadri che misurano un' altezza di metri 3.10 per metri 2.50 che rappresentano, in quella a dritta, il Limbo e l' Incredulità di S. Tommaso, in quella a sinistra l' Ingresso di Cristo a Gerusalemme, e la Crocifissione. Nel quadro del limbo manca la parte superiore del fondo, e diversi pezzi del piano. In quello di contro, l' Incredulità di S. Tommaso manca tutta la metà superiore del quadro. Nella navata a sinistra nel quadro dell'Ingresso di Cristo a Gerusalemme manca parte del fondo nella parte superiore del quadro, ed in quello che le sta di faccia, la Orecifissione, manca di tutta la parte superiore,, dalla testa del Cristo all estremità del quadro.

Sopra ad ognuno dei descritti quattro quadri vi è una lunetta nelle quali ci si vedono framenti di figure, una causa il loro annerimento, e il pessimo stato che si trovano non è possibile poterle decifrarle. Nella apside nell' atrio e in altre parti della chiesa vi sono piccoli framenti di mosaici i quali comprovano, che questa interessante chiesa era in origine ricca di preciosi mosaici, e che oggi in gran parte sono deperiti e scomparsi.

Terminati questi appunti mi sono subito occupato di assicurare con grappe e cemento le parti tutte, specialmente nella cupola che minacciavano di cadere. Ed ultimata questa necessaria operazione, credo compiuta la mia onorevole missione avuta dal Governo Italiano, ed in attesa della decisione che prenderà in proposito questo Illmo Ministero, mi prendo congedo dalla Eccellenza Vostra Illma e col più pronfondo osseguio.

PROF. CARLO NOVELLI

Κατὰ τὴν προσεχῆ ἐπανάληψιν τῶν ἐργασιῶν θέλει ληφθῆ φροντὶς καὶ πρὸς ἐπισκευὴν τῶν μωσαϊκῶν τῆς Μονῆς τοῦ Ὁσίου Λουκᾶ.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Εἰς τὰ ἐν τῷ Bulletin d. corr. hell. 1889 *σελ.* 368 *ἀπαντᾷ ἡ ἑξῆς σημείωσις τοῦ κ.* Lolling, *τοῦ δημοσιεύσαντος ἐν τῷ Δελτίῳ τὰς περὶ ὧν ἐν τῷ* Bulletin *ὁ λόγος ἐπιγραφάς:*

«Ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι ὤφειλον νὰ μνημονεύσω τοῦ Bulletin *ἐν τῇ ὑπ' ἐμοῦ γενομένῃ δημοσιεύσει τῶν ἐπιγραφῶν φαίνεταί μοι παράδοξος ἀφ' οὗ γεγονὸς εἶνε ὅτι ἐν τῷ* Bulletin *ἐδημοσιεύθησαν ἐπιγραφαί, δημοσιευμέναι παρ' ἐμοῦ πρότερον ἐν τῷ Δελτίῳ, χωρὶς νὰ γείνῃ μνεία τῶν δημοσιεύσεών μου τούτων. Ἐν παραδείγματι ἀναφέρω τὰς ἐν τῷ Δελτίῳ, 1888 σελ. 187 ἀρ. 3 καὶ σελ. 206 ἀρ. 2 ὑπ' ἐμοῦ δημοσιευθείσας ἐπιγραφάς.*

»Ὑπολανθάνουσαν δ' ἴσως ὑπόνοιαν ὅτι δῆθεν ὠφελήθην ἐκ τῆς ἐν τῷ Bulletin *δημοσιεύσεως τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἐπιγραφῶν ἀποκρούω πάσῃ δυνάμει. Τὸ χειρόγραφόν μου εἶχε δοθῇ τῇ ἐκδόσει τοῦ Δελτίου πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ* Bulletin *καὶ πολὺ πρότερον ἐγένοντο γνωστὰ τὰ πορίσματα τῶν μελετῶν μου διὰ τῶν ἐν τῇ Ἐπιστημονικῇ Ἑταιρίᾳ ἀνακοινώσεών μου. Ἀλλὰ δὲν ἐπικαλοῦμαι ταῦτα πάντα, ἀναφέρομαι ἁπλῶς εἰς τὴν κρίσιν παντὸς πεφωτισμένου ἀναγνώστου, ὃν καὶ ἐπιπόλαιος παραβολὴ τῶν δύο δημοσιευμάτων θέλει πείσει ὅτι πρόκειται ἐνταῦθα περὶ δύο ὅλως διόλου ἀνεξαρτήτων κειμένων καὶ δημοσιεύσεων.*

»Ἐν τέλει προσθέτω ὅτι εἰ καὶ δὲν πιστεύω βεβαίως ὅτι τὰ ὑπ' ἐμοῦ δημοσιευθέντα κείμενα εἶνε ἀλάνθαστα, οὐχ ἧττον φρονῶ ὅτι οὐχὶ ΩΛΙΕΣ *εἶνε τὸ ὀρθόν, ὡς ἐδημοσίευσε καὶ ὡς ἰσχυρίζεται τὸ* Bulletin *(σ. 347) ἀλλ'* ΩΑΙΕΣ, *ὡς ἐγὼ ἐδημοσίευσα ἐν τῷ Δελτίῳ (1889 σ. 18 ἀρ. 15) διὰ τὸν ἁπλούστατον λόγον ὅτι* Α *καὶ οὐχὶ* Λ *εἶνε γεγραμμένον ἐν τῷ λίθῳ.»*

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1889

ΤΕΥΧΟΣ ΜΗΝΟΣ ΑΠΡΙΛΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΚΑΙ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

1. Ἀνασκαφαὶ ἐν τῇ Ἀκροπόλει (ἴδ. σ. 33 ἀρ. 1 κ. ἑ.).

Ἐπερατώθη ἡ ἐκκάθαρισις τοῦ βράχου τοῦ πέραν τῆς βορειανατολικῆς γωνίας τοῦ Παρθενῶνος· ἤρξατο δὲ ἡ ἀνασκαφὴ τοῦ ἐδάφους τῆς Πινακοθήκης, ὅπερ ἀγνοοῦμεν, ἄν ποτε, ἐν τοῖς πρότερον χρόνοις, ἐξηρευνήθη. Π. Κϐδ.

2. Ἀνασκαφαὶ ἐν Δήλῳ (ἴδ. σ. 51 ἀρ. 4).

Ἐργασίαι ἐγένοντο ἐν τῇ Στοᾷ τοῦ Φιλίππου· εὑρέθησαν δὲ δι' αὐτῶν τεμάχια γλυπτῶν, ἀνάξια λόγου, καὶ ἱκαναὶ ἐπιγραφαί, τὸ μὲν ἀναθηματικαί, τὸ δὲ ψηφίσματα, τὸ δὲ ἀναγραφαὶ λογαριασμῶν (λόγοι ἱεροποιῶν). Ἐν δὲ βάθρῳ ἀγάλματος Ἡρακλείδου Ἀριστίωνος Ταραντίνου, ἱδρυθέντος ὑπὸ τῆς συζύγου καὶ τῶν υἱῶν καὶ θυγατέρων αὐτοῦ, *ἐπιμελητοῦ τῆς νήσου τοῦ Θεογένου Ἰδομενέος*, ἀναγέγραπται καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ποιήσαντος τεχνίτου, ἤτοι :

Πολιανθης εποιει

3. Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἐρετρίᾳ (ἴδ. σ. 51 ἀρ. 5 κ. ἑ.).

Ἐξακολουθοῦσιν αἱ ἐν Ἐρετρίᾳ ἀνασκαφαὶ τάφων, καθ' ἑκάστην σχεδὸν ἄξια λόγου εὑρήματα, ἰδίως λευκὰς ληκύθους, φέρουσαι εἰς φῶς. Εὑρήματα ἐκ τῶν ἀνασκαφῶν τούτων ἴδε ἐν σελ. 74 ἀρ. 1 - 15 πρβ. καὶ σ. 83 ἀρ. 3.

4. Ἀνακάλυψις μωσαϊκοῦ ἐν Σπάρτῃ.

Ἐν τῷ κήπῳ τοῦ Ἀριμνήστου Συνακίδη ἐν Σπάρτῃ ἀνεκαλύφθη ψηφιδωτὸν ἔδαφος, ἐν ᾧ εἰκονίζεται προτομὴ γυναικὸς εὐειδοῦς ἐν ἐξωμίδι φέρουσα στέφανον περὶ τὴν κεφαλήν. Τὰ διάφορα χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώπου διακρίνονται ζωηρῶς διὰ ψήφων ποικίλου χρωματισμοῦ. Παρὰ τὴν κεφαλὴν ὑπάρχει ἐπιγραφὴ CΑΦΦΩ, ἐξ οὗ δῆλον ὅτι ἡ εἰκὼν εἶνε ἡ τῆς λεσβίας ποιητρίας. Πλησίον τῆς εἰκόνος ταύτης σώζεται ἐπιγραφὴ ΑΛΚΗΒΗΑΔΗC. Ἀτυχῶς ὅμως ἡ εἰκὼν τοῦ Ἀλκιβιάδου εἶνε κατεστραμμένη. [Ἐξ ἀναφορᾶς ἐφόρου Λακωνίας Π. Καστρωμένου].

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΜΟΥΣΕΙΟΙΣ

1. Ἐθνικὸν Μουσεῖον

Κατὰ τὸν μῆνα Ἀπρίλιον εἰσήχθησαν εἰς τὸ ἐθνικὸν Μουσεῖον, κατ' ἔκθεσιν τοῦ Σ τ ά η, τὰ ἑξῆς ἀρχαῖα :

1 - 15. Ἀρχαῖα εὑρεθέντα ἐν ταῖς ἐν Ἐρετρίᾳ ἀνασκαφαῖς (ἴδ. σ. 51 ἀρ. 5 καὶ σελ. 83 ἀρ. 3), ἤτοι :

1. Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς καθημένης ἐπὶ βράχου (ἢ κορμοῦ δένδρου;) ὑψ. 0,20, γυμνῆς τὸ ἄνω τοῦ σώματος φερούσης δὲ ἱμάτιον περὶ τὰ κάτω τοῦ σώματος μέχρι τῆς ὀσφύος ὑποβασταζόμενον κατὰ τὴν ἀριστερὰν μασχάλην. Ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ γόνατος ὑπάρχει κυκλοτερὲς κάτοπτρον ἴσως ἢ πυξὶς (;) ἠνεωγμένον οὕτως,

ὥστε ἡ δεξιὰ χεὶρ ἅπτεται τοῦ καλύμματος αἴρουσα τοῦτο· ἐσωτερικῶς ἔχει ἐν εἴδει ἡμίσεος λουδοβικείου ἐπίχρυσον τὴν ἐπιφάνειαν. Τὴν ἀριστερὰν χεῖρα ἡ κόρη ἐρείδει ἐπὶ τοῦ βράχου. Ἡ ὄπισθεν κεκρύφαλον ἔχουσα κεφαλὴ τοῦ εἰδωλίου εἶναι μετὰ χάριτος ἐστραμμένη πρὸς τὰ ἄνω καὶ ἀριστερά. Ἡ λεπτότης καὶ χάρις τοῦ εἰδωλίου εἶναι ἀμίμητος· εἶναι δὲ τοῦτο τῶν καλλίστων τῶν ταναγραϊκῶν κομψοτεχνημάτων. Διατηροῦνται δὲ καὶ τὰ χρώματα ὡς τὰ πολλὰ ἀμείωτα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 935).

2. Πυξὶς ἐρυθρόμορφος μετὰ καλύμματος ἀκεραία. Περὶ τὴν κοιλίαν φέρεται ἡ ἑξῆς γραφή: Ἐν τῷ μέσῳ μέγας βωμός (;) δεξιὰ δὲ γυνὴ πεπλοφόρος φέρουσα καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς κάλυμμα καθημένη ἐπὶ βράχου καὶ ἔχουσα ἔμπροσθεν, παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς, κάνιστρον. Παρ' αὐτὴν ἵσταται ἑτέρα γυνὴ τὴν δεξιὰν πρὸς τὴν καθημένην ἐκτείνουσα· ὄπισθεν ταινία ἀνηρτημένη. Ἕπεται ἡ αὐτὴ περίπου σκηνὴ δύο ἑτέρων γυναικῶν ἄνευ κανίστρου ἐν τῷ μέσῳ, καὶ περατοῦται ἡ εἰκὼν διὰ γυναικὸς βαινούσης πρὸς τὸν βωμόν, τὰς χεῖρας ἐχούσης πρὸς αὐτὸν τεταμένας. Ἡ γραφὴ οὐχὶ ἐπιμελής· ὕψ. 0,18. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 936).

3. Ἡμίλευκος λήκυθος τῶν νεκρικῶν καλουμένων, ὕψ. 0,40. Ἐν τῷ μέσῳ ἡ ἑξῆς παράστασις: Δύο γυναῖκες ἀντιμέτωποι πολυτελῶς ἐνδεδυμέναι. Ἡ μὲν φέρει ποδήρη χιτῶνα ἐρυθρὸν καὶ ἐπ' αὐτοῦ πέπλον μέλανα ἀπὸ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου καταπίπτοντα μέχρι τῶν κνημῶν, καταλείποντα γυμνὸν τὸ δεξιὸν στῆθος· ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρει ταινίαν· τὸ πρόσωπον καὶ ἐν γένει τὰ γυμνὰ μέρη εἰσίν, ὡς εἰκός, λευκά· ἐν ταῖς χερσὶ κρατεῖ ἐπίμηκες ἀγγεῖον ἀλαβάστρινον ἐν τῇ δεξιᾷ, καὶ πυξίδα ἐν τῇ ἀριστερᾷ. Ἡ ἀντιμέτωπος δὲ ταύτῃ κόρη εἶνε ἐνδεδυμένη ἐρυθρὸν ποδήρη χιτῶνα· ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρει καλύπτραν ἐρυθρὰν διαδεδεμένην λευκῇ ταινίᾳ· διὰ δὲ τῆς ἀριστερᾶς κρατεῖ κάνιστρον ἐντὸς τοῦ ὁποίου στέφανοι καὶ ταινίαι. Ἐν τῷ μέσῳ τῶν δύο γυναικῶν παρὰ τοὺς πόδας εἰκονίζεται πελαργός, ἄνω δὲ παρὰ τὴν κεφαλὴν ἀρχαϊκὴ ἐπιγραφή:

Διφιλος
καλος
Μελανοπο

Ὄπισθεν τῆς μελανοπέπλου γυναικὸς ἀνηρτημένη οἰνοχόη καὶ ταινία ἐρυθρά, παρὰ τοὺς πόδας δὲ ταύτης σκίμπους πολυτελής. Τὸ ἀγγεῖον εἶνε τῶν ὡραιοτάτων λευκῶν ληκύθων. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 937).

4. Ἡμίλευκος λήκυθος (ὕψ. 0,36), ἧς ἐν τῷ μέσῳ ἡ ἑξῆς παράστασις: Γυνὴ καθημένη ἐπὶ θρόνου ἀνακλίτου φέρουσα ἔνδυμα μέλαν περὶ τὰ κάτω τοῦ σώματος καὶ ἐρυθρὸν χιτῶνα κατὰ τὰ ἄνω· ἔχει δὲ ταινίαν περὶ τὴν κόμην καὶ κρατεῖ πυξίδα ἐν τῇ δεξιᾷ, τὴν ἀριστερὰν ἔχουσα οὕτω προτεταμένην ὡσεὶ ἵνα δεχθῇ τι. Πρὸ αὐτῆς ἱσταμένη κόρη χιτῶνα ἔξωμον φέρουσα καὶ κρατοῦσα κάνιστρον μετὰ στεφάνων καὶ ταινιῶν. Ἄνωθεν δὲ ἡ αὐτὴ ἐπιγραφή, ἡ καὶ ἐν τῇ προηγουμένῃ, τουτέστι:

Διφιλος
καλος
Μελανοπο

καὶ ἀνηρτημένη οἰνοχόη καὶ κάτοπτρον. Ἡ λήκυθος αὕτη καὶ ἡ προηγουμένη εὑρέθησαν ἐν τῷ αὐτῷ τάφῳ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 938).

5. Ἡμίλευκος λήκυθος (ὕψ. 0,30), ἔχουσα περὶ τὴν κοιλίαν τὴν ἑξῆς γραφήν: πολεμιστὴν θώρακα φέροντα καὶ κράνος κορινθιακόν, διὰ τῶν χειρῶν κρατοῦντα περικνημίδα, ἣν ἑτοιμάζεται ἵνα φορέσῃ. Ἔμπροσθεν εἰκονίζεται ἡ ἀσπίς, τὸ δόρυ καὶ τὸ ξίφος ἀνηρτημένον ταινίᾳ. Ἡ εἰκὼν εἶνε τῶν ἀρίστων, διατηρεῖται δὲ κάλλιστα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 939).

6. Λευκὴ λήκυθος (ὕψ. 0,37) φέρουσα τὴν ἑξῆς παράστασιν: ἀριστερὰ ἄνδρα πωγωνοφόρον κατὰ κρόταφον, ἐνδεδυμένον ἐρυθρὰν χλαμύδα καταλείπουσαν τὸν δεξιὸν ὦμον μετὰ τοῦ βραχίονος γυμνὸν καὶ προτείνοντα τὴν δεξιὰν (ὡσεὶ ἐν προσευχῇ) εἰς τὴν πρὸ αὐτοῦ (ἐν τῷ μέσῳ) νεκρικὴν στήλην, ἥτις ἔχει σχῆμα πυραμιδοειδὲς καμπυλωτὸν καὶ εἶνε κεκοσμημένη διὰ ταινιῶν ἐρυθρῶν· δεξιὰ νεανίαν ἐπίσης κατὰ κρόταφον, οὗ τὸ ἀπὸ τῶν πλευρῶν πρὸς τὰ κάτω μέρος τοῦ σώματος εἶνε ὅλως ἐξηλειμμένον· διὰ τῆς ἀριστερᾶς κρατεῖ κάνιστρον μετὰ ταινιῶν ἐρυθρῶν καὶ κλάδων. Διατήρησις σχετικῶς καλή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 940).

7. Λευκὴ λήκυθος (ὕψ. 0,41) ἔχουσα τὴν ἑξῆς ἡμιεσβεσμένην

παράστασιν εἰκονίζουσαν, ὡς φαίνεται, πρόθεσιν νεκροῦ· καὶ ἀριστερὰ μὲν φαίνεται γυνὴ ποδήρη ἐνδεδυμένη ἐρυθρὸν χιτῶνα, ἱσταμένη ὄπισθεν κλίνης πολυτελοῦς, τὰς χεῖρας καὶ ἰδίᾳ τὴν ἀριστερὰν ἐπὶ τὴν κόμην φέρουσα ὡσεὶ ὀδυρομένη· παρ' αὐτῇ ἑτέρα μορφὴ (ἀνδρική;) μόλις ὁρατὴ κατὰ τὴν κεφαλήν, ἐπίσης τὴν ἀριστερὰν ἔχουσα ἐπὶ τῆς κόμης. Τὸ μέσον τῆς παραστάσεως, ὁ νεκρὸς πιθανῶς, εἶνε ὅλως ἐξηλειμμένον. Δεξιὰ εἰκονίζεται μορφὴ ἀνδρικὴ ἐνδεδυμένη ἱμάτιον ἀπὸ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου μέχρι τῶν ποδῶν φέρουσα καὶ αὕτη τὴν χεῖρα (τὴν δεξιὰν) πρὸς τὴν κόμην. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 941).

8. Λευκὴ λήκυθος (ὕψ. 0,39) ἐφ' ἧς ἡ ἑξῆς παράστασις: ἀριστερὰ νεανικὴ μορφὴ (γυναικεία;), ἱσταμένη, ἁπλοῦν χιτῶνα βραχὺν ἐνδεδυμένη καὶ κρατοῦσα διὰ τῶν χειρῶν ἐρυθρὰν ταινίαν, ἣν φέρει ὅπως κοσμήσῃ νεκρικὴν στήλην ὑψηλήν, ἐν τῷ μέσῳ γεγραμμένην, μετ' ἀνθεμίου ἄνωθεν· δεξιὰ παρὰ τὴν στήλην ἵσταται πωγωνοφόρος ἀνήρ, ὁπλίτης, κράνος φέρων ἀσπίδα καὶ δόρυ ἐν τῇ δεξιᾷ, ἐνδεδυμένος δὲ βραχὺν χιτῶνα ἐρυθρόχρωμον. Ἡ εἰκὼν πολλαχοῦ ἐξηλειμμένη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 942).

9. Λευκὴ λήκυθος (ὕψ. 0,32) ἔχουσα τὴν ἑξῆς παράστασιν: ἀριστερὰ τὸν Χάρωνα ἐπὶ λέμβου ὁρατοῦ κατὰ τὸ ἥμισυ ἔμπροσθεν· ὁ Χάρων, οὗ τινος ἡ μορφὴ εἶνε ἱκανῶς κωμικὴ διὰ τοῦ βραχέος πώγωνος καὶ τοῦ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς στικτοῦ σκούφου, ἵσταται ἐπὶ τῆς λέμβου ἐνδεδυμένος βραχὺν μέλανα χιτῶνα καὶ πειρώμενος νὰ προσεγγίσῃ τὴν ἀκτὴν διὰ μεγάλου ἀκοντίου, ὅπερ ἐμβυθίζει, φαίνεται, εἰς τὰ ὕδατα. Ἐν τῷ μέσῳ εἰκονίζεται ὁ Ἑρμῆς χλαμυδοφόρος καὶ φέρων πέτασον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ὡς καὶ κηρύκειον ἐν τῇ δεξιᾷ, ἐκτείνων τὴν χεῖρα πρὸς γυναῖκα νέαν, ὅπως ὁδηγήσῃ ταύτην εἰς τὸ τοῦ Χάρωνος πλοῖον· ἡ γυνὴ πεπλοφοροῦσα ἵσταται πρὸ αὐτοῦ, δειλή, μόλις τὴν χεῖρα ἐκτείνουσα ὅπως λάβῃ τὴν τοῦ Ἑρμοῦ. Ἡ ὅλη παράστασις εἶναι τῶν ὡραιοτάτων καὶ κάλλιστα διατετηρημένων, ποικίλλεται δὲ διὰ μικρῶν μικροσκοπικῶν σχεδὸν πτερωτῶν μορφῶν, εἰκονιζουσῶν εἴδωλα (ψυχὰς κοινῶς)· τοιαῦται ὁραταὶ εἶναι περὶ τὰς δέκα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 943).

10. Ἡμίλευκος λήκυθος ἔχουσα τὴν αὐτὴν περίπου, ἣν καὶ ἡ

προηγουμένη, παράστασιν. Ἀριστερὰ ἵσταται γυνὴ νέα τὸν ἀριστερὸν πόδα ἐπὶ βράχου στηρίζουσα καὶ κρατοῦσα ἐν τῇ δεξιᾷ ἀγγεῖον ἀλαβάστρινον· εἶνε ἐνδεδυμένη πολυτελῶς φέρουσα χιτῶνα ἐρυθρὸν καὶ ἱμάτιον πρασίνου χρώματος· ἀντικρὺ (δεξιὰ) εἰκονίζεται ὁ Χάρων ἐκτείνων τὴν δεξιὰν ὅπως λάβῃ τὴν μετὰ δέους ἀτενίζουσαν τοῦτον γυναῖκα. Ὁ Ἑρμῆς λείπει ἐνταῦθα. Εἰκὼν τῶν ἀρίστων καὶ ἀρίστης διατηρήσεως. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 944).

11. Λευκὴ λήκυθος (ὕψ. 0,38), ἐφ' ἧς παράστασις ὁρατὴ εἶναι μόνον στήλη νεκρικὴ μετ' ἀνθεμίου, κεκοσμημένη διὰ ταινιῶν, καὶ ἀριστερὰ ταύτης μορφὴ νεανίου ἱσταμένου, ἐνδεδυμένου χλαμύδα ἐρυθρὰν κρατοῦντος δὲ ἐν ταῖς χερσὶ ταινίαν, ἣν φέρει ὅπως κοσμήσῃ τὴν στήλην. Τὸ λευκὸν γάνωμα πολλαχοῦ ἀποκεκρουσμένον· καὶ ἡ σωζομένη δὲ γραφὴ ἀμυδρῶς ὁρατή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 945).

12. Λευκὴ λήκυθος (ὕψ. 0,30)· ἐν τῷ μέσῳ στήλη νεκρικὴ ἐπὶ βάσεως ἐχούσης τρεῖς βαθμίδας, κεκοσμημένη διὰ πολλῶν ταινιῶν καὶ διὰ ληκυθίου ἀνηρτημένου (μέλανι χρώματι γεγραμμένου) κατὰ τὸ μέσον. Ἀριστερὰ τῆς στήλης γυνὴ ἐνδεδυμένη λεπτὸν διαφανῆ χιτῶνα (ἐρυθρόλευκον), γονυπετὴς ἐπὶ τῶν βαθμίδων τοῦ μνήματος, τὴν μὲν ἀριστερὰν ἐπὶ τῆς κόμης ἔχουσα ὡσεὶ θρηνοῦσα, τὴν δὲ δεξιὰν ἀνυψοῦσα εἰς ἔνδειξιν λύπης. Δεξιὰ τῆς στήλης μορφὴ ἀνδρικὴ ἱσταμένη, πρὸς τὴν στήλην βλέπουσα, ἐνδεδυμένη ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ ἱμάτιον βαθέως ἰόχρουν. Διατήρησις καὶ τέχνη τῶν καλλίστων. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 946).

13. Ἡμίλευκος λήκυθος (ὕψ. 0,32), ἐκ τεμαχίων συγκεκολλημένη ἀλλὰ πλήρης· ἐπὶ τῆς κοιλίας φέρεται ἡ ἀκόλουθος παράστασις: ἐν τῷ μέσῳ κάνιστρον ἐπὶ θρόνου (σκίμποδος) περιέχον στεφάνους καὶ ταινίας, ἑκατέρωθεν δὲ τούτου ἀνὰ μία γυνὴ ἱσταμένη· καὶ ἡ ἀριστερὰ μέν, ἡ ἐρυθρὸν χιτῶνα καὶ μέλαν ἱμάτιον φέρουσα, κρατεῖ ὑπεράνω τοῦ κανίστρου ταινίαν, ἡ ἀριστερὰ δέ, ἡ λυσίκομος καὶ ἁπλοῦν χιτῶνα φέρουσα, κρατεῖ ἄνωθεν τοῦ κανίστρου ἐν τῇ δεξιᾷ μὲν ἀλαβάστρινον ἀγγεῖον, ἐν τῇ ἀριστερᾷ δὲ λήκυθον, ἅτινα μέλλει νὰ ἐναποθέσῃ εἰς τὸ κάνιστρον. Κατὰ τὸ μέσον, πρὸς τὰ ἄνω, ἀρχαϊκὴ ἐπιγραφή:

[Κα]λος Ηοπαις

Ἡ εἰκὼν διατηρεῖται ὡς τὰ πολλὰ ἐν καλῇ καταστάσει. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 947).

14. Λευκὴ λήκυθος (ὕψ. 0,37), φέρουσα τὴν ἀκόλουθον ὄχι ὅμως πλήρη ἀτυχῶς παράστασιν: Γυνὴ νεκρὰ πολυτελῶς ἐνδεδυμένη δι' ἐρυθροῦ ποδήρους χιτῶνος καὶ ἐστεμμένη τὴν κεφαλήν, κεῖται ἐπὶ θρόνου ἀνακλίτου, δεξιὰ δὲ καὶ ἀριστερὰ ταύτης ἀνὰ μία γυμνὴ ἀνδρικὴ μορφὴ πτερυγοφόρος (Ὕπνος, Θάνατος). Τούτων ὁ πρὸς τὰ δεξιά, κλίνων πρὸς τὴν κεφαλὴν τῆς γυναικὸς κρατεῖ τὸν δεξιὸν αὐτῆς βραχίονα ὡσεὶ ὑποβαστάζων ταύτην· ὁ ἀριστερὰ ταύτης παρὰ τὰ γόνατα φαίνεται θρηνῶν, τὴν δεξιὰν φέρει ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ τὴν ἀριστερὰν πρὸς τὰ γόνατα τῆς γυναικός. Δυστυχῶς τὸ πλεῖστον τῆς μορφῆς ταύτης ἐξήλειπται. Ἐν τῷ βάθει καὶ ὄπισθεν τῆς καθημένης γυναικὸς διακρίνεται στήλη ἐπιτυμβία διὰ ταινιῶν κεκοσμημένη. Ἡ παράστασις τῶν σπανίων καὶ ὡραιοτάτων. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 948).

15. Λευκὴ λήκυθος (ὕψ. 0,30)· ἐν τῷ μέσῳ στήλη ἐπὶ δύο ἀναβαθμίδων κεκοσμημένη διὰ πολλῶν ἐρυθρῶν καὶ μελαινῶν ταινιῶν, δεξιὰ γυνὴ γονυπετὴς θρηνοῦσα πρὸ τῆς στήλης, ἀριστερὰ δὲ ἀνδρικὴ μορφὴ ἱσταμένη φέρουσα χιτῶνα ἐρυθρὸν καὶ ἀτενίζουσα πρὸς τὴν στήλην. Ἡ διατήρησις τῆς εἰκόνος ἱκανῶς ἐν καλῇ καταστάσει. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 949).

16. Πλὰξ ἀνάγλυπτος ἐπιτυμβία (ὕψ. 0,94, πλ. 0,53). Ἐν πλαισίῳ μετὰ παραστάδων, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀέτωμα μετ' ἀκρωτηρίων, ἡ ἀκόλουθος παράστασις: Γυνὴ καθημένη ἐπὶ πολυτελοῦς θρόνου κεκαλυμμένου διὰ παραπετάσματος, τοὺς πόδας στηρίζουσα ἐπὶ σκίμποδος, ἐνδεδυμένη ποδήρη χιτῶνα ἐζωσμένον καὶ ἱμάτιον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, ὅπερ ἀνέχει ἐπιχαρίτως ἡ ἀριστερὰ κατὰ τὸν ὦμον. Παρ' αὐτὴν παιδίσκη διὰ τῶν χειρῶν φέρουσα πυξίδα κεκλεισμένην. Ἡ παράστασις εἶναι τῶν κοινῶν μέν, ἀλλὰ λεπτοτάτων τῶν ἐπὶ στηλῶν ἀπαντωσῶν, ἡ τέχνη δὲ ἱκανῶς ἐπιμελὴς καὶ λεπτή, μαρτυροῦσα χρόνους καλούς. Ἠγοράσθη ἀντὶ δραχμῶν 50 παρὰ Σεραφεὶμ Στελιανίδου, διαβεβαιώσαντος ὅτι εὑρέθη ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Καππαδοκίας. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 952).

17. Πωγωνοφόρος κεφαλὴ φυσικοῦ μεγέθους ἐκ πωρίνου λίθου ἀνάγλυπτος, σατυρόμορφον προσωπεῖον ὡς φαίνεται. Εὑρέθη ἐν

Ἐρετρίᾳ καὶ κατεσχέθη παρὰ Παναγιώτῃ Τσαρούμῃ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 953).

18. Τὰ κυριώτερα τῶν ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Ὀλυμπίας χαλκῶν ἀγαλματίων, 86 τὸν ἀριθμὸν ἐν ὅλῳ, ἐν οἷς καὶ ἡ τοῦ Διὸς καὶ ἡ τοῦ ἀθλητοῦ κεφαλή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 955).

19. Ἑξήκοντα καὶ ἓν ἀρχαῖα νομίσματα τῆς Κρήτης δωρηθέντα ὑπὸ τοῦ κ. Θεοδ. Τριφύλλη διὰ τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως Χαριλάου Τρικούπη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 934).

2. Συλλογὴ Πειραιῶς

Κατὰ τὸν μῆνα Ἀπρίλιον εἰσήχθησαν εἰς τὴν Συλλογὴν Πειραιῶς, κατ' ἀναφορὰν τοῦ Δραγάτση, τὰ ἐν τοῖς ἑπομένοις ἀρχαῖα:

1-51. Τὰ ἑξῆς ἀρχαῖα κατασχεθέντα ἐν τῷ σιδηρουργείῳ τοῦ κ. Σέν, ἤτοι:

1) δισκοειδὲς μαρμάρινον λεπτὸν κατασκεύασμα εἰς 10 τεμάχια, φέρον εἰκόνα διὰ χρωμάτων παριστῶσαν πωγωνοφόρον ἐπὶ θρόνου καθήμενον ἄνδρα καὶ ἐγκεχαραγμένην κύκλῳ ἀρχαϊκὴν ἐπιγραφήν:

Μνιμα τοδ' Αινεο σοφιας ιατρο
αριστο

ἔνθεν καὶ ἔνθεν τοῦ κέντρου δύο γομφώσεις σιδηρᾶς διερχομένας μέχρι τῆς κάτω ἐπιφανείας· 2) λεοντοκεφαλὴ μικρὰ ἐν εἴδει ὑδρορρόης· 3) ἀγαλμάτιον γυναικὸς μικρὸν ἀπὸ τῆς ὀσφύος καὶ κάτω σωζόμενον· 4) τὰ κατὰ τὸν ἀγκῶνα τῆς χειρὸς ἀγαλματίου μικροῦ· 5) διάφορα τεμάχια πηλίνων ἀγγείων ἄνευ ἀξίας τινός, ἐν οἷς καὶ λαβὴ πηλίνου πυραύνου τῶν συνήθων μετ' ἀναγλύφου κεφαλῆς ἀνδρὸς γενειῶντος· 6) τὸ ἥμισυ κιονοκράνου Ἰωνικοῦ ῥυθμοῦ· 7) ἀκροκέραμος πηλίνη καὶ κυλινδρικὴ ἐπιτυμβία στήλη μετ' ἐπιγραφῆς:

Αθηναις
Σωσθενου
Ηρακλεωτις

8) Κιονόκρανον Ἰωνικὸν πλῆρες, ἱκανῶς μέγα, καλῶν χρόνων· 9) εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς κρατούσης τῇ δεξιᾷ φιάλην, τέχνης καλῆς· 10) ὅμοιον γυναικὸς ὀρθίας κεκαλυμμένης διὰ τοῦ ἱματίου

ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, τέχνης καλῆς· 11) ὅμοιον γυναικὸς καθημένης ἐπὶ βράχου· 12) ὅμοιον γυναικὸς ἐν κινήσει πρὸς τἀριστερὰ ἐπικεκαλυμμένης καὶ μειδιώσης· 13) ὅμοιον γυναικὸς καθημένης ἀρχαϊκόν· 14) ὅμοιον μέγα γυναικὸς ὀρθίας φερούσης ὑδρίαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς· 15) ὅμοιον γυναικὸς ὀρθίας ἐκ πολλῶν τεμαχίων συγκείμενον· 16) ὅμοιον γυναικὸς ὀρθίας φέρον χρώματα, ἐρυθρὸν καὶ κυανοῦν· 17) ὅμοιον γυναικὸς στηριζούσης τὴν ἀριστερὰν ἐπὶ στήλης πρὸ τῆς ὁποίας προσωπεῖον· 18) προτομὴ γυναικὸς μετὰ κεκλεισμένων τῶν ὀφθαλμῶν, ἱκανῶς μεγάλη καὶ τεχνική· 19) ὁμοία μεγάλη ἀρχαϊκή· 20) ὁμοία μικρά· 21) εἰδώλιον μέγα καλῆς τέχνης νεανίου πτερωτοῦ, Ἔρωτος ἴσως· 22) ὅμοιον παιδὸς μικρόν· 23) ὅμοιον Ἀφροδίτης· 24) προσωπεῖον μικρὸν γυναικός· 25) εἰδώλιον νεανίου ἀποκεκομμένου τοὺς πόδας ἀπὸ τῶν σφυρῶν· 26) τρία ὅμοια γυναικῶν τεθραυσμένα· 27) τεμάχιον ἀγγείου φέρον ἀνάγλυφον κεφαλὴν Γοργόνος· 28) εἰδώλιον νεανίου ὀρθίου τῶν ἀρχαϊκῶν· 29) ὀκτὼ λύχνοι πήλινοι, ὧν οἱ δύο μετ᾽ἀναγλύφου παραστάσεως· 30) ταῦρος πήλινος μικρός· 31) ἀλέκτωρ πήλινος μικρός· 32) πυξίδες δύο πήλιναι μετὰ πώματος· ἡ ἑτέρα τούτων περιέχει τέσσαρας ὀδόντας ἀνθρωπίνους ἐκ τάφου· 33) τριάκοντα δύο ἀγγεῖα πήλινα διαφόρων σχημάτων τῶν συνήθων, τὰ μὲν μετὰ λαβῶν, τὰ δ᾽ ἄνευ τοιούτων καὶ ἓν μετὰ φολιδωτοῦ ἀναγλύφου κοσμήματος· 34) τρία κωνικὰ πήλινα κατασκευάσματα καὶ δύο πυραμιδωτά· 35) δύο χαυλιόδοντες ἐξειργασμένοι· 36) τεμάχιον μεγάλου συμπλέγματος, ἐφ᾽ οὗ σώζεται μόνος ὁ δεξιὸς ποῦς ἀπὸ τοῦ γόνατος ἐν κινήσει· 37) δύο εἰδώλια πήλινα, ἓν σατυρικὸν καὶ ἓν γυναικὸς ὀρθίας, κίβδηλα· 38) μικρὰ πηλίνη στήλη μετὰ κόγχης, ἐν ᾗ ἀνάγλυφος παράστασις νεανίου γυμνοῦ, ὀρθίου, τὰς χεῖρας ἀνατείνοντος· 39) χαλκοῦν ἀγαλμάτιον νεανίου φέροντος ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου ὑδρίαν· 40) τρία τεμάχια ἀρχαίου κατόπτρου· 41) δύο ὑέλινα ἀγγεῖα· 42) ἑβδομήκοντα ὀκτὼ χαλκᾶ νομίσματα ἀρχαῖα καὶ νεώτερα, μετάλλινα, καὶ δύο ἀρχαῖα ἀργυρᾶ· 43) θραύσματα ἀρχαίων εἰδωλίων καὶ ἀγγείων· 44) αἰδοῖα ἀνδρικὰ μικρὰ ἐκ μίγματός τινος, κίβδηλα ἴσως· 45) κιονόκρανον ἱκανῶς μέγα Ἰωνικὸν φέρον ἴχνη χρωμάτων, καλῆς ἐργασίας· 46) ἐπίκρανον παραστάτου βυζαντινοῦ ῥυθμοῦ 47) χεὶρ ἀριστερὰ ἀγάλματος

φυσικοῦ μεγέθους ἀπὸ τοῦ ἄκρου τοῦ ὤμου μέχρι τοῦ καρποῦ σωζομένη· 48) τεμάχιον γείσου ἐξ ἀρχαίου μνημείου μετ' ἐπιγραφῆς:

Αριστω

49) στήλη κυλινδρικὴ μικρὰ μετ' ἐπιγραφῆς :

Εργασιων
Δημητριου
Ονεισηνος

50) στήλη κυλινδρικὴ μεγάλη μετ' ἐπιγραφῆς :

Βιοτη
Δαρδανισσα

51) στήλη ὁμοία μετ' ἐπιγραφῆς :

Αμμια
Πωλλας
Σερουειλιας

52 - 71. Τὰ ἑξῆς κατασχεθέντα ἐν τῷ Τελωνείῳ Πειραιῶς ἐν κιβωτίοις τοῦ διὰ Μασσαλίαν ἀναχωροῦντος μηχανικοῦ τῆς Ἑταιρίας τῶν μηχανουργείων τοῦ Λαυρείου κ. L. Chevallier, ἤτοι : 52) Σκύφος πήλινος μέγας μετὰ ἀρχαϊκῶν γραφῶν : 53) κύλιξ πηλίνη ὑψηλὴ μετὰ ὁμοίων γραφῶν· 54) μικρὰ ὁμοία πρόστυχος· 55) μεγάλη λήκυθος τῶν φουσκοκοίλων χρώματος μέλανος φέρουσα δι' ἐρυθροῦ εἰκόνα ἔρωτος διώκοντος μαινάδα μετὰ θύρσου· 56) μικρὰ οἰνοχόη μετὰ ἐφθαρμένης τῆς εἰκόνος· 57) ἐννέα λήκυθοι τῶν κοινῶν, διαφόρου μεγέθους μετὰ ἀρχαϊκῶν γραφῶν· 58) δύο λύχνοι πήλινοι, ἐπὶ τοῦ ἑτέρου τῶν ὁποίων ἄσεμνος παράστασις ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς ἐπὶ κλίνης· 59) δύο μικραὶ ὑδρίαι τρίωτοι, ὧν ἡ ἑτέρα λευκὴ μετὰ γραμμῶν καστανοῦ χρώματος· 50) ἀγγεῖον πιθοειδὲς μετὰ πώματος καὶ λαβῶν καθέτων ἔνθεν καὶ ἔνθεν τοῦ στομίου· 61) πέντε ληκύθια πήλινα τῶν συνήθων μετὰ δισκοειδῶν χειλέων· 62) χελώνη μικρὰ πηλίνη· 63) εἰδώλιον γυναικὸς ὀρθίας μετὰ ὑδρίας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς· 64) ὅμοιον γυναικὸς ὀρθίας· 65) ὅμοιον νεανίου ὀρθίου κρατοῦντος τῇ ἀριστερᾷ μόλις διακρινόμενον ἀλέκτορα· 66) ὅμοιον παιδὸς περιτετυλιγμένου ἐν τῷ ἱματίῳ καὶ φέροντος κωνικὸν πῖλον· 67) ὅμοιον γυναικὸς καθημένης, ἐφ' οὗ σώζονται χρώματα· 68) δύο κίβδηλα εἰδώλια νεανιῶν, ὧν ὁ μὲν ἕτερος κάθηται, ὁ δ' ἄλλος κρατεῖ ἀλέκτορα· 69) ἀγαλμάτιον Πανὸς χαλκοῦν· 70) σκύφος χαλκοῦς ἄνευ λαβῶν καὶ μετὰ βάσεως κυ-

λινδρικῆς, ἀποκεχωρισμένης ὅμως τοῦ σώματος· 71) στρογγύλον πινάκιον χαλκοῦν· 72) στήλη ἐπιτυμβία μετ' ἀετωματίου καὶ ἀκρωτηρίου ἐκ λίθου λευκοῦ ἀνευρεθεῖσα ἔξωθεν τοῦ τείχους τῆς Ἠετιωνείας μετ' ἐπιγραφῆς :

Λαμαχος Παιων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

1. **Ἐργασίαι ἐν τῇ Ἀκροπόλει :** Ἐξακολουθοῦσιν αἱ ἐν τῇ Ἀκροπόλει ἐργασίαι πρὸς τοποθέτησιν τῶν τῇδε κακεῖσε κειμένων λίθων.

2. **Διάφοροι ἐργασίαι :** Ἐξακολουθοῦσιν αἱ ἐν σελ. 23 καὶ 24 ὑπ' ἀριθ. 2, 3, 4 καὶ 5 ἐργασίαι

3. **Ἀρχαῖα ἐξ Ἐρετρίας :** Τὰ ἐν ταῖς ἐν Ἐρετρίᾳ ἀνασκαφαῖς τοῦ Β. Νοστράκη γινόμενα εὑρήματα κομίζονται ἐκ ἐκ διαλειμμάτων ἐνταῦθα. Διωρίσθη δὲ ἐπιτροπὴ πρὸς διανομὴν αὐτῶν ἐκ τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου, ἐκ τοῦ ἐν τῷ ἐθνικῷ Μουσείῳ Ἐφόρου Β. Στάη, ἐκ τοῦ ἀντιπροέδρου τῆς Ἀρχ. Ἑταιρίας Σπ. Φιντικλέους καὶ ἐκ τοῦ ἐν τῷ Ἐπιγραφικῷ Μουσείῳ ἐπιμελητοῦ Α. Λόλλιγκ. Ἡ ἐπιτροπὴ ἤρξατο ἤδη τῶν ἐργασιῶν της, παραλαμβάνει δὲ διὰ τὸ ἐθν. Μουσεῖον ἅπαντα τὰ ἄξια λόγου εὑρήματα, λαμβάνοντος τοῦ Νοστράκη ἀνάλογον χρηματικὴν ἀμοιβήν. Τὰ ἀρχαῖα ταῦτα, ἐφ' ὅσον καθαρίζονται καὶ συγκολλῶνται, κατατίθενται ἐν τῷ Μουσείῳ. Περιγραφὴν αὐτῶν βλέπε ἑκάστοτε ἐν τῷ Β' Κεφαλαίῳ.

4. **Κατάσχεσις ἀρχαίων** : Ὑπὸ τοῦ Εἰρηνοδίκου καὶ Ὑπομοιράρχου Κορινθίας κατεσχέθησαν παρὰ Ἰωάννῃ Δασίῳ, Ἰωάννῃ Παπαδάκῃ καὶ Μιχαὴλ Δρόσῳ ἐν Κορίνθῳ διάφορα ἀρχαῖα, ὧν τινα, τὰ ὁπωσοῦν ἄξια λόγου, ἀγγεῖα τῶν κορινθιακῶν λεγομένων.

Ὑπὸ τῶν αὐτῶν κατεσχέθησαν ἐν Κορίνθῳ εἰς χεῖρας τῶν Μιχαὴλ Δρόσου, Ν. Λυμπέρη καὶ Ἰωάννου Γ. Πολίτη ἓξ ἀρχαῖα νομίσματα ἀργυρᾶ καὶ ἓν χαλκοῦν.

Ἐν Ἐρετρίᾳ κατεσχέθησαν ὑπὸ τοῦ ἐκεῖ Εἰρηνοδίκου εἰς χεῖρας τοῦ Παναγιώτη Τσαρούμη βακχικὸν φυσικοῦ μεγέθους προσωπεῖον ἐκ πωρίνου λίθου, κομισθὲν ἐνταῦθα (ἴδ. σ. 79 ἀρ. 17) καὶ ἐνεπίγραφος πλὰξ (ψήφισμα τιμητικὸν εἰς Ἀρριδαῖον Ἀλεξάνδρου Μακεδόνα) ἥτις κατετέθη ἐν τῷ ἐν Ἐρετρίᾳ Δημαρχείῳ. Ὁ αὐτὸς Εἰρηνοδίκης, παρισταμένου καὶ τοῦ ἐπιτηροῦντος τὰς ἐν Ἐρετρίᾳ ἀνασκαφὰς Ἐπ. Κορομάντσου, κατέσχεν ἐν τῇ οἰκίᾳ Ἰωάννου Λυμνίου πολλὰς ἐπιγραφάς, τὸ πλεῖστον ψηφίσματα καὶ ἐπιτυμβίους ἐπιγραφὰς καὶ γλυπτά τινα οὐχὶ ἄξια λόγου. Τὰ ἀρχαῖα ταῦτα παρεδόθησαν τῷ Δημάρχῳ Ἐρετρίας καὶ κατετέθησαν ἐν τῷ Δημαρχίῳ.

5. **Χαλκᾶ Ὀλυμπίας:** Μεταβὰς εἰς Ὀλυμπίαν ὁ Γενικὸς Ἔφορος ἐκόμισεν ἐνταῦθα τὰ κυριώτερα τῶν ἐν τῷ Μουσείῳ χαλκῶν (ἴδ. σ. 80 ἀριθ. 18), ἅτινα ἤρξαντο ὀξειδούμενα ἕνεκα τῆς ὑγρασίας τοῦ ἐκεῖ ἐδάφους. Ἐνταῦθα θέλουσι ληφθῆ τὰ κατάλληλα μέτρα πρὸς πρόληψιν τῆς ἐπαπειλούσης αὐτὰ ἐκ τῆς ὀξειδώσεως φθορᾶς.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1889

ΤΕΥΧΟΣ ΜΗΝΟΣ ΜΑΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΚΑΙ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

1. Ἀνασκαφαὶ ἐν τῇ Ἀκροπόλει (ἴδ. σ. 74 ἀρ. 1 κ.ἑ.)

Ἐξακολουθεῖ ἡ ἀνασκαφὴ τοῦ ἐδάφους τῆς Πινακοθήκης, ἥτις ἤνεγκεν εἰς φῶς καί τινα εὑρήματα, περὶ ὧν ἐν τῷ προσεχεῖ τεύχει. Ἐπιγραφὰς ἐκ τῆς Ἀκροπόλεως ἴδε ἐν σελ. 86 ἀρ. 6.

Π. Κδδ.

2. Ἀνασκαφαὶ ἐν Δήλῳ (ἴδ. σ. 73 ἀρ. 2 κ.ἑ.).

Διεκόπησαν αἱ ἐν Δήλῳ ἀνασκαφαί. Ἤχθησαν δ' ἔτι εἰς φῶς πολλαὶ ἐπιγραφαί, ψηφίσματα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καὶ ταμιακαὶ ἀναγραφαί. Τελευταῖον δὲ κατὰ τὴν βορειοανατολικὴν γωνίαν τῆς Ἀγορᾶς εὑρέθησαν ἄγαλμα γυναικεῖον ἀρχαϊκῆς τέχνης, μεγέθους φυσικοῦ, ἐλλιπὲς τὸ κάτω μέρος τοῦ σώματος, ἀναθηματικὸν εἰς Ἀσκληπιὸν ἀνάγλυφον καὶ δύο ἀνδρικαὶ κεφαλαί.

2. Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἐρετρίᾳ (ἴδ. σ. 74 ἀρ. 3 κ. ἑ.).

Ἐξακολουθοῦσιν αἱ ἐν Ἐρετρίᾳ ἀνασκαφαὶ τάφων, ὧν συνέχειαν

εὑρημάτων ἴδε ἐν τῷ ἑπομένῳ κεφαλαίῳ. Ἤρξαντο δὲ ἀνασκαφαί, ἀδείᾳ τοῦ Ὑπουργείου, καὶ ἐν κτήμασι τοῦ Ν. Τζώτζη.

4. Ἀνασκαφαὶ ἐν Θεσπιαῖς.

Ἐπανελήφθησαν αἱ ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς σχολῆς, ἐνεργούμεναι ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους ἀνασκαφαὶ ἐν Θεσπιαῖς, παρὰ τὸν Ἑλικῶνα. (Ἴδ. Δελτίον 1888 σ. 182 καὶ 220).

5. Ἀνασκαφαὶ ἐν Βαφιὸ Λακεδαίμονος.

Ὑπὸ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας ἤρξατο ἀνασκαφή, διὰ τοῦ ἐφόρου Χ. Τσούντα, τοῦ ἐν Βαφιὸ τῆς Λακεδαίμονος γνωστοῦ προϊστορικοῦ θολωτοῦ τάφου. Ὁ τάφος ἦτο, ὡς φαίνεται, ἀσύλητος· εὑρέθησαν δὲ ἐν αὐτῷ δύο χρυσᾶ ποτήρια μετ' ἀναγλύπτων παραστάσεων καὶ ἓν ἀργυροῦν, σκεύη χάλκινα, δύο χρυσοῖ δακτύλιοι καὶ εἴκοσι ἐγγεγλυμμένοι λίθοι. [Ἐκ τηλεγραφήματος Χ. Τσούντα].

6. Ἐπιγραφαὶ ἐκ τῆς Ἀκροπόλεως.

Ἐν ταῖς κατὰ τὸ νοτιοδυτικὸν μέρος τῆς Ἀκροπόλεως γενομέναις σκαφαῖς εὑρέθησαν κατ' ἔκθεσιν τοῦ Λόλλιγκ αἱ ἑξῆς ἐπιγραφαί:

« 1. Τεμάχιον ἐκ Πεντ. μαρμ., οὗ τὸ ἀριστερὸν ἄκρον σώζεται. Μῆκ., 0,30, πλ. 0,25μ.

— Φηγόσιοι
Εὐκτημονίδ[ης τοῦ δεῖνος
Αἰγηΐδος
Ὀτρυνῆς
Πυργίων [τ. δ.
Ἀριστοκλ[ῆς τ. δ.
— Ἀραφήνι[οι
Χαρίμν[ηστος τ. δ.
Ἱεροκλε[ίδης τ. δ.

Θεοπεί[θης τ. δ.
— Ἀγκυλῆ[ς
Κιρρία[ς ἢ -άδης τ. δ.
— Φηγαιῆ[ς
Νικόστ[ρατος τ. δ.
Φανιάδ[ης τ. δ.
Ἀντικρ[άτης τ. δ
Σίμων Ο - -
Ξενοκλ[ῆς τ. δ.
Ἀντιφά[νης ἢ -της τ. δ.
— Κυδαντ[ίδαι
Ἀριστο - - τ. δ.
Πάμφιλ[ος τ. δ.
— Ἐρικεί[εῆς
. . . . ξ - - τ. δ.

Ἐνεχαράχθη ἐπὶ τοῦ λίθου κατὰ τὸ μέσον περίπου τοῦ δ' αἰῶνος π. Χ., εἶνε δὲ ἴσως λείψανον καταλόγου τινὸς διαιτητῶν, διῃρημένων κατὰ φυλάς. Οἱ ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς ἐπιγραφῆς ἀναγεγραμμένοι Φηγούσιοι ἀνῆκον εἰς τὴν Ἐρεχθηίδα.

« 2. Τεμάχιον πλακὸς ἐκ Πεντ. μαρμ. Μῆκ. 0,21, πλ. 0,16, πάχ. 0,08μ. Σώζεται τὸ δεξιὸν ἄκρον, τὸ δὲ πρὸς τούτῳ μέρος τῆς ἄνω ἐπιφανείας τοῦ λίθου μετ' ἑνὸς ἢ δύο γραμμάτων ἀπεθραύσθη. Ὁ πρῶτος στίχος μείζοσι γράμμασιν. Τοῦ πρώτου τετάρτου τοῦ 4ου αἰῶνος π. Χ.

Σ ά μ ο

Ἔδοξεν τ- — — — Ἐρεχ]θὶς ἐπρ[υτ-
άνευε, ὁ δεῖνα] Παιονίδ[ης
ἐπεστάτει, ὁ δεῖνα Ἀγ]ρυλῆθε[ν ἐ-
γραμμάτευε, ὁ δεῖνα εἶ]πε· περὶ [ὧν
γειος [. .
ον κα [. .

« 3. Τεμάχιον ἐκ Πεντ. μαρμ. Μῆκος 0,40, πλ. 0,16, πάχ. 0,14μ. Σώζεται μόνον τὸ ἀριστερὸν ἄκρον. Ἄνωθεν τῆς ἐπιγραφῆς κενὸς χῶρος. Γραφὴ στοιχηδόν.

Τοῦ ἔτους 346|5 π. Χ.

Ἐπὶ Ἀρχίο[υ ἄρχοντος ἐπὶ τῆς Ἱπ-
ποθωντίδ[ος ἕκτης πρυτανείας
ἧι Κηφισο[φῶν Καλλιβίου Παιαν(;)
ιεὺς ἐγραμ[μάτευεν· ἔδοξεν τῆι
βουλῆι καὶ [τῶι δήμωι. . . . .
της Χαροπί[νου . . . . εἶπεν·
ἐπειδὴ ὁ δῆ[μος . . . . τὴν β-
ουλὴν π[ροβουλευ . . . .
χειν εἰς το [. . . . .
δώρο Καλλι [. . . . .
ντος ἐ[π]ὶ Θε[μιστοκλέους ἄρχον-
τ]ος ἐπι . . . . κα-
θότι. . . . .
ψηφ[. . . .

Ὁ Θεμιστοκλῆς ἦρχε τὸ ἔτος 347/6 π. Χ.

«4. Τεμάχιον πλακὸς ἐξ Ὑμηττίου μαρμ. Μῆκ. 0,50, πλ. 0,22, τὸ νῦν πάχ. 0,09μ. Σώζονται τὸ δεξιὸν ἄκρον καὶ μικρόν τι μέρος τοῦ ἐπικράνου. Γραφὴ στοιχηδόν.

— — — — — — — — — Μ Ι] Λ Η Τ . .
— — — — — — — — — . . . . . . ἔ δ ο ξ ε ν τ ῶ ι δ-
ήμωι — — — — — — — π ε ρ ὶ ὧ] ν π ρ ο ε γ ρ ά ψ α[μ
εν — — — — — — — — . . ἐ] π ε ι δ ὴ ἔ ν τ ε τ ῶ [ι
πρόσθεν χρόνωι — — — — — . . . τ ω ν ἐ κ υ ρ ί ε υ σ [ε
— — — — — — — — — κ α ὶ ν] ῦ ν π ρ ό ν ο ι α ν π [ο
ι — — — — — — — — κ ο ι] ν ε ῖ τ ε τ ε ῖ κ ό λ[ε-
ι — — — — — — — γ ε ν ό μ ε] ν ο ι κ α ὶ ἰ δ ί α [ι .
— — — — — — — — — . . Μ] ι λ η σ ί ω ν ο ὶ κ [οῦ-
σιν Ἀθήνησι — — — — — — . . . . . ι τ ο υ ς ν ο . . . .
— — — — — — — — — τ ὴ ν] π ά τ ρ ι ο ν π ο λ[ι τ-
εῖαν — — — — — — — — . . τ] ῆ ς Ἑ λ λ ά δ ο ς . . .
— — — — — — — — — . . . κ] α ὶ τ ὴ ν ὑ π ά [ρ χ ο-
υσαν — — — — — — — — ἀ ν ε ν ε ώ] σ α ν τ ο τ ο δ . .
. . . . . . σ ι ν π ο . . . . .
. . . . . . ι[τ]α χ θ [ε . . . .
. . . . α . ε δ . . . . .
. . . . δ ο γ [μ . . . . .

Ἡ νῦν κατάστασις τῆς ἐπιγραφῆς, ἥτις, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς διασκευῆς αὐτῆς καὶ τοῦ σχήματος τῶν γραμμάτων, ἐνεχαράχθη ἐπὶ τοῦ λίθου κατὰ τὸ δεύτερον ἥμισυ τοῦ τετάρτου αἰῶνος, δὲν ἐπιτρέπει ἡμῖν δυστυχῶς νὰ κρίνωμεν ἀσφαλῶς περὶ τοῦ ἐμπεριεχομένου αὐτῆς. Φαίνεται ὅμως ὅτι πρόκειται περὶ ἐπιστολῆς τῶν

Μιλησίων πρὸς τοὺς Ἀθηναίους καὶ διαρυθμίσεως τῶν μεταξὺ τῶν δύο πόλεων σχέσεων.

« 5. Τεμάχιον πλακὸς ἐκ Πεντ. μαρμ., πανταχόθεν ἀποκεκρουσμένον. Μῆκ. 0,22, πλ. 0,26, πάχ. 0,12$^{\mu}$. Γραφὴ στοιχηδόν. Τοῦ πρώτου ἡμίσεος τοῦ τετάρτου π. Χ. αἰῶνος.

τ ο . ε ς
καλέσαι δὲ καὶ ἐπὶ] ξ έ ν ι α Φ ι λ [— — — — — — ἐς τὸ πρυτανεῖον ἐς αὔριον.]
Ὁ δεῖνα εἶπεν· τ]ὰ μ ὲ ν ἄ λ λ α κ[α θ ά π ε ρ τῆι βολῆι — — — — — —
— — — — — — — ο ἐ ψ η φ ί σ θ α ι δ[ὲ τ ῶ ι δήμωι Φιλ— — — — — — —
— — — Ἀθηναῖο]ν ε ἶ ν α ι, ἐ π ε ι δ ή ἐ σ τ[ι ν ἀνὴρ ἀγαθὸς — — — — — —
περὶ τὸν δῆμον τ]ὸν Ἀ θ η ν α ί ω ν, γ ρ ά ψ α[σ θ α ι δὲ — — — — — — φρατρίας καὶ φυλῆς] κ α ὶ δ ή μ ο, ἀ ν α γ ρ ά ψ α[ι δὲ τόδε τὸ ψήφισμα τὸν γραμματέα τῆς βολῆς ἐ ν σ τ]ή λ η ι λ ι[θ]ί ν η ι κ[αὶ στῆσαι ἐν Ἀκροπόλει, καλέσαι δὲ Φιλ . . . .]ἐ π ὶ δ ε ῖ π ν ο ν[ἐς τὸ πρυτανεῖον ἐς αὔριον.
vac.

« 6. Τεμάχιον πλακὸς ἐκ Πεντ. μαρμ., ἧς τὸ ἀριστερὸν ἄκρον σώζεται. Μῆκ. 0,23, πλ. 0,17, πάχ. 0,08$^{\mu}$. Γραφὴ στοιχηδόν.

νκ . . . . . . [εἰς δὲ τὴν ἀναγραφὴν τῆς στ-
ήλης δο[ῦναι τὸν ταμίαν καὶ τοὺς ἐπιμ-
ελητὰς τὸ ἀ[νάλωμα . . . .
εἶπε· ἵνα ἄμ π[. . . . . Δι-
ονύσιον Στ[. . . . τ-
ῆι φυλῆι κα[. . . . .
ο ἡ φυλὴ ἐπ[. . . . .
ος καὶ ἀν[. . . .
ἀρχωι κ[. . . . .

Ἐνεχαράχθη ἐπὶ τοῦ λίθου περὶ τὸ τελευταῖον τέταρτον τοῦ 4ου αἰῶνος. Εἶνε δὲ τεμάχιον ψηφίσματος φυλῆς τινος, πιθανῶς μιᾶς ἐξ ἐκείνων, ὧν τὰ φυλετικὰ ἱερὰ ἐν αὐτῇ τῇ Ἀκροπόλει ἦσαν.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὴν ἑπομένην ἐπιγραφήν.

« 7. Τεμάχιον πλακὸς ἐκ Πεντ. μαρμ., ἧς τὸ δεξιὸν ἄκρον σώζεται. Κάτωθεν τῆς ἐπιγραφῆς διακρίνονται ἀσήμαντα ἴχνη στεφάνου. Μῆκ. 0,27, πλ. 0,17, πάχ. 0,093$^{\mu}$. Γραφὴ στοιχηδόν. Τοῦ δευτέρου περίπου ἡμίσεως τοῦ τετάρτου αἰῶνος.

αδ.
αἱρεθ]εὶς τῆι
Κεκροπίδι φυλῆι προθύμως ἐ]χορήγησεν, ἐπαινέσαι αὐτὸν ἀρετῆς] ἕνεκα τ-

ῆς περὶ τὰ κοινὰ τῆς φυλῆς κ]αὶ στεφα-
νῶσαι χρυσῶι στεφάνωι ἀπὸ] : 𐅄 : δραχ-
μῶν, δοῦναι δὲ τὸ ἀνάλωμα τὸ] εἰς τὸν σ-
τέφανον τὸν ταμίαν ἐκ τοῦ ἀ]ργυρίου
τῆς προσόδου, στῆσαι δὲ στή]λην εἰς τ-
ὸ ἱερὸν τοῦ Κέκροπος ἀναγρ]άψαντα τ-
όδε τὸ ψήφισμα τὸν γραμματ]έα τῆς φυ-
λῆς.] vac.

Βέβαιον μὲν εἶνε, ὅτι τὸ ἡμῖν διασωθὲν τεμάχιον ἀνῆκεν εἰς ψήφισμα φυλῆς τινος, δι' οὗ ἀπενέμοντο αἱ συνήθεις τιμαὶ εἰς χορηγόν τινα, ὅστις ἐλειτούργησε διὰ ταύτην τὴν φυλήν, ἀβέβαιαι δὲ αἱ προτεινόμεναι συμπληρώσεις.

« 8. Τεμάχιον πλακὸς ἐκ Πεντ. μαρμ., ἐξαχθὲν ἐκ τοῦ νοτίου τείχους τῆς Ἀκροπόλεως. Σώζεται ἐπ' αὐτοῦ ἡ συνέχεια καὶ τὸ τέλος τῆς ἐν τῷ C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 270 ἐπιγραφῆς (στ. 1-23). Δὲν προσαρμόζει μὲν ἀκριβῶς πρὸς ταύτην, φαίνεται δὲ ὅτι δὲν ἐλλείπει πολὺ μεταξὺ τοῦ τέλους τοῦ ἤδη γνωστοῦ καὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νῦν εὑρεθέντος τεμαχίου, διότι τὸ πλάτος τοῦ πρὸς τὰ κάτω πλατυνομένου λίθου περίπου τὸ αὐτὸ εἶνε ἐν τῷ τέλει τοῦ πρώτου καὶ τῇ ἀρχῇ τοῦ δευτέρου τεμαχίου. Τὸ σύνολον ἔχει νῦν μῆκ. 0,90, πλ. 0,36 - 38, πάχ. 0,09. Πολλὰ μέρη τοῦ νέου τεμαχίου τῆς ἐπιγραφῆς μόλις καὶ μετὰ κόπου ἀναγιγνώσκονται. Τὸ ὅλον ἔχει νῦν ὡς ἑξῆς·

Θ] ι ο [ί.
Ἐπὶ Νικοκλέους ἄρχοντος ἐπὶ τῆς Αἰαντίδος δωδ-
εκάτης πρυτανείας, εἶ Νίκων Θεοδώρου Πλωθεὺς [ἐ-
γραμμάτευεν· Σκιροφοριῶνος δεκάτει ὑστέραι, μ-
ι]ᾶι καὶ εἰκοστεῖ τῆς πρυτανείας· ἐκκλησία· τῶν π-
ροέδρων ἐπεψήφιζεν Ἐπικράτης Διοκλέους Ἀχαρ-
νεὺς καὶ συνπρόεδροι ἔδοξε τεῖ βουλεῖ καὶ τῶ[ι
δήμῳ· Εὐφίλητος Ἀριστείδου Κηφισιεὺς εἶπεν· [ἐ-
π]ειδὴ Νίκανδρος Ἀντιφάνους Ἰλιεὺς καὶ Πολύζ[η-
λ]ος Ἀπολλοφάνους Ἐφέσιος διατετελέκασιν ἐν [π-
αντὶ τῶι καιρῶι εὔνους ὄντες τῶι δήμωι τῶι Ἀθην-
αίων καὶ κατοικοῦντες Ἀθήνησιν εἰς πολλὰ τῶ[ν σ-
υ]μφερόντων τῶι δήμωι χρήσιμοι γεγόνασιν, εἴς τ-
ε] τὴν οἰκοδομίαν τῶν νεωσοίκων καὶ τῆς σκευοθή-
κ]ης εἰσφέροντες τὰς εἰσφορὰς καθ' ἕκαστον τὸν ἐ-
ν]ιαυτὸν τὰς εἰς τὰ δέκα τάλαντα καλῶς καὶ προθύ-
μ]ως ἀπὸ Θεμιστοκλέους ἄρχοντος μέχρι Κηφισοδ-

ώ]ρου καὶ ἐπὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ πολέμου εἰς τὰς ναῦς
τὰς] μετ' Εὐε[τί]ωνος ἐκπλευσάσας εἴς τε τὴν πρώτη-
ν διάβ]ασιν καλῶς καὶ φιλοτίμως συνεπεμελήθησ-
αν ὅπως] ἂν ἐκπλεύσωσιν, καὶ πάλιν [ἀ]πὸ τῆς ναυμαχ-
ίας κατα]πλευσασῶν τῶν νεῶν τῆς . . . . . . της ἐξα[.
. . . . παρανγείλασιν . . . .
. . αν τούς τε β . . . . [ἐστ-
ε]φάνωσαν μετὰ τῶν ἄλλ[ων . μ . . . .
λ[αβ;]όντες τού[ς] Εὐετ[ίωνο]ς . . . . [ἐστ-
εφ]άνωσαν δὲ κοινεῖ με[τὰ τῶν . . . .
χρυσῶι στεφάνωι ἀπὸ [. δ]ρα[χμῶν] . . . .
. . . θεντο τὰς ἐπιδόσει[ς ε]ἰς [τὴν παρασκευὴν τοῦ
π]ολέμου καὶ τὴν σωτηρία[ν] τῆς π[όλεως ἐπιδόντες ἀ-
μ]φότεροι : Χ [:] δραχμὰς καὶ ἐπὶ Ἀ[ρχίππου ἄρχοντος
παρακαλέσαντος αὐτοὺς [Ἡ]γη[σίου τοῦ στρατηγοῦ ;
κ]αὶ ἀξιώσαντος μετὰ τῶν ἄλλων [σ]υν[διακινδυνεῦ-
σ]αι καὶ συνεποικοδομῆσαι τοὺς πύργους [τοῦ νοτ-
ί]ου(;) τείχους τοὺς ἀποδειχθέντας αὐτο[ῖς, καλῶς κ-
αὶ] φιλοτίμως τὸ μέρος τὸ ἐπιβάλλον αὐτοῖς [ἐπωι-
κ]οδόμησαν, συνεστράτευνται δὲ καὶ τὰς στρα[τεί-
ας] πάσας τάς τε ναυτικὰς καὶ τὰς πεζάς, τὰ ὅπλ[α με-
τὰ] τοῦ δήμου τιθέμενοι, καλῶς καὶ φιλοτίμω[ς] ἐκ τ-
ῶ]ν ἰδίων, καὶ ὅσα πώποτε αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ δήμου [προ-
σ]ετάχθ[η] ἅπαντα καλῶς καὶ φιλοτίμως πεποιή[κασ-
ιν]· ὅπως ἂν οὖν ἅπασιν ἧι φανερὸν ὅτι ἡ βουλὴ καὶ ὁ
δ]ῆμος ὁ Ἀθηναίων ἐπίσταται χάριτας ἀποδιδόνα-
ι κ]αταξίας τοῖς φιλοτιμουμένοις εἰ[ς] ἑα[υτ]ό[ν, ἀγ-
αθῆι τύχηι, δεδόχθαι τεῖ βουλεῖ τοὺς προέδρους
οἳ] ἂν λάχωσιν προεδρεύειν ἐν τῶ[ι] δ[ήμωι] εἰς [τ]ή[ν π-
ρώτη]ν ἐκκλησία[ν] χρηματίσαι περὶ αὐ[τ]ῶ[ν κ]αθ[α . .
. . . . ο[ν]ται, γνώμην δὲ συμβάλλεσθαι [τῆς βουλ-
ῆς ε]ἰ[ς] τὸν δῆμον ὅτι δοκεῖ τεῖ βουλεῖ ἐπ[αινέσαι
Νίκα]νδρον Ἀντιφάνους [Ἰλ]ιέα καὶ Πολύ[ζηλ]ον [Ἀρι-
στοφ]άνους Ἐφέσιον καὶ στεφανῶσαι θαλλοῦ [στεφ-
άν[ω]ι ἑκάτερον αὐτῶν, εἶναι δὲ αὐτοῖς κα[ὶ ἰσοτέλ-
ειαν π]αρὰ τοῦ δ[ή]μου καὶ αὐτοῖς καὶ τοῖς ἐγγό[νοι-
ς αὐτ]ῶ[ν] καὶ γῆς καὶ οἰκίας ἔνκτησιν καὶ [τ]ὰς εἰσφ-
ορὰς] αὐτοὺς εἰσφέρειν μετ' Ἀθηναίων καὶ [τὰς στρ-
ατεί]ας στρατεύεσθαι ὅταν καὶ Ἀθηναῖοι [στρατε-
ύων]τα[ι], ἐπιμελεῖσθαι δὲ αὐτ[ῶν κα]ὶ τὴν β]ου[λὴν τή-
ν ἀεὶ βουλεύουσαν καὶ τοὺς στρατηγοὺς ὅπως ἄ[ν
μ]ηδ' ὑφ' ἑνὸς ἀδικῶνται καὶ εἶναι αὐτοῖς πρόσοδο-
ν] πρὸς τὴν βουλὴν καὶ τὸν δῆμον ὅταν δέωνται· ἀνα-
γ]ράψαι δὲ τόδε τὸ ψήφισμα τὸν γραμματέα τὸν κατ-
ὰ] πρυτανείαν ἐν στήληι λιθίνηι καὶ στῆσαι ἐν Ἀκρ-

οπόλει, εἰ]ς [δὲ] τὴν ἀναγραφὴν τῆς στήλης δοῦναι
τὸν ταμίαν τοῦ δήμου [: Δ] Δ Δ Δ Δ [:] δραχμὰς ἐκ τῶν εἰς τὰ
κατὰ τὰ ψηφίσμα]τα ἀναλισκομένων τῶι δήμωι.

Ὁ Νικοκλῆς, ἐφ' οὗ ἄρχοντος τὸ τιμητικὸν τοῦτο ψήφισμα ἐψηφίσθη, ἦρχε κατὰ τὸ ἔτος 302|1, ὁ Θεμιστοκλῆς (στ. 16) 347|6, ὁ Κηφισόδωρος (στ. 16, 17) 323|2, Ἄρχιππος δέ τις 321|20 καὶ 318|7 π. Χ. Τὸ ὄνομα τοῦ Ἀρχίππου δὲν σώζεται ἐπὶ τοῦ λίθου καὶ δὲν διακρίνεται ἢ τὸ ἄνω μέρος τοῦ ἀρχικοῦ στοιχείου, ὃ δύναται νὰ συμπληρωθῇ καὶ εἰς Δ ἢ Λ, πρὸς δὲ τὸ κενὸν τὸ ἐν τῷ τέλει τοῦ στ. 30 φαίνεται ὅτι συμφωνεῖ μόνον τὸ ἐν τῷ κειμένῳ προτεινόμενον «ἐπὶ Ἀρχίππου ἄρχοντος.» Ἂν δὲ οὕτως ἔχει, δυνάμεθα νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι τὰ ἐν τοῖς στ. 32 κ. ἑ. εἰρημένα ἀναφέρονται εἰς τὴν ὀλίγον πρὸ τῆς ἐπιστασίας τοῦ Δημητρίου τοῦ Φαληρέως κατάστασιν τῆς πόλεως, δηλαδὴ τὴν ἐκ τῷ ἔτει 318 π. Χ., ὅτε κατὰ τὴν ἐν τῷ C. I. A. II, ὑπ' ἀρ. 584, ἐπιγραφὴν «πολέμου γενομένου ἐν τῇ χώρᾳ» ἐχωρίσθησαν ὁ Πειραιεὺς καὶ τὸ ἄστυ, μέχρις οὗ οἱ Ἀθηναῖοι τὰ τοῦ Κασσάνδρου εἷλον.

Περὶ τοῦ Εὐετίωνος καὶ τῆς ἐν τῷ Εὐβοϊκῷ κόλπῳ ναυμαχίας πρβ. Διόδ. XVIII. 15.

Τὰς ἐν τῷ κειμένῳ τοῦ πρώτου τεμαχίου τῆς ἐπιγραφῆς συμπληρώσεις παρέλαβον ἐκ τοῦ C. I. A. πλὴν τῆς ἐν τῷ στ. 19, οὗ συνεπλήρωσα τὸ ἐν τῷ λίθῳ ὑπάρχον κενὸν διὰ τῆς λέξεως «διάβασιν», ἐννοῶν τὸν ἐκ τοῦ Πειραιέως εἰς Εὔβοιαν διάπλουν. Τὴν δὲ συμπλήρωσιν τῶν στ. 34 καὶ 35 διὰ τῶν λέξεων «τοῦ νοτίου τείχους» παρέλαβον ἐκ τῆς μεγάλης περὶ τῆς ἐπισκευῆς τῶν ὀχυρωμάτων τῆς πόλεως ἐπιγραφῆς C. I. A. II, ὑπ' ἀρ. 167, στ. 120, περὶ ἧς νῦν ἐπεκράτησεν ἡ γνώμη, ὅτι ἀνάγεται εἰς τὴν ὀλίγον μετὰ τὸ ἔτος 307 π. Χ. ἐποχήν.

Εἰς ὅμοιον τιμητικὸν ψήφισμα ἀνῆκε καὶ ἡ ἑπομένη ἐπιγραφή·

« 9. Τεμάχιον πλακὸς ἐκ Πεντ. μαρμ. Μῆκ. 0,16, πλ. 0,13, πάχ. 0,08[μ]. Τὸ δεξιὸν ἄκρον σώζεται. Γραφὴ στοιχηδόν.

καὶ πυργ . . ∎
α ἐπέδωκεν κ
πολέμοις αι
ἄλ]λοις χρόνοι π

εὔνους ὢν κοι-
νεῖ .... εἰς τοὺς περὶ
χρ]ήσιμον αὐτὸν
ον παρακαλ . .
τῶ]ι δήμωι ὑπ . . .
τῆς δὲ ποιήσεως τ]οῦ στεφάν[ου κ-
αὶ τῆς ἀναγορεύσεως ἐπιμεληθῆναι τ]ὸν τ[αμίαν τοῦ
δήμου κτλ.]

« 10. Τεμάχιον πλακὸς ἐξ Ὑμητ. μαρμ., ἧς σώζεται τὸ ἀριστερὸν ἄκρον· μετὰ τοῦ δεξιοῦ ἄκρου ἀπωλέσθησαν μόνον ὀλίγα γράμματα. Μῆκ. 0,25, πλ. 0,32, πάχ. 0,09[μ].

Ὁ πρῶτος στίχος μείζοσι γράμμασι ἐπὶ τοῦ ἐπιστυλίου κάτωθεν ἀετώματος παντελῶς σχεδὸν κατεστραμμένου. Γραφὴ στοιχηδόν.

Ἀ] λ κ ι μ [ο υ
Ἐπὶ] Ὀ[. ...] ἄρχοντος ἐπ[ὶ τῆς — — —
. . . .]ης πρυτανείας, [ἧι — —
. . . . ο . . . .]ος Ῥαμνού[σιος ἐγραμ-
μάτευε . . . .]ιῶνος ε[— — — — —

Ἐπειδὴ δὲν εἶνε γνωστὸν πόσα γράμματα ἐλλείπουσιν ἐν τῷ τέλει τῶν στίχων, πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀβέβαιον, τίνα θέσιν κατεῖχεν ἡ λέξις «ἐγραμμάτευε», ἐπίσης καὶ τὸ ὄνομα τοῦ μηνός.

Ὡς ὄνομα τοῦ ἄρχοντος δύναται νὰ συμπληρωθῇ ἢ Οὔριος (βλ. Δελτ. 1888 σ. 223) ἢ Ὄλβιος, ὅστις ἦρχε κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ ἀπὸ τοῦ Χρεμωνίδου τὸ ὄνομα ἔχοντος πολέμου (C. I. A. II 335, 602).

« 11. Τῆς αὐτῆς ἐποχῆς εἶνε καὶ τὸ ἑπόμενον λείψανον ψηφίσματος, ὃ ἀναγιγνώσκεται ἐπὶ τεμαχίου πλακὸς ἐξ Ὑμηττ. μαρμ. μετ' ἀετώματος (μῆκ. 0,14, πλ. 0,11, πάχ. 0,07[μ]). Ὁ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ ταύτῃ μνημονευόμενος Διόγνητος ἀπαντᾷ ἐν τῷ γνωστῷ marmor Parium (C. I. Gr. 2374). Καὶ ὁ μὲν Boeckh ἐφρόνει, ὅτι ἦρχεν ἐν τῷ ἔτει 264/3, ἀπεδείχθη δὲ κατόπιν, ὡς ἔδειξεν ὁ Wilamowitz (Ant. v. Kar. σ. 251), ὅτι ὡς ἔτος τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ πρέπει πιθανώτερον νὰ θεωρηθῇ τὸ ἔτος 263|2 π. Χ.

Ἐπὶ Διογν[ήτου ἄρχοντος ἐπὶ τῆς
Ἀ]ντιοχί[δος — — — πρυτα-
ν]είας, Σ[κιροφοριῶνος
ἑβδό]μ[ηι κτλ.

« 12. Τεμάχιον πλακὸς ἐκ Πεντ. μαρμ., μετ' ἀετώματος. Σώζεται τὸ δεξιὸν ἄκρον. Μῆκ. 0,25, πλ. 0,20, πάχ. 0,09μ. Γραφὴ στοιχηδόν. Τοῦ τρίτου περίπου αἰῶνος π. Χ.

Ἐπὶ τοῦ δεῖνος ἄρχοντος ἐπὶ τῆς — — —]της πρυτανεία-
ς, ἧι ὁ δεῖνα ἐγρ]αμμάτευεν . .
— — ῶνος — — — — — — —] ει τῆς πρυτ[αν-
είας· ἐκκλησία (— — —) τῶ]μ προέδρ[ων ἐ-
πεψήφιζεν — — — — Εὐ]ρυκράτ[ους
— — — καὶ συμπρόεδροι· ἔδοξεν τῶι δήμωι· Θε]όμνη[στος
— — — — εἶπεν· κτλ.

« 13. Τεμάχιον πλακὸς ἐξ Ὑμηττ. μαρμ., μετ' ἀετώματος. Μῆκ. 0,22, πλ. 0,30, πάχ. 0,11μ. Σώζεται τὸ δεξιὸν ἄκρον. Γραφὴ στοιχηδόν.

Θ ε ο ί
Ἐπὶ τοῦ δεῖνος ἄρχοντο]ς ἐπὶ τῆς Κεκροπ-
ίδος — — πρυτανείας ἧι — —] Σημαχίδη-
ς ἐγραμμάτευε]

« 14. Τεμάχιον πλακὸς ἐκ Πεντ. μαρμ. μετ' ἀετώματος ἧς τὸ ἄνω καὶ δεξιὸν ἄκρον σώζονται. Μῆκ. καὶ πλ. 0,32, πάχ. 0,115μ.

Θ ε] ο ί.
Ἐπὶ Συμμάχου ἄρχοντος ἐ]πὶ τῆς Ἀντιοχίδος δω-
δεκάτης πρυτανείας, ἧι Ἀρ]χικλῆς Θεοδώρου Θορί-
κιος ἐγραμμάτευεν, Σκιρ]οφοριῶνος ἕκτει ἐπὶ [δ-
έκα, — — — καὶ δεκάτ]ει τῆς πρυτανείας· [ἐκκ]λη-
σία κυρία ἐν τῶι] θεάτρωι, μετα[χ]θε[ῖσ]α [ἐκ τ-
οῦ βουλευτηρίο]υ· τῶν προέδρων ἐπεψήφι[ζ-
ε — — — —] ωνος Ῥαμνούσιος καὶ συμ-
πρόεδροι· ἔδοξεν] τῆι βουλεῖ καὶ τῶι δήμωι,
ὁ δεῖνα Λαμπ]τρεὺς εἶπεν· ἐπειδὴ
ὁ δεῖνα τιμώμενος ὑπὸ το]ῦ βασιλέως Πτολε-
μαίου εὔνους ὢν δ]ιατελεῖ τῶι δή-
μωι τῶι Ἀθηναίων καὶ κοινῆι καὶ κατ'] ἰδίαν
— — — — — — — — — — — σπ]ουδὴν
οτου . .

Συνεπλήρωσα τὸ ὄνομα τοῦ ἄρχοντος ἐκ τῶν ἐν τῷ C. I. A. II, ὑπ' ἀρ. 416 καὶ 417, ἐπιγραφῶν, ἐν αἷς διορθωτέον ἐκ τῆς ἡμετέρας τὸ ὄνομα τοῦ γραμματέως, τοὺς δὲ στίχους 5 καὶ 6 ἐκ τῆς ὑπ' ἀρ. 439. Παρόμοιον ψήφισμα εἶνε καὶ τὸ ὑπ' ἀρ. 381.

Ὁ ἐν τῷ στ. ι'. μνημονευόμενος βασιλεὺς εἶνε Πτολεμαῖος ὁ πέμπτος Ἐπιφανής, ὅστις ἐβασίλευσεν ἐν τοῖς ἔτεσιν 205 - 181 π. Χ.

« 15. Τεμάχιον πλακὸς ἐξ Ὑμηττ. μαρμ., ἧς ἡ ἐπιφάνεια ἐπίτηδες κατεστράφη πλὴν μέρους τινὸς παρὰ τὸ δεξιὸν ἄκρον, ἐφ' οὗ διεσώθησαν τὰ τέλη ὅλων τῶν στίχων τῆς ἐπιγραφῆς. Μῆκ. 0,43, πλ. 0,27, πάχ. 0,11μ.

Ἐπὶ τοῦ δεῖνος ἄρχοντος ἐπὶ τῆς — — ίδος πρ]ώτης πρυ-
τανείας, ἧι ὁ δεῖνα (δημοτικὸν)]ς ἐγραμματ[ευ-
εν· τοῦ δεῖνος μηνὸς — — μετ'] ε[ἰ]κάδας τ . .
— — ηι — — τῆ δεῖνι ἡμέρα — — τῆς πρ]υτανείας·
ἐκκλησία κυρία· τῶν προέδρων ἐπεψήφιζ]εν Ἀπολλώ-
νιος — — — καὶ συμπρόεδροι·]
Ἔδοξεν τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι·] vac.
Ὁ δεῖνα εἶπεν· ἐπειδὴ — — — — —]ντος τοῦ δήμου
τοῦ Ἀθηναίων — — — — τοῦ κοινοῦ] τῶν Βοιωτῶν
— — — — — — — ἐπὶ] τὰς δίκας
τὰς εἰληγμένας — — — — — —] τῶν Λαμιέων
— — — — — — παραγενόμ ;]ενοι εἰς Μέγ[α-
ρα ; — — — — — ἔκριναν κα]λῶς καὶ δικ-
αίως· ἀγαθεῖ τύχει, δεδόχθαι τεῖ βουλεῖ τοὺς λαχό]ντας προέ-
δρους εἰς τὴν ἐπιοῦσαν ἐκκλησίαν χρηματίσαι π]ερὶ τούτων,
γνώμην δὲ συμβάλλεσθαι τῆς βουλῆς εἰς τὸν δῆμ]ον, ὅτι δοκε[ῖ
τεῖ βουλεῖ, ἐπαινέσαι τὸν δῆμον τὸν Λαμιέων καὶ στ]εφανῶσαι χ[ρ-
υσῶι στεφάνωι ἀπο . δραχμῶν ἀρετῆς ἕνεκα καὶ εὐνο]ίας ἧς ἔχει π-
ρὸς τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων καὶ ἀνειπεῖν τὸν στέφα]νον Διονυσί-
ων τῶν ἐν ἄστει καινοῖς τραγωιδοῖς, τοὺς δὲ ἀποστ]αλέντας δι-
καστὰς — — — — — — — — — ον Διοδώρου
— — — — — — — — — — Λαμι]έων Σωτιμο[.
— — — — — — — — — θαλλοῦ στε]φάνωι, καλέ-
σαι δὲ τοὺς δικαστὰς ἐπὶ δεῖπνον εἰς τὸ πρυτανεῖον εἰς] αὔριον, εἰ-
ς δὲ τὴν ποίησιν τοῦ στεφάνου δοῦναι τὸν ταμίαν τοῦ δήμ]ου ὅτου ἂν ἀ-
— — — — — — ἀναγράψαι δὲ τόδε τὸ ψήφισμα τὸν] γραμματέα
τὸν κατὰ πρυτανείαν εἰς στήλας λιθίνας δύο καὶ στῆσαι τ]ὴμ μὲν μίαν ἐν Ἀ-
κροπόλει — — — — — — τὴν δὲ ἐν τῶι ἱ]ερῶι τοῦ Διον-
ύσου — — — — — — εἰς δὲ τὴ]ν ποίησιν [κ-
αὶ τὴν ἀναγραφὴν τῶν στηλῶν μερίσαι τὸν ἐπὶ τεῖ] διοικήσει
τὸ γενόμενον ἀνάλωμα].

Πρόκειται προφανῶς περὶ δίκης ἐκκλήτου, διεξαγομένης μεταξὺ τῶν Ἀθηναίων καὶ τοῦ κοινοῦ τῶν Βοιωτῶν, μεσολαβούσης τῆς πόλεως τῶν Λαμιέων δι' ἀποστολῆς δικαστῶν τινων, οἷς ὡς καὶ τῷ δήμῳ τῶν Λαμιέων διὰ τοῦ ψηφίσματος τούτου αἱ συνήθεις τιμαὶ ἀποδίδονται. Ἐπειδὴ ἡ διασκευὴ τῆς ἐπιγραφῆς καὶ ἡ γραφὴ

πείθουσιν, ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη ἀνεγράφη ὄχι πρὸ τοῦ τέλους τοῦ τρίτου αἰῶνος π. Χ., εἰκάζω ὅτι ἕνεκα ἀμφιβολίας ἢ διαμφισβητήσεώς τινος ἐπανελήφθη ἡ μεταξὺ τῶν αὐτῶν ἀντιπάλων διὰ τῆς αὐτῆς ἐκκλήτου πόλεως διεξαχθεῖσα δίκη, εἰς ἣν ἀναφέρονται αἱ ἐν τῷ C. I. A. II, ὑπ' ἀρ. 308, καὶ ἡ ἐν τῇ 'Εφημ. ἀρχ. 1884, σ. 130 κ. ἑ. ἐπιγραφαὶ (πρβ. Sonne De arbitris ext. σ. 35. A. Wilhelm Herm. XXIV. σ. 35). Δυστυχῶς ἐλλείπουσιν ἐν τοῖς τρισὶ ψηφίσμασι τὰ κυριώτερα μέρη, αὐτὰ δηλαδὴ ἐν οἷς ὁ λόγος ἐγένετο περὶ τῆς αἰτίας ἢ ἀφορμῆς τῆς διαδικασίας, ὥστε δὲν δυνάμεθα νὰ ἀποφανθῶμεν ὁριστικῶς, ἂν καὶ τὰ τρία περὶ τῶν αὐτῶν πραγμάτων ἐπραγματεύοντο. Ὡς βέβαιον ὅμως θεωροῦμεν ὅτι οἱ 'Αθηναῖοι διεφέροντο πρὸς τοὺς Βοιωτοὺς περὶ τῶν ὁρίων. Ἴσως δὲ ὑπάρχει σχέσις τις μεταξὺ τῆς δικαζομένης ὑποθέσεως καὶ τῆς διατάξεως νὰ τεθῇ ἡ μία τῶν στηλῶν ἐν τῷ Διονυσίῳ.

« 16. Τεμάχιον πλακὸς ἐκ Πεντ. μαρμ., μετ' ἀετώματος. Μόνον τὸ ἀριστερὸν ἄκρον σώζεται. Μῆκ. 0,40, πλ. 0,28, πάχ. 0,10μ. Ὁ πρῶτος στίχος (μικροῖς γράμμασι) ἐπὶ τοῦ ἐπιστυλίου, ὁ δὲ δεύτερος κάτωθεν τοῦ ἐπικράνου. 'Επειδὴ τὸ ὑπόλοιπον μέρος τῆς πλακός, ὅσον διεσώθη, ἄγραφον εἶνε, ἀποδεικνύεται ὅτι κενὸς χῶρος ἔμεινε μεταξὺ τοῦ δευτέρου στίχου καὶ τοῦ ψηφίσματος.

Θε[οί.
Π]ροξενία Πραξιάδ[ου — — — — —

« 17. Τεμάχιον κεφαλῆς στήλης ἐκ Πεντ. μαρμ. τοῦ αὐτοῦ σχήματος μετὰ τῶν βάσεων, αἵτινες φέρουσι τὰς ἐν τῷ Δελτ. τοῦ ἔτους 1888 σ. 138 ὑπ' ἀρ. 1 καὶ σ. 206 ὑπ' ἀρ. 1 καὶ Δελτ. 1889, σ. 53 ὑπ' ἀρ. 8 ἐπιγραφάς. Μῆκ. 0,21, πλ. 0,16, ὕψ. 0,17μ. 'Εν τῇ ἄνω ἐπιφανείᾳ τετράγωνον κοίλωμα, οὗ τὸ πλ. 0,10, βάθος 0,05μ.

Ἡ ἐπιγραφὴ μονόστιχος, τοῦ τετάρτου αἰῶνος.

Φιλοκλῆ[ς ἀνέθηκε

« 18. Τεμάχιον ὁμοίου λίθου ἐκ Πεντ. μαρμ. Μῆκ. 0,55, πλ. 0,34, πάχ. τοῦ ἄνω μέρους 0,22, τοῦ κάτω 0,18μ. Ἡ ἐπιφάνεια πολὺ ἐφθαρμένη. Τῆς αὐτῆς περίπου ἐποχῆς.

. . . . ιος vac.
. . ἀ]νέ[θηκε

« 19, Βάσις κυκλοτερὴς ἐκ Πεντ. μαρμ., ὕψ. 0,39, διάμ. 0,56μ. Ἐν τῇ ἄνω ἐπιφανείᾳ ὑπάρχει κοίλωμά τι ἐπίμηκες (μῆκ. 0,43, πλ. 0,021, βάθ. 0,025μ), ἐν ᾧ ἵστατο πιθανῶς στήλη τις. Ἐπὶ τῆς ἔμπροθεν ὄψεως τῆς βάσεως·

Ὀλύμπιδος

Ἡ ἐπιγραφὴ δὲν φαίνεται νεωτέρα τοῦ 4ου αἰῶνος π. Χ.

« 20. Τεμάχιον ἐκ Πεντ. μαρμ. πανταχόθεν ἀποκεκρουσμένον, μήκ. 0,55, πλ. 0,35μ. Διεσώθη ἐπ' αὐτοῦ ἐκ μονοστίχου ἐπιγραφῆς ἡ λέξις·

ἀν]έθηκε . . . .

κάτωθεν δὲ αὐτῆς λείψανα λόφων κρανῶν. Ἀνήκει δὲ τὸ τεμάχιον εἰς τὴν πρὸ πολλοῦ γνωστὴν βάσιν, τὴν πρὸς Β τοῦ Παρθενῶνος ἱσταμένην, ἐφ' ἧς ἄνωθεν τοῦ ἀναγλύφου παριστῶντος πυρριχιστὴν ἀναγιγνώσκεται Ξ ε ν ο κ (Sybel Kat. 6569), λείψανον τοῦ ὀνόματος τοῦ ἀναθέντος.

« 21. Τμῆμα βάσεως σχήματος ἡμικυκλίου, συνισταμένης ἐκ τριῶν τοὐλάχιστον, πιθανῶς δὲ πλειόνων τμημάτων. Μῆκ. 1,05, πλ. 0,70, ὕψ. 0,31μ. Ἡ διάμετρος τῆς ἐξωτερικῆς μείζονος περιφερείας, συμπληρωμένης εἰς κύκλον ὑποθετικόν, 1,94μ. Ἐπὶ τῆς μικροτέρας ἐσωτερικῆς ὄψεως σώζεται ἐκ τῆς μονοστίχου ἐπιγραφῆς ἡ λέξις [ἀ ν έ] θ ε σ α ν, μετὰ δὲ ταύτην ὑπάρχει κενὸς χῶρος. Αἱ πρὸς ἀριστερὰ τῆς εὑρεθείσης προσκεκολλημέναι πλάκες ἔφερον βεβαίως τὰ ὀνόματα τῶν τὸ μνημεῖον ἀναθέντων, ἴσως καὶ τὸ τοῦ τεχνίτου. Ἐκ τῶν ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας τῆς πλακὸς ἐγκεκολαμμένων κοιλωμάτων, ὧν τὸ ἓν ὄπισθεν τοῦ ἄλλου, δὲν δυνάμεθα νὰ ἐξάγωμεν τί εἶδος μνημείου ἵστατο ἐπὶ τῆς βάσεως ταύτης. Ἀνεγέρθη δὲ τοῦτο πιθανῶς κατὰ τὸν 4ον αἰῶνα πρ. Χρ.

« 22. Διπλοῦν ἑδώλιον ἐκ Πεντ. μαρμ., ὅμοιον μὲν τοῖς ἐν τῷ Διονυσιακῷ θεάτρῳ, ὄχι δὲ κυρτόν. Διεσώθη μόνον τὸ κάτω μέρος μέχρι τῆς ἕδρας, ἀποθραυσθέντος τοῦ ἐπικλίντρου. Μῆκ. 1,30, πλ. 0,50, ὕψ. 0,42μ.

Ἐπὶ τῆς ἔμπροσθεν ὄψεως τοῦ ἀριστεροῦ

ἄρχοντος

τοῦ δὲ δεξιοῦ

πυρφόρου

Περὶ τοῦ Πυρφόρου (ἱερέως πυρφόρου ἐξ 'Ακροπόλεως) πρβ. C. I. A. III. 264, 720,[β] 721[α], 774 α καὶ β.

« 23. Βάσις ἐξ 'Υμηττίου μαρμ., ἧς τὸ ἄνω ἄκρον σώζεται. Μῆκ. 0,40, ὕψ. 0,38, πάχ. 0,28[μ].

Τιβέριος Κλαύδιο[ς] Καῖσαρ Σεβαστὸς Γερμανικὸς
'Επὶ ἱερεί[ας] 'Ιουνίας Μεγίστης κτλ.

Συνεπλήρωσα τὸν πρῶτον στίχων ἐξ ἄλλων ἐπίσης ἐπὶ τῆς 'Ακροπόλεως εὑρεθεισῶν ἐπιγραφῶν (C. I. A. III 385, 387), δι' ὧν δοξάζεται ὁ Κλαύδιος ὡς εὐεργέτης τῆς πόλεως, τὸν δὲ δεύτερον ἐκ τῆς ἐν τῷ C. I. A. III, ὑπ' ἀρ. 615, ἐπιγραφῆς, ἐξ ἧς μανθάνομεν, ὅτι ἡ 'Ιουνία Μεγίστη Ζήνωνος Σουνιέως θυγάτηρ ἱέρεια ἦν τῆς Πολιάδος ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Κλαυδίου. ['Α. Λόλλιγκ].

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΜΟΥΣΕΙΟΙΣ

1. 'Εθνικὸν Μουσεῖον

Κατὰ τὸν μῆνα 'Απρίλιον εἰσήχθησαν εἰς τὸ ἐθνικὸν Μουσεῖον κατ' ἔκθεσιν τοῦ Σ τ ά η τὰ ἑξῆς ἀρχαῖα :

1 - 10. Συνέχεια τῶν ἐκ τῶν ἐν 'Ερετρίᾳ ἀνασκαφῶν (ἴδ. σ. 74 ἀρ. 1) ἀρχαίων, ἤτοι :

1. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,30. 'Εν μέσῳ στήλη νεκρικὴ διὰ ταινιῶν ἐρυθρῶν κεκοσμημένη. 'Αριστερὰ χλαμυδοφόρος νεανίας κατὰ κρόταφον εἰκονισμένος ἱστάμενος πρὸ τῆς στήλης, ἐν ἱματίῳ περιτετυλιγμένος. Δεξιὰ κόρη ποδήρη χιτῶνα μετὰ διπλοϊδίου φέρουσα καὶ κρατοῦσα ἐν τῇ δεξιᾷ πτηνόν. 'Η παράστασις ἔντεχνος ἀλλ' ἐξηλειμμένη πολλαχοῦ. (Εὑρετ. Γεν. 'Εφορείας 958).

2. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,35. 'Εν μέσῳ στήλη νεκρικὴ πολυτελὴς ἐπὶ τριῶν ἀναβαθμίδων, ἀπολήγουσα εἰς ἀέτωμα. 'Αριστερὰ γυνὴ ὑπέρυθρον χιτῶνα φέρουσα ἐξωμωτὸν μετὰ διπλοϊδίου διὰ τῶν χειρῶν μέγα κάνιστρον καὶ κρατοῦσα ἐστολισμένον διὰ ταινιῶν. Δεξιὰ νεανίας τὸ πρόσωπον ἐστραμμένον ἔχων πρὸς τὸν

τάφον, ἐν ᾧ τὸ σῶμα του εἶναι κατ' ἔμπροσθεν εἰκονισμένον· εἶναι γυμνὸς τἆλλα ἔχων μόνον περὶ τὸν ἀριστερὸν βραχίονα τετυλιγμένον ἱμάτιον καὶ πέτασον (ἐρυθρὸν) ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ προσδεδεμένον καὶ κρεμάμενον ὄπισθεν. Ἐν τῇ ἀριστερᾷ κρατεῖ μακρὸν δόρυ τὴν δεξιὰν ἔχων μικρὸν προτεταμένην. Ἥ τε διατήρησις τῆς εἰκόνος καὶ ἡ τέχνη εἶναι τῶν σπανιωτάτων καὶ ἀρίστων τοῦ εἴδους τῶν λευκῶν ληκύθων. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 959).

3. Ἡμίλευκος λήκυθος ὕψ. 0,30. Εἰκονίζεται κατὰ τὸ μέσον στήλη δωρικοῦ ῥυθμοῦ μετὰ βάσεως καὶ παρ' αὐτῇ δεξιὰ ἡ Ἀθηνᾶ ποδήρη ἐρυθρὸν χιτῶνα φέρουσα μετὰ διπλοϊδίου καὶ αἰγίδα μελανόστικτον κατὰ τὸ στῆθος (κεκοσμημένην καὶ δι' ὀφειοειδῶν κοσμημάτων) ἐπὶ τῆς κεφαλῆς δ' ἔχουσα μόνον ἐρυθρὰν ταινίαν καὶ ψέλλια περὶ τοὺς βραχίονας (ἐπίσης ἐρυθρῷ χρώματι δεδηλωμένα). Ἵσταται δὲ κατὰ κρόταφον τὴν δεξιὰν στηρίζουσα ἐπὶ τοῦ ἰσχίου καὶ διὰ τῆς ἀριστερᾶς κρατοῦσα δόρυ. Ἐν τῷ προσώπῳ τῆς θεᾶς, χαμαὶ νευούσης, ἐκφράζεται πένθος, ἀναπολοῦν τὸ ἐν Ἀκροπόλει εὑρεθὲν ἀνάγλυφον τὸ παρεμφερὲς τὴν παράστασιν (ἴδ. Ἀρχαιολ. Δελτίον 1888 σ. 123). Ἡ τέχνη τῆς γραφῆς οὐχὶ λίαν λεπτή. Ἡ διατήρησις καλλίστη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 960).

4. Ἡμίλευκος λήκυθος ὕψ. 0,31. Εἰκόνα φέρει τὴν ἑξῆς: Ἐπὶ κίονος μέλανος ἰωνικοῦ ῥυθμοῦ εἰκονίζεται ἀνὴρ πωγωνοφόρος (ὁ Ὀδυσσεὺς) προσδεδεμένας ἔχων τῷ στύλῳ διὰ σχοινίων τὰς χεῖρας. Φέρει ἁπλοῦν χιτῶνα βραχὺν λευκὸν καὶ διὰ γραμμῶν κεχαραγμένον (ἴσως πρὸς δήλωσιν τῆς ἐκ μαλλίου κατασκευῆς αὐτοῦ), ἐπὶ τῆς κεφαλῆς δὲ εἶδος πετάσου ὁμοίου ἐκείνου, ὃν συνήθως φέρει ὁ Ἑρμῆς. Ἑκατέρωθεν τῆς κεντρικῆς ταύτης γραφῆς εἰκονίζεται ἀνὰ μία Σειρὴν ἐπὶ βράχου ἱσταμένη, ὧν ἡ μὲν πρὸς τὰ δεξιὰ παίζει δίαυλον, ἡ ὄπισθεν δὲ (ἀριστερὰ τῷ ὁρῶντι) λύραν. Δύο δελφῖνες βυθιζόμενοι εἰς τὴν ὁρατὴν παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ὀδυσσέως θάλασσαν πληροῦσιν ἑκατέρωθεν τὸν χῶρον τὸν ἀπὸ τῆς κεντρικῆς γραφῆς μέχρι τῶν βράχων, ἐφ' ὧν αἱ Σειρῆνες. Ἐκφύεται δὲ καὶ ἀπὸ τῶν βράχων συμμετρικὸς ἑκατέρωθεν κλῶνος κισσοῦ (;) πρὸς πλήρωσιν ἐπίσης τοῦ κενοῦ τῆς γραφῆς. Ἡ παράστασις, καίπερ παραλλάζουσα τῆς συνήθους καὶ γνωστῆς παραστάσεως τῆς προσδέσεως τοῦ Ὀδυσσέως ὑπὸ τῶν Σειρήνων, εἶναι ἱκανῶς φανερά.

Ὡραία δὲ καίπερ ἀρχαϊκὴ ἡ ἐργασία τῆς εἰκόνος. Ἡ διατήρησις ἀρίστη. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορείας 961).

5. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,32. Νεκρικὴ στήλη ἐπὶ δύο ἀναβαθμίδων βάσεως κεκοσμημένη διὰ ταινιῶν ἐρυθρῶν καὶ μιᾶς μελαίνης. Ἀριστερὰ κόρη κατὰ κρόταφον, ἐνδεδυμένη χιτῶνα ποδήρη ἐρυθρὸν καὶ κρατοῦσα ἐν ταῖς χερσὶ ταινίας ἐρυθράς, δι' ὧν μέλλει νὰ κοσμήσῃ τὴν στήλην. Δεξιὰ νεανίας φέρων ἱμάτιον ἐρυθρὸν περὶ τὸ σῶμα καταλεῖπον τὸν δεξιὸν βραχίονα γυμνόν. Ἀτενίζει πρὸς τὴν στήλην τὴν κεφαλὴν ἔχων ἐστραμμένην κατὰ κρόταφον. Διατήρησις καλλίστη καὶ τέχνη λεπτή. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορείας 962).

6. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,25. Στήλη νεκρικὴ ἐν τῷ μέσῳ κεκοσμημένη δι' ἐρυθρῶν ταινιῶν. Ἀριστερὰ κόρη κρατοῦσα ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς κάνιστρον, ἐφ' οὗ ταινίαι ἐρυθραὶ ἀνηρτημέναι. Ἡ κόρη πορεύεται πρὸς τὴν στήλην τὴν δεξιὰν ἔχουσα προτεταμένην, ἑτοίμη ὅπως κοσμήσῃ τὴν στήλην. Δεξιὰ νεανίας (;) γονυκλινὴς πρὸ τῆς βάσεως τῆς στήλης τὴν δεξιὰν χεῖρα φέρων ἐπὶ τοῦ στήθους, ὡσεὶ ἐν κατανύξει, διὰ τῆς ἀριστερᾶς ἀνυψῶν τὸ ὑπέρυθρον αὑτοῦ ἱμάτιον. Διατήρησις ἀρίστη· τέχνη οὐχὶ λίαν λεπτή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 963).

7. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,26. Ἐν μέσῳ στήλη νεκρικὴ (δυσδιάκριτος) κεκοσμημένη διὰ ταινιῶν. Ἀριστερὰ κόρη φέρουσα κάνιστρον καὶ δεξιὰ νεανίας ἐρυθρὸν φέρων ἱμάτιον τὴν δεξιὰν πρὸς τὸν τάφον ἐκτείνων. Παράστασις πολλαχοῦ ἐξηλειμμένη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 964).

8. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,26. Κόρη χιτῶνα φέρουσα καὶ ἱμάτιον ὑπέρυθρον κατὰ κρόταφον πρὸ στήλης ἱσταμένη καὶ φέρουσα διὰ τῆς δεξιᾶς φιάλην (;) Ἐκ τοῦ ἀντιθέτου μέρους νεανίας ἐπίσης κατὰ κρόταφον ἐξηλειμμένος σχεδὸν τὸ σῶμα. Παρὰ τὴν κεφαλὴν φαίνονται μέλανα ἀντικείμενα ὡσεὶ αἰχμαὶ δόρατος (κλάδος;) μετὰ λεπτοῦ στελέχους. Ἡ γραφὴ ἐν γένει δὲν διατηρεῖται καλῶς. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 965).

9. Ἡμίλευκος λήκυθος ὕψ. 0,25. Ἡ γραφὴ εἰκονίζει οἰκοδόμημα δηλούμενον δι' ἑνὸς ἑκατέρωθεν δωρικοῦ κίονος. Ἐν τῷ μέσῳ παρίσταται ἡ Ἀθηνᾶ ἐπὶ δίφρου ὀκλαδίου καθημένη, φέρουσα μακρὰν αἰγίδα φολιδωτὴν κατὰ τὸ στῆθος καὶ κράνος μετὰ ὑψηλοῦ

λόφου ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. Ἑκατέρωθεν τῆς Ἀθηνᾶς ἀνὰ μία γλαύξ, καὶ ἡ πρὸς ἀριστερὰ μὲν ἵσταται ἐπὶ τῆς χαμαὶ στηριζομένης ἀσπίδος, ἡ πρὸς δεξιὰ δὲ ἐπὶ βωμοῦ εἰκονισμένου παρὰ τὸν κίονα. Ἡ γραφὴ πληροῦται διὰ κλάδων ἀνθεμιοειδῶν. Ἅπασα ἡ γραφὴ εἶναι ἀρχαϊκή, μέλανος χρώματος. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 966).

10. Ἐρυθρόμορφος λήκυθος ὕψ. 0,38, ἐκ πολλῶν τεμαχίων συγκεκολλημένη καὶ συμπεπληρωμένη ἐνιαχοῦ, ἔχουσα τὴν ἑξῆς ἡμιεφθαρμένην παράστασιν: Ἀνὴρ πωγωνοφόρος (ὁ Βορέας), βραχὺν φέρων χιτῶνα μέχρι τῶν μηρῶν καὶ πτέρυγας ὄπισθεν, εἰκονίζεται ὡς ἐν πτήσει, τὰς χεῖρας ἐκτείνων πρὸς γυναῖκα (τὴν Ὠρείθυιαν) φεύγουσαν τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν. Ἡ γυνὴ φέρει ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον περικαλύπτον τὸ σῶμα μετὰ τῶν χειρῶν καὶ περὶ τὴν κόμην ταινίαν· στρέφει δέ, καίπερ φεύγουσα, τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸν διώκοντα ἄνδρα, ὡσεὶ ἐκπεπληγμένη. Τὸ πρόσωπον καὶ οἱ πόδες τῆς γυναικὸς λευκοί. Ἡ ἐργασία τῆς γραφῆς κοινή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 967),

11. Ἑξήκοντα καὶ τέσσαρα νομίσματα διαφόρων πόλεων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας δωρηθέντα ὑπὸ ἀνωνύμου ὁμογενοῦς διὰ τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως Χαριλάου Τρικούπη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 957).

12. Τριάκοντα ἀργυρᾶ νομίσματα (δραχμαί), ἤτοι δεκαὲξ Σικυῶνος, δώδεκα Χαλκίδος, ἓν Ἤλιδος καὶ ἓν βασιλέως Λυσιμάχου. Ἔτι δὲ τέσσαρα χαλκᾶ, ὧν τὸ μὲν Ῥώμης τὰ δὲ λοιπὰ τρία ἐντελῶς ἐφθαρμένα. Εὑρέθησαν ἐν Χωρίῳ Βλαχομάνδρα ὑπὸ Κ. Δ. Δεμούλη καὶ κατεσχέθησαν ὑπὸ τῆς Ὑπομοιραρχίας Ναυπάκτου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 956). [Β. Στάης].

2. Συλλογὴ Μυκόνου.

Εἰς τὴν ἐν Μυκόνῳ Συλλογὴν εἰσήχθησαν τὰ ἐν ταῖς ἐν Δήλῳ ἀνασκαφαῖς (σ. 88 ἀρ. 2) εὑρεθέντα ἀρχαῖα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

1. **Ἐργασίαι ἐν τῇ Ἀκροπόλει:** Ἐξακολουθοῦσιν αἱ ἐν τῇ Ἀκροπόλει ἐργασίαι πρὸς τοποθέτησιν τῶν τῇδε κἀκεῖσε κειμένων λίθων. Λίαν δὲ προσεχῶς ἄρχεται ἡ κατεδάφισις τοῦ ἐν τῷ Παρθενῶνι μιναρέ.

2. **Κατάταξις Μουσείου Ἀκροπόλεως:** Αἱ πρὸς τοποθέτησιν καὶ κατάταξιν τῶν ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Ἀκροπόλεως ἀγαλμάτων καὶ λοιπῶν ἀρχαίων γινόμεναι ἐργασίαι (σ. 23 ἀρ. 2) περατοῦνται λίαν προσεχῶς.

3. **Στερέωσις τῶν ἐν τοῖς ἀγάλμασι χρωμάτων:** Αἱ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ὑφηγητοῦ τῆς χημείας Ὄθ. Ῥουσοπούλου γινόμεναι ἐργασίαι πρὸς στερεοποίησιν τῶν ἐν τοῖς λιθίνοις ἀγάλμασι τοῦ Μουσείου τῆς Ἀκροπόλεως σωζομένων χρωμάτων (σ. 24 ἀρ. 3) ἐπερατώθησαν. Ἡ στερέωσις τῶν χρωμάτων ἐπὶ τῶν πωρίνων ἐγένετο διὰ τῆς ἐν τῷ Δελτίῳ (1888 σ. 232) ἀναφερομένης μεθόδου, ἤτοι τῆς διαποτίσεως αὐτῶν τῇ βοηθείᾳ ψεκαστῆρος δι' ὑδροϋάλου· ἐξηκριβώθη δὲ ὅτι καλήτερον εἶνε νὰ λαμβάνηται ἡ διάλυσις τῆς ὑδροϋάλου δεκαπλασίως ἀραιοτέρα, νὰ ἐπαναλαμβάνωνται δὲ αἱ διαποτίσεις μέχρις ἐντελοῦς στερεώσεως τῶν χρωμάτων. Οὕτω ἐστερεώθησαν τελείως τὰ ἔγχρωμα πώρινα καὶ δύνανται ἄνευ κινδύνου νὰ καθαρίζωνται ἀπὸ τοῦ κονιορτοῦ καὶ νὰ πλύνωνται ἔτι δι' ἀφθόνου ὕδατος. Διὰ τὰ ἐντὸς τοῦ Μουσείου ἔγχρωμα μάρμαρα ἐθεωρήθη καταλληλότερον *βερνίκιον* λίαν ἀραιὸν (δι' οἰνοπνεύματος). Διὰ τὰ ἐν ὑπαίθρῳ μάρμαρα ἡ αὐτὴ ἀραιοτάτη διάλυσις τῆς ὑδροϋάλου. Τὰ ἀντικείμενα, εἴτε πώρινα εἴτε μαρμάρινα, καθαρίζονται πρὸ τῆς διαποτίσεως καλῶς ὑπὸ ἐπιτηδείου καὶ ὑπομονητικοῦ τεχνίτου διὰ ψηκτρῶν καὶ μελανῶν ξυλαρίων· ἐν ἀνάγκῃ γίνεται καὶ χρῆσις ὀλίγου ἀπεσταγμένου ὕδατος τῇ βοηθείᾳ τοῦ ψεκαστῆρος.

4. **Οἰκοδομικαὶ ἐργασίαι ἐν τῷ ἐθν. Μουσείῳ:** Ἡ

οἰκοδομὴ τῆς Δ' πτέρυγος τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου ἐπερατώθη. Λίαν δὲ προσεχῶς περατοῦται καὶ ἡ οἰκοδομὴ τῆς κεντρικῆς πτέρυγος καὶ τῶν παρακειμένων δωματίων. Δραστηρίως δὲ βαίνουσιν αἱ ἐργασίαι πρὸς οἰκοδομὴν τῆς κυρίας προσόψεως τοῦ Μουσείου καὶ προσεχῶς ἄρχονται αἱ ἐργασίαι πρὸς διευθέτησιν τοῦ μέχρι τῆς ὁδοῦ Πατησίων προαυλείου τοῦ Μουσείου. Ἐντὸς τοῦ ἱσταμένου ἔτους περατοῦνται πᾶσαι αἱ ἐργασίαι αὗται.

5. **Κατάσχεσις ἀρχαίων:** Ἐν χωρίῳ Βλαχομάνδρᾳ κατεσχέθησαν ὑπὸ τῆς Ὑπομοιραρχίας Ναυπάκτου παρὰ Κ. Δ. Διμούλη διάφορα ἀρχαῖα νομίσματα, ἃ ἴδε ἐν σ. 101 ἀρ. 12.

6. **Δωρεὰ ἀρχαίων:** Ὑπὸ ἀνωνύμου ὁμογενοῦς ἀπεστάλησαν τῷ Προέδρῳ τῆς Κυβερνήσεως Χαριλάῳ Τρικούπη 64 νομίσματα διαφόρων πόλεων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ὡς δῶρον διὰ τὸ ἐθν. Μουσεῖον (ἴδ. σ. 112 ἀρ. 11).

7. **Κατασκευὴ γυψίνων ἐκμαγείων:** Ἤρξατο ἡ κατασκευὴ γυψίνων ἐκμαγείων ἀγαλμάτων καὶ ἀναγλύφων τοῦ ἐθνικοῦ Μουσείου. Τὰ ἐκμαγεῖα ταῦτα τὸ μὲν θέλουσι πωλεῖσθαι, τὸ δὲ θέλουσιν ἀνταλλάττεσθαι δι' ἐκμαγείων ἑτέρων Μουσείων. Προσεχῶς θέλει δημοσιευθῆ κατάλογος τῶν κατασκευαζομένων νῦν ἐκμαγείων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Ψήφισμα Ἐρετριέων.

Ἐν ταῖς ἐν Ἐρετρίᾳ ἐνεργουμέναις ἀνασκαφαῖς (ἴδ. σ. 51 ἀρ. 5) ἀπεκαλύφθη μεταγενέστερος ῥωμαϊκῶν χρόνων τάφος κατεσκευασμένος τὸ πλεῖστον ἐξ ἀρχαιοτέρων λίθων, ὧν εἷς, πλὰξ ἐκ λευκοῦ λίθου (ὕψ. 0,60, πλ. 0,36), ἀποκεκομμένος τὰ ἄνω καὶ ἐφθαρμένος μικρὰν δεξιά, φέρει ἐπιγραφήν, ἣν μεταβὰς εἰς Ἐρέτριαν κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα ἐδυνήθην νὰ ἀντιγράψω καὶ ἐκδίδωμι ἐνταῦθα, ἔχουσαν οὑτωσεί:

. . . .
Ερετριε[ων . . . .
φεροντα Ερετριευσιν εδοξε [τωι δημωι]
ειναι Αντιοχον Θεοδικου Λαμψα[κηνον]
προξενον και ευεργετην του δημο[υ του Ερε]
Τlεων αυτον τε και εκγονους και προσοδο[ν]
ειναι αυτοις προς την βουλην και τον δη[μον]
εαν τι βουλωνται πρωτοις μετα τα ιερα κα[ι]
πρ[ο]εδριαν εν τοις αγωσιν· ειναι δε και ε[ν]
κτησιν γης και οικιας αυτοις και ατελειαν
και εισαγουσι και εξαγουσι καθαπερ τοις α[λ]
λοις Ερετριευσιν· ειναι δε και ασφαλειαν και α
συλιαν και κατα γην και κατα θαλατταν και ει-
ρηνης και πολεμου. Αναγραψαι δε τοδε το ψη
φισμα εν στηλη λιθινη και στησαι εν [τωι[ι]
[ι]ερωι του Απολλωνος του δαφνηφορου.

Ἡ ἐπιγραφὴ ἐχαράχθη κατὰ τοὺς πρώτους πιθανῶς Ἀλεξανδρινοὺς χρόνους, παρέχει δ' ἡμῖν ἐνδιαφέρον κυρίως κατὰ τοῦτο, ὅτι γίνεται μνεία ἐν αὐτῇ τοῦ ἱεροῦ τοῦ *Ἀπόλλωνος δαφνηφόρου*. Εἶνε ἀναμφίβολον ἄρα ὅτι τὸ ἱερὸν τοῦτο ἔκειτο ἐν αὐτῇ τῇ Ἐρετρίᾳ, ὡς ὀρθῶς καὶ ὁ Εὐστρατιάδης ὑπέθετεν ὁρμώμενος ἐξ ἧς ἐδημοσίευσεν ἐν Ἀρχ. Ἐφημερίδι 1869 σελ. 317 κ. ἑ. ϛ' 46 ἐπιγραφῆς.

Π. ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1889

ΤΕΥΧΟΣ ΜΗΝΟΣ ΙΟΥΝΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α′.

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΚΑΙ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

1. Ἀνασκαφαὶ ἐν τῇ Ἀκροπόλει (ἴδ. σ. 85 ἀρ. 1 κ. ἑ.)

Ἡ ἀνασκαφὴ τοῦ ἐδάφους τῆς Πινακοθήκης καὶ ἡ ἐκ νέου ἐπίχωσις αὐτοῦ ἐπερατώθη.

Τὰ θεμέλια τῆς Πινακοθήκης ἔχουσιν ἀρκετὸν ὕψος, ἀποτελούμενα ἐνιαχοῦ ἐξ ὀκτὼ ὑπερκειμένων σειρῶν πωρίνων λίθων. Τῶν λίθων δὲ τούτων, τῶν τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς, οἱ πλεῖστοι προέρχονται ἐξ ἀρχαιοτέρου περιφεροῦς, ὡς φαίνεται, οἰκοδομήματος, καὶ εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐγχρώματα γεῖσα. Ἐδείχθη δὲ ἐκ τῆς γενομένης σκαφῆς ὅτι τὸ ἔδαφος τῆς Πινακοθήκης δὲν ἦτο λιθόστρωτον. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐν τῷ οἰκοδομήματι τούτῳ ἐφυλάσσοντο εἰκόνες, αἷς βλάβην θὰ ἐπροξένει ὑγρασία καὶ κόνις, ἀνάγκη νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι τὸ ἔδαφος θὰ ἦτο ἴσως ξύλινον ἢ ψηφιδωτὸν ἢ ὅτι τοὐλάχιστον ἐκαλύπτετο διὰ ταπήτων ἢ δι' ἄλλων τινῶν μέσων.

Μέχρι δὲ τοῦ βράχου προχωρήσασα ἡ σκαφὴ ἀπεκάλυψε κατὰ τὴν νοτιοδυτικὴν τοῦ οἰκοδομήματος γωνίαν κυκλώπεια τὴν κατασκευὴν τειχία οἰκοδομήματος τοιούτου, οἷα τὰ πολλὰ ἐν τῇ Ἀκροπόλει ἀνακαλυφθέντα, καὶ ἤνεγκεν εἰς φῶς εὑρήματά τινα, ὧν τὰ

μὲν τῆς μυκηναίας καλουμένης ἐποχῆς, τὰ δὲ τῶν προπερσικῶν χρόνων.

Τὰ τῆς μυκηναίας ἐποχῆς εὑρήματα εἶνε θραύσματα ἀγγείων. Εὑρίσκοντο δὲ ταῦτα οὐχὶ κατὰ τὰ ἄκρα ἀλλὰ μόνον ἐν τῷ μέσῳ τοῦ οἰκοδομήματος, ἔνθα τὸ ἔδαφος ἦτο στερεόν, μέχρις ἑνὸς περίπου μέτρου ὑπὸ τὸ δάπεδον αὐτοῦ. Ἐκ τούτου ἄρα δῆλον ὅτι πρὸ τῆς οἰκοδομῆς τῆς Πινακοθήκης τὸ κατὰ τὸν χῶρον ἐκεῖνον ἔδαφος ἦτο κεκαλυμμένον διὰ χώματος μέχρις ὕψους ἑνὸς περίπου μέτρου κατώτερον ἢ ὅσον ἐξίκοντο τὰ θεμέλια τῆς οἰκοδομηθείσης Πινακοθήκης.

Τὰ τῆς προπερσικῆς ἐποχῆς εὑρήματα ἐγένοντο κατὰ τὰ ἄκρα τοῦ οἰκοδομήματος, περὶ τὰς τέσσαρας αὐτοῦ πλευράς, ἔνθα τὸ ἔδαφος ἦτο μαλακόν, ἅτε ἀνακινηθέντων τῶν χωμάτων κατὰ τὴν μέχρι τοῦ βράχου γενομένην κατὰ τὸ 438 π. Χ. σκαφὴν πρὸς οἰκοδομὴν τῶν θεμελίων τῆς Πινακοθήκης. Εἶνε δὲ ταῦτα τεμάχια μελανομόρφων ἀγγείων, χαλκᾶ καὶ πήλινα ἀγάλματια τῶν συνήθων, ἃ εὑρίσκοντο πανταχοῦ τῆς Ἀκροπόλεως ἐν τῇ ἀμέσως μετὰ τὰ Περσικὰ γενομένῃ ἐπιχώσει. Σπουδαιότερον δὲ τῶν γενομένων εὑρημάτων εἶνε μαρμάρινος κορμὸς γυναικείου ἀγάλματος τοῦ γνωστοῦ τύπου τῶν πολλλῶν ἐν τῇ Ἀκροπόλει εὑρεθέντων ἀγαλμάτων, μεγέθους $^1/_3$ περίπου τοῦ φυσικοῦ. Τῷ κορμῷ τούτῳ προσηρμόσθη καὶ κεφαλὴ τῶν παλαιοτέρων ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Ἀκροπόλεως κειμένων, τῶν εὑρεθεισῶν δηλ. πρὸ τοῦ 1885. Καταφανὲς δὲ εἶνε ὅτι τὰ προπερσικὰ ταῦτα εὑρήματα τεθαμμένα ὄντα ἀπὸ τῶν ἀμέσως μετὰ τὰ Περσικὰ χρόνων ἀνευρέθησαν ἐν ἔτει 438, καθ᾽ ὃν δηλ. χρόνον ἐγένετο σκαφὴ τοῦ ἐδάφους πρὸς θεμελίωσιν τῆς Πινακοθήκης, καί, ἄχρηστα ὄντα, ἐτάφησαν εὐθύς, σὺν τοῖς ἐξαχθεῖσι χώμασιν, κατὰ τὴν σὺν τῇ οἰκοδομῇ τῶν θεμελίων γενομένην ἐπίχωσιν.

Π. Κϐδ.

2. Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἐρετρίᾳ (ἴδ. σ. 85 ἀρ. 2 κ. ἑ.).

Ἐξακολουθοῦσιν αἱ ἐν Ἐρετρίᾳ ἐν κτήμασι τοῦ Ν. Τζώτζη ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαὶ τάφων. Τὰ ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς ταύταις γενόμενα εὑρήματα μέχρι τοῦδε ἐκομίσθησαν ἐνταῦθα. Αἱ ἐνεργούμεναι

δὲ ἐν κτήμασι Β. Νοστράκη ἔληξαν. Συνέχειαν τῶν ἐν ταῖς τελευταίαις ταύταις ἀνασκαφαῖς γενομένων εὑρημάτων ἴδε ἐν σελ. 115 ἀριθ. 1 - 11.

3. Ἀνασκαφαὶ ἐν Τροιζηνίᾳ.

Ὑπὸ τῆς Γενικῆς Ἐφορείας διὰ τοῦ ἐν τῷ ἐθνικῷ Μουσείῳ ἐφόρου Β. Στάη ἐνηργήθησαν, δαπάναις τοῦ Ὑπουργείου, ἀνασκαφαὶ τάφων ἐν Τροιζηνίᾳ, ἐν κτήματι τοῦ κ. Πασπάτη προθύμως παρασχόντος τῇ Ἐφορείᾳ τὸ δικαίωμα τῆς σκαφῆς. Εὑρέθησαν δὲ ἀγγεῖα τοῦ μυκηναίου τρόπου, χρυσοῦν ἔλασμα, χαλκᾶ τινα καὶ ἄλλα. Περὶ τῶν ἀνασκαφῶν τούτων δημοσιευθήσεται προσεχῶς ἔκθεσις παρὰ τοῦ ἐνεργήσαντος αὐτάς. Τὰ εὑρήματα ἐκομίσθησαν ἐνταῦθα, ἵνα κατατεθῶσιν ἐν τῷ ἐθνικῷ Μουσείῳ.

4. Ἀνασκαφαὶ ἐν Θεσπιαῖς (ἴδε σελ. 86 ἀρ. 4).

Ἐν ταῖς ἐν Θεσπιαῖς, παρὰ τὸν Ἑλικῶνα, ἐνεργουμέναις ἀνασκαφαῖς ἀνεκαλύφθη στοὰ πλησίον τοῦ ναοῦ τῶν Μουσῶν (;) καὶ εὑρέθησαν ἔν τινι γωνίᾳ αὐτῆς σωρεία χαλκῶν πραγμάτων, ὧν ἀξιολογώτερα βραχίων ὑπερφυσικοῦ θωρακοφόρου ἀγάλματος ῥωμαϊκῆς τέχνης, οἱ ἄκροι πόδες τοῦ ἀγάλματος, ἀνάγλυπτοι μορφαί τινες ἐν εἴδει προσωπίδων, προερχόμεναι ἐκ τοῦ θώρακος τοῦ αὐτοῦ ἀγάλματος κτλ.

5. Ἀνασκαφαὶ ἐν Βαφιὸ Λακεδαίμονος. (ἴδ. σελ. 86 ἀρ. 5).

Ἐπερατώθη ἡ ἀνασκαφὴ τοῦ ἐν Βαφιὸ τῆς Λακεδαίμονος προϊστορικοῦ τάφου, τὰ γενόμενα δὲ εὑρήματα ἐκομίσθησαν ἐνταῦθα καὶ κατετέθησαν ἐν τῇ Μυκηναίᾳ Συλλογῇ τῆς Ἀρχ. Ἑταιρίας. Ταῦτα δὲ εἶναι ἐν ὅλῳ δύο ποτήρια χρυσᾶ μὲ ἀναγλύπτους παραστάσεις ζυγίζοντα ἀμφότερα 173 δράμια, τρεῖς χρυσοῖ δακτύλιοι, ἀγγεῖα τινὰ ἀργυρᾶ, τριάκοντα καὶ ἓξ ἐγγεγλυμμένοι λίθοι καὶ ἄλλα διαφόρου ὕλης πράγματα.

6. Σκαφικαὶ ἐργασίαι ἐν Σπάρτῃ.

Δαπάναις τοῦ Ὑπουργείου ἐξηρευνήθη διὰ σκαφῆς ὑπὸ τοῦ ἐφόρου Π. Καστρωμένου τὸ ἐν Σπάρτῃ, ἐν τῷ κήπῳ Ἀριμνήστου Συνακίδη, ἀνακαλυφθὲν μωσαϊκὸν ἐν ᾧ ἡ τῆς Σαπφοῦς προτομὴ (ἴδ. σελ. 74 ἀρ. 4). Διὰ τῆς ἐργασίας ταύτης ἐγνώσθη ὅτι τὸ λοιπὸν τοῦ μωσαϊκοῦ τούτου εἶνε κατεστραμμένον. Ἀπεκαλύφθη καὶ ἑτέρα εἰκὼν ἀλλὰ κατεστραμμένη, παρ' ᾗ ἀναγινώσκεται: ΚΑΛΛΙΟΠΗ. [Ἐξ ἀναφορᾶς τοῦ ἐφόρου τῶν ἐν Λακωνίᾳ ἀρχαιοτήτων Π. Καστρωμένου].

7. Ἐπιγραφαὶ ἐκ τῶν περὶ τὴν Ἀκρόπολιν.

Ἐξακολουθούσης τῆς κατεδαφίσεως τῶν περὶ τὰ Προπύλαια νεωτέρων τειχῶν ἀνεκαλύφθησαν κατ' ἔκθεσιν τοῦ Λόλλιγκ αἱ ἑξῆς ἐπιγραφαί:

«1. Τεμάχιον ἐκ Πεντ. μαρμ., οὗ μόνον τὸ ἀριστερὸν ἄκρον ἀκέραιον, διεφθάρη δὲ καὶ ἡ ὄπισθεν ἐπιφάνεια. Μῆκ. 0,17, πλ. 0,20$^{\mu}$.

— — —	[Διάκριοι]
	ἐν Ε[ὐβοίαι
𐅅 Η Η [𐅅]	Νάχσ[ιοι
𐅅 Η	Κύθν[ιοι
Γ ⊢ ⊢ ⊢ ΙΙ	Σικιν[έται
Δ Γ ⊢ ΙΙΙ	Φολεγάνδρ[ιοι ἢ Φολέγανδρος
𐅅	Ἴζται
Η	Μυκόνιοι
𐅅 Η	Κεῖοι
Χ 𐅅 Η Η [Η	Πάριο]ι

Τὸ νέον τοῦτο τεμάχιον ἀνήκει ὡς τὰ τρία ἄλλα ἤδη ἐν τῷ *Δελτίῳ* τ. ἔ. 1888, σελ. 111 ὑπ' ἀρ. 3, σελ. 114 ὑπ' ἀρ. 1, σελ. 186 ὑπ' ἀρ. 2 δημοσιευθέντα, ἐκ τῶν ἀνασκαφῶν τῆς Ἀκροπόλεως προερχόμενα, εἰς τὰς περὶ τῶν φόρων ἐπιγραφάς. Ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη δὲν εἶνε προγενεστέρα τοῦ ἔτους 425 π. Χ., ἐν ᾧ κατὰ τὴν νέαν τάξιν τῶν φόρων, περὶ ἧς πραγματεύεται ἡ ἐν τῷ C. I. A. I, ὑπ' ἀρ. 37 ἐπιγραφή, τὸ πρῶτον ἀπαντῶσι μεταξὺ

τῶν εἰς τὸν νησιωτικὸν φόρον ἀναγομένων οἱ Σικινῆται καὶ ἡ Φολέγανδρος. Κατὰ ταύτην τὴν τάξιν ἐπλήρωσαν :

Οἱ Νάξιοι	15 τάλ.,	ὧν	ἡ	ἀπαρχὴ	1500 δρ.	
Οἱ Κύθνιοι	6	»	»	»	»	600 »
Οἱ Σικινῆται	1000 δρ.,	»	»	»		16 δρ. 4 ὀβ.
Ἡ Φολέγανδρος	2000	»	»	»	»	33 » 2 »
Οἱ Κεῖοι	10 τάλ.	»	»	»	1000 δρ.	

(Παρὰ τοῖς ὀνόμασι τῶν Ἰητῶν καὶ τῶν Μυκονίων δὲν διεσώθησαν οἱ ἀριθμοί).

Τὸ αὐτὸ ἑξηκοστὸν ἀπαντᾷ ἐν τῷ νέῳ τεμαχίῳ μόνον παρὰ τοῖς Κυθνίοις, οἱ δὲ φόροι τῶν Σικινητῶν καὶ τῶν Φολεγανδρίων (ὡς ἔγγιστα τουλάχιστον), πιθανῶς καὶ τῶν Ναξίων ἠλαττώθησαν εἰς τὸ ἥμισυ καὶ οἱ φόροι τῶν Κείων, πιθανῶς καὶ τῶν Παρίων (ὧν τὸ ὄνομα συνεπλήρωσα ἐν τῷ τέλει τῆς νέας ἐπιγραφῆς) εἰς τὸ $^{2}/_{3}$ τῶν ἐν τῷ ἔτει 425 ὁρισθέντων ποσῶν.

Λοιπὸν οἱ μὲν Κύθνιοι ἐπλήρωσαν κατὰ τὴν ἐποχήν, εἰς ἣν ἀνάγεται ἡ νέα ἐπιγραφή, τὸ κατὰ τὸ ἔτος 425 ὁρισθὲν ποσόν, τὸ διπλάσιον δηλαδὴ τοῦ πρὸ τοῦ ἔτους τούτου φόρου, οἱ δὲ Νάξιοι 5000 δρ., οἱ Κεῖοι 2 τάλ., οἱ Πάριοι 1 τάλ. 4800 δρ. πλέον τοῦ πρὸ τοῦ ἔτους 425 φόρου. Ἐξάγεται ἐκ τούτων ὅτι ἐν γένει μὲν ἠλαττώθησαν οἱ φόροι μετὰ τὸ ἔτος 425, ἦσαν δὲ τὰ εἰσπραττόμενα ποσὰ κατά τι μείζονα τῶν πρὸ τοῦ ἔτους 425. Ἀναφύεται ἤδη τὸ ζήτημα, πότε ἐγένετο ἡ νέα τάξις τῶν φόρων, καθ' ἣν τὰ ἐν τῇ νῦν δημοσιευομένῃ ἐπιγραφῇ ἀναγεγραμμένα ποσὰ ὡρίσθησαν.

Ἐπειδὴ ἡ μνημονευθεῖσα ἐλάττωσις πιθανὸν δὲν ἐγένετο ἐν τοῖς ἀμέσως μετὰ τὸ ἔτος 425 ἔτεσι καὶ ἐφ' ὅσον οἱ Ἀθηναῖοι ἐθαλασσοκράτουν, εἰκάζω ὅτι ἡ νέα ἐπιγραφὴ ἀνήκει εἰς τοὺς μετὰ τὸ ἔτος 413 καὶ τὴν ἀνασύστασιν τοῦ φορολογικοῦ συστήματος χρόνους.

Ἐπισυνάπτω καὶ ἄλλην ἐπιγραφὴν τοῦ αὐτοῦ εἴδους.

«2. Τεμάχιον ἐκ Πεντ. μαρμ., πανταχόθεν ἀποκεκρουσμένον, ἡ ὄπισθεν ἐπιφάνεια ἀδεξίως ἐπεξείργασται. Μῆκ. 0,35, πλ. 0,25, πάχ. 0,20».

Ἐ[τεοκαρπάθιοι
Π[αρπαριῶται
Τελ[εμέσσιοι ἢ Τελάνδριοι
Π]τελ[εᾶται
Καρυ[ανδεῖς
Ἰ[δυμ[ῆ]ς
Κυ]λλ[άνδιοι ἢ — τιοι
. .] ν σ — — —
Κ]αύνιοι
Ἐ]ρινῆς
Ὑρ]ομεῖς
Χαλ]κέτο[ρες
Λε]ψσιμαν[δεῖς ἢ — δοι ἢ — ιοι
Κοδα]πεῖς
Χαλκ]εᾶτ[αι
. . . ιχαρε — —
Κυρβ]ισσό[ς
. . . . . ον
Ὑδαιῆ]ς (;)

Ἡ ἐποχὴ εἰς ἣν ἀνάγεται τὸ τεμάχιον τοῦτο, δὲν δύναται νὰ ὁρισθῇ εἰσέτι ἀκριβέστερον, βέβαιον δὲ εἶνε ὅτι ἀνήκει εἰς τοὺς ἐπὶ πλακῶν καταλόγους, ὄχι δὲ εἰς τοὺς ἐπὶ τῶν τετραγωνικῶν στηλῶν. Αἱ ἐπ' αὐτοῦ ἀναγεγραμμέναι πόλεις, ὧν τὰ ὀνόματα δύνανται μετὰ πιθανότητος νὰ συμπληρωθῶσιν, ἀνήκουσιν εἰς τὸν κύκλον τοῦ Καρικοῦ φόρου.

« 3. Τὸ ἄνω μέρος στήλης ἐξ Ὑμηττ. μαρμ., ληγούσης εἰς τρίγωνον, ἐφ' οὗ ἀέτωμα. Μῆκ. 0,41, πλ. τοῦ ἐπικράνου 0,46, τοῦ ἐνεπιγράφου μέρους τῆς στήλης, 0,40, πάχ. 0,11$^{\mu}$.

Θ ε ο ί.

Ἐπὶ Ξενοκλέους ἄρχοντος ἐπὶ τῆς Οἰνεῖδος δωδεκάτης πρυτανείας, ἧι Σθενέ[δη]μος Ἀσκ(λ)ηπιάδου Τειθράσιος ἐγραμμάτευεν, Σκιροφοριῶνος ἕνει καὶ νέαι, μιᾶι καὶ τριακοστεῖ τῆς πρυ[τανείας, ἐκκλησία σύγκλητος ἐν τωι θεάτρωι κατὰ ψήφισμα, ὃ Ἀριστ[. ... Σημαχίδης εἶπεν· τῶν προέδρων ἐπεψήφιζεν Ἀλεξίδημο[ς..... κου ἐκ Κοίλης καὶ συμπρόεδροι· ἔδοξεν τῆι βουλῆι καὶ τῶι [δήμωι Ἀρτέμων Πολυμήλου Πειρ[α]ιεὺς εἶπεν ἐπειδὴ Διόδωρος φ[ίλος ὑπάρχων τῶι βασιλεῖ Εὐμένει καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ καὶ [ὅτι μάλιστα τιμώμενος ὑπ' αὐτῶν καὶ προαγόμενος εὔνους [ἐστὶ κοινεῖ τε τῶι δήμωι λέγων καὶ π[ράτ]των ὑπὲρ τῆς πόλεως ἀγ[αθὸν ὅτι ἂν δυνατὸς ἧι καὶ κατ' ἰδίαν ἀεὶ τοῖς ἐντυγχάνουσιν αὐ[τῶι

τῶμ πολιτῶν εὔχρηστον ἑαυτ[ὸν π]αρασκευάζει, τοῖς τ[ε ἀεὶ πεμ-
πομένοις ὑπὸ τοῦ δήμου πρε[σβε]υταῖς συναγωνιζόμε[νος
ἐκτεν]ῶς διατελεῖ ὑπὲρ ὧγ καὶ ἀ[πο]μεμαρτύρηται αὐτ[ῶι ὑπὸ
τῶν πρεσβευτῶν· ὅπ[ως οὖγ καὶ ὁ δῆμο[ς φ]αίνηται τιμῶν τ[οὺς ἀπο-
δεικνυμένους τ]ὴμ πρὸς ἑαυτὸ[ν εὔνο]ιαν Ζάγαθε[ι τύχει,
δεδόχθαι τεῖ βουλεῖ τ[οὺς λαχόν[τας προέδ]ρους ε[ἰς τὴν ἐπιοῦσαν
ἐκκλησίαν χρηματίσαι περὶ τούτων, γνώμην δὲ κτλ.].

Οἱ στίχοι ἦσαν ἀνισομήκεις καὶ δὲν δύναται νὰ ἐξακριβωθῇ πόσα γράμματα ἐλλείπουσιν ἐν τῷ τέλει τῶν στίχων 4 καὶ 5.

Ὁ ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ ψηφίσματος μνημονευόμενος Ξενοκλῆς ἦρξεν ὄχι πρὸ τοῦ ἔτους 168 π. Χ., ὡς συνάγεται ἐκ τῶν ἐν Πομπηΐᾳ εὑρεθέντων καταλόγων ἀκαδημαϊκῶν φιλοσόφων (Köhler C. I. A. II 975), ὁ δὲ Εὐμένης ὁ δεύτερος, ὃν ἀναφέρει ὁ η' στίχος, ἐβασίλευσεν ἐν τοῖς ἔτεσι 197 - 159 π. Χ. Οὗτος ὁ βασιλεὺς ἔκτισε τοῖς Ἀθηναίοις τὴν μακρὰν μεταξὺ τῶν δύο θεάτρων στοὰν (Mitth. XII. σ. 100 κ. ἑ.). Ἕνεκα δὲ τῆς δωρεᾶς ταύτης ἐστάλησαν ἴσως αἱ ἐν τοῖς στ. 13 κ. ἑ. ἀναφερόμεναι πρεσβεῖαι καὶ δὲν φαίνεται ἀπίθανον, ὅτι ἡ ἐν λόγῳ στήλη πρὸ αὐτῆς ποτε τεθειμένη ἦν, ἐπειδὴ καὶ ἄλλοι οὐκ ὀλίγοι λίθοι ἐκ τῆς μεσημβρινῆς κλιτύος τῆς Ἀκροπόλεως εἰς τὸ πλησίον τῶν προπυλαίων μέρος τοῦ νεωτέρου περιτειχίσματος μετεκομίσθησαν, ἔνθα καὶ ἡ νῦν δημοσιευομένη ἐπιγραφὴ ἀνευρέθη.

Ὅμοια ψηφίσματα εἶνε τὰ ἐν τῷ C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 433, 434, 436, 438, πρβ. καὶ τὸ ὑπ' ἀρ. 439, ἐν ᾧ ἐν στ. 9 κ. ἑ. ἀντὶ τοῦ «προαγόμενος» τῆς ἡμετέρας ἐπιγραφῆς γεγραμμένον εἶνε «ὢν ἐν προαγωγῇ μεγάλῃ».

« 4. Πλὰξ ἐκ Πεντ. μαρμ., ἧς τὸ ὄπισθεν μέρος ἀπεκρούσθη. Μῆκ. 1,02, πλ. 0,69, ὕψ. 0,38$^{\mu}$. Τοῦ τετάρτου αἰῶνος.

Ἀ]ντιφάτης
Χαριδήμο
Βατῆθεν.

« 5. Πλὰξ ἐκ Πεντ. μαρμ., μεθ' ἧς δεξιόθεν ἄλλη ὁμοία συγκεκολλημένη ἦν. Ἐξάγεται δὲ τοῦτο ἐκ τῆς διασκευῆς τῆς ἐπιγραφῆς καὶ τῆς ὑπάρξεως ἰχνῶν τῶν συνδέσμων ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ἄκρου τῆς ἄνω ἐπιφανείας τῆς εὑρεθείσης πλακός. Μῆκ. 0,54, πλ. 0,48, ὕψ. 38$^{\mu}$. Τοῦ τρίτου περίπου αἰῶνος π. Χ.

Σάτυρος Ἡφαιστίου Ἀ[— . — — —
τὴμ μητέρα Κράτε[ιαν τοῦ δεῖνος
Ἀγρυλῆθεν θυγατέρα.

« 6. Πλὰξ ἐξ Ὑμηττ. μαρμ., μήκ. 0,91, πλ. 0,90, ὕψ. 0,30μ. Ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας τὰ ἴχνη τῶν πεδίλων ἀγάλματος. Ἡ ἐπὶ τῆς ἔμπροσθεν πλευρᾶς ἐπιγραφὴ ἐντὸς ἐλλειψοειδοῦς κοιλώματος. Ῥωμαϊκῆς ἐποχῆς.

Σαραπίων
Σαραπίωνος
Μελιτεύς.

Ὁ εἰς ὃν ἀνάγεται ἡ ἐπιγραφὴ Σαραπίων Σ. Μελιτεὺς γνωστὸς εἶνε ἐκ τῆς ἐν τῷ C. A. I. II, ὑπ' ἀρ. 985, ἐπιγραφῆς, ἐξ ἧς ἐξάγεται, ὅτι ἐν τῷ ἔτει 101/100 π. Χ. στρατηγὸς ἐπὶ τὰ ὅπλα, ἐν τῷ ἔτει 99|98 ἐπιμελητὴς Δήλου, ἐν τῷ ἔτει 96/15 ἐκ νέου στρατηγὸς ἐπὶ τὰ ὅπλα καὶ συγχρόνως ἀγωνοθέτης διαφόρων ἑορτῶν διετέλεσεν.

« 7. Βάσις ἐκ Πεντ. μαρμ., πρὸς δεξιὰ ἀποκεκρουσμένη· πρὸς ἀριστερὰ ἄλλη πλὰξ προσκεκολλημένη ἦν. Μῆκ. 1, πλ. 0,39, ὕψ. 0,23μ. Τῆς αὐτῆς περίπου ἢ ὀλίγον μεταγενεστέρας ἐποχῆς.

— — — — αρχίδου Βουτάδης
— — — Ἁλι]μουσίου θυγάτηρ.

« 8. Βάσις ἐξ Ὑμηττ. μαρμ. Μῆκ. 0,67, πλ. 0,42, ὕψ. 0,24. Ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας ἴχνη πελμάτων ἀγάλματος.

Ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος
Λ]αχάρην Εὐρυκλέους
Λακεδαιμόνιον ἀρετῆς ἕνεκα.

Ὁ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ μνημονευόμενος Λαχάρης εἶνε πιθανῶς ὁ πατὴρ τοῦ ὑπὸ τοῦ Αὐγούστου εὐνοουμένου Εὐρυκλέους. Περὶ τῆς οἰκογενείας ταύτης ἐπραγματεύθη ἐκτενῶς ὁ Weil ἐν ταῖς Mitth. VI. σ. 10 κ. ἑ. Ὑπῆρχον ἐν τῇ Ἀκροπόλει ἀγάλματα καὶ τοῦ Εὐρυκλέους καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Δεξιμάχου, ὡς μανθάνομεν διὰ τῶν ἐν τῷ C. I. A. III, ὑπ' ἀρ. 801 α καὶ β, ἐπιγραφῶν. Φαίνεται δὲ ὅτι καὶ αὗται πλησίον τῶν Προπυλαίων ἀνεγέρθησαν.

« 9. Τρία προσαρμόζοντα τεμάχια πλακὸς ἐκ Πεντ. μαρμ. Μῆκ. 0,20, πλ. 0,25, πάχ. 0,07μ. Σώζεται τὸ ἀριστερὸν ἄκρον. Ἡ ἐπιγραφὴ δὲν εἶνε προγενεστέρα τῆς ἐποχῆς τῶν Ἀντωνείνων.

Γλαβρι[ων — — — — — —
μου καὶ ἐπι — — — — —
πίστιν ἐπιτε — — — —
καὶ τὴν τάξιν τ — — —
Ἰούλιος Κάνδιδ[ος —
προστασίαν ἐπι — —

« 10. Τεμάχιον λεπτῆς πλακὸς ἐκ Πεντ. μαρμ., μῆκ. 0,09, πάχ. 0,28μ. Τῆς ἐμμέτρου ἐπιγραφῆς σώζονται μόνον τὰ τέλη στίχων τινῶν. Ἡ ἐπιγραφὴ δὲν εἶνε προγενεστέρα τοῦ δευτέρου αἰῶνος μ. Χ.

— — — ἀπαρχὰς
— — . ς ἁγνοῦ
— — — τ]έχναισιν
— — — ἀ]νιούσης
— — — θ]ρεπτὰ
——— ον ἔσται

Ἀνάγεται ἴσως εἰς τὴν λατρείαν τῆς Δήμητρος καὶ τῆς Κόρης.

« 11. Πλὰξ ἐκ Πεντ. μαρμ., ἧς τὸ ἄνω ἄκρον σώζεται. Μῆκ. 0,90, πλ. 0,30, πάχ. 0,19μ. Πιθανῶς νεκρικὴ στήλη, τοῦ τρίτου περίπου αἰῶνος π. Χ.

— — λβιος Ἡγ[— — ἡ Ἡπ — — — —

« 12. Πλὰξ εἰς δύο τεμάχια κεχωρισμένη, ἐξ Ὑμηττ. μαρμ. Ἄνωθεν τῆς ἐπιγραφῆς δύο ῥόδακες. Μῆκ. 0,87, πλ. 0,47, πάχ. 0,13μ.

Ἰσιδώρα.

« 13. Τεμάχιον τοῦ ἄνω μέρους νεκρικοῦ μνημείου ἐν σχήματι ναΐσκου μετ' ἀκροκεράμων. Μῆκ. 0,35, ὕψ. 0,26, πάχ. 0,17· Ἐπὶ τοῦ ἐπιστυλίου

Πῶλλα Ἀλκαμένο[υς — —

« 14. Ἐπιστύλιον νεκρικοῦ μνημείου, μετὰ τριγλύφων. Μῆκ· 1,73, πλ. 0,53, ὕψ- 0,40μ.

Φιλαινὼ
Κλειτομάχου
Κασσανδρῖτις

« 15. Τεμάχιον κιονίσκου ἐξ Ὑμηττ. μαρμ.

Ζώπ[υρ]ος
Μητροδώρου

« 16. Ὅμοιον.

— — νίκη
Ἀγα]θ(ά)ρχου
Σημα]χίδου

« 17. Ὅμοιον.

Ἡ δεῖνα Α]ευκίου
Μιλη:]σία

« 18. Ὅμοιον, πρὸς δεξιὰ τῆς ἀρχαίας λείψανα χριστιανικῆς ἐπιγραφῆς.

Ἄδραστος Οἰκιτήριον
——— ος τ ———
Μιλ]ήσιο[ς Μ ———

« 19. Ὅμοιον.

Κρι[— —
Βουτάλου
χρηστή

« 20. Ὅμοιον.

Μητρόδωρος
Ἡρακλείδου
Ἀφιδναῖος

« 21. Ὅμοιον.

Φι]λουμέ[νη
Φή]λικο[ς
Ἀ]ντιόχισ[σα

« 22. Ὅμοιον.

Β]ασίλιννα Σ — — —
— — — Ἀφιδναίο[υ θυγάτηρ
— — — — — πίδου γυ[νή.

« 23. Ὅμοιον.

— — — δοτ[ος
— — — —ί]χου
— — — —σιο[ς

[Ἀ. Λόλλιγκ].

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β′.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΜΟΥΣΕΙΟΙΣ

1. Ἐθνικὸν Μουσεῖον

Κατὰ τὸν μῆνα Ἰούνιον εἰσήχθησαν εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μουσεῖον, κατ' ἔκθεσιν τοῦ Στάη, τὰ ἑξῆς ἀρχαῖα :

I - II. Συνέχεια τῶν ἐκ τῶν ἐν Ἐρετρίᾳ ἀνασκαφῶν (ἴδ. σ. 74 ἀρ. 1 - 15 καὶ σ. 98 ἀρ. 1 - 10) ἀρχαίων, ἤτοι :

1. Ἐρυθρόμορφος λήκυθος, ὕψ. 0,35. Ἐπὶ τῆς κοιλίας εἰκονίζεται κατὰ κρόταφον γέρων πωγωνοφόρος ἐνδεδυμένος ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον εὐρὺ περὶ τὸ σῶμα, στηριζόμενος ἐπὶ μακρᾶς ῥάβδου· πρὸ αὐτοῦ φεύγουσα γυνή, τὴν κεφαλὴν ἔχουσα ὄπισθεν πρὸς αὐτὸν ἐστραμμένην καὶ κρατοῦσα ἐν τῇ δεξιᾷ μὲν ἀγγεῖον σχήματος οἰνοχόης, ἐν τῇ ἀριστερᾷ δὲ φιάλην ὅπως ποιήσῃ σπονδήν. Εἶναι ἐνδεδυμένη ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον μακρόν, ἔχει δὲ τὴν κόμην λυτὴν εἰς πλοκάμους ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ὤμου. Τέχνη οὐχὶ καθ'ὅλα ἐπιμελής. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 970).

2. Ἐρυθρόμορφος λήκυθος, ὕψ. 0,25. Γυνὴ ποδήρη χιτῶνα ἐνδεδυμένη καὶ ἱμάτιον, ἱσταμένη πρὸ βωμοῦ, τὴν χεῖρα ἐπ' αὐτοῦ ἐκτείνουσα. Τέχνη κοινοτάτη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 971).

3. Ἡμίλευκος λήκυθος μελανόμορφος· δύο Σάτυροι ἐπὶ ἡμιόνων πρὸς δεξιὰ βαίνοντες καὶ ἐν μέσῳ Σάτυρος κρατῶν ἐξηλειμμένον ἀντικείμενον (λύραν;). Ἡ ὅλη παράστασις εἶναι πολλαχοῦ βεβλαμμένη καὶ ἐξηλειμμένη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 972).

4. Εἰδώλιον πήλινον, ὕψ. 0,17, εἰκονίζον ὀρχηστρίδα ἐπὶ τετραγώνου βάσεως, φέρουσαν πολύπτυχον χιτῶνα καὶ ἱμάτιον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἐρυθρόστικτον ἀναπεπταμένον· τύπος συνήθης μὲν ἀλλὰ λεπτός, ἐργασία δὲ οὐχὶ λίαν λεπτή. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 973).

5 - 6. Δύο ὅμοια μικρὰ εἰδώλια, πήλινα, ὕψ. 0,07, παριστῶντα γυναῖκας καθημένας ἐπὶ μικροῦ θρόνου καὶ κρατούσας διὰ τῶν χειρῶν (τοῦ ἑτέρου λείπει ἡ δεξιὰ) τετράγωνον ἀντικείμενον (πυξίδα;) Τέχνη κοινή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 974).

7. Ἀγγεῖον πήλινον, ὕψ. 0,17, τὴν κοιλίαν τοῦ ὁποίου ἀποτελεῖ κεφαλὴ γυναικεία μέχρι τοῦ λαιμοῦ φέρουσα κεκρύφαλον. Τὸ πρόσωπον εἶναι λευκῷ χρώματι κεχρισμένον, δεδηλωμένοι δὲ οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ τὰ χείλη διὰ μέλανος καὶ ἐρυθροῦ χρώματος· ἡ κόμη ἔφερε διάδημα χρυσοῦν, οὗ τινος ἱκανὰ ἴχνη διατηροῦνται ἔτι· ἐν γένει τὸ ἀγγεῖον εἶναι κομψότατον καὶ ἐπιμελέστατα πεποιημένον. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 975).

8. Ἐρυθρόμορφος λήκυθος, ὕψ. 0,37. Ἐπὶ τῆς κοιλίας ἡ ἑξῆς παράστασις : Στήλη νεκρικὴ ἐπὶ δύο βαθμίδων βάσεως, κεκοσμη-

μένη ταινίαις λευκαῖς καὶ ἐρυθραῖς, ἀπολήγουσα ἄνω εἰς κιονόκρανον ἐπὶ τοῦ ἐχίνου τοῦ ὁποίου πέντε μέλαιναι στιγμαί. Ἀριστερὰ νεανίας βραχὺν φέρων χιτῶνα καταλείποντα τὸ δεξιὸν στῆθος γυμνόν, καὶ διάδημα περὶ τὴν κεφαλήν, κρατῶν διὰ τῶν χειρῶν πρὸ τῆς στήλης κράνος κορινθιακόν. Ἡ ἀσπίς του κεῖται παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ ἐπὶ τῆς στήλης στηριζομένη. Δεξιὰ κόρη ποδήρη φέρουσα χιτῶνα καὶ ἱμάτιον μακρὸν ἱσταμένη πρὸ τῆς στήλης, ἣν κοσμεῖ διὰ ταινιῶν. Τέχνη ἐν πολλοῖς ἐπιμελής, ἀλλ' οὐχὶ καὶ λεπτή. Διατήρησις καλή, καίπερ τῆς ληκύθου ἐκ πολλῶν τεμαχίων συγκολληθείσης. (Εὑρετήρ. Γεν. Ἐφορ. 976).

9. Ἐρυθρόμορφος λήκυθος, ὕψ. 0,93. Φέρει ἐπὶ τῆς κοιλίας μόνον Νίκην πτερυγοφόρον ἐνδεδυμένην ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον μακρὸν μέχρι τῶν ποδῶν· φέρει δὲ καὶ στικτὸν κεκρύφαλον ἐπὶ τῆς κόμης. Κρατεῖ ἐν τῇ ἀριστερᾷ φιάλην τὴν δεξιὰν προεκτείνουσα ἱκετευτικῶς. Εἰκονίζεται βαίνουσα μᾶλλον ἢ ἱπταμένη, καίπερ τῶν πτερύγων αὐτῆς ἀναπεπταμένων οὐσῶν. Τέχνη ἱκανῶς ἐπιμελής. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 977).

10. Ἐρυθρόμορφος βραχύλαιμος λήκυθος, ὕψ. 0,31, ἐν ᾗ ἡ ἑξῆς παράστασις: Γυνὴ καθημένη ἐπὶ θρόνου (σκίμποδος) ἐνδεδυμένη χιτῶνα ποδήρη καὶ ἱμάτιον περιβάλλον τὰ περὶ τοὺς μηροὺς καὶ τὰ γόνατα, καὶ φέρουσα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς στρόφιον, κρατοῦσα δὲ τετράγωνον πολυτελῆ πυξίδα διὰ τῆς ἀριστερᾶς καὶ διὰ τῆς δεξιᾶς ἀνοίγουσα ταύτην, εἰσορῶσα δὲ τὰ ἐν αὐτῇ. Πρὸ αὐτῆς ἵσταται κόρη (θεραπαινὶς) πρὸς τὴν καθημένην ἀτενίζουσα. Ὑπεράνω τῆς σκηνῆς εἰκονισμένη λήκυθος, ὡσεὶ ἀνηρτημένη, καὶ ἀλάβαστρον. Ἡ εἰκὼν διατηρεῖται καλῶς, εἶναι δὲ καὶ ἐπιμελῶς γεγραμμένη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 978).

11. Βραχύλαιμος ἡμίλευκος λήκυθος, ὕψ. 0,28, ἔχουσα περὶ τὴν κοιλίαν τὴν ἑξῆς μελανόμορφον ἐντελῶς παράστασιν: Ἡ σκηνὴ ἐντὸς δύο κιόνων δωρικῶν. Ἀριστερὰ ἀνὴρ πωγωνοφόρος (Διόνυσος;) περιβεβλημένος ἱμάτιον στενῶς τὸ σῶμα καὶ κρατῶν ἐν ἐπιδείξει κέρας· ἕπονται δέ, τὸ μέσον τῆς σκηνῆς ἀποτελοῦσαι, μορφαὶ δύο (γυναικεῖαι;) ἀντιμέτωποι, ὧν ἡ ἑτέρα κρατεῖ λύραν, δεξιὰ κατὰ τὸ ἄκρον ὁ Ἑρμῆς πρὸς τὸν κίονα μὲν βαίνων, ἔχων ὅμως τὴν κεφαλὴν ἐστραμμένην πρὸς τὰ ὀπίσω θεώ-

μενος οὕτω τὰ ἐκεῖ τελούμενα· φέρει πέτασον καὶ κηρύκειον μακροστέλεχον διὰ τῆς δεξιᾶς καὶ ἔχει τὴν ἀριστερὰν ἀνυψωμένην. Τέχνη ἀρχαϊκή· ἡ κεφαλὴ τῶν δύο κατὰ τὸ μέσον μορφῶν ἀπεσβεσμένη, κατὰ τἆλλα καλὴ διατήρησις. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 979).

12. Ὁ ἐν τῷ Δελτίῳ (σ. 80 ἀρ. 1) ἐνεπίγραφος μετὰ εἰκόνος μαρμάρινος δίσκος, ἐκ τοῦ Μουσείου Πειραιῶς εἰς τὴν Γεν. Ἐφορίαν κομισθεὶς καὶ ἐν τῷ ἐθν. Μουσείῳ κατατεθείς. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 968).

13. Χαλκοῦς δακτύλιος φέρων ἐπὶ τῆς ἄνω αὐτοῦ ἐπιφανείας ἐγγεγλυμένον ἔμβλημα δυσδιάκριτον καὶ δυσερμήνευτον, ἤτοι οἱονεὶ βούκρανον καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἐκφυόμενον ὡσεὶ κέρας Ἀμαλθείας· περὶ αὐτὸ δυσδιάκριτος ἐπιγραφή. Εὑρέθη ἐν τῇ θέσει Καμάρι Μεγαλοβουνίου τοῦ δήμου Ἀλέας (Ἀργολίδος). (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 969). [Β. Στάης].

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

1. **Ἐργασίαι ἐν τῇ Ἀκροπόλει:** Ἐξακολουθοῦσιν αἱ ἐν τῇ Ἀκροπόλει ἐργασίαι πρὸς διάκρισιν καὶ τοποθέτησιν τῶν τῇδε κἀκεῖσε κειμένων λίθων. Τοιαῦται ἐργασίαι γίνονται κυρίως ἐν τοῖς ἐκ τοῦ Παρθενῶνος λίθοις τοῖς κειμένοις παρὰ τὴν ἀρκτικὴν αὐτοῦ πλευράν.

2. **Ἐργασίαι περὶ τὴν Ἀκρόπολιν:** Συνεχῶς ἐξηκολούθησαν αἱ ἐργασίαι πρὸς καταδάφισιν τῶν κατὰ τὴν ἄνοδον εἰς τὴν Ἀκρόπολιν μεταγενεστέρων τειχῶν. Τὰ τείχη ταῦτα κατεδαφίσθησαν ἤδη τὸ πλεῖστον μέρος. Σὺν τῇ καταδαφίσει δὲ ταύτῃ ἐγένετο καὶ σκαφὴ καὶ ἐκχωμάτωσις τοῦ χώρου ἐφ' οὗ ἔκειντο οἱ γνωστοὶ ἐκεῖνοι οἰκίσκοι, ἐν ἑνὶ τῶν ὁποίων ἔκειντο, ὡς γνωστόν, καὶ τὰ ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς τοῦ Ἀσκληπιείου γενόμενα εὑρήματα. Ἐν ταῖς ἐργασίαις ταύταις εὑρέθησαν μικροῦ τινος λόγου ἄξια γλυπτά, περὶ ὧν προσεχῶς, καὶ αἱ ἐν σελ. 108 ἀριθ. 1 κ. ἑ. ἐπιγραφαί. Συγχρόνως δὲ ἀπεξεδύθησαν ἐν μέρει οἱ ἑκατέρωθεν τῆς πύλης τοῦ Beulé πύργοι ἀπὸ τοῦ περιβάλλοντος αὐτοὺς μετα-

γενεστέρου τειχώματος, ἐστερεώθησαν οἱ πύργοι οὗτοι δι' ἀντηρίδων καὶ συνεπληρώθησαν ἐν μέρει, ἐφ' ὅσον ἦτο ἀναγκαῖον πρὸς στερέωσιν αὐτῶν. Ἐτοποθετήθη δὲ προσωρινῶς καὶ σιδηροῦν κιγκλίδωμα πρὸς ἀσφάλειαν τῆς Ἀκροπόλεως (ἵνα μὴ εἰσέρχηταί τις λάθρα ἐν αὐτῇ), μεταξὺ τῆς βορειοδυτικῆς γωνίας τοῦ πύργου τοῦ ναοῦ τῆς Ἀπτέρου Νίκης καὶ τῆς νοτιοανατολικῆς πλευρᾶς τοῦ πρὸς νότον τῆς πύλης τοῦ Beulé πύργου. Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν κατὰ τὰ μέρη ἐκεῖνα ἐργασιῶν τὸ κιγκλίδωμα τοῦτο θὰ ἀρθῇ, θὰ ἀντικατασταθῇ δέ, ὁριστικῶς πλέον, δι' ἄλλου μεγαλητέρου, τοποθετησομένου εἰς ἀρκετὴν πρὸς νότον ἀπόστασιν.

3. **Διάφοροι ἐργασίαι:** Ἐξακολουθοῦσιν αἱ πρὸς κατάταξιν τῶν ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Ἀκροπόλεως ἀρχαίων καὶ αἱ ἐν τῷ Ἐθνικῷ Μουσείῳ γινόμεναι οἰκοδομητικαὶ ἐργασίαι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Ἐπιγραφικαὶ ἀνακοινώσεις.

Ἐκτίθημι ἐνταῦθα πορίσματά τινα τῶν ἐν τῷ ἐπιγραφικῷ Μουσείῳ μελετῶν καὶ ἐργασιῶν μου πρὸς συναρμολόγησιν τῶν ἐπιγραφῶν καὶ σύνταξιν τοῦ καταλόγου αὐτῶν.

1. Εἰς τὴν αὐτὴν ἐπιγραφὴν ἀνήκουσι·

α'. C. I. A. IV 2, 373 w 3 καὶ 4.

β'. C. I. A. I 369 καὶ

γ'. δύο ἄλλα τεμάχια

Τὸ σύνολον ἔχει νῦν οὕτως·

ὁ δεῖνα ἀ]νέθε[κ]εν Βο[— — —]ίτες Παλλάδι
Τρι[τογενεῖ

2. Εἰς τὰ ἐν τῷ C. I. A. IV 2 ὑπ' ἀρ. 373 w 8 δημοσιευθέντα τεμάχια περιρραντηρίου τινός, ὧν τὰ ὑπ' ἀρ. d e ἀκριβῶς προσαρμόζουσιν ἀλλήλοις, προσετέθη νέον τεμάχιον, ἔχει δὲ ἡ ἐπιγραφὴ νῦν ὡς ἕπεται·

Σμ[ίκυθος : ἀν]έθεκεν : Hὸ : Μ]νέσ[ονος :] ἀπ[αρχὲν :
τεῖ : Ἀθ]ενα[ίαι

3. Εἰς τὴν αὐτὴν ἐπιγραφὴν ἀνήκουσι τὰ ἐν τῷ C. I. A. IV 2 ὑπ' ἀρ. 373|93 καὶ 373/137 τεμάχια:

ες Εὐμάρες

4. Εἰς τὸ ἐν τῷ C. I. A. IV 2 ὑπ' ἀρ. 373|57 τεμάχιον συνεκολλήθη πρὸς δεξιὰ ἡ ἐν τῷ C. I. A. IV 1 ὑπ' ἀρ. 373 α' ἐπιγραφή·

ον — — — — ε[ν
ς Ἀρχενείδες

5. Τῆς αὐτῆς ἐπιγραφῆς τεμάχιά εἰσιν·

1. C. I. A. IV 2, 373|173.
2. C. I. A. IV 1, 373m

Φρῦνος : καὶ : Ἀριστόγειτος

6. Ἡ ἐν τῷ C. I. A. IV 2 ὑπ' ἀρ. 373|187 ἐπιγραφὴ συμπληροῦται διὰ τεσσάρων νέων τεμαχίων·

Φαίδον ἀν[έ]θεκεν [H] ὁ Κτεσί[ο τεῖ Ἀ]θεναίαι

7. Ἡ ἐν τοῖς Sitz. d. Berl. AK. 1888 σ. 240 ὑπ' ἀρ. 2 ἐπιγραφὴ συμπληροῦται διὰ δύο νέων τεμαχίων:

Ἀμειν[ίας ἀνέθεκ]ε τἀθεναίαι
Γοργ[ίας ἐποίεσ]εν

Ὁ τεχνίτης Γοργίας ἀπαντᾷ καὶ ἐν ταῖς ἐν τῷ C. I. A. I ὑπ' ἀρ. 353 καὶ C. I. A. IV 2 ὑπ' ἀρ. 373|214 δημοσιευθείσαις ἐπιγραφαῖς.

8. Ἡ ἐν τῷ Δελτίῳ σ. 118 ὑπ' ἀρ. 3 δημοσιευθεῖσα ἐπιγραφὴ ἔγεινε νῦν πλήρης διὰ προσαρμογῆς νέου τεμαχίου εὑρεθέντος νοτιοδυτικῶς τοῦ Παρθενῶνος. Τὰ τρία συγκεκολλημένα τεμάχια ἔχουσι μῆκ. 0,92μ.

Ἄρχερμος ἐποίεσεν ὁ Χῖος
Ἰφιδίκε μἀνέθεκεν Ἀθεναίαι πολιόχοι.

Α. ΛΟΛΛΙΓΚ.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1889

ΤΕΥΧΟΣ ΜΗΝΟΣ ΙΟΥΛΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΚΑΙ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

1. Ἀνασκαφαὶ ἐν τῇ Ἀκροπόλει (πρβ. σ. 5 ἀρ. 1).

Κατὰ τὸν μῆνα Ἰούλιον προὐχώρησαν αἱ σκαφικαὶ ἐργασίαι μέχρι τοῦ πύργου τοῦ ναοῦ τῆς Ἀπτέρου Νίκης, ὅστις ἐκαθαρίσθη ἐν μέρει ἀπὸ τῶν ἐπ' αὐτοῦ χωμάτων. Ἐξηκολούθησαν δὲ καὶ αἱ ἐργασίαι αἱ παρὰ τὴν ἀρκτικὴν πλευρὰν τοῦ Παρθενῶνος πρὸς διάκρισιν καὶ διευθέτησιν τῶν λίθων καὶ ἐκκαθάρισιν τοῦ βράχου ἀπὸ τῶν ἐπ' αὐτοῦ χωμάτων. Ἐν τῇ σκαφῇ ταύτῃ εὑρέθη τὸ ὀπίσθιον ἥμισυ μαρμαρίνης γ λ α υ κ ό ς, ὑπὸ τοὺς μετακινηθέντας σπονδύλους καὶ λοιποὺς λίθους τοῦ Παρθενῶνος, ᾧ προσηρμόσθη τὸ γνωστὸν ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Ἀκροπόλεως πρὸ πολλῶν χρόνων κείμενον ἐμπρόσθιον μέρος (ἴδ. Ross. Arch. Aufs. I Πίν. 14). Οὕτως ἀπετελέσθη ὁλόκληρος ὑπερμεγέθης γλαύξ, ἧς μόνον οἱ πόδες ἐλλείπουσι. Κατὰ μῆκος δὲ τοῦ ναοῦ εἰς παράλληλον ἀπ' αὐτοῦ ἀπόστασιν, μετακινηθέντων ἁπάντων τῶν λίθων, ἀνεφάνησαν πέντε ἐν τῷ βράχῳ λελαξευμένα τετραγωνικὰ ἀρχαῖα φ ρ έ α τ α, ὧν ἄγνωστος ἡ χρῆσις.

Π. Κβδ.

2. Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἀττικῇ.

Προτάσει τοῦ Γεν. Ἐφόρου ἀπεφάσισε τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν νὰ ἐνεργήσῃ διὰ τῆς Γεν. Ἐφορείας ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Γεν. Ἐφόρου καὶ τοῦ ἐν τῷ ἐθν. Μουσείῳ ἐφόρου Β. Στάη συστηματικὰς κατὰ τὴν Ἀττικὴν ἀνασκαφὰς πρὸς ἀρχαιολογικὴν ἔρευναν τῶν κατὰ τὴν χώραν ταύτην, ἰδίως τῶν πολλῶν ἐν αὐτῇ τύμβων καὶ νεκροπόλεων.

Αἱ ἐργασίαι ἤρξαντο τῇ 3 Ἰουλίου διὰ τῆς ἀνασκαφῆς τύμβου τινὸς ἐν **Βελανιδέζᾳ**, ἐν τῇ χώρᾳ δηλ. ἐκείνῃ, ἐν ᾗ εὑρέθη, ὡς γνωστόν, ἡ στήλη τοῦ Ἀριστίωνος καὶ ἡ τοῦ Λυσέου. Ὁ ἀνασκαπτόμενος δ' οὗτος τύμβος παρουσιάζει ἔκτακτα ὅλως καὶ διδακτικώτατα φαινόμενα. Φαίνεται ὅτι ἐχρησίμευεν ὡς κοινὸς ἢ ὡς οἰκογενειακὸς τάφος ἐπὶ πολλὰς ἑκατονταετηρίδας. Ἀρχικῶς κατεσκευάσθη δι' ἕνα μόνον τάφον, ἐν τῷ κέντρῳ περίπου κείμενον, ἐν ᾧ συγχρόνως κατεσκευάσθη καὶ περιφερικὸς περίβολος ἵνα συγκρατῇ τὰ χώματα· ὑστερώτερον δὲ ἐτάφησαν ἐν αὐτῷ καὶ ἄλλοι νεκροί, ὥστε ὁ ὅλος τύμβος ἀνασκαπτόμενος νῦν καθ' ὁλοκληρίαν παρέχει ὄψιν ὅλης, οὕτως εἰπεῖν, νεκροπόλεως, ἐν ᾗ βλέπει τις πάντα τὰ εἴδη τῆς ταφῆς, βαθεῖς ἐν τῷ ἐδάφει καθέτως ἐσκαμμένους τάφους, λάρνακας, ὑδρίας καὶ εἴ τι ἕτερον. Εὑρήματα δὲ ἐγένοντο ἀρχαιοτάτη ἐπιτύμβιος ἐπιγραφή, ἀγγεῖα τινὰ μελανόμορφα μετὰ γραφῶν, χαλκαῖ καὶ πήλιναι ὑδρίαι περιέχουσαι τὰ ὀστᾶ τῶν νεκρῶν, ἀξιόλογον πήλινον εἰδώλιον παριστῶν κωμικὸν ὑποκριτὴν κτλ.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἀνασκαφῆς ταύτης δημοσιευθήσεται ἔκθεσις τοῦ συνεχῶς τὸ ἔργον ἐπιτηροῦντος καὶ διευθύνοντος Στάη μετὰ σχεδιασμάτων τοῦ Καβερῷ.

3. Ἀνασκαφαὶ ἐν Λυκοσούρᾳ.

Προτάσει τοῦ Γεν. Ἐφόρου ἀπεφάσισε τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιατικῶν νὰ ἐνεργήσῃ διὰ τῆς Γεν. Ἐφορείας ἀνασκαφὰς ἐν Λυκοσούρᾳ τῆς Ἀρκαδίας πρὸς ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς τῆς ἀρχαιοτάτης ταύτης πόλεως καὶ ἰδίως πρὸς ἀνακάλυψιν τοῦ ἱεροῦ τῆς Δεσποίνης. Ἡ ἐποπτεία τοῦ ἔργου ἀνετέθη εἰς τὸν ἔφορον τῶν ἐν Ὀλυμπίᾳ ἀρχαιοτήτων Β. Λεονάρδον.

Αἱ ἀνασκαφαὶ ἤρξαντο τῇ 26ῃ Ἰουνίου μεταξὺ τῆς Ἀκροπόλεως καὶ τοῦ πρὸς ἀνατολὰς λόφου, ἐφ' οὗ τὸ ἐκκλησίδιον τοῦ Ἁγίου Ἡλιοῦ. Ἀλλ' οὔτε ἐνταῦθα, οὔτε ἐν τοῖς ἐρειπίοις τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου, οὔτε ἐν τῷ Ἁγίῳ Νικολάῳ σπουδαῖόν τι ἀνεκαλύφθη. Ἀποπειρατήριοι ὅμως σκαφαὶ γενόμεναι ἐν ἰδιοκτήτῳ ἀγρῷ πρὸς δυσμὰς τοῦ Ἁγ. Ἀθανασίου ἐφάνησαν ἐπιτυχεῖς, διότι δι' αὐτῶν ἀπεκαλύφθη μεγάλον σχετικῶς μαρμάρινον δωρικὸν οἰκοδόμημα, ἴσως αὐτὸς ὁ ναὸς τῆς Δεσποίνης. Στερούμενοι σαφῶν εἰδήσεων περὶ τῶν ἀνασκαφῶν τούτων ἀναβάλλομεν τὰ περὶ αὐτῶν διὰ τὸ προσεχὲς τεῦχος.

4. Ἀνασκαφαὶ ἐν Τανάγρᾳ.

Ἐγκρίσει καὶ δαπάναις τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἀπεφάσισεν ἡ Γεν. Ἐφορεία νὰ συνεχίσῃ καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο τὰς κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος γενομένας ὑπ' αὐτῆς ἀνασκαφὰς τάφων ἐν Τανάγρᾳ (ἰδ. Δελτίον 1888 σ. 34 ἀρ. 5 κ. ἑ.). Αἱ ἀνασκαφαὶ ἤρξαντο τῇ 18 Ἰουλίου διὰ τοῦ αὐτοῦ ἐπιτηρητοῦ Ἐπ. Κορομάντσου. Ἐγένοντο δὲ ἐργασίαι εἰς διάφορα μέρη, ἀλλ' οὐδὲν σπουδαῖον εὕρημα ἤχθη εἰς φῶς· τάφοι ἀπεκαλύφθησαν πολλοὶ ἀλλὰ κενοὶ ἀξίων λόγου κτερισμάτων. Τὰ κυριώτερα εὑρήματα εἶνε τεμάχια ἀγγείου μετ' ἀναγλύφων παραστάσεων ἀποτελοῦντα τὸ πλεῖστον μέρος σκύφου.

5. Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἐρετρίᾳ (ἰδ. σ. 85 ἀρ. 2 κ. ἑ.).

Ἔληξαν αἱ ἐν Ἐρετρίᾳ ἐν κτήμασι Ν. Τζώτζη ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαὶ τάφων. Τὰ σπουδαιότερα τῶν γενομένων εὑρημάτων ἐλήφθησαν διὰ τὸ ἐθν. Μουσεῖον, περιγράφονται δὲ ἐν οἰκείῳ τόπῳ (ἰδ. σελ. 139 ἀρ. 12-17). Ἀξιολογώτατα αὐτῶν εἶνε αἱ δύο μελανόμορφοι λήκυθοι καὶ τὰ δύο χαλκᾶ μετ' ἀναγλύφων παραστάσεων κάτοπτρα.

6. Ἀνασκαφαὶ ἐν Θεσπιαῖς (ἴδε σελ. 86 ἀρ. 4 κ.ἑ.).

Ἔληξαν αἱ ἐν Θεσπιαῖς, παρὰ τὸν Ἑλικῶνα, ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς

Σχολῆς ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαί. Ἔληξαν δὲ καὶ ἕτεραι σκαφικαὶ ἐργασίαι γενόμεναι ὑπὸ τῆς αὐτῆς Σχολῆς εἰς διάφορα ἄλλα μέρη τῆς περιφερείας τῶν Θεσπιῶν, οἷον εἰς Ἅγιον Γεώργιον, Ὅσιον Λουκᾶν, Λεοντάρι καὶ Ἐπισκοπήν. Διὰ τῶν ἐργασιῶν τούτων ἀνεκαλύφθησαν ἱκαναὶ ἐπιγραφαί, ὧν αἱ μικρότεραι ἐκομίσθησαν εἰς τὴν ἐν Ἐρημοκάστρῳ Συλλογήν. Δύο δὲ ἀνάγλυφα, ἄξια λόγου, καὶ τὰ μικρὰ καὶ χαλκᾶ εὑρήματα καὶ πήλινον μετὰ γραφῶν ἀγγεῖον ἐκομίσθησαν ἐνταῦθα, ἵνα κατατεθῶσιν ἐν τῷ ἐθν. Μουσείῳ.

7. Ἀνασκαφαὶ ἐν Μυκήναις.

Ἐπανελήφθησαν αἱ ἐν Μυκήναις ὑπὸ τῆς ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας διὰ τοῦ ἐφόρου Χ. Τσούντα ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαὶ (ἴδ. Δελτίον 1888 σ. 110 ἀρ. 4). Ἀνασκάπτεται δὲ ἡ πέρυσιν ἀνακαλυφθεῖσα ἀρχαία σύριγξ.

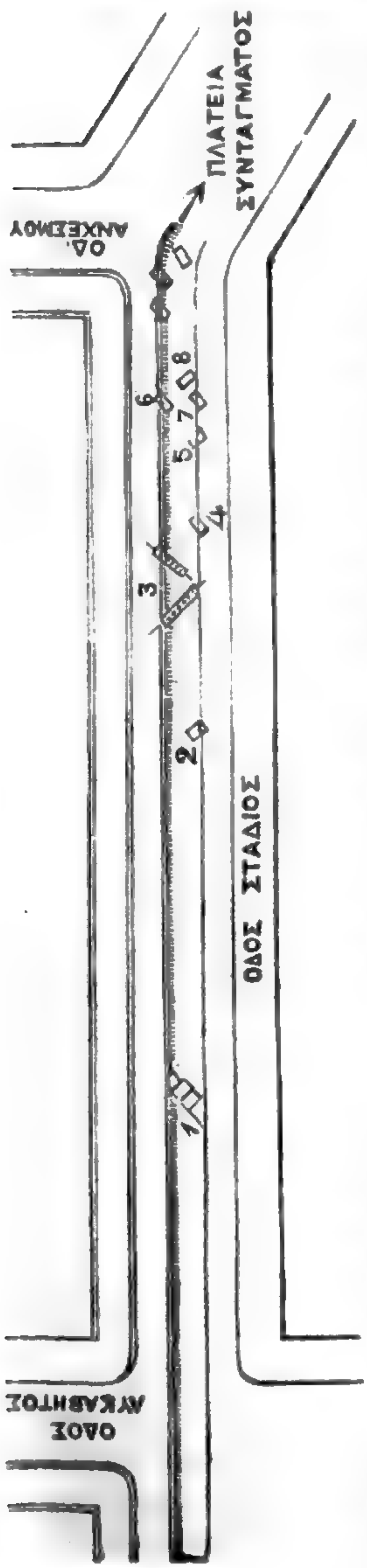
8. Ἀνασκαφαὶ ἐν Κερκύρᾳ.

Ἐν Κερκύρᾳ ἐνηργήθησαν ἀνασκαφαὶ ὑπὸ Κ. Καραπάνου ἐν τοῖς ἑαυτοῦ κτήμασιν, ὑπὸ τὴν ἐφορείαν τοῦ Γυμνασιάρχου Κερκύρας καὶ ἐπιμελητοῦ τῆς ἀρχαιολογικῆς Συλλογῆς Ἰ. Ῥωμανοῦ, ὅστις ἐπιστέλλει τῇ Γεν. Ἐφορείᾳ περὶ αὐτῶν τὰ ἑξῆς :

« Ἡ θέσις, ἐν ᾗ ἐγένετο ἡ ἀνασκαφή, κεῖται ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς ἄκρας τῆς εἰσόδου τοῦ πρώην Ὑλλαϊκοῦ λιμένος, νῦν δὲ λίμνης τοῦ Χαλικιοπούλου, ἀκριβῶς ὅπου ἡ νῦν ἁμαξιτός, καταλείπουσα τὰ *μετέωρα*, κατὰ Θουκυδίδην, μέρη τῆς παλαιᾶς πόλεως, περικάμπτει καὶ καταβαίνει εἰς τὰ ὁμαλά, τὰ πρὸς τὸν λιμένα, ὅπου κυρίως ἔκειτο ἡ πόλις τῆς πάλαι Κερκύρας.

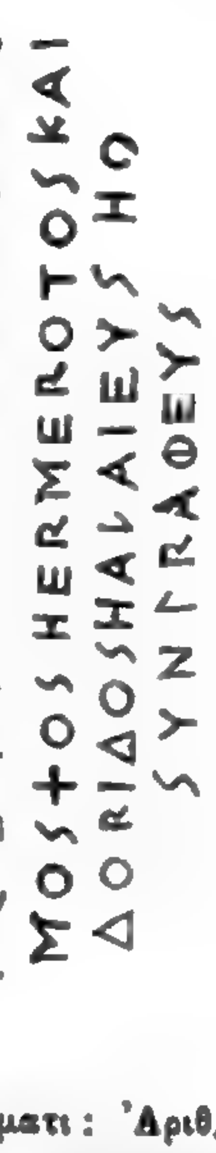
» Τί εὑρίσκετο τὸ πάλαι ἐπὶ τοῦ ἀνασκαφέντος χώρου, δύσκολόν ἐστι τὸ προσδιορίζειν. Μετὰ τὴν ἐκρίζωσιν μεγάλου τινὸς δένδρου καὶ ἀμπέλων τινῶν εὑρέθησαν τὰ θεμέλια οἰκοδομήματος καὶ τεμάχιον στύλου, ἔχοντος βάσιν τετράγωνον, ἀπειράριθμα δὲ εἰδώλια ἐξ ὀπτῆς γῆς διαφόρου μεγέθους καὶ διαφόρων ἐποχῶν, τὰ πλεῖστα τεθραυσμένα ἀπὸ τῶν ἀρχαίων ἔτι χρόνων, φέροντα δὲ τὴν αὐτὴν σχεδὸν παράστασιν, γυναῖκα δηλαδὴ ἔχουσαν μίτραν ἐπὶ κεφαλῆς καὶ ἐφ' ἑκατέρας χειρὸς ζῶόν τι »

9. Εὑρήματα κατὰ τὴν ὁδὸν Σταδίου.



Γενομένης σκαφῆς κατὰ τὴν ὁδὸν Σταδίου πρὸς κατασκευὴν ὑπονόμου ἀπεκαλύφθησαν πολλοὶ ἀρχαῖοι τῆς Ε′ καὶ Δ′ ἑκατονταετηρίδος τάφοι, ὧν τὴν θέσιν δεικνύει τὸ παραπλεύρως δημοσιευόμενον ξυλογράφημα [1]). Ἐν τοῖς τάφοις τούτοις εὑρέθησαν λευκαὶ λήκυθοι, ἐρυθρόμορφα ἀγγεῖα καὶ ἄλλα ἀρχαῖα, ἰδίως τεμάχια ὡραιοτάτων ἀγγείων, οὐχὶ ἐντὸς τῶν τάφων ἀλλὰ τῇδε κἀκεῖσε διεσπαρμένα. Τὰ εὑρήματα ταῦτα περιγράφονται ἐν οἰκείῳ τόπῳ (ἴδ. σελ. 141 ἀριθ. 18-26). Εὑρέθησαν δὲ καὶ αἱ ἑξῆς ἐπιγραφαί:

α′) Νεκρικὴ τράπεζα ἐν σχήματι σαρκοφάγου (μῆκ. 1,58, πλ. 0,75 ὕψ. 0,60). Ἐπὶ τῆς μιᾶς τῶν μακρῶν πλευρῶν ἔχει τὴν παραπλεύρως ἐν πανομοιοτύπῳ δημοσιευομένην ἐπιγραφήν:



Μόσχος Ἑρμέρωτος καὶ
Δωρίδος Ἁλαιεὺς ὁ
συνγραφεύς.

ἐν ᾗ φαίνεται ὅτι ὁ ἐν μεταγενεστέροις χρόνοις ἀκμάζων χαράκτης ἠθέλησε ν' ἀπομιμηθῇ τὰ πρὸ τῶν Περσικῶν ἐν χρήσει ὄντα ἀττικὰ γράμματα.

---

(1) Ἑρμηνεία τῶν ἐν τῷ σχεδιάσματι: Ἀριθ. 1: Μεταγενέστερον ῥωμαϊκὸν τεῖχος, ἐν ᾧ ἦσαν ἐντετειχισμένα ἀρχαῖα. Ἀριθ. 2: Σαρκοφάγος. Ἀριθ. 3: Ὑδραγωγεῖον. Ἀριθ. 4, 5, 6, 7, 8: Τάφοι.

β΄) Ἐπιστύλιον μνημείου (μῆκ. 1,28, ὕψ. 0,32, πλ. 0,26), ἐν ᾧ ἐπιγραφὴ (ὕψ. γραμμάτων 0,045):

Χρυσόθεμις Φαίδρου
Μελιτέως θυγάτηρ
. . ρο[υ] Παλληνέως γυνή

γ΄) Ἐπιτύμβιος κιονίσκος, ἐν ᾧ ἐπιγραφή:

Ἀγάθεα
Εἰρηναίου
Ἀντιόχισσα

δ΄) Ἐπιτύμβιος κιονίσκος ἐν ᾧ ἐπιγραφή:

Θεόπομπος
Κτησίππου
Μιλήσιος

Ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν εἰκονίζεται ἐν ἀναγλύφῳ ἀμφορεύς.

ε΄) Ἐπιτύμβιος κιονίσκος, ἐν ᾧ, ἀποσβεσθείσης ἀρχαιοτέρας τινὸς ἐπιγραφῆς, ἐχαράχθη ἡ παραπλεύρως ἐν πανομοιοτύπῳ δημοσιευομένη δυσερμήνευτος ἐπιγραφή.

ϛ΄) Στήλη ἐκ πεντελησίου μαρμάρου (ὕψ. 0,65, πλ. 0,18, πχ. 0,11), ἐν ᾗ ἀρχαϊκὴ ἐπιγραφή:

Hόρος

Ἐν δὲ τῷ μεταγενεστέρῳ ῥωμαϊκῷ τείχει, τῷ δεδηλωμένῳ ἐν τῷ σχεδιάσματι διὰ τοῦ ἀριθμοῦ 1, ἦτο ἐντετειχισμένον μέγα τετραγωνικὸν βάθρον (ὕψ. 1,25, πλ. 0,77, πάχ. 0,60) ἐπιτυμβίου ἀγγείου, ὡς φαίνεται. Ἐν τῇ κυρίᾳ πλευρᾷ τοῦ βάθρου τούτου ὑπάρχει ἀποκεκρουσμένον ἀνάγλυφον τῶν καλουμένων νεκρικῶν δείπνων, ἐν ἑκάστῃ δὲ τῶν δύο παρακειμένων εἶνε ἀναγεγλυμμένος ὅρμος ἀνθέων καὶ ὑπὲρ αὐτὸν ῥόδαξ.

10. Ἐπιγραφαὶ ἐκ τῶν περὶ τὴν Ἀκρόπολιν.

Ἐν ταῖς περὶ τὴν Ἀκρόπολιν γενομέναις ἐργασίαις πρὸς κατεδάφισιν τῶν νεωτέρων τειχισμάτων (ἴδ. σ. 117 ἀρ 2) εὑρέθησαν ἐν τῷ χώρῳ, τῷ πρὸς νότον τῆς πύλης τοῦ Beulé, τὸ μὲν ἐντετειχισμέναι ἐν τῷ τείχει ἐκείνῳ, ὅπερ συνέδεε τὸν πρὸς νότον τῆς πύλης τοῦ

Beulé πύργον μετὰ τοῦ πύργου τοῦ ναοῦ τῆς Ἀπτέρου Νίκης, τὸ δὲ ἐν τοῖς μέχρι τοῦ βράχου χώμασι τεθαμμέναι, αἱ ἑξῆς, κατ' ἔκθεσιν τοῦ Λ ό λ λ ι γ κ, ἐπιγραφαί :

« 1. Τὸ ἄνω μέρος στήλης ἐκ Πεντ. μαρμάρου. Διεσώθη τεμάχιον τοῦ ἐπικράνου. Συνετέθη ἐξ ἑπτὰ τεμαχίων. Μῆκ. 0,40, πλ. 0,31, πάχ. 0,11μ. Ἡ ἐπιγραφὴ ἐνεχαράχθη μετ' ἐπιμελείας τινός, αἱ δὲ διὰ τοῦ διαβήτου γενόμεναι ἐν τῷ μέσῳ τῶν κυκλοτερῶν γραμμάτων στιγμαὶ ἐξηφανίσθησαν πολὺ ἀδεξίως. Ἴδε πανομοιότυπον. Γράμματα τοῦ ἕκτου αἰῶνος πρ. Χρ. [1]).



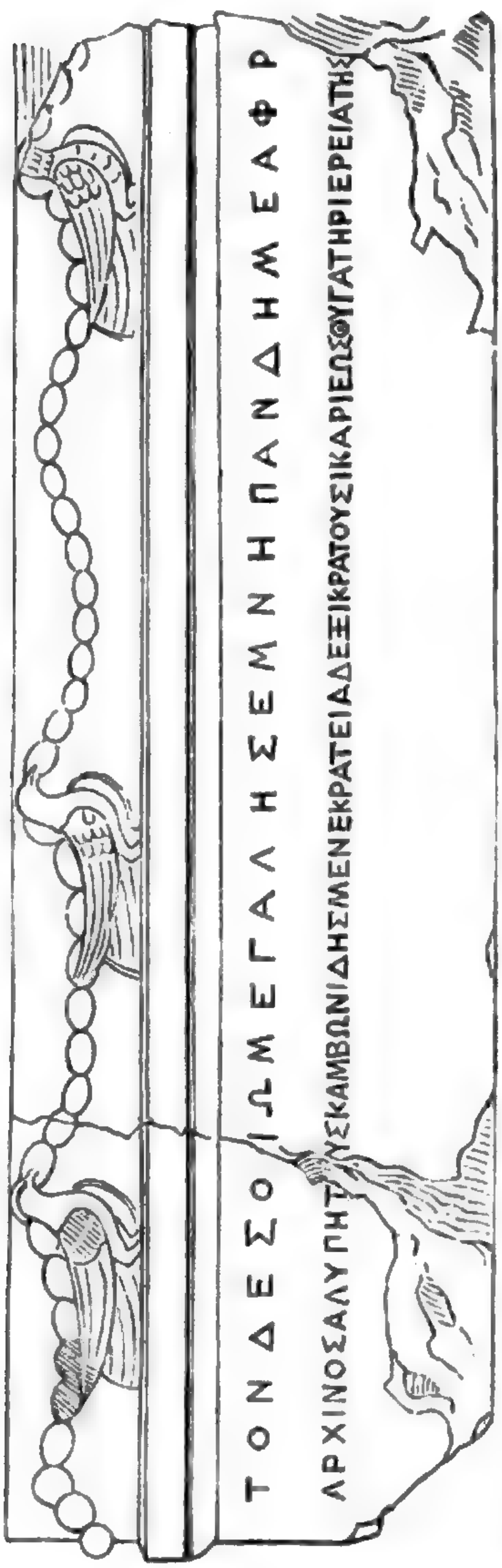
. . . ὔδορος μ'
ἀνέθεκ' Ἀφροδ-
ίτει δο̃ρον ἀπα-
ρχέν· Πότνια, τ-
ο̃ν ἀγαθο̃ν το̃-
ι σὺ δὸς ἀφθον-
ίαν· Hοί τε λέγ-
οσι λόγος ἀδίκ-
ο]ς φσευδᾶς κα-
τ] ἐκ — — —

Ἀξιοπαρατήρητον εἶνε ὑπὸ γραμματικὴν ἔποψιν τὸ ἐν τῷ θ' στ. γεγραμμένον ‚ψευδᾶς, ἀντὶ τοῦ κοινοῦ ‚ψευδεῖς,.

» 2. Τέσσαρα ἐπιστύλια, ὧν δύο φέρουσι τὰς ἐνταῦθα δημοσιευομένας ἐπιγραφάς, τὰ δὲ ἄλλα δύο ἀνεπίγραφα ὄντα ἀνήκουσι τὸ μὲν εἰς τὴν ἀριστεράν, τὸ δὲ εἰς τὴν δεξιὰν πλευρὰν τοῦ αὐτοῦ οἰκοδομήματος· ἐλλείπουσι δέ, καθὼς φαίνεται, ἐκ τῶν ἐπιστυλίων τῆς ἔμπροσθεν προσόψεως δύο λίθοι, οἵτινες μεταξὺ τῶν δύο ἐν λόγῳ ἐνεπιγράφων τεθειμένοι ἔφερον ἀνὰ ἕνα στίχον τοῦ ἐπιγράμματος. Τὰ ἡμῖν διασωθέντα ἐπιστύλια ἐσχημάτιζον δύο γωνίας. Τὰ εἰς τὴν ἀριστερὰν καὶ δεξιὰν πλευρὰν ἀνήκοντα συνεδέοντο μετ' ἄλλων, ὡς δεικνύουσι τὰ ἐπ' αὐτῶν διατηρούμενα ἴχνη συνδέσμων (ἐν σχήματι Τ), ἀδύνατον δὲ νὰ ἐξακριβώσωμεν τὸ μῆκος τῶν δύο τούτων πλευρῶν. Ἡ ἔμπροσθεν πρόσοψις, ἂν πραγματικῶς συνίστατο,

(1) Πρβ. Bull. de corr. hell. XIII. σελ. 159 ἀρ. 1.

καθὼς ὑποθέτομεν, ἐκ τεσσάρων λίθων τοῦ αὐτοῦ μετὰ τῶν δύο εὑρεθέντων μήκους (1,80μ), εἶχε μῆκος 7,20μ, κατὰ τὸ ἥμισυ δηλαδὴ μεῖζον τῆς ἔμπροσθεν προσόψεως τοῦ ναοῦ τῆς Ἀπτέρου Νίκης. Φαίνεται ὅμως ὅτι οἱ ἐν λόγῳ λίθοι δὲν ἀνῆκον εἰς ναόν τινα, διότι ὡς παρετήρησεν ὁ Καβερώ, ὅστις ἐσχεδίασε καὶ τὸν ἐν ὁμοιοτύπῳ παρατεθειμένον λίθον (εἰς 1/10 τοῦ φυσικοῦ μεγέθους), δὲν ἔκειντο ἐπὶ κιόνων ἀλλ' ἐπὶ τοίχου τινός.



Ἐν ταῖς ὄπισθεν πλευραῖς τῶν λίθων εἶνε λελαξευμέναι αἱ ὀπαί, εἰς ἃς ἐτέθησαν αἱ δοκοὶ τῆς ὀροφῆς τοῦ οἰκοδομήματος.

Ἐκ τῆς ἐπὶ τῶν δύο ἐπιστυλίων ἀναγεγραμμένης ἐπιγραφῆς [1]) δὲν ἐξάγεται ἐναργῶς εἰς τί ἐχρησίμευε τὸ οἰκοδόμημα. Ἴσως ἦν ἱερός τις οἶκος, ἐν ᾧ διέμενον οἱ τοῦ ἱεροῦ ἐπιμελούμενοι καὶ μάλιστα αἱ ἱέρειαι. Φαίνεται δὲ ὅτι ἐκοσμήθη δαπάνῃ τοῦ δήμου διὰ τῶν εἰκόνων τῶν μελῶν οἰκογενείας τινός, ἥτις τὰ τοῦ ἱεροῦ καὶ τῆς λατρείας τῆς Ἀφροδίτης τῆς Πανδήμου διῴκει. Ἡ ἐπιγραφή, ἧς, καθὼς εἴπομεν, μόνον ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος ἀνευρέθησαν, ἀνάγεται εἰς τὸν τέταρτον πρ. Χρ. αἰῶνα. Τὸ παρ-

(1) Ἐν τῷ Bull. de corr. hell. XIII σ. 160 ἀρ. 2 ἐδημοσιεύθη τὸ πρῶτον ἥμισυ τῆς ἐπιγραφῆς.

επόμενον σχεδιόγραμμα παριστᾷ τόν ποτε πρὸς τῷ ἀριστερῷ ἄκρῳ τῆς ἔμπροσθεν πλευρᾶς τεθειμένον λίθον [1]), ὁμοίαν δὲ διασκευὴν καὶ κόσμον ἔχουσι καὶ οἱ λοιποὶ τρεῖς λίθοι.

Ὁ μείζοσι γράμμασι ἐγκεχαραγμένος πρῶτος στίχος ἔχει οὕτως·

Τόνδε σοι ὦ μεγάλη σεμνὴ Πάνδημε Ἀφρ[οδίτη

— — — — — — — — — — — — — — —

— — — — — — — — — — — — — — —

δή]μου μὲν δώροις, εἰκόσιν ἡμετέραις,

ὁ δὲ δεύτερος καταλογάδην γεγραμμένος ὡς ἑξῆς·

Ἀρχῖνος Ἀλυπήτ[ο]υ Σκαμβωνίδης, Μενεκράτεια Δεξικράτους
Ἰκαριέως θυγάτηρ, ἱέρεια τῆς [Ἀφροδίτης |----|----|
- - Δ]εξικράτους Ἰκαριέως θυγάτηρ, Ἀρχίνου
δὲ μήτηρ.

» 3. Τῆς αὐτῆς περίπου ἐποχῆς μετὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 2 ἐπιγραφῆς εἶνε ἡ μέχρι τοῦδε μόνον ἐξ ἀρχαιοτέρων ἀντιγράφων γνωστὴ ἐπιγραφὴ C. I. A. II 1608. Εὕρηται αὕτη ἐπὶ μεγάλου ἐπιστυλίου ἐκ Πεντ. μαρμάρου, ὅπερ ἐχρησίμευεν ὡς ὑπέρθυρον τῆς παρὰ τὸ φυλακεῖον ξυλίνης θύρας, ἐτοποθετήθη δὲ νῦν ἐκεῖ πλησίον.

Τοῦ ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Chandler κάλλιον διατηρουμένου λίθου διεσώθησαν πέντε τεμάχια, ἀπωλέσθησαν δὲ μέρη τινὰ μετ' ὀλίγων γραμμάτων, τῶν ἑξῆς: ἐν τῷ τέλει τῆς τρίτης λέξεως *ιναιος*, ἐν τῇ τελευταίᾳ λέξει *ἀνεθη*. Ἡ ἐπιγραφὴ μονόστιχος οὖσα ἔχει ὡς ἕπεται·

Μνησικλῆς Ἐπικράτου Ο[ἰναῖος . . . . Ἀ]μφιτρ[ο-
π]ῆθεν Δήμητρι καὶ Κόρη[ι ἀνέθη]καν.

Ἐκ τῶν διαστάσεων τῶν διασωθέντων μερῶν συμπεραίνομεν, ὅτι τὸ μῆκος τοῦ ἐπιστυλίου ἦν περίπου $3\,{}^1/_2{}^{\mu}$. Φαίνεται δὲ ὅτι δὲν ἐστηρίζετο ἐπὶ κιόνων ἀλλ' ἐπὶ τοίχου τινός. Πρβ. τὰς εἰς τὴν προηγουμένην ἐπιγραφὴν παρατηρήσεις.

» 4. Πλὰξ ἐπιμήκης ἐκ Πεντ. μαρμ., συντεθειμένη ἐκ πολλῶν τεμαχίων, ὧν ἓξ φέρουσι τὴν ἐπὶ μιᾶς τῶν στενοτέρων πλευρῶν ἐγκεχαραγμένην μονόστιχον ἐπιγραφήν. Μῆκ. 1,17, πλ. 0,285, ὕψ.

(1) Τὸ δεξιὸν ἄκρον τοῦ λίθου τεθραυσμένον ὂν δὲν περιελήφθη ἐν τῷ σχεδιογράμματι.

0,06μ. Τὰ γράμματα ἐρυθρῷ χρώματι βεβαμμένα· χρόνοι ῥωμαϊκοί [1]).

Δήμητρι Χλόη ἡ ἱέρεια Ν[ι]κοβούλη ἡ καὶ Ἱλάρα
Θεοτείμου ἐξ Ἑρμείου ἀνέθηκε.

Ὁ πατὴρ τῆς ἱερείας εἶνε ἴσως ὁ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ C. I. A. III 1030 ἀναφερόμενος πρύτανις Θεότιμος Τρύφωνος Ἑρμειος (μεταξὺ 166 καὶ 168 μ. Χρ.).

»5. Κιονίσκος ἐξ Ὑμηττίου μαρμάρου, πρὸς τὸ κάτω μέρος, οὗ ἀπεθραύσθη, πλατυνόμενος. Ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας μικρὸν ἐπίμηκες κοίλωμα, ἐν ᾧ ὑπάρχει εἰσέτι ὁ μόλυβδος δι' οὗ ἐκρατεῖτο τὸ ἐπιτεθειμένον ἀγαλμάτιον. Μῆκ. 0,55, διάμ. ἄνω 0,155, κάτω 0,18μ. Ἐρυθρὰ γράμματα· χρόνοι ῥωμαϊκοί.

Δήμητρι Χλόη
καὶ Κόρη
τὴν Κουροτρό-
φον Εἰσίδοτος
ἀνέθηκεν
κατ' ὄνειρον.

»6. Τεμάχιον πλακὸς ἐκ Πεντ. μαρμ., πανταχόθεν ἀποκεκρουσμένον. Μῆκ. 0,30, πλ. 0,17, πάχ. 0,11μ.

	— — των[ος
	— — οπειθ[ης
	Εὐ]πολίδο[υ
	Ἡ]φαιστόδω[ρος
	Αἰσχύλου
	Αἰσχύλος
— — — — — — ου	Ἡφαιστοδώρου
— — — — — — ου	Ἀσκληπιόδωρος
	Μίλκωνος
	Ξένων Δημητρίο[υ
	Νόσσος Παυσανίο
— — — — — π; ιυ	Νίκων Παυσανίο.
	Φίλων Παρμενίσκο[υ
— — — ς	Μικίνας Ξείνιδος
— — Δ]ημοστράτο	Ἀπολλωνιὰς Φυλί[δος
— — Θεοτίμου	Νίκων Σιμίου
— — τας	Αὐτόβουλος
— — λαχίδου	Φιλοδήμου

(1) Πρβ. Bull. de corr. h. XIII σελ. 167 ἀρ. 4.

— — ιττίου	Φιλώτας Λυ — — —
— — — 'Α]πολλοδώρο	Διονύσι[ος τ. δ.
— — Νι]κοστράτο	Καλλίας [τ. δ.
— — — ωρος	Φάλα[κρος
— —. ς	Μοσ[χ — —
— — Παυσαν[ίου	'Επ[— — — —
— — ικα — — —	Π [— — — —

Κατάλογος ὀνομάτων, ἀναγεγραμμένος περὶ τὸ τέλος περίπου τοῦ τετάρτου αἰῶνος πρ. Χρ. Εἶνε δὲ πιθανῶς κατάλογος θιασωτῶν ἢ ἐρανιστῶν.

» 7. Τεμάχιον πλακὸς ἐξ 'Υμητ. μαρμ., πανταχόθεν ἀποκεκρουσμένον. Μῆκ. 0,34, πλ. 0,24, πάχ. 0,0,07$^{\mu}$. Γραφὴ στοιχηδόν.

. . . . ι . . . . ι . . . .
. . . . κ]αὶ ἑκάστου τῶ[ν . . . .
. . . .] δεδόχθαι τῆι [βουλῆι, τοὺς
πρυτάνει]ς οἳ ἂν λάχωσι [προεδρεύει-
ν εἰς τὴν π]ρώτην ἐκκλησ]ίαν προςαγα-
γεῖν τοὺς] ἱππάρχους κα[ὶ χρηματίσα-
ι περὶ ὧν λ]έγουσιν, γνώμη[ν δὲ συμβάλ-
λεσθαι τῆ]ς βουλῆς εἰς τὸ[ν δῆμον ὅτι
δοκεῖ τῆι] βουλῆ, ἐπαινέσ[αι . . . . . .
. . . καὶ Αἴ]σχρωνα καὶ Αἰσχ [. . . . .
. . . .] την καὶ Μέλητον κ[αὶ . . . . .
. . . . δεῖς καὶ στεφαν[ῶσαι ἕκα-
στον αὐτῶν] χρυσῶι στεφάνω[ι ἀρετῆς
ἕνεκα καὶ φι]λοτιμίας τῆς ε[ἰς τὸν δῆ-
μον τὸν 'Αθηνα]ίων καὶ τοὺς σ[. . . . . . .
. . . .]ων μετὰ τοῦ [. . . . . . .
. . . . εἶν]αι δὲ αὐτοὺ[ς καὶ προ-
ξένους καὶ εὐεργέ]τας τοῦ [δήμου τοῦ
'Αθηναίων κατὰ τὸν ν]όμον [. . . . .

Φαίνεται ὅτι ἐνεγράφη κατὰ τὸ τελευταῖον περίπου τρίτον τοῦ τετάρτου αἰῶνος πρ. Χρ. — Ἂν ὀρθῶς συνεπλήρωσα τοὺς τελευταίους στίχους, πρέπει νὰ συμπεραίνωμεν, ὅτι αἱ ἐν αὐτοῖς ἀναφερόμεναι τιμαὶ ἐδίδοντο διὰ ῥητήν τινα ὑπηρεσίαν.

» 8. Πλὰξ ἐκ Πεντ. μαρμ., ἧς τὸ δεξιὸν ἴσως καὶ τὸ κάτω ἄκρον ἀκέραιον. Ἡ ἀριστερὰ πλευρὰ ἀμελῶς λελειασμένη. Κάτωθεν τῆς ἐπιγραφῆς ἐνεχαράχθησαν ἐπὶ τοῦ λίθου τρεῖς στέφανοι ἐκ κλάδων ἐλαίας. Μῆκ. 0,56, πλ. 0,46, πάχ. 0,15$^{\mu}$. Προέρχεται

ἐκ τοῦ τελευταίου περίπου τετάρτου τοῦ 4ου αἰῶνος πρ. Χρ. Γραφὴ στοιχηδόν.

[ἀναγράψα-
ι δὲ] τ[όδε τὸ] ψή[φισ]μα τὸ[ν γραμματέα
τὸν] κατὰ πρυτανεία[ν ἐν στήλη(ι) λιθί-
νη]ι καὶ στῆσαι ἐν Ἀκ[ροπόλει, εἰς δὲ τ-
ὴ[ν] ἀναγραφὴν καὶ τὴν π[οίησι]ν τῆ[ς σ]τ[ή-
λ[η]ς δοῦναι τὸν ταμίαν το[ῦ] δή[μου ΔΔ]Δ δ-
ρ[α]χμὰς ἐκ τῶν εἰς τὰ κατὰ [ψη]φί[σμ]α[τα vac.
ἀναλισκομένων τῶι δήμωι.

» 9. Τεμάχιον πλακὸς ἐκ Πεντ. μαρμ., ἧς τὸ ἀριστερὸν ἄκρον σώζεται. Μῆκ. 0,29, πλ. 0,21, πάχ. 0,14μ.

. . ατ — — — — ψήφ-
ισμα τὸν [γραμματέα — —
Ἀθ]ηναιοι — —
. . . . στρατ[ηγ — — —
γράψ;]ασθαι Τ — — —
. . . τὴν ἀναγ[ραφὴν — —
εἰς]ενεγκεῖν — —
πλῆθος ἵνα το [— — — ἐν παν-
τὶ καιρῶι φα[ίνη]ται τιμῶν — — — ἀπο-
δεικνυμένους τὴν [εὔνοιαν ἣν ἔχουσι πρὸς τὴν πόλιν.

Τὸ ἡμῖν διασωθὲν τεμάχιον τῆς ἐπιγραφῆς ἀποδεικνύει ὅτι αὕτη πιθανῶς τιμητικόν τι ψήφισμα ἦν, δι' οὗ ὁ δῆμος τῶν Ἀθηναίων χάριτας ἀπέδωκε εὐεργέτῃ τινί. Ἐπειδὴ φαίνεται ὅτι ἐν τῷ ζ' στ. λόγος ἔγεινε περὶ εἰσφορᾶς, πρόκειται ἴσως περὶ ψηφίσματος ὁμοίου τῷ ἄνω ἐν σ. 90 δημοσιευθέντι. Ἀνεγράφη δὲ τοῦτο πιθανῶς κατὰ τὸν τρίτον αἰῶνα πρ. Χρ.

» 10. Ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς πλευρᾶς τοῦ λίθου ἐνεχαράχθη ἀδεξίως ἐπὶ Ῥωμαίων τὸ ἑξῆς·

Ζ]ώσιμον ¹) ο
Ἑρ]μείας τὸν φίλον

» 11. Βάσις ἐξ Ὑμητ. μαρμ., ἧς τὸ δεξιὸν ἄκρον ἀπεσπάσθη. Ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας ἴχνη δύο ποδῶν. Μῆκ. 0,74, πλ. 0,61, ὕψ. 0,22μ.

(1) Τὸ νῦ ἐν τῇ λέξει Ζώσιμον διωρθώθη ἐκ ο.

Ξενοκλῆς παῖδας πά[λην
ἐνίκα Παναθήναια τὰ με[γάλα.

Φαίνεται ὅτι δὲν εἶνε νεωτέρα τοῦ τετάρτου αἰῶνος πρ. Χρ.

» 12. Τεμάχιον ἀναγλύφου, πιθανῶς ἐκ τοῦ Ἀσκληπιείου. Σώζεται τὸ δεξιὸν μέρος τῆς πλακὸς (ὕψ. 0,50μ.) μετὰ τῆς ἐπὶ τοῦ ἐπιστυλίου ἐγκεχαραγμένης ἐπιγραφῆς

Οἱ δεῖνες τῶ]ι θεῶι ἀνέθηκα[ν

» 13. Βάσις ἀγάλματος ἐξ Ὑμηττ. μαρμ. Ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας ἴχνη δύο ποδῶν. Μῆκ. 0,71, πλ. 0,68, ὕψ. 0,24μ.

Ἡ βουλὴ ἡ ἐξ Ἀρείου Πάγου καὶ ἡ βου[λὴ
τῶν ἑξακοσίων καὶ ὁ δῆμος Γάϊο[ν Πα-
κώνιον Γαΐου υἱὸν ἀνθύπατον ἀρ[ετῆς
ἕνεκα.

Ἐπειδὴ μνεία γίγνεται τῆς βουλῆς τῶν ἑξακοσίων, δὲν δύναται ἡ ἐπιγραφὴ νὰ εἶνε μεταγενεστέρα τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἁδριανοῦ. Ὡς πρὸς τὸν ἐν τῇ ἐπιγραφῇ ἀναφερόμενον Πακώνιον ἀνακοινοῖ ἡμῖν ὁ Mommsen εὐμενῶς τὰ ἑξῆς· « Ἡ ἐπιγραφὴ ἀνεγράφη πιθανῶς κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους τῆς ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας, ἐπειδὴ δὲν προσετέθη τὸ cognomen. Γνωστοὶ εἶνε Μ. Πακώνιος ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Τιβερίου (Τάκ. Ann. III 67, Σουετ. Τιβ. 61) καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Κ. Πακώνιος Ἀγριππῖνος ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Κλαυδίου καὶ τοῦ Νέρωνος (C. I. Gr. II, 2570, Τάκ. Ann. XVI 28). Ὁ ἐν Ἀθήναις τιμηθεὶς δύναται νὰ εἶνε πατὴρ ἢ ἀδελφὸς τοῦ πρώτου. »

» 14. Βάσις ἐκ Πεντ. μαρμ. ὕψ. 1, πλ. 0,46, πάχ. 0,56μ. Ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας ὑπάρχουσιν ἴχνη ποδῶν ἀγάλματος. Ἡ ἔμπροσθεν πλευρά, ἐφ' ἧς ἡ ἐπιγραφή, εἶνε λίαν εὔθραυστος καὶ πολλαχοῦ διεφθαρμένη.

Τὸν λαμπρότατον ἀνθύπατον
Κλαύδιον Ἰλλυριόν, ἔγγονον Λεον-
τικοῦ τοῦ ἀνθυπατεύσαντος,
παῖδα Τήδεντος τοῦ τὴν ἐπώ[νυ-
μον ἀρχὴν ἄρξαντο[ς, τὸν
ἀνθύπατον καὶ Ἀρεο[παγεί-
την καὶ εὐεργέτ[η]ν ἡ [πόλις,
ἐπιμελουμ[ένου] Μάρκο[υ Ἰουνί-
ου Μ[ι]νο[υκ]ιανο[ῦ.

Ἡ ἐπιγραφὴ συμπληροῦται ἀσφαλέστατα ἐκ τῆς ἐν τῷ C. I. A. III, ὑπ' ἀρ. 705, ἥτις ἀναγεγραμμένη ἐπὶ βάσεως ἐκ λευκοῦ μαρμάρου ὕψ. 1,43, πλ. 0,53, πάχ. 0,42μ εὑρέθη ἐπίσης ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως.

Ὁ ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων διὰ δύο ἀγαλμάτων τιμηθεὶς Ἰλλυριός, οὗ τὸ πλῆρες ὄνομα καὶ ἀξίωμα ὡς καὶ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ πάππου του νῦν τὸ πρῶτον μανθάνομεν, δύναται ἀδιστάκτως νὰ ταυτισθῇ μετὰ τοῦ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ C. I. A. III 399 (πρβ. 400) ἐπαινεθέντος Ἰλλυριοῦ τοῦ ποιητοῦ. Ἐξάγεται δὲ ἐκ ταύτης τῆς ἐπιγραφῆς, ὅτι τῇ φροντίδι αὐτοῦ ὁ περίβολος τῆς πόλεως ἀνεκαινίσθη, ἡ δὲ εὕρεσις τῶν δύο ἐπιγραφῶν (ἐν αἷς δοξάζεται ὡς εὐεργέτης τῆς πόλεως) ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως ἐπιτρέπει ἡμῖν νὰ εἰκάσωμεν, ὅτι διὰ τῆς ἐπιμελείας αὐτοῦ διωρθώθησαν καὶ τὰ τείχη τῆς Ἀκροπόλεως· ἀδύνατον ὅμως νὰ εἴπωμεν τίνα μέρη τῶν εἰςέτι διατηρουμένων τειχισμάτων τῆς ἄνω καὶ τῆς κάτω πόλεως ἀνήκουσιν εἰς τὸ ἔργον τοῦτο. Ἕνεκα τῆς οὐ μικρᾶς διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς πόλεως σημασίας τῶν εἰς τὸν Ἰλλυριὸν ἀναφερομένων ἐπιγραφῶν παρίστατο ἡ ἀνάγκη νὰ ὁρίσωμεν ὡς ἀκριβέστατα τὴν ἐποχὴν εἰς ἣν ἀνάγονται. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἀνεῦρον τι ἀφορῶν τοὺς ἐν ταῖς ἐπιγραφαῖς ταύταις ἀναφερομένους, ἀπετάθην πρὸς τὸν κλεινὸν Th. Mommsen, ὅστις φιλοφρόνως, ὡς εἴθισται, μοὶ ἀπήντησε τὰ ἑξῆς· «Οἱ δύο ἀνθύπατοι Ἰλλυριὸς καὶ Λεοντικὸς δὲν ἀπαντῶσιν ἀλλαχοῦ, ὥςε διὰ νὰ ὁρίσωμεν τὴν ἐποχὴν αὐτῶν πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν τὰ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ γενικώτερα γνωρίσματα. Ταῦτα δὲ πείθουσιν, ὥς γέ μοι δοκεῖ, ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ ἀνάγεται εἰς τὸν τρίτον μ. Χρ. αἰῶνα. Καὶ ὅτι μὲν δὲν εἶνε νεωτέρα ἀποδεικνύει ἡ χρῆσις τῆς ῥωμαϊκῆς προσωνυμίας, ἥτις μετὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Διοκλητιανοῦ ἐν μὲν τῇ Ἰταλίᾳ σπανίως, παρὰ δὲ τοῖς Ἕλλησι οὐδαμῶς πλέον, ὡς φαίνεται, ἀπαντᾷ· τοὐλάχιστον δὲν γνωρίζω νεώτερον παράδειγμα τῆς χρήσεως ταύτης τοῦ τοῦ γνωστοῦ Δεξίππου (C. I. A. III 714 κ. ἑ.). Ὅτι δὲ δὲν εἶνε προγενεστέρα τῆς εἰρημένης ἐποχῆς, μετὰ πιθανότητος ἐξάγεται ἐξ ἄλλων τεκμηρίων. Ταῦτα δὲ εἶνε ὁ συγκερασμὸς τῶν ῥωμαϊκῶν καὶ ἀττικῶν ἀρχῶν, ὁ σχηματισμὸς τῶν κυρίων ὀνομάτων — πρὸ πάντων τὸ τοῦ Λεοντικοῦ ὡς ὄνομα ἄρχοντος παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις — καὶ αὐτὴ ἡ δια-

σκευὴ τῆς ἐπιγραφῆς, τῆς λέξεως «ἀνθύπατος» ἀτημελῶς δὶς γεγραμμένης.

Τὸ ὄνομα Tevens ἢ Tebens — διότι οὕτως φαίνεται ὅτι φθέγγεται ἡ ὀνομαστική—φαίνεται πρωτοφανὲς καὶ παράδοξον. Καὶ ἡ γραφὴ Μηνουκιανὸς (Mēnucianus)[1], μεθ' ἧς παραβλητέα ἡ γραφὴ Μινίκιος (Mĭnicius), πείθει, ὅτι ἡ ἐν λόγῳ ἐπιγραφὴ δὲν ἀνεγράφη ἐν προγενεστέρᾳ ἐποχῇ.»

Ὅ,τι ἀφορᾷ δὲ τὸν Μινουκιανόν, προσθέτει ὁ Mommsen τὸ ἑξῆς· «Ὁ Σουΐδας ἀναφέρει σοφιστήν τινα Ἀθηναῖον Μινουκιανὸν γεγονότα ἐπὶ Γαλιηνοῦ, υἱὸν τοῦ Νικαγόρου[2]). Διεσώθη ἡμῖν μικρόν τι ῥητορικὸν σύγγραμμα, ὅπερ ἢ ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἢ ὑπὸ τοῦ υἱοῦ συνετάχθη. Οὐδὲν κωλύει νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι ὁ παρὰ τῷ Σουΐδᾳ Μινουκιανὸς αὐτός εἶνε, ὃν ἀναφέρει καὶ ἡ ἐπιγραφή, ἐπειδὴ τὸ μὲν ὄνομα σπανίως πως ἀπαντᾷ, ἡ δὲ ἐποχὴ περίπου ἡ αὐτὴ εἶνε.»

Τούτων δὲ οὕτως ἐχόντων δυνάμεθα νὰ εἰκάσωμεν, ὅτι ὁ Ἰλλυριὸς ἐπεμελήθη τῆς ἐπὶ Οὐαλεριανοῦ γενομένης διορθώσεως τῶν ὀχυρωμάτων τῆς πόλεως, ὅτε ἐπέκειντο αἱ κατὰ τῆς πόλεως ἐπιδρομαὶ τῶν γερμανικῶν καὶ σλαβικῶν στιφῶν (βλ. τὰς περὶ τούτων μαρτυρίας παρὰ τῷ Wachsmuth Stadt Athen i. A. I τ. 705 κ. ἑ.).

[Ἀ. Λόλλιγκ].

11. Ἀνασκαφαὶ τάφων ἐν Ἀθήναις.

Ὑπὸ Δ. Γιαγιᾶ ἐγένετο ἀδείᾳ τοῦ Ὑπουργείου μικρά τις ἀνασκαφὴ τάφων ἐν Ἀθήναις ἐν ἰδιωτικῷ ἀγρῷ, κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν ἄγουσαν ἀπὸ Θησείου εἰς τὴν ὁδὸν Πειραιῶς, πλησίον τῆς γεφύρας τοῦ σιδηροδρόμου. Ὁπωσοῦν δ' ἄξιον λόγου εὑρέθη μόνον ἀγγεῖον ληφθὲν διὰ τὸ ἐθν. Μουσεῖον (ἴδ. σ. 143 ἀρ. 27).

(1) Τὸ πρότερον ἐπὶ τοῦ λίθου γεγραμμένον Μηνουκιανὸς διωρθώθη ὑπ' αὐτοῦ τοῦ χαράκτου εἰς Μινουκιανόν.

(2) Σουΐδας ὁ. τ. λ. Μινουκιανός, Νικαγόρου τοῦ σοφιστοῦ, Ἀθηναῖος, σοφιστής, γεγονὼς ἐπὶ Γαλιηνοῦ. Τέχνην ῥητορικήν, καὶ προγυμνάσματα, καὶ λόγους διαφόρους. Πρβ. ὁ. τ. λ. Παγκράτιος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΜΟΥΣΕΙΟΙΣ

1. Ἐθνικὸν Μουσεῖον

Κατὰ τὸν μῆνα Ἰούλιον εἰσήχθησαν εἰς τὸ ἐθν. Μουσεῖον, κατ' ἔκθεσιν τοῦ Στάη, τὰ ἑξῆς ἀρχαῖα:

1 - 8. Συνέχεια ἀρχαίων εὑρεθέντων ἐν Ἐρετρίᾳ, ἐν κτήμασι Νοστράκη (ἴδ. σ. 74 ἀρ. 1 - 15, σ. 98 ἀρ. 1 - 10, σελ. 115 ἀρ. 1 - 11 καὶ πρβ. σ. 51 ἀρ. 5, σ. 83 ἀρ. 3), ἤτοι:

1. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,49. Τὸ ἀριστοτέχνημα τοῦτο τῆς ἀρχαίας ἀγγειοπλαστικῆς εἶνε βεβαίως καὶ ὑπὸ ἔποψιν τέχνης ὡς καὶ ὑπ' ἔποψιν διατηρήσεως μοναδικόν. Ἡ παράστασις εἶνε τῶν συνήθων, ἀλλ' ἡ πολυτέλεια καὶ τέχνη τῆς γραφῆς ἐκπλήττουσιν ὄντως. Ἐν μέσῳ εἰκονίζεται στήλη νεκρικὴ ἀπολήγουσα εἰς ἀέτωμα, ἐντὸς τοῦ ὁποίου μέλαν ἀνθέμιον, κεκοσμημένη ἐρυθραῖς ταινίαις· ἵδρυται αὕτη ἐπὶ πέντε ἀναβαθμίδων ὑψηλῶν ἐπὶ τῆς πρώτης καὶ τρίτης τῶν ὁποίων ὑπάρχουσιν ἀνὰ τέσσαρες λήκυθοι, αἱ δύο τῶν ὁποίων συγκρατοῦσι στεφάνους ἐκ κλάδων δάφνης (;) Τὴν ὅλην δὲ στήλην περιβάλλει ἐλλειψοειδὴς μέγας στέφανος. Ἀριστερὰ εἰκονίζεται ὡραῖος νεανίας κατὰ κρόταφον, φέρων χλαμύδα χρώματος φαιοῦ κεκομβωμένην ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ὤμου· ὄπισθεν δ' ἐπὶ τῶν ὤμων ἐρριμμένον ἔχει πέτασον χρώματος κυανοῦ. Διὰ τῆς ἀριστερᾶς κρατεῖ ἐπακουμβῶν ἐπὶ τοῦ ὤμου διπλοῦν δόρυ, τὴν δεξιὰν ἔχων ἐστηριγμένην ἐπὶ τοῦ ἰσχίου. Ἡ κόμη τοῦ νεανίου πίπτει εἰς βραχεῖς πλοκάμους ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ καὶ τῶν ὤμων. Ἡ εἰκὼν τοῦ νεανίου τούτου εἶναι τι ὄντως καλλιτεχνικὸν δεικνύουσα γραφίδα ἔξοχον. Ἑτέρωθεν τῆς στήλης παρίσταται κόρη πολύπτυχον φέρουσα διπλοῦν χιτῶνα, κύπτουσα, ἐν ταῖς χερσὶ μέγα κάνιστρον πλῆρες στεφάνων καὶ ταινιῶν κρατοῦσα, πρὸ τῆς στήλης, ὅπως κοσμήσῃ ταύτην· καὶ ταύτης ἡ εἰκὼν εἶναι ἐξόχως καλλιτεχνική. Ὄπισθεν ταύτης φαίνονται ἀνηρτημένα κάτοπτρον καὶ ταινίαι καὶ λήκυθος. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 981).

2. Βραχύλαιμος μελανόμορφος λήκυθος ὕψ. 0,28. Ἐπὶ τῆς κοιλίας τρεῖς ἱππεῖς μετ' ἀσπίδων φρυγικῶν (ὡς αἱ τῶν ἀμαζόνων) καὶ δοράτων ἐπὶ καλπαζόντων ἵππων. Ἡ εἰκὼν εἶναι ἀμελέστατα καὶ κακοτεχνώτατα πεποιημένη, μόλις διακρινομένων τῶν ἱππέων, τῶν φερόντων καὶ φρυγίους πίλους. Πιθανῶς εἰκονίζονται Ἀμαζόνες. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 982).

3. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,29. Νεανίας γυμνὸς ἐντελῶς τὸν δεξιὸν πόδα ἐπὶ τῆς βάσεως στήλης νεκρικῆς στηρίζων, ἣν κοσμεῖ διὰ ταινιῶν ἐρυθρῶν καὶ ὑπερύθρων. Τέχνη ἱκανῶς ἐπιμελής. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 983).

4. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,40, ἔχουσα τὴν ἑξῆς παράστασιν: Ἐν τῷ μέσῳ στήλη νεκρικὴ πολυτελὴς ἀπολήγουσα εἰς ἀνθέμιον καὶ ἔχουσα ὄπισθεν εἰς τὸ βάθος ἐλλειψοειδῆ γραμμὴν εἰκονίζουσαν πιθανώτατα μέγαν στέφανον, ἀφ' οὗ ἐξηρτημέναι εἰσὶν ἐρυθραὶ ταινίαι. Ἡ στήλη ἵδρυται ἐπὶ τριῶν ἀναβαθμίδων, ἐπὶ τῆς μιᾶς τῶν ὁποίων ἵσταται παῖς (ἀκριβῶς πρὸ τῆς στήλης καλύπτων ταύτην σχεδὸν μέχρι τοῦ ἀνθεμίου), διάδημα φέρων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ χλαμύδα περὶ τὸ σῶμα καὶ κρατῶν διὰ τῆς ἀριστερᾶς ἐπιμήκη ῥάβδον ἀπολήγουσαν εἰς κύκλον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου σχῆμα σταυροῦ (βεβαίως τὸ δυσερμήνευτον τοῦτο σκεῦος ἐχρησίμευεν ὡς παιδιά). Ὁ παῖς εἶναι ἐστραμμένος, ἀνυψωμένην ἔχων τὴν δεξιάν, πρὸς γυναικείαν μορφὴν δεξιᾷ αὐτῷ ἱσταμένην καὶ πρὸς αὐτὸν ἀτενίζουσαν· ἡ γυνὴ αὕτη (Ἀθηνᾶ;) εἶναι ἀσκεπὴς τὴν κεφαλὴν καὶ βραχύκομος, φέρει δὲ χιτῶνα διαφανῆ ἐζωσμένον περὶ τὴν ὀσφὺν καὶ κρατεῖ διὰ τῆς δεξιᾶς μὲν δόρυ (;) ἢ μᾶλλον δύο δόρατα, διὰ τῆς ἀριστερᾶς δὲ ἱμάτιον, ὅπερ ἐρριμμένον ἔχει ἐπὶ τῶν νώτων καὶ συνεστραμμένον περὶ τοὺς βραχίονας. Παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς κεῖται ἀσπὶς καὶ κράνος. Ἀριστερὰ τοῦ παιδὸς καὶ ἑπομένως καὶ τῆς στήλης εἰκονίζεται κόρη, κεκρύφαλον ἐρυθρὸν ἐπὶ τῆς κόμης ἔχουσα καὶ κρατοῦσα διὰ τῆς ἀριστερᾶς κάνιστρον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου πυξὶς καὶ ταινίαι. Ἡ κόρη ἀτενίζει ἐπίσης πρὸς τὸν παῖδα, τὴν δεξιὰν ὑψοῦσα ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. Τὴν παράστασιν δεξιᾷ τοῦ παιδὸς συμπληροῖ πωγωνοφόρος ἀνὴρ κατὰ κρόταφον εἰκονισμένος, φέρων χλαμύδα ἐρυθρὰν καὶ κρατῶν καὶ οὗτος δυσδιάκριτόν τι πρᾶγμα (ἴσως ἐλαιοφόρον ληκύθιον ἀνηρτημένον δι' ἱμάντων).

Ἡ εἰκὼν εἶναι τῶν ἀρίστων, διατηρεῖται δὲ τὸ πλεῖστον καλῶς· (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 984).

5. Λευκὴ λήκυθος (ὕψ. 0,40). Ἐν τῷ μέσῳ στήλη νεκρικὴ μετ' ἀνθεμίου κεκοσμημένη ταινίαις· πρὸ αὐτῆς νεανίας ἔχων ἱμάτιον πολυτελὲς (φέρον ἀστεροειδῆ στίγματα) ἀπὸ τῆς ὀσφύος μέχρι τῶν γονάτων τὸ σῶμα καλύπτον, καθήμενος ἐπὶ τῶν βαθμίδων τῆς στήλης καὶ κρατῶν διὰ τῆς ἀριστερᾶς λύραν. Τὴν δεξιὰν κεκαμμένην ἔχων κατὰ τὸν ἀγκῶνα ἀνυψοῖ οὕτως, ὡς εἰ ἐκράτει δι' αὐτῆς ἐπιδεικτικῶς ἀντικείμενόν τι, πρὸς ὃ καὶ μελαγχολικῶς ἀτενίζει μικρὸν τὴν κεφαλὴν κλίνων. Φέρει δὲ διάδημα ἐπὶ τῆς κόμης, τῆς ἀνωμάλως εἰς πλοκάμους ἐπὶ τοῦ προσώπου καὶ τὸν τράχηλον πιπτούσης. Εἶναι ἡ εἰκὼν ἀριστοτεχνική. Δεξιὰ τῆς στήλης ἱστάμενος νεανίας κατὰ κρόταφον εἰκονισμένος, χιτῶνα βραχὺν φέρων καὶ πέτασον ἐπὶ τοῦ ὤμου ἐρριμμένον, κρατῶν διὰ τῆς ἀριστερᾶς διπλοῦν δόρυ καὶ ἀτενίζων πρὸς τὸν ἐπὶ τῆς στήλης καθήμενον μελαγχολικώτατα. Καὶ ἡ εἰκὼν αὕτη, ἥτις, δυστυχῶς, εἶναι ὀλίγον ἐφθαρμένη κατὰ τὸ πρόσωπον, προδίδει γραφίδα δεξιωτάτην καὶ τεχνίτην ἐπιμελέστατον. Ἀριστερὰ κόρη χιτῶνα φέρουσα καὶ ἱμάτιον ἐρυθρόν, τὸ δεξιὸν στῆθος μετὰ τοῦ βραχίονος γυμνὸν καταλεῖπον, ἔχουσα στεφάνην ἐπὶ τῆς κεφαλῆς πολυτελῆ καὶ κρατοῦσα διὰ τῆς ἀριστερᾶς μὲν κάνιστρον, ἐφ' οὗ ταινίαι ἐρυθραί, ἐν τῇ δεξιᾷ δὲ ἀλάβαστρον. Ἡ διατήρησις τῆς γραφῆς εἶναι ὡς τὰ πολλὰ καλλίστη. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορείας 985).

6. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,32. Ἐν μέσῳ στήλη νεκρικὴ μετ' ἀετώματος καὶ ἀκρωτηρίων ἐρυθρῶν, κεκοσμημένη ταινίαις ἐρυθραῖς. Δεξιὰ γυνὴ καθημένη ἐπὶ τῆς βάσεως τῆς στήλης, τὴν δεξιὰν ἐπὶ ταύτης ἐρείδουσα, τὸ πρόσωπον ἔχουσα πρὸς τὴν στήλην ἐστραμμένον. Δεξιὰ τῆς στήλης γυνὴ ἱσταμένη μέλανα διπλοῦν χιτῶνα φέρουσα, οὗ τινος τὰ κράσπεδα ἐρυθρά, τὴν ἀριστερὰν ἔχουσα ὑψωμένην πρὸς τὸ πρόσωπον εἰς ἔνδειξιν πένθους. Ἡ γραφὴ εἶναι ἐπιμελὴς μὲν ἀλλὰ χονδροειδής, ὡς καὶ ἡ ὅλη τοῦ ἀγγείου κατασκευή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 986).

7. Λήκυθος μέλαινα ἐρυθρόμορφος ὕψ. 0,44. Ἐν μέσῳ στήλη μετ' ἀνθεμίου ἐπὶ βάσεως κεκοσμημένη ταινίαις μελαίναις. Δεξιὰ κόρη ἱσταμένη κρατοῦσα πυξίδα καὶ ταινίαν λευκήν, ἀριστερὰ δὲ

ἀνὴρ πωγωνοφόρος, ἐνδεδυμένος μακρὺ ἱμάτιον, ἐρειδόμενος τῇ δεξιᾷ ἐπὶ μακρᾶς βακτηρίας, πρὸς τὴν στήλην μετὰ λύπης ἀτενίζων. Ἡ παράστασις τῶν συνήθων, καὶ ἡ γραφὴ ἥκιστα ἔντεχνος καὶ ἐπιμελής. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 987).

8. Ἡμίλευκος λήκυθος ὕψ. 0,31. Στήλη μετ' ἀνθεμίου κεκοσμημένη ταινίαις ἐρυθραῖς καὶ λευκαῖς ἐπὶ βάσεως τριβάθμου. Δεξιὰ γυνὴ ἐνδεδυμένη μακρὸν ἐρυθρὸν χιτῶνα· ἐπὶ τῆς πρώτης τῶν βαθμίδων τῆς στήλης τὸν πόδα θέτουσα φέρει μέλαιναν ταινίαν ἵνα ἀναρτήσῃ ἐπὶ τῆς στήλης. Γραφὴ κοινή, διατήρησις μετρία. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 988),

9. Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς ἀρχαϊκώτατον (ὕψ. 0,24), ἔχον τὰς χεῖρας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἐν θρηνητικῇ στάσει. Τὸ πρόσωπον φέρει χρῶμα ἐρυθρόν, τὸ σῶμα δὲ εἶνε ἐνδεδυμένον ἄπτυχον ἐντελῶς χιτῶνα χρώματος μέλανος ἐζωσμένον περὶ τὴν ὀσφύν, καθήκοντα μέχρι τοῦ ἐδάφους. Κατεσχέθη ἐν Πειραιεῖ παρὰ Ἰ. Ῥουσὲν πειρωμένῳ νὰ ἐξαγάγῃ αὐτὸ εἰς τὸ ἐξωτερικόν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 989).

10 - 11. Πήλινον σύμπλεγμα παριστῶν ἐπιτυμβίαν στήλην καὶ ἑκατέρωθεν καθημένην γυναῖκα καὶ ὁπλίτην μετὰ ἵππου (ἡ παράστασις εἶνε εἰλημμένη ἐν μέρει ἐκ τοῦ γνωστοῦ ἐκ Μήλου ἀναγλύφου τῆς παρὰ τὸν τάφον τοῦ Ἀγαμέμνονος συναντήσεως τῆς Ἠλέκτρας καὶ τοῦ Ὀρέστου : ἴδε Mon. dell'Inst. VI πίν. 57), καὶ πήλινον ἀγαλμάτιον Ἀφροδίτης ὀκλαζούσης, κρατούσης τῇ ἀριστερᾷ κάτοπτρον ἐπικεχρυσωμένον καὶ τῇ δεξιᾷ τὴν κόμην διατιθείσης. Τὰ ἀγαλμάτια ταῦτα εἶνε ἐξ ἐκείνων, ἃ οἱ ἀρχαιολογοῦντες ἐκλαμβάνουσιν ὡς κίβδηλα, ἀπομιμήματα εἰδωλίων προερχομένων ἐκ Μικρᾶς Ἀσίας· θέλουσι δὲ κατατεθῇ ἐν τῇ Συλλογῇ τῶν κιβδήλων. Κατεσχέθησαν ἐν Πειραιεῖ παρὰ Ἰω. Πετροπούλῳ ἐπὶ ἀτμοπλοίου ἀποπλέοντος διὰ Μασσαλίαν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας ἀρ. 990 - 991).

12 - 17. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀριθ. 12 - 17 ἀρχαῖα ληφθέντα ἐκ τῶν εὑρεθέντων ἐν ταῖς ἐν Ἐρετρίᾳ ἀνασκαφαῖς ἐν ἀγροῖς Ν. Τζώτζῃ (ἴδ. σ. 85 ἀρ. 2), ᾧ κατεβλήθησαν πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ τιμήματος ἐκ τοῦ δημοσίου Ταμείου δρ. 1735, ἤτοι :

12. Ἡμίλευκος λήκυθος ὕψ. 0,29. Ἐν τῷ μέσῳ γυνὴ (ἡ Κίρκη)

διπλοῦν φέρουσα μέλανα χιτῶνα μετὰ στιγμάτων λευκῶν, περὶ τὴν κόμην ταινίαν ἐρυθράν, ἱσταμένη πρὸ πωγωνοφόρου ἀνδρὸς (τοῦ Ὀδυσσέως) καθημένου ἐπὶ βράχου καὶ προσφέρουσα αὐτῷ ἐντὸς σκύφους ποτόν, ὅπερ ἀνακινεῖ διὰ μικροῦ ῥαβδίου διὰ τῆς δεξιᾶς αὐτῆς· ὁ ἀνὴρ (οὗ τινος εἶνε ἐφθαρμένον τὸ πρόσωπον) φέρει θώρακα, ξίφος καὶ ἀνδρομίδας καὶ κρατεῖ διὰ τῆς δεξιᾶς διπλοῦν δόρυ. Ὄπισθεν τῆς γυναικὸς φεύγει ἀνὴρ (εἷς τῶν ἑταίρων τοῦ Ὀδυσσέως) κεφαλὴν ἔχων ζώου (χοίρου), κρατῶν διπλοῦν δόρυ, τὴν κτηνώδη αὐτοῦ κεφαλὴν στρέφων πρὸς τὴν ὄπισθεν αὐτοῦ ἐπισυμβαίνουσαν σκηνήν. Παρὰ τοὺς πόδας τῆς Κίρκης θρῆνυς, ἐφ' οὗ προσκεφάλαιον. Ἡ εἰκὼν εἶναι ἀρχαϊκή, μετ' ἐπιμελείας γεγραμμένη· κοσμηματικὰ δὲ γράμματα (;) φαίνονται πολλαχοῦ πληροῦντα τὰ κενὰ τῆς εἰκόνος. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας ἀρ. 1003).

13. Ἡμίλευκος λήκυθος (ὕψ. 0,29), τὸ σχῆμα καὶ τὴν τέχνην ὁμοία τῇ προηγουμένῃ. Εἰκονίζεται κύπτων ἀνὴρ (Ἡρακλῆς) λεοντῆν φέρων ἀπὸ τῆς κεφαλῆς μέχρι τῶν μηρῶν καὶ ξίφος ἐζωσμένος, κρατῶν ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου διὰ τῶν χειρῶν του τὸν οὐρανὸν ὑποδηλούμενον διὰ ταινίας μελαίνης μετ' ἀστέρων. Πρὸ αὐτοῦ ὀρθὸν τὸ ῥόπαλον καὶ φαρέτρα καὶ τόξον (;) ὡσεὶ ἀνηρτημένα. Ἀντιμέτωπος δὲ τείνων πρὸς τὸν Ἡρακλῆ μεγάλοις βήμασι εὐρύστερνος μέγας ἀνὴρ (Ἄτλας) μακρὰν φέρων γενειάδα καὶ κόμην ὄπισθεν καταπίπτουσαν, γυμνὸς ὅλως, κρατεῖ ἐντὸς τῶν χειρῶν αὐτοῦ δύο μῆλα, ἅτινα προσφέρει τῷ Ἡρακλεῖ. Καὶ τῆς εἰκόνος ταύτης τὰ κενὰ πληροῦνται διὰ στιγμάτων ἐν εἴδει γραμμάτων, εἶναι δὲ καὶ αὕτη ἀρχαϊκωτάτη καὶ λίαν ἐπιμελής, διατηρεῖται δὲ καὶ ἐν ἀρίστῃ καταστάσει. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορείας 1004).

14. Ἡμίλευκος λήκυθος ὕψ. 0,30. Ἡ παράστασις θηρευτική. Εἰκονίζεται ἀνὴρ (οὗ τινος ἐφθαρμένον ὀλίγον τὸ πρόσωπον) χλαμύδα φέρων, τρέχων μεγάλοις βήμασιν ὄπισθεν λαγωοῦ φεύγοντος· κρατεῖ διὰ τῆς ἀριστερᾶς ἐπὶ τοῦ ὤμου διπλοῦν δόρυ, διὰ τῆς ἀνυψωμένης δὲ δεξιᾶς χερμάδιον, ὅπερ μέλλει νὰ ἐκσφενδονίσῃ κατὰ τοῦ λαγωοῦ. Παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ κύων διώκων ἐπίσης τὸν λαγωόν, ἐνῷ μεταξὺ τούτων καὶ τοῦ διωκομένου ζώου φαίνονται δένδρα δασύφυλλα ὑποδηλοῦντα ὅτι ἡ σκηνὴ γίνεται ἐν δάσει. Κάτωθεν, ὑπὸ τὰ δένδρα, θάμνοι ἐν οἷς πτήσσων λαγωός. Ἡ εἰκὼν

εἶναι ἐπίσης ἀρχαϊκή, ἀλλὰ δὲν διατηρεῖται πανταχοῦ ζωηρά. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1005).

15. Κάλυμμα χαλκοῦ κατόπτρου διαμέτρου 0,14. Ἐπ' αὐτοῦ κεκολλημένη, ὡσεὶ ἔντυπον ἀνάγλυφον, ἡ ἑξῆς παράστασις: Ἐπὶ τράγου βαίνοντος κάθηται γυνὴ γυμνὴ τὸ στῆθος, φέρουσα δὲ μόνον ἱμάτιον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς καλύπτον τὴν ὀσφὺν καὶ τοὺς πόδας καὶ ἀνεχόμενον διὰ τῆς δεξιᾶς ἐπιδεικτικῶς πρὸ τοῦ προσώπου, κρατοῦσα τὸ ζῶον ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ διὰ τῆς ἀριστερᾶς· ὄπισθεν τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου τῆς γυναικὸς ὑψοῦται ἀντικείμενόν τι δυσδιάκριτον, πιθανὸν δᾴς. Παρακολουθεῖ τὴν θεὰν (ἐπιτραγίαν Ἀφροδίτην) μικρὸν ζῶον καλπάζον. Ἡ ἐπεξεργασία τοῦ ἀναγλύφου εἶναι ἀμίμητος καὶ ἡ διατήρησις σχετικῶς καλλίστη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1006).

16. Χαλκοῦν κάτοπτρον διαμέτρου 0,17. Ἐπὶ τοῦ καλύμματος αὐτοῦ ἐπικεκολλημένη, ὡσεὶ ἀνάγλυπτος, ἡ ἑξῆς παράστασις: Ἀνὴρ πωγωνοφόρος γυμνὸς (ὁ Βορέας) μακρὰς φέρων πτέρυγας κρατεῖ διὰ τῆς ἀριστερᾶς ἀπὸ τῆς ὀσφύος γυναῖκα γυμνὴν (τὴν Ὠρείθυιαν) δι' ἁπλοῦ ἱματίου τὰ ὄπισθεν καλυπτομένην. Ὁ Βορέας παρίσταται ἀνιπτάμενος κρατῶν διὰ τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ ὄπισθεν τοῦ τραχήλου τὴν χεῖρα τῆς Ὠρειθύιας, ἥτις ἐρείδει τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς αὐτῆς χειρός. Τὸ σύμπλεγμα εἶνε ἁρμονικώτατον καὶ ἐξόχου λεπτότητος καὶ ἀκριβείας· σώζεται κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν καλῇ καταστάσει τῶν ποδῶν μόνον, ἰδίως τῶν τοῦ Βορέα, ὀλίγον ἐφθαρμένων ὄντων. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1007).

17. Δύο χαλκαῖ ὑδρίαι, ὧν ἡ μία σῶα, περιέχουσα τὰ ὀστᾶ τοῦ νεκροῦ, ἡ ἑτέρα τεθραυσμένη, ὡραίαν ἔχουσα λαβήν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1008 - 1009).

18 - 26. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀριθ. 18 - 26 ἀρχαῖα εὑρεθέντα ἐν ὁδῷ Σταδίου (ἴδ. σ. 125 ἀριθ. 9), ἤτοι:

18. Λευκὴ λήκυθος, ὕψ. 0,52. Στύλη νεκρικὴ διὰ ταινιῶν ἐρυθρῶν κεκοσμημένη καὶ ἱδρυμένη ἐπὶ βάσεως μετὰ δύο αναβαθμίδων. Ἀνὴρ χλαμύδα φέρων ἐρυθρὰν καὶ κράνος κορινθιακὸν κάθηται ἐπὶ τῆς δευτέρας τῶν ἀναβαθμίδων· εἶναι δὲ κατὰ κρόταφον εἰκονισμένος καὶ κρατεῖ διὰ τῆς δεξιᾶς δόρυ (ἐλλείπει τῆς μορφῆς ταύτης τὸ στῆθος μετὰ τοῦ ὀπισθίου μέρους τῆς κεφαλῆς).

Δεξιὰ τῆς στήλης ἀνὴρ πωγωνοφόρος, ἱμάτιον ἐρυθρὸν φέρων, ἐρειδόμενος ἐπὶ ὀζώδους ῥάβδου κειμένης ὑπὸ τὴν ἀριστερὰν μασχάλην καὶ ἐκτείνων τὴν δεξιὰν πρὸς ἀποχαιρετισμὸν πρὸς τὸν ἐπὶ τῆς στήλης καθήμενον, πρὸς ὃν καὶ ἀτενίζει μελαγχολικῶς. Ἀριστερὰ τῆς στήλης κόρη (ἧς σώζεται μόνον ἡ κεφαλὴ μετὰ μέρους τοῦ στήθους) κρατοῦσα κάνιστρον καὶ ἐν τῇ δεξιᾷ ἀλάβαστρον, καὶ αὕτη πρὸς τὸν καθήμενον βλέπουσα. Τὸ ἀγγεῖον συνεκολλήθη ἐκ τεμαχίων, ἡ σωζομένη ὅμως γραφὴ διατηρεῖται καλῶς προδίδουσα ἐπιμελῆ ἐργασίαν. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 993).

19. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,50. Στήλη πλατεῖα ἀπολήγουσα εἰς ἀνθέμιον. Ἐν αὐτῇ ὡς ἐν πλαισίῳ εἰκονίζεται ἀνὴρ πωγωνοφόρος φέρων ἱμάτιον περὶ τὴν ὀσφὺν (ἀπὸ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου πίπτον) καὶ κρατῶν διὰ τῆς ἀριστερᾶς ὀζώδη ῥάβδον, ἐν ᾧ τὴν δεξιὰν στηρίζει ἐπὶ τῆς ἀναβαθμίδος τῆς στήλης, ἐφ' ἧς καὶ κάθηται. Εἶναι δὲ κατὰ κρόταφον εἰκονισμένος, πρὸς τὰ ἀριστερὰ βλέπων, ὅπου νεανίας ἱστάμενος, ἱμάτιον φέρων ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ὤμου ἐμπορπωμένον καὶ πέτασον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, πρὸς τὸν καθήμενον ἀτενίζων καὶ ἐν τῇ δεξιᾷ διπλοῦν δόρυ κρατῶν, ἐφ' οὗ καὶ ἐλαφρῶς ἐρείδεται. Ἀριστερὰ τῆς στήλης, ὄπισθεν τοῦ καθημένου, μορφὴ (κόρη βεβαίως) κρατοῦσα κάνιστρον, ἥτις ἀπεσβεσμένη ἐντελῶς σχεδὸν τυγχάνει. Τὸ πλεῖστον τῆς εἰκόνος, λίαν ἐπιμελῶς οὔσης γεγραμμένης, διατηρεῖται καλῶς. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας ἀρ. 994).

20. Λευκὴ Λήκυθος ὕψ. 0,30. Στήλη ἐν τῷ μέσῳ ἀπολήγουσα εἰς ἀέτωμα μετ' ἀκρωτηρίων, κεκοσμημένη ταινίαις ἐρυθραῖς καὶ μελαίναις. Ἀριστερὰ ταύτης ἀνὴρ ἐρυθρὸν ἱμάτιον περὶ τὴν ὀσφὺν ἔχων ἐπὶ ῥάβδου τῇ δεξιᾷ ἐρειδόμενος. Δεξιὰ δὲ κόρη (;) βραχὺν χιτῶνα φέρουσα, κρατοῦσα ἴσως κάνιστρον διὰ τῆς ἀριστερᾶς, διὰ δὲ τῆς δεξιᾶς κοσμοῦσα τὸν τάφον πιθανῶς ταινίᾳ (ἡ παράστασις ἐξηλειμμένη). Ἡ χεὶρ αὕτη κρύπτεται ὄπισθεν τῆς στήλης (!). Γραφὴ ὅλως ἀδέξιος (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 995).

21. Ἀγγεῖον ἐρυθρόμορφον σχήματος ἀρυβάλου ὕψ. 0,21. Κατὰ τὸ μέσον τοῦ δι' ἐξόχως στιλπνοῦ μέλανος γανώματος κεκοσμημένου ἀγγείου ὑπάρχει ἡ ἑξῆς ἀληθῶς καλλιτεχνικὴ γραφή: Εἰκονίζεται βωμός, ἱδρυμένος ἐπὶ πλίνθου καὶ ἀπολήγων πρὸς τὰ ἄνω εἰς ἰωνικὸν κιονόκρανον. Ὀλίγον ὕπερθεν αὐτοῦ εἰκονίζεται Σφίγξ

(θὰ ὑπελάμβανέ τις τὸ τέρας τοῦτο Ἅρπυιαν, εἰ μὴ ἦν τὸ κάτω τῆς μορφῆς σῶμα λέοντος, ἐν ᾧ ἡ κεφαλὴ γυναικεία, ὡς καὶ αἱ χεῖρες ἀφ' ὧν ἐκφύονται μακραὶ ἀναπεπταμέναι πτέρυγες) κρατοῦσα διὰ μὲν τῶν χειρῶν ἀπὸ τοῦ στήθους, διὰ τῶν ὀπισθίων δὲ ὀνύχων ἀπὸ τῶν ποδῶν, γυμνὸν διαδεδημένον νεανίαν, ἀνυψοῦσα οὕτως αὐτόν, ὡσεὶ ἵνα τὸν ἐπιθέσῃ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ (;) Ὁ νεανίας ἀτενίζει πρὸς τὸ τέρας μετὰ τρόμου, ἐν ᾧ τὸ πρόσωπον τῆς Σφιγγὸς ἐκδηλοῖ προφανῶς χαρὰν ἐπὶ τῇ λείᾳ. Ἡ γραφή, ὡς εἴρηται, εἶνε τῶν ὡραιοτάτων τῆς Ἀττικῆς ἀγγειογραφίας, διατετήρηται δὲ ἐν καλλίστῃ καταστάσει, (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 996).

22. Χρυσῆ ταινία λεπτὴ (διάδημα) ἄνευ κόσμου τινὸς μήκους 0,21, πλάτους 0,017, ἀπολήγουσα κατὰ τὰ ἄκρα εἰς ὀξύ. Ὅλον μῆκος 0,25. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 997).

23. Χρυσοῦν περιφερὲς ἔλασμα ἐν σχήματι λεπτοῦ, ἔχον ἐντύπως ἐγγεγλυμμένον στέφανον καὶ ἐν τῷ μέσῳ γλαῦκα, ἔχον δηλ. τύπον Ἀθηναϊκοῦ νομίσματος, ὃν ἔνθεν μὲν βλέπει τις ἐγγεγλυμμένον, ἔνθεν δὲ ἀναγεγλυμμένον. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 998).

24. Τὸ ἐν σ. 126 μνημονευόμενον μαρμάρινον τετραγωνικὸν βάθρον. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ· 998α).

25. Πολλὰ τεμάχια ἀγγείων καὶ λευκῶν ληκύθων εὑρεθέντα περὶ τοὺς τάφους. Τούτων τινὰ ἔχουσιν ὡραίας ἀληθῶς γραφάς. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 999).

26. Αἱ ἐν σ. 125 ἀρ. 9 δημοσιευμέναι ἐπιγραφαί. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 999α).

27. Ἐρυθρόμορφος λήκυθος ὕψ. 0,29. Ἐπὶ τῆς κοιλίας δύο γυναῖκες, ὧν ἡ ἑτέρα ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ φέρουσα εἰκονίζεται βαίνουσα καὶ κρατοῦσα διὰ τῆς ἀριστερᾶς κάνιστρον, ἡ ἄλλη ἵσταται τὸ σῶμα ἔχουσα ἀντωπὸν ἀλλὰ τὴν κεφαλὴν κατὰ κρόταφον, πρὸς τὴν σύντροφον αὐτῆς βλέπουσα, ἐνδεδυμένη ποδήρη χιτῶνα διπλοῦν, τὰς χεῖρας ἐκτείνουσα ἑκατέρωθεν, ὡσεὶ ἐκπεπληγμένη ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ τῆς ἑτέρας (;) Γραφὴ ἀμελής, διατήρησις καλή. Εὑρέθη ἐν ἀνασκαφαῖς Δ. Γιαγιᾶ (ἴδ. σ. 135, 11 κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν ἄγουσαν ἀπὸ τοῦ Θησείου εἰς τὴν ὁδὸν Πειραιῶς πλησίον τῆς γεφύρας τοῦ σιδηροδρόμου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1000).

28 - 29. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 28 καὶ 29 δύο ἀγγεῖα εὑρεθέντα ἐν τοῖς θεμελίοις τῆς παρὰ τὴν πλατεῖαν τῆς Ὁμονοίας οἰκοδομηθείσης οἰκίας τοῦ Ἰ. Πάγκα, ὑφ' οὗ καὶ ἐδωρήθησαν τῷ Μουσείῳ, ἤτοι :

28. Ἀγγεῖον ἐρυθρόμορφον σχήματος ἀμφορέως ταπεινοῦ. Ἑκατέρωθεν εἰκονίζονται ἀνὰ δύο γυναικεῖαι μορφαί. Ἐπὶ τῆς μιᾶς μὲν ὄψεως ἡ ἑτέρα τούτων, ἡ χιτῶνα καὶ ἱμάτιον μακρὸν ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ περιβεβλημένη, κρατεῖ ἐν τῇ χειρὶ πυξίδα, ἥν, φαίνεται, δωροῦσα τῇ ἑτέρᾳ τῇ ἱσταμένῃ ἀπέναντι αὐτῆς καὶ ἀτενιζούσῃ πρὸς ταύτην· ἡ δευτέρα αὕτη φέρει ἐπίσης χιτῶνα καὶ ἱμάτιον, ὅπερ ὅμως καταλείπει τὸ δεξιὸν στῆθος μετὰ τοῦ βραχίονος γυμνά. Ἐπὶ τῆς ἑτέρας δὲ ὄψεως δύο ὅμοιαι κόραι, ὧν ἡ ἑτέρα κρατεῖ ἄνθος (;) προσφερόμενον τῇ ἄλλῃ, τῇ ἐν τῇ δεξιᾷ, κρατούσῃ ταινίαν ἢ στέφανον. Κάτωθεν παρὰ τοὺς πόδας αὐτῶν καὶ ἐν τῷ μέσῳ κάλαθος. Ἡ γραφὴ εἶναι κοινή, ὡς καὶ ἅπασα ἡ τοῦ ἀγγείου κατασκευή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1001),

29. Ἀρύβαλλος μικρὸς ἐφθαρμένος· εἰκονίζεται ἐπ' αὐτοῦ γυνὴ κρατοῦσα ἐπιδεικτικῶς διὰ τῶν δύο χειρῶν τὰ κράσπεδα τοῦ πολυτελοῦς χιτῶνός της. Ἡ γραφὴ ἀπεσβεσμένη. (Εὑρετ. Γενικῆς Ἐφορ. 1002).

30. Ἕνδεκα νομίσματα διαφόρων πόλεων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὧν 7 ἀργυρᾶ καὶ 4 χαλκᾶ δωρηθέντα ὑπὸ ἀνωνύμου ὁμογενοῦς διὰ τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως Χαριλάου Τρικούπη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 992).

30^α Ἑτέρα δωρεὰ ἀρχαίων γενομένη τῷ Μουσείῳ διὰ τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως Χαριλάου Τρικούπη, περὶ ἧς ἴδε Εὑρετήριον Γενικῆς Ἐφορείας ἀρ. 980.

31 - 36. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 31—36 εὑρεθέντα ἐν ταῖς ἐν Τροιζηνίᾳ ἀνασκαφαῖς τάφων (ἴδ. σ. 107 ἀρ. 3), ἤτοι :

31. Τεμάχιον ἀναγλύφου ὕψ 0,10, ἐφ' οὗ σώζεται τὸ ἔμπροσθεν ἵππου μετὰ τῆς κεφαλῆς· ἐπὶ τοῦ ἵππου κάθηται γυνὴ (ἧς σώζεται τὸ κάτω τοῦ σώματος ἀπὸ τῆς ὀσφύος) γυμνή. Τὸ ἀνάγλυφον εἶνε ἀποκεκρουσμένον, φαίνεται ὅμως ἔτι τέχνης ἀρχαϊκῆς προϊόν. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1010).

32. Δύο μεγάλα ἀγγεῖα (πίθοι) τοῦ Μυκηναίου τρόπου, εὑρε-

θέντα ἐν τῷ προϊστορικῷ τάφῳ μετὰ τῆς ἐν τῷ ἑπομένῳ ἀριθμῷ ταινίας. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1011-1012).

33. Ταινία χρυσῆ μῆκ. 265, πλ. 0,014 ἔχουσα ἐπὶ τῆς μιᾶς τῶν ἐπιφανειῶν αὐτῆς γεωμετρικὰ σχήματα, ἐν πτηνὸν καὶ τὸ γνωστὸν σημεῖον Suastika περὶ οὗ ἴδε Schliemann: Troie σελ. 517 κ. α. Ἐχρησίμευεν ὡς διάδημα περὶ τὸ μέτωπον. Τοῦ περιέργου τούτου εὑρήματος δημοσιευθήσεται ἐν τῷ Δελτίῳ σχεδιογράφημα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1013).

34. Φύλλα χρυσοῦ ἐν ὅλῳ δράμια ἓξ εὑρεθέντα ἐν διαφόροις τάφοις ἐσπαρμένα καθ' ὅλον τὸν τάφον. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1014).

35. Ἓξ ἀρχαϊκοῦ ῥυθμοῦ μικρὰ ἀγγεῖα ἄνευ γραφῶν εὑρεθέντα ἐντὸς πίθου, χρησιμεύσαντος εἰς ἔνθεσιν κεκαυμένων ὀστῶν. Τὰ ἀγγεῖα ταῦτα εἶνε ἄχρηστα διὰ τὴν συλλογὴν τοῦ Μουσείου. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1015).

36. Τρία ὑέλινα Ῥωμαϊκὰ ἀγγεῖα ἄχρηστα καὶ ταῦτα. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1016).

37-50. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 37—50 ἀρχαῖα ἀγορασθέντα παρὰ τοῦ Α. Δοκοῦ, συλλέξαντος αὐτὰ πρὸ ἐτῶν ἐν Πειραιεῖ, ἀντὶ δραχμῶν 200, ἤτοι:

37. Ἀνάγλυφον ἐκ λευκοῦ μαρμάρου παριστῶν ἵππον καὶ παρ' αὐτὸν ἄνδρα· ἔμπροσθεν τοῦ ἵππου ὄφις. Μῆκ. 0,52, ὕψ. 0,39, πάχ. 0,08. Τέχνη κοινή. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1017).

38. Ἀνάγλυφον ἐκ πεντ. μαρμ. Σώζεται τὸ κάτω μέρος θεοῦ καθημένου ἐπὶ πολυτελοῦς θρόνου. Μῆκ. 0,35, ὕψ. 0,23, πάχ. 0,10. Τέχνη καλή. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1018).

39. Τεμάχιον ἀναγλύφου ἐκ Πεντ. μαρμ. παριστῶντος θεὰν μετὰ δᾳδὸς καὶ τέσσαρας ἱκέτας. Μῆκ. 0,53, πλ. 0,37, πάχος τῆς πλακὸς 0,06, μετὰ τοῦ ἀναγλύφου 0,11. Τέχνη λίαν ἐπιμελής. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1019).

40. Τὸ κάτω μέρος ἀναγλύφου ἐκ Πεντ. μαρμ. Διακρίνονται ἡ μορφὴ θεοῦ καθημένου καὶ δεξιόθεν αὐτοῦ δύο γυναικεῖαι μορφαί, ὧν μία καθημένη. Ἄνωθεν τῶν θεῶν προκύπτουσιν ὑπὲρ τὸ ἄκρον βράχου τέσσαρες γυναικεῖαι κεφαλαί, ἴσως κεφαλαὶ νυμφῶν. Μῆκ. 0,48, πλ. 0,29, πάχ. 0,07. Τέχνη ὄχι πολὺ λεπτή, ἡ ἐπιφάνεια διεφθαρμένη. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1020).

41. Τεμάχιον ἀναγλύφου ἐκ Πεντ. μαρμάρου, ὁμοίου πρὸς τὰ ἐκ τοῦ Ἀσκληπιείου. Σώζεται βωμός, εἰς ὃν προσάγεται βοῦς, καὶ ὀκτὼ μορφαὶ ἱκετῶν. Μῆκ. 0,55, πλ. 0,50, πάχ. 0,11. Τέχνη λεπτοτάτη. (Εὐρ. Γεν. Ἐφορ. 1021).

42. Πλὰξ ἐκ λευκοῦ μαρμάρου, ἧς τὸ κάτω μέρος ἀποτεθραυσμένον. Ἄνωθεν τῆς ἐπιγραφῆς ἀέτωμα μετ' ἀνθεμίου, κάτωθεν ἀνάγλυφον παριστῶν ἄνδρα καθήμενον, δεξιούμενον ἄλλον δεξιόθεν αὐτοῦ ἱστάμενον. Μῆκ. 0,42, πλ. 0,27, πάχ. 0,07, τέχνη κοινή. Ἡ ἐπιγραφὴ ἔχει οὕτως:

Δρόμων Ἡρακλεώτης

(Εὐρ. Γεν. Ἐφορ. 1022).

43. Τὸ κάτω μέρος νεκρικοῦ ἀναγλύφου ἐκ Πεντ. μαρμάρου, παριστῶντος ἄνδρα ἱστάμενον καὶ παρ' αὐτὸν γυναῖκα ἐν ἀμφιέσει ἱερείας τῆς Ἴσιδος. Ἀποκεκρουσμέναι αἱ δύο κεφαλαί. Μῆκ. 0,60, πλ. 0,60. πάχ. 0,12, τέχνη κοινὴ ῥωμαϊκῆς ἐποχῆς. (Εὐρ. Γεν. Ἐφορ. 1023).

44. Τὸ δεξιὸν ἥμισυ ἀναγλύφου ἐκ Πεντ. μαρμάρου. Σώζονται τὰ κάτω μέρη ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς καὶ μεταξὺ αὐτῶν ἐπὶ βάθρου τὸ κάτω μέρος παιδός. Ὕψ. 0,40, πλ. 0,60, πάχ. 0,11. (Εὐρ. Γεν. Ἐφορ. 1024).

45. Τὸ δεξιὸν ἥμισυ ἀναγλύφου ἐκ Πεντ. μαρμάρου, ἐφ' οὗ ὑπάρχει ἀνὴρ καθήμενος ἐπὶ κλίνης καὶ πρὸ αὐτοῦ τράπεζα μετ' ὀπωρικῶν κτλ. Μῆκ. 0,50, πλ. 0,22, πάχ. 0,07, τέχνη καλή. (Εὐρ. Γεν. Ἐφορ. 1025).

46. Πλὰξ ἐκ φαιοῦ μαρμάρου. Κάτωθεν τῆς ἐπιγραφῆς ὑπάρχει ἀνάγλυφον παριστῶν γυναῖκα καθημένην, δεξιουμένην ἄνδρα δεξιὰ αὐτῆς ἱστάμενον. Μῆκ. 0,40, πλ. 0,27, πάχ. 0,05. Τέχνη κοινοτάτη. Ἡ ἐπιγραφὴ ἔχει οὕτως:

Σίγ[α] Σύρως (sic)

Ἀντὶ τοῦ Α ὑπάρχει ἐπὶ τοῦ λίθου Λ. (Εὐρ. Γεν. Ἐφορ. 1026).

47. Τὸ ἄνω μέρος πλακὸς ἐκ λευκοῦ μαρμάρου μετ' ἐπικράνου. Κάτωθεν τῆς ἐπιγραφῆς ὑπῆρχεν ἀνάγλυφον, οὗ διεσώθη μόνον κεφαλή τις, ἴσως γυναικός. Μῆκ. 0,21, πλ. 0,30, πάχ. 0,07, τέχνη κοινή. Ἡ ἐπιγραφὴ ἔχει οὕτως:

Διονύσιος (Εὐρ. Γεν. Ἐφορ. 1027).

48. Πλὰξ ἐκ λευκοῦ μαρμάρου μετ' ἀετώματος, ἐν ᾧ ῥόδαξ, καὶ ἀναγλύφου ὁμοίου τῷ τῆς ὑπ' ἀριθ. 42 πλακός. Ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς ἐξάγεται ὅτι ἡ πλὰξ εὑρέθη πιθανῶς ὄχι ἐν Ἀττικῇ. Μῆκ. 0,90, πλ. 0,39. Τέχνη κοινὴ ῥωμαϊκῆς ἐποχῆς. Ἡ ἐπιγραφὴ ἔχει οὕτως :

Θεάγγελε Ἀριστίδου Ἀθηναῖε χρηστὲ χαῖρε	Θεάγγελε Θεαγγέλου Ἀθηναῖε χρηστὲ χαῖρε.

Θεάγγελος τις Θεαγγέλου Αἰθαλίδης C I A III 489[б]. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1028).

49. Ἀνάγλυφον νεκρικὸν ἐκ λευκοῦ μαρμάρου παριστῶν γυναῖκα καθημένην καὶ δεξιουμένην ἄνδρα πρὸ αὐτῆς ἱστάμενον. Μῆκ. 0,58, πλ. 0,47, πάχ. 0,10. Τέχνη κοινή. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1029).

Ἐπιγραφαὶ δὲ εἰσήχθησαν ἐν τῷ Μουσείῳ, κατ' ἔκθεσιν τοῦ Λ ό λ λ ι γ κ, αἱ ἑξῆς :

51 - 52. Αἱ ἑξῆς ὑπ' ἀριθ. 51 καὶ 52 ἐπιγραφαὶ ἀγορασθεῖσαι παρὰ τοῦ αὐτοῦ Α. Δοκοῦ σὺν τοῖς προηγουμένοις ὑπ' ἀρ. 37 - 50 ἀρχαίοις, ἤτοι :

51. Πλὰξ ἐκ φαιοῦ μαρμάρου ἀπολήγουσα εἰς ἡμικυκλοειδὲς ἀέτωμα (ὕψ. 0,57, πλ. 0,30) ἐν ᾗ ἐπιγραφὴ τῆς Δ', ὡς φαίνεται, ἑκατονταετηρίδος :

Εὐθυδίκη
Ἡγησίππου
γυνή.

(Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας ἀρ. 1030).

52. Τεμάχιον ἐκ πεντελησίου μαρμάρου, οὗ σώζεται τὸ ἀριστερὸν ἄκρον (μῆκ. 0,17, πλ. 0,14) ἐν ᾧ ἐπιγραφή :

Θε]μιστοκλῆς Ὀ[. . . . . . . εἶπεν· ἐπειδὴ ὁ δεῖνα
ος χειροτονηθεὶ[ς ὑπὸ τοῦ δήμου ἀγωνοθέτης Θησείων
εἰς τὸν ἐπὶ τοῦ δεῖνος ἄρχον-
τος ἐνιαυτὸν το [.......... τήν τε πομπὴν ἔπεμψεν εὐσχήμονα
καὶ τὴν θυσίαν σ[υνετέλεσεν τῷ Θησεῖ κατὰ τὰ πάτρ.α... αξίως
τοῦ δήμου προε[νοηθ . . . .
καὶ ἐποιήσατο τὴ[ν ἐπιμέλειαν τῆς λαμπάδος καὶ τοῦ γυμνικοῦ
ἀγῶνος προνοηθεὶς τοῦ μηδὲν
ἀδίκημα γενέσθ[αι τοῖς ἀγωνιζομένοις . . . . . ὁμοί-
ως καὶ τῆς τῶν [...... ἔθηκε δὲ καὶ ἆθλα καλὰ καὶ εὐσχημο-

να τοῖς ἀγωνισ[αμένοις κατὰ τὰ ἐψηφισμένα τῶι δήμωι σπουδῆς
οὐθὲν ἐλλείπων, παρεσ-
κεύασεν [δὲ καὶ ταῖς φυλαῖς ταῖς νικώσαις ἆθλα τῶν ἱππέων
καὶ τῶν ἐπιλέκτων,
ὁμοίως δὲ κα[ὶ τοῖς ἐκ τῶν ἐθνῶν τάγμασιν καὶ ταῦτα ἀνέθηκεν,
ἔδωκεν δὲ καὶ τεῖ βουλεῖ
καθέσιμο]ν δ[ραχμὰς κτλ.

Ἡ ἐπιγραφὴ ἀνήκει ἀναμφιβόλως εἰς τὰς εἰς τὴν ἑορτὴν τῶν Θησείων ἀναφερομένας ἐπιγραφάς, ὧν αἱ μέχρι τοῦδε γνωσταὶ γενόμεναι ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῷ C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 444 λ. ἕ. Ἀνεγράφησαν δὲ αὗται περὶ τὸ πρῶτον ἥμισυ τῆς δευτέρας ἑκατονταετηρίδος πρ. Χρ., τὸ δὲ νῦν δημοσιευόμενον τεμάχιον σύγχρονον περίπου θὰ εἶναι τῇ ὑπ'ἀρ. 446, ὡς ἀποδεικνύει ἡ ὁμοιότης τῆς γραφῆς. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1031).

53-54. Αἱ ἑξῆς ὑπ' ἀριθ. 53—54 εὑρεθεῖσαι ὑπὸ τοῦ κτίστου Κ. Καλούδη παρὰ τῇ ὁδῷ Ἁγίου Κωνσταντίνου, ἔνθα λήγει ἡ ὁδὸς Νικηφόρου, πλησίον δηλ. τῆς ἐξωτερικῆς γραμμῆς τοῦ βορείου τείχους τῶν Ἀθηνῶν, ἤτοι :

53. Πλὰξ ἐκ Πεντελησίου μαρμάρου, κεκοσμημένη δι' ἀνθεμίου καλῆς ἐργασίας. Μῆκ. 0,77, πλ. 0,25 - 0,28, πάχ. 0,08. Ὁ πρῶτος στίχος τῆς ἐπιγραφῆς ἐπὶ τοῦ ἐπιστυλίου, οἱ τρεῖς ἑπόμενοι ἐπὶ τοῦ ἄνω ἄκρου τοῦ κυρίου μέρους τῆς πλακός, κάτωθεν αὐτῶν χῶρος κενός, μήκ. 0,26, ἐφ' οὗ ὑπῆρχε πιθανῶς γραπτή τις παράστασις, οἱ τέσσαρες τελευταῖοι στίχοι παρὰ τῷ κάτω ἄκρῳ τοῦ λίθου.

Ἡ νῦν ἐπὶ τοῦ λίθου ὑπάρχουσα ἐπιγραφὴ δὲν προέρχεται ἀριδήλως ἐκ τῆς πρώτης χρήσεως τοῦ λίθου, ἀλλ' ἐκ δευτέρας ἢ μᾶλλον τρίτης. Καὶ πρῶτον μὲν φαίνεται ὅτι ἐκοσμήθη ἡ πλὰξ διὰ τοῦ ἀνθεμίου καὶ τῆς γραπτῆς εἰκόνος μετ' ἐπιγραφῆς ἐπίσης ἐζωγραφισμένης, δεύτερον δὲ ἐνεχαράχθη ἐν τῷ μέσῳ τοῦ χώρου, ὃν κατέχει νῦν ὁ δεύτερος στίχος τὸ ὄνομα «Εὐπάλεια» οὗ ἴχνη τινὰ εἰσέτι διακρίνονται, τελευταῖον δὲ μετετέθη αὕτη ἡ λέξις εἰς τὸ ἐπιστύλιον, προσετέθησαν δὲ καὶ ἄλλα ὀνόματα μελῶν τινων τῆς αὐτῆς οἰκογενείας.

Ἡ ἐπιγραφὴ ἔχει νῦν οὕτως :

Εὐπάλεια Ἱπποκράτους Κηφισι-
είως γυνή. Φιλίσκος Ἱπποκράτους
Κηφισιεύς. Μύρτα Ἱπποκράτους θυγάτη-
ρ.
Ἡραγόρας Ἡροδότου Σάμιος.
Ἱπποκράτης Ἡραγόρου Κηφισιεύς.
Θρά|συλλος Ἡραγόρου Κηφισιεύς.
Ἡ δεῖνα Ἡ|ραγόρου γυνή.

Ἐξάγεται ἐκ τῶν τελευταίων στίχων, ὅτι ὁ Ἡραγόρας μετῴκησεν ἐκ Σάμου εἰς Ἀθήνας, οὗ ὁ υἱὸς Ἱπποκράτης ἐπολιτογραφήθη. Φαίνεται δὲ ὅτι τοῦτο ἐγένετο περὶ τὸ τέλος περίπου τῆς τρίτης ἑκατονταετηρίδος πρ. Χρ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1032).

54. Λεπτὴ εἰς δύο τεθραυσμένη πλὰξ (μ. 0,25, πλ. 0,27) ἐκ πεντελησίου μαρμάρου, ἐν ᾗ ἐπιγραφή:

Αἰγυπτία

(Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορείας 1033).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

1. **Ἐργασίαι ἐν τῇ Ἀκροπόλει:** Ἐξακολουθοῦσιν αἱ ἐν τῇ Ἀκροπόλει ἐργασίαι πρὸς διάκρισιν καὶ τοποθέτησιν τῶν τῇδε κἀκεῖσε κειμένων λίθων καὶ αἱ ἐν τῷ Μουσείῳ αὐτῆς πρὸς κατάταξιν τῶν ἐν αὐτῷ ἀρχαίων.

2. **Οἰκοδομητικαὶ ἐργασίαι:** Ἡ οἰκοδομὴ τῆς Κεντρικῆς πλευρᾶς τοῦ Μουσείου (ἴδ. Ἀρχ. Δελτίον 1888, σ. 68, 2) ἐπερατώθη λίαν δὲ προσεχῶς περατοῦται καὶ ἡ τῆς κυρίας προσόψεως.

3. Δαπάναις τοῦ δημοσίου Ταμείου, ἀντὶ δρ. 200 ἠγοράσθησαν ὑπὸ τῆς Γενικῆς Ἐφορείας παρὰ Ἀ. Δοκοῦ τὰ ἐν σελ. 145 ἀριθ. 37-52 περιγραφόμενα ἀρχαῖα ἀνάγλυφα καὶ ἐπιγραφαί. Τὰ ἀρχαῖα ταῦτα συνέλεξαν ἐξ ἀγορᾶς κατὰ διαφόρους ἐποχὰς ὁ πατὴρ τοῦ πωλητοῦ ἐν Πειραιεῖ.

4. **Ἐκποίησις ἀρχαίων ἐξ Ἐρετρίας**: Ἡ ἐπὶ τῶν ἐξ Ἐρετρίας εὑρημάτων διορισθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐπιτροπὴ (ἴδε σ. 33,3) ἐπεράτωσε τὰς ἐργασίας αὐτῆς. Ἅπαντα τὰ ἄξια λόγου εὑρήματα τὰ γενόμενα ἐν ἀγροῖς Β. Νοστράκη ἔλαβε διὰ τὸ ἐθνικὸν Μουσεῖον, καταβληθεισῶν τῷ Νοστράκῃ ἐκ τοῦ δημοσίου Ταμείου, πρὸς συμπλήρωσεν τοῦ τιμήματος, δρ. 3200. Ἡ καταγραφὴ τῶν ἀρχαίων τούτων ἐν τῷ Δελτίῳ ἤρξαντο ἀπὸ τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου (ἴδε σ. 74, 1 - 15) καὶ συνεχίζεται κατὰ μῆνα.

Ἡ αὐτὴ ἐπιτροπὴ προέβη ὡσαύτως εἰς τὴν ἐκποίησιν τῶν ἐν τοῖς ἀγροῖς Ν. Τζώτζη εὑρεθέντων· ἔλαβε δὲ ὡσαύτως διὰ τὸ ἐθν. Μουσεῖον τὰ ἀξιολογώτερα τῶν εὑρημάτων (ἴδ. σ. 139, 12-17), τοῦ Ν. Τζώτζη λαβόντος τὰ ἄχρηστα διὰ τὸ Μουσεῖον καὶ ἔτι δραχ. 1735 ὡς συμπλήρωμα τοῦ τιμήματος τῶν διὰ τὸ Μουσεῖον ληφθέντων.

5. **Δωρεὰ ἀρχαίων**: Ὑπὸ τοῦ ὁμογενοῦς Ἰ. Πάγκα ἐδωρήθησαν τῷ Μουσείῳ δύο ἀγγεῖα περιγραφόμενα ἐν σ. 144, 28-29. Ταῦτα εὑρέθησαν κατὰ τὴν ἀνόρυξιν τῶν θεμελίων τῆς παρὰ τὴν πλατεῖαν τῆς Ὁμονοίας μεγάλης τοῦ δωρητοῦ οἰκίας. Διὰ τοῦ Προέδρου δὲ τῆς κυβερνήσεως ἐγένοντο δύο δωρεαὶ ἀρχαίων, περὶ ὧν ἴδε σ. 144, 30 καὶ 30ª.

6. **Κίβδηλοι ἀρχαιότητες**: Ἐν Πειραιεῖ ἐπὶ τοῦ διὰ Μασσαλίαν ἀποπλέοντος ἀτμοπλοίου κατεσχέθησαν διὰ τῶν τελωνοφυλάκων Ι. Ἀθανασιάδου καὶ Κ. Κοσαροπούλου ἐν ταῖς ἀποσκευαῖς Ἰωάννου Πετροπούλου, τὰ ἐν σ. 139, 10-11 περιγραφόμενα δύο πήλινα ἀγαλμάτια, ἃ εὐχερῶς δύναταί τις νὰ διακρίνῃ ὡς κίβδηλα.

7. **Κατάσχεσις ἀγαλματίου**: Ἐν Πειραιεῖ κατεσχέθη ἐν τῷ Τελωνείῳ, ἐν ταῖς ἀποσκευαῖς Ἰ. Ῥουσὲν μεταβαίνοντος εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ἀγαλμάτιον πήλινον περιγραφόμενον ἐν σ. 139, 9. Τὸ ἀγαλμάτιον τοῦτο ἦτο περικεκλεισμένον ἐντὸς κιβωτίου, ἐφ' οὗ ἐπιγραφή: Tanagra PN — A.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Δίσκος μαρμάρινος ἐνεπίγραφος μετὰ εἰκόνος.

('Ἔκθεσις Ἰ α κ. Χ. Δ ρ α γ ά τ σ η).

« Ἔν τινι τῶν ἓξ κιβωτίων ἅτινα κατέσχεν ἡ ἀστυνομία Πειραιῶς τῇ 17ῃ Ἀπριλίου ἐ. ἔ. ἐν τῷ σιδηρουργείῳ τοῦ κ. Sein κατὰ τὴν νοτίαν ἀκτὴν τοῦ λιμένος τοῦ Πειραιῶς, μεταξὺ πολλῶν ἄλλων ἀρχαιοτήτων ἥττονος ἀξίας, ὑπῆρχε καί τις μοναδικὴ εἰς τὸ εἶδος αὐτῆς· εἶνε δίσκος μαρμάρινος εἰς ἕνδεκα τεμάχια τεθραυσμένος, ἔργον ἔκτακτον ὅλως καὶ διὰ τοὺς χρόνους, εἰς οὓς δύναται νἀναχθῇ, καὶ διὰ τὸν διατηρούμενον χρωματισμὸν ἐπ' αὐτοῦ καὶ διὰ τὸ καθ' ὅλου μοναδικὸν αὐτοῦ. Κατατεθεὶς τὸ πρῶτον ἐν τῷ Μουσείῳ Πειραιῶς ἐκομίσθη πρὸ βραχέος χρόνου εἰς Ἀθήνας καὶ κατετέθη ἐν τῷ Ἐθνικῷ Μουσείῳ. (Ἴδ. σ. 8 ἀρ. 1).

»Ὁ δίσκος οὗτος ἐκ λευκοῦ μαρμάρου, διαμέτρου 0,27 περίπου, πάχους 0,02 ὡς ἔγγιστα φέρει ἴχνη εἰκόνος δι' ἐγκαυστικῆς ἀποτετυπωμένης. Τῆς εἰκόνος ταύτης σαφῶς φαίνεται τὸ ἔδαφος συνιστάμενον ἐκ γραμμῆς ἁπλῆς πρὸς τὸ κατώτερον μέρος, ἱκανῶς παχείας, χρώματος ὑπομέλανος. Ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τούτου φαίνεται ἕδρα μετ' ἀνακλίσεως ὑψηλῆς, ἧς σαφῶς διακρίνονται τὰ μέρη, κατὰ μὲν τὴν ἀνάκλισιν διὰ σκιερωτέρου τοῦ χρώματος δεδηλωμένα, κατὰ δὲ τοὺς πόδας καὶ τὸ ἐν μέσῳ τῷ καθίσματι ὑποστήριγμα δι' ἐλαφροτέρου χρωματισμοῦ καὶ περιγράμματος λεπτοῦ. Ἐπὶ τῆς ἕδρας ταύτης φαίνεται καθημένη μορφή τις, ἧς καθαρὰ διακρίνονται τὰ ἀπὸ τῶν γονάτων μέχρις ἄκρων τῶν ποδῶν μέρη κεκαλυμμένα δι' ἱματίου χρώματος ἐρυθροῦ, οὗ τὸ περίγραμμα χωρίζεται διὰ γραμμῆς χρώματος μέλανος. Τὸ ἱμάτιον κάτω φθάνει μέχρι τῶν ἀστραγάλων, ἀφίνει δ' ἀμφοτέρους τοὺς πόδας γυμνούς, ὧν ὁ ἕτερος ὑπεγείρεται πρὸς τὰ ὀπίσω. Ὑπὲρ τὴν ὀσφὺν διακρίνεται τῆς πρὸς τὰ δεξιὰ ἀποβλεπούσης ταύτης μορφῆς τὸ γυμνὸν μέρος τοῦ στήθους καὶ πρὸ αὐτοῦ ἡ γραμμὴ τοῦ ἀπὸ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου κατιόντος ἐρυθροῦ ἱματίου, ὅπερ καὶ ὄπισθεν ἐπὶ τῆς ῥά-

χεως φαίνεται. Ἀνωτέρω ἔτι δύναταί τις νὰ διακρίνῃ τὴν γραμμὴν τοῦ λαιμοῦ, τὰ χείλη δεδηλωμένα δι' ἐρυθροῦ· ὑπὲρ ταῦτα μόλις διακρίνεται ἡ ῥὶς καὶ ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ ἐν κατατομῇ ἀποικονιζομένου προσώπου. Ταῦτα εἶνε τὰ ὁπωσδήποτε διαφαινόμενα τῆς εἰκόνος ταύτης.

» Περὶ τῆς ἀμυδρῶς διαφαινομένης ταύτης μορφῆς γνωρίζομέν τι πλέον ἐκ τῶν περὶ αὐτὴν ἡμικυκλικῶς ἐγγεγλυμμένων γραμμάτων, καταδεικνυόντων ὅτι ὁ δίσκος οὗτος ἦτό που προσηρτημένος εἰς ἀνάμνησιν τοῦ προσώπου τοῦ ἀπεικονιζομένου. Ὅτι δὲ ἦτο προσηρτημένος ὁ δίσκος δεικνύουσι καὶ οἱ δύο σιδηροῖ γόμφοι, οἱ ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῆς εἰκόνος δι' ὅλου τοῦ πάχους τοῦ δίσκου διήκοντες, καὶ ἐκ τῆς κατιώσεως αὐτῶν οὐκ' ὀλίγον τὴν τοῦ μαρμάρου ἐπιφάνειαν βλάψαντες. Ἡ περὶ τὴν εἰκόνα κυκλικῶς διαθέουσα ἐπιγραφὴ γράμμασιν ἀρχαϊκοῖς ἔχει ὧδε :

Μνῆμα τόδ' Αἰνέου σοφίας ἰατροῦ ἀρίστου.

» Τὸ ὄνομα Αἴνεος ἢ Αἴνειος ἀπαντᾷ παρὰ μόνῳ τῷ Στεφάνῳ τῷ Βυζαντίῳ, ἐκεῖ ἔνθα γίγνεται λόγος περὶ τῆς νήσου Κῶ, λέγοντι τάδε : « *Νεβρὸς γὰρ ἐγένετο ὁ διασημότατος τῶν Ἀσκληπιαδῶν, ᾧ καὶ ἡ Πυθία ἐμαρτύρησεν· οὗ Γνωσίδικος, Γνωσιδίκου δὲ Ἱπποκράτης καὶ* ΑΙΝΙΟΣ *καὶ Ποδαλείριος, Ἱπποκράτους Ἡρακλείδης, οὗ Ἱπποκράτης ὁ ἐπιφανέστατος, ὁ καὶ θαυμασίας συντάξεις καταλελοιπώς.* » Ἀλλαχόθεν δὲν εἶνέ τι γνωστὸν περὶ τοῦ Αἰνέου ἢ Αἰνείου τούτου, ὅστις πάντως εἶνε ὁ παρὰ τῷ Στεφάνῳ ἀναφερόμενος.

» Τὰ γράμματα τῆς ἐπιγραφῆς φέρουσιν ἀριδήλως ἴχνη χρώματος ἐρυθροῦ καὶ κυανοῦ ἐναλλάξ, ὡς ἐπὶ τῶν παλαιοτέρων ἐπιγραφῶν, ὁ δὲ χαρακτὴρ αὐτῶν συμφωνεῖ πρὸς τοὺς χρόνους, εἰς οὓς ἐκ τῆς μαρτυρίας τοῦ Στεφάνου δύναται νὰ τεθῇ ὅτι ἔζησεν ὁ Αἴνειος, λαμβανομένου ὑπ' ὄψει τοῦ χρόνου καθ' ὃν ὁ Ἱπποκράτης ἔζη. »

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1889

ΤΕΥΧΟΣ ΜΗΝΟΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΚΑΙ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

1. Ἀνασκαφαὶ ἐν τῇ Ἀκροπόλει (ἴδε σ. 5, 1).

Κατὰ τὸν μῆνα Αὔγουστον ἐπερατώθη ἡ ἐκκαθάρισις τοῦ πρὸς βορᾶν τοῦ Παρθενῶνος χώρου, τοῦ μεταξὺ τῆς ἀρκτικῆς τοῦ Παρθενῶνος πλευρᾶς καὶ τῶν θεμελίων τοῦ ἀρχαίου ναοῦ· ἐκαθαρίσθη δὲ καὶ ὁ χῶρος ὁ πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Παρθενῶνος. Ἐν τῷ τελευταίῳ τούτῳ χώρῳ ἀνεφάνησαν τὰ θεμέλια ἀρχαίου τείχους ἀπέναντι τῆς βορειοανατολικῆς γωνίας τοῦ κρηπιδώματος τοῦ Παρθενῶνος. Ἐξηκολούθησε δὲ καὶ ἡ διάκρισις καὶ κατάλληλος τοποθέτησις τῶν λίθων. Ἐν τῇ ἐργασίᾳ ταύτῃ εὑρέθησαν τεμάχιά τινα γλυπτῶν καὶ ἀναθηματικὸν ἀνάγλυφον τεθραυσμένον. Π. Κδδ.

2. Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἀττικῇ (ἴδε σ. 122, 2).

Ἡ ἀνασκαφὴ τοῦ ἐν Βελανιδέζᾳ τύμβου ἐπερατώθη· ἤρξατο δὲ ἀνασκαφὴ ἑτέρου τύμβου ἐν θέσει Βουρβᾶ, αὐτοῦ ἐκείνου, ὅστις ἐν τοῖς τοπογραφικοῖς χάρταις τοῦ Curtius Kaupert εἶνε δεδηλωμένος διὰ τῶν grosses Grab. Τελευταῖα εὑρήματα ἔδωκεν ἡ ἀνασκαφὴ τοῦ ἐν Βελανιδέζᾳ τύμβου ἀγγεῖά τινα, ἐν οἷς ἀξιόλογα ληκύθια.

3. Ἀνασκαφαὶ ἐν Λυκοσούρᾳ (ἴδε σ. 122, 3).

Ἐξακολουθοῦσι αἱ ἐν Λυκοσούρᾳ ἀνασκαφαί. Τοῦ ἀνακαλυπτομένου ναοῦ ἀπεκαλύφθη ἤδη ὁλόκληρος ὁ πρόδομος, ἐν ᾧ ὑπάρχουν

πολλὰ ἐνεπίγραφα τὸ πλεῖστον βάθρα, ὧν ἕν, ἀνατεθειμένον τῷ Ἀδριανῷ, κεῖται κατὰ χώραν. Ἐν τῷ σηκῷ εὑρίσκονται τεμάχια κολοσσιαίων ἀγαλμάτων καλῆς τέχνης, ὧν κυριώτερα κεφαλὴ γυναικεία καὶ ἑτέρα ἀνδρικὴ πωγωνοφόρος· τελευταῖον εὑρέθη καὶ ἑτέρα γυναικεία κεφαλή, μείζων τῆς προηγουμένης.

4. Ἀνασκαφαὶ ἐν Τανάγρᾳ (ἴδε σ. 123, 4)

Ἐν ταῖς ἐν Τανάγρᾳ ἀνασκαφαῖς εὑρέθησαν ὑπὲρ τὰ 40 ἀγαλμάτια, ὧν τρία εἶνε λεπτῆς ἐργασίας. Τὰ τελευταῖα ταῦτα παριστῶσι γυναικείας μορφὰς ῥιπιδοφόρους, τῶν δὲ ἄλλων, τῶν κοινῆς ἐργασίας, ἐνδιαφέρον παρέχει κυρίως γραῦς ἱσταμένη πρὸ τραπέζης, ἐφ' ἧς πράγματά τινα, πιθανῶς πλακούντια. Εὑρέθησαν δὲ καὶ πλῆθος ἀρυβάλων, κακότεχνοι ἐρυθρόμορφοι φιάλαι καὶ δύο νεκρικαὶ στῆλαι, ὧν ἡ μὲν φέρει ἐπιγραφὴν Ξ ε ν ο κ λ ί δ α ς, ἡ δὲ Β ο υ ν α τ ί α.

5. Ἀνασκαφαὶ ἐν Μυκήναις (ἴδε σ. 124, 7).

Ἐν ταῖς ἐν Μυκήναις ἀνασκαφαῖς ἀνακαλύπτονται λείψανα προϊστορικῶν οἰκιῶν, ὅμοια τοῖς πρὸ ἐτῶν ἤδη ὑπὸ τοῦ Schliemann παρὰ τὸν περίβολον τῶν τάφων ἀνακαλυφθεῖσιν, εὑρήματα ὅμως ἐλάχιστα γίνονται καὶ οὐχὶ πολλοῦ λόγου ἄξια. Τοιαῦτα εἶνε τέσσαρα μεγάλα μολύβδινα ἀγγεῖα, ὧν τὸ μέγιστον ἔχει ὕψος 1,05, εἷς κρίκος (δακτύλιος) χρυσοῦς, μία πόρπη χαλκῆ κτλ.

6. Σκαφικαὶ ἔρευναι ἐν Ἀρκαδίᾳ.

Τῇ Γαλλικῇ Σχολῇ ἐχορηγήθη ἡ ἄδεια νὰ ἐνεργήσῃ σκαφικὰς ἐργασίας ἐν Ἀρκαδίᾳ διὰ τοῦ ἐκ τῶν ἑταίρων αὐτῆς κ. Μπεράρ. Ἐνήργησε δὲ ἤδη τοιαύτας ἐρεύνας κατὰ τὴν δυτικὴν πλευρὰν τοῦ Ἀρτεμισίου, ἔνθα εἶχεν εὑρεθῆ τὸ ἐν Δελτίῳ 1888 σ. 121, 1, χαλκοῦν ἀγαλμάτιον Ἀρτέμιδος. Ἀνεκαλύφθησαν δὲ δι' αὐτῶν ἴχνη ἀρχαίου οἰκοδομήματος καὶ εὑρέθησαν μικρά τινα χαλκᾶ καὶ πήλινα ἀρχαῖα, ἐν οἷς χαλκοῦν ἀγαλμάτιον Ἀρτέμιδος (ὕψ. 0,09)

προσκεκολλημένον ἐπὶ τετραγωνικῆς βάσεως καὶ πήλινον ἀγαλμάτιον (ὕψ. 0,11) παριστῶν γραῖαν ἔχουσαν τὴν δεξιὰν χεῖρα ἄνωθεν τῆς κοιλίας καὶ κρατοῦσαν ὑψωμένον τὸν χιτῶνα. [Κατ' ἀναφορὰν τοῦ ἐπιμελητοῦ τῆς ἐν Τριπόλει Συλλογῆς Π. Γαλανοπούλου].

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΜΟΥΣΕΙΟΙΣ

1. Ἐθνικὸν Μουσεῖον

Κατὰ τὸν μῆνα Αὔγουστον εἰσήχθησαν εἰς τὸ ἐθν. Μουσεῖον, κατ' ἔκθεσιν τοῦ Σ τ ά η, τὰ ἑξῆς ἀρχαῖα:

1 - 8. Συνέχεια ἀρχαίων εὑρεθέντων ἐν Ἐρετρίᾳ, ἐν ἀγροῖς Β. Νοστράκη (ἴδ. σ. 7, 1 - 15: σ. 98, 1-10: σ. 115, 1-11: σ. 136, 1 - 8. Πρβ. σ. 51, 5 καὶ 83, 3), ἤτοι:

1. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,39. Ἐν μέσῳ στήλη (ἀπεσβεσμένη) καὶ δεξιὰ ταύτης ἀνὴρ (Ἑρμῆς) χλαμύδα φέρων ἐρυθρὰν κεκομβωμένην ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ὤμου, ἐνδρομίδας ἐρυθρὰς καὶ κάλυμμα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἐρυθρὸν (ἐν εἴδει φρυγίου), καὶ κρατῶν διὰ τῆς ἀριστερᾶς κηρύκειον. Τὴν δεξιὰν αὐτοῦ προεκτείνει ὡσεὶ πρὸς ἐρχομένην μορφήν, (ἐλλείπουσαν ὅμως ἐντελῶς). Ἀριστερὰ τῆς στήλης γυνὴ ποδήρη χιτῶνα φέρουσα καὶ ἱμάτιον ἐρυθρόν, κρατοῦσα ταινίας διὰ τῆς ἀριστερᾶς· ἡ δεξιὰ χεὶρ καὶ ἡ κεφαλὴ ἅπασα ἀπεσβεσμένη. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1034).

2. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,40. Ἐν μέσῳ στήλη πλατεῖα ἐπὶ τῆς βάσεως τῆς ὁποίας ὡσεὶ ἐκφυόμενα φύλλα ἀκάνθης συμμετρικῶς. Ἡ στήλη ἀπολήγει ἄνω εἰς οἱονεὶ δωρικὸν περίεργον τὰς μορφὰς κιονόκρανον, ἐπὶ τοῦ ἄβακος τοῦ ὁποίου λέων καθήμενος ἐπὶ τῶν ὀπισθίων ποδῶν, ἐν ᾧ τὸν μὲν ἕνα τῶν ἐμπροσθίων στηρίζει ἐπὶ τοῦ ἄβακος, τὸν δὲ ἕτερον θέτει ἐντὸς κανίστρου πλήρους στεφάνων, ὅπερ κρατεῖ κόρη δεξιὰ τῆς στήλης ἱσταμένη. Ἡ κόρη φέρει ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον ἐρυθρὸν καταλεῖπον γυμνὸν τὸ στῆθος. Ἄνωθεν τοῦ κανίστρου ἀνηρτημένον κάτοπτρον. Ἀριστερὰ τῆς στήλης ἀπε-

σδεσμένη ἀνδρικὴ μορφή, ἧς σώζονται μόνον οἱ πόδες. Ἡ λεπτότης τῆς γραφῆς εἶνε ἀξία θαυμασμοῦ ὄντως, ἡ διατήρησις δὲ τῶν σωζομένων μερῶν ἀρίστη. (Εὐρ. Γεν. Ἐφορ. 1035).

3. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,40. Ἡ παράστασις ἐπὶ τῆς ληκύθου ταύτης εἶνε ὁμοία περίπου τῇ ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 14, σελ. 39. Εἰκονίζεται τουτέστιν ἡ παράδοσις νεκρᾶς ὑπὸ τοῦ Ὕπνου εἰς τὸν Θάνατον. Ἐν τῷ μέσῳ στενὴ νεκρικὴ στήλη ἀπολήγουσα εἰς ἀνθέμιον κεκοσμημένη διὰ ταινιῶν ἐρυθρῶν. Πρὸ αὐτῆς γυνὴ ἐνδεδυμένη στικτὸν ἐζωσμένον πολυτελῆ χιτῶνα ἐξηπλωμένη ἐπὶ κλίνης. Νεανίας (ὁ Ὕπνος) πτερυγοφόρος, τὸν ἀριστερὸν πόδα ἐπὶ τῆς βάσεως τῆς στήλης στηρίζων, κρατεῖ ταύτην ἀπὸ τοῦ στήθους δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν, ἕτερος δὲ νεανίας (ὁ Θάνατος) ὅμοιος τῷ προηγουμένῳ καὶ ὁμοίαν στάσιν καὶ στολὴν ἔχων λαμβάνει τὴν νωχελῶς ἐπὶ τῶν γονάτων πίπτουσαν δεξιὰν τῆς κόρης χεῖρα. Ἡ παράστασις, καίπερ ὀλίγον ἐφθαρμένη, εἶνε τῶν ἀρίστων τοῦ εἴδους τούτου, τέχνην προδίδουσα λεπτὴν καὶ ἐπιμελεστάτην. Τὸ ἀγγεῖον εἶνε ἐκ τεμαχίων συγκολλημένον, ἀλλὰ διατηρεῖται ἡ ἐπ' αὐτοῦ εἰκὼν ἐν καλῇ καταστάσει. (Εὐρ. Γεν. Ἐφορ. 1036).

4. Λήκυθος ἐρυθρόμορφος ὕψ. 31. Ἐκ τεμαχίων συγκεκολλημένη καὶ κατὰ τὸ ἥμισυ συμπεπληρωμένη σώζει τὴν ἑξῆς παράστασιν: γυνή, ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον φέρουσα, ἵσταται πρὸ βωμοῦ ἰωνικοῦ ῥυθμοῦ κρατοῦσα πρὸ αὐτοῦ δᾷδα. Ἡ εἰκὼν εἶνε ἥκιστα ἐπιμελῶς γεγραμμένη. (Εὐρ. Γεν. Ἐφορ. 1037).

5. Λήκυθος ἐρυθρόμορφος ὕψ. 0,31. Εἰκονίζεται κίων δωρικοῦ ῥυθμοῦ καὶ πρὸ αὐτοῦ, δεξιά, γυνὴ ἱσταμένη ποδήρη χιτῶνα φέρουσα καὶ μακρὸν ἱμάτιον, ἐπὶ τῆς κεφαλῆς δὲ κεκρύφαλον, κρατοῦσα ταινίαν διὰ τῆς δεξιᾶς. Εἶνε ἐστραμμένη πρὸς δεξιά, τὰ νῶτα ἔχουσα πρὸς τὸν κίονα. Γραφὴ κοινὴ καὶ ἀμελής. (Εὐρ. Γεν. Ἐφορ. 1308).

6. Ἐπιτύμβιον ἀνάγλυφον συγκεκολλημένον ἐκ τριῶν τεμαχίων (μῆκ. 1,30, πλ. 0,55, πάχ. 0,13), ἐν ᾧ κόρη κατὰ μέτωπον ἱσταμένη χιτῶνα ποδήρη ἐνδεδυμένη καὶ λαμβάνουσα κόσμημά τι ἐκ πυξίδος, ὃ φέρει αὐτῇ μικρὰ δούλη. Ἐν τῷ ἀετώματι τῆς πλακὸς Σειρήν. Ἄνωθεν τῆς κόρης ἐν τῷ ἐπιστυλίῳ ἡ ἐπιγραφή:

Θεοφίλη

ἄνωθεν δὲ ταύτης μεταξὺ τῶν ἀκροκεράμων ἡ ἐν δευτέρᾳ χρήσει τοῦ αὐτοῦ λίθου προστεθεῖσα ἐπιγραφή :

Γιλλὶς

(Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1039).

7 - 8. Κατ' ἔκθεσιν δὲ τοῦ Λ ό λ λ ι γ κ εἰσήχθησαν αἱ ἑξῆς ἐπιγραφαί, εὑρεθεῖσαι καὶ αὗται ἐν θέσει Γουδί, ἔνθα καὶ τὸ ὑπ' ἀριθ. 6 ἀνάγλυφον, ἤτοι :

7. Στέγη μεγάλου μνημείου ἐν σχήματι ναΐσκου, ἐκ πεντ. μαρμάρου, τεθραυσμένη πρὸς τῷ δεξιῷ ἄκρῳ. Μῆκ. 1,90, πλ. 0,55, ὕψ. 0,40.

Ἡ πρὸς ἀριστερὰ ἐπιγραφὴ προσετέθη μετὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ μνημείου.

Φιλέας	Κλεαγόρα Φιλέου Μελ[ιτέως
Φιλάγρου	Εἰς φῶς παῖδ' ἀνάγουσα βιου φάος ην ...
Μελιτεύς	Κλεαγόρα πλείστης σωφροσύνης ...
	Ὥστε γονεῦσιν πένθος ἀγήρατον ..
	Ἐσθλῶν - — - — — — - —

(Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1040).

8. Ὁμοία εἰς δύο τεμάχια κεχωρισμένη. Ἡ ἐπιγραφὴ ἐπὶ τριῶν ταινιῶν, ἐφ' ὧν καὶ 5 ῥόδακες. Μῆκ. 2,75, πλ. 0,52, ὕψ. 0,35. Ἡ ἐν τῷ μέσῳ ἐπιγραφὴ εἶναι νεωτέρα τῶν δύο ἄλλων. Τὸ μνημεῖον ἀνῆκεν εἰς μέλη τῆς αὐτῆς οἰκογενείας.

Φιλαγρος	Ἡδυλίνη	Ἄλεξις
Ἀλέξιδος	Τ[ει]σιμέν[ο]υ	Φιλάγρου
Μελιτεύς	Ἐ[ξ] Οἴου	Μελιτεύς

(Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1041).

2. Συλλογὴ Πειραιῶς

Ἀπὸ Ἰουνίου μέχρις Αὐγούστου εἰσήχθησαν εἰς τὴν Συλλογὴν Πειραιῶς, κατ' ἀναφορὰν τοῦ ἐπιμελουμένου αὐτῆς Ἰ α κ. Δ ρ α γ ά τ σ η, τὰ ἑξῆς ἀρχαῖα :

1. Στήλη ἐπιτυμβία ὕψους 0,77, πλάτους 0,34 μετ' ἀετωματίου καὶ ἀκροκεράμων φέρουσα ἐπιγραφήν :

Μοσχος Υδλησιο
Κηφισιευς

2. Ἑτέρα στήλη μετ' ἀκρανθέμου ἐπιμελῶς ἐξειργασμένου, ἐφ' οὗ ἐν μέσῳ μὲν εἰκονίζεται Σειρὴν (ἐλλείπει ἡ κεφαλὴ) ἔνθεν δὲ καὶ ἔνθεν Σφὶγξ πρὸς τὰ ἔξω ἀποβλέπουσα. Ἐν τῷ σώματι τῆς στήλης δύο ῥόδακες καὶ ὑπὲρ αὐτοὺς ἡ ἐπιγραφή:

Διογενης Διοφαντου
εκ Κοιλης

3. Τὸ ἄνω μέρος στήλης ἐπιτυμβίας εὑρεθὲν κατὰ τὴν εἴσοδον τοῦ λιμένος Πειραιῶς παρὰ τὴν βασιλικὴν ἔπαυλιν, φέρον ἐπιγραφὴν

Συβουλη Φιλινος

4. Δύο κεφαλαὶ ῥωμαϊκαὶ ἐφθαρμέναι ἐν μέρει ἡ μὲν ὕψ. 0,33, ἡ δὲ 0,20, ἀμφότεραι νεανίου κεφαλαί. Ἐδωρήθησαν ὑπὸ Νικ. Βουδούρη.

5. Τεμάχιον ἀναθηματικοῦ ἀναγλύφου, ἐν ᾧ γυνὴ ὀρθία στηριζομένη ἐπὶ στήλης· πρὸ αὐτῆς σώζεται χεὶρ ἑτέρας μορφῆς. Ὕψ. 0,35, πλ. 0,33.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

1. **Ἐργασίαι ἐν τῇ Ἀκροπόλει:** Ἐξακολουθοῦσιν αἱ ἐν τῇ Ἀκροπόλει ἐργασίαι πρὸς τοποθέτησιν τῶν τῇδε κἀκεῖσε κειμένων λίθων, καὶ αἱ πρὸς κατάταξιν τῶν ἐν τῷ Μουσείῳ ἀγαλμάτων.

2. **Ἀπόφασις περὶ Μουσείων:** Ἐν τῷ ὑπ' ἀρ. 294 τῆς 22 Αὐγούστου φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἐδημοσιεύθη ἡ ἑξῆς *περὶ καταργήσεως τῆς ὑπὸ τῶν ἐπισκεπτῶν τῶν Μουσείων πληρωμῆς 20 λεπτῶν διὰ τὴν φύλαξιν τῶν ῥάβδων* κτλ. ἀπόφασις τῆς Γενικῆς Ἐφορείας:

ΓΕΝΙΚΗ ΕΦΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΩΝ

Ἐπειδὴ οὐ μόνον ἐπιζήμιος εἶνε ἀλλὰ καὶ πράγματα παρέχει εἰς τοὺς ἐπισκέπτας τῶν Μουσείων ἡ διατεταγμένη πληρωμὴ 20 λεπτῶν διὰ τὴν παρὰ τῷ θυρωρῷ κατάθεσιν τῶν ῥάβδων αὐτῶν, ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν τάδε·

α'. Οἱ καταθέτοντες παρὰ τῷ θυρωρῷ τῶν Μουσείων τὰς ἑαυτῶν ῥάβδους, ἀλεξίβροχα κτλ. οὐδὲν πληρόνουσι.

β'. Τὰ ἄρθρα 6 καὶ 7 τῆς ἀπὸ 19 Ἰουλίου 1886 γνωστοποιήσεως εἰς τοὺς ἐπισκεπτομένους τὰ Μουσεῖα τροποποιοῦμεν κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω διατασσομένων ὡς ἑξῆς·

«ΑΡΘΡΟΝ 6. Οἱ ἐπισκεπτόμενοι τὰ Μουσεῖα παρακαλοῦνται νὰ καταθέτωσι παρὰ τῷ θυρωρῷ τὰς ἑαυτῶν ῥάβδους, ἀλεξίβροχα» κτλ.

«ΑΡΘΡ. 7. Αὐστηρῶς εἶναι ἀπηγορευμένον εἰς τοὺς φύλακας, ἐπὶ ποινῇ ἀπολύσεως αὐτῶν ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας, νὰ δέχωνται παρὰ τῶν ἐπισκεπτῶν τῶν Μουσείων δῶρα (pourboires), δι' οἱονδήποτε λόγον καὶ δι' οἱανδήποτε περιποίησιν, ἣν κατὰ καθῆκον ὀφείλουσι νὰ παρέχωσιν αὐτοῖς».

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 1 Αὐγούστου 1889.

Ὁ Γενικὸς Ἔφορος
Π. ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ.

3. Fr. Wieseler. Εἰς τὸν καθηγητὴν τῆς Ἀρχαιολογίας ἐν Γοτίγγῃ κ. Wieseler, ἑορτάζοντα τὴν πεντηκονταετηρίδα τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ, ἀπενεμήθη ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ, ὁ χρυσοῦς σταυρὸς τοῦ Σωτῆρος διὰ τὰς ὑπὲρ τῆς προαγωγῆς τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐπιστήμης ἐργασίας αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

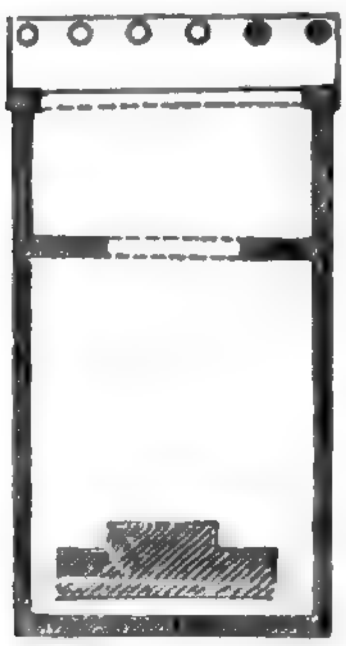
ΔΙΑΤΡΙΒΑΙ

Περὶ τῶν ἐν Λυκοσούρᾳ ἀνασκαφῶν.

Μεταβὰς εἰς Λυκόσουρα πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν ἀρξαμένων ἀνασκαφῶν (ἴδ. σ. 122 ἀρ. 3) ἐκτίθημι ἐνταῦθα συντόμως τὰ ἀποτελέσματα αὐτῶν, καθ' ὅσον ἐδυνήθην νὰ ἀντιληφθῶ τούτων ἐν βραχυχρονίῳ ἐκεῖ διαμονῇ μου.

Αἱ ἀνασκαφαὶ γίνονται κατὰ τὴν ἀρκτικὴν κατωφέρειαν τῆς «Τερζῆ» καλουμένης ῥάχεως τῆς κειμένης μεταξὺ τῆς Ἀκροπόλεως καὶ τοῦ λόφου τοῦ Ἁγίου Ἡλιοῦ. Ἐν τῇ κατωφερείᾳ ταύτῃ κεῖται τὸ ἐρειπωμένον ἐκκλησίδιον τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου,

πρὸς δυσμὰς τοῦ ὁποίου εἰς ἀπόστασιν 100 περίπου μέτρων ἐνεργοῦνται αἱ ἀνασκαφαί. Ἀπεκάλυψαν δ' αὗται δωρικὸν ναὸν πρόστυλον ἑξάστυλον ἔχοντα τὸ ἐν προχείρῳ σχεδιάσματι δημοσιευόμενον ἐνταῦθα σχῆμα.



Ὁ ναὸς οὗτος ἔχει τὴν συνήθη ἐξ ἀνατολῶν πρὸς δυσμὰς διεύθυνσιν· τὸ ὅλον αὐτοῦ μῆκος εἶνε 20, τὸ δὲ πλάτος 10 μέτρων (βάθος τοῦ προδρόμου 5,30 τοῦ σηκοῦ 13). Τὸ μέτωπον αὐτοῦ, ὅ ἐστιν ἡ στοά, εἶνε ᾠκοδομημένον ἐκ μαρμάρου, οἱ τοῖχοι δὲ εἶνε ᾠκοδομημένοι τὸ μὲν κατώτερον μέρος ἐξ ἐγχωρίου λίθου, τὸ δὲ ἀνώτερον ἐκ μεγάλων ὠμῶν πλίνθων· τὸ δάπεδον τοῦ προδόμου εἶνε λιθόστρωτον, τὸ τοῦ σηκοῦ δὲ ψηφιδωτόν, ὡς φαίνεται. Ὁ πρόδρομος δὲ ἦτο κατειλημμένος σχεδὸν ὅλος δι' ἀναθηματικῶν βάθρων, ὧν ἓν κεῖται νῦν κατὰ χώραν (εἶνε ἀφιερωμένον τῷ Ἀδριανῷ)· κατὰ χώραν δὲ κεῖνται καὶ οἱ τελευταῖοι σπόνδυλοι τῶν δύο τῆς στοᾶς νοτίων κιόνων.

Ἐν τῷ προδόμῳ εὑρέθη ψήφισμα τιμητικὸν εἰς *Νικάσιππον Φιλίππου* ἐκδοθὲν ἐπὶ *ἱερέος τᾶς Δεσποίνας τὸ β' ἔτος $\bar{Λ}$ καὶ β' κατὰ τὸν Σεβαστόν*, ἐν ᾧ σὺν ἄλλοις γέγραπται: *ἀνενενκάτωσαν δὲ οἱ ἐπιμεληταὶ τὸ ψήφισμα τὸ γραφὲν εἰς τὸ γραμματοφυλάκιον τὸ ἐν Μεγάλᾳ πόλει, ἀναγραφάτωσαν δὲ καὶ εἰς στάλαν λιθίναν καὶ ἀναθέτωσαν εἰς* **τὸ ἱερὸν τᾶς Δεσποίνας.** Ἐν τῇ ἀνασκαφῇ δὲ τοῦ ὅλου οἰκοδομήματος εὑρίσκονται κέραμοι φέροντες ἐπιγραφὴν **Δεσποίνας.** Τὸ ἐν τῷ σηκῷ δὲ ἀποκαλυπτόμενον διὰ τῆς σκαφῆς κολοσσιαῖον καὶ παράδοξον τὸ μέγεθος καὶ τὸ σχῆμα βάθρον δυνατὸν κάλλιστα νὰ εἶνε τὸ βάθρον ἐφ' οὗ ἵδρυντο κατὰ Παυσανίαν (VIII, 37) τὰ τέσσαρα ἐν τῷ ναῷ τῆς Δεσποίνης ὑπάρχοντα ἀγάλματα, ἤτοι αἱ ἐπὶ θρόνου καθήμεναι Δέσποινα καὶ Δημήτηρ καὶ οἱ ἑκατέρωθεν ἱστάμενοι ἔνθεν μὲν ἡ Ἄρτεμις ἔνθεν δὲ ὁ τιτὰν Ἄνυτος. Εἰς ταῦτα πάντα ἀποβλέποντες δυνάμεθα μετὰ πιθανότητος νὰ ἀποφανθῶμεν ἀπὸ τοῦδε ὅτι τὸ ἀποκαλυπτόμενον οἰκοδόμημα εἶνε ὁ ναὸς τῆς Δεσποίνης.

Ἐν τῷ ἀνασκαπτομένῳ δὲ σηκῷ, κυρίως περὶ τὸ βάθρον, ἐγένοντο μέχρι τοῦδε τὰ ἑξῆς εὑρήματα :

α') Κολοσσιαῖος τὰς διαστάσεις κορμὸς γυναικείου ἀγάλματος· β') κολοσσιαία γυναικεία κεφαλὴ ἔχουσα τὴν κόμην περιδεδεμένην ταινίᾳ, ἥτις θὰ ἦτο κοσμήμασι τὸ πάλαι κεκοσμημένη, ὡς δηλοῦται ἐκ τῶν σωζομένων ἐν αὐτῇ μετὰ τεμαχίων χαλκοῦ ὀπῶν· γ') ἑτέρα γυναικεία κεφαλὴ κολοσσιαία καὶ αὕτη, μικροτέρα ὅμως τῆς προηγουμένης, ἔχουσα καὶ αὕτη διάδημα περὶ τὴν κόμην· δ') ἀνδρικὴ πωγωνοφόρος κεφαλὴ κολοσσιαία, τοῦ αὐτοῦ περίπου μεγέθους, οὗ καὶ ἡ προηγουμένη ὑπὸ στοιχεῖον γ'. Τὴν κεφαλὴν ταύτην θὰ ὑπελάμβανέ τις ὡς κεφαλὴν Ποσειδῶνος· ε') μέγα τεμάχιον ἐνδύματος (μῆκος 1,10, πλ. 35, πάχ. 0,20) κολοσσιαίου ἀγάλματος κατάκοσμον ἀναγλύφοις μορφαῖς. Ἐν αὐτῷ δηλ. εἰκονίζονται γυναικεῖαι καὶ ἀνδρικαὶ μορφαὶ μεταμορφωμέναι εἰς διάφορα ζῷα (κριόν, ὄνον, ἵππον κτλ.), Νηρηὶς ἐπὶ θαλασσίου τέρατος, γυναικεῖαι πτερωταὶ μορφαί, ὧν μία κρατεῖ λαμπάδα, δελφῖνες, ἀετὸς καὶ ἄλλα πτηνά· ϛ') Πολλὰ τεμάχια κολοσσιαίων ἀγαλμάτων, (ἰδίως ἄνω καὶ κάτω ἄκρα), ἀνήκοντα εἰς τὰ αὐτὰ ἀγάλματα, εἰς ἃ καὶ αἱ ἀνωτέρω κεφαλαί, ὡς ἐκ τῶν διαστάσεων φαίνεται. Τούτων μνημονευτέον ἰδίως ἄκρα χεὶρ κρατοῦσα λαμπάδα, ἑτέρα χεὶρ κρατοῦσα ἐπίμηκες περιφερές τι πρᾶγμα, σκῆπτρον ἴσως, καὶ ἑτέρα κρατοῦσα τεμάχιον ὄφεως, ὡς φαίνεται· ζ') τεμάχια ποδῶν μαρμαρίνου θρόνου· η') τέσσαρες γυναικεῖαι μορφαί, (τῆς μιᾶς μόνον σώζεται ἡ κεφαλή), ὧν τὸ κάτωθεν τῆς κοιλίας μέρος εἶνε φολιδωτὸν καὶ διαχωρίζεται εἰς δύο ὁριζοντίως πρὸς δεξιὰν καὶ ἀριστερὰν διευθυνόμενα ἰχθυοειδῆ ἢ ἴσως ὀφιοειδῆ (ὡς ἔκ τινων τεμαχίων δύναταί τις πιθανῶς νὰ συμπεράνῃ) σκέλη. Τὰ ἀγάλματα ταῦτα ἔχουσιν ἅπαντα τὸ αὐτὸ μέγεθος (ὕψος ἀπὸ λαιμοῦ ἕως ὑπογαστρίου 0,23) καὶ τὴν αὐτὴν ἀκριβῶς διάθεσιν· τὴν μίαν χεῖρα εἶχον ἠνωρθωμένην καὶ τὴν ἑτέραν καθειμένην· ὑπεβάσταζον δὲ μικρόν τι περιφερὲς πρᾶγμα ἔχον ὀπὴν ἐν τῷ μέσῳ, ἐφ' οὗ θὰ ἔκειτο ἄλλο τι. Ἀποβλέπων τις εἰς αὐτὰ θὰ ὑπελάμβανεν ὅτι ἐχρησίμευον ὡς ὑποστηρίγματα τῶν διὰ τὰς χεῖρας στηριγμάτων θρόνου (ἀντὶ δηλ. τῶν συνήθως ἐν θρόνοις εἰκονισμένων Σφιγγῶν), ἢ ὡς πόδες τραπέζης, ἢ ὡς ἄλλο τι παραπλήσιον.

Ἐξαιρουμένων τῶν τεσσάρων τούτων ἀγαλμάτων, ὧν τὸ σημαινόμενον καὶ ὁ προορισμὸς εἶνε ἡμῖν ἀβέβαιος, περὶ τῶν λοιπῶν εὑρημάτων, ὅ ἐστι τῶν κολοσσιαίων κεφαλῶν καὶ τεμαχίων δυνάμεθα μετὰ πιθανότητος νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι προέρχονται ἐκ τῶν ἐν τῷ ναῷ τῆς Δεσποίνης ἱδρυμένων τὸ πάλαι ἀγαλμάτων, τῶν ὑπὸ Δαμοφῶντος τοῦ Μεσσηνίου ποιηθέντων, ἃ ὁ Παυσανίας VIII, 37, 3) περιγράφει ὡς ἑξῆς, «τῶν δὲ ἀγαλμάτων ἐστὶν ἑκατέρου μέγεθος κατὰ τὸ Ἀθήνησιν ἄγαλμα μάλιστα τῆς Μητρός· Δαμοφῶντος δὲ καὶ ταῦτα ἔργα· ἡ μὲν οὖν Δημήτηρ δᾷδα ἐν δεξιᾷ φέρει, τὴν δὲ ἑτέραν χεῖρα ἐπιβέβληκεν ἐπὶ τὴν Δέσποιναν· ἡ δὲ Δέσποινα σκῆπτρόν τε καὶ τὴν καλουμένην κίστην ἐπὶ τοῖς γόνασιν ἔχει, τῆς δὲ ἔχεται τῇ δεξιᾷ τῆς κίστης· τοῦ θρόνου δὲ ἑκατέρωθεν Ἄρτεμις μὲν παρὰ τὴν Δήμητρα ἕστηκεν ἀμπεχομένη δέρμα ἐλάφου καὶ ἐπὶ τῶν ὤμων φαρέτραν ἔχουσα, ἐν δὲ ταῖς χερσὶ τῇ μὲν λαμπάδα ἔχει, τῇ δὲ δράκοντας δύο, παρὰ δὲ τὴν Ἄρτεμιν κατάκειται κύων, οἷαι θηρεύειν εἰσὶν ἐπιτήδειοι. Πρὸς δὲ τῆς Δεσποίνης τῷ ἀγάλματι ἕστηκεν Ἄνυτος σχῆμα ὡπλισμένου παρεχόμενος». Ὑπὲρ τῆς ὑποθέσεως ταύτης μαρτυροῦσιν ὁ τόπος τῆς εὑρέσεως σχετικῶς πρὸς ὅσα ἀνωτέρω ἐξεθήκαμεν περὶ τοῦ ναοῦ, ὁ τρόπος τῆς ἐργασίας τῶν κεφαλῶν, τὰ τεμάχια ἰδίως ἡ δᾷδα ἀναμφιβόλως κρατοῦσα χείρ, καὶ αὐτὸ τὸ οὐχὶ φυσικὸν μέγεθος τῶν ἀγαλμάτων, διότι ἂν τὰ ἀγάλματα εἶχον τὸ σύνηθες μέγεθος, ὁ Παυσανίας δὲν θὰ ἔκαμνε λόγον περὶ τοῦ μεγέθους αὐτῶν, δὲν θὰ ἔλεγε δηλ. ὅτι ἑκάτερον τῶν ἀγαλμάτων τούτων εἶχε μέγεθος «κατὰ τὸ Ἀθήνησιν ἄγαλμα τῆς Μητρός.» Ὑπὲρ τῆς ὑποθέσεως ταύτης μαρτυρεῖ ἔτι καὶ αὐτὸ τὸ διάφορον μέγεθος τῶν εὑρεθεισῶν κεφαλῶν. Ἐπειδὴ δηλ. τὰ κύρια ἀγάλματα τοῦ ναοῦ, ἡ Δέσποινα καὶ ἡ Δημήτηρ, ἐκάθηντο ἐπὶ θρόνου, ἐν ᾧ τὰ πάρεργα οὕτως εἰπεῖν ἀγάλματα, ἡ Ἄρτεμις καὶ ὁ Ἄνυτος, ἵσταντο ὄρθια ἑκατέρωθεν τοῦ θρόνου, τὰ πρῶτα θὰ εἶχον μέγεθος μεγαλήτερον τῶν δευτέρων· ἀλλ' οὕτως ἔχουσι καὶ αἱ εὑρεθεῖσαι κεφαλαί, ἡ μία, ἡ ὑπὸ στοιχεῖον β', εἶνε μεγαλητέρα τῶν δύο ἑτέρων, τῶν ὑπὸ στοιχεῖον γ' καὶ δ', ὥστε ἡ μὲν β' θὰ εἶνε κεφαλὴ τῆς Δεσποίνης ἢ μᾶλλον τῆς Δήμητρος (διότι ἔχει μητροπρεπές τι ἐν τῇ μορφῇ), αἱ δὲ δύο ἕτεραι τῆς Ἀρτέμιδος καὶ τοῦ Ἀνύτου.

Ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ ἕτεροι λόγοι προσκρούοντες πως εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην. Καὶ πρῶτον τὰς ἐπὶ τοῦ ἱματίου ἀναγλύφους παραστάσεις θὰ ἀπέδιδέ τις μᾶλλον εἰς ὑστερωτέραν τῆς τοῦ Δαμοφῶντος ἐποχήν. Δεύτερον δὲ ἡ πωγωνοφόρος κεφαλή, ἡ παρεμφερὴς κεφαλῇ Ποσειδῶνος ἢ Διὸς εἶνε ἆρά γε κεφαλὴ τοῦ Ἀνύτου, ἀφ' οὗ μάλιστα οὗτος ἦτο ἔνοπλος καὶ κατ' ἀκολουθίαν θὰ ἐφόρει πιθανῶς περικεφαλαίαν; Τρίτον δὲ τὰ ἐπὶ τοῦ θρόνου ἀγάλματα καὶ τὸ ὑπόθημα αὐτῶν ἦσαν, κατὰ Παυσανίαν, ἐκ τοῦ αὐτοῦ τεμαχίου λίθου πεποιημένα, ἐν ᾧ τὰ εὑρεθέντα λείψανα δεικνύουσιν ὅτι ταῦτα ἦσαν ἐκ πλειοτέρων γόμφοις συγκεκολλημένων τεμαχίων· ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ συμπλέγματος τοῦ Λαοκόοντος παρέδωκαν ἡμῖν οἱ ἀρχαῖοι ὅτι ἦτο πεποιημένον ἐξ ἑνὸς τεμαχίου λίθου, ἐν ᾧ γνωστὸν ὅτι ὁ Μιχαὴλ Ἄγγελος διέκρινεν ἐν τούτῳ τρία τεμάχια λίθου ὁ δὲ Raphael Mengs πέντε καὶ ὁ Petit-Radel ἕξ.

Τοιαῦτα τὰ πορίσματα τῶν ἀνασκαφῶν καὶ τὰ ἐκ τούτων προκύπτοντα ζητήματα, ἃ ἀκροθιγῶς ἐνταῦθα ἔθιξα. Περὶ αὐτῶν δὲν δύναταί τις βεβαίως νῦν, ἐν ᾧ ἐξακολουθοῦσιν ἔτι αἱ ἀνασκαφαὶ καὶ δύνανται ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν νὰ ἐκπλήξωσιν ἡμᾶς, νὰ ἀποφανθῇ μετὰ βεβαιότητος. Ἂν ὅμως διὰ τῆς προόδου τῶν ἐργασιῶν βεβαιωθῇ ὅτι ὁ ἀποκαλυπτόμενος ναὸς εἶνε ἀναντιρρήτως ὁ τῆς Δεσποίνης, νομίζω ὅτι δὲν θὰ δυνηθῇ τις νὰ θέσῃ πλέον ἐν ἀμφιβολίᾳ, ὅτι τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος γλυπτὰ εἶνε λείψανα τῶν ἀγαλμάτων τοῦ Δαμοφῶντος, εἶνε δηλ. ἔργα προωρισμένα νὰ πληρώσωσι μέγα κενὸν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς ἑλληνικῆς Πλαστικῆς.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 23 Αὐγούστου 1889.

Π. ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ.

Περὶ τῶν ἐν Τροιζηνίᾳ ἀνασκαφῶν.

Κατὰ τοὺς μῆνας Μάϊον καὶ Ἰούνιον ἐ. ἔ. ἐνήργησα ἐντολῇ τῆς Γενικῆς Ἐφορείας καὶ δαπάναις τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἀποπειρατηρίους ἀνασκαφὰς ἐν Τροιζηνίᾳ (ἴδ. σελ. 107 ἀρ. 3) πρὸς ἀποκάλυψιν τάφων, ὧν πολλοὶ κατὰ καιροὺς ἀπεκα-

λύπτοντο ἐκεῖ ὑπὸ τυμβωρύχων καὶ ἐσυλοῦντο. Τῆς μικρᾶς ταύτης σκαφῆς τὰ ἀποτελέσματα ἐκτίθημι ἐνταῦθα.



Τῶν ἐργασιῶν ἠρξάμην τῇ 8 Μαΐου ἐν τῷ κτήματι τοῦ κ. Πασπάτη, ὅστις ἐδήλωσέ μοι προηγουμένως ὅτι παρῃτεῖτο παντὸς ἐπὶ τῶν τυχὸν γενησομένων εὑρημάτων δικαιώματος αὐτοῦ.

Ἡ πρώτη ἀπόπειρα ὑπῆρξεν εὐτυχής, διότι τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἀνεῦρον τάφον προϊστορικῆς περιόδου λιθόκτιστον, ὡς οἱ ἐν Μυκήναις ὑπὸ Σχλιέμαν ἀνασκαφέντες, εἰς βάθος 3 μέτρων ἀπὸ τοῦ σημερινοῦ ἐδάφους. Ὑπεράνω τοῦ τάφου τούτου ὑπῆρχον λείψανα ἄλλων τάφων, σεσυλημένων ὑπὸ τῶν λάθρα ἀνασκαψάντων πρὸ διετίας, ῥωμαϊκῶν χρόνων. Ὁ τάφος οὗτος ἐκαλύπτετο ὑπὸ τριῶν ὀγκωδῶν πλακῶν καὶ ἦν, ὡς εἴπομεν, λιθόκτιστος, διὰ μικρῶν δηλ. κοινῶν λίθων ἐκτισμένος. Τὸ μῆκος τοῦ τάφου ἦν 2,70, τὸ πλάτος 0,90 καὶ τὸ βάθος 0,85. Ἐν αὐτῷ ὁ νεκρὸς ἔκειτο πρὸς δυσμὰς ὁρῶν, ἡ κεφαλὴ τουτέστιν αὐτοῦ εὑρίσκετο πρὸς τὸ ἀνατολικὸν τοῦ ὁρίζοντος. Παρὰ τοὺς πόδας τοῦ νεκροῦ ὑπῆρχον δύο μεγάλα ἀγγεῖα τοῦ Μυκηναίου τρόπου, παρὰ τὴν κεφαλὴν δὲ αὐτοῦ ταινία χρυσῆ (ἴδ. εὑρήματα σελ. 144, 31-36) καὶ οὐδὲν ἕτερον· τὰ ὀστᾶ ἦν ἐφθαρμένα σχεδὸν ἐντελῶς. Τῆς χρυσῆς ταινίας (διαδήματος, περὶ οὗ ἴδ. σελ. 145, 33) δημοσιεύομεν ἐνταῦθα ξυλογραφικὸν ἀπεικόνισμα.

Μετ' ἐπιμονῆς ἀνεζήτησα πέριξ κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν ὁμοίους τάφους, ἀλλὰ δὲν εὗρον ἢ λείψανα τάφων τῆς Δ' καὶ Ε' π. Χ. ἑκατονταετηρίδος, τάφων καταστραφέντων κατὰ ῥωμαϊκοὺς χρόνους πρὸς νέαν τῆς περιόδου ἐκείνης ταφήν. Ῥωμαϊκοὺς τάφους ἀνεῦρον ἐν ὅλῳ 16, οἱ πλεῖστοι τῶν ὁποίων ἦσαν κεραστεγεῖς (σαμαρωτοὶ) οὐδὲν περιέχοντες ἢ χρυσοῦ φύλλα (ἴδ. εὑρήματα ἐν σελ. 145, 34). Τέσσαρες τούτων εἶχον λάρνακας (1,70 μηκ.) ἐκ πώρου λίθου

(καὶ εἷς ἐκ λευκοῦ λίθου) μετ' ἐπιστεγασμάτων ἐκ τεμαχίων πλακῶν ἐνεπιγράφων τινὲς ἢ ἀναγλύπτων προγενεστέρας περιόδου. Καὶ ἐν αὐτοῖς οὐδὲν περιείχετο ἢ φύλλα χρυσοῦ· μόνον ἐντὸς τοῦ ἑνὸς τούτων, τοῦ τὴν μαρμαρίνην λάρνακα ἔχοντος, εὑρέθησαν καὶ τρία ὑέλινα ἀγγεῖα ἐκ τῶν συνήθων ἐν Ῥωμαϊκοῖς τάφοις.

Εἰς βάθος δὲ δύο μέτρων ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας εὑρέθησαν δύο κάλπαι χαλκαῖ (ἐντελῶς σχεδὸν ἐφθαρμέναι) περιέχουσαι ὀστᾶ· ἐντὸς αὐτῶν ἀνευρέθησαν τεμάχια ὑφάσματος μετὰ φύλλων χρυσοῦ· ἐπίσης ἀνευρέθησαν καὶ τέσσαρες πίθοι, ὧν ὁ εἷς ἱκανῶς περιεκτικὸς (διαμ. 0,80 μ.) οἱ τρεῖς δὲ ἕτεροι μικροὶ περιέχοντες ὀστᾶ καὶ ἀγγεῖα μικρὰ ἀρχαϊκά· (ἴδ. εὑρήματα σ. 145, 35).

Ἐπειδὴ ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἀνασκαφῆς τῶν τάφων τούτων δὲν ὑπέσχετο καὶ ἀνάλογα τῶν ἐξόδων πορίσματα, διότι πιθανὸν μὲν νὰ ὑπάρχωσιν ἔτι ἐκεῖ τάφοι Ἑλληνικῶν χρόνων ἄθικτοι, ἡ ἀνεύρεσις ὅμως αὐτῶν καὶ χρόνου δεῖται καὶ δαπάνης, ἅτε ἐξαρτωμένη τὸ πλεῖστον ἐκ τύχης, διὰ τοῦτο καὶ ἐθεώρησα πρόσφορον νὰ διακόψω κατὰ τὸ παρὸν τὰς ἐργασίας· τοῦτο δὲ καὶ ἔπραξα τῇ 17 Ἰουνίου 1889.

Κατὰ τὰς ἀνασκαφὰς ταύτας εὑρέθησαν τὰ ἑξῆς ἐνεπίγραφα τεμάχια ἐπιτυμβίων πλακῶν:

1. Στήλη κατὰ τὸ μέσον τετμημένη μετ' ἀετώματος ὕψ. σωζ. 0,80, πλ. 0,55 ἐπ' αὐτῆς στεφάνη ἀνάγλυπτος καὶ ὑπεράνω αὐτῆς:

ΤΙΜΑΓΑΘΕ

ΧΑΙΡΕ

ΚΛΕΑΓΟΡΑ

ΧΑΙΡΕ

(γράμματα ῥωμαϊκῶν χρόνων).

κάτωθεν τῆς ἐπιγραφῆς δύο ῥόδακες.

2. Πλὰξ τετράγωνος ὕψ. 0,15, πλ. 0,10 φέρουσα:

ΑΝΘΙΠΠΑΣ

(γράμματα ἑλληνικῶν χρόνων).

3. Πλὰξ ὀρθογωνίου σχήματος τεθλασμένη ἄνω σῴζουσα:

ΕΥΒ(ΟΥ)ΛΟΥ

4. Στήλη νεκρικὴ μετ' ἀνθεμίου τεθλασμένη τὰ κάτω (ὕψ. σωζ. 0,35, πλ. 0,15). Ἐπὶ τῆς στήλης σῴζεται νεανικὴ κεφαλὴ μέχρι τοῦ στόματος κατὰ κρόταφον εἰκονισμένη, τέχνης ἀρχαϊκῆς ἐποχῆς· εἶναι λίαν ἐφθαρμένη.

5. Μικρὸν τεμάχιον τριγωνικὸν ἀναγλύπτου πλακὸς ἐπὶ τοῦ ὁποίου σῴζεται τὸ ἔμπροσθεν ἵππου μετὰ τῆς κεφαλῆς. Ἐπὶ τοῦ ἵππου ἐκάθητο γυνὴ γυμνή, ἧς σῴζεται τὸ ἀπὸ τῆς ὀσφύος κάτω τοῦ σώματος. Ἡ τέχνη τῆς ἀναγλύπτου ταύτης παραστάσεως φαίνεται ἀρχαϊκή, εἶναι ὅμως τὸ σωζόμενον μέρος λίαν ἀποκεκρουσμένον.

Β. ΣΤΑΗΣ.

Ἐπιγραφαὶ ἐκ τῶν ἐν Ἐρετρίᾳ ἀνασκαφῶν.

Ἐπιγραφὴν προελθοῦσαν ἐκ τῶν ἐν Ἐρετρίᾳ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐνεργηθεισῶν ἀνασκαφῶν (ἴδ. σ. 51, 5) ἐδημοσίευσα ἐν σελ. 103. Ἐνταῦθα περισυναγαγὼν ἐξ ἀναφορῶν τοῦ Κορομάντσου δημοσιεύω ἐπιτυμβίας ἐπὶ νεκρικῶν στηλῶν ἐπιγραφάς, ἐκ τῶν αὐτῶν ἀνασκαφῶν προερχομένας, τὰς ἑξῆς:

1). Μυρτιχη.

2). Ξεναρε[τα.

3). Παραμονη.

4). Πραξιας
[Α]ριστειου
Θετταλος.

5). Τιμοκρατης.

6). Ιπποχαρης.

7). Κλεαγορη.

8). Αμφικλεια
Παραμονιδου.

9). Διονυσοδω-
ρος
Διονυσιου
Θεοδοτη
Θεοδοτου
Ζωσιμος
Νικιου.

10). Μοσχιων
χρηστος.

11). Φανη.

12). Αμμια
Αριστοξενον.

13). Βοιωτας
Δημητριου.

14). Θερσανδρος.

15). Μιλων.

16). Νικοκλης
Μενεκλειδου.

17). Μεδων
χρηστος.

18). Αριστω.

19). Χαριτων
Αισινου.

20). Καλλικρατη.

21). Νικησω
Ποσιδιππου.

22). Ερμών.

23). Διονυσιος
Μακεδων.

24). Κρη(;)τοδημος
Πανκλεου.

25). Κλεω.

26). Ερπυλλις.

27). Ερμαφιλε
Στεφανου.

28). Νοημα
Ιππικου.

29). Αριστειδης
Αρχεπολιδος.

30). Καλλιππος.

31). Ηγεμονη.

32). Σωστρατη.

33). Ερμογενης
Δημι(sic)τριου.

34). Ηλιοδωρος
Θεμισωνος.

35). Γηρυς.

36). Φιλονιχος
Χαιρεστρατου.

37). Κειχολαος
Κειχολαου.

38). Μεγαλινος
Φιλωνιχου.

39). Κλεομεδων
Ωρωποκλεου.

Κατὰ τὸ σχῆμα τῶν γραμμάτων, ὃ ἔχω ὑπ' ὄψιν, αἱ ἐπιγραφαὶ αὗται εἶνε ἅπασαι ἑλληνικῶν χρόνων, πλὴν τῶν ὑπ' ἀριθ. 10 καὶ 38.

Π. Κϐδ.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1889

ΤΕΥΧΟΣ ΜΗΝΟΣ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΚΑΙ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

1. Ἀνασκαφαὶ ἐν τῇ Ἀκροπόλει (ἴδε σ. 5, 1).

Κατὰ τὸν μῆνα Σεπτέμβριον ἐξηκολούθησε καὶ ἐπερατώθη καθ' ὁλοκληρίαν ἡ ἀπὸ τῶν χωμάτων ἐκκαθάρισις τοῦ βραχώδους τῆς Ἀκροπόλεως ἐδάφους, ὥστε πρὸς ἀποπεράτωσιν τῶν τῆς Ἀκροπόλεως ἀνασκαφῶν ὑπολείπεται πλέον ἡ ἐξερεύνησις τοῦ πύργου, ἐφ' οὗ ὁ ναὸς τῆς Ἀπτέρου Νίκης, καὶ ἡ ἀνασκαφὴ τοῦ μεταξὺ τῆς πύλης τοῦ Beulé καὶ τῶν Προπυλαίων χώρου. Ἐξηκολούθησε δὲ καὶ ἡ διάκρισις καὶ ἡ τοποθέτησις τῶν τῆδε κἀκεῖσε κειμένων λίθων.

Π. Κϐδ.

2. Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἀττικῇ (ἴδε σ. 122, 2).

Ἐξηκολούθησεν ἡ ἀνασκαφὴ τοῦ παρὰ τὴν Βελανιδέζαν, ἐν θέσει **Βουρβᾶ** (ἴδ. σ. 153, 2) μεγάλου τύμβου· ἔφερε δ' αὕτη εἰς φῶς τάφον κεκαυμένον ἐπὶ τοῦ ὁποίου μέγα ἐπιτύμβιον μνημεῖον πρωτοφανὲς καὶ λίαν παράδοξον, ἔχον σχῆμα οἱονεὶ σαρκοφάγου. Διὰ σκαφῆς τοῦ τότε ἐδάφους εἰς βάθος ἑνὸς περίπου μέτρου κατεσκευάσθη ὁ τάφος, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐτέθη καὶ ἐκάη τὸ πτῶμα· μεγάλη δ' ἦτο ἡ γενομένη ἐπὶ τούτῳ πυρά, διότι ἐκ τοῦ τάφου ἐξήχθησαν ὑπὲρ τὰ 50 ζυμπύλια ἀνθράκων. Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ τάφου κατὰ μῆκος κατεσκευάσθη αὖλαξ, ὅστις θὰ ἐχρησίμευε βεβαίως ἵνα εἰσ-

έρχηται έν τῷ τάφῳ ἀτμοσφαιρικὸς ἀήρ, ἀναγκαῖος πρὸς διατήρη-ρησιν τῆς πυρᾶς μέχρις ἀπανθρακώσεως τῶν ξύλων. Ἐν τῷ οὕτω δὲ κατεσκευασμένῳ πυθμένι τοῦ τάφου ἐτέθησαν κατ' ἀρχὰς κλῶνες ἀμπέλου (ὡς ἐφάνη ἐκ τῶν ἐξαχθέντων ἀνθράκων), ἵνα εὐκόλως ἀνάψῃ ἡ πυρά, καὶ ἐπ' αὐτῶν κλάδοι καὶ κορμοὶ μεγάλων δένδρων (διότι ἐξήχθησαν ἐκ τοῦ τάφου ἄνθρακες ἔχοντες διάμετρον μέχρις 25 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου). Ἐπὶ τῆς οὕτω παρασκευασθείσης πυρᾶς ἐτέθη τὸ πτῶμα, ὅπερ μετὰ τὴν καῦσιν ἐκαλύφθη ὑπὸ χώματος καὶ οὕτως ἐπληρώθη καὶ ἀπετελέσθη ὁ τάφος. Ἐπὶ τοῦ τάφου δὲ τούτου κατεσκευάσθη τὸ ἀνωτέρω μνημονευθὲν ἐπιτύμβιον μνημεῖον, ὅπερ ἔχει σχῆμα οἱονεὶ σαρκοφάγου ἐπίπεδον ἐχούσης τὸ κάλυμμα, καὶ εἶνε κατεσκευασμένον ἐξ ὠμῶν τετραγωνικῶν τὸ σχῆμα πλίνθων· διὰ δύο δὲ τειχίων ἐν τῷ ἐσωτερικῷ αὐτοῦ κατ' ἐγκαρσίαν διεύθυνσιν κατεσκευασμένων διαιρεῖται κατὰ μῆκος εἰς τρεῖς χώρας. Μέγα δὲ παρέχει τὸ ἐνδιαφέρον ὁ ἀποκαλυφθεὶς οὗτος τάφος καὶ διὰ τὸ ἐπ' αὐτοῦ περίεργον καὶ ἀξιοθέατον μνημεῖον καὶ διότι εἶνε καὶ ἀρχαιότατος, σύγχρονος ἴσως ἢ καὶ ἀρχαιότερος καὶ αὐτῶν τῶν Μυκηναίων, διότι ἐν τῷ αὐτῷ τύμβῳ ἀπεκαλύφθη δύο περίπου μέτρα ὑψηλότερον τοῦ τάφου τούτου ἕτερος τάφος, κεκαυμένος καὶ οὗτος, ἐν ᾧ ὑπῆρχον δύο μικρὰ μυκηναῖα ἀγγεῖα· ἀλλὰ περὶ τοιούτου ζητήματος δὲν δύναταί τις ἀπὸ τοῦδε νὰ εἴπῃ τι βέβαιον, πρὸ τῆς ἀνασκαφῆς τοῦ ὅλου τύμβου. Προσθετέον δὲ ὅτι κατὰ τὴν ἀνασκαφὴν τοῦ τάφου ἐλήφθη φροντὶς νὰ διατηρηθῇ τὸ μνημεῖον ὅσον ἦτο δυνατὸν περισσότερον, γενομένης ἐν μέρει τῆς ἐρεύνης τοῦ τάφου δι' ὑπονόμου.

3. Ἀνασκαφαὶ ἐν Λυκοσούρᾳ (ἴδε σ. 122, 3).

Ἡ ἐξακολούθησις τῶν ἐν Λυκοσούρᾳ ἀνασκαφῶν ἤνεγκεν εἰς φῶς καὶ ἄλλα τεμάχια τῶν ἐν σ. 161 περιγραφομένων ἀγαλμάτων καὶ μίαν ἔτι γυναικείαν μορφὴν τῶν μικρῶν ἐκείνων ἐν τῇ αὐτῇ σελίδι περιγραφομένων μορφῶν, ὧν τὸ κάτω μέρος τοῦ σώματος εἶνε φολιδωτὸν καὶ ἀπολήγει εἰς δύο ὁριζοντίως πρὸς δεξιὰν καὶ ἀριστερὰν διευθυνόμενα ὀφιοειδῆ σκέλη. Εὑρέθησαν δὲ καὶ ἐπιγραφαί τινες ἐν τῷ προδόμῳ, αἵτινες δημοσιευθήσονται προσεχῶς ἐν τῷ Δελτίῳ.

4. Ἀνασκαφαὶ ἐν Τανάγρᾳ (ἴδε σ. 123, 4)

Κατὰ τὰς ἀρχὰς Σεπτεμβρίου διεκόπησαν αἱ ἐν Τανάγρᾳ ἀνασκαφαί, ἵνα ἐνεργηθῶσιν ἀνασκαφαὶ ἐν Ἐρετρίᾳ.

5. Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἐρετρίᾳ.

Ὑπὸ τῆς Γενικῆς Ἐφορείας ἤρξαντο ἐν Ἐρετρίᾳ, δαπάναις τοῦ Ὑπουργείου, ἀνασκαφαὶ τάφων ἐν δημοσίοις καὶ δημοτικοῖς ἀγροῖς, ἐπιτηροῦντος τοῦ Ἐπ. Κορομάντσου. Εὑρέθησαν δὲ μέχρι τέλους τοῦ μηνὸς μέγα ἀγγεῖον τοῦ εἴδους τῶν μελανομόρφων ἀρχαϊκώτατον, ὡς φαίνεται, μικρὸν προσωπεῖον, τρία ἀρχαϊκὰ ἐπὶ θρόνου καθήμενα πήλινα ἀγαλμάτια, ὧν τὸ μεῖζον ἔχει ὕψος 0,30, ἀγγεῖα τινὰ μετὰ γραφῶν καὶ ὑπὲρ τὰ δεκαπέντε μικρὰ ληκύθια, ἅπαντα μετὰ γραφῶν, ἐν δυσὶ τῶν ὁποίων ἀνὴρ παλαίων κατὰ κάπρου, παρ' αὐτῷ ἕτερος ἀνὴρ καὶ ὄπισθεν τοῦ κάπρου γυνὴ (θήρα καλυδωνίου κάπρου;), μεγάλη ὑδρία ἔχουσα γραφὰς καὶ μικρὰ φιάλη, ἐν τῷ πυθμένι τῆς ὁποίας ἐρυθρόμορφος ὀκλάζων νεανίας.

6. Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἀντικυθήροις (Αἰγιαλίᾳ).

Εὑρεθέντος κατὰ τύχην ἀγάλματός τινος ἀνδρικοῦ ἐν Ἀντικυθήροις ἐγένοντο ὑπὸ τῆς Γενικῆς Ἐφορείας διὰ τοῦ ἐφόρου Β. Στάη σκαφικαί τινες ἐργασίαι, δαπάναις τοῦ Ὑπουργείου, ὧν ἀποτέλεσμα ἦτο ἡ ἀνακάλυψις ἀρχαίου παραλληλογράμμου τὸ σχῆμα οἰκοδομήματος καὶ ἡ εὕρεσις ἐπιγραφῆς ἀναθηματικῆς εἰς Ἀπόλλωνα Αἰγιαλέα, ἥτις φαίνεται ὅτι εἶνε τὸ βάθρον αὐτοῦ τοῦ ἀγάλματος (Ἀπόλλωνος κιθαρῳδοῦ). Περὶ τούτων δημοσιευθήσεται ἔκθεσις ἐν τῷ Δελτίῳ.

7. Ἀνασκαφαὶ ἐν Λακεδαίμονι.

Ὑπὸ τῆς Γενικῆς Ἐφορείας, δαπάναις τοῦ Ὑπουργείου, ἐγένοντο διὰ τοῦ ἐφόρου ἀρχαιοτήτων Π. Καστρωμένου σκαφικαὶ ἐργασίαι ἐπὶ τοῦ ἐν τῷ δήμῳ Θεραπνῶν ἀπέναντι τῆς Σπάρτης Μενελαΐου, ἔνθα εἶχεν ἐνεργήσει καὶ ὁ Ross, ἐν ἔτει 1833, ἀνα-

σκαφάς (ἴδ. Arch. Aufsätze, II σ. 342). Διὰ τῆς σκαφῆς ταύτης ἀπεκαλύφθη ὁλόκληρον τὸ ἐκεῖ ἐν μέρει πρότερον ὁρατὸν ἐκ μεγάλων ὀγκολίθων κατεσκευασμένον οἰκοδόμημα, οὐδὲν ὅμως ἐξήχθη δυνάμενον νὰ διαφωτίσῃ ἡμᾶς περὶ τοῦ προορισμοῦ τοῦ οἰκοδομήματος τούτου. Εὑρέθησαν δὲ καὶ πέντε εἰδώλια ὕψους 3 - 4 δακτύλων ἐξ ἐλάσματος μολύβδου παριστῶντα ἄνδρας ὡπλισμένους φέροντας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς περικεφαλαίαν καὶ ἐν ταῖς χερσὶ τόξον ἢ σφαῖραν ἢ ἀσπίδα, μακρὰ χαλκῆ γυναικεία κεφαλὴ καὶ ἄλλα τινὰ οὐχὶ ἄξια λόγου ἀρχαῖα.

8. Ἀνασκαφαὶ ἐν Μυκήναις (ἴδε σ. 124, 7).

Διεκόπησαν αἱ ὑπὸ τῆς ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας ἐν Μυκήναις ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαί. Τὰ ἐν αὐταῖς γενόμενα εὑρήματα κατετέθησαν ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Ἑταιρίας.

9. Σκαφικαὶ ἔρευναι ἐν Ἀρκαδίᾳ (ἴδ. σ. 154, 6).

Ἐξακολουθοῦσιν αἱ ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Σχολῆς ἐνεργούμεναι ἔρευναι ἐν Ἀρκαδίᾳ· ἐνεργεῖται δὲ νῦν ἀνασκαφὴ ἐν Τεγέᾳ, παρὰ τὴν παλαιὰν Ἐπισκοπήν, ἐν ἀγροῖς Χατσησαράντου καὶ Πύρλα, ὧν ἀποτέλεσμα εἶνε ἡ εὕρεσις ἐπιγραφῶν τινων, ἐν αἷς μία σπουδαία (κατάλογος ἐφήβων), καὶ ἀποκάλυψις μεγάλου μωσαϊκοῦ μετὰ μορφῶν πολὺ μεταγενεστέρων, ὡς φαίνεται, χρόνων. Ἐν αὐτῷ εἰκονίζονται τρεῖς μορφαὶ ἀλληγορικαὶ ἐν ἡμικυκλίῳ μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς « *Καλοὶ καιροί.* »

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β′.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΜΟΥΣΕΙΟΙΣ

1. Ἐθνικὸν Μουσεῖον

Κατὰ τὸν μῆνα Σεπτέμβριον εἰσήχθησαν εἰς τὸ ἐθν. Μουσεῖον κατ' ἔκθεσιν τοῦ Σ τ ά η, τὰ ἑξῆς ἀρχαῖα :

1 - 12. Συνέχεια ἀρχαίων εὑρεθέντων ἐν Ἐρετρίᾳ ἐν κτήμασι Β. Νοστράκη (ἴδ. σ. 7, 1 - 15 : σ. 98, 1 - 10 : σ. 115, 1 - 11 : σ. 136, 1 - 8 : σ. 155, 1 - 5. Πρβ. σ. 51, 5 καὶ 83, 3), ἤτοι :

1. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 037. Νεκρικὴ στήλη πυραμιδοειδὴς ἐν τῷ μέσῳ ἐπὶ τριῶν ἀναβαθμίδων ἱδρυμένη, κεκοσμημένη δι' ἐρυθρῶν ταινιῶν. Ἀριστερὰ ταύτης ἀνὴρ ἱστάμενος (Ἑρμῆς) πωγωνοφόρος, ἐνδεδυμένος χιτῶνα ἐρυθρὸν καὶ ἱμάτιον, ἐπὶ τῆς κεφαλῆς πῖλον ἔχων παρεμφερῆ πρὸς κράνος καὶ κρατῶν ἐν τῇ πρὸς τὴν στήλην τεταμένῃ δεξιᾷ κηρύκειον. Ἀτενίζει δ' οὗτος πρὸς τὴν στήλην, ἧς δεξιὰ γυνὴ ἱσταμένη χιτῶνα ἰόχρουν ποδήρη φέρουσα καὶ ἱμάτιον ὁμοιόχρουν, προβάλλουσα δειλῶς τὴν ἀριστερὰν χεῖρα ὡσεὶ ἱκετεύουσα. Διὰ τῆς δεξιᾶς συγκρατεῖ τὸ ἱμάτιον ὑπὸ τὰ στέρνα, ἀλλ' οὕτως, ὥστε σχεδὸν φαίνεται ἡ χεὶρ αὕτη ξένης μορφῆς. Σημειωτέον δ' ὅτι καὶ ἡ γραφὴ ἔπαθεν οὐσιωδῶς ἐκ τοῦ χρόνου, τουθ' ὅπερ δυσχεραίνει τὰ μάλιστα τὴν κατανόησιν τῆς διαθέσεως τῆς μορφῆς. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἡ γυνὴ φέρει διάδημα. Ὅ,τι σώζεται δεικνύει τέχνην λίαν ἐπιμελῆ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1044).

2. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,32. Ἐν τῷ μέσῳ στήλη νεκρικὴ ὀρθογωνίου σχήματος ἐπὶ δύο ἀναβαθμίδων, κεκοσμημένη διὰ ταινιῶν ἐρυθρῶν ὑπερύθρων καὶ μιᾶς μελαίνης. Ἀριστερὰ ταύτης μορφὴ γυναικεία (;) κατὰ τὸ ἄνω ἥμισυ σωζομένη κοσμοῦσα τὴν στήλην διὰ ταινιῶν ἐκ κανίστρου κειμένου ἐπὶ τῆς δευτέρας ἀναβαθμίδος τῆς στήλης. Δεξιὰ αὐτῆς ἀνὴρ πωγωνοφόρος χλαμύδα φέρων ὑπέρυθρον, τὸ δεξιὸν στῆθος σὺν τῇ χειρὶ γυμνὸν καταλείπουσαν· κρατεῖ δὲ μακρὰν ὀζώδη ῥάβδον διὰ τῆς ἀριστερᾶς πρὸς τὴν στήλην ἀτενίζων καὶ χειρονομῶν διὰ τῆς προτεταμένης δεξιᾶς. Ἡ γραφὴ εἶναι ζωηρὰ ἔτι ἐν τοῖς χρωματισμοῖς καὶ λεπτῆς τέχνης. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1045).

3. Ἐρυθρόμορφος λήκυθος ὕψ. 0,42. Στήλη ἐν τῷ μέσῳ ὑψηλὴ ἀπολήγουσα εἰς ἀνθέμιον καὶ ἱδρυμένη ἐπὶ ἁπλῆς βάσεως κεκοσμημένη διὰ ταινιῶν μελαινῶν. Ἀριστερὰ τῆς στήλης κόρη ἱσταμένη κρατοῦσα διὰ τῆς δεξιᾶς πυξίδα καὶ διὰ τῆς ἀριστερᾶς ταινίαν πρὸς τὸν τάφον βαίνουσα. Δεξιὰ τῆς στήλης ἀνὴρ πωγωνοφόρος

μακρὸν ἱμάτιον ἐνδεδυμένος καὶ διὰ τῆς δεξιᾶς ἐπὶ μακρᾶς ῥάβδου ἐρειδόμενος, ἀτενίζει πρὸς τὴν στήλην. Ἡ γραφὴ εἶναι ἀμελὴς καὶ ἡ διατήρησις οὐχὶ καλή. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1046).

4. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,35. Νεκρικὴ στήλη ἀπολήγουσα ἄνω εἰς ἀέτωμα καὶ ἱδρυμένη ἐπὶ δύο ἀναβαθμίδων, ἐπὶ τῆς ὑψηλοτέρας τῶν ὁποίων κάθηται ἐμπλαισιωμένη, οὕτως εἰπεῖν, ἐν τῇ στήλῃ γυνὴ μέλαιναν στολὴν φέρουσα καὶ πέπλον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς (ἡ νεκρά;), ἧς τὸ πρόσωπον εἶναι ἐρυθρομέλαν. Ἀριστερὰ τῆς στήλης καὶ ἔμπροσθεν τῆς καθημένης παῖς, κατὰ τὸ ἄνω ἥμισυ τοῦ σώματος σωζόμενος, κρατῶν κάνιστρον, ἐν ᾧ ταινίαι καὶ πολλὰ κοσμήματα, ἅτινα προσφέρει αὐτῇ, κλίνων πρὸ αὐτῆς τὸ κάνιστρον. Δεξιὰ τῆς στήλης καὶ ὄπισθεν τῆς καθημένης γυναικὸς κόρη στικτὸν χιτῶνα φέρουσα καὶ ἱμάτιον ἐρυθρὸν κοσμεῖ διὰ ταινιῶν ἐρυθρῶν τὴν στήλην. Ἡ γραφὴ εἶναι ἐξαισία ὄντως, ἡ διατήρησις ὅμως ἐν πολλοῖς οὐχὶ ἀκμαία, ἐλλείπουσι δὲ καὶ τοῦ ἀγγείου δύο τεμάχια μικρὰ μὴ παραβλάπτοντα ὅμως τὴν γραφήν. (Εὑρ. Γεν. Ἐφ. 1047).

5. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,38. Εἰκονίζονται κόραι δύο, ὧν ἡ ἑτέρα ὑπέρυθρον διπλοῦν χιτῶνα φέρουσα κρατεῖ ἐν τῇ δεξιᾷ μὲν πυξίδα ἀλαβαστρίνην ἐν τῇ ἀριστερᾷ δὲ κοσμηματοδοχεῖον. Ἡ κεφαλὴ τῆς κόρης εἰκονίζεται κατὰ κρόταφον πρὸς τὴν ἑτέραν ἀτενίζουσα, ἀλλὰ τὸ σῶμα εἶνε ἐκ τῶν στέρνων ὁρατόν, ἀποκλεινουσῶν ἐν εἴδει σταυροῦ τῶν χειρῶν· παρὰ τοὺς πόδας πολυτελὴς θρῆνυς. Ἡ ἄντικρυς δ' αὐτῆς ἱσταμένη ἑτέρα κόρη εἶναι ἐνδεδυμένη διπλοῦν ἐξωμον ἐρυθρὸν χιτῶνα, κρατεῖ δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν ἐρυθρὰν ταινίαν καὶ εἰκονίζεται κατὰ κρόταφον χαμαὶ νεύουσα. Ἡ γραφὴ ἱκανῶς ἐπιμελής. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1048).

6. Ἡμίλευκος λήκυθος ὕψ. 0,31. Γυνὴ ποδήρη χιτῶνα ἐνδεδυμένη κρατοῦσα διὰ τῶν χειρῶν πρὸ τοῦ στήθους μέγα κάνιστρον· ὄπισθεν ταύτης παρὰ τοὺς πόδας ἀμφορεὺς ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μικρὰν γραφὴν παριστῶσαν ἱππέα διπλοῦν δόρυ κρατοῦντα καὶ μαστιγοῦντα τὸν ἵππον φεύγοντα μετὰ ταχύτητος· ἡ γραφὴ εἶναι λίαν βεβλαμμένη, ἰδίως ἡ μορφὴ τῆς γυναικὸς εἶναι μόλις σχεδὸν ὁρατή. Ἴχνη γραμμάτων ἐνιαχοῦ ὁρατά. (Εὑρ. Γεν. Ἐφ. 1049).

7 Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0 25. Στήλη ἐν τῷ μέσῳ ἔχουσα εἶδος ἀετώματος κεκοσμημένη ταινίαις καὶ ἱδρυμένη ἐπὶ δύο βαθμίδων·

'Αριστερὰ παῖς (;) ἐνδεδυμένος ἱμάτιον ὑπέρυθρον καταλεῖπον τὸ δεξιὸν στῆθος καὶ τὴν νωχελῶς καταπίπτουσαν χεῖρα γυμνήν, χαμαὶ νεύων, τὴν κόμην ἔχων μακρὰν καὶ λυτὴν ἐπὶ τῶν ὤμων. Δεξιὰ κόρη κρατοῦσα κάνιστρον, ἐν ᾧ ταινίαι καὶ στέφανοι· ἡ τέχνη κοινή. (Εὐρ. Γεν. 'Εφορ. 1050).

8. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,38. Νεανίας ἱστάμενος ἀντωπός, ἀλλ' οὕτως ὥστε ἡ κεφαλὴ νὰ φαίνηται κατὰ κρόταφον, ἐνδεδυμένος ἱμάτιον ἐρυθρὸν κεκομβωμένον ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ὤμου, φέρει περικνημίδας καὶ πέτασον ἀνηρτημένον ὄπισθεν ἐπὶ τοῦ ὤμου· ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξιᾷ χειρὶ κρατεῖ φιάλην καὶ διὰ τῆς ἀριστερᾶς διπλοῦν δόρυ. 'Αντικρὺ κόρη σπένδουσα δι' οἰνοχόης εἰς τὴν φιάλην τοῦ νεανίου, ἥτις διπλοῦν ἐλαφρὸν χιτῶνα φέρουσα φαίνεται προσηλωμένη εἰς τὸ ἔργον τοῦτο· ὄπισθεν αὐτῆς, παρὰ τοὺς πόδας, θρῆνος πολυτελὴς κατὰ τὸ ἥμισυ ὁρατός. Ἡ εἰκὼν εἶναι τελεία τὴν ἐκτέλεσιν, διατηρεῖται δὲ σχετικῶς κάλλιστα. (Εὐρ. Γεν. 'Εφορ. 1051).

9. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,34. Κόρη ἐνδεδυμένη ἐρυθρόγραμμον χιτῶνα καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἱμάτιον πρασίνου χρώματος, ἵσταται τὴν κεφαλὴν κατὰ κρόταφον εἰκονισμένην ἔχουσα καὶ κρατοῦσα διὰ μὲν τῆς ἀριστερᾶς ξυλίνην πυξίδα διὰ δὲ τῆς προτεταμένης δεξιᾶς ἑτέραν ἀλαβαστρίνην. Ἔμπροσθεν δ' αὐτῆς ἐπὶ λέμβου κατὰ τὸ ἔμπροσθεν ἥμισυ ὁρατοῦ ἀνὴρ (ὁ Χάρων) στηριζόμενος ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ποδός, τὸν δεξιὸν ὑψηλότερα τεθειμένον ἔχων, κλίνων πρὸς τὴν ἔμπροσθεν αὐτοῦ δειλῶς ἱσταμένην κόρην καὶ προτείνων τὴν δεξιὰν ἵνα παραλάβῃ ταύτην· διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς ἐρείδεται ἐπὶ μακρᾶς ῥάβδου· ἐνδεδυμένος δ' εἶναι βραχὺν χιτῶνα ἐρυθρὸν καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρει στρόφιον κωνοειδές· ἐπὶ τοῦ προσώπου φέρει βραχὺ γένειον, ἡ δὲ ὄψις αὐτοῦ εἶναι ἀγρία ἀλλ' οὐχὶ τόσον κωμικὴ ὅσον αὕτη ἐπὶ ὁμοίων παρεμφερῶν παραστάσεων. Ἡ γραφὴ εἶναι ἐξαισίως λεπτὴ καὶ ἀκριβής, διατηρεῖται δὲ κάλλιστα. (Εὐρ. Γεν. 'Εφορ. 1052).

10. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,33. Γυνὴ καθημένη ἐπὶ καθέδρας ἀνακλίτου, τὸ ἥμισυ τοῦ στήθους γυμνὸν(;) ἔχουσα καὶ ἀτενίζουσα πρὸς πτηνὸν (πελαργόν;) καθήμενον ἐπὶ τῆς δεξιᾶς αὐτῆς χειρὸς ἀνυψουμένης μικρὸν ὑπὲρ τὰ γόνατα. Πρὸ τῶν ποδῶν αὐτῆς ἵσταται μικρὸς παῖς καὶ ἔμπροσθεν κόρη κρατοῦσα κάνιστρον, ἐξ

οὗ κρέμαται ταινία ἐρυθρὰ καὶ μέλαινα. Ἡ γραφὴ εἶναι ἐπιμελὴς ἀλλὰ βεβλαμμένη πολλαχοῦ. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1053).

11. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,19. Τάφος περιβεβλημένος διὰ μακρᾶς ὠοειδοῦς γραμμῆς (στεφάνου;) διὰ ταινιῶν κεκοσμημένος· πρὸ αὐτοῦ δὲ μορφὴ (γυναικεία;) περιβεβλημένη μακρὸν ἐρυθρὸν ἱμάτιον, καταλεῖπον μόνον τὸν δεξιὸν βραχίονα γυμνόν, καὶ φέρουσα τὴν χεῖρα πρὸ τοῦ μετώπου ὡσεὶ ἀποσκοποῦσα. Γραφὴ κοινὴ καὶ ἡμιεσβεσμένη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1054).

12. Μελανόμορφον μικρὸν ἀγγεῖον ὕψ. 0,19 σχήματος ληκύθου παχείας τὴν κοιλίαν καὶ στενολαίμου. Εἰκονίζεται χορὸς ἐκ δύο σατύρων καὶ δύο μαινάδων ἐναλλάξ, κρατούντων ἀλλήλων τὰς χεῖρας. Γραφὴ κοινὴ καὶ ἀμελής. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1055).

13. Ἀνάγλυφον ἐπιτύμβιον ἀπολῆγον εἰς ἀέτωμα εὑρεθὲν κατὰ τὴν Ἁγίαν Τριάδα ἐν γηπέδῳ τῆς Ἑταιρίας τοῦ Ἱπποσιδηροδρόμου. Ἐν τοξοειδεῖ πλαισίῳ εἰκονίζεται ἀγένειος ἀνὴρ εἰλιγμένος ἱματίῳ ποδήρει. Ὑπὲρ αὐτὸν δὲ ὑπάρχει ἐπιγραφή:

Ζωσιμος
Ερμαισκου
Μειλησιος

Κοινὴ τέχνη ῥωμαϊκῶν χρόνων. Ὕψ. 0,72 πλ. 0,33. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1042).

14. Νόμισμα μολυβδοῦν ἐπίχρυσον κοπὲν ὑπὸ Μενελὶκ βασιλέως τῆς Ἀβυσσινίας. Ἐπὶ τοῦ ἑνὸς μέρους φέρει ἐπιγραφὴν καὶ ἐπὶ τοῦ ἑτέρου ἀνάγλυπτον λέοντα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ὁποίου στέμμα μετὰ σταυροῦ. Διάμετρος 0,02. Ἐδωρήθη ὑπὸ Θεοδ. Σακελλαρίου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1043).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

1. **Ἐργασίαι ἐν τῇ Ἀκροπόλει:** Ἐξακολουθοῦσιν αἱ ἐν τῇ Ἀκροπόλει ἐργασίαι πρὸς τοποθέτησιν τῶν ἐν αὐτῇ λίθων καὶ αἱ πρὸς κατάταξιν τῶν ἐν τῷ Μουσείῳ αὐτῆς ἀρχαίων.

2. **Ὑπουργικὴ ἐγκύκλιος:** Εἰσηγήσει τοῦ Γενικοῦ Ἐ-

φόρου ἐξεδόθη ἡ ἑξῆς *περὶ ὁδηγιῶν πρὸς τοὺς διευθύνοντας ἀνασκαφὰς ἐφόρους καὶ περὶ ἀλληλογραφίας αὐτῶν πρὸς τὴν Γενικὴν Ἐφορείαν* ὑπουργικὴ ἐγκύκλιος :

Ἀριθ. Πρωτ. 12,225.
Διεκπ. 7,576.

Πρὸς τοὺς ἐφόρους ἀρχαιοτήτων.

Τὰ τῆς ἐν γένει ἀλληλογραφίας ὑμῶν πρὸς τὴν Γενικὴν Ἐφορείαν καθορίζονται ἐν τῷ ἄρθρῳ 7 ἐδάφ. Ε' τοῦ ἀπὸ 8 Ἰανουαρίου 1886 Β. Διατάγματος περὶ περὶ τῆς ὑπηρεσίας καὶ τῶν καθηκόντων τῶν ἐφόρων ἀρχαιοτήτων καὶ ἐν τῇ ἀπὸ 5 Ἰουλίου 1886 ὑπ' ἀριθ. Πρωτ 9026 σχετικῇ ἡμῶν ἐγκυκλίῳ. Ἐνταῦθα ἀναγράφομεν ὑμῖν, κατ' εἰσήγησιν τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου, ἰδιαιτέρας τινὰς ὁδηγίας περὶ τῆς ἀλληλογραφίας Ὑμῶν ταύτης, ὧν τὴν τήρησιν ἀπαιτοῦμεν ἀπαρεγκλίτως παρ' Ὑμῶν, ὅταν διευθύνητε ἀνασκαφὰς γινομένας ὑπὸ τῆς Γενικῆς Ἐφορείας δαπάναις εἴτε τοῦ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργείου, εἴτε ἰδιωτῶν, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀπὸ 12 Μαΐου 1886 ὑπ' ἀριθ. 5574 ἐγκυκλίῳ ἡμῶν.

Διὰ τῶν ὁδηγιῶν δὲ τούτων σκοποῦμεν ὄχι μόνον νὰ ὑποδείξωμεν ὑμῖν, ὅ ἔχετε καθῆκον τοῦ νὰ τηρῆτε τὴν Γενικὴν Ἐφορείαν ἐνήμερον τῆς πορείας καὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῶν ἐν ὀνόματι αὐτῆς ἐνεργουμένων ἀνασκαφῶν, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐπιστήσωμεν ἰδίᾳ τὴν προσοχὴν ὑμῶν ἐπί τινων παρατηρήσεων καὶ σημειώσεων ὡς πρὸς τὰ καθ' ἑκάστην φαινόμενα τῆς σκαφῆς, ἃς ἀναγκαῖον νὰ τηρῆτε πρὸς ἐπιστημονικὴν διεξαγωγὴν τοῦ ὑμῖν ἀνατεθέντος ἔργου.

Ἡ τήρησις τακτικοῦ Ἡμερολογίου ὑπὸ τοῦ διευθύνοντος ἀνασκαφήν τινα, ἐν ᾧ ἀναγράφονται τὰ καθ' ἡμέραν φαινόμενα καὶ ἐξαγόμενα τῆς σκαφῆς, εἶναι τῶν ὧν οὐκ ἄνευ πρὸς διεξαγωγὴν τῆς ἀνασκαφῆς κατὰ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς τε ὑπηρεσίας καὶ τῆς ἐπιστήμης. Τούτου δὲ οὕτως ἔχοντος, ἀφ' οὗ δηλαδὴ κατ' ἀνάγκην ἀπόλυτον πρέπει νὰ τηρῆτε ἡμερολόγιον, φρονοῦμεν ὅτι δὲν προσθέτομεν ὑμῖν μέγα τι βάρος ἀπαιτοῦντες νῦν, ἵνα καθ' ἑκάστην, διὰ προχείρου καὶ συντόμου ἐπιστολῆς, ἀνακοινώνητε τῇ Γενικῇ Ἐφορείᾳ τὰ τῆς ἡμέρας ἀνασκαφικὰ ἀποτελέσματα.

Διὰ τῶν καθημερινῶν τούτων ἐπιστολῶν θέλετε γνωρίζει τῇ Γενικῇ Ἐφορείᾳ πόσοι ἄνδρες εἰργάσθησαν, ποῦ ἐγένετο ἢ ἐπροχώρησεν ἡ σκαφή, ποῖα τὰ φαινόμενα αὐτῆς, καὶ ἂν ἐγένοντο εὑρήματα ἢ οὔ. Θέλετε δὲ περιγράφει τὰ σπουδαιότερα τῶν εὑρημάτων κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ δύναται ὁ ἀναγνώστης νὰ συλλαμβάνῃ ἔννοιάν τινα αὐτῶν, οὐδέποτε παραλείποντες ν' ἀναγράφητε τὰς διαστάσεις τοῦ περιγραφομένου ἀρχαίου καὶ τὰ τῆς καλῆς ἢ κακῆς αὐτοῦ διατηρήσεως.

Ἐκτενέστεραι ἐξ ἀνάγκης καὶ λεπτομερέστεραι θὰ εἶναι αἱ καθημεριναὶ αὗται ἀνακοινώσεις, ὅταν πρόκειται περὶ ἀνασκαφῆς τάφων. Περιεχόμενον τούτων δέον νὰ εἶναι : πόσοι τάφοι ἀπεκαλύφθησαν καὶ πόσοι ἠνοίχθησαν, ποία ἡ κατασκευὴ ἑκάστου τάφου ποία ἡ διεύθυνσις αὐτοῦ, καὶ ποία ἡ σχέσις πρὸς τοὺς παρακει-

μένους τάφους, ποία ἡ θέσις, ἡ διεύθυνσις καὶ ἡ κατάστασις τοῦ νεκροῦ, περιγραφὴ τῶν κτερισμάτων τῶν μὲν κοινῶν συλλήβδην καὶ κατὰ ποσὸν τῶν δὲ ἀξίων λόγου κεχωρισμένως, δηλουμένου ἑκάστοτε τοῦ τόπου τῆς εὑρέσεως αὐτῶν, ἂν μὲν εὑρέθησαν ἐκτὸς τοῦ τάφου, σχετικῶς πρὸς τὸν τάφον, ἂν δὲ εὑρέθησαν ἐντὸς τοῦ τάφου σχετικῶς πρὸς τὸν νεκρόν. Καὶ ὄχι μόνον δέον νὰ περιγράφητε τὰ εὑρήματα ταῦτα κατὰ τάφους, ἀλλὰ καὶ νὰ φυλάσσητε αὐτὰ οὕτω κεχωρισμένως, νὰ μὴ ἀποχωρίζητε δηλαδὴ τὰ σπουδαῖα ἀπὸ τῶν μὴ σπουδαίων, ἢ τὰ διαφόρου ὕλης, ἢ τὰ διαφόρου εἴδους, ἀλλ' ἅπαντα ἀδιακρίτως τὰ κτερίσματα τοῦ αὐτοῦ τάφου νὰ τοποθετῆτε ἐν ἰδιαιτέρᾳ θέσει καὶ οὕτω κεχωρισμένα νὰ ἀποστέλλητε ἐν καιρῷ τῷ δέοντι εἰς τὴν Γενικὴν Ἐφορείαν, διότι ἐκ τῆς κατὰ τάφους ἀποχωρίσεως καὶ τοποθετήσεως τῶν κτερισμάτων σπουδαῖα δύναταί τις νὰ συναγάγῃ συμπεράσματα καὶ ὡς πρὸς τὴν χρονολογίαν τοῦ τάφου καὶ ὡς πρὸς τὴν χρονολογίαν αὐτῶν τούτων τῶν διαφόρων κτερισμάτων.

Πλὴν δὲ τῶν καθημερινῶν τούτων ἀνακοινώσεων, εἰς τὸ τέλος ἑκάστης ἑβδομάδος θέλετε ἀποστέλλει εἰς τὴν Γενικὴν Ἐφορείαν σύντομον γενικὴν ἔκθεσιν περὶ τῶν κατὰ τὴν ἑβδομάδα σπουδαιοτέρων ἀποτελεσμάτων τῶν ἀνασκαφῶν καὶ περὶ τῆς ἐν γένει πορείας αὐτῶν, συντεταγμένην κατὰ τὰ διατεταγμένα ἐν τῇ ἀπὸ 5 Ἰουλίου 1886 ὑπ' ἀριθ. Πρωτ. 9026 ἐγκυκλίῳ ἡμῶν. Αἱ ἑβδομαδιαῖαι δ' αὗται ἐκθέσεις δέον νὰ εἶναι αὐτοτελεῖς, νὰ μὴ σχετίζωνται ἢ ἀναφέρωνται πρὸς τὰς κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἑβδομάδος γενομένας ἤδη τῇ Ἐφορείᾳ καθημερινὰς ἀνακοινώσεις, διότι αἱ τελευταῖαι αὗται καθ' ἑκάστην γινόμεναι δὲν δύνανται νὰ ἦναι ἀποτέλεσμα ἀκριβοῦς παρατηρήσεως καὶ συντόνου μελέτης, ἀλλ' εἶναι ἀνεπίσημοι, οὕτως εἰπεῖν, πρόχειροι ἀνακοινώσεις, ἐν ᾧ αἱ ἑβδομαδιαῖαι ἐκθέσεις δύνανται, ἕνεκα τοῦ παρεμβαλλομένου χρονικοῦ διαστήματος, νὰ συντάσσωνται μετὰ μείζονος ἐπιμελείας καὶ μετὰ ἀκριβεστέραν παρατήρησιν καὶ μελέτην, κατ' ἀκολουθίαν δύνανται νὰ ἔχωσιν ἐπιστημονικὸν κατὰ τὸ ἐνὸν κῦρος.

Ταῦτα ἐνομίσαμεν ἀναγκαῖον νὰ ἀπαιτήσωμεν παρ' ὑμῶν πρὸς τὸ συμφέρον οὐ μόνον τῆς ὑπηρεσίας, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐπιστήμης. Ἰδίως δὲ ἐφιστῶμεν τὴν προσοχὴν ὑμῶν ἐφ' ὧν ἀναγράφομεν ὁδηγιῶν σχετικῶς πρὸς τὰς ἀνασκαφὰς τάφων, διότι, ἐν ᾧ χιλιάδες τάφων ἔχουσιν ἀνασκαφῆ πολλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος, σπανιώτατα ἐγίνοντο ὑπὸ τῶν ἀνασκαψάντων αὐτοὺς ἐπιστημονικαὶ παρατηρήσεις· ἐκ τούτου δὲ μέγα κενὸν ὑπάρχει ἐν τῇ ἐπιστήμῃ, ἥτις πολλὰ ἠδύνατο ἐκ τοιούτων παρατηρήσεων νὰ κερδίσῃ καὶ σπουδαῖα πορίσματα νὰ ἐξαγάγῃ. Τὸ κενὸν τοῦτο ὑμεῖς ἔχετε καθῆκον νὰ πληρώσητε, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἡ ἐκτέλεσις ἀνασκαφῶν δὲν σκοπεῖ μόνον τὸν πλουτισμὸν τῶν ἡμετέρων Μουσείων, ἀλλὰ καὶ τὴν ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις προαγωγὴν τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐπιστήμης.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 2 Σεπτεμβρίου 1889.

Ὁ Ὑπουργὸς
Γ. Ν. ΘΕΟΤΟΚΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ′.

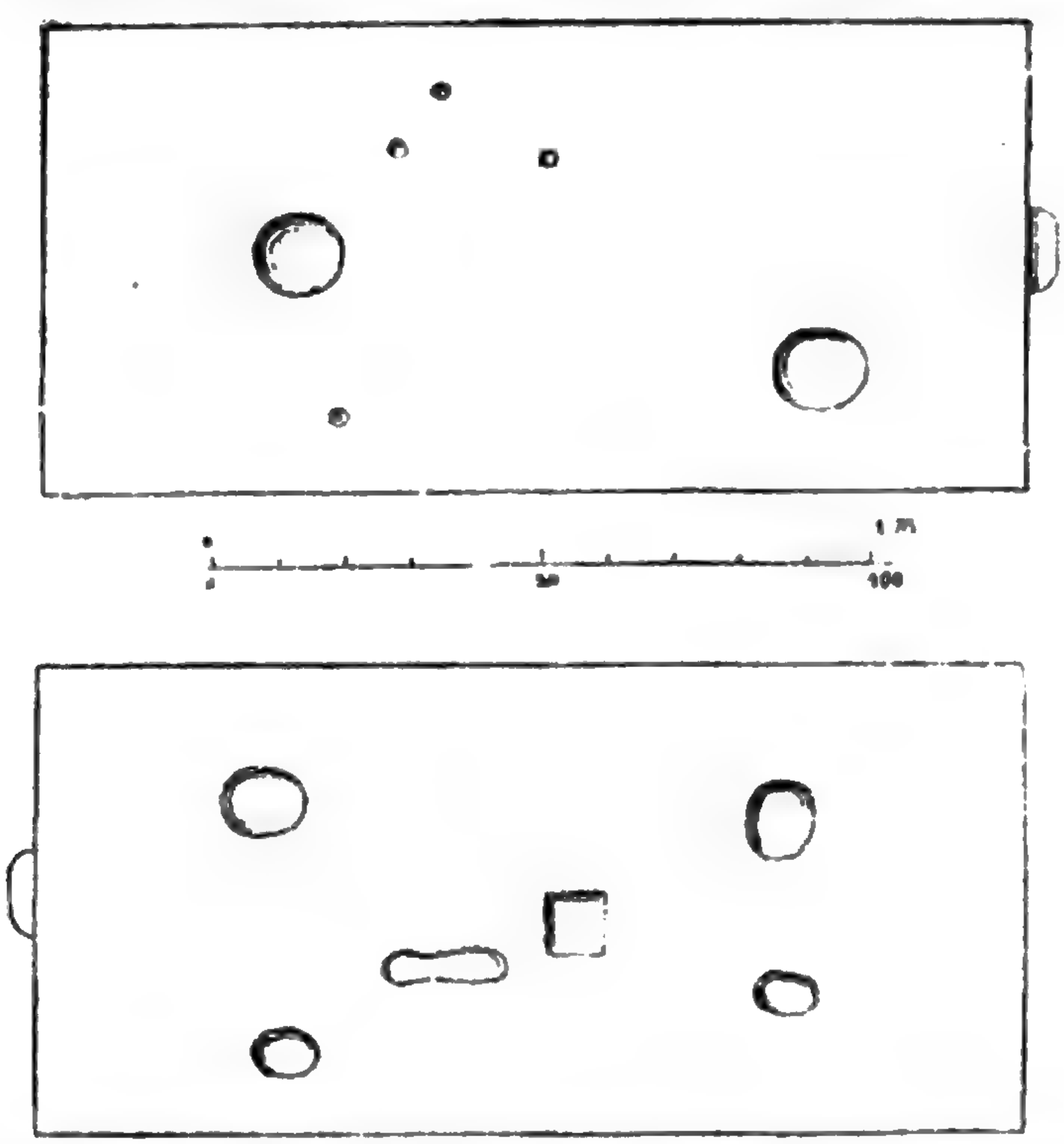
ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΔΙΑΤΡΙΒΑΙ

Τὰ παρὰ τὰ Προπύλαια ἀναθήματα τῶν ἱππέων.

(Ἰδ. καὶ Πίνακα 2).

Ἀφαιρουμένης τῆς ἀνωτέρας ἐπενδύσεως τοῦ νοτίου τείχους τῆς Ἀκροπόλεως, εὑρέθησαν κατὰ τὰς ἀρχὰς ἑ. ἔ. πλησίον τῆς νοτιο-



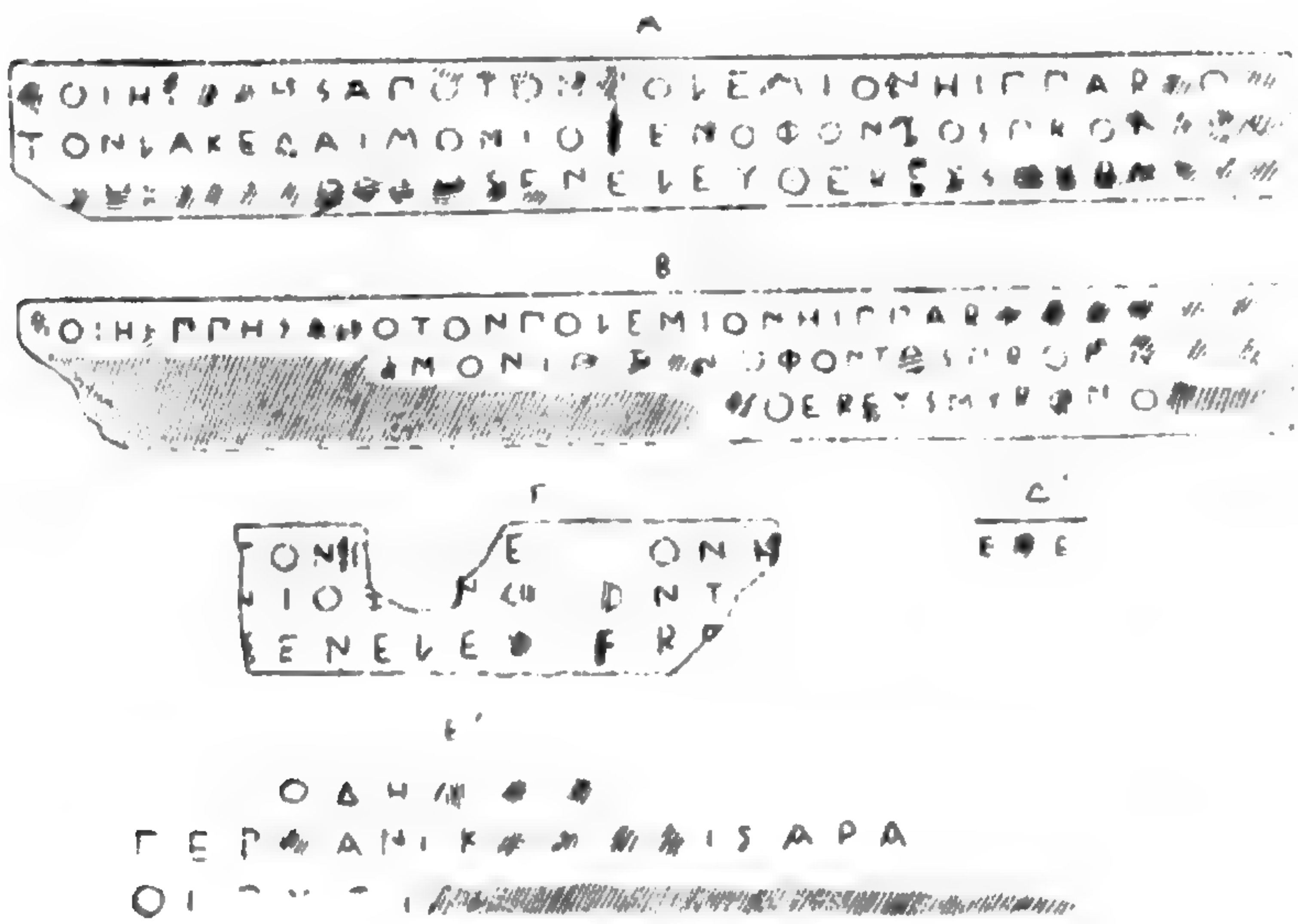
δυτικῆς γωνίας τοῦ Παρθενῶνος οὐκ ὀλίγαι πλίνθοι ἐκ Πεντελησίου μαρμάρου, ὧν ἡ διασκευὴ ἀποδεικνύει ὅτι εἰς ἓν τῶν μειζόνων οἰ-

κοδομημάτων τῆς Ἀκροπόλεως ἀνῆκον. Ἀκριβεστέρα ἔρευνα ἔπεισεν ἡμᾶς ὅτι μέρος ἀπετέλεσαν τῆς ἀπέναντι τοῦ ναοῦ τῆς Ἀπτέρου Νίκης παραστάδος τοῦ κρηπιδώματος τῶν Προπυλαίων, παρ' ἣν ἡ μικρὰ εἰς τὸν πρὸ τοῦ ναοῦ χῶρον ἄγουσα κλῖμαξ κεῖται. Ἐν τῷ αὐτῷ περίπου τόπῳ μετὰ τῶν ἐκ Πεντελησίου μαρμάρου πλίνθων εὑρέθη πλὰξ ἐνεπίγραφος ἐξ Ὑμηττίου μαρμάρου εἰς πολλὰ τεμάχια κεχωρισμένη, ἧς αἱ διαστάσεις σχεδὸν ἀκριβῶς ἀνταποκρίνονται πρὸς τὰς τῶν ἄνω μνημονευθεισῶν πλίνθων. Ὅτι αὕτη ἡ πλὰξ τεθειμένη ἦν ἐπὶ τῆς τὴν παραστάδα ἐπιστεφούσης ἐξάγεται ἀναμφιλόγως πρῶτον μὲν ἐκ τοῦ ὅτι ἐπὶ τῶν δύο ἀντιθέτων μειζόνων ἐπιφανειῶν τῆς Ὑμηττίας πλακὸς κοιλώματά τινα ὑπάρχουσιν ἀποδεικνύοντα, ὅτι ἵππος ἐπ' αὐτῶν ἵστατο (ἴδε τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ σελίδι τσιγκογραφήματα, ὧν τὸ μὲν πρῶτον παριστᾷ τὴν προτέραν, τὸ δὲ δεύτερον τὴν κατὰ τὴν δευτέραν χρῆσιν τοῦ λίθου ἐπιφάνειαν), δεύτερον δὲ ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς, ἥτις αὐτολεξεὶ ἐπαναλαμβανομένη ἐπὶ τῶν δύο ἀντιθέτων μειζόνων τῶν στενοτέρων πλευρῶν τοῦ λίθου διδάσκει ὅτι καὶ τὸ ἐπὶ τῆς μιᾶς καὶ τὸ — μετὰ τὴν διὰ δευτέραν χρῆσιν ἀναστροφὴν τῆς πλακὸς — ἐπὶ τῆς ἀντιθέτου ἐπιφανείας τοῦ λίθου τεθειμένον ἀνάθημα ἀνετέθη ὑπὸ τῶν ἱππέων (ἴδε τὸ ἐν τῇ ἑπομένῃ σελίδι τσιγκογράφημα ὑπ' ἀρ. Α' καὶ Β'). Ἀπεδείχθη λοιπὸν ὅτι ὀρθῶς ἔχουσι τὰ ἐν τῇ ἐμῇ τοπογραφίᾳ τῶν Ἀθηνῶν (Müller's Hdb. d. Kl. Alt. III. σ. 341 κ. ἑ.) περὶ τῆς θέσεως τῶν ὑπὸ τοῦ Παυσανίου (122,4) ἐν τῇ εἰσόδῳ τῆς Ἀκροπόλεως μνημονευθέντων ἱππέων κατ' εἰκασίαν εἰρημένα. Καὶ μετὰ τῆς αὐτῆς βεβαιότητος μεθ' ἧς ἀνεγέρθη κατὰ τὸ ἔτος 1835 ἐκ τῶν πλησίον εὑρεθέντων λίθων ὁ ναὸς τῆς Ἀπτέρου Νίκης, ἀνῳκοδομήσαμεν, ἐπιτηροῦντος τοῦ Καβερῶ, τὴν παρὰ τὴν κλίμακα παραστάδα καὶ ἐπεθέσαμεν ἐπ' αὐτῆς τὴν ἐνεπίγραφον βάσιν τοῦ ἀναθήματος τῶν ἱππέων [1]).

Πρὸς τὸ παρὸν περιωρίσθημεν εἰς τὴν ἐπισκευὴν ταύτης τῆς παραστάδος, δυνάμεθα ὅμως νὰ ἀποδείξωμεν ὅτι ἡ παρὰ τὴν Πινακοθήκην ἀριστερὰ τῷ ἀνιόντι παραστὰς τοῦ κρηπιδώματος τῶν Προπυλαίων — ὡς ἀπῄτει καὶ ἡ συμμετρία τοῦ οἰκοδομήματος —

(1) Ἐτοποθετήθη ἡ πλὰξ τοιουτοτρόπως ὥστε ἡ ὑπ' ἀρ. Α' ἐπιγραφὴ νὰ βλέπῃ πρὸς βορρᾶν, ἡ δὲ ὑπ' ἀρ. Β' κατακέφαλα τεθεῖσα πρὸς νότον.

κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον διακεκοσμημένη ἦν, διότι διεσώθησαν ἡμῖν δύο τεμάχια ἄλλης ἐνεπιγράφου πλακὸς ἐξ Ὑμηττίου μαρμάρου, ἅτινα ἀνῆκον ἀναμφιβόλως εἰς τὴν βάσιν τοῦ δευτέρου τῶν ὑπὸ τοῦ Παυσανίου μνημονευθέντων ἱππέων. Τούτων τῶν τεμαχίων τὸ μὲν εὑρέθη ἐν τῷ μεταξὺ τοῦ βάθρου τοῦ Ἀγρίππα καὶ τοῦ πρὸς Β. τῆς πύλης τοῦ Beulé πύργου τειχίσματι καὶ ἐδημοσιεύθη ἐν ταῖς



Mitth. d. arch. Inst. V. σ. 317 ἀρ. 2 (Löwy I. gr. B. ἀρ. 57, C. I. A. IV σ. 104 ἀρ. 418 h), τὸ δὲ μικρότερον ἀνεῦρον μεταξὺ τῶν ἐν τῷ ἐπιγραφικῷ Μουσείῳ ἐκ τῆς Ἀκροπόλεως λίθων. Τὰ ἐπ' αὐτῶν διασωθέντα γράμματα συμφωνοῦσιν ἀκριβῶς πρὸς τὰ τῆς κάλλιον διατηρουμένης ἑτέρας πλακός, συμφωνοῦσι δὲ καὶ τὸ ὕψος καὶ ἡ διασκευὴ τῶν λίθων (ἴδ. τὸ τσιγκογράφημα ὑπ' ἀριθ. Γ'). Τῆς ἄνω καὶ κάτω ἐπιφανείας τοῦ λίθου, εἰς ὃν ἀνῆκον τὰ τεμάχια, ἐσώθησαν μόνον μικρὰ μέρη, κατὰ τύχην δὲ ὑπάρχει ἐπὶ τοῦ μικροτέρου τεμαχίου λείψανον ἑνὸς τῶν ἄνω εἰρημένων κοιλωμάτων. Ἐπειδὴ δὲ ἴσως προχωρούσης τῆς κατεδαφίσεως τῶν παρὰ τὰ Προπύλαια νεωτέρων τειχισμάτων ἀνευρίσκονται καὶ ἄλλα τεμά-

χια τοῦ λίθου ἢ τῶν ὑπὸ τοῦτον ποτὲ τεθειμένων δύο πλίνθων, ἀνεβάλομεν πρὸς τὸ παρὸν τὴν ἐναπόθεσιν τοῦ λίθου τούτου.

Περὶ τῶν τὴν ἐπισκευὴν ἀφορώντων ἀρχιτεκτονικῶν ζητημάτων καὶ πρὸς ἑρμηνείαν τῶν παρεπομένων ὑπ' αὐτοῦ ἐκπονηθέντων σχεδιογραφημάτων (ἴδε τὸν πίνακα) ἀνακοινοῖ ἡμῖν ὁ Καβερὼ τὰ ἑξῆς·

» Τὰ ἐν τῷ προσηρτημένῳ πίνακι σχεδιογραφήματα παριστῶσι τὴν κατὰ τὰς τελευταίας ἑβδομάδας γενομένην ἀνοικοδόμησιν τῆς παραστάδος, ἥτις ἐξέχουσα τῆς νοτιοδυτικῆς πτέρυγος τῶν Προπυλαίων ἐχρησίμευεν ὡς βάσις ἐφίππου τινὸς ἀγάλματος.

Ἐν τοῖς σχεδιογραφήμασι παριστῶνται τὰ πρὶν κατὰ χώραν κείμενα μέρη δι' ἁδρῶν γραμμῶν, τὰ δὲ νῦν προστεθέντα διὰ λεπτοτέρων γραμμῶν, αἱ δὲ μόνον κατ' εἰκασίαν γενόμεναι συμπληρώσεις διὰ διατετμημένων γραμμῶν. Προσετέθησαν δὲ τέσσαρες πλίνθοι, ὧν ἡ μὲν εἶνε ἡ κυρίως βάσις τῆς εἰκόνος, ἡ δὲ ἡ τὴν παραστάδα ἐπιστέφουσα πλάξ, τὸ ἐπίκρανον, αἱ δὲ δύο λοιπαὶ ἀνήκουσιν εἰς τὸ κατωτέρω μέρος τῆς παραστάδος. Ἐξέλιπε μόνον μία πλίνθος — ἡ ἐν ταῖς προσόψεσι λευκὴ ἀπομείνασα — ἧς προστεθείσης συνεπληρώθη τὸ σύνολον τῆς παραστάδος κατὰ τὸ ἀρχικὸν σχῆμα αὐτῆς.

» Διὰ τῆς κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον γενομένης ἐπισκευῆς τῆς ἐν λόγῳ παραστάδος λαμβάνομεν νύξεις τινὰς καὶ περὶ τοῦ ἄνω μέρους τῆς εἰς τὸν πύργον τῆς Νίκης ἀγούσης κλίμακος ὡς καὶ τῆς πρὸς τὰς ἀναβαθμίδας τῶν Προπυλαίων προσαρμογῆς τῆς παραστάδος.

» Τῆς μικρᾶς κλίμακος διεσώθησαν πέντε μαρμάριναι ἀναβαθμίδες, ὧν τὸ ὕψος κατὰ μέσον ὅρον 0,22^{μ}. Διὰ τῆς κλίμακος ταύτης ἀνέβαινον βεβαίως εἰς τὸν ἐκ πλακῶν συνιστάμενον μεταξὺ τῆς νοτιοδυτικῆς πτέρυγος τῶν Προπυλαίων καὶ τοῦ ναοῦ τῆς Νίκης χῶρον. Τὸ μεταξὺ τοῦ ἄνω ἄκρου τῶν νῦν ὑπαρχουσῶν ἀναβαθμίδων τῆς κλίμακος καὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν πλακῶν διάστημα εἶνε ὡς ἔγγιστα 0,60^{μ}. Τὸ κενὸν τοῦτο δὲν ἀναπληροῦται εὐαρμόστως δι' ἀναβαθμίδων 0,22^{μ} ὕψος ἐχουσῶν, ἀκριβέστατα δὲ δι' ἀναβαθμίδων τριάκοντα ἑκατοστῶν. Ὅτι δὲ πράγματι ἐτέθησαν ἐνταῦθα

δύο ἀναβαθμίδες ὕψους 0,30μ, ἀπεδείχθη νῦν διὰ τῶν νεωστὶ εὑρεθεισῶν πλίνθων.

»Ἐπὶ τῆς νοτίου πλευρᾶς τῆς τὴν παραστάδα ἐπιστεφούσης πλακός, τοῦ ἐπικράνου δηλαδή, παρατηροῦμεν τὴν καλουμένην ἀναθύρωσιν (Anschlussfläche), ἐπὶ ταύτης δὲ τὸ ἥμισυ συνδέσμου τινὸς ἐν σχήματι Τ πεποιημένου (ἴδε πιν. τομὴν Γ′-Δ′). Συμπεραίνομεν λοιπόν, ὅτι προσηρμόσθη ἐκεῖ πλίνθος τις, ἥτις ὀρθογωνίως πρὸς νότον ἐκτεινομένη πλάτος εἶχεν ὡς ἔγγιστα 0,59μ [1]). Συμφωνεῖ πρὸς τοῦτο, ὅτι μία τῶν ἀνευρεθεισῶν πλίνθων τῆς παραστάδος, ἥτις δὲν ἔχει τὸ μῆκος ὅλης τῆς παραστάδος, ἐξικνεῖται ἀκριβῶς μέχρι τῆς ἄνω εἰρημένης ἀναθυρώσεως. Αὕτη ἡ πλίνθος ἔχει μόνον παρὰ τὴν κάθετον ἁρμογὴν στενόν τι περιθώριον, ἐξ οὗ καὶ μόνου ἐξάγεται, ὅτι ἐκεῖ γωνία τις ἐσχηματίσθη. Ἂν παραδεχθῶμεν, ὅτι ἡ πλίνθος αὕτη ἔκειτο ἀμέσως κάτωθεν τοῦ ἐπικράνου ἐπιτυγχάνομεν δύο τινῶν, πρῶτον μὲν ἐξακολουθήσει τὸ εἰρημένον περιθώριον ἐπὶ τοῦ ἐπικράνου, δεύτερον δὲ σχηματίζεται μεταξὺ τῆς παραστάδος καὶ τῆς προσηρμοσμένης πλίνθου κανονική τις γωνία. Ἡ δευτέρα τῶν ἀνευρεθεισῶν πλίνθων εἶνε μακροτέρα τῆς περιγραφείσης. Εἶχεν ἀναμφιβόλως ὁλόκληρον τὸ μῆκος τῆς παραστάδος, ἀπεθραύσθη δὲ τὸ ἓν ἄκρον. Ἐκ τῆς διασκευῆς τῆς νοτίου πλευρᾶς αὐτῆς καταφαίνεται, ὅτι πρὸς αὐτὴν προσηρμόσθη ἀναβαθμίς τις, ἥτις τοῦ πρὸς νότον ἐκτεινομένου τοίχου ἐξεῖχεν 0,495μ, ὕψος δὲ εἶχεν ἀκριβῶς τὸ τῶν πλίνθων τῆς παραστάδος, δηλαδὴ 0,30μ. Ὑπάρχει δὲ ἐπὶ τῆς ἀνωτέρας τῶν νῦν ἀναβαθμίδων τῆς μικρᾶς κλίμακος γραμμή τις (παρὰ τὸ α τοῦ διαγράμματος καὶ τῆς τομῆς), μέχρι τῆς ὁποίας ἐξικνεῖτο ἄλλη τις ἀναβαθμίς. Ὑποτιθέντες ὅτι ἐκεῖ ἔληξεν ἡ δευτέρα ἀναβαθμίς, συμπεραίνομεν, ὅτι αἱ πέντε εἰσέτι ὑπάρχουσαι ἀναβαθμίδες ἥπτοντο δύο ἄλλων, αἳ ἐξετείνοντο πρὸς μὲν ἀνατολὰς μέχρι τοίχου τινὸς ἢ θωρακείου ἐξερχομένου ἐκ τῆς παραστάδος, πρὸς νότον δὲ ἦγον κατ' εὐθεῖαν εἰς τὸν μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τῆς νοτιοδυτικῆς πτέρυγος τῶν Προπυλαίων χῶρον.

»Παράξενον εἶνε, τῷ ὄντι, ὅτι κατεσκευάσθη κλῖμαξ τις, ἧς αἱ

(1) Ἵνα παραστήσωμεν καταφανέστερον τὴν προσαρμογὴν ταύτην παρελείψαμεν ἐν τῇ τομῇ Γ′ — Δ′ τὴν πρὸς νότον τεθειμένην πλίνθον.

ἀναβαθμίδες διαφέρουσιν ἀλλήλων κατὰ τὸ ὕψος καὶ φρονῶ ὅτι ὀρθῶς εἰκάζει ὁ Βόλτερς ὅτι τοιαύτην κατασκευὴν δὲν διενοήθη ἐξ ἀρχῆς ὁ ἀρχιτέκτων'[1]). Βεβαίως δὲ ἀνήκει εἰς τὸ ἀρχικὸν σχέδιον τὸ εἰρημένον θωρακεῖον, οὗ ἡ θεμελίωσις συνδέεται στενῶς μετὰ τῆς κατασκευῆς τῆς παραστάδος καὶ τῶν Προπυλαίων.

»Ὁ τρόπος καθ' ὃν αἱ ἀναβαθμίδες τῆς νοτιοδυτικῆς πτέρυγος τῶν Προπυλαίων συνήπτοντο τῷ θωρακείῳ τούτῳ καὶ τῇ παραστάδι, δὲν καταφαίνεται πλέον ἐναργῶς ἐν ταύτῃ τῇ πτέρυγι τοῦ οἰκοδομήματος, διότι ἡ πρώτη, δευτέρα καὶ τρίτη ἀναβαθμὶς τοῦ στυλοβάτου ἀπεθραύσθησαν· παραβάλλοντες δὲ τὴν βορείαν πτέρυγα δυνάμεθα νὰ συμπληρώσωμεν καὶ τὰ ἐνταῦθα ἐλλείποντα, διότι ἐν τῇ πτέρυγι ἐκείνῃ σώζονται αἱ πλίνθοι τῆς προβλῆτος παραστάδος μέχρι τοῦ ὕψους τῆς τρίτης ἀναβαθμίδος τοῦ κρηπιδώματος. Βλέπομεν δὲ ὅτι ἡ δευτέρα ἀναβαθμὶς ἐν τῇ γωνίᾳ τείνει πρὸς βορρᾶν, ἐνῷ ἀφ' ἑτέρου σιδηροῦς τις σύνδεσμος σωζόμενος ἐπὶ τῆς ἀνωτάτης πλίνθου τῆς παραστάδος ἀποδεικνύει, ὅτι ἐξήρχετο καὶ ἐνταῦθα ἐκ τῆς παραστάδος θωρακεῖόν τι ἀνυψωθέν, ἐκτεινόμενον ἐκ τῆς παραστάδος πρὸς βορρᾶν. Ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιβολῇ (Schicht) τῆς δευτέρας ἀναβαθμίδος εὑρίσκομεν ἐν τῇ δυτικῇ προσόψει τῆς πτέρυγος ἄλλον σιδηροῦν σύνδεσμον καὶ τὴν ἐν τῷ σχεδιογραφήματι διὰ β-γ σεσημειωμένην ἀναθύρωσιν, ἐξ ὧν ἐξάγεται ὅτι καὶ ἐνταῦθα θωρακεῖόν τι προβεβλημένον ἦν τεῖνον εἰς δυσμάς. Τὰ δύο ταῦτα θωρακεῖα ἐσχημάτιζον γωνίαν τινά, ἔμενε δὲ στενόν τι κενὸν μεταξὺ τῆς γωνίας ταύτης καὶ τῆς δευτέρας καὶ πρώτης ἀναβαθμίδος τοῦ στυλοβάτου. Τὸ πρὸς βορρᾶν μέρος τοῦ θωρακείου εἶχε πιθανῶς ἔτι μεῖζον πλάτος, διότι κατὰ τὴν πρὸς ἄνω ἑπομένην ἐπιβολὴν ἐξακολουθεῖ τὸ ἀναθύρωμα ἐν τῇ ἐπιβολῇ τῆς ἀνωτάτης βαθμίδος τῆς πτέρυγος ἐπὶ 0,38μ. Ἐν ταύτῃ τῇ περιπτώσει λήγει τὸ θωρακεῖον κατὰ τὴν διὰ δ σεσημειωμένην γραμμήν.

»Τοὐναντίον σώζεται ἐν τῇ πρὸς ἄνω μεθεπομένῃ ἐπιβολῇ ἀναθύρωμά τι, πλάτος ἔχον μόνον 0,36μ (ε-γ). Ἕπεται ὅτι

(1) Περὶ τούτου τοῦ ζητήματος θὰ γράψῃ ὁ Βόλτερς ἐκτενέστερον ἐν συγγράμματί τινι, ὅπερ πρόκειται νὰ ἐκδοθῇ ἐν Γερμανίᾳ.

κατὰ ταύτην τὴν ἐπιβολὴν ἐμειοῦτο τὸ πλάτος τοῦ θωρακείου [1]). Συγχρόνως δὲ βλέπομεν, ὅτι τὸ θωρακεῖον τῷ ὕψει μιᾶς μόνον ἐπιβολῆς ἀνυψοῦτο ἄνωθεν τῆς ἀνωτάτης ἀναβαθμίδος, διότι ἐν τῇ ἑπομένῃ ἐπιβολῇ τοῦ δυτικοῦ τοίχου τῆς πτέρυγος δὲν ἐξακολουθεῖ τὸ ἀναθύρωμα.

»Ἐν τῷ αὐτῷ δὲ γίγνεται πολὺ πιθανὸν ὅτι τὸ ἐπίκρανον τῆς παραστάδος ἐν ἴσῳ ὕψει ἦν μετὰ τῆς ἀνωτάτης ἀναβαθμίδος τοῦ στυλοβάτου, διότι τὸ θωρακεῖον, ὅπερ τῷ ὕψει μιᾶς ἐπιβολῆς ὑψηλότερον ἦν τοῦ στυλοβάτου, ὑπερεῖχε καὶ τοῦ ἐπικράνου τῆς παραστάδος τῷ ὕψει μιᾶς τοὐλάχιστον ἐπιβολῆς, διότι ὁ σιδηροῦς σύνδεσμος, ὅστις διατηρεῖται ἐπὶ τοῦ ἐπικράνου τῆς παραστάδος τῆς νοτιοδυτικῆς πτέρυγος, ἐκαλύπτετο μετὰ μέρος μὲν διὰ τῆς ἐπιτεθειμένης βάσεως τῆς εἰκόνος, ἔπρεπε δὲ νὰ καλυφθῇ καὶ τὸ ἕτερον ἥμισυ τοῦ συνδέσμου τὸ ἐπὶ τῆς πλίνθου τοῦ θωρακείου. Λοιπὸν ἐξάγεται ὅτι τὸ θωρακεῖον ὑψηλότερον ἦν τοῦ ἐπικράνου καὶ ἥπτετο τῆς ἐπὶ τοῦ ἐπικράνου τεθειμένης βάσεως.

»Ἕπεται ἐκ τούτου ὅτι τὸ ἐπίκρανον δὲν δύναται νὰ τεθῇ ὑψηλότερον ἢ ὡς παρεδέχθημεν ἐν τῷ σχεδιογραφήματι. Ἡ δὲ παραβολὴ τῆς νοτιοδυτικῆς πτέρυγος διδάσκει συγχρόνως, ὅτι δὲν δύναται νὰ τεθῇ χαμηλότερον. Διότι τῶν δύο νῦν ἐνηρμοσμένων πλίνθων ἡ μὲν μία βραχὺς ἡ δὲ ἑτέρα μακρὸς λίθος εἶνε συμφώνως τῇ καθόλου διασκευῇ τῆς παραστάδος, συνισταμένης ἐναλλὰξ ἐκ βραχέων καὶ μακρῶν λίθων. Διὰ τῶν ἐν ταῖς δύο πλίνθοις διατετηρημένων συνδέσμων ἐτέθη ἐκτὸς ἀμφιβολίας ὅτι ἡ βραχεῖα πλίνθος ἐπέκειτο ἐπὶ τῆς μακρᾶς. Ἐπειδὴ δὲ πάλιν ἡ ἀνωτάτη τῶν πλίνθων τῆς παραστάδος μακρὸς λίθος εἶνε, ἀπαιτεῖται, ἵνα ἐπιτύχωμεν τῆς ἀρχικῆς διασκευῆς τοῦ συνόλου, ἡ ἐναρμογὴ μιᾶς τοὐλάχιστον βραχείας πλίνθου μεταξὺ τῶν κατὰ χώραν καὶ τῶν νῦν εὑρεθεισῶν. Λοιπὸν ἐξάγεται ὅτι τὸ ἐπίκρανον δὲν ἠδύνατο νὰ τεθῇ χαμηλότερον ἢ ὡς ἐν τῷ σχεδιογραφήματι παρεδέχθημεν. Ὁρισθέντων δὲ τοιουτοτρόπως τοῦ ἀνωτάτου καὶ τοῦ κατωτάτου ὁρίου τῆς θέσεως τοῦ ἐπικράνου συμπεραίνομεν ὅτι τοῦτο τὸ αὐτὸ ὕψος εἶχεν ὅσον καὶ ἡ ἀνωτάτη ἐπιβολὴ τοῦ στυλοβάτου. Στηριζόμενοι ἐπὶ τούτων τῶν

(1) Τὸ ἐν τῷ σχεδιογραφήματι διὰ παραλλήλων γραμμῶν σεσημειωμένον μέρος παριστᾷ τὸ διάγραμμα τοῦ θωρακείου κατὰ ταύτην τὴν ἀνωτάτην ἐπιβολήν.

πορισμάτων δὲν ἐπετύχομεν μὲν πλήρους βεβαιότητος ὡς πρὸς τὴν ἐπισκευὴν τοῦ θωρακείου τῆς νοτιοδυτικῆς πτέρυγος, οὐδὲν ὅμως κωλύει νὰ ἐπισκευάσωμεν τὴν ἀνωτάτην ἐπιβολὴν τοῦ θωρακείου τούτου κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὡς ἐπράξαμεν καὶ ἐν τῷ σχεδιογραφήματι. Τὸ διὰ παραλλήλων γραμμῶν παρασταθὲν διάγραμμα τοῦ θωρακείου ἀντικαθιστᾷ τὴν ἀνωτάτην ἐπιβολήν. Παρεστήσαμεν δὲ ἐν τῷ σχεδιογραφήματι τὴν παραστάδα μέχρι τοῦ ὕψους τοῦ ἐπικράνου, μιᾷ δηλαδὴ ἐπιβολῇ χαμηλοτέραν τοῦ θωρακείου, ἵνα φανῇ ἐνταῦθα ὁ σιδηροῦς σύνδεσμος. Οὐδόλως δὲ ἀμφίβολον ὅτι καὶ ἡ πρώτη καὶ ἡ δευτέρα ἀναβαθμὶς τοῦ στυλοβάτου γωνίαν τινὰ ἐσχημάτιζον, συναπτόμεναι τῷ θωρακείῳ. Περιωρίσθημεν δὲ ν'ἀνοικοδομήσωμεν τὴν παραστάδα, ἐπειδὴ τὰ περὶ τὸ θωρακεῖον δὲν εἶνε ἐξ ἴσου βέβαια καὶ ἀναμφίβολα.

»Θεωροῦμεν ὡς βέβαιον ὅτι καὶ ἐν τούτῳ τῷ μέρει τῶν Προπυλαίων μετεβλήθη τὸ ἀρχικὸν σχέδιον τῆς οἰκοδομῆς. Ἡ ἄνω μνημονευθεῖσα εἰκασία τοῦ Βόλτερς, ὅτι ὁ ἀρχιτέκτων ἄλλως πως διενοεῖτο νὰ κατασκευάσῃ τὴν μικρὰν κλίμακα, ἐπιβεβαιοῦται διὰ τῶν ἑξῆς. Ὑπὸ τὸ θωρακεῖον εὕρηται θεμέλιόν τι πώρινον (παρὰ τὸ ζ τοῦ διαγράμματος καὶ τῆς τομῆς Γ-Δ), ἐπιμελέστατα ἐπεξειργασμένον. Φρονῶ δὲ ὅτι μέρος τοῦ θεμελίου τούτου προωρίσθη ἐξ ἀρχῆς νὰ μείνῃ ἐν τῷ φανερῷ, ἡ δὲ κλῖμαξ ὡς ἐσχεδιάσθη ἐν τῷ ἀρχικῷ σχεδίῳ δὲν ἐστρέφετο περὶ τὴν γωνίαν τῆς παραστάδος, ἀλλὰ διευθύνετο κατ' εὐθεῖαν εἰς τὸν ἐκ πλακῶν συνιστάμενον χῶρον, τὸν μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τῆς πτέρυγος τῶν Προπυλαίων κείμενον. Ὅτι δὲ καὶ τὸ ἄνω μέρος τῆς παραστάδος, ἔνθα κεῖται ἡ ἐνεπίγραφος βάσις τοῦ μνημείου, μεταβολήν τινα ὑπέστη ἐξάγεται ἐκ τῶν ἐν τοῖς ἑπομένοις. Ἡ ὑπὸ τεχνικὴν δὲ ἔποψιν ἐξέτασις πείθει, ὅτι ἐκεῖ ἔκειτο πρότερον πλίνθος τις, ἥτις εἶχε τὸ ὕψος τῆς ἀνωτάτης ἐπιβολῆς τοῦ θωρακείου καὶ ὑψοῦτο τῷ ὕψει μιᾶς ἐπιβολῆς ὑπὲρ τὸν στυλοβάτην ».

Μεταβαίνομεν ἤδη εἰς τὸ ἐπὶ τῆς παραστάδος ἀνάθημα.

Ἐκ τῶν διαστάσεων τῶν ἐπὶ τῆς βάσεως ἔνθεν καὶ ἔνθεν ὑπαρχόντων κοιλωμάτων ἐξάγεται, ὅτι οἱ παρὰ τὴν εἴσοδον τῆς Ἀκροπόλεως ἵπποι πεποιημένοι ἦσαν εἰς μικρότερον τοῦ φυσικοῦ μέγεθος.

Γράφει δὲ περὶ τῶν ἀναθημάτων τούτων ὁ Παυσανίας (ἔ. ἀ.)

τὰ ἑξῆς· « Τὰς μὲν οὖν εἰκόνας τῶν ἱππέων οὐκ ἔχω σαφῶς εἰπεῖν, εἴτε οἱ παῖδές εἰσιν οἱ Ξενοφῶντος εἴτε ἄλλως ἐς εὐπρέπειαν πεποιημέναι ». Ἐκ τῶν λέξεων τούτων δυνάμεθα ἤδη νὰ συμπεράνωμεν ἀσφαλῶς, ὅτι ὁ Παυσανίας οὔτε ἀνέγνω ἢ παρετήρησε τὰς ἐπὶ τῶν βάσεων ἐπιγραφὰς οὔτε ἐφρόντισε νὰ μάθῃ ἐκ τῶν περὶ τῆς Ἀκροπόλεως καὶ τῶν ἀναθημάτων αὐτῆς συγγραμμάτων, περὶ τίνος ἔργου ἔγραψε τὰ ἀνωτέρω· ταῦτα δὲ δεικνύουσι τὸ φύσει ἴδιον τοῦ συγγραφέως τούτου, ὅτι ἐν ἴσῃ μοίρᾳ θέτει τὰ σπουδαιότατα καὶ τὰ ἀτοπώτατα. Ἐν τῇ ἐν λόγῳ περιπτώσει φαίνεται ὅτι ἐπαναλαμβάνει ἄνευ ἰδίας κρίσεως τὰ τῶν ἐπὶ τόπου ἐξηγητῶν μωρολογήματα.

Τούτων δὲ οὕτως ἐχόντων, πρέπει νὰ περιορισθῶμεν εἰς τὰ ἀφ' ἑνὸς μὲν διὰ τῶν ἐπιγραφῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ τῆς σχέσεως τῆς παραστάδος ταύτης μετὰ τῆς οἰκοδομῆς τῶν Προπυλαίων διδόμενα πορίσματα, ἵνα ἐξακριβώσωμεν τὴν ἐποχὴν καὶ τὴν ἀφορμὴν τῆς ἀνεγέρσεως τῶν δύο ἀναθημάτων.

Ὡς πρὸς τὸ δεύτερον δὲν εἶνε ἀμφίβολον ὅτι αἱ τὰς εἰκόνας φέρουσαι παραστάδες, ὅπως καὶ νῦν ἔχουσι, σύγχρονοι εἶνε τοῖς λοιποῖς μέρεσι τοῦ κρηπιδώματος τῶν Προπυλαίων τοῦ Μνησικλέους, ἐξετελέσθησαν δηλαδὴ μεταξὺ τοῦ ἔτους 438 καὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου.

Αἱ δὲ ἐπιγραφαὶ αἵτινες ἐνεχαράχθησαν ἐπὶ τῶν δύο ἀντιθέτων πλευρῶν τῆς βάσεως, δὲν θὰ συνεφώνουν πρὸς τὴν ἐποχὴν ταύτην, ἂν πραγματικῶς ἀνεγράφησαν κατὰ τὴν ἐποχὴν εἰς ἣν ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνεται ὅτι ἀνάγονται. Ἀποδεικνύει δὲ τὸ πρῶτον μὲν ἡ μετὰ τὴν ἀναστροφὴν τῆς πλακὸς ἐπὶ τῆς ἀντιθέτου πλευρᾶς ἀνακαίνισις τῆς αὐτῆς ἐπιγραφῆς, ὅτι τὸ ἐπ' αὐτῆς ἀνάθημα ἤλλαξε ἣν πρότερον κατεῖχε θέσιν, ἀκριβεστέρα δὲ ἔρευνα διδάσκει, ὅτι ἡ ἐν τῷ τοπογραφήματι ὑπ' ἀρ. Α' ἐπιγραφὴ ναὶ μὲν ἀρχαιοτέρα εἶνε τῆς ὑπ' ἀριθ. Β', οὐδόλως δὲ δύναται νὰ ἀνάγηται εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς οἰκοδομῆς τῶν Προπυλαίων ἢ ἔτι προγενεστέραν ἐποχήν. Καὶ ἡ μὲν καὶ ἡ δέ, ὡσαύτως καὶ τὰ τεμάχια τῆς ἐπὶ τῆς δευτέρας βάσεως ἐπιγραφῆς, ἀπομιμήσεις εἶνε τῆς ἐξ ἀρχῆς ἀναθηματικῆς ἐπιγραφῆς τῶν ἱππέων, ἥτις δὲν δύναται νὰ εἶνε μεταγενεστέρα τῶν ὀλίγον μετὰ τὸ μέσον τῆς πέμπτης ἑκατονταετηρίδος χρόνων. Τεκμαιρόμεθα δὲ τοῦτο ἐκ τῶν ἑξῆς·

1) Ἡ ἐν λόγῳ πλὰξ συνίσταται ἐξ Ὑμηττίου μαρμάρου, οὗ κατὰ τὴν εἰρημένην ἐποχὴν δὲν ἐγίγνετο εἰσέτι τοιαύτη χρῆσις, 2) δὲν κατώρθωσεν ὁ χαράκτης νὰ δώσῃ παντελῶς τοῖς γράμμασι τὰ κατὰ τὴν ἣν διανοεῖται ἐποχὴν ἐπικρατοῦντα σχήματα.

Πρόκειται μὲν περὶ ἰδιωτικῆς ἐπιγραφῆς καὶ βάσεως, ἧς μόνον ἡ ἐν τῇ Ἀκροπόλει τοποθέτησις ὄχι δὲ ἡ ἐκτέλεσις ἔχρῃζε τῆς παρὰ τοῦ δήμου ἢ τῶν ἐπιτοπίων ἀρχῶν ἀδείας, διὸ δὲν εἶναι διόλως παράδοξον ὅτι ἐν ταῖς ἐπιγραφαῖς ταύταις, πιθανῶς δὲ καὶ ἐν τῇ ἐξ ἀρχῆς ἐπιγραφῇ, ἀπαντῶσι τὸ Η ὡς φωνῆεν καὶ ὡς σύμφωνον [1]) καὶ τὸ Ξ ἀντὶ τοῦ Χϟ, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰς ἰδιωτικὰς ἐπιγραφὰς ἀποκλείεται παντάπασι, νὰ εὑρίσκηται ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιγραφῇ συνάμα μετὰ τῶν ἀρχαιοτέρων σχημάτων τοῦ Σίγμα καὶ Ρῶ (ϟ καὶ R) τὸ Ἔ ψιλὸν γεγραμμένον κατὰ τὸ μεταγενέστερον σχῆμα (E).

Αὗται αἱ περὶ τῶν γραμμάτων παρατηρήσεις ἰσχύουσιν ὡς διὰ τὰς ἐν τῷ τσιγκογραφήματι ὑπ' ἀρ. Α' καὶ Β' καὶ διὰ τὴν ὑπ' ἀρ. Γ' ἐπιγραφήν. Τῶν δὲ ὑπ' ἀρ. Α' καὶ Β' ἐπιγραφῶν πρέπει ἡ ὑπ' ἀρ. Α' νὰ θεωρηθῇ ὡς ἡ ἀρχαιοτέρα, διότι ἐν τῇ ὑπ' ἀρ. Β' ἐπιγραφῇ 1) ἡ γραφὴ δὲν εἶναι ἡ στοιχηδὸν καλουμένη [2]) 2) τὰ Μῦ καὶ Θῆτα ἔχουσι τὰ σχήματα μεταγενεστέρας ἐποχῆς, ἐκ τούτων δὲ τὸ τοῦ Θῆτα (Θ) πείθει, ὅτι ἡ ὑπ. ἀρ. Β' ἐπιγραφὴ δὲν εἶνε προγενεστέρα τῆς τελευταίας πρ. Χρ. ἑκατονταετηρίδος, καθ' ἣν τὸ ἐν λόγῳ σχῆμα τοῦ γράμματος ὁριστικῶς πλέον ἐπεκράτησεν. Τὰ δὲ ὑπ' ἀρ. Γ' τεμάχια συμφωνοῦσι κατὰ τἆλλα πρὸς τὴν ὑπ' ἀρ. Α', ἀπαντῶσι δὲ πρὸς τούτοις ἐν ταύτῃ τῇ ἐπιγραφῇ μετὰ τὸ τέλος ἑκάστης λέξεως τὰ προφανῶς ἐκ τοῦ ἀρχετύπου παραληφθέντα στίγματα τῆς διαιρέσεως· τοιουτοτρόπως παριστῶσι τὰ τεμάχια ταῦτα τὸ πιστότερον ἀντίγραφον τοῦ ἀρχετύπου. Στηριζόμενοι ἐπὶ τῶν διὰ τῆς ἐν ταῖς ἐπιγραφαῖς μεταβολῆς τῆς γραφῆς διδομένων πορισμάτων ἐπιχειροῦμεν ἤδη νὰ ὁρίσωμεν τὰς ἐποχάς, καθ' ἃς ἐγένοντο αἱ μεταβολαὶ αὗται, τουτέστι νὰ ἐξερευνή-

(1) Τὸ αὐτὸ εὕρηται ἐν τῇ ὑπ' ἀρ. 410 τῶν I. G. A. Ναξίᾳ ἐπιγραφῇ.

(2) Παραλειφθέντος τούτου τοῦ εἴδους τῆς γραφῆς μετετέθη ἡ τελευταία συλλαβὴ τῆς ἕκτης λέξεως ἐκ τοῦ δευτέρου εἰς τὸν πρῶτον στίχον, ἴσως πρὸς εὐκολίαν τῶν ἀναγνωστῶν.

σωμεν τὴν ἱστορίαν τῶν ἀναθημάτων. [1]) Φυσικῷ δὲ λόγῳ ἀρχόμεθα ἐκ τοῦ ὁρισμοῦ τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν τὸ πρῶτον ἀνηγέρθησαν. Τὰ δὲ περαιτέρω τῆς ἱστορίας αὐτῶν εἶνε πάντα σχεδὸν ὑποθετικά, ἐπειδὴ αἱ κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους περὶ τὰ Προπύλαια συμφοραὶ πάντως ἄγνωστοι εἶνε· ἐν τῷ αὐτῷ δὲ εἶνε καὶ μικροτέρας σημασίας.

Καὶ ὅτι μὲν ἡ πρώτη τῶν ἀναθημάτων ἀνέγερσις κατ' οὐδένα λόγον πολὺ μετὰ τὸ μέσον τῆς πέμπτης πρ. Χρ. ἑκατονταετηρίδος ἐγένετο, παρετηρήσαμεν ἤδη ἐν τοῖς ἀνωτέρω, στηριζόμενοι ἐπὶ τῆς ἱστορίας τῆς παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις γραφῆς. Ἡ δὲ ἀκριβεστέρα ἐξακρίβωσις τῶν κατὰ τὰ ἀναθήματα πρέπει νὰ βασισθῇ κυρίως ἐπὶ τῶν περιεχομένων τῶν ἐπιγραφῶν.

Καὶ πρῶτον μὲν ἐξάγεται ἐξ αὐτῶν ὅτι αἵ ποτε ἐπὶ τῶν βάσεων ἱστάμεναι «εἰκόνες ἱππέων», ἃς ἀναφέρει ὁ Παυσανίας καὶ ὧν τὰ ἴχνη καὶ ἡμεῖς ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν λίθων βλέπομεν, ἀναθήματα τῶν ἱππέων ἦσαν, δηλαδὴ τῆς ὑπὸ τῶν ἱππάρχων διοικουμένης τάξεως τῶν ἱππέων ὡς μέρους τῆς τῶν Ἀθηναίων στρατιᾶς, δεύτερον δὲ ὅτι ἀνηγέρθησαν «ἀπὸ τῶν πολεμίων» τουτέστι ἐκ τῆς λείας, ἣν οἱ ἱππεῖς ἐποιήσαντο.

Ἐκ τοῦ πρώτου πορίσματος συμπεραίνομεν ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ οὐ μικρῷ διαστήματι ἀπέχει τῶν χρόνων τῶν Περσικῶν, μολονότι τὸ πρῶτον ὡς φαίνεται μνημονεύει τὴν τάξιν τῶν ἱππέων καὶ τὴν ἱππαρχίαν.

Ἡ τάξις τῶν ἱππέων [2]) ὡς μέρος τῶν πολιτῶν συνέστη ἀπὸ τῆς νομοθεσίας τοῦ Σόλωνος, ἀντεπροσωπεύετο δὲ ἐν τῇ στρατιᾷ πολὺν χρόνον διὰ 96 μόνον καὶ μετὰ τὸν Κλεισθένην διὰ 100 ἱππέων. Κατὰ τοὺς χρόνους τῶν Περσικῶν καὶ μέχρι τοῦ μέσου τῆς πέμπτης ἑκατονταετηρίδος οὐδενὸς ἢ μικροῦ ἄξιοι ἦσαν οὗτοι ἐν ταῖς ἐκστρατείαις τῆς πόλεως. Διὰ ταύτας ἐμισθοῦντο οἱ Ἀθηναῖοι

---

(1) Ἐπειδὴ μέχρι τοῦδε τοῦ δευτέρου ἔργου μόνον τὰ δύο μικρὰ τεμάχια εὑρέθησαν, ἅτινα ἀνήκουσιν εἰς τὴν ἔμπροσθεν πλευρὰν τῆς βάσεως, ἀγνοοῦμεν ἂν ἐπὶ τῆς ὄπισθεν πλευρᾶς νεωτέρα τις ἐπιγραφὴ ὑπῆρχεν ἀνταποκρινομένη πρὸς τὴν ὑπ' ἀρ. Β' ἐπιγραφήν. Ἐπὶ τῆς κάτω ἐπιφανείας τῶν τεμαχίων δὲν ὑπάρχουσιν ἴχνη κοιλωμάτων, ἀλλὰ τοῦτο δύναται νὰ ἐκληφθῇ ὡς τυχαῖον.

(2) Πρβ. τὴν μονογραφίαν τοῦ Martin, les cavaliers athéniens. Par. 1886.

Θεσσαλοὺς ἱππεῖς, οἷς ἐντυγχάνομεν εἰσέτι διαρκοῦντος τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, ὅτε τὸ πλῆθος τῶν Ἀθηναίων ἱππέων ἤδη ἐκ χιλίων ἀνδρῶν συνίστατο. Ἐν δὲ ταῖς παρὰ τὴν Τανάγραν (457) καὶ Κορώνειαν (447) μάχαις ἡττήθησαν οἱ Ἀθηναῖοι, ὡς φαίνεται, μάλιστα ἕνεκα τῆς ὡς πρὸς τὸ ἱππικὸν ἀδυναμίας τῆς στρατιᾶς αὐτῶν καὶ ὀρθῶς πιθανολογεῖται ὅτι κυρίως διὰ τῶν πρὸς τοὺς γείτονας Βοιωτοὺς πολέμων παρίστατο τοῖς Ἀθηναίοις προϊσταμένου τοῦ Περικλέους ὡς ἀναπόφευκτος ἡ ἀνάγκη νὰ σχηματισθῇ ἰσχυρὸν σῶμα ἰδίου ἱππικοῦ· ὁμοίως συνετέλεσεν εἰς τὴν ἐπαύξησιν καὶ συστηματικὴν μετάπλασιν τοῦ ναυτικοῦ τῶν Ἀθηναίων ἡ πρὸς τοὺς Μεγαρεῖς καὶ Αἰγινήτας ἅμιλλα. Πλαστικὴν εἰκόνα τῆς μεταμορφώσεως τῆς τάξεως τῶν ἱππέων παρέχει ἡμῖν ἡ ζωφόρος τοῦ Παρθενῶνος, ἥτις ἐπλάσθη μεταξὺ τῶν ἐτῶν 445 καὶ 438 πρ. Χρ., ἂν ὑποθέτομεν ὅτι εἶχεν ἤδη ἐκτελεσθῆ κατὰ τὴν ἐν τῷ ἔτει 438 ἀποπεράτωσιν τοῦ χρυσελεφαντίνου ἀγάλματος καὶ τοῦ σηκοῦ μετὰ τοῦ ὀπισθοδόμου. Ὁ μὲν Michaelis (Parth. σ. 205) φρονεῖ ὅτι ἡ διακόσμησις τῆς ζωφόρου ἐγένετο μετὰ τὴν ἐπὶ τῶν τοίχων τοῦ ναοῦ τοποθέτησιν τῶν λίθων καὶ ὁμολογῶ ὅτι κατὰ τὴν γνώμην μου δὲν ἐλύθη εἰσέτι τὸ ζήτημα τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἂν οὕτως ἔχει δὲν φαίνεται ἀμφίβολον ὅτι ὁ ἀρχιτέκτων ἐξ ἀρχῆς διενοεῖτο τὴν διακόσμησιν τῆς ζωφόρου κατὰ τὸν τρόπον καθ' ὃν πραγματικῶς ἐξετελέσθη.

Μείζονος δὲ σημασίας διὰ τὰς ἐκστρατείας τῆς πόλεως ἐγένοντο οἱ ἱππεῖς διαρκοῦντος τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου· τότε τὸ πρῶτον (ἐν ἔτει 430 π. Χρ. κατὰ τὸν Θουκ. II 56) κατεσκευάσθησαν ἱππαγωγικὰ πλοῖα, ἵνα μετάσχωσιν οἱ ἱππεῖς ἐνεργέστερον καὶ τῶν διαποντίων ἐκστρατειῶν, ἐνῷ πρότερον σπανιώτερον καὶ δυσκόλως θὰ ἐγένετο χρείας τυχούσης ἡ διακόμισις.

Καὶ ταῦτα μὲν ἐν γένει περὶ τῆς τάξεως τῶν ἱππέων. Πρὶν δὲ ἐξετάσωμεν ἀπὸ τίνων πολεμίων πιθανῶς ἀνετέθησαν τὰ ἀναθήματα, οὐκ ἀπὸ σκοποῦ θεωρῶ νὰ παρατηρήσω ὅτι ἡ θέσις, ἥτις παρεχωρήθη αὐτοῖς κατὰ τὴν κατασκευὴν τῶν Προπυλαίων, συνηγορεῖ ὑπὲρ τῆς εἰκασίας ὅτι ἡ δι' ἣν ἐποιήθησαν νίκη βεβαίως ὡς καύχημα ἐθεωρεῖτο ὑπὸ τῶν συγχρόνων Ἀθηναίων, πιθανῶς δὲ καὶ ὑπὸ τῶν ἀπογόνων, διότι ἐπανειλημμένως ἀνεκαινίσθησαν. Αἱ τὰ ἀναθήματα

φέρουσαι παραστάδες οὐσιώδες καὶ ἀναφαίρετον μέρος ἀποτελοῦσι τοῦ σχεδίου τῶν Προπυλαίων τοῦ Μνησικλέους, προωρίσθησαν δὲ ἐναργῶς ἐξ ἀρχῆς νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς βάσεις κόσμου τινὸς «ἐς εὐπρέπειαν» ὡς λέγει ὁ Παυσανίας πεποιημένου. Οὐδόλως δὲ ἀμφιβάλλω ὅτι διὰ τοῦτον τὸν σκοπὸν ἐξελέγησαν ἐξ ἀρχῆς αἱ πρὶν ἄλλοθί που τεθειμέναι εἰκόνες τῶν ἱππέων. Διὰ τοῦτο θεωρῶ ὡς βέβαιον ὅτι ἡ ἀφορμὴ τῆς ἀναθέσεως τῶν ἱππέων μέγα τι κατόρθωμα ἦν τῶν Ἀθηναίων καὶ ἰδίως τῶν ἱππέων. Ἐξάγεται δὲ συγχρόνως ἐκ τῶν εἰρημένων ὅτι τοῦτο ἐγένετο πρὸ τοῦ ἔτους 438 π. Χρ.

Ἐπιχειροῦμεν ἤδη νὰ ὁρίσωμεν καὶ τὴν ἐποχήν, ἧς δὲν δύνανται νὰ εἶνε προγενέστερα τὰ ἀναθήματα.

Καὶ πρῶτον μὲν γεννᾶται τὸ ζήτημα ἂν τὰ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ ὀνόματα ἀνήκουσιν εἰς γνωστὰ ἱστορικὰ πρόσωπα. Μετὰ τὴν λέξιν «ἱππαρχούντων» ἕπονται τρία ὀνόματα, προδήλως τριῶν ἱππάρχων, διότι φρονῶ ὅτι ἀδύνατον εἶνε νὰ ἑρμηνευθῇ ἡ δυστυχῶς κεκολοβωμένη μετὰ τὸ «Ξενοφῶντος» λέξις ἄλλῳ τινὶ τρόπῳ ἢ αἱ προηγούμεναι· ἕνεκα τῆς θέσεως τῆς λέξεως ταύτης ἀποκλείεται ἐκ τῶν προτέρων ἡ εἰκασία ὅτι πρόκειται περὶ τοῦ ὀνόματος θεοῦ τινος, διότι τοιοῦτόν τι ἠδύνατο νὰ ζητηθῇ μόνον ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς ἐπιγραφῆς. Ἐπειδὴ δὲν γίγνεται μνεία θεοῦ τινος ἐννοεῖται οἴκοθεν ὅτι τὰ ἔργα ἀνετέθησαν τῇ Ἀθηνᾷ, ἥτις ὡς κυρίαρχος ἐθεωρεῖτο τῆς Ἀκροπόλεως· ἐν ὁμοίᾳ περιπτώσει, ἐν τῇ ἐπιγραφῇ δηλαδὴ τοῦ χαλκοῦ τεθρίππου, ὃ οἱ Ἀθηναῖοι ἐν τῇ Ἀκροπόλει ἀνέθεσαν, ὅταν ἐνίκησαν μεταξὺ 510 καὶ 505 π. Χρ. τοὺς Βοιωτοὺς καὶ Χαλκιδεῖς, ἀνενέωσαν δὲ ἐπὶ Περικλέους (Ἡρόδ. V 77, C. I. A. I 334, IV 334ª σελ. 78, Kirchhoff Sitz. d. Berl. Akad. 1887 σ. 111 κ. ἑ.), ῥητῶς ἀναφέρεται, ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι τὴν δεκάτην ταύτην ἀνέθεσαν τῇ Ἀθηνᾷ, μολονότι δὲν ἐστήθη ἐν τεμένει τινὶ τῆς θεᾶς [1]).

Λοιπὸν δὲν δυνάμεθα ν'ἀποφύγωμεν νὰ τὸ παραδεχθῶμεν ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν ἡ ἐπιγραφὴ τὸ πρῶτον ἐνεγράφη, τὰ τῶν ἱπ-

(1) Γνωστὸν εἶνε ὅτι καὶ αἱ ἐν τῇ Πινακοθήκῃ εἰκόνες πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἀναθήματα ἀνατεθέντα τῇ Ἀθηνᾷ.

πέων διώκουν όχι δύο μόνον ὡς ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ἀλλὰ τρεῖς ἵππαρχοι [1]), εἰκάζω δὲ ὅτι ὁ τρίτος τῶν ἐν τῇ περιγραφῇ ἀναφερομένων ἐκαλεῖτο Προνάπης [2]) καὶ ὅτι τὸ ἀναθηματικὸν μέρος αὐτῆς εἶχεν ἑπομένως ὡς ἑξῆς·

Hοι Hιππῆς ἀπὸ τõν πολεμίον, Hιππαρχόντον Λακεδαιμονίο, Ξενοφõντος, Προνάπο.

Ὁ πρῶτος τῶν ἐν τῇ ἐπιγραφῇ μνημονευομένων ἱππάρχων, ὁ Λακεδαιμόνιος, εἶνε πιθανῶς ὁ υἱὸς τοῦ Κίμωνος. Τοὐλάχιστον δὲν ἀπαντᾷ μεταξὺ τῶν ἡμῖν γνωστῶν Ἀθηναίων τῆς πέμπτης ἑκατονταετηρίδος π. Χρ. ἄλλος τις φέρων τοῦτο τὸ παντάπασιν ἀσύνηθες ὄνομα. Ὁ δὲ οὕτω καλούμενος υἱὸς τοῦ Κίμωνος ἦν ἐν τῷ ἔτει 433|2 στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων (Θουκ. I 45, C. I. A. I 179), γνωστὸν δὲ ὑπάρχει ὅτι τῆς ἀρχῆς τῆς στρατηγίας προηγεῖτο κοινῶς ἡ ἱππαρχία. Πρὸς τούτοις ἐπρώτευεν ὁ οἶκος τοῦ Μιλτιάδου καὶ τοῦ Κίμωνος διὰ τὴν σπουδὴν τῆς ἱπποτροφίας. Ὁ ἐν λόγῳ Λακεδαιμόνιος ἐγεννήθη κατὰ τὸν Διόδωρον τὸν περιηγητὴν ἐκ τῆς Ἰσοδίκης, κατὰ δὲ τὸν Στησίμβροτον ἐκ τῆς Ἀρκαδικῆς γυναικὸς (Κλειτοῦς;). Δὲν γνωρίζομεν μὲν ἀκριβῶς πότε ἐνυμφεύθη αὐτὰς ὁ Κίμων, ἐπειδὴ ὅμως κατὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, τουτέστιν ὀλίγον μετὰ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην εἰσέτι πάνυ μειράκιον ἦν (Πλούτ. Κίμ. 4), νεανίας δηλαδὴ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἴκοσι ἐτῶν, δὲν δύναται ὁ Λακεδαιμόνιος νὰ ἐγένετο ἵππαρχος πρὸ τοῦ μέσου τῆς πέμπτης ἑκατονταετηρίδος. Ὀλίγον πρὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης ἐπανῆλθεν ὁ Κίμων ἐκ τῆς ἐξορίας, συμφιλιωθεὶς μετὰ

(1) Ὁ Ἀνδοκίδης (III 5) ἐξ οὗ ἀρύεται ὁ Αἰσχίνης (II 171 κ. ἑ.) γράφει «πρῶτον τότε (γενομένης ἐν τῷ ἔτει 450|49 πρ. Χρ. τῆς πενταετοῦς εἰρήνης) τριακοσίους ἱππεῖς κατεστησάμεθα.» Ἡ ἐν λόγῳ ἐπιγραφὴ φαίνεται ὅτι ἐπιβεβαιοῖ τρόπον τινὰ τὸν ἄλλως ἐν τῇ ἀφηγήσει ἱστορικῶν γεγονότων λίαν ἐπιπόλαιον συγγραφέα, παρεδέχθη δὲ καὶ ὁ Boeckh (Staatsh. I[3] σ. 327) ὅτι αἱ παρὰ τοῖς ῥήτορσι τούτοις πληροφορίαι ὡς καὶ ἡ ἐν σχολίῳ τινὶ γεγραμμένῳ παρὰ τὸν στ. 627 τῶν Ἱππέων τοῦ Ἀριστοφάνους, ὅτι δηλαδὴ ὑπῆρχον ποτὲ ἑξακόσιοι ἱππεῖς, δὲν στεροῦνται ὅλως πάσης ἀληθείας, μολονότι ἐν τοῖς καθ' ἕκαστα δὲν εἶνε ἀκριβεῖς.

(2) Ἀντὶ τοῦ «Προνάπου» προσεδοκῶμεν «Προνάπους», πρβ. Meisterhans Gr. d. att. J. σ. 105 κ. ἑ., δὲν φρονῶ ὅμως ὅτι ἡ ἐν τοῖς μεταγενεστέροις χρόνοις ἐπικρατοῦσα κλίσις εἰσέφρησε ἐνταῦθα, ὅταν ἀνανεοῦτο τὸ ἀρχαιότερον ἔργον.

τοῦ μεγάλου ἀντιπάλου αὐτοῦ, ὅστις ἔκτοτε βεβαίως δὲν ἐναντιοῦτο εἰς τὴν κατάληψιν ἀρχῶν τινων ὑπὸ τῶν υἱῶν τοῦ Κίμωνος, οἵτινες ὡς ἐκ παρόδου παρατηρῶ κατὰ πάντα ἥττονες ἦσαν τοῦ ὄντως διασήμου πατρὸς αὐτῶν.

Ὁ δεύτερος ἵππαρχος, Ξενοφῶν, οὗ τὸ ὄνομα πιθανῶς ἡ ἀφορμὴ ἐγένετο νὰ πλασθῶσι τὰ παρὰ τῷ Παυσανίᾳ μωρολογήματα, πρέπει ἴσως νὰ ταυτισθῇ μετὰ τοῦ ἐκ Μελίτης υἱοῦ τοῦ Εὐριπίδου, ὅστις τὸ πρῶτον ἐν τῷ Σαμιακῷ πολέμῳ (441|40 π. Χρ.), κατόπιν δὲ ἐπανειλημμένως ὡς στρατηγὸς τῆς πόλεως μνημονεύεται.

Ὁ δὲ Προνάπης οὗ τὸ ὄνομα ἐξ εἰκασίας συνεπληρώσαμεν, ἄγνωστος εἶνε, ἀνῆκε δὲ καὶ οὗτος, ἂν πραγματικῶς ἵππαρχος ἦν, εἰς μίαν τῶν διασημοτέρων οἰκογενειῶν τῆς πόλεως.

Ἀνακεφαλαιοῦντες τὰ κυριώτερα πορίσματα τῶν μέχρι τοῦδε εἰρημένων δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν ὡς πιθανώτατον ὅτι ἡ πρώτη ἀνέγερσις τῶν δύο ἱππέων ἐγένετο ἐν τοῖς ὀλίγον μετὰ τὸ μέσον τῆς πέμπτης ἑκατονταετηρίδος χρόνοις. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν ἀνενεώθη τὸ ἄνω εἰρημένον τέθριππον καὶ ἡ βάσις αὐτοῦ, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς ἐν τῷ C. I. A. I ὑπ'ἀρ. 334 ἐπιγραφῆς (πρβ. Kirchhoff Sitz. d. B. Ak. ἔ. ἀ.), ἧς ἡ γραφὴ κατὰ πάντα συμφωνεῖ πρὸς τὴν τῶν ἐν λόγῳ ἐπιγραφῶν. Τὸ δὲ τέθριππον μετετοπίσθη ἐκ τῆς προτέρας θέσεως αὐτοῦ, τῆς πλησίον τείχους τινὸς ἐξ οὗ ἀνήρτηντο αἱ πέδαι τῶν Βοιωτῶν καὶ Χαλκιδέων, εἰς μέρος τι ἔμπροσθεν τῶν Προπυλαίων ἀριστερᾷ τῷ ἀνιόντι, ἀντικρὺ δηλαδὴ τῶν δύο παραστάδων, ἐφ' ἃς μετετέθησαν ἀποπερατωθέντων τῶν Προπυλαίων τοῦ Μνησικλέους ἢ διαρκούσης τῆς οἰκοδομῆς ταύτης τὰ πρὶν ἄλλοθί που ἱστάμενα ἀναθήματα τῶν ἱππέων.

Ὁρμώμενος ἐκ τῆς ὁμοίας τύχης τοῦ τε τεθρίππου καὶ τῶν ἱππέων εἰκάζω ὅτι ἡ ἀνέγερσις ἀμφοτέρων ἀνάγεται εἰς τὸ αὐτὸ συμβάν, τουτέστιν εἰς τὴν ἐν ἔτει 446 π. Χ. γενομένην καταδούλωσιν τῆς Εὐβοίας διὰ τῶν Ἀθηναίων στρατηγοῦντος τοῦ Περικλέους. Καὶ τὴν μὲν ἀνανέωσιν τοῦ τεθρίππου ἀνέφερεν ἤδη ὁ Kirchhoff (ἐν τῷ C. I. A ἔ. ἀ. [1]) εἰς τὴν κατὰ τῆς Εὐβοίας ἐκστρατείαν

(1) Ἐν τῇ ἐν τοῖς Sitz. d. B. Ak. διατριβῇ σ. 112 ἐκφράζεται μᾶλλον ἀορίστως, ἐν ἀμφιβολίᾳ τιθεὶς τὴν ἀφορμὴν τῆς ἀνανεώσεως τοῦ τεθρίππου.

τοῦ Περικλέους, συμπληρῶν δὲ τὴν εἰκασίαν ταύτην νομίζω, ὅτι ἡ μὲν ἀνανέωσις τοῦ ἀρχαίου ἀναθήματος ἐγένετο δαπάναις τοῦ δημοσίου ἢ μᾶλλον ἐκ τῆς νέας δεκάτης, ὅτι δὲ συγχρόνως παρεχωρήθη τῇ τῆς νίκης μετασχούσῃ τάξει τῶν ἱππέων ἡ ἄδεια ν'ἀναθέσῃ πλησίον τοῦ δημοσίου τὸ ἴδιον αὐτῆς ἀνάθημα. Ἀπὸ τῆς οἰκοδομῆς τῶν Προπυλαίων, πιθανῶς δὲ καὶ πρότερον, μετεῖχε τὸ ἀνάθημα τοῦτο διὰ τῆς θέσεως αὐτοῦ [1]) τοῦ ἐπισήμου χαρακτῆρος τοῦ δημοσίου. Πρὸς τούτοις συνεβάλλετο καὶ ἡ ὁμοιότης τῆς παραστάσεως νὰ ἐκληφθῶσι τὰ πλησίον ἀλλήλων τεθειμένα τρία χαλκᾶ ἀναθήματα ὑπὸ τῶν θεωμένων ὡς μέρη τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου [2]).

Ἡ δὲ εἰκασία ὅτι τὰ ἔργα ταῦτα ἀνετέθησαν μετὰ τὴν κατὰ τῆς Εὐβοίας ἐκστρατείαν τοῦ Περικλέους καὶ ὅτι τοιουτοτρόπως πᾶσι

---

(1) Παρόμοιόν τι ἰσχύει ὡς πρὸς τὴν χρυσῆν ἀσπίδα, ἣν οἱ Λακεδαιμόνιοι, νικήσαντες ἐν ἔτει 458 π. Χρ. ἐν Τανάγρᾳ, ἐπὶ τοῦ ἀετώματος τοῦ ἐν Ὀλυμπίᾳ ναοῦ ἀνέθεσαν (πρβ. Arch. Z. 1882 σ. 181 κ. ἑ.).

(2) Περὶ τῆς θέσεως τοῦ τεθρίππου πολὺς μὲν λόγος ἐγένετο, δὲν εὑρέθη ὅμως ὁριστική τις λύσις τοῦ ζητήματος. Ἐκτενῶς ἐπραγματεύθησαν περὶ αὐτοῦ ὁ Michaelis ἐν ταῖς Mitth. d. arch. Inst. II. σ. 95 κ. ἑ. καὶ ὁ Weizsäcker ἐν N. Jahrb. f. Phil. 1886 σ. 16 κ. ἑ., πρβ. τὰ ὑπ' ἐμοῦ ἐν τῇ τοπογραφίᾳ τῶν Ἀθηνῶν γραφέντα ἑ. ἀ. σ. 343. Πράγματα παρέχει τοῖς τοπογράφοις πρὸ πάντων τὸ χωρίον τοῦ Παυσανίου I 28, 2, οὗ ὁ περιηγητὴς περαίνων τὸν περὶ τῆς Ἀκροπόλεως λόγον τὰ δύο μεγάλα ἀναθήματα ἀναφέρει, ἅτινα ἐποιήθησαν ἐκ τῆς δεκάτης, τὸ χαλκοῦν ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς Προμάχου καὶ τὸ Χαλκιδικὸν τέθριππον. Ἐπειδὴ διὰ τῆς μνείας τοῦ ἔργου τούτου ἡ περιγραφὴ τῶν ἐπ' αὐτῆς τῆς Ἀκροπόλεως μνημείων περαίνεται πιστεύεται ὅτι ἵστατο ἢ ἐν τῇ πρὸς βορρᾶν στοᾷ τοῦ μεσαίου διαμερίσματος τῶν Προπυλαίων ἢ πλησίον που ἐντὸς τοῦ χώρου τῆς Ἀκροπόλεως. Καὶ τὸ ἓν καὶ τὸ ἄλλο πολὺ ἀβέβαιον καὶ ἀπίθανον. Διὰ τοῦτο δικαιούμεθα νὰ ζητήσωμεν ἄλλην λύσιν τοῦ αἰνίγματος. Ἐπειδὴ ἀπεδείξαμεν, ὅτι τὰ ὑπὸ τοῦ Παυσανίου περὶ τῶν ἱππέων ῥηθέντα γελοῖα εἶνε δυνάμεθα νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι καὶ περὶ τοῦ τεθρίππου ἀκριβέστερόν τι δὲν ἐγνώριζεν ἢ σκαιῶς ἐξεφράσθη. Τὰ ὑπὸ τοῦ Ἡροδότου (V 77) περὶ τοῦ τεθρίππου ἱστορούμενα, ὅτι δηλαδὴ «ἀριστερῆς χειρὸς ἕστηκε πρῶτον εἰσιόντι ἐς τὰ Προπύλαια τὰ ἐν τῇ Ἀκροπόλι», ὑπ' ὄψιν ἔχοντες ἀγόμεθα νὰ συμπεράνωμεν, ὅτι τὸ τέθριππον, ἐκεῖ που ἐστήθη οὗ νῦν (ὡς καὶ ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Παυσανίου) τὸ μνημεῖον τοῦ Ἀγρίππα ἵσταται καὶ ὅτι τὸ ἐπὶ τούτου τοῦ ἀκόμψου βάθρου τέθριππον οὗ τὰ ἴχνη ὁ Bohn ἐν πίν. XXV τοῦ περὶ τῶν Προπυλαίων συγγράμματός του ἀπεικόνισε, ἀνανέωσις ἦν τοῦ ἀρχαίου τεθρίππου, ὃ οἱ Ἀθηναῖοι εἰς μνήμην τοῦ κατὰ τῶν Βοιωτῶν καὶ Χαλκιδέων πολέμου ἐποίησαν. Δυνάμεθα μὲν νὰ εἰκάσωμεν, ὅτι ὁ Παυσανίας ἐπίτηδες δὲν ἀναφέρει, ὅτι ὁ ἐν Ἀκτίῳ νικήσας στρατηγὸς ἀντεκαθέστησε τὸν ἢ τὴν ἡνίοχον (Νίκην; πρβ. Reisch Gr. Weihgesch. σ. 17) πιθανώτερον ὅμως εἶνε, ὅτι τὸ ἀσαφὲς τοῦ περὶ τοῦ τεθρίππου λόγου τοῦ συγγραφέως πρέπει νὰ ἐξηγηθῇ διὰ τῆς

τοῖς τὴν Ἀκρόπολιν ἀναβαίνουσι μνήμην ἐποιοῦντο τῶν ἀνδραγαθημάτων τοῦ μεγάλου τούτου ἀνδρός, δὲν στηρίζεται μὲν ἐπὶ γνωστῶν ἱστορικῶν γεγονότων, δύναται ὅμως νὰ θεωρηθῇ ὡς ἡ πιθανωτέρα λύσις τοῦ προκειμένου προβλήματος. Τοὐλάχιστον δὲν ἀνεῦρον ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς πόλεως ἄλλην τινὰ νίκην ἢ ἐκστρατείαν, εἰς ἣν ἡ ἀνέγερσις τῶν ἀναθημάτων μετ' ἴσης ἢ μείζονος πιθανότητος δύναται νὰ ἀνάγηται. Διότι ἡ ἐκστρατεία τοῦ Μυρωνίδου κατὰ τῶν Μεγάρων καὶ ἡ ἐν Οἰνοφύτοις νίκη αὐτοῦ, ἐπίσης δὲ καὶ ἡ ἅλωσις τῆς Αἰγίνης ἐγένοντο πιθανῶς οὐκ ὀλίγον χρόνον πρὸ τῆς ἀναθέσεως τῶν ἱππέων καὶ ἡ ὀλίγον μετὰ τὰ Εὐβοϊκὰ κατὰ τῶν Δελφῶν γενομένη ἐκστρατεία τοῦ Περικλέους ἥττονος σημασίας ἦν. Ἐκ δὲ τῆς ταχείας καὶ ἀνυσίμου ἀνακτήσεως τῆς Εὐβοίας ἐξηρτᾶτο τὰ μάλιστα τὸ μέλλον τῆς πόλεως. Ἀμέσως μετὰ τὴν ἀνάκτησιν ταύτην ἤρξατο ἡ ἀξιοθαύμαστος διακόσμησις τῆς Ἀκροπόλεως, καὶ μεταξὺ τῶν πρώτων τῶν εἰς ταύτην συντελούντων ἔργων ὑπῆρχον κατὰ τὴν γνώμην μου καὶ τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος ὑπομνήματα τῆς νίκης, δι' ἧς ἠδραιώθη τὸ κράτος τῶν Ἀθηναίων.

Οὐδόλως ἀποσιωπῶ ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀρχαίων συγγραφέων ἀναφέρει ὅτι οἱ ἱππεῖς τῆς κατὰ τῆς Εὐβοίας ἐκστρατείας μετεῖχον. Τοὐναντίον διηγεῖται ὁ Πλούταρχος (Περ. 23) ῥητῶς ὅτι κατὰ τὴν δευτέραν ἐκστρατείαν τοῦ Περικλέους ἡ τῶν Ἀθηναίων στρατιὰ συνισταμένη ἐκ πεντακισχιλίων ὁπλιτῶν πεντήκοντα ναυσὶν εἰς τὴν νῆσον διεκομίσθη, παρετηρήσαμεν δὲ ἤδη ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι τὸ πρῶτον ἐν τῷ ἔτει 430 π. Χρ. ἱππαγωγικὰ πλοῖα κατεσκεύασαν. Φρονῶ ὅμως ὅτι διὰ τούτων ἡ εἰκασία ἡμῶν οὐδόλως κλονίζεται. Παρόμοιόν τι συνέβη ὡς πρὸς τὸν κατὰ τῶν Περσῶν πόλεμον· οὐδεὶς συγγραφεὺς ἀναφέρει ῥητῶς ὅτι οἱ ἱππεῖς μετεῖχον τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης, πολλὰ δὲ συνηγοροῦσιν ὑπὲρ τῆς γνώμης τοῦ Duncker καὶ ἄλλων ἱστοριογράφων, οἵτινες γνωμοδοτοῦσιν ὅτι

ἀμελείας, μεθ' ἧς συνέταξε τοῦτο τὸ μέρος τοῦ συγγράμματός του. Ἀρχόμενος τῆς περιγραφῆς τῆς Ἀκροπόλεως παραλείπει τὸν ἐν γένει ἐφαρμοσθέντα τρόπον τῆς ἐκ τόπου εἰς τόπον προχωρούσης διηγήσεως, ἐπαρκεσθεὶς ν' ἀναφέρῃ τὸ πρὶν παραλειφθὲν μνημεῖον ἐν τῷ τέλει τῆς περιηγήσεως τῆς Ἀκροπόλεως, συνδυάζων αὐτὸ μετὰ τοῦ ἑτέρου τῶν δύο μεγάλων ἀπὸ πολεμίων ἀναθημάτων τῶν Ἀθηναίων, παραλείπων δὲ καὶ ἐνταῦθα νὰ προσθέσῃ τι περὶ τῆς μεταβολῆς, ἣν τὸ ἀνάθημα καὶ τὸ βάθρον χάριν τῶν Ῥωμαίων ὑπέστη.

πραγματικῶς παρῆσαν· ὅτι τῆς ἐν Πλαταιαῖς μάχης μετεῖχον καὶ οἱ ἱππεῖς συμπεραίνομεν μόνον ἐκ τυχαίων τινῶν συμβάντων (πρβ. Ἡρόδ. IX 54).

Ἡ αἰτία δι' ἣν δὲν γίγνεται πλεονάκις λόγος περὶ τῶν ἱππέων εἶνε προφανῶς τὸ κατὰ ταύτην τὴν ἐποχὴν ὀλιγάριθμον καὶ ἀσήμαντον τῆς τάξεως ταύτης, φαίνεται δὲ ὅτι ἐν τοῖς πολέμοις μᾶλλον εἰς κατασκόπευσιν τῆς χώρας καὶ ὡς ἀγγελιοφόροι ἐχρησίμευον. Ἐχρησιμοποιοῦντο δὲ μόνον ὅταν οἱ Ἀθηναῖοι κατὰ τῶν γειτνιαζόντων ἐθνῶν ἐξεστρατεύοντο. Ἡ κατασκευὴ τῶν ἱππαγωγικῶν πλοίων ἐγένετο μόνον κατὰ τὴν ἐποχὴν ἀφ' ἧς οἱ ἱππεῖς ἤρξαντο νὰ μετέχωσι τῶν εἰς μακρὰν ἀπεχούσας χώρας ἐκστρατειῶν. Οὐδεμιᾶς δὲ χρήζει ἀποδείξεως ὅτι καὶ πρότερον πορθμεῖα ὑπῆρχον δι' ἵππους καὶ ἄλλα ζῶα· ἐν τῇ ἐν τῷ C. I. A. I ὑπ' ἀρ. 37 ἐπιγραφῇ φαίνεται ὅτι ὁ λόγος τοιαύτης μετακομίσεως γιγνομένης ἐκ τῆς Ὠρωπίας εἰς τὴν Εὔβοιαν [1]).

Ἐπὶ πᾶσι δὲ παρατηρῶ ὅτι τὰ περὶ τῆς εἰς Εὔβοιαν διαβάσεως τοῦ Περικλέους παρὰ τοῦ Θουκυδίδου, τοῦ Διοδώρου καὶ τοῦ Πλουτάρχου ἱστορούμενα ἐνδεέστατα εἶνε, τὰ δὲ διαλείμματα ταῦτα πρέπει νὰ συμπληρωθῶσιν ἐξ ἄλλων πηγῶν. Τοιοῦτόν τι ἐπεχείρησε τελευταῖον ὁ Koehler ἐν τῷ Herm. XXIV σ. 92 κ. ἑ.

Ταῦτα περὶ τοῦ ἀναθηματικοῦ μέρους τῶν ἐπιγραφῶν. Μανθάνομεν δὲ διὰ τοῦ τρίτου στίχου

Λύκιος ἐποίησεν Ἐλευθερεὺς Μύρονος

ὅτι τὰ ἀναθήματα ἔργα ἦσαν τοῦ γνωστοῦ Λυκίου. Ἄλλο ἔργον τοῦ αὐτοῦ τεχνίτου, τὸν τὸ περιρραντήριον ἔχοντα χαλκοῦν παῖδα, τὸν πλησίον τῶν ἐν λόγῳ ἱππέων ἱστάμενον, μνημονεύει διὰ βραχέων καὶ τυχαίως πως ὁ Παυσανίας (I 23, 7), ὅστις καὶ ἄλλοτε πολλάκις τὰ μᾶλλον ἄξια παρασιωπᾷ, ἐξαίρων τὰ μᾶλλον περίεργα. Αἱ νῦν δημοσιευόμεναι ἐπιγραφαὶ συντελοῦσιν οὐκ ὀλίγον νὰ ὁρισθῇ ἀκριβέστερον ἡ ἀκμὴ τοῦ Μύρωνος καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ [2]), διότι

---

(1) Κατὰ τὴν τετάρτην ἑκατονταετηρίδα μνημονεύεται ῥητῶς ὅτι ἱππεῖς εἰς Εὔβοιαν ἐστάλησαν. Πρβ. Δημ. κ. Μειδ. 164.

(2) Ἐπιγραφή τις τῆς Ἀκροπόλεως, ἧς πιστὸν ἀντίγραφον παρέχει ὁ Loewy ἔ. ἀ. ὑπ' ἀρ. 417 (πρβ. C. I. A. I 411), ἀναφέρεται ἴσως εἰς ἄλλον τινὰ υἱὸν τοῦ Μύρωνος (— — — ες Ἐλευθερε[ὺς ἐποίεσεν ὁ] Μύρονος).

οἴκοθεν ἐννοεῖται ὅτι διὰ τὴν ποίησιν τῶν ἀναθημάτων δὲν ἐξελέγη πρωτόπειρός τις τεχνίτης. Παρατηρῶ δὲ ὅτι πρὸς τὰ ἄνω εἰρημένα συνᾴδει ἡ γνώμη τοῦ τελευταῖον περὶ τούτων γράψαντος Kroker (Gleichnam. gr. Künstler σ. 8), ὅστις ἐπεχείρησε νἀποδείξῃ ὅτι ὁ Λύκιος ἐγεννήθη περὶ τὴν 74ην Ὀλυμπιάδα.

Ὑπολείπεται νὰ προσθέσωμέν τινα περὶ τῆς συμφορᾶς, ἣ τὰ ἀναθήματα περιέπεσαν ἐν τοῖς μετὰ τὴν ἀκμὴν τῆς πόλεως μέχρι Παυσανίου χρόνοις. Αἱ δὶς γενόμεναι ἀνανεώσεις τῆς βάσεως καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀναθήματος τοῦ ἐπὶ τῆς παρὰ τὸν ναὸν τῆς Ἀπτέρου Νίκης παραστάδος ἱσταμένου — διότι ἐξάγεται ἐκ τῆς διαφορᾶς τῶν ἐπὶ τῶν δύο ἐπιφανειῶν κοιλωμάτων, ὅτι νέον τι ἔργον [1]) ἐξετελέσθη ἀπομίμημα ἀναμφιβόλως τοῦ ἀρχαίου, διὸ ἀνεκαινίσθη καὶ τὸ ὄνομα τοῦ τεχνίτου — ἀποδεικνύουσιν ὅτι ἐπανειλημμένως ἢ τυχαίως ἢ ἐπίτηδες κατεστράφη. Πιθανώτερον εἶναι ὅτι ἕνεκα κατιώσεως ἢ ἐξ ὁμοίας τινὸς αἰτίας κατέρρευσε, διότι μέχρι τοῦ Σύλλα φαίνεται ὅτι δὲν ἐπολιορκήθη αὐτὴ ἡ Ἀκρόπολις, ἡ δὲ ἐπὶ Σύλλα διὰ Κουρίωνος πολιορκία περιωρίζετο εἰς ἁπλῆν περικύκλωσιν.

Ἓν μόνον συμβὰν ἀναφερόμενον εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ παρὰ τὸν ναὸν τῆς Ἀπτέρου νίκης ἀναθήματος μανθάνομεν διὰ τῆς ἐπὶ τῆς ἀμέσως κάτωθεν τῆς βάσεως κειμένης πλακός, τοῦ ἐπικράνου δηλαδὴ τῆς παραστάδος ἐγκεχαραγμένης ἐπιγραφῆς, ὅτι δηλαδὴ τὸ ἐπὶ τῆς βάσεως ἀνάθημα διὰ τῆς προστεθείσης ἐπιγραφῆς ἀνεφέρθη εἰς τὸν Γερμανικὸν Καίσαρα. Συμπληρῶ δὲ τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην (ἴδε τὸ ἄνω ἐν σελ. 181 τσιγκογράφημα ὑπ' ἀρ. Ε') ὡς ἑξῆς·

Ὁ δῆμος
Γερ[μ]ανικ[ὸν Κα]ίσαρα
Θεοῦ Σε[βαστοῦ ἔγγονον

Ἄλλη ἐπιγραφὴ τῆς Ἀκροπόλεως (C. I. A. III 448) ἀναφε-

---

(1) Τεκμήριον τῆς κατεσπευσμένης ἢ ἐπιπολαίας ἀνανεώσεως εἶνε ὅτι δὲν ἀφῃρέθη ἡ ἐπὶ μιᾶς τῶν στενοτέρων πλευρῶν ἀπόφυσις (Bosse), ἴσως δὲ καὶ τὰ ἐπὶ τῆς ἀντιθέτου τῶν στενοτέρων πλευρῶν ὑπάρχοντα γράμματα, ὧν τὰ κάλλιον διατετηρημένα ἐσημειώσαμεν ἐν τῷ ἄνω τσιγκογραφήματι ὑπ' ἀρ. Δ', διότι εἰκάζω ὅτι ταῦτα ἐν οὐδεμιᾷ σχέσει διατελοῦσι μετὰ τῶν ἱππέων, ἀλλ' ὑπελείφθησαν ἐκ προτέρας χρήσεως τοῦ λίθου.

ρομένη εἰς τὸν Γερμανικὸν ὑπάρχει ἐφ' ἑνὸς τῶν λίθων τοῦ τὰ ὀνόματα τοῦ Σθέννιδος καὶ Λεωχάρους φέροντος πολυμεροῦς βάθρου, ὅπερ εὑρέθη πρὸς Δ τοῦ Παρθενῶνος, ἐτέθη δὲ νῦν ἐπὶ τοῦ πρὸς Β τοίχου τοῦ μεγάλου νοτιοδυτικῶς τοῦ Παρθενῶνος κειμένου οἰκοδομήματος, ἴσως τῆς Χαλκοθήκης (C. I. A. II 1395). Ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη συνίσταται ἐκ δύο στίχων, τῶν δύο πρώτων τῆς νῦν δημοσιευομένης, ἀνεγράφη δὲ ἐπὶ τοῦ βάθρου συγχρόνως ὡς φαίνεται μετὰ τῶν εἰς τὸν Αὔγουστον, τὸν Δροῦσον καὶ τὸν Τιβέριον (τὸν πάππον, ἀδελφὸν καὶ θετὸν πατέρα αὐτοῦ) ἀναφερομένων, οἷς προςετέθη καὶ ἡ τοῦ Τραϊανοῦ (C. I. A. III 447, 449, 450, 462).

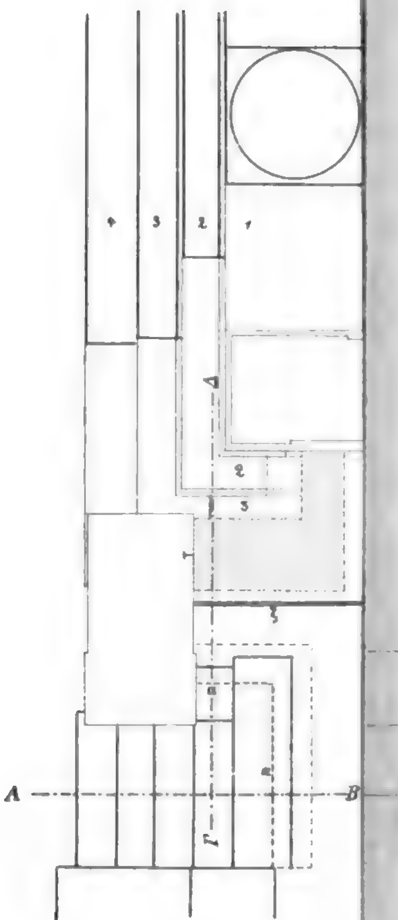
Ἄγνωστον δὲ εἶνε ποῦ εὑρέθησαν αἱ ἐπίσης εἰς τιμὴν τοῦ Γερμανικοῦ ὑπὸ τῆς ἐξ Ἀρείου Πάγου βουλῆς καὶ τοῦ δήμου πεποιημέναι βάσεις, αἵτινες φέρουσι τὰς ἐν τῷ C. I. A. III ὑπ' ἀρ. 452 κ. 453 ἐπιγραφάς.

Ἄλλη ἐν Ὀλυμπίᾳ εὑρεθεῖσα ἐπιγραφὴ ἔχει ὡς ἑξῆς·

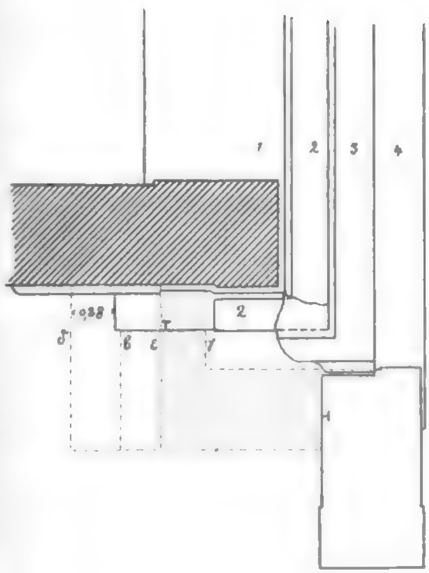
« Γερμανικὸν Καίσαρα, Αὐτοκράτορος Τιβερίου Καίσαρος Σεβαστοῦ υἱόν, νικήσαντα Ὀλύμπια τεθρίππῳ τελείῳ, Μᾶρκος Ἀντώνιος Πεισανὸς τὸν ἑαυτοῦ πάτρωνα Διὶ Ὀλυμπίῳ. »

Καταφαίνεται δὲ ἐξ αὐτῆς ὅτι ὁ Γερμανικὸς κατὰ τὸ ἔτος 17 μ. Χρ. ἐν Ὀλυμπίᾳ τεθρίππῳ ἐνίκησεν (πρβ. Dittenberger Syll. ἀρ. 278). Ἡ ἐπὶ τῆς βάσεως τοῦ παρὰ τὰ Προπύλαια ἀναθήματος ἐπιγραφὴ δὲν δύναται νὰ εἶνε πολὺ μεταγενεστέρα ταύτης, διότι ὀλίγον κατόπιν ἀπέθανεν ὁ Γερμανικός, πιθανὸν δὲ φαίνεται ὅτι καὶ αὕτη ζῶντος αὐτοῦ, ἀκριβέστερον εἰπεῖν κατὰ τὴν βραχεῖαν ἐν Ἑλλάδι διαμονὴν αὐτοῦ ἐνεγράφη, ἐν τῷ ἔτει δηλαδὴ 18 μ. Χρ. Διότι διηγεῖται ὁ Τάκιτος [1]), ὅτι οἱ Ἕλληνες μετ' ἐνθουσιασμοῦ καὶ μεγάλων τιμῶν ὑπεδέχθησαν τὸν ἔνδοξον νεαρὸν ἡγεμόνα, ὅστις σεβόμενος τοὺς ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀγῶνας αὐτῆς μεθ' ἑνὸς μόνον ῥαβδοφόρου εἰς τὴν πόλιν εἰσῆλθεν. Εἰς ἀνάμνησιν δὲ τῆς δι' Ἀθη-

(1) Τάκ. Ann. II 53: hinc (ἐκ τῆς Νικοπόλεως) ventum Athenas, foederique sociae et vetustae urbis datum ut uno lictore uteretur. Excepere Graeci quaesitissimis honoribus κτλ. Πρβ. Hertzberg Gesch. Gr. u. d. Röm. II σ. 18 κ. ἑ., Schiller Gesch. d. röm. Kaiserz. I σ. 270 κ. ἑ.



Παραστὰς τῆς νοτιοδυτικῆς



Παραστὰς τῆς βορειοδυτικῆς πτέρυγος

νῶν διαβάσεως αὐτοῦ φαίνεται ὅτι ἐνεγράφη τὸ ὄνομα αὐτοῦ ὑπὸ τὴν βάσιν τοῦ ἀναθήματος τῶν ἱππέων.

Α. ΛΟΛΛΙΓΚ.

Μεγαρικαὶ ἐπιγραφαί.

Ἀντικρὺ τῆς παρὰ τὴν ἀγορὰν τῆς πόλεως τῶν Μεγάρων ἐκκλησίας τῆς Παναγίας ἐν μικρῷ διαστήματι ἀπὸ τῆς κυρίας προσόψεως αὐτῆς εὑρέθη πρό τινος μεγάλη βάσις ἐκ φαιοῦ τιτανολίθου (μῆκ. 1,15, πλ. 0,75, ὕψ. 0,79^{μ}). Ὁ λίθος ἐτοποθετήθη πρὸς δεξιὰ τῆς δυτικῆς θύρας τῆς εἰρημένης ἐκκλησίας. Ἐκ τῆς διασκευῆς τῆς δεξιᾶς πλευρᾶς αὐτοῦ ἐξάγεται, ὅτι συνήπτετο δευτέρῳ λίθῳ τοῦ αὐτοῦ ὕψους καὶ πλάτους, οὗτος δὲ ἔφερε βεβαίως τὸ τέλος τῶν στίχων τῆς ἐπὶ τῆς ἔμπροσθεν πλευρᾶς τοῦ πρώτου ἐγκεχαχαραγμένης ἐπιγραφῆς :

Τὸν δὶς Αὐτοκράτορα Καίσαρα [Θεοῦ Τραιανοῦ υἱόν,
Θεοῦ Νέρβα υἱωνόν, Τραιανὸν Ἀδρι[ανὸν Σεβαστὸν Ὀλύμ-
πιον Πανελλήνιον, νέον Πύθιον [ἡ βουλὴ καὶ
ὁ δῆμος τὸν αὐτῶν εὐεργέτην [καὶ κτίστην καὶ νομο-
θέτην, ποιησαμένου τὸ ἀνάλωμ[α εἰς τὴν κατασκευ-
ὴν τοῦ ἀγάλματος ἐκ τῶν ἰδίω[ν Αἴσχρωνος τοῦ
Δαμοκράτους, τοῦ στρατηγοῦ.

Ὅπως αἱ φυλαὶ τῶν Ἀθηναίων ἐν τῷ Διονυσιακῷ θεάτρῳ (πρβ. C. I. A. III ὑπ' ἀρ. 466 κ. ἑ.) ἀνήγειραν καὶ ἐν Μεγάροις αἱ φυλαὶ ἀνὰ ἓν ἄγαλμα τοῦ Ἀδριανοῦ, οἷς προσετέθησαν ἐν Μεγάροις καὶ ἰσάριθμα ἀγάλματα τῆς Σαβείνης. Διεσώθησαν δ' ἡμῖν ἐκ τῶν Μεγαρικῶν ἀναθημάτων πέντε βάσεις, ὧν τρεῖς μὲν ἀναφερομένας εἰς τὸν Ἀδριανὸν ἐποίησαν οἱ Δυμᾶνες, οἱ Ἀδριανίδαι καὶ μία τῶν δύο ἄλλων φυλῶν, ἢ οἱ Ὑλλεῖς ἢ οἱ Πάμφυλοι, τὰς δὲ δύο ἄλλας ἀναφερομένας εἰς τὴν Σαβεῖναν οἱ Πάμφυλοι καὶ οἱ Ἀδριανίδαι [1]). Ἐποιήθησαν δὲ τὰ ἀγάλματα ταῦτα πάντα ὑπὸ τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ ἀνθυπάτου Ἰουλίου Κανδίτου καὶ στρατηγοῦντος Αἴσχρωνος τοῦ Δαμοκράτους. Ἐπειδὴ δὲ ὁ αὐτοκράτωρ ἐπονομάζεται «Ὀλύμπιος»

---

(1) Αἱ ἐπιγραφαὶ τῶν βάσεων ἐκδοθήσονται ἐν τῷ C. I. Gr. sept. ὑπ' ἀριθ. 70 — 74.

συμπεραίνεται ὡς παρατηρεῖ ὁ Dittenberger, ὅτι ἐστήθησαν ἐν τοῖς τελευταίοις χρόνοις τῆς βασιλείας αὐτοῦ, τουτέστι μεταξὺ 130 καὶ 138 μ. Χρ. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ περὶ τῆς νῦν δημοσιευομένης ἐπιγραφῆς, ἥτις διδάσκει ὅτι ὁ εἰρημένος στρατηγὸς Αἴσχρων ἰδίοις ἀναλώμασι καὶ προφανῶς ἐν τῷ αὐτῷ μέρει, οὗ ἐστήθησαν τὰ ἀναθήματα τῶν φυλῶν, ὅμοιόν τι ἄγαλμα ἀνήγειρε, εἰς οὗ τὴν βάσιν ὡς ἀναθέσαντας συλλήβδην τοὺς Μεγαρεῖς ἐπέγραψεν.

Ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς πλευρᾶς τῆς αὐτῆς βάσεως ἐνεχαράχθη ἐν Μεγαρικῇ διαλέκτῳ ἡ ἑξῆς ἐπιγραφή·

Ὁ δ ᾶ μ ο ς
Κόιντον Καικέλιον
Κοίντου Μέτελλον
τὸν αὐτοῦ εὐεργέταν
ἀνέθηκε.

Ὁ ὑπὸ τῶν Μεγαρέων τιμώμενος Κόϊντος Καικέλιος Κοΐντου Μέτελλος μνημονεύεται καὶ ἐπὶ βάσεώς τινος ἥτις εὑρέθη ἐν ταῖς ἐν Ὀλυμπίᾳ ἀνασκαφαῖς, ἐδημοσιεύθη δὲ ἐν τῇ Arch. Zeit. XXXVII (1879) σ. 127 ὑπ' ἀρ. 258 καὶ ἐν τῇ συλλογῇ τοῦ Dittenberger ὑπ' ἀρ. 237. Ὁ ἐν λόγῳ Μέτελλος ἦν ἐν τῷ ἔτει 143 π. Χρ. ὕπατος τῶν Ῥωμαίων, ἐπωνομάζετο δὲ Μακεδονικός. Ἐν τῇ Ὀλυμπιακῇ ἐπιγραφῇ λέγεται ὅτι εὔνους διετέλει εἴς τε — — τοὺς Μακεδόνας καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας, ἄγνωστον δὲ ἐκ τίνος αἰτίας ὁρμώμενοι οἱ Μεγαρεῖς αὐτὸν ἐτίμησαν.

Ἐκ τῆς ὑπάρξεως τῶν δύο διαφόρου ἐποχῆς ἐπιγραφῶν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ λίθου γίγνεται καταφανές, ὅτι καὶ οἱ Μεγαρεῖς δὲν συνεστέλλοντο νὰ μεταχειρισθῶσι τὸν αὐτὸν λίθον καὶ διὰ δευτέραν χρῆσιν. Ὡς πρὸς τὸν ἐν λόγῳ ἐθεώρουν περιττὸν νὰ ἐκκολαφθῇ ἡ ἀρχαιοτέρα ἐπιγραφή, διότι ἡ νεωτέρα ἐνεχαράχθη ἐπ' ἄλλης πλευρᾶς. Ἐπειδὴ δὲ αὕτη δὲν ἐπήρκει προσεκολλήθη δεξιὰ αὐτῆς δεύτερός τις λίθος.

Ἕνεκα τοῦ ὄγκου τῆς βάσεως δὲν εἶνε πιθανὸν ὅτι εὑρέθη μακρὰν τοῦ τόπου, ἐν ᾧ ποτε τεθειμένη ἦν.

Α. ΛΟΛΛΙΓΚ.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1889

ΤΕΥΧΟΣ ΜΗΝΟΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΚΑΙ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

1. Ἀνασκαφαὶ ἐν τῇ Ἀκροπόλει (ἴδε σ. 5, 1).

Ἀποπερατωθείσης τῆς ἐντὸς τῆς κυρίως Ἀκροπόλεως σκαφῆς ἤρξατο ἡ ἀνασκαφὴ τοῦ μεταξὺ τῶν Προπυλαίων καὶ τῆς πύλης τοῦ Beulé χώρου, ἰδίως τοῦ βορειοανατολικῶς τῆς πύλης ταύτης χώρου ἔνθα ἡ ἐπίχωσις εἰς ἀρκετὸν βάθος προβαίνει. Εὑρέθη δὲ ἐν τῇ σκαφῇ ταύτῃ κορμὸς γυμνοῦ νεανίου φυσικοῦ σχεδὸν μεγέθους καλῶς διατηρημένος, ἔργον τῶν τῆς Δ' ἑκατονταετηρίδος χρόνων, καὶ ἄλλα τινὰ γλυπτὰ ἧττονος λόγου ἄξια.

Ἤρξατο δὲ καὶ ἡ ἐξερεύνησις τοῦ πύργου, ἐφ' οὗ ὁ ναὸς τῆς Ἀπτέρου Νίκης· ἀλλ' ἅμα τῇ ἐνάρξει τῆς ἐργασίας ταύτης ἐδείχθη ὅτι τὰ χώματα δὲν ἦσαν ἀρκούντως στερεά· ἐκ τούτου δὲ φόβος ὑπῆρχε μήπως ἐπερχομένης βροχῆς ὑπεισέδυον τὰ ὕδατα ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τοῦ πύργου καὶ οὕτως ἐπήρχετο βλάβη τις εἰς αὐτὸν ἢ εἰς τὸν ἐπ' αὐτοῦ ἑδράζοντα ναόν, ὥστε διεκόπη εὐθὺς τὸ ἔργον ἀναβληθείσης τῆς ἐκτελέσεως αὐτοῦ ἐν καταλληλοτέρᾳ ὥρᾳ τοῦ ἔτους, εἰς τὸ προσεχὲς θέρος. Π. Κϐδ.

2. Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἀττικῇ (ἴδε σ. 122, 2).

Ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἀνασκαφῆς τοῦ ἐν **Βουρβᾷ** τύμβου ἀπεκάλυψε καὶ ἄλλους τάφους, κεκαυμένους καὶ τούτους, καὶ ἠνεγ-

κεν εἰς φῶς καὶ εὑρήματα ἀξιολογώτατα. Ἐντὸς δηλ. τοῦ τύμβου, οὐχὶ ὅμως ἐντὸς τῶν τάφων, εὑρέθησαν ἀρχαϊκώτατα μελανόμορφα ἀγγεῖα καὶ κατὰ τὴν περιφέρειαν τοῦ τύμβου ἐνεπίγραφον βάθρον ἐπιτυμβίου ἀγάλματος, ὃ ἐποίησε Φ α ί δ ι μ ο ς. Τοῦ ἀρχαϊκοῦ ἀγάλματος εὑρέθη καὶ τεμάχιον τῆς πλίνθου, ἐφ' ἧς σώζεται μέρος τῶν ἄκρων ποδῶν. Ἀπεκαλύφθη δὲ καὶ κυκλικὸς λιθόκτιστος τάφος παρεμφερὴς τὸ σχῆμα τῷ ἐν Κερκύρᾳ τάφῳ τοῦ Μενεκράτους.

3. Ἀνασκαφαὶ ἐν Λυκοσούρᾳ (ἴδε σ. 122, 3).

Ἐξηκολούθησαν αἱ ἐν Λυκοσούρᾳ ἀνασκαφαὶ μετὰ μικρὰν διακοπὴν γενομένην ἕνεκα κακοκαιρίας. Εὑρέθησαν δὲ ἀρχιτεκτονικά τινα μέλη τοῦ ναοῦ καὶ ὀλίγα τεμάχια τῶν κολοσσιαίων ἀγαλμάτων.

4. Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἐρετρίᾳ (ἴδ. σ. 122, 3).

Ἕνεκα τοῦ χειμῶνος διεκόπησαν κατὰ τὰ τέλη τοῦ μηνὸς αἱ ἐν Ἐρετρίᾳ ἀνασκαφαί, ἀφ' οὗ ἀπεκάλυψαν κατὰ μῆκος τῆς παραλίας μεγάλης ἐκτάσεως νεκροταφεῖον ἐν ᾧ εὑρέθησαν τὰ ἐν σελ. 171 ἀρ. 5 ἀρχαῖα καὶ ἄλλα. Κατὰ τὰ εὑρήματα τὸ νεκροταφεῖον τοῦτο εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀρχαιότερον τῆς Ε' ἑκατονταετηρίδος. Χρῆσις πώρων ἢ μαρμάρων πρὸς κατασκευὴν τῶν τάφων δὲν ἐγένετο· ἐν γένει δὲ οἱ τάφοι εἶνε κατασκευασμένοι διὰ μεγάλων ἐπιπέδων καὶ ὀλίγοι διὰ κυρτῶν κεραμίδων. Τὰ πλειότερα τῶν εὑρημάτων εἶνε ληκύθια, ὀλιγώτερα κύπελλα καὶ πάνυ ὀλίγαι αἱ οἰνοχόαι, πυξίδες καὶ ἀγαλμάτια. Εὑρίσκονται δὲ ταῦτα ἐντὸς τῶν τάφων παρὰ τοὺς πόδας τοῦ νεκροῦ, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον.

Ἀνασκαφαὶ ἐγένοντο καὶ ἐν ἀγρῷ τῆς χήρας Βαλτάσσαρ, ἔνθα ἀπεκαλύφθη διπλῆ γραμμὴ τάφων, ὧν ὅμως οἱ πλεῖστοι ἦσαν σεσυλημένοι. Ἄξιος μνείας ἀπεκαλύφθη εἷς τάφος ἐκ μαρμαρίνης λάρνακος, ἐν ᾧ εὑρέθησαν ἀριστερὰ μὲν τῆς κεφαλῆς κοινὸν ἄνευ κόσμου τινὸς οὐδ' ἀναγλύφου κάτοπτρον παρὰ δὲ τῇ δεξιᾷ χειρὶ ἓξ καλῶς διατηρούμενα ἀμύγδαλα καὶ μικρὰ ἀλαβαστρίνη πυξὶς πλήρης λευκῶν τινων τέχνης ἀντικειμένων εἰς σχῆμα ὀβολοῦ.

Ἅπαντα δὲ τὰ ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς ταύταις γενόμενα εὑρήματα ἐκομίσθησαν ἐνταῦθα ἵνα κατατεθῶσιν ἐν τῷ ἐθν. Μουσείῳ. Ἐπι-

τύμβιοι δὲ ἐπιγραφαὶ καὶ ἄλλα τινὰ μαρμάρινα κατετέθησαν ἐν τῇ ἐν Ἐρετρίᾳ Ἀρχαιολογικῇ Συλλογῇ.

5. Σκαφικαὶ ἔρευναι ἐν Ἀρκαδίᾳ (ἴδ. σ. 154, 6).

Αἱ ἐν Ἀρκαδίᾳ γινόμεναι ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Σχολῆς σκαφικαὶ ἔρευναι ἐπερατώθησαν. Τὰ γενόμενα ἐπιγραφικὰ εὑρήματα κατετέθησαν ἐν τῇ Συλλογῇ Τεγέας (παρὰ τὴν Παλαιὰν Ἐπισκοπήν), τινὰ δὲ μικρὰ καὶ εὐτελῆ διάφορα εὑρήματα κατετέθησαν εἰς τὴν ἐν Τριπόλει Συλλογήν.

6. Ἐπιγραφαὶ ἐκ τῆς Ἀκροπόλεως.

Καθαριζομένου τοῦ ἐδάφους τῆς Ἀκροπόλεως εὑρέθησαν τὸ μὲν χαμαὶ κείμεναι τὸ δὲ ἐντετειχισμέναι ἐν νεωτέροις κατασκευάσμασιν αἱ ἑξῆς κατ' ἔκθεσιν τοῦ Λ ό λ λ ι γ κ ἐπιγραφαί.

« 1. Πλὰξ ἐκ Πεντ. μαρμάρου, ἧς μόνον τὸ ἀριστερὸν ἄκρον ἀκέραιον. Μῆκ. 0,70, πλ. 0,40, πάχ. 0,10^{μ}. Ἄνωθεν τῆς ἐπιγραφῆς ὑπῆρχεν ἀνάγλυφον, οὗ τινος τὰ ἐξέχοντα μέρη περιεκόπησαν. Διακρίνονται δὲ εἰσέτι ἐν τῷ μέσῳ γυναικεία μορφὴ ἐν χιτῶνι ποδήρει ἀντωπὸς καὶ ἑκατέρωθι αὐτῆς ἱππεὺς εἰκονισμένος κατὰ κρόταφον [1]). Ἡ ἐπιφάνεια τοῦ κάτω μέρους τοῦ λίθου, ἐφ' οὗ ἡ ἐπιγραφή, εἶνε τόσον ἀποτετριμμένη, ὥςτε τὰ ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ἡμίσεος γράμματα μόλις διακρίνονται. Ὁ πρῶτος στίχος μείζοσι γράμμασι, γραφὴ ἡ στοιχηδὸν καλουμένη. Εὑρέθη πρὸς βορρᾶν τοῦ Παρθενῶνος·

Ἐ]πὶ Μυστιχίδο ἄρχον[τος

Ἔδοξεν] τῆι β[ο]λῆι καὶ τῶι δήμωι . . . . .
. ις ἐπρυτάνευε, Χ]είλων Κηφισι[εὺς ἐπε[στάτ]ει, Νέων [Ἁ]λ[α]ιεὺς ἐγραμμάτ[ευε. ϶
. . ν . . ος εἶ[πε]ν· ἐ[π]αινέσαι μὲν Ἑβ[ρύτελμι[ν τὸν [β]α[σ]ιλέα τὸν Ὀδρυσῶν ὅτ[ι ἐστ-

(1) Ὁμοίως ὑπῆρχεν ἐν τῇ στήλῃ ἥτις ἔχει τὴν ἐν τῷ C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 66· ἐπίσης εἰς τὰ Θρᾳκικὰ ἀναφερομένην ἐπιγραφὴν ἀνάγλυφόν τι παριστῶν ἱππέα ἵππον, οὗ μόνον τὰ ὀπίσθια διεσώθησαν.

ιν] ἀνὴ[ρ ἀγαθ]ός περὶ τὸν δῆμον τὸ[ν Ἀθη-
ναίων κ[α]ὶ ἐναι αὐτῶι ἅπερ τοῖς π[ρογό-
νοι[ς] ἅπα[ν]τ[α]· ἐπ[αι]νέσαι δὲ καὶ . . . . . .
αν καὶ (;) . . . ι . . . . . ν;ον τὸν στρατηγ[ὸν . . .
. . . . . ε; . . ητην; Ἑβρυτέλμιδος τ[ὸ βασιλ-
έ[ως κ]α[ὶ στῆσ]αι [ἐ]ς στήλην ἀναγρ[άψαντ-
α τὸν γραμματέ[α] τῆς βολῆς τὰ ἐ[ψηφισμ]-
ένα [(ἐν Ἀ)κ]ρ[οπό]λ[ει· ἐς δ]ὲ τὴν ἀναγραφ[ὴν τῆς
σ]τή[λης μερίσαι] τὸς [ἀπ]οδέκτα[ς τριάκ-
ο]ν[τα δ[ραχμὰς] τῶι γραμματεῖ τῆ[ς βολῆ-
ς· ἑλέσθαι δὲ ἄ]νδ[ρα]ς τρεῖς ἐξ Ἀθ[η]να[ίων
ἁπάντ[ων, οἵτ]ινε[ς] ἀπαγγελῶσι [π]ρ[ὸς Ἑβ-
ρύτ[ελ]μιν [τὰ ἐ]ψηφι[σ]μένα τῶι δ[ή]μ[ωι, ἀπ-
αγγ[ελῶσι δὲ] κα[ὶ] περὶ τῶν νεῶν [τ]ῶ[ν περ-
ὶ ΙΙλ;[. . . . . καὶ] περὶ τῶν ἄλλων ὧ[ν] λ[έγοσ-
ιν οἱ πρέσβ[ε]ς οἱ π[αρ]ὰ βασιλέω[ς] Ἑβρυτ-
έλ[μι]δο[ς ἥ]κοντες τῶι δήμωι τῶ[ι] Ἀ[θηνα-
ίων· ἐ[παιν]έσαι δὲ καὶ Τ[ε]ίσανδ[ρ]ο[ν καὶ
Λύσα[ν]δρον ὅτι ἐστὸν ἄνδρε ἀγ[α]θ[ὼ περ-
ὶ] τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων καὶ τ . . . . . .
. . . . καὶ καλ]έσαι [αὐτὸς ἐ-
[πὶ ξένια [δεῖπνον;] ἐς τὸ πρυτανεῖον ἐς αὔριον.]

Ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη ἀνεγράφη ἐπὶ τοῦ λίθου ἐπὶ Μυστιχίδου ἄρχοντος, ἐν ἔτει δηλαδὴ 386|5 πρ. Χρ. Ἐν τῷ προηγουμένῳ ἔτει (387|6) συνωμολογήθη ἡ ἐπ' Ἀνταλκίδου καλουμένη εἰρήνη, ἣν ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς τοῖς Ἕλλησι «κατέπεμψεν.» Διὰ τῆς εἰρήνης ταύτης ἀπώλεσαν οἱ Ἀθηναῖοι πάσας τὰς περὶ τὸ Αἰγαῖον πέλαγος καὶ τὸν Ἑλλήσποντον κατακτήσεις των, ἐξαιρουμένων τῶν νήσων Λήμνου, Ἴμβρου καὶ Σκύρου, ἠναγκάσθησαν δὲ νὰ περιορίσωσι τὰς πρὸς ἀνάκτησιν τῆς θαλασσοκρατίας προσπαθείας των εἰς τὴν σύναψιν καὶ ἀνανέωσιν φιλικῶν σχέσεων μετὰ τῶν ἐπιθαλασσιδίων πόλεων καὶ κρατῶν. Μεταξὺ τῶν τελευταίων τούτων συγκαταλέγεται καὶ ἡ Θρᾴκη, ἐν ᾗ τῶν πολλῶν φυλῶν ὑπερίσχυσαν κατὰ τὴν πέμπτην πρ. Χρ. ἑκατονταετηρίδα οἱ Ὀδρύσαι. Διαρκοῦντος δὲ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ἐποίησαν οἱ Ἀθηναῖοι τὸν μὲν Σιτάλκην φίλον καὶ σύμμαχον, τὸν δὲ υἱὸν αὐτοῦ Σάδοκον Ἀθηναῖον, ὅμοιον δέ τι συνέβη καὶ ὀλίγον πρὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ Μυστιχίδου διὰ τοῦ στρατηγοῦ Θρασυβούλου τοῦ Στειριέως, ὅστις κατὰ τὸ ἔτος 390 πρ. Χρ. «καταμαθὼν στασιάζοντας Μή-

δοκόν τε τὸν Ὀδρυσῶν βασιλέα καὶ Σεύθην τὸν ἐπὶ θαλάττῃ ἄρχοντα ἀλλήλοις μὲν διήλλαξεν αὐτούς, Ἀθηναίοις δὲ φίλους καὶ συμμάχους ἐποίησε, νομίζων καὶ τὰς ὑπὸ τῇ Θράκῃ οἰκούσας Ἑλληνίδας πόλεις φίλων ὄντων τούτων μᾶλλον προσέχειν ἂν τοῖς Ἀθηναίοις τὸν νοῦν» (Ξενοφ. Ἑλλ. IV 8,26, πρβ. Διόδ. XIV 94). Τὴν μετὰ τοῦ Μηδόκου (ἢ Ἀμαδόκου) φιλίαν ἐπεθύμουν οἱ Ἀθηναῖοι, ὡς λέγει ὁ Ἰσοκράτης (Φίλ. 6), «διὰ τοὺς ἐν Χερρονήσῳ γεωργοῦντας», φαίνεται δὲ ὅτι πιστῶς ἐτήρησε τὰς μετὰ τῶν Ἀθηναίων συνθήκας.

Μετὰ τὸν Θρασύβουλον ἐστρατήγει ἐν τοῖς παρὰ τὸν Ἑλλήσποντον καὶ τὴν Προπόντιδα Ἰφικράτης ὁ Ῥαμνούσιος. Οὗτος ἦν ἐκεῖ ὅτε οἱ Ἀθηναῖοι ἠναγκάσθησαν νὰ δεχθῶσι τὴν ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν καταπεμφθεῖσαν εἰρήνην, δι' ἧς διεκόπησαν ἐπί τινα καιρὸν αἱ πρὸς ἀνάκτησιν τῆς ἀπολεσθείσης ἐπιρροῆς προσπάθειαι τῶν Ἀθηναίων. Ὁ δὲ Ἰφικράτης ἀποφεύγων τὴν ἀργίαν ἐπεδόθη μετὰ τῶν ὑπ' αὐτὸν στρατευμάτων εἰς ἐκστρατείας ἐν τῇ Θράκῃ, δι' ὧν οὐ μικρὰν ἀπέκτησε δόξαν, ὄχι δὲ πλέον ὡς στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων ἀλλ' ὡς ἰδιώτης. Ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ εἶχον ἤδη μεταβληθῇ τὰ πάντα. Ἡ διὰ τοῦ Θρασυβούλου γενομένη συμφιλίωσις τοῦ Σεύθου μετὰ τοῦ κυριάρχου αὐτοῦ, τοῦ Μηδόκου, δὲν διήρκησε πολύ, ἐχαλαρώθησαν δὲ καὶ αἱ μετὰ τῶν Ἀθηναίων σχέσεις τοῦ Σεύθου, διότι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐπ' Ἀνταλκίδου εἰρήνης παρεσκευάζετο, ἂν δυνάμεθα νὰ δεχθῶμεν ὡς ὀρθὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀριστείδου (Παναθην. 172) εἰρημένα, νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν κατὰ τῶν Ἀθηναίων ἀντίπραξιν. Ἐκδιωχθεὶς δὲ ἐκ τῆς παρὰ τὴν Προποντίδα ἀρχῆς του ὑπὸ τῶν Ὀδρυσῶν ἐπανήχθη εἰς αὐτὴν διὰ τῆς μετὰ τοῦ Ἰφικράτους συμπράξεως του. Εἰς ταύτας τὰς ἀνεπαρκεῖς λεπτομερείας περιορίζονται τὰ παρὰ τῶν συγγραφέων περὶ τῆς τότε ἐσωτερικῆς πολιτικῆς καταστάσεως τῆς Θράκης ἱστορούμενα [1]), οὐδὲν δὲ ἀναφέρεται περὶ τῆς αἰτίας, δι' ἣν αἱ μεταξὺ τῶν Θρακικῶν βασιλέων σχέσεις μετεβλήθησαν, ἀγνοοῦμεν δὲ καὶ τίνα διεδέχθη ἐν ἔτει 384 π. Χρ. ὁ κατὰ πᾶσαν τὴν Θράκην βασιλεύσας Κότυς, ὁ κηδεστὴς τοῦ Ἰφικράτους.

---

(1) Ἴδε περὶ τούτων τὰς παρὰ τῷ Rehdantz Vitae Jphicratis, Chabriae, Timothei Atheniensium σ. 29 κ. 238 παραπομπάς.

Εἰς συμπλήρωσιν τοῦ ἀνεπαρκοῦς τῶν ὑπὸ τῶν συγγραφέων ἱστορουμένων συντελεῖ τι, νομίζω, ἡ νῦν δημοσιευομένη ἐπιγραφή, διότι μνημονεύεται ἐν αὐτῇ (στ. 5 κ. ἑ., 11, 22 κ. ἑ.) ὡς βασιλεὺς τῶν Ὀδρυσῶν ὄχι ὁ γνωστὸς Μήδοκος (Ἀμάδοκος) ἀλλὰ ὁ μέχρι νῦν ἐντελῶς ἄγνωστος Ἑβρύτελμις [1]), ὃν θεωρῶ ὡς διάδοχον τοῦ Μηδόκου. Εἰκάζω λοιπὸν ὅτι συνέβη καὶ ἐν Θρᾴκῃ ὅπερ σύνηθες ἐν τοῖς αὐταρχικῶς κυβερνωμένοις κράτεσιν, ὅτι δηλαδὴ ὁ Σεύθης ἐπεχείρησε ἐκμεταλλευόμενος τὴν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ κυριάρχου του κατάστασιν νὰ ἐπεκτείνῃ τὸ κράτος του ἐπὶ τὸ τῶν Ὀδρυσῶν, χωρὶς νὰ ἐπιτύχῃ ἰδίαις δυνάμεσι τοῦ ποθουμένου. Ἐξηγοῦνται τοιουτοτρόπως εὐχερέστερον τὰ ὑπὸ τῶν συγγραφέων περὶ τῶν ἐκστρατειῶν τοῦ Ἰφικράτους ἀναφερόμενα.

Ὅτι δὲ ὁ Ἑβρύτελμις νῦν τὸ πρῶτον γνωρίζεται ἐξηγεῖται εὐκόλως τὸ μὲν διὰ τῆς τότε ἀδυναμίας καὶ ἀδρανείας τῶν Ἀθηναίων, τὸ δὲ διὰ τοῦ βραχυχρονίου τῆς βασιλείας αὐτοῦ.

Δυστυχῶς δὲν ἐπιτρέπει ἡμῖν ἡ κακὴ διατήρησις τῆς ἐν λόγῳ ἐπιγραφῆς ν' ἀρυσθῶμεν ἐξ αὐτῆς μετὰ βεβαιότητος ἢ κατ' εἰκασίαν καὶ ἄλλα ἱστορικὰ πορίσματα ἐκτὸς τούτου, ὅτι ὁ νέος βασιλεὺς τῶν Ὀδρυσῶν ἐν ἔτει 386 πρεσβείαν τινὰ εἰς Ἀθήνας ἔστειλε, δι' ἧς τὴν ἐκ τῶν προγόνων του ὑπάρχουσαν φιλίαν καὶ συμμαχίαν ἀνενέωσεν. Αἱ δὲ λεπτομέρειαι τῆς ἐντολῆς, ἣν ἐπεφορτίσθησαν οἱ παρὰ τοῦ βασιλέως ἥκοντες πρέσβεις, μόνον διὰ βραχέων καὶ ἀκροθιγῶς ὑποσημαίνονται, διότι τοὺς εἰς Θρᾴκην ἐπανερχομένους πρέσβεις πρεσβεία τις αὐτῶν τῶν Ἀθηναίων συνώδευσεν, ἥτις ἐπρό-

---

(1) Τὸ ὄνομα αὐτοῦ συγγενεύει πιθανῶς τῷ τοῦ ποταμοῦ Ἕβρου, τοῦ νῦν Μάριτζα καλουμένου.

Τῷ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ ἀναφερομένῳ δύναται ἴσως νὰ ταυτισθῇ ὁ ἐπὶ χαλκῶν τινων νομισμάτων τῆς Θρᾴκης μνημονευόμενος βασιλεύς, οὗ τὸ ὄνομα ὑποδηλοῦται διὰ τῶν ἀρχικῶν στοιχείων ΕΥΒΡ. Ὅτι δὲ τὰ ἐν λόγῳ νομίσματα πιθανῶς εἰς βασιλέα τινὰ τῆς Θρᾴκης ἀνάγονται καὶ ὅτι ἐκόπησαν αὐτὰ κατὰ τὴν τετάρτην π. Χρ. ἑκατονταετηρίδα γνωματεύει ὁ διάσημος νομισματολόγος Imhoof— Iumer ἐν Monnaies grecques σ. 461 καὶ Porträtköpfe auf ant. M. σ. 17. Μικρᾶς δὲ σημασίας εἶνε ὅτι ὡς ἀρχικὰ γράμματα τοῦ ὀνόματος τοῦ βασιλέως ἐπὶ τῶν νομισμάτων Ε υ β ρ, ἐν δὲ τῇ ἐπιγραφῇ Ε β ρ ἀναφέρονται, διότι τοιαύτην διαφορὰν παριστᾷ λόγου χάριν καὶ ἡ γραφὴ τοῦ ὀνόματος τοῦ Μηδόκου, ὅστις καὶ Ἀμάδοκος, ἐπὶ δὲ τῶν νομισμάτων Μήτοκος καλεῖται.

κειτο νὰ διαπραγματευθῇ μετὰ τοῦ βασιλέως περὶ τῶν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς πόλεως ἀναφυέντων ζητημάτων.

Ἔτη τινὰ νεώτερον τοῦ ἡμετέρου ψηφίσματος εἶνε τὸ ἐν τῷ C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 12, ὅπερ ἐπίσης περὶ τῶν μετὰ τῆς Θράκης σχέσεων τῶν Ἀθηναίων πραγματεύεται. Εἰς τὰς αὐτὰς σχέσεις ἀναφέρονται καὶ τὰ ἐν τῇ Ἐφημ. ἀρχ. IV (1886) σ. 97 κ. ἑ. ὑπ' ἀρ. 4 καὶ τῷ C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 66^{b} καὶ 175^{b} ψηφίσματα.

Ὡς πρὸς τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ιδ' στίχου ὑπέθεσα ὅτι ὁ χαράκτης παρέλειψεν ἐξ ἀβλεψίας νὰ γράψῃ δὶς τὰ ἀρχικὰ γράμματα τοῦ κειμένου ε ν α.

» 2. Πλὰξ ἐκ Πεντ. μαρμ., μετ' ἀετώματος, ἀποκεκρουσμένη ἀριστερὰ καὶ πρὸς τὰ κάτω. Μῆκ. 0,45, πλάτ. 0,36, πάχ. 0,15$^{\mu}$. Εὑρέθη ἐν τῷ πρὸς βορρᾶν τῆς πύλης τοῦ Beulé πύργῳ. Γραφὴ στοιχηδόν.

Θ] ε ο [ί.
Ἄ β ρ ω] ν ο ς, Μ α τ ρ ί ο υ.
Ἐπὶ Διοκ]λέους ἄρχοντος ἐπὶ τῆς .
. . . . ἰδο]ς ὀγδόης πρυτανείας ἧι .
. . . . . . Ν]ικέου Ἁλαιεὺς ἐγραμμάτ-
ευεν, Ἀνθ]εστηρίωνος ἐνάτηι ἐπὶ δ-
έκα, ἐνάτ]ηι καὶ δεκάτηι τῆς πρυτα-
νείας· ἐ]κκλησία· τῶν προέδρων ἐπ[ε-
ψήφιζεν Π]ολύευκτος Δημητρίου .
. . . . κ]αὶ συμπρόεδροι· ἔδοξε
ν τῶι δήμωι, Π]αράμυθος Πολυστράτ-
ου . . . .] εἶπεν· ἐπειδὴ Ἄβρων
. . . . καὶ Ματρίας Νησιώτη-
ς . . . .] τοῦ δήμου σιτο.

Ἐκ τοῦ μήκους τῶν στίχων, ὅπερ καταφαίνεται ἐκ τῶν στίχων ϛ' καὶ ἑξῆς, καὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ κατὰ πρυτανείαν γραμματέως δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν, ὅτι ὁ ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ ψηφίσματος συμπληρωτέος ἄρχων ἦν ὁ Διοκλῆς, ὁ τοῦ ἔτους 287|6 π. Χρ.;, ὅστις ἀπαντᾷ καὶ ἐν τῇ ἐν τῷ C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 309 καὶ τῇ ἐν τῷ Ἀθηναίῳ τ. VI σ. 271 ὑπ' ἀρ. 3 ἐπιγραφῇ καὶ τ. Βίοις τ. X. ῥητ. 851. Τὴν δευτέραν τῶν ἐπιγραφῶν τούτων παραθέτω ἐνταῦθα μετὰ νέων τινῶν συμπληρώσεων :

Ζ ή ν ω ν — — —
Ἐπὶ Διοκλέους [ἄρχοντος ἐπὶ τῆς . . . .
ἰδος πρώτης π[ρυτανείας ἧι . . . . Νικέ-
ου Ἁλαιεὺς ἐγρ[αμμάτευεν, Ἑκατομβαιῶνο-

ς ἐνδεκάτει, ἑ[νδεκάτει τῆς πρυτανείας· ἐκκ-
λησία· τῶν π[ροέδρων ἐπεψήφιζεν . . . . . . Λ-
υσιμάχου [. . . . . καὶ συμπρόεδροι· ἔ-
δοξεν τῆ[ι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι , ...
ς Καλλι [. . . . . εἶπεν· ἐπ-
ειδὴ Ζή[νων — — — — — — — — τ . . βασιλε—
Πτολ[εμαι — — — — — — — εὔνους ὢν δι-
ατε[λεῖ
ια

Οἱ διὰ τοῦ νέου ψηφίσματος τιμώμενοι Ἄβρων καὶ Ματρίας οἷς ἀπονέμεται πιθανῶς ἡ προξενία δὲν ἦσαν γνωστοὶ ἄλλοθεν, φαίνεται δὲ ὅτι ἐτιμήθησαν ὑπὸ τοῦ δήμου, ἐπειδὴ ἐφρόντισαν περὶ τῆς εἰς Ἀθήνας εἰσαγωγῆς τοῦ σίτου (πρβ. στ. ιδ'). Περὶ τοῦ κοινοῦ τῶν νησιωτῶν, εἰς ὃ ἀνῆκεν ὁ Ματρίας πρβ. Homolle Bull. de corr. h. IV (1880) σ. 320 κ. ἑ.

» 3. Τεμάχιον πλακὸς ἐκ Πεντελικοῦ μαρμάρου, μετ' ἀετώματος. Σώζεται τὸ δεξιὸν ἄκρον καὶ μέρος τοῦ ἀετώματος. Μῆκος 0,38, πλ. 0,18, πάχ. 0,08μ. Εὑρέθη πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Παρθενῶνος. Γραφὴ στοιχηδόν.

Ἐπὶ — — — — — — — ἄ(ρ)] χ ο ν τ ο ς
Ἔδοξεν — — — — ις (ἐπ)]ρυτάνευεν, Κηφ[ι-
σ — — — — — — εὺ(ς ἐγ)]ραμμάτευεν, Ἀρ .
— — — — — — ἐπ(εστ)]άτει vac.
— — εἶπεν· ἐψηφίσθαι τῆι βολ(ῆι, τ)]ὸς ταμίας τοὺς νε-
— — — — — — χ(ρήμα)]τα τὰ ἐν τῇ Ἀκρο-
πόληι — — — — — τα(μιῶν)]· ὅπως δ' ἂν ὡς δι[κα-
ιότατα — — — — τό τ(ε ἄγα)]λμα καὶ τὰ πομπε-
ῖα — — — — καὶ τἆλ(λα τὰ ἐ)]ν τῇ Ἀκροπόλη[ι
— — — — — — — — ἐπὶ Κ(αλλέ)]ου ἄρχοντος ἀν[α-
τεθέντα; — — — — — — (παρ)]αδοῦναι δὲ τοὺ[ς
— — — — — — — — — (ι)]ς τὰ μὲμ πομπεῖ-
α — — — — — — — — — (Ἀ)]νδροτίων εἶ[πε·
— — — — — — — — με]τὰ τῶ ἀρχιτέκτ-
ονος — — — — — παρὰ τ]ῶν ἀγαλματοπο-
ιῶν — — — — — — — —]ι καὶ τἆλλα τ[ὰ
— — — — — — — — — — τ(ὰ)] δὲ παραδο[θέ-
ντα — — — — — — — — στ]ῆσαι τὰ μὲ[ν.

Ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη εἶνε δεύτερον ἀντίτυπον τῆς ἐν τῷ C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 74α, ἥτις τὸ μὲν συμπληροῦται τὸ δὲ συντελεῖ εἰς συμ-

πλήρωσιν τῆς νέας [1]). Ἡ αἰτία τῆς ἐκ νέου ἀναγραφῆς τοῦ αὐτοῦ κειμένου εἶνε πιθανῶς ὅτι ἂν ὄχι καὶ ἄλλα μέρη, βεβαίως δὲ τὸ νῦν εἰσέτι σωζόμενον δεξιὸν ἄκρον τῆς νῦν εὑρεθείσης πλακός, προφανῶς ἐξ ὑγρασίας, βλάβην τινὰ ὑπέστη, δι' ἧς τὰ τέλη τῶν στίχων διεφθάρησαν, ἡ δὲ ἀνανέωσις ἐγένετο μετὰ μείζονος ἐπιμελείας καὶ ἐπὶ μείζονος στήλης, μεταβληθέντος ἐν ἀσημάντοις τισὶ καὶ αὐτοῦ τοῦ κειμένου. Ἐξάγεται δὲ καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς ἀνανεώσεως καὶ ἐκ τοῦ διασωθέντος μέρους τοῦ κειμένου, ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ οὐ μικρᾶς σημασίας ἦν. Ἀνάγεται δὲ ὡς παρετήρησεν ἤδη ὁ Köhler εἰς τὴν τῶν ἱερῶν χρημάτων τῆς Ἀθηνᾶς ἐπιμέλειαν τοῦ γνωστοῦ πολιτευτοῦ Ἀνδροτίωνος, περὶ οὗ πολὺς λόγος γίγνεται ἐν ταῖς ὑπ' ἀρ. XXII καὶ XXIV δημηγορίαις τοῦ Δημοσθένους.

Δυστυχῶς δὲν συντελεῖ πολὺ ἡ νέα ἐπιγραφὴ εἰς ἀκριβέστερον ὁρισμὸν τοῦ ἔτους, καθ' ὃ ὁ Ἀνδροτίων ἐπιμελητὴς ἦν, συνεργὸν ἔχων τὸν Τιμοκράτην (Δημ. XXIV 177). Ἐκ τῆς ἐν τῇ κατὰ Τιμοκράτους δημηγορίᾳ τοῦ Δημοσθένους (XXIV 180) μνείας στεφάνου τινός, ὃν ἀνέθηκεν ὁ Χαβρίας ἀπὸ τῆς ἐν Νάξῳ ναυμαχίας, ἐξάγεται, ὅτι ὁ Ἀνδροτίων ἐπιμελητὴς ᾑρέθη οὐκ ὀλίγον χρόνον μετὰ τὸ ἔτος 376 π. Χρ., διότι ὡς αἰτίαν τῆς περὶ τῆς συγχωνεύσεως τῶν ἀναθημάτων προτάσεώς του ἀνέφερε ὅτι οἱ στέφανοι «σαπροὶ» ἐγένοντο «διὰ τὸν χρόνον,» προηγήθη δὲ ἡ ἀρχὴ αὕτη τοῦ ἔτους 355, καθ' ὃ περίπου φαίνεται ὅτι ἐγράφη ἡ κατ' αὐτοῦ δημηγορία τοῦ Δημοσθένους. Οὐδὲν δὲ συντελεῖ εἰς τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος ὅτι ἐν αὐτῇ τῇ ἐπιγραφῇ ἀναφέρεται ὁ ἐν τῇ ἐν τῷ C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 21 Καλλίας, ἐν δὲ τῇ ἐν λόγῳ Καλλέας καλούμενος ἄρχων τοῦ ἔτους 377|6 π. Χρ.

Ἐπιμελουμένου τοῦ Ἀνδροτίωνος συνεχωνεύθησαν κατὰ τὸν Δημοσθένην πολλοὶ χρυσοῖ στέφανοι, ὧν τινες ἀνεφέροντο εἰς γνωστὰ ἱστορικὰ γεγονότα, ἐποιήθησαν δὲ ἀντ' αὐτῶν πομπεῖα, ὧν μνημονεύονται ὑπὸ τοῦ ῥήτορος φιάλαι, ἐκπώματα, ἀμφορίσκοι καὶ χρυσίδες. Ἐκτὸς τῶν πομπείων τούτων μνημονεύει ἡ ἐπιγραφὴ καὶ τὸ ἄγαλμα, ἀναμφιβόλως τὸ χρυσελεφάντινον ἔργον τοῦ Φειδίου· ἄγνωστον δὲ εἶνε τί ἐρρέθη περὶ αὐτοῦ.

(1) Τὰ ἐν τῷ ἄνω κειμένῳ ἐντὸς στρογγύλων ἀγκυλῶν τεθέντα παρελήφθησαν ἐκ τῆς ἐν τῷ C. I. A. ἐπιγραφῆς.

Πάντα δὲ περὶ ὧν ὁ λόγος ἐν τῇ ἐπιγραφῇ φαίνονται ὅτι ἀνάγονται εἰς τὰ ἐν τῷ Παρθενῶνι, οὐδεὶς δὲ λόγος ἐγένετο περὶ τοῦ ἀρχαίου ναοῦ ὡς νῦν ἐνεργέστατα ἀποδεικνύεται διὰ τοῦ στ. ιδ'.

» 4. Πλὰξ ἐκ Πεντ. μαρμ., ἧς ἡ ἔμπροσθεν (μήκ. 0,705) καὶ ἡ ὄπισθεν (μήκ. 0,85) πλευρὰ κυρταὶ εἶνε, πλ. 0,68μ. Ἡ πλὰξ ἀπετέλεσε μέρος μεγάλης τινὸς ἀναθηματικῆς βάσεως, ἣ ἐκ πέντε τοὐλάχιστον πλακῶν συνίστατο, διότι μέρη τῶν ἐπιγραφῶν τοῦ ἐν λόγῳ λίθου εὑρίσκοντο ἐπὶ δύο ἔνθεν καὶ ἔνθεν προσαρμοσθεισῶν ὁμοίων πλακῶν, ὑπάρχουσι δὲ καὶ δύο ἄλλαι τῆς αὐτῆς διασκευῆς ἀνεπίγραφοι. Εὑρέθη ἐν τῷ Παρθενῶνι. Αἱ ἐπὶ τῆς πλακὸς ἐπιγραφαὶ ἔχουσιν οὕτως·

. . . ων	Κηφ[ισόδοτος
Κηφ]ισοδότου	Κυνά[γου
Αἰθ]αλίδης	Αἰθα[λίδης
----]ος ἐπόησεν	Δημήτρι[ος ἐπόησεν

Γραφὴ ἡ στοιχηδόν· αἱ ὑπογραφαὶ τῶν τεχνιτῶν μικροτέροις γράμμασι.

Εἰς τὴν αὐτὴν οἰκογένειαν μετὰ τῶν ἐν ταῖς ἄνω ἐπιγραφαῖς ἀναφερομένων ἀνῆκεν ἴσως ὁ ἐν τῷ C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 1424 μνημονευόμενος [Κη]φισόδοτος Ἀπολήξιδο[ς Αἰθ]αλίδης, ὁ δὲ τεχνίτης Δημήτριος εἶνε γνωστὸς ἐκ τῶν ἑξῆς ἐπιγραφῶν: Löwy Jnschr. gr. B. 62 (= C. I. A. II 1425), 63 (= C. I. A. II 1522), πιθανῶς καὶ 63 (= C. I. A. II 1376).

Αἱ ἐπιγραφαὶ ἀνεγράφησαν κατὰ τὸ πρῶτον ἥμισυ τῆς τετάρτης π. Χρ. ἑκατονταετηρίδος. [Ἀ. Λόλλιγκ].

7. Ἀνακάλυψις χριστιανικοῦ ναοῦ ἐν Βόλῳ.

Γινομένης σκαφῆς ἐν τῷ φρουρίῳ Βόλου πρὸς οἰκοδομὴν ἱεροῦ ναοῦ ἀπεκαλύφθησαν τὰ θεμέλια ἀρχαίου βυζαντινοῦ ναοῦ, περὶ τοῦ ὁποίου ἐπιστέλλει τῇ Γενικῇ Ἐφορείᾳ ὁ ἐπιμελητὴς τῆς ἐν Λαρίσσῃ Συλλογῆς Γυμνασιάρχης Τρικάλων Ἐλ. Κούσης τάδε:

« Χθὲς (9 Ὀκτωβρίου) ἐπορεύθην εἰς τὸ φρούριον Βόλου μετὰ τοῦ κ. Δημάρχου Παγασαίων καὶ εἶδον τὰς μέχρι τοῦδε γενομένας σκαφικὰς ἐργασίας, γενομένας πανταχοῦ μετ' ἄκρας ἐπιμελείας,

εὐλαβείας καὶ προσοχῆς, οὐδεμιᾶς τῷ κτιρίῳ ἐπιγενομένης βλάβης. Τὸ κτίριον τοῦτο εἶναι ναὸς χριστιανικὸς τοὐλάχιστον 500 ἢ καὶ 600 ἐτῶν, ὡς ἐξάγεται ἐκ τεμαχίων κιόνων (ῥωμαϊκῆς τέχνης, ἀρραβδώτων) καὶ ἐξ ἐπιστυλίων ἀτεχνοτάτων (δωρικοῦ ῥυθμοῦ) καὶ σταυρῶν ἐγγεγλυμμένων εἰς λίθους, ἃ οἱ Ὀθωμανοὶ μετεχειρίσθησαν κατεδαφίσαντες τὸν ναὸν εἰς τὴν ἐπισκευὴν τοῦ φθαρέντος Ἑνετικοῦ τείχους, τινὰ δὲ εὑρέθησαν καὶ ἐντὸς τοῦ ναοῦ, ταφέντα ὑπὸ τὰ ἐρείπια αὐτοῦ· ἐν αὐτῷ δ' εὑρέθησαν καὶ περὶ τὰ 250 χάλκινα νομίσματα Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ, τῆς 12ης ἑκατονταετηρίδος, τίς οἶδε, πότε καὶ πῶς ἐκεῖ συσσωρευθέντα καὶ καταχωσθέντα.

»Τοῦ κτιρίου σώζεται μόνη ἡ βάσις, οὐδὲν δὲ σχεδὸν μέρος τῆς ὑπὲρ αὐτὴν οἰκοδομῆς· ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε γενομένων ἀνασκαφῶν ἐφάνη ἡ βάσις τοῦ ἱεροῦ βήματος καὶ μέρος τῶν τοίχων τῶν ἀποτελούντων τὸ πλάτος, 25 μέτρων περίπου, μικρότερον δὲ μέρος τῶν ἀποτελούντων τὸ μῆκος, ὃ θὰ εἶνε πιθανῶς πλέον τῶν 50 μέτρων. Ὁ ναὸς ἦτο ᾠκοδομημένος ἐν τῇ βορειοανατολικῇ πλευρᾷ τοῦ φρουρίου, μέρος δ' αὐτοῦ κατελήφθη ὡς βάσις τοῦ φρουρίου (τοῦ Τουρκικοῦ, οὐχὶ Ἑνετικοῦ τοῦ ἐπισκευασθέντος καὶ πλατυνθέντος ἐσωτερικῶς), ἐπὶ ἑτέρου δὲ μέρους ᾠκοδομήθησαν οἰκίαι ἑτοιμόρροποι νῦν. Χῶμα καὶ λοιπὴ ὕλη ἐπίκειται πολλὴ ὕψους ὑπὲρ τὰ 2 μέτρα, ὥστε καὶ ἡ ἀνασκαφὴ καὶ ὁ καθαρισμὸς τοῦ ναοῦ θὰ εἶναι καὶ πολυδάπανος καὶ μακροῦ χρόνου θὰ ἔχῃ ἀνάγκην. Κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ κ. δημάρχου ἀπαιτεῖται δαπάνη πλείων τῶν ἑξακισχιλίων δραχμῶν· τοῦτο φαίνεταί μοι ὑπερβολικὸν καὶ νομίζω ὅτι τρισχίλιαι ἀρκοῦσιν, ἃς καὶ ἐψηφίσατο τὸ δημοτικὸν συμβούλιον, ὡς ἔμαθον, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ.

Ὁ ναὸς αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν δὲν φαίνεται ἀνασκαφῆς ἄξιος, διότι οὔτε τεχνικόν τι ἔκτακτον παρουσιάζει, ὢν ἁπλούστατος, οὔτε ἄρτιόν τι, μόνης σχεδὸν τῆς βάσεως σωζομένης καὶ ταύτης πολλαχοῦ καὶ πολλαχῶς βεβλαμμένης, τῶν δὲ τοίχων κατερειπωμένων κατὰ τὸ πλεῖστον, οὔτε μωσαϊκόν τι, οὐδ' ἄλλος τις κόσμος μέχρι τοῦδε ἀνευρέθη· τὸ μόνον λόγου ἄξιον εἶναι τὸ μέγεθος αὐτοῦ. Τὸ ὑπὲρ τὴν βάσιν (τὴν ὑποτιθεμένην) ὑψούμενον μέρος φαίνεται ἐλάχιστον ὄν, σύγκειται δ' ἐκ λίθων ἱκανῶς μεγάλων, μεταξὺ τῶν

ὁποίων φαίνονται ἐν τῇ τοιχοδρομίᾳ καὶ σειραὶ κεράμων εὐμεγέθων πάχος ἐχουσῶν 0,05 μέτρ. Ἀνευρέθησαν ἐντὸς αὐτοῦ καὶ ἀνεσκάφησαν καὶ δύο τάφοι, ἐξ ὧν ἐξήχθησαν καὶ δύο κρανία ἀκέραια· φαίνονται δὲ καὶ ἄλλοι τάφοι καὶ λίθινοι (ἐκ μεγάλων πλακῶν) καὶ κεραμεοῖ (οὔπω ἀνασκαφέντες). Ὑποτίθημι ὅτι μετὰ τὴν καταστροφὴν ὁ χῶρος τοῦ ναοῦ (ἢ χῶρός τις αὐτοῦ) ἐχρησιμοποιήθη ὡς νεκροταφεῖον.

»Ἀλλ' εἰ καὶ οὐ πολλὴν ἔχων τὴν ἀξίαν ὁ ναὸς πρέπει ὅμως νὰ ἀνασκαφῇ ἐπιμελῶς, διότι πολλὰ δύνανται νὰ ἀνευρεθῶσιν ἐν αὐτῷ, ἴσως δὲ καὶ δήλωσίς τις περὶ τοῦ χρόνου τῆς οἰκοδομῆς αὐτοῦ καὶ ἄλλαι τινὲς εἰδήσεις εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ τόπου ἀναφερόμεναι καὶ ἀρχαιοτέρων χρόνων ἐπιγραφαὶ διαλευκαίνουσαι τὴν ἱστορίαν τῶν περικειμένων τόπων.» [Ἐλευθ. Κούσης].

8. Ἐπιγραφὴ ἐκ Τρικκάλων.

« Ἐν τῇ αὐλῇ τῆς οἰκίας Α. Τακιατζῆ, παρὰ τὴν δεξιὰν τοῦ Ληθαίου ὄχθην εὑρέθη στήλη ἐπιτύμβιος τεθραυσμένη κατὰ τὸ ἥμισυ (ὕψ. 0,61 πλ. 0,65, πχ. 0,15) ἐφ' ἧς εἰσὶ γεγραμμένα ῥωμαϊκῶν χρόνων γράμμασι τὰ ἑξῆς :

σ-----σ. μενον ἠδὲ βροτοῖσιν
---κον [κοι]νὸς ἔχει θάνατος
--ἄκοι[τ]ις ὀδυρομένη μελάθροισιν
[ὃν πόσιν ἀλλήκ]τοις δάκρυσιν Ἀντιγόνη.

Ἐκ τοῦ σωζομένου τεμαχίου καταφαίνεται ὅτι τὸ ἐπίγραμμα ἦτο πεποιημένον ἐν μέτρῳ ἡρωελεγειακῷ. »

[Ἐξ ἀναφορᾶς Ἐλ. Κούση].

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΜΟΥΣΕΙΟΙΣ

1. Ἐθνικὸν Μουσεῖον

Κατὰ τὸν μῆνα Ὀκτώβριον εἰσήχθησαν εἰς τὸ ἐθν. Μουσεῖον, κατ' ἔκθεσιν τοῦ Σ τ ά η, τὰ ἑξῆς ἀρχαῖα :

1-10. Συνέχεια ἀρχαίων εὑρεθέντων ἐν Ἐρετρίᾳ, ἐν ἀγροῖς Β. Νοστράκη (ἴδ. σ. 7, 1-15: σ. 98, 1-10: σ. 115, 1-11: σ. 136, 1-8: σ. 173, 1-12. Πρβ. σ. 51, 5 καὶ 83, 3), ἤτοι:

1. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,46 ἐκ τεμαχίων συγκεκολλημένη. Σώζεται ἐκ τῆς παραστάσεως μόνον ἡ πρὸς τὰ ἀριστερὰ τῆς στήλης(;) μορφή, τουτέστιν ἀνὴρ ἱστάμενος, ἐπὶ δόρατος διὰ τῆς δεξιᾶς ἐρειδόμενος, φέρων χιτῶνα μέχρι τῶν γονάτων ἀφικνούμενον ἐζωσμένον ταινίᾳ χρώματος ὑπερύθρου. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρει κράνος κορινθιακὸν καὶ κατὰ τὸν ἀριστερὸν βραχίονα μακρὰν ἀσπίδα, ἧς τὸ κέντρον ἐρυθρόν. Τὸ ἀγένειον καὶ σχεδὸν γυναικεῖον πρόσωπον τῆς μορφῆς εἶναι ἐξαιρέτου κάλλους. Ἐπίσης σώζονται πρὸς τὰ δεξιὰ τῆς στήλης οἱ πόδες καθημένης μορφῆς ἐπὶ πολυτελοῦς ἕδρας. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1128).

2. Ἡμίλευκος λήκυθος ὕψ. 0,32, ἐφ' ἧς ἀμυδρῶς ὁρωμένη ἡ ἑξῆς παράστασις: Ἀνὴρ μακρὸν γένειον τρέφων καὶ κόμην μακράν, βαίνων μεγάλοις βήμασιν ὄπισθεν γυναικὸς φευγούσης καὶ τὴν κεφαλὴν στρεφούσης πρὸς τὰ ὀπίσω περιδεῶς. Ὁ ἀνὴρ φέρει χιτῶνα βραχὺν ἐζωσμένον κατὰ τὴν ὀσφύν, προεκτείνει δὲ τὰς χεῖρας ὡσεὶ καλῶν τὴν πρὸ αὐτοῦ φεύγουσαν κόρην. Ἐκ τῶν ὤμων αὐτοῦ ἐκφύονται πτέρυγες ὀλίγον παραδόξου σχήματος. Τῆς φευγούσης γυναικὸς ἡ μορφὴ σώζεται ὀλιγώτερον. Ἐκ τοῦ προσώπου οὐδὲν φαίνεται ἢ ἡ κόμη ἡ καὶ διαδεδημένη. Πιθανῶς παρίσταται ἡ ἁρπαγὴ τῆς Ὠρειθυίας ὑπὸ τοῦ Βορρέα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1129).

3. Ἀγγεῖον σχήματος ἀρυβάλλου ὕψ. 0,20. Περὶ τὴν κοιλίαν ἡ ἑξῆς γραφή: Δωρικὸς κίων ἑκατέρωθεν τῆς σκηνῆς· ἕπεται κόρη καθημένη ἐπὶ πολυτελοῦς ἕδρας καὶ ἐγκατοπτριζομένη εἰς κάτοπτρον κρατούμενον τῇ δεξιᾷ· πρὸ τῶν ποδῶν αὐτῆς πτηνόν. Ἐν τῷ μέσῳ παιδίσκη κρατοῦσα διὰ τῶν χειρῶν εὐλαβῶς κιβώτιον περιέχον κοσμήματα, ἵνα προσφέρῃ ταῦτα τῇ καθημένῃ. Ὄπισθεν ταύτης, τὴν σκηνὴν συμμετρικῶς κλείων, Ἔρως ἱπτάμενος κρατῶν κλάδον πολύφυλλον. Ἡ παράστασις συνήθης (Toilettenscene) καὶ ἄτεχνος. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1130).

4. Μικρὸν ἀγγεῖον ἐρυθρόμορφον σχήματος παρεμφεροῦς τῷ προηγουμένῳ, ἔχον ἔρωτα ἱπτάμενον πρὸ βωμοῦ, κοινὸν καὶ κακότεχνον. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1131).

5. Ὁμοίου σχήματος μικρὸν ἀγγεῖον ἐρυθρόμορφον. Εἰκονίζεται γυνὴ βαίνουσα πρὸς μικρὸν βωμὸν — κοινὸν καὶ κακότεχνον. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1132).

6. Ἀγγεῖον δίωτον μετὰ καλύμματος, εἶδος κάλπης, ἔχον μόνον γραφὰς κοσμηματικὰς ἐξ ἀνθεμίων καὶ κλάδων, κοινόν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1133).

7. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,28 ἔχουσα παράστασιν τήνδε: Ἀριστερὰ στήλης ὀρθογωνίου διὰ ταινιῶν κεκοσμημένης εἰκονίζεται βαίνων μετὰ τάχους νεανίας (ἔφηβος) τὸν δεξιὸν τῶν ποδῶν ἔχων ἤδη ἐπὶ τῆς βάσεως τῆς στήλης καὶ τὸν ἀριστερὸν ὄπισθεν ὡσεὶ διασκελίζων—διὰ τῆς προτεταμένης δεξιᾶς κρατεῖ κοντόν, διὰ τῆς ἀριστερᾶς δὲ συγκρατεῖ ἐπὶ τοῦ ἰσχίου δίσκον. Τὸ σῶμα τοῦ γυμνοῦ νεανίου εἶναι ἀνατομικῶς θαυμασίως δεδηλωμένον δι' ἐρυθροῦ λεπτοῦ περιγράμματος. Ἡ γραφὴ εἶναι τῶν σπανίων διὰ τὴν λεπτότητα καὶ ἀκρίβειαν αὐτῆς. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1134).

8. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,31. Ἐν μέσῳ στήλη κεκοσμημένη ἐρυθραῖς ταινίαις ἐπὶ τριῶν ἀναβαθμίδων ἱδρυμένη — δεξιὰ γυνὴ ποδήρη χιτῶνα φέρουσα καὶ ἱμάτιον, ἐπὶ τῆς κεφαλῆς δὲ στρόφιον ἐρυθρόν, χειρονομοῦσα τῇ ἀνυψουμένῃ δεξιᾷ. Ἀριστερὰ τῆς στήλης γυναικεία (;) μορφὴ φέρουσα ἐρυθρὸν ἱμάτιον ποδῆρες (ἐκ τοῦ προσώπου ταύτης οὐδὲν σώζεται). Γραφὴ κοινὴ καὶ ἀμελής. Διατήρησις μετρία. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1135).

9. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,35. Ἐπιμήκης στήλη ἐπὶ δύο ἀναβαθμίδων ἱδρυμένη ἀποτελεῖ τὸ μέσον τῆς γραφῆς.— Δεξιὰ κόρη κρατοῦσα διὰ τῶν χειρῶν ταινίαν ἐρυθράν. Ἀριστερὰ νεανίας χλαμύδα ἐρυθρὰν ἐνδεδυκὼς καὶ πέτασον ἔχων ἀνηρτημένον ἐπὶ τῶν ὤμων, βαίνει πρὸς τὴν στήλην. Γραφὴ λεπτή, ἀλλὰ κακῶς διατηρουμένη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1136).

10. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,28. Νεκρικὴ στήλη, ἐπὶ δύο βαθμίδων, κεκοσμημένη ἐρυθραῖς ταινίαις. Δεξιὰ ἀνήρ, ὡσεὶ γυμνὸς (;) φαινόμενος (διότι ἡ εἰκὼν εἶναι ἰσχυρῶς βεβλαμμένη) φέρων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ὑψηλὸν κράνος ἐρυθροῦ χρώματος. Τὸ πρόσωπον τῆς μορφῆς ταύτης εἶναι λίαν παράδοξον· ἔχει γένειον μακρὸν πίπτον ἐπὶ τοῦ στήθους. Τὸ στόμα εἶναι ἀνοικτόν, σύνοφρυ δὲ τὸ μέτωπον τὸ περιστεφόμενον ὑπὸ τριχῶν κατὰ σχῆμα διατεταγμένων· εἰκο-

νίζεται οὗτος τὴν δεξιὰν εἰς χαιρετισμὸν προτείνων πρὸς τὸν ἀντικρὺ (ἀριστερὰ τῆς στήλης) ἱστάμενον νέον, τὸν προτείνοντα καὶ τοῦτον τὴν δεξιὰν — φέρει ὁ νεανίας οὗτος ἁπλοῦν ὑπέρυθρον ἱμάτιον καταλεῖπον γυμνὸν τὸ δεξιὸν στῆθος. Ἡ γραφὴ ἐπιμελής, ἀλλ' ὡς εἴπομεν βεβλαμμένη πολλαχοῦ. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1137).

11 - 32. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 11—32 εὑρεθέντα ἐν Θεσπιαῖς ἐν ταῖς ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Σχολῆς ἐνεργηθείσαις ἀνασκαφαῖς, ἤτοι:

11 καὶ 12. Δύο ἀνάγλυφα περὶ ὧν ἴδε Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορείας 1056—1057.

13. Ἀγγεῖον σχήματος κρατῆρος (κωδωνοειδοῦς) ἐρυθρόμορφον. Περὶ τὴν κοιλίαν ἔμπροσθεν εἰκονίζεται ἱππεὺς ἐπὶ ἵππου βαίνοντος, ἐνδεδυκὼς ἱμάτιον, κρατῶν διὰ τῶν χειρῶν σφιγκτῶς τὰ ἡνία· προπορεύεται δὲ (ἐν τῷ μέσῳ τῆς εἰκόνος) γυνὴ ἐνδεδυμένη ποδήρη χιτῶνα λευκὸν καὶ ἱμάτιον χρώματος τοῦ πηλοῦ κρατοῦσα ἐν τῇ χειρὶ ἀντικείμενόν τι λευκὸν (κέρας;). Τὸ πρόσωπον ταύτης λευκόν. Κατὰ τὸ ἀριστερὸν ἄκρον ἀνὴρ γυμνός, φέρων μόνον ἱμάτιον περὶ τὸν ἀριστερὸν βραχίονα, ἀποσκοπῶν τῇ δεξιᾷ— ἐν τῇ ἀριστερᾷ κρατεῖ ῥάβδον (δᾷδα;) ἀνυψωμένην. Ὄπισθεν τρεῖς γυναικεῖαι μορφαί. Ἡ γραφὴ εἶναι λίαν ἀμελὴς καὶ ἅπασα ἡ κατασκευὴ τοῦ ἀγγείου, τῶν χρόνων τῆς παρακμῆς. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1058).

14. Ἀγγεῖον μέλαν σχήματος κρατῆρος ἄνευ γραφῆς. Ἡ μέλαινα βαφὴ ἐξηλειμμένη πολλαχοῦ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1059).

15. Χεὶρ χαλκοῦ ἀγάλματος ὑπερμεγέθους, τέχνης ἐξαιρέτου τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1060).

16. Πόδες τοῦ αὐτοῦ ἀγάλματος μετὰ πεδίλων εἰς δύο τεμάχια ἕκαστον.

Δάκτυλος χαλκοῦ ἀγάλματος, πιθανῶς τοῦ αὐτοῦ.

Τεμάχια θώρακος χαλκοῦ ἀγάλματος, πιθανῶς τοῦ αὐτοῦ. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1061).

17. Ἐμπρόσθιος προτεταμένος ποῦς χαλκοῦ ἀγάλματος ἵππου μικροῦ μεγέθους. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1062).

18. Ἐμπρόσθιος ποῦς χαλκοῦ ἀγάλματος ζώου (βοός;) μετρίου μεγέθους. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1063).

19. Ἄκρα ποδῶν λέοντος, χρησιμεύοντα ὡς προσθέματα ποδῶν

θρόνων ἢ τραπέζης, ἐκ χαλκοῦ, ἐν ὅλῳ πέντε. (Εὑρετ. Γενικῆς Ἐφορ. 1064)

20. Τρία τεμάχια χαλκῆς ταινίας, ὡς περίβλημα θώρακος ἀγάλματος, φερούσης ἐπικεκολλημένας (ἀναγλύπτους) μορφάς, ἰδίως προσωπίδας. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1065).

21. Τεμάχιον κόμης χαλκοῦ ἀγάλματος. (Εὑρ. Γεν. Ἐφ. 1066).

22. Χαλκοῦν σκεῦος εἰς τρία τεμάχια. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1067).

23 Βάσις χαλκῆ κίονος τετράγωνος μικρά. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1068).

24. Κιονόκρανον μικρὸν κορινθιακοῦ ῥυθμοῦ χαλκοῦν (πιθανῶς ἀνήκει εἰς τὴν ἀνωτέρω βάσιν. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1069).

25. Ποῦς χαλκοῦς κίονος ἴσως ἢ ἄλλου τινος σκεύους συνιστάμενος ἐκ τετραγώνου πλίνθου καὶ κυκλοτεροῦς κορμοῦ, περὶ ὃν ἀνάγλυπτος κλάδος. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1070).

26. Τεμάχια χαλκοῦ κίονος ῥαβδωτοῦ (ἐν ὅλῳ 5). Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1071).

27. Τεμάχια τετραγώνου ἐπιμήκους ἐλάσματος χαλκοῦ. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1072).

28. Αἰχμὴ χαλκῆ μικρὰ δόρατος, ἐπίχρυσος. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1073).

29. Τρεῖς δάκτυλοι ποδὸς ἀγάλματος χαλκοῦ. (Εὑρ. Γενικῆς Ἐφορ. 1074).

30. Μικρὸν τεμάχιον κίονος (;) χαλκοῦ. (Εὑρ. Γεν. Ἐφ. 1075).

31. Κεφαλὴ μαρμαρίνη μικροῦ ἀγάλματος Ἀσκληπιοῦ, ἐφθαρμένη. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1076).

32. (Ἐντὸς τριῶν χαρτίνων κιβωτιδίων) ἄχρηστα ἀντικείμενα οἷον νομίσματα κατιωμένα, πόρπαι χαλκαῖ κλπ. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1077).

33-82. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 33—82 κατασχεθέντα ἐν Παρισίοις καὶ ἀποσταλέντα ὑπὸ τῆς ἐνταῦθα ἀνακρίσεως, ἤτοι:

33. Ἀγγεῖον σχήματος οἰνοχόης, ἀρχαϊκόν, κορινθιακοῦ τρόπου, ἔχον περὶ τὴν κοιλίαν γραφὰς λεόντων καὶ βοῶν, κοινόν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1078).

34. Ἀγγεῖον σχήματος οἰνοχόης μετὰ μακροῦ λαιμοῦ ἄνευ γραφῶν, ἀρχαϊκόν. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1079).

35. Μικρὸν κοινὸν ἀγγεῖον σχήματος βομβύλου μελανόμορφον, ἔχον κατὰ τὴν κοιλίαν δύο λέοντας, ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς τῶν ὁποίων δύο ἀστέρες. Ὑπὸ τὸν λαιμὸν δύο δελφῖνες. (Εὑρετ. Γενικῆς Ἐφορ. 1080).

36. Μικρὸν ἀγγεῖον μελανόμορφον σχήματος ληκύθου. Εἰκονίζεται γυνὴ (Ἀθηνᾶ) κρατοῦσα δόρυ καὶ ἀσπίδα μαχομένη πρὸς ἄνδρα κατακείμενον σχεδὸν (τὸν γίγαντα Ἐγκέλαδον ;) ὡπλισμένον δι' ἀσπίδος, ξίφους (;) κράνους καὶ θώρακος. Ἑκατέρωθεν ἀνὰ μία μορφὴ γυναικεία ἱσταμένη κρατοῦσα δόρυ καὶ σκῆπτρον. Γραφὴ ἀμελής, κοινή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1081).

37. Ἀγγεῖον σχήματος ἀρυβάλλου ὕψ. 0,28 μελανόμορφον. Ἔμπροσθεν ὡς ἐν πλαισίῳ ἡ ἑξῆς γραφή: Ἐν τῷ μέσῳ σύμπλεγμα παριστῶν ἄνδρα (τὸν Θησέα) μαχόμενον πρὸς τέρας (τὸν Μινώταυρον), οὗ τινος τὸ μὲν σῶμα ἀνθρώπου, ἡ κεφαλὴ δὲ ταύρου καὶ ἡ οὐρά. Ὁ Θησεὺς ἵσταται κρατῶν τὸ τέρας γονυκλινὲς ἀπὸ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς διὰ τῆς ὁμωνύμου αὐτοῦ, ἐνῷ διὰ τῆς δεξιᾶς κρατεῖ μάχαιραν ἀμφίστομον πρὸ τοῦ στήθους τοῦ τέρατος. Ὁ Θησεὺς φέρει θώρακα· ἑκατέρωθεν δὲ τοῦ συμπλέγματος ἀνὰ μία γυνὴ ἱσταμένη. Χειρονομοῦσιν αὗται πρὸς τὴν σκηνὴν ἀτενίζουσαι ἐνδεδυμέναι μακρὸν στενὸν χιτῶνα χρώματος ἰώδους καὶ μέλανος μετὰ λευκῶν στιγμάτων. Τὰ πρόσωπα καὶ αἱ χεῖρες τῶν γυναικῶν λευκαί. Γραφὴ ἀρχαϊκὴ καὶ ἡμιεφθαρμένη. (Εὑρ. Γεν. Ἐφ. 1082).

38. Ἀγγεῖον ὁμοίου σχήματος μεγέθους καὶ τέχνης τῷ προηγουμένῳ. Ἔμπροσθεν ἡ γραφὴ αὕτη : Ἐν τῷ μέσῳ δύο ἱστάμενοι μαχηταὶ ἐν πανοπλίᾳ (φέρουσι θώρακα, ἀσπίδα, κράνος καὶ δόρυ), διασταυροῦντες τὰς ἀσπίδας· ἑκατέρωθεν δὲ ἀνὰ εἷς γυμνὸς νεανίας κρατῶν δόρυ ὡσεὶ ὁμιλῶν πρὸς ἀντιμέτωπον γυναῖκα(;) ἐνδεδυμένην μακρὸν μέλαν ἐρυθρόστικτον ἱμάτιον. Ἡ γραφὴ ἐξόχως συμμετρική, ἀρχαϊκή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1083).

39. Ἀγγεῖον σχήματος κρατῆρος κωδωνοειδοῦς ὕψ. 24 ἐρυθρόμορφον. Εἰκονίζονται ἑκατέρωθεν Ἔρωτος ἱσταμένου ἐν τῷ μέσῳ δύο γυμνοὶ νεανίαι καθήμενοι (ἐπὶ βράχου ;) φέροντες διάδημα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ χειρονομοῦντες καθ' ὅμοιον τρόπον οὕτως, ὥστε ἡ συμμετρία νὰ προσβάλλῃ αἰσθητῶς λίαν. Ὁ Ἔρως, λευκὸς τὸ σῶμα, φέρων πτέρυγας καὶ ἐστραμμένος πρὸς τὸν ἕνα τῶν καθημένων,

προσφέρει τούτῳ στέφανον (ἐξηλειμμένον). Ὄπισθεν τοῦ ἀγγείου τρεῖς μορφαὶ ὅμοιαι περιβεβλημέναι μακρὰ ἱμάτια. Ἡ γραφὴ εἶνε ἀμελής, τῶν χρόνων τῆς καταπτώσεως, ἡ διατήρησις καλή. (Εὐρ. Γενικῆς Ἐφορ. 1084).

40. Ἀγγεῖον σχῆμα ἔχον κεφαλὴν αἰθίοπος μετὰ τοῦ λαιμοῦ, ἔχουσαν στέμμα ἐκ κισσοῦ φύλλων, καλλίστης διατηρήσεως. (Εὐρ. Γεν. Ἐφορ. 1085).

41. Ἀγγεῖον μέλαν ἔχον σχῆμα κεφαλῆς ἵππου οἱονεὶ φέροντος (διότι τὸ σῶμα τοῦ ἵππου δὲν δηλοῦται) ἐπὶ τῆς ῥάχεως δύο μικρὰ συμφυῆ ἀγγεῖα. Τὸ σχῆμα παράδοξον, ἡ κατασκευὴ κοινή. (Εὐρ. Γεν. Ἐφορ. 1086).

42. Μικρὸν ληκύθιον ἐρυθρόμορφον. Εἰκονίζεται ἐπὶ τῆς κοιλίας γρὺψ καθήμενος· κοινόν. (Εὐρ. Γεν. Ἐφορ. 1087).

43. Ὅμοιον, ἔλασσον, φέρον κεφαλὴν γυναικὸς μετὰ στροφίου στικτοῦ. (Εὐρ. Γεν. Ἐφορ. 1088).

44. Ἀγγεῖον μέλαν αὐλακωτόν, κοινόν. (Εὐρ. Γεν. Ἐφ. 1089).

45. Ἀγγεῖον μέλαν ἄνευ γραφῶν ἐπιμελοῦς κατασκευῆς σχήματος ἀμφορέως ταπεινοῦ. (Εὐρ. Γεν. Ἐφορ 1090).

46. Δύο λύχνοι μέλανες, κοινοί. (Εὐρ. Γεν. Ἐφορ. 1091).

47. Λύχνος εἰς σχῆμα παιδὸς ἐκ πηλοῦ, ἀδεξίου τέχνης. (Εὐρ. Γεν. Ἐφορ. 1092).

48. Τρία ὑάλινα ἀγγεῖα διαφόρου σχήματος (ἀλαβάστρου ἀμφορέως καὶ φιάλης) κοινά. (Εὐρ. Γεν. Ἐφορ. 1093).

49. Τρία μικρὰ ἀγγεῖα Βοιωτικά. (Εὐρ. Γεν. Ἐφορ. 1094).

50. Μικρὸν ἀγγεῖον ἐπίμηκες ἐκ πηλοῦ τοῦ σχήματος τῶν ἀλαβαστρίνων μετὰ ποικιλμάτων. (Εὐρ. Γεν. Ἐφορ. 1095).

51. Ἀγαλμάτιον χαλκοῦν (λαβὴ κατόπτρου) ὕψ. 0,17. Ὁ συνήθης τύπος γυναικὸς χιτῶνα φερούσης μετὰ διπλοϊδίου. Ἐπὶ τῆς προτεταμένης δεξιᾶς ἀντικείμενόν τι (μῆλον ;) κατιωμένον καὶ κοινόν. (Εὐρ. Γεν. Ἐφορ. 1096).

52. Εἰδώλιον πήλινον ὕψ. 0,19 κόρης ἐπὶ βάσεως ἱσταμένης, χιτῶνα ποδήρη φερούσης καὶ ἱμάτιον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, ἀμφιβόλου γνησιότητος· κοινὸς τύπος. (Εὐρ. Γεν. Ἐφορ. 1079).

53. Εἰδώλιον πήλινον κόρης ὕψ. 0,16, φερούσης ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον μακρόν, ὅπερ ἀνέχει διὰ τῆς δεξιᾶς πρὸ τοῦ στήθους.

διὰ τῆς ἀριστερᾶς κρατεῖ ῥιπίδιον εἰς σχῆμα φύλλου καὶ ταινίαν(;) καταπίπτουσαν ἐπὶ τοῦ μηροῦ. Λεπτὴ τέχνη, τύπος κοινός. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1098).

54. Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς ὕψ. 30. Φέρει ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον ἐπ' αὐτὸν περιβάλλον τὸ σῶμα ἀπὸ τῆς κεφαλῆς μέχρι τῶν γονάτων· τῶν ὑπὸ τὸ ἱμάτιον χειρῶν ἡ μὲν δεξιὰ ἀνέχει ἐλαφρῶς τὸ ἔνδυμα, ἡ δὲ ἀριστερὰ ἀνυψοῦται κατὰ τὸν ἀγκῶνα κρατοῦσα ἀντικείμενόν τι ἔνθετον (ῥιπίδιον;) ἀπολεσθέν, ὡς φαίνεται ἔκ τινος ἐπ' αὐτῆς ὀπῆς. Τὸ πρόσωπον κατὰ τὸ ἄνω ἥμισυ μόνον ἀποκεκαλυμμένον ἐκφράζει ῥεμβασμόν, ἡ ἐπιστέφουσα δὲ αὐτὸ ἐπιμελῶς διατεταγμένη κόμη ὡραΐζει τοῦτο ἐς ἄγαν. Ἡ τέχνη λεπτή, ἀλλ' ὁ ἐπιτεθεὶς (ὑπὸ νέου πωλητοῦ) ἰσχυρὸς χρωματισμὸς δίδει εἰς τὸ γνήσιον βεβαίως εἰδώλιον ὄψιν κιβδήλου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1099)

55. Εἰδώλιον πήλινον ὕψ. 0,17. Εἰκονίζει κόρην ἱσταμένην, ποδήρη χιτῶνα φέρουσαν καὶ ἱμάτιον μακρὸν ἐπ' αὐτόν, περιβάλλον πλουσίως τὸ σῶμα ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ μέχρι τῶν ποδῶν, καταλεῖπον μόνον γυμνὸν τοῦ στήθους τὸ δεξιὸν μέρος. Ἡ κόρη κρατεῖ τὸ κράσπεδον τοῦ ἱματίου διὰ τῆς δεξιᾶς πρὸ τοῦ στήθους, τὴν ἀριστερὰν ἐρειδομένην ἔχουσα ἐπὶ τοῦ ἰσχίου. Ἡ κεφαλὴ φέρει κόμην ἐπιμελῶς διατεταγμένην εἰς κρωβύλον ἀπολήγουσαν. Ἴχνη χρώματος κυανοῦ καὶ ἐρυθροῦ ἐπὶ τοῦ σώματος καὶ τῆς κόμης. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1100).

55. Εἰδώλιον πήλινον παιδὸς μικρᾶς ὕψ. 0,14, ἐπὶ βάσεως ἱσταμένης, φερούσης ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον ἐπ' αὐτὸν περιβάλλον τὸ σῶμα ἐκτὸς τοῦ δεξιοῦ στήθους μετὰ τῆς χειρός, ἥτις παρὰ τὸ ἰσχίον πίπτουσα κρατεῖ εἶδος ἀσκοῦ (;). Ἡ ἀριστερὰ χείρ, ὑπὸ τὸ ἱμάτιον, ἀνέχει τοῦτο. Ἡ κόμη εἶναι διατεταγμένη εἰς κρωβύλον ἄνωθεν τοῦ μετώπου. Τύπος κοινός. (Εὑρετ. Γενικῆς Ἐφορ. ἀρ. 1101).

57. Εἰδώλιον πήλινον παιδὸς μικρᾶς ὕψ. 0,14 φερούσης ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον. Διὰ τῆς δεξιᾶς κρατεῖ πρὸ τοῦ στήθους κυκλοτερὲς ἀντικείμενον (κάτοπτρον;). Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρει ὡσεὶ στεφάνην ὑψηλήν. Ἐργασία κοινή. (Εὑρετ. Γενικῆς Ἐφορ. ἀρ. 1102).

58. Εἰδώλιον πήλινον μικρᾶς παιδὸς ὕψ. 0,15 φερούσης χιτῶνα καὶ ἱμάτιον. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σκιάδιον κωνοειδές, ἡ κόμη βραχεῖα (ἐρυθρὰ) εἰς πλοκάμους ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ πίπτουσα. Τύπος κοινός. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1103).

59. Εἰδώλιον πήλινον παιδὸς ὕψ. 0,16, ἐνδεδυμένον ἱμάτιον κεκομβωμένον ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ὤμου. Ἵσταται ἐπὶ κυκλικῆς βάσεως κεκολλημένης ἐπὶ πλίνθου τετραγώνου, ἐρειδόμενος διὰ τοῦ δεξιοῦ ἀγκῶνος ἐπὶ κορμοῦ δένδρου, τοὺς πόδας ἔχων ἐσταυρωμένους. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σκιάδιον (πέτασος) φέρον κομβίον ἐν τῷ μέσῳ. Τέχνη κοινή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1104).

60. Εἰδώλιον πήλινον ὕψ. 0,13, εἰκονίζον παῖδα καθήμενον ἐπὶ βράχου, φέροντα ἱμάτιον κεκομβωμένον ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ὤμου καὶ πέτασον ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὠμοπλάτης. Κάθηται σύννους τὰς χεῖρας ἔχων ἐπὶ τῶν γονάτων. Τύπος συνήθης, τέχνη ἐπιμελής. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1105).

61. Εἰδώλιον ὅμοιον περίπου τῷ προηγουμένῳ. Ἐλλείπει ὁ πέτασος. Ἴχνη χρωματισμοῦ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1106).

62. Εἰδώλιον ὅμοιον περίπου τοῖς προηγουμένοις. Ὁ πέτασος ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. Ὁ δεξιὸς ποῦς στηρίζεται ὑψηλότερον, ἐπὶ προεξοχῆς τοῦ βράχου· ὕψ. 0,14. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1107).

63. Εἰδώλιον πήλινον ἀνδρὸς ὕψ. 0,17, ἐνδεδυμένου μακρὸν ποδήρες ἱμάτιον περιβάλλον καὶ τὰς χεῖρας, ὧν ἡ δεξιὰ συγκρατεῖ τοῦτο πρὸ τοῦ στήθους, ἡ ἀριστερὰ δὲ φαίνεται κρατοῦσα ἀντικείμενόν τι ὡσεὶ σφαῖραν (ἐλαιοφόρον ἀγγεῖον;). Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς παχὺ διάδημα, ἐφ' οὗ ἴχνη χρώματος κυανοῦ. (Εὑρετ. Γενικῆς Ἐφορ. 1108).

64. Εἰδώλιον ὅμοιον περίπου τῷ προηγουμένῳ. Διὰ τῆς ἀριστερᾶς κρατεῖ προσωπίδα κωμικήν. Τέχνης ἀμφότερα καλῆς. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1109).

65. Εἰδώλιον πήλινον κόρης ὕψ. 0,11, ἐνδεδυμένης ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον μέχρι τῶν γονάτων, πολύπτυχον. Τὸ ἔργον εἶναι λεπτὸν καὶ χάριεν. Τύπος κοινός. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1110).

66. Εἰδώλιον παρεμφερὲς τῷ προηγουμένῳ· ἐπὶ τῆς κεφαλῆς διάδημα παχὺ κυανόχρουν. Κοινόν. (Εὑρετ. Γενικῆς Ἐφορ. ἀρ. 1111).

67. Εἰδώλιον παρεμφερὲς τῷ προηγουμένῳ· διὰ τῆς δεξιᾶς κρατεῖ ῥιπίδιον· κοινόν. (Εὑρετ. Γεν, Ἐφορ. 1112).

68. Εἰδώλιον κόρης ὕψ. 0,11, διπλοῦν ποδήρη ἔξωμον χιτῶνα φερούσης ἐζωσμένον κατὰ τὴν ὀσφύν. Αἱ χεῖρες καθειμέναι. Τύπος μᾶλλον ἀρχαϊκός. Τὸ πρόσωπον ὑπομειδιῶν. Ἐπὶ τῆς κόμης ἐρυθρὸν χρῶμα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1113).

69. Εἰδώλιον πήλινον παιδὸς ὕψ. 0,14, καθημένου ἐπὶ τετραγώνου ὑψηλοῦ βάθρου. Κρατεῖ οὗτος διὰ τῆς δεξιᾶς πρὸ τοῦ στήθους στέφανον ἐξ ἀνθέων μετὰ ταινιῶν, ἐρειδόμενος τῇ ἀριστερᾷ ἐπὶ τοῦ βάθρου, καὶ φέρει χιτῶνα βραχὺν καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς διάδημα. Ἴχνη χρώματος ἐρυθροῦ ἰδίᾳ ἐπὶ τοῦ στεφάνου σώζονται ἔτι· ἐπὶ τοῦ χιτῶνος δὲ χρῶμα ἰῶδες. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1114).

70. Εἰδώλιον μικροῦ παιδὸς γυμνοῦ καθημένου ἐπὶ τετραγώνου ὑψηλῆς βάσεως, ἐφ' ἧς ἐστρωμένον τὸ ἱμάτιον τοῦ παιδός. Τύπος λίαν συνήθης. Ἴχνη χρωματισμοῦ. (Εὑρ. Γενικῆς Ἐφορ. ἀριθ. 1115).

71. Εἰδώλιον πήλινον ὕψ. 0,12, κόρης ἱσταμένης ἐπὶ κυκλοτεροῦς βάσεως μετὰ προτεταμένου τοῦ δεξιοῦ ποδός. Κρατεῖ διὰ τῆς ἀριστερᾶς ἐπὶ τοῦ στήθους λύραν (λίαν ὅμως ἄτεχνον), ἣν πλήσσει τῇ δεξιᾷ. Τέχνη οὐχὶ ἐπιμελής. (Εὑρετ. Γενικῆς Ἐφορ. ἀρ. 1116).

72. Εἰδώλιον μικρᾶς παιδὸς καθημένης ἐπὶ τετραγώνου σχετικῶς ὑψηλοῦ βάθρου. Ἡ παῖς εἰκονίζεται ἀφελῶς ὑπομειδιῶσα, κρατοῦσα ἐντὸς τῶν συνεσφιγμένων δακτύλων τῶν χειρῶν ἀθύρματα ἴσως, δυσδιάκριτα· ὕψ. 0,10. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1117).

73. Εἰδώλιον πήλινον ὕψ. 0,12, εἰκονίζον ἄνδρα (ἑρμαφρόδιτον) φέροντα ἱμάτιον περὶ τοὺς μηροὺς καὶ τοὺς πόδας, γυμνὸν δὲ τὸ ἄνω μέρος τοῦ σώματος, παχύσαρκον, μετὰ στέρνων γυναικείων· Κρατεῖ ἐν τῇ τεταμένῃ δεξιᾷ κύπελλον, τὴν κεφαλὴν ἔχων πρὸς τὰ ὀπίσω κλίνουσαν, ὡσεὶ ἐν μέθῃ διατελῶν· ἐργασία κοινή. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1118).

74. Εἰδώλιον πήλινον ὕψ. 0,09, εἰκονίζον δύσμορφον παῖδα περὶ τὴν κοιλίαν φέροντα τετυλιγμένον ἱμάτιον. Κοινόν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1119).

75. Εἰδώλιον παιδὸς ἐπὶ βράχου καθημένου ὕψ. 0,09, κρατοῦν-

τος τῇ δεξιᾷ ὑπὸ τὴν μασχάλην κύνα. Τύπος κοινός. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1120).

76. Εἰδώλιον πήλινον εἰκονίζον Σειληνὸν καθήμενον ἐπὶ τετραγώνου καθίσματος (σχήματος βωμοῦ) ὑποβαστάζοντα τὴν κεφαλὴν διὰ τῆς ἀριστερᾶς ὑπὸ τὸν πώγωνα ἐρειδομένης ἐπὶ τοῦ γόνατος. Τὸ πρόσωπον κωμικώτατον, ὡσεὶ προσωπίδος. Ὕψ. 0,09. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1121).

77. Εἰδώλιον πήλινον εἰκονίζον πίθηκον ἐπὶ τῶν ὀπισθίων καθήμενον καὶ κρατοῦντα ἐπὶ τῶν ὤμων πιθηκιδέα. Σύμπλεγμα λίαν φυσικόν, ἀλλὰ κακότεχνον. Ὁ πιθηκιδεὺς φέρει ἴχνη χρώματος κυανοῦ· ὕψ. 0,10. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1122).

78. Εἰδώλιον πήλινον παιδὸς ἱσταμένου ἐπὶ τετραγώνου βάθρου ὕψ. 0,16. Φέρει μόνον ἱμάτιον περὶ τὸν ἀριστερὸν βραχίονα καὶ ἐν τῇ ἀνατεταμένῃ δεξιᾷ σταφυλὴν (;), πρὸς ἣν ἀτενίζει εὐθύμως. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρει στέφανον ἐξ ὀπωρῶν καὶ ἀνθέων. Τέχνη οὐχὶ λεπτή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1123).

79. Προσωπὶς πηλίνη γυναικεία μικροῦ μεγέθους. Τὸ στόμα ἠνεῳγμένον, ἡ κόμη ἐπιμελέστατα περὶ τὸ μέτωπον δίχα διατεταγμένη καὶ εἰς κρωβύλον ἀπολήγουσα, δεδεμένη τε διὰ κεκρυφάλου κυανοῦ χρώματος. Φέρει ἄνωθεν δύο ὀπὰς πρὸς ἀνάρτησιν. Λίαν λεπτὴ ἐργασία. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1124).

80. Κεφαλὴ μικρὰ πηλίνου εἰδωλίου. (Εὑρετ. Γενικῆς Ἐφορ. ἀρ. 1125).

81. Κεφαλὴ μικρὰ πηλίνου εἰδωλίου. (Εὑρετ. Γενικῆς Ἐφορ. ἀρ. 1126).

82. Εἰδώλιον πήλινον κυνὸς ἐπὶ τετραγώνου βάσεως, κοινόν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1127).

2. Συλλογὴ Ἐρετρίας.

Ἐν τῇ ἐν Ἐρετρίᾳ Συλλογῇ εἰσήχθησαν ἐπιτύμβιοί τινες ἐπιγραφαὶ καὶ μαρμάρινά τινα οὐχὶ λόγου ἄξια ἀρχαῖα, εὑρήματα τῶν ὑπὸ τῆς Γενικῆς Ἐφορείας ἐνεργηθεισῶν ἐκεῖ ἀνασκαφῶν τάφων. (Ἴδ. σ. 122, 3).

3. Συλλογὴ Τεγέας καὶ Τριπόλεως.

Εἰς τὴν ἐν Τεγέᾳ, παρὰ τὴν παλαιὰν Ἐπισκοπήν, Συλλογὴν εἰσήχθησαν αἱ ἐν ταῖς σκαφικαῖς ἐργασίαις τῆς Γαλλικῆς Σχολῆς ἐν Ἀρκαδίᾳ (ἴδ. σ. 154, 6) εὑρεθεῖσαι ἐπιγραφαί· ἄλλα δέ τινα εὑρήματα τῶν αὐτῶν ἐργασιῶν, οὐχὶ ἄξια λόγου, κατετέθησαν εἰς τὴν ἐν Τριπόλει Συλλογήν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

1. **Ἐργασίαι ἐν τῇ Ἀκροπόλει:** Αἱ ἐν τῇ Ἀκροπόλει γενόμεναι ἐργασίαι πρὸς διάκρισιν καὶ τοποθέτησιν τῶν ἐν αὐτῇ λίθων ἐπερατώθησαν.

2. **Κατάταξις Μουσείου Ἀκροπόλεως:** Ἡ ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου γενομένη κατάταξις τῶν ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Ἀκροπόλεως ἀρχαίων περατοῦται ἐντὸς βραχέος χρόνου.

3. **Ἐξωραϊσμὸς τοῦ κατὰ τὴν Ἁγίαν Τριάδα χώρου:** Δαπάναις τῆς κυβερνήσεως, ἐξωραΐσθη, κατὰ σχέδιον τοῦ ἀρχιμηχανικοῦ τῆς Γαλλικῆς ἀποστολῆς κ. Κελλενέκ, ὁ κατὰ τὸ Δίπυλον καὶ τὸ ἀρχαῖον νεκροταφεῖον ἀνεσκαμμένος χῶρος. Ἀνεσκάφη, ἐκαθαρίσθη καὶ ἰσοπεδώθη ἐφ' ὅσον ἦτο δυνατὸν ὁ χῶρος οὗτος καὶ περιετειχίσθη ἐν μέρει διὰ σιδηροῦ κιγκλιδώματος.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1889

ΤΕΥΧΟΣ ΜΗΝΟΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΚΑΙ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

1. Ἀνασκαφαὶ ἐν τῇ Ἀκροπόλει (ἴδε σ. 5, 1).

Ἐξηκολούθησαν αἱ κατὰ τὸ βορειοανατολικὸν μέρος τῆς πύλης τοῦ Beulé ἀνασκαφαί. Ἐφάνη δὲ ἤδη ὁ βράχος κατὰ τὸ μεσημβρινὸν μέρος ὑπὸ τὸ καὶ πρότερον ὁρατὸν πολυγωνικὸν ἐκεῖ τεῖχος τὸ ἐγκαρσίως τῆς πύλης τοῦ Beulé καὶ τῶν Προπυλαίων βαῖνον.

Π. Κβδ.

2. Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἀττικῇ (ἴδε σ. 122, 2).

Ἡ ἀνασκαφὴ τοῦ ἐν **Βουρβᾶ** τύμβου ἐπερατώθη, ἤρξατο δὲ ἀνασκαφὴ ἑτέρου τύμβου ἡμίσειαν περίπου ὥραν ἀπὸ τούτου ἀπέχοντος, κειμένου παρὰ τὴν εἰς Μαραθῶνα ἄγουσαν ἁμαξιτὴν ὁδόν, ἐν τῇ θέσει **Πετρέζᾳ**.

3. Ἀνασκαφαὶ ἐν Λυκοσούρᾳ (ἴδ. σ. 122, 3).

Ἕνεκα τοῦ χειμῶνος διεκόπησαν αἱ ἐν Λυκοσούρᾳ ἀνασκαφαί, αἵτινες ἐπαναληφθήσονται τὸ προσεχὲς ἔτος ἅμα τῇ βελτιώσει τοῦ καιροῦ. Τὰ γενόμενα πλαστικὰ εὑρήματα κομισθήσονται ἐνταῦθα.

4. Ἀνασκαφαὶ ἐν Λακεδαίμονι.

Ὑπὸ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας διὰ τοῦ ἐφόρου Χ. Τσούντα ἐγένοντο ἀνασκαφαί τινες ἐν Λακεδαίμονι, δι' ὧν ἐξηρευνήθη μι-

κρὸς θολωτὸς τάφος, οἷος καὶ ὁ ἐν Βαφιό, πενιχρὸς τὴν κατασκευὴν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ κτερίσματα, ὧν οὐδὲν ἄξιον λόγου. Ἄλλαι τινὲς γενόμεναι ἔρευναι οὐδὲν ἤνεγκον εἰς φῶς.

5. Ἀνασκαφαὶ ἐν τῷ ἐνταῦθα Ὀλυμπιείῳ καὶ ἐν Μεγαρίδι.

Ὑπὸ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας ἐνηργήθησαν ἀνασκαφαὶ ἐν τῷ ἐνταῦθα Ὀλυμπιείῳ πρὸς ἀποκάλυψιν ἐκεῖ ἀναφανέντος μεταξὺ τοῦ περιβόλου τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ παρὰ τὸ Ζάππειον χώρου μεγάλου ῥωμαϊκοῦ οἰκοδομήματος, Γυμνασίου ἴσως. Ἐγένοντο δὲ ὑπ' αὐτῆς καὶ σκαφικαὶ ἐργασίαι ἐν Μεγαρίδι πρὸς ἐξερεύνησιν μικροῦ ἱεροῦ μίαν καὶ ἡμίσειαν ὥραν πρὸς δυσμὰς τῶν Μεγάρων κειμένου.

Περὶ τῶν σκαφικῶν ἐργασιῶν τῆς Ἑταιρίας γίνεται ὡς γνωστὸν ἑκάστοτε ἐκτενὴς λόγος ἐν τοῖς κατ' ἔτος δημοσιευομένοις Πρακτικοῖς αὐτῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΜΟΥΣΕΙΟΙΣ

1. Ἐθνικὸν Μουσεῖον

Εἰσήχθησαν ἐν τῷ ἐθν. Μουσείῳ, κατ' ἔκθεσιν τοῦ Σ τ ά η, τὰ ἑξῆς ἀρχαῖα :

1 - 40. Συνέχεια ἀρχαίων εὑρεθέντων ἐν Ἐρετρίᾳ ἐν κτήμασι Β. Νοστράκη (ἴδ. σ. 7, 1-15 : σ. 98, 1-10 : σ. 115, 1-11: σ. 136, 1-8 : σ. 173, 1-12, σ. 213, 1-10. Πρβ. σ. 51,5 καὶ 83, 3), ἤτοι :

1. Ἡμίλευκος λήκυθος ὕψ. 35. Ἡ ἐν τῷ μέσῳ στήλη ἵδρυται ἐπὶ δύο ἀναβαθμίδων, ὑψοῦται δὲ εἰς ἀέτωμα λήγουσα ὑπεράνω τοῦ συνήθους ὁρίου μέχρι τοῦ μαιάνδρου τοῦ περιστέφοντος τὴν κοιλίαν τοῦ ἀγγείου, καὶ εἶναι κεκοσμημένη διὰ ταινιῶν πολλῶν. Ἀριστερὰ ταύτης ἀνδρική (;) μορφὴ ἐλάχιστα σῳζομένη [μόνον μέρος τῆς κεφαλῆς καὶ τῆς χειρὸς] κρατοῦσα, ὡς φαίνεται, διὰ τῆς ἀριστερᾶς (;) λύραν πρὸ τῆς στήλης. Διὰ τῆς ἑτέρας τῶν χειρῶν

ἐκράτει στέφανον, ὃν ἀπῆρεν ἐκ καλάθου πλήρους τοιούτων στεφάνων καὶ ἀγγείων, τεθειμένου ἐπὶ σκίμποδος κειμένου μεταξὺ τοῦ τάφου καὶ τῆς μορφῆς ταύτης. Δεξιὰ τῆς στήλης κόρη ἐρυθρὸν ἱμάτιον φέρουσα, κρατοῦσα ἐν τῇ ἑτέρᾳ τῶν χειρῶν ὑψηλὰ κάνιστρον πλῆρες στεφάνων καὶ ἀγγείων, καὶ ἐν τῇ ἄλλῃ ἀλάβαστρον, πρὸς τὸν τάφον βαίνουσα. Ἡ γραφὴ εἶνε οὐχὶ λίαν λεπτή, ἐπιμελὴς ὅμως καὶ ἀκριβὴς παρεκκλίνουσα τοῦ συνήθους τύπου τῶν ἐξ Ἐρετρίας ληκύθων, ἔχουσά τι τὸ ἀρχαϊκόν. Ἡ διατήρησις τοῦ ἀγγείου ἐν πολλοῖς οὐχὶ καλή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1142).

2. Ἡμίλευκος λήκυθος ὕψ. 0,32. Περὶ τὴν κοιλίαν τέσσαρες ἱστάμεναι μορφαί, ὧν αἱ δύο μόνον ἔμπροσθεν ἀμυδρῶς ὁραταὶ ἔτι τυγχάνουσιν· ἐκ τῶν ἑπομένων δύο ἴχνη μόνον σώζονται. Εἰκονίζονται δὲ Ἀμαζόνες· καὶ ἡ πρώτη μὲν τούτων, ἡ καὶ ἀρτιώτερον σωζομένη, ἵσταται κατὰ κρόταφον εἰκονισμένη, τὴν δεξιὰν ἔχουσα ἐπὶ τοῦ ἰσχίου, τὴν δ' ἀριστερὰν ἐπὶ δόρατος (;) ἐστηριγμένου ἐπὶ καμπυλωτοῦ ἀντικειμένου, βράχου πιθανῶς. Φέρει τὴν συνήθη τῶν Ἀμαζόνων στολήν, βραχὺν ἐρυθρόγγραμμον χιτῶνα, ἐρυθρὰς περισκελίδας καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τὸν συνήθη Φρύγιον (ἐρυθρὸν) πῖλον. Ὁμοία ταύτῃ ἑτέρα ἀντιμέτωπος κρατοῦσα ἀσπίδα ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ βραχίονος, τὴν παρ' Ἀμαζόσι συνήθη πέλτην. Ὑπεράνω τῆς ἀσπίδος (μεταξὺ τῶν δύο Ἀμαζόνων) ἀνηρτημένος πέλεκυς. Ἐκ τῶν δύο ἑπομένων μορφῶν (Ἀμαζόνων καὶ τούτων), ὡς εἴπομεν, ἐλάχιστα ἴχνη ὑπολείπονται ἔτι. Κύκνος βαίνων πληροῖ τὸ κενὸν τὸ ἀπὸ τῆς τελευταίας εἰς τὴν πρώτην τῶν εἰκονιζομένων μορφῶν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1143).

3. Ἡμίλευκος λήκυθος ὕψ. 0,30. Ἡμιεσβεσμένη παράστασις νεανίου γυμνοῦ βαίνοντος πρὸς ἔμπροσθεν αὐτοῦ ὑπάρχουσαν νεκρικὴν στήλην (ὀρθογώνιον ἐπὶ βάσεως) καὶ κρατοῦντος διὰ τῶν χειρῶν λευκὴν ταινίαν. Τὸ πρόσωπον ὅλως ἐξηλειμμένον. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1144).

4. Ἡμίλευκος λήκυθος ὕψ. 0,31. Εἰκονίζονται δύο κόραι κατὰ κρόταφον, ἀντιμέτωποι, ὁμοίαν φέρουσαι περιβολήν, ἤτοι ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον μετὰ κρασπέδων ἐρυθρῶν, ὧν ἡ μὲν κρατεῖ ταινίαν, ἡ δὲ ἀλάβαςρον· ὑπεράνω, ἐν τῷ μέσῳ, ἡ ἐπιγραφὴ ΚΑΛΕ. Γραφὴ ἀμυδρῶς πλέον φαινομένη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1145).

5. Ἡμίλευκος λήκυθος ὕψ. 0,30 ἔχουσα ἁπλῶς κοσμηματικὰς γραφὰς ἐξ ἀνθεμίων καὶ κλάδων κισσοῦ. Κοινή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφ. ἀρ. 1146).

6. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,28. Εἰκονίζεται στήλη μετ' ἀετώματος διὰ ταινιῶν (ἐρυθρῶν) κεκοσμημένη καὶ ἀριστερὰ παῖς (;) σωζόμενος μόνον κατὰ τὸ ἄνω τοῦ σώματος καὶ τοὺς πόδας διὰ τῆς δεξιᾶς μὲν προσδέων (ἢ μᾶλλον συγκρατῶν) ταινίαν περὶ τὴν στήλην, διὰ τῆς ἀριστερᾶς δὲ κρατῶν κάνιστρον, ἀφ' οὗ κρέμανται ταινίαι ἐρυθραί. Γραφὴ κοινή. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1147).

7. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,22. Τάφος, ἴσως τύμβος (;), (δεδηλωμένος διὰ καμπύλης γραμμῆς), ἐφ' οὗ στήλη μεθ' ὑψηλοῦ ἀετώματος καὶ ἀριστερὰ γυνὴ τίλλουσα διὰ τῶν χειρῶν τὴν κόμην. Γραφὴ κοινή. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1148).

8. Λευκὴ Λήκυθος ὕψ. 0,22. Παρίσταται ἀνὴρ ἐνδεδυκὼς μακρὸν ἱμάτιον, την δεξιὰν ἐπὶ τοῦ ἰσχίου ἔχων, πρὸ στήλης μετ' ἀετώματος κεκοσμημένης ταινίᾳ. Γραφὴ κοινή, ἡμιεσβεσμένη. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1149).

9. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,25. Ἡ παράστασις ἀμυδρῶς ὁρατή. Στήλη ἀπολήγουσα εἰς ἀνθέμιον δεδιχασμένον, κεκοσμημένη ταινίαις ἐρυθραῖς. Ἑκατέρωθεν ταύτης ἀνὰ μία μορφή, ὧν ἡ ἑτέρα κρατεῖ κάνιστρον. Γραφὴ κοινή. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1150).

10. Ἀγγεῖον μόνωτον σχήματος ληκύθου ὕψ. 0,15 ἔχον στόμιον ὀλίγον εὐρύ, περὶ τὸν λαιμὸν δὲ σταυροειδῆ ἐρυθρὰ κοσμήματα καὶ ἀνθέμια καὶ κατὰ τὴν κοιλίαν μορφὴν μικρὰν ἱσταμένην φέρουσαν χιτῶνα ἐρυθροῦ βαθέος χρώματος καὶ μέλαν ἱμάτιον. Ἡ βαφὴ τοῦ ἀγγείου ἐν γένει ὑπόλευκος. Κατασκευὴ ἀμελὴς ἀλλ' οὐχὶ συνήθης. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1151).

11. Ἀγγεῖον ἐντελῶς ὅμοιον τῷ προηγουμένῳ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1152).

12 - 17. Πέντε μικρὰ ἀγγεῖα διαφόρου σχήματος τῶν κοινοτάτων. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1153 - 57).

18. Ἡμίλευκος λήκυθος ὕψ. 0,33. Ἐκ πολλῶν τεμαχίων συγκεκολλημένη καὶ πολλαχῶς ἐφθαρμένη σώζει ἔτι τὴν ἑξῆς μελανόμορφον παράστασιν. Ἐν μέσῳ γυνὴ δίαυλον παίζουσα καὶ ἑκατέρωθεν δύο γυμνοὶ ἄνδρες, σατυρικῆς μορφῆς, κρατοῦντες μακρὰς

ῥάβδους (δόρατα;) Τούτοις ἀκολουθοῦσι κύνες. Γραφὴ ἀρχαϊκή, ἐνιαχοῦ κοσμηματικὰ γράμματα. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1158).

19. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,39. Ἐκ τῆς παραστάσεως οὐδὲν σχεδὸν σώζεται, ἴχνη μόνον (οἱ πόδες) ἀνδρικῆς μορφῆς. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1159)

20. Ἡμίλευκος λήκυθος ὕψ. 0,32. Σώζεται κατὰ τὸ ἥμισυ περίπου ἡ ἑξῆς παράστασις: Δύο κατὰ κρόταφον εἰκονισμέναι ἀντιμέτωποι κόραι, ὧν ἡ μὲν φέρει μέλαν, ἡ δὲ ἐρυθρὸν ἱμάτιον ἐπὶ τὸν χιτῶνα. Ἡ ἐρυθρόπεπλος κρατεῖ πυξίδα, ἣν ἑτοιμάζεται νὰ παραλάβῃ ἡ ἑτέρα. Παρὰ τοὺς πόδας κάνιστρον ὑψηλὸν πλῆρες ὀπωρῶν. Ἡ γραφὴ φαίνεται ἐπιμελής, ἀλλ', ὡς εἴρηται, δὲν διατηρεῖται ἅπασα. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1160).

21. Ἡμίλευκος λήκυθος ὕψ. 0,28. Ἡμιεφθαρμένη παράστασις ἔχουσα ὡς ἑξῆς: Ἱππεὺς χλαμύδα φέρων καὶ πέτασον, ἐπὶ ἵππου βαίνοντος, διὰ τῆς ἀριστερᾶς μὲν κρατεῖ τὰ ἡνία, διὰ τῆς πέραν δὲ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἵππου (ὅλως ἀσυμμέτρως) ἐκτεινομένης δεξιᾶς προσπαθεῖ νὰ λάβῃ λύραν ἀνηρτημένην (;) ἐν τῷ μέσῳ διὰ ταινιῶν. Ἕπεται γυνὴ ποδήρη χιτῶνα φέρουσα καὶ ἱμάτιον, πρὸς τὸν ἱππέα τὴν κεφαλὴν ἐστραμμένην ἔχουσα, ἀλλ' ἐξ ἀντιθέτου χωροῦσα. Κρατεῖ ἐν ταῖς χερσὶν ἐξηλειμμένα ἀντικείμενα. Ἡ μελανόμορφος ἀρχαϊκὴ γραφὴ εἶναι τὸ πλεῖστον ἐξηλειμμένη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1161).

22. Ἡμίλευκος λήκυθος ὕψ. 0,31. Ἀριστερὰ ἀνὴρ εὐρὺ ἱμάτιον φέρων περιεστραμμένον κατὰ τὴν ὀσφὺν κύπτων καὶ ἐρειδόμενος ἐπὶ ῥάβδου, κρατῶν διὰ τῆς δεξιᾶς ταινίαν, ἣν προσφέρει εἰς ἀντιμέτωπον αὐτῷ ἱστάμενον ἄνδρα, κρατοῦντα καὶ τοῦτον ἐν τῇ δεξιᾷ στενοτέρας ταινίας καὶ ἐν τῇ κατὰ τὸν ἀγκῶνα κεκαμμένῃ ἀριστερᾷ σκεῦος ἐν εἴδει στενοῦ ἀσκοῦ (ἐλαιοφόρον ληκύθιον;). Ἡ γραφὴ εἶναι μόνον ἐν περιγράμματι, σώζεται δὲ τὸ πλεῖστον καλῶς. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1162).

23. Ἡμίλευκος λήκυθος ὕψ. 0,25. Εἰκὼν χονδροειδὴς γυναικὸς εἰς κάτοπτρον, διὰ τῆς δεξιᾶς κρατούμενον, ὁρώσης, μέλαν ποδῆρες ἱμάτιον ἐνδεδυμένης. Τὸ πρόσωπον, αἱ χεῖρες καὶ οἱ πόδες λευκοί. Κοινόν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1163).

24. Ἡμίλευκος λήκυθος ὕψ. 0,22. Εἰκὼν ἡμιεφθαρμένη παρι-

στῶσα ἄνδρα φέροντα ἀσπίδα, κράνος καὶ δόρυ μαχόμενον πρὸς ἐπιτιθέμενον μέγα πτηνόν (Ἡρακλῆ κατὰ Στυμφαλίδος ὄρνιθος ;). Ἡ μελανόμορφος γραφὴ βεβλαμμένη πολλαχοῦ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1164).

25. Λευκὴ λήκυθος ὑψ. 0,25. Εἰκονίζεται κατὰ τὸ μέσον μορφὴ γυναικεία ἐνδεδυμένη ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον ἐρυθρὸν δι' ὅλου τοῦ σώματος, κρατοῦσα διὰ τῆς δεξιᾶς μακρὰν ταινίαν. Ὄπισθεν τῆς μορφῆς ἀνηρτημέναι ταινίαι. Συνήθης εἰκὼν ἡμιεφθαρμένη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1165).

26. Λευκὴ λήκυθος ὑψ. 0,38. Ἐν μέσῳ στήλη ἐπιτυμβία ἀπολήγουσα εἰς ἀνθέμιον, διὰ ταινιῶν κεκοσμημένη· ἑκατέρωθεν ταύτης ἀνὰ μία μορφὴ ἱσταμένη, κρατοῦσα ταινίαν. Ἡ γραφὴ εἶναι ἰσχυρῶς βεβλαμμένη, ἰδίως δὲ αἱ μορφαὶ κατὰ τὸ πρόσωπον. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1166).

27. Πυξὶς κυκλοτερὴς ταπεινὴ μετὰ καλύμματος. Περιθέει τὴν κοιλίαν τοῦ ἀγγείου κόσμημα ἐξ ἀνθεμίων· ἐπὶ τοῦ καλύμματος δὲ τοιοῦτον ἐξ ἀστέρων καὶ στιγμῶν. Κοινή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1167).

28. Πυξὶς ὑψηλοτέρα τῆς προηγουμένης μετὰ καλύμματος, ἄνευ γραφῶν, κοινή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1168).

29. Ἀγγεῖον σχήματος ληκύθου μετὰ μικροῦ λαιμοῦ καὶ στομίου εὐρέος ὑψ. 0,32· τὴν κοιλίαν περιθέει ἡ ἑξῆς μελανόμορφος ἀρχαϊκὴ γραφή : Ἐν τῷ μέσῳ ὁπλίτης διπλοῦν δόρυ κρατῶν καὶ φέρων θώρακα καὶ κράνος, ἑκατέρωθεν τούτου ἀνὰ μία ἱσταμένη λευκοπρόσωπος γυνή, ὄπισθεν δὲ τούτων ἀνὰ εἷς ἀνὴρ κρατῶν δόρυ ὡς ἐν παρατάξει. Ἡ γραφὴ εἶναι ἐξόχως συμμετρική. Ὁ ὁπλίτης εἶναι ἐστραμμένος πρὸς τὴν δεξιὰ αὐτοῦ ἱσταμένην γυναῖκα, ἥτις προσφέρει αὐτῷ ἀντικείμενόν τι. Ἡ εἰκὼν δὲν διατηρεῖται καλῶς, εἶναι δὲ καὶ ἥκιστα δεξιῶς γεγραμμένη. Τὸ ἀγγεῖον συνεκολλήθη καὶ συνεπληρώθη, εἰς τεμάχια εὑρεθέν. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. ἀριθ. 1169).

30. Ἀγγεῖον ὁμοίου σχήματος τῷ προηγουμένῳ, ἔλασσον, ὑψ. 0,25. Περὶ τὴν κοιλίαν ἡ ἑξῆς μελανόμορφος ἀρχαϊκὴ γραφή : Κένταυρος ἐν τῷ μέσῳ φεύγων, διωκόμενος ὑπὸ γυμνοῦ τρέχοντος ἀνδρός. Ὁ κένταυρος ὄπισθεν τὸ ἄνω σῶμα ἐστραμμένον ἔχων πρὸς

τὸν διώκοντα, κρατεῖ ἐν ταῖς ὑψουμέναις χερσὶ λίθους χερμαδίους. Ἑκατέρωθεν τὴν σκηνὴν κλείει ἀνὰ εἷς ἱστάμενος δορυφόρος ἀνήρ. Ἡ γραφὴ εἶναι συμμετρική, ἀλλ' ἀδεξίως γεγραμμένη ἢ μᾶλλον ἀμελῶς, διότι μέρος ταύτης, οἷον ὁ ἵππος, ἐν τῷ κενταύρῳ, εἶναι κάλλιστα σχετικῶς πεποιημένος· διατήρησις μετρία. (Εὑρετ. Γεν. ἀρ. 1170).

31. Μέλαινα λήκυθος ὕψ. 0,38, ἔχουσα τὴν ἑξῆς ἐρυθρόμορφον γραφήν: Στήλη ἢ μᾶλλον στύλος δωρικοῦ ῥυθμοῦ ἐν τῷ μέσῳ ἱδρυμένος ἐπὶ δύο ἀναβαθμίδων, ἔχει ἐπὶ τοῦ ἄβακος εἶδος ἀνθεμίου, (λίαν παράδοξον, ὁμοιάζον μᾶλλον μὲ κλάδον) καὶ δεξιὰ μὲν τούτου κόρη ποδήρη χιτῶνα φέρουσα μετὰ διπλοϊδίου, ἐζωσμένον, κρατοῦσα ταινίας ἴσως, ἀριστερὰ δὲ ἀνὴρ μακρόν, τὸ σῶμα ἅπαν καλύπτον, ἱμάτιον φέρων, τὸν δεξιὸν πόδα ἔχων ἤδη ἐπὶ τῆς κατωτέρας βαθμίδος τοῦ τάφου. Ἡ γραφὴ εἶναι ἐπιμελῶς πεποιημένη, τὰ πρόσωπα, ἰδίως τῶν μορφῶν ἐξαίρετα, διατηρεῖται δὲ ἐν καλῇ καταστάσει. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1171).

32. Μέλαινα λήκυθος ὕψ. 0,30, φέρουσα τὴν δὲ τὴν ἐρυθρόμορφον γραφήν: Ἐπὶ τοῦ ἐδάφους σχεδὸν κείμενος ἀνὴρ προβεβηκυίας ἡλικίας ἐνδεδυμένος βραχὺ ἔνδυμα περὶ τὴν ὀσφὺν καὶ ἐπὶ τοῦ ὤμου δορὰν ἔχων, ἐφ' ἧς καὶ κεῖται, τὸν ἀριστερὸν ἀγκῶνα ἐρείδων, ὅπως ἀνεγείρῃ τὸ σῶμα. Φέρει ἐπὶ τῆς κεφαλῆς στικτὸν κάλυμμα (σκοῦφον), τὴν δεξιὰν ὑψωμένην ἔχων κρατοῦσαν ξίφος, ὅπερ προτείνει κατὰ ἑτέρου ἀνδρὸς ἱσταμένου τούτου, φέροντος ἀσπίδα καὶ δόρυ, δι' οὗ καὶ διατρυπᾷ τὸ στῆθος τοῦ κατακειμένου. Ὁ ἐπιτιθέμενος φέρει ὅμοιον ἔνδυμα περὶ τὴν ὀσφὺν καὶ κράνος, ἴσως δὲ καὶ θώρακα (διότι δὲν διακρίνεται τοῦτο καλῶς). Ἡ παράστασις πιθανῶς ἀναφέρεται εἰς τὸν φόνον τοῦ Δόλωνος (;). (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1172).

33. Ἐρυθρόμορφος λήκυθος ὕψ. 0,24. Εἰκονίζεται νεανίας γυμνός, κατὰ κρόταφον ἱστάμενος, κρατῶν ἐπὶ τῶν προτεταμένων βραχιόνων μέγαν πέπλον πολυτελῆ, ἔχοντα ἐπὶ τῶν ἐλασσόνων πλευρῶν κράσπεδον κεντητόν. Ὄπισθεν τοῦ νεανίου εἰκονίζεται ποιμενικὴ ῥάβδος ὀζώδης, πρὸς τὰ ἄνω καμπυλωτή. Ὑπεράνω τοῦ πέπλου φαίνονται δυσδιακρίτως γεγραμμένα μικρά τινα ἀντικείμενα. Ἡ εἰκὼν τοῦ νεανίου φέροντος τὸν πέπλον ὁμοιάζει τῇ ἐπὶ

τῆς ζωφόρου τοῦ Παρθενῶνος παρεμφερεῖ τῆς παραδόσεως τοῦ πέπλου. Ἡ γραφὴ εἶναι λίαν ἐπιμελής, ἔν τισιν ὅμως βεβλαμμένη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1173).

34. Ἐρυθρόμορφος λήκυθος ὕψ. 0,25. Εἰκονίζεται Νίκη μετ' ἀναπεπταμένων πτερύγων σπένδουσα πρὸ βωμοῦ. Ἡ γραφὴ κοινὴ καὶ κακῶς διατηρουμένη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1174).

35. Μικρὸν ἀγγεῖον σχήματος οἰνοχόης ὕψ. 0,13 ἐρυθρόμορφον. Ἔμπροσθεν τῆς κοιλίας, ὑπὸ κόσμημα ἐκ κισσοῦ περιθέον τὸν λαιμόν, εἰκονίζονται δύο παῖδες, ἱμάτια φέροντες, παίζοντες πρὸς ἀλέκτορας. Ὁ ἕτερος τούτων κρατεῖ ἐν τῇ χειρὶ μικρὸν πτηνόν. Ὑπὸ τὸ στόμιον ἐγκεχαραγμένον τὸ ὄνομα: ΜΕΛΑΝΙΠΠΟΣ. Ἡ γραφὴ εἶναι χαρίεσσα καὶ λεπτή. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1175).

36. Θυμιατήριον ἐκ πηλοῦ ὑψηλὸν ὕψ. 0,19 μετὰ διατρήτου καλύμματος ἐρυθροῦ, ἄνευ κοσμημάτων. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1176).

37. Μικρὸν ἀγγεῖον μόνωτον ἐρυθρόμορφον, ἔχον κατὰ τὴν κοιλίαν εἰκόνα φαλακροῦ Παπο σειληνοῦ βαίνοντος βραδέως καὶ ἐρειδομένου τῇ δεξιᾷ ἐπὶ μακρᾶς ῥάβδου, κατὰ τὸ ἔθος τῶν γερόντων. Τὸ σῶμά του εἶναι λάσιον μετὰ λευκῶν στιγμάτων· ἡ κόμη καὶ τὸ γένειον λευκά. Εἰκὼν ὡραία καὶ ἔντεχνος. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1177).

38. Ἐρυθρόμορφος λήκυθος ὕψ. 0,24 ἐκ τεμαχίων συγκεκολλημένη καὶ συμπεπληρωμένη. Εἰκόνα ἔχει ἱπταμένης Νίκης σπενδούσης πρὸ βωμοῦ φλέγοντος· λίαν ἐφθαρμένη γραφή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1178).

39. Μελανόμορφος λήκυθος ὕψ. 0,26. Εἰκονίζεται ἐπὶ τεθρίππου ἅρματος γυνὴ ἡνιοχοῦσα· παρ' αὐτῇ ἱσταμένη ἑτέρα κρατοῦσα λύραν. Πρὸ τῶν ἵππων ἑτέρα γυνὴ καθημένη ἐπὶ ὀκλαδίου θρόνου. Γραφὴ ἀρχαϊκή, κοινή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1179).

40. Ἡμίλευκος μελανόμορφος λήκυθος ὕψ. 0,31. Ἡ εἰκὼν περιθέει ἅπασαν σχεδὸν τὴν κοιλίαν τοῦ ἀγγείου ἐν συμμετρίᾳ αἰσθητῇ. Καὶ ἐν τῷ μέσῳ μὲν εἰκονίζεται ὑψηλὸς φοῖνιξ, οὗ τὰ φύλλα ἐξικνοῦνται μέχρι τοῦ κοσμηματικοῦ μαιάνδρου τοῦ ὑπὸ τὸν λαιμόν. Ἐπὶ τοῦ στελέχους τοῦ φοίνικος εἰκονίζεται προσδεδεμένη αἰθίοψ γυμνὴ γυνὴ χερσί τε καὶ ποσίν. Ὄπισθεν αὐτῆς παρίσταται Σάτυρος διὰ τῆς δεξιᾶς ὑψηλὰ κρατῶν μάστιγα ἕτοιμον νὰ καταπέσῃ

ἐπὶ τοῦ θύματος, ἐν ᾧ διὰ τῆς ἀριστερᾶς κρατεῖ σφιγκτῶς τὰ σχοινία, δι' ὧν αἱ χεῖρες προσδεδεμέναι εἰσίν. Ὄπισθεν τούτου ἕτερος Σάτυρος κρατῶν ὑψηλὰ δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν ὑπερμέγεθες ῥόπαλον (ὁμοιάζον μᾶλλον πρὸς κώπην ἢ μάχαιραν;) καὶ τοῦτο πρὸς τιμωρίαν τῆς μαστιγουμένης γυναικός. Ἔμπροσθεν ταύτης δύο ἕτεροι Σάτυροι, ὧν ὁ μὲν ὄρθιος κρατεῖ ὑπερμεγέθη πυράγραν, δι' ἧς πειρᾶται νὰ λάβῃ τὴν γλῶσσαν τοῦ θύματος, ὁ δ' ἕτερος ὀκλάζων παρὰ τὸν ἱστάμενον κρατῶν δᾷδα ἀνημμένην προσπαθεῖ νὰ καύσῃ τὸ ἐξέχον καὶ ἀηδῶς καταπίπτον στῆθος τῆς γυναικός, ἀπτόμενος τῶν μελῶν τῇ δεξιᾷ. Ὄπισθεν τούτων τὴν εἰκόνα κλείων δεξιᾷ εἰκονίζεται ἀντωπὸς ἱστάμενος Σάτυρος, γέρων οὗτος μεθ' ὑψηλῶν ὤτων, ἐρειδόμενος ἐπὶ ῥάβδου ὑπὸ τὴν ἀριστερὰν μασχάλην. Ἵσταται δὲ μελαγχολικός, ὡσεὶ ἀποδοκιμάζων τὰ γιγνόμενα τῇ γυναικὶ μαρτύρια. Ἡ γραφὴ εἶναι ἀρχαϊκή, ἥκιστα ὅμως λεπτή. Διατηρεῖται καλῶς. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1180).

41. Ἀγαλμάτιον χαλκοῦν ὕψ. 0,09. Εἰκονίζεται γυνὴ ἱσταμένη ἐπὶ τετραγώνου βάσεως ἐνδεδυκυῖα ποδήρη χιτῶνα μετὰ διπλοϊδίου ἔξωμον. Ὑψοῖ τὸν δεξιὸν βραχίονα, διὰ τῆς χειρὸς κρατῶν ὑψηλὰ ἀντικείμενόν τι ἀπολεσθέν. Ἐν τῇ καθειμένῃ ἀριστερᾷ κρατεῖ τόξον, ἐξ οὗ φανερὸν ὅτι τὸ ἀγαλμάτιον παριστᾷ Ἀρτέμιδα. Τὸ ἔργον εἶναι ἥκιστα λεπτότεχνον, ἰδίᾳ δὲ τὸ πρόσωπον ὅπερ εἶναι ὅλως χειρωνακτικῶς εἰργασμένον. Εὑρέθη ἐν ταῖς ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Σχολῆς ἐνεργηθείσαις ἀνασκαφαῖς παρὰ τὸ Παρθένιον (ἴδ. σ. 154 ἀρ. 6) τῆς Ἀρκαδίας. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1138).

42-44. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 42—44 εὑρεθέντα ἐν ταῖς ὑπὸ τῆς Γεν. Ἐφορείας, διὰ τοῦ ἐν τῷ ἐθν. Μουσείῳ ἐφόρου Β. Στάη, ἐνεργηθείσαις ἐν Ἀντικυθήροις ἀποπειρατηρίοις ἀνασκαφαῖς, ἤτοι:

42. Βάθρον τετράγωνον ἐκ πώρου λίθου μῆκ. 0,60, πλ. 0,50, ὕψ. 0,25, φέρον ἐπιγραφήν:

Αριστομενης Αριστομηδους
Θετταλος ἐκ Φερων
Νικων Κηφισοδωρο[υ] Αθηναιος
Απολλ[ω]νι Αιγιλει [α]νεθηκαν

(Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1139).

43. Ἄγαλμα ἀνδρὸς ἐκ λευκοῦ λίθου ἀκέφαλον ὕψ, 1,00μ. Τὸ

ἄγαλμα τοῦτο παριστᾷ προφανῶς τὸν κιθαρῳδὸν Ἀπόλλωνα ὅστις ἱδρύετο πιθανώτατα ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω περιγεγραμμένου βάθρου, μεσολαβούσης πλίνθου ἀπολεσθείσης. Ἐνδεδυμένον εἶναι ποδήρη χιτῶνα ἐζωσμένον ὑψηλὰ ὑπὸ τοὺς μαστούς. Ὄπισθεν καταπίπτει ἱμάτιον. Ἡ κεφαλὴ ἐλλείπει, ἔνθετος οὖσα, ἐπίσης ἐλλείπει ἡ δεξιὰ χεὶρ καὶ ἅπασα ἡ ἀριστερὰ ἀπὸ τῆς μασχάλης. Βεβαίως ἐν τῇ δεξιᾷ ἐκράτει τὸ πλῆκτρον, ἐν τῇ ἀριστερᾷ δὲ λύραν συγκρατουμένην ἐπὶ τοῦ στήθους. Ἡ τέχνη τοῦ ἀγάλματος εἶναι ἑλληνικῶν χρόνων. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1140).

44. Στήλη ἐπιτυμβία ἐξ ἐγχωρίου σκληροῦ λίθου ἀπολήγουσα εἰς ἀέτωμα ὕψ. 0,85, πλ. 0,35. Εἰκονίζεται ἐν ἐκτύπῳ ἀναγλύφῳ γυνὴ ἀντωπὸς ἐνδεδυκυῖα ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς μέχρι τῶν κνημῶν καταλεῖπον μόνον τὸ δεξιὸν στῆθος ἀσκεπές. Παρὰ τὴν γυναῖκα, κατὰ τὸ δεξιὸν αὐτῆς, ἀνάγλυπτος στήλη ὀρθογωνίου σχήματος ἔχουσα βάσιν καὶ κιονόκρανον ἁπλοῦν ἐξικνουμένη μέχρι που τῆς ὀσφύος τῆς γυναικός. Ἐπὶ τῆς στήλης ταύτης ἐπακουμβᾷ ἡ γυνὴ τὴν δεξιὰν αὐτῆς κρατοῦσαν ὑπὸ τὸν καρπὸν ἀντικείμενόν τι κυκλικόν, ὡσεὶ κύλινδρον χειρογράφου. Διὰ τῆς ἀριστερᾶς συγκρατεῖ τὸ ἱμάτιον παρὰ τὸ στῆθος. Ὑπεράνω τῆς γυναικὸς ἡ ἐπιγραφή:

Φιλιννα Ευπολεμου
Μυνδια

γράμμασι Ῥωμ. χρόνων. Ἡ ἐργασία τοῦ ἀναγλύφου δεικνύει τοὺς αὐτοὺς ῥωμαϊκοὺς χρόνους, ἥκιστα λεπτὴ οὖσα, ἴσως καὶ ἕνεκα τῆς σκληρότητος τοῦ λίθου δυσκατεργάστου φυσικῶς ὄντος. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1141).

45-55. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 45—55 προερχόμενα ἐκ δωρεᾶς, περὶ ἧς ἴδε Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορείας ἀρ. 1181, ἤτοι:

45. Κύλιξ ἐρυθρόμορφος διαμέτρου 0,21. Ἡ ἐν τῷ κοιλώματι ἐσωτερικῶς εἰκὼν αὐτῆς ἐμπλαισιοῦται ἐν πιριφερικῷ κοσμήματι μαιάνδρου. Εἰκονίζεται δὲ ἐντὸς νεανίας ἁπλοῦν ἱμάτιον φέρων, καλύπτον τὸ σῶμα ἐκτὸς τοῦ δεξιοῦ στήθους μετὰ τοῦ βραχίονος, βαίνων ἡμᾶλλον ἀφικόμενος ἤδη πρὸ βωμοῦ, ἰωνικοῦ ῥυθμοῦ, ἵνα σπείσῃ. Κρατεῖ διὰ τῆς προτεταμένης δεξιᾶς ὑπεράνω τοῦ βωμοῦ οἰνοχόην, διὰ τῆς ἀριστερᾶς δὲ κύλικα περὶ τὰ χείλη τῆς ὁποίας ἀναγινώσκονται

τὰ γράμματα: ΟΔΟRI. Ἡ γυμνὴ κόμη τοῦ νεανίου εἶναι κατὰ σχῆμα περὶ τὸ μέτωπον διατεταγμένη καὶ περὶ τὸν αὐχένα· τὸ πρόσωπον ἐξόχως ἐπιτυχὲς ἐκφράζει τὴν προσοχὴν τοῦ νεανίου ἐπὶ τὸ ἔργον, κύκλῳ ἡ ἐπιγραφή:

Καλος Αθενοδοτος

Ἡ ὀπισθία κυρτὴ ἐπιφάνεια τοῦ ἀγγείου διαιρεῖται διὰ τῆς ἑκατέρωθεν λαβῆς εἰς δύο διαφόρους εἰκόνας, παριστώσας ἄθλους τῶν δύο μυθολογικῶν ἡρώων τῆς ἀρχαιότητος: Ἡρακλέους καὶ Θησέως. Καὶ ἐν τῇ μιᾷ μὲν τῶν εἰκόνων παρίσταται σύμπλεγμα δύο γυμνῶν ἀνδρῶν ἐν φοβερᾷ πάλῃ. Τούτων ὁ εἷς (ὁ Ἡρακλῆς), κεκυρτωμένος τὸ σῶμα και ὀκλάζων, ἔχει συλλάβει τὸν ἐχθρόν, πεπτωκότα ἤδη καὶ ἡττημένον, ἀπὸ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν συσφίγγων αὐτὸν πρὸς τὸ στῆθος οὕτως, ὥστε ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ εὑρίσκεται ὑπὸ τὴν σιαγόνα τοῦ ἐχθροῦ ἀνυψοῦντος οὕτω ἀπελπιστικῶς τὴν κεφαλὴν ἕνεκα τῆς κάτωθεν πιέσεως. Αἱ κινήσεις τοῦ σώματος τοῦ ἡττημένου, ἡ ἀνύψωσις τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς καὶ τοῦ ποδός, ἡ κάμψις τοῦ δεξιοῦ ποδὸς ἀπὸ τοῦ γόνατος, ἐκφράζουσι ψυχολογικώτατα τὴν ἀσθένειαν τοῦ ἐχθροῦ, ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἀθλητικῆς δυνάμεως τοῦ Ἡρακλέους· ἀπέλπιδα ἀντίστασιν, ὀδύνην μᾶλλον ἐκφράζει καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ ἡττημένου. Ὄπισθεν τοῦ Ἡρακλέους φαίνονται τὸ ὀζῶδες αὐτοῦ ῥόπαλον καὶ ἡ φαρέτρα μετὰ τοῦ τόξου ἀποτεθειμένα, ὡσεὶ ἀπαξιώσαντος τούτου νὰ ποιήσηται αὐτῶν χρῆσιν. Κατὰ τὰ κενὰ ἡ ἑξῆς ἐπιγραφή: ***Καλος Αθενοδοτος***, γεγραμμένη ἐπὶ τοῦ μέλανος χρώματος διὰ τοιούτου ὑπερύθρου.

Ἡ ἑτέρα τῶν εἰκόνων παριστᾷ ἄνδρα (τὸν Θησέα) γυμνόν, ἐν νεανικῇ ἡλικίᾳ, διώκοντα πελώριον γυμνὸν ἄνδρα. Ὁ Θησεὺς βαίνων μεγάλοις βήμασι εὑρίσκεται ὑπεράνω τοῦ κύπτοντος ἐχθροῦ, κρατῶν μέγαν πέλεκυν ἐν τῇ δεξιᾷ ἕτοιμον νὰ ἀνυψωθῇ κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, τὴν ἀριστερὰν προτείνων ἀπειλητικῶς κατ' αὐτοῦ. Ὁ ἀντίπαλος ἔχων ἤδη ὑπὸ τὸ δεξιὸν στέρνον αἱματόεσαν πληγὴν κάμπτει τὸ ἀριστερὸν γόνυ ἐπὶ κορμοῦ (;) δένδρου διὰ τῆς ἀριστερᾶς ἐπ' αὐτοῦ ἐρειδόμενος, εἰκονίζεται δ' ἔντρομος πρὸς τὸν Θησέα τὴν κεφαλὴν στρέφων καὶ διὰ τῆς δεξιᾶς ὡσεὶ ἔλεος ἐξαιτούμενος. Ὀπι-

σθεν τοῦ Θησέως ἀνηρτημένον ξίφος καὶ ἱμάτιον· ὑπεράνω δὲ τοῦ ἐχθροῦ ὡσεὶ πῖλος (;) Παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Θησέως ἡ ἐπιγραφή: *Καλος*. Τὸ ἀγγεῖον καὶ ἡ γραφὴ εἰσὶν ὑπὸ ἐξόχου τεχνίτου πεποιημένα· διατηροῦνται δὲ ἐντελῶς ἀβλαβῆ. (Εὑρ. Γεν. Ἐφ. 1181).

46. Μελανόμορφον ἀγγεῖον σχήματος οἰνοχόης ὕψ. 0,21. Ἔμπροσθεν ὡς ἐν πλαισίῳ ἐπὶ ἐρυθρᾶς βάσεως (τοῦ ὅλου ἀγγείου μέλανος ὄντος) ἡ ἑξῆς γραφή: ἵππος φέρων ἡνία καὶ ὄπισθεν αὐτοῦ ἱστάμενος ἀνὴρ κρατῶν δόρυ καὶ ἀσπίδα (;)· προηγεῖται τούτων ἕτερος ἀνὴρ ἐν πανοπλίᾳ (φέρων θώρακα, ἀσπίδα, κράνος καὶ δόρυ). Ἡ γραφὴ εἶναι ἀμελὴς καὶ κοινή. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1182).

47. Μικρὸν ἀγγεῖον, ληκύθιον, μελανόμορφον, ἔχον κοινὴν γραφὴν συμποσίου· ἐπὶ κλίνης κάθηνται δύο ἢ τρεῖς μορφαί, ὧν ἡ πρώτη κρατεῖ κέρας. Ἑκατέρωθεν τῆς κλίνης ἀνὰ εἷς Σάτυρος χειρονομῶν. Ἡ γραφὴ κοσμεῖται κισσῷ, εἶναι δὲ δυσδιάκριτος, ἅτε ἀμελῶς πεποιημένη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1183).

48. Ἀγγεῖον ὁμοίου τῷ προηγουμένῳ σχήματος μελανόμορφον. Εἰκονίζεται ἀνὴρ ἐμπηγνύων μάχαιραν εἰς τὸν αὐχένα ταύρου κύπτοντος ἐπὶ τῶν ἐμπροσθίων ποδῶν. Ἑκατέρωθεν ἀνὰ εἷς ἀνὴρ κρατῶν διπλοῦν δόρυ. Ἡ γραφὴ κοσμεῖται κισσῷ, εἶναι δὲ τῶν κοινῶν χειρονακτικῶν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1184).

49. Ἀγγεῖον μόνωτον, οἰνοχόη εὑρεῖα τὴν βάσιν ἔχουσα γραφὰς ζώων (λεόντων, ταύρων καὶ πτηνῶν) καὶ ἄλλας κοσμηματικὰς γραφάς. Τῶν καλουμένων Κορινθιακῶν. Κοινόν, ἀλλὰ καλῆς διατηρήσεως. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1185).

50. Ἀγγεῖον μόνωτον μετὰ στενοῦ λαιμοῦ καὶ πεπιεσμένης κοιλίας. Λευκὸν ἅπαν, ἔχον κοσμήματα ἐρυθρᾶ ἐκ κλάδων καὶ στεφάνων καὶ ταινιῶν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1186).

51. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,24. Ἔχει μόνον εἰκόνα νεανίου ἱμάτιον φέροντος, ἐκτείνοντος τὴν δεξιάν. Ἡ πρὸ αὐτοῦ στήλη εἶνε σχεδὸν ἀφανὴς ἐκ φθορᾶς. Ἐπίσης ἀφανὴς σχεδὸν εἶνε καὶ ἡ ἀριστερὰ τῆς στήλης ἑτέρα μορφή. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1187).

52. Εἰδώλιον πήλινον ὕψ. 0,09 εἰκονίζον τὸν λεγόμενον ἐφεδρισμόν, μορφὴν δηλ. φέρουσαν ἐπὶ τῶν ὤμων ἑτέραν. Τὸ εἰδώλιον εἶνε ἄτεχνον, ἀλλ' ἔχει τι τὸ μὴ κοινόν, τὸ τερατῶδες μᾶλλον τοῦ ὁποίου μόνον εἰκὼν δυνατὸν νὰ δώσῃ ἰδέαν· ἔχει δὲ ὄπι-

σθεν ἐξοχὴν ἔνθετον ἐκ πηλοῦ, δι' ὃν τὸ ἄθυρμα μεταβάλλεται εἰς σύριγγα (!) πιθανώτατα κίβδηλον. (Εὐρ. Γεν. Ἐφορ. 1188).

53. Χαλκοῦν Αἰγυπτιακὸν ἀγαλμάτιον ὕψ. 0,16. Εἰκονίζει γυναικείαν μορφὴν καθημένην καὶ ἐπὶ τῶν γονάτων ἔχουσανμικρὸν παιδίον. (Εὐρ. Γεν. Ἐφορ. 1191).

54. Εἰδώλιον πήλινον (ὕψ. 0,15) παριστῶν Πᾶνα κρατοῦντα φόρμιγγα, κοινὸν καὶ ἄτεχνον. (Εὐρ. Γεν. Ἐφορ. 1189).

55. Λύχνος πήλινος εἰς σχῆμα δύω ποδῶν συγκεκολλημένων καὶ ὑποδεδημένων (ἐλλείπει τὸ στόμιον ἔνθα ἡ θρυαλλίς). (Εὐρ. Γεν. Ἐφορ. 1190).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΔΙΑΤΡΙΒΑΙ

Ἀνασκαφαὶ καὶ ἔρευναι ἐν Αἰγιλίᾳ (Ἀντικυθήροις).

Τὰ Ἀντικύθηρα κεῖνται ὡς γνωστὸν εἰς ἴσην περίπου ἀπόστασιν μεταξὺ Κυθήρων καὶ Κρήτης, βορειοδυτικῶς μὲν ταύτης νοτιοανατολικῶς δὲ ἐκείνων. Τὸ πάλαι ἐκαλοῦντο Αἰγιλία [1]). (Πλουτ. Κλεο. 31), ἀλλὰ καὶ κατὰ πληθυντικόν: Αἰγιλίαι [2]) (Πλουτ. Κλεο. 32). Παρὰ Στεφ. τῷ Βυζαντίῳ ὑπὸ τὴν λέξιν «Αἰγιαλία» ἀπαντᾷ: Ἔστι καὶ νῆσος μεταξὺ Κρήτης καὶ Πελοποννήσου: Αἴγιλα. Ὁ οἰκήτωρ Αἰγύλιος ὡς Κυθήριος κτλ. Ἡ ὀνο-

(1) Ἐν ταῖς σημειώσεσι τοῦ Κοραῆ εὑρίσκομεν ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο τὰ ἑξῆς: Αἰγιλίαν] ἐξ ΗΔ, ΑΤ Αἰγιαλίαν, ἔστι δὲ νῆσος ἡ Αἰγυλία ἢ Αἰγιλλία, μετὰ τὰ Κύθηρα πρὸς βορρᾶν τῆς Κρήτης κειμένη. Ἡ δὲ Αἰγιαλία ἑτέρα νῆσός ἐστι πρὸ τῆς Αἰτωλίας κειμένη, ὥς φησι Πλίνιος (Δ, 12). Ὁ δὲ περιηγητὴς Διονύσιος (στιχ. 499) Αἴγυλαν διὰ τοῦ ῦ καὶ τρισυλλάβως τὴν Αἰγιλίαν ὀνομάζει.

(2) «Αἰγιλίαι ἔστι γὰρ νῆσος ἡ αὐτὴ ἣν καὶ ἀνωτέρω Αἰγιλίαν (ἀντὶ τοῦ Αἰγιαλίαν) γραπτέον εἶναι εἰρήκαμεν. Ἐνήλλαξε δὲ τὸν ἀριθμόν, κατὰ τὸ Θήβη καὶ Θῆβαι, Πλάταια καὶ Πλαταιάι, καὶ ἄλλα πλεῖστα.» Ἔνθ. ἀνωτ.

μασία τῆς νήσου ἔσχε καὶ ἄλλας ἐκδοχὰς ὡς δῆλον ἐκ τῶν εἰρημένων, οἷον Αἰγιαλία καὶ Αἰγιλλία ἀλλὰ καὶ Αἴγυλα καὶ Αἴγιλα καὶ Αἰγιάλεια. Τούτων ὅμως ἁπάντων τὸ Αἰγιλία φαίνεται τὸ ἐπικρατοῦν, ἅτε βεβαιούμενον τὰ νῦν ἐξ ἐπιγραφῆς κατωτέρω δημοσιευομένης. Τὰ νῦν οἱ κάτοικοι ὀνομάζουσι τὴν νῆσον «Σιγιλιό» προφανῶς κατὰ παραφθορὰν τοῦ ἀρχαίου ὀνόματος.

Ἡ μικρὰ αὕτη νῆσος, ἡ παρὰ ἀρχαίοις συγγραφεῦσιν οὐχὶ ἱκανῆς μνείας τυχοῦσα, διετέλεσε κατὰ τοὺς νεωτέρους μάλιστα χρόνους ὑπὸ ἀρχαιολογικὴν ἔποψιν ὅλως ἀνεξερεύνητος. Οὐδεὶς σχεδὸν γινώσκει ὅτι ἐν τῇ παρηγκωνισμένῃ ἐκείνῃ νήσῳ ὑπάρχουσι λείψανα τοῦ παλαιοῦ κόσμου παντάπασιν οὐχὶ καταφρονητέα.

Κατὰ τὸ παρελθὸν θέρος ἡ ἀνεύρεσις ἀγάλματος (ἀκεφάλου) ἐν ἰδιωτικῷ ἀγρῷ προὐκάλεσε τὴν ἀποστολήν μου εἰς Κύθηρα ἔνθα τοῦτο εἶχε μεταφερθῇ διαταγῇ τῆς Γεν. Ἐφορείας. Ἡ ἐξέτασις τούτου μὲ εἵλκυσεν εἰς ἔρευναν τοῦ μέρους ἔνθα ἀνευρέθη ἐπὶ τῇ ἐλπίδι μάλιστα τῆς εὑρέσεως καὶ τῆς κεφαλῆς. Ἡ διαταγὴ ἐδόθη μοι τηλεγραφικῶς ἵνα μεταβὰς ἐκεῖσε ποιήσωμαι μικρὰς ἀνασκαφικὰς ἐρεύνας (πρβ. σ. 171 ἀρ. 6).

Ἡ νῆσος ἀπέχει τῶν Κυθήρων 4 - 5 ὥρας οὐρίου πνέοντος ἀνέμου, εἶναι δὲ τὰ μάλιστα ὀρεινὴ καὶ ἀλίμενος. Ἐλάχιστον σχετικῶς μέρος ταύτης εἶνε καλλιεργήσιμον, δι' ὃ καὶ ὀλίγιστοι (80 οἰκογένειαι περίπου) εἶνε οἱ κάτοικοι ταύτης. Κατὰ τὸν μεσαίωνα ἔμεινεν ἔρημος· ἐν τῇ ἀρχαιότητι δὲ κατῳκεῖτο ὑπὸ οὐχὶ πλειόνων ἢ τὰ νῦν κατοίκων, ὡς φαίνεται ἐκ τοῦ χώρου τῆς ἀρχαίας πόλεως τοῦ διὰ τείχους, σωζομένου πολλαχοῦ ἔτι, περικλειομένου. Ἡ σημερινὴ κώμη, ἡ πρωτεύουσα οὕτως εἰπεῖν (Ποταμός), δὲν κεῖται ἔνθα καὶ ἡ ἀρχαία· ἀπέχει ταύτης εἰς ἀπόστασιν μιλίου καὶ πλέον. Ἡ ἀρχαία πόλις ἔκειτο ἐπὶ ὀρεινῆς κλιτύος, ἧς ἡ κορυφή, διὰ πυργίσκων ὠχυρωμένη, ἐχρησίμευεν εἰς φρούριον εἰς τὴν ὑποκειμένην πόλιν, ἧς τὸ τεῖχος, ἰσοδομικὸν καὶ ἐντεχνώτατον σώζεται, ὡς εἴπομεν, πολλαχοῦ ἔτι εἰς ὕψος 3 καὶ 4 μέτρων οὕτως, ὥστε παρακολουθεῖ τις τὴν συνέχειαν τούτου ἀκριβέστατα περὶ τὴν πόλιν ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον. Ἡ κατασκευὴ τοιούτου τείχους εἰς νησίδριον ἄσημον καὶ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων συγγραφέων μόλις μνείας τυχόν, φαίνεταί μοι λίαν παράδοξος. Φαίνεται ὅμως ὅτι

ἕνεκα τῆς γεωγραφικῆς αὐτοῦ θέσεως ἐγένετο χρήσιμον κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, ὅτε θὰ ὑπέστη τὰς τύχας τῶν Κυθήρων, ἅτινα κατὰ Θουκυδ. (4, 53) ὑπετάγησαν ὑπὸ τῶν τριῶν Ἀθηναίων στρατηγῶν: Νικίου, Νικοστράτου καὶ Αὐτοκλέους, ἐκδιωξάντων τοὺς Λακεδαιμονίους, οἵτινες περὶ πολλοῦ ἐποιοῦντο τὴν νῆσον «ἦν γὰρ αὐτοῖς τῶν τε ἀπ' Αἰγύπτου καὶ Λιβύης ὁλκάδων προσβολή, καὶ λησταὶ ἅμα τὴν Λακωνικὴν ἧσσον ἐλῄουν ἐκ θαλάσσης, ᾗπερ μόνον οἷόν τ' ἦν κακουργεῖσθαι· πᾶσα γὰρ ἀνέχει πρὸς τὸ Σικελικὸν καὶ Κρητικὸν πέλαγος» [1]). Φανερὸν εἶνε ὅτι ἐὰν εἰς τὰ Κύθηρα ἀπεδίδετο τοιαύτη τοπογραφικὴ σπουδαιότης, ἐκστρατείαν ὅλην προκαλέσασα, ὤφειλε πάντως, ὁμοία ν' ἀποδίδωται καὶ εἰς τὴν Αἰγιλίαν τὴν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Κρητικοῦ πελάγους καὶ οὐ πόρρω τῶν Κυθήρων κειμένην. Πιθανῶς λοιπὸν κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον ὠχυρώθη ἡ πόλις περιτειχισθεῖσα, ὡς καὶ ἐν Κυθήροις ἐγένετο. Τοῦτο δὲ μαρτυροῦσι τὰ σωζόμενα τείχη διὰ τῆς κατασκευῆς των, διότι ἀδύνατον εἶνε τοιαύτης κατασκευῆς τείχη νὰ ἐγένοντο ἐπὶ Κλεομένους, ὅτε δηλ. οὗτος (κατὰ Πλούταρχον ἔνθ. ἀνωτ.) εἰς Κυρήνην πλέων κατέσχε τὴν νῆσον. Ἑτέρα ἐπιδρομὴ εἰς τείχισιν ἀναγκάσασα οὐδαμοῦ μνημονεύεται. Ἐκ τῆς ἀρχαίας δὲ πόλεως οὐδὲν σώζεται ὁρατὸν λείψανον ἐκτὸς τῶν τειχῶν. Κάτωθεν τούτων καὶ ὑπὸ τὴν κλιτύν, ἐφ' ἧς ἡ πόλις, σχηματίζεται μεταξὺ ταύτης καὶ τοῦ ἀντικειμένου ὄρους ποταμός, χείμαρρος μᾶλλον ξηρὸς τὸ θέρος, ἐκβάλλων εἰς τὴν θάλασσαν· τὸ στενὸν τοῦτο μέρος, ἔνθα σχηματίζεται ὁρμίσκος, ἐχρησίμευεν ὡς λιμὴν τῆς παλαιᾶς πόλεως ἅτε ὑπερκειμένης. Πλησίον τῆς θαλάσσης ὑπάρχει δεξιὰ τοῦ χειμάρρου, μικρόν τι τετράγωνον, τὰ νῦν ἀγρός, ἐντὸς τοῦ ὁποίου εὑρέθη κατὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ ἰδιοκτήτου τὸ ἄγαλμα, περὶ οὗ ἀνωτέρω, κατὰ τυχαίαν τοῦ ἀγροῦ σκαφήν. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ὑπῆρχεν ἱκανὴ ἐπίχωσις ἕνεκα τῆς λεπτότητος τοῦ ἐδάφους καὶ τοῦ βραχώδους αὐτοῦ ἡ δι' ἀνασκαφῆς ἔρευνα τοῦ μέρους ἐκείνου δὲν παρέσχε μοι δυσχερείας. Ἅμα τῇ ἐνάρξει τῶν ἀνασκαφῶν ἀπεκαλύφθη στρῶμα ἐκ ψηφοθετήματος,

(1) Γνωστὸν εἶνε ἄλλως τὸ ἀνέκδοτον τὸ ὑπὸ Ἡροδ. VII, 235 μνημονευόμενον περὶ τῆς σπουδαιότητος, ἣν ὁ Χίλων ἀπέδιδεν εἰς τὴν νῆσον ἕνεκα τῆς θέσεως αὐτῆς πρὸς τὴν Λακωνικήν.

ἀποτελουμένου ἐκ τετραγώνων καὶ κύκλων συνηρμοσμένων διὰ λεπτοῦ ἐλάσματος μολύβδου.

Περαιτέρω ἀπεκαλύφθησαν λείψανα τείχων μετ' ἐπικονιάματος. Προφανῶς τὸ ἀνακαλυπτόμενον οἰκοδόμημα ἦν Ῥωμαϊκόν, ἰδιωτική τις οἰκοδομὴ πιθανῶς. Η πρόοδος ὅμως τῶν ἀνασκαφῶν ἤγαγεν εἰς φῶς λίθον ἐνεπίγραφον ὅστις ἱκανὸν ἐπέχυσε φῶς ὡς πρὸς τὰ ἀναζητούμενα. Ὁ λίθος ἦν ἐκ πώρου τετράγωνος μήκους 0.60, πλ. 0,50 καὶ ὕψ. 0,25, ἔφερε δὲ ἐπὶ τῆς μιᾶς τῶν μειζόνων πλευρῶν αὐτοῦ τὴν ἑξῆς ἐπιγραφήν, ἥτις καὶ ἐβεβαίου, τὸ ἄλλως τε φανερόν, ὅτι ὁ λίθος ἐχρησίμευεν ὡς βάθρον ἀγάλματος :

Ἀριστομένης Ἀριστομήδους
Θετταλὸς ἐκ Φερῶν
Νίκων Κιφησοδώρο[υ] Ἀθηναῖος
Ἀπόλλ[ω]νι Αἰγιλεῖ [ἀ]νέθηκαν.

Ὅτι τὸ βάθρον τοῦτο ἀνήκει εἰς τὸ ἀνευρεθὲν ἄγαλμα δυνάμεθα, εἰς τὸν τόπον τῆς εὑρέσεως καὶ εἰς τὰς διαστάσεις τοῦ λίθου ἀποβλέποντες, ἄνευ ἐνδοιασμοῦ νὰ ἀποδεχθῶμεν. Κατὰ τὸ σχῆμα τῶν γραμμάτων ἡ ἐπιγραφὴ θὰ προέρχεται ἐκ τῆς Δ' ἢ τοὐλάχιστον ἐκ τῆς Γ' ἑκατονταετηρίδος· ἀλλ' εἰς τοὺς αὐτοὺς χρόνους δύναται ν' ἀναχθῇ καὶ τὸ ἄγαλμα κατὰ τὸν τρόπον τῆς ἐργασίας αὐτοῦ. Παριστᾷ δὲ τοῦτο ἄνδρα ποδήρη φέροντα χιτῶνα μετὰ διπλοϊδίου ἐζωσμένον ὑπὸ τὰ στέρνα καὶ ἔχει συμφυᾶ βάσιν, ἔμβολον μᾶλλον ὅπερ ἐνετίθετο ἐπὶ πλίνθου (μὴ εὑρεθείσης) ἥτις ἐστηρίζετο ἐπὶ τοῦ ἐνεπιγράφου βάθρου φέροντος ἀνάλογον πρὸς τοῦτο ἐσοχήν. Στηρίζεται δὲ ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ποδὸς ἐλαφρῶς τοῦ δεξιοῦ καμπτομένου. Ὄπισθεν, ἀπὸ τῶν ὤμων πίπτον, διακρίνεται ἱμάτιον μέχρι τῶν κνημῶν ἐξικνούμενον. Ἡ κεφαλὴ ἐλλείπει, ἔνθετος οὖσα (ἀτυχῶς δὲν ἀνευρέθη) ἐπίσης ἡ δεξιὰ χεὶρ καὶ ἅπασα ἡ ἀριστερὰ ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος. Καὶ πρὸ τῆς εὑρέσεως τῆς ἐπιγραφῆς ὁ ἐξετάζων αὐτὸ θὰ ἐσκέπτετο εἰς κιθαρῳδὸν Ἀπόλλωνα· ἡ ἐπιγραφὴ δὲ ἐπιβεβαιοῖ τοῦτο. Ὁ Ἀπόλλων ἐκράτει τὴν λύραν διὰ τῆς ἀριστερᾶς καὶ ἐν τῇ δεξιᾷ τὸ πλῆκτρον. Τὸ ἄγαλμα μετὰ τοῦ βάθρου μετεκομίσθη εἰς Ἀθήνας καὶ κατατέθη ἐν τῷ ἐθνικῷ Μουσείῳ. (Ἴδ. σ. 233, 42 καὶ 43).

Ἡ ἀνεύρεσις τοῦ βάθρου ἤγαγέ με εἰς ἐξερεύνησιν μείζονος χώ-

ρου πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς κεφαλῆς, ἀλλ' ἰδίᾳ πρὸς ἀποκάλυψιν ἱεροῦ ἢ ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος Αἰγιλέως ὃν ἡ ἐπιγραφὴ ἐγνώριζέ μοι. Καὶ ὄντως μετὰ σκαφὴν οὐχὶ ἐπίπονον, ὑπὸ ἐπίχωσιν ἥμισεος μόλις μέτρου, ἀπεκαλύφθησαν τὰ θεμέλια οἰκοδομήματος ἑλληνικῶν χρόνων, κείμενα τὸ πλεῖστον ὑπὸ τὸ ἀνωτέρω μνημονευόμενον ψηφοθέτημα. Ἡ μία ἀποκαλυφθεῖσα πλευρὰ τοῦ οἰκοδομήματος τούτου ἔχει μῆκος δώδεκα μέτρων καὶ εἶνε κατασκευασμένη ἐξ ἐγχωρίων ὀρθογωνίων λίθων κατὰ τὸ ἰσοδομικὸν σύστημα τεθειμένων καὶ ἀλλήλοις γόμφοις συνδεδεμένων. Ἀπεκαλύφθησαν δὲ καὶ παραπλεύρως ἀνὰ εἷς τοῖχος, οἵτινες ἀποτελοῦσιν, ὡς φαίνεται, τὰς δύο πλαγίας πλευρὰς τοῦ οἰκοδομήματος. Ἀρχιτεκτονικόν τι μέλος δὲν εὑρέθη, βέβαιον ὅμως εἶνε ὅτι τὸ ἀποκαλυφθὲν τοῦτο οἰκοδόμημα καὶ ἡ ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ εὕρεσις τοῦ ἀγάλματος καὶ τῆς ἐπιγραφῆς ὁρίζουσιν ἡμῖν τὴν θέσιν ἱεροῦ τοῦ Ἀπόλλωνος Αἰγιλέως.

Τὸ σπουδαῖον τῶν ἐρευνῶν τούτων, αἵτινες ἁπλῶς ἀποπειρατήριοι οὖσαι, δέον νὰ ἐξακολουθήσωσι συστηματικαὶ ἐν προσεχεῖ μέλλοντι, εἶνε ἡ γνῶσις περὶ τῆς λατρείας τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Αἰγιλίᾳ τοῦθ' ὅπερ ἠγνοοῦμεν μέχρι τοῦδε, οὐδενὸς τῶν ἀρχαίων ἀναφέροντός τι σχετικόν. Παρὰ Παυσανίᾳ (βιβλ. 2. VII. 7) ἀπαντᾷ εἰς τὰ περὶ Σικυῶνος τὸ ἑξῆς χωρίον. «Εἰς δὲ τὴν ἀγορὰν εἰσελθοῦσι Πειθοῦς ἐστιν ἱερόν, οὐδὲ τοῦτο ἄγαλμα ἔχον. Πειθὼ δὲ ἐπὶ λόγῳ τοιῷδε αὐτοῖς κατέστη σέβεσθαι. Ἀπόλλων καὶ Ἄρτεμις ἀποκτείναντες Πύθωνα παρεγένοντο εἰς τὴν Αἰγιάλειαν καθαρσίων ἕνεκα. Γενομένου δέ σφισι δείματος ἔνθα καὶ νῦν Φόβον ὀνομάζουσι τὸ χωρίον, οἱ μὲν εἰς Κρήτην παρὰ Καρμάνορα ἀπετράποντο, τοὺς δὲ ἀνθρώπους τοὺς ἐν τῇ Αἰγιαλείᾳ νόσος ἐπέλαβε· καὶ σφᾶς ἐκέλευον οἱ μάντεις Ἀπόλλωνα ἱλάσασθαι καὶ Ἄρτεμιν.» Προφανῶς παράδοξον εἶνε ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ ὅτι ὁ Ἀπόλλων καὶ ἡ Ἄρτεμις ἀπὸ τῆς ἐν Σικυῶνι Αἰγιαλείας ἔφθασαν εἰς Κρήτην! Γνωσθείσης τὰ νῦν τῆς ἐν Αἰγιλίᾳ, τῆς ἄλλως τε καὶ Αἰγιαλείας καλουμένης, λατρείας τοῦ Ἀπόλλωνος, φυσικὸν εἶνε νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι ὑπὸ τοῦ Παυσανίου ἐγένετο σύγχυσις τῆς παραδόσεως ἢ τοῦ μύθου καὶ ὅτι ἀντὶ τῆς ἐν Σικυῶνι Αἰγιαλείας περὶ τῆς Αἰγιλίας προὔκειτο ἢ Αἰγιαλείας τῆς παρὰ τὴν Κρήτην.

Προσοχῆς ἄξιον εἶνε ὅτι οἱ ἀναθέται Ἀριστομένης καὶ Νίκων ἦσαν ὁ μὲν Θετταλὸς ὁ δὲ Ἀθηναῖος· βεβαίως δὲν δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ἦσαν ἐγκάτοικοι ἐν τῇ τόσον ἀπομεμακρυσμένῃ τῆς χώρας των μικρᾷ νήσῳ. Ἦσαν πάντως ναυαγοὶ διασωθέντες· ἐκτὸς ἐὰν παραδεχθῶμεν ὅτι τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος ἦτο εἰς τοσοῦτον διαπεφημισμένον, ὥστε καὶ μακρόθεν ἤρχοντο πρὸς ἐπίσκεψιν αὐτοῦ καὶ ἀναθήματα ἵδρυον ἢ ἔπεμπον ἐκεῖ!

Παρατηρητέον δὲ ὅτι ἐν τῇ ἐπιγραφῇ τὸ δημοτικὸν εἶνε «Αἰγιλεὺς» καὶ οὐχὶ «Αἰγίλιος» κατὰ τὸ Κυθήριος, ὡς διατείνεται Στέφανος ὁ Βυζάντιος. Ἐν τέλει προσθέτομεν ὅτι ἐν τῷ χώρῳ τῷ περικεκλεισμένῳ διὰ τείχους, ἐντὸς δηλ. τῆς ἀρχαίας πόλεως, ἐπὶ τῆς κλιτύος ὑπάρχει σπήλαιον, ὅπερ καλοῦσι τὰ νῦν «Φυλακάς.» Ἐπισκεφθεὶς τοῦτο εἶδον ὅτι ἔχει εἴσοδον στενὴν λελαξευμένην ἐν τῷ βράχῳ καὶ ἐντὸς (ἐπίσης ἐν τῷ βράχῳ λελαξευμένον) τετράγωνον δῶμα, εἰς τὰς δύο τοῦ ὁποίου πλευρὰς ὑπάρχει ἀνὰ μία τετράγωνος μικρὰ θύρα (λελαξευμένη) ἄγουσα εἰς μικρότερα δώματα. Αἱ φυλακαὶ εἶνε ἴσως προϊστορικὸς τάφος, ἔχων ἐν τῷ μέσῳ τοῦ μεγάλου τετραγώνου ἄνωθεν ὀπὴν τετράγωνον πεφραγμένην δι᾽ ὀγκολίθων. Τὸ περίεργον τοῦ τάφου τούτου εἶνε τὰ δύο μικρὰ δωμάτια, ὧν τὸ ἕτερον μὲν ἀπέναντι τῆς εἰσόδου καὶ τὸ δ᾽ ἄλλο δεξιά. Δὲν συνέχονται δὲ ταῦτα, ὡς ἐν Σπάτᾳ καὶ ἀλλαχοῦ, ἀλλ᾽ εἶνε αὐτοτελῆ. Ὁ τάφος οὗτος σεσυλημένος (ἂν περιεῖχε ποτὲ πολύτιμόν τι;) πρὸ αἰώνων, ἐχρησίμευσε κατὰ τὰς διαφόρους κρητικὰς ἐπαναστάσεις εἰς κατοικίαν οὐχὶ εὐαρίθμων γυναικοπαίδων.

Β. ΣΤΑΗΣ.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1889

ΤΕΥΧΟΣ ΜΗΝΟΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΚΑΙ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

1. Ἀνασκαφαὶ ἐν τῇ Ἀκροπόλει (ἴδε σ. 5, 1).

Ἐξηκολούθησαν αἱ κατὰ τὸ βορειοανατολικὸν μέρος τῆς πύλης τοῦ Beulé ἀνασκαφαί. Σπουδαιότατον τῶν ἐργασιῶν τούτων ἀποτέλεσμα, ἰδίως ὑπὸ τοπογραφικὴν ἔποψιν, εἶνε ἡ ἀποκάλυψις βωμοῦ ἐκ πωρίνου λίθου κειμένου κατὰ χώραν, ἔχοντος κατὰ τὰ πλάγια ἕλικας. Π. Κδδ.

2. Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἀττικῇ (ἴδε σ. 122, 2).

Ἐξακολουθεῖ ἡ ἀνασκαφὴ τοῦ ἐν τῇ θέσει **Πετρέζᾳ** τύμβου. Μέχρι τοῦδε ἀνεφάνησαν τάφοι τινὲς ἐν τῇ ἐπιφανείᾳ τοῦ τύμβου ἄνευ σπουδαίων κτερισμάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΜΟΥΣΕΙΟΙΣ

1. Ἐθνικὸν Μουσεῖον

Κατὰ τὸν μῆνα Δεκέμβριον εἰσήχθησαν ἐν τῷ ἐθν. Μουσείῳ, κατ' ἔκθεσιν τοῦ Σ τ ά η, τὰ ἑξῆς ἀρχαῖα:

1-45. Συνέχεια καὶ τέλος τῶν εὑρεθέντων ἀρχαίων ἐν Ἐρετρίᾳ, ἐν κτήμασι Β. Νοστράκη (ἴδ. σ. 7, 1-15: σ. 98, 1-10:

σ. 115, 1-11 : σ. 136, 1-8 : σ. 173, 1-12 : σ. 213, 1-10 : σ. 226, 1-40. Πρβ. σ. 51, 5 καὶ 83, 3), ἤτοι :

1. Ἡμίλευκος μελανόμορφος λήκυθος ὕψ. 0,35. Εἰκονίζεται ἐπὶ τῆς κοιλίας τοῦ ἀγγείου τέθριππον ἅρμα, ἐφ' οὗ ἀνὴρ (ὁ Ἀμφιάραος) φέρων θώρακα, ἀσπίδα, κράνος καὶ δόρυ, ἡνιοχῶν τῇ ἀριστερᾷ, τὴν δεξιὰν ἔχων πρὸς τὰ ἄνω ὑψωμένην. Παρ' αὐτῷ ὄπισθεν τοῦ πρώτου ἵππου καὶ ἑπομένως κατὰ τὸ ἄνω ἥμισυ τοῦ σώματος ὁρατὴ γυνὴ κατὰ κρόταφον εἰκονισμένη, διάδημα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρουσα. Ὑπεράνω τῶν ἵππων κοσμηματικοὶ κλάδοι κισσοῦ καὶ μέλανα στίγματα, μεταξὺ δὲ τούτων δύο ἱπτάμενα πτηνά, ὧν τὸ ἕτερον κρατεῖ διὰ τῶν ποδῶν στέφανον, τὸ ἄλλο δὲ ὄφιν Ἡ γραφὴ εἶναι ἀρχαϊκή, ἐπιμελής, ἀλλ' οὐχὶ καλῶς διατηρημένη· ἀδεξία δὲ εἶναι ἡ παράστασις τῶν ἵππων οἵτινες εἰκονίζονται ἀντωποὶ σχεδὸν καὶ ὡσεὶ ἀπεσπασμένοι τοῦ ἅρματος. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1194).

2. Ἀγγεῖον μόνωτον πεπιεσμένον τὴν κοιλίαν μετὰ μακροῦ λαιμοῦ, λευκὸν ἅπαν, φέρον ὑπὸ τὸν λαιμὸν κοσμήματα ἐρυθρομέλανα (στεφάνους ἰδίᾳ μετὰ ταινιῶν). Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1195.

3. Ἡμίλευκος μελανόμορφος λήκυθος ὕψ. 0,26. Περὶ τὴν κοιλίαν εἰκονίζεται τέθριππον, οὗ τινος ἐπιβαίνει γυνὴ (Ἄρτεμις) τὸν ἕνα τῶν ποδῶν ἤδη ἐπ' αὐτοῦ ἔχουσα καὶ κρατοῦσα διὰ τῶν χειρῶν τὰ ἡνία· παρ' αὐτῇ ἱστάμενος ἀνὴρ κρατῶν λύραν (Ἀπόλλων)· ὑπὸ τὸν λαιμὸν τῶν ἵππων εἰκονίζεται ἔλαφος. Ἀνὴρ δὲ (ὁ Ἑρμῆς) φέρων πέτασον καὶ κατὰ τοὺς πόδας πτέρυγας, κρατῶν καὶ κηρύκειον, ἵσταται ἀντιμέτωπος, ὡσεὶ παρακωλύων τὴν δίοδον εἰς τὸ ἅρμα. Ἡ γραφὴ εἶναι ἀρχαϊκή, ἐνιαχοῦ δὲ ὀλίγον ἀπεσβεσμένη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1196).

4. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,32. Κοινὴ νεκρικὴ παράστασις ἐξ ἧς σώζεται μόνον ἑκατέρωθεν τῆς ἀμυδρῶς ὁρωμένης στήλης, τῆς διὰ ταινιῶν κεκοσμημένης, τὸ ἄνω ἥμισυ, ἀνδρικῆς (;) μὲν δεξιὰ γυναικείας δ' ἀριστερὰ μορφῆς. Ἡ γυνὴ φέρει ἐπὶ τῆς κεφαλῆς κεκρύφαλον ἐρυθροῦ χρώματος, ἐκράτει δὲ ἐν τῇ δεξιᾷ ἐξηλειμμένον στέφανον. Ἡ λήκυθος εἶναι ἐκ πολλῶν τεμαχίων συγκεκολλημένη καὶ πολλαχῶς ἐφθαρμένη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1197).

5. Ἡμίλευκος λήκυθος ὕψ. 0,31. Ἐκ τῆς ἡμιλεύκου βαφῆς τοῦ

ἀγγείου σώζεται ἐλάχιστον μόνον μέρος ἐπὶ τῆς κοιλίας, ἐφ' οὗ καὶ διακρίνεται τὸ ἄνω ἥμισυ Νίκης μετ' ἀναπεπταμένων πτερύγων, κρατούσης στέφανον ἐκ κλάδων διὰ τῆς δεξιᾶς, ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἐχούσης διάδημα. Ἡ γραφή, μελανόγραμμος οὖσα, ὑπῆρξεν ἐξόχως λεπτὴ καὶ ἔντεχνος, ὡς καταφαίνεται ἐκ τῶν ὑπολειφθέντων λειψάνων. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1198).

6. Ἡμίλευκος λήκυθος ὕψ. 0,25. Ἐφθαρμένη γραφὴ εἰκονίζουσα γυναῖκα ἱσταμένην πρὸ τάφου (δεδηλωμένου διὰ καμπύλης γραμμῆς) κρατοῦσαν λευκὴν ταινίαν τῇ δεξιᾷ· φέρει αὕτη μέλαν ἱμάτιον· τὰ γυμνὰ μέρη τοῦ σώματος λευκά. (Εὑρετ. Γεν Ἐφορ. 1199).

7. Δύο λήκυθοι ἡμίλευκοι μετὰ γραφῶν κοσμηματικῶν (κλάδων κισσοῦ καὶ ἀνθεμίων), κοιναί. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1200-1201).

8. Πυξὶς δίωτος ταπεινὴ μετὰ καλύμματος ἔχουσα κοσμηματικὰς γραφὰς μελανογράμμους ἐπὶ ἐρυθρᾶς βάσεως, κοινή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1202).

9. Ἐρυθρόμορφος λήκυθος μετὰ ταπεινοῦ λαιμοῦ καὶ προεξεχούσης κοιλίας ὕψ, 0,29. Ἔμπροσθεν, ὑπὸ μαίανδρον μὴ ἐξικνούμενον πέραν τῆς γραφῆς, ἡ ἑξῆς εἰκών: καθημένη γυνὴ ἐπὶ θρόνου ἀνακλίτου, ἐνδεδυμένη δὲ ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον περιβάλλον ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ τὸ σῶμα μέχρι τῶν κνημῶν, καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρουσα κεκρύφαλον. Πρὸ αὐτῆς ἵσταται νεανίας ἐνδεδυκὼς χιτῶνα καὶ ἱμάτιον, κρατῶν ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξιᾷ πρᾶγμά τι τετράγωνον (πινάκιον;) ἐντελῶς ὅμοιον πρὸς τοὺς τανῦν ἐν χρήσει φακέλλους τῶν ἐπιστολῶν, ἔχον δὲ καὶ στίγματα μελανὰ ἐν εἴδει γραμμῶν. Τὸ *γράμμα* τοῦτο (διότι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ παριστᾷ ἄλλο τι) προσφέρει ὁ νεανίας τῇ γυναικί, ἥτις ὅμως περιτετυλιγμένη ἐντὸς τοῦ ἱματίου, δὲν ἐκτείνει τὰς χεῖρας ἵνα τὸ λάβῃ. Ἡ γραφὴ εἶναι ἐξόχως λεπτὴ καὶ ἐπιμελής, διατηρεῖται δὲ καλῶς· μόνον ἡ μέλαινα γραφὴ τοῦ ἀγγείου περὶ τὴν εἰκόνα εἶναι ἐξηλειμμένη καὶ τὰ κάτω τοῦ σώματος τοῦ νεανίου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1203).

10. Ἡμίλευκος μελανόμορφος ἀρχαϊκὴ λήκυθος μετὰ προεξεχούσης κοιλίας ὕψ. 0,29. Βεβλαμμένη πολλαχοῦ διακρίνεται ἔτι γραφὴ ἀποτελουμένη ἐκ τριῶν συμπλεγμάτων, μιᾶς καθημένης γυ-

ναικὸς καὶ ἑτέρας ἱσταμένης πρὸ αὐτῆς. Τῶν δύο πρώτων συμπλεγμάτων αἱ μορφαὶ εἶναι ἐξηλειμμέναι τὸ ἄνω μέρος τοῦ σώματος, τοῦ τελευταίου σωζομένου διακρίνομεν γυναῖκα καθημένην ἐπὶ θρόνου προεκτείνουσαν τὴν ἀνυψωμένην δεξιὰν πρὸ τοῦ προσώπου τῆς πρὸ αὐτῆς ἱσταμένης μορφῆς, τῆς κεκαλυμμένης δι' ἱματίου ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ μέχρι τῶν γονάτων. Ἡ ἀριστερὰ χεὶρ τῆς καθημένης ἐκτείνεται ἐπίσης ἵνα λάβῃ τι παρὰ τῆς ἱσταμένης. Ἡ γραφὴ εἶναι τῶν ἀρχαϊκῶν, ἀμελὴς καθιστῶσα δυσχερῆ τὴν κατανόησιν τῶν καθέκαστα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1204).

11. Πυξὶς μετὰ καλύμματος ἔχουσα περὶ τὴν κοιλίαν μέλανα ἀνθέμια, κοινή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1205).

12. Πυξὶς μετὰ καλύμματος, ἐφ' οὗ ἑτέρα μικρὰ πυξίς, ἐπίσης μετὰ καλύμματος. Τὴν κοιλίαν περιθέει κόσμημα ἐκ τετραγώνων μελανῶν καὶ ἐρυθρῶν μετὰ στιγμάτων ἐν εἴδει πίνακος ζατρικίου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1206).

13. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,44. Ἐν μέσῳ στήλη ἀπολήγουσα εἰς ἀνθέμιον κεχρωματισμένον δι' ἐρυθροῦ καὶ ἰώδους χρώματος, κεκοσμημένη δὲ ταινίαις ἐρυθραῖς. Ἐπὶ τῆς βαθμίδος τῆς στήλης κάθηται νεανίας, οὗ τὸ ἄνω τοῦ σώματος ἐμπλαισιοῦται ἐν τῇ στήλῃ, ἐν ᾧ οἱ πόδες προτεταμένοι ὄντες ἐξέχουσιν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους στηριζόμενοι· ἡ εἰκὼν τοῦ νεανίου εἶναι βεβλαμμένη οὕτως, ὥστε μόλις ὁρατὴ τυγχάνει αὕτη ἐν ὅλῳ. Δεξιὰ τῆς στήλης ἵσταται ἀνὴρ φέρων ἱμάτιον καὶ πέτασον, ἐπὶ τῶν ὤμων ἐρριμμένον, κρατῶν τῇ ἀριστερᾷ μὲν διπλοῦν δόρυ, τῇ δεξιᾷ δὲ πιθανῶς ταινίαν. Ἀριστερὰ τῆς στήλης ἵσταται κεκυρτωμένος πωγωνοφόρος ἀνὴρ ἐπὶ ὀζώδους ῥάβδου ὑπὸ τὴν μασχάλην ἐρειδόμενος, φέρων μακρὸν ἐρυθρὸν ἱμάτιον. Δυστυχῶς καὶ τῆς μορφῆς ταύτης τὸ πλεῖστον τυγχάνει ἐξηλειμμένον, ἐν γένει δὲ ἡ εἰκὼν δὲν διατηρεῖται καλῶς, οὖσα μία τῶν καλλίστων ἐπὶ νεκρικῶν ληκύθων γραφῶν. (Εὑρ. Γεν. Ἐφ. 1207).

14. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,34. Στήλη ὀρθογώνιος ἐπὶ δύο βαθμίδων, κεκοσμημένη ταινίαις· ἑκατέρωθεν δύο μορφαὶ μόλις ὁρώμεναι ἐκ φθορᾶς τῆς γραφῆς· τούτων ἡ ἑτέρα κρατεῖ ταινίαν ἢ στέφανον, ἡ ἄλλη δέ, ἐρυθρὸν ἱμάτιον φέρουσα, κοσμεῖ ἴσως τὴν στήλην. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1208).

15. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,33. Στήλη νεκρικὴ ἐπὶ δύο βαθμίδων

κεκοσμημένη ταινίαις ἐρυθραῖς καὶ μελαίναις. Δεξιὰ τῆς στήλης νεανίας ἱμάτιον ἐρυθρὸν φέρων, καταλεῖπον τὸ δεξιὸν τοῦ στήθους γυμνὸν καὶ συνεστραμμένον περὶ τὴν ἀριστερὰν χεῖρα, ἵσταται ἐρείδων τὴν ἀριστερὰν ἐπὶ ῥάβδου μακρᾶς, ἐπὶ ταύτης δὲ τὸν δεξιὸν ἀγκῶνα ὑποβαστάζοντα τὴν χαμαὶ κλίνουσαν κεφαλὴν εἰς ἔνδειξιν λύπης· ἀριστερὰ τῆς στήλης ἀνὴρ πωγωνοφόρος φέρων μακρὸν ἱμάτιον ὑπέρυθρον ἐρειδόμενος τῇ δεξιᾷ ἐπὶ μακρᾶς ῥάβδου. Ἡ γραφὴ εἶναι ἐπιμελής, διατηρεῖται δὲ καὶ καλῶς. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1209).

16. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,33. Ἑκατέρωθεν στήλης ὀρθογωνίου ἱδρυμένης ἐπὶ τριῶν βαθμίδων κεκοσμημένης διὰ ταινιῶν μορφαὶ γυναικεῖαι φέρουσαι ἀμφότεραι κάνιστρα, στεφάνους καὶ ταινίας. Ἡ γραφὴ εἶναι βεβλαμμένη ἰδίᾳ κατὰ τὰς μορφάς, ὧν ἡ ἑτέρα μόλις ὁρατὴ ἔτι τυγχάνει. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1210).

17. Λήκυθος ἐρυθρόμορφος ὕψ. 0,30. Εἰκονίζεται πωγωνοφόρος ἀνὴρ φέρων μακρὸν ἱμάτιον καταλεῖπον τὸ δεξιὸν στῆθος γυμνὸν καὶ ἔχων τὴν δεξιὰν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ἰσχίου· ἐρειδόμενος ἐπὶ ῥάβδου ὑπὸ τὴν μασχάλην κρατεῖ ὑπεράνω βωμοῦ τετραγώνου περιφερές τι πρᾶγμα (φιάλην;). Ἡ γραφὴ εἶναι ἀμελὴς καὶ οὐχὶ καλῶς διατετηρημένη. (Εὑρετ- Γεν. Ἐφορ. 1211).

18. Λήκυθος ἐρυθρόμορφος ὕψ. 0,25. Εἰκονίζεται γυνὴ ἐν κινήσει ἐνδεδυμένη ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον μακρόν· πρὸ αὐτῆς ἱπτάμενος μικρὸς ἔρως κρατῶν στέφανον ἴσως· κάτωθεν δὲ παρὰ τοὺς πόδας τῆς γυναικὸς κάλαθος ὑψηλὸς περιέχων ἀντικείμενα δεδηλωμένα δι' ἐρυθρολεύκου βαφῆς. Ἡ γραφὴ εἶναι ἀμελὴς καὶ οὐχὶ καλῶς διατετηρημένη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1212).

19. Λήκυθος μελανόμορφος ὕψ. 0,26. Ἐν τῷ μέσῳ σύμπλεγμα μαχομένων, ἤτοι ἀνὴρ (ὁ Ἡρακλῆς), ὅστις φέρων δορὰν λέοντος καὶ κρατῶν ὑψηλὰ διὰ τῆς δεξιᾶς ῥόπαλον προσβάλλει γονυκλινῆ ἤδη μορφὴν κρατοῦσαν ὑπερμεγέθη στρογγύλην ἀσπίδα· ἡ ἡττωμένη μορφὴ (Ἀμαζών;) ἔχει τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας λευκούς, βεβαίως δὲ καὶ τὸ πρόσωπον, ὅπερ ἐφθαρμένον τυγχάνει. Ἑκατέρωθεν ἀνὰ μία μορφὴ ὁμοία τῇ ἡττωμένῃ κρατοῦσα ἀσπίδα καὶ δόρυ. Ἡ γραφὴ εἶναι ἀρχαϊκή, ἀμελὴς καὶ κακῶς διατηρουμένη. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1213).

20. Πυξὶς μετὰ βάσεως (ποδὸς) ὑψηλῆς καὶ ἑκατέρωθεν διπλῆς λαβῆς, μετὰ καλύμματος, ἔχουσα περὶ τὴν κοιλίαν κόσμημα μέλαν ἐκ φύλλων, ὅμοιον δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ καλύμματος, κοινή. (Εὑρ. Γενικ. Ἐφορ. ἀρ. 1214).

21. Ἀγγεῖον μέλαν σχήματος οἰνοχόης μετὰ ῥαβδώσεων. Ἔμπροσθεν ἐπὶ τῆς κοιλίας ἔχει κόσμημα ἐξέχον ἐπίχρυσον, σχήματος πτερύγων, περὶ τὸν λαιμὸν δὲ κόσμημα ἐκ κλάδων ὁμοίας κατασκευῆς. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1215).

22. Ἀρύβαλλος μικρὸς φέρων κόσμημα ὅμοιον τῇ ὑπ' ἀρ. 12 πυξίδι. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1216).

23. Ἀρύβαλλος ἐρυθρόμορφος· εἰκονίζεται γυνὴ κρατοῦσα πυξίδα, ἐξ ἧς κρέμαται ταινία· κοινός. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1217).

24. Ἀρύβαλλος ἐρυθρόμορφος, εἰκονίζεται γυνὴ φέρουσα ποδήρη χιτῶνα καὶ μικρὸν ἱμάτιον, τὴν δεξιὰν χεῖρα ἐκτείνουσα, κοινός. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1218).

25. Κάλπη μετὰ καλύμματος καὶ ὑψηλῆς λαβῆς ἑκατέρωθεν ἔχουσα κοσμηματικὰς γραφὰς ἐξ ἀνθεμίων καὶ κλάδων, κοινή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1219).

26. Λήκυθος μελανόμορφος ὕψ. 0,30. Ἐπὶ τεθρίππου γυνὴ ἡνιοχοῦσα, παρ' αὐτῇ ἑτέρα ἱσταμένη· προηγεῖται δὲ ἀνὴρ πωγωνοφόρος φέρων ἱμάτιον, κρατῶν δόρυ καὶ ἔχων ἐπὶ τῶν ποδῶν πτερύγια (Ἑρμῆς). Γραφὴ ἀμελής, ἀρχαϊκή. (Εὑρ. Γεν. Ἐφ. ἀρ. 1220).

27. Λήκυθος μελανόμορφος ὁμοίαν ἔχουσα περίπου παράστασιν τῇ προηγουμένῃ, ἐφθαρμένη· ὕψ. 0,30. (Εὑρ. Γεν. Ἐφ. ἀρ. 1221).

28. Λήκυθος ἐρυθρόμορφος ὕψ. 0,28. Εἰκονίζεται γυνὴ κρατοῦσα διὰ τῆς δεξιᾶς ταινίαν καὶ διὰ τῆς ἀριστερᾶς ἀλάβαστρον· παρὰ τοὺς πόδας σκίμπους. Γραφὴ ἐφθαρμένη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1222).

29. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,36 μετὰ τῆς συνήθους νεκρικῆς παραστάσεως, ἐφθαρμένης ὅμως· διακρίνεται στήλη μετ' ἀνθεμίου καὶ ἑκατέρωθεν ἴχνη δύο μορφῶν, ὧν ἡ ἑτέρα, γυνή, φέρει κάνιστρον, ἐξ οὗ μακραὶ ταινίαι κρέμανται. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1223).

30. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,36. Ἡ γραφὴ εἶναι ἐντελῶς ἐξηλειμμένη, τὸ σχῆμα ὅμως τῆς ληκύθου καὶ τὰ περὶ τὸν λαιμὸν συνήθη κοσμήματα, διατηρούμενα καλῶς, μαρτυροῦσι τέχνην λίαν λεπτήν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1224).

31. Ἡμίλευκος λήκυθος ὕψ. 0,30. Στήλη ὀρθογώνιος ἐπὶ τριῶν βαθμίδων κεκοσμημένη ταινίαις, ἔχουσα δὲ καὶ λήκυθον γεγραμμένην (οἱονεὶ ἀνηρτημένην) ἐπ' αὐτῆς. Δεξιὰ κόρη διὰ ταινιῶν κοσμοῦσα τὴν στήλην καὶ ἀριστερὰ ἀνὴρ φέρων μακρὸν ἐρυθρὸν ἱμάτιον. Ἡ γραφὴ εἶναι λίαν βεβλαμμένη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1225).

32. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,29. Δύο γυναικεῖαι μορφαί, ὧν ἡ ἑτέρα ἐντελῶς σχεδὸν ἐφθαρμένη φέρουσα κάνιστρον. Ἡ ἄλλη, ἥτις ποδήρη χιτῶνα ἐρυθρὸν φέρει, ἵσταται τὴν κεφαλὴν κεκλιμένην ἔχουσα, τὴν κόμην δὲ βραχεῖαν καὶ ἀνώμαλον, προτείνουσα τὴν δεξιάν, ἵνα λάβῃ παρὰ τῆς ἑτέρας ἐκ τοῦ κανίστρου ταινίαν ἴσως, τὴν ἀριστερὰν δὲ ὑψοῦσα πρὸς τὴν κεφαλὴν ὡσεὶ τίλλουσα (;) ταύτην. Γραφὴ κοινή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1226).

33. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,37, ἐκ πολλῶν τεμαχίων συγκεκολλημένη, σώζουσα ἔτι μερικῶς τὴν νεκρικὴν αὐτῆς παράστασιν, ἤτοι στήλην μετ' ἀετώματος κεκοσμημένην ταινίαις. Δεξιὰ κόρη κρατοῦσα κάνιστρον μετὰ ταινιῶν καὶ ἄλλων ἐναγισμάτων καὶ ἀριστερὰ ἡ κεφαλὴ μόνον νεανίου. Ἡ γραφὴ θὰ ἦτο βεβαίως ἐξόχως ἐπιμελής, ὡς φαίνεται ἐκ τοῦ διασωθέντος μέρους αὐτῆς. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1227).

34. Μικρὰ ἀγγεῖα ἐξ διαφόρου σχήματος μέλανα, ἄνευ γραφῶν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1228-1233).

35. Πέντε μικρὰ κωνοειδῆ δίωτα ἀγγεῖα, ὧν τὰ τρία πρῶτα ὑέλινα καὶ τὰ δύο πήλινα, κοινά. (Εὑρετ. Γενικ. Ἐφορίας ἀριθ. 1234 - 1238).

36. Μικρὸν ἀγγεῖον σχήματος ἀρυβάλλου ἐρυθρόμορφον εἰκονίζον κόρην καθημένην ἐπὶ βράχου καὶ πρὸ αὐτῆς στέλεχος δένδρου (;), κοινόν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1239).

37. Ὁμοίου σχήματος ἀγγεῖον εἰκονίζον κόρην κρατοῦσαν πυξίδα ἐν τῇ ἀριστερᾷ καὶ ταινίαν ἐν τῇ δεξιᾷ, βαίνουσαν ταχέως, κοινόν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1240).

38. Ἀγγεῖον ὁμοίου σχήματος μεῖζον, ἔχον εἰκόνα κόρης (βακχίδος) τρεχούσης καὶ κρατούσης θύρσον διὰ τῆς ἀριστερᾶς. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1241).

39. Πηλίνη βάσις κίονος τετραγώνου μετὰ τεσσάρων ποδῶν

(σχήματος ζώου, ὡς ἐπὶ θρόνων) σώζουσα ἐπ' αὐτῆς ἔτι μέρος τοῦ κορμοῦ κίονος ἰωνικοῦ, χρώματος μέλανος, πλ. 15×15, ὕψος ἄνευ τοῦ κίονος 0,11. (Εὑρετ. Γεν. 'Εφορ. 1242).

40. Λευκὴ λήκυθος ἐκ πολλῶν τεμαχίων συγκεκολλημένη καὶ ἐλλειπὴς τὴν βάσιν, σώζουσα ἔτι τὴν ἑξῆς νεκρικὴν παράστασιν: ἤτοι στήλην μετ' ἀνθεμίου κεκοσμημένην δι' ἐρυθρῶν ταινιῶν καὶ δεξιὰ μὲν κόρην, ἀριστερὰ δὲ νεανίαν ἐνδεδυμένον ἐρυθρὸν ἱμάτιον καὶ κρατοῦντα ὀζώδη ῥάβδον. Αἱ μορφαὶ δὲν διατηροῦνται καλῶς. (Εὑρετ. Γεν. 'Εφορ. 1243).

41. 'Ημίλευκος λήκυθος (ἄνευ λαιμοῦ καὶ βάσεως) σώζουσα ἐν μέρει τὴν εἰκόνα κόρης κρατούσης διὰ τῆς δεξιᾶς φιάλην καὶ διὰ τῆς ἀριστερᾶς οἰνοχόην· ἔμπροσθεν αὐτῆς κίων δωρικοῦ ῥυθμοῦ καὶ κάτοπτρον ὡσεὶ ἀνηρτημένον. (Εὑρετ. Γεν. 'Εφορ. 1244).

42. 'Ημίλευκος λήκυθος (ἄνευ λαιμοῦ καὶ βάσεως) σώζουσα εἰκόνα κόρης φερούσης μακρὸν μέλαν ἔνδυμα καὶ κρατούσης οἰνοχόην· τὸ πρόσωπον λευκόν. (Εὑρετ. Γεν. 'Εφορ. 1245).

43. 'Ημίλευκος λήκυθος, ὕψ. 0,23, σώζουσα ἐν μέρει εἰκόνα τριῶν ὁπλιτῶν μαχομένων, μελανόμορφος. (Εὑρετ. Γεν. 'Εφορ. 1246).

44. 'Ομοία λήκυθος τὴν αὐτὴν τῇ προηγουμένῃ παράστασιν περίπου ἔχουσα. (Εὑρετ. Γεν. 'Εφορ. 1247).

45. 'Ερυθρόμορφος λήκυθος ὕψ. 0,21 σώζουσα ἐν μέρει τὴν εἰκόνα νεανίου φέροντος ἱμάτιον κεκομβωμένον ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ὤμου, πέτασον ἐπὶ τῶν ὤμων καὶ κρατοῦντος διπλοῦν δόρυ. Γραφὴ ἀμελής. (Εὑρετ. Γεν. 'Εφορ. 1248).

46-47. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀριθ. 46-47 ἀρχαῖα παραδοθέντα ὑπὸ τοῦ Δημάρχου 'Αθηναίων Τιμ. Φιλήμονος, εὑρεθέντα ἐν 'Αθήναις, ἤτοι:

46. 'Ανάγλυφον παριστῶν νεανίαν μετὰ τῆς ἑξῆς ἐπιγραφῆς:

'Ερμείας 'Ιωνικοῦ Μειλήσιος ἐτῶν Ιϛ.

Εὑρέθη πλησίον τοῦ ἁγίου 'Ηλιοῦ ἄνωθεν τοῦ Σταδίου. (Εὑρετ. Γεν. 'Εφορ. 1192).

47. Πλὰξ ἐνεπίγραφος, προευκλείδιος ἐπιγραφὴ ἐκ στίχων 17 ἀποτελουμένη. Εὑρέθη ἐν τοῖς ἐρειπίοις τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου 'Ανδρέου. ("Ιδ. σελ. 254).

48. Ἀρύταινα χαλκῆ ὕψ. 5,25, μικρὸν πιθοειδὲς ἀγγεῖον ὕψ. 0,0,9 χαλκοῦν καὶ πήλινον εἰδώλιον γυναικός, ὕψ. 0,24, κρατούσης τῇ δεξιᾷ μῆλον καὶ χαλκῆ περόνη. Εὑρέθησαν ἐν Λοκρίδι. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1258 κ. ἑ.).

49. Τεμάχιον διατάγματος τοῦ Διοκλητιανοῦ de pretiis rerum venalium, περὶ οὗ λόγος γίγνεται ἐν τῷ Δελτίῳ 1889 σ. 3. Εὑρέθη ἐν Πλαταιαῖς. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1249).

50. Ἐπιγραφὴ ἐξ Ἐλευσῖνος, δημοσιευομένη ἐν τῇ Ἐφημ. Ἀρχ. 1888 σ. 113 κ. ἑ. καὶ Bull. de Corr. h. 1889 σ. 433 κ. ἑ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1250).

51. Αἱ ἑξῆς παρὰ τὴν Ἁγ. Τριάδα εὑρεθεῖσαι ἐπιγραφαί :

α'. Στήλη μετ' ἀετώματος ἐκ Πεντελησίου μαρμάρου, ἐντεθειμένη ἐν βάσει ἐκ τιτανολίθου. Ἡ μὲν στήλη ἔχει μῆκ. 0,98, πλ. 0,34 — 0,41, πάχ. 0,09· ἡ δὲ βάσις μῆκ. 0,52, πλ. 0,40, ὕψ. 0,37μ. Ἐπὶ τῆς στήλης ἡ ἐπιγραφή :

Φαναγόρα ⋮ Χαιρεστράτου

(Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1251).

β'. Τεμάχιον πωρίνου λίθου, μήκ. καὶ πλ. 0,15, πάχ. 0,06μ. Ἐν αὐτῷ ἀρχαϊκὴ ἐπιγραφή, ἧς σώζονται μόνον γράμματά τινα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1252).

γ'. Πλὰξ ἐκ Πεντ. μαρμ. μήκ. 0,44, πλ. 0,20 — 0,22, πάχ. 0,07μ.

Ἐν τῷ ἄνω μέρει τῆς πλακός :

Κυμητήρι-
ον Ἔρωτος
καὶ Ἀναστα-
σίας

Ἐν δὲ τῷ κάτω μέρει ἀντίστροφα γεγραμμένον :

Κυμητ.
Ἔρωτος

(Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1253).

52. Εἴκοσιν ἑπτὰ νεκρικαὶ ἐπιγραφαί, εὑρεθεῖσαι ἐν τῷ παρὰ τὴν πλατεῖαν τῆς Ὁμονοίας οἰκοπέδῳ τοῦ κ. Ἰ. Μπάγκα, ὑφ' οὗ ἐδωρήθησαν τῷ Μουσείῳ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1254).

53. Δύο κεφαλαὶ ἐξ ἐπιτυμβίων μνημείων ἴσως ἐκ τοῦ αὐτοῦ μνημείου, ἡ μὲν νεάνιδος (μὲ τολύπην) ἡ δὲ κορασίου· καὶ πλὰξ

στεφάνης ἐκ πηλοῦ μετὰ λεοντοκεφαλῆς καὶ ἀνθεμίων καὶ ἄλλα τινὰ ἄχρηστα πράγματα. Εὑρέθησαν, ἔνθα καὶ αἱ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἀριθμῷ ἐπιγραφαὶ καὶ ἐδωρήθησαν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Ἰ. Μπάγκα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1255).

54. Μικρὸν ἄγαλμα ἀνδρὸς πωγωνοφόρου φέροντος χιτῶνα καὶ ἱμάτιον μετὰ τῆς πλίνθου συμφυοῦς οὔσης συνηρμολογημένον ἐκ πολλῶν τεμαχίων ὑπόπτου γνησιότητος, κοινὸν καὶ εὐτελὲς ἔργον, ὕψ. 0,85. Ἠγοράσθη ἐν Παρισίοις χρήμασιν ὁμογενοῦς τινος. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1256).

55. Ἕτερον ἄγαλμα γυναικεῖον μετὰ συμφυοῦς βάσεως ἐκ τεμαχίων ὑπόπτου γνησιότητος συγκεκολλημένον· κρατεῖ ἐν τῇ δεξιᾷ δᾷδα καὶ στεφάνην ἐπὶ τῆς κόμης, ἐφ' ἧς ἀναγεγλυμμένη ἡμισέληνος. Κοινὸν καὶ εὐτελὲς ἔργον, ὕψ. 1,00. Ἠγοράσθη ἐν Παρισίοις σὺν τῷ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἀριθμῷ 54. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1257).

56. 461 νομίσματα διαφόρων πόλεων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἰδίως, δωρηθέντα ὑπὸ ἀνωνύμου διὰ τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως Χαρ. Τρικούπη. (Ἴδ. Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1258) (1).

2. Συλλογὴ Μεγαλοπόλεως.

Τὰ ἧττονος λόγου ἄξια εὑρήματα τῶν ἐν Λυκοσούρᾳ ἀνασκαφῶν (ἴδ. σ. 225 ἀρ. 3) ἐκομίσθησαν εἰς Μεγαλόπολιν καὶ παρεδόθησαν τῷ Δημάρχῳ διὰ πρωτοκόλλου. Οὕτω δι' αὐτῶν ἐγένετο ἀρχὴ πρὸς ἵδρυσιν Ἀρχαιολογικῆς Συλλογῆς ἐν Μεγαλοπόλει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

1. Μουσεῖον Ἀκροπόλεως. Αἱ ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου γινόμεναι ἐργασίαι πρὸς κατάταξιν τῶν ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Ἀκροπόλεως ἀγαλμάτων καὶ λοιπῶν ἀρχαίων ἐπερατώθησαν.

---

(1) Διαρκοῦντος τοῦ λήγοντος ἔτους ἐκομίσθησαν ἐν τῷ Μουσείῳ· α') τὰ τῶν ἐν Ἐρετρίᾳ ὑπὸ τῆς Γενικῆς Ἐφορείας ἐνεργηθεισῶν ἀνασκαφῶν εὑρήματα (ἴδ. σ. 202 ἀρ. 4) καὶ 6') τὰ τῶν ἐν Ἀττικῇ ἀνασκαφῶν εὑρήματα. (ἴδ. σ. 243, ἀρ. 2). Τὰ ἀρχαῖα ὅμως ταῦτα δὲν ἐκαθαρίσθησαν οὐδὲ συνεκολλήθησαν εἰσέτι· διὰ τοῦτο

2. **Ἐθνικὸν Μουσεῖον:** Περατωθείσης τῆς κατατάξεως τῶν ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Ἀκροπόλεως ἀρχαίων ἐπανελήφθησαν ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου αἱ πρὸς κατάταξιν τῶν ἐν τῷ ἐθνικῷ Μουσείῳ γλυπτῶν ἐργασίαι.

3. **Δωρεὰ βιβλίων:** Ὁ καθηγητὴς κ. Fr. Wieseler ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς κατὰ τὸν παρελθόντα Αὔγουστον ἑορτῆς τῆς πεντηκονταετηρίδος τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ ἐδωρήσατο τῇ Γενικῇ Ἐφορείᾳ ἀνὰ ἓν ἀντίτυπον τῶν πλείστων τῶν συγγραμμάτων του. Τὴν δωρεὰν ταύτην ἀνήγγειλε τῷ Γενικῷ Ἐφόρῳ δι' ἐπιστολῆς αὐτοῦ ἀπὸ 16 Ἰουνίου ὡς ἑξῆς:

« Es ist mein Wunsch in diesem Semester an dessen Schluss im Monat August ich mein fünfzigjähriges Lehrerjubiläum begehen werde, meine sämmtlichen archäologischen Schriften, von denen ich noch Exemplare besitze der Γενικὴ Ἐφορεία τῶν Ἀρχαιοτήτων zu Athen als Geschenk geben zu dürfen, um an diesem meinem Lebensabschnitte dem Griechischen Lande als der ersten Quelle aller classischen Alterthumsforschung meinen wärmsten Dank abzustatten».

4. **Δωρεὰ ἀρχαίων:** Ἀνώνυμος ὁμογενὴς ἐδωρήσατο τῷ ἐθν. Μουσείῳ διὰ τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως 461 νομίσματα διαφόρων πόλεων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. (Ἴδ. σ. 252 ἀρ. 8).

Ἑτέρα σπουδαία δωρεὰ ἀρχαίων, ἰδίως ἀγγείων, (ἴδ. σ. 234 ἀρ. 45-55) ἐγένετο ὑπὸ ἐξέχοντος παρ' ἡμῖν ἀνδρός, εἴπερ καὶ ἄλλος τις ἐργαζομένου ὑπὲρ προαγωγῆς καὶ πλουτισμοῦ τοῦ ἐθν. ἡμῶν Μουσείου.

5. **Κατάσχεσις ἀρχαίων.** Ἐν Πειραιεῖ κατεσχέθη κιβώτιον στελλόμενον ἐξ Ἀταλάντης ἀνῆκον τῷ ὑπομοιράρχῳ Ξ. Λαπαθιώτη, περιέχον διάφορα ἀρχαῖα, κοινὰ καὶ ἄχρηστα. Τούτων τὰ ἄξια ὁπωσοῦν λόγου ὁ ἰδιοκτήτης προθύμως παρεχώρησε τῇ Ἐφορείᾳ ἵνα κατατεχθῶσιν ἐν τῷ Μουσείῳ (ἴδ. σ. 251, 48)· τὰ λοιπὰ δέ, ἐντελῶς ἄχρηστα ἀπεδόθησαν αὐτῷ διὰ τῆς ἐνεργησάσης τὴν κατάσχεσιν ἀστυνομικῆς ἀρχῆς. (Ἴδ. ἀναφορὰν ἐπιμελητοῦ Συλλογῆς Πειραιῶς ὑπ' ἀρ. Πρωτ. 15797).

δὲν κατεγράφησαν ἐν τῷ Δελτίῳ ὡς εἰσαχθέντα ἐν τῷ Μουσείῳ. Τούτων ἕνεκα θέλουσι καταγραφῆ ἐν τῷ Δελτίῳ τοῦ 1890.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΔΙΑΤΡΙΒΑΙ

Ἐπιγραφὴ ἐξ Ἀθηνῶν

Καθαριζομένου τοῦ χώρου τοῦ παρὰ τὴν μεσημβρινῶς τῆς Μητροπόλεως κειμένην ἐκκλησίαν τοῦ ἁγ. Ἀνδρέου εὑρέθη λίθος πεντελήσιος ἄνω ἀποκεκρουσμένος (μῆκος 0,50, πλάτ. 0,31, πάχος 0,21 μ.),[1] ἐν ᾧ ἡ ἑξῆς ἐν πανομοιοτύπῳ δημοσιευομένη ἐπιγραφή·



Οἱ στίχοι 3 - 12, βεβαίως δὲ καὶ οἱ ἀπολεσθέντες προηγούμενοι εἶχον ἀνὰ 15, οἱ δὲ 13 - 16 ἀνὰ 16 γράμματα· κάτωθι τοῦ 17ου στίχου ὑπάρχει κενὸς χῶρος. Προτείνω δὲ τὴν ἑξῆς ἀνάγνωσιν:

(1) Ἐν τῇ ὄπισθεν πλευρᾷ τοῦ λίθου ὑπάρχει περιφερὲς ἀβαθὲς κοίλωμα (διάμ. 0,34), ἐν ᾧ ἵστατο προφανῶς στύλος τις ἢ κίων τοῦ χριστιανικοῦ ναοῦ.

. . . . κ ; ε . . . .
τ]ὲν πόλιν [κ]αθ' [ἅπαν
οἰκοδομἕσαι ⁝ Hό[πο-
ς] ἂν ⁝ δραπέτες μὲ ἐ[σ-
ί]ει : μεδὲ λοποδύτ[ε-
ς] ⁝ ταῦτα δὲ χσυνγρά-
φσα[ι] μὲν Καλλικρά-
τ]ε ⁝ Hόπος ἄριστα κα-
ὶ εὐτελέστατα σκε-
υάσαι, ἀπομισθᾶσα-
ι δὲ τό[ς] πολετ[ὰ]ς ⁝ Hό-
π]ος ἂν ⁝ ἐντὸς Hεχσέ-
κ]οντα ⁝ ἐμερῶν ⁝ ἐπισκ-
ε]υασθεῖ ⁝ φύλακας δὲ
ε]ναι τρεῖς μὲν τοχσό-
τ]ας ⁝ ἐκ τε͂ς φυλε͂ς τε͂ς
π]ρυτανευόσες.

Τὸ ψήφισμα τοῦτο ἀναφέρεται εἰς τὴν ἐπισκευὴν δημοσίου τινὸς κατασκευάσματος, ἥτις πρόκειται νὰ ἐκτελεσθῇ κατὰ τὴν παρὰ τοῦ Καλλικράτους ὑποβληθησομένην συγγραφὴν (Baucontract) ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἀρχιτέκτονος. Ὁρίζεται δὲ νὰ ἀποπερατωθῇ τὸ ἔργον ἐντὸς προθεσμίας ἑξήκοντα ἡμερῶν, ἐπιτηρεῖ δὲ τὴν ἐκτέλεσιν ἡ Βουλή.

Δυστυχῶς ἀπωλέσθησαν οἱ πρῶτοι στίχοι τοῦ ψηφίσματος ἐν οἷς ἀνεφέρετο σαφέστερον τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἔργον, ἐπειδὴ δὲ μνεία γίγνεται τῆς πόλεως, τουτέστι τῆς Ἀκροπόλεως, εἰκάζω ὅτι τὸ ἔργον τοῦτο συνεδέετο ὁπωσοῦν μετὰ ταύτης. Ἴσως πρόκειται περὶ ἐπισκευῆς ἢ ἀποπερατώσεως τοῦ περὶ τὴν Ἀκρόπολιν τείχους, οὗτινος μέρη τινὰ σχεδὸν σύγχρονα εἶνε τοῖς λοιποῖς ἐν τῇ Ἀκροπόλει ἐπὶ Περικλέους ἐκτελεσθεῖσιν οἰκοδομήμασιν, διότι εἰς τοὺς αὐτοὺς χρόνους, ἀκριβέστερον εἰπεῖν εἰς τὰ μεταξὺ 440 καὶ 430 πρ. Χρ. ἔτη, φαίνεται ὅτι ἀνάγεται καὶ ἡ νῦν δημοσιευομένη ἐπιγραφή.

Ὡς ἀφορμὴ δὲ τῆς ἐργασίας ἀναφέρεται ἡ ἀνάγκη νὰ περιφραχθῇ ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος τόπος ἵνα μὴ εἰσέλθωσιν εἰς αὐτὸν δραπέται ἢ λωποδύται, οἵτινες ἐνταῦθα προφανῶς ἐν ἴσῃ μοίρᾳ τίθενται.

Ὁ ἐν τῷ ζ′ καὶ η′ στίχῳ μνημονευόμενος Καλλικράτης εἶνε ἀναμφιβόλως ὁ κλεινὸς ἀρχιτέκτων, ὅστις τὸν Παρθενῶνα καὶ τὸ μακρὸν τεῖχος ἠργολάβησεν (Πλούτ. Περ. 13). Ὁ τρόπος δὲ

καθ' ὃν ἀναφέρεται ἐν τῇ ἐπιγραφῇ ὑπεμφαίνει ὅτι τότε διετέλει ἐν τῇ τακτικῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς πόλεως.

Διὰ τῶν στίχων ιε' καὶ ἑξῆς νῦν τὸ πρῶτον μανθάνομεν, ὅτι καὶ οἱ ἀστυνομικὰ χρέη ἐκτελοῦντες τοξόται κατὰ τὰς φυλὰς διενέμοντο. Ἐνταῦθα μνημονεύονται πιθανῶς ὡς φύλακες τοῦ διὰ τὴν οἰκοδομὴν συσσωρευθέντος ὑλικοῦ καὶ τοῦ τόπου τῆς οἰκοδομῆς διαρκούσης τῆς ἐργασίας.

Παράδοξον καὶ δυσεξήγητον εἶνε ὅτι τὸ ἐν τῷ στίχῳ ιε' μόριον *μὲν* τὸ κῶλον τοῦτο ὡς πρῶτον χαρακτηρίζει, ᾧ προσεδοκῶμεν νἀποκρίνηται δεύτερόν τι, ὅπερ ὅμως δὲν προστίθεται. Ἴσως πρέπει νὰ ὑποθέσωμεν, ὅτι τὸ παράδοξον τοῦτο ὀφείλεται τῇ συντομεύσει τῇ γενομένῃ διὰ τὴν ἐν τῷ λίθῳ ἐγγραφὴν τοῦ διεξοδικωτέρου κειμένου τοῦ ἐν τοῖς ἀρχείοις διαφυλαττομένου ψηφίσματος [1]).

Α. ΛΟΛΛΙΓΚ.

---

(1) Διαρκούσης τῆς τυπώσεως τοῦ ἀνὰ χεῖρας φυλλαδίου ἐξεδόθη ἡ ἄνω ἐπιγραφὴ ἐν τῷ Bull. de corr. h. 1890 σ. 177 κ. ἑ. Διαφέρει δὲ τὸ ἐνταῦθα δημοσιευόμενον κείμενον τοῦ ἐν τῷ Bull., ἐξ οὗ παρέλαβον τὸ ἐν στ. δ' καὶ ε' «ἐσίῃ,» ἐκτὸς ἀσημαντοτέρων τινῶν, κατὰ τὸν ὁπωσοῦν δυσανάγνωστον στ. 10, ἐν ᾧ ὁ κ. Foucart συμπληροῖ «σκευάσαιντο». Παρατηρῶ δὲ 1. ὅτι διὰ ταύτης τῆς συμπληρώσεως δὲν γίγνεται κατάδηλον, τίνες εἰσὶ οἱ τὸ ἔργον σκευασόμενοι, συνήθως δὲ τοὐλάχιστον ἀνελάμβανον βεβαίως καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις οἱ τὰς συγγραφὰς συντάξαντες ἀρχιτέκτονες καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου, 2. δὲν φαίνεται κατάλληλος ἡ χρῆσις τοῦ μέσου ῥήματος. Πρὸς δὲ τὰ ὑπ' ἐμοῦ προτεινόμενα συμφωνοῦσι καὶ τὰ ἴχνη τῶν γραμμάτων, ἅτινα ἐν τῷ πανομοιοτύπῳ ἐσημείωσα.

Εἰς τὸ πανομοιότυπον τοῦτο εἰσέφρησαν τὰ ἑξῆς λάθη τοῦ χαράκτου: ἐν τῷ α' γράμματι τοῦ α' στ. πρέπει νὰ προηγῆται ἡ μακροτέρα γραμμὴ τῆς μικροτέρας, ἐν τῷ θ' στ. εἶνε τὸ πρῶτον γράμμα I, ἐν τῷ ια' στ. τὸ τέταρτον γράμμα T, ἐν τῷ ιε' στ. τὸ δέκατον γράμμα E, τὸ δωδέκατον T.

ΠΙΝΑΞ
ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΙΝΑΞ ΕΠΙΓΡΑΦΙΚΟΣ

Τόποι ἐξ ὧν αἱ ἐπιγραφαί :

Α

Β

Γ

Δ

Ε

Ζ

Η

Θ

Ι

Κ

Λ

M

N

Ξ

Ο

Π

Ρ

Σ

Τ

Υ

Φ

Χ

Ω

ΠΙΝΑΞ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ

ΤΩΝ ΠΑΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Ἀνασκαφαί.

Διάφορα εὑρήματα.

Ἐργασίαι Γενικῆς Ἐφορείας καὶ ἐργασίαι ἐν τοῖς Μουσείοις.

Προσκτήματα ἐθν. Μουσείου.

Προσκτήματα ἐπαρχιακῶν Μουσείων.

Κατάσχεσις ἀρχαίων.

Ἐν Ἀθήναις παρὰ Ι. Π. Λάμπρῳ σ. 22, 8.— Ἐν Μαρκοπούλῳ Μεσογαίας παρὰ Ἀναγνώστη Μαγκανᾶ σ. 43, 2. παρὰ Γεωργίῳ Δημητρίου σ. 44, 4.—Ἐν Κορίνθῳ παρὰ Ῥουσοπούλῳ Φαναρτζῇ σ. 43, 3.—Ἐν Πειραιεῖ σ. 46, 1.—Ἐν Σύρῳ σ. 47. α'.— Ἐν Κερκύρᾳ σ. 65, 11-19.—Ἐν Ἐρετρίᾳ παρὰ Παναγιώτη Τσαρούμη σ. 79, 17.— Ἐν Πειραιεῖ ἐν σιδηρουργείῳ Σὲν σ. 80, 1-51. — Ἐν τῷ Τελωνείῳ Πειραιῶς σ. 82, 52-71.—Ἐν Κορίνθῳ παρὰ Ἰωάννη Δασίῳ, Ἰωάννῃ Παπαδάκῃ, Μιχ. Δρόσῳ, Ν. Λυμπέρῃ καὶ Ἰωάν. Γ. Πολίτῃ σ. 83, 4. — Ἐν Ἐρετρίᾳ σ. 84. — Ἐν Βλαχομάνδρᾳ παρὰ Κ. Δ. Διμούλῃ σ. 101, 12. — Ἐν Πειραιεῖ παρὰ Ι. Ῥουσὶν σ. 139, 9. παρὰ Ἰω. Πετροπούλῳ σ 139, 10-11.—Ἐν Παρισίοις, ἀποσταλέντα διὰ τῆς ἐνταῦθα ἀνακρίσεως σ. 216, 33-82. — Ἐν Πειραιεῖ ἀνήκοντα τῷ ὑπομοιράρχῳ Ξ. Λαπαθιώτῃ σ. 253, 5.

Ἀγοραὶ Ἀρχαίων.

Ἐν Ἀθήναις παρὰ Β. Νοστράκη σ. 22, 4-6.— Παρὰ Δ. Μπέλλου σ. 22, 7 σ. 43, 1.—Παρὰ Ι. Λοιδωρίκη σ 44, 5.—Παρὰ Σεραφεὶμ Στελιανίδου σ. 79, 16.—Παρὰ Ν. Τζώτζη ἐξ Ἐρετρίας σ. 139, 12-17 —Παρὰ Α. Δοκοῦ σ. 145, 37-52.—Ἐν Παρισίοις χρήμασι ὁμογενοῦς τινος σ. 252, 54-55.

Δωρηταὶ ἀρχαίων.

Μιχαὴλ καὶ Νικόλαος Τσιβουράκη σ. 47, 3.—Θεόδ. Τριφύλλης διὰ τοῦ προέδρου τῆς κυβερνήσεως σ. 80, 19.— Ἰ. Πάγκας σ. 144, 28-29 σ. 251, 52-53.— Θ. Σακελλάριος σ. 176, 14.—Ἀνώνυμος σ. 234, 45-55. — Δωρεαὶ ὑπ' ἀνωνύμων διὰ τοῦ προέδρου τῆς κυβερνήσεως κ. Χ. Τρικούπη σ. 101, 11 σ. 144, 30—30α.—σ. 252, 56. — Δωρεὰ βιβλίων (Fr. Wieseler) σ. 253, 3.

Προσωπικά.

Carlo Novelli σ. 68, 6.—Fr. Wieseler σ. 159. 3.

Ξυλογραφήματα.

Ἐπιγραφὴ σ. 10.—Ἐπιγραφαὶ σ. 17.—Ἐπιγραφὴ σ. 18.—Ἐπιγραφὴ σ. 32. Ἐπιγραφὴ σ. 35.—Ἐπιγραφὴ σ. 36.—Ἐπιγραφὴ σ. 37.—Ἐπιγραφὴ σ. 38.— Ἐπιγραφὴ σ. 39.—Ἐπιγραφαὶ σ. 51. — Σχεδίασμα τάφων ἐν ὁδῷ Σταδίου καὶ ἐπιγραφὴ σ. 125.—Ἐπιγραφὴ σ. 126.—Ἐπιγραφὴ σ. 127.—Ἐπιγραφὴ σ. 128. —Δωρικὸς ναὸς ἐν Λυκοσούρᾳ σ. 160.—Χρυσῆ ταινία σ. 164. — Βάθρον ἀναθήματος τῶν ἱππέων ἐν τῇ Ἀκροπόλει σ. 179.—Ἐπιγραφαὶ σ. 181.

Πίνακες.

Χάρτης Ἀκροπόλεως σ. 50.—Πίναξ μέρους ἐκ τῶν Προπυλαίων σ. 198.

Διατριβαί.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ:

Σελ. 62 στ. 3 N̄ ἀντὶ Ⓟ
» 116 ἀρ. 10. Παρελείφθη ἡ ἐπιγραφή: Γ λ α υ κ ω ν κ α λ ὸ ς Λ έ α γ ρ ο ς.
» 154 στ. 26. Π α ρ θ ε ν ί ο υ ἀντὶ 'Αρτεμισίου
» 158 στ. 9. Σ υ β ο ύ λ η ἀντὶ Εὐβούλη

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Σ. Κ. ΒΛΑΣΤΟΥ, 1890. 62

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ

1. *Κατάλογος τοῦ Κεντρικοῦ Ἀρχαιολ. Μουσείου. Φρ. 2*
2. *Ἀρχαιολογικὸν Δελτίον τοῦ ἔτους 1888. . . . . » 7½*

Συνδρομηταὶ διὰ τὸ Δελτίον τοῦ 1889 κ. ἑ. ἐγγράφονται παρὰ τῷ βιβλιοπωλείῳ WILBERG εἴτε ἀμέσως παρ' αὐτῷ, εἴτε ἐμμέσως δι' οἱουδήποτε τῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ βιβλιοπωλείων. Σὺν τῇ λήψει τοῦ α'. τεύχους προκαταβάλλουσι τὴν δι' ὅλον τὸ ἔτος συνδρομήν, ὁριζομένην εἰς φρ. 7½, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐξόδων τῆς διὰ τοῦ ταχυδρομείου ἀποστολῆς.

Τὸ Δελτίον ἀνταλάσσεται πρὸς πᾶν ἀρχαιολογικὸν ἢ φιλολογικὸν περιοδικόν.

Αἰτήσεις σχετικαὶ πρὸς τὸ Δελτίον ἀπευθύνονται πρὸς τὸν Γενικὸν ἔφορον τῶν ἀρχαιοτήτων καὶ Μουσείων.

Τιμᾶται Φρ. 7½

ΓΕΝΙΚΗ ΕΦΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΩΝ

ΔΕΛΤΙΟΝ
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ

ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΦΟΡΟΥ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΩΝ

Π. ΚΑΒΒΑΔΙΑ

ΤΟΜΟΣ ΣΤ'.

ΕΤΟΣ 1890

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Σ. Κ. ΒΛΑΣΤΟΥ
14 ΟΔΟΣ ΝΙΚΗΣ 14—68 ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ 68

1890

ΓΕΝΙΚΗ ΕΦΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΩΝ

ΔΕΛΤΙΟΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ

ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΦΟΡΟΥ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΩΝ

Π. ΚΑΒΒΑΔΙΑ

ΤΟΜΟΣ ΣΤ'.

ΕΤΟΣ 1890

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Σ. Κ. ΒΛΑΣΤΟΥ
14 ΟΔΟΣ ΝΙΚΗΣ 14 — 63 ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ 63

1890

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1890

ΤΕΥΧΟΣ ΜΗΝΟΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΚΑΙ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

1. Ἀνασκαφαὶ ἐν τῇ Ἀκροπόλει.

Περατωθείσης καὶ τῆς σκαφικῆς ἐρεύνης τοῦ χώρου τοῦ μεταξὺ τῶν Προπυλαίων καὶ τῆς πύλης τοῦ Beulé (ἴδ. Δελτίον 1889 σ. 243, 1) οὐδεμία πλέον ἀνασκαφικὴ ἐργασία ὑπολείπεται νῦν ἐν τῇ Ἀκροπόλει· οὕτω δύναται νῦν νὰ ἀγγελθῇ ὅτι αἱ **ἀνασκαφαὶ τῆς Ἀκροπόλεως ἐπερατώθησαν** διαρκέσασαι οὕτως ἐν ὅλῳ τέσσαρα καὶ πλέον ἔτη. Σὺν τῇ ἀνασκαφῇ δὲ ἤνεγκον εἰς πέρας καὶ τὰς λοιπὰς ἐν τῇ Ἀκροπόλει ἐργασίας, ἤτοι τὸν καταρτισμὸν τοῦ Μουσείου αὐτῆς καὶ τὴν κατάταξιν τῶν ἐν αὐτῷ ἀρχαίων, τὴν διευθέτησιν τοῦ ἀνασκαφέντος χώρου καὶ τὴν διάκρισιν καὶ τοποθέτησιν τῶν τῇδε κἀκεῖσε διεσπαρμένων ἀρχαίων λίθων καὶ τέλος τὴν ἀνακάθαρσιν τοῦ ἐδάφους καὶ τῶν ἀρχαίων μνημείων ἀπὸ παντὸς νεωτερικοῦ κτιρίου καὶ τειχίσματος, ὅ ἐστι τὴν κατεδάφισιν τῶν ἐν ἐποχῇ βαρβαρότητος καὶ δουλείας κτισθέντων ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ βράχου τειχισμάτων, ἅτινα καὶ τὴν ὅλην μορφὴν τῆς Ἀκροπόλεως παρεμόρφονον καὶ τὴν ἁρμονίαν τῶν ἀρχαίων οἰκοδομημάτων παρέβλαπτον (1) Διὰ τῶν ἐργασιῶν τούτων, εἰς ἃς

(1) Μόνον ὁ ἐν τῷ Παρθενῶνι μιναρὲς μένει εἰσέτι ἄθικτος ἐκ φόβου μήπως ἡ κατεδάφισις αὐτοῦ ἐπιφέρῃ βλάβην τινα εἰς τὸ ἀρχαῖον οἰκοδόμημα· ἀλλὰ καὶ τούτου ἡ κατεδάφισις εἶνε ἀποφασισμένη, θέλει δὲ ἐκτελεσθῇ ἡ ἀπόφασις αὕτη, ἂν ἔμπειροι μηχανικοὶ ῥητῶς καὶ ἀδιστάκτως βεβαιώσωσιν ὅτι οὐδεμίαν ἐκ τούτου δύναται νὰ πάθῃ βλάβην ὁ Παρθενών.

ἐπὶ ὅλην τετραετίαν μετὰ θάρρους, οὐδέποτε ἀπέναντι οἱωνδήποτε προσκομμάτων ἀποδειλιάσας, καὶ μεθ' ὅσης ἐμοὶ δύναμις προέβην, ἔλαβε, φρονῶ, ἡ Ἀκρόπολις ἣν ἀπὸ πολλοῦ ηὔχοντο οἱ τῆς ἀρχαιότητος φίλοι μορφήν, ἐν ᾧ ἐξ ἄλλου ἐξήχθησαν ἐκ τοῦ μέχρι τοῦ βράχου ἀνασκαφέντος ἐδάφους τοσοῦτον πολλά, σπουδαῖα καὶ πρωτοφανῆ ἔργα τῆς ἀρχαίας τέχνης, ὥστε τὸ Μουσεῖον τῆς Ἀκροπόλεως ἐγένετο δι' αὐτῶν μοναδικὸν ἀληθῶς ἐν τῷ κόσμῳ ἔκπληξιν προξενοῦν τῷ ἐπισκεπτομένῳ αὐτό.

Τοιαύτην παραδίδει τὴν Ἀκρόπολιν ἡ Ἑλλὰς εἰς τὸν πεπολιτισμένον κόσμον, εὐπρεπὲς ἀπὸ παντὸς βαρβαρισμοῦ κεκαθαρμένον μνημεῖον τῆς ἑλληνικῆς μεγαλοφυΐας, σεμνὸν καὶ μοναδικὸν ταμεῖον ἐξόχων ἔργων τῆς ἀρχαίας τέχνης προκαλοῦν πάντας ἀδιακρίτως τοὺς πεπολιτισμένους λαοὺς εἰς σπουδήν, συνεργασίαν καὶ εὐγενῆ ἅμιλλαν ὑπὲρ προαγωγῆς τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐπιστήμης.

Π. ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ.

2. Ἀνασκαφαὶ κατὰ τὸν ἔξω Κεραμεικόν.

Ἀνορυσσομένων θεμελίων πρὸς κατασκευὴν οἰκίας ὑπὸ Σαρακωμένου ἐν χώρῳ τινὶ κατὰ τὸν ἔξω Κεραμεικὸν (ὁδὸς Πειραιῶς, πλησίον τοῦ Μεταξουργείου) ἀνεφάνησαν τάφοι τινές. Ἐκ τούτου ὁρμηθεῖσα ἡ Γενικὴ Ἐφορεία ἐνήργησε τακτικὰς ἐν τῷ χώρῳ ἐκείνῳ ἀνασκαφάς, λαβοῦσα πρὸς τοῦτο τὴν ἄδειαν παρὰ τοῦ ἰδιοκτήτου, εἰς ὃν ἐχορήγησεν ὡς ἀποζημίωσιν ἀχρήστους οἰκοδομησίμους λίθους, ὅσους οὗτος ἐζήτησεν ἐκ τῶν περὶ τὴν Ἀκρόπολιν καὶ τῶν κατὰ τὴν Ἁγίαν Τριάδα κειμένων.

Διὰ τῶν ἀνασκαφῶν τούτων ἀπεκαλύφθησαν πλέον τῶν δέκα τάφων ἑλληνικῆς οἱ πλεῖστοι ἐποχῆς, τῶν περὶ τὴν Ε'. καὶ Δ'. ἑκατονταετηρίδα χρόνων, ὡς δυνατὸν νὰ συμπεράνῃ τις ἐκ τῶν ἐν αὐτοῖς εὑρεθέντων ἀγγείων, μελανομόρφων καὶ ἐρυθρομόρφων, καὶ λευκῶν ληκύθων. Τὰ εὑρήματα ταῦτα, καθαριζόμενα καὶ συγκολλούμενα νῦν θέλουσι περιγραφεῖ ἐν τῷ ἐπομένῳ τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου τεύχει, ἐν οἰκείῳ τόπῳ (Εἰσαγωγὴ ἀρχαίων εἰς τὰ Μουσεῖα). Σπουδαιότατον δὲ τῶν ἀνασκαφῶν τούτων εὕρημα εἶνε μέγας με-

λανόμορφος ἀμφορεὺς (ὕψ. 1, 22) ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ ὁποίου εἰκονίζονται τέσσαρες Γοργόνες, ὧν ἡ μία ἀκέφαλος, καὶ ἐν τῷ λαιμῷ ὁ Ἡρακλῆς φονεύων τὸν κένταυρον Νέσσον· ὅ τε Ἡρακλῆς καὶ ὁ Νέσσος εἶνε δεδηλωμένοι καὶ δι' ἐπιγραφῆς (Ηεραχλες — Νεσος). Εὑρέθη δὲ τὸ ἀγγεῖον τοῦτο οὐχὶ ἐντὸς τάφου, ἀλλ' ἐν τοῖς χώμασιν εἰς τεμάχια τεθραυσμένον· σὺν τοῖς τεμαχίοις δὲ τούτοις ἔκειντο καὶ ὀστᾶ καὶ κόνις, ἐξ οὗ φαίνεται ὅτι τὸ ἀγγεῖον ἐχρησίμευεν ὡς τάφος, ὅ ἐστιν ὡς τεφροδόχος κάλπη. Διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς Ἀγγειοπλαστικῆς τὸ εὕρημα τοῦτο, ὅπερ ἱκανῶς εἶνε παρεμφερὲς τῷ ὑπὸ τοῦ Furtwängler ἐν Arch. Zeitung (1882, σ. 192) δημοσιευμένον ἀγγεῖον ἐξ Αἰγίνης, ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς ἐργασίας, τὰ διάφορα κοσμήματα καὶ τὴν διάθεσιν τῶν μορφῶν, εἶνε εἴπερ τι καὶ ἄλλο σπουδαῖον.

3. Εὕρεσις σαρκοφάγου ἐν Πάτραις.

Ἐν τῇ περιφερείᾳ Πατρῶν, ἐν θέσει Ἅγιος Ἰωάννης, εὑρέθη ἐντὸς ἀγροῦ τῆς Χαρικλείας καὶ Ἑλένης Ῥετινιώτου μαρμάρινος σαρκοφάγος μετ' ἀναγλύφων καλῶς διατηρουμένων. Ἐπὶ τῆς κυρίας ὄψεως εἰκονίζεται, κατὰ τὰς ἐκ Πατρῶν εἰδήσεις, ἡ θήρα τοῦ καλυδωνίου κάπρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΜΟΥΣΕΙΟΙΣ

1. Ἐθνικὸν Μουσεῖον

Κατὰ μῆνα Ἰανουάριον εἰσήχθησαν εἰς τὸ ἐθν. Μουσεῖον, κατ' ἔκθεσιν τοῦ Σ τ ά η, τὰ ἑξῆς ἀρχαῖα:

1-29. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 2—30 εὑρεθέντα ἐν τύμβῳ ἀνασκαφέντι ὑπὸ τῆς Γενικῆς Ἐφορείας ἐν θέσει *Βελανιδέζα* (ἴδ. Δελτίον 1889 σ. 122, 2 καὶ σ. 153, 3), ἤτοι:

1. Ἀγγεῖον ἐρυθρόμορφον σχήματος ληκύθου εὐρείας τὴν κοιλίαν ὕψ. 0,17. Εἰκόνα ἔχει γυναικὸς καθημένης ἐπὶ θρόνου μετ' ἀνακλίσεως κρατούσης κάτοπτρον διὰ τῆς δεξιᾶς καὶ ἐγκατοπτριζομένης· τὴν ἀριστερὰν ὑψοῖ πρὸς τὴν κόμην διευθετοῦσα ταύτην· φέρει κεκρύφαλον χιτῶνα ποδήρη καὶ ἱμάτιον περὶ τὴν ὀσφὺν καὶ τὰ γόνατα· ἡ γραφὴ εἶναι ἀρχαϊκὴ ὀλίγον, ἀλλὰ χαρίεσσα καὶ λεπτή. Πρὸ τῶν ποδῶν τῆς γυναικὸς κάλαθος. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1260).

2. Ἡμίλευκος μικρὰ λήκυθος ὕψ. 0,19. Ἡ παράστασις ἐπ' αὐτῆς μέλαινα ἐξόχως δὲ λεπτὴ καὶ ἐπιμελής. Εἰκονίζεται ἀνὴρ πωγωνοφόρος καὶ ἐστεμμένος κισσῷ (;), φέρων ἱμάτιον, οὗ τινος τὰ κράσπεδα κεκοσμημένα εἶναι ταινίᾳ βαθέος ἐρυθροῦ χρώματος, παίζων δίαυλον καὶ βαίνων. Προπορεύεται δὲ παῖς γυμνὸς κρατῶν διὰ τῆς ἀριστερᾶς μεγάλην ὀζώδη ῥάβδον ἔχουσαν καμπύλην ἐξοχὴν κατὰ τὸ ἄνω ἄκρον (προφανῶς χρησιμεύουσαν εἰς ἄγραν). Τὴν κεφαλὴν ὁ παῖς ἔχει ἐστραμμένην ὄπισθεν πρὸς κύνα, ὅστις φέρει περὶ τὸν λαιμὸν περιδέραιον βαθέος ἐρυθροῦ χρώματος· ὁμοίου δὲ χρώματος εἶναι καὶ τὰ ἐπὶ τῶν κεφαλῶν διαδήματα τῶν δύο περιγεγραμμένων μορφῶν καὶ τὸ σφηνοειδὲς γένειον τοῦ ἀνδρός. Περὶ τὴν παράστασιν διακρίνονται ἀμυδρῶς γράμματα ἀκαταλήπτου ἐννοίας οὐχὶ ὅμως ἁπλῶς κοσμηματικά, ὡς φαίνεται. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1261).

3. Ἐρυθρόμορφος λήκυθος ὕψ. 0,27. Εἰκονίζεται Νίκη ἱπταμένη ὑπεράνω βωμοῦ ἰωνικοῦ ρυθμοῦ κεκοσμημένου ταινίαις, σπένδουσα διὰ φιάλης κρατουμένης τῇ δεξιᾷ. Ἡ ἀριστερὰ ἀνυψωμένη εἰς ἔνδειξιν παρακλήσεως. Ἡ γραφὴ εἶναι ἐπιμελὴς καὶ καλῆς διατηρήσεως. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1262).

4. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,27. Σώζεται ἐκ τῆς παραστάσεως μόνον μορφὴ νεανίου (ἀπεσβεσμένη καὶ αὕτη κατὰ τὴν ὀσφὺν) φέροντος ἐρυθρὸν ἱμάτιον, καὶ μέρος τῆς στήλης, ἣν φαίνεται κοσμῶν (;) ὁ νεανίας. Ἡ γυμνὴ αὐτοῦ κόμη καταπίπτει μακρὰ ἐπὶ τοῦ τραχήλου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1263).

5. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,24. Εἰκονίζεται νεκρικὸν μνημεῖον ἐν μορφῇ στήλης πλατείας καὶ ἐλλειψοειδοῦς ἐπὶ δύο βαθμίδων ἱδρυμένον. Ἑκατέρωθεν τούτου δύο μορφαί, ὧν ἡ ἑτέρα, ἡ δεξιὰ τῆς

στήλης, προεκτείνει ἐπιδεικτικῶς τὰς χεῖρας, ἡ ἄλλη δὲ ἀντωπὴ τὸ σῶμα ἀποκλίνει, ἐν εἴδει σταυροῦ, τὰς χεῖρας ἄδηλον τί ἐκφράζουσα. Ἡ γραφὴ δὲν διατηρεῖται καλῶς. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1264).

6. Ἡμίλευκος λήκυθος ὕψ. 0,22. Εἰκόνα ἔχει Νίκης πτερωτῆς κρατούσης φιάλην καὶ οἰνοχόην. Ἡ Νίκη φέρει ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον. Αἱ χεῖρες καὶ τὸ πρόσωπον λευκά. Γραφὴ ἀρχαϊκή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1265).

7. Λήκυθος, ὕψ. 0,21, τὸ ἔδαφος ἔχουσα κατὰ τὴν κοιλίαν ἡμίλευκον μὲν τὸ ἄνω μέλαν δὲ τὸ κάτω. Ἐπὶ τοῦ ἡμιλεύκου μελανόμορφος ἡ ἑξῆς παράστασις. Νίκη ἱπταμένη κρατοῦσα λύραν καὶ ἀντιμέτωπος ταύτης ἑτέρα Νίκη πτερωτὴ ἱσταμένη, κρατοῦσα δᾷδα ἐν ἑκατέρᾳ τῶν χειρῶν. Ἡ ἱπταμένη φαίνεται ὡσεὶ λαμβάνουσα τὴν διὰ τῆς ἀριστερᾶς κρατουμένην. Ἡ γραφὴ εἶναι δι' ἐγκεχαραγμένου περιγράμματος πεποιημένη ταχεῖα καὶ ἀμελής. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας ἀρ. 1266).

8. Μικρὰ ἐρυθρόμορφος λήκυθος ὕψ. 0,18. Εἰκόνα ἔχει νεανίου ἐν ἱματίῳ περιβεβλημένου· ὄπισθεν τούτου τετράγωνος βωμός. γραφὴ κοινή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1267).

9. Μικρὰ ἐρυθρόμορφος λήκυθος ὕψ. 0,16. Γυνὴ βαίνουσα πρὸς βωμόν, ἀλλ' εἰς τὰ ὀπίσω τὴν κεφαλὴν ἐστραμμένην ἔχουσα καὶ κρατοῦσα ἐν ταῖς χερσὶ δυσδιάκριτα ἀντικείμενα. Γραφὴ ταχεῖα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1268).

10. Μελανόμορφος μικρὰ λήκυθος ὕψ. 0,19. Εἰκονίζεται ἐν μέσῳ κλίνη, ἐφ' ἧς ἀνὴρ ἐξηπλωμένος καὶ παρ' αὐτῷ καθημένη γυνὴ παίζουσα λύραν· ἑκατέρωθεν δύο ἱππεῖς ἐπὶ ἰθυφαλλικῶν ἵππων· γραφὴ ταχεῖα, ἐγκεχαραγμένη· τὰ γυμνὰ μέλη τῆς γυναικὸς λευκά. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1270).

11. Ὁμοία λήκυθος μετὰ τῆς αὐτῆς περίπου παραστάσεως· ἑκατέρωθεν ἀντὶ ἱππέων καθήμεναι ἐπὶ σκίμποδος γυναῖκες. Γραφὴ χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1270).

12. Λήκυθος ἐντελῶς ὁμοία τῇ προηγουμένῃ, ὀλίγον μικροτέρα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1271).

13. Ἀγγεῖον σχήματος ληκύθου μετὰ μικροῦ λαιμοῦ καὶ εὐρείας κοιλίας, μελανόμορφον δι' ἐγκεχαραγμένου περιγράμματος. Εἰκο-

νίζονται τρεῖς ὁπλῖται μαχόμενοι· γραφὴ ἀρχαϊκή, ταχεῖα. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1272).

14. Ἀγγεῖον ὁμοίου σχήματος τῷ προηγουμένῳ· σώζονται ἐκ τῆς παραστάσεως ἴχνη δύο μορφῶν ἱσταμένων καὶ τρίτη παρ' αὐαὐτοῖς ὁπλίτου ἐν πανοπλίᾳ. Ἐπὶ τῆς ἀσπίδος τούτου καὶ τοῦ θώρακος στίγματα ἐρυθρά. Γραφὴ ταχεῖα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1273).

15. Ἀγγεῖον ὁμοίου σχήματος· εἰκονίζονται τρεῖς μορφαὶ φεύγουσαι καὶ χειρονομοῦσαι κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον συμμετρικώτατα. Γραφὴ ταχεῖα καὶ ἐφθαρμένη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1274).

16. Κύλιξ μέλαινα ἔχουσα ἐσωτερικῶς κοσμήματα ἀνθεμιοειδῆ ἐγκεχαραγμένα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1275).

17. Λύχνος πήλινος μέλας μετὰ καλύμματος, οὗ τινος ἡ ὀπή, ἔνθα ἡ θρυαλλίς, ἔχει σχῆμα κεφαλῆς λέοντος. (Εὑρ. Γεν. Ἐφ. 1276).

18. Δύο ἀλαβάστρινοι πυξίδες μετὰ καλυμμάτων. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1277-1278).

19. Ἐρυθρόμορφος κάλπη δίωτος μετὰ καλύμματος ὕψ. 0,24. Ἡ περὶ τὴν κοιλίαν παράστασις χωρίζεται εἰς δύο μέρη δι' εἰκόνος πτερωτῆς Νίκης φευγούσης (τοῦ γνωστοῦ τύπου τῆς τοῦ Ἀρχέρμου) ὑπὸ ἑκάστην λαβήν. Καὶ ἔνθεν μὲν εἰκονίζονται τρεῖς γυναῖκες κρατοῦσαι ἐναγίσματα, ἔνθεν δὲ δύο ἕτεραι, ὧν ἡ μία κρατεῖ πυξίδα, ἡ ἑτέρα δὲ κάνιστρον καὶ ταινίαν. Ἡ γραφὴ εἶναι ταχεῖα καὶ ἀμελής. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ 1279).

20. Κάλπη ὁμοία τῇ προηγουμένῃ ἐλλιπὴς τὸ ἥμισυ καὶ συμπεπληρωμένη. Ἡ παράστασις τοῦ σωζομένου αὐτῆς μέρους φαίνεται ἡ αὐτὴ περίπου ἡ ἐπὶ τῆς προηγουμένης· αἱ ὑπὸ τὰς λαβὰς Νῖκαι εἰσὶ κατακρόταφον εἰκονισμέναι καὶ οὐχὶ φεύγουσαι, ἀλλ' ἱπτάμεναι μᾶλλον. Σώζεται δὲ τὸ ἕτερον μέρος τῆς κυρίας παραστάσεως, ἤτοι δύο γυναῖκες, ὧν ἡ μία κρατεῖ πυξίδα καὶ ἡ ἑτέρα κάνιστρον. Μεταξὺ τούτων πτηνὸν (ταώς;) ὑπὸ τὴν πυξίδα τῆς πρώτης. Ἡ γραφὴ τῆς αὐτῆς ἀμελοῦς τέχνης. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1280).

21. Κάλπη μέλαινα ἔχουσα περὶ τὴν κοιλίαν κόσμημα ἐκ φύλλων λευκῶν μικρῶν ἐναλλὰξ καὶ μεγάλων, πλήρης ὀστῶν ὡς ἀνευρέθη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1281).

22. Κάλπη περιέχουσα όστᾶ μετὰ καλύμματος ἔχουσα τὸ αὐτὸ περίπου κόσμημα, ὃ καὶ ἡ προηγουμένη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1282).

23. Κάλπη μετ' ὀστῶν ἄνευ βαφῆς, ἐκ λευκοῦ πηλοῦ, δίωτος. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. ἀρ. 1283).

24. Ἐρυθρόμορφον ἀγγεῖον σχήματος λοπάδος διαμέτρ. 0,16 καὶ ὕψ. 0,11 ἐκ πολλῶν τεμαχίων συγκεκολλημένον καὶ συμπεπληρωμένον τὰ κενά. Τὴν κοιλίαν περιθέει παράστασις ἐξ ἧς σώζεται ὀλίγον μόνον μέρος, ἤτοι: κίων ἢ μᾶλλον εἰπεῖν οἰκοδόμημα δεδηλωμένον διὰ κίονος ἔχοντος πλίνθον ὁμοίαν ἄνω καὶ κάτω καὶ κόσμημα ἐκ γραμμῶν καὶ στιγμάτων κατὰ τὸ μέσον καὶ τὰ ἄκρα ὅμοιον. Ἑκατέρωθεν τούτου ἀνὰ μία γυνὴ φεύγουσα κατ' ἀντίθετον φοράν· μεταξὺ ἑκάστης τούτων καὶ τῶν κατόπιν ἐρχομένων μορφῶν (γυναικῶν καὶ τούτων, ἐξηλειμμένων κατὰ τὸ ἄνω ἥμισυ) ἀνὰ ἓν δένδρον. Ὄπισθεν τῶν δένδρων, χωριζομένης οὕτω τῆς παραστάσεως λίαν συμμετρικῶς, διακρίνονται κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον τέσσαρες μορφαί, ἤτοι: κατὰ τὰ ἄκρα δύο γυναῖκες (σωζόμεναι κατὰ τὸ ἥμισυ) φεύγουσαι ἀντιθέτως καὶ ἀνὴρ (σωζόμενος καὶ οὗτος τὸ ἥμισυ) ἔνοπλος διώκων διὰ διπλοῦ δόρατος τὴν ἑτέραν τῶν γυναικῶν· ὄπισθεν τοῦ ἀνδρὸς γυνὴ φεύγουσα μὲν ἀντιθέτως, ἀλλὰ στρέφουσα τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸν ἄνδρα καὶ χειρονομοῦσα ἀπειλητικῶς. Πιθανῶς ἡ εἰκὼν παριστᾷ τὴν φυγὴν τῆς Κασσάνδρας. Ἡ γραφὴ ταχεῖα, λίαν συμμετρική. (Εὑρετ. Γενικ. Ἐφορ. 1284).

25. Τεμάχιον τῶν κεραμιδοειδῶν ἐκείνων σκευῶν, ὧν τὸ σχῆμα ἀποτελεῖ ἥμισυ περίπου κυλίνδρου, τῶν ἀγνώστου χρήσεως, σῷζον τὸ πλεῖστον τοῦ λεπιδοειδοῦς αὐτοῦ κορμοῦ καὶ δύο μορφὰς γυναικείας κατὰ τὰ ἄκρα τοῦ κρασπέδου, ὧν ἡ μία κρατεῖ κάνιστρον καὶ ἡ ἄλλη ἵσταται ὄπισθεν καθημένης τινός, ἧς ἐλάχιστον μόνον σῴζεται μέρος, ἔχουσα παρὰ τοὺς πόδας κάνιστρον. Ἡ γραφὴ ἐρυθρόμορφος, ταχεῖα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1285).

26. Ἀγγεῖον σχήματος λοπάδος διαμ. 0,39, μετὰ δύο λαβῶν ἐκ πολλῶν τεμαχίων συγκεκολλημένον καὶ συμπεπληρωμένον· ὑπὸ μαίανδρον περὶ τὰ χείλη ζώνη, ἐφ' ἧς εἰκονισμένα ζῷα, λέοντες κτλ. Ῥυθμοῦ κορινθιακοῦ. Ἀρχαϊκόν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1286).

27. Χαλκῆ κάλπη δίωτος μετὰ καλύμματος περιέχουσα ὀστᾶ. Κοινή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1287).

28. Εἰδώλιον πήλινον ὑψ. 0,21, παριστάνον κωμικὸν ὑποκριτὴν ἐν ἱματίῳ τὸ σῶμα ἔχοντα καὶ τὰς χεῖρας κεκρυμμένας. Ἡ κεφαλὴ τούτου εἶναι ἐξόχως κωμική, (ἀσύμμετρος δηλ. τὸ μέγεθος, ἐξέχοντα τὰ μεγάλα χείλη, ἡ ἑτέρα τῶν παρειῶν ἐξωγκωμένη, τὰ ὦτα μεγάλα, ἡ ῥὶς σιμή, τὰ ὄμματα εἰσέχοντα κτλ.) (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορ. 1288).

29. Εἰδώλιον μικρὸν Σειληνοῦ ὀκλάζοντος. Χρῶμα ἐρυθρὸν ἐπὶ τοῦ σώματος. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1289) (1).

30-37. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀριθ. 30 - 37 εὑρεθέντα ἐν τύμβῳ ἀνασκαφέντι ὑπὸ τῆς Γενικῆς Ἐφορείας ἐν θέσει Βουρβᾶ (Σπάτα). (ἴδ. Δελτίον 1889 σ. 153, 2 καὶ σ. 225, 2), ἤτοι:

30. Μέγας ἀμφορεὺς ὑψ. 0,60 μελανόμορφος ἀρχαϊκὸς ἐκ πολλῶν τεμαχίων συγκεκολλημένος καὶ συμπεπληρωμένος. Αἱ ἐπ' αὐτοῦ εἰκόνες, ἀποτελούμεναι κυρίως ἐκ παραστάσεων Σειρήνων καὶ θηρίων, διαιροῦνται εἰς ζώνας πέντε. Καὶ περὶ τὰ χείλη μὲν τοῦ στομίου ὡς καὶ ἐπὶ τῶν λαβῶν τῆς βάσεως ὑπάρχει μέλαν κόσμημα ἀστεροειδές, οὗτινος αἱ ἀκτῖνες καὶ ὁ ἐσωτερικὸς κύκλος πεποιημένος εἶναι δι' ἐγκεχαραγμένων γραμμῶν, ὡς δι' ὁμοίας μεθόδου δεδηλωμένα εἶναι τὰ μέλη τῶν λοιπῶν ζώων καὶ Σειρήνων ἐπὶ τοῦ μέλανος χρώματος. Περὶ τὸν χωνοειδῆ λαιμὸν τοῦ ἀγγείου εἰκονίζονται μεταξὺ τῶν λαβῶν δύο Σειρῆνες ἀντιμέτωποι ἐπὶ ἄνω ζώνης καὶ δύο λέοντες ἀντίστερνοι, τὰς κεφαλὰς ἀποκλίνοντες, ἐπὶ κάτω ζώνης. Ἡ αὐτὴ παράστασις ἐπαναλαμβάνεται καὶ εἰς τὸ ἀντίθετον μέρος, ἀλλ' οἱ μὲν λέοντες ἐκεῖ εἶναι ἐπὶ τῆς ἄνω ζώνης (μείζονες συνεπῶς) αἱ δὲ Σειρῆνες ἐπὶ τῆς κάτω. Μεταξὺ τῶν μορφῶν καὶ παραπλεύρως ἀστεροειδῆ κοσμήματα. Αἱ ἐπὶ τῆς κοιλίας τρεῖς ζῶναι παριστῶσιν εἰκόνας Σειρήνων, λεόντων, συῶν καὶ ἄλλων ζώων ἐν αἰσθητῇ συμμετρίᾳ. Ἔδαφος κιρρόν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1290).

31. Λοπὰς μελανόμορφος ἀρχαϊκὴ διαμ. 0,30 ἐκ τεμαχίων

(1) Ἐν ταῖς αὐταῖς ἀνασκαφαῖς εὑρέθησαν καὶ διάφορα ἄλλα μικρὰ ἀγγεῖα μὴ ἀριθμηθέντα ὡς ἄχρηστα.

συγκεκολλημένη καὶ συμπεπληρωμένη· ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς αὐτῆς ἐπιφανείας ὑπὸ ἀστεροειδὲς κόσμημα περὶ τὰ χείλη, ζώνη ἐφ' ἧς λέοντες καὶ Σειρῆνες καὶ σῦς ἐν συμμετρικῇ διατάξει. Ἡ κατασκευὴ ὁμοία τῇ τοῦ προηγουμένου. Τὸ ἐσωτερικὸν μέλαν, κατὰ τὸ κέντρον ἴχνη ἐγκεχαραγμένης πτέρυγος. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1291).

32. Λοπάδες δύο ὅμοιαι περίπου ἀλλήλαις ἀρχαϊκαὶ διαμ. 0,35 ἐκ τεμαχίων συγκεκολλημέναι καὶ συμπεπληρωμέναι· τῆς ἐξωτερικῆς αὐτῶν ἐπιφανείας τὸ ἔδαφος εἶναι ξανθόν, αἱ δὲ εἰς δύο ζώνας διῃρημέναι γραφαὶ ἐπὶ ἐγκεχαραγμένου διαγράμματος κατὰ τὸ ἥμισυ μέλαιναι ἢ κιρραὶ (χρώματος δηλ. βαθυτέρου τοῦ ἐδάφους) καὶ τἀνάπαλιν. Καὶ ἐπὶ τῶν δύο ζωνῶν, ὧν ἡ ἄνω περὶ τὰ χείλη στενοτέρα, εἰκονίζονται θηρία καὶ Σειρῆνες· ἐπὶ τοῦ ἑτέρου δὲ τῶν ἀγγείων ἐν τῇ ἄνω ζώνῃ εἰκονίζονται καὶ πτηνά. Τὸ ἐσωτερικὸν μέλαν· κατὰ τὸ κέντρον δι' ἐγκεχαραγμένων γραμμῶν εἰκονισμένη Σειρήν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1292/1293).

33. Λοπὰς ἀρχαϊκὴ ὀλιγώτερον βαθεῖα ἢ αἱ προηγούμεναι διαμ. 0,30 ἐκ πολλῶν τεμαχίων συγκεκολλημένη. Ἔδαφος φαιόν· εἰκόνες Σειρήνων καὶ θηρίων δι' ἐγκεχαραγμένου περιγράμματος, χρώματος κιρροῦ καὶ μέλανος ἐπὶ τῆς μείζονος κατωτέρας ζώνης· ἡ περὶ τὰ χείλη ἐξωτερικὴ στενοτέρα ζώνη περιέχει εἰκόνας νησσῶν μὲ τὸ ῥάμφος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ὡσεὶ τρεφομένων, ἐν κοσμηματικῇ διατάξει. Τὰ κενὰ πληροῦνται δι' ἀστεροειδῶν κοσμημάτων. Κατασκευὴ καθαρῶς Κορινθιακή. Καὶ ὁ πηλὸς δὲ τοῦ ἀγγείου εἶναι συμπαγέστερος καὶ μελανώτερος ἢ τῶν ἄλλων τοῦ αὐτοῦ εἴδους ἀγγείων τῶν ἀνωτέρω περιγεγραμμένων. Ἐσωτερικῶς κατὰ τὸ κέντρον προτομὴ ἵππου εἰκονισμένη δι' ἐγκεχαραγμένων γραμμῶν. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορ. 1294).

34. Σκύφος μελανόμορφον ἐκ τεμαχίων συγκεκολλημένον. Γραφὴν ἔχει ὑπεράνω ἀνθεμιοειδοῦς κοσμήματος περιθέοντος τὸ κατώτερον τῆς κοιλίας μέρος τὴν ἑξῆς: Ἐπὶ τῆς κυρίας ὄψεως κλίνη ἔμπροσθεν τῆς ὁποίας τράπεζα· ἐπὶ τῆς κλίνης ἀνὴρ ἐξηπλωμένος κρατῶν φιάλην καὶ παρ' αὐτῷ γυνὴ ἴσως καθημένη (ἡ μορφὴ αὕτη δὲν διακρίνεται καλῶς), πρὸς ἀριστερὰν τῆς κλίνης ἀνὴρ ἱστάμενος πρὸς τοὺς ἐν τῇ κλίνῃ βλέπων, κρατῶν ἀγγεῖον· ὄπισθεν τούτου ἀντίνωτος ἀνὴρ παίζων δίαυλον· πρὸς δεξιὰν τῆς κλίνης γυνὴ τὴν

στάσιν ἔχουσα καθημένης (ἄνευ ἕδρας), κρατοῦσα πρὸ τοῦ στόματος πρᾶγμά τι δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν δυσδιάκριτον· πρὸς τὸ ἀριστερὸν ἄκρον τῆς αὐτῆς ὄψεως ἐπαναλαμβάνεται ἡ αὐτὴ παράστασις τῆς κλίνης ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐξηπλωμένος ἀνὴρ κρατῶν κέρας· ὑπὸ τὴν τράπεζαν δὲ εἰκονίζεται ἐνταῦθα ζῶον (κύων ;) λεῖχον τὸ ἐκ τῆς τραπέζης καταρρέον ῥευστὸν (εἰκονιζόμενον διὰ τεσσάρων γραμμῶν), δεξιὰ δὲ τῆς κλίνης γυνὴ μικρὰ τὸ σῶμα καθημένη ἐπὶ σκίμποδος κρατοῦσα ἀγγεῖον. Ὑπὸ τὰς λαβὰς ἔνθεν μὲν εἰκονίζεται ἀγγεῖον, ἔνθεν δὲ γυνὴ κύπτουσα πρὸς τὰ κάτω, τὴν χεῖρα φέρουσα ἐπὶ τῶν γλουτῶν. Ἐπὶ τῆς ἑτέρας τῶν ὄψεων τῆς μᾶλλον βεβλαμμένης διακρίνονται ἴχνη τεσσάρων μορφῶν ἐν ταχείᾳ κινήσει. Ἡ γραφὴ εἶναι ἀρχαϊκή, δι' ἐγχαράξεως ἐπὶ τοῦ μέλανος χρώματος δεδηλωμένων ὄντων τῶν καθέκαστα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1295).

35. Ἀγγεῖον σχήματος κωδωνοειδοῦς κρατῆρος μικροῦ καὶ λίαν κομψοῦ ἐκ τεμαχίων συγκεκολλημένον. Εἰκονίζονται ἐπὶ ἐδάφους φαιοῦ σκοτεινοῦ ἐν ἀπολύτῳ συμμετρίᾳ τὰ ἑξῆς : Ἐπὶ τῆς ἄνω ζώνης, τῆς πλατυτέρας, ἔμπροσθεν μὲν Σφὶγξ ἐν τῷ μέσῳ καὶ ἑκατέρωθεν δύο λέοντες· ὑπεράνω τῶν λαβῶν Σφὶγξ, ὄπισθεν δὲ ἐν τῷ μέσῳ ἀνθεμιοειδὲς κόσμημα καὶ ἑκατέρωθεν ἀνὰ μία μορφὴ ἀνδρικὴ (ἐλλιπὴς τὸ ἄνω τοῦ σώματος) ἱσταμένη. Τὰ κενὰ κοσμοῦνται δι' ἀστεροειδῶν κοσμημάτων. Ἡ κατωτέρα ζώνη περιέχει εἰκόνας λεόντων καὶ Σφιγγῶν ἐν συμμετρίᾳ. Ἡ γραφὴ ἀρχαϊκή, λίαν λεπτὴ καὶ ἐπιμελής, γενομένη δι' ἐγχαράξεως ἐπὶ τοῦ μέλανος τῶν καθέκαστα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1296).

36. Ἀγγεῖον μέγα σχήματος σκύφους (διαμ. κατὰ τὰ χείλη 0,37 ὕψ. 0,29) ἐκ τεμαχίων συγκεκολλημένον καὶ συμπεπληρωμένον. Ἐπὶ ἐδάφους ξανθοῦ κοσμήματα μέλανα, ἔμπροσθεν δὲ τέσσαρα πτηνά, κύκνοι, βαίνοντες ὡς ἐν παρατάξει ὁ εἷς ὄπισθεν τοῦ ἑτέρου. Ἀρχαϊκὸς ἀττικὸς ῥυθμός. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1297).

37. Οἰνοχόη μέλαινα ἐκ τεμαχίων συγκεκολλημένη φέρουσα δύο γραμμὰς περὶ τὴν κοιλίαν χρώματος ἐρυθρώδους. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1298).

38. Μολύβδινα εἰδώλια ἑπτά, λεπτεπίλεπτα ἐν εἴδει ἀναγλύφων (ὕψ. 2,-3 δακτύλων) παριστῶντα δύο τούτων τὴν καλουμένην

Περσικὴν Ἄρτεμιν τὰ ἕτερα δὲ πέντε ὁπλίτας καὶ ζῶα, οὐχὶ καλῶς διατετηρημένα. Ἐπίσης μολύβδινοι ἀστεροειδεῖς κύκλοι ὡς κοσμήματα χρησιμεύσαντες· καὶ ἔλασμα χάλκινον, ἐκ λαβῆς χαλκίνου ἀγγείου ἴσως, εἰκονίζον κεφαλὴν γυναικείαν. Εὑρέθησαν ἐν ταῖς κατὰ τὰ Μενελάϊα ὑπὸ τῆς Γεν. Ἐφορείας ἐνεργηθείσαις ἀποπειρατηρείοις ἀνασκαφαῖς (ἴδ. Δελτίον 1889 σ. 171, 7). (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1299).

39 - 42. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 39—42 δωρηθέντα ὑπὸ τοῦ ἀντιπροέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου κ. Δημοσθ. Τσιβανοπούλου, ἤτοι:

39. Ἐν ἐσφραγισμένῳ δέματι 429 νομίσματα διαφόρων πόλεων καὶ χρονικῆς περιόδου ἐξ ὧν 62 ἀργυρᾶ, 9 λίθοι ἐγγεγλυμμένοι τῶν καλουμένων νησιωτικῶν, 8 Σκαραβαῖοι, 12 δακτυλιόλιθοι μετὰ διαφόρων παραστάσεων, 1 ἀνάγλυπτος λίθος (Cameo), 1 κύλινδρος ἀσσυριακός, 1 χρυσοῦς δακτύλιος, ἐφ' οὗ εἰκονίζεται προτομὴ Ἀρτέμιδος. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1300).

40. Χαλκοῦν ἀγαλμάτιον ὕψ. 0,08 ἀνδρὸς ἔχοντος τὴν κεφαλήν, τὰς χεῖρας καὶ τοὺς κάτω πόδας ἀντεστραμμένους ὄπισθεν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1301).

41. Εἰδώλιον χαλκοῦν ζώου, κριοῦ, ἐπὶ βάσεως, ὕψ. 0,02 καὶ πλτ. 0,05. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1302).

42. Λαβὴ ἀγγείου χαλκοῦ, εἰκονίζουσα κεφαλὴν λέοντος. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορ. 1303).

43. Χαλκοῦν ἐπίχρυσον νόμισμα φέρον ἑκατέρωθεν κεφαλὰς γυναικείας καὶ φύλλον μικρὸν χρυσοῦν τεθὲν ἐν τοῖς ἀχρήστοις. Εὑρέθη ἐν Θεσσαλίᾳ ἐν χωρίῳ Γκερλῆ, ἐν ἀμπέλῳ Ἀκριβοῦ Χατζοπούλου, ἐντὸς τάφου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1259).

2. Συλλογὴ Πειραιῶς

Ἐν τῇ Συλλογῇ Πειραιῶς εἰσήχθησαν τὰ ἑξῆς ἀρχαῖα :

1. «Στήλης ἐπιτυμβίου τὸ ἄνω μέρος, ὕψους 0,57, πλτ. 0,32, φέρον ἄνω σχῆμα ὀρθοκεράμου δεδηλωμένης καὶ διὰ χρωμάτων· εὐθὺς μετὰ τὸ μέρος τοῦτο ἡ ἐπιγραφή :

Κηφισιος Κηφισοδωρου
Κορυδαλλευς.

Ἐπὶ τοῦ σώματος τῆς στήλης ἐν ἀβαθεστάτῳ πλαισίῳ ἀνάγλυφος παράστασις ἀνδρὸς γενειῶντος ἐπὶ κλίνης ἀνακεκλιμένου, γυμνοῦ τὰ ἄνω, τῇ ἀριστερᾷ πρὸ τοῦ στήθους φέροντος ἀγγεῖον σκυφοειδές, τὴν δὲ δεξιὰν διευθύνοντος πρὸς μικρὰν τράπεζαν πρὸ τῆς κλίνης ὑπάρχουσαν, ἐφ' ἧς καρποί τινες ἢ ἐδέσματα. Καὶ ἡ ἐργασία καὶ ἡ τέχνη ἀτελεστάτη, καὶ τὰ γράμματα ἀμελῶς κεχαραγμένα, ἰδίᾳ τὰ τοῦ β'. στίχου. Τὴν στήλην προσήνεγκεν ὁ κ. Πλάτων Παρασκευᾶς, ἔχει δὲ δημοσιευθῆ πρὸ ἐτῶν ὑπὸ τοῦ κ. Στ. Α. Κουμανούδη ἐν ταῖς Ἀττικαῖς ἐπιγραφαῖς ὑπ' ἀριθ. 639 ὡς κειμένη ἔν τινι οἰκίᾳ κατὰ τὴν ὁδὸν Ἀσκληπιοῦ.

2. »Ὀκτὼ λαβαὶ ἀμφορέων, εὑρεθεῖσαι εἰς διάφορα τοῦ Πειραιῶς μέρη· τούτων ἐπιγραφὰς εὐδιακρίτους ἔχουσιν αἱ πέντε τάςδε:

1) . . . α Νικα-
γορα Κνι-
διον

2) Αγαθοκλευς

3) Θασιων
Μενεδη

4) Αντιμάχου

καὶ κάτωθεν κηρύκειον.

5) Επι Αριστοδαμο
Ζμινθιου

(Ἐξ ἀναφορᾶς Ι. Δραγάτση).

ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ἐθνικὸν Μουσεῖον: Περατωθεισῶν τῶν ἐν τῇ Ἀκροπόλει ἀνασκαφῶν καὶ λοιπῶν ἐργασιῶν ἅπασα ἡ τῆς Γενικῆς Ἐφορείας προσοχὴ ἐστράφη περὶ τὸ ἐθνικὸν Μουσεῖον. Οὕτως ἐξακολουθοῦσιν ἐν αὐτῷ καὶ δραστηρίως βαίνουσιν αἱ πρὸς κατάταξιν τῶν γλυπτῶν ἐργασίαι καὶ πρὸς ἀποπεράτωσιν τοῦ καταλόγου αὐτῶν, αἱ πρὸς ἵδρυσιν τῆς Συλλογῆς τῶν ἀγγείων καὶ μικροτεχνημάτων (Antiquarium) καὶ σύνταξιν καταλόγου αὐτῶν καὶ αἱ πρὸς καταρτισμὸν καὶ καταλόγισιν τοῦ ἐπιγραφικοῦ Μουσείου

Εὑρήματα τῶν ἐν Λυκοσούρᾳ ἀνασκαφῶν: Τὰ εὑρεθέντα γλυπτὰ ἀρχαῖα ἐν ταῖς ἐν Λυκοσούρᾳ ἀνασκαφαῖς (ἴδ. Δελτίον 1880 σ. 159) ὅσα προέρχονται πιθανῶς ἐκ τῶν τοῦ Δαμορφῶντος ἔργων, ἐκομίσθησαν ἐνταῦθα, ἵνα κατατεθῶσιν ἐν τῷ ἐθνικῷ Μουσείῳ.

Κατασκευὴ ἐκμαγείων: Ὑπὸ τῆς Γενικῆς Ἐφορείας ἤρξατο ἡ κατασκευὴ γυψίνων ἐκμαγείων τῶν ἀξιολογωτέρων γλυπτῶν τοῦ ἐθνικοῦ Μουσείου. Ἐντὸς βραχέος θέλει δημοσιευθῇ κατάλογος τῶν ἐκμαγείων τούτων, ἐν ᾧ θέλει εἶνε δεδηλωμένη καὶ ἡ τιμὴ ἑκάστου αὐτῶν.

Κατάσχεσις ἀρχαίων: Ἐν Αἰγίῳ κατεσχέθη ὑπὸ τοῦ ὑπαστυνόμου παρὰ τῷ Ν. Ἀντωνοπούλῳ γυναικεία μαρμαρίνη κεφαλὴ φυσικοῦ μεγέθους, ἥτις ἐστάλη ἐνταῦθα ἵνα κατατεθῇ ἐν τῷ ἐθν. Μουσείῳ (ἴδ. προσεχὲς τεῦχος μηνὸς Φεβρουαρίου : εἰσαγωγὴ ἀρχαίων ἐν τοῖς Μουσείοις).

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ

ΔΙΑΤΡΙΒΑΙ ΚΑΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Ἀνασκαφαὶ τύμβων ἐν Ἀττικῇ.

ΕΚΘΕΣΙΣ Α'.

Τύμβος ἐν Βελανιδέζᾳ.

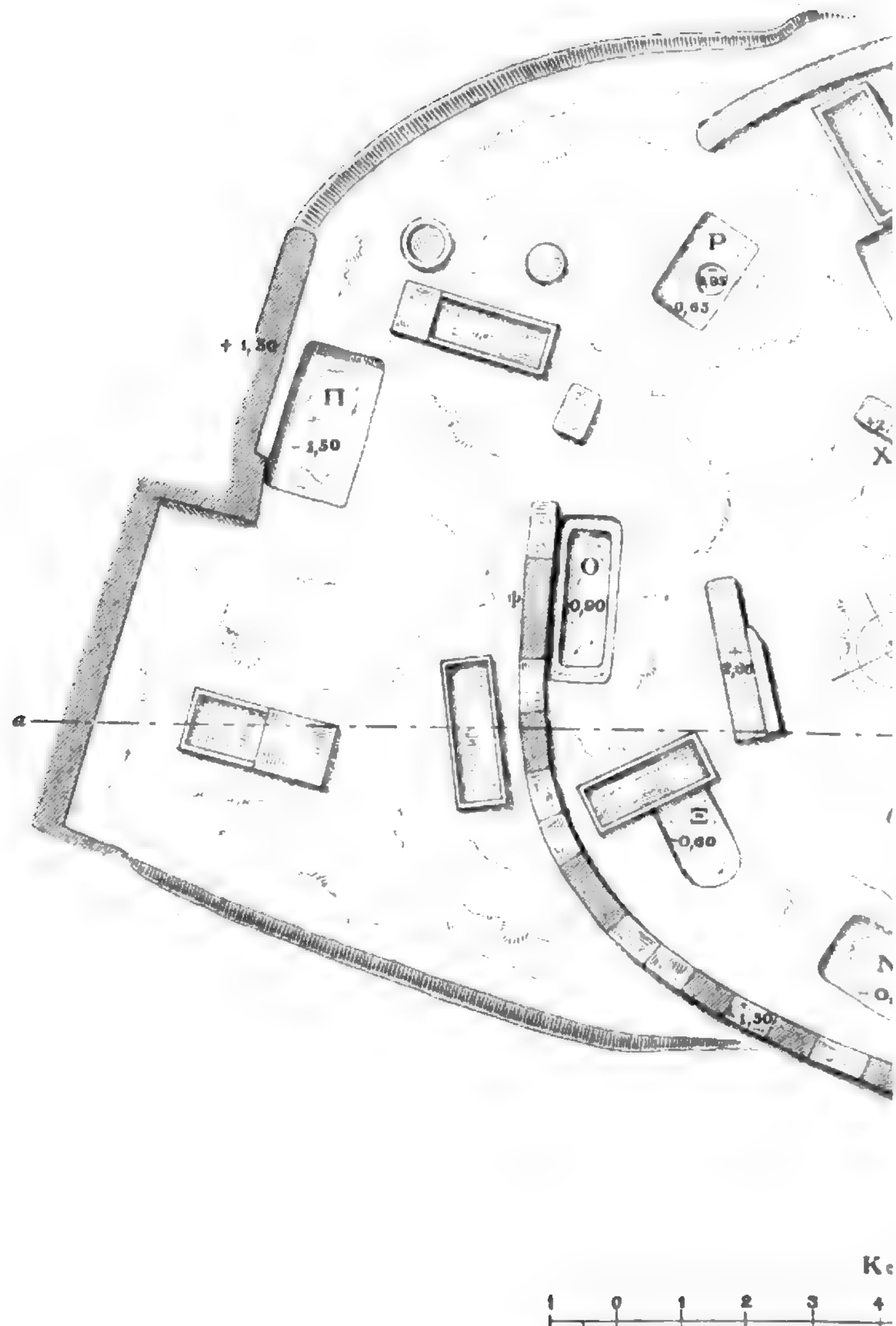
(ἴδ. Πίνακας Α' καὶ Β').

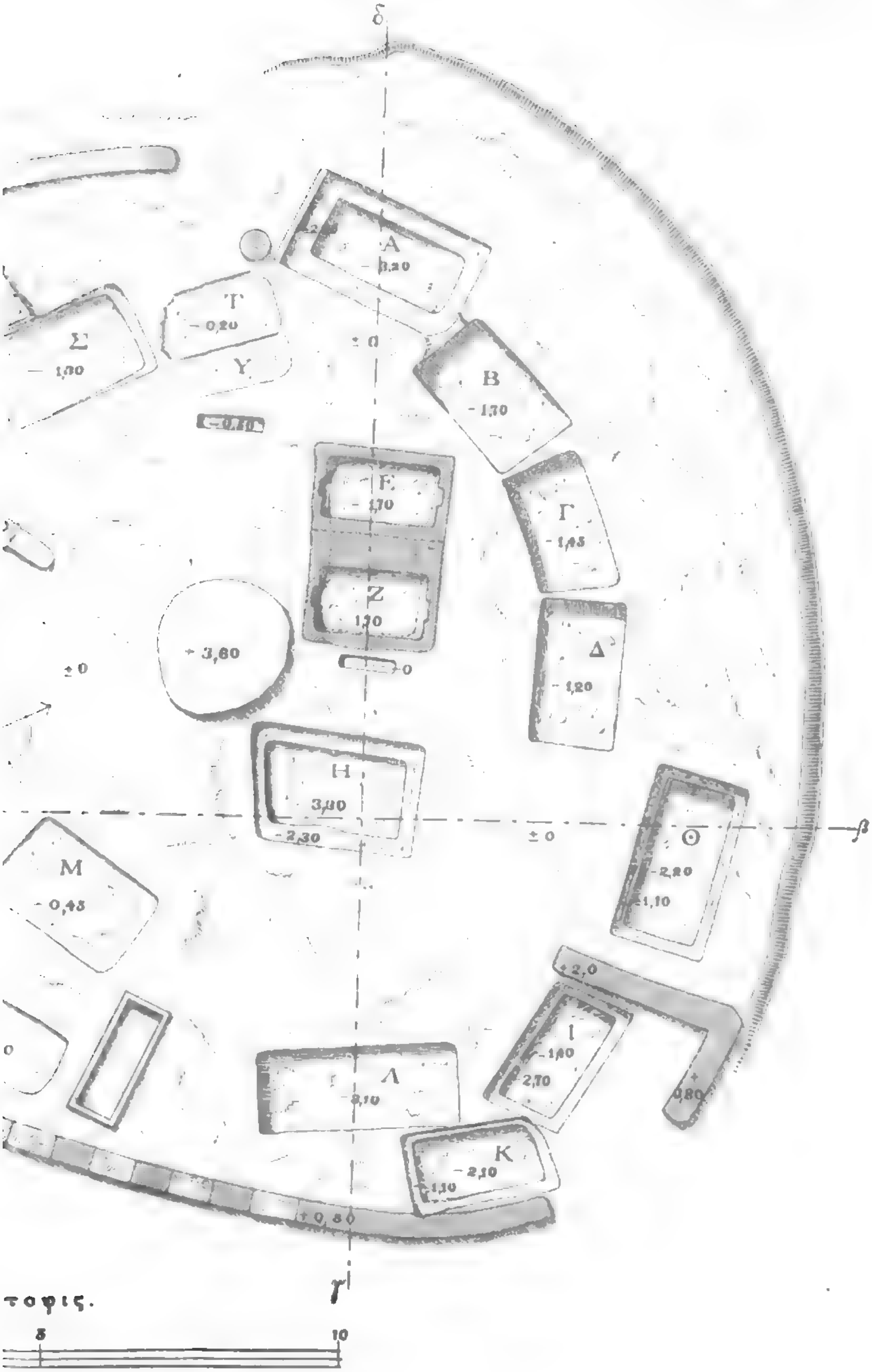
Οὐδεὶς βεβαίως ἀγνοεῖ ὅτι πολλαχοῦ τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος ὑπάρχουσι τεχνητὰ ὑψώματα γῆς περιφερικὰ ἢ μᾶλλον ἡμισφαιρικά, ἅ τε σχηματίζοντα κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον τὸ ἥμισυ σφαίρας κειμένης ὑπὲρ τὸ ἔδαφος. Τὰ ὑψώματα ταῦτα τύμβοι (tumuli) *συνήθως καλούμενα (ὡς παρ' Ὁμήρῳ Ἰλ.* 2. 604, 793, 7, 453-11, 371 *καὶ ἀλλαχοῦ: Σοφ. ἀντ.* 1204) *ἀλλὰ καὶ χώματα καὶ κολωνοί, κοινῶς δὲ παρ' ἡμῖν Μαγοῦλαι, ἀνὰ ἑκατοστύες ἀριθμοῦνται ἐν Ἀττικῇ, ὡς βλέπει τις καὶ ἐν τοῖς ὑπὸ τῶν Γερμανῶν πονηθεῖσι χάρταις* (Carten von Attika) *τῆς Ἀττικῆς, ἔνθα ἀκριβῶς, ὡς τὰ πολλά, ἐσημειώθησαν τὰ τοιαῦτα ὑψώματα δι' ἐρυθρῶν ἀστερίσκων ἢ ἐδηλώθησαν δι' ἐπιγραφῆς.*

Ἐν ᾧ δὲ παρ' οὐδενὸς ἠγνοεῖτο ὅτι τὰ ὑψώματα ταῦτα ἤ τινα τοὐλάχιστον αὐτῶν θὰ ἦσαν τάφοι, καθ' ἃ οἱ ἀρχαῖοι περὶ αὐτῶν παραδίδουσι, παράδοξον εἶνε ὅτι οὐδενὶ ἐπῆλθεν ἡ ἰδέα τῆς συστηματικῆς ἑνὸς ἢ πλειόνων τούτων ἀνασκαφῆς χάριν ἐπιστημονικῆς ἐρεύνης (1). *Ἡ πρωτοβουλία εἰς τὴν ἔρευναν τῶν*

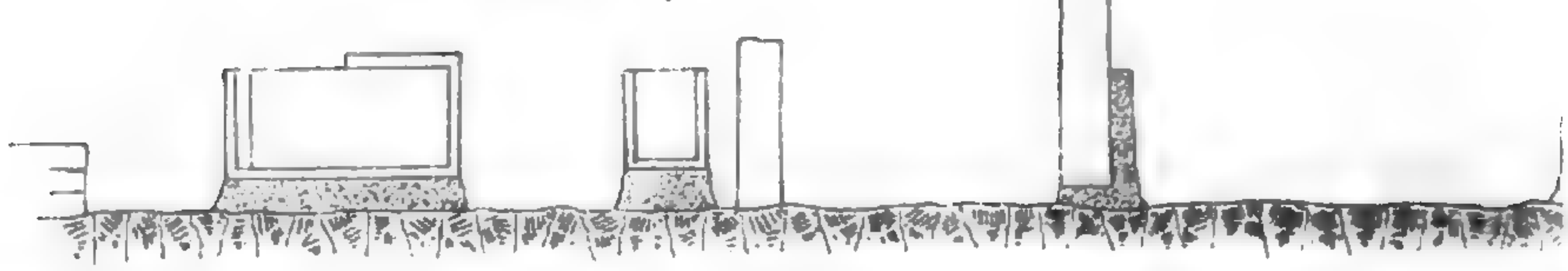
(1) Μόνον ὑπὸ τοῦ Διδάκτορος Σλίεμαν ἐγένετο μικρά τις ἀπόπειρα ἐρεύνης τοῦ ἐν Μαραθῶνι τύμβου, ἀλλ' αὕτη οὐδὲν ἔσχεν ἀποτέλεσμα. Ἡ ἔρευνα ὅμως τοῦ τύμβου τούτου δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς περατωθεῖσα.

ΑΝΑΣΚΑΦΗ ΤΥΜΒΟΥ ΕΝ ΒΕΛΑΝΙΔΕΖΑι

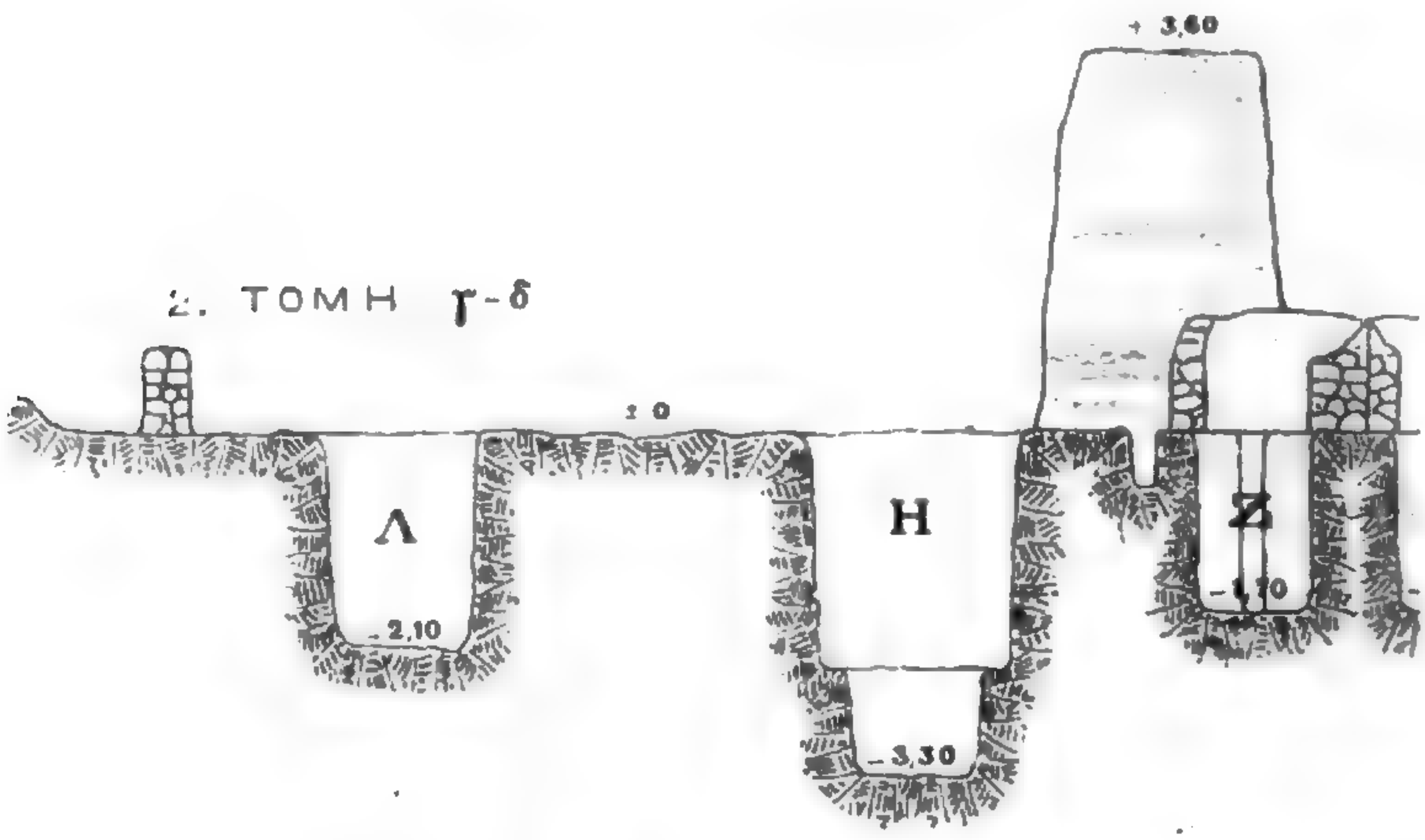


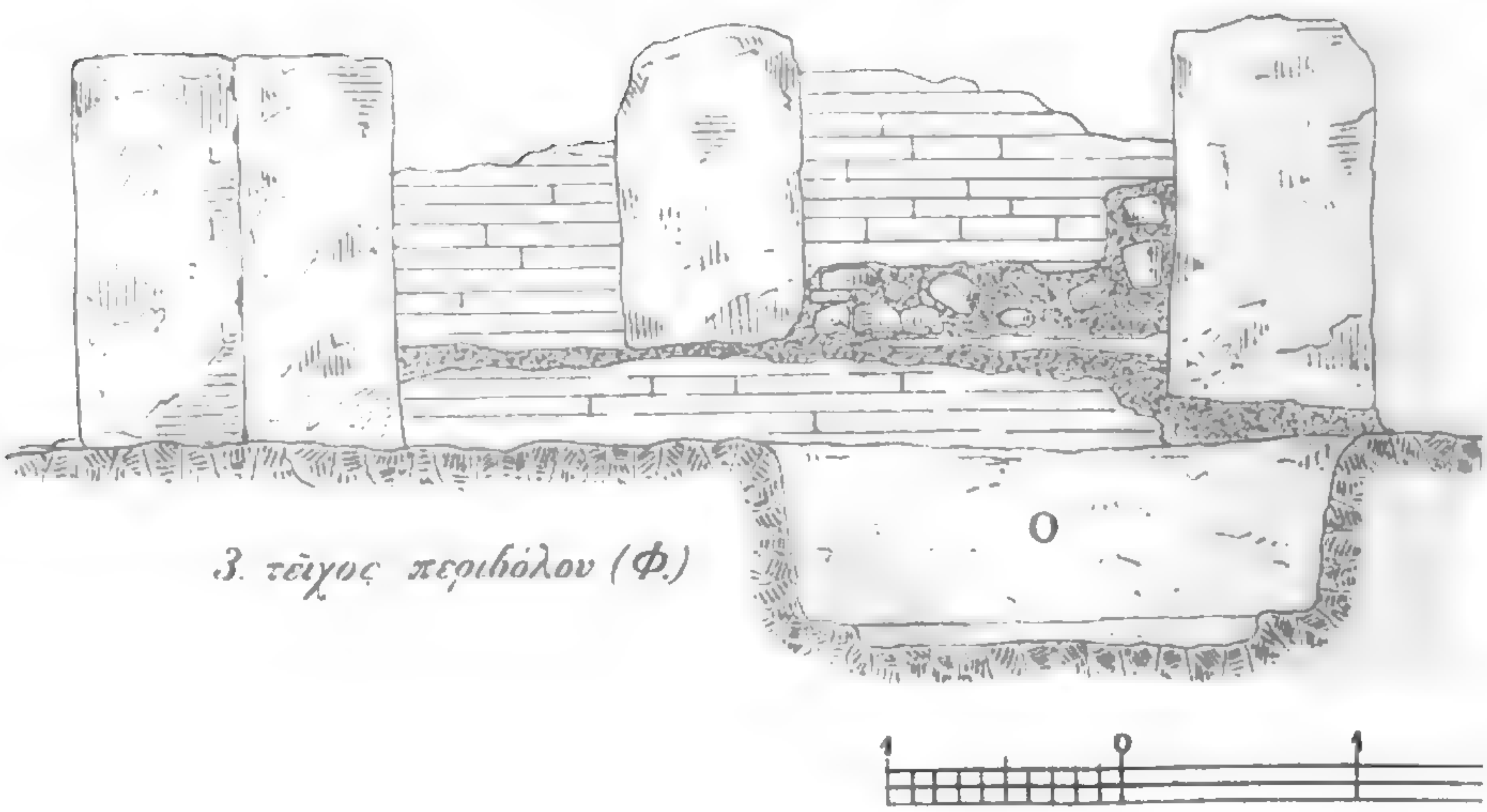

δ
Α
Β
− 1,70
Γ
− 1,45
Δ
1,20
Ε
1,70
Ζ
1,70
Η
3,00
− 2,30
Θ
− 2,20
1,10
Ι
− 1,60
2,70
Κ
− 2,10
1,10
Λ
Μ
− 0,45
Σ
− 1,00
Τ
− 0,20
Υ
+ 3,60
± 0
+ 2,0
0,80
+ 0,80
β
γ
5
10

1. ΤΟΜΗ α-β

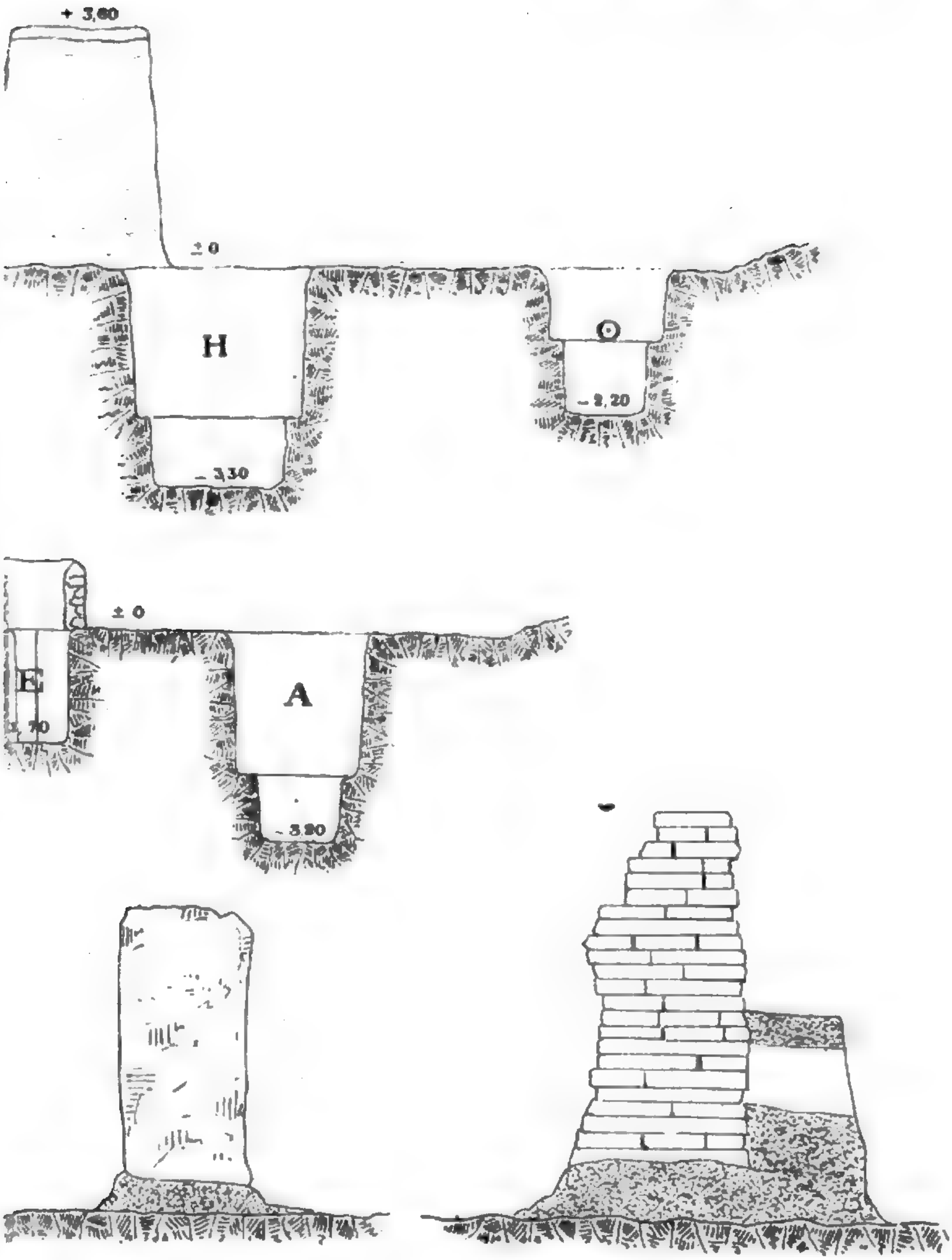


2. ΤΟΜΗ γ-δ





3. τεῖχος περιβόλου (Φ.)



4. ἐσωτερικὸν τεῖχος (Χ.)



τῶν τύμβων, δι' ἧς πολλὰ ἤδη, τέως ἄγνωστα, ἀφορῶντα εἰς τὴν ταφὴν τῶν νεκρῶν καὶ τὴν ἀνέγερσιν τοιούτων μνημείων ἐγνώσθησαν, πλείονα δ' ἔτι γνωσθήσονται διὰ τῆς σκοπουμένης συνεχοῦς ἀνασκαφῆς πλειόνων τοιούτων τύμβων, ἡ πρωτοβουλία, λέγομεν ἀνήκει εἰς τὸν Γενικὸν Ἔφορον κ. Καββαδίαν (ἴδ. Δελτίον 1889 *σ.* 122,2). *Ἡ ἐποπτεία τῶν ἐργασιῶν ἀνετέθη εἰς ἐμέ· σκοπῶ δὲ ν' ἀνακοινῶ διὰ τοῦ Δελτίου τὸ πρῶτον μὲν συντόμως ἐν περιοδικαῖς ἐκθέσεσι μονομερῶς τὰ πορίσματα τῆς ἀνασκαφῆς ἑκάστου τῶν ἀνασκαπτομένων τύμβων, μετὰ τὸ τέρμα δὲ τῶν ἐργασιῶν τούτων νὰ ἐκθέσω τὰ γενικὰ πορίσματα, ἐὰν τοιαῦτα ἐκ τῆς ἀνασκαφῆς πλειόνων τύμβων προκύψωσι. Λέγω δὲ* ἐὰν προκύψωσι *καθόσον ἐκ τῶν δύο μέχρι τοῦδε ἀνασκαφέντων τύμβων (περὶ τοῦ ἑτέρου τῶν ὁποίων, τοῦ ἐν θέσει «Βουρβᾶ» ἐν προσεχεῖ ἐκθέσει, ἅ τε μὴ περατωθέντος ἔτι τοῦ σχεδιογράμματος αὐτοῦ) δυσχερῶς πάνυ θὰ ἠδύνατό τις νὰ πορισθῇ γενικόν τι ἀληθὲς καὶ βέβαιον ὡς πρὸς τ' ἀναφυόμενα ζητήματα περὶ τοῦ χρόνου, τοῦ σκοποῦ καὶ τῆς κατασκευῆς τῶν τύμβων, ἕνεκα τῶν ποικίλων διαφορῶν αἵτινες παρατηροῦνται ἐν τοῖς δύω τούτοις τοῖς ἤδη ἐξερευνηθεῖσι.* Καὶ *ὡς ἐν παραδείγματι· ἐν Βελανιδέζᾳ μὲν εὕρομεν. ὡς βλέπει τις ἐν τῷ ἐπισυνημμένῳ σχεδιογράμματι τοῦ τύμβου, περίβολον (Φ) ἐξ ὀρθογωνίων πωρίνων λίθων καὶ ὀπτῶν πλίνθων ἐναλλάξ, τοίχους δὲ ἐσωτερικοὺς (X) ἐπίσης ἐξ ὀπτῶν πλίνθων, οὐδέτερον ὅμως τούτων εὕρομεν ἐν τῷ ἐν Βουρβᾷ τύμβῳ. Ἐν Βουρβᾷ ἐξ ἄλλου ἀπεκαλύφθη ὑπὸ τὸ χῶμα τοῦ τύμβου πλινθόκτιστον μνημεῖον, ἐν μορφῇ σηκοῦ, ἐπιστεγασμένον καὶ ἀρχιτεκτονικῶς κεκοσμημένον διὰ γείσου, κείμενον ἐπὶ βαθέος τάφου ὑπὲρ τὸ φυσικὸν ἔδαφος. Ἐν Βελανιδέζᾳ δὲ εὑρέθη μὲν παρεμφερὲς μνημεῖον, ἀλλὰ διπλοῦν καὶ λιθόκτιστον. Ἐν Βουρβᾷ εὑρέθη κατὰ χώραν ἀνεπίγραφον πυραμιδοειδὲς βάθρον ἀγάλματος (καὶ οἱ πόδες τούτου ἐπ' αὐτοῦ) ἀλλ' ἐν Βελανιδέζᾳ οὐδὲ ἴχνος ὁμοίου πράγματος. Ἐν Βουρβᾷ ἐφάνη ὑπὸ τὸ χῶμα περιφερικὸς τάφος ἐκ λίθων ἀργῶν, οὗ ὅμοιος, σπανιώτατος ἄλλως ἐν Ἑλλάδι, δὲν εὑρέθη ἐν Βελανιδέζᾳ. Ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τὴν διάταξιν, κατασκευὴν*

καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν τάφων πολλαὶ αἱ διαφοραί· καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς δὲ κτερίσματα διάφορα εἰσὶν ὡς τὰ πολλὰ χρονολογικῶς τε καὶ τεχνικῶς.

Ἐκ τούτων τῶν ὡς ἐν παρόδῳ εἰρημένων κατανοεῖ τις τὸ δυσχερὲς τῆς ἐξαγωγῆς γενικῶν πορισμάτων· πεποίθαμεν οὐχ ἧττον ὅτι ἡ ἀνασκαφὴ πολλῶν τύμβων διδάξει ἡμᾶς τὰ βέβαια περὶ τούτων.

Ὁ ἀνασκαφεὶς ἐν Βελανιδέζᾳ τύμβος εἶνε ὁ εἷς τῶν διὰ τεσσάρων ἀστερίσκων τῶν ἐν τῷ Γερμανικῷ χάρτῃ (Karten von Attika B. VII) ὡς τύμβων σημειουμένων πρὸς ἀριστερὰν τοῦ ῥεύματος ἐν θέσει «Βελανιδέζᾳ» καὶ πλησίον τοῦ «σεσυλημένου τάφου» (ausgebeutetes Grab» ὡς σημειοῦται), ὅστις ὅμως οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἢ κοινὸν νεκροταφεῖον σεσυλημένον πρὸ χρόνων ὑπὸ ἀρχαιοκαπήλων, διότι ἀκριβῶς ἐν τῇ θέσει ἔνθα σημειοῦται ὁ τάφος οὗτος, ὅστις θὰ ἠδύνατο νὰ ὑποληφθῇ ὡς τύμβος, οὐδὲν ἄλλο φαίνεται τὰ νῦν ἢ ἡ θέσις τάφων ἠνεῳγμένων. Ἀλλὰ καὶ τοῦ ὑφ' ἡμῶν ἀνασκαφέντος τύμβου ἡ θέσις δὲν δηλοῦται ἀκριβῶς ἐν τῷ χάρτῃ, διότι σημειοῦνται τρεῖς πλησίον ἀλλήλων κείμενοι τύμβοι, ἐνῷ ἀκριβῶς δύο μόνον παρακείμενοι τοιοῦτοι ὑπάρχουσιν, ἐξ ὧν ὁ ἕτερος, ὁ ἀνασκαφείς, ἀσυγκρίτως μείζων τοῦ ἄλλου τυγχάνει, ὅστις καὶ σεσυλημένος εἶνε· μικραί τινες δὲ ἐν τούτῳ ἔρευναι εἰς οὐδὲν ἤγαγον.

Ταῦτα ὡς πρὸς τὴν θέσιν τοῦ τύμβου, ἥτις τὰ νῦν Βελανιδέζα καλουμένη οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἢ μετατροπὴ εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς τῆς λέξεως Φηγοῦς, ἧς τὸ ὄνομα, ὡς γνωστόν, ἔφερεν ὁ ἐκεῖ που τιθέμενος ἀρχαῖος ὁμώνυμος δῆμος. Ἐν Βελανιδέζᾳ, ὡς γνωστόν, εὑρέθη καὶ τὸ ἐν τῷ ἐθνικῷ Μουσείῳ ἀρχαϊκὸν ἀνάγλυφον τὸ γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα στήλη τοῦ Ἀριστίωνος. Δυστυχῶς αἱ εἰδήσεις ἡμῶν περὶ τοῦ μέρους τῆς εὑρέσεως αὐτοῦ προέρχονται ἐκ πηγῆς τοσοῦτον ἀμφιβόλου, ὥστε ἀδύνατος σχεδὸν εἶνε ἡ ἐξακρίβωσις τοῦ μέρους ἔνθα ταῦτο εὑρέθη (Πρβ. Ἐφημερὶς Ἀρχαιολογικὴ 1838 σ. 127).

Ἐν τῷ ἡμετέρῳ τύμβῳ, ἐξαιρέσει τεμαχίων τινῶν ἐπιγραφῆς ἀναγομένης εἰς τὴν αὐτὴν χρονικὴν περίοδον τῆς τοῦ ἀναγλύφου

ἐκείνου, οὐδὲν ἄλλο εὑρέθη δυνάμενον νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ὑπόθεσιν τυχόν, ὅτι τὸ ἀνάγλυφον ἵδρυτο ἐπὶ τοῦ τύμβου τούτου, τοῦ μεγαλητέρου τῶν ἐν Βελανιδέζᾳ.

Ἐν τοῖς ἐπισυνημμένοις ὑπὸ τοῦ Καβερῶ ἐκπονηθεῖσι σχεδίοις (Πινακ. Α' καὶ Β') βλέπει τις τὴν μετὰ τὴν ἐκχωμάτωσιν τοῦ ὅλου τύμβου ὄψιν. Τὸ μέγιστον ὕψος τοῦ χώματος εἶνε 3, 60 κατὰ τὸ κέντρον· ἀλλὰ καὶ τοῦτο δὲν εἶνε τὸ ἀρχικόν, διότι ἐκτὸς τοῦ ὅτι ὁ τύμβος εἶχεν ἐρευνηθῆ διατρυπηθεὶς ὑπ' ἀρχαιοκαπήλων (οἵτινες ὅμως δὲν ἠδυνήθησαν νὰ φθάσωσι μέχρι τοῦ φυσικοῦ ἐδάφους ἔνθα οἱ τάφοι, οἵτινες ἔμειναν οὕτως ἀνέπαφοι) ἀνασκαψάντων κυρίως τὴν κορυφήν, τὸ ὕψος τοῦ τύμβου βεβαίως ἐμειώθη ἕνεκα τῶν ὑετῶν, οἵτινες φυσικῶς παρέσυραν τὸ χῶμα ἐκ τῆς κορυφῆς πρὸς τὰ ἄκρα.

Ὁ χῶρος ἐν ᾧ οἱ τάφοι, καὶ ἑπομένως ὁ τύμβος, περιεφράσσετο ὑπὸ περιβόλου κατεσκευασμένου ἐξ ὀρθογωνίων πωρίνων πλακῶν καὶ ἐξ ὀπτῶν πλίνθων ἐναλλάξ. Ἡ κατασκευὴ αὕτη τοῦ περιβόλου, ἡ ἐναλλὰξ δηλ. χρησιμοποίησις τῶν πλίνθων ἅμα καὶ τῶν πωρίνων πλακῶν ἐν εἴδει ὀδοντωτοῦ περιφράγματος, στερεοῦ μὲν διὰ τούτων, εὐθραύστου δὲ δι' ἐκείνων, δὲν ἔχει, ὡς φαίνεται, λόγον τινὰ σχετικὸν πρὸς τὴν ἐν τῷ περιβόλῳ ταφὴν τῶν νεκρῶν (πρὸς εὐχερεστέραν λ. χ. εἴσοδον εἰς τὸν περίβολον, ἀποσπωμένων τῶν πλίνθων κατὰ τὴν ἑκάστοτε ταφήν), ἀλλ' ἁπλῶς χάριν οἰκονομίας τὰ μεταξὺ τῶν πωρίνων πλακῶν κενὰ ἐπληρώθησαν διὰ πλίνθων ὀπτῶν, ἃς ἡ πολλὴ χρῆσις καθίστα προχείρους τε καὶ εὐώνους. Ὁ περίβολος οὗτος (Φ) δὲν σώζεται ἅπας κύκλῳ, ὡς βλέπει τις ἐν τῇ κατόψει Α ἅ τε ἀποσπασθέντων, ὡς φαίνεται, τῶν δι' ἄλλας ἀνάγκας χρησίμων πωρίνων λίθων (πιθανῶς διὰ καλύμματα τάφων κατὰ τοὺς μεταγενεστέρους χρόνους, ὧν πλεῖστοι εἰς τὰ πέριξ) καὶ συνεπῶς καταπεσόντος καὶ τοῦ ἐκ πλίνθων μεσοτοίχου. Πλὴν τοῦ περιβόλου ἀπεκαλύφθη καὶ ἐσωτερικὸς τοῖχος (Χ) ἢ ἀκριβέστερον τμήματα ἐσωτερικοῦ τοίχου ἐξ ὀπτῶν πλίνθων, σωζομένου εἰς ὕψος 2,00, 2, 40, καὶ 2,60 κατὰ τρία διάφορα τοῦ τύμ-

βου μέρη (1) *Συνοχή τις τοῦ τοίχου τούτου οὐδαμοῦ φαίνεται· ἐν τοῖς κατωτέρω δὲ δίδομεν τὴν καθ' ἡμᾶς πιθανωτέραν ἑρμηνείαν τῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ.*

Τοῖς καθορῶσι τὴν κάτοψιν τοῦ τύμβου μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ χώματος, προβάλλεται βεβαίως ἡ ἀπορία πότε ἐτέθη τὸ χῶμα, τουτέστι πότε κατεσκευάσθη ὁ διὰ χώματος τύμβος, σχετικῶς πρὸς τοὺς ὑπ' αὐτὸν τάφους. Ἡ λύσις τῆς ἀπορίας ταύτης εἶνε ἀληθῶς δυσχερής. Μόνον δὲ διὰ τῆς ἀνασκαφῆς πολλῶν τύμβων θὰ δυνηθῶμεν νὰ εἴπωμεν ἀκριβές τι περὶ τούτου. Τὰ νῦν μόνον ὑποθετικῶς δυνάμεθα ν' ἀπαντήσωμεν.

Ὡς βλέπει τις, ἐν τῷ περιβόλῳ τοῦ τύμβου καὶ ὑπὸ τὸ χῶμα ὑπῆρχον δέκα καὶ ἐννέα τάφοι, ἐκτὸς ἐννοεῖται τῶν μεταγενεστέρων σαρκοφάγων (τριῶν ἐν τῷ περιβόλῳ καὶ τριῶν ἐκτὸς αὐτοῦ, σχεδιασμένων μὲν ἀλλὰ μὴ ἠριθμημένων ἀλφαβητικῶς ἐν τῷ σχεδιογράμματι) καὶ καλπῶν (δύω ἐκτὸς τοῦ περιβόλου καὶ δύω ἐντὸς) ὧν καὶ ἡ τοποθέτησις, ὡς βλέπει τις ἐν τῇ τομῇ 2, ἐπὶ τοῦ χώματος τοῦ τύμβου γενομένη, ὑπεράνω δηλ. τοῦ φυσικοῦ ἐδάφους, σαφῶς μαρτυρεῖ ὅτι ἐτέθησαν μετὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ τύμβου κατὰ μεταγενεστέρους καὶ πιθανῶς ῥωμαϊκοὺς χρόνους· εὑρέθησαν δὲ οἱ τάφοι οὗτοι καὶ σεσυλημένοι ὑπὸ τυμβωρύχων, ἦσαν δὲ πιθανῶς καὶ πλείονες τῶν εὑρεθέντων, καθόσον ἐνιαχοῦ ἐφαίνετο ἐν τῷ χώματι θέσις τις κάλπης ἢ σαρκοφάγου. Ἀλλ' οἱ δέκα καὶ ἐννέα τάφοι οἱ ἐντὸς τοῦ περιβόλου εἰσὶν ἀναμφιλέκτως ἑλληνικοὶ καὶ οὐχὶ πολὺ ἀφισταμένων χρόνων, ὡς μαρτυροῦσι τὰ ἐν αὐτοῖς κτερίσματα καὶ ὁ τρόπος τῆς ἀνορύξεως αὐτῶν. Οἱ δεκαεννέα λοιπὸν οὗτοι νεκροὶ ἐτάφησαν συγχρόνως; Τὸ χῶμα δέ, ὁ τύμβος δῆλον ὅτι, κατεσκευάσθη μετὰ τὴν ταφὴν καὶ τῶν δέκα ἐννέα νεκρῶν; Καὶ εἰς τὰ δύω ταῦτα ἐρωτήματα δέον ν' ἀπαντήσωμεν ἀποφατικῶς.

Σύγχρονος ταφὴ πλειόνων νεκρῶν δυνατὸν νὰ ἐγίνετο ἐν Ἑλ-

---

(1) Ἐν τῷ σχεδιογράμματι σημειοῦται διὰ X ἅπαξ μόνον· ὅμοιον τμῆμα ἀναφαίνεται ἀρκτικῶς τῶν τάφων Ο, Ξ καὶ μεταξὺ τῶν Θ, Ι.

λάδι καὶ ἑπομένως καὶ σύγχρονος κατασκευὴ τύμβου, κατὰ τὴν ταφὴν λ. χ. πολεμιστῶν πεσόντων, ὅπως ἐπιστεύετο περὶ τοῦ ἐν Μαραθῶνι τύμβου, ἂν καὶ τοῦτο σαφῶς ὑπὸ τῶν ἀρχαίων δὲν παραδίδοται· ἀλλ' ἐν τῷ ἡμετέρῳ τύμβῳ ἀδύνατος πάντῃ εἶνε τοιαύτη τις ὑπόθεσις (συγχρόνου δηλ. ταφῆς), καθόσον οὔτε οἱ τάφοι, οἱ πρὸς οὐδεμίαν ἀλλήλοις συμμετρίαν ἢ τάξιν εὑρισκόμενοι, οὔτε τὰ ἐν αὐτοῖς κτερίσματα, πυξίδες λ. χ. ἀλαβάστρινοι καὶ ληκύθια καὶ ἄλλα ἀγγεῖα διαφόρου ἐποχῆς μαρτυροῦσι τοιοῦτό τι. Ὁ τύμβος οὗτος ἦτο, φρονοῦμεν, νεκροταφεῖον φυλῆς τινος ἢ φατρίας χρησιμοποιηθὲν εἰς ταφὴν ἐπὶ ἱκανὸν μὲν χρονικὸν διάστημα ὑπὸ συγγενοῦς γένους, ἀκολούθως δὲ καὶ ὑπὸ ξένου πάντῃ πρὸς τοὺς ἀρχικῶς ἐν αὐτῷ ταφέντας ὡς ἐκ τῶν τοῖς ἑπομένοις δῆλον γίνεται. Ἀλλ' ἐπανέλθωμεν εἰς τὰ ἐρωτήματα :

Θεωρουμένης ὡς ἀδυνάτου τῆς συγχρόνου ταφῆς τῶν δέκα καὶ ἐννέα νεκρῶν, ὁ χῶρος ὁ περιλαμβάνων τοὺς τάφους ὑπῆρξεν ἐπὶ χρόνον τινὰ γυμνὸς χώματος ἄνευ δηλ. τύμβου καὶ συνεπῶς καὶ ἄνευ περιβόλου ; λέγομεν δὲ καὶ ἄ ν ε υ π ε ρ ι β ό λ ο υ διότι ὁ περίβολος θὰ κατεσκευάσθη πάντως συγχρόνως μὲ τὸν τύμβον, ἵνα συγκρατῇ τὸ χῶμα, ὡς τοῦτο προκύπτει καὶ ἐκ τῶν ἑπομένων στίχων τοῦ Ὁμήρου (Ἰλ. ψ. 225).

Τορνώσαντο δὲ σῆμα, θεμείλιά τε προβάλοντο
ἀμφὶ πυρήν, αἶψα δὲ χυτὴν ἐπὶ γαῖαν ἔχευαν.

καὶ ἐκ τῆς περιγραφῆς παρ' Ἡροδ. Ι. 93 τοῦ ἐν Λυδίᾳ τάφου τοῦ πατρὸς τοῦ Κροίσου Ἀλυάττου (γνωστὸν δὲ ὅτι πάντες οἱ τύμβοι ἐν Ἑλλάδι ἐκ Μικρασίας καὶ ἀνατολῆς τὴν ἀρχὴν ἔχουσι) «τοῦ ἡ κ ρ η π ὶ ς μὲν ἐστι λίθων μεγάλων, τὸ δὲ ἄλλο σῆμα χῶμα γῆς» κτλ.

Εἰς λύσιν τῆς ἀπορίας ταύτης θὰ μᾶς βοηθήσῃ ὀλίγον καὶ ἡ κάτοψις τοῦ τύμβου. Ὡς παρατηρεῖ τις, οἱ τάφοι, ἐξαιρέσει τῶν τριῶν κεντρικῶν ὅπως δήποτε Ε, Ζ, Η, ἔχουσι καταλάβει τὰ ἄκρα τῆς περιφερείας κατὰ τάξιν τινὰ κυκλικήν. Ὥστε ἔχομεν κεντρικούς, δυνάμεθα εἰπεῖν, καὶ περιφερικοὺς τάφους. Ἐξε-

τάσωμεν νῦν τοὺς κεντρικούς. Καὶ πρῶτον, οἱ τάφοι Ε Ζ, ὡς ὁρᾷ τις ἐν τῷ σχεδίῳ, διαφέρουσι τῶν λοιπῶν πάντων. Εἰς βάθος 1, 70 μέτρου ἠνεῳγμένοι ἔχουσι πρῶτον μὲν αὔλακα κατὰ τὸ μέσον ἐγκαρσίως εἰς δύο τέμνουσαν αὐτοὺς κατὰ μῆκος, ἐξ οὗ καταφαίνεται ὅτι ἐντὸς τῶν τάφων ἐγένετο ἡ διὰ πυρᾶς ἀποτέφρωσις τῶν νεκρῶν, διότι οἱ αὔλακες ἐχρησίμευον πάντως ἵνα κυκλοφορῇ ἐσωτερικῶς ὁ ἀήρ, (τοιούτους αὔλακας ἔχουσι καὶ οἱ ἐν Βουρβᾷ τάφοι)· εὑρέθησαν δὲ ὄντως οἱ τάφοι μεστοὶ ἀνθράκων. Ἀλλὰ δὲν διέφερον μόνον κατὰ τοῦτο οἱ τάφοι οὗτοι ἀπὸ τῶν λοιπῶν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ ὅτι ὑπεράνω τοῦ ἐδάφους εἰς ὕψ. ἑνὸς περίπου μέτρου εἶχον ἐπιστέγασμά τι, εἶδος δηλ. σηκοῦ ἐκ μικρῶν καὶ μεγάλων ἀργῶν λίθων, ἐπιστεγασμένου δι᾽ὁμοίων λίθων, πληρωθέντος πρῶτον διὰ χώματος τοῦ κενοῦ χώρου τοῦ μεταξὺ τοῦ τάφου καὶ τῆς στέγης. Παράδοξον δὲ εἶνε ὅτι οἱ τάφοι οὗτοι Ε, Ζ ἐξωτερικῶς μὲν ἐφαίνοντο ὡς εἷς καὶ μόνος, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν δὲ τοῦ ἐπιστεγάσματος αὐτῶν διεκρίθησαν ὡς δύο ὄντες, τοῦ ἑνὸς ἐπὶ τὸν ἕτερον προσκολληθέντος, διότι φαίνεται, ἀρχικῶς μὲν ὑπῆρχε μόνον ὁ Ζ, κατόπιν δὲ καὶ ὁ Ε κατεσκευάσθη, ὅτε συνηνώθησαν ἐξωτερικῶς καὶ οἱ δύο εἰς ἕνα. Τοῦτο πιθανῶς ἐγένετο ἕνεκα στενῆς τινὸς συγγενείας τῶν ταφέντων, ἴσως συζυγικῆς. Ἐντὸς τοῦ ἑτέρου τούτων, τοῦ Ζ, εὑρέθη ἓν μόνον μικρὸν ἀγγεῖον κοινόν, μέλαν, σχήματος οἰνοχόης.

Ὡς ἀνωτέρω ἐδηλώσαμεν, παρεμφερῆ τινα τάφον εὕρομεν ἐν Βουρβᾷ, τοῦτον ὅμως καὶ ἐσωτερικῶς ἕνα μόνον, πλινθόκτιστον καὶ ἔχοντα ἐξωτερικῶς ἀρχιτεκτονικὴν διαμόρφωσιν. Ὡς δὲ ὁ τάφος ἐκεῖνος ὑπῆρξεν ἀναμφιβόλως ἐπὶ καιρόν τινα καταφανής, προϋπῆρξε δηλ. τῆς κατασκευῆς τοῦ ἐπικαλύψαντος αὐτὸν τύμβου, οὕτως ὑποθέτομεν ὅτι καὶ οἱ ἐν τῷ ὑπ' ἐξέτασιν τύμβῳ τάφοι Ε, Ζ ἔμειναν ἐπὶ καιρόν τινα καταφανεῖς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἄνευ δηλ. τοῦ τύμβου· διότι ἄλλως δὲν νοεῖται ἡ κατασκευὴ τοιούτων μνημείων προωρισμένων ἵνα καλυφθῶσιν ὑπὸ τὸ χῶμα τοῦ τύμβου! Ὑποθέτομεν ἄρα ὅτι οἱ τάφοι οὗτοι ἦσαν οἱ ἀρχικοί, οἱ πρῶτοι τοῦ νεκροταφείου φατρίας τινός, ὅπερ κατόπιν μετεβλήθη εἰς τύμβον διὰ τὸ ἐπισημότερον καὶ ἴσως

καὶ ἀσφαλέστερον. Μετὰ τοὺς τάφους Ε καὶ Ζ ἄξιος λόγου εἶνε ὁ Η, κεντρικὸς καὶ οὗτος, μέγας, βαθὺς (3, 30) ἐσκαμμένος ἢ μᾶλλον λελαξευμένος ἐν ἀργιλώδει ἐδάφει· φαίνεται δὲ ὅτι θὰ ἦτο τάφος ἐπισήμου τινός. Κτέρισμα οὐδὲν περιεῖχε, καίτοι ὁ τάφος ἦτο ἀσύλητος, καθόσον εὕρομεν τὰ λείψανα τοῦ σκελετοῦ ἄθικτα καὶ ἐν τάξει. Ὁ νεκρὸς ἔκειτο κατὰ τὴν διεύθυνσιν τῆς τομῆς α, 6. Ὁ τάφος στενοῦται ἀποτόμως εἰς βάθος 2, 30 σχηματιζομένου κρασπέδου περικεχρισμένου πηλῷ· ἐν τῷ στενωτέρῳ καὶ βαθυτέρῳ τοῦ τάφου διαμερίσματι ἔκειτο ὁ νεκρὸς ἐντὸς ξυλίνης λάρνακος (κυπαρισσίνης ἴσως κατὰ Θουκυδ. ΙΙ. 34), ἧς τὰ σεσηπῶτα λείψανα διεκρίνοντο κατὰ τὴν ἀνασκαφήν. Ὁ τάφος οὗτος ἐπίσης κατὰ τὸ κέντρον περίπου ἀνορυχθεὶς εἶνε προγενέστερος τοῦ τύμβου, καθόσον δυσχερὲς λίαν θὰ ἦτο μετὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ τύμβου νὰ ἐκτοπισθῇ τόσον χῶμα, ὅσον ἀπῄτει ἡ ἄνετος ἐν τῷ φυσικῷ ἐδάφει ἐνόρυξις τόσον μεγάλου τάφου. Παρατηροῦντες δὲ ὅτι οὐδεὶς ἄλλος τάφος (ἐκτὸς μικρῶν τινων λακίσκων ἀβαθῶν, οἵτινες ἴσως ἐχρησίμευσαν ὡς τάφοι μικρῶν παίδων) ἀνωρύχθη κατὰ τὸ κέντρον, πάντες δ' οἱ λοιποὶ μᾶλλον ἢ ἧττον κατὰ τὰ ἄκρα, ἔνθα τὸ χῶμα τοῦ τύμβου ταπεινότερον τυγχάνει, συμπεραίνομεν, ὅτι εὐθὺς μετὰ τὴν ἀνόρυξιν τοῦ τάφου τούτου κατεσκευάσθη ὁ τύμβος περικαλύψας καὶ τοὺς τάφους Ε Ζ καὶ κύκλῳ χῶρον ἔτι ἱκανὸν πρὸς ταφὴν μελλόντων τῆς φατρίας νεκρῶν. Οἱ λοιποὶ τάφοι ἀνωρύχθησαν κύκλῳ οὐχὶ κατὰ τάξιν μέν, περιφερικῶς ὅμως καὶ κατὰ τὰ ἄκρα, ἵνα ἡ ἐκτόπισις τοῦ χώματος μὴ δυσχεραίνῃ τὴν πρὸς ταφὴν ἐργασίαν· ὅπου ὅμως τὸ χῶμα ὑψοῦτο πολὺ (καὶ φαίνεται ὅτι δὲν ἐτηρεῖτο κατὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ τύμβου ἐπιμελῶς ἡ ἀνάλογος σφαιρικὴ κύρτωσις) κατεσκευάζετο τοῖχος ἐκ πλίνθων πρὸς συγκράτησιν τοῦ ἀποταμέντος χώματος κατὰ τὴν ἀνόρυξιν τοῦ τάφου· τοιοῦτοι τοῖχοι εἶνε οἱ διὰ Χ δεδηλωμένοι εἰς τρία διάφορα τοῦ τύμβου μέρη, ἔνθα ἀληθῶς καὶ κατὰ τὴν ἀνασκαφὴν τὸ χῶμα ὑψοῦτο πλειότερον.

Ὥστε κατὰ τὴν ὑπόθεσιν ἡμῶν ὁ τύμβος εἶνε μεταγενέστερος μὲν τῶν τάφων Ε καὶ Ζ, σύγχρονος δὲ τοῦ τάφου Η, καὶ

προγενέστερος πάντων τῶν λοιπῶν, οἵτινες διαιροῦνται καθ' ἡμᾶς εἰς τρεῖς περιόδους.

Εἰς τὴν πρώτην περίοδον ἀνήκουσιν οἱ τάφοι Α. Θ. Ι. Κ. Ο. οἵτινες ὡς ἐκ τῆς κατασκευῆς των ὁμοιάζουσι τῷ Η, ἀνωρύχθησαν δέ, ὡς φαίνεται, εὐθὺς μετὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ τύμβου εἰς χρονικὸν διάστημα οὐχὶ μακρόν. Στενοῦνται καὶ οὗτοι ἀποτόμως περὶ τὸ μέσον βαθυνόμενοι ποικίλως· τὰ κράσπεδα δὲ τοῦ στενώματος ἦν ἐπικεχρισμένα πηλῷ. Οἱ νεκροὶ ἔκειντο ἀδιαφόρως πρὸς οἷον δήποτε τοῦ ὁρίζοντος σημεῖον ἐστραμμένοι, (ἕνεκα τῆς κυκλοτεροῦς διατάξεως τῶν τάφων), ἐντὸς ξυλίνων λαρνάκων. Ἔν τινι τῶν τάφων τούτων εὑρέθησαν κτερίσματα συγγενοῦς χρονικῆς περιόδου, οἷον ληκύθια μελανόμορφα καὶ ἄλλα ἄνευ γραφῶν ὅλως κοινά. Ἐν τῷ τάφῳ λ. χ. Α εὑρέθησαν τέσσαρα τῶν μελανομόρφων ληκυθίων (ἴδ. σ. 7 ἀρ. 10 — 13), ἑκατέρωθεν τῶν χειρῶν ἀνὰ δύο, ἐπίσης παρὰ τὴν κεφαλὴν ἓν μικρὸν ληκύθιον κισσοστεφές. Ἐν τοῖς λοιποῖς τάφοις ἢ οὐδὲν περιείχετο ἢ μικρόν τι ληκύθιον εὐτελές.

Εἰς τὴν δευτέραν περίοδον ἀνακτέοι οἱ τάφοι Β. Γ. Δ. Λ. Μ. Ν. Ξ. Ρ. Σ. Τ. Υ. οἵτινες καὶ ὡς πρὸς τὴν κατασκευὴν αὐτῶν διαφέρουσι τῶν τῆς πρώτης περιόδου καὶ ὡς πρὸς τὰ ἐν αὐτοῖς εὑρήματα. Οἱ τάφοι οὗτοι εἰσὶν ὀλιγώτερον βαθεῖς, ἄνευ στενώματος, οἱ νεκροὶ δ' ἔκειντο ἐν αὐτοῖς ἄνευ ξυλίνης λάρνακος, ἁπλῶς ἐπὶ τοῦ χώματος. Περιεῖχον δ' οὗτοι ἅπαντες πλείονα τοῦ ἑνὸς ἀγγεῖα, ἅπαντα τῆς αὐτῆς χρονικῆς περιόδου. Ἐν τῷ τάφῳ Β ὑπῆρχον ὀκτὼ λυκύθια, ἐν οἷς δύω μετὰ γραφῶν, κοινῶν ὅμως καὶ χειρωνακτικῶν. Ἐν τῷ τάφῳ Γ ληκύθια τρία καὶ ἡ ἡμίλευκος μικρὰ κομψὴ λήκυθος (ἴδ. σ. 6 ἀρ. 2). Ἐν τῷ Δ λήκυθος ἐρυθρόμορφος (ἴδ. σ. 6 ἀρ. 3) εἰκονίζουσα Νίκην καὶ δύω ἀλαβάστρινοι πυξίδες λίαν κομψοῦ σχήματος (ἴδ. σ. 8 ἀρ. 18). Ἐν τῷ τάφῳ Ν λευκὴ λήκυθος (ἴδ. σ. 6 ἀρ. 5) καὶ τρία μικρὰ ληκύθια. Ἐν τοῖς λοιποῖς δὲ τάφοις ἀνὰ δύω ἢ τρία κοινότερα μικρὰ ἀγγεῖα τῆς αὐτῆς χρονικῆς περιόδου. Ὑπεράνω δὲ τοῦ τάφου Μ τὸ ἐν σελ. 9 ὑπ' ἀρ. 25 σκεῦος.

Εἰς τὴν τρίτην περίοδον κατατάσσομεν τὰς πωρίνας λάρνα-

κας τάς τε ἐν τῷ περιβόλῳ (ἐπὶ τοῦ χώματος τοῦ τύμβου) καὶ τὰς ἐκτὸς τούτου, ἐν τῷ προσαρτήματι. Ἄξιον δὲ σημειώσεως εἶνε, ὅτι ὁ τάφος Π ὁ πιθανῶς εἰς τὴν δευτέραν ἀνήκων τῶν τάφων περίοδον, κεῖται ἐκτὸς τοῦ περιβόλου, ἴσως ἕνεκεν ἐλλείψεως χώρου ἐν τῷ τύμβῳ. Ἐν τῷ τάφῳ τούτῳ εὑρέθη τὸ ἐν σ. 10 ὑπ' ἀρ. 28 πήλινον εἰδώλιον, οὐδὲν δὲ ἀγγεῖον!

Ἀνακεφαλαιοῦντες τἀνωτέρω συμπεραίνομεν τὰ ἑξῆς:

α') Ὅτι οἱ τάφοι Ε, Ζ, οἱ ἐπιστεγασμένοι ὄντες διὰ σηκομόρφου ἐπιτυμβίου μνημείου, προϋπῆρχον τοῦ τύμβου.

β') Ὅτι ὁ τύμβος μετὰ τοῦ περιβόλου τοῦ πρὸς συγκράτησιν τῶν χωμάτων ἐγένετο μετὰ τὴν ταφὴν τοῦ ἐν τῷ τάφῳ Η νεκροῦ.

γ') Ὅτι οἱ στενούμενοι λαρνακοφόροι τάφοι ἀνήκουσιν εἰς τὴν μετὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ τύμβου ἄμεσον χρονικὴν περίοδον, ἤτοι οἱ τάφοι Α. Θ. Ι. Κ. Ο.

δ') Ὅτι οἱ ἀβαθεῖς τάφοι, οἱ ἄνευ ξυλίνων λαρνάκων, ἀνήκουσιν εἰς ὑστερωτέραν τινὰ περίοδον, ὀλίγον ἀπομεμακρυσμένην τῆς προτέρας, ἤτοι οἱ τάφοι Β. Γ. Δ. Λ. Μ. Ν. Ξ. Ρ. Σ. Τ. Υ. καὶ

ε') Ὅτι αἱ ἐκτὸς τοῦ περιβόλου πώριναι λάρνακες καὶ αἱ ἐντὸς ἐπὶ τοῦ χώματος, ὡς καὶ αἱ κάλπαι, ἀνήκουσιν εἰς τρίτην τινά, ἀπομεμακρυσμένην, πιθανῶς ῥωμαϊκὴν χρονικὴν περίοδον.

Τὴν χρονολογίαν τοῦ τύμβου δυνάμεθα μετὰ πιθανότητός τινος νὰ ὁρίσωμεν στηριζόμενοι τὸ μὲν ἐπὶ τῶν ἐν τοῖς τάφοις εὑρημάτων τὸ δὲ ἐπὶ τῶν ἐν ξυλογραφήματι κατωτέρω δημοσιευομένων τεμαχίων δύο ἐπιγραφῶν προερχομένων, ὡς φαίνεται, ἐκ στηλῶν τῶν τάφων τῆς πρώτης περιόδου, τῆς ἀμέσως δηλ. ἀρχομένης μετὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ τύμβου. Τὰ τεμάχια ταῦτα εὑρέθησαν ἀτυχῶς ἐκτοπισμένα καὶ παρερριμμένα ἐν τῷ χώματι, κατὰ τὰς ὑπ' ἀρχαιοκαπήλων ἐρεύνας ἀποσπασθέντα τῆς θέσεως αὐτῶν ἐπὶ τῶν τάφων. Κατὰ τὸ σχῆμα τῶν γραμμάτων αἱ ἐπιγραφαὶ αὗται δὲν δύνανται νὰ ἦνε μεταγενέστεραι τοῦ 6ου π. χ. αἰῶνος, ἀνήκουσι δηλ. εἰς τὴν αὐτὴν π ρ ο π ε ρ σ ι κ ὴ ν καλουμένην χρονικὴν περίοδον, εἰς ἣν καὶ αἱ ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως εὑρεθεῖσαι

ἀρχαϊκαὶ ἐπιγραφαὶ καὶ ἡ ἐπὶ τῆς στήλης τοῦ Ἀριστίωνος γνωστὴ ἐπιγραφὴ καὶ ἄλλαι πολλαὶ τοιαῦται. Δυνάμεθα ἑπομένως νὰ τάξωμεν καὶ τὸν τύμβον εἰς τὴν αὐτὴν περίπου χρονικὴν περίοδον, διότι ἐκ τῶν εὑρημάτων τῶν τάφων τῆς πρώτης περιόδου οὐδὲν ἀρνητικὸν ὡς πρὸς τὴν χρονολογίαν ταύτην προκύπτει. Τὰ ἐν τοῖς τάφοις δηλ. τούτοις εὑρεθέντα ληκύθια δύνανται ν' ἀναχθῶσιν εἰς τὴν χρονολογίαν ταύτην, ὅπως ἀναμφίβολον εἶνε ὅτι δύνανται νὰ ταχθῶσι καὶ εἰς μεταγενεστέραν, καθόσον δὲν ἔπαυσε, φαίνεται, ἡ κατασκευὴ τούτων (τοὐλάχιστον ἡ χρησιμοποίησις) ἐν Ἀττικῇ καὶ ἰδίως ἐν Ἀθήναις, κατὰ τὴν 5ην π. Χ. ἑκατονταετηρίδα, ἅτε εὑρισκομένων ἐν τάφοις μετ' ἀγγείων ἐρυθρομόρφων καὶ ληκύθων λευκῶν. Σημειωτέον δὲ ὅτι δυνατὸν νὰ ὑποθέσῃ τις ὅτι αἱ ἐπιγραφαὶ ἀνήκουσιν εἰς τοὺς ἀρχικοὺς τάφους, ὃ ἐστιν εἰς τοὺς πρὸ τῆς κατασκευῆς τοῦ τύμβου· ἀλλ' ἂν ἡ ὑφ' ἡμῶν γενομένη ἀνωτέρω διάκρισις ἀρχικῶν τάφων ἔχει ὀρθῶς, ἡ ὑπόθεσις αὕτη πίπτει, διότι ἐν ταῖς ἐπιγραφαῖς ἀναφέρονται ὀνόματα νεκρῶν πλειόνων ἢ ὅσοι εἶναι οἱ ἀρχικοὶ τάφοι. Ἀλλὰ καὶ δεκτῆς τοιαύτης ὑποθέσεως γενομένης οὐδὲν κωλύει τοῦ νὰ δεχθῶμεν ὡς χρονολογίαν κατασκευῆς τοῦ τύμβου τὴν ΣΤ'. ἑκατονταετηρίδα, διότι ἡ ἀπὸ τῶν ἀρχικῶν τάφων εἰς τοὺς τῆς πρώτης περιόδου χρονικὴ ἀπόστασις δὲν θὰ εἶναι πάντως μακρά.

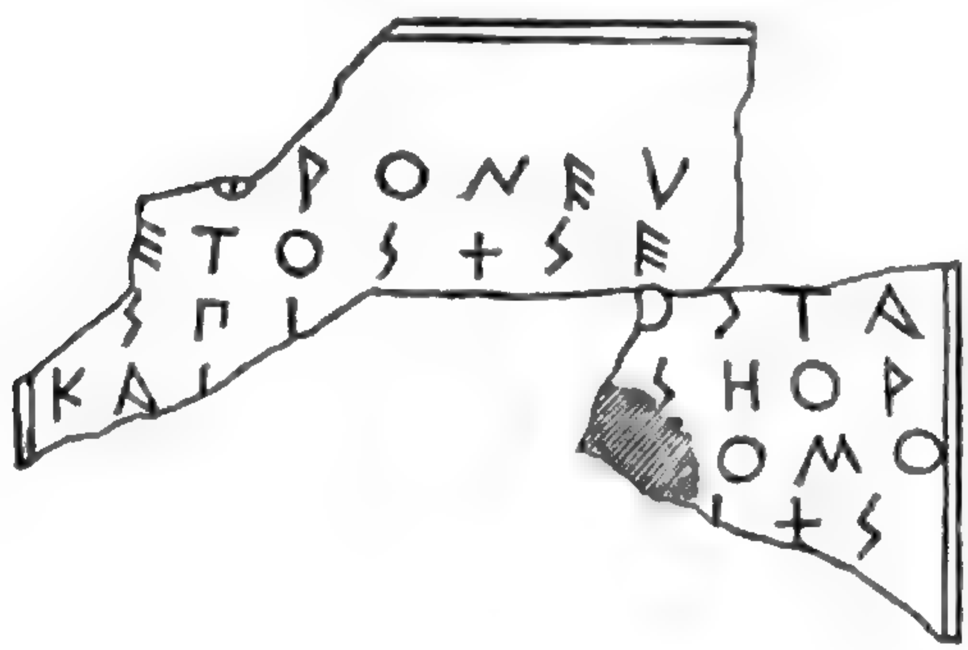
Τὰ εὑρήματα τῆς δευτέρας περιόδου τῶν τάφων δύνανται νὰ ταχθῶσιν εἰς τὴν 5ην καὶ 4ην ἴσως π. Χ. ἑκατονταετηρίδα. Ἐπειδὴ δὲ οἱ τῆς τρίτης περιόδου τάφοι τακτέοι εἶνε ἐν μεταγενεστέροις, ῥωμαϊκοῖς ἴσως χρόνοις, ἔχομεν προφανῶς ἐν τῷ ὑφ' ὑμῶν ἀνασκαφέντι τύμβῳ νεκροταφεῖον χρησιμοποιηθὲν ἀπὸ τῆς 6ης π. Χ. ἑκατονταετηρίδος μέχρι που τῶν ῥωμαϊκῶν χρόνων.

Τὰ εὑρεθέντα τεμάχια τῶν ἐπιγραφῶν εἰσὶ τέσσαρα προσαρμοζόμενα, ὡς φαίνεται καὶ ἐν τῷ ξυλογραφήματι, ἀνὰ δύω καὶ ἀποτελοῦντα οὕτω τὰς δύο ἀκολούθους ἐπιγραφάς:

Ἐπιγραφὴ Α. ἐκ λευκοῦ λίθου μῆκος 0,71 πλ. 0,55. Ἡ ἐπιγραφὴ ἀπετελεῖτο ἐκ στίχων ἓξ ἢ ἑπτὰ στοιχηδὸν κεχαραγμένων. Καταφανὲς δ' ὅτι ἐν αὐτῇ ἀναγεγραμμένα εἰσὶ ὀνόματα

νεκρῶν, τῶν ἐν τοῖς τάφοις τῆς πρώτης περιόδου, ὡς φαίνεται, τῶν ἀμέσως μετὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ τύμβου ταφέντων. Ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη ἵδρυτο ἐπὶ τοῦ τύμβου καταφανής, καταρριφθεῖσα πιθανῶς κατὰ τὰς ἐργασίας τῶν ἀρχαιοκαπήλων ἐν τῷ τύμβῳ. Ἕκαστος στίχος τῆς ἐπιγραφῆς συνίστατο ἐκ γραμμάτων ἕνδεκα, διότι ἑκατέρωθεν διακρίνονται ἐν μέρει τὰ πλάγια ἄκρα τῆς πλακός.

Ἡ ἐπιγραφὴ ἐν πανομοιοτύπῳ καὶ ἐν μεταγραφῇ ἔχει οὕτω:

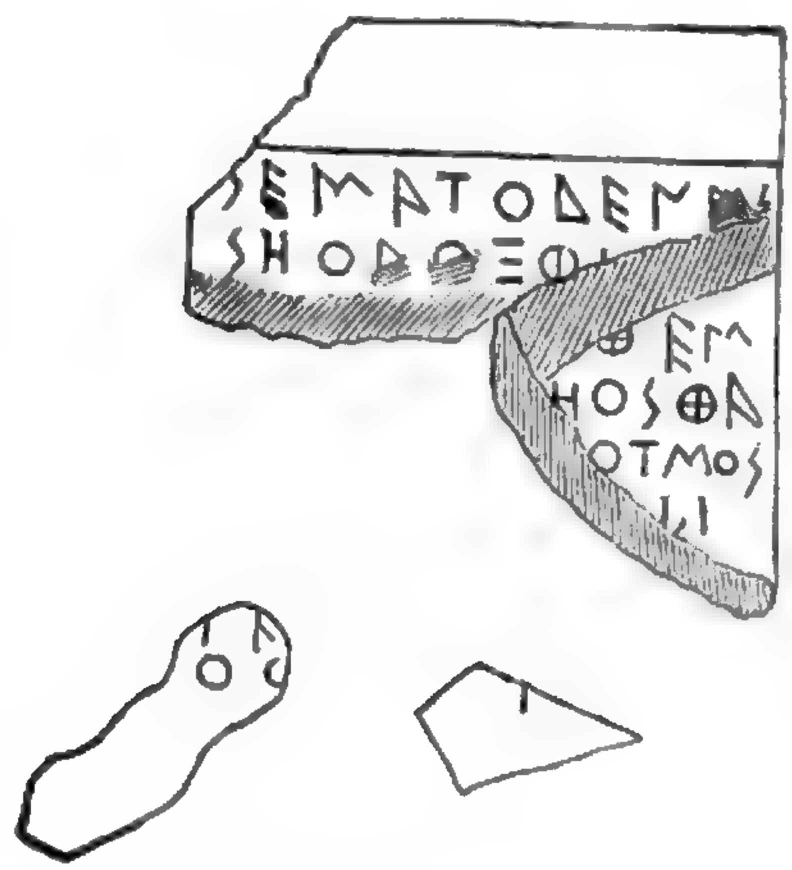


Εὔ]φρον Εὐ . . .
. ετος Χσεν . .
. ς Πι . . . ος τα
κα . . . . . ς Hoρ
. . . . . . ομο
. . . . χσ
vac.

Ἐπιγραφὴ Β΄. ὀρθογώνιος στήλη ἐκ λευκοῦ λίθου πλ. 0,59, μῆκ. 0,56, Καὶ ἡ στήλη αὕτη ἵδρυτο καταφανὴς ἐπὶ τοῦ τύμβου ἀνευρεθεῖσα εἰς δύο κατερριμένα τεμάχια. Τὰ γράμματα δὲν ἄρχονται ἀπὸ τοῦ ἄνω ἄκρου τῆς πλακός, ἀλλὰ μετὰ περιθώριον ἐξέχον ὀλίγον. Ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη ἀναφέρεται εἰς ἕνα μόνον νεκρόν, οὗ τὸ σῆμα πλησίον τῆς ὁδοῦ, ὡς συνήθως (πρβλ.

καὶ C. I A. I. *465 καὶ 475*). *Πιθανώτατα δὲ ἡ στήλη αὕτη ἀνήκει εἰς τὸν κεντρικὸν τάφον Α, τὸν ἐπισημότερον, ἵδρυτο δὲ ἴσως ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ τύμβου.*

Ἡ ἐπιγραφὴ ἐν πανομοιοτύπῳ καὶ ἐν μεταγραφῇ ἔχει οὕτω :



Σε̃μα τόδ' ἐνγ[ὺ-
ς Hοδο̃ ⁝ Φι . . .
. . . . θεμ
. . . . . Hὸς θα
. . . . . . πότμος
. . . . λι

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 15 Ἰανουαρίου 1889.

Β. ΣΤΑΗΣ.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1890

ΤΕΥΧΟΣ ΜΗΝΟΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΚΑΙ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

1. Ἀνασκαφαὶ ἐν τῇ Ἀττικῇ.

Αἱ ὑπὸ τῆς Γενικῆς Ἐφορείας, δαπάναις τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ἐνεργούμεναι κατὰ τὴν Ἀττικὴν ἀνασκαφαὶ (ἴδ. Δελτίον 1889 σ. 122, 2), αἵτινες εἶχον διακοπῆ σὺν τῇ λήξει τοῦ ἔτους, ἕνεκα τοῦ δριμέος χειμῶνος, ἐπανελήφθησαν. Νῦν συνεχίζεται ἡ ἀνασκαφὴ τοῦ ἐν θέσει *Πετρέζᾳ* τύμβου (ἴδ. Δελ-1889, σ. 226, 2). Τῆς περατωθείσης δὲ ἀνασκαφῆς τοῦ ἐν Βελανιδέζᾳ τύμβου (ἴδ. Δελτίον 1889 σ. 152, 2) παρεσκευάσθησαν τὰ σχέδια, ἃ καὶ δημοσιεύονται ἐν τῷ τεύχει τούτῳ μετ' ἐκθέσεως τοῦ ἐφόρου Στάη, εἰς ὃν ἰδίᾳ εἶνε ἀνατεθειμένη ἡ διεύθυνσις καὶ ἐπιτήρησις τῶν ἀνασκαφῶν τούτων.

2. Ἀνασκαφαὶ ἐν Πλαταιαῖς.

Ἡ ἐνταῦθα Ἀμερικανικὴ Σχολὴ συνέχισε καὶ ἐφέτος ἀδείᾳ τοῦ Ὑπουργείου, διὰ τοῦ διευθυντοῦ αὐτῆς Ch. Waldstein ἃς καὶ πέρυσιν ἐνήργησεν ἐν Πλαταιαῖς ἀποπειρατηρίους ἀνασκαφὰς (ἴδ. Δελτίον 1889 σ. 50, 3). Αἱ ἐργασίαι αὗται διήρκεσαν ὀλίγας μόνον ἡμέρας· σπουδαῖον δ' ἀποτέλεσμα αὐτῶν εἶνε ἡ εὕρεσις ἐνεπιγράφου λίθου, οὗ τὸ περιεχόμενον μέρος τοῦ διατάγματος τοῦ Διοκλητιανοῦ de pretiis rerum venalium οὐχὶ ὅμως λατινιστὶ γεγραμμένον, ὡς τὸ πέρυσιν εὑρεθέν, ἀλλ' ἑλληνιστί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΜΟΥΣΕΙΟΙΣ

1. Ἐθνικὸν Μουσεῖον

Ἐν τῷ Ἐθν. Μουσείῳ εἰσήχθησαν, κατ' ἔκθεσιν τοῦ *Στάη* τὰ ἑξῆς ἀρχαῖα :

1 - 45. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 1 - 45 ἀρχαῖα εὑρεθέντα ἐν τῇ κατὰ τὴν ὁδὸν Πειραιῶς, ἔναντι τοῦ Ὀρφανοτροφείου, γενομένῃ ἀνασκαφῇ τῆς Γεν. Ἐφορείας ἐν γηπέδῳ Δ. Σαρακωμένου (ἴδ. σ. 4, 2) ἤτοι :

1. Μέγα ἀγγεῖον ἀρχαϊκὸν σχήματος ἀμφορέως μελανόμορφον (ὕψ. 1,22 διάμετρος στομίου 0, 50. ὕψ. λαιμοῦ 0, 29, ὕψ. λαβῶν 0,30, πλ. τούτων 0,10). Ἐπὶ τῆς κοιλίας τοῦ ἀγγείου εἰκονίζονται αἱ τρεῖς Γοργόνες, ὧν ἡ μία πρὸς τὰ ἄκρα (ἀριστερὰ τῷ ὁρῶντι) ἀποκεφαλισμένη τυγχάνει· λείπει δὲ ταύτης ἡ κεφαλή, ἀντ'αὐτῆς δὲ ὑπεράνω τοῦ κορμοῦ εἰκονίζεται πτηνὸν σαρκοφάγον· αἷμα δὲ φαίνεται ῥέον ἐκ τῆς τομῆς τοῦ λαιμοῦ πρὸς τὰ κάτω. Αἱ γοργόνες ἔχουσι πτέρυγας καὶ πόδας λεπτούς, βραχύσωμοι δὲ εἶνε δυσαναλόγως πρὸς τὰς μεγάλας αὐτῶν κεφαλάς· εἰκονίζονται φεύγουσαι, τὴν στάσιν ἔχουσαι τῶν ἀρχαϊκῶν πτερυγοφόρων μορφῶν οἷον τῆς καλουμένης Νίκης τοῦ Ἀρχέρμου κτλ. Κάτωθι τῆς κατὰ τὴν κοιλίαν παραστάσεως ταύτης εἰκονίζεται στοῖχος δελφίνων πρὸς τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν συμμετρικῶς πλεόντων, ἐν ᾧ τὰ κενὰ τῆς τε κυρίας παραστάσεως καὶ τοῦ κάτωθι χώρου πληροῦνται διὰ κοσμημάτων ἀστεροειδῶν. Τὸ κατὰ τὴν βάσιν κύκλῳ κόσμημα ἀποτελεῖται ἐκ φύλλων ἐν σχήματι αἰχμῶν. Τὸ κόσμημα δὲ τὸ διαχωρίζον τὴν ἐπὶ τῆς κοιλίας παράστασιν τῆς ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ εἶναι ἀνθεμιοειδὲς συμπεπλεγμένον (ὅμοιον κόσμημα ἔχει τὸ ὑπὸ Furtwängler ἐν Arch. Zeit. 1882, δημοσιευθὲν ἀγγεῖον) δι' ἑλικοειδῶν γραμμῶν. Ἐπιμελεστέρα τῆς κατὰ τὴν κοιλίαν γραφῆς εἶναι ἡ ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ, ἡ παριστῶσα τὸν Ἡρακλῆ φονεύοντα τὸν Κένταυρον Νέσσον. Ἐν πλαισίῳ ἀποτελουμένῳ ἐκ μαιάνδρων καὶ ῥοδάκων εἰκονίζεται ὁ Ἡρακλῆς φέρων βραχὺν χιτῶνα, ζώνην κατὰ τὴν ὀσφὺν καὶ ξίφος ἀνηρτημένον διὰ τελαμῶνος ἐπὶ τοῦ στήθους. Τὸν Κένταυρον ἔχει ὁ Ἡρακλῆς ἀπὸ τῆς κόμης διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς κεκρα-

τημένον, ἐν ᾧ τίθησι τὸν ἀριστερὸν πόδα ἐπὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ οὕτως, ὥστε κάμπτεται ἕνεκα τῆς πιέσεως τὸ τέρας μικρὸν τοὺς πόδας συγκλῖνον Ἐν τοιαύτῃ θέσει ὁ Νέσσος κρατούμενος, ἀδυνατῶν ἢ νὰ φύγῃ ἢ νὰ ἀμυνθῇ, ἐκλιπαρεῖ τὸν ἀντίπαλον διὰ τῶν χειρῶν στρεφομένων πρὸς τὰ ὀπίσω (παρὰ φύσιν ὅμως καὶ ἀτέχνως) τῆς ἑτέρας τούτων ἁπτομένης τοῦ σφηνοειδοῦς γενείου τοῦ Ἡρακλέους, ὅστις ἀμείλικτος πειρᾶται νὰ ἐμπήξῃ τὸ διὰ τῆς δεξιᾶς κρατούμενον ξίφος εἰς τὰ στέρνα τοῦ κενταύρου. Ὁ Νέσσος ἔχει μακρὰν κατὰ σχῆμα πεποιημένην γενειάδα. Ἡ εἰκὼν φέρει καὶ ἐπιγραφὰς ἀρχαϊκάς: ΗΕΡΑΚΛΕΣ μὲν ὑπεράνω τοῦ μυθικοῦ ἥρωος ἐκ τῶν δεξιῶν πρὸς τἀριστερὰ ἀναγινωσκομένην, καί: ΝΕΤΟΣ (ἀττικιστὶ ἀντὶ Νέσος) παρὰ τὸν κένταυρον, ταύτην ἐκ τῶν δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερά. Περὶ τὸ στόμιον ὑπάρχει κόσμημα ἑλικοειδὲς ἐξέχον πλαστικῶς κατὰ τὸ κέντρον, καὶ ὑπεράνω κύκλῳ στοῖχος νησσῶν συμμετρικῶς. Αἱ λαβαὶ αὐτοῦ εἰσὶ παχεῖαι, ἀλλὰ κεναὶ ἐσωτερικῶς· ἐπ' αὐτῶν δὲ εἰκονίζονται ἀνὰ δύο πτηνά, γλαῦξ ἐπὶ τῆς ἄνω χώρας τῆς διὰ μαιάνδρου χωριζομένης καὶ κύκνοι ἐπὶ τῆς κάτω. Ἡ ὄπισθεν ἐπιφάνεια τοῦ ἀγγείου, ἡ καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον συμπεπληρωμένη πηλῷ, οὐδὲν εἰκονίζει, εἶναι δὲ μόνον ἀμελῶς ἐνιαχοῦ βεβαμμένη διὰ μέλανος χρώματος εἰς γραμμὰς ἀκανονίστους. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1304).

2. Μέγα ἀγγεῖον ἀρχαϊκὸν σχήματος ἀμφορέως μετὰ ταπεινοῦ λαιμοῦ καὶ εὐρείας κοιλίας ὕψ. 0,60. Εἰκόνα φέρει ἑκατέρωθεν ἐπὶ τῆς κοιλίας (ὑπὸ τὸν λαιμὸν) ἐν πλαισίῳ, οὗ τὸ ἔδαφος κιρρόν, προτομὴν ἵππου, οὗ τινος ἡ μακρὰ χαίτη εἶναι κατὰ σχῆμα πεποιημένη δι' ἐγκεχαραγμένων γραμμῶν. Τὸ ἀγγεῖον εὑρέθη εἰς τεμάχια· πολλὰ τούτων ἔχουσιν ἀρχαίαν συγκόλλησιν δι' ἐλασμάτων μολυβδίνων. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1305).

3. Μικρὸν ἀγγεῖον ὕψ. 0,16, σχήματος ληκύθου μετὰ εὐρείας κοιλίας μελανόμορφον. Εἰκονίζεται παῖς (ὁ Τρωΐλος) ἐπὶ ἵππου καλπαστὶ φεύγοντος, ὄπισθεν εἰκονίζεται διώκων ἀνὴρ (ὁ Ἀχιλλεὺς) ἐν πανοπλίᾳ, κρατῶν γυμνὸν ξίφος ἐν τῇ δεξιᾷ καὶ διὰ τῆς ἀριστερᾶς προτεταμένην ἀσπίδα. Ἔμπροσθεν τοῦ ἵππου, κάτωθεν τῆς κοιλίας τοῦ ὁποίου εἰκονίζονται δύο ἐρριμμένα ἀγγεῖα (εἰς ἔνδειξιν τῆς πηγῆς, ὡς συνήθως), γυνὴ (ἡ Πολυξένη) φεύγουσα ἐν-

τρομος, τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ὀπίσω στρέφουσα. Ὑπὸ τὸν λαιμὸν δύο ἱστάμεναι μορφαί, καὶ ἐν μέσῳ ἀνθέμιον. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1306).

4. Ἀγγεῖον ὅμοιον περίπου τῷ προηγουμένῳ ὡς πρὸς τὸ σχῆμα ὕψ. 0,19 μελανόμορφον. Εἰκονίζεται ἐν τῷ μέσῳ βωμός, ὄπισθεν τοῦ ὁποίου ὑψοῦται Φοῖνιξ. Ἑκατέρωθεν τοῦ βωμοῦ ἀνὰ εἷς ἱστάμενος ὁπλίτης· ὁ ἕτερος τούτων κρατεῖ διὰ τῆς δεξιᾶς ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς πόδα παιδὸς (τὸ σῶμα ἀτυχῶς τοῦ παιδὸς δὲν ἀνευρέθη ἐν τοῖς τεμαχίοις, δι' ὧν συνεπληρώθη τὸ ἀγγεῖον) ἐξ οὗ καταφαίνεται ὅτι ἡ εἰκὼν παριστᾷ τὴν ἐκσφενδόνισιν τοῦ Ἀστυάνακτος ὑπὸ τοῦ Νεοπτολέμου πρὸ τοῦ βωμοῦ τοῦ Διὸς Ἑρκείου. Ἕπεται τρίτος ὁπλίτης, οὗ ἐλάχιστον σώζεται μέρος. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1307).

5. Μελανόμορφον ληκύθιον ὕψ. 0,19· εἰκονίζεται ἐν μέσῳ ξοάνον Ἀθηνᾶς ἐπὶ βάθρου καὶ ἑκατέρωθεν δύο ὁπλῖται γόνυ πρὸ τῆς Ἀθηνᾶς κλίνοντες (ὁρκιζόμενοι πιθανῶς) τὴν δεξιὰν ἑκάτερος πρὸς τὴν θεὰν τείνων. Ὄπισθεν τούτων ἀνὰ μία ἱσταμένη μορφή. Ἡ γραφὴ πληροῦται τὰ κενὰ διὰ κλώνων κισσοῦ, εἶνε δὲ ἀμελὴς καὶ χειρωνακτική, ἐξ οὗ καὶ δυσχερὴς ἡ ἑρμηνεία τῶν λεπτομερειῶν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1308).

6. Ὅμοιον ληκύθιον μελανόμορφον· εἰκονίζεται Ἀθηνᾶ (;) καθημένη ἐπὶ δίφρου ὀκλαδίου, καὶ πρὸ αὐτῆς ἱστάμενος ὁ Ἡρακλῆς κρατῶν ὑπὸ τὴν μασχάλην τὸ ῥόπαλον, τείνων τὴν χεῖρα πρὸς τὴν Ἀθηνᾶν. Ἑκατέρωθεν ἀνὰ μία ἱσταμένη μορφὴ γυναικεία· κατὰ τὰ κενὰ κισσός. Γραφὴ χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1309).

7. Ληκύθιον ὅμοιον μικρότερον· εἰκονίζεται ἡ ἁρπαγὴ τοῦ τρίποδος ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους, ὡς συνήθως παρίσταται. Ἑκατέρωθεν ἀνὰ μία ἱσταμένη γυναικεία μορφή. Γραφὴ ἀμελής, χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1310).

8. Ληκύθιον ὅμοιον. Τρεῖς καθήμεναι ἐπὶ δίφρων ὀκλαδίων μορφαί, κρατοῦσαι αἱ δύο κατὰ τὰ ἄκρα δυσδιάκριτα σκεύη. Γραφὴ χειρωνακτική, ἀμελεστάτη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1311).

9. Ληκύθιον ὅμοιον· εἰκονίζεται ἀνὴρ (ὁ Ἡρακλῆς) παλαίων πρὸς ταῦρον κύπτοντα τὴν κεφαλὴν καὶ τοὺς προσθίους πόδας. Γραφὴ ἀμελεστάτη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1311*).

10. Ληκύθιον ὅμοιον· μεταξὺ δύο ὁπλιτῶν ἐν συμμετρίᾳ ταχέως βαινόντων ἱππεὺς ὡπλισμένος διὰ δόρατος. Γραφὴ κοινή, χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1312).

11. Ληκύθιον ὅμοιον· ἅρμα ἐφ' οὗ μορφὴ γυναικεία (;) ἡνιοχοῦσα· ἔμπροσθεν τῶν ἵππων ὁ Ἑρμῆς. Γραφὴ χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1313).

12. Ληκύθιον ὅμοιον· δύο ὁπλῖται μαχόμενοι· ἑκατέρωθεν ἀνὰ μία ἱσταμένη μορφή. Γραφὴ κοινή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1314).

13. Ὅμοιον ληκύθιον. Ἐν μέσῳ δύο μορφῶν ἱσταμένων, ὁπλίτης φέρων ἐπὶ τῶν νώτων (μόλις διακρινόμενον) ἄνδρα (τὸν Ἀγχίσην;). Γραφὴ ταχεῖα, χειρωνακτικὴ (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1315).

14. Ὅμοιον ληκύθιον· τρεῖς ἱππεῖς κατὰ στοῖχον βαίνοντες. Κοινὴ γραφή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1316).

15. Ὅμοιον ληκύθιον· μεταξὺ δύο ἱσταμένων μορφῶν λέων ἱστάμενος. Κοινὴ γραφή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1317).

16. Ληκύθιον ὅμοιον· μεταξὺ δύο ἱσταμένων μορφῶν ὁπλίτης. Γραφὴ Κοινή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1318).

17. Ληκύθιον ὅμοιον· ἐπὶ κλίνης δύο μορφαὶ ἐξηπλωμέναι. Γραφὴ ἀμελεστάτη. Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1319).

18. Ὅμοιον μικρότερον γραφὴν ἔχει τὴν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 15. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1320).

19. Ὅμοιον ληκύθιον· ἅρμα, ἐφ' οὗ γυνὴ ἡνιοχοῦσα, καὶ δύο ἢ τρεῖς παριστάμεναι μορφαί. Γραφὴ ἀμελής. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1321).

20. Ὅμοιον ληκύθιον· μεταξὺ δύο Σατύρων χειρονομούντων μορφὴ καθημένη. Γραφὴ ἀμελής, (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1322).

21. Ἀγγεῖον μικρὸν εἶδος ἀρυβάλλου ἐρυθρόμορφον, εἰκονίζεται μορφὴ τὴν στάσιν ἔχουσα Σφιγγός, ἧς ὅμως τὸ σῶμα ἀνθρώπου, παιδὸς μᾶλλον, ἔχοντος τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, πρὸ τῆς μορφῆς ταύτης εἰκονίζεται ἑλικοειδὲς ὑψηλὸν ἀνθέμιον. Γραφὴ ἀμελής, χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1323.).

22. Λήκυθος μελανόμορφος· εἰκονίζεται κλίνη ἐφ' ἧς δύο μορφαί, ὧν ἡ μία κρούει λύραν, ἑκατέρωθεν ἀνὰ μία καθημένη μορφή. Γραφὴ ἀμελεστάτη, χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1324).

23. Μικρὸν ἀγγεῖον δίωτον, εἶδος σκύφους· εἰκονίζονται ἐπὶ ἑκα-

τέρας τῶν δύο αὐτοῦ ἐπὶ τῆς κοιλίας ὄψεων ἀνὰ τρεῖς ἱστάμεναι μορφαί, φέρουσαι ἱμάτια βαθέος ἐρυθροῦ χρώματος· ἡ μία τῶν μορφῶν κρατεῖ καὶ ἀκόντιον. Κύκλῳ κοσμηματικὰ γράμματα. Γραφὴ ἀρχαϊκή, κοινή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1325).

24. Μικρὸς ἀρύβαλλος ἐρυθρόμορφος· εἰκονίζεται ἐπὶ τῆς κοιλίας γυνὴ κρατοῦσα ἀντικείμενόν τι δυσδιάκριτον. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1326).

25. Ἀγγεῖον ὅμοιον τῷ προηγουμένῳ, ἔλασσον. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1327).

26. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,31. Κατὰ τὸ μέσον στήλη νεκρικὴ ἐπὶ δύο βαθμίδων, κεκοσμημένη ταινίαις καὶ ἀπολήγουσα εἰς ἀέτωμα, οὗ τὸ τύμπανον ἐρυθρόν. Ὑπὸ τὸ ἀέτωμα διακρίνεται κυμάτιον ἐπιμελέστατα πεποιημένον. Δεξιὰ τῆς στήλης νεανίας σκυθρωπός, περιβεβλημένος ἐρυθρὸν ἱμάτιον, τὴν δεξιὰν ἐρείδων ἐπὶ τῆς ὀσφύος, καὶ πρὸς τὴν στήλην βλέπων· ἀριστερὰ δὲ κόρη κρατοῦσα κάνιστρον ἐν ᾧ ταινίαι καὶ στέφανοι. Ἡ γραφὴ εἶναι ἐξόχως ἐπιμελής, διατηρεῖται δὲ καὶ κάλλιστα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1328).

27. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,30 : Μόνον ἴχνη τῆς γραφῆς σώζονται, ἤτοι : στήλη κατὰ τὸ μέσον καὶ δεξιὰ μὲν ταύτης ἀνήρ, ἐρυθρὸν φέρων ἱμάτιον, ἀριστερὰ δὲ κόρη μετὰ κανίστρου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1329).

28. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,20. Στήλη ἐπὶ τριῶν βαθμίδων, ὄπισθεν τῆς ὁποίας γραμμὴ κυκλικὴ (εἰς ἔνδειξιν τύμβου). Δεξιὰ ταύτης γυνὴ ἱκετεύουσα διὰ τῶν χειρῶν. Γραφὴ κοινή, χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1330).

29. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,32. Ἐν μέσῳ στήλη νεκρικὴ ἐπὶ δύο βαθμίδων κεκοσμημένη ταινίαις· καὶ ἀριστερὰ μὲν ταύτης νεανίας φέρων ἐπὶ τοῦ καρποῦ τῆς χειρὸς πτηνὸν (πελαργόν;) ἐπὶ τοῦ ἑτέρου τῶν ποδῶν ἱστάμενον. Δεξιὰ δὲ κόρη μετὰ κανίστρου. Τὸ ἀγγεῖον συνεκολλήθη ἐκ πολλῶν τεμαχίων, δι' ὃ καὶ ἡ γραφὴ ἐνιαχοῦ ἐλλιπὴς τυγχάνει, οὖσα ἄλλως τε λεπτὴ καὶ ἐπιμελής. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1331).

30. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,16. Νεκρικὴ στήλη κεκοσμημένη ταινίαις ἐρυθραῖς σταυροειδῶς δεδεμέναις. Ὄπισθεν γραμμὴ καμπύλη, ἀριστερὰ γυνὴ ἱσταμένη φέρουσα χιτῶνα καὶ εὐρὺ ἱμάτιον λευκόν,

οὗ τὰ κράσπεδα εἰσὶ δι' ἐρυθρᾶς ταινίας κεκοσμημένα. Ἡ ὄψις τῆς γυναικὸς διὰ τοῦ ἐνδύματος τούτου εἶναι λίαν παράξενος· ἐνθυμίζει τὴν καὶ παρ' ἡμῖν τανῦν ἐν χρήσει εὐρωπαϊκὴν ἀμφίεσιν. Ἡ γραφὴ ἄλλως εἶναι ἀμελής, χειρωνακτική. (Εὑρετήριον Γενικῆς Ἐφορ. 1332).

31. Λήκυθος λευκὴ ἔχουσα ὁμοίαν τῇ τῆς προηγουμένης παράστασιν, ἐφθαρμένην ὀλίγον. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1333).

32. Ἀγγεῖον σχήματος κύλικος διώτου· ἐν τῇ ἐσωτερικῇ ἐπιφανείᾳ κατὰ τὸ κέντρον ἐν κύκλῳ διὰ γραμμῶν καὶ στιγμῶν πεποιημένῳ εἰκονίζεται τὸ ἔμπροσθεν ἥμισυ ἵππου, ἐπὶ τῆς χαίτης τοῦ ὁποίου κάθηται μικρὸς πίθηκος. Γραφὴ ἀρχαϊκή. (Εὑρετ. Γεν. (Εφορ. 1334).

33. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0.24. Εἰκονίζεται γυνὴ καθημένη ἐπὶ θρόνου μετ' ἀνακλίσεως, φέρουσα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς κεκρύφαλον καὶ κρατοῦσα διὰ τῶν προτεταμένων χειρῶν πιθανῶς στέφανον ἢ ταινίαν· οὐδὲν ἄλλο διακρίνεται ἐπὶ τῆς πολλαχοῦ ἐφθαρμένης λευκῆς τοῦ ἀγγείου βαφῆς. Γραφὴ κοινή. (Εὑρετήριον Γενικῆς Ἐφορείας ἀρ. 1335).

34. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,26. Νεανίας κοσμῶν νεκρικὴν στήλην διὰ ταινιῶν. Γραφὴ κοινὴ καὶ ἐφθαρμένη (Εὑρετήριον. Γενικ. Ἐφορ. 1336).

35. Ἡμίλευκος λήκυθος (κεκαυμένη) ὕψ. 0,21· εἰκονίζεται κόρη ἱσταμένη, φέρουσα ποδήρη χιτῶνα μετὰ διπλοϊδίου ἐζωσμένον, κρατοῦσα κάλαθον ἢ πυξίδα. Γραφὴ ἐφθαρμένη, ἐπιμελής. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1337).

36. Ληκύθιον μελανόμορφον· ἐπὶ ἅρματος μορφὴ ἡνιοχοῦσα· ὄπισθεν τῶν ἵππων γυνὴ ἀντιθέτως βαίνουσα καὶ κρατοῦσα δόρυ (;)· ἔμπροσθεν τῶν ἵππων ὁπλίτης κατὰ τοῦ ἅρματος τὴν ἀσπίδα καὶ τὸ διπλοῦν δόρυ προβάλλων, ὅπερ κρατεῖ διὰ τῆς χειρός. Γραφὴ χειρωνακτικὴ καὶ ἐφθαρμένη (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1338).

37. Ληκύθιον μελανόμορφον. Τρεῖς πωγωνοφόροι ἄνδρες καθήμενοι ἐπὶ δίφρων ὀκλαδίων κρατοῦντες πρᾶγμα δυσδιάκριτον. Γραφὴ χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1339).

38. Ἀγγεῖον δίωτον, σχήματος κύλικος μετὰ βάσεως ὑψηλῆς διατρήτου εἰς πέντε ὀρθογωνίας ὀπάς, φέρον καθ' ἅπασαν τὴν ἐξω-

τερικὴν αὐτοῦ ἐπιφάνειαν κοσμήματα γεωμετρικά. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1341).

39. Τρία ὑέλινα ἀγγεῖα τῶν καλουμένων φοινικικῶν μετὰ χρωμάτων. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1341).

40. Ληκύθιον μελανόμορφον· εἰκονίζεται ἅρμα ἐφ' οὗ γυνὴ ἡνιοχοῦσα. Γραφὴ χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1342).

41. Ληκύθιον μελανόμορφον· εἰκονίζονται κατὰ τὸ μέσον δύο ὁπλῖται μαχόμενοι (;) καὶ ἑκατέρωθεν ἀνὰ μία μορφὴ ἱσταμένη κρατοῦσα σκῆπτρον ἢ δόρυ. Γραφὴ χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1343).

42. Πυξὶς μέλαινα μετὰ καλύμματος μικρὰ ἄνευ γραφῶν· τρία μικρὰ ληκύθια ἄνευ γραφῶν, τὸ ἓν τούτων ἔχει μόνον ἀνθεμιοειδὲς κόσμημα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1344—1347).

43. Τρία ὑέλινα ἀγγεῖα (τὰ δύο σχήματος ἀμφορέως λίαν κομψὰ) τῶν καλουμένων φοινικικῶν μετὰ χρωμάτων (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1348—1350).

44. Μικρὸν εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς καθημένης ἐπὶ θρόνου μετ' ἀνακλίσεως. Τύπος κοινός. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1351).

45. Μικρὸν ἀγγεῖον σχήματος ἀρυβάλλου ἐρυθρόμορφον· ἑκατέρωθεν κίονος δωρικοῦ ῥυθμοῦ δύο μικραὶ γυναικεῖαι μορφαὶ πρὸς τὰς ὁποίας ἵπτανται ἔρωτες. Γραφὴ ἐφθαρμένη, ἐπιμελής. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1352).

46. Κεφαλὴ γυναικεία φυσικοῦ μεγέθους ἥτις ἦτο ἔνθετος τῷ κορμῷ. Τύπος ὁ τῆς καλουμένης Ὑγιείας, τέχνη ῥωμαϊκῶν χρόνων. Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ ἀστυνόμου Αἰγίου, εὑρέθη δὲ ἐν θέσει Κούμαρα, μίαν περίπου ὥραν μακρὰν τοῦ Αἰγίου καὶ κατεσχέθη παρὰ τῷ εὑρέτῃ Ν. Ἀντωνοπούλῳ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1353).

47. Ἀρχαιότατον καθήμενον γυναικεῖον ἄγαλμα ἐκ πώρου λίθου, μεγέθους φυσικοῦ, ἐλλιπὲς τὸ κάτω ἥμισυ τοῦ σώματος μετὰ τοῦ θρόνου. Στάσις ἡ γνωστὴ τοῦ ἐξ Ἀρκαδίας (ἐκ τῆς θέσεως Φραγκόβρυσις) γυναικείου ἐν τῷ Ἐθν. Μουσείῳ ἀγάλματος καὶ τῶν ἐκ Μιλήτου ἐν τῷ Βρεττανικῷ Μουσείῳ. Εὑρέθη ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ οὐχὶ μακρὰν τῆς Τριπόλεως χωρίου Ἁγιωργήτικα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1354).

ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Προσωπικά: Διὰ Β. Διατάγματος ἀπὸ 24 Φεβρουαρίου ὁ ἔφορος τῶν κατὰ τὴν περιφέρειαν Λακωνίας ἀρχαιοτήτων Π. Καστρωμένος μετετέθη εἰς τὴν περιφέρειαν Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας· ἀνετέθη δ᾽ αὐτῷ προσωρινῶς καὶ ἡ ἐφορεία τῶν κατὰ τὴν περιφέρειαν Ἀρκαδίας ἀρχαιοτήτων. Διὰ τοῦ αὐτοῦ διατάγματος ἀνετέθη προσωρινῶς εἰς τὸν ἔφορον τῶν κατὰ τὴν περιφερείαν Μεσσηνίας καὶ ἀρχαίας Ὀλυμπίας ἀρχαιοτήτων Β. Λεονάρδου καὶ ἡ ἐφορεία τῶν κατὰ τὴν Λακωνίαν καὶ Ἀχαΐαν καὶ Ἤλιδα ἀρχαιοτήτων.

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ

ΔΙΑΤΡΙΒΑΙ ΚΑΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Ἐπιγραφικαὶ ἀνακοινώσεις.

1. *Ἐν τῷ* C. I. A. I *ἐδημοσιεύθησαν ὑπ᾽ ἀρ.* 52 *τρία τεμάχια τῆς αὐτῆς ἐπιγραφῆς, εἰς ἣν ὡς ὀρθῶς παρατήρησεν ὁ* Köhler *ἀνήκει καὶ τὸ ὑπ᾽ ἀρ. 53 δημοσιευμένον τεμάχιον, διότι τὸ τεμάχιον τοῦτο προσαρμόζει ἀκριβῶς πρὸς τὸ ὑπ᾽ ἀρ.* 52[c]. *Ἐπίσης δὲ προσαρμόζουσι ἀκριβῶς τὰ ὑπ᾽ ἀρ.* a *καὶ* b, *προηγουμένου ὅμως τοῦ ὑπὸ* b *τοῦ ὑπὸ* a *τεμαχίου· πρὸς τὸ κάτω ἄκρον τοῦ* a *πάλιν τὸ ὑπ᾽ ἀρ. 53 τεμάχιον. Εἰς τὴν αὐτὴν ἐπιγραφὴν ἀνήκουσιν προδήλως καὶ δύο νέα τεμάχια, ὧν τὸ μεῖζον εὑρέθη νεωστὶ ἐν ταῖς παρὰ τὴν εἴσοδον τῆς Ἀκροπόλεως σκαφαῖς, τὸ δὲ μικρότερον ὅπερ περιέχει τὰ τέλη τῶν μέσων στίχων τοῦ νῦν συναρμολογηθέντος συνόλου τῆς ἐπιγραφῆς, εὑρέθη ἐπίσης ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως. Τὰ νέα ταῦτα τεμάχια ἀποτελοῦσι μέρος τοῦ δεξιοῦ ἡμίσεος τῆς ἐπιγραφῆς, ἐνῷ τὰ ἤδη δημοσιευθέντα πάντα εἰς τὸ ἀριστερὸν ἥμισυ ἀνήκουσιν.*

Διὰ τῆς μεταθέσεως καὶ προσαρμογῆς τῶν ἤδη γνωστῶν τεμαχίων καὶ τῆς εὑρέσεως τῶν νέων εὑρισκόμεθα νῦν εἰς θέσιν νὰ κρίνωμεν ἀσφαλέστερον περὶ τοῦ μήκους τῶν στίχων (ὧν ἡ γραφὴ ἡ στοιχηδὸν καλουμένη) καὶ περὶ τοῦ κειμένου τῆς ἐπιγραφῆς. Καὶ πρῶτον μὲν παρατηρῶ ὅτι ἐκ τῆς τυπικῆς φρασεο-

λογίας μερῶν τινων τῆς ὑπ' ἐμοῦ προτεινομένης συμπληρώσεως τῶν κενῶν μετὰ πιθανότητος ἵνα μὴ εἴπω βεβαιότητος ἐξάγεται, ὅτι ἕκαστος στίχος συνίστατο ἐκ 42 γραμμάτων, ἐκ δὲ τοῦ συνόλου τοῦ κειμένου ὅτι ἡ ἐν λόγῳ ἐπιγραφὴ πραγματεύεται περὶ τῆς φιλίας καὶ συμμαχίας ἣν οἱ Ἀθηναῖοι ὄχι μετά τινος τῶν πόλεων τῆς Βοττικῆς, ἀλλὰ μετὰ τοῦ κοινοῦ[1]*) ἢ μᾶλλον μετὰ τοῦ μείζονος μέρους τοῦ κοινοῦ τῶν Βοττιαίων ἐποίησαν. Ἀπέδειξε δὲ ὁ* Kirchhoff *ἐν τῇ πρὸς τὰ ὑπ' ἀρ.* 52 *τοῦ* C. I. A. I *τεμάχια σημειώσει ἐκ τοῦ Θουκυδίδου* (II 79, V 18), *ὅτι τοιοῦτόν τι δὲν ἐδύνατο νὰ γείνῃ πρὸ τοῦ ἔτους 422 πρ. Χρ., πιθανῶς δὲ ἐγένετο περὶ τὸ ἔτος 420 πρ. Χρ.*

Ἡ ἐπιγραφὴ ἔχει νῦν οὕτως :

χσεσι |
ντες Ηο. ἰ | . . . . [διδόντ-
ο[ν] δὲ τὰς δί[κας. . . . .
ο[ν] ἐπειδάν. . . . .
. ετεραι κα . . . .
εκατερον ἰ. . . . .
ος· τὸν δὲ Ηό[ρκον ὀμόσαι Ηεκατέρος, Ἀθεναίον μὲν τὲν
βολὲν καὶ τ[ὸς στρατεγὸς καὶ τὰς ἄλλας ἀρχὰς, Βοττια-
ἰον δὲ τὲν βο[λὲν καὶ τ. . . . .]κα[ὶ τὸς λοιπὸς ἄρ-
χοντας τὸς ἐ[ν ταῖς πόλεσι ταῖς Βοτ]τια[ἰον· Ηο δὲ Ηόρκ-
ος ἔστο Ἀθεν[αίοις Ηόδε· ἀμυνõ τοῖς] Βοττι[αίοις τοῖς
χσυντιθεμέ[νοις τὰς Ηομολογίας, κ]αὶ τὲν χσ[υμμαχία-
ν πιστõς καὶ [ἀδόλος φυλάχσο Βοττι]αίοις προ[θυμόμε-
ν]ος κατὰ τὰ χ[συγκείμενα καὶ οὐ μνε]σικακέσο τõ[ν παρ-
οιχομένον ἕ[νεκα· Βοττιαῖοι δὲ ὀμν]υόντον κατὰ [τάδε·
φίλοι ἐσόμε[θα Ἀθεναίοις καὶ χσύμ]μαχοι πιστõ[ς] κα[ὶ
ἀδόλος καὶ τ[ὸς αὐτὸς φίλος καὶ ἐχθ]ρὸς νομιõμε[ν] Ηό[ς-
περ ἂν Ἀθενα[ῖοι καὶ οὐκ ὀφελέσο τὸ]ς ἐχθρὸς τὸς Ἀθεν-
αίον οὔτε χρ[έματα παρέχον οὔτε δυ]νάμει οὐδεμιᾶι, ο-
ὐδὲ μνεσικ[ακέσο τõν παροιχομέν]ον ἕνεκα· τὰς δὲ χσυ-
νθέκας τὰ[ς περὶ τõν σπονδõν κατα]θε̃ναι Ἀθεναίος μὲ-

(1) Τὴν ὕπαρξιν τοῦ κοινοῦ τούτου γνωρίζομεν τὸ μὲν ἐκ χωρίου τινὸς τοῦ Πλουτάρχου (Θησ. 16) ἐξ οὗ ἐξάγεται ὅτι ὁ Ἀριστοτέλης ἐν ταῖς πολιτείαις συνέγραψεν ἰδιαιτέρως καὶ « περὶ τῆς Βοττιαίων πολιτείας », τὸ δὲ ἐκ τῶν νομισμάτων τοῦ κοινοῦ, ἅτινα ἐπιγράφονται ΒΟΤΤΙΑΙΩΝ (πρβ. Head Hist. num. σ. 180).

ν ἐμπόλε[ι ἀναγράφσαντας ἐστέλει]λιθίνει καὶ τὰ ὀν-
ό]ματα τõν [πόλεον ἐγγράφσαντας τ]õν χσυντιθεμένον
τὲν φιλία[ν καὶ τὲν χσυμμαχίαν κα]ὶ ἐπιγράφσαι ἐν τ[ε͂-
ι στέλει τõ ἄ[ρχοντος τὸ ὄνομα ἐφ' ο] ἐγένοντο αἱ χσ[υ]ν[θ-
ε͂και· Βοττια[ῖοι δ' ἐν στέλαις λιθί]ναις ἀναγράφ[σαντ-
ες καταθέντ[ον διαπέμφσαντες κ]ατὰ πόλες, ἐπι[γράφσ-
αντες ἐν ταῖ[ς στέλαις τõν ἀρχόν]τον τὰ ὀνόμα[τα τõν Β-
οττιαίον ἐφ[õν ἐγένοντο αἱ χσυνθε͂]κ[α]ι· τὸς δὲ [Hόρκος
Hοίτινες λέ[φσονται παρὰ Βοττιαίον ἑλέσθαι τὸν δε͂-
μον πέντε ἄν[δρας αὐτίκα μάλα . . . ., τό-
ς δὲ ὀμέρος H[ὸς ἔχοσι Hεκάτεροι - - - - - - -
. . . υκράτες [εἶπεν· τὰ μὲν ἄλλα καθάπερ τε͂ι βολε͂ι, τὰ δ-
ὲ ὀν[ὀματα] κ
ἀποδ[ο
ν Hοι σ[τρατ]ε[γοὶ
ἐπειδὰ[ν τὸ]ς Hόρ[κος
ον ἀποδό[σο;] Βοττια
μὲ δόχσε[ι] ἀποδõνα[ι
οτι ἀποκρίνονται Α
ον καθὰ παραινõσιν Η (ἢ Ε)
αἱ δὲ πόλε[ς] ἐσίν·
Καλίνδοι[α vac.
Τριποι[αὶ
Κ;]εμακαὶ

Τὰς μὲν πλείστας τῶν ἐν τῷ ἄνω κειμένῳ συμπληρώσεις ἐξ εἰκασίας ἐποίησα, ὀλίγα δέ τινα παρέλαβον ἐκ τῶν παρὰ συγγραφέων (πρβ. Θουκ. I 44, V 47, *Ξεν. Ἑλλ.* II 2, 20) *καὶ ἐν ἐπιγραφαῖς ἀναφερομένων φράσεων συνθηκῶν καὶ ὅρκων. Τὸ αὐτὸ ἐπεχείρησεν ἤδη μετὰ τὸν* Kirchhoff *ὁ* V. Heydemann *ἐν τῇ διατριβῇ* De senatu Athen. *σ.* 52 *κ. ἑ. Τὰ νέα τεμάχια ὅμως, ἃ συνηρμολόγησα μετὰ τῶν ἐν τῷ* C. I. A , *ἐπέτρεψαν ἡμῖν νὰ συμπληρώσωμεν τὰ κενὰ πληρέστερον καὶ ἀσφαλέστερον. Συνετέλεσεν εἰς τοῦτο καὶ ἡ εὕρεσις νέων ἐπιγραφῶν, ὧν ἀναφέρω τὴν ἐν τῷ Δελτίῳ* 1889 *σ.* 40 *κ. ε. ἐξ ἧς (στ. λβ') συνεπλήρωσα τὸν κζ' στίχον τῆς νῦν δημοσιευομένης.*

Ὡς πρὸς τὸν κατὰ τὴν ἐν τῷ κειμένῳ τῆς ἐπιγραφῆς (στ. κβ' κ. ἑ.) πρόσταξιν προσηρτημένον κατάλογον τῶν πόλεων τοῦ κοινοῦ τῶν Βοττιαίων παρατηρῶ ὅτι τά ποτε μετὰ τὰ ἄνω ἀναφεφερόμενα ἑπόμενα ὀνόματα ἐπίτηδες ὡς φαίνεται ἐξεκολάφθη-

σαν. Ἐὰν δὲ οὕτως ἔχῃ δυνάμεθα νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι αἱ τρεῖς πρῶται πόλεις ἐπὶ πλέονα χρόνον τῶν λοιπῶν πισταὶ ἔμειναν ταῖς μετὰ τῶν Ἀθηναίων συνθήκαις.

Ἐκ τῶν τριῶν πόλεων, αἵτινες πρῶται ἀναγεγραμμέναι ἦσαν ἐν τῷ καταλόγῳ, μνημονεύεται ἡ μὲν πρώτη παρὰ τοῦ Πτολεμαίου V 13, 36, ἡ δὲ δευτέρα καλεῖται ἐν ταῖς περὶ τῶν φόρων ἐπιγραφαῖς (C. I. A. I 37, ἐκ τοῦ ἔτους 425, καὶ 260, ἐκ τοῦ ἔτους 421 πρ. Χρ.) Τ ρ ι π ο α ί, ἡ δὲ τρίτη εἶνε πιθανῶς ἡ αὐτὴ μετὰ τῆς πόλεως Κ α μ α κ α ί, ἥτις ἀπαντᾷ ἐν τῇ περὶ φόρων ἐπιγραφῇ C. I. A. I 260 πλησίον τῶν Τριποῶν.

Ἐπὶ τῆς δεξιᾶς πλευρᾶς τοῦ λίθου ἐνεχαράχθη παραπλεύρως τοῦ κβ' στίχου τῆς ἐπὶ τῆς ἔμπροσθεν ἐπιφανείας ἐπιγραφῆς ιαιο πιθανῶς Βοττ]ιαίο[ν.

2. Ἡ ἐν τοῖς Sitz. d. Berl. Ak. 1888 σ. 242 ὑπ' ἀρ. 16 κατ' ἀντίγραφόν μου δημοσιευθεῖσα ἐπιγραφὴ συνηρμολογήθη μετὰ τοῦ ἐν τῷ C. I. A. I ὑπ' ἀρ. 551 δημοσιευμένου τεμαχίου ὥστε ν' ἀποτελέσωσιν ἓν σύνολον, οὗ τινος τὰ κενὰ εὐχερῶς καὶ σχεδὸν ἀσφαλῶς συμπληροῦνται. Ὁ λίθος εἶχε πλάτος περίπου ἐν τῷ 0,50μ. Συναρμολογῶν τὰ δύο τεμάχια παρετήρησα ὅτι ἐν τῷ ἐν τῷ C. I. A. δημοσιευμένῳ δὲν ὑπάρχει κενὸν μεταξὺ τοῦ η' καὶ θ' στίχου, ἐν δὲ τῷ ἐν τοῖς Sitz. διακρίνεται ὅτι τὸ πρῶτον γράμμα τοῦ πρώτου στίχου φ ἦν, τοῦ δὲ πρώτου γράμματος τοῦ β' στίχου διεσώθη ἐν τῷ λίθῳ οὐχὶ ὁριζόντιός τις γραμμὴ ἀλλὰ ἡ ἄνω γραμμὴ τοῦ σίγμα.

Ἐπιβεβαιοῦνται αἱ ὑπὸ τοῦ A. Wilhelm ἐν τῷ Herm. XXIV σ. 114 ὑπ' ἀρ. III προταθεῖσαι συμπληρώσεις τῆς ἐπιγραφῆς, ἥτις νῦν ἔχει ὡς ἔπεται·

ἀναγρά]φσ-
αι . . . .]ον ἐμ πόλ-
ει ἐσστέλ]ει λιθίν-
ει· [καὶ ἀτ]έλειαν ἔν-
αι [αὐτõι] καὶ δίκας,
ἐάν [τις] ἀδικεῖ αὐτ-
όν, [Ἀθέν]εσιν πρὸς τ-
ὸμ [πολέ]μαρχον ἄνε-
υ π[ρυταν]είον· ὁ δὲ γ-

ρα[μματε]ὺς ὁ τε̃ς βο-
λε̃[ς τὸ φσέ]φισμα τό-
δε ἀναγράφ]σας ἐσσ-
τέλει λιθίνει κα]τ-
[αθέτο ἐμπόλει].

3. *Βάσις ἀγάλματος ἐξ Ὑμηττίου μαρμάρου, μήκ. καὶ πλ.* 0,89, *ὕψ.* 0,46 μ. *Ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας τοῦ λίθου ὑπάρχουσιν ἴχνη πελμάτων ἀγάλματος, ὅμοια δὲ καὶ ἐπὶ τῆς ἀντιθέτου ἐπιφανείας τοῦτο δὲ ἐξηγεῖται διὰ τῆς παρατηρήσεως ὅτι ἐν τοῖς μ. Χρ. χρόνοις μετεχειρίσθησαν τὸν λίθον ἀναστρέψαντες αὐτὸν εἰς τὴν ἀναγραφὴν τῆς ὑπὸ* **B** *ἐπιγραφῆς καὶ τὴν ἔνθεσιν νέου ἀγάλματος. Τὴν δευτέραν ταύτην ἐπιγραφὴν ἀντέγραψαν ἤδη ὁ* Fourmont *καὶ ὁ* Spon *ἐν τῷ αὐτῷ περίπου χώρῳ (πλησίον τοῦ χορηγικοῦ μνημείου τοῦ Λυσικράτους) ἐν ᾧ πρὸ ὀλίγου ἐκ νέου ἀνεφάνη.*

Ἐπὶ τῆς κυρίας προσόψεως τοῦ λίθου ἐνεχαράχθη ἡ ἑξῆς ἐπιγραφή :

Α

Ε Π Ι Κ Λ Ε Ι Δ Η Ϛ	Ἐπικλείδης
Α Ρ Χ Ε Ϛ Τ Ρ Α Τ Ο Υ	Ἀρχεστράτου
Α Χ Α Ρ Ν Ε Υ Ϛ	Ἀχαρνεὺς
Ξ Α Ν Θ Ι Α Ϛ	Ξανθίας
Α Ρ Ι Ϛ Τ Ω Ν	Ἀρίστων
Ε Π Ο Ι Η Ϛ Α Ν	ἐποίησαν

Ἀνεγράφη αὕτη περὶ τὸ δεύτερον ἥμισυ τῆς τετάρτης πρ. Χρ. ἑκατονταετηρίδος, ὁ δὲ τιμηθεὶς καὶ οἱ τεχνῖται ἦσαν ἄγνωστοι [1]).

Ἐπὶ τῆς πρὸς ἀριστερὰ τῆς κυρίας προσόψεως πλευρᾶς ὑπάρχει ἡ ἐν τῷ C. I. A. III *ὑπ' ἀρ.* 68 *ἐπιγραφή, ἥτις ἐδημοσιεύθη ὑπὸ τοῦ Βοικχίου κατὰ τὰ ἀντίγραφα τοῦ* Fourmont *καὶ τοῦ* Spon, *μεθ' οὓς φαίνεται ὅτι ἀπωλέσθη ὁ λίθος. Τὸ ὀλίγον τι μᾶλλον διεφθαρμένον κείμενον ἔχει νῦν οὕτως :*

B

Ἑστία [καὶ] Ἀπόλλωνι καὶ θεοῖς Σεβαστοῖς καὶ τῆ[ι β]ου[λῆ
τῆ ἐξ Ἀρείου πάγου καὶ τῆ βουλῆ τῶν ἑξακο[σίων κα]ὶ

(1) Ἀναφέρεται μὲν τὸ ὄνομα τοῦ Ἀρίστωνος ὡς τεχνίτου, δὲν δύναται ὅμως νὰ ἀποδειχθῇ ὅτι πρόκειται περὶ τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος τεχνίτου.

τῷ δήμῳ Φιλόξενος Ἀγαθ[ο]κ[λέους Φλυεὺς
ἀνέθηκεν ἐκ τῶν ἰδίων ποι[ή]σ[αντος τοῦ πατρ]ό[ς
Ἀγαθοκλέους τοῦ Φιλοξένου Φλυέως
στρατηγοῦντος ἐπὶ τοὺς ὁπλείτας Τι. Κλ[αυδίου
Θεογένους [Πα]ιανιέως καὶ ἐπι-
μελητοῦ τῆς πόλε[ως - - - -
Τρικορυ[σίου

Ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ ζ' καὶ θ' στίχου ὑπάρχει κενὸν ἄγραφον· ὡς πρὸς τὰ ἄλλα παραπέμπω εἰς τὰς παρατηρήσεις τοῦ Dittenberger.

4. *Ὁ πρῶτος στίχος τῆς ἐν τῷ* C. I. A. IV *σ.* 88 *ὑπ' ἀρ.* 373^{90} *ἐπιγραφῆς συμπληροῦται δι' ἄλλου τεμαχίου, τοῦ ἑ. ἀ. σ.* 83 *ὑπ' ἀρ.* 373^{45}, *οὗ τὴν ἐν τῷ στίχῳ θέσιν δεικνύει τὸ παρεπόμενον πανομοιότυπον :*



Ἀδιστάκτως συμπληροῦμεν τοῦτο ὡς ἕπεται :

Θεό[δο]ρος ἀν[έθεκε Η Ὀν]εσίμο Η[υιὸς

Ἀναγκαζόμεθα λοιπὸν νὰ παραιτηθῶμεν τῆς πρὸ τῆς συναρμολογήσεως ὄχι ἀβασίμου εἰκασίας, ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ ἀναφέρεται εἰς τὸν κλεινὸν ἐκ Σάμου τεχνίτην. Ὁ ἐν τῷ πρώτῳ στίχῳ μνημονευόμενος Θεόδωρος ἦν ἀριδήλως ὁ υἱὸς τοῦ ἐν τῷ δευτέρῳ στίχῳ Ὀνησίμου, ἡ δὲ χρῆσις τοῦ τετρασκελοῦς σίγμα ἐν τῇ ἐπιγραφῇ τοῦ Θεοδώρου δύναται νῦν νὰ ἐξηγηθῇ διὰ τοῦ χρονικοῦ διαστήματος, ᾧ ἀπέχει ἡ ἀναγραφὴ τοῦ πρώτου τῆς τῶν δύο ἑπομένων στίχων. Ἡ καταστροφὴ τοῦ ἀρχαίου ἀναθήματος ὃ ἀνέθηκεν ὁ Ὀνήσιμος ἐγένετο ἴσως ἐπὶ τῶν Περσικῶν, ὁ δὲ υἱὸς τοῦ Ονησίμου Θεόδωρος χρησάμενος τῇ αὐτῇ βάσει καὶ τοῖς ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτῆς κοιλώμασι ἀνέθηκε πιθανῶς μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς πόλεως πιστὸν ἀντίγραφον τοῦ ἀρχαιοτέρου ἀναθήματος.

Α. ΛΟΛΛΙΓΚ.

Ἐπιγραφαὶ ἐκ τῶν ἐν Λυκοσούρᾳ ἀνασκαφῶν.

Ἐν ταῖς ἐν Λυκοσούρᾳ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐνεργηθείσαις ἀνασκαφαῖς (*ἴδ. Δελτίον* 1889 *σ.* 122, 153, 170, 202, 225) *εὑρέθησαν αἱ ἑξῆς ἐπιγραφαί:*

Ἀρ. 1. *Στήλη ἐκ λευκοῦ λίθου* (*ὕψ.* 0,63 *πλ.* 0,51 *πάχ.* 0,11) *εὑρεθεῖσα ἐν τῷ προδόμῳ τοῦ ἀνακαλυφθέντος ναοῦ* (*ἴδ. Δελτ.* 1889 *σ. 160*). *Ὕψος γραμμάτων τῶν ἑπτὰ πρώτων στίχων* 0,015, *τῶν λοιπῶν* 0,01. *Ἡ ἐν αὐτῇ ἐπιγραφὴ ἔχει ὡς ἑξῆς:*

Ἐπὶ ἱερέος τᾶς Δεσποίνας τὸ β'
Νικασίππου τοῦ Φιλίππου καὶ ἐπιμε-
λητᾶν Δαμύλλου τοῦ Ζευξία καὶ Δαμο-
κράτεος τοῦ Κλίτορος, ἔτους ^ καὶ β'
κατὰ τὸν Σεβαστόν· τιμαὶ αἱ δοθεῖσαι
Νικασίππῳ Φιλίππου καὶ Τιμασιστρά-
τᾳ Ὀνασικράτεος τᾷ γυναικὶ αὐτοῦ.
Ἐπεὶ Νικάσιππος Φιλίππου ἀνὴρ ἀγαθὸς ὢν καὶ
ἀπὸ προγόνων καλῶν καὶ ἐνδόξων καὶ πεποιηκότων
τᾷ τε πόλει τῶν Λυκουρασίων καὶ τοῖς θεοῖς τὰ δίκαια ἔν τε
συνδικίαις καὶ ἱερατείαις καὶ τέκνων Κορειτήαις καὶ ἐν ταῖς λοι-
παῖς δαπάναις πάσαις ἐκτενῶς καὶ μεγαλοψύχως, ἐπεδέξατο
δὲ καὶ τὰν ἱερατείαν Νικάσιππος τᾶς Δεσποίνας ὄντος Ὀλυμ-
πικοῦ ἐνιαυτοῦ μηδενὸς θέλοντος προσελθεῖν, τῶν τε χρημά-
των μὴ πεσόντων τοῖς μυστηρίοις ἀπέδωκεν ἐκ τοῦ ἰδίου βί-
ου τῷ φίσκῳ, τόν τε ἐχόμενον ἐνιαυτὸν ἀφορίας καρπῶν γε-
νομένας θελόντων τῶν Λυκουρασίων ἐπεδέξατο τὰν ἱερα-
τείαν μετὰ Τιμασιστράτας τᾶς γυναικός, πρὸ πλείονος ἀ-
γησάμενος τὴν χάριν τῶν Λυκουρασίων τᾶς τοῦ βίου δαπά-
νας, ἔν τε τοῖς λοιποῖς ἀναστρέφεται πρός τε θεοὺς καὶ πάν-
τας ἀνθρώπους ὁσίως καὶ δικαίως· ἐφ' οἷς καὶ πᾶσι ἔδοξε τᾷ
πόλει τῶν Λυκουρασίων αὐτοῦ τε καὶ Τιμασιστράτας τᾶς γυ-
ναικὸς αὐτοῦ εἰκόνας ἐν τῷ ἱερῷ γραπτὰς ἀναθεῖναι ἐπι-
γραφὰν ἐχούσας «ἡ πόλις τῶν Λυκουρασίων Νικάσιππον Φι-
λίππου καὶ Τιμασιστράταν Ὀνασικράτεος ἀρετᾶς ἕνεκεν»,
παρακαλεῖν δὲ αὐτοὺς καὶ εἰς μετὰ ταῦτα μέν[ον]τας ἐπὶ τᾶς
αὐτᾶς ὑποστάσιος ἀεί τινος ἀγαθοῦ παραιτίους γείνεσθαι
τοῖς τε θεοῖς καὶ τῇ πόλει τῶν Λυκουρασίων, γεινώσκον-
τας ὅτι καὶ ἁ πόλις εὐχάριστος οὖσα οὐδέποτε μὴ λειφθῇ ἐν χάρι-
τος ἀποδόσει· ἐνενενκάτωσαν δὲ οἱ ἐπιμεληταὶ τὸ ψήφισ-
μα τὸ γραφὲν εἰς τὸ γραμματοφυλάκιον τὸ ἐν Μεγάλᾳ

πόλει, ἀναγραψάτωσαν δὲ καὶ εἰ(ς) στάλαν λιθίναν
καὶ ἀναθέτωσιν εἰς τὸ ἱερὸν τᾶς Δεσποίνας, ὅπως
ᾖ πᾶσιν ἀνθρώποις γνωστὰ ἅ τε τῶν ἀγαθῶν ἀν-
δρῶν εὐεργεσία, ἅ τε τῆς πόλιος εἰς τοὺς
ἀξίους εὐχαριστία.

Ἀρ. 2. Περιφερὲς βάθρον ἐκ λευκοῦ μαρμάρου (ὕψ. 0,95 διάμ. 0,40) εὑρεθὲν ἐν τῷ προδρόμῳ τοῦ ναοῦ, ἐφ' οὗ ἡ ἑξῆς μεταγενεστέρων ῥωμαϊκῶν χρόνων ἐπιγραφή:

Ἁ πόλις
ἁ τῶν Μεγαλο-
πολειτᾶν καὶ ἁ
τῶν Λυκουρα-
σίων Οὐολοσ-
σήνην Ποῦσταν
Οὐολοσσήνου Ἀρι-
στοκράτους θυ-
γατέρα Δαμαινίτου
γυναῖκα ἀρετᾶς
ἕνεκεν.

Στίχ. 6. Τὸ ω *πολὺ μικρόν, ἐγκεχωρισμένον μεταξὺ τοῦ* Π *καὶ* Υ.

Στιχ. 7. Τὸ πρῶτον ο *ἐξέρχεται τῆς καθέτου γραμμῆς, ἀφ' ἧς ἄρχονται οἱ ἄλλοι στίχοι.*

Ἀρ. 3. Τετραγωνικὸς βωμίσκος (ὕψ. 2,75 πλ. 1,45 πχ. 0,125) ἔχων ἄνω κοιλότητα, εὑρεθεὶς ἐντὸς τοῦ σηκοῦ. Ἐν αὐτῷ ἡ ἑξῆς γράμμασι τελευταίων ῥωμαϊκῶν χρόνων ἐπιγραφή:

Ἐπάγαθος
τοῦ κυρίου
Καίσαρος τα-
βελλάριος
Δεσποίνᾳ
ἐπηκόοις
εὐχήν.

Ἀρ. 4. Περιφερὴς λίθος ἐκ μαρμάρου προσομοιάζων κορμῷ δένδρου (ὕψος σωζόμενον 0,45, κάτω διάμετρος 1,15) εὑρεθεὶς ἐντὸς τοῦ σηκοῦ. Ἐν αὐτῷ ἡ ἑξῆς ἐπιγραφή:

Βασιλεὺς
Ἰούλιος Ἐπιφανὴς
Φιλόπαππος Δεσποίν[ᾳ]
καὶ Σωτίρᾳ δῶρον
Ἐπὶ ἱερέως
Σωτηρίχου.

Ἀρ. 5. Τετραγωνικὸν βάθρον ἐν τῷ προδόμῳ, σωζόμενον κατὰ χώραν (ἴδ. Δελτ. 1889 *σ.* 160) *ἐκ δύο λίθων συγκείμενον* (*ὕψ.* 0,93, *πλ.* 0,74) . *Ἐν αὐτῷ ἡ ἑξῆς ἐπιγραφὴ* (*ὕψος γραμμάτων* 0,035) :

Αὐτοκράτορα Νέρουαν Τραια-
νὸν Ἀδριανὸν Καίσαρα Σε-
βαστὸν Γερμανικὸν Δακικὸν
Παρθικὸν ἄριστον αὐτοκρά-
τορος Νέρουα θεοῦ υἱωνὸν
Τραιανοῦ θεοῦ υἱὸν εὐεργέ-
την καὶ σωτῆρα τῆς οἰκου-
μένης ἡ πόλις ἡ τῶν Μεγα-
λοπολειτῶν τὸν αὐτῆς κτί-
στην.

Ἐν Λυκοσούρᾳ 20 Ὀκτωβρίου 1889.

Β. ΛΕΟΝΑΡΔΟΣ.

Ἐπιτύμβιοι ἐπιγραφαὶ ἐξ Ἀθηνῶν.

Αἱ ἐν τῷ Δελτίῳ 1889 σ. 251 ὑπ' ἀριθ. 52 μνημονευθεῖσαι ἐπιγραφαὶ (δωρεὰ τοῦ κ. Μπάγκα) ἔχουσιν ὡς ἑξῆς :

1. Κιονίσκος ἐξ Ὑμηττ. μαρμ.

Σέλευκος
Θρᾶξ

2. Ὅμοιος.

Σκιρτὸς
Δημητρίου
Ἀντιοχεύς

3. Ὅμοιος.

Φαιδρίδης
Αἰνιάδ[ου
Ὄαθεν

Ὁλόκληρος ἡ ἐπιγραφὴ ἐκτὸς τῶν ἀρχικῶν γραμμάτων τοῦ πρώτου καὶ τοῦ δευτέρου στίχου, τῶν **Φ** *καὶ* **Δ**, *ἐξετελέσθη διὰ κυανοῦ χρώματος ὄχι δὲ δι' ἐγχαράξεως.*

4 Ὅμοιος.

Κασία
Ἀντιπάτρου
Ἀντιόχισσα

5. Ὅμοιος.

Νικόλαος
χρηστός

6. Ὅμοιος.

Καλλικράτης
Ἀττ[ά]λου
Ἀντιοχεύς

7. Ὅμοιος.

Ἀριστόδημος
Νικ[ά]ρχου
Μιλήσιος

8. Ὅμοιος.

Δορκὰς
Ἀρίστωνος
Κυρηναία

9. Ὅμοιος.

Βιὼ
Θαρίκου
Καρυστία

10. Ὅμοιος.

Εἰσίδωρος
χρηστός

*11. Πλὰξ ἐξ Ὑμηττ. μαρμ., μήκ. 0,54, πλ. 0,23, πάχ. 0,07*ᵐ.

Ματιόξενις
Ἡράκωνος
Μεγαρικὴ

*12. Ὁμοία, μήκ. 0,68, πλ. 0,28, πάχ. 0,06*ᵐ.

Μάνης
χρηστός

*13. Ὁμοία μήκ, 0,39, πλ. 0,21, πάχ, 0,04*ᵐ.

Θόας
Λυσιμαχεύς

*14. Ὁμοία, μήκ. 0,55, πλ. 0,26, πάχ. 0.7*ᵐ.

Γ]λυκέριον
Μ]ηδόκου
θυγάτηρ

*15. Ὁμοία ἐκ φαιοῦ λίθου, μήκ. 0,32, πλ. 0,19, πάχ. 0,07*ᵐ.

Νικόστρ-
ατος ἐνθά-
δε κεῖται.

*16. Πλὰξ ἐκ Πεντ. μαρμ., μήκ. 0,40, πλ. 0,26, πάχ. 0,07*ᵐ. *Μετ' ἀετώματος ἐν σχήματι ἡμικυκλίου.*

Εὐτυχίδης Ἀχαρνεὺς
Πεισιδίκη

Ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν διατηροῦνται ἴχνη εἰκόνος γραπτῆς, παριστώσης ἄνδρα ἱστάμενον προτείνοντα τὴν δεξιὰν πρὸς γυναῖκα καθημένην.

*17. Ὁμοία, μήκ. 0,46, πλ. 0,21—0,22, πάχ. 0,04*ᵐ, *μετ' ἀετώματος.*

Ἡδεῖα

*18. Ὁμοία, μήκ. 0,21, πλ. 0,22, πάχ. 0,085*ᵐ.

Προτίων

19. Ὁμοία, πρὸς τὰ ἄνω λήγουσα εἰς ὀξύ, μήκ. 0,28, πλ. 0,15, πάχ. 0,06 μ.

Ἱστιαία

20. Τεμάχιον πλακὸς ἐκ Πεντ. μαρμ., μήκ. 0,23, πλ. 0,14, πάχ. 0,06 μ. Ἐπὶ τοῦ σωζομένου μέρους τοῦ ἀετώματος διακρίνονται ἴχνη χρωμάτων.

. . . . μων

21. Πλὰξ ἐκ Πεντ. μαρμ. μετ' ἐπικράνου, ἐφ' οὗ ἴχνη ἐρυθροῦ χρώματος. Μῆκ. 0,60, πλ. 0,30, πάχ. 0,04 μ.

Σαννίων

Ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν ἀνάγλυφον παριστῶν νεανίαν προτείνοντα πτηνὸν εἰς κύνα.

22. Πλὰξ ἐκ φαιοῦ λίθου, ἀκατέργαστος ἐκτὸς ταινίας τινος παρὰ τὸ ἄνω ἄκρον, ἐφ' ἧς ἡ ἐπιγραφή. Μῆκ. 0,38, πλ. 0,17 μ.

Ηόρος

23. Ὁμοία, μήκ. 0,90, πλ. 0,25, πάχ. 0,09.

Ηόρο[ς

24. Ὁμοία, μήκ. 0,19, πλ. 0,23 μ.

Ὅρος
μνήμα-
τος

25. Ὁμοία ἐξ Ὑμηττ. μαρμ., μήκ. 0,12, πλ. 0,18 μ.

Ὅρος μνή-
ματος

26. Ὁμοία ἐκ Πεντ. μαρμ., μήκ. 0,32, πλ. καὶ πάχ. 0,085 μ.

Ὅρος
Α

27. Ὁμοία, σχεδὸν ἀκατέργαστος, μήκ. καὶ πλ. 0,36, πάχ. 0,011 μ.

Ἰταλίας.
Ὅρος
σήματος

Α. ΛΟΛΛΙΓΚ.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1890

ΤΕΥΧΟΣ ΜΗΝΟΣ ΜΑΡΤΙΟΥ

ΚΑΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΚΑΙ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

1. Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἀττικῇ (ἴδ. σελ. 29, 1).

Ἡ ἀνασκαφὴ τοῦ ἐν θέσει *Πετρέζα* τύμβου ἐπερατώθη. Κατὰ τὴν περιφέρειαν τοῦ τύμβου τούτου ἀπεκαλύφθησάν τινες τάφοι, οἵτινες προφανῶς εἶχον ἀνορυχθῆ μετὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ τύμβου. Μικρόν τι πρὸς τὸ κέντρον εἷς μόνος τάφος ἀπεκαλύφθη, αὐτὸς δι' ὃν ὁ τύμβος κατεσκευάσθη· εὑρέθη δὲ ἐν τῷ τάφῳ τούτῳ μικρὸν μελανόμορφον ἀγγεῖον, οὗ ἱκανὸν μέρος δυστυχῶς ἐφθαρμένον ὑπὸ τῆς ὑγρασίας διεσώθη, φέρον καὶ ἀρχαϊκὴν τῶν προπερσικῶν χρόνων ἐπιγραφήν: « *Μνεσ[ικλε]ιδες : εδοκεν: Φοκι: Κεαλτες: εγραφσεν :* » Τῇ βοηθείᾳ ἄρα τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης γνωρίζομεν τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν κατασκευάσθη ὁ τύμβος· μετὰ βεβαιότητος δηλ. δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι ὁ τύμβος κατεσκευάσθη ἐν τοῖς προπερσικοῖς χρόνοις.

2. Ἀνασκαφαὶ ἐν Μεγαλοπόλει.

Ὑπὸ τῆς ἐνταῦθα Ἀγγλικῆς ἀρχαιολ. Σχολῆς διὰ τοῦ διευθυντοῦ αὐτῆς κ. Gardner καὶ τοῦ ἐκ τῶν ἑταίρων αὐτῆς κ. Lohring ἤρξαντο, ἀδείᾳ τοῦ Ὑπουργείου, ἀνασκαφαὶ ἐν Μεγαλοπόλει ὑπὸ

τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ ἐφόρου Π. Καστρωμένου. Ἤρξαντο δὲ αἱ ἐργασίαι ἀπὸ τοῦ θεάτρου, οὗ ἀπεκαλύφθησαν εἰς βάθος 3 μέτρων ὑπὸ τὸ σημερινὸν ἔδαφος θεμέλια τῆς σκηνῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΜΟΥΣΕΙΟΙΣ

1. Ἐθνικὸν Μουσεῖον

Κατὰ τὸν μῆνα Μάρτιον εἰσήχθησαν ἐν τῷ Ἐθνικῷ Μουσείῳ, κατ' ἔκθεσιν τοῦ *Στάη*:

1 - 33. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 1 - 33 ἀρχαῖα εὑρεθέντα ἐν ταῖς ὑπὸ τῆς Γεν. Ἐφορείας ἐν Ἐρετρίᾳ ἐνεργηθείσαις ἀνασκαφαῖς τάφων (ἴδ. Δελτίον 1889 σ. 202,4) ἤτοι:

1. Ἀρχαϊκὸν μέγα ἀγγεῖον (ὕψ. 0,90 μετὰ τοῦ πώματος) σχήματος ἀμφορέως ἐκ τεμαχίων συγκεκολλημένον. Ἔχει ἑκατέρωθεν τῶν λαβῶν γραφάς, διαιρουμένας εἰς τρεῖς μὲν χώρας ἐπὶ τῆς κυρίας ὄψεως, εἰς δύο δὲ ἐπὶ τῆς ὄπισθεν. Ἐπὶ τῆς κοιλίας τῆς κυρίας ὄψεως εἰκονίζεται ἡ ἀκόλουθος παράστασις: Ἐπὶ ἅρματος τεθρίππου ἀνὴρ ἡνιοχῶν (Διόνυσος) καὶ παρ' αὐτῷ γυνὴ (Ἀριάδνη;) πεπλοφόρος. Ὁ ἀνὴρ φέρει ἀμφίεσιν λευκὴν ἐσωτερικῶς, μέλαιναν δὲ ἐξωτερικῶς πεποικιλμένην δι' ἐρυθρῶν (βαθέος χρώματος) κρασπέδων, ἔχει σφηνοειδῆ πώγωνα καὶ κόμην μακρὰν ἐπὶ τῶν νώτων πίπτουσαν ἐστεμμένην κισσῷ. Ἡ γυνή, κρυπτομένη τὸ πλεῖστον ὄπισθεν τοῦ ἀνδρὸς (ἀριστερά), ἔχει λευκὸν τὸ πρόσωπον καὶ τὰς χεῖρας, ἀνέχει δὲ διὰ τῆς ἀριστερᾶς τὸν ἐρυθροῦ χρώματος (βαθέος) πέπλον πρὸ τοῦ προσώπου. Ἔμπροσθεν τοῦ ἅρματος ἵσταται γυνὴ δίαυλον παίζουσα. Ἡ ἀμφίεσις καὶ ταύτης εἶναι μέλαινα μὲν ἐξωτερικῶς, λευκὴ δ' ἐσωτερικῶς ὡς λευκά εἰσι καὶ τὰ γυμνὰ αὐτῆς μέλη.

Προηγοῦνται δὲ ταύτης (ὄπισθεν τῶν ἵππων, κατὰ τὰς κεφαλὰς καὶ τοὺς πόδας ὁραταὶ) τρεῖς γυναῖκες συμμετρικῶς ἱστάμεναι, βαίνουσαι ἴσως (διότι ἡ πομπὴ ὑποτίθεται ἐν κινήσει οὖσα, τῶν

ἵππων βραδέως βαινόντων, αἱ μορφαὶ ὅμως εἰκονίζονται ἅπασαι ἀκινητοῦσαι) καὶ ἐστεμμέναι τὰς κεφαλάς. Ἔμπροσθεν τῶν ἵππων, κατ' ἀντίθετον τῆς πομπῆς διεύθυνσιν ἱσταμένη, γυνὴ κρατοῦσα καὶ εἰς τὰς δύο χεῖρας ἀνὰ μίαν δᾷδα, τὸ δεξιὸν ἄκρον τῆς γραφῆς ἀποτελοῦσα. Ἀριστερὰ δέ, ὄπισθεν τοῦ ἅρματος, εἰκονίζεται ἀνὴρ καὶ γυνὴ ἱστάμενοι (ἡ γυνὴ ὄπισθεν τοῦ ἀνδρός). Ὁ ἀνήρ, πωγωνοφόρος καὶ ἐστεμμένος τὴν κεφαλὴν κισσῷ, φέρει ἀμφίεσιν λευκὴν μὲν ἐσωτερικῶς, δι' ἐγκεχαραγμένων καθέτων γραμμῶν πεποικιλμένην, ἐξωτερικῶς δὲ (ἐν εἴδει ἱματίου) ὑπέρυθρον μετὰ σταυροειδῶν κοσμημάτων. Ὑπὸ τοὺς ἵππους δύο ἱπτάμενα πτηνά, τὰ κενὰ πληροῦντα. Ἡ γραφὴ ἐμπλαισιοῦται δι' ἐδάφους ξανθοῦ (τοῦ πηλοῦ), ἐπὶ τῆς μελαίνης βαφῆς τοῦ ὅλου ἀγγείου. Ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω εἰκόνα, κάτωθεν γραμμῆς μελαίνης ὑποδηλούσης τὸ ἔδαφος, στοῖχος βοῶν ἐν συμμετρίᾳ βαινόντων.

Ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ τοῦ ἀγγείου, ἐπίσης ἐν πλαισίῳ, εἰκονίζονται δύο ἀντιμέτωποι πωγωνοφόροι ἄνδρες προτείνοντες ὁ μὲν τὸ κηρύκειον ὁ δὲ δόρυ. Τούτων ὁ ἕτερος φέρει ἀμφίεσιν ἐσωτερικῶς μέλαιναν, πεποικιλμένην δι' ἀστεροειδῶν λευκῶν κοσμημάτων, καὶ ἱμάτιον ἐρυθρὸν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, ὁ ἄλλος δὲ (ὁ Ἑρμῆς) ἐσωτερικῶς λευκὴν καὶ ὅμοιον ἱμάτιον ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ ὅμως δίχα ἐπὶ τοῦ σώματος πίπτον. Τούτῳ ἕπονται τρεῖς γυναῖκες, ὧν ἡ πρώτη κρατεῖ δόρυ (;) διὰ τῆς ἀριστερᾶς καὶ στέφανον διὰ τῆς δεξιᾶς, αἱ ἄλλαι δύο δὲ διὰ τῆς ὑψουμένης ἀριστερᾶς στέφανον ἐξ ἀνθέων, (ἡ εἰκὼν παριστᾷ πιθανῶς τὴν κρίσιν τοῦ Πάριδος)· ὑπεράνω τῆς εἰκόνος ταύτης στοῖχος νησσῶν συμμετρικῶς. Ἐπὶ τῆς βάσεως τοῦ ἀγγείου, ἐν πλαισίῳ ἐπίσης, εἰκονίζονται δύο Σειρῆνες ἀντιμέτωποι καὶ ἑκατέρωθεν ἀνὰ εἷς λέων. Κάτωθεν δὲ ἑκατέρωθεν κοσμήματος ἀνθεμιοειδοῦς ἀνὰ μία σῦς. Ἐπὶ τῆς ἑτέρας, τῆς ὀπισθίου, ὄψεως τοῦ ἀγγείου εἰκονίζονται ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ μέν, ἐν πλαισίῳ, δύο ἀντίστερνοι λέοντες καθήμενοι ἐπὶ τῶν ὀπισθίων, ἐπὶ τῆς κοιλίας δέ, ὡσαύτως ἐν πλαισίῳ, μεγάλη εἰκὼν Σειρῆνος μετ' ἀναπεπταμένων πτερῶν.

Αἱ γραφαὶ ἐπὶ τοῦ ἀγγείου τούτου εἰσὶν ἀρχαϊκαί, φυγοπόνου ὅμως καὶ ὡς τὰ πολλὰ ἀμελοῦς χειρός. Ἐγένοντο δὲ δι' ἐγχαράξεως τῶν καθέκαστα ἐπὶ ξανθοῦ ἐδάφους, χρησιμοποιηθέντων τριῶν

χρωμάτων, λευκοῦ, μέλανος καὶ ἐρυθροῦ σκοτεινοῦ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1355).

2. Ἀγγεῖον σχήματος ἀμφορέως ὕψ. 0,50 μετὰ βάσεως ὑψηλῆς διατρήτου εἰς ὀρθογωνίους τέσσαρας ὀπάς. Ἐπὶ ἅπαντος τοῦ ἀγγείου ὑπάρχουσι κοσμήματα γεωμετρικὰ φαιοῦ λίαν χρώματος. Ἐκ τεμαχίων συγκεκολλημένον. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1356).

3. Ἀγγεῖον σχήματος ἀμφορέως μετὰ διπλῆς λαβῆς ἑκατέρωθεν ὕψ. 0,62. Κοσμήματα γεωμετρικά· ἔμπροσθεν δὲ ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ καὶ τῆς κοιλίας ἐν πλαισίῳ ἀνὰ δύο ἀντίστερνοι Σφίγγες, ἀρχεγόνου ὅλως τέχνης. Χρῶμα ἐρυθρὸν καὶ μέλαν ἀτέχνως ἐφαρμοσθέν. (Εὑρετ. Γέν. Ἐφορ. 1357).

4. Μέγα ἀγγεῖον σχήματος ἀμφορέως, μετ' εὐρείας κοιλίας ὕψ. 0,50. Ἐπὶ τῆς μιᾶς μὲν ὄψεως τοῦ ἀγγείου εἰκονίζεται ἐν πλαισίῳ ἐδάφους ἐρυθροῦ, τῆς λοιπῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ μελαίνης οὔσης, ἡ ἑξῆς μελανόμορφος παράστασις: Σάτυρος πωγωνοφόρος μετὰ μακρῶν ὤτων καὶ ῥινὸς ἐπιμήκους, ὑπερφυσικῆς, καὶ ἐξωγκωμένων ὀφθαλμῶν, μορφῆς, ἑνὶ λόγῳ, τερατώδους, ἅτε ἔχων ἐκτὸς τῆς οὐρᾶς καὶ πόδας ἵππου, ἐπιβαίνων ἀσελγῶς φορβάδος ἢ ἡμιόνου, ἣν κρατεῖ διὰ τῆς δεξιᾶς ἐκ τοῦ ὀπισθίου μηροῦ, ἐν ᾧ διὰ τῆς ἀριστερᾶς ἕλκει τὴν ἀνεστραμμένην κεφαλὴν τοῦ ζῴου, ἐκ τῆς κάτω σιαγόνος κρατῶν αὐτήν, πρὸς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. Ἡ εἰκὼν καταλαμβάνει ἅπασαν σχεδὸν τὴν ἔμπροσθεν ὄψιν τῆς κοιλίας τοῦ ἀγγείου (ὕψος Σατύρου 0,30 μ.) γεγραμμένη οὖσα ἐπὶ κεχαραγμένου περιγράμματος, ὅπερ καθιστᾷ μᾶλλον εὐδιάκριτον λευκὴ βαφὴ λίαν λεπτῶς ἐπὶ τῆς ἐγχαράξεως τεθεῖσα. Αἱ μορφαὶ εἶναι μέλαιναι ἅπασαι, ἐκτὸς τοῦ προσώπου τοῦ Σατύρου καὶ τοῦ λαιμοῦ (μετὰ τῆς κεφαλῆς) τοῦ ζῴου, ἅτινα εἰσὶ χρώματος ἐρυθροῦ βαθέος.

Ἐπὶ τῆς ἑτέρας ὄψεως τοῦ ἀγγείου, ἐπίσης ἐν πλαισίῳ ἐδάφους ἐρυθροῦ (τοῦ πηλοῦ), εἰκονίζονται ἀντιμέτωποι δύο μαχηταὶ ἐν πλήρει πανοπλίᾳ, διασταυροῦντες (;) τὰ διπλᾶ αὐτῶν δόρατα. Ἐπὶ τῆς ἀσπίδος τοῦ ἑνὸς (διότι ὁ ἕτερος κρατεῖ, ἕνεκα τῆς θέσεως αὐτοῦ, τὴν ἀσπίδα του οὕτως, ὥστε φαίνεται ἡ ἐσωτερικὴ αὐτῆς ὄψις) εἰκονίζεται προτομὴ ἵππου. Καὶ ἡ εἰκὼν αὕτη εἶναι γεγραμμένη μέλανι καὶ ἐρυθρῷ χρώματι ἐν κεχαραγμένῳ περιγράμματι λευκῷ — ὕψος μορφῶν 0,29. Τὸ ἀγγεῖον συνεκολλήθη ἐκ τε-

μαχίων καὶ συνεπληρώθη πολλαχοῦ, αἱ εἰκόνες ὅμως αὐτοῦ διετηρήθησαν ἐν καλῇ καταστάσει. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1358).

5. Ἀγγεῖον ἐρυθρόμορφον μικρὸν (ὕψ. 0,22) σχήματος ἀμφορέως, ἔχον καὶ τρίτην λαβὴν κατὰ τὸν λαιμόν. Κατὰ τὴν κοιλίαν, ὑπεράνω μαιάνδρου μὴ ἐξικνουμένου πέραν τῆς γραφῆς, ἡ ἑξῆς παράστασις: Κατὰ τὸ μέσον ταπεινὸς βωμός, ἢ πιθανώτερον λάρναξ (διότι ἔχει ἀκριβῶς τὸ σχῆμα σαρκοφάγου, κεκοσμημένης διὰ γραμμῶν καὶ στιγμῶν ὑποδηλουσῶν ἀρχιτεκτονικὴν διακόσμησιν) καὶ ἑκατέρωθεν νεανίας καὶ κόρη· καὶ οὗτος μὲν μακρὸ ἱμάτιον ἐνδεδυκώς, ἵσταται μικρὸν κύπτων, ἐπὶ ὀζώδους ῥάβδου ὑπὸ τὴν μασχάλην ἐρειδόμενος, πρὸς τὸν τάφον βλέπων μελαγχολικῶς. Ἡ κόρη δὲ ἱσταμένη καὶ αὕτη πρὸ τοῦ τάφου, φαίνεται ὡσεὶ ῥαίνουσα τοῦτον διὰ τῶν χειρῶν (οὐδὲν ὅμως διακρίνεται οὔτε ἐν ταῖς χερσί, οὔτε ἐπὶ τοῦ τάφου). Ὁ νεανίας φέρει μακρὰν ἀσκεπῆ κόμην, ἡ κόρη δὲ κεκρύφαλον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. Γραφὴ ἱκανῶς ἐπιμελής, καλῶς διατηρουμένη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1359).

6. Ἀγγεῖον ὁμοίου σχήματος τῷ προηγουμένῳ ἔλασσον (ὕψος 0,17), ἀρχαϊκόν. Ἐν πλαισίῳ ἐρυθρῷ (χρώματος πηλοῦ) μελανόμορφος εἰκὼν Γοργοῦς τὴν στάσιν ἔχουσα τῶν ἐν τῷ ἀριθ. 1 (σελ. 30) περιγεγραμμένων τριῶν Γοργόνων. Τὰ γυμνὰ μέλη λευκά. Ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ κρατεῖ ἡ Γοργὼ κυκλικόν τι λευκὸν ἀντικείμενον ἐν εἴδει στεφάνου. Γραφὴ κοινή. (Εὑρ. Γεν. Ἐφ. 1360).

7. Λήκυθος μελανόμορφος ἀρχαϊκὴ ὕψ. 0,31. Περὶ τὴν κοιλίαν ἡ ἑξῆς παράστασις: Δύο νεανίαι χορεύοντες, μεταξὺ δὲ τούτων γυνὴ παίζουσα δίαυλον καὶ ἑτέρα χορεύουσα ἀριστερὰ τοῦ ἀνδρός· ἡ εἰκὼν τουτέστι παριστᾷ ἐναλλὰξ ἄνδρα καὶ γυναῖκα εἰς δύο ζεύγη. Οἱ νεανίαι εἰσὶ γυμνοὶ τὸ σῶμα, μόνον δὲ ἐκ τῶν ὤμων καταπίπτει ἑκατέρωθεν συμμετρικῶς λευκὸν ἱμάτιον διχαζόμενον δι' ἐρυθρᾶς γραμμῆς. Αἱ γυναῖκες φέρουσι ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον πεποικιλμένον δι' ἐγκεχαραγμένων σταυροειδῶν κοσμημάτων, ἔχουσι δ' ὡς εἰκὸς τὰ γυμνὰ μέλη λευκά. Ἡ γραφὴ εἶναι ἀρχαϊκή, χειρωνακτική, δι' ἐγχαράξεως πολλαχοῦ τῶν καθέκαστα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1361).

8. Μελανόμορφος λήκυθος ὕψ. 0,25. Εἰκόνα ἔχει κατὰ τὴν κοιλίαν τὴν ἑξῆς: ἄνδρα γυμνὸν (τὸν Ἡρακλῆ) κύπτοντα ἵνα

συλλάβῃ ἀνθιστάμενον χοῖρον (ἵνα τὸν θέσῃ ἐπὶ τοῦ ὤμου του) ἑκατέρωθεν ἀνὰ μία ἱσταμένη ἔφιππος μορφή. Ὑπεράνω τοῦ ἀνδρὸς ῥόπαλον καὶ ἱμάτιον. Γραφὴ χειρωνακτικὴ δι' ἐγχαράξεως. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1362).

9. Μελανόμορφον ἀγγεῖον σχήματος ληκύθου μετ' εὐρείας κοιλίας ὑψ. 0,20. Ἡ γραφὴ εἶναι ἰσχυρῶς ἐφθαρμένη οὐχ ἧττον διακρίνεται ἔτι κατὰ τὸ μέσον ἵππος καλπάζων καὶ πρὸ αὐτοῦ Σάτυρος ὄπισθεν τοῦ ὁποίου γυνή. Ἑτέρα γυνή, κράνος(;) φέρουσα, διακρίνεται ὄπισθεν τοῦ ἵππου κρυπτομένη ὑπὸ τούτου κατὰ τὸ πλεῖστον τοῦ σώματος· ὄπισθεν ταύτης ἴχνη δύο γυναικῶν. Ἡ γραφὴ εἶναι συμμετρική, ἀλλὰ χειρωνακτικὴ δι' ἐγχαράξεως τῶν καθέκαστα· χρώματα: μέλαν, λευκόν, ἐρυθρὸν βαθύ, δι' οὗ ἡ οὐρὰ καὶ τὸ γένειον τοῦ Σατύρου. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1363).

10. Μελανόμορφον ἀγγεῖον, ὁμοίου σχήματος, μικρότερον. Ἐπὶ ὀκλαδίου δίφρου καθήμενος πωγωνοφόρος ἀνὴρ κρατῶν κέρας καὶ πρὸ αὐτοῦ ἱστάμενος ἕτερος, ὄπισθεν δὲ τοῦ καθημένου Σάτυρος χειρονομῶν καὶ ὄπισθεν τούτου ἱστάμενος ἀνὴρ ἱμάτιον περιβεβλημένος. Γραφὴ χειρωνακτική, ἀπεσβεσμένη πολλαχοῦ. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφ. 1364).

11. Μελανόμορφον ἀγγεῖον ὁμοίου περίπου σχήματος ὑψ. 0,20. Εἰκονίζεται πωγωνοφόρος ἀνήρ, κισσοστεφής, ἐνδεδυκὼς μακρὸν χιτῶνα καὶ ἱμάτιον, διὰ τῶν ἀνυψωμένων χειρῶν δεόμενος τῶν ἑκατέρωθεν διὰ δοράτων ἀπειλούντων αὐτὸν δύο ὁπλιτῶν ἐν πανοπλίᾳ. Γραφὴ ἐγκεχαραγμένη τὰ καθέκαστα, χειρωνακτική. Τὰ κενὰ πληροῦνται διὰ κλώνων κισσοῦ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1365).

12. Μελανόμορφον ἀγγεῖον ὁμοίου σχήματος. Μεταξὺ δύο ὁπλιτῶν ἐν πανοπλίᾳ ἵππος, ὃν κρατεῖ διὰ τῶν ἡνίων ἀνὴρ ὄπισθεν τούτου φαινόμενος καὶ κρατῶν διπλοῦν δόρυ· ἀριστερὰ ἀντιμέτωπος τοῦ ἑτέρου τῶν ὁπλιτῶν ἀνδρικὴ μορφὴ ἐν ἱματίῳ κρατοῦσα δόρυ. Γραφὴ χειρωνακτικὴ δι' ἐγχαράξεως. Χρῶμα μέλαν καὶ βαθὺ ἐρυθρόν, ἐπὶ ἐδάφους τοῦ πηλοῦ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1366).

13. Μελανόμορφον λήκυθιον· ἐπὶ δίφρου ὀκλαδίου καθήμενος ἀνὴρ καὶ ἔμπροσθεν τούτου ὁπλίτης ἐν πανοπλίᾳ· ἑκατέρωθεν δὲ ἀνὰ εἷς ἱστάμενος ἀνὴρ ἐν ἱματίῳ κρατῶν δόρυ. Γραφὴ χειρωνακτικὴ ἐφθαρμένη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1367).

14. Ληκύθιον μελανόμορφον ὕψ. 0,15. Φέρει τὴν ἐν τῷ ὑπ' ἀρ. 8 παράστασιν ἐν μικρῷ. Γραφὴ χειρωνακτική, λίαν ἀμελής. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1368).

15. Ἡμίλευκος λήκυθος ὕψ. 0,23. Ἐπὶ ταπεινοῦ δωρικοῦ κίονος ἀλέκτωρ, ἀριστερὰ δὲ ἱστάμενος πωγωνοφόρος ἀνὴρ ἐπὶ ὀζώδους ῥάβδου ὑπὸ τὴν μασχάλην ἐρειδόμενος, πρὸς τὸν ἀλέκτορα βλέπων, δεξιὰ τοῦ κίονος ἴχνη μορφῆς ἐξηλειμμένης. Κατὰ τὰ κενὰ κλῶνες κισσοῦ. Γραφὴ ἐπιμελής, δι' ἐγχαράξεως. Χρῶμα τῶν μορφῶν μέλαν, βαθὺ δ' ἐρυθρὸν ἔν τισι τῶν καθέκαστα, (τὸ γένειον τοῦ ἀνδρὸς τὸ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ διάδημα καὶ ἡ κεφαλὴ τοῦ πτηνοῦ). (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1369).

16. Ἡμίλευκος λήκυθος ὕψ. 0,21. Εἰκονίζονται δύο γυναῖκες, ὧν ἡ ἑτέρα, ἀντωπὴ τὸ σῶμα, στρέφει μόνον τὴν κεφαλὴν πρὸς τὴν δεξιὰ αὐτῆς ἱσταμένην γυναῖκα, κρατοῦσα διὰ τῶν καθειμένων χειρῶν ταινίαν μέλαιναν, καταπίπτουσαν συμμετρικῶς ἑκατέρωθεν ἀπὸ τῶν χειρῶν εἰς ἴσα μέρη. Ἡ γυνὴ αὕτη φέρει διπλοῦν χιτῶνα ἐρυθροῦ χρώματος καὶ κεκρύφαλον μετὰ διαδήματος. Τὰ γυμνὰ μέλη λευκά. Ἡ ἑτέρα κατὰ κρόταφον εἰκονισμένη φέρει διπλοῦν μέλανα ποδήρη χιτῶνα, κρατεῖ δὲ ἐπὶ τῆς παλάμης τῆς προτεταμένης ἀριστερᾶς χειρὸς ἀντικείμενόν τι λίαν παράδοξον. Ἔχει τοῦτο δηλονότι σχῆμα κανίστρου ὀδοντωτοῦ. Τρεῖς κῶνοι ἀποτελοῦσι τὴν περιφέρειαν αὐτοῦ, ἐκ τοῦ μεσαίου τῶν ὁποίων ὑψοῦται λεπτόν τι, ὡσεὶ πλεκτόν, ἀντικείμενον (ὑποδηλοῦν ἴσως φλόγα;). Γραφὴ κοινή· ἐνιαχοῦ ἐφθαρμένη· (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1370).

17. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,32. Ἑκατέρωθεν νεκρικῆς στήλης κεκοσμημένης διὰ ταινιῶν ἴχνη δύο μορφῶν. Γραφὴ ἐφθαρμένη ἀλλὰ καὶ χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1371).

18. Ἀγγεῖον πήλινον σχήματος ἀλαβάστρου, ὕψ, 0,16. Ἡ ἡμίλευκος αὐτοῦ ἐπιφάνεια διαιρεῖται εἰς δύο χώρας δι' ἑκατέρωθεν ἐπιμήκους ἀνθεμίου μέλανι στιλπνῷ χρώματι γεγραμμένου. Οὕτω δὲ ὡς ἐν πλαισίῳ ἔχομεν ἑκατέρωθεν ἀνὰ μίαν ὄψιν εἰκονισμένην. Τούτων ἡ ἑτέρα παριστᾷ ἀνδρικὴν ἢ γυναικείαν (Ἀμαζόνα ;) μορφὴν ἐνδεδυμένην στενὸν πλέκτινον χιτῶνα καὶ ἀναξυρίδας, ἐκ τοῦ αὐτοῦ ὑφάσματος, περὶ τὴν ὀσφὺν δὲ βραχὺ

μέλαν θυσανωτὸν περικάλυμμα. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς δὲ φέρει εἶδος κράνους (ἢ τιάρας ;), οὗ τὰ μακρὰ φάλαρα καταπίπτουσιν ἐπὶ τοῦ στήθους. Ἀπὸ τοῦ περὶ τὴν ὀσφὺν μέλανος καλύμματος ἀναρτᾶται ὄπισθεν (ἐξέχον ἑκατέρωθεν) ἀντικείμενόν τι λίαν δυσερμήνευτον, ὅπερ μόνον ὡς φαρέτρα δυνατὸν νὰ ὑποληφθῇ. Ἐν τῇ δεξιᾷ κρατεῖ ἡ μορφὴ πέλτην, διὰ τῆς ἀριστερᾶς δὲ τῆς κατὰ τὸν ἀγκῶνα κεκαμμένης, τόξον. Ὑπὸ τοὺς πόδας γέγραπται ὄνομα ἐκ γραμμάτων ἕξ, ὅλως ὅμως ἀκατάληπτον.

Ἐπὶ τοῦ ἀντιθέτου πλαισίου εἰκονίζεται νεανίας ἐνδεδυκὼς μακρὸ διαφανὲς ἱμάτιον, ἐρειδόμενος δ' ἐπὶ ῥάβδου ὑπὸ τὴν μασχάλην· πλαγίως ἡ ἐπιγραφὴ Χ Ε Ν [Η ;]. Ἐπὶ τοῦ στομίου ὑπάρχει ἐπίσης ἐπιγραφὴ ἐκ γραμμάτων ὀκτώ, ἐπίσης δυσανάγνωστος· χρῆσις χρώματος μέλανος κυρίως καὶ ἐνιαχοῦ ὑπερύθρου. Γραφὴ ἐπιμελὴς ἀρχαϊκή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1372).

19. Ληκύθιον μελανόμορφον μετ' εὐρείας κοιλίας καὶ ταπεινοῦ λαιμοῦ. Εἰκονίζεται μορφὴ καθημένη ἐπὶ ὀκλαδίου δίφρου καὶ πρὸ αὐτῆς δύο ἱστάμεναι. Ὄπισθεν τοῦ καθημένου ἑτέρα μορφὴ ἱσταμένη. Γραφὴ χειρωνακτική. (Εὑρ. Γεν. Ἐφ. 1373).

20. Ὅμοιον ληκύθιον μελανόμορφον· καθήμενος ἐπὶ ὀκλαδίου ἀνὴρ κρατῶν πυξίδα καὶ ἑκατέρωθεν ἀνὰ δύο μορφαὶ χορεύουσαι (;) Γραφὴ ἐφθαρμένη χειρωνακτική. (Εὑρετήριον Γενικῆς Ἐφορίας 1374).

21. Ληκύθιον ὅμοιον μελανόμορφον. Κατὰ τὸ μέσον δύο ὁπλῖται μαχόμενοι διὰ δοράτων καὶ ἑκατέρωθεν ἀνὰ μία μορφὴ παρισταμένη ἐν ἱματίῳ μακρῷ, κρατοῦσα δόρυ. Γραφὴ χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1375).

22. Ὅμοιον ληκύθιον μελανόμορφον· τρεῖς μορφαὶ ἐν ἱματίοις, ἱστάμεναι. Γραφὴ χειρωνακτικὴ ἀμελεστάτη. (Εὑρετ. Γενικῆς Ἐφορ. 1376).

23. Ὅμοιον ληκύθιον μελανόμορφον. Εἰκονίζεται κατὰ τὸ μέσον Σφὶγξ καὶ ἑκατέρωθεν ἀνὰ μία ἱσταμένη μορφὴ ἐν ἱματίῳ. Γραφὴ χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1377).

24. Ὅμοιον ληκύθιον μελανόμορφον· εἰκονίζονται δύο ὀκλάζοντες ὁπλῖται ῥίπτοντες εἰς κάλπην ψῆφον· ὄπισθεν τοῦ ἑτέρου τού-

των γυνὴ ἐν ἱματίῳ βαίνουσα μὲ προτεταμένας τὰς χεῖρας. Γραφὴ χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1378).

25. Ὅμοιον ληκύθιον, μελανόμορφον. Κατὰ τὸ μέσον γυνὴ καθημένη ἐπὶ ὀκλαδίου δίφρου καὶ δεξιὰ μὲν Σάτυρος ἀριστερὰ δὲ νεανίας ὀρχούμενοι. Γραφὴ χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1379).

26 Ὅμοιον ληκύθιον μελανόμορφον. Τρεῖς μορφαὶ ἐν ἱματίῳ, ὧν ἡ ἐν τῷ μέσῳ (πωγωνοφόρος ἀνὴρ) κρατεῖ ἐπὶ τῆς προτεταμένης ἀριστερᾶς ἀντικείμενον δυσδιάκριτον. Γραφὴ χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1380).

27. Ὅμοιον ληκύθιον μελανόμορφον· κατὰ τὸ μέσον ὄνος καὶ ἑκατέρωθεν ἀνὰ εἷς Σάτυρος κρατῶν ῥάβδον. Γραφὴ χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1381).

28. Ὅμοιον ληκύθιον· μορφὴ καθημένη ἐπὶ δίφρου ὀκλαδίου, κρατοῦσα λύραν· πρὸ αὐτῆς δύο μορφαὶ ἱστάμεναι, ὧν προηγεῖται Ἑρμῆς κρατῶν κηρύκειον. Γραφὴ χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1382).

29. Ὅμοιον ληκύθιον· τρεῖς ἱστάμεναι μορφαὶ ἐν μακροῖς ἱματίοις. Γραφὴ ἀμελής, χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1383).

30. Ὅμοιον ληκύθιον μελανόμορφον· ἱππεὺς καὶ πρὸ αὐτοῦ ὁπλίτης βαίνων. Γραφὴ χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1384).

31. Ὅμοιον ληκύθιον μελανόμορφον πωγωνοφόρος ἀνὴρ κεκλιμένος ἐπὶ στρωμνῆς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους κειμένης καὶ παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ ἕτερος ἀνὴρ (;) ἐπίσης κεκλιμένος. Γραφὴ χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1385).

32. Ὅμοιον ληκύθιον μελανόμορφον. Δύο Σάτυροι καὶ κατὰ τὸ μέσον γυνὴ φεύγουσα τὸν ἕτερον τούτων ἐπιτιθέμενον. Γραφὴ χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1386).

33. Ὅμοιον ληκύθιον μελανόμορφον· Ἐπὶ ἅρματος τεθρίππου γυνὴ ἡνιοχοῦσα· ὁ ἕτερος τῶν ἵππων λευκός. Γραφὴ χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν Ἐφορ. 1387). [Β. Στάης]

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ

ΔΙΑΤΡΙΒΑΙ ΚΑΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Ἐπιγραφικαὶ ἀνακοινώσεις.

1. *Νέον τεμάχιον τῶν περὶ τῆς ἀφιερώσεως φιαλῶν ἐξελευθερικῶν ἐπιγραφῶν, ὧν τὰ μέχρι τοῦδε γνωστὰ ὄντα ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῷ* C. I. A. II *ὑπ' ἀρ. 768—776, 776*[6] Sitz. d. Berl. Ak. *1887 σ. 1070 ὑπ' ἀρ. 10, σ. 1199 ὑπ' ἀρ. 43, 1888 σ. 251 ὑπ' ἀρ. 36 κ. 37, Δελτ. ἀρχ. 1888 σ. 174 ὑπ' ἀρ. 5 καὶ 'Εφ. ἀρχ. 1889 σ. 59 ἀρ. 6. Τὸ νέον τεμάχιον εἶνε πλὰξ ἐκ Πεντελησίου μαρμάρου πανταχόθεν ἀποκεκρουσμένη, εὑρέθη δὲ ἐπὶ τῆς 'Ακροπόλεως (μῆκ. 0.30, πλ. 0,35, πάχ. 0,06*[μ]*). 'Η μία τῶν πλευρῶν εἶνε πολὺ διεφθαρμένη, διακρίνονται δὲ ἐπ' αὐτῆς ὀλίγα τινὰ γράμματα ἀνήκοντά ποτε εἰς ἐπιγραφὴν τοῦ αὐτοῦ εἴδους. 'Επὶ τῆς ἑτέρας πλευρᾶς ἐσώθησαν τεμάχια τριῶν σελίδων, ἃς ἀνακοινοῦμεν ἐνταῦθα τὴν μὲν πρὸς ἀριστερὰν ὑπ' ἀρ. Α', τὴν δὲ μέσην ὑπ' ἀρ. Β', τὴν δὲ πρὸς δεξιὰν ὑπ' ἀρ Γ'.*

'Ο ἔνατος στίχος τῆς πρώτης σελίδος προσετέθη μικροτέροις γράμμασι μετὰ τὴν γραφὴν τοῦ λοιποῦ κειμένου. Εἰκάζω δὲ ὅτι τοῦτο ἐγένετο διότι ὁ χαράκτης εἶχεν ἀναγράψῃ λανθασμένως ὄνομά τι ἀντ' ἄλλου τινὸς ἢ — καὶ τοῦτο εἶνε τὸ πιθανώτερον — διότι ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος «ἀπέφυγεν» οὐχὶ ἕνα ἀλλὰ δύο ἀνθρώπους, ὁ δὲ χαράκτης εἶχε παραλείψῃ τὸ ἓν τῶν δύο ὀνομάτων. Τὰ ἐν τῷ τέλει τοῦ θ' στίχου διακρινόμενα δυσεξήγητα γράμματα ἀνήκουσιν ἀναμφιβόλως εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πρώτου ἀναγραφέντος, τὸ δὲ δεύτερον Τ δύναται ἴσως νὰ ἐκληφθῇ ὡς Τ καὶ τὸ ὄνομα νὰ συμπληρωθῇ Τάχυλλος (πρβ. Βράχυλλος, Βραχύλλης).

'Ανεγράφη δὲ ἡ ἐπιγραφὴ ἐν τῷ λίθῳ περὶ τὸ τέλος τῆς τετάρτης πρ. Χρ. ἑκατονταετηρίδος, διότι ὁ ἐν τῷ ια' στίχῳ τῆς δευτέρας σελίδος μνημονευόμενος Πασίων Πασικλέους 'Αχαρνεὺς εἶνε πιθανῶς υἱὸς τοῦ γνωστοῦ Πασικλέους καὶ ἔγγονος τοῦ τραπεζίτου Πασίωνος (προβ. [Δημ.] XLV *37, 83. 84).*

Α′.

- - - - - - - - αςνη Νικοδ[ούλου - -
- - - φιάλη σ]ταθμό: Η
- - - - ἐγ Κει]ρι οἰκ ἀποφυγὼν Ἀφ;
- - - - καὶ;] κύριον Εὐρέκτην
- - - Παλλ]ηνὲ φιάλη σταθμό: Η
- - - - ἐγ Κ]οὶ οἰκ ἀποφυγὼν Χαρια-
- - - - - Κεφα: φιάλη σταθμ: Η
- - - - οἰκ]οῦσα ἀποφυγοῦσα ΤΑΧΤΛ
- - - - - ρο[ν] Πυθοδώ[ρου] Θριάσιον
- -ἰ- φιά]λη σταθμό: Η
- -ἰ- ἐν Με]λί: οἰκ ἀποφυγὼν Καλλι-
- - - - - κ]ράτους Γαργ: φιάλη σταθμ: Η
- - - ἐν Μ]ελιτ: οἰκοῦσα ἀποφυγοῦσα
- - - - - ν Δημοκράτους Γαργ φιάλη
σταθμό: Η]
- - - - - - ίου ἐν Μελιτ: οἰκοῦσα
ἀποφυγοῦσα Καλ]λικράτην Δημοκράτου
- - - φιάλη στ]αθμό[:]Η
- - - - ἐν Πει]ραεῖ ο[ἰκ] ἀποφυγὼν Φρυ-
- - - - - - - - - φιά]λη σταθμ: Η
- - - - - - - - - - ἐ]ν Πειρ οἰκῶν
- - - - - - - - ςπ; - - - - Πυθοκλέους
- - - - - - - - - π]ρόξενον φιάλη
σταθμόν: Η]
- - - - στυππ;]ειοπώλης ἐμ Πειρ οἰκ: ἀπο-
φυγὼν - - - -]ἐκ Οἰνοδίου Ἀθμονό: καὶ κοι-
νὸν ἐρανιστῶ]ν φιάλη σταθμόν: Η
- - - - - - - - ς ἐγ Κειρια: οἰκ ἀποφυγ-
- - - - - - - τον Εὐξίππου Ἐλευσίνι-
ον φιάλη σταθμόν]: Η
- - - - - - - ἐ]γ Κειρι: οἰκ: ἀποφ[υγ - -
- - - - - - τον] Εὐξίππου Ἐλ[ευσίνιον
φιάλη σταθμόν: Η]

Β′.

Δωρόθεο[ς - - - - - οἰκ ἀποφυγὼν
Ἀντιγένην Ἀντ[- - - - Κυδαθη]ναι - - -
φιάλη σταθμὸν Η
Ἡρακλεόδωρος μάγειρος ἐγ Κολλ - -
οἰκ: ἀποφυγὼν Ἐπικράτην Φιλοκλέ-
ους Ἀγγελῆθ φιάλη σταθμόν: Η

Ἄρτεμις ταλασιουργὸς ἐγ Κειρ οἰκοῦ
ἀποφυγοῦσα Φοξίαν Νικηράτου
Ἀλωπεκ: φιάλη σταθμόν: Η
Ἱππόλοχος ἐν Σαλαμῖνι: οἰκ: ἀποφυ-
γὼν Πασίωνα Πασικλέους Ἀχαρ
φιάλη σταθμόν: Η
Μανία ἐγ Κοίλῃ οἰκοῦσα ἀποφυγο-
ῦσα Ἔκφαντον Ἀντιφῶντος Ἀγκ[υ]λ
φιάλη σταθμ: Η
Παρθένιον ταλασιουργ: ἐμ Περ: οἰκ
ἀποφυγοῦσα Τεισαμενὸν Τεισάνδρου
Κυδαθ φιάλη σταθμόν: vac. (Η)
Ἑλλὰς ταλασιουργὸς ἐγ Κυδαθ οἰκ
ἀποφυγοῦσα Ἀριστόπολιν Ἀριστο-
πόλιδος Λαμ[π] φιάλη σταθμόν: Η
Δημέας ἐγ Κυδαθη οἰκ ἀποφυγὼν Ἀρι-
στόπολιν Ἀριστοπόλιδος Λαμπτρέ-
α[φιάλη σταθμόν:] Η
- - - - - - - - - ἀ]ποφυγὼν Καλ-
- - - - - - - καὶ]κοιν ἐρα-
νιστῶν φιάλη σταθμόν: Η]
- - - - - - - οἰκ ἀποφυγ - - -]πευ
- - - - - - - - καὶ κοινὸν ἐρα]νι-
[στῶν φιάλη σταθμόν: Η]

Γ'.

ἀποφυγοῦσ]α Φίλωνα Κλει- - - - - -
φιάλη σταθμόν: Η
Ἀσία ταλασιο[υργὸς ἐν - - οἰκ ἀποφ-
υγοῦσα Ἑστιόδωρον [- - - - - φιά-
λη σταθμόν: Η
Πάταικος γεωργὸς ἐ[- - - οἰκ ἀποφυγὼν
Ἐπικράτην Ἐπιγέ[νους - - φιάλη σταθμόν: Η
Σάτυρος φορτη[γὸς ἐν - - οἰκ ἀποφυγὼν
Φίλωνα Μόσχου[- - - φιάλη σταθμὸν Η
Φιλο[υ]μένη Μελ[- - - ἐν - - οἰκοῦσα
ἀποφυγοῦσα Ὀν[- - - - - - - -
φιάλη σταθμόν: [Η
Μενεκλῆς ἐμ Π[ειραεῖ οἰκ ἀποφυγὼν - -
στρατον Διοδότ[ου - - - φιάλη σταθμόν: Η
Κράτεια ἐγ Κυδαθ[οἰκ ἀποφυγοῦσα - -
λείδην δημόσιον [φιάλη σταθμόν: Η
Σωτηρίδης ἐμ Μ[ελίτ οἰκ ἀποφυγὼν - -
στρατον Σωφίλου [- - φιάλη σταθμόν: Η

Γλαυκίας ἐν Ἡφ[αιστιαδ οἰκ ἀποφυγὼν
Εὐθύδημον Εὐθυ[- - - - καὶ κοινὸν ἐ-
ρανιστῶν φιάλ[η σταθμόν: Η
Ὀλύμπις ἐμ Μ[ελιτ οἰκ ἀποφυγὼν - - δ-
ημον ἐγ Κολλυ[τ οἰκ φιάλη σταθμόν: Η
Σπινθήριχο[ς] Ὀ[- - ἐν - - οἰκ ἀπο-
φυγὼν Λυσίσ[τρατον - - - - - - -
φιάλη σταθμόν: Η
Κτησ(ι)κλῆς ἐμ Πε[ιραεῖ οἰκ ἀποφυγὼν - -
ενον Παμβ φιά[λη σταθμόν: Η
Πάταικος μάγε[ιρος ἐν - - οἰκ ἀπο-
φυγὼν Τελεσί[μ]β[ροτον - - - -
- - ήμου φιάλη σ[ταθμόν: Η
- - - ρα ταλα[σιουργὸς ἐν - - - οἰκοῦ-
σα ἀποφυ]γοῦσα - - - - - - - - -
φιάλη σταθ[μό: Η

Εἰς τὸ αὐτὸ εἶδος ἐπιγραφῶν ἀνήκουσι καὶ αἱ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 2—6, εὑρεθεῖσαι καὶ αὗται ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως:

2. Τεμάχιον πλακὸς ἐξ Ὑμηττ. μαρμ. Μῆκ. 0,32, πλ. 0,17, πάχ. 0,115 μ.

Ἐπὶ τῆς μιᾶς πλευρᾶς.

ἔμπορο[ν ἐν - - οἰκ φιάλ: Η
Παρμεν[- - - - - - - - ἐν - -
οἰκ ἀποφυ[γ - - - - - - - -
Παια φιάλ[: Η
Φιλουμέν[η - - - ἐν - - οἰκ
ἀποφυγ Εὐ - - - - - -
ων Κριωέ φιά[λ]: Η
Δημήτριος [- - - ἐν - - οἰκ
ἀποφ Πλούτα[ρχον - - - -
Ἀ]φιδναῖ φιάλ[: Η
. . . οφῶν Καπ[παδόκης; ἐν - - οἰκ
ἀπ]οφυ Θεόμνηστον - - - - -
Κ]εφαλ φιάλη σ[ταθμόν: Η
Ε]ὐτυχίδης Ἀσκ[ληπι - - ἐν - - οἰκ ἀποφυ
Ἀρ]ιστοκλείδην - - - - - - -
- - Φυλάσιο φιάλ[: Η
Γλα]ύκων Σφυναύτ[ου ἐν - - οἰκ ἀποφυ-
- - τρίαν ταλασι ἐν[- - -
οἰκ]οῦ φιάλ: Η

- - - - Δ]εινοστράτου Ἀχ[αρνῆσιν οἰκ ἀποφυ
- - - - - γεωρ ἐν Σαλαμ
οἰκοῦ φ]ιάλ: Η
- - - - - - τος Πολίτου Ἐλευσ
οἰκ ἀποφυ - - φο]ρτηγὸν ἐν Σαλ οἰκ
φιάλ: Η] ι
- - - - Δ]ημοστράτου Παια
οἰκ ἀποφυ - - -]νις Περιθείδην sic
καὶ - - - -]ν Κολ οἰκο̄ φιά: Η Δ
- - - - -] Δημοτέλους α
ἐν - - οἰκ ἀποφυ - -]μον ταλα ἐν Κυ Λυ
οἰκ φιάλ: Η] Γ
- - - - - -] μάχο δημό-
σιος ἀποφυ - - -]το ἐν Μ οἰκοῦ
φιάλ: Η]
- - - - - -]οστρατ Ἀχαρ[νῆσιν
οἰκ ἀποφυ - - -]ρο ἐν Κυδα [οἰκ
φιάλ: Η]
- - - - - - - - -]που Μελ - - - -
ἀποφυ - - - - - - γ]εωργό[ν
ἐν - - οἰκ - - - - - -]ωλν |
- - - - - - - - - -]μο

Ἐπὶ τῆς ἀντιθέτου πλευρᾶς:

- - - - - - - - - - γρ
- - - - - ἀποφυ]γοῦσ
α - - - - - - -]λη | ρ;

3. Τεμάχιον πλακὸς ἐξ Ὑμηττ. μαρμ. Μῆκ. 0,15 πλ. 0,18, πάχ. 0,09μ. Σώζεται τὸ δεξιὸν ἄκρον τοῦ λίθου.

φιάλη] σταθμ[όν: Η
ἐμ Μελίτε]ι οἰκῶν ἀποφυγὼν
- - - - τ]ίδην [Ἀ]ναξάνδρου Ἐλευσι
φιάλη στ]αθμόν: Η
- - - - ἐν] Κυδαθηναίωι οἰκοῦσα
ἀποφυγ]οῦσα Πολυκράτην Ἐπικράτο[υ
Γαργήτ]τιον φιάλη σταθμόν: Η
- - - ἐμ] Μελίτει οἰκῶν ἀποφυγὼν
- - στ]ρατον Σωσιστράτου Ὀαθε[ν
καὶ κοινὸ]ν ἐρανιστῶν φιάλη στα[θ - -: Η
- - - - - ἐν Κολλυ]τῶι οἰκῶν ἀποφυγὼ[ν
- - - - - - - τ]ους Ἀλωπ[εκῆθεν
- - - - - - φιάλη σταθ]μό[ν: Η

4. Ἀναδημοσιεύομεν ἐνταῦθα τὴν ἐν τῷ C. I. A. II *ὑπ' ἀρ. 769 ἐπιγραφήν, διότι τὸ ἐξ οὗ ἐδημοσιεύθη ἀντίγραφον τοῦ Πιττάκη οὔτε πιστὸν οὔτε πλῆρες εἶνε.*

σελ. Α' :

- - ἐν - -] οἰκοῦσα
[ἀποφυγοῦσα - - -]
- - - - -]α
- - - - -
- - - - οὖ]σ;α
- - - - -
- - - - - οὖ]σ;α
- - - - -
- - - - ἀποφυγ[ο;] Φ
- - - -ου;] Εὐωνυμέα
φιάλη σταθμόν]: Η
- - ἐν Κυδαθη]ναί[ωι]οἰκῶν
- - - φιάλη σταθμόν:] Η
- - - - - - του Ῥαμνοῦ[ν -
τι οἰκ - - ἀποφυγ - - -]η - - - -

σελ. Β' :

φιάλ]ην σ[ταθμόν: Η
Ο;. . . . . λης Στρ[- - - ἐν - -
οἰκῶν μισθωτὸς ἀποφυγὼν
. .]μογένην Τιμοκράτους Λακιάδ[ην
φιάλην σταθμόν: Η
Μ[ί]δας ἐμ Μελίτῃ οἰκῶν
σησαμοπώλης ἀποφυγὼν
Ἱπ]παρχ[ίδ]η[ν Κα]λλίππου Κεφαλῆ[θεν
φιάλην σταθμόν: Η
Σ[ω]τη[ρὶς] ἐμ Μελίτηι οἰκοῦσα
σ[η]σα[μόπωλι]ς ἀποφυγοῦσα
Ἱππαρχίδην [Καλλίπ]που
Κεφαλῆ[θε]ν
φι[ι]άλ[η]ν σταθμ[όν: Η
Νίκων ἐν Κ[ολ]λυτῶι [οἰκῶν
ὑπογραμματεὺς [ἀποφυγὼν
Πρόξενον . . λ- - - -
[φιάλην σταθμόν: Η]

5. Ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς πλευρᾶς τοῦ λίθου ἐν ᾧ ἡ ἐν τοῖς Sitz. d. Berl. Akad. *1887 σ. 1070 ὑπ' ἀρ. 10 δημοσιευθεῖσα ἐπιγραφὴ (ἐν τῷ ε' στ. ταύτης ἀνάγνωθι [β]υ ρ σ ο δ έ ψ η ς), ὑπάρχει τὸ ἑξῆς τεμάχιον ὁμοίας ἀναγραφῆς :*

Μέλιττα ἐμ
Μελίτει οἰκο
λιβανωτο ἀπε
Φιλογείτονα
Σιμωνίδου
Ἀφιδναῖον |: Η
Χρήσιμος ἐμ
Μελίτει οἰκῶ
ἀπεφυγ Ἀνάχ-
αρχιν; ἐ]ν Κυδαθ
οἰκ κτλ.]

6. Τεμάχιον πλακὸς ἐκ φαιοῦ μαρμάρου, πανταχόθεν ἀποκεκρουσμένον. Μῆκ. 0.15, πλ. 0,10 [μ].

\- - - - - - - ν - - - -
\- - - - - - Φαινίππου - -
\- - - - φιάλη]ν σταθμόν: Η
\- - - - - ἐν Σκ]αμβω[νι]δῶν [οἰκ
ταλασι]ουργὸς ἀποφυ[γοῦσα
\- - - νίδην Χ[αρι]κλ[έους
\- - φιά]λην στ[α]θμόν [: Η
\- - - - ε[ν]ο- - - - εμ - - -
\- - - - ε. Λιον. ο: - - - -
\- - - - τ[ι]ον καὶ κο[ινὸν
ἐρανιστ]ῶν : φιάλη στ[αθμόν: Η
\- - - - ἐν Κ]ολλυτῶι. ο[ἰκοῦσα
\- - - - - - - ἀποφυγο[ῦσα - - -
\- - - - Ἱε;]ροκλέος - - - -
\- - - φιά]λη στα[θμόν: Η
\- - - - | ω | - - - -
\- - - - ο; - - - -

Α. ΛΟΛΛΙΓΚ.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1890

ΤΕΥΧΟΣ ΜΗΝΟΣ ΑΠΡΙΛΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΚΑΙ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

1. **Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἀττικῇ** (ἴδ. σελ. 49, 1).

Μετὰ τὴν ἀνασκαφὴν τοῦ ἐν Πετρέζᾳ τύμβου (ἴδ. σ. 50, 1) ἤρξαντο ἀνασκαφαὶ ἐν **Μαραθῶνι.** Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐξηρευνήθη διὰ σκαφῆς τὸ βορειανατολικῶς τοῦ τύμβου πλησίον κατερειπωμένου ἐκκλησιδίου σωζόμενον τετραγωνικὸν οἰκοδόμημα, ὅπερ τινὲς ὑπέθετον ὅτι ἦτο τὸ τῶν Ἑλλήνων τρόπαιον. Διὰ τῆς σκαφῆς ταύτης ἐδείχθη ὅτι τὸ θεμέλιον εἶνε κατασκευασμένον ἐκ πλίνθων καὶ ἀσβέστου, οἱ δὲ τὸ σωζόμενον μέρος τοῦ αὐτοῦ ἀποτελοῦντες μαρμάρινοι λίθοι εἶνε ἄλλοθεν εἰλημμένοι, ὥστε τὸ οἰκοδόμημα εἶνε καταφανῶς μεταγενεστέρων ῥωμαϊκῶν χρόνων κτίσμα· τὸ τρόπαιον ἄρα τῶν Ἑλλήνων ζητητέον ἀλλαχοῦ τῆς πεδιάδος.

Ἀκολούθως ἤρξατο ἀνασκαφὴ τοῦ ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «σορὸς» γνωστοῦ μεγάλου **τύμβου**, διότι αἱ ὑπὸ τοῦ κ. Schliemann γενόμεναι ἀνασκαφικαὶ ἔρευναι ἐν τῷ τύμβῳ τούτῳ, ἐν ἔτει 1884, αἱ ἀγαγοῦται αὐτὸν ἐπὶ τὸ συμπέρασμα ὅτι οὗτος δὲν ἦτο ὁ τῶν Μαραθωνομάχων τάφος οὐδ' ἐκάλυπτεν ἐν γένει τάφον τινὰ ἀλλ' ἦτο ἁπλοῦν κενοτάφιον ἐν παναρχαίοις ἀναγερθὲν χρόνοις, (ἴδ. Zeitschr. f. Ethnol. 1884 σ. 85 κ. ἑ.) ἡ ἀνασκαφική, λέγω, αὕτη ἔρευνα δὲν

ἠδύνατο πλέον νὰ θεωρηθῇ ἐπαρκής, μετὰ τὰ λαμπρὰ ἰδίως ἀποτελέσματα τῶν ὑπὸ τῆς Γενικῆς Ἐφορείας ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους ἀνασκαφέντων τύμβων ἐν Βελανιδέζᾳ, Βουρβᾷ καὶ Πετρέζᾳ. Ἂν ἀληθῶς ὁ τύμβος δὲν ἦτο ὁ τῶν Μαραθωνομάχων, θὰ ἦτο τοὐλάχιστον τοιοῦτος, οἷοι οἱ ἐν Βελανιδέζᾳ, Βουρβᾷ καὶ Πετρέζᾳ, δὲν θὰ ἦτο δηλ. κενοτάφιον ἀλλὰ θὰ ἐκάλυπτε τάφον τινὰ ἢ τάφους.

Ἐκ τούτων ὁρμηθεῖσα ἡ Γενικὴ Ἐφορεία ἐπεχείρησε διὰ τοῦ ἐφόρου Β. Στάη τὴν ἀνασκαφὴν τοῦ τύμβου. Ἤρξατο δὲ ἡ ἀνασκαφὴ αὕτη διὰ τάφρου, ἥτις ἔμελλε νὰ διατάμῃ ἐγκαρσίως τὸν ὅλον τύμβον, καὶ ἐξηκολούθησε μέχρι τέλους Ἀπριλίου καὶ τὸ πλεῖστον τοῦ μηνὸς Μαΐου ἄνευ ἀποτελέσματός τινος.

Λήγοντος τοῦ μηνὸς Μαΐου εὑρέθη, κατ' ἀναφορὰν τοῦ Στάη, εἰς βάθος 12 μέτρων ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ τύμβου πηλίνη (κάλπη) περιέχουσα ὀστᾶ καὶ κόνιν νεκροῦ· προχωρήσασα δὲ ἡ σκαφὴ περαιτέρω ἀπεκάλυψε στρῶμα ἱκανῆς ἐκτάσεως συγκείμενον ἐκ τέφρας, ἐξ ἀνθράκων, ἐκ κεκαυμένων καὶ τὸ πλεῖστον εἰς κόνιν μεταβεβλημένων ὀστῶν, καὶ ἐξ ἀγγείων, μικρῶν δηλ. μελανομόρφων ληκυθίων τῇδε κἀκεῖσε ἐν τῷ στρώματι διεσπαρμένων. Ἐκ τῶν προφανῶν τούτων λειψάνων πολλῶν νεκρῶν κεκαυμένων ὁρμώμενος ὁ Στάης ἀνήνεγκε τῇ Γενικῇ Ἐφορείᾳ ὅτι ὁ ἀνασκαπτόμενος τύμβος εἶνε ἀδιστάκτως ὁ τῶν Μαραθωνομάχων· ἐπειδὴ ὅμως μόνον τὰ ἀγγεῖα ἐξήγοντο ἐκ τοῦ στρώματος, τὰ λοιπὰ δὲ τούτου συστατικὰ κατεστρέφοντο σὺν τῇ ἀνασκαφῇ, διέκοψε τὴν περαιτέρω ἔρευναν ἵνα ἐξακολουθήσῃ αὕτη ἐνώπιον καὶ ἄλλων, πρὸς πίστωσιν τοῦ πράγματος, καὶ ἰδίως ἐνώπιον εἰδήμονος, δυναμένου νὰ ἐξακριβώσῃ καὶ βεβαιώσῃ *ἐπιστημονικῶς* ἕκαστον τῶν συστατικῶν τοῦ στρώματος. Πρὸς τοῦτο ἐκλήθη ὑπὸ τῆς Γεν. Ἐφορείας ὁ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ καθηγητὴς τῆς Ὀρυκτολογίας κ. Κ. Μητσόπουλος. Οὕτω δὲ ἐνώπιον τούτου καὶ τοῦ Γεν. Ἐφόρου Π. Καββαδία, τοῦ διευθύνοντος τὴν ἀνασκαφὴν ἐφόρου Β. Στάη, τοῦ ἐπιμελητοῦ ἐν τῷ ἐπιγραφικῷ Μουσείῳ Α. Λόλλιγκ καὶ τοῦ παρὰ τῇ Γεν. Ἐφορείᾳ ἀρχιτέκτονος Γ. Καβερῶ ἐξηκολούθησε τῇ 2 Ἰουνίου καὶ ἐπερατώθη ἡ ἔρευνα τοῦ ὅλου ἀποκαλυφθέντος στρώματος. Προκειμένου δὲ περὶ βεβαιώσεως τοσοῦτον σπουδαίου ἐπιστημονικοῦ

ζητήματος σκόπιμος ἐκρίθη ἡ σύνταξις τοῦ ἑξῆς τὰ *πράγματα* βεβαιοῦντος πρωτοκόλλου :

« Οἱ ὑποφαινόμενοι παραστάντες κατὰ τὴν ἐκσκαφὴν καὶ ἐξέτα-
» σιν τοῦ ἀποκαλυφθέντος ἐδάφους τοῦ ἐν Μαραθῶνι τύμβου βε-
» βαιοῦμεν τὰ ἑξῆς.

» Τὸ διὰ τῆς ἐν τῷ τύμβῳ ἀχθείσης μεγάλης τάφρου ἀποκα-
» λυφθὲν ἔδαφος ἐκ μέτρων 26,00 μήκους καὶ πλάτους 6,00 ἦτο
» ἐπικεχρισμένον διὰ θρυμμάτων μαρμαρυγιακοῦ σχιστολίθου σε-
» σαθρωμένου ἐκ τῆς ὑγρασίας, τοῦ ὁποίου ὁ μαρμαρυγίας διετη-
» ρεῖτο εἰσέτι, καὶ διὰ θαλασσίας ἄμμου. Ἀμέσως ἐπὶ τούτου τοῦ
» ἐπιχρίσματος ὑπῆρχε στρῶμα πάχους δύο μέχρι δέκα περίπου
» ἑκατοστῶν συγκείμενον ἐκ τέφρας, ἐξ ὀστῶν ἀνθρωπίνων, τῶν
» ἄκρων τοῦ σώματος, σεσαθρωμένων καὶ εἰς κόνιν μεταβεβλημένων
» τὸ πλεῖστον ὑπὸ τοῦ πυρὸς καὶ τῆς ὑγρασίας, ἐξ ἀνθράκων, εἰς
» κόνιν τὸ πλεῖστον μεταβεβλημένων, καὶ ἐξ ἀγγείων, μικρῶν δηλ.
» ληκυθίων μελανομόρφων τὸ πλεῖστον τῆδε κἀκεῖσε διεσπαρμένων
» ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Σημειωτέον δὲ ὅτι ἡ τέφρα καὶ οἱ ἄνθρακες,
» ἰδίως δὲ τὰ ὀστᾶ καὶ τα ἀγγεῖα ἦσαν περισσότερα κατὰ τὸ μέρος
» τὸ πρὸς τὸ κέντρον τοῦ τύμβου καὶ ὀλιγώτερα κατὰ τὸ πρὸς τὴν
» περιφέρειαν ».

Ἐν Μαραθῶνι τῇ 2 Ἰουνίου 1890.

Π. Καββαδίας
Β. Στάης
Α. Γ. Λόλλιγκ
Κ. Μητσόπουλος
Γ. Καβεράου

Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων οὐδενὶ δύναται νὰ ὑπολειφθῇ ἀμφιβολία τις ὅτι ὁ ἀνασκαπτόμενος τύμβος εἶνε ὁ τῶν Μαραθωνομάχων, ἐκείνων δηλ. τῶν 192 ἀνδρείων Ἀθηναίων, οἵτινες ἔπεσαν ἐν τῇ πρὸς τοὺς Πέρσας μάχῃ ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀγωνιζόμενοι. Τούτων τὰ πτώματα συνήγαγον καὶ ἐπεσώρευσαν οἱ ὑπολειφθέντες συμπολῖται καὶ συμπολεμισταὶ αὐτῶν· ἀφ' οὗ δὲ ἔκαυσαν αὐτὰ διέσπειραν ἐπὶ τῆς κόνεως αὐτῶν ἀγγεῖα καὶ εἶτα ἐπέθεσαν χῶμα, μέγαν κατασκευάσαντες τύμβον, περιφανὲς μνημεῖον τῆς ἀνδρείας αὐτῶν.

Πλὴν τοῦ ἀνωτέρω πρωτοκόλλου συνετάχθη ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Μητσοπούλου καὶ εἰς τὴν Γεν. Ἐφορείαν ὑπεβλήθη καὶ ἰδία ἐπιστημονικὴ ἔκθεσις ἡ ἑξῆς:

Ἐξέτασις τῶν ἐν τῷ ἀρχαίῳ τοῦ Μαραθῶνος τύμβῳ εὑρεθέντων ὀστῶν.

Παρὰ τοὺς ΒΑ πρόποδας τοῦ Πεντελικοῦ, ἀποτελουμένους ἐκ μαρμάρου καὶ μαρμαρυγιακοῦ σχιστολίθου (Glimmerschiefer), *ἐκτείνεται τὸ ἐκ προσχώσεων σχηματισθὲν πεδίον τοῦ Μαραθῶνος, οὗ τινος τὸ ψαμμῶδες ἀργιλικὸν ἔδαφος πολλαχοῦ εἰσέτι εἶνε ἑλῶδες ὑπὸ τῶν ὑδάτων τῶν ἐκ τῆς παρακειμένης ὀρεινῆς καταρρεόντων.*

Ἐπὶ τοῦ ἑλώδους τούτου πεδίου ἀνυψοῦται ὁ ἀρχαῖος τοῦ Μαραθῶνος τύμβος, κατασκευασθεὶς ἐξ ἐρυθροῦ πλαστικοῦ πηλοῦ καὶ ἔχων ὕψος μὲν ἀπὸ τῆς βάσεως αὐτοῦ 12 περίπου μέτρων, ἀκτῖνα δὲ 20 περ. μέτρων. Οὐδόλως δ' ἀμφίβολον, ὅτι ὁ τύμβος οὗτος εἰς ἀρχαιοτέρας ἐποχὰς ἦτο πολὺ ὑψηλότερος, ἀφῃρέθη δὲ μέγα μέρος αὐτοῦ ὑπὸ τῶν ὀμβρίμων ὑδάτων, ἅτινα δύνανται ἐν τῇ παρελεύσει τῶν αἰώνων νὰ διαμελίζωσι καὶ εἰς ἐρείπια νὰ μεταβάλωσιν ὄρη ὕψιστα, ἐκ σκληροτάτων συνιστάμενα πετρωμάτων. Ἐκ τῆς ἐν τῷ τύμβῳ δὲ τούτῳ ὑπὸ τῆς γενικῆς τῶν ἀρχαιοτήτων ἐφορείας γενομένης ἀνασκαφῆς κατεδείχθη, ὅτι τὸ ἔδαφος τῆς πεδιάδος ταύτης ἀπὸ τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης, ἐν τῇ παρελεύσει 2380 ἐτῶν, ἔπαθε πρόσχωσιν 2-3 μέτρων, διότι τὸ ὑπέρεισμα τοῦ τύμβου εἰς τοσοῦτο εὑρέθη βάθος ὑπὸ τὴν νῦν τῆς πεδιάδος ἐπιφάνειαν.

Ἀφαιρεθέντος κατὰ τὴν ἀνασκαφὴν ταύτην καὶ τοῦ τελευταίου στρώματος τοῦ πλαστικοῦ πηλοῦ, εὑρέθη στρῶμα σποδοῦ, ὀλίγων τινῶν ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου πάχος ἔχον, ἐν ᾧ ὑπῆρχον θρύμματα ξυλανθράκων, ληκύθια καὶ ὀστᾶ λίαν ἐφθαρμένα ὑπὸ τῆς πυρᾶς. Ὑπὸ τὸ στρῶμα δὲ τοῦτο τῆς σποδοῦ εὑρέθη ὡς ὑπέρεισμα (Unterlage) *ἄμμος θαλασσία καὶ μᾶζά τις ὑποπρασίνη, ἐμπεριέχουσα ψήγματα πλεῖστα μαρμαρυγίου* (Glimmer). *Ἡ παρουσία τοῦ ὀρυκτοῦ τούτου*

καταδείκνυσιν, ὅτι ἐπὶ τῆς ἀρχικῆς τοῦ Μαραθωνικοῦ πεδίου ἐπιφανείας εἶχεν ἐπιστρωθῇ στρῶμα ἄμμου χ α λ α ζ ι α κ ῆ ς (quarzig) καὶ ἐπὶ τούτου ἕτερον ἐκ κροκαλῶν μαρμαρυγιακοῦ σχιστολίθου, μετενεχθὲν κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἐκ τῆς παρακειμένης παραλίας, διότι ἐντὸς τοῦ στρώματος τούτου εὑρέθησαν καὶ θαλάσσια κογχύλια. Ὁ σχιστόλιθος δὲ οὗτος, ὅστις ὑπὸ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γενομένης πυρᾶς κατέστη εὔθρυπτος, ἔπαθεν ὑπὸ τῶν ὑπογείως ῥεόντων ὑδάτων τελείαν ἀποσάθρωσιν (Verwitterung) καὶ μετεβλήθη ἐν τῇ παρελεύσει δύω χιλιετηρίδων καὶ πλέον εἰς ψαμμῶδες χῶμα, ἐν ᾧ ψήγματα μαρμαρυγίου.

Ἐπίσης οὐσιώδη ἀλλοίωσιν ἔπαθον ὑπὸ τῶν ὑπογείων ὑδάτων τῆς ἑλώδους ταύτης χώρας καὶ τὰ ὀστᾶ τῶν Μ α ρ α θ ω ν ο μ ά χ ω ν καὶ ἡ μετ' αὐτῶν ἀναμεμιγμένη σποδός, ὡς καί τινα τῶν ἐξ ὀπτοῦ πηλοῦ ληκυθίων, εἰς μαλακὸν πάλιν μεταβληθέντων πηλόν. Καὶ ἐκ μὲν τῆς σποδοῦ δι' ἐ κ π λ ύ σ ε ω ς ἀφῃρέθησαν τὰ ἐν αὐτῇ ὑπάρχοντα ὀξυανθρακικὰ ἀλκάλια (σόδα καὶ πότασσα), ὑπελείφθησαν δὲ ὀξυπυριτιακὰ ἅλατα (kieselsaure Salze), ἐκ δὲ τῶν ὀστῶν ἀπῆλθε μέγα μέρος τοῦ ὀ ξ υ φ ω σ φ ό ρ ο υ (Phosphorsäure) καὶ ἀντ' αὐτοῦ εἰσῆλθεν ὀ ξ υ α ν θ ρ α κ ι κ ὴ ἄ σ β ε σ τ ο ς (kohlensaure Kalkerde). Τὰ ὑπογείως καὶ ἐν πλησμονῇ ῥέοντα ὕδατα τῆς ἑλώδους ταύτης χώρας, ὧν ἡ παρουσία κατεδείχθη καὶ ὑπ' αὐτὸν τὸν τύμβον, δὲν εἶνε χημικῶς καθαρά, ἀλλὰ φέρουσι πάντοτε ἐν ἑαυτοῖς ποσότητά τινα ὀ ξ υ ά ν θ ρ α κ ο ς, καὶ ὀξυανθρακικῆς ἀσβέστου καὶ πολλὰς ὀργανικὰς οὐσίας, παραλαμβανομένας ἐκ τῶν ἐν τῷ ἕλει σηπομένων φυτῶν. Διὰ τῶν ξένων τούτων παραμιγμάτων ἠδυνήθησαν τὰ ὑπόγεια ὕδατα ν' ἀφαιρέσωσιν ἀπὸ τῶν ὑπὸ τὸν τύμβον ὀστῶν μεγάλην ποσότητα ὀξυφωσφόρου καὶ νὰ κατακρημνίσωσιν ἐπ' αὐτῶν ὀξυανθρακικὴν ἄσβεστον. Τοῦτο καλοῦσιν οἱ παλαιοντολόγοι ἀ π α σ β έ σ τ ω σ ι ν· εἶνε δὲ φαινόμενον σύνηθες ἡ κυκλοφορία τοῦ ὀξυφωσφόρου ἀπὸ τοῦ ὀ ρ υ κ τ ο ῦ βασιλείου εἰς τὸ φ υ τ ι κ ὸ ν καὶ ζ ῳ ϊ κ ό ν, καὶ ἀπὸ τούτων πάλιν εἰς τὸ ὀρυκτόν.

Ἂν δὲ καὶ ὁ τρόπος, καθ' ὃν εὑρίσκονται ἐν τῷ ῥηθέντι τῆς σποδοῦ στρώματι τὰ ὀστᾶ ταῦτα, καὶ τὸ σχῆμα αὐτῶν πείθου-

σιν, ὅτι ταῦτα εἶνε θρύμματα ἀνθρωπίνων σκελετῶν κεκαυμένων, ὅπως ἐκλείψῃ τυχὸν ἀμφιβολία τις περὶ τοῦ ποιοῦ αὐτῶν, καθυπέβαλον ταῦτα εἰς χημικὰς καὶ μικροσκοπικὰς ἐρεύνας, ἐξ ὧν κατεδείχθη, ὅτι εἶνε ὀστᾶ.

Τεμάχια βάρους 20 - 30 γράμμων, πλυθέντα καλῶς, ἐτέθησαν ἐντὸς ὑελίνου ἀγγείου, φέροντος συγκερασμένον ὑδροχλώριον (Salzsäure)· ἀμέσως δὲ ταῦτα ἤρχισαν ν' ἀναβράζωσιν, ἐκλύοντα μεγάλην ποσότητα ὀξυάνθρακος, καὶ ἐντὸς 10 λεπτῶν τῆς ὥρας ἀπερρευστώθησαν, ὑπολειφθείσης ἐν στερεᾷ καταστάσει ἐρυθρᾶς τινος κόνεως, συνισταμένης ἐκ μορίων σποδοῦ καὶ ὀρυκτοῦ τινος σιδήρου (ἴσως βιβιανίτου). Μετὰ τὴν διύλισιν καὶ ἀφαίρεσιν τῆς κόνεως ταύτης ἐρρίφθη ἐπὶ τοῦ διαυγοῦς ὑγροῦ, ἔχοντος χρῶμα κίτρινον, ἀμμωνία ἐν περισσείᾳ, δι' ἧς κατεκρημνίσθη ποσότης τις σιδηρικοῦ ὀξειδίου. Τούτου ἀφαιρεθέντος διὰ διυλίσεως, ἐρρίφθη εἰς τὸ διύλισμα ὀξυανθρακικὴ ἀμμωνία (Kohl: Ammoniak), δι' ἧς κατεκρημνίσθη ὀξυανθρακικὴ ἄσβεστος. Διυλισθείσης δὲ καὶ ταύτης κατεκρημνίσθη ἐκ τοῦ διυλίσματος δι' ἀμμωνίας, ἐγχλωρίου ἀμμωνίας καὶ ὀξυθειικῆς μαγνησίας ἐναμμώνιος ὀξυφωσφορικὴ μαγνησία βασική.— Ὅπως δὲ καταδειχθῇ, ὅτι ἐν τῷ τελευταίῳ τούτῳ κατακρημνίσματι ἐνυπάρχει ὀξυφώσφορον, ἐξητάσθη τοῦτο περαιτέρω διὰ τῶν ἑξῆς δύω χημικῶν ἀντιδράσεων. Μέρος τοῦ κατακρημνίσματος, απορρευστωθὲν ἐν ὑδροχλωρίῳ, ἔδωκε δι' ὀξυμολυβδαινιακῆς ἀμμωνίας, ἐν ὀξυαζώτῳ ἀπορρευστωθείσης, κονιῶδες κίτρινον κατακρήμνισμα, ὅπερ λίαν χαρακτηριστικὸν διὰ τὸ ὀξυφώσφορον. Ἕτερον μέρος τῆς ἐναμμωνίου ὀξυφωσφορικῆς μαγνησίας, ξηρανθὲν καὶ ἀναμιχθὲν μετὰ ξηρᾶς σόδας, ἐπυρώθη διὰ τῆς φλογὸς τοῦ αὐλοῦ μετὰ σύρματος μεταλλικοῦ μαγνησίου ἐντὸς στενοτάτου ὑελίνου σωλῆνος (ἀντίδρασις Βουνσενίου)· τοῦτο μετὰ τὴν πύρωσιν συντριβὲν καὶ διαβραχὲν δι' ὀλίγου ὕδατος ἐκτὸς κάψης, ἀνέδωκεν ὀσμὴν σεσηπότων ἰχθύων, ἥτις καταδείκνυσι τὴν παρουσίαν ἐμφωσφόρου ὑδρογόνου.

Ὅθεν οὐδεμία ἀμφιβολία, ὅτι ταῦτα εἶνε ὀστᾶ, ἐμπεριέχοντα εἰσέτι ἀρκοῦσαν ποσότητα ὀξυφωσφόρου.

Τεμάχιον ἐκ τῶν ὀστῶν τούτων, μετὰ μεγίστης δυσκολίας παρασκευασθὲν διὰ τὸ μικροσκόπιον, διότι λίαν εὔθρυπτον, καὶ ἐξετασθὲν μικροσκοπικῶς, κατέδειξεν, ὅτι ἐνιαχοῦ διετηρήθη ὁ χαρακτηριστικὸς τοῦ ὀστοῦ ἱστός, ἐνῷ τὸ ἐπίλοιπον αὐτοῦ μέρος ἔχει ἐντελῶς ἐξαλλοιωθῇ καὶ λάβει τὴν κρυσταλλοφυᾶ τοῦ κοινοῦ ἀσβεστολίθου σύστασιν· ἡ καταστροφὴ αὕτη τοῦ ἱστοῦ εἶνε ἀποτέλεσμα τῆς καύσεως.

[Κ. Μητσόπουλος]

Βεβαιωθέντος δὲ ὅτι ὁ ἀνασκαπτόμενος τύμβος εἶνε ὁ τῶν Μαραθωνομάχων αἱ ἀνασκαφαὶ διεκόπησαν ἕνεκα τοῦ ὑπερβολικοῦ καύσωνος, θὰ ἐπαναληφθῶσι δὲ ἐν καταλληλοτέρᾳ ὥρᾳ τοῦ ἔτους. Ἔκθεσις περὶ τῶν ἀνασκαφῶν μετὰ σχεδιασμάτων γενομένων ὑπὸ τοῦ Καβερῶ θέλει δημοσιευθῆ ὑπὸ τοῦ Στάη λίαν προσεχῶς ἐν τῷ Δελτίῳ.

2. Ἀνασκαφαὶ ἐν Μεγαλοπόλει. (ἴδ. σ. 49,2).

Ἐξακολουθοῦσιν αἱ ὑπὸ τῆς Ἀγγλικῆς Σχολῆς ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαὶ ἐν Μεγαλοπόλει. Ἀνασκάπτεται νῦν ἡ σκηνὴ καὶ ἡ ὀρχήστρα τοῦ θεάτρου, περὶ ἣν ὑπάρχουσι θρόνοι μετ' ἐπιγραφῶν.

3. Ἀνασκαφαὶ ἐν Τροιζηνίᾳ.

Ἀδείᾳ τοῦ Ὑπουργείου ἤρξαντο ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Σχολῆς διὰ τοῦ ἐκ τῶν ἑταίρων αὐτῆς κ. Ern. Legrand ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ Ἐπ. Κορομάντσου ἀνασκαφαὶ ἐν Τροιζηνίᾳ ἐν τῷ κτήματι τῶν ἀδελφῶν Τσαμαδοῦ, ἔνθα σώζονται πολλὰ ἐρείπια τῆς ἀρχαίας πόλεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΜΟΥΣΕΙΟΙΣ

1. Ἐθνικὸν Μουσεῖον

Κατὰ τὸν μῆνα Ἀπρίλιον εἰσήχθησαν εἰς τὸ Ἐθν. Μουσεῖον κατ' ἔκθεσιν τοῦ Σ τ ά η, τὰ ἐν τοῖς ἑπομένοις:

1 - 11. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 1 - 11 ἀρχαῖα εὑρεθέντα εἰς τὰς ἐν Ἐρετρίᾳ ἀνασκαφάς, συνέχεια τῶν ἐν σ. 50 ἀρ. 1 - 13.

1. Μικρὸν ληκύθιον μελανόμορφον. Εἰκονίζεται ἡ ἁρπαγὴ τοῦ τρίποδος, ἤτοι κατὰ τὸ μέσον ὁ Ἡρακλῆς ἀποφέρων τὸν τρίποδα καὶ ὁ Ἀπόλλων κατακρατῶν τοῦτον, ἑκατέρωθεν ἀνὰ μία μορφή, ὧν ἡ παρὰ τῷ Ἡρακλεῖ φέρει καὶ κράνος. Γραφὴ χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1389).

2. Ληκύθιον μελανόμορφον· ἐπὶ ἐδάφους ἡμιλεύκου εἰκονίζονται τρεῖς μορφαί, ὧν αἱ δύο κατὰ τὰ ἄκρα ἐπὶ σκίμποδος καθήμεναι, ἐν ᾧ ἡ ἐν τῷ μέσῳ χαμαὶ ἐπὶ θάκους. Γραφὴ χειρωνακτικὴ καὶ ἐφθαρμένη ἰσχυρῶς. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1390).

3. Ληκύθιον μελανόμορφον· ἱππεὺς ἐν τῷ μέσῳ δύο πεζῶν ἱσταμένων. Γραφὴ ἀμελεστάτη, χειρωνακτική. (Εὑρετήριον Γενικῆς Ἐφορ. 1391).

4. Ληκύθιον μελανόμορφον· εἰκονίζονται κατὰ τὴν κοιλίαν δύο κριοί, ὧν τὰ κέρατα καὶ τὸ στόμα λευκά. Ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ τοῦ ἀγγείου ἀλέκτωρ. Γραφὴ χειρωνακτική. (Εὑρετήριον Γενικῆς Ἐφορίας 1392).

5. Ληκύθιον μελανόμορφον. Ἐπὶ κλίνης ἐξηπλωμένος ἀνὴρ καὶ ἀριστερὰ τῆς κλίνης ἐπὶ θρόνου καθημένη γυνή, πρὸς ἣν ὁ ἀνὴρ κύπτων ἀτενίζει. Γραφὴ χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1393).

6. Ληκύθιον μελανόμορφον· κλίνη, ἐφ' ἧς μορφὴ ἐξηπλωμένη καὶ ἑκατέρωθεν ἀνὰ μία γυνὴ καθημένη ἐπὶ σκίμποδος· χειρωνακτικὴ γραφή, ἀμελεστάτη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1394).

7. Ληκύθιον μελανόμορφον· εἰκονίζονται δύο ὁπλῖται ἀλλήλοις διὰ δοράτων ἐπιτιθέμενοι καὶ ἑκατέρωθεν ἀνὰ μία μορφὴ ἱσταμένη. Γραφὴ χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1395).

8. Ληκύθιον μελανόμορφον· ἐν τῷ μέσῳ γυνὴ ὀρχουμένη καὶ

ἑκατέρωθεν ἀνὰ μία μορφὴ ἀνδρικὴ ἱσταμένη κρατοῦσα δόρυ· γραφὴ χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1396).

9. Λήκυθος μελανόμορφος κεκαυμένη· εἰκονίζεται πωγωνοφόρος ἀνὴρ καθήμενος ἐπὶ σκίμποδος καὶ πρὸ αὐτοῦ Σάτυρος κρατῶν σταφυλήν, κατὰ τὰ ἐν τῷ μέσῳ κενὰ κλάδοι ἀμπέλου μετὰ σταφυλῶν. Γραφὴ ταχεῖα, χειρωνακτική. (Εὑρετήριον Γενικῆς Ἐφορίας 1397).

10. Λήκυθος μελανόμορφος· ἐπὶ ἐδάφους ἡμιλεύκου περιθέοντος τὸ ἄνω ἥμισυ τῆς κοιλίας τοῦ ἀγγείου εἰκονίζεται γυνὴ ἐπὶ τεθρίππου ἅρματος ἡνιοχοῦσα, ὄπισθεν δὲ τοῦ ἅρματος καὶ τῶν ἵππων δύο ἱστάμεναι ἀντιμέτωποι μορφαὶ κρατοῦσαι δόρατα καὶ διὰ τῶν δεξιῶν καρποὺς ἴσως ἢ ἄνθη ἐπιδεικτικῶς. Προηγεῖται ὁ Ἑρμῆς σωζόμενος τὸ κάτω τοῦ σώματος ἥμισυ, φέρων ἐπὶ τῶν ποδῶν τὰ πτερύγια. Γραφὴ χειρωνακτικὴ δι' ἐγχαράξεως τῶν καθέκαστα· ἐνιαχοῦ γράμματα κοσμηματικά. (Εὑρετήριον Γενικῆς Ἐφορίας 1398).

11. Λήκυθος μελανόμορφος. Γυνὴ ἐπὶ τεθρίππου ἅρματος ἡνιοχοῦσα καὶ ὄπισθεν ταύτης ἱσταμένη ἑτέρα κρατοῦσα ἐπιδεικτικῶς ἄνθος· ὄπισθεν δὲ τοῦ ἅρματος δύο ἀντιμέτωποι γυναῖκες, ὧν ἡ ἑτέρα κρούει λύραν· ἔμπροσθεν τῶν ἵππων γυνὴ καθημένη ἐπὶ σκίμποδος. Τὰ μέλη τὰ γυμνὰ τῶν γυναικῶν εἶνε λευκά, ὡς καὶ ὁ εἷς τῶν ἵππων. Γραφὴ χειρωνακτικὴ δι' ἐγχαράξεως τῶν καθέκαστα· κατὰ τὰ κενὰ κισσός. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1399).

12. Κάλπη ἀργυρᾶ μετὰ καλύμματος διαμέτρου 0,15, ὕψ. 0,06, ἰσχυρῶς ἐφθαρμένη. Εὑρέθη ἐν Λαυρίῳ. (Εὑρετ. Γενικῆς Ἐφορ. 1388). [Β. Στάης]

13-49. Τὰ ἑξῆς κατὰ κατάλογον συνταχθέντα ὑπὸ τοῦ Ἰακ. Δραγάτση ὑπ' ἀρ. 13-49 ἀρχαῖα ἀγορασθέντα ἐκ τῆς συλλογῆς τοῦ ἐν Πειραιεῖ Ἀλεξάνδρου Μελετοπούλου ἀντὶ δραχμῶν 7650, ἤτοι

13. Στήλη ἐπιτυμβία λίθου λευκοῦ ὕψους 0,97, πλάτους 0,26 μετὰ ἀετωματίου, ἔχουσα ἐντὸς ἀβαθοῦς ἐγγεγλυμμένου πλαισίου γυναῖκα καθημένην ἐπὶ ἕδρας μετ' ἀνακλίσεως καὶ ὑποποδίου καὶ πρὸς τὰ δεξιὰ ἀποβλέπουσαν· παρὰ τὸ κάθισμα εἶνε ἀναγεγλυμμένος καὶ κάλαθος. Ἄνωθεν τῆς παραστάσεως ἡ ἐπιγραφή :

ΑΡΤΕΜΙΣΙΑ

Ἀνευρέθη πρὸς τὸ Β. Δ. τοῦ Πειραιῶς. (Εὑρετήριον Γενικῆς Ἐφορ. 1400).

14. Ὁμοία τὸ ἄνω μέρος, λίθου λευκοῦ, ὕψους 0,55, πλάτους 0,38, φέρουσα ἐντὸς πλαισίου ἀβαθοῦς γυναῖκα καθημένην ἐπὶ ἕδρας μετ' ἀνακλίσεως πρὸς τὰ δεξιὰ τῷ ὁρῶντι καὶ ἑτέραν ὀρθίαν πρὸ αὐτῆς καὶ τείνουσαν τὴν δεξιὰν πρὸς αὐτήν· ἄνωθεν τῆς παραστάσεως ἡ ἐπιγραφή:

ΜΙΛΑΚΟΝ ΦΙΛΗΣ ΘΥΓΑΤΗΡ

Ἐπὶ τοῦ κυματίου, τῆς ὑπὲρ τοῦτο ταινίας καὶ τοῦ ἀκρανθέμου σώζονται ἴχνη τοῦ γραφικοῦ διακόσμου. Ἀνευρέθη ἔνθα καὶ ἡ ἀνωτέρω. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1401).

15. Τεμάχιον λίθου ἐγχωρίου τοῦ Ἄργους σκληροῦ, ὕψους 0,30, πλάτους 0,35, πάχους 0,06, φέρον ἀνάγλυφον παράστασιν Ἀσκληπιοῦ καὶ Ὑγιείας κατὰ τὸ εἶδος τῶν λεγομένων νεκροδείπνων· ὁ μὲν Ἀσκληπιὸς εἶναι ἀνακεκλιμένος ἐπὶ κλίνης ὑψῶν τῇ δεξιᾷ ῥυτὸν κοσμούμενον ὑπὸ ἵππου, τῇ δ' ἀριστερᾷ ἐφ' ἧς ἐπακουμβᾷ, ἔχων φιάλην· ἡ δὲ Ὑγίεια κάθηται ἄντικρυ αὐτοῦ ἐπὶ σκίμποδος μετὰ προσκεφαλαίου φέρουσα τῇ ἀριστερᾷ πινάκιον μετὰ τροφῶν, τῇ δὲ δεξιᾷ ὡσεὶ δίδουσά τι τῷ μεταξὺ τῶν δύο μορφῶν ἐλαφρῶς ἀναγεγλυμμένῳ μεγάλῳ ὄφει. Πρὸ τῆς κλίνης ὑπάρχει τράπεζα τρίπους ἔχουσα ἐπ' αὐτῆς καρπούς. Ἄνωθεν τῆς παραστάσεως σώζονται τὰ γράμματα:

. ΩΙΑΣ . . . . . ΚΑΙΤΕ
ΑΝΕΘΗΚΕ

Ἀνευρέθη ἐν Ἄργει. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1402).

16. Στήλη ἐπιτυμβία μετ' ἀετώματος, λίθου λευκοῦ, ὕψους 0,73, πλάτους 0,30, φέρουσα ἐντὸς ἐπιμήκους ἀβαθοῦς πλαισίου ἀνάγλυφον παράστασιν κόρης βαινούσης πρὸς τὰ ἀριστερὰ τῷ ὁρῶντι, ἐχούσης δὲ διὰ τῆς προτεταμένης δεξιᾶς ἀγγεῖον. Ἄνω φέρει ἐπιγραφήν:

ΦΙΛΙΑ

Ἀνευρέθη πρὸς τὸ Β. Δ. τοῦ Πειραιῶς. (Εὑρετήριον Γενικῆς Ἐφορίας 1403).

17. Στήλη ἐπιτυμβία, λίθου λευκοῦ, ὕψους 0,41, πλάτους 0,26, μετ' ἀετωματίου ἀναγλύφου, φέρουσα χαρίεσσαν παράστασιν δεξιώσεως παιδὸς καὶ παιδίσκης. Ἄνωθεν τοῦ παιδὸς ἡ ἐπιγραφή:

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ
ΠΑΡΜΕΝΟΝΤΟΣ

Ἀνευρέθη ἐν Πειραιεῖ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. Ἀριθ. 1404).

18. Μέρος στήλης ἐπιτυμβίας φερούσης τὴν παράστασιν τὴν συνήθη δεξιώσεως ἀνδρὸς ἱσταμένου πρὸς τὰ ἀριστερὰ τῷ ὁρῶντι καὶ στηριζομένου ἐπὶ βακτηρίας ἴσως χρώματι δεδηλωμένης καὶ γυναικὸς καθημένης πρὸς τὰ δεξιὰ ἐπὶ σκίμποδος μετὰ ὑποποδίου. Ἄνωθεν τῆς γυναικὸς ἡ ἐπιγραφὴ (ὕψους 0,58, πλάτους 0,43).

ΜΝΗΣΙΘΕΑ

Ἀνευρέθη πρὸς τὸ Β. Δ. τοῦ Πειραιῶς. (Εὑρετήριον Γενικῆς Ἐφορ. 1405).

19. Πλὰξ λίθου λευκοῦ, ὕψους 0,33, πλάτους 0,19 φέρουσα ἀνάγλυφον ὄφιν καὶ ἄνω τὴν ἐπιγραφήν:

ΗΡΑΚΛΕΙΔΗΣ ΤΩΙ ΘΕΩΙ

Ἀνευρέθη ἐγγὺς τοῦ Θεάτρου Τσόχα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1406).

20. Πλὰξ λίθου λευκοῦ ὕψους 1,15, πλάτους 0,55, πάχους 0,09 ἔχουσα ἐπὶ τῆς κυρίας προσόψεως ἐπιγραφὴν χρόνων καλῶν, τὸ συμβόλαιον τῆς σκευοθήκης τοῦ Φίλωνος. Ἀνευρέθη κατὰ τὸ βόρειον μέρος τοῦ λιμένος τῆς Ζέας. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1407).

21. Τεμάχιον στήλης ἐπιτυμβίας ὕψους 0,52, πλάτους 0,34, φέρον ἀνάγλυφον μέρος λουτροφόρου, ἐπὶ τῆς κοιλίας τῆς ὁποίας νεανίας γυμνὸς ἔχει ἐπὶ τοῦ μηροῦ τοῦ ἀνυψωμένου δεξιοῦ ποδὸς σφαῖραν πρὸς ἣν ἀποβλέπει· τὴν δεξιὰν συμπλέκει ὄπισθεν μετὰ τῆς ἀριστερᾶς, χάριν τῆς ἰσορροπίας. Ὄπισθεν αὐτοῦ στήλη ἐπὶ βάθρου, ἐφ' ἧς τὸ ἱμάτιον τοῦ νέου· ἔμπροσθεν αὐτοῦ παῖς κρατεῖ ληκύθιον καὶ στλεγγίδα ἴσως. Ἀνευρέθη κατὰ τὰς Ἁλάς. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1408).

22. Ἀνάγλυφον ἀναθηματικόν, λίθου λευκοῦ, ὕψους 0,21, πλάτους 0,31, φέρον πρὸς τὰ δεξιὰ τῷ ὁρῶντι Ἀσκληπιὸν ὄρθιον, στηριζόμενον ἐπὶ τῆς βακτηρίας καὶ ὄπισθεν αὐτοῦ ὄφιν μέγαν. Πρὸ αὐτοῦ βωμός, εἰς ὃν μικρὸς παῖς ὁδηγεῖ κριόν· ὄπισθεν τοῦ παιδὸς

δύο γυναικεῖαι μορφαί, μία ἀνδρικὴ καὶ μία παιδίσκη βαίνουσι πρὸς τὸν βωμόν· τῆς ἑτέρας τῶν γυναικῶν ὡς καὶ τοῦ ἀνδρὸς ἐλλείπει ἡ κεφαλὴ μετὰ τοῦ ἀπεσπασμένου πρὸς τ' ἀριστερὰ καὶ ἄνω ἄκρου τοῦ ἀναγλύφου.

Ἀνευρέθη περὶ τὸ θέατρον Τσόχα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1409).

23. Ἀνάγλυφον ἀναθηματικόν, λίθου λευκοῦ, ὕψους 0,30, πλάτους 0,46, ὅπερ εἰκονίζει τὸν Ἀσκληπιὸν καθήμενον πρὸς τὰ ἀριστερὰ τῷ ὁρῶντι ἐπὶ θρόνου μετ' ἀνακλίσεως καὶ ὑποποδίου, τῇ δεξιᾷ κρατοῦντα φιάλην, τῇ δὲ ἀριστερᾷ σκῆπτρον. Πρὸ αὐτοῦ βωμός, πρὸς τὸν ὁποῖον κατευθύνονται ἀντικρὺ ἀνήρ, γυνὴ καὶ παιδίσκη ἔχοντες εὐχετικῶς ἀνυψωμένας τὰς χεῖρας. Ἄνω ἐπὶ τοῦ ἐπιστυλίου ἡ ἐπιγραφή:

ΑΡΙΣΤΑΡΧΗ ΔΙΙ ΜΕΙΛΙΧΙΩ

Ἀνευρέθη κατὰ τὸ θέατρον Τσόχα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1410).

24. Κεφαλὴ νεανική, τέχνης καλῆς, ἀποκεκομμένη τὸ ἄκρον τῆς ῥινός, μετὰ ὀφθαλμῶν ἐγκοίλων, ἅτε ἔχουσα τοὺς βολβοὺς προσθέτους, ὕψους 0,18. Ἀνευρέθη ἐν Πειραιεῖ. (Εὑρετήριον Γενικῆς Ἐφορίας 1411).

25. Στήλη ἐπιτυμβία τὸ ἄνω μετ' ἰδιομόρφου ἀναγλύφου ἀκρανθέμου ἐγκοίλου, φέροντος ἐν μέσῳ ἀνάγλυφον περικεφαλαίαν, ἐπὶ τοῦ σώματος τῆς στήλης δύο ῥόδακες ἁπλοῖ κεκοσμημένοι· ὑπὲρ τούτους τὰ γράμματα:

ΚΑΛΛΙΑΔΗΣ
ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΟΥΣ
ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ

ὕψους 0,55 πλάτους 0,37. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1415).

26. Ἀγγεῖον ἰδιόρρυθμον, ὕψους 0,14, ἀπολῆγον δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ εἰς δύο λαιμούς, φέροντας στόμιον διαιρούμενον εἰς τρία φύλλα· οἱ λαιμοὶ οὗτοι ἡνοῦντο διὰ τοξοειδοῦς συνδέσμου ἀποτετμημένου νῦν· μεταξὺ τούτων ἔχει θολοειδὲς κοίλωμα, διῃρημένον ἔσωθεν διὰ διαφράγματος εἰς δύο μέρη μὴ συγκοινωνοῦντα, οὕτως ὥστε δέχεται δύο διαφόρων εἰδῶν ὑγρά. Ἔξωθεν φέρει κοσμήματα ταχεῖ ἐρυθρῷ χρώματι ἐπὶ μελαίνης βάσεως. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1413).

27. Λήκυθος Ἀττικουργὴς φέρουσα δύο νεανικὰς μορφὰς ἔνθεν καὶ ἔνθεν τάφου, ὕψους 0,26. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1414).

28. Ὁμοία ὕψους 0,23 φέρουσα εἰκόνα ὁπλίτου πρὸ τοῦ τάφου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1415).

29. Μέγα πιθοειδὲς ἀγγεῖον μετὰ δύο καθέτων λαβῶν, στενῆς βάσεως καὶ στομίου προεξέχοντος, ὕψους 0,20 (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1416).

30. Κάλπη νεκρικὴ πηλίνη μετὰ πώματος φέροντος τὴν συνήθη διακοσμητικὴν παράστασιν· ἐπὶ τοῦ σώματος τῆς κάλπης στέφανος χρώματος λευκοῦ, ὕψους 0,33. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφ. 1417).

31. Τρεῖς σκύφοι μέλανες συνηνωμένοι, ὕψους 0,06. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1418).

32. Ὅμοιον καθ' ὅλα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1419).

33. Οἰνοχόη μικρὰ λίαν ὕψους 0,03, φέρουσα παράστασιν παιδὸς καθημένου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1420).

34. Ἀρχαϊκὸν ἀγγεῖον ὕψους 0,08, φέρον ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ κεφαλὴν γυναικείαν μετὰ βοστρύχων ἔνθεν καὶ ἔνθεν· ἐπὶ τοῦ σώματος σειρὰ ζῴων χρώματος ἐρυθροῦ ἐπὶ ὑποξάνθου βάσεως (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1421).

35. Ἀγγεῖον ἰδιόρρυθμον, κλειστὸν ἄνω, φέρον δὲ στόμιον πρός τι τῶν σημείων τῆς ἄνω περιφερείας αὐτοῦ καὶ λαβὴν ἀπὸ τούτου μέχρι τοῦ ἀντιθέτου σημείου ὑπερτείνουσαν· ἐν μέσῳ τῆς ἄνω ἐπιφανείας ἔχει ὀπήν, ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἐπιφανείας ἔχει ἐρυθρῷ χρώματι παράστασιν δύο ὁπλιτῶν, ἐπὶ δὲ τοῦ ἀνωτάτου μέρους τοῦ μέλανος σώματος κόσμημα μαιανδρικὸν ὕψους 0,07. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1422).

36. Ἀγγεῖον τοῦ εἴδους τῶν κυλίκων, ὕψους 0,13 φέρουσα ἔξωθεν ζώνην ἐρυθρὰν μετὰ ζῴων μέλανος χρώματος, διαμέτρου 0,20. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1423).

37. Κρατὴρ φέρων ἐπὶ μελαίνης βάσεως εἰκόνα Ἡρακλέους καὶ Νίκης χρώματος ἐρυθροῦ· ὄπισθεν ἡ συνήθης παράστασις δύο ἀνδρικῶν μορφῶν, ὕψους 0,25. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1424).

38. Ἀγγεῖον τοῦ εἴδους τῶν κρατήρων, φέρον ἔνθεν μὲν εἰκόνα γυναικὸς τρεχούσης πρὸς τὰ δ. καὶ Ἔρωτος κρατοῦντος κάτοπτρον,

ἔνθεν δὲ γυναικὸς κρατούσης νάρθηκα, ὕψ. 0,23. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1425).

39. Ὅμοιον ὕψους 0,15, ἔχον τὰ ὦτα ὑψηλότερα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1426).

40. Τύπος ὕψους 0,23, πλάτους 0,23, φέρων Νίκην ἐπὶ ἅρματος πρὸς τὰ δεξιὰ φερομένου, ὄπισθεν ἔχει τὸ γράμμα Π. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1427).

41. Σάτυρος κρατῶν τῇ ἀριστερᾷ λεκάνην καὶ τῇ δεξιᾷ σφαιρικόν τι, στηρίζων τὴν λεκάνην ἐπὶ τοῦ ἠνωρθωμένου πέους αὐτοῦ, ὕψους 0,09. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1428).

42. Λόγχη μεγάλη, τεθραυσμένη τὸ ἄκρον, μήκους 0,41. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1429).

43. Τὸ ἄκρον λόγχης μήκους 0,25. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1430).

44. Λόγχη διασώζουσα καὶ μέρος τοῦ ξύλου, μήκους 0,34. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1431).

45. Ἐγχειρίδιον, μήκους 0,33. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1432).

46. Στέφανος χρυσοῦς. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1433).

47. Ποῦς ἵππου φυσικοῦ μηγέθους χαλκοῦς, ὕψους 0,45. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1434).

48. Ἐπιγραφὴ δημοσιευμένη ἐν Ἀθηναίῳ, τ. VI σ. 152 κ. ἑ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1435).

49. Ὁμοία δημοσιευμένη ἐν Δελτ. 1889 σ. 62 (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1436).

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1890

ΤΕΥΧΟΣ ΜΗΝΟΣ ΜΑΪΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΚΑΙ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

1. Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἀττικῇ (ἴδ. σελ. 65,1).

Ἡ ἐξακολούθησις τῶν ἐν τῷ τύμβῳ τοῦ Μαραθῶνος ἀνασκαφῶν καθ' ὅλον τὸν μῆνα Μάϊον ἔσχε τὸ ἐν σελ. 66 ἀποτέλεσμα, δι' οὗ ἐβεβαιώθη ὅτι ὁ ἀνασκαπτόμενος τύμβος εἶνε ὁ τῶν Μαραθωνομάχων τάφος. Μετὰ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο αἱ ἀνασκαφαὶ διεκόπησαν ἕνεκα τοῦ ὑπερβολικοῦ καύσωνος καὶ τῶν ἐπιπολαζόντων κατὰ τὰ ἑλώδη ἐκεῖνα μέρη πυρετῶν.

2. Ἀνασκαφαὶ ἐν Μεγαλοπόλει (ἴδ. σ. 71,2).

Αἱ ἐν Μεγαλοπόλει ἐνεργούμεναι ὑπὸ τῆς Ἀγγλικῆς Σχολῆς ἀνασκαφαὶ διεκόπησαν, ἀφ' οὗ ἀνεσκάφη τὸ πλεῖστον μέρος τῆς σκηνῆς τοῦ θεάτρου καὶ μέρος τῆς ὀρχήστρας καὶ τοῦ κοίλου. Τὸ ὅλον θέατρον ἐν γένει φαίνεται ὁμοιάζον πολὺ τῷ τῆς Ἐπιδαύρου· ἐν ῥωμαϊκοῖς χρόνοις ὑπέστη μεταβολὴν κατασκευασθείσης ἑτέρας σκηνῆς πλησιέστερον τῇ ὀρχήστρᾳ, ὡς συνήθως. Περὶ τὴν ὀρχήστραν δὲ ἀπεκαλύφθησαν θρόνοι τὴν κατωτάτην σειρὰν ἑδωλίων τοῦ κοίλου ἀποτελοῦντες, παρεμφερεῖς τὸ σχῆμα τοῖς ἐν τῷ θεάτρῳ τῆς Ἐπιδαύρου, φέροντες δὲ καὶ ἐπιγραφάς.

Ὁ πρῶτος θρόνος ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ κέρατος φέρει τὴν ἐπιγραφήν:

Αντιοχος αγωνοθετησας ανεθηκε τος θρονος παντας
και τον οχετον

Ἐπὶ τοῦ δευτέρου θρόνου ἧδε:

Αρκαδισιας

Ἐπὶ τοῦ τρίτου:

Φυλη Μαιναλιων

Ἐπὶ τοῦ τετάρτου:

Φυ. Λυκαειτων

Ἐπὶ τοῦ πέμπτου:

Αντιοχος αγωνοθετησας ανεθηκε

καὶ μεταγενεστέροις ῥωμαϊκοῖς γράμμασι

Φυλης Παρρασιων

Ἐπὶ τοῦ ἕκτου:

Φυ. Πανιατων

Ἐπὶ τοῦ ἑβδόμου:

Φυ. Απολλω[νια]των

Ἐπὶ τοῦ ὀγδόου οὐδεμία ἐπιγραφή.
Ἐπὶ τοῦ ἐννάτου καὶ τελευταίου:

Αντιοχος αγωνοθετησας ανεθηκε

Εὑρέθησαν δὲ καὶ ἄλλαι ἐπιγραφαὶ κατὰ τὴν ἀνασκαφὴν καὶ βάθρα ἀγαλμάτων, ὧν ἓν ἐνεπίγραφον δηλοῦν καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ποιήσαντος τεχνίτου.

Ἐγένοντο δὲ καὶ ἀποπειρατήριοι σκαφαὶ ἐπί τινος τύμβου κειμένου παρὰ τὴν δεξιὰν ὄχθην τοῦ Ἑλισσῶντος εἰς ἀπόστασιν 500 περίπου μέτρων ἀνατολικῶς τοῦ θεάτρου, δι' ὧν ἀπεκαλύφθησαν τάφοι καὶ εὑρέθη μαρμαρίνη κυλινδρικὴ κάλπη περιέχουσα ἡμίκαυστα ὀστᾶ νεκροῦ, χρυσῆν ταινίαν, ὡς διάδημα χρησιμεύουσαν, καὶ χρυσοῦν νόμισμα μέγεθος ὀβολοῦ ἔχον, ἐκ δύο πετάλων ἀποτελούμενον. [*Κατ' ἀναφορὰν τοῦ ἐφόρου Π. Καστρωμένου*].

Ἀνασκαφαὶ ἐν Τροιζηνίᾳ (ἴδ. σ. 71,3).

Ἐν ταῖς ἐν Τροιζηνίᾳ ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Σχολῆς ἐνεργουμέναις ἀνασκαφαῖς εὑρέθη ἐντετειχισμένον ἔν τινι ἐκκλησιδίῳ ἄγαλμα Ἑρμοῦ κριοφόρου εἰς προσαρμόζοντα τεμάχια τεθραυσμένου, σχεδὸν πλῆρες, μεγέθους φυσικοῦ.

Ἀνασκαφαὶ Ἀρχ. Ἑταιρίας.

Ὑπὸ τῆς Ἀρχ. Ἑταιρίας ἤρξαντο ἀνασκαφαί, ἀδείᾳ τοῦ Ὑπουργείου, ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τὴν παρὰ τὸν πύργον τῶν Ἀνέμων οἰκίαν Λύτσικα.

Ἕτεραι ἀνασκαφαὶ ἤρξαντο ὑπ' αὐτῆς, διὰ τοῦ ἐφόρου Χ. Τσούντα ἐν Λακεδαίμονι ἐπὶ τοῦ λόφου τῆς Ἁγίας Κυριακῆς, ἔνθα ὑποτίθεται ὅτι ἔκειτο τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀμυκλαίου Ἀπόλλωνος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΜΟΥΣΕΙΟΙΣ

1. Ἐθνικὸν Μουσεῖον.

Κατὰ τὸν μῆνα Μάϊον εἰσήχθησαν εἰς τὸ Ἐθν. Μουσεῖον κατ' ἔκθεσιν τοῦ *Λόλλιγκ* αἱ ἑξῆς ἐπιγραφαί:

1 - 20. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1451 - 1470) εὑρέθησαν ἐν τοῖς θεμελίοις οἰκίας τινὸς τοῦ κ. Βαφειαδάκη, κειμένης παραπλεύρως τοῦ ξενοδοχείου τοῦ Στέμματος καὶ πλησίον τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης:

1. Κιονίσκος ἐξ Ὑμηττ. μαρμ.

Ἀντιγόνα
Τηίου
Ἀγκυρανή

2. Ὅμοιος.

Δαϊμένης
Πάτρωνος
Ἀμφιτροπῆθεν

Ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν ἴχνη σκαριφήματος, παριστῶντος ἀμφορέα.

3. Ὅμοιος.

Εὐάδεια
Μηνᾶ
Μακέτις,
Μηνᾶ
Ἡρακλεώτου
γυνή

4. Ὅμοιος.

. λπος
Γαλάτης
Προυσιεύς

5. Ὅμοιος.

Διόκλεα
Ἀσκληπιοδώρου
Κικυννέως
θυγάτηρ

6. Ὅμοιος.

Ὁ]μιλία
Ἀπολλωνίου
Μειλησί[α

7. Ὅμοιος.

Ζωΐλος
Σωσθέ[νους
Ἀγκυρ[ανός

8. Ὅμοιος.

Βίοττος
Εὐδίκου
Γαργήττιος

9. Ὅμοιος.

Ἀπελλᾶς
Ἀπελλᾶ
Κολλυτεύς

10. Ὅμοιος.

Φιλίτιον
Θεσπίου
Ἐργιέως
θυγάτηρ,
Ἑρμησικράτου

Ἀφιδναίου
γυνή

11. Ὅμοιος.

Ἀγαθόστρατος
Ἀπολλωνίδου
Μιλήσιος

Ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν δύο χεῖρες ὕπτιαι ὡς ἱκέτου, πρβ. O. Jahn Leipz. Ber. 1855 σ. 54.

12. Ὅμοιος.

Ζώβιος
Κώτου
Μιλήσιος

13. Ὅμοιος.

Δημη[τ]ρία
χρη(σ)τή

14. Ὅμοιος.

Σωσικράτης
Αἰτωλός

15. Ὅμοιος.

- - - - ρος
Διονυσίου
Αἴνιος

16. Ὅμοιος.

Εἰρήνη
χρηστή

17. Ὅμοιος.

Μάρθα
Διοκλήους (sic)
Ἀντιόχισα (sic)

18. Κιονίσκος ἐκ Πεντ. μαρμ.

Ἀσία
Δίωνος
Λακεδαιμονία,
Ἀρίστωνος
γυνή

Ὁ γ' στίχος διωρθώθη ἐκ τοῦ πρότερον ἐγκεχαραγμένου ΛΑΚΕΔΔΑΙΜΟΝΙΑ.

19. Τὸ δεξιὸν ἥμισυ πλακὸς ἐκ Πεντ. μαρμ., κεκοσμημένης δι' ἀετώματος, ἐν ᾧ ἀσπίς. Μῆκ. 0,27, πλ. 0,15[μ].

Ἀσκ]ληπιὰς
- - - λου Χολ-
αργέ]ως θυ-
γά]τηρ
- - - τάλου
- - - -
[γυνή]

20. Πλὰξ ἐξ Ὑμηττ. μαρμ., ἧς τὸ κάτω μέρος ἀκατέργαστον. Μῆκ. 0,40, πλ. 0,24[μ].

Πυ[θ]ιὰς

Αἱ ἐπιγραφαὶ αὗται ὡς καὶ αἱ ἐν σ. 45 κ. ἑ. ὑπ' ἀριθ. 1 - 27 προέρχονται ἀριδήλως ἐκ τῆς παρὰ τὴν εἰς Ἀχαρνὰς ἄγουσαν ὁδὸν κειμένης νεκροπόλεως, διότι γνωστὸν εἶνε ὅτι ὁ Stuart ἀνεῦρε τὰ ἐρείπια τῆς Ἀχαρνικῆς πύλης πλησίον τῆς θέσεως ἐν ᾗ ᾠκοδόμηται ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα, ὁ δὲ χῶρος ἔνθα εὑρέθησαν αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος ἐπιγραφαί, ἀπέχει ὀλίγον τι τῆς θέσεως ταύτης πρὸς Β. Ἐπιβεβαιοῦται ἐν ταὐτῷ ἡ κοινῶς δεκτὴ γενομένη γνώμη, ὅτι τὸ βόρειον μέρος τοῦ περιβόλου τῆς πόλεως διηυθύνετο ἐκ τῆς Ἀχαρνικῆς πύλης κατ' εὐθεῖαν περίπου γραμμὴν πρὸς τὸ Δίπυλον.

21. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1471). Κιονίσκος ἐξ Ὑμηττ. μαρμ. Εὑρέθη ἐν ὁδῷ Σταδίου ἀνορυσσομένων θεμελίων παρὰ τὴν οἰκίαν Κωστῆ (ἀπέναντι τῶν βασιλικῶν σταύλων):

Νικάνωρ
Μενάνδρ[ο]υ
ἐκ Κηδῶν

[Α. Λόλλιγκ]

Κατ' ἔκθεσιν δὲ τοῦ *Στάη* εἰσήχθησαν τὰ ἑξῆς ἀγγεῖα ὑπ' ἀρ. **22-35** εὑρεθέντα ἐν ταῖς ὑπὸ τῆς Γεν. Ἐφορείας ἐν Ἐρετρίᾳ ἐνεργηθείσαις ἀνασκαφαῖς τάφων (συνέχεια τῶν ἐν σελ. 50 ἀρ. 1 - 30) ἤτοι:

22. Ληκύθιον μελανόμορφον. Ἡ εἰκὼν κατὰ τὸ ἥμισυ ἐξηλειμ-

μένη παριστᾷ ἄνδρα ἐπὶ κλίνης· παρὰ τούτῳ μορφὴ κρούουσα λύραν· ἀριστερὰ τῆς κλίνης γυνὴ καθημένη ἐπὶ σκίμποδος. Γραφὴ χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν 'Εφορ. 1437).

23. Ληκύθιον μελανόμορφον· ἐπὶ ἅρματος ἡνιοχῶν ἀνὴρ φέρων λευκὸν ποδήρη χιτῶνα· ὄπισθεν δὲ τῶν ἵππων ἡ 'Αθηνᾶ, κράνος φέρουσα, σπεύδει πρὸς τὸν ἡνιοχοῦντα ἄνδρα, προσφέρουσα τούτῳ διὰ τῆς χειρὸς ἀντικείμενόν τι ἐξηλειμμένον. Γραφὴ χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν. 'Εφορ. 1438).

24. Ληκύθιον μελανόμορφον· εἰκονίζονται δύο ἱππεῖς, φέροντες ὑψηλὰ κράνα, ἀντιμέτωποι ἀλλήλων καὶ κατὰ τὸ μέσον εἶδος ζῴου, λίαν παραδόξου μορφῆς, κυρίως ἕνεκεν τῆς ἀτελείας τῆς γραφῆς, ἥτις εἶναι ἀμελεστάτη. (Εὑρετ. Γεν. 'Εφορ. 1339).

25. Ληκύθιον μελανόμορφον· εἰκονίζονται περὶ τὴν κοιλίαν τέσσαρες ὀρχούμεναι γυναικεῖαι μορφαί· κατὰ τὰ κενὰ κλῶνες κισσοῦ. Γραφὴ χειρωνακτική, ἀμελεστάτη. (Εὑρετ. Γεν. 'Εφορ. 1440).

26. Ληκύθιον μελανόμορφον· εἰκονίζεται κλίνη, ἐφ' ἧς ἀνὴρ ἐξηπλωμένος. Παρ' αὐτῷ γυνὴ καθημένη κρούουσα λύραν, ἑκατέρωθεν δὲ δύο γυναῖκες ἔφιπποι ('Αμαζόνες;) ἔχουσαι τὰ γυμνὰ μέλη λευκά. Γραφὴ χειρωνακτική, ἀμελής. (Εὑρετ. Γεν. 'Εφορ. 1441).

27. Ληκύθιον ἐντελῶς ὅμοιον τῷ προηγουμένῳ. (Εὑρετ. Γεν. 'Εφορ. 1443).

28. Λήκυθος μελανόμορφος· εἰκονίζονται περὶ τὴν κοιλίαν τρεῖς γυναικεῖαι μορφαὶ ὀρχούμεναι. Τὸ πρόσωπον καὶ τὰ γυμνὰ ἄκρα λευκά. Κατὰ τὰ κενὰ κλῶνες κισσοῦ. Γραφὴ χειρωνακτικὴ δι' ἐγχαράξεως. (Εὑρετ. Γεν. 'Εφορ. 1443).

29. Ληκύθιον μελανόμορφον· ἐπὶ ἅρματος ἀνὴρ ἡνιοχῶν φέρων μακρὸν ἐπενδύτην λευκόν. Γραφὴ χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν. 'Εφορ. 1444).

30. Ληκύθιον μελανόμορφον· εἰκὼν ὁμοία τῇ προηγουμένῃ. Γραφὴ χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν. 'Εφορ. 1445).

31. Ληκύθιον μελανόμορφον· εἰκὼν ὁμοία τῇ προηγουμένῃ· τὸ ἔνδυμα τοῦ ἡνιοχοῦντος μέλαν. (Εὑρετ. Γεν. 'Εφορ. 1446).

32. Ληκύθιον μελανόμορφον· ἐπὶ ἅρματος λευχείμων ἀνὴρ ἡνιοχῶν· ὄπισθεν τῶν ἵππων μορφὴ γυναικεία (;). Γραφὴ χειρωνακτικὴ ἀμελεστάτη. (Εὑρετ. Γεν. 'Εφορ. 1447).

33. Ληκύθιον μελανόμορφον· κατὰ τὸ μέσον ἱματιοφόρος μορφὴ (ἐλλείπει ἡ κεφαλὴ) πρὸς ὁπλίτην παλαίουσα ἡττημένον ἤδη· ἑκατέρωθεν ἀνὰ μία Ἀμαζὼν ἔφιππος. Γραφὴ χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1448).

34. Ληκύθιον μελανόμορφον· κατὰ τὸ μέσον κλίνη ἐφ' ἧς ἀνὴρ ἐξηπλωμένος. Παρ' αὐτῷ καθημένη μορφὴ κρούουσα λύραν καὶ ἑκατέρωθεν ἀνὰ μία ἔφιππος μορφή. Γραφὴ χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1449).

35. Ληκύθιον μελανόμορφον· ἐπὶ ἅρματος γυνὴ ἡνιοχοῦσα, ὄπισθεν τῶν ἵππων δύο ἱστάμεναι μορφαὶ καὶ ἔμπροσθεν ἐπὶ σκίμποδος καθημένη ἑτέρα μορφή. Γραφὴ χειρωνακτική, ἀμελής. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1450).

[Β. Στάης]

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1890

ΤΕΥΧΟΣ ΜΗΝΟΣ ΙΟΥΝΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΚΑΙ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

1. Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἀττικῇ (ἴδ. σελ. 29, 1).

Μετὰ τὴν διακοπὴν τῆς ἀνασκαφῆς τοῦ τύμβου τῶν Μαραθωνομάχων ἐγένοντο ἐργασίαι τινὲς ἐν τοῖς ἀνασκαφεῖσι τύμβοις ἐν Βουρβᾶ καὶ Πετρέζᾳ πρὸς ἄρσιν ὑπολειφθέντων χωμάτων τινῶν. Ἀκολούθως δὲ ἤρξατο ἀνασκαφὴ τύμβου παρὰ τὸ **Ἀμαρούσιον** εἰς ἀπόστασιν ἡμισείας περίπου ὥρας πρὸς μεσημβρίαν τοῦ χωρίου τούτου.

2. Ἀνασκαφαὶ ἐν Τροιζηνίᾳ (ἴδ. σ. 71, 3).

Αἱ ἐν Τροιζηνίᾳ ἀνασκαφαὶ διεκόπησαν. Πλὴν τοῦ ἐν σ. 81 μνημονευθέντος ἀγάλματος Ἑρμοῦ κριοφόρου οὐδὲν ἄλλο εὕρημα ἄξιον λόγου ἐγένετο. Ἐν τῷ κτήματι Τσαμκδοῦ (ἴδ. σ. 71,3) ἀπεκαλύφθησαν θεμέλια ναοῦ καὶ στοᾶς, ὡς φαίνεται, οὐδὲν ὅμως εὕρημα ἐγένετο.

3. Ἀνασκαφαὶ ἐν Λυκοσούρᾳ.

Μεταβὰς εἰς Λυκόσουραν ἐπανέλαβον τὰς ἀπὸ τοῦ παρελθόντος

έτους (ἴδ. Δελτίον 1889 σ. 225,3) ἐνεργουμένας ἐκεῖ δαπάναις τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἀνασκαφάς. Ἐγένετο δὲ ἐργασία πρὸς ἐντελῆ ἀποκάλυψιν τοῦ ναοῦ, οὗ αἱ πλευραὶ δὲν εἶχον ἀποκαλυφθῆ τὸ παρελθὸν ἔτος καθ' ὁλοκληρίαν· θέλει δὲ προχωρήσει ἡ σκαφὴ καὶ πρὸς ἀνατολὰς τοῦ ναοῦ.

Π. Κϐδ.

4. Ἐπιγραφὴ ἐκ Τρικκάλων.

Κατεδαφιζομένου ἐν Τρικκάλοις τοῦ ἐν τῷ μέσῳ τῆς πλατείας τῆς ἀγορᾶς Ὀθωμανικοῦ τεμένους, εὑρέθησαν τῇ 29ῃ Μαΐου ἐ. ἔ. δύο παραστάδες τῶν παραθύρων μετὰ γραμμάτων τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων ἐν πλαισίῳ. Ἐπὶ τῆς μιᾶς τούτων ἐχούσης μῆκος μὲν 1,75, πλάτος δὲ 0,16 καὶ πάχος 0,17 ἀναγινώσκονται τάδε:

τέτρατον αὔξηθεν Ἀετίων χρόνον ὁ παῖς

ἐπὶ δὲ τῆς ἑτέρας τῶν αὐτῶν διαστάσεων, θραυσθείσης κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν εἰς δύο τεμάχια, τὸ μὲν μήκους 1,10, τὸ δὲ 0,65, ἀναγινώσκονται ἐν μὲν τῷ μείζονι τεμαχίῳ, ἔχοντι κατὰ τὸ ἥμισυ τὰ γράμματα ἀποκεκομμένα,

Ἱππίας αν Διομάχη ὕπνον Ἀνδ(ρό),

ἐν δὲ τῷ συμπληρωτικῷ ἐλάσσονι:

μαχον

Φαίνεται ὅτι τὰ εὑρεθέντα τεμάχια ἀπετέλουν μέρος ἐπιτυμβίου πλακός, οὗ διασωθείσης ἀκεραίας, κατατμηθείσης, φαίνεται, ἐν τῇ οἰκοδομῇ τοῦ τεμένους πρὸς κατασκευὴν θυρίδων. [Ἀναφορὰ Ἐλευθ. Κούση].

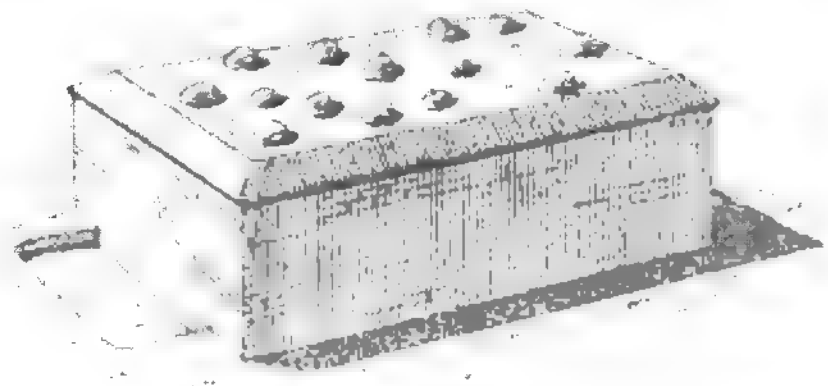
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΜΟΥΣΕΙΟΙΣ

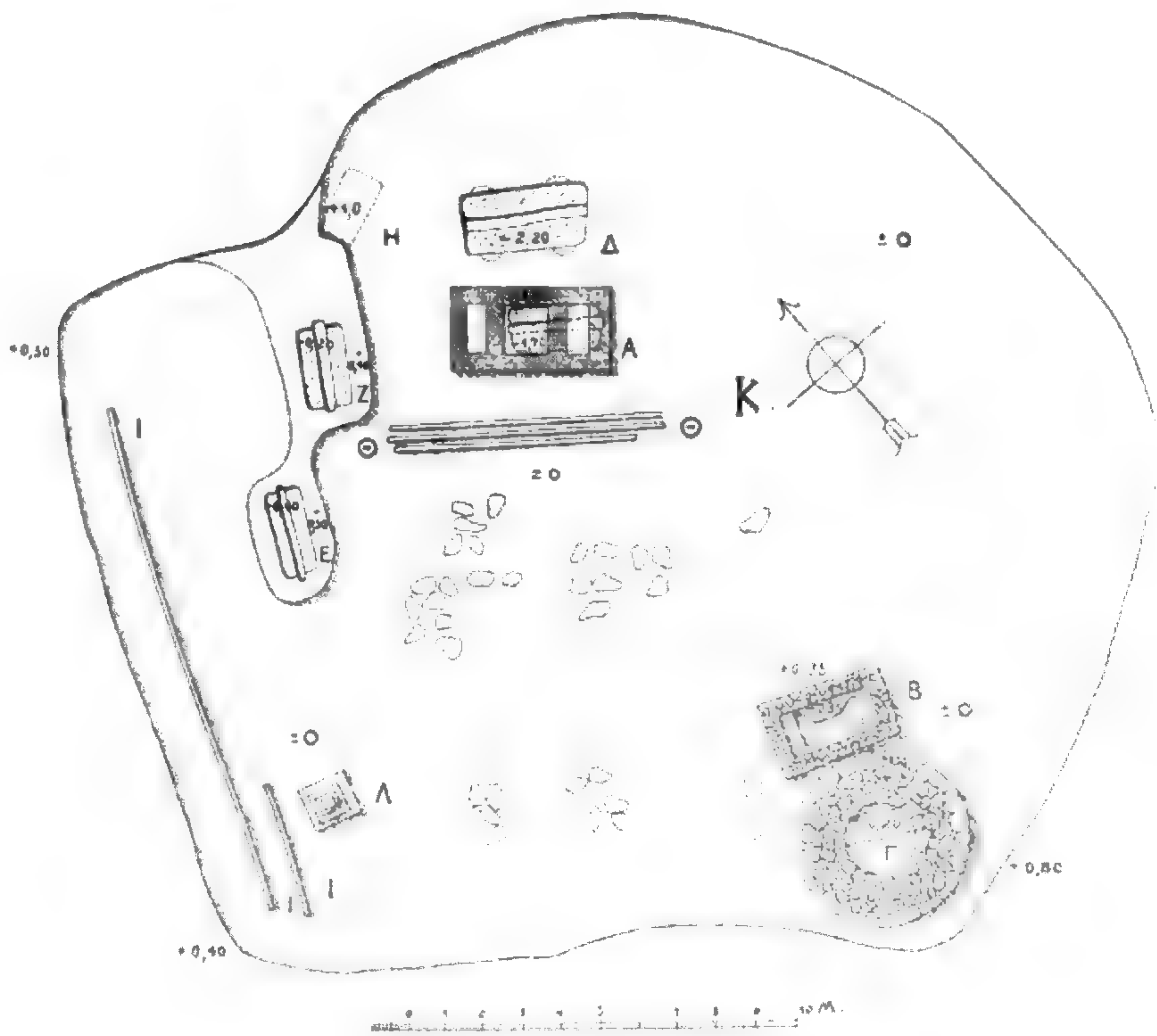
1. Ἐθνικὸν Μουσεῖον

Κατὰ τὸν μῆνα Ἰούνιον εἰσήχθησαν εἰς τὸ Ἐθν. Μουσεῖον κατ' ἔκθεσιν τοῦ *Στάη*, τὰ ἐν τοῖς ἑπομένοις:

ΑΝΑΣΚΑΦΗ ΤΥΜΒΟΥ

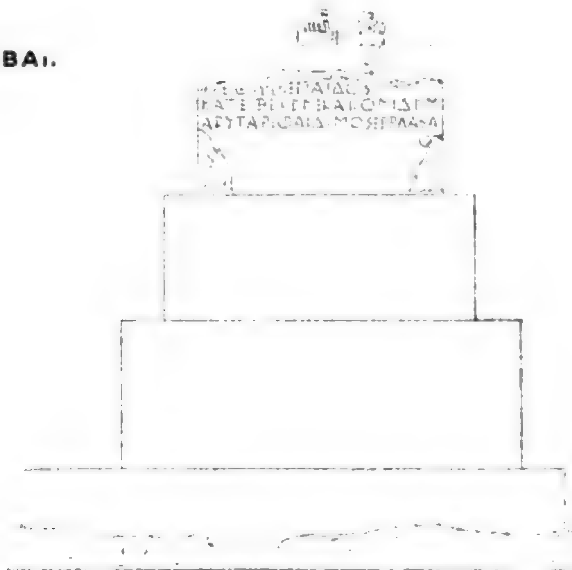


2. πλινθόκτιστος τάφος

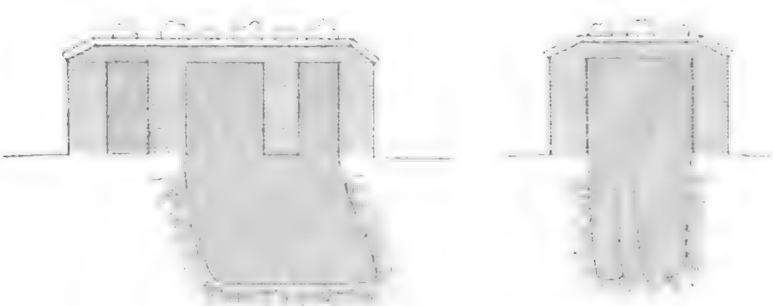


1. Κάτοψις τοῦ τύμβου

ΜΒΟΥ ΕΝ ΒΟΥΡΒΑι.



4. *Βάθρον ἀγάλματος*



3. *τομὴ πλινθουτίστου τάφου.*

1 - 18. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 1 - 18 ἀρχαῖα εὑρεθέντα ἐν ταῖς ἐν Ἐρετρίᾳ ἀνασκαφαῖς (συνέχεια τῶν ἐν σ. 84 ἀρ. 22 - 35):

1. Εἰδώλιον πήλινον (ὕψ. 0,17) κόρης ἱσταμένης ἐπὶ τετραγώνου βάσεως καὶ ἐχούσης προτεταμένον τὸν δεξιὸν πόδα. Φέρει τὸ εἰδώλιον ποδήρη χιτῶνα καὶ ἐπ' αὐτὸν ἱμάτιον καλύπτον τὸ ἄνω τοῦ σώματος μετὰ τῶν χειρῶν, ὧν ἡ δεξιὰ ὑποκρατεῖ τοῦτο πρὸ τοῦ στήθους, ἡ ἀριστερὰ δὲ συγκρατεῖ τοῦτο ὄπισθεν κατὰ τὸ ἰσχίον. Ἡ κόμη, ἧς ἡ ἐρυθρὰ βαφὴ διατηρεῖται ζωηρὰ ἔτι, εἶναι ἐπιμελῶς διατεταγμένη ἀπολήγουσα εἰς κρωβύλον. Τύπος οὐχὶ σπάνιος, βοιωτικός. Ἐργασία λεπτή. (Εὑρ Γεν. Ἐφορ. 1472).

2. Εἰδώλιον πήλινον (ὕψ. 0,13) κόρης ἱσταμένης ἐπὶ βάσεως τετραγώνου, φερούσης ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον καλύπτον τὸ σῶμα ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ μέχρι τῶν κνημῶν. Διὰ τῆς ἀριστερᾶς κρατεῖ ῥιπίδιον. Ὁ χρωματισμὸς διατηρεῖται ἐνιαχοῦ ζωηρός, ὡς λ. χ. ἐπὶ τῆς κόμης καὶ τῶν χειλέων τὸ ἐρυθρόν. Εἰσὶ δὲ καὶ αἱ κόραι τῶν ὀφθαλμῶν δεδηλωμέναι μέλανι χρώματι. Τύπος συνήθης· ἐργασία λεπτή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1473).

3. Εἰδώλιον πήλινον ὕψ. 0,25. Ἐπὶ βάσεως ὑψηλῆς (0,04) γυνὴ ἱσταμένη, τὸν ἀριστερὸν πόδα ἐπὶ ὑποποδίου στηρίζουσα ἀνυψωμένον οὕτως, ὥστε νὰ ἐρείδηται ἐπ' αὐτοῦ ἡ ἀριστερὰ ἡ κρατοῦσα πτερυγοφόρον Ἔρωτα. Ἡ γυνὴ φέρει ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς (ὃ ἀνέχει τῇ δεξιᾷ), καταλεῖπον ἀσκεπὲς τὸ στῆθος. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρει πόλον ὑψηλόν. Χρῶμα λευκὸν καὶ ἐρυθρὸν ἰδίᾳ ἐπὶ τῆς κόμης καὶ τοῦ σώματος τοῦ Ἔρωτος. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1474).

4 - 4α Εἰδώλιον ὅμοιον ἀκριβῶς τῷ προηγουμένῳ. Εἰδώλιον πήλινον παρεμφερὲς τῷ προηγουμένῳ ἄνευ τοῦ Ἔρωτος. Ἡ δεξιὰ χεὶρ ἀνέχει ταπεινότερον τὸ ἱμάτιον ὡσεὶ ἀποκαλύπτουσα τὸ γυμνὸν στῆθος. Ἐργασία κοινή. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1475-1475 Α').

5. Εἰδώλιον πήλινον κόρης ἐπὶ βάσεως ὕψ. 0,22, φερούσης ποδήρη χιτῶνα ἐζωσμένον· ἡ ἀριστερὰ χεὶρ ἀνέχει τὸ ἔνδυμα κατὰ τὸν μηρόν, ἡ δεξιὰ δὲ ἅπτεται τούτου κατὰ τὴν ὀσφύν.

Ἡ κόμη καταπίπτουσα ἐπὶ τῶν ὤμων ἑκατέρωθεν εἶναι ὑπεράνω τοῦ μετώπου εἰς κρωβύλον διατεταγμένη. Τύπος συνήθης· (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1476).

6. Εἰδώλιον πήλινον κόρης ἐπὶ κυκλοτεροῦς βάσεως ὕψ. 0,20, φερούσης ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς καλύπτον τὸ σῶμα μέχρι τῶν γονάτων. Ἡ δεξιὰ χεὶρ ἐπὶ τοῦ μαστοῦ, ἡ ἀριστερὰ ἐρείδεται ἐπὶ τοῦ ἰσχίου ὑπὸ τὸ ἱμάτιον. Τύπος συνήθης. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ· 1477).

7. Εἰδώλιον ὅμοιον ἀκριβῶς τῷ προηγουμένῳ (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1478).

8. Εἰδώλιον πήλινον νεανίου ἐπὶ τετραγώνου ὑψηλῆς βάσεως (ὕψ. 0,30) φέροντος ἁπλοῦν ἱμάτιον ἐκ τῶν ὤμων ὄπισθεν καταπίπτον, καταλεῖπον δὲ γυμνὸν ἔμπροσθεν τὸ σῶμα. Κατὰ τὸν ἀριστερὸν ἀγκῶνα κρατεῖ διὰ τῆς χειρὸς ἀλέκτορα. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρει διάδημα τριγωνικόν. Τύπος κοινός. Χρῶμα ἐρυθρὸν ἐπὶ τοῦ σώματος. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1479).

9. Εἰδώλιον πήλινον ὅμοιον περίπου τῷ προηγουμένῳ. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς οὐδὲν φέρει· ὕψ. 0,25. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1480).

10. Τρία εἰδώλια πήλινα τοῦ αὐτοῦ τύπου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1481 - 1483).

11. Εἰδώλιον πήλινον ἀνδρὸς ἐπὶ τετραγώνου βάσεως ὕψ. 0,25 γυμνοῦ ἔμπροσθεν φέροντος ὄπισθεν ἀπὸ τῶν ὤμων ἱμάτιον. Διὰ τῆς ἀριστερᾶς κρατεῖ λύραν κατὰ τὸν μηρόν. Τὸ σῶμα ἐρυθρόν. Ἡ κόμη ἐπὶ τῶν ὤμων πίπτουσα. Τύπος κοινός. (Εὑρετήριον. Γεν. Ἐφορίας 1484).

12. Τρία εἰδώλια πήλινα τοῦ προηγουμένου τύπου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1485 - 1487).

13. Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς ἐπὶ τετραγώνου βάσεως ὕψ. 0,22, φερούσης ποδήρη χιτῶνα καὶ ἐπ' αὐτὸν ἱμάτιον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, ἐφ' ἧς καὶ πόλος. Ἡ ἀριστερὰ χεὶρ κατὰ τὸν μαστόν, ἡ κεκαμμένη δεξιὰ κρατεῖ ἀντικείμενον τι δυσδιάκριτον. Τύπος κοινός. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1488).

14. Εἰδώλιον ὅμοιον τῷ προηγουμένῳ. (Εὑρετήριον Γενικῆς Ἐφορίας 1489).

15. Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς ἐπὶ βάσεως ὕψ. 0,22, φερούσης ποδήρη χιτῶνα μετὰ διπλοϊδίου καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς πόλον. Ἡ δεξιὰ χεὶρ ἐπὶ τοῦ μαστοῦ, ἡ ἀριστερὰ καθειμένη. Τύπος κοινός. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1490).

16. Εἰδώλιον πήλινον ἀνδρὸς ὕψ. 0,24, φέροντος βραχὺν χιτῶνα μέχρι τῶν μηρῶν, καταλείποντα γυμνὸν τὸ δεξιὸν στῆθος. Ἵσταται ἐν ῥητορικῇ στάσει προεκτείνων δηλ. τὴν δεξιὰν χεῖρα, ὡσεὶ ἐν ἀγορεύσει χειρονομῶν. Στηρίζεται ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ποδὸς προτεταμένον ἔχων τὸν ἀριστερόν. Χρῶμα ἐρυθρὸν πολλαχοῦ. Τύπος ἀσυνήθης· ἐργασία κοινή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1491).

17. Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς κυπτούσης πρὸ κυκλοτεροῦς τραπέζης, ἐφ' ἧς ἄρτοι. Ἡ γυνὴ παρίσταται οὕτω πλάσσουσα. Φέρει ἁπλοῦν χιτῶνα ποδήρη στενόν, ἐρυθρόστικτον. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς κεκρύφαλον. Τύπος οὐχὶ σπάνιος. Ἐργασία ἀρχαϊκή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1492).

18. Ἀρχαϊκὸν εἰδώλιον πήλινον μορφῆς ξοανοειδοῦς καθημένης, συμφυοῦς τῷ θρόνῳ. Ἔχει πρόσωπον πτηνοῦ καὶ ἀντὶ χειρῶν ἁπλᾶς ἐξοχάς. Τύπος συνήθης. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1493).

19. Διάφορα νομίσματα πόλεων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, χαλκᾶ τε καὶ ἀργυρᾶ εἰς δύο κουτία κεκλεισμένα, ὧν συντάσσεται κατάλογος. Ἐδωρήθησαν ὑπὸ ἀνωνύμου ὁμογενοῦς διὰ τοῦ προέδρου τῆς κυβερνήσεως (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1494 - 1495).

20. Χαλκοῦν ἀγαλμάτιον αἰγυπτιακὸν (ὕψ. 0,145) εἰκονίζον ἀγένειον ἄνδρα φέροντα ποδήρη σχεδὸν χιτῶνα καὶ ἔχοντα τὰς χεῖρας πρὸ τοῦ στήθους, δι' ὧν θὰ ἐκράτει τι (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορείας 1496).

21. Ἀρχαϊκὸν ἐπὶ σκίμποδος καθήμενον γυναικεῖον ἄγαλμα φυσικοῦ μεγέθους ἐκ πώρου λίθου, δημοσιευμένον ἐν Bulletin de corr. hellénique 1890 πίν. XI Εὑρέθη ἐν Ἀρκαδίᾳ παρὰ τὸ χωρίον «Ἀηγεωργήτικα» τὸ κατὰ τὴν δημοσίαν ἀπὸ Μύλων εἰς Τρίπολιν ὁδόν, οὐ μακρὰν τῆς Τεγέας. (Εὑρετήριον Γενικῆς Ἐφορείας 1497).

22. Ὁ ἐν «Βάρι» Ἀττικῆς κείμενος μαρμάρινος ἀρχαϊκῆς τέχνης ἱππεύς, ὁ ἐν Mittheilungen τόμ. IV πίν. III δημοσιευμένος (Εὑρ. Γεν. Ἐφορείας 1492).

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ

ΔΙΑΤΡΙΒΑΙ ΚΑΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

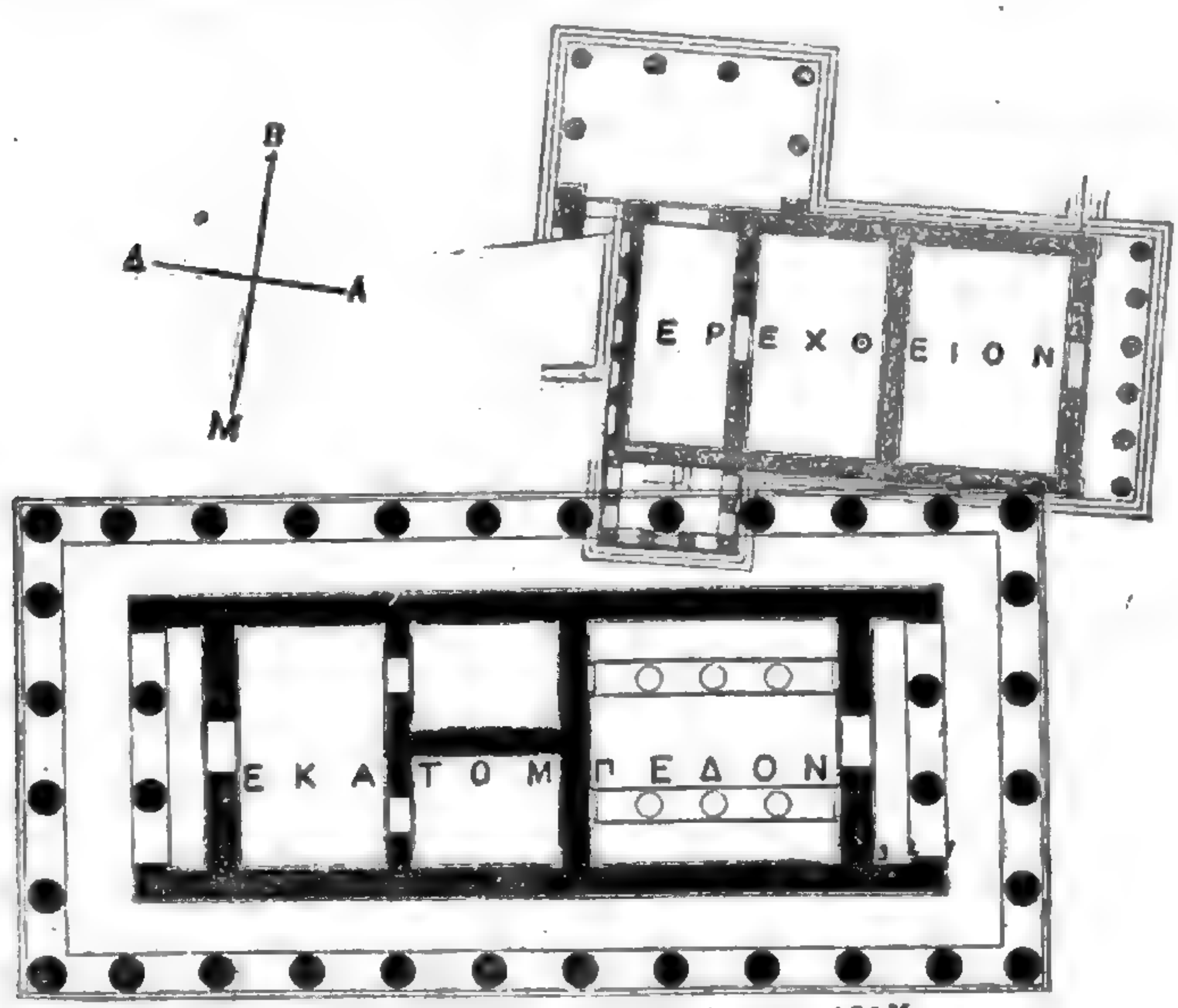
Ἐπιγραφαὶ ἐκ τῆς Ἀκροπόλεως.

Δημοσιεύομεν ἐνταῦθα τὸ κείμενον δύο ἐπιγραφῶν, αἵτινες ὅλον τι ἀπετέλουν, ὡς ἀποδεικνύουσιν ἡ γραφή, ἡ διάθεσις τῶν γραμμάτων καὶ ἡ ταυτότης τοῦ μαρμάρου. Πάντα τὰ 11 τεμάχια, ἐξ ὧν συνηρμολόγησα τὰς ἐπιγραφὰς ταύτας, προέρχονται ἐκ τῆς Ἀκροπόλεως, εὑρέθησαν δὲ τὰ μὲν ἐν προγενεστέραις τὰ δὲ ἐν ταῖς κατὰ τὰ ἔτη 1887 - 1889 γενομέναις ἀνασκαφαῖς διεσπαρμένα καθ' ὅλην σχεδὸν τὴν Ἀκρόπολιν, παρὰ τὰ Προπύλαια, τὸ βόρειον καὶ τὸ νότιον τεῖχος, πρὸς μεσημβρίαν τοῦ Παρθενῶνος καὶ παρὰ τὸ Μουσεῖον· ἔκειντο δὲ ἐν τοῖς ἐκ χωμάτων καὶ λίθων στρώμασι, δι' ὧν ἐν τοῖς μετὰ τὰ Περσικὰ χρόνοις αἱ φυσικαὶ ἀνωμαλίαι τοῦ ἐδάφους τῆς Ἀκροπόλεως ἐπληρώθησαν καὶ ἐξωμαλύνθησαν (« Perserschutt »).

Τῶν τεμαχίων τῶν ἐπιγραφῶν ἐδημοσιεύθησαν ἤδη τινά, ἤτοι ἐν τῷ C. I. A. I ὑπ' ἀρ. 18 (IV σ. 6), 19, C. I. A. IV ὑπ' ἀρ. 16 (σ. 57), 19 b - f (σ. 58), IV σ. 128.

Τὸ μάρμαρον ἐξ οὗ συνίστανται τὰ τεμάχια δὲν εἶνε Ἀττικόν, ἀλλὰ κατὰ τὴν γνώμην ἐμπείρων τεχνιτῶν Πάριον. Καὶ προέρχονται μὲν πάντα ἐκ τοῦ αὐτοῦ λατομείου, ἡ τεχνολογικὴ ὅμως ἐξέτασις τῶν καθέκαστα, προπάντων τῶν κοινῶς καλουμένων νερῶν ἢ φλεβῶν ἔπεισεν ἡμᾶς ὅτι κατὰ τὰ διακριτικὰ ταῦτα σημεῖα τὰ τεμάχια δύνανται νὰ διαστέλλωνται εἰς δύο συστάδας. Ἀνταποκρίνεται δὲ ἡ παρατήρησις αὕτη πρὸς τὰ ἐν αὐταῖς ταῖς ἐπιγραφαῖς δεδομένα, διότι ἐν τῷ τέλει τῆς ὑπ' ἀρ. Β' ἐπιγραφῆς γίγνεται λόγος προφανῶς περὶ δύο λίθων, ἐξ ἄλλου φαίνεται ὅτι ἡ ὑπ' ἀρ. Β' ἐπιγραφὴ ἄμεσον ἀποτελεῖ συνέχειαν τῆς ὑπ' ἀρ. Α'. Τοῦτο δὲ ἀποδεικνύεται πληρέστατα διὰ τῆς ἐπεξεργασίας τῶν λίθων, διότι αἱ πρὸς δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ στεναὶ πλευραὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. Α' λίθου ἐλειάνθησαν ὑπὸ τοῦ τεχνίτου ἐντελέστατα, αἱ δὲ πλευραὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. Β' λίθου ἐν τῷ μὲν ἄνω ἄκρῳ

παρὰ τὴν ἐνεπίγραφον ἐπιφάνειαν ἐξωμαλύνθησαν μετ' ἐπιμελείας τινός, ἐν δὲ τῷ λοιπῷ μέρει ἀμελῶς. Ἐξάγεται δὲ ἐκ τούτου τοῦ τρόπου τῆς ἐργασίας, ὅτι ἡ μὲν μία πλάξ, ἥτις φέρει τὴν ὑπ' ἀρ. Α' ἐπιγραφήν, αὐτοτελὴς ἦτο, ἡ δὲ ἑτέρα, ἡ ὑπ' ἀρ. Β', προσηρμόσθη δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ πρὸς ἄλλους λίθους. Προσθέτω δὲ ὅτι ἡ ὄπισθεν ἐπιφάνεια τῶν κάλλιον διατηρουμένων τεμαχίων οὐδαμοῦ ἴχνη τινὰ φέρει ἐξομαλύνσεώς τινος· δικαιούμεθα λοιπόν, ὑποτιθέντες ὅτι τὸ ἐξ ἀρχῆς πάχος τῶν τεμαχίων τούτων διεσώθη ὁπωσοῦν ἀκέραιον νὰ εἰκάσωμεν ὅτι καὶ αἱ δύο πλάκες ἐστηρίζοντο πρὸς τοῖχον τινά. Ἄλλην πάλιν ἐργασίαν παρατηροῦμεν ἐπὶ τῆς ἄνω πλευρᾶς τοῦ ὑπ' ἀρ. Β' λίθου: ἡ μὲν ἐπιφάνεια τοῦ πρὸς δεξιὰ γωνιαίου τεμαχίου ἐξωμαλύνθη ὁπωσοῦν ἐπιμελῶς, ἡ δὲ τῶν συνεχῶν τεμαχίων ἀμελέστερον· ἡ ἀνομοιότης αὕτη ἐξηγεῖται εὐκόλως, αἱ πλάκες δηλ. ἦσαν οὕτω τεθειμέναι, ὥστε δὲν ἐφαίνετο ἡ ἄνω ἐπιφάνεια αὐτῶν.



Καὶ ποῦ μὲν ἀκριβῶς ἐτοποθετήθησαν αἱ δύο πλάκες δὲν δυνάμεθα ν' ἐξακριβώσωμεν ἀσφαλῶς. Ἐξ αὐτοῦ τοῦ κειμένου τῶν

ἐπιγραφῶν συμπεραίνομεν ὅτι ἐστήθησαν ἐν τῇ εἰσόδῳ τοῦ ἱεροῦ, εἰς ἃ ἀναφέρονται, ἴσως ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ἀντηρίδος (Ante), *ἡ μὲν ὑπ' ἀρ. Α' ἐν τῷ χώρῳ, ὃν ἐν τῷ παρεπομένῳ διαγράμματι* [1] *τοῦ ναοῦ ἐσημείωσα διὰ τῶν ἀριθμῶν 1 καὶ 2, ἡ δὲ ὑπ' ἀρ. Β' παρὰ τοὺς ἀριθμοὺς 2 καὶ 3.*

Αἱ ἐπὶ τῶν πλακῶν ἐπιγραφαὶ ἐνεχαράχθησαν τεχνικώτατα καὶ ἐπιμελέστατα· πολλαχοῦ δὲ διεσώθησαν εἰσέτι ἴχνη τοῦ ἐρυθροῦ χρώματος (μίλτου), δι' οὗ ἐκοσμήθησαν τὰ γράμματα. Πιστὸν ἀντίγραφον τῶν ἐπιγραφῶν θὰ δημοσιευθῇ ἐπὶ δύο πινάκων, προσηρτημένων ἐν τῷ τέλει τοῦ προσεχῶς ἐκδοθησομένου δευτέρου τόμου τῆς « Ἀθηνᾶς », πιστοτέραν ὅμως εἰκόνα θὰ παρέξῃ μόνον ἄν ποτε γείνῃ φωτογραφική τις ἀπεικόνισις· ἀλλὰ καὶ οὕτω δύναταί τις νὰ διακρίνῃ ὅτι αἱ ἐπιγραφαὶ αὗται εἶνε τῶν ὡραιοτάτων ἐν Ἑλλάδι εὑρεθεισῶν· ἔχουσι δ' αὗται κομψὸν καὶ τὸ σχῆμα τῶν σημείων τῆς διαστίξεως, ὅπερ ὁμοίως ἀπαντᾷ ἐν μιᾷ μόνον ἄλλῃ ἐπιγραφῇ, τῇ ἐν τῷ C. I. A. I *ὑπ' ἀρ. 333.*

Ἡ γραφὴ εἶνε ἡ κοινῶς στοιχηδὸν καλουμένη, ἐξαιρουμένου μόνου τοῦ ὑπ' ἀρ. Α' 8 τεμαχίου, τοῦ τέλους μιᾶς τῶν πλακῶν. Ἀβλεψία τις τοῦ τεχνίτου, ὅστις ἐν τῷ ιε' στ. τῆς ὑπ' ἀρ. Α' ἐπιγραφῆς εἶχε παραλείψῃ τὰ γράμματα ΤΟΝ, *διωρθώθη ὑπ' αὐτοῦ μετὰ μεγάλης ἐπιτηδειότητος.*

Ἀρχόμενοι τῆς ταξινομήσεως τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος τεμαχίων διῃρέσαμεν αὐτὰ εἰς τὰς δύο ἄνω εἰρημένας συστάδας, ὧν ἡ μὲν περιλαμβάνει τὰ τῆς ὑπ' ἀρ. Α', ἡ δὲ τὰ τῆς ὑπ' ἀρ. Β' ἐπιγραφῆς. Ἀμφίβολον δ' εἶνε ἂν τὸ ὑπ' ἀρ. Α' 8 εἰς τὴν πρώτην ἢ τὴν δευτέραν ἀνήκει, διὸ προὐτίμησα νὰ τοποθετήσω αὐτὸ ἐν τῷ τέλει τῶν ὑπ' ἀρ. Α' τεμαχίων, ὧν ἡ θέσις δὲν δύναται νὰ ὁρισθῇ ἀσφαλῶς. Τὸ ἔργον τῆς συναρμολογήσεως προυχώρησε περισσότερον ὡς πρὸς τὰ τεμάχια τῆς ὑπ' ἀρ. Β' ἐπιγραφῆς ἢ ὡς πρὸς τὰ τῆς ὑπ' ἀρ. Α'.

Ὑπ' ὄψιν ἔχων τὰς ἁρμογὰς τοῦ λίθου καὶ συμπληρώσεις τινάς, ἃς θεωρῶ ὡς ὁπωσοῦν βεβαίας ἢ τοὐλάχιστον πιθανάς, πιστεύω ὅτι δύναμαι νὰ ἐγγυηθῶ ὅτι τὰ τεμάχια τῆς ὑπ' ἀρ. Β' ἐπιγραφῆς

(1) Παρέλαβον αὐτὸ ἐκ τῶν Antike Denkm. (1886) τεύχ. I πίν. 1.

ὀρθῶς συνηρμολογήθησαν· ὡς πρὸς τὰ τῆς ὑπ' ἀρ. Α' ἐπιγραφῆς δὲν εἶνε εἰσέτι ἐφικτὴ συναρμολόγησις ὁπωσοῦν βεβαία.

Μεταβαίνομεν νῦν εἰς τὸ κείμενον τῶν ἐπιγραφῶν.

Δὲν δυνάμεθα μὲν νὰ ἐξακριβώσωμεν ἀσφαλῶς, κατὰ τίνας χρόνους ἀνεγράφησαν ἐπὶ τῶν πλακῶν, κατὰ προσέγγισιν ὅμως θεωρῶ βέβαιον ὅτι ἡ ἀναγραφὴ αὕτη ἐγένετο κατὰ τὸ τελευταῖον περίπου τέταρτον τῆς ἕκτης π. Χρ. ἑκατονταετηρίδος. Τοῦτο εἰκάζω ἐκ τῶν ἑξῆς:

α') Πάντα τὰ τεμάχια, τοὐλάχιστον ὅσα ἐμοῦ παρόντος ἀνεκαλύφθησαν, ἔκειντο ἐν τοῖς βαθυτάτοις στρώμασι τῆς μετὰ τὰ Περσικὰ ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως γενομένης ἐπιχωματώσεως, βέβαιον λοιπὸν εἶνε, ὅτι αἱ ἐπιγραφαὶ ἀνάγονται εἰς τοὺς πρὸ τῶν Περσικῶν χρόνους.

β') Αἱ ἐπιγραφαὶ φαίνεται ὅτι ὀλίγον τι ἀρχαιότεραι εἶνε τῆς ἐπὶ τοῦ ἐν τῷ Πυθίῳ βωμοῦ τοῦ νεωτέρου Πεισιστράτου (C. I. A. IV *σ. 41 ἀρ. 373ᵉ), ἐν ᾗ ἀπαντῶσι τὰ ἄλφα καὶ ἒ ἔχοντα τὰ νεώτερα σχήματα, τὸ θῆτα ὅμως ἔχον τὸ ἀρχαιότερον σχῆμα (σταυρὸς ἐντὸς κύκλου· καὶ ἐν τῇ σχεδὸν συγχρόνῳ ἐπιγραφῇ τῇ ἐν τῷ* C. I. A. IV *σ. 78 ὑπ' ἀρ. 334ᵃ ἔχει τὸ ἄλφα τὸ ἀρχαιότερον σχῆμα)· ἀναμφιβόλως δὲ ἀρχαιότερον εἶνε τὸ περὶ τῆς εἰς Σαλαμῖνα κληρουχίας ψήφισμα* (C. I. A. IV *σ. 57 ὑπ' ἀρ. 1 a).*

Ἐπειδὴ αἱ ἐπιγραφαὶ εἰς τὸν πρὸς νότον τοῦ Ἐρεχθείου κείμενον ἀρχαῖον ναὸν (τὸ Ἑκατόμπεδον ἱερὸν ἢ τὸν νεὼν τὸν Ἑκατόμπεδον, ἴδε τὸ ἐ. σελ. 93 τζιγκογράφημα) ἀναφέρονται, ὡς θ' ἀποδείξωμεν ἐν τῷ περιοδικῷ «Ἀθηνᾶ» ἐ. ἔ., ἡ δὲ προσοικοδόμησις τῶν στοῶν τοῦ ναοῦ τούτου πιθανῶς ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ Πεισιστράτου ἢ τῶν Πεισιστρατιδῶν ἐγένετο (πρβ. Mitth. d. arch. Inst. XI *σ. 349 κ. ἑ.), εἰκάζομεν ὅτι ἡ ἀναγραφὴ καὶ τοποθέτησις τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἐπιγραφῶν στενῶς συνδέεται μετὰ τῆς ἀνανεώσεως ταύτης τοῦ ναοῦ, οὐδὲν ὅμως κωλύει νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι οἱ ἐν τῷ κειμένῳ τῶν ἐπιγραφῶν θεσμοὶ κατ' οὐσίαν τοὐλάχιστον εἰς πολὺ προγενεστέρους χρόνους ἀνάγονται.*

Ἀδύνατον θεωροῦντες συμπλήρωσιν πάντων τῶν κενῶν περιοριζόμεθα κατὰ τὸ παρὸν εἰς τὴν ὡς ἕπεται μεταγραφήν:

Ἐπιγραφὴ Α′.

a:

. . τ]αμιο͂ν - - - - -
. . . θεκος ⁝ ἀ - - - -
. ⁝ ἐὰν δυνατὸ[ν ἐ͂ι - - πρύ-
τανιν καὶ δι[- - - - ἐφό-
λκια καὶ ὀβελ[ο - - - -
ν ⁝ σεμαίνε[ν - - - - -
. ενδε ⁝ - - - - - - -

bcd

- - - - - - - - οσε
- - - - - - - ν ⁝ τον
- - - - - - -κα]θάπερ
- - - - - - - ι ⁝ ἐπιφ
- - ος.
- - μ]ενα ⁝ ἐν τε͂[ι π]όλει ⁝ τα
- - α. ⁝ Ηο ταμ[ίας - - -
- - ἐ]ὰν δὲ μὲ - - -
- - ι ⁝ τοῖς - - - - -
- - λεν π - - - - -
- - ον - - - - - -
- - | - - - - - -

e:

- - - - π]ρύτα[ν- - - - - -
- - - - - ιον ⁝ τὸ δ[ὲ - - -
- - - - - ος ⁝ ἔδο[χσεν - -

fgh:

- - - - - - - - - ιδο - - -
- - μι[- - - - - δ]ὲ ταυτ - -
- - δυοῖν [δρα]χμαῖν ⁝ τε - - -
οι δεμοσιοι ⁝ τοι - - - -
- - - ιαμ - - - ⁝ σκ - - - -

i:

- - - - Ι Λ Λ ⁝ ἐφ - - - -
- - πε]ντέκοντα ⁝ δ[ραχμ - - -
- - - ες ⁝ πρᾶχσιν ἀ - - -
- - ἐν ἀγορᾶ͂ ⁝ ἀν - - - -
- - ειμι - - - ε Λ - - - -

k:

- - - - ας ⁝ Η - - - -
- - - - | ος τρι - - - -
- - - | ον ⁝ καὶ τ - - - -
- - - - ε Ηεμισ - - - -
- - ε ⁝ Ηι - - - -
- - - - - τ - - - -

lmn: - - - - - γι - - - - -
- - - - υτα - - - -
- - - αι το[ν; - - -
- - - ρον ⁝ τ - - -
- - - - ος ⁝ ἀρχ - - - - -
- - - - ιν - - - - -

o: - - ἐὰν] δέ τις [τούτον τι δρᾶ - -
- - Ηυπε]ρορᾶν ⁝ μ - - - - - -
- - δρα]χμὰς ⁝ τ - - - - -
- - - - ναι ⁝ π - - - - -

pq: - - - - - χ - - - - -
- - - - ι ⁝ Ηεχο - - - - -
- - - τιον ⁝ | - - - - -
- - -βο]λευ - - - - - -
- - - - | - - - - - -

r: - - - - ει ⁝ π; υρ; - - - - - -
- - - - ⁝ τὸς ταμ[ίας - - -
- - - - - οκο - - - - -

s: - - - - ἐπ]ιφ - - - - -
- - - - οιν.

Ἐπιγραφὴ Β΄.

. . . . ἐ]μ πόλει ⁝ Ηόσοις χρõνται ⁝ π[λ]ὲν Ηόσα
. . . . ασμένοις ⁝ οἰκέμ[ασι ⁝ ἐ]ὰμ παρ' ἑκαστ
. . . . κα]τὰ τὲν πόλιν ⁝ γρά[φσα]σθαι τὸς ταμί-
ας. . . . .]σι ⁝ τὰ Ηιερά ⁝ Ηοι ἐ]κ τõ]ν Ηιε[ρ]οργόντ-
ον . . . .]αναι ⁝ χύτραν μὲ δι[. . . . . . . ἐ]ὰν μὲ δέ-
ονται ἐς τὰ ἱερα; ⁝]μεδὲ τὸ πῦρ ⁝ ἀν[άπτ]εν[⁝ ἐὰν] δέ τις τ-
ούτων τι δρᾶι εἰ]δὸς ⁝ ἐχσεῖναι θ[οᾶ]ν μέχ[ρι τρ]ιõν [ὀ-
βελõν τοῖσι τ]αμίασι ⁝ ⁝. ⁝ τὸς ἱε[ρορ]γόντα[ς] ⁝ μ[ὲ . . . .
με . . . . . τõ ν]εό ⁝ καὶ τõ προ[νεἰο πλὲν] ὀρ[ί]μο ⁝ . . . . .
τοθεν ⁝ τ[õ ν[εὸ ⁝ ἐντὸς τõ κ[. . . . . Η]άπαν ⁝ τὸ Ηε-
κατόμπ[εδ]ον ⁝ μεδὸνθο[ν] ⁝ ἐγλ[. . . . . ⁝ ἐὰν] δέ τις ⁝ τούτο-
ν τι δρᾶ[ι] ε[ἰδὸς ἐ]χσ[ε]ναι ⁝ θοᾶν [μέ]χρι τριõν ⁝ ὀβελõ-
ν ⁝ τοῖσι ταμ[ίασιν ⁝ τὰς] Ηιερέα[ς] τὰς ἐμ πόλει ⁝ καὶ τ-
ὰς ζακόρος [μὲ . . . . . οἴ]κεμα [τ]αμιεῖον ⁝ ἐμ πόλει ⁝ μ-
εδὲ Ηιπνε[ύεσθαι ⁝ ἐὰν δέ τις τ]ούτον τι δρᾶι ⁝ εὐθό-
νε[σθαι Ηεκατὸν] ⁝ δραχμε̃[σι ⁝ καὶ τ]ὸς ταμίας ⁝ ἐὰν ἐõ-
σ[ι, εὐθύνεσθαι] Ηεκατὸν δραχμε̃[σιν ⁝ τὰ οἰκέματα
τὰ ἐν τõι Ηεκατ]ομπέδοι ⁝ ἀνοίγεν ⁝ [τὸς] ταμίας ⁝ μὲ ὀ-

. . . . ομενο. θεᾶσθαι ⁝ τα[ῦτα τ]ὰς ⁝ ἑμέρας
τὰς πρὸ τε̃ς νο]μενία[ς . . . . ιτει ει
. . . . Ηέμ]ισυ ⁝ πα . οντα . . . . πει ⁝ δυν-
. . . . ν ⁝ δύο δραχμ]ὰς . . . . πρ]άττε-
ν . . . . . .]ρυ[. . . . ἐὰ]ν δὲ μὲ κα . . . . εὐθ-
ύνεσθ]αι ⁝ φα[ί]νεν δὲ τὸ π . . . . το-
ῖς] ⁝ ταμίασι ⁝ τὰ ἐν τõι λίθ[οι - -

ταῦτ' ἔδοχσεν ⁝ τõι δέ[μοι . . . .
ος τὰ ἐν τοῖν λίθοι[ν - -

A. ΛΟΛΛΙΓΚ.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1890

ΤΕΥΧΟΣ ΜΗΝΟΣ ΙΟΥΛΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΚΑΙ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Ἀνασκαφαὶ Γενικῆς Ἐφορείας.

1. **Ἀνασκαφαὶ ἐν Λυκοσούρᾳ** (ἴδ. σ. 87, 3). Ἐξηκολούθησαν αἱ ἐν Λυκοσούρᾳ ἀνασκαφαὶ περὶ τὸν ναὸν τῆς Δεσποίνης οὕτως, ὥστε ἀπεκαλύφθησαν καὶ αἱ τέσσαρες τοῦ ναοῦ πλευραὶ καὶ ἐγνώσθη πλέον ἐντελῶς οὗτος ἐν τῇ ἀρχιτεκτονικῇ αὐτοῦ μορφῇ. Περὶ αὐτοῦ, συμπληρωτικῶς εἰς ὅσα ἔγραψα ἐν Δελτίῳ 1889 σ. 160, προσθέτω ἐνταῦθα τὰ ἑξῆς: Τὰ θεμέλια τοῦ ναοῦ εἶνε κατεσκευασμένα ἐκ μικρῶν ἀκανονίστων λίθων πηλῷ (οὐχὶ ἀσβέστῳ) συνδεδεμένων· ἐπὶ τούτων κεῖνται ὀρθογώνιαι πλάκες (ὀρθοστάται) συνδεδεμέναι καὶ αὗται πηλῷ· τοιούτους ὀρθοστάτας ἔχει καὶ τὸ βάθρον τῶν ἀγαλμάτων, ἐν τῷ ἐσωτερικῷ δὲ εἶνε πεπληρωμένον διὰ κοινῶν λίθων καὶ πηλοῦ· ἀπὸ τῶν λιθίνων ὀρθοστατῶν ἡ οἰκοδομὴ ἐγένετο διὰ μεγάλων τετραγωνικῶν τὸ πλεῖστον πλίνθων διαφερόντων τῶν κατὰ τοὺς ῥωμαϊκοὺς χρόνους ἐν χρήσει ὄντων ὄχι μόνον κατὰ τὸ μέγεθος ἀλλὰ καὶ κατὰ τοῦτο ὅτι ὀλίγον τι εἶνε ἐψημμένοι ὥστε μᾶλλον δύνανται νὰ ἐκληφθῶσιν ὡς ὠμοὶ πλίνθοι· ἡ πλινθοδομία αὕτη συνεδέθη δι' ἀσβέστου· πρὸς τούτοις δι' ἀσβέστου ἐπεχρίσθη καὶ ὅλον τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ σηκοῦ μέχρι τοῦ δαπέδου. Ὅτι ὅμως ἡ δι' ἀσβέστου ἐπίχρισις αὕτη ἐγένετο ἐν ὑστερωτέροις χρόνοις, δῆλον ὄχι μόνον ἐκ τῆς μὴ ὑπάρξεως ἀσβέστου

ἐν τοῖς θεμελίοις, ἐν τῇ δι' ὀρθοστατῶν τοιχοδομίᾳ καὶ ἐν τῷ βάθρῳ, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ δαπέδου τοῦ σηκοῦ. Τὸ δάπεδον δηλ. τοῦτο ἦτο ἀρχικῶς λιθόστρωτον, ἐν ὑστερωτέρᾳ ὅμως ἐποχῇ κατεσκευάσθη ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου τούτου ἐδάφους κοινὸν μωσαϊκὸν ἔδαφος, ἐν τῇ κατασκευῇ τοῦ ὁποίου ἐγένετο χρῆσις ἀσβέστου. Κατὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ μωσαϊκοῦ τούτου φαίνεται ὅτι ἐπεχρίσθη καὶ τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ σηκοῦ δι' ἀσβέστου.

Τὰς παρατηρήσεις ταύτας, ἃς αὐτοπροσώπως ἐνήργησα ἐν Λυκοσούρᾳ, ἀνεκοίνωσα καὶ εἰς τὸν ἐκεῖ ὡσαύτως διατρίβοντα πρὸς σύνταξιν τῶν σχεδίων τοῦ ναοῦ Καβερῶ, ὅστις ἐξ αὐτῶν ὁρμώμενος συνωμολόγησέ μοι ὅτι ἐν τῷ ναῷ *δύο οἰκοδομητικαὶ ἐποχαὶ* διακρίνονται, μία ἀρχαιοτέρα καθ' ἣν δὲν ἐγένετο χρῆσις ἀσβέστου, καὶ μία ὑστερωτέρα, καθ' ἣν ἡ οἰκοδομὴ ἐγένετο δι' ἀσβέστου.

Ἐκτενῶς θέλω πραγματευθῆ τὰ τοῦ ναοῦ τούτου προσεχῶς, ὅτε θέλω δημοσιεύσει τὰ ὑπὸ τοῦ Καβερῶ γενόμενα σχεδιάσματα, τὰς ἀνωτέρω ὅμως παρατηρήσεις ἀπὸ τοῦδε ἐξέθηκα, ἵνα μὴ τυχὸν σύγχυσίς τις ἐπέλθῃ ὡς πρὸς τὴν ἑρμηνείαν τῶν ἐν αὐτῷ εὑρεθέντων ἀγαλμάτων, τῶν τοῦ Δημοφῶντος ἔργων.

2. **Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἀττικῇ** (ἴδ. σ. 29, 1). Ἐξηκολούθησεν ἡ ἀνασκαφὴ τοῦ παρὰ τὸ **Ἀμαρούσιον** τύμβου ἄνευ ἀποτελέσματός τινος μέχρι τοῦδε. Ὁ ἀνασκαπτόμενος οὗτος τύμβος εἶνε δεδηλωμένος ἐν τοῖς ὑπὸ Κουρτίου καὶ Κάουπερτ χάρταις τῆς Ἀττικῆς διὰ τοῦ « Grosser Grabhgl » καὶ κεῖται παρὰ τὸ « Φραγκομοναστῆρι » πρὸς τὸ Ἀμαρούσιον.

Π. Κδδ.

Ἀνασκαφαὶ ἀρχ. Ἑταιρείας.

3. Διὰ τῶν ἐν Ἀθήναις παρὰ τὸν **Πύργον τῶν Ἀνέμων** γινομένων ἀνασκαφῶν (ἴδ. σ. 81) ἀποκαλύπτεται μεγάλη διπλῆ στοά, ἀποτελουμένη δηλ. ἐκ τοίχου καὶ ἐκ δύο πρὸ τούτου σειρῶν κιόνων. Τὸ ὑπὸ τῆς στοᾶς ταύτης περιβαλλόμενον τετράγωνον εἶνε πλακόστρωτον. Οἱ κίονες τῆς στοᾶς εἶνε ἀρράβδωτοι καὶ κεῖνται οἱ πλεῖστοι κατὰ χώραν σωζόμενοι κατὰ τὸ ἥμισυ περίπου τοῦ ὕψους αὐτῶν. Εἶνε δὲ τὸ οἰκοδόμημα τοῦτο ἔργον τῶν μετὰ Χριστὸν χρόνων.

4. Ἔληξαν αἱ ἐν **Λακεδαίμονι** ἐπὶ τοῦ λόφου τῆς Ἁγίας Κυριακῆς (ἴδ. σ. 81) ἀνασκαφαί. Τὰ ἐν αὐταῖς γενόμενα μικροῦ λόγου ἄξια εὑρήματα κρατύνουσι τὴν γνώμην ὅτι ἐκεῖ ἔκειτο τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀμυκλαίου Ἀπόλλωνος. Τῶν εὑρημάτων δὲ τούτων τὰ μὲν κατετέθησαν ἐν τῷ ἐν Σπάρτῃ Μουσείῳ τὰ δὲ ἐκομίσθησαν ἐνταῦθα καὶ κατετέθησαν ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Ἀρχ. Ἑταιρείας.

5. Ἤρξαντο ἀνασκαφαὶ παρὰ τὸ *Δίπυλον*, ἐν τῷ ἀρχαίῳ νεκροταφείῳ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ ἐκ τῶν Συμβούλων τῆς Ἑταιρίας Κ. Μυλωνᾶ, ἐν **Ῥαμνοῦντι** διὰ τοῦ ἐν τῷ Ἐθν. Μουσείῳ ἐφόρου Β. Στάη καὶ ἐν τῷ παρὰ τὸν Ὠρωπὸν **ἱερῷ τοῦ Ἀμφιαράου** διὰ τοῦ ἐφόρου Β. Λεονάρδου.

Ἀνασκαφαὶ ἀρχαιολογικῶν Σχολῶν.

6. Ἀδείᾳ τοῦ Ὑπουργείου ἤρξαντο ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Σχολῆς διὰ τοῦ ἐκ τῶν ἑταίρων αὐτῆς κ. Jamot ἀνασκαφικαὶ ἐργασίαι καὶ ἔρευναι κατὰ τὴν περιοχὴν τῶν **Θεσπιῶν.** Τῶν ἐργασιῶν τούτων ἡ ἐπιτήρησις ἀνετέθη εἰς τὸν Ἐπ. Κορομάντσον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΜΟΥΣΕΙΟΙΣ

1. **Ἐθνικὸν Μουσεῖον.**

Κατὰ τὸν μῆνα Ἰούλιον εἰσήχθησαν εἰς τὸ Ἐθν. Μουσεῖον κατ' ἔκθεσιν τοῦ *Στάη*, τὰ ἐν τοῖς ἑπομένοις:

1-17. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 1-17 ἀρχαῖα εὑρεθέντα ἐν ταῖς ἐν Ἐρετρίᾳ ἀνασκαφαῖς, συνέχεια τῶν ἐν σελ. 84 ἀρ. 22-35 κ. ἑ.

1. Εἰδώλιον πήλινον κόρης ἱσταμένης ἐπὶ τετραγώνου βάσεως (ὕψ. 0,18) ἐνδεδυμένης ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ μέχρι τῶν γονάτων καλύπτον καὶ τὰς χεῖρας, ὧν ἡ δεξιὰ κεκαμμένη κατὰ τὸν ἀγκῶνα κρατεῖ ὑπὸ τὸ ἱμάτιον πρὸ τοῦ στήθους ῥιπίδιον ἡ ἀριστερὰ δὲ ὑποβαστάζει τὸ ἔνδυμα. Τὴν κόμην ἔχει διατεταγμένην κατὰ στροφὰς συμμετρικῶς περὶ τὸ μέτωπον,

ὄπισθεν δὲ εἰς κρωβύλον ἀπολήγουσαν. Ἐπὶ τῆς κόμης ἴχνη ἐρυθροῦ χρώματος. Τύπος συνήθης, ἐργασία λεπτή. (Εὑρ. Γεν. Ἐφ. 1499).

2. Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς ἐπὶ κυκλικῆς βάσεως ὕψ. 0,25. Ἡ γυνὴ ἱσταμένη, φέρει ποδήρη χειτῶνα καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἱμάτιον, ὅπερ ἀνέχει τῇ δεξιᾷ, τὴν ἀριστερὰν ἐρείδουσα ὄπισθεν κατὰ τὴν ὀσφύν. Τύπος κοινός. Ἴχνη κυανοῦ χρώματος ἐπὶ τῶν ἐνδυμάτων. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1500).

3. Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς ἐπὶ κυκλικῆς βάσεως ὕψ. 0,19, φερούσης ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς μέχρι τῶν γονάτων. Ἡ δεξιὰ χεὶρ κατὰ τὸν μαστόν, ἡ ἀριστερὰ κατὰ τὴν ὀσφύν. Τύπος κοινός. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1501).

4. Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς ὕψ. 0,22 φερούσης ποδήρη χιτῶνα μετὰ διπλοϊδίου. Τὴν δεξιὰν ἔχει κατὰ τὸν μαστὸν (κρατοῦσαν ἄνθος;) τὴν ἀριστερὰν καθειμένην. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς πόλος. Τύπος συνήθης. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1502).

5. Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς καθημένης ἐπὶ θρόνου μετ' ἀνακλίσεως (ὕψ. 0,27) καὶ ὑποποδίου. Ἡ γυνὴ φέρει ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον καταλεῖπον γυμνὸν τὸ ἥμισυ τοῦ στήθους. Τὴν δεξιὰν χεῖρα ἔχει ἐπὶ τοῦ γόνατος, τὴν ἀριστερὰν δὲ πρὸ τοῦ μαστοῦ κρατοῦσαν τὸ ἱμάτιον (;) Ἔμπροσθεν αὐτῆς, κατὰ τὴν ὀσφύν, ὑπάρχει ζῶον καθήμενον (κύων;). Τὸ πρόσωπον εἶναι ἀποκεκρουσμένον, ἡ κόμη δὲ περὶ τὸ μέτωπον κατὰ σχῆμα διατεταγμένη. Ἴχνη ἐρυθροῦ χρωματισμοῦ. Τύπος οὐχὶ ἀσυνήθης, ἀρχαϊκός. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1503).

6. Εἰδώλιον πήλινον ἀρχαϊκὸν γυναικὸς καθημένης ἐπὶ θρόνου μετ' ἀνακλίσεως καὶ ὑποποδίου, ὕψ. 0,23. Ἡ γυνὴ φέρει στενὸν ποδήρη χιτῶνα, καλύπτοντα καὶ τὰς χεῖρας, λευκὸν δὲ καὶ πεποικιλμένον διὰ διαφόρων κοσμημάτων ἐν εἴδει ταινιῶν, ὡς τὰ πολλά, ἐρυθροῦ καὶ κυανοῦ χρώματος (ἐξηλειμμένον πολλαχοῦ). Τὸ ἀρχαϊκὸν πρόσωπον στέφει ἐξέχουσα κατὰ σχῆμα διατεταγμένη κόμη καὶ ὑπεράνω ταύτης στεφάνη κεκοσμημένη δι' ὁμοίου κοσμήματος τῷ τοῦ χιτῶνος. Ὁ θρόνος εἶναι κεκοσμημένος δι' ἐρυθρῶν γραμμῶν. Τύπος συνήθης. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1504).

7. Εἰδώλιον πήλινον ὁμοίου τύπου τῷ προηγουμένῳ, ἔλασσον καὶ ἄνευ σχεδὸν χρωμάτων (ἐξηλειμμένων). (Εὑρ. Γ. Ἐφ. 1505).

8. Δώδεκα εἰδώλια πήλινα τοῦ προηγουμένου τύπου ἄνευ χρωμάτων καὶ ὅλως κοινά. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1506 - 1517).

9. Ἓξ εἰδώλια πήλινα ὕψ. 0,10 εἰκονίζοντα γυμνοὺς ἔμπροσθεν νεανίας κρατοῦντας ἐν τῇ καθειμένῃ ἀριστερᾷ χειρὶ λύραν. Τύπος λίαν συνήθης. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1518 - 1523).

10. Δύο πήλιναι προτομαὶ γυναικεῖαι ἀρχαϊκαί, ὧν ἡ ἑτέρα σώζει τὸν λευκὸν χρωματισμὸν ἔχουσα ἐπὶ τῆς κόμης καὶ στεφάνην. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1524 - 1525).

11. Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς ἡμικεκλιμένης ἐπὶ κλίνης, ἐχούσης γυμνὸν τὸ ἄνω τοῦ σώματος καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς κάλυμμα πίπτον ὄπισθεν. Χρωματισμὸς ἐξηλειμμένος σχεδὸν ἐντελῶς. Τύπος σπάνιος, ἐργασία κοινή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1526).

12. Εἰδώλιον πήλινον παιδὸς ὀκλάζοντος. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς πῖλος κωνοειδής. Κοινόν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1527).

13. Πήλινον εἰδώλιον ἵππου, ἀρχαϊκοῦ τύπου. (Εὑρετ. Γενικῆς Ἐφορ. 1528).

14. Πήλινον εἰδώλιον πτηνοῦ ἐπὶ βάσεως, κεχρωματισμένου δι' ἐρυθρῶν καὶ μελανῶν στιγμάτων. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1529).

15. Εἰδώλιον λαγωοῦ ἐρυθρόστικτον, ἔχον ὀπὴν κατὰ τὴν κεφαλήν, ἵνα χρησιμεύῃ καὶ ὡς ἀγγεῖον. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1530).

16. Ἀρχαϊκὸν πήλινον εἰδώλιον ἱππέως ὅλως ἀρχέτυπον, τῶν συνήθων Βοιωτικῶν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1531).

17. Ἀρχαϊκὸν πήλινον εἰδώλιον κριοῦ, τῶν Βοιωτικῶν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1532).

18. Βάθρον ἐκ τοῦ ἐν Βουρβᾷ τύμβου μετ' ἀρχαϊκῆς ἐπιγραφῆς καὶ τεμαχίου ἐκ τῆς πλίνθου τοῦ ἐπ' αὐτοῦ ἱσταμένου τὸ πάλαι ἀγάλματος. Ἡ ἐπιγραφὴ ἔχει οὕτως :

. . . .
.ε φιλες (;) παιδος
κατεθεκεν καλον ιδεν
αϝυταρ Φαιδιμος εργασατο

Εὑρέθη ἐν τῷ ὑπὸ τῆς Γεν. Ἐφορείας διὰ τοῦ Στάη (ἴδ. σ. 105) ἀνασκαφέντι τύμβῳ ἐν Βουρβᾷ Ἀττικῆς. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1533).

2. **Μουσεῖον Σπάρτης.**

Εἰς τὸ Μουσεῖον Σπάρτης εἰσήχθησαν πάντα τὰ ἥττονος λόγου ἄξια εὑρήματα τῶν ἐν σελ. 101 ἀρ. 4 ἀνασκαφῶν ἐν Λακεδαίμονι. Εἶνε δὲ ταῦτα πλεῖστα πήλινα εἰδώλια ἀνδρῶν, γυναικῶν καὶ ζώων, τὰ μὲν τεθραυσμένα τὰ δὲ ἐλλιπῆ, διάφορα τεμάχια ἀγγείων, χαλκᾶ τινα εἰδώλια ζώων, δεκαὲξ τεμάχια διαφόρων κεραμίδων σωζουσῶν λείψανα ἐπιγραφῆς « Απολλονος εν Αμυκλαιοι » καὶ ἓξ ἐπιγραφαί, (ἴδ. σ. 101, 4).

ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

—**Μωσαϊκὰ τοῦ ἐν Δαφνίῳ ναοῦ.** Κληθέντες ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀφίχθησαν ἐνταῦθα δύο μωσαϊκουργοὶ ἐκ τοῦ ἐν Βενετίᾳ καταστήματος G. Salviati πρὸς στερέωσιν τῶν ἐν τῷ Βυζαντινῷ ναῷ τοῦ Δαφνίου μωσαϊκῶν (πρβ. Δελτίον 1889 σ. 68, 6), οἵτινες ἤρξαντο ἤδη τῶν ἐργασιῶν των ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν ἐξαμελοῦς ἐπιτροπῆς, ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν διορισθείσης, ἀποτελουμένης ἐκ τῶν Π. Καββαδία γενικοῦ ἐφόρου τῶν Ἀρχαιοτήτων, Ξ. Βλαχοπούλου διευθυντοῦ τῶν δημοσίων ἔργων, Ν. Γαζῆ νομομηχανικοῦ, Γ. Δαΐρφελδ διευθυντοῦ τοῦ Γερμανικοῦ Ἰνστιτούτου, Ἐρν. Τσίλλερ διευθυντοῦ τοῦ γραφείου τῶν δημοσίων κτιρίων καὶ Εὐγ. Τρούμ ἀρχιτέκτονος.

—**Ad. Michaelis.** Εἰς τὸν ἐν Στρασβούργῳ Καθηγητὴν Ad. Michaelis ἀπενεμήθη ὁ χρυσοῦς σταυρὸς τοῦ Σωτῆρος διὰ τὰς ἐξόχους αὐτοῦ ἐν τῇ ἀρχαιολογικῇ ἐπιστήμῃ ἐργασίας.

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ

ΔΙΑΤΡΙΒΑΙ ΚΑΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Ἀνασκαφαὶ τύμβων ἐν Ἀττικῇ.

ΕΚΘΕΣΙΣ Β'.

Τύμβος ἐν Βουρβᾷ.

(Ἰδ. Πίν. Γ').

Συνεχίζοντες τὰς περὶ τῶν ἐν Ἀττικῇ ἀνασκαφῶν τύμβων ἐκθέσεις ἡμῶν, ἐκτίθεμεν ἐνταῦθα τὰ τῆς ἀνασκαφῆς τοῦ ἐν Βουρβᾷ τύμβου (Ἰδ. Δελ. 1889 σ. 153, 169, 201 καὶ 225) συνοδεύοντες τὴν ἔκθεσιν ἡμῶν καὶ διὰ τοῦ ὑπὸ τοῦ Καβερρῶ ἐκπονηθέντος λιθογραφικοῦ Πίνακος Γ'.

Ἐν τῷ γερμανικῷ χάρτῃ τῆς Ἀττικῆς σημειοῦται ὁ ἐν Βουρβᾷ τύμβος ὡς μέγας τάφος (grosses Grab). Κεῖται δὲ οὗτος κατὰ τὸ μέσον περίπου τῆς κοιλάδος τοῦ Βουρβᾶ μεταξὺ τῆς εἰς Μαραθῶνα ἀγούσης ὁδοῦ καὶ τῆς εἰς Βελανιδέζαν πλησίον δὲ λειψάνων τινῶν ἀρχαίου τοίχου ἢ οἰκοδομήματος.

Τὸ ἡμισφαιρικὸν τοῦ τύμβου τούτου εἶχεν ἱκανῶς ἀλλοιωθῆ· ἔβλεπέ τις μᾶλλον ἐπίμηκες ὕψωμα χώματος ἀπὸ ἀνατολῶν πρὸς δυσμάς, μετὰ προσοχῆς δὲ μόνον ἐξετάζων αὐτὸ ἠδύνατο νὰ διακρίνῃ ἐν τῷ ἀμόρφῳ ἐκείνῳ ὑψώματι τύμβον ἱκανῶς μέγαν.

Ἡ ἀλλοίωσις αὕτη τοῦ ἡμισφαιρικοῦ τοῦ τύμβου ἀποδοτέα πρῶτον μὲν εἰς τὴν συνεχῆ χρησιμοποίησιν τοῦ ἐδάφους πρὸς γεωργίαν, δεύτερον δὲ εἰς τὰς τῶν τυμβωρύχων ἐρεύνας, αἵτινες, ὅμως, ὡς φαίνεται, ὑπῆρξαν καὶ ἐνταῦθα ἀνεπιτυχεῖς, καθόσον οἱ τάφοι τοῦ τύμβου εὑρέθησαν ἀνέπαφοι.

Ὁ ἐν Βουρβᾷ τύμβος παρέσχεν ἡμῖν τοῖς ἀνασκάπτουσιν ἀπροσδοκήτους ὅλως ἐκπλήξεις. Βεβαίως δὲ εἰς τὰ ἐξαγόμενα

τῆς ἀνασκαφῆς τούτου δέον ν' ἀποδοθῇ σημασία ὅλως ἔκτακτος, καθόσον δι' αὐτῆς γνωρίζονται πολλὰ ἡμῖν νέα πράγματα, καινὰ ὅλως συνήθειαι καὶ ἔθιμα οὐχὶ ἐντελῶς γνωστὰ τέως ἡμῖν, σχετικῶς πρὸς τὴν τὸ πάλαι τῶν νεκρῶν ταφήν.

Ὑπὸ τὸ χῶμα τοῦ ἐν Βουρβᾷ τύμβου ἀπεκαλύφθησαν ἀκριβῶς μὲν εἰπεῖν ἑπτὰ τάφοι, κυρίως ὅμως τέσσαρες τοιοῦτοι, καθόσον οἱ κατὰ τὸ βορειοδυτικὸν τῆς περιφερείας μέρος οἱ διὰ τῶν ψηφίων Ε καὶ Ζ ἐν τῷ σχεδίῳ δεδηλωμένοι ἀνωρύχθησαν, καθὰ φαίνεται, μετὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ τύμβου· συνεπῶς δὲ ἦσαν ἀβαθεῖς (μόλις $^1/_2$ *μέτρον ὑπὸ τὸ ἔδαφος) καὶ κατωρυγμένοι ἐν τῷ χώματι. Ἦσαν δὲ κεκαυμένοι ἐντὸς οἱ νεκροὶ διὰ μικρᾶς πυρᾶς, γενομένης ἐντὸς τῶν τάφων, ὡς φαίνεται ἐκ τῆς διχοτομούσης τούτους ἐγκαρσίου αὔλακος (ἴδ. σχέδιον). Σημειωτέον δ' ὅτι τεμάχιά τινα ἀρχαιοτάτων ἀγγείων, ἐκεῖ που εὑρεθέντα, δὲν ἦσαν ἐντὸς τῶν τάφων, ἀλλ' ἐν τοῖς χώμασι τοῦ τύμβου ἐρριμένα, ὥστε ἡ ἔλλειψις εὑρημάτων καθιστᾷ δυσχερῆ τὴν εἰς ὡρισμένην χρονολογίαν κατάταξιν τῶν τάφων τούτων· ὅπως δήποτε φαίνεται ὅτι ἀνήκουσιν οὗτοι εἰς ἐποχὴν μεταγενεστέραν μὲν τῆς τῶν ἀρχικῶν τάφων καὶ ἑπομένως καὶ τῆς κατασκευῆς τοῦ τύμβου, ἀλλ' οὐχὶ καὶ λίαν ἀπομεμακρυσμένην.*

Ὅμοιος δὲ τούτοις τάφος εὑρέθη εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τῆς σκαφῆς πέραν τούτων καὶ κατὰ ἓν μέτρον ὑψηλότερον τοῦ φυσικοῦ ἐδάφους, ἑπομένως προφανῶς μεταγενέστερος τοῦ τύμβου. Ὁ τάφος οὗτος Η ἐσχεδιάσθη κατ' εἰκασίαν, καθόσον κατερρίφθη κατὰ τὴν σκαφήν, ἅτε ἐπικείμενος τοῦ ἐξακτέου χώματος. Ἐν αὐτῷ εὑρέθησαν τρίμματα ἀργυροῦ ψελλίου καὶ περόνη ἐπίσης συντετριμμένη, ἅτινα μαρτυροῦσι τὴν ταφὴν ἐν αὐτῷ γυναικός. Οὐδὲν ὅμως ἀγγεῖον οὐδὲ τεμάχιον κἂν τοιούτου ἐν αὐτῷ εὕρομεν, ὅπως ὁρίσωμεν τὴν ἐποχὴν τοῦ τάφου.

Ἀλλ' ἔλθωμεν εἰς τοὺς ἀρχικοὺς τάφους τοὺς πρὸ τῆς κατασκευῆς τοῦ τύμβου, Α, Β, Γ, Δ, ὧν ἀναντιρρήτως ὁ σπουδαιότερος εἶναι ὁ διὰ τοῦ στοιχείου Α δεδηλωμένος, ἅτε ἀποτελῶν μνημεῖον ἀληθῶς ἐπίσημον καὶ περιφανές. Ὁ τάφος, ὡς ὁρᾷ τις ἐν τῷ σχεδίῳ, ἀνωρύχθη εἰς βάθος 1,70 κάτω τῆς ἀρχικῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους· ἐπ' αὐτὸν δὲ ὑψώθη δι' ὠμῶν πλίνθων κατα-

σκευασθὲν μνημεῖον ἐν σχήματι οἱονεὶ λάρνακος (ἴδ. Πίνακα Γ ἀρ. 2 καὶ 3) εἰς ὕψος 1.56 ὑπεράνω τοῦ ἐδάφους. Ὁ νεκρὸς ἐτέθη εἰς τὸν τάφον πρὸ τῆς κατασκευῆς, ἐννοεῖται, τοῦ μνημείου, ἐκάη δ' ἐν αὐτῷ διὰ μεγάλης πυρᾶς, ὡς ἐδείχθη ἐκ τοῦ μεγάλου ὄγκου τῶν ἀνθράκων, οἵτινες ἐξήχθησαν τοῦ τάφου. Ἐν τῷ τάφῳ τούτῳ οὐδὲν ἄλλο εὑρέθη ἢ ἄνθρακες καὶ τέφρα, ἐλάχιστα δὲ ἴχνη ὀστῶν, τῆς ἀποτεφρώσεως τούτων γενομένης ἐντελοῦς.

Τὸ μνημεῖον ἦτο ἑρμητικῶς κεκλεισμένον πανταχόθεν, ἠναγκάσθημεν δ' ἀποροῦντες νὰ ῥήξωμεν αὐτὸ ἐκ τῶν ἄνω ποιοῦντες ὀπήν, ἐξ ἧς νὰ δυνηθῶμεν νὰ ἐξετάσωμεν τὸ περιεχόμενον ἀνασκάπτοντες. Ἡ ὀπὴ ἐγένετο κατὰ τὸ μέσον, ἀλλ' εὕρομεν ἐγκάρσιον τοῖχον (ἐξ ὠμῶν πλίνθων καὶ τοῦτον) χωρίζοντα αὐτὸ πρὸς τὰ ἄνω κατὰ τὸ τρίτον περίπου τοῦ μήκους (ἴδ. σχέδιον) παρετηρήσαμεν δ' ἀκολούθως ὅτι ὅμοιος τοῖχος ὑπῆρχε καὶ πρὸς τὰ κάτω εἰς ἴσην περίπου ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ ἀπέναντι τοίχου χωρίζων καὶ οὗτος τὸ μνημεῖον. Οὕτως ἦτο διῃρημένον τὸ ἐπιτύμβιον τοῦτο μνημεῖον εἰς τρία μέρη, ὧν τὸ μεσαῖον ἦτο τὸ μεγαλήτερον. Ὁ τάφος ὅμως δὲν ἐξετείνετο καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τοῦ μνημείου, ὡς βλέπει τις ἐν τῷ σχεδίῳ. Τὰ μεταξὺ δὲ τῶν τοίχων κενὰ τοῦ μνημείου ἦσαν πεπληρωμένα διὰ χωμάτων καὶ μικρῶν λιθαρίων. Φαίνεται δ' ὅτι ἡ διὰ τῶν μεσοτοίχων τούτων διαίρεσις τοῦ μνημείου εἰς τρία μέρη εἶχε λόγον ἁπλῶς οἰκοδομητικόν, τὴν στερέωσιν δηλ. καὶ συγκράτησιν τοῦ οὐχὶ στερεοῦ ἅτε δι' ὠμῶν πλίνθων κατεσκευασμένου μνημείου καὶ τῆς στέγης αὐτοῦ. Εἶναι δὲ ἡ στέγη αὐτοῦ κατεσκευασμένη οὐχὶ ἐκ πλίνθων, ἀλλ' ἁπλῶς ἐκ πολλῶν ἐπαλλήλων στρωμάτων πηλοῦ· ἐξέχει δὲ αὕτη κατὰ τὰς πλευρὰς καὶ οὕτως ἀποτελεῖται οἱονεὶ γεῖσωμα τοῦ μνημείου ἐν μορφῇ κυματίου. Ἐπὶ τῆς στέγης εὑρέθησαν, ὡς ὁρᾷ τις ἐν τῇ εἰκόνι ἀρ. 2, τεθειμένοι ἀτάκτως δέκα καὶ τέσσαρες λίθοι ἱκανῶς μεγάλοι, οἵτινες θὰ ἐτέθησαν ἐκεῖ συγχρόνως τῇ κατασκευῇ τοῦ μνημείου, καθ' ὃν χρόνον δηλ. ὁ τῆς στέγης πηλὸς ἦτο ἔτι νωπός, διότι ἐνεβυθίσθησαν μικρὸν ἐντὸς τοῦ πηλοῦ· ἂν δὲ οἱ λίθοι οὗτοι δὲν ἐτέθησαν πρὸς στερέωσιν ἴσως τοῦ νωποῦ τότε πηλοῦ τῆς στέγης, θὰ σχετίζωνται πάντως πρὸς ἔθιμόν τι ἐν τῇ τῶν νεκρῶν ταφῇ, ἄγνωστον ἡμῖν. Τοιοῦτόν τι δ' ἔθιμον συμπίπτει

πρὸς τὴν παρ' ἡμῖν ἐν ταῖς κώμαις ἰδίως συνήθειαν, καθ' ἣν ἐπὶ τῶν τάφων τίθενται δύο ἢ τρεῖς μεγάλοι λίθοι.

Τὸ ἔδαφος περὶ τὸ μνημεῖον τοῦτο εἶναι ἐπικεχρισμένον κύκλῳ διὰ πηλοῦ ἡμιλεύκου ἀποτελουμένης οὕτω εἴδους στρώσεως ἐξικνουμένης περὶ τὸ ἓν μέτρον.

Τὸ ἐπιτύμβιον τοῦτο μνημνεῖον εἶναι ἀληθῶς πρωτοφανὲς καὶ ἐκπλήττει δικαίως πάντα τὸν περὶ τὰ ἀρχαιολογικὰ τρίβοντα. Παρεμφερὲς μνημεῖον εὑρέθη καὶ ἐν Βουρβᾷ, ὡς εἴπομεν ἐν τῇ περὶ ἐκείνου ἐκθέσει ἡμῶν (ἴδε Δελτίον 1890 σ. 18), ἀλλὰ διπλοῦν καὶ λιθόκτιστον ταπεινὸν δὲ καὶ εὐτελές, σωρὸς μᾶλλον τετραγωνικὸς λίθων μικρῶν, ἢ μνημεῖον περιφανὲς καὶ ἀρχιτεκτονικῶς κεκοσμημένον, ὡς τὸ προκείμενον.

Τὸ παραδοξότατον δὲ εἶναι ὅτι τοιοῦτο μνημεῖον ἐχώθη ὑπὸ τύμβον! Ἀλλ' ὡς καὶ ἐν τῇ μνημονευθείσῃ ἐν σελ. 18 ἐκθέσει ἡμῶν εἴπομεν, πεποίθησιν ἔχομεν ὅτι τὰ μνημεῖα ταῦτα ἔμειναν ἐπὶ καιρὸν ἀκάλυπτα καὶ προωρισμένα ἦσαν νὰ μὴ καλυφθῶσι. Μετὰ τὴν χρησιμοποίησιν ὅμως τοῦ πέριξ χώρου εἰς νεκροταφεῖον ἐκαλύφθησαν καὶ τὰ μνημεῖα ταῦτα ὑπὸ τοῦ τύμβου τοῦ γενομένου οὐχὶ χάριν αὐτῶν ἀκριβῶς, ἀλλὰ χάριν τοῦ χώρου τοῦ νεκροταφείου καὶ κυρίως τῶν τάφων ἐκείνων, οἵτινες οὐδὲν εἶχον κάλυμμα, οὐδ' ἐπιστέγασμα, οὐδὲ μνημεῖόν τι ἐπ' αὐτῶν. Ὁ τάφος Α, ὡς εἴπομεν, οὐδὲν περιεῖχε κτέρισμα· ἀλλὰ παραδόξως ἔμπροσθεν αὐτοῦ κατὰ τὴν βορειδυτικὴν αὐτοῦ πλευρὰν ἀπεκαλύφθη εἰς ἑνὸς μέτρου περίπου ἀπόστασιν εἶδος στενῆς αὔλακος (κοινῶς στενὸν καλούμενον ἰδίᾳ παρὰ τυμβωρύχοις, οἵτινες ἐγίνωσκον τὴν ὕπαρξιν τούτου ἐν τύμβοις) ἐξικνουμένης καθ' ἅπασαν τὴν μακρὰν τοῦ μνημείου πλευρὰν καὶ πέραν αὐτῆς καὶ ἐκτισμένης δι' ὠμῶν πλίνθων καθέτων εἰς ὕψος $^1/_2$ μέτρου (ἴδ. Πίν. Γ. ἀρ. 1, Θ). Μετὰ τὴν ἀνασκαφὴν ἐφαίνετο ἡ αὔλαξ αὕτη ὡς τεῖχος ταπεινός, δι' ὃ καὶ ἐξελάβομεν αὐτὴν τὸ πρῶτον ὡς περίβολον ἢ προτείχισμα τοῦ τάφου· ἀκολούθως ὅμως ἀνασκάψαντες τὸ μεταξὺ τῶν δύο ἐξωτερικῶν πλινθίνων τοίχων διάστημα, εὕρομεν καὶ τρίτον πλίνθινον ταπεινὸν μεσότοιχον, ὅστις διῄρει τὴν αὔλακα εἰς δύο ἴσα μέρη. Ἐρευνήσαντες τότε μετὰ προσοχῆς τὰ μεταξὺ τῶν πλινθίνων τοίχων ἐπιμήκη στενώματα, εὕρομεν ἐντὸς

τεθραυσμένα καὶ κατὰ μῆκος ἐρριμμένα τεμάχια ἀγγείων μετὰ σποδοῦ καὶ ἀνθράκων λίαν λεπτῶν, ἐν οἷς καὶ ὀστᾶ μικρά, ἅτινα μετὰ βεβαιότητος ἦσαν ὀστᾶ πτηνῶν. Τὰ τεμάχια τῶν ἀγγείων τούτων συναρμοσθέντα ἀπετέλεσαν τὰ ὑπ' ἀριθ. 33 καὶ 37 περιγραφόμενα ἐν τῷ Δελτίῳ τούτῳ, ἐν σελ. 11 καὶ 12, ἀγγεῖα, ἤτοι ἀρχαϊκὴν λοπάδα καὶ οἰνοχόην. Προφανῶς δὲ καὶ ἡ χρῆσις τῶν δύο τούτων ἀγγείων, ὡς καὶ ἡ σποδὸς ἐλαφρᾶς πυρᾶς, καὶ τὰ ὀστᾶ τῶν πτηνῶν μαρτυροῦσιν ὅτι ἐν τῇ αὔλακι ταύτῃ ἐναπετέθησαν τὰ λείψανα νεκρικοῦ συμποσίου, καθ' ὃ ἐθραύσθησαν καὶ τὰ χρησιμοποιηθέντα σκεύη, τουτέστιν ἡ λοπὰς καὶ ἡ οἰνοχόη καὶ παρεχώθησαν ἐν τῇ αὔλακι. Τοιαῦτα συμπόσια ἢ θυσίαι ἐπὶ τάφων μεμαρτύρηνται ἀληθῶς παρὰ τῶν ἀρχαίων συγγραφέων ὡς γενόμεναι, οἷον τὸ περίδειπνον κυρίως κατὰ τὴν ἐπέτειον τοῦ θανάτου ἢ τῆς γενήσεως τοῦ νεκροῦ· ἀλλ' ἔθιμον τοιοῦτον, οἷον τὸ προφανῶς λαβὸν χώραν ἐν τῷ προκειμένῳ τάφῳ, ἤτοι κατάθεσις τῶν λειψάνων τῶν πρὸς τιμὴν τοῦ νεκροῦ τελουμένων θυσιῶν ἢ συμποσίων, καὶ ἔτι τῶν πρὸς τοῦτο χρησιμοποιηθέντων ἀγγείων ἐκτὸς τοῦ τάφου ἐν ἐπὶ τούτῳ κατασκευαζομένῳ στενῷ ἢ αὔλακι πρώτην φορὰν γίνεται ἡμῖν γνωστόν (1).

Οἱ τάφοι Β καὶ Γ κεῖνται ἐν τῷ ἄκρῳ σχεδὸν τῆς περιφερείας τοῦ τύμβου (σημειωτέον ὅμως ὅτι οὐδεὶς τῶν τάφων κεῖται ἀκριβῶς ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ τύμβου, ὃ εἶναι δεδηλωμένον ἐν τῇ κατόψει τοῦ τύμβου διὰ τοῦ στοιχείου Κ)· εἰσὶ δὲ οἱ τάφοι οὗτοι κτιστοὶ δι' ὀγκολίθων, κτιστοὶ δὲ οὐχὶ ἐντὸς τοῦ ἐδάφους, ἀλλ' ὕπερθεν αὐτοῦ, παρεμφερεῖς δηλ. πρὸς τὸν τάφον Α, κυρίως ὅμως πρὸς τοὺς Ε καὶ Ζ ἐν Βελανιδέζᾳ (ἴδ. Πίν. Β'). Ὁ ἕτερος τούτων Β εἶναι τετράγωνος, ταπεινὸς δὲ καὶ ἀβαθής, μόλις εἰς 0,35 βάθος ὑπὸ τὸ ἔδαφος ἀνορυχθείς, ἐπιστεγασθεὶς δὲ μετὰ τὴν ταφὴν διὰ τετραγώνου μνημείου ἐκτισμένου δι' ὀγκολίθων. Οὐδὲν δ' ἔχει τὸ ἄξιον λόγου οὐδ' εὑρέθη τι ἐν αὐτῷ, ἢ ὀλίγιστοι ἄνθρακες, καίπερ τῆς πυρᾶς γενομένης ἐντὸς τοῦ τάφου, ὡς φαίνεται ἐκ τῆς ἐγκαρσίου αὔλακος τῆς διασχιζούσης κατὰ μῆκος τὸν τάφον πρὸς κυκλοφορίαν τοῦ ἀέρος.

---

(1) Ὁ Stephani ἐν Compte rendu 1864 καὶ 1865 ἀναφέρει σχετικόν τι.

Ὁ τάφος Γ ἐσωτερικῶς μὲν εἶναι ὅμοιος τῷ Β (ἀβαθὺς καὶ στενός, περιεῖχε δὲ ἄνθρακας ὀλίγους ὅμως, καίπερ ὑπαρχούσης αὔλακος καὶ ἑπομένως τῆς πυρᾶς γενομένης ἐντὸς αὐτοῦ) ἐξωτερικῶς ὅμως διαφέρει τοῦ Β, ὡς καὶ πάντων τῶν λοιπῶν ὁμοιομόρφων τούτῳ, ὡς πρὸς τὸ σχῆμα. Εἶναι περιφερικός! Περὶ τὸν τάφον δηλ. (ὅστις δὲν κεῖται καὶ ἐν τῷ κέντρῳ, ὡς βλέπει τις ἐν τῷ σχεδίῳ, ἀλλὰ πλαγίως, ὡσανεὶ ἐπρόκειτο νὰ ταφῇ καὶ ἕτερος νεκρός), εἶναι ἐκτισμένος δι' ὀγκολίθων κύκλος σωζόμενος νῦν εἰς ὕψος ἡμίσεος μέτρου. Κατὰ τὴν κορυφὴν δὲν εὕρομεν ἢ χῶμα, ὅπερ ἀφαιρέσαντες ἐφθάσαμεν εἰς τὸν τάφον, τὸν οὐδὲν περιέχοντα. Τὸ μνημεῖον ὅμως τοῦτο ἦν ἴσως ἀρχικῶς ἡμισφαιρικόν· ἦτο δηλ. εἶδος τύμβου κτιστοῦ δι' ὀγκολίθων μέχρι τῆς κορυφῆς αὐτοῦ. Καὶ ἀληθῶς οἱ ἀποτελοῦντες τὴν κορυφὴν ὀγκόλιθοι εὑρέθησαν παρερριμένοι τῇδε κἀκεῖσε, ὡς βλέπει τις ἐν τῇ κατόψει τοῦ τύμβου, ἐπὶ τοῦ ἀνασκαφέντος χώρου τοῦ τύμβου. Ὅμοιόν τι συνέβη καὶ ὡς πρὸς τὸν παρακείμενον τάφον Β', οὗτινος οἱ ὀγκόλιθοι οἱ ἀποτελοῦντες τὴν στέγην (καὶ μέρος ἴσως τῶν πλαγίων τοίχων, οἵτινες πάντως θὰ ἦσαν ὑψηλότεροι) ἀφῃρέθησαν διασκορπισθέντες. Ἐγένετο ἄρα σύλησις τῶν τάφων τούτων ἢ κατὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ τύμβου (ὅστις πάντως εἶναι μεταγενέστερος τούτων) ἀφῃρέθησαν τὰ ἐπιστεγάσματα αὐτῶν ὡς περιττά, ἅτε γενομένης ἴσως μετακομιδῆς τῶν ὀστῶν; Ἀποροῦμεν ὄντως ὡς πρὸς τὰ ἐρωτήματα ταῦτα καὶ ἀρκούμεθα εἰς τὸ νὰ ἐκθέσωμεν ἀκριβῶς τὰ πράγματα ὡς ἔχουσιν, ἄλλος τις δ' εὑρέτω τὰ ἀληθῆ.

Οἱ τρεῖς οὗτοι τάφοι Α Β Γ ἢ μᾶλλον τὰ τρία ταῦτα μνημεῖα ἀδιστάκτως φρονοῦμεν ὅτι εἰσὶ προγενέστερα τοῦ τύμβου, ὅτι προωρισμένα ἦσαν μᾶλλον, ὡς εἴπομεν, νὰ μὴ καλυφθῶσιν ὑπὸ τὸ χῶμα τύμβου.

Ἡ κατασκευὴ τοῦ τύμβου φρονοῦμεν ἐγένετο σὺν τῇ κατορύξει τοῦ τάφου Δ'. Ὁ τάφος οὗτος ἕνεκα τοῦ βάθους αὐτοῦ (2,20) φαίνεται ὅτι ἀνήκει εἰς ἐπίσημόν τι πρόσωπον. Τοιοῦτος δὲ τάφος δὲν ἠδύνατο νὰ μένῃ ἄσημος ἐν τῇ γῇ ἄνευ οὐδενὸς μνημείου. Ἐν Βελανιδέζᾳ ὅμοιος καθ' ὅλα τάφος (Η) ἐγένετο ἡ ἀφορμὴ τῆς ἀνεγέρσεως τύμβου. Ἐν Πετρέζᾳ δὲ τὸ πρᾶγμα εἶναι βεβαιότερον, καθόσον εἷς καὶ μόνος εὑρέθη ὑπὸ τὸν τύμβον τάφος, καὶ

οὗτος μέγας, βαθύς, ὅπως ὁ ἐν Βελανιδέζα Η καὶ ὁ ἐν Βουρβᾷ Δ. Τοιοῦτοι τάφοι λοιπὸν προὐκάλουν τὴν ἀνέγερσιν τῶν τύμβων ἐπὶ χώρου χρησιμοποιηθέντος ἤδη εἰς ταφὴν ἢ μέλλοντος νὰ χρησιμοποιηθῇ ὡς ἐν Βελανιδέζα καὶ Πετρέζα καὶ ἴσως καὶ ἐν Βουρβᾷ. *Ἐννοεῖται δ' ὅτι ἀνεγειρομένου τοῦ τύμβου ἐκαλύπτετο πᾶν τὸ περικείμενον αὐτοτελὲς ἐπιτύμβιον μνημεῖον, ἐκτὸς ἴσως τῶν ἀγαλμάτων καὶ στηλῶν, ἃς θὰ ἐφρόντιζον νὰ τοποθετῶσι κατὰ τὰ ἄκρα τῆς περιφερείας ἢ ἐπὶ τῆς κορυφῆς ἵνα ὦσι περίβλεπτοι. Τοιοῦτόν τι βάθρον ἀγάλματος ἀπεκαλύφθη ἐν τῷ ἐν Βουρβᾷ τύμβῳ κείμενον κατὰ τὴν δυτικὴν ἄκραν τῆς περιφερείας (ἴδ. Πίν. Γ ἀρ. 1, Δ). Ἀποτελεῖται δὲ ἐκ τριῶν βαθμίδων πυραμιδοειδῶς κειμένων ἐπ' ἀλλήλαις, ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῶν ὁποίων ἵδρυτο ἡ ἐνεπίγραφος βάσις τοῦ ἀγάλματος, ἧς εὑρέθη τὸ πλεῖστον εὐτυχῶς μέρος μετὰ τῶν ἄκρων ποδῶν τοῦ ἐπ' αὐτῆς γ υ - ν α ι κ ε ί ο υ ἀγάλματος. Τὸ βάθρον τοῦτο διὰ τὴν σπουδαιότητα αὐτοῦ κυρίως ἕνεκα τοῦ πυραμιδοειδοῦς αὐτοῦ σχήματος μετεκομίσθη καὶ ἱδρύθη ἐν τῷ Ἐθνικῷ Ἀρχαιολογικῷ Μουσείῳ.*

Τὸ βάθρον τοῦτο μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς εἰκονίζεται ἐν Πίνακι Γ ἀρ. 1. Ἡ ἐπιγραφὴ δὲ ἔχει ἐν μεταγραφῇ οὕτω:

. . . .
. ε φίλης παιδός
κατέθεκεν, καλὸν ἰδεῖν
αὐτάρ. Φαίδιμος εἰργάσατο

Εἰς τίνα τῶν τάφων ἀνῆκε τὸ βάθρον τοῦτο καὶ τὸ ἐπ' αὐτοῦ ἄγαλμα εἶναι δύσκολον νὰ ὁρίσωμεν ἀκριβῶς. Φαίνεται ὅμως ὅτι εἶναι ἄσχετον πρὸς τοὺς ἀρχικοὺς τάφους, τοὺς πρὸ τῆς κατασκευῆς τοῦ τύμβου, καθόσον οὗτοι, κατὰ τὰ ἐν τοῖς στενοῖς εὑρεθέντα ἀγγεῖα, ἀνακτέοι εἶναι εἰς ἐποχὴν κατὰ αἰῶνα τοὐλάχιστον προγενεστέραν τῆς ἐπιγραφῆς τοῦ βάθρου, ἥτις κατέρχεται εἰς τὰ τέλη τοῦ 6ου π. Χ. αἰῶνος.

Τὸ ἄγαλμα ἴσως ἀνῆκεν εἰς τὸν μετὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ τύμβου ἐν τῷ χώματι ἀνορυχθέντα τάφον Η, τὸν περιέχοντα τὸ ψέλλιον καὶ τὴν περόνην, τὸν καταστραφέντα κατὰ τὴν σκαφήν, ὅστις ὡς φαίνεται ἐκ τῶν εὑρεθέντων ἐν αὐτῷ δύο ἀντικειμένων,

προδήλως έκρυπτε γυναίκα. Τοιαύτης δὲ μνημονεύει καὶ ἡ ἐπιγραφή.

Ὄπισθεν τοῦ βάθρου τούτου ἐξετείνετο ἡ μεγάλη αὖλαξ Ι ἡ περιέχουσα ἐν τεμαχίοις τὰ συναρμοσθέντα 6 ἀγγεῖα τὰ περιγραφόμενα ἐν τῷ Δελτίῳ τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου τοῦ ἔτους τούτου ὑπ' ἀριθ. 30, 31, 32, 34, 35, 36, ἅπαντα ἀρχαϊκοῦ ῥυθμοῦ τακτέα εἰς τὸν 7ον π. Χ. αἰῶνα. Τὰ ἀγγεῖα ταῦτα ἐχρησίμευσαν εἰς συμπόσια ἢ θυσίας, ὅπως καὶ τὰ ἐν τῇ αὔλακι Θ τοῦ τάφου Α εὑρεθέντα, ἄδηλον ὅμως χάριν τίνων νεκρῶν. Ἐὰν ἐπὶ τῇ ταφῇ τῶν ἐν τοῖς τάφοις Β καὶ Γ νεκρῶν, διατί ἆρα τόσον μακρὰν τῶν τάφων; Ἐὰν τοὐναντίον ἐπὶ τῇ τῶν ἐν τοῖς τάφοις Ε καὶ Ζ, τῶν κειμένων καὶ πλησιέστατα τῆς αὔλακος, τότε οἱ τάφοι οὗτοι καίτοι μεταγενέστεροι τῆς κατασκευῆς τοῦ τύμβου, ἀνήκουσιν οὐχ ἧττον εἰς τὴν αὐτὴν περίπου χρονικὴν περίοδον, ἔτη ἴσως τινὰ μόνον μετὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ τύμβου, τοῦ χρησιμεύοντος τότε ὡς νεκροταφείου ἀνορυχθέντες.

Ἀθήνησι 31 Ἰουνίου 1890.

Β. Σταης

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1890

ΤΕΥΧΟΣ ΜΗΝΟΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΚΑΙ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Ἀνασκαφαὶ Γενικῆς Ἐφορείας.

1. **Ἀνασκαφαὶ ἐν Λυκοσούρᾳ** (ἴδ. σ. 87, 3). Αἱ ἐν Λυκοσούρᾳ ἀνασκαφαὶ προὐχώρησαν πρὸς ἀνατολὰς τοῦ ναοῦ τῆς Δεσποίνης εἰς ἱκανὴν ἀπόστασιν, ἔσχον δ' ὡς ἀποτέλεσμα τὴν εὕρεσιν σπονδύλων κιόνων καὶ ἀρχιτεκτονικῶν τινων μελῶν τοῦ ναοῦ· οὐδὲν ἴχνος ὅμως ἀπεκαλύφθη τῶν πρὸ τοῦ ναοῦ κειμένων τὸ πάλαι κατὰ Παυσανίαν (8, 37, 3) βωμῶν τῆς Δήμητρος καὶ τῆς Δεσποίνης. Ἐξηκολούθησε δὲ ἡ σκαφὴ καὶ ἔξω τοῦ ναοῦ, περὶ τὴν μεσημβρινὴν καὶ δυτικὴν αὐτοῦ πλευράν, ἔνθα μεγάλη εἶνε ἡ ἐπίχωσις. Ἐνταῦθα εὑρέθησαν τεμάχιά τινα ἐκ τῶν ἀγαλμάτων τοῦ Δαμοφῶντος καὶ κεραμίδες ἐκ τῆς στέγης τοῦ ναοῦ ἔχουσαι ἐντετυπωμένην ἐπιγραφὴν «Δεσποίνας».

—2. **Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἀττικῇ** (ἴδ. σ. 29, 1). Ἡ τοῦ παρὰ τὸ Ἀμαρούσιον τύμβου ἀνασκαφὴ (ἴδ. σ. 100, 2) διεκόπη, εἰς οὐδὲν δ' ἤγαγεν ἀποτέλεσμα. Ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ τύμβου ἀπεκαλύφθη ἀρχαῖον τεῖχος, ὅπερ ἴσως εἶνε μέρος τετραγώνου τάφου, τοιούτου, οἷοι οἱ ἐν Βάρι Ἀττικῆς καὶ ἐν Ἐρετρίᾳ. Πρὸς ἐξακρίβωσιν ὅμως τοῦ πράγματος ἀνάγκη νὰ γείνῃ πολλὴ εἰσέτι ἐργασία, διότι ὁ τύμβος εἶνε ἱκανῶς μέγας.

Ἀνασκαφαὶ ἀρχαιολογικῶν Σχολῶν.

3. Αἱ ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Σχολῆς ἐνεργούμεναι σκαφικαὶ ἔρευναι κατὰ τὴν περιοχὴν τῶν **Θεσπιῶν** (ἴδ. σ. 101 ἀρ. 6) ἐξετάθη-

σαν ὡς ἑξῆς: α') ἐγένοντο σκαφικαὶ ἐργασίαι κατὰ τὸ ἱερὸν τῶν Μουσῶν τὸ παρὰ τὸν Ἑλικῶνα (ἴδ. Δελτίον 1888 σ. 182 κ. ἑ. καὶ 1889 σ. 86 κ. ἑ.), αἵτινες οὐδὲν ἄξιον λόγου ἀποτέλεσμα ἔσχον· β') ἐξηρευνήθησαν τρία ἐρείπια ἐκκλησιῶν μεταξὺ τῶν χωρίων Παλαιοπαναγιᾶς καὶ Νεοχωρίου κείμενα. Ἐν τοῖς ἐρειπίοις τούτοις εὑρέθησαν εἴκοσι ἐνεπίγραφοι λίθοι, ἐν οἷς βάθρον ἀγάλματος Ἀρίστονος Φιλίνου ὅστις «ἄριστα ἐπολιτεύσατο τὰς ἀρχὰς πάσας ἴσως καὶ δικαίως ἐπιτελέσας, ***ἀγωνοθετήσας δὲ Ἐρωτιδήων Μουσήων, Καισαρήων***», καὶ ἕτερον ἐνεπίγραφον βάθρον ἀγάλματος, ἐν ᾧ γράμμασι τῶν πρώτων Μακεδονικῶν χρόνων εἶνε γεγραμμένον τὸ τοῦ ποιήσαντος τεχνίτου ὄνομα: ***«Σῶσις ἐπόησε»***· γ') ἐγένετο σκαφὴ ἐν τῇ κοίτῃ τοῦ ἀπὸ τῆς ἀνατολικῆς τοῦ Ἑλικῶνος κλιτύος καὶ τοῦ ἄλσους τῶν Μουσῶν ῥέοντος ποταμοῦ εἰς ἀπόστασιν δύο περίπου ὡρῶν ἀπὸ τοῦ ἄλσους τῶν Νυμφῶν καὶ ἡμισείας περίπου ὥρας μεσημβρινοδυτικῶς τῶν ἐρειπίων τῆς ἀρχαίας πόλεως Θεσπιῶν κατὰ τὴν θέσιν «Γεφῦρι Τοπιτζῆ». Ἐνταῦθα ἀπεκαλύφθη τὸ ἥμισυ περίπου τοῦ κρηπιδώματος ἀρχαίου περιστύλου ναοῦ, οὗτινος σώζονται κατὰ χώραν ἐν δυσὶ στίχοις πέντε κατὰ τὴν δυτικὴν πλευρὰν ἀρράβδωτοι κίονες, σωζόμενοι εἰς ὕψος 1,33. Παρὰ τὰ ἐρείπια ταῦτα εὑρέθη χαλκῆ λόγχη φέρουσα ἀρχαϊκὴν ἐπιγραφὴν ***«Τοπολλονος Hιερον»***, ἐξ οὗ δῆλον ὅτι ὁ ἀποκαλυφθεὶς ναὸς εἶνε ναὸς τοῦ Ἀπόλλωνος. Παρὰ δὲ τὸν ναὸν τοῦτον μεσημβρινῶς αὐτοῦ ἀπεκαλύφθη μεγάλη λιθόστρωτος κρηπίς, ἥτις κατεσκευάσθη, ὡς φαίνεται, ἵνα συγκρατῇ τὸ ἔδαφος κατὰ τὰς πλημμύρας τοῦ ποταμοῦ, ὅστις τὸ πάλαι θὰ ἔρρεε μεσημβρινῶς τοῦ ναοῦ· δ') ἐξητάσθησαν τὰ ἐρείπια τριῶν ἐκκλησιῶν ἐν θέσει «Παλαιοχαραντᾶ» ἐν οἷς εὑρέθησαν ἐπιτύμβιοί τινες ἐπιγραφαὶ καὶ ε') ἤρξατο ἀνασκαφὴ ἐν τοῖς ἐρειπίοις τῆς ἀρχαίας πόλεως Θεσπιῶν.

Ἀνασκαφαὶ ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας.

4. Ἐξακολουθεῖ ἡ ἀποκάλυψις τοῦ παρὰ τὸν **Πύργον τῶν Ἀνέμων** (ἴδ. σ. 81 καὶ 100) ῥωμαϊκοῦ οἰκοδομήματος· ἐξηκολούθησαν δὲ καὶ αἱ παρὰ τὸ **Δίπυλον** ἐν τῷ ἀρχαίῳ νεκροταφείῳ ἀνασκαφαὶ (ἴδ. σ. 101, 5), ὧν σπουδαιότερον ἀποτέλεσμα εἶνε ἡ ἀποκάλυψις κατὰ χώραν κειμένου ἐπιτυμβίου ἐκτύπου ἀναγλύφου

τῆς Δ'. ἑκατονταετηρίδος εἰκονίζοντος βαδίζουσαν νεάνιδα ἔχουσαν τὴν ἀριστερὰν ἀνυψωμένην καὶ κρατοῦσαν ἐν τῇ καθειμένῃ δεξιᾷ οἰνοχόην. Ἐν ταῖς αὐταῖς ἀνασκαφαῖς εὑρέθησαν καὶ δύο ἐπιγραφαί, ἐν αἷς γίνεται μνεία τοῦ ἱεροῦ τῆς Σωτείρας Ἀρτέμιδος, ἐξ οὗ δῆλον ὅτι τὸ ἱερὸν τοῦτο ἐκεῖ που παρὰ τὸ Δίπυλον πιθανῶς ἔκειτο.

—5. Αἱ ἐν τῷ **ἱερῷ τοῦ Ἀμφιαράου** ἀνασκαφαὶ (ἴδ. σ. 101, 5) οὐδὲν εὕρημα ἤνεγκον εἰς φῶς· ἀπεκαλύφθησαν μόνον τοῖχοι οἰκοδομήματός τινος ῥωμαϊκῶν χρόνων.

—6. Ἐκπληκτικὰ δὲ ἔσχον ἀποτελέσματα αἱ ἐν **Ῥαμνοῦντι** ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Στάη ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαὶ (ἴδ. σ. 101, 5). Μετὰ μίαν ἑβδομάδα ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἀνασκαφῶν τούτων ἔκθεσις τοῦ Στάη ἀνήγγελλε τῇ Ἑταιρίᾳ καὶ τῇ Γενικῇ Ἐφορείᾳ ὅτι ἐν τῇ ἀνασκαφῇ τοῦ κρηπιδώματος τοῦ ναοῦ τῆς Νεμέσεως εὑρέθησαν τεμάχια ἐκ τῶν αναγλύφων τοῦ βάθρου τοῦ ὑπὸ τοῦ Φειδίου ἢ ὑπὸ τοῦ μαθητοῦ αὐτοῦ Ἀγορακρίτου ποιηθέντος ἀγάλματος τῆς Νεμέσεως, ἐν οἷς ἡ κεφαλὴ τοῦ ῥητῶς ὑπὸ τοῦ Παυσανίου (1,33) μνημονευομένου ἵππου. Τὰ γλυπτὰ ταῦτα ἐκομίσθησαν ἤδη ἐν τῷ Ἐθν. Μουσείῳ, οὐδενὶ δὲ καταλείπουσιν ἀμφιβολίαν ὅτι ὄντως προέρχονται ἐκ τοῦ ἀνωτέρω βάθρου. Εἶνε δὲ ταῦτα τὰ ἑξῆς: 1) *κεφαλὴ* γυναικός, ἥτις διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἀνεῖχε τὸ ἱμάτιον ὑπὲρ τὴν κεφαλήν, ὕψ. 0,095· 2) *κεφαλὴ* νεανίου, ὕψ. 0,075· 3) *κεφαλὴ* γυναικεία, ἥτις ἦτο κεκλιμένη μικρὸν πρὸς τὸν ἀριστερὸν ὦμον, ὕψ. 0,095· 4) τὸ μέτωπον μετὰ τοῦ ἄνω κρανίου γυναικείας *κεφαλῆς*· ἐν τῷ κρανίῳ ὀπὴ πρὸς ἔνθεσιν κόσμου· 5) *κεφαλὴ* ἵππου ἀποκεκρουσμένη τὰ χείλη, μῆκος 0,12· 6) *κορμὸς* γυναικείας μορφῆς ἐνδεδυμένης λεπτὸν διαφανῆ χιτῶνα καὶ ἱμάτιον, ὕψ. 0,16· 7) ἄνω μέρος *κορμοῦ* γυναικείας μορφῆς ἐν χιτῶνι καὶ ἱματίῳ· 8) *κορμὸς* ἀνδρικῆς μορφῆς φερούσης ἱμάτιον καλύπτον μόνον τὸν ἀριστερὸν ὦμον καὶ τὸ κάτω μέρος τοῦ σώματος, ὕψ. 0,20· 9) τὰ *σκέλη* ἀνδρικῆς μορφῆς ἱματιοφόρου· 10) τὸ ἀπὸ τῶν γονάτων κάτω μέρος τοῦ σώματος γυναικείας μορφῆς καθημένης καὶ 11) διάφορα *τεμάχια*. Εἶνε δὲ τὰ γλυπτὰ ταῦτα οὐχὶ κυρίως ἀγαλμάτια ἀλλ' ἔκτυπα ἀνάγλυφα, ἀποκεκομμένα τὸ ὄπισθεν μέρος· τοῦτο δὲ καὶ ὁ τρόπος τῆς ἐργασίας, ὅστις ἀληθῶς ἀναπαριστᾷ ἡμῖν ἐν σμικρῷ τὰ γλυπτὰ τοῦ Παρθενῶνος, πείθουσιν ἡμᾶς, ὡς

ἀνωτέρω ἐλέχθη, ὅτι τὰ ἀνάγλυφα ταῦτα προέρχονται ἐκ τοῦ μνημονευθέντος βάθρου τοῦ ἀγάλματος τῆς Νεμέσεως, εἶνε δηλ. λείψανα τῶν ὑπὸ τοῦ Παυσανίου (1,33) οὑτωσεὶ περιγραφομένων ἔργων: «ἐπὶ τῷ βάθρῳ τοῦ ἀγάλματος . . . Φειδίας πεποίηκεν Ἑλένην ὑπὸ Λήδας ἀγομένην παρὰ τὴν Νέμεσιν, πεποίηκε δὲ Τυνδάρεών τε καὶ τοὺς παῖδας καὶ ἄνδρα σὺν ἵππῳ παρεστηκότα Ἱππέα ὄνομα· ἔστι δὲ Ἀγαμέμνων καὶ Μενέλαος καὶ Πύρρος ὁ Ἀχιλλέως . . . καὶ Ἔποχος καλούμενος καὶ νεανίας ἐστὶν ἕτερος».

Ἐντὸς δὲ τοῦ σηκοῦ τοῦ παρὰ τὸν ναὸν τῆς Νεμέσεως ναοῦ τῆς Θέμιδος εὑρέθησαν τρία καλῶς διατηρούμενα καὶ ὅλως σχεδὸν σῶα ἀγάλματα μετὰ τῶν ἐνεπιγράφων αὐτῶν βάθρων. Τὰ ἀγάλματα ταῦτα ἦσαν τὸ πάλαι ἐν αὐτῷ τῷ σηκῷ πρὸ τῆς δυτικῆς αὐτοῦ πλευρᾶς ἱδρυμένα, εὑρέθησαν δὲ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους κείμενα ὡς εἶχον καταπέσει ἀπὸ τῶν βάθρων αὐτῶν. Εἶνε δὲ ταῦτα τὰ ἑξῆς: 1) ἄγαλμα **Θέμιδος** ὑπερφυσικοῦ μεγέθους (ὕψ. 2,22), ὅπερ ἀνέθηκε Μεγακλῆς Μεγακλέους Ῥαμνούσιος, κατὰ τὴν ἐν τῷ βάθρῳ ἐπιγραφήν, καὶ ἐποίησε ***Χαιρέστρατος Χαιρεδήμου Ῥαμνούσιος***. Εἰκονίζεται δὲ ἡ θεὰ ἱσταμένη ὀρθία ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ποδὸς στηριζομένη, τὸν δεξιὸν μικρὸν πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ ἱκανῶς κατὰ τὸ γόνυ κεκαμμένον ἔχουσα· εἶνε δὲ ἐνδεδυμένη ποδήρη ἀμέσως ὑπὸ τοὺς μαστοὺς ζώνῃ ἐζωσμένον χιτῶνα καὶ ἱμάτιον, ὃ εἶχε τὴν ἐπιφάνειαν κεκοσμημένην γραπτοῖς κοσμήμασι, καθέτως δηλ. βαινούσαις γραμμαῖς ἐν σχήματι ταινιῶν εἰς ὀξὺ ἀποληγουσῶν. Ἐποιήθη δὲ τὸ σπουδαιότατον τοῦτο ἄγαλμα κατὰ τοὺς πρώτους πιθανῶς χρόνους τῆς Γ'. ἑκατονταετηρίδος, ὡς ἐκ τοῦ σχήματος τῶν γραμμάτων τῆς ἐπιγραφῆς φαίνεται· β') ἄγαλμα ***Ἀριστονόης***, ἱερείας Νεμέσεως, μεγέθους φυσικοῦ (ὕψ. 1,62), ὃ ἀνέθηκεν ὁ υἱὸς αὐτῆς Ἱεροκλῆς Ῥαμνούσιος. Ἡ Ἀριστονόη ἵσταται ὀρθία ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ποδὸς στηριζομένη, εἶνε ἐνδεδυμένη ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον καὶ κρατεῖ ἐν τῇ δεξιᾷ φιάλην. Κατὰ τὸ σχῆμα τῶν γραμμάτων τῆς ἐπὶ τοῦ βάθρου ἐπιγραφῆς ἐποιήθη ἴσως τὸ ἔργον κατὰ τὴν Β'. π. Χ. ἑκατονταετηρίδα· γ') ἄγαλμα ***νεανίου*** ἀφιερωθὲν ὑπὸ Λυσικλείδου υἱοῦ Ἐπανδρίδου μεγέθους ἡμίσεος περίπου τοῦ φυσικοῦ (ὕψ. 0,88), τέχνης τῶν τελευταίων χρόνων τῆς Ε'. ἑκατονταετηρίδος, ὡς ἐκ τοῦ σχήματος τῆς ἐν τῷ βάθρῳ ἐπιγραφῆς καὶ ἐκ τῆς ὀρθο-

γραφίας φαίνεται. Ἵσταται δὲ ὁ νεανίας οὗτος ὄρθιος ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ποδὸς στηριζόμενος καὶ φέρει ἱμάτιον περικαλύπτον μόνον τὸ κατώτερον τοῦ σώματος μέρος καὶ τὸν ἀριστερὸν ὦμον· ἔχει δὲ τὴν κόμην ταινίᾳ περιδεδεμένην καὶ τὰς χεῖρας τὴν μὲν ἀριστερὰν καθειμένην, τὴν δὲ δεξιὰν κεκαμμένην μικρὸν κατὰ τὸν ἀγκῶνα καὶ ἀνυψωμένην.

Τοιαῦτα τὰ ἐντὸς τοῦ ναοῦ τῆς Θέμιδος εὑρεθέντα ἀγάλματα, ἅτινα κομισθέντα ἐνταῦθα θέλουσιν ἀνιδρυθῆ ἐν τῷ ἐθνικῷ Μουσείῳ μετὰ τῶν βάθρων αὐτῶν. Π. Κϐδ.

Διάφορα εὑρήματα.

7. **Εὑρήματα ἐν Πειραιεῖ.** Ἐν Πειραιεῖ ἀνεκαλύφθησαν παρ' ἰδιώταις ἀποκείμενα καὶ ἐκ τυχαίας σκαφῆς ἢ ἀποκομιδῆς χωμάτων προερχόμενα τὰ ἑξῆς ἀρχαῖα :

α') Στήλη ἐπιτυμβία, φέρουσα ἐντὸς ἀψιδωτοῦ πλαισίου κακότεχνον παράστασιν νεανίου ὀρθίου, γυμνοῦ, φέροντος μόνον ἀπὸ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου κρεμάμενον τὸ ἱμάτιον· τῇ δεξιᾷ στηρίζεται οὗτος ἐπὶ πηδαλίου τὴν δ' ἀριστερὰν φέρει πρὸς τὴν γαστέρα. Ὕψος τῆς στήλης τεθραυσμένης εἰς δύο κατὰ τὸν λαιμὸν τοῦ ἀναγλύφου 0,81, πλάτος 0,31. Ἄνωθεν τοῦ ἀναγλύφου ἡ ἐπιγραφή :

Τρυφων
Χρησιμου
Μειλησιος

ϐ') Τὸ ἄνω μέρος στήλης ἐπιτυμβίας μετ' ἀετωματίου, ἐν ᾧ ῥόδαξ, καὶ ἀκροκεράμων· ἄνωθεν τοῦ μικροῦ φαινομένου μέρους τοῦ ἀψιδωτοῦ πλαισίου, ἐν ᾧ θὰ ἦτο ἀνάγλυφος παράστασις, τὰ γράμματα τάδε :

Φιλουμενη Σμυρναια
Πολεμωνος
Σφηττιου
γυνη.

γ') Κιονίσκος κυλινδρικὸς τῶν συνήθων, φέρων ἐν ἀμελείᾳ ἐπειργασμένην τήνδε τὴν ἐπιγραφήν :

Ευτυ(!)χο
υ(!)στη
χαιρε.

δ΄) Στήλη μαρμαρίνη ἐπιτυμβία μετ' ἀετώματος (ἐν τῷ ὁποίῳ ἀσπιδίσκιον ἀνάγλυφον) καὶ ἀκροκεράμων, ὕψους 1,08, πλάτους 0,51. Ἐπὶ τοῦ σώματος ταύτης ἐντὸς πλαισίου ἀβαθοῦς ἀψιδωτοῦ, κάθηται ἐπὶ σκίμποδος μετὰ ὑποποδίου πρὸς τὰ δεξιὰ τῷ ὁρῶντι γυνὴ ἐν κατατομῇ πρὸς τἀριστερὰ ἐστραμμένη τὴν μὲν δεξιὰν ἐν σχήματι εὐχῆς ἀνατείνουσα, τὴν δ' ἀριστερὰν ὄπισθεν τοῦ σώματος ἐπὶ τοῦ σκίμποδος στηρίζουσα, φέρουσα δὲ χιτῶνα ποδήρη καὶ ἱμάτιον μέχρι που τῶν σφυρῶν καθικνούμενον. Πρὸ ταύτης παιδίσκη μετὰ πυξίδος εἰς τὴν ἀριστερὰν κλειστῆς καὶ ῥιπιδίου εἰς τὴν δεξιάν, ἣν φέρει πρὸς τὴν πυξίδα, ἐνδεδυμένη χιτῶνα ποδήρη καὶ ἐπίβλημα ἄνευ πολλῶν πτυχῶν μέχρι τῆς ὀσφύος καταβαῖνον. Ὑπὲρ τὸ ἀψιδωτὸν πλαίσιον δύο ῥόδακες ἁπλοῖ μεγάλοι, ὑπὲρ δὲ τούτους ἡ ἐπιγραφή:

Σεκονδα Σερουιλια
Ποπλιου θυγατηρ
Εισιδωρου του
Εισιδωρου Κε-
φαληθεν γυνη.

Αἱ τέσσαρες αὗται στῆλαι ἀνευρεθεῖσαι κατὰ τὸ βόρειον τοῦ Πειραιῶς μέρος ἐν οἰκοπέδῳ τοῦ κ. Κωνστ. Οἰκονόμου, ἐν ἀποκομιδῇ χωμάτων ὑπὸ τῶν ἐργατῶν τοῦ δήμου, κεῖνται νῦν παρὰ τῷ ἄνω κατόχῳ τοῦ οἰκοπέδου.

ε΄) Κατὰ τὴν συνοικίαν Καστέλλας παρὰ τὸ ἐπικεκαλυμμένον θέατρον τῆς Μουνιχίας ἐντὸς τῆς αὐλῆς τῆς οἰκίας Ἀντωνίου Λιουδάκη ἐργατικοῦ κεῖται ἀλλαχόθεν μετενεχθεῖσα λουτροφόρος, ὕψους 0,51, ἄνευ χειλέων καὶ λαιμοῦ καὶ βάσεως, ἐφ' ἧς συνήθης κακότεχνος παράστασις ἀνδρὸς γενειῶντος πρὸς τἀριστερά, καθημένου ἐπὶ ἕδρας μετ' ἀνακλίσεως καὶ ὑποποδίου· πρὸ τοῦ ἀνδρὸς τούτου ἐκ δεξιῶν προσέρχεται ἕτερος τείνων αὐτῷ τὴν δεξιάν, μεταξὺ δὲ ἀμφοτέρων φαίνεται γυνὴ ὀρθία. Ἄνωθεν τῆς παραστάσεως ἡ ἐπιγραφή:

Φιλυλλος Ηγησικρατης

ϛ΄) Ἐγγὺς τοῦ χώρου ἔνθα ἀνευρέθησαν αἱ ὑπὸ τοὺς τέσσαρας πρώτους ἀριθμοὺς στῆλαι, ἀνευρέθη καὶ τὸ ἄνω μέρος στήλης ἐπι-

τυμβίας μετὰ ἀετωματίου, ἐν ᾧ ἀσπιδίσκιον, καὶ ὀρθοκεράμων· ἐπὶ τοῦ σώματος τῆς στήλης σώζεται τὸ ἄνω μέρος τοῦ ἀψιδωτοῦ πλαισίου, ἐν ᾧ σώζεται ἐκ τῆς ἀναγλύφου παραστάσεως κεφαλὴ γυναικός, πρὸς τὰ δεξιὰ ἐν κατατομῇ βλεπούσης· ὑπὲρ τὴν παράστασιν δύο ῥόδακες ὑπὲρ τοὺς ὁποίους καὶ μεταξὺ αὐτῶν ἡ ἐπιγραφή:

Επικτησις Εργο
χαρου
Μιλησια

Τὸ τεμάχιον τοῦτο κεῖται παρὰ τῷ 'Αντ. Γριπαίῳ.

ζ') 'Εν τῇ πρὸς τὸ ΒΔ. τοῦ Πειραιῶς οἰκίᾳ 'Ιωάννου Ζερβοῦ εἶνε ἐντετοιχισμένη στήλη ἐπιτυμβία ὕψους 0,65, πλάτους 0,30, μετ' ἀκρανθέμου τῶν συνήθων. 'Επὶ τοῦ σώματος ταύτης ὑπάρχει ἐπίγραμμα δίστιχον τόδε εἰς τέσσαρας στίχους:

Δηιλοχος με ετεκνωσε
Φιλουμενη εξανεφηνε
θρεψε Προκοννησος του
νομα Μητροβιος.

'Επὶ ἑκάστου τῶν στίχων τούτων εἶνε ἐγκεχαραγμένη καὶ γραμμὴ δι' ὀξέος ὀργάνου, καθ' ὅλον τὸ πλάτος τῆς στήλης· τοιαῦται δὲ γραμμαὶ φαίνονται καὶ μετὰ τὴν ἐπιγραφὴν καὶ ὑπὲρ ταύτην μία. ('Αναφορὰ 'Ιακ. Δραγάτση).

—8. **Εὑρήματα ἐν 'Αθήναις.** 'Εν ταῖς ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς τῶν 'Ολυμπίων γινομέναις ἐργασίαις παρὰ τὸ ἐνταῦθα 'Ολυμπιεῖον πρὸς ἐξωραϊσμὸν τοῦ πρὸς βορρᾶν τοῦ περιβόλου τοῦ ναοῦ χώρου εὑρέθη εἰκονιστικὴ μαρμαρίνη κεφαλή, περὶ ἧς ἴδ. σ. 122 ἀρ. 14.

Παρὰ δὲ τὴν ὁδὸν Πανεπιστημίου, ἐν τῷ οἰκοπέδῳ 'Ερρ. Σχλίεμαν, τῷ κατὰ τὴν γωνίαν τῆς ὁδοῦ ταύτης καὶ τῆς ὁδοῦ Πινακωτῶν, γενομένων σκαφῶν πρὸς ἐξόρυξιν θεμελίων, ἀπεκαλύφθησαν πολλοὶ ἀρχαῖοι τάφοι οὐχὶ πλούσιοι ἐν σπουδαίοις κτερίσμασι. Εὑρέθησαν ἐν αὐτοῖς πολλὰ ἀγγεῖα καὶ λήκυθοι, ὧν μία κυρίως εἶνε ἀξία λόγου· αὕτη ἔχει γραφὴν εἰκονίζουσαν ἄνδρα ὀχούμενον ἐπὶ καμήλου, φέρει δὲ καὶ ἐπιγραφὴν «Καλὸς Μίκων», ὡς φαίνεται. 'Εν ἑτέρᾳ ἐρυθρομόρφῳ ληκύθῳ, τεθραυσμένῃ καὶ ἐλλειπεῖ, ὑπῆρχε νεκρικὴ παράστασις, τάφος καὶ παρ' αὐτὸν ἔφιππος νεανίας, ὄπισθεν

τοῦ ὁποίου ἵστανται ἄλλοι νεανίαι. Εὑρέθησαν πρὸς τούτοις καὶ δύο ἐπιτύμβιοι ἐπιγραφαί, αἱ ἑξῆς:

Ευπορια [ορ]ος
Θαλλου [θη]κων
γυνη

Τὰ εὑρήματα ταῦτα ἐδηλώθησαν ὑπὸ τοῦ εὑρέτου ἰδιοκτήτου συμφώνως τῷ νόμῳ καὶ μένουσι παρ' αὐτῷ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΜΟΥΣΕΙΟΙΣ

1. Ἐθνικὸν Μουσεῖον.

Ἐν τῷ Ἐθν. Μουσείῳ εἰσήχθησαν, κατ' ἔκθεσιν τοῦ **Στάη**, τὰ ἑξῆς ἀρχαῖα:

1-11. Τὰ ὑπ' ἀρ. 1-11 ἀγγεῖα εὑρεθέντα ἐν ταῖς ἐν Ἐρετρίᾳ ἀνασκαφαῖς, συνέχεια τῶν ἐν σελ. 101 ἀρ. 1-17 κ. ἑ.

1. Λήκυθος μελανόμορφος μικρά. Εἰκονίζονται κατὰ τὸ μέσον δύο Ἀμαζόνες ἐνδεδυμέναι στενὸν ἔνδυμα καὶ ἀναξυρίδας, ἐπὶ τῆς κεφαλῆς δὲ εἶδος φρυγίου πίλου, κρατοῦσαι ἑκατέρα ἀπὸ τῶν ἡνίων ἵππον, ἱστάμενον κάτωθεν δένδρου ἑκατέρωθεν. Ἡ γραφὴ οὕτως ἀποτελεῖ συμμετρίαν αἰσθητήν. Ἀμφότεραι αἱ ἀμαζόνες φέρουσιν ἔμπροσθεν φαρέτρας, ἡ ἑτέρα δὲ τούτων καὶ δόρυ. Ἡ γραφὴ εἶναι ἀμελής, χειρωνακτικὴ δι' ἐγχαράξεως τῶν καθέκαστα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1539).

2. Λήκυθος μικρά, μελανόμορφος. Εἰκονίζεται ἀνὴρ παλαίων πρὸς ταῦρον κύπτοντα καὶ ἀμυνόμενον ἀπειλητικῶς. Ὁ ἀνὴρ πατῶν διὰ τοῦ ἀριστεροῦ ποδὸς ἐπὶ τοῦ κέρατος τοῦ ζώου καὶ προσπαθῶν νὰ συλλάβῃ τοῦτο διὰ τῶν χειρῶν ἀπὸ τῶν στέρνων, φαίνεται ἤδη κύριος αὐτοῦ. Γραφὴ χειρωνακτικὴ πεπληρωμένη τὰ κενὰ κισσῷ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1540).

3. Μικρὰ λήκυθος ἐρυθρόμορφος. Εἰκόνα ἔχει κατὰ τὸ μέσον γυναικὸς φερούσης ποδήρη χιτῶνα μετὰ διπλοϊδίου, ταχέως δὲ βαινούσης πρὸς τὰ ἔμπρος ἐν ᾧ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς στρέφει ὄπισθεν. Τὰς χεῖρας ἔχει κατ' ἀντίθετον διεύθυνσιν τεταμένας, ὡσεὶ ἐκδη-

λοῦσα ἔκπληξιν ἢ φόβον. Γραφὴ ταχεῖα μὲν ἀλλὰ λεπτή, ἐξ ἀντιγραφῆς εἰκόνος καλοῦ τεχνίτου προερχομένη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1541).

4. Μικρὰ λήκυθος μελανόμορφος μετ' εὐρείας κοιλίας. Εἰκονίζεται κατὰ τὸ μέσον ἀνὴρ φέρων ἐπὶ τῆς ῥάχεως σάκκον ἢ ἀσκόν, οὗ τὸν λαιμὸν κρατεῖ ἔμπροσθεν διὰ τῶν χειρῶν. Ὄπισθεν αὐτοῦ ἀνὴρ ἕτερος, ἱστάμενος, προσπαθῶν νὰ δέσῃ δι' ἱμάντος τὸ φορτίον περὶ τὴν ὀσφὺν τοῦ φέροντος αὐτό, ὅστις κύπτει ὑπὸ τὸ βάρος ἕτοιμος νὰ βαδίσῃ. Ἔμπροσθεν τούτου κύων ἀνυψῶν τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰς χεῖρας τοῦ κρατοῦντος τὸ φορτίον. Ἑκατέρωθεν τῆς σκηνῆς ταύτης ἀνὰ εἷς ἱστάμενος ἀνὴρ εἰς τὸ κέντρον ὁρῶν ἐν συμμετρικῇ πρὸς τὸν ἕτερον στάσει. Αἱ μορφαὶ αὗται φέρουσιν ἅπασαι μόνον ἱμάτιον περὶ τὴν ὀσφὺν συνεστραμμένον. Κατὰ τὰ κενὰ κλῶνες κισσοῦ. Γραφὴ δι' ἐγχαράξεως, μᾶλλον λεπτή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1542).

5. Λήκυθος μελανόμορφος μικρά. Εἰκονίζεται γυμνὸς ἀνὴρ ὀρχούμενος, ὄπισθεν δὲ τούτου τρεῖς γυναῖκες, ὧν ἡ μία παίζει δίαυλον, ἡ ἑτέρα δὲ κατὰ τὸ μέσον ὀρχοῦται· καὶ ἡ πρὸς ἀριστερὰν ἵσταται θεωμένη, κρατοῦσα στέφανον. Κοινὴ γραφὴ δι' ἐγχαράξεως, χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1543).

6. Δέκα καὶ ὀκτὼ ληκύθια μελανόμορφα ἔχοντα ἅπαντα περίπου τὴν αὐτὴν παράστασιν· τουτέστι ἅρμα τέθριππον ἡνιοχούμενον ὑπὸ ἀνδρικῆς ἢ γυναικείας μορφῆς· ὄπισθεν τῶν ἵππων, ὡς τὰ πολλά, μορφὴ ὁπλίτου ἢ κιθαρῳδοῦ· ἔμπροσθεν δὲ τοῦ ἅρματος μορφὴ καθημένη ἐπὶ σκίμποδος. Γραφὴ χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1544 - 1561).

7. Ἐννέα ληκύθια μελανόμορφα ἔχοντα ἅπαντα τὴν αὐτὴν περίπου παράστασιν ἤτοι κλίνην ἐφ' ἧς ἐξηπλωμένος ἀνὴρ παρὰ τοὺς πόδας τοῦ ὁποίου γυνὴ καθημένη, παίζουσα λύραν· ἑκατέρωθεν τῆς κλίνης ἀνὰ μία μορφὴ ἱσταμένη ἢ καθημένη, σπανιώτερον δὲ ἔφιππος (Ἀμαζών). Γραφὴ χειρωνακτικὴ δι' ἐγχαράξεως τῶν καθέκαστα, κισσῷ δὲ τὰ κενὰ πεπληρωμένη. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορείας 1562-1570).

8. Πέντε ληκύθια μελανόμορφα ἔχοντα παράστασιν τήνδε: τρεῖς γυναῖκες καθήμεναι, ὧν ἡ ἐν τῷ μέσῳ κρατεῖ λύραν ἢ κέρας, αἱ

ἑκατέρωθεν δὲ ὡς τὰ πολλὰ ἄνθος. Γραφὴ χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1571-1575).

9. Δύο ληκύθια ὅμοια εἰκονίζοντα δύο καθημένας γυναῖκας, κρατούσας ἄνθος ἐν τῇ δεξιᾷ καὶ στέφανον ἐν τῇ ἀριστερᾷ, καὶ παρ' αὐταῖς ἐναλλὰξ δύο ἱσταμένους ἄνδρας. Τὰ γυμνὰ μέλη τῶν γυναικῶν λευκά. Γραφὴ χειρωνακτική. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορείας 1576-1577).

10. Τρία ληκύθια μελανόμορφα εἰκονίζοντα ἄνδρα παλαίοντα πρὸς λέοντα· ἑκατέρωθεν δὲ μορφὴ ἱσταμένη. Γραφὴ χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1578-1580).

11. Δύο ληκύθια μελανόμορφα εἰκονίζοντα ἄνδρα προσπαθοῦντα νὰ συλλάβῃ κάπρον καὶ θέσῃ αὐτὸν ἐπὶ τοῦ ὤμου· ἑκατέρωθεν ἀνὰ εἷς ἱππεύς. Γραφὴ χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1581-1582).

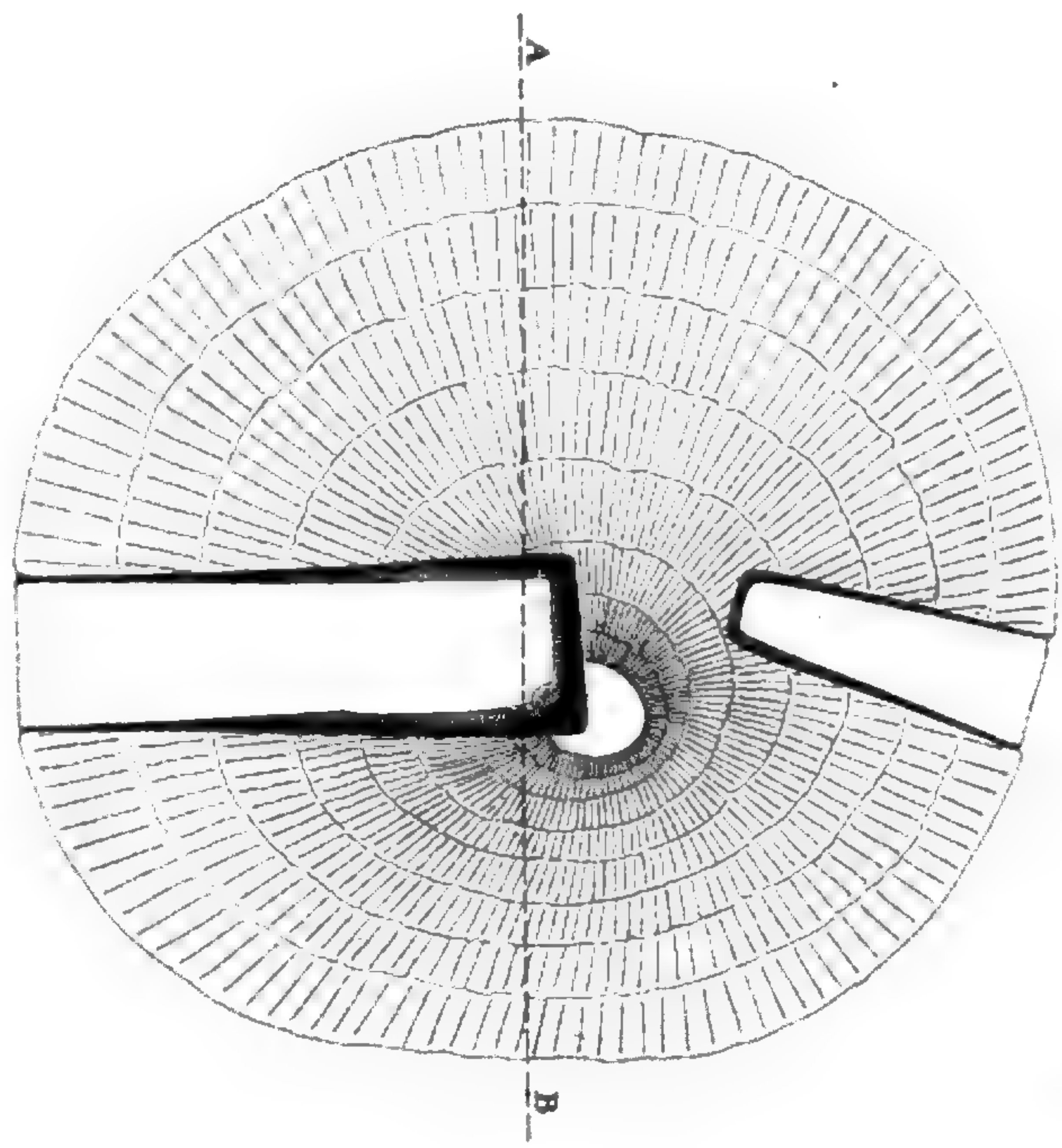
12. Τὰ ἐν σελ. 115 ἀρ. 6 περιγραφόμενα γλυπτὰ ἐκ Ῥαμνοῦντος, τὰ ἐκ τῶν ἀναγλύφων τῶν ἐν τῷ βάθρῳ τοῦ ἀγάλματος τῆς Νεμέσεως προερχόμενα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1537).

13. Τρία ἀγάλματα μετὰ τῶν ἐνεπιγράφων αὐτῶν βάθρων, εὑρεθέντα ἐν Ῥαμνοῦντι, ἤτοι ἄγαλμα νεανίου, ἄγαλμα Θέμιδος καὶ ἄγαλμα Ἀριστονόης ἱερείας Νεμέσεως, περιγραφόμενα ἅπαντα ἐν σελ. 116. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1534-1537).

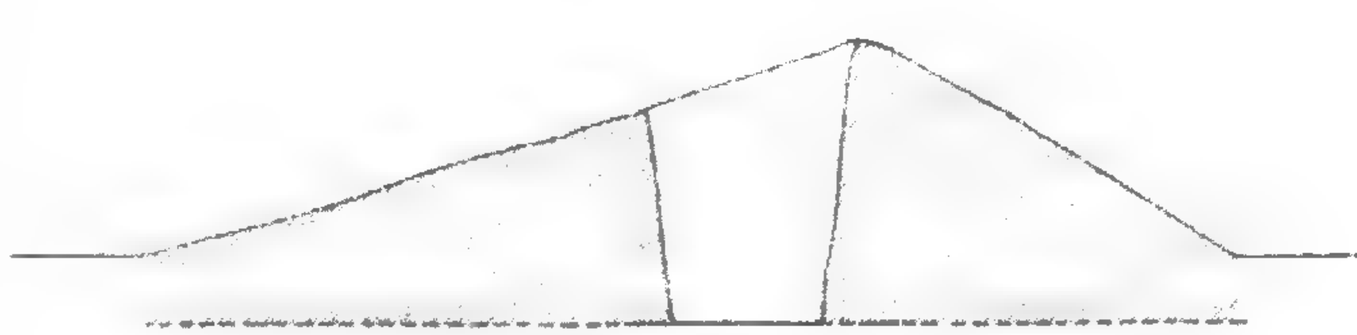
14. Εἰκονιστικὴ κεφαλὴ ἀνδρὸς λίαν βραχυκόμου καὶ βραχυπώγωνος μεγάλου φυσικοῦ μεγέθους, τέχνης ῥωμαϊκῶν χρόνων. Ὀφρῦς καὶ κόραι πλαστικῶς δεδηλωμέναι. Εὑρέθη παρὰ τὸ ἐνταῦθα Ὀλυμπιεῖον πρὸς βορρᾶν τοῦ περιβόλου. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορείας 1571).

15. Ἄγαλμα Ἑρμοῦ κριοφόρου εὑρεθὲν ἐν Τροιζηνίᾳ ἐν ἀνασκαφαῖς τῆς Γαλλικῆς Σχολῆς (ἴδ. σ. 81), μεγέθους φυσικοῦ, ὕψ. 1,80. Ὁ Ἑρμῆς φέρει χλαμύδα ἐμπεπορπημένην ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου καὶ πέτασον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ἐκράτει δὲ διὰ τῆς ἀριστερᾶς τὸ κηρύκειον, οὗ σώζεται τὸ πλεῖστον μέρος. Ἵσταται δὲ ὄρθιος ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ποδὸς στηριζόμενος καὶ μικρὸν ἀριστερά, ἔνθα ὁ κριός, ἐστραμμένος, καὶ εἰκονίζεται ἐν τῇ στιγμῇ ἐκείνῃ καθ' ἣν ἁρπάζων ἀπὸ τῶν κεράτων τὸν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους κριὸν αἴρει αὐτὸν εἰς τὰ ἄνω· διαφέρει ἄρα τοῦ τε Ἑρμοῦ τοῦ Ὀνάτα, ὅστις τὸν κριὸν ἔφερεν ὑπὸ τὴν μασχάλην, καὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ Καλάμιδος

ΤΟΥ Τ



1. Κάτοψις τοῦ τύμβου



2. Τομη Α - Β





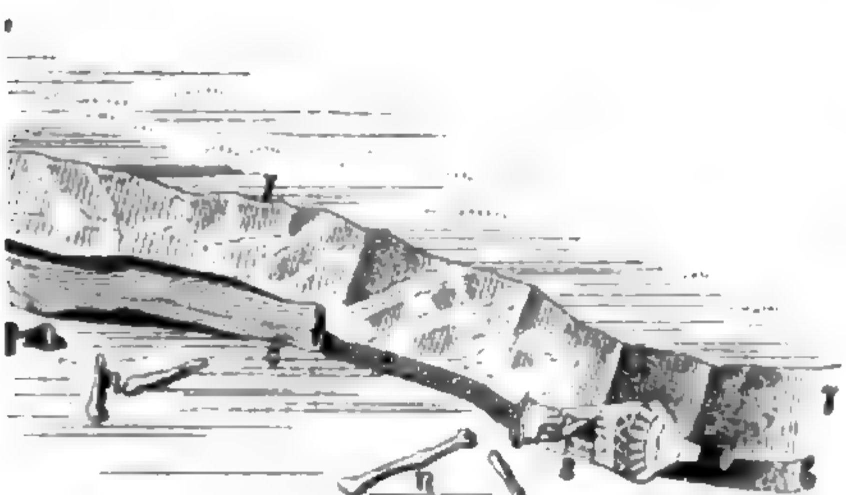
4. Πρόσοψ



3

α Έπι
β στρ
γ χώμ
δ ξύλ
ε αγγ
ζ άγγ
η όστ

ΑΝΑΣΚΑΦΗ
ΥΜΒΟΥ ΤΩΝ ΜΑΡΑΘΩΝΟΜΑΧΩΝ



τοῦ στρώματος



Τομὴ τοῦ στρώματος



σμα τοῦ ἀρχικοῦ ἐδάφους
ια ἐν τέφρας
ὑπερκείμενον τοῦ στρώματος
κεκαυμένον
α
ον κεκαυμένον



5.



6.



7.



8.



9.

ποιηθέντος ὅστις ἔφερεν αὐτὸν ἐπὶ τῶν ὤμων, ὥστε εἰς τοὺς δύο τούτους τύπους προστίθεται διὰ τοῦ προκειμένου ἀγάλματος καὶ ἕτερος, ἄγνωστος τέως ἡμῖν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1538).

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ

ΔΙΑΤΡΙΒΑΙ ΚΑΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Ἀνασκαφαὶ τύμβων ἐν Ἀττικῇ.

ΕΚΘΕΣΙΣ Γ'.

Ὁ τύμβος τῶν Μαραθωνομάχων.

(Ϊ3. Πίν. Δ').

Μετὰ τὰ ἀπροσδόκητα ὅλως ἀποτελέσματα τῶν ὑπὸ τῆς Γενικῆς Ἐφορείας ἐνεργουμένων συστηματικῶς ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους ἀνασκαφῶν τύμβων ἐν Ἀττικῇ, διὰ τῶν ὁποίων κατεδείχθη πρωτίστως, ὅτι ἡ ἐπικρατήσασα παρά τισι τῶν ἀρχαιολόγων δόξα «ὅτι οἱ τύμβοι, ὡς τὰ πολλά, εἰσὶν ἁπλᾶ κενοτάφια» πεπλανημένη εἶνε, καὶ ὅτι σχεδὸν μετὰ βεβαιότητος δύναταί τις νὰ προσδοκᾷ ὑπὸ χῶμα γῆς (ὑπὸ τύμβον) οἱουδήποτε ὕψους ἢ μεγέθους, τάφους συγχρόνου τινὸς ἢ καὶ μὴ συγχρόνου περιόδου — μετὰ τὰ ἀποτελέσματα, λέγομεν, τῶν ἐρευνῶν τούτων, φυσικὸν ἦτο ἡ δι' ἀνασκαφῆς ἐξέτασις τοῦ ἐπισημοτάτου τῶν τοιούτων ἐν Ἀττικῇ μνημείων, τοῦ τύμβου δηλ. τῶν Μαραθωνομάχων (ὡς κοινῶς καλεῖται ὁ κατὰ τὸ μέσον τῆς κοιλάδος τοῦ Μαραθῶνος ὑψούμενος μέγας τεχνικὸς λόφος) νὰ προτιμηθῇ πάσης ἄλλης ἐρεύνης ἐπὶ ἑτέρου τοιούτου μνημείου. Ἡ ἀποκτηθεῖσα πεποίθησις, ὅτι ὁ τύμβος ἐκεῖνος καὶ εἰ μὴ ἦτο τὸ ἀληθῶς μέγα ἱστορικὸν μνημεῖον, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα, μεθ' ὅλας τὰς ἐναντιώσεις περιφανῶν ἀρχαιολόγων, ἐξηκολούθει νὰ φέρῃ, θὰ ἦτο ὅμως πάντως νεκροταφεῖον ὑποκρύπτον ὑπὸ τὸν μέγαν

ἐκεῖνον ὄγκον τοῦ ἐπισωρευθέντος χώματος, τάφους ἀρχαίων χρόνων, ἡ πεποίθησις αὕτη ἤγαγεν, ὡς ὤφειλε, τὴν Γενικὴν Ἐφορείαν εἰς τὴν προτίμησιν τῆς ἐρεύνης τοῦ τύμβου τούτου, ἥτις εἴτε θετικῶς εἴτε ἀρνητικῶς θὰ ἔλυε τέλος τὸ πολυθρύλλητον ζήτημα ἂν εἶνε ἢ μὴ ὁ τύμβος οὗτος τὸ μνημεῖον καὶ ὁ τάφος τῶν κατὰ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην ἐνδόξως πεσόντων 192 Ἀθηναίων.

Ἀλλ' ἐνταῦθα ἀνάγκη εἶνε μικρᾶς τινος ἱστορικῆς εἰσαγωγῆς πρὸς κατανόησιν τῆς θέσεως τοῦ ζητήματος, τοῦ ἂν ὁ τύμβος δηλ. οὗτος ἦτο ὁ τῶν Μαραθωνομάχων, πρὸ τῆς διὰ τῆς γενομένης ἀνασκαφῆς ἐξακριβώσεως τοῦ θετικοῦ ἀποτελέσματος.

Ἀληθῶς παράδοξον εἶνε, ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀρχαίων συγγραφέων παρέδωκεν ἡμῖν ἀκριβές τι καὶ θετικὸν περὶ τοῦ τάφου τῶν 192 Ἀθηναίων τῶν πεσόντων κατὰ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην. Ὁ σύγχρονος σχεδὸν τῆς μάχης ἱστορικὸς Ἡρόδοτος οὐδὲ μνείαν κἂν ποιεῖται τῆς ταφῆς τούτων, οὐδὲ τῆς τῶν σὺν αὐτοῖς πεσόντων Πλαταιέων τε καὶ δούλων. Ὁ Θουκυδίδης (Ι, 34) ἱστορῶν τὰ τῆς ταφῆς ἐν γένει τῶν πιπτόντων ἐν ταῖς μάχαις, μνημονεύει καὶ τῶν ἐν Μαραθῶνι πεσόντων, τοὺς ὁποίους δὲν ἐνεταφίασαν εἰς τὸ δημόσιον σῆμα «ὅ ἐστιν ἐπὶ τοῦ καλλίστου προαστείου τῆς πόλεως» ἔνθα ἔθαπτον τοὺς ἐκ τῶν πολέμων, ἀλλ' ἐν Μαραθῶνι ἐπὶ τοῦ τόπου τῆς μάχης, λέγων ἐπὶ λέξει «ἐκείνων δὲ διαπρεπῆ τὴν ἀρετὴν κρίναντες αὐτοῦ καὶ τὸν τάφον ἐποίησαν». Οὐδὲν ὅμως ἀναφέρει περὶ τύμβου ἢ ἄλλου τινὸς ἐπιτυμβίου μνημείου ἀρκούμενος παραδόξως εἰς τὴν λέξιν «τάφος». Τὸ περιεργότερον ὅμως εἶνε ὅτι οὔτε ὁ Παυσανίας παραδίδει σαφές τι περὶ τούτου. Ἐν βιβλίῳ Ι, 29, 4 μνείαν ποιούμενος καὶ αὐτὸς τῶν «ἔξω τῆς πόλεως» ἱερῶν καὶ μνημείων καὶ δὴ τῶν κατὰ τὴν ὁδὸν εἰς Ἀκαδημίαν, ἔνθα ὑπῆρχον οἱ τάφοι τῶν ἐνδοξοτέρων προσθέτει: «Ἔστι δὲ καὶ πᾶσι μνήματα Ἀθηναίοις, ὁπόσοις ἀποθανεῖν συνέπεσεν ἔν τε ναυμαχίαις καὶ ἐν μάχαις πεζαῖς, πλὴν ὅσοι Μαραθῶνι αὐτῶν ἠγωνίσαντο· τούτοις γὰρ κατὰ χώραν εἰσὶν οἱ τ ά φ ο ι δι' ἀνδραγαθίαν». Ἀλλαχοῦ δὲ (Ι, 32, 3), εἰς τὰ περὶ Μαραθῶνος λέγει «τ ά φ ο ς δὲ ἐν τῷ πεδίῳ Ἀθηναίων ἐστίν. ἐπὶ δὲ αὐτῷ στῆλαι, τὰ ὀνόματα τῶν ἀποθα-

πάντων κατὰ φυλὰς ἑκάστων ἔχουσαι»· ὡς ὁρᾷ τις, ὅ τε Θουκυδίδης καὶ ὁ Παυσανίας ὁμιλοῦσιν ἁπλῶς περὶ «τάφου» ἢ «τάφων» οὐχὶ δὲ περὶ τύμβου ἢ χώματος, ὡς ἀποκαλοῦνται συνήθως τὰ ἐπὶ τῶν τάφων τεχνητὰ ταῦτα ὑψώματα. Περὶ τάφων δὲ ἁπλῶς ὁμιλούντων τῶν συγγραφέων τούτων, οὐδεὶς τῶν νεωτέρων θὰ ἠδύνατο εὐλόγως, πρὸ τῆς δι' ἀνασκαφῆς ἐρεύνης, νὰ ὑποστηρίξῃ ὅτι ὁ ἐν τῇ πεδιάδι τοῦ Μαραθῶνος τύμβος εἶνε ὁ τῶν μαραθωνομάχων τάφος. Δικαίως δὲ ὁ Κούρτιος ἐν Arch. Zeit. 1853 σ. 154 ἐκηρύχθη πολέμιος τῆς γνώμης ταύτης, γενικεύσας τὴν πεποίθησίν του ταύτην διὰ τῆς ἀναγραφῆς ὅτι πρὸς οὐδὲν ἱστορικὸν γεγονὸς σχετίζεταί ποτε ἡ ἀνέγερσις τύμβου! Ὁ Leake ὅμως, ὁ ὀξυνούστατος ἐκεῖνος συγγραφεὺς τῶν «Δήμων τῆς Ἀττικῆς» ἐν τῷ συγγράμματι αὐτοῦ τούτῳ (σελ. 83 τῆς ὑπὸ Westermann γερμ. μεταφράσεως) στηριζόμενος ἐπὶ ἑτέρου τινὸς χωρίου τοῦ Παυσανίου (Ι, 32) ἔνθα λόγου γενομένου περὶ τῆς ταφῆς τῶν πεσόντων Περσῶν ἐπιλέγει «τούτοις δὲ οὔτε χῶμα, οὔτε ἄλλο σημεῖον ἠδυνάμην εὑρεῖν» συμπεραίνει ὅτι ὁ Παυσανίας ἵνα μνημονεύσῃ τὴν ἔλλειψιν χώματος (τύμβου) ἢ ἄλλου τινὸς σημείου ἐπὶ τοῦ τάφου τῶν Περσῶν, θὰ εἶχε πάντως ὑπ' ὄψιν τὸν τύμβον τῶν Ἀθηναίων. Εὐφυὴς μὲν σκέψις ἀλλὰ παρακεκινδυνευμένη. Διατὶ τάχα τότε ὁ Παυσανίας νὰ μὴ μνημονεύσῃ ῥητῶς τοῦ τύμβου ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ, ἀλλ' ἠρκέσθη εἰς τὸ «τάφος»; Ἐν τούτοις ἰδοὺ τί ἔγραψεν ὁ ὀξυδερκὴς ἐκεῖνος ἐρευνητής. «Πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς πιθανωτέρας θέ»σεως, ἔνθα μετὰ τὴν μάχην ἀνηγέρθησαν τὰ μνημεῖα (ἐννοεῖ τοὺς »τάφους Ἀθηναίων καὶ Πλαταιέων καὶ τὸ ἐπὶ τῇ νίκῃ τρόπαιον »τὸ μνημονευόμενον ὑπὸ τοῦ Παυσανίου) ὁδηγεῖ ἡμᾶς ὁ εἰς τὰ »ὄμματα προσπίπτων τύμβος, ὁ ἡμίσειαν ἀγγλικὴν λεύγην τῆς »ὄχθης ἀπέχων, καὶ εἰς τὸ μέσον περίπου τῆς πεδιάδος κείμενος. »Ἐπειδὴ δὲ ὁ Παυσανίας, μνημονεύσας τῆς ταφῆς τῶν Ἀθηναίων, »παρατηρεῖ ὅτι οὐδαμοῦ εὗρε χῶμα ἢ ἄλλο τι σημεῖον δηλοῦν »τὴν θέσιν ἔνθα ἐτάφησαν οἱ Πέρσαι, ἐξ οὗ καὶ εἰκάζει ὅτι ἔρ»ριψαν τούτους εἰς ὄρυγμα, πρέπει πάντως ὁ Παυσανίας περι»γράφων τὸν τάφον τῶν Ἀθηναίων, νὰ εἶχε ὑπ' ὄψιν του τὸν »τύμβον τοῦτον. Ὁ σωρὸς λοιπὸν αὐτὸς τοῦ χώματος καλύπτει

»τὰ λείψανα τῶν 192 ἡρώων, οἵτινες ἕνεκα τῆς δυσαναλογίας »τῶν δύο μαχομένων μερῶν λαμπροτάτην νίκην διὰ τοῦ αἵμα»τός των ἐξηγόρασαν, νίκην, ἥτις διὰ τὸ μέγεθος τῶν συνεπειῶν »αὐτῆς μόνον τὴν ἐν Σαλαμῖνι ἔχει ἐφάμιλλον καὶ τῆς ὁποίας »ἡ ἐπὶ τοῦ πολιτισμοῦ ἐπίδρασις δύναταί τις εὐλόγως νὰ ἰσχυ»ρισθῇ, ὅτι καὶ τὰ νῦν ἐν ἁπάσῃ τῇ Εὐρώπῃ αἰσθητὴ τυγχάνει. »Ὁ τύμβος εἶνε ὑπὸ τὸ ὄνομα «σωρὸς» (τάφος) γνωστός, καὶ »τὸ ὄνομα τοῦτο πιθανῶς παρεδόθη τῷ λαῷ τῆς Ἀττικῆς ἀπὸ »τῶν ἀρχαίων χρόνων».

Ἡ ἐξ ἐμπνεύσεως μᾶλλον ἢ ἐπὶ ἀποδείξεων στηριζομένη δοξασία αὕτη τοῦ Leake, ὅτι ὁ ἐν Μαραθῶνι τύμβος εἶνε ὁ τάφος τῶν πεσόντων Ἀθηναίων, ἔσχε μὲν πολλοὺς ὀπαδούς, (διότι σὺν τοῖς ἄλλοις ἡ ὑπόθεσις ἦτο λίαν ἑλκυστική, ἐφ' ὅσον δὲν ἀπεδεικνύετο τὸ ἐναντίον, οἱ δὲ περιηγηταὶ ἐνησμενίζοντο εἰς τὴν ἰδέαν ταύτην καὶ ἔχαιρον ἀνερχόμενοι τὸ τεχνητὸν ἐκεῖνο ὕψωμα σκεπτόμενοι ὅτι ἔβαινον ἐπὶ μνημείου τοσοῦτον περιδόξου) ἐνίοτε δὲ καὶ ὑποστηρικτὰς ὡς λ. χ. τὸν Bursian (Geogr. v. Griech. I σ. 338), ἀλλὰ δὲν ἔλειψαν, φυσικῶς, καὶ οἱ ἀντιφρονοῦντες τῷ Leake ὡς λ. χ. ὁ Curtius (ἐνθ. ἀνωτ.)· καθόσον μὴ στηριζομένη ἡ γνώμη αὕτη ἐπὶ ἀνασκαφικῶν ἐρευνῶν ἢ ἄλλων ἐπιστημονικῶν ἀποδείξεων, παρεῖχε πασιφανὲς μέσον ἐναντιώσεως αὐτὴν ταύτην τὴν ἐπικαλουμένην πρὸς πίστωσιν μαρτυρίαν τοῦ Παυσανίου, ὅστις προκειμένου περὶ τοιούτου μνημείου ἀρκεῖται εἰς τὴν λέξιν «τάφος» ἐν ᾧ ἀλλαχοῦ ὁμιλῶν περὶ τύμβων, διακρίνει τούτους καθαρῶς εἴτε διὰ περιγραφῆς, εἴτε διὰ τοῦ «γῆς χῶμα» εἴτε ἄλλως, οὐδέποτε ὅμως ἁπλῶς διὰ τοῦ «τάφος».

Τὸ πρᾶγμα ἐν τούτοις ἔμενεν οὕτως ἐν τῇ ἀβεβαιότητι μέχρι τοῦ 1884 ὅτε ὁ Δόκτωρ Σχλίεμαν ἀπεπειράθη δι' ἀνασκαφικῆς ἐρεύνης νὰ ἐξακριβώσῃ εἴτε θετικῶς εἴτε ἀρνητικῶς τὸ βάσιμον τῆς ὑποθέσεως περὶ τοῦ ἂν ὁ τύμβος τοῦ Μαραθῶνος εἶνε ὁ τάφος τῶν μαραθωνομάχων. Εἰς τὴν δι' ἀνασκαφῆς ἐξακρίβωσιν τοῦ τύμβου τούτου προέβη ὁ κ. Σχλίεμαν διὰ μικρᾶς σχετικῶς πρὸς τὸ μέγεθος τοῦ τύμβου ἐργασίας, διὰ τάφρου δηλ. 2-4 μ. ἀνατολικῶς καὶ δι' ὀπῆς 4 μ. κατὰ τὸ κέντρον· τὰ ἐξαγόμενα δὲ τῆς

ἐρεύνης του ταύτης ἐδημοσίευσεν ἐν τῷ γερμ. περιοδ. Zeitschrift für Ethnologie 1884 σελ. 85 καὶ ἑξ. Ὁ κ. Σχλίεμαν διισχυρίσθη ὅτι ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐρεύνης αὐτοῦ προκύπτει ὅτι ὁ τεχνητὸς τύμβος ἐν Μαραθῶνι εἶνε ἁπλοῦν κενοτάφιον, οὗτινος ἡ κατασκευὴ ἀνέρχεται λίαν πιθανῶς εἰς τὸν ἔνατον π. Χ. αἰῶνα καὶ ὅτι ἐπομένως «ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ταὐτισμοῦ τοῦ τύμβου πρὸς τὸ πολυάνδριον τῶν 192 πεσόντων Ἀθηναίων πρέπει πλέον ἐς ἀεὶ νὰ πέσῃ (auf immer zu Boden fallen)». Ἡ γνώμη αὕτη τοῦ κ. Σχλίεμαν ἐπεκράτησεν ἔκτοτε παρὰ τοῖς ἀρχαιολόγοις καὶ τοπογράφοις. Πρὸ τετραετίας δὲ ὁ λοχαγὸς Eschenbürg, ὁ ἀποσταλεὶς ὑπὸ τῆς γερμ. Κυβερνήσεως πρὸς ἐκπόνησιν τῶν τοπογραφικῶν χαρτῶν τῆς Ἀττικῆς, ἐν ὁμιλίᾳ αὐτοῦ τῇ 4 Δεκεμβρίου 1886 πρὸ τῆς ἀρχαιολ. Ἑταιρίας τοῦ Βερολίνου, δημοσιευθείσῃ ἐν φυλλαδίῳ ὑπὸ τὸν τίτλον « Topographische archaeologische und militärische Betrachtung auf dem Schlachtfelde von Marathon » ὑποστηρίζει ἐκθύμως (σελ. 9 κ. ἑξ.) τὴν γνώμην τοῦ κ. Σχλίεμαν ἀνασκευάζων τὴν τοῦ Leake. Ἐπὶ τῶν ἐξαγομένων δὲ τούτων τῆς ἐρεύνης τοῦ κ. Σχλίεμαν βασιζόμενος ζητεῖ οὐχὶ πλέον ἐν τῷ περὶ οὗ πρόκειται τύμβῳ ἀλλ' ἀλλαχοῦ τῆς πεδιάδος τὸ κέντρον τῆς μάχης τοῦ Μαραθῶνος (ὑποθέτει τοῦτο ἐκεῖ ἔνθα « ἡ Παναγία Μεσοσπορίτισσα » κατὰ τὴν θέσιν « Χάνι »).

Ἀλλ' αἱ ἔρευναι τοῦ κ. Σχλίεμαν δὲν ἠδύναντο προφανῶς νὰ θεωρηθῶσιν ἐπαρκεῖς διά τε τὸ βραχυχρόνιον αὐτῶν καὶ περιωρισμένον. Καὶ αὐτὸς δὲ ὁ κ. Σχλίεμαν, ὡς ἐπληροφορήθημεν, ἐσκόπει νὰ παρατείνῃ τὰς ἐργασίας του ἐν τῷ τύμβῳ, εἰ μὴ παρεκωλύετο ὡς ἐκ τοῦ ἀκαταλλήλου τῆς ὥρας τοῦ ἔτους ὑπὸ τοῦ ἀναβλύζοντος ἐκ τοῦ ἐδάφους ὕδατος μετὰ χειμερινὴν πολυομβρίαν. Ἀσχέτως ὅμως τῶν ἐργασιῶν τοῦ κ. Σχλίεμαν καὶ τῆς περὶ αὐτῶν ἑκάστου δοξασίας, ἡ Γεν. Ἐφορεία, ὡς εἴπομεν ἐν ἀρχῇ, ὡρμήθη εἰς τὴν ἀνασκαφὴν τοῦ ἐν Μαραθῶνι τύμβου κατόπιν τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν ὑπ' αὐτῆς ἀνασκαφέντων τύμβων ἐν Βελανιδίτσᾳ, Βουρβᾷ καὶ Πετρέζᾳ πεποιθυῖα ὅτι καὶ ἐὰν ὁ τύμβος δὲν ἦτο ὁ τῶν μαραθωνομάχων, θὰ περιέκλειεν ὅμως πάντως ἄλλους τάφους κοινούς.

Τῆς ἀνασκαφῆς ἠρξάμεθα τὸ πρῶτον ἐκ τοῦ ἀρκτικοῦ μέρους τοῦ τύμβου, χωροῦντες πρὸς τὸ κέντρον διὰ μικρᾶς τάφρου. Εὐθὺς μετὰ τὴν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν, ἀπεκαλύφθησαν ἐπὶ τοῦ χώματος εἰς ὕψος μέτρου περίπου ὑπεράνω τῆς ἀρχικῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους, ἴχνη τάφων κεραμιδοειδῶν τῶν τελευταίων ῥωμαϊκῶν χρόνων. Ἡ τομὴ ἐν τῷ χώματι ἔβαινεν οὕτως ἄνευ τινὸς φαινομένου ἀξίου παρατηρήσεως πρὸς τὸ κέντρον, ἀλλ' ἅμα καὶ πρὸς τὸ βάθος. Μετὰ ἡμερῶν τινων δὲ ματαίαν ἔρευναν ἐχωροῦμεν μόνον πρὸς τὸ βάθος καθ' ὅλον τὸ πλάτος τῆς γενομένης ἤδη τάφρου. Ὑπερέβημεν δὲ εἰς βάθος τὴν νῦν ἐπιφάνειαν τοῦ ἐδάφους κατὰ τρία περίπου μέτρα, ὁπότε ἀνέβλυσεν ὕδωρ, ἀναγκάσαν ἡμᾶς νὰ ὑποχωρήσωμεν. Ἐν τούτοις ἡ πρώτη αὕτη ἀτυχὴς ἀπόπειρα δὲν ἀπεθάρρυνεν ἡμᾶς, ἀλλ' ἠρξάμεθα ἄλλης τάφρου ἀντιθέτως, μείζονος ταύτης (7 μ. πλάτος) χωρούσης ἐπίσης πρὸς τὸ κέντρον, σκοποῦντες ἵνα τάμωμεν οὕτω τὸν τύμβον. Μετὰ παρέλευσιν πολλῶν ἡμερῶν, καθ' ἃς ἡ ἐκχωμάτωσις οὐδὲν ἐπέφερεν ἄξιον προσοχῆς, ἐφθάσαμεν ἐπὶ στρώματος ὀλίγον ὑγροῦ, μαρτυροῦντος τὴν ὕπαρξιν ὕδατος εἰς ἀπώτερον βάθος. Εἴχομεν δὲ ὑπερβῆ κατὰ δύο μέτρα τὴν σημερινὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἐδάφους, ὁπότε δοκιμάσαντες κατὰ τὸ μέσον τῆς τάφρου βαθύτερον κατὰ ἓν μέτρον τὸ ἔδαφος διὰ τετραγώνου χάνδακος, εὕρομεν αἴφνης λεπτὸν στρῶμα σποδοῦ μετὰ ἰχνῶν ὀστῶν καὶ ἀνθράκων, ἐν οἷς καὶ θλάσματα ἀγγείων. Ἡ ἀποκάλυψις τῶν λειψάνων τούτων κατέδειξεν ὑμῖν ὅτι τὸ ἀνακαλυπτόμενον στρῶμα προήρχετο· ἐκ μεγάλης πυρᾶς ἀνθρωπίνων σκελετῶν, ἤγαγε δ' ἡμᾶς εὐθὺς εἰς τὴν βεβαιότητα ὅτι ὁ τύμβος ἦτο ὄντως ὁ τῶν μαραθωνομάχων τάφος, ἐν ᾧ ἔκειντο κεκαυμένα τὰ ὀστᾶ τῶν πεσόντων Ἀθηναίων, καθόσον τοιοῦτο στρῶμα ἀδύνατον ἦτο νὰ προήρχετο ἐκ κοινῶν τάφων, ἅτε ἐπεκτεινόμενον πολὺ πέραν τῆς διαστάσεως ἑνὸς τάφου, οἷοι οἱ συνήθως ὑπὸ τύμβους ἀνακαλυπτόμενοι. Ἐπειδὴ δὲ τὸ στρῶμα τοῦτο κατεστρέφετο ἀνασκαπτόμενον, δὲν ἐξηκολουθήσαμεν τὴν ἔρευναν ταύτην ἐπὶ ὅλης τῆς ἐπιφανείας τῆς ἀνασκαφείσης τάφρου, ἀλλ' ἀνεκόψαμεν τὰς ἐργασίας ἀνεχθέντες εἰς τὴν Γεν. Ἐφορείαν, ἥτις προσεκάλεσεν ἐν τῷ ἅμα ἐπιτροπὴν (ἴδ. σ. 67) ὅπως πιστώσῃ τὰ ἐξαγό-

μενα τῆς ἐρεύνης ταύτης. Ἐνώπιον δὲ τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης ἐξηρευνήθη τὸ ἔδαφος ἅπαν τῆς τομῆς ταύτης, εὑρέθη δὲ ὄντως ἐπὶ τῆς ἀρχικῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους, εἰς τρία ὡς εἴπομεν μέτρα βάθους ἀπὸ τῆς σημερινῆς ἐπιφανείας τῆς πεδιάδος καὶ ὑπὸ τὸ χῶμα τοῦ τύμβου, τὸ τῆς καύσεως τῶν νεκρῶν στρῶμα, πάχος ἔχον ὀλίγων ἑκατ. τοῦ μέτρου καὶ ἀποτελούμενον ἐκ σποδοῦ μετὰ θρυμμάτων ξυλανθράκων, ὀστῶν λίαν ἐφθαρμένων ὑπὸ τῆς πυρᾶς καὶ πολλαχοῦ ἐσπαρμένων θραυσμάτων ληκυθίων. Τὴν ὕπαρξιν τοῦ στρώματος τούτου καθ' ὅλην τὴν ἐπιφάνειαν τῆς τάφρου ἐπίστωσεν ἡ ἐπιτροπὴ διὰ πρωτοκόλλου ὑπογραφέντος ἐπὶ τόπου τῇ 2 Ἰουνίου ε. ε. (ἴδ. σ. 67). Ὑπηγορεύθη δὲ ἡ σύνταξις τοῦ πρωτοκόλλου τούτου ἐκ τῆς ἀνάγκης, καθ' ὅσον μόνον ἡ αὐτοψία κατὰ τὴν ἀνασκαφὴν τοῦ στρώματος ἠδύνατο νὰ πιστώσῃ τὸ φαινόμενον, καταστρεφομένων τῶν συστατικῶν τοῦ στρώματος εὐθὺς μετὰ τὴν σκαφήν. Τὰ ὀστᾶ μάλιστα, ὧν τὰ ἴχνη τοσοῦτον ἐναργῶς ἐφαίνοντο ἐπὶ τοῦ στρώματος, (ἰδίως τὰ ἐκ τῶν κνημῶν καὶ βραχιόνων), κατεστρέφοντο εὐθὺς ἅμα τῇ ἀνασκαλεύσει τοῦ ἐδάφους καὶ ἕνεκα τῆς ὑγρασίας τοῦ ἐδάφους καὶ ἕνεκα τῆς ἀποτεφρώσεως αὐτῶν κατὰ τὴν πυράν. Περὶ τοῦ στρώματος τούτου συνέταξεν ἐπιστημονικὴν ἔκθεσιν ὁ ἐκ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς καθηγητὴς τῆς ὀρυκτολογίας Κ. Μητσόπουλος δημοσιευθεῖσαν ἐν σελ. 18 καὶ ἑξ. εἰς ἣν καὶ παραπέμπομεν, ὅπως μὴ ἐπαναλάβωμεν ἐνταῦθα μεθ' ὅσης ἐκεῖ λεπτομερείας ἐξετέθησαν τὰ συστατικὰ τοῦ στρώματος. Συγχρόνως ὁ παρὰ τῇ Γεν. Ἐφορείᾳ ἀρχιτέκτων, ὁ καὶ ἐκ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, κ. Καβερᾶ ἐξεπόνησε σχέδιον (Πιν. Δ'), ἐν ᾧ ὁρᾷ τις τὴν ἐπὶ τοῦ τύμβου γενομένην ἐργασίαν (1 κάτοψις τύμβου) καὶ ἀπεικόνισιν τοῦ ἀνακαλυφθέντος στρώματος (3 καὶ 4) τοῦ συγκειμένου ἐκ σποδοῦ, ἀνθράκων καὶ κεκαυμένων ξύλων, ὀστῶν καὶ θλασμάτων ἀγγείων.

Ὑπὸ τὸ στρῶμα τοῦτο ὑπῆρχεν ἐπίχρισμα (Πιν. Δ' α-α) ἢ «ὑπέρεισμα» (Unterlage) κατὰ τὸν κ. Μητσόπουλον ἐκ θαλασσίας ἄμμου καὶ μάζης τινὸς ὑποπρασίνης ἐμπεριεχούσης ψήγματα πλεῖστα μαρμαρυγίου (Glimmer). Ἀξιοσημείωτον δὲ εἶνε ὅτι τὸ στρῶμα τῆς σποδοῦ μετὰ τοῦ ὑπερείσματος αὐτοῦ

δὲν εὕρομεν κατὰ τὴν μικρὰν τάφρον, τὴν γενομένην τὸ πρῶτον κατὰ τὸ ἀρκτικὸν τοῦ τύμβου, καίτοι ὑπερβάντες πάντως τὸ ἀρχικὸν ἔδαφος, ἐφ' οὗ τὸ στρῶμα. Εἰκάζομεν δ' ὡς ἐκ τούτου ὅτι τὸ στρῶμα τοῦτο δὲν ἐξικνεῖται πολὺ πέραν τοῦ κέντρου τοῦ τύμβου ἀρκτικῶς, ἀλλ' ὅτι περατοῦται περὶ τὸ κέντρον, ἀρχόμενον εὐθὺς σχεδὸν ἀπὸ τῆς ἀνατολικο-μεσημβρινῆς περιφερικῆς ἄκρας τοῦ τύμβου. Κατὰ τὴν εἰκασίαν δηλ. ἡμῶν ταύτην ὁ τύμβος, τὸ χῶμα τουτέστιν, δὲν ἐσωρεύθη ἀκριβῶς ἐπὶ τοῦ κέντρου τοῦ στρώματος, ἐφ' οὗ ἐγένετο ἡ πυρά. Οἱ ἐπιχωματοῦντες ἤρξαντο τῆς ἀνυψώσεως τοῦ τύμβου ἐκ τοῦ στρώματος τῆς πυρᾶς, χωροῦντες ἀδιαφόρως κύκλῳ, οὐδαμῶς ὑπ' ὄψιν ἔχοντες τὴν σύμπτωσιν τοῦ κέντρου τοῦ κατασκευαζομένου τύμβου πρὸς τὸ κέντρον τοῦ τῆς ἀποτεφρώσεως τῶν ὀστῶν στρώματος. Ἐπομένως τὸ στρῶμα δὲν εὑρίσκεται ὑπὸ ἅπασαν τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ κολοσσιαίου ὄντως τύμβου· τούτου δ' ἴσως ἕνεκα καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ κ. Σχλίεμαν γενομένη ἔρευνα ἀπέτυχε· διότι σκάψας οὗτος τὸ πρῶτον παραπλεύρως τῆς μικρᾶς ἡμῶν τάφρου ἔφθασεν ἐπίσης εἰς βάθος, ἔνθα παρεκωλύθη ὑπὸ ἀναβλύζοντος ὕδατος· ἀποπειραθεὶς δὲ κατόπιν τῆς ἀνορύξεως τάφρου τετραγώνου κατὰ τὸ κέντρον ἢ δὲν ἔφθασε μέχρι τοῦ ἀρχικοῦ ἐδάφους ἢ ὑπερέβη τοῦτο οὐδόλως παρατηρήσας ἐν τῷ βάθει ἐκείνῳ τῆς ταφρου τὸ ἐξ ὀστῶν στρῶμα, τὸ ὁποῖον καὶ προσέχων τις δυσχερέστατα θὰ διέκρινεν.

Ἐσπαρμένα ἔκειντο, ὡς εἴπομεν, ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς μεγάλης τάφρου τῇδε κἀκεῖσε ἀτάκτως καθ' ὅλον τὸ στρῶμα μικρὰ ληκύθια εἰς τεμάχια τὰ πλεῖστα, περὶ τὰ 30 τὸν ἀριθμόν, ἐκ τῶν ἐν τῷ Πιν. Δ' 6, 7 ὡς δεῖγμα εἰκονισμένων. Μόνον τὰ ὑπ' ἀριθ. 8, 9 δύο μικρὰ ἀγγεῖα εὑρέθησαν διαφόρου σχήματος. Τὰ ληκύθια ταῦτα εἰσὶν τῶν τοῦ κοινοτάτου εἴδους τῶν χειρωνακτικῶν, τῆς αὐτῆς ἅπαντα κατασκευῆς καὶ τοιαῦτα, οἷα τὰ ἐν κοινοῖς τάφοις ἐν Ἀττικῇ καὶ ἀλλαχοῦ πολυαριθμότατα ἀνευρισκόμενα. Ἐπ' ἐσχάτων ἐν Ἐρετρίᾳ, ἐν ἀνασκαφαῖς τῆς Γεν. Ἐφορείας, εὑρέθησαν τοιούτου εἴδους περὶ τὰ διακόσια. Τὰ πλεῖστα τούτων φέρουσι παράστασιν ἅρματος, τινὰ δὲ ἱππέων ἢ πεζῶν ὁπλιτῶν. Οὐδὲν ὅμως τὸ ἐνδιαφέρον δεικνύουσιν αἵ τε παραστάσεις αὐτῶν καὶ ἡ κατασκευή. Τὸ μόνον προκύπτον κέρδος ἐκ τῆς εὑρέσεως

αὐτῶν εἶνε ἡ βεβαία αὐτῶν πρὸ τῶν Περσικῶν χρονολογία, ἥτις ἄλλως δὲν ἦτο καὶ ἐντελῶς ἄγνωστος, ἰδίᾳ κατόπιν τῶν ἐν Ἀκροπόλει ἀνασκαφῶν καὶ ἄλλων ἀλλαχοῦ παρατηρήσεων.

Ἐνδιαφέρουσα ὅμως εἶνε ἡ εὕρεσις (εἰς τεμάχια) τοῦ διώτου ἀγγείου ἀριθ. 5 τοῦ περιέχοντος ὀστᾶ κεκαυμένα. Εὑρέθη ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ στρώματος τῆς μεγάλης πυρᾶς περίπου εἰς τὸ κέντρον τῆς τάφρου. Ἡ εὕρεσις μιᾶς μόνης κάλπης περιεχούσης ὀστᾶ ἐν μέσῳ κοινοῦ στρώματος ἀποτεφρωμένων ὀστῶν ἤγαγεν ἡμᾶς εἰς τὴν ὑπόθεσιν, ὅτι ἡ κάλπη αὕτη περιεῖχε τὰ ὀστᾶ στρατηγοῦ τινὸς (ἴσως τοῦ Καλλιμάχου ἢ τοῦ Στησιλάου) οὕτινος τὰ ὀστᾶ πιθανῶς ἐδέησε νὰ μὴ τεθῶσι κοινῶς ἐπὶ τῆς πυρᾶς μετὰ τῶν στρατιωτῶν. Ἀλλὰ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην μόνον ἡ ἐντελὴς ἀνασκαφὴ τοῦ τύμβου δύναται νὰ βεβαιώσῃ, καθόσον ἐὰν ὑπὸ τὸ χῶμα μὴ εὑρεθῶσι καὶ ἄλλαι πολλαὶ τοιαῦται κάλπαι, πάντως ἡ διάκρισις αὕτη θέλει πιστώσει τὴν ὑπόθεσιν τῆς διαχωρίσεως τῶν ὀστῶν τῶν στρατηγῶν ἢ ἄλλων διαπρεπῶν τοῦ στρατοῦ νεκρῶν.

Τὸ ἀγγεῖον δὲ τοῦτο ὑπὸ ἔποψιν τεχνικὴν εἶνε λίαν παράδοξον· καὶ πρῶτον μὲν χρονολογικῶς ἡ κατασκευὴ αὐτοῦ οὐδόλως συμφωνεῖ πρὸς τοὺς χρόνους τῆς μάχης, ἀλλ' οὐδὲ πρὸς τὴν κατασκευὴν τῶν ἄλλων ἐν τῷ αὐτῷ στρώματι εὑρεθέντων ληκυθίων. Τὸ ἀγγεῖον μόνον εὑρισκόμενον ἤθελε φέρει ἡμᾶς εἰς ὅλως ἀλλοῖα συμπεράσματα, ὡς πρὸς τὴν χρονολογίαν τοῦ τύμβου, διότι οὐδεὶς εἰκότως θὰ ἐπείθετο ὅτι τοιοῦτον ἀγγεῖον ἦν ἐν χρήσει κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ε'. π. Χ. αἰῶνος καὶ σύγχρονον πρὸς τὰ μελανόμορφα ληκύθια. Τὸ ἀγγεῖον εἶνε πάντως ξενικῆς καταγωγῆς· ἡμῖν τοὐλάχιστον οὐδὲν ὅμοιον ἢ συγγενὲς εἶνε γνωστὸν τῶν ἐν Ἀττικῇ εὑρισκομένων καὶ θεωρουμένων ὡς Ἀττικουργῶν. Οὐδόλως δὲ ἀληθῶς ἀπίθανος εἶνε ἡ ὑπόθεσις τινὸς τῶν ἰδόντων τὸ ἀγγεῖον, ὅτι ἴσως προέρχεται τοῦτο ἐκ τῶν λαφύρων τῶν Περσῶν! Ὁπωσδήποτε καὶ τὸ βάρος αὐτοῦ καὶ τὸ σχῆμα καὶ τὸ χρῶμα τοῦ πηλοῦ (βαθὺ ἐρυθρωπὸν) καὶ τὰ κοσμήματα, ὧν ἀνάλογα ἐν τοῖς τοῦ Μυκηναίου ῥυθμοῦ, μαρτυροῦσιν ὅτι τὸ ἀγγεῖον εἶνε ξένης καταγωγῆς, οὐχὶ ἀττικῆς. Ὕψος ἔχει τὸ ἀγγεῖον 0,32 μ.

Περατοῦντες τὴν ἔκθεσιν ἡμῶν ταύτην ὀφείλομεν νὰ κάμωμεν γνωστὸν ὅτι ἡ ἀνασκαφὴ ἅπαντος τοῦ τύμβου ἐσκοπεῖτο μὲν τὸ πρῶτον, δὲν ἐξετελέσθη δὲ ἕνεκα τῶν δυσχερειῶν, ἃς ἡ τοπογραφικὴ θέσις τούτου ὑπὸ ὑγιεινὴν ἔποψιν παρενέβαλε. Ἡ Γεν. Ἐφορεία ἠρκέσθη ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς τὸ θετικὸν ἀποτέλεσμα τῆς ἐξακριβώσεως τοῦ ἂν ὁ τύμβος εἶνε ὁ τάφος τῶν Ἀθηναίων· μετὰ τὸ βέβαιον τοῦτο ἐξαγόμενον ἡ ὁλικὴ ἀνασκαφὴ δὲν ἐπείγει, ἀναβάλλεται δὲ εἰς εὐθετωτέρους χρόνους, καθ' οὓς καὶ ἡ ἀναγκαία σύγχρονος ἐπαναφορὰ τοῦ τύμβου νὰ δύναται νὰ κατορθωθῇ εὐχερῶς καὶ ἄνευ διακοπῆς.

Β. Σταης

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1890

ΤΕΥΧΟΣ ΜΗΝΟΣ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΚΑΙ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

'Ανασκαφαὶ Γενικῆς 'Εφορείας.

1. Αἱ ἐν Λυκοσούρᾳ ἀνασκαφαὶ (ἴδ. σ. 87, 3) διεκόπησαν. 'Ανεσκάφη καὶ ἐκαθαρίσθη ὁλόκληρος ὁ τῆς Δεσποίνης ναὸς καὶ μέγα μέρος τοῦ πρὸς ἀνατολὰς χώρου.

'Ανασκαφαὶ ἀρχαιολογικῶν Σχολῶν.

2. Αἱ ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Σχολῆς ἐνεργούμεναι σκαφικαὶ ἐργασίαι περὶ τας **Θεσπιὰς** (ἴδ. σ. 110 ἀρ. 6) εἶχον περιορισθῆ ἀπὸ τοῦ παρελθόντος μηνὸς ἐν τοῖς ἐρειπίοις τῆς ἀρχαίας πόλεως Θεσπιῶν (ἴδ. σ. 113, 3). 'Εγένοντο δὲ ἐν τῇ ἀνασκαφῇ ταύτῃ πολλὰ εὑρήματα. 'Εκ τοῦ ἐκεῖ δηλ. μεταγενεστέρου τείχους ἐξήχθησαν, ἐντετειχισμένα ἐν αὐτῷ ὄντα, γλυπτὰ καὶ ἐπιγραφαὶ ὑπὲρ τὰ ἑκατὸν τεμάχια. Τούτων μνημονευτέα: α') εἰς πολλὰ τεμάχια τεθραυσμένη σαρκοφάγος, ἐν ᾗ εἰκονίζονται ἆθλοι τοῦ 'Ηρακλέους· β') δύο κεφαλαὶ γυναικεῖαι ῥωμαϊκῶν χρόνων· γ') μεγάλη ἐνεπίγραφος πλὰξ ἔχουσα ἀναγεγραμμένον κατάλογον ἐφήβων ἐπὶ τριῶν ἀρχόντων· δ') ἀγωνιστικὸν ψήφισμα τῆς Δ'. π. Χ. ἑκατονταετηρίδος, ἐν τέλει τοῦ ὁποίου εἶνε ἀναγεγραμμένοι οἱ νικήσαντες *τὰ Μουσεῖα*. 'Απεκαλύφθη δὲ καὶ κρηπίδωμα ἀρχαίου οἰκοδομήματος, περιστύλου ναοῦ, ὡς φαίνεται, μήκους 35 καὶ πλάτους 16 μέτρων.

Ἀνασκαφαὶ ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας.

3. Ἐπανελήφθησαν αἱ ὑπὸ τῆς ἀρχ. Ἑταιρίας διὰ τοῦ ἐφόρου Χ. Τσούντα ἀπὸ τῶν παρελθόντων ἐτῶν ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαὶ ἐν **Μυκήναις**.

—4. Ἐξηκολούθησαν δὲ αἱ ὑπὸ τῆς αὐτῆς Ἑταιρίας ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαὶ ἐν Ἀθήναις, παρὰ τὸν **Πύργον τῶν Ἀνέμων** (ἴδ. σ. 81 καὶ 100) καὶ ἐν τῷ ἀρχαίῳ νεκροταφείῳ παρὰ τὸ **Δίπυλον** (ἴδ. σ. 101, 5), καὶ αἱ ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ **Ἀμφιαράου** παρὰ τὸν Ὠρωπὸν (ἴδ. σ. 101, 5).

— 5. Αἱ ἐν **Ῥαμνοῦντι** δὲ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Στάη ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαὶ (ἴδ. σ. 101) ἤνεγκον εἰς φῶς πλὴν τῶν ἐν σελ. 115 εὑρημάτων *ἑρμᾶς* τινας, ὧν εἷς μετὰ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ περίεργος τὸ σχῆμα καὶ τὴν μορφήν, καὶ πολλὰς ἐπιγραφάς.

Διάφορα εὑρήματα.

6. **Εὑρήματα ἐν Πειραιεῖ.** Κατὰ τὰς γενομένας ἐργασίας πρὸς κατασκευὴν τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Πειραιῶς-Λαρίσσης ἀπεκαλύφθησαν ἐν Πειραιεῖ πολλοὶ τάφοι πτωχοὶ καὶ ἐστερημένοι ἐν γένει ἀξίων λόγου κτερισμάτων. Τὰ κυριώτερα τῶν γενομένων εὑρημάτων εἶνε, κατ' ἀναφορὰν τοῦ *Δραγάτση*, τὰ ἑξῆς:

α') Μαρμαρίνη λουτροφόρος ὕψους ἑνὸς περίπου μέτρου. Ἐπὶ τοῦ σώματος ἡ συνήθης ἀνάγλυφος παράστασις ἀνδρὸς γενειῶντος καθημένου πρὸς τἀριστερά, δεξιουμένου δὲ τὸν πρὸ αὐτοῦ ὄρθιον ἱστάμενον.

β') Ἐπιτύμβιος στήλη, ὕψους 0,83 πλάτους 0,32, φέρουσα ἐπιγραφήν:

Ευνοϊς
χρηστη

γ') Ἐπιτύμβιος στήλη ὕψ. 0,95 πλ. 0,30 μετ' ἀετωματίου καὶ ἀκροκεράμων, φέρουσα ἐπιγραφήν:

Καλλιμαχη

δ') Ἐπιτύμβιος στήλη ὕψους 0,76, πλάτους 0,22 μετ' ἐπιγραφῆς:

Αγαθοκλης
Αγαθωνος

ε') Ἄνω μέρος στήλης ἐπιτυμβίας ὕψους 0,45, πλάτους 0,37 μετ' ἐπιγραφῆς:

Φανερα
Ηρακλειωτις

ϛ') Ἄνω μέρος στήλης ἐπιτυμβίου ὕψους 0,53, πλάτους 0,35 μετ' ἐπιγραφῆς:

Νικιππος
Παυσανιου
Βησαιευς

ζ') Ἄνω μέρος ὁμοίας στήλης ὕψους 0,35, πλάτους 0,35 μετ' ἐπιγραφῆς:

Πανθηρις
Συμμαχος

η') Ἐπιτύμβιος στήλη ὕψους 1,34, πλάτους 0,32, μετ' ἐπιγραφῆς:

Πλατων
Μαρωνιτης

θ') Ἄνω μέρος στήλης ἐπιτυμβίου ὕψους 0,50, πλάτους 0,23. μετ' ἐπιγραφῆς:

Αριστονικη
Αριστοκλεους

ι') Ἐπιτύμβιον ἀνάγλυφον ὕψους 0,56, πλάτους 0,53, τέχνης μετρίας, ἐφ' οὗ γυνὴ καθημένη πρὸς τὰ δεξιά, δεξιουμένη ἑτέραν ὀρθίαν πρὸ αὐτῆς· ἀμφοτέρων ἐλλείπουσιν αἱ κεφαλαὶ καὶ αἱ χεῖρες τεθραυσμέναι.

— 7. **Εὑρήματα ἐν Ἀθήναις.** Ἐν ταῖς ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς τῶν Ὀλυμπίων γινομέναις ἐργασίαις πρὸς ἐξωραϊσμὸν τοῦ πρὸς βορρᾶν τοῦ περιβόλου τοῦ Ὀλυμπιείου χώρου εὑρέθησαν τὰ ἐν σελ. 138 ἀρ. 9-12 περιγραφόμενα ἀρχαῖα.

Ἐν δὲ ταῖς γενομέναις ἐργασίαις πρὸς προέκτασιν τῆς γραμμῆς τοῦ σιδηροδρόμου Ἀθηνῶν-Πειραιῶς εὑρέθησαν κατὰ τὴν ὁδὸν Ἡφαίστου ἄχρηστά τινα τεμάχια γλυπτῶν καὶ αἱ ἐν σ. 141 ἀρ. 21-34 ἐπιγραφαί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΜΟΥΣΕΙΟΙΣ

1. Ἐθνικὸν Μουσεῖον.

Κατὰ τὸν μῆνα Σεπτέμβριον εἰσήχθησαν εἰς τὸ Ἐθν. Μουσεῖον, κατ' ἔκθεσιν τοῦ Στάη, τὰ ἑξῆς:

1-7. Ἀρχαῖα εὑρεθέντα ἐν ταῖς κατὰ τὸ παλαιὸν νεκροταφεῖον παρὰ τὴν Ἁγίαν Τριάδα ἀνασκαφαῖς (ἴδ. σ. 101 ἀρ. 5), ἤτοι:

1. Στήλη ἐπιτύμβιος σχήματος τριγωνικοῦ ἐκ λευκοῦ λίθου ὕψ. 0,66 πλάτ. κάτω 0,25, πλ. ἄνω 0,08. Ἐντὸς κοιλώματος, 2-3 ἑκατοστῶν, εἰκονίζεται ἀνάγλυπτος μορφὴ γυναικὸς ἱσταμένης κατὰ μέτωπον καὶ φερούσης ποδήρη χιτῶνα καὶ μακρὸν ἱμάτιον, ὃ κρατεῖ διὰ τῆς δεξιᾶς πρὸ τοῦ στήθους· ὑπεράνω τοῦ κοιλώματος ἡ ἐπιγραφή:

Γλαυκη
Κλεανδρου
Μειλησια

Γράμματα τῶν τελευταίων ῥωμαϊκῶν χρόνων. (Εὑρετ. Γενικῆς Ἐφορείας 1583).

2. Στήλη ἐπιτύμβιος ὀρθογωνίου σχήματος ἐκ λευκοῦ λίθου ὕψ. 0,76, πλ. 0,36. Ἐντὸς πλαισίου τετραγώνου, περιβεβλημένου ἑκατέρωθεν διὰ παραστάδος καὶ ἔχοντος ἄνω ἐπιστύλιον εἰκονίζεται ἀνὴρ ἐνδεδυμένος μακρὸν ἱμάτιον περιεστραμμένον, τὴν κεφαλὴν ἔχων κατὰ κρόταφον. Παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ κύων καθήμενος, πρὸς τὰ ἄνω τὴν κεφαλὴν ὑψῶν. Ὑπεράνω δὲ τούτου, δεξιὰ τῆς μορφῆς, ἀνάγλυπτοι εἰκονίζονται δύο χεῖρες μετὰ διεστηκότων δακτύλων. Ὑπεράνω τοῦ ἐπιστυλίου ἡ πλὰξ ἔχει ἀέτωμα μετ' ἀκρωτηρίων· μεταξὺ δὲ τούτου καὶ τοῦ πλαισίου ἡ ἐπιγραφή:

Χαριξενος Χαριξενου
Μιλησιος

Γράμματα ῥωμ. χρόνων. Ἡ ἀνάγλυπτος μορφὴ εἶνε οὐχὶ ἐντελῶς ἐξειργασμένη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1584).

3. Στήλη ἐπιτύμβιος ὕψ. 0,17 πλ. 0,34, ἐκ λευκοῦ λίθου μετ' ἀετώματος καὶ ἀκρωτηρίων. Κατὰ τὸ μέσον περίπου τῆς πλακὸς

γυνὴ καθημένη ἐπὶ ἕδρας πολυτελοῦς ἄνευ ἀνακλίσεως, ἐνδεδυμένη ποδήρη χιτῶνα καὶ μακρὸν ἱμάτιον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς· εἰκονίζεται δὲ αὕτη ἀντωπή, τοὺς βραχίονας ἔχουσα διεστηκότας καὶ συμμετρικῶς πρὸς τὰ ἄνω ἀνυψωμένους καὶ τὰς χεῖρας ἠνεῳγμένας. Ὑπεράνω τῆς μορφῆς ἡ ἐπιγραφή :

Ασκληπιας
Καστρικια

Γράμματα ῥωμ. χρόνων. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1585).

4. Στήλη ἐπιτύμβιος ἐκ λευκοῦ λίθου ὀρθογωνίου σχήματος, ὕψ. 0,55, πλ. 0,26. Ὑπὸ ἀέτωμα ἁπλοῦν κοίλωμα ναϊδιόμορφον τοξοειδές· ἐντὸς τούτου γυνὴ ἀντωπὴ ἐνδεδυμένη ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον μακρὸν περιεστραμμένον. Κάτωθεν τοῦ ἀετώματος ἡ ἐπιγραφή:

Ζωσιμη ρ
Γαιου θυγατη

Γράμματα καλῶν ῥωμ. χρόνων. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1586).

5. Στήλη ἐπιτύμβιος ἐκ λευκοῦ λίθου τετραγ. ὕψ. 0,43, πλάτ. 0,43 μετ' ἀκροκεράμων. Ὑπὸ τὸ γεῖσον, ἐφ' οὗ ἡ κατωτέρω ἐπιγραφή, παρίστανται τρεῖς μορφαί, ὧν αἱ μὲν δύο κατὰ τὰ ἄκρα εἰσὶ κατὰ κρόταφον εἰκονισμέναι, ἡ δ' ἐν τῷ μέσῳ ἀντωπή. Παριστᾷ δὲ ἡ κατὰ τὸ ἀριστερὸν ἄκρον ἄνδρα ἐνδεδυμένον μακρὸν ἱμάτιον καὶ κρατοῦντα ἐν τῇ δεξιᾷ πρᾶγμά τι δυσδιάκριτον. Ὁ κατὰ τὸ μέσον, ἀνὴρ καὶ οὗτος, ἐνδεδυμένος ὅμοιον ποδῆρες ἱμάτιον περιεστραμμένον, κρατεῖ ἐν τῇ καθειμένῃ ἀριστερᾷ κύλινδρον, τὴν δεξιὰν ἔχων πρὸ τοῦ στήθους. Ἡ κατὰ τὸ δεξιὸν δὲ ἄκρον μορφὴ εἶνε γυνὴ πεπλοφόρος ἀνέχουσα τὸν πέπλον πρὸ τοῦ προσώπου διὰ τῆς δεξιᾶς. Ἐπὶ τοῦ γείσου ἡ ἐπιγραφή :

Γαιος Γαιου	Γαιος Γαιου	Ειρηνη
Αζηνιευς	Αζηνιευς	Αυρηλια

Γράμματα ῥωμ. χρόνων. Ἐπὶ τῶν ἀναγλύπτων μορφῶν ἴχνη χρώματος ἐρυθροῦ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1587).

6. Στήλη ἐπιτύμβιος ἐκ λευκοῦ λίθου, ὀρθογωνίου σχήματος, ἀποκεκομμένη τὰ κάτω καὶ ἐλλιπής· ὕψ. 0,44, πλ. 0,28. Ὑπὸ ἀέτωμα κοίλωμα ναϊδιόμορφον τοξοειδές, ἐντὸς τοῦ ὁποίου γυνὴ ἀντωπὴ (ἀποκεκρουσμένη τὸ πρόσωπον) χιτῶνα φέρουσα ποδήρη καὶ

ἱμάτιον περιεστραμμένον (ἐλλείπει μέρος τῶν ποδῶν). Ὑπὸ τὸ ἀέτωμα ἡ ἐπιγραφή:

Μελιβοια Νικο
κλεους Μιλησια

Γράμματα ῥωμ. χρόνων. Ἐπὶ τοῦ ἀναγλύφου καὶ τοῦ ἀετώματος ἴχνη χρώματος ἐρυθροῦ καὶ κυανοῦ. Ἡ πλὰξ ἔχει δύο ὀπὰς πρὸς ἀνάρτησιν κατὰ τὸ μέσον. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1588).

7. Πλὰξ ἐπιτύμβιος ἐκ λευκοῦ λίθου ὀρθογωνίου σχήματος εἰς δύο τετμημένη, ὕψ. 0,70, πλ. 0,49. Ὑπὸ ἀέτωμα μετ' ἀκρωτηρίων καὶ ῥόδακος (κατὰ τὸ μέσον τοῦ τυμπάνου) τοξοειδὲς ναΐδιον ἑκατέρωθεν τοῦ ὁποίου ἀνὰ εἷς ῥόδαξ. Ἐντὸς τοῦ ναϊδίου εἰκονίζεται κόρη καθημένη ἐπὶ σκίμποδος μετὰ ὑποποδίου, κρατοῦσα διὰ τῆς δεξιᾶς ἐπὶ τῶν γονάτων ῥιπίδιον καὶ τὴν ἀριστερὰν ἐρείδουσα ἐπὶ τοῦ καθίσματος, ἔχουσα τὸν συνήθη δηλ. τύπον τῶν ταναγραίων κορῶν. Ὑπὸ τὸ ἀέτωμα ἡ ἐπιγραφή:

Αμμια Απολλοφανου
Μιλησια

Γράμματα ῥωμ. χρόνων. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1589).

8. Κεφαλὴ φυσικοῦ μεγέθους, εἰκονιστική, ἀνδρὸς πωγωνοφόρου, ῥωμαϊκῶν χρόνων, ἧς ἀποκεκρουσμένη ἡ ῥίς.

Τὸ ἄνω ἥμισυ μικρᾶς κεφαλῆς Διονύσου (;) μετὰ διαδήματος.

Κεφαλὴ μικρά, μετὰ μέρους τοῦ στήθους, πωγωνοφόρου ἀνδρὸς ἡμικατέργαστος (Πανός;).

Κορμὸς νεανίου μικρός.

Εὑρέθησαν κατὰ τὴν ὁδὸν Σοφοκλέους ἐν τῇ ἀνορύξει θεμελίων οἰκίας Βροντήση. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1591).

9-12. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 9-12 ἀρχαῖα εὑρεθέντα παρὰ τὸ Ὀλυμπιεῖον ἤτοι:

9. Κεφαλὴ γυναικεία φέρουσα διάδημα ἐκ κισσοῦ μετὰ κροβύλου· εἶναι ἐξ ἀγάλματος μαινάδος ἴσως ἀναπαυομένης, διότι ἡ δεξιὰ χεὶρ ταύτης σώζεται ὑπὲρ τὴν κεφαλήν. Τέχνη ῥωμαϊκῶν χρόνων ἐπιμελής. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1592).

10. Ἀγαλμάτιον τριπλῆς Ἑκάτης μετὰ χρώματος ἐρυθροῦ πολλαχοῦ· τούτων ἡ μὲν μία φέρει δᾷδα εἰς ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας (ὕψ. 0,40) αἱ δὲ δύο ἕτεραι μῆλον διὰ τῆς ἀριστερᾶς πρὸ τοῦ στήθους.

Ἐν τῇ καθειμένῃ δεξιᾷ κρατοῦσιν αὗται, ἡ μὲν ἀγγεῖον (;) ἡ δὲ τὸ ἔνδυμα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1593).

11. Εἰκονιστικὴ κεφαλὴ (μετὰ μέρους τοῦ λαιμοῦ) ἀνδρὸς ἀγενείου, φυσικοῦ μεγέθους, ἔνθετος οὖσα τὸ πάλαι ἐπὶ κορμοῦ. Τέχνη ῥωμαϊκῶν χρόνων. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1594).

12. Τεμάχιον τριγωνικὸν ἀναγλύφου (ὕψ. 0,12, πλ. 0,11) εἰκονίζον ὑπὸ τοξοειδῆ ἐξοχὴν (ἐφ' ἧς ἴχνη ἀναγλύπτου κλάδου (;) πρὸς δήλωσιν πιθανῶς σπηλαιοειδοῦς κοιλώματος, ἐν ᾧ ἡ εἰκονιζομένη σκηνὴ λαμβάνει χώραν) Ἑρμῆν, κατὰ τὸ ἄνω ἥμισυ σωζόμενον, φέροντα πέτασον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ κρατοῦντα κηρύκειον· ἀριστερὰ τούτου ἴχνη γυναικείας μορφῆς.

13. Εἰκονιστικὴ κεφαλὴ κορασίδος, περίπου φυσικοῦ μεγέθους, ἔχουσα τὴν ῥῖνα ἀποκεκομμένην καὶ περὶ τὴν κόμην ταινίαν. Εὑρέθη ἐν Λέρνῃ τῆς Ἀργολικῆς καὶ ἐδωρήθη ὑπὸ τοῦ ταγματάρχου Θ. Δροσινοῦ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1596).

14. Ἡ ἐν **Mittheilungen** 1888 σ. 338 ἀριθ. 505 περιγεγραμμένη ἐπιτύμβιος μαρμαρίνη λήκυθος. Εὑρέθη ἐν Μενιδίῳ τῆς Ἀττικῆς. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1597).

15. Σαρκοφάγος (μῆκος 2,10, πλάτος 0,96, ὕψος μέχρι τοῦ καλύμματος 0,95) μαρμαρίνη μετὰ καλύμματος, φέρουσα καὶ ἐπὶ τῶν τεσσάρων πλευρῶν ἀναγλύπτους παραστάσεις. Καὶ ἐπὶ τῆς ἔμπροσθεν μὲν τῶν μειζόνων αὐτῆς πλευρῶν ὡς καὶ ἐπὶ τῆς ἑτέρας τῶν ἐλασσόνων εἰκονίζεται ἡ θήρα τοῦ Καλυδωνείου κάπρου, καθ' ἣν παρίσταται ὁ Μελέαγρος καὶ ἡ Ἀταλάντη, τὸ τόξον κατὰ τοῦ θηρίου τανύουσα. Ἐπὶ τῆς ὄπισθεν μείζονος πλευρᾶς εἰκονίζονται δύο ἀντίστερνοι λέοντες τοὺς προσθίους πόδας ἐπὶ ἀγγείου στηρίζοντες· ἐπὶ τῆς ἑτέρας τῶν ἐλασσόνων εἰκονίζεται Γρὺψ ἐπὶ τῆς ῥάχεως ἡμιπεπτωκότος βοός, κατασπαραττομένου ὑπὸ τοῦ τέρατος. Εὑρέθη ἐν Πάτραις (ἴδ. σ. 5 ἀρ. 3) καὶ ἠγοράσθη ὑπὸ τῆς ἀρχαιολ. Ἑταιρίας. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1598).

16. Σαρκοφάγος (μήκ. 2,041 πλ. 1,005 ὕψ. 1,005) δημοσιευμένη ἐν **Arch. Zeitung** 1872 πίν. 59 ὑπὸ τοῦ **Matz**. Εὑρέθη ἐν Πάτραις. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1599).

17-18. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 17-18 ἀρχαῖα εὑρεθέντα ἐν Θεσπιαῖς ἐν ἀνασκαφαῖς τῆς Γαλλ. Σχολῆς (σ. 132, 2), ἤτοι :

17. Τεμάχια σαρκοφάγου ἐφ' ὧν εἰκονίζονται ἆθλοι τοῦ Ἡρακλέους: ἤτοι κατὰ τὴν γωνίαν τῆς μείζονος πλευρᾶς ὁ Ἡρακλῆς (σωζόμενος κατὰ τὸ ἄνω ἥμισυ καὶ τὸν ἕτερον τῶν ποδῶν) φέρων ἀπὸ τῆς κεφαλῆς δορὰν λέοντος, τανύων τὸ τόξον· ἐν τῷ μεταξὺ ἐλλείπει μέρος τῆς παραστάσεως· φαίνεται δὲ ἀκολούθως ἡ μορφὴ πωγωνοφόρου ἀνδρὸς ἡμικειμένου (σώζεται ἡ κεφαλὴ μετὰ μέρους τῆς ῥάχεως) ἱκετευτικῶς τὰς χεῖρας ἀνατείνοντος. Ἕπεται ἡ παράστασις τοῦ Ἡρακλέους ἔχοντος διὰ τῶν χειρῶν συνεσφιγμένον ἄνδρα (τὸν Ἀνταῖον;) κατὰ τὴν ὀσφύν. Εἰκονίζεται ἀκολούθως Ἀμαζὼν ἐπὶ ἵππου κύπτοντος, ἐφ' οὗ ὁ Ἡρακλῆς τίθησι τὸ γόνυ κατὰ τοὺς γλουτούς, κρατεῖ δὲ τὴν χεῖρα τῆς Ἀμαζόνος τῆς κρατούσης τὸ ξίφος. Ἐπὶ τῆς ἑτέρας τῶν ἐλασσόνων πλευρῶν εἰκονίζεται ὁ Ἡρακλῆς φονεύων τὴν Λερναίαν Ὕδραν καὶ ἐπὶ τῆς ἄλλης ὁ Ἡρακλῆς ἐκφέρων τὸν Κέρβερον ἐκ τοῦ Ἅδου· ἐπὶ τοῦ ὤμου φέρει ῥόπαλον καὶ λεοντῆν. Ἐπὶ τῆς ὀπισθίας δὲ πλευρᾶς (ἐλάχιστα σωζομένης) φαίνονται ἴχνη Γρυπός. (Εὑρετήριον Γενικῆς Ἐφορείας 1600).

18. Κεφαλὴ γυναικεία φυσικοῦ μεγέθους μετὰ πέπλου, εἰκονιστική, καὶ κεφαλὴ γυναικεία ἐξ ἀναγλύφου ἀπεσπασμένη, ἐφθαρμένη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1601).

19. Ἀγαλμάτιον χαλκοῦν Ἀφροδίτης ὕψ. 0,24. Ἡ θεὰ εἰκονίζεται ἐντελῶς γυμνή, στηριζομένη ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ποδός, τοῦ δεξιοῦ ἐλαφρῶς καμπτομένου κατὰ τὸ γόνυ. Κρατεῖ διὰ τῆς ἀνυψωμένης δεξιᾶς χειρὸς ἀπειλητικῶς σανδάλιον (πιθανῶς ἀπειλεῖ τὸν Ἔρωτα, ὡς τοῦτο ἐν πηλίνοις εἰδωλίοις εἰκονίζεται). Ὁ ἀριστερὸς βραχίων ἐλλείπει ἀπὸ τῆς πλάτης. Τέχνη λίαν ἐπιμελὴς ἑλληνικῶν χρόνων. Εὑρέθη ἐν Ἀθήναις ἔν τινι οἰκίᾳ κατὰ τὴν ἀνατ. κλιτὺν τῆς ἀκροπόλεως, καὶ ἠγοράσθη ὑπὸ τῆς Γεν. Ἐφορείας παρὰ τοῦ εὑρόντος ἐργάτου Μιχαὴλ Μπαρδάνα ἀντὶ δρ. 350. (Εὑρετήρ. Γεν. Ἐφορείας 1602).

Ἐν τῷ ἐπιγραφικῷ δὲ τμήματι τοῦ Μουσείου εἰσήχθησαν, κατὰ ἔκθεσιν τοῦ ***Λόλλιγκ***, αἱ ἑξῆς ἐπιγραφαί:

20. Πλὰξ ἐκ τιτανολίθου ἀκατέργαστος, εὑρεθεῖσα ἐν ***Θορικῷ***. Μῆκ. 0,42, πλ. 0,34, πάχ. 0,09. Γραφὴ τῆς τετάρτης π. Χ. ἑκατονταετηρίδος.

Ηόρος
ἱεροῦ
Διὸς
Α]ὐαντῆ-
ρος

Ἀντὶ τοῦ Α (στ. 4) ὑπάρχει ἐπὶ τῆς πλακὸς Λ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1603).

21-34. Αἱ ἑπόμεναι ἐπιγραφαὶ εὑρεθεῖσαι παρὰ τὴν ὁδὸν Ἡφαίστου ἐν ταῖς διὰ τὴν προέκτασιν τοῦ σιδηροδρόμου Πειραιῶς-Ἀθηνῶν γενομέναις σκαφικαῖς ἐργασίαις:

21. Τεμάχιον πλακὸς ἐκ Πεντ. μαρμ. Ἐσώθησαν μέρη τινὰ τοῦ δεξιοῦ καὶ τοῦ ἀριστεροῦ ἄκρου τοῦ λίθου. Μῆκ. 0,15, πλάτ. 0,18, πάχ. 0,08$^{\mu}$. Γραφὴ τῶν τελευταίων ῥωμαϊκῶν χρόνων· ἀποτέλει δὲ ὁ λίθος μέρος ἐφηβικοῦ καταλόγου.

τ]ο[ὺς φί]λους κα[ὶ σ]υνεφή-
βους ἀνέγραψαν·
Ἀλξανδρος, Συνήθη[ς,
Αὐλίων (;), Συνφέρω[ν,
Κόϊντος, Ἐπάγαθος,
Μηνᾶς, Ἐπικτᾶς,
Παίων, Εὐβουλᾶς,
Ἀγαθᾶς, Δορυφόρ[ος,
Νικίας, Αἰσχίνης,
. άστρατος, Ν - -
- - τέας, Εὐφ - -

Τὸ πρῶτον γράμμα τοῦ δεκάτου στίχου ἦτο ἢ Δ ἢ Λ.

22. Τὸ ἄνω μέρος στήλης νεκρικῆς ἐκ Πεντ. μαρμ. Τοῦ ἐπ' αὐτῆς ἀναγλύφου σώζεται μόνον τεμάχιόν τι κεφαλῆς. Μῆκ. 0,50, ὕψ. 0,30, πάχ. 0,15$^{\mu}$. Ἐπὶ τοῦ ἐπιστυλίου.

Ἐπίκτητος
Ἀφροδεισίου Ἐρχιεὺς

Γραφὴ τῶν ῥωμαϊκῶν χρόνων, ὡς καὶ ἡ τῶν ἑπομένων.

23. Τεμάχιον ἐπικράνου νεκρικοῦ μνημείου ἐκ Πεντ. μαρμάρου. Μῆκ. 0,31, ὕψ. 0,20, πάχ. 0,22$^{\mu}$.

(Ἡ δεῖνα τοῦ δεῖνος Ἀζ)ηνιέως θ[υγάτηρ
(τοῦ δεῖνος - -)ου γυ[ν]ὴ

24. Ὅμοιον. Ὕψ. 0,26, πλ. καὶ πάχ. 0,15$^{\mu}$.

Εὐσέ[βης - -
Μει]λήσιος

25. Ὅμοιον. Μῆκ. 0,22μ.

Κλεο - -

26. Ὅμοιον. Μῆκ. 0,37μ. Σώζεται τὸ δεξιὸν ἄκρον τοῦ λίθου.

- - Φλυεὺς

27. Κιονίσκος ἐκ Πεντ. μαρμ.

- - ων
Ἀπολ]λωνίου
- - τιος

Πιθανῶς τῶν π. Χ. χρόνων.

28. Κιονίσκος ἐξ Ὑμηττ. μαρμ.

Φιλικὸς

29. Ὅμοιος.

Λυσικράτης
Θεογένου
Ἐρικεεὺς

30. Τεμάχιον πλακὸς ἐξ Ὑμηττ. μαρμάρου. Μῆκος 0,15, πλ. 0,33, πάχ. 0,10μ. Σώζεται τὸ δεξιὸν ἄκρον τοῦ λίθου.

ηκε
οντα
ε νεκὺν
βάλης· εἰ δ' οὖν
ου μὴ τυχης
ο]ὐχὶ καλὲ καὶ
δ γλυκὺν
με

Ἀνῆκε πιθανῶς εἰς ἔμμετρον νεκρικὸν ἐπίγραμμα.

31. Τεμάχιον πλακὸς ἐκ Πεντ. μαρμ. Μῆκ. 0,25. Σώζεται τὸ δεξιὸν ἄκρον τοῦ λίθου.

ειν
υγα
σω
ετης

32. Βάσις τετράγωνος ἐκ Πεντ. μαρμ. Μῆκ. 0,36, πλ. 0,26, πάχ. 0,15μ.

Σωτῆρι καὶ
κτίστη
Αὐτοκ[ρά]τορι
Ἀδρι[ανῷ
Ὀλυ[μπίῳ

Πρβ. C. I. A. III ἀρ. 494 κ. ἑ.

33. Τεμάχιον πλακὸς ἐκ Πεντ. μαρμ., ἧς σώζονται τὸ ἄνω καὶ τὸ κάτω ἄκρον. Μκ. 0,30, ὕψ. 0,20, πάχ. 0,20μ.

- - Ἀρε:]οπαγε[ιτ. - -
- - καὶ φιλία[ς - -

34. Τεμάχιον ἐκ Πεντ. μαρμ. πανταχόθεν ἀποκεκρουσμένον. Μῆκ. 0.26, πάχ. 0,15μ.

- - - ὀνικ[ος
- - - ωνο[ς
- - - ιο[ς

Πιθανῶς τεμάχιον νεκρικῆς ἐπιγραφῆς. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορείας 1604).

2. Συλλογὴ ἐν Τροιζηνίᾳ.

Τὰ ἐν ταῖς ἐν Τροιζηνίᾳ ἀνασκαφαῖς (ἴδ. σ. 87, 2) γενόμενα εὑρήματα, τριάκοντα ἐν ὅλῳ ἐπιγραφαὶ καὶ γλυπτά, ἐκομίσθησαν ὑπὸ τοῦ ἐπιτηρήσαντος τὰς ἀνασκαφὰς Ἐπ. Κορομάντσου εἰς τὸ κατὰ τὴν περιοχὴν τῆς ἀρχαίας Τροιζηνίας χωρίον «Δαμαλᾶ» καὶ παρεδόθησαν διὰ πρωτοκόλλου τῷ παρέδρῳ τοῦ χωρίου τούτου Ἀντ. Στρουχέλη.

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ

ΔΙΑΤΡΙΒΑΙ ΚΑΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Ἐπιγραφικαὶ ἀνακοινώσεις.

Δημοσιεύομεν ἐν τοῖς ἑπομένοις ἐπιγραφάς τινας ἐκ τῆς Ἀκροπόλεως προερχομένας, ὧν αἱ ὑπ' ἀρ. 1 καὶ 2 ἀναφέρονται

εἰς τὴν μέχρι τοῦδε ἄγνωστον ἐν τῇ Ἀκροπόλει λατρείαν τοῦ Διὸς Καταιβάτου καὶ τοῦ ἐκ Δωδώνης Διὸς Ναίου, αἱ δὲ ὑπ' ἀρ. 3 *καὶ* 4 *εἶνε αἱ πρῶται ἀναθηματικαὶ ἐπιγραφαί, ἐν αἷς μνημονεύονται ἡ παραπλεύρως τῷ Ἐρεχθείῳ λατρευομένη Διώνη καὶ ὁ Πολιεὺς καλούμενος Ζεύς, οὗτινος τὸ τέμενος κατεῖχε πιθανῶς τὸ βορειο-ἀνατολικῶς τοῦ Παρθενῶνος κείμενον ὑψηλότερον μέρος τῆς Ἀκροπόλεως, ἡ δὲ βάσις, ἥτις φέρει τὴν ὑπ' ἀρ.* 5 *ἐπιγραφήν, διαφέρει τῶν πολλῶν ὁμοίου εἴδους, διότι τὸ ἐπ' αὐτῆς ποτε τεθειμένον ἀνάθημα ἰδιώτου τινὸς δὲν ἀνετέθη τῇ Ἀθηνᾷ ἀλλὰ τῷ Ποσειδῶνι.*

1. *Τεμάχιον στήλης ἐκ Πεντελησίου μαρμάρου, ἧς τὸ κάτω μέρος ἀπεθραύσθη. Ἡ ἐπεξεργασία μιᾶς τῶν πλευρῶν ἀποδεικνύει, ὅτι ὁ λίθος τεμάχιον εἶνε πλίνθου οἰκοδομήματος ἢ βάσεώς τινος. Μῆκ.* 0,23, *πλ.* 0,17, *πάχ.* 0,095ᵖ.

Διὸς κα[τ-
αιβάτο[υ
ἄβατον.

Δυστυχῶς δὲν εὑρέθη κατὰ χώραν ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη, δι' ἧς νῦν τὸ πρῶτον μανθάνομεν ὅτι ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως ἱερόν τι ὑπῆρχε τοῦ Διὸς Καταιβάτου, διότι ὁ λίθος ἵστατο προφανῶς ἐν τῇ εἰσόδῳ τοιούτου τινὸς ἱεροῦ. Εὑρέθη δὲ ἐντετειχισμένος ἐν τοῖς ἐρειπίοις τουρκικῆς, ὡς φαίνεται, οἰκίας πρὸς βορρᾶν τῆς βορειο ανατολικῆς γωνίας τοῦ Παθενῶνος. Ἡ ἐπ' αὐτοῦ ἐπιγραφὴ δὲν φαίνεται ἀρχαιοτέρα τῶν τελευταίων χρόνων τῆς τετάρτης π. Χ. ἑκατονταετηρίδος. Ἐπειδὴ ἡ ἐπωνυμία «καταιβάτης» ἐξηγεῖται παρὰ τῶν ἀρχαίων συγγραφέων (πρβ. Preller-Robert. *Gr. Myth.* *I σ.* 154) *ἐκ τῆς ἐν θυέλλῃ καὶ ἀστραπαῖς καταβάσεως τοῦ Διός* (1), *δὲν φαίνεται ἀπίθανον ὅτι εἰς τὸ ἱερόν, εἰς ὃ ἀνάγεται ἡ ἐπιγραφή, πρέπει νὰ ἀναφέρηται καὶ τὸ παρὰ τῷ Παυσανίᾳ* (*I* 24, 3) *«Γῆς ἄγαλμα, ἱκετευούσης ὗσαι οἱ τὸν Δία, εἴτε αὐ-*

---

(1) Ἱδρύοντο τοιαῦτα ἱερά, ἐν ᾧ τόπῳ κατέπεσε κεραυνός τις. Διεκωμῳδήθη δὲ τὸ θρησκευτικὸν τοῦτο ἔθιμον μετὰ τὴν εἰς Ἀθήνας ἄφιξιν τοῦ Δημητρίου τοῦ Πολιορκητοῦ, περὶ οὗ γράφει ὁ Πλούταρχος ἐν τῷ βίῳ αὐτοῦ (X): «τὸν τόπον ὅπου πρῶτον ἀπέβη τοῦ ἅρματος καθιερώσαντες καὶ βωμὸν ἐπιθέντες Δημητρίου Καταιβάτου προσηγόρευσαν».

τοῖς ὄμβρου δεῆσαν Ἀθηναίοις, εἴτε καὶ τοῖς πᾶσιν Ἕλλησι συμβὰς αὐχμὸς» καὶ ἡ πλησίον τοῦ τόπου ἐν ᾧ ἀνεκαλύφθη ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος λίθος ἐν τῷ βράχῳ ἐγκολαφθεῖσα ἐπιγραφὴ (C. I. A. III 166): Γῆς καρποφόρου κατὰ μαντείαν».

Ὅμοιον ἱερὸν ὑπῆρχε καὶ παρὰ τὸ Ὀλυμπιεῖον (ἴδε Ἀρχ. Ἐφημ. 1889 σ. 61 ἀρ. 7).

2. Βωμίσκος ἐκ Πεντελησίου μαρμάρου. Ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας ἐσχάρα περιφερής. Ὕψ. 0,18, πλ. καὶ πάχ. 0,07μ.

Διὶ Ναΐῳ
κ]αὶ τῇ συν-
όδῳ Μέλ-
λπων Κα[λ-
λ]ιξέν[ου
Πρ]οβ[α]λί-
σιος εὐ-
ξάμ[ε-
νο[ς] ἀν[έ-
θηκεν.

Ὁ ἕκτος στίχος πολὺ δυσανάγνωστος. Σχῆμα γραμμάτων τὸ τῶν ῥωμαϊκῶν χρόνων. Εἰκάζω ὅτι παρὰ τὸν βωμὸν τῆς Διώνης ἔκειτο ἄλλος βωμός, ὁ τοῦ Διὸς Ναΐου, ἱδρυμένος ἴσως ὑπὸ τῆς περὶ τὸν θεὸν τοῦτον συνόδου (πρβ. τὴν ἑπομένην ἐπιγραφήν).

3. Πέντε τεμάχια κλίνης (ὕψ. 0,53μ), ὡς φαίνεται, ποικίλως κεκοσμημένης. Εὑρέθησαν ταῦτα πρὸς δυσμὰς τοῦ Παρθενῶνος. Ἡ ἐπιγραφὴ ἐπὶ τῆς ἔμπροσθεν πλευρᾶς. Σώζεται τὸ ἑξῆς·

Τῇ Δ[ιώ]νῃ Φίλη Νικήτου ἀνέ[θηκεν

Ἐκ τῆς ἐν τῷ C. I. A. I ὑπ' ἀρ. 324 ἐπιγραφῆς ἐξάγεται ὅτι πλησίον τῶν πρὸς ἀνατολὰς κιόνων τοῦ Ἐρεχθείου ἵστατο βωμός τις τῆς Διώνης, ἐκ δὲ τῆς ἐν τῷ C. I. A. III ὑπ' ἀρ. 333 (ἐγκεχαραγμένης ἐπὶ ἑδωλίου τινὸς τοῦ Διονυσιακοῦ θεάτρου), ὅτι ἡ λατρεία αὐτῆς ἤκμαζεν εἰσέτι ἐπὶ τῶν μετὰ τὸν Ἀδριανὸν χρόνων. Ἡ ἐν τῇ νῦν δημοσιευομένῃ ἐπιγραφῇ μνημονευομένη Φίλη Νικήτου, ἥτις ἀνέθηκε κατὰ τὴν τετάρτην π. Χ. ἑκατονταετηρίδα τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος κλίνην, ἦτο ἴσως ἱέρεια τῆς θεᾶς ταύτης.

4. Τεμάχιον βάσεως ἐκ Πεντελησίου μαρμ. Σώζεται μέρος

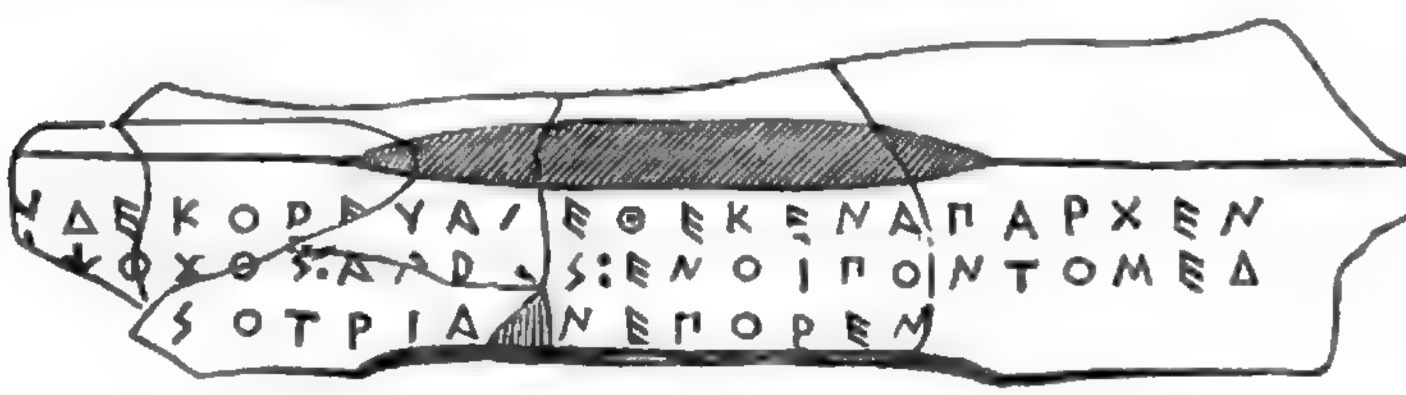
τοῦ πρὸς δεξιὰ τῆς ἐπιγραφῆς ἄκρου τοῦ λίθου. Μῆκ. 0,56, *πλ. περίπου* 0,25μ.

Ἡ ἐπιγραφὴ ἐντὸς αὔλακός τινος.

- - - - - Παιαν[ιεὺ]ς
ἀνέθ]ηκεν Διὶ Πολιεῖ
vac.

Σχῆμα τῶν γραμμάτων τὸ τῆς τετάρτης ἑκατονταετηρ. π. Χ.

5. *Ἡ ἑξῆς ἐπιγραφὴ συνηρμολογήθη ἐκ τῶν ἐν τῷ* C. I. A. IV *ὑπ' ἀρ.* 373^{u}, 373^{w}, 373^{y} *καὶ τριῶν ἄλλων τεμαχίων. Ἀναγέγραπται δὲ ἐπὶ μιᾶς τῶν στενοτέρων πλευρῶν βάσεως ἐπιμήκους, ἧς τὸ σχῆμα παριστᾷ τὸ παρεπόμενον ἀπεικόνισμα :*



Τέ]νδε κόρεν ἀνέθεκεν ἀπαρχὲν . . . λοχος : ἄγρας:
ἕν οἱ Ποντομέδ[ον χρυσοτρια[ί]ν' ἔπορεν.

Τὴν ἐν τῷ τρίτῳ στίχῳ συμπλήρωσιν τοῦ ἐπιθέτου τοῦ Ποσειδῶνος διέγνωσαν οἱ κ. Heberdey καὶ Wilhelm. Ἡ ἐπιγραφὴ ἔχει τὸ ἀσύνηθες ὅτι δὲν ἀναφέρεται, ὡς αἱ πλεῖσται τῶν ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς τῆς Ἀκροπόλεως εὑρεθεισῶν ἀναθηματικῶν ἐπιγραφῶν, εἰς τὴν Ἀθηνᾶν, ἀλλ' εἰς τὸν Ποσειδῶνα τὸν σύμβωμον αὐτῆς. Τὸ ἐπὶ τῆς βάσεως ἀνάθημα τοῦ ἁλιέως καλεῖται ἁπλῶς κόρη, ὡς αἱ τὴν ὀροφὴν τῆς νοτίου προστάσεως τοῦ Ἐρεχθείου βαστάζουσαι Καρυάτιδες ἐν ταῖς περὶ τῆς οἰκοδομῆς τοῦ ναοῦ τούτου ἐπιγραφαῖς (C. I. A. I. 322^{a} *σ.* 86) *καὶ ὡς ἀνάθημά τι μνημονευόμενον ἐν ταῖς ταμιακαῖς ἀναγραφαῖς (πρβ.* C. I. A. I. 141 *κ. ἑ. μεταξὺ τῶν ἐν τῷ Ἑκατομπέδῳ τουτέστι τῷ ἀρχαίῳ ναῷ ἱερῶν χρημάτων: κ ό ρ η χ ρ υ σ ῆ ἐ π ὶ σ τ ή λ η ς, ἄ σ τ α θ μ ο ς).*

6. *Σχετικῶς πρὸς ταῖς ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἐν σ.* 59 *κ. ἑ. δημοσιευθείσαις ἐπιγραφαῖς προσθέτω τὰ ἑξῆς, ὁρμώμενος ἔκ τινος πρὸς ἐμὲ ἀνακοινώσεως τοῦ Wilamowitz, ὅστις ἐν τῷ Herm.* XXII

σ. 109 κ. ἑ. 211 κ. ἑ. ἰδιαιτέρως ἐπραγματεύθη περὶ τῶν τὰς ἐπιγραφὰς τοῦ εἴδους τούτου ἀφορώντων ζητημάτων :

Ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ στ. 31 τῆς ὑπ' ἀρ. 1 Γ' ἐπιγραφῆς προσεδοκῶμεν δημοτικόν τι, διακρίνονται δὲ ἐπὶ τοῦ λίθου πρὸ τοῦ ΜΟΥ τὰ ἴχνη δύο καθέτων γραμμῶν. Προτείνω λοιπὸν ν' ἀναγνωσθῇ : [Ἁ]λιμού.

Ἐν τῇ ὑπ' ἀρ. 2 ἐπιγραφῇ γραπτέον ἐν τῷ μὲν ια' στίχῳ : κάπ[ηλος], ἐν δὲ τῷ στ. ιδ' πιθανῶς : ἀσκ[οποιός].

Ἐν τῷ ι' στ. τῆς ὑπ' ἀρ. 5 ἐπιγραφῆς ἀνάγνωθι : χαρσι]ν Κυδαθ.

Πρὸς τούτοις φρονεῖ ὁ W. ὅτι ἐν τῇ ὑπ' ἀρ. 2 ἐπιγραφῇ δέον νὰ μετατεθῶσιν ἐν τοῖς στ. 17-41 ἐναλλὰξ τὰ τῶν ἀστῶν καὶ τῶν μετοίκων δημοτικά.

Ἴδε περὶ τοῦ ζητήματος τούτου Herm. ἔ. ἀ. σ. 110 σημ. 1. Ἐν ὁμοίοις χωρίοις τῶν ἐν τῷ C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 772 (B. Col. I καὶ 773 σελ. B) δὲν προστίθεται τὸ ῥῆμα· καθ' ὅμοιον τρόπον λοιπὸν δέον νὰ συμπληρωθῶσι καὶ τὰ τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ἐπιγραφῆς κενά.

Α. ΛΟΛΛΙΓΚ.

Ἐπιγραφὴ ἐκ Θελπούσης.

Κατὰ Ἰούλιον ἐ. ἔ. λαβὼν ἐντολὴν παρὰ τῆς Γενικῆς Ἐφορείας ἵνα μεταβῶ εἰς τὸν δῆμον Ἐλευσῖνος τῆς Γορτυνίας καὶ ἐξακριβώσω, ὅσον τὸ δυνατόν, τὴν θέσιν ἐν ᾗ ἔκειτο τὸ Ἐλευσίνιον, ἔλαβον ἀφορμὴν νὰ ἐπισκεφθῶ τὸν χῶρον ἐν ᾧ ἔκειτο ἡ ἀρχαία Θέλπουσα. Ἐπισκοπῶν δὲ τὰ κατὰ τὸν χῶρον τοῦτον παρετήρησα ἀρχαῖον λίθον, ἐφ' οὗ εἶνε γεγραμμένον τὸ ἑξῆς ἐπίγραμμα :

Ἄξια σοῦ, Θέλφουσα, καὶ Ἑλλάδος ἄνυσαν ἔργα
μαρνάμενοι πάτρας οἵδε περὶ σφετέρας·
ἤ γὰρ ἔσω νυκτὸς πυμάτας ὑπὲρ ἕρκεα πύργων
βάντα κατ᾽ ἀκροτάτων ἤλασαν ἐκτὸς Ἄρη,
δ υ σ μ ε ν έ ω ν πολλοὺς δὲ δι᾽ αἵματος ἐκτανύσαντες
κάτ]θ α ν ο ν ε ὐ ν ο μ ί α ν ρυσάμενοι πατέρων.

Ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη εἶνε κεχαραγμένη ἐπὶ τετραγωνικοῦ λίθου ὕψους 0,28 *πλ.* 0,79 *καὶ πάχους* 0,48. *Ἄνω φέρει οὗτος κοιλότητα εὐρεῖαν* (0,60) *βάθ.* 0,13 *ὕψ.* 0,03 *πρὸς ἔνθεσιν γλυπτοῦ ἢ ἄλλου ἀρχαίου. Κεῖται δὲ κατὰ τὴν ἀριστερὰν ὄχθην τοῦ Λάδωνος ἡμίσειάν που ὥραν πρὸς βορρᾶν τῆς γεφύρας Τουμπίτσι, παρὰ τὸ χωρίον Βάναινα, ἐν ἀγρῷ τοῦ ἐκ Βερβίτσης Χρίστου Κιντῆ, ἔμπροσθεν τῆς θύρας τοῦ αὐτόθι οἰκίσκου.*

Β. ΛΕΟΝΑΡΔΟΣ.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1890

ΤΕΥΧΟΣ ΜΗΝΟΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΚΑΙ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Ἀνασκαφαὶ ἀρχαιολογικῶν Σχολῶν.

1. Αἱ ἐν **Θεσπιαῖς** ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Σχολῆς ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαὶ (σ. 110 ἀρ. 6) διεκόπησαν.

— 2. Ἐπανελήφθησαν αἱ ὑπὸ τῆς Ἀγγλικῆς Σχολῆς ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαὶ ἐν **Μεγαλοπόλει** (ἴδ. σ. 49 ἀρ. 2).

Ἀνασκαφαὶ ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας.

3. Διεκόπησαν αἱ παρὰ τὸ **Δίπυλον** ὑπὸ τῆς Ἑταιρίας ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαὶ (σ. 101,5) καὶ αἱ ἐν **Ῥαμνοῦντι** (σ. 101) καὶ αἱ ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ **Ἀμφιαράου** (σ. 101,5). Ἐξακολουθοῦσι δὲ αἱ παρὰ τὸν **Πύργον τῶν Ἀνέμων** (σ. 81) καὶ αἱ ἐν **Μυκήναις** (σ. 134).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΜΟΥΣΕΙΟΙΣ

1. **Ἐθνικὸν Μουσεῖον.**

Κατὰ τὸν μῆνα Ὀκτώβριον εἰσήχθησαν εἰς τὸ Ἐθν. Μουσεῖον, κατ' ἔκθεσιν τοῦ *Στάη*, τὰ ἑπομένως:

1-17. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 1-17 ἀρχαῖα εὑρεθέντα ἐν ταῖς ἐν Ῥαμνοῦντι ὑπὸ Β. Στάη ἐνεργηθείσαις δαπάναις τῆς Ἀρχ. Ἑταιρίας ἀνασκαφαῖς:

1. Καθήμενον ἀρχαϊκὸν ἄγαλμα μετ' ἐνθέτου κεφαλῆς, ἐλλειπούσης, ὕψ. 0,45. Εἰκονίζεται γυνὴ καθημένη ἐπὶ θρόνου τετραγώνου περίπου μετὰ ὑποποδίου, ἐνδεδυμένη ποδήρη χιτῶνα μάλλινον, καὶ ἐπενδύτην ἐπὶ τοῦ ἄνω σώματος εἰς πτυχὰς συμμετρικὰς ἑκατέρωθεν τοῦ στήθους διατεταγμένον· αἱ χεῖρες, ἀποκεκομμέναι κατὰ τὰ ἄκρα, ἔκειντο ἐπὶ τῶν γονάτων. Τύπος συνήθης τῶν καθημένων ἀρχαϊκῶν μορφῶν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1605).

2. Ἀκέφαλον ἀρχαϊκὸν ἀγαλμάτιον (ὕψ. 0.43) γυναικὸς τοῦ τύπου τῶν ἐν τῇ Ἀκροπόλει. Φέρει τοῦτο στενὸν ποδήρη χιτῶνα ἐζωσμένον κατὰ τὴν ὀσφὺν μετὰ διπλοϊδίου, καὶ ἐπ' αὐτὸν ἱμάτιον συμμετρικῶς διατεταγμένον ἑκατέρωθεν τοῦ στήθους. Οἱ πόδες τοῦ ἀγαλματίου εἰσὶ συγκεκολλημένοι, τῶν χειρῶν δὲ ἡ μὲν ἀριστερὰ καθειμένη, ἡ δεξιὰ δέ, ἔνθετος οὖσα καὶ ἀπολεσθεῖσα, ἐκάμπτετο πρὸς τὸ στῆθος. Ἐλλείπει ἡ πλίνθος μετὰ τῶν ἄκρων τῶν ποδῶν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1606).

3. Ἄγαλμα Ἑρμοῦ ἀπολῆγον εἰς τετράγωνον ἔμβολον, δι' οὗ ἵδρυτο ἐπὶ βάθρου, ἀκέφαλον, ὕψ. 0,52. Εἰκονίζεται δηλ. ἀνδρικὴ μορφὴ μέχρι που τῶν μηρῶν περιβεβλημένη χλαμύδα, ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἐξέχει εἰς μικρὰς πτυχὰς ἐσωτερικὸν ἔνδυμα (χιτών ;). Ἡ καθειμένη δεξιὰ χεὶρ κρατεῖ τὸ ἔνδυμα παρὰ τὸ ἰσχίον, ἡ καμπτομένη δὲ ἀριστερὰ κρατεῖ τοῦτο πρὸ τοῦ στήθους ὑπὸ τὸν λαιμόν. Τέχνη Ἀλεξανδρινῶν πιθανῶς χρόνων. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1607).

4. Ὅμοιον τῷ ἀνωτέρω. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1608).

5. Ὅμοιον τῷ ἀνωτέρω μετὰ τοῦ τετραγώνου ἐμβόλου, σωζομένου ἐξ ὁλοκλήρου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1609).

6. Τοῦ αὐτοῦ περίπου τύπου ἀγαλμάτιον ὕψ. 0,70 (ἄνευ τοῦ τετραγώνου ἐμβόλου ἀποκεκομμένου ὄντος) μετὰ τῆς κεφαλῆς ἀποκεκομμένης μὲν ἀλλ' ἐφαρμοζομένης ἐπὶ τοῦ κορμοῦ. Τὸ ἀγαλμάτιον φέρει χλαμύδα κεκομβωμένην ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ὤμου καὶ καταλείπουσαν ἀσκεπῆ τὸν δεξιὸν βραχίονα (οὗ ἐλλείπει ἡ χείρ). Ἡ ἀριστερὰ χείρ, ὑπὸ τὴν χλαμύδα, ἐρείδεται ἐπὶ τοῦ ἰσχίου. Ἡ κεφαλή, λίαν ἰδανικοῦ τύπου οὖσα, ἔχει μᾶλλον τὰ χαρακτηριστικὰ γυναικός, ὡς καὶ τὸ ὅλον τοῦ ἀγαλματίου μαρτυρεῖ τύπον γυναικός, τοῦθ' ὅπερ προσκρούει πρὸς τὸ ἔνδυμα, ὅπερ, παρεμφερὲς ὂν τοῖς ἄνω περιγραφεῖσιν Ἑρμαῖς, ἀφορμὴν παρέχει εἰς τὸ νὰ θεωρῆται τὸ

ἀγαλμάτιον τοῦτο ὑπό τινων ἀνδρικόν. Τέχνη ἐπιμελὴς ἀλεξανδρινῶν χρόνων. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1610).

7. Δύο ἀνδρικαὶ (νεανιῶν) κεφαλαὶ μετὰ διαδήματος καὶ βραχείας κόμης, φυσικοῦ σχεδὸν μεγέθους, ἀνήκουσαι εἰς κορμοὺς ὁμοίους τοῖς τῶν ἀνωτέρω περιγραφέντων Ἑρμῶν, μὴ εὑρεθέντας. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1611).

8. Δύο ἀρχαϊκαὶ ἢ ἀρχαΐζουσαι κεφαλαὶ πωγονοφόροι, ὧν ἡ μὲν ἥσσονος φυσικοῦ μεγέθους καὶ ἀποκεκρουσμένη κατὰ τὸ γένειον, ἡ δὲ μικροῦ μεγέθους ἀρτία περίπου. Τύπος τῶν καλουμένων ἀρχαϊζουσῶν κεφαλῶν Διονύσου ἢ Ἑρμοῦ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1612).

9. Κυλινδρικὴ ἐνεπίγραφος βάσις φέρουσα ἄνωθεν τετράγωνον ὀπὴν πρὸς ἵδρυσιν τοῦ τετραγώνου ἐμβόλου ἑνὸς τῶν ἄνω περιγραφέντων Ἑρμῶν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1613).

10. Βάσις ἐνεπίγραφος τετραγώνου σχήματος πρὸς ἵδρυσιν Ἑρμοῦ, ὡς οἱ ἀνωτέρω. (Εὑρετήρ. Γεν. Ἐφορ. 1614).

11. Βάσις ὀρθογωνίου σχήματος ὕψ. 0,95 ἐνεπίγραφος, ἐφ' ἧς ἵδρυτο ἀγαλμάτιον παιδὸς ἀναθηματικόν, ὡς καταφαίνεται ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς καὶ ἐκ τῶν ἐπὶ τῆς πλίνθου ἰχνῶν τῶν ποδῶν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1615).

12. Τεμάχια θωρακοφόρου ἀγάλματος φυσικοῦ μεγέθους ῥωμαίου αὐτοκράτορος (Λ. Βέρου ;), ἐν οἷς καὶ πολλὰ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1616).

13. Δύο τεμάχια ἀναγλύφων ἀναθηματικῶν τῶν τελευταίων ῥωμαϊκῶν χρόνων, ἐφ' ὧν σώζονται μόνον μορφαὶ ἱκετῶν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1617).

14. Τεμάχιον συμπλέγματος (τὰ κάτω τῶν ποδῶν μετὰ τῆς πλίνθου) δύο μορφῶν φυσικοῦ μεγέθους (ἀγαλμάτων) ἐξόχου τέχνης τῶν καλλίστων ἑλληνικῶν χρόνων. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1618).

15. Τεμάχια πολλὰ γλυπτῶν ἔργων (ἀγαλμάτων ἀναγλύφων κ.λ.π.) μὴ συναρμοζόμενα πρὸς ἄλληλα, ἄχρηστα τὰ πλεῖστα. Μεταξὺ τούτων τινὰ ἀνήκοντα ἴσως εἰς τὸ μέγα ἄγαλμα τῆς Νεμέσεως τὸ ὑπὸ Ἀγορακρίτου ποιηθέν. Ἐπίσης λίαν μικρὸν τεμάχιον ἀναγλύφου, ἐφ' οὗ δύο μικραὶ κεφαλαὶ (Ῥέμουλος καὶ Ῥέμος) θηλάζουσαι ζῷον, ἐφ' οὗ ποῦς μορφῆς (θεᾶς Ῥώμης ;), προερχόμενον ἐκ θώρακος ἀγάλματός τινος. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1619).

16. Γυναικεία κεφαλή ἥσσονος φυσικοῦ μεγέθους μετὰ πόλου ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, τέχνης μεταγενεστέρων χρόνων, καὶ τεμάχιον ἀναγλύφου τριγωνικὸν μετ' ἀποκεκρουσμένης μορφῆς μαχητοῦ (;): (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1620).

17. Πλεῖστα τεμάχια (περὶ τὰ 25) ἐπιγραφῶν ἐκ ψηφισμάτων κυρίως. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1621).

18-28. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 18-28 ἀρχαῖα εὑρεθέντα ἐν τῷ ὑπὸ τῆς Γεν. Ἐφορ. ἀνασκαφέντι τύμβῳ ἐν Πετρέζᾳ. (Ἴδε σ. 49,1).

18. Ἀγγεῖον μικρόν, σχήματος βομβύλου, ὕψ. 0,13, ἐκ πολλῶν μικρῶν τεμαχίων συγκεκολλημένον καὶ συμπεπληρωμένον πηλῷ. Ἐκ τῆς μελανομόρφου παραστάσεως αὐτοῦ σώζεται μέρος μόνον, σώζεται τουτέστι τὸ κάτω τοῦ σώματος ἁπασῶν τῶν μορφῶν. Κατὰ τὸ μέσον διακρίνεται τέρας πτερυγοφόρον τοῦ συνήθους τύπου τῆς Σφιγγός, ἐντὸς οἰκοδομήματος δηλουμένου διὰ τριῶν κιόνων (γραμμῶν ἁπλῶν) ἑκατέρωθεν. Ἀριστερὰ τοῦ οἰκοδομήματος τούτου τρεῖς ἱστάμεναι μορφαὶ ἐνδεδυμέναι μακρὰ ἱμάτια πολυτελῆ, ὧν ἡ πρώτη κρατεῖ σκῆπτρον (;)· ἔχουσι δὲ ἅπασαι ἐστραμμένα τὰ νῶτα πρὸς τὸ οἰκοδόμημα, ὡσεὶ ἀναχωροῦσαι ἐξ αὐτοῦ. Τρεῖς ὅμοιαι μορφαὶ εἰκονίζονται πρὸς τὰ δεξιὰ τοῦ οἰκοδομήματος ἔχουσαι ἐπίσης ἀντίθετον ὡς πρὸς τοῦτο διεύθυνσιν. Ἔμπροσθεν δὲ τούτων, ὑπὸ τὴν λαβὴν σχεδὸν τοῦ ἀγγείου, φαίνονται τὰ ἴχνη μιᾶς καθημένης ἐπὶ σκίμποδος μορφῆς, φερούσης ποδήρη στικτὸν χιτῶνα καὶ ἑτέρας ἱσταμένης ἀντιμετώπου τῇ καθημένῃ. Ἐπὶ τῆς λαβῆς τοῦ ἀγγείου εἰκονισμένον Γοργώνιον δι' ἐγχαράξεως πεποιημένον ἐπὶ τοῦ μέλανος χρώματος τοῦ ἐδάφους, καὶ μόνον τὴν γλῶσσαν ἔχον ἐρυθρῷ χρώματι δεδηλωμένην. Ἐπὶ τοῦ στομίου τοῦ ἀγγείου ὑπάρχει ῥοδακοειδὲς κόσμημα (δι' ἀκτίνων μελαινῶν καὶ ἐρυθρῶν)· ὅμοιον δὲ κόσμημα ὑπάρχει καὶ ἐπὶ τοῦ τραχήλου τοῦ ἀγγείου. Τὸ περιφερὲς κράσπεδον τοῦ στομίου κοσμεῖται διὰ μαιάνδρου. Κύκλῳ δὲ τῆς βάσεως ἡ ἀρχαϊκὴ ἐπιγραφή:

Εγραφσεν ⋮ Μνεσ[ικλ]ιδες ⋮ εδοκεν ⋮ Φοκι ⋮ Κεαλτες

Παραλλήλως δὲ τοῦ οἰκοδομήματος καὶ ὄπισθεν τῆς πρώτης μορφῆς τῆς δεξιὰ αὐτοῦ ἀρχαϊκὴ ἐπιγραφή:

καλε

(Εὑρετήριον Γενικῆς Ἐφορίας 1622).

19. Ἀγγεῖον μελανόμορφον (ὕψ. 0,17) τοῦ σχήματος τῶν ἀρυβάλλων μετ' εὐρείας κοιλίας καὶ βραχέος λαιμοῦ, μόνωτον. Εὑρέθη ἐν τῷ αὐτῷ τάφῳ, ἐν ᾧ καὶ τὸ προηγούμενον. Ἐπὶ τῆς κοιλίας τοῦ ἀγγείου εἰκονίζονται κατὰ τὸ μέσον δύο πύκται, φέροντες ἐπὶ τῶν χειρῶν ἱμάντας, ἐν πάλῃ, προβάλλων τουτέστιν ἑκάτερος τῷ ἀντιπάλῳ τὴν πυγμὴν ἀπειλητικῶς κατὰ τοῦ προσώπου. Ἑκατέρωθεν ἵσταται ἀνὰ εἷς ἀνὴρ ἠρέμα θεώμενος. Ἡ γραφὴ εἶναι συμμετρική. Ἐπὶ τοῦ τραχήλου τοῦ ἀγγείου εἰκονίζεται κατὰ τὸ μέσον ἔλαφος καὶ ἑκατέρωθεν ἀνὰ μία ἱσταμένη μορφή. Χρῶμα κυρίως μέλαν, ἴόχρουν δ' ἐπὶ τῶν ἐνδυμάτων τῶν θεατῶν καὶ ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν πυκτῶν. Ἐγχάραξις μερική. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1623).

20. Δύο ἀγγεῖα σχήματος ὁμοίου τῷ προηγουμένῳ ἔχοντα τὴν αὐτὴν περίπου μελανόμορφον παράστασιν, ἤτοι μαχητὰς ἐν τῷ μέσῳ ἐν πανοπλίᾳ καὶ ἑκατέρωθεν ἀνὰ δύο ἱσταμένας μορφάς. Τὰ ἀγγεῖα εἰσὶ ἐκ πολλῶν τεμαχίων συγκεκολλημένα καὶ συμπεπληρωμένα, ἡ παράστασις δὲ αὐτῶν πολλαχοῦ ἐλλιπής. Γραφὴ ἀρχαϊκή, μελανόμορφος (καὶ ἰόχρους) δι' ἐγχαράξεως ἐν μέρει. Εὑρέθησαν ἐν τῷ αὐτῷ τάφῳ, ἐν ᾧ τὰ ἀνωτέρω. (Εὑρ. Γεν. Ἐφ. 1624-1625).

21. Ἀγγεῖον ὁμοίου σχήματος τοῖς προηγουμένοις, μελανόμορφον, ἐκ πολλῶν τεμαχίων συγκεκολλημένον καὶ συμπεπληρωμένον· ἐκ τῆς παραστάσεως αὐτοῦ ὀλίγιστα σώζονται· ἤτοι: ἴχνη δύο κατὰ τὸ μέσον ἀνδρικῶν μορφῶν ἐν φυγῇ ἢ καταδιώξει, καὶ ἑκατέρωθεν δύο ἱστάμεναι μορφαὶ κρατοῦσαι δόρατα. Ἐπὶ τοῦ τραχήλου ἀνὴρ φεύγων μετὰ σπουδῆς καὶ πρὸ αὐτοῦ ἴχνη μορφῆς ἀναχαιτιζούσης τοῦτον διὰ χειρονομιῶν. Εὑρέθη ἐν τῷ αὐτῷ τάφῳ, ἐν ᾧ καὶ τὰ προηγούμενα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1626).

22. Ἓξ (ἀρ. 6) ἀγγεῖα τοῦ αὐτοῦ περίπου ἅπαντα σχήματος (**ληκύθου** μετὰ εὐρείας κοιλίας) ἐκ κεκαυμένου τάφου, ὧν τὰ πέντε ὅλως ἄχρηστα. Ἓν μόνον τούτων (ὕψ. 0,19), ἐκ τεμαχίων συγκεκολλημένον καὶ συμπεπληρωμένον, διατηρεῖ τὴν ἑξῆς παράστασιν: Ἐπὶ κλίνης ἡμικαθήμενοι δύο ἄνδρες, παρὰ τοὺς πόδας δὲ αὐτῶν γυνή (;)· ἔμπροσθεν τῆς κλίνης τράπεζα. Ἑκατέρωθεν ἀνὰ εἷς ἱστάμενος Σάτυρος κρατῶν κέρας ἢ χειρονομῶν. Γραφὴ μελανόμορφος δι' ἐγχαράξεως, χειρωνακτική. (Εὑρετήριον Γενικῆς Ἐφορίας 1627).

23. Λήκυθος μελανόμορφος (ὕψ. 0,24) ἐκ τεμαχίων συγκεκολ-

λημένη (ἐκ τάφου ἀνωρυγμένου ἐν τῷ χώματι τοῦ τύμβου) φέρουσα τὴν ἑξῆς ἐφθαρμένην παράστασιν: κλίνην, ἐφ' ἧς ἐξηπλωμένος ἀνὴρ καὶ παρ' αὐτῷ γυνὴ ἡμικαθημένη· ἔμπροσθεν τῆς κλίνης τράπεζα, ἀριστερὰ δὲ ταύτης γυνὴ καθημένη ἐπὶ σκίμποδος καὶ δεξιὰ ἑτέρα ἱσταμένη παρὰ τῇ κλίνῃ. Γραφὴ χειρωνακτικὴ δι' ἐγχαράξεως. Τὰ πρόσωπα τῶν γυναικῶν λευκά. (Εὑρ. Γεν. Ἐφ. 1628).

24. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,27. Ἐκ τῆς νεκρικῆς παραστάσεως διατηροῦνται μόνον ἴχνη γυναικὸς ἐρυθροχίτωνος ἀριστερὰ τῆς στήλης, ἧς τινος ἐλάχιστα ἴχνη σώζονται. Εὑρέθη ἐντὸς σαρκοφάγου κοινῆς μετὰ τεμαχίων στλεγγίδος (ἀχρήστων) καὶ τοῦ ἐν τῷ ἑπομένῳ ἀριθμῷ ἀγγείου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ 1629).

25. Σκύφος μικρὸν λίαν λεπτὸν μετὰ γανώματος μέλανος στιλπνοῦ, οὐδὲν ἄλλο κόσμημα ἔχον ἢ δύο λεπτὰς ἐρυθρὰς (διὰ χρώματος) παραλλήλους γραμμὰς κύκλῳ περὶ τὸ στόμιον, καὶ κατὰ τὴν βάσιν πλαστικὴν ἐξοχὴν διαχωρίζουσαν τὸ μέλαν τῆς κοιλίας, ἀπὸ τοῦ ἀβαφοῦς τῆς βάσεως, ἐφ' οὗ ἀκτινοειδὲς κόσμημα διὰ λεπτῶν μελαινῶν γραμμῶν. Τὸ ἀγγεῖον εἶναι τῶν καλλίστων διὰ τὴν λεπτότητα τῆς κατασκευῆς του καὶ τὸ στιλπνὸν τοῦ γανώματος. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1630).

26. Ἀλάβαστρον χονδροειδὲς εὑρεθὲν ἐντὸς κοινῆς σαρκοφάγου μετὰ τεμαχίων στλεγγίδος κοινῆς, πυξίδος καὶ μικροῦ τινος ἀγγείου, (ἄχρηστα). (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1631).

27. Δύο ἀλάβαστρα λεπτῆς κατασκευῆς εὑρεθέντα ἐντὸς κοινῆς σαρκοφάγου μετὰ τεμαχίων στλεγγίδος, μιᾶς μικρᾶς πυξίδος (κοινῆς καὶ ἐφθαρμένης) καὶ τεσσάρων μικρῶν ἀγγείων, πάντων ἀχρήστων. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1632-1633).

28. Τεμάχια μεγάλου ἀγγείου (ἀμφορέως) ἐρυθρομόρφου, εὑρεθέντα ἐν τῷ χώματι τοῦ τύμβου ἐσπασμένα. Σώζεται ἡ βάσις σχεδὸν ἅπασα τοῦ ἀγγείου, ἐφ' ἧς εἰκονίζονται πέντε κόραι (ὕψος μορφῶν 0,22) φέρουσαι μακρὰ ἱμάτια καὶ κρατοῦσαι ἢ κάνιστρα ἢ ταινίας. Σώζεται πρὸς τούτοις μέρος τῆς κοιλίας τοῦ ἀγγείου, ἐφ' οὗ διακρίνεται κλίνη πολυτελής, ἐφ' ἧς καθημένη γυνὴ καὶ παρ' αὐτῇ ἱστάμεναι ἕτεραι, εἰκονίζεται δηλ. πρόθεσις νεκροῦ, δυστυχῶς ἐλάχιστα μόνον σωζομένη. Ἡ γραφὴ εἶνε ἐξόχως τεχνική, τῶν καλλίστων χρόνων τῆς ἀγγειοπλαστικῆς. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1634).

29-30. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 29-30 ἀρχαῖα εὑρεθέντα ἐν τῷ ἐν Μαραθῶνι ἀνασκαφέντι τύμβῳ (ἴδ. σ. 64,1):

29. Ἀγγεῖον ἀρχαϊκὸν δίωτον, σχήματος πίθου (ὕψ. 0,32) ἔχον περὶ τὴν κοιλίαν μέλαιναν πλατεῖαν ταινίαν, ὑπεράνω δὲ ταύτης ἑλικοειδῆ κοσμήματα κατὰ τὸν μυκηναῖον τρόπον. Εὑρέθη εἰς τεμάχια τεθραυσμένον ἐπὶ τοῦ στρώματος τῶν ὀστῶν ἐν τῷ ἐν Μαραθῶνι τύμβῳ, περιέχον ὀστᾶ κεκαυμένα (ἴδ. σ. 131). (Εὑρετήρ. Γεν. Ἐφορ. 1635).

30. Εἴκοσιν (ἀριθ. 20) μικρὰ ἀγγεῖα, ληκύθια, μελανόμορφα, ἐκ πολλῶν τεμαχίων συγκεκολλημένα καὶ ἐφθαρμένα ἢ ἐλλιπῆ σχεδὸν ἅπαντα. Γραφὰς φέρουσιν (ἐξαιρέσει δύο μικρῶν κοινῶν) πάντα τὰς συνήθεις, τουτέστι ἁρματοδρομίας ἢ ἱππεῖς ἐν στοίχῳ, ἐπὶ δύο δὲ τούτων εἰκονίζεται καὶ μυθολογικὴ σκηνή, ἡ σύλληψις τοῦ Ἐρυμανθίου κάπρου ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους· ἐπὶ ἄλλου δὲ τούτων εἰκονίζεται χορὸς δύο ἀνδρῶν. Αἱ γραφαὶ ὅμως εἰσὶ τοσοῦτον ἐφθαρμέναι, ὥστε τὰ ἀγγεῖα εἰσὶ σχεδὸν ἄχρηστα ὑπὸ ἔποψιν τεχνικήν. Σὺν τούτοις εὑρέθησαν καὶ τεμάχια πολλῶν ὁμοίων ἀγγείων, ἅτινα δὲν συγκολλῶνται, ἐντελῶς δὲ εἶνε κατεστραμμένα καὶ ἐφθαρμένα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1636).

31-32. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 31-32 εὑρεθέντα ἐν Λαυρίῳ ἐξαχθέντα ἐκ τοῦ πυθμένος τῆς θαλάσσης κατὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ ἀποστείλαντος αὐτὰ τελώνου Λαυρίου κ. Μ. Πήλικα ἤτοι:

31. Μαρμαρίνη ὑδρία ἄνευ στομίου καὶ βάσεως (ὕψ. 0,39) τεθλασμένη δὲ κατὰ τὴν κοιλίαν· εἰκονίζεται κατὰ τὸ μέσον ἐν ταπεινῷ ἀναγλύφῳ ἀνὴρ καθήμενος ἐπὶ ἕδρας δεξιούμενος ἱσταμένην πρὸ αὐτοῦ κόρην. Διατήρησις τοῦ ἀναγλύφου οὐχὶ καλή. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1637).

32. Κύων ἐκ λευκοῦ λίθου ἀκέφαλος (ὕψ. 0,42) ἐπὶ τῶν ὀπισθίων καθήμενος ἐπὶ συμφυοῦς βάσεως, ἔχων ἐπὶ τῆς βάσεως καὶ τοὺς προσθίους πόδας. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1638).

ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

— Ἀνασύστασις τοῦ νομισματικοῦ Μουσείου: Μετὰ τὴν ἐν ἔτει 1888 γενομένην κλοπὴν τοῦ ἐν τῇ Ἐθνικῇ Βιβλιοθήκῃ νομισματικοῦ Μουσείου, τὰ τὸ Μουσεῖον τοῦτο ἀποτελοῦντα νομίσματα ἐκλείσθησαν ὡς γνωστόν, ἐντὸς κιβωτίων καὶ κατετέθησαν ὑπὸ τῆς ἀνακριτικῆς ἀρχῆς ἐν τῷ Ἐθν. ἀρχαιολογικῷ Μουσείῳ, ἔνθα καὶ ἔκειντο ἐντὸς ἑρμαρίων ἐσφραγισμένων τῇ σφραγῖδι τῆς ὑπὸ τῆς ἀνακρίσεως διορισθείσης ἐπιτροπῆς πραγματογνωμόνων, τῆς ἀποτελουμένης ἐκ τῶν Π. Καββαδία, Β. Στάη καὶ Α. Λόλλιγκ. Πρὸ τινων ὅμως μηνῶν τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἀποφασίσαν νὰ ἀνασυστήσῃ τὸ Νομισματικὸν τοῦτο Μουσεῖον ἔν τινι τῶν αἰθουσῶν τῆς Ἀκαδημίας διώρισε νομισματογνώμονα τὸν Ἰω. Σβορῶνον καὶ παρήγγειλε τῇ ἀνωτέρω ἐπιτροπῇ νὰ παραδώσῃ αὐτῷ πάντα τὰ ὑπὸ τῆς ἀνακρίσεως ἐν τῷ Ἐθν. Μουσείῳ, ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη, κατατεθέντα νομίσματα.

Συμφώνως τῇ ἐντολῇ ταύτῃ τοῦ Ὑπουργείου παρεδόθησαν τῷ νομισματογνώμονι καὶ εἰς τὴν Ἀκαδημίαν ὑπ' αὐτοῦ ἐκομίσθησαν ἅπαντα τὰ ἀνωτέρω νομίσματα. Διηρέθησαν δ' αὐτὰ κατὰ τὴν παράδοσιν, εὐκολίας ἕνεκα, εἰς τρία τμήματα.

Κατὰ τὴν πρώτην παράδοσιν (12 Αὐγούστου 1890) παρεδόθησαν ἅπαντα τὰ νομίσματα τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ πρώην νομισματογνώμονος Α. Ποστολάκα ἐν ἔτει 1878 ἐκδοθεῖσαν Synopsis numorum veterum. Παραβληθέντα δὲ τὰ παραλαμβανόμενα ταῦτα νομίσματα πρὸς τὰ ἐν τῇ Synopsis μνημονευόμενα ἐδείχθη ὅτι ἔλλειπον 93 χρυσᾶ, 571 ἀργυρᾶ, 556 χαλκᾶ, 56 μολύβδινα καὶ 1 πήλινον, ἐπλεόναζον δὲ (ὑπῆρχον δηλ. νομίσματα ἐν τοῖς αὐτοῖς σύρταις εὑρεθέντα μὴ μνημονευόμενα ὅμως ἐν τῇ Synopsis, ἅτε μετὰ τὸ 1878, ὡς φαίνεται, προστεθέντα) 68 ἀργυρᾶ καὶ 276 χαλκᾶ. Ἅπαντα τὰ παραληφθέντα ταῦτα νομίσματα συνωδεύοντο ἕκαστον ὑπὸ περιγραφικοῦ δελτίου γεγραμμένου διὰ χειρὸς τοῦ πρώην νομισματογνώμονος Α. Ποστολάκα.

Κατὰ τὴν δευτέραν παράδοσιν (13 Σεπτεμβρίου) παρελήφθησαν α') ἅπαντα τὰ νομίσματα τὰ ἀποτελοῦντα τὴν νέαν σειρὰν τῶν χωρῶν, πόλεων καὶ βασιλέων τοῦ ἀρχαίου κόσμου, ἤτοι 83 χρυσᾶ, 986 ἀργυρᾶ, 5,469 χαλκᾶ, 186 μολύβδινα καὶ 5 πήλινα· β') ἅπαντα τὰ ἀποτελοῦντα τὴν πρώτην σειρὰν τῶν νεωτέρων χρόνων, ἤτοι 6 χρυσᾶ, 664 ἀργυρᾶ 1590 χαλκᾶ καὶ 28 μολύβδινα καὶ γ') ἅπαντα τὰ ἀποτελοῦντα τὴν δευτέραν σειρὰν τῶν αὐτῶν νεωτέρων χρόνων, ἤτοι 48 χρυσᾶ, 2,721 ἀργυρᾶ, 2,677 χαλκᾶ καὶ 1 χάρτινον. Καὶ ταῦτα τὰ νομίσματα συνωδεύοντο ἅπαντα ὑπὸ περιγραφικῶν δελτίων γεγραμμένων ὑπὸ τοῦ πρώην νομισματογνώμονος Α. Ποστολάκα.

Κατὰ τὴν τρίτην καὶ τελευταίαν παράδοσιν (12 Ὀκτωβρίου) παρελήφθησαν ἅπαντα τὰ μετὰ τὰς δύο πρώτας παραδόσεις ὑπολειφθέντα νομίσματα, ἤτοι: α') τὰ ἀποτελοῦντα τὴν ἰδιαιτέραν τοῦ Πανεπιστημίου Συλλογήν, τὰ μνημονευόμενα ἐν ταῖς ἐνιαυσίαις λογοδοσίαις τῶν ἑκάστοτε Πρυτάνεων· β') τὰ κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1887-1888 προσκτηθέντα δαπάναις τοῦ Πανεπιστημίου νομίσματα, ἅτινα ἕνεκα τῆς μετ' ὀλίγον γενομένης κλοπῆς τοῦ Μουσείου καὶ τῶν μετὰ τὴν κλοπὴν συμβάντων δὲν ἐγένετο δυνατὸν νὰ δημοσιευθῶσιν ἐν τῇ τοῦ ἔτους ἐκείνου λογοδοσίᾳ. Ταῦτα ἦσαν 2 ἀργυρᾶ, 21 χαλκᾶ καὶ 2 μολυβδόβουλα· γ') τὰ διπλᾶ τῆς πα-

λαιᾶς σειρᾶς νομίσματα ἐντὸς συρτῶν ἐκτεθειμένα καὶ ὑπὸ περιγραφικῶν δελτίων τοῦ Ποστολάκα συνοδευόμενα, ἐν ὅλῳ 2 χρυσᾶ, 215 ἀργυρᾶ, 269 χαλκᾶ, 72 μολύβδινα καὶ 1 πήλινον· δ') ἅπαντα τὰ ὡς διπλᾶ καὶ τὰ ὡς ἄχρηστα σεσημειωμένα νομίσματα, ἐντὸς σακκιδίων καὶ χαρτίνων δεμάτων τετυλιγμένα. Ταῦτα μετρηθέντα εὑρέθησαν ἐν ὅλῳ 8 χρυσᾶ, 843 ἀργυρᾶ, 8,632 χαλκᾶ, 21 μολύβδινα, 1 ἐπάργυρον, 1 ἐκ κασσιτέρου καὶ 1 ἐκ καουτσούκ· ε') τὰ ἐντὸς σακκιδίων καὶ χαρτίνων δεμάτων τετυλιγμένα νομίσματα τῶν ἀνατολικῶν ἐθνῶν, ἅτινα μετρηθέντα εὑρέθησαν 43 χρυσᾶ, 441 ἀργυρᾶ, 561 χαλκᾶ, 13 μολύβδινα καὶ 13 ὑάλινα καὶ ς') 347 διπλᾶ νομίσματα Γαληνοῦ, 52 Αἰγυπτιακὰ νομίσματα ἐκ κράματος καὶ χαλκοῦ, 64 νομισματόσημα Ῥωσσικά, ὧν δύο χρυσᾶ, καὶ νομισματόσημον Πρωσσίας καὶ ἕτερον Τουρκίας.

Πρὸς τούτοις παρεδόθη τῷ αὐτῷ νομισματογνώμονι καὶ κιβώτιον ἐσφραγισμένον περιέχον τὰ ἐν τῇ Συλλογῇ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας ὑπάρχοντα νομίσματα.

—Διάταγμα περὶ Νομισματικοῦ Μουσείου. Ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως, ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 14 Νοεμβρίου ὑπ' ἀρ. 295, ἐδημοσιεύθη τὸ ἑξῆς περὶ τοῦ Νομισματικοῦ Μουσείου Διάταγμα :

Περὶ κανονισμοῦ τῶν τοῦ Νομισματικοῦ Μουσείου καὶ τῆς ἐν αὐτῷ ὑπηρεσίας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 1, 19, 48 καὶ 110 τοῦ ἀπὸ 10]22 Μαΐου 1834 νόμου περὶ ἐπιστημονικῶν καὶ τεχνολογικῶν συλλογῶν καὶ τὸ ἀπὸ 31 Ὀκτωβρίου 1856 Β. Διάταγμα περὶ τῶν καθηκόντων τοῦ ἐπὶ τῆς νομισματικῆς συλλογῆς νομισματογνώμονος καὶ ἐπιθυμοῦντες νὰ κανονίσωμεν τὰ ἀφορῶντα τὸ Νομισματικὸν Μουσεῖον καὶ τὰ τῆς ἐν αὐτῷ ὑπηρεσίας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ ὁρίζομεν τάδε·

Ἄρθρον 1. Μέχρι τῆς ἀποπερατώσεως τοῦ οἰκοδομήματος τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης καὶ τῆς ἐν αὐτῷ ἐξευρέσεως καὶ παρασκευῆς χώρου καταλλήλου διὰ τὸ Νομισματικὸν Μουσεῖον, τὰ τὸ Μουσεῖον τοῦτο ἀποτελοῦντα νομίσματα κατατίθενται ἔν τινι τῶν αἰθουσῶν τῆς Σιναίας Ἀκαδημίας.

Ἄρθρον 2. Τὸ ὡς παράρτημα τῆς Ἐθν. Βιβλιοθήκης κατὰ τὸν νόμον ΣΜΗ' θεωρούμενον τοῦτο Μουσεῖον ὑπάγεται, συμφώνως ταῖς διατάξεσι τῶν ἄρθρων 48 καὶ 110 τοῦ ἀνωτέρω ἀπὸ 10]22 Μαΐου 1834 νόμου περὶ ἐπιστημονικῶν καὶ τεχνολογικῶν συλλογῶν, εἰς τὴν Γενικὴν Ἐφορείαν τῶν ἀρχαιοτήτων καὶ μουσείων, ἑπομένως πᾶσα ἡ πρὸς τὸ Μουσεῖον τοῦτο σχετικὴ ὑπηρεσία θέλει διεξάγεσθαι ὑπὸ τῆς Ἐφορείας ταύτης, τῆς τὸ ἀρχαιολογικὸν ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν τμῆμα ἀποτελούσης.

Ἄρθρον 3. Ὁ νομισματογνώμων, ὑπὸ τὰς ἀμέσους διαταγὰς διατελῶν τοῦ ἐφόρου τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης καὶ τοῦ νομισματικοῦ Μουσείου, κατὰ τὸν νόμον ΣΜΗ', διὰ τοῦ ἐφόρου τούτου ἀναφέρεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον προκειμένου περὶ παντὸς ζητήματος ἀφορῶντος τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ.

Ἄρθρον 4. Πρὸς συμπλήρωσιν τῶν περιγραφικῶν καταλόγων τῶν τοῦ Μουσείου τούτου νομισμάτων θέλει καταβληθῇ πᾶσα φροντίς, ἰδίως θέλουσιν ἀντιγραφῆ ἐν βιβλίοις τὰ συνοδεύοντα τὰ νομίσματα περιγραφικὰ δελτία, τὰ ὑπὸ τοῦ πρώην νομισματογνώμονος συντεταγμένα. Τὰ δὲ ἀπὸ τοῦδε εἰσαγόμενα εἰς τὸ Μουσεῖον νομίσματα θέλουσι καταγράφεσθαι ἅπαντα κατ' αὔξοντα ἀριθμὸν ἐν βιβλίῳ καλουμένῳ «Εὑρετήριον τοῦ Νομισματικοῦ Μουσείου». Τὸ βιβλίον τοῦτο θέλει τηρεῖ ὁ νομισματογνώμων ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐποπτείαν τοῦ ἐφόρου τῆς Βιβλιοθήκης καὶ τοῦ Μουσείου, ὅστις ὀφείλει νὰ ἐπιθεωρῇ αὐτὸ ἑκάστοτε καὶ μονογραφῇ σὺν τῷ νομισματογνώμονι ἑκάστην αὐτοῦ σελίδα.

Ἄρθρον 5. Εἰς τὸ τέλος ἑκάστου μηνὸς ὀφείλει ὁ νομισματογνώμων νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὴν Γενικὴν Ἐφορείαν ἔκθεσιν περὶ τῶν εἰσαχθέντων εἰς τὸ Μουσεῖον νομισμάτων. Ἡ ἔκθεσις αὕτη θέλει δημοσιεύεσθαι ἐπιμελείᾳ τῆς Γεν. Ἐφορείας καθ' ὃν τρόπον δημοσιεύονται κατὰ μῆνα καὶ τὰ εἰς τὰ λοιπὰ Μουσεῖα τοῦ Κράτους εἰσαγόμενα ἀρχαῖα.

Ἄρθρον 6. Ἡ εἴσοδος εἰς τὸ Νομισματικὸν Μουσεῖον θέλει ἐπιτρέπεσθαι δωρεὰν καὶ καθ' ἑκάστην, καθ' ὥρας ὁρισθησομένας δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κατὰ πρότασιν τοῦ νομισματογνώμονος.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ Διατάγματος ἡμῶν τούτου.

Ἐν Τατοΐῳ τῇ 12 Νοεμβρίου 1890.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΑΧ. ΓΕΡΟΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1890

ΤΕΥΧΟΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ ΚΑΙ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΚΑΙ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

'Ανασκαφαὶ Γενικῆς Ἐφορείας.

1. **Σκαφικαὶ ἔρευναι ἐν Θορικῷ.** Πληροφορηθεῖσα ἡ Γεν. Ἐφορεία ὅτι ἐν Θορικῷ Ἀττικῆς ἀνεφάνη προϊστορικὸς τάφος ἀπέστειλεν ἐκεῖσε τὸν ἐν τῷ Ἐθν. Μουσείῳ ἔφορον Β. Στάην ἵνα προβῇ εἰς πᾶσαν ἀναγκαίαν ἔρευναν καὶ ἐργασίαν. Οὗτος μεταβὰς εἰς Θορικὸν κατὰ Δεκέμβριον μῆνα ἀνεῦρεν ἀληθῶς τάφον τινά, ὃν καὶ ἐξηρεύνησε διὰ σκαφῆς. Τὰ πορίσματα τῆς ἐργασίας αὐτοῦ ταύτης ἐξέθηκε τῇ Γεν. Ἐφορείᾳ ὡς ἑξῆς:

... «Ἐπὶ τοῦ ὄρους τοῦ ὑψουμένου ὑπεράνω τοῦ θεάτρου ὑπάρχει μικρὰ κλιτὺς ἑνοῦσα τὸ ἀπέναντι ὄρος μετὰ τοῦ ὑψηλοτέρου τούτου διὰ ῥάχεως ὁμαλῆς, ταπεινοτέρας κατὰ 20 περίπου μέτρα τῆς κορυφῆς. Ἐπὶ τῆς ῥάχεως ταύτης ὑπάρχει ὕψωμα τεχνητόν, ἐν εἴδει τύμβου, ἠνεῳγμένον ἄνωθεν ὑπὸ ἀρχαιοκαπήλων. Τὸ τεχνητὸν τοῦτο ὕψωμα εἶνε ἀναμφιβόλως προϊστορικὸς τάφος, ὅμοιος περίπου τοῖς πολλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος εὑρεθεῖσι. Τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ τάφου τούτου εἶνε λιθόκτιστον, διὰ τοῦ αὐτοῦ τρόπου δηλ. ἐκτισμένον ὅπως καὶ ὁ ἐν Μενιδίῳ τάφος διὰ μικρῶν κοινῶν λίθων. Τὸ σχῆμα τοῦ τάφου τούτου διαφέρει τοῦ σχήματος τῶν καλουμένων θολωτῶν προϊστορικῶν τάφων κατὰ τοῦτο κυρίως, ὅτι ὁ «δρόμος» δὲν ἔχει καθέτους τὰς ἐκτισμένας αὐτοῦ πλευράς, ἀλλὰ θολωτάς· μέρος τοὐλάχιστον καὶ τοῦ δρόμου ἦτο κατὰ θολωτὸν τρόπον ἐστεγασμένον

διὰ συγκλίσεως ἑκατέρωθεν τῶν πλευρῶν αὐτοῦ· τὸ δὲ κυκλοτερὲς τοῦ τάφου (ὁ θησαυρός, ὡς κοινῶς καλεῖται) δὲν εἶνε ἐν τῷ τάφῳ τούτῳ ἐντελῶς κυκλικὸν ἀλλ' ἐλλειψοειδές, τῆς θολώσεως αὐτοῦ σχηματιζούσης εἶδος σάγματος προεκτεινομένου μέχρι τοῦ ἡμίσεος τοῦ δρόμου.

»Ὁ τάφος ἦτο, ὡς εἶπον, ἐξηρευνημένος ὑπὸ ἀρχαιοκαπήλων ἰδίως κατὰ τὸ περιφερικὸν αὐτοῦ, ὅπερ καὶ ἐγὼ ἀνερευνήσας διὰ μεταθέσεως τοῦ χώματος μέχρι τοῦ στερεοῦ εὗρον τεμάχια ἀγγείων τοῦ Μυκηναίου τρόπου, τεμάχιον χαλκῆς αἰχμῆς καὶ τεμάχιον χαλκοῦ ξιφιδίου (;) πρὸς τούτοις δὲ λείψανα ὀστῶν, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἴχνη πυρᾶς καὶ ἀνθράκων. Τὸν «δρόμον» δὲν ἠδυνήθην νὰ ἐρευνήσω διὰ σκαφῆς, διότι φόβος ἐπέκειτο καταρρεύσεως τῶν ἐπικλινῶν ἑκατέρωθεν τοίχων, ὧν λίθοι ἀπεσπασμένοι ἤδη τῆς θέσεώς των ἐπικρέμανται, ἕτοιμοι νὰ καταπέσωσιν ἅμα τῇ ἀφαιρέσει τοῦ ὑποβαστάζοντος αὐτοὺς χώματος. Διὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τοῦ τάφου τούτου προαπαιτεῖται μηχανικὴ ἐργασία πρὸς στερέωσιν τῶν τοίχων.

»Πλησίον τοῦ τάφου τούτου (εἰς ἀπόστασιν 20 βημάτων) ἐφαίνετο κυκλοτερὲς κτιστὸν καὶ θολωτὸν οἰκοδόμημα, ἐν εἴδει τάφου καὶ αὐτὸ προϊστορικοῦ, μὴ ἐξικνούμενον ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, ἀλλ' οἱονεὶ τεμνόμενον τὴν κορυφήν. Ἀνασκάψας τοῦτο εὗρον τὸ παράδοξον τοῦτο κτίριον ἀβαθὲς ($1\,{}^{1}/_{2}$ μ.) σχήματος ἐλλειψοειδοῦς (μήκ. 4 μ. πλ. $1\,{}^{1}/_{2}$) ἔχον εἶδος θύρας κατὰ τὸ ἓν ἄκρον. Ὁ τοῖχος δηλ. τῆς ἑτέρας τῶν πλευρῶν αὐτοῦ, τῆς ἐξωτερικῆς, τῆς πρὸς τὴν κατωφέρειαν, διακόπτεται σχηματίζων γωνίαν διὰ προεξοχῆς τοῦ τοίχου τούτου ἑνὸς μέτρου μήκους ἀμφοτέρωθεν. Ἡ οἱονεὶ πύλη ὅμως αὕτη δὲν κεῖται κατὰ τὸ μέσον τῆς πλευρᾶς, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ἑνὸς τῶν ἄκρων αὐτῆς. Τὸ παράδοξον τοῦτο κτίσμα εὑρέθη περιέχον πλῆθος ἀγγείων (ληκυθίων μελανομόρφων) καὶ εἰδωλίων ἐξ ὀπτῆς γῆς ἀρχαϊκῶν. Τὸ περίεργον ὅμως εἶνε ὅτι οὐδὲν σχεδὸν τῶν εὑρημάτων τούτων εἶνε ἄρτιον! ἅπαντα εὑρέθησαν τεθλασμένα καὶ ἐλλιπῆ. Δὲν εἶνε δὲ βεβαίως τοῦτο τάφος, διότι οὔτε ὀστᾶ εὑρέθησαν ἐν αὐτῷ, οὔτε τὰ εὑρήματα ταῦτα ἔκειντο εἰς τρόπον, ὥστε νὰ δικαιολογῶσι τὴν ὑπόθεσιν περὶ ὑπάρξεως τάφου. Πιθανῶς τὸ κτίριον εἶνε βόθρος ἢ ἄλλο τι παραπλήσιον, ἐν ᾧ ἐρρίφθησαν τὰ ἀρχαῖα ταῦτα ὅπως μὴ βεβηλωθῶσιν, ἅτε ἀναθηματικὰ ὄντα

ἱεροῦ τινὸς πλησίον που ἐκεῖ εὑρισκομένου. Ὅπως δήποτε τὸ πρᾶγμα εἶνε ἀκατανόητον.

Ταῦτα ἐν συντόμῳ τὰ ἐξαγόμενα τῆς μικρᾶς ἐκεῖ γενομένης ἐρεύνης, ἥτις ἄλλως δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ καὶ ἐπαρκής, καθόσον ἕνεκα τοῦ χειμῶνος καὶ τῶν ὑετῶν αἱ ἐργασίαι δὲν ἠδύναντο νὰ ἐξακολουθήσωσιν ἐπὶ μακρότερον χρόνον.»

Ἀνασκαφαὶ ἀρχαιολογικῶν Σχολῶν.

2. Αἱ ὑπὸ τῆς ἀγγλικῆς Σχολῆς ἐνεργούμεναι ἐν **Μεγαλουπόλει** ἀνασκαφαὶ (ἴδ. σ. 49,2) διεκόπησαν κατὰ τὰς ἀρχὰς Δεκεμβρίου. Ἀπεκαλύφθησαν δὲ δι' αὐτῶν θεμέλια μεγάλης στοᾶς δωρικοῦ, ὡς φαίνεται, ῥυθμοῦ, ἴσως τῆς Φιλιππείου Στοᾶς (Παυσανίας 8, 30, 3), καὶ παρ' αὐτὴν θεμέλια ἑτέρας στοᾶς μικροτέρας· εὑρήματα ὅμως ἐπιγραφικὰ ἢ γλυπτικὰ δὲν ἐγένοντο.

Ἀνασκαφαὶ ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας.

3. Ἐξηκολούθησαν μέχρι τέλους Δεκεμβρίου αἱ ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαὶ ἐν Ἀθήναις παρὰ τὸν **Πύργον τῶν Ἀνέμων** (ἴδ. σ. 81), διεκόπησαν δὲ αἱ ἐν **Μυκήναις** (ἴδ. σ. 134,3).

Διὰ τῶν ἐν Μυκήναις ἀνασκαφῶν ἀπεκαλύφθησαν ἐντὸς τῆς Ἀκροπόλεως θεμέλια οἰκιῶν τῆς μυκηναίας ἐποχῆς ἢ καὶ ὀλίγον ὑστερωτέρων χρόνων, κοινῆς κατασκευῆς. Ἐντὸς ἑνὸς δωματίου τῶν οἰκιῶν τούτων εὑρέθησαν διάφορα χαλκᾶ πράγματα ἐν σειρᾷ, ἤτοι πέντε πελέκεις ἀμφίστομοι, ὀκτὼ ἐργαλεῖα σφηνοειδῆ, δεκατρία μαχαίρια δρεπανοειδῆ καὶ περίεργόν τι πρᾶγμα ἔχον σχῆμα ἐγχειριδίου μετὰ λαβῆς, οὗ ὅμως ἡ λεπὶς εἶνε παχυτάτη καὶ οὐχὶ αἰχμηρά. Ἀπεκαλύφθη καὶ ὁδὸς ἀνωφερὴς ἀπὸ τῆς Πύλης τῶν λεόντων εἰς τὰ ὑψηλότερα μέρη τῆς Ἀκροπόλεως ἄγουσα, ἀποτελουμένη ἐξ ἐπαλλήλων στρωμάτων ἐκ μεγάλων ἐναλλὰξ καὶ μικρῶν λίθων συγκειμένων· παρὰ τὴν *ἀνάβασιν* ταύτην ἀπεκαλύφθη δεξαμενὴ καὶ εὑρέθησαν καὶ χαλκᾶ τινα ἐργαλεῖα. Ἄλλων δέ τινων γενομένων εὑρημάτων μνημονευτέον χαλκοῦν ἀνδρικὸν ἀγαλμάτιον

(ὕψ. 0,105) ὅμοιον τῷ ἐν Τίρυνθι ὑπὸ Schliemann ἀνακαλυφθέντι (ἴδ. Schliemann: Mycènes σ. 64). Ἐκτὸς δὲ τῆς Ἀκροπόλεως ἀνεκαλύφθησαν καὶ ἐξηρευνήθησαν καὶ δύο τάφοι, τοῦ ἑνὸς τῶν ὁποίων αἱ παραστάδες εἶνε κεχρισμέναι καὶ κεκοσμημέναι διὰ ῥοδάκων πολυχρώμων. Ἐν τῷ ἑτέρῳ τῶν τάφων τούτων εὑρέθησαν τρεῖς δακτυλιόλιθοι, ὧν ὁ μὲν φέρει γλυφὴν λέοντος σπαράσσοντος βοῦν ἴσως, ὁ δὲ γλυφὴν ἀντιλόπης τετρωμένης διὰ δόρατος, ὁ δὲ τρίτος γλυφὴν λέοντος κύπτοντος τὴν κεφαλὴν μεταξὺ τῶν σκελῶν. [Κατ' ἀναφορὰν Χ. Τσούντα].

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΜΟΥΣΕΙΟΙΣ

1. Ἐθνικὸν Μουσεῖον.

Κατὰ τοὺς μῆνας Νοέμβριον καὶ Δεκέμβριον εἰσήχθησαν εἰς τὸ Ἐθν. Μουσεῖον, κατ' ἔκθεσιν τοῦ *Στάη*, τὰ ἐν τοῖς ἑπομένοις:

1-13. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 1-13 ἀρχαῖα εὑρεθέντα ἐν ταῖς ἐν Ἐρετρίᾳ ἀνασκαφαῖς, συνέχεια τῶν ἐν σ. 120 ἀρ. 1-11, ἤτοι:

1. Τέσσαρα ληκύθια μελανόμορφα ἔχοντα πάντα ὁμοίαν περίπου παράστασιν ἤτοι: ξόανον Ἀθηνᾶς ἐν τῷ μέσῳ καὶ δύω ὁπλίτας ἑκατέρωθεν ἐπὶ τοῦ ἑτέρου τῶν γονάτων ἐρειδομένους ῥίπτοντας κύβους. Ἐπὶ τοῦ ἑνὸς τῶν ἀγγείων τούτων, τοῦ καὶ μᾶλλον ἐφθαρμένου, εἰκονίζεται ἑκατέρωθεν τῆς ἐν τῷ μέσῳ σκηνῆς, στῦλος, πρὸς ἔνδειξιν οἰκοδομήματος. Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1642 εἰκονίζονται ἑκατέρωθεν ἀνὰ εἷς ἱππεύς. Γραφὴ πάντων χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1639-1642).

2. Δύω ληκύθια μελανόμορφα ἔχοντα ὁμοίαν σχεδὸν παράστασιν, ἤτοι ἄνδρα ἐφορμῶντα κατὰ γυναικὸς (Ἄρτεμις Ἀκταίων ;) ἑκατέρωθεν δὲ ἀνὰ μίαν χειρονομοῦσαν γυναῖκα· ἐπὶ τοῦ ἑτέρου τούτων κύων ἐπιτίθεται κατὰ τοῦ ἀνδρὸς ἀναρριχηθεὶς ἐπὶ τῆς ῥάχεως αὐτοῦ καὶ δάκνων αὐτόν. Γραφὴ χειρωνακτική· λευκὸν χρῶμα ἐπὶ τῶν γυμνῶν μελῶν τῶν γυναικῶν. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1643-1644).

3. Τρία ληκύθια μελανόμορφα φέροντα παραστάσεις ἱππέων.

ἐπὶ τοῦ ἑνὸς τούτων εἰκονίζονται Ἀμαζόνες ἔφιπποι μετὰ δοράτων καὶ πελτῶν. Γραφὴ χειρωνακτική. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1645-1647).

4. Δέκα καὶ τέσσαρα ληκύθια μελανόμορφα ἔχοντα παραστάσεις ὁπλιτῶν, ὡς τὰ πολλά, εἰς διαφόρους κινήσεις ἢ στάσεις· ἄξιον μνείας εἶνε τὸ ὑπ' ἀριθ. 1650, ἐφ' οὗ εἰκονίζεται Ἀθηνᾶ μαχομένη διὰ δόρατος κατὰ πολεμίου (Ἐγκελάδου;) γονυκλινοῦς ἤδη, ἐπίσης τὸ ὑπ' ἀρ. 1654 ἐφ' οὗ εἰκονίζεται Ἀμαζὼν ἐν πανοπλίᾳ καταβεβλημένη ὑπὸ τοῦ δόρατος ἐφίππου ἀνδρός. Αἱ γραφαὶ ἁπάντων τούτων τῶν ληκυθίων εἰσὶ χειρωνακτικαὶ καὶ οὐχὶ καλῆς διατηρήσεως. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1648-1661).

5. Δέκα καὶ ἑπτὰ (17) ληκύθια μελανόμορφα ἔχοντα παραστάσεις ἐκ τοῦ Διονυσιακοῦ κύκλου, ἤτοι Σατύρους καὶ Μαινάδας ὀρχομένους, τὸν Διόνυσον συχνὰ καθήμενον ἢ ἱστάμενον ἐν μέσῳ Σατύρων, καὶ ἄλλας παραπλησίους σκηνὰς τῶν συνήθων. Γραφὴ πάντων χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1662-1678).

6. Ληκύθιον μελανόμορφον· εἰκονίζονται κατὰ τὸ μέσον δύο ἱστάμεναι γυναῖκες ἔμπροσθεν κρήνης (;) μετὰ λουτῆρος (σχήματος περίπου κανιστροειδοῦς). Τὸ ὕδωρ δηλοῦται ῥέον ἐκ τῶν ἄνω διὰ δύο χονδρῶν μελαινῶν γραμμῶν. Αἱ γυναῖκες φαίνονται χρησιμοποιοῦσαι τὴν ῥοὴν τοῦ ὕδατος νιπτόμεναι πιθανῶς. Δεξιὰ τῆς σκηνῆς ταύτης γυνὴ καθημένη ἐπὶ σκίμποδος, ἀριστερὰ δὲ ἀνήρ, ἐπίσης καθήμενος. Γραφὴ χειρωνακτική. Λευκὰ τὰ γυμνὰ μέλη τῶν γυναικῶν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1679).

7. Δύο λυκήθια μελανόμορφα· εἰκονίζεται ἐπὶ γῆς ἡμικείμενος ἀνὴρ πωγονοφόρος (Διόνυσος;) κάτωθεν δένδρου· ἑκατέρωθεν ἀνὰ εἷς ἀνήρ. Γραφὴ χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1680-1681).

8. Ληκύθιον ἐρυθρόμορφον· εἰκονίζεται γυνὴ ἐνδεδυμένη μακρὸν ἱμάτιον βαίνουσα μὲν πρὸς τὰ ἐμπρός, ἀλλ' ὁρῶσα πρὸς τὰ ὀπίσω. παρ' αὐτῇ ταινία ἀνηρτημένη. Κοινὴ γραφή. (Εὑρ. Γεν. Ἐφ. 1682).

9. Ληκύθιον ἐρυθρόμορφον· εἰκονίζεται προτομὴ γυναικὸς κατὰ κρόταφον φερούσης διάδημα μετὰ στροφίου ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. Γραφὴ κοινή, ἀρχαΐζουσα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1683).

10. Ἕνδεκα (11) μικρὰ ἀγγεῖα μετὰ γραφῶν ὅλως κοινῶν ἐφθαρμένων καὶ χειρωνακτικῶν, ἐκ διαφόρων συνήθων παραστάσεων. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 4684-1694).

11. Μικρὰ ἀγγεῖα διαφόρου σχήματος ἄνευ γραφῶν εἰκονιστικῶν. Κοινά. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1695-1707).

12. Μικρὰ κύλιξ ἐρυθρόμορφος· ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς αὐτῆς ἐπιφανείας εἰκονίζεται ἐντὸς κύκλου νεανίας γυμνός, κύπτων, κρατῶν ἐπὶ τοῦ ὤμου ἀσκὸν καὶ βαίνων. Γραφὴ κοινή. (Εὑρ. Γ. Ἐφ. 1708).

13. Ἀγγεῖον σχήματος βομβύλου, ἀρχαϊκόν, ἔχον ἐπὶ ζώνης κατὰ τὴν κοιλίαν γραφὰς εἰκονιζούσας θηρία. Κοινόν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1709).

14. Δύο ἀργυρᾶ νομίσματα (τετράδραχμον ἀθηναϊκόν, ἀρχαϊκοῦ τύπου, ἐφθαρμένον ὀλίγον τὸ πρόσωπον τῆς Ἀθηνᾶς, καὶ δραχμὴ Ἀλεξάνδρου). Εὑρέθησαν ἐν τῷ δήμῳ Εὐϊδρίου ἐν κτήματι χωρικοῦ τινος καὶ κατεσχέθησαν ὑπὸ τοῦ δημάρχου τοῦ δήμου τούτου, ἀπεστάλησαν δὲ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 8094 π. ἔ. ἐγγράφου τοῦ Νομάρχου Λαρίσσης. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1710).

15-22. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 15-22 ἀρχαῖα εὑρεθέντα ἐν ταῖς ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Σχολῆς ἐν Θεσπιαῖς ἐνεργηθείσαις ἀνασκαφαῖς (σ. 181, 6) ἤτοι:

15. Αἰχμὴ χαλκῆ δόρατος μήκ. 0,27, τετραγώνου πυραμοειδοῦς σχήματος, φέρουσα ἐπὶ μιᾶς τῶν πλευρῶν αὐτῆς ἀρχαϊκὴν ἐπιγραφήν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1711).

16. Χαλκῆ λαβή, ἀγγείου ἴσως, τὸ σχῆμα ἔχουσα δακτύλου χειρός. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1712).

17. Χαλκῆ κεφαλὴ πτηνοῦ (νήσσης) ἔνθετος οὖσα ἐπὶ τοῦ σώματος. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1713).

18. Λίαν μικρὰ (0,03) αἰχμὴ βέλους χαλκῆ, κοσμηματικὴ (ἀναθηματική). (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1714).

19. Μολύβδινον ἔλασμα τετράγωνον περίπου, φέρον ἐπιγραφὴν μικροῖς γράμμασι λίαν δυσανάγνωστον. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1715).

20. Πηλίνη κεφαλὴ (προσωπὶς μᾶλλον) λίαν ἀρχαϊκοῦ τύπου, ὁμοιάζουσα τῇ ἐν Ἀκροπόλει πωρίνῃ ὕψ. 0,09. (Εὑρετήρ. Γεν. Ἐφορ. 1716).

21. Τέσσαρα χαλκᾶ νομίσματα καὶ ἓν ἀργυροῦν εὑρεθέντα ἐν τῷ ἄλσει τῶν Μουσῶν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1717).

22. Δώδεκα χαλκᾶ νομίσματα εὑρεθέντα ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἀπόλλωνος. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1718).

23. Τὰ ἐκ τῶν ἐν Λυκοσούρᾳ ὑπὸ τῆς Γεν. Ἐφορείας ἐνεργηθεισῶν ἀνασκαφῶν γλυπτά, λείψανα τῶν ἐν τῷ ναῷ τῆς Δεσποίνης ὑπὸ τοῦ Παυσανίου (VIII,37) μνημονευομένων ἀγαλμάτων, ἤτοι: α') κολοσσιαία γυναικεία κεφαλή, πεπλοφόρος, ἔχουσα τὴν κόμην ταινίᾳ περιδεδεμένην· β') ἑτέρα γυναικεία κεφαλή, κολοσσιαία καὶ αὕτη, μικροτέρα ὅμως τῆς προηγουμένης· γ') ἀνδρικὴ πωγωνοφόρος κεφαλὴ κολοσσιαία μετὰ μέρους τοῦ θώρακος τοῦ αὐτοῦ περίπου μεγέθους, οὗ καὶ ἡ προηγουμένη· δ') μέγα τεμάχιον ἐνδύματος (μῆκος 1,10 πλ. 0,35 πάχ. 0,20) κατάκοσμον ἀναγλύπτοις μορφαῖς. Ἐν αὐτῷ δηλ. εἰκονίζονται γυναικεῖαι καὶ ἀνδρικαὶ μορφαὶ μεταμεμορφωμέναι εἰς διάφορα ζῷα (κριόν, ὄνον, ἵππον κτλ.), Νηρηὶς ἐπὶ θαλασσίου τέρατος, γυναικεῖαι πτερωταὶ μορφαί, ὧν μία κρατεῖ λαμπάδα, δελφῖνες, ἀετὸς καὶ ἄλλα πτηνά· ε') πέντε μικρομεγέθεις γυναικεῖαι μορφαὶ (τῶν δύο σώζεται καὶ ἡ κεφαλή), ὧν τὸ κάτωθεν τῆς κοιλίας μέρος εἶνε φολιδωτὸν καὶ διαχωρίζεται εἰς δύο ὁριζοντίως δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ διευθυνόμενα τερατόμορφα ἰχθυοειδῆ ἢ ὀφειοειδῆ σκέλη· τὴν μίαν χεῖρα ἔχουσι ταῦτα ἠνωρθωμένην καὶ τὴν ἑτέραν καθειμένην· ὑπεβάσταζον δὲ μικρόν τι περιφερὲς πρᾶγμα, ἐφ' οὗ θὰ ἔκειτο ἄλλο τι. Φαίνεται ὅτι θὰ ἐχρησίμευον ὡς στηρίγματα θρόνου ἢ ὡς πόδες τραπέζης ἢ ὡς ἄλλο τι παραπλήσιον· ϛ') πολλὰ τεμάχια μορφῶν καὶ ἱματίων κολοσσιαίων ἀγαλμάτων. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορείας 1719).

ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

—Ἐθνικὸν Μουσεῖον: Αἱ ἐν τῷ Ἐθνικῷ Μουσείῳ γενόμεναι ἐργασίαι ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ ἐφόρου πρὸς κατάταξιν τῆς Συλλογῆς τῶν γλυπτῶν ἐξηκολούθησαν καθ' ὅλον τὸ ἔτος ἀδιαλείπτως. Συγχρόνως ἤρξατο καὶ ἡ ἐκτύπωσις τοῦ Καταλόγου ἐξ ἀρχῆς· ἔχουσιν ἤδη ἐκτυπωθῆ 15 τυπογραφικὰ φύλλα περιέχοντα ἐν ὅλῳ γλυπτὰ ὑπ' ἀρ. 1—316. Ὁ ὅλος κατάλογος θὰ ὑπερβῇ τὰ 40 τυπογραφ. φύλλα.

—Συλλογὴ Αἰγυπτιακῶν Ἀρχαιοτήτων. Ἡ ὑπὸ τοῦ φιλογενοῦς Ἰωάννου Δημητρίου, τοῦ ἐκ Λήμνου, δωρηθεῖσα τῷ Ἐθνικῷ Μουσείῳ Συλλογὴ Αἰγυπτιακῶν Ἀρχαιοτήτων, ἡ μέχρι τοῦδε ἐν τῷ Μετσοβείῳ Πολυτεχνίῳ προσωρινῶς τοποθετημένη, κομίζεται λίαν προσεχῶς ἐν τῷ Μουσείῳ τούτῳ, ἵνα κατατεθῇ ὁριστικῶς ἐν αὐτῷ. Τὰ τῆς τοποθετήσεως τῆς Συλλογῆς ταύτης ἐκανονίσθησαν διὰ Β. Διατάγματος ἀπὸ 28 Σεπτεμβρίου λήγοντος ἔτους.

† Ἐρρῖκος Σχλίεμαν

Λήγοντος τοῦ Δεκεμβρίου μηνὸς ἀπεβίωσεν αἰφνηδίως ἐν Νεαπόλει τῆς Ἰταλίας ὁ Ἐρρῖκος Σχλίεμαν. Τὸ πτῶμα αὐτοῦ ταριχευθὲν ἐκομίσθη ἐνταῦθα καὶ κατὰ τὴν παραγγελίαν τοῦ θανόντος ἐτάφη ἐν τῷ πρώτῳ νεκροταφείῳ τῆς πόλεως, ἐπὶ μεγάλου ὑψώματος. Ἡ κηδεία τοῦ ἀνδρὸς ἐγένετο κατ' ἀξίαν τῶν ὑπὲρ τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐπιστήμης ἐργασιῶν του δημοτελής. Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως κατέθηκεν ἐπὶ τοῦ σοροῦ του διὰ τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου στέφανον φέροντα τὴν ἐπιγραφήν: «Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας τῷ ἐξερευνητῇ τῆς Τροίας, τῶν Μυκηνῶν καὶ τῆς Τίρυνθος.» Στεφάνους κατέθηκαν πρὸς τούτοις ἡ Ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρία, τὸ Γερμανικὸν Ἰνστιτοῦτον, ἡ Ἀμερικανικὴ καὶ ἡ Ἀγγλικὴ Ἀρχαιολογικὴ Σχολὴ καὶ ἄλλα ἐπιστημονικὰ καθιδρύματα. Λόγους δὲ ἐπιταφίους ἐξεφώνησαν ὁ πρῶτος Γραμματεὺς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Ἰνστιτούτου G. Dörpfeld, *ὁ Γενικὸς Ἔφορος Π. Καββαδίας καὶ ὁ Διευθυντὴς τῆς Ἀμερικανικῆς Σχολῆς* Ch. Waldstein, *ἐλεγεῖον δὲ ὁ γεραρὸς ἐπίτιμος Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Α. Ρ. Ῥαγκαβῆς.*

Ὁ Dörpfeld *ἔλεξε τὰ ἑξῆς:*

Ἐν ὀνόματι τοῦ αὐτοκρατορικοῦ γερμανικοῦ ἀρχαιολογικοῦ Ἰνστιτούτου καταθέτω τὸν στέφανον τοῦτον ἐπὶ τῆς σοροῦ τοῦ ἀνδρός, ὅστις εἴπερ τις καὶ ἄλλος συνετέλεσεν εἰς τὴν προαγωγὴν τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐπιστήμης ἀποκαλύψας διὰ τῶν ἀνασκαφῶν αὐτοῦ ὅλως νέον ἔδαφος τῆς ἱστορίας τῆς ἀρχαίας τέχνης. Αὐτὸς ἀνεῦρε καὶ ἀνέσκαψε τὴν ὁμηρικὴν Τροίαν, ἀνεκάλυψε τοὺς μυθώδεις πλουσίους βασιλικοὺς τάφους τῶν Μυκηνῶν, ἔφερεν εἰς φῶς τὰ πανάρχαια ἡγεμονικὰ ἀνάκτορα τοῦ βασιλείου τῆς Τίρυνθος καὶ διηρεύνησε τὴν Ἰθάκην, τὸν Ὀρχομενὸν καὶ πολλὰς ἄλλας χώρας σχετιζομένας πρὸς τὰ ὁμηρικὰ ἔπη.

Δὲν εἶνε τοῦ παρόντος νὰ καταδείξωμεν ὁποῖαι τινὲς ἦσαν αἱ πρὸς τὴν ἡμετέραν ἐπιστήμην ὑπηρεσίαι τοῦ θανόντος. Τοῦτο ὅμως ὀφείλω νὰ εἴπω ἐνταῦθα· ὅτι ἐφ' ὅσον ἀναγινώσκονται καὶ μελετῶνται τὰ ὁμηρικὰ ἔπη, θὰ παραμείνῃ ἀείμνηστον καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Ἐρρίκου Σχλῆμαν, ὅστις ἐξ ἔρωτος πρὸς τὸν Ὅμηρον ἀφιέρωσε τὸν βίον αὐτοῦ εἰς τὴν ἐξερεύνησιν τῶν ὁμηρικῶν χρόνων, τὰ μάλιστα εὐτυχήσας ἐν τῷ ἔργῳ τούτῳ.

Ἐγὼ δὲ καὶ ἐκ προσωπικῶν ἀφορμῶν ἰδιαιτέρως πενθῶν στρέφω σήμερον τὰ βλέμματα πρὸς τὴν σορὸν ταύτην. Ἐπὶ πολλὰ ἔτη εἶχα τὴν εὐτυχίαν νὰ παρίσταμαι παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ θανόντος ὑποστηρίζων αὐτὸν ὡς ἀρχιτέκτων καὶ ὑποβοηθῶν εἰς τὸ ἔργον του. Ἡ ἀπὸ κοινοῦ αὕτη συνεργασία διεκόπη ἤδη αἰφνηδίως

καὶ διὰ παντός, αἰσθάνομαι ὅμως τὴν ἀνάγκην νὰ δηλώσω ἐνταῦθα, ὅτι θὰ διατηρῶ πάντοτε τὴν πρὸς τὸν ἄνδρα εὐγνωμοσύνην μου, διότι παρέσχεν εἰς ἐμὲ τὴν εὐκαιρίαν νὰ μετάσχω τοιούτων ἔργων καὶ κατορθωμάτων, μετρίως καὶ ἐγὼ συντελῶν εἰς αὐτά.

Πενθοῦντες περιστοιχίζομεν σήμερον τὸ φέρετρόν σου. Οἱ οἰκεῖοι καὶ φίλοι σου, οἱ θαυμασταί σου, οἵτινες πολυάριθμοι καὶ ἐνταῦθα συνηθροίσθησαν, καὶ ἅπας ἐν γένει ὁ ἐπιστημονικὸς κόσμος στρέφει σήμερον τὰ βλέμματά του πρὸς τὴν σαρκοφόρον, ἐν ᾗ εἰς αἰωνίαν εἰρήνην ἀναπαύεσαι.

Ἀναπαύθητι ἤδη καὶ ἐκ τῆς ἐργασίας σου! Ἱκανὰ ἐμόχθησας καὶ κατώρθωσας!

Ὁ Π. Καββαδίας ὡμίλησε περίπου ὡς ἑξῆς :

Κεκλημένος νὰ προσφωνήσω τὸν προκείμενον νεκρὸν καὶ ὑπείκων εἰς τὸ καθῆκον τοῦτο ἐκπληρῶ συγχρόνως καὶ καθῆκον πρὸς τὴν ἐπιστήμην ὑπὲρ τῆς ὁποίας οὗτος γενναίως εἰργάσατο, πρὸς τὴν ἐπιστήμην ἐκείνην, ἥτις εἶνε μὲν κατὰ τὸ πλεῖστον ἑλληνική, διότι περὶ τῆς ἑλληνικῆς τέχνης κατ᾽ ἐξοχὴν πραγματεύεται, δὲν ἀνήκει ὅμως ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ πατρίδα ἔχει πάντα τὸν πεπολιτισμένον κόσμον. Καὶ εἰργάσθη ὑπὲρ τῆς ἐπιστήμης ταύτης ὁ Σχλίεμαν τοσοῦτον, ὥστε προκειμένου νὰ γίνῃ χαρακτηριστικὸς περὶ αὐτοῦ λόγος, εἰς ταύτας κυρίως τὰς ἐργασίας του δέον οὗτος νὰ περιστραφῇ. Ὁ πλούσιος ἑκατομμυριοῦχος, ὁ πολίτης, ὁ σύζυγος, ὁ πατὴρ καὶ ὁ φίλος, πάντα ταῦτα ὀπισθοχωροῦσιν ἀπέναντι τοῦ μεγάλου ἀρχαιοδίφου, ἀπέναντι τοῦ ἐξερευνητοῦ τῆς Τρῳάδος, τῶν Μυκηνῶν καὶ τῆς Τίρυνθος.

Ὁ Σχλίεμαν ἐγεννήθη πτωχός· πολὺ δὲ ἐπάλαισεν ἐν τῷ βίῳ καὶ πολλὰς ὑπέστη περιπετείας, μέχρις οὗ εὐνοηθεὶς ἰδιαζόντως ὑπὸ τῆς τύχης καὶ βοηθούμενος ὑπὸ τῆς ἐκτάκτου αὐτοῦ εὐφυΐας καὶ ἐργατικότητος μεγάλην ἀπέκτησε περιουσίαν. Ἀλλ᾽ ἐνῷ ἠγωνίζετο τὸν ἀγῶνα τοῦτον τῆς ὑπάρξεως, κατελήφθη συγχρόνως ὑπὸ ἐκτάκτου τινὸς καὶ ἀκαταλήπτου ἐνθουσιασμοῦ ὑπὲρ τῆς ὁμηρικῆς ἀρχαιότητος. Εὐτυχήσας νὰ γνωρίσῃ τὰ ὁμηρικὰ ἔπη καὶ ἐξημμένην ἔχων τὴν φαντασίαν ἐπίστευσεν ὅτι τὰ ποιήματα ταῦτα περιέγραφον καθ᾽ ὁλοκληρίαν ἱστορικὰ καὶ πραγματικὰ γεγονότα. Ἐκ τούτου συνέλαβε τὸ παράδοξον σχέδιον νὰ πείσῃ τὸν κόσμον περὶ τῆς ἀληθείας ταύτης, νὰ ἐνεργήσῃ ἀνασκαφὰς καὶ ν᾽ ἀποκαλύψῃ τὴν Τρῳάδα μετὰ τῶν τοιχῶν καὶ τῶν ἀνακτόρων αὐτῆς, νὰ ἀποκαλύψῃ τοὺς τάφους τοῦ Ἀγαμέμνονος καὶ τῆς Κλυταιμνήστρας, τὴν οἰκίαν τοῦ Ὀδυσσέως, τὸ ἀνάκτορον τοῦ Προίτου καὶ εἴ τι ἕτερον ἔργον τῶν ἡρωϊκῶν χρόνων. Τὸ γλυκὺ δὲ τοῦτο ὄνειρον τῆς νεότητός του εἶδεν ὅτι ἠδύνατο νὰ ἐκπληρώσῃ, ἀφοῦ ἀπέκτησεν ἱκανὰ ἑκατομμύρια. Ὑπὸ τοιούτας συνθήκας καὶ τοιαῦτα παράδοξα σχέδια συλλαβὼν ἐγκατέλειψε τότε τὸ ἐμπόριόν του καὶ ὑπὸ μάλης ἔχων τὸν Ὅμηρον ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ θαρραλέως ἐπελήφθη τοῦ ἔργου του. Ἐνήργησεν ἀνασκαφὰς καὶ ὑπὸ τῆς θεᾶς αὐτοῦ Τύχης εὐνοούμενος, ἀκαταπόνητος δὲ ὢν ἐν τῇ ἐργασίᾳ, ἔφερεν εἰς φῶς πρωτοφανῆ καὶ πολύτιμα ἔργα τῆς τέχνης τοσοῦτον παράδοξα, ὥστε ἔκπληξις κατέλαβεν ἐπὶ τούτοις πάντα τὸν ἀρχαιολογικὸν κόσμον.

Ἀληθῶς ὁ Σχλίεμαν δὲν ἐπέτυχεν ἐντελῶς ἐν τῇ ἐπιστημονικῇ ἑρμηνείᾳ τῶν ἔργων, ἅτινα ἀνεκάλυψε, καὶ οὕτω δὲν ἠδυνήθη νὰ γείνῃ δημιουργὸς ἐν τῇ ἀρχαιολογικῇ ἐπιστήμῃ, δὲν ἔδρεψε δηλ. δάφνας τοιαύτας, οἵας ἔδρεψεν ἄλλοτε, πρὸ

μιᾶς περίπο· ἑκατονταετηρίδος, εἷς ἕτερος ἀνήρ, συμπατριώτης αὐτοῦ καὶ οὗτος, ἐκ μικρῶν καὶ αὐτὸς ὁρμηθεὶς καὶ πολλὰς ὡσαύτως κακουχίας ἐν τῷ βίῳ του ὑποστάς, ὁ Ἰωάννης Βίγκελμαν. Ἀλλ' οἱ κρίνοντε, τὸν Σχλίεμαν ὑπὸ τοιαύτην ἔποψιν μεγάλως ἀδικοῦσιν αὐτόν, διότι παραγνωρίζουσι τὴν ἰδιοφυΐαν του καὶ τὸν προορισμόν του. Ὁ Σχλίεμαν δὲν ἦτο προωρισμένος νὰ δημιουργήσῃ ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς τέχνης, διότι τοῦτο ἦτο ἀνθρωπίνως ἀδύνατον δι' αὐτόν, ἀφ' οὗ ἡ διάνοιά του ἦτο ἐπισκοτισμένη ὑπὸ τοῦ καταλαβόντος αὐτὸν ἐνθουσιασμοῦ καὶ ὑπὸ τῆς πίστεως, ἣν εἶχε, εἰς τὸ πραγματικὸν καὶ ἱστορικῶς ἀληθὲς τῶν ἡρωϊκῶν χρόνων. Εὐτύχημα δὲ ἦτο διὰ τὴν ἀρχαιολογικὴν ἐπιστήμην ὁ ἐνθουσιασμὸς αὐτοῦ οὗτος, διότι ἄνευ αὐτοῦ δὲν θὰ κατέλειπε βεβαίως τὸ ἐμπόριόν του καὶ τὰ ἑκατομμύριά του ὁ Σχλίεμαν ἵνα ἔλθῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐκθάψῃ ἐκ τῆς γῆς τοὺς ὁμηρικοὺς αὐτοῦ ἥρωας. Ἡ μεγάλη ἀξία τοῦ Σχλίεμαν ἔγκειται ἀλλαχοῦ. Διὰ τῶν τολμηρῶν ἀνασκαφῶν, τὰς ὁποίας ἐνήργησεν, ἤγαγεν εἰς φῶς ἔργα τῆς τέχνης τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα, ὥστε δι' αὐτῶν ὁλόκληρος νέα σχεδὸν ἐποχὴ ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς ἀρχαίας τέχνης δημιουργεῖται. Ἡ καλουμένη προϊστορικὴ ἐποχὴ τῆς ἑλληνικῆς τέχνης εἶνε κατὰ μέγα μέρος δημιούργημα τῶν ἀνακαλύψεων τοῦ Σχλίεμαν.

Τοιοῦτος εἶνε ὁ ἀνήρ, ὅστις κηδεύεται σήμερον, ἔκτακτος ἀληθῶς προσωπικότης, ὁ μέγιστος ἀρχαιοδίφης τῆς ἡμετέρας ἑκατονταετηρίδος, ὅστις πολλὰ καὶ μεγάλα ἀνεκάλυψε καὶ εἰς νέας ἐρεύνας ἔδωκεν ὤθησιν, πολλὰ καὶ μεγάλα διὰ τὸ μέλλον ὑποσχομένας. Τοιοῦτος δὲ ἀνὴρ ἀποθανὼν δικαίως εὑρίσκει φιλοξενίαν καὶ ἄσυλον ἐν Ἑλλάδι, ὑπὸ τὸ ψυχρὸν χῶμα τῆς πατρίδος τοῦ Κέκροπος καὶ τοῦ Περικλέους, διότι τὴν ἑλληνικὴν γῆν ἠγάπησεν, ὑπὲρ ταύτης ἐνεπλήσθη ἐνθουσιασμοῦ, ἐν αὐτῇ εἰργάσθη καὶ διὰ ταύτης ἐδοξάσθη.

Ὁ λαμπρὸς τῆς Ἀττικῆς ἥλιος διὰ τελευταίαν φορὰν φωτίζει διὰ τῶν ἀκτίνων του τὸν παγκοσμίου φήμης τυχόντα Ἑρρῖκον Σχλίεμαν. Ἡμεῖς οἱ παριστάμενοι διὰ τελευταίαν φορὰν χαιρετίζομεν τὸν διὰ δεσμῶν συγγενείας, ἐγκαταστάσεως καὶ φιλίας μεθ' ἡμῶν τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων συνδεθέντα. Ἐνταῦθα δέ, ἀπέναντι τοῦ ἱεροῦ βράχου τῆς Ἀκροπόλεως, θέλει ὑψοῦσθαι μνῆμα, τὸ ὁποῖον θὰ ἐπιδεικνύει εἰς τοὺς μεταγενεστέρους τὸν τάφον τοῦ μεγάλου ἐργάτου τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐπιστήμης.

Ὁ Waldstein *ὡμίλησεν ὡς ἑξῆς :*

Ἐξ ὀνόματος τῆς Ἀμερικανικῆς ἀρχαιολογικῆς Σχολῆς ἀντιπροσωπευούσης τὸν ἐπιστημονικὸν τῆς χώρας μου κόσμον ἐνταῦθα, παρέρχομαι νὰ ἀνομολογήσω τὸ μεγαλεῖον τοῦ ἀνδρός, τὸν ὁποῖον μετ' ὀλίγον θὰ καταθέσωμεν εἰς τὸν τάφον, καὶ νὰ εἴπω αὐτῷ τὸ ὕστατον χαῖρε. Ἀλλὰ τολμῶ καὶ ἐξ ὀνόματος πάντων τῶν ἐν Ἀθήναις ξένων νὰ ὁμιλήσω οὐχὶ περὶ τοῦ ἀνθρώπου τῆς ἐπιστήμης, καθ' ὅσον τὰ συγγράμματα καὶ τὸ μέλλον ἀρκούντως θὰ ὁμιλήσωσι περὶ αὐτοῦ, ἀλλὰ περὶ τοῦ ἀνθρώπου τὸν ὁποῖον πάντες ἐγνωρίσαμεν. Περὶ τῆς προσηνείας αὐτοῦ, περὶ τοῦ συμπαθοῦς φίλου, τοῦ ὁποίου ἡ ἁπλότης καὶ ἡ ἀφέλεια ἦτο σχεδὸν παιδική. Οὐδεὶς δύναται νὰ χωρίσῃ τὴν καρδίαν ἀπὸ τοῦ νοῦ τοῦ Ἑρρίκου Σλίεμαν. Εἰς πᾶσαν ἐπιστημονικὴν ἐργασίαν πρώτη ἡ καρδία αὐτοῦ ὡμίλει, ἡ καρδία ἦτο ἐκείνη ἥτις παρεκίνει αὐτὸν εἰς τὸ ἔργον, εἰς τὴν μελέτην, δι' αὐτῆς κατέβαλλε καὶ κατέλυε πάσας τὰς εἰς τὸν δρόμον του δυσκολίας. Αὐτὴ τῷ ἔδιδε τὴν ποιητικὴν καὶ τῆς φαντασίας τὴν ὤθησιν εἰς πάσας τὰς προσπαθείας του. Ἐλάτρευε τὴν Ἀθηνᾶν,

ἥτις τὸν ἐνίσχυεν, εἰς τὴν ὁποίαν ἔψαλλεν «τρεῖν μ' οὐκ ἐᾷ Παλλὰς Ἀθήνη» καὶ ἥτις ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς Ἀκροπόλεως ἐπιβλέπει πάντας ἡμᾶς τοὺς ἐνταῦθα συνηθροισμένους, ἡ δὲ λατρεία του αὕτη πρὸς αὐτὴν μετεβλήθη εἰς ἀληθῆ ἔρωτα. Ὁ ἔρως του οὗτος ἐξῆπτε τὴν διάνοιαν αὐτοῦ.

Εὐχαριστοῦμεν αὐτὸν ἤδη διὰ τὴν εὐπροσηγορίαν τὴν ὁποιαν πρὸς πάντας ημᾶς ἀπέδειξεν. Πάντες οἱ εἰς Ἀθήνας ἀφιχθέντες ξένοι εὐχαριστοῦσιν αὐτὸν διὰ τὴν εὔνοιάν του, καί τὴν ἐγκάρδιον φιλοξενίαν τὴν ὁποίαν παρέσχεν αὐτοῖς. Οἱ Ἀθηναῖοι αὐτοὶ θὰ ἀναμιμνήσκωνται ὁποῖον κέντρον φιλικὸν διανοητικοῦ ἀλλοδαποῦ βίου ὑπῆρξεν ὁ οἶκός του, ἐνῷ πάντες ἐκεῖνοι, οἵτινες ηὐτύχησαν νὰ εἰσαχθῶσιν εἰς τὸν στενότερον κύκλον τῶν φίλων του θὰ ἐνθυμῶνται εὐγνωμόνως τὴν ἐγκάρδιον καὶ ἀληθῆ ἀγάπην, ἣν πρὸς πάντας ἐδείκνυεν. Ἡ καρδία του ἔπαυσε νὰ πάλλῃ, ἀλλ' ἔπαλλε διὰ πάντας ἐκείνους τοὺς ὁποίους ἠγάπα καὶ θὰ ἐξακολουθῇ νὰ πάλλῃ ἐντὸς τῶν ἰδικῶν μας. Οὕτως ἡ εὐγενὴς καρδία δὲν ἀποθνήσκει, ἀλλὰ καθίσταται ἀθάνατος μεταβαίνουσα εἰς ἄλλας καρδίας, εἴτε διὰ τῆς ἐργασίας εἴτε διὰ τῶν μεγάλων ἔργων. Σὲ ἀποχαιρετοῦμεν τὸ ὕστατον εὐγενὴς ψυχή, ἡ μνήμη σου θέλει μείνει ἀγήρως μεταξὺ πάντων ἡμῶν, οἵτινες σὲ ἀγαπῶμεν.

Ὁ Α. Ῥαγκαβῆς ἀπήγγειλε τὸ ἑξῆς ἐλεγεῖον :

Δὲν ἐγεννήθ' εἰς τὴν γῆν τῶν ἀρχαίων θεῶν καὶ ἡρώων
ἣν καταυγάζει χρυσοῦς οὐρανός, ἣν καλύπτουσι δάφναι
ἥτις ἐγκρύπτ' εἰς τὰ σπλάγχνα κειμήλια τέχνης καὶ δόξης
ἦν πλὴν αὐτὴ ἡ πατρὶς τοῦ νοός, τῆς θερμῆς του καρδίας.
Τὴν ἀνεζήτει μακράν, ἀχανῆ διαπλεύσας πελάγη,
ὅτε πυξὶς ἀκαμάτων σπουδῶν κ' εὐγενῶν αἰσθημάτων
εἰς τὴν εὐλίμενον τέλος κατήγαγ' ἐκεῖνον Ἑλλάδα.
Ἐνθουσιῶν εἰς τὴν γῆν τῶν μακρῶν του ὀνείρων ἐρρίφθη,
ἣν κατησπάσθη θερμῶς, προσειπὼν ὡς γενέτειραν φίλην.
Ἔστησ' ἐκεῖ τὴν πρὸς ὥραν γηίνην σκηνήν του, καὶ εἶτα
τὴν αἰωνίαν, δι' ἧς εἰς οὐράνια δώματ' ἀνέβη
σύνοικος ἤδη τρυφῶν μετ' ἀνδρῶν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος.
Πλὴν καὶ ὅτ' ἔζ' εἰς ἣν γῆν πρὸς ἐκείνους ὁ νοῦς του ἐφοίτα
τοῦ ὑψηλοῦ ἀοιδοῦ ἐκζητῶν, τοῦ Ὁμήρου τὰ ἴχνη,
καὶ τῶν ἡρώων οὓς εἶχεν ὑμνήσ' ἡ ἀθάνατος λύρα
«Πῶς ; Τοῦ Ὁμήρου κ' ἐκείνων οὓς ἔψαλλε ; Πλάνη γελοία
ὅτι ὑπῆρξε Τρωὰς ἢ Ὅμηρος ἢ Ἀγαμέμνων !
Σχολαστικῶν φληναφήματα, λῆροι, τροφὴ τῶν εὐπίστων !»
Ταῦτα κηρύττει σοφός, πεποιθὼς τῇ ἰδίᾳ μαθήσει.
Μήπως καὶ ἄλλος, κομπάζων, δὲν εἶπε «Θεὸς δὲν ὑπάρχει ; !»
Ἄλλως ἐδόξαζε πλὴν ὁ ἀνήρ, ὃν παραπέμπομεν ἤδη.
«Οὐρανοβάμων θεότης καὶ ποίησις, εἶπεν, ὑπάρχει,
καὶ ὁ αὐτῆς ἱερεὺς καὶ προφήτης, ὑπῆρξε κ' ἐκεῖνος.
Ὅστις τ' ἀθάνατα ἔπη ῥακῶν συρραφὴν ἐκλαμβάνει,
ξένος ἐστὶ τῷ ναῷ τῶν Μουσῶν. Εἰς αὐτὸν δὲν προσέχω.»
Καὶ τὴν σκαπάνην λαβών, ὀξὺ ῥίψας καὶ ἔμπειρον βλέμμα
ἀνερριχήθ' ες τὸν λόφον, ὃν μύρια γένη ἀνθρώπων

διὰ βεβήλου ποδὸς ἀδιάφορα εἶχον πατήσει.
Εἶδεν ἐκεῖ ἀστραπήν.—Τοῦτο τυφλοῦ ῥαψωδοῦ ἦν ἡ αἴγλη.—
κ' εἶπεν «ἐνταῦθα!» Κτυπᾷ καὶ ὑπόγειος αἴρεται βόμβος,
εἰς τὴν ἀντήχησιν θείων ἐπῶν, ἱερῶν ἑξαμέτρων.
πάλιν κτυπᾷ ὁ στερρὸς σκαπανεὺς τῶν ἀρχαίων θαυμάτων.
Πάλιν καὶ πάλιν. Ἰδού την! Προκύπτει! Ἐφάνη! Ἐφάνη!
Χαῖρε, ὦ Τροία! Ἠσφάλισέ σοι ὁ ἀθάνατος ψάλτης
ἀθανασίαν, καὶ σ' ἔστεγεν ὅλους αἰῶνας ἡ γῆ σου.
Νῦν ἀνακύπτεις εἰς φῶς. Σὲ ἀνέστησεν ἔνθους καρδία.
—«Ἦν ἡ Τρωάς, ἄρα ἦν καὶ ὁ Πρίαμος, ἄναξ τῶν Τρώων
Κτύπα, σκαπάνη! Ἰδοὺ θησαυρὸς ἀφνειοῦ βασιλέως
κύπελλα, κόσμοι χρυσοῖ, καὶ ποικίλα, κατάστικτα τεύχη!
Πρίαμος ἔζη, ἦρχε λοιπόν, ἀλλ' οὐχὶ Ἀγαμέμνων;
Εἰς τὰς Μυκήνας! Ἐμπρός! Τῆς ποιήσεως πνεῦμα πλανᾶται
εἰς τοὺς μονήρεις της λόφους! Τεράστια τείχη Κυκλώπων
στέγουσι πέριξ αὐτούς· τῆς δὲ πύλης ἐντός, ἣν φρουροῦσι
ἄγρυπνοι λέοντες, τύχας πολλὰς δι' αἰώνων ἰδόντες,
τοῦ Ἀγαμέμνονος λέγει τὸν τάφον σοφὸς τοπογνώστης
καὶ τῶν ἑταίρων, οὓς τούτῳ συνέθαψε χεὶρ δολοφόνος.
— Τοῦ Ἀγαμέμνονος; — Μῦθος!» — Ἀπάντησον, φίλη σκαπάνη!
Τύμβος προκύπτει κτιστός, κ' εἰς αὐτοῦ τὸν πυθμένα κοιμῶνται
πτώματα.—Ἓν; — Οὐχὶ ἕν, ἀλλὰ πάντων ὁμοῦ τῶν ἑταίρων.
Τίς ὁ χρυσόστεπτος, ὅστις χρυσήλατον πρόσωπον ἔχει,
ἀργυροπέταλον δὲ κολεὸν καὶ διάκοσμον ἔγχος;
Ὁ Εὐρυκρίων, ὁ ἄναξ ἀνδρῶν εἶν' ἐκεῖνος προδήλως
καὶ παρ' αὐτῷ οἱ ἑταῖρ' οἱ πιστοὶ ἐν ζωῇ καὶ θανάτῳ.
Ἂν λοιπὸν ἦν ἡ Τρωὰς καὶ ἂν Πρίαμος ἂν Ἀγαμέμνων,
ἦν καὶ Ὅμηρος πλάσμα οὐχὶ νοσηρᾶς φαντασίας.
ἦν ὁ Μουσῶντε θεοπρόπος, δαιμόνιος ψάλτης, ὁ πρῶτος
πρὸς τὰ οὐράνια ὕψη τὸν νοῦν τῶν ἀνθρώπων πτερώσας.
Χαῖρε ὁ ζῶν τ' ἀποδοὺς τῇ Ἑλλάδι τὸν μέγαν της ψάλτην
Εἰς οὐρανοὺς ἀναβάς, παρ' ἐκείνῳ φαιδρὸς ἐκαθέσθης
σύ, εἰς τὴν λύραν αὐτοῦ προσθεθεὶς κ' εἰς τ' ἀμβρόσια χείλη.
Ἐκ συντριμμάτων τῆς γλώσσης, εἰς ἣν ὡς τὴν σὴν ἐνετρύφας,
πλέκων ῥυθμόν, ὃν ἠγάπας, σοὶ λέγω τὸ ὕστατον «Χαῖρε».

Ἐπιτάφιον λόγον ἐξεφώνησε πρὸς τούτοις καὶ ὁ κ. Sshnowden, *πρεσβευτὴς τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, ὧν πολίτης ἐτύγχανεν ὁ ἀποθανών.*

Καὶ ἐν συνεδριάσει δὲ τῆς Βουλῆς τῇ 17 Δεκεμβρίου, προτεραίᾳ τῆς κηδείας, ἐγένετο εὔφημος τοῦ μεταστάντος ἀνδρὸς μνεία. Ὁ βουλευτὴς Ἀττικῆς Ἀντώνιος Ζυγομαλᾶς, πρώην Ὑπουργὸς τῆς δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, ἔλεξε τάδε:

Ζυγομαλᾶς. Πρὶν ἢ κατέλθω τοῦ βήματος ὀφείλω νὰ ἐκτελέσω καὶ ἐν

θλιβερὸν καθῆκον. Ἔλαβον κλητήριον διὰ τὴν κηδείαν τοῦ Ἐρρίκου Σλίεμαν τοῦ δεινοῦ ἀρχαιοδίφου, ὅστις δὲν ἐφείσθη καὶ δαπάνης μεγάλης καὶ πολλῶν ἄλλων κόπων καὶ θυσιῶν ὅπως ἐργασθῇ ὑπὲρ τῆς Ἀρχαιολογίας. Ὁμολογουμένως δὲ συνετέλεσε μεγάλως εἰς διαφωτισμὸν αὐτῆς ἀναδειχθεὶς εἷς τῶν γενναιοτέρων καὶ εὐτυχεστέρων ἐργατῶν τῆς ἐρεύνης τῶν Ἑλληνικῶν προϊστορικῶν χρόνων. Δύναμαι δὲ νὰ εἴπω ὅτι ἔδωκε σάρκα καὶ ὀστᾶ εἰς τὴν Ὁμηρικὴν ποίησιν.

Νομίζω ὅτι καλὸν εἶναι ὁ ἀξιότιμος ἐπὶ τῆς Παιδείας Ὑπουργός, εἰς οὗ τὴν ἁρμοδιότητα ἀνάγεται καὶ τὸ τμῆμα τῆς Ἀρχαιολογίας, ν' ἀναθέσῃ εἰς τὸν διευθύνοντα τὸ τμῆμα τοῦτο νὰ καταθέσῃ στέφανον ἐπὶ τῆς σωροῦ τοῦ δεινοῦ ἀρχαιοδίφου.

Π α π π α γ ι α ν ν α κ ό π ο υ λ ο ς. Ἐκ μέρους τῆς Βουλῆς;

Ζ υ γ ο μ α λ ᾶ ς. Ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας, ὅπερ ἄριστα δύναται ν' ἀντιπροσωπεύσῃ καὶ ἕνεκα τῆς εἰδικότητος αὐτοῦ ὁ διακεκριμμένος ἐπιστήμων Γενικὸς Ἔφορος τῶν ἀρχαιοτήτων τοῦ κράτους κ. Π. Καββαδίας.

ΤΕΛΟΣ

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΙΝΑΞ ΕΠΙΓΡΑΦΙΚΟΣ

Τόποι ἐξ ὧν αἱ ἐπιγραφαί:

A

B

Γ

Δ

Ι

Κ

Λ

Μ

Ν

Ξ

Ο

Π

Φ

Χ

ΠΙΝΑΞ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ

ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Ἀνασκαφαί

Ἐργασίαι Γενικῆς Ἐφορείας καὶ εἰδήσεις περὶ τῶν Μουσείων

Διάφορα εὑρήματα

Προσκτήματα Ἐθν. Μουσείου

— Ἐκ Θορικοῦ σ. 140, 20.
— Ἐκ Πετρέζας Ἀττικῆς σ. 152, 18-28.
— Ἐκ Μαραθῶνος σ. 155, 29-30.
— Ἐξ Εὐϊδρίου Λαρίσσης σ. 164, 14.
— Ἐκ Λυκοσούρας σ. 165, 23.
— Ἐκ δωρεῶν σ. 13, 39-42 σ. 91, 19.20 σ. 139, 13.

Προσκτήματα ἐπαρχιακῶν Μουσείων

Μουσείου Πειραιῶς σ. 13, 2. — Μουσείου Σπάρτης σ. 104, 2. — Συλλογῆς Τροιζηνίας σ. 143, 2.

Κατάσχεσις ἀρχαίων

Ἐν Κουμάροις Αἰγίου παρὰ Ν. Ἀντωνοπούλῳ σ. 36, 46.—Ἐν δήμῳ Εὐϊδρίου Λαρίσσης σ. 164, 14.

Ἀγοραὶ ἀρχαίων

Ἐν Πειραιεῖ παρὰ Ἀλεξάνδρου Μελετοπούλου σ. 73, 13-49.—Ἐν Πάτραις παρὰ Χαρικλείας καὶ Ἑλένης Ῥετηνιώτου, ἀγορὰ ὑπὸ τῆς Ἀρχ. Ἑταιρίας, σ. 139, 15. — Ἐν Ἀθήναις παρὰ Μιχαὴλ Μπαρδάνα σ. 140, 19.

Δωρηταὶ ἀρχαίων

Δημοσθένης Τσιβανόπουλος ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου σ. 13, 39-42.— Β Δροσινὸς ταγματάρχης σ. 139, 13. — Δωρεαὶ ὑπ' ἀνωνύμων διὰ τοῦ προέδρου τῆς κυβερνήσεως Χ. Τρικούπη, σ. 91, 19-20.

Ξυλογραφήματα

Ἐπιγραφὴ σ. 27. — Ἐπιγραφαὶ σ. 28. — Ἐπιγραφὴ σ. 41. — Ἐπιγραφὴ σ. 42. — Τσιγκογράφημα ἑκατομπέδου σ. 93 — Ἐπιγραφὴ σ. 146.

Πίνακες

Πίνακες ἀνασκαφῆς τύμβου ἐν Βελανιδέζᾳ Α'. Β'. σ. 16. — Πίναξ ἀνασκαφῆς τύμβου Μαραθωνομάχων σ. 130.

Προσωπικά

Π. Καστριώτης σ. 37.—Β. Λεονάρδος σ. 37.—Adolph Michaelis σ. 104.

Διατριβαί

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

Σελ. 39 παρελείφθη μετὰ τὸν μ' στίχον ὁ ἑξῆς :
υ;]δὲ[ν], νομὰς χορὶς κα
» 43 ἀντὶ Κορειτήαις γραπτ. Κορειγ(;)ήαις
» » » μεν[ον]τας » μεν(ον)τας
» 44 » θυγατέρα Δαμαινέτου γραπτ. θυγατέρα καὶ Πομπηΐου Δαμαινέτου
» » » 1, 15 γραπτ. 0,15
» 59 στ. δ' ἐγ Κε]ιρι ἀντὶ ἐγ Και]ρι
» 61 στ. ιγ' 'Α]λιμού ἀντὶ --ήμου
» 63 ἐν τῷ τέλει τῆς σελίδος διορθωτέον :
Πρόξενον . . λ - - - -
φιά[λη]ν [σταθμόν : Η
Λα - - - -
» 141 στ. ιζ' 'Αλέξανδρος ἀντὶ 'Αλξανδρος
» 146 στ. ις' γραπτέον :
Ποντομέδ[ον χρυ]σοτρία[ι]ν' ἔπορεν
πρβ. I. Schmidt Pluralbild. σ. 85 κ. 354

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ

1. *Κατάλογος τοῦ Κεντρικοῦ Ἀρχαιολ. Μουσείου.* Φρ. 2
2. *Ἀρχαιολογικὸν Δελτίον τοῦ ἔτους 1888. . . . .* » 7 ½
3. » » » *1889. . . . .* » 7 ½

Συνδρομηταὶ διὰ τὸ Δελτίον τοῦ 1890 κ. ἑ. ἐγγράφονται παρὰ τῷ βιβλιοπωλείῳ Wilberg εἴτε ἀμέσως παρ' αὐτῷ, εἴτε ἐμμέσως δι' οἱουδήποτε τῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ βιβλιοπωλείων. Σὺν τῇ λήψει τοῦ α'. τεύχους προκαταβάλλουσι τὴν δι' ὅλον τὸ ἔτος συνδρομήν, ὁριζομένην εἰς φρ. 7 ½· εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο συμπεριλαμβάνονται καὶ τὰ ἔξοδα τῆς διὰ τοῦ ταχυδρομείου ἀποστολῆς.

Τὸ Δελτίον ἀνταλάσσεται πρὸς πᾶν ἀρχαιολογικὸν ἢ φιλολογικὸν περιοδικόν.

Αἰτήσεις σχετικαὶ πρὸς τὸ Δελτίον ἀπευθύνονται πρὸς τὸν Γενικὸν ἔφορον τῶν ἀρχαιοτήτων καὶ Μουσείων.

Τιμᾶται Φρ. 7½

ΓΕΝΙΚΗ ΕΦΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΩΝ

ΔΕΛΤΙΟΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ

ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΦΟΡΟΥ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΩΝ

Π. ΚΑΒΒΑΔΙΑ

ΤΟΜΟΣ Ζ΄.

ΕΤΟΣ 1891

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Σ. Κ. ΒΛΑΣΤΟΥ
63 Οδος Ερμου 63 — 14 Οδος Νικης 14

1891

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1891

ΤΕΥΧΟΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΚΑΙ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΚΑΙ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

1. Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἐπιδαύρῳ.

Αἱ ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἐν Ἐπιδαυρίᾳ ἀνασκαφαὶ ἔμενον εἰσέτι ἡμιτελεῖς. Ναὶ μὲν δι' ὧν ἐνήργησα ἐκεῖ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1881 μέχρι τοῦ 1885 ἀνασκαφῶν ἀπεκαλύφθησαν τὰ ἐπισημότατα τῶν ἐν τῷ ἱερῷ οἰκοδομημάτων καὶ σπουδαιότατα εὑρήματα ἤχθησαν εἰς φῶς, ἀλλὰ μεγάλη ὑπελείπετο εἰσέτι ἀνασκαφικὴ ἐργασία, διότι πανταχοῦ τοῦ ἱεροῦ, ὅπου καὶ ἂν ἔρριπτέ τις τὸ βλέμμα, διέκρινε λείψανα παντοίων ὑπὸ τὸ ἔδαφος κεκαλυμμένων οἰκοδομημάτων.

Τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἀνασκαφῶν τούτων, ὅ ἐστι τὴν ἐντελῆ ἀποκάλυψιν πάντων τῶν ἐν τῷ ἱερῷ οἰκοδομημάτων, καθῆκον ἔχων διὰ παντὸς τρόπου νὰ ἐπιδιώξω ἐπανέλαβον τὰς σκαφικὰς ἐργασίας ἀπὸ τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου ἀρξαμένου ἔτους. Τὰς δαπάνας δὲ τῶν ἀνασκαφῶν ἀνέλαβε προθύμως, κατὰ πρότασίν μου, ἡ ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρία, ἡ καὶ τὴν δαπάνην τῶν τῆς πρώτης περιόδου ἀνασκαφῶν καταβαλοῦσα, ὥστε ἐλπὶς ὑπάρχει ὅτι οὕτω θέλει καταστῆ δυνατὴ ἡ ἀπὸ τοῦδε συνεχὴς ἐξακολούθησις τῶν ἐργασιῶν μέχρι ἐντελοῦς ἀποπερατώσεως αὐτῶν.

Τῶν ἀνασκαφῶν ἠρξάμην ἀπὸ τοῦ χώρου τοῦ πρὸς νότον τῶν μεγάλων Προπυλαίων, ἃ ἀνεκάλυψα ἐν ἔτει 1884 (ἴδε Πρακτικὰ τῆς ἀρχ. Ἑταιρίας 1884 πίν. 1). Σκοπὸς τῶν ἐργασιῶν τούτων εἶνε ἡ ἀποκάλυψις τοῦ οἰκοδομήματος, εἰς ὃ ἀνήκουσι τὰ ἀνωτέρω Προπύλαια. Π. Κβδ.

2. Ἀνασκαφαὶ ἐν Βάρῃ Ἀττικῆς.

Ὑπὸ τῆς Γενικῆς Ἐφορείας δαπάναις τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ἐνηργήθησαν ἐν Βάρῃ τῆς Ἀττικῆς, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐφόρου Β. Στάη, ἀποπειρατήριοι ἀνασκαφαὶ τάφων· ἐξηρευνήθη τύμβος τις καὶ τινες τάφοι, οἵτινες εὑρέθησαν σεσυλημένοι τὸ πλεῖστον. Τὰ γενόμενα εὑρήματα περιγράφονται ἐν σ. 15 ἀρ. 96-104. Ἔκθεσις δὲ περὶ τῶν καθ' ὅλου ἀποτελεσμάτων τῶν ἀνασκαφῶν τούτων δημοσιευθήσεται προσεχῶς ὑπὸ τοῦ ἐνεργήσαντος αὐτὰς ἐφόρου.

3. Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἐρετρίᾳ.

Ἀδείᾳ τοῦ Ὑπουργείου ἤρξαντο ἐν Ἐρετρίᾳ ἀνασκαφαὶ ὑπὸ τῆς Ἀμερικανικῆς ἀρχαιολογικῆς Σχολῆς, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ τῆς Σχολῆς ταύτης διευθυντοῦ Ch. Waldstein καὶ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ ἐφόρου Β. Λεονάρδου. Σκοπὸς τῶν ἀνασκαφῶν τούτων εἶνε ἡ ἀποκάλυψις τοῦ ἀρχαίου θεάτρου καὶ ἡ ἐξερεύνησις τάφων.

4. Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἀθήναις.

Ὑπὸ τῆς ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας ἐξακολουθοῦσιν αἱ ἐνταῦθα παρὰ τὸν Πύργον τῶν Ἀνέμων ἐνεργούμεναι ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους ἀνασκαφαὶ (ἴδε Δελτίον 1890 σ. 81 καὶ σ. 161, 3).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΜΟΥΣΕΙΟΙΣ

1. Ἐθνικὸν Μουσεῖον.

Κατὰ τοὺς μῆνας Ἰανουάριον καὶ Φεβρουάριον εἰσήχθησαν εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μουσεῖον, κατ' ἔκθεσιν τοῦ Στάη, τὰ ἐν τοῖς ἑπομένοις ἀρχαῖα:

1-79. Τὰ ὑπ' ἀρ. 1-79 ἀρχαῖα δωρηθέντα τῷ Ἐθνικῷ Μουσείῳ ὑπὸ τοῦ ἀρειοπαγίτου Σταύρου Ἀνδροπούλου, ἤτοι:

1. Ἀγγεῖον ἐρυθρόμορφον σχήματος πιθοειδοῦς δίωτον (ὕψ. 0,37).

Ἐπὶ τῆς κοιλίας τοῦ ἀγγείου εἰκονίζεται ὁ μυθολογούμενος κατὰ Βουσίριδος ἆθλος τοῦ Ἡρακλέους· ἤτοι κατὰ τὸ μέσον βωμὸς ἰωνικοῦ ῥυθμοῦ πολυτελής, ἐπὶ τοῦ ὁποίου κεῖται τὸ ὀζῶδες ῥόπαλον τοῦ Ἡρακλέους, καὶ ἀριστερὰ μὲν τοῦ βωμοῦ εἰκονίζεται οὗτος λεοντὴν φέρων ἐπὶ τῶν νώτων καὶ διὰ τελαμῶνος ἀπὸ τοῦ στήθους ἀνηρτημένην ἔχων φαρέτραν μετὰ τόξου, κρατεῖ δὲ ἀπὸ τῶν ποδῶν τὸν Βούσιριν οὕτως, ὥστε ἡ κεφαλὴ τούτου κρέμαται ὄπισθεν τοῦ Ἡρακλέους, ἑτοίμου ὄντος ἤδη ἵνα ἐκσφενδονίσῃ τὸν Αἰγύπτιον μακρὰν καὶ καταστρέψῃ αὐτόν. Δεξιὰ τοῦ βωμοῦ δύο τῶν ἑταίρων τοῦ Βουσίριδος, Λίβυες, περίτρομοι ἀτενίζουσι τὴν καταστροφήν, ὁ μὲν ἀνυψωμένον ἔχων πέλεκυν ἀπειλητικῶς κατὰ τοῦ Ἡρακλέους, ὁ δὲ πτήσσων πρὸ τοῦ θεάματος ὄπισθεν τοῦ βωμοῦ, ἀνυψωμένας ἔχων τὰς χεῖρας εἰς ἔνδειξιν τοῦ καταλαβόντος αὐτὸν τρόμου· ὄπισθεν τούτου μάχαιρα ἐκφυγοῦσα τῶν χειρῶν του. Ἐπὶ τῆς ὄπισθεν ὄψεως τοῦ ἀγγείου, ἐφ' ἧς εἰκονίζεται συνέχεια τῆς σκηνῆς, παρίστανται τρεῖς τῶν ἑταίρων τοῦ Βουσίριδος φεύγοντες ταχέως καὶ ἀποκομίζοντες ὅ,τι πρόχειρον· ὁ εἷς δηλ. τούτων φέρει μέγα ἀγγεῖον, ὁ ἄλλος τράπεζαν καὶ ὁ τρίτος τὴν φαρέτραν του. Ἡ γραφὴ εἶναι ἐξόχως ἐπιμελὴς καὶ ἔντεχνος τὴν διάταξιν. Εὑρέθη ἐν Θεσπιαῖς, ἐδημοσιεύθη δὲ ὑπὸ Dumont (Céramiques de la Grèce I πίν. 18). (Εὑρετήριον Γενικῆς Ἐφορείας 1722).

2. Λήκυθος μελανόμορφος ὕψ. 0,25. Εἰκονίζεται κατὰ τὸ μέσον κρήνη (λίαν παραδόξου σχήματος, ὡσεὶ βράχος ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἄκρου τοῦ ὁποίου ἐκρέει ὕδωρ δι' ὑδρορρόης λεοντοκεφάλου) ἐπὶ τῆς ὁποίας πτηνὸν ἱστάμενον. Δεξιὰ τῆς κρήνης γυνὴ διὰ χειρονομιῶν ἐκφράζουσα τρόμον (Πολυξένη), ἀριστερὰ τῆς κρήνης ἀνὴρ ὁπλίτης (Ἀχιλλεύς) ἐνεδρεύων. Ὄπισθεν τῆς κρήνης ἐκφύεται δένδρον ὑπὸ τὸ ὁποῖον ὀκλάζει ἐνεδρεύων ὁ Ἀχιλλεύς. Γραφὴ ἀρχαϊκὴ δι' ἐγχαράξεως μερικῆς, ἐπιμελής. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1723).

3. Ληκύθιον ἐρυθρόμορφον (Βοιωτίας;)· εἰκονίζεται ὀπὴ ἄντρου, ὄπισθεν τοῦ ὁποίου ἐκφύονται ἑκατέρωθεν κλάδοι δένδρου ἄνευ φυλλώματος· ἐν τῇ ὀπῇ, ἐμπλαισιούμενοι οὕτως εἰπεῖν, παρίστανται δύο τῶν ἑταίρων τοῦ Ὀδυσσέως μεταμεμορφωμένοι, ἔχοντες δηλ. κεφαλὰς χοίρου ἐπὶ τῶν γυμνῶν ἀνθρωπίνων τὰ ἄλλα κορμῶν αὐτῶν· τούτων ὁ ἕτερος ἐξέρχεται τετραποδητὶ τοῦ ἄντρου, ὁ ἄλλος δὲ

κάθηται ἐπὶ τῶν ὀπισθίων στηριζόμενος διὰ τῶν χειρῶν, ὅπως τὰ ζῶα συνήθως. Γραφὴ κοινή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1724).

4. Λήκυθος μελανόμορφος ὕψ. 0,25. Περὶ τὴν κοιλίαν τέσσαρες μορφαί, ἐναλλὰξ ἀνὴρ καὶ γυνή. Ἡ πρώτη τούτων παίζει λύραν· ἕπεται δὲ ἀνὴρ πωγωνοφόρος πρὸς αὐτὴν ἔχων ἐστραμμένην τὴν κεφαλήν· ἔμπροσθεν τούτου γυνὴ παίζουσα δίαυλον· προπορεύεται δὲ γυμνὸς ἀνὴρ κρατῶν ῥάβδον πρὸς τὴν παίζουσαν καὶ αὐτὸς ὀρῶν. Γραφὴ συμμετρική, κοινή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1725).

5. Μελανόμορφος λήκυθος μετ' εὐρείας κοιλίας ὕψ. 0,20. Εἰκονίζεται κατὰ τὸ μέσον τῆς κοιλίας ὁ Ἡρακλῆς καθήμενος ἐπὶ σκίμποδος, φέρων λεοντὴν καὶ ὑψῶν τὴν ἀριστερὰν χεῖρα· ἑκατέρωθεν ἀνὰ δύο (;) ἐπὶ σκίμποδος καθήμενοι πωγωνοφόροι ἄνδρες, ὧν ὁ ἕτερος κρατεῖ κάνθαρον· ἕπεται δὲ Σάτυρος χειρονομῶν. Γραφὴ ἀρχαϊκὴ δι' ἐγχαράξεως. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1726).

6. Ὁμοία τὸ σχῆμα λήκυθος, μελανόμορφος· εἰκονίζεται τέθριππον ἅρμα, ἐφ' οὗ ἡνιοχῶν ἐπιβαίνει ἀνὴρ ἔχων ἐπὶ τῶν νώτων ἀσπίδα βοιωτικὴν καὶ τεθωρακισμένος· ὄπισθεν τοῦ ἅρματος μορφὴ ἱσταμένη κρατοῦσα δόρυ· ἔμπροσθεν τοῦ ἅρματος δύο ὁπλῖται ἀντίνωτοι φέροντες μεγάλας κυκλοτερεῖς ἀσπίδας· ἕπεται δὲ ἕτερος ὁπλίτης κρατῶν διπλοῦν δόρυ ἀντίθετον ἔχων διεύθυνσιν πρὸς τὸ ἅρμα. Γραφὴ ἀρχαϊκὴ δι' ἐγχαράξεως. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1727).

7. Ἡμίλευκον ληκύθιον μελανόμορφον· εἰκονίζεται κατὰ τὸ μέσον ἡ Ἀθηνᾶ ἐν πάλῃ πρὸς ἡττημένον Γίγαντα (Ἐγκέλαδον;) ἑκατέρωθεν δὲ ἀνὰ εἷς Γίγας ἐπίκουρος τῷ μαχομένῳ κατὰ τῆς Ἀθηνᾶς. Οἱ γίγαντες φέρουσι πάντες θώρακας, κράνη, ἀσπίδας καὶ δόρατα· ἡ Ἀθηνᾶ δὲ κράνος, αἰγίδα ἀσπίδα καὶ δόρυ. Γραφὴ ἀρχαϊκὴ δι' ἐγχαράξεως μερικῆς. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1728).

8. Ἡμίλευκον ληκύθιον μελανόμορφον. Κατὰ τὸ μέσον εἰκονίζεται ὡσεὶ ἐκφυόμενος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους φαλλός, ὑπεράνω τοῦ ὁποίου δύο Σάτυροι, ὧν ὁ ἕτερος κύπτων κρατεῖ τὸν προτεταμένον πόδα τοῦ ἄλλου, τεθειμένου ὄντος ἐπὶ τοῦ φαλλοῦ. Ἑκατέρωθεν τῆς ἀκαταλήπτου ταύτης σκηνῆς ἀνὰ εἷς Σάτυρος, ὧν ὁ πρῶτος κρούει ὑπερμεγέθη λύραν. Γραφὴ ἀρχαϊκὴ δι' ἐγχαράξεως μερικῆς. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1729).

9. Ληκύθιον μελανόμορφον μετ' εὐρείας κοιλίας· εἰκονίζεται ὁ

Ἡρακλῆς μαχόμενος πρὸς τέσσαρας Ἀμαζόνας· μίαν τούτων ἔχει συλλάβει ἀπὸ τοῦ κράνους γονυκλινῆ ἑτοιμάζεται δὲ νὰ διατρυπήσῃ ταύτην διὰ ξίφους. Ὁ μὲν Ἡρακλῆς φέρει θώρακα καὶ λεοντήν, αἱ δὲ Ἀμαζόνες πανοπλίαν· τὰ γυμνὰ τούτων μέλη λευκά. Γραφὴ κοινή, χειρωνακτικὴ διὰ μερικῆς ἐγχαράξεως. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1730).

10. Ληκύθιον μελανόμορφον· ἐν τῷ μέσῳ Σάτυρος χειρονομῶν πρὸ Βακχίδος ὀρχουμένης ἢ φευγούσης· ἑκατέρωθεν ἀνὰ μία μορφὴ ἱσταμένη κρατοῦσα δόρυ. Γραφὴ χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1731).

11. Λήκυθος μελανόμορφος μετ' εὐρείας κοιλίας· κατὰ τὸ μέσον ὁ Ἡρακλῆς λεοντὴν φέρων καὶ κρατῶν ὑπερμεγέθη μάχαιραν, διώκων ἄνδρα ὁπλίτην φεύγοντα (ἡ μορφὴ τούτου εἶνε ἡμιτελής, ἐλλειπόντων τῶν ποδῶν). Ἑκατέρωθεν ἀνὰ μία ἱσταμένη μορφή. Γραφὴ χειρωνακτικὴ δι' ἐγχαράξεως μερικῆς. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1732).

12. Μικρὸν ληκύθιον ἡμίλευκον μελανόμορφον· εἰκονίζονται δύο ἱππεῖς καλπάζοντες, κρατοῦντες δόρατα· ἑκατέρωθεν στέλεχος φοίνικος. Γραφὴ κοινή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1733).

13. Ἀγγεῖον σχήματος ληκύθου μετ' εὐρείας κοιλίας καὶ βραχέος λαιμοῦ, μελανόμορφον. Ὑψ. 0,25. Περὶ τὴν κοιλίαν τρία ζεύγη Σατύρων καὶ Βακχίδων ἐναλλὰξ ὀρχουμένων. Ἐπὶ τοῦ τραχήλου τοῦ ἀγγείου καλπάζων ἱππεὺς μεταξὺ δύο ἱσταμένων μορφῶν. Γραφὴ ἀρχαϊκή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1534).

14. Ληκύθιον ἡμίλευκον μελανόμορφον· εἰκονίζεται ἐπὶ ἅρματος τεθρίππου ἀνὴρ ἡνιοχῶν, ὄπισθεν δὲ τῶν ἵππων γυνὴ καὶ ἀνὴρ πωγωνοφόρος ἀντιμέτωποι· τοῦ ἅρματος προηγεῖται Σάτυρος, ᾧτινι ἕπεται δορκάς. Γραφὴ ἀρχαϊκὴ δι' ἐγχαράξεως. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1735).

15. Τρία ληκύθια ἄνευ γραφῶν· τὰ δύο τούτων ἡμίλευκα μετὰ κοσμημάτων, τὸ ἕτερον μέλαν. Κοινά. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1736).

16. Τρία μικρὰ ἀγγεῖα μελανόμορφα ἔχοντα τὴν αὐτὴν γραφήν, ἤτοι ἄνδρα παλαιστὴν τρέχοντα μεταξὺ δύο ἱσταμένων μορφῶν. Γραφὴ χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1737).

17. Δώδεκα (ἀριθ. 12) μικρὰ ἀγγεῖα μελανόμοεφα ἔχοντα δια-

φόρους συνήθεις καὶ κοινὰς γραφάς. Χειρωνακτικὴ τέχνη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1738).

18. Ἀγγεῖον μικρὸν σχήματος ληκύθου μετ' εὐρείας κοιλίας καὶ ταπεινοῦ λαιμοῦ, μελανόμορφον. Εἰκονίζεται κατὰ τὸ μέσον ὁ Διόνυσος ἐστεμμένος κισσῷ καὶ μακρὸν φέρων πολυτελὲς ἔνδυμα, βαίνων μεγάλοις βήμασι καὶ ὑψῶν ἀπειλητικῶς τὴν χεῖρα πρὸς γυναῖκα ἀριστερὰ αὐτοῦ ἱσταμένην καὶ προσφέρουσαν αὐτῷ ἄνθος· δεξιὰ ὁ Ἑρμῆς πειρώμενος νὰ ἀναχαιτίσῃ τὸν Διόνυσον διὰ χειρονομιῶν. Ἑκατέρωθεν τῆς κατὰ τὸ μέσον σκηνῆς ταύτης ἀνὰ εἷς Σάτυρος καὶ ἀνὰ μία γυνή. Γραφὴ ἀρχαϊκὴ ἐπιμελής. Τὰ κενὰ κισσῷ πεπληρωμένα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1739).

19. Ἀγγεῖον μικρὸν μόνωτον (εἶδος ἀρυβάλλου) μελανόμορφον· τὸ ἄνω τῆς κοιλίας τοῦ ἀγγείου εἶνε διῃρημένον εἰς δύο ζώνας διὰ λεπτῆς ταινίας μελαίνης. Ἐπὶ ἑκάστης δὲ τῶν ζωνῶν τούτων εἰκονίζονται κατὰ στοῖχον μικροὶ Σάτυροι χορεύοντες. Ἡ γραφὴ εἶνε λίαν ἐφθαρμένη, ἐλλιπὲς δὲ τὸ ἀγγεῖον κατὰ τὸ στόμιον καὶ τὸν λαιμόν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1740).

20. Κύλιξ εὑρεθεῖσα ἐν Λαρύμνῃ τῆς Λοκρίδος· ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς αὐτῆς ἐπιφανείας ὑπάρχει ζωοφόρος εἰκονίζουσα κατὰ τὸ μέσον ἄνδρα (τὸν Ἡρακλῆ ;) παλαίοντα πρὸς λέοντα· ἑκατέρωθεν δὲ ἀνὰ τρεῖς ἱσταμένας μορφάς, τὴν ἐν τῷ μέσῳ σκηνὴν ὁρώσας, καὶ κατὰ τὰ ἄκρα ἀνὰ ἕνα ἱππέα. Κατὰ τὰ κενὰ ὑπάρχουσι στίγματα μέλανα ἐν σχήματι γραμμάτων. Ὁμοία ἐντελῶς γραφὴ ὑπάρχει κατὰ τὴν ὄπισθεν τοῦ ἀγγείου ὄψιν, χωρίζεται τουτέστιν ἡ ζωοφόρος διὰ τῶν λαβῶν εἰς δύο ὁμοίας παραστάσεις. Γραφὴ ἀρχαϊκή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1741).

21. Κύλιξ ἐπίσης ἐκ Λαρύμνης ἔχουσα ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς αὐτῆς ἐπιφανείας διπλῆν (χωριζομένην διὰ τῶν λαβῶν) ὁμοίαν παράστασιν μελανόμορφον· ἤτοι: κατὰ τὸ μέσον Σάτυρον ἐπιτιθέμενον γυναικὸς καὶ ἑκατέρωθεν ἀνὰ ἕνα ἐπὶ στρωμνῆς χαμαὶ ἡμικείμενον ἄνδρα πωγωνοφόρον κρατοῦντα κέρας· κατὰ τὸ ἕτερον δὲ τῶν ἄκρων εἰκονίζεται καὶ Σάτυρος χειρονομῶν. Γραφὴ κοινὴ καὶ ἀμελής. Τὰ γυμνὰ μέλη τῆς γυναικὸς λευκά· κατὰ τὰ κενὰ κλάδοι καὶ φύλλωμα· ἐσωτερικῶς κατὰ τὸ κέντρον ὑπάρχει εἰκὼν Σατύρου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1742).

22. Μικρὸν ἀγγεῖον δίωτον (εἶδος κύλικος ἄνευ ποδός)· ἐξωτερικῶς φέρει διπλῆν ὁμοίαν εἰκόνα ἤτοι : δύο προγάστορας πύκτας ἐν πάλῃ καὶ ἑκατέρωθεν ἀνὰ ἕνα ἱστάμενον ἄνδρα. Ἐσωτερικῶς ὁμοία εἰκὼν προγάστορος πύκτου, χειρονομοῦντος ἀπειλητικῶς. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1743).

23. Δύο κύλικες ἄνευ γραφῶν, κοιναὶ καὶ κακότεχνοι. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1744-45).

24. Κύλιξ φέρουσα ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς αὐτῆς ἐπιφανείας ἑκατέρωθεν τῶν λαβῶν δὶς γεγραμμένον εἰς δύο σειρὰς ὁλόκληρον τὸ ἀλφάβητον (διὰ γραμμάτων μελανῶν) στοιχηδόν. Τὸ σχῆμα τῶν γραμμάτων εἶνε ὅμοιον τῷ τῶν ἐπὶ ἀγγείων ἐπιγραφῶν ἐκ τοῦ Καβιρείου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1746).

25. Δύο ἀγγεῖα δίωτα (εἶδος κύλικος) μελανόμορφα· ἀμφότερα ἔχουσι λίαν κοινὰς καὶ κακοτέχνους γραφὰς ὁμοίας σχεδόν· ἤτοι : ἀφ' ἑνὸς μὲν γυναῖκα καθημένην καὶ πρὸ αὐτῆς ἱστάμενον ἄνδρα, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὄπισθεν δύο ἱσταμένας μορφάς. (Εὑρετ. Γεν Ἐφορείας 1747 - 48).

26. Δύο ἀγγεῖα μικρὰ σχήματος κρατῆρος μελανοβαφῆ μετὰ λευκῶν κοσμημάτων, κοινὰ καὶ κακότεχνα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1749 - 50).

27. Ἑπτὰ ἀγγεῖα (πυξίδες) διαφόρου μεγέθους ἔχοντα τὸ σχῆμα κύλικος κεκλεισμένης μετὰ καλύμματος, ἄνευ μὲν γραφῶν, ὡς συνήθως ἐποιοῦντο τὰ τοιούτου εἴδους ἀγγεῖα, ἀλλὰ μετὰ κοσμηματικῶν γραμμῶν ἐπὶ τοῦ στομίου καὶ τοῦ καλύμματος ἐρυθρῶν. Λίαν λεπτὰ τὴν κατασκευήν. Ἐκ Θεσπιῶν. (Εὑρ. Γεν. Ἐφ. 1751-57).

28. Ἑπτὰ κάνθαροι μελανοβαφεῖς διαφόρου μεγέθους, κοινοί. Ἐκ Θεσπιῶν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1758 - 1764).

29. Ἀγγεῖα εἴκοσι καὶ δύο μικρὰ διαφόρου σχήματος κοινὰ καὶ ἄχρηστα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1765 - 1786).

30. Μικρὰ πηλίνη πυξὶς κυκλοτερὴς μετὰ κοσμημάτων χρώματος ἐρυθροῦ καὶ μέλανος. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1787).

31. Πῶμα ἀγγείου κυκλοτερές, φέρον κατὰ τὸ κέντρον κύκλον ἐντὸς τοῦ ὁποίου εἰκονίζεται ἀλέκτωρ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1788).

32. Ἀγγεῖον μικρὸν σχήματος ἀμυγδάλου δίωτον ἄνευ χρώματος. Ἐκ Βοιωτίας. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1789).

33. Δύο ἀγγεῖα μικρὰ σχήματος ἀνθρωπίνου ποδὸς μετὰ πεδίλων συγκρατουμένων δι' ἱμάντων ἐρυθρῶν μὲν ἐπὶ τοῦ ἑνός, μελανῶν δὲ ἐπὶ τοῦ ἑτέρου. Ἐκ Βοιωτίας. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1790-91).

34. Ἀγγεῖον ἔχον σχῆμα νήσσης καθημένης, ἐχούσης τὸ ῥάμφος μέλαν καὶ τὰς πτέρυγας μελανομόρφους. Ἐκ Βοιωτίας. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορείας 1792).

35. Τρία μικρὰ ἀγγεῖα ἐκ πορσελάνης Αἰγυπτιακῆς, ὧν τὸ ἓν μὲν ἔχει σχῆμα χερσαίου ἐχίνου, τὰ δὲ δύο ἁπλοῦ βομβύλου. Ἐκ Βοιωτίας. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1793-95).

36. Ὑέλινον μικρὸν ἀγγεῖον (τῶν καλουμένων φοινικικῶν) μετὰ χρωμάτων. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1796).

37. Ἑπτὰ ὑέλινα ἀγγεῖα διαφόρου σχήματος· ἐκ Μεγάρων. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1797 - 1803).

38. Δύο σωληνοειδῆ ὑέλινα ἐργαλεῖα, ὧν τὸ ἓν τεθλασμένον. Ἐκ Μεγάρων. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1804).

39. Δύο μικρὰ ἀλαβάστρινα ἀγγεῖα τοῦ συνήθους σχήματος. Ἐξ Αἰγίνης. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1805 - 1806).

40. Πυξὶς ἀλαβαστρίνη μετὰ πώματος τοῦ συνήθους σχήματος. Ἐκ Βοιωτίας. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1807).

41. Ἀγγεῖον πήλινον ἔχον σχῆμα κεφαλῆς γυναικὸς ἐστεμμένης· (ἐλλείπει τὸ ἐπὶ τῆς κορυφῆς στόμιον τοῦ ἀγγείου καὶ ἡ λαβὴ αὐτοῦ). Ἐκ Ψωφῖδος τῆς Ἀρκαδίας. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1808).

42. Τεμάχιον πηλίνου ἀναγλύφου (τὸ ἀριστερὸν ἥμισυ περίπου) ἐφ' οὗ εἰκονίζεται ἡ ἐν Ὀδυσ. θ 424 -460 περιγραφομένη σκηνή· ἤτοι: ἐντὸς οἰκοδομήματος δηλουμένου διὰ κιόνων ἰωνικοῦ ῥυθμοῦ εἰκονίζεται ἀνὴρ γυμνὸς πωγωνοφόρος, ὁ Ὀδυσσεύς, ὅστις φέρων τὸν συνήθη αὐτῷ κωνοειδῆ πῖλον κάθηται ἐπὶ ἕδρας κρατῶν διὰ τῶν χειρῶν, συνεστραμμένων ὑπὸ τὸν μηρόν, ἀνυψωμένον τὸν ἀριστερὸν πόδα, ὃν νίπτει γυνὴ χαμαὶ γονυκλινὴς (ἡ Ἀρήτη), ἧς σώζεται μόνον ἡ κεφαλή· μεταξὺ τῶν δύο τούτων μορφῶν εἰκονίζεται νεανίας (ὁ Τηλέμαχος) ἱστάμενος, ἔχων μόνον τὴν κεφαλὴν ἐστραμμένην κατὰ κρόταφον (ἀτενίζει πρὸς τὸν Ὀδυσσέα) καὶ κρατῶν διὰ τῆς ἀνυψωμένης δεξιᾶς δόρυ, ἐν ᾧ τὴν ἀριστερὰν αὐτοῦ ἐρείδει ἐπὶ τοῦ ἰσχίου. Ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτοῦ, ἐφ' οὗ ἱμάτιον ἐρριμένον ἑκατέρωθεν, διακρίνεται χεὶρ ἐλλιπούσης μορφῆς (τῆς Ἀθηνᾶς;) περι-

βαλλούσης αὐτὸν προστατευτικῶς. Ὁ πίναξ φέρει ἴχνη μόνον λευκοῦ χρώματος, εἶνε δὲ τέχνης ἐπιμελοῦς ἔργον καὶ λεπτῆς. Ἐκ Κορίνθου; (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1809).

43. Πίναξ ἐξ ὀπτῆς γῆς εἰκονίζων ἐν προστύπῳ ἀναγλύφῳ Νύμφην (ἐλλιπῆ τὴν κεφαλὴν) ἱππεύουσαν θαλάσσιον τέρας (ἱππόκαμπον;). Ἡ νύμφη κρατεῖ διὰ τῆς δεξιᾶς πρὸ τοῦ στήθους πρᾶγμά τι δυσδιάκριτον (ἐκ τῆς πανοπλίας τοῦ Ἀχιλλέως;) διὰ τῆς ἀριστερᾶς δὲ τὴν κεφαλὴν τοῦ τέρατος. Φέρει αὕτη ποδήρη διαφανῆ χιτῶνα εἰκονισμένη οὖσα ἐν καταγραφῇ. Τὸ τέρας διέρχεται διὰ τῶν κυμάτων πλαστικῶς δεδηλωμένων ἐπὶ τῆς βάσεως καὶ διὰ κυανοῦ χρώματος, σωζομένου ἐνιαχοῦ ἐπὶ τοῦ λευκοῦ, φυσικώτερον χαρακτηριζομένων. Ὄπισθεν τῆς Νύμφης δελφὶν βυθιζόμενος εἰς τὰ κύματα. Τὸ ἀνάγλυφον τοῦτο ἔχει τὸ ἀξιοσημείωτον ὅτι αἱ μορφαὶ εἰσὶ πλαστικῶς διακεκριμέναι, τοῦ μεταξὺ αὐτῶν χώρου ὄντος κενοῦ, ὅπως εἶνε συνήθως τὰ ἐκ Μήλου τοιαῦτα μικροτεχνήματα. Εὑρέθη ἐν Αἰγίνῃ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1810).

44. Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς φερούσης ποδήρη χιτῶνα μετὰ διπλοϊδίου· τύπος ἀρχαϊκός (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1811).

45. Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς τοῦ αὐτοῦ περίπου τύπου τῷ ἀνωτέρω, μετὰ χρωμάτων. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρει κεκρύφαλον κωνοειδοῦς σχήματος. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1812).

49. Εἰδώλιον μικρότερον, τοῦ αὐτοῦ τύπου τοῖς ἀνωτέρω (ἀκέφαλον). (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1813).

47. Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς ἐπὶ βάσεως, φερούσης ποδήρη χιτῶνα καὶ πέπλον, ὃν διὰ τῆς ἀριστερᾶς ἀνυψοῖ ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς· τύπος οὐχὶ κοινός· καλὴ διατήρησις. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1814).

48. Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς ἐπὶ βάσεως τετραγώνου φερούσης ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον καταλεῖπον ἀσκεπὲς τὸ στῆθος. Τὸ εἰδώλιον κρατεῖ διὰ τῆς ἀριστερᾶς ἐπὶ τοῦ βραχίονος πτηνὸν μὲ ἀναπεπταμένας τὰς πτέρυγας. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρει περίεργον κωνοειδὲς κάλυμμα. Τύπος οὐχὶ συνήθης· καλὴ διατήρησις. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1815).

49. Εἰδώλιον πήλινον παιδὸς ἐπὶ βάσεως μετὰ διεστηκότων ποδῶν, κρατοῦν διὰ τῶν χειρῶν τὰς ἄκρας τοῦ ὄπισθεν κρεμαμένου ἱματίου αὐτοῦ. Τύπος κοινός. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1816).

50. Εἰδώλιον πήλινον μικροῦ παιδὸς (κόρης;) φέροντος ἱμάτιον περὶ τὸ σῶμα. Τύπος κοινός. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1817).

51. Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς ἐπὶ τετραγώνου βάσεως, φερούσης ἱμάτιον, ὃ ἀνέχει αὕτη διὰ τῆς δεξιᾶς ὑπὲρ τὸν ὦμον· διὰ τῆς ἀριστερᾶς κρατεῖ πυξίδα· τύπος συνήθης. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1818).

52. Εἰδώλιον πήλινον ἀρχαϊκόν, τοῦ τύπου τῶν προσωπίδων. Ἐπὶ τῶν ὤτων φέρει δύο εὐμεγέθη κυκλοτερῆ ἐνώτια καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς εἶδος πόλου μετὰ πλαστικῆς ἐξοχῆς. Συνήθης τύπος τῶν ἐκ Τανάγρας. (Εὑρετ Γεν. Ἐφορ. 1819).

53. Εἰδώλιον πήλινον ἀρχαϊκὸν σχήματος κενταύρου. Τὸ μὲν ἔμπροσθεν τοῦ εἰδωλίου παριστᾷ μορφὴν κρατοῦσαν ἐντὸς τῶν βραχιόνων παῖδα κείμενον, τὸ δὲ ὄπισθεν ἵππον. Τὸ εἰδώλιον εἶνε ὅλως πρωτογενοῦς κατασκευῆς τῶν συνήθως ἐν Τανάγρᾳ εὑρισκομένων. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1820).

54. Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς καθημένης τὰς χεῖρας ἐχούσης ἐπὶ τῶν γονάτων· τύπος συνήθης, κοινός. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1821).

55. Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς ἱσταμένης μετὰ τῶν ποδῶν συγκεκολλημένων, φερούσης τὴν δεξιὰν πρὸ τοῦ στήθους. Τύπος συνήθης, κοινός. (Εὑρετ. Γεν Ἐφορ. 1822).

56. Εἰδώλιον πήλινον εἰκονίζον ἱππέα (ἀκέφαλον) ἀρχαϊκόν, πρωτογενοῦς τύπου, κοινοῦ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1823).

57. Πήλινον μικρὸν πτηνὸν καθήμενον, διὰ χρώματος πρασίνου ἐπηλλειμμένον. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1824).

58. Ἑπτὰ εἰδώλια πήλινα εἰκονίζοντα πτηνά, ἐν οἷς δύο ἀλέκτορες, κοινά. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1825-1831).

59. Σύμπλεγμα πήλινον παριστῶν τρεῖς περιστερὰς καθημένας ἐπὶ τετραγώνου βάσεως παραλλήλως. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1832).

60. Πέντε εἰδώλια πήλινα εἰκονίζοντα ζῷα, ἐν οἷς κριὸς στικτὸς χρησιμεύων ὡς ἀγγεῖον, ἅτε ὀπὴν ἔχων κατὰ τὴν κεφαλὴν καὶ κενὸς ὢν ἐσωτερικῶς· κοινά. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1833-1837).

61. Πέντε πήλινοι προσωπιδοειδεῖς κεφαλαὶ (ἡ μία λέοντος, ἔχουσα σχῆμα ὑδρορρόης). (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1838-1842).

26. Τεμάχιον ἀναγλύφου (ἐξ ἀγγείου;) ἐφ' οὗ εἰκονίζεται ὁπλίτης καθήμενος· ἐφθαρμένον. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1843).

63. Τεμάχιον ἀναγλύφου ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ ἀγγείου (ἐκ λοπά-

δος ;) εἰκονίζον προτομὴν Ἀρτέμιδος ἐχούσης ὄπισθεν ἐπὶ τῶν ὤμων τόξον καὶ φαρέτραν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1844).

64. Τρία μικρὰ ξοανοειδῆ εἰδώλια μετ' ἐνθέτων (καθηλωμένων) χειρῶν καὶ ποδῶν, συνήθους τύπου. (Εὑρ. Γεν. Ἐφ. 1845-1847).

65. Τεμάχια διάφορα πηλίνων προσωπίδων καὶ εἰδωλίων ἐκ Ψωφίδος· ἄχρηστα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1848).

66. Τεμάχια ἀγγείου ἐρυθρομόρφου καὶ τεμάχια εἰδωλίων ἐκ Ψωφίδος· ἄχρηστα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1849).

67. Μεγάλη πηλίνη προτομὴ γυναικὸς κρατούσης διὰ τῶν χειρῶν τοὺς μαστοὺς τοῦ στήθους αὐτῆς. Τύπος οὐχὶ ἀσυνήθης· ἐπιμελὴς ἐργασία. Ἐπὶ τῆς κόμης, ἐφ' ἧς διάδημα, ἴχνη χρώματος ἐρυθροῦ· ἐπὶ τοῦ προσώπου καὶ τοῦ στήθους λευκὸν χρῶμα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1850).

68. Κόκκοι ὅρμου (**χάνδρες**) διαφόρου μεγέθους καὶ χρώματος ἐκ μίγματος, ἐξ οὗ καὶ τὰ καλούμενα φοινικικὰ ἀγγεῖα (ἐξ Αἰγίνης). (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1851).

69. Τεμάχια λεπτὰ ἐκ ξύλου δρυὸς προερχόμενα ἐκ τάφου (ἐκ νεκρικῆς θήκης). Ἐξ Ἀθηνῶν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1852).

70. Λυχνίσκος μονόμυξος μελανοβαφὴς μετὰ ποδός. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1853).

71. Ἀγγεῖον χαλκοῦν σχήματος λοπάδος ἄνευ κοσμημάτων· κοινόν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1854).

72. Ἓξ τεμάχια σκεύους χαλκοῦ ἀγνώστου χρήσεως. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1855).

73. Μικρὸν ἀγγεῖον χαλκοῦν σχήματος ἀρυβάλλου μετὰ μικρᾶς λαβῆς· κοινόν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1856).

74. Δύο καλύμματα χαλκῶν κατόπτρων, ἐξ ὧν τὸ ἕτερον διάτρητον κύκλῳ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1857-58).

75. Στλεγγὶς χαλκῆ ἐν καλῇ διατηρήσει. (Εὑρ. Γεν. Ἐφ. 1859).

76. Διάφορα χαλκᾶ ἀντικείμενα, οἷον πόρπαι, δακτύλιοι, κοσμήματα· ἄχρηστα τὰ πλεῖστα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1860).

77. Τρία μικρὰ εἰδώλια χαλκᾶ εἰκονίζοντα κύνα καθήμενον, δελφίνα καὶ μῦν. Ἐξ Ἀττικῆς. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1861).

78. Διακόσια πεντήκοντα πέντε (255) χαλκᾶ νομίσματα διαφόρων πόλεων Ἑλληνικῶν καὶ Ῥωμαϊκῶν χρόνων, τὰ πλεῖστα ἐν-

τελῶς κατιωμένα καὶ ἄχρηστα· μεταξὺ τούτων καὶ τρία μολύβδινα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1862).

79. Τεμάχια ἐργαλείων προϊστορικῶν ἐκ πυρίτου λίθου περὶ τὰ δεκαεπτά. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1863).

80-87. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 80-87 ἀρχαῖα εὑρεθέντα ἐν ταῖς ὑπὸ τῆς Γεν. Ἐφορείας ἐν Θορικῷ ἐνεργηθείσαις ἀνασκαφαῖς (ἴδ. Δελτίον 1889 σ. 159) ἤτοι:

88. Ληκύθιον μελανόμορφον· εἰκονίζεται γυνὴ ὀρχουμένη μεταξὺ δύο καθημένων μορφῶν. Χειρωνακτικόν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1864).

89. Ληκύθιον μελανόμορφον· εἰκονίζεται ὁπλίτης ἱστάμενος ἔμπροσθεν καθημένης μορφῆς κρατούσης δόρυ· ἑκατέρωθεν ἀνὰ εἷς ἱστάμενος ἀνὴρ κρατῶν δόρυ· χειρωνακτικόν. (Εὑρήριον Γενικῆς Ἐφορείας 1865).

90. Ληκύθιον μελανόμορφον· εἰκονίζεται ὁ Ἡρακλῆς λεοντὴν ἐνδεδυκώς, μαχόμενος πρὸς Ἀμαζόνα ἡττημένην ἤδη. Γραφὴ χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1866).

91. Ἡμίλευκον ληκύθιον· εἰκονίζονται τρεῖς ἔφηβοι γυμναζόμενοι, ὧν ὁ ἐν τῷ μέσῳ κρατεῖ δίσκον, ὁ πρὸς δεξιὰν κοντόν, ἕτοιμος ἵνα πηδήσῃ, καὶ ὁ πρὸς ἀριστερὰν τρέχει. Γραφὴ χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1867).

[Εὑρέθησαν ἐν τῷ αὐτῷ μέρει, ἔνθα τὰ ἀνωτέρω τέσσαρα ἀγγεῖα, περὶ τὰ δεκαπέντε ἕτερα μικρὰ ἀγγεῖα ἄνευ γραφῶν καὶ ἐφθαρμένα, ἅτινα ἐτέθησαν ἐν τοῖς ἀχρήστοις].

92. Τεμάχιον ἀναγλύφου πηλίνου ἐφ' οὗ εἰκονίζεται γυμνὴ γυνὴ τὸ σῶμα (ἐλλείπουσιν αἱ πόδες ἀπὸ τῶν γονάτων) κειμένη οὕτως, ὥστε ἡ κεφαλὴ αὐτῆς ὑψοῦται, ἅτε ἐρειδομένη ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ αὐτῆς βραχίονος. Τέχνη ἀρχαϊκή, τραχεῖα. Τύπος σπάνιος (παρεμφερῆ τεμάχια ἀναγλύφου τοιούτου εὑρέθησαν ἐν Ἀκροπόλει). (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορ. 1868).

93. Πήλινον ἀγγεῖον ἐν μορφῇ εἰδωλίου εἰκονίζοντος ἄνδρα (;) προγάστορα καθήμενον ὀκλαστὶ καὶ ἔχοντα τὰς χεῖρας πρὸ τῆς κοιλίας· ὁ τύπος τοῦ εἰδωλίου εἶνε οὐχὶ συνήθης. Ἐφθαρμένον. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορ. 1869).

94. Εἰδώλιον πήλινον καθημένης μορφῆς γυναικείας ἐπὶ θρόνου, ἀρχαϊκόν· κοινόν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1870).

95. Ὀκτὼ κεφαλαὶ ἢ προτομαὶ πήλιναι ἀρχαϊκαί, κοινῶν τύπων. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1871).

96-104. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 96-104 ἀρχαῖα εὑρεθέντα ἐν ταῖς ὑπὸ τῆς Γεν. Ἐφορείας ἐν Βάρῃ ἐνεργηθείσαις ἀνασκαφαῖς (ἴδ. σ. 4 ἀρ. 2) ἤτοι:

96. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,32. Ἐν τῷ μέσῳ στήλη νεκρικὴ κεκοσμημένη ταινίαις ἐρυθραῖς καὶ ἀπολήγουσα εἰς ἀνθέμιον, καὶ δεξιὰ μὲν ταύτης γυνὴ πρὸς τὴν στήλην ὁρῶσα, κατηφής, ἐνδεδυμένη ποδήρη χιτῶνα καὶ ἐρυθρὸν ἱμάτιον ἀσκεπὲς καταλεῖπον τὸ δεξιὸν τοῦ στήθους, κρατοῦσα δυσδιάκριτόν τι πρᾶγμα, ἀριστερὰ δὲ κόρη κρατοῦσα κάνιστρον καὶ διὰ τῆς δεξιᾶς ἀναρτῶσα ἐπὶ τῆς στήλης στέφανον. Γραφὴ ἐπιμελὴς μὲν ἀλλ' οὐχὶ καλῶς διατηρουμένη. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορ. 1872).

97. Ληκύθιον μελανόμορφον. Κατὰ τὸ μέσον εἰκονίζεται στήλη νεκρική, σχήματος περίπου κίονος δωρικοῦ, φέρουσα καθ' ὅλην αὐτῆς τὴν ἐπιφάνειαν κατὰ ζώνας διῃρημένα διάφορα κοσμήματα. Δεξιὰ τῆς στήλης εἰκονίζεται ὡσεὶ ὄπισθεν ταύτης ἐξερχόμενον τέρας (ὁ Μινώταυρος) ἔχον ἀνθρώπου σῶμα (στικτὸν) ἀλλὰ κερασφόρον κεφαλὴν καὶ οὐράν, κρατῶν διὰ τῶν δύο χειρῶν (ὧν ἡ ἑτέρα ἀνυψωμένη ἀπειλητικῶς) λίθους χερμαδίους· ἔμπροσθεν τοῦ τέρατος ἀνὴρ κρατῶν ἀπὸ τοῦ κέρατος τὸ τέρας καὶ διὰ τῆς δεξιᾶς ἀπειλῶν αὐτὸ διὰ γυμνοῦ ξίφους. Ἀριστερὰ τῆς στήλης ἡ Ἀθηνᾶ ἐν αἰγίδι καὶ κράνει κρατοῦσα δόρυ (τὰ γυμνὰ ταύτης μέλη λευκά). Ἡ γραφὴ δυστυχῶς τοῦ ἀγγείου δὲν ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν σπανίαν τῆς εἰκόνος παράστασιν οὖσα χειρωνακτικὴ καὶ ἀμελῶς πεποιημένη δι' ἐγχαράξεως μερικῆς. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1873).

98. Ἀγγεῖον ἐρυθρόμορφον σχήματος ληκυθίου· εἰκονίζεται ἔφηβος χλαμύδα φέρων καὶ πέτασον ἐρριμμένον ἐπὶ τῶν ὤμων, φεύγων, ὡσεὶ διωκώμενος, ἀλλὰ τὴν κεφαλὴν στρέφων εἰς τὰ ὄπισθεν αὐτοῦ, ἀπειλῶν διὰ δόρατος, ὅπερ κρατεῖ διὰ τῆς δεξιᾶς ὑψωμένον. Γραφὴ κοινή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1874).

99. Ληκύθιον λευκόν· εἰκόνα φέρει Σατύρου πωγωνοφόρου καὶ φαλακροῦ ὀρχουμένου ἢ φεύγοντος. Ὄπισθεν αὐτοῦ θύρσος. Ἡ γραφὴ εἶνε λεπτὴ καὶ λίαν ἔντεχνος. Διατήρησις μετρία. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1875).

100. Μικρὸν ἀγγεῖον σχήματος ἀρυβάλλου ἐρυθρόμορφον· εἰκονίζεται Σφὶγξ καὶ πρὸ αὐτῆς ἄνθος λωτοῦ. Γραφὴ κοινή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1876).

101. Ὅμοιον ἀγγεῖον εἰκονίζον γυναικείαν μορφὴν ἐνδεδυμένην ποδήρη χιτῶνα ἔχουσαν δὲ ἀναπεπταμένας πτέρυγας ὄπισθεν ἐκφυομένας καὶ κρατοῦσαν πυξίδα. Γραφὴ κοινή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1877).

102. Ἓξ ληκύθια μελανόμορφα ἐκ τῶν κοινῶν, τῶν ἐχόντων τὰς συνήθεις παραστάσεις τῶν τεθρίππων κτλ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1878).

103. Ἀγγεῖον μέλαν ἄνευ γραφῶν, σχήματος ἀσκοῦ περίπου, μετὰ λαβῆς· κοινόν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1879).

104. Κάλυμμα πηλίνης πυξίδος ἐκ τεμαχίων συγκεκολλημένον, προερχόμενον ἐκ τάφου κεκαυμένου, δι' ὃ καὶ αἱ γραφαὶ αὐτοῦ εἰσὶν ἱκανῶς βεβλαμμέναι ἐκ τῆς πυρᾶς. Εἰκονίζεται κύκλῳ ἡ ἑξῆς παράστασις: κατὰ τὸ μέσον πύλη μεγάλη (δίφυλλος; μεθ' ἥλων κατὰ τρεῖς σειράς) ὑποδηλοῦσα οἰκοδόμημα, οὗτινος κίων δωρικοῦ ῥυθμοῦ εἰκονίζεται καὶ κατὰ τὴν ὄπισθεν ὄψιν εἰς ἀντίστοιχον θέσιν. Ἡ παράστασις οὕτω διαιρεῖται εἰς δύο μέρη· κατὰ τὸ ἓν μέρος εἰκονίζεται γυνὴ ἐν τῷ μέσῳ καθημένη ἐπὶ σκίμποδος πολυτελοῦς κρατοῦσα κάτοπτρον διὰ τῆς ἀριστερᾶς καὶ διὰ τῆς δεξιᾶς τείνουσα νὰ λάβῃ πρᾶγμά τι διδόμενον ὑπὸ τῆς ἑτέρας τῶν ἑκατέρωθεν αὐτῆς εἰκονιζομένων γυναικῶν. Ἐπὶ τοῦ ἑτέρου δὲ μέρους παρίσταται γυνὴ καθημένη καὶ πρὸ αὐτῆς ἀνὴρ ἐν ἱματίῳ μακρῷ ἐρειδόμενος ἐπὶ τῆς ὑπὸ τὴν μασχάλην ῥάβδου του. Ὄπισθεν τούτου θρόνος πολυτελής. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1880).

(Δέκα καὶ τέσσαρα (14) μικρὰ ἀγγεῖα ἄνευ γραφῶν καὶ ὅλως κοινά, εὑρεθέντα ἐν ταῖς αὐταῖς ἀνασκαφαῖς, ἀπερρίφθησαν ἐν τοῖς ἀχρήστοις τεθέντα).

105. Ἡ ἐν Ἀρχ. Ἐφημερίδι 1890 σ. 141 κ. ἑ. δημοσιευομένη ἐπιγραφὴ τῆς Πλωτείνης, ἡ εὑρεθεῖσα ἐν ταῖς τῆς Ἀρχ. Ἑταιρίας παρὰ τὸν Πύργον τῶν Ἀνέμων ἀνασκαφαῖς. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1882).

106. Τεμάχιον ἀναγλύφου, ἐφ' οὗ τρεῖς ἱκέται καὶ μικρὸς παῖς. Σώζονται λείψανα ἐρυθροῦ χρωματισμοῦ ἐπὶ τῶν μορφῶν,

ἰδίως ἐπὶ τῶν κεφαλῶν αὐτῶν. Εὑρέθη ἐν Λαρίσσῃ καὶ ἐδωρήθη ὑπὸ τοῦ πρώην Νομάρχου Ι. Κονδάκη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1721).

107. Τὸ ἐν Ἀρχ. Ἐφημερίδι 1890 σ. 19 κ. ἑ. δημοσιευμένον χριστιανικὸν ἀνάγλυφον ἐκ Νάξου, τὸ εἰκονίζον τὴν γέννησιν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1720).

ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

— Ἐθνικὸν Μουσεῖον. Ἐξακολουθοῦσιν αἱ ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου γινόμεναι ἐργασίαι πρὸς κατάταξιν τῶν ἐν τῷ Μουσείῳ ἀρχαίων καὶ πρὸς σύνταξιν καὶ δημοσίευσιν τοῦ καταλόγου. Γίνονται δὲ καὶ ἐργασίαι πρὸς χρωματισμὸν καὶ διακόσμησιν τῶν διαφόρων τοῦ Μουσείου αἰθουσῶν.

— Δωρεὰ ἀρχαίων. Ὑπὸ τοῦ φιλαρχαίου Στ. Ἀνδροπούλου, ἀρειοπαγίτου, ἐδωρήθη τῷ Ἐθνικῷ Μουσείῳ ἡ ἐν σελ. 4 κ. ἑ. ὑπ' ἀρ. 1—95 περιγραφομένη Συλλογὴ ἀρχαίων.

— Κατάσχεσις ἀναγλύφου. Ἐν τῷ παρὰ τὰς Θήβας χωρίῳ «Πυρὶ» κατεσχέθη ὑπὸ τῆς ἀνακρίσεως παρὰ τῷ χωρικῷ Βασ. Κουντουμάνῃ ἀνάγλυφον παριστῶν, καθ' ἃ ἐπιστέλλουσιν ἡμῖν ἐκ Θηβῶν, κοράσιον ἐνδεδυμένον ποδήρη χιτῶνα μετὰ διπλοϊδίου, κρατοῦν ἐν τῇ δεξιᾷ μῆλον καὶ ἔχον τὴν δεξιὰν κεκαμμένην κατὰ τὸν ἀγκῶνα καὶ πρὸς τὰ ἄνω ἐστραμμένην· ἐκράτει δὲ ἢ ἀνεῖχε δι' αὐτῆς πρᾶγμά τι. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρει πόλον, ὑπὸ τὸν ὁποῖον ἡ κόμη εἰς λεπτοὺς βοστρύχους διατεταγμένη καθήκει μέχρι τῆς ὀσφύος τὰ νῶτα καλύπτουσα. Παρὰ τὸ πρόσωπον ὑπάρχει ἐπὶ τῆς πλακὸς τοῦ ἀναγλύφου ἐπιγραφὴ «Αμφοττο» ἀρχαϊκοῖς γράμμασι γεγραμμένη. Τὸ ἀνάγλυφον τοῦτο κομίζεται

ἐνταῦθα, κατὰ διαταγὴν τοῦ Ὑπουργείου· ἀνακρίσεις δὲ καὶ ἔρευναι γίνονται πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς προελεύσεως αὐτοῦ. Ὁ Κουτουμάνης, παρ᾽ ᾧ τοῦτο κατεσχέθη, εἶχεν αὐτὸ τεθαμμένον ἐντὸς τῆς οἰκίας του, ἐδήλωσε δὲ τῷ ἀνακριτῇ ὅτι εἶχεν ἀγοράσει αὐτὸ ἀντὶ 1500 δραχμῶν παρὰ τοῦ Σωτηρίου Παναγιωταρᾶ, ὅστις τὸ εἶχεν εὑρεῖ πρὸ τεσσάρων ἐτῶν ἐν ἀνασκαφαῖς, ἃς ἐνήργησε παρὰ τὸ χωρίον Πυρί. »

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1891

ΤΕΥΧΟΣ ΜΗΝΟΣ ΜΑΡΤΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΚΑΙ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

1. **Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἐπιδαύρῳ** (ἴδ. σ. 3, 1).

Ἐν ταῖς ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἐν Ἐπιδαυρίᾳ ἀνασκαφαῖς ἀπεκαλύφθη περίστυλον ἀρχαίου οἰκοδομήματος, (ἐσωτερικῆς αὐλῆς, ὡς φαίνεται), δωρικοῦ ῥυθμοῦ, ἐπὶ τοῦ στυλοβάτου τοῦ ὁποίου σώζονται εἰσέτι κατὰ χώραν σπόνδυλοί τινες τῶν κιόνων. Ἐν μιᾷ τῶν γωνιῶν τοῦ περιστύλου τούτου, πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν αὐτοῦ, ἀποκαλύπτεται Ὠδεῖον μεταγενεστέρων ῥωμαϊκῶν χρόνων κατασκεύασμα, ᾠκοδομημένον ἐν μέρει ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ἀρχαιοτέρου οἰκοδομήματος (τοῦ περιστύλου) οὕτως, ὥστε τινὲς τῶν κατὰ χώραν κειμένων σπονδύλων εἶνε ἐντετειχισμένοι ἐν τοῖς τοίχοις τῆς σκηνῆς καὶ ἐν τοῖς ἀναλήμμασι (Stützmauern) τοῦ κοίλου! οἱ κατασκευάσαντες δηλ. τὸ Ὠδεῖον ᾠκοδόμησαν ἁπλῶς, οἰκονομίας ἕνεκα, ἐπ' αὐτοῦ τοῦ στυλοβάτου τοῦ κατερειπωμένου τότε ἀρχαιοτέρου οἰκοδομήματος καὶ οὕτω συμπεριέλαβον ἐν τοῖς τοίχοις καὶ αὐτοὺς τοὺς κατὰ χώραν κειμένους σπονδύλους τῶν κιόνων.

Π. Κϐδ.

2. **Ἀνασκαφαὶ κατὰ τὸν ἔξω Κεραμεικόν.**

Ὑπὸ τῆς Γενικῆς Ἐφορείας ἤρξαντο ἀνασκαφαὶ τάφων ἐν οἰκοπέδῳ τοῦ ταγματάρχου Κ. Σαπουντσάκη κειμένῳ παρὰ τὴν ὁδὸν

Πειραιῶς, πλησίον τοῦ οἰκοπέδου Σαρακωμένου, ἐν ᾧ ἐνηργήθησαν τὸ παρελθὸν ἔτος ἀνασκαφαὶ (ἴδ. Ἀρχ. Δελτίον 1890 σ. 4, 3) καὶ βορειοδυτικῶς τοῦ Διπύλου εἰς οὐχὶ μακρὰν ἀπὸ τούτου ἀπόστασιν. Εἰς τὰς ἀνασκαφὰς ταύτας προέβημεν ὁρμηθέντες ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐν τῷ οἰκοπέδῳ Σαρακωμένου ἀνασκαφῆς καὶ βαίνοντες εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν οὗ συνελάβομεν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1888 σχεδίου, εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Γενικῆς Ἐφορείας ἐκτέλεσιν **συστηματικῶν ἀνασκαφῶν τάφων.**

Διὰ τῆς μέχρι τοῦδε γενομένης ἐν τῷ χώρῳ τούτῳ σκαφῆς ἀνεφάνησαν τρία ἐπ' ἀλλήλων κείμενα νεκροταφεῖα. Τὸ ἀρχαιότερον τούτων, τὸ καὶ βαθύτερον κείμενον, ἀνάγεται εἰς τὴν ἑβδόμην περίπου ἑκατονταετηρίδα. Τοῦτο ἀποτελεῖται ἐκ τάφων ἀνωρυγμένων ἐν τῷ ἐδάφει, ἐν οἷς ὁ νεκρὸς ἔκειτο τεθαμμένος, οὐχὶ κεκαυμένος. Σὺν τῷ νεκρῷ κατετίθεντο ἐν τῷ τάφῳ πολλὰ ἀγγεῖα διαφόρου σχήματος, ἅπαντα ἀνήκοντα εἰς τὰ καλούμενα **ἀγγεῖα τοῦ Διπύλου.** Ἕτερα ἀγγεῖα τοῦ αὐτοῦ ῥυθμοῦ ἀλλὰ πολὺ μεγαλήτερα εὑρέθησαν τεθραυσμένα, σχεδὸν πλήρη, ὑπεράνω τῶν τάφων, ἐξ οὗ δῆλον ὅτι ταῦτα ἀνέκειντο ἐπὶ τῶν τάφων ὡς ἐπιτύμβια μνημεῖα. Ἐντὸς ἑνὸς τῶν τάφων τούτων εὑρέθησαν ὄχι μόνον ἀγγεῖα τῶν ἀνωτέρω μνημονευθέντων ἀλλὰ καὶ δύο μικροὶ ὀκλάζοντες λέοντες ἐξ αἰγυπτιακῆς πορσελάνης, ἔχοντες ἐγκεχαραγμένας ἐπὶ τοῦ σώματος αὐτῶν ἱερογλυφικὰς ἐπιγραφάς, καὶ περίεργα καὶ πρωτοφανῆ εἰδώλια ἐξ ἐλέφαντος ἀνατολικῆς προφανῶς τέχνης, παριστῶντα γυμνὰς γυναικείας μορφὰς ἐν τῷ σχήματι τῶν καλουμένων ἀγαλμάτων Ἀπόλλωνος.

Τὸ δεύτερον νεκροταφεῖον κεῖται ὀλίγον τι ὑψηλότερον καὶ ἀνάγεται, ὡς φαίνεται, εἰς τοὺς προπερσικοὺς χρόνους. Τοῦτο ἀποτελεῖται ἐκ τάφων ἀνωρυγμένων ἐν τῷ ἐδάφει καὶ κεκαλυμμένων διὰ ταπεινοῦ τύμβου. Ὁ νεκρὸς ἐν τούτοις ἐκαίετο, εἷς δὲ τάφος ἔχει καὶ τὸν πρὸς εὐκολίαν τῆς καύσεως χρησιμεύοντα αὔλακα, ὃν ἔχουσι καὶ οἱ τάφοι τῶν ἐν Βουρβᾷ καὶ Βελανιδέζᾳ τύμβων.

Τὸ τρίτον νεκροταφεῖον ἀποτελεῖται ἐκ διαφόρων τάφων, τῶν μὲν ἀνωρυγμένων ἐν τῷ ἐδάφει, τῶν δὲ ἀποτελουμένων ἐκ μαρμαρίνων καὶ πωρίνων λαρνάκων. Οἱ τάφοι οὗτοι κεῖνται, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, κατὰ τὴν περιφέρειαν τῶν τύμβων, ὥστε φαίνεται ὅτι,

ὥσπερ καὶ ἐν Βουρβᾷ καὶ ἐν Βελανιδέζᾳ, θὰ ἀνωρύχθησαν καὶ οὗτοι μετὰ τὴν κατασκευὴν τῶν τύμβων. Ὁ νεκρὸς ἐν τούτοις ἔκειτο κατὰ διαφόρους διευθύνσεις, δὲν ἦτο δὲ κεκαυμένος. Οἱ τάφοι οὗτοι δὲν δύνανται νὰ εἶνε νεώτεροι τῆς Δ'. π. Χ. ἑκατονταετηρίδος, κατὰ τὰ ἐν αὐτοῖς γενόμενα εὑρήματα.

Πλὴν τῶν πολλῶν εὑρημάτων, τῶν ἐντὸς τῶν τάφων καὶ ἐπ' αὐτῶν γενομένων, εὑρέθησαν καὶ διάφορα θραύσματα ἀγγείων τῇδε κἀκεῖσε ἐν τοῖς χώμασιν ἀναμεμιγμένα. Τῶν εὑρημάτων τούτων μνημονευτέον ὄστρακον φέρον ὀξεῖ ὀργάνῳ ἐγκεχαραγμένην ἐπιγραφὴν

Χσανθιππος Αρρι . . .

ὄστρακον δηλ. τῶν ἐκ τοῦ ἐξοστρακισμοῦ τοῦ Ξανθίππου, πατρὸς τοῦ Περικλέους, οὗ ὅμοιον εὑρέθη, ὡς γνωστόν, καὶ ἐν τῇ Ἀκροπόλει (ἴδ. **Jahrbuch. d. Inst. 1887** σ. 161).

Π. Κβδ.

3. **Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἐρετρίᾳ** (σ. 4,3).

Αἱ ὑπὸ τῆς ἀμερικανικῆς Σχολῆς ἐνεργούμεναι ἐν Ἐρετρίᾳ ἀνασκαφαὶ διεκόπησαν. Περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῶν ἐπέστειλεν ἡμῖν ἐξ Ἐρετρίας ὁ διευθύνας αὐτὰς κ. **Waldstein** τὰ ἑξῆς:

«Ἐν τῇ ἀνασκαφῇ συμμετέσχον μετ' ἐμοῦ καὶ ὁ συνάδελφός μου καθ. **Richardson**, ὁ κ. **Fossum** (ὅστις καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῶν ἀνασκαφῶν ἦτο ἐν Ἐρετρίᾳ), ὁ κ. **Brownson**, ὁ κ. **Pickard** καὶ ὁ κ. **Gilbert**.

Πρός τινι ἀποπειρατηρίῳ σκαφῇ ἐντὸς αὐτῆς τῆς πόλεως, ἀπεκαλύψαμεν κατὰ τὴν περίοδον ταύτην τὴν σκηνὴν τοῦ λίαν ἐνδιαφέροντος θεάτρου καὶ ἐσκάψαμεν τάφρους δοκιμαστικὰς ἐν τῇ ὀρχήστρᾳ ἵνα ἐξετάσωμεν τὴν περίμετρον καὶ τὸ σχῆμα τῆς ὀρχήστρας καὶ τῶν ἐδωλίων. Δυστυχῶς δύο ἀσβεστοκάμινοι ἑκατέρωθεν τοῦ θεάτρου ἀπέδειξαν ὅτι οἱ μαρμάρινοι θρόνοι καὶ οἱ λοιποὶ κόσμοι κατεκάησαν καὶ μετεβλήθησαν εἰς ἄσβεστον. Εὕρομεν ὅμως ἐν τοῖς χώμασιν ἀρκετὰ τεμάχια, ἵνα ἀναπαραστήσωμεν ἴσως ὅλα τὰ μέρη τῆς τε σκηνῆς καὶ τῶν ἐδωλίων.

Ἡ σκηνή, πρὸς οἰκοδομὴν τῆς ὁποίας ἐχρησιμοποιήθη μικρὸς

λόφος (ἐν ᾧ τὰ ἑδώλια ὡς φαίνεται ἐκτίσθησαν τεχνητῶς) ἔχει ὕψ. 3,91μ. μέχρι τῶν θεμελίων τῶν ἀνωτέρων δωματίων, ἅτινα ἔτι σώζονται. Ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρου μέρους σύγκειται ἐκ 5 δωματίων, ἅτινα προέρχονται ἐκ δύο χρονικῶν περιόδων. Εἰς τὴν παλαιοτέραν τῶν περιόδων τούτων ἀνήκει καὶ εἷς τοῖχος (ἀντηρὶς) ἐκ πωρίνων ὀγκολίθων συγκείμενος, ὅστις ὑποστηρίζει τὸν λόφον πρὸς τὸ μέρος τῆς ὀρχήστρας. Ἀμέσως πρὸ αὐτοῦ ὑπάρχει πώρινος τοῖχος ὡραῖα εἰργασμένος, μήκους 26,20μ. Ὁ πρῶτος δόμος τοῦ τοίχου τούτου, ὅστις ἑκατέρωθεν εἶνε βραχύτερος τῆς ἀντηρίδος καὶ σχηματίζει ἔμπροσθεν γωνίαν, σύγκειται ἐκ μεγάλων ὡραῖα εἰργασμένων πωρίνων ὀγκολίθων ὕψ. 64,00 μῆκ. 1,30 καὶ πλάτ. 0,80. Ὁ δεύτερος δόμος φθάνει μέχρι τοῦ ἄκρου τῆς σκηνῆς καὶ ἐπεκτείνεται εἰς ἀμβλεῖαν γωνίαν, εἶνε δὲ ἐκ λεπτοτέρου πώρου. Τινὲς τῶν ὀγκολίθων φθάνουσιν εἰς μῆκος 2,42 καὶ 2,62. Κατ' ἀμφότερα τὰ ἄκρα ὑπάρχουσι λείψανα τρίτου δόμου. Ὁ τοῖχος ἦτο ἄρα βεβαίως τόσον ὑψηλός, ὅσον καὶ ἡ ἀντηρὶς (3,89) καὶ ἴσως τόσον ὑψηλὸς ὅσον αἱ βάσεις, αἵτινες ἵστανται ἐπάνω ἐν τῷ μέσῳ μεταξὺ τοῦ τοίχου τούτου καὶ τοῦ ὄπισθεν τοίχου. Πρὸ τοῦ διπλοῦ τοίχου, ἤτοι ἔμπροσθεν τῆς ὀρχήστρας, ὑπάρχει μαρμάρινος στυλοβάτης ἐπὶ πωρίνου δόμου 19,71μ. μήκους. Ἐκτὸς τῶν ἄκρων στύλων ὑπάρχουσιν ὀπαὶ διὰ 12 στύλους καὶ διὰ μίαν μεσαίαν θύραν.

Τὸ περιεργότατον ἐν τῷ θεάτρῳ τούτῳ εἶνε δύο θόλοι. Ἡ μία τούτων ἔχει ἐσωτερικῶς ὕψ. 2,95 καὶ στρογγύλον τόξον, ὃ διήκει διὰ μέσου τῆς σκηνῆς, ἡ δὲ ἄλλη, περίπου 2μ. ὕψους, συνδέει προφανῶς τὴν σκηνὴν μετὰ τοῦ κέντρου τῆς ὀρχήστρας. Κλίμακες ἦγον ὄπισθεν τοῦ προσθίου τοίχου τῆς σκηνῆς κάτω καὶ ἔφερον εἰς τὴν ὀρχήστραν ἐπάνω.

Εὕρομεν δὲ κεκολοβωμένην ἐπιγραφήν, ἥτις ἀναφέρεται εἰς τὸ θέατρον, προερχομένην ἐκ τοῦ 4ου αἰῶνος. Εἶνε πιθανὸν ὅτι ἔχομεν νὰ διακρίνωμεν ἐν τῷ θεάτρῳ τούτῳ 3 ἐποχάς. Θὰ ἦτο ὅμως πρόωρον νῦν ἤδη νὰ θελήσῃ τις νὰ ἐξαγάγῃ συμπεράσματα.

Μεγάλου ἐνδιαφέροντος ἦσαν ὡσαύτως αἱ ἀνασκαφαὶ τάφων. Πλὴν πλειόνων λευκῶν ληκύθων καὶ κοσμητικῶν ἀντικειμένων, ἃ εὕρομεν, ἐν οἷς πολὺ ὡραῖα ἐνώτια ἐκ χρυσοῦ, ἅτινα παριστῶσι περιστερὰς ἐκ χρυσοῦ μετὰ ἐντεθειμένων πολυτίμων λίθων, ἄξιον λό-

γου εἶνε μέγα μνημεῖον οἰκογενειακῶν τάφων ἐνδιαφέρον κυρίως, διότι ἐνδεχόμενον εἶνε νὰ τεθῇ εἴς τινα σχέσιν πρὸς τὸν φιλόσοφον Ἀριστοτέλην. Τὸ οἰκογενειακὸν τοῦτο μνημεῖον κεῖται ἡμίσειαν περίπου ὥραν μακρὰν τῆς Ἐρετρίας, παρὰ τὴν εἰς Βάθειαν ἄγουσαν ὁδόν, καὶ συνίσταται ἐκ τῶν νῦν σωζομένων τοίχων μαρμαρίνου περιβόλου ὡραῖα εἰργασμένου μετὰ κυματίου ἐπὶ μαρμαρίνης στρώσεως καὶ δύο δόμων πωρίνων ὀγκολίθων στηριζομένου· ὅλον τὸ θεμέλιον περίπου εἶνε 2,50^{μ} βάθους. Ὁ περίβολος εἶνε 13^{μ} μήκους καὶ 2 περίπου βάθους ἐπὶ τῶν πλαγίων, περιέχει δὲ 6 τάφους, οἵτινες εἶνε ἀνωρυγμένοι εἰς βάθος 2,50^{μ}.

Εἶνε προφανὲς ὅτι τοῦτο θὰ ἦτο σπουδαῖον οἰκογενειακὸν μνημεῖον. Εἶνε τὸ ὡραιότατον τάφων μνημεῖον, ὅπερ γνωρίζω ἐν Ἐρετρίᾳ. Ἐν ἑνὶ τῶν τάφων τούτων (ἴσως τῷ ἀρχαιοτάτῳ τῶν οἰκογενειακῶν τάφων) εὑρέθησαν 7 χρυσᾶ διαδήματα (τὸ ἓν μετὰ φύλλων) περὶ τὸ κρανίον, μία γραφὶς ἐκ μετάλλου, δύο «στῦλοι» 8 πήλινα εἰδώλια, ἐν οἷς ἓν παριστῶν φιλόσοφον ἢ ῥήτορα κλπ. Ἐν μεταγενεστέρῳ παρακειμένῳ τάφῳ τῆς αὐτῆς οἰκογενείας εὑρέθη παρὰ τοὺς πόδας ἐπιγραφὴ (Βιότη Ἀριστοτέλου) πιθανῶς ἐκ τοῦ 3^{ου} αἰῶνος π. Χ.

Ἄν τις λάβῃ λοιπὸν ὑπ' ὄψιν ὅτι ὁ τάφος οὗτος ἦτο ἐπισήμου προσώπου, ὅτι κατὰ τὴν γραφίδα καὶ τοὺς στύλους κρινόμενος ἦτο ὁ θανὼν πρόσωπον γραμμάτων, ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ φέρει οἰκογενειακὸν ὄνομα Ἀριστοτέλης, ὅτι ὁ Ἀριστοτέλης ἀπέθανεν ἐν Χαλκίδι, ὅπου ἐκέκτητο ἐξοχικὸν κτῆμα, καὶ πιθανῶς ἐκεῖ ἐτάφη, τέλος ὅτι τὸ τοῦ φιλοσόφου ἀγαλμάτιον ἔχει τὰς χεῖρας συμπεπλεγμένας, ὡς παρίστατο τὸ ὑπὸ Χριστοδούλου περιγραφόμενον ἄγαλμα τοῦ φιλοσόφου ἐν Κωνσταντινουπόλει, εἶνε δυνατόν, μάλιστα πιθανόν, ὅτι ἦτο ὁ τάφος τοῦ Ἀριστοτέλους. Ἀφ' ἑτέρου πρέπει νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ Χαλκὶς δὲν ἦτο Ἐρέτρια. Τὸ ζήτημα δὲν δύναται νὰ λυθῇ ὁριστικῶς. Ἔχομεν τόσον ὀλίγον δικαίωμα νὰ τὸ διισχυρισθῶμεν ὅσον νὰ μὴ τὸ παραδεχθῶμεν. Ἐν τέλει ἐπεθύμουν νὰ εἴπω μόνον ἔτι ὅτι, ἐὰν παραδεχθῶμεν ὅτι ὁ τάφος μετὰ τῶν χρυσῶν διαδημάτων καὶ γραφικῶν πραγμάτων εἶνε τοῦ περιφήμου Σταγειρίτου, ἡ ἐπιγραφὴ δὲν θὰ ἀνεφέρετο εἰς τὴν τούτου θυγατέρα, ἀλλὰ

εἰς τὴν δισέγγονον τούτου, εἰς τὴν θυγατέρα τοῦ ἐγγόνου αὐτοῦ Ἀριστοτέλους.

Ἐποιήσαμεν καὶ ἀκριβεῖς ἐρεύνας τῶν τῆς πόλεως καὶ ἀκροπόλεως τειχῶν, ἐξ ὧν ἐξάγεται ὅτι ἀρχαία καὶ νέα Ἐρέτρια ἦσαν ἐπὶ τῆς αὐτῆς θέσεως. Θέλομεν δὲ δημοσιεύσει τοπογραφικὸν χάρτην τῆς πόλεως.»

4. Ἀνασκαφαὶ ἐν Πλαταιαῖς.

Ὑπὸ τῆς Ἀμερικανικῆς Σχολῆς ἐγένοντο διὰ τοῦ ἐκ τῶν ἑταίρων αὐτῆς κ. Washington σκαφικαί τινες ἐργασίαι ἐν Πλαταιαῖς, συμπληρωτικαὶ εἰς τὰς ἐν ἔτει 1889 καὶ 1890 (ἴδ. Ἀρχ. Δελτίον 1889 σ. 50, 3 καὶ 1890 σ. 29, 2) ἐνεργηθείσας ὑπὸ τῆς αὐτῆς Σχολῆς ἀνασκαφάς. Ἀποτέλεσμα τῶν ἐργασιῶν τούτων εἶνε ἡ ἀποκάλυψις μέρους τοῦ κρηπιδώματος μεγάλου τινὸς περιστύλου οἰκοδομήματος, ἴσως τοῦ ναοῦ τῆς Ἥρας.

5. Ἀνασκαφαὶ ἐν Μεγαλοπόλει.

Ἐπανελήφθησαν αἱ ὑπὸ τῆς ἀγγλικῆς Σχολῆς διὰ τοῦ ἐκ τῶν ἑταίρων αὐτῆς κ. Lohring ἐνεργούμεναι ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους (ἴδ. Ἀρχ. Δελτίον 1890 σ. 161, 2) ἀνασκαφαί. Σκοπὸς τῶν ἐργασιῶν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο εἶνε ἡ ἐντελὴς ἀποκάλυψις τοῦ θεάτρου.

6. Ἀνασκαφαὶ ἐν Μυκήναις.

Ἐν Μυκήναις ἐν τῷ κοινῶς καλουμένῳ τάφῳ τῆς Κλυταιμνήστρας, τῷ ὑπὸ Σχλιέμαν ἐν μέρει ἐξερευνηθέντι, ἐγένοντο δαπάναις τῆς Ἀρχ. Ἑταιρίας σκαφικαί τινες ἐργασίαι ὑπὸ τοῦ ἐφόρου Χ. Τσούντα, αἵτινες ἔσχον τὸ ἑξῆς ἀποτέλεσμα:

Πρὸ τῆς εἰσόδου τοῦ τάφου εὑρέθησαν μέρη τινὰ τοῦ τῆς προσόψεως κόσμου, ὧν ἀξιολογώτερα ῥαβδωτὴ βάσις ἡμικιονίου κατὰ χώραν κειμένη (διαμ. 0,39) καὶ τεμάχιον τοῦ ἡμικιονίου (ὕψ. 1,25), ὃ εἶνε ὡσαύτως ῥαβδωτόν. Ἐντὸς δὲ τοῦ τάφου, ἐν τῷ κέντρῳ αὐτοῦ, ἀπεκαλύφθη εἰς βάθος 0,60 ἀπὸ τοῦ στερεοῦ ἐδάφους στερεώτατον κτιστὸν ὑδραγωγεῖον, ὅπερ βαίνει, ὡς φαίνεται, καθ' ὅλον τὸ μῆκος τοῦ δρόμου. (ἐξ ἀναφορᾶς Χ. Τσούντα).

7. Ἀνακάλυψις θολωτοῦ τάφου.

Παρὰ τὸ χωρίον Κάμπος τοῦ δήμου Ἀβίας, ἐπαρχίας Οἰτύλου, ἀπεκαλύφθη ὑπὸ χωρικοῦ Ἀποστόλου Καβούρη, ἐν ἰδιοκτήτῳ αὐτοῦ ἀγρῷ, ἀρχαῖον οἰκοδόμημα, ὃ εἶνε θολωτὸς τάφος τῆς Μυκηναίας ἐποχῆς, παρεμφερὴς τοῖς τῶν Μυκηνῶν, τοῦ Ἡραίου, τοῦ Βαφειοῦ κτλ. Τῆς θόλου ἡ κορυφὴ ἔχει καταπέσει μέχρι τοῦ ὑπερθύρου σχεδόν, τὸ ἐσωτερικὸν δὲ τοῦ τάφου εἶνε πλῆρες χωμάτων, ὥστε ἐλπὶς ὑπάρχει ὅτι οὗτος θὰ εἶνε ἀσύλητος.

8. Εὑρήματα ἐν Ἀθήναις.

Πρὸ μηνῶν ἤρξαντο σκαφικαὶ ἐργασίαι πρὸς κατασκευὴν ὑπογείου σιδηροδρομικῆς γραμμῆς προεκτεινούσης τὸν σιδηρόδρομον Πειραιῶς - Ἀθηνῶν ἀπὸ τοῦ νῦν σταθμοῦ αὐτοῦ μέχρι τῆς πλατείας τῆς Ὁμονοίας. Ἡ γραμμὴ αὕτη διέρχεται διὰ τοῦ πρὸς βορρᾶν τοῦ Θησείου χώρου, βαίνει παρὰ τὴν στοὰν τοῦ Ἀττάλου καὶ κάμπτουσα εἰσέρχεται εἰς τὴν ὁδὸν Ἀθηνᾶς, ἣν διέρχεται καθ' ὅλον αὐτῆς τὸ μῆκος.

Ἐν ταῖς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον γενομέναις σκαφικαῖς ἐργασίαις ἐγένοντο, κατ' ἔκθεσιν τοῦ *Δόλλιγκ*, τὰ ἑξῆς εὑρήματα :

« 1. Βάθρον εὐμέγεθες, ἐξ Ὑμηττ. μαρμ., οὗτινος ἡ ἔμπροσθεν καὶ ὄπισθεν πρόσοψις σχηματίζουσι κεκυρτωμέναι οὖσαι τμήματα κύκλου ἐκτάσεως περ. 1,70^{μ}, ὕψ. 0,64, πλ. 0,68^{μ}. Τὸ βάθρον ἔκειτο ἐπὶ ὁμοιοσχήμου τινὸς ὑποβάθρου, τοῦτο δὲ ἐπὶ δύο ἐπίσης κεκυρτωμένων πλακῶν.

Ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς προσόψεως τοῦ βάθρου τῆς πρὸς Β. ἐστραμμένης ὑπάρχει ἡ ἑξῆς ἐπιγραφή, ἥτις δὲν φαίνεται πολὺ ἀρχαιοτέρα τοῦ τέλους τῆς τρίτης π. Χρ. ἑκατονταετηρίδος·

ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ἡμίσεος :

Διονύσιον Διονυσίου Θριάσιον
Πανδίων Ἀπολλωνίδου Θριάσιος
ἀνέθηκεν.

ἐπὶ δὲ τοῦ δεξιοῦ :

Πανδίονα Ἀπολλωνίδου Θριάσιον
Βάλακρος Ἀπολλωνίδου καὶ
Ἀρισταγόρας Ἀριστοκλέους
Θριάσιοι ἀνέθηκαν.

Ἐξάγεται ἐκ τῶν ἐπιγραφῶν τούτων, ὅτι ἐπὶ τοῦ βάθρου δύο ἵσταντο ἀγάλματα· δὲν ὑπάρχουσιν ὅμως ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας τοῦ λίθου τὰ ἴχνη τῆς ἐν αὐτῇ καθηλώσεως τῶν ἀγαλμάτων, δὲν ἀνευρέθη λοιπὸν ἡ ἐπὶ τοῦ ἐνεπιγράφου λίθου κειμένη πιθανῶς ὀλίγον τι ἐξέχουσα καὶ ὁπωσοῦν διακεκοσμημένη πλάξ, ἐφ' ἧς ἐστηρίζοντο τὰ ἀγάλματα. Ἀπωλέσθη πιθανῶς καὶ ψήφισμά τι, ὅπερ ἀνέφερε τὴν αἰτίαν τῆς ἀνεγέρσεως.

Ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ εὑρέθησαν πλὰξ περιέχουσα τρία ψηφίσματα καὶ τέσσαρα τεμάχια ἄλλων ψηφισμάτων. Ἐπιφυλασσόμενοι νὰ δημοσιεύσωμεν τὰ κείμενα ἐν τῷ προσεχεῖ φυλλαδίῳ τοῦ Δελτίου, περιοριζόμεθα ἐνταῦθα εἰς τὰς ἑξῆς βραχείας περὶ αὐτῶν ἀνακοινώσεις :

Τῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς πλακὸς ἀναγεγραμμένων τριῶν ψηφισμάτων ἀνάγεται τὸ μὲν πρῶτον εἰς τὸ ἔτος τοῦ ἄρχοντος Ἡλιοδώρου (C. I. A. II 384, Ἀθήναιον VI σ. 271), τὸ δὲ δεύτερον εἰς τὸ τοῦ Ἀρχελάου (C. I. A. II 431), τὸ δὲ τρίτον εἰς τὸ τοῦ Φαναρχίδου (C. I. A. II 392). Τὰ δύο πρῶτα ἀναφέρονται εἰς Εὐμαρίδαν Παγκλέους Κυδωνιάτην, πρόξενον τῆς πόλεως, ὅστις «καθ' ὃν καιρὸν συνέβη Βοῦκριν (ἄγνωστόν τινα πειρατὴν) καταδραμόντα τὴν χώραν καταγαγεῖν εἰς Κρήτην τῶν τε πολιτῶν πλείους καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐκ τῆς πόλεως πολλὰς καὶ μεγάλας χρείας παρέσχετο τῷ δήμῳ καὶ προεισήνεγκε χρήματα ἐκ τῶν ἰδίων εἰς τὰ εἴκοσι τάλαντα τὰ συνφωνηθέντα ὑπὲρ τῶν αἰχμαλώτων, ἐδάνεισε δὲ καὶ τοῖς ἁλοῦσιν εἰς ἐφόδια» ὑπεστήριξε δὲ καὶ τοὺς εἰς Κρήτην διὰ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ἀποσταλέντας πρέσβεις. Διὰ νὰ ἀνταμείψωσι τὴν γενναιοδωρίαν καὶ προθυμίαν τοῦ ἀνδρὸς ἐψηφίσαντο οἱ Ἀθηναῖοι νὰ στεφανώσωσι αὐτὸν χρυσῷ στεφάνῳ καὶ στήσωσι χαλκῆν αὐτοῦ εἰκόνα ἐν τῇ Ἀκροπόλει, παρὰ δὲ ταύτην καὶ τὸ τὰς τιμὰς ταύτας διαλαμβάνον ψήφισμα. Προτάσει ὅμως τῶν τότε προστατῶν τοῦ δήμου Εὐρυκλείδους καὶ Μικίωνος ἀπεφάσισαν οἱ Ἀθηναῖοι μετ' ὀλίγον (τῷ ἐπομένῳ ἔτει) νὰ στηθῇ ἡ εἰκὼν τοῦ Εὐμαρίδου ὄχι ἐν τῇ Ἀκροπόλει ἀλλὰ πρὸς μεγαλητέραν τιμὴν ***ἐν τῷ τεμένει τοῦ Δήμου*** καὶ ***τῶν Χαρίτων***, ἔνθα ἀνευρέθη τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ψήφισμα. Ὅτι δὲ ἀνευρέθη νῦν ὁριστικῶς ἡ θέσις τοῦ ἱεροῦ τούτου, ἐξάγεται καὶ ἐκ

τριῶν ἄλλων τῶν ἄνω μνημονευομένων ψηφισμάτων, εἰς ἃ ἐπανέρχομαι παρακατιών.

Ἐκ τοῦ τρίτου τῶν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ λίθου ψηφισμάτων, ὅπερ ἐγένετο μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Εὐμαρίδου, μανθάνομεν ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς διὰ τοῦ Πειραιῶς εἰς Δελφοὺς μεταβάσεως τοῦ Χαρμίωνος τοῦ υἱοῦ τοῦ Εὐμαρίδου, ὅστις ἐστάλη ὑπὸ τῶν συμπολιτῶν του ὡς θεωρὸς εἰς Δελφούς, ἀνενέωσαν ἐπ' ὀνόματί του τὴν πατρικὴν προξενίαν, ἔστειλαν δὲ καὶ αὐτῷ καὶ τοῖς συνθεώροις ξένια.

Εἰς τὴν αὐτὴν ἐποχήν, τουτέστι τοὺς περὶ τὸ τέλος τῆς τρίτης καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς δευτέρας π. Χρ. ἑκατονταετηρίδος χρόνους, ἀνάγονται καὶ τὰ λοιπὰ ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ κατὰ χώραν εὑρεθέντα ψηφίσματα.

Τὸ κυριώτερον τούτων ἀναφέρεται εἰς Νικήρατον Νικηράτου Ἀλεξανδρέα, ὅστις ἐν Κύπρῳ διάγων καὶ τιμώμενος ὑπὸ Πτολεμαίου τοῦ ἐπὶ Κύπρου στρατηγοῦ (τοῦ καὶ ἱστοριογράφου) ὠφέλιμος ἔγεινε τοῖς εἰς Κύπρον καταπλέουσιν Ἀθηναίοις, ἐφ' ᾧ ὠνομάσθη πρόξενος καὶ εὐεργέτης τῆς πόλεως.

Παρόμοιον τῷ προηγουμένῳ εἶνε τὸ τρίτον ψήφισμα, δι' οὗ ἀποδίδοται τὸ ἀξίωμα τοῦ προξένου καὶ εὐεργέτου τῆς πόλεως τῷ ἐπίσης ἐν Κύπρῳ διάγοντι Τιμάρχῳ Τιμάρχου Σαλαμινίῳ (ἐκ τῆς ἐν Κύπρῳ Σαλαμῖνος). Τοῦ ψηφίσματος τούτου κατεσκευάσθησαν δύο ἀντίγραφα, ὧν τὸ μὲν ἕν, τὸ ἡμέτερον, ἐτέθη ἐν τῷ τεμένι τοῦ Δήμου καὶ τῶν Χαρίτων, τὸ δὲ ἕτερον ἐν τῷ ἐν τῇ Κυπριακῇ Σαλαμῖνι ἱερῷ τῆς Ἀθηνᾶς.

Δύο ἄλλων ψηφισμάτων, ὧν τινων τὸ μὲν ἓν ἀναφέρεται εἰς Λεοντίσκον Αἴχμωνος Παταρέα, τὸ δὲ ἕτερον εἰς τὸν ἀδελφὸν τούτου Εὐέλθοντα Αἴχμωνος Παταρέα, διεσώθησαν μόνον τὰ τέλη, εὐτυχῶς ὅμως διεσώθη ἐκ τοῦ πρώτου τῶν δύο τούτων ψηφισμάτων τὸ εἰς τὴν ἐν τῷ τεμένει τοῦ Δήμου καὶ τῶν Χαρίτων ἀνάθεσιν τῆς στήλης ἀναφερόμενον χωρίον.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΜΟΥΣΕΙΟΙΣ

1. Ἐθνικὸν Μουσεῖον.

Ἐν τῷ Ἐθν. Μουσείῳ εἰσήχθησαν, κατ' ἔκθεσιν τοῦ **Στάη**, τὰ ἑξῆς εὑρήματα:

1-3. Μαρμαρίνη κεφαλὴ μικροῦ φυσικοῦ μεγέθους ἀποκεκρουσμένη ἐντελῶς τὸ πρόσωπον. Ἑτέρα κεφαλὴ ἀγενείου ἀνδρὸς φυσικοῦ μεγέθους. Μαρμάρινον ἐπιτύμβιον ἀγγεῖον φέρον ἐπιγραφήν: ***Πιστόδωρος Ἀπολλόδωρος Ἐροιάδαι*** καὶ ἀνάγλυφον παράστασιν δύο ἀνδρῶν δεξιουμένων ἀλλήλους, ὧν ὁ μὲν κάθηται ὁ δὲ ἵσταται ὄρθιος καὶ ἔχει παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ ἀσπίδα.— Εὑρέθησαν ἐν Ἀθήναις κατὰ τὸν πρὸς βορρᾶν τοῦ Θησείου χῶρον, ἐν τοῖς ἐν σελ. 25 μνημονευομέναις σκαφικαῖς ἐργασίαις. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1883-1885).

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ

ΔΙΑΤΡΙΒΑΙ ΚΑΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Περὶ τῶν ἐν Βάρῃ ἀνασκαφῶν.

Ἐν Βάρῃ τῆς Ἀττικῆς, ἔνθα ἔκειτο κατὰ μεγάλην πιθανότητα ὁ ἀρχαῖος Δῆμος «Ἀναγυροῦς» ὑπάρχουσιν, ὡς γνωστόν, οἱ πλείους τῶν ἐν Ἀττικῇ ἀρχαίων τάφων· οὐδαμοῦ ἀλλαχοῦ τοὐλάχιστον τόσον παμπληθῆ φαίνονται τὰ ἴχνη τῶν ἀρχαίων κοιμητηρίων, ὅσον ἐν Βάρῃ. Ἀρκεῖ βλέμμα νὰ ῥίψῃ τις ἐπὶ τοῦ γερμανικοῦ χάρτου (Karten von Attika. Blatt VIII), ἔνθα σημειοῦνται ἀκριβῶς δι' ἐρυθρῶν ἀστερίσκων τὰ μέρη ἔνθα ὑπάρχουσι τάφοι, ὅπως νοήσῃ ὑπὸ πόσου πλήθους τάφων καὶ κοιμητηρίων κατακλύζεται ἡ παράκτιος ἐκείνη γωνία, ἔνθα τὰ νῦν ἡ μικρὰ κώμη, ἢ μᾶλλον ἡ Μονὴ τῆς Βάρης κεῖται.

Οἱ τάφοι οὗτοι, ἀνωρυγμένοι ὡς τὰ πολλὰ ἐντὸς κτιρίων τετραγώνων ἢ περιφερικῶν ἐν εἴδει περιβόλων ἐκτισμένων δι' ὀγκολίθων καὶ ἐξεχόντων κατὰ ἓν ἢ δύο μέτρα ὑπεράνω τοῦ ἐδάφους, ἐγένοντο, ὡς εἰκός, πρωϊαίτατα λεία τῶν τυμβωρύχων, οἵτινες ἐπὶ δεκάδας ὅλας ἐνιαυτῶν κρύφα καὶ φανερά, ἀνενόχλητοι, τὴν σκαπάνην ἔφερον ἐπὶ ἁπάντων ἀνεξαιρέτως τῶν ὑψωμάτων τούτων, τῶν ἐπαγγελλομένων, ὑπὸ ἀνόρυξιν μικροῦ λάκκου, ἄφθονον συγκομιδήν. Τοιουτοτρόπως ἡ λεηλασία ἐγένετο σχεδὸν ἐντελής. Οὐχ ἧττον ἐκ πείρας γινώσκοντες ὅτι οἱ τυμβωρύχοι σπανιώτατα ἐξήντλουν ἅπαν τὸ ὑπὸ τὴν ἔρευναν αὐτῶν ἔδαφος, ἀφίνοντες συχνότατα ἀθίκτους τοὺς ὑπὸ τὸ στερεὸν ἔδαφος τάφους, ἐπεχειρήσαμεν δαπάναις καὶ ἐν ὀνόματι τῆς Γενικῆς Ἐφορείας μικρὰν ἔρευναν διὰ πέντε ἐργατῶν (ἴδ. σ. 1,2), ἧς τὸ ἀποτέλεσμα ἐκθέτομεν ἐνταῦθα.

Ἀλλὰ προηγουμένως ἀνάγκη εἶνε νὰ εἴπωμεν ὀλίγα τινὰ περὶ τοῦ εἴδους τῶν ἐν Βάρῃ νεκροταφείων, ἅτινα δέον νὰ διαιρεθῶσιν εἰς τρεῖς τάξεις· εἰς τ ύ μ β ο υ ς, εἰς «τ ε τ ρ ά γ ω ν α» (ὡς συνήθως καλοῦνται) καὶ εἰς κοινὰ νεκροταφεῖα (Gräberanlagen).

Οἱ τύμβοι, τῶν ὁποίων σπανιώτερον ἐγένετο χρῆσις, κατ' οὐδὲν διαφέρουσι τῶν συνήθων πολλαχοῦ τῆς Ἀττικῆς καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος ὑπαρχόντων τοιούτων μνημείων. Τὰ τετράγωνα δέ, ἅτινα σπανιώτατα μὲν εὑρίσκονται ἀλλαχοῦ τῆς Ἀττικῆς, ἐν χρήσει δὲ ἐν Ἐρετρίᾳ ἰδίως, εἰσὶν ἁπλούστατα περίβολοι ὀρθογωνίου σχήματος, ἐκτισμένοι δι' ὀγκολίθων ἰσοδομικῶς (ἐνίοτε καὶ πολυγωνικῶς) ὕψους συνήθως 1-2 ^{μ}. ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν, ἐμβαδοῦ δὲ ποικίλου (ἀναλόγως τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας· διότι πάντως τὰ τετράγωνα ταῦτα ἦσαν οἰκογενειακὰ κοιμητήρια). Τὸ ἐσωτερικὸν τῶν τετραγώνων τούτων ἦν, ὡς εἰκός, πλῆρες χώματος, ὑπὸ τὸ ὁποῖον ἐκρύπτοντο οἱ τάφοι. Καὶ τῶν μὲν πρωϊαίτερον θανόντων νεκρῶν ἀνωρύσσοντο οἱ τάφοι ὑπὸ τὸ ἐπισωρευθὲν χῶμα τοῦ τετραγώνου, ἐντὸς τοῦ στερεοῦ τοῦ ἐδάφους· οἱ ἔπειτα δὲ θνήσκοντες ἐθάπτοντο ἐντὸς τοῦ χώματος ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους, ἐγίνετο δηλ. καὶ ἐνταῦθα, ὅ,τι καὶ ἐν τοῖς κατὰ τὴν Ἀττικὴν τύμβοις παρετηρήσαμεν. Τούτου ἕνεκα ἐν τοῖς τετραγώνοις τούτοις εὕρηνται ἀλλεπάλληλοι τάφοι τῆς αὐτῆς χρο-

νικῆς περιόδου ἢ καὶ μικρὸν μεταγενεστέρας. Ἐπὶ τῶν περιβόλων τῶν τετραγώνων τούτων παρετηρήσαμεν πολλαχοῦ ἐπὶ ἐκτισμένων λίθων τῆς ἀνωτάτης σειρᾶς τοῦ τοίχου κοιλώματα ἐνδεικνύοντα τὴν ἵδρυσιν στηλῶν ἢ ἀναγλύφων, ἅτινα ἐξετοπίσθησαν κατόπιν καὶ κατεστράφησαν ἢ ἀνηρπάγησαν, ἐκόσμουν δ' ἄλλοτε, ἀνιδρυμένα ἐκεῖ ὄντα καὶ περίβλεπτα, τοὺς τάφους τῶν ἐν τοῖς τετραγώνοις τούτοις τεθαμμένων νεκρῶν. Τὰ τοῦ εἴδους τούτου νεκροταφεῖα ἐσυλήθησαν, φυσικῶς, περισσότερον παντὸς ἄλλου εἴδους τοιούτων, πρῶτον μὲν διότι ἦσαν καταφανῆ καὶ δεύτερον διότι ἡ ἀνερεύνησις αὐτῶν καὶ εὔκολος ἦτο καὶ ἥκιστα δαπανηρά.

Οἱ τοῦ τρίτου εἴδους τάφοι εἰσὶν ὅπως οἱ ἐπὶ τῶν κοινῶν νεκροταφείων ἐντὸς τῆς γῆς ἀνωρυγμένοι, ἄνευ περιβόλου ἢ ἄλλου τινὸς σημείου, ἐκτὸς μικροῦ ἐνίοτε, ἀδιακρίτου σχεδόν, ὑψώματος γῆς ὑπεράνω τοῦ τάφου. Οὐχ ἧττον καὶ οἱ τάφοι οὗτοι ἐν Βάρῃ δὲν διέφυγον τὴν σκαπάνην τῶν ἀρχαιοκαπήλων.

Ἠρευνήσαμεν ἡμεῖς τὸ πρῶτον ἐν Βάρῃ ἓν τῶν τετραγώνων τούτων, ἀλλ' ἡ ὑπὸ τῶν ἀρχαιοκαπήλων καταστροφὴ ἐντὸς τοῦ τετραγώνου τούτου ἦτο τοιαύτη, ὥστε μετὰ ἀνασκαφὴν μικροῦ μέρους τούτου ἐδέησε νὰ ἐγκαταλείπωμεν τοῦτο, καθόσον καὶ ἂν ὑπῆρχεν ἔτι τάφος τις ἄθικτος ἐντὸς τῶν ἀνασκαλευθέντων χωμάτων, οὐ μόνον δυσχερῶς θὰ ἀνευρίσκετο, ἀλλὰ καὶ οὐδεμίαν παρατήρησιν θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ποιήσωμεν ἕνεκα τῆς ἀνωμαλίας τοῦ ἐδάφους ὡς ἐκ τῶν μετατοπισθέντων διὰ τῆς λαθραίας σκαφῆς χωμάτων. Ἀναζητήσαντες ἀκολούθως πολλαχοῦ μᾶλλον ἄθικτον ἔδαφος εὕρομεν πλησίον τῆς ὁδοῦ, ἀριστερὰ τῷ εἰσερχομένῳ εἰς τὴν κώμην, μικρὸν κυκλοτερὲς κτίριον, εἶδος τύμβου, οὗτινος ἡ ἐσωτερικὴ ἐπίχωσις δὲν ὑψοῦτο ὑπεράνω τοῦ ἐξ ὀγκολίθων περιβόλου αὐτοῦ, τοῦ ἐξικνουμένου εἰς ὕψος ἑνὸς μέτρου ὑπὲρ τὴν σημερινὴν ἐπιφάνειαν. Ἐντὸς τοῦ κυκλικοῦ τούτου κοιμητηρίου, τοῦ ἔχοντος διάμετρον ἓξ μέτρων, εὕρομεν ἑπτὰ τάφους, ὧν οἱ τρεῖς μὲν ἦσαν κεκαυμένων νεκρῶν περιέχοντες κεκαυμένα θραύσματα ληκυθίων χειρωνακτικῶν, οἱ λοιποὶ δὲ νεκρῶν ταφέντων ἐν τῇ γῇ κατὰ τὸν συνήθη τρόπον διὰ λάκκου εἰς βάθος 50 — 60 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου ὑπὸ τὴν ἀρχικὴν ἐπιφάνειαν, ἥτις δὲν ἦτο ἐκεῖ, φαίνεται, ταπεινοτέρα τῆς σημερινῆς. Τῶν τεσσάρων

τούτων τάφων μόνον ὁ εἷς ἦτο διὰ δύο πλακῶν καθέτων κατὰ τὰ δύο ἄκρα κεχωρισμένος, τῶν μειζόνων πλευρῶν τοῦ τάφου γυμνῶν οὐσῶν. Οἱ τάφοι οὗτοι ἦσαν, ἀδιακρίτως διευθύνσεως ἢ βάθους, ἄλλοι μὲν ἀλλεπαλλήλως ἀνωρυγμένοι, ἄλλοι δὲ σταυροειδῶς ἐπὶ τῶν βαθύτερον ἀνωρυγμένων. Τὰ ἐν αὐτοῖς κτερίσματα (ἴδ. σ. 15 ἀρ. 96-104) ἦσαν ἅπαντα μιᾶς περιόδου (τῆς 5ης π. Χ. ἑκατονταετηρίδος) καὶ πτωχά. Οἱ τάφοι οὗτοι οὐδὲν ἄξιον παρατηρήσεως προσέφερον, δι' ὃ καὶ δὲν ἐκρίθη σκόπιμος καὶ ἡ δημοσίευσις σχεδίου τούτων.

Μετὰ τὴν ἐξερεύνησιν τοῦ κυκλοτεροῦς τούτου κοιμητηρίου, ἐποιήσαμεν μικρὰν δοκιμαστικὴν ἀνασκαφὴν ἐπὶ τοῦ μεγάλου τύμβου τοῦ κειμένου ἀνατολικῶς τῆς κώμης, πλησιέστατα ταύτῃ. Ὁ τύμβος οὗτος ὑψοῦται μεγαλοπρεπέστερος ἄλλων μικροτέρων τύμβων (ἁπάντων κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἐξηρευνημένων) κειμένων πλησίον αὐτοῦ, παρέχει δὲ νῦν τοῦτο τὸ παράδοξον ὅτι εἶνε σχεδὸν ὁλόκληρος ἐσωτερικῶς κοῖλος! Διὰ μικρᾶς τινος ὀπῆς ἐκ τοῦ μεσημβρινοῦ τῆς περιφερείας αὐτοῦ, εἰσέρχεταί τις ἕρπων, ὡσεὶ εἰς σπήλαιον, ἐντὸς τοῦ κοίλου ἐσωτερικοῦ αὐτοῦ, κατὰ διαφόρους διευθύνσεις. Τὸ ἐπικινδυνωδέστατον δὲ τοῦτο κούφωμα διέπραξαν ἀρχαιοκάπηλοι (καθ' ἃς ὅμως ἐγχώριοι ἔδωκαν ἡμῖν πληροφορίας ἔπραξε τοῦτο Γάλλος τις πρὸ πεντηκονταετίας καὶ πλέον) ὑπεισελθόντες οὕτως εἰς τὴν ἔρευναν τοῦ ἐσωτερικοῦ αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ἐλπίδι εὑρέσεως θησαυροῦ κατὰ τὸ κέντρον. Τοιουτοτρόπως κατέστρεψαν πολλοὺς τῶν τάφων, τῶν ὑπὸ τὸ χῶμα τοῦ τύμβου ἢ καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῦ, ὡς φαίνεται ἐκ λειψάνων ἀγγείων καὶ ὀστῶν, ἅπερ εὕρηνται ἐν τοῖς ἐξαχθεῖσι χώμασι.

Ἠρευνήσαμεν ἡμεῖς ἐξωτερικῶς, ἐκ τοῦ ἄκρου τοῦ δυτικοῦ τῆς περιφερείας ἀρξάμενοι, μέρος τοῦ καταστραφέντος οὕτω τύμβου, εὕρομεν δ' ὄντως εἰς ἐλάχιστον σχετικῶς χῶρον, ὃν ἀνεσκάψαμεν, ἀθίκτους τάφους τοῦ τύμβου· ἀλλὰ γενναίαν τινὰ ἔρευναν τοῦ ὅλου τύμβου, ὅστις μεθ' ὅλην τὴν καταστροφήν, ἣν ὑπέστη, ὑποκρύπτει ἔτι ἀναμφιβόλως τάφους καὶ πιθανῶς εὑρήματα, δὲν ἠδυνήθημεν νὰ ἐκτελέσωμεν ἕνεκα πολλῶν κωλυμάτων. Ἐπὶ τοῦ ἀνασκαφέντος τεμαχίου ἀπεκαλύφθησαν ἐπὶ τῆς ἀρχικῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους (εἰς βάθος 1 ½ μ. τοῦ σημερινοῦ) τέσσαρες

τάφοι, ὧν οἱ δύο κεκαυμένων νεκρῶν. Ἐντὸς τῶν δύο μὴ κεκαυμένων τάφων εὕρομεν μελανόμορφα ἀρχαϊκὰ ληκύθια τῶν συνήθων.

Ἐν τοῖς χώμασι τοῦ τάφου εὕρομεν καὶ τεμάχιον γυναικείου ἀρχαϊκοῦ ἀγάλματος ἐκ τῶν νώτων μετὰ μέρους τῆς ἐπ' αὐτῶν εἰς παραλλήλους πλοκάμους διατεταγμένης κόμης, ἐξ οὗ δῆλον ὅτι καὶ ἐπὶ τοῦ τύμβου τούτου, ἵδρυτό ποτε ἄγαλμα, ὅπως ἐν Βουρβᾷ, καὶ δὴ τῆς αὐτῆς χρονικῆς περιόδου δηλ. τῶν πρὸ τῶν μηδικῶν χρόνων.

Τὰς ἀνασκαφάς, ὡς εἴπομεν, διεκόψαμεν, ἀλλ' οὐχὶ ἄνευ τῆς ἰσχυρᾶς προθέσεως τοῦ νὰ ἐξερευνήσωμεν εἰς ἐπικαιροτέρους χρόνους ἀκριβέστερον τὸ πλούσιον εἰς τάφους ἔδαφος τῆς σημερινῆς Βάρης.

Β. Σταης

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1891

ΤΕΥΧΟΣ ΑΠΡΙΛΙΟΥ ΚΑΙ ΜΑΪΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΚΑΙ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

1. **Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἐπιδαύρῳ** (ἴδ. σ. 3, 1).

Ἐξακολουθεῖ ἡ ἀποκάλυψις τοῦ ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἐν Ἐπιδαυρίᾳ ἀρχαίου Ὠδείου. Ἀπεκαλύφθη ἤδη ὁλόκληρον τὸ κοῖλον καὶ ἡ ὀρχήστρα, ἧς τὸ ἔδαφος εἶνε ψηφιδωτόν· ἀνασκάπτεται δὲ νῦν ἡ σκηνή.

2. **Ἀνασκαφαὶ κατὰ τὸν ἔξω Κεραμεικόν** (ἴδ. σ. 19,2).

Αἱ κατὰ τὸν ἔξω Κεραμεικὸν ἐνεργούμεναι ὑπὸ τῆς Γενικῆς Ἐφορείας ἀνασκαφαὶ ἀπεκάλυψαν μικρὸν τετράγωνον ἐξ ὠμῶν πλίνθων κατεσκευασμένον περίβολον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ὑπῆρχε τάφος κεκαυμένος· ἐπὶ τοῦ τάφου τούτου ἀνυψοῦτο ἐπιτάφιον περιφερικὸν κωνοειδὲς μνημεῖον ἐξ ὠμῶν πλίνθων κατεσκευασμένον. Τὸ μνημεῖον τοῦτο θὰ εἶχε τοιοῦτον σχῆμα, οἷον τὸ ἐν τῷ τύμβῳ τῷ ἐν Βουρβᾷ τῆς Ἀττικῆς (ἴδ. Ἀρχ. Δελτίον 1890 σ. 105 πίν. Γ' σχ. 1, Γ). Πρὸς τῷ μνημείῳ τούτῳ ἀπεκαλύφθη πρὸς τούτοις πλῆθος τάφων καθ' ἅπαντα τὸν χῶρον τῆς ἀνασκαφῆς. Ἐπί τινων τάφων εὑρέθησαν καὶ μεγάλα ἀγγεῖα τῶν τοῦ Διπύλου κατὰ *χώραν κείμενα*, εὑρέθησαν δηλ. κείμενα ἐπὶ τῶν τάφων ὥσπερ ἀρχῆθεν ὡς ἐπιτύμβια μνημεῖα ἐκεῖ ἀνέκειντο. Οὐδεμία ἄρα ὑπολείπεται πλέον ἀμφιβολία ὅτι τὰ μεγάλα ταῦτα ἀγγεῖα ἦσαν ἐπὶ τῶν τάφων ὡς ἐπιτύμβια μνημεῖα ἱδρυμένα.

3. Ἀνασκαφαὶ ἐν Μαραθῶνι.

Ὑπὸ τῆς Γενικῆς Ἐφορείας δαπάναις τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐφόρου *Β. Στάη*, ἐπανελήφθησαν αἱ ἐν τῷ τύμβῳ τῶν Μαραθονομάχων ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαὶ (ἴδ. Δελτίον 1890 σ. 65, 1 καὶ σ. 123 πίν. Γ'). Σκοπὸς τῶν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἀνασκαφῶν εἶνε ἡ ἀποκάλυψις μέρους τινὸς εἰσέτι τοῦ ἐκ τῆς ταφῆς τῶν Μαραθωνομάχων στρώματος καὶ ἡ ἐξερεύνησις μέρους τοῦ περὶ τὸν τύμβον χώρου. Μετὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην θέλουσιν ἐπικαλυφθῇ αἱ ἀνοιχθεῖσαι τάφροι, ἵνα λάβῃ οὕτως ὁ τύμβος τὸ πρὸ τῆς ἀνασκαφῆς σχῆμα αὐτοῦ.

4. Ἀνασκαφαὶ ἐν Μεγαλοπόλει (ἴδ. σ. 24, 5).

Ἐξακολουθεῖ ἡ ὑπὸ τῆς Ἀγγλικῆς Σχολῆς γινομένη ἀποκάλυψις τοῦ ἐν Μεγαλοπόλει θεάτρου. Εὑρήματα ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς ταύταις δὲν ἐγένοντο.

5. Ἀνασκαφαὶ ἐν Θεσπιαῖς.

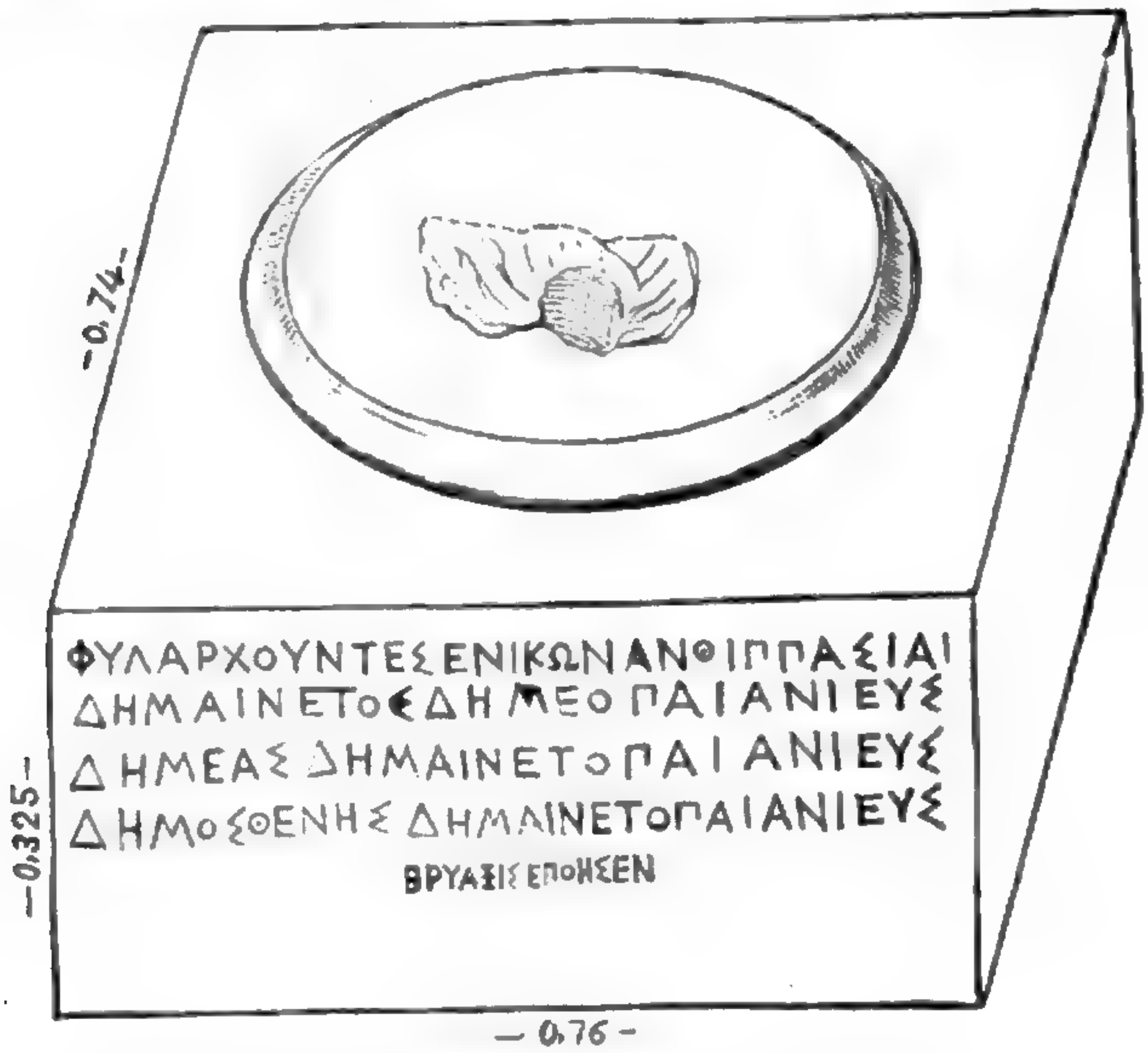
Ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Σχολῆς ἐπανελήφθησαν διὰ τοῦ κ. Jamot αἱ ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐνεργούμεναι ἐν Θεσπιαῖς ἀνασκαφαὶ (ἴδ. Δελτίον 1890 σ. 149, 1).

6. Σπουδαῖον εὕρημα ἐν Ἀθήναις.

Ἐν ταῖς ἐν σελ. 25 ἀρ. 8 μνημονευομέναις σκαφικαῖς ἐργασίαις, ταῖς πρὸς προέκτασιν τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Ἀθηνῶν-Πειραιῶς, ἀπεκαλύφθη κατὰ τὸν χῶρον τὸν βορειοανατολικῶς τοῦ Θησείου βάθρον τετραγωνικὸν ἐκ παρίου μαρμάρου κατὰ χώραν κείμενον ἐπὶ τῆς μιᾶς πλευρᾶς τοῦ ὁποίου ὑπάρχει ἡ ἐν πανομοιοτύπῳ δημοσιευμένη ἐπιγραφὴ (σχ. 1), ἤτοι

Φυλαρχοῦντες ἐνίκων ἀνθιππασία
Δημαίνετος Δημέο Παιανιεὺς
Δημέας Δημαινέτο Παιανιεὺς
Δημοσθένης Δημαινέτο Παιανιεὺς
Βρύαξις ἐπόησεν.

Ἐν ἑκάστῃ τῶν ἑτέρων τριῶν τοῦ βάθρου πλευρῶν εἰκονίζεται ἐν προτύπῳ ἀναγλύφῳ τρίπους καὶ πωγωνοφόρος χλαμύδα περιβεβλημένος ἱππεύς. Ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας ὑπάρχει προεκβολὴ τοῦ λίθου, ἐφ' οὗ ἔκειτο τὸ ἀνάθημα. Ἀποβλέπων δέ τις εἰς τὸ σχῆμα τῆς προεκβολῆς ταύτης τοῦ λίθου καὶ εἰς τὴν ἐν τῷ μέσῳ αὐτοῦ ὀπὴν δύναται νὰ εἰκάσῃ ὅτι τὸ ἀνάθημα τοῦτο θὰ ἦτο τρίπους χαλκοῦς μετὰ συμφυοῦς περιφερικῆς βάσεως, ὑπὸ τὴν ὁποίαν προεξεῖχεν ἔμβολον ἐμπηγνύμενον ἐν τῇ νῦν σωζομένῃ ἐπὶ τοῦ βάθρου ὀπῇ.



1. Βάθρον Βρυάξιδος

Δυνατὸν ὅμως νὰ ἵστατο ἐπὶ τοῦ βάθρου τούτου καὶ στήλη ἰωνικοῦ ῥυθμοῦ (μετ' ἀττικουργοῦς σπείρας), ἐφ' ἧς θὰ ἀνέκειτο τὸ κυρίως ἀνάθημα, ὅπερ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἄγνωστον ἂν θὰ ἦτο τρίπους ἢ ἄλλο τι. Τὸ κύριον ἄρα ἔργον τοῦ Βρυάξιδος, τὸ ἀνάθημα, δὲν εὑρέθη, τὸ περισωθὲν ὅμως ἡμῖν βάθρον μετὰ τῶν ἐν αὐτῷ ἀναγλύφων ἀντάξιον ἔργον εἶνε καὶ τοῦτο τοῦ μεγάλου καλλιτέχνου καὶ συνεργάτου τοῦ Σκόπα, διότι θαυμασία ἀληθῶς εἶνε ἡ διάθεσις τῶν βαινόντων ἵππων καὶ ἐξαίρετον τὸ περίγραμμα τῶν μορφῶν. Ἀτυχῶς οἱ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ μνημονευόμενοι φύλαρχοι, Δημαίνετος,

Δημέας, καὶ Δημοσθένης, δὲν εἶνε ἡμῖν ἄλλοθεν μετὰ **βεβαιότητός** τινος γνωστοί, ὥστε δὲν δυνάμεθα νὰ ὁρίσωμεν ἀκριβῶς τοὺς χρόνους, καθ' οὓς ἐποίησεν ὁ Βρύαξις τὸ προκείμενον ἔργον· φαίνεται ὅμως ὅτι ἐποίησεν αὐτὸ πρὸ τῆς εἰς Ἁλικαρνασσὸν μετὰ τοῦ Σκόπα μεταβάσεως αὐτοῦ, (ὅτε νεώτατος τὴν ἡλικίαν θὰ ἦτο), ὡς ἐκ τῆς ἐν τῇ ἐπιγραφῇ ὀρθογραφίας δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν. Ἀλλ' εἰς πολὺ μεμακρυσμένους χρόνους ἀπὸ τῆς εἰς Ἁλικαρνασσὸν μεταβάσεως αὐτοῦ δὲν ἀναγκαζόμεθα νὰ ἀναβιβάσωμεν τὸ ἔργον, ὥστε ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι ὁ Βρύαξις εἰργάζετο μέχρι τῶν μετὰ τὴν Ὀλυμπιάδα 107, 1 (=312 π. Χρ.) χρόνων, ὅτε θὰ ἐποίησε τὸν τοῦ Σελεύκου ἀνδριάντα, οὐδὲν κῦρος ἀπόλλυσι. Τὸ προκείμενον ἄρα εὕρημα βεβαιοῖ καὶ κρατύνει πᾶν ὅ,τι οἱ ἀρχαῖοι παραδίδουσιν ἡμῖν περὶ τῶν χρόνων τῆς ἀκμῆς τοῦ ἀθηναίου καλλιτέχνου.

Οἱ τρεῖς εἰκονιζόμενοι ἐπὶ τοῦ βάθρου ἱππεῖς εἶνε προφανῶς αὐτοὶ οἱ ἐν **ἀνθιππασίᾳ** νικήσαντες φύλαρχοι. Ὁ εἷς τούτων φαίνεται ὀλίγον τι γεροντότερος τῶν ἑτέρων, ὥστε οὗτος θὰ εἶνε ὁ πατήρ, ὁ Δημαίνετος Δημέου, ἐν ᾧ οἱ ἕτεροι θὰ εἶνε οἱ υἱοὶ Δημέας καὶ Δημοσθένης. Σημειωτέον ὅμως ὅτι δὲν εἰκονίζονται οὗτοι ἐν πραγματιστικῇ τινι ἢ ὑποκειμενικῇ μορφῇ, ἀλλ' ἔχουσι καθολικόν τινα παντὸς προσωπικοῦ γνωρίσματος κεκαθαρμένον τύπον· εἰκονίζονται δηλ. οὗτοι καθ' ὃν τρόπον λ. χ. καὶ αἱ ἐν τοῖς ἐπιτυμβίοις ἀναγλύφοις τῆς Ε' καὶ Δ' ἑκατονταετηρίδος εἰκονιζόμεναι μορφαί.

Π. Καβ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΜΟΥΣΕΙΟΙΣ

1. Ἐθνικὸν Μουσεῖον.

Κατὰ τοὺς μῆνας Ἀπρίλιον καὶ Μάϊον εἰσήχθησαν εἰς τὸ Ἐθν. Μουσεῖον, κατ' ἔκθεσιν τοῦ *Στάη*, τὰ ἑξῆς ἀρχαῖα :

1. Ὑδρία μαρμαρίνη ἀποκεκομμένη τὸν λαιμὸν καὶ τὴν λαβήν, ὑψ. 0,45. Ἐπὶ τῆς κοιλίας τοῦ ἀγγείου ἐντὸς πλαισίου τετραγώνου (0,15 × 0,16) εἰκονίζεται ἐν ἀναγλύφῳ γυνὴ καθημένη ἐπὶ

ἕδρας μετ' ἀνακλίσεως καὶ ὑποποδίου, δεξιουμένη κόρην ἱσταμένην πρὸ αὐτῆς, ψαύουσαν δὲ διὰ τῆς ἀριστερᾶς αὐτῆς χειρὸς τὸν λαιμὸν τῆς καθημένης. Τέχνη λεπτὴ ἑλληνικ. χρόνων. Ὑπεράνω ἡ ἐπιγραφή: ΕΥ- ΚΛΕΑ. Εὑρέθη παρὰ τὸν σταθμὸν τοῦ σιδηροδρόμου Πελοποννήσου ἐν τῇ κατασκευαζομένῃ γραμμῇ τοῦ σιδηροδρόμου Ἀθηνῶν-Πειραιῶς-Λαρίσσης καὶ κατεσχέθη ὑπὸ τῆς Μοιραρχίας. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1886).

2. Ἀνάγλυπτος πλὰξ ὕψ. 0,90 πλ. 0,60 σχήματος ναϊδίου μετὰ παραστάδων καὶ ἀετώματος. Εἰκονίζονται τρεῖς μορφαὶ (δύο ἄνδρες καὶ μία γυνή) ἱστάμεναι κατὰ μέτωπον. Τούτων ἡ κατὰ τὸ ἀριστερὸν ἄκρον γυνὴ θέτει τὸν δεξιὸν αὐτῆς βραχίονα ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ κατὰ τὸ μέσον ἀνδρὸς περιβάλλουσα αὐτὸν οὕτως οἰκείως. Τὸ ἀνάγλυφον τάσσεται εἰς τοὺς τελευταίους ῥωμαϊκοὺς χρόνους, ὡς δῆλον ἐκ τῆς ἐργασίας αὐτοῦ καὶ ἐκ τοῦ σχήματος τῶν ἐπὶ τοῦ ἐπιστυλίου κεχαραγμένων γραμμάτων τῶνδε:

Ζοϊλος

Ζωσας Ζοϊλου Τειχιππου Ονησιφόρου

Ἡ διατήρησις τοῦ ἀναγλύφου εἶνε μετρία. Μετηνέχθη ἐκ τῆς Διευθύνσεως τῆς Ἀστυνομίας ἔνθα πρὸ χρόνων ἔκειτο. Κατεσχέθη ἐν Ἀθήναις. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1887).

3. Τεμάχια δύο ἀναγλύφου ἐκτύπου τῶν ῥωμ. χρόνων· σώζονται δύο ἀκέφαλοι μορφαὶ (ἀνὴρ καὶ γυνή) κατὰ μέτωπον ἱστάμεναι καὶ ἐν τῷ μέσῳ μικρὰ μορφὴ λίαν ἐφθαρμένη. Μετηνέχθησαν ἐκ τῆς Διευθύνσεως τῆς Ἀστυνομίας. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1888).

4. Ἄνω τεμάχιον ἀναγλύφου ἐπιτυμβίου· σώζεται ἐπὶ τῆς πλακὸς ἔκτυπος γυναικεία κεφαλή, λίαν ἀποκεκρουσμένη· ἐπὶ τοῦ ἐπιστυλίου ἡ ἐπιγραφή:

Κλεοστρατη Καλλιμαχη

γράμμασι καλῶν ἑλλην. χρόνων. πλατ. 0,60, ὕψ. 0,20. Μετηνέχθη ἐκ τῆς Ἀστυνομίας, εὑρέθη δὲ παρὰ τὰ Σφαγεῖα καὶ ἐν χερσὶ Βρεττοῦ τινὸς κατεσχέθη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1889).

ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

—**Νόμος περὶ ἀνασκαφῆς τῶν Δελφῶν.** Ἐν τῷ ὑπ' ἀρ. 126 ἀπὸ 6 Μαΐου φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἐδημοσιεύθη ὁ ἑξῆς «περὶ κυρώσεως συμβάσεως περὶ ἀρχαιολογικῆς ἀνασκαφῆς ἐν Δελφοῖς» νόμος.

ΝΟΜΟΣ ͵ΑπΟΔ'

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν·

Ἄρθρον 1. Ἡ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Γαλλίας συνομολογηθεῖσα καὶ ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Ἰανουαρίου (4 Φεβρουαρίου) 1887 ὑπογραφεῖσα σύμβασις ἐξ ἄρθρων ὀκτὼ περὶ ἀρχαιολογικῶν ἀνασκαφῶν ἐν Δελφοῖς, ἧς τὸ κείμενον ἕπεται ἐν μεταφράσει, ἔχει πλήρη καὶ νόμιμον ἰσχύν.

Ἄρθρον 2. Χάριν τῆς ἀνασκαφῆς ταύτης ἀπαλλοτριοῦνται ὑποχρεωτικῶς λόγῳ δημοσίας ἀνάγκης τὰ οἰκοδομήματα καὶ τὰ ἄλλα ἀκίνητα κτήματα τοῦ χωρίου τῶν Δελφῶν, ὡς καὶ τὰ ἐν τῷ ἀνασκαπτέῳ χώρῳ κείμενα, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου ΣΞΙʹ τοῦ 1867 περὶ ὁδοποιΐας, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τῶν νόμων ͵ΑΧΜΒ' τοῦ 1888 καὶ ͵ΑΩϞΖ' τοῦ 1891 περὶ ἀπαλλοτριώσεως τῶν ὑπὸ σιδηροδρόμων καταλαμβανομένων γαιῶν καὶ κτημάτων.

ΣΥΜΒΑΣΙΣ

Περὶ ἀρχαιολογικῆς ἀνασκαφῆς ἐν Δελφοῖς.

Αἱ κυβερνήσεις τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου καὶ τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας, ἐπιθυμοῦσαι νὰ ἐπιχειρήσωσιν ἐκ συμφώνου ἀρχαιολογικὴν ἀνασκαφὴν ἐν Δελφοῖς καὶ ἀποφασίσασαι νὰ συνάψωσι σύμβασιν ἐπὶ τούτῳ συνέθεντο τὰ ἑπόμενα·

Ἄρθρον 1. Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις παραχωρεῖ τῇ Γαλλικῇ

ἀποκλειστικῶς τὴν ἄδειαν, ὅπως ἀνασκάψῃ ἐν Δελφοῖς ἐπὶ πενταετίαν.

Ἡ θέσις τῶν ἀρχαίων περιβόλων, ὡς καθορισθήσεται ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ ἐφόρου τῶν ἀρχαιοτήτων καὶ τῆς Διευθύνσεως τῆς ἐν Ἀθήναις Γαλλικῆς Σχολῆς, ἀποτελέσει τὸ σύνολον τοῦ χώρου τῆς ἀνασκαφῆς.

Ἄρθρον 2. Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀναδέχεται ἐκ τῶν πρὸς ἀπαλλοτρίωσιν δαπανῶν ποσὸν μέχρι ἑξήκοντα χιλιάδων φράγκων.

Ἄρθρον 3. Ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις ἀναδέχεται τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως ἐκτελέσῃ τὴν ἀνασκαφήν, αὐτὴ ὑφισταμένη τὰς δαπάνας αὐτῆς.

Ἡ Ἑλλὰς ἔσται κυρία πάντων τῶν προελευσομένων ἐκ τῆς ἀνασκαφῆς καλλιτεχνημάτων, ἀρχαιοτήτων καὶ ἄλλων ἀντικειμένων.

Τῶν ἀπαλλοτριωθησομένων κτημάτων ἡ κυριότης θέλει ἀνήκει εἰς τὸ Ἑλληνικὸν κράτος.

Ἄρθρον 4. Ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις θέλει ἔχει τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα τοῦ λαμβάνειν ἀποτυπώματα καὶ ἐκμάγματα πάντων τῶν ἀντικειμένων ὅσα ἡ ἀνωτέρω ἀνασκαφὴ ἤθελεν ἀποκαλύψει. Ἡ διάρκεια τοῦ ἀποκλειστικοῦ αὐτοῦ δικαιώματος ἔσται πενταετής, ἀρχομένη ἀπὸ τῆς εὑρέσεως ἑκάστου ἀντικειμένου. Κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις θέλει ἔχει τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα δημοσιεύσεως τῶν ἐπιστημονικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἀνασκαφῆς.

Ἄρθρον 5. Ἡ γενικὴ Ἐφορία τῶν ἀρχαιοτήτων δύναται νὰ τάξῃ εἰδικὸν ἐπίτροπον πρὸς ἐπιτήρησιν τῶν ἔργων τῆς ἀνασκαφῆς.

Ἄρθρον 6. Ἡ προκειμένη σύμβασις θέλει ἰσχύσει ἐπὶ δέκα ἔτη ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐγκριθῇ ὑπὸ τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας.

Ἄρθρον 7. Ἑκατέρα τῶν Κυβερνήσεων ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλῃ τὸ ταχύτερον τὴν παροῦσαν σύμβασιν εἰς τὴν ἔγκρισιν τῆς οἰκείας νομοθετικῆς ἐξουσίας.

Ἄρθρον 8. Ἡ παροῦσα σύμβασις κυρωθήσεται, αἱ δὲ ἐπικυρώσεις ἀνταλλαγήσονται ἐν Ἀθήναις ὡς οἷόν τε τάχιον.

Πρὸς πίστωσιν τῶν ἀνωτέρω, ἔνθεν μὲν ὁ κ. Στέφανος Δραγούμης, Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων, ἔνθεν δὲ ὁ Κόμης Μοντολόν, Ἔκτακτος Ἀπεσταλμένος

καὶ Πληρεξούσιος Ὑπουργὸς τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας ἐν Ἀθήναις, ἔχοντες τὴν προσήκουσαν ἐντολὴν παρὰ τῶν ἰδίων Κυβερνήσεων, ὑπέγραψαν τὴν σύμβασιν ταύτην καὶ ἐπέθεντο τὰς ἰδίας σφραγῖδας.

Ἐγένετο ἐν Ἀθήναις εἰς διπλοῦν τῇ 23 Ἰανουαρίου (4 Φεβρουαρίου) 1887.

Σ. Δραγουμης
Μοντολον

Ὁ παρὼν νόμος, ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Ἀπριλίου 1891.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Λ. Δεληγεωργης.

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ

ΔΙΑΤΡΙΒΑΙ ΚΑΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Ἐπιγραφαὶ ἐκ τοῦ τεμένους τοῦ Δήμου καὶ τῶν Χαρίτων.

Δημοσιεύομεν ἐν τοῖς ἑπομένοις τὰ κείμενα τῶν ἐπιγραφῶν, περὶ ὧν ἐν σελ. 25 κ. ἑ. προηγητικῶς καὶ διὰ βραχέων λόγον ἐποιησάμεθα, προτάσσομεν δὲ τὰ ἑξῆς περὶ τῆς τοπογραφικῆς σημασίας τῆς κατὰ χώραν εὑρέσεως τῶν ἐπιγραφῶν τούτων.

Τὸ τέμενος τοῦ Δήμου καὶ τῶν Χαρίτων, ἐν ᾧ ἱδρύθησαν τὰ ψηφίσματα, κατὰ τὰς ἐν αὐτοῖς διασωθείσας προστάξεις, δὲν ἦτον ἄγνωστον, ἠγνοεῖτο δὲ μόνον ἡ ἐν τῇ κάτω πόλει θέσις αὐτοῦ,

ἥτις νῦν ὁριστικῶς ἐξηκριβώθη. Ἔκειτο δηλαδὴ ὅπου εὑρέθησαν αἱ ἐν τοῖς ἑπομένοις δημοσιευόμεναι ἐπιγραφαί, τουτέστι κατὰ τοὺς πρὸς βορρᾶν πρόποδας τοῦ λόφου, ἐφ' οὗ ἵσταται ὁ κάλλιστα διατηρούμενος ναός, ὃν κοινῶς μὲν Θησεῖον καλοῦσιν, ἡμεῖς δὲ νομίζομεν ὅτι ἦτο τὸ Ἡφαίστειον (πρβ. *Top. von Athen* ἐν τῷ *Hdb. d. klass. Alt. III* σ. 318). Τὴν θέσιν ταύτην διατέμνει σχεδὸν ἀκριβῶς εὐθεῖά τις γραμμή, ἥτις ἀγομένη διὰ τοῦ ἄξονος τοῦ Διπύλου προεκτείνεται μέχρι τοῦ ἄνω εἰρημένου λόφου. Διὰ τῆς τυχαίως γενομένης εὑρέσεως τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἐπιγραφῶν ὡρίσθη, ὡς φαίνεται, ἡ γραμμὴ τῆς πρὸς βορρᾶν βλεπούσης πλευρᾶς τοῦ τεμένους, δὲν δυνάμεθα ὅμως ν' ἀποφανθῶμεν ὁριστικῶς περὶ τοῦ ζητήματος τούτου, πρὶν ἐκτελεσθῶσιν ἀκριβέστεραι ἐν τῷ τόπῳ ἔρευναι.

Ἡ ἐν τῷ αὐτῷ τεμένει λατρεία τοῦ Δήμου καὶ τῶν Χαρίτων φαίνεται ὅτι δὲν ἀνάγεται εἰς τοὺς πρὸ τῆς τρίτης π. Χρ. ἑκατονταετηρίδος χρόνους[1]), διότι αἱ Χάριτες αὗται ἐν οὐδεμιᾷ σχέσει διετέλουν πρὸς τὰς ἀρχαιοτάτας ἐν τῇ εἰσόδῳ τῆς Ἀκροπόλεως λατρευομένας Ἀττικὰς Χάριτας, ἀλλὰ προσωποποιοῦσιν οὕτως εἰπεῖν τὴν πρὸς τοὺς εὐεργετοῦντας αὐτὸν εὐγνωμοσύνην τοῦ δήμου, ὅπως εἴκασεν ἤδη ὁ *W. Vischer Die Entdeck. i. Th. d. Dion.* σ. 38, παραπέμπων εἰς Ἠθ. Νικομ. V. 8 τοῦ Ἀριστοτέλους. Συμφώνως τούτοις ἀναφέρονται τὰ ἐν τῷ τεμένει τούτῳ κείμενα ψηφίσματα εἰς εὐεργέτας τοῦ δήμου.

Τὸ τέμενος τοῦτο καὶ τὴν ἐν αὐτῷ ἀνάθεσιν ψηφίσματος τοῦ εἴδους τούτου μνημονεύει ἐκ τῶν ἀρχαίων συγγραφέων μόνον εἷς, ὁ Ἰώσηπος ἐν τῇ Ἀρχαιολ. *XIV* 8, ἀναφέρων τὸ ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων εἰς τιμὴν τοῦ Ὑρκανοῦ Ἀλεξάνδρου, ἀρχιερέως καὶ ἐθνάρχου τῶν Ἰουδαίων, γενόμενον ψήφισμα, ἐν ᾧ ἀπαντῶσιν αὐτολεξεὶ αἱ καὶ ἐν τοῖς κατωτέρω ψηφίσμασι φράσεις «στεφανῶσαι δὲ αὐτὸν χρυσῷ στεφάνῳ κατὰ τὸν νόμον καὶ στῆσαι αὐτοῦ εἰκόνα χαλκῆν ἐν τῷ τεμένει τοῦ Δήμου καὶ τῶν Χαρίτων.»

---

(1) Εἰς παλαιοτέρους χρόνους φαίνεται ὅτι ἀνάγεται ἡ ἐν τῇ λατρείᾳ συνένωσις τοῦ Δήμου μετὰ τῶν Νυμφῶν, πρβ. Deutsche Liter.-Z. 1890 σ. 1767.

Ἐψηφίσθησαν δὲ ταῦτα ἐπ' Ἀγαθοκλέους ἄρχοντος[1]), *ὅστις κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ Köhler ἦρχεν ἔν τινι τῶν ἀπὸ 69-62 ἐτῶν π. Χρ. (ἴδε τὰς εἰς τὴν ἐν τῷ C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 470 ἐπιγραφὴν παρατηρήσεις*[2]).

Συχνότερον δὲ γίνεται μνεία τῆς λατρείας ταύτης ἐν ταῖς ἐπιγραφαῖς. Αὐτὸ τὸ τέμενος μνημονεύεται ἐν ψηφίσματι, ὅπερ εὑρέθη ἐν ταῖς παρὰ τὴν ἐκκλησίαν τῆς Ὑπαπαντῆς ἐν τῷ καλουμένῳ ἀρχαίῳ βουλευτηρίῳ γενομέναις ἀνασκαφαῖς καὶ ἐδημοσιεύθη τελευταῖον ἐν τῷ C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 605. Ἐν τῷ ψηφίσματι τούτῳ τῶν Κηρύκων καὶ Εὐμολπιδῶν, ὅπερ ἀνεγράφη ἐπὶ τοῦ λίθου κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Köhler κατὰ τὴν πρώτην δεκάδα τῆς δευτέρας π. Χρ. ἑκατονταετηρίδος, ἀναφέρεται ὅτι ὁ δῆμος ἐστεφάνωσε τὸν δεῖνα καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ Φιλωνίδην καὶ Δικαίαρχον καὶ ἔστησεν (τὰς χαλκᾶς εἰκόνας αὐτῶν) ἐν τῷ τεμένει τοῦ Δήμου καὶ τῶν Χαρίτων.

Ἐν ἄλλαις οὐκ ὀλίγαις ἐπιγραφαῖς μνημονεύεται ὁ ἱερεὺς τοῦ Δήμου καὶ τῶν Χαρίτων.

Ἐν ταῖς ἐφηβικαῖς ἐπιγραφαῖς, αἵτινες ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῷ C. I. A. II ὑπὸ τοὺς ἀρ. 466-471, ἀναγινώσκομεν σχεδὸν ἀμεταβλήτως τὴν ἑξῆς φράσιν: «ἐπειδὴ οἱ ἔφηβοι οἱ ἐπὶ τοῦ δεῖνος ἄρχοντος θύσαντες ταῖς ἐγγραφαῖς τὰ εἰσιτητήρια ἐν τῷ Πρυτανείῳ ἐπὶ τῆς κοινῆς ἑστίας τοῦ δήμου μετά τε τοῦ κοσμητοῦ καὶ τοῦ ἱερέως τοῦ τε Δήμου καὶ τῶν Χαρίτων καὶ τῶν ἐξηγητῶν κατὰ τοὺς νόμους καὶ τὰ ψηφίσματα κτλ.» Ἐν ταῖς αὐταῖς ἐπιγραφαῖς ἀναφέρεται πλεονάκις ὅτι οἱ ἔφηβοι καὶ ὁ κοσμητὴς ἐθυσίασαν κατὰ πάτριον νόμιμον ἐν τοῖς καθήκουσιν χρόνοις τοῖς εὐεργέταις τοῦ δήμου, ὄχι ὅμως καὶ ὁ τόπος ἐν ᾧ ἐτελεῖτο ἡ θυσία.

Ἐν τέλει δὲ μνημονεύομεν ἐνταῦθα τὴν ἐν τῷ C. I. A. III

---

(1) Τὸ ψήφισμα, οὗτινος τὸ κείμενον διεστρεβλώθη οἰκτρῶς, εἶπεν Διονύσιος Διονυσίου· δὲν προσετέθη δὲ ὑπὸ τοῦ συγγραφέως ἢ δὲν διεσώθη τὸ δημοτικὸν τοῦ ἀνδρός, οὗτινος ὁμώνυμος εἶνε ὁ ἐπὶ τοῦ ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἐν σελ. 25 δημοσιευθέντος βάθρου Δ. Δ. Θριάσιος.

(2) Πρβ. ὅμως τὰς παρατηρήσεις τοῦ Homolle ἐν τῷ Bull. de corr. h. X (1886) σ. 25 κ. ἑ.

ὑπ' ἀρ. 661 ἐπιγραφὴν βάθρου ἀγάλματος εὑρεθεῖσαν ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Ἀττάλου, ἀναφερομένην εἰς τὸν ἱερέα τοῦ Δήμου καὶ τῶν Χαρίτων καὶ ἀγωνοθέτην τῶν μεγάλων Καισαρήων, τὸν καὶ διάδοχον Στωικόν, Τ. Κωπώνιον Μάξιμον Ἁγνούσιον, ἀναγομένην δὲ εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Ἀδριανοῦ. Ὁ αὐτὸς ἀνὴρ ἦτο καὶ ἄρχων ἐπώνυμος, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς ἐν τῷ C. I. A. III ὑπ' ἀρ. 2 ἐπιγραφῆς, ὁ δὲ ὁμώνυμος πατὴρ αὐτοῦ στρατηγὸς ἐπὶ τὰ ὅπλα καὶ γυμνασίαρχος καὶ ἱερεὺς Ἄρεως καὶ Ἐνυαλίου καὶ Ἐνυοῦς καὶ Διὸς Γελέοντος ἱεροκῆρυξ, ἀνῆκε δηλαδὴ ὁ διὰ τοῦ ἀγάλματος τιμώμενος ἱερεὺς τοῦ Δήμου καὶ τῶν Χαρίτων εἰς τοὺς τὰ πρῶτα φέροντας ἐν τῇ πολιτείᾳ ἄνδρας. Τὸ αὐτὸ συμπέρασμα ἐξάγεται καὶ ἐκ τῆς ἐπὶ ἑδωλίου τινὸς τοῦ Διονυσιακοῦ θεάτρου ἐγκεχαραγμένης ἐπιγραφῆς· «Ἱερέως Δήμου καὶ Χαρίτων καὶ Ῥώμης,» τῶν χρόνων τοῦ Ἀδριανοῦ, τὸ μὲν διότι ὁ ἱερεὺς τοῦ Δήμου καὶ τῶν Χαρίτων ἐπεμελεῖτο καὶ τῆς λατρείας τῆς κυριάρχου Ῥώμης, τὸ δὲ διότι εὕρηται ἡ ἕδρα ἐν τῇ πρώτῃ τῇ προεδρευούσῃ σειρᾷ τῶν ἑδωλίων τοῦ θεάτρου.

Ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως τῶν ἐν τῷ τεμένει λατρευομένων καὶ ἐκ τῶν ἐν ταῖς εἰς ἃς παρεπέμψαμεν ἐπιγραφαῖς ἀναφερομένων, οὐχ ἧττον δὲ καὶ ἐκ τῆς τοποθεσίας τοῦ τεμένους συμπεραίνομεν, ὅτι τὸ τέμενος τοῦτο στενῶς συνεδέετο μετὰ τοῦ πολιτικοῦ βίου τοῦ δήμου, ὅστις συνεκεντροῦτο οὕτως εἰπεῖν ἐν τῇ ἐν τῷ Κεραμεικῷ ἀγορᾷ. Πάντα τὰ ψηφίσματα, ἐν οἷς σώζεται ἡ γινομένη μνεία τῆς ἐν τῷ τεμένει ἀναθέσεως τῆς στήλης ἢ ἐν οἷς τοιαύτη βεβαίως ὑπῆρχεν, ἀναφέρονται εἰς εὐεργέτας τοῦ δήμου. Περὶ τῶν χαλκῶν εἰκόνων αὐτῶν γνωρίζομεν ῥητῶς, ὅτι ἢ ἐν τῇ Ἀκροπόλει ἢ ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀνετίθεντο. Τὸ περὶ τούτου χωρίον τοῦ Ἀριστείδου (LIII, πρὸς Δημοσθένη περὶ ἀτελείας, II σ. 630 Dind.) ἔχει οὕτως: «Τούς τε πρὸς αὐτὴν (τὴν πόλιν) ὁτιοῦν ἀγαθὸν διαπραξαμένους, καὶ πολίτας λέγω καὶ ξένους καὶ γενομένους τοῖς πράγμασιν ἐν καιρῷ, ὁ μ ο ῦ μ ὲ ν ἀ μ ε ι β ό μ ε ν ο ι τ ῆ ς σ π ο υ δ ῆ ς, ὁ μ ο ῦ δ ὲ κ α ὶ π ρ ὸ ς τ ὸ μ έ λ λ ο ν κ α ὶ α ὐ τ ο ὺ ς κ α ὶ τ ο ὺ ς ἄ λ λ ο υ ς ἐ π ὶ τ ὰ ἴ σ α κ α ὶ μ ε ί ζ ω παρακαλοῦντες, μεγίσταις ὅτι μάλιστα καὶ φιλοτιμοτάταις ἐδωροῦντο τουτουσὶ ταῖς τιμαῖς, τοῦτο μὲν χαλκοῦς ἐπ' ἀγο-

ρᾶς ἱστάντες, τοῦτο δὲ παρέδρους τοῖς ἐν Ἀκροπόλει θεοῖς καθιστάντες». Ταῦτα δὲ γράφων εἶχεν ὁ ῥήτωρ ὑπ' ὄψει προφανῶς τὴν ἐν τοιούτοις ψηφίσμασι φρασεολογίαν, οἷα εἶνε καὶ τὰ ἐν τῷ τεμένει τοῦ Δήμου καὶ τῶν Χαρίτων ἀνατεθειμένα, διότι αἱ δι' ἀραιῶν στοιχείων τετυπωμέναι λέξεις τοῦ ἄνω χωρίου ἀνταποκρίνονται σαφῶς ταῖς ἐν τοῖς ψηφίσμασι «ὅπως ἂν οὖν εἰδῶσιν ἅπαντες, ὅτι ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων εὐχάριστος ὢν διατελεῖ τοῖς εἰς ἑαυτὸν φιλοτιμουμένοις . . δοκεῖ . . . ἐπαινέσαι . . . καὶ στεφανῶσαι . . . . . εὐνοίας ἕνεκα καὶ φιλοτιμίας . . . . καὶ εἰς τὸ λοιπὸν δὲ τὴν αὐτὴν αἵρεσιν διατηροῦντι πρὸς τὸν δῆμον καὶ ἄλλο ἀγαθὸν εὑρέσθαι (μεῖζον, π. χ. C. I. A. II. 414) ὅτου ἂν ᾖ ἄξιος.» Ἐκ τῆς ἀναθέσεως λοιπὸν τῶν ψηφισμάτων καὶ τῶν χαλκῶν εἰκόνων ἐν τῷ περὶ οὗ ὁ λόγος τεμένει συμπεραίνομεν νομίζω ἀσφαλῶς ὅτι τὸ τέμενος τοῦτο ἔκειτο ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἀγορᾷ. Τοῦτο δὲ τὸ συμπέρασμα μεγίστης εἶνε διὰ τὴν τοπογραφίαν Ἀθηνῶν σημασίας, διότι γνωστὸν εἶνε ὅτι μέχρι τοῦδε δὲν ὑπῆρχον πολλὰ ἀσφαλῆ περὶ τῆς θέσεως τῆς ἀγορᾶς τοπογραφικὰ τεκμήρια[1]).

Οἴκοθεν ἐννοεῖται ὅτι μέχρι ἀκριβεστέρας τοῦ τόπου ἐξετάσεως δὲν δυνάμεθα ν' εἰκοτολογήσωμέν τι περὶ τοῦ σχήματος, τῆς ἐκτάσεως καὶ τῆς διακοσμήσεως τοῦ τεμένους, δὲν φαίνεται ὅμως πιθανὸν ὅτι μέγα τι κατασκεύασμα ἦτο[2]). Τοὐλάχιστον ἀπηξίωσεν ὁ Παυσανίας ἐν τῇ περιγραφῇ τῶν Ἀθηνῶν (ὅπως νῦν ἔχει) νὰ κάμῃ ἰδιαίτερον περὶ αὐτοῦ λόγον, δὲν εἶνε ὅμως ἀδύνατον νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι τὸ τέμενος τοῦτο συμπεριλαμβάνεται ἐν τοῖς ἱεροῖς ἅτινα, ὥσπερ καὶ τὰς χαλκᾶς εἰκόνας, ὁ περιηγητὴς συλλήβδην ἀναφέρει ἐν τῷ ἑξῆς χωρίῳ (I 2, 4) «στοαὶ δέ εἰσιν ἀπὸ τῶν πυλῶν ἐς τὸν Κεραμεικόν, καὶ εἰκόνες πρὸ αὐτῶν χαλκαῖ καὶ γυναικῶν καὶ ἀνδρῶν, ὅσοις τι ὑπῆρχεν ἐς δόξαν· ἡ δὲ ἑτέρα τῶν στοῶν ἔχει μὲν ἱερὰ θεῶν κτλ.», διότι τὸ

(1) Ἴδε τὴν Topogr. v. Athen ἔ. ἀ. σ. 309 κ. ἑ.

(2) Ὁ Δῆμος καὶ αἱ Χάριτες δέον ἴσως ν' ἀναγνωρισθῶσιν ἐπὶ τοῦ μολυβδίνου συμβόλου (εἰσιτηρίου τοῦ θεάτρου;), ὅπερ ἐδημοσίευσεν ὁ Benndorf ὑπ' ἀρ. 47 τοῦ πίνακος, τοῦ προσηρτημένου τῇ διατριβῇ αὐτοῦ τῇ ἐπιγραφομένῃ Beitr. z. Kenntn. d. att. Theaters, Wien 1875.

τέμενος τοῦ Δήμου καὶ τῶν Χαρίτων ἔκειτο ὡς εἴπομεν ἐν τοῖς ἀνωτέρω πλησίον γραμμῆς τινος, ἥτις διευθύνεται ἐκ τοῦ Διπύλου κατ' εὐθεῖαν «ἐς τὸν Κεραμεικόν.»

Καὶ ταῦτα μὲν πρὸς τὸ παρὸν περὶ τῆς τοπογραφικῆς σημασίας τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ τεμένους, μεταβαίνομεν δὲ νῦν εἰς τὰ ἐν αὐτῷ εὑρεθέντα ψηφίσματα. Ὁ σπουδαιότερος τῶν λίθων εἶνε:

1. Στήλη ἐκ Πεντελησίου μαρμάρου, μετ' ἀετωματίου, ὕψ. 1,35, πλ. τοῦ ἐνεπιγράφου μέρους 0,42 - 0,44, τοῦ ἐπικράνου 0,48, πάχ. 0,13^{μ}. Τὰ τρία ἐν αὐτῇ ἐγκεχαραγμένα κατὰ χρονολογικὴν τάξιν ψηφίσματα διεσώθησαν σχεδὸν ἀκέραια, ἔχουσι δὲ οὕτως:

I

Θ ε ο ί.
Ἐπὶ Ἡλιοδώρου ἄρχοντος ἐπὶ τῆς Κεκροπίδος ἑνδεκά-
της πρυτανείας, Θαργηλιῶνος, Λυσίστρατος Φυλαρχί-
δου Οἰ[ν]αῖος εἶπεν· ἐπειδὴ Εὐμαρίδας πρότερόν τε
καθ' ὃν καιρὸν συνέβη Βοῦκριν καταδραμόντα τὴν χώ-
ραν καταγαγεῖν εἰς Κρήτην τῶν τε πολιτῶν πλείους κα[ὶ
τῶν ἄλλων τῶν ἐκ τῆς πόλεως πολλὰς καὶ μεγάλας χρε[ί-
ας παρέσχετο τῷ δήμῳ καὶ προεισήνεγκε χρήματα ἐ-
κ τῶν ἰδίων εἰς τὰ εἴκοσι τάλαντα τὰ συνφωνηθέντα ὑπὲρ
τῶν αἰχμαλώτων, ἐδάνεισε δὲ καὶ τοῖς ἁλοῦσιν εἰς ἐφόδια,
καὶ νῦν ἀποστείλαντος τοῦ δήμου πρεσβευτὰς ὅπως τά
τε φιλάνθρωπα διαμένει πρὸς πάντας Κρηταιεῖς καὶ ἵνα,
εἴ που λάφυρον ἀποδέδοται τοῖς καταπλέουσι, ἀρθῇ τοῦ-
το, συνηγόρησεν εἰς τὸ πάντα πραχθῆναι τὰ συνφέροντα
τῷ δήμῳ, συνεπρέσβευσεν δὲ καὶ εἰς Κνωσὸν καὶ τοὺς συμμά-
χους, ἔδωκε δὲ καὶ ἐπιστολὰς τοῖς πρεσβευταῖς εἰς Πολύ-
ρηνα πρὸς τοὺς φίλους ὅπως συνπραγματεύωνται μετ' αὐ-
τῶν περὶ τῶν συμφερόντων, ἀναδέχεται δὲ τὴν πᾶσαν ἐπιμέ-
λειαν ποιήσεσθαι τοῦ διαμένειν τὰ φιλάνθρωπα τῷ δήμῳ
πρὸς τοὺς οἰκοῦντας ἐγ Κρήτει πάντας· ὅπως ἂν οὖν καὶ ὁ δῆ-
μος φαίνηται τιμῶν τοὺς ἀποδεικνυμένους ἣν ἔχουσιν αἵ-
ρεσιν ἐμ παντὶ καιρῷ, ἀγαθῇ τύχει, δεδόχθαι τῷ δήμῳ
ἐπαινέσαι Εὐμαρίδαν Πανκλέους Κυδωνιάτην καὶ στεφα-
νῶσαι αὐτὸν χρυσῷ στεφάνῳ κατὰ τὸν νόμον εὐνοίας ἕ-
νεκα καὶ φιλοτιμίας τῆς εἰς τὴν βουλὴν καὶ τὸν δῆμον τὸ[ν
Ἀθηναίων, στῆσαι δὲ αὐτοῦ καὶ εἰκόνα χαλκῆν ἐν Ἀκροπό-
λει, εἶναι δ' αὐτῷ καὶ εἰς τὸ λοιπὸν χρείας παρεχομένῳ
τιμηθῆναι καταξίως ὧν ἂν εὐεργετήσει, ἀναγράψαι δὲ τό-
δε τὸ ψήφισμα τὸν γραμματέα τοῦ δήμου εἰς στήλην λιθί-
ν]ην καὶ στῆσαι παρὰ τὴν εἰκόνα, τὸ δὲ γενόμενον ἀνάλωμα

εἰς τὴν ἀνάθεσιν τῆς εἰκόνος καὶ τῆς [σ]τήλης μερίσαι τὸν ταμίαν τῶν στρατιωτικῶν καὶ τοὺς ἐπὶ τεῖ διοικήσει.

II

Ἐπὶ Ἀρχελάου, Ἀνθεστηριῶνος ἐμβολίμου, Διονύσιος Θεοφίλου Ἐλαιούσιος εἶπεν· ἐπειδὴ διὰ τὴν εὔνοιαν ἣν ἔχων διατελεῖ πρὸς τὸν δῆμον Εὐμαρίδας Κυδωνιάτης πρότερον μὲν ὁ δῆμος ἐψηφίσατο ἀναθεῖναι αὐτοῦ εἰκόνα, νῦν δὲ Εὐρυκλείδης καὶ Μικίων ἐμφανίσαντες περὶ αὐτοῦ τὰς χρείας ἃς π[αρέχεται ἀξιοῦσι δοθῆναι τὴν ἀνάθεσιν ἐν τῷ τεμένει το[ῦ Δήμου καὶ τῶν Χαρίτων, ἀγαθεῖ τύχει, δεδόχθαι τῷ δήμῳ, δεδόσθαι Εὐμαρίδᾳ τὴν ἀνάθεσιν τῆς εἰκόνος ἧς πρότερον ἐψήφισται ὁ δῆμος ἐν τῷ τεμένει τοῦ Δήμου καὶ τῶν Χαρίτων, κ]αθάπερ αἰτοῦνται αὐτῷ Εὐρυκλείδης καὶ Μικίων, εἶναι δὲ καὶ τὰς λοιπὰς τὰς ἐψηφισμένας τιμὰς αὐτῷ κυρίας.

(Ἐν στεφάνῳ ἐκ φύλλων ἐλαίας :)

Ἡ βουλὴ
ὁ δῆμος
Εὐμαρίδαν
Πανκλέους
Κυδωνιάτην

III

Ἐπὶ Φαναρχίδου ἄρχοντος ἐπὶ τῆς Πανδιονίδος τρίτης πρυτανείας, Βοηδρομιῶνος, Νικίας Πολυ[ξέ]νου Πόριος εἶπεν· ἐπειδὴ Χαρμίων υἱὸς ὢν Εὐμαρίδου τοῦ Κυδωνιάτου προξένου καὶ εὐεργέτου ὄντος ἄξιον αὐτὸν παρασκευάζων τῶ[ν δεδομένων τῷ πατρὶ αὐτοῦ τιμῶν καταπλεύσας εἰς τὸν Πειραιᾶ θεωρὸς ἀπεσταλμένος εἰς Δελφοὺς ὑπὸ τῶν πολιτῶν προσαγαγόντων αὐτὸν τῶν στρατηγῶν απολελόγισται τεῖ βουλεῖ τήν τε πατρικὴν εὔνοιαν καὶ τὰ ὑφ' ἑαυτοῦ πεπραγμένα καὶ εἰς τὸ λοιπὸν ἐπαγγέλλεται χρήσιμος ἔσεσθαι καὶ ἰδίᾳ καὶ κοινεῖ τοῖς παραγινομένοις εἰς Κρήτην Ἀθηναίων, ὅπως ἂν οὖν ἐμ παντὶ καιρῷ τὰ φιλάνθρωπα πρὸς τοὺς ἀξίους πράττηται καὶ νῦν καθάπερ καὶ πρότερον, τύχει ἀγαθεῖ, δεδόχθαι τεῖ βουλεῖ, τοὺς λαχόντας προέδρους εἰς τὴν ἐπιοῦσαν ἐκκλησίαν χρηματίσαι περὶ τούτων, γνώμην δὲ ξυμβάλλεσθαι τῆς βουλῆς εἰς τὸν δῆμον ὅτι δοκεῖ τεῖ βουλεῖ, τοὺς μὲν στρατηγοὺς ἀποστεῖλαι ξένια Χαρμίωνι Εὐμαρίδου καὶ τοῖς παραγεγονόσι μετ' αὐτοῦ συνθεώροις καὶ τῷ υἱῷ αὐτοῦ Εὐμαρίδᾳ, τὸν δὲ ταμίαν τῶν στρατιωτικῶν μερίσαι τὸ γενόμενον ἀνά-λ]ωμα κατὰ τὴν διάταξιν, ὑπάρχειν δ' αὐτῷ καὶ τὴν πατρικὴν

π]ροξενίαν καὶ τοῖς ἐκγόνοις, εἶναι (δ') αὐτῷ καὶ εἰς τὸ λοιπὸν τῆς
ἰδ]ίας αἱρέσεως ποιουμένῳ τὴν ἀπόδειξιν εὑρέσθαι ἀγαθὸν
παρὰ τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου ὅτου ἂμ φαίνηται ἄξιος εἶναι.

Τὸ σχῆμα τοῦ πῖ εἶνε τὸ περὶ τὸ τέλος τῆς τρίτης καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς δευτέρας π. Χρ. ἑκατονταετηρίδος ἐπικρατῆσαν, οὗ παράδειγμα παρέχει ἡ πρώτη λέξις τῆς ἐν τῷ C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 420 ἐπιγραφῆς, ἐν ᾧ προεκτείνεται δηλαδὴ ἡ ὁριζόντιος γραμμὴ τοῦ γράμματος ὑπὲρ τὴν δεξιὰν βραχυτέραν κάθετον γραμμήν. Τὸ αὐτὸ σχῆμα τοῦ γράμματος τούτου ἀπαντᾷ καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ἐκ τοῦ αὐτοῦ τόπου ψηφίσμασι καὶ ἐν τῷ ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἐν σελ. 25 περιγραφομένῳ βάθρῳ τῶν Θριασίων.

Ἔκ τινος ἐν τοῖς στίχοις δ' καὶ κγ' τοῦ πρώτου τῶν τριῶν ψηφισμάτων ἐπὶ τοῦ λίθου γενομένης διορθώσεως ἐξάγεται, ὅτι τὸ ὄνομα τοῦ τιμωμένου πρότερον γεγραμμένον ἦτον « Εὐμαρείδας », διωρθώθη δὲ τοῦτο εἰς « Εὐμαρίδας » πρὸ τῆς ἐν τῇ στήλῃ ἐγκολάψεως τῶν δύο λοιπῶν ψηφισμάτων.

Τὰ δύο πρῶτα ψηφίσματα ἀποτελοῦσιν ἓν σύνολον, διιστάμενα ἀλλήλων διὰ μικροῦ ἑνὸς περίπου στίχου κενοῦ· ὑπὸ δὲ τὸ δεύτερον ἀπεικονίζεται ἐν μόλις ἐξέχοντι τῆς ἐπιφανείας τοῦ λίθου ἐκτύπῳ ὁ ἐν τῷ πρώτῳ ψηφίσματι μνημονευόμενος στέφανος. Τὴν ἐκ χρυσοῦ κατασκευὴν τοῦ στεφάνου ἀπεπειράθη ὁ τεχνίτης ὄχι ἀδεξίως νὰ ὑποδείξῃ, παριστῶν ὄχι ἁπλῶς δύο συνηνωμένους κλάδους ἐλαίας ἀλλὰ κρίκον τινὰ ἐξ οὗ ἐν κύκλῳ ἐξαρτῶνται τὰ φύλλα τῆς ἐλαίας, τὰ δὲ ἄνω ἄκρα τοῦ κρίκου συνέχονται διὰ βρόχου.

Ἡ γραφὴ τοῦ τρίτου ψηφίσματος δὲν διαφέρει κατ' οὐδὲν τῆς τῶν προηγουμένων, δὲν εἶνε λοιπὸν ἀδύνατον ὄχι ὅμως βέβαιον ὅτι τὰ τρία ψηφίσματα ἐνεκολάφθησαν συγχρόνως ἐπὶ τοῦ λίθου, πιθανώτερον δέ μοι φαίνεται ὅτι ὁ τὸ τρίτον ψήφισμα ἐγκολάψας τεχνίτης εἶχεν ἐγκολάψῃ καὶ τὰ πρότερα ἢ ἀπεμιμεῖτο ἐπιτυχῶς τὴν γραφὴν αὐτῶν, καὶ ὅτι ἡ νῦν εὑρεθεῖσα στήλη αὐτὴ εἶνε ἥτις ἐτέθη ἐξ ἀρχῆς πλησίον τῆς ἐν τῷ τεμένει σταθείσης χαλκῆς εἰκόνος[1]).

---

(1) Οὐδὲν νομίζω συντελεῖ εἰς τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος ἡ παρατήρησις, ὅτι ἡ

Ἐκ τῆς συνεχείας τῶν ἐν τῷ κειμένῳ τῶν τριῶν ψηφισμάτων ἀναφερομένων γεγονότων, ἅτινα ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἐν σ. 26 διὰ βραχέων συνωψίσαμεν, ἐξάγεται ὅτι τῶν ἐν τῇ ἀρχῇ τῶν δύο προτέρων ψηφισμάτων μνημονευομένων ἀρχόντων ὁ τοῦ δευτέρου, Ἀρχέλαος, διεδέχθη ἀμέσως τὸν τοῦ πρώτου, τὸν Ἡλιόδωρον. Ὁ δὲ ἄρχων τοῦ τρίτου ψηφίσματος, Φαναρχίδης, ἦρχεν προφανῶς οὐκ ὀλίγον χρόνον μετὰ τοὺς δύο ἄνω εἰρημένους. Δὲν συμφωνοῦσι δὲ πρὸς ταῦτα, ὅσα οἱ περὶ τῶν ἀρχόντων τούτων γράψαντες ἐξηκρίβωσαν. Ἐν τῷ δευτέρῳ τόμῳ τοῦ C. I. A. τίθεται ὑπ' ἀρ. 384 ὁ Ἡλιόδωρος περὶ τὸ μέσον τῆς βασιλείας Ἀττάλου I, δηλαδὴ περὶ τὰ 220 π. Χρ., ὁ Ἀρχέλαος (ἴδε τὴν ὑπ' ἀρ. 431 ἐπιγραφὴν) ἔν τινι τῶν πρώτων δεκάδων τῆς δευτέρας ἑκατονταετηρίδος, ὁ δὲ τοῦ Φαναρχίδου προηγούμενος ἄρχων (ἴδε τὴν ὑπ' ἀρ. 392 ἐπιγραφήν, χρονολογουμένην «[ἐπὶ τοῦ δεῖνος ἄρχοντος τοῦ μετ]ὰ Φαναρχίδην») κατὰ τὸ τέλος τῆς τρίτης ἑκατονταετηρίδος. Ἡ περὶ τῶν ἐτῶν τῶν ἀρχόντων τούτων γνώμη τοῦ σοφοῦ ἐκδότου βασίζεται μάλιστα ἐπὶ τῶν χαρακτήρων τῆς γραφῆς τῶν ἐν οἷς μνημονεύονται ψηφισμάτων, πρέπει λοιπὸν νὰ θεωρηθῇ μόνον ὡς κατὰ προσέγγισιν ὀρθή. Τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος ψηφίσματα συντελοῦσιν οὐκ ὀλίγον νὰ ὁρίσωμεν ἀκριβέστερον τὰ ἔτη τῶν ἄνω εἰρημένων ἀρχόντων. Ἐπιχειροῦμεν δὲ τοῦτο διὰ τῶν ἑξῆς συλλογισμῶν.

Ἐκ τῆς ἐν τῷ C. I. A. I ὑπ' ἀρ. 384 ἐπιγραφῆς ἐξάγεται ὅτι ὁ ἄρχων Ἡλιόδωρος ἦρχεν ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἀττάλου I, τουτέστι μεταξὺ τῶν ἐτῶν 241 καὶ 197 π. Χρ.[1]). Ἐπειδὴ δὲ οἱ ἐν τῷ δευτέρῳ ψηφίσματι μνημονευόμενοι γνωστοὶ ἐκ τοῦ δήμου Κηφισιέων ῥήτορες καὶ πολιτευταὶ Εὐρυκλείδης καὶ Μικίων ἐδη-

---

τὴν χρονολογίαν ἐνδεικνύουσα εἰσαγωγὴ τῶν ψηφισμάτων συνετομεύθη χάριν τῆς ἐπὶ τοῦ λίθου ἐγκολάψεως.

(1) Ἐκ τοῦ νέου ψηφίσματος συμπληροῦται ἡ ἀρχὴ τοῦ ἐν τῷ C. I. A. ψηφίσματος ὡς ἑξῆς:

> «Ἐπὶ Ἡλιοδώρου ἄρχο[ν]τος ἐπὶ τῆς Κεκροπίδος ἑν-
> δεκάτης πρυτανεία[ς κτλ.»

(Τὰ δύο ψηφίσματα ἐπεψηφίσθησαν πιθανῶς ἐν τῇ αὐτῇ ἐκκλησίᾳ).

ληστηριάσθησαν ὑπὸ τοῦ Φιλίππου V περὶ τὸ ἔτος 213 π. Χρ. (ἴδε Παυσ. II 9, 4), προΐσταντο δὲ τῆς πολιτείας ὡς φαίνεται περίπου ἀπὸ τῶν ἀμέσως ἢ ὀλίγον μετὰ τὴν ἐν τῷ ἔτει 229 π. Χρ. ἀπελευθέρωσιν τῶν Ἀθηνῶν χρόνων (πρβ. C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 379 στ. 10 κ. ἑ.), περιορίζεται τὸ χρονικὸν διάστημα ἐν ᾧ ἦρχεν ὁ Ἡλιόδωρος εἰς τοὺς μεταξὺ τῶν δύο τούτων ἐτῶν χρόνους.

Πρὸς τούτοις δὲν εἶνε πιθανόν, ὅτι ὁ ἐν τῷ πρώτῳ ψηφίσματι μνημονευόμενος πειρατὴς Βοῦκρις ἠδύνατο ἐν καιρῷ εἰρήνης καταδραμὼν τὴν χώραν νὰ ἀπαγάγῃ εἰς Κρήτην τοσοῦτον πλῆθος αἰχμαλώτων[1] *ὥστε ν' ἀποφασίσωσιν οἱ Ἀθηναῖοι νὰ πληρώσωσιν ὡς λύτρα τὸ ἐν τοῖς χαλεποῖς ἐκείνοις χρόνοις οὐκ εὐκαταφρόνητον ποσὸν τῶν εἴκοσι ταλάντων, πιθανώτερον τοὐλάχιστον εἶνε ὅτι συνέβη τοῦτο ἐν καιρῷ πολέμου. Τοιοῦτος δὲ πόλεμος ἦτον ὁ καλούμενος συμμαχικός, ὁ ἀπὸ τοῦ ἔτους 221 - 216 διαρκέσας. Εἰκάζω λοιπὸν ὅτι τὰ ἔτη τῶν ἀρχόντων Ἡλιοδώρου καὶ Ἀρχελάου κεῖνται μεταξὺ τῶν ἐτῶν 221 καὶ 213.*

Περὶ τῶν ἀρχόντων, οἵτινες φαίνεται ὅτι ἦρχον κατὰ ταῦτα τὰ ἔτη, ἐπραγματεύθη ἰδιαιτέρως ὁ A. Stschukareff ἐν διατριβῇ τινι δημοσιευμένῃ ἐν τῷ XII τόμῳ (1888) τοῦ Bull. de corr. hell. σελ. 69 κ. ἑ. Ὁρμώμενος ἐκ τῆς ἐν τῇ Ἐφ. ἀρχαιολ. 1887 σ. 1 κ. ἑ. Ἐλευσινιακῆς ἐπιγραφῆς τῆς περὶ τῶν τιμῶν τοῦ στρατηγοῦ Δημαινέτου ὥρισεν ὁ S. εὐστόχως κατὰ προσέγγισιν τὰ ἔτη τῶν ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν ἀρχόντων τοῦ C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 859 μνημονευομένων ἀρχόντων. Δυστυχῶς δὲν διεσώθη ὁλόκληρος ὁ κατάλογος, διότι ἐλλείπουσιν ὡς φαίνεται τὰ ὀνόματα τῶν ἀρχόντων δύο ἐτῶν, ἀκριβῶς δὲ ἐκείνων τῶν χρόνων καθ' οὓς περίπου ὑποθέτομεν ὅτι ἦρχον ὁ Ἡλιόδωρος καὶ Ἀρχέλαος. Τὰ δύο ταῦτα ἔτη εἶνε :

---

(1) Κατὰ τὸν Πολύβιον (ἴδε Λίβ. XXXIV, 50) ἐξηγόρασεν ἡ σύγκλητος κατὰ τὸ ἔτος 216 π. Χρ., ἀκριβῶς δηλαδὴ καθ' οὓς χρόνους ἀπέστειλαν οἱ Ἀθηναῖοι εἰς τὰς Κρητικὰς πόλεις τοὺς περὶ τῆς ἐξαγορᾶς τῶν αἰχμαλώτων διαπραγματευθησομένους πρέσβεις, τοὺς ἐν Ἀχαΐᾳ ὑπὸ Ἀννίβα πωληθέντας Ῥωμαίους στρατιώτας ἀντὶ πέντε μνῶν ἕκαστον. Τοῦτο ἔχοντες ὑπ' ὄψει δυνάμεθα ν' ὁρίσωμεν τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπὸ τοῦ Βούκριδος αἰχμαλωτισθέντων τοὐλάχιστον κατὰ προσέγγισιν εἰς 240.

Περὶ τῆς κατὰ τούτους τοὺς χρόνους πειρατείας καὶ τῆς καταστάσεως τῶν ναυτικῶν τῶν Ἀθηναίων πρβ. Λιβ. XXXI, 22, 8, Bull. de corr. h. X (1886) σ. 116.

τὸ μὲν πρῶτον 217 ἢ 216 ἢ 213 ἢ 212
τὸ δὲ δεύτερον 216 ἢ 215 ἢ 212 ἢ 211

Ἐπειδὴ δὲ τὸ ἔτος τοῦ ἄρχοντος Ἀρχελάου δίσεκτον ἦτον, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἐπ' αὐτοῦ γενομένου ψηφίσματος, κατὰ δὲ τοὺς ὑπολογισμοὺς τῶν χρονολόγων (ἴδε Schmidt Hdb. d. griech. Chr. σ. 792) τῶν ἀπὸ 217-213 ἐτῶν μόνον τὸ ἔτος 216 δίσεκτον ἦτον, συμπεραίνομεν ὅτι οἱ ἄρχοντες ὧν τὰ ὀνόματα δὲν διεσώθησαν ἦρχον πιθανῶς κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῶν δύο ἐν τοῖς ἀνωτέρω σειρῶν ἐτῶν, ὁ μὲν Ἡλιόδωρος κατὰ τὸ ἔτος 217, ὁ δὲ Ἀρχέλαος κατὰ τὸ ἔτος 216 π. Χρ.[1]).

Ἡ δὲ ἀρχὴ τοῦ ἐν τῷ τρίτῳ ψηφίσματι μνημονευομένου ἄρχοντος Φαναρχίδου δὲν δύναται νὰ ὁρισθῇ ἀκριβῶς· ἐπειδὴ δὲ ἀπαντᾷ ἐν τῷ ψηφίσματι ὡς συνοδοιπόρος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ὁ τῷ πάππῳ ὁμώνυμος Εὐμαρίδας, φαίνεται ὅτι οὐκ ὀλίγος εἶνε ὁ μεταξὺ τῶν ἄνω εἰρημένων ἀρχόντων καὶ τοῦ Φαναρχίδου χρόνος καὶ δυνάμεθα ν' εἰκάσωμεν ὅτι οὗτος ἦρχε περὶ τὴν πρώτην ἴσως δεκαετηρίδα τῆς δευτέρας π. Χρ. ἑκατονταετηρίδος.

Ἄξιον παρατηρήσεως εἶνε ὅτι τὸ εἰς τὴν ἀνάθεσιν τῆς εἰκόνος καὶ τῆς στήλης γενόμενον ἀνάλωμα ἐμέρισαν ὡς μία τις ἀρχή, ἧς θὰ προΐστατο ὁ ταμίας, ὁ ταμίας οὗτος τῶν στρατιωτικῶν καὶ οἱ ἐπὶ τῇ διοικήσει, τοῦτο δὲ εὑρίσκεται ἐφ' ὅσον γνωρίζω ἐν μιᾷ μόνον ἄλλῃ ἐπιγραφῇ, τῇ ἐν τῷ C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 327 δημοσιευμένῃ. Ἐπειδὴ ἡ γραφὴ τοῦ ψηφίσματος τούτου, οὗτινος καὶ ἡ φρασεολογία συμφωνεῖ πληρέστατα πρὸς τὴν τῶν ἄνω καὶ τῶν ἑπομένων ψηφισμάτων, ἀτημελὴς οὖσα δὲν διαφέρει οὐσιωδῶς τῆς τῶν ψηφισμάτων τούτων δὲν βλέπω τὸν λόγον δι' ὃν πρέπει νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι ἀνάγεται εἰς πολὺ προγενεστέρους χρόνους. Σπουδαιότερον δὲ εἶνε τὸ ἐκ τῆς ἐν τῷ ἄνω ψηφίσματι μνείας τῶν ἐπὶ τῇ διοικήσει ἐξαγόμενον συμπέρασμα, ὅτι δηλαδὴ ἐσφαλμένως ἐπιστεύετο, ὅτι ἡ ἀρχὴ τῶν ἐπὶ τῇ διοικήσει μόνον ἐν τοῖς μεταξὺ περίπου τῶν ἐτῶν 295 καὶ 275 χρόνοις ἐγκατέστη ἀντὶ

---

(1) Δὲν διαφωνοῦσι πρὸς ταῦτα ὅσα ἐξέθηκεν ὁ Beloch περὶ τοῦ καταλόγου τῶν ἀρχόντων ἐν τοῖς N. Jahrb. f. Ph. u. P. 1884, I σ. 482 κ. ἑ., ἂν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὰς ἐν τῇ Ἐφημ. ἀρχ. 1887 σ. 179 παρατηρήσεις τοῦ κ. Φιλίου.

τοῦ ἑνὸς τοῦ καὶ ἐν τοῖς προηγουμένοις καὶ ἐν τοῖς ἑπομένοις χρόνοις μέχρι τοῦ μέσου τῆς δευτέρας π. Χρ. ἑκατονταετηρίδος ἐν ταῖς ἐπιγραφαῖς μνημονευομένου ἐπὶ τῇ διοικήσει ἄρχοντος[1]), δὲν δυνάμεθα ὅμως ν' ἀποφανθῶμεν ἀσφαλῶς πότε ἐγένετο ἡ μεταβολὴ καὶ πότε κατηργήθη ἐκ νέου ἡ ἐκ πλειόνων ἀρχή.

Ἐν τῷ τρίτῳ ψηφίσματι ὡς καὶ ἐν τῇ ὑπ' ἀρ. 4 ἐπιγραφῇ μνημονεύεται μόνον ὁ ταμίας τῶν στρατιωτικῶν, διατάσσεται δὲ ἐν τῷ μὲν νὰ πληρώσῃ τὰ εἰς τοὺς περὶ τὸν Χαρμίωνα στελλόμενα ξένια, ἐν τῷ δὲ τὴν ἀναγραφὴν καὶ ἀνάθεσιν τῆς στήλης. Τούτων δὲ τῶν ψηφισμάτων πάλιν διαφέρουσιν ὡς πρὸς τοῦτο αἱ ὑπ' ἀρ. 2 καὶ 3 ἐπιγραφαί, ἐν αἷς ἀναφέρεται ὅτι «ὁ ταμίας» ἐπλήρωσε τὰ διὰ τὰς στήλας ἔξοδα, οὗτος δὲ ἦτον ἀναμφιβόλως ὁ ταμίας τῆς βουλῆς, διότι τὰ ψηφίσματα ταῦτα ἐψηφίσθησαν ὑπὸ τῆς βουλῆς ὡς καὶ τὸ ἐν τῷ C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 375, ἐνῷ τὸ ὑπ' ἀρ. 4 δέον ν' ἐκληφθῇ ὡς ψήφισμα τοῦ δήμου (πρβ. Hartel, Stud. ü. a. St. u. Urk. σ. 136).

Περαίνων τὸν λόγον παρατηρῶ ὅτι διὰ τῆς ἐν τῷ ις' καὶ ιζ' στ. τοῦ ὑπ' ἀρ. 1 ψηφίσματος λέξεως «Πολύρηνα» ἀποδεικνύεται, ὅτι παρὰ τῷ Στεφάνῳ τῷ Βυζαντίῳ ἐ.λ. Πολυρρηνία δέον πιθανῶς ν' ἀναγνωσθῇ Πολύρην (ἴδε τὴν var. lect. τοῦ Meineke).

Ὁ τὸ τρίτον τῶν ἄνω ψηφισμάτων εἰπὼν Νικίας Πολυξένου Πάριος εἶπεν καὶ τὸ ἐν τῷ C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 401 ἐπίσης προβουλευματικὸν ψήφισμα.

2. Στήλη ἐκ φαιοῦ Ὑμηττίου μαρμάρου, ἄνω ἀποκεκρουσμένη· μῆκ. 1, πλ. 0,49-0,53, πάχ. 0,10[μ]. Γραφὴ λίαν ἀμελής· τὸ ω μέγα καὶ τὸ ἄλφα ἄνευ τῶν ὁριζοντίων γραμμῶν, τοῦ ε ψιλοῦ ἐλλείπει πλειστάκις ἡ μεσαία γραμμή, τὸ ο μικρὸν πολὺ μικρόν.

Τὸ κείμενον τῆς ἐπιγραφῆς ἔχει ὡς ἑξῆς:

- - - - - - - - - - - - ιος (;) εἶ[πε]ν· [ἐπειδὴ Νικήρατο]ς Ἀλεξανδρεὺς κοινεῖ τε τῷ δήμ]ῳ τῷ Ἀθηναίων κ[αὶ ἰδίᾳ τοῖ]ς παραγινομένοις τῶ]ν [πο]λιτῶ[ν εὔχρηστ]ον ἑαυτὸν παρασκευάζει, τυγχάνει δὲ

---

(1) Πρβ. E. Spangenberg De Athen. publ. inst. aet. Maced. comm. σ. 45.

καὶ] τιμώμενος ὑπὸ Πτολ[εμαίο]υ τοῦ ἐπὶ Κύπρου στρατηγοῦ, ἐπαγγέλλετ]αι δὲ καὶ εἰς τὸ λοιπὸν τὴν αὐτὴν αἵρεσιν διαφυλάξειν καὶ περὶ τούτων ἀπομεμαρτυρήκασιν οἱ παραγεγονότες εἰς Κύπρον τῶν πολιτῶν· ὅπως ἂν [ο]ὖν εἰδῶσιν ἅπαντες ὅτι ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων εὐχάριστος ὢν διατελεῖ τοῖς εἰς ἑαυτὸν φιλοτιμουμένοις — ἀγαθεῖ τύχει, δεδόχθαι τεῖ βουλεῖ, τοὺς λαχόντας προέδρους εἰς τὴν ἐπιοῦσαν ἐκκλησίαν χρηματίσαι περὶ τούτων, γνώμην δὲ ξ[υμβάλλεσθαι τῆς βουλῆς εἰς τὸν δῆμον, ὅτι δοκεῖ τεῖ βουλεῖ ἐπαινέσαι Νικήρατον Νικηράτου Ἀλεξανδρέα καὶ στεφανῶσαι αὐτὸν θαλλοῦ στεφάνῳ εὐνοίας ἕνεκεν καὶ φιλοτιμίας τῆς εἰς τὸν [δ]ῆμον τὸν Ἀθηναίων, εἶναι δ[ὲ] αὐτὸν καὶ πρόξενον καὶ εὐεργέ[τη]ν τοῦ δήμου τοῦ Ἀθηναίων, καὶ εἰς τὸ λοιπὸν δὲ τὴν αὐτὴ[ν αἵρε[σ]ιν διατηροῦντι πρὸς τὸν δῆμον καὶ ἄλλο ἀγαθὸν εὑρέσθαι ὅ]του ἂν ἦι ἄξιος· ὅπως δ' ἂν καὶ ὑπόμνημα ὑπάρχει αὐτῷ περὶ τῆς πρὸς τὸν [δ]ῆμον εὐνοίας, ἀναγράψαι (δὲ) τόδε τὸ ψήφισμα τὸγ γραμματ[έα τὸν κατὰ πρυτανείαν ἐν στήλει λιθίνῃ καὶ στῆσαι αὐτὴν ἐν τῶ[ι τ[εμ]ένει τοῦ Δήμου καὶ τῶν Χ[αρί]των· εἰς δὲ τὴν ἀν[α]γραφὴν τῆς στήλ[η]ς καὶ τὴν ἀνάθεσιν μ[ερ]ίσαι τὸν τα[μί]αν τὸ γενόμενον ἀνάλ[ω]μα.

Ἡ βουλὴ
ὁ δῆμος
Νικήρατον
Νικηράτου
Ἀλεξανδρέα

Οἱ χρόνοι καθ' οὓς περίπου ἐψηφίσθη τοῦτο τὸ ψήφισμα ὁρίζονται διὰ τῆς ἐν στ. δ' μνείας τοῦ Πτολεμαίου τοῦ ἐπὶ Κύπρου στρατηγοῦ. Ὁ Πτολεμαῖος οὗτος εἶνε ἀναμφιβόλως ὁ ἐκ Μεγαλοπόλεως καταγόμενος υἱὸς τοῦ Ἀγησάρχου, περὶ οὗ πλεονάκις λόγος γίγνεται παρὰ τῷ Πολυβίῳ καὶ τῷ Ἀθηναίῳ. Οὗτος διεδέχθη ἐπὶ τῆς βασιλείας Πτολεμαίου Ε' τοῦ Ἐπιφανοῦς (204 - 181 π. Χρ.) τὸν τέως ἐν Κύπρῳ στρατηγὸν Πολυκράτην, ὡς τοιοῦτος δὲ προΐστατο τῆς νήσου καὶ ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Πτολεμαίου ϛ'. τοῦ Φιλομήτορος, διῴκει δὲ τὴν Κύπρον πιστῶς καὶ ἐπιμελῶς μέχρι τῆς ἐνηλικιότητος τοῦ Φιλομήτορος (173 π. Χρ.), ἀλλὰ μετὰ τὴν μάχην, ἣν ὁ κυρίαρχος αὐτοῦ ἐνῆλιξ γενόμενος περὶ τὸ Πηλούσιον συνῆψε πρὸς Ἀντίοχον Ε' τὸν Ἐπιφανῆ καὶ ἡττήθη, φαίνεται ὅτι παρέδωκε τὴν νῆσον εἰς τὸν Ἀντίοχον (ἴδε Σακελλαρίου Κυπριακὰ Ι σ. 363 κ. ἑ.).

Ὁ αὐτὸς μνημονεύεται ὡς συγγράψας «τὰς περὶ τὸν Φιλοπάτορα ἱστορίας» παρὰ τῷ Ἀθηναίῳ (Χ 26, ΧΙΙ 40) κ. ἀ.

3. Στήλη ἐξ Ὑμηττίου μαρμάρου, ἄνω τεθραυσμένη. Μῆκ. 1, πλ. 0,52 - 0,51, πάχος 0,09 - 0,10[μ].

- - - - - - - - - - - - - - - -]ς[καὶ συμπρόεδροι. Ἔδοξεν τῆι βουλῆι κ]αὶ τῶ[ι] δή[μῳ· ὁ δεῖνα τοῦ δεῖνος]Ῥαμνούσιος ε[ἶπεν· ἐπειδὴ Τίμαρχος Σα]λαμίνιος εὔνους ἐστ[ὶν κοινῆι τε τῷ δήμῳ καὶ ἰ]δίᾳ τοῖς παραγινομένοις τῶν [πολιτῶν εἰς Σαλαμῖνα] τὴν ἐν Κύπρῳ εὔχρηστον ἑαυτὸν π[αρασκευάζει καὶ πε]ρὶ τούτων ἀπομεμαρτυρήκασιν αὐτῷ [οἱ παραγεγονότες] εἰς Σαλαμῖνα τῶμ πολιτῶν· ὅπως ἂν οὖν εἰδῶσι ἅπαντ]ες ὅτι ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων εὐχάριστος ὢν διατελεῖ το]ῖς εἰς ἑαυτὸν φιλοτιμουμένοις - ἀγαθῆι τύχει - δ]εδόχθαι τῆι βουλῆι τοὺς λαχόντας προέδρους εἰς τὴν ἐπιοῦσαν ἐκκλησίαν χρηματίσαι περὶ τούτων, γνώμην δὲ ξυμβάλλεσθαι τῆς βουλῆς εἰς τὸν δῆμον ὅτι δοκεῖ τῆι βουλῆι ἐπαινέσαι Τίμαρχον Τιμάρχου Σαλαμίνιον καὶ στεφανῶσαι αὐτὸν θαλλοῦ στεφάνῳ εὐνοίας ἕνεκεν καὶ φιλοτιμίας τῆς εἰς τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων, εἶναι δὲ αὐτὸν καὶ πρόξενον καὶ εὐεργέτην τοῦ δήμου τοῦ Ἀθηναίων καὶ εἰς τὸ λοιπὸν δὲ τὴν αὐτὴν αἵρεσιν διατηροῦντι πρὸς τὸν δῆμον καὶ ἄλλο ἀγαθὸν εὑρέσθαι ὅτου ἂν ει ἄξιος· ὅπως δ᾽ ἂν καὶ ὑπόμνημα ὑπάρχει αὐτῷ περὶ τῆς πρὸς τὸν δῆμον εὐνοίας, ἀναγράψαι τόδε τὸ ψήφισμα τὸγ γραμματέα τὸγ κατὰ πρυτανείαν ἐν στήλαις λιθίναις δυσὶν ὥστε ἀνατεθῆναι τὴμ μὲν μίαν ἐν τῷ τεμένει τοῦ Δήμου καὶ τῶν Χαρίτων, τὴν δὲ ἄλλην ἐν Σαλαμῖνι ἐν τῷ τῆς Ἀθηνᾶς ἱερῷ, εἰς δὲ τὴν ἀναγραφὴν τῶν στηλῶν καὶ τὴν ἀνάθεσιν μερίσαι τὸν ταμίαν τὸ γενόμενον ἀνάλωμα.

Ἐν στεφάνῳ ἐκ φύλλων ἐλαίας :

Ἡ βουλὴ
ὁ δῆμος
Τίμαρχον
Τιμάρχου
Σαλαμίνιον

Τὸ ψήφισμα τοῦτο θὰ εἶνε περίπου σύγχρονον τῷ προηγουμένῳ. Τίμαρχός τις Σαλαμίνιος Bull. de corr. h. XI (1887) σ. 253.

4 καὶ 5. Νεώτερα τῶν προηγουμένων φαίνεται ὅτι εἶνε τὰ δύο ψηφίσματα, ἅπερ συνάπτομεν ἐνταῦθα ὡς ἀναφερόμενα εἰς δύο ἀδελφούς, οἷς πιθανῶς συγχρόνως ἀπενεμήθησαν ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων αἱ ἴδιαι τιμαί. Λέγω δὲ ὅτι τὰ ψηφίσματα ταῦτα, ὧν διε-

σώθησαν τοῦ μὲν ἑνὸς ὀλίγα τινὰ αὐτοῦ τοῦ ψηφίσματος καὶ τὸ ὑπογεγραμμένον ὄνομα, τοῦ δὲ μόνον τὸ ὑποσεσημειωμένον ὄνομα, νεώτερα φαίνονται, διότι πρῶτον μὲν ἡ μεσαία γραμμὴ τοῦ ἄλφα εἶνε ὀλίγον πρὸς τὰ κάτω κεκυρτωμένη, δεύτερον δὲ ἀπαντᾷ ἐν τῷ γ' στ. τῆς ὑπ' ἀρ. 4 ἐπιγραφῆς ἡ γραφὴ Χαρείτων ἀντὶ Χαρίτων, τὸ δὲ ἀρχαιότερον παράδειγμα ἐν ᾧ μηκύνεται τοιουτοτρόπως τὸ ἰῶτα φαίνεται ὅτι εἶνε τὸ ἐν τῷ C. I. A. ὑπ' ἀρ. 624 (στ. ε' γ ε ί ν ε σ θ α ι, στ. λδ' φ ι λ ο τ ε ι μ ο ῦ ν τ α) ψήφισμα ὀργεώνων, ὅπερ ἀνάγεται εἰς τὸ μέσον τῆς δευτέρας π. Χρ. ἑκατονταετηρίδος[1]). Εἰς τοὺς αὐτοὺς χρόνους ἀνάγονται πιθανῶς καὶ τὰ ψηφίσματα ὧν παραθέτομεν ἐνταῦθα τὰ περιλειπόμενα, τοῦ μὲν ὑπ' ἀρ. 4 (μῆκ. 0,70, πλ. 0,42 - 44, πάχ. 0,10μ) τὰ ἑξῆς :

[ὅπως δ' ἂν καὶ ὑπόμνη-]
μα ὑπάρχει αὐτῷ τ]ῆς π[ρὸς τὸν δῆμον εὐνοίας ἀναγράψαι τόδε τὸ
ψήφισμα τὸν γραμματέα] τὸν κατὰ πρυτανε[ίαν ἐν στήλει λιθίνει
καὶ στῆσαι αὐτὴν ἐν] τῷ τεμένει τοῦ Δήμου καὶ Χαρείτ[ων, τὸ δὲ
γενόμενον ε]ἰς αὐτὴν ἀνάλωμα μερίσαι τὸν ταμίαν τῶ[ν
στρατιωτι]κῶν.

Ἡ βουλὴ
ὁ δῆμος
Λεοντίσκον
Αἴγμωνος
Παταρέα

τοῦ δὲ ὑπ' ἀρ. 5 (μῆκ. 0,66, πλ. 0,425 - 45, πάχ. 0,13μ) :

Ἡ βουλὴ
ὁ δῆμος
Εὐέλθοντα
Αἴχμωνος
Παταρέα

Ἐν τῷ αὐτῷ χώρῳ εὑρέθησαν χαμαὶ κείμενα καὶ

6. Κιονίσκος ἐξ Ὑμηττίου μαρμάρου, φέρων τὴν ἑξῆς ἐπιγραφήν :

Ἀριστα - - - - -
Εὐδίκου
Ἀγγελῆθεν
θυγάτηρ

(1) Ἴδε Meisterhans Gramm. d. att. Inschr. σ. 38.

7. Τεμάχιον ἐπιστεγάσματος νεκρικοῦ μνημείου ἐκ Πεντελ. μαρμ. Μῆκ. 0,25, ὕψ. 0,22, πάχ. 0,15μ.

- - - μένου

8. Ὅμοιον. Μῆκ. 0,30, ὕψ. 0,25, πάχ. 0,20μ.

- - - - α Γαΐο[υ - - - - -
ἡ κα[ὶ - - - - -

Τὸ ὑπ' ἀρ. 6 εἶνε τῶν π. Χρ., τὰ δὲ ὑπ' ἀρ. 7 κ. 8 τῶν μ. Χρ. χρόνων.

Τὸ βάθρον τοῦ Βρυάξιδος.

Ἀποπερατωθείσης ἤδη τῆς τυπώσεως τῶν προηγουμένων ἐπιγραφῶν ἀνεκαλύφθη τὸ περὶ οὗ ἐν τοῖς ἀνωτέρω (σελ. 34 κ. ἑ.) λόγος βάθρον τοῦ Βρυάξιδος. Ἡ ἐπὶ τῆς ἔμπροσθεν προσόψεως αὐτοῦ ἐπιγραφὴ ἔχει ὡς ἑξῆς (ἴδ. εἰκ. 1 ἐν σελ. 35):

Φυλαρχοῦντες ἐνίκων ἀνθιππασίᾳ
Δημαίνετος Δημέο Παιανιεύς,
Δημέας Δημαινέτο Παιανιεύς,
Δημοσθένης Δημαινέτο Παιανιεύς.
Βρύαξις ἐπόησεν.

Ἐπειδὴ οἱ φύλαρχοι δέκα ὄντες ἐξελέγοντο ἐκ τῶν φυλῶν, προΐστατο δηλαδὴ ἕκαστος αὐτῶν τῶν ἐκ τῆς ἑαυτοῦ φυλῆς (ἑκατὸν) ἱππέων, ἐξάγεται ἐκ τῆς ἐνταῦθα δημοσιευομένης ἐπιγραφῆς, ὅτι τὸ ἐπὶ τοῦ βάθρου ποτὲ τεθειμένον ἀνάθημα δὲν ἀναφέρεται εἰς νίκην τινά, ἣν οἱ τρεῖς μνημονευόμενοι φύλαρχοι συγχρόνως καὶ ἐν τῇ αὐτῇ ἑορτῇ ἐνίκησαν, ἀλλὰ δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς οἰκογενειακὸν οὕτως εἰπεῖν μνημεῖον, ὅπερ ἀνεγέρθη ὅταν καὶ τρίτον μέλος τῆς αὐτῆς οἰκογενείας ἐν τῷ αὐτῷ ἀγῶνι ἐνίκησεν, τὸ δὲ μέλος τοῦτο εἶνε πιθανῶς ὁ τρίτος, τουτέστι Δημοσθένης Δημαινέτου Παιανιεύς, ὅστις διὰ τοῦ κοινοῦ τούτου ἀναθήματος ἀνενέωσεν καὶ τὴν ἀνάμνησιν τῶν νικῶν τοῦ ἀδελφοῦ καὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Συνάμα δὲ ἐξάγεται ἐκ τούτων ὅτι τὸ ἔργον τοῦ Βρυάξιδος δὲν ἦτο δημόσιον ἀλλὰ ἰδιωτικόν.

Τούτων δὲ οὕτως ἐχόντων πιθανὸν γίνεται ὅτι τὸ ἔργον τοῦτο ἀνήκει εἰς ἐκεῖνα, ἅτινα ἔτι νέος ὢν ἐξετέλεσεν ὁ τεχνίτης. Διὰ τοῦτο δὲν ἀναφέρεται ὑπὸ τῶν ἀρχαίων μεταξὺ τῶν ἔργων, δι' ὧν ἔνθεν καὶ ἔνθεν τοῦ Αἰγαίου πελάγους ἐδοξάσθη καὶ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν δὲν μνημονεύεται ὁ Βρύαξις οὔτε ὑπὸ τοῦ Παυσανίου οὔτε ὑπ' ἄλλου τινὸς ἐν τοῖς τεχνίταις, ὧν τὰ ἔργα εὕρηντο ἐν Ἀθήναις [1]. Συμφωνεῖ δὲ πρὸς τὴν νῦν ἀνεύρεσιν τοῦ βάθρου αὐτοῦ ὅτι ὑπὸ τοῦ Κλήμεντος τ. Ἀλεξ. (Προτρ. IV 48) Ἀθηναῖος καλεῖται.

Τὰ ἔργα τοῦ τεχνίτου, ὧν τινων γνωρίζομεν κατὰ προσέγγισιν τοὐλάχιστον τοὺς χρόνους τῆς ἐκτελέσεως, τὸ Μαυσώλλειον δηλαδὴ καὶ ἡ εἰκὼν τοῦ βασιλέως Σελεύκου Νικάτορος, ἐγένοντο κατὰ τὸ δεύτερον ἥμισυ τῆς τετάρτης π. Χρ. ἑκατονταετηρίδος. Ἐπειδὴ ἡ εἰκὼν τοῦ Σελεύκου πιθανῶς ἐγένετο κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετηρίδα τῆς ἑκατονταετηρίδος ταύτης, δὲν εἶνε πιθανὸν ὅτι ὁ τεχνίτης ἐπεφορτίσθη τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος βάθρου καὶ ἀναθήματος πρὸ τοῦ μέσου τῆς ἑκατονταετηρίδος, ἀφ' ἑτέρου δὲ φαίνεται ὅτι δὲν εἶνε πολὺ νεώτερον τῆς ἐποχῆς ταύτης διότι, ὡς εἴπομεν ἐν τοῖς ἀνωτέρω, ἀνήκει πιθανῶς εἰς τὰ ἰδιωτικὰ ἔργα δι' ὧν ὁ νέος τεχνίτης τὸ πρῶτον γνωστὸς ἐγένετο καὶ ἅτινα ἐξετέλεσε βεβαίως πρὸ τῆς μετὰ τοῦ Σκόπα καὶ ἄλλων ἐνδόξων τεχνιτῶν ἐν τῷ Μαυσσωλλείῳ συνεργασίας αὐτοῦ [2]. Πρὸς ταύτην δὲ τὴν γνώμην συμφωνεῖ καὶ ἡ γραφὴ τῆς ἐπιγραφῆς, ἥτις ὁμοιάζει μὲν ἐν πολλοῖς τῇ τῆς ἐν τῷ Δελτίῳ τ. ἔ. 1889 ἐ. σ. 129 ἐν ὁμοιοτύπῳ δημοσιευμένης ἐπιγραφῆς (τῆς Πανδήμου Ἀφροδίτης), φαίνεται ὅμως ὅτι ὀλίγον τι ἀρχαιοτέρα εἶνε.

Ταῦτα προτάξαντες ἐπανερχόμεθα εἰς τοὺς ἐν τῇ ἐπιγραφῇ μνημονευομένους φυλάρχους.

Ἐκ τῶν φυλάρχων τούτων δύναται ἴσως ὁ πρῶτος, ὁ πατὴρ

---

(1) Πρβ. Παυσ. I 17, 1 «Ἀθηναίοις δὲ ἐν τῇ ἀγορᾷ καὶ ἄλλα ἐστὶν οὐκ ἐς ἅπαντας ἐπίσημα».

(2) Ἴσως δὲν εἶνε τυχαία ἡ σύμπτωσις ὅτι ἡ ἀρκτικὴ πλευρὰ τοῦ Μαυσσωλλείου, ἣν ἐξειργάσατο ὁ Βρύαξις, περιεῖχε τὴν παράστασιν ἱππέων ὧν οἱ σφριγῶντες ἵπποι ὑπομιμνήσκουσιν ἡμῖν τοὺς ἐν τῷ βάθρῳ ἵππους.

δηλαδὴ τῶν δύο λοιπῶν, Δημαίνετος Δημέου Παιανιεύς, νὰ ταυτισθῇ μετὰ τοῦ γνωστοῦ στρατηγοῦ Δημαινέτου, ὅστις ἀναφέρεται παρὰ τοῦ Ξενοφῶντος ἐν τοῖς Ἑλλ. V 1,10 καὶ 26 καὶ τοῦ Αἰσχίνου II, 78 (πρβ. Ἁρποκρ. καὶ Σουΐδ. ἐ.λ.), ὡς «καταναυμαχήσας» ἐν τῷ Κορινθιακῷ πολέμῳ «Χίλωνα τὸν Λακεδαιμονίων ναύαρχον» μετὰ δὲ τοῦ Χαβρίου νικήσας ἐν Αἰγίνῃ τὸν Γοργώπαν [1]). *Περὶ τοῦ Δημαινέτου δὲν ἀναφέρεται ῥητῶς ὅτι ἀνῆκεν εἰς τὸν δῆμον τῶν Παιανιέων, παρατηροῦμεν ὅμως ὅτι οἱ τῶν μετ' αὐτοῦ στρατηγῶν τοῦ ἔτους 388|7, ὧν μνημονεύονται οἱ ἐξ ὧν κατήγοντο δῆμοι, δὲν ἀνῆκον εἰς τὴν Πανδιονίδα φυλήν, ἥτις συμπεριελάμβανε καὶ τοὺς Παιανιεῖς. Πρὸς τούτοις καλεῖται ὁ στρατηγὸς οὗτος βουζύγης, ἀνῆκεν δηλαδὴ εἰς ἓν τῶν διαπρεπεστέρων γενῶν τῆς πόλεως, ἐξ οὗ κατήγετο καὶ αὐτὸς ὁ Περικλῆς* [2]), *ἐπεμελεῖτο δὲ βεβαίως καὶ οὗτος, ὅπως οἱ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ μνημονευόμενοι φύλαρχοι, τῆς ἱπποτροφίας καὶ γνωστὸν εἶνε ὅτι οἱ υἱοὶ τῶν διασήμων καὶ πλουσίων πολιτῶν κατετάσσοντο συνήθως ἐν τοῖς τάγμασι τῶν ἱππέων, βαθμηδὸν δὲ διωρίζοντο ὑπὸ τῶν προϊσταμένων αὐτῶν καὶ ἐξελέγοντο κατόπιν ὑπὸ τοῦ δήμου εἰς τὰς ἀνωτέρας ἀρχὰς προβιβαζόμενοι μέχρι τῆς στρατηγίας. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐξάγεται ὅτι ὁ εἰρημένος Δημαίνετος ἠδύνατο νὰ εἶχε περὶ τὸ μέσον τῆς τετάρτης ἑκατονταετηρίδος δύο υἱοὺς ἔχοντας τὴν διὰ τὴν φυλαρχίαν ἀπαιτουμένην ἡλικίαν* [3]).

Οἱ φύλαρχοι οὗτοι, οἱοιδήποτε καὶ ἂν εἶνε, «ἐνίκων ἀνθιππασίᾳ». Περὶ ταύτης γράφει ὁ Ξενοφῶν ἐν τῷ Ἱππαρχικῷ (III 11 κ. ἑ.) λόγον ποιούμενος περὶ τῆς ἐν τῷ ἱπποδρόμῳ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῆς βουλῆς γινομένης ἐπιδείξεως τὰ ἑξῆς: «καλὸν δ' ἐπεὶ αἱ φυλαὶ ἐν τῇ ἀνθιππασίᾳ φεύγουσί τε ἀλλήλας καὶ διώκουσι ταχέως, ὅταν οἱ ἵππαρχοι ἡγῶνται ταῖς πέντε φυλαῖς, ἑκατέρας διελαύ-

(1) Πρβ. Schäfer Dem. u. s. Z. I σ. 148 κ. 221, J. Beloch D. att. Pol. s. Perikles σ. 296 καὶ 356.

(2) Πρβ. Toepffer Att. Geneal. σ. 136 κ. ἑ.

(3) Ἐν παρόδῳ προσθέτω ὅτι τὰ ἐκ τῆς λέξεως «δῆμος» παραγόμενα ὀνόματα συνηθέστατα εἶνε μεταξὺ τῶν γνωστῶν Παιανιέων, ὧν παραδείγματα εἶνε ὁ Δημοσθένης Δημοσθένους, Δημοχάρης Δήμωνος καὶ ἄλλοι συγγενεῖς τοῦ ῥήτορος, Δημάδης Δημέου, Δήμων Δημοτέλους κτλ.

νειν τὰς φυλὰς δι' ἀλλήλων· ταύτης γὰρ τῆς θέας τό τε ἀντιμετώπους προσελαύνειν ἀλλήλοις γοργόν, τό τε διελάσαντας τὸν ἱππόδρομον ἀντίους πάλιν στῆσαι ἀλλήλοις σεμνόν, καὶ τὸ ἀπὸ σάλπιγγος αὖ τὸ δεύτερον θᾶττον ἐπελαύνειν καλόν· στάντας δὲ ἤδη τὸ τρίτον αὖ ἀπὸ σάλπιγγος χρὴ τάχιστα ἀλλήλοις ἐπελαύνειν, καὶ διελάσαντας εἰς κατάλυσιν ἤδη ἐπὶ φάλαγγος ἅπαντας καταστάντας, ὥσπερ εἰώθατε πρὸς τὴν βουλὴν προσελαύνειν. Ταῦτά μοι δοκεῖ πολεμικώτερά τε φαίνεσθαι ἂν καὶ καινότερα· τὸ δὲ βραδύτερον μὲν τῶν φυλάρχων ἐλαύνειν, τὸν δ' αὐτὸν τρόπον ἐκείνοις ἱππεύειν, οὐκ ἄξιον ἱππαρχίας» [1]. *Αἱ παραινέσεις αὗται τοῦ Ξενοφῶντος σχετιζόμεναι πρὸς τὸν τόπον τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐπιδείξεως σκοπεύουσι ὄχι νὰ ἐπιφέρωσι ῥιζικὴν ἀλλὰ μόνον ἐν τοῖς καθέκαστα μεταβολὴν τοῦ καθεστῶτος συστήματος. Ἀπετέλει δὲ ἡ ἀνθιππασία μέρος τῶν ἱππικῶν ἀγώνων, οἵτινες συνεδέοντο πρὸ πάντων μετὰ τῶν Παναθηναίων, τῶν Θησείων (ἐπιταφίων) καὶ τῶν Ὀλυμπιείων, ῥητῶς δὲ ὀνομάζεται ἀγὼν (ἴδε Ἡσύχ. Σουίδ. Ἀνέκδ. τ. Bekker I 404 ἑ. λ.), καί τοι δὲν ἀναφέρεται ὅτι ἐξελέγοντο τακτικῶς ἐπὶ τούτοις διοριζόμενοι ἀγωνοθέται καὶ ὅτι ῥητά τινα ἆθλα προετίθεντο. Διὰ τοῦτον τὸν λόγον δὲν μνημονεύεται ὁ ἀγὼν τῆς ἀνθιππασίας ἐν τοῖς καταλόγοις τῶν Παναθηναϊκῶν νικητῶν τοῖς ἐν τῷ C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 965-970 δημοσιευμένοις, ἐν οἷς, ὅπως ἐν τοῖς περὶ τῶν Θησείων ἐπιγραφαῖς, ῥητῶς μνημονεύονται ἐκτὸς τῶν ἱππάρχων καὶ οἱ φύλαρχοι, οἵτινες ὡς ἀντιπρόσωποι τῶν ἑαυτῶν φυλῶν ἐν τοῖς ἱππικοῖς ἀγῶσιν ἐνίκησαν (ἴδε C. I. A. II 444 στ. 56 κ. ἑ.* [2]*), στ. 77 κ.ἑ., 445 d κ. ἑ. στ. 8 κ. ἑ., στ. 41 κ. ἑ., C. I. A. II 968 στ. 28 κ. ἑ., 969 σ. 41) καὶ ἐπὶ τὸ γενικώτερον μόνον ἀναφέρεται ἐν ταῖς περὶ τῶν Θησείων ἐπιγραφαῖς, ὅτι ὁ ἀγωνοθέτης τοῦ ἀγῶ-*

---

(1) Ἐν τῇ αὐτῇ διατριβῇ ὁμιλεῖ ὁ συγγραφεὺς I 20 ὁμοίως περὶ τῶν «μελετῶν τῆς ἀνθιππασίας», II 4 περὶ «τῶν μετὰ φιλίας ἀνθιππασιῶν».

(2) Πρβ. Martin Les cavaliers athéniens σ. 281 σημ. 1. Ὁ ἐν στ. ξ' μνημονευόμενος Σῖμος εἶνε πιθανῶς συγγενὴς τοῦ ἐν τῷ C. I. A. III ὑπ' ἀρ. 1881 ἀπαντῶντος Ἀνθεστηρίου Σίμου ἐκ Μυρρινούττης καὶ ἀνῆκεν εἰς γνωστήν τινα οἰκογένειαν, πρβ. Bull. de corr. hell. XIII (1889) σ. 429.

νος τούτου «παρεσκεύασεν ταῖς φυλαῖς ταῖς νικώσαις ἆθλα τῶν ἱππέων» - - «καὶ ταῦτα ἀνέθηκεν».

Ἅπαξ μόνον ἀναφέρεται ἡ ἀνθιππασία ἐν ταῖς ἐπιγραφαῖς. Τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην ἐδημοσίευσε τελευταῖον ὁ Köhler ἐν τῷ C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 1291, διεπραγματεύθη δὲ ἐκτενέστερον περὶ αὐτῆς ἐν τοῖς Mitth. IX (1884) σ. 49 κ. ἑ.[1]).

Ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη ἀνεγράφη μετ' ἄλλων τινῶν ἐπὶ χορηγικοῦ τινος μνημείου, ὅπερ ἵστατο ἐν τῷ ὑπὸ τὴν Ἀκρόπολιν τεμένει τοῦ Διονύσου. Ἐν ταῖς διαφόροις ταύταις ἐπιγραφαῖς μνημονεύονται αἱ κατὰ διαφόρους χρόνους ἀπονεμηθεῖσαι τιμαί, δι' ὧν ἐτίμησαν οἱ Ἀθηναῖοι τὸν Γλαύκωνα Ἐτεοκλέους Αἰθαλίδην, πιθανῶς τὸν ἀδελφὸν τοῦ ἔτι γνωστοτέρου Χρεμωνίδου, καὶ ἐπὶ μὲν τῆς ἔμπροσθεν προσόψεως τοῦ λίθου εὕρηται ἡ δι' ἣν κατεσκευάσθη τὸ μνημεῖον χορηγικὴ ἐπιγραφή, ἐπὶ δὲ τῆς δεξιᾶς καὶ τῆς ἀριστερᾶς πλευρᾶς ἀναγράφονται ἐν στεφάνοις ἐκ φύλλων κισσοῦ καὶ ἐλαίας

ἐπὶ μὲν τῆς δεξιᾶς

1	2	3	4
ἀνθιππασίᾳ Ὀλυμπιεῖα	ὁ δῆμος φυλαρχή- σαντα	ἀνθιππασίᾳ Παναθήναια τὰ μεγάλα	(— —)

ἐπὶ δὲ τῆς ἀριστερᾶς

I	II	III	IV
στρατηγή- σαντα ἐπὶ τῶν ὅπλων	ὁ δῆμος ἀγωνοθετή- σαντα	στρατηγή- σαντα ἐπὶ τῶν ὅπλων	(— —)

Ἐκ τῆς περὶ τὰς ἐπιγραφὰς ταύτας ἀπεικονίσεως στεφάνων ἐξάγεται, ὡς συμπεραίνει καὶ ὁ Köhler, ὅτι οἱ ἐν τῷ ἀγῶνι τῆς ἀνθιππασίας νικήσαντες φύλαρχοι ἐστεφανοῦντο ὑπὸ τοῦ δήμου, δὲν ἀποκλείεται ὅμως ἡ εἰκασία ὅτι ἐπετρέπετο τοῖς νικήσασι νὰ στήσωσιν ἰδίαις δαπάναις καὶ ἰδιωτικόν τι ἀνάθημα. Ὡς τοιοῦτον

(3) Πρβ. Martin ἔ. ἀ. σ. 197 κ. ἑ.

δέον, ὡς εἴπομεν ἤδη ἐν τοῖς ἀνωτέρω, νὰ θεωρήσωμεν καὶ τὸ ἐπὶ τοῦ βάθρου τοῦ Βρυάξιδος ἀνάθημα, οἱονδήποτε καὶ ἂν ἦτον [1]).

Ὑπολείπεται νὰ προσθέσωμέν τινα περὶ τοῦ ζητήματος ἂν ἡ ἀνεύρεσις τοῦ μέχρι τοῦδε κατὰ χώραν ἱσταμένου, νῦν δὲ εἰς τὸ Ἐθν. Ἀρχ. Μουσεῖον μετακομισθέντος βάθρου συντελεῖ εἰς διευκρίνισιν τῆς τοπογραφίας τοῦ μέρους τούτου τῆς πόλεως, οἴκοθεν δὲ ἐννοεῖται ὅτι ἡ ἀνεύρεσις ἑνὸς καὶ μόνου μνημείου μὴ ἐξετασθέντων εἰσέτι ἀρκούντως τῶν πέριξ τόπων [2]), ἀναγκάζει ἡμᾶς νὰ περιορισθῶμεν εἰς ὀλίγας τινὰς γενικωτέρας παρατηρήσεις, συνεχίζοντες τὰ ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἐν σ. 41 κ. ἑ. εἰρημένα.

Ἐκ τῶν προτέρων παραδεκτέον εἶνε ὅτι ὡς τόπος τῆς ἀναθέσεως τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος μνημείου ἐξελέγη βεβαίως, ἂν δὲν ὑπῆρχε κώλυμά τι, μέρος τι τῆς πόλεως, ὅπερ ἐν σχέσει τινὶ διετέλει πρὸς τὸν ἀναθέτην ἢ τὸ ἀνάθημα. Τὸ δὲ ἀνάθημα τοῦ Δημαινέτου καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἔκειτο μόλις περὶ τὰ 40 μέτρα πρὸς Α. μακρὰν τοῦ τεμένους τοῦ Δήμου καὶ τῶν Χαρίτων, περὶ οὗ ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἀπεπειράθημεν ν' ἀποδείξωμεν ὅτι ἀνῆκεν εἰς τὴν ἐν τῷ Κεραμεικῷ ἀγοράν. Πιθανὸν λοιπὸν ἢ μᾶλλον βέβαιον νομίζομεν ὅτι καὶ τὸ βάθρον τοῦ Βρυάξιδος εὕρητο ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ἀρχαίας ἀγορᾶς. Συμφώνως λοιπὸν πρὸς τὰ ἄνω εἰρη-

(1) Οἱ ἐπὶ τριῶν πλευρῶν τοῦ βάθρου ἀναγεγλυμμένοι τρίποδες πρὸς οὓς ὡς πρὸς σύμβολόν τι τῆς νίκης βαδίζουσιν οἱ ἵπποι, κατὰ πρώτην ὄψιν φαίνεται ὅτι ὑποδεικνύουσιν, ὅτι ἡ ἀνάθεσις τριπόδων δὲν ἦτον ὅλως διόλου ἄσχετος πρὸς ἄλλους πλὴν τῶν μουσικῶν ἀγῶνας, ὅπως πρεσβεύει ὁ Reisch (πρβ. De musicis Græcorum certam. σ. 25, Griech. Weihgesch. σ. 63). Ἐπειδὴ ὅμως πρόκειται περὶ ἰδιωτικοῦ ἀναθήματος, οὐδὲν κωλύει νὰ παραδεχθῶμεν τὴν γνώμην αὐτοῦ ὅτι μόνον ἐν τοῖς Διονυσίοις καὶ τοῖς Θαργηλίοις ἐδίδοντο τρίποδες ὡς δημόσια ἆθλα.

Δυστυχῶς δὲν εἶνε βέβαιον τί ἀνάθημα ἵστατο ἐπὶ τῆς βάσεως τοῦ Βρυάξιδος, εἰκάζομεν δὲ ὅτι ἦτον τρίπους ἐπὶ κίονος. Τοιαύτης ἐπὶ κίονος ἀναθέσεως τριπόδων παραδείγματα ἀναφέρω ἐκ πολλῶν τὴν ἐπὶ κρατῆρος τινὸς τοῦ ἐν Κοπενχάγῃ μουσείου παράστασιν (ἴδε Arch. Zeit. XXV π. 226, 1. Reisch Gr. W. σ. 80) καὶ τοὺς ἄνωθεν τοῦ Διονυσιακοῦ θεάτρου κίονας.

(2) Τὸ βάθρον ἔκειτο πλησιέστατα (πρὸς Β) ἀρχαίου τινὸς τοίχου, οὗ μικρὸν μόνον μέρος προκύπτει ἐκ τῶν χωμάτων. Ὀλίγον πρὸς Α τῆς θέσεως τοῦ βάθρου ἀρχίζουσι ν' ἀναφαίνωνται δύο τοῖχοι, οἵτινες γωνίαν τινὰ ἐσχημάτιζον, ἐπ' αὐτῶν δὲ ἴχνη ἀντηρίδων. Ἀνεκαλύφθη δὲ καὶ ἔτι μᾶλλον πρὸς Α. πλατὺ θεμέλιον μακροῦ τινος τοίχου, ὅστις φαίνεται ὅτι συνεχίζει τὴν γραμμὴν τοῦ βορρείου τοίχου τῆς στοᾶς τοῦ Ἀττάλου.

μένα συμπεραίνομεν ὅτι ἡ ἐν ᾧ τόπῳ ἀνευρέθη ἵδρυσις τοῦ μνημείου τῶν τριῶν φυλάρχων δέον νὰ σχετισθῇ πρὸς τὴν ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τῶν ἐπὶ τοῦ ἱππικοῦ τεταγμένων ἀρχῶν διὰ τῆς ἀγορᾶς ἀγομένην πομπὴν τῶν Παναθηναίων, τῆς αὐτῆς πιθανὸν ἑορτῆς, ἐν ᾗ ἐνίκησαν τῇ ἀνθιππασίᾳ οἱ τρεῖς περὶ ὧν ὁ λόγος φύλαρχοι. Γνωστὸν εἶνε, καὶ περιττὸν νομίζω ν' ἀναφέρω τὰ περὶ τούτου χωρία τῶν ἀρχαίων συγγραφέων, ὅτι ἡ πομπὴ τῶν Παναθηναίων ἐγένετο ἀπὸ τοῦ ἔξω Κεραμεικοῦ μέχρι τοῦ 'Ελευσινίου (τοῦ ὑπὸ τῇ 'Ακροπόλει) ἤ, ὅπως τινὲς συγγραφεῖς τὸ αὐτὸ διηγούμενοι ἐκφράζονται, πρὸς τὴν 'Ακρόπολιν· ὅσον δὲ ἀφορᾷ ἰδίως τοὺς ἐν τῇ πομπῇ ἱππεῖς παραινεῖ ὁ Ξενοφῶν ἐν τῷ 'Ιππ. III 2 κ. ἑ., ὁρμώμενος ἐκ τοῦ μέχρι τότε καθεστῶτος, «τὰς πομπὰς οἴομαι ἂν καὶ τοῖς θεοῖς κεχαρισμενωτάτας καὶ τοῖς θεαταῖς εἶναι εἰ ὅσων ἱερὰ καὶ ἀγάλματα ἐν τῇ ἀγορᾷ ἐστι ταῦτα ἀρξάμενοι ἀπὸ τῶν 'Ερμῶν κύκλῳ περὶ τὴν ἀγορὰν καὶ τὰ ἱερὰ περιελαύνοιεν τιμῶντες τοὺς θεούς.....ἐπειδὰν δὲ πάλιν πρὸς τοῖς 'Ερμαῖς γένωνται περιεληλακότες, ἐντεῦθεν καλόν μοι δοκεῖ εἶναι κατὰ φυλὰς εἰς τάχος ἀνιέναι τοὺς ἵππους μέχρι τοῦ 'Ελευσινίου [1])».

Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον νομίζω ὅτι καὶ ἄλλο τι ὅμοιον ἐπίσης εἰς τὸ ἱππικὸν τῶν 'Αθηναίων ἀναφερόμενον μνημεῖον ἱδρύθη παρὰ τὸν χῶρον, παρ' ὃν διέλαυνον ἐν τῇ πομπῇ τῶν Παναθηναίων οἱ

---

(1) 'Ο κωμικὸς Μνησίμαχος ('Αθην. IX, 67 σ. 402 F) περιγράφει τοὺς πλησίον τῶν ἐν τῇ ἀγορᾷ 'Ερμῶν φυλάρχους διδάσκοντας τοὺς ἱππεῖς:

«Στεῖχ' εἰς ἀγορὰν
πρὸς τοὺς 'Ερμᾶς,
οὗ προσφοιτῶσ' οἱ φύλαρχοι
τούς τε μαθητὰς τοὺς ὡραίους,
οὓς ἀναβαίνειν ἐπὶ τοὺς ἵππους
μελετᾷ Φείδων καὶ καταβαίνειν.»

Δημ. IV 26: «οὐκ ἐχειροτονεῖτε δ' ἐξ ὑμῶν αὐτῶν δέκα ταξιάρχους καὶ στρατηγοὺς καὶ φυλάρχους καὶ ἱππάρχους δύο; τί οὖν οὗτοι ποιοῦσιν; πλὴν ἑνὸς ἀνδρός, ὃν ἂν ἐκπέμψητε ἐπὶ τὸν πόλεμον, οἱ λοιποὶ τὰς πομπὰς πέμπουσιν ὑμῖν μετὰ τῶν ἱεροποιῶν· ὥσπερ γὰρ οἱ πλάττοντες τοὺς πηλίνους, εἰς τὴν ἀγορὰν χειροτονεῖτε τοὺς ταξιάρχους καὶ τοὺς φυλάρχους, οὐκ ἐπὶ τὸν πόλεμον».

'Αθην. IV 64: «τοῖς δὲ Παναθηναίοις ἵππαρχος ὢν (Δημήτριος ὁ Δημητρίου τοῦ Φαληρέως ἀπόγονος) ἰκρίον ἔστησε πρὸς τοῖς 'Ερμαῖς 'Ασισταγόρᾳ μετεωρότερον τῶν 'Ερμῶν».

ἱππεῖς, τὸ τοῦ Σίμωνος (Ξεν. περὶ ἱππικῆς Ι 1), «ὃς τὸν κατὰ τὸ Ἐλευσίνιον Ἀθήνησιν ἵππον χαλκοῦν ἀνέθηκε καὶ ἐν τῷ βάθρῳ τὰ ἑαυτοῦ ἔργα ἐξετύπωσεν» [1]). Ἐπιβεβαιοῖ λοιπὸν καὶ ἡ ἀνεύρεσις τοῦ τὸ ὄνομα τοῦ Βρυάξιδος φέροντος βάθρου, ὅτι ἡ διὰ τὴν προέκτασιν τοῦ σιδηροδρόμου ἀνορυσσομένη τάφρος διατέμνει μέρος τι τῆς ἀρχαίας ἀγορᾶς τῆς πόλεως, ἐν ᾗ κατὰ τὴν φράσιν τοῦ Αἰσχίνου (ΙΙΙ 183) «ἁπάντων τῶν καλῶν ἔργων τὰ ὑπομνήματα ἀνέκειντο.»

Γάϊος Καρρείνας Γ. υἱὸς Σεκοῦνδος.

Ἐντὸς τῆς διὰ τὴν προέκτασιν τοῦ σιδηροδρόμου Πειραιῶς-Ἀθηνῶν ἀνορυσσομένης τάφρου εὑρέθη πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἐντετειχισμένον ἐν νεωτέρῳ τινὶ τοίχῳ τεμάχιον τετραγώνου βάθρου ἐκ Πεντελησίου μαρμάρου (μήκ. 0,42, πλ. 0,16, ὕψ. 0,10[μ]), φέρον τὴν ἑξῆς ἀξιοπερίεργον ἐπιγραφήν:

Γάιον Καρρείναν Γαΐο[υ υἱὸν Σεκοῦνδον φιλο-
καίσαρα τὸν ἐπώνυμ[ον ἄρχοντα καὶ ἱερέα
Δ[ρε]ύσου [ὑπάτου
[ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου βουλὴ καὶ ἡ βουλὴ τῶν Χ].
καὶ ὁ δῆμος κτλ.]

Ἐκ τῆς ἐν στ. β' καὶ γ' μνείας τοῦ ἱερέως τοῦ Δρούσου ἐξάγεται, ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ ἐνεκολάφθη ἐπὶ τοῦ βάθρου μεταξὺ τῶν ἐτῶν 9 πρ. Χρ. καὶ 126 μ. Χρ. (πρβ. Dittenberger ἐν τῇ Ephem. epigr. I σ. 116 καὶ τὰς εἰς τὴν ἐν τῷ C I. A III ὑπ' ἀρ. 1009 ἐπιγραφὴν παρατηρήσεις). Πρὸς τοὺς χρόνους τῆς ἐπιγραφῆς καὶ τὸ ἐν τῷ α' στ. συμπληρωτέον κενὸν φαίνεται κατὰ πρώτην ὄψιν ὅτι ἀνταποκρίνεται ὁ παρὰ τοῦ Δίωνος Κασσίου (LIV 20) ἀναφερόμενος Καρίνας Σεκοῦνδος, διότι τοῦτον ἀφορῶσιν οἱ στίχοι τοῦ Ἰουβεναλίου οἱ ἐν τ. III 7, 203 κ. ἑ., δυνάμεθα δὲ νὰ συμπεράνωμεν ὅτι ὁ ἐκ Ῥώμης φυγαδευθεὶς ῥήτωρ ἔφυγεν εἰς Ἀθήνας, ἔνθα εὗρεν, ἄγνωστον διατί, τὸν θάνατον τοῦ Σωκράτους.

---

(1) Ὁ Πλίνιος διηγεῖται ὅτι δὲν πρόκειται μόνον περὶ ἵππου τινός, ἀλλὰ περὶ αὐτοῦ τοῦ Σίμωνος ὡς ἱππέως καὶ ὅτι τὸ ἔργον τοῦτο ἐποίησεν ὁ Δημήτριος· ἴδε Overbeck Schriftqu. σ. 161, Martin ἔ. ἀ. σ. 486.

Περὶ τούτου ὅμως βεβαίως δὲν πρόκειται, διότι ὁ ἐπὶ τοῦ βάθρου μνημονευόμενος ἐπονομάζεται φιλόκαισαρ. Ὀρθῶς λοιπὸν ἐγνωμάτευσαν ὁ Nipperdey (ἐν τῇ πρὸς Τάκ Χρον. XV 45 σημειώσει) καὶ ὁ Weidner (ἐν σημειώσει πρὸς τὸ ἄνω χωρίον τοῦ Ἰουβεναλίου), διακρίναντες αὐτὸν τοῦ ὁμωνύμου υἱοῦ αὐτοῦ, ὅστις ἐκ τῶν ἐμπίστων ὢν τοῦ Νέρωνος ἀπεστάλη ὑπὸ τούτου κατὰ τὸ ἔτος 65 μ. Χρ. μετὰ τοῦ ἀπελευθέρου Ἀκράτου, ἵνα κομίσωσιν ὁ μὲν Ἄκρατος ἐκ τῆς Ἀσίας ὁ δὲ Καρίνας ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἀναθήματα καὶ ἀγάλματα θεῶν, δι' ὧν ἐκόσμει ὁ Νέρων τὴν κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος ἐμπρησθεῖσαν πρωτεύουσαν. Περὶ τοῦ Καρίνα γράφει ὁ Τάκιτος ὅτι «graeca doctrina ore tenus exercitus animum bonis artibus non imbuerat», οὗτος δὲ ἦτον ἴσως καὶ εἷς τῶν λόγων δι' οὓς ἐξελέγη ὑπὸ τοῦ Νέρωνος.

Περὶ τοῦ τρόπου καθ' ὃν ἐξετέλεσαν οἱ ἀπεσταλμένοι ἐν τοῖς καθέκαστα τὴν ἐντολὴν αὐτῶν δὲν ἀναφέρονται πολλαὶ λεπτομέρειαι [1]*), οὐδεμία δὲ ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι οἱ Ἕλληνες ἀπεπειράθησαν ν' ἀποκρούσωσι πάσαις δυνάμεσι καὶ παντοίῳ τρόπῳ τὴν ἀτάσθαλον βίαν καὶ ὕβριν τῶν ἱεροσύλων. Ὅτι δὲ ἐπέτυχον οἱ Ἕλληνες ἐνίοτε τοῦ ποθουμένου ἀποδεικνύουσι τρανῶς ὅσα ἀναφέρονται περὶ τῆς πόλεως Περγάμου, ἥτις ὑποστηριζομένη ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἀνθυπάτου Σωρανοῦ κρατερῶς καὶ ἐπιτυχῶς ἀντέστη τῷ ἀθλίῳ ἐκείνῳ Ἀκράτῳ* [2]*). Ἐκ δὲ τῆς ἡμετέρας ἐπιγραφῆς μανθάνομεν νῦν τὸ πρῶτον τί ἔπραξαν πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν οἱ Ἀθηναῖοι, ἐξελιπάρησαν δηλαδὴ διὰ κολακειῶν τὴν εὔνοιαν αὐτοῦ καί, ἐπειδὴ ἐμετρίασαν ὁπωσδήποτε τὸν ζῆλον αὐτοῦ, ἐξέλεξαν τὸν ἀντιπρόσωπον τοῦ Καίσαρος ἐπώνυμον ἄρχοντα (πιθανῶς τοῦ ἔτους 66 ἢ τινος τῶν ἑπομένων ἐτῶν* [3]*) καὶ ἔστησαν τὴν εἰκόνα αὐτοῦ πιθανῶς ὡς εὐεργέτου τῆς πόλεως ἐν τῇ ἀγορᾷ.*

Α. ΛΟΛΛΙΓΚ.

---

(1) Ἴδε Hertzberg Gesch. Griech. u. d. H. d. Röm. II σ. 97 κ. ἑ.
(2) Τακ. Χρον. XVI, 23.
(3) Κατὰ τὸ ἔτος 65 μ. Χρ. ἦρχεν ἐν Ἀθήναις ὁ Δημόστρατος, ὡς ἀποδεικνύει χωρίον τι τοῦ Φλέγοντος, ἴδε C. Müller Fr. gr. III σ. 622 fr. 52.

Θρασυμήδης ὁ Πάριος
(ἀνακοίνωσις).

Μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Foucart (Bull. d. corr. hell. 1890 σ. 590) γενομένην ἑρμηνείαν τῆς λ. *τυπος* τῆς ἐν ς'. 36 τῆς ἐξ Ἐπιδαύρου ἐπιγραφῆς, τῆς ἀναγραφούσης τὰς δαπάνας τῆς οἰκοδομῆς τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀσκληπιοῦ (ἴδ. *Ἀρχ.Ἐφημερὶς* 1886 σ. 145 κ.ἑ.), ἐξετάσας ἐκ νέου τὰ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ ταύτῃ διέκρινα ὅτι ἐν αὐτῇ μνημονεύεται πιθανῶς καὶ αὐτὸς ὁ Θρασυμήδης ὁ Πάριος, ὁ τὸ χρυσελεφάντινον ἄγαλμα τοῦ Ἀσκληπιοῦ ποιήσας. Τὸ συμπέρασμα τοῦτο ἐξέθηκα ἐν τῷ «Καταλόγῳ τοῦ Ἐθν. ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου 1890—1891». Τὸ σχετικὸν χωρίον εἶνε τετυπωμένον ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους (τυπογραφικὸν φύλλον 10 σ. 149 ἀρ. 173. πρβ. *Ἀρχ. Δελτίον* 1890 σ. 165), ἔχει δὲ ὡς ἑξῆς·

«Σημειωτέον ὅτι ἐν τῇ ἀνωτέρω μνημονευομένῃ ἐπιγραφῇ, τῇ ἀναγραφούσῃ τὰς δαπάνας τῆς οἰκοδομῆς τοῦ ναοῦ, ἀναφέρεται ὅτι *Θρασυμήδης* ἀνέλαβε νὰ κατασκευάσῃ «τὰν ὀροφὰν τὰν ὑπένερθε καὶ τὸ *θύρωμα* τὸ ἔνδοι καὶ διὰ στύλων» ἀντὶ 9800 δραχμῶν καὶ ὅτι Σωταῖρος ἀνέλαβε νὰ χορηγήσῃ *ἐλέφαντα* διὰ τὸ *θύρωμα*, ὅσον ἤθελε χρειασθῇ, ἀντὶ 3070 δραχμῶν. Ὁ Θρασυμήδης ἄρα οὗτος ἦτο γλύπτης λεπτουργὸς καὶ δὴ ἐλεφαντουργός, ἐξ οὗ δῆλον ὅτι πιθανώτατα εἶνε αὐτὸς ὁ καὶ τὸ χρυσολεφάντινον ἄγαλμα τοῦ Ἀσκληπιοῦ ποιήσας. Ὅτι δὲ οὗτος πρὸς τῇ μεγάλῃ τέχνῃ ἤσκει καὶ τὰς κοινὰς πρὸς πλήρωσιν τῶν ἀναγκῶν τοῦ βίου τέχνας, οὐδὲν ἔχει τὸ παράδοξον, διότι καὶ ἡ τῶν ἀρχαίων καλλιτεχνῶν ἱστορία καὶ ἡ τῶν νεωτέρων παρέχει ἡμῖν τοιαῦτα παραδείγματα».

Τὴν ἀνακοίνωσιν ταύτην ποιοῦμαι ἐνταῦθα λαβὼν ἀφορμὴν ἐκ διατριβῆς τοῦ W. Gurlitt δημοσιευθείσης ἐσχάτως ἐν Archäologisch-epigraphische Mittheil. (τόμ. XIV σ. 126), ἐν ᾗ οὗτος ἐκ τῶν αὐτῶν ἐξ ὧν καὶ ἐγὼ ὁρμώμενος τὸ αὐτὸ ἀκριβῶς ὡς πρὸς τὸν Θρασυμήδην συμπέρασμα συνάγει. Σημειωθήτω ἄρα ὅτι αἱ δύο αὗται ἐργασίαι εἶνε ἀπ' ἀλλήλων ἀνεξάρτητοι.

Ἀθήνησι, τῇ 2 Ἰουνίου 1891.

Π. ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1891

ΤΕΥΧΟΣ ΙΟΥΝΙΟΥ ΚΑΙ ΙΟΥΛΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΚΑΙ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

1. **Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἐπιδαύρῳ.** (ἴδ. σ. 3, 1).

Τὸ ἀνακαλυφθὲν Ὠδεῖον ἀπεκαλύφθη σχεδὸν ὁλόκληρον. Ἡ σκηνὴ καὶ ἡ εἴσοδος αὐτοῦ σώζονται εἰς ὕψος ἑνὸς περίπου μέτρου. Ἡ ὀρχήστρα εἶνε ἐστρωμένη διὰ μωσαϊκοῦ διάφορα ἔχοντος κοσμήματα. Τὸ κοῖλον ἀριθμεῖ νῦν ἐννέα σειρὰς ἑδωλίων καὶ ἔχει μίαν μόνην κλίμακα, κατὰ τὸ μέσον, διαχωρίζουσαν αὐτὸ εἰς δεξιὸν καὶ ἀριστερὸν τμῆμα· τοῦτο δὲ ἔχει τὸ ἰδιάζον ὅτι τὰ αναλήμματα αὐτοῦ (Stützmauern) δὲν ἀποτελοῦσι συγκλινούσας ἀλλὰ παραλλήλους γραμμάς. Τὸ παράδοξον τοῦτο φαινόμενον δὲν εἶνε ἀποτέλεσμα ἀρχιτεκτονικῆς τινος ἰδιοτροπίας ἀλλὰ προῆλθεν ἐξ αὐτῶν τῶν περιστάσεων ὑφ' ἃς τὸ οἰκοδόμημα ἐκτίσθη. Τὸ Ὠδεῖον τοῦτο εἶνε ἐκτισμένον οἰκονομίας ἕνεκα, ὡς ἐν σελ. 19 ἐρρέθη, ἐπὶ μιᾶς τῶν γωνιῶν περιστύλου ἀρχαιοτέρου οἰκοδομήματος οὕτως ὥστε οἱ κατὰ χώρων σωζόμενοι σπόνδυλοι κιόνων τοῦ ἀρχαιοτέρου τούτου οἰκοδομήματος εἶνε ἐντετειχισμένοι οἱ μὲν τῆς δυτικῆς πλευρᾶς ἐν τῷ μεσαίῳ τοίχῳ τῆς σκηνῆς οἱ δὲ τῆς ἀρκτικῆς ἐν τοῖς ἀρκτικοῖς τοῦ κοίλου ἀναλήμμασι, ἅτινα ἔλαβον οὕτω κάθετον πρὸς τοὺς τοίχους τῆς σκηνῆς διεύθυνσιν· τούτου δ' οὕτως ἔχοντος, ἐξ ἀνάγκης τὴν αὐτὴν ἔλαβον διεύθυνσιν καὶ τὰ τῆς μεσημβρινῆς πλευρᾶς ἀναλήμματα.

Τὸ οἰκοδόμημα δέ, ἐφ' οὗ εἶνε ἐκτισμένον τὸ Ὠδεῖον, φαίνεται ὅτι εἶνε Γυμνάσιον, ὅπερ θὰ ᾠκοδομήθη ἐν τοῖς χρόνοις τῆς ἀκμῆς

τῆς ἑλληνικῆς τέχνης, ὡς ἐκ τοῦ σχήματος τῶν ἀρχιτεκτονικῶν αὐτοῦ μορφῶν εἶνε δυνατὸν νὰ εἰκάσῃ τις. Ἐν τοῖς μ. Χ. χρόνοις, ὅτε μεγάλη τις καταστροφὴ ἐγένετο τῶν ἐν τῷ ἱερῷ ἀρχαίων οἰκοδομημάτων, κατέπεσε καὶ τὸ Γυμνάσιον τοῦτο· καὶ τὰ μὲν λοιπὰ οἰκοδομήματα ἀνῳκοδομήθησαν διὰ πλίνθων ἀσβέστου καὶ λίθων ἐξ αὐτῶν τῶν ἀρχαιοτέρων οἰκοδομημάτων τὸ πλεῖστον προερχομένων, μεταβληθέντος τοῦ τε ἀρχικοῦ σχεδίου καὶ τοῦ προορισμοῦ αὐτῶν, ὡς φαίνεται. Τὸ Γυμνάσιον ὅμως ἔμενε τὸ πλεῖστον κατερειπωμένον· τὰ εἰς αὐτὸ ἄγοντα Προπύλαια ἀπεχωρίσθησαν τοῦ λοιποῦ οἰκοδομήματος διὰ τοίχου καὶ μετεβλήθησαν εἰς ναΐσκον, ὡς φαίνεται, (εἰς ναὸν τῆς Ὑγιείας πιθανῶς), ἐπὶ μιᾶς δὲ τῶν γωνιῶν τοῦ ἐσωτερικοῦ περιστύλου ἐκτίσθη τὸ ἀνωτέρω Ὠδεῖον.

Ἡ καταστροφὴ αὕτη τῶν ἐν τῷ ἱερῷ ἀρχαίων οἰκοδομημάτων (μόνον τὸ θέατρον, ἡ θόλος, ὁ ναὸς τοῦ Ἀσκληπιοῦ καὶ ὁ τῆς Ἀρτέμιδος καὶ ἡ διπλῆ στοὰ ἔμειναν σῶα) ἐγένετο ἴσως ἐν τοῖς πρὸ τοῦ Παυσανίου χρόνοις, διότι ἀναφέρει ὁ περιηγητὴς οὗτος οἰκοδόμημά τι, τὴν καλουμένην στοὰν Κότυος, ὅπερ καταρρεῦσαν ἕνεκα τῆς ἐξ ὠμῶν πλίνθων οἰκοδομῆς αὐτοῦ ἀνῳκοδόμησεν ὁ Ἀντωνῖνος. Καὶ ἀληθῶς ἐξ ὠμῶν πλίνθων θὰ ἦσαν κατεσκευασμένα καὶ τὰ λοιπὰ ἐν τῷ ἱερῷ οἰκοδομήματα καὶ ἐκ τούτου κατέπεσαν ἴσως ταῦτα ἐνωρίς.

Τοιαῦτα τὰ ἐκ τῶν ἀνασκαφῶν πορίσματα, ἅτινα ἀλλαχοῦ ἐν ἐκτάσει θέλω ἐκθέσει. Ἐνταῦθα μόνον εἰρήσθω ὅτι ἡ ἀνακάλυψις νῦν τοῦ Ὠδείου κρατύνει τὴν γνώμην ὅτι καὶ ἐν ἀρχαιοτέροις χρόνοις ὑπῆρχεν ἐν τῷ ἱερῷ Ὠδεῖον ἐν ᾧ θὰ ἐξετελοῦντο οἱ ὑπὸ τοῦ Πλάτωνος (Ἴων, 531) μνημονευόμενοι μουσικοὶ καὶ ᾠδικοὶ ἀγῶνες, διότι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ δεχθῇ τις ὅτι μόνον κατὰ τοὺς χρόνους τῆς παρακμῆς καὶ δυσπραγίας τοῦ ἱεροῦ ᾐσθάνθησαν τὸ πρῶτον οἱ ἐν αὐτῷ τὴν ἀνάγκην τῆς κατασκευῆς τοῦ Ὠδείου. Ἡ κατὰ τοὺς χρόνους τούτους οἰκοδομὴ Ὠδείου, τοσοῦτον εὐτελοῦς τὴν κατασκευήν, δεικνύει ὅτι τοῦτο ἦτο τῆς ἀπολύτου ἐν τῷ ἱερῷ ἀνάγκης· ἄρα θὰ ὑπῆρχεν ἄλλο ἀρχαιότερον. Ποῦ ὅμως τὸ ἀρχαιότερον τοῦτο Ὠδεῖον ἔκειτο, ἄγνωστον μέχρι τοῦδε.

Π. Κϐδ.

2. **Ἀνασκαφαὶ κατὰ τὸν ἔξω Κεραμεικὸν** (ἴδ. σ. 19, 2).

Αἱ παρὰ τὴν ὁδὸν Πειραιῶς ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαὶ ἐξακολουθοῦσι. Ἐπερατώθησαν μὲν αἱ ἐν γηπέδῳ Σαπουντσάκη γινόμεναι, ἤρξαντο δὲ ἐν γηπέδῳ Καρατζᾶ. Ἐν τῷ τελευταίῳ τούτῳ γηπέδῳ δὲν εὑρίσκονται ἀγγεῖα τοῦ καλουμένου ῥυθμοῦ τοῦ Διπύλου· γίνονται μόνον εὑρήματα συνήθη τῶν τῆς Δ'. τὸ πολὺ ἑκατονταετηρίδος.

3. **Ἀνασκαφαὶ ἐν Μαραθῶνι** (ἴδ. σ. 34, 3).

Ἐξακολουθεῖ ἡ τοῦ τύμβου τῶν Μαραθωνομάχων ἀνασκαφή. Κατὰ τὸ μεσημβρινὸν τοῦ τύμβου μέρος ἀνωρύχθη τάφρος 12 μέτρων μήκους καὶ πέντε πλάτους, δι' ἧς ἀπεκαλύφθη συνέχεια τοῦ πέρυσιν ἀποκαλυφθέντος τὸ πρῶτον στρώματος τοῦ ἐνταφιασμοῦ τῶν νεκρῶν (ἴδ. Δελτίον 1890 σ. 66). Τὸ στρῶμα τοῦτο ἀπετελεῖτο ἐκ τῶν αὐτῶν συστατικῶν, ὀστῶν, ἀνθράκων, τέφρας καὶ τεμαχίων ἀγγείων τῇδε κακεῖσε διεσπαρμένων, ἅτινα συναρμολογηθέντα ἀπετέλεσαν πέντε μελανόμορφα ληκύθια παρεμφερῆ τοῖς καὶ πέρυσιν εὑρεθεῖσι καὶ ἐν τῷ Δελτίῳ τούτῳ (1890 Πιν. Δ'. 5-9) δημοσιευθεῖσι. Τὸ ἀξιοσημείωτον τῆς κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο σκαφῆς εἶνε ὅτι πρὸς τὸ κέντρον τοῦ τύμβου ἀπεκαλύφθη βόθρος (στενὸν) μήκους 2,25 καὶ πλάτους 0,38 περιπεφραγμένος διὰ πλίνθων ὀπτῶν (πάχους 0,38) καθ' ὅλας αὐτοῦ τὰς πλευράς. Ἐντὸς τοῦ στενοῦ τούτου εὑρέθησαν τεμάχια ἀγγείων καὶ ὀστᾶ ζώων μετὰ τέφρας, ἐγένοντο δηλ. τὰ αὐτὰ εὑρήματα οἷα καὶ ἐν τῷ στενῷ τοῦ ἐν Βουρβᾶ τύμβου (ἴδ. Δελτίον 1890 σ. 108). Πλησίον δὲ τοῦ στενοῦ εὑρέθη αἰχμὴ δόρατος κατιωμένη καὶ ἀμφορεὺς ἀρχαϊκὸς μετὰ γραφῶν (ἴδ. σ. 69 ἀρ. 1).

4. **Ἀνασκαφαὶ ἐν Μεγαλοπόλει** (ἴδ. σ. 24, 5).

Αἱ ἐν τῷ Θεάτρῳ τῆς Μεγαλοπόλεως γινόμεναι ὑπὸ τῆς ἀγγλικῆς Σχολῆς ἀνασκαφαὶ διεκόπησαν ἢ μᾶλλον ἐπερατώθησαν.

5. **Ἀνασκαφαὶ ἐν Θεσπιαῖς** (ἴδ. σ. 34, 5).

Αἱ ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Σχολῆς ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαὶ ἐπερατώθησαν, διαλυθέντος ὁλοκλήρου σχεδὸν τοῦ φρούριόν τι ἀποτελοῦντος γνωστοῦ μεταγενεστέρου περιβόλου, τοῦ ἐξ ἀρχαίων λίθων τὸ πλεῖστον ᾠκοδομημένου. Εὑρέθησαν δ' ἐντετειχισμέναι ἐν τούτῳ πλεῖσται ἐπιγραφαί, μέγα ἐπιτύμβιον ἀνάγλυφον ρωμαϊκῶν χρόνων εἰκονίζον δύο γυναῖκας δεξιουμένας ἀλλήλας, ἀγάλματά τινα ἀκέφαλα, ἐν οἷς κορμοὶ παίδων καὶ κεφαλαί τινες.

6. **Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἐρετρίᾳ.**

Ἀδείᾳ τῆς κυβερνήσεως ἤρξαντο ἀνασκαφαὶ τάφων ἐν Ἐρετρίᾳ ὑπὸ τῶν ἰδιοκτητῶν Γελαδάκη, Λάμπρου καὶ Νοστράκη, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ ἐφόρου Χ. Τσούντα.

7. **Ἀνασκαφαὶ θολωτοῦ τάφου.**

Ὁ ἐν σ. 25 ἀρ. 7 μνημονευόμενος θολωτὸς τάφος ἀνεσκάφη ὑπὸ τῆς ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας διὰ τοῦ ἐφόρου Χ. Τσούντα. Κατὰ τὸ σχῆμα ὁ τάφος οὗτος ὁμοιάζει τοῖς παρὰ τὸ Ἡραῖον, παρὰ τὸ Μενίδι καὶ λοιποῖς ἐν Ἑλλάδι ἀνακαλυφθεῖσι. Εὑρήματα ἄξια λόγου δὲν ἤχθησαν εἰς φῶς. Εὑρέθησαν ἐν ὅλῳ: α') ἀγαλμάτιον μολύβδινον ἀνδρὸς (ὕψ. 0,119) φέροντος περίζωμα καὶ ἔχοντος περὶ τὴν κόμην ταινίαν· β') ἕτερον ἀγαλμάτιον μολύβδινον γυναικὸς (ὕψ. 0,085) ἐνδεδυμένης χιτῶνα καὶ φερούσης περὶ τὴν κεφαλὴν ταινίαν ἢ στεφάνην· γ') λίθος ἐγγεγλυμμένος, ἀχάτης πιθανῶς, ἐν ᾧ εἰκονίζονται δύο αἴγαγροι δεξιὰ βαίνοντες· δ') μικρά τινα χρυσᾶ κοσμήματα καὶ φύλλα χρυσοῦ ἄμορφα· ε') ὠτογλυφὶς χαλκῆ· στ') ὑάλινά τινα κοσμήματα καὶ ἄλλα τινὰ πράγματα. Τὰ εὑρήματα ταῦτα κατετέθησαν ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς ἀρχ. Ἑταιρίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΜΟΥΣΕΙΟΙΣ

1. Ἐθνικὸν Μουσεῖον.

Ἐν τῷ Ἐθν. Μουσείῳ εἰσήχθησαν, κατ' ἔκθεσιν τοῦ Σ τ ά η, τὰ ἑξῆς ἀρχαῖα :

1-5. Τὰ ὑπ' ἀρ. 1-5 ἀγγεῖα εὑρεθέντα ἐν τῷ τύμβῳ τοῦ Μαραθῶνος κατὰ τὴν Βαν περίοδον τῶν ἀνασκαφῶν (ἴδ. σ. 67 ἀρ. 3), ἤτοι :

1. Ἀγγεῖον πήλινον (ἀμφορεὺς) ἐκ τεμαχίων συγκεκολλημένον (ὕψ. 0,63), ἀρχαϊκόν. Ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς αὐτοῦ ἐπιφανείας ὑπάρχουσι γραφαὶ κατὰ ζώνας διῃρημέναι, εἰκονίζουσαι λέοντας, πάνθηρας καὶ φανταστικὰς μορφὰς (Σφίγγας, ἁρπυίας) ἐν αἷς καὶ ἀνθρωπίνους, εἴτε ἐν μονάδι, μεταξὺ δύο θηρίων, εἴτε ἐν δυάδι, ἐν ἀντιμετώπῳ στάσει. Κατὰ τὸ μέσον τῆς κοιλίας τοῦ ἀγγείου διακρίνεται καὶ μορφὴ γυναικεία πτερυγοφόρος (ὁμοία τῇ Ἐφεσίᾳ Ἀρτέμιδι) κρατοῦσα διὰ τῶν χειρῶν ζῷα. Τὸ ἀγγεῖον ὁμοιάζει τὸ σχῆμα καὶ τὴν τέχνην τῷ ἐν Βουρβᾷ εὑρεθέντι (ἴδ. Mittheil. d. arch. Inst 1890 πιν. XI). Ἔδαφος κιρρόν· γραφαὶ ὑπόξανθοι· ἐγχάραξις μερική. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1891).

2. Πέντε ἀγγεῖα σχήματος ληκύθου μετ' εὐρείας κοιλίας, μελανόμορφα, ἐκ τεμαχίων συγκεκολλημένα, λίαν ἐφθαρμένα. Ἔχουσι ταῦτα συνήθεις καὶ κοινὰς γραφάς, ἐν αἷς ἀξία μνείας εἶνε ἡ ἐπὶ ἑνὸς τούτων εἰκονίζουσα τὴν πάλην τοῦ Θησέως κατὰ τοῦ Μινωταύρου. Χειρωνακτικά. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1892-96).

3. Δύο μικρὰ ληκύθια, κοινά. Ἐπὶ τοῦ ἑτέρου τούτων εἰκονίζεται σκηνὴ Γιγαντομαχίας, καθ' ἣν λαμβάνει μέρος ἡ Ἀθηνᾶ κατὰ γονυκλινοῦς Γίγαντος. Ἐπὶ τοῦ ἑτέρου φύλλα κοσμηματικά. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1897-98).

4. Σκεῦος πήλινον (εἶδος ἀγγειοθήκης) κυκλοτερὲς ἐκ πολλῶν τεμαχίων συγκεκολλημένον πηλῷ. Ἔχει ἀρχαϊκὰς γραφὰς μελανομόρφους διῃρημένας δι' ἐκτομῶν ἐπὶ τῆς περιφερείας (ὅπως τὰ τοῦ Διπύλου ἀγγεῖα ἐνίοτε ἔχουσι τὴν βάσιν) εἰς τρία μέρη, ἐπὶ ἑκάστου τῶν ὁποίων εἰκονίζεται ὅμιλος θεῶν. Διακρίνεται ὁ Ζεὺς ἐπὶ

ἅρματος, ὁ Ποσειδῶν κρατῶν τὴν τρίαιναν, ὁ Ἀπόλλων τὴν λύραν ἐν μέσῳ τεσσάρων γυναικείων μορφῶν κ.τ.λ. Αἱ εἰκόνες αὗται εἰσὶ λίαν ἐφθαρμέναι, μαρτυροῦσιν ὅμως ἐπιμέλειαν τέχνης καὶ ἀρχαϊκὴν λεπτομέρειαν. Ὕψος ἔχει τὸ σκεῦος 0,10 καὶ διάμετρον 0,17. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1899).

5. Πυξὶς μετὰ καλύμματος τοῦ συνήθους καμπυλωτοῦ σχήματος, ἄνευ γραφῶν, ἐκ τεμαχίων συγκεκολλημένη. Κοινή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1900).

6. Δύο ἀγάλματα μαρμάρινα φυσικοῦ μεγέθους ἀκέφαλα, ὧν τὸ ἓν εἰκονίζει *Ὑγίειαν* καὶ τὸ ἕτερον *Ἀθηνᾶν* κρατοῦσαν κλάδον ἐλαίας καὶ ἀσπίδα. Εὑρέθησαν ἐν Ἐπιδαύρῳ κατὰ τὸ 1886 καὶ μετηνέχθησαν ἐκ τοῦ ἐκεῖσε Μουσείου εἰς Ἀθήνας. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1901-1902).

7. Θρύμματα χρυσοῦ, βάρους 1 ¹/₄ δραμ., εὑρεθέντα ἐντὸς τάφου. Ἐδωρήθησαν ὑπὸ Α. Καράλη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1903).

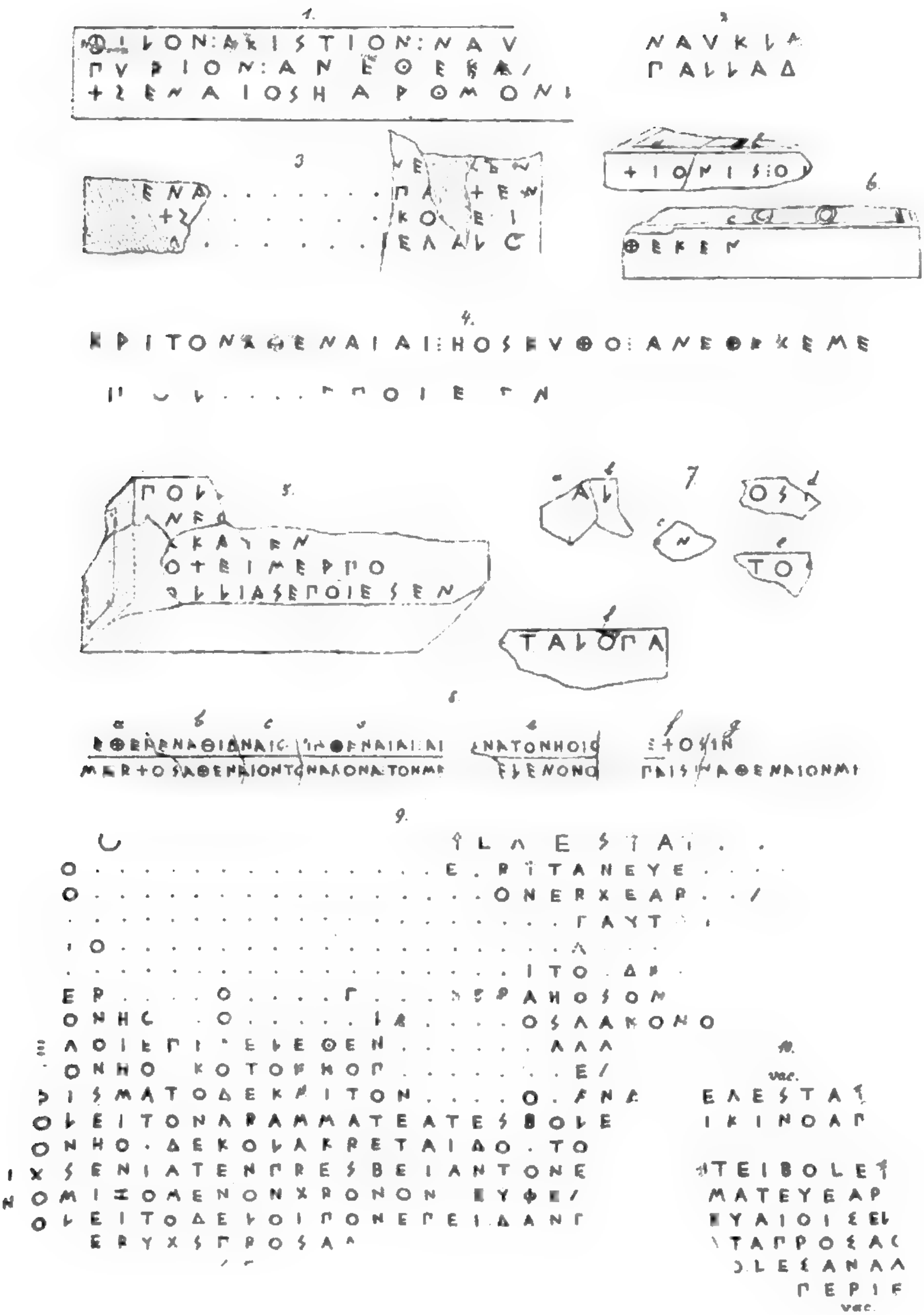
ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ

ΔΙΑΤΡΙΒΑΙ ΚΑΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Ἐπιγραφικαὶ ἀνακοινώσεις

(Ἴδε πίν. Α΄ ἀρ. 1-8).

1. Συνηρμολογήθη ἐκ τοῦ ἐν τῷ Δελτ. 1888 σ. 225 ὑπ' ἀρ. 5 καὶ τῶν δύο ἐν τοῖς Sitz. d. Berl. Ak. 1888 σ. 240 ὑπ' ἀρ. 3 δημοσιευθέντων τεμαχίων. Τὰ τρία ταῦτα τεμάχια ἀποτελοῦσι μέρος πλίνθου τινός, ἥτις ἐχρησίμευεν ὡς βάσις ἀναθήματος. Ἡ ἐπιγραφὴ ἐνεκολάφθη ἐπὶ μιᾶς τῶν μικροτέρων στενῶν πλευρῶν, ἀνάθημά τι δὲ ἵστατο ἐπὶ μιᾶς τῶν δύο βραχυτέρων πλευρῶν, ἐφ' ἧς σώζονται δύο μολύβδῳ περικεχυμέναι ὀπαί. Ἐπειδὴ ὅμως ἐκ τῆς ἐπεξεργασίας τῆς ἐπιφανείας τῆς μιᾶς τῶν δύο πλατυτέρων πλευρῶν (ἀναθυρώσεως) ἐξάγεται ὅτι καὶ ἐπ' αὐτῆς ἄλλο τι τε-



θειμένον ἦτο, συμπεραίνω ὅτι δὶς ἐγένετο χρῆσις τῆς αὐτῆς βάσεως. Βεβαιοῦται δὲ ἡ γνώμη αὕτη διὰ τῆς ἐπιγραφῆς, διότι ἐν τῷ δευτέρῳ στίχῳ αὐτῆς διωρθώθη τὸ πρὶν γεγραμμένον «ἀνέθεκεν» εἰς «ἀνέθεσαν», συγχρόνως δὲ μετὰ τῆς διορθώσεως ταύτης προσετέθη ὁ νῦν πρῶτος στίχος. Πρόκειται λοιπὸν περὶ ἀνανεώσεως ἀρχαιοτέρου τινὸς ὑφ' ἑνὸς (τοῦ Ξεναίου) ἀφιερωθέντος ἀναθήματος διὰ δύο ἢ καὶ πλειόνων, συγγενῶν βεβαίως τοῦ πρώτου προσώπων, εἰς ὧν τὰ ὀνόματα συμπεριελήφθη καὶ ὁ τὸ πρῶτον ὡς ἀναθέτης μνημονευόμενος Ξεναῖος. Καὶ τὸ μὲν ἀρχαιότερον ἀνάθημα μικρότερον ὂν ἐτέθη ἐπὶ τῆς στενῆς πλευρᾶς, ἐφ' ἧς σώζονται αἱ ἐν τοῖς ἀνωτέρω μνημονευόμεναι ὀπαί, τὸ δὲ νεώτερον μεῖζον ὄν, ἐπὶ τῆς μιᾶς τῶν δύο πλατυτέρων πλευρῶν. Παρόμοιον παράδειγμα ἀνανεώσεως ἀρχαιοτέρου τινὸς ἀναθήματος ἄνευ ὅμως τῆς εἰς ἄλλην πλευρὰν τοῦ λίθου μεταθέσεως ἴδε ἐν τῷ Δελτ. ἔ. ἔ. σ. 42 ὑπ' ἀρ. 4.

Ἐν τῷ ἀμελέστερον ἐγκεχαραγμένῳ πρώτῳ στίχῳ ἐσημειώθησαν τὰ μεταξὺ τῶν ὀνομάτων στίγματα μόνον διὰ ἐρυθροῦ χρώματος, τοιαῦτα δὲ διὰ χρώματος στίγματα ὑπῆρχον πιθανῶς (διακρίνονται ὡς φαίνεται καὶ ἴχνη τινὰ) καὶ μετὰ τὴν λέξιν «Ξεναῖος» τοῦ τρίτου στίχου, ἐν ᾧ ἐν τῷ δευτέρῳ στίχῳ ἐνεκολάφθησαν δι' ὀξέος τινὸς ὀργάνου. Τὰ σχήματα τῶν γραμμάτων τοῦ ἀρχαιοτέρου μέρους τῆς ἐπιγραφῆς δὲν διαφέρουσιν οὐσιωδῶς τῶν τοῦ προστεθέντος πρώτου στίχου.

Τὸ νῦν μῆκ. 0,435, πλ. 0,40, πάχ. 0,125[μ].

Ἡ ἐπιγραφὴ ἔχει νῦν οὕτως :

Φίλον : Ἀριστίον : Ναυ - - -
Πυρίον : ἀνέθεσαν [τε̃ι Ἀθεναίαι
Χσεναῖος Παρθμονε[- - ἐποίεσε ἢ ἐποίεσαν

2. Τεμάχιον βάσεως ἐκ Παρίου μαρμάρου, ἧς τὸ ὕψος 0,24, τὸ νῦν πλάτος 0,27, τὸ νῦν μῆκος 0,46[μ]. *Ὑπὸ τὴν δίστιχον ἐπιγραφὴν καὶ ἀριστερὰ αὐτῆς κενὸς χῶρος. Τὸ ἀνάθημα ἵστατο ἐπὶ τῆς ἄνωθεν τῆς ἐπιγραφῆς ἐπιφανείας τοῦ λίθου, ἐφ' ἧς σώζεται μέρος τι τοῦ ἔμπροσθεν ἄκρου τοῦ πρὸς ἔνθεσιν τοῦ ἀναθήματος, πιθανῶς στήλης τινός, χρησιμεύσαντος κοιλώματος :*

Ναύκλα[ρος - - -
Παλλάδ[ι - - -

3. Συνηρμολογήθη ἐκ τῶν ἐν τῷ C. I. A. IV 2 ὑπ' ἀρ. 373[211], Δελτ. 1888 σ. 95 ὑπ' ἀρ. 2 (= C.I.A. IV 2 ἀρ 373[20] καὶ 373[29]) καὶ δύο μικρῶν ἄλλων τεμαχίων. Σώζονται μέρη τῆς ἀριστερᾶς καὶ τῆς δεξιᾶς πλευρᾶς τοῦ λίθου, οὗ πλάτος ἦτον 0,43μ, ἴσον περίπου τῷ νῦν ὕψει· τὸ νῦν πάχ. περίπου 0,30μ σώζεται καὶ μικρόν τι μέρος τῆς ἄνω ἐπιφανείας τοῦ λίθου, ἐφ' ἧς ἵστατο τὸ ἀνάθημα, καὶ τοῦ δεξιοῦ ἄκρου αὐτῆς.

Ἡ ἐπιγραφὴ δύναται νὰ συμπληρωθῇ ὡς ἑξῆς :

- ᴗ ᴗ - μ' ἀ]νέ[θε]κεν
'Αθ]ενα[ίαι τόδ' ἀ]πα[ρ]χέν,
εὐ]χσ[άμενος] κό[ρ]ει
παι]δ[ὶ Διὸς μΗ]εγάλο

Τὴν φρασεολογίαν τοῦ διστίχου τούτου ἠρύσθη ὁ στιχουργήσας αὐτὸ προφανῶς ἐξ ὁμοίων ἀναθηματικῶν ἐπιγραφῶν. Πρβ. τὴν ὑπ' ἀρ. 7 ἐπιγραφήν.

4. Τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην συνηρμολόγησα ἐκ τῶν ἐν τῷ C.I.A. IV ὑπ' ἀρ. 373[32] καὶ ἐν τοῖς Sitz. d. Berl. Ak. 1888 σ. 241 ὑπ' ἀρ. 11 ἐπιγραφῶν καὶ τριῶν νέων τεμαχίων, ἅτινα εὑρέθησαν ὡς φαίνεται ἐν ταῖς κατὰ τὸ ἔτος 1883 ἀνατολικῶς τοῦ Παρθενῶνος γενομέναις σκαφικαῖς ἐργασίαις. Τὰ ἓξ ταῦτα τεμάχια ἀποτελοῦσι βάσιν ἐπιμήκη, ἧς τὰ ἄκρα καὶ ὅλη ἡ ὄπισθεν πλευρὰ ἀπεκρούσθησαν. Μῆκ. 1,03, ὕψ. 0,37, τὸ νῦν πάχ. 0,33μ. Τὸ ἐπὶ μιᾶς τῶν στενοτέρων πλευρῶν τοῦ λίθου σωζόμενον τετράγωνον ἔμβολον, δι' οὗ προσηρμόζετο τὸ ἐπὶ τῆς βάσεως τεθειμένον ἀνάθημα, ἀποδεικνύει ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ ἀνεγινώσκετο ἐκ τῶν ἄνωθεν πρὸς τὰ κάτω. Αὕτη δὲ ἔχει νῦν οὕτως :

Κρίτον 'Αθεναίαι ⁝ Ηο Σκύθο ⁝ ἀνέθεκέ με
Πολ[λίας] ἐποίε[σ]εν

Τὸ ὄνομα τοῦ τεχνίτου συνεπλήρωσα ἐκ τῆς ὑπ' ἀρ. 5 ἑπομένης ἐπιγραφῆς.

5. Τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην συνέθεσα ἐκ τῶν ἐν τῷ C. I. A. IV ὑπ' ἀρ. 373[40] καὶ ἐν τοῖς Sitz. d. Berl. Ak. 1888 σ. 315 κ.έ. ὑπ' ἀρ.

*4 τεμαχίων. Μῆκ. 0,24, πλ. 0,165, ὕψ. 0,09*μ. *Ἐπὶ τῆς ἀριστεστερὰ τῆς ἐπιγραφῆς στενοτέρας πλευρᾶς σώζονται τεμάχια δύο τῶν (πιθανῶς ἓξ) ἥλων, δι' ὧν προσηρμόσθη τῷ λίθῳ ἡ τὸ ἀνάθημα φέρουσα χαλκῆ πλάξ. Περὶ τοῦ δευτέρου στοιχείου τοῦ τετάρτου στίχου ἴδε τὰ ἐν τοῖς* Sitz. *ἔ.ἀ. εἰρημένα· ἡ τετάρτη γραμμὴ τοῦ Μ τοῦ αὐτοῦ στίχου μόλις διακρίνεται.*

Ὑπολογίζων τὰς διαστάσεις τοῦ λίθου προτείνω τὴν ἑξῆς συμπλήρωσιν :

Πόλ[λις Ἀθενχίαι
ἀνέθ]εκε τοῦ δεῖνος πράγματος
δ]εκάτεν
Η]ο Χειμέρπο.
Π]ολλίας ἐποίεσεν

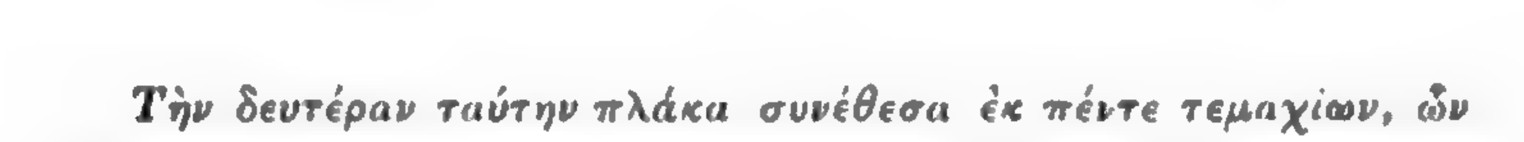
Ὡς πρὸς τὸν τεχνίτην πρβ. τὴν προηγουμένην ἐπιγραφήν.

6. Εἰς τὴν αὐτὴν βάσιν ἀνήκουσι τὰ ἐν τῷ C. I. A. IV. ὑπ' ἀρ. 373[10] *(= a), 373 a*[8] *(= b) καὶ 373*[163] *(= c) τεμάχια. Τὸ ὁπωσοῦν μέγα ἀνάθημα ἦτο τεθειμένον ἐπὶ τῆς μακρᾶς ἄνωθεν τῆς ἐπιγραφῆς ἐπιφανείας τοῦ λιθου, ἐφ' ἧς σώζονται εἰσέτι αὔλακές τινες αἵτινες ἐχρησίμευον εἰς τὴν περὶ τὰ στηρίγματα τοῦ ἀναθήματος περίχυσιν μολύβδου καὶ δύο χαλκᾶ κρικοειδῆ ἐλάσματα (ἴδε τὸ ἐν τῷ πίνακι τεμάχιον c) περικεχυμένα μολύβδῳ. Αἱ αὔλακες αὗται καὶ τὰ ἐλάσματα ἐκαλύπτοντο διὰ δευτέρας τινὸς ἐπιτεθειμένης πλακός, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ ἐπὶ τοῦ λίθου σωζομένου ἀναθυρώματος (Anschlussfläche). Μῆκ. τῶν ab 0.32, τοῦ ὑπ' ἀρ c τεμαχίου 0,66, ὕψος 0,13, τὸ νῦν πλάτος τοῦ μὲν μικροτέρου τεμαχίου 0,12, τοῦ δὲ μεγαλειτέρου 0.22*μ.

Ἡ ἐπιγραφὴ ἔχει οὕτως :

Χίονις ⋮ Ο[ι - ἢ Ολ -, οι -, ολ - - - - - ἀνέ]θεκεν

7. Τὰ ὑπὸ τὸν ἀριθμὸν τοῦτον τεμάχια (a—f) εἶνε μέρη πλακός τινος, ἥτις ἀπετέλει τὴν συνέχειαν ἑτέρας, τῆς ἐν τῷ παρεπομένῳ ξυλογραφήματι ἀπεικονιζομένης :



Τὴν δευτέραν ταύτην πλάκα συνέθεσα ἐκ πέντε τεμαχίων, ὧν τὰ δύο τελευταῖα ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῷ C. I. A. IV τὸ μὲν ὑπ'

ἀρ. 373^{90}, τὸ δὲ ὑπ' ἀρ. 373^{91}. Τὸ μῆκος τῆς πλακὸς ταύτης εἶνε 0,172^{μ}, τὸ δὲ πλάτος καὶ ὕψος (πλέον τῶν 13 ἑκατοστῶν) δὲν δύνανται νὰ ὁρισθῶσιν ἀκριβῶς· ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας τοῦ λίθου σώζεται μέρος τι μικρὸν ἑνὸς τῶν κοιλωμάτων ἅτινα ἐχρησίμευον πρὸς ἔμπηξιν τοῦ ἀναθήματος. Τὸ αὐτὸ μῆκος εἶχε πιθανῶς καὶ ἡ πρὸς δεξιὰ τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος τεθειμένη πλάξ, εἰς ἣν ἀνῆκον τὰ ἐν τῷ πίνακι ὑπ' ἀρ. 7 τεμάχια, ὧν τὸ ὑπ' ἀρ. c ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ C. I. A. IV ὑπ' ἀρ. 373^{89}, τὸ δὲ ὑπ' ἀρ. f αὐτόθι ὑπ' ἀρ. 373 α^{5} (ᾧ προσεκόλλησα μικρὸν τεμάχιον περιέχον τὰ γράμματα ΠΑ).

Διὰ τῶν ἐπὶ τῶν δύο συνεχῶν πλακῶν στοιχείων ἀπετελεῖτο δίστιχον, οὗτινος προτείνω τὴν ἑξῆς συμπλήρωσιν :

Π]αλ[λάδ' ἄγαλμα Φιλ]όστ[ρα]τος [ὅδ' ἀνέθεκ]ε Τάλο παῖς
Εὐχσ[άμ]ενος κόρε[ι π]αιδὶ Διὸς μεγάλο

Ὑπὸ δὲ τὸ δίστιχον τοῦτο ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς πλακός, μικροτέροις γράμμασι ἐγκεκολαμμένη, ἡ εἰς τὸν τεχνίτην τοῦ ἀναθήματος ἀναφερομένη ἐπιγραφή, ἧς σώζονται μόνον ἡ ἀρχὴ (ἢ ἰῶτα ἢ λάμβδα) καὶ τὸ τέλος ([ἐποίεσ]εν).

8. Τὰ ὑπ' ἀρ. 8 τεμάχια ἀνήκουσιν εἰς κίονα ἐκ Παρίου μαρμάρου, οὗ τὰ ἄκρα ἀπωλέσθησαν. Ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ κίονος ἐξεκολάφθησαν ἐπιμελῶς δύο ῥαβδώσεις (πλ. 0,055^{μ}), ἐν αἷς ὑπάρχουσιν οἱ δύο στίχοι τῆς ἐπιγραφῆς, τὸ δὲ λοιπὸν τῆς ἐπιφανείας ἐλειάνθη μόνον ἐπιπολαίως. Διεσώθησαν τὸ ὅλον ὀκτὼ τεμάχια, ὧν τὰ ἐν τῷ πίνακι ὑπ' ἀρ. a — d πέντε (τὸ ὑπ' ἀρ. d συνίσταται ἐκ δύο τεμαχίων) ἀνῆκον ἀναμφιβόλως εἰς τὴν ἀρχήν, τὰ δὲ δύο ὑπ' ἀρ. fg εἰς τὸ τέλος τῆς ἐπιγραφῆς, μεταξὺ δὲ ἀμφοτέρων πρέπει νὰ τεθῇ τὸ ὑπ' ἀρ. e τεμάχιον, ἄγνωστον ὅμως πόσον ἀπεῖχε τὸ τεμάχιον τοῦτο τῶν ἑκατέρωθεν αὐτοῦ τεθειμένων[1]). Μῆκ. τῶν ὑπ' ἀρ. a — d τεμαχίων 0,56, τοῦ ὑπ' ἀρ. e 0,24, τῶν ὑπ' ἀρ. fg 0,30, διάμ. τοῦ κίονος περ. 0,32^{μ}.

(1) Ἐσφαλμένως συνετέθησαν ἐν τῷ C. I. A. I. ὑπ' ἀρ. 350 τὸ ἐν τῷ πίν. ὑπ' ἀρ. bc καὶ τὸ ἀρχικὸν τῆς ἐπιγραφῆς τοῦ Ἀρχέρμου τεμάχιον, ὡςαύτως ἐσφαλμένως συνηρμολόγησεν ὁ Röhl ἐν τοῖς Beitr. z. gr. Epigr. ἐν σ. 21 τὰ αὐτὰ τεμάχια μετὰ τοῦ ὑπὸ τοῦ Hirschfeld ἐν τῇ Arch. Z. τ. Ι. 1873 ἐν σ. 108 δημοσιευθέντος.

Τῶν τεμαχίων ἐδημοσιεύθησαν

τὸ	ὑπ'	ἀρ.	*a*	ἐν τοῖς	*Sitz. d. Berl. Akad. 1888*	σ. 333	ὑπ' ἀρ. 1			
τὰ	»	»	*bc*	» τῷ	*C. I. A.*	*I*	ὑπ'	ἀρ.	350[b]	
τὰ	»	»	*d*	» »	»	*IV*	»	»	373[108]	
τὸ	»	»	*e*	» »	»	*IV*	»	»	373[199]	
τὸ	»	»	*f*	» »	»	*IV*	»	»	373[218]	
τὸ	»	»	*g*	» »	»	*IV*	»	»	373[198].	

Φανερὸν εἶνε ὅτι τὰ μέχρι τῶν σημείων τῆς διαστίξεως στοιχεῖα καὶ τοῦ πρώτου καὶ τοῦ δευτέρου στίχου τῆς ἐπιγραφῆς ἀποτελοῦσιν ἑξάμετρα, ὧν ἐλλείπουσιν αἱ ἀρχαί. Εὐτυχῶς ὅμως ἐξάγεται ἐκ τῶν σωζομένων, ὅτι ὁ τὸ ἀφιερωθὲν ἀνάθημα ἀναθέσας τὸ μὲν κατήγετο ἐξ Ἀφιδνῶν τὸ δὲ διετέλεσεν ἄρχων πολέμαρχος. Τὰ δύο ταῦτα δεδομένα συνδυάζων δὲν διστάζω νὰ εἰκάσω ὅτι πρόκειται περὶ τοῦ κατὰ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην διαπρέψαντος ἐξ Ἀφιδνῶν πολεμάρχου Καλλιμάχου, μάλιστα ἀφοῦ καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ καταλλήλῳ τῷ τρόπῳ συμπληροῖ τὸ ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ πρώτου ἑξαμέτρου κενόν. Συμπληρῶ δηλ. ὡς ἑξῆς :

Καλλίμαχός μ' ἀν]έθεκεν Ἀφιδναῖος τἀθεναίαι,
σπεσάμενος πολέ]μαρχος Ἀθεναίον τὸν ἀγõνα.

Διὰ τῆς λέξεως «Ἀθήναια» σημαίνονται προφανῶς τὰ «Παναθήναια,» ἐξέλεξε δηλαδὴ ὁ ποιητὴς τὴν ἀρχαίαν ἐπονομασίαν τῆς ἑορτῆς ὡς βραχυτέραν λέξιν πρὸς εὐκολίαν τῆς στιχουργίας. Ἀναφύεται δὲ συνάμα τὸ ζήτημα, ἐν τίνι δικαιώματι διεκόσμησεν ὁ πολέμαρχος τὰ τοῦ ἀγῶνος, διότι ἐν τοῖς χρόνοις εἰς οὓς ἀναφέρονται τὰ πλεῖστα τῶν ἡμῖν παρὰ τῶν ἀρχαίων συγγραφέων περὶ τῶν καθηκόντων καὶ δικαιωμάτων τοῦ ἄρχοντος πολεμάρχου ἱστορημένων οὐδαμῶς σχετίζεται ἡ ἀρχὴ αὕτη πρὸς τὴν περὶ τὰ Παναθήναια ἐπιμέλειαν, καὶ ὁ μόνος ἀγὼν ὃν διετίθει ὁ πολέμαρχος, ὁ ἐπιτάφιος δηλαδὴ (ἴδε Ἀριστοτέλους Ἀθην. πολ. κ. 58), οὐδὲν βεβαίως κοινὸν ἔχει πρὸς τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος ἐν τῇ ἐπιγραφῇ. Ἀναγκαζόμεθα λοιπὸν νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι μετεβλήθησαν τὰ κατὰ τὸν πολέμαρχον ἐν τοῖς μετὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐπὶ τῆς βάσεως ἀναγραφῆς τῶν ἑξαμέτρων χρόνοις. Κατ' εὐτυχῆ σύμπτωσιν διελευκάνθη ὁπωσοῦν καὶ τοῦτο τὸ ζήτημα διὰ

τῆς νεωστὶ γενομένης ἀνευρέσεως τοῦ περὶ τῆς Ἀθηναίων πολιτείας συγγράμματος τοῦ Ἀριστοτέλους, διότι ἐνῷ μέχρι τοῦ παρόντος ἐπιστεύομεν, βασιζόμενοι ἐπὶ χωρίου τινὸς τοῦ Ἡροδότου (VI 109: ἦν γὰρ (ὁ Καλλίμαχος) ἐνδέκατος ψηφιδοφόρος ὁ τ ῷ κ υ ά μ ῳ λ α χ ὼ ν Ἀθηναίων πολεμαρχέειν) ὅτι ἤδη κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης ὁ πολέμαρχος ἐξελέγετο διὰ κλήρου, ἐμάθομεν νῦν τὸ πρῶτον ἐκ τοῦ νέου συγγράμματος τοῦ Ἀριστοτέλους ὅτι ἡ περὶ τὸν τρόπον τῆς ἐκλογῆς τοῦ πολεμάρχου μεταβολὴ δὲν ἀνάγεται εἰς τοὺς πρὸ τῶν Περσικῶν ἢ ἀκριβέστερον εἰπεῖν εἰς τὴν διὰ Κλεισθένους μεταρρύθμισιν τοῦ πολιτεύματος, ἀλλὰ εἰς τὸ ἔτος τοῦ ἄρχοντος Τελεσίνου, τουτέστιν εἰς τὸ ἔτος 487 π. Χρ. (Ἀθην. πολ. κ. 22: » εὐθὺς δὲ τῷ ὑστέρῳ ἔτει ἐπὶ Τελεσίνου ἄρχοντος ἐ κ υ ά μ ε υ σ α ν τοὺς ἐννέα ἄρχοντας - - - ο ἱ δ ὲ π ρ ό τ ε ρ ο ι π ά ν τ ε ς ἦ σ α ν α ἱ ρ ε τ ο ί). Μετὰ τῆς τροποποιήσεως δὲ τῆς ἐκλογῆς τοῦ πολεμάρχου συνδέεται βεβαίως ὁ περιορισμὸς τοῦ ἄρχοντος τούτου εἰς τὰ καθήκοντα, ἅτινα συγκεφαλαιοῖ ὁ Ἀριστοτέλης ἔ. ἀ. ἐν τῷ κ. 58[1]).

Κατὰ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην διώκει ὁ πολέμαρχος εἰσέτι ἅπασαν τὴν στρατιάν, καίτοι ἡ πρὶν μᾶλλον ἀπόλυτος αὐτοῦ κυριαρχία εἶχε περιορισθῆ κατὰ τὸν Ἀριστοτέλην ἔ. ἀ. ἐν τῷ δωδεκάτῳ ἔτει πρὸ τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης, τουτέστι 501 π.Χρ., παραταχθέντων τῷ πολεμάρχῳ ὡς ἰσοψήφων τῶν δέκα κατὰ φυλὰς αἱρεθέντων στρατηγῶν (« ἔπειτα τοὺς στρατηγοὺς ᾑροῦντο κατὰ φυλάς, ἐξ ἑκάστης φυλῆς ἕνα, τῆς δὲ ἁπάσης στρατιᾶς ἡγεμὼν ἦν ὁ πολέμαρχος »). Ὀλίγα δὲ ἔτη ὕστερον, τουτέστιν ἐν τῷ ἔτει 487 π. Χρ., ἔπαυσε πιθανῶς, ὡς εἴδομεν ἐν τοῖς ἀνωτέρω, ὁ πολέμαρχος νὰ μετάσχῃ ὡς στρατάρχης τῶν ἔργων τοῦ πολέμου[2]).

---

(1) Διὰ τοῦτον τὸν λόγον δὲν γίνεται πλέον λόγος περὶ αὐτοῦ ἐν τοῖς κατὰ τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν χρόνοις. Ῥητῶς λέγει π. χ. ὁ Ἀριστοτέλης ἔ. ἀ. κ. 23: «τῶν γὰρ σ τ ρ α τ η γ ῶ ν ἐξαπορησάντων τοῖς πράγμασι (πρὸ τῆς ἐν Σ. ναυμαχίας) καὶ κηρυξάντων σώζειν ἕκαστον ἑαυτὸν κτλ.».

(2) Οὐδὲν λοιπὸν κωλύει νὰ συμπεράνωμεν ὅτι ἐν τοῖς προηγουμένοις χρόνοις καὶ ἄλλους ἀγῶνας ἠδύνατο νὰ διευθύνῃ ὁ πολέμαρχος, ὡς πρὸς δὲ τὸν ἐπιτάφιον πιστεύεται γενικῶς ὅτι τὸ πρῶτον ἱδρύθη εἰς τιμὴν καὶ ἀνάμνησιν τῶν κατὰ τὰ Περσικὰ ἐν ταῖς μάχαις πεσόντων (ἴδε **A. Mommsen Heort.** σ. 279) καὶ πιθα-

Προτάξαντες τὰς γενικωτέρας ταύτας παρατηρήσεις ἐπανερχόμεθα εἰς τὴν ἐπιγραφήν, ἐν ᾗ τὸ πρῶτον μνημονεύεται ἡ ἀρχὴ αὕτη.

Εἰκάσαμεν ἐν τοῖς ἀνωτέρω ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ ἀναφέρεται εἰς τὸν ἐν τῷ ἔτει 490 π. Χρ. ἀποθανόντα Καλλίμαχον, βέβαιον δὲ εἶνε ὅτι ἀνάγεται εἰς τοὺς προπερσικοὺς χρόνους, διότι τὰ ἐξ ὧν ὁ λίθος συνίσταται τεμάχια ἀνευρέθησαν ἐν ἐκείνοις τοῖς στρώμασι τῆς Ἀκροπόλεως, ἃ κατὰ γενικὴν πεποίθησιν ἐχρησίμευον πρὸς ἰσοπέδωσιν τῆς Ἀκροπόλεως ἐν τοῖς ἀμέσως μετὰ τὴν ἀνάκτησιν αὐτῆς χρόνοις. Ἄλλα τεκμήρια τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ ἀναθήματος παρέχουσιν τὸ μὲν ἡ γραφὴ τὸ δὲ τὸ κείμενον τῆς ἐπιγραφῆς. Κατὰ περίεργον καὶ διδακτικωτάτην περίπτωσιν δὲν συμφωνοῦσι κατὰ πρώτην ὄψιν τὰ συμπεράσματα, ἅτινα πορίζόμεθα ἐκ τῶν δύο τούτων τεκμηρίων· ὑπ' ὄψιν λαμβάνοντες τὰ σχήματα τῶν γραμμάτων θ' ἀπεφαινόμεθα ἀδιστάκτως ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ πάντως ἀρχαιοτέρα θὰ εἶνε τῆς ἐπὶ τοῦ ἐν τῷ Πυθίῳ βωμοῦ ἐπιγραφῆς τοῦ νεωτέρου Πεισιστράτου (C. I. A. IV ὑπ' ἀρ. 373°) καὶ τοῦ τῷ Ἀνακρέοντι ἀποδιδομένου ἐφ' Ἑρμοῦ τινος ἐπιγράμματος (C. I. A. I ὑπ' ἀρ. 381), τουτέστι τῶν χρόνων τοῦ Ἱππίου (πρβ. καὶ τὰς ἐν τῷ Δελτ. τ. ἔ. 1890 ἐν σ. 95 καὶ τῷ β'. τόμῳ τῆς «Ἀθηνᾶς» ἐν σ. 634 παρατηρήσεις) [1]).

Καὶ ὅμως δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ θεωρία αὕτη εἰς τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ ἡμετέρου κίονος, διότι τὸ ὄνομα τοῦ ἀνατεθέντος συνοδεύεται ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ «Ἀφιδναῖος» καὶ ἀδύνατον φαίνεται ὅτι τοιοῦτόν τι ἐγίνετο ἐν τοῖς πρὸ Κλεισθένους χρόνοις, ὅστις «δημότας ἐποίησεν ἀλλήλων τοὺς οἰκοῦντας ἐν ἑκάστῳ τῶν

νὸν φαίνεται ὅτι ὁ ἀγὼν οὗτος ἀνήκει εἰς τὴν κατηγορίαν ἐκείνων τῶν καθηκόντων τοῦ πολεμάρχου, ἅτινα παρέμειναν αὐτῷ ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων χρόνων, ὅταν ἡ πολεμαρχία συμφώνως τῇ ἐπὶ τὸ δημοκρατικώτερον μεταβολῇ τοῦ πολιτεύματος ἀπεστερήθη τῆς ἐν τῷ πολέμῳ ἀρχηγίας καὶ μετεβλήθη εἰς κυρίως δικαστικὴν ἀρχήν, σχετικὴν ὁπωσοῦν πρὸς τὴν κατ' ἀρχὴν δικαιοδοσίαν αὐτῆς (ἴδε **M. - S. - Lipsius Att. Proc.** σ. 65).

(1) Ἐν τῷ ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως εὑρεθέντι τεμαχίῳ τοῦ ἐπὶ τῆς βάσεως τοῦ καλουμένου Χαλκιδικοῦ τεθρίππου ἀρχαίου ἐπιγράμματος (C. I. A. IV ὑπ' ἀρ. 334ᵃ), ὅπερ ἀνάγεται εἰς τὴν περὶ τὰ ἔτη 510-505 π. Χρ. νίκην τῶν Ἀθηναίων, δὲν ἀπαντῶσι τὰ μᾶλλον χαρακτηριστικὰ γράμματα, τὸ ψιλὸν δηλαδὴ καὶ τὸ ῥῶ, τὰ δὲ διασωθέντα δὲν διαφέρουσιν οὐσιωδῶς τῶν ἐπὶ τοῦ κίονος.

δήμων, ἵνα μὴ πατρόθεν προσαγορεύοντες ἐξελέγχωσι τοὺς νεοπολίτας ἀλλὰ τῶν δήμων ἀναγορεύωσιν· ὅθεν καὶ καλοῦσιν Ἀθηναῖοι σφᾶς αὐτοὺς τῶν δήμων (Ἀριστ. ἔ. ἀ. κ. 21),» τουτέστι πρὸ τοῦ ἔτους 508 π. Χρ. [1]*). Τὸ δὲ ἐκ τοῦ κειμένου ἐξαχθὲν συμπέρασμα ὑπερισχύει βεβαίως τοῦ ἐκ τοῦ σχήματος τῶν γραμμάτων ἐξαγομένου· πρέπει λοιπὸν νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι καὶ ἐν τοῖς ὀλίγον πρὸ τῶν Περσικῶν χρόνοις διετέλει ἡ γραφὴ ἐν τῇ ἀνωμαλίᾳ οἵαν παρατηροῦμεν καὶ ἐν τοῖς ὀλίγον πρὸ τοῦ Εὐκλείδους χρόνοις, ἡ δὲ ἀβεβαιότης αὕτη ὀφείλεται προφανῶς τῇ ἑκάστοτε προαιρέσει νεωτεριζόντων τινῶν ἰδιωτῶν, ἐνῷ γενικῶς τοὐλάχιστον τὰ δημόσια ἔγγραφα πιθανῶς μᾶλλον ὁμοιομόρφως ἐν τῇ ἐπικρατούσῃ γραφῇ συνετάσσοντο.*

Πρὸς ἐπίρρωσιν τῶν ἀνωτέρω προσθέτω καὶ τὰ ἑξῆς τεκμήρια, ἅτινα ποριζόμεθα ἐκ τῶν καλουμένων ὀστράκων, τῶν τεμαχίων δηλαδὴ ἀγγείων, ἐφ' ὧν ἔγραφον οἱ Ἀθηναῖοι τὰ ὀνόματα τῶν ἐξοστρακιζομένων πολιτῶν.

Ἐπὶ τοῦ ὀστράκου, ὅπερ ἐχρησίμευσεν ἐν τῷ ἔτει 487 π. Χρ. (ἴδε Ἀριστ. ἔ. ἀ. κ. 22) ἐν τῷ ὀστρακισμῷ τοῦ Μεγακλέους Ἱπποκράτους Ἀλωπεκῆθεν καὶ ἐδημοσιεύθη ὡς τὸ πρῶτον τῶν τοιούτου εἴδους ὀστράκων παρὰ τοῦ Benndorf ἐν τοῖς Griech. u. Sicil. Vasenb. ἐν π. 29 ὑπ' ἀρ. 10 καὶ ἐν σ. 50, μεταχειρίζεται ὁ τὸν ἐχθρόν του ἐξοστρακίζων πολίτης αὐτὴν τὴν γραφὴν τῆς ἐπὶ τοῦ κίονος ἐπιγραφῆς.

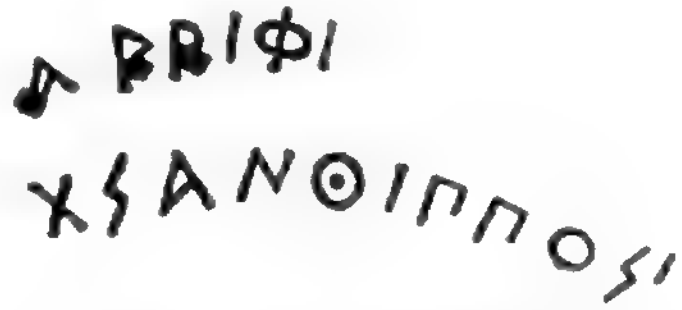
Δευτέρου τινὸς ὀστράκου, ἐφ' οὗ ἐσημειώθη τὸ ὄνομα τοῦ ἐν τῷ ἔτει 486 πρ. Χρ. ἐξοστρακισθέντος Ξανθίππου τοῦ Ἀρρίφρονος (ἴδε Ἀριστ. ἔ. ἀ.), ἀνευρέθησαν δύο ἀντίτυπα, τὸ μὲν ἓν ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως (ἐδημοσιεύθη παρὰ τοῦ Studniczka ἐν τῷ Jahrb. d. arch. Inst. II, 1887, σ. 161), τὸ δὲ ἕτερον [2]*), οὕτινος τὴν*

(1) Παράδειγμα τῆς πρὸ τοῦ Κλεισθένους προσαγορεύσεως παρέχει ἡ ἐν τῷ C. I. A. IV ὑπ' ἀρ. 373[230] ἐπιγραφή: «Λεόδιος ἐποίησεν Πυρετιάδες,» τῆς δὲ μεταγενεστέρας περιττὸν θεωρῶ ν' ἀναφέρω παραδείγματα.

(2) Ἴδε ἐν τοῖς ἀνωτέρω σελ. 21.

Ἐνεχαράχθη ἡ ἐπιγραφὴ ἐπὶ τοῦ ἡμίσεος περίκου μέρους περιφεροῦς ποδὸς ἀγγείου (ληκύθου), καὶ πρῶτον μὲν ἀνεγράφη ἐπὶ τοῦ ἐνδοτέρω χώρου ἡ λέξις «Χσάνθιππος», προσετέθησαν δ' ἔπειτα ἀδεξιώτερον ὑπ' αὐτὸ τὸ χεῖλος τοῦ θλά-

ἐπιγραφὴν παραθέτομεν ἐν πανομοιοτύπῳ ὀλίγον τι μικροτέρῳ τοῦ φυσικοῦ μεγέθους, ἐν τοῖς χώμασι τοῖς ἐπὶ ἀρχαίων τινῶν τάφων, οὓς ἀνέσκαψεν νεωστὶ ἡ γεν. ἐφορ. τῶν ἀρχαιοτήτων ἐν οἰκοπέδῳ τινὶ τοῦ κ. Σαπουντζάκη, κειμένῳ ἀπέναντι τοῦ ὀρφανοτροφείου Χατζηκώστα :



Χσάνθιππος Ἀρρίφ(ρονος)

Τὰ ὄστρακα ταῦτα κρατύνουσιν ὁπωσοῦν τὰ νεωστὶ παρὰ τοῦ Köhler ἐν τῷ Rhein. Mus. τ. XLVI σ. 1 κ. ἑ. εἰρημένα, ὅτι δηλαδὴ ἡ ἐν Δελφοῖς στοὰ τῶν Ἀθηναίων ἱδρύθη εἰς ἀνάμνησιν τῆς κατὰ τῶν περὶ τὸ ἔτος 481 π. Χρ. ἡττηθέντων Αἰγινητῶν ναυμαχίας τῶν Ἀθηναίων [1]), καὶ ὅτι τὸ ἀρχαιότερον σχῆμα τοῦ θῆτα ἀντεκατεστάθη ὁριστικῶς διὰ τοῦ νεωτέρου (ʘ) μ ε τ ὰ τὰ Περσικά. Ἐν δὲ τοῖς προηγουμένοις χρόνοις ἀπαντῶσι συγχρόνως τὰ δύο σχήματα τοῦ γράμματος τούτου, ὧν τὸ μὲν ἓν ἀπαντᾷ ἐπὶ τοῦ παρὰ τοῦ Studniczka, τὸ δὲ νεώτερον ἐπὶ τοῦ ἐν τοῖς ἀνωτέρω δημοσιευομένου ὀστράκου τ ο ῦ α ὐ τ ο ῦ ἀ ν δ ρ ό ς, τὰ δὲ δύο σχήματα ἐπὶ τ ο ῦ α ὐ τ ο ῦ λ ί θ ο υ εὕρηνται ἐν τῇ ἐν τῷ C. I. A. IV ὑπ' ἀρ. 373 [III] (πρβ. Δελτ. τ. ἔ. 1880 σ. 140) δημοσιευμένῃ ἐπιγραφῇ, ἐν ᾗ τὸ ἐν τῇ λέξει «ἀνέθηκεν» θῆτα εἶχεν ἤδη τὸ νεώτερον σχῆμα.

Ἐξάγεται λοιπὸν ἐκ τῶν προειρημένων ὅτι ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἐπιγραφὴ ἐνεκολάφθη ἐπὶ τοῦ κίονος ἐν τῷ μεταξὺ τῶν ἐτῶν 508 καὶ 490 π. Χρ. χρονικῷ διαστήματι καὶ ὅτι οὐδὲν κωλύει νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ἀνάγεται εἰς αὐτὸ τὸ ἔτος 490 π. Χρ., ἐν ᾧ ἔτει δηλαδὴ γνωρίζομεν ἐκ τοῦ Ἡροδότου ὅτι ἐπολεμάρχει ὁ Καλλί-

σματος τὰ ἀρχικὰ στοιχεῖα τοῦ «Ἀρρίφρονος,» ὅσα δηλαδὴ ἐπήρκουν πρὸς διάκρισιν τοῦ ἀνδρὸς ἀπ' ἄλλων ὁμωνύμων συμπολιτῶν, παρέλειψε δὲ ὁ ἐγγράψας τὰ ὑπόλοιπα ἀπηυδηκώς.

(1) Ὁ Ziemann De anathematis Graecis σ. 14 εἰκάζει ὅτι ἡ στοὰ ἐκτίσθη εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἐν Σαλαμῖνι κατὰ τὸ ἔτος 480 π. Χρ. ναυμαχίας.

μαχος. Τίς δὲ θὰ ὑποθέσῃ μᾶλλον ὅτι κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν δύο ὑπῆρχον ἐν Ἀθήναις ἐκ τοῦ αὐτοῦ δήμου καταγόμενοι πολέμαρχοι, ὧν τὰ ὀνόματα ἐπίσης τόσον εὐάρμοστα θὰ ἦσαν πρὸς τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ πρώτου στίχου κενοῦ ἢ ὅτι πράγματι ὁ λόγος περὶ τοῦ γνωστοῦ ἐκείνου πολεμάρχου;

Ἐπανερχόμεθα νῦν εἰς τὸ ἄνω τεθειμένον ζήτημα πῶς ἐδικαιοῦτο ὁ πολέμαρχος ἢ πῶς προσῆκεν αὐτῷ νὰ διεξάγῃ τὸν ἀγῶνα τῶν Παναθηναίων. Καὶ δὲν δυνάμεθα ν' ἀποφανθῶμεν ὁριστικῶς περὶ τοῦ ζητήματος τούτου, ἐπειδὴ ὀλίγισται μόνον λεπτομέρειαι ἀπαντῶσι παρὰ τοῖς ἀρχαίοις περὶ τῶν ἐν τοῖς Προπερσικοῖς χρόνοις ἀρχῶν τῆς πόλεως, ἀρκοῦσιν ὅμως τὰ ἐν τοῖς ἀνωτέρω εἰρημένα ν' ἀποδείξωσιν ὅτι ἡ πρὸ τῶν Περσικῶν πολεμαρχία οὐσιωδῶς διέφερε τῆς θέσεως ἣν κατεῖχεν ὁ πολέμαρχος ἐν τοῖς ὕστερον χρόνοις. Ἡ δὲ σημασία τῆς προκειμένης ἐπιγραφῆς συνίσταται μάλιστα εἰς τοῦτο ὅτι διαλευκαίνει κατά τι τὸ σκότος, δι' οὗ καλύπτονται τὰ πρὸ τῶν Περσικῶν μέρη τῆς ἐσωτερικῆς ἱστορίας τῆς πόλεως.

Ἐκ τῆς ὥς γέ μοι δοκεῖ κατὰ τὰ οὐσιώδη ἀσφαλῶς συμπληρωθείσης ἐπιγραφῆς ἐξάγεται ὅτι ὁ Καλλίμαχος ὡς πολέμαρχος διέθηκε τὸν ἀγῶνα τῶν Παναθηναίων. Προφανῶς δὲν πρόκειται περὶ ἁμίλλης τινὸς μεταξύ τινων ἀντιφερομένων, διότι ὁ πολέμαρχος παρίσταται ἐνταῦθα ὄχι ὡς ἀρχηγὸς μερίδος τινὸς τῶν πολιτῶν (τῶν φυλῶν δηλαδὴ αἵτινες συνημιλλῶντο ἐν τοῖς μουσικοῖς ἀγῶσι) ἢ ὡς ἀντιπρόσωπος ἰδιώτου (τῶν ποιητῶν δηλαδὴ τραγῳδιῶν καὶ κωμῳδιῶν) ἀλλὰ ὡς ἀντιπρόσωπος ὁλοκλήρου τοῦ δήμου, ἡ δὲ φράσις «Ἀθηναίων ὁ ἀγών» δέον νὰ ἐκληφθῇ, ὡς ἐν πολλοῖς ἄλλοις χωρίοις, ὡς ποιητική τις περίφρασις τῶν Παναθηναίων. Ἐκ τούτων δὲ ἐξάγεται συγχρόνως, ὅτι τὸ ἀνάθημα τοῦ Καλλιμάχου δὲν ἀναφέρεται εἰς ὁριστικόν τινα ἀγῶνα, ἀλλὰ εἰς τὴν περὶ τοὺς ἀγῶνας καὶ τὴν πομπήν, τουτέστι γενικῶς εἰς τὴν τοῦ πολεμάρχου ἐπιμέλειαν τῶν Παναθηναίων.

Εἰς τὴν ἐπιμέλειαν ταύτην λοιπὸν πρέπει ν' ἀνάγωνται καὶ τὰ ὑπόλοιπα μέρη τῆς ἐπιγραφῆς. Ἡ συμπλήρωσις τῶν ὑπολειπομένων τούτων μερῶν τῆς ἐπιγραφῆς εἶνε δύσκολος καὶ δὲν κατώρθωσα ν' ἀνεύρω χωρία ἅτινα τὸ μὲν ἀκριβῶς πληροῦσι τὰ κενὰ

τὰ δὲ ἀνταποκρίνονται καταλλήλως πρὸς τὴν συνέχειαν τῆς ἐννοίας τῶν διασωθέντων, διὸ ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἀνέβαλον νὰ ἐπεκτείνω ἐπ' αὐτῶν τὸν λόγον. Μεταγράφω λοιπὸν αὐτὰ ὡς ἔχουσι προσθέτων μόνον προχείρους τινὰς συμπληρώσεις καὶ ἐπαναλαμβάνων τοὺς δύο ἐν τοῖς ἀνωτέρω μεταγεγραμμένους στίχους :

Καλλίμαχος μὰν]έθεκεν Ἀφιδναῖο[ς] τἀθεναίαι
ἀν — — — -
- - - - - ἀθ]ανάτον Ηοι δ[ρανον εὐρὺν] ἔχοσιν
στεσάμενος πολέ]μαρχος Ἀθεναίον τὸν ἀγõνα
τõν (ἢ τὸν) με — — — —
- - - - - - - ελενονο — — — — —
παισὶν Ἀθεναίον, μ — — —

Ὡς πρὸς τὰ καθέκαστα παρατηρῶ τὰ ἑξῆς :

1. Ἂν ὑποθέτομεν ὅτι ἡ συμπλήρωσις τοῦ γ' στίχου ὀρθῶς ἔχει, δὲν δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι τὰ ἐν τῷ β' στίχῳ σωζόμενα δύο γράμματα ἀνῆκον εἰς τὸν αὐτὸν στίχον, διότι ἀδύνατον μοι φαίνεται νὰ συμπληρωθῇ προςφυῶς τὸ πρὸς τὸ μεταξὺ αὐτῶν ἀνταποκρινόμενον κενὸν τῶν ὑπ' ἀρ. ε' καὶ ϛ' στίχων, τὸ τέλος ὅμως τοῦ ὑπ' ἀρ. 6 στίχου δύναται νὰ συμπληρωθῇ (π. χ. ὄνομ' ἐχόντων). Διὰ τοῦτον τὸν λόγον διέκρινα τὸν β' τοῦ γ' καὶ τὸν ε' τοῦ ϛ' στίχου.

2. Τὸ δεύτερον γράμμα τοῦ β' στίχου ἦτο πιθανῶς νῦ, τὸ πάντων τελευταῖον ἢ ἄλφα ἢ νῦ, ἀποκλείεται δὲ τὸ ἒ ψιλόν.

3. Δὲν θεωρῶ ἀπολύτως βέβαιον τὸ ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ δ' στίχου τεθειμένον «στησάμενος», ἀπαιτεῖται δὲ πάντως ἡ μετοχὴ ἀορίστου ῥήματός τινος τῆς αὐτῆς περίπου ἐννοίας (ἄλλη συμπλήρωσις θὰ ἦτο π. χ. «κοσμήσας» ἀντὶ τοῦ συνηθεστέρου «διακοσμήσας»).

Ἐν τέλει δὲ παρατηρῶ ὅτι ἡ ἐν τῷ τελευταίῳ στίχῳ περιφραστικὴ ἐπονομασία τοῦ δήμου διὰ τῶν λέξεων «παῖδες Ἀθηναίων» ἀπαντᾷ ὡς ἐν τοῖς ἀρχαιοτέροις χρόνοις (π. χ. Ὁμ. Ἰλ. II στ. 551) καὶ ἐν τοῖς μεταγενεστέροις (π. χ. ἐν τῷ C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 1678) ἀκριβῶς καὶ ἐν τοῖς αὐτοῖς περίπου χρόνοις, εἰς οὓς ἀνάγεται ἡ ἡμετέρα ἐπιγραφή, π. χ. ἐν τῷ ἐπὶ τῆς βάσεως τοῦ καλουμένου Χαλκιδικοῦ τεθρίππου ἐπιγράμματι ὅπερ ἀναφέρει ὁ Ἡρόδοτος V 77 καὶ οὗτινος διεσώθησαν ἡμῖν τὰ

ἐν τῷ C. I. A. I καὶ IV ὑπ' ἀρ. 334 καὶ 334[a] τεμάχια, καὶ ἐν τῷ εἰς τὴν ἐν Πλαταιαῖς μάχην ἀναφερομένῳ διστίχῳ, ὅπερ συγκαταλέγεται ἐν τοῖς ποιήμασι τοῦ Σιμωνίδου (Bergk ἀρ. 101).

Ὁμολογητέον ὅτι τὸ εἰς ὃ ἐφθάσαμεν συμπέρασμα, ὅτι δηλαδὴ ὁ πολέμαρχος διετίθει ποτὲ τὸν ἀγῶνα τῶν Παναθηναίων, νέον τι καὶ ἀπροσδόκητον εἶνε, ὄχι ὅμως ἀσυμβίβαστον πρὸς τὴν ἐν τοῖς μεταγενεστέροις χρόνοις γενικὴν διάταξιν τῶν ἀγώνων τῆς πόλεως.

Τὰ περὶ τῆς διοικήσεως τῶν ἀγώνων ἐν τοῖς ἑαυτοῦ χρόνοις ἀναγράφει ὁ Ἀριστοτέλης (ἔ. ἀ. κ. 56-58) ὡς ἑξῆς: Ὁ ἄρχων ἐπώνυμος «χορηγοὺς τραγῳδοῖς καθίστησι - - - πρότερον δὲ καὶ κωμῳδοῖς - - - νῦν δὲ τούτοις αἱ φυλαὶ φέρουσιν - - -, διοικεῖ --- τὸν ἀγῶνα τῶν Διονυσίων (τῶν μεγάλων) οὗτος καὶ τῶν Θαργηλίων — τὸν δὲ ἀγῶνα (Διονυσίων τῶν ἐπὶ Ληναίῳ) διατίθησιν ὁ βασιλεύς, τίθησι δὲ καὶ τοὺς τῶν λαμπάδων ἀγῶνας ἅπαντας — ὁ δὲ πολέμαρχος - - - διατίθησι ἀγῶνα τὸν ἐπιτάφιον τοῖς τελευτηκόσιν ἐν τῷ πολέμῳ — οἱ ἀθλοθέται -- διοικοῦσι τήν τε πομπὴν τῶν Παναθηναίων καὶ τὸν ἀγῶνα τῆς μουσικῆς καὶ τὸν γυμνικὸν ἀγῶνα καὶ τὴν ἱπποδρομίαν.»

Καὶ πρῶτον μὲν ἀξιοπαρατήρητόν μοι φαίνεται ὅτι ὁ τρίτος τῶν τριῶν κυριωτέρων ἀρχόντων τῆς πόλεως περιωρίζετο εἰς τὴν διοίκησιν ἑνὸς καὶ μόνου ἀγῶνος, ὅστις οὔτε καθ' ὡρισμένην ἐποχὴν τοῦ ἔτους οὔτε τακτικῶς κατ' ἔτος, πρὸ δὲ τῶν Περσικῶν πιθανῶς οὐδὲ τὸ παράπαν δημοσίως ἐν αὐτῇ τῇ πόλει ἐτελεῖτο· ἀφ' ἑτέρου δὲ διηγοῦνται οἱ συγγραφεῖς, ὧν ἀναφέρω τὸν Θουκυδίδην (VI κ. 57) καὶ τὸν Ἀριστοτέλην (ἔ. ἀ. κ. 18), ὅτι κατὰ μὲν τὸν πρῶτον «Ἱππίας ἔξω ἐν τῷ Κεραμεικῷ καλουμένῳ μετὰ τῶν δορυφόρων διεκόσμει ὡς ἕκαστα ἐχρῆν τῆς πομπῆς προϊέναι,» κατὰ δὲ τὸν Ἀριστοτέλην ὁ μὲν Ἱππίας «ἐτύγχανε μετερχόμενος, ὁ δὲ Ἵππαρχος ἀποστέλλων (καὶ διακοσμῶν) τὴν πομπὴν» τῶν Παναθηναίων, οἱ δὲ ἀγῶνες ἐθεωροῦντο ὡς τόσον ἀναφαίρετον μέρος τῶν Παναθηναίων, ὥστε ἡ ἑορτὴ αὕτη πολλάκις ὡς εἴπομεν ἤδη ἁπλῶς ἀγὼν ὀνομάζεται, ἐπὶ τούτοις δὲ εἶνε πιθανὸν ὅτι πάντοτε ἡ αὐτὴ ἀρχὴ πάντων τῶν περὶ τὴν ἑορτὴν ταύτην ἐπεμελεῖτο.

Βασιζόμενος λοιπὸν ἐπὶ τῆς ἡμετέρας ἐπιγραφῆς εἰκάζω ὅτι ὁ Ἱππίας συνεργὸν ἔχων τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ὡς πολέμαρχος [1]) *ἢ ἀντιπροσωπεύων τὴν ἀρχὴν ταύτην ἐπεμελεῖτο τῶν τῆς ἑορτῆς τῶν Παναθηναίων· τῇ δὲ γνώμῃ ταύτῃ συνᾴδει, ὅτι μόνον ἐν τῇ πομπῇ τῶν Παναθηναίων συνηθροίζετο ὁ δῆμος ὡς ἐν στρατιωτικῇ τινι παρατάξει* [2]), *ἥςτινος τὴν εἰκόνα παριστᾷ ἡ ζωοφόρος τοῦ Παρθενῶνος. Τῆς αὐτῆς ἑορτῆς ἐπιμελησάμενος ἀνέθηκεν ὁ Καλλίμαχος τὸ ἐπὶ τοῦ κίονος ἀνάθημα, ἴσως ἄγαλμά τι τῆς Ἀθηνᾶς ἢ καὶ μνημεῖόν τι ὅπερ ὑπενθύμιζεν εἰσέτι ἀκριβέστερον τὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἀναθέσαντος, ὥςπερ ἐκεῖνος ὁ βωμός, ὃν ἀνέθηκεν ὁ νεώτερος Πεισίστρατος, ὁ υἱὸς τοῦ Ἱππίου, ἐν τῷ Πυθίῳ πιθανῶς ἐν σχέσει πρὸς τὸν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ὡς ἄρχοντος ἐπωνύμου ἀγῶνα τῶν Θαργηλίων* [3]).

Τὴν περὶ τὰ Παναθήναια ἐπιμέλειαν εἶχον, ὡς εἴδομεν ἐν τοῖς ἀνωτέρω, ἐν τοῖς μεταγενεστέροις χρόνοις οὐχὶ πλέον οἱ πολέμαρχοι ἀλλὰ οἱ ἀθλοθέται, οἱ καὶ ἀντιπρόσωποι τῶν δέκα φυλῶν. Ἡ ἐγκαθίδρυσις τῆς ἀρχῆς ταύτης συνδέεται πιθανῶς μετὰ τῆς ἐν τοῖς μετὰ τὰ Περσικὰ χρόνοις βαθμηδὸν ἐπὶ τὸ δημοκρατικώτερον μεταρρυθμίσεως τῆς πολιτείας· εἰκάζω λοιπὸν ὅτι τὸ πρῶτον ἐξελέγησαν οἱ ἀθλοθέται ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἡ ἀρχὴ τῆς πολεμαρ-

---

(1) Δὲν κατέλυσαν οἱ τύραννοι τὰς καθεσταμένας ἀρχάς, πράγματι ὅμως «ἠφάνισεν ἡ τυραννὶς τοὺς νόμους διὰ τὸ μὴ χρῆσθαι,» συνενοῦντος τοῦ Πεισιστράτου ἐν ἑαυτῷ καὶ τοῖς ἐμπίστοις ἑταίροις αὐτοῦ πᾶσαν τὴν διοίκησιν τῆς πολιτείας. Κατὰ πρῶτον λόγον κατεῖχεν βεβαίως τὴν στρατηγικὴν ἐξουσίαν, δι' ἧς τὸ μὲν πρῶτον κύριος τῆς πόλεως ἐγένετο, ὑπερίσχυε δὲ ἐφόσον ἐτυράννει τῶν πολιτικῶν ἀντιπάλων αὐτοῦ. Ῥητῶς ἀναφέρεται ὅτι ὁ Πεισίστρατος δημοτικώτατος ἐγένετο, διότι ἐν τῷ πρὸς Μεγαρέας (ὑπὲρ τῆς κατακτήσεως τῆς Σαλαμῖνος) πολέμῳ ὡς στρατηγὸς ηὐδοκίμησεν (Ἡρόδ. I 59: ἐν τῇ πρὸς Μεγαρέας γενομένῃ στρατηγίῃ, Νίσαιάν τε ἑλὼν κτλ., πρβ. Ἀριστ. ἔ. ἀ. κ. 17 καὶ 22: «στρατηγὸς ὢν τύραννος κατέστη»), τὰς δὲ εἰς Σίγειον καὶ Νάξον ἐκστρατείας δὲν ἐξετέλει βεβαίως διὰ μόνων τῶν ξένων μισθοφόρων.

(2) Ἐν φανερᾷ ἀντιρρήσει πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ Θουκυδίδου ἱστορημένα ἰσχυρίζεται ὁ Ἀριστοτέλης ὅτι «οὐκ ἐπέμποντο μεθ' ὅπλων, ἀλλ' ὕστερον τοῦτο κατεσκεύασεν ὁ δῆμος». Ἡ διαφορὰ αὕτη δὲν εἶνε μεγάλης σημασίας ὡς πρὸς τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ζήτημα.

(3) Ἄλλα παραδείγματα τοιούτων «μνημάτων τῆς ἀρχῆς» τῶν ἀρχόντων καὶ ἄλλων ἀρχῶν συνέλεξεν ὁ Ziemann ἔ. ἀ. σ. 44 κ. ἑ.

χίας ἐγένετο κληρωτή, τουτέστι ἀπὸ τοῦ ἔτους τοῦ ἄρχοντος Τελεσίνου (487 π. Χρ.).

Τὰς εἰς τὰς ὑπ' ἀρ. 9 καὶ 10 ἐπιγραφὰς τοῦ προσηρτημένου πίνακος παρατηρήσεις μου ἴδε ἐν προσεχεῖ τινι φυλλαδίῳ τοῦ Δελτίου.

Προσθήκη εἰς τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ βάθρου τῶν Θριασίων (Ἴδε σ. 25).

Μετακομισθέντος τοῦ ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἐν σ. 25 περιγραφομένου βάθρου τῶν Θριασίων εἰς τὸ Ἐθν. Μουσεῖον ἀνεφάνη ὑπὸ τὴν εἰς δύο στήλας διῃρημένην ἀναθηματικὴν ἐπιγραφὴν ἡ ἑξῆς μικροτέροις γράμμασιν ἐγχαραχθεῖσα ἐπιγραφὴ τῶν τὰ ἀναθήματα ποιησάντων τεχνιτῶν :

Καϊκοσθένης Δίης Θριάσιοι ἐπόησαν

Ἀξιοσημείωτον εἶνε ὅτι οἱ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ ταύτῃ μνημονευόμενοι τεχνῖται δὲν ἦσαν μόνον συνδημόται τῶν ἐν τῇ ἀναθηματικῇ ἐπιγραφῇ ἀναφερομένων ἀνδρῶν ἀλλὰ προφανῶς καὶ συγγενεῖς τινων ἐξ αὐτῶν, διότι δὲν φαίνεται ἀμφίβολον ὅτι ὁ ἐν τῇ ἀναθηματικῇ ἐπιγραφῇ μνημονευόμενος Ἀπολλωνίδης, ὁ πατὴρ τοῦ τε Πανδίονος καὶ τοῦ Βαλάκρου, ὁ αὐτὸς εἶνε τῷ ἐν ταῖς ἐν τῷ συγγράμματι τοῦ Löwy Inschr. gr. Bildh. ὑπ' ἀρ. 117 καὶ 220 ἐπιγραφαῖς ἀπαντῶντι Ἀπολλωνίδῃ, τῷ πατρὶ τοῦ Δίου, πιθανῶς δὲ καὶ τοῦ Καϊκοσθένους, καὶ ὅτι ἐν ταῖς δύο ταύταις ἐπιγραφαῖς δέον νὰ συμπληρωθῇ οὐχὶ ὡς προέτεινάν τινες, «Φυλάσιοι» ἀλλὰ «Θριάσιοι» [1]).

(1) Τὰ ὀνόματα τῶν δύο ἀδελφῶν Δίου καὶ Πανδίονος παρήχθησαν ἐκ τῆς αὐτῆς ῥίζης, τοῦ ὀνόματος δηλ. τοῦ Διός, τὸ δὲ τοῦ πατρὸς αὐτῶν ἐκ τοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος· τὰ ὀνόματα τῶν δύο λοιπῶν ἀδελφῶν, τοῦ Βαλάκρου καὶ τοῦ Καϊκοσθένους, ὑποδεικνύουσιν ὅτι ἡ οἰκογένεια αὕτη ἐν σχέσει τινὶ διετέλει πρὸς τοὺς Μακεδόνας καὶ τὴν Μυσίαν.

Οἱ ἐπὶ τοῦ βάθρου τεθειμένοι ἦσαν ἴσως κωμῳδοὶ ἢ ἀθληταί, πρβ. Πλίν. XXXIV 87, XXXVI 155.

Α. ΛΟΛΛΙΓΚ.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1891

ΤΕΥΧΟΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΚΑΙ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΚΑΙ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

1. Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἐπιδαύρῳ. (ἴδ. σ. 3, 1).

Ἐξηκολούθησαν αἱ ἐν τῷ Ἱερῷ τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἐν Ἐπιδαυρίᾳ ἀνασκαφαί. Ἀνεσκάφη ἐντελῶς τὸ νοτιανατολικῶς τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀσκληπιοῦ καὶ ἀρκτικῶς τοῦ ναοῦ τῆς Ἀρτέμιδος ἀρχαῖον οἰκοδόμημα, οὗτινος ἡ ἀποκάλυψις δὲν εἶχε περατωθῇ κατὰ τὴν πρώτην περίοδον τῶν ἀνασκαφῶν. Ἀπεκαλύφθη δὲ ἐν αὐτῷ στρῶμα ἐκ πωρίνων λίθων ἀποτελούμενον, ὅπερ εἶνε ὡς φαίνεται ὁ βωμός, ἐν ᾧ ἐθυσιάζοντο τὰ τῷ θεῷ προσφερόμενα ζῶα, ὧν τὸ αἷμα κατέρρεε δι' αὔλακος ὑπαρχούσης περὶ τὰς τέσσαρας πλευρὰς αὐτοῦ. Παρὰ τοῦτον τὸν βωμὸν ἀπεκαλύφθη στρῶμα ἐξ αὐτῶν τῶν θυσιῶν προερχόμενον, ἀποτελούμενον δηλ. ἐκ μέλανος χώματος, ἀνθράκων, ὀστῶν ζώων, πλήθους μικρῶν κοινῶν ἀγγείων καὶ διαφόρων χαλκῶν καὶ πηλίνων εὑρημάτων, ὧν μνημονευτέα τεμάχια χαλκῶν ἀγγείων καὶ ἓν πήλινον φέροντα ἐπιγραφὰς ἀρχαϊκὰς τῶν πρώτων τοὐλάχιστον χρόνων τῆς Ε'. ἑκατονταετηρίδος, ἀναθηματικὰς τὸ μὲν τῷ Ἀσκληπιῷ τὸ δὲ τῷ Ἀπόλλωνι, τῷ θεῷ δηλ. ἐκείνῳ, ὅστις, ὡς γνωστόν, συνελατρεύετο τῷ Ἀσκληπιῷ ἐν τῷ Ἱερῷ. Ἀνεσκάφη πρὸς τούτοις ὁλόκληρος ἡ βορειοανατολικῶς τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀσκληπιοῦ πλατεῖα, ἐν ᾗ ἀπεκαλύφθησαν βάθρα κατὰ χώραν κείμενα καὶ ἐξέδραι καὶ εὑρέθησαν ἐπιγραφαί τινες ἀναθηματικαὶ ἑλληνικῶν καὶ τὸ πλεῖστον ρωμαϊκῶν χρόνων. Τέλος ἐγένοντο καὶ σκαφικαὶ ἐργασίαι ἐν τῷ θεάτρῳ, ἀφ' οὗ πρότερον ἐτοποθετήθησαν καταλλήλως οἱ λίθοι τοῦ τε διαζώματος καὶ τῆς σκηνῆς, ἀνεσκάφησαν δηλ. τὰ ἀνατολικὰ ἀναλήμματα καὶ ὁλόκληρον τὸ διάζωμα.

2. **Ἀνασκαφαὶ κατὰ τὸν ἔξω Κεραμεικὸν** (ἴδ. σ. 19, 2).

Αἱ παρὰ τὴν ὁδὸν Πειραιῶς ἐν γηπέδῳ Καρατζᾶ ἐνεργούμεναι τελευταῖον ἀνασκαφαὶ ἐπερατώθησαν. Τὰ ἐν τῷ γηπέδῳ τούτῳ καὶ ἐν τῷ γηπέδῳ Καρατζᾶ γενόμενα εὑρήματα περιγραφήσονται προσεχῶς ἐν τῷ Δελτίῳ τούτῳ.

3. **Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἐρετρίᾳ** (ἴδ. σ. 58, 6).

Διεκόπησαν αἱ ἐν Ἐρετρίᾳ ἀνασκαφαί. Τὰ κυριώτερα τῶν γενομένων εὑρημάτων περιγραφήσονται προσεχῶς ἐν τῷ Δελτίῳ τούτῳ.

4. **Ἀνασκαφαὶ ἐν Μαραθῶνι** (ἴδ. σ. 34, 3).

Ἐξακολουθεῖ ἡ σκαφὴ τοῦ ἐν Μαραθῶνι τύμβου νέας ἀνοιχθείσης τάφρου πλησίον τῆς προτέρας τῆς ἐν σ. 67 ἀρ. 3 μνημονευομένης.

5. **Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἀκραιφνίῳ.**

Ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Holleaux ἐγένοντο συμπληρωτικαί τινες σκαφικαὶ ἐργασίαι ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Πτώου Ἀπόλλωνος ἐν Ἀκραιφνίῳ (ἴδ. Δελτίον 1888 σ. 172 ἀρ. 4) ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ ἐφόρου Π. Καστρωμένου. Ἐν ταῖς ἐργασίαις ταύταις εὑρέθησαν α') χαλκοῦν ἀγαλμάτιον (ὕψ. 0,14) παριστῶν γυμνὸν ἱστάμενον νεανίαν β') χαλκοῦν ἀγαλμάτιον μικροῦ παιδὸς (ὕψ. 0,09) γ') πολλὰ ἐλάσματα χαλκᾶ ἔχοντα διαφόρους ἀναγλύφους παραστάσεις δ') μικρὰ μαρμαρίνη γυναικεία κεφαλὴ κτλ. Αἱ ἐργασίαι περιωρίσθησαν κυρίως εἰς τὴν ἐκκαθάρισιν καὶ εἴς τινα μέρη βαθυτέραν σκαφὴν τοῦ πρὸ ἐτῶν ἀνεσκαμμένου χώρου.

6. **Ἀνασκαφαὶ ἐν Ραμνοῦντι.**

Ὑπὸ τοῦ ἐφόρου Β. Στάη ἐπανελήφθησαν ἐν Ραμνοῦντι αἱ ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους δαπάναις τῆς ἀρχ. Ἑταιρίας ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαί.

7. **Ἀνασκαφαὶ ἐν τῷ θεάτρῳ τοῦ Ἄργους.**

Ὑπὸ τῆς Γεν. Ἐφορείας ἐνηργήθησαν ἐν τῷ θεάτρῳ τοῦ Ἄργους διὰ τοῦ καθηγητοῦ Ι. Κοφινιώτη ἀποπειρατήριοί τινες σκαφαί, περὶ ὧν δημοσιευθήσεται προσεχῶς ἔκθεσις ἐν τῷ Δελτίῳ τούτῳ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΜΟΥΣΕΙΟΙΣ

1. Ἐθνικὸν Μουσεῖον.

Κατὰ τοὺς μῆνας Αὔγουστον καὶ Σεπτέμβριον εἰσήχθησαν εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μουσεῖον κατ' ἔκθεσιν τοῦ Σ τ ά η τὰ ἐν τοῖς ἑπομένοις ἀρχαῖα:

1. Δύω ἀγάλματα μαρμάρινα φυσικοῦ μεγέθους, ὧν τὸ ἓν εἰκονίζει *Ὑγίειαν* καὶ τὸ ἕτερον *Ἀθηνᾶν* κρατοῦσαν κλάδον ἐλαίας καὶ ἀσπίδα. Εὑρέθησαν ἐν τῷ ἐν Ἐπιδαυρίᾳ ἱερῷ τοῦ Ἀσκληπιοῦ κατὰ τὸ 1887. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1901 — 1902).

2-12. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 2-12 ἀρχαῖα προερχόμενα ἐκ Τριπόλεως καὶ κατασχεθέντα ἐν Πειραιεῖ ὑπὸ τῆς Ὑπομοιραρχίας εἰς χεῖρας Νικολάου Πιστῶν.

2. Ἀγαλμάτιον μαρμάρινον (ὕψ. 0,35) ἀκέφαλον εἰκονίζον Ἀρτέμιδα στηριζομένην ἐπὶ στήλης, ἐφ' ἧς κρέμαται δορὰ ζώου· παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς, πρὸ τῆς στήλης, τόξον. Ἐργασία κοινή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1904).

3. Ὅμοιον ἀκέφαλον Ἀρτέμιδος (ὕψ. 0,20) καὶ ἄνευ χειρῶν καὶ ποδῶν (ἐλλειπόντων ἀπὸ τῶν γονάτων). Φέρει βραχὺν χιτῶνα καὶ ἱμάτιον συστρεφόμενον περὶ τὴν ὀσφύν. Ἐπὶ τοῦ ὤμου σώζεται μέρος τῆς φαρέτρας. Ἐργασία λεπτὴ καὶ ἐπιμελής. (Εὑρ. Γεν. Ἐφ. 1905).

4. Ἕτερον ἀγαλμάτιον Ἀρτέμιδος (ὕψ. 0,23) ἐν ταχείᾳ κινήσει, ἀκέφαλον καὶ ἐλλιπὲς τὸν δεξιὸν βραχίονα καὶ τὸν δεξιὸν πόδα ἀπὸ τοῦ γόνατος. Παρὰ τὸν ἀριστερὸν πόδα προβάλλει κεφαλὴ κυνός. Ἐργασία κοινή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1906).

5. Τὸ ἄνω ἥμισυ ἀπὸ τῆς ὀσφύος ἀγαλματίου μαρμαρίνου εἰκονίζοντος γυναῖκα (Ἀρτέμιδα;) κεκαλυμμένην διὰ πέπλου καὶ κρατοῦσαν διὰ τῆς ἀριστερᾶς δᾷδα. Τὸ ὄπισθεν τοῦ ἀγαλματίου εἶνε ἀκατέργαστον, οὕτως ὥστε ἠδύνατό τις νὰ ὑπολάβῃ τοῦτο ὡς ἀνάγλυφον. Ἐργασία κοινὴ (ὕψ. 0,19). (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1907).

6. Κεφαλὴ γυναικεία μαρμαρίνη ἰδανικοῦ τύπου, φέρουσα διάδημα περὶ τὴν κόμην, ἧς δύο πλόκαμοι πίπτουσιν ἑκατέρωθεν ἐπὶ τῶν ὤμων. Ἐργασία ἱκανῶς καλή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1908).

7. Σύμπλεγμα μαρμάρινον (ὕψ. 0,20 πλ. 0,23) εἰκονίζον πωγωνοφόρον ἄνδρα ἡμικεκλιμένον ἐπὶ κλίνης καὶ παρ' αὐτῷ, ἐπὶ τῆς κλίνης, καθημένην γυναῖκα. Ἔμπροσθεν τῆς κλίνης τράπεζα μετ' ἐδεσμάτων ὑπὸ τὴν ὁποίαν συνεσπειραμένος ὄφις. Τὸ ἔργον εἶνε τῶν καλουμένων νεκροδείπνων. δὲν εἶνε δὲ ἀνάγλυφον, ὡς συνήθως, καθόσον αἱ μορφαὶ ἐξέχουσι τῆς κλίνης ἐν εἴδει ἀγαλματίων, ἐλλείποντος τοῦ ἐδάφους ὄπισθεν. Ἐργασία κοινή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1909).

8. Χεὶρ μικρὰ χαλκοῦ ἀγαλματίου (μηκ. 0,12) φέρουσα ὀπὴν διὰ τῆς πυγμῆς, δι' ἧς ἐκράτει ἀπωλεσθὲν ἀντικείμενον. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1910).

9. Πέντε (5) εἰδώλια πήλινα ἀρχετύπου τέχνης κοινά, καὶ τρεῖς κεφαλαὶ ὁμοίων μορφῶν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1911).

10. Διάφορα πήλινα ἀρχαῖα ἐντελῶς ἄχρηστα.

11. Ἑξήκοντα ἀργυρᾶ νομίσματα διαφόρων πόλεων καὶ χρόνων. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ 1916).

12. Διακόσια (209) νομίσματα χαλκᾶ ἐν οἷς καί τινα νεωτέρων χρόνων. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1917).

13. Κάλαθος περιέχων ἀγγεῖα διαφόρων σχημάτων καὶ θραυσμάτων ὁμοίων. Κοινὰ καὶ ἄχρηστα. Κατεσχέθησαν ἐν Δαφνίῳ παρὰ τῷ Δημ. Βασιλείου καὶ ἀπεστάλησαν παρὰ τῆς Μοιραρχίας Ἀθηνῶν (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1918).

14. Κιβώτιον περιέχον ἀγγεῖα καὶ θραύσματα διαφόρων σχημάτων. Κοινὰ καὶ ἄχρηστα. Κατεσχέθησαν ἐν Δαφνίῳ παρὰ τῷ James Madeley καὶ ἀπεστάλησαν παρὰ τῆς Μοιραρχίας Ἀττικῆς (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1919).

15. Κιβωτίδιον περιέχον ἀγγεῖα καὶ θραύσματα διαφόρων σχημάτων. Κοινὰ καὶ ἄχρηστα. Κατεσχέθησαν ἐν Δαφνίῳ παρὰ τῷ Ἀλφρέδῳ Παλμόρᾳ καὶ ἀπεστάλησαν ὑπὸ τῆς Μοιραρχίας Ἀττικῆς. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1920).

16. Σάκος περιέχων μικρὰ ἀγγεῖα ἄνευ γραφῶν. Κοινὰ καὶ ἄχρηστα. Κατεσχέθησαν ἐν Δαφνίῳ παρὰ τῷ Γεωρ. Ντάκῳ καὶ ἀπεστάλησαν ὑπὸ τῆς Μοιραρχίας Ἀττικῆς. (Εὑρ. Γεν. Ἐφ. 1921).

17-28. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 17 — 28 ἀρχαῖα εὑρεθέντα ἐν ταῖς ἐργασίαις πρὸς προέκτασιν τῆς γραμμῆς τοῦ σιδηροδρόμου Ἀθηνῶν —Πειραιῶς πλησίον τοῦ Θησείου ἤτοι :

17. Τὸ ἐν σελ. 34 καὶ 55 περιγραφόμενον βάθρον τοῦ Βρυάξιδος. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1922).

18. Ἄγαλμα γυναικεῖον ἀκέφαλον (Νίκη ἄπτερος) ὕψ. 1,10 εὑρεθὲν πλησίον τοῦ ἀνωτέρου βάθρου, ἐντετειχισμένον. Εἰκονίζει γυναῖκα φέρουσαν ποδήρη χιτῶνα ἐζωσμένον, ἔχουσαν προτεταμένον τὸν ἀριστερὸν βραχίονα καὶ ὡσεὶ κατερχομένην ἐξ ὕψους. Ἐλλείπουσι ταύτῃ ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος ὁ ἀριστερὸς βραχίων καὶ ἀπὸ τοῦ ὤμου ὁ δεξιός· ἐπίσης δὲ τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν ἀπὸ τῶν γονάτων. Δι' ἐμβόλου σωζομένου εἰς 0,08 μ. ἐνεγομφοῦτο ἐπὶ τῆς βάθρου. Τὸ ἔργον εἶνε ἐπιμελοῦς ἐργασίας τῆς Δης πιθανῶς Π. Χ. ἑκατονταετηρίδος. (Παρ' αὐτῷ εὑρέθη καὶ τεμάχιον βραχίονος ἄλλης μορφῆς). (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1923).

19. Μέγα κιανόκρανον ῥυθμοῦ κορινθιακοῦ καλῆς διατηρήσεως, ὕψ. 1, μ. διάμετρ. 0,90. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1924).

20. Κεφαλὴ ἀνδρικὴ πωγωνοφόρος (εἰκονιστικὴ) φυσικοῦ μεγέθους, μετὰ μετώπου γυμνοῦ καὶ ἐξέχοντος, καλῆς διατηρήσεως, χρόνων ῥωμαϊκῶν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1925).

21. Ἄγαλμα ἀκέφαλον ἀνδρικὸν (ὕψ. 1, μ.) ἄνευ βραχιόνων καὶ ποδῶν ἀπὸ τῶν γονάτων, προτεταμένον ἔχον τὸν ἀριστερὸν πόδα, ἐφ' οὗ ἴχνη πιθανῶς στλεγγίδος. Ἐργασία καλή. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορ. 1926).

22. Ἄγαλμα γυναικεῖον ἀκατέργαστον ὕψος ἔχον 1,20 μ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1927).

23. Ἀνάγλυφον ναϊδιόμορφον ἀναθηματικὸν ὕψ. 0,40 πλ. 0,45. Εἰκονίζεται κατὰ τὸ μέσον βωμὸς τετράγωνος, ἀριστερὰ δὲ ἀνὴρ (Ἀμφιάραος) στάσιν ἔχων κατὰ μέτωπον, τῆς κεφαλῆς ὀλίγον πρὸς ἀριστερὰ στρεφομένης, φέρων ἱμάτιον περὶ τὰ κάτω τοῦ σώματος ἀπὸ τοῦ ἀριστεροῦ βραχίονος πίπτον· ὑπὸ τὴν μασχάλην ἔχει ῥάβδον ἐφ' ἧς ἐρείδεται. Ἡ δεξιὰ χεὶρ προτεταμένη καὶ ἀποκεκρουσμένη. Δεξιὰ παρὰ τῷ βωμῷ ἀνὴρ ἱστάμενος, στεφανούμενος ὑπὸ γυναικὸς (Ὑγιείας) ἥτις κρατεῖ ἐν τῇ ἀριστερᾷ οἰνοχόην. Τὰ πρόσωπα καὶ τῶν δύο μορφῶν ἀποκεκρουσμένα. Ἐπὶ τοῦ ἐπιστυλίου ἡ ἐπιγραφή:

Ἀμφιάραος Ἀρτικλείδης Ὑγιεία.

Τῷ ἀναγλύφῳ συνείχετο πλὰξ ἐνεπίγραφος ἐφ' ἧς μόνον ὀλίγα ψηφία σώζονται. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1928).

24. Ἀνάγλυφον ναϊδιόμορφον σωζόμενον κατὰ τὸ ἥμισυ (δεξιὸν) μέρος· ὕψ. 0,50 πλ. σωζόμενον 0,55. Εἰκονίζεται κατὰ τὸ μέσον βωμὸς τετράγωνος, ὄπισθεν τοῦ ὁποίου ὑψοῦται στήλη ἐφ' ἧς τετράγωνος ἀναθηματικὸς πίναξ (πλ. 0,10 ὕψ. 0,07). Δεξιὰ γυνὴ ἱσταμένη (Ὑγίεια;) τὴν δεξιὰν ἔχουσα ἐπὶ τοῦ ἰσχίου, τὴν ἀριστερὰν ἐπὶ τῆς παραστάδος καὶ τοὺς πόδας διεσταυρωμένους. Ἐκεῖθεν τοῦ βωμοῦ σώζεται ποὺς ἵππου, ἐλλειπούσης τῆς λοιπῆς παραστάσεως. Τέχνη ἐπιμελὴς τῆς 4ης π. Χ. ἑκατονταετηρίδος. (Εὑρ. Γεν. Ἐφ. 1929).

25. Τεμάχιον σαρκοφάγου ἐφ' οὗ σώζεται κεφαλὴ φέρουσα πῖλον φρύγιον (Ἀμαζών;) (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1930).

26. Τρεῖς κεφαλαὶ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον βεβλαμμέναι, μετὰ διαφόρων ἄλλων τεμαχίων ἐντελῶς ἀχρήστων. (Εὑρ. Γεν. Ἐφ. 1931).

27. Τεμάχιον τριγωνικὸν ἀναγλύφου ἐφ' οὗ παῖς κρατῶν ἐπὶ τοῦ στήθους διὰ τῶν χειρῶν πτηνόν. Τέχνη κοινὴ καὶ διατήρησις οὐχὶ καλή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1932).

28. Κολοσσιαία χεὶρ δεξιὰ σώζουσα μέρος τῶν μέσων δακτύλων καὶ τὸν ἀντίχειρα, ἐπὶ τοῦ κοίλου τῆς παλάμης φαίνονται τρεῖς ὀπαί, διότι πιθανῶς ἐκράτει Νίκην. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1933).

29. Τεμάχιον ἀναγλύφου ἐπιτυμβίου, ἐφ' οὗ σώζεται τὸ ἀπὸ τῶν γονάτων κάτω μέρος μορφῆς γυναικείας φερούσης ποδήρη χιτῶνα. Τέχνη λίαν ἐπιμελὴς τῶν καλῶν ἑλλ. χρόνων. Κάτωθεν ἡ ἐπιγραφή:

. . . ς ἐπ' Αριστομαχης ταφωι Ηεμ[ι]
. . . οιτος αγαθος φθιμενος

Εὑρέθη ἐν ὁδῷ Ἀθηνᾶς πλησίον τῆς ἐκκλησίας Ἁγίας Κυριακῆς. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1934).

30. Ἄγαλμα ἀρχαϊκὸν ὑπερφυσικοῦ μεγέθους, εἰκονίζον ἄνδρα γυμνόν, προτεταμένον ἔχοντα τὸν ἀριστερὸν πόδα καὶ τὰς χεῖρας καθειμένας. Τύπος τῶν καλουμένων ἀγαλμάτων Ἀπόλλωνος. Ἐλλείπουσι τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν ἀπὸ τῶν γονάτων. Καλὴ διατήρησις. Εὑρέθη ἐν Μήλῳ (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1935).

31. Ἀνάγλυφον ἐπιτύμβιον εἰκονίζον χλαμυδοφόρον ἱστάμενον ἄνδρα, κρατοῦντα ἐν τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ λύραν. Τέχνη κατά τι ἀρχαϊκὴ παρεμφερὴς τῇ τῶν γνωστῶν ἐκ Θεσσαλίας ἐπιτυμβίων ἀναγλύφων. Εὑρέθη παρὰ τὴν Βόνιτσαν εἰς θέσιν Ἅγιος Πέτρος. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1936).

ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Αἰγυπτιακαὶ ἀρχαιότητες. Αἱ ἐν τῷ Πολυτεχνείῳ ὑπὸ τὴν ἐπιμέλειαν τῆς ἀρχ. Ἑταιρίας διατελοῦσαι αἰγυπτιακαὶ ἀρχαιότητες, αἱ ὑπὸ τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ φιλογενοῦς Ἰωάννου Δημητρίου τοῦ ἐκ Λήμνου εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μουσεῖον δωρηθεῖσαι, ἐκομίσθησαν ἤδη εἰς τὸ Μουσεῖον τοῦτο, ἔνθα θέλουσι τοποθετηθῆ ὁριστικῶς ἐν τῇ ἐπὶ τούτῳ παρασκευασθείσῃ ἑτέρᾳ τῶν αἰθουσῶν τῆς κεντρικῆς πλευρᾶς τοῦ Μουσείου. Ἡ αἴθουσα αὕτη διεκοσμήθη καταλλήλως ἐν αἰγυπτιακῷ ῥυθμῷ κατὰ σχέδια ἐκπονηθέντα ὑπὸ τοῦ Καβερώ.

Νομισματικὸν Μουσεῖον. Ἀφ' οὗ παρελήφθησαν ὑπὸ τοῦ νομισματογνώμονος ἅπαντα τὰ εἰς τὸ Ἐθν. Μουσεῖον κείμενα νομίσματα τοῦ τῆς Ἐθν. Βιβλιοθήκης νομισματικοῦ Μουσείου (ἴδ. Δελτίον 1890 σ. 156) παρεδόθησαν τελευταῖον αὐτῷ καὶ πάντα τὰ ἐκ τοῦ Μουσείου τούτου προερχόμενα λοιπὰ ἀρχαῖα, ἃ ἡ ἀνακριτικὴ ἀρχὴ εἶχε καταθέσει σὺν τοῖς νομίσμασιν ἐν τῷ Ἐνθ. Μουσείῳ, ἤτοι δακτυλιόλιθοι, χρυσᾶ καὶ ἄλλα ἀρχαῖα (ἴδε σχετικὰ ἔγγραφα ὑπ' ἀρ. 14205 Πρωτοκόλλου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν).

Ἵδρυσις ἀρχαιολογικῆς Συλλογῆς ἐν Λεβαδείᾳ. Ἅπαντα τὰ ἐν Χαιρωνείᾳ ὑπάρχοντα κινητὰ ἀρχαῖα ἐκομίσθησαν ὑπὸ τῆς Γεν. Ἐφορίας διὰ τοῦ ἐφόρου Β. Λεονάρδου εἰς Λεβαδείαν· περισυνήχθησαν δὲ καὶ τὰ ἐν Λεβαδείᾳ διεσπαρμένα ἀρχαῖα καὶ οὕτως ἱδρύθη ἐκεῖ ἐν δωματίῳ τοῦ δημοτικοῦ Σχολείου ἀρχαιολογικὴ Συλλογή. Κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ Λεονάρδου συνταχθέντα κατάλογον ἡ Συλλογὴ αὕτη περιέχει 18 ἐπιγραφάς, 55 τεμάχια γλυπτῶν καὶ τεμάχιά τινα πηλίνων.

Συλλογὴ Τανάγρας. Ὑπὸ τῆς ἀρχ. Ἑταιρίας ἐκτίσθη ἐν Τανάγρᾳ κατάλληλον κτίριον, ἐν ᾧ ὁ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ αὐτῆς διατελῶν διδάκτωρ Δ. Κώνστας περισυνήγαγε καὶ καταλλήλως ἐτοποθέτησε τὰς ἐκεῖ, ἐν τῷ χωρίῳ Σχηματάρι, διεσπαρμένας ἀρχαιότητας. Ὁ αὐτὸς Κώνστας συνέταξε καὶ κατάλογον τῶν ἀρχαίων τούτων, καθ' ὃν ἡ Συλλογὴ αὕτη ἀποτελεῖται ἐκ τῶν ἑξῆς: α') 92 γλυπτικῶν ἔργων· β') 1572 ἐπιγραφῶν· γ') 153 ἀρχιτεκτονικῶν καὶ ἄλλων λίθων· δ') 150 ἐνεπιγράφων κεραμίδων· ε') 16 λίθων καὶ κεραμίδων ἐφ' ὧν σώζονται γραφαὶ καὶ χρωματισμοί· ς') 417 πηλίνων εἰδωλίων ἀνθρώπων καὶ ζώων· ζ') 19 κεράμων μετ' ἐκτύπων μορφῶν ἀνθρώπων, ζώων κλπ. η') 2896 διαφόρων κοινῶν ἀγγείων· θ') 60 πηλίνων λαρνάκων· ι') 24 διαφόρων κεραμίδων καὶ ια') 55 μικρῶν πραγμάτων μεταλλίνων, ἐν οἷς καί τινα πήλινα σταθμά.

Δήλωσις ἀρχαίων. Ὁ ἐν Αἰγίνῃ Σταματῖλος Σταματιάδης (ἀρ. Πρτ. Ὑπουργείου 5958) ἐδήλωσεν ὅτι εὗρεν ἐντὸς τῆς οἰκίας του μαρμάρινον ἀνάγλυφον μεγέθους 1,16 καὶ πλάτους 0,45 παριστάνον παῖδα, ὅστις κρατεῖ ἐν τῇ ἀριστερᾷ σφαῖραν καὶ ἔχει ἐν τῇ δεξιᾷ πρᾶγμά τι ὅπερ προτείνει εἰς κυνάριον παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ εἰκονισμένον.

Οἱ Γεώργιος Αἰκατερίνης καὶ Χρ. Λυπομπόλης ἐδήλωσαν ὅτι εὗρον ἐν Περαχώρᾳ πώρινον ἄγαλμα λέοντος ὕψους 0,95 καὶ μήκους 0,98. Τὸ ἄγαλμα τοῦτο κατέθηκαν ἐν τῷ δημαρχικῷ καταστήματι Λουτρακίου, πρωτευούσῃ τοῦ δήμου Περαχωριτῶν.

Κατάσχεσις ἀρχαίων. Ὑπὸ τῆς Μοιραρχίας κατεσχέθησαν ἐν Δαφνίῳ διάφορα κοινὰ καὶ ἄχρηστα ἀρχαῖα παρὰ τοῖς Δ. Βασιλείῳ, James Madeley, Ἀλφ. Παλμόρᾳ καὶ Γεωρ. Ντάκῳ (ἴδ. σ. 88 ἀρ. 13, 14, 15, 16).

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ

ΔΙΑΤΡΙΒΑΙ ΚΑΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Ἐπιγραφαὶ τεχνιτῶν ἐξ Ἐπιδαύρου.

Ἐπιγραφάς τινας τεχνιτῶν, ἃς εὗρον ἐν ταῖς ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἐν Ἐπιδαυρίᾳ ἀνασκαφαῖς, ἐδημοσίευσα ἐν τῇ Ἀρχαιολογικῇ Ἐφημερίδι· ἑτέρας τινὰς ἀνεκοίνωσα δι' ἐπιστολῆς τῷ E. Loewy, ὅστις ἐδημοσίευσεν αὐτὰς ἐν τῷ συγγράμματι αὐτοῦ Inschriften Griech. Bildhauer. Τὰς ἐπιγραφὰς ταύτας ἀναδημοσιεύω ἐνταῦθα προσθέτων καὶ πανομοιότυπα τῆς τῶν τεχνιτῶν ὑπογραφῆς :

1. Ὀρθογώνιος λίθος βάθρου ἀγάλματος φέρων ὀπὰς ἐγγομφώσεως. Ὕψ. 0,30 πλ. 0,62 πχ. 0,55, (Ἀρχ. Ἐφημ. 1884 σ. 29 ἀρ. 74). (ἴδε πανομοιότυπον ἀρ. 1).

[Δημάρ]ατος Ἀριστερινοῦ [[κορίν]θιος Ἀσκλαπιῶι
[Σπ]ουδίας ἐπόησε ἀθηναῖος

Κατὰ τὸ σχῆμα τῶν γραμμάτων ὁ Σπουδίας θὰ ἤκμαζε κατὰ τὴν Δ'. ἑκατονταετηρίδα.

2. Ὀρθογώνιος λίθος βάθρου ἀγάλματος. Ὕψ. 0,68 πλ. 0,92 πχ. 0,50 (Ἀρχ. Ἐφημερὶς 1883 σ. 154 ἀρ. 52). (ἴδ. πανομοιότυπον ἀρ. 2).

Στράτων Θεωνὶς ἀργεῖοι
τὸνς υἱὸνς [Ἀπ]όλλωνι Ἀσκλαπιῶι
εὐχάν.
Ἀθηνογένης Ἀριστομένου[ς] Λαβρέας Δαμοπείθους ἀργεῖοι ἐποίησαν

Οἱ αὐτοὶ τεχνῖται ἀναφέρονται καὶ ἐν τοῖς ὑπ' ἀριθ. 3 καὶ 4 βάθροις· μόνον ἐν τῷ ὑπ' ἀρ. 5 βάθρῳ ὁ Λαβρέας ἀναγέγραπται μόνος. Ὡς πρὸς δὲ τὴν ἐν τῷ βάθρῳ τούτῳ, τῷ ὑπ' ἀρ. 5, ἐπιγραφὴν σημειωτέον ὅτι αὕτη εἶνε νεωτέρα τῶν ὑπ' ἀρ. 2, 3 καὶ 4, ὡς εἶνε δυνατὸν νὰ πεισθῇ τις ἐκ τοῦ σχήματος τῶν γραμμάτων καὶ

ΛΥΔΙΑΣ ΕΠΟΗΣΕ ΑΘΗΝΑΙΟΣ

πανομοιότυπον ἀρ. 1.

ΑΘΗΝΟΓΕΝΗΣ ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΟΥ ΛΑΒΡΕΑΣ ΔΑΜΟΠΕΙΘΟΥΣ ΑΡΓΕΙΟΙ ΕΠΟΙΗΣΑΝ

πανομοιότυπον ἀρ. 2.

ΛΗΣ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΕΟΣ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΙΤΑΣ

ΕΠΟΙΗΣΕ

πανομοιότυπον ἀρ. 6.

ΕΥΝΟΥΣ ΕΥΝΟΜΟΥ ΕΠΟΙΗΣΕ

πανομοιότυπον ἀρ. 7.

ΠΟΡΩΝ ΑΠΕΛΛΙΩΝΟΣ ΑΡΓΕΙΟΣ ΕΠΟΗ

πανομοιότυπον ἀρ. 8.

ΔΙΩΝ ΔΑΜΟΦΙΛΟΥ ΑΡΓΕΙΟΣ ΕΠΟΙΗΣΕ

πανομοιότυπον ἀρ. 9.

ἰδίως τοῦ π. Ἐκ τούτου δύναταί τις νὰ συμπεράνῃ ὅτι ὁ Λαβρέας ἦτο νεώτερος τοῦ Ἀθηνογένους, μαθητὴς αὐτοῦ, ὡς φαίνεται, μεθ' οὗ καὶ κατ' ἀρχὰς συνειργάζετο. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ὑπ' ἀρ. 5 ἐπιγραφὴ προέρχεται ἐκ τοῦ ἔτους 192 π. Χ., δυνάμεθα κατὰ τὰ ἀνωτέρω εἰρημένα νὰ ὁρίσωμεν ὡς ἐποχὴν τῆς ἀκμῆς τοῦ μὲν Ἀθηνογένους τοὺς τελευταίους χρόνους τῆς Γ', τοῦ δὲ Λαβρέα τοὺς πρώτους χρόνους τῆς Β'. ἑκατονταετηρίδος π. Χ.

3. Ὀρθογώνιος λίθος βάθρου ἀγάλματος. Ὕψ. 0,78 πλ. 0,58 πχ. 0,30 (Ἀρχ. Ἐφημ. 1885 σ. 191 ἀρ. 92).

Ἀθηνογένης Ἀριστομένους, Λαβρέας Δαμοπείθους
ἀργεῖοι ἐπόησαν.

Ἡ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ ἀπεξέσθη· ἀντ' αὐτῆς δὲ ἐχαράχθη ἐν μεταγενεστέροις χρόνοις ἡ ἑξῆς ἐπιγραφή :

Πόλις Ἐπιδαυρίων Θίασον
Ἀριστοδάμου ἐπιδαύριον ἀρετᾶς
ἕνεκεν καὶ εὐνοίας τᾶς εἰς αὐτάν.

4. Ὀρθογώνιον ἐπίμηκες βάθρον ἱππέως ἢ συμπλέγματος δύο ἀγαλμάτων. Ὕψ. 0,64 πλ. 1,60 πχ. 0,49.

[Ἀ]θηνογένης [Ἀριστομένους] Λαβρέας Δαμοπείθεος [ἀργεῖοι ἐποίησαν].

Ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἐπιφανείας τοῦ λίθου ἐχαράχθη ἐν ὑστερωτέροις χρόνοις ἐπιγραφή : «Ὑγιείᾳ.» Τὰ γράμματα τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης εἶνε κατά τι ἀρχαΐζοντα.

5. Τετραγωνικὴ πλὰξ ἐκ μέλανος λίθου, προερχομένη ἐκ βάθρου ἀγάλματος. Σχῆμα τῶν γραμμάτων :



[Μορφᾶς μ]ὲν χαλκὸς τετυκωμένος εἰκόνα τάνδε
[ἀμφα]ίνει, τόλμας δ' ἔργα βροτοῖς ἀρετά,
ἀνθ' ὧν, Τηλέμναστε, τὸν Ἀντιφάτα σε γεγῶτα
υἱέα συνμαχίας δ' ἔξοχον ἁγεμόνα
Κρηταιεῖς ἕστασαν, ἀριστεύσαντες ἐν αἴχμαι,
ἐσθλοῖς γὰρ τιμᾶν τοὺς ἀγαθοὺς ὅσιον,
σοὶ καλὸν ἄνθεμ' ἄναξ Ἀσκλαπιέ, παιδ' Ἐπιδαύρω.
Γόρτυν ἐφ' οἷς αὐχεῖ τοῦδε γεγῶσα πάτρα.

Λαβρέας Δ[α]μοπείθεος [ἀ]ργε[ῖο]ς ἐ[π]οί[η]σε

Τὰ πρὸς ἑρμηνείαν τῆς ἐπιγραφῆς ἴδε ἐν τῷ ὑπὸ τὰ πιεστήρια συγγράμματί μου «Fouilles d'Epidaure» καὶ ἐν τῇ τοῦ I. Baunack διατριβῇ «Aus Epidauros» (σ. 6)· ἐνταῦθα μόνον εἰρήσθω ὅτι ὁ Τηλέμναστος 'Αντιφάτα ἦτο κατὰ Πολύβιον (33, 16,6) ἀρχηγὸς ἐπικουρικοῦ στρατεύματος ἐκ 500 ἀνδρῶν, ὅπερ οἱ Κρῆτες εἶχον πέμψει τοῖς 'Αχαιοῖς κατὰ τοῦ τυράννου Νάβιδος, ὃν ὁ Φιλοποίμην ἐνίκησε παρὰ τὸ Γύθειον ἐν ἔτει 192 π. Χ. 'Εν ταύτῃ ἄρα τῇ μάχῃ θὰ διεκρίθη ὁ Τηλέμναστος, ὥστε ἡ χρονολογία τῆς προκειμένης ἐπιγραφῆς εἶνε βεβαία διότι οἱ συμπατριῶται καὶ συμπολεμισταὶ αὐτοῦ θὰ ἵδρυσαν αὐτῷ τὸν ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ 'Ασκληπιοῦ ἀνδριάντα εὐθὺς βεβαίως μετὰ τὴν μάχην. — Τὰ ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης συμπεράσματα πρὸς καθορισμὸν τῆς χρονολογίας τῶν τεχνιτῶν Λαβρέα καὶ 'Αριστομένους ἐξετέθησαν ἀνωτέρω ὑπ' ἀρ. 2.

6. Τετραγωνικὴ βάσις ἐκ τιτανολίθου ('Αρχ. 'Εφημ. 1884 σ. 29 ἀρ. 75). "Υψ. 0,74. πλ. 0,55. παχ. 0,55.

'Ο δᾶμος ὁ Μεγαρέων | Λαφάνταν Εὐάνθεος | ἐπιδαυρίαν ἀρετᾶς |
ἕνεκεν καὶ εὐνοίας | ἃς ἔχουσα διατελεῖ | εἰς αὐτόν.
- - κλῆς Καλλικράτεος Μεγαλοπολίτας | ἐποίησε

(ἴδε πανομοιότυπον ἀρ. 6).

7. Βάθρον τετραγωνικόν. "Υψ. 0,40 πλ. 0,60 πχ. 0,51. ('Αρχ. 'Εφημερὶς 1885) :

Δ[αμο]κλῆς Δαμο[κλέους]
Εὔ[νομ]ον 'Αρχελάου
τ[ὸν - - -] 'Ασκλαπιῶι.
Εὔνους Εὐνόμου ἐποίησε

(ἴδε πανομοιότυπον ἀρ. 7).

8. Μέγα βάθρον ἀγάλματος. "Υψ. 1,18 πλ. 0,73—0,92 πχ. 0,64 – 0,81. Ἴδε πανομοιότυπον ἀρ. 8.

Πόρων 'Απελλίωνος ἀργεῖος ἐποίη[σε]

'Εν τῇ αὐτῇ ἐπιφανείᾳ τοῦ λίθου ἐχαράχθη ἐν ὑστερωτέροις χρόνοις ἡ ἑξῆς ἐπιγραφή :

'Ηλίωι Σέλευκος
'Ηρακλίδης παγγόνωι.

9. Πλὰξ ἐξ ἡμικυκλικῆς ἐξέδρας προερχομένη. Ὑψ. 0,13 πλ. 0,64 πχ. 0,51. Ἴδε πανομοιότυπον ἀρ. 9.

Δίων Δαμοφίλου ἀργεῖος ἐποίησε.

Ἐν ταῖς αὐταῖς ἐν τῷ ἱερῷ ἀνασκαφαῖς εὑρέθησαν καὶ ἄλλαι ἐπιγραφαὶ τεχνιτῶν, αἵτινες δημοσιεύονται ἅπασαι ἐν τῷ ἀνωτέρω μνημονευθέντι βιβλίῳ μου «Fouilles d'Epidaure.» Ἐν αὐταῖς εἶνε ἀναγεγραμμένοι οἱ ἑξῆς γλύπται: Ἑ κ τ ο ρ ί δ α ς (Δ'. ἑκατονταετηρίς), Ν ί κ ω ν Ἰ α ρ ο κ λ έ ο ς (Δ'. ἑκατονταετηρίς), Κ α λ λ ι κ ρ ά τ η ς Ἀ ρ ι σ τ έ ο ς ἀργεῖος (Δ'. ἢ Γ'. ἑκατονταετηρίς), Ν ι κ ο μ έ ν η ς καὶ Τ ι μ ο κ ρ ά τ η ς ἀθηναῖοι (Β'. ἑκατονταετηρίς), Θ ύ σ α ν δ ρ ο ς Π... (Β'. ἢ Α'. ἑκατονταετηρίς), Θ ε ό φ ι λ ο ς (ῥωμαϊκοὶ χρόνοι).

Π. Καββαδίας

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1891

ΤΕΥΧΟΣ ΜΗΝΟΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΚΑΙ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

1. **Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἐπιδαύρῳ** (ἴδ. σ. 3, 1).

Διεκόπησαν ἕνεκα τοῦ χειμῶνος αἱ ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἐν Ἐπιδαυρίᾳ ἀνασκαφαί.

2. **Ἀνασκαφαὶ ἐν Μαραθῶνι** (ἴδ. σ. 34, 3).

Διὰ τῆς τελευταῖον ἀχθείσης δευτέρας κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο (ἴδ. σ. 67 ἀρ. 3) ἐν τῷ τύμβῳ τάφρου, 18 μέτρων μήκους καὶ 4¹/₂ πλάτους, ἀνεφάνη συνέχεια τοῦ γνωστοῦ στρώματος τοῦ ἐκ τῆς καύσεως τῶν ταφέντων Μαραθωνομάχων προερχομένου, ἀπεκαλύφθη δὲ καὶ τὸ λοιπὸν μέρος τοῦ διὰ τῆς πρώτης κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο τάφρου (σ. 67 ἀρ. 3) ἀποκαλυφθέντος βόθρου (τοῦ καλουμένου «στενοῦ»). Ὁ βόθρος οὗτος, ὁ περιλαβὼν τὰ λείψανα τῶν κατὰ τὴν ταφὴν γενομένων περιδείπνων, διῆκε λοξῶς ἐν τῷ τύμβῳ ἐκ μεσημβρίας πρὸς ἄρκτον· εἶχε δὲ μῆκος ἐν ὅλῳ 9 μέτρων, πλάτος δὲ ἐξωτερικὸν ἑνὸς μέτρου. Κατεσκευασμένος εἶνε δι' ὀπτῶν πλίνθων καὶ ὁμοιάζει ἀκριβῶς τῷ τοῦ ἐν Βουρβᾷ τύμβου σὺν τῇ διαφορᾷ ὅτι εἶνε μεγαλήτερος καὶ πλατύτερος. Ἐντὸς τοῦ βόθρου τούτου ὑπὸ τὴν καταπεπτωκυῖαν πλινθίνην αὐτοῦ στέγην ὑπῆρχε στρῶμα ἰσχυρᾶς πυρᾶς ἐκ τέφρας, ἀνθράκων καὶ ὀστῶν ζώων καὶ πτηνῶν. Ἐπὶ τοῦ στρώματος τούτου εὑρέθησαν ἐσπαρμένα τεμάχια ἀγγείων, ἅτινα συγκολλούμενα θὰ ἀποτελέσωσι δύο μεγάλα ἀγγεῖα μετὰ γραφῶν.

3. **Ἀνασκαφαὶ ἐν Ῥαμνοῦντι** (ἴδ. σ. 86, 6).

Αἱ ἐν Ῥαμνοῦντι ἀνασκαφαὶ διεκόπησαν. Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐγένοντο ἀνασκαφαὶ ἐντὸς τοῦ φρουρίου, ἔνθα ἀπεκαλύφθησαν οἰκοδομήματα πλεῖστα, ὧν ἄξιον λόγου τετράπλευρον κτίριον ἐντὸς τοῦ ὁποίου καὶ ἐκτὸς αὐτοῦ ἀπεκαλύφθησαν πλεῖστα κατὰ χώραν κείμενα βάθρα ἀγαλμάτων καὶ ἐπιγραφῶν. Ἐκ τῶν ἐπὶ τῶν βάθρων τούτων ἐπιγραφῶν δῆλον γίνεται ὅτι ὑπῆρχεν ἐκεῖ ἱερὸν τοῦ Διονύσου Ληναίου, ἔκ τινος δὲ ψηφίσματος, ἐκεῖ εὑρεθέντος, ἐξάγεται ὅτι ἐκεῖ που ὑπῆρχε καὶ θέατρον.

Ἀνασκαφαὶ ἐγένοντο καὶ ἐκτὸς τοῦ φρουρίου, αἵτινες ἔσχον ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ *ἱεροῦ τοῦ Ἀμφιαράου*. Τὸ ἱερὸν τοῦτο κεῖται ἐπὶ ὑψώματός τινος ἀριστερὰ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀγούσης ἀπὸ τοῦ ναοῦ τῆς Νεμέσεως εἰς τὸ φρούριον. Εἶνε δὲ λελαξευμένον ἐν μέρει ἐπὶ ἀποτόμου βράχου, ὅστις ἰσοπεδωθεὶς διὰ λαξεύματος καὶ ἐπεκταθεὶς διὰ τεχνητοῦ ἐκ πολυγωνικῶν λίθων κατεσκευασμένου ἀνδήρου ἀπετέλεσε τὸ νῦν σωζόμενον δάπεδον τοῦ ἱεροῦ ἔχον μῆκος 11 μέτρων καὶ πλ. 4 $^{1}/_{2}$. Ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ εὑρέθησαν δύο ἀγάλματα ἀκέφαλα, ὧν τὸ ἕτερον ἐπὶ ἀνεπιγράφου βάθρου κατὰ χώραν κειμένου. Ἀμφοτέρων ἡ ἐργασία εἶνε κοινὴ καὶ χειρωνακτική. Εὑρέθησαν πρὸς τούτοις καὶ τεμάχια ἀναθηματικῶν ἀναγλύφων τῆς Δ'. ἑκατονταετηρίδος π. Χ., παρεμφερῆ τὴν τέχνην καὶ τὴν παράστασιν τοῖς ἐν τῷ Ἀθήνῃσιν Ἀσκληπιείῳ εὑρεθεῖσι.

4. **Ἀνασκαφαὶ ἐν δήμῳ Ἐλευσῖνος τῆς Ἀρκαδίας.**

Δαπάναις τῆς ἀρχ. Ἑταιρίας ἐνηργήθησαν ὑπὸ τοῦ ἐφόρου Β. Λεονάρδου ἀποπειρατήριοι ἀνασκαφαὶ ἐν τῷ δήμῳ Ἐλευσῖνος τῆς Ἀρκαδίας πρὸς ἀποκάλυψιν τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἐλευσινίας Δήμητρος. Περὶ τῶν ἐργασιῶν τούτων ἐπέστειλεν ἡμῖν ὁ Λεονάρδος τάδε:

«Τῶν ἀνασκαφῶν ἔναρξιν ἐποιησάμην τῇ 9ῃ Ὀκτωβρίου, διετέλεσα δὲ ἀνασκάπτων ἐπὶ ἕνα μῆνα, ὅσον ὁ καιρὸς ἐκεῖ ἐπέτρεπεν.

Εἰργάσθην δὲ ἐν πολλοῖς τῶν ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 64 ἀναφορᾷ μου ἀναγραφέντων τόπων καὶ δὴ ἐν θέσει Κλιβοκᾷ καὶ παρὰ τὰ χωρία

Δρίβιτσαν, Βάχλιαν καὶ Βοῦτσι. Τῶν ἐργασιῶν τούτων μὴ περατωθεισῶν, ὑπολειπομένου δὲ ἑκασταχοῦ πολλοῦ ἀνασκαπτέου χώρου, ἐπιφυλάσσομαι νὰ ἐκθέσω ἐκτενέστερον τὰ περὶ αὐτῶν, ὅταν ἅμα τῇ βελτιώσει τοῦ καιροῦ διαταχθῇ ἡ ἐπανάληψις τῶν σκαφικῶν ἐρευνῶν.

»Καὶ ὡς πρὸς μὲν τὴν Κλιβοκὰν (ἐπὶ τοῦ Λάδωνος κειμένην, 1,20′ πρὸς Μ. τῆς πρωτευούσης Κοντοβαζαίνης), μνημονεύων τανῦν μόνον τὸ πρὸ ἐτῶν ἄγαλμα γυναικὸς γονυκλινοῦς, ὑπολεύκου τιτανολίθου, (οὗ ἡ κεφαλὴ εὑρίσκεται ἐν τῷ Μουσείῳ Δημητσάνης) μεταβαίνω εἰς τὰ περὶ τῆς ἐν Διβρίτσῃ σκαφῆς. Ἐνταῦθα (15′ ὥρ. πρὸς Ν. τοῦ χωρίου) ἀπεκαλύφθη ναὸς μήκ. 16,80 πλ. 5,80. Τὸ κτίριον, οὗ σώζονται τὰ κάτω μέρη των τοίχων, ᾠκοδομημένον ἐξ ἐγχωρίου λίθου διαιρεῖται εἰς πρόναον καὶ σηκόν, ὧν ἡ τοῦ βάθους ἀναλογία 1:4. Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ σηκοῦ σώζεται τὸ βάθρον μετὰ κοιλότητος πρὸς ὑποδοχὴν τῆς πλίνθου τοῦ ἀγάλματος. Ἐκ τῆς μικρότητος δὲ τοῦ κοίλου εἰκάζω ὅτι ἓν μόνον ἵδρυτο ἄγαλμα καὶ δὴ πιθανώτατα ἱστάμενον. Καί τοι μετὰ πλήρους βεβαιότητος δὲν δύναται νὰ ὁρισθῇ τὸ ὄνομα τῆς αὐτόθι ἱδρυμένης θεότητος, ἐκ μὲν πηλίνης κεφαλῆς εἰδωλίου Ἀθηνᾶς, λεπτοῦ δισκίου πηλίνου φέροντος γοργόνειον καὶ τριῶν αἰχμῶν δοράτων σιδηρῶν, θεωρούμενος ὁ ναὸς ἠδύνατο νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὴν θεὰν ταύτην· ἀλλ' ἐξ ἐπιγραφῆς ΚΟΡΑΙ, ἣν φέρει διὰ στικτῶν γραμμάτων κρατηρίδιον χαλκοῦν (ὕψ. 0,095) κρινόμενος ὁ ναὸς ἀποδοτέος εἰς τὴν Κόρην. Τῶν ἄλλων εὑρημάτων μνημονευθήτωσαν χαλκᾶ μὲν 2 κυμβάλια (διαμ. 0,085), οἰνοχοΐδιον τρίπουν (ὅλον ὕψος 0,165) καὶ φιάλη ὀμφαλωτὴ (διαμ. 0,12), πήλινα δὲ 15 περ. κεφαλαὶ εἰδωλίων γυναικείων (ἀνδρικὸν οὐδέν). Τὰ εὑρήματα, πλὴν πηλίνης ἀρχαϊκῆς κεφαλῆς καὶ κορμοῦ γυναικείου εἰδωλίου, ἀνάγονται εἰς τοὺς καλλίστους χρόνους.

» Πλησίον δὲ τῆς Βάχλιας ἐπὶ ἀρχαίας ἀκροπόλεως ('ς τὸν Ἄρτη) ἀνεσκάφησαν τὰ κάτω μέρη ναΐσκου ἔχοντος πλάτος μὲν τὸ αὐτὸ καὶ ὁ ἐν Διβρίτσῃ ναός, μῆκος δὲ τὸ ἥμισυ τοῦ μήκους ἐκείνου. Διαιρούμενος καὶ οὗτος εἰς σηκὸν καὶ πρόναον ἔχει τὸ βάθρον οὐχὶ ἐν μέσῳ, ἀλλὰ πρὸς τῷ ἀντικρὺ τῆς εἰσόδου τοίχῳ τοῦ σηκοῦ. Ὁ ναὸς οὗτος βλέπει πρὸς Β., τοῦτο δ' ἐγένετο, φαίνεται, ἕνεκα τοῦ στενοῦ χώρου τῆς ἀκροπόλεως. Ἐνταῦθα οὐδὲν σχεδὸν εὑρέθη. Ἐκ

τοῦ μεγέθους τοῦ σωζομένου ὑποβάθρου δύναται νὰ εἰκασθῇ ὅτι τὸ ἄγαλμα ἦν καθήμενον καὶ δὴ ἴσως τοῦ Διός.

»Ἡ δὲ παρὰ τὸ Βοῦτσι ἀπόπειρα ἀπεκάλυψε μικρὸν κτίριον ἄνευ διαιρέσεως, ἔχον τὸ αὐτὸ καὶ ὁ ἐν Βάχλιᾳ ναὸς μῆκος καὶ πλάτος. Παρὰ τὸ Βοῦτσι ὑποτίθεται ὅτι ἔκειτο ἡ ἀρχαία κώμη Καοῦς.

»Αἱ μέχρι τοῦδε ἀνασκαφαὶ παρὰ τὴν ὀλιγότητα τῶν εὑρημάτων δὲν στεροῦνται σημασίας ὡς πρὸς τὴν ἐν τοῖς ὀρεινοῖς τούτοις τόποις ἀσκουμένην τέχνην, ἧς ἄλλως ἐλάχιστα τέως ἐγνώσθησαν μαρτύρια. Ἡ ἐντελὴς ἀπουσία μαρμάρου, ἡ εὕρεσις ἁπλῶν γεισοειδῶν κεράμων οὐδενὸς δὲ σχεδὸν λιθίνου μέρους θριγκοῦ ἢ κίονος, ἡ ἀναλογία τῶν μέτρων ἐν τοῖς ἀνωτέρω τρισὶ κτιρίοις ἐμφαίνουσι τὸ ἁπλοῦν καὶ τυπικὸν τῆς οἰκοδομίας· ἡ δὲ κατὰ τὸν χῶρον τοῦ σηκοῦ διαφορὰ τῆς ἱδρύσεως τοῦ βάθρου ἐν τοῖς εἰρημένοις ναοῖς χορηγεῖ τὴν ἑαυτῆς συμβολὴν εἰς τὸ περὶ φωτισμοῦ τοῦ λατρευομένου ἀγάλματος ζήτημα. Καὶ ἐκ τῶν ἄλλων δ' εὑρημάτων δύνανται πιθανῶς νὰ ἐξαχθῶσι πορίσματα περὶ τῆς μετὰ τῶν ὁμόρων λαῶν ἀναστροφῆς τῶν ἐκεῖ κατοίκων

»Ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς ταύταις ἐπαναλαμβανομέναις κύριος πρόκειται σκοπὸς νὰ καθορισθῇ ἡ θέσις τοῦ Ἱεροῦ τῆς Ἐλευσινίας Δήμητρος· ἀλλὰ καὶ ἑνὸς τῶν ἄλλων παρὰ Παυσανίᾳ (8,25) μνημονευομένων τόπων ἡ ἀνεύρεσις ἔσται κέρδος οὐ μικρόν».

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΜΟΥΣΕΙΟΙΣ

1. Ἐθνικὸν Μουσεῖον

Κατὰ τὸν μῆνα Ὀκτώβριον εἰσήχθησαν εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μουσεῖον, κατ' ἔκθεσιν τοῦ *Στάη*, τὰ ἐν τοῖς ἑπομένοις ἀρχαῖα :

1-20. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 1-20 ἀρχαῖα εὑρεθέντα ἐν ταῖς ἐν Ἐρετρίᾳ ὑπὸ τῆς Ἀμερικανικῆς Σχολῆς, διὰ τοῦ διευθυντοῦ αὐτῆς κ. Waldstein ἐνεργηθείσαις ἀνασκαφαῖς (ἴδ. σ. 21, 3), ἤτοι (1) :

1. Λευκὴ λήκυθος καλῆς διατηρήσεως ὑψ. 0,37. Εἰκονίζεται ἐν

(1) Τὰ μὲν τῶν ἀρχαίων τούτων ἠγοράσθησαν διὰ τὸ Μουσεῖον, τὰ δὲ εἶνε κατασχημένα εἰς χεῖρας τοῦ Γεν. Ἐφόρου (τὰ τῷ ἰδιοκτήτῃ Βελισσαρίῳ ἀνήκοντα).

τῷ μέσῳ στήλη νεκρικὴ μετ' ἀκρωτηρίου, κεκοσμημένη ταινίαις ἐρυθραῖς. Ἐπὶ τῆς ἀνωτάτης βαθμίδος τοῦ ὑπὸ τὴν στήλην τάφου νεανίας (ἔφηβος) κατὰ κρόταφον εἰκονισμένος, καθήμενος, κρούων λύραν, ἣν κρατεῖ διὰ τῆς ἀριστερᾶς. Δεξιὰ τοῦ τάφου κόρη κρατοῦσα κάνιστρον μετὰ ταινιῶν καὶ στεφάνων· φέρει δ' αὕτη μακρὸν ἔνδυμα χρώματος βαθέος ἐρυθροῦ. Ἀριστερὰ τοῦ τάφου ἑτέρα κόρη ἱσταμένη, ἐνδεδυμένη ἐρυθρὸν χιτῶνα ποδήρη καὶ ἔξωμον, κρατοῦσα ἐν τῇ ἀριστερᾷ ταινίας πολυχρόους, ἵνα διὰ τούτων κοσμήσῃ τὸν τάφον. Ἐκτέλεσις τῆς γραφῆς ἐπιμελὴς καὶ λεπτή. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορ. 1937).

2. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,34 καλῶς διατηρουμένη· εἰκονίζεται κατὰ τὸ μέσον στήλη νεκρικὴ ἐπὶ τάφου, κεκοσμημένη ταινίαις· καὶ δεξιὰ μὲν τοῦ τάφου παρίσταται ἀνὴρ πωγωνοφόρος ἐρυθρὸν φέρων ἱμάτιον, πρὸς τὴν στήλην ἀτενίζων, ἧς καὶ ἅπτεται διὰ τῆς ἀριστερᾶς. Ἑτέρωθεν δὲ εἰκονίζεται κόρη κυανοῦν φέρουσα ἱμάτιον (σωζόμενον οὐχὶ καλῶς) καὶ κρατοῦσα κάνιστρον ἐν τῇ ἀριστερᾷ μετὰ ταινιῶν. Γραφὴ λεπτὴ καὶ ἐπιμελής. (Εὑρ. Γεν. Ἐφ. 1938).

3. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,40 διατηρήσεως οὐχὶ καλῆς· σώζονται μόνον ἴχνη δύο μορφῶν ἑκατέρωθεν τοῦ τάφου (ἐξηλειμμένου). Ἀμφότεραι αἱ μορφαὶ ἔφερον ἔνδυμα βαθέος ἐρυθροῦ χρώματος. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορ. 1939).

4. Ἀγαλμάτιον λευκοῦ λίθου ὕψ. 0,24. Εἰκονίζεται γυνὴ (Ἀφροδίτη) καθημένη ἐπὶ ζῴου (τράγου;), οὗτινος ἐλλείπουσιν οἱ πρόσθιοι πόδες καὶ ἡ κεφαλή. Τοῦ ἀγαλματίου ἐλλείπουσιν αἱ χεῖρες· φέρει δὲ τοῦτο πέπλον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, περιβάλλοντα τὸ ὄπισθεν τοῦ στήθους καὶ τὰ κάτω τοῦ σώματος. (Ἀφροδίτη ἐπιτραγία;). Τέχνη κοινή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1940).

5. Κεφαλὴ μικρὰ ἐκ λευκοῦ λίθου, εἰκονίζουσα ἄνδρα μεσήλικα. Τὴν κόμην ἔχει οὔλην. Ἀποκεκρουσμένη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1941).

6. Εἰδώλιον πήλινον (ὕψ. 0,21) εἰκονίζον ἄνδρα (Βάκχον) ἐνδεδυμένον βραχὺν χιτῶνα καὶ ἐπ' αὐτὸν δορὰν πάνθηρος, φέροντα διάδημα ἐκ κισσοῦ καὶ ὑψηλὰ ὑποδήματα. Ἐργασία οὐχὶ λεπτή. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορ. 1942).

7. Εἰδώλιον πήλινον (ὕψ. 0,20). Εἰκονίζεται ἀνὴρ ἱστάμενος προτεταμένον ἔχων τὸν ἀριστερὸν πόδα καὶ φέρων μακρὸν ἔνδυμα,

καταλεῖπον τὸν δεξιὸν ὦμον μετὰ τοῦ βραχίονος γυμνόν. Τὰς χεῖρας ἔχει συνδεδεμένας νωχελῶς πρὸς τὸ ἀριστερὸν τῆς ὀσφύος, ἔχων οὕτω στάσιν οἱονεὶ ῥήτορος. Τέχνη ἀμελής, κοινή. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορ. 1943).

8. Εἰδώλιον πήλινον ὕψ. 0,22 μετὰ τοῦ τετραγώνου αὐτοῦ βάθρου. Εἰκονίζεται Ἔρως πτερυγοφόρος, ἱστάμενος, κρατῶν διὰ τῆς δεξιᾶς παρὰ τὴν ὀσφὺν προσωπίδα κωμικήν. Τέχνη οὐχὶ λεπτή· Ἴχνη χρωματισμοῦ ἐπὶ τῶν πτερύγων. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1944).

9. Εἰδώλιον πήλινον ὕψ. 0,18. Εἰκονίζεται παιδίον ἀποφέρον ἀντικείμενόν τι δυσδιάκριτον (πτηνόν;) ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου, διωκόμενον δὲ ὑπὸ πτηνοῦ (χηνός;) ὅπερ καὶ δάκνει τὸν παῖδα κατὰ τὸν μηρόν. Ἐργασία οὐχὶ λεπτή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1945).

10. Εἰδώλιον πήλινον (ὕψ. 0,10). Εἰκονίζεται τετράγωνος Ἑρμῆς μετὰ φαλλοῦ φέρων κεφαλὴν Διονύσου, καὶ ἐπ' αὐτοῦ μικρὸς παῖς ἐρειδόμενος, ἔχων τοὺς πόδας ἐσταυρωμένους, κρατῶν πιθανῶς πτηνὸν διὰ τῆς ἀριστερᾶς. Ἐργασία κοινή. Τύπος οὐχὶ συνήθης. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορ. 1946),

11. Πηλίνη μικρὰ προσωπὶς τραγικὴ Πανὸς κερασφόρου. Ἐργασία ἱκανῶς λεπτή. Τύπος οὐχὶ ἀσυνήθης. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1947).

12. Πήλινος Ἑρμῆς τετράγωνος (ἄνευ κεφαλῆς) ἐπὶ βάθρου τετραγώνου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1948).

13. Ἓξ (6) ταινίαι χρυσαῖ μετὰ κοσμημάτων διαφόρων καὶ ἓν διάδημα χρυσοῦν κεκοσμημένον διὰ φύλλων ἐπικεκολλημένων, προσέτι δὲ περὶ τὰ διακόσια φύλλα χρυσοῦ (ἐξ ὁμοίων διαδημάτων) μεγάλα καὶ μικρά. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1949).

14. Χρυσοῦς δακτύλιος φέρων ἐγγεγλυμμένον λέοντα, ἄνωθεν τοῦ ὁποίου ἀστήρ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1950).

15. Ζεῦγος ἐνωτίων χρυσῶν κεκοσμημένων διὰ πολυτίμων λίθων διαφόρου χρωματισμοῦ. Ἔχουσι σχῆμα περιστερᾶς. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1951).

16. Δύο ταινιοειδῆ ἐλάσματα χρυσᾶ φέροντα ἐγγεγλυμμένα μαιανδροειδῆ κοσμήματα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1952).

17. Ὀβολὸς νεκρικὸς χρυσοῦς (δανάκη). (Εὑρετ. Γεν. Ἐφ. 1953).

18. Γραφίς(;) χαλκῆ καὶ χαλκοῖ δύο στύλοι πρὸς ἐγχάραξιν, ὧν ὁ ἕτερος δίχα τεθλασμένος. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1954).

19. Δέκα πήλινα κομβία (ἐλλειπόντων τῶν ἐξ ἐλάσματος χρυσοῦ ἐπικαλυμμάτων αὐτῶν) φέροντα μορφὰς γοργονείου ἐγκεχαραγμένας. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1955).

20. Πυξὶς μολυβδίνη μετὰ καλύμματος ἐμπεριέχουσα ψιμμύθιον. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1956).

21-24. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 21-24 ἀρχαῖα, εὑρεθέντα ἐν τῇ προεκτάσει τῆς γραμμῆς τοῦ σιδηροδρόμου Ἀθηνῶν-Πειραιῶς ἤτοι:

21. Ἄγαλμα γυναικὸς ἐν ποδήρει χιτῶνι καὶ ἱματίῳ ἀκέφαλον (ὕψ. 0,85) ἄνευ χειρῶν, οὐσῶν προσθέτων. Τέχνη μετρία. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1957).

22. Δύο κεφαλαὶ γυναικεῖαι φυσικοῦ μεγέθους, ὧν ἡ μὲν εἰκονιστική, ἡ δὲ κεφαλὴ Ἀφροδίτης ἴσως, φέρουσα κεκρύφαλον. Τέχνη καλή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1958).

23. Κεφαλὴ γυναικεία φυσικοῦ μεγέθους ἐξιδανικευμένου τύπου, φέρουσα διάδημα ἐπὶ τῆς κόμης, ἀποκεκρουσμένη τὴν ῥῖνα. Ἐργασία ἐπιμελής. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1970).

24. Προτομὴ μαρμαρίνη ἀκέφαλος γυναικεία, φέρουσα ἱμάτιον, ὅπερ ἐκράτει ἡ μορφὴ διὰ τῆς δεξιᾶς πρὸ τοῦ στήθους. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1971).

25-35. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀριθ. 25-35 ἀρχαῖα εὑρεθέντα ἐν ταῖς ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Σχολῆς διὰ τοῦ κ. Holleaux ἐνεργηθείσαις ἐν τῷ Ἱερῷ τοῦ Πτώου Ἀπόλλωνος ἀνασκαφαῖς (ἴδ. σ. 86, 5) ἤτοι:

25. Ἀγαλμάτιον χαλκοῦν (ὕψ. 0,14) ἐλλιπὲς τοὺς ἄκρους πόδας· εἰκονίζει νεανίαν ἱστάμενον, ἔχοντα προτεταμένον τὸν ἀριστερὸν πόδα καὶ τὴν δεξιὰν χεῖρα κεκαμμένην κατὰ τὸν ἀγκῶνα καὶ προεξέχουσαν. Ἡ ἀριστερὰ χεὶρ εἶνε καθειμένη, ἐκράτει δὲ ἀντικείμενόν τι, ὡς φαίνεται ἐξ ὀπῆς διηκούσης μέσον τῆς κεκλεισμένης παλάμης. Ἔργον ἐπιμελές. Διατήρησις καλή. (Εὑρετ. Γεν. (Ἐφορ. 1599).

26. Ἀγαλμάτιον χαλκοῦν (ὕψ. 0,09) ἄρτιον, μετὰ τετραγώνου βάσεως, ἀρχαϊκόν, τοῦ τύπου τῶν ἀγαλμάτων «Ἀπόλλωνος». Διατήρησις οὐχὶ καλή, ἰδίᾳ κατὰ τὸ πρόσωπον. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1960).

27. Χεὶρ ἀριστερὰ ἀγαλματίου χαλκοῦ κεκλεισμένη, κρατοῦσα

ὀβελοειδὲς ἀντικείμενον τεθλασμένον. Μῆκος 0,13. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1961).

28. Ἀγαλμάτιον χαλκοῦν λίαν μικρὸν (ὕψ. 0,03) εἰκονίζον ἵππον ἱστάμενον· ἀρχαϊκόν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1962).

29. Ἀγαλμάτιον χαλκοῦν τῶν αὐτῶν περίπου διαστάσεων εἰκονίζον ἔλαφον, ἀρχαϊκόν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1963).

30. Βάσις χαλκῆ ἀγαλματίου ἀρχαϊκοῦ σώζουσα ἐπικεκολλημένον τὸν δεξιὸν πόδα τούτου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1924).

31. Τεμάχιον ἐκ τῶν χειλέων χαλκοῦ λέβητος φέρον ἀναθηματικὴν ἐπιγραφὴν ἀρχαϊκοῖς γράμμασι. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1965).

32. Τεμάχια χαλκοῦ ἐλάσματος (περὶ τὰ 20) ἐν εἴδει ζώνης φέροντα ἐγγεγλυμμένα κοσμήματα καὶ παραστάσεις ζώων. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1966).

33. Κεφαλὴ μαρμαρίνη γυναικεία μικροτέρα τοῦ φυσικοῦ μεγέθους, καλῆς διατηρήσεως καὶ τέχνης. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1967).

34. Τὸ ὄπισθεν κεφαλῆς ἀρχαϊκῆς Ἀπόλλωνος καὶ πόδες ἀρχαϊκοῦ ἀγάλματος ἐπὶ συμφυοῦς βάσεως. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1968).

35. Ἔλασμα χαλκοῦν ἐκ πολλῶν τεμαχίων συγκεκολλημένον, εἰκονίζον Γοργόνειον. Ἀρχαϊκὸς τύπος. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1969).

36. Ἔκτυπον ἐπιτύμβιον ἀνάγλυφον. Εἰκονίζεται γυνὴ φυσικοῦ μεγέθους, ἱσταμένη κατὰ κρόταφον, ἐνδεδυμένη χιτῶνα ποδήρη καὶ ἱμάτιον ὅπερ ἀνέχει διὰ τῆς δεξιᾶς πρὸ τοῦ στήθους. Τύπος προσώπου εἰκονιστικός. Ἐργασία ἐπιμελής. Διατήρησις ἀρίστη· Εὑρέθη ἐν τοῖς καταστήμασι τοῦ ἀεριόφωτος παρὰ τὴν Ἁγίαν Τριάδα καὶ ἐδωρήθη ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ αὐτῶν κατ' ἐντολὴν τῆς Ἑταιρίας. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1972).

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ

ΔΙΑΤΡΙΒΑΙ ΚΑΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Ἐπιγραφικαὶ ἀνακοινώσεις (συνέχεια)

(Ἴδε πίν. Α' ἀρ. 9 κ. 10).

Ἐν τῷ αὐτῷ πίνακι (Α') δημοσιεύομεν νέα ἀντίγραφα δύο ἐπιγραφῶν, αἵτινες ἀφορῶσιν εἰς τὰς πρὸ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου σχέσεις τῶν Ἀθηναίων πρὸς τὴν Σικελίαν. Τῶν ἐπιγραφῶν τούτων ἐδημοσιεύθη ἡ μὲν ὑπ' ἀρ. 9 ἐν τῷ C. I. A. I ὑπ' ἀρ 20, ἡ δὲ ὑπ' ἀρ. 10 ἐν τῷ C. I. A. IV ὑπ' ἀρ. 22 k. ἐθεωρήσαμεν δὲ τὴν ἐνταῦθα ἀναδημοσίευσιν αὐτῶν ὡς οὐχὶ περιττήν, διότι ἡ ἐν τῷ ἐπιγραφικῷ Μουσείῳ ἐναπόθεσις αὐτῶν συνετέλεσεν οὐκ ὀλίγον εἰς τὴν ἀκριβεστέραν ἢ πληρεστέραν ἀνάγνωσιν χωρίων τινῶν· οἴκοθεν δὲ ἐννοεῖται ὅτι ὠφελήθημεν εἰς τοῦτο καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν ἤδη δημοσιευμένων κειμένων.

Κατὰ τὰ νέα ἀντίγραφα ἔχουσιν αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος ἐπιγραφαὶ ὡς ἕπεται :

Ἡ ὑπ' ἀρ. 9 ἐπιγραφή :

Χ σ υ μ μ α χ ί α Ἀ] θ [ε ν α ί ο ν κ α] ὶ Ἐ γ ε σ τ α ί [ο ν
Ἔδοχσεν τε̑ι βολε̑ι καὶ τ]ο̑[ι δέμοι . . . . ὶ[1]) ς] ἐ[π]ρυτάνευε, ...
-ὁ δεῖνα ἐγραμμάτευε, - - - ο . . . ἐπεστάτε, Ἀρίστ]ον ἔρχε, Ἀρ[χέ]δ; [ε-
μος; εἶπε . . . . Γ α ὐ τ ο ι . . .
. . . . ΙΟ . . . . Λ . . . .
. . . . ι τ ο̑ [ι]δ[έμοι ; . .
. . . . ε ρ . . . . Ο . . . . Γ . . . . ερxΗόσα . . . . . .
. . . . τ]όν Ηό[ρκ]ο[ν . . . .]Ι . . . . . ος δ' ἂν όμο . . .
. . . . Ηοιστρατ]ε γ ο ὶ ἐ π ι μ ε λ ε θ ε ν[. . . . . .]ΛΛΛ . . . .
. . . .]το̑ν Ηο[ρ]κοτο̑ν Η ό π [ο ς . . . . .]ε[. . . . .
. . . . τὸ δὲ φσέ]φισμα τόδε καὶ τὸν [Ηόρκ]ο[ν] ἀνα[γράφσα-
ι ἐστέλει λιθίνει ἐμ π]όλει τὸν γραμματέα τε̑ς β ο λ ε̑[ς, Η οι δὲ π-
ολεταὶ ἀ π ο μ ι σ θ ο σ ά ν τ]ον, Η ο[ι] δὲ κολακρέται δό[ν]το[ν τὸ ἀργύρ-
ιον· κ α λ έ σ α ι δὲ καὶ ἐπ]ὶ χσένια τὲν π ρ ε σ β ε ί α ν το̑ν Ἐ[γ ε σ τ α ί ο ν
ἐς π ρ υ τ α ν ε ῖ ο ν ἐ ς τὸν]νομιζόμενον χ ρ ό ν ο ν - Ε ὔ φ ε μ [ο ς ε ἶ π ε· τὰ
μὲν ἄλλα κ α θ ά π ε ρ τ ε̑ ι β]ολε̑ι, τὸ δὲ λοιπὸν ἐπειδὰν ἐ; . . . .
. . . . Ηοκ]έρυχς προσαγ[έτο
- -

(1) Ἐρεχθεὶς ἢ Κεκροπὶς ἢ Ἀντιοχίς.

Ἡ ὑπ' ἀρ. 10 ἐπιγραφή :

Πρέσβες] Ἐγεσταί[ον - - - - - - - - - - - -
- - - Μ]ικίνο, Ἀπ[- - - - - - - - - - - - -

Ἔδοχσε]ν τε̃ι βολε̃ι [καὶ τõ δέμοι, - - -]ὶς ἐπρυτάνευε, ὁ δεῖ-
να ἐγραμ]μάτευε, Ἀρ[ίστον ἦρχε, ὁ δεῖνα ἐπεστάτε, ὁ δεῖνα εἶπε·
- - Ἀλι]κυαίοις ε[- - - - - - - - - - - - -
- - - α]τα πρὸς Ἀθ[εναίοις - - - - - - - τὸν γραμματέ-
α τε̃ς β]ολε̃ς ἀναγ[ράφσαι - - - - - - - - - - - -
- - - - περὶ Ἐ[γεσταίον; - - - -

Ἐκ τῶν νέων τούτων κειμένων ἐξάγεται ὅτι οὐχὶ μόνον ἡ ὑπ' ἀρ. 10 ἀλλὰ καὶ ἡ ἑτέρα ἐπιγραφὴ ἀναφέρεται εἰς τὰς πρὸς Σικελίαν σχέσεις τῶν Ἀθηναίων, ἐκ δὲ τῆς γραφῆς ὅτι καὶ αἱ δύο ἀνεγράφησαν ἐπὶ τῶν λίθων κατὰ τοὺς αὐτοὺς περίπου χρόνους, περὶ τὸ μέσον δηλαδὴ τῆς πέμπτης π. Χρ. ἑκατονταετηρίδος. Καὶ οὐδαμῶς κωλύουσιν αἱ ἐν τοῖς καθέκαστα διαφοραὶ τῆς γραφῆς νὰ εἰκάσωμεν ὅτι ἐπεψηφίσθησαν ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει.

Ὡς πρὸς τὴν ὑπ' ἀρ. 9 ἐπιγραφὴν παρετήρησεν ὁ Köhler ἐν τῷ Herm. II σ. 17 (ἴδε καὶ Kirchhoff ἐν τῷ C. I. A. ἔ. ἀ.) ὅτι μόνον τὰ ἐπὶ τοῦ λίθου πρὸ τῶν λέξεων «ον ἐρχε» (στ. γ') ἀμυδρῶς διακρινόμενα λείψανα κυκλοτεροῦς τινος γράμματος (Ο, Θ, Φ) φαίνεται ὅτι ἀποκλείουσι τὴν συμπλήρωσιν τοῦ χωρίου τούτου εἰς «[Ἀρίστ]ον ἐρχε.» Διακρίνονται μὲν βεβαίως τοιαῦτα λείψανα, ἐξετάσας ὅμως αὐτὰ ἐπανειλημμένως πέπεισμαι ὅτι προέρχονται ἐκ τῆς ἕνεκα μεταγενεστέρας χρήσεως τοῦ λίθου ἀποτριβῆς τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ, διότι καὶ κατὰ τὸ μέγεθος δὲν συμφωνοῦσιν ἀκριβῶς πρὸς τὰ ἄλλα ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιγραφῇ κυκλοτερῆ ψηφία.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, βεβαιοῦται ἡ ὑπόθεσις ὅτι ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ἄρχων πράγματι ἦτον ὁ κατὰ τὸ ἔτος 454|3 π. Χρ. ἄρξας Ἀρίστων. Τοῦ αὐτοῦ δὲ ἄρχοντος τὸ ὄνομα δύναται νὰ συμπληρωθῇ, ὡς εἴκασεν ἤδη ὁ Köhler ἐν τοῖς Mitth III σ. 32 καὶ ἐν τῇ ὑπ' ἀρ 10 ἐπιγραφῇ (στ. δ'). Ἀσπαζόμενοι δὲ τὴν γνώμην ταύτην καὶ βλέποντες ὅτι καὶ αἱ δύο ἐπιγραφαὶ ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει συντεταγμέναι ἀναφέρονται εἰς τὰς πρὸς τοὺς Ἐγεσταίους σχέσεις τῶν Ἀθηναίων πρέπει νὰ θεωρήσωμεν ὡς τὸ πιθανώτερον ὅτι ἀνα-

φέρονται γενικῶς εἰπεῖν εἰς τὸ αὐτὸ ζήτημα καὶ δυνάμεθα νὰ εἰκάσωμεν ὅτι τὸ ὑπ' ἀρ. 10 ψήφισμα συνεπλήρωσεν ὁπωσοῦν τὰς γενικωτέρας φράσεις τῆς ὑπ' ἀρ. 9 περὶ τῆς συμμαχίας ἐπιγραφῆς. Τὴν γνώμην ταύτην ὑποστηρίζει καὶ τὸ βραχὺ τῆς ὑπ' ἀρ. 10 ἐπιγραφῆς, ἧς τινος ἡ συντομία ὑπενθυμίζει τὸ συντακτικὸν τῶν μετὰ τὸ τέλος τοῦ κυρίου μέρους ψηφισμάτων τινῶν προστεθεισῶν διορθώσεων ἢ προσθηκῶν. Ὅτι δὲ δὲν ἀνεγράφησαν αἱ δύο ἐπιγραφαὶ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ λίθου, καθὼς εἴθισται, ἐξηγεῖται ἀρκούντως ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι τὸ περὶ τῆς συμμαχίας ψήφισμα ἐπεκυρώθη χρόνον τινὰ πρὸ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ δευτέρου, τοῦ ἀναπληρωτικοῦ ψηφίσματος, ὅπερ ἐτοποθετήθη ἐν τῇ Ἀκροπόλει βεβαίως παραπλεύρως τοῦ πρώτου.

Δυστυχῶς δὲν διεσώθησαν ἡμῖν ἐκ τῶν δύο ψηφισμάτων καὶ κυρίως τοῦ δευτέρου, ὅσα θὰ ἐπήρκουν ν' ἀποφανθῶμεν ὁριστικώτερον περὶ τοῦ ζητήματος τούτου καὶ ἐν γένει περὶ τῶν εἰς ἃς προφανῶς ἀναφέρονται πρὸ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου πολιτικῶν σχέσεων τῶν Ἀθηναίων πρὸς τὰς ἐν Σικελίᾳ πόλεις. Περιττὸν νομίζω ν' ἐπαναλάβω ἐνταῦθα ὅσα εἶπεν ἤδη ὁ Köhler ἔ. ἀ. ὁρμώμενος ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10 ἐπιγραφῆς περὶ τῆς διὰ τῶν ἐπιγραφῶν τούτων ἐπιβεβαιώσεως τοῦ γνωστοῦ ἐν τῷ βίῳ τοῦ Περικλέους (κ. 20) χωρίου τοῦ Πλουτάρχου, ἐν ᾧ ὁ συγγραφεὺς διηγησάμενος τὴν κατὰ τῶν Οἰνιαδῶν τῆς Ἀκαρνανίας ἐκστρατείαν προσθέτει τὰ ἑξῆς: «πολλοὺς δὲ καὶ Σικελίας ὁ δυσέρως ἐκεῖνος ἤδη καὶ δύσποτμος ἔρως εἶχεν, ὃν ὕστερον ἐξέκαυσαν οἱ περὶ τὸν Ἀλκιβιάδην ῥήτορες» καὶ οὗ τινος ἡ ἀκρίβεια καὶ τὸ ἀξιόπιστον ἠμφισβητεῖτο μέχρι τῆς ὑπὸ τοῦ Köhler δημοσιεύσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 10 ἐπιγραφῆς. [1])

Τὰ πορίσματα ἅτινα ἐξάγομεν πρὸς διασάφισιν τοῦ ἀνωτέρω ζητήματος ἐκ τῆς ἀναδημοσιεύσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν δύο ἐπιγραφῶν περιορίζονται εἰς τὰ ἑξῆς: ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 9 ἐπιγραφῆς μανθάνομεν ὅτι οἱ Ἐγεσταῖοι ἔστειλαν ἐν τῷ ἔτει 454|3

---

(1) Τὴν διὰ τὴν ἱστορίαν σπουδαιότητα τῆς ἐπιγραφῆς ἀνεγνώρισαν οἱ κατόπιν περὶ αὐτῆς γράψαντες; ἐξ ὧν ἀναφέρω τὸν Droysen Athen u. d. W. σ. 57 κ. ἑ., τὸν Holm ἐν τῷ ὑπὸ τοῦ Bursian ἐκδοθέντι Jahresb. κτλ. τ. Ε. 1879 III σ. 341 κ. ἑ. καὶ τὸν Busolt Griech. Gesch. II σ. 585.

π. Χρ. πρεσβείαν τινά, δι' ἧς συνωμολογήθησαν μετὰ τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων συνθῆκαι τινὲς (ἢ ὡς συνεπλήρωσα ἐν τῷ α' στίχῳ συμμαχία), ὡς ἀποδεικνύει ἡ ἐν τοῖς στίχοις 8, 10 κ. 11 μνεία τοῦ ὅρκου καὶ τῶν ὁρκωτῶν. Ἐν τῷ τέλει τῆς ἐπιγραφῆς γίνεται λόγος περὶ ἐνδεχομένης τινὸς εἰς τὰ συμπεφωνημένα προσθήκης ἢ ὁμοίου τινὸς πράγματος, εἰς τοιοῦτόν τι δὲ ἀνεφέρετο ἴσως καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 10 ἐπιγραφή, π. χ. εἰς τὴν διὰ τῆς μεσολαβήσεως τῶν Ἐγεσταίων πρόσληψιν τῆς γείτονος αὐτῶν πόλεως τῶν Ἁλικυαίων [1] *εἰς τὴν φιλίαν τῶν Ἀθηναίων.*

Ἀρκοῦσι ταῦτα ν' ἀποδείξωσι τὴν διὰ τὴν ἱστορίαν τῶν Ἀθηναίων σημαντικότητα τῶν ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἐπιγραφῶν, δι' ὧν συμπληροῦται ἓν τῶν πολλῶν κενῶν ἅτινα ὑπάρχουσιν εἰς τὰς παρὰ τοῖς συγγραφεῦσιν ἐλλιπεῖς περὶ τῆς καλουμένης πεντηκονταετίας πληροφορίας· ὅτι δὲ καὶ ὁ εἰδικώτερον περὶ τῶν ἀρχαιοτέρων πρὸς τὴν Σικελίαν σχέσεων πραγματευόμενος Θουκυδίδης οὐδὲν ἀναφέρει περὶ ὧν λόγον ποιούμεθα ἐν τοῖς ἀνωτέρω, ἀποδοτέον, φαίνεταί μοι, οὐχὶ τόσον εἰς τὴν ἣν ἐπιτηδεύεται οὗτος συντομίαν ὅσον εἰς τοῦτο ὅτι αἱ σπονδαὶ αὗται οὐδὲν πρακτικὸν ἀποτέλεσμα εἶχον.

Ἐπιγραφαὶ ἐξ Ἀθηνῶν.

Ἐν ταῖς διὰ τὴν προέκτασιν τοῦ σιδηροδρόμου Πειραιῶς-Ἀθηνῶν γενομέναις σκαφικαῖς ἐργασίαις, εὑρέθησαν καὶ αἱ ἑξῆς ἐπιγραφαί:

1. Τεμάχιον στήλης ἐξ Ὑμηττίου μαρμάρου, εὑρεθὲν πλησίον τοῦ βάθρου τοῦ Βρυάξιδος. Τῆς βεβαίως πλατείας στήλης διεσώθη μικρόν τι τεμάχιον, ἐξ οὗ κατεσκευάσθη περιφερὴς πλάξ, ἴσως πῶμα ἀγγείου, οὗ διάμ. 0,40^{μ} (πάχος τῆς στήλης 0,11^{μ}). Ἐπειδὴ οὐδαμῶς ἐσώθη μέρος τι τῶν ἄκρων τοῦ λίθου, ἀβέβαιον εἶνε τίνα θέσιν εἶχον αἱ ἃς προτείνομεν συμπληρώσεις. Βασιζόμενος ἐπὶ τῆς συμπληρώσεως τοῦ τελευταίου στίχου εἰκάζω, ὅτι

(1) Περὶ τῶν φ ι λ ι κ ῶ ν σχέσεων τῶν Ἐγεσταίων καὶ Ἁλικυαίων πρβ. Holm Gesch. Sic. II σ. 435 καὶ ἑ. ἑ.

ἐκτὸς τοῦ στεφάνου, οὗ τινος διεσώθησαν ἐν τῷ ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν κενῷ χώρῳ ἴχνη τινὰ ἀσήμαντα, καὶ ἕτερος στέφανος ἀναγεγλυμμένος ἦτον. Διὰ τοῦτον τὸν λόγον δὲν ὑποδεικνύουσι τὰ ἔτι ὑπάρχοντα ἴχνη τοῦ ἑνὸς τῶν στεφάνων τὸ μέσον τῆς στήλης, ἀλλὰ δέον ν' ὑποθέσωμεν ὅτι τὸ μέσον τῆς στήλης ἔκειτο ἀνὰ μέσον τῶν δύο στεφάνων· ἀγνοοῦμεν ὅμως ἂν τὰ διασωθέντα ἴχνη ἀνήκουσιν εἰς τὸν ἐν τῷ δεξιῷ ἢ εἰς τὸν ἐν τῷ ἀριστερῷ μέρει τῆς στήλης ἀναγεγλυμμένον στέφανον.

Ἡ ἐπιγραφὴ ἔχει οὕτως:

α ; ι
αι τη
τὴ]ν κηδεία[ν
ἐπαγγέλλεται δὲ κ]αὶ εἰς τὸ λοιπὸν [χρήσιμος ἔσεσθαι κτλ.
- - - - - - - - -]· τύχῃ ἀγαθῇ· δεδόχ]θαι τῷ δήμῳ ἐπαινέσαι - - - - -
- - - - - - ἐπὶ]τῇ πρὸς τοὺς θεοὺς εὐσε[βείᾳ καὶ τῇ πρὸς τὸν δῆμον φιλοτιμίᾳ καὶ
στεφανῶσαι αὐ]τὸν χρυσῷ στεφάνῳ ἀρε[τῆς ἕνεκεν καὶ φιλοτιμίας τῆς εἰς τὸν δῆμον
τὸν Ἀθηναί]ων, ὅπως ἂν εἰδῶσιν ἅπαντες [οἱ - - - - - ὅτι ἐπίσταται ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων
χάριτας] ἀποδιδόναι τοῖς φιλοτιμουμέ[νοις εἰς ἑαυτόν· ἀναγράψαι δὲ τόδε τὸ ψήφισμα τὸν γραμματέα τὸν κατὰ πρυτανείαν
ἐν τ - - -] μετακιονίῳ τοῦ ναοῦ, εἰς δὲ τὴν ἀνα[γραφὴν τῆς στήλης καὶ τὴν ἀνάθεσιν μερίσαι - - - - τὸ γενόμενον
ἀνάλωμα·] ἀναγράψαι δὲ καὶ τὸμ πρότερον [στέφανον ; - - - - -

στέφανος ἐκ φύλλων
ἐλαίας
(ὁ δῆμος τὸν δεῖνα)

Διὰ τῶν ἄνω προστεθειμένων συμπληρώσεων δὲν ἐπεχείρησα νὰ συμπληρώσω ἀκριβῶς τὰ ἀποθραυσθέντα μέρη τῆς ἐπιγραφῆς, τοὐναντίον φρονῶ ὅτι ἐν τοῖς στίχοις 5 κ. 6 ἐλλείπουσι καὶ ἄλλαι λέξεις, δι' ὧν θὰ ἐξισοῦτο τὸ μῆκος τῶν στίχων τούτων πρὸς τὸ τοῦ θ' στίχου, νομίζω ὅμως ὅτι διὰ τῶν ἐκ τῆς ἐν τοιούτοις ψηφίσμασι συνήθους φρασεολογίας ληφθεισῶν συμπληρώσεων παρέστησα ὁπωσοῦν πιστῶς τὰ κυριώτερα τούτου τοῦ μέρους τῆς ἐπιγραφῆς.

Φαίνεται ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ ἀνάγεται εἴς τινα τῶν τελευταίων δεκαετηρίδων τῆς δευτέρας πρ. Χρ. ἑκατονταετηρίδος, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν ἑπομένων. Ἐν τῷ ε' στίχῳ εὕρηται μὲν ἐν τῇ λέξει

«ἀγαθῇ» τὸ προςγεγραμμένον ἰῶτα, τοῦτο ὅμως προέρχεται ἐκ προσθήκης γενομένης μετὰ τὴν ἐπὶ τοῦ λίθου ἐγκόλαψιν τοῦ ψηφίσματος καὶ παρημελήθη ἡ διόρθωσις αὕτη ἐν τῇ ἀμέσως προηγουμένῃ λέξει «τύχη» (ἀντὶ τύχῃ). Αὕτη δὲ ἡ ὡς πρὸς τὸ προσγεγραμμένον ἰῶτα ἀστασία παρατηρεῖται ἐν ταῖς ἐπιγραφαῖς τῆς προειρημένης ἐποχῆς (ἴδε C. I. A. II. ὑπ' ἀρ. 459 π. ἑ.). Ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐξάγεται ἐκ τῶν ἐπιγραφῶν ὅτι τὸ ἐν τῇ ὑποτακτικῇ καὶ τῇ δοτικῇ πτώσει τῆς πρώτης κλίσεως ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς τετάρτης ἑκατονταετηρίδος ἐπικρατῆσαν «ει» ἀντὶ τοῦ «η» ἀντικατεστάθη ἤδη κατὰ τὴν δευτέραν ἑκατονταετηρίδα ἐπὶ πλέον διὰ τοῦ «η» (ἴδε Meisterhans Gramm. σ. 30 κ. ἑ.). Ὁμολογητέον ὅμως ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ δύναται νὰ εἶνε καὶ ὀλίγον ἔτι νεωτέρα.

Δυστυχῶς δὲν διεσώθησαν τὰ κυριώτερα μέρη τῆς ἐπιγραφῆς. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον δὲν εἶνε φανερόν, εἰς τί ἀναφέρεται ἡ ἐν τῷ γ' στίχῳ μνημονευομένη «κηδεία». Μήπως ἐφρόντισεν ὁ διὰ τοῦ ψηφίσματος τιμώμενος περὶ ταφῆς Ἀθηναίων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ πεσόντων; Πρὸς τοιαύτην φροντίδα συμφωνεῖ ὅτι ἐπαινεῖται διὰ τὴν πρὸς τοὺς θεοὺς εὐσέβειαν.

Ἐπίσης ἄγνωστον εἶνε διὰ τίνα λόγον ἐστεφανώθη καὶ προηγουμένως ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ξένος (ὅτι πρόκειται περὶ ξένου τινὸς ἐξάγεται ἐκ τῆς ῥητῆς μνείας ὄχι ἁπλῶς τοῦ δήμου, ἀλλὰ τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων, πρβ. στ. η'). Ἡ ἐν τῷ τέλει ἁπλῶς συναπτομένη μνεία τοῦ πρώτου τούτου στεφάνου ἀποδεικνύει ὅτι ἐκτενέστερον ἐγένετο λόγος περὶ αὐτοῦ ἐν τῷ ἀπολεσθέντι μέρει τῆς ἐπιγραφῆς, ἡ δὲ διάταξις νὰ ἐγγραφῇ καὶ οὗτος ἐν τῇ αὐτῇ στήλῃ ἐξηγεῖται διὰ τῆς ὑποθέσεως ὅτι τὸ πρότερον ψήφισμα ἀνῆκεν εἰς τὴν κατηγορίαν ἐκείνων ὧν συνέλεξεν ὁ Hartel οὐκ ὀλίγα παραδείγματα (ἐν τοῖς Stud. κ.τ.λ. σελ. 149 κ. ἑ.)

Τέλος δὲ δὲν μανθάνομεν διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἐν τίνι ναῷ ἀνετέθη ἡ στήλη. Ἡ λέξις «μετακιόνιον» παρουσιάσθη τὸ πρῶτον ἐν τῇ ἐν τῷ C. I. A. IV. ὑπ' ἀριθ. 321 σ. 75 ἐπιγραφῇ, ἐν ᾗ ὁ λόγος περὶ τοῦ πρὸς τῷ Πανδροσείῳ τοίχου τοῦ Ἐρεχθείου, εὔληπτος δὲ ἡ σημασία τῆς λέξεως ἐκ τῆς παρακειμένης μετοχῆς «διαφάρξαντι τὰ μετακιόνια τέτταρα ὄντα τὰ πρὸς τοῦ Πανδροσείου», ἐπίσης δὲν χρήζει ἐξηγήσεως ἡ λέξις ἐν τῇ περὶ τῆς

σκευοθήκης τοῦ Φίλωνος ἐπιγραφῇ (C. I. A. II. 1054 στ. 36), σημαίνει δηλαδὴ τὸ κοινῶς λεγόμενον μεταστύλιον (intercolumnium). Πιθανῶς ἐρρέθη ῥητῶς, ἐν τίνι τῶν μετακιονίων τοῦ ναοῦ διετάχθη ν' ἀνατεθῇ ἡ στήλη.

2. Βάθρον ἐξ Ὑμηττίου μαρμάρου, εὑρεθὲν μεταξὺ τῆς στοᾶς τοῦ Ἀττάλου καὶ τοῦ Μεγάλου Μοναστηρίου, ὕψ. 0,60, πλ. 0,29, πάχ. 0,20μ, φέρον τὴν ἑξῆς ἐπιγραφήν :

Ὑπὲρ σωτη-
ρίας καὶ
νείκης τῶν
αὐτοκρα-
τόρων.

Ἐκ τῆς ἐπεξεργασίας τοῦ ἄνω καὶ τοῦ κάτω μέρους τοῦ βάθρου(;) ἐξάγεται ὅτι ἐστηρίζετο πρός τοῖχόν τινα, διότι μόνον ἐπὶ τῆς κυρίας προσόψεως καὶ τῆς ἀριστερᾶς καὶ δεξιᾶς πλευρᾶς τοῦ λίθου ὄχι δὲ καὶ ἐπὶ τῆς ὄπισθεν ὑπάρχει ἡ συνήθης προεκβολὴ δι' ἧς διακοσμοῦνται συνήθως τὰ ἄνω καὶ κάτω μέρη τοιούτων λίθων· τὸ αὐτὸ παρατηρεῖται παραδείγματος χάριν καὶ ἐπὶ τοῦ λίθου, ὅστις φέρει τὴν ἐν τῷ C. I. A. III ὑπ' ἀρ. 532 κατὰ πάντα ὁμοίαν ἐπιγραφὴν «ἐπὶ νείκῃ καὶ ὑγείᾳ τῶν αὐτοκρατόρων Μ. Αὐρηλίου Ἀντωνείνου καὶ Λ. Αὐρηλίου Οὐήρου». Εἰς τοὺς αὐτοὺς αὐτοκράτορας ἀναφέρεται πιθανῶς ἡ ἐν τοῖς ἄνω ἐπιγραφή.

Αἱ ἀναθηματικαὶ ἐπιγραφαὶ τούτου τοῦ εἴδους (ὑπὲρ σωτηρίας, ὑπὲρ σωτηρίας καὶ αἰωνίου διαμονῆς, ὑπὲρ ὑγιείας, ὑπὲρ νίκης καὶ αἰωνίου διαμονῆς, ὑπὲρ ὑγιείας καὶ σωτηρίας καὶ τιμῆς καὶ νίκης καὶ αἰωνίου διαμονῆς, ὑπὲρ τῆς αὐτοκράτορος τύχης κτλ.) ἀπομιμήσεις οὖσαι τῶν λατινικῶν ἐπιγραφῶν ἀρχομένων ἐκ τῶν λέξεων pro salute Aug., pro reditu Imperatoris, pro salute et incolumitate d. n. κτλ. ἀναγινώσκονται ἐπὶ ἐπιστυλίων (πρβ. Mitth. VI, 1881, σ. 312 κ. ἑ.) ἢ ἐπὶ βάθρων, ἅτινα ὡς τὸ ἡμέτερον ἀναπόσπαστον οὕτως εἰπεῖν μέρος ἀπετέλουν οἰκοδομήματος ἢ οἱουδήποτε κατασκευάσματος, ὅπερ ἀνήγειραν κοινότητες ἢ καὶ ἰδιῶται. Δυστυχῶς δὲν δυνάμεθα ν' ἐξακριβώσωμεν εἰς τί ἔργον ἀνῆκεν ὁ λίθος, ὅστις φέρει τὴν ἐν τοῖς ἄνω δημοσιευομένην ἐπιγραφήν.

Α. ΛΟΛΛΙΓΚ.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1891

ΤΕΥΧΟΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ ΚΑΙ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΚΑΙ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

1. Ἀνασκαφαί.

Αἱ ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαὶ ἐν **Μαραθῶνι** (ἴδ. σ. 34, 3) καὶ ἐν **Ἐλευσῖνι** τῆς Ἀρκαδίας (ἴδ. σ. 98, 4) διεκόπησαν.

Ἐγένοντο δὲ ἀνασκαφαὶ ὑπὸ τῆς ἀρχ. Ἑταιρίας ἐν **Γυθείῳ** διὰ τοῦ διδάκτορος Α. Σκιᾶ. Διὰ τῶν ἀνασκαφῶν τούτων ἀπεκαλύφθη τὸ ἐν τῇ περιοχῇ τῆς ἀρχαίας πόλεως κείμενον θέατρον. Ἐκ τοῦ κοίλου τοῦ θεάτρου τούτου σώζονται ἑπτὰ σειραὶ τῶν κατωτέρων αὐτοῦ ἑδωλίων, ὧν ἡ μία, ἡ κατωτάτη, ἡ περὶ τὴν ὀρχήστραν, ἔχει προσέρεισμα πρὸς ἀνάκλισιν, ἀποτελεῖται δηλ. ἐκ θρόνων τοιούτων περίπου τὸ σχῆμα, ὡς φαίνεται, οἷοι εἶνε οἱ ἐν τῷ θεάτρῳ τῆς Ἐπιδαύρου. Ἐν τῷ προσερείσματι ἑνὸς τῶν ἑδωλίων τούτων ὑπάρχει ἐπιγραφή: ΑΝΤΙΓΟΝΟΝ. Ἔχει δὲ τὸ κοῖλον πέντε κλίμακας, ὧν δύο μὲν εὐθὺς παρὰ τὰ ἀναλήμματα, τρεῖς δὲ πρὸς τὰ ἔνδον αὐτοῦ, ὥστε θὰ διαιρεῖται, ὡς φαίνεται, εἰς τέσσαρας κερκίδας.

Ἤρξαντο δὲ ὑπὸ τῆς αὐτῆς Ἑταιρίας διὰ τοῦ διδάκτορος Δ. Καμπούρογλου ἀνασκαφαὶ ἐν τῷ **ἱερῷ τῆς Ἀφροδίτης** τῷ κατὰ τὸ μέσον που τῆς ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Ἐλευσῖνα ἁμαξιτῆς ὁδοῦ (ἴδ. *Παυσανίαν* I, 37,7). Περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν ἀνασκαφῶν τούτων, αἵτινες ἐξακολουθοῦσιν εἰσέτι, γενήσεται λόγος προσεχῶς.

2. Δήλωσις ἀρχαίων

Ἐν Πειραιεῖ ἐδηλώθησαν παρ' ἰδιώταις κείμενα, κατ' ἔκθεσιν τοῦ *Δραγάτση*, τὰ ἑξῆς ἀρχαῖα:

«1. Παρὰ τῷ Ν. Πλατῇ βάσις τετραγωνική, λίθου λευκοῦ (ὕψος 0,13 πλ. 0,32), ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας τῆς ὁποίας γομφοῦται μολύβδῳ τὸ κάτω ἄκρον στήλης τετραγωνικῆς Ἑρμοῦ. Ἐπὶ τῆς προσόψεως τῆς βάσεως ἡ ἐπιγραφή:

Οι εφηβευσα[ντε]ς επι Θεοδωριδου
αρχοντος Ερμει
Δημονικος Απολλοδωρου Αιξωνευς
Θεομνηστος Κηφισοδωρου Παιανιευς
Σωσος Ευαρχιδου Οιηθεν
Παιδοτριβουντος Απολλοδοτου Αλιμουσιου

Ὁ κάτοχος ταύτης λέγει ὅτι εὗρεν αὐτὴν ὄπισθεν τοῦ ναοῦ τῆς ἁγίας Τριάδος ἐν τῇ θεμελιώσει τῆς οἰκίας Κ. Λυγνοῦ.

2. Παρὰ Μήτρῳ Χριστοδούλου ἢ Μεθενίτῃ, ὄπισθεν τοῦ κήπου πρώην Μελετοπούλου κατὰ τὴν θέσιν Σταυρὸς ὑπάρχει στήλη ἐπιτυμβία λίθου φυσικοῦ, ὕψους 0,48, πλάτους 0,45, μετ' ἐπιγραφῆς:

Λεων
Ματριδος
Κηφισιευς

Ἀντὶ τοῦ *η* ἐν τῷ τρίτῳ στίχῳ ὑπάρχει *ν*. Τὰ γράμματα φέρουσι χρῶμα μέλαν ζωηρότατον.

3. Παρὰ τῷ αὐτῷ στήλη ἐπιτυμβία ὕψους 0,52, πλάτους 0,20, φέρουσα ἀετωμάτιον ἀνάγλυπτον καὶ ἐπιγραφήν:

Κλεανθε
Τιμεου
Ανκυληθεν
γυνη.

Τὰ μάρμαρα ἀμφότερα ἀνευρέθησαν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ κτήτορος, οὐχὶ ἐν ᾗ νῦν κατάκεινται ἀλλ' ἑτέρᾳ κατὰ τὴν ὄπισθεν τῶν ἐργοστασίων συνοικίαν πρὸ τοῦ λόφου Καραβᾶ».

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΜΟΥΣΕΙΟΙΣ

1. Ἐθνικὸν Μουσεῖον

Κατὰ τοὺς μῆνας Νοέμβριον καὶ Δεκέμβριον εἰσήχθησαν εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μουσεῖον, κατ' ἔκθεσιν τοῦ *Στάη*, τὰ ἐν τοῖς ἑπομένοις ἀρχαῖα:

1-11. Τὰ ὑπ' ἀρ. 1-11 ἀρχαῖα, εὑρεθέντα ἐν τῇ προεκτάσει τῆς γραμμῆς τοῦ σιδηροδρόμου Ἀθηνῶν-Πειραιῶς ἤτοι:

1. Ὑδρία λιθίνη (ἄνευ λαιμοῦ καὶ βάσεως) φέρουσα παράστασιν νεκρικὴν δεξιώσεως μιᾶς καθημένης καὶ ἑτέρας ἱσταμένης μορφῆς. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1973).

2. Ὁμοία ὑδρία, φέρουσα ἐπίσης παράστασιν νεκρικήν. Καθημένη γυνὴ δεξιοῦται ἄνδρα ἱστάμενον· ὄπισθεν τρίτη μορφή· ὑπεράνω ἡ ἐπιγραφή: «Φίλη». (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1974)

3. Ἀνθέμιον ἐκ νεκρικῆς στήλης, καλῆς διατηρήσεως (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1975).

4. Νεκρικὴ στήλη, (ὕψ. 0,87 πλάτ. 0,35) φέρουσα ἀνάγλυπτον ὑδρίαν, ἐπὶ τῆς κοιλίας τῆς ὁποίας εἰκονίζεται ἐν κοιλώματι ἀνὴρ ἱστάμενος, ἀσπίδα φέρων, δεξιούμενος ἱσταμένην πρὸ αὐτοῦ γυναῖκα, φέρουσαν ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον, ἐπὶ τῆς κεφαλῆς δὲ εἶδος πέπλου ἐπὶ τῶν νώτων πίπτοντος· ἐργασία κοινή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1988).

5. Μέρος ἀναγλύφου τῶν καλουμένων νεκροδείπνων· εἰκονίζεται ἀνὴρ ἡμικεκλιμένος ἐπὶ κλίνης, κρατῶν κέρας διὰ τῆς ὑψουμένης δεξιᾶς καὶ φιάλην(;) διὰ τῆς ἀριστερᾶς, πρὸ τοῦ στήθους· παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ γυνὴ καθημένη κρατοῦσα πυξίδα· ἔμπροσθεν τῆς κλίνης τράπεζα, ἐφ' ἧς ὀπῶραι, κάτωθεν δὲ ταύτης ἀμφορεύς. Ἀριστερὰ τῆς κλίνης παῖς γυμνός, οἰνοχόος. Διατήρησις μετρία. Ἐργασία χειρωνακτική. Ὕψ. 0,24 πλ. 0,30. (Εὑρ. Γεν. Ἐφ. 1989).

6. Τεμάχιον ἀναγλύφου ἐφ' οὗ εἰκονίζεται γρὺψ σπαράττων δορκάδα.—Τεμάχιον ἀναγλύφου (ἀναθηματικοῦ) ἐφ' οὗ δύο ἀνάγλυπτοι μικραὶ κεφαλαὶ (ἐλλείπουσι τὰ σώματα) ἐφθαρμέναι.—Ποὺς τραπεζοειδής. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1990).

8*

7. Κορμὸς ἀγαλματίου ἀνδρικοῦ, φέροντος ἱμάτιον καταλεῖπον γυμνὸν τὸ στῆθος. Ἐφθαρμένον καὶ ἄχρηστον. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 1991).

8. Κεφαλὴ γυναικεία ἥττονος φυσικοῦ μεγέθους, ἔχουσα διάδημα περὶ τὴν κόμην, ταύτην δὲ οὔλην εἰς ζητωειδεῖς πλοκάμους περὶ τὸ μέτωπον διατεταγμένην ἐπιμελῶς. Ῥὶς ἀποκεκρουσμένη. Τέχνη καλὴ ἑλληνικῶν χρόνων. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2007).

9. Κορμὸς ἀγαλματίου γυμνοῦ, ἔχοντος τὸν ἀριστερὸν πόδα προτεταμένον. Λίαν ἐφθαρμένον. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2008).

10. Στήλη νεκρικὴ τεθραυσμένη ἄνωθεν· φέρει ἐντὸς πλαισίου ἀναγεγλυμμένους δύο αὐλοὺς παραλλήλως τεταγμένους· ἄγνωστον ἂν ὑπεράνω τούτων εἰκονίζετο καὶ ἕτερον ἀντικείμενον ἢ ἂν ἀναγεγραμμένη ἦν ἐπιγραφή τις. Ὕψ. 0,50. Σώζεται τὸ ὑπόβαθρον ταύτης ἐκ λίθου κοινοῦ, ἐφ' οὗ εἶνε διὰ μολύβδου στερεωμένη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2010).

11. Στήλη ἐπιτυμβία ἐν εἴδει ναϊδίου φέρουσα γραπτὴν (δυστυχῶς ἐξηλειμμένην) τὴν παράστασιν· ἐπὶ τοῦ ἐπιστυλίου φέρει ἐπιγραφήν. (Ἴδε σελ. 120 ἀρ. 44). Ὕψος 1 μ. πλ. 0,65. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2011).

12. Χρυσοῦν νόμισμα τῶν Ρωμαϊκοβυζαντινῶν χρόνων (Οὐάλεντος). Ἀπεστάλη ὑπὸ τῆς Ἀστυνομίας διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 17148 (πρωτ. Ἐφορ. 9346) ἐγγράφου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1976).

13. Τρία τεμάχια χαλκῶν σκευῶν καὶ ἓν τεμάχιον πηλίνου ἀγγείου ἐπὶ τῶν ὁποίων σώζονται ἀρχαϊκαὶ ἐπιγραφαί. Ἐκ τῶν ἐν Ἐπιδαυρίᾳ ἀνασκαφῶν (ἴδε σ. 85 ἀρ. 1). (Εὑρετήρ. Γενικ. Ἐφορείας 1977).

14-23. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 14-23 ἀρχαῖα εὑρεθέντα ἐν ταῖς ἐν Ραμνοῦντι ἀνασκαφαῖς (ἴδ. σ. 98 ἀρ. 3) ἤτοι:

14. Ἄγαλμα ἀκέφαλον (ὕψ. 0,85) ἱσταμένου ἀνδρὸς (Ἀμφιαράου)· εἰκονίζεται οὗτος περιβεβλημένος ἱμάτιον συγκρατούμενον διὰ τῆς δεξιᾶς πρὸ τοῦ στήθους· διὰ τῆς ἀριστερᾶς, κεκαλυμμένης ὑπὸ τὸ ἱμάτιον, κρατεῖ ῥάβδον(;) ἐπιτεθειμένην ἐπὶ ὀμφαλοῦ. Τέχνη χειρωνακτική. Ἵδρυτο ἐπὶ βάθρου ἐνεπιγράφου κατὰ χώραν κειμένου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1978).

15. Κορμὸς ἀγάλματος (ὕψ. 0,65) Διονύσου(;). Παρίστατο ὁ θεὸς ὄρθιος κεκαμμένην ἔχων τὴν ὀσφὺν (κατὰ Πραξιτέλειον τρόπον).

Ἑκατέρωθεν τῶν ὤμων ἀνὰ δύο πλόκαμοι. Ἔργον δεξιοῦ τεχνίτου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1979).

16. Κορμὸς μικροῦ ἀνδρικοῦ ἀγάλματος (ὕψος μέχρι τῶν μηρῶν ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ 0,35) ἀποκεκρουσμένος τὴν ἐπιφάνειαν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1980).

17. Κορμὸς μικροῦ ἀγαλματίου ἀνδρικοῦ (ὕψ. ἀπὸ λαιμοῦ μέχρι τῶν μηρῶν 0,25). Τέχνη ἐπιμελής. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1981).

18. Ἑπτὰ (ἀρ. 7) τεμάχια ἀναθηματικῶν ἀναγλύφων ἐκ τοῦ ἱεροῦ τοῦ Ἀμφιαράου ἐν Ραμνοῦντι εἰκονίζοντα εἴτε ἱκέτας ἐν παρατάξει, ὡς συνήθως, εἴτε τὸν θεὸν ὄρθιον καὶ καθήμενον. Οὐδὲν τῶν τεμαχίων τούτων σώζει ἀρτίαν μορφήν τινα. Τέχνη καλή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1982).

19. Κεφαλὴ πωγωνοφόρου ἀνδρὸς (Ἀμφιαράου;) μικροῦ μεγέθους, ἀρχαΐζούσης τέχνης. Περὶ τὴν κόμην φέρει ταινίαν· ὄπισθεν δὲ ἡ κόμη ἀπολήγει εἰς κρωβύλον. Τὸ γένειον καὶ ἡ κόμη περὶ τὸ μέτωπον εἶνε κατὰ σχῆμα πεποιημένη. (Εὑρ Γεν. Ἐφορ. 1983).

20. Κεφαλὴ λίαν μικρὰ πωγωνοφόρου ἀνδρὸς (Ἀμφιαράου) καλῆς τέχνης καὶ διατηρήσεως. Τύπος Ἀσκληπιοῦ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1984).

21. Κεφαλὴ παιδικὴ φυσικοῦ μεγέθους ἔχουσα τὴν κόμην βραχεῖαν καὶ οὔλην ὑπὲρ τὸν αὐχένα. Τέχνη κοινή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 1985).

22. Τεμάχιον ἀναθηματικοῦ ἀναγλύφου ἐφ' οὗ εἰκονίζονται ἱκέται ἱστάμενοι, κατὰ τὸ μέσον δὲ ἐπὶ στύλου πίναξ. Κάτωθεν τούτου παῖς κρατῶν ἀγγεῖον ἐξ οὗ λαμβάνει τι ἀνὴρ παρ' αὐτῷ ἱστάμενος, γέρων πωγωνοφόρος. Ἐπὶ τοῦ ἐπιστυλίου ἡ ἐπιγραφή :

Βοιδιον Ιπποκρατης Ευαγγλος Αισχυλος

Ὕψ. 0,50 πλ. 0,50. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1986).

23. Δύω τεμάχια ἀναθηματικοῦ ἀναγλύφου (ἐλλιποῦς κατὰ τὸ μέσον) πλ. 0,50, ὕψ. 0,35. Εἰκονίζεται δεξιὰ μὲν ἀνὴρ ἡμικεκλιμένος ἐπὶ κλίνης καὶ παρ' αὐτῷ καθημένη γυνὴ (σωζομένη κατὰ τὸ ἥμισυ). Ἀριστερὰ δὲ εἰκονίζεται ἀνὴρ κατὰ κρόταφον ἱστάμενος, ἐρειδόμενος ἐπὶ ράβδου ὑπὸ τὴν μασχάλην, ἐσταυρωμένους ἔχων τοὺς πόδας· ὄπισθεν τούτου ἀνὴρ ἱστάμενος (ἱκέτης;) μικροτέρου μεγέθους τοῦ πρὸ αὐτοῦ ἱσταμένου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1987).

24. Ἀριστερὸν τεμάχιον ἐπιτυμβίου ἀναγλύφου πλακός, σῶζον μορφὴν γυναικείαν κατὰ τὸ ἄνω ἥμισυ τοῦ σώματος. Ἡ γυνὴ φέρει πέπλον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, ἔχει δὲ τὴν κόμην διατεταγμένην ἐπιμελῶς περὶ τὸ μέτωπον κατὰ τύπον ἀρχαϊκόν. Τὸ πρόσωπον τῆς μορφῆς ἀποκεκρουσμένον κατὰ τὴν ῥῖνα· ὕψ. 0,55, πλ. 0,20. Εὑρέθη κατὰ τὴν ὁδὸν Λέκα καὶ ἐδωρήθη ὑπὸ Χ. Κολιάτσου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1992).

25. Τεμάχιον ἀναγλύφου ἐπιτυμβίου. Διακρίνονται δύο μορφαὶ ἐν χειραψίᾳ (ἐλλείπουσι τούτων τὰ ἄνω τοῦ σώματος)· μικροτέρα δέ τις μορφὴ γυναικεία ἵσταται πλησίον τῆς πρώτης τῶν μορφῶν, προτείνουσα κέρας. Τέχνη ἐπιμελής. Ὕψ. 0,34, πλ. 0,25. Εὑρέθη ἐν τῇ παρὰ τὴν πλατεῖαν Ὁμονοίας οἰκίᾳ Πάγκα, ὑφ' οὗ καὶ ἐδωρήθη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1993).

26-27. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 26-27 ἀποσταλέντα ὑπὸ τῆς Μοιραρχίας Ἀρκαδίας διὰ τοῦ ὑπ' ἀρ. 12501 ἐγγράφου, κατασχεθέντα παρὰ τοῖς χωρικοῖς Κωνσταντοπούλῳ καὶ Λόντῳ ἐκ χωρίου Πιανᾶ, ἤτοι:

26. Ἀγαλμάτιον χαλκοῦν (ὕψ. 0,10) ἐλλιπὲς τὴν δεξιὰν χεῖρα· διὰ τῆς προτεταμένης ἀριστερᾶς κρατεῖ πρᾶγμά τι δυσδιάκριτον (αἰγίδα;). Τέχνη οὐχὶ λίαν ἐπιμελής. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1994).

27. Τρία νομίσματα, ὧν τὰ δύο ἀργυρᾶ (Αἰγίνης καὶ Ἀρκαδίας) καὶ ἓν χαλκοῦν κοινόν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1995).

28. Ἀγαλμάτιον χαλκοῦν (ὕψ. 0,08) εἰκονίζον Τύχην· παρίσταται δηλονότι γυνὴ κρατοῦσα κέρας διὰ τῆς ἀριστερᾶς καὶ πηδάλιον διὰ τῆς δεξιᾶς, πόλον δὲ φέρουσα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. Τέχνη ἀμελής, διατήρησις κακή. Εὑρέθη ἐν Μεθάνοις (χωρίον «Μεγαλοχώριον») ἐν τῷ ἀγρῷ τοῦ Γκίκα, ἀνασκάπτοντος Ἰωάν. Οἰκονόμου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1996).

29-36. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 29-36 ἀρχαῖα εὑρεθέντα ἐν ταῖς ὑπὸ Γ. Γιαγιᾶ ἐν Ἐρετρείᾳ ἐνεργηθείσαις ἀνασκαφαῖς (ἴδ. σ. 86 ἀρ. 3), ἤτοι:

29. Δακτύλιος χρυσοῦς πεποικιλμένος διὰ λίθων πολυχρώμων ἐν σχήματι κανθάρου (ἐντόμου). Ἐλλείπει ὁ κατὰ τὸ μέσον λίθος καὶ ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἐντόμου. Ἐργασία ἐπιμελής. (Εὑρ. Γεν. Ἐφ. 1997).

30. Δακτύλιος χρυσοῦς φέρων ἐγγεγλυμμένον λίθον ἱκανῶς μέ-

γαν, ἐφ' οὗ εἰκονίζεται γυνὴ φέρουσα ἱμάτιον περὶ τὰ κάτω τοῦ σώματος ἀνέχουσα δὲ τοῦτο διὰ τῆς ἀριστερᾶς ἐρειδομένης ἐπὶ στύλου. Ἐπὶ τῆς προτεταμένης δεξιᾶς κάθηται πτηνόν. Ἐργασία λεπτή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1998).

31. Ζεῦγος ἐνωτίων χρυσῶν πεποικιλμένων διὰ λίθων πολυχρώμων· ὑπὸ ῥόδακα ὑπάρχει ἀνηρτημένη περιστερά. Ἐργασία λίαν λεπτή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 1999).

32. Χρυσῆ ταινία (διάδημα) φέρουσα ἀναγεγλυμμένας φανταστικὰς μορφάς, κατὰ τὸ μέσον δὲ ῥόδακα ἐπιπρόσθετον (εἰς δύο τεθλασμένη). (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2000).

33. Χαλκοῦν ἐπίμηκες ἐργαλεῖον (εἶδος στύλου;) ὀξὺ μὲν κάτω, κωνικῶς δὲ ἀμβλὺ ἄνω. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2001).

34. Ἀργυρᾶ βελόνη ἔχουσα ἄνω κοιλότητα ἐν εἴδει κοχλιαρίου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2002).

35. Ὀστέϊνον ἐγκόλπιον, ἐν σχήματι χειρός, λῆγον εἰς φαλλόν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2003).

36. Ἐκ χρυσοῦ ἐλάσματα,—δακτύλιος, ἐνώτια, καὶ ὀβολός,—πρὸς χρῆσιν νεκρικήν. Κοινά. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2004.

37. Ἀγαλμάτιον χαλκοῦν ταύρου, ἠκρωτηριασμένον καὶ ἄχρηστον. Ἐδωρήθη ὑπὸ Σ. Οἰκονομίδου δημοδιδασκάλου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2005).

38. Πλὰξ (πλ. 0,47, ὕψ. 0,33) ἀποκεκομμένη ἄνωθεν καὶ κατὰ τὸ ἀριστερὸν μέρος, ἔχουσα ἀνάγλυπτον παράστασιν τήνδε: Ἐπὶ κλίνης ἡμικείμενος ἀνὴρ κρατῶν διὰ τῆς ἀριστερᾶς φιάλην καὶ διὰ τῆς ὑψουμένης δεξιᾶς πιθανῶς κέρας· παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ καθημένη γυνή. Ἔμπροσθεν τῆς κλίνης τράπεζα μετ' ἐδεσμάτων, παρ' αὐτῇ δὲ ἀμφορεύς, καὶ παρὰ τούτῳ παῖς γυμνὸς ὑπηρετῶν. Τὰ πρόσωπα τῶν μορφῶν ἀποκεκρουσμένα. Τέχνη ἡ συνήθης τῶν νεκροδείπνων. Κατεσχέθη ἐν Λαυρίῳ, ἐστάλη δὲ ὑπὸ τοῦ Εἰσαγγελέως Ἀθηνῶν διὰ τοῦ ὑπ' ἀρ. 9392 ἐγγράφου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2006).

39. Κεφαλὴ γυναικεία φυσικοῦ μεγέθους καὶ ἀρίστης διατηρήσεως· τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώπου ἐξιδανικευμένα καίπερ προφανῶς εἰκονιστικά. Τὴν κόμην ἔχει κατὰ παράδοξον τρόπον διατεταγμένην εἰς πλεκτοὺς πλοκάμους ἐν εἴδει στροφίου περὶ τὸ

μέτωπον, ἔμπροσθεν τοῦ ὁποίου σχηματίζεται ἐκ τούτων εἶδος στεφάνης. Ἐδωρήθη ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ κ. Ι. Λογοθέτου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2009).

Κατ' ἔκθεσιν δὲ τοῦ *Λόλλιγκ* εἰσήχθησαν αἱ ἑξῆς ἐπιγραφαί:

40. Αἱ ἐν σελ. 25 κ. ἑ. ὑπ' ἀρ. 8 καὶ περιγραφικῶς ἐν σελ. 40 καὶ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 1 - 8 τοῦ Δελτίου τούτου δημοσιευμέναι ἐπιγραφαί. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2012).

41. Τὸ ἐν σελ. 34 (ἀρ. 6) καὶ 55 βάθρον τοῦ Βρυάξιδος καὶ δύο ἀθηναϊκὰ νομίσματα σὺν τῷ βάθρῳ τούτῳ εὑρεθέντα, ὧν τὸ μὲν τετράδραχμον ἀρχαϊκόν, τὸ δὲ χαλκοῦν νόμισμα μετὰ τριήρεως. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2013).

42. Ἡ ἐν σελ. 62 δημοσιευμένη ἐπιγραφή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2014).

43. Αἱ ἐν σελ. 108 κ. ἑ. ὑπ' ἀρ. 1-2 δημοσιευμέναι ἐπιγραφαί. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2015).

44-62. Αἱ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 44-62 ἐπιγραφαὶ εὑρεθεῖσαι ἐν ταῖς ἐργασίαις πρὸς προέκτασιν τοῦ σιδηροδρόμου Ἀθηνῶν-Πειραιῶς, πλησίον τῆς πλατείας τῆς Ὁμονοίας, ἐν ᾧ χώρῳ ἀνεγείρεται ὁ σταθμός. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2016-2033).

44. Πλὰξ ἐκ Πεντελησίου μαρμάρου, μετ' ἀετώματος καὶ ἀκρωτηρίων· μῆκ. 0,47, πλ. 0,37 μ.

Ἀμφιδέξιος

Εὐξενίδο
Προσπάλτιος

Μεταξὺ τοῦ πρώτου καὶ τοῦ δευτέρου στίχου χῶρος κενός, ἐφ' οὗ ὑπῆρχεν ἴσως ταινία ζωγραφισμένη.

Πρβ. τὴν ὑπ' ἀρ. 45 ἐπιγραφήν.

45. Πλὰξ ἐκ Πεντελησίου μαρμάρου μετ' ἐπικράνου ἐν σχήματι στέγης καὶ παραστάδων, αἵτινες περικλείουσι χῶρον νῦν μὲν κενόν, ἐξ ἀρχῆς ὅμως πιθανῶς διακεκοσμημένον δι' εἰκόνος γραπτῆς. Μῆκ. 1,10, πλ. περ. 0,67 μ.

Ἐπὶ τοῦ ἐπιστυλίου:

Εὐξενίδης Ἀμφιδέξιο

Πρβ. τὴν ὑπ' ἀρ. 44 ἐπιγραφήν, ἐξ ἧς ἐξάγεται ὅτι ὁ Εὐξενίδης ἦτο Προσπάλτιος.

46. Πλὰξ ἐκ Πεντελησίου μαρμάρου μεθ' ἁπλοῦ ὁριζοντίου ἐπικράνου. Μῆκ. 0,78, πλ. 0,27 μ.

Εὐκράτης Καλλικράτος
Ῥόδυλλα

Ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν ὑπῆρχε βεβαίως εἰκών τις γραπτή, ἧστινος ὅμως δὲν διακρίνονται ἴχνη.

47. Πλὰξ ἐκ Πεντελησίου μαρμάρου μετ' ἀετώματος εἰς ὀξὺ λήγοντος. Μῆκ. 0,80, πλ. περ. 0.40 μ.

Κατὰ τὸ μέσον τῆς ἔμπροσθεν ἐπιφανείας τῆς πλακὸς διακρίνεται πλησίον ἰχνῶν εἰκόνος γραπτῆς ἀμυδρῶς ἡ ἐπιγραφή:

Εὐτέλεα Παταίκ[α;

Τὸ τελευταῖον γράμμα τοῦ δευτέρου ὀνόματος φαίνεται ὅτι ἦτον Α. Διεσώθησαν τοῦ γράμματος τούτου λείψανα τοῦ ἀριστεροῦ ἡμίσεος.

48. Πλὰξ ἐκ Πεντελησίου μαρμάρου. Μῆκ. 0,72, πλ. 0,30 μ.

Σίμη
Πα]ρηγορίς

49. Πλὰξ ἐξ Ὑμηττίου μαρμάρου. Μῆκ. 0,50, πλ. 0,27 μ.

Δημητρία
Ἡρακλεῶτις

50. Ὁμοία, ἄνω ἀκρωτηριασμένη. Μῆκ. 0,45, πλ. 0,25 μ.

Πλαθάνη
Ἐπικράτης

51. Ὁμοία. Μῆκ. 0,45, πλ. 0,24 μ.

Εὐτυχίδη[ς

52. Τεμάχιον ὁμοίας πλακός. Μῆκ. 0,28, πλ. 0,23 μ.

λ-η μ]ειος
- - - - ε]ύς

53. Κιονίσκος ἐξ Ὑμηττίου μαρμάρου.

Διονυσία
Ζωΐλου
Ἡρακλεῶτις

54. Ὅμοιος.

Ἀσία
Δίου
Μιλησία

55. Ὅμοιος.

Κρανὼ Θυρδαίου
Αἰθαλίδου
μήτηρ

56. Ὅμοιος.

Εἰρήνη
Σερουιλία
Δέκμου
χρηστὴ
χαῖρε

57. Ὅμοιος.

Πρῶτος
Πισίδης

58. Ὅμοιος.

Δημητρία
Σεργίωνος
Θρᾶττα

59. Ὅμοιος.

Θαρσιάσης
Φιλοάδους
Θηβαῖος

60. Ὅμοιος.

Σωτάδας
Κρής

61. Ὅμοιος.

Νάν[ν]ιον

62. Ὑπόθεμα σκεύους τινὸς οἷον περιρραντηρίου, ἐφ' οὗ ἀντιστρόφως τεθειμένου ἡ ἐπιγραφή. Ἐξ Ὑμηττίου μαρμάρου, μῆκ. 0,49μ.

Μενίσκος
Μήνιδος
Σινωπεύς

63-71. Αἱ ὑπ' ἀρ. 63-71 ἐπιγραφαὶ εὑρεθεῖσαι ἐν ταῖς πρὸς προέκτασιν τοῦ αὐτοῦ σιδηροδρόμου ἐργασίαις. Τούτων αἱ μὲν ὑπ' ἀρ. 63 καὶ 64 εὑρέθησαν ἐν τῇ ὁδῷ Ἀθηνᾶς πλησίον τῆς ἐκκλησίας τῆς ἁγ. Μαύρας, αἱ δὲ ὑπ' ἀρ. 65-71 ἐν τῷ περὶ τὴν στοὰν τοῦ Ἀττάλου χώρῳ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2034-2042).

63. Κιονίσκος ἐξ Ὑμηττίου μαρμάρου.

Ὀλυμπιὰς
χρηστή

64. Ὅμοιος.

Σωτηρὶ[ς
Σωτηρίδου
Ἀ]ντιόχισσα

65. Τεμάχιον κίονος ἢ βάσεως ἐξ Ὑμηττίου μαρμάρου. Μῆκ. 0,25 μ.

Πιλ. . , . .
Ἡρώ[δου ; ἀπελεύ-
θερο[ς

66. Ὅμοιον.

Ἀντίοχος
Τελε]σφόρου Φ[ι-
λαΐ]δης ;

67. Τεμάχιον κιονίσκου ἐξ Ὑμηττίου μαρμάρου.

Ἀγὼν
Ἀπολ]λωνίδ[ου
Ἀν]τιοχ[εὺς

68. Ὅμοιον.

- - - ίων
- - - ω[ν]ος
- - - - ης

69. Σφαῖρα ἐξ Ὑμηττίου μαρμάρου, κατασκευασθεῖσα ἐκ κιονίσκου.

Ἱππόλοχος
- - - ΑΙ . . ο[υ
- - - - - .

70. Τεμάχιον ἐπιτυμβίου πλακός, ἧς σώζεται μόνον ἡ ἄνω ἀριστερὰ γωνία. Μῆκ. 0,25, πλ. 0,11, πάχ. 0,10 μ.

Προσο - - -

71. Τεμάχιον ἀετώματος ἐπιτυμβίου πλακὸς μετ' ἐπιστυλίου, ἐφ' οὗ ἡ ἐπιγραφή. Μῆκ. 0,25, πλ. 0,24, πάχ. 0,14 μ.

- - - - τιος Διφίλο[υ

72-73. Ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ φαρμακοποιοῦ κ. Φιντικλῆ, κειμένης παρὰ τὴν ὁδὸν ἁγ. Κωνσταντίνου, μετεκομίσθησαν εἰς τὸ Μουσεῖον οἱ ἑξῆς δύο ἐξ Ὑμηττίου μαρμάρου κιονίσκοι. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2043-2044).

72.

Μηνᾶς
Ἀφροδισίου
Ἀντιοχεύς

73.

Ἐπίκτητος
Αἴνιος

74-75. Αἱ ἑξῆς δύο, εὑρεθεῖσαι ἐν ἀγρῷ τινι τοῦ κ. Δρακοπούλου, κειμένῳ παρὰ τὴν ἐξ Ἀμπελοκήπου εἰς τὴν Μεσόγειον ἄγουσαν ὁδὸν (ἐν τῇ θέσει «Τρύπιο Λιθάρι»). (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2045-2046).

74. Στήλη ἐκ Πεντελησίου μαρμάρου. Μῆκ. 1,90, πλ. 0.70, πάχ. 0,33-35. Ἄνωθεν τῆς ἐπιγραφῆς δύο ῥόδακες.

Τ|ιμόθεος
Ἀγασικλέους
Σφήττιος

Ἀρχεδίκη
Χαιρέλεω
Αἰθαλίδο
Τιμήσιος
Τιμοθέου
Σφήττιος
Λυκίσκος
Διοδότου
Ἐπικηφίσιος

Κατ' ἀρχὰς ἐνεκολάφθησαν ἐπὶ τῆς στήλης μόνον οἱ τρεῖς πρῶτοι στίχοι, οἱ δὲ λοιποὶ προσετέθησαν οὐ πολλῷ χρόνῳ ὕστερον. Τὰ ἐπὶ τῆς στήλης ταύτης καὶ ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 74 βάθρου ἀναφερόμενα πρόσωπα ἀνῆκον βεβαίως εἰς τὴν αὐτὴν οἰκογένειαν ἢ τὸ αὐτὸ γένος, οὕτινος τὰ μέλη ἐτάφησαν ἐν τῷ κοινοταφίῳ, πλησίον τοῦ ὁποίου εὑρέθησαν αἱ ὑπ' ἀρ. 73 καὶ 74 ἐπιγραφαί.

75. Βάθρον ἐκ Πεντελησίου μαρμάρου. Ἐν τῇ ἄνω ἐπιφανείᾳ περιφερὲς κοίλωμα (διαμ. 0,26). Ὕψ. 0,47, διάμ. 0,60. Δύο τεμάχια.

Ἀγασικλῆς
Τιμοθέου
Σφήττιος.

2. Μουσεῖον Πειραιῶς

Εἰς τὸ Μουσεῖον Πειραιῶς εἰσήχθησαν, κατ' ἔκθεσιν τοῦ Δραγάτση, τὰ ἑξῆς:

«1. Μέρος φαιοῦ μαρμαρίνου μικροῦ βάθρου, (ὕψ. 0,05 πλάτους 0,13), ἀνευρεθὲν ἐν τοῖς χώμασι τοῖς παρὰ τὸ θέατρον τῆς Ζέας καὶ κατὰ τὴν πρὸς βορρᾶν αὐτοῦ ὁδόν· φέρει τὴν ἐπιγραφήν:

Αρτεμιδος
Ορθωσιας
Ηγεμονης

2. Μέρος ἐπιτυμβίας στήλης, λίθου λευκοῦ, (ὕψ. 0,15, πλάτους 0,17, πάχους 0,07), ἀνευρεθὲν ἐν ταῖς σκαφαῖς τοῦ σιδηροδρόμου Πειραιῶς-Λαρίσσης, φέρον ἐπιγραφήν:

Αβρω ενθαδε κειμαι. . . . .
γατηρ : ειμαριστος. . . . .
πολυχμον μνημ. . . . .
. . . αδ]ελφωι μητρ. . . . .

3. Στήλη ἐπιτυμβία (ὕψους 0,80 περίπου) μετὰ μικρᾶς προεξοχῆς κάτω πρὸς γόμφωσιν ἐπὶ βάσεως. Ἄνω φέρει κόσμημα ἐκ τριῶν ταπεινῶν ὀρθοκεράμων, εὐθὺς δὲ κάτωθεν ἐντὸς πλαισίου τετραγωνικοῦ μετὰ δύο παραστάδων ἀνάγλυφος κακοτεχνοτάτη κεφαλὴ νεανίου· εὐθὺς ὑπὸ ταύτην ἡ ἐπιγραφὴ ἥτις εἶνε δημοσιευμένη ἐν τῷ C. I. A. III ὑπ' ἀρ. 1360.

Τὴν στήλην προσήνεγκεν ὁ κ. Γ. Βραχνός.

3. Μουσεῖον Σύρου

Κατ' ἔκθεσιν τοῦ ἐπιμελητοῦ τοῦ ἐν Σύρῳ Μουσείου Α. Βλαστοῦ εἰσήχθη εἰς τὸ Μουσεῖον τοῦτο, κατασχεθὲν ὑπὸ τῆς ἀστυνομικῆς ἀρχῆς Ἑρμουπόλεως καὶ τῷ ἐπιμελητῇ τούτῳ παραδοθέν, τὸ ἑξῆς ἀρχαῖον:

«Ἀγαλμάτιον εἰκονίζον γυναῖκα (ὕψ. 0,40) τέχνης ρωμαϊκῶν χρόνων. Κεφαλὴ ἐκτενισμένη· αἱ χεῖρες διατηροῦνται ἀπὸ τοῦ βραχίονος· τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν εἶνε τεθραυσμένα· φέρει ποδήρη χιτῶνα μὲ πόρπην· περὶ τὸν λαιμὸν διατηροῦνται οἱ πόδες μὲ φαινομηρίδα ὁ δεξιός, ὁ ἀριστερὸς ποὺς ἐξέχει. Ἔχει τι ποικίλον περὶ τὴν ὀσφύν».

ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

—Ἐργασίαι ἐν τῷ Ἐθν. Μουσείῳ. Αἱ ἐν τῷ Ἐθν. Μουσείῳ γινόμεναι ὑπὸ τοῦ Γεν.κοῦ Ἐφόρου ἐργασίαι πρὸς κατάταξιν τῶν γλυπτῶν ἐξηκολούθησαν ἀδιαλείπτως καθ' ὅλον τὸ ἔτος. Ἡ ἐκτύπωσις δὲ τοῦ Καταλόγου προέβη μέχρι τοῦ 20οῦ τυπογραφικοῦ φύλλου.

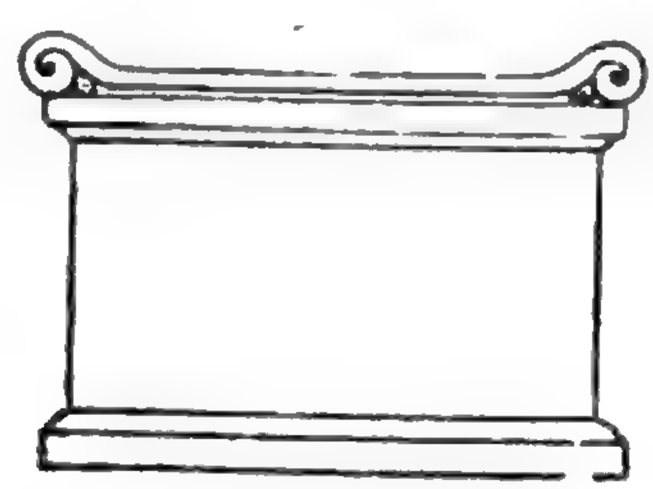
—Νομισματικὸν Μουσεῖον. Εἰς τὸν νομισματογνώμονα τοῦ παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Βιβλιοθήκῃ Νομισματικοῦ Μουσείου παρεδόθησαν καὶ ἅπαντα τὰ ἐν τῇ Γεν. Ἐφορείᾳ κατατεθειμένα νομίσματα τὰ ἐν Παρισίοις καὶ Γενεύῃ, μετὰ τὴν κλοπήν, κατασχεθέντα καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ **Feuardent** τῇ ἐν Παρισίοις Ἑλληνικῇ Πρεσβείᾳ παραδοθέντα.

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ

ΔΙΑΤΡΙΒΑΙ ΚΑΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Βωμὸς καὶ ἐπιγραφαὶ ἐξ Ἀθηνῶν.

1. Περὶ τὸ τέλος τοῦ Νοεμβρίου ἐ. ἔ. ἀνεκαλύφθη δέκα περίπου βήματα πρὸς Β. τοῦ βάθρου τῶν Θριασίων (ἴδε σ. 25 κ. 84) κατὰ χώραν κείμενος εὐμεγέθης τετράγωνος ἐκ Πεντελησίου μαρμάρου βωμός, ὅστις διὰ τὴν ἀρίστην αὐτοῦ διατήρησιν καὶ ὑπ' ἄλλας διαφόρους ἐπόψεις δέον νὰ καταταχθῇ ἐν τοῖς σημαντικωτέροις τῶν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐν Ἀθήναις γενομένων εὑρημάτων. Τὸ σχῆμα τοῦ βωμοῦ δεικνύει τὸ παρατεθειμένον τζιγκογράφημα :



Ἡ πρόσοψις τοῦ βωμοῦ, τουτέστιν ἡ ἐνεπίγραφος πλευρὰ αὐτοῦ, ἦτο πρὸς Β. ἐστραμμένη, ἔβλεπε δηλαδὴ εἰς τὸ μέρος

τοῦ Διπύλου, οὗτινος ὁ ἄξων προεκτεινόμενος κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν πρὸς τὸ μέρος τῆς Ἀκροπόλεως παρέρχεται ἐγγύτατα τῆς θέσεως, ἐν ᾗ εὑρέθη ὁ νῦν ἐν τῷ Ἐθν. Μουσείῳ εἰσαχθεὶς βωμός. Εὑρέθη δὲ οὗτος ἱδρυμένος ἐπὶ διπλοῦ ἐξ Ὑμηττίου μαρμάρου κρηπιδώματος συνισταμένου ἐξ εὐρυχωροτέρου τινὸς ὑποβάθρου καὶ μικροτέρου τινὸς βάθρου, ἐφ' οὗ ἐστηρίζετο αὐτὸς ὁ βωμός. Τὸ ὑπόβαθρον προέχει ἐν τῷ ὄπισθεν τοῦ βωμοῦ κειμένῳ μέρει τοῦ βάθρου κατὰ 0,41μ, σχηματίζον τοιουτοτρόπως βαθμίδα ἢ πρόθυσιν, ἐφ' ἧς ἵστατο ὁ τὴν θυσίαν ἐκτελῶν ἱερεύς. Ἐκ τῆς ἐπεξεργασίας τῆς ἄνω ἐπιπέδου ἐπιφανείας τοῦ βωμοῦ, ἥτις ὑπενθυμίζει τρόπον τινὰ τὴν ἐπὶ τῶν πλίνθων τῶν ἀρχαίων οἰκοδομημάτων ἀναθύρωσιν, συμπεραίνω ὅτι ἐπὶ τοῦ βωμοῦ ἔκειτο κινητόν τι ἐπικάλυμμα, ὁποῖον παριστάνουσιν οὐκ ὀλίγαι ἐπ' ἀγγείων εἰκόνες.

Ἡ ἐπὶ τῆς κυριωτέρας προσόψεως τοῦ βωμοῦ ἐπιγραφὴ ἔχει ὡς ἑξῆς :

Ἡ βουλὴ ἡ ἐπὶ Διονυσίου ἄρχοντος ἀνέθηκεν
Ἀφροδίτει ἡγεμόνει τοῦ δήμου καὶ Χάρισιν·
ἐπὶ ἱερέως Μικίωνος τοῦ Εὐρυκλείδου Κηφισιέως,
στρατηγοῦντος ἐπὶ τὴν παρασκευὴν Θεοδούλου Θεοφάνου Πειραιέως,

ἀνάγεται δὲ ὡς δεικνύει ἡ μνεία τῶν ἄλλοθεν γνωστῶν Διονυσίου, Μικίωνος καὶ Θεοβούλου περίπου εἰς τὸ τελευταῖον τρίτον τῆς τρίτης π. Χρ. ἑκατονταετηρίδος.

Λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ βωμοῦ θὰ δημοσιεύσω προσεχῶς ἀλλαχοῦ, προτιθέμενος νὰ ἐκθέσω αὐτόθι ἐκτενέστερον τὰ πορίσματα, ἅτινα κατὰ τὴν γνώμην μου ἐξάγονται ἐκ τῆς εὑρέσεως τοῦ βωμοῦ τούτου ὡς πρὸς τὴν τοπογραφίαν τῶν Ἀθηνῶν καὶ τὴν παρὰ τῷ Παυσανίᾳ περιγραφὴν μέρους τινὸς τῆς ἀρχαίας ἀγορᾶς. Ἐνταῦθα δὲ περιορίζομαι νὰ συνοψίσω διὰ βραχέων τὰ κυριώτερα τῶν πορισμάτων τούτων :

α') Ἡ κατασκευὴ τοῦ βωμοῦ ἐγένετο τῇ εἰσηγήσει τοῦ Μικίωνος ἀναλαβόντος, ὡς ἱερέως τοῦ Δήμου καὶ τῶν Χαρίτων, τὴν ἐπιμέλειαν τῆς τακτοποιήσεως τῶν τοῦ ἱεροῦ τούτου.

β') Ἡ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ τοῦ βωμοῦ νῦν τὸ πρῶτον ἀπαντῶσα ἐπωνυμία τῆς Ἀφροδίτης «Ἡγεμόνη τοῦ δήμου» δὲν διαφέρει

οὐσιωδῶς τῆς γνωστοτέρας ἐπωνυμίας τῆς αὐτῆς θεᾶς «Πάνδημος».

γ') Τὰ ὑπὸ τοῦ Παυσανίου (I, 14,6) περὶ τοῦ πλησίον τοῦ ναοῦ τοῦ Ἡφαίστου (τοῦ Θησείου) κειμένου ναοῦ τῆς Ἀφροδίτης Οὐρανίας εἰρημένα προέρχονται ἐκ συγχύσεως τοῦ συγγραφέως, ὅστις τὰ τὴν ἐν τοῖς παρὰ τὸν Ἰλισὸν κήποις λατρευομένην Ἀφροδίτην ἀφορῶντα μεταφέρει λανθασμένως εἰς τὴν ἐν τῇ ἀγορᾷ Πάνδημον.

δ') Ἡ ἐν τῷ παρὰ τῷ Ἁρποκρατίωνι ἐ. λ. «πάνδημος Ἀφροδίτη» χωρίῳ τοῦ Ἀπολλοδώρου μνημονευομένη «ἀρχαία ἀγορὰ» εἶνε ἡ ἐν τῷ Κεραμεικῷ πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Ἡφαιστείου κειμένη, διακρινομένη διὰ τοῦ ἐπιθέτου «ἀρχαία» ἀπὸ τῆς προεκτάσεως αὐτῆς, ἥτις ἀνῆκεν πιθανῶς εἰς τὸν δῆμον Κολλυτόν.

ε') Ἡ ἐν τῷ ὅρκῳ τῶν ἐφήβων ἀναφερομένη Ἡγεμόνη δὲν εἶνε οὔτε μία τῶν Χαρίτων οὔτε ἡ Ἄρτεμις-Ἑκάτη, ἀλλὰ ἡ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ τοῦ βωμοῦ μνημονευομένη Ἀφροδίτη.

2. Πλὰξ ἐκ Πεντελησίου μαρμάρου, ἧστινος ἀπεθραύσθη τὸ ἄνω μέρος. Ἑκατέρωθεν τῆς ἐπιγραφῆς παραστάς, ἐξ οὗ ἐξάγεται ὅτι ὁ λίθος εἶχε τὸ σχῆμα ναϊδίου. Μῆκ. 0,76, πλ. 0,71μ. Διεσώθη τὸ τέλος τῆς ἐπιγραφῆς ἧς προτείνω τὴν ἑξῆς συμπλήρωσιν :

[Τὸ ὄνομα τοῦ ἀποθανόντος]
mil. [leg. - - ann. - -
stip. VIIII [hic.]s[i]t[us est. o. t.
Aurelius. Athenio. et. Cassius
Firminus. commilitones
et. heredes. ejus. f. c.

Εὑρέθη παρὰ τὴν ὁδὸν Ἀθηνᾶς πλησίον τοῦ ἐκκλησιδίου τῆς ἁγ. Μαύρας.

3. Τεμάχιον βάσεως ἐκ Πεντελησίου μαρμάρου, ἧς σώζεται τὸ ἀριστερὸν ἄκρον. Μῆκ. 0,30, πλ. 0,12, πάχ. 0,22μ. Ἀνῆκεν πιθανῶς εἰς κατάλογον πρυτάνεων τῆς Οἰνηΐδος φυλῆς, ἀνάγεται δὲ περίπου εἰς τοὺς χρόνους τῶν Ἀντωνείνων.

- - - σα . .
Αὐ]ρήλιος - -
Ἀ]ρτέμων

Φυλ[άσιοι
Φλ. Δωρό[θεος ;
Μουσαῖος
Πόπλιος - -
Πόπλιος Ι - -
Μηνόφιλ[ος
Ὀνήσιμος Ε - -
Φλ. Εἰσίδωρ[ος
Ποπίλλιος Χ;
Ὀῆθεν
Φιλοκράτης

Εὑρέθη πλησίον τῆς στοᾶς τοῦ Ἀττάλου.

Α. ΛΟΛΛΙΓΚ.

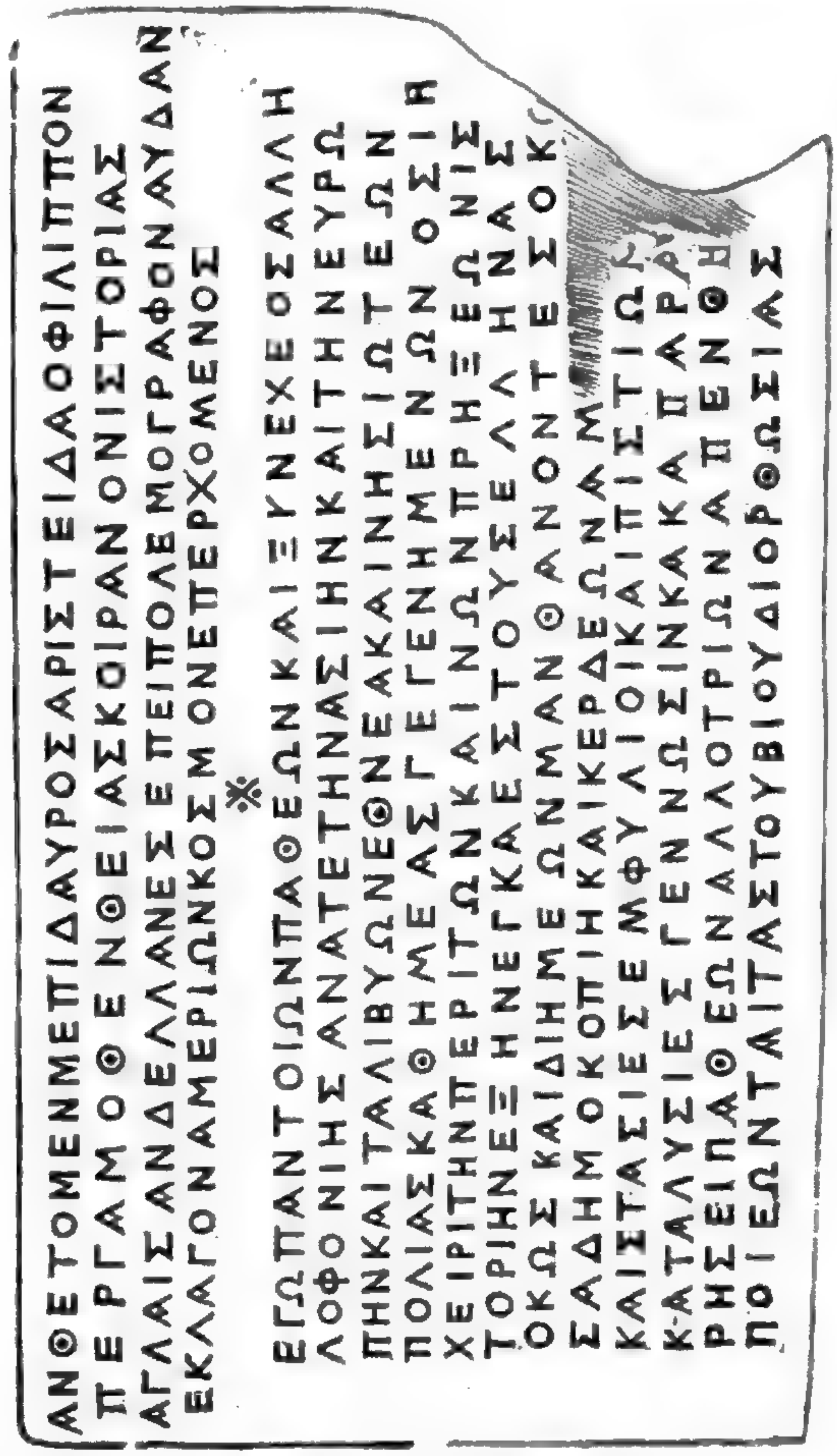
Ἱστοριογράφος Φίλιππος ἐκ Περγάμου.

Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἐν Ἐπιδαυρίᾳ ἀνασκαφῶν ἐνήργησαν οἱ τοῦ πλησίον κειμένου χωρίου «Λιγουριὸ» κάτοικοι λαθραίας ἀνασκαφὰς δι' ὧν ἀπεκαλύφθη ἀκέφαλον ἄγαλμα ἱματιοφόρου ἀνδρὸς καὶ ἐνεπίγραφον βάθρον. Τὰ εὑρήματα ταῦτα ἐγένοντο ἐν τῷ χώρῳ τῷ μεταξὺ τῆς θόλου τοῦ Πολυκλείτου καὶ τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀσκληπιοῦ.

Τὴν ἐπὶ τοῦ βάθρου ἐπιγραφὴν ἀνέγνωσεν ὁ τότε Γυμνασιάρχης Ναυπλίου κ. Δ. Πετρίδης, ὅστις καὶ ἀνεκοίνωσε τὸ κείμενον τοῦτο δι' ἐπιστολῆς τῷ Γραμματεῖ τῆς ἀρχ. Ἑταιρίας κ. Στ. Κουμανούδη.

Τὸ κείμενον τοῦτο ἐδημοσίευσεν ὁ κ. Κουμανούδης ἐν τῇ Παλιγγενεσίᾳ (1874 ἀρ. 2985). Τὸ ἄρθρον δὲ τοῦτο τῆς Παλιγγενεσίας ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ Ἀθηναίῳ (τόμ. Γ'. σ. 273). Τὸ κείμενον ἀνεδημοσιεύθη ὑπὸ Kaibel (Epigrammata graeca, σ. XIX ἀρ. 877[6]) καὶ ὑπὸ J. Martha (Bull. de corr. hellénique 1878 σ. 273).

Ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη, ἣν δημοσιεύω ὄπισθεν ἐν πανομοιοτύπῳ, ἔχει ἐν μεταγραφῇ οὕτως :



Ἄνθετο μὲν μ' Ἐπίδαυρος Ἀριστείδαο Φίλιππον
Περγαμόθεν θείας κοίρανον ἱστορίας,
ἀγλάϊσαν δ' Ἕλλανες, ἐπεὶ πολεμογράφον αὐδὰν
ἔκλαγον ἀμερίων κόσμον ἐπερχόμενος.

※

Ἐγὼ παντοίων παθέων καὶ ξυνεχέος ἀλλη-
λοφονίης ἀνά τε τὴν Ἀσίην καὶ τὴν Εὐρώ-
πην καὶ τὰ Λιβύων ἔθνεα καὶ Νησιωτέων

πόλιας καθ' ἡμέας γεγενημένων ὁσίη
χειρὶ τὴν περὶ τῶν καινῶν πρήξεων ἱσ-
τορίην ἐξήνεγκα ἐς τοὺς Ἕλληνας,
ὅκως καὶ δι' ἡμέων μανθάνοντες ὁκό-
σα δημοκοπίη καὶ κερδέων ἀμ[ετρησίη]
καὶ στάσιες ἐμφύλιοι καὶ πίστιων
καταλύσιες γεννῶσιν κακὰ παρα[τη]-
ρήσει παθέων ἀλλοτρίων ἀπενθή[τους]
ποιέωνται τὰς τοῦ βίου διορθώσιας.

Ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη γέγραπται ἐπὶ τετραγώνου ἐκ τιτανολίθου βάθρου ἔχοντος ὕψος 0,48 καὶ πλάτος 0,62. Καίτοι δὲ πρὸ τοσούτων ἐτῶν εἶνε δημοσιευμένη, διατελεῖ σχεδὸν ἄγνωστος, διότι δὲν ἀνεγνωρίσθη καὶ δὲν ἐτονίσθη ἀρκούντως ἡ σημασία αὐτῆς.

Δημοσιεύων ἐν τῇ Παλιγγενεσίᾳ τὸ κείμενον τῆς ἐπιγραφῆς ὁ κ. Κουμανούδης προστίθησι τὰ ἑξῆς: «ἡ ἐπιγραφὴ γνωρίζει ἡμῖν ἄγνωστον ἄλλοθεν συγγραφέα τῆς ἀρχαιότητος ἔχοντα τόσην ἠθικὴν τάσιν, ὥστε καὶ ἐπὶ τοῦ λίθου του ἐφρόντισε νὰ τὴν διατρανώσῃ ἐμφαντικῶς, οὐδέν τι διάφορον ποιήσας ἢ ὅτι καὶ ὁ Θουκυδίδης καὶ ὁ Πολύβιος καὶ ὁ Διόδωρος καὶ ὁ Σαλλούστιος καὶ ὁ Τάκιτος ἐποίησαν εἰς διάφορα μέρη τῶν συγγραφῶν των». Τὰ αὐτὰ προστίθησι καὶ ὁ Kaibel, «Epigramma civitas Epidauriorum, subscripta ipse Philippus insculpenda curavit». Εὐτυχέστερος ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τῆς ἐπιγραφῆς εἶνε ὁ Martha, ὅστις τέσσαρας μὲν μόνον στίχους ἔγραψε διὰ τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην, οὐχ ἧττον ὑποδηλοῖ ἐν αὐτοῖς, εἰ καὶ μετὰ δισταγμοῦ τινος, τὴν ὀρθὴν αὐτῆς ἑρμηνείαν λέγων τάδε: «cette inscription semble conserver, dans la seconde partie, un passage de l' œuvre même de cet historien». Ἐν τούτοις τὸ ὑπὸ τοῦ Martha δημοσιευθὲν ἐπιγραφικὸν κείμενον δὲν ἔχει ὀρθῶς, διότι τὰ γράμματα τοῦ πρώτου μέρους τῆς ἐπιγραφῆς φαίνονται ἀρχαιότερα τῶν τοῦ δευτέρου μέρους, ἐν ᾧ εἶνε σύγχρονα καὶ ὑπὸ τῆς αὐτῆς χειρὸς ἐχαράχθησαν, ὡς βλέπει τις ἐν ᾧ δημοσιεύομεν ἐνταῦθα πανομοιοτύπῳ. Ἂν δὲ τὰ δύο τῆς ἐπιγραφῆς μέρη δὲν ἦσαν ὑπὸ τῆς αὐτῆς χειρὸς γεγραμμένα, θὰ ἔλειπεν εἷς τῶν σπουδαιοτάτων λόγων πρὸς ὑποστήριξιν τῆς εἰκασίας ὅτι τὸ δεύτερον μέρος τῆς ἐπιγραφῆς εἶνε ἀπόσπασμα αὐτοῦ τοῦ συγγράμματος τοῦ Φιλίππου.

Οὐδένα ἀληθῶς βλέπω λόγον ἐξ οὗ ὁρμηθέντες οἱ πρῶτοι ἐκδόται τῆς ἐπιγραφῆς ἰσχυρίσθησαν ὅτι τὸ δεύτερον αὐτῆς μέρος ἐχαράχθη ἐπὶ τοῦ λίθου τῇ φροντίδι αὐτοῦ τοῦ Φιλίππου, εἶνε δηλ. ἐπιγραφὴ συνταχθεῖσα ὑπὸ τοῦ Φιλίππου πρὸς ἔπαινον ἑαυτοῦ ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ χαραχθῇ ἐπὶ τοῦ βάθρου τοῦ ὑπὸ τῆς πόλεως τῶν Ἐπιδαυρίων ἀνιδρυθέντος αὐτῷ ἀνδριάντος.

Ἡ ἐπιγραφὴ διαιρεῖται εἰς δύο μέρη διαχωριζόμενα ἀπ' ἀλλήλων διὰ χιαστοῦ σημείου στίξεως. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον μέρος εἶνε ἐπίγραμμα ἐν δωρικῇ διαλέκτῳ συντεταγμένον, τὸ δὲ δεύτερον εἶνε πεζὸς ἰωνικὸς λόγος. Ἀμφότερα δὲ ἔχουσι τὸ αὐτὸ σχῆμα τῶν γραμμάτων καὶ ὑπὸ τῆς αὐτῆς χειρὸς συγχρόνως ἐχαράχθησαν. Ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην τὸ δεύτερον μέρος εἶνε οὕτως εἰπεῖν συνέχεια τοῦ πρώτου. Ἀλλὰ τὸ πρῶτον μέρος εἶνε αὐτὴ ἡ ὑπὸ τῶν Ἐπιδαυρίων, τῶν ἀνιδρυσάντων τὸ ἄγαλμα, συνταχθεῖσα ἐπιγραφή, ἥτις ἐχαράχθη τῇ παραγγελίᾳ αὐτῶν· συγχρόνως ὅμως διὰ τῆς αὐτῆς χειρὸς καὶ ἑπομένως τῇ παραγγελίᾳ τῶν ἰδίων Ἐπιδαυρίων ἐχαράχθη καὶ τὸ δεύτερον μέρος, ὅπερ εἶνε οὐχὶ ἐν δωρικῇ, ἐν τῷ γλωσσικῷ δηλ. ἰδιώματι τῶν Ἐπιδαυρίων, ἀλλ' ἐν ἰωνικῇ διαλέκτῳ γεγραμμένον. Τὸ κείμενον ἄρα τοῦτο θὰ προϋπῆρχε καὶ θὰ ἦτο πρόχειρον, ὥστε προφανῶς θὰ ἐλήφθη ἐξ αὐτῆς τῆς συγγραφῆς τοῦ ἱστοριογράφου. Τὸ πρᾶγμα εἶνε εὐεξήγητον: Αὐτὸ τὸ ὁποῖον καὶ ὁ Θουκυδίδης καὶ ὁ Πολύβιος καὶ ὁ Διόδωρος καὶ ὁ Σαλλούστιος καὶ ὁ Τάκιτος ἐποίησαν εἰς διάφορα μέρη τῶν συγγραφῶν των, αὐτὸ τοῦτο ἐποίησε καὶ ὁ Φίλιππος· οἱ δὲ Ἐπιδαύριοι, οἵτινες ἀνήγειραν τούτῳ ἀνδριάντα, ἐχάραξαν ἐπὶ τοῦ βάθρου σὺν τῇ ἀναθηματικῇ ἐπιγραφῇ καὶ ἀπόσπασμα ἐκ τῆς ἱστορίας αὐτοῦ δεικνύον ποῖος ὁ ὑπ' αὐτῶν τιμώμενος ἀνὴρ καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ποίων ἀξιωμάτων συνέγραψε τὴν ἱστορίαν αὐτοῦ.

Ἡ ἐπιγραφὴ ἄρα αὕτη ὄχι μόνον γνωρίζει ἡμῖν τὸ ὄνομα ἀγνώστου ἄλλοθεν ἱστοριογράφου, Φιλίππου τοῦ ἐκ Περγάμου, ὄχι μόνον παρέχει ἡμῖν πληροφορίας περὶ τοῦ εἴδους τῆς συγγραφῆς αὐτοῦ, διδάσκει δηλ. ἡμᾶς ὅτι ἔγραψεν ἱστορίαν Παγκόσμιον, ἀλλά, τὸ πάντων σπουδαιότατον, διασώζει ἡμῖν ἀπό-

σπασμα αὐτῆς τῆς ἀπολεσθείσης ἱστορίας του. Ἐν τούτῳ δὲ ἔγκειται ἡ μεγίστη τῆς ἐπιγραφῆς σπουδαιότης. Τὸ διασωθὲν ἡμῖν τοῦτο κείμενον εἶνε, ὡς φαίνεται, τὸ προοίμιον τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ἱστορίας.

Κατὰ τὸ σχῆμα τῶν γραμμάτων ἡ ἐπιγραφὴ προέρχεται πιθανῶς ἐκ τῆς Β'. ἢ Α'. ἑκατονταετηρίδος π. Χ.

Τὰς ἐπενεκτέας διορθώσεις ἐν τῷ διὰ τῆς Παλιγγενεσίας δημοσιευθέντι λελανθασμένῳ ἐνιαχοῦ κειμένῳ νομίζω περιττὸν νὰ σημειώσω ἐνταῦθα ἀρκούμενος εἰς τὴν δημοσίευσιν τοῦ ὀρθοῦ κειμένου τῆς ἐπιγραφῆς.

Ὁ λίθος διετηρεῖτο, ὡς φαίνεται, καλλίτερον καθ' ὃν χρόνον ἀνεκαλύφθη, διότι ἐν τῇ Παλιγγενεσίᾳ ἀναγινώσκομεν: ἀ μ ε τ ρ η σ ί η (ς. 12), π α ρ α τ η ρ ή σ ε ι (ς. 14), ἀ π ε ν θ ή τ ο υ ς (ς. 15), ἐν ᾧ σήμερον ἀναγινώσκομεν ἐπὶ τοῦ λίθου μόνον ἀ μ[ε τ ρ η σ ί η], π α ρ α[τ η]ρ ή σ ε ι, ἀ π ε ν θ ή[τ ο υ ς].

Π. ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ

ΤΕΛΟΣ

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΙΝΑΞ ΕΠΙΓΡΑΦΙΚΟΣ

Τόποι ἐξ ὧν αἱ ἐπιγραφαί:

Α

Ε

Ζ

Η

Θ

Ι

Κ

Λ

Μ

Ν

Ο

Π

ΠΙΝΑΞ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ

ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Ἀνασκαφαί.

Ἐργασίαι Γενικῆς Ἐφορείας καὶ εἰδήσεις περὶ τῶν Μουσείων.

Διάφορα εὑρήματα.

Δήλωσις ἀρχαίων.

Προσκτήματα Ἐθν. Μουσείου.

Προσκτήματα Ἐπαρχιακῶν Μουσείων.

— Μουσείου Πειραιῶς σ. 125, 2.— Μουσείου Σύρου σ. 126, 3.

Κατάσχεσις ἀρχαίων.

Ἐν Ἀθήναις ἐν κατασκευαζομένῃ γραμμῇ σιδηροδρόμου Πειραιῶς - Λαρίσσης σ. 36, 1. — Ἐκ Διευθύνσεως Ἀστυνομίας σ. 37, 2. — Παρὰ Βρεττῷ τινι σ. 37, 4.

Ἐν Πειραιεῖ παρὰ Ν. Πιστῶν σ. 87, 2-12.

Ἐν Δαφνίῳ παρὰ Δ. Βασιλείου σ. 88, 13. — Παρὰ James Madeley σ. 88, 14.— Παρὰ Ἀλφρέδῳ Παλμύρᾳ σ. 88, 15.— Παρὰ Γ. Ντάκῳ σ. 88, 16.

Ἐν Πιανᾷ δήμου Φαλάνθου Μαντινείας παρὰ Κωνσταντοπούλῳ καὶ Λόντῳ σ. 118, 26-27.

Ἐν Λαυρίῳ σ. 119, 38.—Ἐν Πυρὶ Θηβῶν παρὰ Β. Κουτουμάνῃ σ. 17.

Δωρηταὶ ἀρχαίων.

Σταῦρος Ἀνδρόπουλος ἀρειοπαγίτης σ. 4, 1 - 79.—Ἰ. Κονδάκης σ. 16, 106. — Ἀ. Καράλης σ. 70, 7. — Διεύθυνσις ἀεριόφωτος Ἀθηνῶν σ. 104, 36. — Χ. Κολιάτσος σ. 118, 24.—Ἰ. Πάγκας σ. 118, 25 — Σ. Οἰκονόμου δημοδιδάσκαλος σ. 119, 37.—Ἰ. Λογοθέτης ἰατρὸς σ. 119, 39.

Ξυλογραφήματα.

Τσιγκογράφημα βάθρου Βρυάξιδος σ. 35.— Ἐπιγραφὴ σ. 73.— Ἐπιγραφὴ σ. 79.—Ἐπιγραφαὶ σ. 93.— Τσιγκογράφημα σ. 127.

Πίνακες.

Πίναξ ἐπιγραφῶν ἐξ Ἀθηνῶν Α΄. σ. 70.

Διατριβαί.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ

1.	*Ἀρχαιολογικὸν*	*Δελτίον*	*τοῦ ἔτους*	*1888. . . .*	Φρ.	$7^1/_2$
2.	»	»	»	*1889. . . .*	»	$7^1/_2$
3.	»	»	»	*1890. . . .*	»	$7^1/_2$

Συνδρομηταὶ διὰ τὸ **Δελτίον** τοῦ 1891 κ. ἑ. ἐγγράφονται παρὰ τῷ βιβλιοπωλείῳ Wilberg καὶ παρὰ τοῖς λοιποῖς ἐν Ἀθήναις βιβλιοπώλαις εἴτε ἀμέσως παρ' αὐτοῖς, εἴτε ἐμμέσως δι' οἱουδήποτε τῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ βιβλιοπωλείων. Σὺν τῇ λήψει τοῦ α'. τεύχους προκαταβάλλουσι τὴν δι' ὅλον τὸ ἔτος συνδρομήν, ὁριζομένην εἰς φρ. $7^1/_2$· εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο συμπεριλαμβάνονται καὶ τὰ ἔξοδα τῆς διὰ τοῦ ταχυδρομείου ἀποστολῆς.

Τὸ **Δελτίον** ἀνταλλάσσεται πρὸς πᾶν ἀρχαιολογικὸν ἢ φιλολογικὸν περιοδικόν.

Αἰτήσεις σχετικαὶ πρὸς τὸ **Δελτίον** ἀπευθύνονται πρὸς τὸν Γενικὸν ἔφορον τῶν ἀρχαιοτήτων καὶ Μουσείων.

Τιμᾶται Φρ. $7^1/_2$

ΓΕΝΙΚΗ ΕΦΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΩΝ

ΔΕΛΤΙΟΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ

ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΦΟΡΟΥ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΩΝ

Π. ΚΑΒΒΑΔΙΑ

ΤΟΜΟΣ Η'.

ΕΤΟΣ 1892

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Σ. Κ. ΒΛΑΣΤΟΥ
63 Οδος Ερμου 63 — 14 Οδος Νικης 14

1892

ΓΕΝΙΚΗ ΕΦΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΩΝ

ΔΕΛΤΙΟΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ

ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΦΟΡΟΥ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΩΝ

Π. ΚΑΒΒΑΔΙΑ

ΤΟΜΟΣ Η'.

ΕΤΟΣ 1892

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Σ. Κ. ΒΛΑΣΤΟΥ
63 ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ 63 — 14 ΟΔΟΣ ΝΙΚΗΣ 14

1892

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1892

ΤΕΥΧΟΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΚΑΙ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΚΑΙ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

1. Ἀνασκαφαὶ κατὰ τὸν ἔξω Κεραμεικόν.

Ἐπανελήφθησαν αἱ ὑπὸ τῆς Γενικῆς Ἐφορείας δαπάναις τοῦ Ὑπουργείου ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαὶ τάφων κατὰ τὸν ἔξω Κεραμεικόν, ἐν τῷ παρὰ τὴν ὁδὸν Πειραιῶς γηπέδῳ Καρατζᾶ. (ἴδ. *Δελτίον*, 1891, σ. 67, 2 καὶ σ. 86, 2).

2. Ἀνασκαφαὶ παρὰ τὴν Πνύκα.

Ἀδείᾳ τοῦ Ὑπουργείου ἐγένοντο ὑπὸ τοῦ Γερμανικοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Ἰνστιτούτου, διὰ τοῦ κ. Δαῖρφελδ, ἀποπειρατήριοι ἀνασκαφαὶ ἐν τῷ χώρῳ τῷ νοτιοανατολικῶς τῆς Πνυκός. Κύριος σκοπὸς τῶν σκαφικῶν τούτων ἐργατιῶν ἦτο ἡ ἀποκάλυψις τῆς Ἐννεακρούνου, κατ' ἐκεῖνο τὸ μέρος τῆς πόλεως κατὰ τὴν γνώμην τοῦ κ. Δαῖρφελδ κειμένης. Τὰ μέχρι τοῦδε ἀποτελέσματα τῶν ἐργασιῶν τούτων δὲν προσέθεσάν τι εἰς ὑπερίσχυσιν τῆς γνώμης ταύτης, εἶνε ὅμως ἱκανῶς ἐνδιαφέροντα διὰ τὴν τοπογραφίαν τῆς πόλεως. Ἀπεκαλύφθη ἀρχαία ὁδός, διάφορα ἰδιωτικὰ (ὑπερκείμενα, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἅτε ἐκ διαφόρων ἐποχῶν προερχόμενα) κτίσματα, καὶ ὑδραγωγοὶ εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος τῆς ἀρχαίας πόλεως ὕδωρ διοχετεύοντες. Εὑρέθησαν δὲ καὶ ἐπιγραφαί τινες, ὁρόσημα, κατὰ χώραν κείμεναι, οἷον

α') *Ηορος Λεσχης* (γράμματα ἀρχαϊκά).

β') *Ηορος*.

γ') *Ορος οικιας υποκειμενης Χ Περιανδρωι Χολαρ(γει)*.

δ') *Ορος οικιας υποκειμενης Αλαιευσι* : Η Η (αἱ δύο τελευταῖαι

ἐπιγραφαὶ εἶνε κεχαραγμέναι ἐπὶ τῶν τειχῶν μιᾶς τῶν ἀποκαλυφθεισῶν οἰκιῶν).

ε') *Αυτοκρα[τορι] Αδριανῷ Ολυ[μπιω]* (ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη εὑρέθη ἐν τοῖς χώμασι).

3. Ἀνασκαφαὶ παρὰ τὴν ἱερὰν ὁδόν.

Αἱ ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους ὑπὸ τῆς ἀρχ. Ἑταιρίας διὰ τοῦ διδάκτορος Δ. Καμπούρογλου ἀρξάμεναι ἀνασκαφαὶ παρὰ τὴν ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Ἐλευσῖνα ἁμαξιτὴν ὁδόν, ἰδίως ἐν τῷ **ἱερῷ τῆς Ἀφροδίτης** (ἴδε *Δελτίον* 1891, σ. 113, 1), ἐξηκολούθησαν ἄνευ διακοπῆς.

Αἱ κατὰ τὸ ἱερὸν τῆς Ἀφροδίτης ἀνασκαφαὶ ἔσχον ἄξια λόγου ἀποτελέσματα. Ἀπεκαλύφθη σχεδὸν ὁλόκληρον τὸ ἱερὸν τοῦτο, ὃ συνίσταται εἰς τέμενος περικλεῖον καὶ τὸ πρὸ τῶν ἀνασκαφῶν γνωστὸν ἐκεῖνο μέρος τοῦ βράχου, ἐν ᾧ αἱ πολλαὶ πρὸς ἐναπόθεσιν ἀναθημάτων κόγχαι, καὶ εἰς ἄλλα τινὰ ἀγνώστου χρήσεως οἰκοδομήματα. Εὑρέθησαν δὲ κατὰ τὰς ἀνασκαφὰς ταύτας ἀγαλμάτιά τινα γυναικεῖα (Ἀφροδίτης;) ἠκρωτηριασμένα, μαρμάριναι περιστεραὶ καὶ γεννητικὰ γυναικεῖα μόρια. Τινὰ τῶν ἀναθημάτων τούτων φέρουσιν ἐπιγραφάς, οἷον:

α'. Παμφιλη Αφροδιτη.

β'. Φιλουμενη Αφροδιτη
χαριζομενη. Επαινειτε
οι παριοντες.

γ'. Φαλακριων Αφροδιτη
ανεθηκε.

Εὑρέθησαν δὲ καὶ βάθρα φέροντα τὰς ἑξῆς ἐπιγραφάς:

α'. Γαληνη ανεθηκε.

β'. - - - ευξαμενη
Αφροδιτη ανεθηκε.

γ'. Αγασιων Αφροδιτη
ανεθηκε.

δ'. Πειθοι Καλλιμαχος
τηνδ' ανεθηκε Σολευς.

Ἀπέναντι δὲ τοῦ ἱεροῦ τούτου ἀπεκαλύφθη τετράπλευρον οἰκοδόμημα ἐκ πολυγωνικῶν λίθων κατεσκευασμένον (μ. 25,00 πλ. 11,50).

Εἰς τί ἐχρησίμευε τὸ πάλαι τὸ οἰκοδόμημα τοῦτο, ἄγνωστον· ἐπὶ Παυσανίου θὰ ἦτο ἤδη, ὥσπερ καὶ σήμερον περίπου, κατερειπωμένον, διότι ὁ περιηγητὴς ἀναφέρει ἀπέναντι τοῦ ἱεροῦ οὐχὶ οἰκοδόμημα ἀλλὰ «*τεῖχος ἀργῶν λίθων θέας ἄξιον*» (προφανῶς δὲ διὰ τῶν λέξεων τούτων αὐτοῦ τοῦ νῦν ἀποκαλυφθέντος οἰκοδομήματος μνείαν ποιεῖται ὁ Παυσανίας). Μεταξὺ δὲ τοῦ οἰκοδομήματος τούτου καὶ τοῦ ἱεροῦ διέρχεται ἡ *ἱερὰ ὁδός*, ἧς ἀπεκαλύφθη νῦν ἱκανῶς μέρος καλῶς διατηρούμενον καὶ θέας ἀληθῶς ἄξιον. Κατὰ τὸ μέρος δὲ τοῦτο τῆς ἱερᾶς ὁδοῦ εὑρέθη κατὰ χώραν κείμενος, παρὰ τὴν πρὸς τὸ ἱερὸν τῆς Ἀφροδίτης πλευρὰν τοῦ μνημονευθέντος πολυγωνικοῦ οἰκοδομήματος, ἀκέφαλος Ἑρμῆς τῆς τετραγώνου ἐργασίας, ἐφ' οὗ ἐπιγραφή :

Z
ΕΞΑΣΤΕ
ΩΣ

τὴν ἀπὸ τοῦ Διπύλου μέχρι τοῦ μέρους ἐκείνου ἀπόστασιν προφανῶς δηλοῦσα (γράμματα ρωμαϊκῶν χρόνων).

Ἐγένοντο δὲ σκαφικαὶ ἐργασίαι καὶ ἐν τῷ περιβόλῳ τοῦ Δαφνίου. Ἐνταῦθα ἀπεκαλύφθησαν λείψανά τινα κρηπιδωμάτων ἐπιτυμβίων, ὡς φαίνεται, μνημείων, ὧν πολλὰ ὡς γνωστὸν ἔκειντο κατὰ μῆκος τῆς ἱερᾶς ὁδοῦ· εὑρέθη δὲ ἐντετειχισμένος ἐν μεταγενεστέρῳ τοίχῳ καὶ μαρμάρινος κορμὸς γυναικείου ἀγάλματος φυσικοῦ μεγέθους, τέχνης τῆς Δ'. ἑκατονταετηρίδος.

Ἄλλα τινὰ κρηπιδώματα ἐπιτυμβίων μνημείων ἀπεκαλύφθησαν καὶ εἰς ἄλλα μέρη τῆς ὁδοῦ, ἰδίως ἐν τῇ παρὰ τὸν προφήτην Ἠλίαν θέσει.

4. Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἐρετρίᾳ.

Ὑπὸ τῆς Ἀμερικανικῆς Σχολῆς ἐξηκολούθησαν καὶ κατὰ τὸ ἀρξάμενον ἔτος, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Poland, αἱ ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους ἀρξάμεναι ἀνασκαφαὶ τοῦ ἐν Ἐρετρίᾳ θεάτρου (ἴδε *Δελτίον* 1890, σ. 21, 3). Διὰ τῶν ἐργασιῶν τούτων ἀπεκαλύφθη καθ' ὁλοκληρίαν τὸ πλεῖστον μέρος τῆς ὀρχήστρας.

5. Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἡραίῳ.

Ἀδείᾳ τοῦ Ὑπουργείου ἤρξαντο ὑπὸ τῆς Ἀμερικανικῆς Σχολῆς,

ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Waldstein, ἀνασκαφαὶ ἐν τῷ Ἡραίῳ τοῦ Ἄργους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΜΟΥΣΕΙΟΙΣ

1. Ἐθνικὸν Μουσεῖον

Κατὰ τοὺς μῆνας Ἰανουάριον καὶ Φεβρουάριον εἰσήχθησαν εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μουσεῖον, κατ' ἔκθεσιν τοῦ *Στάη* τὰ ἐν τοῖς ἑπομένοις ἀρχαῖα:

1-58. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 1-58 ἀρχαῖα εὑρεθέντα ἐν ταῖς κατὰ τὴν ὁδὸν Πειραιῶς ἐν γηπέδῳ Κ. Σαπουντζάκη ἐνεργηθείσαις ἀνασκαφαῖς (ἴδε *Δελτίον* 1891 σ. 67, 2), ἤτοι:

1. Μέγα ἀγγεῖον (ὕψ. 1 μ. 80) σχήματος ἀμφορέως μετὰ διπλῆς λαβῆς ἀμφοτέρωθεν· ἐκ τεμαχίων συγκεκολλημένον καὶ συμπεπληρωμένον γύψῳ. Τὸ ἀγγεῖον εἶνε τῶν καλουμένων τοῦ «Διπύλου». Ἅπασα αὐτοῦ ἡ ἐπιφάνεια εἶνε κεκαλυμμένη διὰ κοσμηματικῶν γραμμῶν, μαιάνδρων καὶ ἄλλων κοσμηματικῶν σχημάτων οἰκείων τῷ ῥυθμῷ τῶν ἀγγείων τούτων, μέλανος χρώματος ἐπὶ ἐδάφους χρώματος πηλοῦ. Τὰ κοσμήματα ταῦτα εἰσὶ διατεταγμένα κατὰ ζώνας· μείζων δέ τις ζώνη κατὰ τὴν κοιλίαν, ἐφ' ἧς καὶ αἱ λαβαί, περιέχει τὴν ἑξῆς παράστασιν ἐν ῥυθμῷ κατὰ συνθήκην πεποιημένῳ, ὅπως ἐπὶ τῶν ἀρχαϊκῶν τούτων ἀγγείων εἴθισται. Εἰκονίζεται **ἐκφορὰ νεκροῦ**, ἤτοι: ἐπὶ ἅρματος ἐπιμήκους συρομένου ὑπὸ δύο ἵππων ἐπιτεθειμένη εἶνε κλίνη ὑψηλή, ἐφ' ἧς νεκρὸς κείμενος ὑπὸ παραπέτασμα διὰ μελαινῶν στιγμῶν δεδηλωμένον. Ὑπὸ τὴν κλίνην δὲ (ἐπὶ τοῦ ἅρματος) τέσσαρες γονυκλινεῖς μορφαὶ θρηνοῦσαι (ὥσπερ συνθηματικῶς εἰκονίζονται ἐπὶ τῶν ἀγγείων τούτων αἱ μορφαὶ αὗται, ὡσεὶ τίλλουσαι τὴν κόμην διὰ τῶν χειρῶν). Ἑκατέρωθεν τῆς κλίνης (ἐπὶ τοῦ ἅρματος) ἀνὰ δύο τῶν μορφῶν τούτων ἱστάμεναι· ἐπὶ τοῦ ἐδάφους δὲ ἑκατέρωθεν τοῦ ἅρματος ἀνὰ δύο πάλιν τούτων, μεγέθους μείζονος, ὥστε νὰ ὑπάρχῃ ἰσοκεφαλία αὐτῶν πρὸς τὰς ἐπὶ τοῦ ἅρματος. Ἐπὶ τῆς αὐτῆς δὲ ζώνης, ὑπὸ ἑκάστην λαβήν,

ἀνὰ τρεῖς τῶν μορφῶν τούτων, ὡς καὶ ὄπισθεν (εἰς ἀντίστοιχον θέσιν πρὸς τὴν τῆς κυρίας ὄψεως) στοῖχος ὁμοίων μορφῶν. Κάτωθεν τῆς μείζονος ταύτης ζώνης μετὰ δύο ἑτέρας ἐκ μαιάνδρων, ὑπάρχει στενωτέρα ζώνη, ἐφ' ἧς στοῖχος μικροτέρων θρηνουσῶν μορφῶν, ὁμοίων ἀλλήλαις. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2047).

2. Ὅμοιον περίπου ἀγγεῖον τὸ σχῆμα καὶ τὴν διακόσμησιν, (ὕψ. μ. 1,60) ἐκ τεμαχίων συγκεκολλημένον καὶ συμπεπληρωμένον γύψῳ, καλλιτέρας ὅμως διατηρήσεως ἢ τὸ προηγούμενον. Ἐπὶ ζώνης μείζονος (κατὰ τὴν κοιλίαν) εἰκονίζεται *πρόθεσις νεκροῦ*. Ἐπὶ κλίνης δηλ. ὑψηλῆς, ὑπὸ παραπέτασμα, εἰκονίζεται νεκρὸς κείμενος. Ὑπὸ τὴν κλίνην τέσσαρες θρηνοῦσαι μορφαί, ὧν δύο γονυκλινεῖς καὶ δύο ἐπὶ καθισμάτων καθήμεναι. Ἑκατέρωθεν τῆς κλίνης ἀνὰ ἑπτὰ ἱστάμεναι τοιαῦται θρηνοῦσαι μορφαί. Ὑπὸ τὰς λαβὰς ἀνὰ τρεῖς ἱστάμεναι καὶ ὄπισθεν, ἐπὶ τῆς αὐτῆς ζώνης, ἐν ἀντιστοίχῳ τῆς κυρίας παραστάσεως θέσει, στοῖχος ἐξ ὀκτὼ ἱσταμένων ὁμοίων μορφῶν.

Δευτέραν ζωοφόρον ζώνην ἐπὶ τῆς κοιλίας δὲν ἔχει τὸ ἀγγεῖον τοῦτο. Ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ ὑπάρχουσι δύο μικραὶ ζωοφόροι ζῶναι, ἐν αἷς ἄνω μὲν κερασφόρα ζῷα κλίνοντα τὸ πρόσωπον πρὸς τὸ ἔδαφος, κάτω δὲ ὅμοια ζῷα καθήμενα καὶ τὰς κεφαλὰς ἀντιθέτως ἔχοντα ἐστραμμένας. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2048).

3. Ἀγγεῖον ὁμοίου σχήματος καὶ διακοσμήσεως (ὕψ. 1,30) ἄνευ εἰκονιστικῶν γραφῶν, ἐκ τεμαχίων συγκεκολλημένον καὶ συμπεπληρωμένον, καλῆς σχετικῶς διατηρήσεως. Ὑπὸ τὰς λαβὰς εἰκονίζεται μόνον ἀνὰ εἷς κύκνος· ὑπὸ τὴν μίαν δὲ μόνον τῶν τεσσάρων λαβῶν ὑπάρχει πυραμιδοειδὲς κόσμημα πλησίον τοῦ κύκνου, μικροτέρου γεγραμμένου ἢ οἱ λοιποί. Τὰ συνήθη κοσμήματα ἐν τῷ ἀγγείῳ τούτῳ ἄρχονται μετὰ ἓξ κενὰς ζώνας ἀπὸ τῆς βάσεως, πληροῦσι δὲ τὴν λοιπὴν ἅπασαν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2049).

4. Ἀγγεῖον τοῦ αὐτοῦ ρυθμοῦ, σχήματος κρατῆρος (ὕψ. 1,10) μετὰ βάσεως ὑψηλῆς (0,40), ἐκ τεμαχίων συγκεκολλημένον καὶ συμπεπληρωμένον τὸ πλεῖστον γύψῳ. Διακόσμησις ὁμοία τῇ ἐν τοῖς ἀνωτέρω. Ἐπὶ τῆς κοιλίας ζώνη ζωοφόρος ἀλλ' ἐλάχιστα σωζομένη, ἰδίως κατὰ τὴν κυρίαν αὐτοῦ ὄψιν, ἔνθα εἰκονίζετο ἴσως πομπὴ νεκρικὴ μαχητοῦ· σώζεται μόνον ἅρμα ἡνιοχούμενον ὑπὸ ἀνδρὸς καὶ ὄπισθεν ὁπλίτης βαίνων, φέρων μακρὰν ἀσπίδα καὶ διπλοῦν δόρυ· ὄπι-

σθεν ἴχνη ἑτέρου ἅρματος· ἐπὶ τῆς αὐτῆς ζώνης κατὰ τὴν ἀντίθετον ὄψιν στοῖχος μαχητῶν φερόντων ξίφη καὶ τὴν δεξιὰν χεῖρα πρὸς τὴν κεφαλήν. Ὑπὸ τὰς λαβὰς μορφαὶ θρηνοῦσαι καὶ τὸ σημεῖον Svastika. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορ. 2050).

5. Δύο πιθοειδῆ ἀγγεῖα (ὕψ. 1 μ. τὸ ἕν, τὸ ἄλλο 0,75) ἄνευ γραφῶν καὶ γραπτῶν κοσμημάτων, ἐκ τεμαχίων συγκεκολλημένα· ἐπὶ τοῦ μικροτέρου ἐγκεχαραγμένα δι' ὀξέος ὀργάνου κοσμήματα γραμμοειδῆ καὶ τὸ σημεῖον Svastika πολλαχοῦ. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορ. 2051 - 52).

6. Δύο πήλιναι νεκρικαὶ θῆκαι (μῆκ. 0,95) ὅμοιαι, ἐσωτερικῶς μόνον διὰ μέλανος χρώματος βεβαμμέναι. (Εὑρετήριον Γενικ. Ἐφορείας 2053 - 54).

7. Τεμάχια δύο μεγάλων ἀγγείων τοῦ αὐτοῦ τοῖς ἀνωτέρω ρυθμοῦ· ἐπὶ τοῦ ἑτέρου τούτων ζώνη, ἐν ᾗ στοῖχος κερασφόρων ζώων χαμαὶ νευόντων τὴν κεφαλὴν (ὅπως ἐν τῷ ὑπ' ἀρ. 2). Ἐπὶ τοῦ στομίου κάλυμμα ἐφ' οὗ πλαστικῶς καὶ γραπτῶς εἰκονισμένον πτηνόν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2055).

8. Πέντε μικρὰ ἀγγεῖα (Διπύλου) διαφόρου σχήματος, εὑρεθέντα πάντα ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ τάφου· ἤτοι δίωτον ἀγγεῖον (ὕψ. 0,45) μετ' ἐρυθρῶν κυκλικῶν γραμμῶν φέρον πτηνὸν κατὰ τὸν λαιμόν, μικρὰ οἰνοχόη καὶ τρία μικρὰ φιαλοειδῆ ἀγγεῖα, ὧν τὸ ἓν μετὰ καλύμματος. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2056).

9. Ἓξ ἀγγεῖα μικρὰ (Διπύλου) διαφόρου σχήματος, εὑρεθέντα πάντα ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ τάφου, καλῶς διατετηρημένα· ἤτοι, δύο μικρὰ ἀγγεῖα μετὰ διπλῶν λαβῶν καὶ καλυμμάτων, διάτρητα τὴν βάσιν, κεκοσμημένα διὰ ζητωειδῶν γραμμῶν καὶ ἄλλων σχημάτων (ἐπὶ τοῦ καλύμματος τοῦ ἑτέρου τούτων εἰκονίζονται καὶ ζῷα), φιαλοειδὲς ἀγγεῖον μεθ' ὑψηλῆς βάσεως διάτρητον, δύο μικρὰ κυπελλοειδῆ ἀγγεῖα διάτρητα καὶ φιάλη ἀβαθὴς μετὰ λαβῶν ἐπὶ τοῦ χείλους. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2057).

10. Δέκα καὶ ἓξ μικρὰ ἀγγεῖα (Διπύλου) διαφόρων σχημάτων καὶ εἷς ἵππος ἐξ ὀπτῆς γῆς, εὑρεθέντα πάντα ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ τάφου. Ἐν τοῖς ἀγγείοις ὑπάρχουσι πέντε μικραὶ οἰνοχόαι κεκοσμημέναι διὰ γραμμῶν καὶ μείζων τις, λίαν εὐτελοῦς κατασκευῆς, ἄνευ κοσμημάτων. Τὰ λοιπὰ ἀγγεῖα εἰσὶ διαφόρου σχήματος ἐκ τῶν συνή-

θως ἐν τοῖς τάφοις τούτοις εὑρισκομένων, κοινὰ ὅλως. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2058).

11. Ἓξ ἀγγεῖα (Διπύλου) διαφόρου σχήματος καὶ μεγέθους· τρία εἰδώλια ἐξ ἐλεφαντοστοῦ καὶ τρία τεμάχια ὁμοίων εἰδωλίων· δύο μικροὶ λέοντες ἐξ αἰγυπτιακῆς πορσελάνης. Εὑρέθησαν ἅπαντα ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ τάφου. Τῶν ἀγγείων τέσσαρα τοῦ αὐτοῦ σχήματος (εἶδος φιάλης διώτου) ἔχουσιν ὁλικὴν διακόσμησιν ἐκ μαιάνδρων καὶ ζητωειδῶν ταινιῶν διατηρουμένην ἄριστα. Τῶν ὑπολειπομένων δύο τὸ ἕτερον, δίωτον ἀγγεῖον (ὕψ. 0,65), ἔχει σχῆμα πίθου καὶ μερικὴν διακόσμησιν ἐκ κυκλικῶν ταινιῶν καὶ κύκλων μελάνων κατὰ τὸν λαιμόν. Τὸ ἄλλο, εἶδος οἰνοχόης, μετὰ καλύμματος (ὃ ἔχει σχῆμα οἰνοχόης κεκλεισμένης, ἐπὶ τοῦ καλύμματος τῆς ὁποίας ἐπικάθηται πτηνόν), ἔχει ὁλικὴν διακόσμησιν ὁμοίαν τοῖς ἐπὶ τῶν τεσσάρων μικρῶν. Τῶν ἐλεφαντίνων εἰδωλίων τὸ μέγιστον (ὕψ. 0,24) διατηρεῖται ἀρτιώτερον τῶν λοιπῶν· εἰκονίζει δὲ γυναῖκα φέρουσαν πόλον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ἐφ' οὗ γεγλυμμένος μαίανδρος, ἔχουσαν δὲ τὴν κόμην κατὰ συνθήκην διατεταγμένην, ἐπὶ τῶν νώτων εἰς παραλλήλους πλοκάμους πίπτουσαν, τὰς χεῖρας κεκολλημένας ἐπὶ τῶν μηρῶν, τοὺς πόδας συνεσφιγμένους ἐν παραλλήλῳ θέσει, τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώπου δυσειδῆ καὶ παρὰ πάντα κανόνα, τὰ ὦτα ἐξέχοντα καὶ ὑψηλά. Ξενότροπος πάντως τέχνη, ἀσιατική, ὡς φαίνεται. Τὸ δεύτερον τῶν εἰδωλίων εἶνε ἐλλιπὲς τοὺς πόδας (ὕψ. 0,18), ὅμοιον περίπου τῷ πρώτῳ. Τὸ τρίτον (ὕψ. 0,11) διατηρεῖται σχετικῶς καλῶς, ὅμοιον ἐπίσης τῷ πρώτῳ. Ἐπὶ τῶν ἐκ πορσελάνης δύο μικρῶν λεόντων (μήκ. 0,06) διακρίνονται ἴχνη ἱερογλυφικῆς γραφῆς. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2059).

12. Τεμάχια διάφορα ἐξ ὀστοῦ διάτρητα ποικιλοτρόπως, προερχόμενα πιθανῶς ἐκ διακοσμήσεως νεκρικῆς θήκης. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορείας 2060).

13. Διάδημα χρυσοῦν (μήκους 0,28 καὶ πλάτ. 0,02) λεπτόν, κεκοσμημένον διὰ ζητωειδῶν γραμμῶν. Εὑρέθη ἐν τάφῳ (Διπύλου) οὐδὲν ἄλλο περιέχοντι. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορ. 2061).

14. Τέσσαρα μικρὰ ἀγγεῖα (Διπύλου) μετὰ διατρήτου ὑψηλῆς βάσεως καὶ λαβῆς ἑκατέρωθεν, φέροντα ὁλικὴν διακόσμησιν. Εὑρέθησαν ἀνὰ δύο ἐντὸς δύο τάφων. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2062-63).

15. Τέσσαρα ἀγγεῖα (Διπύλου) διαφόρου σχήματος εὑρεθέντα ἐν τῷ αὐτῷ τάφῳ. Τούτων τὸ ἕν, σχήματος οἰνοχόης (ὕψ. 0,75), φέρει κάλυμμα κυρτόν, ἐφ' οὗ διάτρητον ἀγγεῖον, καὶ ἔχει ὁλικὴν διακόσμησιν καλῶς διατηρουμένην. Τῶν δύο ἑτέρων μικρῶν ἀγγείων τὸ ἕν (σχήματος φιάλης διώτου) διατηρεῖ ὁλικὴν διακόσμησιν ἐξαίρετον· τὸ ἄλλο (σχήματος μικρᾶς διώτου λοπάδος) φέρει ἐσωτερικῶς γραφὰς κενταύρων καὶ γυναικῶν ἐν χορῷ καὶ πολεμιστὰς μετὰ διπλοῦ δόρατος καὶ ἀσπίδος. Τοῦ τετάρτου τῶν ἀγγείων σώζεται μόνον τὸ στόμιον. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2064).

16. Μέγα ἀγγεῖον (Διπύλου) σχήματος ἀμφορέως (ὕψους 0,80) μεθ' ὁλικῆς διακοσμήσεως καὶ καλύμματος, ἐφ' οὗ ἕτερον ἀγγεῖον (συμπεπληρωμένον γύψῳ). Ἐν τῷ αὐτῷ τάφῳ εὑρέθη παρὰ τὴν σιαγόνα καὶ λεπτὴ ταινία χρυσῆ μετὰ κοσμημάτων (μήκ. 0,30 ὕψ. 0,05) καὶ τεμάχια ὀστῶν ζώων. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2065).

17. Ταινία χρυσῆ (μήκ. 0,35 ὕψ. 0,03), λεπτή, μετὰ ἐγγεγλυμμένων παραστάσεων, δύο αἰχμαὶ δοράτων, ὧν ἡ ἑτέρα συντετριμμένη, καὶ ἀγγεῖον (Διπύλου) μικρόν, σχήματος οἰνοχόης. Εὑρέθησαν ἅπαντα ἐν τῷ αὐτῷ τάφῳ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2066).

18. Ἀγγεῖον σχήματος πίθου μετὰ κοσμηματικῶν γραμμῶν καὶ κύκλων κατὰ τὸ στόμιον (ὕψ. 0,60). Τρία μικρὰ ἀγγεῖα κοινά. Εὑρέθησαν ἅπαντα ἐν τῷ αὐτῷ τάφῳ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2067).

19. Δέκα καὶ πέντε ἀγγεῖα (Διπύλου) ὁμοίου σχήματος, δίωτα· εἴδους φιάλης, μετὰ διακοσμήσεως ὁλικῆς ποικιλλούσης ἔν τισι τούτων. Καλῆς διατηρήσεως τὰ πλεῖστα. Εὑρέθησαν ἐν διαφόροις τάφοις. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2068).

20. Εἴκοσι καὶ ἓν ἀγγεῖα (Διπύλου) διαφόρου μεγέθους, σχήματος οἰνοχόης, μετὰ λαβῆς ποικίλου σχήματος καὶ διακοσμήσεως ὁλικῆς. Τινὰ τούτων φέρουσι ζώνας ζωοφόρους, ὅπως ἐν τοῖς ἄνωθι περιγραφεῖσιν ἀγγείοις. Δύο τούτων, τὰ μείζονα, ἔχουσι καὶ καλύμματα. (Ὕψ. μεγίστου 0,50 ἐλαχίστου 0,04). Εὑρέθησαν ἐν διαφόροις τάφοις. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2069).

21. Δέκα μικρὰ ἀγγεῖα (Διπύλου) κυπελλοειδῆ μεθ' ὁλικῆς διακοσμήσεως. Ἐκ διαφόρων τάφων. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2070).

22. Δέκα καὶ ἓξ μικρὰ ἀγγεῖα (Διπύλου) διαφόρων σχημάτων, τῶν πλείστων ὅλως ἰδιορρύθμων. Τινὰ τούτων ἔχουσι σχῆμα καρ-

τοῦ ῥοιᾶς, ἄλλα καλάθου, τὰ λοιπὰ δὲ παραμεμορφωμένον τὸ σύνηθες τῶν ἀγγείων σχῆμα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2071).

23. Λοπὰς (Διπύλου) ἔχουσα ἐξωτερικῶς ὁλικὴν διακόσμησιν καὶ ἐσωτερικῶς ζώνας διὰ μελαινῶν γραμμῶν· κοινή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2072).

24. Ἀγγεῖον μικρὸν (Διπύλου) δίωτον, εἶδος φιάλης, ἐξωτερικῶς μὲν ἄνευ διακοσμήσεως· ἐσωτερικῶς δὲ πλὴν τῆς συνήθους διακοσμήσεως ἔχει καὶ ζώνην ἐν ᾗ εἰκονίζονται κατὰ στοῖχον γυναῖκες καθήμεναι ἐπὶ ἕδρας, νήθουσαι ἴσως, ἅπασαι ὅμοιαι. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2073).

25. Ἀγγεῖον μικρὸν (Διπύλου) εἶδος φιάλης μετὰ βάσεως ὑψηλῆς διατρήτου, τοῦ συνήθους τύπου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2074).

26. Τεμάχια διαφόρου μεγέθους ἀγγείων διαφόρων (Διπύλου) περισώζοντα ἐνδιαφερούσας παραστάσεις. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 2075).

27. Τεμάχια μεγάλου ἀγγείου τῶν καλουμένων πρωτεττικῶν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2076).

28. Ἑπτὰ κάλπαι πήλιναι μετ' ὀστῶν, ποικίλων σχημάτων, εὐτελεῖς καὶ κοιναί. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2077).

29. Τέσσαρα ἀλάβαστρα τοῦ αὐτοῦ μεγέθους ἐν καλῇ σχετικῶς διατηρήσει. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ τάφου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2078).

30. Ἓξ ὑέλινα ἀλάβαστρα τῶν καλουμένων φοινικικῶν, ἐκ τοῦ αὐτοῦ τάφου, ὧν τὰ τρία διατηροῦνται καλῶς, καὶ ἓν λευκόν. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορ. 2079).

31. Πέντε μικρὰ ἀγγεῖα, ὧν τὸ μεῖζον ἔχει ἐρυθρόμορφον εἰκόνα γυναικός. Κοινά. Εὑρέθησαν ἐν ἑνὶ τάφῳ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2080).

32. Πέντε μικρὰ ἐρυθρόμορφα ἀγγεῖα (κοινά), ὧν τὸ ἕν, σχήματος μικρᾶς οἰνοχόης, ἔχει ἀξίαν λόγου εἰκόνα τὴν ἑξῆς: Ἔρωτα πτερυγοφόρον ἀναβαίνοντα ἐπὶ ἅρματος, οὗτινος τοὺς ἵππους ἀναχαιτίζει ἕτερος μικρὸς πτερυγοφόρος ἔρως ἱστάμενος ἔμπροσθεν τῶν ἵππων. Εὑρέθησαν ἅπαντα, μετὰ καλύμματος κατόπτρου, ἐν ἑνὶ τάφῳ. (Εὑρετ. Γεν· Ἐφορ. 2081).

33. Ἓξ μικρὰ ἀγγεῖα κοινὰ ἐρυθρόμορφα, ὧν τὸ ἓν μόνον φέρει εἰκόνα ἀξίαν λόγου, ἤτοι παῖδα γυμνὸν κρατοῦντα ἀγγεῖον καὶ ῥάβδον μετὰ κύκλου. Ἐν τῷ αὐτῷ τάφῳ εὑρέθησαν καὶ πέντε μικρὰ εἰδώλια πήλινα (κοινά), ὧν τὰ τρία εἰκονίζουσι παῖδας, τὸ τέ-

ταρτον πτηνὸν καὶ τὸ πέμπτον χελώνην. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2082).

34. Πυξὶς ἐρυθρόμορφος μετὰ καλύμματος φέρουσα κύκλῳ γραφὴν εἰκονίζουσαν ἐν τῷ μέσῳ γυναῖκα καθημένην πρὸ καλάθου καὶ ἑτέρας πέντε γυναῖκας ἱσταμένας. Γραφὴ ἐφθαρμένη καὶ χειρωνακτική. Ἐν τῷ αὐτῷ τάφῳ εὑρέθησαν καὶ δύο ἄλλα μικρὰ ἀγγεῖα κοινά. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2083).

35. Δύο λευκαὶ λήκυθοι (ὕψ. 0,25). Ἐπὶ τῆς μιᾶς γυνὴ καθημένη δεξιὰ στήλης κεκοσμημένης ταινίαις καὶ ἀριστερὰ κόρη τεθλιμμένη κρατοῦσα διὰ τῆς δεξιᾶς δυσδιάκριτόν τι ἀντικείμενον δίσκον(;). Καλῶς διατετηρημένη. Ἐπὶ τῆς ἑτέρας ληκύθου: Δεξιὰ στήλης κεκοσμημένης ταινίαις γυνὴ φέρουσα ταινίας τῷ τάφῳ, ἀριστερὰ δὲ ἀνὴρ (σωζόμενος οὐχὶ καλῶς) ἱστάμενος, ἐρειδόμενος ἐπὶ ῥάβδου ὑπὸ τὴν μασχάλην. Ἀμφότεραι εὑρέθησαν ἐν τῷ αὐτῷ τάφῳ. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 2084).

36. Λευκὴ λήκυθος (ὕψους 0,60) ἐκ τεμαχίων συγκεκολλημένη· παράστασις ἐφθαρμένη καὶ δυσδιάκριτος. Πρὸ στήλης καθημένη γυνὴ κρατοῦσα(;) λήκυθον· δεξιὰ τῆς στήλης κόρη φέρουσα ταινίαν ἢ διάδημα· ἀριστερὰ ἀνὴρ ἐπὶ ῥάβδου ἐρειδόμενος. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2085).

37. Λευκὴ λήκυθος (ὕψ. 0,55) ἐκ τεμαχίων συγκεκολλημένη καὶ ἐλλιπὴς τὴν παράστασιν. Γυνὴ καθημένη ἐπὶ τῶν βαθμίδων νεκρικῆς στήλης· πρὸ αὐτῆς ἀνδρικὴ μορφὴ ἐναποθέτουσα ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς καθημένης κράνος· ὄπισθεν, ἀριστερὰ τῆς στήλης, κόρη φέρουσα ταινίας. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2086).

38. Λευκὴ λήκυθος (ὕψ. 0,30), παράστασις ἐφθαρμένη. Ἐν μέσῳ νεκρικὴ στήλη καὶ ἑκατέρωθεν ἀνὰ μία κόρη φέρουσα κοσμηματικὰ τοῦ τάφου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2087).

39. Λευκὴ λήκυθος (ὕψ. 0,30), παράστασις ἐφθαρμένη, σώζεται μέρος μορφῆς Χάρωνος ἐπὶ πλοίου. (Εὑρετ. Γεν Ἐφορ. 2088).

40. Μικρὰ λευκὴ λήκυθος· πρὸ τάφου (τύμβου) παιδίον προσπαθοῦν διὰ τοῦ γόνατος νὰ ἐκσφενδονίσῃ σφαῖραν. Ἐφθαρμένη παράστασις. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2089).

41. Μικρὰ λευκὴ λήκυθος· ἐν μέσῳ κυκλικοῦ ὑψώματος δεδηλωμένου διὰ καμπύλης γραμμῆς, (τύμβου), κόρη ἱσταμένη· ἑκατέρωθεν τοῦ τάφου δένδρον. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2090).

42. Ἡμίλευκος λήκυθος (ὕψ. 0,27): εἰκονίζονται δύο ἀντιμέτωποι γυναῖκες, ὧν ἡ ἑτέρα προσφέρει εἰς τὴν ἄλλην ὀπώρας. Παρ' αὐταῖς κύων λευκός. Μεταξὺ τούτων ἡ ἐπιγραφή: ΛΙΧΑΣ ΚΑΛΟΣ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2091).

43. Ἡμίλευκος λήκυθος (ὕψ. 0,23)· εἰκονίζεται γυνὴ μέλανα μανδύαν φέρουσα, κρατοῦσα ἐν ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶν ὀπώρας· ἐπὶ τοῦ ἐδάφους σκίμπους πολυτελής. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2092).

44. Ἓξ ληκύθια ἐρυθρόμορφα φέροντα εἰκόνας Νίκης ἱπταμένης πρὸ βωμοῦ· ἓν τούτων ἔχει ἀντὶ Νίκης ἔρωτα. Κοινά. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορ. 2093).

45. Μικρὰ μελανόμορφος λήκυθος. Εἰκονίζεται βωμός, ἐφ' οὗ πυρά, καὶ πρὸ αὐτοῦ ἱπταμένη Νίκη σπένδουσα, ἑκατέρωθεν δὲ ἀνὰ μία μορφὴ ἱσταμένη, ὧν ἡ πρὸς ἀριστερὰν ἐναποθέτει τι ἐπὶ τῶν φλογῶν. Ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, παρὰ τὸν βωμόν, πτηνόν. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορείας 2094).

46. Πήλινον ἀλάβαστρον ἡμίλευκον (ὕψους 0,20), φέρον μέλανα καὶ ἐρυθρά που κοσμήματα, παρὰ τὸν λαιμὸν δὲ Νίκην κρατοῦσαν ταινίαν, καὶ γυναῖκα κρατοῦσαν διπλοῦν δόρυ. Διατήρησις οὐχὶ καλή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2095)

47. Πήλινον ἀλάβαστρον, ἐρυθρόμορφον (ὕψ. 0,17). Εἰκονίζεται ἔνθεν μὲν γυναικεία μορφή, φέρουσα στενὸν στικτὸν χιτῶνα, ἐν κινήσει χορευτικῇ, κρατοῦσα ἐν ἑκάστῃ χειρὶ πρᾶγμά τι ὡσεὶ ῥιπίδιον· ἐκ τοῦ ἄλλου δὲ μέρους ἑτέρα γυνή, ἐν στικτῷ χιτῶνι καὶ ἱματίῳ, ἱσταμένη καὶ κρατοῦσα διὰ τῆς ἀριστερᾶς ἄνθος. Διατήρησις καλή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2096).

48. Μικρὸν λευκὸν ἀλάβαστρον (ὕψ. 0,07) καλῶς διατηρημένον. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2097).

49. Μικρὰ ἡμίλευκος λήκυθος μελανόμορφος, εἰκονίζουσα δύο μαχητὰς δι' ἀκοντίων παλαίοντας. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2098).

50. Ἀγγεῖον ἀρυβαλλοειδὲς ἐκ τεμαχίων συγκεκολλημένον καὶ ἐλλιπές, κεκαυμένον· φέρει εἰκόνα ἱππέων μετὰ δοράτων διπλῶν. Κοινόν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2099).

51. Ἀρύβαλλος ἐρυθρόμορφος ἐκ τεμαχίων συγκεκολλημένος καὶ ἐλλιπής. Εἰκονίζεται ὑπὸ κίονα ἰωνικὸν γυνὴ πολυτελῶς ἐνδεδυμένη διὰ ποδήρους στικτοῦ χιτῶνος ἔμπροσθεν κλίνης, ἐπίσης πολυτε-

λοῦς, κρατοῦσα διὰ τῆς ἀριστερᾶς κάτοπτρον καὶ ἐγκατοπτριζομένη· πλησίον Ἔρως πτερυγοφόρος, ἐν ἐφηβικῇ ἡλικίᾳ, προσερχόμενος καὶ κρατῶν πυξίδα. Ὄπισθεν τοῦ κίονος ἀνὴρ ἱστάμενος, ἐπὶ ῥάβδου ἐπακουμβῶν. Δυστυχῶς τοῦ ἀνδρὸς δὲν σώζεται, ἢ τὸ ἀπὸ τοῦ ἰσχίου κάτω μέρος· ἐπίσης δὲ ἐφθαρμένη εἶνε ἡ εἰκὼν κατὰ τὸ πρόσωπον τῆς γυναικός. Οὐχ ἧττον ἡ γραφὴ καὶ οὕτως εἶνε ἐξαισία, δεικνύουσα τέχνην ἀμίμητον. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2100).

52. Πέντε μικροὶ ἀρύβαλλοι ἐρυθρόμορφοι μετὰ κοινῶν παραστάσεων. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2101).

53. Τρία μικρὰ ἀγγεῖα σχήματος οἰνοχόης ἐρυθρόμορφα, φέροντα συνήθεις παραστάσεις παιζόντων παιδίων. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 2102).

54. Σκύφος ἡμίλευκος μικρός· εἰκονίζονται ἑκατέρωθεν τῶν λαβῶν ἀνὰ τρεῖς μορφαί, ἔνθεν μὲν Νίκη κατὰ τὸ μέσον φεύγουσα μεταξὺ δύο μορφῶν, ἐκεῖθεν δὲ ἀνὴρ ἰθυφαλλικός, μεταξὺ δύο γυναικῶν, παίζων δίαυλον. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2103).

55. Ἀγγεῖον σχήματος οἰνοχόης φέρον τὴν ἑξῆς μελανόμορφον γραφήν: γυναῖκα γυμνὴν τρέχουσαν, ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρουσαν ἀσκόν(;). Ἔμπροσθεν, ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, τρίπους ἐφ' οὗ οἰνοχόη. Γραφὴ χειρωνακτική. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2104).

56. Ἀγγεῖον μέλαν, σχήματος οἰνοχόης, φέρον ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ ἐν πλαισίῳ τέθριππον ἡνιοχούμενον ὑπὸ ἀνδρός. (Εὑρ. Γ. Ἐφ. 2105).

57. Ἀγγεῖον σχήματος ἀμφορέως, φέρον ἐρυθρόμορφον εἰκόνα Ἀμαζόνος ἐφίππου παλαιούσης κατὰ πεζοῦ μαχητοῦ· ὄπισθεν τρεῖς ἱστάμεναι μορφαί. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2106).

58. Εἰδώλιον πήλινον (ὕψ. 0,37) εἰκονίζον κόρην (ἱέρειαν), ἐπὶ βάσεως τετραγώνου, κρατοῦσαν διὰ τῆς ἀριστερᾶς φιάλην, καλῆς διατηρήσεως. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2107).

59-60. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 59-60 ἀρχαῖα εὑρεθέντα ἐν τῇ προεκτάσει τοῦ σιδηροδρόμου Ἀθηνῶν-Πειραιῶς πλησίον τοῦ νέου σταθμοῦ, ἤτοι:

59. Στήλη ἐπιτυμβία (ὕψ. 0,60 πλ. 0,32) μετ' ἀετώματος καὶ ἐμβόλου· τεθραυσμένη κατὰ τὸ κάτω ἀριστερόν· εἰκονίζεται ἐν ἀναγλύφῳ, ἐντὸς πλαισίου, γυνὴ ἱσταμένη κατὰ κρόταφον καὶ ἐνδεδυμένη ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον, φέρουσα δὲ στρόφιον περὶ τὴν κεφαλήν. Διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς κρατεῖ φιάλην καὶ διὰ τῆς

ἀνυψωμένης πρὸς τὸ πρόσωπον δεξιᾶς πτηνὸν πιθανῶς. Τέχνη Ἑλληνικῶν χρόνων. Διατήρησις καλή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2108).

60. Κορμὸς ἀγαλματίου Ἔρωτος (ὕψ. 0,40) γυμνοῦ μετὰ πτερύγων (ἀποκεκομμένων), φέροντος δι' ἱμάντος ἐπὶ τῶν νώτων ἀνηρτημένην φαρέτραν. Ὁ Ἔρως ἵστατο στηριζόμενος ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ποδός, τὴν ὀσφὺν προεξέχουσαν ἔχων. (σώζεται ἀποκεκομμένον μέρος τοῦ δεξιοῦ βραχίονος καὶ τοῦ δεξιοῦ ποδὸς μέχρι τῆς κνήμης). (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2109).

61-66. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ 61-66 ἀρχαῖα ἀποσταλέντα ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας Ἀθηνῶν ἔνθα ἐκ κατασχέσεων ἔμενον πρὸ πολλοῦ, ἀγνώστου προελεύσεως, ἤτοι:

61. Τεμάχιον (ὕψ. 0,40 πλ. 0,36) νεκρικῆς στήλης· ἐν πλαισίῳ σώζεται ἡ ἑξῆς παράστασις καλῶς διατηρουμένη· ἤτοι: γυνὴ καθημένη ἐπὶ ἕδρας δεξιουμένη ἑτέραν πρὸ αὐτῆς ἱσταμένην· ἀμφότεραι φέρουσι ποδήρη χιτῶνα καὶ πέπλον. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2110).

62. Κεφαλὴ μετρίου μεγέθους, ἐξ ἀναγλύφου ἀπεσπασμένη, ἐλλιπὴς τὰ ὄπισθεν νεανίου(;) φέροντος διάδημα ἐπὶ κόμης οὔλης ἐπιμελῶς διατεταγμένης. Ρὶς καὶ χείλη ἀποκεκρουσμένα. Τέχνη Ἑλληνικῶν χρόνων. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2111).

63. Ἀριστερὸν τεμάχιον ἀναγλύφου ἐπιτυμβίου· σώζεται κορμὸς καθημένης γυναικὸς ἐπὶ σκίμποδος, ἐφ' οὗ προσκέφαλον· (ὕψ. 0,50 πλ. 0,32). (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2112).

64. Ἐπιτύμβιος ναϊδιόσχημος στήλη, πλήρης (ὕψ. μ. 1,20 πλ. 0,65). Εἰκονίζεται γυνὴ καθημένη ἐπὶ σκίμποδος, τοὺς πόδας διεσταυρωμένους ἐπὶ ὑποποδίου ἔχουσα, δεξιουμένη ἄνδρα πωγωνοφόρον πρὸ αὐτῆς ἱστάμενον· ἐν μέσῳ τούτων, εἰς τὸ βάθος, γυνὴ πεπλοφόρος κατὰ μέτωπον, φαινομένη ἀπὸ τῆς ὀσφύος καὶ ἄνω. Ὄπισθεν τῆς καθημένης γυναικὸς (ἐπὶ τῆς παραστάδος), φαινομένη μόνον κατὰ τὸ πρόσωπον, παιδίσκη τὴν χεῖρα φέρουσα ἐπὶ τῆς παρειᾶς ὡσεὶ θλιβομένη. Τὸ ἀνάγλυφον φέρει μὲν πολλαχοῦ μικρὰν φθοράν, ἐν ὅλῳ ὅμως διατηρεῖται καλῶς. Τέχνη συνήθης τῶν ἐπιτυμβίων τῆς Δ'. ἑκατονταετηρίδος. Ἐπιγραφῆς οὐδὲν ἴχνος διακρίνεται. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2113).

65. Κεφαλὴ κάπρου ἀποκεκρουσμένη τὴν ῥῖνα καὶ τὰ ὦτα (ἐκ τῆς προεκτάσεως τοῦ σιδηροδρόμου). (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2114).

66. Τεμάχιον ἐκτύπου ἀναγλύπτου μορφῆς γυναικὸς φερούσης ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον ἀπὸ τῆς ὀσφύος καὶ κάτω· (στάσις Ἀφροδίτης). Τέχνη καλή. Λίαν ἐφθαρμένον. Ὕψ. 0,45. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορ. 2115).

67. Εἰδώλιον μαρμάρινον ἀκέφαλον γυναικὸς φερούσης ἐξωμον χιτῶνα μετὰ διπλοϊδίου, καθημένης ἐπὶ καθίσματος μετὰ ὑποποδίου (ὕψ. 0,18), καλῆς τέχνης. Εὑρέθη ἐν Κεφαλληνίᾳ κατὰ τὰς δι' ἐκκαθάρισιν τοῦ ὑδραγωγείου ἐν Κουτάβῳ ἐργασίας· ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ Νομάρχου διὰ τοῦ ὑπ' ἀρ. 8183 ἐγγράφου του. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2116).

ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

—Ἐργασίαι ἐν τῷ Ἐθν. Μουσείῳ. Αἱ ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου γινόμεναι ἐργασίαι πρὸς κατάταξιν τῶν γλυπτῶν περατοῦνται (ἐν ταῖς μεγάλαις τοῦ Μουσείου αἰθούσαις) ἐντὸς βραχέος χρόνου. Συγχρόνως θέλει ἐκδοθῆ καὶ ὁ πρῶτος τόμος τοῦ Καταλόγου, ὅστις θὰ περιέχῃ περιγραφὴν χιλίων περίπου γλυπτῶν.

—Κατασκευὴ γυψίνων ἐκμαγείων. Ἐπανελήφθησαν αἱ ἐργασίαι πρὸς κατασκευὴν γυψίνων ἐκμαγείων. Ἐντὸς τοῦ ἀρξαμένου ἤδη ἔτους θέλει ἐκδοθῆ Κατάλογος, ἐν ᾧ θὰ εἶνε δεδηλωμένη καὶ ἡ τιμὴ αὐτῶν.

Heinrich Brunn

Τοῦ Ἐρρίκου Βρούνν ἑορτάζοντος τῇ 11/23 Ἰανουαρίου τὴν ἑβδομηκονταετηρίδα τῆς γεννήσεως αὐτοῦ, ἡ ἐν Ἀθήναις Ἐπιστημονικὴ Ἑταιρία θέλουσα νὰ τιμήσῃ τὸν ἄνδρα, ἐπίτιμον αὐτῆς μέλος τυγχάνοντα, ἀπεφάσισε νὰ προβῇ τὴν ἡμέραν ἐκείνην εἰς ἔκτακτον συνεδρίασιν τῶν μελῶν αὐτῆς, καθ' ἣν νὰ ἀπαγγελθῇ πανηγυρικὸς ὑπὲρ αὐτοῦ λόγος καὶ νὰ γείνωσι καὶ ἀρχαιολογικαὶ ἀνακοινώσεις.

Ἡ ἐνταῦθα ἐκδιδομένη ἐφημερὶς Ἀκρόπολις ἐξέθηκε τὰ τῆς συνεδριάσεως ταύτης ὡς ἑξῆς:

«Ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ πρεσβευτοῦ τῆς Γερμανίας καὶ τοῦ λοιποῦ προσωπικοῦ τῆς Πρεσβείας, τοῦ κ. Λύδερς καὶ τῶν διευθυντῶν καὶ ἑταίρων τῶν ἐνταῦθα ξένων ἀρχαιολογικῶν σχολῶν, ἐγένετο χθὲς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ἡ ἀγγελθεῖσα συνεδρίασις τῶν ἑταίρων τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἑταιρίας πρὸς τιμὴν τοῦ ἐξόχου

ἀρχαιολόγου Ἐρρίκου Βρούν, ἑορτάζοντος τὴν ἑβδομηκονταετηρίδα τῆς γεννήσεως αὐτοῦ. Τὸν πανηγυρικὸν ἀπήγγειλεν ἐκ τοῦ προχείρου ὁ κ. Καββαδίας, ἐκθέσας τὰ κατὰ τὸν Βροὺνν καὶ καταδείξας τὴν θέσιν, ἣν οὗτος κατέχει ἐν τῇ σήμερον ἀρχαιολογικῇ ἐπιστήμῃ. Τὸν λόγον τοῦ κ. Καββαδία δημοσιεύομεν ἐν τῷ αὐρινῷ ἡμῶν φύλλῳ. Ἀκολούθως ὁ κ. Λόλλιγκ ὡμίλησε περὶ βωμοῦ μαρμαρίνου ἀφιερωμένου εἰς τὴν Ἀφροδίτην, εὑρεθέντος εἰς τὰς πρὸς κατασκευὴν τοῦ ὑπογείου σιδηροδρόμου ἐργασίας. Ὁ κ. Β. Στάης ὡμίλησε περὶ τύμβων ἐν Ἀττικῇ, ἰδίως περὶ τοῦ ἐν Μαραθῶνι τύμβου τῶν Μαραθωνομάχων. Ὁ κ. Ἀντ. Οἰκονόμου ὡμίλησε ἐπίσης περὶ Βροὺνν ἐν συγκρίσει αὐτοῦ πρὸς τὸν Βίγκελμαν. Τέλος ὁ κ. Καββαδίας ἀνέγνω ἐπιστολὴν αὐτοῦ τοῦ Βροὺνν ἀπὸ 6/18 Ἰανουαρίου, ἣν ἀκριβῶς χθὲς εἶχε λάβει. Ἐν αὐτῇ ἐκφράζει ὁ Βροὺνν τὴν εὐγνωμοσύνην του πρὸς τὴν Ἐπιστημονικὴν Ἑταιρίαν ἐκλέξασαν αὐτὸν ἐπίτιμον μέλος. «Τὸν βίον του, λέγει, ἀφιέρωσεν ἀποκλειστικῶς σχεδὸν εἰς τὴν ἔρευναν καὶ ἑρμηνείαν τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος· διὰ τοῦτο θεωρεῖ ἱκανοποίησιν δι' ἑαυτὸν τὴν ὑπὸ τῆς Ἑταιρίας γενομένην αὐτῷ τιμήν, δι' ἧς συνδέεται ἔτι μᾶλλον μὲ τοὺς ἐν Ἑλλάδι σοφοὺς καὶ λογίους.»

Ὁ λόγος, ὃν ὁ κ. Καββαδίας ἀπήγγειλεν, εἶχε περίπου ὡς ἑξῆς:

«Ἡ πόλις τοῦ μεγάλου φιλέλληνος Λουδοβίκου σεμνὴν τελεῖ σήμερον ἑορτὴν ἐπὶ τῇ ἑβδομηκονταετηρίδι τῆς γεννήσεως τοῦ ἐπιφανεστάτου ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ αὐτῆς καθηγητοῦ τῆς ἀρχαιολογίας Ἐρρίκου Βρούνν. Ἀλλ' ὄχι μόνον τὸ Μόναχον, ἀλλὰ καὶ αἱ λοιπαὶ τῆς Γερμανίας πανεπιστημιακαὶ πόλεις σπεύδουσιν ἵνα συμμετάσχωσι τῆς ἑορτῆς ταύτης καὶ τιμήσωσιν ἐπαξίως τὸν γεραρὸν αὐτῶν συμπατριώτην καὶ μέγαν ἀρχαιολόγον. Δὲν περιορίζεται δὲ μόνον ἐν Γερμανίᾳ ἡ ἑορτὴ αὕτη τοῦ Βρούνν, ἀλλ' ἐκτείνεται καὶ πέραν τῶν ὁρίων τῆς μεγάλης ταύτης χώρας. Πανταχοῦ τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, ὅπου ἡ ἀρχαιολογία καὶ τὰ ἑλληνικὰ γράμματα καλλιεργοῦνται, εὑρίσκει ἠχὼ ἡ ἑορτὴ αὕτη καὶ προκαλεῖ δείγματα συμπαθείας ὑπὲρ τοῦ μεγάλου ἐργάτου τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐπιστήμης.

Τοιαύτης ἑορτῆς δὲν ἔπρεπε βεβαίως νὰ μὴ συμμετάσχῃ καὶ ἡ ἡμετέρα πόλις, ἥτις πάλαι μέν ποτε ἐγένετο ἡ ἑστία τῆς τελειοποιήσεως τῆς ἑλληνικῆς τέχνης, νῦν δὲ ἀποτελεῖ ἀναμφισβητήτως τὸ κέντρον τῶν ἀρχαιολογικῶν σπουδῶν· διὰ τοῦτο δικαίως συνεκάλεσεν ἡμᾶς ἐκτάκτως ἡ Ἐπιστημονικὴ ἡμῶν Ἑταιρία ἵνα τιμήσωμεν τὸν ἔξοχον καθηγητήν, τὸν καὶ ἐπίτιμον μέλος τῆς

Ἑταιρίας ταύτης τυγχάνοντα, καὶ ἵνα ἀποτίσωμεν αὐτῷ φόρον εὐγνωμοσύνης, ὃν ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες ἰδίᾳ ὀφείλομεν αὐτῷ, διότι ὁ Βροὺνν εἰργάσθη ὑπὲρ ἀναπτύξεως ἐπιστήμης, ὑπὲρ τῆς ὁποίας ἡμεῖς καὶ ἕνεκα τῆς ἱστορίας ἡμῶν καὶ ἕνεκα τοῦ παρόντος καὶ τοῦ μέλλοντος ἡμῶν, εἴπερ καὶ ἄλλο τι ἔθνος, ἐνδιαφερόμεθα. Ἂν δὲ ἡ ἐπιστήμη αὕτη ἀφίκετο σήμερον εἰς δυνατόν τινα βαθμὸν τελειότητος, ἂν ἐγένετο ἐπιστήμη τιμία καὶ περίβλεπτος, τοῦτο ὀφείλεται πρωτίστως εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ Βρούνν.

Κατὰ τὸ δεύτερον ἥμισυ τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος, ἐξέδωκεν ὁ Βίγκελμαν τὸ περὶ τῆς ἱστορίας τῆς ἀρχαίας τέχνης σύγγραμμα αὐτοῦ, δι' οὗ ἐγένετο ὁ ἱδρυτὴς τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐπιστήμης. Ἔκτοτε μεγάλη ἔξαρσις ἐγένετο ἐν ταῖς ἀρχαιολογικαῖς σπουδαῖς, σπουδαῖα πλαστικὰ ἔργα ἤχθησαν εἰς φῶς δι' ἀνασκαφῶν, καὶ τὰ μνημεῖα τῆς ἑλληνικῆς τέχνης ἐγένοντο ἱκανῶς γνωστὰ τοῖς ἐν τῇ ἑσπερίᾳ, τὸ μὲν διὰ τῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα μεταβάσεως διαφόρων καλλιτεχνῶν καὶ ἀρχαιοφίλων, τὸ δὲ διὰ τῆς εἰς τὴν Ἑσπερίαν μεταφορᾶς ἐξ Ἑλλάδος ἐπισήμων ἔργων τῆς γλυπτικῆς, οἷον τῶν ἀγαλμάτων καὶ ἀναγλύφων τοῦ Παρθενῶνος, τῶν ἀναγλύφων τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Φιγαλίᾳ, τῶν Αἰγιναίων ἀγαλμάτων κτλ.

Τοιαύτη πρόσκτησις ἀρχαιολογικοῦ ὑλικοῦ κατέστησε καταφανῆ πλέον τὴν ἀνάγκην τῆς ἐπεξεργασίας τοῦ ἔργου τοῦ Βίγκελμαν. Τοῦτο ἐπεχείρησεν ὁ Θείρσιος ἐν ταῖς περὶ τῶν «ἐποχῶν τῆς ἑλληνικῆς τέχνης» πραγματείαις αὐτοῦ (1816-1825), δὲν ἠδυνήθη ὅμως νὰ λύσῃ τὸ θέμα του ἐπιτυχῶς. Συγχρόνως ἀνεφάνησαν διακεκριμένοι ἐν τῇ ἀρχαιολογίᾳ ἄνδρες, ὁ Μύλλερος, ὁ Βέλκερ, ὁ Γιὰν καὶ Γκέρχαρδ, ἀλλ' ἡ τιμὴ τῆς ἐπεξεργασίας καὶ τελειοποιήσεως τοῦ ἔργου τοῦ Βίγκελμαν ἐπεφυλάσσετο εἰς τὸν Ἐρρῖκον Βρούνν.

Ἐπὶ μακρὸν χρόνον διατρίψας ἐν Ῥώμῃ ὁ Βρούνν, ἠδυνήθη νὰ σπουδάσῃ ἐπισταμένως τὰ μνημεῖα τῆς ἀρχαίας τέχνης. Ὀξεῖαν δ' ἔχων τὴν διάνοιαν καὶ κρατίστης φιλολογικῆς παιδεύσεως μετέχων, ἀνέλαβε νὰ ἐκθέσῃ τὰ τῆς ἀναπτύξεως τῆς ἑλληνικῆς τέχνης καὶ τὰ τοῦ τρόπου τῆς ἐργασίας τῶν διαφόρων τεχνιτῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πηγῶν, συμφώνως δηλ. πρὸς τὰς περὶ τέχνης καὶ τεχνιτῶν μαρτυρίας τῶν ἀρχαίων. Οὕτως ἐξέδωκεν ἐν ἔτει 1853 καὶ 1859 μέγα δίτομον ἔργον «Ἱστορία τῶν Ἑλλήνων Καλλιτεχνῶν», δι' οὗ ἀνέπτυξεν ἐντελῶς τὸ κριτικὸν μέρος τῆς ἐπιστήμης, ἄριστα βασανίσας καὶ ἑρμηνεύσας τὰς περὶ τέχνης καὶ τεχνιτῶν σωζομένας μαρτυρίας τῶν ἀρχαίων.

Τὸ σύγγραμμα τοῦτο τοῦ Βρούνν ἀποτελεῖ μέχρι σήμερον τὴν

βάσιν τῶν ἀρχαιολογικῶν σπουδῶν. Δι' αὐτοῦ παρεσκευάσθη τὸ στάδιον πρὸς ὀρθὴν ἑρμηνείαν τῶν μνημείων τῆς ἀρχαίας τέχνης, καὶ ὑπεδείχθη πρὸς τοῦτο ἡ κατάλληλος μέθοδος, διότι πᾶσα τάσις ἡμῶν πρὸς ἑρμηνείαν τῶν σωζομένων ἀρχαίων μνημείων καὶ πρὸς κατάληψιν τῶν διαφόρων φάσεων, ἃς ἔλαβεν ἡ τέχνη ἐν τῇ ἀναπτύξει αὐτῆς, ἔπρεπε νὰ ὁρμᾶται ἐκ τῶν περὶ τέχνης καὶ τεχνιτῶν δοξασιῶν τῶν ἀρχαίων, οἵτινες εἶχον ὑπ' ὄψιν ἅπαντα ἢ τοὐλάχιστον τὰ πλεῖστα ἔργα τῶν διαφόρων τεχνιτῶν, ὥστε ἀσφαλῶς καὶ ἐν πλήρει συνειδήσει ἠδύναντο νὰ κρίνωσι περὶ τῆς κατὰ τοὺς παλαιοὺς ἐκείνους χρόνους πορείας τῆς τέχνης καὶ περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐργασίας τῶν διαφόρων τεχνιτῶν.

Τὰ ἐν τῷ συγγράμματι αὐτοῦ τούτῳ συμπεράσματα ἐπεξέτεινεν ὁ Βρούνν καὶ ἀνέπτυξεν ἐν πολλοῖς πρακτικώτερον διὰ διαφόρων αὐτοῦ διατριβῶν, αἵτινες ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῷ περιοδικῷ τοῦ ἐν Ῥώμῃ Γερμανικοῦ ἀρχαιολογικοῦ Ἰνστιτούτου, οὗτινος ἐπὶ δεκαετίαν (1836 - 1865) διετέλεσε γραμματεύς, καὶ ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῆς Ἀκαδημίας τοῦ Μονάχου, ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τοῦ ὁποίου διατελεῖ καθηγητὴς ἀπὸ τοῦ 1865.

Ὅπως ὁ φιλόλογος, λέγει ὁ Βρούνν, ἀναγινώσκει τὴν γλῶσσαν τῶν συγγραφέων του καὶ οὕτω δύναται νὰ κρίνῃ ἀσφαλῶς περὶ ὕφους καὶ λοιπῶν ἰδιοτήτων αὐτῶν, οὕτω καὶ ὁ ἀρχαιολόγος ἀναγινώσκει τὴν γλῶσσαν τῶν μνημείων του καὶ οὕτω δύναται νὰ ἀποφαίνηται περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐργασίας αὐτῶν, περὶ τῆς ἐποχῆς καὶ περὶ τῶν τεχνιτῶν αὐτῶν. Ὁμιλοῦσι δὲ τὰ μνημεῖα εἰς τὸν ἀρχαιολόγον γλῶσσαν σαφῆ καὶ εὔληπτον. Ὁ τρόπος τῆς παραστάσεως τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, αἱ διάφοροι αὐτοῦ μορφαί, ἰδίως αἱ τοῦ προσώπου, ὁ ἱματισμὸς καὶ ὁ τρόπος τοῦ σχηματισμοῦ τῶν πτυχῶν, ταῦτα πάντα ἔχουσι τὸν τύπον καὶ τὸν χαρακτῆρα τῆς ἐποχῆς καὶ τοῦ ποιήσαντος τεχνίτου. Ἀκριβὴς δὲ τῶν γνωρισμάτων τούτων παρατήρησις καὶ ἀνάλυσις εἶνε ἡ ἀσφαλεστάτη ὁδὸς ἡ ἄγουσα εἰς τὴν ὀρθὴν ἑρμηνείαν τῶν μνημείων. Ἐνταῦθα στηρίζεται τὸ ἀρχαιολογικὸν σύστημα τοῦ Βρούνν, ὅπερ ἀποτελεῖ ἀντίθεσιν πρὸς τὸ πρότερον κατὰ μέγα μέρος ἐπικρατοῦν, τὸ ὑπὸ τοῦ Βίγκελμαν κυρίως δημιουργηθέν, καθ' ὃ ὁ ἀρχαιολόγος ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τῶν μνημείων ὡρμᾶτο κυρίως ἐκ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ καὶ ἐκ τῶν διαφόρων συναισθημάτων, ἅτινα διήγειρον ταῦτα ἐν αὐτῷ. Διὰ τοῦ Βρούνν κυρίως ἡ ἀρχαιολογία ἐγένετο πλέον ἐπιστήμη κατὰ μέγα μέρος ἐμπειρική, ἅτε ἐπὶ τῶν πραγμάτων αὐτῶν στηριζομένη διὰ τοῦτο ἐγένετο αὕτη ἐπιστήμη τοῦ παρόντος, θὰ εἶνε δὲ βεβαίως καὶ ἐπιστήμη τοῦ μέλλοντος. Ὑπὸ τὴν ἔποψιν δὲ ταύτην ἐξεταζόμενος ὁ Βρούνν

δύναται δικαίως νὰ ὀνομασθῇ ὁ Βίγκελμαν τῆς ἡμετέρας ἑκατονταετηρίδος.

Μεγίστην δ' ἐπίδρασιν ἤσκησεν ὁ Βροῦνν ἀπὸ τῆς ἀναπτύξεως τῶν ἀρχαιολογικῶν σπουδῶν καὶ διὰ τῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τοῦ Μονάχου πολυχρονίου διδασκαλίας του.

Ὁ Βροῦνν εἶνε ἐκ τῶν ἐπιφανῶν ἐκείνων ἀνδρῶν, οἵτινες ἐκπροσωποῦσιν αὐτὰς τὰς ἐπιστήμας ἐν τῇ πορείᾳ καὶ ἐν τῇ προόδῳ αὐτῶν. Ὅταν ἀνέρχεται ἐπὶ τῆς πανεπιστημιακῆς ἕδρας, δὲν εἶνε ὁ καθηγητὴς ἐκεῖνος ὁ ἐκ τῶν πολλῶν ὁ ἐκθέτων ὅ,τι ἐν βιβλίοις ἀναγινώσκει, ἀλλ' εἶνε δημιουργὸς ἐν τῇ ἐπιστήμῃ, εἶνε, οὕτως εἰπεῖν, αὐτὴ ἡ πηγὴ τῆς ἐπιστήμης, ἐξ ἧς ἑκάστοτε πολλὰ καὶ σπουδαῖα ἀρύονται οἱ ἀκροαταὶ αὐτοῦ. Ἔξοχος δὲ εἶνε κυρίως ἐν ταῖς παραδόσεσιν αὐτοῦ ἐν τῇ Γλυπτοθήκῃ καὶ ἐν τῷ Μουσείῳ τῶν ἐκμαγείων, ἐν αἷς διαπρεπέστατα καταφαίνεται τὸ μέγα αὐτοῦ ἀντιληπτικὸν καὶ τὸ εὐγενὲς αὐτοῦ καλλιτεχνικὸν αἴσθημα. Διδάσκαλος δὲ τοσοῦτον ἐπιφανὴς ἔχων πρὸς τούτοις εὐγενῆ τὴν ψυχὴν καὶ ἀφελὲς τὸ ἦθος, προσελκύει περὶ ἑαυτὸν μέγα πλῆθος σπουδαστῶν καὶ καθιστᾷ τὸ Μόναχον τὴν κατ' ἐξοχὴν πανεπιστημιακὴν πόλιν πρὸς σπουδὴν τῆς ἀρχαιολογίας.

Τοιαύτη εἶνε ἡ ἐν τῇ ἀρχαιολογικῇ ἐπιστήμῃ δρᾶσις τοῦ Βροῦνν ὡς συγγραφέως καὶ ὡς διδασκάλου. Τοιοῦτον δὲ ἄνδρα τιμῶσα σήμερον οὑτωσὶ ἐκτάκτως ἡ ἡμετέρα Ἑταιρία τιμᾷ αὐτὴν τὴν ἐπιστήμην καὶ προκαλεῖ ἐπὶ τούτῳ τὸν ἔπαινον καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην πάντων ἀνεξαιρέτως τῶν περὶ τὴν ἀρχαιολογίαν ἀσχολουμένων. Ἡ ἀρχαιολογικὴ ἐπιστήμη εὐμοιρεῖ σήμερον ἀνδρῶν γενναίως ὑπὲρ αὐτῆς ἐργαζομένων· ἀλλ' ἅπαντες οὗτοι, οἱοιδήποτε καὶ ἂν εἶνε καὶ εἰς οἱονδήποτε ἔθνος καὶ ἂν ἀνήκωσιν, ἐν τῷ Ἑρρίκῳ Βροῦνν ἀναγνωρίζουσιν ὁμοφώνως τὸν πατριάρχην τῆς ἀρχαιολογίας».

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1892

ΤΕΥΧΟΣ ΜΑΡΤΙΟΥ ΚΑΙ ΑΠΡΙΛΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΚΑΙ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

1. **Ἀνασκαφαὶ κατὰ τὸν ἔξω Κεραμεικὸν** (σ. 3, 1).

Αἱ ὑπὸ τῆς Γενικῆς Ἐφορείας ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαὶ κατὰ τὸν ἔξω Κεραμεικὸν παρὰ τὴν ὁδὸν Πειραιῶς ἐπερατώθησαν. Τὰ γενόμενα εὑρήματα περιγραφήσονται προσεχῶς ἐν τῷ Δελτίῳ τούτῳ.

2. **Ἀνασκαφαὶ παρὰ τὴν ἱερὰν ὁδὸν** (σ. 4, 3).

Αἱ παρὰ τὴν ἱερὰν ὁδὸν ἀνασκαφαὶ ἐξακολουθοῦσι. Ἐργασίαι γίνονται κυρίως ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἀφροδίτης πρὸς ἐντελῆ αὐτοῦ ἀποκάλυψιν.

3. **Ἀνασκαφαὶ ἐν τῷ Ἡραίῳ** (σ. 5, 5).

Αἱ ἐν τῷ Ἡραίῳ τοῦ Ἄργους ἐνεργούμεναι ὑπὸ τῆς Ἀμερικανικῆς Σχολῆς ἀνασκαφαὶ διεκόπησαν. Εὑρήματα ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς ταύταις ἐγένοντο ἱκανὰ καὶ ἄξια λόγου. Τούτων σπουδαιότατα εἶνε γλυπτά τινα προερχόμενα ἐκ τῶν ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἥρας, τῶν ὑπὸ τοῦ *Παυσανίου* (II, 17, 3) μνημονευομένων οὑτωσεί: «ὁπόσα δὲ » ὑπὲρ τοὺς κίονάς ἐστιν εἰργασμένα τὰ μὲν εἰς τὴν Διὸς γένεσιν » καὶ Θεῶν καὶ Γιγάντων μάχην ἔχει, τὰ δὲ εἰς τὸν πρὸς Τροίαν » πόλεμον καὶ Ἰλίου τὴν ἅλωσιν.» Ταῦτα εἶνε α') κορμὸς γυμνοῦ πολεμιστοῦ παρὰ τὸν ἕτερον τῶν μαστῶν τοῦ ὁποίου σώζεται

συμφυής, ἡ ἄκρα χεὶρ γυναικείας μορφῆς (μέγεθος ἥμισυ περίπου τοῦ φυσικοῦ)· β´) δύο κεφαλαὶ Περσῶν ἢ Ἀμαζόνων (μέγεθος ἥμισυ περίπου τοῦ φυσικοῦ). Εὑρέθη πρὸς τούτοις καλλίστη κεφαλὴ Ἥρας πιθανῶς, φυσικοῦ μεγέθους· ἀλλ' ἄγνωστον ἂν αὕτη ἐκ τῶν τοῦ ναοῦ γλυπτῶν προέρχεται. Καὶ μικροτεχνήματα δὲ ἱκανῶς ἐνδιαφέροντα, τεμάχια εἰδωλίων καὶ ἀγγείων καὶ ἄλλα, εὑρέθησαν. Αἱ ἀνασκαφαὶ ἐξακολουθήσουσι καὶ τὸ προσεχὲς ἔτος.

4. Ἀνασκαφαὶ ἐν Φλιοῦντι.

Ὑπὸ τῆς Ἀμερικανικῆς Σχολῆς διὰ τοῦ ἐκ τῶν ἑταίρων αὐτῆς κ. Washington ἐγένοντο σκαφικαί τινες ἐργασίαι ἐν Φλιοῦντι, αἵτινες εἰς οὐδὲν ἤγαγον ἀποτέλεσμα.

5. Ἀνασκαφαὶ ἐν Σπάρτῃ.

Τῇ Ἀμερικανικῇ Σχολῇ ἐχορηγήθη παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἡ ἄδεια νὰ ἐνεργήσῃ ἀνασκαφὰς κατὰ τὴν Λακωνικὴν καὶ ἰδίως ἐν Σπάρτῃ.

Κατὰ τὸν μῆνα Μάρτιον ἐγένοντο μόνον ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς ταύτης μικραὶ ἀποπειρατήριοι σκαφαὶ ἐν τῇ περιοχῇ τῆς ἀρχαίας Σπάρτης. Περὶ τούτων ἐπέστειλε τῇ Γεν. Ἐφορείᾳ ὁ ἐποπτεύσας αὐτῶν ἔφορος Β. Στάης τὰ ἑξῆς:

«Ἐπὶ δεκαπενθήμερον διήρκεσαν αἱ αὐτόθι ἔρευναι ἐπὶ διαφόρων ἰδιοκτήτων κτημάτων, τῶν κατόχων αὐτῶν παρασχόντων εὐμενῶς τὴν πρὸς τοῦτο ἄδειαν.

Ἐδοκιμάσθη διὰ χανδάκων καὶ τάφρων πολλαχοῦ τὸ κτῆμα Λεοπούλου ἔνθα ὑπὸ πάντων ἐτίθετο ἡ ἀγορὰ (χορὸς) τῆς ἀρχαίας Σπάρτης καὶ ἔνθα ὑπάρχουσιν ἔτι ὁρατὰ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας λείψανα ἀρχαίων κτιρίων, κίονες τουτέστι καὶ ὀγκόλιθοι τετράγωνοι κτλ. Ἀπεδείχθη ὅμως διὰ τῆς σκαφῆς ὅτι *πάντα* τὰ λείψανα ταῦτα προέρχονται ἐκ μεταγενεστέρας οἰκίσεως Βυζαντιακῆς, ἐκ ναῶν Βυζαντινῶν καὶ ἄλλων ἰδιωτικῶν οἰκοδομῶν, διὰ τὰς ὁποίας ἐχρησιμοποιήθη ὑλικὸν προερχόμενον ἐξ ἀρχαίων οἰκοδομημάτων καταστραφέντων τέλεον.

Ἀκολούθως ἐδοκιμάσθη δι' ἐπίσης πολυαρίθμων τάφρων τὸ κτῆμα Κατράδη (πρὸς τὴν Μαγοῦλαν) ἔνθα ἄλλοτε εὑρέθησαν ἀγάλματα κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἰδιοκτήτου. Ἐκτὸς ὅμως ρωμαϊκοῦ τινὸς οἴκου (villa) καὶ σαρκοφάγου (γνωστῆς καὶ ἐκ προγενεστέρων ἀνασκαφῶν: ἐπὶ Σταματάκη) οὐδὲν ἄλλο ἐκεῖ εὑρέθη. Ἐγένοντο κατόπιν δοκιμαστικαὶ ἔρευναι ὑπὸ τὴν ἀκρόπολιν ἐν θέσει καλουμένῃ «Βασιλοπούλα» ὅπου ὑπάρχει Φραγκικὸν οἰκοδόμημα, ἐπίσης ὅμως ἄνευ τινος ἀποτελέσματος.

Ἠνεῴχθη κατόπιν μεγάλη τάφρος ἐπὶ τοῦ θεάτρου (κτῆμα Κοπανίτσα) ἀπὸ τοῦ κοίλου μέχρι τῆς ὀρχήστρας (μήκους 0,25 μ. καὶ πλ. 0,4) φθάσασα εἰς βάθος 7 μ., ὅπου καὶ ἀπεκαλύφθησαν λείψανα τοῦ κοίλου καὶ τοῖχος ἐκ τῆς σκηνῆς.

Ἀνεσκάφη κατόπιν τὸ περιφερὲς οἰκοδόμημα τὸ μνημονευόμενον ὑπὸ τοῦ Παυσανίου καὶ ἱκανῶς ὁρατὸν τυγχάνον πρὸ τῆς ἀνασκαφῆς· σώζεται δὲ ὁ κύκλος τούτου μετὰ τοῦ ἐκ δύο βαθμίδων ἀποτελουμένου κρηπιδώματος ἐν καλῇ σχετικῶς καταστάσει. Ἀνεσκάφη δὲ τούτου τὸ ἥμισυ κύκλῳ, πιθανῶς δὲ θὰ ἀποκαλυφθῇ ὁλόκληρον σωζόμενον, ἐὰν σκαφῇ κύκλῳ ἅπας ὁ χῶρος. Γενομένων καὶ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ μικρῶν ἀνασκαφῶν ἀνευρέθη ὑπὸ ἐπίχωσιν ἑνὸς μόλις μέτρου τὸ ὑπόβαθρον τῆς βάσεως τοῦ ἑτέρου τῶν ὑπὸ τοῦ Παυσανίου ἀναφερομένων ἀγαλμάτων (Διὸς καὶ Ἀφροδίτης). Τὸ οἰκοδόμημα τοῦτο χρησιμεῦσαν φαίνεται εἰς ὁμηγύρεις (διότι πράγματι οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἢ πλατεῖά τις κυκλικὴ διὰ κρηπιδώματος καὶ ἐρείσματος ἐκ μεγάλων τετραγωνικῶν λίθων περιφραχθεῖσα) παρέχει τὸ ἐνδόσιμον εἰς πληρεστέρας καὶ ἀκριβεστέρας τοπογραφικὰς μελέτας».

6. Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἐπιδαύρῳ.

Ἐπανελήφθησαν καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο αἱ ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους (Δελτίον, 1891 σ. 97, 1) ἐκ νέου ἀρξάμεναι δαπάναις τῆς ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Γενικοῦ ἐφόρου Π. Καββαδία, ἀνασκαφαὶ ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἐν Ἐπιδαυρίᾳ.

7. Εὑρήματα ἐν Πειραιεῖ.

α') Κατὰ τὴν δυτικὴν παραλίαν τοῦ λιμένος τῆς Ζέας ἐγγὺς τοῦ

ἀρχαίου θεάτρου, ἔν τινι οἰκοπέδῳ Α. Καμπᾶ ἀπεκαλύφθησαν λείψανα ἰδιωτικῆς οἰκίας ἢ ἐπαύλεως τῶν ρωμαϊκῶν χρόνων. Τὰ ἐδάφη τῆς οἰκίας ταύτης εἶνε ἐστρωμένα διὰ μωσαϊκῶν κοινῆς κατασκευῆς. Ἔν τινι ὅμως δωματίῳ τὸ μωσαϊκὸν ἀποτελεῖται ἐκ σπειροειδῶν καὶ ἄλλων κοσμημάτων καὶ ἀπολήγει κατὰ μέσον εἰς κεφαλὴν Μεδούσης (ὕψ. 0,65) ἀξιοθέατον.

β′) Ἐν τῷ πρὸ τοῦ σιδηροδρόμου Πειραιῶς-Ἀθηνῶν λιμένι, πρὸ τοῦ νεκροταφείου, εὑρέθη *ἐπιτύμβιος στήλη* μετὰ κοσμήματος (ὕψ. 0,89 πλ. 0,39) φέρουσα ἐν πλαισίῳ ἀνάγλυφον παράστασιν ἀνδρὸς ἱσταμένου ἐν κατατομῇ πρὸς τὰ δεξιὰ τῷ ὁρῶντι ἐστραμμένου, στηριζομένου, ὡς δεικνύει ἡ τοῦ σώματος κλίσις, ἐπὶ βακτηρίας πρὸς τὀἀριστερὸν τοῦ σώματος, διὰ δὲ τῆς δεξιᾶς προτείνοντος πτηνὸν πρὸς παιδίον, ὅπερ ὀκλάζει πρὸ αὐτοῦ καὶ τὴν χεῖρα πρὸς τὸ πτηνὸν ἀνατείνει. Ὑπὲρ τὸ ἀνάγλυφον ἡ ἐπιγραφή :

Αυτοσοφος Αυτοδουλου
Συπαληττιος.

γ′) Ἔξωθεν τοῦ Πειραιῶς, πρὸς τὸ Φάληρον, καὶ παρὰ τὸ μέσον σκέλος τῶν μακρῶν τειχῶν ἀνευρέθη ἐπιτύμβιος στήλη φέρουσα ἐπιγραφήν :

Παρθεν[ος]
Κερκιονο[ς]
θυγατη[ρ]
γυνη Χαριν[ου].

δ′) Πρὸς Β. τοῦ Νοσοκομείου Πειραιῶς, ὀλίγον ὑπὲρ τὴν θάλασσαν, εὑρέθη κατὰ χώραν ἱσταμένη, ἐντὸς κοιλώματος τοῦ βράχου, στήλη λίθου ἐγχωρίου φέρουσα κατὰ τὴν πρὸς τὴν θάλασσαν ἐπιφάνειαν τάδε τὰ γράμματα :

[Η]ορμο
δ[ε]μοσιο
Ηορος.

8. Εὑρήματα παρὰ τὴν Κερατέαν Ἀττικῆς.

Παρὰ τὸ χωρίον Κερατιὰ οἱ ἀδελφοὶ Ἀντώνιος καὶ Ἀθανάσιος Χ. Ἀντωνίου εὗρον ἀρχαῖά τινα, περὶ ὧν ἀναφέρει τῇ Γεν. Ἐφορείᾳ τὰ ἑξῆς ὁ ἔφορος ἀρχαιοτήτων Β. Λεονάρδος :

«Κατὰ τὴν ἐντολὴν ὑμῶν μετέβην εἰς Κερατέαν τῆς Ἀττικῆς πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν Ἀντωνίου εὑρεθέντων ἀρχαίων. Πρὸς τοῖς ἀρχαίοις τούτοις εἶδον καὶ ἄλλα τινὰ ἀλλαχοῦ τοῦ χωρίου, περὶ ὧν παρακατιὼν ἀναφέρω.

Τὰ ἀρχαῖα τῶν Ἀντωνίου (πλὴν τῶν ὑπ' ἀρ. 1 καὶ 2 εὑρεθέντων 1/2 ὥραν ἐντεῦθεν τοῦ χωρίου Δασκαλειοῦ) εὑρέθησαν ἐν θέσει «Γκοῦρι Μπάρδι» ἡμίσειαν περίπου ὥραν πρὸς ΝΑ. τῆς Κερατέας, ὀλίγον πέραν τοῦ ἐξωκκλησίου Ἁγ. Ἀντωνίου ἐν ἀμπελοφυτευμένῳ κτήματι τῶν εἰρημένων ἀδελφῶν. Μεταβὰς ἐκεῖ παρετήρησα πολλοὺς πώρους λίθους συντετριμμένους, προερχομένους πιθανῶς ἐκ τάφων, καθ' ἃ ὑποδηλοῦσι καὶ ὑψώματά τινα γῆς ταπεινὰ ἐν τοῖς παρακειμένοις ἀγροῖς τῶν Γκίνηδων. Περὶ τάφων δὲν ἠδυνήθησαν οἱ ἐρωτηθέντες νά μοι παράσχωσιν ἀποχρώσας εἰδήσεις ἴσως διότι δὲν ἠρεύνησαν, ὡς εἶπον, εἰς βάθος πλέον τῶν 0,70. Ὅτι αὐτόθι ὑπάρχουσι τάφοι, ἀποδεικνύουσι πρός τισιν ἄλλοις, ὡς ἤκουσα, ἄλλοτε ὑπ' ἄλλων εὑρεθεῖσιν (ὑδρίᾳ καὶ στήλη μετ' ἀναγλύφων) καὶ ἅπαντα τὰ παρὰ τὴν Κερατέαν εὑρήματα, ὡς κατωτέρω φαίνεται. Δῆμος, ἐν ὅσοις τῶν ἐνεπιγράφων φέρεται, εἶνε *Κεφαλὴ* (πλὴν τῆς ὑπ' ἀρ. 15 στήλης).

Τὰ ἀρχαῖα τῶν ἀδελφῶν Ἀντωνίου εἰσὶ λευκοῦ μαρμάρου, ἔχουσι δὲ ὧδε:

1) Τεμάχιον ἄνω ἀριστερᾶς γωνίας ἀναγλύφου, ἐφ' οὗ σώζονται κεφαλαὶ 4-5 ἱκετῶν (ἡ τελευταία ἴσως ἔφερε κανοῦν) πρὸς δεξιὰ βλεπόντων, πρὸς θεόν, οὗ σώζεται τὸ ἄνω δεξιὸν τοῦ σώματος (ὑψηλοτέρου τὸ ἀνάστημα). Τὸ ὅλον ἀποκεκρουσμένον. Ὕψ. 0,35 πλ. 0,65 πάχ. 0,07. 2) Τὸ ἥμισυ καθέτως τεθραυσμένου κίονος δωρικοῦ. Ὕψ. 1,40 πλ. 0,31, σῶζον 9 ῥαβδώσεις· τὸ ὅλον εἶχε πιθανῶς 20 ῥαβδώσεις.— Τὰ δύο ταῦτα εὑρέθησαν, ὡς εἴρηται, ἀλλαχοῦ (ἐν Δάρδιζᾳ) προέρχονται δὲ πιθανῶς ἐξ Ἱεροῦ τινος. Ἐνταῦθα προσθετέον καὶ πλάκα μαρμ. μ. 1,66 πλ. 0,83 καὶ πώρους τινὰς ὀγκώδεις.

Τὰ δὲ *ἐπιτύμβιά* εἰσι τάδε:

3) Λήκυθος ἄνευ λαιμοῦ καὶ βάσεως, ὕψ. 0,83-0,90, διαμέτρου σχεδὸν 0,40. Φέρει ἀνάγλυφον (ὕψ. 0,36) παράστασιν 4 μορφῶν: ἐξ ἀριστερῶν *πωγωνοφόρος* πρὸς δεξιὰ ἐν ποδήρει ἱματίῳ, ὃ ἀνέ-

χει διὰ τῆς ἀριστερᾶς, ἐπιτίθησι τὴν δεξιὰν ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς, στηρίζων πιθανῶς τὸ ἀριστερὸν τοῦ σώματος ἐπὶ ῥάβδου· *γυνὴ* πρὸς δεξιὰ μετὰ κεκρυφάλου δεξιοῦται τὸν ἐν δεξιᾷ *πωγωνοφόρον*· μεταξὺ τῶν δύο τελευταίων παῖς μικροῦ ἀναστήματος ἐν μακρῷ ἱματίῳ ἀναβλέπει εἰς τὴν γυναῖκα. Τέχνης καλλίστης· καλῆς διατηρήσεως. 4) Λήκυθος ἄνευ λαιμοῦ καὶ βάσεως, ὕψος 0,55 (ὕψος ἀναγλύφου 0,22). *Γυνὴ* (. ΑΝΤΛ . . . .) καθημένη ἐπὶ ἕδρας· πρὸ αὐτῆς (πρὸς ἀριστερὰν βλέπων) *ἀνὴρ* ἱστάμενος (ΝΙΚΟΣΤΡΑΤΟΣ). Μεταξὺ αὐτῶν ἐν τῷ βάθει *ἀνὴρ* ἱστάμενος (ΔΗΜΟΧΑΡΗΣ). 5) Μικροῦ ἀμφορέως(;) τὸ $^1/_2$ κοιλίας (καθέτως τεθραυσμένης) μετὰ σπειροειδοῦς ζώνης καὶ ῥαβδώσεων. Ὕψ 0,24. 6) Γεῖσον μνημείου ἐπιτυμβίου μετ' ὀρθοκεράμων· δίχα τεθραυσμένον, ὀπίσω ἐλλιπές. Ὕψ. ὡς 0,30 πλ. ὅλον 1,76 βάθ. 0,72. Φέρει ἐπιγραφὰς μακεδονικῶν χρόνων ΤΙΜΟΣΤΡΑΤΗ ΝΙΚΩΝ ΜΝΗΣΙΚΛΕΑ. 7) Κεφαλὴ μετὰ λαιμοῦ πωγωνοφόρου ὀλίγον πρὸς ἄνω βλέποντος. Τὸ γένειον ὀλίγον βεβλαμμένον. Ἴσως εἶνε τοῦ ἀνωτέρω Νίκωνος. Ὕψ. κεφαλῆς 0,20 (ὕψ. μετὰ τοῦ λαιμοῦ 0,26). Διατηρήσεως καὶ τέχνης πολὺ καλῆς. 8) Ἀναγλύφου τεμάχιον σῶζον ἀριστερὸν θώρακος ἀνδρὸς ἐν μέρει γυμνοῦ μετὰ τῆς χειρὸς κρατούσης ὡσεὶ λαβὴν ξίφους. Δεξιὰ ὡσεὶ βραχίων ἄλλης μορφῆς. Ὕψ. 0,35 πλ. 0,52. 9) Ἄλλο τεμάχιον, ἴσως τὸ δεξιὸν τοῦ ἀνωτέρω. Ὕψ. 0,35 πλ. 0,30.

Τὰ δύο τελευταῖα εἶνε δευτέρου λόγου ἄξια τὴν τέχνην:

10) Στήλη βεβλαμμένη τὸ ἀνθέμιον. Ὕψ. 1,46 πλ. 0,47 πάχ. 0,15. Φέρει ἐπιγραφὴν μακεδονικῶν χρόνων ΑΙΣΧΡΩΝΚΕΦΑΛΗΘΕΝ. Εἶτα δύο ῥόδακας, ὑφ' οὓς ἀνάγλυπτος ἀμφορεὺς ἔχων ἐπὶ τῆς κοιλίας ἀνάγλυφον: *πωγωνοφόρος* καθήμενος πρὸς δεξιὰ καὶ κρατῶν ὡσεὶ ῥάβδον δεξιοῦται νεανίαν ἐν βραχεῖ χιτῶνι (καταλείποντι τὸν δεξιὸν ὦμον γυμνὸν) στηρίζοντα τὴν ἀριστερὰν ἐπὶ τῆς χαμαὶ ἱσταμένης ἀσπίδος. 11) Στήλη ἐλλιπὴς τὰ κάτω· φέρει δύο ῥόδακας ἢ ἀσπίδια καὶ ἐπιγραφὴν ὀλίγῳ νεωτέρων ἢ τὸ ἀνωτέρω χρόνων:

ΤΙΜΟΘΕΟΣ
ΝΙΚΩΝΟΣ
ΚΕΦΑΛΗΘΕΝ
ΝΙΚΩΝ
ΤΙΜΟΘΕΟΥ
ΚΕΦΑΛΗΘΕΝ

Ὕψ. 1,50 πλ. 0,60-033 πάχ. περ. 0,25.

Εἰς ταύτην ἀνήκει πιθανῶς ἀνθέμιον μέγα (ὕψ. 0,87) ἐξ ἄλλου λίθου. Ὁμοίως ἴσως εἰς τὰ κάτω ἁρμόζει καὶ τεθραυσμένον τεμάχιον (ὕψ. 1,35 περ. 12) Ἀνθέμιον ἄλλης στήλης δίχα τεθραυσμένον. (Ὕψ. 1,00 13) Συντρίμματα τοῦ ἀριθ. 12 κλπ.

Περιελθὼν τὸ χωρίον εἶδον καὶ τὰ ἑξῆς, δεδηλωμένα, ὡς ἤκουσα, πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον.

14) Λήκυθος ἄνευ λαιμοῦ καὶ βάσεως. Ὕψ. 0,75. Φέρει ἀνάγλυφον: Παιδίσκη ἐν μακρῷ χιτῶνι πρὸς δεξιά· γυνὴ καθημένη (ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ) δεξιουμένη ἑτέραν πρὸ αὐτῆς (ΑΡΙΣΤΟΜΑΧΗ). Κεῖται ἐν οἰκίᾳ Κώστα Ἀθ. Λάμπρου, εὑρεθεῖσα ἐν θέσει «Ρουντσέρι» ἢ «Σιγκίνι», εἰς ἐλαχίστην ἀπόστασιν ἀπὸ τῶν κτημάτων ἀδελφῶν Ἀντωνίου. 15) Στήλη μετ' ἀετώματος. Ὕψ 0,94 πλ. 0,36 πάχ. 0,07 μετ' ἀναγλύφου (ὕψ. 0,21). Πωγωνοφόρος ἱστάμενος ([Φ]*ιλαίνετος Δειραδιώτης*) δεξιοῦται καθημένην γυναῖκα

ΚΑΛΛΙΣΤΟΜΑΧΗ
ΑΜΥΝΤΟΥ
ΟΗΘΕΝ

Εὑρεθεῖσα ὅπου περίπου καὶ ἡ λήκυθος ἀριθ. 14 κεῖται παρὰ τοῖς Γ. καὶ Δ. Πρίφτη. Ὡς πρὸς τὸ δημοτικὸν *Δειραδιώτης* ἀναμνηστέα καὶ ἡ παρὰ Ross *Demen von Attika* σελ. 66 ἀρ. 68 ἐνεπίγραφος στήλη.

Ἐκτὸς δὲ τοῦ χωρίου εὑρίσκεται· 16) Ἐνεκτισμένη ἐπὶ τῆς εἰρημένης ἐκκλησίας Ἁγ. Ἀντωνίου στήλη μαρμ. φέρουσα ὑπὸ λείψανα δύο ροδάκων

ΠΥΘΟΔΩΡΟΣ
ΝΟΥΜΗΝΙΟΥ
ΚΕΦΑΛΗΘΕΝ
ΚΤΗΣΙΚΛΕΙΑΝΑΥΚΡΑΤΟ[Υ]
ΚΕΦΑΛΗΘΕΝΘΥΓΑΤΗΡ
ΠΥΘΟΔΩΡΟΥΓΥΝΗ

Ὕψ. 1,09 πλ. 0,50 πάχ. 0,20. (C. I. A. II, ἀρ. 2154).

17) Ὁ Ἀντωνίου ἔδειξέ μοι ἀντίγραφον ἐπιγραφῆς (εὑρισκομένης ἐν Θορικῷ ἐν θέσει «Πέλγκεζι», πλησίον μάνδρας Λιουμάτι) τόδε:

Ηόρος
τεμένους
τοῖν θεοῖν

Προστεθήτω ὅτι ὁ ἐν Κερατέᾳ Ἀθαν. Λουκᾶς εὗρεν, ὡς ἤκουσα, λήκυθον μετ' ἀναγλύφου, ἣν δηλώσας ἐκόμισεν εἰς Ἀθήνας».

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΜΟΥΣΕΙΟΙΣ

1. Ἐθνικὸν Μουσεῖον

Κατὰ τὸν μῆνα Μάρτιον εἰσήχθησαν εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μουσεῖον κατ' ἔκθεσιν τοῦ *Στάη*, τὰ ἐν τοῖς ἑπομένοις ἀρχαῖα ἤτοι:

1. Μετόπη μετὰ τριγλύφων εὑρεθεῖσα ἐν τῇ ἀνεγειρομένῃ νέᾳ ἀγορᾷ (ἀπέναντι τῆς παλαιᾶς) ἐν τῇ οἰκίᾳ Τερζάκη. Εἰκονίζεται δὲ ἐν τῇ μετόπῃ, ἐν ἀναγλύφῳ καλῶς εἰργασμένῳ, ἡ ἑξῆς παράστασις: δεξιὰ μὲν τῷ ὁρῶντι γυνὴ καθημένη ἐπὶ τετραγώνου καθίσματος (βράχου;) φέρουσα ποδήρη χιτῶνα καὶ πέπλον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, ἔχουσα δὲ τὴν δεξιὰν ἀνυψωμένην καὶ ὑπερείδουσαν τὸ πρόσωπον εἰς ἔνδειξιν πένθους, καὶ τὴν ἀριστερὰν ἐπὶ τοῦ γόνατος· τὸ πρόσωπον τῆς μορφῆς ταύτης εἶνε ἀποκεκρουσμένον. Ἀριστερὰ δὲ ἐπίσης καθημένη γυνή, πεπλοφόρος καὶ αὕτη κεκυρτωμένη καὶ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸ στῆθος κλίνουσα εἰς ἔνδειξιν ὑπερβαλλούσης λύπης. Ἐν τῷ μέσῳ τῶν δύο τούτων καθημένων γυναικῶν εἰκονίζεται τρίτη γυνή, ὀρθία αὕτη, πεπλοφοροῦσα ὁμοίως ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, ἐστραμμένη πρὸς τὴν δεξιὰ καθημένην· ἔχει δ' αὕτη τὴν κεφαλὴν κεκλιμένην ἐλαφρῶς πρὸς τὸ στῆθος καὶ τὰς χεῖρας συγκρατούσας τὸν πέπλον (ὡσεὶ συνηνωμένας) πρὸ τοῦ στήθους. Τὸ πρόσωπον καὶ ταύτης εἶνε ἐντελῶς ἐφθαρμένον.

Ἐκ τοῦ αὐτοῦ τόπου ἐκομίσθησαν τέσσαρα ἄλλα τεμάχια αναγλύφων *ἄχρηστα* ἤτοι: τεμάχιον χειρὸς ἀναγλύφου, τεμάχιον ἀναγλύφου, ἐφ' οὗ ποῦς παιδός, τεμάχιον ἐκ νεκροδείπνου ἀναγλύφου, καὶ τεμάχιον βάσεως ἐφ' ἧς διακρίνονται πόδες ἵππων. Εὑρέθησαν, ὡς ἐρρέθη, κατὰ τὴν ἀνεγειρομένην νέαν τμηματικὴν ἀγορὰν (πλησίον τῆς παλαιᾶς) παρὰ τὴν κατεδαφισθεῖσαν οἰκίαν Τερζάκη. (Εὑρετήρ. Γεν. Ἐφορείας 2117).

2. Ἀναθηματικὸν ἀνάγλυφον (πλ. 0,36 ὕψ. 0,36) εἰκονίζον νεανίαν φέροντα ἀπὸ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου ἐξηρτημένον ἱμάτιον καὶ πέτασον ἐρριμμένον ὄπισθεν ἐπὶ τῆς ράχεως, κρατοῦντα διὰ τῆς ἀριστερᾶς μὲν δόρυ, διὰ τῆς δεξιᾶς δὲ τὰ ἡνία ἵππου, εἰκονισμένου

ἐν καταγραφῇ. Τὸ ἀνάγλυφον ἐνθυμίζει ἱκανῶς τὸ ἐν Ἄργει γνωστὸν ἀνάγλυφον τὸ δημοσιευμένον ἐν Mitth. d. arch. Inst. III, σ. 287 κ. ἑ., πίν.

Ἐπὶ τοῦ ἐπιστυλίου ἡ ἐπιγραφή:

. ////// ΑΚΕ . ΑΣ ΤΩ[Ι.....

Εὑρέθη ἐν τῷ λιμένι Καρυστίας, καθαριζομένῳ, καὶ ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀστυνόμου Λαυρίου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2118).

3. Ὑδρία νεκρικὴ κολοβή, ἔχουσα ἐπὶ τῆς κοιλίας ἀποκεκρουσμένην παράστασιν δεξιώσεως δύο γυναικῶν, τῆς ἑτέρας καθημένης· ὑπεράνω ταύτης ἡ ἐπιγραφή:

ΕΥΚΟΛΙΝΗ
ΧΑΡΙ(Τ)ΩΝΟΣ

Ἐκομίσθη μετὰ ταύτης καὶ τεμάχιον ἑτέρας ὑδρίας ἄνευ ἀναγλύφων καὶ ἐπιγραφῆς ἐντελῶς *ἄχρηστον*. Εὑρέθη ἐν θέσει «Κατηφόρι» τοῦ χωρίου Μπογιάτι (οὐ μακρὰν τῆς Κηφισσίας) καὶ ἀπεστάλη ὑπὸ τῆς Μοιραρχίας Ἀττικῆς. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2119).

4. Μικρὰ προτομὴ γυναικὸς ἐκ λευκοῦ μαρμάρου ἀποσπασθεῖσα ἐξ ἀναγλύφου, ἔχουσα τὸ πρόσωπον ὀλίγον ἀποκεκρουσμένον καὶ ἀποκοπὲν κατὰ τὴν ἄκραν τῆς κεφαλῆς (ὕψος 0,10), *ἄχρηστος*. Ἀπεστάλη ὑπὸ τῆς Ἀστυνομίας, κατασχεθὲν ἐν τῷ οἴκῳ Σ. Σταμέλου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2120).

5. Χρυσοῦς δακτύλιος (διαμ. 0,02), χαλκῆ κεφαλὴ ὄφεως, δύο χαλκᾶ νομίσματα καὶ λίθινον σφονδύλιον. Εὑρέθησαν κατὰ τὰς ἐν τῷ ἱερῷ Ἀσκληπιοῦ ἐν Ἐπιδαύρῳ ἀνασκαφὰς καὶ ἐκομίσθησαν ἐκ τοῦ ἐκεῖ Μουσείου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2122).

6. Δύο χρυσοῖ στατῆρες ὁ μὲν Φιλίππου ὁ δὲ Ἀλεξάνδρου, τέσσαρα τετράδραχμα Ἀλεξάνδρου καὶ δύο Ἀττικὰ τετράδραχμα. Εὑρέθησαν εἰς θέσιν «Οὔγγρι» παρὰ τὸ χωρίον Ἀλισσὸς Ἀχαΐας καὶ κατεσχέθησαν παρὰ τῷ Ἀθ. Κοτζιᾷ. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορ. 2123).

ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

— Αἰγυπτιακὴ Συλλογὴ νομισμάτων Ἰωάν. Δημητρίου. Τὰ ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας προσωρινῶς κείμενα νομίσματα τῆς Αἰγυπτιακῆς Συλλογῆς τοῦ Ἰωάννου Δημητρίου τῇ ἐπιθυμίᾳ τοῦ δωρητοῦ καὶ ἐγκρίσει τῆς Κυβερνήσεως παρεδόθησαν τῷ νομισματογνώμονι τοῦ παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Βιβλιοθήκῃ Νομισματικοῦ Μουσείου ἵνα ἐκτεθῶσιν ὁριστικῶς ἐν τῷ Μουσείῳ τούτῳ.

— Κατάσχεσις ἀρχαίων. Ὑπὸ τοῦ Ἀστυνόμου Λαυρίου κατεσχέθησαν ἀρχαῖά τινα πήλινα καὶ ἐστάλησαν εἰς τὴν Γενικὴν Ἐφορείαν. Ταῦτα ἐντελῶς ἄχρηστα καὶ ἀνάξια λόγου ἀπερρίφθησαν ἐν τοῖς ἀχρήστοις τοῦ Μουσείου (ἴδ. Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορείας ἀρ. 2121).

Ἐν Ἀλισσῷ δὲ Ἀχαΐας κατεσχέθησαν τὰ ἐν σελ. 29 νομίσματα.

— Δήλωσις ἀρχαίων. Οἱ ἐκ τοῦ δήμου Θορικίων Ἀττικῆς Ἀντώνιος καὶ Ἀθανάσιος Σ. Ἀντωνίου καὶ Κωνστ. Ἀθ. Λάμπρος ἐδήλωσαν τῇ Γενικῇ Ἐφορείᾳ, ἃ ἐν τοῖς κτήμασιν αὐτῶν εὗρον ἀρχαῖα, τὰ ἐν σελ. 24 ἀρ. 8 περιγραφόμενα.

— Περὶ ἐκτάκτων ἐπιστατῶν ἀρχαιοτήτων. Ἐξεδόθη Β. Διάταγμα ἀπὸ 24 Φεβρουαρίου, καθορίζον τὸν τρόπον τῆς κατὰ τὸν Νόμον ΑΦΛΒ' προσλήψεως ἐκτάκτων ἐπιστατῶν ἀνασκαφῶν.

— Περὶ τῶν ὡρῶν καθ' ἃς εἶναι ἀνοικτὰ τὰ Μουσεῖα. Ἐξεδόθη Β. Διάταγμα ἀπὸ 9 Ἀπριλίου καθορίζον ὅτι ἐπιτρέπεται νὰ ἀνοίγωσι τὰ Μουσεῖα καὶ ἡ Ἀκρόπολις καὶ κατὰ τὰς μεγάλας ἑορτάς, καθ' ὥρας ὁριζομένας ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου τῶν ἀρχαιοτήτων καὶ Μουσείων.

Κατ' ἀκολουθίαν τούτου ὁ Γενικὸς Ἔφορος ἐξέδωκε τὴν ἑξῆς ἀπόφασιν :

Ἀριθ. 9635.

Η ΓΕΝΙΚΗ ΕΦΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΩΝ

Συμφώνως τοῖς ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 τοῦ ἀπὸ 26 Νοεμβρίου 1885 Β. διατάγματος περὶ διοργανισμοῦ τῶν ἐν Ἀθήναις Μουσείων καὶ τοῖς ἐν τῷ ἀπὸ 9 Ἀπριλίου ἐ. ἔ. ἑτέρῳ Β. διατάγματι περὶ ἐλευθέρας εἰσόδου εἰς τὰ Μουσεῖα καὶ τὴν Ἀκρόπολιν καὶ κατὰ τὰς μεγάλας ἑορτάς, ὁρίζομεν τὰς ὥρας, καθ' ἃς ἀπὸ τοῦδε θέλουσιν εἶσθαι ἀνοικτὰ τὰ ἐνταῦθα Μουσεῖα καὶ ἡ Ἀκρόπολις, ὡς ἑξῆς :

1) Ἡ *Ἀκρόπολις* θέλει εἶσθαι ἀνοικτὴ καθ' ἑκάστην ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς μέχρι τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν Κυριακῶν καὶ τῶν μεγάλων ἑορτῶν. Θέλει μείνει κλειστὴ μόνον α') τῇ ἡμέρᾳ τῶν Χριστουγέννων καὶ τῇ καθαρᾷ Δευτέρᾳ,

β´) τῇ πρώτῃ τοῦ ἔτους καὶ τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα πρὸ μεσημβρίας, γ´) ταῖς Κυριακαῖς τῆς Ἀπόκρεω καὶ τῆς Τυροφάγου, μετὰ μεσημβρίαν.

2) Τὰ Μουσεῖα. *Μουσεῖον Ἀκροπόλεως, Ἐθνικὸν Μουσεῖον* θέλουσιν ἀνοίγει καθ' ἑκάστην, τὸ μὲν θέρος (1 Ἀπριλίου ἕως 30 Σεπτεμβρίου) ἀπὸ τῆς 8-12 π. μ. καὶ ἀπὸ τῆς 3 μ. μ. μέχρι τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου, τὸν δὲ χειμῶνα (1 Ὀκτωβρίου ἕως 31 Μαρτίου) ἀπὸ τῆς 9-12 π. μ. καὶ ἀπὸ τῆς 2 μ. μ. μέχρι δύσεως ἡλίου.

Κατὰ τὰς Κυριακὰς θέλουσιν ἀνοίγει ἀπὸ τῆς 10 μέχρι τῆς 12 πρὸ μεσημβρίας καὶ τὸ μὲν θέρος ἀπὸ τῆς 3-5, τὸν δὲ χειμῶνα ἀπὸ τῆς 2-4 μ. μ.

Κατὰ τὰς ἐν ἐδαφ. 3 μεγάλας ἑορτὰς θέλουσιν εἶσθαι ἀνοικτὰ τὸ μὲν *Ἐθνικὸν Μουσεῖον* ἀπὸ τῆς 10-12 π. μ., τὸ δὲ *Μουσεῖον τῆς Ἀκροπόλεως* τὸ μὲν θέρος ἀπὸ τῆς 3-5, τὸν δὲ χειμῶνα ἀπὸ τῆς 2-4 μ. μ.

Κατὰ δὲ τὰς ἐν τῷ ἐδαφ. 4 μεγάλας ἑορτὰς θέλουσι μένει κλειστά.

3) Τὰ Μουσεῖα θέλουσιν ἀνοίγει μόνον δύο ὥρας καθ' ἑκάστην, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, κατὰ τὰς ἑξῆς μεγάλας ἑορτάς· 1) τῇ ἡμέρᾳ τῶν Θεοφανείων, β´) τῇ Κυριακῇ τῆς Τυροφάγου, γ´) τῇ Κυριακῇ τῶν Βαΐων, δ´) τῇ μεγάλῃ Παρασκευῇ, μεγάλῳ Σαββάτῳ καὶ Κυριακῇ καὶ Δευτέρᾳ τοῦ Πάσχα, ε´) τῇ Πέμπτῃ τῆς Ἀναλήψεως, ϛ´) τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς, καὶ ζ´) ταῖς ἑορταῖς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, τοῦ Ἁγ. Γεωργίου, τοῦ Ἁγ. Κωνσταντίνου, τῶν Ἀποστόλων, τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου καὶ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου.

4) Θέλουσι μένει κλειστὰ τὰ Μουσεῖα κατὰ τὰς ἑξῆς μεγάλας ἑορτάς· α´) τῇ πρώτῃ τοῦ ἔτους, β´) τῇ Κυριακῇ τῆς Ἀπόκρεω, γ´) τῇ καθαρᾷ Δευτέρᾳ, δ´) τῇ Τρίτῃ τοῦ Πάσχα καὶ ε´) τῇ ἡμέρᾳ τῶν Χριστουγέννων.

5) Τὸ μικρὸν Μουσεῖον τῆς Ἀκροπόλεως καὶ τὸ ἐν τῷ Ἐθνικῷ Μουσείῳ *Ἐπιγραφικὸν Μουσεῖον* θέλουσιν ἀνοίγει καθ' ἑκάστην ἀπὸ τῆς 9-12 π. μ., ἐξαιρουμένων τῶν Κυριακῶν καὶ μεγάλων ἑορτῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 16 Ἀπριλίου 1892.

Ὁ Γενικὸς Ἔφορος

Π. ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ

ΔΙΑΤΡΙΒΑΙ ΚΑΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Μέθοδος πρὸς καθαρισμὸν καὶ συντήρησιν τῶν χαλκίνων ἀρχαίων.

Ἐν τῷ Ἀρχαιολογικῷ Δελτίῳ (1888 σελ. 227-233 καὶ 1889 σ. 102,3) περιεγράφη μέθοδος τοῦ καθαρισμοῦ καὶ τῆς συντηρήσεως τῶν χαλκίνων ἀρχαίων ἀντικειμένων. Ἡ μέθοδος αὕτη τροποποιηθεῖσα οὐσιωδῶς ἐκ τῆς μέχρι τοῦδε πείρας ἔφθασεν εἰς σημεῖον ἱκανοποιοῦν πάσας τὰς ἀπαιτήσεις, διότι νῦν δι' αὐτῆς ἀφαιρεῖται μὲν πᾶν ἴχνος ὀξειδίου ἢ ἅλατος ἀπὸ τοῦ ἀντικειμένου, καλύπτεται δὲ κατόπιν μόνον ὑπὸ λεπτοτάτου ὅλως καὶ ἀνεπαισθήτου στρώματος τῆς προφυλαττούσης αὐτὸ ἀπὸ μελλούσης ὀξειδιώσεως οὐσίας, συγχρόνως δὲ διατηρεῖ εὐχάριστον φαιομέλαν χρῶμα, ἐξακολουθοῦν νὰ παρέχῃ αὐτῷ καὶ μετὰ τὸν καθαρισμὸν τὴν ὄψιν τοῦ ἀρχαίου, ἐλλείπει δὲ ὅλως τὸ νεωτερίζον πράσινον καὶ ἡ ἐκ τοῦ βερνικίου στιλπνότης. Πρὸς καθησύχασιν ἐκείνων ὅσοι ἀνησύχησαν ἢ ἐμεμψιμοίρησαν ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ ὄψει τῶν τὸ πρῶτον καθαρισθέντων ἀντικειμένων παρατηρῶ ὅτι εὐκόλως καὶ ἄνευ βλάβης δύναται ν' ἀφαιρεθῇ (δι' οἰνοπνεύματος κλπ.) ἥ τε στιλπνότης αὐτῶν καὶ ὁ πράσινος χρωματισμὸς καὶ δύναται χωρὶς οὐδὲ τὸ παραμικρὸν νὰ πάθωσι ταῦτα νὰ λάβωσι τὴν φαιομέλαιναν χροιὰν καὶ τὸ ἄστιλπνον τῶν τελευταῖον καθαρισθέντων.

Ἡ μέθοδος τοῦ καθαρισμοῦ ὡς νῦν ἔχει στηρίζεται ἐπὶ τῆς ἀναγωγικῆς ἤτοι ἀποξειδιωτικῆς ἐπενεργείας τοῦ ὑδρογόνου ἐν τῷ γεννᾶσθαι ἐπὶ τῶν ὀξειδίων μετάλλων καὶ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ περιπτώσει ἰδίως ἐπὶ τῶν τοῦ χαλκοῦ, ἔχει δὲ σὺν τοῖς ἄλλοις τὸ προτέρημα ὅτι τὰ ἀντικείμενα δὲν μένουσιν ἐν τέλει ἐντὸς ὀξίνου διαλύσεως δυναμένης νὰ ἐπιδράσῃ βλαβερῶς ἐν τῷ μέλλοντι ἐφόσον μένει ἐν τοῖς πόροις τοῦ μετάλλου, διότι ὁ χρησι-

μοποιούμενος σὺν τῷ ὀξεῖ ψευδάργυρος καταστρέφει καὶ τὸ τελευταῖον τούτου ἴχνος, μεταβάλλων αὐτὸ εἰς εὐδιάλυτον ἅλας, εὐκόλως καὶ τελέως δι' ὕδατος ἀφαιρούμενον.

Μετὰ τὴν μικρὰν ταύτην προεισαγωγὴν ἐρχόμεθα εἰς τὴν περιγραφὴν τῆς μεθόδου ἐχούσης ἐν συντόμῳ ὡς ἑξῆς :

Λαμβάνομεν ὕδωρ κοινὸν ἐντὸς λεκάνης πηλίνης καλῶς ἐφυαλωμένης μεγέθους ἀναλόγου τῶν καθαρισθησομένων ἀντικειμένων, ἅτινα πρέπει νὰ καλύπτωνται ὁλοσχερῶς ὑπ' αὐτοῦ· κατὰ πρῶτον θέτομεν ἐντὸς τοῦ ὕδατος τεμάχια ἀγοραίου ψευδαργύρου, μετὰ ταῦτα φέρομεν ἐπὶ τῶν τεμαχίων τούτων ἐντὸς τοῦ ὕδατος τὰ ἀντικείμενα ἀκάθαρτα, ὡς ἐξῆλθον τῆς γῆς, ἀφοῦ τιναχθῶσιν ὅσον ἔνεστιν ἐκ τοῦ ἐπικαθημένου χώματος· εἶτα χύνομεν ἐντὸς τοῦ ἐν λόγῳ ὕδατος ἀγοραῖον ἤτοι ἀκάθαρτον ὑδροχλωρικὸν ὀξὺ καὶ δὴ 10 ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν τοῦ ὕδατος, ἤτοι εἰς κάθε 100 δράμια ὕδατος προσθέτομεν 10 δράμια ὑδροχλωρικοῦ ὀξέος· τῇ ἐπιδράσει τούτου ἐπὶ τοῦ ψευδαργύρου ἄρχεται ζωηρὸς ἀναβρασμός, προερχόμενος ἐκ τοῦ ἀναπτυσσομένου ὑδρογόνου, τὸ ὅλον δὲ ὑγρὸν αὐτοθερμαίνεται· τὸ ὑδρογόνον τοῦτο ἐνῷ δὲν προσβάλλει τὸν χαλκὸν ἐπιτίθεται ζωηρῶς κατὰ τῶν ὀξειδίων τοῦ χαλκοῦ καὶ ἰδίως τοῦ σκληροῦ καὶ δυσαποσπάστου ὀξειδυλλίου ἀφαιρεῖ ἀπ' αὐτοῦ τὸ ὀξυγόνον καὶ ἐγκαταλείπει τὸν μεταλλικὸν χαλκόν· ὁ χαλκὸς οὗτος ἀποσπᾶται ἐν καταστάσει μελαίνης κόνεως τοῦ ἀντικειμένου ἀφίνων τὴν ὑπ' αὐτὸν ἐπιφάνειαν λείαν καὶ ἀπρόσβλητον ἄλλως. Μετὰ 24 ὥρας ἐξάγομεν τὰ ἀντικείμενα, τὰ πλύνωμεν δι' ὕδατος, τὰ τρίβωμεν διὰ ψήκτρας τῶν ὀδόντων ἢ ὀνύχων καὶ τὰ ἐνθέτομεν πάλιν εἰς τὸ ἀρχικὸν μετὰ τοῦ ψευδαργύρου ὕδωρ, εἰς ὃ προσθέτομεν νέον ὑδροχλωρικὸν ὀξὺ ἀλλὰ κατά τι ὀλιγώτερον τοῦ τῆς πρώτης ἡμέρας· τὴν ἐργασίαν ταύτην ἐκτελοῦμεν καθ' ἑκάστην ἐλαττοῦντες πάντοτε τὸ ποσὸν τοῦ ὑδροχλωρικοῦ ὀξέος μέχρις οὗ ἀφαιρεθεῖ πᾶν ἴχνος ἐπικαθίσματος ἐκ τοῦ ἀντικειμένου, ἂν δὲ ἐν τῷ μεταξὺ ἐξαντληθῇ ὁ ψευδάργυρος προσθέτομεν νέα τεμαχίδια αὐτοῦ, ἅτινα κόπτομεν διὰ ψαλλίδος, χρησιμοποιοῦντες κάλλιστα πρὸς τοῦτο τὰ ὑπὸ τῶν φανοποιῶν πωλούμενα ὑπολείμματα τοῦ μετάλλου τούτου.

Ἀφοῦ τὸ ἀντικείμενον καθαρισθῇ οὕτω τ ε λ έ ω ς καὶ κατα-

στῇ φαιομέλαν, πλύνομεν αὐτὸ δι' ὕδατος καθαροῦ καὶ τὸ ἐνθέτομεν ἐπὶ 24 ὥρας εἰς ἀραιότατον διάλυμα ἀνθρακικοῦ καλίου ἢ ἀνθρακικοῦ νατρίου (ποτάσσης ἢ σόδας) παρασκευαζομένου ἐν ἀναλογίᾳ 1 δραμίου ποτάσσης ἢ σόδας πρὸς 100 δράμια ὕδατος κοινοῦ· τοῦτο γίνεται ὅπως ἀφαιρεθῇ ἴχνος τυχὸν ὀξέος ὑπολειφθὲν ἐν τοῖς πόροις τοῦ ἀντικειμένου ὅταν τυχὸν τὸ ὑδροχλωρικὸν ὀξὺ τῆς προηγουμένης ἐπεξεργασίας δὲν εἶχεν ὅλως ἐξαντληθῇ ὑπὸ τοῦ ψευδαργύρου· ἡ ἐξάντλησις αὕτη γίνεται πασίδηλος ἐκ τῆς παύσεως τοῦ ἀναβρασμοῦ, καί τοι ἐνυπάρχοντος ψευδαργύρου ἐν τῷ ρευστῷ.

Ἐξάγοντες μετὰ 24 ὥρας τὸ ἀντικείμενον ἐκ τοῦ διαλύματος τῆς ποτάσσης ἢ σόδας, τὸ πλύνομεν πάλιν δι' ὕδατος κοινοῦ καὶ τὸ εἰσάγομεν ἐπὶ 24 ὥρας ἐντὸς ὕδατος ἀπεσταγμένου πρὸς ἀφαίρεσιν παντὸς τυχὸν ὑπολειφθέντος ἴχνους ποτάσσης ἢ σόδας. Εἰς πάσας τὰς ἐν τοῖς ὑγροῖς τούτοις καταθέσεις πρέπει νὰ προσέχωμεν, ὥστε τὸ ἀντικείμενον νὰ καλύπτηται τελέως ὑπὸ τῶν ρευστῶν.

Νῦν ἐξάγομεν τὸ ἀντικείμενον σπογγίζομεν αὐτὸ ἐπιπολαίως διὰ στεγνοῦ μάκτρου καὶ τὸ φέρομεν ἐντὸς ξηρῶν πριονιδίων ὅπου μένει ἐπὶ ἄλλας 24 ὥρας ὅπως ἀπορροφωθῇ ἡ ὑγρασία του.

Τὸ τοιουτοτρόπως παρασκευασθὲν ἀντικείμενον θέτομεν ἐπὶ ἐλάσματος σιδηροῦ, (λαμβάνομεν δηλ. λευκοσίδηρον ἢ λαμαμαρίναν) τὸ ὁποῖον θερμαίνομεν κάτωθεν διὰ λύχνου οἰνοπνεύματος ἢ φωταερίου ἢ καὶ δι' ἀνθράκων, ἐξακολουθοῦμεν δὲ τὴν θέρμανσιν μέχρις οὗ παύσει πᾶν σημεῖον ἐξυδρώσεως. Τούτου γενομένου ἀφίνομεν τὸ ἀντικείμενον νὰ ψυχθῇ καὶ λαμβάνομεν ψήκτραν τῶν ὀδόντων ἢ ὀνύχων καθαρὰν (ἡ πρὸς μόνον τὸν σκοπὸν τοῦτον χρησιμεύουσαν), ἣν προστρίβομεν πρῶτον μὲν ἐπὶ τεμαχίου κηροῦ λευκοῦ καθαροτάτου εἶτα δὲ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου, ἐξακολουθοῦντες τὴν ἐργασίαν ταύτην μέχρις οὗ ὁλόκληρον τὸ ἀντικείμενον περικαλυφθῇ ὑπὸ λεπτοτάτου καὶ ἀνεπαισθήτου ὅλως στρώματος κηροῦ.

Οὕτω καθίσταται τὸ καθαρισθὲν κατάλληλον πρὸς διαφύλαξιν καὶ ἔκθεσιν ἐν τοῖς Μουσείοις.

Ἂν τυχὸν τοῦ χρόνου προϊόντος ἐμφανισθῶσί που αὐτοῦ ἐξαν-

θήματα ἁλάτων ἢ ὀξειδίων (ὅπερ ὅμως, ἂν καλῶς καὶ μετὰ προσοχῆς ἐκτελεσθῇ ἡ ἐργασία, δὲν πρέπει νὰ συμβῇ) τρίβομεν τὸ παθὸν μέρος καλῶς καὶ τελείως πρῶτον διὰ καθαρᾶς ψήκτρας ὅπως ἀφαιρεθῇ πᾶν ἴχνος ἐξανθήματος εἶτα δὲ διὰ ψήκτρας προστριβείσης ἐπὶ κηροῦ ὡς ἄνω.

Τὰ περὶ τῆς ἄνω μεθόδου ἀνεκοινώσαμεν πέρυσιν εἰς τὸ ἐνταῦθα γερμανικὸν ἀρχαιολογικὸν Ἰνστιτοῦτον, ἐφηρμόσθη δ' αὕτη μέχρι τοῦδε μόνον εἰς τὰ παρ' ἡμῖν Μουσεῖα καὶ δὴ μετὰ τελείας ἐπιτυχίας. Αἱ ἐν τῷ γερμανικῷ ὁδηγῷ «Merkbuch die Alterthuemer aufzugraben und aufzubewahren, Berlin,» ὃν ἐμνημονεύσαμεν ἐν τῇ πρώτῃ ἡμῶν ἐκθέσει, ὁδηγίαι εἰσὶ λίαν διεξοδικαὶ καὶ δὲν φέρουσιν ὡς τέλειον ἀποτέλεσμα ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰ χάλκινα ἀντικείμενα (1).

---

(1) Πρὸς διατήρησιν ἀνακαλυφθεισῶν ἀρχαιοτήτων ἐν γένει καὶ προφύλαξιν αὐτῶν ἀπὸ τῆς περαιτέρω ἐπιβλαβοῦς ἐπιδράσεως τῶν ἀτμοσφαιρικῶν αἰτίων, τὸ ἐν Πρωσσίᾳ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας ἐδημοσίευσεν ἐγκυκλίους ὁδηγίας καὶ μέσα πρὸς προφύλαξιν πραγμάτων ἐκ ξύλου, ὀστοῦ, ὀδόντων, κεράτων, ἐλεφαντοδόντων, κοραλλίων, δερμάτων, ὑφασμάτων, ὀρειχάλκου, χρυσοῦ, ἀργύρου, μολύβδου, κασσιτέρου, σιδήρου, πηλίνων καὶ λιθίνων σκευῶν· ἔτι δὲ καὶ πραγμάτων ἐξ ὑέλου καὶ ἠλέκτρου.

Τὰ πρὸς διατήρησιν τῶν ἀνωτέρω προτεινόμενα μέσα εἰσὶ τάδε:

1. Μίγμα ἐξ ἴσων μερῶν καλλίστου βερνικίου καὶ κεκαθαρμένου πετρελαίου.
2. Ῥητινοῦχον διάλυμα λαμβανόμενον διὰ διαλύσεως 15 γραμμαρίων ῥητίνης τῆς Δαμάρας ἐντὸς 130 γραμμαρίων καθαρᾶς βενζίνης. Εἰς τὸ διάλυμα τοῦτο προστίθενται 20 γραμμάρια μηκωνελαίου καὶ 150 γραμμ. τερεβινθελαίου (νέφτι) καλλίστης ποιότητος. Τὸ μίγμα συνήθως συμπυκνούμενον, πρὸ τῆς χρήσεως ἀραιοῦται τῇ προσθήκῃ βενζίνης καὶ ὀλίγου τερεβινθελαίου.
3. Μίγμα βενζίνης καὶ μηκωνελαίου, ὅπερ λαμβάνεται δι' ἀναμίξεως λελευκασμένου μηκωνελαίου μετὰ 27 γραμμαρίων κεκαθαρμένης βενζίνης.
4. Ἐπιχρίσματα σιδήρου, ἅτινα συνίστανται ἐκ διαλυμάτων λευκοῦ κηροῦ, ἢ παραφίνης ἐν βενζίνῃ ἢ τερεβινθελαίῳ, ἢ ἐκ καθαρᾶς βαζελίνης ἢ ἐκ κηρωτίνης.
5. Διάλυμα γόμμα-λάκκας, ὅπερ λαμβάνεται διὰ διαλύσεως κεκαθαρμένου τοιούτου κόμμεως ἐν οἰνοπνεύματι καὶ ἀναμίξεως τοῦ προκύπτοντος διαλύματος μετὰ σταγόνων ἐλαίου τοῦ κίκεως (ρετζινόλαδον).
6. Διάλυμα Πηκτῆς χρήσιμον πρὸς ἐπίχρησιν ὀστῶν καὶ πηλίνων σκευῶν, ὃ κατασκευάζεται δι' ἀναμίξεως ἀραιοῦ διαλύματος πηκτῆς τῆς Κολωνίας μετὰ κόνεως ἀραβικοῦ κόμμεως, προστιθεμένης μέχρις οὗ ἀποκτήσῃ ἡ μάζα τὴν σύστασιν μέλιτος, μεθ' ὃ προστίθεται ἐν τῷ μίγματι ὀλίγον ποσὸν γλυκερίνης.

Διὰ τῶν ἀνωτέρω μέσων διατηρήσεως ἐπιχρίονται αἱ ἐκ τῶν ἀνωτέρω ὑλῶν ἀρχαιότητες, εἶτα δὲ ἐναποτίθενται πρὸς διαφύλαξιν ἐν τοῖς Μουσείοις, οὕτω δὲ κατορθοῦται ἡ ἐπὶ μακρὸν διατήρησις τῶν μᾶλλον εἰς ἀλλοίωσιν ὑποκειμένων καὶ ὑπὸ τῶν ἀτμοσφαιρικῶν αἰτίων εὐκόλως προσβαλλομένων οὐσιῶν.

Ο. Α. ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ

Καλλίας Σκαμβωνίδης.

Πλὰξ ἐκ Πεντελησίου μαρμ. μετ' ἀετωματίου εὑρεθεῖσα ἐν τῇ μονῇ τῆς Φιλοθέας, νῦν δὲ μετακομισθεῖσα εἰς τὸ Ἐπιγραφικὸν Μουσεῖον. Μῆκ. 0,55, πλ. 33, πάχ. 0,08μ. Ὁ πρῶτος στίχος ἐνεχαράχθη πλησιέστατα τῷ ἐπικράνῳ, οἱ δὲ λοιποὶ τουτέστι τὸ ἐπίγραμμα χωρίζονται τοῦ πρώτου διὰ κενοῦ χώρου μήκ. 0,25μ, ἐν ᾧ ὑπῆρχε προφανῶς γραπτόν τι κόσμημα ἢ εἰκών τις. Ἀπεθραύσθη τὸ κάτω μέρος τῆς πλακὸς μετὰ τοῦ τέλους τῆς ἐμμέτρου ἐπιγραφῆς. Ἡ ἐπιγραφὴ οὐχὶ στοιχηδὸν γεγραμμένη ἔχει ὡς ἑξῆς:

Καλλίας Σκαμβωνίδης
(κενὸς χῶρος)
Ἦρξας Ἀθηναίοισι δικαι-
οσύνην δὲ πάρεδρον,
Καλλία, ἐκτήσω δαίμονο-
ς] σεμνοτάτην·
ἐξ ἀγα]θῶν ἀγαθὸς προγ-
όνων γεγονὼς ἀ]νεφάνθης
- - - - - ἐ]σ[θ]λο - -

Ἡ γραφὴ ἀποδεικνύει ὅτι ὁ Καλλίας ἀπέθανεν ἐν τοῖς πρώτοις χρόνοις τῆς 4. πρ. Χρ. ἑκατονταετηρίδος. Ὀλίγον πρότερον ἦρχον ἐν Ἀθήναις ὡς ἐπώνυμοι ἄρχοντες δύο Καλλίαι, ὁ μὲν πρῶτος τὸ ἔτος 412/11, ὁ δὲ δεύτερος τὸ ἔτος 406/5. Ὁ ἐν τῷ ἐλεγείῳ διὰ τὴν δικαιοσύνην μεθ' ἧς διεῖπε τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ καὶ τὴν δόξαν τοῦ γένους αὐτοῦ ἐπαινούμενος Καλλίας εἶνε ὁ τοῦ ἔτους 412/11, ἐφ' οὗ ἐγκατέστη ἡ ὀλιγαρχία (πρβ. Ἀριστ. πολ. Ἀθην. xxxii), διότι ὁ ἄρχων τοῦ ἔτους 406/5, ἐφ' οὗ ἐγένετο ἡ ἐν Ἀργινούσαις ναυμαχία, διακρίνεται ὑπὸ τοῦ Ἀριστ. ἔ. ἀ. xxxiv ἀπὸ τοῦ ἀρχαιοτέρου συνωνύμου ὡς «Καλλίας ὁ Ἀγγελῆθεν».

Α. ΛΟΛΛΙΓΚ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1892

ΤΕΥΧΟΣ ΜΗΝΟΣ ΜΑΪΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΚΑΙ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

1. **Ἀνασκαφαὶ παρὰ τὴν ἱερὰν ὁδὸν** (ἴδ. σ. 4,3).

Αἱ ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἀφροδίτης ἐργασίαι ἐπερατώθησαν. Γίνονται δὲ νῦν ἐργασίαι παρὰ τὸν τοῦ Δαφνίου ναόν. Ἐν ταῖς ἐργασίαις ταύταις εὑρέθη:

Ὀγκώδης λίθος τετραγώνου σχήματος ἐξ Ὑμηττίου μαρμάρου (μῆκ. περ. 1^{μ}, πλ. 0,47, πάχ. 0,34^{μ}) φέρων ἐπὶ τῆς μιᾶς πλευρᾶς τὴν ἑξῆς ἐπιγραφὴν (πρβ. C. I. A. III, ἀρ. 1023):

Ἀγαθῆ[ι τύχῃ
Ἐπὶ ἄρχοντος [Πραξαγόρου
τοῦ καὶ Τιμοθέ[ου Θορικίου
ιε' ἀπὸ τῆς α' τοῦ [Θεοῦ Ἀδριανοῦ
εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπ[ιδημίας, μηνὸς
Μαιμακτηριῶνο[ς, ἐπὶ τῆς Ἀν-
τιοχίδος ς' πρυτα[νείας, γραμ-
ματεὺς τὸ β' Νικήτη[ς - - αν
δρου Παλληνεὺς ἀν[έγραψεν
τοὺς ἰδίους συνάρχον[τας καὶ
τοὺς ἀϊσίτους.

Ἀναφλύστιοι	Παλληνεῖς
Ἐπώνυμος	ΑΠ. Ἀπολλωνίδ[ης
Ἀσκλη[πι]άδης Ὑγίνου	ΑΠ. Διονύσιος
Γ ἢ Π . . ορος Μέμνονος	ΑΙΛ. Θεαγένης
Ἀγάθων Ἀσκληπιάδου	ΑΠ. Ἄτταλος
Διοκλῆς Ὕλλου	Μοσχίων Νικίου

Ἀθήναιος Διοδότου
Ἀσκληπιάδης Δημοχάρου

Κόρινθος) Φυρνήσιοι
Εὐκράτης) Φλ. Διονύσιος
Εὐέλπιστος Λε-
ωνίδου
Σημαχίδαι
Ἀρτέμων) πρ(εσβύτερος)
Ἰσίδωρος Ἀρτέ-
μωνος
Ἀρτέμων)
Ὀνήσιμος Ἀρ-
τέμωνος
Ἀπολλώνιος
Στεφάνου

Φλ. Γαιανός
Γλαῦκος Ἀλε-
ξάνδρου πρ(εσβύτερος)
Ἀλέξανδρος
Γλαῦκος Ἀλεξάνδρου
Ἀσκληπιάδης Ζωσίμου
Γοργίας Μοσχίωνος

Μηνόφιλος Σωσιγένου
Ἐπιτυγχάνων Ἀριστοβούλου
Προσδόκιμος Ἀριστοβούλο]υ
Ἐπίγονος)
Κτήσων)
Ἰανουᾶρις Ἐράτ[ωνος
Ἰουν. Μερκάτω[ρ
Α - - - - ν: - -

Ἐπὶ ἑτέρας δὲ πλευρᾶς τοῦ αὐτοῦ λίθου ὑπάρχει ἡ ἑξῆς ἐπιγραφὴ (πρβ. C. I. A. III ἀρ. 625 καὶ 745):

ς Παλλ[ηνεὺς
ἐπὶ ἄρχον[τος
Μ]ελιτεὺ

Ἀγαθῇ τύχῃ - - - - - - - - ἱε-
ρεὺς Ὀρδεώνιος Λ[ολλιανὸς - - ἐπὶ ἄρχον-
τος. Πο. Αἰλίου Φιλέα [Μελιτέως - - ἀπὸ τῆς
πρώτης ἐπιδημίας Θε[οῦ Ἀδριανοῦ - - - τῆς
Ἀδριανίδος ἐγραμμ[άτευεν - - - - - Φι-
λολόγου Θριάσιος. Βησαιε[ῖς
Θεὸς Ἀδριανὸς
Κλ. Δομετιανὸς
Αἴλιος Ἡράκων πρ[εσβύτερος;
Κλ. Καστάλιο[ς
Γ. Μᾶρκος - -
Ἰούλιο[ς - - -

Ἐν ταῖς αὐταῖς ἀνασκαφαῖς εὑρέθησαν καὶ οἱ δύο ἑξῆς ὅροι:

α') Πλὰξ ἐξ ἐγχωρίου λίθου (μαρμάρου). Μῆκ. 0,34 πλ. 0,21μ.

Ὅ]ρος
μ]νημάτ-
ων

Ἀνάγεται εἰς τὴν πέμπτην πρ. Χρ. ἑκατονταετηρίδα.

β') Πλὰξ ἐξ ἐγχωρίου λίθου (τιτανολίθου). Μῆκ. καὶ πλ. περίπου 0,30 μ.

Ὅρος χω]ρίο[υ
κα]ὶ οἰκίας πε-
π]ραμένων ἐπ-
ὶ λύσει ἐρανισ-
ταῖς τοῖς με-
τὰ Φίλωνος
XX

2. Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἐπιδαύρῳ (ἴδ. σ. 23,6).

Αἱ ἐν Ἐπιδαύρῳ ἀνασκαφαὶ ἐξακολουθοῦσιν. Νῦν γίνονται ἐργασίαι πρὸς ἀνατολὰς τοῦ ναοῦ τῆς Ἀρτέμιδος καὶ κατὰ τὸ ἀρκτικὸν μέρος τῆς μεγάλης βορειοανατολικῶς τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀσκληπιοῦ πλατείας. Ἐνταῦθα ἀπεκαλύφθη ἐκ πωρίνων λίθων κατεσκευασμένον κρηπίδωμα μικροῦ ναοῦ, ὅστις εἶνε πιθανῶς τὸ ἐν οἰκοδομητικῇ τινι ἐν τῷ ἱερῷ εὑρεθείσῃ ἐπιγραφῇ μνημονευόμενον *Ἀφροδίτιον*. Σημειωτέον ὅτι καὶ ὁ Παυσανίας μνημονεύει ἱεροῦ τῆς Ἀφροδίτης.

3. Ἀνασκαφαὶ ἐν Στράτῳ.

Ἐν Στράτῳ τῆς Ἀκαρνανίας ἐγένοντο ἀνασκαφαί, ἀδείᾳ τῆς κυβερνήσεως, ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Σχολῆς διὰ τοῦ ἐκ τῶν ἑταίρων αὐτῆς κ. Joubin. Διὰ τῶν ἀνασκαφῶν τούτων ἀπεκαλύφθη ὁ ἐν μέρει ὁρατὸς πρότερον ἀρχαῖος ναός, ἀπεκαλύφθη δὲ καὶ ἀπέναντι τοῦ ναοῦ, παρὰ τὸ Σωροβίγλι, μέγα στωϊκὸν οἰκοδόμημα, μέρος τῆς Ἀγορᾶς ἴσως ἀποτελοῦν.

Ὁ μνημονευθεὶς ναὸς εἶνε περίπτερος διπλοῦς ἐν παραστάσει δωρικὸς ναός, ἔχει δηλ. τὸ σχῆμα τοῦ Θησείου· ἔχει δὲ μῆκος 34,00 καὶ πλάτος 18,20. Σώζεται δὲ τὸ κρηπίδωμα ὁλόκληρον μετὰ τῶν κάτω σπονδύλων τῶν πλείστων κιόνων. Πρὸ τῆς ἀνατολικῆς τοῦ ναοῦ πλευρᾶς ἀπεκαλύφθη μέγας βωμός, παρ' ᾧ εὑρέθησαν πολλὰ τεμάχια πηλίνων εἰδωλίων, λείψανα τῶν γινομένων τὸ πάλαι θυσιῶν καὶ ἀναθημάτων. Εὑρέθησαν δὲ ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς ταύταις καὶ τεμάχιά τινα ἐπιγραφῶν, ψηφισμάτων τὸ πλεῖστον, καὶ μεγάλος τις κολοβὸς ἐνεπίγραφος λίθος, ἐφ' οὗ ἀναγινώσκονται πολλὰ κύρια ὀνόματα, παρ' οἷς εἶνε γεγραμμένοι ἐνιαχοῦ ἀριθμοί. Ἴσως εἶνε κατάλογος εἰσφορᾶς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΜΟΥΣΕΙΟΙΣ

1. **Ἐθνικὸν Μουσεῖον.**

Εἰσήχθησαν ἐν τῷ Ἐθν. Μουσείῳ τὰ ἑξῆς ἀρχαῖα:

1. Ἔκτυπον ἀνάγλυφον (ὕψ. 0,70 μεῖζον πλάτος 0,90) εὑρεθὲν ἐν ταῖς ἐργασίαις πρὸς κατασκευὴν τοῦ ὑπογείου Σιδηροδρόμου Ἀθηνῶν, παρὰ τὸ «Μοναστηράκι». Εἰκονίζεται δ' ἐν αὐτῷ Ἡρακλῆς ἀναπαυόμενος ἐν τῇ μορφῇ τοῦ ἐν Ἐλευσῖνι εὑρεθέντος τοῦ ἐν τῷ *Δελτ.* 1888 ἐν σ. 178 ὑπ' ἀρ. 14 μνημονευομένου σὺν μόνῃ τῇ διαφορᾷ ὅτι τὴν δεξιὰν ἔχει ἐπὶ τῶν γονάτων οὐχὶ ἀνυψωμένην. Τέχνη ρωμαϊκῶν χρόνων. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορείας 2124).

2. Ἑκατὸν πέντε τεμάχια διαφόρων πηλίνων εἰδωλίων ἐκ Μικρᾶς Ἀσίας, κεφαλαὶ τὸ πλεῖστον, ἐν οἷς δύο πλήρη γυναικεῖα ἀγάλματα, ἀγαλμάτιον Ἀσιάτου ἀνδρὸς κτλ. Ἐδωρήθησαν ὑπὸ ἀνωνύμου ὁμογενοῦς διὰ τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως κ. Χαρ. Τρικούπη. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορείας 2125).

Ἐπιγραφαὶ δὲ εἰσήχθησαν, κατ' ἔκθεσιν τοῦ *Λόλλιγκ*, αἱ ἑξῆς:

3-4. Ἐπιγραφαὶ εὑρεθεῖσαι ἐν Κηφισίᾳ (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2126-2127):

3. Ἑρμῆς ἀκέφαλος, οὐχὶ βάθρον περιφερές, ὡς ἀναφέρει τὸ C. I. A. III, ἐν ᾧ ἐδημοσιεύθη ὑπ' ἀρ. 810 ἡ ἐπὶ τοῦ Ἑρμοῦ ἐπιγραφή. Σημειωτέον, ὅτι τὸ ἐν τῇ πρώτῃ σελίδι τῶν ὀνομάτων προτεινόμενον ὑπὸ τοῦ Dittenberger ὄνομα «Φιλοσέραπις» ὑπάρχει τῷ ὄντι προφανῶς ἐπὶ τοῦ λίθου. Μῆκ. 1,48, πλ. 0,30, πάχ. 0,25^μ^.

4. Πλὰξ ἐπιτυμβία μετ' ἀετώματος. Μάρμαρον πεντελήσιον. Μῆκ. 1,25, πλ. ἄνω 0,37, κάτω 0,46, πάχ. 0,08-0,10^μ^.

Ἀριστόδημος
Ἀμυνομένου
Κηφισιεὺς

Σμ (ρόδαξ) ι κ ὁ (ρόδαξ) θη
Σμίκρου Ἐλευσινίου
θυγάτηρ, Ἀμυνομένου
Κηφισιέως γυνή
(ἀμφορεὺς λουτροφόρος)

5-7. Ἐπιγραφαὶ εὑρεθεῖσαι ἐν ταῖς πρὸς προέκτασιν τοῦ σιδηροδρόμου Ἀθηνῶν - Πειραιῶς γενομέναις σκαφικαῖς ἐργασίαις πλησίον τοῦ νέου παρὰ τὴν πλατεῖαν τῆς Ὁμονοίας σταθμοῦ. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορείας 2128-2134):

5. Πλὰξ ἐκ Πεντελησίου μαρμάρου μετ' ἁπλοῦ ἐπικράνου. Μῆκ. 0,70, πλ. 0,45, πάχ. 0,08μ. Ὑπὸ τὸ ἄνω ἄκρον:

Κλειταγόρα Ἀθηναῖς Τιμαία Εὐβόλη

Ἐπὶ τῆς πλακὸς ὑπῆρχεν εἰκὼν γραπτή, νῦν ἐντελῶς ἐξηλειμμένη. Ἄνωθεν ἢ παραπλεύρως μιᾶς τῶν μορφῶν τῆς εἰκόνος ταύτης ἐγράφη τὸ πρῶτον τῶν ἄνω ἀναφερομένων ὀνομάτων: ***Κλειταγόρα***.

6. Κιονίσκος ἐξ Ὑμηττίου μαρμάρου. Ἐπὶ μιᾶς πλευρᾶς:

Ἀμίναιος
Ἐλ[ε]υσῖς
Λέων

Ἐπὶ τῆς ἀντιθέτου πλευρᾶς λείψανα ἀρχαιοτέρας ἐπιγραφῆς:

- - - ι; ων
Μαχ]άων
χ[αῖ]ρε

7. Ὅμοιος·

Ζμύρνα
Ἡρακλείτου
Ἀντιοχέως
γυνή

8-11. Ἐκ τῆς ἐπίσης παρὰ τὴν πλατεῖαν τῆς Ὁμονοίας κειμένης οἰκίας τοῦ κ. Μπάγκα μετηνέχθησαν εἰς τὸ Μουσεῖον:

8. Πλὰξ ἐκ Πεντελησίου μαρμάρου. Μῆκ. 0,51, πλ. 0,23, πάχ. 0,07μ.

Χοῖρος

9. Ἄνω τεμάχιον πλακὸς ἐξ Ὑμηττίου μαρμάρου. Μῆκ. 0,20, πλ. 0,24, πάχ. 0,09μ.

Σιμωνίδης

10. Κιονίσκος ἐξ Ὑμηττίου μαρμάρου.

Ἐπιτυγχάνων
χρηστός

11. Ὅμοιος·

Πτολεμαῖο[ς
Πτολεμαίου
Ἡρακλεοπολίτης

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ

ΔΙΑΤΡΙΒΑΙ ΚΑΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Ψήφισμα τῶν χρόνων τῶν δεκατριῶν φυλῶν.

Τεμάχιον στήλης ἐκ Πεντελησίου μαρμάρου μετ' ἀετώματος. Ἀπεκρούσθησαν μέρη τινὰ τοῦ ἀετώματος, τὸ ἀριστερὸν καὶ τὸ κάτω μέρος τῆς στήλης. Μῆκ. 0,50, πλ. 0,34, πάχ. 0,08μ. Εὑρέθη ἐν ταῖς διὰ τὴν προέκτασιν τοῦ σιδηροδρόμου Ἀθηνῶν-Πειραιῶς σκαφικαῖς ἐργασίαις.

Ἡ ἐπιγραφὴ ἦτον μὲν στοιχηδὸν γεγραμμένη, δὲν εἶχον ὅμως ὅλοι οἱ στίχοι τὸ αὐτὸ μῆκος, διότι ἀποφεύγων γενικῶς νὰ διακόψῃ τὰς συλλαβὰς ἀφῆκεν ὁ χαράκτης ἐν τῷ τέλει τῶν στίχων τὸ μὲν κενὰ ἑνὸς (στ. 7, 11, 12, 17, 18) ἢ δύο (στ. 4, 9) γραμμάτων, τὸ δὲ προσέθηκεν συστέλλων τὴν γραφὴν ἐν τοῖς στ. 6, 8, 10, 13, 14, 18 ἀνὰ ἓν γράμμα (ἐν τῷ στ. 18 ὑπάρχει καὶ τὸ κενὸν καὶ ἡ συστολή). Ἄνευ τῶν ἀνωμαλιῶν τούτων θὰ συνίσταντο οἱ στίχοι ἐκ 39 γραμμάτων ἕκαστος, ἐξαιρουμένων ὅμως τῶν στίχων 7 καὶ 11, ἐν οἷς διαστέλλονται αἱ λέξεις «ἔδοξεν» καὶ «διετέλει» τῶν προηγουμένων διὰ τοῦ κενοῦ ἑνὸς γράμματος. Τοιαύτη ἐν τῷ τέλει τῶν στίχων ἀνωμαλία εὕρηται καὶ ἐν τῇ ἐν τῷ C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 381 ἐπιγραφῇ, περιωρίζετο δὲ βεβαίως εἰς τὸ τέλος τῶν στίχων, ὥστε νὰ δυνάμεθα μετὰ βεβαιότητος νὰ σημειώσωμεν πόσα γράμματα ἀπωλέσθησαν ἐν τοῖς ἀποθραυσθεῖσι μέρεσι τῶν στίχων.

Ἡ ἐπιγραφὴ λοιπὸν ἔχει οὕτως :

θ   *ε*]   *ο*   [*ί*

Ἐπὶ Ἡρακλείτου; ἄρχ]οντος ἐπὶ τῆς Αἰγεῖδος δωδε-
κάτης πρυτανείας, ἧ]ι Ἀριστοτέλης Θεαινέτου Κε-
φαλῆθεν ἐγραμμάτε]υεν, Θαργηλιῶνος δεκάτει
ἱσταμένου, ἕκτει τῆς] πρυτανείας· ἐκκλησία κυρί-
α· τῶν προέδρων ἐπεψή]φιζεν Καλλίστρατος Νικίου
. . . . καὶ συμπρ]όεδροι v. ἔδοξεν τῷ δήμω v.
. . . . Φ]ηγαιεὺς εἶπεν· ἐπειδὴ πρότε-

ρον οἱ . . . . ους πρ]όγονοι Ἀθηναῖοι ὄντες
φιλότιμοι περὶ τὸν δῆμ]ον ἦσαν, πρόξενοι καὶ εὐερ-
γέται γεγενημένοι Ἀθη]ναίων — διετέλει δὲ καὶ
. . . . ης χρήσιμος ὢν πε]ρὶ τὴν πόλιν τὴν Ἀθη-
ναίων, ἀνθ' ὧν ὁ δῆμος πολλαῖς τ]ε δωρεαῖς ἐτίμησεν
αὐτὸν καὶ πολιτείᾳ καὶ αὐτὸν κ]αὶ τοὺς ἐγγόνους
αὐτοῦ, καὶ νῦν τὴν αὐτὴν αἵρεσιν τ]οῖς ἑαυτοῦ προ-
γόνοις ἔχων χρείας παρέχεται το]ῖς στρατευομέ-
νοις Ἀθηναίων ἐν . . . . τούς τ]ε ἡγεμόνας
εὖ ποιεῖ ὅτι δύναται, κοινῆι τε τῆι πό]λει καὶ ἰδί-
αι τοῖς ἐντυγχάνουσιν αὐτῷ συνεργε]ῖ καὶ χρε-
ίας παρέχεται ἐπὶ τὰ συμφέροντα τῷ δή]μῳ, πει-
ρατῶν;. . . . . τ]ὴν χώ-
ραν κτλ.]

Ἡ γραφὴ ὀλίγον ἀμελής.

Περὶ τῶν καθέκαστα τῆς ἐπιγραφῆς μετὰ τῶν κατὰ τὰ πλεῖστα ἐκ τῆς τυπικῆς φρασεολογίας (1) ***ληφθεισῶν συμπληρώσεων αὐτῆς παρατηρῶ τὰ ἑξῆς:***

Τὸ ὄνομα τοῦ ἄρχοντος δὲν συμπληροῦται ἀσφαλῶς, ἦρχεν δὲ οὗτος κατὰ τὸ τελευταῖον τρίτον τῆς τρίτης π. Χρ. ἑκατονταετηρίδος, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν κατωτέρω ῥηθησομένων. Τῶν ἀρχόντων οἵτινες φαίνονται ὅτι ἦρχον περίπου μετὰ τὸ εἰρημένον χρονικὸν διάστημα ἀποκλείονται ὁ Προξενίδης καὶ ὁ Ἐργοχάρης (2) ***ὧν τινων οἱ γραμματεῖς εἶνε γνωστοί, ἡ τὸν ἄρχοντα Πυθόκριτον μνημονεύουσα ἐπιγραφὴ (C. I. A. II 862) δὲν ἀνευρέθη μετὰ τὴν πρώτην ὑπὸ τοῦ Πιττάκη δημοσίευσιν αὐτῆς. Προτείνω λοιπὸν τὴν συμπλήρωσιν «ἐπὶ Ἡρακλείτου ἄρχοντος»· οὗτος ἦρχε τὸ μετὰ τὸν Εὐφίλητον ἔτος, ὁ δὲ Εὐφίλητος κατὰ τοὺς χρόνους καθ'***

(1) Πρβ. τὰς ἐν τῷ C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 193 κ. 194 ἐπιγραφάς. Τὴν συμπλήρωσιν τοῦ στ. 15 παρέλαβον ἐκ τῆς ὑπ' ἀρ. 331 στ. 19 κ. ἑ., τὴν τοῦ στ. 20 ἐκ τῆς ὑπ' ἀρ. 297 στ. 24 κ. ἑ. ἐπιγραφῆς τοῦ C. I. A. II.

(2) Προσθέτω ὅτι ὡς γενικὴ πτῶσις τοῦ ὀνόματος Ἐργοχάρης πρέπει νὰ συμπληρωθῇ ἐν τῇ ὑπ' ἀρ. 381 ἐπιγραφῇ τοῦ C. I. A. II οὐχὶ «Ἐργοχάρους» ἀλλὰ «Ἐργοχάρου» καὶ ὅτι ὁ ἄρχων οὗτος ἦρχε κατὰ τοὺς χρόνους, καθ' οὓς ὑπῆρχον ἐν Ἀθήναις δώδεκα φυλαί. Τὸ τελευταῖον τοῦτο συνάγεται ἐκ τῆς ἐν τῷ C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 859 ἐπιγραφῆς.—Ὁ Beloch νομίζει (Jahrb. f. Phil. 1884 σ. 488) ὅτι ἡ ὑπ' ἀρ. 381 ἐπιγραφὴ δύναται ν' ἀναχθῇ εἰς τὸ ἔτος τοῦ ἄρχοντος Ἑρμογένου(ς).

οὓς ὑπῆρχον ἐν Ἀθήναις δεκατρεῖς φυλαί, ὡς ἀποδεικνύει ὁ ὑπ' ἀρ. 859 τοῦ C. I. A. II κατάλογος ἀρχόντων.

Ὡς δημοτικὸν τοῦ γραμματέως συνεπλήρωσα Κε[φαλῆθεν] καὶ οὐχὶ Κειριάδης διὰ τὸν ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἀναφερόμενον λόγον, ὅτι ὁ χαράκτης προσπαθεῖ φανερῶς νὰ μὴ διακόψῃ τὰς συλλαβὰς τῶν λέξεων, καίτοι παρημέλησεν ὡς φαίνεται τοῦ κανόνος τούτου ἐν τῷ τέλει τοῦ στίχου 19, ὅπως καὶ ὁ χαράκτης τῆς ἐν τῷ C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 381 ἐπιγραφῆς ἐν τῷ τέλει τοῦ ὀγδόου στίχου αὐτῆς.

Τὸ ὄνομα τοῦ διὰ τοῦ ψηφίσματος τιμωμένου ξένου ὅληγε βεβαίως εἰς — ης, διότι ἐν τῷ δωδεκάτῳ στίχῳ κατεῖχεν ἡ ὀνομαστικὴ δέκα, ἐν δὲ τῷ ἐνάτῳ στίχῳ ἡ γενικὴ ἕνδεκα θέσεις γραμμάτων.

Ἐν τοῖς στοίχοις 9 κ. ἑ. ἐρρήθη ἀναμφιβόλως ὅτι οἱ πρόγονοι (1) τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ξένου εἶχον ἀνακηρυχθῇ ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων τὸ μὲν πρόξενοι καὶ εὐεργέται τὸ δὲ πολῖται. Ἐν οὐδεμιᾷ ἐπιγραφῇ οὔτε παρὰ συγγραφέως τινὸς ἀναφέρεται ὅτι ὅπως ἐν πολλαῖς ἄλλαις πολιτείαις (2) ἐδόθησαν καὶ ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων τῷ αὐτῷ ξένῳ συγχρόνως καὶ ἡ τιμὴ προξένου καὶ εὐεργέτου καὶ ἡ πολιτεία, ἀλλὰ πάντοτε διεκρίνεται ἡ πολιτεία διὰ τὰ ἐξ αὐτῆς ἐξαρτώμενα δικαιώματα ὡς σπουδαιότερόν τι καὶ ἀνώτερον ἀπὸ τῆς ἁπλῶς τιμητικῆς προξενίας καὶ εὐεργεσίας. Ὡς διδακτικὸν παράδειγμα ἀναφέρω τὸ τοῦ ἰατροῦ Εὐήνορος, ᾧ ἔδωκαν οἱ Ἀθηναῖοι κατὰ τὰς ἐν τῷ C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 186 καὶ 187 ἐπιγραφὰς πρῶτον τὴν προξενίαν, ἔπειτα αὐτῷ καὶ τοῖς ἐγγό-

(1) Τοιαύτη τῶν προγόνων μνεία γίνεται καὶ ἐν πολλαῖς ἄλλαις ἐπιγραφαῖς, ὧν ἀναφέρω τὰς ἐν τῷ C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 25 (**Rev. arch.** 1878 σ. 121), 55, 115, 161, 193, 194, 304, 306, 311, 331 ἐπιγραφάς.

(2) Πρβ. E. **Szanto Das griech. Bürgerrecht** σ. 14 κ. ἑ.

Ἐγνωμάτευσεν ὁ **Meier** (**de proxenia** σ. 23) βασιζόμενος ἐπὶ χωρίων τινῶν τοῦ Δεινάρχου καὶ τοῦ Ὑπερείδου, ὅτι καὶ ἐν Ἀθήναις ἐδόθησαν ἐνίοτε συγχρόνως καὶ ἡ προξενία καὶ ἡ πολιτεία. Τὸ σφάλμα τοῦτο διώρθωσεν ἤδη ὁ **Schubert** ἐν τῇ διατριβῇ **de prox. att.** σ. 67.

Ἓν μόνον παράδειγμα ἀναφέρει ὅτι ἐδόθησαν ξένῳ τινὶ συγχρόνως ἡ ἰσοτέλεια, ἡ ἔγκτησις γῆς καὶ οἰκίας καὶ ἡ προξενία: ἴδε τὴν ἐν τῷ C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 48 ἐπιγραφὴν περὶ ἧς ἐπραγματεύθη ὁ **Schenkl** ἐν τοῖς **Wien. Stud.** II σ. 220.

νοις αὐτοῦ ἔγκτησιν γῆς καὶ οἰκίας, τελευταῖον δὲ ταὶ τὴν πολιτείαν. Ὀφείλομεν λοιπὸν ν' ὑποθέσωμεν ὅτι καὶ οἱ πρόγονοι τοῦ διὰ τοῦ ψηφίσματος τιμωμένου ἀνδρὸς ἀνεκηρύχθησαν τὸ μὲν πρῶτον πρόξενοι καὶ εὐεργέται, ἔπειτα δέ, ἀφ' οὗ ἀπέδειξαν παντοιοτρόπως τὴν πρὸς τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων εὔνοιαν, πολῖται. Οὐδαμῶς δὲ παράδοξον ὅτι ἀναφέρονται ἀμφότεραι αἱ τιμαὶ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ ταύτῃ, ἥτις δὲν διεκρίνετο ἐπὶ βραχυλογίᾳ.

Οἱ ἐν τοῖς στ. 16 κ. ἑ. μνημονευόμενοι στρατευόμενοι Ἀθηναῖοι δὲν ἐστρατεύοντο βεβαίως «ἐκ καταλόγου» ἀλλὰ ὡς ἐθελονταὶ ἢ μισθωτοὶ (πρβ. τὴν ἐν τῷ C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 314 ἐπιγραφὴν καὶ Droysen Gesch. d. Diad. II σ. 209 σημ. 2). Διὰ τοῦτον τὸν λόγον δὲν μνημονεύονται στρατηγοὶ ἀλλὰ ἡγεμόνες.

Ἐν τῷ τέλει τοῦ σῳζομένου μέρους τῆς ἐπιγραφῆς ἐγίνετο ἴσως λόγος περὶ πειρατῶν, τοὐλάχιστον εἶνε γνωστὸν ὅτι κατὰ τοὺς χρόνους εἰς οὓς ἀνάγεται ἡ ἐπιγραφὴ ἐλυμαίνοντο οἱ πειραταὶ πολλὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος, πρβ. Δελτίον 1891 σ. 49, Bull. de corr. h. X σ. 116, XV σ. 361.

Τὸ ἐνδιαφέρον τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης ἔγκειται πρὸ πάντων εἰς τοῦτο, ὅτι κατὰ τοὺς στ. 2 καὶ 4 ἐπρυτάνευεν ἡ Αἰγηῒς ὡς δωδεκάτη φυλὴ διαρκοῦντος τοῦ Θαργηλιῶνος, τουτέστι τοῦ ἑνδεκάτου μηνός, οὗτινος κατεῖχεν εἰσέτι τοὐλάχιστον τὸ τελευταῖον τρίτον. Τοιοῦτόν τι δὲν συμβιβάζεται πρὸς τὴν διάρκειαν ἑκάστης πρυτανείας τῶν χρόνων καθ' οὓς ὑπῆρχον δώδεκα φυλαί, ὧν ἑκάστη ἐπρυτάνευε κατὰ τὰ κοινὰ ἔτη 29 - 30, κατὰ τὰ δίσεκτα 32 ἡμέρας. Ἕπεται λοιπὸν ὅτι ἀνάγεται ἡ ἐπιγραφὴ εἰς τοὺς χρόνους τῶν δεκατριῶν φυλῶν, ὅταν εἶχεν προστεθῇ ταῖς πρότερον δώδεκα φυλαῖς ἡ Πτολεμαΐς. Τὴν ἐν Ἀθήναις ποτὲ ὕπαρξιν δεκατριῶν φυλῶν ἐδίδαξεν ἡμᾶς τὸ πρῶτον σαφῶς ἡ ἐν τῇ Ἀρχ. Ἐφημ. τ. ἔ. 1887 ἐν σ. 175 κ. ἑ. δημοσιευμένη ἐπιγραφή, ἡ ἐπὶ κεφαλῆς φέρουσα τὸ ὄνομα τοῦ ἄρχοντος Διοκλέους (τοῦ Κυδαθηναιῶς). Ἀβέβαιον εἶνε ἂν τὸ ἔτος τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης κοινὸν ἦτον ἢ δίσεκτον, διότι δὲν εἶνε ἀδύνατον ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἡμερῶν τοῦ Σκιροφοριῶνος ἀκριβῶς ὁ αὐτὸς ἦτον τῷ τῶν ἡμερῶν τῆς Ἱπποθωντίδος ὡς δεκάτης τρίτης φυλῆς,

δηλαδὴ 29. Τὸ δὲ νῦν δημοσιευόμενον ψήφισμα φαίνεται διὰ τοὺς ἐν τοῖς ἑξῆς λόγους ὅτι ἐρρήθη ἐν κοινῷ τινι ἔτει.

Δὲν ἐσώθησαν ἀκέραια τὰ χωρία τῆς ἐπιγραφῆς, ἐν οἷς ἀνεφέροντο ἡ ἡμέρα τοῦ Θαργηλιῶνος καὶ ἡ τῆς πρυτανείας. Ὀφείλομεν λοιπὸν ν' ἐξετάσωμεν τίνι τρόπῳ δύνανται νὰ συμπληρωθῶσι τὰ χωρία ταῦτα.

Ἐὰν γράφωμεν «Θαργηλιῶνος δεκάτει [ὑστέραι]», ὑπολείπονται μέχρι τοῦ τέλους τοῦ ἔτους 38 ἡμέραι. Προστιθεμένου πρὸς ταύταις τοῦ μεγαλειτέρου ἀριθμοῦ τῶν ἡμερῶν τῆς πρυτανείας, ὃν δύναται νὰ δεχθῇ τὸ μεταξὺ τῶν λέξεων «ὑστέραι» καὶ «[τῆς] πρυτανείας» κενόν, τουτέστι 10 (τὸ κενὸν συμπληροῦται καὶ διὰ τ. λ. «πέμπτει» ἢ «ἑβδόμει» ἢ «ὀγδοίη», ἀλλὰ διὰ τούτων σμικρύνεται εἰσέτι τὸ ποσὸν τῶν ἡμερῶν), ἀποτελεῖται διὰ τῆς συναθροίσεως τὸ ποσὸν 48 ἡμερῶν, τοῦτο ὅμως δὲν δύναται ν' ἀποτελέσῃ τὸ ποσὸν τῶν ἡμερῶν δύο πρυτανειῶν, ὧν ἑκάστη εἶχεν τοὐλάχιστον 27 ἡμέρας. Ἐπίσης ἀποκλείεται ἡ συμπλήρωσις «δεκάτει [φθίνοντος, ἕκτει τῆς] πρυτανείας», διότι 38 + 6 = 44. Διὰ τοὺς λόγους τούτους φαίνεται ὅτι ἡ προτελευταία πρυτανεία ἤρχισε δέκα περίπου ἡμέρας προτήτερα καὶ ἀγόμεθα νὰ συμπληρώσωμεν «δεκάτει [ἱσταμένου]», (¹) τὸ δὲ μετὰ τοῦτο κενὸν διὰ «ἕκτει». Διὰ τῶν συμπληρώσεων τούτων ἀποκτῶμεν διὰ τὰς δύο τελευταίας πρυτανείας τὸ ποσὸν 55 (49 + 6 = 55) ἡμερῶν, ὧν ἡ μὲν μία πρυτανεία περιέχει 27, ἡ δὲ ἑτέρα 28 ἡμέρας (27 + 28 = 55). Κατὰ τοῦτον τὸν ὑπολογισμὸν διήρκει ἡ πρυτανεία τῆς Αἰγηΐδος, ἐὰν ὑποθέσωμεν ὅτι ὁ Σκιροφοριὼν ἦτον 29 ἡμερῶν, ἀπὸ τῆς 5. Θαργηλιῶνος μέχρι τῆς πρώτης Σκιροφοριῶνος, ἡ δὲ δεκάτη τρίτη ἡ καὶ τελευταία πρυτανεία ἀπὸ τῆς 2. μέχρι τῆς 29. Σκιροφοριῶνος, τὸ δὲ ἔτος τῆς ἐπιγραφῆς ἦτον κοινόν, διότι ἐν τοῖς δισέκτοις ἔτεσιν (τῶν 384 ἡμερῶν) εἶχον τῶν πρυτανειῶν πιθανῶς ἑπτὰ μὲν ἀνὰ 30, αἱ δὲ λοιπαὶ ἓξ ἀνὰ 29 ἡμέρας.

Λόγου γενομένου περὶ τῆς ἐποχῆς τῶν δεκατριῶν φυλῶν ἀνα-

(1) Ἡ ἡμέρα αὕτη φαίνεται ὅτι ἦτον ἐργάσιμος πρβ. A. Mommsen Chronol. σ. 94. Ψηφίσματα τῆς ἡμέρας ταύτης εἶνε τὰ ἐν τῷ C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 175ᵇ (Σκ[ιρ]οφοριῶνος δεκάτη ἱσ[τ]αμένου) καὶ 469 ([Βοη]δρομιῶνος [δεκά]τηι ἱσταμέν[ου], ἐκκλησία κ[υρία]).

φύεται τὸ ζήτημα τίνα ἄλλα ψηφίσματα φαίνεται ὅτι ἀνήκουσιν εἰς αὐτήν, διότι τοιουτοτρόπως μόνον νομίζω ὅτι δυνάμεθα νὰ προσεγγίσωμεν εἰς τὴν ὁριστικὴν λύσιν τοῦ ζητήματος πότε εἰσήχθη ἐν Ἀθήναις ἡ Πτολεμαΐς ὡς δεκάτη τρίτη φυλή.

Εἰς τρίτον παράδειγμα τοιούτων ψηφισμάτων ἀνῆκεν ἴσως ἡ ἐν τῷ C. I. A. II *ὑπ' ἀρ. 344 ἐπιγραφή, εἰς τὴν συμπλήρωσιν τῆς ὁποίας ἠσχολήθησαν ματαίως καὶ ὁ ἐκδότης τοῦ* C. I. A. II *καὶ ὁ* A. Reusch (De dieb. cont. *σ.* 26). *Κατὰ τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην ἐρρήθη τὸ ψήφισμα ἐν τῷ Ἐλαφηβολιῶνι ἐπὶ τῆς δεκάτης πρυτανείας. Ἐξετάσας τὸν λίθον ἐπιβεβαιῶ ὅτι ἐπ' αὐτοῦ ὑπάρχει ὅπως παρατηρεῖ ῥητῶς καὶ ὁ* Köhler *ἡ λέξις «δ]εκάτης» καὶ οὐχὶ «ἐνάτης», δὲν νομίζω ὅμως ὅτι διὰ τοῦτο ὀφείλομεν νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι τὸ ἀπροσδόκητον τοῦτο προέρχεται ἐξ ἀνωμαλίας τινὸς τοῦ ἡμερολογίου, τοὐλάχιστον δὲν φαίνεται ἀνωφελὲς ν' ἐξετάσωμεν, ἂν τὰ τῆς ἐπιγραφῆς συναρμόζωσι τοῖς χρόνοις τῶν δεκατριῶν φυλῶν. Διὰ τοῦτον τὸν λόγον προτείνω τὴν ἑξῆς συμπλήρωσιν :*

Ἐπὶ Μενεκράτους; ἄ]ρχοντος ἐπὶ τ-
ῆς Ἱπποθωντίδος δ]εκάτης πρυτα-
νείας ἧι . . . .]νο[ς] (1) Ἱπποκ[ρ]ί[τ-
ου . . (2) ἐγραμμάτευεν] Ἐλα[φηβολιῶ-
νος ἐνάτηι ἱσταμέν]ου, [πρώτηι τῆ-
ς πρυτανείας κτλ.

Ἐὰν ὑποθέσωμεν ὅτι δύο τῶν τελευταίων τεσσάρων πρυτανειῶν διήρκουν ἀνὰ 28, αἱ δὲ λοιπαὶ ἀνὰ 27 ἡμέρας, ἀνταπεκρίνετο ἡ πρώτη ἡμέρα τῆς δεκάτης πρυτανείας πρὸς τὴν ἐνάτην ἡμέραν τοῦ Ἐλαφηβολιῶνος, ὅπως δεικνύει ἡ ἑξῆς παρίσωσις :

$$28 \times 2 + 27 \times 2 = 110.$$

$$22 + 29 + 30 + 29 = 110.$$

Ἐν τῷ πρώτῳ στίχῳ συνεπλήρωσα τὸ ὄνομα τοῦ ἄρχοντος Μενεκράτους, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου ὑπῆρχον βεβαίως αἱ δεκατρεῖς φυλαί. Τοῦτο ἀποδεικνύεται διὰ τοῦ γνωστοῦ καταλόγου τῶν ἀρχόντων (C. I. A. II *ὑπ' ἀρ.* 859) *ἐν ᾧ εὕρηται ἐν* frg. d. *στ.* 13 *θεσμοθέτης τις φέρων τὸ δημοτικὸν Αἰγιλιεὺς καὶ ἀντι-*

(1) Π. χ. Ἀριστόξε]νος.

(2) Δημοτικὸν τοῦ γραμματέως κατ' ἐπιτομὴν διὰ μόνων τῶν δύο πρώτων γραμμάτων δεδηλωμένον, π. χ. Μυ(ρρινούσιος).

προσωπεύων τὴν Πτολεμαΐδα φυλήν. Τὸ ὄνομα τοῦ γραμματέως ἦτον ἄγνωστον.

Τέταρτον ψήφισμα τῶν χρόνων τῶν δεκατριῶν φυλῶν εἶνε πιθανῶς τὸ ἐν τῷ C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 334 δημοσιευμένον. Συμμερίζομαι λοιπὸν τὴν γνώμην τοῦ Beloch, ὅστις ἔ. ἀ. σ. 482 πρῶτος εἴκασεν ὅτι τὸ ψήφισμα τοῦτο δὲν ἀνάγεται εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Χρεμωνιδείου πολέμου ἀλλὰ εἰς τὸ τελευταῖον τρίτον τῆς τρίτης ἑκατονταετηρίδος.

Παραπέμπων εἰς τὰς σημειώσεις τοῦ Köhler, ὅστις ἀπέδειξεν τρανῶς τὰς δυσκολίας, ἃς παρέχουσιν αἱ περὶ τῆς χρονολογίας τοῦ ψηφίσματος γνῶμαι τοῦ Boeckh καὶ Ραγκαβῆ, προτείνω τὴν ἑξῆς συμπλήρωσιν τῶν ἑπτὰ πρώτων στίχων :

Ταμίας στρατιωτικῶν
Εὐρυκλείδης Μικίωνος [Κηφισιεὺς
Ἐ]πὶ Διομέδοντος ἄρχοντος ἐπὶ τῆς [Ἀντιγονί / Δημητριά] δος δεκάτης πρ-
υτανείας ἧι Φορυσκίδης Ἀριστομένου Λ[ευκονοεὺς(1) ἐγραμμά-
τε]υεν v. Ἐλαφηβολιῶνος ἕνει καὶ νέαι ἐμ[βολίμωι, εἰκοστῆι τ-
ῆς] πρυτανείας· ἐκκλησία· τῶν προέδρων ἐ[πεψήφιζεν . . . . (2)
τρ]ατος Τελεσίνου Ἐρχιε[ὺς κ]αὶ συμ[πρόεδροι·

Κατὰ τὴν συμπλήρωσιν ταύτην ἦτον τὸ ἔτος τοῦ Διομέδοντος κοινὸν καὶ αἱ τέσσαρες τελευταῖαι πρυτανεῖαι (10-13) εἶχον 28+27+27+27 ἡμέρας. Πρὸς τὰς ὑπολειπομένας μέχρι τοῦ τέλους τοῦ ἔτους ἡμέρας τῶν πρυτανειῶν συμφωνεῖ ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπολειπομένων ἡμερῶν τοῦ ἔτους, διότι

ἡμ. τ. πρτ. $28+27+27+7=89$.
ἡμ. τ. ἔτους $1+29+30+29=89$.

Ἐν ταῖς ἐπιγραφαῖς τοῦ τελευταίου τρίτου ἢ μᾶλλον τετάρτου τῆς τρίτης ἑκατονταετηρίδος κατατάσσεται συνήθως καὶ ἡ ἐν τῷ C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 385 ἐπιγραφή. Νομίζω ὅμως ὅτι δυνάμεθα ν' ἀποδείξωμεν ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη ἀνάγεται εἰς ἓν τῶν πρώτων ἐτῶν τῆς δευτέρας ἑκατονταετηρίδος.

(Ἕπεται τὸ τέλος) Α. ΛΟΛΛΙΓΚ

(1) Τὸ τελευταῖον γράμμα τοῦ σωθέντος μέρους τοῦ στίχου τούτου φαίνεται ὅτι ἦτο μᾶλλον Λ ἢ Α, ἐκ δὲ τῶν ἐκ Λ ἀρχομένων δημοτικῶν συμπληροῖ μόνον «Λευκονοεύς» τὸ ἑπόμενον κενόν.

(2) Π. χ. Δαμασίσ]τρατος.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1892

ΤΕΥΧΟΣ ΙΟΥΝΙΟΥ ΚΑΙ ΙΟΥΛΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΚΑΙ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

1. **Ἀνασκαφαὶ παρὰ τὴν ἱερὰν ὁδὸν** (ἴδ. σ. 4, 3).

Αἱ παρὰ τὸ Δαφνίον ἀνασκαφαὶ ἐξακολουθοῦσι. Γλυπτὰ εὑρήματα ἐγένοντο ἐν αὐταῖς τὰ ἑξῆς· α') κορμὸς νεανίου ἀρχαϊκῆς τέχνης· β') ἀνάγλυφον καλῆς τέχνης ἐλλιπὲς τὸ ἄνω μέρος (τὰς κεφαλὰς τῶν μορφῶν) παριστῶν δύο θεὰς ἐνδεδυμένας ποδήρη χιτῶνα. Ἡ μὲν ἀριστερὰ τῷ ὁρῶντι ὑποβαστάζει διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς μικρὸν Ἔρωτα, ἡ δὲ δεξιὰ ἐρείδεται διὰ τῆς ἀριστερᾶς ἐπὶ σκήπτρου (Ἀφροδίτη καὶ Πειθώ;)· γ') τεμάχιον ἀναγλύφου παριστῶντος νεανίσκον (Ἔρωτα;) κρατοῦντα θυμιατήριον.

2. **Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἐπιδαύρῳ** (ἴδ. σ. 23, 6).

Αἱ ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἀνασκαφαὶ ἔφερον εἰς φῶς ἱκανὰς ἐπιγραφάς. Τούτων μία εἶνε παραδόξως ἀκριβὲς ἀντίγραφον τῆς ἄλλοτε ἐν ταῖς αὐταῖς ἀνασκαφαῖς εὑρεθείσης, τῆς ἐν *Ἀρχ. Ἐφημερίδι* 1883 σ. 25 ἀρ. 1 δημοσιευμένης· εἶνε δὲ καὶ αὕτη, ὥσπερ καὶ ἐκείνη, ἐπὶ μαρμαρίνου βωμοῦ κεχαραγμένη. Ἑτέρα ἐπιγραφὴ εἶνε κατάλογος *θεαροδόκων* τοῦ Ἀσκληπιοῦ κατὰ τὴν Ἀκαρνανίαν καὶ Ἰταλίαν. Ἄλλη εἶνε κατάλογος εἰσφορῶν γενομένων πρὸς τέλεσιν θυσίας, ἥτις καλεῖται *ὁλοκαύτησις*. Εὑρέθη δὲ καὶ ἀρχαϊκὴ ἐπιγραφὴ ἀναθηματικὴ «τῷ φίλῳ Ἀσκληπιῷ» καὶ ἐπιγραφαί τινες μεθ' ὑπογραφῶν τεχνιτῶν. Ἀνασκάφεται δὲ νῦν τὸ πρὸς ἀνατολὰς

τοῦ σταδίου νοτιοανατολικῶς τοῦ ναοῦ τῆς Ἀρτέμιδος τετράγωνον κτίριον, ὅπερ φαίνεται ὅτι εἶνε στωϊκόν τι οἰκοδόμημα τῶν ὑπὸ τοῦ Ἀντωνίνου κατασκευασθέντων ἢ ἀνοικοδομηθέντων, διότι εὑρέθη πηλίνη πυραμὶς ἐκ τῆς στέγης αὐτοῦ φέρουσα ἐντετυπωμένην ἐπιγραφὴν ΑΝΤΩΝΕΙΝ. Ἴσως εἶνε ἡ στοὰ ἐκείνη ἡ καλουμένη Κότυος, περὶ ἧς ὁ Παυσανίας λέγει τάδε: «καί, ἦν γὰρ στοὰ καλουμένη Κότυος, καταρρυέντος δὲ οἱ τοῦ ὀρόφου διέφθαρτο ἤδη πᾶσα ἅτε ὠμῆς τῆς πλίνθου ποιηθεῖσα, ἀνῳκοδόμησε (ὁ Ἀντωνῖνος) καὶ ταύτην» (II, 27, 6).

3. Ἀνασκαφαὶ ἐν Δήλῳ.

Αἱ ἐν Δήλῳ ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Σχολῆς πρὸ ἐτῶν ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαὶ ἐπανελήφθησαν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο διὰ τοῦ ἐκ τῶν ἑταίρων τῆς Σχολῆς ταύτης κ. Chamonard.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΙΣ ΤΑ ΜΟΥΣΕΙΑ

1. Ἐθνικὸν Μουσεῖον.

1. Ἐπιτύμβιον μαρμάρινον μόνωτον ἀγγεῖον, λήκυθος. Φέρει ἐν τῇ κοιλίᾳ ἀνάγλυφον παράστασιν τήνδε: Γυνὴ ἐν ποδήρει χιτῶνι καὶ ἱματίῳ κάθηται ἐπὶ θρόνου ἀριστερὰ ἐστραμμένη καὶ δεξιοῦται ἔμπροσθεν αὐτῆς ὄρθιον ἱστάμενον ὁπλίτην φέροντα περικεφαλαίαν καὶ ἀσπίδα καὶ ἐνδεδυμένον χιτώνιον καὶ ἱμάτιον, ὅπερ ἀπὸ τῶν ὤμων κατέρχεται εἰς τὰ ὀπίσθια τοῦ σώματος. Ὄπισθεν τοῦ ὁπλίτου ἵσταται ὄρθιος, δεξιὰ ἐστραμμένος, γέρων, ὅστις ἐστήριζε τὴν δεξιὰν μασχάλην ἐπὶ ῥάβδου, ἧς τὸ ὁρατὸν ἐν τῷ λίθῳ κάτω μέρος θὰ ἦτο χρώματι δεδηλωμένον. Ὄπισθεν δὲ τῆς γυναικὸς ἵσταται ὄρθιος, ἀριστερὰ ἐστραμμένος, γενειῶν νεανίας ἐν ἱματίῳ, ὅστις κρατεῖ ἐν τῇ δεξιᾷ στλεγγίδα. Διατήρησις τοῦ ἀναγλύφου καλλίστη. Εὑρέθη ἐν Ἀθήναις, παρὰ τὸν Βοτανικὸν κῆπον (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2124).

2. Κεφαλὴ γυναικεία ἡμίσεος περίπου φυσικοῦ μεγέθους, καλ-

λίστης διατηρήσεως, ἡ γνωστὴ ἐκ τῶν ἐν τῷ Ἡραίῳ ὑπὸ Ῥαγκαβῆ καὶ Bursian ἐνεργηθεισῶν ἀνασκαφῶν. Ἐκομίσθη ἐκ τοῦ Μουσείου Ἄργους (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2125).

3. Κεφαλῆς τὸ κάτω ἥμισυ περίπου μέρος, μεγέθους ἡμίσεος τοῦ φυσικοῦ. Ἐκ τῶν αὐτῶν ἐν τῷ Ἡραίῳ ἀνασκαφῶν. Ἐκομίσθη ἐκ τοῦ Μουσείου Ἄργους. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2126).

4. Ἄνω ἀριστερὸν μέρος τοῦ στήθους γυμνοῦ νεανίου. Ἐκ τῶν αὐτῶν ἐν τῷ Ἡραίῳ ἀνασκαφῶν. Ἐκομίσθη ἐκ τοῦ Μουσείου Ἄργους. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2127).

5. Τεμάχιον στεφάνης μετ' ἀναγλύπτων ἀνθεμίων, ἐφ' ὧν ἐπικάθηται πτηνόν. Ἐκ τῶν αὐτῶν ἐν τῷ Ἡραίῳ ἀνασκαφῶν. Ἐκομίσθη ἐκ τοῦ Μουσείου Ἄργους. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2128).

6. Λεοντοκεφαλὴ ἐκ μαρμάρου. Ἐκ τῶν αὐτῶν ἐν τῷ Ἡραίῳ ἀνασκαφῶν. Ἐκομίσθη ἐκ τοῦ Μουσείου Ἄργους. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2129).

7. Κορμὸς Νίκης, φυσικοῦ σχεδὸν μεγέθους, καλλίστης τέχνης. Ἐδωρήθη ὑπό τινος κατοίκου τοῦ παρὰ τὸ Ἡραῖον χωρίου Χώνικα, ὥστε ἐκ τοῦ Ἡραίου βεβαίως θὰ προέρχεται. Ἐκομίσθη ἐκ τοῦ Μουσείου Ἄργους. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2130).

8. Τρεῖς δακτυλιόλιθοι δωρηθέντες ὑπὸ φιλαρχαίου ὁμογενοῦς. Ὁ μὲν εἰκονίζει Νίκην ἱσταμένην, ὁ δὲ Νίκην ἡνιοχοῦσαν ἅρμα, ὁ δὲ κεφαλὴν πωγωνοφόρον. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορείας 2131).

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

— Κατάλογος τοῦ Ἐθν. Μουσείου. Τοῦ ὑπὸ τοῦ Γεν. Ἐφόρου συντασσομένου καταλόγου τοῦ Ἐθνικοῦ Μουσείου ἐξεδόθη ὁ Α'. τόμος ὑπὸ τὸν τίτλον «Γλυπτὰ τοῦ Ἐθν. Μουσείου». Σύγκειται δὲ οὗτος ἐκ 32 τυπογραφικῶν φύλλων καὶ περιέχει ἑρμηνείαν 1044 γλυπτῶν.

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ

ΔΙΑΤΡΙΒΑΙ ΚΑΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Ψήφισμα τῶν χρόνων τῶν δεκατριῶν φυλῶν (τέλος).

(Ἴδε σελ. 42 κ. ἑ.).

Ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἐπιγραφὴ δὲν εἶνε μὲν στοιχηδὸν γεγραμμένη, κατὰ προσέγγισιν ὅμως δὲν εἶνε ἀμφίβολον, ὅτι ἕκαστος στίχος εἶχε περίπου 50 γράμματα, διότι βεβαία φαίνεται ἡ ἐν τοῖς στ. 3 καὶ 4 συμπλήρωσις «ἐ[κκλησία κυρία ἐν τῷ θεάτρῳ· τῶν] προέδρων κτλ. Τὴν συμπλήρωσιν ταύτην προτείνει καὶ ὁ Reusch «De dieb. cont.» σ. 28 καὶ 127, μεθ' οὗ συμφωνῶ πληρέστατα καὶ ὡς πρὸς τὰς ἄλλας συμπληρώσεις. Δὲν θεωρῶ ὅμως περιττὸν νὰ ἐξετασθῇ ἂν ἡ ἐπιγραφὴ δύναται νὰ συμπληρωθῇ τρόπῳ τινὶ συμφώνως πρὸς τὴν διάρκειαν τῶν πρυτανειῶν τῶν δεκατριῶν φυλῶν.

Ἡ ἐπιγραφὴ ἔχει συμπληρωμένη ὡς ἑξῆς :

> Ἐπὶ .... ἄρχ]οντος ἐπὶ τῆς Ἱπποθωντίδος ἑβ[δόμης πρυτανείας ἧι ....]ς Μενεστράτου Λαμπτρεὺς ἐγρα[μμάτευεν, Γαμηλιῶνος ἑνδεκάτ]ει, ἑνδεκάτει τῆς πρυτανείας· ἐ[κκλησία κυρία ἐν τῷ θεάτρῳ· τῶν] προέδρων ἐπεψήφιζεν Ἀμυ[ν.........
> κτλ.

Κατὰ τοὺς χρόνους τῶν δεκατριῶν φυλῶν ἠδύνατο ἡ ἑνδεκάτη ἡμέρα τῆς ἑβδόμης πρυτανείας ἐν κοινῷ τινι ἔτει, ὑποτιθεμένου ὅτι ἑκάστη πρυτανεία δὲν εἶχε πλέον τῶν 27 ἡμερῶν, ν' ἀνταποκριθῇ μόλις πρὸς μίαν τῶν τελευταίων ἡμερῶν τοῦ Ποσειδεῶνος ($27 \times 6 + 11 = 173$ *καὶ* $30 \times 3 + 29 \times 3 = 177$)*· τὸ κενὸν ὅμως δὲν δέχεται τοιαύτην συμπλήρωσιν (ἡ δεῖνα ἡμέρα μετ' εἰκάδας). Ὑποτιθεμένου δέ, ὅτι αἱ πρυτανεῖαι εἶχον πλείονας ἡμέρας, ἀνταποκρίνεται ἡ προειρημένη ἡμέρα κατὰ τοὺς χρόνους καὶ τῶν δώδεκα καὶ τῶν δεκατριῶν φυλῶν πρὸς ἡμέραν τινὰ ἢ τοῦ Ποσειδεῶνος II (κατὰ τὰ δίσεκτα ἔτη) ἢ τοῦ Γαμηλιῶνος (κατὰ τὰ*

κοινὰ ἔτη). Κατὰ τὰ δίσεκτα ἔτη ἀνταπεκρίνετο ἡ ἑνδεκάτη ἡμέρα τῆς ἑβδόμης πρυτανείας τῶν μὲν δώδεκα φυλῶν πρὸς τὴν 26. περίπου ἡμέραν τοῦ Ποσ. ΙΙ, τῶν δὲ δεκατριῶν φυλῶν πρὸς τὴν 11. περίπου τοῦ αὐτοῦ μηνὸς (30 × 3 + 29 × 3 + 11 = 188. ἡμέρα τοῦ ἔτους=11. Ποσειδ. ΙΙ)· ἀποκλείονται ὅμως ἀμφότεραι αἱ συμπληρώσεις ἕνεκα τοῦ μήκους τοῦ ὀνόματος τοῦ ἐμβολίμου μηνός. Κατὰ τὰ κοινὰ δὲ ἔτη τῶν χρόνων τῶν δώδεκα φυλῶν ἀντιστοιχοῦσιν ὡς ἔγγιστα αἱ ἡμέραι τῶν πρυτανειῶν καὶ τῶν μηνῶν, καὶ ἡ συμπλήρωσις « Γαμηλιῶνος ἑνδεκάτει ἢ Γ. δωδεκάτει » συνάδει πληρέστατα πρὸς τὸ κενὸν τοῦ τρίτου στίχου, ἐν ᾧ κατὰ τοὺς χρόνους τῶν δεκατριῶν φυλῶν ἐξικνεῖται ἡ ἑνδεκάτη ἡμέρα τῆς ἑβδόμης πρυτανείας ἐπὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ Γαμηλιῶνος μόνον ὑπὸ τὸν ὅρον ν' ὑποθέσωμεν ὅτι τέσσαρες τῶν πρώτων μηνῶν εἶχον ἀνὰ 30 ἡμέρας ἢ ὅτι προσετέθη ἡμέρα τις ἐμβόλιμος· τοιοῦτος ὅμως ὑπολογισμὸς δὲν δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν διότι τὸ ἐν τῷ τρίτῳ στίχῳ κενὸν φαίνεται ὅτι ὑπερβαίνει τὸ μῆκος τῆς λέξεως «[πρώτ]ει» καὶ διότι δὲν ὑπάρχει οὐδὲν ψήφισμα ὅπερ ἐρρήθη κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην. Ἕπεται λοιπόν, ἐπειδὴ ἕνεκα τῆς μνείας τῶν σχολῶν τοῦ Εὐάνδρου (ἴδε Köhler ἐν τῷ C. I. A. ἔ. ἀ.) ἀποκλείονται οἱ πρὸ τῆς προςλήψεως τῆς Πτολεμαΐδος χρόνοι, ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ ἀνάγεται εἰς τοὺς μετὰ 200 π. Χρ. χρόνους, ἀκριβέστερον δὲ εἰς ἓν τῶν πρώτων ἐτῶν τῆς δευτέρας ἑκατονταετηρίδος, διότι ὁ ἐν αὐτῇ μνημονευόμενος βασιλεὺς Ἄτταλος Ι ἀπέθανεν ἐν τῷ ἔτει 197 π. Χρ.

Τὸ ὑπὲρ τοῦ Τιμοσθένου ψήφισμα.

Ἀναδημοσιεύομεν ἐν τοῖς ἑπομένοις νέον ἀντίγραφον τῆς ἐν τῷ VI. τόμῳ τοῦ Ἀθηναίου ἐν σ. 271 κ. ἑ. ὑπ' ἀρ. 4 δημοσιευμένης ἐπιγραφῆς, ἧς τὸ διασκεπτικὸν μέρος ἔχει, ὡς λέγει ὁ κ. Κουμανούδης, «διὰ τῶν διαζευκτικῶν συνδέσμων «ἢ» ἐκφερομένην ἀπαρίθμησιν πολλῶν καὶ διαφόρων εἰδῶν ὑπηρεσιῶν τῇ πατρίδι, ἕνεκα τῶν ὁποίων κατὰ τοὺς νόμους ἐδικαιοῦτο τις ν' ἀνταμείβηται ἐν Ἀθήναις ». Ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἐπιγραφή, ἥτις εὑρέθη ἐν τοῖς παρὰ τὸ Ὠδεῖον τοῦ Ἡρώδου χώμασιν, ἐναπετέθη μετὰ τῶν λοιπῶν ἐκ τοῦ Βαρβακείου ἐπιγραφῶν ἐν τῷ ἐπι-

γραφικῷ τμήματι τοῦ Ἐθν. Ἀρχ. Μουσείου. Ἡ ἀνάγνωσις πλείστων ὅσων μερῶν τῆς ἐπιγραφῆς εἶνε δυσκολωτάτη, ἐν μέρει δέ, δηλαδὴ μετὰ τὸν στ. 24, διακρίνονται μόνον τὰ τέλη τῶν στίχων. Κάλλιον ὁπωσοῦν διατηροῦνται εὐτυχῶς οἱ στ. 12 - 21, ἐν οἷς περιέχονται τὰ περὶ τῶν τιμῶν τῶν εὐεργετῶν τοῦ δήμου εἰρημένα, τουτέστι ἐκεῖνο τὸ μέρος τῆς ἐπιγραφῆς, εἰς ὃ συνίσταται πρωτίστως ἡ διὰ τὴν ἐπιστήμην ἔξοχος σημασία αὐτῆς.

Ἡ ἐπὶ τοῦ λίθου ἀναγραφὴ τῆς ἐπιγραφῆς ἐγένετο προφανῶς οὐχὶ ἐντολῇ καὶ δαπάναις τοῦ δήμου ἀλλὰ τῇ πρωτοβουλίᾳ καὶ δαπάναις τοῦ ἐν τῷ στ. 21 ἀναφερομένου Τιμοσθένους, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς ἀσυνήθους πολυλογίας τοῦ κειμένου, τῆς φράσεως «δήμου ψηφίσματα» προκειμένου περὶ ἑνὸς μόνου ψηφίσματος καὶ τῆς ἀναγραφῆς τῶν ὀνομάτων τῶν συμπροέδρων (πρβ. Hartel Stud. *σ. 53, 55). Ἕνεκα τῆς νῦν καταστάσεως τοῦ λίθου δὲν δυνάμεθα ν' ἀποφανθῶμεν ἀκριβέστερον περὶ τῶν καθέκαστα τοῦ εἰς τὸν Τιμοσθένην καὶ τὸν πάππον αὐτοῦ Τιμογένην ἀναφερομένου μέρους τοῦ ψηφίσματος, πιθανὸν ὅμως φαίνεται ὅτι αἱ περὶ ὧν πρόκειται τιμαὶ ἐδόθησαν τῷ Τιμοσθένει οὐχὶ διὰ τὰς αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ἀλλὰ μᾶλλον διὰ τὰς τοῦ πάππου αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς πόλεως ὑπηρεσίας. Οὗτος φαίνεται ὅτι εἶναι κυρίως ὁ λόγος δι' ὃν ἀπαριθμοῦνται ἐν τῷ πρώτῳ μέρει τοῦ ὑπὸ τοῦ Κηφισιδώρου ἐν τῇ βουλῇ προταθέντος προβουλεύματος, τοῦ διὰ τῆς ἐπιψηφίσεως τῆς ἐκκλησίας ψηφίσματος γενομένου τοῦ δήμου, οἱ νομοθετημένοι ὅροι ὑφ' οὓς ἠδύναντο οἱ ἀπόγονοι τῶν τὸν δῆμον εὐεργετησάντων πολιτῶν ἢ οἱ ὑπὲρ αὐτῶν ἐνδιαφερόμενοι ν' ἀπαιτήσωσι ῥητάς τινας ἀμοιβάς. Οἱ ὅροι οὗτοι εὕρηνται καταμόνας καὶ μᾶλλον ἀορίστως καὶ ἐν ἐπιγραφαῖς καὶ παρὰ συγγραφεῦσι, συλλήβδην δὲ μόνον ἐν τῇ ἣν ἀναδημοσιεύομεν ἐνταῦθα ἐπιγραφῇ* (1).

(1) Ὁμοία ἐπιγραφὴ εἶνε ἡ ἐν τῷ C. I. A. I. ὑπ' ἀριθ. 8 δημοσιευμένη, ἥτις περιέχει ἐπίσημον ἀναγραφὴν τῶν ἀρχῶν καὶ ἰδιωτῶν, οἷς ἐδόθη ὑπὸ τοῦ δήμου τὸ δικαίωμα τῆς ἐν τῷ πρυτανείῳ σιτήσεως. Περὶ τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης καὶ τῶν μεταβολῶν αἵτινες ἀπαντῶσι κατὰ διαφόρους ἐποχὰς ἐν τοῖς περὶ τῶν τιμῶν τῶν εὐεργετῶν τῆς πόλεως θεσμοῖς ἐπραγματεύθη λεπτομερέστερον καὶ ἐμβριθῶς ὁ R. Schöll ἐν τῷ περιοδικῷ Herm. τ. VI, σ. 14 κ. ἑ. (die Speisung im Prytaneion zu Athen).

Ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἐπιγραφὴ φέρει ἐπὶ κεφαλῆς τὸ ὄνομα τοῦ ἄρχοντος Ἡλιοδώρου. Τὸν ἄρχοντα τοῦτον διέκρινεν ὁ κ. Κουμανούδης ἀπὸ τοῦ ἄρχοντος Ἡλιοδώρου, ὃν ἀναφέρει ἡ ἐν τῷ C. I. A. II. ὑπ' ἀρ. 384 ἐπιγραφή, ἐσφαλμένως ὅμως, ὡς παρετήρησε πρῶτος ὁ C. Schäfer ἐν τῇ διατριβῇ, ἥτις ἐπιγράφεται de scribis sen. pop. Ath. σ. 24 σημ. 2. Περὶ τοῦ ἔτους τοῦ Ἡλιοδώρου ἐπραγματεύθην ἐν τῷ Δελτ. τ. ἕ. 1891 σ. 48 κ. ἑ., συγχρόνως δὲ ἔγραψε περὶ αὐτοῦ νέας ἐπιφέρων περὶ τοῦ πειρατοῦ Βούκριδος πληροφορίας ὁ κ. Homolle ἐν τῷ Bull. de corr. hell. 1891 σ. 357 κ. ἑ. Ἀμφότεροι ἐφθάσαμεν εἰς τὸ αὐτὸ συμπέρασμα, ὅτι δηλαδὴ ὁ Ἡλιόδωρος ἦρχε περὶ τὸ ἔτος 217 π. Χρ. Παρατηρῶ ὅμως ὅτι τὸ συμπέρασμα ἡμῶν δὲν δύναται εἰσέτι νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐξησφαλισμένον, ἐπειδὴ δὲν ἐξηκριβώθη ὁριστικώτερον ἡ διάρκεια τὸ μὲν τῆς Πτολεμαΐδος ὡς δεκάτης τρίτης φυλῆς (περὶ τῶν εἰς ταύτην τὴν ἐποχὴν ἀναγομένων ψηφισμάτων πραγματεύεται τὸ προηγούμενον ἄρθρον), τὸ δὲ τοῦ πολιτικοῦ σταδίου τοῦ Μικίωνος καὶ τοῦ Εὐρυκλείδου. Ὡς βέβαιον θεωρῶ ὅτι δὲν ἀπέχομεν πολὺ τῆς ἀληθείας, ὡς πιθανὸν δὲ ὅτι ἀνάγεται ἡ ἀρχὴ τοῦ Ἡλιοδώρου εἰς τοὺς ὀλίγον πρὸ τοῦ ἐν τῷ ἔτει 219 π. Χρ. θανάτου τῆς Βερενίκης χρόνους.

Τὸ κείμενον τῆς περὶ ἧς λόγον ποιούμεθα ἐπιγραφῆς ἔχει κατὰ τὸ ἀντίγραφόν μου ὡς ἑξῆς :

Ἐπὶ Ἡλιοδώρου ἄρχοντος ἐπὶ τῆς Πανδιονίδος ὀγδό-
η[ς πρ]υτανείας, ᾗ Χαρίας Καλλίου Ἀθμονεὺς ἐγραμ-
μ[άτε]υεν, δήμου ψηφίσματα· Ἀνθεστηριῶνος ἕ[ν]ει καὶ
νέᾳ, ἐνάτει καὶ εἰκοστεῖ τῆς πρυτανείας· ἐκκλη-
σία· τῶν προέδρων ἐπεψήφιζεν Ἁγνό[θ]εο[ς Φ]ιλο-
γ[έ]νου Ἀγρυλῆθεν καὶ [σ]υνπρόεδροι Λαμπ[ρ]ίας [Θ]οραι-
εύς, Ἱέρων Ἀ[ν]αγυ[ρά]σιος, Καλλιμήδης Κυδαντίδης,
Νικο[κ]λείδης Φρεάρριος, Διοκλῆς Προ[σ]π[ά]λτιος,
Ἀπο[λλ]όδοτος Ὀῆθεν, Καλλίστρατος Συπαλήττιος,
Λεω[νίδης] Κόπρειος, Σωφάνης Τρικορύσιος, [κ ύ ρ ι ο ν
ὄ ν ο μ α] Παλληνεύς· [Κ]η[φ]ι[σό]δ[ω]ρος Ἀ[ρισ]τοδήμου Ξυπετ[αι-
ὼν εἶπεν· ἐπειδὴ καὶ οἱ νόμοι προστάττουσιν, ὅσους
ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων [τρό]παια στήσα[ν]τας ἢ κα[τ]ὰ γῆν ἢ
κατὰ θά[λ]ατταν ἢ τὴ[ν δημοκρατ]ί[αν ἐπ]ανορθώσαντας
ἢ τὴν [ἰ]δίαν [ο]ὐσία[ν ε]ἰς τ[ὴ]ν κοινὴν σωτηρίαν θέντας
ἢ εὐεργέ[τ]ας καὶ συ[μ]βούλους ἀγαθοὺς γενομένους

ἐτίμησε[ν, ἐν τῷ πρ]υτανείῳ ἐπιμελεῖσθαι αὐτῶν
κ]αὶ ἐγγ[ό]ν[ων τ]ὴν βουλὴν καὶ τὸν δῆμον, διδόναι δὲ καὶ
θυγ[α]τέρω[ν] εἰς ἔκ[δοσι]ν τὸν δῆμον προ[ῖκ]α ὅσην ἂν βού-
λ[η]ται καὶ εἰς ἐπ[αν]όρ[θ]ωσιν [τ]ῶν ἰδίων κατ' ἀξίαν ἑκά[σ-
τοις τῶν εὐεργετημάτων, ὁ δὲ Τιμοσθένου πάππος Τι-
μο[γ]ένη[ς πολ]λῶ[ν] καὶ μεγάλων [ἀ]γαθῶ[ν] αἴτιος τῷ δή-
μ]ῳ[ι   του τὴν πόλιν
π]αρ' αὐτοῦ εἰς
ΟΙΛ . . σιν καὶ πε |
καὶ εἰρήνη[.
εν . . ειστα . . | .
καὶ ταμιε - -
φιλ[ο]τιμ[ία]ν
| καὶ ἐ. | - -
ἀγαθῇ τύχῃ] δεδόχθα[ι
τῇ βουλῆι, τοὺς]π[ροέδρ]ους οἵ[τ]ινε[ς] ἂν λάχωσι [π]ρ[ο]ε-
δρεύειν εἰς τὴν πρώτην] ἐκκ[λ]η[σ]ίαν χρηματί[σα]ι
περὶ τούτων, γνώμην] δ[ὲ ξυ]μ[6άλλ]εσ[θ]αι τῆς β[ο]υλῆς εἰ[ς
τὸν δῆμον ὅτι δοκεῖ τῇ βο]υλ[ῇ δοῦναι;] τὸν δῆμ[ον
]ν ἀπὸ . . . .
σα - -
α. | τ; α - -
ΑΙ - - -

Εὔφρων 'Αδέα Σικυώνιος.

Ἐν ταῖς διὰ τὴν προέκτασιν τοῦ σιδηροδρόμου Ἀθηνῶν-Πειραιῶς γενομέναις σκαφικαῖς ἐργασίαις ἀνεκαλύφθη κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, ἐκτὸς τῶν ἤδη ἐν τῷ Δελτίῳ δημοσιευμένων ἐπιγραφῶν, καὶ ἡ ἐν τοῖς ἑπομένοις δημοσιευομένη, ἥτις μετακομισθεῖσα ἐκ τῆς πλησίον που (1) καὶ πιθανῶς ὑπὸ τὴν κλιτὺν τοῦ λόφου τοῦ Ἡφαιστείου παρὰ τὴν Βασίλειον κειμένης στοᾶς τοῦ Διὸς Σωτῆρος (τῆς καὶ στοᾶς ἐλευθερίου καλουμένης) ἐχρησίμευεν ὡς ἐπικάλυμμα ἀρχαίου τινὸς ὑδραγωγείου. Ἕνεκα τῆς χρήσεως ταύτης διεφθάρη μέγα μέρος (πλέον τοῦ ἡμίσεος) τῆς πρὸς τὰ κάτω ἐστραμμένης ἐπιφανείας τῆς στήλης· καὶ ἐκ τῆς μὲν ἐπιγραφῆς ἀπωλέσθη τὸ τέλος ὅλων τῶν στίχων (ἐξαιρουμένων τῶν τεσσάρων τελευταίων), τοῦ δὲ ὑπὲρ τὴν ἐπιγραφὴν ἀναγλύφου κατεβρώθη οὕτως εἰπεῖν ἡ ἐπιδερμὶς τοῦ δεξιοῦ ἡμίσεος.

(1) Ἴδε τὴν ἐμὴν τοπογραφίαν Ἀθηνῶν σ. 315, C. Wachsmuth Athen i. Alt. I σ. 161 κ. ἑ., 170, 531 κ. ἑ., II σ. 425 κ. ἑ., 447.

Ἡ ἐκ Παρίου μαρμάρου στήλη ἔχει τὴν αὐτὴν διασκευὴν ἣν ἔχει καὶ ἡ γνωστὴ ἐπιγραφὴ τοῦ Σπαρτόκου, Παιρισάδου καὶ Ἀπολλωνίου, τῶν παίδων τοῦ ἐν Βοσπόρῳ Λεύκωνος (ἴδε Dittenberger Syll. ὑπ' ἀρ. 101, Ἀθην. VI σ. 152 κ. ἑ.), διαιρεῖται δηλαδὴ εἰς ἀνάγλυπτον καὶ ἐνεπίγραφον μέρος. Μῆκ. τῆς στήλης 2,35, τοῦ ἐνεπιγράφου μέρους 1,78· πλ. τοῦ ἀναγλύφου (μεταξὺ τῶν ἄκρων τῶν παραστάδων) 0,67, τοῦ ἐνεπ. μέρ. 0,60—0,66, πάχ. τοῦ ἀναγλύφου 0,31, τοῦ ἐνεπ. μέρ. 0,35—0,27 μ.

Ἡ ἀνάγλυπτος παράστασις εὕρηται ἐντὸς πλαισίου, ὅπερ σχηματίζεται διὰ γείσου κεκοσμημένου μικροῖς ὀρθοκεράμοις, δύο παραστάδων καὶ κανόνος μετὰ κυματίου. Ἀριστερὰ ἵστανται ἡ Ἀθηνᾶ (ἡ Πολιάς, πρβ. στ. 29 καὶ 68) καὶ ὁ Ζεὺς Σωτήρ, ἀμφότεροι ὀλίγον πρὸς δεξιὰ ἐστραμμένοι (Halbprofil). Ἡ Ἀθηνᾶ φέρει ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τὸ κράνος, εἶνε δὲ ἐνδεδυμένη χιτῶνα ποδήρη καὶ ἱμάτιον, ὅπερ καλύπτει ὄπισθεν τοῦ νώτου φερόμενον μέρος τῶν βραχιόνων τῆς θεᾶς· στηρίζει δ' αὕτη τὴν ἀριστερὰν ἀνυψωμένην ἐπὶ τῆς λόγχης (ἥτις ὅμως ὑποτίθεται μόνον ὑπάρχουσα), καὶ τὸν δεξιὸν βραχίονα ἔχει κεκαμμένον κατὰ τὸν ἀγκῶνα παρὰ τὸ πλευρὸν αὐτῆς. Δεξιὰ τῆς Ἀθηνᾶς ἵσταται ὁ Ζεὺς ὁ Σωτὴρ καλούμενος, ἐνδεδυμένος χιτῶνα ἀφίνοντα γυμνὰ τὸ στῆθος, τὸν δεξιὸν βραχίονα καὶ τοὺς πόδας, καλύπτοντα δὲ τὸν ἐπίσης κατὰ τὸν ἀγκῶνα κεκαμμένον παρὰ τὸ ἰσχίον κείμενον ἀριστερὸν βραχίονα· ἀνυψοῖ δὲ ὁ θεὸς ὀλίγον τὸν δεξιὸν βραχίονα, οὗτινος ἡ χεὶρ φαίνεται ὡς συνηγμένη. Ἔμπροσθεν τοῦ Διὸς ἵσταται πρ. ἀρ. πωγωνοφόρος ἀνήρ, ὁ Εὔφρων, ἐνδεδυμένος βραχὺ μέχρι τῶν γονάτων καθῆκον περὶ τὴν μέσην ἐζωσμένον ἱμάτιον καὶ φέρων ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ὤμου μανδύαν συνεπτυγμένον, ἐφ' οὗ θέτει τὴν ἀριστερὰν χεῖρα· τὴν δεξιὰν χεῖρα προτείνει ἐν σχήματι ἱκέτου πρὸς τὸν Δία. Ὄπισθεν τοῦ Εὔφρονος φαίνεται τὸ ἔμπροσθεν ἥμισυ ἵππου, οὗτινος τὰ ἡνία προσπαθεῖ νὰ κρατήσῃ χλαμυδοφόρος νέος ὑπηρέτης, οὗτινος ἐλλείπει ὁ πρόσθετος δεξιὸς ποὺς μέχρι τῆς ὀσφύος.

Ὁ πρῶτος στίχος τῆς ἐπιγραφῆς, τουτέστιν ἡ λέξις Θε[οί], εἶνε γεγραμμένος ἐπὶ τοῦ ἄνω μνημονευομένου κανόνος, τὰ δὲ λοιπὰ ἕπονται ἀμέσως κάτωθεν τοῦ ὑπὸ τὸν κανόνα κυματίου.

Ἡ ἐπιγραφὴ συνισταμένη ἐκ δύο ψηφισμάτων ἔχει ὡς ἑξῆς·

Θ e [ο · ι

Ἐπὶ Κηφισοδώρου ἄρχοντος ἐπὶ [τῆς Ἀκαμαντίδος πέ-
μπτης πρυτανείας, ἧ [Εὐ]κλ[ῆς] Πυ[θοδώρου Ἀλωπεκῆθε-
ν ἐγραμμάτευεν, Ποσιδεῶνος ἕ[κτει ἐπὶ δέκα, δευτέρ-
ᾳ καὶ εἰκοστεῖ τῆς πρυτανεία[ς, ἐκκλησία κυρία, τῶ-
ν προέδρων ἐπεψήφιζεν Ἐπαμε[ίνων . . . . Ἔδοξεν
τῷ δήμῳ v. v. Εὐφίλητος Εὐφι[λήτου Κηφισιεὺς ? εἶπε-
ν· ἐπειδὴ Εὔφρων Ἀδέα Σικυώνιος ἀν[ὴρ διατελεῖ ἀγα-
θὸς ὢν περὶ τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναί[ων καὶ νῦν ἥκων παρ-
ὰ τοῦ δήμου [τ]οῦ Σικυωνίων ἐπ[αγ]γ[έλλεται τὴν πόλιν
φίλην καὶ σύμμαχον [οὖσ]αν [ἀμυνεῖν κατὰ τῶν πολεμ-
ίων τῷ δήμῳ τ[ῶ]ι Ἀθηναίων [πρώτην τῶν ἐν Πελοποννή-
ήσῳ πόλεων, δ[ε]δό[χθαι τῷ δήμῳ, ἐπαινέσαι μὲν Εὔφ-
ρονα Ἀδέα Σικυώνιον ἀρ[ε]τῆ[ς] ἕ[ν]εκα [καὶ εὐνοίας τῆς
εἰς τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων [καὶ τοὺς ἄλλους συμμάχ-
ους καὶ εἶναι αὐτῷ κυρίας τὰ[ς δωρεὰς τὰς πρότερο-
ν δεδομένας παρὰ τοῦ δήμου τ[οῦ Ἀθηναίων πάσας, ὅπω-
ς δ' ἂν πάντες εἰδῶσι ὅτι ὁ δῆμος [ὁ Ἀθηναίων ἀποδίδω-
σι χάριτας τοῖς εὐεργέτ[αις ἀξίας τῶν εὐεργετημά-
των ὧν ἂν εὐεργετήσει [τις δοκιμασθέντα εἶναι Ἀθη-
ναῖον αὐτὸν καὶ ἐγγόνους [καὶ εἶναι αὐτῷ γράψασθ-
αι φυλῆς καὶ δήμου καὶ φρατρίας ἧς ἂν [βούληται κα
ὧν οἱ νόμοι κελεύουσιν, [καὶ ἐπαινέσαι τὸν δῆμον τὸ-
ν Σ[ι]κ[υ]ωνίων [ἀρετῆς ἕνεκα καὶ εὐνοίας τῆς εἰς τὸν δ-
ῆμον τὸν Ἀθηναίων καὶ στεφανῶσαι χ[ρυσῷ στεφάνω-
ι ἀπὸ : Χ : δραχμῶν καὶ ἀνειπεῖν α[ὐτ]ὸν [Διονυσίων μεγά-
λων τῷ ἀγῶνι, ἀναγράψαι δὲ τὸ ψήφισμ[α ἐν στήλαις λ-
ιθίναις καὶ στῆσαι τὴν μὲν μίαν παρὰ [τὸν Δία, τὴν δὲ
ἑτέραν ἐν Ἀ[κροπόλει παρὰ τὸν νεὼ τῆς Πολιάδος, εἰς
δὲ τὴν ἀναγραφὴν [τῶν στηλῶν δοῦναι τὸν ταμίαν τοῦ
δήμου : Ρ : ἐκ τῶν κατὰ ψηφίσματα ἀναλι[σκομένων τῷ δ-
ήμῳ. Τάδε Πανφίλου τοῦ Εὐφ[ι]λήτου [v. v. δοῦναι τὴν ψῆ-
φον τῷ δήμῳ περὶ τῆς πολιτε[ίας τοὺς πρυτάνεις τ-
ῆς Πανδιονίδος ε[ἰ]ς τὴν πρώτην ἐκκλη[σίαν κατὰ τὸν
νόμον. vac.
Ἐπὶ Ἀρχίππου ἄρχοντος ἐπὶ τῆς Ἀκ[αμαντίδος τετάρ-
της πρυτανείας ἧ Θέρ[σ]ιππος [Ἱππο . . . . ε-
ὺς ἐγραμμάτευε, Μαιμακτηριῶνος [ἕνει καὶ νέαι, πέν-
πτει καὶ τριακοστεῖ τῆς πρυτανεία[ς, τῶν προέδρων
ἐπεψήφιζε Γνωσί[ας Ἁλ]αιεὺ[ς καὶ συμπρόεδροι, Φιλ-
ωνίδης Νικοξένου Περι[θοίδης εἶπεν· ἐπειδὴ Εὔφρω-
ν ὁ Ἀ[δ]έα τοῦ Σικυωνίου [καὶ ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ ἀν-
ὴρ ἀγαθὸς ὢν διετέλει περὶ τὸν δῆμον [τὸν Ἀθηναίων
καὶ αὐτὸς καὶ οἱ πρόγονοι αὐτοῦ [καὶ ἐπὶ τοῦ πολέμο-

υ τοῦ Ἑλληνικοῦ, ὃν ἐνε[σ]τ[ή]σατο ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων ὁπὲρ τῶν Ἑλλήνων, κατελθὼν Εὔφρων [εἰς Σικυῶνα τὴν τεε φρουρὰν ἐξέβαλε ἐκ τῆς Ἀκρο[πόλεως πρῶτον τῶν ἐν Πελοποννήσῳ πόλεων καὶ ὅσον μὲν [χρ]ό[νο]ν [ἐπολέμει ὁ δῆμος συνέπραττε τῷ δήμῳ κα[ὶ χρήμασι καὶ στρατιώταις καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσι τοῖς κατὰ [τὸν πόλεμον, ἐπειδὴ δὲ συνέβη τῇ Ἑλλάδι ἀτυχη[σ]ά[ση ἄρχοντας εἰςπέμπεσθαι εἰς τὰς πόλεις τά[ς] ἐγ[κ]α[λούσας προείλετο τελευτῆσαι ὑπὸ τῶν ἐναντίων, ἀγ[ωνιζόμενος ὑπὲρ τῆς δημοκρατίας, ὥςτε μήτε τὴν ἑαυ[τοῦ πατρίδα μήτε τὴν ἄλλην Ἑλλάδα ἰδεῖν δουλεύουσαν, [καὶ τιμήσαντος αὐτὸν τοῦ δήμου τοῦ Ἀθηναίων πολι[τείᾳ καὶ ταῖς ἄλλαις τιμαῖς αἷς προσήκει τοὺς εὐε[ργέτας καὶ αὐτὸν καὶ ἐγγόνους διά τε τὴν αὐτοῦ ἀρε[τὴν καὶ διὰ τὰς τῶν προγόνων εὐεργεσίας ἀφείλοντο [αὐτὸν τὰς δωρεὰς οἱ ἐν τεῖ ὀλιαρχίᾳ πολιτευόμεν[οι καὶ τὰς στήλας καθεῖλον, νῦν δὲ ἐπειδὴ ὅ τε δῆμος [παρελήλυθε καὶ τοὺς νόμους καὶ τὴν δημοκρατίαν ἀ[νείληφε, ἀγαθεῖ τύχει, δεδόχθαι τῷ δήμῳ, εἶναι τὰ[ς δωρεὰς κυρίας Εὔφρονι πάσας αἷς ἐτίμησεν αὐτὸν ὁ [δῆμος ὁ Ἀθηναίων καὶ αὐτῷ καὶ ἐγγόνοις καὶ τὰς σ[τήλας τὰς καθαιρεθείσας, ἐν αἷς αἱ δωρεαὶ ἦσαν γεγ[ραμμέναι καὶ τὸ ψήφισμα ἀναγράψαι καὶ ἀναθεῖναι τ[ὸν γραμ[μ]ατέ(α) τῆς βουλῆς, τὴμ μὲν ἐν Ἀκροπόλει τὴν δὲ πα[ρὰ τὸν Δία τὸν Σωτῆρα καθάπερ ὁ δῆμος ἐψηφίσατο [πρότερ]ον, προσαναγράψαι δὲ καὶ τόδε τὸ ψήφισμα ἐν ἀ[μφοτέραις ταῖς στήλαις, συνεπιμεληθῆναι δὲ τῆς ἀν[αγραφῆς τοὺς φίλους καὶ τοὺς οἰκείους τοὺς Εὔφρο[νος, ἐπιμελεῖσθαι δὲ καὶ τῶν ἐγγόνων τῶν Εὔφρονος [τὴν βουλὴν τὴν ἀεὶ βουλεύουσαν καὶ τοὺς στρατηγο[ὺς καὶ εἶναι αὐτοῖς πρόσοδον πρός τε τὴν βουλὴν [καὶ τὸν δῆμον πρώτοις μετὰ τὰ ἱερά, καὶ νῦν δὲ κ[αὶ τὴν ἐπιμέλειαν ἔσχηκεν ὁ δῆμος τοῦ παιδίου τοῦ Εὔφρον[ος καὶ ψήφισμα ἐψηφίσατο καὶ πρέσβεις ἀπέστει[λε]ν [εἰς τὸν δῆμον τῶν Σικυωνίων καὶ τὸ λοιπὸν ἐ[πιμελήσεται, ἐάν του δέωνται, ὅπως ἂν εἰδῶσι πάντες, [ὅτι ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων, ἐάν τις εὐνοήσει αὐτόν, οὐ μόνον αὐτ[οὺς τοὺς ποήσαντας, ἀλλὰ καὶ τοὺς τῶν εὐεργετῶν παῖδας οἴεται δεῖν τιμᾶν καὶ μεμνῆσθαι ὧν ἂν εὖ πάθη, εἰς δὲ τὴν ἀναγραφὴν τῶν στηλῶν δοῦναι τὸν ταμίαν τοῦ δήμου : 𐅄 : δρ(α)χμὰς ἐκ τῶν κατὰ ψηφίσματα ἀναλισκομένων τῷ δήμῳ.

(Ἐντὸς στεφάνων ἐκ κλάδων ἐλαίας) μείζοσι γράμμασι :

Ἡ βουλὴ   Ὁ δῆμος   Ἡ βουλὴ

Πρὶν μεταβῶμεν εἰς τὸ περιεχόμενον τῆς ἐπιγραφῆς ἀνάγκη νὰ παρατηρήσωμεν περὶ τῆς διατηρήσεως τοῦ λίθου καὶ περὶ τοῦ τρόπου τῆς γραφῆς τὰ ἑξῆς :

Διὰ τῆς χρήσεως τοῦ λίθου ὡς ἐπικαλύμματος ὑδραγωγείου διεφθάρησαν πολλὰ μέρη πρὸ πάντων τοῦ πρώτου ψηφίσματος τοσοῦτον ὥστε μόλις μετ' ἐπανειλημμένας ἀποπείρας ἠδυνήθην νὰ διακρίνω ἀσφαλῶς πως τὰ ἐν τῷ ἄνω κειμένῳ ἀναγεγραμμένα. Ὠφελήθην δ' εἰς τοῦτο διὰ τοῦ τρόπου τῆς γραφῆς, ἥτις εἶνε ἡ κοινῶς στοιχηδὸν καλουμένη καὶ ἐξ ἧς ἐξάγεται ὅτι καθέκαστος στίχος εἶχεν κατὰ γενικὸν ὅρον ἀνὰ 41 γράμματα.

Ἡ κατὰ στοίχους γραφὴ ἐφηρμόσθη ἐν τῷ πρώτῳ ψηφίσματι ἀπαρεγκλίτως, ἔμειναν ὅμως κεναὶ δύο θέσεις γραμμάτων, ἐν στ. 7 πρὸ τῆς λέξεως «Εὐφίλητος», τὸ αὐτὸ δὲ συνέβη πιθανῶς καὶ ἐν στ. 32 μετὰ τὰς λέξεις «Πανφίλου τοῦ Εὐφιλήτου», διότι δὲν εἶνε πιθανὸν ὅτι ὑπῆρξεν ἐκεῖ γεγραμμένον «δοῦναι δὲ τὴν ψῆφον κτλ.» ὅπερ θὰ παρέλαβεν ἐν ταύτῃ τῇ περιπτώσει ὁ χαράκτης ἀπερισκέπτως καὶ παρὰ τοὺς κανόνας τῆς γραμματικῆς ἐκ τῆς τυπικῆς φρασεολογίας τῶν ψηφισματογράφων.

Ἐν τῷ δευτέρῳ ψηφίσματι ἀπαντῶσι πλείονες ἀνακρίβειαι. Ἐν τῷ στ. 57 κατέχει ἡ λέξις «αἷς» τὸν χῶρον δύο οὐχὶ τριῶν γραμμάτων, τὸ αὐτὸ δὲ συνέβη πιθανῶς καὶ ἐν τῷ τέλει τοῦ στ. 58 ἐκτὸς ἐάν τις προτιμᾷ νὰ συμπληρώσῃ ἀντὶ τοῦ «καὶ» τὴν λέξιν «ὡς», ὡσαύτως δὲ ἐν τῷ τέλει τοῦ στ. 66 ἐν ᾧ πλεονάζει ἓν γράμμα καὶ ἐν τῷ στ. 85, ἐν ᾧ κατέχουσι τὰ εἰς τὰς λέξεις «τῶν κατὰ» ἀνήκοντα γράμματα ΝΚΑ μόνον δύο θέσεις γραμμάτων.

Ἄλλα σφάλματα τοῦ χαράκτου εἶνε : ἐν στ. 24 «Συκιωνίων» ἀντὶ «Σικυωνίων», ἐν στ. 67 κ. ἑ. «[γρα]μνατε» ἀντὶ «[γρα]μματέα», ἐν στ. 70 ιον ἀντὶ ρον καὶ ἐν στ. 85 «δρχμὰς» ἀντὶ «δραχμάς». Ἐξ ἰδιωτισμοῦ προέρχεται τὸ ἐν στ. 40 ἀπαντῶν «ἐπεψήφισζε» (πρβ. C. I. A. II ἀρ. 325 στ. 15, Ἐφημ. Ἀρχ. 1891 σ. 87/88 στ. 8, Meisterhans σ. 70) καὶ τὸ ἐν στ. 60 γεγραμμένον ὀλιαρχία (πρβ. Meisterhans σ. 59)· ἐν στ. 38 δὲν ἐγράφη τὸ νῦν ἐφελκυστικὸν ὅπερ κοινῶς προστίθεται ἐν τῇ λέξει «ἐγραμμάτευε» (πρβ. C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 263, 299 καὶ Use-

ner ἐν τῷ Rh. Mus. XXXIV σ. 430). Πρὸς τούτοις παρατηρῶ ὅτι ὁ χαράκτης παρέλειψεν ἐν τῷ στ. 31 τὴν λέξιν «δραχμὰς», ἣν προσέθηκεν ἐν τῇ αὐτῇ φράσει ἐν στ. 85.

Μεταβαίνομεν ἤδη εἰς τὸ κείμενον τῆς ἐπιγραφῆς.

Ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ προτέρου ψηφίσματος μνημονευόμενος ἄρχων Κηφισόδωρος ἦρχε κατὰ τὸ ἔτος 323/2, ὁ δὲ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ δευτέρου ἄρχων Ἄρχιππος κατὰ τὸ ἔτος 318/7 π. Χ., ἀποκλείονται δὲ διὰ τῶν ἐν τοῖς προγεγραμμένοις (Praescripta) τῶν ψηφισμάτων, τοῦ περιεχομένου αὐτῶν καὶ τῆς γραφῆς ἀφ' ἑνὸς μὲν ὁ κατὰ τὸ ἔτος 366/5 π. χ. ἄρξας Κηφισόδωρος ἀφ' ἑτέρου δὲ καὶ ὁ κατὰ τὸ ἔτος 321/20 ἄρξας Ἄρχιππος.

Ἐν οὐδενὶ τῶν μέχρι νῦν γνωστῶν ψηφισμάτων ἅτινα ἐρρήθησαν ἐπὶ ἄρχοντος Κηφισοδώρου ἐσώθη τὸ κύριον ὄνομα τοῦ γραμματέως. Καὶ ἐν τῷ νῦν δημοσιευομένῳ διακρίνονται μόνον ἀμυδρῶς τὸ τρίτον καὶ τὸ τέταρτον γράμμα τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, ὥστε δὲν δύναται εἰσέτι νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀπολύτως βέβαιον, ὅτι ὠνομάζετο, ὅπως συνεπλήρωσα, Εὐκλῆς· τὸ πατρωνυμικὸν ὅμως καὶ τὸ δημοτικὸν συμπληροῦνται ἀσφαλῶς ἐκ τῶν ἄλλων ψηφισμάτων (C. I. A. II 181—183) (1). Τὸ ὄνομα τοῦ ἐπὶ Ἀρχίππου ἄρχοντος γραμματέως ἦτον ἄγνωστον καὶ ἡ νῦν δημοσιευομένη ἐπιγραφὴ ἀποδεικνύει, ὅτι ἐσφαλμένως ἀπεδόθη ἡ ἐν τῷ C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 231 ἐπιγραφή, ἐν ᾗ ἀναφέρεται ὡς γραμματεὺς Ἐλευσίνιός τις, εἰς τὸ ἔτος τοῦ κατὰ τὸ 318/7 ἄρξαντος Ἀρχίππου, διότι οὐδὲν ἀποδεικνύει ὅτι καὶ ἐπὶ τούτου τοῦ ἄρχοντος εἶχεν ἐκλεχθῇ ἀναγραφεύς τις (2) ὅπως κατὰ τὰ ἔτη 321, 320 καὶ 319 καὶ κατὰ τὸ τέλος τῆς τετάρτης ἑκατονταετηρίδος, καὶ τῆς ἀναγραφῆς τῶν γραμμάτων (τοῦ ψηφίσματος) ἐπιμελεῖται κατὰ τοὺς στί-

(1) Ὅτι ὁ τὸ ψήφισμα εἰπὼν Εὐφίλητος ἦτον Κηφισιεὺς ὡς συνεπλήρωσα ἐν στ. 7 δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς βέβαιον. Δὲν εἶνε ὅμως ἀδύνατον ὅτι ἦτο συγγενής τις τοῦ Εὐφιλήτου Ἀριστείδου Κηφισιέως, ὅστις ἀπαντᾷ ἐν τῇ ὑπ' ἀρ. 270 ἐπιγραφῇ τοῦ C. I. A. II (καὶ Δελτ. 1889 σ. 90 ἀρ. 8), πρβ. C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 804 Α a 21. Ὁ ἐν στ. 32 μνημονευόμενος Πάνφιλος ἦτο προφανῶς ὁ υἱὸς τοῦ τὸ ψήφισμα εἰπόντος Εὐφιλήτου.

(2) Ὁ ἀναγραφεὺς διετέλει ἐν τῇ ἀρχῇ ὢν καθ' ὅλον τὸ ἔτος, παρ' αὐτὸν θὰ ἐξελέγοντο γραμματεῖς κατὰ πρυτανείαν, πρβ. C. I. A. II ἀρ. 191 καὶ Ἀθήν. VI σ. 158. Ὁ ἀναγραφεὺς ἀνέγραφε τὰ ψηφίσματα, πρβ. C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 190, 227, 228, 229.

χους 67 κ. ἑ. ὁ γραμματεὺς τῆς βουλῆς· πρὸς τούτοις θ' ἀποδείξωμεν παρακατιόντες, ὅτι τὸ μὲν ἔτος τοῦ Ἀρχίππου ἦτο δίσεκτον, τὸ δὲ τῆς ἐν τῷ C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 231 ἐπιγραφῆς ἦτον κοινόν.

Ἐν τῷ δευτέρῳ στίχῳ τοῦ πρώτου τῶν δύο ἄνω ψηφισμάτων συνεπλήρωσα τὸ ὄνομα τῆς Ἀκαμαντίδος φυλῆς, διότι ἐκ τοῦ τέλους τοῦ ψηφίσματος τούτου δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν, ὅτι ἡ Πανδιονίς, ἧς τὸ ὄνομα θὰ συνεπλήρωνεν ἐπίσης ἀκριβῶς τὸ ἐν τῷ δευτέρῳ στίχῳ κενόν, κατεῖχεν ἐν τῇ διανομῇ τῶν πρυτανειῶν τὴν ἕκτην θέσιν. Ὑπ' ὄψιν λαβόντες καὶ τὰ ἐν τῷ C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 181-183 ψηφίσματα τοῦ αὐτοῦ ἔτους βλέπομεν ὅτι ἡ πρώτη πρυτανεία ἦτο ἡ τῆς Ἱπποθωντίδος, ἡ τρίτη τῆς Ἐρεχθηΐδος ἢ Κεκροπίδος ἢ Ἀντιοχίδος, ἡ πέμπτη τῆς Ἀκαμαντίδος, ἡ ἕκτη τῆς Πανδιονίδος. Ἡ κατὰ τὰς πρυτανείας διανομὴ τῶν ἡμερῶν τῶν μηνῶν δὲν παρέχει οὐδεμίαν δυσκολίαν καὶ ἡ νῦν δημοσιευομένη ἐπιγραφὴ ἐπιβεβαιοῖ τὴν κοινὴν γνώμην τῶν χρονολόγων, ὅτι τὸ ἔτος τοῦ Κηφισοδώρου ἦτο κοινόν. Πρὸς εὐκολίαν τῶν ἀναγνωστῶν παραθέτω ἐνταῦθα τὰς ἐν τοῖς ψηφίσμασι τοῦ ἔτους τούτου σωζομένας ἢ συμφώνως πρὸς τὴν διανομὴν τοῦ χρόνου συμπληρωθείσας ἢ συμπληρωτέας χρονολογικὰς παρισώσεις :

1. *C. I. A. II 181 :*

Ἑκατομβαιῶνος (ἑνδεκάτη), ἑνδεκάτη τῆς πρώτης πρυτανείας.

2. *C. I. A. II 182 :*

Πυανοψιῶνο[ς ὀγδόῃ ἐπὶ δέκα], ἕκτῃ καὶ τριακοστῇ τῆς τρίτης πρυτ.

3. *C. I. A. II 183, στ. 19 κ. ἑ. :*

Ποσι[δεῶνος] δευτ[έρα ἐπὶ δέκα, ὀγδόῃ καὶ δεκάτῃ] τῆς πέμπτης πρυτ.

4. *Ἡ νῦν δημοσιευομένη ἐπιγραφή :*

Ποσιδεῶνος [ἕκτῃ ἐπὶ δέκα, δευτέρ]ᾳ καὶ εἰκοστῇ τῆς αὐτῆς πρυτ.

Οἴκοθεν ἐννοεῖται ὅτι κατὰ τὸν Ἑκατομβαιῶνα ἀνταπεκρίνοντο αἱ ἡμέραι πρὸς τὰς ἰσαρίθμους ἡμέρας τῆς πρώτης πρυτανείας, τὰ δὲ λοιπὰ ὑπ' ἀρ. 2-4 ψηφίσματα παρέχουσι τὰς ἑξῆς παρισώσεις αἵτινες βασίζονται ἐπὶ τοῦ συνήθους τρόπου τῆς διανομῆς τῶν ἡμερῶν τῶν μηνῶν καὶ τῶν πρυτανειῶν :

2 : ἡμ. τ. πρυτ. $35+36+36=107$
ἡμ. τ. μην. $30+29+30+18=107$
3 : ἡμ. τ. πρυτ. $36\times2+35\times2+18=160$
ἡμ. τ. μην. $30\times3+29\times2+12=160$
4 : ἡμ. τ. πρυτ. $36\times2+35\times2+22=164$
ἡμ. τ. μην. $30\times3+29\times2+16=164$

Διὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 4 ἐπιγραφῆς ἐπιβεβαιοῦται ὅτι πράγματι ἡ ἤδη ὑπὸ τοῦ Boeckh epigr. chron. Stud. σ. 19 προταθεῖσα συμπλήρωσις « δευτέρα ἐπὶ δέκα » ἀντὶ τοῦ συνήθους « δωδεκάτη » καλῶς ἔχει. Ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιγραφῇ προτείνω ἀντὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἀλλ' οὐχὶ ἀδιστάκτως (ἴδε σ. 23) προταθέντος « ἑβδόμη » νὰ γραφῇ « ὀγδοίῃ » (ἀντὶ τοῦ κοινοῦ « ὀγδόῃ ». ἀλλὰ ἴδε π. χ. C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 269, Ἀθην. VI σ. 431 ἀρ. 6 καὶ Meisterhans Gr. d. a. I. σ. 45), διότι μόνον οὕτως νομίζω συμβιβάζεται ἡ χρονολογία τῆς ὑπ' ἀρ. 3 πρὸς τὴν τῆς ὑπ' ἀρ. 4 ἐπιγραφῆς.

Ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν ἄνω δημοσιευομένων ψηφισμάτων (στ. 38 κ. ἑ.) δὲν ἐπιτρέπει τὸ μῆκος τοῦ ἐν στ. 38 κενοῦ ἄλλην συμπλήρωσιν ἐκτὸς τῆς προτεινομένης :

Μαιμακτηριῶνος [ἕνῃ καὶ νέᾳ, πέν]πτῃ καὶ τριακοστῇ τῆς (τετάρτης) πρυτ.

Τὸ ἔτος λοιπὸν τοῦ Ἀρχίππου (318/7 π. Χρ.) ἦτο δίσεκτον, ἐν ᾧ εἶχον ἐκ τῶν πέντε πρώτων μηνῶν τέσσαρες ἀνὰ τριάκοντα καὶ εἷς εἴκοσι καὶ ἐννέα ἡμέρας, αἱ δὲ τρεῖς πρῶται πρυτανεῖαι εἶχον ἀνὰ 38 ἡμέρας, διότι

ἡμ. τ. πρυτ. $38\times3+35=149$
ἡμ. τ. μην. $30\times4+29=149$

ἐνῷ ἐὰν τὸ ἔτος ἦτο κοινὸν θ' ἀνταπεκρίνετο ἡ πέμπτη καὶ τριακοστὴ τῆς τετάρτης πρυτανείας περίπου πρὸς τὴν 22. τοῦ Μαιμακτηριῶνος· αὕτη ὅμως ἡ μία τῶν πλησίον αὐτῆς κειμένων ἡμερῶν (λ. χ. δεκάτη ὑστέρα) δὲν συμφωνεῖ πρὸς τὸν χῶρον τοῦ στίχου· οὐδόλως δὲ νομίζω ὅτι δικαιούμεθα νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι πρόκειται περὶ σφάλματός τινος τοῦ χαράκτου ἢ ὅτι λέξις τις ἐγράφη κατ' ἐπιτομήν. Τὸ ἐκ τῆς συμπληρώσεως ἐξαγόμενον συμπέρασμα, ὅτι δηλαδὴ τὸ ἔτος 318/7 ἦτο δίσεκτον, ταράσσει τοὺς κύκλους τῶν χρονολόγων οἵτινες ὁμοθύμως ἀπεφάνθησαν ὅτι τὸ

ἔτος τοῦτο θὰ ἦτο κοινὸν (ἴδε τοὺς συνοπτικοὺς πίνακας τοῦ Reusch De dieb. cont. σ. 116 καὶ τοῦ Spangenberg De Ath. p. inst. σ. 26, πρβ. Unger Zeitr. d. Gr. u. R. σ. 592, A. Schmidt Handb. d. Chr. σ. 789). Τὸ οὕτως ἀναφυόμενον ζήτημα συνδέεται μετὰ τοῦ γενικωτέρου ζητήματος περὶ τῶν χρόνων τῆς ἐπισήμου εἰσαγωγῆς τοῦ κύκλου τοῦ Μέτωνος, ὅστις ἀντικατέστησε κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Usener ἀπὸ τοῦ ἔτους 312 (Ὀλ. 117,1) τὴν ἐνναετηρίδα. Ἡ γνώμη αὕτη βασίζεται ἐπὶ τοῦ ἀναμφισβητήτου δεδομένου, ὅτι τὰ ἔτη 314 καὶ 313 ἦσαν κατὰ τὰ εἰς τὰ ἔτη ταῦτα (τῶν ἀρχόντων Νικοδώρου καὶ Θεοφράστου) ἀναγόμενα ψηφίσματα ἀμφότερα δίσεκτα, ὅπερ δεικνύει ὅτι πρόκειται περὶ ἀνωμαλίας τινός. Τὸ αὐτὸ θὰ συνέβη καὶ κατὰ τὰ ἔτη 318 καὶ 317, ἐὰν πράγματι τὸ ἔτος 317 ἦτο δίσεκτον, ὅπως γενικῶς πιστεύεται. Νομίζω ὅμως ὅτι δὲν δυνάμεθα εἰσέτι ν' ἀποφανθῶμεν περὶ τοῦ ζητήματος τούτου, διότι δὲν εὑρέθη εἰσέτι ψήφισμά τι μνημονεῦον τὰς παραλλήλους ἡμέρας τῶν μηνῶν καὶ πρυτανειῶν καὶ ἀναγόμενον ἀναμφηρίστως εἰς τὸ ἔτος 317 (τοῦ ἄρχοντος Δημογένους). Ἀνωμαλία τις παρατηρεῖται καὶ κατὰ τὸ ἔτος 319 (τοῦ ἄρχοντος Ἀπολλοδώρου), αὕτη ὅμως ἀφορᾷ μόνον εἰς τὴν ἔκρυθμον κατὰ πρυτανείας διανομὴν τῶν μηνῶν μετὰ τὴν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο νίκην τῆς δημοκρατίας, εἰς ἣν ἀναφέρονται καὶ οἱ στ. 61 κ. ἑ. τῆς ἄνω δημοσιευομένης ἐπιγραφῆς. Ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος μεταρρύθμισις τῆς πολιτείας εἰσήχθη περὶ τὸ μέσον τοῦ ἔτους 319/18, διενεμήθησαν ἐκ νέου αἱ πρυτανεῖαι καὶ ἡ πρώτη αὐτῶν ἤρξατο ἀπὸ τῆς τρίτης δεκάδος τοῦ Γαμηλιῶνος ἢ ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τοῦ Ἀνθεστηριῶνος. Ταῦτα συμπεραίνομεν ἐκ τῶν ἐν τῷ C. I. A. II *ὑπ' ἀρ.* 299^{6} *καὶ 226 ἐπιγραφῶν, ὧν προτείνω τὰς ἑξῆς συμπληρώσεις :*

1. C. *I. A. II ὑπ' ἀρ.* 299^{6}:

Ἐπὶ Ἀπολλ]οδώρου ἄρχοντος δεύτε]ρο-
ν, ἀναγρα]φέως δὲ Ἐπικούρου τοῦ . . . .
. . . .] σίου, ἐπὶ τῆς Πανδιο[νίδος ἕ-
κτης πρ]υτανείας· Μουνιχιῶν[ος εἰκά-

πέμπτ
δι, ἑβδόμ } ει τῆς πρυτανείας κτλ.
δεκάτ

2. C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 226:

Ἐπὶ ἀναγρα[φέως Ἐπικούρου τοῦ . . . . σίου ἐπὶ
Ἀπ]ολλοδώρ[ου ἄρχοντος δεύτερον, ἐπὶ τῆι . . . . . . ίδος (1)
δε]κάτης πρ[υτανείας, Σκιροφοριῶνος ὀγδόηι μετ' εἰκά-
δας], δ[εκάτηι τῆς πρυτανείας κτλ.

Ἐκ τῆς ὑπ' ἀρ. 1 ἐπιγραφῆς ἐξάγεται ὅτι αἱ τέσσαρες τελευταῖαι πρυτανεῖαι διήρκουν 73-78 ἡμέρας, ἑκάστη λοιπὸν 14-16 ἡμέρας (2), οὐδὲν ὅμως ἐμφαίνει ἂν τὸ ἔτος ἦτο κοινὸν ἢ δίσεκτον. Ἦτο ὅμως βεβαίως κοινόν, διότι τὸ ἀμέσως προηγούμενον ἔτος τοῦ ἄρχοντος Νεαίχμου ἦτο ἀναμφηρίστως δίσεκτον (C. I. A. II 191, Ἀθην. VI σ. 157 κ. ἑ., κατὰ τὸν Reusch ἐν τῷ Herm. XV σ. 342 κ. ἑ. καὶ ἡ ἐν τῷ C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 230 b ἐπιγραφή).

Περιοριζόμενοι εἰς ταύτας τὰς περὶ τῆς χρονολογίας τῶν δύο ψηφισμάτων παρατηρήσεις μεταβαίνομεν εἰς τὴν οὐχὶ μικρὰν διὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους σημασίαν αὐτῶν.

Κατὰ τὰ ψηφίσματα ταῦτα ἦλθεν εἰς Ἀθήνας κατὰ τὸν χειμῶνα (3) τοῦ ἔτους 323/2 π. Χρ. ὡς πρέσβυς τοῦ δήμου τῶν Σικυωνίων ὁ ἐκ Σικυῶνος καταγόμενος Εὔφρων ὁ Ἀδέα, ἐντεταλμένος ὢν ν' ἀναγγείλῃ τοῖς Ἀθηναίοις ὅτι οἱ Σικυώνιοι, ὑπὲρ τοὺς λοιποὺς ἐν τῇ Πελοποννήσῳ συμμάχους, ἕτοιμοι ἦσαν νὰ μετάσχωσι μετὰ τῶν Ἀθηναίων τῶν κινδύνων τοῦ ἐπικειμένου πολέμου, τοῦ Ἑλληνικοῦ (4) ἢ καὶ Λαμιακοῦ καλουμένου, ὃν

(1) Ἐρεχθηΐδος ἢ Κεκροπίδος ἢ Ἀντιοχίδος.

(2) Περὶ τῶν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο συμβάντων πραγματεύονται ὁ Unger ἐν τῷ περιοδικῷ Phil. τ. XXXVIII σ. 455 καὶ ὁ Spangenberg ἔ. ἀ. σ. 8 κ. ἑ.

(3) Αἱ μετὰ τῶν ἐν τῇ Πελοποννήσῳ πόλεων διαπραγματεύσεις τῶν Ἀθηναίων ἐγένοντο κατὰ τὴν ῥητὴν μαρτυρίαν τοῦ Πλουτάρχου (ἐν τῷ βίῳ τοῦ Δημοσθένους κ. 27): «Λεωσθένους ἀνδραγαθοῦντος καὶ περιτειχίζοντος Ἀντίπατρον ἐν Λαμίᾳ πολιορκούμενον». Πρβ. Schäfer Dem. u. s. Z. III σ. 367.

(4) Πρβ. Πλουτ. β. Φωκίωνος κ. 23, 1, C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 270 (Δελτ. 1889 σ. 90 ὑπ' ἀρ. 8), 271, πρβ. τὴν ὑπ' ἀρ. 249 ἐπιγραφήν, ἐν ᾗ οἱ στ. 6 κ. ἑ. δύνανται ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν νὰ συμπληρωθῶσι κατὰ τὴν πρότασιν τοῦ Dittenberger (Syll. ὑπ' ἀρ. 129):

καὶ πρότερόν τε ἐ[ν τῷ πολέμῳ ὃν πεπολέμηκε-
ν ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων [πρὸς Ἀντίπατρον ὑπὲρ τῆς ἐλ-
ευθερίας τῶν [Ἑ]λλή[νων

καὶ τὸ παρὰ τῷ Διοδώρῳ XVIII 10 ψήφισμα, ἐν ᾧ ἀπαντῶσιν αἱ αὐταὶ φράσεις.

« ἐνεστήσατο ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων ». Ὁ τοῦτο ἀναγγέλλων Εὔφρων ἐξελέγη διὰ τὴν ἀποστολὴν ταύτην ὑπὸ τῶν συμπολιτῶν αὐτοῦ οὐχὶ μόνον διότι διετέλουν καὶ αὐτὸς καὶ οἱ πρόγονοί του εἰς στενὰς μετὰ τῶν Ἀθηναίων σχέσεις (1), *ἀλλὰ προφανῶς καὶ διὰ τὸν λόγον, ὅτι εἰς αὐτὸν πρὸ πάντων ὠφείλετο ἡ προθυμία, μεθ' ἧς οἱ συμπολῖταί του ἐδράξαντο τὰ ὅπλα ὑπὲρ τῆς κοινῆς ἐλευθερίας καὶ ἐδέχθησαν τὴν μετὰ τῶν Ἀθηναίων συμμαχίαν. Κατελθὼν οὗτος ἐκ τῆς ἐξορίας ἀπεδίωξε τὴν ἐν Σικυῶνι Μακεδονικὴν φρουράν, συνήργησεν εἰς τὴν ἀνανέωσιν τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος καὶ ὑπεστήριξε πάσαις δυνάμεσι τὸν κατὰ τῶν Μακεδόνων πόλεμον. Καὶ μετὰ τὴν ἐν Κραννῶνι ἐν ἔτει 322 μάχην καὶ τὴν κατὰ πόλεις ὑπόταξιν τῶν Ἑλλήνων* (2) *δὲν ἀπηλπίσθη, ἀλλ' ἐξηκολούθει μαχόμενος κατὰ τῶν τὰ ἐναντία φρονούντων μέχρις οὗ ὑπὸ τούτων ἐθανατώθη, θῦμα γενόμενος τῶν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῆς αὐτοῦ πατρίδος καὶ τῆς Ἑλλάδος ἀγώνων του. Ἐν Ἀθήναις δὲ ἀφείλοντο αὐτὸν οἱ ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ πολιτευόμενοι, χαριζόμενοι τοῖς Μακεδόσι, τὰς ὑπὸ τοῦ δήμου δοθείσας τιμὰς καὶ καθεῖλον τὰς ἐν τῇ ἀγορᾷ καὶ τῇ Ἀκροπόλει στήλας, ἐν αἷς ὑπῆρχεν ἀναγεγραμμένον τὸ πρῶτον τῶν δύο ἄνω δημοσιευομένων, τὸ περὶ τῆς πολιτογραφήσεώς του ψήφισμα. Κατὰ τὸ ἔαρ τοῦ ἔτους 319 ἀπέθανεν ὁ τοὺς Ἕλληνας νικήσας Ἀντίπατρος καὶ τὸ ἑπόμενον ἔτος ἀνέκτησαν οἱ Ἀθηναῖοι βοηθούμενοι ὑπὸ τοῦ Πολυσπέρχοντος τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν πάτριον δημοκρατίαν (κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 318, ἴδε ἀνωτέρω σ. 64), ἣν δὲν ἠλλοίωσεν οὐσιωδῶς ἡ πρὸς Κάσσανδρον συμμαχία. Ὥσπερ δὲ καὶ μετὰ τὴν ἀπέλασιν τῶν τριάκοντα τυράννων (πρβ. τὴν ἐν τῷ C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 3 ἐπιγραφὴν)* (3), *ἀνεστηλώθησαν τότε τινὲς τῶν ἐπὶ τῆς ὀλιγαρχίας καθαιρεθεισῶν*

(1) Αἱ ἐν στ. 16 μνημονευόμεναι δωρεαὶ ἦσαν πιθανῶς ἡ τιμὴ τῆς προξενίας καὶ εὐεργεσίας καὶ τὰ ἐκ τῆς τιμῆς ταύτης ἐξαρτώμενα δικαιώματα.

(2) Ἐν στ. 51 συνεπλήρωσα τὴν λέξιν «ἄρχοντας» ὑπ' ὄψει ἔχων τὸ χωρίον τοῦ Διοδώρου XVIII 69: «τοὺς (ἐν τῇ Πελοποννήσῳ) δι' Ἀντιπάτρου καθεσταμένους ἄ ρ χ ο ν τ α ς ἐπὶ τῆς ὀλιγαρχίας». Ἀπεδιώχθησαν οὗτοι ὑπὸ τοῦ Πολυσπέρχοντος, «τὰ δὲ πολιτεύματα ἀνέλαβον τὴν ἐκ τῆς αὐτονομίας παρρησίαν».

(3) Πρβ. τὰς περὶ τῆς ἐν τῷ C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 227 ἐπιγραφῆς παρατηρήσεις τοῦ Bürmann ἐν τοῖς Jahrb. f. Phil. X, σ. 351.

στηλῶν. Ἡ ἀναστήλωσις ἐγένετο ἀποφάσει τῆς ἐκκλησίας, ἥτις ἐν ταύτῃ τῇ περιπτώσει πρὸς τιμὴν τοῦ Εὔφρονος κατέβαλε καὶ μέρος τῶν διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν στηλῶν ἀπαιτουμένων δαπανῶν (πιθανῶς τὸν μισθὸν τοῦ χαράκτου), οὐχὶ ὅμως ὁλόκληρον «τὸ γενόμενον ἀνάλωμα», διότι τοῦτο ἦτο προφανῶς πολὺ μεγαλείτερον τοῦ ὑπὸ τοῦ δήμου χορηγηθέντος ποσοῦ τῶν πεντήκοντα δραχμῶν (νῦν θ' ἠπαιτοῦντο διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἀναγραφὴν τῶν δύο στηλῶν τοὐλάχιστον 1000 φρ.). Διὰ τοῦτον τὸν λόγον προστίθεται ἐν τῷ στ. 71 κ. ἑ: «συνεπιμεληθῆναι (μετὰ τοῦ γραμματέως τῆς βουλῆς) τῆς ἀναγραφῆς τοὺς φίλους καὶ τοὺς οἰκείους τοὺς Εὔφρονος», ἐν οἷς συγκαταλέγεται βεβαίως καὶ ὁ τὸ δεύτερον ψήφισμα εἰπὼν Φιλωνίδης· φανερὸν δὲ γίνεται, ὅτι ἡ αἰτία τῆς ἀνανεώσεως τοῦ ψηφίσματος τῆς πολιτογραφήσεως τοῦ Εὔφρονος καὶ τῆς κατασκευῆς τῶν δύο στηλῶν δὲν ἦτο αὐτὸς ὁ δῆμος, ὅστις ἰδιοποιεῖτο οὕτως εἰπεῖν διὰ τυπικῆς ἐπικυρώσεως τὴν ἀπόφασιν ταύτην, ἀλλὰ οἱ φίλοι καὶ οἰκεῖοι τοῦ Εὔφρονος οἵτινες δύο τινὰ ἐπεδίωκον, τὸ μὲν ν' ἀνεγείρωσιν ἐν τοῖς ἐπιφανεστάτοις τόποις τῆς πόλεως μνημεῖόν τι εἰς τιμὴν τοῦ ἀποθανόντος, τὸ δὲ νὰ ἐξασφαλίσωσιν ἐπισήμως κατὰ τὸ ἐφικτὸν τὸ μέλλον τοῦ ἐν Σικυῶνι διαμένοντος ἀνηλίκου υἱοῦ καὶ ἐν γένει τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ· διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἀπεστάλη καὶ ἡ ἐν στ. 78 μνημονευομένη εἰς Σικυῶνα πρεσβεία τῶν Ἀθηναίων.

Περιττὸν θεωρῶ ν' ἀποδείξω ἐκτενῶς, ὅτι τὰ περιεχόμενα τῶν ψηφισμάτων συμφωνοῦσι πρὸς τὰ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων περὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἢ Λαμιακοῦ πολέμου ἱστορούμενα (¹)· ἐπίσης δὲν χρῄζει ἐξηγήσεως διατὶ ἐξελέγη διὰ τὴν μίαν τῶν στηλῶν ὁ παρὰ τὸν Δία τὸν Σωτῆρα ἐν τῇ ἀγορᾷ χῶρος καὶ διατὶ παριστᾷ τὸ ἐν σχήματι ἀναθήματος ἀνάγλυφον τῆς στήλης τὸν Εὔφρονα ὡς ἱκέτην τοῦ θεοῦ καὶ τῆς παρισταμένης Ἀθηνᾶς. Ἐξαιρῶ λοι-

(1) Τὰς περὶ τοῦ πολέμου τούτου μαρτυρίας συνέλεξαν ὁ H. Guericke ἐν τῷ Bellum Lamiacum secundum scriptores veteres, Lips. 1869 καὶ ὁ H. Schaefer ἐν τῇ διατριβῇ ἥτις ἐπιγράφεται Der Lamische oder hellenische Krieg, nach den Quellen dargestellt, Viersen 1886. Πρβ. Droysen Diad. I σ. 44 κ. ἑ.

πὸν ἐνταῦθα μόνον τὰ νέα ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς ἐξαγόμενα διὰ τὴν ἱστορίαν πορίσματα.

Ἄγνωστον ἦτο τὸ μέρος ὅπερ ἔλαβεν ὁ Εὔφρων ἐν τῷ κατὰ τοῦ Ἀντιπάτρου Ἑλληνικῷ πολέμῳ, δὲν ἦτο ὅμως ἄγνωστον τὸ γένος ἐξ οὗ κατήγετο καὶ τί ἔπραξαν οἱ ἐν στ. 44 (οὐχὶ ὅμως ἐν τῷ περὶ τῆς πολιτογραφήσεώς του ψηφίσματι) μνημονευόμενοι πρόγονοι αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν Ἀθηναίων. Ὁ περὶ οὗ πραγματεύονται τὰ δύο ψηφίσματα Εὔφρων εἶνε ἀναμφιβόλως ὁ ἔγγονος τοῦ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ τυράννου καὶ προστάτου τῆς δημοκρατίας γενομένου Εὔφρονος, οὗτινος τὴν ἱστορίαν διηγεῖται ὁ Ξενοφῶν ἐν Ἑλλ. VII, 1, 44 κ. ἑ. (πρβ. Διοδώρου XV 70), καὶ οὗτινος ὁ υἱὸς Ἀδέας ὀνομαζόμενος μνημονεύεται ὑπὸ τοῦ Ξεν. ἔ. ἀ. 1, 45.

Ἡ ἱστορία τοῦ Εὔφρονος τούτου, ὥςπερ καὶ ἡ τοῦ ἐγγόνου αὐτοῦ, συνδέεται μετὰ μιᾶς τῶν εὐαρίθμων ἀποπειρῶν τῆς ἐν τῇ πόλει εἰσαγωγῆς τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος. Ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῆς διὰ τοῦ Ἀράτου ἐν ἔτει 251 π. Χρ. ὁριστικῆς ἐγκαταστάσεως τῆς δημοκρατίας διετέλει ἡ πόλις σχεδὸν ἀδιακόπως ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν ἐγχωρίων τυράννων. Τὸ πρῶτον ἐγκατέστη ἡ δημοκρατία ἐπὶ βραχύν τινα χρόνον περὶ τὸ ἔτος 417 π. Χρ. (ἴδε Θουκ. V 82)· τὸ νέον ὅμως τοῦτο πολίτευμα διελύθη κατὰ τὸ εἰρημένον ἔτος ὑπὸ τῶν Ἀργείων καὶ Λακεδαιμονίων, οἵτινες ὑπερίσχυον ἐν τῇ πόλει μέχρι τοῦ κατὰ τὸ ἔτος 371 κατὰ τῶν Θηβαίων πολέμου. Ὀλίγον δὲ μετὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην εἰσήγαγεν ὁ Εὔφρων ὑποστηριχθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀρκάδων καὶ τῶν Ἀργείων τὸ δημοκρατικὸν πολίτευμα, ὅπερ ὅμως δὲν ἤργησε νὰ μεταβάλῃ εἰς τυραννίδα, ἀποκτείνας ἢ ἐκβαλὼν τοὺς συνάρχοντας αὐτῷ στρατηγοὺς καὶ ἐπὶ τὸ ξενικὸν καταστήσας Ἀδέαν τὸν αὐτοῦ υἱόν. Παρὰ τὸν Εὔφρονα προΐστατο τῆς πόλεως ἐπὶ κεφαλῆς φρουρᾶς τινος ὁ ὑπὸ τῶν Θηβαίων ἀποσταλεὶς ἁρμοστής, μεθ' οὗ συνέπραττεν ἐν τῇ κατὰ τῶν Φλιασίων ἐκστρατείᾳ. Ὅταν ὅμως ὁ Αἰνέας ὁ Στυμφάλιος στρατηγὸς γεγενημένος τῶν Ἀρκάδων οὐκ ἀνεκτὰ θεωρῶν τὰ ἐν Σικυῶνι εἰς τὴν πόλιν ταύτην μετέβη καὶ συνεννοηθεὶς μετὰ τῆς ὀλιγαρχικῆς μερίδος τοὺς ἄνευ δόγματος ἐκπεπτωκότας μετεπέμψατο,

ἐπεχείρησεν ὁ Εὔφρων νὰ μεταπείσῃ τοὺς Λακεδαιμονίοτς, ὅτι αὐτῶν χάριν ἔπραξεν ὅ,τι ἔπραξε καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς ὡς ἀπόδειξιν τῆς πίστεώς του τὸν εἰς ὃν εἶχε καταφύγει λιμένα τῶν Σικυωνίων. Μετ' ὀλίγον ὅμως ἀπέδειξεν ὅτι ὅσα ἔπραξεν ἐνήργησεν ὑπὲρ τῆς ἐκ νέου κατακτήσεως τῆς τυραννίδος, καθ' ἣν διετήρησε κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν τυράννων τὸ δημοκρατικὸν πολίτευμα. Διὰ τῆς εἰς τὰ τῆς πόλεως ἀναμίξεως τοῦ Αἰνείου προεκλήθη νέα συμπλοκὴ τῶν «βελτίστων» καὶ τοῦ δήμου, οὕτινος τὴν ἀρχηγίαν ἀνέλαβεν ὁ Εὔφρων κατελθὼν εἰς τὴν πατρίδα μετὰ ξενικοῦ συνισταμένου ἐξ 'Αθηναίων. 'Επειδὴ ὅμως δὲν ἠδύνατο νὰ κρατήσῃ διὰ τῆς βίας τῆς ὑπὸ τοῦ Θηβαίου ἁρμοστοῦ κατεχομένης ἀκροπόλεως ἐτόλμησεν ἀποκηρύξας τὴν φιλίαν τῶν Λακεδαιμονίων νὰ μεταβῇ αὐτοπροσώπως εἰς Θήβας συναθροίσας χρήματα «ὡς τούτοις πείσων Θηβαίους ἐκβάλλειν μὲν τοὺς κρατίστους, παραδοῦναι δ' αὐτῷ πάλιν τὴν πόλιν». 'Εκεῖ ὅμως ἐδολοφονήθη ὑπὸ φυγάδων τινῶν συμπολιτῶν αὐτοῦ. Οἱ δὲ ὀπαδοὶ τῆς δημοκρατίας, ἐπιλέγει ὁ Ξενοφῶν, «ὡς ἄνδρα ἀγαθὸν κομισάμενοι ἔθαψάν τε ἐν τῇ ἀγορᾷ καὶ ὡς ἀρχηγέτην τῆς πολεως σέβονται». 'Ηξιώθη λοιπὸν ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ ὁμοίων ταῖς τοῦ 'Αράτου τιμῶν, δν ἐκήδευσαν οἱ Σικυώνιοι ὥςπερ οἰκιστὴν καὶ σωτῆρα τῆς πόλεως.

'Η δημοσία ἐν τῇ ἀγορᾷ ταφὴ τοῦ Εὔφρονος ἀποδεικνύει ὅτι τοὐλάχιστον ἐπὶ χρόνον τινὰ ἐπεκράτησεν ἐν Σικυῶνι τὸ δημοκρατικὸν στοιχεῖον, τὸ αὐτὸ δὲ ἀναφαίνεται ἐπικρατοῦν καὶ κατὰ τὸν πρὸς τοὺς Μεγαλοπολίτας πόλεμον τῶν Λακεδαιμονίων (ἐν ἔτει 352, πρβ. Διοδ. XVI 39), ἐν ᾧ μνημονεύονται οἱ Σικυώνιοι μετὰ τῶν 'Αργείων, Μεσσηνίων καὶ Θηβαίων ὡς σύμμαχοι τῆς ἀπειλουμένης πόλεως. Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Φιλίππου καὶ τοῦ 'Αλεξάνδρου μνημονεύονται καὶ πάλιν τύραννοι τῶν Σικυωνίων, ὁ 'Αρίστρατος, ὁ 'Επιχάρης καὶ ὁ ὑπ' 'Αλεξάνδρου καταχθεὶς παιδοτρίβης (1). 'Υπὸ τούτων τινὸς ἐξεδιώχθη ἴσως

(1) 'Η τῶν τυράννων τούτων δύναμις ἐστηρίζετο ἀναμφιβόλως ἐπὶ τῆς ἐν τῇ 'Ακροπόλει Μακεδονικῆς φρουρᾶς, μεθ' ἧς συνέπραττον οἱ τύραννοι οὗτοι ὅπως Εὔφρων ὁ ἀρχαιότερος μετὰ τοῦ ἐπίσης ἐν τῇ ἀκροπόλει τῆς Σικυῶνος ἐγκαθεσταμένου Θηβαίου ἁρμοστοῦ καὶ τῆς Θηβαϊκῆς φρουρᾶς. 'Η φρουρὰ τῶν Μακεδό-

ὁ διὰ τῶν ἡμετέρων ψηφισμάτων τιμώμενος υἱὸς τοῦ Ἀδέα, Εὔφρων ὁ νεώτερος. Τὰς διὰ τὸν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῶν Ἑλλήνων ἀγῶνα ἐνεργείας αὐτοῦ, δι' ὧν ἐπεδίωξε πρὸ πάντων τὴν εἰς τὴν πατρίδα κάθοδον αὐτοῦ, γνωρίζει ἡμῖν νῦν τὸ πρῶτον ἡ τὰς πρὸς τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων σχέσεις αὐτοῦ καὶ τῆς πατρίδος αὐτοῦ ἀφηγουμένη νέα ἐπιγραφή.

Διὰ τὰς ἐνεργείας ταύτας ἐτιμήθη ὁ Εὔφρων διὰ τῆς ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων πολιτογραφήσεως, αἱ δὲ τοῦ πάππου αὐτοῦ μνημονεύονται μόνον ἐν τῷ στ. 44 ὡς ἐκ παρέργου διότι περιωρίσθησαν πιθανῶς εἰς τὴν ὑπ' αὐτὸν μισθοφορίαν ἐθελοντῶν τινων Ἀθηναίων. Συγχρόνως δὲ ἐπαινεῖται ὁ δῆμος τῶν Σικυωνίων καὶ στεφανοῦται χρυσῷ στεφάνῳ χιλίων δραχμῶν διότι κατὰ τὴν ὑπ' ἐμοῦ προτεινομένην συμπλήρωσιν τῶν στ. 10 κ. ἑ. ἔσπευδε πρὸ τῶν λοιπῶν πόλεων τῆς Πελοποννήσου ν' ἀποδείξῃ ἐμπράκτως τὸν ὑπὲρ τοῦ κατὰ τῶν Μακεδόνων ἀγῶνος ζῆλον αὐτοῦ (1). Συνάδουσι δὲ ταῦτα πρὸς τὸν ζῆλον μεθ' οὗ ἐδέχθησαν οἱ Σικυώνιοι πεισθέντες ὑπὸ τοῦ Ὑπερείδου ὡς φαίνεται ἴσως καὶ τοῦ Δημοσθένους (πρβ. Justin. XIII 5) τὴν μετὰ τῶν Ἀθηναίων συμμαχίαν.

Τῶν τοῦ πολέμου μετασχόντων συμμάχων ἐσώθησαν ἡμῖν δύο κατάλογοι, ὧν ὁ μὲν εὕρηται παρὰ τῷ Παυσανίᾳ (I 25, 4), ὁ δὲ ἕτερος παρὰ τῷ Διοδώρῳ (XVII, 11)· πρὸς τούτοις ἐσώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 184 τοῦ C. I. A. II ἐπιγραφῆς μέρος καταλόγου τῶν μελῶν τοῦ συνεδρίου.

Ὁ παρὰ τῷ Διοδώρῳ κατάλογος διαφέρει τοῦ παρὰ τῷ Παυσανίᾳ καὶ ἐν λεπτομερείαις τισὶ καὶ μάλιστα ἐν τούτῳ ὅτι κατατάσσονται ἐν αὐτῷ αἱ πόλεις καὶ τὰ ἔθνη κατὰ τὴν χρονολογικὴν τάξιν καθ' ἣν συνετάχθησαν τοῖς Ἀθηναίοις. Τελευταῖοι, λέγει ὁ Διόδωρος, συνελάβοντο τοῦ πολέμου τῶν Πελοποννησίων

νων, ἥτις κατεῖχε τὴν πόλιν πιθανῶς ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Φιλίππου, μνημονεύεται τὸ πρῶτον ῥητῶς ἐν τῇ νῦν δημοσιευομένῃ ἐπιγραφῇ.

(1) Παρόμοιον ἦτο ἴσως καὶ τὸ ἄνω ἀναφερόμενον ἐν τῷ C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 182 δημοσιευμένον ἐπίσης ἐπὶ Κηφισοδώρου ἄρχοντος γενόμενον ψήφισμα, ἐν ᾧ μνημονεύεται πρεσβεία τις τῶν Φωκέων, οὓς συμμάχους ἐποίησεν ὁ κλεινὸς Λεωσθένης (ἴδε Διοδ. XVIII 9).

Ἀργεῖοι, Σικυώνιοι, Ἠλεῖοι, Μεσσήνιοι καὶ οἱ τὴν Ἀκτὴν κατοικοῦντες (ὧν προέχουσιν οἱ Ἐπιδαύριοι καὶ οἱ Τροιζήνιοι). Ἡ φράσις «συνελάβοντο τοῦ πολέμου» δὲν ἐννοεῖ τὴν πραγματικὴν ἐκστρατείαν, ἀλλὰ δὲν διαφέρει οὐσιωδῶς τῆς φράσεως, ἣν μεταχειρίζεται ὁ συγγραφεὺς ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ καταλόγου γράφων «Αἰτωλοὶ μὲν οὖν ἅπαντες πρῶτοι συνέθεντο τὴν συμμαχίαν»· ἔτι δὲ τὸ ἐν τῷ ψηφίσματι ἐν στ. 10 κ. ἑ. εἰρημένον «ἐπαγγέλλεται τὴν πόλιν φίλην καὶ σύμμαχον οὖσαν ἀμυνεῖν κατὰ τῶν πολεμίων τῷ δήμῳ τῷ Ἀθηναίων πρώτην τῶν ἐν Πελοποννήσῳ πόλεων», ἀνθ' ὧν δύνανται νὰ συμπληρωθῶσιν καὶ ἄλλαι λέξεις τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ἔχουσαι, δὲν διαφωνεῖ πρὸς τὸν Διόδωρον, διότι ἀναφέρεται εἰς τοὺς μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν τῆς συμμαχίας χρόνους καὶ εἰς αὐτήν, τὴν διὰ τὴν ἐκστρατείαν προετοιμασίαν [1].

Α. ΛΟΛΛΙΓΚ.

(1) Οὐδένα λόγον ποιοῦμαι τοῦ χωρίου τοῦ Justin. XIII, 5 «Demosthenes - - - Sicyona, Argos et Corinthum ceterasque civitates eloquentia sua Atheniensibus junxit», διότι εἶνε ἀνακριβὲς ὡς ἀποδεικνύει ἡ μετὰ τῶν ἄλλων πόλεων μνεία τῆς Κορίνθου, ἥτις δὲν ἔλαβε μέρος τῆς συμμαχίας.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1892

ΤΕΥΧΟΣ ΜΗΝΟΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΚΑΙ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

1. **Ἀνασκαφαὶ παρὰ τὴν ἱερὰν ὁδὸν** (ἴδ. σ. 4, 3).

Αἱ κατὰ τὴν ἱερὰν ὁδόν, παρὰ τὸ Δαφνίον, ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαὶ διεκόπησαν. Ταῖς ἀνακοινωθείσαις ἤδη ἐπιγραφαῖς ἐκ τῶν ἀνασκαφῶν τούτων (ἴδ. σ. 4 καὶ 37) προσθετέον καὶ τὰς ἑξῆς:

α') - - - - Θεογένους Ἀγγελῆθεν
- - - - - - - - - - - - - - -
- - - - - - - Ἀφροδίτη.

β') Καλλίας Χαρίο Περιθοίδης Ἀφροδίτη.

δ') Αἰγυπτία ἀν[έθηκε].

ε') Ὑπὲρ τοῦ - - - - - -
καὶ τῶν συνιερέων
Φάβιος.

2. **Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἐπιδαύρῳ** (ἴδ. σ. 23, 6).

Ἐν ταῖς ἐν Ἐπιδαύρῳ ἀνασκαφαῖς εὑρέθη ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ φέρουσα τὴν ἑξῆς ὑπογραφήν:

[Ξενόφιλο]ς καὶ Στράτων ἐποίησαν.

Οἱ τεχνῖται οὗτοι εἶνε προφανῶς οἱ καὶ ἐξ ἄλλων ἐπιγραφῶν γνωστοὶ ἡμῖν (ἴδ. Loewy: Inschriften griech. Bildhauer, ἀρ. 261 καὶ 262) καὶ ὑπὸ τοῦ Παυσανίου μνημονευόμενοι διὰ τῶν ἑξῆς (ΙΙ, 23, 4): «τὸ δὲ ἐπιφανέστατον Ἀργείοις τῶν Ἀσκληπιείων ἄ-

γαλμα ἐφ' ἡμῶν ἔχει καθήμενον Ἀσκληπιὸν λίθου λευκοῦ, καὶ παρ' αὐτὸν ἕστηκεν Ὑγίεια· κάθηνται δὲ καὶ οἱ ποιήσαντες τὰ ἀγάλματα, Ξενόφιλος καὶ Στράτων».

3. **Ἀνασκαφαὶ ἐν Δήλῳ** (ἴδ. σ. 50, ἀρ. 3).

Αἱ ἐν Δήλῳ ἀνασκαφαὶ διεκόπησαν. Ἐγένοντο δ' ἐργασίαι κυρίως ἐν τῷ θεάτρῳ, δι' ὧν ἀπεκαλύφθη μέρος τῆς εἰσόδου αὐτοῦ. Παρὰ τὸ θέατρον ἀπεκαλύφθη ἰδιωτικὴ οἰκία χρόνων ῥωμαϊκῶν. Ὡς παραστάτης τῆς θύρας τῆς οἰκίας ταύτης ἐχρησίμευε βάθρον ἑλληνικῶν χρόνων φέρον ἐπιγραφὴν ἀναθηματικὴν «Ἀπόλλωνι, Ἀρτέμιδι Λητοῖ».

4. **Ἀνασκαφαὶ ἐν Ναυπλίᾳ.**

Κατὰ τὴν ἀνατολικὴν κλιτὺν τοῦ Παλαμηδίου, παρὰ τὴν Πρόνοιαν Ναυπλίας, ἐγένοντο ὑπὸ τοῦ ἐφόρου Β. Στάη, δαπάναις τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας, ἀνασκαφαὶ τάφων προελληνικῆς ἐποχῆς. Κατ' ἔκθεσιν τοῦ κ. Στάη «ἀπεκαλύφθησαν καὶ ἀνεσκάφησαν 30 περίπου τάφοι, ἐν οἷς ἐνδιαφέροντα ἐγένοντο εὑρήματα. Τούτων ἄξιον ἰδιαιτέρας μνείας εἶνε ἀγγεῖον τοῦ Μυκηναίου τρόπου φέρον ἐπὶ ἑκατέρας τῶν λαβῶν αὐτοῦ ἐπιμελῶς ἐγκεχαραγμένον σημεῖόν τι παρεμφερὲς ἐν μέρει γράμματι H. Τὸ σημεῖον τοῦτο δὲν εἶνε βεβαίως ἁπλοῦν κόσμημα, ἀλλὰ δηλωτικόν τι ἐννοίας τινὸς ἀναπολοῦν τὰ παρ' Ὁμήρῳ «σήματα λυγρά», ἢ ἁπλῶς ψηφίον ἀλφαβητικὸν παρέχον τὸ ἐνδόσιμον εἰς τὴν εἰκασίαν ὅτι κατὰ τὴν λεγομένην προϊστορικὴν ἐκείνην περίοδον γνωστὴ καὶ ἐν χρήσει ἦτο γραφή τις».

Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος σημεῖον ἔχει τόδε τὸ σχῆμα:



ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΜΟΥΣΕΙΟΙΣ

1. Ἐθνικὸν Μουσεῖον.

Κατὰ τὸν μῆνα Αὔγουστον εἰσήχθησαν εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μουσεῖον, κατ' ἔκθεσιν τοῦ *Στάη*, τὰ ἐν τοῖς ἑπομένοις ἀρχαῖα.

1—9. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀριθ. 1—9 ἀρχαῖα ἐκ τῶν κατὰ τὸ ἔτος 1891 ὑπὸ Ι. Λάμπρου ἐν Ἐρετρίᾳ ἐνεργηθεισῶν ἀνασκαφῶν ἤτοι:

1. Ἐρυθρόμορφος λήκυθος ὕψ. 0,42, μετ' εὐρείας κοιλίας καὶ μικροῦ λαιμοῦ. Εἰκονίζεται κατὰ τὸ μέσον ἔφηβος νεανίας βαίνων πρὸς τὰ ἀριστερὰ ταχέως μᾶλλον· ἔχει δ' ἐστραμμένην τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ δεξιὰ αὐτοῦ βλέπω ὄπισθέν του. Ὁ νεανίας φορεῖ χλαμύδα κεκομβωμένην ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ὤμου καὶ πέτασον ἀνηρτημένον ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ καὶ κρεμάμενον ἐπὶ τῶν νώτων. Τὴν δεξιὰν ἔχει προτεταμένην, διὰ τῆς ἀριστερᾶς δὲ κρατεῖ διπλοῦν δόρυ. Διατήρησις καλή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2132).

2. Ἡμίλευκος λήκυθος ὕψ. 0,33. Εἰκονίζεται κατὰ τὸ μέσον γυνὴ ἱσταμένη, φέρουσα ποδήρη ἐρυθρὸν χιτῶνα, κρατοῦσα διὰ τῆς ἀριστερᾶς κάνιστρον ἐν ᾧ ληκύθια, ταινίαι καὶ στέφανοι. Διατήρησις οὐχὶ καλή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2133).

3. Λευκὴ λήκυθος (ὕψ. 0,47). Ἐπὶ τῆς ὅλης ἐπιφανείας τῆς κοιλίας τοῦ ἀγγείου εἰκονίζεται ἡ ἑξῆς ἡμιεφθαρμένη παράστασις: Κατὰ τὸ μέσον νεκρικὴ στήλη μετ' ἀνθεμίου πολυχρόου καὶ ταινιῶν, ἐπὶ τῶν βαθμίδων τῆς ὁποίας κάθηται γυναικεία (;) μορφὴ ἔχουσα τὴν κόμην διατεταγμένην εἰς ὀφιοειδεῖς πλοκάμους πίπτοντας ἐπὶ τῶν ὤμων καὶ τοῦ γυμνοῦ στήθους. Τὸ πρόσωπον τῆς μορφῆς ταύτης εἶνε ἐντελῶς ἐξηλειμμένον. Περὶ τὴν ὀσφὺν φέρει ἱμάτιον ἔχον ἰόχρουν παρυφήν, ἧς κάτωθεν φαίνεται τὸ μέχρι τῶν κνημῶν διῆκον ἔνδυμα πρασίνου χρώματος, ὑπὸ τοῦτο δὲ ποδήρης χιτὼν ἐρυθρόγραμμος. Δεξιὰ τῆς ἐν τῷ μέσῳ καθημένης μορφῆς ταύτης εἰκονίζεται ἀνὴρ πωγωνοφόρος, φέρων ἱμάτιον ἐρυθρὸν ἀπὸ τῆς ὀσφύος μέχρι τῶν ποδῶν, προσφέρων δὲ διὰ τῆς ἀριστερᾶς τῇ καθημένῃ πτηνόν. Ὑπεράνω τούτου εἰκονίζεται ἐντὸς στεφάνου ἀγγεῖον, πληροῦν τὸν κενὸν χῶρον. Ὄπισθεν τούτου ἕπεται κόρη, ἐρυθρόγραμ-

μον φέρουσα ποδήρη χιτῶνα, ἱσταμένη καὶ κρατοῦσα διὰ τῆς ἀριστερᾶς μέγα κάνιστρον, ἀφ' οὗ ἀνηρτημέναι ἐρυθραὶ ταινίαι, καὶ ἐν ᾧ (ἀμυδρῶς ὁρώμεναι) σταφυλαί (;) ἢ ἄλλο τι μελανόστικτον πρᾶγμα. Ἀριστερὰ τῆς ἐν τῷ μέσῳ καθημένης μορφῆς εἰκονίζεται ἀνὴρ ἐν πανοπλίᾳ, ἤτοι φέρων κράνος, θώρακα ἐρυθρόστικτον πολυτελῆ καὶ ἀσπίδα, ἧς ἡ ἐξωτερικὴ ἐπιφάνεια ἐρυθρὰ μετὰ λευκοῦ καὶ ἰσχρόου διαζώματος. Ὄπισθεν τοῦ ὁπλίτου τούτου ἵσταται ἕτερος πωγωνοφόρος ἀνὴρ φέρων μακρὸν ὑπέρυθρον ἱμάτιον καταλεῖπον γυμνὸν τὸ δεξιὸν τοῦ στήθους (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2134).

4. Λευκὴ λήκυθος (ὕψ. 0,40) φέρουσα τὴν ἑξῆς παράστασιν καλῶς διατηρουμένην: Ἐν τῷ μέσῳ στήλη νεκρικὴ μετ' ἀνθεμίου πολυχρόου, ἐπὶ τῶν βαθμίδων τῆς ὁποίας καθημένη μορφὴ νεανίου φέροντος ἐρυθρόγραμμον χιτῶνα καὶ ἱμάτιον κεραμόχρουν ἀπὸ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου. Τὴν μὲν δεξιὰν χεῖρα ἔχει ὁ καθήμενος οὗτος νεανίας παραδόξως ὑψωμένην πρὸς τὰ ἄνω, τὴν ἀριστερὰν δὲ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ εἰς ἔνδειξιν λύπης. Δεξιὰ τῷ ἐπὶ τῆς στήλης καθημένῳ εἰκονίζεται γυνὴ ἱσταμένη, πρὸς αὐτὸν ὁρῶσα, φέρουσα ποδήρη ἐρυθρόγραμμον χιτῶνα καὶ ἐπ' αὐτὸν βαρὺ καὶ μακρὸν ἱμάτιον πρασίνου χρώματος μετὰ παρυφῶν ἰσχρόων. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρει διάδημα τοῦ αὐτοῦ τῶν παρυφῶν χρώματος. Ὄπισθεν τῆς μορφῆς ταύτης ἀνηρτημένον ἐκ ταινιῶν ἀλάβαστρον. Ἀριστερὰ δὲ τῷ καθημένῳ ἑτέρα γυναικεία μορφή, κόρη αὕτη, πρὸς τὸν καθήμενον ἐπίσης ἀτενίζουσα, κρατοῦσα διὰ τῆς δεξιᾶς μεγάλην πυξίδα καὶ διὰ τῆς καθειμένης ἀριστερᾶς σκευοθήκην ἀνηρτημένην διὰ ταινιῶν, σχήματος ναΐσκου μετ' ἀετώματος καὶ ἀκρωτηρίων, κεκοσμημένην δὲ πολυτελῶς διὰ γραπτῶν σχημάτων. Ἡ ἀμφίεσις τῆς μορφῆς ταύτης εἶνε ἀξία μνείας. Ἡ κόρη φέρει ποδήρη χιτῶνα καὶ ἐπ' αὐτὸν εἶδος στενοῦ ἐπενδύτου ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ μέχρι τῶν γονάτων διήκοντος καταλείποντος δὲ γυμνοὺς τοὺς βραχίονας. Ὁ ἐπενδύτης οὗτος εἶνε χρώματος κυανοῦ μετὰ παρυφῶν ἰσχρόων, ἐφ' ὧν μαιανδρικὸν κόσμημα. Ἡ ὅλη ἐπὶ τῆς ληκύθου ταύτης εἰκὼν εἶνε ἀριστοτεχνική· ἐπικαλύπτεται ὅμως δυστυχῶς ἔτι ὑπὸ ἰσχυρᾶς ὀξυδώσεως, ἥτις ἀδύνατον νὰ ἀφαιρεθῇ ἄνευ βλάβης τοῦ χρωματισμοῦ (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2135).

5. Λευκὴ λήκυθος ὕψος 0,39. Εἰκονίζεται κατὰ τὸ μέσον στήλη

νεκρική κυκλοτερής μετὰ κιονοκράνου ἰσχρόου κεκοσμημένη ταινίαις ἐρυθραῖς· ἐπὶ τῶν βαθμίδων ταύτης κάθηται κόρη, διαφανῆ φέρουσα ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον πρασίνου χρώματος μετὰ παρυφῶν ἰσχρόων, καλύπτον ἀπὸ τῆς ὀσφύος τὰ κάτω τοῦ σώματος. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ἣν κλίνει πρὸς τὰ κάτω, φέρει διάδημα ἐρυθρόν, κρατεῖ δὲ ἀνυψωμένον διὰ τῆς δεξιᾶς ἀλάβαστρον. Δεξιὰ τῆς καθημένης ταύτης μορφῆς εἰκονίζεται γυνὴ ἱσταμένη ποδήρη φέρουσα ἐρυθρόγραμμον χιτῶνα καὶ ἐπ' αὐτὸν ἱμάτιον ἰόχρουν. Τὴν ἀριστερὰν χεῖρα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρουσα προτείνει τὴν δεξιὰν ὡσεὶ ἵνα λάβῃ τὸ ὑπὸ τῆς καθημένης κρατούμενον ἀλάβαστρον. Ἀριστερὰ δὲ ταύτης παρίσταται ἑτέρα γυναικεία μορφὴ τὴν ἀμφίεσιν φέρουσα τῆς περιγεγραμμένης ἐν τῇ προηγουμένῃ ληκύθῳ ἀντιστοίχου μορφῆς, κρατοῦσα κάνιστρον πλῆρες τῶν συνήθων κτερισμάτων. Καὶ ἡ λήκυθος αὕτη, ὡς ἡ προηγουμένη, εἶνε ἀριστοτεχνικῶς εἰργασμένη ὑπὸ ὀξυδώσεως ὅμως καὶ αὕτη καθ' ὅμοιον τρόπον βεβλαμμένη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2136).

6. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,33 φέρουσα ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτῆς τὴν ἑξῆς παράστασιν: Εἰκονίζεται ἐπὶ ὅλης σχεδὸν τῆς κοιλίας τοῦ ἀγγείου διὰ λεπτῆς μελαίνης γραμμῆς δεδηλωμένη ἀνώμαλος ὀροσειρά, ἐφ' ἧς ὑψοῦται τύμβος ἡμισφαιρικοῦ σχήματος κεκοσμημένος ταινίαις ἐρυθραῖς. Εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ τύμβου, πλαισιουμένη ἐν τῷ ἡμισφαιρικῷ αὐτοῦ σχήματι, εἰκονίζεται μορφὴ νεανίου καθημένου, ἐστραμμένην ἔχοντος τὴν κεφαλὴν εἰς ἀντίθετον διεύθυνσιν πρὸς τὴν ὅλην τοῦ σώματος αὐτοῦ στάσιν καὶ ἀτενίζοντος εἰς λαγωὸν καθήμενον ἐπὶ ὑψώματος πρὸς τὰ δεξιὰ τοῦ τύμβου εἰκονισμένου ὄντος· ὁ νεανίας ἔχει γυμνὸν τὸ ἄνω τοῦ σώματος, καλύπτει δὲ αὐτὸν μόνον περὶ τὴν ὀσφὺν καὶ τοὺς μηροὺς ἱμάτιον πρασίνου χρώματος. Τὴν δεξιὰν αὐτοῦ χεῖρα στηρίζει ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἐρειδόμενος ἐπ' αὐτῆς φυσικώτατα, τὴν ἀριστερὰν δὲ ἔχει ἐπὶ τοῦ γόνατος, ἐν ᾧ παρὰ τὸ πλευρὸν αὐτοῦ εἰκονισμένη εἶνε λύρα ἡμικειμένη. Ἀριστερὰ τοῦ νεανίου καὶ κατὰ τὸ ἄκρον τῆς περιφερείας τοῦ τύμβου εἰκονίζεται νεκρικὴ στήλη κεκοσμημένη ἐρυθραῖς ταινίαις, ἔμπροσθεν τῆς ὁποίας γέγραπται μικρὰ σχετικῶς κόρη, ἐνδεδυμένη ποδήρη στενὸν ἐζωσμένον κατὰ τὴν ὀσφὺν χιτῶνα καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρουσα στρόφιον ἐρυθροῦ χρώ-

ματος· τὴν ἀριστερὰν χεῖρα αὐτῆς ὑψοῖ πρὸ τοῦ μετώπου ὡσεὶ ἀποσκοποῦσα τὴν ἀριστερὰ αὐτῆς ἱσταμένην ἑτέραν γυναικείαν μορφήν, κόρην ταύτην, ἐνδεδυμένην ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον πρασίνου χρώματος καὶ κρατοῦσαν διὰ τῆς ἀριστερᾶς κάνιστρον, ἐν ᾧ πυξὶς καὶ βότρυς, ἀνηρτημέναι δὲ ταινίαι ἀπὸ τῶν χειλέων αὐτοῦ. Ἡ εἰκὼν διατηρεῖται καλῶς ἀλλὰ μετ' ἰσχυρᾶς ὀξυδώσεως. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2137).

7. Λευκὴ λήκυθος ὕψ 0,37. Ἐν τῷ μέσῳ εἰκονίζεται στήλη νεκρικὴ μετ' ἀετώματος καὶ ἀκρωτηρίων πολυχρόων, κεκοσμημένη ταινίαις καὶ ἔχουσα ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτῆς εἰς πέντε παραλλήλους γραμμὰς κάθετα στίγματα ὑποδηλοῦντα τὴν ἐπιγραφὴν τῆς στήλης. Δεξιὰ τῆς στήλης τεθλιμμένη γυνὴ κρατοῦτα ταινίαν πεποικιλμένην διὰ ζητοειδῶν γραμμῶν, τῇ ἀριστερᾷ ὡσεὶ ἀπομάσσουσα ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν τὰ δάκρυα διὰ τοῦ χιτῶνος! Ἀριστερὰ τῆς στήλης ἑτέρα γυνὴ κομίζουσα εἰς τὸν τάφον μέγα κάνιστρον πλῆρες ὀπωρῶν καὶ ταινιῶν. Ἑκατέρωθεν τῆς στήλης ἀνηρτημένον ληκύθιον. Διατήρησις καλή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορ. 2138).

8. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,36. Εἰκονίζεται κατὰ τὸ μέσον τῆς κοιλίας στήλη νεκρικὴ ἐπὶ τριῶν ἀναβαθμίδων μετ' ἀκρωτηρίου καὶ ἀνθεμίου, κεκοσμημένη ταινίαις. Ἀριστερὰ τῆς στήλης ἐπὶ τῆς δευτέρας ἀναβαθμίδος αὐτῆς κάθηται ἔφηβος νεανίας, ἐν καταγραφῇ εἰκονισμένος καὶ ἔχων τὰ νῶτα αὐτοῦ πρὸς τὴν στήλην ἐστραμμένα. Φέρει χιτῶνα βραχὺν ἐρυθρὸν καὶ ὑψηλὰς ἐνδρομίδας, ἐπὶ τῆς κεφαλῆς δὲ κράνος· διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς κρατεῖ δόρυ, ἔχει δὲ τοὺς πόδας αὐτοῦ ἐσταυρωμένους κατὰ τὰ γόνατα. Δεξιὰ τῆς στήλης κόρη προσερχομένη κρατοῦσα τῇ ἀριστερᾷ κάνιστρον πλῆρες στεφάνων καὶ ταινιῶν καὶ τῇ δεξιᾷ λήκυθον. Διατήρησις καλή. (Εὑρ. Γεν. Ἐφ. 2139).

9. Σκεῦος πήλινον, κοινῶς σέσουλα καλούμενον, (ὄνος), φέρον ἐν περιθωρίῳ (ὕψ. 0,05) κύκλῳ τὰς ἑξῆς ἐρυθρομόρφους παραστάσεις ὑπὸ τὴν φολιδωτὴν αὐτοῦ ῥάχιν: Καὶ ἐν τῷ ἀριστερῷ μὲν περιθωρίῳ, τῷ καὶ ἀρτιώτερον διατηρουμένῳ, εἰκονίζεται κατα τὸ δεξιὸν ἄκρον ὑπὸ οἰκοδόμημα, ὑποδηλούμενον διὰ κίονος ἰωνικοῦ, ἔμπροσθεν πολυτελοῦς θύρας ἀνοιγομένης ἔσωθεν, γυνὴ ἐνδεδυμένη πολύπτυχον χιτῶνα καὶ ἱμάτιον, ἐρειδωμένη νωχελῶς διὰ τοῦ ἀριστεροῦ βραχίονος, ὡσεὶ ἀναπαυομένη, ἐπὶ πολυτελοῦς προσκεφαλαίου τεθει-

μένου ἐπὶ κλίνης λίαν κομψῆς καὶ πολυτελοῦς. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρει διάδημα χρυσοῦν (ἐξηλειμμένον) καὶ πέπλον ἀνεχόμενον ἐπιχαρίτως διὰ τῆς δεξιᾶς· ὑπεράνω τῆς μορφῆς ταύτης γέγραπται τὸ ὄνομα αὐτῆς (ἐξηλειμμένον ἐν μέρει) *Αλκιστις*. Ἔξωθεν τοῦ οἰκοδομήματος ἔμπροσθεν τοῦ κίονος εἰκονίζεται σύμπλεγμα δύο κορῶν ἐν τῇ ἑξῆς στάσει: ἡ ἑτέρα τούτων κάθηται ἐπὶ πολυτελοῦς θρανίου προσηλωμένη εἰς πτηνὸν τὸ ὁποῖον κάθηται ἐπὶ τῆς ῥάχεως τῆς ἀριστερᾶς αὐτῆς χειρὸς καὶ τοῦ ὁποίου τὸ ῥάμφος θωπεύει παίζουσα διὰ τοῦ λιχανοῦ τῆς δεξιᾶς αὐτῆς χειρός. Ἡ κόρη αὕτη φέρει ποδήρη χιτῶνα καὶ μελανόστικτον ἱμάτιον περὶ τὴν ὀσφὺν καὶ τὰ γόνατα, ἐπὶ τῆς κεφαλῆς δὲ διάδημα χρυσοποίκιλτον (ἐξηλειμμένου τοῦ χρυσοῦ) ἐπὶ στροφίου σχηματίζοντος κρωβύλον. Ἡ ἄλλη τῶν δύω κορῶν, ὁμοίαν περίπου ἀμφίεσιν φέρουσα, ἄνευ ὅμως τοῦ στικτοῦ ἱματίου, ἵσταται ὄπισθεν τῆς καθημένης, ἐρειδομένη ἐπὶ τῶν ὤμων ταύτης καὶ προσηλωμένη ἐπίσης εἰς τὸ πτηνόν, τὸ ὁποῖον καὶ αὕτη ἐπιθυμεῖ νὰ θωπεύσῃ διὰ τῆς δεξιᾶς, τεθειμένης ἐπὶ τοῦ στήθους τῆς καθημένης· ὑπεράνω τῆς καθημένης γέγραπται τὸ ὄνομα: ***Ιππολυτε***, ὑπεράνω δὲ τῆς ἱσταμένης: ***Αστεροπε***. Εἰκονίζεται δὲ καὶ κάτοπτρον ὑπὲρ τὰς μορφὰς ταύτας πρὸς πλήρωσιν κενοῦ χώρου. Ὄπισθεν τῶν δύο τούτων μορφῶν εἰκονίζεται ἑτέρα κόρη ὁμοίαν φέρουσα ἀμφίεσιν, κρατοῦσα ἀπὸ τῆς λαβῆς καὶ τοῦ στομίου μεγάλην λουτροφόρον, ἀπὸ τοῦ στομίου τῆς ὁποίας ἀναβλαστάνουν τρεῖς κλάδοι δάφνης πιθανῶς. Ἐπὶ τῆς κοιλίας τοῦ ἀγγείου τούτου καὶ τοῦ λαιμοῦ φαίνονται ἀμυδρῶς γραφαί. Ὑπεράνω τῆς κόρης ταύτης γέγραπται πιθανῶς τὸ ὄνομα ***Θεανο***, ἐξηλειμμένων ὄντων τινῶν τῶν γραμμάτων. Ὄπισθεν δὲ τῆς μορφῆς ταύτης, τὸ ἕτερον ἄκρον τοῦ περιθωρίου καταλαμβάνον, εἰκονίζεται σύμπλεγμα δύω κορῶν, ὧν ἡ ἑτέρα ἵσταται κεκυρτωμένη ἔμπροσθεν δύω λουτροφόρων, εἰς οὓς καταγίνεται ἵνα ἐνθέσῃ ἄνθη ἢ κλάδους δάφνης. Ἐπὶ τῆς κοιλίας τῶν δύω τούτων ἀγγείων διακρίνονται ἀμυδρῶς ἀνὰ τρεῖς μορφαί· ἡ ἄλλη δὲ τῶν δύω κορῶν ὑπεράνω τῆς ὁποίας γέγραπται ὄνομα μὴ ἀναγιγνωσκόμενον εὐχερῶς (ἴσως ***Ευρωπε***;) ἵσταται πρὸ τῶν ἀγγείων εἰς τὴν ἐργασίαν τῆς ἑτέρας προσβλέπουσα, τὴν ἀριστερὰν ἔχουσα ἀνυψωμένην καὶ κρατοῦσα ὕπερθεν τοῦ ὤμου τὸ ἱμάτιον αὐτῆς· ὑπεράνω τῆς τελευταίας

μορφῆς γέγραπται τὸ ὄνομα *Θεο* καὶ παραπλεύρως τούτου στέφανος. Ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ δὲ περιθωρίου τοῦ σκεύους εἰκονίζεται ἡ ἑξῆς παράστασις ἐξηλειμμένη τὸ πλεῖστον, ἅτε ἀποσπασθέντος τοῦ μέλανος γανώματος, ὁρατὴ δὲ μόνον κατὰ τὸ προδιάγραμμα αὐτῆς: κατὰ τὸ ἀριστερὸν ἄκρον τῆς παραστάσεως, τὸ καὶ μᾶλλον ἐξηλειμμένον, εἰκονίζεται γυνὴ καθημένη ἐπὶ σκίμποδος, κρατοῦσα διὰ τῶν χειρῶν πρὸ τῶν γονάτων ἀντικείμενόν τι δυσδιάκριτον· ὑπεράνω ταύτης γέγραπται *Αφροδιτε*. Ἔμπροσθεν αὐτῆς ἵσταται γυμνὸς πτερυγοφόρος ἔφηβος νεανίας «*Ερως*» κρατῶν ἢ ἀνοίγων πυξίδα, ἀποτελῶν σύμπλεγμα συμμετρικὸν μετὰ τριῶν ἄλλων γυναικείων μορφῶν τὸ μέσον τῆς παραστάσεως καταλαμβάνον. Πλησίον δηλ. τοῦ Ἔρωτος, κατὰ τὸ ἀριστερὸν αὐτοῦ, ἵσταται γυνὴ ἐγκατοπτριζομένη φιλαρέσκως εἰς μικρὸν κάτοπτρον, τὸ ὁποῖον κρατεῖ ἀπὸ τῆς λαβῆς ὑψωμένον πρὸ τοῦ προσώπου. Ὑπεράνω ταύτης γέγραπται *Αρμονια*. Παρ' αὐτῇ ἑτέρα γυνὴ καθημένη ἐπὶ σκίμποδος, ἀτενίζουσα εἰς κόρην ἱσταμένην πρὸ αὐτῆς καὶ κλίνουσαν πρὸς αὐτήν, ἣν καὶ περιπτύσσεται διὰ τοῦ ἀριστεροῦ βραχίονος τεθειμένου ἐπὶ τοῦ ὤμου τῆς κόρης. Ὑπεράνω τῆς πρώτης μορφῆς, τῆς καθημένης, γέγραπται τὸ ὄνομα *Πιθω*, ὑπὲρ τὴν δευτέραν δὲ *Κορε*. Τὸ δεξιὸν ἄκρον τῆς παραστάσεως ἀποτελεῖ σύμπλεγμα ἐκ δύο μορφῶν, ἤτοι κόρης ἱσταμένης καὶ προσδενούσης διὰ τῶν χειρῶν τὸ διάδημα ἐπὶ τῆς κόμης καὶ ἐφήβου πτερυγοφόρου καθημένου ἐπὶ πολυτελοῦς ἕδρας καὶ προσφέροντος τῇ κόρῃ μικρὸν ἀμφορέα. Ὁ νεανίας εἶνε γυμνὸς ἔχων τὸ στικτὸν ἱμάτιον αὐτοῦ ἐρριμμένον ἐπὶ τῆς ἕδρας, ἐπὶ τῆς κεφαλῆς δὲ δάφνινον διάδημα. Ὑπεράνω τῆς κόρης γέγραπται *Ηβε*, ὑπεράνω δὲ τοῦ νεανίου *Ιμερος*. Ἡ ἐπὶ τοῦ κυκλικοῦ περιθωρίου τοῦ ἄκρου τοῦ σκεύους παράστασις ἔχει οὕτως: εἰκονίζεται κατὰ τὸ μέσον ἡ ἁρπαγὴ τῆς Θέτιδος ὑπὸ τοῦ Πηλέως καὶ ἑκατέρωθεν ἀνὰ τρεῖς μορφαί. Λεπτομερέστερον ἡ εἰκὼν ἔχει ὡς ἑξῆς: κατὰ τὸ μέσον σύμπλεγμα γυναικὸς «*Θετις*» προσπαθούσης νὰ διαφύγῃ τῶν χειρῶν ἀνδρὸς γυμνοῦ «*Πελευς*» κρατοῦντος ταύτην ἀπὸ τῆς ὀσφύος διὰ τῶν χειρῶν. Ἐπὶ τῆς ῥάχεως τοῦ ἀνδρός, τὸν ὦμον αὐτοῦ δάκνον, ἐσφηνωμένον εἶνε θαλάσσιον τέρας ὀφιοειδές. Ἡ ἁρπαζομένη γυνὴ τείνει τὴν δεξιὰν αὐτῆς χεῖρα, ὡσεὶ ζητοῦσα βοήθειαν, πρὸς γυναῖκα δε-

ξιόθεν σπεύδουσαν πρὸς αὐτὴν καὶ ἔχουσαν τὰς χεῖρας προτεταμένας, ὡσεὶ ἵνα παράσχῃ τὴν ζητουμένην βοήθειαν. Ὑπεράνω τῆς μορφῆς ταύτης γέγραπται *Ευλιμενε*. Ὄπισθεν τῆς μορφῆς ταύτης εἰκονίζονται δύο γυναῖκες πρὸς τὴν κατὰ τὸ μέσον σκηνὴν ὁρῶσαι ἔντρομοι καὶ ἐν ταχείᾳ κινήσει· τούτων ἡ μὲν φέρει ὄνομα *Αλτις* ἡ ἑτέρα δὲ *Μελιτε*. Ἐκεῖθεν τοῦ ἐν τῷ μέσῳ συμπλέγματος, ἀριστερά, εἰκονίζεται πωγωνοφόρος ἀνήρ, φέρων διάδημα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ κρατῶν διὰ τῆς ἀριστερᾶς σκῆπτρον, ἐνδεδυμένος δὲ ἱμάτιον ποδῆρες. Ὁ ἀνὴρ οὗτος ὑπεράνω τοῦ ὁποίου γέγραπται *Νερευς*, προσβλέπει εἰς τὴν ἁρπαγὴν μετ' ηρεμίας καὶ ἀξιοπρεπείας βασιλικῆς προτείνων μικρὸν τὴν δεξιὰν χεῖρα. Ὄπισθεν τούτου δύω ἕτεραι γυναικεῖαι μορφαί, ὅμοιαι ταῖς ἐν τῷ δεξιῷ τῆς εἰκόνος, ὀνόματα φέρουσα ἡ μὲν *Αυρα* ἡ δὲ *Ναο*. Αἱ γραφαὶ ἅπασαι τοῦ σκεύους εἰσὶ πεποιημέναι μετ' ἐπιμελείας καὶ τέχνης ὄντως ἀπαραμίλλου, καθιστῶσι δὲ τὸ σκεῦος τοῦτο πολυτιμότατον ἀπόκτημα ἐν πάσῃ ἀγγείων συλλογῇ. Ἐπὶ τοῦ κάτω ἄκρου τοῦ σκεύους ὑπάρχει, ὡς συνήθως, ἐπικεκολλημένη πηλίνη προτομὴ παριστῶσα γυμνὴν γυναῖκα. Ἡ προτομὴ δὲ αὕτη ἐπὶ τοῦ σκεύους τούτου εἶνε καλλιτεχνικὸν ὄντως κατασκεύασμα τῆς κοροπλαστικῆς. Ἐπὶ τοῦ κανονικῶς διεσκευασμένου προσώπου δηλοῦνται διὰ μέλανος ἢ ἄλλου οἰκείου χρώματος τὰ χαρακτηριστικὰ τούτου, οἷον οἱ ὀφθαλμοὶ αἱ ὀφρῦς τὰ χείλη κτλ. Ἐπὶ τῆς κόμης σώζεται ἔτι ἡ χρύσωσις καὶ τὸ ἰόχρουν τοῦ κεκρυφάλου. Ἡ ὅλη δὲ μορφὴ εἶνε διὰ λευκοῦ γανώματος ἐπικεχρισμένη». (Εὐρ. Γεν. Ἐφορ. 2140).

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1892

ΤΕΥΧΟΣ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ – ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΚΑΙ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

1. **Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἐπιδαύρῳ** (ἴδ. σ. 23, 6).

Αἱ ἐν Ἐπιδαύρῳ ἀνασκαφαὶ ἤνεγκαν εἰς φῶς ἐπιγραφάς τινας ἀναθηματικὰς καὶ ψηφίσματα τιμητικὰ τῆς Δ' π. Χ. ἑκατονταετηρίδος, δι' ὧν *ἁ* ***βουλὰ καὶ ὁ δᾶμος ὁ Ἐπιδαυρίων*** ὀνομάζουσι πολίτας διαφόρων πόλεων **προξένους** τῆς πόλεως τῆς Ἐπιδαυρίων καὶ ***θεαροδόκους*** τοῦ Ἀσκληπιοῦ. Αἱ ἀνασκαφαὶ ἐξηκολούθησαν μέχρι τῶν μέσων τοῦ Δεκεμβρίου.

Αἱ κατὰ τὸ λῆξαν τοῦτο ἔτος εὑρεθεῖσαι ἐπιγραφαὶ προστιθέμεναι εἰς τὰς ἄλλας ἐν τῷ ἱερῷ κατὰ τὴν πρώτην περίοδον τῶν ἀνασκαφῶν εὑρεθείσας ἀναπαριστῶσιν ἡμῖν σχεδὸν ἐν συνόλῳ, ἐνιαχοῦ δὲ μέχρι τῶν καθέκαστα, τὰ τῆς ἱστορίας τοῦ ἱεροῦ καὶ τῆς ἐν αὐτῷ ἀσκουμένης λατρείας. Πολλαὶ τῶν εὑρεθεισῶν ἐν τῷ ἱερῷ ἐπιγραφῶν εἶνε ἀναθηματικαί, δι' ὧν πρὸς τοῖς ἄλλοις μανθάνομεν ὅτι ἐν τῷ ἱερῷ ἐλατρεύοντο πρὸς τῷ Ἀσκληπιῷ καὶ τῷ πατρὶ αὐτοῦ Ἀπόλλωνι, ἡ σύζυγος καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ καὶ οἱ ἑξῆς θεοί, α') Ἀθηνᾶ καὶ Ἀθηνᾶ Ὑγίεια, ἀρχαγέτις, καλλίεργος, πολιὰς καὶ στοιχεία· β') Ἄρτεμις ὀρθεία, ἐνοδία, παμφυλαία, Σαρωνία, προθυραία, λυσαία, σώτειρα καὶ Ἄρτεμις Ἑκάτη ἐπήκοος· γ') Ἀφροδίτη καὶ Ἀφροδίτη Μιλιχία· δ') Ζεὺς καὶ Ζεὺς ξένιος, ἀποτρόπαιος, κτήσιος, Κάσσιος, φίλιος· ε') Ποσειδῶν καὶ Ποσειδῶν ἵππιος· ς') Ἥρα, ζ') Δέσποινα, Δημήτηρ καρποφόρος καὶ Ἐλευσί-

νιαι θεαί· η′) Μεγάλη μήτηρ θεῶν· θ′) Λητώ· ι′) Παντελείη (Δημήτηρ;), Βάκχος καὶ Φερσεφόνη· ια′) Ἥλιος καὶ Ἀπόλλων Ἥλιος· ιβ′) Σελήνη πολυώνυμος· ιγ′) Ἰανὸς σωτήρ· ιδ′) Ἔλεος· ιε′) Πάν· ιϛ′) Ἀγαθὸς θεός· ιζ′) Κουρῆται· ιη′) Δικαιοσύνη· ιθ′) ***Πάντες καὶ πᾶσαι*** καὶ ***Πάνθειον.***

2. Ἀνασκαφαὶ ἐν Μυκήναις.

Ἐξηκολούθησαν καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο αἱ ἐν Μυκήναις ὑπὸ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας διὰ τοῦ ἐφόρου Χ. Τσούντα ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαὶ τάφων τῆς προελληνικῆς ἐποχῆς. Τὰ σπουδαιότερα τῶν ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς ταύταις γενομένων εὑρημάτων εἶνε δύο λαβαί, ἡ μὲν πίθου ἢ ἀμφορέως ἡ δὲ λιθίνου ἀγγείου, φέρουσαι ἐγχάρακτα σημεῖα ἢ γράμματα τοιάδε περίπου τὸ σχῆμα:



Ἑτέραν λαβὴν μετ᾽ ἐγχαράκτου σημείου εὑρεθεῖσαν ἐν τοῖς παρὰ τὴν Πρόνοιαν Ναυπλίου τάφοις ἴδε ἐν σελίδι 73.

3. Ἀνασκαφαὶ ἐν Κορίνθῳ.

Κατὰ τὴν περιοχὴν τῆς ἀρχαίας πόλεως Κορίνθου ἐνηργήθησαν ἀνασκαφαὶ ὑπὸ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας διὰ τοῦ διδάκτορος Α. Σκιᾶ. Διὰ τῶν ἀνασκαφῶν τούτων, δι᾽ ὧν ἐσκοπεῖτο ἡ ἀποκάλυψις τῆς ἀρχαίας Ἀγορᾶς, ἀπεκαλύφθη μέρος στυλοβάτου ἀρχαίου τινὸς ἑλληνικῶν χρόνων οἰκοδομήματος.

4. Ἀνασκαφαὶ παρὰ τὴν Πνύκα.

Αἱ παρὰ τὴν Πνύκα ἐνεργούμεναι ὑπὸ τοῦ Γερμανικοῦ Ἰνστιτούτου ἀνασκαφαὶ (ἴδ. σελ. 3, 2) ἐπανελήφθησαν κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας τοῦ ἔτους καὶ ἐξηκολούθησαν μέχρι τέλους αὐτοῦ.

5. Ἀνασκαφαὶ ἐν Δελφοῖς.

Κατ᾽ ἀκολουθίαν τῆς ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς καὶ τῆς Γαλλικῆς κυ-

βερνήσεως συναφθείσης συμβάσεως περὶ ἐκτελέσεως ἀνασκαφῶν ἐν Δελφοῖς, ἤρξαντο αἱ ἀνασκαφαὶ αὗται τῇ 25 Σεπτεμβρίου καὶ ἐξηκολούθησαν μέχρι Νοεμβρίου.

6. Ἀνασκαφαὶ ἐν Ῥαμνοῦντι.

Ἐξηκολούθησαν καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐπὶ βραχὺν χρόνον αἱ ἐν Ῥαμνοῦντι διὰ τοῦ ἐφόρου Β. Στάη ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαὶ ὑπὸ τῆς ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΜΟΥΣΕΙΟΙΣ

1. Ἐθνικὸν Μουσεῖον.

Εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μουσεῖον εἰσήχθησαν, κατ' ἔκθεσιν τοῦ **Στάη**, τὰ ἐν τοῖς ἑπομένοις ἀρχαῖα:

1—4. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 1 - 4 ἀρχαῖα ἐκ τῶν ἐν Ῥαμνοῦντι ἐνεργηθεισῶν ἀνασκαφῶν ἤτοι:

1. Ἀνάγλυφον ἀναθηματικόν, ὀλίγον βεβλαμμένον, ὕψ. 0,25, εἰκονίζον γυναῖκα ἱσταμένην (ἱέρειαν) κρατοῦσαν ἐν τῇ ἀριστερᾷ κλεῖδα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2141).

2. Κεφαλὴ πωγωνοφόρου ἀνδρός, φυσικοῦ μεγέθους, ἀρχαΐζουσα, τοῦ τύπου τῶν ἐκ στήλης Ἑρμῶν τοῦ τετραγώνου σχήματος. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορείας 2142).

3. Ἐνεπίγραφος πλὰξ (εἰς δύο τεθλασμένη) ἐφ' ἧς ψήφισμα τιμητικὸν εἰς Θεόδωρόν τινα ἐπισκευάσαντα τὸ ἐν Ῥαμνοῦντι ἱερὸν τοῦ Ἀμφιαράου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2143).

4. Κεφαλὴ ἐκ τοῦ περὶ τὸ βάθρον τοῦ ἀγάλματος τῆς Νεμέσεως ἐν Ῥαμνοῦντι γλυπτοῦ κόσμου· ἀποκεκρουσμένη ἐντελῶς τὸ πρόσωπον. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2144).

5-10. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀριθ. 5-10 ἀρχαῖα δωρηθέντα ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως ἤτοι:

5. Ἀγαλμάτιον Ὑγιείας ἀκέφαλον, ἐλλιπὲς δὲ κατὰ τὸν ἀριστερὸν βραχίονα ἀπὸ τῆς ὠλένης· ὕψος μετὰ τῆς συμφυοῦς αὐτῷ βάσεως 0,70. Ἡ θεὰ φέρει ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον ὄπισθεν ἀνερχόμενον, καθὰ φαίνεται ἐκ λειψάνου κατὰ τὸν λαιμόν, μέχρι

τῆς κεφαλῆς καὶ συστρεφόμενον περὶ τὴν δεξιὰν χεῖρα. Ἐπὶ τῆς βάσεως συνεσπειραμένος μικρὸς ὄφις. (Εὑρετήριον Γενικῆς Ἐφορείας 2145).

6. Ἕτερον ἀγαλμάτιον Ὑγιείας ἀκέφαλον καὶ ἐλλιπὲς τὰ ἄκρα ὕψ. 0,76. Τὸ ἀγαλμάτιον φέρει ποδήρη στενὸν χιτῶνα καὶ ἱμάτιον καταπῖπτον ἀπὸ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου καὶ περιβάλλον τὰ κάτω τοῦ σώματος. Ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ μέρους, συμφυῶς τῷ κορμῷ, ὑπάρχει ῥάβδος περὶ ἣν ἑλίσσεται μέγας ὄφις ἀνέρπων μέχρι τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου τῆς θεᾶς. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2146).

7. Τεμάχιον κορμοῦ ἀγάλματος τῆς Ἐφεσίας Ἀρτέμιδος ὕψ. 0,50. Σώζονται περὶ τὸ τεμάχιον τοῦτο τέσσαρες ζῶναι φέρουσαι διαφόρους ἀναγλύπτους παραστάσεις τῶν συνήθων, οἷον ἔρωτας, νύμφας ἐπὶ θαλασσίων τεράτων, προτομὰς τῆς Ἀρτέμιδος κτλ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2147).

8. Βάσις κυκλικὴ ἐφ' ἧς διατηροῦνται πόδες ἀγαλματίου καὶ κεφαλὴ πεφονευμένου ζώου (κάπρου;). (Εὑρ. Γεν. Ἐφορείας 2148).

9. Ἐπιτύμβιος στήλη τεθλασμένη τὸ ἄνω μέρος τῆς πλακὸς (ὕψ. 0,53, πλ. 0,51), ἐφ' ἧς ἡ ἑξῆς παράστασις ἐν καλῇ καταστάσει: Γυνὴ φέρουσα ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον, καθημένη ἐπὶ σκίμποδος, προτείνουσα δὲ τὰς χεῖρας ἵνα περιβάλῃ διὰ τούτων νεανίαν ἱστάμενον πρὸ αὐτῆς καὶ θωπεύοντα διὰ τῆς δεξιᾶς τὴν παρειὰν τῆς καθημένης. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2149).

10. Περὶ τὰ 17 τεμάχια διαφόρων μελῶν ἀγαλμάτων οἷον χειρῶν, ποδῶν, ἐρεισμάτων βάσεων, ἐν οἷς καὶ δύο μείζονα ἐξ ἀναγλύφων ἐντελῶς ἐφθαρμένων· ἐπὶ τοῦ ἑτέρου τούτων διακρίνεται λεοντῆ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2150).

11 - 13. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀριθ. 11-13 ἀρχαῖα κατασχεθέντα παρὰ τῷ Π. Παναγιωτάρᾳ ἐκ Θηβῶν, ἤτοι:

11. Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς (ὕψ. 0,29) φερούσης ποδήρη χιτῶνα μετὰ διπλοϊδίου σώζοντος παρυφὰς ἐρυθροῦ χρώματος. Τύπος ἀρχαϊκὸς οὐχὶ κοινός. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2151).

12. Εἰδώλιον πήλινον μικροῦ πιθήκου (ὕψ. 0,07) ὀκλάζοντος ἐπὶ τῶν ὀπισθίων καὶ κρατοῦντος διὰ τῶν ἐμπροσθίων ποδῶν τετράγωνόν τι ἀντικείμενον ὡσεὶ σανίδα (;). (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορείας 2152).

13. Εἰδώλιον πήλινον μικροῦ παιδὸς (0,07), Τελεσφόρου, περιβεβλημένου ἱμάτιον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς. (Εὑρετήριον Γενικῆς Ἐφορείας 2153).

14-23. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀριθ. 14-23 ἀγγεῖα εὑρεθέντα ἐν ταῖς ἐν Ἐρετρίᾳ ἀνασκαφαῖς (ἀγορασθέντα παρὰ Γελαδάκη, ἴδε *Δελτίον* 1891, σελ. 68, 6), ἤτοι:

14. Λευκὴ λήκυθος ὕψ. 0,31. Ἐν τῷ μέσῳ δεδηλωμένος τύμβος διὰ μεγάλης καμπύλης γραμμῆς, ἄνευ ὅμως στήλης τινὸς ἢ ἄλλου σήματος τάφου, ἐκτὸς μόνον δύο ἀναβαθμίδων ἰσομήκων τῷ τύμβῳ, ἐφ' ὧν φαίνεται ὡσανεὶ ἱδρυμένος οὗτος· (πιθανῶς νὰ ἐξηλείφθη εἰκών τις ἐν τῷ μέσῳ τῆς καμπύλης ταύτης γραμμῆς). Δεξιὰ τοῦ τύμβου νεανίας (;) ἐν καταγραφῇ εἰκονισμένος, φέρων ἱμάτιον κιτρίνου χρώματος, καταλεῖπον γυμνὸν τὸ δεξιὸν τοῦ στήθους, καὶ προτείνων τὰς χεῖρας εἰς ἔνδειξιν ἱκεσίας· ἀριστερὰ τοῦ τύμβου ἵσταται γυναικεία μορφή, ἐνδεδυμένη ἐρυθρὸν χιτῶνα στενόν, καὶ κρατοῦσα κάνιστρον (;). Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἔχει στρόφιον περιβάλλον τὴν κόμην ἅπασαν. (Εὑρετήριον Γενικῆς Ἐφορείας 2154).

15. Μικρὰ λήκυθος ἐρυθρόμορφος ὕψ. 0,25. Εἰκονίζεται κατὰ τὸ μέσον κόρη, ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον ἐνδεδυμένη, κρατοῦσα ἐν ταῖς προτεταμέναις χερσὶν αὐτῆς λύραν. Ἐπὶ τοῦ χιτῶνος (!) γεγραμμένον ΔΟΥΡΙΣ. Γραφὴ κοινή. (Εὑρετήριον Γενικῆς Ἐφορείας 2155).

16. Ἡμίλευκος λήκυθος μετ' εὐρείας κοιλίας ὕψ. 0,35. Φέρει τὴν ἑξῆς μελανόμορφον ἀρχαϊκὴν παράστασιν δι' ἐγχαράξεως μερικῆς. Κατὰ τὸ μέσον εἰκονίζεται δένδρον πρὸ τοῦ κορμοῦ τοῦ ὁποίου ζῷον (ταῦρος) καταβεβλημένον ἤδη καὶ γονυκλινές, ἀνθιστάμενον οὐχ ἧττον ἔτι κατ' ἀνδρός, ὅστις κρατεῖ αὐτὸ διὰ τῆς ἀριστερᾶς ἀπὸ τοῦ αὐχένος καὶ τιθεὶς τὸν ἀριστερὸν πόδα ἐπὶ τοῦ ἡμικεκαμμένου δεξιοῦ ἐμπροσθίου γόνατος τοῦ ζώου εἶνε ἕτοιμος νὰ καταφέρῃ δι' ἀμφιστόμου ξίφους, κρατουμένου διὰ τῆς πρὸς τὰ ὄπισθεν ἀνυψουμένης δεξιᾶς, θανατηφόρον κτύπημα εἰς τὸν λαιμὸν τοῦ ζώου. Ὁ ἀνὴρ φέρει μόνον βραχὺ ἔνδυμα περὶ τὴν ὀσφύν· ἐπὶ τῶν κλάδων δὲ τοῦ δένδρου εἶνε ἀνηρτημένον τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ καὶ διπλοῦν δόρυ. Ἀριστερὰ τῆς ἐν τῷ μέσῳ σκηνῆς ταύτης εἰκονίζεται

γυνὴ φέρουσα στενὸν ποδήρη χιτῶνα στικτὸν καὶ ἱμάτιον μετὰ παρυφῶν ἰσχρόων· ἡ γυνὴ ἀτενίζει πρὸς τὴν ἐν τῷ μέσῳ σκηνὴν καὶ δι' ὑψώσεως τῶν χειρῶν ἐκφράζει τὴν ἔκπληξιν αὐτῆς ἅμα δέ, διὰ τῆς στροφῆς τοῦ σώματος αὐτῆς, τὴν τάσιν πρὸς φυγήν. Δεξιὰ εἰκονίζεται ἀνὴρ πωγωνοφόρος ἐν χιτῶνι βραχεῖ, στικτῷ, μετὰ πετάσου ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, κρατῶν ἠρέμα διπλοῦν δόρυ. Ἑκατέρωθεν τοῦ συμπλέγματος τούτου τῶν ἐν τῷ μέσῳ τριῶν μορφῶν, ἀνὰ εἷς ἀνὴρ πωγωνοφόρος μετὰ πετάσου καὶ βραχέος χιτῶνος κρατῶν διπλοῦν δόρυ. Διατήρησις καλή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2156).

17. Πυξὶς κυκλοτερὴς μετὰ καλύμματος (διάμ. 0,22, ὕψ. 0.12), φέρουσα ἐπί τε τοῦ καλύμματος καὶ τοῦ περιζώματος αὐτῆς γραφὰς ἐρυθρομόρφους. Καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ καλύμματος εἰκονίζεται κύκλῳ κατ' ἀκτινοειδῆ τάξιν τῶν μορφῶν μία τῶν συνήθων σκηνῶν στολισμοῦ (**Toilettenscene**) ἔχουσα περίπου οὕτω: Τὸ κέντρον τῆς εἰκόνος ἀποτελεῖ γυνὴ καθημένη ἐπὶ πολυτελοῦς θρόνου, ἐνδεδυμένη πλούσιον ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἀνεχόμενον πρὸ τοῦ προσώπου διὰ τῆς δεξιᾶς· τὸν ἀριστερὸν ἀγκῶνα στηρίζει ἐπὶ τοῦ ἐρεισινώτου τοῦ θρόνου νωχελῶς. Καὶ ἔμπροσθεν μὲν ταύτης εἰκονίζεται κόρη (τῶν γυμνῶν αὐτῆς μελῶν λευκῶν γεγραμμένων) κρατοῦσα διὰ τῆς ἀριστερᾶς πυξίδα καὶ διὰ τῆς δεξιᾶς κάτοπτρον πρὸ τοῦ προσώπου τῆς καθημένης ἵνα ἐγκατοπτρισθῇ ἐν τούτῳ. Μεταξὺ τῶν δύο, πρὸ τῶν γονάτων τῆς καθημένης, μέγας ἀμφορεύς. Ἑκατέρωθεν δὲ τῶν δύο τούτων γυναικῶν ἀνὰ εἷς Ἔρως γυμνὸς (λευκὸς) μετὰ μεγάλων πτερύγων (χρώματος πηλοῦ) ἐν ἡλικίᾳ ἐφηβικῇ· τούτων ὁ μὲν εἷς κύπτει ὄπισθεν τῆς κόρης ὡσεὶ ἵνα λάβῃ τὸ ἄκρον τῆς ἐσθῆτος αὐτῆς, ὁ δὲ ἕτερος ἵσταται ὄπισθεν τῆς καθημένης, τὰ νῶτα ἐπὶ πολυτελοῦς κλίνης στηρίζων, ἔχων δὲ πρὸ αὐτοῦ ἀμφορέα, ἀφ' οὗ πειρᾶται νὰ ἐξαγάγῃ τι. Ὄπισθεν τῆς κλίνης, ἐφ' ἧς στηρίζεται ὁ Ἔρως οὗτος, εἰκονίζεται νεανίας γυμνὸς τὸ σῶμα φέρων μόνον ἱμάτιον κατὰ τὸν δεξιὸν βραχίονα ὑπὸ τὸν ὁποῖον φαίνεται ῥάβδος ἐφ' ἧς, κλίνων τὸ σῶμα, ἐρείδεται ὁ νεανίας ἐσταυρωμένους ἔχων τοὺς πεδιλοφόρους αὐτοῦ πόδας. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρει πέτασον προσδεδεμένον εἰς τὸ πρόσωπον διὰ νήματος. Ὄπισθεν τούτου κόρη κρατοῦσα μέγα ῥιπίδιον· ἕπεται ταύτῃ Ἔρως (λευκὸς) ἱστά-

μενος ἐπὶ κιβωτίου ἐφ' οὗ διακρίνονται οἱ ἧλοι καὶ ἡ ὀπὴ τῆς κλειδός. Μετὰ τοῦτον γυνὴ καθημένη ἐπὶ βράχου ἴσως, ἔχουσα ἐστραμμένην τὴν κεφαλήν, ὡς καὶ ἅπασαι αἱ προηγηθεῖσαι μορφαί, πρὸς τὴν ἐν τῷ κέντρῳ σκηνήν. Ἀντικρὺ τῆς τελευταίας ταύτης γυναικὸς εἰκονίζεται γυμνὸς νεανίας καθήμενος καὶ οὗτος ἐπὶ βράχου, ἀλλ' ἐστραμμένην ἔχων ἀντιθέτως τὴν κεφαλήν, ἅ τε πλησιέστερον ἤδη ὢν τῆς ἐν τῷ κέντρῳ σκηνῆς, πρὸς ἣν ἀτενίζει· ὁ νεανίας οὗτος ἔχει κόμην ἐπιμελῶς διατεταγμένην καὶ καταπίπτουσαν εἰς πλοκάμους ἐπὶ τοῦ στήθους, καὶ κρατεῖ διὰ τῆς δεξιᾶς σκῆπτρον.

Ἐπὶ τοῦ περιζώματος δὲ τοῦ σκεύους ἡ ἑξῆς παράστασις, ἀμελέστερον γεγραμμένη. Τὸ κέντρον τῆς εἰκόνος ἀποτελεῖ ἅρμα δίτροχον συρόμενον ὑπὸ δύο ἵππων, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἀνὴρ (Ἡρακλῆς;) καὶ γυνή, ἐξ οὗ δηλοῦται ὅτι ἡ εἰκὼν παριστᾷ γαμήλιον πομπήν. Ἡ γυνὴ φέρει πέπλον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς καλύπτοντα τὸ σῶμα ἅπαν, ἐξαιρέσει τοῦ προσώπου, τὸ ὁποῖον εἶνε διὰ λευκοῦ χρώματος γεγραμμένον. Ὑπεράνω τοῦ ἅρματος ἵπταται λευκὸς Ἔρως καὶ ἔμπροσθεν μὲν τοῦ ἅρματος, τὰ ἡνία τῶν ἵππων κρατῶν, ἵσταται ὑπηρέτης ἐν ἀσιατικῇ στολῇ, ὄπισθεν δὲ γυνὴ κρατοῦσα ἐν ἑκατέρᾳ τῶν χειρῶν δᾷδα. Ἕπεται ταύτῃ ἔφιππος γυμνὸς νεανίας καὶ ὄπισθεν τούτου ἕτερος νεανίας, καθήμενος οὗτος, ἐπὶ ῥάβδου τὴν δεξιὰν στηρίζων, ἔχων πρὸ αὐτοῦ Ἔρωτα ἱπτάμενον κρατοῦντα ταινίας. Μετὰ τοῦτον ἔρχεται γυνὴ ἐν ταχείᾳ κινήσει κρατοῦσα καὶ αὕτη ταινίας. Ἐξακολουθεῖ δὲ ἡ εἰκὼν οὕτω περιθέουσα τὸ σκεῦος ἐν ὁμοίοις συμπλέγμασι ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν καὶ Ἐρώτων κομιζόντων δῶρα ἢ παρισταμένων ὡς ἁπλῶν θεατῶν. Ἡ γραφή, ὡς εἴπομεν, εἶνε ἀμελῶς γεγραμμένη, εἰ καὶ ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῆς, ὑπὸ ἔποψιν συνθέσεως ἰδίᾳ, ἀξία εἶνε πολλοῦ λόγου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2157).

18. Πυξὶς πηλίνη ὑψηλὴ μετὰ καλύμματος, ἐφ' οὗ ἑτέρα μικρὰ πυξὶς τοῦ αὐτοῦ σχήματος (ὕψ. 0,26 διαμ. 0,16). Τὸ σκεῦος τοῦτο φέρει ἐρυθρομόρφους γραφὰς περί τε τὸ διάζωμα καὶ τὸ κάλυμμα αὐτοῦ περιθεούσας τὴν κυκλοτερῆ ἐπιφάνειαν αὐτοῦ. Καὶ περὶ τὸ διάζωμα μὲν τῆς κοιλίας εἰκονίζεται ἡ ἑξῆς γραφὴ (μέγεθος μορφῆς 0,09) εἰλημμένη πάντως ἐκ προτύπου εἰκόνος μεγάλου τεχνίτου, ἀλλ' οὐχὶ καὶ δεξιῶς γεγραμμένη ἐν ταῖς λεπτομερείαις

αὐτῆς. Εἰκονίζεται ἐν τῷ κέντρῳ τῆς γραφῆς γυνὴ (Λητώ;) καθημένη ἐπὶ σκίμποδος, κεκυρτωμένη μικρὸν καὶ χαμαὶ νεύουσα, ὡσεὶ ὑπὸ πόνου καταβαλλομένη, κρατοῦσα δὲ διὰ τῆς ἀριστερᾶς τὸ στέλεχος φοίνικος φυομένου πρὸ τῶν ποδῶν αὐτῆς. Τοῦ δένδρου τό τε στέλεχος καὶ οἱ κλάδοι φέρουσιν ἔτι παχεῖαν χρύσωσιν. Ἡ γυνὴ εἶνε ἐνδεδυμένη περὶ τὴν ὀσφὺν καὶ τὰ κάτω τοῦ σώματος ἱμάτιον πρασίνου χρώματος μετὰ πορφυρῶν ἰσχρίων· ἐπὶ τῆς κόμης, ἀμελῶς πως διατεταγμένης, οὐδὲν φέρει· ἦν δὲ τὸ πρόσωπον (ἐρθαρμένον ὀλίγον ἐξ ὀξυδώσεως) καὶ τὰ γυμνὰ μέλη λευκῷ χρώματι ἐπικεχρισμένα. Ὄπισθεν τῆς γυναικὸς ταύτης ἵσταται ἑτέρα γυνὴ (Εἰλείθυια;) τῇ καθημένῃ προφανῶς διὰ τῶν χειρῶν βοήθειαν παρέχουσα, ἅτε ὑποβαστάζουσα ταύτην διὰ τῶν χειρῶν, ὄπισθεν δὲ ταύτης ἑτέρα γυνὴ ἱσταμένη, μετὰ προφανοῦς καὶ αὕτη ἀνησυχίας πρὸς τὴν καθημένην προσβλέπουσα καὶ τείνουσα ἵνα προσπελάσῃ ταύτῃ· αἱ δύο αὗται γυναῖκες φέρουσι ὁμοίαν ἀμφίεσιν ἤτοι ποδήρεις χιτῶνας μετὰ διπλοϊδίων καὶ κάλυμμα περὶ τὴν κεφαλήν, ἐξέχοντα δὲ πλαστικῶς κοσμήματα περὶ τὸν λαιμὸν καὶ τὰς χεῖρας. Ὄπισθεν τούτων σύμπλεγμα δύο γυναικῶν, ὧν ἡ ἑτέρα καθημένη ἐπὶ πολυτελοῦς ἕδρας, διακρινομένης τῆς τελευταίας οὐ μόνον κατὰ τὸ πλουσιώτερον τῆς ἀμφιέσεως ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ ὅτι τὸ πρόσωπον ταύτης καὶ τὰ γυμνὰ μέλη εἰσὶ λευκά.

Ἀπέναντι τῆς ἐν τῷ μέσῳ καθημένης καὶ πρὸ τοῦ ἐν τῷ κέντρῳ τῆς εἰκόνος φυομένου φοίνικος εἰκονίζεται Ἀθηνᾶ ἐνδεδυμένη ποδήρη χιτῶνα, φέρουσα δὲ κράνος ἐπίχρυσον καὶ δόρυ. Ἵσταται πρὸς τὴν καθημένην τὸ πρόσωπον στρέφουσα, ἐν ἀκινησίᾳ, ἐρειδομένη τῇ δεξιᾷ ἐπὶ μεγάλης ἀσπίδος, ἥτις ἐπὶ τοῦ ἐδάφους στηριζομένη ἐξικνοῦται μέχρι τῆς ὀσφύος αὐτῆς. Ἡ ἀσπίς, λευκῷ χρώματι ἐπικεχρισμένη, φέρει ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς αὐτῆς ἐπιφανείας εἰκονισμένον ἐν καταγραφῇ πρόσωπον ἀνδρὸς πωγωνοφόρου, ἢ μᾶλλον προσωπίδα τοιαύτης μορφῆς. Ὄπισθεν τῆς Ἀθηνᾶς εἰκονίζεται γυνὴ (Ἀφροδίτη;) καθημένη ἐπὶ ἕδρας, κρατοῦσα ἐπὶ τῶν γονάτων πτερυγοφόρον Ἔρωτα (διατηρεῖται ἐπὶ τῶν πτερύγων αὐτοῦ ἐπιχρύσωσις). Ὄπισθεν τῆς καθημένης ταύτης γυναικὸς ἵσταται κόρη ἔχουσα τὴν δεξιὰν αὐτῆς οἰκείως ἐρριμμένην ἐπὶ τοῦ ὤμου τῆς καθημένης καὶ πρὸς τὸν μικρὸν Ἔρωτα ἀτενίζουσα.

Ἐπὶ τοῦ καλύμματος τοῦ σκεύους εἰκονίζεται κύκλῳ ἐν γραφῇ ἀμελεστέρᾳ τῆς προηγουμένης ἡ ἑξῆς παράστασις: γυνὴ καθημένη ἐπὶ ἕδρας καὶ ἀνέχουσα τὸ ἱμάτιον αὐτῆς πρὸ τοῦ προσώπου, πομπὴ δὲ Ἐρώτων καὶ γυναικῶν ἐναλλὰξ κομιζόντων ταύτῃ δῶρα, οἷον πυξίδας, ταινίας κτλ. Ἐπὶ τῆς μικρᾶς πυξίδος τῆς ἐπὶ τοῦ καλύμματος ὑπάρχει παρεμφερής τις εἰκών, ἀμελέστερον ἔτι γεγραμμένη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2158).

19. Εἰδώλιον πήλινον ὑψ. 0,13 παριστῶν γραῖαν κρατοῦσαν διὰ τῶν χειρῶν ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ ἀσπαζομένην βρέφος γυμνόν. Τύπος οὐχὶ πρωτοφανής. Διατήρησις καὶ ἐργασία ἀρίστη. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορείας 2159).

20. Χαλκοῦν κάτοπτρον μετὰ καλύμματος (διαμ. 0,18) ἀσφαλιζομένου ἐπὶ τοῦ κατόπτρου δι' ἥλων σχήματος περιστερᾶς. Ἐπὶ τοῦ καλύμματος ὑπάρχει ἐπικεκολλημένος δίσκος φέρων ἀνάγλυπτον τὴν ἑξῆς παράστασιν: Γυνὴ πεπλοφόρος (Λήδα;) καθημένη ἐπὶ κύκνου ὃν σιτίζει ἐκ φιάλης κρατουμένης διὰ τῆς δεξιᾶς αὐτῆς. Τέχνη καλλίστη, διατήρησις ἀρίστη. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορείας 2160).

21. Κάλυμμα τοῦ αὐτοῦ κατόπτρου· εἰκονίζεται ἐπ' αὐτοῦ Νηρηὶς καθημένη ἐπὶ θαλασσίου ἵππου καλπάζοντος. Κάτωθεν τούτου δελφὶν πρὸς ἔνδειξιν τοῦ ὅτι ὁ ἵππος φέρεται ὑπεράνω τῶν κυμάτων. Ὁμοίας ἐργασίας καὶ διατηρήσεως τῷ ἀνωτέρῳ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2161).

22. Δύο μικραὶ χεῖρες ὀστέϊνοι (ἐγκολπίου) ὧν ἡ ἑτέρα κρατεῖ εἶδος ῥιπιδίου ἢ κοχλιαρίου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2162).

23. Ὀστέϊνον κοχλιάριον καὶ ἐπίμηκες χαλκοῦν ἐργαλεῖον, εἶδος βελόνης. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2163).

24 - 29. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀριθ. 24-29 ἀρχαῖα ἐκ τῶν ἐν Ἐρετρίᾳ ἀνασκαφῶν Β. Νοστράκη (ἴδε ***Δελτίον*** 1891, σ. 68, 6), ἤτοι:

24. Ἐνθηρόμορφος λήκυθος ὑψ. 0,37. Εἰκονίζεται κατὰ τὸ μέσον στήλη νεκρική, σχῆμα ἔχουσα περίπου ἰωνικοῦ κίονος, δεξιὰ δὲ ταύτης ἀνὴρ πωγωνοφόρος ἱστάμενος, κατὰ κρόταφον εἰκονισμένος καὶ ἐνδεδυμένος βραχὺν (μέχρι τῶν μηρῶν ἐξικνούμενον) χιτῶνα διὰ μαιανδρικῶν κοσμημάτων πεποικιλμένον, καὶ ἔχων τὸ ἱμάτιον ἐρριμμένον ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου καὶ τῆς ὁμωνύμου χει-

ρός, ὑποβασταζούσης τοῦτο. Φέρει δὲ ὁ ἀνὴρ καὶ ζώνην περὶ τὴν ὀσφύν, ὑπεράνω τῆς ὁποίας, τὸ μέσον τοῦ στήθους καταλαμβάνων, γέγραπται στέφανος ἐκ κλάδων! Διὰ τῆς δεξιᾶς κρατεῖ δόρυ ἐστηριγμένον ἐπὶ τοῦ ὤμου. Ἀριστερὰ δὲ τῆς στήλης ἵσταται γυνή, ἐπίσης κατὰ κρόταφον εἰκονισμένη καὶ πρὸς τὴν στήλην βλέπουσα ποιοῦσα δὲ διὰ τῶν χειρῶν κίνησιν ὑποδηλοῦσαν πρόθεσιν πρὸς διακόσμησιν τῆς στήλης, διὰ ταινίας ἐξαλειφθείσης ἴσως ἢ καὶ τέλεον παραλειφθείσης ὑπὸ τοῦ γραφέως. Ἡ διατήρησις τοῦ ἀγγείου εἶνε ἀρίστη ἀλλ' ἡ ἐκτέλεσις τῆς γραφῆς μετριωτάτη. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορείας 2164).

25. Πυξὶς δίωτος μετὰ καλύμματος ἐκ τεμαχίων συγκεκολλημένη καὶ συμπεπληρωμένη, φέρουσα τὰς ἑξῆς ἐρυθρομόρφους γραφάς: Ἐπὶ τῆς κυρίας ὄψεως τοῦ ἀγγείου εἰκονίζεται ἐν τῷ μέσῳ γυνὴ κεκυρτωμένη καὶ κύπτουσα ἵνα προσδέσῃ τῷ δεξιῷ ποδὶ τὸ σανδάλιον αὐτῆς· φέρει δὲ ἁπλοῦν διαφανῆ χιτῶνα ἐζωσμένον κατὰ τὴν ὀσφύν. Προσβλέπει δὲ αὕτη εἰς μικρὸν Ἔρωτα ἱπτάμενον πρὸ αὐτῆς καὶ προσφέροντα αὐτῇ ἀλάβαστρον. Ἑκατέρωθεν ταύτης ἀνὰ μία γυνὴ φέρουσα πολυτελῆ χιτῶνα καὶ διάδημα ἐπὶ τῆς κόμης. Τούτων ἡ ὄπισθεν τῆς ἐν τῷ μέσῳ γυναικὸς κρατεῖ πυξίδα καὶ ταινίας, ἡ ἔμπροσθεν δὲ ἐκφράζει διὰ χειρονομίας ἔκπληξιν. Ἐπὶ τῆς ἑτέρας τοῦ ἀγγείου ὄψεως εἰκονίζεται γυνὴ ἐν τῷ μέσῳ καὶ ἑκατέρωθεν ἀνὰ μία πτερυγοφόρος γυναικεία μορφὴ κρατοῦσα δᾷδας. Γραφὴ ἀμελής. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2165).

26. Μικρὸν ἀγγεῖον σχήματος ἀρυβάλλου μετὰ στομίου φιαλοειδοῦς, φέρον ἐρυθρομόρφους γραφὰς ὡς ἑξῆς: Εἰκονίζονται δύο ἱππεῖς ἐπὶ καλπαζόντων ἵππων κατὰ στοῖχον, ἐν τῷ μέσῳ δὲ τούτων ἀσπὶς ἐπὶ πασσάλου, κατὰ τῆς ὁποίας ἤδη ὁ πρῶτος ἱππεὺς ἔχει ῥίψει τὸ δόρυ αὐτοῦ ἀντιπαρελθών. Ὁ ὄπισθεν ἐρχόμενος, φέρων οὗτος πεποικιλμένον βραχὺν χιτῶνα ἐν εἴδει θώρακος καὶ πέτασον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ἑτοιμάζεται ἵνα πράξῃ τὸ αὐτὸ ὑψῶν διὰ τῆς δεξιᾶς τὸ δόρυ. Ἡ εἰκὼν παριστᾷ γνωστὸν ἐν Ἄργει τελούμενον ἀγῶνα (ἴδε **Welcker: Alte Denkm. III** σ. 513, πίν. 35, 2). Γραφὴ μᾶλλον ἐπιμελής. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορείας 2166),

27. Εἰδώλιον πήλινον ὕψ. 0,17 παριστῶν κόρην πτερυγοφόρον, ἐνδεδυμένην ποδήρη χιτῶνα καὶ κρατοῦσαν διὰ τῶν χειρῶν πρὸ τῆς

ὀσφύος λοπάδα πλήρη ὀπωρῶν (;). Αἱ πτέρυγες, ἐκφυόμεναι ἀπὸ τοῦ ὤμου μέχρι τοῦ ἀγκῶνος, εἰσὶν ἀναπεπταμέναι πρὸς τὰ ἄνω, ἦσαν δὲ πιθανῶς ἐπίχρυσοι. Τύπος οὐχὶ κοινός. Ἐργασία λεπτή. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2167).

28. Εἰδώλιον πήλινον (ὕψ. 0,16) κόρης ἀνεχούσης φιλαρέσκως τὸ ἱμάτιον αὐτῆς διὰ τῆς ἀριστερᾶς μὲν κατὰ τὸν ὦμον, διὰ τῆς δεξιᾶς δὲ κατὰ τὴν ὀσφύν. Τύπος συνήθης. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2168).

29. Χαλκοῦν εὐτελὲς ἐνώτιον· δύο χαλκᾶ νομίσματα ἐφθαρμένα καὶ ψήγματά τινα ἐλάχιστα χρυσοῦ. Ἄχρηστα πάντα καὶ ἀπορριπτέα. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2169).

30. Σαρκοφάγος μαρμαρίνη τῶν καλουμένων Ἐτρουσκικῶν (μήκ. μ. 2,40 ὕψ. 2, καὶ πλ. 1,05). Ἐπὶ τοῦ καλύμματος αὐτῆς σώζεται κατὰ τὸν παρ' Ἐτρούσκοις τρόπον τὸ ἄγαλμα τοῦ ταφέντος ἐν αὐτῇ νεκροῦ. Εἰκονίζεται δὲ οὗτος ἡμικεκλιμένος κρατῶν ἐν τῇ δεξιᾷ στέφανον (;). Παραπλεύρως τοῦ ἀγάλματος ὑπάρχει εἰκονισμένος κύλινδρος χειρογράφων διὰ δέματος συνδεδεμένος, δι' οὗ καὶ ὑποδεικνύεται ὅτι ὁ ἀνήρ, οὗ τὸ ἄγαλμα ἐπὶ τῆς λάρνακος, ἦτο τῶν λογίων τις. Τέχνη μεταγενεστέρων ῥωμαϊκῶν χρόνων, κοινή. Εὑρέθη ἐν τοῖς θεμελίοις οἰκίας Γ. Μουραμπᾶ, πλησίον τοῦ Α'. νεκροταφείου Ἀθηνῶν. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορείας 2170).

31-55. Τὰ ἑξῆς ὑπ' ἀρ. 31-55 ἀρχαῖα εὑρεθέντα ἐν ταῖς κατὰ τὸν ἔξω Κεραμεικὸν ἐν γηπέδῳ Α. Καρατζᾶ (ἴδε σ. 21, 1) ἐνεργηθείσαις ἀνασκαφαῖς, ἤτοι:

31. Δύο λευκαὶ λήκυθοι· ὕψ. 0,28 καὶ 0,25. Ἡ μείζων τούτων ἔχει παράστασιν τύμβου κεκοσμημένου ταινίαις καὶ ἑκατέρωθεν ἀνὰ μίαν μορφὴν κατὰ τὸ πλεῖστον ἐξηλειμμένην. Ἡ μικροτέρα ἔχει στήλην ἐν τῷ μέσῳ νεκρικὴν κεκοσμημένην ταινίαις καὶ ἑκατέρωθεν ἀνὰ μίαν μορφὴν ἐξηλειμμένην κατὰ τὸ πλεῖστον. Ἐξ ἑνὸς τάφου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2171).

32. Δύο ἀγγεῖα, ἤτοι μικρὰ λευκὴ λήκυθος ἄνευ παραστάσεως (ἐξηλειμμένης) καὶ μικρὸν ἀγγεῖον φέρον ἁπλοῦν κόσμημα ἐπὶ τῆς κοιλίας κοινόν. Ἐξ ἑνὸς τάφου. (Εὑρετήριον Γενικῆς Ἐφορείας 2172).

33. Μικρὰ ἡμίλευκος λήκυθος. Παράστασιν ἔχει δύο Σατύρους,

ὧν ὁ μὲν πρῶτος παίζει δίαυλον, προπορευομένου κυνός, ὁ δ' ἑπόμενος κρατεῖ θύρσον καὶ στέφανον ἐκ κισσοῦ. (Εὑρετήριον Γενικῆς Ἐφορείας 2173).

34. Λεκύθιον μελανόμορφον, εἰκόνα φέρον ἅρματος τεθρίππου (κοινὴν καὶ ἐφθαρμένην). (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2174).

35. Μικρὸν ἀγγεῖον σχήματος αρυβάλλου φέρον ἐρυθρόμορφον προτομὴν γυναικὸς φερούσης ἐπὶ τῆς κεφαλῆς στικτὸν κάλυμμα ἐν εἴδει φρυγίου πίλου καὶ κρατοῦσαν ἀντικείμενόν τι δυσδιάκριτον. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2175).

36. Ὁμοίου σχήματος ἀγγεῖον, φέρον ἐπὶ τῆς κοιλίας ἐρυθρὸν ἀνθέμιον. Κοινόν. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2176).

37. Τέσσαρα μικρὰ ἀγγεῖα, ὧν τὰ τρία σχήματος ληκύθου φέροντα μελανομόρφους συνήθεις γραφάς. Ἐξ ἑνὸς τάφου. (Εὑρ. Γεν. Ἐφορείας 2177).

38. Ἑπτὰ μικρὰ ἀγγεῖα (ληκύθια) τῶν κοινῶν ἐν οἷς ἓν ὑπόλευκον φέρον εἰκόνα τεθρίππου ἅρματος μετὰ τοῦ ἡνιόχου. Πάντα ἐξ ἑνὸς τάφου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2178).

39. Ἓξ μικρὰ ἀγγεῖα (4 ληκύθια, 1 πυξίς, 1 σκύφος) τῶν κοινῶν. Πάντα ἐξ ἑνὸς τάφου. (Εὑρετήριον Γεν. Ἐφορείας 2179).

40. Ἀγγεῖον σχήματος ἀρυβάλλου κεκαλυμμένον καθ' ἅπασαν τὴν ἐπιφάνειαν τῆς κοιλίας αὐτοῦ διὰ διαστίκτου κοσμήματος ἐκ μελαινῶν γραμμῶν ἀποτελουμένου καὶ λευκῶν στιγμάτων. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2180).

41. Ὀκτὼ ἀγγεῖα διαφόρου σχήματος, ἤτοι: ἀλάβαστρον πήλινον ἐπικεχρισμένον λευκῷ γανώματι φέρον εἰκόνας δύο ἀντιμετώπων γυναικῶν, ὧν ἡ ἑτέρα κρατεῖ διὰ τῆς προτεταμένης δεξιᾶς κλάδον μετὰ φύλλων καὶ ὀπωρῶν (ἡμιεφθαρμένη παράστασις). Μικρὰ οἰνοχόη ἔχουσα ἐρυθρόμορφον εἰκόνα μικροῦ γυμνοῦ παιδὸς κρατοῦντος δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν ἀγγεῖον ὁμοίου σχήματος τοῦ ἐφ' οὗ ἡ παράστασις (οἰνοχόης)· ὄπισθεν τοῦ παιδὸς εἰκονίζεται πολυτελὴς τρίπους ἢ τράπεζα μετὰ τριῶν ποδῶν. Ἀγγεῖον ὑέλινον μικρὸν τῶν καλουμένων φοινικικῶν. Δύο πυξίδες κοιναὶ καὶ τρία ἕτερα μικρὰ ἀγγεῖα ἐπίσης κοινά. Ἅπαντα ἐκ τοῦ αὐτοῦ τάφου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2181).

42. Πυξὶς μετὰ καλύμματος τοῦ συνήθους κυκλοτεροῦς σχήματος

ἔχουσα περὶ τὴν κοιλίαν μελανομόρφους γραφὰς ὡς ἑξῆς: Εἰκονίζεται θύρα δίφυλλος, δι' ἐγχαράξεως δεδηλωμένων ἐπ' αὐτῆς ἥλων καὶ ἄλλων κοσμημάτων σταυροειδῶν, κύκλῳ δέ, περιθέουσαι τὴν κοιλίαν τοῦ ἀγγείου, εἰκόνες γυναικῶν, καθημένων τινῶν ἄλλων ἱσταμένων, καὶ ἄλλων χορευουσῶν ἢ παιζουσῶν ὄργανα, οἷον δίαυλον καὶ λύραν. Ἔνιαι τούτων κρατοῦσι καὶ δῶρα οἷον πυξίδας, στεφάνους κτλ. Ὁ ἀριθμὸς τῶν παρισταμένων γυναικῶν εἶναι ἑπτά. Ἐπὶ τοῦ καλύμματος εἰκονίζεται βωμὸς ἐφ' οὗ δεδηλωμένη πυρά, καὶ ἀριστερὰ μὲν τούτου, κύκλῳ, χορὸς πέντε γυναικῶν κρατουμένων ἀπὸ τῶν χειρῶν, δεξιὰ δὲ γυνὴ καθημένη ἐπὶ ἕδρας, παίζουσα δίαυλον καὶ ὄπισθεν ταύτης ἑτέρα ἱσταμένη, ἐξ οἰνοχόης χύνουσα ὑγρὸν εἰς λέβητα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους κείμενον. Ὄπισθεν τῆς μορφῆς ταύτης εἰκονίζεται κίων τὴν παράστασιν τῶν χορευουσῶν γυναικῶν ἀπὸ τῆς τῶν δύο ἐν ἑτέρᾳ ἀσχολίᾳ εἰκονιζομένων γυναικῶν ἀποχωρίζων. Αἱ γραφαὶ εἰσὶ δι' ἐγχαράξεως τῶν καθ' ἕκαστα πεποιημέναι, ὡραῖαι τὴν σύνθεσιν ἀλλ' οὐχὶ καὶ τὴν ἐκτέλεσιν.

Κάλυμμα κατόπτρου (ἄχρηστον) εὑρεθὲν ἐν τῷ αὐτῷ τάφῳ. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας. 2182).

43. Δύο μικρὰ ἀγγεῖα, ὧν τὸ ἕτερον ἀλαβάστρινον σχήματος οἰνοχόης, τὸ δ' ἄλλο πήλινον (μέλαν) σχήματος ἀμφορέως (ἐλλιπὲς τὸ στόμιον). Ἀμφότερα κοινά. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ τάφου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2183).

44. Πήλινον εἰδώλιον μικροῦ παιδὸς ἡμικεκλιμένου (τύπου λίαν κοινοῦ) καὶ δύο μικρὰ μέλανα ἀγγεῖα (πυξὶς καὶ σκύφος) εὐτελῆ καὶ ἄχρηστα. (Εὑρετήριον Γενικῆς Ἐφορείας 2184).

45. Δώδεκα μικρὰ ἀγγεῖα διαφόρου σχήματος (ἐξ ἑνὸς πάντα τάφου), ἤτοι: Πυξὶς κυκλοτερὴς φέρουσα περὶ τὴν κοιλίαν τὰς ἑξῆς ἐρυθρομόρφους γραφάς: γυναῖκα (Ἀφροδίτην) καθημένην ἐπὶ θρόνου πολυτελοῦς, φέρουσαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς διάδημα (ἀπολῆγον εἰς ἀκτινοειδὲς πρὸς τὰ ἄνω κόσμημα) καὶ κρατοῦσαν διὰ τῶν προτεταμένων χειρῶν στέφανον (ἐξηλειμμένον), ὃν προσφέρει εἰς Ἔρωτα ἱστάμενον πρὸ αὐτῆς καὶ κρατοῦντα ἐν τῇ ἀριστερᾷ μὲν φιάλην ἐν τῇ δεξιᾷ δὲ οἰνοχόην, ἕτοιμον νὰ σπείσῃ τῇ θεᾷ. Ἐπὶ τῶν γονάτων ἐπακουμβοῦν καὶ ἐξῆκον μέχρι τῆς κεφαλῆς γέγραπται σκῆπτρον ἀπολῆγον ἄνω εἰς τὸ σύνηθες τούτῳ σταυροειδὲς κό-

τμημα. Πρὸ τῶν ποδῶν τῆς θεᾶς (κάτωθεν τοῦ Ἔρωτος) εἰκονίζεται πτηνὸν (κύκνος;) πρὸς ταύτην ὁρῶν. Ὄπισθεν τοῦ Ἔρωτος εἰκονισμέναι εἰσὶ δύο γυναῖκες (Ἥρα καὶ Ἀθηνᾶ) καθήμεναι ἐπὶ κοινῶν ἑδρῶν ἀντιμέτωποι, προσφέρουσαι δ' ἑκατέρα τῇ ἑτέρᾳ φιάλην· τούτων ἡ μὲν (Ἥρα) κρατεῖ σκῆπτρον ὅμοιον τῷ τῆς Ἀφροδίτης καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρει ἁπλοῦν διάδημα, ἡ Ἀθηνᾶ δὲ κρατεῖ δόρυ καὶ ἐπὶ μὲν τῆς κεφαλῆς φέρει κράνος ἐπὶ δὲ τοῦ στήθους αἰγίδα. Ὄπισθεν ταύτης ἑτέρα μορφὴ ἀνδρικὴ (;) καθημένη ἐπὶ ὀκλαδίου θρόνου, ἔχουσα τὴν κόμην διατεταγμένην εἰς πλοκάμους ἑκατέρωθεν ἐπὶ τοῦ στήθους πίπτοντας καὶ κρατοῦσα λύραν ἣν κρούει διὰ πλήκτρου (Πάρις;). Γραφὴ κοινή. Διατήρησις καλή.

Λήκυθος ἡμίλευκος φέρουσα εἰκόνα γυναικὸς ἱσταμένης πρὸ δίφρου καὶ κρατούσης ἐπιδεικτικῶς διάδημα ἐκ κισσοῦ (;).

Ληκύθιον ἡμίλευκον ἔχον εἰκόνα Ἀθηνᾶς ἱσταμένης καὶ κρατούσης διὰ τῆς ἀριστερᾶς διπλοῦν δόρυ. Ἐπὶ τοῦ στήθους φέρει ἡ θεὰ αἰγίδα, ἔχει δὲ παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς ἐρριμμένα κράνος τε καὶ ἀσπίδα. Ἐφθαρμένη ἡ εἰκὼν πολλαχοῦ.

Ἐννέα ληκύθια κοινὰ ἄνευ εἰκόνων ἐξαιρέσει ἑνὸς εἰκονίζοντος ἅρμα. (Εὑρετήριον Γενικῆς Ἐφορείας 2185).

46. Ἓξ ληκύθια, ἤτοι: ἓν ἡμίλευκον εἰκονίζον γυναῖκα καθημένην ἐπὶ σκίμποδος παίζουσαν δίαυλον (φέρουσαν δι' ἱμάντων ἀπὸ τῆς κεφαλῆς προσηρμοσμένον εἰς τὸ στόμα τὸ ὄργανον) καὶ ἔμπροσθεν μὲν ταύτης δύο ἄνδρας χορεύοντας (;) ὄπισθεν δὲ γυναῖκα ἐν ὀρχήσει κρατοῦσαν, ὡς καὶ αἱ ἄλλαι ἀνδρικαὶ μορφαί, ἀντικείμενα ἐν ταῖς χερσὶ δυσδιάκριτα. Γραφὴ ἀμελὴς δι' ἐγχαράξεως.

Τρία ἕτερα ληκύθια ἐρυθρόμορφον φέροντα γραφὴν γυναικός, τῆς μιᾶς τούτων πτερυγοφόρου. Δύο ἕτερα μελανόμορφα ληκύθια φέροντα τὰς συνήθεις γραφὰς τὰς εἰκονιζούσας ἅρματα. Ἓν ἀγγεῖον σχήματος ἀρυβάλλου μετὰ τῶν συνήθων κοσμημάτων. Πάντα ἐκ τοῦ αὐτοῦ τάφου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2186).

47. Δύο μέλανα ἀγγεῖα (οἰνοχόαι) ὕψ. 0,26 φέροντα ἐπὶ τῆς ἔμπροσθεν ὄψεως τῆς κοιλίας ἴχνη εἰκόνων διὰ λευκῆς καὶ κυανῆς βαφῆς· ἐπὶ τοῦ ἑτέρου τούτων διακρίνεται καλῶς γυναικεία μορφὴ

κρατοῦσα ἀντικείμενόν τι ἐν τῇ χειρί. (Εὑρετήριον Γενικῆς Ἐφορείας 2187).

48. Πέντε ληκύθια κοινὰ φέροντα τὰς συνήθεις γραφάς. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2188).

49. Τρία μικρὰ ἀγγεῖα φέροντα γραφὰς ἐρυθρομόρφους μικρῶν παίδων παιζόντων. Κοινά. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2189).

50. Τρεῖς πυξίδες κοιναὶ καὶ εἷς ἀρύβαλλος ἐφ' οὗ Νίκη ἱπταμένη. Κοινά. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2190).

51. Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς ἀνεχούσης τὰς χεῖρας (ἐλλιπούσης τῆς δεξιᾶς ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος) πρὸς τὴν κεφαλήν. Τύπος οὐχὶ συνήθης. Διατήρησις μετρία. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2191).

52. Εἰδώλιον πήλινον γυναικὸς καθημένης ἐπὶ θρόνου. Τύπος συνήθης ἀρχαϊκός. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2192).

53. Εἰδώλιον πήλινον ὀκλάζοντος Παπποσειληνοῦ τοῦ συνήθους τύπου. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2193).

54. Ἀγγεῖον πήλινον τριγωνικοῦ σχήματος φέρον ἐπὶ τῆς ἔμπροσθεν ὄψεως αὐτοῦ ἐν ἀναγλύφῳ εἰκόνα πτερυγοφόρου παιδὸς ἐπακουμβοῦντος ἐπὶ ἀγγείου διὰ τοῦ ἀριστεροῦ ἀγκῶνος καὶ κρατοῦντος διὰ τῆς ἀριστερᾶς μὲν μικρὸν ἀγγεῖον διὰ τῆς δεξιᾶς δὲ ἀντικείμενόν τι ὅπερ προτείνει εἰς ζῷον (αἴλουρον;) ὀρθοποδίζον ἐπὶ τῶν ὀπισθίων ποδῶν. Τὸ ἀγγεῖον εἶναι τεθραυσμένον τὴν λαβὴν καὶ τὰ χείλη. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2194).

55. Σωλὴν πήλινος διάτρητος ἐν τῷ μέσῳ κατὰ τὴν ἐξωτερικὴν αὐτοῦ ἐπιφάνειαν (μήκ. 0,71 καὶ διαμέτρου 0,40) εἰλημμένος ἐξ ἀρχαίου ὑδραγωγείου καὶ χρησιμοποιηθεὶς εἰς ταφὴν μικροῦ παιδός· περιέχει εἴκοσι καὶ δύο μικρὰ ἀγγεῖα διαφόρου σχήματος (κοινά). Ὁ σωλὴν φέρει ἐξωτερικῶς ζώνας ἐκ χρώματος ἐρυθρομέλανος. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας 2195).

56. Χρυσοῦς δακτύλιος φέρων ἀρχαῖον λίθον ἐγγεγλυμμένον, εἰκονίζοντα προτομὴν Θησέως κρατοῦντος διὰ τῆς χειρὸς ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου ὀζῶδες ῥόπαλον. Ἡ γλυφὴ αὐτοῦ εἶνε λίαν ἔντεχνος. Μῆκος τοῦ λίθου 0,018. Ἐδωρήθη ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἀντιπροέδρου τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας κ. Σπ. Φιντικλέους ἀγοράσαντος τοῦτον πρὸ ἐτῶν ἐν Πάτραις. (Εὑρετ. Γεν. Ἐφορείας, ἀρ. 2196).

Κατ' ἔκθεσιν δὲ τοῦ **Λόλλιγκ** εἰσήχθησαν εἰς τὸ Ἐπιγραφικὸν Μουσεῖον αἱ ἑξῆς ἐπιγραφαί: (Εὑρετήριον Γενικῆς Ἐφορείας 2957-2967).

Ἐκ τῶν παρὰ τὴν ὁδὸν Πειραιῶς ἐν τῷ οἰκοπέδῳ τῆς χήρας Καρατζᾶ γενομένων ἀνασκαφῶν:

1. Τεμάχιον πλακὸς ἐκ Πεντελησίου μαρμάρου. Σώζεται τὸ δεξιὸν ἥμισυ τῆς πλακὸς μετὰ τοῦ δεξιοῦ ἡμίσεος τοῦ ἀετώματος. Μῆκ. 0,52, πλ. περ. 0,25 μ.

- - - δημος
- - - σίου
- - - αῖος

2. Πλὰξ ἐκ Πεντελησίου μαρμάρου, λήγουσα εἰς εἶδος ἀετώματος ἐν σχήματι ἡμικυκλίου μετ' ἀκρωτηρίου ἑκατέρωθεν. Ἐπὶ τῆς πλακὸς ἴχνη χρώματος ἐρυθροῦ. Οἱ δύο τελευταῖοι στίχοι τῆς ἐπιγραφῆς γράμμασι μείζοσι τῶν προηγουμένων. Μῆκος 0,70, πλάτος 0,27 μ.

Ἐπαίνετος
Ἀντιφίλο
Κηφισιεύς
Σμικύ[θ]η
Σωσιγένος

Ἐν τῇ λέξει «Σμικύθη» ἐνεχαράχθη ἐπὶ τοῦ λίθου ὂ μικρὸν ἀντὶ τοῦ θῆτα.

3. Ἄνω μέρος στήλης ἐκ Πεντελησίου μαρμάρου, ληγούσης εἰς στρογγυλοειδὲς ἐπίκρανον. Ἐπὶ τῆς πλακὸς δύο ῥόδακες, ἄνωθεν τῶν ὁποίων ὑπάρχει ἡ ἐπιγραφή, κάτωθεν δὲ αὐτῶν ὑπῆρχεν ἀνάγλυφον νῦν ἀποθραυσθέν. Μῆκ. 0,72, πλ. τοῦ ἐπικράνου 0,47, τοῦ λοιποῦ μέρους 0,40 μ.

Εὐήνιος
Δημητρία

4. Πλὰξ ἐξ Ὑμηττίου μαρμάρου, ἱδρυμένη ἐν βάθρῳ ἐκ τιτονολίθου. Τὸ ἄνω μέρος τῆς πλακὸς συνηρμολογήθη ἐκ μικρῶν τεμαχίων. Ἐπ' αὐτῆς ἐζωγραφήθη δι' ἐρυθροῦ χρώματος ταινία, ἧς τινος τὰ ἄκρα κρέμανται ἐξ ἅμματός τινος. Μῆκ. τῆς πλακὸς μέχρι

τοῦ βάθρου 0,51, πλ. 0,29, τὸ βάθρον ἔχει μῆκ. 0,42, πλ. 0,35, ὕψ. 0,20 μ. Ἄνωθεν τῆς ταινίας

Ἡδίστη.

5. Πλὰξ ἐξ Ὑμηττίου μαρμάρου μετ' ἀετώματος, συναρμολογηθεῖσα ἐκ δύο τεμαχίων. Μῆκ. 0,55, πλ. 0,24 μ.

Ἀγάθων
Ἐφέσιος.

6. Πλὰξ ἐξ Ὑμηττίου μαρμάρου, συνισταμένη ἐκ τεσσάρων τεμαχίων, μετὰ στρογγυλοειδοῦς ἐπικράνου. Μῆκ. 0,48, πλ. 0,24 μ.

Σόφων
χρηστός.

7. Πλὰξ ἁπλῆ ἐξ Ὑμηττίου μαρμάρου. Μῆκ. 0,32, πλ. 0,25 μ.

Δημήτριος.

Αἱ ἑξῆς ἐπιγραφαὶ εὑρέθησαν ἐν ταῖς διὰ τὴν προέκτασιν τοῦ σιδηροδρόμου Ἀθηνῶν - Πειραιῶς γενομέναις σκαφικαῖς ἐργασίαις καὶ μετηνέχθησαν ἐκ τοῦ παρὰ τὴν Πλατεῖαν τῆς Ὁμονοίας σταθμοῦ εἰς τὸ Ἐπιγραφικὸν Μουσεῖον :

8. Πλὰξ ἐκ Πεντελησίου μαρμάρου, λήγουσα εἰς ὀξὺ ἀέτωμα, κολοβὴ τὸ κάτω μέρος. Ἐπὶ τοῦ ἀετώματος ἴχνη γραπτοῦ ἀνθεμίου. Μῆκ. 0,53, πλ. 0,19, πάχ. 0,06 μ.

Κάλλιστος.

9. Ὁμοία πλὰξ ἐκ Πεντελησίου μαρμάρου, ἧς τὸ κάτω μέρος ἀκατέργαστον. Μῆκ. 0,49, πλ. ἄνω 0,21, κάτω 0,26, πάχ. 0,07 μ.

Στέφανος.

10. Κιονίσκος ἐξ Ὑμηττίου μαρμάρου :

Εὔηνος
Ἀτραπάτου
Ἀντιοχεύς.

11. Ὅμοιος :

Τιμοκλῆς.

12. Ὅμοιος :

Παρμένων
⟨ν⟩ Ἑρμίου.

13. Ὅμοιος :

Θ;]ώπιον.

Ἐκ δὲ τῆς κορυφῆς τοῦ λόφου, ἐφ' οὗ κεῖται ἡ ἐκκλησία τοῦ ἁγ. Σπυρίδωνος (πέραν τοῦ Σταδίου) προέρχονται αἱ ἑξῆς:

14. Κιονίσκος ἐξ Ὑμηττίου μαρμάρου.

Quintio Krassi
Frugi sumptuarius
Κοιντίων Κράσσου
Φρούγι σουμπτου-
άριος.

Πρβ. Wilmanns Exempla inscr. lat. ἀρ. 314, 359, 386.

15. Ὅμοιος.

Ἐπιτυχία
Κοΐντου
θυγάτηρ
Δημητρίου
Αἰξωνέως
γυνή.

Ἐκ δὲ τῆς θέσεως «Ῥούφ», ἐν ᾗ κεῖνται τὰ στρατιωτικὰ παραπήγματα, δεξιὰ τῆς εἰς τὸν Πειραιᾶ ἀγούσης ὁδοῦ, αἱ ἑξῆς:

16. Ἐπιτύμβιον ἐπίθεμα ἐν σχήματι «τραπέζης» ἐξ Ὑμηττίου μαρμάρου. Μῆκ. 0,75, πλ. 0,40, ὕψ. 0,44μ. Ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας τετράγωνον κοίλωμα, οὗ μῆκ. 0,38, πλ. 0,21, βάθ. 0,05μ.

Περιστερὰ Ἄνδρων[ος
Ἁλικαρνασσέως θυγάτη[ρ
Ἀρίστωνος Δεκιανοῦ γυνή.

17. Κιονίσκος ἐξ Ὑμηττίου μαρμάρου.

Ἄνδρων
Πυρρίου
Φαληρεύς.

2. Μουσεῖον Πειραιῶς.

Ἐν τῷ Μουσείῳ Πειραιῶς εἰσήχθησαν, κατ' ἀναφορὰν τοῦ Ἰακ. Δραγάτση, τὰ ἑξῆς ἀρχαῖα:

1. Κιονίσκος μαρμάρινος κυλινδρικὸς φέρων ἐπιγραφήν:

Κτήσων.

2. Ὅμοιος μετ' ἐπιγραφῆς:

Μηνοδότη χρηστή.

3. Στήλη ἐπιτυμβία μετ' ἐπιγραφῆς:

Διότιμος
Φιλοκύδους
Χολλείδης.

4. Τέσσαρες λαβαὶ ἀμφορέων μετὰ σφραγίδων ἐνεπιγράφων.

5. Πήλινος λύχνος μετ' ἐπιγραφῆς:

Ἀριστίωνος.

6. Ὀρθοκέραμος ἐκ πηλοῦ φέρουσα ἐπιγραφήν:

Ἀθηναίου.

7. Μαρμάρινον ἀγαλμάτιον (ὕψ. 0,16) εἰκονίζον γυναῖκα ὀρθίαν φέρουσαν χιτῶνα ἐζωσμένον περὶ τὴν ὀσφύν· αἱ χεῖρες ἀμφότεραι κατέρχονται παρὰ τοὺς μηρούς· τῇ δεξιᾷ τούτων κρατεῖ τι δυσδιάκριτον, ἴσως φιάλην. Τὸ ὅλον ἀποτετριμμένον.

ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ἐρρῖκος Brunn. Τοῦ Ἐρρίκου Βρούνν ἑορτάζοντος τῇ 8|20 Μαρτίου 1893 τὴν πεντηκονταετηρίδα τοῦ διδακτορικοῦ αὐτοῦ διπλώματος, οἱ μαθηταὶ καὶ φίλοι αὐτοῦ συνεκρότησαν ἐπιτροπὴν πρὸς συλλογὴν ἐράνων ἵνα κατασκευάσωσι τὴν προτομὴν αὐτοῦ καὶ ἱδρύσωσιν αὐτὴν ἐν τῷ ἐν Ῥώμῃ ἐπὶ τοῦ Καπιτωλίου ἀρχαιολογικῷ Ἰνστιτούτῳ. Ἡ Ἑλληνικὴ κυβέρνησις τιμῶσα τὸν ἄνδρα ἐπαξίως τῶν ἐξόχων αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐπιστήμης ἐργασιῶν ἀπεφάσισε, κατὰ πρότασιν τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου τῶν ἀρχαιοτήτων, νὰ χορηγήσῃ ἀρχαῖον μάρμαρον, τῶν ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως πρὸς κατασκευὴν τῆς προτομῆς ταύτης. Τὸ μάρμαρον ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν εἰς τὸν προϊστάμενον τῆς ἐπιτροπῆς καθηγητὴν ἐν Μονάχῳ κ. R. Schöll.

— Δήλωσις ἀρχαίων. Ὁ ἐκ τοῦ δήμου Θορικίων (Ἀττικῆς) Ν. Ρουμελιώτης ἐδήλωσεν ὅτι εὗρεν ἐν τῇ θέσει «Ντάρδιζα» τῆς περιφερείας τοῦ χωρίου Κερατέας ἐπιτύμβιον ἀνάγλυφον εἰκονίζον καθημένην γυναῖκα δεξιουμένην ἱστάμενον ἄνδρα καὶ ἐν τῷ μέσῳ τούτων παῖδα ἱσταμενον ὄρθιον. Ὁ δὲ Ἀντώνιος Σ. Ἀντωνίου ἐδήλωσεν ὅτι κατὰ τὴν θέσιν «Καριμπάρδι» τῆς περιφερείας Κουβαρᾶ (Ἀττικῆς) εὗρε δύο μαρμαρίνους κεφαλὰς ἀγαλμάτων καὶ δύο κορμούς.

— Αἰγυπτιακὴ Συλλογὴ Ἰω. Δημητρίου τοῦ ἐκ Λήμνου. Αἱ παρὰ τῇ Ἀρχαιολογικῇ Ἑταιρίᾳ (ἐν τῷ Πολυτεχνείῳ) κείμεναι προσωρινῶς αἰγυπτιακαὶ ἀρχαιότητες μετηνέχθησαν εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μουσεῖον καὶ ἐτοποθετήθησαν ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου ἐν τῇ μιᾷ τῶν δύο αἰθουσῶν τῆς κεντρικῆς αὐτοῦ πλευρᾶς. Τα νομίσματα δὲ τῆς αὐτῆς Συλλογῆς παρεδόθησαν τῷ νομισματογνώμονι τοῦ Νομισματικοῦ Μουσείου καὶ κατετέθησαν ἐν τῇ Σιναίᾳ Ἀκαδημίᾳ.

— Νομισματικὸν Μουσεῖον. Πλὴν τῶν ἐκ τῆς Συλλογῆς τοῦ Ἰωάννου Δημητρίου νομισμάτων, παρεδόθησαν τῷ νομισματογνώμονι τοῦ Νομισματικοῦ Μουσείου καὶ τὰ ἐν τῇ Γενικῇ Ἐφορείᾳ κείμενα νομίσματα, τὰ ἐκ δωρεῶν, μετὰ τὴν ἐν τῷ Νομισματικῷ Μουσείῳ κλοπήν, προερχόμενα.

7*

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ

ΔΙΑΤΡΙΒΑΙ ΚΑΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Ἀθηναϊκὸν θιασωτικὸν ψήφισμα καὶ ἱερόν.

Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἐν τοῖς ἑπομένοις ψήφισμα κατεσχέθη ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ παντοπώλου Β. Κυριακοῦ κειμένῃ ἐν τῇ συνοικίᾳ Μεταξουργείου, εὑρέθη δὲ καθ' ἃς ἐλάβομεν πληροφορίας ἐν τῷ κατὰ τὴν δυτικο-μεσημβρινὴν κλιτὺν τῆς Πνυκὸς λατομείῳ τοῦ κ. Ἀλκ. Καμπᾶ.

Ἡ τὸ ψήφισμα φέρουσα ἐξ Ὑμηττίου μαρμάρου πλὰξ λήγει ἄνω εἰς ἀέτωμα μετ' ἀκρωτηρίων, πλ. ἔχον 0,48, πάχος δὲ 0,11, τὸ δὲ κάτω μέρος τοῦ λίθου ἔχει πλ. ἄνω μὲν 0,44, κάτω δὲ 0,48, καὶ πάχ. 0,11, τὸ δὲ σύνολον ἔχει ὕψ. 1,18μ. Ἡ ὀπίσθιος πλευρὰ ἐλειάνθη λίαν ἐπιπολαίως, τὸ κάτω ἄκρον περιεκόπη ἐπίσης ἀτημελῶς· ἐκ τῶν τεκμηρίων τούτων δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν, ὅτι ὁ λίθος ἐτέθη ἐν βάθρῳ τινὶ ἢ ἐν κοιλώματι φυσικοῦ βράχου, ἠρείδετο δὲ πρὸς τοῖχόν τινα.

Ὁ ἐπὶ κεφαλῆς καὶ ἐν τοῖς στ. 1 καὶ 34/35 τοῦ ψηφίσματος ἀναφερόμενος ἄρχων Δημοκλῆς ἦρχε κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Παυσανίου (Χ 23, 14) τὸ τρίτον ἔτος τῆς 125 Ὀλυμπιάδος, τουτέστι τὸ ἔτος 278/7 πρ. Χρ. Ἡ γραφὴ εἶνε ἡ στοιχηδὸν καλουμένη καὶ μόνον ἐν τῷ δ' στίχῳ φαίνεται ὅτι τὸ ἰῶτα τῆς λέξεως «οἱ» ἐτέθη κατ' ἐξαίρεσιν παρὰ τὸν στοῖχον. Τὰ δύο ἀριστερὰ τρίτα τῶν δέκα πρώτων στίχων εἶνε δυσανάγνωστα καὶ πολλὰ τῶν ἐν τῷ κειμένῳ ἀναφερομένων γραμμάτων τοῦ μέρους τούτου τῆς ἐπιγραφῆς διακρίνονται ἀσφαλῶς οὐχὶ ἄνευ πολλοῦ κόπου[1]).

---

1) Τὸ εἰκοστὸν τρίτον γράμμα τοῦ ἑβδόμου στίχου φαίνεται μᾶλλον ν ἢ σ, ὅπερ ἔγραψα ἐξ εἰκασίας συμφώνως πρὸς τὴν συνήθη φρασεολογίαν καὶ «τὰ νόμιμα» τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος συλλόγων.

Ἡ κατάστασις αὕτη τῆς ἐπιφανείας τοῦ λίθου ἀποδεικνύει, ὅτι ὁ λίθος ἔκειτο ἐπὶ μακρὸν χρόνον πρανὴς ἐπὶ τῆς πλευρᾶς ταύτης, τὸ δὲ ἄνω μέρος αὐτοῦ ἐπὶ ὑγροῦ ἐδάφους. Εὐτυχῶς δὲν κατεστράφη οὐδὲν τῶν κυριωτέρων μερῶν τῆς ἐπιγραφῆς καὶ τὰ ἤδη ἀπολεσθέντα συμπληροῦνται ἀσφαλῶς ὡς δεικνύει ἡ ἐν τοῖς ἑξῆς μεταγραφὴ καὶ συμπλήρωσις τοῦ ψηφίσματος :

Ἐπὶ Δημοκλέους ἄρχοντος Μουνιχιῶνος [ἑ]β[δ]όμ[η]ι ἐ[π]ὶ δ[έ]κ[α]· ἀγορᾷ κυρίᾳ· Νουμη[ν]ία[ς εἶ]π[ε]ν· ἐπ[ειδὴ] οἱ ἐπιμεληταὶ καὶ ὁ γραμματεὺς ο[ἱ] ἐπὶ Δημοκλέους ἄρχ[ο]ν[το]ς κατασταθέντες ὑπὸ τοῦ κοινοῦ τοῦ τε ἱεροῦ ἐπιμ[εμέ]λη[ντ]αι καλῶς καὶ φιλοτίμως καὶ τ[ὰς] θυσ[ίας] ἔθυσαν πάσα[ς κ]ατὰ τὰ πάτρια καὶ τὰ νόμιμα, ἐπεκόσμησαν δὲ κα[ὶ] τ[ὴ]ν θεὸν, καὶ τὸν βωμὸν ἐξ ἀρχῆς ᾠκοδόμησαν καὶ εἰς ταῦτα ἐπιδεδώκασιν παρ' ἑαυτῶν ΡΔΠ δραχμάς, καὶ ποτήρ[ιο]ν ἀργυροῦν ποιησάμενοι παρ' ἑαυτῶν ἀνέθηκαν τῇ θεῷ ὁλκὴν Ρ Δ ⊢ ⊢ III δραχμάς, ἐπιμεμέληνται δὲ καὶ τῶν ἀπογενομένων καλῶς καὶ φιλοτίμως, δεδώκασιν δὲ λόγον καὶ εὐθύνας πάντων ὧν διῳκήκασιν· ἀγαθῇ τύχῃ· δεδόχθαι τοῖς θιασώταις ἐπαινέσαι τούς τε ἐπιμελητὰς Εὔκλῆν, Θάλλον, Ζήνωνα καὶ τὸν γραμματέα Κτησίαν καὶ στεφανῶσαι ἕκαστον αὐτῶν θαλλοῦ στεφάνῳ ἀρετῆς ἕνεκα καὶ φιλοτιμίας τῆς πρὸς τὸ κοινὸν καὶ εὐσεβείας τῆς πρὸς τὴν θεόν· ἀναγορεύεσθαι δὲ καὶ τοὺς στεφάνους αὐτοῖς καὶ τὸν ἔπαινον καθ' ἑκάστην ⟨την⟩ θυσίαν μετὰ τῶν ἄλλων εὐεργετῶν· εἶναι δὲ αὐτοῖς καὶ ἄλλο ἀγαθὸν εὑρέσθαι παρὰ τοῦ κοινοῦ οὗ ἂν δοκῶσιν ἄξιοι εἶναι, ὅπως ἂν πάντες οἱ ἀεὶ καθιστάμενοι εἰς τὰς ἐπιμελείας φιλοτιμῶνται πρός τε τὴν θεὸν καὶ τὸ κοινὸν εἰδότες ὅτι χάριτας ἀξίας κομιοῦντ[α]ι· ἀναγράψαι δὲ τόδε τὸ ψήφι-

σμα τοὺς ἐπιμελητὰς τοὺς μετὰ Δημοκλέα ἐν στήλῃ λιθίνῃ καὶ στῆσαι ἐν τῷ ἱερῷ.

Εὐκλῆν   Θάλλον

Ζήνωνα   Κτησίαν

Διὰ τοῦ ψηφίσματος τούτου τιμῶνται αἱ ἀρχαὶ τοῦ θιάσου ἀποτελούμεναι ἐκ τριῶν ἐπιμελητῶν καὶ τοῦ γραμματέως. Αἱ ἀρχαὶ αὗται δὲν ἐπεμελοῦντο μόνον τῆς διακοσμήσεως τῶν τοῦ ἱεροῦ, ἀλλ' ἔθυσαν καὶ τὴν ἐν ὡρισμένῳ χρόνῳ γενομένην θυσίαν, ἐπετέλουν δηλαδὴ τὰ ἰδίως εἰς τοὺς ἱερεῖς ἢ τὰς ἱερείας προσήκοντα χρέη. Ὁμοίως δὲν γίνεται καθόλου λόγος περὶ ταμίου τινὸς καὶ δὲν εἶνε ἀπίθανον ὅτι αἱ ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἀναγραφόμεναι ἀρχαὶ διῴκουν καὶ τὰ οἰκονομικὰ τοῦ θιάσου[1]*). Περιωρίζετο λοιπὸν ὁ θίασος εἰς τὰς πάντως ἀπαραιτήτους διοικητικὰς ἀρχάς. Φρονοῦμεν δὲ ὅτι πρόκειται περὶ θιάσου τινός, οὗτινος τὰ εἰσοδήματα ἀπετελοῦντο ἐκ τῶν γλισχρῶν συνδρομῶν, τῶν καλουμένων «φορῶν»*[2]*), τῶν μελῶν αὐτοῦ, δι' ὧν ἐπληρόνοντο τὰ διὰ τὴν ἐπιμέλειαν τῶν τοῦ ἱεροῦ καὶ τὴν ταφὴν τῶν ἀπόρων μελῶν ἀπαιτούμενα ἔξοδα. Πρὸς τὴν κατάστασιν ταύτην τοῦ θιάσου συμφωνεῖ ὅτι οἱ διὰ τοῦ ψηφίσματος τιμώμενοι ἀνήγειραν κτιστὸν βωμὸν καὶ προσήνεγκον ποσόν τι διὰ τὴν κατασκευὴν ἀργυροῦ ποτηρίου, προωρισμένου προφανῶς διὰ τὰς θυσίας· δὲν εἶνε δὲ πιθανὸν ὅτι ὑπῆρχεν ἐν τῷ ἱερῷ ναός τις ἢ ναΐσκος καὶ ἀμφίβολον ἂν ὑφίστατο καὶ ὁ συνήθως παρὰ τὰ ἱερὰ τῶν θιάσων, ὀργεώνων καὶ ἐράνων ὑπάρχων ἱερὸς οἶκος, ὁ καὶ φωλητήριον καλούμενος, ἐν ᾧ διεφυλάσσοντο τὰ τιμαλφέστερα ἀντικείμενα καὶ κατῴκουν οἱ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ ἱεροῦ ἐπιτετραμμένοι.*

Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ψήφισμα τοῦ θιάσου ἀπομιμεῖται πιστῶς τὴν φρασεολογίαν τῶν δημοσίων ψηφισμάτων, διαφέρει ὅμως τῶν πλείστων ψηφισμάτων τοιούτων συνόδων κατὰ τοῦτο, ὅτι ἀναφέ-

1) Πρβ. τὴν ἐν τῷ 'Αθην. VIII σ. 294 κ. ἑ. δημοσιευμένην ἐπιγραφήν, καθ' ἣν ἀνεπλήρωσεν ὁ ἐπαινούμενος γραμματεὺς τὸν ἀποδημήσαντα ταμίαν.

2) Αἱ συνδρομαὶ ἐκαλοῦντο καὶ «σύνοδος», πρβ. Mitth. IX σ. 292 σημ. 3.

ρεται ῥητῶς ἡ ἡμέρα τοῦ Μουνιχιῶνος, καθ' ἣν ἐγένετο ἡ ὡς ἐκ περισσοῦ ὡς κυρία διακρινομένη ἀγορά, τουτέστι ἡ ἐκκλησία τῶν θιασωτῶν. Μνημονεύεται δὲ ἡ ἡμέρα τῆς ἀγορᾶς ῥητῶς ἢ κατ' ἀκριβολογίαν ἢ διότι ἐγένετο ἡ ἀγορὰ δι' ἀγνώστους λόγους οὐχὶ κατὰ τὴν συνήθη ἡμέραν.

Δὲν εἶνε ἁπλῶς σύμπτωσις, ὅτι τὰ πλεῖστα τῶν ψηφισμάτων τῶν συλλόγων τούτων, ἅτινα πραγματεύονται περὶ τῶν εἰς τὰς ἀρχὰς αὐτῶν ἀπονεμομένων τιμῶν τῆς στεφανώσεως, τῆς ἀνακηρύξεως τοῦ ἐπαίνου ἐν ταῖς θυσίαις, τῆς ἐν τῷ ἱερῷ ἀναρτήσεως εἰκόνων καὶ ἄλλων τοιούτων τιμῶν, ἐπεψηφίσθησαν κατὰ τὴν ἐν τῷ Μουνιχιῶνι ἀγοράν[1]*), ὀλίγα τινὰ δὲ κατὰ τὸν Σκιροφοριῶνα*[2]*) καὶ Ἑκατομβαιῶνα*[3]*), διότι οἱ χρόνοι οὗτοι ἀνταποκρίνονται ἀκριβῶς πρὸς τοὺς χρόνους, ἐν οἷς ἐγίνετο ὅπως ἐν αὐτῷ τῷ δήμῳ οὕτως καὶ ἐν ταῖς τὴν διοίκησιν καὶ τὰ ἔθιμα ἐκείνου ἀπομιμουμέναις συνόδοις ἰδιωτῶν τὸ μὲν ἡ ἀρχαιρεσία τὸ δὲ ἡ διαδοχὴ τῶν ἀρχῶν. Κατὰ τὸν Ἀριστοτέλην (Ἀθην. πολ. κ. 44) ἐγένοντο αἱ ἀρχαιρεσίαι τῶν πρὸς τὸν πόλεμον ἀρχῶν ὑπὸ τῶν μετὰ τὴν ἕκτην πρυτανείαν πρυτανευόντων, «ἐφ' ὧν ἂν εὐσημία γένηται», συνήθως λοιπὸν πιθανῶς κατὰ τὸν Ἀνθεστηριῶνα ἢ τὸν Ἐλαφηβολιῶνα*[4]*), τουτέστι κατὰ τοὺς μῆνας, οἵτινες προηγοῦνται τοῦ Μουνιχιῶνος. Δὲν ἀναφέρεται ῥητῶς ὁ χρόνος, καθ' ὃν*

---

1) Πρβ. τὰ ψηφίσματα ὀργεώνων: C. I. A. II ἀρ. 619, 621, 622, 623, 624, 1. καὶ 2., Ἀθήν. VIII σ. 294 κ. ἑ., ἐρανιστῶν: C. I. A. III ἀρ. 19, 23.

2) Πρβ. τὰ ψηφίσματα θιασωτῶν: C. I. A. II 620, Ἀθήν. VIII σ. 235 ἀρ. 5 (= Ditt. Syll. 426), ὀργεώνων: C. I. A. II 627.

3) Πρβ. τὸ ἐν τῷ Bull. de corr. h. VII σ. 69 κ. ἑ. ψήφισμα ὀργεώνων.

4) Πρβ. Busolt Gr. Staats- u. Rechtsalt.[2] § 178 κ. ἑ.

Ἐν τῷ ἔτει, καθ' ὃ ἐψηφίσθη τὸ ἐν τῷ C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 416 ψήφισμα, φαίνεται ὅτι ἐγένοντο αἱ ἀρχαιρεσίαι κατὰ τὸν Μουνιχιῶνα. Τὸ χωρίον τοῦ Ἀριστοτέλους ἐπιτρέπει νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ἠδύναντο νὰ γείνωσιν εἰσέτι καὶ ὕστερον. Δὲν ἀποκλείεται ὅμως καὶ ἡ ὑπόθεσις ὅτι αἱ διὰ τὰς σπουδαιοτέρας ἀρχαιρεσίας ὡρισμέναι ἡμέραι τῶν χρόνων τῶν δέκα φυλῶν, εἰς ἃς ἀφορᾷ τὸ χωρίον τοῦ Ἀριστοτέλους, διέφερον τῶν ἐπὶ τῶν χρόνων τῶν δώδεκα καὶ δεκατριῶν φυλῶν· τοὐλάχιστον ἦτον ἀνάγκη νὰ ὁρισθῇ ἡ πρυτανεία, καθ' ἣν ἔπρεπε νὰ γείνωσιν αἱ ἀρχαιρεσίαι.

ἐγίνοντο αἱ ἀρχαιρεσίαι τῶν λοιπῶν ἀρχῶν[1]), *ἐγίνοντο ὅμως βεβαίως καὶ αὗται οὐχὶ ἄνευ τῆς διὰ τῶν ἱερῶν ἢ ἄλλου τινὸς σημείου ἐκδηλουμένης ἐπιδοκιμασίας τῶν θεῶν. Πιθανῶς δὲ ἦσαν καὶ ἐν τοῖς ἰδιωτικοῖς συλλόγοις ὡρισμένοι ἐκ τῶν προτέρων οἱ χρόνοι, μεθ' οὓς ἐγίνοντο ἔν τινι τῶν κυρίων ἀγορῶν αὐτῶν αἱ διὰ τὸ ἑπόμενον ἔτος ἀρχαιρεσίαι.*

Ὑπολείπεται λοιπὸν νὰ ἐξετάσωμεν ἂν δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμέν τι ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο ἐκ τῶν ἐξ ὧν ὡρμήθημεν ψηφισμάτων τῶν ἰδιωτικῶν συλλόγων. Προτάσσω δὲ τὰ λοιπὰ κατὰ τὴν ἐν τῷ Μ ο υ ν ι χ ι ῶ ν ι κυρίαν ἀγορὰν γενόμενα ψηφίσματα.

Ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 619 ἐπιγραφῇ τοῦ C. I. A. II, ἐπιψηφίζεται ἐν τῇ κυρίᾳ ἀγορᾷ τοῦ Μουνιχιῶνος καὶ ἐπὶ ἄρχοντος Ἡρακλείτου ἡ στεφάνωσις καὶ ποίησις εἰκόνος τῆς ἱερείας Γλαύκου διὰ τὸν λόγον, ὅτι τὸν παρελθόντα ἐνιαυτὸν τὸν ἐπὶ Εὐφιλήτου ἄρχοντος «ἐξήγαγεν εὐσεβῶς τὴν ἱερωσύνην» κτλ.

Ἐν τῇ αὐτόθι ὑπ' ἀρ. 621 ἐπιγραφῇ δίδονται ἐπὶ Φίλωνος ἄρχοντος ἐν τῇ αὐτῇ ἀγορᾷ αἱ αὐταὶ τιμαὶ τῷ ταμίᾳ Ἑρμαίῳ.

Ἐν τῇ αὐτόθι ὑπ' ἀρ. 622 ἐπιγραφῇ ἐπιψηφίζεται ἐπὶ Αἴσχρωνος ἄρχοντος ἐν τῇ αὐτῇ ἀγορᾷ ἡ στεφάνωσις τῆς Κρατείας, ἥτις ἱέρεια λαχοῦσα εἰς τὸν ἐνιαυτὸν τὸν ἐπὶ Αἴσχρωνος, «διετέλεσεν τὸν ἐνιαυτὸν καλῶς καὶ εὐσεβῶς» ἐπιμελουμένη τῶν καθηκόντων αὐτῆς, αὐτὴ δὲ ἡ ἱέρεια ἀνέγραψεν αὐτοδίκως ὡς φαίνεται ὑπὸ τὸ

---

1) Δὲν ἐξάγεται ἐκ τοῦ «περὶ τῆς Εὐάνδρου δοκιμασίας» λόγου τοῦ Λυσίου, ὅτι αἱ διὰ τὰς ἀρχαιρεσίας τῶν ἀρχόντων ἡμέραι ἦσαν αἱ τελευταῖαι τοῦ ἔτους. Ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ πρόκειται περὶ τῆς κατ' ἐξαίρεσιν ἐκτάκτου ἀναβολῆς τῆς δοκιμασίας τοῦ Εὐάνδρου ᾗ; προηγοῦντο καὶ ἡ ἐκλογὴ καὶ ἡ ἐνεργοῦντος τοῦ Θρασυβούλου γενομένη ἀποδοκιμασία τοῦ πρότερον ἐκλεχθέντος Λεωδάμαντος.

Τὸ δὲ χωρίον τῆς δευτέρας διὰ τὸν XXII λόγον τοῦ Δημοσθένους ὑποθέσεως, καθ' ὃ «τὰς δ' ἡμέρας (τοῦ ἐνιαυτοῦ τοῦ κατὰ τὸν σεληνιακὸν δρόμον συνισταμένου κατὰ τὸν συγγραφέα ἐκ τῶν τριακοσίων πεντήκοντα ἡμερῶν τῶν ἀνὰ τριάκοντα πέντε διαιρουμένων κατὰ τὰς φυλὰς καὶ τὰς πρυτανείας, καὶ τεσσάρων πλεοναζουσῶν ἡμερῶν) ἐτέλουν οἱ Ἀθηναῖοι ἀρχαιρεσίας, ἐν αἷς ἄναρχος ἡ Ἀττικὴ ἦν» ἐλέγχεται καὶ καθόλου καὶ μάλιστα διὰ τοῦ τέλους αὐτοῦ ὡς ἀνακριβὲς αὐτοσχεδίασμα, καίτοι δὲν λέγει ἐναργῶς ὅτι αἱ ἀρχαιρεσίαι ἐγένοντο τὰς τέσσαρας τελευταίας ἡμέρας τοῦ ἔτους.

ψήφισμα καὶ τὸ ὄνομα τοῦ οἰκείου (τοῦ κυρίου ἴσως τοῦ συζύγου) αὐτῆς Ἱερωνύμου[1]).

Ἐν τῇ αὐτόθι ὑπ' ἀρ. 623 ἐπιγραφῇ ἐπιψηφίζεται ἐν τῇ αὐτῇ ἀγορᾷ ἡ στεφάνωσις καὶ ποίησις εἰκόνος τῆς ἱερείας Ὀνασοῦς, ἥτις ἐπὶ δύο ἔτη διετέλεσεν ἱέρεια τῶν ὀργεώνων.

Ἡ αὐτόθι ὑπ' ἀρ. 624 ἐπιγραφὴ συνίσταται ἐκ δύο ψηφισμάτων, ῥηθέντων ἐν τῇ αὐτῇ κυρίᾳ ἀγορᾷ, ὧν τὸ μὲν πρότερον γενόμενον ἐπὶ Ἑρμογένους ἄρχοντος ἀναγράφει διατάξεις τινὰς ἀφορώσας τὴν ἐπιμέλειαν τῆς ἱερωσύνης διὰ τοὺς μετὰ τὸν τρέχοντα ἐνιαυτὸν χρόνους, τὸ δὲ δεύτερον ἀναφέρει, ὅτι ἡ Μητροδώρα ἐκλεχθεῖσα ζάκορος ἐπὶ Ἱππάκου ἄρχοντος τόσον ηὐδοκίμησεν ὥστε νὰ προσληφθῇ διὰ τὴν αὐτὴν ὑπηρεσίαν (ἐπιμέλειαν) καὶ ἐπὶ Σωνίκου ἄρχοντος, οὗτινος τὸ ὄνομα ἐπιγράφεται ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ψηφίσματος, καὶ ὅτι ἐπειδὴ καὶ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τούτῳ ἔδειξεν ἐν τῇ ἐκπληρώσει τῶν καθηκόντων αὐτῆς τὸν αὐτὸν ζῆλον συνήνεσαν αἱ πρότερον γενόμεναι ἱέρειαι καὶ ἀπεδέχθησαν οἱ ὀργεῶνες νὰ κατασταθῇ ἡ Μητροδώρα «διὰ βίου ζάκορος τῇ θεῷ».

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, ᾗ ἐψηφίσθη τὸ δεύτερον τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἐν τοῖς ἀμέσως προηγουμένοις ψηφισμάτων, ἐπεψηφίσθη ὑπὸ τῶν αὐτῶν ὀργεώνων καὶ τὸ ἐν τῷ Ἀθην. VIII σ. 294 κ. ἑ. δημοσιευμένον, δι' οὗ ἐτιμήθη διὰ στεφάνου καὶ εἰκόνος ὁ ἀπὸ Θεοξένου ἄρχοντος ὡς γραμματεὺς καὶ ἀναπληρωτὴς τοῦ ἀποδημήσαντος ταμίου διατελέσας Χαιρέας Διονυσίου Ἀθμονεύς.

Διὰ τοῦ ἐν τῷ C. I. A. III ὑπ' ἀρ. 19 δημοσιευμένου ψηφίσματος προτείνονται ἐπὶ ἄρχοντος Διονυσιοδώρου ἐν τῇ αὐτῇ ἀγορᾷ τιμαί τινες ὑπὲρ τοῦ ἀρχιερανιστοῦ Νικίου Ν. Πρασιέως, ὅστις ἀνέθηκεν ἀνάθημά τι, ἐπὶ τῆς βάσεως τοῦ ὁποίου ἀνεγράφη τὸ εἰρημένον ψήφισμα.

Τελευταίως ἀναφέρομεν τὴν ἐν τῷ C. I. A. III ὑπ' ἀρ. 23 ἐπιγραφήν, ἧς τὸ περιεχόμενον συνοψίζεται ἐν τοῖς ἑξῆς στίχοις (24-29) :

---

1) Ἴδε Δελτ. 1888 σ. 188 ἀρ. 3 στ. 17. Ἐν τῇ ἐπιγραφῇ ταύτῃ ἀναφέρεται ὁ οἰκεῖος τῆς ἱερείας ὡς κύριος αὐτῆς. Πρβ. Foucart Bull. de corr. h. VII σ. 69 κ. ἑ.

ἄρχων μὲν Ταυρίσκος, ἀτὰρ μὴν Μουνιχιὼν ἦν,
ὀκτωκαιδεκάτη δ' ἔρανον σύναγον φίλοι ἄνδρες
καὶ κοινῇ βουλῇ θεσμὸν φιλίης ὑπέγραψαν.

Παραβάλλοντες τὰ ψηφίσματα ταῦτα[1]) *συμπεραίνομεν ὅτι ἐν πάσαις ταῖς εἰς ἃς ἀναφέρονται περιπτώσεσιν ἦτον ἡ ἐν τῷ Μουνιχιῶνι ἀγορὰ κυρίως ἐκείνη, ἐν ᾗ συνῆλθον τὰ μέλη τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος συνόδων, διὰ νὰ συσκεφθῶσι περὶ τῶν εἰς τὸ κοινὸν ἀφορώντων πραγμάτων, μάλιστα δὲ περὶ τῶν τιμῶν ὧν ἄξιαι ἐφαίνοντο αἱ ἀρχαὶ τοῦ παρελθόντος ἔτους. Δὲν ἦτον ὅμως καὶ ἡ πρώτη ὡς ἀποδεικνύει ἐναργῶς ἡ ἐν τοῖς ἄνω ἀναφερομένη ὑπ' ἀρ. 622 ἐπιγραφὴ· τοῦ C. I. A. II, καθ' ἣν ἡ Κράτεια δὲν ἔθυσε μόνον τὰ εἰσιτητήρια ἀλλὰ ἐν γένει «διετέλεσε τὸν ἐνιαυτὸν καλῶς καὶ εὐσεβῶς θεραπεύουσα τὰς θεάς». Ἀπ' ἐναντίας ἦτον ἡ κυριωτέρα ἐκ τῶν τελευταίων*[2]), *διότι δὲν ἐφαίνετο ἀναγκαῖον τοῖς ὀργεῶσι ν' ἀναβληθῇ ἡ ἐπιψήφισις τῶν ἀπονεμομένων τιμῶν εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους. Τὰ αὐτὰ ἰσχύουσι καὶ ὡς πρὸς τὴν ὑπ' ἀρ. 621 ἐπιγραφήν, τὸ περὶ τῶν τιμῶν τοῦ ταμίου Ἑρμαίου ψήφισμα, διότι ἐν τοῖς πλείοσιν ἔτεσιν, ἃ διετέλει κατὰ τοὺς στ. 4 κ. ἑ. ταμίας τῶν ὀργεώνων, συγκαταλέγεται βεβαίως καὶ τὸ ἔτος τὸ ἐπὶ Φίλωνος ἄρχοντος, ἐν ᾧ ἐρρήθη τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ψήφισμα. Ἐπίσης δὲ καὶ ὡς πρὸς τὴν ὑπ' ἀρ. 623 ἐπιγραφήν, ἥτις ἀναφέρει τὰς τιμὰς τῆς ἐπὶ δύο ἔτη ἱερείας διατελεσάσης Ὀνασοῦς, καὶ τὸ δεύτερον ψήφισμα τῆς ὑπ' ἀρ. 624 ἐπιγρα-*

---

1) Τούτοις προσθετέον καὶ ἀνέκδοτόν τι ψήφισμα τῆς ὑπὸ Διοδώρου Σωκράτους Ἀφιδναίου κτισθείσης συνόδου τῶν Σωτηριαστῶν, οὕτως ἐπικαλουμένων ἐκ τῆς ὑπ' αὐτῶν λατρευομένης (Ἀρτέμιδος) Σωτείρας. Τὸ ψήφισμα ἄρχεται οὕτως: «Ἐπὶ Θεοπίθου ἄρχοντος, Μουνιχιῶνος ἕκτῃ», εὑρέθη δὲ ὑπὸ τοῦ προσεχῶς δημοσιεύσοντος αὐτὸ κ. Μυλωνᾶ ἐν ταῖς τελευταίαις ὑπὸ τῆς Ἀρχ. Ἑταιρίας παρὰ τὴν ἁγίαν Τριάδα ἐνεργηθείσαις ἀνασκαφαῖς.

2) Ἐν τῇ ὑπ' ἀρ. 610 ἐπιγραφῇ, ἥτις ἀναφέρεται εἰς τὸ αὐτὸ κοινὸν καὶ τοὺς αὐτοὺς περίπου χρόνους, εὕρηται ἡ διάταξις: «ἀγορὰν δὲ καὶ ξύλλογον ποιεῖν τοὺς ἐπιμελητὰς καὶ τοὺς ἱεροποιοὺς ἐν τῷ ἱερῷ περὶ τῶν κοινῶν τῇ δευτέρᾳ ἱσταμένου τοῦ μηνὸς ἑκάστου» καὶ ὑποχρεοῦνται οἱ ὀργεῶνες νὰ καταβάλλωσι τὴν συνδρομὴν αὐτῶν μέχρι τῆς ἕκτης καὶ δεκάτης τοῦ Θαργηλιῶνος, διότι κατὰ τὴν ἐνάτην καὶ δεκάτην τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐτελοῦντο τὰ Βενδίδεια. Πρβ. ἀρ. 627 (Σκιροφοριῶνος ἀγορᾷ κυρίᾳ).

φῆς, ὅπερ ὅμοιά τινα ἀναφέρει περὶ τῆς ζακόρου Μητροδώρας· ὡσαύτως δὲ καὶ ὡς πρὸς τὸ ἐν τῷ 'Αθην. VIII σ. 294 κ. ἑ. ψήφισμα, δι' οὗ τιμᾶται ὁ ἐπὶ τρία τοὐλάχιστον ἔτη ταμίας τῶν ὀργεώνων διατελέσας Χαιρέας, καὶ τὴν ἐν τῷ C. I. A. III ὑπ' ἀρ· 19 ἐπιγραφήν.

'Αφ' ἑτέρου ὅμως εἴδομεν ἐν τοῖς ἀνωτέρω, ὅτι τὸ ἐν τῷ C· I. A. II ὑπ' ἀρ. 619 ψήφισμα, δι' οὗ ἀπονέμονται τῇ ἱερείᾳ Γλαύκῳ αἱ τιμαὶ τῆς στεφανώσεως καὶ ποιήσεως εἰκόνος, ἀναφέρει ὅτι τοῦτο ἐγένετο διὰ τὸν λόγον, ὅτι τὸν παρελθόντα ἐνιαυτόν, τὸν ἐπὶ Εὐφιλήτου ἄρχοντος (ἐνῷ τὸ ψήφισμα ἐρρήθη ἐπὶ 'Ηρακλείτου ἄρχοντος), ἐξήγαγεν (ἡ ἱέρεια) εὐσεβῶς τὴν ἱερωσύνην κτλ. καὶ ἐκ τῶν ἄνω εἰρημένων συνάγεται, ὅτι ἡ ἀπονομὴ τῶν συνήθων τιμῶν ἀνεβάλλετο ἐνίοτε ἐπὶ ἓν ἢ καὶ πλείονα ἔτη.

'Ο ἀριθμὸς τῶν ψηφισμάτων, δι' ὧν ἀπενεμήθησαν αἱ συνήθεις τιμαὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ Μουνιχιῶνος ὑπερβαίνει τόσον τὸν ἀριθμὸν τῶν εἰς ἄλλους μῆνας ἀναγομένων ψηφισμάτων τοῦ αὐτοῦ εἴδους, ὥςτε δὲν δυνάμεθα νὰ ἀμφιβάλλωμεν, ὅτι ἐν ταῖς περὶ ὧν ὁ λόγος συνόδοις ἐπεκράτει ἡ συνήθεια τῆς ἐν τῷ Μουνιχιῶνι ἐπιψηφίσεως τῶν τιμῶν ἐκείνων. 'Αφ' ἑτέρου ὅμως εἴδομεν ὅτι αἱ τιμαὶ αὗται δὲν ἀπενέμοντο τακτικῶς καθ' ἕκαστον ἔτος, ἀλλ' ἀνεβάλλοντο ἐνίοτε δι' οἱονδήποτε λόγον καὶ εἰς ἓν τῶν ἑπομένων ἐτῶν. Παρόμοιοι ἦσαν πιθανῶς καὶ οἱ λόγοι, δι' οὓς ἐγίνετο ἡ ἐπιψήφισις τῶν τιμῶν ἐνίοτε κατ' ἄλλους μῆνας. Τοιούτων ψηφισμάτων παρέχουσι παραδείγματα ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε δημοσιευμένων ἀττικῶν θιασωτικῶν ἐπιγραφῶν αἱ ἑξῆς:

1. 'Εκ τοῦ Σκιροφοριῶνος C. I. A. II 620: ψήφισμα εἰς τιμὴν τοῦ ταμίου καὶ τῶν συνεπιμελητῶν (μετὰ τοῦ γραμματέως), οἷς δίδεται στέφανος θαλλοῦ διὰ τὴν περὶ τὸ ἱερὸν καὶ τοὺς θιασώτας ἐπιμέλειαν.

2. 'Εκ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς 'Αθήν. VIII σ. 235 ἀρ. 5 = Ditt. 426: προηγεῖτο ψήφισμα νῦν ἀπολεσθὲν ἐπιψηφίζον τὴν στεφάνωσιν τοῦ ταμίου καὶ τοῦ γραμματέως, ἐσώθη δὲ τὸ ψήφισμα ὅπερ ἀφορᾷ αὐτοὺς τοὺς θιασώτας καὶ δι' οὗ ἀποφασίζεται νὰ

ἐγγραφῶσιν ἐπὶ τῆς αὐτῆς στήλης τὰ ὀνόματα τῶν θιασωτῶν καὶ τῶν δοκίμων ἱερειῶν [1]).

3. Ἐκ τοῦ Ἑ κ α τ ο μ β α ι ῶ ν ο ς Bull. de corr. h. VII σ. 69 κ. ἑ. Διὰ τοῦ ψηφίσματος τούτου τῶν ὀργεώνων τιμῶνται χρυσῷ στεφάνῳ Ἀγάθων Ἀγαθοκλέους καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, ἡ ἱέρεια «τῆς θεοῦ» (πιθανῶς τῆς Μητρὸς θεῶν) Ζεύξιον, διὰ τὴν ἐπιμέλειαν τῆς ἱερωσύνης καὶ τοῦ ἱεροῦ, τὴν παράδοσιν τῶν ἀναθημάτων καὶ τῶν εἰσπραχθέντων χρημάτων. Ἄνωθεν καὶ κάτωθεν τοῦ ψηφίσματος τῶν ὀργεώνων ἀπεικονίζονται ἀνὰ δύο στέφανοι, οἵτινες δὲν σχετίζονται πρὸς τὴν ὑπὸ τῶν ὀ ρ γ ε ώ ν ω ν στεφάνωσιν, διότι ἐν αὐτοῖς εὕρηται ἡ ἐπιγραφή: «οἱ θ ι α σ ῶ τ α ι Ἀγάθωνα καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ Ζεύξιον».

4. Ἐκ τοῦ Π υ α ν ο ψ ι ῶ ν ο ς C. I. A. II ἀρ. 611. Ἐν τῇ κατὰ τὴν πέμπτην ἱσταμένου τοῦ μηνὸς κυρίᾳ ἀγορᾷ προτείνεται νὰ ἐπαινεθῇ καὶ στεφανωθῇ ὁ ἐπὶ Κλεάρχου ἄρχοντος αἱρεθεὶς ὑπὸ τῶν θιασωτῶν γραμματεὺς Δημήτριος Ὀλύνθιος, διότι τὸ μὲν «ἐπεμελήθη καλῶς τῶν κοινῶν πάντων» καὶ «τοὺς λογισμοὺς ἀπέδωκεν ὀρθῶς καὶ δικαίως καὶ εὐθύνας ἔδωκεν», τὸ δὲ ἀπεποιήθη νὰ δεχθῇ τὸν αὐτῷ προσφερόμενον μισθόν.

5. Ἐκ τοῦ Π ο σ ε ι δ ε ῶ ν ο ς Mitth. IX σ. 288 κ. ἑ. ἀρ. 1 καὶ 3. Ἐν τῷ ὑπ' ἀρ. 1 ψηφίσματι ἐπιψηφίζεται ἐπὶ Εὐπολέμου ἄρχοντος, νὰ στεφανωθῇ ὑπὸ τῶν Διονυσιαστῶν Διονύσιος Ἀγαθοκλέους Μαραθώνιος διὰ τὴν πρὸς τὴν σύνοδον γενναιοδωρίαν, ἣν ἐποίησεν ὡς ταμίας καὶ ὡς ἱερεὺς τῶν ὀργεώνων, ἐν δὲ τῷ ὑπ' ἀρ. 3 ψηφίσματι, γενομένῳ ἐπὶ Ἱππάκου ἄρχοντος, ἀποφασίζεται νὰ δοθῇ ἡ διὰ βίου ἱερωσύνη τοῦ Διονυσίου τῷ υἱῷ αὐτοῦ Ἀγαθοκλεῖ.

6. Ἐκ τοῦ Ἀ ν θ ε σ τ η ρ ι ῶ ν ο ς C. I. A. II ἀρ. 614, 1. Προτείνεται νὰ στεφανωθῇ Σωτήριχος Τροζήνιος ὅστις ἐξετέλεσεν ἀφιλοκερδῶς τὴν ἐπιμέλειαν «τῆς οἰκοδομίας τῆς (ἱερᾶς) οἰκίας» τῶν θιασωτῶν.

---

1) Διαφέρει τῶν ψηφισμάτων τούτων τὸ ἐν τῷ C. I. A. II ὑπ' ἀρ. 627, γενόμενον εἰς τιμὴν ἱερείας τινὸς τῆς Συρίας θεοῦ, τῆς Νικασίδος, ἥτις «ἀπήγγειλε» τοῖς θιασώταις ὅτι ὑπ' αἰσίους οἰωνοὺς ἐξετέλεσε τὰς θυσίας, διότι δὲν ἀφορᾷ εἰς τὴν κατὰ τὴν διάρκειαν ὁλοκλήρου τοῦ ἔτους ὑπηρεσίαν.

Ἐπισυνάπτεται ἕτερον ψήφισμα, δι' οὗ τιμᾶται ὁ τὸ πρότερον εἰπὼν Κεφαλίων Ἡρακλεώτης, ἱερεὺς λαχὼν[1]*) ἐπὶ Νικίου ἄρχοντος μηνὸς Βοηδρομιῶνος, διότι ἐπεμελεῖτο καλῶς τοῦ τε ἱεροῦ τῆς Μητρὸς τῶν θεῶν καὶ τῶν θιασωτῶν.*

Ἐκ τῆς συνοψίζεως ταύτης τῶν εἰς ἄλλους μῆνας ἀναγομένων ψηφισμάτων τοῦ αὐτοῦ εἴδους συνάγεται, ὅπως εἴπομεν ἤδη ἐν τοῖς ἀνωτέρω, ὅτι ἡ τιμὴ τῆς στεφανώσεως τῶν ἀρχῶν προετείνετο συνήθως μὲν ἐν τῇ κατὰ τὸν Μουνιχιῶνα ἀγορᾷ τῶν συλλόγων, ἐκτάκτως ὅμως καὶ ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἄλλων μηνῶν. Τὸν λόγον δι' ὃν ἐγίνετο ἐνίοτε ἡ ἀναβολὴ αὕτη, δὲν δυνάμεθα ἑκάστοτε νὰ ἐξακριβώσωμεν, παρατηροῦμεν ὅμως ὅτι καὶ ἐν τοῖς ὑπὸ τοῦ δήμου γενομένοις ψηφίσμασι ἀπαντᾷ ἐν ὁμοίαις περιπτώσεσιν ἡ αὐτὴ ἀναβολή. Π. χ. : Τὰ ψηφίσματα, δι' ὧν τιμῶνται ἐν ταῖς τρισὶ τελευταίαις π. Χρ. ἑκατονταετηρίσιν οἱ πρυτάνεις, ἐρρήθησαν συνήθως ἐν ταῖς τελευταίαις ἡμέραις τῆς ἐπαινουμένης φυλῆς, κατ' ἐξαίρεσιν ὅμως καὶ ἐν ταῖς πρώταις ἡμέραις τῆς ἐπερχομένης πρυτανείας (πρβ. Köhler Herm. V. 1871, σ. 333). Ἐν τῇ κατὰ τὴν διαίρεσιν τοῦ Köhler δευτέρᾳ σειρᾷ ἐφηβικῶν ψηφισμάτων προτείνεται ἡ στεφάνωσις τῶν ἐφήβων ὅπως καθόλου ἐν τοῖς ἐφηβικοῖς ψηφίσμασι κατὰ τὸν Βοηδρομιῶνα καὶ τὴν τρίτην πρυτανείαν, ἡ τοῦ κοσμητοῦ ὅμως τὸ μὲν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ (C. I. A. II ἀρ. 467), τὸ δὲ κατὰ τὸν Πυανοψιῶνα καὶ τὴν τετάρτην πρυτανείαν (αὐτόθι ἀρ. 470 καὶ 471), τὸ δὲ κατὰ τὸν Ποσειδεῶνα καὶ τὴν πέμπτην πρυτανείαν (αὐτ. ἀρ. 465), τὸ δὲ κατὰ τὸν Ἐλαφηβολιῶνα καὶ τὴν ἐνάτην πρυτανείαν (αὐτ. ἀρ. 469).

Οὐδόλως λοιπὸν παράξενον ὅτι ἡ αὐτὴ ἀνωμαλία ἀπαντᾷ καὶ

---

1) ΛΑΧΩΝ ὑπάρχει ἐπὶ τοῦ λίθου, ὅστις ἐναπετέθη ἐν τῷ Ἐπιγραφικῷ Μουσείῳ. Πρὸς τούτοις παρατηρῶ πρῶτον μὲν ὅτι ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ πρώτου στίχου, τοῦ ἐπὶ τοῦ κανόνος τοῦ ἀετώματος ἐγκεχαραγμένου, ἀπεθραύσθη τεμάχιον, ἐφ' οὗ ὑπῆρχον πιθανῶς ὀκτὼ γράμματα, ἐὰν ὑποθέσωμεν ὅτι αἱ μεταξὺ αὐτῶν διαστάσεις ἀνταποκρίνονται ἀκριβῶς πρὸς τὰς μεταξὺ τῶν σωζομένων πρώτων δέκα γραμμάτων τοῦ αὐτοῦ στίχου, δεύτερον δὲ ὅτι τὰ ἐν τῷ εἰκοστῷ τρίτῳ γράμματα «μας παραχρῆμα» ἐγράφησαν in rasura καὶ ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ στίχῳ ὑπάρχει κατὰ λάθος βεβαίως τὸ ἀριθμητικὸν στοιχεῖον Γ, οὐχὶ 𐅃 (πρβ. Πιττάκη Ἐφημ. ἀρχ. ἀρ. 2583).

ἐν τοῖς πράγμασι τῶν ἰδιωτικῶν συλλόγων, ὧν τινων μάλιστα τὸ ἴδιον εἶνε ὅτι δὲν ἐφαρμόζουσιν αὐστηρῶς καὶ ἀκριβῶς τὰ γενικῶς δεδογμένα, καὶ ὧν τὰ μέλη δὲν συνέρχονται τακτικῶς, αἱ δὲ διὰ τὰς θυσίας κτλ. δαπάναι ἐξαρτῶνται φυσικῷ τῷ λόγῳ ἐκ τῆς ἑκάστοτε καταστάσεως τῶν τακτικῶν εἰσοδημάτων καὶ ἑκουσίων προσφορῶν[1]).

Περατοῦντες ἐνταῦθα τὴν ἐξιστόρησιν τοῦ περὶ οὗ ἐπραγματεύθημεν χρονολογικοῦ ζητήματος προσθέτομεν ὀλίγα τινὰ περὶ τοῦ τοπογραφικοῦ ζητήματος ὅπερ ἀναφύεται ἐκ τῆς ἐν τῷ ὃν ἀνεφέραμεν ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς διατριβῆς ταύτης ἀποκέντρῳ τόπῳ εὑρέσεως τοῦ ψηφίσματος. Μεταβὰς εἰς τὸν τόπον τοῦτον δὲν ἠδυνάμην μὲν ἀκριβῶς ν' ἀνεύρω τὴν θέσιν ἐν ᾗ ἔκειτο μέχρι τῆς εὑρέσεως αὐτοῦ τὸ ψήφισμα, κατὰ προσέγγισιν ὅμως ὁρίζεται ἡ θέσις αὕτη διὰ τῶν ὁρίων τοῦ ἐκεῖ λατομείου, παρὰ τὸ χεῖλος τοῦ ὁποίου ἀνεῦρον οἱ ἐκεῖ ἐργαζόμενοι τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος λίθον. Ἐσημειώσαμεν ἤδη ὅτι ὁ λίθος δὲν εὑρέθη κατὰ χώραν κείμενος καὶ συνεπεράναμεν ἐκ τῆς καταστάσεως τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ ὅτι ἐπ' οὐκ ὀλίγον χρόνον ἔκειτο πρανὴς ἐν τῷ ἐν ᾧ εὑρέθη τόπῳ. Ἐπειδὴ δὲ τὸ μέρος τοῦτο τῆς ἀρχαίας πόλεως ἢ μᾶλλον τῶν περιχώρων αὐτῆς ἔμεινεν μέχρι νῦν ἀκατοίκητον (μόλις πρὸ ὀλίγων χρόνων ἐκτίσθησαν πλησίον οἰκίσκοι τινές, οὓς δὲν ἐσημείωσεν εἰσέτι ὁ χάρτης τοῦ Kaupert, καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς κατοικοῦντες δὲν ἔμαθόν τι περὶ τοῦ λίθου), δὲν φαίνεται ἀμφίβολον, ὅτι ὁ λίθος εὑρέθη οὐ μακρὰν τῆς θέσεως ἐν ᾗ ἐξ ἀρχῆς ἦτον ἱδρυμένος. Πρὸς τούτοις συνάγεται ἐκ τοῦ κειμένου τῆς ἐπιγραφῆς ὅτι τὸ εἰς ὃ ἀναφέρεται ἱερὸν δὲν ἦτο περικαλλής τις ναὸς ἀμιλ-

---

1) Ἐνίοτε διακρίνεται εἰσέτι ὁ λόγος τῆς ἀναβολῆς, ὡς ἐν τῇ ὑπ' ἀρ. 6 ἐπιγραφῇ, διότι ὁ ἐν τῷ πρώτῳ ψηφίσματι ἀναφερόμενος Σωτήριχος Τροζήνιος ἦτον ἔκτακτος καὶ οὐχὶ ἐνιαύσιος ἀρχὴ καὶ ἐτιμήθη ὑπὸ τῶν θιασωτῶν πιθανῶς ἀμέσως ἢ ὀλίγον μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ἧς ἐπεμελεῖτο οἰκοδομίας, οἱ δὲ θιασῶται ἐστεφάνωσαν ἐν αὐτῇ τῇ εὐκαιρίᾳ καὶ τὸν τὸ πρῶτον ψήφισμα εἰπόντα ἱερέα, ὅστις συνήργει βεβαίως καὶ εἰς τὴν ἀπόφασιν, νὰ ἐκτελεσθῇ ἡ περὶ ἧ ὁ λόγος οἰκοδομία καὶ εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ καταλλήλου προσώπου. (Ὀρθῶς νομίζω εἴκασεν ὁ **Foucart** ὅτι ὁ Κεφαλίων ἱερεὺς λαχὼν μηνὸς Βοηδρομιῶνος ἐξελέχθη εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ κατὰ τοὺς προηγουμένους μῆνας ὡς τοιούτου διατελέσαντας ἱερέως, διότι δὲν φαίνεται ὅτι ὑπῆρχον ἐν Ἀθήναις καὶ ἐπιμήνιοι ἱερεῖς θιασωτῶν).

λώμενος πρὸς τὰ δημόσια ἱερά, ἀλλὰ μᾶλλον ἄθλιόν τι ἵδρυμα, οὗτινος οἱ πόροι μόλις ἐπήρκουν διὰ τὰς περιωρισμένας ἀνάγκας τοῦ θιάσου.

Στηριζόμενος λοιπὸν ἐπὶ τῶν δύο τούτων δεδομένων εἰκάζω, ὅτι τὸ ἱερὸν ἐν ᾧ συνηθροίζοντο κατὰ τὰς ἀγορὰς αὐτῶν τὰ μέλη τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος θιάσου, ἦτον οὕτως εἰπεῖν κοινὸν θρησκευτικὸν ἐντευκτήριον τῶν περιοικούντων ἀπόρων, ἀστῶν καὶ ξένων, ἓν δὲ τῶν κυριωτέρων μελημάτων τοῦ θιάσου ἦτο πιθανῶς ἡ ταφὴ τῶν «ἀπογενομένων».

Εἰς τὸ συμπέρασμα τοῦτο ἀγόμεθα ὁδηγούμενοι ἀπὸ τοῦ κειμένου τῆς ἐπιγραφῆς καὶ τοῦ τόπου τῆς εὑρέσεως τοῦ λίθου. Ὑπολείπεται μόνον νὰ ἐξετάσωμεν ἂν ἡ θέσις τοῦ ἱεροῦ «τῆς θεοῦ»[1]) δύναται νὰ ὁρισθῇ ἀκριβέστερον. Νομίζω δὲ ὅτι δὲν στερεῖται μεγάλης πιθανότητος ἡ ἐν τοῖς ἑξῆς εἰκασία περὶ τῆς τοποθεσίας τοῦ ἱεροῦ τούτου, ἥτις βασίζεται ἐπὶ τῆς ἐπιτοπίου ἐξετάσεως τῶν πέριξ τοῦ τόπου τῆς εὑρέσεως τοῦ λίθου μερῶν.

Ὁ τόπος τῆς εὑρέσεως τοῦ λίθου κεῖται περὶ τὰ μεσημβρινὰ ὅρια τοῦ ἄνω ἀναφερομένου λατομείου, κειμένου ὡς δεικνύει καὶ ὁ χάρτης τοῦ Kaupert (Atlas v. Athen πίν. III) κατὰ τὴν δυτικὴν κλιτὺν τῆς δυτικῆς λοφοσειρᾶς τῆς ἀρχαίας πόλεως καὶ κατὰ τὸ μέσον μιᾶς γραμμῆς ἥτις ἐκτείνεται ἐκ τοῦ καλουμένου βαράθρου πρὸς τὴν δυτικὴν ἀπόκρημνον κλιτὺν τοῦ ὑψηλοτέρου (ἀνατολικοῦ) ἡμίσεος τοῦ Μουσείου. Ἡ ἐπιγραφὴ εὑρέθη φαίνεται παρὰ τὰ μεσημβρινὰ ὅρια τοῦ λατομείου ὅπου εὑρίσκεται ἐν τῷ χάρτῃ ἡ λέξις Treppe. Ὀλίγα τινὰ βήματα πρὸς μεσημβρίαν τῆς θέσεως ταύτης ὑπάρχει ἡ κοίτη τοῦ χειμάρρου, ὅστις χωρίζεται ὀλίγον ἀνατολικώτερον εἰς δύο διακλαδώσεις, δυτικώτερον δὲ διατέμνει τὰ ἴχνη τοῦ βορείου μακροῦ τείχους καὶ ὀλίγον πορρωτέρω τὴν ὁδὸν τοῦ σιδηροδρόμου Ἀθηνῶν-Πειραιῶς. Ἀντικρὺ τῆς θέσεως τῆς εὑρέσεως τοῦ λίθου σημειοῖ ὁ χάρτης διὰ δύο ἐρυθρῶν γραμμῶν καὶ τῆς λέξεως Gräber τὴν ὕπαρξιν ἀρχαίων τάφων, ὀλίγον δὲ ἀνωτέρω παρὰ τὴν λέξιν Felsenhäuser μέγα τι τετρά-

1) Ἄγνωστον ἡμῖν τίς θεὰ ἐλατρεύετο ὑπὸ τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος θιασωτῶν, ἴσως ἡ Μήτηρ θεῶν.

γωνον ἀνοικτὸν πρὸς Β. Τὸ τετράγωνον τοῦτο δὲν ἦτο οἶκος, ἀλλ' ἀναμφηρίστως ἱερόν, ὡς ἀποδεικνύει παντὶ ἐπισκεπτομένῳ ἐναργῶς μικρόν τι ἐπιμηκες τετράγωνον κοίλωμα (μῆκ. 0,46, πλάτ. 0,09μ) λελαξευμένον ἐπὶ τοῦ ἀνατολικοῦ τοίχου τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος κατασκευάσματος καὶ προωρισμένον διὰ τὴν ἐνίδρυσιν στήλης ἐνεπιγράφου ἢ ὁμοίου ἀναθήματος.

Αἱ τρεῖς πλευραὶ τοῦ ἱεροῦ σχηματιζονται διὰ καθέτων τομῶν τοῦ βράχου. Ἡ μακροτέρα αὐτῶν εἶνε ἡ μεσημβρινή, ἥτις ὑψοῦται κατὰ τὸ μέσον αὐτῆς ἄνωθεν τοῦ εἰσέτι χώματι κεκαλυμμένου ἐπιπέδου μέχρι τριῶν περίπου μέτρων, ἔχει δὲ μῆκ. 23μ. Τὸ ὕψος τῶν δύο λοιπῶν πλευρῶν, αἵτινες παράκεινται τῇ μεσημβρινῇ κατ' ὀρθὴν γωνίαν, σμικρύνεται ἠρέμα πρὸς τὰ ἔξω ἄκρα τουτέστι πρὸς Β, ἔχει δὲ ἡ ἀνατολικὴ πλευρὰ μῆκ. 11, ἡ δὲ δυτικὴ 8μ, πιθανῶς ὅμως εἶχον αἱ δύο αὗται πλευραὶ τὸ αὐτὸ μῆκος, συμπληρωθέντος τοῦ ὑπολοίπου καὶ νῦν ἐλλείποντος διὰ κτιστῆς προσθήκης. Ὅμοιος κτιστὸς τοῖχος συνέδεε πιθανῶς καὶ τὰ ἄκρα τῆς ἀνατολικῆς καὶ δυτικῆς πλευρᾶς, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἔκειτο βεβαίως ἡ εἰς τὸ ἱερὸν τέμενος εἴσοδος. Οὐδὲν τεκμήριον ἐμφαίνει ὅτι τὸ ἱερὸν ἐκαλύπτετο διὰ στέγης, ἧς τινος ἡ ὕπαρξις ἀποδεικνύεται ἐν ὁμοίοις τῆς αὐτῆς λοφοσειρᾶς κατασκευάσμασι διὰ τῶν ἐκ τοῦ βράχου λελαξευμένων ὀπῶν, ἐν αἷς ἐστηρίζοντο αἱ δοκοὶ τῆς στέγης. Ὡς ἀναμφήριστον τεκμήριον τῆς ποτε μεταχειρίσεως τοῦ ὑπαίθρου τούτου ἱδρύματος ἀνεφέραμεν ἤδη τὸ ἐπὶ τῆς βορείου ἄκρας τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς ὑπάρχον ἐπίμηκες κοίλωμα, προωρισμένον διὰ τὴν τοποθέτησιν στήλης τινός. Παραπλεύρως τούτου ὑπάρχει ἐπὶ τῆς αὐτῆς πλευρᾶς πορρωτέρω πρὸς τὴν ἀνατολικο-μεσημβρινὴν γωνίαν μείζων τις λαξευτὸς ἐπίπεδος χῶρος, ἐφ' οὗ ἐτέθη ἴσως μεῖζόν τι ἀνάθημα. Ἄλλα τεκμήρια τῆς ποτε χρήσεως τοῦ ἱδρύματος παρέχει ἡ μακρὰ μεσημβρινὴ πλευρά. Ἐν αὐτῇ ὑπάρχουσιν τρία κοιλώματα, ὧν τὸ ἀνατολικώτερον ἀπέχει τῆς ἀνατολικο-μεσημβρινῆς γωνίας 5μ, ἔχει δὲ ὕψος 1,30, πλ. 0,58μ, τούτου ἀπέχει τὸ δεύτερον 1,50μ, ἔχει δὲ ὕψος πλέον τῶν 1,80 (τὸ κάτω μέρος εἶνε χώματι κεκαλυμμένον) καὶ πλ. 0,70. Ἀμφότερα εἶνε ἀβαθῆ. Τὸ τρίτον ἀπέχει τοῦ δευτέρου 2,80μ, ἔχει δὲ πλ. καὶ ὕψ. 0,32,

βάθ. 0,26μ. Ἐν τοῖς δύο πρώτοις ἦσαν πιθανῶς στῆλαι τοποθετημέναι ὁμοιάζουσαι κατὰ τὸ σχῆμα τῷ ἐξ οὗ ὡρμήθημεν λίθῳ, τὸ δὲ τρίτον, κείμενον περίπου ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὀπισθίου πλευρᾶς τοῦ ἱεροῦ, ἐχρησίμευεν ἢ εἰς τοποθέτησιν ἀναθήματός τινος ἢ ἐχρησιμοποιεῖτο ὅπως αἱ ἐν ταῖς νῦν ἐκκλησίαις κόγχαι ἐν ταῖς παρὰ τὸν βωμὸν τελουμέναις θυσίαις.

Εἰκάζω ὅτι τὸ ἐν τοῖς ἀνωτέρω δημοσιευμένον ψήφισμα προέρχεται ἐκ τοῦ ὃ περιεγράψαμεν ἱεροῦ[1]).

Α. ΛΟΛΛΙΓΚ.

Περὶ τῆς ἐπιδημίας τοῦ Ἀδριανοῦ εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ τῆς καθιερώσεως τοῦ Ὀλυμπιείου.

Ὁ Ἀδριανὸς ἐπεδήμησε τὸ πρῶτον ἐν Ἑλλάδι, κατὰ μὲν τὸν Dittenberger ἐν ἔτει 125/6 μ. Χ. (Hermes, 7, 213) ἢ ἐν ἔτει 124/5 (C. I. A. III ὑπ' ἀρ. 735), κατὰ δὲ τὸν Dürr (Reisen des Kaisers Hadrian, Wien, 1881) ἐν ἔτει 125/6 (ἐν ἔτει 126 ἐπεσκέφθη τὴν Πελοπόννησον), κατὰ δὲ τὸν Haakh καὶ τὸν Flemmer (Pauly : R. E., 3, 1033 et De itineribus et rebus gestis Hadriani, Kopenhagen, 1836) ἐν ἔτει 123/6, κατὰ δὲ τὸν Eckhel (Historia numorum, 6, 480) ἐν ἔτει 125/6.

Τὸ δεύτερον ἐπεδήμησεν εἰς τὴν Ἑλλάδα ὁ αὐτοκράτωρ οὗτος κατὰ τὸν Dürr ἐν ἔτει 129. Διατρίβοντος δ' αὐτοῦ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐν Ἀθήναις ἐγένετο, κατὰ τὸν αὐτὸν Dürr, ἡ καθιέρωσις τοῦ Ὀλυμπιείου καὶ ἡ ἵδρυσις τῶν Πανελληνίων, τῆς μεγάλης ἐκείνης τῶν Ἑλλήνων πανηγύρεως ἐπὶ τῇ ἱδρύσει τῆς ὁποίας ὁ Ἀδριανὸς ἐπωνομάσθη, ὡς γνωστόν, Πανελλήνιος. Τότε πιθανῶς

1) Ὅμοιον ἱερὸν ἦτον ἴσως καὶ ὁ γνωστότατος «τόπος τῶν ἑπτὰ ἐδωλίων».

ἱδρύθησαν ἐν Ἀθήναις, σὺν τῇ καθιερώσει τοῦ Ὀλυμπιείου, καὶ τὰ Ὀλύμπια, ἐφ' οἷς ὁ Ἀδριανὸς ἐπωνομάσθη πρὸς τούτοις Ὀλύμπιος. Καὶ ὁ Haakh τὴν δευτέραν ἐπιδημίαν τοῦ αὐτοκράτορος καὶ τὴν καθιέρωσιν τοῦ Ὀλυμπιείου τίθησι κατὰ τὸ ἔτος 129, ὁ Flemmer ὅμως κατὰ τὸ 130, καὶ ὁ Eckhel κατὰ τὸ 135.

Τέλος ὁ Haakh καὶ ὁ Flemmer δέχονται ὅτι καὶ τρίτην φορὰν ἐπεδήμησεν εἰς Ἀθήνας ὁ Ἀδριανός, ὁ μὲν πρῶτος κατὰ τὸ 132/3, ὁ δὲ δεύτερος κατὰ τὸ 134.

Πρὸς λύσιν τῶν πολυθρυλήτων τούτων ζητημάτων μεγάλως συμβάλλονται δύο ἐπιγραφαὶ εὑρεθεῖσαι ἐν ταῖς ἐν Ἐπιδαύρῳ ἀνασκαφαῖς. Αἱ ἐπιγραφαὶ αὗται, ἃς δημοσιεύω ἐν τῷ ὑπὸ τὰ πιεστήρια βιβλίῳ μου «Fouilles d'Épidaure» (ὑπ' ἀρ. 226 κ. 35) ἔχουσιν ὡς ἑξῆς:

ἀρ. 1.

[Αὐτοκράτορα]
Καίσαρα θεοῦ [Τρα]-
ϊανοῦ Παρθικοῦ υἱ[όν]
θεοῦ Νέρουα υἱωνὸν
Ἀδριανὸν Σεβαστὸν
ἀρχιερέα μέγιστον, δημαρ-
χικῆς ἐξουσίας τὸ Η' ὕπα-
τον τὸ Γ' ἡ πόλις τὸν ἑαυ-
τῆς σωτῆρα καὶ οἰκιστήν.

ἀρ. 2.

Ἔτους $\overline{\gamma}$ τῆς καθιερώσεως τοῦδε
τοῦ Ὀλυμπίου καὶ τῆς κτίσεως
τοῦ Πανελληνίου, ἔτους δὲ $\overline{\iota}$ τῆς
Τραϊανοῦ Ἀδριανοῦ καίσαρος ἐπι-
δημίας, ἐπὶ ἱερέος τοῦ Ἀσκληπιοῦ
Εὐτύχου Ͻ τοῦ Ͻ ὑπὲρ αὐτὸν Λε-
ωνίδου τοῦ Περιγένους, Στέφανος
Εὐτύχου πυροφορήσας Ἀσκληπιοῦ
καὶ Ἠπιόνης.

Πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀδριανοῦ ἐκόπησαν ὑπὸ τῆς πόλεως τῶν Ἐπιδαυρίων νομίσματα μετ' ἐπιγραφῆς Αὐτ. Ἀδριανὸς κτίστης (Mion-

net: S. IV, σ. 240 ἀρ. 26 - 32). Τὰ νομίσματα ταῦτα, φαίνεται, ἠγνόει ὁ Dürr καὶ τούτου ἕνεκα οὐδένα λόγον ἐποιήσατο περὶ Ἐπιδαύρου ἐν τῇ ἀπαριθμήσει τῶν Πελοποννησιακῶν πόλεων, ἃς κατ' αὐτὸν ἐπεσκέφθη ὁ Ἀδριανός. Ἐκ τῶν νομισμάτων ὅμως τούτων καὶ ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς ὑπ' ἀρ. 1 καθίσταται πιθανώτατον ὅτι ὁ Ἀδριανὸς ἐπεσκέφθη καὶ τὴν Ἐπίδαυρον.

Ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ὑπ' ἀρ. 1 ἐπιγραφὴ προέρχεται προφανῶς ἐκ τοῦ 124 ἔτους μ. Χ. ὡς δῆλον γίνεται ἐκ τῶν ἐν αὐτῇ «δημαρχικῆς ἐξουσίας τὸ Η' (tribunitia potestas VIII) *ὕπατον τὸ Γ'.» Ἂν ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ Dürr ὅτι ὁ Ἀδριανὸς ἐπεσκέφθη τὴν Πελοπόννησον ἐν ἔτει 126 ἐστηρίζετο ἐπὶ ἀναμφισβητήτων ἐπιγραφικῶν ἀποδείξεων, ἔπρεπε νὰ δεχθῶμεν ὅτι οἱ Ἐπιδαύριοι ἀνήγειραν τῷ αὐτοκράτορι τὸν ἐπὶ τοῦ περισωθέντος ἡμῖν βάθρου ἀνδριάντα δύο ἔτη πρὸ τῆς εἰς τὴν Πελοπόννησον ἐπιδημίας αὐτοῦ. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος δὲν εἶνε ἀναμφισβήτητος καὶ ἐπειδὴ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ ἀναγέγραπται ὁ Ἀδριανὸς κτίστης τῆς πόλεως, εὐλογώτερον εἶνε νὰ δεχθῶμεν ὅτι ὁ ἀνδριὰς ἀνηγέρθη αὐτῷ καθ' ὃν χρόνον ἐπεσκέφθη τὴν Ἐπίδαυρον. Ἐπισκεφθεὶς δηλ. ὁ Ἀδριανὸς τὸ ἱερὸν τῆς Ἐπιδαύρου ἐχορήγησεν ἴσως χρήματα πρὸς κατασκευὴν οἰκοδομήματός τινος (ἴσως τοῦ ἐν τῷ ἱερῷ Ὀλυμπίου, ὡς θὰ εἴπωμεν κατωτέρω). Εὐγνωμονοῦντες δ' ἐπὶ τούτῳ οἱ Ἐπιδαύριοι ἔκοψαν νόμισμα πρὸς τιμὴν αὐτοῦ καὶ ἀνήγειραν αὐτῷ, εὐεργέτῃ καὶ κτίστῃ αὐτῶν, ἀνδριάντα ἐν τῷ ἱερῷ.*

Ὡς πιθανὸν ἄρα ἔτος τῆς πρώτης εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπιδημίας τοῦ Ἀδριανοῦ δυνάμεθα νὰ δεχθῶμεν τὸ 124 μ. Χ.

Δεκτῆς γενομένης τῆς χρονολογίας ταύτης, ἡ ὑπ' ἀρ. 2 ἐπιγραφή, ἡ χρονολογουμένη ἀπὸ τοῦ Ι' ἔτους τῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπιδημίας τοῦ Ἀδριανοῦ, προέρχεται ἐκ τοῦ ἔτους 133. Τούτου δὲ οὕτως ἔχοντος ἡ ἐν αὐτῇ μνημονευομένη καθιέρωσις τοῦ Ὀλυμπίου καὶ κτίσις τοῦ Πανελληνίου ἐγένετο ἐν ἔτει 131.

Ἐκ τῆς ἐν τῇ προκειμένῃ ἐπιγραφῇ ἐκφράσεως «τοῦδε τοῦ Ὀλυμπίου» δῆλον γίνεται ὅτι τὸ Ὀλύμπιον τοῦτο δὲν εἶνε τὸ ἐν Ἀθήναις ἀλλ' ἄγνωστον ἡμῖν μέχρι τῆς εὑρέσεως τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης οἰκοδόμημα ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἐπιδαύρου. Ἀλλ' ἡ ἀντιθε-

τικὴ αὕτη ἔκφρασις ὡς πρὸς τὸ Ὀ λ ύ μ π ι ο ν δηλοῖ ἐξ ἄλλου ὅτι τὸ Π α ν ε λ λ ή ν ι ο ν εἶνε ἡ γνωστὴ ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τοῦ Ἀδριανοῦ ἱδρυθεῖσα πανήγυρις. Τὰ ἐν Ἀθήναις ἄρα τελούμενα Πανελλήνια ἱδρύθησαν ἐν ἔτει 131 μ. Χ.

Εἴπομεν ἀνωτέρω ὅτι ἐν Ἀθήναις ἐτελεῖτο ἑορτὴ Ὀλύμπια, ἐπακολούθημα τῆς καθιερώσεως τοῦ Ὀλυμπιείου. Γνωστὸν ὅμως εἶνε ὅτι καὶ ἐν Ἐπιδαύρῳ ἐτελεῖτο ἑορτὴ Ὀλύμπια (C. I. A. III ὑπ' ἀρ. 129), ἥτις βεβαίως δὲν εἶνε ἄσχετος πρὸς τὸ ἐν τῷ ἱερῷ Ὀλύμπιον. Ἐπειδὴ δὲ τὸ Ὀλύμπιον τοῦτο καθιερώθη καθ' ὃν χρόνον ἱδρύθησαν τὰ ἐν Ἀθήναις Πανελλήνια, κρατύνεται πλέον ἡ εἰκασία ὅτι τὸ ἐν Ἀθήναις Ὀλυμπιεῖον καθιερώθη συγχρόνως τῇ ἱδρύσει τοῦ Πανελληνίου. Κατὰ τὸ ἔτος ἄρα καθ' ὃ καθιερώθη τὸ ἐν Ἐπιδαύρῳ Ὀλύμπιον καὶ ἱδρύθη τὸ ἐν Ἀθήναις Πανελλήνιον, καθιερώθη καὶ τὸ ἐν Ἀθήναις Ὀλύμπιον.

Ἐκ τῶν εἰρημένων φαίνεται ὅτι μεγάλη σχέσις ὑπάρχει τοῦ ἐν Ἀθήναις πρὸς τὸ ἐν Ἐπιδαύρῳ Ὀλύμπιον, ἐξ ἧς δυνάμεθα νὰ εἰκάσωμεν ὅτι καὶ τὸ τελευταῖον τοῦτο Ὀλύμπιον κατεσκευάσθη ἴσως δαπάναις τοῦ Ἀδριανοῦ, δυνάμεθα δηλ. νὰ προβῶμεν εἰς τὰς ἑξῆς εἰκασίας : Ἐν ἔτει 124 ἐπιδημήσας ὁ Ἀδριανὸς εἰς Ἀθήνας παρέσχε τὰ ἀναγκαῖα χρήματα πρὸς ἀποπεράτωσιν τοῦ Ὀλυμπίου, ἐκδραμὼν δ' ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Ἐπίδαυρον παρέσχεν ὡσαύτως τὰ χρήματα πρὸς οἰκοδομὴν ἑτέρου Ὀλυμπίου ἐν τῷ ἱερῷ. Ἐπὶ τούτῳ ἔκοψαν οἱ Ἐπιδαύριοι νόμισμα πρὸς τιμὴν τοῦ αὐτοκράτορος, ἀνήγειραν αὐτῷ ἀνδριάντα ἀναγράψαντες αὐτὸν ἐπὶ τοῦ βάθρου εὐεργέτην καὶ ἵδρυσαν, ὥσπερ καὶ οἱ Ἀθηναῖοι, ἑορτὴν Ὀλύμπια. Ἡ καθιέρωσις τοῦ ἐν Ἐπιδαύρῳ Ὀλυμπίου ἐγένετο, ὡς εἰκός, τὴν αὐτὴν ἡμέραν καθ ἣν ἐν μεγάλαις ἑορταῖς καὶ πομπαῖς καθιεροῦτο ἐν Ἀθήναις τὸ ἐπιφανὲς ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ αὐτοκράτορος εἰς πέρας ἀχθὲν οἰκοδόμημα.

Μετὰ τὰ εἰρημένα μεταβαίνομεν εἰς τὸ ζήτημα τῆς δευτέρας καὶ τρίτης ἐπιδημίας τοῦ Ἀδριανοῦ.

Τὸ δεύτερον ἐπεδήμησεν ὁ αὐτοκράτωρ εἰς Ἀθήνας, κατὰ τὸν Durr, ἐν ἔτει 129. Λήγοντος τοῦ ἔτους τούτου ἀπῆλθεν ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Μικρὰν Ἀσίαν καὶ ἐν πρώτοις εἰς Ἔφεσον, ὡς δηλοῦται ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ Wood ἀνακαλυφθείσης ἐπιστολῆς τοῦ Ἀδριανοῦ

πρὸς τοὺς Ἐφεσίους, περὶ ἧς ἴδε Durr, σ. 124. Ἀλλ' ἀφ' οὗ ἡ καθιέρωσις τοῦ Ὀλυμπίου καὶ ἡ ἵδρυσις τοῦ Πανελληνίου ἐγένοντο ἐν ἔτει 131, πρέπει νὰ δεχθῶμεν ἢ ὅτι αἱ ἑορταὶ αὗται ἐτελέσθησαν ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ αὐτοκράτορος, ὅπερ λίαν ἀπίθανον, ἢ ὅτι καὶ τρίτην φοράν, ἐν ἔτει δηλ. 131, ἐπεδήμησεν οὗτος εἰς Ἀθήνας.

Π. Καββαδιας

ΤΕΛΟΣ

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΙΝΑΞ ΕΠΙΓΡΑΦΙΚΟΣ

Τόποι ἐξ ὧν αἱ ἐπιγραφαί:

Α

ΠΙΝΑΞ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ

ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Ἀνασκαφαί.

Ἐργασίαι Γενικῆς Ἐφορείας καὶ εἰδήσεις περὶ τῶν Μουσείων.

Διάφορα ευρήματα.

—Ἐν Πειραιεῖ σ. 23, 7.
— Παρὰ τὴν Κερατέαν Ἀττικῆς σ. 24, 8.

Δήλωσις ἀρχαίων.

—Ἐν Κερατέᾳ ὑπὸ Ἀντωνίου καὶ Ἀθανασίου Σ. Ἀντωνίου καὶ Κωνστ. Ἀθ. Λάμπρου σ. 30.—Ὑπὸ Ν. Ρουμελιώτου σ. 99.—Ὑπὸ Ἀντων. Σ. Αντωνίου σ. 99.

Προσκτήματα Ἐθν. Μουσείου.

—Ἐξ Ἀθηνῶν σ. 6, 1-58. σ. 14, 59-60. σ. 28, 1. σ. 40, 1. σ. 41, 5-7, σ. 41, 8-11. σ. 50, 1. σ. 91, 30. σ. 91, 31-55. σ. 96, 1-17.
—Ἐξ Ἀθηνῶν (κατασχεθέντα) σ. 15, 61-66. σ. 29, 4.
—Ἐκ Κεφαλληνίας σ. 16, 67.
—Ἐκ Καρυστίας σ. 28, 2.
—Ἐκ χωρίου Μπογιάτι (θέσις Κατηφόρι) σ. 29, 3.
—Ἐξ Ἐπιδαύρου σ. 29, 5.
—Ἐκ χωρίου Ἀλισσοῦ, θέσις Οὔγγρι, τῆς Ἀχαΐας (κατασχεθέντα) σ. 29, 6.
—Ἐκ δωρεῶν σ. 40, 2. σ. 51, 8. σ. 83, 5-10. σ. 95, 56.
—Ἐκ Κηφισίας σ. 40, 3-4.
—Ἐκ τοῦ Μουσείου Ἄργους σ. 50, 2-7.
—Ἐξ Ἐρετρίας σ. 74, 1-9. σ. 85, 14-23. σ. 89, 24-29.
—Ἐκ Ραμνοῦντος σ. 83, 1-4.
—Ἐκ Θηβῶν (κατασχεθέντα) σ. 84, 11-13.

Προσκτήματα Ἐπαρχιακῶν Μουσείων.

— Μουσεῖον Πειραιῶς σ. 98, 2.

Κατάσχεσις ἀρχαίων.

Ἐν Ἀθήναις (ἐκ Διευθύνσεως Ἀστυνομίας) σ. 15, 61-66.—Παρὰ τῷ Σ. Σταμέλου σ. 29, 4.—Παρὰ τῷ Π. Παναγιωταρᾷ ἐκ Θηβῶν σ. 84, 11-13.—Παρὰ τῷ Β. Κυριακῷ σ. 100.
—Ἐν Ἀλισσῷ Ἀχαΐας παρὰ τῷ Ἀθ. Κοτζιᾷ σ. 29, 6.
—Ἐν Λαυρίῳ (ὑπὸ Ἀστυνομίας) σ. 30.

Δωρηταὶ ἀρχαίων.

Ἀνώνυμος διὰ τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως κ. Χαρ Τρικούπη σ. 40, 2.—Ἰ. Πάγκας σ. 41, 8-11.—Ἀνώνυμος σ. 51, 8.—Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς σ. 83, 5-10.—Σπ. Φιντικλῆς σ. 95, 56.

Ξυλογραφήματα.

Γράμμα σ. 73. σ. 82.

Διατριβαί.

Heinrich Brunn. (Καββαδίας) σ. 17,

Μέθοδος πρὸς καθαρισμὸν καὶ συντήρησιν τῶν χαλκίνων ἀρχαίων ὑπὸ Ο. Α. Ρουσοπούλου σ. 32.

Ἐπιγραφαὶ ἐξ Ἀθηνῶν ὑπὸ Α. Λόλλιγκ σ. 36. σ. 56.

Ψήφισμα τῶν χρόνων τῶν δεκατριῶν φυλῶν ὑπὸ Α. Λόλλιγκ σ. 42 σ. 52.

Τὸ ὑπὲρ τοῦ Τιμοσθένου ψήφισμα ὑπὸ Α. Λόλλιγκ σ. 53.

Ἀθηναϊκὸν θιασωτικὸν ψήφισμα καὶ ἱερὸν ὑπὸ Α. Λόλλιγκ σ. 100.

Περὶ τῆς ἐπιδημίας τοῦ Ἀδριανοῦ εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ τῆς καθιερώσεως τοῦ Ὀλυμπιείου ὑπὸ Π. Καββαδία σ. 113.

☞ Τὸ Δελτίον τοῦ ἔτους 1893 θέλει ἐκδοθῇ εἰς δύο μόνον τεύχη. Οἱ συνδρομηταὶ δ' αὐτοῦ θέλουσι λάβει συγχρόνως, **δωρεάν**, καὶ τὰ ὡς παράρτημα τοῦ Δελτίου τοῦ ἔτους 1893 δημοσιευθησόμενα Δελτία τῶν ἐτῶν 1885, 1886 καὶ 1887.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ

1.	*Ἀρχαιολογικὸν Δελτίον τοῦ ἔτους*	*1888*. . . .		Φρ.	7 ½
2.	» » »	*1889*. . . .		»	7 ½
3.	» » »	*1890*. . . .		»	7 ½
4.	» » »	*1891*. . . .		»	7 ½

Συνδρομηταὶ διὰ τὸ **Δελτίον** τοῦ 1892 κ. ἑ. ἐγγράφονται παρὰ τῷ βιβλιοπωλείῳ WILBERG καὶ παρὰ τοῖς λοιποῖς ἐν Ἀθήναις βιβλιοπώλαις εἴτε ἀμέσως παρ' αὐτοῖς, εἴτε ἐμμέσως δι' οἱουδήποτε τῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ βιβλιοπωλείων. Σὺν τῇ λήψει τοῦ α'. τεύχους προκαταβάλλουσι τὴν δι' ὅλον τὸ ἔτος συνδρομήν, ὁριζομένην εἰς φρ. 7½· εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο συμπεριλαμβάνονται καὶ τὰ ἔξοδα τῆς διὰ τοῦ ταχυδρομείου ἀποστολῆς.

Τὸ **Δελτίον** ἀνταλλάσσεται πρὸς πᾶν ἀρχαιολογικὸν ἢ φιλολογικὸν περιοδικόν.

Αἰτήσεις σχετικαὶ πρὸς τὸ **Δελτίον** ἀπευθύνονται πρὸς τὸν Γενικὸν ἔφορον τῶν ἀρχαιοτήτων καὶ Μουσείων.

Τιμᾶται Φρ. 7½